

Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ

ΚΕΙΜΕΝΟΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΑΠΟΔΟΣΙΣ

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

1 Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ
Δαυΐδ, υἱοῦ Ἀβραάμ.

2 Ἀβραὰμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ, Ἰσαὰκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰα-
κώβ, Ἰακὼβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ,
3 Ἰούδας δὲ ἐγέννησε τὸν Φαρὲς καὶ τὸν Ζαρὰ ἐκ τῆς Θάμαρ,
Φαρὲς δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐσρώμ, Ἐσρὼμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀράμ,
4 Ἀρὰμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμιναδάβ, Ἀμιναδὰβ δὲ ἐγέννησε
τὸν Ναασσών, Ναασσὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Σαλμών, 5 Σαλμὼν
δὲ ἐγέννησε τὸν Βοὸζ ἐκ τῆς Ῥαχάβ, Βοὸζ δὲ ἐγέννησε τὸν
Ὠβὴδ ἐκ τῆς Ῥούθ, Ὠβὴδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί, 6 Ἰεσσαὶ δὲ
ἐγέννησε τὸν Δαυΐδ τὸν βασιλέα. Δαυΐδ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννη-
σε τὸν Σολομῶντα ἐκ τῆς τοῦ Οὐρίου, 7 Σολομῶν δὲ ἐγέννησε
τὸν Ῥοβοάμ, Ῥοβοὰμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιά, Ἀβιὰ δὲ ἐγέννη-
σε τὸν Ἀσά, 8 Ἀσὰ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσαφάτ, Ἰωσαφὰτ δὲ
ἐγέννησε τὸν Ἰωράμ, Ἰωρὰμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὀζίαν, 9 Ὀζίας
δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωάθαμ, Ἰωάθαμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἄχαζ,
Ἄχαζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐζεκίαν, 10 Ἐζεκίας δὲ ἐγέννησε τὸν
Μανασσῆ, Μανασσῆς δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμών, Ἀμὼν δὲ ἐγέν-
νησε τὸν Ἰωσίαν, 11 Ἰωσίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς
ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος. 12 Μετὰ δὲ
τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος Ἰεχονίας ἐγέννησε τὸν Σαλαθιήλ,
Σαλαθιὴλ δὲ ἐγέννησε τὸν Ζοροβάβελ, 13 Ζοροβάβελ δὲ ἐγέν-
νησε τὸν Ἀβιούδ, Ἀβιοὺδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιακείμ, Ἐλιακεὶμ
δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀζώρ, 14 Ἀζὼρ δὲ ἐγέννησε τὸν Σαδώκ, Σαδὼκ
δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχείμ, Ἀχεὶμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιούδ,
15 Ἐλιοὺδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλεάζαρ, Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησε τὸν
Ματθάν, Ματθὰν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ, 16 Ἰακὼβ δὲ ἐγέννη-
σε τὸν Ἰωσὴφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ
λεγόμενος Χριστός.

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Ἐπιγραφὴ τοῦ Εὐαγγελίου

1 Βιβλίο τῆς ἱστορίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀπο-
γόνου τοῦ Δαβίδ, ποὺ ἦταν ἀπόγονος τοῦ
Ἀβραάμ.

Φυσικὴ γενεαλογία τοῦ Ἰησοῦ[1]

2 Ὁ Ἀβραὰμ γέννησε τὸν Ἰσαάκ, ὁ δὲ Ἰσαὰκ γέννησε τὸν Ἰακώβ,
ὁ δὲ Ἰακὼβ γέννησε τὸν Ἰούδα καὶ τοὺς ἀδελφούς του, **3** ὁ δὲ Ἰούδας
γέννησε τὸν Φαρὲς καὶ τὸν Ζαρὰ ἀπὸ τὴ Θάμαρ, ὁ δὲ Φαρὲς γέννησε
τὸν Ἐσρώμ, ὁ δὲ Ἐσρὼμ γέννησε τὸν Ἀράμ, **4** ὁ δὲ Ἀρὰμ γέννησε τὸν
Ἀμιναδάβ, ὁ δὲ Ἀμιναδὰβ γέννησε τὸν Ναασσών, ὁ δὲ Ναασσὼν γέν-
νησε τὸν Σαλμών, **5** ὁ δὲ Σαλμὼν γέννησε τὸν Βοὸζ ἀπὸ τὴ Ραχάβ, ὁ
δὲ Βοὸζ γέννησε τὸν Ὠβὴδ ἀπὸ τὴ Ρούθ, ὁ δὲ Ὠβὴδ γέννησε τὸν Ἰεσ-
σαί, **6** ὁ δὲ Ἰεσσαὶ γέννησε τὸν Δαβὶδ τὸν βασιλέα. Ὁ δὲ Δαβὶδ ὁ βα-
σιλεὺς γέννησε τὸ Σολομῶντα ἀπὸ τὴ γυναῖκα τοῦ Οὐρία, **7** ὁ δὲ Σο-
λομῶν γέννησε τὸν Ροβοάμ, ὁ δὲ Ροβοὰμ γέννησε τὸν Ἀβιά, ὁ δὲ Ἀβιὰ
γέννησε τὸν Ἀσά, **8** ὁ δὲ Ἀσὰ γέννησε τὸν Ἰωσαφάτ, ὁ δὲ Ἰωσαφὰτ
γέννησε τὸν Ἰωράμ, ὁ δὲ Ἰωρὰμ γέννησε τὸν Ὀζία, **9** ὁ δὲ Ὀζίας γέν-
νησε τὸν Ἰωάθαμ, ὁ δὲ Ἰωάθαμ γέννησε τὸν Ἄχαζ, ὁ δὲ Ἄχαζ γέννη-
σε τὸν Ἐζεκία, **10** ὁ δὲ Ἐζεκίας γέννησε τὸ Μανασσῆ, ὁ δὲ Μανασσῆς
γέννησε τὸν Ἀμών, ὁ δὲ Ἀμὼν γέννησε τὸν Ἰωσία, **11** ὁ δὲ Ἰωσίας
γέννησε τὸν Ἰεχονία καὶ τοὺς ἀδελφούς του κατὰ τὸν καιρὸ τῆς ἐξορίας
(τῶν Ἰουδαίων) στὴ Βαβυλῶνα. **12** Μετὰ δὲ τὴν ἐξορία (τῶν Ἰουδαί-
ων) στὴ Βαβυλῶνα ὁ Ἰεχονίας γέννησε τὸ Σαλαθιήλ, ὁ δὲ Σαλαθιὴλ
γέννησε τὸ Ζοροβάβελ, **13** ὁ δὲ Ζοροβάβελ γέννησε τὸν Ἀβιούδ, ὁ δὲ
Ἀβιοὺδ γέννησε τὸν Ἐλιακείμ, ὁ δὲ Ἐλιακεὶμ γέννησε τὸν Ἀζώρ,
14 ὁ δὲ Ἀζὼρ γέννησε τὸ Σαδώκ, ὁ δὲ Σαδὼκ γέννησε τὸν Ἀχείμ, ὁ
δὲ Ἀχεὶμ γέννησε τὸν Ἐλιούδ, **15** ὁ δὲ Ἐλιοὺδ γέννησε τὸν Ἐλεάζαρ,
ὁ δὲ Ἐλεάζαρ γέννησε τὸ Ματθάν, ὁ δὲ Ματθὰν γέννησε τὸν Ἰακώβ,
16 ὁ δὲ Ἰακὼβ γέννησε τὸν Ἰωσὴφ τὸν ἄνδρα τῆς Μαρίας, ἀπὸ τὴν
ὁποία γεννήθηκε ὁ Ἰησοῦς, ὁ ὁποῖος λέγεται Χριστός.

---

1. Ὁμιλοῦμε γιὰ φυσικὴ γενεαλογία τοῦ Ἰησοῦ ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴ νομικὴ γενεαλογία τοῦ Ἰησοῦ κατὰ τὸν εὐαγγελιστὴ Λουκᾶ, γ´ 23-38.

17 Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραὰμ ἕως Δαυῒδ γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ Δαυῒδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ γενεαὶ δεκατέσσαρες.

18 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέννησις οὕτως ἦν· Μνηστευθείσης γὰρ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτοὺς εὑρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου.
19 Ἰωσὴφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὢν καὶ μὴ θέλων αὐτὴν
παραδειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν. 20 Ταῦτα
δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου κατ' ὄναρ ἐφάνη
αὐτῷ λέγων· Ἰωσὴφ υἱὸς Δαυῒδ, μὴ φοβηθῇς παραλαβεῖν Μαριὰμ τὴν γυναῖκά σου· τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ Πνεύματός
ἐστιν Ἁγίου· 21 τέξεται δὲ υἱὸν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ
Ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. 22 Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν
ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· 23 **Ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἕξει καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ,** ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον **μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός.** 24 Διεγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσὴφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἐποίησεν ὡς
προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος Κυρίου καὶ παρέλαβε τὴν γυναῖκα
αὐτοῦ, 25 καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτὴν ἕως οὗ ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς
τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.

2 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας ἐν ἡμέραις Ἡρῴδου τοῦ βασιλέως ἰδοὺ μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν
παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα 2 λέγοντες· Ποῦ ἐστιν ὁ τεχθεὶς
βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Εἴδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ
ἀνατολῇ καὶ ἤλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ. 3 Ἀκούσας δὲ

17 Ὅλες δὲ οἱ γενεὲς ἀπὸ τὸν Ἀβραὰμ μέχρι τὸ Δαβὶδ εἶναι γενεὲς
δεκατέσσερες, καὶ ἀπὸ τὸ Δαβὶδ μέχρι τὴν ἐξορία στὴ Βαβυλῶνα γενεὲς
δεκατέσσερες, καὶ ἀπὸ τὴν ἐξορία στὴ Βαβυλῶνα μέχρι τὸ Χριστὸ γε-
νεὲς δεκατέσσερες.

Ἡ γέννησι τοῦ Ἰησοῦ

18 Ἡ δὲ γέννησι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔγινε ὡς ἑξῆς. Ἀφοῦ δηλαδὴ ἡ
μητέρα του Μαρία μνηστεύθηκε τὸν Ἰωσήφ, προτοῦ συγκατοικήσουν
βρέθηκε ἔγκυος ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο. **19** Ὁ δὲ Ἰωσὴφ ὁ ἄνδρας
της, ἐπειδὴ ἦταν σπλαγχνικὸς καὶ δὲν ἤθελε νὰ τὴν διαπομπεύσῃ, σκέ-
φθηκε νὰ τῆς δώσῃ κρυφὰ διαζύγιο[1]. **20** Ἀλλ' ἐνῷ σκεπτόταν αὐτά,
ἰδοὺ ἕνας ἄγγελος τοῦ Κυρίου ἐμφανίσθηκε σ' αὐτὸν σὲ ὄνειρο καὶ εἶπε:
«Ἰωσήφ, ἀπόγονε τοῦ Δαβίδ, μὴ διστάσῃς νὰ παραλάβῃς (στὸ σπίτι
σου) τὴ Μαριὰμ τὴ γυναῖκα σου· διότι τὸ παιδί, ποὺ συνελήφθη μέσα
της, εἶναι ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο. **21** Καὶ θὰ γεννήσῃ υἱό, καὶ θὰ τὸν
ὀνομάσῃς Ἰησοῦ (ποὺ σημαίνει, ὁ Γιαχβὲ σῴζει)· διότι αὐτὸς (ὁ
Ἰησοῦς, ὁ Γιαχβὲ σωτὴρ) θὰ σώσῃ τὸ λαό του ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες τους.
22 Μὲ ὅλο δὲ αὐτό, ποὺ ἔγινε, ἄρχισε νὰ ἐκπληρώνεται ὁ λόγος τοῦ
Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου, **23** **Ἰδοὺ ἡ παρθένος θὰ συλλάβῃ στὴν
κοιλία της, καὶ θὰ γεννήσῃ υἱό, καὶ θὰ τὸν ὀνομάσουν Ἐμμα-
νουήλ**». Αὐτὸ (τὸ ὄνομα **Ἐμμανουήλ**) μεταφραζόμενο σημαίνει, **ὁ
Θεὸς εἶναι μαζί μας.** **24** Ἀφοῦ δὲ ὁ Ἰωσὴφ σηκώθηκε ἀπὸ τὸν ὕπνο,
ἔκανε ὅπως τὸν διέταξε ὁ ἄγγελος τοῦ Κυρίου, καὶ παρέλαβε (στὸ σπί-
τι του) τὴ γυναῖκα του, **25** καὶ δὲν εἶχε σαρκικὴ σχέσι μαζί της ἕως
ὅτου γέννησε τὸν υἱό της τὸν πρωτογέννητο καὶ ἐκλεκτὸ[2] καὶ τὸν ὠνό-
μασε Ἰησοῦ.

Ἡ προσκύνησι τῶν μάγων

2 Ὅταν δὲ ὁ Ἰησοῦς γεννήθηκε στὴ Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας κατὰ τὶς
ἡμέρες τοῦ Ἡρῴδη τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ μάγοι ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴ
ἔφθασαν στὰ Ἱεροσόλυμα **2** καὶ ρωτοῦσαν: «Ποῦ εἶναι ὁ νεογέννητος
βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Διότι εἴδαμε τὸ ἄστρο του νὰ ἀνατέλλῃ καὶ
ἤλθαμε νὰ τὸν προσκυνήσωμε». **3** Ὅταν δὲ ὁ Ἡρῴδης ὁ βασιλεὺς

---

1. Ὁμιλοῦμε γιὰ διαζύγιο, διότι ἡ μνηστεία κατὰ τὸ ἰσραηλιτικὸ δίκαιο ἰσοδυναμοῦσε μὲ γάμο.
2. Τὸ κείμενο λέγει «τὸν πρωτότοκον». Λέγεται δὲ πρωτότοκος ὁ υἱὸς μητέρας ποὺ γεννᾷ γιὰ πρώτη φορὰ ἀσχέτως ἂν ἀκολουθοῦν ἢ ὄχι ἄλλα τέκνα. Πρωτότοκος ἐπίσης σημαίνει ἐκλεκτός (Ἐξόδ. δ΄ 22· Ψαλμ. πη΄ 28· Ἑβρ. ιβ΄ 23). Ὁ Χριστὸς εἶναι μονογενὴς στὴ μητέρα

Ἡρῴδης ὁ βασιλεὺς ἐταράχθη καὶ πᾶσα Ἱεροσόλυμα μετ'
αὐτοῦ. 4 Καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμμα-
τεῖς τοῦ λαοῦ ἐπυνθάνετο παρ' αὐτῶν ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται.
5 Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας· οὕτω γὰρ γέ-
γραπται διὰ τοῦ προφήτου· **6 Καὶ σύ, Βηθλεέμ, γῆ Ἰούδα,**
οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἶ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδα· ἐκ σοῦ γὰρ ἐξε-
λεύσεται ἡγούμενος, ὅστις ποιμανεῖ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραήλ.
7 Τότε Ἡρῴδης λάθρα καλέσας τοὺς μάγους ἠκρίβωσε παρ'
αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου ἀστέρος, 8 καὶ πέμψας
αὐτοὺς εἰς Βηθλεὲμ εἶπε· Πορευθέντες ἀκριβῶς ἐξετάσατε περὶ
τοῦ παιδίου, ἐπὰν δὲ εὕρητε, ἀπαγγείλατέ μοι, ὅπως κἀγὼ
ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ. 9 Οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως
ἐπορεύθησαν. Καὶ ἰδοὺ ὁ ἀστὴρ ὃν εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ
προῆγεν αὐτούς, ἕως ἐλθὼν ἔστη ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον.
10 Ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα.
11 Καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν εἶδον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας
τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐτῷ, καὶ ἀνοί-
ξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα, χρυσὸν
καὶ λίβανον καὶ σμύρναν. 12 Καὶ χρηματισθέντες κατ' ὄναρ
μὴ ἀνακάμψαι πρὸς Ἡρῴδην, δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς
τὴν χώραν αὐτῶν.

13 Ἀναχωρησάντων δὲ αὐτῶν ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου φαίνεται
κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσὴφ λέγων· Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ
τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἴσθι ἐκεῖ ἕως ἂν
εἴπω σοι· μέλλει γὰρ Ἡρῴδης ζητεῖν τὸ παιδίον τοῦ ἀπολέσαι
αὐτό. 14 Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα
αὐτοῦ νυκτὸς καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον. 15 Καὶ ἦν ἐκεῖ ἕως
τῆς τελευτῆς Ἡρῴδου, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ
τοῦ προφήτου λέγοντος· **Ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου.**

ἄκουσε αὐτά, ταράχθηκε, καὶ μαζί του ὅλη ἡ πόλι τῶν Ἱεροσολύμων.
4 Καὶ ἀφοῦ συγκέντρωσε ὅλους τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς γραμματεῖς τοῦ
λαοῦ, ρωτοῦσε νὰ μάθῃ ἀπ' αὐτούς, ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται (σύμφω-
να μὲ τὴ Γραφή). **5** Αὐτοὶ δὲ τοῦ εἶπαν, «Στὴ Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας»,
διότι ἔτσι ἔχει γραφῆ ἀπὸ τὸν προφήτη: **6 Καὶ σύ, Βηθλεέμ, στὴν
περιοχὴ τῆς φυλῆς τοῦ Ἰούδα, καθόλου δὲν εἶσαι μικρὴ ὡς πρὸς
τοὺς ἡγεμόνες τοῦ Ἰούδα. Διότι ἀπὸ σένα θὰ προέλθῃ ἡγεμών,
ὁ ὁποῖος θὰ κυβερνήσῃ τὸ λαό μου τὸν Ἰσραήλ.** **7** Τότε ὁ Ἡρῴδης
κάλεσε κρυφὰ τοὺς μάγους καὶ ἐξακρίβωσε ἀπ' αὐτοὺς τὸ χρόνο, ποὺ
φαινόταν τὸ ἄστρο. **8** Καὶ τοὺς ἔστειλε στὴ Βηθλεὲμ λέγοντας: «Πη-
γαίνετε καὶ ἐξετάσετε ἀκριβῶς γιὰ τὸ παιδί. Καὶ ὅταν τὸ βρῆτε, νὰ μὲ
πληροφορήσετε, γιὰ νὰ πάω νὰ τὸ προσκυνήσω καὶ ἐγώ». **9** Αὐτοὶ δέ,
ἀφοῦ ἄκουσαν τὸν βασιλέα, συνέχισαν τὴν πορεία τους. Καὶ ἰδοὺ τὸ
ἄστρο, ποὺ εἶδαν κατὰ τὴν ἀνατολή του, προπορευόταν ἀπ' αὐτούς, ἕως
ὅτου ἦλθε καὶ στάθηκε ἐπάνω ἀπὸ τὸν τόπο, ὅπου ἦταν τὸ παιδί.
10 Μόλις δὲ εἶδαν τὸ ἄστρο, χάρηκαν μὲ πολὺ μεγάλη χαρά. **11** Καὶ
ὅταν ἦλθαν στὸ σπίτι, εἶδαν τὸ παιδὶ μαζὶ μὲ τὴ Μαρία τὴ μητέρα του
καὶ ἔπεσαν καὶ τὸ προσκύνησαν. Καὶ ἀφοῦ ἄνοιξαν τὰ θησαυροφυλάκιά
τους, τοῦ πρόσφεραν δῶρα, χρυσάφι καὶ λιβάνι καὶ σμύρνα. **12** Καὶ
ἀφοῦ μὲ θεία ἀποκάλυψι σὲ ὄνειρο ἔλαβαν ὁδηγία νὰ μὴν ἐπιστρέφουν
στὸν Ἡρῴδη, ἀναχώρησαν γιὰ τὴ χώρα τους ἀπὸ ἄλλο δρόμο.

Ἡ φυγὴ στὴν Αἴγυπτο

13 Ἀφοῦ δὲ ἀναχώρησαν, ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου ἐμφανίζεται σὲ ὄνει-
ρο στὸν Ἰωσὴφ καὶ λέγει: «Σήκω καὶ πάρε τὸ παιδὶ καὶ τὴ μητέρα του
καὶ φύγε γιὰ τὴν Αἴγυπτο, καὶ νὰ μένῃς ἐκεῖ, μέχρι νὰ σοῦ εἰπῶ. Διό-
τι ὁ Ἡρῴδης πρόκειται ν' ἀναζητήσῃ τὸ παιδὶ γιὰ νὰ τὸ θανατώσῃ».
14 Αὐτὸς δὲ σηκώθηκε καὶ πῆρε νύχτα τὸ παιδὶ καὶ τὴ μητέρα του καὶ
ἀναχώρησε γιὰ τὴν Αἴγυπτο. **15** Καὶ ἦταν ἐκεῖ, ἕως ὅτου πέθανε ὁ
Ἡρῴδης, καὶ ἔτσι ἐκπληρώθηκε ὁ λόγος τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου,
ὁ ὁποῖος εἶπε: **Ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο κάλεσα τὸν υἱό μου.**

16 Τότε Ἡρῴδης, ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων, ἐθυ-
μώθη λίαν, καὶ ἀποστείλας ἀνεῖλε πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν
Βηθλεὲμ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις αὐτῆς ἀπὸ διετοῦς καὶ κατω-
τέρω, κατὰ τὸν χρόνον ὃν ἠκρίβωσε παρὰ τῶν μάγων. 17 Τότε
ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν ὑπὸ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος·
**18 Φωνὴ ἐν Ῥαμᾷ ἠκούσθη, θρῆνος καὶ κλαυθμὸς καὶ ὀδυρμὸς
πολύς· Ῥαχὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ οὐκ ἤθελε παρα-
κληθῆναι, ὅτι οὔκ εἰσιν.**

19 Τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡρῴδου ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου κατ'
ὄναρ φαίνεται τῷ Ἰωσὴφ ἐν Αἰγύπτῳ 20 λέγων· Ἐγερθεὶς πα-
ράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ πορεύου εἰς γῆν
Ἰσραήλ· τεθνήκασι γὰρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου.
21 Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ
καὶ ἦλθεν εἰς γῆν Ἰσραήλ. 22 Ἀκούσας δὲ ὅτι Ἀρχέλαος βασι-
λεύει ἐπὶ τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ Ἡρῴδου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐφοβή-
θη ἐκεῖ ἀπελθεῖν. Χρηματισθεὶς δὲ κατ' ὄναρ ἀνεχώρησεν εἰς
τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας, 23 καὶ ἐλθὼν κατῴκησεν εἰς πόλιν λε-
γομένην Ναζαρέτ, ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τῶν προφητῶν
ὅτι Ναζωραῖος κληθήσεται.

3 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγίνεται Ἰωάννης ὁ Βα-
πτιστὴς κηρύσσων ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας 2 καὶ λέγων·
Μετανοεῖτε· ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 3 Οὗτος γάρ
ἐστιν ὁ ῥηθεὶς ὑπὸ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος· **Φωνὴ
βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας
ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.** 4 Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχε τὸ ἔνδυ-
μα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν
ὀσφὺν αὐτοῦ, ἡ δὲ τροφὴ αὐτοῦ ἦν ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον.
5 Τότε ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν Ἱεροσόλυμα καὶ πᾶσα ἡ Ἰου-
δαία καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος τοῦ Ἰορδάνου, 6 καὶ ἐβαπτίζοντο
ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ὑπ' αὐτοῦ ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας
αὐτῶν. 7 Ἰδὼν δὲ πολλοὺς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων

Ἡ σφαγὴ τῶν νηπίων

16 Τότε ὁ Ἡρῴδης, ἐπειδὴ εἶδε, ὅτι τὸν κορόιδεψαν οἱ μάγοι, ἐξωρ-
γίσθηκε καὶ ἔστειλε (στρατιῶτες) καὶ θανάτωσε ὅλα τὰ ἀρσενικὰ παι-
διὰ στὴ Βηθλεὲμ καὶ σ' ὅλα τὰ περίχωρά της ἀπὸ δύο ἐτῶν καὶ κάτω,
σύμφωνα μὲ τὸ χρόνο, ποὺ ἐξακρίβωσε ἀπὸ τοὺς μάγους. **17** Τότε
ἐκπληρώθηκε ὁ λόγος τοῦ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου, ὁ ὁποῖος εἶπε:
**18 Σπαρακτικὴ φωνὴ ἀκούσθηκε στὴ Ραμά, θρῆνος καὶ κλαυ-
θμὸς καὶ ὀδυρμὸς μεγάλος. Ἡ Ραχὴλ ἔκλαιε τὰ τέκνα της, καὶ
δὲν ἤθελε νὰ παρηγορηθῇ, διότι δὲν ὑπάρχουν** (πλέον στὴ ζωὴ
αὐτή).

Ἡ ἐπιστροφὴ ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο

19 Ὅταν δὲ πέθανε ὁ Ἡρῴδης, ἰδοὺ ἄγγελος τοῦ Κυρίου ἐμφανίζε-
ται σὲ ὄνειρο στὸν Ἰωσὴφ στὴν Αἴγυπτο **20** καὶ λέγει: «Σήκω καὶ πά-
ρε τὸ παιδὶ καὶ τὴ μητέρα του καὶ πήγαινε στὴ γῆ τοῦ Ἰσραήλ. Διότι
ἐκεῖνοι, ποὺ ζητοῦσαν τὴ ζωὴ τοῦ παιδιοῦ, πέθαναν». **21** Αὐτὸς δὲ ση-
κώθηκε καὶ πῆρε τὸ παιδὶ καὶ τὴ μητέρα του καὶ ἦλθε στὴ γῆ τοῦ
Ἰσραήλ. **22** Ὅταν δὲ ἄκουσε, ὅτι ὁ Ἀρχέλαος βασιλεύει στὴν Ἰουδαία
ὡς διάδοχος τοῦ Ἡρῴδη τοῦ πατέρα του, φοβήθηκε νὰ μεταβῇ ἐκεῖ.
Καὶ ἀφοῦ ἔλαβε ὁδηγία μὲ θεία ἀποκάλυψι σὲ ὄνειρο, ἀναχώρησε γιὰ
τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας. **23** Καὶ ἦλθε καὶ ἐγκαταστάθηκε σὲ πόλι ὀνο-
μαζομένη Ναζαρέτ, καὶ ἔτσι ἐκπληρώθηκε ἐκεῖνο, ποὺ εἶπαν οἱ
προφῆτες, ὅτι θὰ ὀνομασθῇ Ναζωραῖος.

Τὸ προδρομικὸ ἔργο τοῦ Ἰωάννου

3 Ἐκεῖνες δὲ τὶς ἡμέρες ἔρχεται ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς καὶ κηρύτ-
τει στὴν ἔρημο τῆς Ἰουδαίας, **2** καὶ λέγει: «Μετανοεῖτε, διότι πλη-
σίασε ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν». **3** Αὐτὸς δὲ εἶναι ἐκεῖνος, γιὰ τὸν
ὁποῖο μίλησε ὁ προφήτης Ἡσαΐας λέγοντας: **Φωνὴ ἑνός, ποὺ φωνά-
ζει δυνατὰ στὴν ἔρημο, Ἑτοιμάσετε τὴν ὁδὸ γιὰ νὰ διαβῇ ὁ Κύ-
ριος, ἰσιάξετε τοὺς δρόμους του γιὰ νὰ περάσῃ.** **4** Φοροῦσε δὲ ὁ
Ἰωάννης ἔνδυμα ἀπὸ τρίχες καμήλας καὶ ζώνη δερμάτινη γύρω ἀπὸ τὴ
μέση του, ἡ δὲ τροφή του ἦταν ἀκρίδες καὶ μέλι ἀπὸ ἄγρια μελίσσια.
5 Τότε ἔβγαιναν καὶ πήγαιναν πρὸς αὐτὸν οἱ κάτοικοι τῶν Ἱεροσολύ-
μων καὶ ὅλης τῆς Ἰουδαίας καὶ ὅλων τῶν περιχώρων τοῦ Ἰορδάνου, **6**
καὶ βαπτίζονταν ἀπ' αὐτὸν στὸν Ἰορδάνη, ἐξομολογούμενοι (συγχρό-
νως) τὶς ἁμαρτίες τους. **7** Ὅταν δὲ εἶδε πολλοὺς ἀπὸ τοὺς Φαρισαίους

ἐρχομένους ἐπὶ τὸ βάπτισμα αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· Γεννήματα
ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς;
8 Ποιήσατε οὖν καρπὸν ἄξιον τῆς μετανοίας, 9 καὶ μὴ δόξητε
λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, Π α τ έ ρ α ἔ χ ο μ ε ν τ ὸ ν ᾿Α β ρ α ά μ. Λέ-
γω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι
τέκνα τῷ ᾿Αβραάμ. 10 Ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν
δένδρων κεῖται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν
ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. 11 Ἐγὼ μὲν βαπτίζω ὑμᾶς ἐν
ὕδατι εἰς μετάνοιαν· ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἰσχυρότερός
μού ἐστιν, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς τὰ ὑποδήματα βαστάσαι· αὐτὸς
ὑμᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ πυρί· 12 οὗ τὸ πτύον ἐν
τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἅλωνα αὐτοῦ, καὶ συνάξει
τὸν σῖτον αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει
πυρὶ ἀσβέστῳ.

13 Τότε παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐπὶ τὸν
Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην τοῦ βαπτισθῆναι ὑπ᾿ αὐτοῦ. 14 Ὁ
δὲ Ἰωάννης διεκώλυεν αὐτὸν λέγων· Ἐγὼ χρείαν ἔχω ὑπὸ σοῦ
βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχῃ πρός με; 15 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς
εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἄφες ἄρτι· οὕτω γὰρ πρέπον ἐστὶν ἡμῖν
πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην. Τότε ἀφίησιν αὐτόν. 16 Καὶ
βαπτισθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἀνέβη εὐθὺς ἀπὸ τοῦ ὕδατος. Καὶ ἰδοὺ
ἀνεῴχθησαν αὐτῷ οἱ οὐρανοί, καὶ εἶδε τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ κα-
ταβαῖνον ὡσεὶ περιστερὰν καὶ ἐρχόμενον ἐπ᾿ αὐτόν. 17 Καὶ
ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν λέγουσα· Οὗτός ἐστιν **ὁ Υἱός μου ὁ
ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα.**

4 Τότε ὁ Ἰησοῦς ἀνήχθη εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ τοῦ Πνεύματος
πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ Διαβόλου. 2 Καὶ νηστεύσας ἡμέρας
τεσσαράκοντα καὶ νύκτας τεσσαράκοντα ὕστερον ἐπείνασε.
3 Καὶ προσελθὼν αὐτῷ ὁ πειράζων εἶπεν· Εἰ Υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ,
εἰπὲ ἵνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι γένωνται. 4 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε·

καὶ τοὺς Σαδδουκαίους νὰ ἔρχωνται γιὰ τὸ βάπτισμά του, εἶπε σ᾿
αὐτούς: «Τέκνα γεννημένα ἀπὸ ὀχιές, ποιός σᾶς εἶπε, ὅτι θὰ ξεφύγετε
ἀπὸ τὴ μέλλουσα ὀργή; **8** Κάνετε λοιπὸν ἔργα, ποὺ εἶναι καρπὸς μετα-
νοίας, **9** καὶ μὴ σᾶς ἀρέσῃ νὰ λέτε γιὰ τοὺς ἑαυτούς σας, Πατέρα
ἔχουμε τὸν ᾿Αβραάμ. Διότι σᾶς λέγω, ὅτι ὁ Θεὸς δύναται ἀπ᾿
αὐτοὺς τοὺς λίθους ν᾿ ἀναστήσῃ τέκνα στὸν ᾿Αβραάμ. **10** ῎Ηδη δὲ καὶ
τὸ τσεκούρι εἶναι κοντὰ στὴ ρίζα τῶν δένδρων· καὶ κάθε δένδρο, ποὺ
δὲν κάνει καρπὸ καλό, κόβεται σύρριζα καὶ ρίχνεται στὴ φωτιά.
11 ᾿Εγὼ μὲν σᾶς βαπτίζω μὲ νερό, γιὰ νὰ σᾶς δημιουργηθῇ αἴσθημα
μετανοίας· ἀλλ᾿ ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἔρχεται μετὰ ἀπὸ μένα, εἶναι ἰσχυ-
ρότερός μου. Αὐτοῦ δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ βαστάξω τὰ ὑποδήματα. Αὐτὸς
θὰ σᾶς βαπτίσῃ μὲ Πνεῦμα ῞Αγιο καὶ μὲ φωτιά. **12** Τὸ φτυάρι του εἶναι
στὸ χέρι του, καὶ θὰ καθαρίσῃ τελείως τὸ ἁλῶνι του, καὶ θὰ συνάξῃ τὸ
σιτάρι του στὴν ἀποθήκη, τὸ δὲ ἄχυρο θὰ κατακαίῃ μὲ φωτιά, ποὺ δὲν
θὰ σβήνῃ».

῾Η βάπτισι τοῦ ᾿Ιησοῦ

13 Τότε ἔρχεται ὁ ᾿Ιησοῦς ἀπὸ τὴ Γαλιλαία στὸν ᾿Ιορδάνη πρὸς τὸν
᾿Ιωάννη γιὰ νὰ βαπτισθῇ ἀπ᾿ αὐτόν. **14** ᾿Αλλ᾿ ὁ ᾿Ιωάννης τὸν ἐμπόδιζε
ἐπιμόνως λέγοντας: «᾿Εγὼ ἔχω ἀνάγκη νὰ βαπτισθῶ ἀπὸ σένα, καὶ σὺ
ἔρχεσαι πρὸς ἐμένα;». **15** ᾿Αλλ᾿ ὁ ᾿Ιησοῦς ἀποκρίθηκε καὶ εἶπε πρὸς
αὐτόν: «῎Αφησε τώρα (τὶς ἀντιρρήσεις)· διότι ἔτσι εἶναι πρέπον σ᾿ ἐμᾶς,
γιὰ νὰ ἐκπληρώσωμε κάθε τι, ποὺ ὁ Θεὸς ἀπαιτεῖ ὡς δίκαιο». Τότε
(ἔπαυσε νὰ τὸν ἐμποδίζῃ καὶ) τὸν ἄφησε (νὰ βαπτισθῇ). **16** Καὶ ὅταν
ὁ ᾿Ιησοῦς βαπτίσθηκε, ἀνέβηκε καὶ βγῆκε ἀπὸ τὸ νερὸ ἀμέσως. Καὶ
ἰδοὺ ἄνοιξαν σ᾿ αὐτὸν οἱ οὐρανοὶ καὶ εἶδε τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ νὰ κα-
τεβαίνῃ σὰν περιστέρι καὶ νὰ ἔρχεται ἐπάνω του. **17** Καὶ ἰδοὺ φωνὴ
ἦλθε ἀπὸ τοὺς οὐρανούς, ποὺ ἔλεγε: «Αὐτὸς εἶναι **ὁ Υἱός μου ὁ ἀγα-
πητός, τὸν ὁποῖον ἐξέλεξα**[1] (καὶ κατέστησα Μεσσία, Χριστό)».

῾Ο Διάβολος πειράζει τὸν ᾿Ιησοῦ

4 Τότε ὁ ᾿Ιησοῦς ὡδηγήθηκε στὴν ἔρημο ἀπὸ τὸ Πνεῦμα, γιὰ νὰ δε-
χθῇ πειρασμοὺς ἀπὸ τὸ Διάβολο. **2** Καί, ἀφοῦ νήστευσε σαράντα
ἡμέρες καὶ σαράντα νύχτες, ὕστερα πείνασε. **3** Τότε τὸν πλησίασε ὁ πει-
ράζων (ὁ Διάβολος) καὶ εἶπε: «᾿Εὰν εἶσαι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, δῶσε δια-

1. Βλέπε τὸ ῾Ησ. μβ´ 1 ὅπως παρατίθεται στὸ Ματθ. ιβ´ 18.

Γέγραπται, **Οὐκ ἐπ᾽ ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος, ἀλλ᾽ ἐπὶ
παντὶ ῥήματι ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος Θεοῦ.** 5 Τότε παρα-
λαμβάνει αὐτὸν ὁ Διάβολος εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ ἵστησιν
αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ 6 καὶ λέγει αὐτῷ· Εἰ Υἱὸς εἶ
τοῦ Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν κάτω· γέγραπται γὰρ ὅτι **τοῖς ἀγγέλοις
αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ, καὶ ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσί σε, μήποτε
προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.** 7 Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Πάλιν γέγραπται, **Οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν Θεόν σου.**
8 Πάλιν παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ Διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλὸν
λίαν, καὶ δείκνυσιν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου καὶ
τὴν δόξαν αὐτῶν 9 καὶ λέγει αὐτῷ· Ταῦτα πάντα σοι δώσω, ἐὰν
πεσὼν προσκυνήσῃς μοι. 10 Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὕπα-
γε ὀπίσω μου, Σατανᾶ! Γέγραπται γάρ, **Κύριον τὸν Θεόν σου
προσκυνήσεις καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις.** 11 Τότε ἀφίησιν
αὐτὸν ὁ Διάβολος, καὶ ἰδοὺ ἄγγελοι προσῆλθον καὶ διηκόνουν
αὐτῷ.

12 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη, ἀνεχώρη-
σεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, 13 καὶ καταλιπὼν τὴν Ναζαρὲτ ἐλθὼν
κατῴκησεν εἰς Καπερναοὺμ τὴν παραθαλασσίαν ἐν ὁρίοις Ζα-
βουλὼν καὶ Νεφθαλείμ, 14 ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου
τοῦ προφήτου λέγοντος· 15 **Γῆ Ζαβουλὼν καὶ γῆ Νεφθαλείμ,
ὁδὸν θαλάσσης, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν,** 16 **ὁ
λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει εἶδε φῶς μέγα, καὶ τοῖς καθημέ-
νοις ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς.** 17 Ἀπὸ
τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν καὶ λέγειν· Μετανοεῖτε· ἤγγι-
κε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

18 Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδε
δύο ἀδελφούς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον Πέτρον καὶ Ἀνδρέαν τὸν
ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλλοντας ἀμφίβληστρον εἰς τὴν θάλασσαν·
ἦσαν γὰρ ἁλιεῖς· 19 καὶ λέγει αὐτοῖς· Δεῦτε ὀπίσω μου καὶ
ποιήσω ὑμᾶς ἁλιεῖς ἀνθρώπων. 20 Οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὰ δί-

ταγὴ νὰ γίνουν αὐτοὶ οἱ λίθοι ἄρτοι». 4 Αὐτὸς δὲ ἀποκρίθηκε καὶ εἶπε:
«Εἶναι γραμμένο, ὅτι **ὁ ἄνθρωπος δὲν ζῇ μὲ ἄρτο μόνο, ἀλλὰ μὲ
κάθε λόγο, ποὺ βγαίνει ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Θεοῦ**». 5 Τότε ὁ Διά-
βολος τὸν παίρνει καὶ τὸν φέρνει στὴν ἁγία πόλι, καὶ τὸν στήνει στὸ
ἄκρο τῆς στέγης τοῦ ναοῦ 6 καὶ τοῦ λέγει: «Ἐὰν εἶσαι Υἱὸς τοῦ Θε-
οῦ, ρίξε τὸν ἑαυτό σου κάτω, διότι εἶναι γραμμένο, ὅτι **θὰ δώσῃ
ἐντολὴ στοὺς ἀγγέλους του γιὰ σένα καὶ θὰ σὲ πιάσουν στὰ χέ-
ρια, γιὰ νὰ μὴ κτυπήσῃς τὸ πόδι σου σὲ πέτρα**». 7 Τοῦ εἶπε ὁ Ἰη-
σοῦς: «Πάλι εἶναι γραμμένο, **Νὰ μὴ προκαλέσῃς τὸν Κύριο τὸν
Θεό σου**». 8 Πάλι ὁ Διάβολος τὸν παίρνει καὶ τὸν φέρνει σ' ἕνα πολὺ
ψηλὸ βουνό, καὶ τοῦ δείχνει ὅλα τὰ βασίλεια τοῦ κόσμου καὶ τὰ μεγα-
λεῖα τους 9 καὶ τοῦ λέγει: «Ὅλα αὐτὰ θὰ σοῦ τὰ δώσω, ἐὰν πέσῃς καὶ
μὲ προσκυνήσῃς». 10 Τότε τοῦ λέγει ὁ Ἰησοῦς: «Ἐξαφανίσου ἀπὸ
μπροστά μου, Σατανᾶ! Διότι εἶναι γραμμένο, **Τὸν Κύριο τὸν Θεό σου
νὰ προσκυνῇς καὶ αὐτὸν μόνο νὰ λατρεύῃς**». 11 Τότε ὁ Διάβολος
τὸν ἄφησε, καὶ ἰδοὺ ἄγγελοι προσῆλθαν καὶ τὸν διακονοῦσαν.

Ὁ Ἰησοῦς ἀρχίζει τὸ κήρυγμα ἀπὸ τὴν Καπερναούμ

12 Ὅταν δὲ ἄκουσε ὁ Ἰησοῦς, ὅτι ὁ Ἰωάννης φυλακίσθηκε, ἀναχώ-
ρησε γιὰ τὴ Γαλιλαία. 13 Καὶ ἀφοῦ ἄφησε τὴ Ναζαρέτ, πῆγε καὶ κα-
τοίκησε στὴν Καπερναούμ, ποὺ ἦταν κοντὰ στὴ λίμνη, στὰ σύνορα τῶν
φυλῶν Ζαβουλὼν καὶ Νεφθαλείμ, 14 καὶ ἔτσι ἐκπληρώθηκε ὁ λόγος
τοῦ Ἡσαΐα τοῦ προφήτου, ὁ ὁποῖος λέγει: 15 **Ἡ χώρα τῆς φυλῆς
Ζαβουλὼν καὶ ἡ χώρα τῆς φυλῆς Νεφθαλείμ, ποὺ ἐκτείνεται
κοντὰ στὴ λίμνη, πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη, ἡ Γαλιλαία τῶν
ἐθνικῶν** (τῶν εἰδωλολατρῶν), 16 **ὁ λαὸς ὁ καθηλωμένος στὸ σκο-
τάδι εἶδε ἥλιο μεγάλο, ναί, στοὺς καθηλωμένους στὴ χώρα μὲ
τὸ βαθὺ σκοτάδι τοῦ θανάτου, σ' αὐτοὺς ἥλιος ἀνέτειλε**. 17 Ἀπὸ
τότε ἄρχισε ὁ Ἰησοῦς νὰ κηρύττῃ καὶ νὰ λέγῃ: «Μετανοεῖτε, διότι
ἔφθασε ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν».

Ἡ κλῆσι τῶν πρώτων μαθητῶν

18 Καὶ περιπατώντας κοντὰ στὴ λίμνη τῆς Γαλιλαίας εἶδε δύο ἀδελ-
φούς, τὸ Σίμωνα ποὺ λέγεται Πέτρος καὶ τὸν Ἀνδρέα τὸν ἀδελφό του,
νὰ ρίχνουν δίκτυα στὴ λίμνη, διότι ἦταν ἁλιεῖς (ψαρᾶδες). 19 Καὶ λέ-
γει σ' αὐτούς: «Ἀκολουθῆστε με καὶ θὰ σᾶς κάνω ἁλιεῖς ἀνθρώπων».

κτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ. 21 Καὶ προβὰς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄλλους
δύο ἀδελφούς, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν
ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν
καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν, καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς. 22 Οἱ δὲ
εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν ἠκολούθησαν
αὐτῷ.

23 Καὶ περιῆγεν ὅλην τὴν Γαλιλαίαν ὁ Ἰησοῦς διδάσκων ἐν
ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βα-
σιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν
τῷ λαῷ. 24 Καὶ ἀπῆλθεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εἰς ὅλην τὴν Συρίαν,
καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας, ποικίλαις
νόσοις καὶ βασάνοις συνεχομένους, καὶ δαιμονιζομένους καὶ
σεληνιαζομένους καὶ παραλυτικούς, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς.
25 Καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας
καὶ Δεκαπόλεως καὶ Ἱεροσολύμων καὶ Ἰουδαίας καὶ πέραν τοῦ
Ἰορδάνου.

5 Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος, καὶ καθίσαντος
αὐτοῦ προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, 2 καὶ ἀνοίξας τὸ
στόμα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς λέγων·

3 Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βασι-
λεία τῶν οὐρανῶν.
4 Μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται.
5 Μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν.
6 Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην, ὅτι
αὐτοὶ χορτασθήσονται.
7 Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται.
8 Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὄψον-
ται.
9 Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ κληθήσονται.
10 Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν
ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

20 Αὐτοὶ δὲ ἀμέσως ἄφησαν τὰ δίκτυα καὶ τὸν ἀκολούθησαν. **21** Καὶ
ὅταν προχώρησε ἀπ' ἐκεῖ, εἶδε ἄλλους δύο ἀδελφούς, τὸν Ἰάκωβο τὸν
υἱὸ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ τὸν Ἰωάννη τὸν ἀδελφό του, μέσα στὸ πλοῖο,
μαζὶ μὲ τὸ Ζεβεδαῖο τὸν πατέρα τους, νὰ τακτοποιοῦν τὰ δίκτυά τους,
καὶ τοὺς κάλεσε. **22** Καὶ αὐτοὶ ἀμέσως ἄφησαν τὸ πλοῖο καὶ τὸν πατέ-
ρα τους καὶ τὸν ἀκολούθησαν.

Περιοδεία καὶ δρᾶσι στὴ Γαλιλαία

23 Καὶ περιώδευε σ' ὅλη τὴ Γαλιλαία ὁ Ἰησοῦς διδάσκοντας στὶς
συναγωγές τους καὶ κηρύττοντας τὸ εὐαγγέλιο τῆς βασιλείας καὶ θερα-
πεύοντας κάθε ἀσθένεια καὶ κάθε ἀρρώστεια στὸ λαό. **24** Καὶ ἔφθασε ἡ
φήμη του σ' ὅλη τὴ Συρία. Καὶ ἔφεραν σ' αὐτὸν ὅλους τοὺς ἀσθενεῖς,
ποὺ ἔπασχαν ἀπὸ διάφορα νοσήματα καὶ κατέχονταν ἀπὸ βάσανα, καὶ
δαιμονιζομένους καὶ σεληνιαζομένους καὶ παραλυτικούς, καὶ τοὺς θερά-
πευσε. **25** Καὶ τὸν ἀκολούθησαν πλήθη πολλὰ ἀπὸ τὴ Γαλιλαία καὶ τὴ
Δεκάπολι καὶ τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ τὴν Ἰουδαία καὶ πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορ-
δάνη.

Οἱ μακαρισμοί

5 Ὅταν δὲ εἶδε τὰ πλήθη, ἀνέβηκε στὸ ὄρος. Καὶ ἀφοῦ κάθησε,
ἦλθαν κοντά του οἱ μαθηταί του (οἱ ἀκροαταί του). **2** Καὶ ἄρχισε
νὰ τοὺς διδάσκῃ λέγοντας:

3 «Εὐτυχεῖς οἱ ταπεινοὶ στὸ φρόνημα (οἱ ταπεινόφρονες), διότι σ'
αὐτοὺς ἀνήκει ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

4 Εὐτυχεῖς οἱ δοκιμαζόμενοι καὶ θλιβόμενοι, διότι αὐτοὶ θὰ ἔχουν
ἀπόλαυσι.

5 Εὐτυχεῖς οἱ πτωχοὶ καὶ ἄσημοι, διότι αὐτοὶ θὰ κληρονομήσουν τὴ
γῆ (τὴν ἄνω γῆ τῆς ἐπαγγελίας, τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν).

6 Εὐτυχεῖς ὅσοι (ἀδικούμενοι καὶ στερούμενοι) πεινοῦν καὶ διψοῦν τὸ
δίκαιό τους, διότι αὐτοὶ θὰ χορτάσουν.

7 Εὐτυχεῖς οἱ εὔσπλαγχνοι, διότι αὐτοὶ θὰ τύχουν εὐσπλαγχνίας.

8 Εὐτυχεῖς οἱ καθαροὶ στὴν ψυχή, διότι αὐτοὶ θὰ ἰδοῦν τὸ Θεό.

9 Εὐτυχεῖς ὅσοι κάνουν τὸ καλό, διότι αὐτοὶ θὰ ὀνομασθοῦν παιδιὰ
τοῦ Θεοῦ.

10 Εὐτυχεῖς ὅσοι διώκονται γιὰ τὸ καλό, διότι σ' αὐτοὺς ἀνήκει ἡ
βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

11 Μακάριοί ἐστε ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσι καὶ
εἴπωσι πᾶν πονηρὸν ῥῆμα καθ' ὑμῶν ψευδόμενοι ἕνεκεν
ἐμοῦ.
12 Χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς
οὐρανοῖς· οὕτω γὰρ ἐδίωξαν τοὺς προφήτας τοὺς πρὸ ὑμῶν.

13 Ὑμεῖς ἐστε τὸ ἅλας τῆς γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν
τίνι ἁλισθήσεται; Εἰς οὐδὲν ἰσχύει ἔτι εἰ μὴ βληθῆναι ἔξω καὶ
καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. 14 Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ
κόσμου. Οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη.
15 Οὐδὲ καίουσι λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον,
ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ.
16 Οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων,
ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσι τὸν πατέρα
ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

17 Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προ-
φήτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι. 18 Ἀμὴν γὰρ
λέγω ὑμῖν, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἓν ἢ μία
κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου ἕως ἂν πάντα γένηται.
19 Ὃς ἐὰν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων
καὶ διδάξῃ οὕτω τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ
βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. Ὃς δ' ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέ-
γας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. 20 Λέγω γὰρ
ὑμῖν ὅτι, ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ἡ δικαιοσύνη ὑμῶν πλεῖον τῶν
γραμματέων καὶ Φαρισαίων, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλεί-
αν τῶν οὐρανῶν.

21 Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, **Οὐ φονεύσεις·** ὃς δ'
ἂν φονεύσῃ, ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει. 22 Ἐγὼ δὲ

11 Εὐτυχεῖς εἶσθε, ὅταν σᾶς ὑβρίσουν καὶ ἐγείρουν ἐναντίον σας
διωγμὸ καὶ σᾶς συκοφαντήσουν μὲ κάθε συκοφαντία ἐξ αἰτίας μου.
12 Νὰ αἰσθάνεσθε χαρὰ καὶ ἀγαλλίασι, διότι ὁ μισθός σας εἶναι
πολὺς στοὺς οὐρανούς. Ἔτσι, ὡς γνωστόν, δίωξαν τοὺς προφῆτες,
ποὺ ἦταν πρὶν ἀπὸ σᾶς».

Οἱ πιστοὶ ἁλάτι, φῶς καὶ πόλι στὴν κορυφὴ ὄρους

13 «Σεῖς εἶσθε τὸ ἁλάτι τῆς γῆς. Ἐὰν δὲ τὸ ἁλάτι χάσῃ τὴν ἁλμύ-
ρα του, μὲ τί θὰ ἀποκτήσῃ πάλι τὴν ἁλμύρα του; Δὲν εἶναι πλέον γιὰ
τίποτε, παρὰ νὰ πεταχθῇ ἔξω καὶ νὰ καταπατῆται ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους.
14 Σεῖς εἶσθε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. Δὲν δύναται νὰ κρυβῇ πόλι, ποὺ
εἶναι πάνω σὲ βουνό. 15 Οὔτε ἀνάβουν λύχνο καὶ τὸν θέτουν κάτω ἀπὸ
τὸ μόδι[1], ἀλλ' ἐπάνω στὸ λυχνοστάτη, καὶ σκορπίζει τὴ λάμψι του σὲ
ὅλους, ὅσοι βρίσκονται στὸ σπίτι. 16 Ἔτσι νὰ λάμψῃ τὸ φῶς σας μπρο-
στὰ στοὺς ἀνθρώπους, γιὰ νὰ ἰδοῦν τὰ καλὰ ἔργα σας καὶ νὰ δοξάσουν
τὸν πατέρα σας τὸν οὐράνιο».

Ὁ Ἰησοῦς καὶ ὁ παλαιὸς νόμος

17 «Μὴ νομίσετε, ὅτι ἦλθα νὰ καταργήσω τὸ νόμο ἢ τοὺς προφῆτες.
Δὲν ἦλθα νὰ καταργήσω, ἀλλὰ νὰ ἐκπληρώσω. 18 Διότι ἀληθινὰ σᾶς
λέγω, ἕως ὅτου παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἕνα γιῶτα ἢ μία γραμ-
μὴ δὲν θὰ ἀκυρωθῇ ἀπὸ τὸ νόμο, ἀλλὰ ὅλα θὰ γίνουν. 19 Ἐκεῖνος δέ,
ὁ ὁποῖος θὰ καταργήσῃ μία ἀπὸ τὶς ἐντολὲς αὐτὲς τὶς πολὺ μικρὲς καὶ
θὰ διδάξῃ ἔτσι τοὺς ἀνθρώπους, θὰ εἶναι πολὺ μικρὸς γιὰ τὴ βασιλεία
τῶν οὐρανῶν (δηλαδὴ θ' ἀποκλεισθῇ ἀπὸ τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν).
Ἀντιθέτως, ὅποιος θὰ ἐφαρμόσῃ καὶ θὰ διδάξῃ, αὐτὸς θὰ εἶναι μεγάλος
(δηλαδὴ ἄξιος) γιὰ τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 20 Λέγω δὲ σὲ σᾶς, ὅτι,
ἐὰν ἡ ἀρετή σας δὲν ὑπερτερήσῃ κατὰ πολὺ τῆς ἀρετῆς τῶν γραμματέ-
ων καὶ τῶν Φαρισαίων, δὲν θὰ μπῆτε στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν».

Περὶ φόνου καὶ ὀργῆς

21 «Ἀκούσατε, ὅτι ἐλέχθη στοὺς ἀρχαίους (διὰ τοῦ μωσαϊκοῦ νό-
μου), **Μὴ φονεύσῃς**, ἐκεῖνος δέ, ποὺ θὰ φονεύσῃ, νὰ
παραπεμφθῇ ὡς ἔνοχος στὴν κρίσι (τοπικὸ δικαστήριο).

1. Μέτρο ξερῶν καρπῶν, ἰδίως σιτηρῶν.

λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ εἰκῇ ἔνοχος
ἔσται τῇ κρίσει· ὃς δ' ἂν εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ῥ α κ ά , ἔνο-
χος ἔσται τῷ συνεδρίῳ· ὃς δ' ἂν εἴπῃ μ ω ρ έ , ἔνοχος ἔσται εἰς
τὴν γέενναν τοῦ πυρός. **23** Ἐὰν οὖν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου
ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κἀκεῖ μνησθῇς ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι
κατὰ σοῦ, **24** ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστη-
ρίου, καὶ ὕπαγε πρῶτον διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τότε
ἐλθὼν πρόσφερε τὸ δῶρόν σου. **25** Ἴσθι εὐνοῶν τῷ ἀντιδίκῳ σου
ταχὺ ἕως ὅτου εἶ ἐν τῇ ὁδῷ μετ' αὐτοῦ, μήποτέ σε παραδῷ ὁ
ἀντίδικος τῷ κριτῇ, καὶ ὁ κριτής σε παραδῷ τῷ ὑπηρέτῃ, καὶ
εἰς φυλακὴν βληθήσῃ· **26** ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς
ἐκεῖθεν ἕως οὗ ἀποδῷς τὸν ἔσχατον κοδράντην.

27 Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, **Οὐ μοιχεύσεις.**
28 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπι-
θυμῆσαι αὐτὴν ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτὴν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.
29 Εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμός σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν
καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἓν τῶν
μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῇ εἰς γέενναν.
30 Καὶ εἰ ἡ δεξιά σου χεὶρ σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὴν καὶ
βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἓν τῶν μελῶν
σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῇ εἰς γέενναν.

31 Ἐρρέθη δέ· **Ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, δότω
αὐτῇ ἀποστάσιον.** **32** Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν
γυναῖκα αὐτοῦ παρεκτὸς λόγου πορνείας, ποιεῖ αὐτὴν
μοιχᾶσθαι, καὶ ὃς ἐὰν ἀπολελυμένην γαμήσῃ, μοιχᾶται.

22 Ἀλλ' ἐγὼ σᾶς λέγω, καθένας, ποὺ ὀργίζεται ἐναντίον τοῦ ἀδελφοῦ του χωρὶς λόγο, νὰ παραπεμφθῇ ὡς ἔνοχος στὴν κρίσι. Ὅποιος ἐπίσης θὰ εἰπῇ στὸν ἀδελφό του, «Ἀνόητε», νὰ παραπεμφθῇ ὡς ἔνοχος στὸ συνέδριο (στὸ μεγάλο δικαστήριο). Ὅποιος πάλι θὰ εἰπῇ, «Ἠλίθιε», νὰ παραπεμφθῇ ὡς ἔνοχος στὴ γέεννα τοῦ πυρός (στὴν Κόλασι). **23** Ἐὰν δὲ προσφέρῃς τὸ δῶρο σου στὸ θυσιαστήριο, καὶ ἐκεῖ θυμηθῇς, ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει κάτι ἐναντίον σου, **24** ἄφησε ἐκεῖ τὸ δῶρο σου μπροστὰ στὸ θυσιαστήριο, καὶ πήγαινε πρῶτα καὶ συμφιλιώσου μὲ τὸν ἀδελφό σου, καὶ τότε ἔλα καὶ πρόσφερε τὸ δῶρο σου. **25** Δεῖξε εὐνοϊκὴ διάθεσι πρὸς τὸν ἀντίδικό σου γρήγορα, ἕως ὅτου βρίσκεσαι στὸ δρόμο (πρὸς τὸ δικαστήριο) μαζί του, γιὰ νὰ μὴ σὲ παραδώσῃ ὁ ἀντίδικος στὸ δικαστὴ καὶ ὁ δικαστὴς στὸν ἐκτελεστὴ τῶν ποινῶν καὶ ριφθῇς στὴ φυλακή. **26** Ἀληθινὰ σοῦ λέγω, δὲν θὰ βγῇς ἀπ' ἐκεῖ, μέχρι νὰ πληρώσῃς καὶ τὸ τελευταῖο δίλεπτο».

Περὶ μοιχείας καὶ αἰσχρῆς ἐπιθυμίας

27 «Ἀκούσατε, ὅτι ἐλέχθη στοὺς ἀρχαίους, **Μὴ μοιχεύσῃς.**
28 Ἀλλ' ἐγὼ σᾶς λέγω, ὅτι καθένας, ποὺ βλέπει γυναῖκα μὲ διάθεσι νὰ τὴν ἀπολαύσῃ, ἤδη τὴ μοίχευσε μέσα στὴν καρδιά του. **29** Ἐὰν δὲ ὁ δεξιός σου ὀφθαλμὸς σὲ σκανδαλίζῃ, νὰ τὸν βγάλῃς καὶ νὰ τὸν πετάξῃς, διότι σὲ συμφέρει νὰ χαθῇ ἕνα ἀπὸ τὰ μέλη σου καὶ νὰ μὴ ριφθῇ ὅλο τὸ σῶμα σου στὴ γέεννα (στὴν Κόλασι). **30** Ἐπίσης, ἐὰν τὸ δεξί σου χέρι σὲ σκανδαλίζῃ, νὰ τὸ κόψῃς τελείως καὶ νὰ τὸ πετάξῃς. Διότι σὲ συμφέρει νὰ χαθῇ ἕνα ἀπὸ τὰ μέλη σου καὶ νὰ μὴ ριφθῇ ὅλο τὸ σῶμα σου στὴ γέεννα (στὴν Κόλασι)».

Περὶ διαζυγίου

31 «Ἐλέχθη ἐπίσης: **Ὅποιος θὰ χωρίσῃ τὴ γυναῖκα του, νὰ δώσῃ σ' αὐτὴ διαζύγιο.** **32** Ἀλλ' ἐγὼ σᾶς λέγω, ὅτι, ὅποιος θὰ χωρίσῃ τὴ γυναῖκα του χωρὶς αἰτία ἀνηθικότητος (συγκεκριμένως ἐννοεῖ μοιχείας), τὴν ἐξωθεῖ σὲ μοιχεία. Ἐπίσης, ὅποιος θὰ νυμφευθῇ χωρισμένη, διαπράττει μοιχεία».

33 Πάλιν ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, **Οὐκ ἐπιορκή-
σεις, ἀποδώσεις δὲ τῷ Κυρίῳ τοὺς ὅρκους σου.** 34 Ἐγὼ δὲ λέγω
ὑμῖν μὴ ὀμόσαι ὅλως· μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶ τοῦ
Θεοῦ· 35 μήτε ἐν τῇ γῇ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστι τῶν ποδῶν αὐτοῦ·
μήτε εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι πόλις ἐστὶ τοῦ μεγάλου βασιλέως·
36 μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὀμόσῃς, ὅτι οὐ δύνασαι μίαν τρίχα
λευκὴν ἢ μέλαιναν ποιῆσαι. 37 Ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν ναὶ ναί,
οὒ οὔ· τὸ δὲ περισσὸν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστιν.

38 Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη, **Ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ καὶ
ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος.** 39 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ἀντιστῆναι τῷ
πονηρῷ· ἀλλ᾽ ὅστις σε ῥαπίσει ἐπὶ τὴν δεξιὰν σιαγόνα, στρέ-
ψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην· 40 καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ
τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον· 41 καὶ ὅστις
σε ἀγγαρεύσει μίλιον ἕν, ὕπαγε μετ᾽ αὐτοῦ δύο· 42 τῷ αἰτοῦντί
σε δίδου καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανείσασθαι μὴ ἀπο-
στραφῇς.

43 Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη, **Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου** καὶ
μισήσεις τὸν ἐχθρόν σου. 44 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν,
ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους
ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ
τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς καὶ διωκόντων ὑμᾶς, 45 ὅπως γένησθε
υἱοὶ τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνα-
τέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ
ἀδίκους. 46 Ἐὰν γὰρ ἀγαπήσητε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, τίνα
μισθὸν ἔχετε; Οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι τὸ αὐτὸ ποιοῦσι; 47 Καὶ ἐὰν
ἀσπάσησθε τοὺς φίλους ὑμῶν μόνον, τί περισσὸν ποιεῖτε; Οὐχὶ
καὶ οἱ τελῶναι οὕτω ποιοῦσιν; 48 Ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι,
ὥσπερ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς τέλειός ἐστιν.

Περὶ ὅρκου ὑποσχέσεως

33 «Πάλι ἀκούσατε, ὅτι ἐλέχθη στοὺς ἀρχαίους: **Δὲν θὰ ὁρκισθῇς ψευδῶς**[1]**, ἀλλὰ σεβόμενος τὸν Κύριο θὰ ἐκπληρώσῃς τὶς ἔνορκες ὑποσχέσεις σου.** **34** Ἀλλ' ἐγὼ σᾶς λέγω νὰ μὴν ὁρκισθῆτε καθόλου˙ οὔτε στὸν οὐρανό, διότι εἶναι θρόνος τοῦ Θεοῦ˙ **35** οὔτε στὴ γῆ, διότι εἶναι ὑποπόδιο τῶν ποδιῶν του˙ οὔτε στὰ Ἱεροσόλυμα, διότι εἶναι πόλι τοῦ μεγάλου βασιλέως (τοῦ Θεοῦ)˙ **36** οὔτε στὴν κεφαλή σου νὰ ὁρκισθῇς, διότι μία τρίχα δὲν δύνασαι νὰ μεταβάλῃς σὲ λευκὴ ἢ μαύρη.
37 Ὁ δὲ λόγος σας «ναὶ» νὰ εἶναι ναί, «ὄχι» νὰ εἶναι ὄχι (ὁ λόγος δηλαδὴ ν' ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν ἀλήθεια)˙ κάθε τι πέρα ἀπ' αὐτὰ προέρχεται ἐκ τοῦ πονηροῦ».

Περὶ ταυτοπαθείας

38 «Ἀκούσατε, ὅτι ἐλέχθη: **Μάτι γιὰ μάτι καὶ δόντι γιὰ δόντι** (νόμος ταυτοπαθείας). **39** Ἀλλ' ἐγὼ σᾶς λέγω νὰ μὴν ἀντισταθῆτε στὸν κακό. Ἀλλ' ἐὰν κάποιος σὲ ραπίσῃ στὴ δεξιὰ σιαγόνα (στὸ δεξιὸ μάγουλο), νὰ στρέψῃς σ' αὐτὸν καὶ τὴν ἄλλη. **40** Καὶ σ' ἐκεῖνον, ποὺ θέλει νὰ σὲ σύρῃ σὲ δικαστήριο καὶ νὰ πάρῃ τὸ πουκάμισό σου, ἄφησέ του καὶ τὸ πανωφόρι. **41** Καὶ ἂν κάποιος σὲ ἀγγαρεύσῃ ἕνα μίλι, πήγαινε μαζί του δύο. **42** Σ' αὐτόν, ποὺ σοῦ ζητεῖ, νὰ δίνῃς. Καὶ σ' αὐτόν, ποὺ θέλει νὰ δανεισθῇ ἀπὸ σένα, μὴν ἀρνηθῇς».

Περὶ ἀγάπης καὶ μίσους

43 «Ἀκούσατε ὅτι ἐλέχθη: **Ν' ἀγαπᾷς τὸν πλησίον σου** καὶ νὰ μισῇς τὸν ἐχθρό σου. **44** Ἀλλ' ἐγὼ σᾶς λέγω, ν' ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθρούς σας, νὰ δίνετε εὐχὲς σ' ὅσους σᾶς καταρῶνται, νὰ εὐεργετῆτε ὅσους σᾶς μισοῦν, καὶ νὰ προσεύχεσθε γιὰ ὅσους σᾶς συμπεριφέρονται κακῶς καὶ σᾶς διώκουν, **45** γιὰ νὰ γίνετε παιδιὰ τοῦ πατέρα σας τοῦ οὐρανίου, διότι ἀνατέλλει τὸν ἥλιο του γιὰ κακοὺς καὶ καλούς, καὶ βρέχει γιὰ εὐσεβεῖς καὶ ἀσεβεῖς. **46** Ἐὰν δὲ ἀγαπήσετε ὅσους σᾶς ἀγαποῦν, ποιό μισθὸ θὰ ἔχετε; Δὲν κάνουν τὸ αὐτὸ καὶ οἱ τελῶνες; **47** Καὶ ἐὰν δείξετε στοργὴ στοὺς φίλους σας μόνο, τί τὸ ἐξαιρετικὸ κάνετε; Δὲν κάνουν ἔτσι καὶ οἱ τελῶνες; **48** Σεῖς λοιπὸν νὰ εἶσθε τέλειοι, ὅπως ὁ πατέρας σας ὁ οὐράνιος εἶναι τέλειος».

1. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἔννοια τῆς ἐντολῆς στὸ Ἐξόδ. κ' 7, Λευϊτ. ιθ' 12 καὶ Δευτ. ε' 11.

6 Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἔμπροσθεν
τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς· εἰ δὲ μήγε, μισθὸν
οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 2 Ὅταν οὖν
ποιῇς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσῃς ἔμπροσθέν σου, ὥσπερ οἱ
ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ῥύμαις,
ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέ-
χουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. 3 Σοῦ δὲ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην μὴ
γνώτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιά σου, 4 ὅπως ᾖ σου ἡ
ἐλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ
κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ.

5 Καὶ ὅταν προσεύχῃ, οὐκ ἔσῃ ὥσπερ οἱ ὑποκριταί, ὅτι φι-
λοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν
ἑστῶτες προσεύχεσθαι, ὅπως ἂν φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις· ἀμὴν
λέγω ὑμῖν ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. 6 Σὺ δέ, ὅταν προσ-
εύχῃ, εἴσελθε εἰς τὸ ταμιεῖόν σου, καὶ κλείσας τὴν θύραν σου
πρόσευξαι τῷ πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατήρ σου ὁ
βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ. 7 Προσευ-
χόμενοι δὲ μὴ βαττολογήσητε ὥσπερ οἱ ἐθνικοί· δοκοῦσι γὰρ
ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακουσθήσονται. 8 Μὴ οὖν ὁμοι-
ωθῆτε αὐτοῖς· οἶδε γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὧν χρείαν ἔχετε πρὸ τοῦ
ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐτόν.

9 Οὕτως οὖν προσεύχεσθε ὑμεῖς·
Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς,
ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου·
10 ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου·
γενηθήτω τὸ θέλημά σου ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς·
11 τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον·
12 καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίε-
μεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν·
13 καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς
ἀπὸ τοῦ Πονηροῦ,
ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς
αἰῶνας. Ἀμήν.

Περὶ ἐλεημοσύνης

6 «Προσέχετε νὰ μὴ κάνετε τὴν ἐλεημοσύνη σας μπροστὰ στοὺς
ἀνθρώπους γιὰ νὰ σᾶς δοῦν. Ἀλλιῶς, δὲν θὰ ἔχετε μισθὸ ἀπὸ τὸν
οὐράνιο πατέρα σας. 2 Ὅταν λοιπὸν κάνῃς ἐλεημοσύνη, μὴ τὴν διαλα-
λήσῃς, ὅπως κάνουν οἱ ὑποκριταὶ στὶς συναγωγὲς καὶ στοὺς δρόμους,
γιὰ νὰ θαυμασθοῦν καὶ νὰ ἐπαινεθοῦν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Ἀληθινὰ
σᾶς λέγω, ἔχουν λάβει πλήρως τὸ μισθό τους (ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους·
ἀπὸ τὸ Θεὸ δὲν θὰ λάβουν τίποτε). 3 Ὅταν δὲ σὺ κάνῃς ἐλεημοσύνη,
νὰ μὴ γνωρίζῃ τὸ ἀριστερό σου χέρι τί κάνει τὸ δεξί σου, 4 γιὰ νὰ εἶναι
ἡ ἐλεημοσύνη σου στὰ κρυφά, καὶ ὁ πατέρας σου, ποὺ βλέπει στὰ κρυ-
φά, θὰ σοῦ ἀποδώσῃ στὰ φανερά».

Περὶ προσευχῆς – Κυριακὴ προσευχή

5 «Ἐπίσης, ὅταν προσεύχεσαι, νὰ μὴν εἶσαι ὅπως οἱ ὑποκριταί, διό-
τι ἀρέσκονται νὰ στέκωνται ὄρθιοι καὶ νὰ προσεύχωνται στὶς συναγωγὲς
καὶ στὶς γωνίες τῶν ὁδῶν (στὰ σταυροδρόμια), γιὰ νὰ φανοῦν στοὺς
ἀνθρώπους. Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι ἔχουν λάβει πλήρως τὸ μισθό τους.
6 Ἀλλὰ σύ, ὅταν πρόκειται νὰ προσευχηθῇς, ἔμπα στὸ ἰδιαίτερο δωμά-
τιό σου καὶ κλεῖσε τὴν πόρτα καὶ προσευχήσου στὸν πατέρα σου, ὁ
ὁποῖος εἶναι παρὼν στὰ κρυφά, καὶ ὁ πατέρας σου, ποὺ βλέπει στὰ κρυ-
φά, θὰ σοῦ ἀποδώσῃ στὰ φανερά. 7 Ὅταν δὲ προσεύχεσθε, νὰ μὴ
φλυαρῆτε, ὅπως οἱ εἰδωλολάτρες, διότι νομίζουν, ὅτι μὲ τὴν πολυλογία
τους θὰ εἰσακουσθοῦν. 8 Νὰ μὴ γίνετε λοιπὸν ὅμοιοι μ' αὐτούς.
Ἄλλωστε ὁ πατέρας σας γνωρίζει ποιά πράγματα χρειάζεσθε, προτοῦ
σεῖς ζητήσετε ἀπ' αὐτόν.
9 Ἔτσι δὲ νὰ προσεύχεσθε ἐσεῖς:
Οὐράνιε πατέρα μας,
νὰ δοξάζεται τὸ ὄνομά σου·
10 νὰ ἔρχεται ἡ βασιλεία σου (νὰ βασιλεύῃς σὲ μᾶς, νὰ κυβερνᾷς τὴ
ζωή μας)·
νὰ γίνεται τὸ θέλημά σου, ὅπως στὸν οὐρανό, ἔτσι καὶ στὴ γῆ·
11 τὸ ψωμί μας τὸ ἀναγκαῖο γιὰ τὴ ζωὴ δῶσε μας σήμερα·
12 καὶ χάρισέ μας τὰ χρέη μας (τὰ ἁμαρτήματά μας), ὅπως καὶ
ἐμεῖς χαρίζουμε στοὺς χρεῶστες μας (σ' ὅσους ἁμάρτησαν σὲ μᾶς).
13 Καὶ νὰ μὴν ἐπιτρέψῃς νὰ ὑποκύψωμε σὲ πειρασμό, ἀλλὰ γλύτω-
σέ μας ἀπὸ τὸν Πονηρό.
Διότι δική σου (καὶ ὄχι τοῦ Πονηροῦ) εἶναι ἡ βασιλικὴ ἐξουσία καὶ
ἡ δύναμι καὶ ἡ ἰσχὺς στοὺς αἰῶνες. Ἀμήν».

14 Ἐὰν γὰρ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν,
ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος· 15 ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε
τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν
ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

16 Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ σκυ-
θρωποί· ἀφανίζουσι γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, ὅπως φανῶσι τοῖς
ἀνθρώποις νηστεύοντες· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἀπέχουσι τὸν μι-
σθὸν αὐτῶν. 17 Σὺ δὲ νηστεύων ἄλειψαί σου τὴν κεφαλὴν καὶ
τὸ πρόσωπόν σου νίψαι, 18 ὅπως μὴ φανῇς τοῖς ἀνθρώποις νη-
στεύων, ἀλλὰ τῷ πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατήρ σου
ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι *ἐν τῷ φανερῷ.*

19 Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σὴς
καὶ βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσι καὶ κλέ-
πτουσι· 20 θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου
οὔτε σὴς οὔτε βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσ-
σουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν. 21 Ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν,
ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδία ὑμῶν.

22 Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός. Ἐὰν οὖν ὁ
ὀφθαλμός σου ἁπλοῦς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται·
23 ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρὸς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου σκο-
τεινὸν ἔσται. Εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστί, τὸ σκότος
πόσον;

24 Οὐδεὶς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἕνα μι-
σήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἑνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέ-
ρου καταφρονήσει. Οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ.

Προϋπόθεσι τῆς θείας συγγνώμης

14 «Ἐὰν συγχωρήσετε δὲ στοὺς ἀνθρώπους τὰ ἁμαρτήματά τους
(πρὸς ἐσᾶς), θὰ συγχωρήσῃ καὶ σ' ἐσᾶς ὁ πατέρας σας ὁ οὐράνιος.
15 Ἀλλ' ἐὰν δὲν συγχωρήσετε στοὺς ἀνθρώπους τὰ ἁμαρτήματά τους,
οὔτε ὁ πατέρας σας θὰ συγχωρήσῃ τὰ ἁμαρτήματά σας».

Περὶ νηστείας

16 «Ὅταν δὲ νηστεύετε, μὴ γίνεσθε ὅπως οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποί,
διότι ἀφήνουν ἄπλυτα καὶ ἀτημέλητα τὰ πρόσωπά τους, γιὰ νὰ φανοῦν
στοὺς ἀνθρώπους ὅτι νηστεύουν. Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι ἔχουν λάβει
πλήρως τὸ μισθό τους. **17** Σὺ δέ, ὅταν νηστεύῃς, ἄλειψε τὸ κεφάλι σου
(περιποιήσου τὰ μαλλιά σου) καὶ νίψε τὸ πρόσωπό σου, **18** γιὰ νὰ μὴ
φανῇς στοὺς ἀνθρώπους ὅτι νηστεύεις, ἀλλὰ στὸν πατέρα σου, ποὺ εἶναι
παρὼν στὰ κρυφά (καὶ τὰ βλέπει). Ὁ δὲ πατέρας σου, ποὺ βλέπει στὰ
κρυφά, θὰ σοῦ ἀποδώσῃ στὰ φανερά».

Περὶ θησαυρισμοῦ

19 «Μὴ θησαυρίζετε γιὰ τοὺς ἑαυτούς σας θησαυροὺς πάνω στὴ γῆ,
ὅπου σκόρος καὶ σκουλήκι τοὺς ἀφανίζουν, καὶ ὅπου κλέπτες κάνουν
διάρρηξι καὶ τοὺς κλέβουν. **20** Ἀλλὰ νὰ θησαυρίζετε γιὰ τοὺς ἑαυτούς
σας θησαυροὺς στὸν οὐρανό, ὅπου οὔτε σκόρος οὔτε σκουλήκι ἀφανίζει,
καὶ ὅπου κλέπτες δὲν κάνουν διάρρηξι καὶ δὲν κλέβουν. **21** Ὅπου δὲ
εἶναι ὁ θησαυρός σας, ἐκεῖ θὰ εἶναι καὶ ἡ καρδιά σας».

Ὁ λύχνος τοῦ σώματος καὶ τὸ ἐσωτερικὸ φῶς

22 «Ὁ λύχνος τοῦ σώματος εἶναι ὁ ὀφθαλμός. Ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός
σου εἶναι ὑγιής, ὅλο τὸ σῶμα σου θὰ εἶναι φωτεινό. **23** Ἐὰν δὲ ὁ
ὀφθαλμός σου εἶναι βλαμμένος καὶ τυφλωμένος, ὅλο τὸ σῶμα σου θὰ
εἶναι σκοτεινό. Ἐὰν δὲ τὸ ἐσωτερικό σου φῶς (ὁ νοῦς, ἡ συνείδησι)
εἶναι σκοτάδι, τὸ σκοτάδι πόσο θὰ εἶναι;».

Θεὸς καὶ μαμωνᾶς

24 «Κανεὶς δὲν δύναται νὰ εἶναι δοῦλος σὲ δύο κυρίους (συγχρόνως),
διότι ἢ τὸν ἕνα θὰ μισήσῃ καὶ τὸν ἄλλο θ' ἀγαπήσῃ, ἢ στὸν ἕνα θὰ
προσκολληθῇ καὶ τὸν ἄλλο θὰ καταφρονήσῃ. Δὲν δύνασθε νὰ εἶσθε
δοῦλοι καὶ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ μαμωνᾶ (τοῦ χρήματος)».

25 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φά-
γητε καὶ τί πίητε, μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσησθε. Οὐχὶ ἡ
ψυχὴ πλεῖόν ἐστι τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος;
26 Ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ σπείρουσιν
οὐδὲ θερίζουσιν οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ πατὴρ
ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε
αὐτῶν; 27 Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν
ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἕνα; 28 Καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε;
Καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ οὐδὲ
νήθει· 29 λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐδὲ Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ
αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἓν τούτων. 30 Εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ
ἀγροῦ, σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ
Θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσιν, οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι;
31 Μὴ οὖν μεριμνήσητε λέγοντες, τί φάγωμεν ἢ τί πίωμεν ἢ τί
περιβαλώμεθα; 32 Πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητεῖ. Οἶδε
γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χρῄζετε τούτων ἁπάντων.
33 Ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιο-
σύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. 34 Μὴ οὖν
μεριμνήσητε εἰς τὴν αὔριον· ἡ γὰρ αὔριον μεριμνήσει τὰ
ἑαυτῆς· ἀρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς.

7 Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε· 2 ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε
κριθήσεσθε, καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν.
3 Τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου,
τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς; 4 Ἢ πῶς ἐρεῖς
τῷ ἀδελφῷ σου, ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ
σου, καὶ ἰδοὺ ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου; 5 Ὑποκριτά, ἔκβα-
λε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε διαβλέ-
ψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

Τὸ ἄγχος γιὰ τὴ ζωή

25 «Γι' αὐτὸ σᾶς λέγω, μὴν ἀγωνιᾶτε γιὰ τὴ ζωή σας τί θὰ φᾶτε
καὶ τί θὰ πιῆτε, οὔτε γιὰ τὸ σῶμα σας τί θὰ ντυθῆτε. Ἡ ζωὴ δὲν εἶναι
ἀνώτερη ἀπὸ τὴν τροφή, καὶ τὸ σῶμα ἀπὸ τὸ ἔνδυμα; **26** Κοιτάξετε
στὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι δὲν σπείρουν οὔτε θερίζουν οὔτε ἀποθη-
κεύουν, ἀλλ' ὁ πατέρας σας ὁ οὐράνιος τὰ τρέφει. Σεῖς δὲν ὑπερέχετε
πολὺ ἀπ' αὐτά; **27** Ποιός δὲ ἀπὸ σᾶς, ὅσο καὶ ἂν φροντίσῃ, δύναται νὰ
προσθέσῃ στὸ ἀνάστημά του ἕνα πῆχυ; **28** Καὶ γιὰ ἔνδυμα τί ἀγωνιᾶτε;
Παρατηρήσετε τὰ ἄνθη τοῦ ἀγροῦ πόσο ὡραῖα εἶναι. Δὲν κοπιάζουν
οὔτε γνέθουν. **29** Σᾶς λέγω δέ, ὅτι οὔτε ὁ Σολομῶν παρ' ὅλη τὴ δόξα
του ντύθηκε σὰν ἕνα ἀπ' αὐτά. **30** Καὶ ἐὰν τὸ χορτάρι τοῦ ἀγροῦ, ποὺ
σήμερα ὑπάρχει καὶ αὔριο ρίχνεται στὸ φοῦρνο (καὶ καίεται), ὁ Θεὸς
τόσο ὡραῖα ντύνει, δὲν θὰ δώσῃ ἔνδυμα πολὺ περισσότερο σ' ἐσᾶς, ὀλι-
γόπιστοι; **31** Μὴ ἀγχώνεσθε λοιπὸν λέγοντας, τί θὰ φᾶμε ἢ τί θὰ
πιοῦμε ἢ τί θὰ ντυθοῦμε; **32** Ὅλα δὲ αὐτὰ ἐπιδιώκουν (σὰν νὰ εἶναι
μέγιστα ἀγαθὰ) οἱ ἐθνικοί (οἱ εἰδωλολάτρες). Γνωρίζει δὲ ὁ πατέρας
σας ὁ οὐράνιος, ὅτι ἔχετε ἀνάγκη ἀπὸ ὅλα αὐτά. **33** Γι' αὐτὸ πρῶτα νὰ
ζητῆτε (γιὰ νὰ λάβετε) τὴ βασιλεία καὶ τὴ δόξα ποὺ δίνει ὁ Θεός, καὶ
ὅλα αὐτὰ θὰ σᾶς δοθοῦν ἐπιπροσθέτως. **34** Ἐπίσης νὰ μὴ μεριμνήσετε
γιὰ τὴν αὐριανὴ ἡμέρα, διότι ἡ αὐριανὴ ἡμέρα θὰ μεριμνήσῃ ἡ ἴδια γιὰ
τὰ δικά της πράγματα. Ἀρκεῖ στὴν (κάθε) ἡμέρα ἡ δική της ταλαι-
πωρία».

Περὶ κατακρίσεως

7 «Μὴ κατακρίνετε, γιὰ νὰ μὴ κατακριθῆτε. **2** Διότι, μὲ ὅποια κρίσι
κρίνετε θὰ κριθῆτε, καὶ μὲ ὅποιο μέτρο μετρεῖτε θὰ μετρηθῆτε.
3 Γιατί δὲ τὴν ἀγκίδα, ποὺ εἶναι στὸ μάτι τοῦ ἀδελφοῦ σου, βλέπεις,
τὸ δὲ δοκάρι, ποὺ εἶναι στὸ δικό σου μάτι, δὲν βλέπεις; **4** Ἢ πῶς θὰ
εἰπῇς στὸν ἀδελφό σου, "Ἄφησε νὰ βγάλω τὴν ἀγκίδα ἀπὸ τὸ μάτι
σου", ἐνῷ τὸ δοκάρι εἶναι στὸ δικό σου μάτι; **5** Ὑποκριτά, βγάλε
πρῶτα τὸ δοκάρι ἀπὸ τὸ δικό σου μάτι, καὶ τότε θὰ ἰδῇς καθαρά, γιὰ
νὰ βγάλῃς τὴν ἀγκίδα ἀπὸ τὸ μάτι τοῦ ἀδελφοῦ σου».

6 Μὴ δῶτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσί μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας
ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν χοίρων, μήποτε καταπατήσωσιν αὐτοὺς
ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν καὶ στραφέντες ῥήξωσιν ὑμᾶς.

7 Αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν, ζητεῖτε καὶ εὑρήσετε, κρούετε
καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν. 8 Πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει καὶ ὁ
ζητῶν εὑρίσκει καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται. 9 Ἢ τίς ἐστιν ἐξ
ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃν ἐὰν αἰτήσῃ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄρτον, μὴ λίθον
ἐπιδώσει αὐτῷ; 10 Καὶ ἐὰν ἰχθὺν αἰτήσῃ, μὴ ὄφιν ἐπιδώσει
αὐτῷ; 11 Εἰ οὖν ὑμεῖς, πονηροὶ ὄντες, οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι
τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς
οὐρανοῖς δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν;

12 Πάντα οὖν ὅσα ἂν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι,
οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς· οὗτος γάρ ἐστιν ὁ νόμος καὶ οἱ
προφῆται.

13 Εἰσέλθετε διὰ τῆς στενῆς πύλης· ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη καὶ
εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοί
εἰσιν οἱ εἰσερχόμενοι δι᾽ αὐτῆς. 14 Τί στενὴ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη
ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωήν, καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ
εὑρίσκοντες αὐτήν!

Ὄχι τὸ ἅγιο στὰ σκυλιὰ καὶ τὰ μαργαριτάρια στοὺς χοίρους

6 «Ὅ,τι εἶναι ἅγιο, μὴ τὸ δώσετε στὰ σκυλιά, καὶ τὰ μαργαριτάρια σας μὴ ρίξετε στοὺς χοίρους, γιὰ νὰ μὴ τὰ καταπατήσουν μὲ τὰ πόδια τους, καὶ γυρίσουν καὶ σᾶς ξεσχίσουν».

«Αἰτεῖτε... ζητεῖτε... κρούετε...»

7 «Ζητεῖτε καὶ θὰ σᾶς δοθῇ, ἀναζητεῖτε καὶ θὰ βρῆτε, κρούετε τὴ
θύρα καὶ θὰ σᾶς ἀνοιχθῇ. **8** Ναί, καθένας ποὺ ζητεῖ, λαμβάνει˙ καὶ
ὅποιος ἀναζητεῖ, βρίσκει˙ καὶ σ' ὅποιον κρούει τὴ θύρα, θὰ τοῦ ἀνοι-
χθῇ. **9** Ἢ ποιός ἄνθρωπος ἀπὸ σᾶς, ποὺ τὸ παιδί του θὰ τοῦ ζητήσῃ
φωμί, θὰ τοῦ δώσῃ πέτρα; **10** Καὶ ἂν τοῦ ζητήσῃ ψάρι, μήπως θὰ τοῦ
δώσῃ φίδι; **11** Ἂν λοιπὸν ἐσεῖς, ποὺ εἶσθε κακοί, ξέρετε νὰ δίνετε πρά-
γματα καλὰ στὰ παιδιά σας, πόσο μᾶλλον ὁ πατέρας σας ὁ οὐράνιος θὰ
δώσῃ πράγματα καλὰ σ' αὐτούς, ποὺ τοῦ ζητοῦν;».

Ὁ χρυσὸς κανὼν τῆς χριστιανικῆς ἠθικῆς

12 «Ὅλα δέ, ὅσα θὰ θέλετε νὰ κάνουν οἱ ἄνθρωποι σὲ σᾶς, ὁμοίως καὶ σεῖς νὰ κάνετε σ' αὐτούς. Αὐτὸς δὲ συνοπτικὰ εἶναι ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆτες».

Ἡ στενὴ καὶ ἡ πλατειὰ πύλη

13 «Περάστε ἀπὸ τὴ στενὴ πύλη. Διότι εἶναι πλατειὰ ἡ πύλη καὶ
εὐρύχωρη ἡ ὁδός, ποὺ ὁδηγεῖ στὸ θάνατο (τὸν πνευματικὸ θάνατο, τὴν
κόλασι), καὶ εἶναι πολλοὶ ἐκεῖνοι, ποὺ περνοῦν ἀπ' αὐτή[1]. **14** Πόσο
στενὴ εἶναι ἡ πύλη καὶ στενόχωρη ἡ ὁδός, ποὺ ὁδηγεῖ στὴ ζωή, καὶ
εἶναι ὀλίγοι αὐτοί, ποὺ τὴν ἀνακαλύπτουν!»[2].

---

1. Ἂν στὸν παρόντα στίχ. 13 στὸ κείμενο τὸ «ὅτι» ἀντιστοιχῇ πρὸς τὸ δεύτερο «καί», ὅπως π.χ. στὸ Λευϊτ. 20, 23β, Ψαλμ. 90 (91), 14α, Ἀποκ. 3,10, τότε πρέπει νὰ μεταφράσωμε: Περάστε ἀπὸ τὴ στενὴ πύλη. Διότι εἶναι πλατειὰ ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρη ἡ ὁδός, ποὺ ὁδηγεῖ στὸ θάνατο (τὸν πνευματικὸ θάνατο, τὴν κόλασι), γι' αὐτὸ εἶναι πολλοὶ ἐκεῖνοι, ποὺ περνοῦν ἀπ' αὐτή.

2. Ἂν στὸν παρόντα στίχ. 14 στὸ κείμενο ἡ ὀρθὴ γραφὴ δὲν εἶναι τὸ «τί», ἀλλὰ τὸ «ὅτι», καὶ τοῦτο ἀντιστοιχῇ πρὸς τὸ δεύτερο «καί», τότε πρέπει νὰ μεταφράσωμε: Διότι εἶναι στενὴ ἡ πύλη καὶ στενόχωρη ἡ ὁδός, ποὺ ὁδηγεῖ στὴ ζωή, γι' αὐτὸ εἶναι ὀλίγοι αὐτοί, ποὺ τὴν ἀνακαλύπτουν.

15 Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται
πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασι προβάτων, ἔσωθεν δέ εἰσι λύκοι ἅρπα-
γες. 16 Ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. Μήτι
συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλὴν ἢ ἀπὸ τριβόλων σῦκα;
17 Οὕτω πᾶν δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖ, τὸ δὲ σα-
πρὸν δένδρον καρποὺς πονηροὺς ποιεῖ. 18 Οὐ δύναται δένδρον
ἀγαθὸν καρποὺς πονηροὺς ποιεῖν, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν καρ-
ποὺς καλοὺς ποιεῖν. 19 Πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν
ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. 20 Ἄραγε ἀπὸ τῶν καρπῶν
αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς.

21 Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι, Κύριε, Κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν
βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἀλλ᾿ ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Πατρός
μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. 22 Πολλοὶ ἐροῦσί μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ·
Κύριε, Κύριε, οὐ τῷ σῷ ὀνόματι προεφητεύσαμεν, καὶ τῷ σῷ
ὀνόματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δυνάμεις
πολλὰς ἐποιήσαμεν; 23 Καὶ τότε ὁμολογήσω αὐτοῖς ὅτι οὐδέ-
ποτε ἔγνων ὑμᾶς· ἀποχωρεῖτε ἀπ᾿ ἐμοῦ, οἱ ἐργαζόμενοι τὴν
ἀνομίαν.

24 Πᾶς οὖν ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους τούτους καὶ ποιεῖ
αὐτούς, ὁμοιώσω αὐτὸν ἀνδρὶ φρονίμῳ, ὅστις ᾠκοδόμησε τὴν
οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν πέτραν· 25 καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ
ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ προσέπεσον τῇ
οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἔπεσε· τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν.
26 Καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς λόγους τούτους καὶ μὴ ποιῶν
αὐτοὺς ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ μωρῷ, ὅστις ᾠκοδόμησε τὴν οἰκίαν
αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἄμμον· 27 καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ πο-
ταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ προσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ
ἐκείνῃ, καὶ ἔπεσε, καὶ ἦν ἡ πτῶσις αὐτῆς μεγάλη.

28 Καὶ ἐγένετο ὅτε συνετέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τού-
τους, ἐξεπλήσσοντο οἱ ὄχλοι ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· 29 ἦν γὰρ
διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς.

Οἱ ψευδοπροφῆτες

15 «Νὰ προσέχετε δὲ ἀπὸ τοὺς ψευδοπροφῆτες (ψευδοδιδασκάλους),
οἱ ὁποῖοι ἔρχονται πρὸς ἐσᾶς μὲ ἐμφάνισι προβάτων, ἐνῷ ἐσωτερικῶς
εἶναι λύκοι ἁρπακτικοί. **16** Θὰ τοὺς καταλάβετε ἀπὸ τοὺς καρπούς
τους. Μήπως μαζεύουν ἀπὸ ἀγκάθια σταφύλια ἢ ἀπὸ τριβόλια σῦκα;
17 Ἐπίσης κάθε δένδρο καλὸ κάνει καρποὺς καλούς, τὸ δὲ κακὸ δέν-
δρο κάνει καρποὺς κακούς (ἀνωφελεῖς ἢ ἐπιβλαβεῖς). **18** Δένδρο καλὸ
δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ κάνῃ καρποὺς κακούς, οὔτε δένδρο κακὸ νὰ κάνῃ
καρποὺς καλούς. **19** Κάθε δένδρο, ποὺ δὲν κάνει καρπὸ καλό, κόβεται
καὶ ρίχνεται στὴ φωτιά. **20** Ἀσφαλῶς λοιπὸν θὰ τοὺς καταλάβετε ἀπὸ
τοὺς καρπούς τους».

Ὁ ἀληθινὸς δοῦλος τοῦ Κυρίου

21 «Δὲν θὰ μπῇ στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν καθένας ποὺ μοῦ λέγει,
"Κύριε, Κύριε", ἀλλ' ὅποιος κάνει τὸ θέλημα τοῦ Πατέρα μου τοῦ
ἐπουρανίου. **22** Πολλοὶ ἐκείνη τὴν ἡμέρα θὰ μοῦ εἰποῦν: "Κύριε, Κύ-
ριε, μὲ τὸ ὄνομά σου δὲν προφητεύσαμε, καὶ μὲ τὸ ὄνομά σου δὲν βγά-
λαμε δαιμόνια, καὶ μὲ τὸ ὄνομά σου δὲν κάναμε θαύματα πολλά;".
23 Ἀλλὰ τότε θὰ εἰπῶ σ' αὐτούς: "Ποτὲ δὲν σᾶς γνώρισα. Φύγετε ἀπὸ
μένα, ἐργάτες τῆς ἀνομίας"».

Ὁ φρόνιμος καὶ ὁ μωρὸς οἰκοδόμος

24 «Καθένα δέ, ποὺ ἀκούει αὐτοὺς τοὺς λόγους μου καὶ τοὺς ἐφαρ-
μόζει, θὰ τὸν θεωρήσω ὅμοιο μὲ ἄνθρωπο συνετό, ποὺ ἔκτισε τὸ σπίτι
του πάνω στὸ βράχο. **25** Καὶ ἔπεσε ἡ βροχή, καὶ ἦλθαν τὰ ρεύματα
τῶν ὑδάτων, καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ ἔπεσαν μὲ ὁρμὴ στὸ σπίτι
ἐκεῖνο, καὶ ἐν τούτοις δὲν ἔπεσε, διότι εἶχε θεμελιωθῆ πάνω στὸ βρά-
χο. **26** Ἀντιθέτως καθένας, ποὺ ἀκούει αὐτοὺς τοὺς λόγους μου, ἀλλὰ
δὲν τοὺς ἐφαρμόζει, θὰ θεωρηθῇ ὅμοιος μὲ ἄνθρωπο ἀνόητο, ποὺ ἔκτι-
σε τὸ σπίτι του πάνω στὴν ἄμμο. **27** Καὶ ἔπεσε ἡ βροχή, καὶ ἦλθαν τὰ
ρεύματα τῶν ὑδάτων, καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ ἔπεσαν μὲ ὁρμὴ στὸ
σπίτι ἐκεῖνο, καὶ ἔπεσε, καὶ ἦταν ἡ πτῶσι του μεγάλη».

Ὁ Ἰησοῦς ὁ αὐθεντικὸς διδάσκαλος

28 Ὅταν δὲ ὁ Ἰησοῦς τελείωσε αὐτοὺς τοὺς λόγους, τὰ πλήθη ἐκδή-
λωναν τὸ θαυμασμό τους γιὰ τὴ διδασκαλία του, **29** διότι τοὺς δίδασκε
ὡς πρόσωπο ποὺ ἔχει ἐξουσία, καὶ ὄχι ὅπως οἱ γραμματεῖς.

8 Καταβάντι δὲ αὐτῷ ἀπὸ τοῦ ὄρους ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι
πολλοί. 2 Καὶ ἰδοὺ λεπρὸς ἐλθὼν προσεκύνει αὐτῷ λέγων·
Κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαί με καθαρίσαι. 3 Καὶ ἐκτείνας τὴν
χεῖρα ἥψατο αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς λέγων· Θέλω, καθαρίσθητι. Καὶ
εὐθέως ἐκαθαρίσθη αὐτοῦ ἡ λέπρα. 4 Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Ὅρα μηδενὶ εἴπῃς, ἀλλὰ ὕπαγε σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ καὶ
προσένεγκε τὸ δῶρον ὃ προσέταξε Μωσῆς εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.

5 Εἰσελθόντι δὲ αὐτῷ εἰς Καπερναοὺμ προσῆλθεν αὐτῷ ἑκα-
τόνταρχος παρακαλῶν αὐτὸν 6 καὶ λέγων· Κύριε, ὁ παῖς μου βέ-
βληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικός, δεινῶς βασανιζόμενος.
7 Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ ἐλθὼν θεραπεύσω αὐτόν.
8 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἑκατόνταρχος ἔφη· Κύριε, οὔκ εἰμι ἱκανὸς
ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς· ἀλλὰ μόνον εἰπὲ λόγῳ, καὶ
ἰαθήσεται ὁ παῖς μου. 9 Καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξου-
σίαν, ἔχων ὑπ᾽ ἐμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ, πορεύθητι,
καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλῳ, ἔρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου,
ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. 10 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασε
καὶ εἶπε τοῖς ἀκολουθοῦσιν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ
Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὗρον. 11 Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ ἀπὸ
ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἥξουσι καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ
Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν,
12 οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας ἐκβληθήσονται εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώ-
τερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.
13 Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τῷ ἑκατοντάρχῳ· Ὕπαγε, καὶ ὡς ἐπί-
στευσας γενηθήτω σοι. Καὶ ἰάθη ὁ παῖς αὐτοῦ ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ.

14 Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν Πέτρου εἶδε τὴν πεν-
θερὰν αὐτοῦ βεβλημένην καὶ πυρέσσουσαν. 15 Καὶ ἥψατο τῆς
χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός, καὶ ἠγέρθη καὶ
διηκόνει αὐτῷ. 16 Ὀψίας δὲ γενομένης προσήνεγκαν αὐτῷ δαι-
μονιζομένους πολλούς, καὶ ἐξέβαλε τὰ πνεύματα λόγῳ, καὶ
πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ἐθεράπευσεν. 17 ὅπως πληρωθῇ τὸ

Θεραπεία λεπροῦ

8 Ὅταν δὲ κατέβηκε ἀπὸ τὸ ὄρος, τὸν ἀκολούθησαν πλήθη πολλά.
2 Καὶ ἰδοὺ ἕνας λεπρὸς ἦλθε καὶ τὸν προσκυνοῦσε λέγοντας: «Κύ-
ριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαι νὰ μὲ καθαρίσῃς (ἀπὸ τὴ λέπρα)». **3** Τότε ὁ
Ἰησοῦς ἅπλωσε τὸ χέρι του, τὸν ἄγγιξε καὶ εἶπε: «Θέλω, καθαρίσου».
Καὶ ἀμέσως θεραπεύθηκε ἡ λέπρα του. **4** Τότε τοῦ λέγει ὁ Ἰησοῦς:
«Πρόσεχε νὰ μὴ τὸ εἰπῇς σὲ κανένα, ἀλλὰ πήγαινε καὶ δεῖξε τὸν ἑαυ-
τό σου στὸν ἱερέα, καὶ πρόσφερε τὸ δῶρο, ποὺ διέταξε ὁ Μωυσῆς, γιὰ
νὰ σοῦ δώσουν βεβαίωσι (ὅτι θεραπεύτηκες)».

Ἡ πίστι ἑκατοντάρχου καὶ ἡ θεραπεία τοῦ δούλου του

5 Ὅταν δὲ μπῆκε στὴν Καπερναούμ, ἦλθε σ' αὐτὸν ἕνας ἑκατόνταρ-
χος, παρακαλώντας αὐτὸν **6** καὶ λέγοντας: «Κύριε, ὁ δοῦλος μου εἶναι
κατάκοιτος στὸ σπίτι ὡς παραλυτικός, καὶ βασανίζεται φρικτά». **7** Τοῦ
λέγει δὲ ὁ Ἰησοῦς: «Ἐγὼ θὰ ἔλθω καὶ θὰ τὸν θεραπεύσω». **8** Ἀλλ' ὁ
ἑκατόνταρχος εἶπε τότε: «Κύριε, δὲν εἶμαι ἄξιος γιὰ νὰ μπῇς κάτω ἀπὸ
τὴ στέγη μου. Ἀλλὰ μόνο δῶσε διαταγὴ μὲ λόγο, καὶ θὰ θεραπευθῇ ὁ
δοῦλος μου. **9** Διότι ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος κάτω ἀπὸ ἐξουσία, ἔχοντας
ὅμως στὶς διαταγές μου στρατιῶτες, καὶ λέγω σὲ τοῦτον, "Πήγαινε",
καὶ πηγαίνει, καὶ σ' ἄλλον, "Ἔλα", καὶ ἔρχεται, καὶ στὸ δοῦλο μου,
"Κάνε τοῦτο", καὶ τὸ κάνει». **10** Ὅταν δὲ ἄκουσε ὁ Ἰησοῦς, θαύμα-
σε, καὶ εἶπε σ' αὐτούς, ποὺ τὸν ἀκολουθοῦσαν: «Ἀληθινὰ σᾶς λέγω,
οὔτε στὸν Ἰσραὴλ δὲν βρῆκα τόσο μεγάλη πίστι. **11** Καὶ σᾶς βεβαιώ-
νω, ὅτι πολλοὶ ἀπὸ Ἀνατολὴ καὶ Δύσι θὰ ἔλθουν, καὶ θὰ καθήσουν στὸ
τραπέζι στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μαζὶ μὲ τὸν Ἀβραὰμ καὶ τὸν Ἰσαὰκ
καὶ τὸν Ἰακώβ, **12** ἐνῷ οἱ ἄνθρωποι τῆς βασιλείας θὰ πεταχθοῦν ἔξω
στὸ βαθύτερο σκοτάδι. Ἐκεῖ θὰ κλαῖνε καὶ θὰ τρίζουν τὰ δόντια (ἀπὸ
τὸν πόνο)». **13** Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς στὸν ἑκατόνταρχο: «Πήγαινε καὶ νὰ
σοῦ γίνῃ ὅπως πίστευσες». Καὶ θεραπεύθηκε ὁ δοῦλος του ἐκείνη τὴ
στιγμή.

Θεραπεία τῆς πεθερᾶς τοῦ Πέτρου καὶ ἄλλων

14 Ἦλθε δὲ ὁ Ἰησοῦς στὸ σπίτι τοῦ Πέτρου, καὶ εἶδε τὴν πεθερά του
κατάκοιτη καὶ μὲ πυρετό. **15** Καὶ ἔπιασε τὸ χέρι της, καὶ τὴν ἄφησε ὁ
πυρετός, καὶ σηκώθηκε καὶ τὸν διακονοῦσε. **16** Ὅταν δὲ βράδυασε,
ἔφεραν σ' αὐτὸν πολλοὺς δαιμονισμένους καὶ ἔβγαλε τὰ (πονηρὰ) πνεύ-

ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος· **Αὐτὸς τὰς ἀσθενεί-
ας ἡμῶν ἔλαβε καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν.**

18 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς πολλοὺς ὄχλους περὶ αὐτὸν ἐκέλευσεν
ἀπελθεῖν εἰς τὸ πέραν. 19 Καὶ προσελθὼν εἷς γραμματεὺς
εἶπεν αὐτῷ· Διδάσκαλε, ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐὰν ἀπέρχῃ.
20 Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσι καὶ
τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
που οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ. 21 Ἕτερος δὲ τῶν μα-
θητῶν αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον ἀπελ-
θεῖν καὶ θάψαι τὸν πατέρα μου. 22 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἀκο-
λούθει μοι, καὶ ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς.

23 Καὶ ἐμβάντι αὐτῷ εἰς τὸ πλοῖον ἠκολούθησαν αὐτῷ οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ. 24 Καὶ ἰδοὺ σεισμὸς μέγας ἐγένετο ἐν τῇ θα-
λάσσῃ, ὥστε τὸ πλοῖον καλύπτεσθαι ὑπὸ τῶν κυμάτων· αὐτὸς
δὲ ἐκάθευδε. 25 Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἤγειραν
αὐτὸν λέγοντες· Κύριε, σῶσον ἡμᾶς, ἀπολλύμεθα. 26 Καὶ λέγει
αὐτοῖς· Τί δειλοί ἐστε, ὀλιγόπιστοι; Τότε ἐγερθεὶς ἐπετίμησε
τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσσῃ, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη.
27 Οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν λέγοντες· Ποταπός ἐστιν οὗτος,
ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ;

28 Καὶ ἐλθόντι αὐτῷ εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργε-
σηνῶν ὑπήντησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι ἐκ τῶν μνημείων
ἐξερχόμενοι, χαλεποὶ λίαν, ὥστε μὴ ἰσχύειν τινὰ παρελθεῖν
διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης. 29 Καὶ ἰδοὺ ἔκραξαν λέγοντες· Τί ἡμῖν
καὶ σοί, Ἰησοῦ Υἱὲ τοῦ Θεοῦ; Ἦλθες ὧδε πρὸ καιροῦ βασανί-
σαι ἡμᾶς; 30 Ἦν δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη χοίρων πολλῶν
βοσκομένη. 31 Οἱ δὲ δαίμονες παρεκάλουν αὐτὸν λέγοντες· Εἰ
ἐκβάλλεις ἡμᾶς, ἐπίτρεψον ἡμῖν ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν
χοίρων. 32 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὑπάγετε. Οἱ δὲ ἐξελθόντες

ματα ἁπλῶς μὲ λόγο, καὶ ὅλους τοὺς ἀσθενεῖς θεράπευσε, **17** καὶ ἔτσι
ἐκπληρώθηκε ὁ λόγος διὰ μέσου τοῦ προφήτου Ἡσαΐα, ὁ ὁποῖος εἶπε:
Αὐτὸς πῆρε τὶς ἀσθένειές μας καὶ σήκωσε τὶς ἀρρώστειες.

Προϋποθέσεις μαθητείας

18 Ὅταν δὲ εἶδε ὁ Ἰησοῦς πολλὰ πλήθη γύρω του, διέταξε ἀναχώ-
ρησι γιὰ τὸ ἀπέναντι μέρος. **19** Πλησίασε δὲ κάποιος γραμματεὺς καὶ
τοῦ εἶπε: «Διδάσκαλε, θὰ σὲ ἀκολουθήσω, ὅπου καὶ ἂν πηγαίνῃς».
20 Τοῦ λέγει δὲ ὁ Ἰησοῦς: «Οἱ ἀλεποῦδες ἔχουν φωλιές, καὶ τὰ πε-
τεινὰ τοῦ οὐρανοῦ ἔχουν μέρη ποὺ κουρνιάζουν, ἐνῷ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
που δὲν ἔχει ποῦ ν' ἀκουμπήσῃ τὸ κεφάλι του». **21** Ἕνας ἄλλος δὲ ἀπὸ
τοὺς μαθητάς του τοῦ εἶπε: «Κύριε, ἐπίτρεψέ μου πρῶτα νὰ πάω καὶ
νὰ θάψω τὸν πατέρα μου». **22** Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε: «Ἀκολούθα
με, καὶ ἄφησε τοὺς (πνευματικὰ) νεκροὺς νὰ θάψουν τοὺς (σωματικὰ)
νεκρούς των».

Ὁ Ἰησοῦς καταπαύει τὴν τρικυμία

23 Ὅταν δὲ μπῆκε στὸ πλοῖο, τὸν ἀκολούθησαν οἱ μαθηταί του.
24 Καὶ ἰδοὺ μεγάλη τρικυμία ἔγινε στὴ λίμνη, ὥστε τὸ πλοῖο νὰ σκε-
πάζεται ἀπὸ τὰ κύματα, αὐτὸς δὲ κοιμόταν. **25** Τότε τὸν πλησίασαν οἱ
μαθηταί του καὶ τὸν ξύπνησαν λέγοντας: «Κύριε, σῶσε μας, χανόμα-
στε». **26** Λέγει δὲ σ' αὐτούς: «Γιατί εἶσθε δειλοί, ὀλιγόπιστοι;». Τότε
σηκώθηκε καὶ ἐπέπληξε τοὺς ἀνέμους καὶ τὴ λίμνη, καὶ ἔγινε γαλήνη
μεγάλη. **27** Ἔμειναν δὲ κατάπληκτοι οἱ ἄνθρωποι καὶ ἔλεγαν: «Τί
ἄνθρωπος εἶναι αὐτός, ὥστε καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ λίμνη νὰ ὑπακούουν
σ' αὐτόν;».

Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει δαιμονισμένους Γεργεσηνούς

28 Ὅταν δὲ ἔφθασε στὸ ἀπέναντι μέρος, στὴ χώρα τῶν Γεργεσηνῶν,
τὸν συνάντησαν δύο δαιμονισμένοι, ποὺ ἔβγαιναν ἀπὸ τοὺς τάφους, φο-
βεροὶ πολύ, ὥστε νὰ μὴ μπορῇ κανεὶς νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸ δρόμο ἐκεῖνο.
29 Καὶ ἰδοὺ ἔκραξαν λέγοντας: «Τί σχέσι ἔχουμε ἐμεῖς μ' ἐσένα, Ἰη-
σοῦ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ; Ἦλθες ἐδῶ γιὰ νὰ μᾶς βασανίσῃς προτοῦ ἔλθῃ ὁ
καιρός μας;». **30** Μακριὰ δὲ ἀπ' αὐτοὺς ἦταν μία μεγάλη ἀγέλη ἀπὸ
χοίρους, ποὺ ἔβοσκε. **31** Οἱ δὲ δαίμονες τὸν παρακαλοῦσαν λέγοντας:
«Ἐὰν πρόκειται νὰ μᾶς βγάλῃς, ἄφησέ μας νὰ πᾶμε στὴν ἀγέλη τῶν
χοίρων». **32** Καὶ τοὺς εἶπε: «Πηγαίνετε». Καὶ βγῆκαν καὶ πῆγαν στὴν

ἀπῆλθον εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. Καὶ ἰδοὺ ὥρμησε πᾶσα ἡ
ἀγέλη τῶν χοίρων κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ
ἀπέθανον ἐν τοῖς ὕδασιν. 33 Οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον, καὶ
ἀπελθόντες εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν πάντα καὶ τὰ τῶν δαι-
μονιζομένων. 34 Καὶ ἰδοὺ πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς συνάντη-
σιν τῷ Ἰησοῦ, καὶ ἰδόντες αὐτὸν παρεκάλεσαν ὅπως μεταβῇ
ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.

9 Καὶ ἐμβὰς εἰς πλοῖον διεπέρασε καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν
πόλιν. 2 Καὶ ἰδοὺ προσέφερον αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ κλί-
νης βεβλημένον. Καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπε τῷ
παραλυτικῷ· Θάρσει, τέκνον· ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου.
3 Καὶ ἰδού τινες τῶν γραμματέων εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· Οὗτος βλα-
σφημεῖ. 4 Καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν· Ἱνα-
τί ὑμεῖς ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; 5 Τί γάρ
ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν, ἀφέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ
εἰπεῖν, ἔγειρε καὶ περιπάτει; 6 Ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει
ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας – τότε λέ-
γει τῷ παραλυτικῷ· Ἐγερθεὶς ἆρόν σου τὴν κλίνην καὶ ὕπαγε
εἰς τὸν οἶκόν σου. 7 Καὶ ἐγερθεὶς ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.
8 Ἰδόντες δὲ οἱ ὄχλοι ἐθαύμασαν καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν τὸν
δόντα ἐξουσίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις.

9 Καὶ παράγων ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄνθρωπον καθήμενον
ἐπὶ τὸ τελώνιον, Ματθαῖον λεγόμενον, καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀκο-
λούθει μοι. Καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ. 10 Καὶ ἐγένετο
αὐτοῦ ἀνακειμένου ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ ἰδοὺ πολλοὶ τελῶναι καὶ
ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς
αὐτοῦ. 11 Καὶ ἰδόντες οἱ Φαρισαῖοι εἶπον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ·
Διατί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει ὁ διδάσκαλος
ὑμῶν; 12 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ χρείαν ἔχου-
σιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ, ἀλλ᾽ οἱ κακῶς ἔχοντες. 13 Πορευθέντες
δὲ μάθετε τί ἐστιν **Ἔλεον θέλω καὶ οὐ θυσίαν.** Οὐ γὰρ ἦλθον
καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

ἀγέλη τῶν χοίρων. Καὶ ἰδοὺ ὥρμησε ὅλη ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων καὶ
γκρεμίστηκε στὴ λίμνη καὶ πνίγηκε στὰ νερά. **33** Οἱ δὲ βοσκοὶ ἔφυγαν,
καὶ πῆγαν στὴν πόλι, καὶ ἀνήγγειλαν ὅλα τὰ συμβάντα, καὶ ἰδίως τὰ
σχετικὰ μὲ τοὺς δαιμονισμένους. **34** Καὶ ἰδοὺ ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς πό-
λεως βγῆκαν νὰ συναντήσουν τὸν Ἰησοῦ, καί, ὅταν τὸν εἶδαν, τὸν πα-
ρακάλεσαν νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν περιοχή τους.

Ἄφεσι ἁμαρτιῶν καὶ θεραπεία παραλυτικοῦ

9 Τότε ἐπιβιβάσθηκε σὲ πλοῖο καὶ πέρασε ἀπέναντι καὶ ἦλθε στὴν πό-
λι του (τὴν Καρπεναούμ). **2** Καὶ ἰδοὺ ἔφερναν σ' αὐτὸν ἕνα παρα-
λυτικὸ πάνω σὲ κρεββάτι. Καὶ ὅταν εἶδε ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστι τους, εἶπε
στὸν παραλυτικό: «Ἔχε θάρρος, παιδί μου! Σοῦ ἔχουν συγχωρηθῆ οἱ
ἁμαρτίες σου». **3** Καὶ ἰδοὺ μερικοὶ ἀπὸ τοὺς γραμματεῖς εἶπαν μέσα
τους: «Αὐτὸς βλασφημεῖ». **4** Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶδε τὶς σκέψεις τους καὶ
εἶπε: «Γιατί σεῖς σκέπτεσθε μέσα στὶς διάνοιές σας πονηρά; **5** Τί δὲ
εἶναι εὐκολώτερο, νὰ εἰπῶ, "Ἔχουν συγχωρηθῆ οἱ ἁμαρτίες σου", ἢ
νὰ εἰπῶ, "Σήκω καὶ περπάτα"; **6** Γιὰ νὰ μάθετε δέ, ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου ἔχει ἐξουσία νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίες ἐπάνω στὴ γῆ», – τότε
λέγει στὸν παραλυτικό: «Σήκω καὶ πάρε τὸ κρεββάτι σου καὶ πήγαινε
στὸ σπίτι σου». **7** Καὶ σηκώθηκε καὶ πῆγε στὸ σπίτι του. **8** Βλέποντας
δὲ τὰ πλήθη, θαύμασαν καὶ δόξασαν τὸ Θεό, ποὺ ἔδωσε τέτοια ἐξουσία
στοὺς ἀνθρώπους.

Ἡ κλῆσι τοῦ Ματθαίου

9 Προχωρώντας δὲ ἀπ' ἐκεῖ ὁ Ἰησοῦς εἶδε ἕνα ἄνθρωπο, Ματθαῖο
ὀνομαζόμενο, νὰ κάθεται στὸ τελωνεῖο γιὰ τὴν εἴσπραξι τῶν φόρων, καὶ
τοῦ λέγει: «Ἀκολούθα με». Καὶ σηκώθηκε καὶ τὸν ἀκολούθησε. **10** Καὶ
ὅταν καθόταν στὸ τραπέζι στὸ σπίτι, ἰδοὺ καὶ πολλοὶ τελῶνες καὶ ἁμαρ-
τωλοὶ ἦλθαν καὶ κάθονταν στὸ τραπέζι μαζὶ μὲ τὸν Ἰησοῦ καὶ τοὺς μα-
θητάς του. **11** Καὶ ὅταν εἶδαν οἱ Φαρισαῖοι, εἶπαν στοὺς μαθητάς του:
«Γιατί ὁ διδάσκαλός σας τρώγει μαζὶ μὲ τοὺς τελῶνες καὶ ἁμαρτω-
λούς;». **12** Ὅταν δὲ ἄκουσε ὁ Ἰησοῦς, εἶπε σ' αὐτούς: «Δὲν χρειάζον-
ται οἱ ὑγιεῖς ἰατρό, ἀλλ' οἱ ἀσθενεῖς. **13** Πηγαίνετε δὲ καὶ μάθετε τί
σημαίνει, **Εὐσπλαγχνία θέλω καὶ ὄχι θυσία**. Ἄλλωστε δὲν ἦλθα νὰ
καλέσω ἁγίους, ἀλλ' ἁμαρτωλοὺς σὲ μετάνοια».

14 Τότε προσέρχονται αὐτῷ οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου λέγοντες·
Διατί ἡμεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύομεν πολλά, οἱ δὲ μαθη-
ταί σου οὐ νηστεύουσι; 15 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Μὴ δύ-
νανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος πενθεῖν ἐφ᾽ ὅσον *χρόνον* μετ᾽
αὐτῶν ἐστιν ὁ Νυμφίος; Ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ
ἀπ᾽ αὐτῶν ὁ Νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν. 16 Οὐδεὶς δὲ ἐπι-
βάλλει ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ· αἴρει
γὰρ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἱματίου, καὶ χεῖρον σχίσμα γί-
νεται. 17 Οὐδὲ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ
δὲ μήγε, ῥήγνυνται οἱ ἀσκοί, καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται καὶ οἱ ἀσκοὶ
ἀπολοῦνται· ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς βάλλουσι καινούς,
καὶ ἀμφότεροι συντηροῦνται.

18 Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς ἰδοὺ ἄρχων εἷς προσελθὼν
προσεκύνει αὐτῷ λέγων ὅτι ἡ θυγάτηρ μου ἄρτι ἐτελεύτησεν·
ἀλλὰ ἐλθὼν ἐπίθες τὴν χεῖρά σου ἐπ᾽ αὐτὴν καὶ ζήσεται.
19 Καὶ ἐγερθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἠκολούθησεν αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ.

20 Καὶ ἰδοὺ γυνή, αἱμορροοῦσα δώδεκα ἔτη, προσελθοῦσα
ὄπισθεν ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· 21 ἔλεγε γὰρ
ἐν ἑαυτῇ, ἐὰν μόνον ἅψωμαι τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, σωθήσομαι.
22 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν αὐτὴν εἶπε· Θάρσει, θύ-
γατερ· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. Καὶ ἐσώθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς
ὥρας ἐκείνης.

23 Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος καὶ ἰδὼν
τοὺς αὐλητὰς καὶ τὸν ὄχλον θορυβούμενον, 24 λέγει αὐτοῖς·
Ἀναχωρεῖτε· οὐ γὰρ ἀπέθανε τὸ κοράσιον, ἀλλὰ καθεύδει. Καὶ
κατεγέλων αὐτοῦ. 25 Ὅτε δὲ ἐξεβλήθη ὁ ὄχλος, εἰσελθὼν ἐκρά-
τησε τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἠγέρθη τὸ κοράσιον. 26 Καὶ
ἐξῆλθεν ἡ φήμη αὕτη εἰς ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην.

Ἐξ ἀφορμῆς ἐρωτήματος γιὰ τὴ νηστεία

14 Τότε ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου καὶ λέγουν:
«Γιατί ἐμεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύουμε πολύ, ἐνῷ οἱ μαθηταί σου
δὲν νηστεύουν;». **15** Εἶπε δὲ σ' αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς: «Μήπως εἶναι δυ-
νατὸν οἱ ἄνθρωποι τοῦ γάμου νὰ νηστεύουν, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ Νυμφίος
εἶναι μαζί τους; Θὰ ἔλθουν ὅμως ἡμέρες, ποὺ θ' ἀποσπασθῇ ἀπ' αὐτοὺς
ὁ Νυμφίος καὶ θὰ θανατωθῇ, καὶ τότε θὰ νηστεύσουν. **16** Κανεὶς δὲ
καινούργιο τεμάχιο ὑφάσματος δὲν βάζει ὡς μπάλωμα σὲ παλαιὸ ἔνδυ-
μα, διότι τὸ συμπλήρωμά του (τὸ μπάλωμα δηλαδὴ) τραβάει καὶ ἀπο-
σπᾷ ἀπὸ τὸ ἔνδυμα, καὶ ἔτσι γίνεται χειρότερο σχίσιμο (Ὁ Ἰουδαϊσμὸς
καὶ ὁ Χριστιανισμὸς δὲν συμπίπτουν καὶ δὲν συμβιβάζονται, διότι ὁ
πρῶτος πάλιωσε, ὅπως ἕνα ἔνδυμα, καὶ ὁ δεύτερος εἶναι καινούργιος).
17 Οὔτε καινούργιο κρασὶ (μοῦστο) βάζουν σὲ παλαιὰ ἀσκιά. Ἀλλιῶς
τὰ ἀσκιὰ σχίζονται, ἔτσι δὲ καὶ τὸ κρασὶ χύνεται ἔξω, καὶ τὰ ἀσκιὰ κα-
ταστρέφονται. Ἀλλὰ τὸ καινούργιο κρασὶ βάζουν σὲ καινούργια ἀσκιά,
καὶ ἔτσι καὶ τὰ δύο διατηροῦνται (Ὅσοι παραμένουν προσκολλημένοι
στὸν Ἰουδαϊσμὸ εἶναι παλαιὰ ἀσκιά, ποὺ δὲν δύνανται νὰ βαστάσουν τὸ
νέο κρασί, τὸ Χριστιανισμό. Ὁ Χριστιανισμὸς ἀπαιτεῖ νέα ἀσκιά,
ἀνθρώπους ἐλευθερωμένους ἀπὸ τὸν Ἰουδαϊσμό)».

Θεραπεία αἱμορροούσης καὶ ἀνάστασι κόρης ἄρχοντος

18 Ἐνῷ τοὺς ἔλεγε αὐτά, ἰδοὺ κάποιος ἄρχων πλησίασε καὶ τὸν
προσκυνοῦσε λέγοντας: «Ἡ θυγατέρα μου πρὸ ὀλίγου πέθανε. Ἀλλὰ
ἔλα καὶ βάλε τὸ χέρι σου ἐπάνω της καὶ θ' ἀναστηθῇ». **19** Τότε ὁ Ἰη-
σοῦς σηκώθηκε καὶ τὸν ἀκολούθησε, καθὼς καὶ οἱ μαθηταί του.

20 Καὶ ἰδοὺ μία γυναῖκα, ποὺ ἔπασχε ἀπὸ αἱμορραγία δώδεκα ἔτη,
πλησίασε ἀπὸ πίσω καὶ ἄγγιξε τὴν ἄκρη τοῦ ἐνδύματός του, **21** διότι
ἔλεγε μέσα της: «Ἐὰν μόνον ἀγγίξω τὸ ἔνδυμά του, θὰ σωθῶ (θὰ θε-
ραπευθῶ)». **22** Ὁ δὲ Ἰησοῦς, ἀφοῦ στράφηκε καὶ τὴν εἶδε, εἶπε: «Ἔχε
θάρρος, κόρη μου! Ἡ πίστι σου σὲ ἔσωσε (σὲ θεράπευσε)». Καὶ πρά-
γματι ἡ γυναῖκα ἔγινε καλὰ ἀπὸ τὴ στιγμὴ ἐκείνη.

23 Καὶ ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἦλθε στὸ σπίτι τοῦ ἄρχοντος καὶ εἶδε τοὺς
αὐλητὰς (μουσικοὺς) νὰ παίζουν θλιβερὰ μοιρολόγια, καὶ τὸ πλῆθος τα-
ραγμένο, **24** λέγει σ' αὐτούς: «Ἀποχωρεῖτε. Δὲν πέθανε δὲ τὸ κορίτσι,
ἀλλὰ κοιμᾶται». Τότε ἄρχισαν νὰ γελοῦν εἰς βάρος του. **25** Ὅταν δὲ
τὸ πλῆθος βγῆκε ἔξω, μπῆκε μέσα καὶ τὴν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι της, καὶ
τὸ κορίτσι σηκώθηκε ἐπάνω. **26** Καὶ ἡ φήμη γι' αὐτὸ τὸ θαῦμα διαδό-
θηκε σ' ὅλη τὴν περιοχὴ ἐκείνη.

27 Καὶ παράγοντι ἐκεῖθεν τῷ Ἰησοῦ ἠκολούθησαν αὐτῷ δύο
τυφλοὶ κράζοντες καὶ λέγοντες· Ἐλέησον ἡμᾶς, Υἱὲ Δαυΐδ.
28 Ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν προσῆλθον αὐτῷ οἱ τυφλοί, καὶ
λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πιστεύετε ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι;
Λέγουσιν αὐτῷ· Ναί, Κύριε. 29 Τότε ἥψατο τῶν ὀφθαλμῶν
αὐτῶν λέγων· Κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γενηθήτω ὑμῖν. 30 Καὶ
ἀνεῴχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί. Καὶ ἐνεβριμήσατο αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς λέγων· Ὁρᾶτε μηδεὶς γινωσκέτω. 31 Οἱ δὲ ἐξελθόντες
διεφήμισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἐκείνῃ.

32 Αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων ἰδοὺ προσήνεγκαν αὐτῷ ἄνθρωπον
κωφὸν δαιμονιζόμενον. 33 Καὶ ἐκβληθέντος τοῦ δαιμονίου ἐλά-
λησεν ὁ κωφός, καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι λέγοντες ὅτι οὐδέποτε
ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ Ἰσραήλ. 34 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον· Ἐν τῷ
ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.

35 Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς κώμας διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ.

36 Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους ἐσπλαγχνίσθη περὶ αὐτῶν, ὅτι ἦσαν
ἐκλελυμένοι καὶ ἐρριμμένοι ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα.
37 Τότε λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Ὁ μὲν θερισμὸς πολύς, οἱ
δὲ ἐργάται ὀλίγοι· 38 δεήθητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ
ὅπως ἐκβάλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ.

Θεραπεία δύο τυφλῶν

27 Ἐνῷ δὲ προχωροῦσε ἀπ' ἐκεῖ ὁ Ἰησοῦς, τὸν ἀκολούθησαν δύο τυ-
φλοί, κράζοντας καὶ λέγοντας: «Σπλαγχνίσου μας καὶ σῶσε μας (θε-
ράπευσέ μας), Υἱὲ Δαβίδ». **28** Ὅταν δὲ ἦλθε στὸ σπίτι, ἦλθαν κοντά
του οἱ τυφλοὶ καὶ τοὺς λέγει ὁ Ἰησοῦς: «Πιστεύετε, ὅτι δύναμαι νὰ κά-
νω τοῦτο;». Τοῦ λέγουν: «Ναί, Κύριε». **29** Τότε ἄγγιξε τὰ μάτια τους
λέγοντας: «Ἂς γίνῃ σὲ σᾶς σύμφωνα μὲ τὴν πίστι σας». **30** Καὶ ἄνοι-
ξαν τὰ μάτια τους. Ὁ δὲ Ἰησοῦς μὲ αὐστηρὸ ὕφος τοὺς πρόσταξε λέ-
γοντας: «Κοιτάξετε νὰ μὴ τὸ μάθῃ κανείς». **31** Ἀλλ' αὐτοὶ βγῆκαν καὶ
τὸν διαφήμισαν σ' ὅλη τὴν περιοχὴ ἐκείνη.

Θεραπεία βωβοῦ δαιμονισμένου

32 Καὶ ἐνῷ αὐτοὶ ἔβγαιναν, ἰδοὺ ἔφεραν πρὸς αὐτὸν ἕνα ἄνθρωπο
βωβὸ δαιμονισμένο. **33** Καὶ ὅταν βγῆκε τὸ δαιμόνιο, ὁ βωβὸς μίλησε,
καὶ τὰ πλήθη θαύμασαν καὶ ἔλεγαν: «Ποτὲ δὲν παρουσιάσθηκε τέτοιο
φαινόμενο στὸν Ἰσραήλ». **34** Ἀλλ' οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγαν: «Μὲ τὴ δύ-
ναμι τοῦ ἄρχοντος τῶν δαιμονίων βγάζει τὰ δαιμόνια».

Ὁ Ἰησοῦς περιοδεύει, κηρύττει καὶ θεραπεύει

35 Καὶ περιώδευε ὁ Ἰησοῦς ὅλες τὶς πόλεις καὶ τὰ χωριά, καὶ δίδα-
σκε στὶς συναγωγές τους καὶ κήρυττε τὸ χαρμόσυνο κήρυγμα τῆς βασι-
λείας (τοῦ Θεοῦ), καὶ θεράπευε κάθε ἀσθένεια καὶ κάθε ἀρρώστεια στὸ
λαό.

Ἡ συμπόνια τοῦ Ἰησοῦ γιὰ τὸ λαό

36 Ὅταν δὲ εἶδε τὰ πλήθη τοῦ λαοῦ, ἔνοιωσε γι' αὐτοὺς συμπόνια,
διότι ἦταν ἀποκαμωμένοι καὶ ἐγκαταλελειμμένοι σὰν πρόβατα χωρὶς
ποιμένα. **37** Τότε λέγει στοὺς μαθητάς του: «Ὁ μὲν καρπὸς γιὰ θερι-
σμὸ εἶναι πολύς, οἱ δὲ ἐργάτες εἶναι ὀλίγοι. **38** Γι' αὐτὸ παρακαλέσετε
τὸν κύριο τοῦ πρὸς θερισμὸν καρποῦ, γιὰ ν' ἀποστείλῃ ἐργάτες γιὰ νὰ
θερίσουν τὸν καρπό του».

10 Καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ ἔδω-
κεν αὐτοῖς ἐξουσίαν πνευμάτων ἀκαθάρτων ὥστε ἐκβάλ-
λειν αὐτὰ καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν.
2 Τῶν δὲ δώδεκα ἀποστόλων τὰ ὀνόματά εἰσι ταῦτα· Πρῶτος
Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, Ἰά-
κωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, 3 Φί-
λιππος καὶ Βαρθολομαῖος, Θωμᾶς καὶ Ματθαῖος ὁ τελώνης,
Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἀλφαίου καὶ Λεββαῖος ὁ ἐπικληθεὶς Θαδδαῖος,
4 Σίμων ὁ Κανανίτης καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης ὁ καὶ παρα-
δοὺς αὐτόν.

5 Τούτους τοὺς δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς παραγγείλας
αὐτοῖς λέγων· Εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθητε καὶ εἰς πόλιν Σα-
μαρειτῶν μὴ εἰσέλθητε, 6 πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρό-
βατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραήλ. 7 Πορευόμενοι δὲ κηρύσσε-
τε λέγοντες ὅτι ἤγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 8 Ἀσθε-
νοῦντας θεραπεύετε, λεπροὺς καθαρίζετε, *νεκροὺς ἐγείρετε*, δαι-
μόνια ἐκβάλλετε. Δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε. 9 Μὴ κτήση-
σθε χρυσὸν μηδὲ ἄργυρον μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς ζώνας ὑμῶν,
10 μὴ πήραν εἰς ὁδὸν μηδὲ δύο χιτῶνας μηδὲ ὑποδήματα μηδὲ
ῥάβδον· ἄξιος γάρ ἐστιν ὁ ἐργάτης τῆς τροφῆς αὐτοῦ. 11 Εἰς ἣν
δ᾿ ἂν πόλιν ἢ κώμην εἰσέλθητε, ἐξετάσατε τίς ἐν αὐτῇ ἄξιός
ἐστι, κἀκεῖ μείνατε ἕως ἂν ἐξέλθητε. 12 Εἰσερχόμενοι δὲ εἰς
τὴν οἰκίαν ἀσπάσασθε αὐτὴν λέγοντες· Εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ.
13 Καὶ ἐὰν μὲν ᾖ ἡ οἰκία ἀξία, ἐλθέτω ἡ εἰρήνη ὑμῶν ἐπ᾿
αὐτήν· ἐὰν δὲ μὴ ᾖ ἀξία, ἡ εἰρήνη ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐπιστρα-
φήτω. 14 Καὶ ὃς ἐὰν μὴ δέξηται ὑμᾶς μηδὲ ἀκούσῃ τοὺς λό-
γους ὑμῶν, ἐξερχόμενοι ἔξω τῆς οἰκίας ἢ τῆς πόλεως ἐκείνης
ἐκτινάξατε τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν ὑμῶν. 15 Ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται γῇ Σοδόμων καὶ Γομόρρας ἐν ἡμέρᾳ
Κρίσεως ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ.

Ἐξουσία καὶ ὀνόματα τῶν δώδεκα ἀποστόλων

10 Ἀφοῦ δὲ προσκάλεσε τοὺς δώδεκα μαθητάς του, τοὺς ἔδωσε
ἐξουσία πάνω στὰ ἀκάθαρτα πνεύματα, ὥστε νὰ τὰ βγάζουν, καὶ
νὰ θεραπεύουν κάθε ἀσθένεια καὶ κάθε ἀρρώστεια.
2 Τὰ δὲ ὀνόματα τῶν δώδεκα ἀποστόλων εἶναι αὐτά: Πρῶτος ὁ Σί-
μων, ποὺ ὀνομάζεται (καὶ) Πέτρος, καὶ ὁ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφός του, ὁ
Ἰάκωβος ὁ υἱὸς τοῦ Ζεβεδαίου καὶ ὁ Ἰωάννης ὁ ἀδελφός του, **3** ὁ Φί-
λιππος καὶ ὁ Βαρθολομαῖος, ὁ Θωμᾶς καὶ ὁ Ματθαῖος ὁ τελώνης, ὁ
Ἰάκωβος ὁ υἱὸς τοῦ Ἀλφαίου καὶ ὁ Λεββαῖος, ποὺ ἐπωνομάσθηκε Θαδ-
δαῖος, **4** ὁ Σίμων ὁ Κανανίτης καὶ ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, ὁ ὁποῖος
καὶ τὸν πρόδωσε.

Ὁδηγίες πρὸς τοὺς ἀποστόλους

5 Αὐτοὺς τοὺς δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς μ' αὐτὲς τὶς παραγγε-
λίες: «Σὲ δρόμο, ποὺ ὁδηγεῖ πρὸς τοὺς ἐθνικούς (τοὺς εἰδωλολάτρες),
νὰ μὴ πᾶτε. Καὶ σὲ πόλι Σαμαρειτῶν νὰ μὴ μπῆτε, **6** ἀλλὰ μᾶλλον νὰ
πηγαίνετε πρὸς τὰ χαμένα πρόβατα τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ ἔθνους. **7** Ὅταν
δὲ πηγαίνετε, νὰ κηρύττετε λέγοντας, ὅτι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν
ἔφθασε. **8** Ἀσθενεῖς νὰ θεραπεύετε, λεπροὺς νὰ καθαρίζετε (ἀπὸ τὴ λέ-
πρα), νεκροὺς νὰ ἀνασταίνετε, δαιμόνια νὰ βγάζετε. Δωρεὰν λάβατε,
δωρεὰν νὰ δίνετε. **9** Νὰ μὴν ἔχετε χρυσὰ οὔτε ἀσημένια οὔτε χάλκινα
νομίσματα στὶς ζῶνες σας, **10** οὔτε ὁδοιπορικὸ σάκκο, οὔτε διπλὰ ἐνδύ-
ματα, οὔτε ὑποδήματα, οὔτε ραβδί. Ὁ ἐργάτης βεβαίως δικαιοῦται τὰ
ἀπαραίτητα γιὰ τὴ συντήρησί του (ἀπ' αὐτούς, γιὰ τοὺς ὁποίους ἐργά-
ζεται). **11** Στὴν πόλι δὲ ἢ στὸ χωριό, ποὺ θὰ μπῆτε, νὰ ἐξετάσετε ποι-
ός εἶναι ἄξιος ἐκεῖ, καὶ ἐκεῖ νὰ μείνετε, ἕως ὅτου ἀναχωρήσετε.
12 Μπαίνοντας δὲ στὸ σπίτι νὰ τὸ χαιρετίσετε λέγοντας: "Εὐλογία σ'
αὐτὸ τὸ σπίτι". **13** Καὶ ἂν μὲν εἶναι τὸ σπίτι ἄξιο, νὰ ἔλθῃ ἡ εὐλογία
σας σ' αὐτό. Ἐὰν ὅμως δὲν εἶναι ἄξιο, ἡ εὐλογία σας νὰ ἐπιστρέψῃ σ'
ἐσᾶς. **14** Καὶ ἂν κάποιος δὲν σᾶς δεχθῇ καὶ δὲν ἀκούσῃ τοὺς λόγους
σας, βγαίνοντας ἔξω ἀπ' τὸ σπίτι ἢ τὴν πόλι ἐκείνη, τινάξετε καλὰ τὴ
σκόνη τῶν ποδιῶν σας. **15** Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς
Κρίσεως οἱ κάτοικοι τῆς χώρας τῶν Σοδόμων καὶ τῶν Γομόρρων θὰ
κριθοῦν ἐπιεικέστερα ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς πόλεως ἐκείνης».

16 Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων·
γίνεσθε οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις καὶ ἀκέραιοι ὡς αἱ περιστε-
ραί. 17 Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων· παραδώσουσι γὰρ
ὑμᾶς εἰς συνέδρια καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν μαστιγώσου-
σιν ὑμᾶς. 18 Καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας δὲ καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεσθε ἕνε-
κεν ἐμοῦ εἰς μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσιν. 19 Ὅταν δὲ
παραδώσωσιν ὑμᾶς, μὴ μεριμνήσητε πῶς ἢ τί λαλήσετε· δο-
θήσεται γὰρ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τί λαλήσετε· 20 οὐ γὰρ
ὑμεῖς ἐστε οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τοῦ πατρὸς ὑμῶν τὸ
λαλοῦν ἐν ὑμῖν. 21 Παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνα-
τον καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς
καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. 22 Καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάν-
των διὰ τὸ ὄνομά μου. Ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθή-
σεται. 23 Ὅταν δὲ διώκωσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φεύγετε
εἰς τὴν ἄλλην. Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ τελέσητε τὰς πό-
λεις τοῦ Ἰσραὴλ ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

24 Οὐκ ἔστι μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον οὐδὲ δοῦλος ὑπὲρ
τὸν κύριον αὐτοῦ. 25 Ἀρκετὸν τῷ μαθητῇ ἵνα γένηται ὡς ὁ δι-
δάσκαλος αὐτοῦ, καὶ τῷ δούλῳ ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ. Εἰ τὸν οἰκο-
δεσπότην Βεελζεβοὺλ ἐκάλεσαν, πόσῳ μᾶλλον τοὺς οἰκιακοὺς
αὐτοῦ; 26 Μὴ οὖν φοβηθῆτε αὐτούς· οὐδὲν γάρ ἐστι κεκαλυμ-
μένον ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται.

27 Ὃ λέγω ὑμῖν ἐν τῇ σκοτίᾳ, εἴπατε ἐν τῷ φωτί, καὶ ὃ εἰς
τὸ οὖς ἀκούετε, κηρύξατε ἐπὶ τῶν δωμάτων. 28 Καὶ μὴ φο-
βηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεννόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυ-
ναμένων ἀποκτεῖναι. Φοβήθητε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ
ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσαι ἐν γεέννῃ. 29 Οὐχὶ δύο στρουθία
ἀσσαρίου πωλεῖται; Καὶ ἓν ἐξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ τὴν γῆν
ἄνευ τοῦ πατρὸς ὑμῶν. 30 Ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς
πᾶσαι ἠριθμημέναι εἰσί. 31 Μὴ οὖν φοβηθῆτε· πολλῶν στρου-
θίων διαφέρετε ὑμεῖς.

Πρόρρησι διωγμῶν, λόγοι συμβουλευτικοὶ καὶ ἐνθαρρυντικοί

16 «Ἰδοὺ ἐγὼ σᾶς ἀποστέλλω σὰν πρόβατα ἀνάμεσα σὲ λύκους. Γι'
αὐτὸ νὰ εἶσθε ἔξυπνοι σὰν τὰ φίδια, ἀλλὰ καὶ ἄδολοι καὶ τέλειοι σὰν τὰ
περιστέρια. **17** Καὶ νὰ προφυλάσσεσθε ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, διότι θὰ
σᾶς παραδώσουν σὲ συνέδρια, καὶ στὶς συναγωγές τους θὰ σᾶς μαστι-
γώσουν. **18** Καὶ σὲ ἡγεμόνες δὲ καὶ βασιλεῖς θὰ ὁδηγηθῆτε ἐξ αἰτίας
μου, γιὰ νὰ δώσετε μαρτυρία σ' αὐτοὺς καὶ στοὺς ἐθνικούς (εἰδωλολά-
τρες). **19** Ὅταν δὲ σᾶς παραδώσουν, μὴ καταληφθῆτε ἀπὸ ἀγωνία καὶ
μὴ φροντίσετε γιὰ τὸ πῶς θὰ ὁμιλήσετε ἢ τὸ τί θὰ εἰπῆτε. Διότι θὰ σᾶς
δοθῇ ἐκείνη τὴν ὥρα τί θὰ εἰπῆτε. **20** Διότι δὲν εἶσθε σεῖς ποὺ ὁμι-
λεῖτε, ἀλλ' εἶναι τὸ Πνεῦμα τοῦ (οὐρανίου) πατέρα σας ποὺ ὁμιλεῖ,
χρησιμοποιώντας ἐσᾶς ὡς ὄργανά του. **21** Θὰ παραδώσῃ δὲ ἀδελφὸς
ἀδελφὸ σὲ θάνατο, καὶ πατέρας παιδί, καὶ θὰ ἐπαναστατήσουν παιδιὰ
ἐναντίον γονέων, καὶ θὰ τοὺς θανατώσουν. **22** Καὶ θὰ μισῆσθε ἀπ'
ὅλους γιὰ τὸ ὄνομά μου. Ὅποιος δὲ ὑπομείνῃ μέχρι τέλος, αὐτὸς θὰ
σωθῇ. **23** Ὅταν δὲ σᾶς διώκουν ἀπὸ τὴ μία πόλι, νὰ φεύγετε γιὰ τὴν
ἄλλη. Ἀληθινὰ δὲ σᾶς λέγω, δὲν θὰ προφθάσετε νὰ τελειώσετε τὶς πό-
λεις τοῦ Ἰσραήλ, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θὰ ἔλθῃ.

24 Δὲν εἶναι μαθητὴς παραπάνω ἀπὸ τὸ διδάσκαλο, οὔτε δοῦλος πα-
ραπάνω ἀπὸ τὸν κύριό του. **25** Εἶναι ἀρκετὸ στὸ μαθητὴ νὰ γίνῃ ὅπως
ὁ διδάσκαλός του, καὶ στὸ δοῦλο ὅπως ὁ κύριός του. Ἂν τὸν οἰκοδε-
σπότη ὠνόμασαν Βεελζεβούλ, πόσο μᾶλλον τοὺς οἰκιακούς του;
26 Ἀλλὰ μὴ τοὺς φοβηθῆτε (τοὺς συκοφάντες). Διότι δὲν ὑπάρχει τί-
ποτε σκεπασμένο, ποὺ δὲν θὰ ξεσκεπασθῇ, καὶ κρυφό, ποὺ δὲν θὰ γίνῃ
γνωστό (Ἡ ἀλήθεια δηλαδὴ θὰ διαλάμψῃ καὶ ἡ συκοφαντία θὰ δια-
λυθῇ).

27 Αὐτὸ ποὺ σᾶς λέγω ἰδιαιτέρως, νὰ τὸ εἰπῆτε δημοσίως, καὶ αὐτὸ
ποὺ ἀκούετε στὸ αὐτί, νὰ τὸ κηρύξετε ἀπ' τὶς ταράτσες. **28** Ἐπίσης νὰ
μὴ φοβηθῆτε ἀπ' αὐτοὺς ποὺ σκοτώνουν τὸ σῶμα, ἀλλὰ δὲν μποροῦν
νὰ σκοτώσουν τὴν ψυχή. Νὰ φοβηθῆτε δὲ μᾶλλον ἐκεῖνον, ποὺ μπορεῖ
καὶ ψυχὴ καὶ σῶμα νὰ καταδικάσῃ σὲ ὄλεθρο μέσα στὴ γέεννα (στὴν
Κόλασι). **29** Δύο σπουργίτια δὲν πωλοῦνται γιὰ μία δεκάρα; Καὶ ὅμως
ἕνα ἀπ' αὐτὰ δὲν πέφτει στὴ γῆ (δὲν πεθαίνει) χωρὶς νὰ τὸ ἐπιτρέψῃ ὁ
(οὐράνιος) πατέρας σας. **30** Ὅσο δὲ γιὰ σᾶς, ἀκόμη καὶ οἱ τρίχες τῆς
κεφαλῆς σας εἶναι ἀριθμημένες. **31** Μὴ φοβηθῆτε λοιπόν. Ἀπὸ πολλὰ
σπουργίτια εἶσθε ἀνώτεροι ἐσεῖς».

32 Πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώ-
πων, ὁμολογήσω κἀγὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ Πατρός μου τοῦ
ἐν οὐρανοῖς. 33 Ὅστις δ᾿ ἂν ἀρνήσηταί με ἔμπροσθεν τῶν
ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι αὐτὸν κἀγὼ ἔμπροσθεν τοῦ Πατρός μου
τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

34 Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν· οὐκ
ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην, ἀλλὰ μάχαιραν. 35 Ἦλθον γὰρ διχάσαι
ἄνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μη-
τρὸς αὐτῆς καὶ νύμφην κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς. 36 Καὶ
ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ.

37 Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστι μου ἄξιος·
καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστι μου ἄξιος.
38 Καὶ ὃς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπί-
σω μου, οὐκ ἔστι μου ἄξιος. 39 Ὁ εὑρὼν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπο-
λέσει αὐτήν, καὶ ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ
εὑρήσει αὐτήν.

40 Ὁ δεχόμενος ὑμᾶς ἐμὲ δέχεται, καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμενος δέχε-
ται τὸν ἀποστείλαντά με. 41 Ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα
προφήτου μισθὸν προφήτου λήψεται, καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον
εἰς ὄνομα δικαίου μισθὸν δικαίου λήψεται. 42 Καὶ ὃς ἐὰν πο-
τίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον ψυχροῦ μόνον εἰς ὄνομα
μαθητοῦ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

Ἀνάγκη ὁμολογίας

32 «Γιὰ καθένα δέ, ποὺ θὰ κάνῃ ὁμολογία γιὰ μένα μπροστὰ στοὺς ἀνθρώπους, θὰ κάνω καὶ ἐγὼ ὁμολογία γι' αὐτὸν μπροστὰ στὸν Πατέρα μου τὸν οὐράνιο. **33** Ἐκεῖνον δέ, ποὺ θὰ μὲ ἀρνηθῇ μπροστὰ στοὺς ἀνθρώπους, θὰ τὸν ἀρνηθῶ καὶ ἐγὼ μπροστὰ στὸν Πατέρα μου τὸν οὐράνιο».

Ὁ Χριστὸς διχάζει τοὺς ἀνθρώπους!

34 «Μὴ νομίσετε, ὅτι ἦλθα γιὰ νὰ βάλω εἰρήνη στὴ γῆ. Δὲν ἦλθα γιὰ νὰ βάλω εἰρήνη, ἀλλὰ μαχαίρι (σύμβολο πολέμου). **35** Ἦλθα δηλαδὴ νὰ φέρω σὲ διάστασι ἀκόμη καὶ υἱὸ πρὸς τὸν πατέρα του, καὶ θυγατέρα πρὸς τὴ μητέρα της, καὶ νύφη πρὸς τὴν πεθερά της. **36** Ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου καὶ οἱ οἰκιακοί του!».

Ὁ Χριστὸς ζητεῖ τὸ πρωτεῖο τῆς ἀγάπης μας καὶ αὐταπάρνησι

37 «Ὅποιος ἀγαπάει πατέρα ἢ μητέρα παραπάνω ἀπὸ μένα, δὲν μοῦ εἶναι ἄξιος. Καὶ ὅποιος ἀγαπάει υἱὸ ἢ θυγατέρα παραπάνω ἀπὸ μένα, δὲν μοῦ εἶναι ἄξιος. **38** Καὶ αὐτός, ποὺ δὲν παίρνει τὸ σταυρό του καὶ δὲν μὲ ἀκολουθεῖ, δὲν μοῦ εἶναι ἄξιος. **39** Ὅποιος θὰ σώσῃ τὸν ἑαυτό του (ἀποφεύγοντας τὸ μαρτύριο), θὰ τὸν χάσῃ. Καὶ ὅποιος θὰ θυσιάσῃ τὸν ἑαυτό του γιὰ χάρι μου, θὰ τὸν σώσῃ».

Ἡ σημασία τῆς φιλοξενίας τῶν κηρύκων τοῦ εὐαγγελίου

40 «Ὅποιος φιλοξενεῖ ἐσᾶς, φιλοξενεῖ ἐμένα, καὶ ὅποιος φιλοξενεῖ ἐμένα, φιλοξενεῖ ἐκεῖνον, ποὺ μὲ ἔστειλε. Ὅποιος φιλοξενεῖ προφήτη λόγῳ τῆς ἰδιότητος τοῦ προφήτου, θὰ λάβῃ μισθὸ προφήτου. **41** Καὶ ὅποιος φιλοξενεῖ εὐσεβῆ λόγῳ τῆς ἰδιότητος τοῦ εὐσεβοῦς, θὰ λάβῃ μισθὸ εὐσεβοῦς. **42** Καὶ ὅποιος θὰ προσφέρῃ ἁπλῶς ἕνα ποτήρι νερὸ σὲ φυσικὴ κατάστασι (πρᾶγμα ἀδάπανο) σ' ἕνα ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ταπεινοὺς λόγῳ τῆς ἰδιότητος τοῦ μαθητοῦ (μου), ἀληθινὰ σᾶς λέγω, δὲν θὰ χάσῃ τὸ μισθό του».

11 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς διατάσσων τοῖς δώ-
δεκα μαθηταῖς αὐτοῦ μετέβη ἐκεῖθεν τοῦ διδάσκειν καὶ
κηρύσσειν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν.
2 Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσας ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ
Χριστοῦ, πέμψας δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ 3 εἶπεν αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ
Ἐρχόμενος ἢ ἕτερον προσδοκῶμεν; 4 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς
εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ἃ ἀκούετε καὶ
βλέπετε· 5 Τυφλοὶ ἀναβλέπουσι καὶ χωλοὶ περιπατοῦσι, λε-
προὶ καθαρίζονται καὶ κωφοὶ ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται καὶ
πτωχοὶ εὐαγγελίζονται. 6 Καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκαν-
δαλισθῇ ἐν ἐμοί.

7 Τούτων δὲ πορευομένων ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς λέγειν τοῖς
ὄχλοις περὶ Ἰωάννου· Τί ἐξήλθετε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι;
Κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; 8 Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε ἰδεῖν;
Ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἠμφιεσμένον; Ἰδοὺ οἱ τὰ μα-
λακὰ φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασιλέων εἰσίν. 9 Ἀλλὰ τί
ἐξήλθετε ἰδεῖν; Προφήτην; Ναὶ λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον
προφήτου. 10 Οὗτος γάρ ἐστι περὶ οὗ γέγραπται· **Ἰδοὺ ἐγὼ
ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευ-
άσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου.** 11 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ
ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μείζων Ἰωάννου τοῦ Βαπτι-
στοῦ. Ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν μείζων
αὐτοῦ ἐστιν. 12 Ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ
ἕως ἄρτι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται, καὶ βιασταὶ ἁρπά-
ζουσιν αὐτήν. 13 Πάντες γὰρ οἱ προφῆται καὶ ὁ νόμος ἕως Ἰω-
άννου προεφήτευσαν. 14 Καὶ εἰ θέλετε δέξασθαι, αὐτός ἐστιν
Ἠλίας ὁ μέλλων ἔρχεσθαι. 15 Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω.

Ἐρώτημα γιὰ τὸν Ἐρχόμενο καὶ ἀπάντησι τοῦ Ἰησοῦ

11 Ὅταν δὲ ὁ Ἰησοῦς τελείωσε νὰ δίνῃ ἐντολὲς καὶ ὁδηγίες στοὺς
δώδεκα μαθητάς του, ἀναχώρησε ἀπ' ἐκεῖ, γιὰ νὰ διδάξῃ καὶ νὰ
κηρύξῃ στὶς πόλεις τους (στὶς πόλεις δηλαδὴ τῶν Ἰουδαίων).
2 Ὁ δὲ Ἰωάννης, ὅταν ἄκουσε στὴ φυλακὴ τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ,
ἔστειλε δύο ἀπὸ τοὺς μαθητάς του **3** καὶ τὸν ρώτησε: «Σὺ εἶσαι ὁ
Ἐρχόμενος (ὁ Μεσσίας) ἢ πρέπει νὰ περιμένωμε ἄλλον;». **4** Ὁ δὲ Ἰη-
σοῦς ἀποκρίθηκε καὶ τοὺς εἶπε: «Πηγαίνετε καὶ ἀναφέρετε στὸν Ἰωάν-
νη ὅσα ἀκούετε καὶ βλέπετε: **5** Τυφλοὶ ἀποκτοῦν τὸ φῶς καὶ κουτσοὶ
περιπατοῦν, λεπροὶ καθαρίζονται (ἀπὸ τὴ λέπρα) καὶ κωφοὶ ἀκούουν,
νεκροὶ ἀνασταίνονται καὶ πτωχοὶ ἀκούουν χαρμόσυνα μηνύματα. **6** Καὶ
εὐτυχὴς εἶναι ἐκεῖνος, ποὺ δὲν θὰ κλονισθῇ ἀπέναντί μου».

Ὁ Ἰησοῦς πλέκει τὸ ἐγκώμιο τοῦ Ἰωάννου

7 Ὅταν δὲ αὐτοὶ ἀναχωροῦσαν, ὁ Ἰησοῦς ἄρχισε νὰ λέγῃ στὰ πλή-
θη γιὰ τὸν Ἰωάννη: «Τί βγήκατε στὴν ἔρημο νὰ ἰδῆτε; Κανένα καλά-
μι, ποὺ σαλεύεται ἀπὸ τὸν ἄνεμο; (Ὄχι βεβαίως). **8** Ἀλλὰ τί βγήκα-
τε νὰ ἰδῆτε; Κανένα ἄνθρωπο ντυμένο μὲ πολυτελῆ ἐνδύματα; Ἰδού,
αὐτοὶ ποὺ φοροῦν τὰ πολυτελῆ ἐνδύματα βρίσκονται στ' ἀνάκτορα.
9 Ἀλλὰ τί βγήκατε νὰ ἰδῆτε; Προφήτη; Ναί, σᾶς λέγω, καὶ περισσό-
τερο ἀπὸ προφήτη. **10** Διότι αὐτὸς εἶναι ἐκεῖνος, γιὰ τὸν ὁποῖο ἔχει
γραφῆ: **Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἀγγελιαφόρο μου πρωτύτερα
ἀπὸ σένα, καὶ θὰ προετοιμάσῃ τὸ δρόμο σου.** **11** Ἀληθινὰ σᾶς λέ-
γω, γυναῖκα δὲν γέννησε ἄνδρα μεγαλύτερο ἀπὸ τὸν Ἰωάννη τὸ Βα-
πτιστή. Ἐν τούτοις ὁ μικρότερος στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν (στὴν
Ἐκκλησία) εἶναι μεγαλύτερος ἀπ' αὐτόν (ἐξ ἐπόψεως πνευματικῶν προ-
νομίων). **12** Ἀπὸ τὶς ἡμέρες δὲ τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ μέχρι τώ-
ρα ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν τρέχει μὲ βιασύνη, καὶ ὅσοι βιάζουν τοὺς
ἑαυτούς τους (προφθάνουν καὶ) τὴν ἁρπάζουν. **13** Ὅλοι δὲ οἱ προφῆτες
καὶ ὁ νόμος προφήτευσαν μέχρι τὸν Ἰωάννη. **14** Καὶ ἂν θέλετε νὰ πα-
ραδεχθῆτε, αὐτὸς εἶναι ὁ Ἠλίας, ὁ ὁποῖος (κατὰ τὴ Γραφὴ καὶ τοὺς
γραμματεῖς) μέλλει νὰ ἔλθῃ (ὁ Ἰωάννης δηλαδὴ εἶναι ὅμοιος μὲ τὸ
θαυμαστὸ Ἠλία, εἶναι ἕνας ἄλλος Ἠλίας). **15** Ὅποιος ἔχει αὐτιὰ γιὰ
νὰ ἀκούῃ, ἂς ἀκούῃ».

16 Τίνι δὲ ὁμοιώσω τὴν γενεὰν ταύτην; Ὁμοία ἐστὶ παιδίοις
καθημένοις ἐν ἀγοραῖς, ἃ προσφωνοῦντα τοῖς ἑταίροις αὐτῶν
17 λέγουσιν·
—Ηὐλήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ὠρχήσασθε.
—Ἐθρηνήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ἐκόψασθε.
18 Ἦλθε γὰρ Ἰωάννης μήτε ἐσθίων μήτε πίνων, καὶ λέγου-
σι· Δαιμόνιον ἔχει. 19 Ἦλθεν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ
πίνων, καὶ λέγουσιν· Ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, τε-
λωνῶν φίλος καὶ ἁμαρτωλῶν. Καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν
τέκνων αὐτῆς.

20 Τότε ἤρξατο ὀνειδίζειν τὰς πόλεις ἐν αἷς ἐγένοντο αἱ
πλεῖσται δυνάμεις αὐτοῦ, ὅτι οὐ μετενόησαν· 21 Οὐαί σοι, Χο-
ραζίν, οὐαί σοι, Βηθσαϊδά· ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγενήθη-
σαν αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ
σποδῷ καθήμεναι μετενόησαν. 22 Πλὴν λέγω ὑμῖν, Τύρῳ καὶ
Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ Κρίσεως ἢ ὑμῖν. 23 Καὶ σύ,
Καπερναούμ, ἡ ἕως οὐρανοῦ ὑψωθεῖσα, ἕως ᾅδου καταβιβα-
σθήσῃ· ὅτι εἰ ἐν Σοδόμοις ἐγενήθησαν αἱ δυνάμεις αἱ γενόμε-
ναι ἐν σοί, ἔμειναν ἂν μέχρι τῆς σήμερον. 24 Πλὴν λέγω ὑμῖν
ὅτι γῇ Σοδόμων ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ Κρίσεως ἢ σοί.

25 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἐξομο-
λογοῦμαί σοι, Πάτερ, κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέ-
κρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ
νηπίοις. 26 Ναί, ὁ Πατήρ, ὅτι οὕτως ἐγένετο εὐδοκία ἔμπρο-
σθέν σου.

Ἀπόρριψι καὶ δικαίωσι τῆς σοφίας τοῦ Θεοῦ

16 «Μὲ τί δὲ νὰ παρομοιάσω αὐτὴ τὴ γενεά; Ὁμοιάζει μὲ παιδιά,
ποὺ κάθονται σὲ ὁμάδες, καὶ προσφωνοῦν οἱ παῖκτες τῆς μιᾶς ὁμάδος
τοὺς συμπαῖκτες τῆς ἄλλης ὁμάδος **17** καὶ λέγουν μεταξύ τους:

—Σᾶς παίξαμε χαρούμενα τραγούδια, ἀλλὰ δὲν χορέψατε.

—Σᾶς τραγουδήσαμε μοιρολόγια, ἀλλὰ δὲν κλάψατε.

18 Ἦλθε δηλαδὴ ὁ Ἰωάννης χωρὶς νὰ τρώγῃ καὶ χωρὶς νὰ πίνῃ, καὶ
λέγουν: "Δαιμόνιο ἔχει". **19** Ἦλθε ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ποὺ τρώγει
καὶ πίνει, καὶ λέγουν: "Ἰδοὺ ἄνθρωπος φαγᾶς καὶ οἰνοπότης, φίλος τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν". Ἀλλ' ἡ σοφία δικαιώθηκε ἀπὸ τὰ τέκνα της (οἱ συνετοὶ ἄνθρωποι ἀναγνώρισαν, ὅτι καὶ διὰ μέσου τοῦ Ἰωάννου καὶ διὰ μέσου τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐνήργησε ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ. Καὶ τῶν δύο ἀνδρῶν ὁ τρόπος τῆς ζωῆς εἶναι ὀρθός)».

Ταλανισμὸς ἀμετανοήτων πόλεων

20 Τότε (ὁ Ἰησοῦς) ἄρχισε νὰ ταλανίζῃ τὶς πόλεις, στὶς ὁποῖες ἔγι-
ναν τὰ περισσότερα θαύματά του, διότι δὲν μετανόησαν: **21** «Ἀλλοίμο-
νο σὲ σένα, Χοραζίν, ἀλλοίμονο σὲ σένα, Βηθσαϊδά! Διότι, ἐὰν τὰ θαύματα, ποὺ ἔγιναν σὲ σᾶς, γίνονταν στὴν Τύρο καὶ στὴ Σιδῶνα, πρὸ πολλοῦ θὰ μετανοοῦσαν καὶ θὰ κάθονταν μὲ σάκκο (σὰν ἔνδυμα) καὶ μὲ
στάχτη (στὸ κεφάλι). **22** Γι' αὐτὸ σᾶς βεβαιώνω, ὅτι ἡ Τύρος καὶ ἡ
Σιδὼν θὰ κριθοῦν ἐπιεικέστερα ἀπὸ σᾶς κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς Κρίσεως.
23 Καὶ σύ, Καπερναούμ, ποὺ ὑψώθηκες μέχρι τὸν οὐρανό, θὰ κατεβασθῇς μέχρι τὸν ᾅδη! Διότι, ἐὰν στὰ Σόδομα γίνονταν τὰ θαύματα, ποὺ ἔγιναν σὲ σένα, θὰ ἔμεναν μέχρι σήμερα (δὲν θὰ καταστρέφονταν).
24 Γι' αὐτὸ σᾶς βεβαιώνω, ὅτι οἱ κάτοικοι τῆς γῆς τῶν Σοδόμων θὰ
κριθοῦν ἐπιεικέστερα ἀπὸ σένα κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς Κρίσεως».

Ὁ Ἰησοῦς δοξολογεῖ τὸν Πατέρα

25 Τότε ὁ Ἰησοῦς μίλησε καὶ εἶπε: «Σὲ δοξολογῶ, Πατέρα, κύριε
τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, διότι ἀπέκρυψες αὐτὰ (τὰ οὐράνια μυστήρια)
ἀπὸ σοφοὺς καὶ εὐφυεῖς, καὶ τὰ φανέρωσες σὲ νήπια. **26** Ναί, Πατέρα,
διότι ἔτσι θέλησες».

27 Πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ Πατρός μου. Καὶ οὐδεὶς ἐπι-
γινώσκει τὸν Υἱὸν εἰ μὴ ὁ Πατήρ, οὐδὲ τὸν Πατέρα τις ἐπιγι-
νώσκει εἰ μὴ ὁ Υἱὸς καὶ ᾧ ἐὰν βούληται ὁ Υἱὸς ἀποκαλύψαι.

28 Δεῦτε πρός με, πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι,
κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς. 29 Ἄρατε τὸν ζυγόν μου ἐφ᾽ ὑμᾶς καὶ
μάθετε ἀπ᾽ ἐμοῦ, ὅτι πρᾷός εἰμι καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ. Καὶ
εὑρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν· 30 ὁ γὰρ ζυγός μου
χρηστὸς καὶ τὸ φορτίον μου ἐλαφρόν ἐστιν.

12 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπορεύθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς σάββασι
διὰ τῶν σπορίμων· οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπείνασαν, καὶ
ἤρξαντο τίλλειν στάχυας καὶ ἐσθίειν. 2 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἰδόν-
τες εἶπον αὐτῷ· Ἰδοὺ οἱ μαθηταί σου ποιοῦσιν ὃ οὐκ ἔξεστι
ποιεῖν ἐν Σαββάτῳ. 3 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ ἀνέγνωτε τί
ἐποίησε Δαυῒδ ὅτε ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ᾽ αὐτοῦ; 4 Πῶς
εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσε-
ως ἔφαγεν, οὓς οὐκ ἐξὸν ἦν αὐτῷ φαγεῖν οὐδὲ τοῖς μετ᾽ αὐτοῦ,
εἰ μὴ μόνοις τοῖς ἱερεῦσι; 5 Ἢ οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῷ νόμῳ ὅτι
τοῖς σάββασιν οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἱερῷ τὸ Σάββατον βεβηλοῦσι,
καὶ ἀναίτιοί εἰσι; 6 Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι τοῦ ἱεροῦ μεῖζόν ἐστιν
ὧδε. 7 Εἰ δὲ ἐγνώκειτε τί ἐστιν **Ἔλεον θέλω καὶ οὐ θυσίαν,** οὐκ
ἂν κατεδικάσατε τοὺς ἀναιτίους. 8 Κύριος γάρ ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου καὶ τοῦ Σαββάτου.

9 Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν.
10 Καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος ἦν ἐκεῖ τὴν χεῖρα ἔχων ξηράν. Καὶ ἐπη-
ρώτησαν αὐτὸν λέγοντες· Εἰ ἔξεστι τοῖς σάββασι θεραπεύειν;
ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. 11 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Τίς ἔσται ἐξ
ὑμῶν ἄνθρωπος ὃς ἕξει πρόβατον ἕν, καὶ ἐὰν ἐμπέσῃ τοῦτο

Ποιός γνωρίζει τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱό

27 «Ὅλα μοῦ παραδόθηκαν ἀπὸ τὸν Πατέρα μου. Καὶ κανεὶς δὲν
γνωρίζει τὸν Υἱό, παρὰ μόνον ὁ Πατέρας, οὔτε τὸν Πατέρα γνωρίζει
κανείς, παρὰ μόνον ὁ Υἱός, καὶ ἐκεῖνος, στὸν ὁποῖο θὰ θελήσῃ ὁ Υἱὸς
ν' ἀποκαλύψῃ».

Ὁ ἀναπαυτικὸς ζυγὸς τοῦ Χριστοῦ

28 «Ἐλᾶτε πρὸς ἐμένα, ὅλοι οἱ κουρασμένοι καὶ καταπονημένοι, καὶ
ἐγὼ θὰ σᾶς ἀναπαύσω. **29** Πάρετε τὸ ζυγό μου ἐπάνω σας, καὶ διὰ τῆς
πείρας μάθετε γιὰ μένα, ὅτι εἶμαι συγκαταβατικὸς καὶ ταπεινὸς στὸ
πνεῦμα. Ναί, οἱ ψυχές σας θὰ βροῦν ἀνάπαυσι. **30** Διότι ὁ ζυγός μου
εἶναι ἁπαλός, καὶ τὸ φορτίο μου ἐλαφρό».

Ὄχι ἀπόλυτη καὶ σχολαστικὴ τήρησι τοῦ Σαββάτου

12 Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ πέρασε ὁ Ἰησοῦς τὸ Σάββατο μέσα ἀπὸ σπαρ-
τά. Οἱ δὲ μαθηταί του πείνασαν, καὶ ἄρχισαν ν' ἀποσποῦν στά-
χυα καὶ νὰ τρώγουν. **2** Οἱ δὲ Φαρισαῖοι, ὅταν εἶδαν αὐτό, εἶπαν σ'
αὐτόν: «Ἰδοὺ οἱ μαθηταί σου κάνουν ὅ,τι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ κάνουν τὸ
Σάββατο». **3** Αὐτὸς δὲ εἶπε σ' αὐτούς: «Δὲν διαβάσατε τί ἔκανε ὁ Δα-
βίδ, ὅταν πείνασε αὐτὸς καὶ οἱ σύντροφοί του; **4** Ὅτι μπῆκε δηλαδὴ
στὸν οἶκο τοῦ Θεοῦ καὶ ἔφαγε τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, τοὺς ὁποί-
ους δὲν ἐπιτρεπόταν σ' αὐτὸν νὰ φάγῃ οὔτε στοὺς συντρόφους του, παρὰ
μόνο στοὺς ἱερεῖς; **5** Ἢ δὲν διαβάσατε στὸ νόμο, ὅτι τὸ Σάββατο οἱ ἱε-
ρεῖς μέσα στὸ ναὸ παραβαίνουν τὴν ἀργία τοῦ Σαββάτου, καὶ ὅμως
εἶναι ἀθῷοι; **6** Σᾶς βεβαιώνω δέ, ὅτι ἐδῶ εἶναι ἀνώτερο ἀπὸ τὸ ναό.
7 Ἂν ἐπίσης εἴχατε καταλάβει τί σημαίνει, **Εὐσπλαγχνία θέλω καὶ
ὄχι θυσία**, δὲν θὰ καταδικάζατε τοὺς ἀθῴους. **8** Ὁ δὲ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
που εἶναι κύριος καὶ τοῦ Σαββάτου».

Θεραπεία κατὰ τὸ Σάββατο

9 Ἀφοῦ δὲ ἔφυγε ἀπ' ἐκεῖ, ἦλθε στὴ συναγωγή τους. **10** Καὶ ἰδοὺ
ἦταν ἐκεῖ ἕνας ἄνθρωπος, ποὺ εἶχε τὸ χέρι του παράλυτο. Καὶ γιὰ νὰ
τὸν κατηγορήσουν, τοῦ ὑπέβαλαν αὐτὸ τὸ ἐρώτημα: «Ἐπιτρέπεται τὸ
Σάββατο νὰ ἐνεργῇ κανεὶς θεραπεῖες;». **11** Αὐτὸς δὲ τοὺς εἶπε: «Ποι-
ός ἄνθρωπος ἀπὸ σᾶς θὰ βρεθῇ, ποὺ θὰ ἔχῃ ἕνα πρόβατο, καί, ἐὰν αὐτὸ

τοῖς σάββασιν εἰς βόθυνον, οὐχὶ κρατήσει αὐτὸ καὶ ἐγερεῖ;
12 Πόσῳ οὖν διαφέρει ἄνθρωπος προβάτου; Ὥστε ἔξεστι τοῖς
σάββασι καλῶς ποιεῖν. 13 Τότε λέγει τῷ ἀνθρώπῳ· Ἔκτεινόν
σου τὴν χεῖρα. Καὶ ἐξέτεινε, καὶ ἀποκατεστάθη ὑγιὴς ὡς ἡ
ἄλλη. 14 Ἐξελθόντες δὲ οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον κατ'
αὐτοῦ, ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν. 15 Ὁ δὲ Ἰησοῦς γνοὺς ἀνεχώ-
ρησεν ἐκεῖθεν.

Καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν
αὐτοὺς πάντας, 16 καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μὴ φανερὸν ποι-
ήσωσιν αὐτόν, 17 ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἠσαΐου τοῦ
προφήτου λέγοντος· 18 **Ἰδοὺ ὁ παῖς μου, ὃν ἡρέτισα, ὁ ἀγαπη-
τός μου, εἰς ὃν εὐδόκησεν ἡ ψυχή μου. Θήσω τὸ Πνεῦμά μου
ἐπ' αὐτόν, καὶ κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγελεῖ.** 19 **Οὐκ ἐρίσει
οὐδὲ κραυγάσει, οὐδὲ ἀκούσει τις ἐν ταῖς πλατείαις τὴν φωνὴν
αὐτοῦ.** 20 **Κάλαμον συντετριμμένον οὐ κατεάξει καὶ λίνον τυ-
φόμενον οὐ σβέσει, ἕως ἂν ἐκβάλῃ εἰς νῖκος τὴν κρίσιν.** 21 **Καὶ
τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιοῦσι.**

22 Τότε προσηνέχθη αὐτῷ δαιμονιζόμενος τυφλὸς καὶ κω-
φός, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτόν, ὥστε τὸν τυφλὸν καὶ κωφὸν καὶ
λαλεῖν καὶ βλέπειν. 23 Καὶ ἐξίσταντο πάντες οἱ ὄχλοι καὶ ἔλε-
γον· Μήτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς Δαυΐδ; 24 Οἱ δὲ Φαρι-
σαῖοι ἀκούσαντες εἶπον· Οὗτος οὐκ ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια εἰμὴ
ἐν τῷ Βεελζεβούλ, ἄρχοντι τῶν δαιμονίων. 25 Εἰδὼς δὲ ὁ Ἰη-
σοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν αὐτοῖς· Πᾶσα βασιλεία μερι-
σθεῖσα καθ' ἑαυτὴν ἐρημοῦται, καὶ πᾶσα πόλις ἢ οἰκία μερι-
σθεῖσα καθ' ἑαυτὴν οὐ σταθήσεται. 26 Καὶ εἰ ὁ Σατανᾶς τὸν
Σατανᾶν ἐκβάλλει, ἐφ' ἑαυτὸν ἐμερίσθη· πῶς οὖν σταθήσεται ἡ
βασιλεία αὐτοῦ; 27 Καὶ εἰ ἐγὼ ἐν Βεελζεβοὺλ ἐκβάλλω τὰ δαι-
μόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσι; Διὰ τοῦτο αὐτοὶ κριταὶ
ἔσονται ὑμῶν. 28 Εἰ δὲ ἐγὼ ἐν Πνεύματι Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαι-

πέσῃ τὸ Σάββατο σὲ λάκκο, δὲν θὰ τὸ πιάσῃ καὶ δὲν θὰ τὸ σηκώσῃ;
12 Ἀλλὰ πόσο ἀνώτερος εἶναι ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὸ πρόβατο; Ὥστε ἐπι-
τρέπεται τὸ Σάββατο νὰ κάνῃ κανεὶς τὸ καλό». **13** Τότε λέγει στὸν
ἄνθρωπο: «Ἅπλωσε τὸ χέρι σου». Καὶ τὸ ἅπλωσε, καὶ ἀποκαταστάθη-
κε, ὥστε νὰ εἶναι ὑγιὲς ὅπως τὸ ἄλλο. **14** Τότε οἱ Φαρισαῖοι πῆγαν καὶ
ἔκαναν συμβούλιο ἐναντίον του, γιὰ νὰ τὸν θανατώσουν. **15** Ἀλλ' ὁ Ἰη-
σοῦς γνώρισε (τὸ σχέδιό τους) καὶ ἀναχώρησε ἀπ' ἐκεῖ.

Προφητεία γιὰ τὴν ταπεινοφροσύνη καὶ εὐσπλαγχνία τοῦ Μεσσία

Καὶ τὸν ἀκολούθησαν πλήθη πολλά, καὶ τοὺς θεράπευσε ὅλους (ὅσοι
ἦταν ἀσθενεῖς). **16** Καὶ τοὺς διέταξε αὐστηρὰ νὰ μὴ τὸν διαφημίσουν.
17 Καὶ ἔτσι ἐκπληρώθηκε ὁ λόγος, ποὺ ἐλέχθη διὰ τοῦ προφήτου
Ἡσαΐα: **18 Ἰδοὺ ὁ δοῦλος μου, τὸν ὁποῖον ἐξέλεξα, ὁ ἀγαπητὸς
Υἱός μου, στὸν ὁποῖον ἔδωσα τὴν ἐκλογή μου. Θὰ θέσω τὸ
Πνεῦμα μου σ' αὐτόν, καὶ θὰ ἐξαγγείλῃ ἔλεος στὰ ἔθνη. 19 Δὲν
θὰ φιλονικῇ καὶ δὲν θὰ κραυγάζῃ, οὔτε θὰ ἀκούῃ κανεὶς τὴ φω-
νή του στοὺς δρόμους. 20 Καλάμι ραγισμένο δὲν θὰ σπάσῃ, καὶ
λυχνάρι ποὺ τρεμοσβήνει δὲν θὰ σβήσῃ, ἀλλὰ θὰ κάνῃ τὴν
εὐσπλαγχνία νὰ νικήσῃ. 21 Καὶ στὸ ὄνομά του τὰ ἔθνη θὰ ἐλπί-
ζουν.**

Πῶς ὁ Ἰησοῦς βγάζει τὰ δαιμόνια

22 Τότε ὡδηγήθηκε σ' αὐτὸν ἕνας δαιμονιζόμενος τυφλὸς καὶ ἄλα-
λος, καὶ τὸν θεράπευσε, ὥστε ὁ τυφλὸς καὶ ἄλαλος καὶ νὰ ὁμιλῇ καὶ νὰ
βλέπῃ. **23** Καὶ ἐκπλήσσονταν ὅλα τὰ πλήθη τοῦ λαοῦ καὶ ἔλεγαν:
«Μήπως αὐτὸς εἶναι ὁ Μεσσίας, ὁ Υἱὸς Δαβίδ;». **24** Ἀλλ' οἱ Φαρι-
σαῖοι, ὅταν ἄκουσαν αὐτό, εἶπαν: «Αὐτὸς δὲν βγάζει τὰ δαιμόνια, παρὰ
μὲ τὴ δύναμι τοῦ Βεελζεβούλ, τοῦ ἄρχοντος τῶν δαιμονίων». **25** Ὁ δὲ
Ἰησοῦς, γνωρίζοντας τὶς σκέψεις τους, εἶπε σ' αὐτούς: «Κάθε βασίλειο,
ποὺ χωρίσθηκε σ' ἀντιμαχόμενα μέρη, καταστρέφεται. Ἐπίσης κάθε πό-
λι ἢ οἰκογένεια, ποὺ χωρίσθηκε σ' ἀντιμαχόμενα μέρη, δὲν δύναται νὰ
σταθῇ (ἀλλὰ διαλύεται). **26** Ἐὰν καὶ ὁ Σατανᾶς βγάζῃ τὸ Σατανᾶ,
χωρίσθηκε σ' ἀντιμαχόμενα μέρη. Ἀλλὰ τότε πῶς εἶναι δυνατὸ νὰ
σταθῇ τὸ βασίλειό του; (Θὰ εἶχε διαλυθῇ). **27** Ἂν δὲ ἐγὼ βγάζω τὰ
δαιμόνια μὲ τὴ δύναμι τοῦ Βεελζεβούλ, οἱ μαθηταί σας μὲ τίνος τὴ δύ-
ναμι τὰ βγάζουν; Γι' αὐτὸ αὐτοὶ θὰ σᾶς καταδικάσουν. **28** Ἂν ὅμως
ἐγὼ βγάζω τὰ δαιμόνια μὲ τὴ δύναμι τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ, ἄρα

μόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ᾿ ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 29 Ἢ πῶς
δύναταί τις εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ καὶ τὰ σκεύη
αὐτοῦ ἁρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον δήσῃ τὸν ἰσχυρόν; Καὶ τότε
τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. 30 Ὁ μὴ ὢν μετ᾿ ἐμοῦ κατ᾿ ἐμοῦ
ἐστι, καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ᾿ ἐμοῦ σκορπίζει.

31 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πᾶσα ἁμαρτία καὶ βλασφημία
ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις, ἡ δὲ τοῦ Πνεύματος βλασφημία
οὐκ ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις. 32 Καὶ ὃς ἐὰν εἴπῃ λόγον
κατὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ· ὃς δ᾿ ἂν εἴπῃ
κατὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, οὐκ ἀφεθήσεται αὐτῷ οὔτε ἐν
τῷ νῦν αἰῶνι οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι.

33 Ἢ ποιήσατε τὸ δένδρον καλόν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ κα-
λόν, ἢ ποιήσατε τὸ δένδρον σαπρόν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ σα-
πρόν· ἐκ γὰρ τοῦ καρποῦ τὸ δένδρον γινώσκεται. 34 Γεννήμα-
τα ἐχιδνῶν, πῶς δύνασθε ἀγαθὰ λαλεῖν πονηροὶ ὄντες; Ἐκ γὰρ
τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας τὸ στόμα λαλεῖ. 35 Ὁ ἀγαθὸς
ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει ἀγαθά, καὶ ὁ πο-
νηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει πονηρά.
36 Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πᾶν ῥῆμα ἀργὸν ὃ ἐὰν λαλήσωσιν οἱ
ἄνθρωποι, ἀποδώσουσι περὶ αὐτοῦ λόγον ἐν ἡμέρᾳ Κρίσεως·
37 ἐκ γὰρ τῶν λόγων σου δικαιωθήσῃ καὶ ἐκ τῶν λόγων σου
καταδικασθήσῃ.

38 Τότε ἀπεκρίθησάν τινες τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων
λέγοντες· Διδάσκαλε, θέλομεν ἀπὸ σοῦ σημεῖον ἰδεῖν. 39 Ὁ δὲ
ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον

ἔφθασε σὲ σᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. **29** Ἢ πῶς δύναται κανεὶς νὰ μπῇ
στὸ σπίτι τοῦ ἰσχυροῦ καὶ νὰ ἁρπάξῃ τὰ ὑπάρχοντά του, ἐὰν πρῶτα δὲν
δέσῃ τὸν ἰσχυρό; Μόνο τότε δύναται νὰ λεηλατήσῃ τὸ σπίτι του.
30 Ὅποιος δὲν εἶναι μαζί μου, εἶναι ἐναντίον μου. Καὶ ὅποιος δὲν μα-
ζεύει μαζί μου, σκορπίζει».

Ἡ βλασφημία κατὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος

31 «Γι' αὐτὸ σᾶς λέγω, κάθε ἁμαρτία καὶ ἀσέβεια θὰ συγχωρηθῇ
στοὺς ἀνθρώπους, ἀλλ' ἡ ἀσέβεια πρὸς τὸ Πνεῦμα δὲν θὰ συγχωρηθῇ
στοὺς ἀνθρώπους. **32** Καὶ ὅποιος θὰ εἰπῇ λόγο κατὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ
ἀνθρώπου (διότι σκανδαλίζεται ἀπὸ τὴν ταπεινὴ ἀνθρώπινη ἐμφάνισί
του καὶ ἀπιστεῖ), θὰ τοῦ συγχωρηθῇ (ἐὰν βεβαίως μετανοήσῃ). Ἀλλ'
ὅποιος θὰ εἰπῇ λόγο κατὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, οὐδέποτε θὰ τοῦ συγ-
χωρηθῇ (διότι «βλασφημία», ἤτοι προσβολή, ἀσέβεια, κατὰ τοῦ Ἁγίου
Πνεύματος εἶναι τοῦτο· τὸ νὰ βλέπῃ κανεὶς ὁλοφάνερη ἐκδήλωσι τοῦ
Ἁγίου Πνεύματος, τῆς Θεότητος, διὰ θαύματος, ὅπως εἶναι ἡ ἐκβολὴ
δαιμονίου, καὶ ὅμως νὰ μὴ πιστεύῃ, ἀλλὰ νὰ διαστρέφῃ τὴν ἔννοια τοῦ
θαύματος. Τοῦτο σημαίνει πώρωσι καὶ διαστροφὴ τῆς συνειδήσεως καὶ
ἀμετανοησία, γι' αὐτὸ καὶ οὐδέποτε συγχωρεῖται)».

Τὸ δένδρο γνωρίζεται ἀπὸ τὸν καρπό...

33 «Ἢ θεωρήσετε τὸ δένδρο καλὸ καὶ τὸν καρπό του καλό, ἢ θεω-
ρήσετε τὸ δένδρο κακὸ καὶ τὸν καρπό του κακό, διότι ἀπὸ τὸν καρπὸ
γνωρίζεται τὸ δένδρο (ἂν εἶναι καλὸ ἢ κακό). **34** Τέκνα γεννημένα ἀπὸ
ὀχιές, πῶς δύνασθε νὰ λαλῆτε ἀγαθά, ἀφοῦ εἶσθε κακοί; Διότι τὸ στό-
μα λαλεῖ ἀπὸ τὸ περιεχόμενο τῆς ψυχῆς, ποὺ ξεχειλίζει. **35** Ὁ ἀγαθὸς
ἄνθρωπος ἀπὸ τὸ ἀγαθὸ ἀπόθεμα βγάζει ἀγαθά, καὶ ὁ κακὸς ἄνθρωπος
ἀπὸ τὸ κακὸ ἀπόθεμα βγάζει κακά. **36** Σᾶς βεβαιώνω δέ, ὅτι γιὰ κά-
θε συκοφαντικὸ λόγο, ποὺ θὰ εἰποῦν οἱ ἄνθρωποι, θὰ δώσουν λόγο γι'
αὐτὸν κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς Κρίσεως. **37** Ναί, ἀπὸ τοὺς λόγους σου θὰ
δικαιωθῇς καὶ ἀπὸ τοὺς λόγους σου θὰ καταδικασθῇς».

Τὸ σημεῖο τοῦ Ἰωνᾶ

38 Τότε μερικοὶ ἀπὸ τοὺς γραμματεῖς καὶ τοὺς Φαρισαίους ἔλαβαν
τὸ λόγο καὶ εἶπαν: «Διδάσκαλε, θέλουμε νὰ ἰδοῦμε ἀπὸ σένα σημεῖο
(θαῦμα)». **39** Αὐτὸς δὲ τότε τοὺς εἶπε: «Γενεὰ πονηρὴ καὶ μοιχαλὶς
ἐπιμόνως ζητεῖ σημεῖο, ἀλλὰ σημεῖο δὲν θὰ δοθῇ σ' αὐτή, παρὰ τὸ ση-

ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰμὴ τὸ σημεῖον
Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου.
40 Ὥσπερ γὰρ ἐγένετο Ἰωνᾶς ὁ προφήτης
ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας, οὕτως
ἔσται καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς
ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας.

41 Ἄνδρες Νινευῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ Κρίσει μετὰ τῆς
γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν, ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ
κήρυγμα Ἰωνᾶ, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Ἰωνᾶ ὧδε.
42 Βασίλισσα νότου
ἐγερθήσεται ἐν τῇ Κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατα-
κρινεῖ αὐτήν, ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν
σοφίαν Σολομῶντος, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Σολομῶντος ὧδε.

43 Ὅταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώ-
που, διέρχεται δι᾿ ἀνύδρων τόπων ζητοῦν ἀνάπαυσιν, καὶ οὐχ
εὑρίσκει.
44 Τότε λέγει· Εἰς τὸν οἶκόν μου ἐπιστρέψω ὅθεν
ἐξῆλθον. Καὶ ἐλθὸν εὑρίσκει σχολάζοντα καὶ σεσαρωμένον καὶ
κεκοσμημένον.
45 Τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει μεθ᾿ ἑαυ-
τοῦ ἑπτὰ ἕτερα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα
κατοικεῖ ἐκεῖ, καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου
χείρονα τῶν πρώτων. Οὕτως ἔσται καὶ τῇ γενεᾷ τῇ πονηρᾷ
ταύτῃ.

46 Ἔτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος τοῖς ὄχλοις ἰδοὺ ἡ μήτηρ καὶ οἱ
ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἱστήκεισαν ἔξω, ζητοῦντες λαλῆσαι αὐτῷ.
47 Εἶπε δέ τις αὐτῷ· Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου
ἑστήκασιν ἔξω ζητοῦντές σε ἰδεῖν.
48 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε τῷ
λέγοντι αὐτῷ· Τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου καὶ τίνες εἰσὶν οἱ ἀδελ-
φοί μου;
49 Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς μαθητὰς
αὐτοῦ ἔφη· Ἰδοὺ ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου·
50 ὅστις γὰρ
ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς, αὐτός
μου ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν.

μεῖο τοῦ Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. **40** Ὅπως δηλαδὴ ὁ Ἰωνᾶς ὁ προφήτης ἦταν στὴν κοιλιὰ τοῦ κήτους (μεγάλου ψαριοῦ) τρεῖς ἡμέρες[1], ἔτσι θὰ εἶναι καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου στὴν κοιλιὰ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρες[1]».

Ἐθνικοὶ θὰ καταδικάσουν τοὺς ἀπίστους Ἰουδαίους

41 «Ἄνθρωποι τῆς Νινευΐ θ' ἀναστηθοῦν κατὰ τὴν Κρίσι μαζὶ μ' αὐτὴ τὴ γενεὰ καὶ θὰ τὴν καταδικάσουν, διότι μετανόησαν ἐξ αἰτίας τοῦ κηρύγματος τοῦ Ἰωνᾶ, καὶ ἰδοὺ ἐδῶ εἶναι ἀνώτερο ἀπὸ τὸν Ἰωνᾶ.
42 Βασίλισσα τοῦ Νότου θ' ἀναστηθῇ κατὰ τὴν Κρίσι μαζὶ μ' αὐτὴ τὴ γενεὰ καὶ θὰ τὴν καταδικάσῃ, διότι ἦλθε ἀπὸ τὰ πέρατα τῆς γῆς γιὰ ν' ἀκούσῃ τὴ σοφία τοῦ Σολομῶντος, καὶ ἰδοὺ ἐδῶ εἶναι ἀνώτερο ἀπὸ τὸ Σολομῶντα».

Ὑποτροπὴ δαιμονισμοῦ σὲ χειρότερη μορφή

43 «Ὅταν δὲ τὸ ἀκάθαρτο πνεῦμα βγῇ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο, περνάει ἀπὸ ἀνύδρους τόπους καὶ ζητεῖ ἀνάπαυσι, ἀλλὰ δὲν βρίσκει. **44** Τότε
λέγει: "Θὰ ἐπιστρέψω στὸ σπίτι μου, ἀπ' ὅπου βγῆκα". Καὶ ὅταν ἔλθῃ, τὸ βρίσκει ἥσυχο καὶ σαρωμένο καὶ εὐτρεπισμένο (ἕτοιμο νὰ δεχθῇ ἐπίσκεψι). **45** Τότε πηγαίνει καὶ παραλαμβάνει μαζί του ἄλλα ἑπτὰ πνεύματα, πονηρότερά του, καὶ μπαίνουν καὶ κατοικοῦν ἐκεῖ, καὶ ἔτσι ἡ τελευταία κατάστασι τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου γίνεται χειρότερη ἀπὸ τὴν πρώτη. Ἔτσι θὰ συμβῇ καὶ σ' αὐτὴ τὴ γενεὰ τὴν πονηρή».

Ἡ πνευματικὴ συγγένεια ἀνώτερη τῆς σαρκικῆς

46 Ἐνῷ δὲ αὐτὸς μιλοῦσε ἀκόμη στὰ πλήθη, ἰδοὺ ἡ μητέρα καὶ οἱ ἀδελφοί του παρουσιάσθηκαν ἔξω καὶ ζητοῦσαν νὰ τοῦ μιλήσουν.
47 Τοῦ εἶπε δὲ κάποιος: «Ἰδοὺ ἡ μητέρα σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου εἶναι ἔξω καὶ ζητοῦν νὰ σὲ ἰδοῦν». **48** Αὐτὸς δὲ ἀποκρίθηκε σ' αὐτὸν ποὺ τοῦ μίλησε: «Ποιά εἶναι ἡ μητέρα μου καὶ ποιοί εἶναι οἱ ἀδελφοί μου;».
49 Καὶ δείχνοντας μὲ τὸ χέρι του τοὺς μαθητάς του εἶπε: «Ἰδοὺ ἡ μητέρα μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. **50** Ναί, ὅποιος θὰ κάνῃ τὸ θέλημα τοῦ Πατέρα μου τοῦ οὐρανίου, αὐτὸς εἶναι ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ καὶ μητέρα μου».

---

1. Τὴ λέξι «ἡμέρα» ἐδῶ στὴ μετάφρασι χρησιμοποιοῦμε ὄχι ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴ νύκτα, ἀλλὰ μὲ τὴν εὐρεῖα ἔννοια τοῦ ἡμερονυκτίου ὡς ἑνιαίας καὶ ἀδιαίρετης μονάδος.

13 Ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς τῆς οἰκίας
ἐκάθητο παρὰ τὴν θάλασσαν. 2 Καὶ συνήχθησαν πρὸς
αὐτὸν ὄχλοι πολλοί, ὥστε αὐτὸν εἰς πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι,
καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν εἱστήκει. 3 Καὶ ἐλάλησεν
αὐτοῖς πολλὰ ἐν παραβολαῖς λέγων· Ἰδοὺ ἐξῆλθεν ὁ σπείρων
τοῦ σπεῖραι. 4 Καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν ἃ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν
ὁδόν, καὶ ἐλθόντα τὰ πετεινὰ κατέφαγεν αὐτά· 5 ἄλλα δὲ ἔπε-
σεν ἐπὶ τὰ πετρώδη, ὅπου οὐκ εἶχε γῆν πολλήν, καὶ εὐθέως
ἐξανέτειλε διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς, 6 ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος
ἐκαυματίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν ἐξηράνθη· 7 ἄλλα δὲ
ἔπεσεν ἐπὶ τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ ἀπέ-
πνιξαν αὐτά· 8 ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν καὶ ἐδί-
δου καρπὸν ὃ μὲν ἑκατόν, ὃ δὲ ἑξήκοντα, ὃ δὲ τριάκοντα.
9 Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω.

10 Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ εἶπον αὐτῷ· Διατί ἐν παρα-
βολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς; 11 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· ὅτι
ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν,
ἐκείνοις δὲ οὐ δέδοται. 12 Ὅστις γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ καὶ
περισσευθήσεται· ὅστις δὲ οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ'
αὐτοῦ. 13 Διὰ τοῦτο ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς λαλῶ, ἵνα βλέπον-
τες μὴ βλέπωσι καὶ ἀκούοντες μὴ ἀκούωσι μηδὲ συνῶσι,
μήποτε ἐπιστρέψωσι· 14 καὶ τότε πληρωθήσεται αὐτοῖς ἡ προ-
φητεία Ἡσαΐου ἡ λέγουσα· **Ἀκοῇ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε,**
καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε· 15 **ἐπαχύνθη γὰρ ἡ**
καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὠσὶ βαρέως ἤκουσαν, καὶ
τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν, μήποτε ἴδωσι τοῖς ὀφθαλ-
μοῖς καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσι καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσι καὶ ἐπι-
στρέψωσι, καὶ ἰάσομαι αὐτούς.

Ἡ παραβολὴ τοῦ σπορέως

13 Ἐκείνη δὲ τὴν ἡμέρα ὁ Ἰησοῦς βγῆκε ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ καθόταν κοντὰ στὴ λίμνη. **2** Καὶ συγκεντρώθηκαν κοντά του πλήθη πολλά, ὥστε ἀναγκάσθηκε νὰ μπῇ καὶ νὰ καθήσῃ σὲ πλοῖο, ἐνῷ ὅλο τὸ πλῆθος στεκόταν στὸ γιαλό. **3** Καὶ τοὺς μίλησε γιὰ πολλὰ πράγματα μὲ παραβολὲς λέγοντας: «Ἰδού, βγῆκε ὁ σπορεὺς γιὰ νὰ σπείρῃ. **4** Καὶ ὅταν ἔσπερνε, ἄλλοι μὲν σπόροι ἔπεσαν στὸ δρόμο καὶ ἦλθαν τὰ πετεινὰ καὶ τοὺς κατέφαγαν· **5** ἄλλοι δὲ σπόροι ἔπεσαν στὸ πετρῶδες ἔδαφος, ὅπου δὲν ὑπῆρχε χῶμα πολύ, καὶ ἀμέσως φύτρωσαν, διότι δὲν εἶχαν βάθος χώματος, **6** καί, ὅταν ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος, δέχτηκαν τὶς καυστικὲς ἀκτῖνες καί, ἐπειδὴ δὲν εἶχαν ρίζα (βαθειά ρίζα), ξεράθηκαν· **7** ἄλλοι δὲ σπόροι ἔπεσαν σὲ μέρη, ὅπου ὑπῆρχαν σπόροι ἀγκαθιῶν, καὶ φύτρωσαν καὶ ὑψώθηκαν τὰ ἀγκάθια καὶ τοὺς ἔπνιξαν τελείως· **8** καὶ ἄλλοι σπόροι ἔπεσαν στὸ χῶμα τὸ καλὸ καὶ ἔδωσαν καρπό, ἄλλος μὲν σπόρος ἑκατό, ἄλλος δὲ ἑξήντα, καὶ ἄλλος τριάντα. **9** Ὅποιος ἔχει αὐτιὰ γιὰ νὰ ἀκούῃ, ἂς ἀκούῃ».

Γιατί ὁ Ἰησοῦς ὁμιλεῖ μὲ παραβολές

10 Τότε πῆγαν κοντά του οἱ μαθηταὶ καὶ τοῦ εἶπαν: «Γιατί τοὺς ὁμιλεῖς μὲ παραβολές;». **11** Αὐτὸς δὲ τοὺς ἀπάντησε: «Διότι σ' ἐσᾶς ἔχει δοθῆ (ἡ τιμὴ) νὰ γνωρίσετε τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἐνῷ σ' ἐκείνους δὲν ἔχει δοθῆ. **12** Ὅποιος δὲ ἔχει, θὰ δοθῇ σ' αὐτόν, καὶ θὰ περισσεύσῃ. Ἀντιθέτως, ὅποιος δὲν ἔχει, καὶ αὐτό (τὸ λίγο), ποὺ ἔχει, θὰ τοῦ ἀφαιρεθῇ. **13** Γι' αὐτὸ τοὺς ὁμιλῶ μὲ παραβολές, ὥστε, ἐνῷ βλέπουν, νὰ μὴ βλέπουν, καὶ ἐνῷ ἀκούουν, νὰ μὴν ἀκούουν, μήτε νὰ καταλάβουν, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ μὴν ἐπιστρέφουν. **14** Καὶ τότε θὰ ἐκπληρωθῇ σ' αὐτοὺς ἡ προφητεία τοῦ Ἡσαΐα, ἡ ὁποία λέγει: **Θὰ ἀκούσετε θὰ ἀκούσετε, ἀλλὰ δὲν θὰ καταλάβετε. Καὶ θὰ ἰδῆτε θὰ ἰδῆτε, ἀλλὰ δὲν θὰ ἰδῆτε. 15 Διότι σκοτίσθηκε ὁ νοῦς αὐτοῦ τοῦ λαοῦ, καὶ κώφευσαν, καὶ ἔκλεισαν τὰ μάτια τους, γιὰ νὰ μὴν ἰδοῦν μὲ τὰ μάτια καὶ ἀκούσουν μὲ τὰ αὐτιὰ καὶ καταλάβουν μὲ τὸ νοῦ καὶ ἐπιστρέψουν, καὶ τοὺς συγχωρήσω**».

16 Ὑμῶν δὲ μακάριοι οἱ ὀφθαλμοί, ὅτι βλέπουσι, καὶ τὰ ὦτα
ὑμῶν, ὅτι ἀκούουσιν. 17 Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν ὅτι πολλοὶ
προφῆται καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν ἰδεῖν ἃ βλέπετε, καὶ οὐκ
εἶδον, καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε, καὶ οὐκ ἤκουσαν.

18 Ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν παραβολὴν τοῦ σπείραντος.
19 Παντὸς ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς βασιλείας καὶ μὴ συνιέν-
τος, ἔρχεται ὁ Πονηρὸς καὶ αἴρει τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ
αὐτοῦ· οὗτός ἐστιν ὁ παρὰ τὴν ὁδὸν σπαρείς. 20 Ὁ δὲ ἐπὶ τὰ
πετρώδη σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ εὐθέως
μετὰ χαρᾶς δεχόμενος καὶ λαμβάνων αὐτόν· 21 οὐκ ἔχει δὲ
ῥίζαν ἐν ἑαυτῷ, ἀλλὰ πρόσκαιρός ἐστι, γενομένης δὲ θλίψεως ἢ
διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον εὐθὺς σκανδαλίζεται. 22 Ὁ δὲ εἰς τὰς
ἀκάνθας σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ ἡ μέρι-
μνα τοῦ αἰῶνος τούτου καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου συμπνίγει
τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται. 23 Ὁ δὲ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν
καλὴν σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ συνιῶν· ὃς
δὴ καρποφορεῖ καὶ ποιεῖ ὁ μὲν ἑκατόν, ὁ δὲ ἑξήκοντα, ὁ δὲ
τριάκοντα.

24 Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων· Ὡμοιώθη ἡ
βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ σπείραντι καλὸν σπέρμα ἐν
τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ. 25 Ἐν δὲ τῷ καθεύδειν τοὺς ἀνθρώπους ἦλθεν
αὐτοῦ ὁ ἐχθρὸς καὶ ἔσπειρε ζιζάνια ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου καὶ
ἀπῆλθεν. 26 Ὅτε δὲ ἐβλάστησεν ὁ χόρτος καὶ καρπὸν ἐποίησε,
τότε ἐφάνη καὶ τὰ ζιζάνια. 27 Προσελθόντες δὲ οἱ δοῦλοι τοῦ
οἰκοδεσπότου εἶπον αὐτῷ· Κύριε, οὐχὶ καλὸν σπέρμα ἔσπειρας
ἐν τῷ σῷ ἀγρῷ; Πόθεν οὖν ἔχει ζιζάνια; 28 Ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς·
ἐχθρὸς ἄνθρωπος τοῦτο ἐποίησεν. Οἱ δὲ δοῦλοι εἶπον αὐτῷ· Θέ-
λεις οὖν ἀπελθόντες συλλέξωμεν αὐτά; 29 Ὁ δὲ ἔφη· Οὔ, μή-
ποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια ἐκριζώσητε ἅμα αὐτοῖς τὸν σῖτον.
30 Ἄφετε συναυξάνεσθαι ἀμφότερα μέχρι τοῦ θερισμοῦ, καὶ ἐν
καιρῷ τοῦ θερισμοῦ ἐρῶ τοῖς θερισταῖς· Συλλέξατε πρῶτον τὰ

Εὐτυχισμένα μάτια καὶ αὐτιά

16 «Τὰ δικά σας δὲ μάτια εἶναι εὐτυχισμένα, διότι βλέπουν, καὶ τὰ
αὐτιά, διότι ἀκούουν. **17** Ἀληθινὰ δὲ σᾶς λέγω, ὅτι πολλοὶ προφῆτες
καὶ εὐσεβεῖς ἐπιθύμησαν νὰ ἰδοῦν αὐτά, ποὺ βλέπετε, ἀλλὰ δὲν εἶδαν,
καὶ ν' ἀκούσουν αὐτά, ποὺ ἀκούετε, ἀλλὰ δὲν ἄκουσαν».

Ἑρμηνεία τῆς παραβολῆς τοῦ σπορέως

18 «Σεῖς λοιπὸν μάθετε τὴν ἔννοια τῆς παραβολῆς τοῦ σπορέως.
19 Ἀπὸ καθένα, ποὺ ἀκούει τὸ λόγο γιὰ τὴ βασιλεία καὶ δὲν καταλα-
βαίνει, ἔρχεται ὁ Πονηρὸς καὶ παίρνει τὸ σπαρμένο στὴν ψυχή του.
Αὐτὸ σημαίνει ὁ σπόρος, ποὺ σπάρθηκε στὸ δρόμο. **20** Ὁ δὲ σπόρος,
ποὺ σπάρθηκε στὸ πετρῶδες ἔδαφος, ἀναφέρεται σ' ἐκεῖνον, ποὺ ἀκούει
τὸ λόγο καὶ ἀμέσως τὸν δέχεται καὶ τὸν λαμβάνει μὲ χαρά· **21** ὅμως
δὲν ἔχει ρίζα μέσα του, ἀλλ' εἶναι προσωρινός, καὶ ὅταν συμβῆ θλῖψι ἢ
διωγμὸς ἐξ αἰτίας τοῦ λόγου, ἀμέσως κλονίζεται. **22** Ὁ δὲ σπόρος, ποὺ
σπάρθηκε στὰ ἀγκάθια, ἀναφέρεται σ' ἐκεῖνον, ποὺ ἀκούει τὸ λόγο,
ἀλλ' ἡ (ὑπερβολικὴ) μέριμνα γιὰ τὴ ζωὴ αὐτὴ καὶ ἡ ἀπόλαυσι τοῦ
πλούτου καταπνίγει τὸ λόγο, καὶ ἔτσι ἀποβαίνει ἄκαρπος. **23** Ὁ δὲ
σπόρος, ποὺ σπάρθηκε στὸ καλὸ ἔδαφος, ἀναφέρεται σ' ἐκεῖνον, ποὺ
ἀκούει τὸ λόγο καὶ ἐννοεῖ, καὶ αὐτὸς βεβαίως καρποφορεῖ καὶ ἀποδίδει
ἄλλος μὲν ἑκατό, ἄλλος δὲ ἑξήντα, καὶ ἄλλος τριάντα».

Ἡ παραβολὴ τῶν ζιζανίων

24 Ἄλλη παραβολὴ τοὺς δίδαξε λέγοντας: «Ἡ βασιλεία τῶν
οὐρανῶν ἔγινε ὁμοία μὲ ἄνθρωπο, ποὺ ἔσπειρε καλὸ σπόρο στὸν ἀγρό
του. **25** Ἀλλ' ὅταν οἱ ἄνθρωποι κοιμῶνταν, ἦλθε ὁ ἐχθρός του καὶ
ἔσπειρε ζιζάνια μέσα στὸ σιτάρι καὶ ἔφυγε. **26** Ὅταν δὲ βλάστησε τὸ
χορτάρι καὶ σχημάτισε καρπό, τότε (ἀπὸ τὸν καρπὸ) ἔγιναν φανερὰ καὶ
τὰ ζιζάνια. **27** Οἱ δὲ δοῦλοι τοῦ οἰκοδεσπότη πῆγαν καὶ τοῦ εἶπαν:
"Κύριε, δὲν ἔσπειρες καλὸ σπόρο στὸν ἀγρό σου; Ἀπὸ ποῦ ἔχει τὰ ζι-
ζάνια;". **28** Αὐτὸς δὲ τοὺς εἶπε: "Ἄνθρωπος ἐχθρὸς ἔκανε τοῦτο". Τό-
τε οἱ δοῦλοι τοῦ εἶπαν: "Θέλεις λοιπὸν νὰ πᾶμε νὰ τὰ μαζέψωμε;".
29 Ἀλλ' αὐτὸς εἶπε: "Ὄχι, μήπως μαζεύοντας τὰ ζιζάνια ξερριζώσετε
μαζὶ μ' αὐτὰ καὶ τὸ σιτάρι. **30** Ἀφήσετε ν' αὐξάνωνται καὶ τὰ δύο μαζὶ
μέχρι τὸ θερισμό. Καὶ τὸν καιρὸ τοῦ θερισμοῦ θὰ εἰπῶ στοὺς θεριστάς:

ζιζάνια καὶ δήσατε αὐτὰ εἰς δέσμας πρὸς τὸ κατακαῦσαι αὐτά, τὸν δὲ σῖτον συναγάγετε εἰς τὴν ἀποθήκην μου.

31 Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων· Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ·
32 ὃ μικρότερον μέν ἐστι πάντων τῶν σπερμάτων, ὅταν δὲ αὐξηθῇ, μεῖζον *πάντων* τῶν λαχάνων ἐστὶ καὶ γίνεται δένδρον, ὥστε ἐλθεῖν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατασκηνοῦν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.

33 Ἄλλην παραβολὴν ἐλάλησεν αὐτοῖς· Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον.

34 Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς ὄχλοις, καὶ χωρὶς παραβολῆς οὐδὲν ἐλάλει αὐτοῖς,
35 ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· **Ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου, ἐρεύξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.**

36 Τότε ἀφεὶς τοὺς ὄχλους ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ. Καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· Φράσον ἡμῖν τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ.
37 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Ὁ σπείρων τὸ καλὸν σπέρμα ἐστὶν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου·
38 ὁ δὲ ἀγρός ἐστιν ὁ κόσμος· τὸ δὲ καλὸν σπέρμα, οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας· τὰ δὲ ζιζάνιά εἰσιν οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ·
39 ὁ δὲ ἐχθρὸς ὁ σπείρας αὐτά ἐστιν ὁ Διάβολος· ὁ δὲ θερισμὸς συντέλεια τοῦ αἰῶνός ἐστιν· οἱ δὲ θερισταὶ ἄγγελοί εἰσιν.
40 Ὥσπερ οὖν συλλέγεται τὰ ζιζάνια καὶ πυρὶ καίεται, οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος τούτου.
41 Ἀποστελεῖ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ συλλέξουσιν ἐκ

Μαζέψετε πρῶτα τὰ ζιζάνια καὶ δέσετέ τα σὲ δεμάτια, γιὰ νὰ τὰ κατακαύσετε, τὸ δὲ σιτάρι συγκεντρώσετε στὴν ἀποθήκη μου"».

Ἡ παραβολὴ τοῦ κόκκου σινάπεως

31 Ἄλλη παραβολὴ τοὺς δίδαξε λέγοντας: «Ἡ βασιλεία τῶν
οὐρανῶν μοιάζει μὲ κόκκο σιναπιοῦ, τὸν ὁποῖο πῆρε ἄνθρωπος καὶ
ἔσπειρε στὸν ἀγρό του. **32** Αὐτὸς εἶναι μὲν μικρότερος ἀπ' ὅλους τοὺς
σπόρους, ἀλλ' ὅταν ἀναπτυχθῇ, ξεπερνάει ὅλα τὰ λαχανικὰ καὶ γίνεται
ὁλόκληρο δένδρο, ὥστε νὰ ἔρχωνται τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ νὰ κάθωνται στὰ κλαδιά του».

Ἡ παραβολὴ τῆς ζύμης

33 Ἄλλη παραβολὴ εἶπε σ' αὐτούς: «Ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μοιάζει μὲ προζύμι, ποὺ πῆρε γυναῖκα καὶ τὸ ἔβαλε μέσα σὲ τρία σάτα ἀλεύρι (ποσότητα μεγάλη), καὶ ζυμώθηκε (δέχθηκε δηλαδὴ τὴν ἐπίδρασι τοῦ προζυμιοῦ) ὅλο τὸ ἀλεύρι».

Προφητεία γιὰ τὴ χρῆσι παραβολῶν ἀπὸ τὸ Μεσσία

34 Ὅλα αὐτὰ ὁ Ἰησοῦς εἶπε στὰ πλήθη μὲ παραβολές, καὶ χωρὶς
παραβολὴ δὲν τοὺς εἶπε τίποτε, **35** καὶ ἔτσι ἐκπληρώθηκε τὸ λεχθὲν διὰ
τοῦ προφήτου, ὁ ὁποῖος εἶπε: **Θὰ ὁμιλήσω μὲ παραβολές, θὰ εἰπῶ
ἀλήθειες μυστικὲς ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ κόσμου.**

Ἑρμηνεία τῆς παραβολῆς τῶν ζιζανίων

36 Τότε ἄφησε τὰ πλήθη καὶ ἦλθε στὸ σπίτι του (τὸ σπίτι ὅπου ἔμενε, ὄχι βεβαίως ἰδιόκτητο). Καὶ προσῆλθαν σ' αὐτὸν οἱ μαθηταί του καὶ
εἶπαν: «Ἐξήγησέ μας τὴν παραβολὴ τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ».
37 Αὐτὸς δὲ τότε τοὺς εἶπε: «Ἐκεῖνος, ποὺ σπέρνει τὸν καλὸ σπόρο,
εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. **38** Ὁ δὲ ἀγρὸς εἶναι ὁ κόσμος. Ὁ δὲ
καλὸς σπόρος εἶναι οἱ ἄνθρωποι τῆς βασιλείας (τοῦ Θεοῦ). Τὰ δὲ ζιζάνια εἶναι οἱ ἄνθρωποι τοῦ κακοῦ. **39** Ὁ δὲ ἐχθρός, ποὺ τὰ ἔσπειρε,
εἶναι ὁ Διάβολος. Ὁ δὲ θερισμὸς εἶναι ἡ συντέλεια τοῦ κόσμου. Καὶ οἱ
θερισταὶ εἶναι ἄγγελοι. **40** Ὅπως δὲ μαζεύονται τὰ ζιζάνια καὶ καίονται μὲ φωτιά, ἔτσι θὰ συμβῇ κατὰ τὴ συντέλεια αὐτοῦ τοῦ κόσμου.
41 Θ' ἀποστείλῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους του, καὶ θὰ μαζέψουν ἀπὸ τὸ βασίλειό του ὅλους τοὺς σκανδαλοποιοὺς καὶ τοὺς παρα-

τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα καὶ τοὺς ποιοῦντας
τὴν ἀνομίαν, **42** καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυ-
ρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. **43** Τό-
τε οἱ δίκαιοι ἐκλάμψουσιν ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πα-
τρὸς αὐτῶν. Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω.

44 Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν θησαυρῷ κε-
κρυμμένῳ ἐν τῷ ἀγρῷ, ὃν εὑρὼν ἄνθρωπος ἔκρυψε, καὶ ἀπὸ τῆς
χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει καὶ πάντα ὅσα ἔχει πωλεῖ καὶ ἀγοράζει
τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον.

45 Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ
ἐμπόρῳ ζητοῦντι καλοὺς μαργαρίτας· **46** ὃς εὑρὼν ἕνα πολύτι-
μον μαργαρίτην ἀπελθὼν πέπρακε πάντα ὅσα εἶχε καὶ ἠγόρα-
σεν αὐτόν.

47 Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν σαγήνῃ βλη-
θείσῃ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐκ παντὸς γένους συναγαγούσῃ·
48 ἥν, ὅτε ἐπληρώθη, ἀναβιβάσαντες αὐτὴν ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν
καὶ καθίσαντες συνέλεξαν τὰ καλὰ εἰς ἀγγεῖα, τὰ δὲ σαπρὰ
ἔξω ἔβαλον. **49** Οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος. Ἐξε-
λεύσονται οἱ ἄγγελοι καὶ ἀφοριοῦσι τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου
τῶν δικαίων, **50** καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυ-
ρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

51 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Συνήκατε ταῦτα πάντα; Λέγουσιν
αὐτῷ, Ναί, Κύριε. **52** Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Διὰ τοῦτο πᾶς γραμ-
ματεὺς μαθητευθεὶς εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ὅμοιός
ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ, ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ
αὐτοῦ καινὰ καὶ παλαιά.

βάτες τοῦ νόμου, **42** καὶ θὰ τοὺς ρίξουν στὸ πύρινο καμίνι (στὴν Κόλασι). Ἐκεῖ θὰ κλαῖνε καὶ θὰ τρίζουν τὰ δόντια. **43** Τότε οἱ εὐσεβεῖς θ' ἀκτινοβολοῦν ὅπως ὁ ἥλιος στὴ βασιλεία τοῦ (οὐρανίου) πατέρα τους. Ὅποιος ἔχει αὐτιὰ γιὰ νὰ ἀκούῃ, ἂς ἀκούῃ».

Ἡ παραβολὴ τοῦ κρυμμένου θησαυροῦ

44 «Πάλι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μοιάζει μὲ θησαυρὸ κρυμμένο στὸν ἀγρό, τὸν ὁποῖο βρῆκε ἄνθρωπος καὶ ἀπέκρυψε. Καὶ ἀπὸ τὴ χαρά του πηγαίνει καὶ πωλεῖ ὅλα, ὅσα ἔχει, καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸ ἐκεῖνο».

Ἡ παραβολὴ τοῦ πολυτίμου μαργαρίτη

45 «Πάλι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μοιάζει μὲ ἄνθρωπο ἔμπορο, ποὺ ζητεῖ πολύτιμα μαργαριτάρια, **46** καὶ ὅταν βρῆκε ἕνα πολύτιμο μαργαριτάρι, πῆγε καὶ πώλησε ὅλα, ὅσα εἶχε, καὶ τὸ ἀγόρασε».

Ἡ παραβολὴ τῆς σαγήνης

47 «Πάλι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μοιάζει μὲ δίχτυ, ποὺ ρίχτηκε στὴ θάλασσα καὶ μάζεψε ψάρια ἀπὸ κάθε εἶδος. **48** Καὶ ὅταν γέμισε, τὸ ἀνέβασαν στὴν ἀκτή, καὶ κάθησαν καὶ μάζεψαν τὰ καλὰ ψάρια σὲ ἀγγεῖα, τὰ δὲ ἄχρηστα καὶ ἐπιβλαβῆ τὰ πέταξαν. **49** Ἔτσι θὰ συμβῇ κατὰ τὴ συντέλεια τοῦ κόσμου. Θὰ βγοῦν οἱ ἄγγελοι καὶ θὰ ξεχωρίσουν τοὺς κακοὺς ἀπὸ τοὺς καλούς, **50** καὶ θὰ τοὺς ρίξουν στὸ πύρινο καμίνι (στὴν Κόλασι). Ἐκεῖ θὰ κλαῖνε καὶ θὰ τρίζουν τὰ δόντια».

Ὁ γνώστης τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου καὶ τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας

51 Τοὺς ρωτάει ὁ Ἰησοῦς: «Καταλάβατε ὅλα αὐτά;». Τοῦ ἀπαντοῦν: «Ναί, Κύριε». **52** Τότε αὐτὸς τοὺς εἶπε: «Γι' αὐτὸ κάθε γραμματεύς (διδάσκαλος τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου), ποὺ διδάχθηκε γιὰ τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν (τὴ μεσσιακὴ βασιλεία), εἶναι ὅμοιος μὲ ἄνθρωπο οἰκοδεσπότη, ὁ ὁποῖος βγάζει ἀπὸ τὸ θησαυροφυλάκιό του καινούργιους θησαυροὺς καὶ παλαιούς».

53 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας μετῆρεν ἐκεῖθεν, 54 καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν, ὥστε ἐκπλήττεσθαι αὐτοὺς καὶ λέγειν· Πόθεν τούτῳ ἡ σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνάμεις;
55 Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ τέκτονος υἱός; Οὐχὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται Μαριὰμ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωσῆς καὶ Σίμων καὶ Ἰούδας; 56 Καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσι; Πόθεν οὖν τούτῳ ταῦτα πάντα; 57 Καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ ἔστι προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. 58 Καὶ οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

14 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκουσεν Ἡρῴδης ὁ τετράρχης τὴν ἀκοὴν Ἰησοῦ 2 καὶ εἶπε τοῖς παισὶν αὐτοῦ· Οὗτός ἐστιν Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής· αὐτὸς ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο αἱ δυνάμεις ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ. 3 Ὁ γὰρ Ἡρῴδης κρατήσας τὸν Ἰωάννην ἔδησεν αὐτὸν καὶ ἔθετο ἐν φυλακῇ διὰ Ἡρῳδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. 4 Ἔλεγε γὰρ αὐτῷ ὁ Ἰωάννης· Οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν αὐτήν. 5 Καὶ θέλων αὐτὸν ἀποκτεῖναι ἐφοβήθη τὸν ὄχλον, ὅτι ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον. 6 Γενεσίων δὲ ἀγομένων τοῦ Ἡρῴδου ὠρχήσατο ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρῳδιάδος ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἤρεσε τῷ Ἡρῴδῃ· 7 ὅθεν μεθ’ ὅρκου ὡμολόγησεν αὐτῇ δοῦναι ὃ ἐὰν αἰτήσηται. 8 Ἡ δέ, προβιβασθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς, δός μοι, φησίν, ὧδε ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. 9 Καὶ ἐλυπήθη ὁ βασιλεύς, διὰ δὲ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς συνανακειμένους ἐκέλευσε δοθῆναι. 10 Καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισε τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ. 11 Καὶ ἠνέχθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ ἐδόθη τῷ κορασίῳ, καὶ ἤνεγκε τῇ μητρὶ αὐτῆς. 12 Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦραν τὸ σῶμα καὶ ἔθαψαν αὐτό, καὶ ἐλθόντες ἀπήγγειλαν τῷ Ἰησοῦ.

Ὁ Ἰησοῦς περιφρονεῖται στὴν πατρίδα του

53 Ὅταν δὲ ὁ Ἰησοῦς τελείωσε τὶς παραβολὲς αὐτές, ἀναχώρησε ἀπ'
ἐκεῖ, **54** καὶ ἦλθε στὴν πατρίδα του, καὶ τοὺς δίδασκε στὴ συναγωγή
τους, ὥστε νὰ ἐκπλήσσωνται καὶ νὰ λέγουν: «Ἀπὸ ποῦ σ' αὐτὸν αὐτὴ
ἡ σοφία καὶ τὰ θαύματα; **55** Δὲν εἶναι αὐτὸς ὁ υἱὸς τοῦ ξυλουργοῦ; Δὲν
ὀνομάζεται ἡ μητέρα του Μαριὰμ καὶ οἱ ἀδελφοί του Ἰάκωβος καὶ
Ἰωσῆς καὶ Σίμων καὶ Ἰούδας; **56** Καὶ οἱ ἀδελφές του δὲν εἶναι ὅλες
στὸν τόπο μας καὶ γνωστές; Ἀπὸ ποῦ λοιπὸν σ' αὐτὸν ὅλα αὐτὰ τὰ
θαυμαστὰ φαινόμενα;». **57** Καὶ κλονίζονταν καὶ ἀμφέβαλλαν γι' αὐτόν.
Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε: «Δὲν ὑπάρχει προφήτης χωρὶς ἐκτίμησι, παρὰ
στὴν πατρίδα του καὶ στὸ σπίτι του». **58** Καὶ δὲν ἔκανε ἐκεῖ πολλὰ
θαύματα λόγῳ τῆς ἀπιστίας τους.

Ἡ παρρησία καὶ ἡ ἀποκεφάλισι τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ

14 Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ ὁ Ἡρῴδης ὁ τετράρχης ἄκουσε τὴ φήμη τοῦ
Ἰησοῦ **2** καὶ εἶπε στοὺς αὐλικούς του: «Αὐτὸς εἶναι ὁ Ἰωάννης
ὁ Βαπτιστής. Αὐτὸς ἀναστήθηκε ἐκ νεκρῶν, καὶ γι' αὐτὸ οἱ θαυμα-
τουργικὲς δυνάμεις ἐνεργοῦν δι' αὐτοῦ». **3** Ὁ Ἡρῴδης, ὡς γνωστόν,
ἔπιασε τὸν Ἰωάννη καὶ τὸν ἔδεσε καὶ τὸν ἔβαλε στὴ φυλακὴ ἐξ αἰτίας
τῆς Ἡρῳδιάδος τῆς γυναίκας τοῦ Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ του. **4** Διότι
ὁ Ἰωάννης τοῦ ἔλεγε: «Δὲν σοῦ ἐπιτρέπεται νὰ συζῇς μ' αὐτή». **5** Καὶ
ἐνῷ ἤθελε νὰ τὸν φονεύσῃ, φοβήθηκε τὸ λαό, διότι τὸν θεωροῦσαν προ-
φήτη. **6** Ἀλλ' ὅταν ἑωρτάζονταν τὰ γενέθλια τοῦ Ἡρῴδη, χόρεψε ἡ θυ-
γατέρα τῆς Ἡρῳδιάδος στὴν ἑορταστικὴ αὐτὴ ἐκδήλωσι καὶ ἄρεσε στὸν
Ἡρῴδη. **7** Γι' αὐτὸ τῆς ὑποσχέθηκε μὲ ὅρκο νὰ τῆς δώσῃ ὅ,τι θὰ τοῦ
ζητήσῃ. **8** Καὶ αὐτή, κατόπιν συμβουλῆς τῆς μητέρας της, λέγει: «Δός
μου ἐδῶ στὸ πιάτο τὸ κεφάλι τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ». **9** Λυπή-
θηκε δὲ ὁ βασιλεύς, ἀλλὰ γιὰ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς συνδαιτυμόνες διέ-
ταξε νὰ δοθῇ (τὸ κεφάλι τοῦ Ἰωάννου). **10** Καὶ ἔστειλε καὶ ἀποκεφά-
λισε τὸν Ἰωάννη στὴ φυλακή. **11** Καὶ φέρθηκε τὸ κεφάλι του σὲ πιά-
το, καὶ δόθηκε στὸ κορίτσι, καὶ τὸ ἔφερε στὴ μητέρα της. **12** Καὶ
πῆγαν οἱ μαθηταί του καὶ πῆραν τὸ σῶμα καὶ τὸ ἔθαψαν. Ἔπειτα
πῆγαν καὶ ἀνήγγειλαν τὸ συμβὰν στὸν Ἰησοῦ.

13 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ εἰς ἔρη-
μον τόπον κατ' ἰδίαν. Καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἠκολούθησαν
αὐτῷ πεζῇ ἀπὸ τῶν πόλεων. 14 Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἶδε
πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοῖς καὶ ἐθεράπευσε
τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν.

15 Ὀψίας δὲ γενομένης προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
λέγοντες· Ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος καὶ ἡ ὥρα ἤδη παρῆλθεν·
ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς κώμας ἀγορά-
σωσιν ἑαυτοῖς βρώματα. 16 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ χρεί-
αν ἔχουσιν ἀπελθεῖν· δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. 17 Οἱ δὲ λέ-
γουσιν αὐτῷ· Οὐκ ἔχομεν ὧδε εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο
ἰχθύας. 18 Ὁ δὲ εἶπε· Φέρετέ μοι αὐτοὺς ὧδε. 19 Καὶ κελεύσας
τοὺς ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοὺς χόρτους, λαβὼν τοὺς πέντε
ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλό-
γησε, καὶ κλάσας ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μα-
θηταὶ τοῖς ὄχλοις. 20 Καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν,
καὶ ἦραν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους
πλήρεις. 21 Οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν ἄνδρες ὡσεὶ πεντακισχίλιοι
χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων.

22 Καὶ εὐθέως ἠνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ
ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, ἕως οὗ
ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους. 23 Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς
τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν προσεύξασθαι. Ὀψίας δὲ γενομένης μόνος
ἦν ἐκεῖ. 24 Τὸ δὲ πλοῖον ἤδη μέσον τῆς θαλάσσης ἦν, βασανι-
ζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων· ἦν γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνεμος. 25 Τε-
τάρτῃ δὲ φυλακῇ τῆς νυκτὸς ἀπῆλθε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς πε-
ριπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης. 26 Καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ μαθηταὶ
ἐπὶ τὴν θάλασσαν περιπατοῦντα ἐταράχθησαν λέγοντες ὅτι
φάντασμά ἐστι, καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραξαν. 27 Εὐθέως δὲ ἐλά-
λησεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων· Θαρσεῖτε! Ἐγώ εἰμι· μὴ φο-
βεῖσθε.

Ὁ Ἰησοῦς σπλαγχνίζεται τὸ λαὸ καὶ θεραπεύει τοὺς ἀσθενεῖς

13 Ὅταν δὲ τὸ ἄκουσε ὁ Ἰησοῦς, ἀναχώρησε ἀπ' ἐκεῖ μὲ πλοῖο γιὰ
ἔρημο τόπο μόνος. Ἀλλ' ὅταν τὸ ἄκουσαν τὰ πλήθη τοῦ λαοῦ, τὸν ἀκο-
λούθησαν πεζοπορώντας ἀπὸ τὶς πόλεις. **14** Βγῆκε δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶδε
πολὺ λαό, καὶ τοὺς σπλαγχνίσθηκε, καὶ θεράπευσε τοὺς ἀρρώστους των.

Τὸ θαῦμα τοῦ χορτασμοῦ τῶν πεντακισχιλίων ἀνδρῶν

15 Ὅταν δὲ πλησίαζε νὰ βραδυάσῃ, προσῆλθαν σ' αὐτὸν οἱ μαθηταί
του καὶ εἶπαν: «Ὁ τόπος εἶναι ἔρημος καὶ ἡ ὥρα ἤδη περασμένη. Δῶσε
διαταγὴ νὰ φύγουν τὰ πλήθη, γιὰ νὰ πᾶνε στὰ χωριὰ καὶ ν' ἀγοράσουν
τρόφιμα νὰ φᾶνε». **16** Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε: «Δὲν χρειάζεται νὰ
φύγουν. Δῶστε τους ἐσεῖς νὰ φᾶνε». **17** Ἀλλ' αὐτοὶ τοῦ λέγουν: «Δὲν
ἔχουμε ἐδῶ παρὰ πέντε ψωμιὰ καὶ δύο ψάρια». **18** Αὐτὸς δὲ εἶπε:
«Φέρτε μου αὐτὰ ἐδῶ». **19** Καὶ ἀφοῦ διέταξε τὰ πλήθη νὰ ξαπλώσουν
στὰ χορτάρια, πῆρε τὰ πέντε ψωμιὰ καὶ τὰ δύο ψάρια, ὕψωσε τὰ μά-
τια του στὸν οὐρανὸ καὶ εὐλόγησε, καὶ ἔκοψε καὶ ἔδωσε στοὺς μαθητὰς
τὰ ψωμιά, καὶ οἱ μαθηταὶ στὰ πλήθη. **20** Καὶ ἔφαγαν ὅλοι καὶ χόρτα-
σαν, καὶ σήκωσαν τὸ περίσσευμα ἀπὸ τὰ κομμάτια δώδεκα κοφίνια
πλήρη. **21** Ἐκεῖνοι δέ, ποὺ ἔφαγαν, ἦταν περίπου πέντε χιλιάδες
ἄνδρες, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά.

Ὁ Ἰησοῦς περιπατεῖ πάνω στὴ λίμνη

22 Ἀμέσως δὲ ὁ Ἰησοῦς ἀνάγκασε τοὺς μαθητάς του νὰ μποῦν στὸ
πλοῖο καὶ νὰ πᾶνε πρωτύτερα ἀπ' αὐτὸν στὸ ἀπέναντι μέρος, γιὰ νὰ
διαλύσῃ ἐν τῷ μεταξὺ τὰ πλήθη. **23** Καὶ ἀφοῦ διέλυσε τὰ πλήθη, ἀνέ-
βηκε στὸ ὄρος γιὰ νὰ προσευχηθῇ μόνος. Καὶ ὅταν βράδυασε, ἦταν ἐκεῖ
μόνος. **24** Τὸ δὲ πλοῖο ἤδη βρισκόταν στὸ μέσο τῆς λίμνης καὶ πάλευε
μὲ τὰ κύματα, διότι ὁ ἄνεμος ἦταν ἀντίθετος. **25** Κατὰ τὴν τετάρτη δὲ
βάρδια τῆς νύχτας (ὥρα 3-6) πῆγε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς περιπατών-
τας πάνω στὴ λίμνη. **26** Καὶ ὅταν οἱ μαθηταὶ τὸν εἶδαν νὰ περιπατῇ
πάνω στὴ λίμνη, ταράχθηκαν νομίζοντας ὅτι εἶναι φάντασμα, καὶ ἀπὸ
τὸ φόβο τους ἔβγαλαν κραυγή. **27** Ἀμέσως δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς μίλησε
λέγοντας: «Ἔχετε θάρρος! Ἐγὼ εἶμαι. Μὴ φοβεῖσθε».

28 Ἀποκριθεὶς δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος εἶπε· Κύριε, εἰ σὺ εἶ, κέλευ-
σόν με πρός σε ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ ὕδατα. 29 Ὁ δὲ εἶπεν, Ἐλθέ. Καὶ
καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ Πέτρος περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα
ἐλθεῖν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. 30 Βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ἰσχυρὸν
ἐφοβήθη, καὶ ἀρξάμενος καταποντίζεσθαι ἔκραξε λέγων· Κύ-
ριε, σῶσόν με! 31 Εὐθέως δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἐπε-
λάβετο αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτῷ· Ὀλιγόπιστε! Εἰς τί ἐδίστασας;
32 Καὶ ἐμβάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος.
33 Οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ ἐλθόντες προσεκύνησαν αὐτῷ λέγοντες·
Ἀληθῶς Θεοῦ Υἱὸς εἶ.

34 Καὶ διαπεράσαντες ἦλθον εἰς τὴν γῆν Γεννησαρέτ.
35 Καὶ ἐπιγνόντες αὐτὸν οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου ἐκείνου ἀπέστει-
λαν εἰς ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην, καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ
πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας, 36 καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα κἂν
μόνον ἅψωνται τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ ὅσοι
ἥψαντο διεσώθησαν.

15 Τότε προσέρχονται τῷ Ἰησοῦ οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων
γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι λέγοντες· 2 Διατί οἱ μαθηταί
σου παραβαίνουσι τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων; Οὐ γὰρ
νίπτονται τὰς χεῖρας αὐτῶν ὅταν ἄρτον ἐσθίωσιν. 3 Ὁ δὲ ἀπο-
κριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Διατί καὶ ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν
τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν; 4 Ὁ γὰρ Θεὸς ἐνετείλατο
λέγων· **Τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα**· καί· **Ὁ κακολογῶν**
πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτω. 5 Ὑμεῖς δὲ λέγετε· Ὃς ἂν
εἴπῃ τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρί, δῶρον ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφε-
ληθῇς, καὶ οὐ μὴ τιμήσῃ τὸν πατέρα αὐτοῦ ἢ τὴν μητέρα
αὐτοῦ· 6 καὶ ἠκυρώσατε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παρά-
δοσιν ὑμῶν. 7 Ὑποκριταί! Καλῶς προεφήτευσε περὶ ὑμῶν
Ἠσαΐας λέγων· 8 **Ἐγγίζει μοι ὁ λαὸς οὗτος τῷ στόματι αὐτῶν**
καὶ τοῖς χείλεσί με τιμᾷ, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ’
ἐμοῦ· 9 μάτην δὲ σέβονταί με, διδάσκοντες διδασκαλίας
ἐντάλματα ἀνθρώπων.

Ἡ ὀλιγοπιστία τοῦ Πέτρου

28 Τότε ὁ Πέτρος τοῦ μίλησε καὶ εἶπε: «Κύριε, ἐὰν εἶσαι σύ, διάταξέ με νὰ ἔλθω σὲ σένα (περιπατώντας) πάνω στὰ νερά». **29** Αὐτὸς δὲ εἶπε: «Ἔλα». Τότε ὁ Πέτρος κατέβηκε ἀπὸ τὸ πλοῖο καὶ περιπάτησε πάνω στὰ νερά, γιὰ νὰ πάῃ στὸν Ἰησοῦ. **30** Ἀλλὰ βλέποντας τὸν ἄνεμο ἰσχυρὸ φοβήθηκε, καὶ ἀρχίζοντας νὰ βυθίζεται φώναξε δυνατὰ καὶ εἶπε: «Κύριε, σῶσε με!». **31** Ἀμέσως δὲ ὁ Ἰησοῦς ἅπλωσε τὸ χέρι, τὸν ἔπιασε καὶ τοῦ λέγει: «Ὀλιγόπιστε! Γιατί φοβήθηκες;». **32** Καὶ ὅταν μπῆκαν στὸ πλοῖο, κόπασε ὁ ἄνεμος. **33** Καὶ ὅσοι ἦταν στὸ πλοῖο ἦλθαν καὶ τὸν προσκύνησαν λέγοντας: «Ἀληθινὰ εἶσαι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ».

Θεραπεῖες στὴ Γεννησαρέτ

34 Ἔτσι, ἀφοῦ διαπεραιώθηκαν, ἦλθαν στὴν περιοχὴ τῆς Γεννησαρέτ. **35** Καὶ ὅταν οἱ ἄνθρωποι τοῦ τόπου ἐκείνου τὸν ἀντιλήφθηκαν, ἔστειλαν μήνυμα σ' ὅλη τὴν περιοχὴ ἐκείνη, καὶ ἔφεραν σ' αὐτὸν ὅλους τοὺς ἀρρώστους, **36** καὶ τὸν παρακαλοῦσαν νὰ ἀγγίξουν ἔστω τὴν ἄκρη μόνο ἀπὸ τὸ ἔνδυμά του. Καὶ ὅσοι ἄγγιξαν, θεραπεύθηκαν τελείως.

Παραδόσεις ἀνθρώπων εἰς βάρος ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ

15 Τότε πλησιάζουν τὸν Ἰησοῦ οἱ γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ λέγουν: **2** «Γιατί οἱ μαθηταί σου παραβαίνουν τὴν παράδοσι τῶν παλαιοτέρων; Διότι δὲν νίπτουν τὰ χέρια τους, ὅταν τρώγουν». **3** Αὐτὸς δὲ ἀποκρίθηκε καὶ εἶπε σ' αὐτούς: «Γιατί καὶ σεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ χάριν τῆς παραδόσεώς σας; **4** Διότι ὁ Θεὸς ἔδωσε ἐντολὴ λέγοντας: **Νὰ τιμᾷς τὸν πατέρα καὶ τὴ μητέρα**, καί, **Ὅποιος κακολογεῖ πατέρα ἢ μητέρα ἐξάπαντος νὰ θανατώνεται.** **5** Ἀλλὰ σεῖς λέγετε: «Ἐὰν κανεὶς πῇ στὸν πατέρα ἢ στὴ μητέρα, "Αὐτό, ποὺ θὰ λάμβανες ὡς βοήθημα ἀπὸ μένα, τὸ ἀφιερώνω στὸ Θεό", τότε ἀπαλλάσσεται ἀπὸ τὴν ὑποχρέωσι νὰ τιμήσῃ (μὲ προσφορὰ βοηθήματος) τὸν πατέρα του ἢ τὴ μητέρα του». **6** Ἔτσι ἀκυρώσατε τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ χάριν τῆς παραδόσεώς σας. **7** Ὑποκριταί! Καλῶς προφήτευσε γιὰ σᾶς ὁ Ἡσαΐας λέγοντας: **8** **Αὐτὸς ὁ λαὸς μὲ πλησιάζει μὲ τὸ στόμα τους καὶ μὲ τιμᾷ μὲ τὰ χείλη, ἐνῷ ἡ καρδιά τους πολὺ ἀπέχει ἀπὸ μένα.** **9** **Ναί, ψευδῶς μὲ σέβονται, ἀφοῦ ἀκολουθοῦν διδασκαλίες, ποὺ εἶναι ἐντολὲς ἀνθρώπων.**

10 Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον εἶπεν αὐτοῖς· Ἀκούετε καὶ
συνίετε· 11 οὐ τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα κοινοῖ τὸν ἄνθρω-
πον, ἀλλὰ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος τοῦτο κοινοῖ τὸν
ἄνθρωπον. 12 Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἶπον αὐτῷ·
Οἶδας ὅτι οἱ Φαρισαῖοι ἐσκανδαλίσθησαν ἀκούσαντες τὸν λόγον;
13 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε· Πᾶσα φυτεία ἣν οὐκ ἐφύτευσεν ὁ Πα-
τήρ μου ὁ οὐράνιος ἐκριζωθήσεται. 14 Ἄφετε αὐτούς· ὁδηγοί
εἰσι τυφλοὶ τυφλῶν· τυφλὸς δὲ τυφλὸν ἐὰν ὁδηγῇ, ἀμφότεροι
εἰς βόθυνον πεσοῦνται. 15 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ·
Φράσον ἡμῖν τὴν παραβολὴν ταύτην. 16 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν·
Ἀκμὴν καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; 17 Οὔπω νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ
εἰσπορευόμενον εἰς τὸ στόμα εἰς τὴν κοιλίαν χωρεῖ καὶ εἰς
ἀφεδρῶνα ἐκβάλλεται; 18 Τὰ δὲ ἐκπορευόμενα ἐκ τοῦ στόμα-
τος ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχεται, κἀκεῖνα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.
19 Ἐκ γὰρ τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλογισμοὶ πονηροί, φόνοι,
μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι.
20 Ταῦτά ἐστι τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον· τὸ δὲ ἀνίπτοις χερ-
σὶ φαγεῖν οὐ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.

21 Καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη
Τύρου καὶ Σιδῶνος. 22 Καὶ ἰδοὺ γυνὴ Χαναναία ἀπὸ τῶν ὁρίων
ἐκείνων ἐξελθοῦσα ἐκραύγαζεν αὐτῷ λέγουσα· Ἐλέησόν με,
Κύριε, Υἱὲ Δαυΐδ· ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται. 23 Ὁ δὲ
οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον. Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες· Ἀπόλυσον αὐτήν, ὅτι κράζει ὄπισθεν
ἡμῶν. 24 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς τὰ
πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραήλ. 25 Ἡ δὲ ἐλθοῦσα προσ-
εκύνησεν αὐτῷ λέγουσα· Κύριε, βοήθει μοι. 26 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς
εἶπεν· Οὐκ ἔστι καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν
τοῖς κυναρίοις. 27 Ἡ δὲ εἶπε· Ναί, Κύριε· καὶ γὰρ τὰ κυνάρια
ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν
κυρίων αὐτῶν. 28 Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ· Ὦ γύ-
ναι, μεγάλη σου ἡ πίστις! Γενηθήτω σοι ὡς θέλεις. Καὶ ἰάθη ἡ
θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

Τί μολύνει ἠθικῶς τὸν ἄνθρωπο

10 Τότε προσκάλεσε τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ καὶ τοὺς εἶπε: «Προσέχετε
καὶ καταλάβετε (αὐτὸ ποὺ θὰ εἰπῶ). **11** Δὲν μολύνει τὸν ἄνθρωπο αὐτὸ
ποὺ μπαίνει στὸ στόμα, ἀλλ' αὐτὸ ποὺ βγαίνει ἀπὸ τὸ στόμα, αὐτὸ μο-
λύνει τὸν ἄνθρωπο». **12** Τότε πλησίασαν οἱ μαθηταί του καὶ τοῦ εἶπαν:
«Ξέρεις, ὅτι οἱ Φαρισαῖοι σκανδαλίσθηκαν, ὅταν ἄκουσαν τί εἶπες;».
13 Αὐτὸς δὲ ἀποκρίθηκε καὶ εἶπε: «Κάθε φυτεία, ποὺ δὲν φύτευσε ὁ
Πατέρας μου ὁ οὐράνιος, θὰ ξερριζωθῇ. **14** Ἀφῆστε τους. Εἶναι τυφλοὶ
ὁδηγοὶ τυφλῶν. Ἐὰν δὲ τυφλὸς ὁδηγῇ τυφλό, καὶ οἱ δύο θὰ πέσουν σὲ
λάκκο». **15** Ὁ δὲ Πέτρος πῆρε τὸ λόγο καὶ τοῦ εἶπε: «Ἐξήγησέ μας
τὸν αἰνιγματικὸ αὐτὸ λόγο». **16** Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε: «Ἀκόμη καὶ σεῖς
δὲν καταλαβαίνετε; **17** Ἀκόμη δὲν ἐννοεῖτε, ὅτι κάθε τι, ποὺ μπαίνει
στὸ στόμα, προχωρεῖ στὴν κοιλιὰ καὶ ἀποβάλλεται στὸ ἀποχωρητήριο;
18 Ἐνῷ ἐκεῖνα, ποὺ βγαίνουν ἀπὸ τὸ στόμα, βγαίνουν ἀπὸ τὴν ψυχή,
καὶ ἐκεῖνα μολύνουν τὸν ἄνθρωπο. **19** Διότι ἀπὸ τὴν ψυχὴ βγαίνουν πο-
νηρὲς σκέψεις, φόνοι, μοιχεῖες, πορνεῖες, κλοπές, ψευδομαρτυρίες, βλα-
σφημίες. **20** Αὐτὰ εἶναι ἐκεῖνα ποὺ μολύνουν τὸν ἄνθρωπο. Τὸ δὲ νὰ
φάγῃ κανεὶς μὲ ἄπλυτα χέρια, αὐτὸ δὲν μολύνει τὸν ἄνθρωπο».

Ἡ πίστι τῆς Χαναναίας καὶ ἡ θεραπεία τῆς θυγατέρας της

21 Ἀφοῦ δὲ ὁ Ἰησοῦς βγῆκε ἀπ' ἐκεῖ, ἀναχώρησε γιὰ τὰ μέρη τῆς
Τύρου καὶ τῆς Σιδῶνος. **22** Καὶ ἰδοὺ μία γυναῖκα Χαναναία βγῆκε ἀπὸ
τὴν περιοχὴ ἐκείνη καὶ τοῦ φώναζε δυνατὰ λέγοντας: «Ἐλέησέ με (λυ-
πήσου με καὶ βοήθησέ με), Κύριε, Υἱὲ Δαβίδ. Ἡ θυγατέρα μου δαι-
μονίζεται καὶ βασανίζεται φρικτά». **23** Ἀλλ' αὐτὸς δὲν τῆς ἀποκρίθηκε
λέξι. Τότε πλησίασαν οἱ μαθηταί του καὶ τὸν παρακαλοῦσαν λέγοντας:
«Κάνε τὸ αἴτημά της γιὰ νὰ φύγῃ, διότι μᾶς ἀκολουθεῖ φωνάζοντας».
24 Ἀλλ' αὐτὸς ἀποκρίθηκε καὶ εἶπε: «Δὲν στάλθηκα, παρὰ στὰ πρόβα-
τα τὰ χαμένα τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ ἔθνους». **25** Αὐτὴ δὲ ἦλθε καὶ τὸν
προσκύνησε λέγοντας: «Κύριε, βοήθησέ με». **26** Ἀλλ' αὐτὸς ἀποκρίθη-
κε καὶ εἶπε: «Δὲν εἶναι σωστὸ νὰ πάρω τὸ ψωμὶ τῶν παιδιῶν καὶ νὰ
τὸ ρίξω στὰ σκυλάκια». **27** Αὐτὴ δὲ εἶπε: «Ναί, Κύριε. Ἀλλὰ καὶ τὰ
σκυλάκια τρῶνε ἀπὸ τὰ ψίχουλα, ποὺ πέφτουν ἀπὸ τὸ τραπέζι τῶν κυ-
ρίων τους». **28** Τότε ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε σ' αὐτή: «Ὦ γυ-
ναῖκα, εἶναι μεγάλη ἡ πίστι σου! Ἂς γίνῃ σὲ σένα ὅπως θέλεις». Καὶ
θεραπεύτηκε ἡ θυγατέρα της ἀπὸ τὴν ὥρα ἐκείνη.

29 Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ἦλθε παρὰ τὴν θάλασσαν
τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἀναβὰς εἰς τὸ ὄρος ἐκάθητο ἐκεῖ. 30 Καὶ
προσῆλθον αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν χωλούς, τυ-
φλούς, κωφούς, κυλλοὺς καὶ ἑτέρους πολλούς, καὶ ἔρριψαν
αὐτοὺς παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς,
31 ὥστε τοὺς ὄχλους θαυμάσαι βλέποντας κωφοὺς *ἀκούοντας,*
ἀλάλους λαλοῦντας, κυλλοὺς ὑγιεῖς, χωλοὺς περιπατοῦντας
καὶ τυφλοὺς βλέποντας· καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν Ἰσραήλ.

32 Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπε·
Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη ἡμέραι τρεῖς προσμέ-
νουσί μοι καὶ οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι· καὶ ἀπολῦσαι αὐτοὺς νή-
στεις οὐ θέλω, μήποτε ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ ὁδῷ. 33 Καὶ λέγουσιν
αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Πόθεν ἡμῖν ἐν ἐρημίᾳ ἄρτοι τοσοῦτοι
ὥστε χορτάσαι ὄχλον τοσοῦτον; 34 Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
Πόσους ἄρτους ἔχετε; Οἱ δὲ εἶπον· Ἑπτά, καὶ ὀλίγα ἰχθύδια.
35 Καὶ ἐκέλευσε τοῖς ὄχλοις ἀναπεσεῖν ἐπὶ τὴν γῆν. 36 Καὶ
λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους καὶ τοὺς ἰχθύας, εὐχαριστήσας ἔκλα-
σε καὶ ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις.
37 Καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦραν τὸ περισ-
σεῦον τῶν κλασμάτων ἑπτὰ σπυρίδας πλήρεις. 38 Οἱ δὲ
ἐσθίοντες ἦσαν τετρακισχίλιοι ἄνδρες χωρὶς γυναικῶν καὶ
παιδίων. 39 Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἐνέβη εἰς τὸ πλοῖον καὶ
ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια Μαγδαλά.

16 Καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ Σαδδουκαῖοι πειρά-
ζοντες ἐπηρώτησαν αὐτὸν σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπι-
δεῖξαι αὐτοῖς. 2 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Ὀψίας γενομέ-
νης λέγετε· Εὐδία· πυρράζει γὰρ ὁ οὐρανός· 3 καὶ πρωΐ· Σήμε-
ρον χειμών· πυρράζει γὰρ στυγνάζων ὁ οὐρανός. *Ὑποκριταί!* Τὸ
μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ γινώσκετε διακρίνειν, τὰ δὲ ση-
μεῖα τῶν καιρῶν οὐ δύνασθε *γνῶναι;* 4 Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοι-
χαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ
τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. Καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς
ἀπῆλθεν.

Θεραπεῖες διαφόρων ἀσθενῶν

29 Ἀφοῦ δὲ ἔφυγεν ἀπ' ἐκεῖ ὁ Ἰησοῦς, ἦλθε κοντὰ στὴ λίμνη τῆς
Γαλιλαίας. Καὶ ἀφοῦ ἀνέβηκε στὸ ὄρος, καθόταν ἐκεῖ. **30** Καὶ ἦλθαν
πρὸς αὐτὸν πλήθη πολλὰ ἔχοντας μαζί τους κουτσούς, τυφλούς, κωφα-
λάλους, κουλοὺς καὶ ἄλλους πολλούς, καὶ τοὺς ἔρριξαν στὰ πόδια τοῦ
Ἰησοῦ, καὶ τοὺς θεράπευσε, **31** ὥστε νὰ κυριευθοῦν τὰ πλήθη ἀπὸ θαυ-
μασμὸ βλέποντας κωφοὺς νὰ ἀκούουν, ἀλάλους νὰ μιλοῦν, κουλοὺς νὰ
γίνωνται ὑγιεῖς, κουτσοὺς νὰ περιπατοῦν καὶ τυφλοὺς νὰ βλέπουν. Καὶ
δόξασαν τὸ Θεὸ τοῦ Ἰσραήλ.

Τὸ θαῦμα τοῦ χορτασμοῦ τῶν τετρακισχιλίων ἀνδρῶν

32 Ὁ δὲ Ἰησοῦς κάλεσε κοντὰ τοὺς μαθητάς του καὶ εἶπε: «Σπλαγ-
χνίζομαι τὸ λαό, διότι τρεῖς ἡμέρες τώρα παραμένουν κοντά μου καὶ
δὲν ἔχουν τί νὰ φᾶνε. Καὶ νὰ τοὺς ἀφήσω νὰ φύγουν νηστικοὶ δὲν θέ-
λω, μήπως στὸ δρόμο παραλύσουν». **33** Τοῦ λέγουν δὲ οἱ μαθηταί του:
«Ἀπὸ ποῦ νὰ βροῦμε ἐδῶ στὴν ἐρημιὰ τόσα ψωμιά, ὥστε νὰ χορτάσω-
με τόσο λαό;». **34** Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοὺς λέγει: «Πόσα ψωμιὰ ἔχετε;».
Αὐτοὶ δὲ τοῦ εἶπαν: «Ἑπτά, καὶ λίγα ψαράκια». **35** Τότε διέταξε τὰ
πλήθη νὰ ξαπλώσουν στὸ ἔδαφος. **36** Καὶ ἀφοῦ πῆρε τὰ ἑπτὰ ψωμιὰ
καὶ τὰ ψάρια, ἔκανε εὐχαριστήρια προσευχή, καὶ ἔκοψε καὶ ἔδωσε στοὺς
μαθητάς του, οἱ δὲ μαθηταὶ στὰ πλήθη. **37** Καὶ ἔφαγαν ὅλοι καὶ χόρ-
τασαν, καὶ σήκωσαν τὸ περίσσευμα ἀπὸ τὰ κομμάτια ἑπτὰ καλάθια
πλήρη. **38** Αὐτοὶ δέ, ποὺ ἔφαγαν, ἦταν τέσσερες χιλιάδες ἄνδρες, ἐκτὸς
γυναικῶν καὶ παιδιῶν. **39** Ἀφοῦ δὲ διέλυσε τὰ πλήθη, μπῆκε στὸ πλοῖο
καὶ ἦλθε στὴν περιοχὴ Μαγδαλά.

Οἱ Ἰουδαῖοι προκαλοῦν τὸν Ἰησοῦ νὰ δείξῃ σημεῖο

16 Ἦλθαν δὲ οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι, καὶ προκαλώντας
τοῦ ζήτησαν νὰ τοὺς δείξῃ ἕνα σημεῖο (θαῦμα) ἀπὸ τὸν οὐρανό.
2 Αὐτὸς δὲ ἀποκρίθηκε καὶ τοὺς εἶπε: «Ὅταν βραδυάσῃ, λέγετε: "Κα-
λοκαιρία αὔριο, διότι κοκκινίζει ὁ οὐρανός". **3** Καὶ τὸ πρωί (λέγετε):
"Σήμερα θὰ εἶναι κακοκαιρία, διότι ὁ οὐρανὸς κοκκινίζει καὶ εἶναι συν-
νεφιασμένος". Ὑποκριταί! Τὴν μὲν ὄψι τοῦ οὐρανοῦ γνωρίζετε νὰ ἑρμη-
νεύετε, τὰ δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν (ποὺ ἀποδεικνύουν, ὅτι ὁ Μεσσίας
ἦλθε) δὲν δύνασθε νὰ καταλάβετε; **4** Γενεὰ πονηρὴ καὶ μοιχαλίδα (ποὺ
δὲν εἶναι πιστὴ στὸν οὐράνιο Νυμφίο) ἐπιμόνως ζητεῖ σημεῖο, ἀλλὰ ση-
μεῖο δὲν θὰ τῆς δοθῇ, παρὰ τὸ σημεῖο τοῦ Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου». Καὶ
τοὺς ἄφησε καὶ ἔφυγε.

5 Καὶ ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν ἐπελάθοντο
ἄρτους λαβεῖν. 6 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ὁρᾶτε καὶ προσέ-
χετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. 7 Οἱ δὲ
διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς λέγοντες ὅτι ἄρτους οὐκ ἐλάβομεν.
8 Γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Τί διαλογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς,
ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτους οὐκ ἐλάβετε; 9 Οὔπω νοεῖτε, οὐδὲ μνη-
μονεύετε τοὺς πέντε ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων καὶ πόσους
κοφίνους ἐλάβετε; 10 Οὐδὲ τοὺς ἑπτὰ ἄρτους τῶν τετρακισχι-
λίων καὶ πόσας σπυρίδας ἐλάβετε; 11 Πῶς οὐ νοεῖτε ὅτι οὐ
περὶ ἄρτου εἶπον ὑμῖν προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαί-
ων καὶ Σαδδουκαίων; 12 Τότε συνῆκαν ὅτι οὐκ εἶπε προσέχειν
ἀπὸ τῆς ζύμης τοῦ ἄρτου, ἀλλ' ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν Φαρισαί-
ων καὶ Σαδδουκαίων.

13 Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας τῆς Φιλίπ-
που ἠρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων· Τίνα με λέγουσιν οἱ
ἄνθρωποι εἶναι τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; 14 Οἱ δὲ εἶπον· Οἱ μὲν
Ἰωάννην τὸν Βαπτιστήν, ἄλλοι δὲ Ἠλίαν, ἕτεροι δὲ Ἱερεμίαν ἢ
ἕνα τῶν προφητῶν. 15 Λέγει αὐτοῖς· Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε
εἶναι; 16 Ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων Πέτρος εἶπε· Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ
Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. 17 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν
αὐτῷ· Μακάριος εἶ, Σίμων Βαριωνᾶ, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ
ἀπεκάλυψέ σοι, ἀλλ' ὁ Πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 18 Κἀγὼ
δέ σοι λέγω ὅτι σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδο-
μήσω μου τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ πύλαι ᾅδου οὐ κατισχύσουσιν
αὐτῆς. 19 Καὶ δώσω σοι τὰς κλεῖς τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν,
καὶ ὃ ἐὰν δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς,
καὶ ὃ ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς.
20 Τότε διεστείλατο τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν
ὅτι αὐτός ἐστιν *Ἰησοῦς* ὁ Χριστός.

Προσέχετε ἀπὸ τὴν κακὴ ζύμη

5 Ὅταν δὲ οἱ μαθηταὶ πῆγαν στὸ ἀπέναντι τῆς λίμνης μέρος, λη-
σμόνησαν νὰ πάρουν (μαζί τους) ψωμιά. **6** Τότε ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε:
«Ν' ἀνοίγετε τὰ μάτια σας καὶ νὰ προσέχετε ἀπὸ τὸ προζύμι τῶν Φα-
ρισαίων καὶ τῶν Σαδδουκαίων». **7** Ἀλλ' αὐτοὶ συζητοῦσαν μεταξύ τους
καὶ ἔλεγαν: «Δὲν πήραμε ψωμιά». **8** Ἀντιληφθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς
εἶπε: «Γιατί συζητεῖτε μεταξύ σας, ὀλιγόπιστοι, ὅτι δὲν πήρατε ψωμιά;
9 Ἀκόμη δὲν ἐννοεῖτε, οὔτε ἐνθυμεῖσθε τοὺς πέντε ἄρτους, ποὺ ἔφαγαν
οἱ πέντε χιλιάδες ἄνδρες, καὶ πόσα κοφίνια περίσσευμα πήρατε;
10 Οὔτε τοὺς ἑπτὰ ἄρτους, ποὺ ἔφαγαν οἱ τέσσερες χιλιάδες ἄνδρες,
καὶ πόσα καλάθια πήρατε; **11** Πῶς δὲν καταλαβαίνετε, ὅτι δὲν ἐννο-
οῦσα ἄρτο, ὅταν σᾶς εἶπα νὰ προσέχετε ἀπὸ τὸ προζύμι τῶν Φαρισαί-
ων καὶ τῶν Σαδδουκαίων;» **12** Τότε κατάλαβαν, ὅτι δὲν ἐννοοῦσε νὰ
προσέχουν ἀπὸ τὸ προζύμι τοῦ ἄρτου, ἀλλ' ἀπὸ τὴ διδασκαλία τῶν Φα-
ρισαίων καὶ τῶν Σαδδουκαίων.

Ἡ ὁμολογία τοῦ Πέτρου καὶ τὸ ἀκατάλυτο τῆς Ἐκκλησίας

13 Ὅταν δὲ ἦλθε ὁ Ἰησοῦς στὰ μέρη τῆς Καισαρείας τοῦ Φιλίππου,
ρωτοῦσε τοὺς μαθητάς του λέγοντας: «Ποιός λέγουν οἱ ἄνθρωποι, ὅτι
εἶμαι ἐγὼ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου;». **14** Αὐτοὶ δὲ εἶπαν: «Ἄλλοι μὲν λέ-
γουν, ὅτι εἶσαι ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής, ἄλλοι δὲ ὁ Ἠλίας, καὶ ἄλλοι
ὁ Ἱερεμίας ἢ ἕνας (ἄλλος) ἀπὸ τοὺς προφῆτες». **15** Λέγει σ' αὐτούς:
«Καὶ σεῖς ποιός λέγετε, ὅτι εἶμαι;». **16** Ἀποκρίθηκε τότε ὁ Σίμων Πέ-
τρος καὶ εἶπε: «Σὺ εἶσαι ὁ Χριστός (ὁ Μεσσίας), ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ
ζωντανοῦ (τοῦ ἀληθινοῦ)». **17** Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε τότε: «Μακάριος
εἶσαι, Σίμων, υἱὲ τοῦ Ἰωνᾶ, διότι δὲν σοῦ ἔκανε ἀποκάλυψι ἄνθρωπος,
ἀλλ' ὁ Πατέρας μου ὁ οὐράνιος. **18** Καὶ ἐγὼ δὲ λέγω σὲ σένα, ὅτι σὺ
εἶσαι ὁ Πέτρος, καὶ πάνω σ' αὐτὴ τὴν πέτρα (τὸ βράχο τῆς πίστεως
ποὺ ὡμολόγησες) θὰ οἰκοδομήσω τὴν Ἐκκλησία μου, καὶ ὁ ᾅδης δὲν
θὰ ὑπερισχύσῃ αὐτῆς. **19** Καὶ θὰ σοῦ δώσω τὰ κλειδιὰ τῆς βασιλείας
τῶν οὐρανῶν, καὶ ὅ,τι θὰ δέσῃς πάνω στὴ γῆ, θὰ εἶναι δεμένο στοὺς
οὐρανούς, καὶ ὅ,τι θὰ λύσῃς πάνω στὴ γῆ, θὰ εἶναι λυμένο στοὺς οὐρα-
νούς». **20** Τότε διέταξε τοὺς μαθητάς του νὰ μὴν ποῦν σὲ κανένα, ὅτι
αὐτὸς εἶναι ὁ *Ἰησοῦς* ὁ Χριστός (ὁ Μεσσίας)[1].

1. Ἤ, ὅτι ὁ Ἰησοῦς αὐτὸς εἶναι ὁ Χριστός (ὁ Μεσσίας).

21 Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ
ὅτι δεῖ αὐτὸν ἀπελθεῖν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ πολλὰ παθεῖν ἀπὸ
τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων καὶ ἀπο-
κτανθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι. 22 Καὶ προσλαβό-
μενος αὐτὸν ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ λέγων· Ἵλεώς σοι,
Κύριε! Οὐ μὴ ἔσται σοι τοῦτο. 23 Ὁ δὲ στραφεὶς εἶπε τῷ Πέ-
τρῳ· Ὕπαγε ὀπίσω μου, σατανᾶ! Σκάνδαλόν μου εἶ· ὅτι οὐ
φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.

24 Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Εἴ τις θέλει ὀπί-
σω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν
αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω μοι. 25 Ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν
αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν
αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, εὑρήσει αὐτήν. 26 Τί γὰρ ὠφελεῖται ἄνθρω-
πος ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζη-
μιωθῇ; Ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;
27 Μέλλει γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεσθαι ἐν τῇ δόξῃ τοῦ
Πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ, καὶ τότε ἀποδώσει
ἑκάστῳ κατὰ τὴν πρᾶξιν αὐτοῦ. 28 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰσί τινες
τῶν ὧδε ἑστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἕως ἂν
ἴδωσι τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

17 Καὶ μεθ' ἡμέρας ἓξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον
καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ ἀνα-
φέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν. 2 Καὶ μετεμορφώθη
ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος,
τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λευκὰ ὡς τὸ φῶς. 3 Καὶ ἰδοὺ ὤφθη-
σαν αὐτοῖς Μωσῆς καὶ Ἠλίας μετ' αὐτοῦ συλλαλοῦντες.
4 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπε τῷ Ἰησοῦ· Κύριε, καλόν ἐστιν
ἡμᾶς ὧδε εἶναι· εἰ θέλεις, ποιήσωμεν ὧδε τρεῖς σκηνάς, σοὶ
μίαν καὶ Μωσεῖ μίαν καὶ μίαν Ἠλίᾳ. 5 Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος

Ὁ Ἰησοῦς προλέγει τὸ πάθος καὶ τὴν ἀνάστασί του

21 Ἀπὸ τότε ἄρχισε ὁ Ἰησοῦς νὰ λέγῃ σαφῶς στοὺς μαθητάς του,
ὅτι πρόκειται νὰ πάῃ στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ νὰ πάθῃ πολλὰ ἀπὸ τοὺς
πρεσβυτέρους καὶ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς γραμματεῖς, καὶ νὰ θανα-
τωθῇ, καὶ τὴν τρίτη ἡμέρα νὰ ἀναστηθῇ. **22** Τότε ὁ Πέτρος τὸν πῆρε
ἰδιαιτέρως καὶ ἄρχισε νὰ τὸν ἐπιπλήττῃ λέγοντας: «Μὴ γένοιτο, Κύριε!
Νὰ μὴ σοῦ συμβῇ αὐτό». **23** Αὐτὸς δὲ προσέβλεψεν ἀτενῶς (δημωδῶς,
«κοίταξε καλά-καλά») καὶ εἶπε στὸν Πέτρο: «Φύγε ἀπὸ μπροστά μου,
ἀντιρρησία! Εἶσαι ἐμπόδιό μου, διότι δὲν φρονεῖς τὰ ἀρεστὰ στὸ Θεό, ἀλλὰ
τὰ ἀρεστὰ στοὺς ἀνθρώπους».

Οἱ ἀκόλουθοι τοῦ Ἰησοῦ σηκώνουν σταυρό

24 Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε στοὺς μαθητάς του: «Ὅποιος θέλει νὰ μὲ
ἀκολουθήσῃ, ἂς ἀπαρνηθῇ τὸν ἑαυτό του, καὶ ἂς σηκώσῃ τὸ σταυρό
του, καὶ ἔτσι ἂς μὲ ἀκολουθῇ. **25** Διότι, ὅποιος θὰ ἐπιδιώκῃ νὰ σώσῃ
τὸν ἑαυτό του (ἀποφεύγοντας τὸ μαρτύριο), θὰ τὸν χάσῃ. Ἐνῷ
ἐκεῖνος, ποὺ θὰ θυσιάσῃ τὸν ἑαυτό του γιὰ χάρι μου, θὰ τὸν σώσῃ.
26 Τί δὲ ὠφελεῖται ὁ ἄνθρωπος, ἐὰν κερδίσῃ ὅλο τὸν κόσμο, ἀλλὰ
χάσῃ τὸν ἑαυτό του; Ἢ τί δύναται νὰ δώσῃ ὁ ἄνθρωπος ὡς ἀντίτιμο
γιὰ τὸν ἑαυτό του; **27** Διότι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει νὰ ἔλθῃ μὲ
τὴ δόξα τοῦ Πατέρα του μαζὶ μὲ τοὺς ἀγγέλους του, καὶ τότε θ' ἀπο-
δώσῃ στὸν καθένα σύμφωνα μὲ ὅ,τι ἔπραξε. **28** Ἀληθινὰ σᾶς λέγω,
ὑπάρχουν μερικοὶ ἀπ' αὐτούς, ποὺ εἶναι ἐδῶ, οἱ ὁποῖοι δὲν θὰ γευθοῦν
θάνατο, ἕως ὅτου δοῦν τὸν Υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου νὰ ἔρχεται μὲ τὴ βασι-
λική του δύναμι (συντρίβοντας τὸν Ἰουδαϊσμὸ κατὰ τὴν ἅλωσι τῆς Ἱε-
ρουσαλὴμ τὸ 70 μ.Χ. καὶ ἐπιβάλλοντας τὸ κράτος του μὲ τὴν κατί-
σχυσι τῆς Ἐκκλησίας)».

Ἡ μεταμόρφωσι τοῦ Ἰησοῦ

17 Μετὰ ἕξι δὲ ἡμέρες ὁ Ἰησοῦς παραλαμβάνει τὸν Πέτρο καὶ τὸν
Ἰάκωβο καὶ τὸν Ἰωάννη τὸν ἀδελφό του, καὶ τοὺς ἀνεβάζει σ'
ἕνα ὑψηλὸ ὄρος ἰδιαιτέρως. **2** Καὶ μεταμορφώθηκε μπροστά τους, καὶ
τὸ πρόσωπό του ἔλαμψε ὅπως ὁ ἥλιος, καὶ τὰ ἐνδύματά του ἔγιναν
λευκὰ ὅπως τὸ φῶς. **3** Καὶ ἰδοὺ ἐμφανίσθηκαν σ' αὐτοὺς ὁ Μωυσῆς καὶ
ὁ Ἠλίας, καὶ συνωμιλοῦσαν μαζί του. **4** Ὁ δὲ Πέτρος ἔλαβε τὸ λόγο
καὶ εἶπε στὸν Ἰησοῦ: «Κύριε, εἶναι καλὸ νὰ μείνωμε ἐδῶ. Ἂν θέλῃς,
νὰ κάνωμε ἐδῶ τρεῖς σκηνές, μία γιὰ σένα, μία γιὰ τὸ Μωυσῆ, καὶ μία
γιὰ τὸν Ἠλία». **5** Ἐνῶ ἀκόμη αὐτὸς μιλοῦσε, ἰδοὺ ἕνα φωτεινὸ σύννε-

ἰδοὺ νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς, καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῆς
νεφέλης λέγουσα· Οὗτός ἐστιν **ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν
ᾧ εὐδόκησα·** αὐτοῦ ἀκούετε. 6 Καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθη-
ταὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα.
7 Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἥψατο αὐτῶν καὶ εἶπεν· Ἐγέρθητε
καὶ μὴ φοβεῖσθε. 8 Ἐπάραντες δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν οὐδέ-
να εἶδον εἰ μὴ τὸν Ἰησοῦν μόνον. 9 Καὶ καταβαινόντων αὐτῶν
ἀπὸ τοῦ ὄρους ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων· Μηδενὶ εἴπη-
τε τὸ ὅραμα ἕως οὗ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ.

10 Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· Τί οὖν
οἱ γραμματεῖς λέγουσιν ὅτι Ἠλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον; 11 Ὁ δὲ
Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Ἠλίας μὲν ἔρχεται πρῶτον
καὶ ἀποκαταστήσει πάντα· 12 λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι Ἠλίας ἤδη
ἦλθε, καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτόν, ἀλλ᾿ ἐποίησαν ἐν αὐτῷ ὅσα
ἠθέλησαν. Οὕτω καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν ὑπ᾿
αὐτῶν. 13 Τότε συνῆκαν οἱ μαθηταὶ ὅτι περὶ Ἰωάννου τοῦ Βα-
πτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς.

14 Καὶ ἐλθόντων αὐτῶν πρὸς τὸν ὄχλον προσῆλθεν αὐτῷ
ἄνθρωπος γονυπετῶν αὐτὸν 15 καὶ λέγων· Κύριε, ἐλέησόν μου
τὸν υἱόν, ὅτι σεληνιάζεται καὶ κακῶς πάσχει· πολλάκις γὰρ
πίπτει εἰς τὸ πῦρ καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ. 16 Καὶ προσήνεγ-
κα αὐτὸν τοῖς μαθηταῖς σου, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν αὐτὸν θερα-
πεῦσαι. 17 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Ὦ γενεὰ ἄπιστος
καὶ διεστραμμένη! Ἕως πότε ἔσομαι μεθ᾿ ὑμῶν; Ἕως πότε
ἀνέξομαι ὑμῶν; Φέρετέ μοι αὐτὸν ὧδε. 18 Καὶ ἐπετίμησεν
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ᾿ αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον καὶ ἐθερα-

φο τοὺς σκέπασε, καὶ ἰδοὺ μία φωνὴ ἀπὸ τὸ σύννεφο, ἡ ὁποία ἔλεγε: Αὐτὸς εἶναι **ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, τὸν ὁποῖον ἐξέλεξα**[1] (καὶ κατέστησα Μεσσία, Χριστό)· σ' αὐτὸν νὰ ὑπακούετε.
6 Ὅταν δὲ ἄκουσαν οἱ μαθηταί, ἔπεσαν μὲ τὸ πρόσωπό τους στὴ γῆ,
διότι φοβήθηκαν πάρα πολύ. **7** Τότε ὁ Ἰησοῦς τοὺς πλησίασε, τοὺς
ἄγγιξε, καὶ εἶπε: «Σηκωθῆτε καὶ μὴ φοβεῖσθε». **8** Σήκωσαν τότε τὰ
μάτια τους καὶ δὲν εἶδαν κανένα, παρὰ τὸν Ἰησοῦ μόνο. **9** Καὶ ὅταν
κατέβαιναν ἀπὸ τὸ ὄρος, ὁ Ἰησοῦς τοὺς ἔδωσε ἐντολὴ λέγοντας: «Νὰ
μὴ πῆτε σὲ κανένα αὐτὸ ποὺ εἴδατε, ἕως ὅτου ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν».

Ἐρώτησι τῶν μαθητῶν γιὰ τὸν Ἠλία καὶ ἀπάντησι τοῦ Ἰησοῦ

10 Οἱ δὲ μαθηταί του τοῦ ὑπέβαλαν τὸ ἑξῆς ἐρώτημα: «Γιατί ἆρα-
γε οἱ γραμματεῖς λέγουν, ὅτι πρόκειται νὰ ἔλθῃ πρῶτα ὁ Ἠλίας;».
11 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπαντώντας τοὺς εἶπε: «Ὁ Ἠλίας βεβαίως ἔρχεται
πρῶτα καὶ θὰ τὰ τακτοποιήσῃ ὅλα (Ἀλλ' ἀφοῦ ὁ Ἠλίας τὰ τακτοποι-
εῖ ὅλα, δὲν ἀκολουθεῖ πάθος τοῦ Μεσσία. Συνεπῶς ὁ Ἠλίας ἔρχεται
πρῶτα κατὰ τὴ δευτέρα παρουσία, ὄχι κατὰ τὴν πρώτη, κατὰ τὴν
ὁποία ὁ Μεσσίας ὑφίσταται πάθος). **12** Ἀλλὰ σᾶς λέγω, ὅτι ὁ Ἠλίας
ἤδη ἦλθε καὶ δὲν τὸν ἀναγνώρισαν, ἀλλὰ τοῦ ἔκαναν ὅσα θέλησαν.
Ἔτσι καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει νὰ πάθῃ ἀπ' αὐτούς». **13** Τότε
κατάλαβαν οἱ μαθηταί, ὅτι τοὺς μίλησε γιὰ τὸν Ἰωάννη τὸ Βαπτιστή
(Καίτοι οἱ Ἰουδαῖοι μιλοῦσαν μὲ θαυμασμὸ γιὰ τὸν Ἠλία καὶ τὸν ἀνέ-
μεναν, ὅταν ἦλθε ἕνας ἄλλος Ἠλίας, ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής, τὸν κα-
κοποίησαν, ὅπως κατόπιν καὶ αὐτὸν τὸν Μεσσία).

Θεραπεία σεληνιαζομένου παιδιοῦ

14 Καὶ ὅταν ἔφθασαν στὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ, ἦλθε σ' αὐτὸν κάποιος
ἄνθρωπος, ποὺ γονάτισε μπροστά του **15** καὶ ἔλεγε: «Κύριε, ἐλέησε
(λυπήσου καὶ σῶσε) τὸν υἱό μου, διότι σεληνιάζεται καὶ ὑποφέρει φο-
βερά. Πολλὲς δὲ φορὲς πέφτει στὴ φωτιὰ καὶ πολλὲς στὸ νερό. **16** Καὶ
τὸν ἔφερα στοὺς μαθητάς σου, ἀλλὰ δὲν μπόρεσαν νὰ τὸν θεραπεύσουν».
17 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε τότε: «Ὦ γενεὰ ἄπιστη καὶ διεστραμμένη! Ἕως
πότε θὰ εἶμαι μαζί σας; Ἕως πότε θὰ σᾶς ἀνέχωμαι; Φέρτε μου αὐτὸν
ἐδῶ». **18** Καὶ στρεφόμενος πρὸς αὐτὸν ἔδωσεν αὐστηρὸ παράγγελμα ὁ

1. Βλέπε τὸ Ἡσ. μβ′ 1 ὅπως παρατίθεται στὸ Ματθ. ιβ′ 18.

πεύθη ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. 19 Τότε προσελθόντες οἱ
μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ' ἰδίαν εἶπον· Διατί ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθη-
μεν ἐκβαλεῖν αὐτό; 20 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Διὰ τὴν ἀπι-
στίαν ὑμῶν. Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον
σινάπεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ, μετάβηθι ἐντεῦθεν ἐκεῖ, καὶ
μεταβήσεται, καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσει ὑμῖν. 21 Τοῦτο δὲ τὸ γένος
οὐκ ἐκπορεύεται εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ.

22 Ἀναστρεφομένων δὲ αὐτῶν εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἶπεν
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Μέλλει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοσθαι
εἰς χεῖρας ἀνθρώπων 23 καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ
ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται. Καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα.

24 Ἐλθόντων δὲ αὐτῶν εἰς Καπερναοὺμ προσῆλθον οἱ τὰ δί-
δραχμα λαμβάνοντες τῷ Πέτρῳ καὶ εἶπον· Ὁ διδάσκαλος ὑμῶν
οὐ τελεῖ τὰ δίδραχμα; 25 Λέγει, ναί. Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν
οἰκίαν, προέφθασεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς λέγων· Τί σοι δοκεῖ, Σίμων;
Οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ τίνων λαμβάνουσι τέλη ἢ κῆνσον;
Ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν ἢ ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων; 26 Λέγει αὐτῷ ὁ
Πέτρος· Ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων. Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἄραγε ἐλεύ-
θεροί εἰσιν οἱ υἱοί. 27 Ἵνα δὲ μὴ σκανδαλίσωμεν αὐτούς, πο-
ρευθεὶς εἰς τὴν θάλασσαν βάλε ἄγκιστρον καὶ τὸν ἀναβάντα
πρῶτον ἰχθὺν ἆρον, καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ εὑρήσεις
στατῆρα· Ἐκεῖνον λαβὼν δὸς αὐτοῖς ἀντὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ.

18 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέ-
γοντες· Τίς ἄρα μείζων ἐστὶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν
οὐρανῶν; 2 Καὶ προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς παιδίον ἔστησεν
αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν 3 καὶ εἶπεν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ
στραφῆτε καὶ γένησθε ὡς τὰ παιδία, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν
βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. 4 Ὅστις οὖν ταπεινώσει ἑαυτὸν ὡς τὸ
παιδίον τοῦτο, οὗτός ἐστιν ὁ μείζων ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν
οὐρανῶν. 5 Καὶ ὃς ἐὰν δέξηται παιδίον τοιοῦτον ἓν ἐπὶ τῷ ὀνό-
ματί μου, ἐμὲ δέχεται.

Ἰησοῦς καὶ βγῆκε ἀπ' αὐτὸν τὸ δαιμόνιο καὶ θεραπεύτηκε τὸ παιδὶ ἀπὸ
τὴ στιγμὴ ἐκείνη. **19** Τότε πῆγαν οἱ μαθηταὶ στὸν Ἰησοῦ ἰδιαιτέρως καὶ
τοῦ εἶπαν: «Γιατί ἐμεῖς δὲν μπορέσαμε νὰ τὸ βγάλωμε (τὸ δαιμόνιο);».
20 Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε: «Λόγῳ τῆς ἀπιστίας σας. Ἀληθινὰ δὲ σᾶς
λέγω, ἂν ἔχετε πίστι (θερμὴ καὶ δυνατὴ) σὰν τὸ σπόρο τοῦ σιναπιοῦ,
θὰ εἰπῆτε σ' αὐτὸ τὸ ὄρος: "Μετατοπίσου ἀπὸ ἐδῶ ἐκεῖ", καὶ θὰ μετα-
τοπισθῇ. Καὶ τίποτε δὲν θὰ εἶναι ἀδύνατο σὲ σᾶς. **21** Αὐτοῦ δὲ τοῦ
εἴδους τὰ δαιμόνια δὲν βγαίνουν, παρὰ μὲ προσευχὴ καὶ μὲ νηστεία».

Δεύτερη πρόρρησι τοῦ πάθους καὶ τῆς ἀναστάσεως

22 Ἐνῷ δὲ περιώδευαν στὴ Γαλιλαία, τοὺς εἶπε ὁ Ἰησοῦς: «Μέλλει
ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ παραδοθῇ σὲ χέρια ἀνθρώπων. **23** Καὶ θὰ τὸν
θανατώσουν, καὶ τὴν τρίτη ἡμέρα θὰ ἀναστηθῇ». Καὶ λυπήθηκαν πάρα
πολύ.

Ὁ Ἰησοῦς πληρώνει φόρο

24 Ὅταν δὲ ἦλθαν στὴν Καπερναούμ, πῆγαν στὸν Πέτρο οἱ εἰσπρά-
κτορες τοῦ φόρου τῶν διδράχμων (γιὰ τὸ ναό), καὶ εἶπαν: «Ὁ διδά-
σκαλός σας δὲν πληρώνει τὸ φόρο τῶν διδράχμων;». **25** Λέγει (ὁ Πέ-
τρος): «Ναί (πληρώνει)». Καὶ ὅταν μπῆκε στὸ σπίτι, τὸν πρόλαβε ὁ
Ἰησοῦς καὶ εἶπε: «Τί νομίζεις, Σίμων; Οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ ποίους
εἰσπράττουν δασμοὺς ἢ φόρο; Ἀπὸ τὰ παιδιά τους ἢ ἀπὸ τοὺς ξένους;».
26 Τοῦ λέγει ὁ Πέτρος: «Ἀπὸ τοὺς ξένους». Τοῦ εἶπε (τότε) ὁ Ἰη-
σοῦς: «Συνεπῶς τὰ παιδιὰ ἐξαιροῦνται. **27** Ἀλλὰ γιὰ νὰ μὴ τοὺς σκαν-
δαλίσωμε, πήγαινε στὴ λίμνη καὶ ρίξε ἀγκίστρι καὶ πάρε τὸ πρῶτο ψά-
ρι, ποὺ θὰ βγάλῃς, καὶ ἄνοιξε τὸ στόμα του, καὶ θὰ βρῇς μέσα του ἕνα
τετράδραχμο. Πάρ' το καὶ δῶσ' το σ' αὐτοὺς γιὰ μένα καὶ γιὰ σένα».

Ποιός εἶναι ἀνώτερος στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν

18 Ἐκείνη τὴν ὥρα πλησίασαν οἱ μαθηταὶ τὸν Ἰησοῦ καὶ τοῦ εἶπαν:
«Ποιός ἆραγε εἶναι μεγαλύτερος στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν;». **2**
Τότε προσκάλεσε ὁ Ἰησοῦς ἕνα παιδὶ καὶ τὸ ἔστησε μπροστά τους **3** καὶ
εἶπε: «Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ἐὰν δὲν γυρίσετε πίσω καὶ δὲν γίνετε σὰν τὰ
παιδιά, δὲν θὰ μπῆτε στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. **4** Ὅποιος λοιπὸν θὰ
γίνῃ ταπεινὸς σὰν αὐτὸ τὸ παιδί, αὐτὸς εἶναι ὁ μεγαλύτερος στὴ βασι-
λεία τῶν οὐρανῶν. **5** Καὶ ὅποιος θὰ τιμήσῃ ἕνα τέτοιο παιδὶ γιὰ τ' ὄνο-
μά μου, ἐμένα τιμᾶ».

6 Ὃς δ᾽ ἂν σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ, συμφέρει αὐτῷ ἵνα κρεμασθῇ μύλος ὀνικὸς εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ καταποντισθῇ ἐν τῷ πελάγει τῆς θαλάσσης. 7 Οὐαὶ τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῶν σκανδάλων· ἀνάγκη γάρ ἐστιν ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα· πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι᾽ οὗ τὸ σκάνδαλον ἔρχεται. 8 Εἰ δὲ ἡ χείρ σου ἢ ὁ πούς σου σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὰ καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλόν σοί ἐστιν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλὸν ἢ κυλλόν, ἢ δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον. 9 Καὶ εἰ ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλόν σοί ἐστι μονόφθαλμον εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός.

10 Ὁρᾶτε μὴ καταφρονήσητε ἑνὸς τῶν μικρῶν τούτων· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς διὰ παντὸς βλέπουσι τὸ πρόσωπον τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

11 Ἦλθε γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου σῶσαι τὸ ἀπολωλός.
12 Τί ὑμῖν δοκεῖ; Ἐὰν γένηταί τινι ἀνθρώπῳ ἑκατὸν πρόβατα καὶ πλανηθῇ ἓν ἐξ αὐτῶν, οὐχὶ ἀφεὶς τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐπὶ τὰ ὄρη, πορευθεὶς ζητεῖ τὸ πλανώμενον; 13 Καὶ ἐὰν γένηται εὑρεῖν αὐτό, ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι χαίρει ἐπ᾽ αὐτῷ μᾶλλον ἢ ἐπὶ τοῖς ἐνενήκοντα ἐννέα τοῖς μὴ πεπλανημένοις. 14 Οὕτως οὐκ ἔστι θέλημα ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς ἵνα ἀπόληται εἷς τῶν μικρῶν τούτων.

15 Ἐὰν δὲ ἁμαρτήσῃ εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου, ὕπαγε καὶ ἔλεγξον αὐτὸν μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου. Ἐάν σου ἀκούσῃ, ἐκέρδησας τὸν ἀδελφόν σου. 16 Ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ, παράλαβε μετὰ σοῦ ἔτι ἕνα ἢ δύο, ἵνα ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων ἢ

Περὶ σκανδάλων, σκανδαλοποιῶν καὶ σκανδαλιζομένων

6 «Καὶ ὅποιος θὰ σκανδαλίσῃ ἕνα ἀπ' αὐτοὺς τοὺς μικρούς, ποὺ πιστεύουν σ' ἐμένα, συμφέρει σ' αὐτὸν νὰ κρεμασθῇ στὸν τράχηλό του μυλόπετρα, ποὺ τὴν γυρίζει ὁ ὄνος, καὶ νὰ καταποντισθῇ στὸ βάθος τῆς
θαλάσσης. **7** Ἀλλοίμονο στὸν κόσμο ἀπὸ τὰ σκάνδαλα. Εἶναι βεβαίως ἑπόμενο νὰ ἔρχωνται τὰ σκάνδαλα. Ἀλλ' ἀλλοίμονο στὸν ἄνθρωπο
ἐκεῖνο, ἀπὸ τὸν ὁποῖο ἔρχεται τὸ σκάνδαλο. **8** Ἐὰν δὲ τὸ χέρι σου ἢ τὸ πόδι σου σὲ σκανδαλίζῃ, ἀπόκοψέ τα καὶ πέταξέ τα. Σὲ συμφέρει νὰ εἰσέλθῃς στὴ ζωὴ (τὴν αἰώνια ζωὴ) κουτσὸς ἢ κουλός, παρὰ ἔχοντας δύο χέρια ἢ δύο πόδια νὰ ριχτῇς στὴν αἰώνια φωτιά (στὴν Κόλασι).
9 Καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμός σου σὲ σκανδαλίζῃ, βγάλ' τον καὶ πέταξέ τον. Σὲ συμφέρει νὰ μπῇς στὴ ζωὴ μονόφθαλμος, παρὰ ἔχοντας δύο ὀφθαλμοὺς νὰ ριχτῇς στὴν πύρινη γέεννα (στὴν Κόλασι). (Μὲ πρόσωπα δηλαδή, ποὺ μᾶς σκανδαλίζουν, ὅσο χρήσιμα καὶ προσφιλῆ καὶ ἂν εἶναι, συμφέρει νὰ διακόπτωμε σχέσεις γιὰ νὰ μὴ κολασθοῦμε)».

«Μὴ καταφρονήσητε ἑνὸς τῶν μικρῶν»

10 «Προσέχετε νὰ μὴ καταφρονήσετε κανένα ἀπὸ τοὺς μικροὺς αὐτούς. Διότι σᾶς βεβαιώνω, ὅτι οἱ ἄγγελοί τους στοὺς οὐρανοὺς συνεχῶς βλέπουν τὸ πρόσωπο τοῦ Πατέρα μου τοῦ οὐρανίου».

Ἡ παραβολὴ τοῦ χαμένου προβάτου

11 «Ὁ δὲ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἦλθε γιὰ νὰ σώσῃ τὸ χαμένο. **12** Τί
νομίζετε; Ἐὰν ἕνας ἄνθρωπος ἔχῃ ἑκατὸ πρόβατα καὶ χαθῇ ἕνα ἀπ' αὐτά, δὲν θ' ἀφήσῃ τὰ ἐνενήντα ἐννιὰ πάνω στὰ βουνὰ καὶ δὲν θὰ πάῃ
νὰ ἀναζητήσῃ τὸ χαμένο; **13** Καὶ ἂν συμβῇ νὰ τὸ βρῇ, ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι χαίρει γι' αὐτὸ περισσότερο, παρὰ γιὰ τὰ ἐνενήντα ἐννιά, ποὺ
δὲν χάθηκαν. **14** Ἔτσι δὲν θέλει ὁ πατέρα σας ὁ οὐράνιος νὰ χαθῇ ἕνας ἀπὸ τοὺς μικροὺς τούτους».

«Ἐὰν ἁμαρτήσῃ εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου... ἔλεγξον...»

15 «Ἐὰν δὲ ἁμαρτήσῃ σὲ σένα ὁ ἀδελφός σου, πήγαινε καὶ ἔλεγξέ τον ἰδιαιτέρως. Ἂν σὲ ἀκούσῃ, κέρδισες τὸν ἀδελφό σου. **16** Ἀλλ' ἐὰν
δὲν σὲ ἀκούσῃ, παράλαβε μαζί σου ἕνα ἢ δύο ἀκόμη, γιὰ νὰ βεβαιωθῇ κάθε πρᾶγμα (τῆς κρινομένης ὑποθέσεως) ἀπὸ τὸ στόμα δύο μαρτύρων

τριῶν σταθῇ πᾶν ῥῆμα. 17 Ἐὰν δὲ παρακούσῃ αὐτῶν, εἰπὲ τῇ
ἐκκλησίᾳ. Ἐὰν δὲ καὶ τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἔστω σοι
ὥσπερ ὁ ἐθνικὸς καὶ ὁ τελώνης.

18 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅσα ἐὰν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δε-
δεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται
λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ.

19 Πάλιν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν δύο ὑμῶν συμφωνήσωσιν
ἐπὶ τῆς γῆς περὶ παντὸς πράγματος οὗ ἐὰν αἰτήσωνται, γενή-
σεται αὐτοῖς παρὰ τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.
20 Οὗ γάρ εἰσι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα,
ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν.

21 Τότε προσελθὼν αὐτῷ ὁ Πέτρος εἶπε· Κύριε, ποσάκις
ἁμαρτήσει εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου καὶ ἀφήσω αὐτῷ; Ἕως ἑπτά-
κις; 22 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Οὐ λέγω σοι ἕως ἑπτάκις, ἀλλ'
ἕως ἑβδομηκοντάκις ἑπτά.

23 Διὰ τοῦτο ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ
βασιλεῖ, ὃς ἠθέλησε συνᾶραι λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ.
24 Ἀρξαμένου δὲ αὐτοῦ συναίρειν προσηνέχθη αὐτῷ εἷς ὀφει-
λέτης μυρίων ταλάντων. 25 Μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀποδοῦναι
ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ πραθῆναι καὶ τὴν γυναῖκα
αὐτοῦ καὶ τὰ τέκνα καὶ πάντα ὅσα εἶχε, καὶ ἀποδοθῆναι.
26 Πεσὼν οὖν ὁ δοῦλος προσεκύνει αὐτῷ λέγων· Κύριε, μακρο-
θύμησον ἐπ' ἐμοὶ καὶ πάντα σοι ἀποδώσω. 27 Σπλαγχνισθεὶς
δὲ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἀπέλυσεν αὐτὸν καὶ τὸ δάνειον
ἀφῆκεν αὐτῷ. 28 Ἐξελθὼν δὲ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος εὗρεν ἕνα τῶν
συνδούλων αὐτοῦ, ὃς ὤφειλεν αὐτῷ ἑκατὸν δηνάρια, καὶ κρα-
τήσας αὐτὸν ἔπνιγε λέγων· Ἀπόδος μοι εἴ τι ὀφείλεις.
29 Πεσὼν οὖν ὁ σύνδουλος αὐτοῦ εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ παρε-

ἢ τριῶν. **17** Ἀλλ' ἐὰν δὲν τοὺς ἀκούσῃ, ἀνάφερε τὴν ὑπόθεσι στὴν ἐκκλησία (στὴ θρησκευτικὴ σύναξι). Καὶ ἐὰν δὲν ἀκούσῃ καὶ τὴν ἐκκλησία, νὰ τὸν θεωρῇς σὰν τὸν εἰδωλολάτρη καὶ τὸν τελώνη».

Ἡ ἐξουσία τοῦ δεσμεῖν καὶ λύειν ἁμαρτίας

18 «Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅσα θὰ δέσετε στὴ γῆ, θὰ εἶναι δεμένα (καὶ) στὸν οὐρανό, καὶ ὅσα θὰ λύσετε στὴ γῆ, θὰ εἶναι λυμένα (καὶ) στὸν οὐρανό».

Ἡ δύναμι δύο ἢ τριῶν πιστῶν μαζί

19 «Ἀληθινὰ σᾶς λέγω πάλι, ὅτι, ἐὰν δύο ἀπὸ σᾶς συμφωνήσουν πάνω στὴ γῆ γιὰ ὁποιοδήποτε πρᾶγμα, ποὺ θὰ ζητήσουν, θὰ γίνῃ σ' αὐτοὺς ἀπὸ τὸν Πατέρα μου τὸν οὐράνιο.
20 Ὅπου δὲ εἶναι δύο ἢ τρεῖς συγκεντρωμένοι στὸ ὄνομά μου, ἐκεῖ εἶμαι ἀνάμεσά τους».

Συγχώρησι τοῦ ἀδελφοῦ ἀπεριορίστως

21 Τότε ὁ Πέτρος τὸν πλησίασε καὶ εἶπε: «Κύριε, πόσες φορὲς θὰ ἁμαρτήσῃ σὲ μένα ὁ ἀδελφός μου καὶ θὰ τὸν συγχωρήσω; Ἕως ἑπτὰ
φορές;». **22** Τοῦ λέγει ὁ Ἰησοῦς: «Δὲν σοῦ λέγω ἕως ἑπτὰ φορές, ἀλλ' ἕως ἑβδομήντα φορὲς ἑπτά (ἀπεριορίστως δηλαδή)».

Ἡ παραβολὴ τοῦ κακοῦ δούλου

23 «Γι' αὐτὸ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἔγινε ὁμοία μὲ ἕνα ἄνθρωπο
βασιλέα, ποὺ θέλησε νὰ κάνῃ λογαριασμὸ μὲ τοὺς δούλους του. **24** Καὶ
ὅταν ἄρχισε νὰ κάνῃ λογαριασμό, τοῦ ἔφεραν ἕνα ὀφειλέτη δέκα χιλιάδων ταλάντων (ποσοῦ ἀστρονομικοῦ). **25** Καὶ ἐπειδὴ δὲν μποροῦσε νὰ
ἐξοφλήσῃ, διέταξε ὁ κύριός του νὰ πωληθῇ αὐτὸς καὶ ἡ γυναῖκα του καὶ τὰ παιδιὰ καὶ ὅλα ὅσα εἶχε, καὶ νὰ ἐξοφληθῇ τὸ χρέος. **26** Τότε ἔπεσε
ὁ δοῦλος καὶ τὸν προσκυνοῦσε λέγοντας: "Κύριε, κάνε ὑπομονὴ γιὰ μένα, καὶ ὅλα θὰ σοῦ τὰ ἐξοφλήσω". **27** Ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου
αἰσθάνθηκε τότε εὐσπλαγχνία καὶ τὸν ἄφησε ἐλεύθερο, ἀλλὰ καὶ τοῦ χάρισε τὸ δάνειο. **28** Ἀλλ' ὅταν βγῆκε ἔξω ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, βρῆκε ἕνα
ἀπὸ τοὺς συνδούλους του, ὁ ὁποῖος τοῦ ὤφειλε ἑκατὸ δηνάρια (μικρὸ συγκριτικὰ ποσό). Καὶ τὸν ἔπιασε καὶ τὸν ἔπνιγε λέγοντας: "Ἐξόφλησέ μου ὅ,τι ὀφείλεις". **29** Ἔπεσε τότε ὁ σύνδουλός του στὰ πόδια του

κάλει αὐτὸν λέγων· Μακροθύμησον ἐπ᾽ ἐμοὶ καὶ ἀποδώσω σοι.
30 Ὁ δὲ οὐκ ἤθελεν, ἀλλὰ ἀπελθὼν ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν
ἕως οὗ ἀποδῷ τὸ ὀφειλόμενον. 31 Ἰδόντες δὲ οἱ σύνδουλοι
αὐτοῦ τὰ γενόμενα ἐλυπήθησαν σφόδρα, καὶ ἐλθόντες διεσά-
φησαν τῷ κυρίῳ ἑαυτῶν πάντα τὰ γενόμενα. 32 Τότε προσκα-
λεσάμενος αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ λέγει αὐτῷ· Δοῦλε πονηρέ,
πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν ἐκείνην ἀφῆκά σοι, ἐπεὶ παρεκάλεσάς με.
33 Οὐκ ἔδει καὶ σὲ ἐλεῆσαι τὸν σύνδουλόν σου, ὡς καὶ ἐγώ σε
ἠλέησα; 34 Καὶ ὀργισθεὶς ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς
βασανισταῖς ἕως οὗ ἀποδῷ πᾶν τὸ ὀφειλόμενον αὐτῷ. 35 Οὕτω
καὶ ὁ Πατήρ μου ὁ ἐπουράνιος ποιήσει ὑμῖν, ἐὰν μὴ ἀφῆτε
ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν τὰ παρα-
πτώματα αὐτῶν.

19 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους
μετῆρεν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια τῆς
Ἰουδαίας πέραν τοῦ Ἰορδάνου. 2 Καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι
πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς ἐκεῖ.

3 Καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι πειράζοντες αὐτὸν καὶ
λέγοντες αὐτῷ· Εἰ ἔξεστιν ἀνθρώπῳ ἀπολῦσαι τὴν γυναῖκα
αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν αἰτίαν; 4 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς·
Οὐκ ἀνέγνωτε ὅτι ὁ ποιήσας ἀπ᾽ ἀρχῆς ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίη-
σεν αὐτοὺς 5 καὶ εἶπεν, **Ἕνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος
τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ κολληθήσεται τῇ γυ-
ναικὶ αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν**; 6 Ὥστε οὐκέ-
τι εἰσὶ δύο, ἀλλὰ σὰρξ μία. Ὃ οὖν ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρω-
πος μὴ χωριζέτω. 7 Λέγουσιν αὐτῷ· Τί οὖν Μωσῆς ἐνετείλατο
δοῦναι βιβλίον ἀποστασίου καὶ ἀπολῦσαι αὐτήν; 8 Λέγει
αὐτοῖς· Ὅτι Μωσῆς πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἐπέτρεψεν
ὑμῖν ἀπολῦσαι τὰς γυναῖκας ὑμῶν· ἀπ᾽ ἀρχῆς δὲ οὐ γέγονεν
οὕτω. 9 Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ μὴ
ἐπὶ πορνείᾳ καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται· καὶ ὁ ἀπολελυμέ-
νην γαμήσας μοιχᾶται. 10 Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ·

καὶ τὸν παρακαλοῦσε λέγοντας: "Κάνε ὑπομονὴ γιὰ μένα, καὶ θὰ σ'
ἐξοφλήσω". **30** Αὐτὸς ὅμως δὲν ἤθελε, ἀλλὰ πῆγε καὶ τὸν ἔρριξε στὴ
φυλακή, ἕως ὅτου ἐξοφλήσῃ τὸ χρέος. **31** Ὅταν δὲ οἱ σύνδουλοί του
εἶδαν τὰ συμβάντα, ἀγανάκτησαν πάρα πολύ, καὶ πῆγαν καὶ ἀνέφεραν
στὸν κύριό τους ὅλα ὅσα συνέβησαν. **32** Τότε τὸν κάλεσε ὁ κύριός του
καὶ τοῦ λέγει: "Δοῦλε κακέ, ὅλο ἐκεῖνο τὸ χρέος σοῦ χάρισα, ἐπειδὴ μὲ
παρακάλεσες. **33** Δὲν ἔπρεπε καὶ σὺ νὰ λυπηθῇς καὶ νὰ κάνῃς ἔλεος στὸ
σύνδουλό σου, ὅπως καὶ ἐγὼ λυπήθηκα καὶ ἔκανα ἔλεος σὲ σένα;".
34 Ὠργίσθηκε δὲ ὁ κύριός του καὶ τὸν παρέδωσε στοὺς δεσμοφύλακες,
ἕως ὅτου τοῦ ἐξοφλήσῃ ὅλο τὸ χρέος. **35** Ἔτσι καὶ ὁ Πατέρας μου ὁ
ἐπουράνιος θὰ κάνῃ σὲ σᾶς, ἐὰν δὲν συγχωρήσετε καθένας στὸν ἀδελφό
του ἀπὸ τὶς καρδιές σας τὰ παραπτώματά τους».

Μετάβασι στὴν Ἰουδαία καὶ θεραπεία ἀσθενῶν

19 Ὅταν δὲ τελείωσε ὁ Ἰησοῦς αὐτοὺς τοὺς λόγους, ἀναχώρησε
ἀπὸ τὴ Γαλιλαία καὶ ἦλθε στὴν περιοχὴ τῆς Ἰουδαίας πέρα ἀπὸ
τὸν Ἰορδάνη. **2** Καὶ τὸν ἀκολούθησαν πλήθη πολλά, καὶ τοὺς θεράπευ-
σε ἐκεῖ.

Περὶ γάμου, διαζυγίου καὶ ἀγαμίας

3 Καὶ ἦλθαν σ' αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι, γιὰ νὰ τὸν δοκιμάσουν μὲ σκοπὸ
δόλιο, καὶ τοῦ εἶπαν: «Ἆραγε ἐπιτρέπεται στὸν ἄνθρωπο νὰ χωρίσῃ τὴ
γυναῖκα του γιὰ ὁποιαδήποτε αἰτία;». **4** Αὐτὸς δὲ τοὺς ἀπάντησε: «Δὲν
διαβάσατε, ὅτι ὁ Δημιουργὸς ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοὺς ἔκανε ἀρσενικὸ καὶ θη-
λυκὸ **5** καὶ εἶπε (διὰ τοῦ Ἀδάμ), "**Γι' αὐτὸ θ' ἀφήσῃ ὁ ἄνθρωπος
τὸν πατέρα του καὶ τὴ μητέρα καὶ θὰ προσκολληθῇ στὴ γυ-
ναῖκα του, καὶ θὰ γίνουν οἱ δύο μία σάρκα (ἕνα σῶμα)**"; **6** Ὥστε
δὲν εἶναι πλέον δύο, ἀλλὰ μία σάρκα (ἕνα σῶμα). Ἐκεῖνο λοιπόν, ποὺ
ὁ Θεὸς ἔζευξε μὲ τὸ ἄλλο, ἄνθρωπος νὰ μὴ χωρίζῃ». **7** Τοῦ λέγουν:
«Ἀλλὰ γιατί ὁ Μωυσῆς ἔδωσε ἐντολὴ νὰ δίνῃ ὁ ἄνδρας ἔγγραφο δια-
ζυγίου καὶ νὰ τὴ χωρίζῃ;» **8** Τοὺς λέγει: «Ὁ Μωυσῆς βεβαίως σᾶς
ἐπέτρεψε νὰ χωρίζετε τὶς γυναῖκες σας λόγῳ τῆς σκληροκαρδίας σας,
ἐνῷ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ δὲν ἦταν ἔτσι. **9** Σᾶς βεβαιώνω δέ, ὅτι ὅποιος θὰ
χωρίσῃ τὴ γυναῖκα του ὄχι γιὰ ἀνηθικότητα, καὶ θὰ νυμφευθῇ ἄλλη,
διαπράττει μοιχεία. Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνος, ποὺ θὰ νυμφευθῇ χωρισμένη,
διαπράττει μοιχεία». **10** Τοῦ λέγουν οἱ μαθηταί του: «Ἐὰν ἔτσι ἔχῃ τὸ
πρᾶγμα τῆς σχέσεως τοῦ ἀνδρὸς μὲ τὴ γυναῖκα, δὲν συμφέρει νὰ ἔρχε-

Εἰ οὕτως ἐστὶν ἡ αἰτία τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τῆς γυναικός, οὐ
συμφέρει γαμῆσαι. 11 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ πάντες χωροῦσι
τὸν λόγον τοῦτον, ἀλλ᾽ οἷς δέδοται. 12 Εἰσὶ γὰρ εὐνοῦχοι οἵτι-
νες ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐγεννήθησαν οὕτω. Καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι
οἵτινες εὐνουχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. Καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι
οἵτινες εὐνούχισαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Ὁ
δυνάμενος χωρεῖν χωρείτω.

13 Τότε προσηνέχθη αὐτῷ παιδία, ἵνα ἐπιθῇ αὐτοῖς τὰς
χεῖρας καὶ προσεύξηται· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς.
14 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἄφετε τὰ παιδία καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ
ἐλθεῖν πρός με· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν
οὐρανῶν. 15 Καὶ ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτοῖς ἐπορεύθη ἐκεῖθεν.

16 Καὶ ἰδοὺ εἷς προσελθὼν εἶπεν αὐτῷ· Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί
ἀγαθὸν ποιήσω ἵνα ἔχω ζωὴν αἰώνιον; 17 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Τί
με λέγεις ἀγαθόν; Οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός. Εἰ δὲ θέλεις
εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωήν, τήρησον τὰς ἐντολάς. 18 Λέγει αὐτῷ·
Ποίας; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε· Τὸ **οὐ φονεύσεις, οὐ μοιχεύσεις, οὐ
κλέψεις, οὐ ψευδομαρτυρήσεις, 19 τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μη-
τέρα**, καὶ **ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν**. 20 Λέγει
αὐτῷ ὁ νεανίσκος· Πάντα ταῦτα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου.
Τί ἔτι ὑστερῶ; 21 Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Εἰ θέλεις τέλειος εἶναι,
ὕπαγε πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς πτωχοῖς, καὶ ἕξεις
θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. 22 Ἀκούσας δὲ
ὁ νεανίσκος τὸν λόγον ἀπῆλθε λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων κτή-
ματα πολλά.

23 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν
ὅτι δυσκόλως πλούσιος εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν
οὐρανῶν. 24 Πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν, εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλον
διὰ τρυπήματος ῥαφίδος διελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλεί-

ται κανεὶς σὲ γάμο». **11** Ἐκεῖνος δὲ τοὺς εἶπε: «Δὲν εἶναι ὅλοι σὲ θέσι νὰ δεχθοῦν αὐτὸ τὸ λόγο (γιὰ τὴν ἀγαμία), ἀλλ᾽ ἐκεῖνοι, στοὺς ὁποίους ἔχει δοθῆ. **12** Ὑπάρχουν δὲ εὐνοῦχοι (ἀνίκανοι γιὰ γάμο), ποὺ γεννήθηκαν ἔτσι ἀπὸ τὴν κοιλιὰ τῆς μάνας. Καὶ ὑπάρχουν εὐνοῦχοι, ποὺ εὐνουχίσθηκαν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Καὶ ὑπάρχουν εὐνοῦχοι, ποὺ οἱ ἴδιοι εὐνούχισαν τοὺς ἑαυτούς των (μὲ αὐστηρὴ ἐγκράτεια καὶ ἀποχὴ ἀπὸ τὸ γάμο) γιὰ τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Ὅποιος μπορεῖ νὰ τὸ δεχθῇ, ἂς τὸ δεχθῇ».

Ὁ Ἰησοῦς εὐλογεῖ τὰ παιδιά

13 Τότε ἔφεραν σ᾽ αὐτὸν παιδιά, γιὰ νὰ τὰ εὐλογήσῃ θέτοντας ἐπάνω τους τὰ χέρια, καὶ νὰ προσευχηθῇ. Ἀλλ᾽ οἱ μαθηταὶ τοὺς ἐπέπληξαν. **14** Ὁ Ἰησοῦς ὅμως εἶπε: «Ἀφῆστε τὰ παιδιὰ καὶ μὴ τὰ ἐμποδίζετε νὰ ἔλθουν πρὸς ἐμένα. Διότι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν εἶναι γι᾽ αὐτούς, ποὺ εἶναι σὰν αὐτά». **15** Καὶ ἀφοῦ τὰ εὐλόγησε θέτοντας ἐπάνω τους τὰ χέρια, ἀναχώρησε ἀπ᾽ ἐκεῖ.

Πλούσιος νέος ἐρωτᾷ πῶς κληρονομεῖται ἡ αἰώνια ζωή

16 Καὶ ἰδοὺ κάποιος τὸν πλησίασε καὶ τοῦ εἶπε: «Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ἀγαθὸ νὰ κάνω γιὰ νὰ ἔχω ζωὴ αἰώνια;». **17** Αὐτὸς δὲ τοῦ εἶπε: «Γιατί μὲ λέγεις ἀγαθό (ἀφοῦ μὲ θεωρεῖς ἁπλῶς ἄνθρωπο); Κανεὶς δὲν εἶναι ἀγαθός, παρὰ ἕνας, ὁ Θεός. Ἂν θέλῃς δὲ νὰ μπῇς στὴν (αἰώνια) ζωή, τήρησε τὶς ἐντολές». **18** Τοῦ λέγει: «Ποιές;». Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε: «Τὸ **νὰ μὴ φονεύσῃς, νὰ μὴ μοιχεύσῃς, νὰ μὴ κλέψῃς, νὰ μὴ ψευδομαρτυρήσῃς, 19 νὰ τιμᾷς τὸν πατέρα καὶ τὴ μητέρα, καὶ ν᾽ ἀγαπᾷς τὸν πλησίον σου σὰν τὸν ἑαυτό σου**». **20** Τοῦ λέγει ὁ νέος: «Ὅλα αὐτὰ τὰ φύλαξα ἀπὸ τὴν παιδική μου ἡλικία. Σὲ τί ἀκόμη ὑστερῶ;». **21** Τοῦ εἶπε ὁ Ἰησοῦς: «Ἂν θέλῃς νὰ εἶσαι τέλειος, πήγαινε πώλησε τὰ ὑπάρχοντά σου καὶ δῶσε σὲ πτωχούς, καὶ θὰ ἔχῃς θησαυρὸ στὸν οὐρανό, καὶ ἔλα νὰ μὲ ἀκολουθήσῃς». **22** Ἀλλ᾽ ὅταν ὁ νέος ἄκουσε αὐτὸ τὸ λόγο, ἔφυγε λυπημένος, διότι εἶχε μεγάλη περιουσία.

Δυσκόλως πλούσιος εἰσέρχεται στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν

23 Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε στοὺς μαθητάς του: «Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι δυσκόλως πλούσιος θὰ μπῇ στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. **24** Προχωρῶ δὲ καὶ σᾶς λέγω: Εἶναι εὐκολώτερο καμήλα νὰ περάσῃ ἀπὸ τρύπα βελόνας, παρὰ πλούσιος νὰ μπῇ στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ». **25** Στὸ ἄκουσμα δὲ τέτοιου λόγου οἱ μαθηταί του αἰσθάνθηκαν πολὺ μεγάλη ἔκπληξι καὶ

αν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. 25 Ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
ἐξεπλήσσοντο σφόδρα λέγοντες· Τίς ἄρα δύναται σωθῆναι;
26 Ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο
ἀδύνατόν ἐστι, παρὰ δὲ Θεῷ πάντα δυνατά ἐστι.

27 Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· Ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκα-
μεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι· Τί ἄρα ἔσται ἡμῖν;
28 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὑμεῖς οἱ
ἀκολουθήσαντές μοι ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ Υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, καθίσεσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ
δώδεκα θρόνους κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ.
29 Καὶ πᾶς ὃς ἀφῆκεν οἰκίας ἢ ἀδελφοὺς ἢ ἀδελφὰς ἢ πατέρα
ἢ μητέρα ἢ γυναῖκα ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός
μου, ἑκατονταπλασίονα λήψεται καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομή-
σει. 30 Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.

20 Ὁμοία γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ
οἰκοδεσπότῃ, ὅστις ἐξῆλθεν ἅμα πρωῒ μισθώσασθαι
ἐργάτας εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. 2 Καὶ συμφωνήσας μετὰ τῶν
ἐργατῶν ἐκ δηναρίου τὴν ἡμέραν ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν
ἀμπελῶνα αὐτοῦ. 3 Καὶ ἐξελθὼν περὶ τρίτην ὥραν εἶδεν
ἄλλους ἑστῶτας ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούς, 4 καὶ ἐκείνοις εἶπεν·
Ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὃ ἐὰν ᾖ δίκαιον δώ-
σω ὑμῖν. 5 Οἱ δὲ ἀπῆλθον. Πάλιν ἐξελθὼν περὶ ἕκτην καὶ ἐνά-
την ὥραν ἐποίησεν ὡσαύτως. 6 Περὶ δὲ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν
ἐξελθὼν εὗρεν ἄλλους ἑστῶτας ἀργούς, καὶ λέγει αὐτοῖς· Τί ὧδε
ἑστήκατε ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί; 7 Λέγουσιν αὐτῷ· Ὅτι οὐδεὶς
ἡμᾶς ἐμισθώσατο. Λέγει αὐτοῖς· Ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν
ἀμπελῶνα, καὶ ὃ ἐὰν ᾖ δίκαιον λήψεσθε. 8 Ὀψίας δὲ γενομέ-
νης λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τῷ ἐπιτρόπῳ αὐτοῦ· Κάλε-
σον τοὺς ἐργάτας καὶ ἀπόδος αὐτοῖς τὸν μισθόν, ἀρξάμενος
ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἕως τῶν πρώτων. 9 Καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν
ἑνδεκάτην ὥραν ἔλαβον ἀνὰ δηνάριον. 10 Ἐλθόντες δὲ οἱ
πρῶτοι ἐνόμισαν ὅτι πλείονα λήψονται, καὶ ἔλαβον καὶ αὐτοὶ

ἔλεγαν: «Ποιός τότε δύναται νὰ σωθῇ;». 26 Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοὺς κοίταξε ἐκφραστικὰ καὶ τοὺς εἶπε: «Τοῦτο στοὺς ἀνθρώπους εἶναι ἀδύνατο, ἀλλὰ στὸ Θεὸ εἶναι ὅλα δυνατά».

Ὁ μισθὸς τῶν ἀκολούθων τοῦ Ἰησοῦ

27 Τότε ὁ Πέτρος πῆρε τὸ λόγο καὶ τοῦ εἶπε: «Ἰδοὺ ἐμεῖς τὰ ἀφήσαμε ὅλα καὶ σὲ ἀκολουθήσαμε. Τί λοιπὸν θὰ συμβῇ σ' ἐμᾶς;».
28 Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε: «Ἀλήθεια σᾶς λέγω, ὅτι σεῖς, ποὺ μὲ ἀκολουθήσατε, στὸν καινούργιο κόσμο, ὅταν καθήσῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου πάνω στὸν ἔνδοξο θρόνο του, θὰ καθήσετε καὶ σεῖς πάνω σὲ δώδεκα θρόνους, καὶ θὰ κρίνετε τὶς δώδεκα φυλὲς τοῦ Ἰσραήλ. 29 Καὶ καθένας, ποὺ ἄφησε σπίτια ἢ ἀδελφοὺς ἢ ἀδελφὲς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ γυναῖκα ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς γιὰ τ' ὄνομά μου, θὰ λάβῃ ἑκατονταπλάσια, καὶ θὰ κληρονομήσῃ ζωὴ αἰώνια. 30 Πολλοὶ δὲ πρῶτοι θὰ γίνουν τελευταῖοι, καὶ τελευταῖοι θὰ γίνουν πρῶτοι».

Ἡ παραβολὴ τῶν ἐργατῶν τοῦ ἀμπελῶνος

20 «Διότι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μοιάζει μὲ νοικοκύρη, ποὺ μόλις ξημέρωσε βγῆκε νὰ προσλάβῃ μὲ μισθὸ ἐργάτες γιὰ τ' ἀμπέλι του. 2 Καὶ ἀφοῦ συμφώνησε μὲ τοὺς ἐργάτες νὰ τοὺς πληρώνῃ ἕνα δηνάριο ἡμερομίσθιο, τοὺς ἔστειλε στ' ἀμπέλι του. 3 Καὶ ὅταν βγῆκε γύρω στὶς ἐννιὰ τὸ πρωί, εἶδε ἄλλους νὰ εἶναι ἄνεργοι στὴν ἀγορά.
4 Καὶ σ' ἐκείνους εἶπε: "Πηγαίνετε καὶ σεῖς στὸ ἀμπέλι, καὶ ὅ,τι θὰ εἶναι δίκαιο, θὰ σᾶς δώσω". 5 Καὶ αὐτοὶ πῆγαν. Πάλι βγῆκε γύρω στὶς δώδεκα καὶ στὶς τρεῖς τὸ ἀπόγευμα καὶ ἔκανε τὸ ἴδιο. 6 Γύρω δὲ στὶς πέντε τὸ ἀπόγευμα βγῆκε καὶ βρῆκε ἄλλους νὰ εἶναι ἄνεργοι καὶ τοὺς λέγει: "Γιατί εἶσθε ἐδῶ ὅλη τὴν ἡμέρα ἄνεργοι;". 7 Τοῦ λέγουν: "Διότι κανεὶς δὲν μᾶς προσέλαβε γιὰ ἐργασία". Τοὺς λέγει: "Πηγαίνετε καὶ σεῖς στὸ ἀμπέλι, καὶ ὅ,τι θὰ εἶναι δίκαιο, θὰ λάβετε". 8 Ὅταν δὲ βράδυασε, λέγει ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀμπελιοῦ στὸ διαχειριστή του: "Κάλεσε τοὺς ἐργάτες καὶ πλήρωσέ τους τὸ μισθό, ἀρχίζοντας ἀπὸ τοὺς τελευταίους μέχρι τοὺς πρώτους". 9 Ὅταν δὲ ἦλθαν ἐκεῖνοι, ποὺ ἔπιασαν ἐργασία γύρω στὶς πέντε τὸ ἀπόγευμα, ἔλαβαν ὁ καθένας ἀπὸ ἕνα δηνάριο. 10 Καὶ ὅταν ἦλθαν οἱ πρῶτοι, νόμισαν, ὅτι θὰ πάρουν περισσότερα, ἀλλὰ ἔλαβαν καὶ αὐτοὶ ἀπὸ ἕνα δηνάριο. 11 Καὶ ὅταν τὸ ἔλαβαν, σχολίασαν τὸ νοικοκύρη 12 λέγοντας: "Αὐτοὶ οἱ τελευταῖοι ἐργάσθηκαν μία ὥρα, καὶ ὅμως τοὺς ἐξίσωσες μὲ μᾶς, ποὺ βαστάξαμε τὸ

ἀνὰ δηνάριον. 11 Λαβόντες δὲ ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπό-
του 12 λέγοντες ὅτι οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν ἐποίησαν, καὶ
ἴσους ἡμῖν αὐτοὺς ἐποίησας τοῖς βαστάσασι τὸ βάρος τῆς
ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα. 13 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν ἑνὶ αὐτῶν·
Ἑταῖρε, οὐκ ἀδικῶ σε. Οὐχὶ δηναρίου συνεφώνησάς μοι;
14 Ἆρον τὸ σὸν καὶ ὕπαγε. Θέλω δὲ τούτῳ τῷ ἐσχάτῳ δοῦναι
ὡς καὶ σοί. 15 Ἢ οὐκ ἔξεστί μοι ποιῆσαι ὃ θέλω ἐν τοῖς ἐμοῖς,
εἰ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρός ἐστιν ὅτι ἐγὼ ἀγαθός εἰμι;
16 Οὕτως ἔσονται οἱ ἔσχατοι πρῶτοι καὶ οἱ πρῶτοι ἔσχατοι.
Πολλοὶ γάρ εἰσι κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.

17 Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα παρέλαβε τοὺς
δώδεκα μαθητὰς κατ' ἰδίαν ἐν τῇ ὁδῷ καὶ εἶπεν αὐτοῖς· 18 Ἰδοὺ
ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παρα-
δοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ γραμματεῦσι καὶ κατακρινοῦ-
σιν αὐτὸν θανάτῳ, 19 καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν εἰς
τὸ ἐμπαῖξαι καὶ μαστιγῶσαι καὶ σταυρῶσαι, καὶ τῇ τρίτῃ
ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.

20 Τότε προσῆλθεν αὐτῷ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου μετὰ
τῶν υἱῶν αὐτῆς προσκυνοῦσα καὶ αἰτοῦσά τι παρ' αὐτοῦ.
21 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Τί θέλεις; Λέγει αὐτῷ· Εἰπὲ ἵνα καθίσωσιν
οὗτοι οἱ δύο υἱοί μου εἷς ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων σου
ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. 22 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Οὐκ
οἴδατε τί αἰτεῖσθε. Δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ μέλλω πί-
νειν, ἢ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι; Λέγουσιν
αὐτῷ· Δυνάμεθα. 23 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Τὸ μὲν ποτήριόν μου
πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε· τὸ
δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων μου οὐκ ἔστιν ἐμὸν
δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται *ὑπὸ τοῦ Πατρός μου.* 24 Καὶ ἀκού-
σαντες οἱ δέκα ἠγανάκτησαν περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν. 25 Ὁ δὲ
Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς εἶπεν· Οἴδατε ὅτι οἱ ἄρχον-

βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα". **13** Αὐτὸς δὲ ἀποκρίθηκε καὶ εἶπε
σ' ἕνα ἀπ' αὐτούς: "Φίλε, δὲν σὲ ἀδικῶ. Ἕνα δηνάριο δὲν συμφώνησες
μαζί μου; **14** Πάρε τὸ δικό σου καὶ φύγε. Θέλω δὲ σ' αὐτὸν τὸν τε-
λευταῖο νὰ δώσω ὅπως καὶ σὲ σένα. **15** Ἢ δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ
κάνω ὅ,τι θέλω μὲ τὰ δικά μου, ἐπειδὴ ὁ ὀφθαλμός σου εἶναι φθονερός,
διότι ἐγὼ εἶμαι γενναιόδωρος;". **16** Ἔτσι θὰ γίνουν οἱ τελευταῖοι
πρῶτοι, καὶ οἱ πρῶτοι τελευταῖοι. Πολλοὶ δὲ εἶναι καλεσμένοι, ἀλλ'
ὀλίγοι ἐκλεκτοί».

Τρίτη πρόρρησι τοῦ πάθους καὶ τῆς ἀναστάσεως

17 Ἀνεβαίνοντας δὲ στὰ Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς παρέλαβε τοὺς δώδε-
κα μαθητὰς ἰδιαιτέρως στὸ δρόμο καὶ τοὺς εἶπε: **18** «Ἰδοὺ ἀνεβαίνου-
με στὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θὰ παραδοθῇ στοὺς
ἀρχιερεῖς καὶ στοὺς γραμματεῖς, καὶ θὰ τὸν καταδικάσουν σὲ θάνατο,
19 καὶ θὰ τὸν παραδώσουν στοὺς ἐθνικούς (εἰδωλολάτρες), γιὰ νὰ τὸν
ἐμπαίξουν καὶ νὰ τὸν μαστιγώσουν καὶ νὰ τὸν σταυρώσουν, καὶ τὴν τρί-
τη ἡμέρα θὰ ἀναστηθῇ».

Αἴτημα γιὰ πρωτοκαθεδρίες

20 Τότε προσῆλθε σ' αὐτὸν ἡ μητέρα τῶν υἱῶν τοῦ Ζεβεδαίου μαζὶ
μὲ τοὺς υἱούς της, καὶ προσκύνησε καὶ ζήτησε νὰ τῆς κάνῃ κάποια χά-
ρι. **21** Αὐτὸς δὲ τῆς εἶπε: «Τί θέλεις;». Τοῦ λέγει: «Δῶσε διαταγή,
ὅταν θ' ἀναλάβῃς τὴ βασιλεία σου, νὰ καθήσουν οἱ δύο αὐτοὶ υἱοί μου
ἕνας ἀπ' τὰ δεξιά σου, καὶ ἕνας ἀπ' τὰ ἀριστερά σου». **22** Ἀποκρίθηκε
δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε: «Δὲν ξέρετε τί ζητεῖτε. Δύνασθε νὰ πιῆτε τὸ πο-
τήρι, τὸ ὁποῖο θὰ πιῶ ἐγώ, ἢ νὰ βαπτισθῆτε μὲ τὸ βάπτισμα, μὲ τὸ
ὁποῖο θὰ βαπτισθῶ ἐγώ;». Τοῦ λέγουν: «Δυνάμεθα». **23** Τότε τοὺς λέ-
γει: «Τὸ μὲν ποτήρι μου θὰ πιῆτε, καὶ μὲ τὸ βάπτισμα, μὲ τὸ ὁποῖο
ἐγὼ θὰ βαπτισθῶ, θὰ βαπτισθῆτε. Τὶς θέσεις ὅμως ἀπ' τὰ δεξιά μου
καὶ ἀπ' τὰ ἀριστερά μου δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ μένα νὰ τὶς δώσω, ἀλλὰ
θὰ δοθοῦν σ' αὐτούς, γιὰ τοὺς ὁποίους ἔχουν ὁρισθῇ ἀπὸ τὸν Πατέρα
μου. **24** Ὅταν δὲ ἄκουσαν οἱ δέκα (ἄλλοι μαθηταὶ) ἀγανάκτησαν ἐξ
αἰτίας τῶν δύο ἀδελφῶν. **25** Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοὺς κάλεσε κοντά του καὶ
εἶπε: «Ξέρετε, ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν ἀσκοῦν ἀπόλυτη κυριαρχία
ἐπάνω σ' αὐτά, καὶ οἱ μεγάλοι καταδυναστεύουν αὐτά. **26** Δὲν πρέπει
ἔτσι νὰ συμβῇ σὲ σᾶς. Ἀλλ' ὅποιος μεταξύ σας θέλει νὰ γίνῃ μεγάλος,
πρέπει νὰ εἶναι ὑπηρέτης σας, **27** καὶ ὅποιος μεταξύ σας θέλει νὰ εἶναι

τες τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι κατεξου-
σιάζουσιν αὐτῶν. 26 Οὐχ οὕτως ἔσται ἐν ὑμῖν, ἀλλ᾽ ὃς ἐὰν θέλῃ
ἐν ὑμῖν μέγας γενέσθαι, ἔσται ὑμῶν διάκονος, 27 καὶ ὃς ἐὰν
θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔσται ὑμῶν δοῦλος, 28 ὥσπερ ὁ
Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι
καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

29 Καὶ ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Ἱεριχὼ ἠκολούθησεν
αὐτῷ ὄχλος πολύς. 30 Καὶ ἰδοὺ δύο τυφλοὶ καθήμενοι παρὰ
τὴν ὁδόν, ἀκούσαντες ὅτι Ἰησοῦς παράγει, ἔκραξαν λέγοντες·
Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, Υἱὸς Δαυΐδ. 31 Ὁ δὲ ὄχλος ἐπετίμησεν
αὐτοῖς ἵνα σιωπήσωσιν· οἱ δὲ μεῖζον ἔκραζον λέγοντες· Ἐλέη-
σον ἡμᾶς, Κύριε, Υἱὸς Δαυΐδ. 32 Καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς ἐφώνησεν
αὐτοὺς καὶ εἶπε· Τί θέλετε ποιήσω ὑμῖν; 33 Λέγουσιν αὐτῷ· Κύ-
ριε, ἵνα ἀνοιχθῶσιν ἡμῶν οἱ ὀφθαλμοί. 34 Σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ
Ἰησοῦς ἥψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ εὐθέως ἀνέβλεψαν
αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ.

21 Καὶ ὅτε ἤγγισαν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ἦλθον εἰς Βηθ-
σφαγῆ πρὸς τὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπέ-
στειλε δύο μαθητὰς 2 λέγων αὐτοῖς· Πορεύθητε εἰς τὴν κώμην
τὴν ἀπέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθέως εὑρήσετε ὄνον δεδεμένην καὶ
πῶλον μετ᾽ αὐτῆς· λύσαντες ἀγάγετέ μοι. 3 Καὶ ἐάν τις ὑμῖν
εἴπῃ τι, ἐρεῖτε ὅτι ὁ Κύριος αὐτῶν χρείαν ἔχει· εὐθέως δὲ ἀπο-
στέλλει αὐτούς. 4 Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν
διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· **5 Εἴπατε τῇ θυγατρὶ Σιών, Ἰδοὺ ὁ
Βασιλεύς σου ἔρχεταί σοι πραῢς καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὄνον καὶ
πῶλον υἱὸν ὑποζυγίου.** 6 Πορευθέντες δὲ οἱ μαθηταὶ καὶ ποιή-
σαντες καθὼς προσέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, 7 ἤγαγον τὴν ὄνον
καὶ τὸν πῶλον, καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω αὐτῶν τὰ ἱμάτια αὐτῶν,
καὶ ἐπεκάθισεν ἐπάνω αὐτῶν.

πρῶτος, πρέπει νὰ εἶναι δοῦλος σας, **28** ὅπως ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἦλθε γιὰ νὰ ὑπηρετηθῇ, ἀλλὰ γιὰ νὰ ὑπηρετήσῃ, καὶ νὰ δώσῃ τὴ ζωή του σὰν λύτρο γιὰ πολλούς (γιὰ ὅλους δηλαδή)».

Θεραπεία δύο τυφλῶν στὴν Ἱεριχώ

29 Ἐνῷ δὲ ἔβγαιναν ἀπ' τὴν Ἱεριχώ, τὸν ἀκολούθησε λαὸς πολύς.
30 Καὶ ἰδοὺ δύο τυφλοί, ποὺ κάθονταν στὸ δρόμο, ὅταν ἄκουσαν, ὅτι ὁ
Ἰησοῦς περνάει, φώναξαν δυνατὰ λέγοντας: «Λυπήσου μας καὶ κάνε
ἔλεος, Κύριε, Υἱὲ Δαβίδ». **31** Τὸ δὲ πλῆθος τοὺς ἐπέπληξε γιὰ νὰ σιω-
πήσουν. Ἀλλ' αὐτοὶ φώναζαν περισσότερο καὶ ἔλεγαν: «Λυπήσου μας
καὶ κάνε ἔλεος, Κύριε, Υἱὲ Δαβίδ». **32** Τότε σταμάτησε ὁ Ἰησοῦς, τοὺς
φώναξε καὶ εἶπε: «Τί θέλετε νὰ σᾶς κάνω;». **33** Τοῦ λέγουν: «Κύριε,
ν' ἀνοιχθοῦν τὰ μάτια μας». **34** Σπλαγχνίσθηκε δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ ἄγγι-
ξε τὰ μάτια τους, καὶ ἀμέσως τὰ μάτια τους εἶδαν τὸ φῶς, καὶ τὸν
ἀκολούθησαν.

Ὁ βασιλεὺς Χριστὸς ἐπὶ πώλου ὄνου!

21 Καὶ ὅταν πλησίασαν στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ἦλθαν στὴ Βηθσφαγῆ,
κοντὰ στὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπέστειλε δύο μα-
θητὰς **2** λέγοντας σ' αὐτούς: «Πηγαίνετε στὸ ἀπέναντί σας χωριὸ καὶ
ἀμέσως θὰ βρῆτε μία ὄνο δεμένη καὶ ἕνα πουλάρι μαζί της. Λύσετε, καὶ
φέρετε σὲ μένα. **3** Καὶ ἂν κανεὶς σᾶς πῇ τίποτε, θὰ τοῦ πῆτε, "Ὁ Κύ-
ριος τὰ χρειάζεται, καὶ θὰ τὰ ἐπιστρέψῃ ἀμέσως"». **4** Μὲ ὅλο δὲ αὐτό,
ποὺ ἔγινε, ἐκπληρώθηκε ὁ λόγος, ποὺ ἐλέχθη διὰ μέσου τοῦ προφήτου:
**5 Νὰ είπῆτε στὴ θυγατέρα Σιών (Ἱερουσαλήμ), Ἰδοὺ ὁ Βασι-
λεύς σου ἔρχεται σὲ σένα ταπεινὸς καὶ καθισμένος πάνω σ' ἕνα
ὄνο, μάλιστα πουλάρι, ἀρσενικὸ τέκνο ὄνου.** **6** Πῆγαν δὲ οἱ μαθη-
ταί, καὶ ἀφοῦ ἔκαναν ὅπως τοὺς διέταξε ὁ Ἰησοῦς, **7** ἔφεραν τὴν ὄνο
καὶ τὸ πουλάρι, καὶ ἔθεσαν ἐπάνω τους τὰ ἐνδύματά τους, καὶ κάθησε
ἐπάνω σ' αὐτά (δηλαδὴ στὰ ἐνδύματα).

8 Ὁ δὲ πλεῖστος ὄχλος ἔστρωσαν ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐν τῇ
ὁδῷ, ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων καὶ ἐστρών-
νυον ἐν τῇ ὁδῷ. 9 Οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολου-
θοῦντες ἔκραζον λέγοντες· **Ὡσαννὰ** τῷ Υἱῷ Δαυΐδ! **Εὐλο-
γημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. Ὡσαννὰ** ἐν τοῖς
ὑψίστοις! 10 Καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐσεί-
σθη πᾶσα ἡ πόλις λέγουσα· Τίς ἐστιν οὗτος; 11 Οἱ δὲ ὄχλοι
ἔλεγον· Οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ προφήτης ὁ ἀπὸ Ναζαρὲτ τῆς
Γαλιλαίας.

12 Καὶ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐξέβα-
λε πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ
τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν κατέστρεψε καὶ τὰς καθέδρας
τῶν πωλούντων τὰς περιστεράς, 13 καὶ λέγει αὐτοῖς· Γέγρα-
πται, **Ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται·** ὑμεῖς δὲ
αὐτὸν ἐποιήσατε **σπήλαιον λῃστῶν.** 14 Καὶ προσῆλθον αὐτῷ
χωλοὶ καὶ τυφλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. 15 Ἰδόν-
τες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὰ θαυμάσια ἃ ἐποίησε
καὶ τοὺς παῖδας κράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λέγοντας, **Ὡσαννὰ**
τῷ Υἱῷ Δαυΐδ, ἠγανάκτησαν 16 καὶ εἶπον αὐτῷ· Ἀκούεις
τί οὗτοι λέγουσιν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· Ναί! Οὐδέποτε
ἀνέγνωτε ὅτι **ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω
αἶνον**; 17 Καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς ἐξῆλθεν ἔξω τῆς πόλεως εἰς
Βηθανίαν καὶ ηὐλίσθη ἐκεῖ.

18 Πρωΐας δὲ ἐπανάγων εἰς τὴν πόλιν ἐπείνασε. 19 Καὶ ἰδὼν
συκῆν μίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἦλθεν ἐπ' αὐτήν, καὶ οὐδὲν εὗρεν ἐν
αὐτῇ εἰ μὴ φύλλα μόνον, καὶ λέγει αὐτῇ· Μηκέτι ἐκ σοῦ καρ-
πὸς γένηται εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ ἐξηράνθη παραχρῆμα ἡ συκῆ.
20 Καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταὶ ἐθαύμασαν λέγοντες· Πῶς παρα-
χρῆμα ἐξηράνθη ἡ συκῆ; 21 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν
αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν καὶ μὴ διακριθῆτε,
οὐ μόνον τὸ τῆς συκῆς ποιήσετε, ἀλλὰ κἂν τῷ ὄρει τούτῳ εἴπη-
τε, ἄρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, γενήσεται. 22 Καὶ
πάντα ὅσα ἐὰν αἰτήσητε ἐν τῇ προσευχῇ πιστεύοντες, λήψεσθε.

Ἡ θριαμβευτικὴ εἴσοδος τοῦ Χριστοῦ στὰ Ἱεροσόλυμα

8 Οἱ δὲ περισσότεροι ἀπὸ τὸ πλῆθος ἔστρωσαν τὰ ἐνδύματά τους στὸ
δρόμο, ἄλλοι δὲ ἔκοβαν κλάδους ἀπὸ τὰ δένδρα καὶ ἔστρωναν στὸ δρό-
μο. **9** Τὰ δὲ πλήθη, ποὺ προπορεύονταν καὶ ἀκολουθοῦσαν, φώναζαν
δυνατὰ λέγοντας: **Δόξα** στὸν Υἱὸ Δαβίδ! **Εὐλογημένος ὁ ἐρχό-
μενος ἐκ μέρους τοῦ Κυρίου. Δόξα** στὸν Ὕψιστο! **10** Καὶ ὅταν
μπῆκε στὰ Ἱεροσόλυμα, σείσθηκε ὅλη ἡ πόλι καὶ ἔλεγε: «Ποιός εἶναι
αὐτός;». **11** Τὰ δὲ πλήθη ἔλεγαν: «Αὐτὸς εἶναι ὁ Ἰησοῦς ὁ προφήτης
ἀπὸ τὴ Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας».

Ἡ ἐκδίωξι τῶν ἐμπόρων ἀπὸ τὸν περίβολο τοῦ ναοῦ

12 Μπῆκε δὲ ὁ Ἰησοῦς στὸν περίβολο τοῦ ναοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔδιω-
ξε ὅλους, ὅσοι πωλοῦσαν καὶ ὅσοι ἀγόραζαν σ' αὐτὸ τὸ χῶρο, καὶ τὰ
τραπέζια τῶν ἀργυραμοιβῶν ἀνέτρεψε, καθὼς καὶ τὰ καθίσματα τῶν
πωλητῶν τῶν περιστεριῶν. **13** Καὶ τοὺς εἶπε: «Εἶναι γραμμένο,
Ὁ οἶκος μου θὰ εἶναι οἶκος προσευχῆς· ἀλλὰ σεῖς τὸν κάνατε **σπή-
λαιο λῃστῶν**». **14** Ἦλθαν δὲ σ' αὐτὸν κουτσοὶ καὶ τυφλοὶ στὸν περί-
βολο τοῦ ναοῦ καὶ τοὺς θεράπευσε. **15** Ὅταν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
γραμματεῖς εἶδαν τὰ θαύματα ποὺ ἔκανε, καὶ τὰ παιδιὰ νὰ φωνάζουν
δυνατὰ στὸν περίβολο τοῦ ναοῦ καὶ νὰ λέγουν, «**Δόξα** στὸν Υἱὸ
Δαβίδ», ἀγανάκτησαν **16** καὶ τοῦ εἶπαν: «Ἀκοῦς τί λένε αὐτοί;». Ὁ
δὲ Ἰησοῦς τοὺς λέγει: «Ναί! Δὲν διαβάσατε ποτέ, "**Ἀπὸ τὸ στόμα
παιδιῶν, ποὺ εἶναι νήπια καὶ θηλάζουν, ἔβγαλες τέλειον
ὕμνο**";». **17** Καὶ τοὺς ἄφησε καὶ βγῆκε ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι, στὴ Βηθα-
νία, καὶ διανυκτέρευσε ἐκεῖ.

Ὁ Χριστὸς ξεραίνει τὴν ἄκαρπη συκιά. Ἡ δύναμι τῆς πίστεως

18 Καὶ τὸ πρωὶ ἐπιστρέφοντας στὴν πόλι πείνασε. **19** Καὶ ὅταν εἶδε
μία συκιὰ στὸ δρόμο, ἦλθε σ' αὐτή, ἀλλὰ δὲν βρῆκε τίποτε σ' αὐτή,
παρὰ φύλλα μόνο, καὶ λέγει σ' αὐτή: «Νὰ μὴ γίνῃ πλέον ἀπὸ σένα
καρπὸς ποτέ». Καὶ ξεράθηκε αὐτοστιγμεὶ ἡ συκιά. **20** Καὶ ὅταν τὸ
εἶδαν οἱ μαθηταί, θαύμασαν καὶ εἶπαν: «Πῶς αὐτοστιγμεὶ ξεράθηκε ἡ
συκιά;». **21** Ἀποκρίθηκε δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὺς εἶπε: «Ἀληθινὰ σᾶς λέ-
γω, ἂν ἔχετε πίστι καὶ δὲν ἀμφιβάλετε, ὄχι μόνο τὸ θαῦμα τῆς συκιᾶς
θὰ κάνετε, ἀλλά, καὶ ἂν ἀκόμη πῆτε σ' αὐτὸ τὸ ὄρος, "Σήκω καὶ πέ-
σε στὴ θάλασσα", θὰ γίνῃ. **22** Καὶ ὅλα, ὅσα θὰ ζητήσετε στὴν προσ-
ευχὴ μὲ πίστι, θὰ τὰ λάβετε».

23 Καὶ ἐλθόντι αὐτῷ εἰς τὸ ἱερὸν προσῆλθον αὐτῷ διδάσκον-
τι οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ λέγοντες· Ἐν ποίᾳ
ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς, καὶ τίς σοι ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν ταύτην;
24 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ
λόγον ἕνα, ὃν ἐὰν εἴπητέ μοι, κἀγὼ ὑμῖν ἐρῶ ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ
ταῦτα ποιῶ. 25 Τὸ βάπτισμα Ἰωάννου πόθεν ἦν, ἐξ οὐρανοῦ ἢ
ἐξ ἀνθρώπων; Οἱ δὲ διελογίζοντο παρ' ἑαυτοῖς λέγοντες· Ἐὰν
εἴπωμεν, ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ ἡμῖν, διατί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε
αὐτῷ; 26 Ἐὰν δὲ εἴπωμεν, ἐξ ἀνθρώπων, φοβούμεθα τὸν ὄχλον·
πάντες γὰρ ἔχουσι τὸν Ἰωάννην ὡς προφήτην. 27 Καὶ ἀποκρι-
θέντες τῷ Ἰησοῦ εἶπον· Οὐκ οἴδαμεν. Ἔφη αὐτοῖς καὶ αὐτός·
Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

28 Τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ; Ἄνθρωπός τις εἶχε τέκνα δύο, καὶ προσ-
ελθὼν τῷ πρώτῳ εἶπε· Τέκνον, ὕπαγε σήμερον ἐργάζου ἐν τῷ
ἀμπελῶνί μου. 29 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Οὐ θέλω. Ὕστερον δὲ
μεταμεληθεὶς ἀπῆλθε. 30 Καὶ προσελθὼν τῷ δευτέρῳ εἶπεν
ὡσαύτως. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Ἐγώ, κύριε. Καὶ οὐκ ἀπῆλθε.
31 Τίς ἐκ τῶν δύο ἐποίησε τὸ θέλημα τοῦ πατρός; Λέγουσιν
αὐτῷ· Ὁ πρῶτος. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι
οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι προάγουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν
τοῦ Θεοῦ. 32 Ἦλθε γὰρ πρὸς ὑμᾶς Ἰωάννης ἐν ὁδῷ δικαιοσύ-
νης, καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ· οἱ δὲ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι
ἐπίστευσαν αὐτῷ· ὑμεῖς δὲ ἰδόντες οὐ μετεμελήθητε ὕστερον
τοῦ πιστεῦσαι αὐτῷ.

33 Ἄλλην παραβολὴν ἀκούσατε. Ἄνθρωπός τις ἦν οἰκοδε-
σπότης, ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα καὶ φραγμὸν αὐτῷ περιέ-
θηκε καὶ ὤρυξεν ἐν αὐτῷ ληνὸν καὶ ᾠκοδόμησε πύργον, καὶ
ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς καὶ ἀπεδήμησεν. 34 Ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ
καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς

Ἐρώτησι Ἰουδαίων γιὰ τὴν ἐξουσία τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἀντερώτησι τοῦ Ἰησοῦ

23 Καὶ ὅταν ἦλθε στὸν περίβολο τοῦ ναοῦ, τὸν πλησίασαν, καθ' ὃν
χρόνον δίδασκε, οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ καὶ εἶπαν:
«Μὲ ποιά ἐξουσία κάνεις αὐτά, καὶ ποιός σοῦ ἔδωσε αὐτὴ τὴν ἐξου-
σία;». **24** Ἀποκρίθηκε δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὺς εἶπε: «Θὰ σᾶς ρωτήσω
καὶ ἐγὼ γιὰ ἕνα πρᾶγμα, καὶ ἂν μοῦ ἀπαντήσετε γι' αὐτό, καὶ ἐγὼ θὰ
σᾶς πῶ μὲ ποιά ἐξουσία κάνω αὐτά. **25** Τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου ἀπὸ
ποῦ ἦταν, ἀπὸ τὸ Θεὸ ἢ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους;». Αὐτοὶ δὲ συζητοῦσαν
μεταξύ τους καὶ ἔλεγαν: «Ἐὰν ποῦμε, "Ἀπὸ τὸ Θεό", θὰ μᾶς πῇ,
"Γιατί τότε δὲν πιστεύσατε σ' αὐτόν;". **26** Ἐὰν δὲ ποῦμε, "Ἀπὸ τοὺς
ἀνθρώπους", φοβούμεθα τὸ λαό. Διότι ὅλοι θεωροῦν τὸν Ἰωάννη προ-
φήτη». **27** Ἔτσι ἀποκρίθηκαν στὸν Ἰησοῦ καὶ εἶπαν: «Δὲν ξέρουμε».
Τοὺς εἶπε καὶ αὐτός: «Οὔτε ἐγὼ σᾶς λέγω μὲ ποιά ἐξουσία κάνω
αὐτά».

Ἡ παραβολὴ τῶν δύο υἱῶν

28 «Τί δὲ νομίζετε (γι' αὐτὸ ποῦ θὰ σᾶς πῶ); Κάποιος ἄνθρωπος
εἶχε δύο υἱούς, καὶ πῆγε στὸν πρῶτο καὶ εἶπε: "Παιδί μου, πήγαινε σή-
μερα νὰ ἐργασθῇς στὸ ἀμπέλι μου". **29** Αὐτὸς δὲ ἀποκρίθηκε καὶ εἶπε:
"Δὲν θέλω". Ἀλλ' ὕστερα μετανόησε καὶ πῆγε. **30** Ἐπίσης (ὁ πατέρας)
πῆγε στὸν δεύτερο καὶ εἶπε τὸ ἴδιο. Αὐτὸς δὲ ἀποκρίθηκε καὶ εἶπε:
"Μάλιστα, κύριε", ἀλλὰ δὲν πῆγε. **31** Ποιός ἀπὸ τοὺς δύο ἔκανε τὸ θέ-
λημα τοῦ πατέρα;». Τοῦ λέγουν: «Ὁ πρῶτος». Τοὺς λέγει ὁ Ἰησοῦς:
«Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι οἱ τελῶνες καὶ οἱ πόρνες προπορεύονται ἀπὸ
σᾶς γιὰ τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. **32** Διότι ἦλθε ὁ Ἰωάννης πρὸς ἐσᾶς βα-
δίζοντας δρόμο ἁγιωσύνης, καὶ ὅμως δὲν πιστεύσατε σ' αὐτόν, ἐνῷ οἱ
τελῶνες καὶ οἱ πόρνες πίστευσαν σ' αὐτόν. Σεῖς ἐπίσης, ἂν καὶ εἴδατε
(τὸ παράδειγμα τῶν τελωνῶν καὶ τῶν πορνῶν), οὔτε ὕστερα μετανοή-
σατε γιὰ νὰ πιστεύσετε σ' αὐτόν».

Ἡ παραβολὴ τῶν κακῶν γεωργῶν τοῦ ἀμπελῶνος

33 «Ἄλλη παραβολὴ ἀκούσετε: Ἦταν κάποιος ἄνθρωπος νοικοκύρης,
ὁ ὁποῖος φύτευσε ἀμπέλι, καὶ τὸ περίφραξε, καὶ ἔσκαψε καὶ ἔκανε σ'
αὐτὸ πατητήρι, καὶ ἔκτισε πύργο, καὶ τὸ νοίκιασε σὲ γεωργούς, καὶ
ἔφυγε σὲ ἄλλο τόπο. **34** Ὅταν δὲ πλησίασε ὁ καιρὸς τῆς ἐσοδείας, ἀπέ-
στειλε τοὺς δούλους του πρὸς τοὺς γεωργούς, γιὰ νὰ πάρουν τὸ μερίδιό

γεωργοὺς λαβεῖν τοὺς καρποὺς αὐτοῦ. 35 Καὶ λαβόντες οἱ γε-
ωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ ὃν μὲν ἔδειραν, ὃν δὲ ἀπέκτειναν, ὃν
δὲ ἐλιθοβόλησαν. 36 Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους πλείο-
νας τῶν πρώτων, καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὡσαύτως. 37 Ὕστερον δὲ
ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ λέγων· Ἐντραπήσονται
τὸν υἱόν μου. 38 Οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν υἱὸν εἶπον ἐν ἑαυ-
τοῖς· Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτὸν καὶ
κατάσχωμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. 39 Καὶ λαβόντες αὐτὸν
ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος καὶ ἀπέκτειναν. 40 Ὅταν οὖν
ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί ποιήσει τοῖς γεωργοῖς ἐκεί-
νοις; 41 Λέγουσιν αὐτῷ· Κακοὺς κακῶς ἀπολέσει αὐτούς, καὶ
τὸν ἀμπελῶνα ἐκδώσεται ἄλλοις γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσου-
σιν αὐτῷ τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν. 42 Λέγει αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς· Οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν ταῖς γραφαῖς, **Λίθον ὃν ἀπε-
δοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γω-
νίας· παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλ-
μοῖς ἡμῶν**; 43 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν ὅτι ἀρθήσεται ἀφ᾽ ὑμῶν ἡ
βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ δοθήσεται ἔθνει ποιοῦντι τοὺς καρποὺς
αὐτῆς· 44 καὶ ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον συνθλασθήσεται·
ἐφ᾽ ὃν δ᾽ ἂν πέσῃ, λικμήσει αὐτόν. 45 Καὶ ἀκούσαντες οἱ ἀρχιε-
ρεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ ἔγνωσαν ὅτι περὶ
αὐτῶν λέγει. 46 Καὶ ζητοῦντες αὐτὸν κρατῆσαι ἐφοβήθησαν
τοὺς ὄχλους, ἐπειδὴ ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον.

22 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἶπεν αὐτοῖς ἐν παρα-
βολαῖς λέγων· 2 Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν
ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὅστις ἐποίησε γάμους τῷ υἱῷ αὐτοῦ. 3 Καὶ
ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ καλέσαι τοὺς κεκλημένους εἰς
τοὺς γάμους, καὶ οὐκ ἤθελον ἐλθεῖν. 4 Πάλιν ἀπέστειλεν
ἄλλους δούλους λέγων· Εἴπατε τοῖς κεκλημένοις· Ἰδοὺ τὸ ἄρι-
στόν μου ἡτοίμασα, οἱ ταῦροί μου καὶ τὰ σιτιστὰ τεθυμένα,
καὶ πάντα ἕτοιμα· δεῦτε εἰς τοὺς γάμους. 5 Οἱ δὲ ἀμελήσαντες
ἀπῆλθον, ὁ μὲν εἰς τὸν ἴδιον ἀγρόν, ὁ δὲ εἰς τὴν ἐμπορίαν
αὐτοῦ· 6 οἱ δὲ λοιποὶ κρατήσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ ὕβρισαν
καὶ ἀπέκτειναν. 7 Ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος ὠργίσθη,
καὶ πέμψας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ ἀπώλεσε τοὺς φονεῖς ἐκεί-

του ἀπὸ τοὺς καρπούς. **35** Ἀλλ' οἱ γεωργοὶ ἔπιασαν τοὺς δούλους του,
καὶ ἄλλον μὲν κτύπησαν, ἄλλον δὲ φόνευσαν, καὶ ἄλλον λιθοβόλησαν.
36 Πάλι ἀπέστειλε ἄλλους δούλους, περισσοτέρους ἀπὸ τοὺς πρώτους,
ἀλλ' ἔκαναν σ' αὐτοὺς τὰ ἴδια. **37** Ὕστερα δὲ ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς
τὸν υἱό του λέγοντας: "Θὰ σεβασθοῦν τὸν υἱό μου". **38** Ἀλλ' οἱ γεωρ-
γοί, ὅταν εἶδαν τὸν υἱό, εἶπαν μεταξύ τους: "Αὐτὸς εἶναι ὁ κληρονόμος.
Ἐμπρὸς νὰ τὸν σκοτώσωμε, καὶ νὰ ἁρπάξωμε τὴν κληρονομία του".
39 Καὶ τὸν ἔπιασαν, καὶ τὸν ἔβγαλαν ἔξω ἀπὸ τὸ ἀμπέλι, καὶ τὸν σκό-
τωσαν. **40** Ὅταν λοιπὸν ἔλθῃ ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀμπελιοῦ, τί θὰ κάνῃ
στοὺς γεωργοὺς ἐκείνους;». **41** Τοῦ λέγουν: «Σὰν κακοὺς μὲ κακὸ τρό-
πο θὰ τοὺς ἐξοντώσῃ, καὶ τὸ ἀμπέλι θὰ ἐνοικιάσῃ σὲ ἄλλους γεωργούς,
οἱ ὁποῖοι θὰ τοῦ δώσουν τοὺς ὀφειλομένους καρποὺς στὸν καιρό τους».
42 Τοὺς λέγει ὁ Ἰησοῦς: «Δὲν διαβάσατε ποτὲ στὶς Γραφές, "**Ὁ λί-
θος, τὸν ὁποῖον ἀπέρριψαν οἱ οἰκοδόμοι, αὐτὸς ἔγινε ἀκρογω-
νιαῖος λίθος· ἀπὸ τὸν Κύριο ἔγινε αὐτό, καὶ εἶναι θαυμαστὸ στὰ
μάτια μας**"; **43** Γι' αὐτὸ σᾶς λέγω, ὅτι θ' ἀφαιρεθῇ ἀπὸ σᾶς ἡ βασι-
λεία τοῦ Θεοῦ, καὶ θὰ δοθῇ σὲ ἔθνος, ποὺ κάνει τοὺς καρπούς της.
44 Ὅποιος δὲ πέσῃ ἐπάνω σ' αὐτὸ τὸ λίθο, θὰ συντριβῇ· καὶ σ' ὅποι-
ον θὰ πέσῃ ἐπάνω (αὐτὸς ὁ λίθος), θὰ τὸν κάνῃ σκόνη». **45** Ὅταν δὲ
ἄκουσαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι τὶς παραβολές του, κατάλαβαν,
ὅτι τὶς εἶπε γι' αὐτούς. **46** Καὶ ἐνῷ ἤθελαν νὰ τὸν συλλάβουν, φοβήθη-
καν τὰ πλήθη τοῦ λαοῦ, ἐπειδὴ τὸν θεωροῦσαν προφήτη.

Ἡ παραβολὴ τῶν γάμων τοῦ υἱοῦ τοῦ βασιλέως

22 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλαβε τὸ λόγο καὶ τοὺς μίλησε πάλι μὲ παραβολὲς
λέγοντας: **2** «Ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἔγινε ὁμοία μὲ ἄνθρωπο
βασιλέα, ποὺ ἔκανε τὸ γάμο τοῦ υἱοῦ του. **3** Καὶ ἔστειλε τοὺς δούλους
του, γιὰ νὰ εἰδοποιήσουν τοὺς προσκεκλημένους νὰ ἔλθουν στὸ γάμο,
ἀλλὰ δὲν ἤθελαν νὰ ἔλθουν. **4** Πάλι ἔστειλε ἄλλους δούλους λέγοντας:
"Νὰ εἰπῆτε στοὺς προσκεκλημένους: Ἰδοὺ ἑτοίμασα τὸ συμπόσιό μου,
ἔχουν σφαγῆ οἱ ταῦροι μου καὶ τὰ θρεφτάρια, καὶ εἶναι ὅλα ἕτοιμα.
Ἐλᾶτε στὸ γάμο". **5** Ἀλλ' αὐτοὶ ἀδιαφόρησαν καὶ πῆγαν, ἄλλος μὲν
στὸν ἀγρό του, ἄλλος δὲ στὴν ἐμπορική του ἐπιχείρησι. **6** Οἱ δὲ ὑπό-
λοιποι ἔπιασαν τοὺς δούλους του, καὶ τοὺς κακοποίησαν, καὶ τοὺς σκό-
τωσαν. **7** Ὅταν δὲ πληροφορήθηκε ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος, ὠργίσθηκε, καὶ
ἔστειλε τὸ στρατό του καὶ ἐξωλόθρευσε ἐκείνους τοὺς φονεῖς, καὶ τὴν
πόλι τους πυρπόλησε. **8** Τότε λέγει στοὺς δούλους του: "Τὸ μὲν τρα-
πέζι τοῦ γάμου εἶναι ἕτοιμο, οἱ δὲ προσκεκλημένοι δὲν ἦταν ἄξιοι. **9**

νους καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησε. 8 Τότε λέγει τοῖς δούλοις
αὐτοῦ· Ὁ μὲν γάμος ἕτοιμός ἐστιν, οἱ δὲ κεκλημένοι οὐκ ἦσαν
ἄξιοι. 9 Πορεύεσθε οὖν ἐπὶ τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσους
ἐὰν εὕρητε καλέσατε εἰς τοὺς γάμους. 10 Καὶ ἐξελθόντες οἱ
δοῦλοι ἐκεῖνοι εἰς τὰς ὁδοὺς συνήγαγον πάντας ὅσους εὗρον,
πονηρούς τε καὶ ἀγαθούς, καὶ ἐπλήσθη ὁ γάμος ἀνακειμένων.
11 Εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς θεάσασθαι τοὺς ἀνακειμένους εἶδεν
ἐκεῖ ἄνθρωπον οὐκ ἐνδεδυμένον ἔνδυμα γάμου, 12 καὶ λέγει
αὐτῷ· Ἑταῖρε, πῶς εἰσῆλθες ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου; Ὁ δὲ
ἐφιμώθη. 13 Τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς διακόνοις· Δήσαντες
αὐτοῦ πόδας καὶ χεῖρας ἄρατε αὐτὸν καὶ ἐκβάλετε εἰς τὸ σκό-
τος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν
ὀδόντων. 14 Πολλοὶ γάρ εἰσι κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.

15 Τότε πορευθέντες οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον ὅπως
αὐτὸν παγιδεύσωσιν ἐν λόγῳ. 16 Καὶ ἀποστέλλουσιν αὐτῷ
τοὺς μαθητὰς αὐτῶν μετὰ τῶν Ἡρῳδιανῶν λέγοντες· Διδάσκα-
λε, οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ δι-
δάσκεις, καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός· οὐ γὰρ βλέπεις εἰς
πρόσωπον ἀνθρώπων. 17 Εἰπὲ οὖν ἡμῖν, τί σοι δοκεῖ; Ἔξεστι
δοῦναι κῆνσον Καίσαρι ἢ οὔ; 18 Γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονη-
ρίαν αὐτῶν εἶπε· Τί με πειράζετε, ὑποκριταί; 19 Ἐπιδείξατέ μοι
τὸ νόμισμα τοῦ κήνσου. Οἱ δὲ προσήνεγκαν αὐτῷ δηνάριον.
20 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή;
21 Λέγουσιν αὐτῷ· Καίσαρος. Τότε λέγει αὐτοῖς· Ἀπόδοτε οὖν
τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. 22 Καὶ
ἀκούσαντες ἐθαύμασαν, καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον.

23 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθον αὐτῷ Σαδδουκαῖοι, οἱ λέ-
γοντες μὴ εἶναι ἀνάστασιν, καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν 24 λέγον-
τες· Διδάσκαλε, Μωσῆς εἶπεν, **Ἐάν τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέ-
κνα, ἐπιγαμβρεύσει ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ
ἀναστήσει σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.** 25 Ἦσαν δὲ παρ' ἡμῖν
ἑπτὰ ἀδελφοί. Καὶ ὁ πρῶτος γαμήσας ἐτελεύτησε, καὶ μὴ ἔχων
σπέρμα ἀφῆκε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. 26 Ὁμοί-

Πηγαίνετε λοιπὸν κατὰ μῆκος τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσους θὰ βρῆτε, καλέσετε στὸ γάμο". **10** Τότε οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι βγῆκαν στοὺς δρόμους, καὶ συγκέντρωσαν ὅλους, ὅσους βρῆκαν, καὶ δυστυχεῖς καὶ εὐτυχεῖς. Καὶ γέμισε ἡ αἴθουσα τοῦ γάμου ἀπὸ συνδαιτυμόνες. **11** Ὅταν δὲ μπῆκε ὁ βασιλεὺς γιὰ νὰ ἰδῆ τοὺς συνδαιτυμόνες, εἶδε ἐκεῖ ἕνα ἄνθρωπο, ποὺ δὲν ἦταν ντυμένος μὲ ἔνδυμα γάμου, **12** καὶ τοῦ λέγει: "Φίλε, πῶς μπῆκες ἐδῶ μὴ ἔχοντας ἔνδυμα γάμου;". Αὐτὸς δὲ ἔμεινεν ἄναυδος. **13** Τότε ὁ βασιλεὺς εἶπε στὰ πρόσωπα, ποὺ διακονοῦσαν (στὸ γάμο): "Δέστε του πόδια καὶ χέρια, καὶ σηκῶστε τον καὶ πετάξτε τον ἔξω στὸ βαθύτερο σκοτάδι". Ἐκεῖ θὰ κλαίῃ καὶ θὰ τρίζῃ τὰ δόντια (ἀπὸ τὸν πόνο).
14 Πολλοὶ δὲ εἶναι καλεσμένοι, ἀλλ' ὀλίγοι εἶναι ἐκλεκτοί».

«Τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ»

15 Τότε οἱ Φαρισαῖοι πῆγαν καὶ ἔκαναν σύσκεψι καὶ ἀποφάσισαν νὰ τὸν παγιδεύσουν μὲ λόγο (σὲ συζήτησι). **16** Καὶ τοῦ στέλνουν τοὺς μαθητάς τους μαζὶ μὲ τοὺς Ἡρῳδιανοὺς λέγοντας: «Διδάσκαλε, γνωρίζουμε, ὅτι λέγεις τὴν ἀλήθεια, καὶ διδάσκεις ἀληθινὰ τὸ δρόμο τοῦ Θεοῦ, καὶ δὲν φοβᾶσαι κανένα, διότι δὲν λαμβάνεις ὑπ' ὄψιν πρόσωπο ἀνθρώπων. **17** Πές μας λοιπόν, ποιά γνώμη ἔχεις; Ἐπιτρέπεται νὰ δίνωμε φόρο στὸν Καίσαρα ἢ ὄχι;». **18** Κατάλαβε δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρία τους καὶ εἶπε: «Γιατί μὲ πειράζετε, ὑποκριταί; **19** Δεῖξτε μου τὸ νόμισμα τοῦ φόρου». Τότε αὐτοὶ τοῦ ἔφεραν ἕνα δηνάριο. **20** Καὶ τοὺς λέγει: «Τίνος εἶναι αὐτὴ ἡ εἰκὼν καὶ ἡ ἐπιγραφή;». **21** Τοῦ λέγουν: «Τοῦ Καίσαρος». Τότε τοὺς λέγει: «Δῶστε λοιπὸν στὸν Καίσαρα ὅσα ὀφείλονται στὸν Καίσαρα, καὶ στὸ Θεὸ ὅσα ὀφείλονται στὸ Θεό».
22 Καὶ ὅταν ἄκουσαν, θαύμασαν, καὶ τὸν ἄφησαν καὶ ἔφυγαν.

Ὁ Ἰησοῦς ἀποστομώνει τοὺς ἀρνητὰς τῆς ἀναστάσεως

23 Ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἦλθαν σ' αὐτὸν Σαδδουκαῖοι, οἱ ὁποῖοι ἰσχυρίζονται, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀνάστασι, καὶ τὸν ρώτησαν **24** λέγοντας: «Διδάσκαλε, ὁ Μωυσῆς εἶπε: **Ἐὰν κάποιος πεθάνῃ ἄτεκνος, νὰ νυμφευθῇ ὁ ἀδελφός του τὴ γυναῖκα του καὶ νὰ δημιουργήσῃ παιδὶ γιὰ τὸν ἀδελφό του.** **25** Ἦταν δὲ σ' ἐμᾶς ἑπτὰ ἀδελφοί. Καὶ ὁ πρῶτος, ἀφοῦ ἦλθε σὲ γάμο, πέθανε, καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχε τεκνοποιήσει, ἄφησε τὴ γυναῖκα του στὸν ἀδελφό του. **26** Ὁμοίως καὶ ὁ δεύτε-

ως καὶ ὁ δεύτερος καὶ ὁ τρίτος, ἕως τῶν ἑπτά. 27 Ὕστερον δὲ
πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή. 28 Ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει τίνος
τῶν ἑπτὰ ἔσται γυνή; Πάντες γὰρ ἔσχον αὐτήν. 29 Ἀποκριθεὶς
δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Πλανᾶσθε μὴ εἰδότες τὰς Γραφὰς
μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ. 30 Ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει οὔτε γα-
μοῦσιν οὔτε ἐκγαμίζονται, ἀλλ᾽ ὡς ἄγγελοι Θεοῦ ἐν οὐρανῷ
εἰσι. 31 Περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν οὐκ ἀνέγνωτε τὸ
ῥηθὲν ὑμῖν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ λέγοντος, 32 **Ἐγώ εἰμι ὁ Θεὸς
Ἀβραὰμ καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ**; Οὐκ ἔστιν ὁ
Θεὸς Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων. 33 Καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι
ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ.

34 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες ὅτι ἐφίμωσε τοὺς Σαδδου-
καίους, συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό, 35 καὶ ἐπηρώτησεν εἷς ἐξ
αὐτῶν, νομικός, πειράζων αὐτὸν καὶ λέγων· 36 Διδάσκαλε,
ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ; 37 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη αὐτῷ·
**Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου καὶ ἐν
ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου.** 38 Αὕτη ἐστὶ πρώ-
τη καὶ μεγάλη ἐντολή. 39 Δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῇ· **Ἀγαπήσεις
τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.** 40 Ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντο-
λαῖς ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται κρέμανται.

41 Συνηγμένων δὲ τῶν Φαρισαίων ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ Ἰη-
σοῦς 42 λέγων· Τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ Χριστοῦ; Τίνος υἱός ἐστι;
Λέγουσιν αὐτῷ· Τοῦ Δαυΐδ. 43 Λέγει αὐτοῖς· Πῶς οὖν Δαυΐδ ἐν
Πνεύματι Κύριον αὐτὸν καλεῖ λέγων, 44 **Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυ-
ρίῳ μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑπο-
πόδιον τῶν ποδῶν σου**; 45 Εἰ οὖν Δαυΐδ καλεῖ αὐτὸν Κύριον,
πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστι; 46 Καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο αὐτῷ ἀποκριθῆναι
λόγον, οὐδὲ ἐτόλμησέ τις ἀπ᾽ ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐπερωτῆσαι
αὐτὸν οὐκέτι.

ρος καὶ ὁ τρίτος, ἕως τοῦ ἑβδόμου. **27** Ὕστερα δὲ ἀπ' ὅλους πέθανε καὶ ἡ γυναῖκα. **28** Κατὰ τὴν ἀνάστασι, λοιπόν, τίνος ἀπὸ τοὺς ἑπτὰ θὰ εἶναι γυναῖκα; Διότι ὅλοι τὴν εἶχαν». **29** Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκρίθηκε καὶ τοὺς εἶπε: «Πλανᾶσθε, διότι δὲν γνωρίζετε τὶς Γραφὲς καὶ τὴ δύναμι τοῦ Θεοῦ. **30** Κατὰ τὴν ἀνάστασι βεβαίως οὔτε οἱ ἄνδρες ἔρχονται σὲ γάμο, οὔτε οἱ γυναῖκες δίνονται σὲ γάμο, ἀλλ' εἶναι σὰν ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ στὸν οὐρανό. **31** Ὅσο δὲ γιὰ τὴν ἀνάστασι τῶν νεκρῶν, δὲν διαβάσατε τί σᾶς εἶπε ὁ Θεὸς μ' αὐτὸ τὸ λόγο του, **32** "**Ἐγὼ εἶμαι ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραὰμ καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσαὰκ καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰακώβ**"; Ὁ Θεὸς δὲν εἶναι Θεὸς νεκρῶν (ἐκμηδενισμένων, ἀνυπάρκτων), ἀλλὰ ζώντων (ὑπαρκτῶν καὶ συνειδητῶν ὄντων)». **33** Ὅταν δὲ ἄκουσαν τὰ πλήθη τοῦ λαοῦ, ἐκπλήσσονταν γιὰ τὴ διδασκαλία του.

Οἱ δύο μεγαλύτερες ἐντολές

34 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι, ὅταν ἄκουσαν, ὅτι ἀποστόμωσε τοὺς Σαδδουκαίους, μαζεύτηκαν μαζί, **35** καὶ ἕνας ἀπ' αὐτούς, νομοδιδάσκαλος, ρώτησε δοκιμάζοντας αὐτὸν καὶ λέγοντας: **36** «Διδάσκαλε, ποιά εἶναι ἡ μεγαλύτερη ἐντολὴ στὸ νόμο;». **37** Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε: «**Ν' ἀγαπᾷς τὸν Κύριο τὸ Θεό σου μ' ὅλη τὴν καρδιά σου καὶ μ' ὅλη τὴν ψυχή σου καὶ μ' ὅλο τὸ νοῦ σου.** **38** Αὐτὴ εἶναι ἡ πρώτη καὶ μεγαλύτερη ἐντολή. **39** Δεύτερη δέ, ὁμοία μὲ αὐτή, εἶναι: **Ν' ἀγαπᾷς τὸν πλησίον σου σὰν τὸν ἑαυτό σου.** **40** Σ' αὐτὲς τὶς δύο ἐντολὲς στηρίζονται ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆτες (ἡ διδασκαλία τῶν προφητῶν)».

Ὁ Μεσσίας ἀπόγονος, ἀλλὰ καὶ Κύριος τοῦ Δαβίδ!

41 Ὅταν δὲ οἱ Φαρισαῖοι ἦταν συγκεντρωμένοι, ὁ Ἰησοῦς τοὺς ρώτησε **42** λέγοντας: «Τί νομίζετε γιὰ τὸ Μεσσία; Τίνος εἶναι ἀπόγονος;». Τοῦ λέγουν: «Τοῦ Δαβίδ». **43** Τοὺς λέγει: «Ἀλλὰ πῶς ὁ Δαβὶδ μὲ τὴν ἔμπνευσι τοῦ Πνεύματος τὸν ὀνομάζει Κύριο, ὅταν λέγῃ, **44** "**Εἶπεν ὁ Κύριος στὸν Κύριό μου, κάθησε στὰ δεξιά μου ἕως ὅτου κάνω τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιο τῶν ποδιῶν σου**"; **45** Ἀφοῦ λοιπὸν ὁ Δαβὶδ τὸν ὀνομάζει Κύριο, πῶς εἶναι ἀπόγονός του;». **46** Καὶ κανεὶς δὲν μποροῦσε νὰ τοῦ ἀπαντήσῃ λέξι, οὔτε τόλμησε κανεὶς ἀπ' ἐκείνη τὴν ἡμέρα νὰ τοῦ ὑποβάλῃ πλέον ἐρώτησι.

23 Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε τοῖς ὄχλοις καὶ τοῖς μαθηταῖς
αὐτοῦ 2 λέγων· Ἐπὶ τῆς Μωσέως καθέδρας ἐκάθισαν οἱ
γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι. 3 Πάντα οὖν ὅσα ἐὰν εἴπωσιν
ὑμῖν τηρεῖν, τηρεῖτε καὶ ποιεῖτε, κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ
ποιεῖτε· λέγουσι γάρ, καὶ οὐ ποιοῦσι. 4 Δεσμεύουσι γὰρ φορτία
βαρέα καὶ δυσβάστακτα καὶ ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῶν
ἀνθρώπων, τῷ δὲ δακτύλῳ αὐτῶν οὐ θέλουσι κινῆσαι αὐτά.
5 Πάντα δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν ποιοῦσι πρὸς τὸ θεαθῆναι τοῖς
ἀνθρώποις. Πλατύνουσι γὰρ τὰ φυλακτήρια αὐτῶν καὶ μεγα-
λύνουσι τὰ κράσπεδα τῶν ἱματίων αὐτῶν, 6 φιλοῦσι δὲ τὴν
πρωτοκλισίαν ἐν τοῖς δείπνοις καὶ τὰς πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς
συναγωγαῖς 7 καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ κα-
λεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ῥαββί, ῥαββί. 8 Ὑμεῖς δὲ μὴ
κληθῆτε ῥαββί· εἷς γάρ ἐστιν ὑμῶν ὁ διδάσκαλος, ὁ Χρι-
στός· πάντες δὲ ὑμεῖς ἀδελφοί ἐστε. 9 Καὶ πατέρα μὴ καλέση-
τε ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς· εἷς γάρ ἐστιν ὁ πατὴρ ὑμῶν, ὁ ἐν τοῖς
οὐρανοῖς. 10 Μηδὲ κληθῆτε καθηγηταί· εἷς γὰρ ὑμῶν ἐστιν ὁ
καθηγητής, ὁ Χριστός. 11 Ὁ δὲ μείζων ὑμῶν ἔσται ὑμῶν διά-
κονος. 12 Ὅστις δὲ ὑψώσει ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, καὶ ὅστις
ταπεινώσει ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.

13 Οὐαὶ δὲ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι
κατεσθίετε τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν καὶ προφάσει μακρὰ προσ-
ευχόμενοι· διὰ τοῦτο λήψεσθε περισσότερον κρίμα.
14 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι
κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων·
ὑμεῖς γὰρ οὐκ εἰσέρχεσθε, οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους ἀφίετε
εἰσελθεῖν.
15 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι πε-
ριάγετε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν ποιῆσαι ἕνα προσήλυτον,
καὶ ὅταν γένηται, ποιεῖτε αὐτὸν υἱὸν γεέννης διπλότερον ὑμῶν.
16 Οὐαὶ ὑμῖν, ὁδηγοὶ τυφλοί, οἱ λέγοντες· Ὃς ἂν ὀμόσῃ ἐν
τῷ ναῷ, οὐδέν ἐστιν, ὃς δ᾽ ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ χρυσῷ τοῦ ναοῦ,

Οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι παραδείγματα πρὸς ἀποφυγήν

23 Τότε ὁ Ἰησοῦς μίλησε στὰ πλήθη τοῦ λαοῦ καὶ στοὺς μαθητάς
του **2** λέγοντας: «Πάνω στὴ διδασκαλικὴ ἕδρα τοῦ Μωυσῆ κά-
θησαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι. **3** Ὅλα δέ, ὅσα θὰ σᾶς ποῦν νὰ
τηρῆτε, νὰ τηρῆτε καὶ νὰ πράττετε, ἀλλὰ κατὰ τὰ ἔργα τους νὰ μὴ
πράττετε. Διότι λέγουν καὶ δὲν πράττουν. **4** Διότι δένουν βαρειὰ καὶ
δυσβάστακτα φορτία καὶ τὰ φορτώνουν στοὺς ὤμους τῶν ἀνθρώπων,
ἀλλ' οἱ ἴδιοι δὲν θέλουν οὔτε μὲ τὸ δάκτυλό τους νὰ τὰ κινήσουν.
5 Ὅλα δὲ τὰ ἔργα τους κάνουν γιὰ νὰ τοὺς δοῦν οἱ ἄνθρωποι. Κά-
νουν δὲ πλατειὰ τὰ φυλακτά τους, καὶ μεγάλα τὰ ἄκρα τῶν ἐνδυμάτων
τους, **6** καὶ ἀγαποῦν τὴν πρώτη θέσι στὰ γεύματα, καὶ τὰ πρῶτα κα-
θίσματα στὶς συναγωγές, **7** καὶ τοὺς εὐλαβεῖς χαιρετισμοὺς στὶς ἀγορές,
καὶ νὰ προσφωνοῦνται ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους διδάσκαλε, διδά-
σκαλε. **8** Ἀλλὰ σεῖς νὰ μὴ δεχθῆτε τὴν προσφώνησι διδάσκαλε.
Διότι ἕνας εἶναι ὁ διδάσκαλός σας, ὁ Χριστός. Ὅλοι δὲ σεῖς εἶσθε ἀδελ-
φοί. **9** Καὶ πατέρα σας νὰ μὴν ὀνομάσετε στὴ γῆ. Διότι ἕνας εἶναι ὁ
πατέρας σας, αὐτὸς ποὺ εἶναι στοὺς οὐρανούς. **10** Οὔτε ἡγήτορες νὰ
ὀνομασθῆτε. Διότι ἕνας εἶναι ὁ ἰδικός σας ἡγήτωρ, ὁ Χριστός.
11 Ὁ δὲ ἀνώτερος ἀπὸ σᾶς νὰ εἶναι ὑπηρέτης σας. **12** Ἐκεῖνος δέ, ποὺ
θὰ ὑψώσῃ τὸν ἑαυτό του, θὰ ταπεινωθῇ, καὶ ἐκεῖνος, ποὺ θὰ ταπεινώσῃ
τὸν ἑαυτό του, θὰ ὑψωθῇ».

Ταλανισμὸς τῶν γραμματέων καὶ τῶν Φαρισαίων

13 «Ἀλλοίμονο δὲ σὲ σᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, διό-
τι κατατρώγετε τὶς περιουσίες τῶν χηρῶν, καὶ ὑποκριτικὰ κάνετε με-
γάλες προσευχές. Γι' αὐτὸ θὰ τιμωρηθῆτε περισσότερο.
14 Ἀλλοίμονο σὲ σᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, διότι
κλείνετε τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μπροστὰ στοὺς ἀνθρώπους. Σεῖς βε-
βαίως δὲν μπαίνετε, ἀλλ' οὔτε ἐκείνους, ποὺ θέλουν νὰ μποῦν, ἀφήνετε
νὰ μποῦν.
15 Ἀλλοίμονο σὲ σᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, διότι
περιέρχεσθε τὴ θάλασσα καὶ τὴν ξηρά, γιὰ νὰ κάνετε ἕνα προσήλυτο,
καὶ ὅταν γίνῃ, τὸν κάνετε παιδὶ τῆς γεέννης (τῆς Κολάσεως), δύο φορὲς
χειρότερο ἀπὸ σᾶς.
16 Ἀλλοίμονο σὲ σᾶς, ὁδηγοὶ τυφλοί, οἱ ὁποῖοι λέγετε: "Ἐὰν κα-
νεὶς ὁρκισθῇ στὸ ναό, αὐτὸ δὲν εἶναι τίποτε· ἀλλ' ἐὰν ὁρκισθῇ στὸ χρυ-
σάφι τοῦ ναοῦ, αὐτὸς ὀφείλει (νὰ τηρήσῃ τὸν ὅρκο του)". **17** Μωροὶ
καὶ τυφλοί! Τί εἶναι βεβαίως ἀνώτερο, τὸ χρυσάφι ἢ ὁ ναός, ποὺ ἁγιά-

ὀφείλει. 17 Μωροὶ καὶ τυφλοί! Τίς γὰρ μείζων ἐστίν, ὁ χρυσὸς
ἢ ὁ ναὸς ὁ ἁγιάζων τὸν χρυσόν; 18 Καὶ ὃς ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ θυ-
σιαστηρίῳ, οὐδέν ἐστιν, ὃς δ' ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ δώρῳ τῷ ἐπάνω
αὐτοῦ, ὀφείλει. 19 Μωροὶ καὶ τυφλοί! Τί γὰρ μεῖζον, τὸ δῶρον
ἢ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἁγιάζον τὸ δῶρον; 20 Ὁ οὖν ὀμόσας ἐν τῷ
θυσιαστηρίῳ ὀμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐπάνω αὐτοῦ.
21 Καὶ ὁ ὀμόσας ἐν τῷ ναῷ ὀμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κατοική-
σαντι αὐτόν. 22 Καὶ ὁ ὀμόσας ἐν τῷ οὐρανῷ ὀμνύει ἐν τῷ
θρόνῳ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐν τῷ καθημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ.

23 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι
ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ ἄνηθον καὶ τὸ κύμινον, καὶ
ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, τὴν κρίσιν καὶ τὸν ἔλεον καὶ
τὴν πίστιν· ταῦτα δὲ ἔδει ποιῆσαι κἀκεῖνα μὴ ἀφιέναι.
24 Ὁδηγοὶ τυφλοί, οἱ διυλίζοντες τὸν κώνωπα, τὴν δὲ κάμηλον
καταπίνοντες!

25 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι κα-
θαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος, ἔσωθεν δὲ
γέμουσιν ἐξ ἁρπαγῆς καὶ ἀδικίας. 26 Φαρισαῖε τυφλέ! Καθά-
ρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος, ἵνα γέ-
νηται καὶ τὸ ἐκτὸς αὐτῶν καθαρόν.

27 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι πα-
ρομοιάζετε τάφοις κεκονιαμένοις, οἵτινες ἔξωθεν μὲν φαίνονται
ὡραῖοι, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ὀστέων νεκρῶν καὶ πάσης ἀκα-
θαρσίας. 28 Οὕτω καὶ ὑμεῖς ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε τοῖς ἀνθρώ-
ποις δίκαιοι, ἔσωθεν δὲ μεστοί ἐστε ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας.

29 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι
οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν καὶ κοσμεῖτε τὰ μνη-
μεῖα τῶν δικαίων, 30 καὶ λέγετε· Εἰ ἦμεν ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν
πατέρων ἡμῶν, οὐκ ἂν ἦμεν κοινωνοὶ αὐτῶν ἐν τῷ αἵματι τῶν
προφητῶν. 31 Ὥστε μαρτυρεῖτε ἑαυτοῖς ὅτι υἱοί ἐστε τῶν φο-
νευσάντων τοὺς προφήτας. 32 Καὶ ὑμεῖς πληρώσατε τὸ μέτρον
τῶν πατέρων ὑμῶν.

ζει τὸ χρυσάφι; **18** Ἐπίσης λέγετε: "Ἐὰν κανεὶς ὁρκισθῇ στὸ θυσια-
στήριο, αὐτὸ δὲν εἶναι τίποτε· ἀλλ' ἐὰν κανεὶς ὁρκισθῇ στὸ δῶρο, ποὺ
εἶναι πάνω σ' αὐτό, αὐτὸς ὀφείλει (νὰ τηρήσῃ τὸν ὅρκο του)".
19 Μωροὶ καὶ τυφλοί! Τί εἶναι βεβαίως ἀνώτερο, τὸ δῶρο ἢ τὸ θυσια-
στήριο, ποὺ ἁγιάζει τὸ δῶρο; **20** Ἐκεῖνος δέ, ποὺ θὰ ὁρκισθῇ στὸ θυ-
σιαστήριο, ὁρκίζεται σ' αὐτό, ἀλλὰ καὶ σὲ ὅλα, ὅσα βρίσκονται πάνω σ'
αὐτό. **21** Ἐπίσης ἐκεῖνος, ποὺ θὰ ὁρκισθῇ στὸ ναό, ὁρκίζεται σ' αὐτόν,
ἀλλὰ καὶ σ' ἐκεῖνον (τὸ Θεό), ποὺ κατῴκησε σ' αὐτόν. **22** Καὶ ἐκεῖνος,
ποὺ θὰ ὁρκισθῇ στὸν οὐρανό, ὁρκίζεται στὸ θρόνο τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ
σ' ἐκεῖνον (τὸ Θεό), ποὺ κάθεται πάνω σ' αὐτόν.

23 Ἀλλοίμονο σὲ σᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, διότι
δίνετε (στὸ ναὸ) τὸ ἕνα δέκατο ἀπὸ τὸν δυόσμο καὶ τὸ ἄνηθο καὶ τὸ
κύμινο, ἀλλ' ἀφήσατε τὰ σπουδαιότερα τοῦ νόμου, τὴν εὐσπλαγχνία καὶ
τὸ ἔλεος καὶ τὴ φιλανθρωπία. Καὶ αὐτὰ ἔπρεπε νὰ κάνετε, ἀλλὰ καὶ
ἐκεῖνα νὰ μὴν ἀφήνετε. **24** Ὁδηγοὶ τυφλοί, ποὺ στραγγίζετε τὸ κου-
νούπι (ἀπὸ τὸ κρασί), ἀλλὰ καταπίνετε τὴν καμήλα!

25 Ἀλλοίμονο σὲ σᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, διότι
καθαρίζετε τὸ ποτήρι καὶ τὸ πιάτο ὡς περιέχον, πρᾶγμα ἐξωτερικό, ἐνῷ
ἐσωτερικά, ὡς περιεχόμενο, εἶναι γεμᾶτα ἀπὸ ἁρπαγὴ καὶ κακό (Τὸ
ἐσωτερικὸ τοῦ ποτηριοῦ καὶ τοῦ πιάτου σημαίνει τὴν ψυχὴ τῶν ὑπο-
κριτῶν, ποὺ ἦταν γεμάτη ἀπὸ ἁρπακτικὴ διάθεσι καὶ κακὸ γενικῶς).
26 Φαρισαῖε τυφλέ! Καθάρισε πρῶτα τὸ ποτήρι καὶ τὸ πιάτο ἐσωτερι-
κά, ὡς περιεχόμενο, γιὰ νὰ γίνουν καὶ ἐξωτερικά, ὡς περιέχον, καθαρά.

27 Ἀλλοίμονο σὲ σᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, διότι
ὁμοιάζετε μὲ ἀσβεστωμένους τάφους, οἱ ὁποῖοι ἐξωτερικὰ μὲν φαίνονται
ὡραῖοι, ἀλλ' ἐσωτερικὰ εἶναι γεμᾶτοι ἀπὸ κόκκαλα νεκρῶν καὶ κάθε
ἀκαθαρσία. **28** Ἔτσι καὶ σεῖς ἐξωτερικὰ μὲν φαίνεσθε στοὺς ἀνθρώπους
εὐσεβεῖς, ἀλλ' ἐσωτερικὰ εἶσθε γεμᾶτοι ἀπὸ ὑποκρισία καὶ ἀνομία.

29 Ἀλλοίμονο σὲ σᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, διότι
κτίζετε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν, καὶ κοσμεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν
ἁγίων, **30** καὶ λέγετε: "Ἐὰν ζούσαμε στὶς ἡμέρες τῶν πατέρων μας,
δὲν θὰ ἤμεθα συνεργοί τους στὸ φόνο τῶν προφητῶν". **31** Ὥστε οἱ ἴδι-
οι μαρτυρεῖτε, ὅτι εἶσθε παιδιὰ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι σκότωσαν τοὺς
προφῆτες. **32** Λοιπόν, σεῖς συμπληρῶστε τὸ μέτρο (τῆς ἐγκληματικότη-
τος) τῶν πατέρων σας.

33 Ὄφεις, γεννήματα ἐχιδνῶν! Πῶς φύγητε ἀπὸ τῆς κρίσε-
ως τῆς γεέννης; 34 Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς ὑμᾶς
προφήτας καὶ σοφοὺς καὶ γραμματεῖς, καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτε-
νεῖτε καὶ σταυρώσετε, καὶ ἐξ αὐτῶν μαστιγώσετε ἐν ταῖς συν-
αγωγαῖς ὑμῶν καὶ διώξετε ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν, 35 ὅπως ἔλθῃ
ἐφ' ὑμᾶς πᾶν αἷμα δίκαιον ἐκχυνόμενον ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ
αἵματος Ἄβελ τοῦ δικαίου ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου υἱοῦ Βα-
ραχίου, ὃν ἐφονεύσατε μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου.
36 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἥξει ταῦτα πάντα ἐπὶ τὴν γενεὰν ταύ-
την.

37 Ἱερουσαλήμ, Ἱερουσαλήμ, ἡ ἀποκτέννουσα τοὺς προφή-
τας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν! Ποσά-
κις ἠθέλησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου ὃν τρόπον ἐπισυνά-
γει ὄρνις τὰ νοσσία ἑαυτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθελή-
σατε. 38 Ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος. 39 Λέγω γὰρ
ὑμῖν, οὐ μή με ἴδητε ἀπ' ἄρτι ἕως ἂν εἴπητε, **Εὐλογημένος ὁ
ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.**

24 Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐπορεύετο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ· καὶ
προσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπιδεῖξαι αὐτῷ τὰς οἰκο-
δομὰς τοῦ ἱεροῦ. 2 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ βλέπετε
ταῦτα πάντα; Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀφεθῇ ὧδε λίθος ἐπὶ λί-
θον, ὃς οὐ καταλυθήσεται.

3 Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ Ὄρους τῶν Ἐλαιῶν
προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ κατ' ἰδίαν λέγοντες· Εἰπὲ ἡμῖν
πότε ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας καὶ
τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος; 4 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν
αὐτοῖς· Βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ. 5 Πολλοὶ γὰρ ἐλεύσον-
ται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες, Ἐγώ εἰμι ὁ Χριστός, καὶ πολ-
λοὺς πλανήσουσι. 6 Μελλήσετε δὲ ἀκούειν πολέμους καὶ
ἀκοὰς πολέμων· ὁρᾶτε μὴ θροεῖσθε· δεῖ γὰρ πάντα γενέσθαι,

33 Φίδια, τέκνα γεννημένα ἀπὸ ὀχιές! Πῶς θ' ἀποφύγετε τὴν τιμωρία τῆς γεέννης (τῆς Κολάσεως); **34** Γι' αὐτό, ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω σ' ἐσᾶς προφῆτες καὶ σοφοὺς καὶ γραμματεῖς (τοὺς ἀποστόλους καὶ λοιποὺς ἀπεσταλμένους), ἀλλ' ἀπ' αὐτοὺς ἄλλους θὰ φονεύσετε καὶ θὰ σταυρώσετε, ἐπίσης ἀπ' αὐτοὺς ἄλλους θὰ μαστιγώσετε στὶς συναγωγές σας καὶ θὰ καταδιώξετε ἀπὸ πόλι σὲ πόλι, **35** γιὰ νὰ πέσουν ἐπάνω σας οἱ τιμωρίες γιὰ κάθε αἷμα ἀθῷο, ποὺ χύνεται στὴ γῆ, ἀπὸ τὸ αἷμα τοῦ εὐσεβοῦς Ἄβελ μέχρι τὸ αἷμα τοῦ Ζαχαρίου τοῦ υἱοῦ τοῦ Βαραχίου, ποὺ φονεύσατε μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου. **36** Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι θὰ ἔλθουν σ' αὐτὸ τὸ γένος (τὸ Ἑβραϊκὸ) οἱ τιμωρίες γιὰ ὅλα αὐτὰ τὰ ἐγκλήματα».

Περιπαθὴς ἀποστροφὴ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τὴν Ἱερουσαλήμ

37 «Ἱερουσαλήμ, Ἱερουσαλήμ, ποὺ φονεύεις τοὺς προφῆτες καὶ λιθοβολεῖς τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς ἐσένα! Πόσες φορὲς θέλησα νὰ μαζέψω τὰ παιδιά σου, ὅπως ἡ ὄρνιθα μαζεύει τὰ πουλιά της κάτω ἀπὸ τὶς φτεροῦγες, ἀλλὰ δὲν θελήσατε. **38** Ἰδού, γιὰ λύπη σας ἀφήνεται τὸ ἔθνος σας ἔρημο (ἀπροστάτευτο). **39** Καὶ σᾶς βεβαιώνω, δὲν θὰ μὲ ἰδῆτε (στὴν πρόνοιά μου) ἀπὸ τώρα ἕως ὅτου (μετανοήσετε καὶ) εἰπῆτε, **Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐκ μέρους τοῦ Κυρίου**».

Πρόρρησι τῆς καταστροφῆς τοῦ ναοῦ

24 Ξεκίνησε δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔφευγε ἀπὸ τὸ ναό. Τότε πλησίασαν οἱ μαθηταί του γιὰ νὰ τοῦ δείξουν τὰ κτίρια τοῦ ναοῦ. **2** Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε: «Δὲν βλέπετε ὅλα αὐτά; Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, δὲν θὰ μείνῃ ἐδῶ λιθάρι πάνω σὲ λιθάρι, ἀλλὰ θὰ γκρεμισθῇ».

Πρόρρησι γεγονότων πρὸ τοῦ τέλους τοῦ κόσμου

3 Καὶ ὅταν αὐτὸς καθόταν στὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, τὸν πλησίασαν οἱ μαθηταὶ ἰδιαιτέρως καὶ εἶπαν: «Πές μας, πότε θὰ συμβοῦν αὐτά, καὶ ποιό θὰ εἶναι τὸ σημεῖο τῆς παρουσίας σου καὶ τοῦ τέλους τοῦ κόσμου;». **4** Ἀποκρίθηκε δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὺς εἶπε: «Προσέχετε νὰ μὴ σᾶς πλανήσῃ κανείς. **5** Διότι πολλοὶ θὰ ἔλθουν διεκδικώντας τὴν ἰδιότητά μου (ὡς Μεσσία) καὶ θὰ λέγουν, "Ἐγὼ εἶμαι ὁ Χριστός (ὁ Μεσσίας)", καὶ πολλοὺς θὰ πλανήσουν. **6** Μέλλετε δὲ ν' ἀκούετε πολέμους καὶ φῆμες γιὰ πολέμους. Προσέχετε νὰ μὴ ταράσσεσθε, διότι πρόκει-

ἀλλ᾽ οὔπω ἐστὶ τὸ τέλος. 7 Ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος
καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ λοιμοὶ καὶ
σεισμοὶ κατὰ τόπους. 8 Πάντα δὲ ταῦτα ἀρχὴ ὠδίνων.

9 Τότε παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς θλῖψιν καὶ ἀποκτενοῦσιν
ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν διὰ τὸ
ὄνομά μου. 10 Καὶ τότε σκανδαλισθήσονται πολλοὶ καὶ ἀλλή-
λους παραδώσουσι καὶ μισήσουσιν ἀλλήλους. 11 Καὶ πολλοὶ
ψευδοπροφῆται ἐγερθήσονται καὶ πλανήσουσι πολλούς.
12 Καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν ψυγήσεται ἡ ἀγάπη
τῶν πολλῶν. 13 Ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται.
14 Καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας ἐν
ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ εἰς μαρτύριον πᾶσι τοῖς ἔθνεσι, καὶ τότε ἥξει
τὸ τέλος.

15 Ὅταν οὖν ἴδητε **τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως** τὸ ῥηθὲν διὰ
Δανιὴλ τοῦ προφήτου ἑστὼς ἐν τόπῳ ἁγίῳ –ὁ ἀναγινώσκων
νοείτω– 16 τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν ἐπὶ τὰ ὄρη,
17 ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβαινέτω ἆραι τὰ ἐκ τῆς οἰκίας
αὐτοῦ, 18 καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ μὴ ἐπιστρεψάτω ὀπίσω ἆραι τὰ
ἱμάτια αὐτοῦ. 19 Οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θη-
λαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. 20 Προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ
γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος μηδὲ Σαββάτῳ. 21 Ἔσται γὰρ
τότε θλῖψις μεγάλη, οἵα οὐ γέγονεν ἀπ᾽ ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ
νῦν οὐδ᾽ οὐ μὴ γένηται. 22 Καὶ εἰ μὴ ἐκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι
ἐκεῖναι, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σάρξ· διὰ δὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς κολο-
βωθήσονται αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι.

23 Τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ, ἰδοὺ ὧδε ὁ Χριστός, ἢ ὧδε, μὴ πι-
στεύσητε. 24 Ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδο-
προφῆται καὶ δώσουσι σημεῖα μεγάλα καὶ τέρατα, ὥστε
πλανῆσαι, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκλεκτούς. 25 Ἰδοὺ προείρηκα
ὑμῖν. 26 Ἐὰν οὖν εἴπωσιν ὑμῖν, ἰδοὺ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐστί, μὴ ἐξέλ-

ται ὅλα νὰ γίνουν, ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀκόμη τὸ τέλος. **7** Θὰ ξεσηκωθῇ δὲ
ἔθνος ἐναντίον ἔθνους καὶ βασίλειον ἐναντίον βασιλείου, καὶ θὰ ἔλθουν
πεῖνες καὶ ἐπιδημίες καὶ σεισμοὶ σὲ διαφόρους τόπους. **8** Ὅλα δὲ αὐτὰ
θὰ εἶναι ἀρχὴ δεινῶν καὶ πόνων.

9 Τότε θὰ σᾶς παραδώσουν γιὰ νὰ βασανισθῆτε, καὶ θὰ σᾶς θανατώ-
σουν, καὶ θὰ μισῆσθε ἀπ' ὅλα τὰ ἔθνη ἐξ αἰτίας μου. **10** Καὶ τότε θὰ
κλονισθοῦν καὶ θ' ἀποστατήσουν ἀπὸ τὴν πίστι πολλοί, καὶ θὰ καταδώ-
σουν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο, καὶ θὰ μισήσουν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. **11** Καὶ πολ-
λοὶ ψευδοπροφῆτες (ψευδοδιδάσκαλοι) θὰ ἐμφανισθοῦν, καὶ πολλοὺς θὰ
πλανήσουν. **12** Καὶ ἐπειδὴ θὰ πληθυνθῇ ἡ ἀνομία, θὰ ψυχρανθῇ ἡ ἀγά-
πη τῶν πολλῶν. **13** Ὅποιος δὲ ὑπομείνῃ μέχρι τέλος, αὐτὸς θὰ σωθῇ.
14 Καὶ θὰ κηρυχθῇ αὐτὸ τὸ εὐαγγέλιο τῆς βασιλείας (τοῦ Θεοῦ) σ'
ὅλη τὴν οἰκουμένη, γιὰ νὰ εἶναι μαρτυρία γιὰ ὅλα τὰ ἔθνη, καὶ τότε θὰ
ἔλθῃ τὸ τέλος».

Πρόρρησι τῆς καταστροφῆς τῆς Ἱερουσαλήμ

15 «Ὅταν δὲ ἰδῆτε **τὸ σιχαμερὸ καὶ μισητὸ φαινόμενο, ποὺ προ-
καλεῖ ἐρήμωσι,** γιὰ τὸ ὁποῖο μίλησε ὁ προφήτης Δανιήλ, νὰ εἶναι σὲ
τόπο ἅγιο, – ὅποιος διαβάζει ἂς ἐννοήσῃ –, **16** τότε, ὅσοι θὰ εἶναι στὴν
Ἰουδαία, ἂς φεύγουν στὰ ὄρη, **17** ὅποιος θὰ εἶναι στὴν ταράτσα, ἂς μὴ
κατεβῇ γιὰ νὰ πάρῃ τὰ πράγματα ἀπὸ τὸ σπίτι του, **18** καὶ ὅποιος θὰ
εἶναι στὸν ἀγρό, ἂς μὴ γυρίσῃ πίσω γιὰ νὰ πάρῃ τὰ ἐνδύματά του.
19 Ἀλλοίμονο δὲ στὶς γυναῖκες, ποὺ θὰ ἐγκυμονοῦν καὶ θὰ θηλάζουν
ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες. **20** Γι' αὐτὸ νὰ προσεύχεσθε, νὰ μὴ συμβῇ ἡ δοκι-
μασία, ποὺ θὰ σᾶς ἀναγκάσῃ σὲ φυγή, τὸ χειμῶνα ἢ Σάββατο.
21 Θὰ εἶναι δὲ τότε θλῖψι μεγάλη, τέτοια ποὺ δὲν ἔγινε ἀπ' τὴν ἀρχὴ
τοῦ κόσμου ἕως τώρα, οὔτε θὰ γίνῃ. **22** Καὶ ἂν δὲν λιγόστευαν οἱ ἡμέ-
ρες ἐκεῖνες, δὲν θὰ σῳζόταν κανεὶς ἄνθρωπος. Ἀλλὰ γιὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς
θὰ λιγοστεύσουν οἱ ἡμέρες ἐκεῖνες».

Πρόρρησι γιὰ τὴν ἐμφάνισι ψευδοχρίστων καὶ ψευδοπροφητῶν

23 «Τότε, ἐὰν κανεὶς σᾶς πῇ, "Νά, ἐδῶ εἶναι ὁ Χριστὸς (ὁ Μεσ-
σίας)" ἢ "ἐκεῖ", νὰ μὴ πιστεύσετε. **24** Διότι θὰ ἐμφανισθοῦν ψευδό-
χριστοι (ψευδομεσσίες) καὶ ψευδοπροφῆτες (ψευδοδιδάσκαλοι), καὶ θὰ
κάνουν μεγάλα καὶ καταπληκτικὰ θαύματα, ὥστε νὰ πλανήσουν, ἂν θὰ
εἶναι δυνατό, καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐκλεκτούς. **25** Ἰδού, σᾶς τὰ προεῖπα.
26 Ἐὰν λοιπὸν σᾶς ποῦν, "Νά, εἶναι στὴν ἔρημο (ὁ Μεσσίας)", νὰ μὴ

θητε, ἰδοὺ ἐν τοῖς ταμείοις, μὴ πιστεύσητε. 27 Ὥσπερ γὰρ ἡ
ἀστραπὴ ἐξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ φαίνεται ἕως δυσμῶν,
οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. 28 Ὅπου
γὰρ ἐὰν ᾖ τὸ πτῶμα, ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ ἀετοί.

29 Εὐθέως δὲ μετὰ τὴν θλῖψιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ὁ ἥλιος
σκοτισθήσεται καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ
ἀστέρες πεσοῦνται ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καὶ αἱ δυνάμεις τῶν
οὐρανῶν σαλευθήσονται. 30 Καὶ τότε φανήσεται τὸ σημεῖον
τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ τότε κόψονται πᾶσαι
αἱ φυλαὶ τῆς γῆς καὶ ὄψονται τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμε-
νον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης
πολλῆς. 31 Καὶ ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ σάλπιγ-
γος φωνῆς μεγάλης, καὶ ἐπισυνάξουσι τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ
ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ' ἄκρων οὐρανῶν ἕως ἄκρων
αὐτῶν.

32 Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολήν. Ὅταν ἤδη ὁ
κλάδος αὐτῆς γένηται ἁπαλὸς καὶ τὰ φύλλα ἐκφύῃ, γινώσκετε
ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος. 33 Οὕτω καὶ ὑμεῖς ὅταν ἴδητε ταῦτα πάντα,
γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν, ἐπὶ θύραις. 34 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ
μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη ἕως ἂν πάντα ταῦτα γένηται.
35 Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ
παρέλθωσι.

36 Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ
ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν, εἰ μὴ ὁ Πατήρ μου μόνος.
37 Ὥσπερ δὲ αἱ ἡμέραι τοῦ Νῶε, οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρου-
σία τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. 38 Ὥσπερ γὰρ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέ-
ραις ταῖς πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ τρώγοντες καὶ πίνοντες, γα-
μοῦντες καὶ ἐκγαμίζοντες, ἄχρι ἧς ἡμέρας εἰσῆλθε Νῶε εἰς τὴν
κιβωτόν, 39 καὶ οὐκ ἔγνωσαν ἕως ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ
ἦρεν ἅπαντας, οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ
ἀνθρώπου. 40 Τότε δύο ἔσονται ἐν τῷ ἀγρῷ, ὁ εἷς παραλαμβά-

βγῆτε (στὴν ἔρημο). "Νά, εἶναι στὰ ἰδιαίτερα δωμάτια", νὰ μὴ πι-
στεύσετε. **27** Διότι, ὅπως ἡ ἀστραπὴ βγαίνει ἀπ' τὴν ἀνατολὴ καὶ φαί-
νεται ὣς τὴ δύσι, ἔτσι θὰ εἶναι καὶ ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.
28 Ὅπου δὲ θὰ εἶναι τὸ πτῶμα, ἐκεῖ θὰ μαζευθοῦν τὰ ὄρνεα».

Πρόρρησι περὶ συντελείας τοῦ κόσμου καὶ δευτέρας παρουσίας

29 «Μετὰ δὲ τὴ θλῖψι τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, ἀμέσως ὁ ἥλιος θὰ σκο-
τισθῇ καὶ ἡ σελήνη θὰ παύσῃ νὰ φέγγῃ, καὶ τὰ ἄστρα θὰ πέσουν ἀπ'
τὸν οὐρανὸ καὶ τὰ συστήματα τῶν ἄστρων τοῦ οὐρανοῦ θὰ καταρρεύ-
σουν. **30** Καὶ τότε θὰ φανῇ στὸν οὐρανὸ τὸ σημεῖο τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώ-
που, καὶ τότε θὰ θρηνήσουν ὅλες οἱ φυλὲς τῆς γῆς, καὶ θὰ ἰδοῦν τὸν
Υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου νὰ ἔρχεται πάνω στὰ σύννεφα τοῦ οὐρανοῦ μὲ δύνα-
μι καὶ δόξα πολλή. **31** Καὶ θ' ἀποστείλῃ τοὺς ἀγγέλους του μὲ σάλ-
πιγγα, ποὺ θὰ σαλπίζῃ δυνατά, καὶ θὰ συνάξουν τοὺς ἐκλεκτούς του
ἀπὸ τὰ τέσσερα σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος, ἀπὸ τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης».

Τὸ παραβολικὸ μάθημα ἀπὸ τὴ συκιά

32 «Ἀπὸ δὲ τὴ συκιὰ διδαχθῆτε παραβολικά. Ὅταν πλέον ὁ κλάδος
της γίνῃ ἁπαλὸς καὶ βγάζῃ τὰ φύλλα, γνωρίζετε, ὅτι τὸ θέρος εἶναι
πλησίον. **33** Ἔτσι ἐπίσης σεῖς, ὅταν δῆτε ὅλα αὐτά (τὰ σημεῖα), νὰ ξέ-
ρετε, ὅτι κοντὰ εἶναι (τὸ τέλος), στὴν πόρτα. **34** Ἀληθινὰ σᾶς λέγω,
δὲν θὰ παρέλθῃ αὐτὸ τὸ γένος (τὸ ἀνθρώπινο γένος), ἕως ὅτου γίνουν
ὅλα αὐτά (ὅσα προεῖπα). **35** Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ θὰ παρέλθουν, ἀλλὰ
οἱ λόγοι μου δὲν θὰ παρέλθουν (ὁπωσδήποτε θὰ ἐκπληρωθοῦν)».

Ἄγνωστος ὁ χρόνος τῆς δευτέρας παρουσίας
Αἰφνίδιος ὁ ἐρχομὸς τοῦ Κυρίου. Ἀνάγκη ἐγρηγόρσεως

36 «Γιὰ τὴν ἡμέρα δὲ ἐκείνη καὶ ὥρα (συγκεκριμένως καὶ ἀκριβῶς)
κανεὶς δὲν γνωρίζει, οὔτε οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν, παρὰ ὁ Πατέρας
μου μόνος.

37 Ὅπως δὲ ἦταν οἱ ἡμέρες τοῦ Νῶε, ἔτσι θὰ εἶναι καὶ ἡ παρουσία
τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. **38** Ὅπως δηλαδὴ κατὰ τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες,
πρὶν ἀπὸ τὸν κατακλυσμό, ἔτρωγαν καὶ ἔπιναν, νυμφεύονταν καὶ νύμ-
φευαν, μέχρι τὴν ἡμέρα, ποὺ μπῆκε ὁ Νῶε στὴν κιβωτό, **39** καὶ δὲν
κατάλαβαν, ἕως ὅτου ἦλθε ὁ κατακλυσμὸς καὶ τοὺς σάρωσε ὅλους, ἔτσι
θὰ γίνῃ καὶ ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. **40** Τότε ἀπὸ τοὺς δύο

νεται καὶ ὁ εἷς ἀφίεται· 41 δύο ἀλήθουσαι ἐν τῷ μυλῶνι, μία
παραλαμβάνεται καὶ μία ἀφίεται.

42 Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε ποίᾳ ὥρᾳ ὁ Κύριος ὑμῶν
ἔρχεται. 43 Ἐκεῖνο δὲ γινώσκετε ὅτι εἰ ᾔδει ὁ οἰκοδεσπότης
ποίᾳ φυλακῇ ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν ἂν καὶ οὐκ ἂν
εἴασε διορυγῆναι τὴν οἰκίαν αὐτοῦ. 44 Διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς γίνε-
σθε ἕτοιμοι, ὅτι ᾗ ὥρᾳ οὐ δοκεῖτε ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

45 Τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς δοῦλος καὶ φρόνιμος, ὃν κατέστη-
σεν ὁ κύριος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ τοῦ διδόναι αὐτοῖς
τὴν τροφὴν ἐν καιρῷ; 46 Μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ὃν ἐλθὼν
ὁ κύριος αὐτοῦ εὑρήσει ποιοῦντα οὕτως. 47 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι
ἐπὶ πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν.

48 Ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ κακὸς δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ,
χρονίζει ὁ κύριός μου ἐλθεῖν, 49 καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς συν-
δούλους αὐτοῦ, ἐσθίῃ δὲ καὶ πίνῃ μετὰ τῶν μεθυόντων, 50 ἥξει
ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ᾗ οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν
ὥρᾳ ᾗ οὐ γινώσκει, 51 καὶ διχοτομήσει αὐτόν, καὶ τὸ μέρος
αὐτοῦ μετὰ τῶν ὑποκριτῶν θήσει· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ
βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

25 Τότε ὁμοιωθήσεται ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν δέκα παρ-
θένοις, αἵτινες λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν ἐξῆλθον
εἰς ἀπάντησιν τοῦ νυμφίου. 2 Πέντε δὲ ἦσαν ἐξ αὐτῶν φρόνι-
μοι καὶ αἱ πέντε μωραί. 3 Αἵτινες μωραὶ λαβοῦσαι τὰς λαμ-
πάδας ἑαυτῶν οὐκ ἔλαβον μεθ' ἑαυτῶν ἔλαιον· 4 αἱ δὲ φρόνιμοι
ἔλαβον ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις αὐτῶν μετὰ τῶν λαμπάδων
αὐτῶν. 5 Χρονίζοντος δὲ τοῦ νυμφίου ἐνύσταξαν πᾶσαι καὶ
ἐκάθευδον. 6 Μέσης δὲ νυκτὸς κραυγὴ γέγονεν· Ἰδοὺ ὁ νυμφίος
ἔρχεται, ἐξέρχεσθε εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ. 7 Τότε ἠγέρθησαν

ἄνδρες, ποὺ θὰ βρεθοῦν στὸν ἀγρό, ὁ ἕνας θὰ παραληφθῇ (γιὰ τὸν Πα-
ράδεισο) καὶ ὁ ἄλλος θὰ ἐγκαταλειφθῇ (γιὰ τὴν Κόλασι). **41** Ἀπὸ δύο
γυναῖκες, ποὺ θὰ ἀλέθουν στὸ μύλο, ἡ μία θὰ παραληφθῇ (γιὰ τὸν Πα-
ράδεισο) καὶ ἡ ἄλλη θὰ ἐγκαταλειφθῇ (γιὰ τὴν Κόλασι).
42 Ἀγρυπνεῖτε λοιπόν, διότι δὲν ξέρετε ποιά ὥρα θὰ ἔλθῃ ὁ Κύριός
σας. **43** Ἐκεῖνο δὲ νὰ ξέρετε, ὅτι, ἐὰν γνώριζε ὁ νοικοκύρης ποιά ὥρα
τῆς νύκτας θὰ ἔλθῃ ὁ κλέπτης, θ' ἀγρυπνοῦσε καὶ δὲν θ' ἄφηνε νὰ τοῦ
διαρρήξῃ τὸ σπίτι του. **44** Γι' αὐτὸ καὶ σεῖς (ποὺ γνωρίζετε, ὅτι ὁ Κύ-
ριος ὁπωσδήποτε θὰ ἔλθῃ) νὰ ἑτοιμάζεσθε πάντοτε, διότι ὁ Υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου θὰ ἔλθῃ τὴν ὥρα, ποὺ δὲν περιμένετε».

Ὁ πιστὸς καὶ φρόνιμος δοῦλος

45 «Ποιός ἆραγε εἶναι ὁ ἔμπιστος καὶ συνετὸς δοῦλος, τὸν ὁποῖον ὁ
κύριός του ἔκανε προϊστάμενο τῶν ἄλλων δούλων του, γιὰ νὰ τοὺς δίνῃ
τὴν τροφὴ στὴν ὥρα της; **46** Εὐτυχὴς ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖο,
ὅταν ἔλθῃ ὁ κύριός του, θὰ βρῇ νὰ ἐκτελῇ τὴν ἐντολή του. **47** Ἀληθινὰ
σᾶς λέγω, ὅτι θὰ τὸν βάλῃ ὑπεύθυνο σ' ὅλα τὰ ὑπάρχοντά του».

Ὁ κακὸς δοῦλος

48 «Ἐὰν ἀντιθέτως ἐκεῖνος ὁ δοῦλος, ὁ ὁποῖος εἶναι κακός, εἰπῇ μέ-
σα του, "Θὰ ἀργήσῃ ὁ κύριός μου νὰ ἔλθῃ", **49** καὶ ἀρχίσῃ νὰ κτυπάῃ
τοὺς συνδούλους του, νὰ τρώγῃ δὲ καὶ νὰ πίνῃ μαζὶ μὲ τοὺς μεθύσους,
50 θὰ ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου σὲ ἡμέρα, ποὺ δὲν περιμένει,
καὶ σὲ ὥρα, ποὺ δὲν γνωρίζει, **51** καὶ θὰ τὸν σχίσῃ στὰ δύο, καὶ θὰ
τὸν ρίξῃ στὸν τόπο τῆς τιμωρίας τῶν ὑποκριτῶν. Ἐκεῖ θὰ κλαίῃ καὶ θὰ
τρίζῃ τὰ δόντια (ἀπὸ τὸν πόνο)».

Ἡ παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων

25 «Τότε (κατὰ τὴ δευτέρα παρουσία δηλαδὴ) ἡ βασιλεία τῶν
οὐρανῶν θὰ ὁμοιάσῃ μὲ δέκα κοπέλες, ποὺ πῆραν τὰ λυχνάρια
τους καὶ βγῆκαν νὰ προϋπαντήσουν τὸ νυμφίο. **2** Ἀπ' αὐτὲς δὲ οἱ πέν-
τε ἦταν συνετὲς καὶ οἱ πέντε ἀνόητες. **3** Οἱ ἀνόητες, ὅταν πῆραν τὰ λυ-
χνάρια τους, δὲν πῆραν μαζί τους λάδι, **4** ἐνῷ οἱ συνετὲς μαζὶ μὲ τὰ
λυχνάρια τους πῆραν λάδι στὰ δοχεῖα τους. **5** Καὶ ἐπειδὴ ἀργοῦσε ὁ
νυμφίος, νύσταξαν ὅλες καὶ κοιμῶνταν. **6** Κατὰ δὲ τὰ μεσάνυκτα ἀκού-
σθηκε ἰσχυρὴ φωνή, "Ἰδοὺ ὁ νυμφίος ἔρχεται, βγῆτε νὰ τὸν προϋπαν-
τήσετε". **7** Τότε σηκώθηκαν ὅλες οἱ κοπέλες ἐκεῖνες καὶ ἑτοίμασαν

πᾶσαι αἱ παρθένοι ἐκεῖναι καὶ ἐκόσμησαν τὰς λαμπάδας
αὐτῶν. 8 Αἱ δὲ μωραὶ ταῖς φρονίμοις εἶπον· Δότε ἡμῖν ἐκ τοῦ
ἐλαίου ὑμῶν, ὅτι αἱ λαμπάδες ἡμῶν σβέννυνται. 9 Ἀπεκρίθη-
σαν δὲ αἱ φρόνιμοι λέγουσαι· Μήποτε οὐκ ἀρκέσει ἡμῖν καὶ
ὑμῖν, πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγορά-
σατε ἑαυταῖς. 10 Ἀπερχομένων δὲ αὐτῶν ἀγοράσαι ἦλθεν ὁ
νυμφίος καὶ αἱ ἕτοιμοι εἰσῆλθον μετ' αὐτοῦ εἰς τοὺς γάμους,
καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. 11 Ὕστερον δὲ ἔρχονται καὶ αἱ λοιπαὶ
παρθένοι λέγουσαι· Κύριε, κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν. 12 Ὁ δὲ ἀπο-
κριθεὶς εἶπεν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς. 13 Γρηγορεῖτε
οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν ἐν ᾗ ὁ Υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου ἔρχεται.

14 Ὥσπερ γὰρ ἄνθρωπος ἀποδημῶν ἐκάλεσε τοὺς ἰδίους
δούλους καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, 15 καὶ ᾧ
μὲν ἔδωκε πέντε τάλαντα, ᾧ δὲ δύο, ᾧ δὲ ἕν, ἑκάστῳ κατὰ τὴν
ἰδίαν δύναμιν, καὶ ἀπεδήμησεν εὐθέως. 16 Πορευθεὶς δὲ ὁ τὰ
πέντε τάλαντα λαβὼν εἰργάσατο ἐν αὐτοῖς καὶ ἐποίησεν ἄλλα
πέντε τάλαντα. 17 Ὡσαύτως καὶ ὁ τὰ δύο ἐκέρδησε καὶ αὐτὸς
ἄλλα δύο. 18 Ὁ δὲ τὸ ἓν λαβὼν ἀπελθὼν ὤρυξεν ἐν τῇ γῇ καὶ
ἀπέκρυψε τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ. 19 Μετὰ δὲ χρόνον
πολὺν ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων καὶ συναίρει μετ'
αὐτῶν λόγον. 20 Καὶ προσελθὼν ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν
προσήνεγκεν ἄλλα πέντε τάλαντα λέγων· Κύριε, πέντε τάλαν-
τά μοι παρέδωκας· ἴδε ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ'
αὐτοῖς. 21 Ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ· Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πι-
στέ! Ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἴσελθε
εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. 22 Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὰ δύο
τάλαντα λαβὼν εἶπε· Κύριε, δύο τάλαντά μοι παρέδωκας· ἴδε
ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς. 23 Ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος
αὐτοῦ· Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ! Ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ
πολλῶν σε καταστήσω· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου.
24 Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὸ ἓν τάλαντον εἰληφὼς εἶπε· Κύριε,
ἔγνων σε ὅτι σκληρὸς εἶ ἄνθρωπος, θερίζων ὅπου οὐκ ἔσπειρας
καὶ συνάγων ὅθεν οὐ διεσκόρπισας· 25 καὶ φοβηθεὶς ἀπελθὼν

τὰ λυχνάρια τους. **8** Οἱ δὲ ἀνόητες εἶπαν στὶς συνετές: "Δῶστε μας ἀπὸ
τὸ λάδι σας, διότι τὰ λυχνάρια μας σβήνουν". **9** Ἀλλ' οἱ συνετὲς κοπέ-
λες ἀποκρίθηκαν λέγοντας: "Μήπως δὲν ἀρκέσῃ σὲ μᾶς καὶ σὲ σᾶς, γι'
αὐτὸ πηγαίνετε καλλίτερα στοὺς πωλητὰς καὶ ἀγοράσετε γιὰ τοὺς ἑαυ-
τούς σας". **10** Ἀλλ' ἐνῷ αὐτὲς πήγαιναν γιὰ ν' ἀγοράσουν, ἦλθε ὁ νυμ-
φίος, καὶ οἱ ἕτοιμες μπῆκαν μαζί του στὴν αἴθουσα τοῦ γάμου, καὶ
ἔκλεισε ἡ πόρτα. **11** Ὕστερα δὲ ἔρχονται καὶ οἱ ὑπόλοιπες κοπέλες καὶ
λέγουν: "Κύριε, κύριε, ἄνοιξέ μας". **12** Ἀλλ' αὐτὸς ἀποκρίθηκε καὶ
εἶπε: "Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, δὲν σᾶς γνωρίζω". **13** Ν' ἀγρυπνῆτε λοιπόν,
διότι δὲν ξέρετε τὴν ἡμέρα καὶ τὴν ὥρα, ποὺ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θὰ
ἔλθῃ».

Ἡ παραβολὴ τῶν ταλάντων

14 «Ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ὁμοιάζει ἐπίσης μὲ τὸ ἑξῆς. Ἕνας
ἄνθρωπος, προκειμένου νὰ φύγῃ γιὰ τὰ ξένα, κάλεσε τοὺς δούλους του
καὶ τοὺς παρέδωσε τὰ ὑπάρχοντά του. **15** Καὶ σ' ἄλλον μὲν ἔδωσε πέν-
τε τάλαντα, σ' ἄλλον δὲ δύο, καὶ σ' ἄλλον ἕνα, ἀναλόγως μὲ τὴν ἱκα-
νότητα τοῦ καθενός. Καὶ ἔφυγε γιὰ τὰ ξένα ἀμέσως (γιὰ νὰ δώσῃ
ἀρκετὸ χρόνο νὰ ἐκμεταλλευθοῦν τὰ τάλαντα). **16** Ἐκεῖνος δέ, ποὺ
πῆρε τὰ πέντε τάλαντα, πῆγε καὶ ἐργάσθηκε μ' αὐτὰ καὶ κέρδισε ἄλλα
πέντε τάλαντα. **17** Ὁμοίως καὶ ἐκεῖνος, ποὺ πῆρε τὰ δύο, κέρδισε καὶ
αὐτὸς ἄλλα δύο. **18** Ἀλλ' ἐκεῖνος, ποὺ πῆρε τὸ ἕνα, πῆγε καὶ ἔσκαψε
στὴ γῆ καὶ ἔχωσε τὸ χρῆμα τοῦ κυρίου του. **19** Μετὰ δὲ ἀπὸ πολὺ χρό-
νο ἦλθε ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων καὶ ἔκανε μαζί τους λογαριασμό.
20 Καὶ προσῆλθε ἐκεῖνος, ποὺ ἔλαβε τὰ πέντε τάλαντα, καὶ τοῦ ἔφερε
ἄλλα πέντε τάλαντα, καὶ εἶπε: "Κύριε, πέντε τάλαντα μοῦ παρέδωσες.
Κοίταξε, ἄλλα πέντε τάλαντα κέρδισα μ' αὐτά". **21** Τοῦ εἶπε ὁ κύριός
του: "Εὖγε, δοῦλε καλὲ καὶ φιλόπονε! Σὲ ὀλίγα ὑπῆρξες φιλόπονος,
πολλὰ θὰ σοῦ ἐμπιστευθῶ. Πέρασε μέσα στὴ χαρὰ τοῦ κυρίου σου".
22 Προσῆλθε δὲ καὶ ἐκεῖνος, ποὺ πῆρε τὰ δύο τάλαντα, καὶ εἶπε: "Κύ-
ριε, δύο τάλαντα μοῦ παρέδωσες. Κοίταξε, ἄλλα δύο τάλαντα κέρδισα
μ' αὐτά". **23** Τοῦ εἶπε ὁ κύριός του: "Εὖγε, δοῦλε καλὲ καὶ φιλόπονε!
Σὲ ὀλίγα ὑπῆρξες φιλόπονος, πολλὰ θὰ σοῦ ἐμπιστευθῶ. Πέρασε μέσα
στὴ χαρὰ τοῦ κυρίου σου". **24** Προσῆλθε δὲ καὶ ἐκεῖνος, ποὺ εἶχε πά-
ρει τὸ ἕνα τάλαντο, καὶ εἶπε: "Κύριε, σὲ κατάλαβα ὅτι εἶσαι πλεονέ-
κτης ἄνθρωπος, ποὺ θερίζεις ἐκεῖ ποὺ δὲν ἔσπειρες, καὶ μαζεύεις ἀπ'
ἐκεῖ ποὺ δὲν σκόρπισες σπόρο. **25** Γι' αὐτὸ φοβήθηκα, καὶ πῆγα καὶ
ἔκρυψα τὸ τάλαντό σου στὴ γῆ (γιὰ νὰ μὴ χαθῇ). Νά, ἔχεις τὸ χρῆμα
σου". **26** Τοῦ ἀποκρίθηκε δὲ ὁ κύριός του καὶ τοῦ εἶπε: "Κακὲ δοῦλε

ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ γῇ· ἴδε ἔχεις τὸ σόν. 26 Ἀπο-
κριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ· Πονηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνη-
ρέ! Ἤδεις ὅτι θερίζω ὅπου οὐκ ἔσπειρα καὶ συνάγω ὅθεν οὐ διε-
σκόρπισα. 27 Ἔδει οὖν σε βαλεῖν τὸ ἀργύριόν μου τοῖς τραπε-
ζίταις, καὶ ἐλθὼν ἐγὼ ἐκομισάμην ἂν τὸ ἐμὸν σὺν τόκῳ.
28 Ἄρατε οὖν ἀπ' αὐτοῦ τὸ τάλαντον καὶ δότε τῷ ἔχοντι τὰ δέ-
κα τάλαντα. 29 Τῷ γὰρ ἔχοντι παντὶ δοθήσεται καὶ περισσευ-
θήσεται, ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.
30 Καὶ τὸν ἀχρεῖον δοῦλον ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον·
ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

31 Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ
πάντες οἱ ἅγιοι ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου δό-
ξης αὐτοῦ, 32 καὶ συναχθήσεται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ
ἔθνη, καὶ ἀφοριεῖ αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων ὥσπερ ὁ ποιμὴν ἀφορί-
ζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐρίφων, 33 καὶ στήσει τὰ μὲν πρόβατα
ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ εὐωνύμων. 34 Τότε ἐρεῖ ὁ Βα-
σιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ· Δεῦτε, οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρός
μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ
καταβολῆς κόσμου. 35 Ἐπείνασα γάρ, καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν,
ἐδίψησα, καὶ ἐποτίσατέ με, ξένος ἤμην, καὶ συνηγάγετέ με,
36 γυμνός, καὶ περιεβάλετέ με, ἠσθένησα, καὶ ἐπεσκέψασθέ με,
ἐν φυλακῇ ἤμην, καὶ ἤλθετε πρός με. 37 Τότε ἀποκριθήσονται
αὐτῷ οἱ δίκαιοι λέγοντες· Κύριε, πότε σε εἴδομεν πεινῶντα καὶ
ἐθρέψαμεν, ἢ διψῶντα καὶ ἐποτίσαμεν; 38 Πότε δέ σε εἴδομεν
ξένον καὶ συνηγάγομεν, ἢ γυμνὸν καὶ περιεβάλομεν; 39 Πότε δέ
σε εἴδομεν ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ ἤλθομεν πρός σε;
40 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Βασιλεὺς ἐρεῖ αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ'
ὅσον ἐποιήσατε ἑνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων,
ἐμοὶ ἐποιήσατε. 41 Τότε ἐρεῖ καὶ τοῖς ἐξ εὐωνύμων· Πορεύεσθε
ἀπ' ἐμοῦ, οἱ κατηραμένοι, εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον τὸ ἡτοιμασμέ-
νον τῷ Διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ. 42 Ἐπείνασα γάρ, καὶ
οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα, καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με, 43 ξέ-
νος ἤμην, καὶ οὐ συνηγάγετέ με, γυμνός, καὶ οὐ περιεβάλετέ με,
ἀσθενὴς καὶ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐκ ἐπεσκέψασθέ με. 44 Τότε ἀπο-

καὶ ὀκνηρέ! Ἤξερες, ὅτι θερίζω ἐκεῖ ποὺ δὲν ἔσπειρα, καὶ συνάγω ἀπ'
ἐκεῖ ποὺ δὲν σκόρπισα σπόρο. **27** Γι' αὐτὸ ἔπρεπε νὰ καταθέσῃς τὸ
χρῆμα μου στοὺς τραπεζῖτες, καὶ ὅταν ἐγὼ θὰ ἐπέστρεφα, θὰ ἔπαιρνα
πίσω τὸ δικό μου μαζὶ μὲ τόκο. **28** Πάρτε λοιπὸν τὸ τάλαντο ἀπ'
αὐτόν, καὶ δῶστε το σ' αὐτόν, ποὺ ἔχει τὰ δέκα τάλαντα. **29** Ναί, σὲ κα-
θένα, ὁ ὁποῖος ἔχει, θὰ δοθῇ ἀκόμη, ὥστε νὰ ἔχῃ καὶ περίσσευμα, ἐνῷ
ἀπ' αὐτόν, ὁ ὁποῖος δὲν ἔχει, καὶ αὐτό (τὸ λίγο), ποὺ ἔχει, θὰ ἀφαιρεθῇ.
30 Τὸν ἀνάξιο δὲ δοῦλο πετάξετε ἔξω στὸ βαθύτερο σκοτάδι. Ἐκεῖ θὰ
κλαίῃ καὶ θὰ τρίζῃ τὰ δόντια (ἀπὸ τὸν πόνο)"».

Μία εἰκὼν τῆς τελικῆς κρίσεως
Χωρισμὸς τῶν προβάτων ἀπὸ τὰ ἐρίφια

31 «Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὴ δόξα του καὶ ὅλοι οἱ
ἅγιοι ἄγγελοι μαζί του, τότε θὰ καθήσῃ στὸν ἔνδοξο θρόνο του, **32** καὶ
θὰ συναχθοῦν μπροστά του ὅλα τὰ ἔθνη, καὶ θὰ χωρίσῃ τοὺς μὲν ἀπὸ τοὺς
δέ, ὅπως ὁ βοσκὸς χωρίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τὰ γίδια, **33** καὶ θὰ θέσῃ τὰ
μὲν πρόβατα στὰ δεξιά του, τὰ δὲ γίδια στὰ ἀριστερά. **34** Τότε ὁ Βασι-
λεὺς θὰ εἰπῇ σ' αὐτοὺς στὰ δεξιά του: "Ἐλᾶτε σεῖς, οἱ εὐλογημένοι ἀπὸ
τὸν Πατέρα μου, καὶ κληρονομήσετε τὴ βασιλεία, ποὺ ἔχει ἑτοιμασθῇ γιὰ
σᾶς ἀπ' τὴν ἀρχὴ τοῦ κόσμου (τῆς δημιουργίας). **35** Διότι πείνασα καὶ
μοῦ δώσατε νὰ φάγω, δίψασα καὶ μὲ ποτίσατε, ξένος ἤμουν καὶ μὲ πή-
ρατε στὸ σπίτι σας, **36** γυμνὸς καὶ μὲ ντύσατε, ἀσθένησα καὶ μὲ ἐπισκε-
φθήκατε, ἤμουν στὴ φυλακὴ καὶ ἤλθατε νὰ μὲ ἰδῆτε". **37** Τότε οἱ εὐσε-
βεῖς θὰ τοῦ ἀποκριθοῦν λέγοντας: "Κύριε, πότε σὲ εἴδαμε πεινασμένο καὶ
σὲ θρέψαμε, ἢ διψασμένο καὶ σὲ ποτίσαμε; **38** Πότε ἐπίσης σὲ εἴδαμε ξέ-
νο καὶ σὲ πήραμε στὸ σπίτι μας, ἢ γυμνὸ καὶ σὲ ντύσαμε; **39** Πότε πάλι
σὲ εἴδαμε ἀσθενῆ ἢ φυλακισμένο καὶ σὲ ἐπισκεφθήκαμε;". **40** Ὁ δὲ Βα-
σιλεὺς θ' ἀποκριθῇ καὶ θὰ τοὺς πῇ: "Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ἀφοῦ κάνατε
αὐτὰ σὲ ἕνα ἀπ' αὐτοὺς τοὺς μικροὺς καὶ ἀσήμους ἀδελφούς μου, σὲ μέ-
να τὰ κάνατε". **41** Τότε θὰ εἰπῇ καὶ σ' ἐκείνους, ποὺ θὰ εἶναι στὰ ἀρι-
στερά: "Φύγετε ἀπὸ μένα σεῖς, οἱ καταραμένοι, καὶ πηγαίνετε στὸ πῦρ τὸ
αἰώνιο, ποὺ ἔχει ἑτοιμασθῇ γιὰ τὸ Διάβολο καὶ τοὺς ἀγγέλους του.
42 Διότι πείνασα καὶ δὲν μοῦ δώσατε νὰ φάγω, δίψασα καὶ δὲν μὲ ποτί-
σατε, **43** ἤμουν ξένος καὶ δὲν μὲ πήρατε στὸ σπίτι σας, γυμνὸς καὶ δὲν μὲ
ντύσατε, ἀσθενὴς καὶ φυλακισμένος καὶ δὲν μ' ἐπισκεφθήκατε". **44** Τότε
θὰ τοῦ ἀποκριθοῦν καὶ αὐτοὶ λέγοντας: "Κύριε, πότε σὲ εἴδαμε πεινασμέ-
νο ἢ διψασμένο ἢ ξένο ἢ γυμνὸ ἢ ἀσθενῆ ἢ φυλακισμένο καὶ δὲν φροντί-
σαμε γιὰ σένα;". **45** Θὰ ἀποκριθῇ δὲ σ' αὐτοὺς λέγοντας: "Ἀληθινὰ σᾶς

κριθήσονται αὐτῷ καὶ αὐτοὶ λέγοντες· Κύριε, πότε σε εἴδομεν πεινῶντα ἢ διψῶντα ἢ ξένον ἢ γυμνὸν ἢ ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐ διηκονήσαμέν σοι; 45 Τότε ἀποκριθήσεται αὐτοῖς λέγων· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ᾿ ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἑνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε. 46 Καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.

26 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς πάντας τοὺς λόγους
τούτους, εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· 2 Οἴδατε ὅτι μετὰ
δύο ἡμέρας τὸ Πάσχα γίνεται, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παρα-
δίδοται εἰς τὸ σταυρωθῆναι. 3 Τότε συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς
καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν
τοῦ ἀρχιερέως τοῦ λεγομένου Καϊάφα, 4 καὶ συνεβουλεύσαντο
ἵνα τὸν Ἰησοῦν δόλῳ κρατήσωσι καὶ ἀποκτείνωσιν. 5 Ἔλεγον
δέ· Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, ἵνα μὴ θόρυβος γένηται ἐν τῷ λαῷ.

6 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γενομένου ἐν Βηθανίᾳ ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ
λεπροῦ, 7 προσῆλθεν αὐτῷ γυνὴ ἀλάβαστρον μύρου ἔχουσα
βαρυτίμου, καὶ κατέχεεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀνακειμένου.
8 Ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠγανάκτησαν λέγοντες· Εἰς τί ἡ
ἀπώλεια αὕτη; 9 Ἠδύνατο γὰρ τοῦτο τὸ μύρον πραθῆναι πολ-
λοῦ καὶ δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς. 10 Γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν
αὐτοῖς· Τί κόπους παρέχετε τῇ γυναικί; Ἔργον γὰρ καλὸν
εἰργάσατο εἰς ἐμέ. 11 Τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ᾿
ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. 12 Βαλοῦσα γὰρ αὕτη τὸ μύ-
ρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου, πρὸς τὸ ἐνταφιάσαι με ἐποίη-
σεν. 13 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον
τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, λαληθήσεται καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη εἰς
μνημόσυνον αὐτῆς.

λέγω, ἀφοῦ δὲν κάνατε αὐτὰ σὲ ἕνα ἀπ' αὐτοὺς τοὺς μικροὺς καὶ ἀσή-
μους, οὔτε σὲ μένα τὰ κάνατε". **46** Καὶ θὰ πᾶνε αὐτοὶ σὲ κόλασι αἰώνια,
οἱ δὲ εὐσεβεῖς σὲ ζωὴ αἰώνια».

Συνωμοσία κατὰ τοῦ Ἰησοῦ

26 Ὅταν δὲ ὁ Ἰησοῦς τελείωσε ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους, εἶπε
στοὺς μαθητάς του: **2** «Ξέρετε, ὅτι μετὰ δύο ἡμέρες ἔρχεται τὸ
Πάσχα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θὰ παραδοθῇ γιὰ νὰ σταυρωθῇ».
3 Τότε μαζεύτηκαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι
τοῦ λαοῦ στὸ μέγαρο τοῦ ἀρχιερέως, ὁ ὁποῖος ὠνομαζόταν Καϊάφας,
4 καὶ ἀποφάσισαν νὰ πιάσουν μὲ δόλο καὶ νὰ θανατώσουν τὸν Ἰησοῦ.
5 Ἔλεγαν ὅμως, «Ὄχι κατὰ τὴν ἑορτή, γιὰ νὰ μὴ ξεσηκωθῇ ὁ λαός».

Ἡ χρῖσι τοῦ Ἰησοῦ στὴ Βηθανία μὲ πολύτιμο μύρο

6 Ὅταν δὲ ὁ Ἰησοῦς ἦταν στὴ Βηθανία στὸ σπίτι τοῦ Σίμωνος τοῦ
λεπροῦ, **7** προσῆλθε σ' αὐτὸν μία γυναῖκα κρατώντας ἀλάβαστρο (ἀλα-
βάστρινο δοχεῖο) μὲ βαρύτιμο μύρο, καὶ τὸ ἔχυνε ἀφθόνως στὸ κεφάλι
του, καθὼς καθόταν στὸ τραπέζι καὶ ἔτρωγε. **8** Ὅταν δὲ εἶδαν οἱ μα-
θηταί του, ἀγανάκτησαν καὶ εἶπαν: «Γιατί αὐτὴ ἡ σπατάλη; **9** Διότι
μποροῦσε αὐτὸ τὸ μύρο νὰ πωληθῇ ἀντὶ μεγάλης τιμῆς καὶ νὰ δοθῇ (ὡς
χρηματικὴ ἀξία) στοὺς πτωχούς». **10** Ὁ Ἰησοῦς δὲ ἀντιλήφθηκε καὶ
τοὺς εἶπε: «Γιατί ἐνοχλεῖτε τὴ γυναῖκα; (Δὲν πρέπει νὰ τὴν ἐνοχλῆτε).
Διότι ἔκανε καλὴ πρᾶξι σ' ἐμένα. **11** Τοὺς πτωχοὺς βεβαίως θὰ ἔχετε
πάντοτε μαζί σας, ἀλλ' ἐμένα δὲν θὰ ἔχετε πάντοτε. **12** Μὲ τὸ νὰ χύσῃ
δὲ αὐτὴ στὸ σῶμα μου αὐτὸ τὸ μύρο, μὲ ἑτοίμασε ἔτσι γιὰ τὸν ἐντα-
φιασμό μου. **13** Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅπου θὰ κηρυχθῇ αὐτὸ τὸ εὐαγγέ-
λιο σ' ὅλο τὸν κόσμο, θ' ἀναφέρεται καὶ αὐτό, ποὺ ἔκανε αὐτή, γιὰ νὰ
διαιωνίζεται ἡ μνήμη της».

14 Τότε πορευθεὶς εἷς τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Ἰούδας
Ἰσκαριώτης, πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς 15 εἶπε· Τί θέλετέ μοι δοῦναι,
καὶ ἐγὼ ὑμῖν παραδώσω αὐτόν; Οἱ δὲ ἔστησαν αὐτῷ τριάκοντα
ἀργύρια. 16 Καὶ ἀπὸ τότε ἐζήτει εὐκαιρίαν ἵνα αὐτὸν παραδῷ.

17 Τῇ δὲ πρώτῃ τῶν Ἀζύμων προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰη-
σοῦ λέγοντες αὐτῷ· Ποῦ θέλεις ἑτοιμάσωμέν σοι φαγεῖν τὸ πά-
σχα; 18 Ὁ δὲ εἶπεν· Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸν δεῖνα καὶ
εἴπατε αὐτῷ· Ὁ διδάσκαλος λέγει, ὁ καιρός μου ἐγγύς ἐστι·
πρὸς σὲ ποιῶ τὸ Πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου. 19 Καὶ ἐποίη-
σαν οἱ μαθηταὶ ὡς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἡτοίμασαν
τὸ πάσχα. 20 Ὀψίας δὲ γενομένης ἀνέκειτο μετὰ τῶν δώδεκα.
21 Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν εἶπεν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ
ὑμῶν παραδώσει με. 22 Καὶ λυπούμενοι σφόδρα ἤρξαντο λέ-
γειν αὐτῷ ἕκαστος αὐτῶν· Μήτι ἐγώ εἰμι, Κύριε; 23 Ὁ δὲ ἀπο-
κριθεὶς εἶπεν· Ὁ ἐμβάψας μετ᾽ ἐμοῦ ἐν τῷ τρυβλίῳ τὴν χεῖρα,
οὗτός με παραδώσει. 24 Ὁ μὲν Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει
καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι᾽ οὗ
ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν ἦν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεν-
νήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. 25 Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰούδας ὁ παραδι-
δοὺς αὐτὸν εἶπε· Μήτι ἐγώ εἰμι, ῥαββί; Λέγει αὐτῷ· Σὺ εἶπας.

26 Ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν λαβὼν ὁ Ἰησοῦς τὸν ἄρτον καὶ εὐχα-
ριστήσας ἔκλασε καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς καὶ εἶπε· Λάβετε
φάγετε· τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου. 27 Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον
καὶ εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων· Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες·
28 τοῦτο γάρ ἐστι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς διαθήκης τὸ περὶ
πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. 29 Λέγω δὲ ὑμῖν
ὅτι οὐ μὴ πίω ἀπ᾽ ἄρτι ἐκ τούτου τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου
ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω μεθ᾽ ὑμῶν καινὸν ἐν τῇ
βασιλείᾳ τοῦ Πατρός μου.

Ἡ προδοσία τοῦ Ἰούδα γιὰ τριάντα ἀργύρια

14 Τότε ἕνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα, ὁ ὀνομαζόμενος Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώ-
της, πῆγε στοὺς ἀρχιερεῖς, **15** καὶ εἶπε: «Τί θέλετε νὰ μοῦ δώσετε καὶ
ἐγὼ νὰ σᾶς τὸν παραδώσω;». **16** Αὐτοὶ δὲ τὸν πλήρωσαν τριάντα
ἀργύρια. Καὶ ἀπὸ τότε ζητοῦσε εὐκαιρία νὰ τὸν παραδώσῃ.

Τελευταῖο Πάσχα. Πρόρρησι τῆς προδοσίας. Μυστικὸς Δεῖπνος

17 Κατὰ τὴν πρώτη δὲ ἡμέρα τῆς ἑορτῆς τῶν Ἀζύμων (τοῦ Πάσχα
δηλαδή, ποὺ διαρκοῦσε ἑπτὰ ἡμέρες) προσῆλθαν οἱ μαθηταὶ στὸν Ἰη-
σοῦ καὶ τοῦ εἶπαν: «Ποῦ θέλεις νὰ σοῦ ἑτοιμάσωμε γιὰ τὸ πασχαλινὸ
δεῖπνο;». **18** Αὐτὸς δὲ εἶπε: «Πηγαίνετε στὴν πόλι στὸν τάδε, καὶ νὰ
τοῦ εἰπῆτε: "Ὁ διδάσκαλος λέγει: Ὁ καιρὸς τοῦ πάθους μου εἶναι κον-
τά· στὸ σπίτι σου θὰ ἑορτάσω τὸ Πάσχα μαζὶ μὲ τοὺς μαθητάς μου"».
19 Καὶ ἔκαναν οἱ μαθηταὶ ὅπως τοὺς διέταξε ὁ Ἰησοῦς καὶ ἑτοίμασαν
τὸ πασχαλινὸ δεῖπνο. **20** Ὅταν δὲ βράδυασε, καθόταν στὸ τραπέζι μαζὶ
μὲ τοὺς δώδεκα. **21** Καὶ ἐνῷ ἔτρωγαν, εἶπε: «Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι
ἕνας ἀπὸ σᾶς θὰ μὲ παραδώσῃ». **22** Λυπήθηκαν δὲ βαθύτατα καὶ ἄρχι-
σαν καθένας ἀπ' αὐτοὺς νὰ τοῦ λέγουν: «Μήπως εἶμαι ἐγώ, Κύριε;».
23 Ἐκεῖνος δὲ ἀποκρίθηκε καὶ εἶπε: «Αὐτός, ποὺ βούτηξε μαζί μου στὸ
πιάτο τὸ χέρι, αὐτὸς θὰ μὲ παραδώσῃ. **24** Ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου βα-
δίζει βεβαίως πρὸς τὸ θάνατο ὅπως εἶναι γραμμένο γι' αὐτόν. Ἀλλ'
ἀλλοίμονο στὸν ἄνθρωπο ἐκεῖνο, ποὺ θὰ παραδώσῃ τὸν Υἱὸ τοῦ ἀνθρώ-
που. Συνέφερε σ' αὐτὸν νὰ μὴν εἶχε γεννηθῆ». **25** Μίλησε τότε ὁ Ἰού-
δας, ποὺ θὰ τὸν παρέδιδε, καὶ εἶπε: «Μήπως εἶμαι ἐγώ, διδάσκαλε;».
Τοῦ λέγει: «Τὸ εἶπες σύ».

26 Ἐνῷ δὲ ἔτρωγαν, ὁ Ἰησοῦς πῆρε τὸν ἄρτο, καὶ ἀφοῦ ἔκανε εὐχα-
ριστήρια προσευχή, τὸν ἔκοψε καὶ τὸν μοίρασε στοὺς μαθητὰς καὶ εἶπε:
«Λάβετε φάγετε· αὐτὸ εἶναι τὸ σῶμα μου». **27** Ὕστερα πῆρε τὸ ποτή-
ριο, καὶ ἀφοῦ ἔκανε εὐχαριστήρια προσευχή, τὸ ἔδωσε σ' αὐτοὺς λέγον-
τας: «Πίετε ἀπ' αὐτὸ ὅλοι, **28** διότι αὐτὸ εἶναι τὸ αἷμα μου, ποὺ ἐπι-
κυρώνει τὴ νέα διαθήκη, ποὺ χύνεται γιὰ τοὺς πολλούς, γιὰ νὰ συγ-
χωρηθοῦν οἱ ἁμαρτίες τους. **29** Σᾶς βεβαιώνω δέ, ὅτι δὲν θὰ πιῶ πλέ-
ον ἀπ' αὐτὸ τὸ προϊὸν τοῦ κλήματος, ἕως τὴν ἡμέρα ἐκείνη (τὴν αἰώνια
ἡμέρα), ποὺ θὰ τὸ πίνω μαζί σας καινούργιο στὴ βασιλεία τοῦ Πατέρα
μου».

30 Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. 31 Τό-
τε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πάντες ὑμεῖς σκανδαλισθήσεσθε ἐν
ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ· γέγραπται γάρ, **Πατάξω τὸν ποιμένα,
καὶ διασκορπισθήσονται τὰ πρόβατα τῆς ποίμνης.** 32 Μετὰ δὲ
τὸ ἐγερθῆναί με προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν. 33 Ἀποκρι-
θεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· Εἰ πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν
σοί, ἐγὼ δὲ οὐδέποτε σκανδαλισθήσομαι. 34 Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰη-
σοῦς· Ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ πρὶν ἀλέκτορα
φωνῆσαι τρὶς ἀπαρνήσῃ με. 35 Λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος· Κἂν δέῃ
με σὺν σοὶ ἀποθανεῖν, οὐ μή σε ἀπαρνήσομαι. Ὁμοίως δὲ καὶ
πάντες οἱ μαθηταὶ εἶπον.

36 Τότε ἔρχεται μετ᾽ αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον
Γεθσημανῆ, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς· Καθίσατε αὐτοῦ ἕως οὗ
ἀπελθὼν προσεύξωμαι ἐκεῖ. 37 Καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον
καὶ τοὺς δύο υἱοὺς Ζεβεδαίου ἤρξατο λυπεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν.
38 Τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχή μου
ἕως θανάτου· μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε μετ᾽ ἐμοῦ. 39 Καὶ
προελθὼν μικρὸν ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ προσευχόμενος
καὶ λέγων· Πάτερ μου, εἰ δυνατόν ἐστι, παρελθέτω ἀπ᾽ ἐμοῦ τὸ
ποτήριον τοῦτο· πλὴν οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ᾽ ὡς σύ. 40 Καὶ
ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ εὑρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας,
καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ· Οὕτως οὐκ ἰσχύσατε μίαν ὥραν γρη-
γορῆσαι μετ᾽ ἐμοῦ; 41 Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ
εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ
ἀσθενής. 42 Πάλιν ἐκ δευτέρου ἀπελθὼν προσηύξατο λέγων·
Πάτερ μου, εἰ οὐ δύναται τοῦτο τὸ ποτήριον παρελθεῖν ἀπ᾽
ἐμοῦ ἐὰν μὴ αὐτὸ πίω, γενηθήτω τὸ θέλημά σου. 43 Καὶ ἐλθὼν
εὑρίσκει αὐτοὺς πάλιν καθεύδοντας· ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ
ὀφθαλμοὶ βεβαρημένοι. 44 Καὶ ἀφεὶς αὐτοὺς ἀπελθὼν πάλιν
προσηύξατο ἐκ τρίτου τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών. 45 Τότε ἔρχεται

Μεγαλοστομία Πέτρου, πρόρρησι τριπλῆς ἀρνήσεώς του

30 Ἀφοῦ δὲ ὕμνησαν, βγῆκαν γιὰ νὰ πᾶνε στὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν.
31 Τότε τοὺς λέγει ὁ Ἰησοῦς: «Ὅλοι σεῖς θὰ κλονισθῆτε ἀπέναντί μου
αὐτὴ τὴ νύκτα. Γι' αὐτὸ εἶναι γραμμένο: **Θὰ κτυπήσω τὸν ποιμένα,
καὶ θὰ διασκορπισθοῦν τὰ πρόβατα τῆς ποίμνης.** **32** Ἀλλὰ μετὰ
τὴν ἀνάστασί μου θὰ σᾶς περιμένω νὰ συναντηθοῦμε στὴ Γαλιλαία[1]».
33 Τότε ὁ Πέτρος πῆρε τὸ λόγο καὶ εἶπε: «Ἂν ὅλοι κλονισθοῦν ἀπέναν-
τί σου, ἐγὼ ὅμως ποτὲ δὲν θὰ κλονισθῶ». **34** Τοῦ εἶπε ὁ Ἰησοῦς:
«Ἀληθινὰ σοῦ λέγω, ὅτι αὐτὴ τὴ νύκτα, προτοῦ λαλήσῃ ὁ πετεινός, θὰ
μὲ ἀπαρνηθῇς τρεῖς φορές». **35** Τοῦ λέγει ὁ Πέτρος: «Καὶ ἂν ἀκόμη
χρειασθῇ νὰ πεθάνω μαζί σου, δὲν θὰ σὲ ἀπαρνηθῶ». Τὸ ἴδιο εἶπαν καὶ
ὅλοι (οἱ ἄλλοι) μαθηταί.

Ἡ ὑπερτάτη ἀγωνία στὴ Γεθσημανῆ

36 Τότε ὁ Ἰησοῦς ἔρχεται μαζί τους σ' ἕνα τόπο, ποὺ ὀνομάζεται
Γεθσημανῆ, καὶ λέγει στοὺς μαθητάς: «Καθήσετε αὐτοῦ, γιὰ νὰ πάω
νὰ προσευχηθῶ ἐκεῖ». **37** Καὶ ἀφοῦ πῆρε μαζί του τὸν Πέτρο καὶ τοὺς
δύο υἱοὺς τοῦ Ζεβεδαίου, ἄρχισε νὰ λυπῆται καὶ ν' ἀγωνιᾷ. **38** Τότε
λέγει σ' αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς: «Τόσο λυπημένη εἶναι ἡ ψυχή μου, ποὺ κον-
τεύω ἀπὸ τὴ λύπη νὰ πεθάνω. Μείνετε ἐδῶ καὶ ἀγρυπνεῖτε μαζί μου».
39 Καὶ ἀφοῦ προχώρησε λίγο, ἔπεσε μὲ τὸ πρόσωπο στὴ γῆ καὶ προσ-
ευχόταν καὶ ἔλεγε: «Πατέρα μου, ἐὰν εἶναι δυνατό, ἂς φύγῃ ἀπὸ μπρο-
στά μου τὸ ποτήρι αὐτό (τὸ πικρὸ ποτήρι τοῦ μαρτυρικοῦ θανάτου).
Ἀλλ' (ἂς γίνῃ) ὄχι ὅπως θέλω ἐγώ, ἀλλ' ὅπως θέλεις σύ».
40 Ἔρχεται κατόπιν πρὸς τοὺς μαθητάς του καὶ τοὺς βρίσκει νὰ
κοιμῶνται, καὶ λέγει στὸν Πέτρο: «Οὔτε μία ὥρα δὲν μπορέσατε νὰ
ἀγρυπνήσετε μαζί μου; **41** Ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε, γιὰ νὰ μὴν
ὑποκύψετε σὲ πειρασμό. Τὸ πνεῦμα βεβαίως εἶναι πρόθυμο, ἀλλ' ἡ σάρ-
κα εἶναι ἀδύνατη». **42** Πάλι γιὰ δεύτερη φορὰ πῆγε καὶ προσευχήθηκε
λέγοντας: «Πατέρα μου, ἐὰν δὲν δύναται αὐτὸ τὸ ποτήρι νὰ φύγῃ ἀπὸ
μπροστά μου χωρὶς νὰ τὸ πιῶ, ἂς γίνῃ τὸ θέλημά σου». **43** Κατόπιν
πῆγε καὶ τοὺς βρῆκε πάλι νὰ κοιμῶνται, διότι τὰ μάτια τους ἦταν βα-
ρειὰ ἀπὸ νυσταγμό. **44** Τοὺς ἄφησε δέ, καὶ πῆγε πάλι καὶ προσευχή-
θηκε γιὰ τρίτη φορά, καὶ εἶπε τὰ αὐτὰ λόγια. **45** Τότε ἔρχεται πρὸς

1. Πρόκειται γιὰ τὴ μικρὴ Γαλιλαία, ἕνα τόπο στὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, ὅπου συγκεντρώνονταν Γαλιλαῖοι, ποὺ πήγαιναν στὴν Ἱερουσαλὴμ ὡς προσκυνηταί.

πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτοῖς· Καθεύδετε τὸ
λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε! Ἰδοὺ ἤγγικεν ἡ ὥρα καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἁμαρτωλῶν. 46 Ἐγείρεσθε
ἄγωμεν· ἰδοὺ ἤγγικεν ὁ παραδιδούς με.

47 Καὶ ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἰδοὺ Ἰούδας εἷς τῶν δώδεκα
ἦλθε, καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων
ἀπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ. 48 Ὁ δὲ παρα-
διδοὺς αὐτὸν ἔδωκεν αὐτοῖς σημεῖον λέγων· Ὃν ἂν φιλήσω,
αὐτός ἐστι· κρατήσατε αὐτόν. 49 Καὶ εὐθέως προσελθὼν τῷ Ἰη-
σοῦ εἶπε· Χαῖρε, ῥαββί! Καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. 50 Ὁ δὲ Ἰη-
σοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἑταῖρε, ἐφ' ᾧ πάρει; Τότε προσελθόντες ἐπέ-
βαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. 51 Καὶ
ἰδοὺ εἷς τῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἀπέσπασε τὴν μά-
χαιραν αὐτοῦ, καὶ πατάξας τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως ἀφεῖλεν
αὐτοῦ τὸ ὠτίον. 52 Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀπόστρεψόν σου
τὴν μάχαιραν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς· πάντες γὰρ οἱ λαβόντες
μάχαιραν ἐν μαχαίρᾳ ἀποθανοῦνται. 53 Ἢ δοκεῖς ὅτι οὐ δύνα-
μαι ἄρτι παρακαλέσαι τὸν Πατέρα μου, καὶ παραστήσει μοι
πλείους ἢ δώδεκα λεγεῶνας ἀγγέλων; 54 Πῶς οὖν πληρωθῶσιν
αἱ γραφαὶ ὅτι οὕτω δεῖ γενέσθαι; 55 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ εἶπεν ὁ
Ἰησοῦς τοῖς ὄχλοις· Ὡς ἐπὶ λῃστὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν
καὶ ξύλων συλλαβεῖν με. Καθ' ἡμέραν πρὸς ἡμᾶς ἐκαθεζόμην
διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με. 56 Τοῦτο δὲ ὅλον
γέγονεν ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ τῶν προφητῶν. Τότε οἱ
μαθηταὶ πάντες ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον.

57 Οἱ δὲ κρατήσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήγαγον πρὸς Καϊάφαν
τὸν ἀρχιερέα, ὅπου οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι συνή-
χθησαν. 58 Ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει αὐτῷ ἀπὸ μακρόθεν ἕως
τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως, καὶ εἰσελθὼν ἔσω ἐκάθητο μετὰ τῶν
ὑπηρετῶν ἰδεῖν τὸ τέλος. 59 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι
καὶ τὸ συνέδριον ὅλον ἐζήτουν ψευδομαρτυρίαν κατὰ τοῦ Ἰη-
σοῦ ὅπως θανατώσωσιν αὐτόν. 60 καὶ οὐχ εὗρον· καὶ πολλῶν

τοὺς μαθητάς του καὶ τοὺς λέγει: «Κοιμᾶσθε ἀκόμη καὶ ἀναπαύεσθε! Ἰδοὺ πλησίασε ἡ ὥρα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται σὲ χέρια ἀσεβῶν. **46** Σηκωθῆτε νὰ προχωρήσωμε. Ἰδοὺ πλησίασε ὁ προδότης μου».

Ἡ σύλληψι τοῦ Ἰησοῦ

47 Καὶ ἐνῷ ἀκόμη μιλοῦσε, ἰδοὺ ὁ Ἰούδας, ἕνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα, ἔφθασε, καὶ μαζί του ὄχλος πολὺς μὲ μαχαίρια καὶ ρόπαλα, ποὺ τὸν εἶχαν στείλει οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ. **48** Ἔδωσε δὲ
ὁ προδότης του σ' αὐτοὺς (ἀναγνωριστικὸ) σημεῖο λέγοντας: «Ὅποιον θὰ φιλήσω, αὐτὸς εἶναι. Συλλάβετέ τον». **49** Καὶ ἀμέσως πλησίασε τὸν
Ἰησοῦ καὶ εἶπε: «Χαῖρε, διδάσκαλε!». Καὶ τὸν καταφίλησε. **50** Ὁ δὲ
Ἰησοῦς τοῦ εἶπε: «Φίλε, γιὰ ποιό σκοπὸ ἦλθες ἐδῶ;». Τότε πλησίασαν καὶ συνέλαβαν τὸν Ἰησοῦ καὶ τὸν ἔδεσαν. **51** Ἀλλ' ἰδοὺ ἕνας ἀπ'
αὐτούς, ποὺ ἦταν μαζὶ μὲ τὸν Ἰησοῦ, ἅπλωσε τὸ χέρι καὶ τράβηξε τὸ μαχαίρι καὶ κτύπησε τὸ δοῦλο τοῦ ἀρχιερέως καὶ τοῦ ἀπέκοψε τὸ αὐτί.
52 Τοῦ λέγει τότε ὁ Ἰησοῦς: «Γύρισε τὸ μαχαίρι σου στὴ θέσι του. Διότι ὅλοι, ὅσοι παίρνουν μαχαίρι, μὲ μαχαίρι θὰ πεθάνουν (ὅσοι δηλαδὴ κάνουν κακό, θὰ πάθουν κακό). **53** Ἢ νομίζεις, ὅτι δὲν μπορῶ
τώρα νὰ παρακαλέσω τὸν Πατέρα μου καὶ νὰ μοῦ παρατάξῃ περισσότερες ἀπὸ δώδεκα λεγεῶνες ἀγγέλων; **54** Ἀλλὰ πῶς θὰ ἐκπληρωθοῦν
οἱ προφητεῖες τῆς Γραφῆς, ὅτι ἔτσι πρόκειται νὰ γίνῃ;». **55** Ἐκείνη τὴν
ὥρα ὁ Ἰησοῦς εἶπε στοὺς ὄχλους: «Καθὼς ἐναντίον ληστοῦ βγήκατε μὲ μαχαίρια καὶ μὲ ρόπαλα νὰ μὲ συλλάβετε. Καθημερινῶς ἤμουν μαζί σας διδάσκοντας στὸ ναὸ καὶ δὲν μὲ συλλάβατε. **56** Ἀλλὰ μὲ ὅλο αὐτό,
ποὺ ἔγινε, ἐκπληρώθηκαν οἱ προφητικὲς γραφές». Τότε ὅλοι οἱ μαθηταὶ τὸν ἐγκατέλειψαν καὶ ἔφυγαν.

Τὸ συνέδριο τῶν Ἰουδαίων καταδικάζει τὸν Ἰησοῦ σὲ θάνατο

57 Ἐκεῖνοι δέ, ποὺ συνέλαβαν τὸν Ἰησοῦ, τὸν ἔφεραν στὸν Καϊάφα τὸν ἀρχιερέα, ὅπου συγκεντρώθηκαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι.
58 Ὁ δὲ Πέτρος τὸν ἀκολουθοῦσε ἀπὸ μακριὰ μέχρι τὴν αὐλὴ τοῦ μεγάρου τοῦ ἀρχιερέως, καὶ μπῆκε μέσα καὶ καθόταν μαζὶ μὲ τοὺς ὑπηρέτες γιὰ νὰ ἰδῇ τὸ τέλος. **59** Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ
ὅλο τὸ συνέδριο ζητοῦσαν ψευδομαρτυρία κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, γιὰ νὰ τὸν θανατώσουν, **60** ἀλλὰ δὲν βρῆκαν. Καὶ δὲν βρῆκαν, ἂν καὶ προσῆλθαν
πολλοὶ ψευδομάρτυρες. Ὕστερα δὲ προσῆλθαν δύο ψευδομάρτυρες
61 καὶ εἶπαν: «Αὐτὸς εἶπε: Μπορῶ νὰ γκρεμίσω τὸ ναὸ τοῦ Θεοῦ καὶ

ψευδομαρτύρων προσελθόντων, οὐχ εὗρον. Ὕστερον δὲ προσελ-
θόντες δύο ψευδομάρτυρες **61** εἶπον· Οὗτος ἔφη, δύναμαι κα-
ταλῦσαι τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομῆσαι
αὐτόν. **62** Καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ· Οὐδὲν ἀπο-
κρίνῃ; Τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν; **63** Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐσιώπα.
Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ· Ἐξορκίζω σε κατὰ τοῦ
Θεοῦ τοῦ ζῶντος ἵνα ἡμῖν εἴπῃς εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ
Θεοῦ. **64** Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Σὺ εἶπας. Πλὴν λέγω ὑμῖν, ἀπ'
ἄρτι ὄψεσθε τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς
Δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ.
65 Τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέρρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ λέγων ὅτι ἐβλα-
σφήμησε· τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτύρων; Ἴδε νῦν ἠκούσατε
τὴν βλασφημίαν αὐτοῦ. **66** Τί ὑμῖν δοκεῖ; Οἱ δὲ ἀποκριθέντες
εἶπον· Ἔνοχος θανάτου ἐστί. **67** Τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ πρόσω-
πον αὐτοῦ καὶ ἐκολάφισαν αὐτόν, οἱ δὲ ἐρράπισαν **68** λέγοντες·
Προφήτευσον ἡμῖν, Χριστέ, τίς ἐστιν ὁ παίσας σε;

69 Ὁ δὲ Πέτρος ἔξω ἐκάθητο ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ προσῆλθεν
αὐτῷ μία παιδίσκη λέγουσα· Καὶ σὺ ἦσθα μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Γα-
λιλαίου. **70** Ὁ δὲ ἠρνήσατο ἔμπροσθεν αὐτῶν πάντων λέγων·
Οὐκ οἶδα τί λέγεις. **71** Ἐξελθόντα δὲ αὐτὸν εἰς τὸν πυλῶνα
εἶδεν αὐτὸν ἄλλη καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἐκεῖ καὶ οὗτος ἦν μετὰ Ἰη-
σοῦ τοῦ Ναζωραίου. **72** Καὶ πάλιν ἠρνήσατο μεθ' ὅρκου ὅτι οὐκ
οἶδα τὸν ἄνθρωπον. **73** Μετὰ μικρὸν δὲ προσελθόντες οἱ
ἑστῶτες εἶπον τῷ Πέτρῳ· Ἀληθῶς καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ· καὶ γὰρ
ἡ λαλιά σου δῆλόν σε ποιεῖ. **74** Τότε ἤρξατο καταναθεματίζειν
καὶ ὀμνύειν ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον. Καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ
ἐφώνησε. **75** Καὶ ἐμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ ῥήματος Ἰησοῦ εἰρη-
κότος αὐτῷ ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι τρὶς ἀπαρνήσῃ με· καὶ
ἐξελθὼν ἔξω ἔκλαυσε πικρῶς.

σὲ τρεῖς ἡμέρες νὰ τὸν κτίσω». **62** Τότε σηκώθηκε ὁ ἀρχιερεὺς καὶ τοῦ
εἶπε: «Δὲν ἔχεις τίποτε νὰ εἰπῇς; Τί εἶναι αὐτά, ποὺ σὲ κατηγοροῦν
αὐτοί;». **63** Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς σιωποῦσε. Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς τοῦ εἶπε τότε:
«Στὸ ὄνομα τοῦ ζωντανοῦ (τοῦ ἀληθινοῦ) Θεοῦ ζητῶ ἀπὸ σένα νὰ μᾶς
πῇς, ἐὰν σὺ εἶσαι ὁ Χριστός (ὁ Μεσσίας), ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ». **64** Τοῦ
λέγει ὁ Ἰησοῦς: «Τὸ εἶπες σύ. Σᾶς λέγω δέ, ἀπὸ τώρα θὰ βλέπετε τὸν
Υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου νὰ κάθεται στὰ δεξιὰ τῆς Δυνάμεως (τοῦ Παντοδυ-
νάμου) καὶ νὰ φέρεται πάνω στὰ σύννεφα τοῦ οὐρανοῦ (ἀπὸ τώρα δη-
λαδή, ποὺ μὲ θανατώνετε, θὰ βλέπετε τὸν Υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου νὰ δοξά-
ζεται)». **65** Τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέρρηξε τὰ ἱμάτιά του (βγῆκε ἀπὸ τὰ
ροῦχα του, ἀγανάκτησε!) καὶ εἶπε: «Βλασφήμησε! Τί μᾶς χρειάζονται
πλέον μάρτυρες; Ἰδοὺ τώρα ἀκούσατε τὴ βλασφημία του. **66** Τί νομί-
ζετε;». Αὐτοὶ ἀποκρίθηκαν καὶ εἶπαν: «Εἶναι ἄξιος θανάτου». **67** Τότε
ἔφτυσαν στὸ πρόσωπό του καὶ τὸν γρονθοκόπησαν, ἄλλοι δὲ τὸν ράπι-
σαν **68** λέγοντας: «Προφήτευσέ μας, Χριστέ, ποιός σὲ κτύπησε;».

Ἡ τριπλὴ ἄρνησι τοῦ Πέτρου καὶ ἡ μετάνοιά του

69 Ὁ δὲ Πέτρος καθόταν ἔξω στὴν αὐλή, καὶ τὸν πλησίασε μιὰ ὑπη-
ρέτρια καὶ εἶπε: «Καὶ σὺ ἤσουν μαζὶ μὲ τὸν Ἰησοῦ τὸ Γαλιλαῖο».
70 Ἀλλ' αὐτὸς ἀρνήθηκε μπροστὰ σὲ ὅλους αὐτοὺς λέγοντας: «Δὲν ξέ-
ρω τί λές». **71** Ὅταν δὲ πήγαινε πρὸς τὴν αὐλόπορτα, τὸν εἶδε ἄλλη
ὑπηρέτρια καὶ λέγει σ' αὐτούς: «Ἐκεῖ ἦταν καὶ αὐτὸς μαζὶ μὲ τὸν Ἰη-
σοῦ τὸ Ναζωραῖο». **72** Καὶ πάλι ἀρνήθηκε μὲ ὅρκο λέγοντας: «Δὲν ξέ-
ρω τὸν ἄνθρωπο». **73** Μετὰ δὲ ἀπὸ λίγο πλησίασαν οἱ παρευρισκόμε-
νοι καὶ εἶπαν στὸν Πέτρο: «Πράγματι καὶ σὺ ἀπ' αὐτοὺς εἶσαι, διότι
καὶ ἡ προφορά σου σὲ φανερώνει». **74** Τότε ἄρχισε νὰ ὁρκίζεται καὶ νὰ
ὀμνύῃ ἐπανειλημμένως λέγοντας: «Δὲν ξέρω τὸν ἄνθρωπο». Καὶ ἀμέ-
σως ὁ πετεινὸς λάλησε. **75** Καὶ θυμήθηκε ὁ Πέτρος τὸ λόγο τοῦ Ἰη-
σοῦ, ποὺ τοῦ εἶχε εἰπεῖ: «Προτοῦ ὁ πετεινὸς λαλήσῃ, θὰ μὲ ἀπαρνηθῇς
τρεῖς φορές». Καὶ βγῆκε ἔξω καὶ ἔκλαυσε πικρά.

27 Πρωίας δὲ γενομένης συμβούλιον ἔλαβον πάντες οἱ
ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ
ὥστε θανατῶσαι αὐτόν. 2 Καὶ δήσαντες αὐτὸν ἀπήγαγον καὶ
παρέδωκαν αὐτὸν Ποντίῳ Πιλάτῳ τῷ ἡγεμόνι.

3 Τότε ἰδὼν ὁ Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν ὅτι κατεκρίθη, με-
ταμεληθεὶς ἀπέστρεψε τὰ τριάκοντα ἀργύρια τοῖς ἀρχιερεῦσι
καὶ τοῖς πρεσβυτέροις 4 λέγων· Ἥμαρτον παραδοὺς αἷμα
ἀθῷον. Οἱ δὲ εἶπον· Τί πρὸς ἡμᾶς; Σὺ ὄψει. 5 Καὶ ῥίψας τὰ
ἀργύρια ἐν τῷ ναῷ ἀνεχώρησε, καὶ ἀπελθὼν ἀπήγξατο.

6 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια εἶπον· Οὐκ ἔξεστι
βαλεῖν αὐτὰ εἰς τὸν κορβανᾶν, ἐπεὶ τιμὴ αἵματός ἐστι. 7 Συμ-
βούλιον δὲ λαβόντες ἠγόρασαν ἐξ αὐτῶν τὸν ἀγρὸν τοῦ κερα-
μέως εἰς ταφὴν τοῖς ξένοις· 8 διὸ ἐκλήθη ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος
ἀγρὸς αἵματος ἕως τῆς σήμερον. 9 Τότε ἐπληρώθη τὸ
ῥηθὲν διὰ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος· **Καὶ ἔλαβον τὰ
τριάκοντα ἀργύρια, τὴν τιμὴν τοῦ τετιμημένου ὃν ἐτιμήσαντο
ἀπὸ υἱῶν Ἰσραήλ, 10 καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ κερα-
μέως, καθὰ συνέταξέ μοι Κύριος.**

11 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔστη ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος· καὶ ἐπηρώ-
τησεν αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν λέγων· Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;
Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη αὐτῷ· Σὺ λέγεις. 12 Καὶ ἐν τῷ κατηγορεῖσθαι
αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων οὐδὲν ἀπεκρί-
νατο. 13 Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Πιλᾶτος· Οὐκ ἀκούεις πόσα σου κα-
ταμαρτυροῦσι; 14 Καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ πρὸς οὐδὲ ἓν ῥῆμα,
ὥστε θαυμάζειν τὸν ἡγεμόνα λίαν.

Τὸ συνέδριο τῶν Ἰουδαίων παραδίδει τὸν Ἰησοῦ στὸν Πιλᾶτο

27 Ὅταν δὲ ξημέρωσε, ὅλοι οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λα-
οῦ συνεδρίασαν καὶ ἔλαβαν ἀπόφασι κατὰ τοῦ Ἰησοῦ γιὰ νὰ τὸν
θανατώσουν. **2** Καὶ ἀφοῦ τὸν ἔδεσαν, τὸν ἔφεραν καὶ τὸν παρέδωσαν
στὸν Πόντιο Πιλᾶτο τὸν ἡγεμόνα.

Ὁ Ἰούδας μεταμελεῖται καὶ αὐτοκτονεῖ

3 Τότε ὁ Ἰούδας, ποὺ τὸν εἶχε παραδώσει, ὅταν εἶδε, ὅτι καταδικά-
σθηκε, μεταμελήθηκε καὶ ἐπέστρεψε τὰ τριάντα ἀργύρια στοὺς ἀρχιερεῖς
καὶ τοὺς πρεσβυτέρους **4** λέγοντας: «Ἁμάρτησα, διότι παρέδωσα αἷμα
ἀθῷο». Ἀλλ' αὐτοὶ εἶπαν: «Τί μᾶς ἐνδιαφέρει; Δικό σου πρόβλημα».
5 Ἔρριξε τότε τὰ ἀργύρια στὸ ναό, καὶ ἀναχώρησε καὶ πῆγε καὶ ἀπαγ-
χονίσθηκε.

Ὁ ἀγρὸς τοῦ κεραμέως ἀγρὸς αἵματος

6 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς πῆραν τὰ ἀργύρια καὶ εἶπαν: «Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ
τὰ βάλωμε στὸ ἱερὸ ταμεῖο, ἐπειδὴ εἶναι ἀντίτιμο αἵματος». **7** Ἀφοῦ δὲ
συσκέφθηκαν καὶ ἀποφάσισαν, ἀγόρασαν μ' αὐτὰ τὸν ἀγρὸ τοῦ κεραμέ-
ως, γιὰ νὰ θάπτωνται οἱ ξένοι. **8** Γι' αὐτὸ ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος ὀνομάζεται
μέχρι σήμερα ἀ γ ρ ὸ ς α ἵ μ α τ ο ς. **9** Τότε ἐκπληρώθηκε τὸ λεχθὲν διὰ
τοῦ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου, ὁ ὁποῖος εἶπε: **Καὶ πῆραν τὰ τριάντα
ἀργύρια, τὸ τίμημα τοῦ ἀνεκτιμήτου, τὸν ὁποῖον ἐκτίμησαν
ἔτσι μερικοὶ ἀπὸ τοὺς Ἰσραηλῖτες, 10 καὶ τὰ ἔδωσαν γιὰ τὸν
ἀγρὸ τοῦ κεραμέως, καθὼς μοῦ εἶπε ὁ Κύριος.**

Ἡ θαυμαστὴ σιωπὴ τοῦ Ἰησοῦ

11 Ὁ δὲ Ἰησοῦς στάθηκε μπροστὰ στὸν ἡγεμόνα, καὶ τὸν ρώτησε ὁ
ἡγεμὼν λέγοντας: «Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;». Ὁ δὲ Ἰη-
σοῦς τοῦ εἶπε: «Τὸ λέγεις σύ» (Ὁ Ἰησοῦς παραδέχθηκε, ὅτι εἶναι βα-
σιλεύς, ἀλλὰ μὲ πνευματικὴ βασιλεία). **12** Καὶ ἐνῷ τὸν κατηγοροῦσαν
οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι, δὲν ἀπάντησε τίποτε. **13** Τότε τοῦ λέ-
γει ὁ Πιλᾶτος: «Δὲν ἀκούεις πόσα σὲ κατηγοροῦν;». **14** Ἀλλὰ δὲν τοῦ
ἀποκρίθηκε οὔτε σ' ἕνα λόγο, ὥστε νὰ καταπλήσσεται ὁ ἡγεμών.

15 Κατὰ δὲ ἑορτὴν εἰώθει ὁ ἡγεμὼν ἀπολύειν ἕνα τῷ ὄχλῳ
δέσμιον, ὃν ἤθελον. 16 Εἶχον δὲ τότε δέσμιον ἐπίσημον λεγό-
μενον Βαραββᾶν. 17 Συνηγμένων οὖν αὐτῶν εἶπεν αὐτοῖς ὁ
Πιλᾶτος· Τίνα θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν; Βαραββᾶν ἢ Ἰησοῦν τὸν
λεγόμενον Χριστόν; 18 Ἤδει γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκαν
αὐτόν. 19 Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος ἀπέστειλε
πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ λέγουσα· Μηδέν σοι καὶ τῷ δικαίῳ
ἐκείνῳ· πολλὰ γὰρ ἔπαθον σήμερον κατ' ὄναρ δι' αὐτόν.
20 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν τοὺς ὄχλους ἵνα
αἰτήσωνται τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν ἀπολέσωσιν.
21 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἡγεμὼν εἶπεν αὐτοῖς· Τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν
δύο ἀπολύσω ὑμῖν; Οἱ δὲ εἶπον· Βαραββᾶν.

22 Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος· Τί οὖν ποιήσω Ἰησοῦν τὸν λεγό-
μενον Χριστόν; Λέγουσιν αὐτῷ πάντες· Σταυρωθήτω! 23 Ὁ δὲ
ἡγεμὼν ἔφη· Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν; Οἱ δὲ περισσῶς ἔκραζον
λέγοντες· Σταυρωθήτω!

24 Ἰδὼν δὲ ὁ Πιλᾶτος ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον θόρυ-
βος γίνεται, λαβὼν ὕδωρ ἀπενίψατο τὰς χεῖρας ἀπέναντι τοῦ
ὄχλου λέγων· Ἀθῷός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου τούτου·
ὑμεῖς ὄψεσθε. 25 Καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπε· Τὸ αἷμα
αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν. 26 Τότε ἀπέλυσεν
αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν φραγγελλώσας παρέδω-
κεν ἵνα σταυρωθῇ.

27 Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος παραλαβόντες τὸν Ἰη-
σοῦν εἰς τὸ πραιτώριον συνήγαγον ἐπ' αὐτὸν ὅλην τὴν
σπεῖραν· 28 καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν περιέθηκαν αὐτῷ χλαμύδα
κοκκίνην, 29 καὶ πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν

Οἱ Ἰουδαῖοι ἀντὶ τοῦ Ἰησοῦ ζητοῦν νὰ ἐλευθερωθῇ ὁ Βαραββᾶς

15 Κατὰ τὴν ἑορτὴν δὲ (τοῦ Πάσχα) συνήθιζε ὁ ἡγεμὼν νὰ ἐλευθε-
ρώνῃ ἕνα φυλακισμένο πρὸς χάριν τοῦ λαοῦ, ὅποιον ἤθελαν. **16** Εἶχαν
δὲ τότε ἕνα σεσημασμένο φυλακισμένο, ποὺ ὠνομαζόταν Βαραββᾶς.
17 Καθὼς λοιπὸν ἦταν συγκεντρωμένοι, τοὺς εἶπε ὁ Πιλᾶτος: «Ποιόν
θέλετε νὰ σᾶς ἐλευθερώσω; Τὸ Βαραββᾶ ἢ τὸν Ἰησοῦ τὸ λεγόμενο
Χριστό (Μεσσία);». **18** Διότι ἤξερε, ὅτι ἀπὸ φθόνο τὸν παρέδωσαν (σ'
αὐτόν). **19** Ἐνῷ δὲ καθόταν στὴ δικαστικὴ ἕδρα, ἡ γυναῖκα του τοῦ
ἔστειλε αὐτὸ τὸ μήνυμα: «Νὰ μὴ κάνῃς κανένα κακὸ στὸν ἀθῷο ἐκεῖνο,
διότι ἐξ αἰτίας του πολὺ ὑπέφερα σήμερα σὲ ὄνειρο». **20** Ἀλλ' οἱ ἀρχιε-
ρεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν τοὺς ὄχλους νὰ ζητήσουν τὸ Βαραββᾶ,
τοῦ δὲ Ἰησοῦ νὰ ζητήσουν τὴ θανάτωσι. **21** Μίλησε πάλι ὁ ἡγεμὼν καὶ
τοὺς εἶπε: «Ποιόν ἀπὸ τοὺς δύο θέλετε νὰ σᾶς ἐλευθερώσω;». Αὐτοὶ δὲ
εἶπαν: «Τὸ Βαραββᾶ».

Οἱ Ἰουδαῖοι ζητοῦν νὰ σταυρωθῇ ὁ Ἰησοῦς

22 Τοὺς λέγει ὁ Πιλᾶτος: «Τότε τί νὰ κάνω τὸν Ἰησοῦ τὸ λεγόμε-
νο Χριστό (Μεσσία);». Τοῦ λέγουν ὅλοι: «Νὰ σταυρωθῇ!». **23** Ὁ δὲ
ἡγεμὼν εἶπε: «Ἀλλὰ τί κακὸ ἔκανε;». Αὐτοὶ δὲ περισσότερο κραύγαζαν
λέγοντας: «Νὰ σταυρωθῇ!».

Ὁ Πιλᾶτος ἀπὸ δειλία ἐνδίδει στὴν ἀπαίτησι τῶν Ἰουδαίων

24 Ἀφοῦ δὲ εἶδε ὁ Πιλᾶτος, ὅτι δὲν κατορθώνει τίποτε, ἀλλὰ γίνε-
ται μεγαλύτερος θόρυβος, πῆρε νερὸ καὶ ἔνιψε καλὰ τὰ χέρια ἐνώπιον
τοῦ ὄχλου λέγοντας: «Εἶμαι ἀνεύθυνος γιὰ τὸ θάνατο αὐτοῦ τοῦ
ἀθῴου· σεῖς θὰ ἔχετε τὴν εὐθύνη». **25** Ἀποκρίθηκε δὲ ὅλος ὁ λαὸς καὶ
εἶπε: «Τὸ αἷμα του ἐπάνω μας καὶ ἐπάνω στὰ παιδιά μας». **26** Τότε
ἀπελευθέρωσε γιὰ χάρι τους τὸ Βαραββᾶ, ἐνῷ τὸν Ἰησοῦ, ἀφοῦ μαστί-
γωσε, παρέδωσε νὰ σταυρωθῇ.

Οἱ στρατιῶτες περιπαίζουν τὸν Ἰησοῦ ὡς βασιλέα τῶν Ἰουδαίων

27 Τότε οἱ στρατιῶτες τοῦ ἡγεμόνος, ἀφοῦ πῆραν καὶ ὡδήγησαν τὸν
Ἰησοῦ στὸ πραιτώριο (στὸ παλάτι τοῦ ἡγεμόνος, συγκεκριμένως στὴν
ἐσωτερικὴ αὐλὴ τοῦ παλατιοῦ), μάζεψαν γύρω του ὅλη τὴ φρουρά.
28 Καὶ ἀφοῦ τὸν ἔγδυσαν, τὸν ἔντυσαν μὲ κόκκινο μανδύα (ὡς βασι-
λικὴ δῆθεν πορφύρα), **29** καὶ ἀφοῦ ἔπλεξαν στεφάνι ἀπὸ ἀγκάθια, τὸ
ἔβαλαν πάνω στὸ κεφάλι του (ὡς βασιλικὸ δῆθεν στέμμα), καὶ στὸ δε-

ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ κάλαμον ἐπὶ τὴν δεξιὰν αὐτοῦ, καὶ
γονυπετήσαντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἐνέπαιζον αὐτῷ λέγοντες·
Χαῖρε, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων! 30 Καὶ ἐμπτύσαντες εἰς
αὐτὸν ἔλαβον τὸν κάλαμον καὶ ἔτυπτον εἰς τὴν κεφαλὴν
αὐτοῦ. 31 Καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν χλαμύ-
δα καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν
εἰς τὸ σταυρῶσαι.

32 Ἐξερχόμενοι δὲ εὗρον ἄνθρωπον Κυρηναῖον ὀνόματι Σί-
μωνα· τοῦτον ἠγγάρευσαν ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. 33 Καὶ
ἐλθόντες εἰς τόπον λεγόμενον Γολγοθᾶ, ὅ ἐστι λεγόμενος
Κρανίου τόπος, 34 ἔδωκαν αὐτῷ πιεῖν ὄξος μετὰ χολῆς με-
μιγμένον· καὶ γευσάμενος οὐκ ἤθελε πιεῖν. 35 Σταυρώσαντες
δὲ αὐτὸν διεμερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ βαλόντες κλῆρον,
36 καὶ καθήμενοι ἐτήρουν αὐτὸν ἐκεῖ. 37 Καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω
τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν αἰτίαν αὐτοῦ γεγραμμένην· Οὗτός
ἐστιν Ἰησοῦς ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.
38 Τότε σταυροῦνται σὺν αὐτῷ δύο λῃσταί, εἷς ἐκ δεξιῶν καὶ
εἷς ἐξ εὐωνύμων.

39 Οἱ δὲ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν κινοῦντες
τὰς κεφαλὰς αὐτῶν 40 καὶ λέγοντες· Ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ
ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν! Σῶσον σεαυτόν. Εἰ Υἱὸς εἶ τοῦ
Θεοῦ, κατάβηθι ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. 41 Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιε-
ρεῖς ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμματέων καὶ πρεσβυτέρων καὶ
Φαρισαίων ἔλεγον· 42 Ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται
σῶσαι. Εἰ βασιλεὺς Ἰσραήλ ἐστι, καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυ-
ροῦ καὶ πιστεύσομεν ἐπ᾽ αὐτῷ. 43 Πέποιθεν ἐπὶ τὸν Θεόν,
ῥυσάσθω νῦν αὐτόν, εἰ θέλει αὐτόν· εἶπε γὰρ ὅτι Θεοῦ εἰμι
Υἱός. 44 Τὸ δ᾽ αὐτὸ καὶ οἱ λῃσταὶ οἱ συσταυρωθέντες αὐτῷ
ὠνείδιζον αὐτόν.

ξί του χέρι ἔδωσαν ἕνα καλάμι (ὡς βασιλικὸ δῆθεν σκῆπτρο), καὶ γο-
νάτισαν μπροστά του καὶ τὸν περιέπαιζαν λέγοντας: «Χαῖρε, βασιλεῦ
τῶν Ἰουδαίων!». **30** Καὶ ἀφοῦ τὸν ἔφτυσαν, πῆραν τὸ καλάμι καὶ τὸν
κτυποῦσαν στὸ κεφάλι του. **31** Καὶ ἀφοῦ τὸν περιέπαιξαν, τοῦ ἔβγαλαν
τὸν μανδύα καὶ τὸν ἔντυσαν τὰ ροῦχα του, καὶ τὸν πῆραν γιὰ νὰ πᾶνε
γιὰ νὰ τὸν σταυρώσουν.

Ὁ Ἰησοῦς ὁδηγεῖται στὸ Γολγοθᾶ καὶ σταυρώνεται ἐν μέσῳ δύο ληστῶν

32 Ὅταν δὲ ἔβγαιναν (ἀπὸ τὴν πόλι), βρῆκαν ἕνα ἄνθρωπο ἀπὸ τὴν
Κυρήνη, ποὺ ὠνομαζόταν Σίμων. Αὐτὸν ἀγγάρευσαν γιὰ νὰ μεταφέρῃ
τὸ σταυρό του. **33** Καὶ ἀφοῦ ἔφτασαν σ᾽ ἕνα τόπο ποὺ ὀνομάζεται
Γολγοθᾶς, καὶ σὲ μετάφρασι σημαίνει, Κρανίου τόπος, **34** τοῦ
ἔδωσαν νὰ πιῇ ξύδι ἀνάμικτο μὲ χολή, ἀλλὰ μόλις δοκίμασε, δὲν θέλη-
σε νὰ πιῇ. **35** Ὅταν δὲ τὸν σταύρωσαν, μοίρασαν μεταξύ τους μὲ κλῆρο
τὰ ἐνδύματά του. **36** Καὶ κάθονταν ἐκεῖ καὶ τὸν φύλαγαν. **37** Πάνω δὲ
ἀπὸ τὸ κεφάλι του τοποθέτησαν ἐπιγραφή, στὴν ὁποία ὡς αἰτία τῆς κα-
ταδίκης ἦταν γραμμένο, Αὐτὸς εἶναι ὁ Ἰησοῦς ὁ βασι-
λεὺς τῶν Ἰουδαίων. **38** Τότε σταυρώνονται μαζί του δύο λῃ-
σταί, ὁ ἕνας ἀπ᾽ τὰ δεξιὰ καὶ ὁ ἄλλος ἀπ᾽ τὰ ἀριστερά.

Οἱ Ἰουδαῖοι ἐμπαίζουν τὸν Ἐσταυρωμένο

39 Οἱ δὲ περαστικοὶ τὸν ἔβριζαν κουνώντας τὰ κεφάλια τους εἰρω-
νικὰ **40** καὶ λέγοντας: «Σὺ ποὺ θὰ γκρέμιζες τὸ ναὸ καὶ σὲ τρεῖς ἡμέ-
ρες θὰ τὸν οἰκοδομοῦσες! Σῶσε τὸν ἑαυτό σου. Ἐὰν εἶσαι Υἱὸς τοῦ Θε-
οῦ, κατέβα ἀπὸ τὸ σταυρό». **41** Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, ἐμπαίζο-
ντας μαζὶ μὲ τοὺς γραμματεῖς καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς Φαρι-
σαίους, ἔλεγαν: **42** «Ἄλλους ἔσωσε, τὸν ἑαυτό του δὲν δύναται νὰ
σώσῃ. Ἐὰν εἶναι βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ, ἂς κατεβῇ τώρα ἀπὸ τὸ σταυ-
ρό, καὶ θὰ πιστεύσωμε σ᾽ αὐτόν. **43** Ἐμπιστεύεται στὸ Θεό, ἂς τὸν
σώσῃ τώρα, ἐὰν εὐαρεστῆται σ᾽ αὐτόν· διότι εἶπε, "Εἶμαι Υἱὸς τοῦ Θε-
οῦ"». **44** Τὸ ἴδιο δὲ καὶ οἱ λῃσταί, ποὺ σταυρώθηκαν μαζί του, τὸν
ἔβριζαν (Ὕστερα ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς δύο λῃστὰς μετανόησε).

45 Ἀπὸ δὲ ἕκτης ὥρας σκότος ἐγένετο ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν
ἕως ὥρας ἐνάτης. 46 Περὶ δὲ τὴν ἐνάτην ὥραν ἀνεβόησεν ὁ Ἰη-
σοῦς φωνῇ μεγάλῃ λέγων· **Ἠλί, Ἠλί, λιμᾶ σαβαχθανί;** Τοῦτ'
ἔστι, **Θεέ μου, Θεέ μου, ἱνατί με ἐγκατέλιπες;** 47 Τινὲς δὲ τῶν
ἐκεῖ ἑστώτων ἀκούσαντες ἔλεγον ὅτι Ἠλίαν φωνεῖ οὗτος.
48 Καὶ εὐθέως δραμὼν εἷς ἐξ αὐτῶν καὶ λαβὼν σπόγγον πλή-
σας τε ὄξους καὶ περιθεὶς καλάμῳ ἐπότιζεν αὐτόν. 49 Οἱ δὲ
λοιποὶ ἔλεγον· Ἄφες ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἠλίας σώσων αὐτόν.
50 Ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν κράξας φωνῇ μεγάλῃ ἀφῆκε τὸ πνεῦμα.

51 Καὶ ἰδοὺ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ
ἄνωθεν ἕως κάτω, καὶ ἡ γῆ ἐσείσθη καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν,
52 καὶ τὰ μνημεῖα ἀνεῴχθησαν καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοι-
μημένων ἁγίων ἠγέρθη, 53 καί, ἐξελθόντες ἐκ τῶν μνημείων,
μετὰ τὴν ἔγερσιν αὐτοῦ εἰσῆλθον εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν καὶ ἐνε-
φανίσθησαν πολλοῖς. 54 Ὁ δὲ ἑκατόνταρχος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ
τηροῦντες τὸν Ἰησοῦν, ἰδόντες τὸν σεισμὸν καὶ τὰ γενόμενα
ἐφοβήθησαν σφόδρα λέγοντες· Ἀληθῶς Θεοῦ Υἱὸς ἦν οὗτος.

55 Ἦσαν δὲ ἐκεῖ καὶ γυναῖκες πολλαὶ ἀπὸ μακρόθεν θεω-
ροῦσαι, αἵτινες ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας
διακονοῦσαι αὐτῷ· 56 ἐν αἷς ἦν Μαρία ἡ Μαγδαληνή, καὶ Μα-
ρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωσῆ μήτηρ, καὶ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζε-
βεδαίου.

Ὁ θάνατος τοῦ Ἰησοῦ

45 Ἀπὸ ὥρα δὲ δώδεκα τὸ μεσημέρι ἕως ὥρα τρεῖς τὸ ἀπόγευμα
ἔπεσε σκοτάδι σ' ὅλη τὴ γῆ. **46** Γύρω δὲ στὶς τρεῖς τὸ ἀπόγευμα ὁ Ἰη-
σοῦς φώναξε μὲ φωνὴ μεγάλη καὶ εἶπε: **Ἠλί, Ἠλί, λιμᾶ σαβαχθα-
νί;** Δηλαδή, **Θεέ μου, Θεέ μου, γιατί μὲ ἐγκατέλειψες;** **47** Μερι-
κοὶ δὲ ἀπὸ τοὺς παρευρισκομένους ἐκεῖ, ὅταν τὸ ἄκουσαν, ἔλεγαν: «Τὸν
Ἠλία φωνάζει αὐτός». **48** Καὶ ἀμέσως ἕνας ἀπ' αὐτοὺς ἔτρεξε, καὶ
πῆρε ἕνα σφουγγάρι, καὶ τὸ γέμισε μὲ ξύδι, καί, ἀφοῦ τὸ στερέωσε
στὴν ἄκρη ἀπὸ ἕνα καλάμι, προσπαθοῦσε νὰ τὸν ποτίσῃ. **49** Ἀλλ' οἱ
ἄλλοι ἔλεγαν: «Ἄφησε νὰ δοῦμε, ἂν θὰ ἔλθῃ ὁ Ἠλίας νὰ τὸν σώσῃ».
50 Ὁ δὲ Ἰησοῦς, ἀφοῦ πάλι φώναξε μὲ φωνὴ μεγάλη, παρέδωσε τὸ
πνεῦμα.

Σημεῖα ἀκολουθοῦν στὸ θάνατο τοῦ Ἰησοῦ καὶ ὁ ἑκατόνταρχος πιστεύει

51 Καὶ ἰδοὺ τὸ παραπέτασμα τοῦ ναοῦ σχίσθηκε στὰ δύο ἀπὸ πάνω
ἕως κάτω, καὶ ἡ γῆ σείσθηκε, καὶ οἱ βράχοι σχίσθηκαν, **52** καὶ τὰ μνή-
ματα ἄνοιξαν καὶ πολλὰ σώματα τῶν ἁγίων, ποὺ εἶχαν κοιμηθῆ, ἀνα-
στήθηκαν, **53** καί, ἀφοῦ βγῆκαν ἀπὸ τὰ μνήματα, μετὰ τὴν ἀνάστασί
του μπῆκαν στὴν ἁγία πόλι καὶ ἐμφανίσθηκαν σὲ πολλούς. **54** Ὁ δὲ
ἑκατόνταρχος καὶ οἱ στρατιῶτες, ποὺ φύλαγαν μαζί του τὸν Ἰησοῦ,
ὅταν εἶδαν τὸ σεισμὸ καὶ τὰ ἄλλα συμβάντα, φοβήθηκαν πάρα πολύ,
καὶ ἔλεγαν: «Πραγματικῶς αὐτὸς ἦταν Υἱὸς τοῦ Θεοῦ».

Γυναῖκες παρακολουθοῦν τὸ δρᾶμα τοῦ Γολγοθᾶ

55 Ἦταν δὲ ἐκεῖ καὶ πολλὲς γυναῖκες, ποὺ παρακολουθοῦσαν ἀπὸ
μακριά, καὶ εἶχαν ἀκολουθήσει τὸν Ἰησοῦ ἀπὸ τὴ Γαλιλαία καὶ τὸν
ὑπηρετοῦσαν. **56** Μεταξὺ αὐτῶν ἦταν ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνή, καὶ ἡ
Μαρία ἡ μητέρα τοῦ Ἰακώβου καὶ τοῦ Ἰωσῆ, καὶ ἡ μητέρα τῶν υἱῶν
τοῦ Ζεβεδαίου.

57 Ὀψίας δὲ γενομένης ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος ἀπὸ Ἀρι-
μαθαίας, τοὔνομα Ἰωσήφ, ὃς καὶ αὐτὸς ἐμαθήτευσε τῷ Ἰησοῦ.
58 Οὗτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ ᾐτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.
Τότε ὁ Πιλᾶτος ἐκέλευσεν ἀποδοθῆναι τὸ σῶμα. 59 Καὶ λαβὼν
τὸ σῶμα ὁ Ἰωσὴφ ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι καθαρᾷ, 60 καὶ ἔθη-
κεν αὐτὸ ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ μνημείῳ ὃ ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέ-
τρᾳ, καὶ προσκυλίσας λίθον μέγαν τῇ θύρᾳ τοῦ μνημείου
ἀπῆλθεν. 61 Ἦν δὲ ἐκεῖ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μα-
ρία, καθήμεναι ἀπέναντι τοῦ τάφου.

62 Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἥτις ἐστὶ μετὰ τὴν Παρασκευήν, συνή-
χθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς Πιλᾶτον 63 λέγον-
τες· Κύριε, ἐμνήσθημεν ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπεν ἔτι ζῶν,
μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι. 64 Κέλευσον οὖν ἀσφαλισθῆναι
τὸν τάφον ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας, μήποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ νυκτὸς κλέψωσιν αὐτὸν καὶ εἴπωσι τῷ λαῷ, ἠγέρθη ἀπὸ
τῶν νεκρῶν· καὶ ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη χείρων τῆς πρώτης.
65 Ἔφη αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος· Ἔχετε κουστωδίαν· ὑπάγετε ἀσφα-
λίσασθε ὡς οἴδατε. 66 Οἱ δὲ πορευθέντες ἠσφαλίσαντο τὸν τά-
φον σφραγίσαντες τὸν λίθον μετὰ τῆς κουστωδίας.

28 Ὀψὲ δὲ σαββάτων, τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν σαββά-
των, ἦλθε Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία θε-
ωρῆσαι τὸν τάφον. 2 Καὶ ἰδοὺ σεισμὸς ἐγένετο μέγας· ἄγγελος
γὰρ Κυρίου καταβὰς ἐξ οὐρανοῦ προσελθὼν ἀπεκύλισε τὸν λί-
θον ἀπὸ τῆς θύρας καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ. 3 Ἦν δὲ ἡ ἰδέα
αὐτοῦ ὡς ἀστραπὴ καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡσεὶ χιών.
4 Ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου αὐτοῦ ἐσείσθησαν οἱ τηροῦντες καὶ
ἐγένοντο ὡσεὶ νεκροί. 5 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος εἶπε ταῖς γυ-
ναιξί· Μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς. Οἶδα γὰρ ὅτι Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρω-
μένον ζητεῖτε. 6 Οὐκ ἔστιν ὧδε· ἠγέρθη γὰρ καθὼς εἶπε· δεῦτε
ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο ὁ Κύριος. 7 Καὶ ταχὺ πορευθεῖσαι

Ὁ Ἰωσὴφ ὁ Ἀριμαθαῖος ἐνταφιάζει τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ

57 Ἀργὰ δὲ τὸ ἀπόγευμα παρουσιάσθηκε ἕνας ἄνθρωπος πλούσιος
ἀπὸ τὴν Ἀριμαθαία, ὀνομαζόμενος Ἰωσήφ, ποὺ καὶ αὐτὸς ὑπῆρξε μα-
θητὴς τοῦ Ἰησοῦ. **58** Αὐτὸς πῆγε στὸν Πιλᾶτο καὶ ζήτησε τὸ σῶμα τοῦ
Ἰησοῦ. Τότε ὁ Πιλᾶτος διέταξε νὰ δοθῇ τὸ σῶμα. **59** Καὶ ἀφοῦ ὁ
Ἰωσὴφ ἔλαβε τὸ σῶμα, τὸ τύλιξε σ' ἕνα καθαρὸ (ἀμεταχείριστο) σεντό-
νι, **60** καὶ τὸ ἔθεσε στὸ δικό του καινούργιο μνῆμα, ποὺ εἶχε λαξεύσει
στὸ βράχο. Καί, ἀφοῦ κύλισε ἕνα μεγάλο λίθο στὴν εἴσοδο τοῦ μνήμα-
τος (γιὰ νὰ τὴν κλείσῃ), ἔφυγε. **61** Ἦταν δὲ ἐκεῖ ἡ Μαρία ἡ Μαγδα-
ληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, οἱ ὁποῖες κάθονταν ἀπέναντι ἀπὸ τὸν τάφο.

Ἡ σφράγισι καὶ ἡ φρούρησι τοῦ τάφου

62 Τὴν ἄλλη δὲ ἡμέρα, ἡ ὁποία εἶναι μετὰ τὴν Παρασκευή (δηλαδὴ
τὸ Σάββατο), πῆγαν μαζὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι στὸν Πιλᾶτο
63 καὶ εἶπαν: «Κύριε, θυμηθήκαμε, ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπε, ὅταν
ἀκόμη ζοῦσε, "Μετὰ τρεῖς ἡμέρες θὰ ἀναστηθῶ". **64** Δῶσε λοιπὸν δια-
ταγὴ ν' ἀσφαλισθῇ ὁ τάφος ἕως τὴν τρίτη ἡμέρα, μήπως ἔλθουν οἱ μα-
θηταί του τὴ νύκτα καὶ τὸν κλέψουν καὶ εἰποῦν στὸ λαό, "Ἀναστήθηκε
ἐκ νεκρῶν", καὶ θὰ εἶναι ἡ τελευταία πλάνη χειρότερη ἀπὸ τὴν πρώ-
τη». **65** Τοὺς εἶπε ὁ Πιλᾶτος: «Πάρετε φρουρά· πηγαίνετε καὶ ἀσφαλί-
σετε, ὅπως νομίζετε». **66** Καὶ αὐτοὶ πῆγαν καὶ διὰ τῆς φρουρᾶς ἀσφά-
λισαν τὸν τάφο, ἀφοῦ μάλιστα σφράγισαν (μὲ ταινία καὶ βουλοκέρι) τὸ
λίθο.

Μυροφόρες ἐπισκέπτονται κενὸ τάφο καὶ ἄγγελος ἀγγέλλει τὴν ἀνάστασι τοῦ Ἰησοῦ

28 Μετὰ δὲ τὴν ἀργία τοῦ Σαββάτου, τὰ ξημερώματα τῆς πρώτης
ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος (τῆς Κυριακῆς), πῆγε ἡ Μαρία ἡ Μαγ-
δαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, γιὰ νὰ ἰδοῦν τὸν τάφο. **2** Καὶ ἰδοὺ ἔγινε
σεισμὸς μεγάλος. Διότι ἄγγελος Κυρίου κατέβηκε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ
πῆγε καὶ κύλισε τὸ λίθο ἀπὸ τὴν εἴσοδο τοῦ τάφου καὶ καθόταν ἐπάνω
του. **3** Τὸ δὲ πρόσωπό του ἦταν σὰν ἀστραπή, καὶ τὸ ἔνδυμά του λευκὸ
σὰν τὸ χιόνι. **4** Καὶ ἀπὸ τὸ φόβο, ποὺ προκάλεσε, συγκλονίσθηκαν οἱ
φύλακες καὶ ἔγιναν σὰν νεκροί. **5** Μίλησε δὲ ὁ ἄγγελος καὶ εἶπε στὶς
γυναῖκες: «Μὴ φοβεῖσθε σεῖς. Διότι ξέρω, ὅτι ζητεῖτε τὸν Ἰησοῦ τὸν
ἐσταυρωμένο. **6** Δὲν εἶναι ἐδῶ, ἀλλ' ἀναστήθηκε, καθὼς εἶπε. Ἐλᾶτε
νὰ ἰδῆτε τὸν τόπο, ὅπου ἦταν ὁ Κύριος. **7** Καὶ πηγαίνετε γρήγορα νὰ
εἰπῆτε στοὺς μαθητάς του, "Ἀναστήθηκε ἐκ νεκρῶν, καὶ ἰδοὺ πηγαίνει

εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ ἰδοὺ προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε. Ἰδοὺ εἶπον ὑμῖν.

8 Καὶ ἐξελθοῦσαι ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ
χαρᾶς μεγάλης ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ.
9 *Ὡς δὲ ἐπορεύοντο ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ*, καὶ ἰδοὺ
Ἰησοῦς ἀπήντησεν αὐταῖς λέγων· Χαίρετε! Αἱ δὲ προσελ-
θοῦσαι ἐκράτησαν αὐτοῦ τοὺς πόδας καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ.
10 Τότε λέγει αὐταῖς ὁ Ἰησοῦς· Μὴ φοβεῖσθε! Ὑπάγετε ἀπαγ-
γείλατε τοῖς ἀδελφοῖς μου ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν,
κἀκεῖ με ὄψονται.

11 Πορευομένων δὲ αὐτῶν ἰδού τινες τῆς κουστωδίας ἐλθόν-
τες εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα τὰ γε-
νόμενα. 12 Καὶ συναχθέντες μετὰ τῶν πρεσβυτέρων συμβού-
λιόν τε λαβόντες ἀργύρια ἱκανὰ ἔδωκαν τοῖς στρατιώταις
13 λέγοντες· Εἴπατε ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς ἐλθόντες
ἔκλεψαν αὐτὸν ἡμῶν κοιμωμένων. 14 Καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο
ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς πείσομεν αὐτὸν καὶ ὑμᾶς ἀμερίμνους
ποιήσομεν. 15 Οἱ δὲ λαβόντες τὰ ἀργύρια ἐποίησαν ὡς ἐδιδά-
χθησαν. Καὶ διεφημίσθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ Ἰουδαίοις μέχρι
τῆς σήμερον.

16 Οἱ δὲ ἕνδεκα μαθηταὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν,
εἰς τὸ ὄρος οὗ ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, 17 καὶ ἰδόντες αὐτὸν
προσεκύνησαν αὐτῷ, οἱ δὲ ἐδίστασαν. 18 Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰη-
σοῦς ἐλάλησεν αὐτοῖς λέγων· Ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν
οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς. 19 Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ
ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ
Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, 20 διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν
πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν. Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πά-
σας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. Ἀμήν.

πρὶν ἀπὸ σᾶς νὰ σᾶς περιμένῃ στὴ Γαλιλαία[1], ἐκεῖ θὰ τὸν ἰδῆτε". Ἰδοὺ σᾶς πληροφόρησα».

Ἐμφάνισι τοῦ ἀναστάντος Ἰησοῦ στὶς μυροφόρες

8 Ἔφυγαν δὲ γρήγορα ἀπὸ τὸ μνῆμα μὲ φόβο καὶ χαρὰ μεγάλη, καὶ
ἔτρεξαν γιὰ νὰ φέρουν τὸ μήνυμα στοὺς μαθητάς του. **9** Καθὼς δὲ πή-
γαιναν γιὰ ν' ἀναγγείλουν στοὺς μαθητάς του, ἰδοὺ ὁ Ἰησοῦς τὶς συνάν-
τησε καὶ εἶπε: «Χαίρετε!». Αὐτὲς δὲ τὸν πλησίασαν καὶ ἔπιασαν τὰ πό-
δια του καὶ τὸν προσκύνησαν. **10** Τότε λέγει σ' αὐτὲς ὁ Ἰησοῦς: «Μὴ
φοβεῖσθε! Πηγαίνετε νὰ εἰδοποιήσετε τοὺς ἀδελφούς μου, γιὰ νὰ πᾶνε στὴ Γαλιλαία[1], καὶ ἐκεῖ θὰ μὲ ἰδοῦν».

Οἱ Ἰουδαῖοι ἐξαγοράζουν τοὺς φρουροὺς τοῦ τάφου καὶ συκοφαντοῦν τὴν ἀνάστασι

11 Ἐνῷ δὲ αὐτὲς βρίσκονταν στὸ δρόμο, ἰδοὺ μερικοὶ ἀπ' τὴ φρουρὰ
πῆγαν στὴν πόλι καὶ ἀνέφεραν στοὺς ἀρχιερεῖς ὅλα τὰ γεγονότα.
12 Καὶ ἀφοῦ (οἱ ἀρχιερεῖς) συνεδρίασαν μαζὶ μὲ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ
ἔλαβαν ἀπόφασι, ἔδωσαν ἀρκετὰ ἀργύρια στοὺς στρατιῶτες **13** καὶ
εἶπαν: «Νὰ εἰπῆτε, "Οἱ μαθηταί του ἦλθαν τὴ νύκτα καὶ τὸν ἔκλεψαν,
ἐνῷ ἐμεῖς κοιμόμασταν". **14** Καὶ ἂν φθάσῃ τοῦτο στὰ αὐτιὰ τοῦ ἡγε-
μόνος, ἐμεῖς θὰ τὸν καθησυχάσωμε καὶ θὰ σᾶς ἀπαλλάξωμε ἀπὸ κάθε
εὐθύνη». **15** Αὐτοὶ δέ, ἀφοῦ πῆραν τὰ ἀργύρια, ἔκαναν ὅπως διδάχθη-
καν. Καὶ διαδόθηκε αὐτὴ ἡ φήμη στοὺς Ἰουδαίους μέχρι σήμερα.

Ὁ ἀναστὰς Κύριος δίνει στοὺς μαθητὰς παγκόσμια ἀποστολή

16 Οἱ δὲ ἕνδεκα μαθηταὶ πῆγαν στὴ Γαλιλαία[1], στὸ ὄρος δηλαδή,
ποὺ ὥρισε σ' αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς. **17** Καὶ ὅταν τὸν εἶδαν, τὸν προσκύνη-
σαν, μερικοὶ δὲ φοβήθηκαν. **18** Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοὺς πλησίασε καὶ τοὺς
μίλησε λέγοντας: «Μοῦ δόθηκε κάθε ἐξουσία στὸν οὐρανὸ καὶ στὴ γῆ.
19 Πηγαίνετε καὶ κάνετε μαθητὰς (χριστιανοὺς) ὅλα τὰ ἔθνη μὲ τὸ νὰ
τοὺς βαπτίζετε στὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου
Πνεύματος, **20** μὲ τὸ νὰ τοὺς διδάσκετε νὰ τηροῦν ὅλα ὅσα σᾶς εἶπα
(ἀλήθειες πίστεως καὶ ἐντολὲς ζωῆς). Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ θὰ εἶμαι μαζί σας
ὅλες τὶς ἡμέρες ὡς τὸ τέλος τοῦ κόσμου». Ἀμήν.

---

1. Πρόκειται γιὰ τὴ μικρὴ Γαλιλαία, ἕνα τόπο στὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, ὅπου συγκεντρώνονταν οἱ Γαλιλαῖοι, ποὺ πήγαιναν στὴν Ἱερουσαλὴμ ὡς προσκυνηταί.

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

1 Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. 2 Ὡς
γέγραπται ἐν τοῖς προφήταις, **Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν
ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν
σου ἔμπροσθέν σου· 3 Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ἑτοιμάσα-
τε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ,** 4 ἐγένε-
το Ἰωάννης βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ κηρύσσων βάπτισμα
μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. 5 Καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν
πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα καὶ οἱ Ἱεροσολυμῖται, καὶ ἐβαπτίζοντο
πάντες ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ᾽ αὐτοῦ ἐξομολογούμενοι τὰς
ἁμαρτίας αὐτῶν. 6 Ἦν δὲ ὁ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας κα-
μήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ
ἐσθίων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον. 7 Καὶ ἐκήρυσσε λέγων· Ἔρχε-
ται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς κύψας
λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ. 8 Ἐγὼ μὲν ἐβάπτι-
σα ὑμᾶς ἐν ὕδατι, αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ.

9 Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ
Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐβαπτίσθη ὑπὸ Ἰωάννου εἰς τὸν
Ἰορδάνην. 10 Καὶ εὐθέως ἀναβαίνων ἀπὸ τοῦ ὕδατος εἶδε σχι-
ζομένους τοὺς οὐρανοὺς καὶ τὸ Πνεῦμα ὡς περιστερὰν κατα-
βαῖνον ἐπ᾽ αὐτόν. 11 Καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν, Σὺ
εἶ **ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ ηὐδόκησα.**

12 Καὶ εὐθέως τὸ Πνεῦμα αὐτὸν ἐκβάλλει εἰς τὴν ἔρημον.
13 Καὶ ἦν ἐκεῖ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡμέρας τεσσαράκοντα πειραζόμε-
νος ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ, καὶ ἦν μετὰ τῶν θηρίων, καὶ οἱ ἄγγελοι
διηκόνουν αὐτῷ.

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου ὁ πρόδρομος Ἰωάννης

1 Ἀρχὴ τοῦ χαρμοσύνου μηνύματος γιὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστό, τὸν Υἱὸ
τοῦ Θεοῦ (Αὐτὴ ἡ ἀρχὴ γίνεται μὲ τὸν πρόδρομο Ἰωάννη). **2** Σύμ-
φωνα μὲ τὰ γραμμένα στοὺς προφῆτες (Μαλαχία καὶ Ἡσαΐα), «**Ἰδοὺ**
ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἀγγελιαφόρο μου πρὶν ἀπὸ σένα, γιὰ νὰ
προετοιμάσῃ τὸ δρόμο σου», **3** «**Φωνὴ ἑνός, ποὺ φωνάζει δυνατὰ**
στὴν ἔρημο, Ἑτοιμάσετε τὴν ὁδὸ γιὰ νὰ διαβῇ ὁ Κύριος, ἰσιά-
ξετε τοὺς δρόμους του γιὰ νὰ περάσῃ», **4** ἦλθε ὁ Ἰωάννης καὶ βά-
πτιζε στὴν ἔρημο καὶ κήρυττε βάπτισμα μετανοίας γιὰ ἄφεσι τῶν ἁμαρ-
τιῶν. **5** Καὶ ἔβγαιναν καὶ πήγαιναν πρὸς αὐτὸν οἱ κάτοικοι ὅλης τῆς
Ἰουδαίας καὶ οἱ Ἱεροσολυμῖτες, καὶ βαπτίζονταν ὅλοι ἀπ' αὐτὸν στὸν
Ἰορδάνη ποταμό, ἐξομολογούμενοι (συγχρόνως) τὶς ἁμαρτίες τους.
6 Φοροῦσε δὲ ὁ Ἰωάννης ἔνδυμα ἀπὸ τρίχες καμήλου καὶ ζώνη δερμα-
τίνη γύρω ἀπὸ τὴ μέση του, καὶ ἔτρωγε ἀκρίδες καὶ μέλι ἀπὸ ἄγρια
μελίσσια. **7** Καὶ κήρυττε λέγοντας: «Μετὰ ἀπὸ μένα ἔρχεται ὁ ἰσχυρό-
τερός μου, τοῦ ὁποίου δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ σκύψω καὶ νὰ λύσω τὸ λουρὶ
ἀπὸ τὰ ὑποδήματά του. **8** Ἐγὼ μὲν σᾶς βάπτισα μὲ νερό, ἐνῷ αὐτὸς
θὰ σᾶς βαπτίσῃ μὲ Πνεῦμα Ἅγιο».

Ἡ βάπτισι τοῦ Ἰησοῦ

9 Ἐκεῖνες δὲ τὶς ἡμέρες ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τὴ Ναζαρὲτ τῆς Γαλι-
λαίας καὶ βαπτίσθηκε ἀπὸ τὸν Ἰωάννη στὸν Ἰορδάνη. **10** Καὶ καθὼς
ἀμέσως ἔβγαινε ἀπ' τὸ νερό, εἶδε νὰ σχίζωνται οἱ οὐρανοί, καὶ τὸ
Πνεῦμα σὰν περιστέρι νὰ κατεβαίνῃ ἐπάνω του. **11** Καὶ φωνὴ ἦλθε ἀπὸ
τοὺς οὐρανούς, Σὺ εἶσαι **ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐσένα ἐξέλε-**
ξα[1] (καὶ κατέστησα Μεσσία, Χριστό)».

Ὁ Σατανᾶς πειράζει τὸν Ἰησοῦ

12 Ἀμέσως δὲ τὸ Πνεῦμα τὸν ὁδηγεῖ ἔξω στὴν ἔρημο. **13** Καὶ ἐκεῖ
στὴν ἔρημο ἔμεινε σαράντα ἡμέρες, καὶ ἀντιμετώπιζε πειρασμοὺς ἀπὸ
τὸ Σατανᾶ. Καὶ ζοῦσε μαζὶ μὲ τὰ θηρία, ἀλλ' οἱ ἄγγελοι τὸν ὑπηρε-
τοῦσαν.

---

1. Βλέπε τὸ Ἡσ. μβ' 1 ὅπως παρατίθεται στὸ Ματθ. ιβ' 18.

14 Μετὰ δὲ τὸ παραδοθῆναι Ἰωάννην ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς
τὴν Γαλιλαίαν κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας τοῦ Θε-
οῦ **15** καὶ λέγων ὅτι πεπλήρωται ὁ καιρὸς καὶ ἤγγικεν ἡ βασι-
λεία τοῦ Θεοῦ· μετανοεῖτε καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ.

16 Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδε
Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τοῦ Σίμωνος βάλλον-
τας ἀμφίβληστρον ἐν τῇ θαλάσσῃ· ἦσαν γὰρ ἁλιεῖς, **17** καὶ
εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς γε-
νέσθαι ἁλιεῖς ἀνθρώπων. **18** Καὶ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα
αὐτῶν ἠκολούθησαν αὐτῷ. **19** Καὶ προβὰς ἐκεῖθεν ὀλίγον εἶδεν
Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ,
καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ καταρτίζοντας τὰ δίκτυα, **20** καὶ εὐθέ-
ως ἐκάλεσεν αὐτούς. Καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον
ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν ἀπῆλθον ὀπίσω αὐτοῦ.

21 Καὶ εἰσπορεύονται εἰς Καπερναούμ· καὶ εὐθέως τοῖς
σάββασιν *εἰσελθὼν* εἰς τὴν συναγωγὴν ἐδίδασκε. **22** Καὶ ἐξε-
πλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς
ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς. **23** Καὶ ἦν ἐν τῇ συν-
αγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, καὶ ἀνέκραξε
24 λέγων· Ἔα, τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; Ἦλθες ἀπο-
λέσαι ἡμᾶς; Οἶδά σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ. **25** Καὶ ἐπετίμη-
σεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λέγων· Φιμώθητι καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ.
26 Καὶ σπαράξαν αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον καὶ κράξαν
φωνῇ μεγάλῃ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ. **27** Καὶ ἐθαμβήθησαν πάντες,
ὥστε συζητεῖν πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντας· Τί ἐστι τοῦτο; Τίς ἡ δι-
δαχὴ ἡ καινὴ αὕτη; Ὅτι κατ' ἐξουσίαν καὶ τοῖς πνεύμασι τοῖς
ἀκαθάρτοις ἐπιτάσσει, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ; **28** Καὶ ἐξῆλθεν
ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εὐθὺς εἰς ὅλην τὴν περίχωρον τῆς Γαλιλαίας.

Ἡ ἀρχὴ τοῦ κηρύγματος τοῦ Ἰησοῦ

14 Μετὰ δὲ τὴ φυλάκισι τοῦ Ἰωάννου ὁ Ἰησοῦς πῆγε στὴ Γαλιλαία
καὶ κήρυττε τὸ χαρμόσυνο μήνυμα γιὰ τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ **15** καὶ
ἔλεγε: «Συμπληρώθηκε ὁ (ὡρισμένος) χρόνος καὶ ἔφθασεν ἡ βασιλεία
τοῦ Θεοῦ. Μετανοεῖτε καὶ πιστεύετε στὸ χαρμόσυνο μήνυμα».

Ἡ κλῆσι τῶν πρώτων μαθητῶν

16 Ἐνῷ δὲ περιπατοῦσε κοντὰ στὴ λίμνη τῆς Γαλιλαίας, εἶδε τὸ Σί-
μωνα καὶ τὸν Ἀνδρέα, τὸν ἀδελφὸ τοῦ Σίμωνος, νὰ ρίχνουν τὰ δίκτυα
στὴ λίμνη, διότι ἦταν ἁλιεῖς, **17** καὶ τοὺς εἶπε ὁ Ἰησοῦς: «Ἀκο-
λουθῆστε με καὶ θὰ σᾶς κάνω νὰ γίνετε ἁλιεῖς ἀνθρώπων». **18** Ἀμέσως
δὲ ἄφησαν τὰ δίκτυά τους καὶ τὸν ἀκολούθησαν. **19** Ἀφοῦ δὲ προχώρη-
σε λίγο ἀπ' ἐκεῖ, εἶδε τὸν Ἰάκωβο, τὸν υἱὸ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ τὸν Ἰω-
άννη, τὸν ἀδελφό του, νὰ ἑτοιμάζουν καὶ αὐτοὶ μέσα στὸ πλοῖο τὰ δί-
κτυα, **20** καὶ ἀμέσως τοὺς κάλεσε. Ἄφησαν τότε τὸν πατέρα τους τὸ
Ζεβεδαῖο στὸ πλοῖο μὲ τοὺς μισθωτοὺς καὶ τὸν ἀκολούθησαν.

Κήρυγμα καὶ θεραπεία δαιμονισμένου στὴν Καπερναούμ

21 Καὶ μπαίνουν στὴν Καπερναούμ, καὶ ἀμέσως τὸ Σάββατο μπῆκε
στὴ συναγωγὴ καὶ δίδασκε. **22** Καὶ (οἱ ἀκροαταί του) ἔμεναν κατά-
πληκτοι ἀπ' τὴ διδασκαλία του. Διότι τοὺς δίδασκε ὡς αὐθεντία, καὶ
ὄχι ὅπως οἱ γραμματεῖς. **23** Ἦταν δὲ στὴ συναγωγή τους κάποιος
ἄνθρωπος μὲ πνεῦμα ἀκάθαρτο (δαιμόνιο), καὶ κραύγασε **24** λέγοντας:
«Ἄ, τί κοινὸ ὑπάρχει ἀνάμεσα σὲ μᾶς καὶ σὲ σένα, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ;
Ἦλθες νὰ μᾶς καταστρέψῃς; Σὲ γνωρίζω ποιός εἶσαι, ὁ ἐκλεγμένος
ἀπὸ τὸ Θεό». **25** Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπέπληξε καὶ διέταξεν αὐτὸ (τὸ πνεῦμα
τὸ ἀκάθαρτο) λέγοντας: «Πάψε νὰ μιλᾶς καὶ ἔβγα ἀπ' αὐτόν». **26** Τὸ
δὲ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτο, ἀφοῦ συνετάραξεν αὐτὸν καὶ ἔβγαλε δυνατὴ
κραυγή, βγῆκε ἀπ' αὐτόν. **27** Καὶ ὅλοι αἰσθάνθηκαν κατάπληξι καὶ δέ-
ος, ὥστε νὰ συζητοῦν μεταξύ τους καὶ νὰ λέγουν: «Τί εἶναι αὐτὸ τὸ
πρᾶγμα; Τί εἶναι αὐτὴ ἡ νέα διδασκαλία; Πῶς ἐξουσιαστικὰ διατάσσει
καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, καὶ ὑπακούουν σ' αὐτόν;». **28** Γρήγορα
δὲ ἡ φήμη του διαδόθηκε σ' ὅλη τὴν περιοχὴ τῆς Γαλιλαίας.

29 Καὶ εὐθέως ἐκ τῆς συναγωγῆς ἐξελθόντες ἦλθον εἰς τὴν
οἰκίαν Σίμωνος καὶ Ἀνδρέου μετὰ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου.
30 Ἡ δὲ πενθερὰ Σίμωνος κατέκειτο πυρέσσουσα. Καὶ εὐθέως
λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς. 31 Καὶ προσελθὼν ἤγειρεν αὐτὴν
κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετὸς εὐθέ-
ως, καὶ διηκόνει αὐτοῖς. 32 Ὀψίας δὲ γενομένης, ὅτε ἔδυ ὁ
ἥλιος, ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας καὶ τοὺς
δαιμονιζομένους. 33 Καὶ ἦν ἡ πόλις ὅλη ἐπισυνηγμένη πρὸς
τὴν θύραν. 34 Καὶ ἐθεράπευσε πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποικί-
λαις νόσοις, καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλε, καὶ οὐκ ἤφιε λαλεῖν
τὰ δαιμόνια, ὅτι ᾔδεισαν αὐτὸν Χριστὸν εἶναι.

35 Καὶ πρωὶ ἔννυχα λίαν ἀναστὰς ἐξῆλθε καὶ ἀπῆλθεν εἰς
ἔρημον τόπον, κἀκεῖ προσηύχετο. 36 Καὶ κατεδίωξαν αὐτὸν Σί-
μων καὶ οἱ μετ᾽ αὐτοῦ, 37 καὶ εὑρόντες αὐτὸν λέγουσιν αὐτῷ ὅτι
πάντες σε ζητοῦσι. 38 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἄγωμεν εἰς τὰς ἐχο-
μένας κωμοπόλεις, ἵνα καὶ ἐκεῖ κηρύξω· εἰς τοῦτο γὰρ ἐξελή-
λυθα. 39 Καὶ ἦν κηρύσσων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν εἰς ὅλην
τὴν Γαλιλαίαν καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων.

40 Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λεπρὸς παρακαλῶν αὐτὸν καὶ γο-
νυπετῶν αὐτὸν καὶ λέγων αὐτῷ ὅτι ἐὰν θέλῃς, δύνασαί με κα-
θαρίσαι. 41 Ὁ δὲ Ἰησοῦς σπλαγχνισθείς, ἐκτείνας τὴν χεῖρα
ἥψατο αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτῷ· Θέλω, καθαρίσθητι. 42 Καὶ εἰπόν-
τος αὐτοῦ εὐθέως ἀπῆλθεν ἀπ᾽ αὐτοῦ ἡ λέπρα, καὶ ἐκαθαρίσθη.
43 Καὶ ἐμβριμησάμενος αὐτῷ εὐθέως ἐξέβαλεν αὐτὸν
44 καὶ λέγει αὐτῷ· Ὅρα μηδενὶ μηδὲν εἴπῃς, ἀλλ᾽ ὕπαγε σε-
αυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου
ἃ προσέταξε Μωυσῆς εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. 45 Ὁ δὲ ἐξελθὼν
ἤρξατο κηρύσσειν πολλὰ καὶ διαφημίζειν τὸν λόγον, ὥστε μη-
κέτι αὐτὸν δύνασθαι φανερῶς εἰς πόλιν εἰσελθεῖν, ἀλλ᾽ ἔξω ἐν
ἐρήμοις τόποις ἦν· καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν πανταχόθεν.

Θεραπεία τῆς πεθερᾶς τοῦ Σίμωνος (Πέτρου) καὶ ἄλλων ἀσθενῶν

29 Καὶ ἀμέσως βγῆκαν ἀπ' τὴ συναγωγὴ καὶ πῆγαν στὸ σπίτι τοῦ
Σίμωνος καὶ τοῦ Ἀνδρέα μαζὶ μὲ τὸν Ἰάκωβο καὶ τὸν Ἰωάννη.
30 Ἡ δὲ πεθερὰ τοῦ Σίμωνος ἦταν κατάκοιτη μὲ πυρετό. Καὶ ἀμέσως
τοῦ ὁμιλοῦν γι' αὐτή. **31** Καὶ ἀφοῦ πλησίασε, τὴν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι
καὶ τὴ σήκωσε, καὶ ἀμέσως τὴν ἄφησε ὁ πυρετός, καὶ ἄρχισε νὰ τοὺς
διακονῇ (νὰ τοὺς φροντίζῃ). **32** Ὅταν δὲ βράδυασε καὶ ἔδυσεν ὁ ἥλιος,
ἔφερναν σ' αὐτὸν ὅλους τοὺς ἀρρώστους καὶ τοὺς δαιμονισμένους.
33 Καὶ ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως μαζεύτηκαν ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα
(τοῦ σπιτιοῦ τοῦ Σίμωνος Πέτρου). **34** Καὶ θεράπευσε πολλούς, ποὺ
ἦταν ἄρρωστοι ἀπὸ πολλὲς ἀρρώστειες, καὶ ἔβγαλε πολλὰ δαιμόνια,
καὶ δὲν ἄφηνε τὰ δαιμόνια νὰ ὁμιλοῦν, διότι ἤξεραν ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ
Χριστός (ὁ Μεσσίας).

Προσευχή, κήρυγμα καὶ ἐκβολὲς δαιμονίων

35 Πολὺ δὲ πρωί, ὅταν ἀκόμη ἦταν νύκτα, σηκώθηκε καὶ βγῆκε καὶ
πῆγε σ' ἕνα ἐρημικὸ τόπο, καὶ ἐκεῖ προσευχόταν. **36** Ἀλλ' ὁ Σίμων καὶ
ὅσοι ἦταν μαζί του ἔτρεξαν κατόπιν του γιὰ νὰ τὸν βροῦν. **37** Καὶ ὅταν
τὸν βρῆκαν, τοῦ λέγουν: «Ὅλοι σὲ ζητοῦν». **38** Λέγει δὲ σ' αὐτούς:
«Ἄς πᾶμε στὶς κοντινὲς κωμοπόλεις, γιὰ νὰ κηρύξω καὶ ἐκεῖ. Διότι
αὐτὴ εἶναι ἡ ἀποστολή μου». **39** Κήρυττε λοιπὸν στὶς συναγωγές τους
σ' ὅλη τὴ Γαλιλαία καὶ ἔβγαζε τὰ δαιμόνια.

Θεραπεία λεπροῦ καὶ συρροὴ πρὸς τὸν Ἰησοῦ στὴν ἔρημο

40 Ἔρχεται δὲ πρὸς αὐτὸν κάποιος λεπρὸς καὶ παρακαλεῖ αὐτόν, γο-
νατίζοντας ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ λέγοντας σ' αὐτόν: «Ἐὰν θέλῃς, δύνασαι
νὰ μὲ καθαρίσῃς (ἀπ' τὴ λέπρα)». **41** Ὁ δὲ Ἰησοῦς σπλαγχνίσθηκε καὶ
ἅπλωσε τὸ χέρι καὶ τὸν ἄγγιξε καὶ τοῦ λέγει: «Θέλω, καθαρίσου (ἀπ'
τὴ λέπρα)». **42** Καὶ ὅταν εἶπε, ἀμέσως ἔφυγε ἀπ' αὐτὸν ἡ λέπρα καὶ
καθαρίσθηκε. **43** Καὶ μὲ αὐστηρὸ ὕφος ἀπευθυνόμενος σ' αὐτὸν τὸν
ἔδιωξε ἀμέσως **44** καὶ τοῦ λέγει: «Πρόσεχε νὰ μὴ πῇς σὲ κανένα τίπο-
τε, ἀλλὰ πήγαινε καὶ δεῖξε τὸν ἑαυτό σου στὸν ἱερέα καὶ πρόσφερε γιὰ
τὸν καθαρισμό σου (γιὰ τὴ θεραπεία σου) αὐτά, ποὺ διέταξε ὁ Μω-
υσῆς, γιὰ νὰ σοῦ δώσουν βεβαίωσι (γιὰ τὴ θεραπεία σου)». **45** Ἀλλ'
ἐκεῖνος, ὅταν ἔφυγε, ἄρχισε νὰ διαλαλῇ πολλὰ καὶ νὰ διαδίδῃ τὸ γε-
γονός, ὥστε αὐτὸς (ὁ Ἰησοῦς) δὲν μποροῦσε πλέον νὰ μπῇ σὲ πόλι φα-
νερά, ἀλλ' ἔμενε ἔξω σὲ ἐρημικοὺς τόπους. Ἀλλὰ καὶ ἔτσι ἔρχονταν
πρὸς αὐτὸν ἀπὸ παντοῦ.

2 Καὶ εἰσῆλθε πάλιν εἰς Καπερναοὺμ δι᾽ ἡμερῶν καὶ ἠκού-
σθη ὅτι εἰς οἶκόν ἐστι. 2 Καὶ εὐθέως συνήχθησαν πολλοί,
ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν· Καὶ ἐλάλει αὐτοῖς
τὸν λόγον. 3 Καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν φέροντες,
αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων. 4 Καὶ μὴ δυνάμενοι προσεγγίσαι
αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἐξο-
ρύξαντες χαλῶσι τὸν κράβαττον, ἐφ᾽ ᾧ ὁ παραλυτικὸς κατέκει-
το. 5 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ·
Τέκνον, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. 6 Ἦσαν δέ τινες τῶν
γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδί-
αις αὐτῶν· 7 Τί οὗτος οὕτω λαλεῖ βλασφημίας; Τίς δύναται
ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός; 8 Καὶ εὐθέως ἐπιγνοὺς ὁ
Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως αὐτοὶ διαλογίζονται ἐν
ἑαυτοῖς, εἶπεν αὐτοῖς· Τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις
ὑμῶν; 9 Τί ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ, ἀφέωνταί
σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν, ἔγειρε καὶ ἆρον τὸν κράβαττόν σου
καὶ περιπάτει; 10 Ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου ἀφιέναι ἐπὶ τῆς γῆς ἁμαρτίας — λέγει τῷ παραλυ-
τικῷ· 11 Σοὶ λέγω· Ἔγειρε καὶ ἆρον τὸν κράβαττόν σου καὶ
ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. 12 Καὶ ἠγέρθη εὐθέως, καὶ ἄρας τὸν
κράβαττον ἐξῆλθεν ἐναντίον πάντων, ὥστε ἐξίστασθαι πάντας
καὶ δοξάζειν τὸν Θεὸν λέγοντας ὅτι οὐδέποτε οὕτως εἴδομεν.

13 Καὶ ἐξῆλθε πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν. Καὶ πᾶς ὁ ὄχλος
ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ ἐδίδασκεν αὐτούς. 14 Καὶ παράγων
εἶδε Λευῒν τὸν τοῦ Ἀλφαίου καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ
λέγει αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι. Καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ.
15 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακεῖσθαι αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ
πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ἦσαν γὰρ πολλοί, καὶ ἠκολούθησαν
αὐτῷ. 16 Καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἰδόντες αὐτὸν
ἐσθίοντα μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἔλεγον τοῖς μαθη-
ταῖς αὐτοῦ· Τί ὅτι μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει καὶ
πίνει; 17 Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· Οὐ χρείαν ἔχου-

Ἄφεσι ἁμαρτιῶν καὶ θεραπεία παραλυτικοῦ

2 Μπῆκε δὲ πάλι στὴν Καπερναοὺμ ἔπειτα ἀπὸ μερικὲς ἡμέρες, καὶ
ἀκούστηκε ὅτι βρίσκεται σὲ κάποιο σπίτι. **2** Καὶ ἀμέσως μαζεύτη-
καν πολλοί, ὥστε νὰ μὴ τοὺς χωράῃ πλέον οὔτε ὁ χῶρος ἔξω ἀπὸ τὴν
πόρτα. Καὶ κήρυττε σ' αὐτοὺς τὸ λόγο. **3** Καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν
φέροντας ἕνα παραλυτικό, ποὺ τὸν βάσταζαν τέσσερες. **4** Καὶ ἐπειδὴ δὲν
μποροῦσαν νὰ φθάσουν σ' αὐτὸν λόγῳ τοῦ πλήθους τοῦ λαοῦ, ἔβγαλαν
τὴ στέγη πάνω ἀπὸ τὸ μέρος ποὺ βρισκόταν, καί, ἀφοῦ ἔτσι ἔκαναν
ἄνοιγμα, κατέβασαν τὸ κρεββάτι, πάνω στὸ ὁποῖο ἦταν κατάκοιτος ὁ
παραλυτικός. **5** Βλέποντας δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστι τους λέγει στὸν πα-
ραλυτικό: «Παιδί μου, σοῦ ἔχουν συγχωρηθῆ οἱ ἁμαρτίες σου».
6 Κάθονταν δὲ ἐκεῖ μερικοὶ ἀπὸ τοὺς γραμματεῖς καὶ σκέπτονταν μέσα
τους: **7** «Γιατί αὐτὸς ὁμιλεῖ ἔτσι καὶ ἐκστομίζει βλασφημίες; Ποιός δύ-
ναται νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίες, παρὰ ἕνας, ὁ Θεός;». **8** Ὁ δὲ Ἰησοῦς
ἀμέσως γνώρισε μὲ ἐσωτερικὴ ὑπερφυσικὴ πληροφορία ὅτι σκέπτονται
μέσα τους ἔτσι, καὶ τοὺς εἶπε: «Γιατί σκέπτεσθε μέσα σας αὐτά; **9** Τί
εἶναι εὐκολώτερο, νὰ εἰπῶ στὸν παραλυτικό, "Ἔχουν συγχωρηθῆ οἱ
ἁμαρτίες σου", ἢ νὰ εἰπῶ, "Σήκω καὶ πάρε τὸ κρεββάτι σου καὶ βάδι-
ζε"; **10** Γιὰ νὰ μάθετε δέ, ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔχει ἐξουσία νὰ
συγχωρῇ ἁμαρτίες ἐπάνω στὴ γῆ», —λέγει στὸν παραλυτικό: **11** «Σὲ
σένα ἀπευθύνομαι: Σήκω καὶ πάρε τὸ κρεββάτι σου καὶ πήγαινε στὸ
σπίτι σου». **12** Καὶ σηκώθηκε ἀμέσως καὶ πῆρε τὸ κρεββάτι καὶ ἀνα-
χώρησε μπροστὰ στὰ μάτια ὅλων, ὥστε νὰ ἐκπλήσσωνται ὅλοι καὶ νὰ
δοξάζουν τὸ Θεὸ λέγοντας: «Ποτὲ δὲν εἴδαμε τέτοια φαινόμενα».

Ἡ κλῆσι τοῦ Λευΐ (τοῦ Ματθαίου)

13 Μετὰ βγῆκε καὶ πῆγε πάλι κοντὰ στὴ λίμνη. Καὶ ὅλο τὸ πλῆθος
τοῦ λαοῦ ἐρχόταν πρὸς αὐτόν, καὶ τοὺς δίδασκε. **14** Ἔπειτα,
ἀναχωρώντας καὶ προχωρώντας ἀπ' ἐκεῖ, εἶδε τὸ Λευΐ, τὸν υἱὸ τοῦ
Ἀλφαίου, νὰ κάθεται στὸ τελωνεῖο, καὶ τοῦ λέγει: «Ἀκολούθα με».
Καὶ σηκώθηκε καὶ τὸν ἀκολούθησε. **15** Μετά, ὅταν καθόταν στὸ τρα-
πέζι στὸ σπίτι του, μαζὶ μὲ τὸν Ἰησοῦ καὶ τοὺς μαθητάς του κάθονταν
στὸ τραπέζι καὶ πολλοὶ τελῶνες καὶ ἁμαρτωλοί. Διότι ἦταν πολλοὶ
ἐκεῖνοι, ποὺ τὸν ἀκολούθησαν. **16** Οἱ δὲ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι,
ὅταν τὸν εἶδαν νὰ τρώγῃ μαζὶ μὲ τοὺς τελῶνες καὶ ἁμαρτωλούς, ἔλε-
γαν στοὺς μαθητάς του: «Γιατί τρώγει καὶ πίνει μαζὶ μὲ τοὺς τελῶνες
καὶ ἁμαρτωλούς;». **17** Ὅταν δὲ ἄκουσε ὁ Ἰησοῦς, τοὺς λέγει: «Δὲν

σιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. Οὐκ ἦλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

18 Καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων νη-
στεύοντες. Καὶ ἔρχονται καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Διατί οἱ μαθηταὶ
Ἰωάννου καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων νηστεύουσιν, οἱ δὲ σοὶ μαθηταὶ
οὐ νηστεύουσι; 19 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Μὴ δύνανται οἱ
υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος, ἐν ᾧ ὁ Νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστι, νηστεύειν;
Ὅσον χρόνον μεθ' ἑαυτῶν ἔχουσι τὸν Νυμφίον, οὐ δύνανται
νηστεύειν. 20 Ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ
Νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.
21 Οὐδεὶς ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου ἐπιρράπτει ἐπὶ ἱματίῳ
παλαιῷ· εἰ δὲ μήγε, αἴρει τὸ πλήρωμα αὐτοῦ τὸ καινὸν τοῦ πα-
λαιοῦ, καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται. 22 Καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον
νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μή, ῥήσσει ὁ οἶνος ὁ νέος τοὺς
ἀσκούς, καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται· ἀλλὰ
οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς βλητέον.

23 Καὶ ἐγένετο παραπορεύεσθαι αὐτὸν ἐν τοῖς σάββασι διὰ
τῶν σπορίμων, καὶ ἤρξαντο οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὁδὸν ποιεῖν τίλ-
λοντες τοὺς στάχυας. 24 Καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ· Ἴδε τί
ποιοῦσιν ἐν τοῖς σάββασιν, ὃ οὐκ ἔξεστι. 25 Καὶ αὐτὸς ἔλεγεν
αὐτοῖς· Οὐδέποτε ἀνέγνωτε τί ἐποίησε Δαυῒδ ὅτε χρείαν ἔσχε
καὶ ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; 26 Πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν
οἶκον τοῦ Θεοῦ ἐπὶ Ἀβιάθαρ ἀρχιερέως καὶ τοὺς ἄρτους τῆς
προθέσεως ἔφαγεν, οὓς οὐκ ἔξεστι φαγεῖν εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσι,
καὶ ἔδωκε καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὖσι; 27 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Τὸ

χρειάζονται οἱ ὑγιεῖς ἰατρό, ἀλλ' οἱ ἀσθενεῖς. Δὲν ἦλθα νὰ καλέσω ἁγίους, ἀλλ' ἁμαρτωλοὺς σὲ μετάνοια».

Ἐξ ἀφορμῆς ἐρωτήματος γιὰ τὴ νηστεία

18 Ὅταν δὲ οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου καὶ τῶν Φαρισαίων νήστευαν,
τότε ἦλθαν μερικοὶ καὶ τοῦ εἶπαν: «Γιατί οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου καὶ
οἱ μαθηταὶ τῶν Φαρισαίων νηστεύουν, ἐνῷ οἱ δικοί σου μαθηταὶ δὲν νη-
στεύουν;» **19** Τοὺς εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς: «Μήπως εἶναι δυνατὸν οἱ ἄνθρω-
ποι τοῦ γάμου νὰ νηστεύουν ὅσο χρόνο ὁ Νυμφίος εἶναι μαζί τους;
Ὅσο χρόνο ἔχουν τὸ Νυμφίο μαζί τους, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ νηστεύ-
ουν. **20** Θὰ ἔλθουν ὅμως ἡμέρες, ποὺ θ' ἀποσπασθῇ ἀπ' αὐτοὺς καὶ θὰ
θανατωθῇ ὁ Νυμφίος, ὁπότε θὰ νηστεύσουν ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες. **21** Κα-
νεὶς ἐπάνω σὲ παλαιὸ ἔνδυμα δὲν ράβει ὡς μπάλωμα καινούργιο τεμάχιο ὑφάσματος. Ἀλλιῶς, τὸ συμπλήρωμά του τὸ καινούργιο (τὸ μπάλωμα δηλαδή) τραβάει καὶ ἀποσπᾷ ἀπὸ τὸ παλαιὸ ἔνδυμα καὶ ἔτσι γίνεται χειρότερο σχίσιμο (Ὁ Ἰουδαϊσμὸς καὶ ὁ Χριστιανισμὸς δὲν συμπίπτουν καὶ δὲν συμβιβάζονται, διότι ὁ πρῶτος πάλιωσε, ὅπως ἕνα
ἔνδυμα, καὶ ὁ δεύτερος εἶναι καινούργιος). **22** Ἐπίσης, κανεὶς δὲν βάζει καινούργιο κρασὶ σὲ παλαιὰ ἀσκιά. Ἀλλιῶς, τὸ κρασὶ τὸ καινούργιο σπάζει τὰ ἀσκιὰ καὶ ἔτσι τὸ κρασὶ χύνεται ἔξω, καὶ τὰ ἀσκιὰ καταστρέφονται. Λοιπὸν νέο κρασὶ πρέπει νὰ μπαίνῃ σὲ καινούργια ἀσκιά» (Ὅσοι παραμένουν προσκολλημένοι στὸν Ἰουδαϊσμὸ εἶναι παλαιὰ ἀσκιά, ποὺ δὲν δύνανται νὰ βαστάσουν τὸ νέο κρασί, τὸ Χριστιανισμό. Ὁ Χριστιανισμὸς ἀπαιτεῖ νέα ἀσκιά, ἀνθρώπους ἐλευθερωμένους ἀπὸ τὸν Ἰουδαϊσμό).

Τὸ Σάββατο γιὰ τὸν ἄνθρωπο, ὄχι ὁ ἄνθρωπος γιὰ τὸ Σάββατο

23 Συνέβη δὲ τὸ Σάββατο νὰ περνάῃ ὁ Ἰησοῦς μέσα ἀπὸ τὰ σπαρ-
τά. Καὶ ἄρχισαν οἱ μαθηταί του, καθὼς βάδιζαν, νὰ μαδοῦν (νὰ κό-
βουν) τὰ στάχυα. **24** Οἱ δὲ Φαρισαῖοι τοῦ ἔλεγαν: «Κοίταξε τί κάνουν
τὸ Σάββατο, κάτι ποὺ δὲν ἐπιτρέπεται». **25** Ἀλλ' αὐτὸς τοὺς εἶπε:
«Δὲν διαβάσατε ποτὲ τί ἔκανε ὁ Δαβίδ, ὅταν εἶχε ἀνάγκη διότι πείνα-
σε αὐτὸς καὶ οἱ σύντροφοί του; **26** Ὅτι μπῆκε δηλαδὴ στὸν οἶκο τοῦ
Θεοῦ, ὅταν ἀρχιερεὺς ἦταν ὁ Ἀβιάθαρ, καὶ ἔφαγε τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, τοὺς ὁποίους δὲν ἐπιτρέπεται παρὰ μόνο στοὺς ἱερεῖς νὰ φά-
γουν, καὶ ἔδωσε καὶ στοὺς συντρόφους του;». **27** Ἐπίσης τοὺς εἶπε:

Σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο, οὐχ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ Σάββατον· **28** ὥστε κύριός ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ Σαββάτου.

3 Καὶ εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὴν συναγωγήν. Καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος ἐξηραμμένην ἔχων τὴν χεῖρα. **2** Καὶ παρετήρουν αὐτὸν εἰ τοῖς σάββασι θεραπεύσει αὐτόν, ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. **3** Καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ἐξηραμμένην ἔχοντι τὴν χεῖρα· Ἔγειρε εἰς τὸ μέσον. **4** Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἔξεστι τοῖς σάββασιν ἀγαθοποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι; Ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀποκτεῖναι; Οἱ δὲ ἐσιώπων. **5** Καὶ περιβλεψάμενος αὐτοὺς μετ᾽ ὀργῆς, συλλυπούμενος ἐπὶ τῇ πωρώσει τῆς καρδίας αὐτῶν, λέγει τῷ ἀνθρώπῳ· Ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου. Καὶ ἐξέτεινε, καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη. **6** Καὶ ἐξελθόντες οἱ Φαρισαῖοι εὐθέως μετὰ τῶν Ἡρῳδιανῶν συμβούλιον ἐποίουν κατ᾽ αὐτοῦ, ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσι.

7 Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς τὴν θάλασσαν. Καὶ πολὺ πλῆθος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἠκολούθησαν αὐτῷ. **8** Καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας καὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καὶ ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου καὶ οἱ περὶ Τύρον καὶ Σιδῶνα, πλῆθος πολύ, ἀκούσαντες ὅσα ἐποίει, ἦλθον πρὸς αὐτόν. **9** Καὶ εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα πλοιάριον προσκαρτερῇ αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐτόν. **10** Πολλοὺς γὰρ ἐθεράπευσεν ὥστε ἐπιπίπτειν αὐτῷ ἵνα αὐτοῦ ἅψωνται ὅσοι εἶχον μάστιγας. **11** Καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, ὅταν αὐτὸν ἐθεώρουν, προσέπιπτον αὐτῷ καὶ ἔκραζον λέγοντα ὅτι σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. **12** Καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτοῖς ἵνα μὴ φανερὸν αὐτὸν ποιήσωσι.

13 Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος, καὶ προσκαλεῖται οὓς ἤθελεν αὐτός, καὶ ἀπῆλθον πρὸς αὐτόν. **14** Καὶ ἐποίησε δώδεκα, ἵνα ὦσι μετ᾽ αὐτοῦ καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτοὺς κηρύσσειν **15** καὶ ἔχειν ἐξουσίαν θεραπεύειν τὰς νόσους καὶ ἐκβάλλειν τὰ δαι-

«Τὸ Σάββατο ἔγινε γιὰ τὸν ἄνθρωπο, ὄχι ὁ ἄνθρωπος γιὰ τὸ Σάββα-
το. **28** Ὁ δὲ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἶναι κύριος καὶ τοῦ Σαββάτου».

Θεραπεία κατὰ τὸ Σάββατο

3 Μπῆκε δὲ πάλι στὴ συναγωγή. Ἦταν δὲ ἐκεῖ κάποιος ἄνθρωπος,
ποὺ εἶχε παράλυτο τὸ χέρι. **2** Καὶ τὸν παρατηροῦσαν νὰ ἰδοῦν ἂν
θὰ τὸν θεραπεύσῃ τὸ Σάββατο γιὰ νὰ τὸν κατηγορήσουν. **3** Λέγει δὲ
στὸν ἄνθρωπο, ποὺ εἶχε παράλυτο τὸ χέρι: «Σήκω καὶ στάσου ἐδῶ
μπροστά». **4** Ἔπειτα λέγει σ' αὐτούς: «Τί ἐπιτρέπεται τὸ Σάββατο, νὰ
κάνῃ κανεὶς καλὸ ἢ νὰ κάνῃ κακό; Νὰ σώσῃ ἄνθρωπο ἢ νὰ σκοτώσῃ;».
Ἀλλ' αὐτοὶ σιωποῦσαν. **5** Τότε, ἀφοῦ περιέφερε τὸ βλέμμα του σ'
αὐτοὺς μὲ ὀργή, ἐντόνως ἀγανακτώντας γιὰ τὴν πώρωσι τῆς καρδιᾶς
τους, λέγει στὸν ἄνθρωπο: «Ἅπλωσε τὸ χέρι σου». Καὶ ἅπλωσε καὶ
ἀποκαταστάθηκε τὸ χέρι του ὑγιές, ὅπως τὸ ἄλλο. **6** Βγῆκαν δὲ οἱ Φα-
ρισαῖοι καὶ ἀμέσως μαζὶ μὲ τοὺς Ἡρῳδιανοὺς ἔκαναν συμβούλιο ἐναν-
τίον του, γιὰ νὰ τὸν ἐξοντώσουν.

Συρροὴ πρὸς τὸν Ἰησοῦ, συνωστισμός, θεραπεῖες ἀσθενῶν

7 Ὁ δὲ Ἰησοῦς μαζὶ μὲ τοὺς μαθητάς του ἀναχώρησε κατευθυνόμε-
νος πρὸς τὴ λίμνη. Καὶ τὸν ἀκολούθησε μεγάλο πλῆθος ἀπὸ τὴ Γαλι-
λαία. **8** Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν Ἰουδαία καὶ ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ἀπὸ
τὴν Ἰδουμαία καὶ ἀπὸ τὴν περιοχὴ πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη καὶ ἀπὸ τὴν
περιοχὴ τῆς Τύρου καὶ τῆς Σιδῶνος πλῆθος μεγάλο, ὅταν ἄκουσαν ὅσα
ἔκανε, ἦλθαν πρὸς αὐτόν. **9** Εἶπε τότε στοὺς μαθητάς του νὰ παραμένῃ
ἐκεῖ ἕνα πλοιάριο γι' αὐτόν, λόγῳ τοῦ πλήθους (γιὰ νὰ μπῇ σ' αὐτό),
γιὰ νὰ μὴ τὸν συνθλίβουν. **10** Διότι θεράπευσε πολλούς, ὥστε νὰ πέ-
φτουν ἐπάνω του ὅσοι μαστίζονταν ἀπὸ ἀσθένειες γιὰ νὰ τὸν ἀγγίξουν.
11 Καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, ὅταν τὸν ἔβλεπαν, ἔπεφταν μπρο-
στά του καὶ κραύγαζαν λέγοντας: «Σὺ εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ».
12 Ἀλλὰ μὲ πολλὴ αὐστηρότητα τὰ διέτασσε νὰ μὴ φανερώνουν ποιός
εἶναι.

Ἐκλογή, ἐξουσία καὶ ὀνόματα τῶν δώδεκα ἀποστόλων

13 Ἀναβαίνει δὲ στὸ ὄρος καὶ προσκαλεῖ ἐκείνους, ποὺ αὐτὸς ἤθελε,
καὶ ἦλθαν πρὸς αὐτόν. **14** Καὶ ἐξέλεξε δώδεκα, γιὰ νὰ εἶναι μαζί του
καὶ γιὰ νὰ τοὺς στέλνῃ νὰ κηρύττουν, **15** καὶ νὰ ἔχουν ἐξουσία νὰ θε-
ραπεύουν τὶς ἀσθένειες καὶ νὰ βγάζουν τὰ δαιμόνια. **16** Ἐξέλεξε τὸ Σί-

μόνια. 16 Καὶ ἐπέθηκεν ὄνομα τῷ Σίμωνι Πέτρον, 17 καὶ Ἰά-
κωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώ-
βου· καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὀνόματα Βοανεργές, ὅ ἐστιν υἱοὶ
Βροντῆς· 18 καὶ Ἀνδρέαν καὶ Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον καὶ
Ματθαῖον καὶ Θωμᾶν καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου καὶ Θαδ-
δαῖον καὶ Σίμωνα τὸν Κανανίτην 19 καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώτην,
ὃς καὶ παρέδωκεν αὐτόν.

20 Καὶ ἔρχονται εἰς οἶκον. Καὶ συνέρχεται πάλιν ὄχλος,
ὥστε μὴ δύνασθαι αὐτοὺς μηδὲ ἄρτον φαγεῖν. 21 Καὶ ἀκούσαν-
τες οἱ παρ᾽ αὐτοῦ ἐξῆλθον κρατῆσαι αὐτόν· ἔλεγον γὰρ ὅτι ἐξέ-
στη.

22 Καὶ οἱ γραμματεῖς οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβάντες ἔλε-
γον ὅτι Βεελζεβοὺλ ἔχει, καὶ ὅτι ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων
ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. 23 Καὶ προσκαλεσάμενος αὐτοὺς ἐν πα-
ραβολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς· Πῶς δύναται Σατανᾶς Σατανᾶν
ἐκβάλλειν; 24 Καὶ ἐὰν βασιλεία ἐφ᾽ ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύνα-
ται σταθῆναι ἡ βασιλεία ἐκείνη· 25 καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ᾽ ἑαυτὴν
μερισθῇ, οὐ δύναται σταθῆναι ἡ οἰκία ἐκείνη· 26 καὶ εἰ ὁ Σα-
τανᾶς ἀνέστη ἐφ᾽ ἑαυτὸν καὶ μεμέρισται, οὐ δύναται σταθῆναι,
ἀλλὰ τέλος ἔχει. 27 Οὐδεὶς δύναται τὰ σκεύη τοῦ ἰσχυροῦ
εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον τὸν
ἰσχυρὸν δήσῃ, καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει.

28 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πάντα ἀφεθήσεται τοῖς υἱοῖς τῶν
ἀνθρώπων τὰ ἁμαρτήματα καὶ αἱ βλασφημίαι ὅσας ἐὰν βλα-
σφημήσωσιν· 29 ὃς δ᾽ ἂν βλασφημήσῃ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ
Ἅγιον, οὐκ ἔχει ἄφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλ᾽ ἔνοχός ἐστιν αἰωνί-
ου κρίσεως· 30 ὅτι ἔλεγον· Πνεῦμα ἀκάθαρτον ἔχει.

μωνα καὶ τὸν ἐπωνόμασε Πέτρο· **17** καὶ τὸν Ἰάκωβο, τὸν υἱὸ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ τὸν Ἰωάννη, τὸν ἀδελφὸ τοῦ Ἰακώβου, καὶ τοὺς ἐπωνόμασε Βοανεργές, ποὺ σημαίνει υἱοὶ τῆς Βροντῆς· **18** καὶ τὸν Ἀνδρέα καὶ τὸ Φίλιππο καὶ τὸ Βαρθολομαῖο καὶ τὸ Ματθαῖο καὶ τὸ Θωμᾶ καὶ τὸν Ἰάκωβο, τὸν υἱὸ τοῦ Ἀλφαίου, καὶ τὸ Θαδδαῖο καὶ τὸ Σίμωνα τὸν Κανανίτη **19** καὶ τὸν Ἰούδα τὸν Ἰσκαριώτη, ὁ ὁποῖος καὶ τὸν πρόδωσε.

«Ἔλεγον γὰρ ὅτι ἐξέστη (τρελλάθηκε)»!

20 Καὶ ἔρχονται σὲ κάποιο σπίτι. Καὶ συρρέει πάλι λαὸς πολύς, ὥστε νὰ μὴ μποροῦν οὔτε νὰ φάγουν. **21** Καὶ ὅταν ἄκουσαν οἱ δικοί του, βγῆκαν γιὰ νὰ πᾶνε νὰ τὸν πάρουν καὶ νὰ τὸν περιορίσουν. Ἔλεγαν δέ, ὅτι ἔχασε τὰ λογικά του.

«Ἔλεγον ὅτι Βεελζεβοὺλ ἔχει...»! Ἀπάντησι τοῦ Ἰησοῦ

22 Καὶ οἱ γραμματεῖς, ποὺ κατέβηκαν ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα, ἔλεγαν, ὅτι ἔχει μέσα του τὸν Βεελζεβούλ, καὶ ὅτι μὲ τὴ δύναμι τοῦ ἄρχοντος τῶν δαιμονίων βγάζει τὰ δαιμόνια. **23** Τότε τοὺς προσκάλεσε καὶ τοὺς ἔλεγε μὲ παραβολικοὺς λόγους (μὲ ἀνάλογα παραδείγματα): «Πῶς δύναται ὁ Σατανᾶς νὰ βγάζῃ τὸ Σατανᾶ; **24** Ἂν δὲ ἕνα βασίλειο χωρισθῇ σὲ ἀντιμαχόμενα μέρη, δὲν δύναται τὸ βασίλειο ἐκεῖνο νὰ σταθῇ. **25** Ἐπίσης, ἂν μία οἰκογένεια χωρισθῇ σ' ἀντιμαχόμενα μέρη, δὲν δύναται ἡ οἰκογένεια ἐκείνη νὰ σταθῇ. **26** Καὶ ὁ Σατανᾶς, ἂν ξεσηκώθηκε ἐναντίον τοῦ ἑαυτοῦ του καὶ διχάσθηκε, δὲν δύναται νὰ σταθῇ, ἀλλ' ἡ ἐξουσία του τελείωσε. **27** Κανεὶς δὲν δύναται νὰ μπῇ στὸ σπίτι τοῦ ἰσχυροῦ καὶ νὰ ἁρπάξῃ τὰ πράγματά του, ἐὰν πρῶτα δὲν δέσῃ τὸν ἰσχυρό. Μόνο τότε θὰ λεηλατήσῃ τὸ σπίτι του».

Ἡ βλασφημία κατὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος

28 «Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι ὅλα τὰ ἁμαρτήματα θὰ συγχωρηθοῦν στοὺς ἀνθρώπους, καὶ ὅλες οἱ ἀσέβειές τους. **29** Ἀλλ' ὅποιος θ' ἀσεβήσῃ στὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο, δὲν θὰ ἔχῃ συγχώρησι ποτέ, ἀλλ' εἶναι ἔνοχος γιὰ αἰώνια τιμωρία». **30** Εἶπε αὐτὰ διότι ἔλεγαν: «Ἔχει πνεῦμα ἀκάθαρτο» (Βλασφημία, ἤτοι προσβολή, ἀσέβεια, κατὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἶναι τοῦτο· τὸ νὰ βλέπῃ κανεὶς ὁλοφάνερη ἐκδήλωσι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τῆς Θεότητος, διὰ θαύματος, ὅπως εἶναι ἡ ἐκβολὴ δαιμονίου, καὶ ὅμως νὰ μὴ πιστεύῃ, ἀλλὰ νὰ διαστρέφῃ τὴν ἔννοια τοῦ θαύματος. Τοῦτο σημαίνει πώρωσι καὶ διαστροφὴ τῆς συνειδήσεως καὶ ἀμετανοησία, γι' αὐτὸ καὶ οὐδέποτε συγχωρεῖται).

31 Ἔρχονται οὖν ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ
ἔξω ἑστῶτες ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν φωνοῦντες αὐτόν. 32 Καὶ
ἐκάθητο περὶ αὐτὸν ὄχλος· εἶπον δὲ αὐτῷ· Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου
καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω ζητοῦσί σε. 33 Καὶ ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέ-
γων· Τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου ἢ οἱ ἀδελφοί μου; 34 Καὶ περιβλε-
ψάμενος κύκλῳ τοὺς περὶ αὐτὸν καθημένους λέγει· Ἴδε ἡ μή-
τηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου· 35 ὃς γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα
τοῦ Θεοῦ, οὗτος ἀδελφός μου καὶ ἀδελφή μου καὶ μήτηρ ἐστί.

4 Καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θάλασσαν. Καὶ
συνήχθη πρὸς αὐτὸν ὄχλος πολύς, ὥστε αὐτὸν ἐμβάντα εἰς
τὸ πλοῖον καθῆσθαι ἐν τῇ θαλάσσῃ. Καὶ πᾶς ὁ ὄχλος πρὸς τὴν
θάλασσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἦσαν. 2 Καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν παρα-
βολαῖς πολλά, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ·
3 Ἀκούετε! Ἰδοὺ ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι. 4 Καὶ ἐγέ-
νετο ἐν τῷ σπείρειν ὃ μὲν ἔπεσεν ἐπὶ τὴν ὁδόν, καὶ ἦλθον τὰ
πετεινὰ καὶ κατέφαγεν αὐτό. 5 Καὶ ἄλλο ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πε-
τρῶδες, ὅπου οὐκ εἶχε γῆν πολλήν, καὶ εὐθέως ἐξανέτειλε διὰ
τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς, 6 ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυματίσθη,
καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν ἐξηράνθη· 7 καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς
ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ συνέπνιξαν αὐτό, καὶ
καρπὸν οὐκ ἔδωκε· 8 καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλὴν
καὶ ἐδίδου καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ αὐξάνοντα, καὶ ἔφερεν ἐν
τριάκοντα καὶ ἐν ἑξήκοντα καὶ ἐν ἑκατόν. 9 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς·
Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω.

10 Ὅτε δὲ ἐγένετο κατὰ μόνας, ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ περὶ
αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα τὴν παραβολήν. 11 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς·
Ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ·
ἐκείνοις δὲ τοῖς ἔξω ἐν παραβολαῖς τὰ πάντα γίνεται, 12 ἵνα
βλέποντες βλέπωσι καὶ μὴ ἴδωσι, καὶ ἀκούοντες ἀκούωσι καὶ

Ἡ πνευματικὴ συγγένεια ἀνώτερη τῆς σαρκικῆς

31 Ἔφθασαν λοιπὸν ἡ μητέρα του καὶ οἱ ἀδελφοί του καὶ σταμάτη-
σαν ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ ἔστειλαν καὶ τὸν φώναξαν. **32** Καθόταν δὲ γύ-
ρω του πλῆθος. Καὶ τοῦ εἶπαν: «Ἰδοὺ ἡ μητέρα σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου
ἔξω σὲ ζητοῦν». **33** Ἀλλὰ τοὺς ἀποκρίθηκε λέγοντας: «Ποιά εἶναι ἡ
μητέρα μου ἢ ποιοί εἶναι οἱ ἀδελφοί μου;». **34** Καὶ ἀφοῦ περιέφερε τὸ
βλέμμα του ὁλόγυρα σ' αὐτούς, οἱ ὁποῖοι κάθονταν γύρω του, λέγει:
«Ἰδοὺ ἡ μητέρα μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. **35** Ναί, ὅποιος θὰ κάνῃ τὸ
θέλημα τοῦ Θεοῦ, αὐτὸς εἶναι ἀδελφός μου καὶ ἀδελφή μου καὶ μητέρα
μου».

Ἡ παραβολὴ τοῦ σπορέως

4 Ἄρχισε δὲ πάλι νὰ διδάσκῃ πλησίον τῆς λίμνης. Καὶ μαζεύτηκε
κοντά του λαὸς πολύς, ὥστε ἀναγκάσθηκε νὰ μπῇ καὶ νὰ καθήσῃ
στὸ πλοῖο μέσα στὴ λίμνη. Ὅλος δὲ ὁ λαὸς ἦταν στὴν ξηρὰ στὴν ἀκτὴ
τῆς λίμνης. **2** Καὶ τοὺς δίδασκε μὲ παραβολὲς πολλά, καὶ τοὺς ἔλεγε
κατὰ τὴ διδασκαλία του:

3 «Προσέχετε! Ἰδοὺ βγῆκε ὁ σπορεὺς γιὰ νὰ σπείρῃ. **4** Καὶ ἐνῷ
ἔσπερνε, ἄλλοι μὲν σπόροι ἔπεσαν στὸ δρόμο, καὶ ἦλθαν τὰ πετεινὰ καὶ
τοὺς κατέφαγαν· **5** ἄλλοι δὲ ἔπεσαν στὸ πετρῶδες ἔδαφος, ὅπου δὲν
ὑπῆρχε πολὺ χῶμα, καὶ ἀμέσως βλάστησαν, διότι δὲν εἶχαν βάθος χώ-
ματος, **6** καί, ὅταν ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος, δέχτηκαν τὶς καυστικὲς ἀκτῖνες
καί, ἐπειδὴ δὲν εἶχαν ρίζα (βαθειὰ ρίζα), ξεράθηκαν· **7** ἄλλοι δὲ σπό-
ροι ἔπεσαν στὰ ἀγκάθια καὶ ὑψώθηκαν γύρω τους τὰ ἀγκάθια καὶ τοὺς
ἔπνιξαν, καὶ ἔτσι δὲν σχημάτισαν καρπό· **8** καὶ ἄλλοι σπόροι ἔπεσαν
στὴ γῆ τὴν ἐκλεκτὴ καὶ σχημάτισαν καρπό, ποὺ μεγάλωνε καὶ αὐξανό-
ταν καὶ ἀπέδωσε τριάντα καὶ ἑξήντα καὶ ἑκατό». **9** Ἐπίσης ἔλεγε σ'
αὐτούς: «Ὅποιος ἔχει αὐτιὰ γιὰ νὰ ἀκούῃ, ἂς ἀκούῃ».

Γιατί ὁ Ἰησοῦς ὁμιλεῖ μὲ παραβολές

10 Ὅταν δὲ βρέθηκε μόνος (χωρὶς τὸ μέγα πλῆθος τῶν ἀκροατῶν),
αὐτοὶ ποὺ ἦταν κοντά του μαζὶ μὲ τοὺς δώδεκα τὸν ρώτησαν γιὰ τὴν
παραβολή (γιὰ τὴ σημασία τῆς παραβολῆς). **11** Καὶ τοὺς εἶπε: «Σὲ σᾶς
δόθηκε τὸ προνόμιο νὰ γνωρίσετε τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ,
ἐνῷ σ' ἐκείνους, ποὺ μένουν ἔξω ἀπὸ τὸ χῶρο τῆς πίστεως, ὅλα διδά-
σκονται μὲ παραβολές, **12** γιὰ νὰ βλέπουν, νὰ βλέπουν, ἀλλὰ νὰ μὴ

μὴ συνιῶσι, μήποτε ἐπιστρέψωσι καὶ ἀφεθῇ αὐτοῖς τὰ ἁμαρ-
τήματα.

13 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Οὐκ οἴδατε τὴν παραβολὴν ταύτην; Καὶ
πῶς πάσας τὰς παραβολὰς γνώσεσθε; **14** Ὁ σπείρων τὸν λόγον
σπείρει. **15** Οὗτοι δέ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν ὁδὸν ὅπου σπείρεται ὁ
λόγος, καὶ ὅταν ἀκούσωσιν, εὐθὺς ἔρχεται ὁ Σατανᾶς καὶ αἴρει
τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν. **16** Καὶ
οὗτοι ὁμοίως εἰσὶν οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπειρόμενοι, οἵ, ὅταν
ἀκούσωσι τὸν λόγον, εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνουσιν αὐτόν,
17 καὶ οὐκ ἔχουσι ῥίζαν ἐν ἑαυτοῖς, ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν·
εἶτα γενομένης θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον, εὐθὺς σκαν-
δαλίζονται. **18** Καὶ οὗτοί εἰσιν οἱ εἰς τὰς ἀκάνθας σπειρόμενοι,
οἱ τὸν λόγον ἀκούοντες, **19** καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος τούτου
καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι
εἰσπορευόμεναι συμπνίγουσι τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται.
20 Καὶ οὗτοί εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρέντες, οἵτι-
νες ἀκούουσι τὸν λόγον καὶ παραδέχονται, καὶ καρποφοροῦσιν
ἐν τριάκοντα καὶ ἐν ἑξήκοντα καὶ ἐν ἑκατόν.

21 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Μήτι ἔρχεται ὁ λύχνος ἵνα ὑπὸ τὸν μό-
διον τεθῇ ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην; Οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν λυχνίαν ἐπιτεθῇ;
22 Οὐ γάρ ἐστι κρυπτὸν ὃ ἐὰν μὴ φανερωθῇ, οὐδὲ ἐγένετο ἀπό-
κρυφον ἀλλ᾽ ἵνα ἔλθῃ εἰς φανερόν. **23** Εἴ τις ἔχει ὦτα ἀκούειν,
ἀκουέτω. **24** Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Βλέπετε τί ἀκούετε. Ἐν ᾧ μέ-
τρῳ μετρεῖτε, μετρηθήσεται ὑμῖν, καὶ προστεθήσεται ὑμῖν τοῖς
ἀκούουσιν. **25** Ὃς γὰρ ἂν ἔχῃ, δοθήσεται αὐτῷ· καὶ ὃς οὐκ ἔχει,
καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ᾽ αὐτοῦ.

βλέπουν, καὶ νὰ ἀκούουν, νὰ ἀκούουν, ἀλλὰ νὰ μὴ καταλαβαίνουν, γιὰ
νὰ μὴν ἐπιστρέψουν καὶ τοὺς συγχωρηθοῦν τὰ ἁμαρτήματα».

Ἑρμηνεία τῆς παραβολῆς τοῦ σπορέως

13 Λοιπὸν λέγει σ' αὐτούς (ποὺ ρώτησαν γιὰ τὸ νόημα τῆς παρα-
βολῆς τοῦ σπορέως): «Δὲν καταλαβαίνετε τὴν παραβολὴ αὐτή; Καὶ πῶς
θὰ καταλάβετε κάθε παραβολή (καὶ τὴ δυσκολώτερη δηλαδή); **14** Ὁ
σπορεὺς σπείρει τὸ λόγο. **15** Οἱ δὲ σπόροι, ποὺ ἔπεσαν στὸ δρόμο, ἀνα-
φέρονται (ἔχουν ἐφαρμογὴ) σ' αὐτούς, στοὺς ὁποίους σπέρνεται ὁ λό-
γος, ἀλλ' ὅταν ἀκούσουν, ἀμέσως ἔρχεται ὁ Σατανᾶς καὶ παίρνει τὸ λό-
γο, ποὺ σπάρθηκε στὶς ψυχές τους. **16** Ἐπίσης δὲ οἱ σπόροι, ποὺ ἔπε-
σαν στὰ πετρώδη μέρη, ἀναφέρονται σ' αὐτούς, οἱ ὁποῖοι, ὅταν ἀκού-
σουν τὸ λόγο, ἀμέσως τὸν δέχονται μὲ ἐνθουσιασμό, **17** δὲν ἔχουν ὅμως
ρίζα (βαθειὰ ρίζα) μέσα τους, ἀλλ' ἐνθουσιάζονται προσωρινῶς. Ἔπει-
τα, ὅταν ἔλθῃ θλῖψι ἢ διωγμὸς ἐξ αἰτίας τοῦ λόγου, ἀμέσως κλονίζον-
ται. **18** Οἱ δὲ σπόροι, ποὺ ἔπεσαν στὰ ἀγκάθια, ἀναφέρονται σ' αὐτούς,
οἱ ὁποῖοι ἀκούουν τὸ λόγο, **19** ἀλλ' οἱ ἀγωνιώδεις φροντίδες αὐτῆς τῆς
ζωῆς καὶ ἡ ἀπόλαυσι τοῦ πλούτου, καθὼς καὶ οἱ ἀπολαύσεις τῶν
λοιπῶν πραγμάτων, μπαίνουν μέσα καὶ καταπνίγουν τὸ λόγο, καὶ ἔτσι
ἀποβαίνει ἄκαρπος. **20** Καὶ οἱ σπόροι, ποὺ ἔπεσαν στὴ γῆ τὴν ἐκλεκτή,
ἀναφέρονται σ' αὐτούς, οἱ ὁποῖοι ἀκούουν τὸ λόγο καὶ τὸν ἐγκολπώνον-
ται, καὶ φέρουν καρπὸ τριάντα καὶ ἑξήντα καὶ ἑκατό».

Παραβολικοὶ λόγοι γιὰ τὸ λυχνάρι καὶ τὸ μέτρο

21 Ἐπίσης ἔλεγε σ' αὐτούς: «Μήπως φέρνουν τὸ λυχνάρι γιὰ νὰ το-
ποθετηθῇ κάτω ἀπὸ τὸ μόδιο ἢ κάτω ἀπὸ τὸ κρεββάτι; Δὲν τὸ φέρνουν
γιὰ νὰ τοποθετηθῇ πάνω στὸ λυχνοστάτη; **22** Ἔτσι δὲν ὑπάρχει τίποτε
κρυφό, ποὺ δὲν θὰ φανερωθῇ, οὔτε ὑπῆρξε μυστικό, παρὰ γιὰ νὰ γίνῃ
φανερό. **23** Ὅποιος ἔχει αὐτιὰ γιὰ νὰ ἀκούῃ, ἂς ἀκούῃ. **24** Τοὺς ἔλε-
γε ἀκόμη: «Νὰ δίνετε προσοχὴ σ' ὅ,τι ἀκούετε (ἀπὸ μένα). Μὲ ὅ,τι
μέτρο προσοχῆς προσέχετε, μὲ τὸ αὐτὸ μέτρο θὰ προσεχθῆτε, καὶ μὲ τὸ
παραπάνω ἐσεῖς, ποὺ δίνετε σημασία σ' αὐτὰ ποὺ ἀκούετε. **25** Διότι σ'
αὐτόν, ποὺ ἔχει, θὰ δοθῇ, ἐνῷ ἀπ' αὐτόν, ποὺ δὲν ἔχει, καὶ αὐτό, ποὺ
ἔχει, θὰ ἀφαιρεθῇ».

26 Καὶ ἔλεγεν· Οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὡς ἂν
ἄνθρωπος βάλῃ τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς, 27 καὶ καθεύδῃ καὶ
ἐγείρηται νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁ σπόρος βλαστάνῃ καὶ μη-
κύνηται ὡς οὐκ οἶδεν αὐτός. 28 Αὐτομάτη γὰρ ἡ γῆ καρποφο-
ρεῖ, πρῶτον χόρτον, εἶτα στάχυν, εἶτα πλήρη σῖτον ἐν τῷ στά-
χυϊ. 29 Ὅταν δὲ παραδῷ ὁ καρπός, εὐθέως ἀποστέλλει τὸ δρέ-
πανον, ὅτι παρέστηκεν ὁ θερισμός.

30 Καὶ ἔλεγε· Πῶς ὁμοιώσωμεν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; Ἢ
ἐν τίνι παραβολῇ παραβάλωμεν αὐτήν; 31 Ὡς κόκκον σινάπε-
ως, ὅς, ὅταν σπαρῇ ἐπὶ τῆς γῆς, μικρότερος πάντων τῶν σπερ-
μάτων ἐστὶ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς· 32 καὶ ὅταν σπαρῇ, ἀναβαίνει καὶ
γίνεται μείζων πάντων τῶν λαχάνων, καὶ ποιεῖ κλάδους μεγά-
λους, ὥστε δύνασθαι ὑπὸ τὴν σκιὰν αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ
οὐρανοῦ κατασκηνοῦν.
33 Καὶ τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λό-
γον, καθὼς ἠδύναντο ἀκούειν, 34 χωρὶς δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλά-
λει αὐτοῖς τὸν λόγον. Κατ᾽ ἰδίαν δὲ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἐπέλυε
πάντα.

35 Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὀψίας γενομένης·
Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν. 36 Καὶ ἀφέντες τὸν ὄχλον παραλαμ-
βάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦν ἐν τῷ πλοίῳ. Καὶ ἄλλα δὲ πλοῖα ἦν μετ᾽
αὐτοῦ. 37 Καὶ γίνεται λαῖλαψ ἀνέμου μεγάλη, τὰ δὲ κύματα
ἐπέβαλλεν εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε ἤδη αὐτὸ βυθίζεσθαι. 38 Καὶ ἦν
αὐτὸς ἐπὶ τῇ πρύμνῃ ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον καθεύδων. Καὶ
διεγείρουσιν αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Διδάσκαλε, οὐ μέλει
σοι ὅτι ἀπολλύμεθα; 39 Καὶ διεγερθεὶς ἐπετίμησε τῷ ἀνέμῳ
καὶ εἶπε τῇ θαλάσσῃ· Σιώπα, πεφίμωσο! Καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνε-
μος, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. 40 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τί δει-
λοί ἐστε οὕτω; Πῶς οὐκ ἔχετε πίστιν; 41 Καὶ ἐφοβήθησαν φό-
βον μέγαν καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους· Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι
καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ;

Ἡ παραβολὴ τοῦ αὐτομάτως ἀναπτυσσομένου σπόρου

26 Ἐπίσης ἔλεγε: «Ἔτσι εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὅπως ἄνθρω-
πος, ποὺ ρίχνει τὸ σπόρο στὴ γῆ, **27** καὶ ἔπειτα κοιμᾶται καὶ σηκώνε-
ται νύκτα καὶ ἡμέρα (χωρὶς νὰ κάνῃ τίποτε γιὰ τὴν ἀνάπτυξι τοῦ σπό-
ρου), ὁ δὲ σπόρος βλαστάνει καὶ μεγαλώνει κατὰ τρόπο, ποὺ αὐτὸς δὲν
ξέρει. **28** Διότι αὐτομάτως ἡ γῆ παράγει πρῶτα χόρτο, ἔπειτα στάχυ
καὶ ἔπειτα πλήρη σῖτο μέσα στὸ στάχυ. **29** Ὅταν δὲ ὡριμάσῃ ὁ καρ-
πός, ἀμέσως βάζει τὸ δρεπάνι, διότι ἔφθασεν ὁ καιρὸς τοῦ θερισμοῦ».

Ἡ παραβολὴ τοῦ κόκκου σινάπεως

30 Ἔλεγεν ἀκόμη: «Μὲ τί νὰ παρομοιάσωμε τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ;
Ἢ μὲ ποιά παραβολὴ νὰ τὴν παρουσιάσωμε; **31** Ὁμοιάζει μὲ κόκκο σι-
ναπιοῦ, ὁ ὁποῖος, ὅταν σπέρνεται στὴ γῆ, εἶναι μικρότερος ἀπ᾽ ὅλους
τοὺς σπόρους τῆς γῆς. **32** Ἀλλ᾽ ὅταν σπαρθῇ, βλαστάνει, ὑψώνεται καὶ
γίνεται μεγαλύτερο ἀπ᾽ ὅλα τὰ λαχανικά, καὶ κάνει κλαδιὰ μεγάλα,
ὥστε στὸ σκιερὸ φύλλωμά του νὰ κάθωνται τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ».
33 Μὲ πολλὲς δὲ τέτοιες παραβολὲς κήρυττε σ᾽ αὐτοὺς τὸ λόγο, συμ-
φώνως πρὸς τὴν ἀντιληπτική τους δύναμι. **34** Χωρὶς δὲ παραβολὴ δὲν
τοὺς κήρυττε τὸ λόγο. Ἰδιαιτέρως δὲ στοὺς μαθητάς του ἐξηγοῦσε ὅλα.

Ὁ Ἰησοῦς καταπαύει τὴν τρικυμία

35 Καὶ ὅταν ἐκείνη τὴν ἡμέρα βράδυασε, λέγει σ᾽ αὐτούς (στοὺς μα-
θητάς του): «Ἂς περάσωμε ἀπέναντι». **36** Καὶ ἀφοῦ ἄφησαν τὸ πλῆθος
τοῦ λαοῦ, τὸν παίρνουν μαζί τους, ὅπως ἦταν, μέσα στὸ πλοῖο. Ἦταν
δὲ καὶ ἄλλα πλοῖα (ποὺ ἔπλεαν) μαζί του. **37** Καὶ ξεσπᾷ μεγάλη ἀνε-
μοθύελλα, καὶ τὰ κύματα ὑψώνονταν καὶ εἰσέβαλλαν στὸ πλοῖο, ὥστε
αὐτὸ πλέον ἄρχισε νὰ βυθίζεται. **38** Αὐτὸς δὲ κοιμόταν στὴν πρύμνη
γερμένος στὸ ἐπάνω μέρος τοῦ θρανίου, ποὺ ἦταν ἐκεῖ. Καὶ τὸν ξυπνοῦν
καὶ τοῦ λέγουν: «Διδάσκαλε, δὲν σὲ μέλει ποὺ χανόμαστε;».
39 Καὶ σηκώθηκε καὶ ἐπέπληξε τὸν ἄνεμο καὶ εἶπε στὴ θάλασσα: «Σιώ-
πα, φιμώσου!». Καὶ κόπασε ὁ ἄνεμος καὶ ἔγινε γαλήνη μεγάλη.
40 Καὶ εἶπε σ᾽ αὐτούς: «Γιατί εἶσθε τόσο δειλοί; Πῶς δὲν ἔχετε πί-
στι;». **41** Καὶ αἰσθάνθηκαν μεγάλο δέος καὶ ἔλεγαν μεταξύ τους: «Ποι-
ός ἆραγε εἶναι αὐτός, ὥστε καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα νὰ ὑπακούουν
σ᾽ αὐτόν;».

5 Καὶ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης εἰς τὴν χώραν τῶν
Γεργεσηνῶν. 2 Καὶ ἐξελθόντος αὐτοῦ ἐκ τοῦ πλοίου εὐθέως
ἀπήντησεν αὐτῷ ἐκ τῶν μνημείων ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκα-
θάρτῳ, 3 ὃς τὴν κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς μνήμασι, καὶ οὔτε
ἁλύσεσιν οὐδεὶς ἠδύνατο αὐτὸν δῆσαι, 4 διὰ τὸ αὐτὸν πολλά-
κις πέδαις καὶ ἁλύσεσι δεδέσθαι, καὶ διεσπάσθαι ὑπ᾽ αὐτοῦ
τὰς ἁλύσεις καὶ τὰς πέδας συντετρῖφθαι, καὶ οὐδεὶς ἴσχυεν
αὐτὸν δαμάσαι· 5 καὶ διὰ παντὸς νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐν τοῖς
μνήμασι καὶ ἐν τοῖς ὄρεσιν ἦν κράζων καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν
λίθοις. 6 Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν ἔδραμε καὶ προσ-
εκύνησεν αὐτόν, 7 καὶ κράξας φωνῇ μεγάλῃ λέγει· Τί ἐμοὶ καὶ
σοί, Ἰησοῦ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου; Ὁρκίζω σε τὸν Θεόν, μή
με βασανίσῃς. 8 Ἔλεγε γὰρ αὐτῷ· Ἔξελθε, τὸ πνεῦμα τὸ ἀκά-
θαρτον, ἐκ τοῦ ἀνθρώπου. 9 Καὶ ἐπηρώτα αὐτόν· Τί ὄνομά σοι;
Καὶ ἀπεκρίθη λέγων· Λεγεὼν ὄνομά μοι, ὅτι πολλοί ἐσμεν.
10 Καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ ἵνα μὴ ἀποστείλῃ αὐτοὺς ἔξω
τῆς χώρας. 11 Ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων μεγάλη βοσκομένη
πρὸς τῷ ὄρει· 12 καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν πάντες οἱ δαίμονες
λέγοντες· Πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους, ἵνα εἰς αὐτοὺς εἰσέλ-
θωμεν. 13 Καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς εὐθέως ὁ Ἰησοῦς. Καὶ ἐξελθόν-
τα τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους· καὶ
ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν· ἦσαν
δὲ ὡς δισχίλιοι· καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσσῃ. 14 Καὶ οἱ βό-
σκοντες τοὺς χοίρους ἔφυγον καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν
καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς· καὶ ἐξῆλθον ἰδεῖν τί ἐστι τὸ γεγονός.
15 Καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ θεωροῦσι τὸν δαιμονιζό-
μενον καθήμενον καὶ ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα, τὸν
ἐσχηκότα τὸν λεγεῶνα, καὶ ἐφοβήθησαν. 16 Καὶ διηγήσαντο
αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐγένετο τῷ δαιμονιζομένῳ καὶ περὶ τῶν
χοίρων. 17 Καὶ ἤρξαντο παρακαλεῖν αὐτὸν ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν
ὁρίων αὐτῶν. 18 Καὶ ἐμβαίνοντος αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον παρεκά-
λει αὐτὸν ὁ δαιμονισθεὶς ἵνα μετ᾽ αὐτοῦ ᾖ. 19 Καὶ οὐκ ἀφῆκεν
αὐτόν, ἀλλὰ λέγει αὐτῷ· Ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς τοὺς
σοὺς καὶ ἀνάγγειλον αὐτοῖς ὅσα σοι ὁ Κύριος πεποίηκε καὶ
ἠλέησέ σε. 20 Καὶ ἀπῆλθε καὶ ἤρξατο κηρύσσειν ἐν τῇ Δεκα-
πόλει ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ πάντες ἐθαύμαζον.

Ἡ θεραπεία δαιμονισμένου στὴ χώρα τῶν Γεργεσηνῶν

5 Καὶ ἔφθασαν στὸ ἀπέναντι μέρος τῆς λίμνης, στὴ χώρα τῶν Γεργε-
σηνῶν. **2** Καὶ ὅταν αὐτὸς βγῆκε ἀπὸ τὸ πλοῖο, ἀμέσως τὸν συνάν-
τησε ἕνας ἄνθρωπος μὲ πνεῦμα ἀκάθαρτο (δαιμόνιο), ποὺ ἐρχόταν ἀπὸ
τὰ μνήματα, **3** καὶ κατοικοῦσε στὰ μνήματα, καὶ οὔτε μὲ ἁλυσίδες δὲν
μποροῦσε κανεὶς νὰ τὸν κρατήσῃ δεμένο, **4** διότι πολλὲς φορὲς τὸν εἶχαν
δέσει μὲ σιδερένια δεσμὰ στὰ πόδια καὶ μὲ ἁλυσίδες στὰ χέρια, ἀλλ'
εἶχε σπάσει τὶς ἁλυσίδες καὶ εἶχε συντρίψει τὰ σιδερένια δεσμὰ τῶν πο-
διῶν, καὶ κανεὶς δὲν μποροῦσε νὰ τὸν δαμάσῃ. **5** Καὶ συνεχῶς νύκτα
καὶ ἡμέρα ἦταν στὰ μνήματα καὶ στὰ βουνά, καὶ κραύγαζε καὶ κατέ-
κοπτε τὸ σῶμα του μὲ πέτρες. **6** Ὅταν δὲ εἶδε τὸν Ἰησοῦ ἀπὸ μακριά,
ἔτρεξε καὶ τὸν προσκύνησε. **7** Καὶ ἔβγαλε κραυγὴ μεγάλη καὶ εἶπε: «Τί
θέλεις ἐσὺ σ' ἐμένα, Ἰησοῦ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου; Στὸ ὄνομα τοῦ
Θεοῦ ζητῶ νὰ μὴ μὲ βασανίσῃς». **8** Διότι ἔλεγε σ' αὐτό: «Πνεῦμα ἀκά-
θαρτο, νὰ βγῇς ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο». **9** Τὸν ρωτοῦσε δέ: «Ποιό εἶναι τὸ
ὄνομά σου;». Καὶ ἀποκρίθηκε λέγοντας: «Λεγεὼν εἶναι τὸ ὄνομά μου,
διότι εἴμεθα πολλοί». **10** Καὶ τὸν παρακαλοῦσε πολὺ νὰ μὴ τοὺς διώξῃ
ἔξω ἀπὸ τὴ χώρα. **11** Ἦταν δὲ ἐκεῖ πλησίον τοῦ βουνοῦ μιὰ μεγάλη
ἀγέλη χοίρων, ποὺ ἔβοσκε. **12** Καὶ τὸν παρακάλεσαν ὅλοι οἱ δαίμονες
λέγοντας: «Στεῖλε μας στοὺς χοίρους, γιὰ νὰ μποῦμε σ' αὐτούς».
13 Καὶ τοὺς ἐπέτρεψεν ἀμέσως ὁ Ἰησοῦς. Καὶ ἀφοῦ βγῆκαν τὰ πνεύ-
ματα τὰ ἀκάθαρτα, μπῆκαν στοὺς χοίρους. Καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη τῶν
χοίρων καὶ γκρεμίστηκε στὴ λίμνη. Ἦσαν δὲ περίπου δυὸ χιλιάδες.
Καὶ πνίγηκαν στὴ λίμνη. **14** Οἱ δὲ βοσκοὶ τῶν χοίρων ἔφυγαν καὶ διέ-
δωσαν τὸ γεγονὸς στὴν πόλι καὶ στὰ χωριά. Καὶ οἱ κάτοικοι βγῆκαν
γιὰ νὰ ἰδοῦν τί ἔγινε. **15** Καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦ, καὶ βλέπουν
τὸν δαιμονισμένο, ποὺ εἶχε τὴ λεγεῶνα (τῶν δαιμόνων), νὰ κάθεται
καὶ νὰ φορῇ ροῦχα καὶ νὰ εἶναι φρόνιμος, καὶ φοβήθηκαν. **16** Καὶ
ἐκεῖνοι, ποὺ εἶδαν, διηγήθηκαν σ' αὐτοὺς τί συνέβη στὸν δαιμονισμένο
καὶ στοὺς χοίρους. **17** Καὶ ἄρχισαν νὰ τὸν παρακαλοῦν (τὸν Ἰησοῦ) νὰ
φύγῃ ἀπὸ τὴν περιοχή τους. **18** Καὶ ὅταν ἔμπαινε στὸ πλοῖο, ὁ ἄλλο-
τε δαιμονισμένος τὸν παρακαλοῦσε νὰ τὸν πάρῃ κοντά του. **19** Δὲν τὸν
ἄφησε ὅμως νὰ ἀκολουθήσῃ, ἀλλὰ τοῦ εἶπε: «Πήγαινε στὸ σπίτι σου
στοὺς δικούς σου, καὶ διηγήσου σ' αὐτοὺς ὅσα σοῦ ἔκανε ὁ Κύριος, μὲ
τὰ ὁποῖα σοῦ ἔδειξε τὸ ἔλεός του». **20** Καὶ ἔφυγε καὶ ἄρχισε νὰ διακη-
ρύττῃ στὴ Δεκάπολι ὅσα ἔκανε σ' αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ὅλοι θαύμαζαν.

21 Καὶ διαπεράσαντος τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ πλοίῳ πάλιν εἰς τὸ
πέραν συνήχθη ὄχλος πολὺς ἐπ᾿ αὐτόν, καὶ ἦν παρὰ τὴν θά-
λασσαν. 22 Καὶ ἔρχεται εἷς τῶν ἀρχισυναγώγων, ὀνόματι Ἰά-
ειρος, καὶ ἰδὼν αὐτὸν πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ 23 καὶ πα-
ρεκάλει αὐτὸν πολλά, λέγων ὅτι τὸ θυγάτριόν μου ἐσχάτως
ἔχει, ἵνα ἐλθὼν ἐπιθῇς αὐτῇ τὰς χεῖρας, ὅπως σωθῇ καὶ ζήσε-
ται. 24 Καὶ ἀπῆλθε μετ᾿ αὐτοῦ· καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πο-
λύς, καὶ συνέθλιβον αὐτόν.
25 Καὶ γυνή τις οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἔτη δώδεκα, 26 καὶ
πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν καὶ δαπανήσασα τὰ παρ᾿
ἑαυτῆς πάντα, καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ
χεῖρον ἐλθοῦσα, 27 ἀκούσασα περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἐλθοῦσα ἐν τῷ
ὄχλῳ ὄπισθεν ἥψατο τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· 28 ἔλεγε γὰρ ἐν ἑαυτῇ
ὅτι ἐὰν ἅψωμαι κἂν τῶν ἱματίων αὐτοῦ, σωθήσομαι. 29 Καὶ
εὐθέως ἐξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς, καὶ ἔγνω τῷ σώ-
ματι ὅτι ἴαται ἀπὸ τῆς μάστιγος. 30 Καὶ εὐθέως ὁ Ἰησοῦς ἐπι-
γνοὺς ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ αὐτοῦ δύναμιν ἐξελθοῦσαν, ἐπιστραφεὶς
ἐν τῷ ὄχλῳ ἔλεγε· Τίς μου ἥψατο τῶν ἱματίων; 31 Καὶ ἔλεγον
αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλίβοντά σε, καὶ
λέγεις τίς μου ἥψατο; 32 Καὶ περιεβλέπετο ἰδεῖν τὴν τοῦτο ποι-
ήσασαν. 33 Ἡ δὲ γυνὴ φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα, εἰδυῖα ὃ γέγο-
νεν ἐπ᾿ αὐτῇ, ἦλθε καὶ προσέπεσεν αὐτῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν
τὴν ἀλήθειαν. 34 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσω-
κέ σε· ὕπαγε εἰς εἰρήνην, καὶ ἴσθι ὑγιὴς ἀπὸ τῆς μάστιγός σου.
35 Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ἀρχισυναγώγου
λέγοντες ὅτι ἡ θυγάτηρ σου ἀπέθανε· τί ἔτι σκύλλεις τὸν διδά-
σκαλον; 36 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εὐθέως ἀκούσας τὸν λόγον λαλούμε-
νον λέγει τῷ ἀρχισυναγώγῳ· Μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε. 37 Καὶ
οὐκ ἀφῆκεν αὐτῷ οὐδένα συνακολουθῆσαι εἰ μὴ Πέτρον καὶ
Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου. 38 Καὶ ἔρχεται
εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυναγώγου, καὶ θεωρεῖ θόρυβον, καὶ
κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας πολλά, 39 καὶ εἰσελθὼν λέγει
αὐτοῖς· Τί θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε; Τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθανεν,
ἀλλὰ καθεύδει. 40 Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. Ὁ δὲ ἐκβαλὼν πάν-

Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὴν αἱμορροοῦσα καὶ ἀνασταίνει τὴν κόρη τοῦ ἀρχισυναγώγου Ἰαείρου

21 Ὅταν δὲ ὁ Ἰησοῦς πέρασε μὲ τὸ πλοῖο πάλιν ἀπέναντι, συγκεν-
τρώθηκε γύρω του λαὸς πολύς. Ἦταν δὲ κοντὰ στὴ λίμνη. **22** Τότε
ἔρχεται ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀρχισυναγώγους, ποὺ ὠνομαζόταν Ἰάειρος, καὶ
μόλις τὸν εἶδε (τὸν Ἰησοῦ) πέφτει στὰ πόδια του **23** καὶ τὸν παρακα-
λοῦσε πολὺ λέγοντας: «Ἡ κοροῦλα μου βρίσκεται στὰ τελευταῖα της.
Ἔλα καὶ βάλε ἐπάνω της τὰ χέρια σου γιὰ νὰ γίνῃ καλὰ καὶ νὰ ζήσῃ».
24 Ἔτσι ὁ Ἰησοῦς πῆγε μαζί του. Τὸν ἀκολουθοῦσε δὲ λαὸς πολὺς καὶ
τὸν συνέθλιβαν.

25 Μία δὲ γυναῖκα, ποὺ ἔπασχε ἀπὸ αἱμορραγία δώδεκα ἔτη, **26** καὶ
ταλαιπωρήθηκε πολὺ ἀπὸ πολλοὺς ἰατρούς, καὶ δαπάνησε ὅλη τὴν πε-
ριουσία της, καὶ δὲν ὠφελήθηκε τίποτε, ἀλλὰ μᾶλλον πῆγε στὸ χειρό-
τερο, **27** ὅταν ἄκουσε γιὰ τὸν Ἰησοῦ, διασχίζοντας τὸ πλῆθος ἔφθασε
ἀπὸ πίσω, καὶ ἄγγιξε τὸ ἔνδυμά του. **28** Ἔλεγε δὲ μέσα της: «Ἐὰν
καὶ μόνο ἀγγίξω τὰ ἐνδύματά του, θὰ σωθῶ». **29** Ἀμέσως δὲ σταμά-
τησε ἡ αἱμορραγία της καὶ κατάλαβε στὸ σῶμα της, ὅτι θεραπεύθηκε
ἀπὸ τὴ βασανιστικὴ ἀσθένεια. **30** Καὶ ἀμέσως ὁ Ἰησοῦς κατάλαβε, ὅτι
βγῆκε δύναμι ἀπ' αὐτόν, καὶ στράφηκε πρὸς τὸ πλῆθος καὶ ἔλεγε:
«Ποιός ἄγγιξε τὰ ἐνδύματά μου;». **31** Οἱ δὲ μαθηταί του τοῦ ἔλεγαν:
«Βλέπεις, ὅτι ὁ κόσμος σὲ συνθλίβει, καὶ ἐν τούτοις λέγεις, "Ποιός μὲ
ἄγγιξε;"». **32** Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς κοίταζε γύρω του γιὰ νὰ ἰδῇ τὴ γυναῖκα
ποὺ ἔκανε αὐτό. **33** Ἡ δὲ γυναῖκα, φοβισμένη καὶ τρομαγμένη, ἐπειδὴ
εἶχε συνείδησι τοῦ θαύματος ποὺ ἔγινε σ' αὐτή, ἦλθε καὶ ἔπεσε στὰ πό-
δια του καὶ τοῦ εἶπε ὅλη τὴν ἀλήθεια. **34** Αὐτὸς δὲ τῆς εἶπε: «Κόρη
μου, ἡ πίστι σου σὲ ἔσωσε. Φύγε ἥσυχη, καὶ νὰ εἶσαι γιὰ πάντα ἀπαλ-
λαγμένη ἀπὸ τὴ βασανιστικὴ ἀσθένειά σου».

35 Ἐνῷ ἀκόμη αὐτὸς (ὁ Ἰησοῦς) μιλοῦσε, ἔρχονται ἀπὸ τὸ σπίτι
τοῦ ἀρχισυναγώγου καὶ λέγουν: «Ἡ θυγατέρα σου πέθανε. Γιατί πλέ-
ον ἐνοχλεῖς τὸ διδάσκαλο;». **36** Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς ἀμέσως, ὅταν ἄκουσε
νὰ λέγεται αὐτὸς ὁ λόγος, λέγει στὸν ἀρχισυνάγωγο: «Μὴ ταράζεσαι,
μόνο πίστευε». **37** Καὶ δὲν ἄφησε κανένα νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ, παρὰ τὸν
Πέτρο καὶ τὸν Ἰάκωβο καὶ τὸν Ἰωάννη, τὸν ἀδελφὸ τοῦ Ἰακώβου.
38 Καὶ φθάνει στὸ σπίτι τοῦ ἀρχισυναγώγου, καὶ βλέπει ταραχή, καὶ
νὰ κλαῖνε καὶ νὰ θρηνολογοῦν δυνατά. **39** Καὶ ἀφοῦ μπῆκε στὸ σπίτι,
τοὺς λέγει: «Γιατί ταράσσεσθε καὶ κλαίετε; Τὸ παιδὶ δὲν πέθανε, ἀλλὰ
κοιμᾶται». **40** Τότε ἄρχισαν νὰ γελοῦν εἰς βάρος του. Αὐτὸς ὅμως,

τας παραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ παιδίου καὶ τὴν μητέρα
καὶ τοὺς μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ εἰσπορεύεται ὅπου ἦν τὸ παιδίον ἀνα-
κείμενον, **41** καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς τοῦ παιδίου λέγει αὐτῇ·
Ταλιθᾶ, κοῦμι· ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον, τὸ κοράσιον, σοὶ λέ-
γω, ἔγειρε. **42** Καὶ εὐθέως ἀνέστη τὸ κοράσιον καὶ περιεπάτει·
ἦν γὰρ ἐτῶν δώδεκα. Καὶ ἐξέστησαν ἐκστάσει μεγάλῃ. **43** Καὶ
διεστείλατο αὐτοῖς πολλὰ ἵνα μηδεὶς γνῷ τοῦτο· καὶ εἶπε
δοθῆναι αὐτῇ φαγεῖν.

6 Καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ ἦλθεν εἰς τὴν πατρίδα ἑαυτοῦ. Καὶ
ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. **2** Καὶ γενομένου
Σαββάτου ἤρξατο ἐν τῇ συναγωγῇ διδάσκειν. Καὶ πολλοὶ
ἀκούοντες ἐξεπλήσσοντο λέγοντες· Πόθεν τούτῳ ταῦτα; Καὶ τίς
ἡ σοφία ἡ δοθεῖσα αὐτῷ; Καὶ δυνάμεις τοιαῦται διὰ τῶν
χειρῶν αὐτοῦ γίνονται! **3** Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τέκτων, ὁ υἱὸς τῆς
Μαρίας, ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου καὶ Ἰωσῆ καὶ Ἰούδα καὶ Σίμω-
νος; Καὶ οὐκ εἰσιν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὧδε πρὸς ἡμᾶς; Καὶ
ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. **4** Ἔλεγε δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι οὐκ
ἔστι προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς
συγγενέσι καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. **5** Καὶ οὐκ ἠδύνατο ἐκεῖ οὐδε-
μίαν δύναμιν ποιῆσαι, εἰ μὴ ὀλίγοις ἀρρώστοις ἐπιθεὶς τὰς
χεῖρας ἐθεράπευσε. **6** Καὶ ἐθαύμαζε διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.
Καὶ περιῆγε τὰς κώμας κύκλῳ διδάσκων.

7 Καὶ προσκαλεῖται τοὺς δώδεκα, καὶ ἤρξατο αὐτοὺς ἀπο-
στέλλειν δύο δύο, καὶ ἐδίδου αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν πνευμάτων
τῶν ἀκαθάρτων.

8 Καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς ἵνα μηδὲν αἴρωσιν εἰς ὁδὸν εἰ μὴ
ῥάβδον μόνον, μὴ πήραν, μὴ ἄρτον, μὴ εἰς τὴν ζώνην χαλκόν,
9 ἀλλ᾽ ὑποδεδεμένους σανδάλια, καὶ μὴ ἐνδεδύσθαι δύο
χιτῶνας. **10** Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὅπου ἐὰν εἰσέλθητε εἰς οἰκίαν,
ἐκεῖ μένετε ἕως ἂν ἐξέλθητε ἐκεῖθεν. **11** Καὶ ὅσοι ἐὰν μὴ δέξων-
ται ὑμᾶς μηδὲ ἀκούσωσιν ὑμῶν, ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν ἐκτι-

ἀφοῦ ἔβγαλε ἔξω ὅλους, παίρνει μαζί του τὸν πατέρα τοῦ παιδιοῦ καὶ
τὴ μητέρα καὶ τοὺς μαθητὰς ποὺ ἦταν μαζί του (τοὺς τρεῖς), καὶ μπαί-
νει στὸ δωμάτιο ποὺ ἦταν ξαπλωμένο τὸ παιδί. **41** Καὶ ἀφοῦ ἔπιασε τὸ
παιδὶ ἀπὸ τὸ χέρι, τῆς λέγει: «Ταλιθᾶ, κοῦμι», ποὺ μεταφραζόμενο ση-
μαίνει: «Κορίτσι, σὲ διατάσσω, σήκω ἐπάνω». **42** Καὶ ἀμέσως σηκώ-
θηκε τὸ κορίτσι καὶ περιπατοῦσε. Ἦταν δὲ δώδεκα ἐτῶν. Καὶ κυριεύ-
θηκαν ἀπὸ ἔκπληξι μεγάλη. **43** Καὶ τοὺς διέταξε αὐστηρὰ νὰ μὴ τὸ
μάθῃ κανείς. Καὶ εἶπε νὰ τῆς δώσουν νὰ φάγῃ.

Ὁ Ἰησοῦς περιφρονεῖται στὴν πατρίδα του

6 Καὶ ἀναχώρησε ἀπ' ἐκεῖ καὶ πῆγε στὴν πατρίδα του. Καὶ τὸν ἀκο-
λούθησαν οἱ μαθηταί του. **2** Καὶ ὅταν ἦλθε τὸ Σάββατο, ἄρχισε νὰ
διδάσκῃ στὴ συναγωγή. Καὶ πολλοὶ ἀκούοντας ἀποροῦσαν καὶ ἔλεγαν:
«Ἀπὸ ποῦ σ' αὐτὸν αὐτὰ τὰ πράγματα; Καὶ τί εἶναι αὐτὴ ἡ σοφία ποὺ
τοῦ δόθηκε; Καὶ καταπληκτικὰ θαύματα γίνονται δι' αὐτοῦ! **3** Δὲν εἶναι
αὐτὸς ὁ ξυλουργός, ὁ υἱὸς τῆς Μαρίας, ἀδελφὸς δὲ τοῦ Ἰακώβου καὶ
τοῦ Ἰωσῆ καὶ τοῦ Ἰούδα καὶ τοῦ Σίμωνος; Καὶ οἱ ἀδελφές του δὲν μέ-
νουν ἐδῶ στὸν τόπο μας;». Καὶ κλονίζονταν καὶ ἀμφέβαλλαν γι' αὐτόν.
4 Ἔλεγε δὲ σ' αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς: «Δὲν ὑπάρχει προφήτης χωρὶς ἐκτί-
μησι παρὰ στὴν πατρίδα του καὶ στὸν κύκλο τῶν συγγενῶν του καὶ
στὴν οἰκογένειά του». **5** Ἔτσι ἐκεῖ δὲν μποροῦσε νὰ κάνῃ κανένα
θαῦμα, ἐκτὸς τοῦ ὅτι θεράπευσε ὀλίγους ἀρρώστους θέτοντας ἐπάνω
τους τὰ χέρια του. **6** Καὶ ἀποροῦσε γιὰ τὴν ἀπιστία τους. Καὶ περιώ-
δευε τὰ γύρω χωριὰ καὶ δίδασκε.

Ἀποστολὴ στὸ κήρυγμα καὶ ἐξουσία τῶν δώδεκα ἀποστόλων

7 Καὶ καλεῖ τοὺς δώδεκα, καὶ ἄρχισε νὰ τοὺς ἀποστέλλῃ δύο δύο,
καὶ τοὺς ἔδωσε δύναμι νὰ ἐπιβάλλωνται στὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα
(καὶ νὰ τὰ βγάζουν).

Ἐντολὴ καὶ ὁδηγίες πρὸς τοὺς ἀποστόλους

8 Τοὺς ἔδωσε δὲ τὴν ἐντολὴ νὰ μὴ παίρνουν μαζί τους γιὰ τὸ δρόμο
παρὰ μόνο ραβδί, οὔτε σακκίδιο, οὔτε ψωμί, οὔτε χάλκινα νομίσματα
στὴ ζώνη τους, **9** νὰ φοροῦν δὲ σανδάλια, καὶ νὰ μὴ φοροῦν δεύτερο
χιτῶνα. **10** Ἐπίσης τοὺς ἔλεγε: «Ὅπου θὰ μπῆτε σὲ σπίτι, ἐκεῖ νὰ μέ-
νετε, ἕως ὅτου ἀναχωρήσετε ἀπὸ τὸ μέρος ἐκεῖνο. **11** Καὶ γιὰ ὅσους

νάξατε τὸν χοῦν τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν εἰς μαρτύριον
αὐτοῖς. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται Σοδόμοις ἢ Γο-
μόρροις ἐν ἡμέρᾳ Κρίσεως ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ.

12 Καὶ ἐξελθόντες ἐκήρυσσον ἵνα μετανοήσωσι, **13** καὶ δαι-
μόνια πολλὰ ἐξέβαλλον, καὶ ἤλειφον ἐλαίῳ πολλοὺς ἀρρώ-
στους καὶ ἐθεράπευον.

14 Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἡρῴδης· φανερὸν γὰρ ἐγένετο τὸ
ὄνομα αὐτοῦ· καὶ ἔλεγεν ὅτι Ἰωάννης ὁ βαπτίζων ἐκ νεκρῶν
ἠγέρθη, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ.
15 Ἄλλοι ἔλεγον ὅτι Ἠλίας ἐστίν· ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι προφή-
της ἐστὶν ὡς εἷς τῶν προφητῶν. **16** Ἀκούσας δὲ ὁ Ἡρῴδης
εἶπεν ὅτι ὃν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα Ἰωάννην, οὗτός ἐστιν· αὐτὸς
ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν. **17** Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡρῴδης ἀποστείλας ἐκρά-
τησε τὸν Ἰωάννην καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν φυλακῇ διὰ Ἡρῳδιάδα
τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὅτι αὐτὴν ἐγάμη-
σεν. **18** Ἔλεγε γὰρ ὁ Ἰωάννης τῷ Ἡρῴδῃ ὅτι οὐκ ἔξεστί σοι
ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου. **19** Ἡ δὲ Ἡρῳδιὰς ἐνεῖχεν
αὐτῷ καὶ ἤθελεν αὐτὸν ἀποκτεῖναι, καὶ οὐκ ἠδύνατο· **20** ὁ γὰρ
Ἡρῴδης ἐφοβεῖτο τὸν Ἰωάννην, εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ
ἅγιον, καὶ συνετήρει αὐτόν, καὶ ἀκούσας αὐτοῦ πολλὰ ἐποίει
καὶ ἡδέως αὐτοῦ ἤκουε. **21** Καὶ γενομένης ἡμέρας εὐκαίρου,
ὅτε Ἡρῴδης τοῖς γενεσίοις αὐτοῦ δεῖπνον ἐποίει τοῖς μεγι-
στᾶσιν αὐτοῦ καὶ τοῖς χιλιάρχοις καὶ τοῖς πρώτοις τῆς Γαλι-
λαίας, **22** καὶ εἰσελθούσης τῆς θυγατρὸς αὐτῆς τῆς Ἡρῳδιάδος
καὶ ὀρχησαμένης καὶ ἀρεσάσης τῷ Ἡρῴδῃ καὶ τοῖς συνανα-
κειμένοις, εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ κορασίῳ· Αἴτησόν με ὃ ἐὰν
θέλῃς, καὶ δώσω σοι. **23** Καὶ ὤμοσεν αὐτῇ ὅτι ὃ ἐάν με αἰτήσῃς
δώσω σοι, ἕως ἡμίσους τῆς βασιλείας μου. **24** Ἡ δὲ ἐξελθοῦσα
εἶπε τῇ μητρὶ αὐτῆς· Τί αἰτήσομαι; Ἡ δὲ εἶπε· Τὴν κεφαλὴν
Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. **25** Καὶ εἰσελθοῦσα εὐθέως μετὰ
σπουδῆς πρὸς τὸν βασιλέα ᾐτήσατο λέγουσα· Θέλω ἵνα μοι
δῷς ἐξαυτῆς ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.
26 Καὶ περίλυπος γενόμενος ὁ βασιλεύς, διὰ τοὺς ὅρκους καὶ

δὲν σᾶς δεχθοῦν καὶ δὲν σᾶς ἀκούσουν, ὅταν φεύγετε ἀπ' ἐκεῖ νὰ τινάξετε καλὰ τὴ σκόνη κάτω ἀπὸ τὰ πόδια σας σ' ἔνδειξι διαμαρτυρίας ἐναντίον τους. Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ἐπιεικέστερα θὰ κριθοῦν τὰ Σόδομα καὶ τὰ Γόμορρα κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς Κρίσεως παρὰ ἡ πόλι ἐκείνη».

Δρᾶσι τῶν ἀποστόλων

12 Βγῆκαν δὲ οἱ δώδεκα σὲ περιοδεία καὶ κήρυτταν στοὺς ἀνθρώπους
νὰ μετανοήσουν, **13** καὶ ἔβγαζαν πολλὰ δαιμόνια, καὶ ἄλειφαν μὲ λάδι
καὶ θεράπευαν πολλοὺς ἀρρώστους.

Ἡ παρρησία καὶ ἡ ἀποκεφάλισι τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ

14 Ἄκουσε δὲ ὁ βασιλεὺς Ἡρῴδης (γιὰ τὸν Ἰησοῦ), διότι διαδόθηκε ἡ φήμη του, καὶ ἔλεγεν, ὅτι ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς ἀναστήθηκε ἐκ
νεκρῶν καὶ γι' αὐτὸ ἐνεργοῦν οἱ θαυματουργικὲς δυνάμεις δι' αὐτοῦ.
15 Ἄλλοι ἔλεγαν, ὅτι εἶναι ὁ Ἠλίας καὶ ἄλλοι ἔλεγαν, ὅτι εἶναι προφήτης, ὅπως ἕνας ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς προφῆτες. **16** Ἀλλ' ὅταν ἄκουσε
ὁ Ἡρῴδης εἶπε: «Αὐτὸς εἶναι ὁ Ἰωάννης, τὸν ὁποῖον ἐγὼ ἀποκεφάλισα. Αὐτὸς ἀναστήθηκε ἐκ νεκρῶν». **17** Ὁ Ἡρῴδης πράγματι ἔστειλε
καὶ συνέλαβε τὸν Ἰωάννη καὶ τὸν ἔδεσε καὶ τὸν φυλάκισε ἐξ αἰτίας τῆς
Ἡρῳδιάδος τῆς συζύγου τοῦ Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ του, διότι τὴ νυμφεύθηκε. **18** Ὁ Ἰωάννης δηλαδὴ ἔλεγε στὸν Ἡρῴδη: «Δὲν σοῦ ἐπιτρέπεται νὰ ἔχῃς τὴ γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου». **19** Ἔτσι ἡ Ἡρῳδιὰς
ἔτρεφε μῖσος ἐναντίον του καὶ ἤθελε νὰ τὸν σκοτώσῃ, ἀλλὰ δὲν μποροῦσε. **20** Διότι ὁ Ἡρῴδης φοβόταν τὸν Ἰωάννη, ἐπειδὴ τὸν ἤξερε ὡς
ἄνθρωπο ἐνάρετο καὶ ἅγιο, καὶ τὸν διατηροῦσε στὴ ζωή, καὶ ἄκουσε
καὶ ἐφήρμοζε πολλά (ἀπ' αὐτὰ ποὺ ἄκουσε), τὸν ἄκουε δὲ μὲ εὐχαρίστησι. **21** Καὶ ὅταν ἦλθε ἡμέρα ἑορταστικῆς ἐκδηλώσεως, ὅταν δηλαδὴ
ὁ Ἡρῴδης γιὰ τὰ γενέθλιά του ἔκανε δεῖπνο στοὺς πολιτικοὺς καὶ τοὺς
στρατιωτικοὺς ἄρχοντες καὶ τοὺς ἀριστοκράτες τῆς Γαλιλαίας, **22** καὶ
μπῆκε ἡ θυγατέρα τῆς Ἡρῳδιάδος καὶ χόρεψε καὶ ἄρεσε στὸν Ἡρῴδη
καὶ στοὺς συνδαιτυμόνες, ὁ βασιλεὺς εἶπε στὸ κορίτσι: «Ζήτησέ μου ὅ,τι
θέλεις καὶ θὰ σοῦ τὸ δώσω». **23** Ἔκανε μάλιστα σ' αὐτὴ αὐτὸ τὸν
ὅρκο: «Θὰ σοῦ δώσω ὅ,τι καὶ ἂν μοῦ ζητήσῃς, μέχρι καὶ τὸ μισὸ βασίλειό μου». **24** Αὐτὴ τότε βγῆκε καὶ πῆγε καὶ εἶπε στὴ μητέρα της:
«Τί νὰ ζητήσω;». Ἐκείνη δὲ εἶπε: «Τὸ κεφάλι τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ». **25** Τότε ἐπανῆλθε ἀμέσως βιαστικὰ στὸν βασιλέα καὶ ὑπέβαλε αὐτὸ τὸ αἴτημα: «Θέλω ἀμέσως νὰ μοῦ δώσῃς σ' ἕνα πιάτο τὸ κε-

τοὺς συνανακειμένους οὐκ ἠθέλησεν αὐτὴν ἀθετῆσαι. 27 Καὶ
εὐθέως ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς σπεκουλάτορα ἐπέταξεν ἐνε-
χθῆναι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. 28 Ὁ δὲ ἀπελθὼν ἀπεκεφάλισεν
αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ ἤνεγκε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνα-
κι καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κορασίῳ, καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν
αὐτὴν τῇ μητρὶ αὐτῆς. 29 Καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
ἦλθον καὶ ἦραν τὸ πτῶμα αὐτοῦ, καὶ ἔθηκαν αὐτὸ ἐν μνημείῳ.

30 Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ
ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα, καὶ ὅσα ἐποίησαν καὶ ὅσα ἐδίδαξαν.
31 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Δεῦτε ὑμεῖς αὐτοὶ κατ' ἰδίαν εἰς ἔρημον τό-
πον, καὶ ἀναπαύεσθε ὀλίγον· ἦσαν γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ
ὑπάγοντες πολλοί, καὶ οὐδὲ φαγεῖν εὐκαίρουν. 32 Καὶ ἀπῆλθον
εἰς ἔρημον τόπον ἐν πλοίῳ κατ' ἰδίαν. 33 Καὶ εἶδον αὐτοὺς ὑπά-
γοντας, καὶ ἐπέγνωσαν αὐτοὺς πολλοί, καὶ πεζῇ ἀπὸ πασῶν
τῶν πόλεων συνέδραμον ἐκεῖ καὶ προῆλθον αὐτοὺς καὶ
συνῆλθον πρὸς αὐτόν. 34 Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἶδε πολὺν
ὄχλον καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοῖς, ὅτι ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ
ἔχοντα ποιμένα, καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς πολλά.

35 Καὶ ἤδη ὥρας πολλῆς γενομένης προσελθόντες αὐτῷ οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ λέγουσιν ὅτι ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος καὶ ἤδη ὥρα
πολλή· 36 ἀπόλυσον αὐτούς, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τοὺς κύκλῳ
ἀγροὺς καὶ κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς ἄρτους· τί γὰρ φάγωσιν
οὐκ ἔχουσιν. 37 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Δότε αὐτοῖς
ὑμεῖς φαγεῖν. Καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Ἀπελθόντες ἀγοράσωμεν δη-
ναρίων διακοσίων ἄρτους καὶ δῶμεν αὐτοῖς φαγεῖν; 38 Ὁ δὲ λέ-
γει αὐτοῖς· Πόσους ἄρτους ἔχετε; Ὑπάγετε καὶ ἴδετε. Καὶ γνόν-
τες λέγουσι· Πέντε, καὶ δύο ἰχθύας. 39 Καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς
ἀνακλῖναι πάντας συμπόσια συμπόσια ἐπὶ τῷ χλωρῷ χόρτῳ.
40 Καὶ ἀνέπεσον πρασιαὶ πρασιαὶ ἀνὰ ἑκατὸν καὶ ἀνὰ πεντή-
κοντα. 41 Καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας
ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησε, καὶ κατέκλασε τοὺς
ἄρτους καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς ἵνα παραθῶσιν αὐτοῖς, καὶ
τοὺς δύο ἰχθύας ἐμέρισε πᾶσι. 42 Καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορ-
τάσθησαν, 43 καὶ ἦραν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους πλήρεις,

φάλι τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ». **26** Καὶ ἐνῷ ὁ βασιλεὺς λυπήθηκε,
ἐξ αἰτίας τῶν ὅρκων καὶ τῶν συνδαιτυμόνων δὲν θέλησε νὰ ἀθετήσῃ τὴν
ὑπόσχεσί του πρὸς αὐτή. **27** Καὶ ἀμέσως ὁ βασιλεὺς ἔστειλε δήμιο καὶ
διέταξε νὰ φέρῃ τὸ κεφάλι του. **28** Αὐτὸς δὲ πῆγε καὶ τὸν ἀποκεφάλι-
σε στὴ φυλακή, καὶ ἔφερε τὸ κεφάλι του σὲ πιάτο, καὶ τὸ ἔδωσε στὸ
κορίτσι, καὶ τὸ κορίτσι τὸ ἔδωσε στὴ μητέρα της. **29** Καὶ ὅταν τὸ ἄκου-
σαν οἱ μαθηταί του, ἦλθαν καὶ πῆραν τὸ σῶμα του καὶ τὸ ἐνταφίασαν.

Ἡ συμπάθεια τοῦ Ἰησοῦ γιὰ τοὺς ἀποστόλους καὶ τὸ λαό

30 Οἱ δὲ ἀπόστολοι ἐπέστρεψαν (ἀπὸ τὴν περιοδεία τους) στὸν Ἰη-
σοῦ καὶ τοῦ ἀνέφεραν ὅλα, ὅσα ἔκαναν καὶ ὅσα δίδαξαν. **31** Καὶ εἶπε σ'
αὐτούς: «Ἐλᾶτε (μαζί μου) σεῖς μόνοι, χωρὶς τὸ πλῆθος, σὲ ἐρημικὸ
τόπο, καὶ ἀναπαυθῆτε λίγο». Διότι ἦταν πολλοὶ αὐτοί, ποὺ πηγαινοέρ-
χονταν, καὶ γι' αὐτὸ δὲν εὐκαιροῦσαν οὔτε νὰ φᾶνε. **32** Ἔτσι ἔφυγαν σὲ
ἐρημικὸ τόπο μὲ πλοῖο μόνοι. **33** Ἀλλ' ὅταν ἔφευγαν, τοὺς εἶδαν καὶ
τοὺς ἀναγνώρισαν πολλοί, καὶ ἀπ' ὅλες τὶς γύρω πόλεις συνέρρευσαν
πεζοπορώντας ἐκεῖ, μάλιστα ἔφθασαν πρωτύτερα ἀπ' αὐτούς, καὶ συγ-
κεντρώθηκαν κοντά του. **34** Ἔτσι, ὅταν βγῆκε ὁ Ἰησοῦς (στὴν ξηρά),
εἶδε πλῆθος πολύ, καὶ τοὺς σπλαγχνίσθηκε, διότι ἦταν σὰν πρόβατα
χωρὶς ποιμένα, καὶ ἄρχισε νὰ τοὺς διδάσκῃ πολλά.

Τὸ θαῦμα τοῦ χορτασμοῦ τῶν πεντακισχιλίων ἀνδρῶν

35 Καὶ ἀφοῦ πλέον πέρασε πολλὴ ὥρα, τὸν πλησίασαν οἱ μαθηταί
του καὶ τοῦ λέγουν: «Ὁ τόπος εἶναι ἔρημος καὶ ἡ ὥρα εἶναι πλέον πε-
ρασμένη. **36** Δῶσε ἐντολὴ γιὰ νὰ φύγουν αὐτοὶ καὶ νὰ πᾶνε στὰ γύρω
χωριὰ καὶ στὶς κωμοπόλεις γιὰ ν' ἀγοράσουν ψωμιά. Διότι δὲν ἔχουν
τί νὰ φᾶνε. **37** Ἀλλ' αὐτὸς ἀποκρίθηκε καὶ τοὺς εἶπε: «Δῶστε τους
ἐσεῖς νὰ φᾶνε». Τοῦ λέγουν τότε: «Νὰ πᾶμε ν' ἀγοράσωμε ψωμιὰ
ἀξίας διακοσίων δηναρίων καὶ νὰ τοὺς δώσωμε νὰ φᾶνε;». **38** Αὐτὸς δὲ
τοὺς λέγει: «Πόσα ψωμιὰ ἔχετε; Πηγαίνετε νὰ ἰδῆτε». Καὶ ἀφοῦ εἶδαν,
τοῦ λένε: «Πέντε, καὶ δύο ψάρια». **39** Καὶ τοὺς διέταξε νὰ βάλουν
ὅλους νὰ καθήσουν γιὰ νὰ φᾶνε ὁμάδες ὁμάδες στὸ χλωρὸ χορτάρι.
40 Καὶ κάθησαν παρέες παρέες, ποὺ ὡμοίαζαν μὲ πρασιές, ἀνὰ ἑκατὸ
καὶ ἀνὰ πενήντα ἄτομα. **41** Καὶ ἀφοῦ πῆρε τὰ πέντε ψωμιὰ καὶ τὰ δύο
ψάρια καὶ ὕψωσε τὰ μάτια του στὸν οὐρανό, εὐλόγησε, καὶ ἔκοψε σὲ
κομμάτια τὰ ψωμιά, καὶ ἔδινε στοὺς μαθητάς, γιὰ νὰ τὰ παραθέσουν σ'
αὐτούς. Ἐπίσης μοίρασε σὲ ὅλους τὰ δύο ψάρια. **42** Καὶ ἔφαγαν ὅλοι

καὶ ἀπὸ τῶν ἰχθύων. 44 Καὶ ἦσαν οἱ φαγόντες τοὺς ἄρτους πεν-
τακισχίλιοι ἄνδρες.

45 Καὶ εὐθέως ἠνάγκασε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ
πλοῖον καὶ προάγειν εἰς τὸ πέραν πρὸς Βηθσαϊδάν, ἕως αὐτὸς
ἀπολύσῃ τὸν ὄχλον. 46 Καὶ ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἀπῆλθεν εἰς
τὸ ὄρος προσεύξασθαι. 47 Καὶ ὀψίας γενομένης ἦν τὸ πλοῖον ἐν
μέσῳ τῆς θαλάσσης, καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς γῆς. 48 Καὶ ἰδὼν
αὐτοὺς βασανιζομένους ἐν τῷ ἐλαύνειν· ἦν γὰρ ὁ ἄνεμος ἐναν-
τίος αὐτοῖς· καὶ περὶ τετάρτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἔρχεται
πρὸς αὐτοὺς περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ ἤθελε παρελ-
θεῖν αὐτούς. 49 Οἱ δὲ ἰδόντες αὐτὸν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θα-
λάσσης ἔδοξαν φάντασμα εἶναι, καὶ ἀνέκραξαν· 50 πάντες γὰρ
αὐτὸν εἶδον καὶ ἐταράχθησαν. Καὶ εὐθέως ἐλάλησε μετ᾿ αὐτῶν
καὶ λέγει αὐτοῖς· Θαρσεῖτε, ἐγώ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε! 51 Καὶ ἀνέ-
βη εἰς τὸ πλοῖον πρὸς αὐτούς, καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος. Καὶ λίαν
ἐκ περισσοῦ ἐν ἑαυτοῖς ἐξίσταντο καὶ ἐθαύμαζον. 52 οὐ γὰρ
συνῆκαν ἐπὶ τοῖς ἄρτοις, ἀλλ᾿ ἦν αὐτῶν ἡ καρδία πεπωρωμένη.

53 Καὶ διαπεράσαντες ἀπῆλθον ἐπὶ τὴν γῆν Γεννησαρὲτ καὶ
προσωρμίσθησαν. 54 Καὶ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ πλοίου εὐθέ-
ως ἐπιγνόντες αὐτὸν 55 περιέδραμον ὅλην τὴν περίχωρον ἐκεί-
νην καὶ ἤρξαντο ἐπὶ τοῖς κραβάττοις τοὺς κακῶς ἔχοντας περι-
φέρειν ὅπου ἤκουον ὅτι ἐκεῖ ἐστι. 56 Καὶ ὅπου ἂν εἰσεπορεύετο
εἰς κώμας ἢ πόλεις ἢ ἀγρούς, ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἐτίθεσαν τοὺς
ἀσθενοῦντας καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα κἂν τοῦ κρασπέδου τοῦ
ἱματίου αὐτοῦ ἅψωνται. Καὶ ὅσοι ἂν ἥπτοντο αὐτοῦ, ἐσῴζοντο.

7 Καὶ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καί τινες τῶν
γραμματέων ἐλθόντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων. 2 Καὶ ἰδόντες
τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ κοιναῖς χερσί, τοῦτ᾿ ἔστιν ἀνίπτοις,
ἐσθίοντας ἄρτους, ἐμέμψαντο. 3 Οἱ γὰρ Φαρισαῖοι καὶ πάντες
οἱ Ἰουδαῖοι, ἐὰν μὴ πυγμῇ νίψωνται τὰς χεῖρας, οὐκ ἐσθίουσι,

καὶ χόρτασαν. **43** Σήκωσαν μάλιστα δώδεκα κοφίνια γεμᾶτα ἀπὸ κομμάτια ἀπὸ τὰ ψωμιὰ καὶ ἀπὸ τὰ ψάρια. **44** Αὐτοὶ δέ, ποὺ ἔφαγαν τὰ ψωμιά, ἦταν πέντε χιλιάδες ἄνδρες.

Ὁ Ἰησοῦς περιπατεῖ πάνω στὴ λίμνη

45 Ἀμέσως δὲ ἀνάγκασε τοὺς μαθητάς του νὰ μποῦν στὸ πλοῖο καὶ νὰ πᾶνε πρωτύτερα ἀπ' αὐτὸν στὸ ἀπέναντι μέρος πρὸς τὴ Βηθσαϊδά, γιὰ νὰ διαλύσῃ ἐν τῷ μεταξὺ τὰ πλήθη. **46** Καὶ ἀφοῦ τοὺς ἀποχαιρέτισε, πῆγε στὸ ὄρος γιὰ νὰ προσευχηθῇ. **47** Καὶ ὅταν βράδυασε, τὸ πλοῖο βρισκόταν στὸ μέσο τῆς λίμνης, καὶ αὐτὸς μόνος στὴν ξηρά. **48** Καὶ ἐπειδὴ τοὺς εἶδε νὰ βασανίζωνται στὴν κωπηλασία, διότι ὁ ἄνεμος ἦταν ἀντίθετος σ' αὐτούς, γι' αὐτὸ κατὰ τὴν τετάρτη περίπου βάρδια τῆς νύκτας ἔρχεται πρὸς αὐτοὺς περιπατώντας πάνω στὴ λίμνη, καὶ πήγαινε νὰ τοὺς προσπεράσῃ. **49** Ἀλλ' ὅταν αὐτοὶ τὸν εἶδαν νὰ περιπατῇ πάνω στὴ λίμνη, νόμισαν ὅτι εἶναι φάντασμα καὶ ἔβγαλαν κραυγὴ τρόμου. **50** Ὅλοι δὲ τὸν εἶδαν καὶ ταράχτηκαν. Ἀλλ' αὐτὸς ἀμέσως τοὺς μίλησε καὶ τοὺς εἶπε: «Ἔχετε θάρρος! Ἐγὼ εἶμαι. Μὴ φοβεῖσθε!». **51** Καὶ ἀνέβηκε στὸ πλοῖο πρὸς αὐτούς, καὶ κόπασε ὁ ἄνεμος. Καὶ τὸ ἐσωτερικό τους κυριεύθηκε σὲ πάρα πολὺ μεγάλο βαθμὸ ἀπὸ ἔκπληξι καὶ θαυμασμό. **52** Διότι δὲν εἶχαν συνειδητοποιήσει τὸ θαῦμα μὲ τὰ ψωμιά, ἀλλ' ἡ διάνοιά τους ἦταν (ἀκόμη) παχυλὴ καὶ βραδυκίνητη.

Θεραπεῖες στὴ Γεννησαρέτ

53 Ἔτσι, ἀφοῦ διαπεραιώθηκαν, ἦλθαν στὴν περιοχὴ τῆς Γεννησαρὲτ καὶ ἀγκυροβόλησαν. **54** Ὅταν δὲ βγῆκαν ἀπὸ τὸ πλοῖο, ἀμέσως τὸν ἀναγνώρισαν, **55** καὶ ἔτρεξαν γύρω σ' ὅλη τὴν περιοχὴ ἐκείνη, καὶ ἄρχισαν νὰ περιφέρουν τοὺς ἀρρώστους πάνω σὲ κρεββάτια ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος στὸ ἄλλο, ἐκεῖ ὅπου ἄκουαν ὅτι βρίσκεται. **56** Καὶ ὅπου ἔμπαινε σὲ κωμοπόλεις ἢ πόλεις ἢ χωριά, τοποθετοῦσαν τοὺς ἀσθενεῖς στὶς ἀγορὲς καὶ τὸν παρακαλοῦσαν νὰ ἀγγίξουν ἔστω τὴν ἄκρη τοῦ ἐνδύματός του. Καὶ ὅσοι τὸν ἄγγιζαν, θεραπεύονταν.

Παραδόσεις ἀνθρώπων εἰς βάρος ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ

7 Μαζεύονται δὲ γύρω του οἱ Φαρισαῖοι καὶ μερικοὶ ἀπὸ τοὺς γραμματεῖς, ποὺ ἦρθαν ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα. **2** Καὶ ὅταν εἶδαν μερικοὺς ἀπὸ τοὺς μαθητάς του νὰ τρῶνε ψωμὶ μὲ χέρια ἀκάθαρτα, δηλαδὴ ἄπλυτα, τοὺς κατέκριναν. **3** Διότι οἱ Φαρισαῖοι καὶ ὅλοι οἱ Ἰουδαῖοι,

κρατοῦντες τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων. 4 Καὶ ἀπὸ
ἀγορᾶς, ἐὰν μὴ βαπτίσωνται, οὐκ ἐσθίουσι. Καὶ ἄλλα πολλά
ἐστιν ἃ παρέλαβον κρατεῖν, βαπτισμοὺς ποτηρίων καὶ ξεστῶν
καὶ χαλκίων καὶ κλινῶν. 5 Ἔπειτα ἐπερωτῶσιν αὐτὸν οἱ Φαρι-
σαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς· Διατί οὐ περιπατοῦσιν οἱ μαθηταί
σου κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, ἀλλ᾽ ἀνίπτοις χερ-
σὶν ἐσθίουσι τὸν ἄρτον; 6 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς ὅτι
καλῶς προεφήτευσεν Ἡσαΐας περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν, ὡς γέ-
γραπται· **Οὗτος ὁ λαὸς τοῖς χείλεσί με τιμᾷ, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν
πόρρω ἀπέχει ἀπ᾽ ἐμοῦ·** 7 **μάτην δὲ σέβονταί με, διδάσκοντες
διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων.** 8 Ἀφέντες γὰρ τὴν ἐν-
τολὴν τοῦ Θεοῦ κρατεῖτε τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, βα-
πτισμοὺς ξεστῶν καὶ ποτηρίων, καὶ ἄλλα παρόμοια τοιαῦτα
πολλὰ ποιεῖτε. 9 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Καλῶς ἀθετεῖτε τὴν
ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ ἵνα τὴν παράδοσιν ὑμῶν τηρήσητε! 10 Μω-
υσῆς γὰρ εἶπε, **Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου,** καί,
Ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτω. 11 Ὑμεῖς
δὲ λέγετε· Ἐὰν εἴπῃ ἄνθρωπος τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρί, κορ-
βᾶν, ὅ ἐστι δῶρον, ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφεληθῇς, 12 καὶ οὐκέ-
τι ἀφίετε αὐτὸν οὐδὲν ποιῆσαι τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἢ τῇ μητρὶ
αὐτοῦ, 13 ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ τῇ παραδόσει ὑμῶν
ᾗ παρεδώκατε. Καὶ παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε.

14 Καὶ προσκαλεσάμενος πάντα τὸν ὄχλον ἔλεγεν αὐτοῖς·
Ἀκούετέ μου, πάντες, καὶ συνίετε. 15 Οὐδέν ἐστιν ἔξωθεν τοῦ
ἀνθρώπου εἰσπορευόμενον εἰς αὐτὸν ὃ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι,
ἀλλὰ τὰ ἐκπορευόμενά ἐστι τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον.
16 Εἴ τις ἔχει ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω.

17 Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἐπηρώτων
αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ τῆς παραβολῆς. 18 Καὶ λέγει
αὐτοῖς· Οὕτω καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; Οὔπω νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ
ἔξωθεν εἰσπορευόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον οὐ δύναται αὐτὸν
κοινῶσαι; 19 Ὅτι οὐκ εἰσπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν καρδίαν, ἀλλ᾽

ἐὰν δὲν πλύνουν πολὺ καλὰ τὰ χέρια, τρίβοντας μὲ τὴν πυγμὴ τοῦ ἑνὸς
τὴν παλάμη καὶ τὰ δάκτυλα τοῦ ἄλλου, δὲν τρῶνε, κρατώντας τὴν πα-
ράδοσι τῶν παλαιοτέρων. **4** Ἐπίσης, ὅταν ἐπιστρέφουν ἀπὸ τὴν ἀγορά,
δὲν τρῶνε, ἐὰν δὲν ὑποβληθοῦν σὲ κάθαρσι. Εἶναι καὶ ἄλλα πολλά, ποὺ
παρέλαβαν γιὰ νὰ τηροῦν, καθάρσεις ποτηριῶν καὶ μεγαλυτέρων ἀγγεί-
ων καὶ χαλκίνων σκευῶν καὶ κρεββατιῶν. **5** Τὸν ρωτοῦν λοιπὸν οἱ Φα-
ρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς: «Γιατί οἱ μαθηταί σου δὲν βαδίζουν σύμφω-
να μὲ τὴν παράδοσι τῶν παλαιοτέρων, ἀλλὰ τρῶνε μὲ ἄπλυτα χέρια;».
6 Αὐτὸς δὲ ἀποκρίθηκε καὶ τοὺς εἶπε: «Καλὰ προφήτευσε ὁ Ἡσαΐας γιὰ
σᾶς τοὺς ὑποκριτὰς σύμφωνα μὲ τὸ γραμμένο, **Αὐτὸς ὁ λαὸς μὲ τιμᾷ
μὲ τὰ χείλη, ἐνῷ ἡ καρδιά του πολὺ ἀπέχει ἀπὸ μένα. 7 Ναί,
ψεύτικα μὲ σέβονται, ἀφοῦ ἀκολουθοῦν διδασκαλίες, ποὺ εἶναι
ἐντολὲς ἀνθρώπων.** **8** Ναί, ἀφήσατε τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ καὶ κρα-
τεῖτε τὴν παράδοσι τῶν ἀνθρώπων, καθάρσεις ἀγγείων καὶ ποτηριῶν.
Καὶ πολλὰ ἄλλα κάνετε παρόμοια μ' αὐτά». **9** Τοὺς ἔλεγε ἐπίσης:
«Ὡραῖα κάνετε, παραβαίνοντας τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ γιὰ νὰ τηρήσετε
τὴ δική σας παράδοσι! **10** Ὁ Μωυσῆς, ὅπως ξέρετε, εἶπε, **Τίμα τὸν
πατέρα σου καὶ τὴ μητέρα σου**, καί, **Ὅποιος κακολογεῖ τὸν πα-
τέρα ἢ τὴ μητέρα, ἐξάπαντος νὰ θανατώνεται.** **11** Ἀλλὰ σεῖς λέ-
γετε, Ἐὰν κάποιος πῇ στὸν πατέρα ἢ στὴ μητέρα "κορβᾶν", ποὺ ση-
μαίνει, "αὐτὸ ποὺ θὰ λάμβανες ὡς βοήθημα ἀπὸ μένα τὸ ἀφιερώνω στὸ
Θεό", **12** τότε τὸν θεωρεῖτε δεσμευμένο καὶ δὲν τὸν ἀφήνετε πλέον νὰ
κάνῃ τίποτε γιὰ τὸν πατέρα του ἢ τὴ μητέρα του, **13** ἀκυρώνοντας ἔτσι
τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ χάριν τῆς παραδόσεώς σας ποὺ διδάξατε. Καὶ πολ-
λὰ ἄλλα κάνετε παρόμοια μ' αὐτό».

14 Τότε ἀπευθύνθηκε πρὸς ὅλο τὸ λαὸ καὶ τοὺς εἶπε: «Ἀκοῦστε με,
ὅλοι, καὶ καταλάβετε. **15** Δὲν ὑπάρχει τίποτε ἔξω ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο, ποὺ
εἰσάγεται σ' αὐτὸν (διὰ τῆς τροφῆς) καὶ δύναται νὰ τὸν κάνῃ (ἠθικῶς)
ἀκάθαρτο, ἀλλ' αὐτὰ ποὺ βγαίνουν μέσα ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο, αὐτὰ τὸν κά-
νουν (ἠθικῶς) ἀκάθαρτο. **16** Ὅποιος ἔχει αὐτιὰ γιὰ νὰ ἀκούῃ, ἂς ἀκούῃ».

Τί μολύνει ἠθικῶς τὸν ἄνθρωπο

17 Ὅταν δὲ μετὰ τὴν ὁμιλία του πρὸς τὸ λαὸ μπῆκε σ' ἕνα σπίτι,
οἱ μαθηταί του τὸν ρωτοῦσαν γιὰ τὸν παραβολικὸ λόγο. **18** Καὶ τοὺς
λέγει: «Καὶ σεῖς εἶσθε ἀνίκανοι νὰ καταλάβετε; Ἀκόμη δὲν καταλαβαί-
νετε, ὅτι κάθε τι, ποὺ μπαίνει ἀπ' ἔξω στὸν ἄνθρωπο, δὲν μπορεῖ νὰ
τὸν μολύνῃ (ἠθικῶς); **19** Διότι δὲν μπαίνει στὴν ψυχή του, ἀλλὰ στὴν
κοιλιά. Ἀποβάλλεται μάλιστα (κατὰ τὸ περιττὸ καὶ ἀκάθαρτο μέρος)

εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ εἰς τὸν ἀφεδρῶνα ἐκπορεύεται, καθαρίζον
πάντα τὰ βρώματα. 20 Ἔλεγε δὲ ὅτι τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπο-
ρευόμενον, ἐκεῖνο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. 21-22 Ἔσωθεν γὰρ ἐκ
τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύον-
ται, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, φόνοι, κλοπαί, πλεονεξίαι, πονηρίαι,
δόλος, ἀσέλγεια, ὀφθαλμὸς πονηρός, βλασφημία, ὑπερηφανία,
ἀφροσύνη. 23 Πάντα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἔσωθεν ἐκπορεύεται καὶ
κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.

24 Καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς ἀπῆλθεν εἰς τὰ μεθόρια Τύρου καὶ
Σιδῶνος. Καὶ εἰσελθὼν εἰς οἰκίαν οὐδένα ἤθελε γνῶναι, καὶ
οὐκ ἠδυνήθη λαθεῖν. 25 Ἀκούσασα γὰρ γυνὴ περὶ αὐτοῦ, ἧς
εἶχε τὸ θυγάτριον αὐτῆς πνεῦμα ἀκάθαρτον, ἐλθοῦσα προσέπε-
σε πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ. 26 Ἡ δὲ γυνὴ ἦν Ἑλληνίς, Συρο-
φοινίκισσα τῷ γένει. Καὶ ἠρώτα αὐτὸν ἵνα τὸ δαιμόνιον
ἐκβάλῃ ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς. 27 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ·
Ἄφες πρῶτον χορτασθῆναι τὰ τέκνα· οὐ γάρ ἐστι καλὸν λα-
βεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ τοῖς κυναρίοις βαλεῖν. 28 Ἡ δὲ
ἀπεκρίθη καὶ λέγει αὐτῷ· Ναί, Κύριε! Καὶ τὰ κυνάρια ὑποκά-
τω τῆς τραπέζης ἐσθίουσιν ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν παιδίων.
29 Καὶ εἶπεν αὐτῇ· Διὰ τοῦτον τὸν λόγον ὕπαγε· ἐξελήλυθε τὸ
δαιμόνιον ἐκ τῆς θυγατρός σου. 30 Καὶ ἀπελθοῦσα εἰς τὸν
οἶκον αὐτῆς εὗρε τὸ παιδίον βεβλημένον ἐπὶ τὴν κλίνην καὶ τὸ
δαιμόνιον ἐξεληλυθός.

31 Καὶ πάλιν ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὁρίων Τύρου καὶ Σιδῶνος ἦλθε
πρὸς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας ἀνὰ μέσον τῶν ὁρίων Δε-
καπόλεως. 32 Καὶ φέρουσιν αὐτῷ κωφὸν μογιλάλον καὶ παρα-
καλοῦσιν αὐτὸν ἵνα ἐπιθῇ αὐτῷ τὴν χεῖρα. 33 Καὶ ἀπολαβόμε-
νος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὄχλου κατ᾿ ἰδίαν ἔβαλε τοὺς δακτύλους
αὐτοῦ εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ, καὶ πτύσας ἥψατο τῆς γλώσσης αὐτοῦ,
34 καὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐστέναξε καὶ λέγει αὐτῷ·
Ἐφφαθά! Ὅ ἐστι, Διανοίχθητι. 35 Καὶ εὐθέως διηνοίχθησαν
αὐτοῦ αἱ ἀκοαὶ καὶ ἐλύθη ὁ δεσμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ
ἐλάλει ὀρθῶς. 36 Καὶ διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν.

στὸ ἀποχωρητήριο, ἀφήνοντας ἔτσι καθαρὲς ὅλες τὶς τροφές (ποὺ κρά-
τησε ὁ ὀργανισμός)». **20** Ἐπίσης ἔλεγε: «Ἐκεῖνο, ποὺ βγαίνει μέσα
ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο, ἐκεῖνο κάνει ἀκάθαρτο τὸν ἄνθρωπο. **21-22** Διότι
μέσα ἀπὸ τὴν ψυχὴ τῶν ἀνθρώπων βγαίνουν οἱ κακὲς σκέψεις, μοιχεῖες,
πορνεῖες, φόνοι, κλοπές, πλεονεξίες, πονηρίες, δόλος, ἀκολασία, φθό-
νος, διαβολὴ καὶ συκοφαντία, ὑπερηφάνεια, ἀφροσύνη. **23** Ὅλα αὐτὰ
τὰ κακὰ βγαίνουν ἀπὸ μέσα καὶ κάνουν τὸν ἄνθρωπο ἀκάθαρτο».

Ἡ Συροφοινίκισσα (Χαναναία) καὶ θεραπεία τῆς θυγατέρας της

24 Σηκώθηκε δὲ ἀπὸ τὸν τόπο ἐκεῖνο καὶ πῆγε στὴν περιοχὴ τῆς
Τύρου καὶ τῆς Σιδῶνος. Καὶ μπῆκε σ᾿ ἕνα σπίτι καὶ δὲν ἤθελε νὰ τὸ
μάθῃ κανείς, ἀλλὰ δὲν μπόρεσε νὰ διαφύγῃ τὴν προσοχή. **25** Διότι μία
γυναῖκα, τῆς ὁποίας τὸ κορίτσι εἶχε πνεῦμα ἀκάθαρτο (δαιμόνιο), ὅταν
ἄκουσε γι᾿ αὐτόν, ἦλθε καὶ ἔπεσε στὰ πόδια του. **26** Αὐτὴ δὲ ἡ γυναῖκα
ἦταν εἰδωλολάτρισσα, καὶ στὴν καταγωγὴ Συροφοινίκισσα. Καὶ τὸν πα-
ρακαλοῦσε νὰ βγάλῃ τὸ δαιμόνιο ἀπὸ τὴ θυγατέρα της. **27** Ἀλλ᾿ ὁ Ἰη-
σοῦς τῆς εἶπε: «Ἄφησε πρῶτα νὰ χορτάσουν τὰ τέκνα (δηλαδὴ οἱ
Ἰσραηλῖτες). Διότι δὲν εἶναι σωστὸ νὰ πάρῃ κανεὶς τὸ ψωμὶ τῶν τέ-
κνων καὶ νὰ τὸ ρίξῃ στὰ σκυλάκια». **28** Αὐτὴ δὲ ἀποκρίθηκε καὶ λέγει
σ᾿ αὐτόν: «Ναί, Κύριε! Ἀλλὰ καὶ τὰ σκυλάκια τρώγουν ἀπὸ τὰ ψίχου-
λα τῶν παιδιῶν, ποὺ πέφτουν κάτω ἀπὸ τὸ τραπέζι». **29** Τότε τῆς
εἶπε: «Γι᾿ αὐτὸ τὸ λόγο πήγαινε· τὸ δαιμόνιο ἔχει βγεῖ ἀπὸ τὴ θυγα-
τέρα σου». **30** Καὶ ὅταν πῆγε στὸ σπίτι της, βρῆκε τὸ παιδὶ νὰ εἶναι
ξαπλωμένο στὸ κρεββάτι (ἥσυχο) καὶ τὸ δαιμόνιο νὰ ἔχῃ βγεῖ.

Θεραπεία κωφαλάλου

31 Πάλι δέ (ὁ Ἰησοῦς), ἀφοῦ ἔφυγε ἀπὸ τὴν περιοχὴ τῆς Τύρου καὶ
τῆς Σιδῶνος, ἦλθε πρὸς τὴ λίμνη τῆς Γαλιλαίας διὰ μέσου τῆς περιοχῆς
τῆς Δεκαπόλεως. **32** Καὶ φέρνουν σ᾿ αὐτὸν ἕνα κωφάλαλο καὶ τὸν πα-
ρακαλοῦν νὰ θέσῃ ἐπάνω του τὸ χέρι. **33** Καὶ ἀφοῦ τὸν πῆρε ἀπὸ τὸ
πλῆθος ἰδιαιτέρως, ἔβαλε τὰ δάκτυλά του στὰ αὐτιὰ τοῦ κωφαλάλου,
καὶ ἀφοῦ ἔφτυσε, μὲ τὸ σάλιο στὸ δάχτυλο ἄγγιξε τὴ γλῶσσα του,
34 ὕψωσε δὲ στὸν οὐρανὸ τὰ μάτια καὶ στέναξε καὶ λέγει σ᾿ αὐτόν:
«Ἐφφαθά!», ποὺ σημαίνει, «Ἄνοιξε!». **35** Καὶ ἀμέσως ἄνοιξαν τὰ
αὐτιά του καὶ λύθηκε ἡ δεμένη γλῶσσα του καὶ μιλοῦσε κανονικά.
36 Καὶ τοὺς διέταξε νὰ μὴ τὸ εἰποῦν σὲ κανένα. Ἀλλ᾿ ὅσο αὐτὸς τοὺς

Ὅσον δὲ αὐτὸς αὐτοῖς διεστέλλετο, μᾶλλον περισσότερον ἐκή-
ρυσσον. 37 Καὶ ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήσσοντο λέγοντες· Καλῶς
πάντα πεποίηκε· καὶ τοὺς κωφοὺς ποιεῖ ἀκούειν καὶ τοὺς ἀλά-
λους λαλεῖν.

8 Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις πάλιν πολλοῦ ὄχλου ὄντος καὶ
μὴ ἐχόντων τί φάγωσι, προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς τοὺς
μαθητὰς αὐτοῦ λέγει αὐτοῖς· 2 Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον,
ὅτι ἤδη ἡμέραι τρεῖς προσμένουσί μοι καὶ οὐκ ἔχουσι τί φά-
γωσι· 3 καὶ ἐὰν ἀπολύσω αὐτοὺς νήστεις εἰς οἶκον αὐτῶν,
ἐκλυθήσονται ἐν τῇ ὁδῷ· τινὲς γὰρ αὐτῶν ἀπὸ μακρόθεν ἥκα-
σι. 4 Καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Πόθεν τούτους
δυνήσεταί τις ὧδε χορτάσαι ἄρτων ἐπ᾽ ἐρημίας; 5 Καὶ ἐπηρώ-
τα αὐτούς· Πόσους ἔχετε ἄρτους; Οἱ δὲ εἶπον· ἑπτά. 6 Καὶ πα-
ρήγγειλε τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ λαβὼν τοὺς
ἑπτὰ ἄρτους εὐχαριστήσας ἔκλασε καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς
αὐτοῦ ἵνα παρατιθῶσι· καὶ παρέθηκαν τῷ ὄχλῳ. 7 Καὶ εἶχον
ἰχθύδια ὀλίγα. Καὶ αὐτὰ εὐλογήσας εἶπε παρατιθέναι καὶ
αὐτά. 8 Ἔφαγον δὲ καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦραν περισσεύμα-
τα κλασμάτων ἑπτὰ σπυρίδας. 9 Ἦσαν δὲ ὡς τετρακισχίλιοι.
Καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς. 10 Καὶ ἐμβὰς εὐθὺς εἰς τὸ πλοῖον μετὰ
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἦλθεν εἰς τὰ μέρη Δαλμανουθά.

11 Καὶ ἐξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι καὶ ἤρξαντο συζητεῖν αὐτῷ, ζη-
τοῦντες παρ᾽ αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, πειράζοντες
αὐτόν. 12 Καὶ ἀναστενάξας τῷ πνεύματι αὐτοῦ λέγει· Τί ἡ γε-
νεὰ αὕτη σημεῖον ἐπιζητεῖ; Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰ δοθήσεται τῇ
γενεᾷ ταύτῃ σημεῖον. 13 Καὶ ἀφεὶς αὐτοὺς εἰς τὸ πλοῖον
ἀπῆλθε πάλιν.

14 Καὶ ἐπελάθοντο λαβεῖν ἄρτους, καὶ εἰ μὴ ἕνα ἄρτον οὐκ
εἶχον μεθ᾽ ἑαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ. 15 Καὶ διεστέλλετο αὐτοῖς λέ-
γων· Ὁρᾶτε, βλέπετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ τῆς
ζύμης Ἡρῴδου. 16 Καὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους λέγοντες
ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχομεν. 17 Καὶ γνοὺς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· Τί
διαλογίζεσθε ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε; Οὔπω νοεῖτε οὐδὲ συνίετε;

διέτασσε, τόσο περισσότερο τὸ διακήρυτταν. **37** Καὶ πάρα πολὺ ἐκπλήσ-
σονταν καὶ ἔλεγαν: «Ὅλα τὰ ἔκανε καλά. Καὶ τοὺς κωφοὺς κάνει νὰ
ἀκούουν, καὶ τοὺς βωβοὺς νὰ μιλοῦν».

Τὸ θαῦμα τοῦ χορτασμοῦ τῶν τετρακισχιλίων ἀνδρῶν

8 Ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες, ἐπειδὴ πάλι ἦταν πολὺς λαὸς καὶ δὲν εἶχαν τί
νὰ φᾶνε, ὁ Ἰησοῦς κάλεσε τοὺς μαθητάς του καὶ τοὺς λέγει:
2 «Σπλαγχνίζομαι τὸ λαό, διότι τρεῖς ἡμέρες τώρα εἶναι μαζί μου καὶ
δὲν ἔχουν τί νὰ φᾶνε. **3** Καὶ ἂν τοὺς ἀφήσω νὰ φύγουν νηστικοὶ γιὰ τὰ
σπίτια τους, θὰ παραλύσουν στὸ δρόμο. Μερικοὶ μάλιστα ἀπ' αὐτοὺς
ἔχουν ἔλθει ἀπὸ μακριά». **4** Τοῦ εἶπαν τότε οἱ μαθηταί του: «Ἀπὸ ποῦ
θὰ μπορέσῃ κανεὶς νὰ τοὺς χορτάσῃ μὲ ψωμιὰ ἐδῶ στὴν ἔρημο;».
5 Τοὺς ρώτησε τότε: «Πόσα ψωμιὰ ἔχετε;». Αὐτοὶ δὲ εἶπαν: «Ἑπτά».
6 Πρόσταξε τότε τὸ λαὸ νὰ καθήσουν στὸ ἔδαφος. Καὶ ἀφοῦ πῆρε τὰ
ἑπτὰ ψωμιά, ἔκανε εὐχαριστήρια προσευχή, ἔκοψε καὶ ἔδινε στοὺς μα-
θητάς του γιὰ νὰ τὰ παραθέτουν. Καὶ τὰ παρέθεσαν στὸ πλῆθος.
7 Εἶχαν καὶ λίγα ψαράκια. Ἀφοῦ δὲ εὐλόγησε καὶ αὐτά, εἶπε νὰ πα-
ραθέσουν καὶ αὐτά. **8** Ἔφαγαν δὲ καὶ χόρτασαν. Σήκωσαν μάλιστα
ἑπτὰ καλάθια περισσεύματα ἀπὸ τὰ κομμάτια. **9** Ἦταν δὲ περίπου τέσ-
σερες χιλιάδες. Ἔπειτα τοὺς ἄφησε νὰ φύγουν. **10** Καὶ ἀμέσως μπῆκε
στὸ πλοῖο μαζὶ μὲ τοὺς μαθητάς του καὶ ἦλθε στὰ μέρη Δαλμανουθά.

Οἱ Φαρισαῖοι προκαλοῦν τὸν Ἰησοῦ νὰ δείξῃ σημεῖο

11 Καὶ βγῆκαν οἱ Φαρισαῖοι καὶ ἄρχισαν νὰ συζητοῦν μαζί του. Καὶ
τοῦ ζητοῦσαν σημεῖο (θαῦμα) ἀπὸ τὸν οὐρανό, δοκιμάζοντας αὐτόν.
12 Ἀναστέναξε δὲ βαθειὰ καὶ λέγει: «Γιατί αὐτὴ ἡ γενεὰ ζητεῖ σημεῖο;
Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, δὲν θὰ δοθῇ σ' αὐτὴ τὴ γενεὰ σημεῖο». **13** Καὶ
τοὺς ἄφησε καὶ μπῆκε στὸ πλοῖο καὶ πῆγε πάλι ἀπέναντι.

Προσέχετε ἀπὸ τὴν κακὴ ζύμη

14 Λησμόνησαν δὲ (οἱ μαθηταὶ) νὰ πάρουν ψωμιά. Καὶ δὲν εἶχαν
μαζί τους στὸ πλοῖο παρὰ ἕνα ψωμί. **15** Καὶ τοὺς ἐφιστοῦσε τὴν προ-
σοχὴ λέγοντας: «Ἀνοίξετε τὰ μάτια σας καὶ προσέχετε ἀπὸ τὸ προζύμι
τῶν Φαρισαίων καὶ τὸ προζύμι τοῦ Ἡρῴδη». **16** Συζητοῦσαν δὲ μετα-
ξύ τους λέγοντας: «Ψωμιὰ δὲν ἔχουμε». **17** Ἀντιληφθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς
λέγει σ' αὐτούς: «Γιατί συζητεῖτε, ὅτι δὲν ἔχετε ψωμιά; Ἀκόμη δὲν

Ἔτι πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν ὑμῶν; 18 Ὀφθαλμοὺς
ἔχοντες οὐ βλέπετε, καὶ ὦτα ἔχοντες οὐκ ἀκούετε; Καὶ οὐ μνη-
μονεύετε, 19 ὅτε τοὺς πέντε ἄρτους ἔκλασα εἰς τοὺς πεντακι-
σχιλίους, καὶ πόσους κοφίνους κλασμάτων πλήρεις ἤρατε; Λέ-
γουσιν αὐτῷ· Δώδεκα. 20 Ὅτε δὲ τοὺς ἑπτὰ εἰς τοὺς τετρακι-
σχιλίους, πόσων σπυρίδων πληρώματα κλασμάτων ἤρατε; Οἱ
δὲ εἶπον· ἑπτά. 21 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Οὔπω συνίετε;

22 Καὶ ἔρχεται εἰς Βηθσαϊδά. Καὶ φέρουσιν αὐτῷ τυφλὸν καὶ
παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ ἅψηται. 23 Καὶ ἐπιλαβόμενος
τῆς χειρὸς τοῦ τυφλοῦ ἐξήγαγεν αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης, καὶ πτύ-
σας εἰς τὰ ὄμματα αὐτοῦ, ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ ἐπηρώτα
αὐτὸν εἴ τι βλέπει. 24 Καὶ ἀναβλέψας ἔλεγε· Βλέπω τοὺς
ἀνθρώπους ὡς δένδρα περιπατοῦντας. 25 Εἶτα πάλιν ἐπέθηκε
τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ ἐποίησεν αὐτὸν ἀνα-
βλέψαι, καὶ ἀποκατεστάθη, καὶ ἐνέβλεψε τηλαυγῶς ἅπαντας.
26 Καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ λέγων· Μηδὲ εἰς
τὴν κώμην εἰσέλθῃς μηδὲ εἴπῃς τινὶ ἐν τῇ κώμῃ.

27 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώ-
μας Καισαρείας τῆς Φιλίππου. Καὶ ἐν τῇ ὁδῷ ἐπηρώτα τοὺς
μαθητὰς αὐτοῦ λέγων αὐτοῖς· Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι
εἶναι; 28 Οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν· Ἰωάννην τὸν Βαπτιστήν, καὶ
ἄλλοι Ἠλίαν, ἄλλοι δὲ ἕνα τῶν προφητῶν. 29 Καὶ αὐτὸς λέγει
αὐτοῖς· Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος
λέγει αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ Χριστός. 30 Καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μη-
δενὶ λέγωσι περὶ αὐτοῦ.

ἐννοεῖτε καὶ δὲν καταλαβαίνετε; Ἀκόμη ἡ ψυχή σας εἶναι σὲ κατάστασι
σκληρύνσεως καὶ σκοτισμοῦ; **18** Ἐνῷ ἔχετε μάτια, δὲν βλέπετε, καὶ
ἐνῷ ἔχετε αὐτιά, δὲν ἀκούετε; Καὶ δὲν ἐνθυμεῖσθε, **19** ποὺ ἔκοψα τὰ
πέντε ψωμιὰ γιὰ τοὺς πέντε χιλιάδες ἄνδρες, καὶ πόσα κοφίνια γεμᾶτα
ἀπὸ κομμάτια σηκώσατε;». Τοῦ λέγουν: «Δώδεκα». **20** Ὅταν δὲ ἔκο-
ψα τὰ ἑπτὰ ψωμιὰ γιὰ τοὺς τέσσερες χιλιάδες ἄνδρες, πόσα κοφίνια
γεμᾶτα ἀπὸ κομμάτια σηκώσατε;». Αὐτοὶ δὲ εἶπαν: «Ἑπτά». **21** Τότε
τοὺς λέγει: «Ἀκόμη δὲν καταλαβαίνετε (ὅτι δὲν σᾶς μίλησα γιὰ ὑλικὸ
προζύμι, ἀλλὰ γιὰ τὴν κακὴ ἐπίδρασι τῶν Φαρισαίων καὶ τοῦ
Ἡρῴδη);».

Θαῦμα σταδιακῆς θεραπείας τυφλοῦ

22 Πηγαίνει κατόπιν στὴ Βηθσαϊδὰ καὶ τοῦ φέρνουν ἕνα τυφλὸ καὶ
τὸν παρακαλοῦν νὰ τὸν ἀγγίξῃ. **23** Τότε ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι τὸν τυφλὸ
καὶ τὸν ἔβγαλε ἔξω ἀπὸ τὸ χωριό, καὶ ἀφοῦ ἔφτυσε στὰ μάτια του, ἔθε-
σε τὰ χέρια του ἐπάνω του καὶ τὸν ρωτοῦσε, ἐὰν βλέπῃ τίποτε. **24** Καὶ
ἐκεῖνος κοίταξε καὶ εἶπε: «Βλέπω τοὺς ἀνθρώπους νὰ περιπατοῦν, ἀλλὰ
τοὺς βλέπω ὡς δένδρα». **25** Ἔπειτα πάλι ἔθεσε τὰ χέρια του στὰ μά-
τια του καὶ τοῦ ἔδωσε τὸ φῶς του, καὶ ἔτσι ἀποκαταστάθηκε ἡ ὅρασί
του, καὶ τοὺς εἶδε ὅλους καθαρά. **26** Καὶ τὸν ἔστειλε στὸ σπίτι του λέ-
γοντας: «Οὔτε στὸ χωριὸ νὰ μπῇς, οὔτε σὲ κανένα κάτοικο τοῦ χωριοῦ
νὰ ὁμιλήσῃς (γιὰ τὸ θαῦμα)».

Ἡ ὁμολογία τοῦ Πέτρου

27 Καὶ ἀναχώρησε ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταί του γιὰ τὰ χωριὰ τῆς
Καισαρείας τοῦ Φιλίππου. Καὶ στὸ δρόμο ρωτοῦσε τοὺς μαθητάς του
λέγοντας σ' αὐτούς: «Ποιός λέγουν οἱ ἄνθρωποι ὅτι εἶμαι;». **28** Αὐτοὶ
δὲ ἀποκρίθηκαν: «Ἄλλοι λέγουν ὅτι εἶσαι ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής, καὶ
ἄλλοι ὁ Ἠλίας, καὶ ἄλλοι ἕνας (ἄλλος) ἀπὸ τοὺς προφῆτες». **29** Τότε
αὐτὸς τοὺς λέγει: «Καὶ σεῖς ποιός λέγετε ὅτι εἶμαι;». Ἀποκρίθηκε δὲ ὁ
Πέτρος καὶ τοῦ λέγει: «Σὺ εἶσαι ὁ Χριστός (ὁ Μεσσίας)». **30** Τοὺς
διέταξε δέ, νὰ μὴν ὁμιλοῦν σὲ κανένα γι' αὐτόν (ὅτι δηλαδὴ εἶναι ὁ
Μεσσίας).

31 Καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς ὅτι δεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώ-
που πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέ-
ρων καὶ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων, καὶ ἀπο-
κτανθῆναι, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι. 32 Καὶ παρρη-
σίᾳ τὸν λόγον ἐλάλει. Καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ Πέτρος
ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ. 33 Ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν τοὺς μα-
θητὰς αὐτοῦ ἐπετίμησε τῷ Πέτρῳ λέγων· Ὕπαγε ὀπίσω μου,
σατανᾶ! Ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.

34 Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς
αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρ-
νησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεί-
τω μοι. 35 Ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει
αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ
εὐαγγελίου, οὗτος σώσει αὐτήν. 36 Τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον
ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ;
37 Ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; 38 Ὃς
γὰρ ἐὰν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ
ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ἐπαισχυνθήσεται αὐτὸν ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς
αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων.

9 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσί τινες τῶν ὧδε
ἑστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσι
τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει.

2 Καὶ μεθ' ἡμέρας ἓξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον
καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς
ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν μόνους. Καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν
αὐτῶν, 3 καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο στίλβοντα, λευκὰ λίαν
ὡς χιών, οἷα γναφεὺς ἐπὶ τῆς γῆς οὐ δύναται οὕτω λευκᾶναι.

Ὁ Ἰησοῦς προλέγει τὸ πάθος καὶ τὴν ἀνάστασί του

31 Καὶ ἄρχισε νὰ τοὺς λέγῃ, ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου πρόκειται νὰ
πάθῃ πολλά, μάλιστα ν' ἀποδοκιμασθῇ ἀπὸ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς
ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς γραμματεῖς, καὶ νὰ θανατωθῇ, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέ-
ρες νὰ ἀναστηθῇ. **32** Καὶ ἔλεγε αὐτὸ τὸ λόγο μὲ θάρρος (χωρὶς κανέ-
να φόβο γιὰ τὰ πάθη καὶ τὸ θάνατο). Τότε ὁ Πέτρος τὸν πῆρε ἰδιαιτέ-
ρως καὶ ἄρχισε νὰ τὸν ἐπιπλήττῃ. **33** Ὁ δὲ Ἰησοῦς, ἀφοῦ γύρισε καὶ
εἶδε τοὺς μαθητάς του, ἐπέπληξε τὸν Πέτρο λέγοντας: «Φύγε ἀπὸ
μπροστά μου, ἀντιρρησία! Διότι δὲν φρονεῖς τὰ ἀρεστὰ στὸ Θεό, ἀλλὰ
τὰ ἀρεστὰ στοὺς ἀνθρώπους».

Οἱ ἀκόλουθοι τοῦ Ἰησοῦ σηκώνουν σταυρό

34 Τότε προσκάλεσε τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ μαζὶ μὲ τοὺς μαθητάς του
καὶ τοὺς εἶπε: «Ὅποιος θέλει νὰ μὲ ἀκολουθῇ, ἂς ἀπαρνηθῇ τὸν ἑαυτό
του καὶ ἂς σηκώσῃ τὸ σταυρό του, καὶ ἔτσι ἂς μὲ ἀκολουθῇ. **35** Διότι,
ὅποιος θὰ ἐπιδιώκῃ νὰ σώσῃ τὸν ἑαυτό του (ἀποφεύγοντας τὸ μαρτύ-
ριο), θὰ τὸν χάσῃ. Ἀντιθέτως, ὅποιος θὰ θυσιάσῃ τὸν ἑαυτό του γιὰ μέ-
να καὶ τὸ εὐαγγέλιο, αὐτὸς θὰ τὸν σώσῃ. **36** Τί δὲ ὠφελεῖται ὁ ἄνθρω-
πος, ἐὰν κερδίσῃ ὁλόκληρο τὸν κόσμο, ἀλλὰ χάσῃ τὸν ἑαυτό του;
37 Ἢ τί δύναται νὰ δώσῃ ὁ ἄνθρωπος ὡς ἀντίτιμο γιὰ τὸν ἑαυτό του;
38 Ὅποιος βεβαίως ἐντραπῇ γιὰ μένα καὶ τοὺς λόγους μου σ' αὐτὴ τὴ
γενεὰ τὴ μοιχαλίδα (τὴν ἄπιστη στὸν οὐράνιο Νυμφίο) καὶ ἁμαρτωλή,
καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θὰ ἐντραπῇ γι' αὐτὸν ὅταν θὰ ἔλθῃ μὲ τὴ δό-
ξα τοῦ Πατέρα του μαζὶ μὲ τοὺς ἁγίους ἀγγέλους».

9 Τοὺς ἔλεγε ἀκόμη: «Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι εἶναι μερικοὶ ἀπ'
αὐτούς, ποὺ βρίσκονται ἐδῶ, οἱ ὁποῖοι δὲν θὰ γευθοῦν θάνατο μέ-
χρι νὰ ἰδοῦν τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ νὰ ἔχῃ ἔλθει δυναμικὰ καὶ ἀποτε-
λεσματικά (μὲ δύναμι ἐπιβολῆς, πρᾶγμα ποὺ συνέβη τὸ 70 μ.Χ. μὲ τὴν
ἅλωσι τῆς Ἱερουσαλήμ, τὴ συντριβὴ τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ καὶ τὴν κατίσχυ-
σι τῆς Ἐκκλησίας)».

Ἡ μεταμόρφωσι τοῦ Ἰησοῦ

2 Μετὰ ἕξι δὲ ἡμέρες ὁ Ἰησοῦς παραλαμβάνει τὸν Πέτρο καὶ τὸν
Ἰάκωβο καὶ τὸν Ἰωάννη καὶ τοὺς ἀνεβάζει σ' ἕνα ὑψηλὸ βουνὸ ἰδιαι-
τέρως μόνους. Καὶ μεταμορφώθηκε μπροστά τους. **3** Καὶ τὰ ἐνδύματά
του ἔγιναν ἀστραφτερά, ὁλόλευκα σὰν τὸ χιόνι, τόσο λευκὰ ὅσο κανέ-

4 Καὶ ὤφθη αὐτοῖς Ἠλίας σὺν Μωυσεῖ, καὶ ἦσαν συλλα-
λοῦντες τῷ Ἰησοῦ. **5** Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ·
Ῥαββί, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· καὶ ποιήσωμεν σκηνὰς
τρεῖς, σοὶ μίαν καὶ Μωυσεῖ μίαν καὶ Ἠλίᾳ μίαν. **6** Οὐ γὰρ ᾔδει
τί λαλήσῃ· ἦσαν γὰρ ἔκφοβοι. **7** Καὶ ἐγένετο νεφέλη ἐπισκιά-
ζουσα αὐτοῖς, καὶ ἦλθε φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα· Οὗτός
ἐστιν **ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός·** αὐτοῦ ἀκούετε. **8** Καὶ
ἐξάπινα περιβλεψάμενοι οὐκέτι οὐδένα εἶδον, ἀλλὰ τὸν Ἰη-
σοῦν μόνον μεθ' ἑαυτῶν.

9 Καταβαινόντων δὲ αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους διεστείλατο
αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ διηγήσωνται ἃ εἶδον, εἰ μὴ ὅταν ὁ Υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ. **10** Καὶ τὸν λόγον ἐκράτησαν,
πρὸς ἑαυτοὺς συζητοῦντες τί ἐστι τὸ ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι.
11 Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες, ὅτι λέγουσιν οἱ γραμματεῖς
ὅτι Ἠλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον; **12** Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς·
Ἠλίας μὲν ἐλθὼν πρῶτον ἀποκαθιστᾷ πάντα· καὶ πῶς γέγρα-
πται ἐπὶ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἵνα πολλὰ πάθῃ καὶ ἐξουδε-
νωθῇ; **13** Ἀλλὰ λέγω ὑμῖν ὅτι καὶ Ἠλίας ἐλήλυθε, καὶ ἐποίη-
σαν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν, καθὼς γέγραπται ἐπ' αὐτόν.

14 Καὶ ἐλθὼν πρὸς τοὺς μαθητὰς εἶδεν ὄχλον πολὺν περὶ
αὐτούς, καὶ γραμματεῖς συζητοῦντας αὐτοῖς. **15** Καὶ εὐθέως
πᾶς ὁ ὄχλος ἰδόντες αὐτὸν ἐξεθαμβήθησαν, καὶ προστρέχοντες
ἠσπάζοντο αὐτόν. **16** Καὶ ἐπηρώτησε τοὺς γραμματεῖς· Τί συ-
ζητεῖτε πρὸς αὐτούς; **17** Καὶ ἀποκριθεὶς εἷς ἐκ τοῦ ὄχλου εἶπε·
Διδάσκαλε, ἤνεγκα τὸν υἱόν μου πρός σε, ἔχοντα πνεῦμα ἄλα-
λον. **18** Καὶ ὅπου ἂν αὐτὸν καταλάβῃ, ῥήσσει αὐτόν, καὶ ἀφρί-
ζει καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ, καὶ ξηραίνεται. Καὶ εἶπον
τοῖς μαθηταῖς σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσι, καὶ οὐκ ἴσχυσαν.

νας βαφέας στὴ γῆ δὲν θὰ μποροῦσε νὰ τὰ λευκάνῃ. 4 Καὶ ἐμφανίσθηκε σ' αὐτοὺς ὁ Ἠλίας μαζὶ μὲ τὸ Μωυσῆ, καὶ συνωμιλοῦσαν μὲ τὸν Ἰησοῦ. 5 Τότε δὲ ὁ Πέτρος λέγει στὸν Ἰησοῦ: «Διδάσκαλε, εἶναι καλὸ νὰ μείνωμε ἐδῶ. Καὶ νὰ κάνωμε τρεῖς σκηνές, μία γιὰ σένα καὶ μία γιὰ τὸ Μωυσῆ καὶ μία γιὰ τὸν Ἠλία. 6 Δὲν ἤξερε δὲ τί νὰ εἰπῇ, διότι εἶχαν κυριευθῆ ἀπὸ φόβο (ποὺ παρέλυε τὴ σκέψι). 7 Ἦλθε δὲ σύννεφο καὶ τοὺς σκέπασε, καὶ ἀπὸ τὸ σύννεφο ἦλθε φωνὴ ποὺ ἔλεγε: Αὐτὸς εἶναι **ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός**[1]· σ' αὐτὸν νὰ ὑπακούετε. 8 Καὶ ξαφνικά, ὅταν κοίταξαν γύρω τους, δὲν εἶδαν πλέον κανένα, ἀλλὰ μόνο τὸν Ἰησοῦ μαζί τους.

Ἐρώτησι τῶν μαθητῶν γιὰ τὸν Ἠλία καὶ ἀπάντησι τοῦ Ἰησοῦ

9 Ὅταν δὲ κατέβαιναν ἀπὸ τὸ ὄρος, τοὺς ἔδωσε ἐντολὴ νὰ μὴ διηγηθοῦν σὲ κανένα αὐτὰ ποὺ εἶδαν, παρὰ ὅταν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν. 10 Καὶ τήρησαν τὴν ἐντολή, καὶ μεταξύ τους συζητοῦσαν τί σημαίνει τὸ ν' ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν. 11 Τὸν ρωτοῦσαν δὲ λέγοντας: «Γιατί οἱ γραμματεῖς λέγουν, ὅτι πρῶτα (πρὶν ἀπὸ τὸ Μεσσία) πρόκειται νὰ ἔλθῃ ὁ Ἠλίας;». 12 Αὐτὸς δὲ ἀποκρίθηκε καὶ εἶπε: «Ὁ Ἠλίας βεβαίως ἔρχεται πρῶτα καὶ τὰ τακτοποιεῖ ὅλα. Ἀλλὰ (ἀφοῦ τὰ τακτοποιεῖ ὅλα) πῶς εἶναι γραμμένο γιὰ τὸν Υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου νὰ πάθῃ πολλὰ καὶ νὰ θανατωθῇ; (Ἄρα ὁ Ἠλίας ἔρχεται πρῶτα ἀπὸ τὸ Μεσσία στὴ δευτέρα παρουσία, ὄχι στὴν πρώτη). 13 Ἐν τούτοις σᾶς λέγω, ὅτι καὶ ἔχει ἔλθει ὁ Ἠλίας (ἕνας ἄλλος Ἠλίας, ὁ πρόδρομος Ἰωάννης), καὶ τοῦ ἔκαναν ὅσα θέλησαν, καθὼς εἶναι γραμμένο γι' αὐτόν (στὸ βιβλίο τοῦ Θεοῦ στὸν οὐρανό)».

Θεραπεία δαιμονιζομένου κωφαλάλου παιδιοῦ

14 Ὅταν δὲ ἔφθασε ἐκεῖ, ποὺ ἦταν οἱ (ἄλλοι) μαθηταί, εἶδε πλῆθος μεγάλο γύρω ἀπ' αὐτούς, καὶ γραμματεῖς νὰ συζητοῦν μ' αὐτούς. 15 Καὶ ἀμέσως ὅλος ὁ λαός, ὅταν τὸν εἶδε, θαμβώθηκε, καὶ ἔτρεχαν καὶ τὸν χαιρέτιζαν. 16 Ρώτησε δὲ τοὺς γραμματεῖς: «Τί συζητεῖτε μ' αὐτούς;». 17 Τότε μίλησε ἕνας ἀπὸ τὸ πλῆθος καὶ εἶπε: «Διδάσκαλε, ἔφερα τὸν υἱό μου σὲ σένα, ποὺ ἔχει πνεῦμα (δαιμόνιο), ποὺ τοῦ ἀφήρεσε τὴ λαλιά. 18 Καὶ ὅπου τὸν πιάσῃ, τὸν ρίχνει κάτω καὶ ἀφρίζει καὶ τρίζει τὰ δόντια του καὶ ξεραίνεται. Καὶ εἶπα στοὺς μαθητάς σου νὰ τὸ

---

1. Βλέπε τὸ Ἡσ. μβ΄ 1 ὅπως παρατίθεται στὸ Ματθ. ιβ΄ 18.

19 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει· Ὦ γενεὰ ἄπιστος, ἕως πότε
πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; Ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; Φέρετε αὐτὸν
πρός με. 20 Καὶ ἤνεγκαν αὐτὸν πρὸς αὐτόν. Καὶ ἰδὼν αὐτὸν
εὐθέως τὸ πνεῦμα ἐσπάραξεν αὐτόν, καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς
ἐκυλίετο ἀφρίζων. 21 Καὶ ἐπηρώτησε τὸν πατέρα αὐτοῦ· Πόσος
χρόνος ἐστὶν ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ; Ὁ δὲ εἶπε· Παιδιόθεν.
22 Καὶ πολλάκις αὐτὸν καὶ εἰς πῦρ ἔβαλε καὶ εἰς ὕδατα, ἵνα
ἀπολέσῃ αὐτόν. Ἀλλ᾿ εἴ τι δύνασαι, βοήθησον ἡμῖν σπλαγχνι-
σθεὶς ἐφ᾿ ἡμᾶς. 23 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ τὸ εἰ δύνασαι
πιστεῦσαι, πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι.
24 Καὶ εὐθέως κράξας ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου μετὰ δακρύων ἔλε-
γε· Πιστεύω, Κύριε· βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ. 25 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰη-
σοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει ὄχλος, ἐπετίμησε τῷ πνεύματι τῷ ἀκα-
θάρτῳ λέγων αὐτῷ· Τὸ πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφόν, ἐγώ σοι
ἐπιτάσσω· ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν.
26 Καὶ κράξαν καὶ πολλὰ σπαράξαν αὐτὸν ἐξῆλθε, καὶ ἐγένε-
το ὡσεὶ νεκρός, ὥστε πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν. 27 Ὁ δὲ
Ἰησοῦς κρατήσας αὐτὸν τῆς χειρὸς ἤγειρεν αὐτόν, καὶ ἀνέστη.
28 Καὶ εἰσελθόντα αὐτὸν εἰς οἶκον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπηρώτων
αὐτὸν κατ᾿ ἰδίαν, ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό;
29 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελθεῖν
εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ.

30 Καὶ ἐκεῖθεν ἐξελθόντες παρεπορεύοντο διὰ τῆς Γαλιλαί-
ας, καὶ οὐκ ἤθελεν ἵνα τις γνῷ. 31 Ἐδίδασκε γὰρ τοὺς μαθητὰς
αὐτοῦ καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται
εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ ἀποκταν-
θεὶς τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. 32 Οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα,
καὶ ἐφοβοῦντο αὐτὸν ἐπερωτῆσαι.

33 Καὶ ἦλθεν εἰς Καπερναούμ. Καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ γενόμενος
ἐπηρώτα αὐτούς· Τί ἐν τῇ ὁδῷ πρὸς ἑαυτοὺς διελογίζεσθε; 34 Οἱ
δὲ ἐσιώπων· πρὸς ἀλλήλους γὰρ διελέχθησαν ἐν τῇ ὁδῷ τίς
μείζων. 35 Καὶ καθίσας ἐφώνησε τοὺς δώδεκα καὶ λέγει αὐτοῖς·

βγάλουν, ἀλλὰ δὲν μπόρεσαν». **19** Αὐτὸς δὲ ἀποκρινόμενος σ᾽ αὐτὸν λέ-
γει: «Ὦ γενεὰ ἄπιστη, ἕως πότε θὰ εἶμαι μαζί σας; Ἕως πότε θὰ σᾶς
ἀνέχωμαι; Φέρτε τον σὲ μένα». **20** Καὶ τὸν ἔφεραν σ᾽ αὐτόν. Καὶ ὅταν
τὸ πνεῦμα (τὸ δαιμόνιο) τὸν εἶδε, ἀμέσως τὸν τάραξε (τὸν δαιμονι-
σμένο) μὲ σπασμούς, καὶ ἔπεσε στὴ γῆ καὶ κυλιόταν καὶ ἄφριζε.
21 Ρώτησε δὲ (ὁ Ἰησοῦς) τὸν πατέρα του: «Ἀπὸ πότε τοῦ συμβαίνει
αὐτό;». Αὐτὸς δὲ εἶπε: «Ἀπὸ τὴν παιδικὴ ἡλικία (ἀπὸ μικρὸ παιδί)».
22 Πολλὲς δὲ φορὲς τὸν ἔρριξε καὶ στὴ φωτιὰ καὶ στὰ νερά, γιὰ νὰ τὸν
θανατώσῃ. Ἀλλ᾽ ἂν μπορῇς νὰ κάνῃς κάτι, λυπήσου μας καὶ βοήθησέ
μας». **23** Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε τὸ ἂν δύνασαι νὰ πι-
στεύσῃς, ὅλα εἶναι δυνατὰ σ᾽ ἐκεῖνον ποὺ πι-
στεύει. **24** Ἀμέσως τότε ὁ πατέρας τοῦ παιδιοῦ φώναξε δυνατὰ καὶ
εἶπε μὲ δάκρυα: «Πιστεύω, Κύριε. Βοήθησε στὴν ἀπιστία μου».
25 Ὅταν δὲ εἶδε ὁ Ἰησοῦς, ὅτι ἔτρεχε καὶ συγκεντρωνόταν πλῆθος,
πρόσταξε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτο λέγοντας σ᾽ αὐτό: «Πνεῦμα ἄλαλο
καὶ κωφό, ἐγὼ σὲ διατάσσω· νὰ βγῇς ἀπ᾽ αὐτὸν καὶ νὰ μὴ ξαναμπῇς
σ᾽ αὐτόν». **26** Καὶ ἀφοῦ ἔβγαλε κραυγὴ καὶ τὸν συντάραξε πολύ,
βγῆκε, καὶ ἔγινε σὰν νεκρός, ὥστε πολλοὶ νὰ λέγουν, ὅτι πέθανε.
27 Ὁ δὲ Ἰησοῦς τὸν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὸν σήκωσε καὶ ἀνωρθώ-
θηκε. **28** Καὶ ὅταν αὐτὸς (ὁ Ἰησοῦς) μπῆκε σὲ κάποιο σπίτι, τὸν ρώ-
τησαν οἱ μαθηταί του ἰδιαιτέρως: «Γιατί ἐμεῖς δὲν μπορέσαμε νὰ τὸ
βγάλωμε;». **29** Καὶ τοὺς ἀπάντησε: «Αὐτὸ τὸ εἶδος (τῶν δαιμόνων)
δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ βγῇ μὲ τίποτε, παρὰ μὲ προσευχὴ καὶ νηστεία».

Δεύτερη πρόρρησι τοῦ πάθους καὶ τῆς ἀναστάσεως

30 Ἀφοῦ δὲ ἔφυγαν ἀπ᾽ ἐκεῖ, πορεύονταν διὰ μέσου τῆς Γαλιλαίας
καὶ δὲν ἤθελε νὰ τὸ μάθῃ κανείς. **31** Μιλοῦσε δὲ στοὺς μαθητάς του καὶ
τοὺς ἔλεγε, ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου σὲ λίγο θὰ παραδοθῇ σὲ χέρια
ἀνθρώπων, καὶ θὰ τὸν θανατώσουν, καὶ τὴν τρίτη ἡμέρα μετὰ τὸ θά-
νατο θ᾽ ἀναστηθῇ. **32** Ἀλλ᾽ αὐτοὶ δὲν καταλάβαιναν αὐτὸ τὸ λόγο, καὶ
ὡστόσο δίσταζαν νὰ τὸν ρωτήσουν.

Ποιός εἶναι ἀνώτερος

33 Καὶ ἔφθασε στὴν Καπερναούμ. Καὶ ὅταν ἦλθε στὸ σπίτι, τοὺς ρώ-
τησε: «Τί συζητούσατε στὸ δρόμο μεταξύ σας;». **34** Ἀλλ᾽ αὐτοὶ σιω-
ποῦσαν. Διότι στὸ δρόμο συζήτησαν, ποιός (μεταξύ τους) εἶναι ἀνώτε-
ρος. **35** Κάθησε τότε καὶ φώναξε τοὺς δώδεκα καὶ τοὺς λέγει: «Ὅποι-
ος θέλει νὰ εἶναι πρῶτος, πρέπει νὰ εἶναι τελευταῖος ἀπ᾽ ὅλους καὶ ὑπη-
ρέτης ὅλων». **36** Ὕστερα πῆρε ἕνα παιδὶ καὶ τὸ ἔστησε μπροστά τους
καὶ τὸ ἀγκάλιασε καὶ τοὺς εἶπε: **37** «Ὅποιος θὰ τιμήσῃ ἕνα τέτοιο

Εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι, ἔσται πάντων ἔσχατος καὶ πάντων
διάκονος. 36 Καὶ λαβὼν παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν,
καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὸ εἶπεν αὐτοῖς· 37 Ὃς ἐὰν ἓν τῶν τοι-
ούτων παιδίων δέξηται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὃς
ἐὰν ἐμὲ δέξηται, οὐκ ἐμὲ δέχεται, ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά με.

38 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰωάννης λέγων· Διδάσκαλε, εἴδομέν τι-
να ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, ὃς οὐκ ἀκολουθεῖ
ἡμῖν, καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτόν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν. 39 Ὁ δὲ
Ἰησοῦς εἶπε· Μὴ κωλύετε αὐτόν· οὐδεὶς γάρ ἐστιν ὃς ποιήσει
δύναμιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου καὶ δυνήσεται ταχὺ κακολογῆσαί
με. 40 Ὃς γὰρ οὐκ ἔστι καθ' ὑμῶν[1] , ὑπὲρ ὑμῶν[1] ἐστιν. 41 Ὃς
γὰρ ἂν ποτίσῃ ὑμᾶς ποτήριον ὕδατος ἐν τῷ ὀνόματί μου, ὅτι
Χριστοῦ ἐστε, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν
αὐτοῦ.

42 Καὶ ὃς ἂν σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πι-
στευόντων εἰς ἐμέ, καλόν ἐστιν αὐτῷ μᾶλλον εἰ περίκειται λί-
θος μυλικὸς περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ βέβληται εἰς τὴν θά-
λασσαν. 43 Καὶ ἐὰν σκανδαλίζῃ σε ἡ χείρ σου, ἀπόκοψον
αὐτήν· καλόν σοί ἐστι κυλλὸν εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, ἢ τὰς δύο
χεῖρας ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβε-
στον, 44 ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέν-
νυται. 45 Καὶ ἐὰν ὁ πούς σου σκανδαλίζῃ σε, ἀπόκοψον αὐτόν·
καλόν σοί ἐστιν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλόν, ἢ τοὺς δύο πό-
δας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον,
46 ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται.
47 Καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζῃ σε, ἔκβαλε αὐτόν·
καλόν σοί ἐστι μονόφθαλμον εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ
Θεοῦ, ἢ τοὺς δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰς τὴν γέενναν
τοῦ πυρός, 48 ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ
σβέννυται.

1. Ὑπάρχει καὶ ἡ γραφή, ἡμῶν

παιδὶ στὸ ὄνομά μου (γιὰ μένα), ἐμένα τιμᾷ. Καὶ ὅποιος θὰ τιμήσῃ
ἐμένα, δὲν τιμᾷ ἐμένα, ἀλλ' αὐτὸν ποὺ μὲ ἀπέστειλε».

Ὅποιος δὲν εἶναι ἐναντίον σας εἶναι μαζί σας

38 Ἔλαβε τὸ λόγο ὁ Ἰωάννης καὶ τοῦ εἶπε: «Διδάσκαλε, εἴδαμε κά-
ποιον νὰ βγάζῃ δαιμόνια μὲ τὸ ὄνομά σου, ἀλλὰ δὲν μᾶς ἀκολουθεῖ,
καὶ τὸν ἐμποδίσαμε, ἀκριβῶς διότι δὲν μᾶς ἀκολουθεῖ». **39** Ὁ δὲ Ἰη-
σοῦς εἶπε: «Μὴ τὸν ἐμποδίζετε. Διότι δὲν ὑπάρχει κανείς, ποὺ θὰ κάνῃ
θαῦμα μὲ τὸ ὄνομά μου καὶ θὰ μπορέσῃ γρήγορα νὰ μὲ κακολογήσῃ.
40 Ὅποιος δὲ δὲν εἶναι ἐναντίον σας, εἶναι μὲ τὸ μέρος σας. **41** Καὶ
ὅποιος θὰ σᾶς ποτίσῃ ἕνα ποτήρι νερὸ στὸ ὄνομά μου, διότι δηλαδὴ
εἶσθε τοῦ Χριστοῦ, ἀληθινὰ σᾶς λέγω, δὲν θὰ χάσῃ τὸ μισθό του».

Περὶ σκανδαλοποιῶν καὶ σκανδαλιζομένων

42 «Καὶ ὅποιος θὰ σκανδαλίσῃ ἕνα ἀπὸ τοὺς μικροὺς τούτους, ποὺ
πιστεύουν σ' ἐμένα, συμφέρει σ' αὐτὸν μᾶλλον νὰ κρεμασθῇ γύρω ἀπὸ
τὸ λαιμό του μία μυλόπετρα καὶ νὰ ριφθῇ στὴ θάλασσα. **43** Καὶ ἂν σὲ
σκανδαλίζῃ τὸ χέρι σου, ἀπόκοψέ το. Σὲ συμφέρει νὰ εἰσέλθῃς στὴ ζωὴ
κουλός, παρὰ ἔχοντας τὰ δύο χέρια νὰ πᾶς στὴ γέεννα, στὴ φωτιὰ τὴν
ἄσβεστη (στὴν Κόλασι), **44** ὅπου τὸ σκουλήκι, ποὺ θὰ τοὺς τρώγῃ, δὲν
πεθαίνει, καὶ ἡ φωτιὰ δὲν σβήνει. **45** Καὶ ἂν τὸ πόδι σου σὲ σκανδα-
λίζῃ, ἀπόκοψέ το. Σὲ συμφέρει νὰ εἰσέλθῃς στὴ ζωὴ κουτσός, παρὰ
ἔχοντας τὰ δύο πόδια νὰ ριφθῇς στὴ γέεννα, στὴ φωτιὰ τὴν ἄσβεστη
(στὴν Κόλασι), **46** ὅπου τὸ σκουλήκι, ποὺ θὰ τοὺς τρώγῃ, δὲν πεθαί-
νει, καὶ ἡ φωτιὰ δὲν σβήνει. **47** Καὶ ἂν τὸ μάτι σου σὲ σκανδαλίζῃ,
βγάλε το. Σὲ συμφέρει νὰ εἰσέλθῃς στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ μονόφθαλ-
μος, παρὰ ἔχοντας τοὺς δύο ὀφθαλμοὺς νὰ πᾶς στὴν πύρινη γέεννα
(στὴν Κόλασι), **48** ὅπου τὸ σκουλήκι, ποὺ θὰ τοὺς τρώγῃ, δὲν πεθαί-
νει, καὶ ἡ φωτιὰ δὲν σβήνει (Μὲ πρόσωπα δηλαδή, ποὺ μᾶς σκανδαλί-
ζουν, ὅσο χρήσιμα καὶ προσφιλῆ καὶ ἂν εἶναι, συμφέρει νὰ διακόπτωμε
σχέσεις γιὰ νὰ μὴ κολασθοῦμε)».

49 Πᾶς γὰρ πυρὶ ἁλισθήσεται, καὶ πᾶσα θυσία ἁλὶ ἁλισθή-
σεται. **50** Καλὸν τὸ ἅλας· ἐὰν δὲ τὸ ἅλας ἄναλον γένηται, ἐν τί-
νι αὐτὸ ἀρτύσετε; Ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς ἅλας καὶ εἰρηνεύετε ἐν
ἀλλήλοις.

10 Καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς ἔρχεται εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας
διὰ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ συμπορεύονται πάλιν
ὄχλοι πρὸς αὐτόν, καὶ ὡς εἰώθει, πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς.
2 Καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι ἐπηρώτων αὐτὸν εἰ ἔξεστιν
ἀνδρὶ γυναῖκα ἀπολῦσαι, πειράζοντες αὐτόν. **3** Ὁ δὲ ἀποκρι-
θεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Τί ὑμῖν ἐνετείλατο Μωυσῆς; **4** Οἱ δὲ εἶπον·
Ἐπέτρεψε Μωυσῆς βιβλίον ἀποστασίου γράψαι καὶ ἀπολῦσαι.
5 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Πρὸς τὴν σκληρο-
καρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύτην. **6** Ἀπὸ δὲ
ἀρχῆς κτίσεως ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτοὺς ὁ Θεός. **7** **Ἕνε-
κεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν
μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ 8 καὶ
ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.** Ὥστε οὐκέτι εἰσὶ δύο, ἀλλὰ μία
σάρξ. **9** Ὃ οὖν ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω.
10 Καὶ εἰς τὴν οἰκίαν πάλιν οἱ μαθηταὶ περὶ τούτου ἐπηρώτων
αὐτόν, **11** καὶ λέγει αὐτοῖς· Ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ
καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται ἐπ᾽ αὐτήν. **12** Καὶ ἐὰν γυνὴ ἀπο-
λύσασα τὸν ἄνδρα γαμηθῇ ἄλλῳ, μοιχᾶται.

13 Καὶ προσέφερον αὐτῷ παιδία, ἵνα αὐτῶν ἅψηται· οἱ δὲ
μαθηταὶ ἐπετίμων τοῖς προσφέρουσιν. **14** Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς

Ἁλάτισμα γιὰ τὴν ἀποφυγὴ σήψεως καὶ ρίψεως στὴ φωτιά

49 «Κάθε δὲ ἄνθρωπος ἐξ αἰτίας τῆς φωτιᾶς (τῆς Κολάσεως) πρέπει
νὰ ἁλατισθῇ (γιὰ νὰ μὴ πάθῃ σῆψι καὶ πεταχθῇ στὴ φωτιά), ὅπως κά-
θε θυσιαζόμενο ζῷο πρέπει νὰ ἁλατισθῇ καλά. **50** Χρήσιμο εἶναι τὸ
ἁλάτι. Ἀλλ᾽ ἂν τὸ ἁλάτι χάσῃ τὴν ἁλμύρα του, μὲ τί θὰ τὸ κάνετε νὰ
τὴν ἀποκτήσῃ πάλι; Νὰ ἔχετε στοὺς ἑαυτούς σας ἁλάτι (ἀρετές), καὶ
ἔτσι νὰ ἔχετε φιλικὲς σχέσεις μεταξύ σας (ἀλλιῶς, ἂν ἀπὸ τὶς μεταξύ
σας σχέσεις κινδυνεύετε νὰ χάσετε τὶς ἀρετὲς καὶ νὰ ὑποστῆτε ἠθικὴ
σῆψι, διακόψετε τὶς σχέσεις)».

Περὶ γάμου καὶ διαζυγίου

10 Σηκώθηκε δὲ ἀπ᾽ ἐκεῖ (ὁ Ἰησοῦς) καὶ ἦλθε στὴν περιοχὴ τῆς
Ἰουδαίας, περνώντας ἀπὸ τὴν περιοχὴ πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη.
Καὶ συρρέουν πάλι πλήθη πρὸς αὐτόν. Καὶ ὅπως συνήθιζε, πάλι τοὺς
δίδασκε. **2** Καὶ προσῆλθαν οἱ Φαρισαῖοι καὶ τὸν ρωτοῦσαν, δοκιμάζον-
τας αὐτόν, ἂν ἐπιτρέπεται στὸν ἄνδρα νὰ χωρίσῃ τὴ γυναῖκα του.
3 Αὐτὸς δὲ ἀποκρίθηκε καὶ τοὺς εἶπε: «Τί σᾶς διέταξε ὁ Μωυσῆς;».
4 Αὐτοὶ δὲ εἶπαν: «Ὁ Μωυσῆς ἐπέτρεψε νὰ γράψῃ (ὁ ἄνδρας καὶ νὰ
δώσῃ) βεβαίωσι διαζυγίου καὶ τότε νὰ τὴν χωρίσῃ». **5** Τότε δὲ ὁ Ἰη-
σοῦς τοὺς εἶπε: «Ἐξ αἰτίας τῆς σκληροκαρδίας σας (ὁ Μωυσῆς) ἔγρα-
ψε γιὰ σᾶς αὐτὴ τὴν ἐντολή. **6** Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὅμως, κατὰ τὴ δημι-
ουργία, ὁ Θεὸς τοὺς δημιούργησε ἄνδρα (ἕνα ἄνδρα) καὶ γυναῖκα (μία
γυναῖκα). **7 Γι᾽ αὐτὸ θ᾽ ἀφήσῃ ὁ ἄνθρωπος τὸν πατέρα του καὶ τὴ
μητέρα καὶ θὰ προσκολληθῇ στὴ γυναῖκα του, 8 καὶ θὰ γίνουν
οἱ δύο μία σάρκα (ἕνα σῶμα).** Ὥστε δὲν εἶναι πλέον δύο, ἀλλὰ μία
σάρκα (ἕνα σῶμα). **9** Ἐκεῖνο λοιπόν, ποὺ ὁ Θεὸς ἔζευξε μὲ τὸ ἄλλο,
ἄνθρωπος νὰ μὴ τὸ χωρίζῃ. **10** Πάλι δὲ στὸ σπίτι γιὰ τὸ αὐτὸ θέμα
τὸν ρώτησαν οἱ μαθηταί του **11** καὶ τοὺς λέγει: «Ὅποιος θὰ χωρίσῃ τὴ
γυναῖκα του καὶ θὰ πάρῃ ἄλλη, διαπράττει μοιχεία ἐξ αἰτίας της[1].
12 Ἐπίσης, ἂν γυναῖκα χωρίσῃ τὸν ἄνδρα της καὶ πάρῃ ἄλλον, δια-
πράττει μοιχεία».

Ὁ Ἰησοῦς εὐλογεῖ τὰ παιδιά

13 Τοῦ ἔφερναν δὲ παιδιά, γιὰ νὰ θέσῃ ἐπάνω τους τὰ χέρια του
(καὶ ἔτσι νὰ τὰ εὐλογήσῃ), ἀλλ᾽ οἱ μαθηταὶ ἐπέπληετταν αὐτοὺς ποὺ τὰ
ἔφερναν. **14** Ὁ Ἰησοῦς ὅμως, ὅταν τὸ εἶδε, ἀγανάκτησε καὶ τοὺς εἶπε:
«Ἀφῆστε τὰ παιδιὰ νὰ ἔρχωνται πρὸς ἐμένα, καὶ μὴ τὰ ἐμποδίζετε.
Διότι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἶναι γι᾽ αὐτούς, ποὺ εἶναι σὰν αὐτά.

---

1. Ἤ, διαπράττει μοιχεία μ᾽ αὐτή, τὴν μοιχεύει

ἠγανάκτησε καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός
με, καὶ μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία
τοῦ Θεοῦ. **15** Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὃς ἐὰν μὴ δέξηται τὴν βασιλεί-
αν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. **16** Καὶ ἐναγ-
καλισάμενος αὐτὰ κατηυλόγει τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ᾽ αὐτά.

17 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς ὁδὸν προσδραμὼν εἷς καὶ
γονυπετήσας αὐτὸν ἐπηρώτα αὐτόν· Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποι-
ήσω ἵνα ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; **18** Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν
αὐτῷ· Τί με λέγεις ἀγαθόν; Οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός.
19 Τὰς ἐντολὰς οἶδας· **Μὴ μοιχεύσῃς, μὴ φονεύσῃς, μὴ
κλέψῃς, μὴ ψευδομαρτυρήσῃς,** μὴ ἀποστερήσῃς, **τίμα
τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα.** **20** Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν
αὐτῷ· Διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου.
21 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ ἠγάπησεν αὐτὸν καὶ εἶπεν
αὐτῷ· Ἕν σε ὑστερεῖ· εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὕπαγε, ὅσα ἔχεις
πώλησον καὶ δὸς πτωχοῖς, καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ
δεῦρο ἀκολούθει μοι, ἄρας τὸν σταυρόν σου. **22** Ὁ δὲ στυγνά-
σας ἐπὶ τῷ λόγῳ ἀπῆλθε λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων κτήματα
πολλά.

23 Καὶ περιβλεψάμενος ὁ Ἰησοῦς λέγει τοῖς μαθηταῖς
αὐτοῦ· Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασιλεί-
αν τοῦ Θεοῦ εἰσελεύσονται! **24** Οἱ δὲ μαθηταὶ ἐθαμβοῦντο ἐπὶ
τοῖς λόγοις αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς·
Τέκνα, πῶς δύσκολόν ἐστι τοὺς πεποιθότας ἐπὶ χρήμασιν εἰς
τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν! **25** Εὐκοπώτερόν ἐστι κά-
μηλον διὰ τρυμαλιᾶς ῥαφίδος εἰσελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν
βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. **26** Οἱ δὲ περισσῶς ἐξεπλήσσον-
το λέγοντες πρὸς ἑαυτούς· Καὶ τίς δύναται σωθῆναι; **27** Ἐμβλέ-
ψας αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγει· Παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατον, ἀλλ᾽ οὐ
παρὰ Θεῷ· πάντα γὰρ δυνατά ἐστι παρὰ τῷ Θεῷ.

15 Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅποιος δὲν δεχθῇ τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ σὰν παιδί, δὲν θὰ μπῇ σ' αὐτή». **16** Καὶ ἀφοῦ τὰ ἀγκάλιασε, τὰ εὐλογοῦσε μὲ ὅλη τὴν καρδιά του, θέτοντας ἐπάνω τους τὰ χέρια του.

Πλούσιος ἐρωτᾷ πῶς κληρονομεῖται ἡ αἰώνια ζωή

17 Καθὼς δὲ ἔβγαινε (ἀπὸ τὸ σπίτι) γιὰ νὰ φύγῃ, ἔτρεξε κάποιος καὶ γονάτισε μπροστά του καὶ τὸν ρωτοῦσε: «Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί νὰ κάνω γιὰ νὰ κληρονομήσω ζωὴ αἰώνια;». **18** Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε: «Γιατί μὲ λέγεις ἀγαθό (ἀφοῦ μὲ θεωρεῖς ἁπλῶς ἄνθρωπο); Κανεὶς δὲν εἶναι ἀγαθός, παρὰ ἕνας, ὁ Θεός. **19** Τὶς ἐντολὲς γνωρίζεις. **Νὰ μὴ μοιχεύσῃς, νὰ μὴ φονεύσῃς, νὰ μὴ κλέψῃς, νὰ μὴ ψευδομαρτυρήσῃς**, νὰ μὴ στερήσῃς τὸν ἄλλο ἀπὸ ὅ,τι τοῦ ἀνήκει, **νὰ τιμᾷς τὸν πατέρα σου καὶ τὴ μητέρα.** **20** Αὐτὸς δὲ τότε τοῦ εἶπε: «Διδάσκαλε, ὅλα αὐτὰ τὰ τήρησα ἀπὸ τὴν παιδική μου ἡλικία». **21** Ὁ δὲ Ἰησοῦς, ἀφοῦ τὸν κοίταξε, τὸν συμπάθησε καὶ τοῦ εἶπε: «Ἕνα σοῦ λείπει. Ἂν θέλῃς νὰ εἶσαι τέλειος, πήγαινε, πώλησε ὅσα ἔχεις καὶ δῶσε σὲ πτωχούς, καὶ θὰ ἔχῃς θησαυρὸ στὸν οὐρανό, καὶ ἔλα νὰ μὲ ἀκολουθήσῃς, σηκώνοντας τὸ σταυρό σου». **22** Ἀλλ' αὐτός, ὅταν ἄκουσε αὐτὸ τὸ λόγο, ἔγινε σκυθρωπὸς καὶ ἔφυγε λυπημένος, διότι εἶχε μεγάλη περιουσία.

Δυσκόλως πλούσιος εἰσέρχεται στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ

23 Ὁ δὲ Ἰησοῦς περιέφερε τὸ βλέμμα του στοὺς μαθητάς του καὶ τοὺς εἶπε: «Πόσο δύσκολο εἶναι αὐτοί, ποὺ ἔχουν τὰ χρήματα, νὰ μποῦν στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ!». **24** Οἱ δὲ μαθηταὶ ἐκπλήσσονταν ἀπὸ τὰ λόγια του. Ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλι μίλησε καὶ τοὺς λέγει: «Παιδιά μου, πόσο δύσκολο εἶναι αὐτοί, ποὺ ἔχουν τὴν πεποίθησί τους στὰ χρήματα, νὰ μποῦν στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ! **25** Εἶναι εὐκολώτερο καμήλα νὰ περάσῃ ἀπὸ τὴν τρύπα βελόνας, παρὰ πλούσιος νὰ μπῇ στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ». **26** Αὐτοὶ δὲ ἐκπλήσσονταν περισσότερο καὶ ἔλεγαν μεταξύ τους: «Τότε ποιός δύναται νὰ σωθῇ;». **27** Τοὺς κοίταξε ὁ Ἰησοῦς καὶ λέγει: «Στοὺς ἀνθρώπους (αὐτὸ) εἶναι ἀδύνατο, ἀλλ' ὄχι στὸ Θεό. Ὅλα δὲ στὸ Θεὸ εἶναι δυνατά».

28 Ἤρξατο ὁ Πέτρος λέγειν αὐτῷ· Ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν
πάντα καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι. 29 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς
εἶπεν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδείς ἐστιν ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ ἀδελ-
φοὺς ἢ ἀδελφὰς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ γυναῖκα ἢ τέκνα ἢ
ἀγροὺς ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ ἕνεκεν τοῦ εὐαγγελίου, 30 ἐὰν μὴ λάβῃ
ἑκατονταπλασίονα νῦν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ οἰκίας καὶ ἀδελφοὺς
καὶ ἀδελφὰς καὶ πατέρα καὶ μητέρα καὶ τέκνα καὶ ἀγροὺς
μετὰ διωγμῶν, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον.
31 Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.

32 Ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱεροσόλυμα. Καὶ ἦν
προάγων αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐθαμβοῦντο, καὶ ἀκολουθοῦντες
ἐφοβοῦντο. Καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς δώδεκα ἤρξατο αὐτοῖς
λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν, 33 ὅτι ἰδοὺ ἀναβαίνομεν
εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς
ἀρχιερεῦσι καὶ γραμματεῦσι, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ
καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσι, 34 καὶ ἐμπαίξουσιν αὐτῷ
καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ καὶ ἀποκτε-
νοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.

35 Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης υἱοὶ Ζε-
βεδαίου λέγοντες· Διδάσκαλε, θέλομεν ἵνα ὃ ἐὰν αἰτήσωμεν
ποιήσῃς ἡμῖν. 36 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Τί θέλετε ποιῆσαί με ὑμῖν;
37 Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Δὸς ἡμῖν ἵνα εἷς ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἷς ἐξ
εὐωνύμων σου καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου. 38 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν
αὐτοῖς· Οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε. Δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ
πίνω, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι; 39 Οἱ δὲ
εἶπον αὐτῷ· Δυνάμεθα. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Τὸ μὲν ποτή-
ριον ὃ ἐγὼ πίνω πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βα-
πτισθήσεσθε· 40 τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων
οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ᾽ οἷς ἡτοίμασται.

Ὁ μισθὸς τῶν ἀκολούθων τοῦ Ἰησοῦ

28 Ὁ Πέτρος ἄρχισε νὰ τοῦ λέγῃ: «Ἰδοὺ ἐμεῖς τὰ ἀφήσαμε ὅλα καὶ
σὲ ἀκολουθήσαμε». **29** Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε τότε: «Ἀληθινὰ σᾶς λέγω,
δὲν ὑπάρχει κανείς, ποὺ ἄφησε σπίτι ἢ ἀδελφοὺς ἢ ἀδελφὲς ἢ πατέρα ἢ
μητέρα ἢ γυναῖκα ἢ τέκνα ἢ χωράφια γιὰ μένα καὶ γιὰ τὸ εὐαγγέλιο,
30 καὶ δὲν θὰ λάβῃ ἑκατονταπλάσια τώρα, στὸν παρόντα καιρό, σπίτια
καὶ ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφὲς καὶ πατέρα καὶ μητέρα καὶ τέκνα καὶ χωρά-
φια, μάλιστα ἐν μέσῳ διωγμῶν, στὸ μέλλοντα δὲ καιρὸ ζωὴ αἰώνια.
31 Πολλοὶ δὲ πρῶτοι θὰ γίνουν τελευταῖοι, καὶ τελευταῖοι θὰ γίνουν
πρῶτοι».

Τρίτη πρόρρησι τοῦ πάθους καὶ τῆς ἀναστάσεως

32 Βάδιζαν δὲ τὸ δρόμο, ποὺ ἀνέβαινε στὰ Ἱεροσόλυμα. Καὶ ὁ Ἰη-
σοῦς προπορευόταν ἀπ᾿ αὐτούς. Καὶ θαμπώνονταν (ἀπὸ τὴ λάμψι τῆς
μορφῆς του), καὶ ἀκολουθώντας αἰσθάνονταν δέος. Καὶ ἀφοῦ πάλι πῆρε
τοὺς δώδεκα ἰδιαιτέρως, ἄρχισε νὰ τοὺς λέγῃ ὅσα ἔμελλαν νὰ τοῦ συμ-
βοῦν: **33** «Ἰδού, ἀνεβαίνουμε στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
που θὰ παραδοθῇ στοὺς ἀρχιερεῖς καὶ στοὺς γραμματεῖς, καὶ θὰ τὸν κα-
ταδικάσουν σὲ θάνατο, καὶ θὰ τὸν παραδώσουν στοὺς ἐθνικούς (στοὺς
εἰδωλολάτρες), **34** καὶ θὰ τὸν ἐμπαίξουν, καὶ θὰ τὸν μαστιγώσουν, καὶ
θὰ τὸν φτύσουν, καὶ θὰ τὸν θανατώσουν, καὶ τὴν τρίτη ἡμέρα θὰ ἀνα-
στηθῇ».

Αἴτημα γιὰ πρωτοκαθεδρίες

35 Τὸν πλησιάζουν τότε ὁ Ἰάκωβος καὶ ὁ Ἰωάννης, οἱ υἱοὶ τοῦ Ζε-
βεδαίου, καὶ τοῦ λέγουν: «Διδάσκαλε, θέλουμε, αὐτὸ ποὺ θὰ ζητήσω-
με, νὰ μᾶς τὸ κάνῃς». **36** Αὐτὸς δὲ τοὺς εἶπε: «Τί θέλετε νὰ σᾶς κά-
νω;». **37** Καὶ αὐτοὶ τοῦ εἶπαν: «Ὅταν θ᾿ ἀναλάβῃς τὴν ἔνδοξη βασι-
λεία σου, δῶσε τὸ δικαίωμα νὰ καθήσωμε ἕνας ἀπὸ τὰ δεξιά σου καὶ
ἕνας ἀπὸ τὰ ἀριστερά σου». **38** Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε: «Δὲν ξέρετε τί
ζητεῖτε. Δύνασθε νὰ πιῆτε τὸ ποτήριο, τὸ ὁποῖο θὰ πιῶ ἐγώ, καὶ νὰ
βαπτισθῆτε μὲ τὸ βάπτισμα, μὲ τὸ ὁποῖο θὰ βαπτισθῶ ἐγώ;». **39** Αὐτοὶ
δὲ τοῦ εἶπαν: «Δυνάμεθα». Τότε ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε: «Τὸ μὲν ποτή-
ριο, ποὺ θὰ πιῶ ἐγώ, θὰ πιῆτε, καὶ μὲ τὸ βάπτισμα, ποὺ θὰ βαπτισθῶ
ἐγώ, θὰ βαπτισθῆτε. **40** Ἀλλὰ τὶς θέσεις ἀπὸ τὰ δεξιά μου καὶ ἀπὸ τὰ
ἀριστερά μου δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ μένα νὰ δώσω, ἀλλὰ θὰ δοθοῦν σ᾿
αὐτούς, γιὰ τοὺς ὁποίους ἔχουν ὁρισθῆ ἀπὸ τὸν Πατέρα μου».
41 Ὅταν δὲ ἄκουσαν οἱ δέκα (ἄλλοι μαθηταί), ἄρχισαν ν᾿ ἀγανα-
κτοῦν ἐξ αἰτίας τοῦ Ἰακώβου καὶ τοῦ Ἰωάννου. **42** Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοὺς
κάλεσε καὶ τοὺς λέγει: «Ξέρετε, ὅτι ἐκεῖνοι, ποὺ ἀρέσκονται νὰ κυβερ-
νοῦν τὰ ἔθνη, ἀσκοῦν ἀπόλυτη κυριαρχία ἐπάνω τους, καὶ οἱ μεγάλοι

41 Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώ-
βου καὶ Ἰωάννου. 42 Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς
λέγει αὐτοῖς· Οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἄρχειν τῶν ἐθνῶν κατα-
κυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν
αὐτῶν· 43 οὐχ οὕτω δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν, ἀλλ᾽ ὃς ἐὰν θέλῃ γενέσθαι
μέγας ἐν ὑμῖν, ἔσται ὑμῶν διάκονος, 44 καὶ ὃς ἐὰν θέλῃ ὑμῶν
γενέσθαι πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος. 45 Καὶ γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ
δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

46 Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεριχώ. Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἀπὸ
Ἱεριχὼ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ ὄχλου ἱκανοῦ, ὁ υἱὸς Τι-
μαίου Βαρτιμαῖος τυφλὸς ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν.
47 Καὶ ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖός ἐστιν, ἤρξατο κράζειν
καὶ λέγειν· Υἱὲ Δαυΐδ, Ἰησοῦ, ἐλέησόν με. 48 Καὶ ἐπετίμων
αὐτῷ πολλοὶ ἵνα σιωπήσῃ· ὁ δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν· Υἱὲ
Δαυΐδ, ἐλέησόν με. 49 Καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς εἶπε· Φωνήσατε
αὐτόν. Καὶ φωνοῦσι τὸν τυφλὸν λέγοντες αὐτῷ· Θάρσει, ἔγειρε·
φωνεῖ σε. 50 Ὁ δὲ ἀποβαλὼν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ ἀναστὰς ἦλθε
πρὸς τὸν Ἰησοῦν. 51 Καὶ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τί
σοι θέλεις ποιήσω; Ὁ δὲ τυφλὸς εἶπεν αὐτῷ· Ῥαββουνί, ἵνα
ἀναβλέψω. 52 Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ὕπαγε, ἡ πίστις σου
σέσωκέ σε. Καὶ εὐθέως ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει τῷ Ἰησοῦ ἐν
τῇ ὁδῷ.

11 Καὶ ὅτε ἐγγίζουσιν εἰς Ἱερουσαλήμ, εἰς Βηθσφαγῆ καὶ
Βηθανίαν πρὸς τὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, ἀποστέλλει δύο
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ 2 καὶ λέγει αὐτοῖς· Ὑπάγετε εἰς τὴν κώ-
μην τὴν κατέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθέως εἰσπορευόμενοι εἰς αὐτὴν
εὑρήσετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ᾽ ὃν οὐδεὶς ἀνθρώπων κεκάθικε·
λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε. 3 Καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ· Τί ποιεῖτε
τοῦτο; Εἴπατε ὅτι ὁ Κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει, καὶ εὐθέως αὐτὸν
ἀποστέλλει πάλιν ὧδε. 4 Ἀπῆλθον δὲ καὶ εὗρον τὸν πῶλον δε-
δεμένον πρὸς τὴν θύραν ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφόδου, καὶ λύουσιν
αὐτόν. 5 Καί τινες τῶν ἐκεῖ ἑστηκότων ἔλεγον αὐτοῖς· Τί ποι-

ἀξιωματοῦχοι τους τὰ καταδυναστεύουν. **43** Σὲ σᾶς ὅμως δὲν πρέπει νὰ
συμβῇ ἔτσι. Ἀλλ' ὅποιος θέλει νὰ γίνῃ μεγάλος μεταξύ σας, πρέπει νὰ
εἶναι ὑπηρέτης σας, **44** καὶ ὅποιος ἀπὸ σᾶς θέλει νὰ γίνῃ πρῶτος, πρέ-
πει νὰ γίνῃ δοῦλος ὅλων. **45** Καὶ ὁ Υἱὸς δὲ τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἦλθε νὰ
ὑπηρετηθῇ, ἀλλὰ νὰ ὑπηρετήσῃ καὶ νὰ δώσῃ τὴ ζωή του σὰν λύτρο γιὰ
πολλούς (γιὰ ὅλους δηλαδή)».

Ἡ θεραπεία τοῦ τυφλοῦ Βαρτιμαίου

46 Καὶ ἔρχονται στὴν Ἱεριχώ. Καὶ ὅταν ἔβγαινε ἀπὸ τὴν Ἱεριχὼ
αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταί του καὶ λαὸς πολύς, ὁ τυφλὸς Βαρτιμαῖος, ὁ υἱὸς
τοῦ Τιμαίου, καθόταν στὸ δρόμο καὶ ζητοῦσε ἐλεημοσύνη. **47** Καὶ ὅταν
ἄκουσε, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος περνάει, ἄρχισε νὰ φωνάζῃ δυνατὰ
καὶ νὰ λέγῃ: «Ἰησοῦ, Υἱὲ Δαβίδ, σπλαγχνίσου με». **48** Πολλοὶ δὲ τὸν
ἐπέπλητταν γιὰ νὰ σιωπήσῃ. Ἀλλ' αὐτὸς φώναζε πολὺ περισσότερο:
«Υἱὲ Δαβίδ, σπλαγχνίσου με». **49** Τότε σταμάτησε ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε:
«Φωνάξετέ τον». Καὶ φωνάζουν τὸν τυφλὸ λέγοντας σ' αὐτόν: «Ἔχε
θάρρος, σήκω, σὲ καλεῖ». **50** Αὐτὸς δὲ πέταξε τὸ πανωφόρι του, πετά-
χτηκε ἐπάνω καὶ πῆγε στὸν Ἰησοῦ. **51** Καὶ ὁ Ἰησοῦς τοῦ μίλησε καὶ
εἶπε: «Τί θέλεις νὰ σοῦ κάνω;». Ὁ δὲ τυφλὸς τοῦ εἶπε: «Διδάσκαλε,
ν' ἀποκτήσω τὴν ὅρασι». **52** Καὶ ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε: «Πήγαινε. Ἡ πί-
στι σου σὲ ἔσωσε». Καὶ ἀμέσως εἶδε τὸ φῶς, καὶ ἀκολούθησε τὸν Ἰη-
σοῦ στὴν πορεία του.

Ὁ βασιλεὺς Χριστὸς ἐπὶ πώλου ὄνου!

11 Ὅταν δὲ πλησίασαν στὴν Ἱερουσαλήμ, στὴ Βηθσφαγῇ καὶ στὴ
Βηθανία, κοντὰ στὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, ἔστειλε δύο ἀπὸ τοὺς
μαθητάς του **2** λέγοντας σ' αὐτούς: «Πηγαίνετε στὸ ἀπέναντί σας χω-
ριὸ καὶ ἀμέσως φθάνοντας στὴν εἴσοδό του θὰ βρῆτε ἕνα πουλάρι δεμέ-
νο, στὸ ὁποῖο κανεὶς ἄνθρωπος δὲν ἔχει καθήσει. Νὰ τὸ λύσετε καὶ νὰ
τὸ φέρετε. **3** Καὶ ὅταν κάποιος σᾶς πῇ, "Γιατί τὸ κάνετε αὐτό;", νὰ
εἰπῆτε, ὅτι ὁ Κύριος τὸ χρειάζεται, καὶ ἀμέσως θὰ τὸ στείλῃ πάλι
ἐδῶ». **4** Πῆγαν δὲ καὶ βρῆκαν τὸ πουλάρι δεμένο κοντὰ στὴν εἴσοδο
ἔξω στὸ δρόμο, καὶ τὸ ἔλυσαν. **5** Μερικοὶ δὲ ἀπ' αὐτούς, ποὺ ἦταν
ἐκεῖ, τοὺς εἶπαν: «Τί κάνετε αὐτοῦ; Γιατί λύετε τὸ πουλάρι; (Τί θὰ
κάνετε καὶ λύετε τὸ πουλάρι;)». **6** Αὐτοὶ δὲ τοὺς ἀπάντησαν ὅπως τοὺς
εἶπε ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐκεῖνοι τοὺς ἄφησαν. **7** Καὶ ἔφεραν τὸ πουλάρι στὸν
Ἰησοῦ, καὶ ἔβαλαν ἐπάνω του τὰ ἐνδύματά τους, καὶ κάθησε ἐπάνω του.

Ἡ θριαμβευτικὴ εἴσοδος τοῦ Χριστοῦ στὰ Ἱεροσόλυμα

8 Πολλοὶ δὲ ἔστρωσαν τὰ ἐνδύματά τους στὸ δρόμο, καὶ ἄλλοι ἔκο-

εἶτε λύοντες τὸν πῶλον; **6** Οἱ δὲ εἶπον αὐτοῖς καθὼς ἐνετείλατο
ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀφῆκαν αὐτούς. **7** Καὶ ἤγαγον τὸν πῶλον πρὸς
τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐπέβαλον αὐτῷ τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐκάθισεν
ἐπ' αὐτῷ.

8 Πολλοὶ δὲ τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν ὁδόν, ἄλλοι
δὲ στοιβάδας ἔκοπτον ἐκ τῶν δένδρων καὶ ἐστρώννυον εἰς τὴν
ὁδόν. **9** Καὶ οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον
λέγοντες, **Ὡσαννά! Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρί-
ου.** **10** Εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία ἐν ὀνόματι Κυρίου
τοῦ πατρὸς ἡμῶν Δαυΐδ. **Ὡσαννὰ** ἐν τοῖς ὑψίστοις!
11 Καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς καὶ εἰς τὸ ἱερόν·
καὶ περιβλεψάμενος πάντα, ὀψίας ἤδη οὔσης τῆς ὥρας,
ἐξῆλθεν εἰς Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα.

12 Καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξελθόντων αὐτῶν ἀπὸ Βηθανίας ἐπεί-
νασε. **13** Καὶ ἰδὼν συκῆν ἀπὸ μακρόθεν ἔχουσαν φύλλα, ἦλθεν
εἰ ἄρα τι εὑρήσει ἐν αὐτῇ· καὶ ἐλθὼν ἐπ' αὐτὴν οὐδὲν εὗρεν εἰ
μὴ φύλλα· οὐ γὰρ ἦν καιρὸς σύκων. **14** Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν
αὐτῇ· Μηκέτι ἐκ σοῦ εἰς τὸν αἰῶνα μηδεὶς καρπὸν φάγοι. Καὶ
ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

15 Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ εἰσελθὼν ὁ Ἰη-
σοῦς εἰς τὸ ἱερὸν ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας καὶ τοὺς
ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν
καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστερὰς κατέστρεψε,
16 καὶ οὐκ ἤφιεν ἵνα τις διενέγκῃ σκεῦος διὰ τοῦ ἱεροῦ, **17** καὶ
ἐδίδασκε λέγων αὐτοῖς· Οὐ γέγραπται ὅτι **ὁ οἶκός μου οἶκος
προσευχῆς κληθήσεται πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν;** Ὑμεῖς δὲ αὐτὸν
ἐποιήσατε **σπήλαιον λῃστῶν.**
18 Καὶ ἤκουσαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ
ἀρχιερεῖς, καὶ ἐζήτουν πῶς αὐτὸν ἀπολέσωσιν· ἐφοβοῦντο γὰρ

βαν κλάδους ἀπὸ τὰ δένδρα καὶ τοὺς ἔστρωναν στὸ δρόμο. **9** Καὶ
ἐκεῖνοι ποὺ προπορεύονταν καὶ ἐκεῖνοι ποὺ ἀκολουθοῦσαν φώναζαν δυ-
νατὰ καὶ ἔλεγαν: «**Δόξα! Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐκ μέρους τοῦ
Κυρίου.** **10** Εὐλογημένη ἡ βασιλεία τοῦ πατέρα μας Δαβίδ, ποὺ ἔρχε-
ται στὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. **Δόξα** στὸν Ὕψιστο!».
11 Ἔτσι ὁ Ἰησοῦς μπῆκε στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ πῆγε στὸν ἱερὸ περί-
βολο τοῦ ναοῦ. Καὶ ἀφοῦ κοίταξε γύρω του τὰ πάντα, ἐπειδὴ ἦταν
πλέον ἀργά, βγῆκε καὶ πῆγε στὴ Βηθανία μαζὶ μὲ τοὺς δώδεκα.

Ὁ Χριστὸς ξεραίνει τὴν ἄκαρπη συκιά

12 Τὴν ἄλλη δὲ ἡμέρα, ὅταν βγῆκαν ἀπὸ τὴ Βηθανία, πείνασε.
13 Καὶ ὅταν ἀπὸ μακριὰ εἶδε μιὰ συκιὰ μὲ φύλλα, κατευθύνθηκε πρὸς
αὐτήν, μήπως βρῇ τίποτε σ' αὐτή. Ἀλλ' ὅταν ἔφθασε σ' αὐτή, δὲν
βρῆκε τίποτε, παρὰ φύλλα. Δὲν ἦταν δὲ ὁ καιρός, ποὺ ὡριμάζουν τὰ
σῦκα (Δὲν βρῆκε δηλαδὴ οὔτε ἀνώριμα σῦκα). **14** Καὶ τότε εἶπε
σ' αὐτή: «Ποτὲ πλέον κανεὶς νὰ μὴ φάγῃ καρπὸ ἀπὸ σένα». Καὶ ἄκου-
αν οἱ μαθηταί του.

Ἡ ἐκδίωξι τῶν ἐμπόρων ἀπὸ τὸν περίβολο τοῦ ναοῦ

15 Καὶ ὅταν ἦλθαν πάλι στὰ Ἱεροσόλυμα, ὁ Ἰησοῦς μπῆκε στὸν ἱερὸ
περίβολο τοῦ ναοῦ καὶ ἄρχισε νὰ διώχνῃ ὅσους πωλοῦσαν καὶ ἀγόραζαν
στὸν ἱερὸ αὐτὸ περίβολο, καὶ τὰ τραπέζια τῶν ἀργυραμοιβῶν ἀνέτρεφε,
καθὼς καὶ τὰ καθίσματα τῶν πωλητῶν τῶν περιστεριῶν. **16** Καὶ δὲν
ἄφηνε νὰ μεταφέρῃ κανεὶς διὰ μέσου τοῦ ἱεροῦ περιβόλου τοῦ ναοῦ καν-
ένα πρᾶγμα. **17** Καὶ τοὺς δίδασκε λέγοντας: «Δὲν λέγει ἡ Γραφή,
"**Ὁ οἶκος μου θὰ εἶναι οἶκος προσευχῆς γιὰ ὅλα τὰ ἔθνη**"; Ἀλλὰ
σεῖς τὸν κάνατε "**σπήλαιο λῃστῶν**"».
18 Ἄκουσαν δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ
ζητοῦσαν τρόπο νὰ τὸν θανατώσουν. Διότι τὸν φοβοῦνταν, ἐπειδὴ ὅλος
ὁ λαὸς ἦταν κατάπληκτος ἀπὸ τὴ διδασκαλία του. **19** Ὅταν δὲ βρά-
δυασε, βγῆκε ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι.

Ἡ δύναμι τῆς πίστεως

20 Καὶ περνώντας τὸ πρωὶ εἶδαν τὴ συκιὰ τελείως ξεραμμένη.
21 Καὶ θυμήθηκε ὁ Πέτρος καὶ τοῦ λέγει: «Διδάσκαλε, κοίταξε! Ἡ συ-
κιά, ποὺ καταράστηκες, ξεράθηκε». **22** Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε τότε: «Νὰ
ἔχετε πίστι στὸ Θεό. **23** Ἀληθινὰ δὲ σᾶς λέγω, ὅτι, ἐὰν κανεὶς πῇ σ'
αὐτὸ τὸ βουνό, "Σήκω καὶ πέσε στὴ θάλασσα", καὶ δὲν ἀμφιβάλῃ μέ-
σα του, ἀλλὰ πιστεύσῃ, ὅτι ὅσα λέγει γίνονται, θὰ τοῦ γίνῃ αὐτὸ ποὺ
θὰ εἰπῆ. **24** Γι' αὐτὸ σᾶς λέγω, ὅλα ὅσα ζητεῖτε ὅταν προσεύχεσθε, νὰ

αὐτόν, ὅτι πᾶς ὁ ὄχλος ἐξεπλήσσετο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ.
19 Καὶ ὅτε ὀψὲ ἐγένετο, ἐξεπορεύετο ἔξω τῆς πόλεως.

20 Καὶ παραπορευόμενοι πρωὶ εἶδον τὴν συκῆν ἐξηραμμένην
ἐκ ῥιζῶν. 21 Καὶ ἀναμνησθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ· Ῥαββί, ἴδε
ἡ συκῆ ἣν κατηράσω ἐξήρανται. 22 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς
λέγει αὐτοῖς· Ἔχετε πίστιν Θεοῦ. 23 Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν ὅτι ὃς
ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει τούτῳ, ἄρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν,
καὶ μὴ διακριθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ πιστεύσῃ ὅτι ἃ λέγει
γίνεται, ἔσται αὐτῷ ὃ ἐὰν εἴπῃ. 24 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πάντα
ὅσα ἂν προσευχόμενοι αἰτεῖσθε, πιστεύετε ὅτι λαμβάνετε, καὶ
ἔσται ὑμῖν. 25 Καὶ ὅταν στήκητε προσευχόμενοι, ἀφίετε εἴ τι
ἔχετε κατά τινος, ἵνα καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφῇ
ὑμῖν τὰ παραπτώματα ὑμῶν. 26 Εἰ δὲ ὑμεῖς οὐκ ἀφίετε, οὐδὲ ὁ
πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

27 Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα. Καὶ ἐν τῷ ἱερῷ πε-
ριπατοῦντος αὐτοῦ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι 28 καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Ἐν ποίᾳ
ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; Ἢ τίς σοι ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν ταύτην
ἵνα ταῦτα ποιῇς; 29 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς·
Ἐπερωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ ἕνα λόγον, καὶ ἀποκρίθητέ μοι, καὶ
ἐρῶ ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. 30 Τὸ βάπτισμα Ἰωάν-
νου ἐξ οὐρανοῦ ἦν ἢ ἐξ ἀνθρώπων; Ἀποκρίθητέ μοι. 31 Καὶ
ἐλογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες· Ἐὰν εἴπωμεν, ἐξ οὐρανοῦ,
ἐρεῖ· Διατί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; 32 Ἀλλὰ εἴπωμεν, ἐξ
ἀνθρώπων; — Ἐφοβοῦντο τὸν λαόν· ἅπαντες γὰρ εἶχον τὸν Ἰω-
άννην ὅτι προφήτης ἦν. 33 Καὶ ἀποκριθέντες λέγουσι τῷ Ἰη-
σοῦ· Οὐκ οἴδαμεν. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς· Οὐδὲ
ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

πιστεύετε ὅτι θὰ τὰ λάβετε, καὶ θὰ σᾶς δοθοῦν. **25** Καὶ ὅταν στέκεσθε
καὶ προσεύχεσθε, νὰ συγχωρῆτε ἐὰν ἔχετε κάτι ἐναντίον κάποιου, γιὰ
νὰ σᾶς συγχωρήσῃ τὶς ἁμαρτίες σας καὶ ὁ πατέρας σας ὁ οὐράνιος.
26 Ἐὰν δὲ ἐσεῖς δὲν συγχωρῆτε, οὔτε ὁ πατέρας σας θὰ συγχωρήσῃ τὶς
ἁμαρτίες σας».

Ἐρώτησι Ἰουδαίων γιὰ τὴν ἐξουσία τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἀντερώτησι τοῦ Ἰησοῦ

27 Ἔρχονται δὲ πάλι στὰ Ἱεροσόλυμα. Καὶ ἐνῷ περιπατοῦσε στὸν
ἱερὸ περίβολο τοῦ ναοῦ, ἔρχονται σ' αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμμα-
τεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι **28** καὶ τοῦ λέγουν: «Μὲ ποιά ἐξουσία κάνεις
αὐτά; Ἢ ποιός σοῦ ἔδωσε τὴν ἐξουσία αὐτὴ γιὰ νὰ κάνῃς αὐτά;».
29 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκρίθηκε καὶ τοὺς εἶπε: «Θὰ σᾶς κάνω καὶ ἐγὼ μιὰ
ἐρώτησι, καὶ δῶστε μου ἀπάντησι, καὶ τότε θὰ σᾶς πῶ μὲ ποιά ἐξου-
σία κάνω αὐτά. **30** Τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου ἦταν ἀπὸ τὸ Θεὸ ἢ ἀπὸ
τοὺς ἀνθρώπους; Ἀπαντῆστε μου». **31** Συζητοῦσαν δὲ μεταξύ τους λέ-
γοντας: «Ἂν ποῦμε, "Ἀπὸ τὸ Θεό", θὰ εἰπῇ: "Γιατί λοιπὸν δὲν τὸν
πιστεύσατε;". **32** Νὰ ποῦμε τότε, "Ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους";» —Φο-
βοῦνταν τὸ λαό, διότι ὅλοι πίστευαν, ὅτι ὁ Ἰωάννης ἦταν προφήτης.
33 Γι' αὐτὸ ἀπάντησαν στὸν Ἰησοῦ: «Δὲν ξέρουμε». Καὶ ὁ Ἰησοῦς τοὺς
εἶπε: «Οὔτε ἐγὼ σᾶς λέγω μὲ ποιά ἐξουσία κάνω αὐτά».

12 Καὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λέγειν· Ἀμπελῶνα
ἐφύτευσεν ἄνθρωπος καὶ περιέθηκε φραγμὸν καὶ ὤρυξεν
ὑπολήνιον καὶ ᾠκοδόμησε πύργον, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς
καὶ ἀπεδήμησε. 2 Καὶ ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωργοὺς τῷ καιρῷ
δοῦλον, ἵνα παρὰ τῶν γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ
ἀμπελῶνος. 3 Καὶ λαβόντες αὐτὸν ἔδειραν καὶ ἀπέστειλαν κε-
νόν. 4 Καὶ πάλιν ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον· κἀ-
κεῖνον λιθοβολήσαντες ἐκεφαλαίωσαν καὶ ἀπέστειλαν ἠτιμω-
μένον. 5 Καὶ πάλιν ἄλλον ἀπέστειλε· κἀκεῖνον ἀπέκτειναν,
καὶ πολλοὺς ἄλλους, οὓς μὲν δέροντες, οὓς δὲ ἀποκτέννοντες.
6 Ἔτι οὖν ἕνα υἱὸν ἔχων, ἀγαπητὸν αὐτοῦ, ἀπέστειλε καὶ αὐτὸν
ἔσχατον πρὸς αὐτοὺς λέγων ὅτι ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου.
7 Ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωργοί, θεασάμενοι αὐτὸν ἐρχόμενον, πρὸς
ἑαυτοὺς εἶπον ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε ἀποκτείνω-
μεν αὐτόν, καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονομία. 8 Καὶ λαβόντες ἀπέ-
κτειναν αὐτὸν καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος. 9 Τί οὖν
ποιήσει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; Ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς
γεωργοὺς τούτους, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. 10 Οὐδὲ
τὴν γραφὴν ταύτην ἀνέγνωτε, **Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκο-
δομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας· 11 παρὰ Κυρίου
ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν**; 12 Καὶ
ἐζήτουν αὐτὸν κρατῆσαι, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον· ἔγνωσαν
γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν εἶπε. Καὶ ἀφέντες αὐτὸν
ἀπῆλθον.

13 Καὶ ἀποστέλλουσι πρὸς αὐτόν τινας τῶν Φαρισαίων καὶ
τῶν Ἡρῳδιανῶν ἵνα αὐτὸν ἀγρεύσωσι λόγῳ. 14 Οἱ δὲ ἐλθόντες
λέγουσιν αὐτῷ· Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ καὶ οὐ μέλει
σοι περὶ οὐδενός· οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων,
ἀλλ᾽ ἐπ᾽ ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις. Εἰπὲ οὖν
ἡμῖν· Ἔξεστι δοῦναι κῆνσον Καίσαρι ἢ οὔ; Δῶμεν ἢ μὴ δῶμεν;
15 Ὁ δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὴν ὑπόκρισιν εἶπεν αὐτοῖς· Τί με πειρά-
ζετε; Φέρετέ μοι δηνάριον ἵνα ἴδω. 16 Οἱ δὲ ἤνεγκαν. Καὶ λέγει
αὐτοῖς· Τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; Οἱ δὲ εἶπον· Καί-

Ἡ παραβολὴ τῶν κακῶν γεωργῶν τοῦ ἀμπελῶνος

12 Καὶ ἄρχισε μὲ παραβολὲς νὰ τοὺς λέγῃ: «Ἕνας ἄνθρωπος φύτευσε ἀμπέλι, καὶ τὸ περίφραξε, καὶ ἔσκαψε καὶ ἔκανε στέρνα κάτω ἀπὸ τὸ πατητήρι, καὶ ἔκτισε πύργο, καὶ τὸ νοίκιασε σὲ γεωργούς,
καὶ ἔφυγε σὲ ἄλλο τόπο. **2** Καὶ ὅταν ἦλθε ὁ καιρός, ἔστειλε στοὺς γεωργοὺς ἕνα δοῦλο, γιὰ νὰ λάβῃ τὸ μερίδιό του ἀπὸ τὸν καρπὸ τοῦ
ἀμπελιοῦ. **3** Ἀλλ᾽ αὐτοὶ τὸν ἔπιασαν καὶ τὸν κτύπησαν καὶ τὸν ἔστειλαν πίσω μὲ ἀδειανὰ χέρια. **4** Καὶ πάλι ἔστειλε σ᾽ αὐτοὺς ἄλλο δοῦλο.
Καὶ ἐκεῖνο τὸν κτύπησαν μὲ λιθάρια στὸ κεφάλι καὶ τὸν ἔστειλαν πίσω κακοποιημένο καὶ προσβεβλημένο. **5** Καὶ πάλι ἔστειλε ἄλλο δοῦλο. Καὶ
ἐκεῖνο τὸν σκότωσαν. Καὶ πολλοὺς ἄλλους κακοποίησαν, ἄλλους μὲν κτυπώντας καὶ ἄλλους σκοτώνοντας. **6** Ἔχοντας δὲ ἀκόμη ἕνα υἱό, μονογενῆ καὶ προσφιλῆ σ᾽ αὐτόν, τὸν ἔστειλε στὸ τέλος καὶ αὐτὸν λέγοντας: “Θὰ σεβασθοῦν τὸν υἱό μου”. **7** Ἀλλ᾽ ἐκεῖνοι οἱ γεωργοί, μόλις
τὸν εἶδαν νὰ ἔρχεται, εἶπαν μεταξύ τους: “Αὐτὸς εἶναι ὁ κληρονόμος. Ἐμπρὸς νὰ τὸν σκοτώσωμε, καὶ ἡ κληρονομία θὰ περιέλθῃ σὲ μᾶς”.
8 Καὶ τὸν συνέλαβαν καὶ τὸν σκότωσαν καὶ τὸν πέταξαν ἔξω ἀπὸ τὸ
ἀμπέλι. **9** Ἔπειτα ἀπ᾽ αὐτὴ τὴ συμπεριφορὰ τί θὰ κάνῃ ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀμπελιοῦ;». «Θὰ ἔλθῃ (εἶπαν μερικοὶ) καὶ θὰ ἐξολοθρεύσῃ τοὺς γεωργοὺς αὐτούς, καὶ τὸ ἀμπέλι θὰ δώσῃ σὲ ἄλλους». **10** «Οὔτε αὐτὸ τὸ λόγο τῆς Γραφῆς (εἶπε ὁ Ἰησοῦς) δὲν διαβάσατε; **Ὁ λίθος, ποὺ ἀπέρριψαν οἱ οἰκοδόμοι, αὐτὸς ἔγινε ἀκρογωνιαῖος λίθος.**
11 Ἀπὸ τὸν Κύριο ἔγινε αὐτό, καὶ εἶναι θαυμαστὸ στὰ μάτια μας». **12** Ζητοῦσαν δὲ νὰ τὸν συλλάβουν, διότι κατάλαβαν, ὅτι γι᾽ αὐτοὺς εἶπε τὴν παραβολή, ἀλλὰ φοβήθηκαν τὸ λαὸ καὶ τὸν ἄφησαν νὰ φύγῃ.

«Τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ»

13 Ἀποστέλλουν δὲ σ᾽ αὐτὸν μερικοὺς ἀπὸ τοὺς Φαρισαίους καὶ τοὺς Ἡρῳδιανούς, γιὰ νὰ τὸν παγιδεύσουν μὲ λόγο. **14** Αὐτοὶ δὲ ἦλθαν καὶ τοῦ λέγουν: «Διδάσκαλε, γνωρίζουμε, ὅτι λέγεις τὴν ἀλήθεια, καὶ δὲν φοβᾶσαι κανένα, διότι δὲν λαμβάνεις ὑπ᾽ ὄψιν πρόσωπον ἀνθρώπων, ἀλλὰ διδάσκεις τὸ δρόμο τοῦ Θεοῦ ἀληθινά. Πές μας λοιπόν: Ἐπιτρέπεται νὰ δίνωμε φόρο στὸν Καίσαρα ἢ ὄχι; Νὰ δώσωμε ἢ νὰ μὴ δώσωμε;». **15** Ἀλλ᾽ αὐτός, γνωρίζοντας τὴν ὑποκρισία τους, τοὺς εἶπε: «Γιατί μὲ πειράζετε; Φέρετέ μου ἕνα δηνάριο γιὰ νὰ ἰδῶ». **16** Καὶ ἔφεραν. Καὶ τοὺς λέγει: «Τίνος εἶναι ἡ εἰκὼν αὐτὴ καὶ ἡ ἐπιγραφή;». Καὶ τοῦ εἶπαν: «Τοῦ Καίσαρος». **17** Τότε δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε: «Δῶστε στὸν Καίσαρα ὅσα ὀφείλονται στὸν Καίσαρα, καὶ στὸ Θεὸ ὅσα ὀφείλονται στὸ Θεό». Καὶ τὸν θαύμασαν.

σαρος. 17 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ἀπόδοτε τὰ
Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. Καὶ ἐθαύμασαν
ἐπ' αὐτῷ.

18 Καὶ ἔρχονται Σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτόν, οἵτινες λέγουσιν
ἀνάστασιν μὴ εἶναι, καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες· **19** Διδά-
σκαλε, Μωυσῆς ἔγραψεν ἡμῖν ὅτι ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ
καὶ καταλίπῃ γυναῖκα, καὶ τέκνα μὴ ἀφῇ, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς
αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ
αὐτοῦ. **20** Ἑπτὰ οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν. Καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβε γυ-
ναῖκα, καὶ ἀποθνῄσκων οὐκ ἀφῆκε σπέρμα. **21** Καὶ ὁ δεύτερος
ἔλαβεν αὐτήν, καὶ ἀπέθανε, καὶ οὐδὲ αὐτὸς ἀφῆκε σπέρμα.
Καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως. **22** Καὶ ἔλαβον αὐτὴν οἱ ἑπτά, καὶ οὐκ
ἀφῆκαν σπέρμα. Ἐσχάτη πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή. **23** Ἐν
τῇ οὖν ἀναστάσει, ὅταν ἀναστῶσι, τίνος αὐτῶν ἔσται γυνή; Οἱ
γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα. **24** Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς
εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ διὰ τοῦτο πλανᾶσθε, μὴ εἰδότες τὰς Γραφὰς
μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ; **25** Ὅταν γὰρ ἐκ νεκρῶν ἀνα-
στῶσιν, οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμίζονται, ἀλλ' εἰσὶν ὡς ἄγγελοι
οἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **26** Περὶ δὲ τῶν νεκρῶν ὅτι ἐγείρονται, οὐκ
ἀνέγνωτε ἐν τῇ βίβλῳ Μωυσέως ἐπὶ τοῦ βάτου πῶς εἶπεν αὐτῷ
ὁ Θεὸς λέγων, **Ἐγὼ ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ
Θεὸς Ἰακώβ**; **27** Οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων. Ὑμεῖς
οὖν πολὺ πλανᾶσθε.

28 Καὶ προσελθὼν εἷς τῶν γραμματέων, ἀκούσας αὐτῶν συ-
ζητούντων, ἰδὼν ὅτι καλῶς αὐτοῖς ἀπεκρίθη, ἐπηρώτησεν
αὐτόν· Ποία ἐστὶ πρώτη πάντων ἐντολή; **29** Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπε-
κρίθη αὐτῷ ὅτι πρώτη πάντων ἐντολή· **Ἄκουε, Ἰσραήλ, Κύριος
ὁ Θεὸς ἡμῶν Κύριος εἷς ἐστι. 30 Καὶ ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θε-
όν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ
ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου.** Αὕτη
πρώτη ἐντολή. **31** Καὶ δευτέρα ὁμοία αὕτη· **Ἀγαπήσεις τὸν
πλησίον σου ὡς σεαυτόν.** Μείζων τούτων ἄλλη ἐντολὴ οὐκ ἔστι.
32 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμματεύς· Καλῶς, διδάσκαλε! Ἐπ' ἀλη-

Ὁ Ἰησοῦς ἀποστομώνει τοὺς ἀρνητὰς τῆς ἀναστάσεως

18 Ἐπίσης ἔρχονται σ' αὐτὸν Σαδδουκαῖοι, οἱ ὁποῖοι ἰσχυρίζονται,
ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀνάστασι, καὶ τὸν ρωτοῦν: **19** «Διδάσκαλε, ὁ Μωυσῆς
μᾶς ἄφησε γραπτὴ ἐντολή, ἐὰν κάποιου πεθάνῃ ὁ ἀδελφὸς καὶ ἀφήσῃ
γυναῖκα χωρὶς νὰ ἀφήσῃ τέκνα, νὰ λάβῃ ὁ ἀδελφός του τὴ γυναῖκα του
γιὰ νὰ δημιουργήσῃ ἀπόγονο γιὰ τὸν ἀδελφό του. **20** Ἦταν λοιπὸν
ἑπτὰ ἀδελφοί. Καὶ ὁ πρῶτος πῆρε μιὰ γυναῖκα καὶ πέθανε χωρὶς νὰ
ἀφήσῃ ἀπόγονο. **21** Τὴν πῆρε καὶ ὁ δεύτερος καὶ πέθανε χωρὶς καὶ
αὐτὸς νὰ ἀφήσῃ ἀπόγονο. Ὁμοίως καὶ ὁ τρίτος. **22** Τὴν πῆραν καὶ οἱ
ἑπτὰ χωρὶς νὰ ἀφήσουν ἀπόγονο. Τελευταία ἀπ' ὅλους πέθανε καὶ ἡ γυ-
ναῖκα. **23** Κατὰ τὴν ἀνάστασι λοιπόν, ὅταν θὰ ἀναστηθοῦν, ποίου ἀπ'
αὐτοὺς θὰ εἶναι γυναῖκα; Διότι καὶ οἱ ἑπτὰ τὴν εἶχαν γυναῖκα».
24 Ἀποκρίθηκε δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὺς εἶπε: «Δὲν πλανᾶσθε γι' αὐτό,
γιὰ τὸ ὅτι δηλαδὴ δὲν γνωρίζετε τὶς Γραφὲς οὔτε τὴ δύναμι τοῦ Θεοῦ;
25 Ὅταν βεβαίως ἀναστηθοῦν ἐκ νεκρῶν, οὔτε οἱ ἄνδρες θὰ λαμβάνουν
σὲ γάμο οὔτε οἱ γυναῖκες θὰ δίνωνται σὲ γάμο, ἀλλὰ θὰ εἶναι ὅπως οἱ
ἄγγελοι, ποὺ ζοῦν στοὺς οὐρανούς. **26** Ὅσο δὲ γιὰ τοὺς νεκρούς, ὅτι
δηλαδὴ θ' ἀναστηθοῦν, δὲν διαβάσατε στὸ βιβλίο τοῦ Μωυσῆ, ἐκεῖ ποὺ
γίνεται λόγος γιὰ τὴ βάτο, ὅτι ὁ Θεὸς τοῦ εἶπε, "**Ἐγὼ εἶμαι ὁ Θεὸς
τοῦ Ἀβραὰμ καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσαὰκ καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰακώβ**";
27 Ὁ Θεὸς δὲν εἶναι Θεὸς νεκρῶν (ἀνυπάρκτων), ἀλλὰ ζώντων
(ὑπαρκτῶν). Σεῖς βεβαίως πολὺ πλανᾶσθε».

Οἱ δύο μεγαλύτερες ἐντολές

28 Τότε ἕνας ἀπὸ τοὺς γραμματεῖς, ποὺ τοὺς ἄκουσε νὰ συζητοῦν
καὶ εἶδε, ὅτι τοὺς ἀπάντησε σωστά, πλησίασε καὶ τὸν ρώτησε: «Ποιά
ἐντολὴ εἶναι πρώτη, ἀνώτερη ὅλων;». **29** Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοῦ ἀποκρίθη-
κε: «Ἐντολὴ πρώτη, ἀνώτερη ὅλων, εἶναι αὐτή, "**Ἄκουε, Ἰσραήλ! Ὁ
Κύριος ὁ Θεός μας εἶναι ἕνας Κύριος, 30 Καὶ ν' ἀγαπᾷς τὸν Κύ-
ριο τὸ Θεό σου μὲ ὅλη τὴν καρδιά σου καὶ μὲ ὅλη τὴν ψυχή σου
καὶ μὲ ὅλη τὴ διάνοιά σου καὶ μὲ ὅλη τὴ δύναμί σου.** Αὐτὴ ἡ
ἐντολὴ εἶναι πρώτη. **31** Καὶ δεύτερη ὁμοία εἶναι αὐτή, **Ν' ἀγαπᾷς τὸν
πλησίον σου σὰν τὸν ἑαυτό σου.** Ἄλλη ἐντολὴ μεγαλύτερη ἀπ' αὐτὲς
δὲν εἶναι». **32** Τοῦ εἶπε τότε ὁ γραμματεύς: «Σωστά, διδάσκαλε! Εἶναι
ἀλήθεια αὐτὸ ποὺ εἶπες, ὅτι (ὁ Κύριος ὁ Θεὸς) εἶναι ἕνας, καὶ δὲν
ὑπάρχει ἄλλος ἐκτὸς αὐτοῦ, **33** καὶ τὸ ν' ἀγαπᾷ κανεὶς αὐτὸν μὲ ὅλη
τὴν καρδιὰ καὶ μὲ ὅλη τὴ διάνοια καὶ μὲ ὅλη τὴν ψυχὴ καὶ μὲ ὅλη τὴ
δύναμι, καὶ τὸ ν' ἀγαπᾷ τὸν πλησίον σὰν τὸν ἑαυτό του εἶναι ἀνώτερο
ὅλων τῶν ὁλοκαυτωμάτων καὶ τῶν θυσιῶν». **34** Ὁ δὲ Ἰησοῦς, ὅταν
εἶδε, ὅτι μίλησε συνετά, τοῦ εἶπε: «Δὲν εἶσαι μακριὰ ἀπὸ τὴ βασιλεία

θείας εἶπας ὅτι εἷς ἐστι καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν αὐτοῦ·
33 καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας καὶ ἐξ ὅλης τῆς
συνέσεως καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος, καὶ τὸ
ἀγαπᾶν τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν πλεῖόν ἐστι πάντων τῶν ὁλο-
καυτωμάτων καὶ θυσιῶν. 34 Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν ὅτι νουνεχῶς
ἀπεκρίθη, εἶπεν αὐτῷ· Οὐ μακρὰν εἶ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ
Θεοῦ. Καὶ οὐδεὶς οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτῆσαι.

35 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγε διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· Πῶς
λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ Χριστὸς υἱὸς Δαυΐδ ἐστι;
36 Αὐτὸς γὰρ Δαυΐδ εἶπεν ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ· **Λέγει ὁ Κύριος
τῷ Κυρίῳ μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου
ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.** 37 Αὐτὸς οὖν Δαυΐδ λέγει αὐτὸν Κύ-
ριον· καὶ πόθεν υἱὸς αὐτοῦ ἐστι; Καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἤκουεν
αὐτοῦ ἡδέως.

38 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· Βλέπετε ἀπὸ τῶν
γραμματέων τῶν θελόντων ἐν στολαῖς περιπατεῖν καὶ ἀσπα-
σμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς 39 καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγω-
γαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις. 40 Οἱ κατεσθίοντες
τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι!
Οὗτοι λήψονται περισσότερον κρίμα.

41 Καὶ καθίσας ὁ Ἰησοῦς κατέναντι τοῦ γαζοφυλακίου ἐθεώ-
ρει πῶς ὁ ὄχλος βάλλει χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον. Καὶ πολ-
λοὶ πλούσιοι ἔβαλλον πολλά· 42 καὶ ἐλθοῦσα μία χήρα πτωχὴ
ἔβαλε λεπτὰ δύο, ὅ ἐστι κοδράντης. 43 Καὶ προσκαλεσάμενος
τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα
ἡ πτωχὴ αὕτη πλεῖον πάντων ἔβαλε τῶν βαλλόντων εἰς τὸ γα-
ζοφυλάκιον· 44 πάντες γὰρ ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβα-
λον· αὕτη δὲ ἐκ τῆς ὑστερήσεως αὐτῆς πάντα ὅσα εἶχεν ἔβα-
λεν, ὅλον τὸν βίον αὐτῆς.

τοῦ Θεοῦ». Ἀπὸ τότε κανεὶς πλέον δὲν τολμοῦσε νὰ τοῦ ὑποβάλῃ ἐρωτήσεις.

Ὁ Μεσσίας ἀπόγονος, ἀλλὰ καὶ Κύριος τοῦ Δαβίδ!

35 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλαβε τὸ λόγο καὶ ρώτησε διδάσκοντας στὸν ἱερὸ
περίβολο τοῦ ναοῦ: «Πῶς οἱ γραμματεῖς λέγουν, ὅτι ὁ Χριστὸς (ὁ
Μεσσίας) εἶναι ἀπόγονος τοῦ Δαβίδ; **36** Διότι ὁ ἴδιος ὁ Δαβὶδ εἶπε μὲ
ἔμπνευσι τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου: **Λέγει ὁ Κύριος στὸν Κύριό
μου: Κάθησε στὰ δεξιά μου, ἕως ὅτου κάνω τοὺς ἐχθρούς σου
ὑποπόδιο τῶν ποδιῶν σου.** **37** Ἀφοῦ λοιπὸν ὁ ἴδιος ὁ Δαβὶδ τὸν ὀνο-
μάζει Κύριο, πῶς εἶναι ἀπόγονός του;». Καὶ ὁ πολὺς λαὸς τὸν ἄκουε
εὐχαρίστως.

Ἡ ματαιοδοξία καὶ ἡ ὑποκρισία τῶν γραμματέων

38 Ἐπίσης τοὺς ἔλεγε κατὰ τὴ διδασκαλία του: «Νὰ προσέχετε ἀπὸ
τοὺς γραμματεῖς, ποὺ τοὺς ἀρέσει νὰ κυκλοφοροῦν μὲ ἐντυπωσιακὲς
στολές, καὶ νὰ τοὺς χαιρετίζουν μὲ εὐλάβεια στὶς ἀγορές, **39** καὶ νὰ κά-
θωνται στὰ πρῶτα καθίσματα στὶς συναγωγές, καὶ στὶς πρῶτες θέσεις
στὰ συμπόσια. **40** Εἶναι αὐτοὶ ποὺ κατατρώγουν τὶς περιουσίες τῶν
χηρῶν καὶ ὑποκριτικὰ κάνουν μεγάλες προσευχές! Αὐτοὶ θὰ τιμωρηθοῦν
περισσότερο».

Τὸ δίλεπτο τῆς πτωχῆς χήρας ἡ μεγαλύτερη προσφορά!

41 Κάθησε δὲ ὁ Ἰησοῦς ἀπέναντι στὸ θησαυροφυλάκιο τοῦ ναοῦ καὶ
παρατηροῦσε πῶς ὁ λαὸς ἔρριχνε κέρματα στὸ θησαυροφυλάκιο. Καὶ
πολλοὶ πλούσιοι ἔρριχναν πολλά. **42** Ἦλθε δὲ καὶ μία πτωχὴ χήρα καὶ
ἔρριξε δύο λεπτά, δηλαδὴ ἕνα κοδράντη. **43** Τότε ἀπευθύνθηκε στοὺς
μαθητάς του καὶ τοὺς εἶπε: «Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι αὐτὴ ἡ πτωχὴ χή-
ρα ἔρριξε περισσότερο ἀπ᾽ ὅλους αὐτοὺς ποὺ ρίχνουν στὸ θησαυροφυλά-
κιο. **44** Διότι ὅλοι ἔρριξαν ἀπ᾽ τὸ περίσσευμά τους, ἐνῷ αὐτὴ ἔρριξε ἀπ᾽
τὸ ὑστέρημά της ὅλα ὅσα εἶχε, ὅλη τὴν περιουσία της».

13 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ λέγει αὐτῷ εἷς ἐκ
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ· Διδάσκαλε, ἴδε ποταποὶ λίθοι καὶ
ποταπαὶ οἰκοδομαί! **2** Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ·
Βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδομάς; Οὐ μὴ ἀφεθῇ ὧδε λί-
θος ἐπὶ λίθον ὃς οὐ μὴ καταλυθῇ.

3 Καὶ καθημένου αὐτοῦ εἰς τὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν κατέναντι
τοῦ ἱεροῦ, ἐπηρώτων αὐτὸν κατ᾽ ἰδίαν Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ
Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας· **4** Εἰπὲ ἡμῖν πότε ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ
σημεῖον ὅταν μέλλῃ πάντα ταῦτα συντελεῖσθαι; **5** Ὁ δὲ Ἰη-
σοῦς ἀποκριθεὶς ἤρξατο λέγειν αὐτοῖς· Βλέπετε μή τις ὑμᾶς
πλανήσῃ. **6** Πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγον-
τες ὅτι ἐγώ εἰμι, καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. **7** Ὅταν δὲ ἀκού-
σητε πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων, μὴ θροεῖσθε· δεῖ γὰρ γενέ-
σθαι, ἀλλ᾽ οὔπω τὸ τέλος. **8** Ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος
καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, καὶ ἔσονται σεισμοὶ κατὰ τόπους,
καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ ταραχαί. **9** Ἀρχαὶ ὠδίνων ταῦτα.

Βλέπετε δὲ ὑμεῖς ἑαυτούς. Παραδώσουσι γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέ-
δρια καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν δαρήσεσθε, καὶ ἐπὶ ἡγε-
μόνων καὶ βασιλέων σταθήσεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ εἰς μαρτύριον
αὐτοῖς.

10 Καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη δεῖ πρῶτον κηρυχθῆναι τὸ εὐαγ-
γέλιον.

11 Ὅταν δὲ ἀγάγωσιν ὑμᾶς παραδιδόντες, μὴ προμεριμνᾶτε
τί λαλήσητε, μηδὲ μελετᾶτε, ἀλλ᾽ ὃ ἐὰν δοθῇ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ
ὥρᾳ, τοῦτο λαλεῖτε· οὐ γὰρ ὑμεῖς ἐστε οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ
Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. **12** Παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνα-
τον καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς καὶ
θανατώσουσιν αὐτούς. **13** Καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων
διὰ τὸ ὄνομά μου. Ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται.

Πρόρρησι τῆς καταστροφῆς τοῦ ναοῦ

13 Καθὼς δὲ (ὁ Ἰησοῦς) ἔβγαινε ἀπὸ τὸν ἱερὸ περίβολο τοῦ ναοῦ,
ἕνας ἀπὸ τοὺς μαθητάς του τοῦ λέγει: «Διδάσκαλε, κοίταξε πό-
σο ἐκλεκτοὶ λίθοι καὶ πόσο μεγαλοπρεπῆ κτίρια!». **2** Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοῦ
εἶπε τότε: «Βλέπεις αὐτὰ τὰ μεγάλα κτίρια; Δὲν θὰ μείνῃ ἐδῶ λίθος
πάνω σὲ λίθο, ἀλλὰ θὰ γκρεμισθῇ».

Πρόρρησι γεγονότων πρὸ τοῦ τέλους τοῦ κόσμου
Συμβουλαὶ καὶ προτροπαί

3 Καὶ ὅταν καθόταν στὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, ἀπέναντι ἀπὸ τὸ ναό,
ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἰάκωβος καὶ ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ Ἀνδρέας τὸν ρώτησαν
ἰδιαιτέρως: **4** «Πές μας, πότε θὰ γίνουν αὐτά, καὶ ποιό θὰ εἶναι τὸ
προαγγελτικὸ σημεῖο, ὅταν πρόκειται νὰ συμβοῦν ὅλα αὐτά;». **5** Ὁ δὲ
Ἰησοῦς ἀπαντώντας ἄρχισε νὰ τοὺς λέγῃ: «Προσέχετε μήπως σᾶς πλα-
νήσῃ κανείς. **6** Διότι πολλοὶ θὰ ἔλθουν διεκδικώντας τὴν ἰδιότητά μου
καὶ θὰ λέγουν, "Ἐγὼ εἶμαι (ὁ Μεσσίας)", καὶ πολλοὺς θὰ πλανήσουν.
7 Ὅταν δὲ θ' ἀκούετε πολέμους καὶ φῆμες γιὰ πολέμους, νὰ μὴ τα-
ράσσεσθε. Διότι πρόκειται νὰ γίνουν (αὐτά), ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀκόμη τὸ
τέλος. **8** Θὰ ξεσηκωθῇ δὲ ἔθνος ἐναντίον ἔθνους καὶ βασίλειο ἐναντίον
βασιλείου, καὶ θὰ γίνουν σεισμοὶ σὲ διαφόρους τόπους, καὶ θὰ συμβοῦν
πεῖνες καὶ ἀναστατώσεις. **9** Αὐτὰ θὰ εἶναι ἀρχὴ δεινῶν καὶ πόνων.

Νὰ προσέχετε δὲ σεῖς τοὺς ἑαυτούς σας. Διότι θὰ σᾶς παραδώσουν
σὲ συνέδρια, καὶ στὶς συναγωγές τους θὰ σᾶς δείρουν, καὶ μπροστὰ σὲ
ἡγεμόνες καὶ βασιλεῖς θὰ σταθῆτε ὡς κατηγορούμενοι ἐξ αἰτίας μου,
γιὰ νὰ δώσετε σ' αὐτοὺς μαρτυρία (γιὰ μένα).

10 Καὶ προτοῦ ἔλθῃ τὸ τέλος, πρόκειται νὰ κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιο σὲ
ὅλα τὰ ἔθνη.

11 Ὅταν δὲ σᾶς ὁδηγοῦν γιὰ νὰ σᾶς παραδώσουν (στὶς ἀρχὲς καὶ
ἐξουσίες), νὰ μὴ φροντίζετε προηγουμένως γιὰ τὸ τί θὰ εἰπῆτε, οὔτε
κἂν νὰ σκέπτεσθε προηγουμένως, ἀλλ' ὅ,τι σᾶς δοθῇ ἐκείνη τὴν ὥρα,
αὐτὸ νὰ λέγετε. Διότι δὲν εἶσθε σεῖς ποὺ ὁμιλεῖτε, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τὸ
Ἅγιο. **12** Θὰ παραδώσῃ δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸ σὲ θάνατο καὶ πατέρας τέ-
κνο, καὶ θὰ ἐπαναστατήσουν τέκνα ἐναντίον γονέων καὶ θὰ τοὺς θανα-
τώσουν. **13** Καὶ θὰ μισῆσθε ἀπ' ὅλους γιὰ τὸ ὄνομά μου. Καὶ ὅποιος
θὰ ὑπομείνῃ μέχρι τέλος, αὐτὸς θὰ σωθῇ».

14 Ὅταν δὲ ἴδητε τὸ **βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως** τὸ ῥηθὲν ὑπὸ
Δανιὴλ τοῦ προφήτου ἑστὼς ὅπου οὐ δεῖ – ὁ ἀναγινώσκων νο-
είτω – τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, 15 ὁ δὲ
ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβάτω εἰς τὴν οἰκίαν μηδὲ εἰσελθέτω
ἆραί τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, 16 καὶ ὁ εἰς τὸν ἀγρὸν ὢν μὴ ἐπι-
στρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω ἆραι τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. 17 Οὐαὶ δὲ ταῖς
ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέ-
ραις.

18 Προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ἡμῶν χειμῶνος.
19 Ἔσονται γὰρ αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι θλῖψις, οἵα οὐ γέγονε τοι-
αύτη ἀπ᾽ ἀρχῆς κτίσεως ἧς ἔκτισεν ὁ Θεὸς ἕως τοῦ νῦν καὶ οὐ
μὴ γένηται. 20 Καὶ εἰ μὴ ἐκολόβωσε Κύριος τὰς ἡμέρας, οὐκ
ἂν ἐσώθη πᾶσα σάρξ· ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς οὓς ἐξελέξατο
ἐκολόβωσε τὰς ἡμέρας.

21 Καὶ τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ, ἰδοὺ ὧδε ὁ Χριστός, ἰδοὺ ἐκεῖ,
μὴ πιστεύετε. 22 Ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδο-
προφῆται καὶ δώσουσι σημεῖα καὶ τέρατα πρὸς τὸ ἀποπλανᾶν,
εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκλεκτούς. 23 Ὑμεῖς δὲ βλέπετε! Ἰδοὺ προ-
είρηκα ὑμῖν ἅπαντα.

24 Ἀλλ᾽ ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, μετὰ τὴν θλῖψιν ἐκείνην,
ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος
αὐτῆς, 25 καὶ οἱ ἀστέρες ἔσονται ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πίπτοντες, καὶ
αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς σαλευθήσονται. 26 Καὶ τότε
ὄψονται τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις μετὰ
δυνάμεως πολλῆς καὶ δόξης. 27 Καὶ τότε ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέ-
λους αὐτοῦ καὶ ἐπισυνάξει τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσ-
σάρων ἀνέμων, ἀπ᾽ ἄκρου τῆς γῆς ἕως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ.

Πρόρρησι τῆς καταστροφῆς τῆς Ἱερουσαλήμ

14 «Ὅταν δὲ ἰδῆτε τὸ **σιχαμερὸ καὶ μισητὸ φαινόμενο ποὺ προ-
καλεῖ ἐρήμωσι,** γιὰ τὸ ὁποῖο μίλησε ὁ Δανιὴλ ὁ προφήτης, νὰ εἶναι
ὅπου δὲν πρέπει, –ὁ ἀναγνώστης ἂς ἐννοήσῃ–, τότε, ὅσοι θὰ εἶναι
στὴν Ἰουδαία, ἂς φεύγουν στὰ ὄρη, **15** καὶ ὅποιος θὰ εἶναι στὴν ταρά-
τσα, ἂς μὴ κατεβῇ καὶ ἂς μὴ μπῇ στὸ σπίτι γιὰ νὰ πάρῃ κάτι ἀπὸ τὸ
σπίτι του, **16** καὶ ὅποιος θὰ εἶναι στὸν ἀγρό, ἂς μὴ γυρίσῃ πίσω γιὰ νὰ
πάρῃ τὸ πανωφόρι του. **17** Ἀλλοίμονο δὲ στὶς γυναῖκες ποὺ θὰ ἐγκυ-
μονοῦν καὶ θὰ θηλάζουν ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες.

18 Νὰ προσεύχεσθε δέ, γιὰ νὰ μὴ γίνῃ ἡ δοκιμασία, ποὺ θὰ σᾶς
ἀναγκάσῃ σὲ φυγή, τὸ χειμῶνα. **19** Διότι τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες θὰ εἶναι
τέτοια θλῖψι ποὺ δὲν ἔγινε ἀπ' τὴν ἀρχὴ τοῦ κόσμου ποὺ ἔκανε ὁ Θεὸς
ἕως τώρα, καὶ οὔτε θὰ γίνῃ. **20** Καὶ ἂν δὲν λιγόστευε ὁ Κύριος τὶς
ἡμέρες ἐκεῖνες, δὲν θὰ σῳζόταν κανεὶς ἄνθρωπος. Ἀλλὰ γιὰ τοὺς ἐκλε-
κτούς, τοὺς ὁποίους ἐξέλεξε, λιγόστευσε τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες».

Πρόρρησι γιὰ τὴν ἐμφάνισι ψευδοχρίστων καὶ ψευδοπροφητῶν

21 «Τότε δέ, ἐὰν κανεὶς σᾶς πῇ, "Νά, ἐδῶ εἶναι ὁ Χριστός (ὁ Μεσ-
σίας), νά, ἐκεῖ εἶναι", νὰ μὴ πιστεύετε. **22** Διότι θὰ ἐμφανισθοῦν ψευ-
δόχριστοι (ψευδομεσσίες) καὶ ψευδοπροφῆτες (ψευδοδιδάσκαλοι) καὶ θὰ
κάνουν μεγάλα καὶ καταπληκτικὰ θαύματα, γιὰ νὰ πλανήσουν, ἂν εἶναι
δυνατόν, ἀκόμη καὶ τοὺς ἐκλεκτούς. **23** Γι' αὐτὸ σεῖς προσέχετε! Ἰδού,
σᾶς τὰ προεῖπα ὅλα».

Πρόρρησι περὶ συντελείας τοῦ κόσμου καὶ δευτέρας παρουσίας

24 «Ἐκεῖνες δὲ τὶς ἡμέρες, μετὰ τὴ θλῖψι ἐκείνη, ὁ ἥλιος θὰ σκοτι-
σθῇ, καὶ ἡ σελήνη θὰ παύσῃ νὰ φέγγῃ, **25** καὶ τὰ ἄστρα θὰ πέσουν ἀπὸ
τὸν οὐρανό, καὶ τὰ συστήματα τῶν ἄστρων στοὺς οὐρανοὺς θὰ καταρ-
ρεύσουν. **26** Καὶ τότε θὰ ἰδοῦν τὸν Υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου νὰ ἔρχεται πάνω
στὰ σύννεφα μὲ πολλὴ δύναμι καὶ δόξα. **27** Καὶ τότε θὰ στείλῃ τοὺς
ἀγγέλους του καὶ θὰ συνάξῃ τοὺς ἐκλεκτούς του ἀπὸ τὰ τέσσερα σημεῖα
τοῦ ὁρίζοντος, ἀπὸ τὸ ἕνα ἕως τὸ ἄλλο ἄκρο τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ
(ἀπὸ τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης)».

28 Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολήν. Ὅταν αὐτῆς ὁ
κλάδος ἤδη γένηται ἁπαλὸς καὶ ἐκφύῃ τὰ φύλλα, γινώσκετε
ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν. **29** Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα
γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν, ἐπὶ θύραις. **30** Ἀμὴν λέ-
γω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη μέχρις οὗ πάντα
ταῦτα γένηται. **31** Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ
ἐμοὶ λόγοι οὐ μὴ παρελεύσονται.

32 Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἢ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ
οἱ ἄγγελοι ἐν οὐρανῷ, οὐδὲ ὁ Υἱός, εἰ μὴ ὁ Πατήρ. **33** Βλέπετε,
ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε! Οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ καιρός
ἐστιν. **34** Ὡς ἄνθρωπος ἀπόδημος, ἀφεὶς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, καὶ
δοὺς τοῖς δούλοις αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν, καὶ ἑκάστῳ τὸ ἔργον
αὐτοῦ, καὶ τῷ θυρωρῷ ἐνετείλατο ἵνα γρηγορῇ. **35** Γρηγορεῖτε
οὖν! Οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἔρχεται, ὀψὲ ἢ
μεσονυκτίου ἢ ἀλεκτοροφωνίας ἢ πρωΐ· **36** μὴ ἐλθὼν ἐξαίφνης
εὕρῃ ὑμᾶς καθεύδοντας. **37** Ἃ δὲ ὑμῖν λέγω, πᾶσι λέγω. Γρη-
γορεῖτε!

14 Ἦν δὲ τὸ Πάσχα καὶ τὰ Ἄζυμα μετὰ δύο ἡμέρας. Καὶ
ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς πῶς αὐτὸν ἐν
δόλῳ κρατήσαντες ἀποκτείνωσιν. **2** Ἔλεγον δέ· Μὴ ἐν τῇ ἑορ-
τῇ, μήποτε θόρυβος ἔσται τοῦ λαοῦ.

3 Καὶ ὄντος αὐτοῦ ἐν Βηθανίᾳ ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λε-
προῦ, κατακειμένου αὐτοῦ ἦλθε γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύ-
ρου νάρδου πιστικῆς πολυτελοῦς, καὶ συντρίψασα τὸ ἀλάβα-
στρον κατέχεεν αὐτοῦ κατὰ τῆς κεφαλῆς. **4** Ἦσαν δέ τινες
ἀγανακτοῦντες πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες· Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη
τοῦ μύρου γέγονεν; **5** Ἠδύνατο γὰρ τοῦτο τὸ μύρον πραθῆναι

Τὸ παραβολικὸ μάθημα ἀπὸ τὴ συκιά

28 «Ἀπὸ δὲ τὴ συκιὰ διδαχθῆτε παραβολικά. Ὅταν πλέον ὁ κλάδος
της γίνῃ ἁπαλὸς καὶ βγάζῃ τὰ φύλλα, γνωρίζετε, ὅτι τὸ θέρος εἶναι
πλησίον. **29** Ἔτσι ἐπίσης σεῖς, ὅταν δῆτε νὰ γίνωνται αὐτά, νὰ ξέρετε,
ὅτι κοντὰ εἶναι (τὸ τέλος), στὴν πόρτα. **30** Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι δὲν
θὰ παρέλθῃ αὐτὸ τὸ γένος (τὸ ἀνθρώπινο γένος), μέχρις ὅτου γίνουν
ὅλα αὐτά. **31** Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ θὰ παρέλθουν, ἀλλὰ οἱ λόγοι μου
δὲν θὰ παρέλθουν (ὁπωσδήποτε θὰ ἐκπληρωθοῦν)».

Ἄγνωστος ὁ χρόνος τῆς δευτέρας παρουσίας
Αἰφνίδιος ὁ ἐρχομὸς τοῦ Κυρίου. Ἀνάγκη ἐγρηγόρσεως

32 «Γιὰ τὴν ἡμέρα δὲ ἐκείνη καὶ τὴν ὥρα (τῆς δευτέρας παρουσίας)
κανεὶς δὲν ξέρει, οὔτε οἱ ἄγγελοι στὸν οὐρανό, οὔτε ὁ Υἱός (ὡς ἄνθρω-
πος), παρὰ ὁ Πατέρας (ὡς Θεός). **33** Προσέχετε, ἀγρυπνεῖτε καὶ
προσεύχεσθε! Διότι δὲν ξέρετε πότε εἶναι ὁ καιρός (τῆς δευτέρας πα-
ρουσίας). **34** Εἶναι ὅπως ἄνθρωπος ἀπόδημος, ποὺ ἄφησε τὸ σπίτι του,
καὶ ἐξουσιοδότησε τοὺς δούλους του, καὶ ὥρισε σὲ καθένα τὸ ἔργο του,
καὶ στὸ θυρωρὸ ἔδωσε τὴν ἐντολὴ νὰ ἀγρυπνῇ. **35** Ἀγρυπνεῖτε λοιπόν!
Διότι δὲν ξέρετε πότε ὁ κύριος τοῦ σπιτιοῦ ἔρχεται, τὸ βράδυ ἢ τὰ με-
σάνυχτα ἢ ὅταν λαλοῦν οἱ πετεινοὶ ἢ τὸ πρωί, **36** μήπως ἔλθῃ αἰφνι-
δίως καὶ σᾶς βρῇ νὰ κοιμᾶσθε. **37** Αὐτὰ δὲ ποὺ λέγω σὲ σᾶς, τὰ λέγω
σὲ ὅλους. Ἀγρυπνεῖτε!».

Συνωμοσία κατὰ τοῦ Ἰησοῦ

14 Μετὰ δύο δὲ ἡμέρες ἦταν τὸ Πάσχα καὶ τὰ Ἄζυμα. Καὶ οἱ
ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς συζητοῦσαν πῶς νὰ τὸν πιάσουν μὲ
δόλο καὶ νὰ τὸν θανατώσουν. **2** Ἔλεγαν δέ: «Ὄχι κατὰ τὴν ἑορτή, γιὰ
νὰ μὴ γίνῃ ἐξέγερσι τοῦ λαοῦ».

Ἡ χρῖσι τοῦ Ἰησοῦ στὴ Βηθανία μὲ πολύτιμο μύρο

3 Καὶ ὅταν ἦταν στὴ Βηθανία στὸ σπίτι τοῦ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ,
τὴν ὥρα ποὺ εἶχε γείρει καὶ ἔτρωγε στὸ τραπέζι, ἦλθε πρὸς αὐτὸν μία
γυναῖκα κρατώντας ἀλάβαστρο (εἶδος δοχείου) μὲ μύρο, ποὺ ἦταν νάρ-
δος ὁλοκάθαρη πανάκριβη, καὶ ἔσπασε τὸ ἀλάβαστρο καὶ τὸ ἔχυνε
ἀφθόνως στὸ κεφάλι του. **4** Ἦσαν δὲ μερικοί, ποὺ ἐξέφραζαν ἀγανά-
κτησι μεταξύ τους λέγοντας: «Γιατί ἔγινε αὐτὴ ἡ σπατάλη τοῦ μύρου;
5 Διότι θὰ μποροῦσε αὐτὸ τὸ μύρο νὰ πωληθῇ ἀντὶ τριακοσίων δηνα-

ἐπάνω τριακοσίων δηναρίων καὶ δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς. Καὶ
ἐνεβριμῶντο αὐτῇ. 6 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἄφετε αὐτήν. Τί
αὐτῇ κόπους παρέχετε; Καλὸν ἔργον εἰργάσατο ἐν ἐμοί. 7 Πάν-
τοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, καὶ ὅταν θέλητε δύ-
νασθε αὐτοὺς εὖ ποιῆσαι· ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. 8 Ὃ ἔσχεν
αὕτη ἐποίησε. Προέλαβε μυρίσαι μου τὸ σῶμα εἰς τὸν ἐντα-
φιασμόν. 9 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον
τοῦτο εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη λαληθήσεται
εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.

10 Καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, εἷς τῶν δώδεκα, ἀπῆλθε πρὸς
τοὺς ἀρχιερεῖς ἵνα παραδῷ αὐτὸν αὐτοῖς. 11 Οἱ δὲ ἀκούσαντες
ἐχάρησαν, καὶ ἐπηγγείλαντο αὐτῷ ἀργύρια δοῦναι· καὶ ἐζήτει
πῶς εὐκαίρως αὐτὸν παραδῷ.

12 Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν Ἀζύμων, ὅτε τὸ πάσχα ἔθυον,
λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Ποῦ θέλεις ἀπελθόντες ἑτοι-
μάσωμεν ἵνα φάγῃς τὸ πάσχα; 13 Καὶ ἀποστέλλει δύο τῶν μα-
θητῶν αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτοῖς· Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν, καὶ
ἀπαντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων· ἀκο-
λουθήσατε αὐτῷ, 14 καὶ ὅπου ἐὰν εἰσέλθῃ, εἴπατε τῷ οἰκοδε-
σπότῃ ὅτι ὁ Διδάσκαλος λέγει· Ποῦ ἐστι τὸ κατάλυμά μου ὅπου
τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; 15 Καὶ αὐτὸς ὑμῖν δεί-
ξει ἀνώγαιον μέγα ἐστρωμένον ἕτοιμον· ἐκεῖ ἑτοιμάσατε ἡμῖν.
16 Καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν,
καὶ εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα.
17 Καὶ ὀψίας γενομένης ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα· 18 καὶ
ἀνακειμένων αὐτῶν καὶ ἐσθιόντων εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω
ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με, ὁ ἐσθίων μετ' ἐμοῦ. 19 Οἱ
δὲ ἤρξαντο λυπεῖσθαι καὶ λέγειν αὐτῷ εἷς καθ' εἷς· Μήτι ἐγώ;
Καὶ ἄλλος· Μήτι ἐγώ; 20 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Εἷς ἐκ
τῶν δώδεκα, ὁ ἐμβαπτόμενος μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ τρυβλίον.
21 Ὁ μὲν Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ

ρίων καὶ παραπάνω καὶ νὰ δοθῇ (ὡς χρηματικὴ ἀξία) στοὺς πτωχούς».
Καὶ τὴν ἐπέπληετταν αὐστηρά. **6** Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε: «Ἀφῆστε την. Για-
τί τὴν ἐνοχλεῖτε; (Δὲν πρέπει νὰ τὴν ἐνοχλῆτε). Διότι καλὴ πρᾶξι ἔκα-
νε σ᾽ ἐμένα. **7** Τοὺς πτωχοὺς βεβαίως πάντοτε θὰ ἔχετε μαζί σας, καί,
ὅταν θὰ θέλετε, θὰ δύνασθε νὰ τοὺς εὐεργετήσετε. Ἐμένα ὅμως δὲν θὰ
ἔχετε πάντοτε. **8** Αὐτὸ ποὺ θέλησε αὐτὴ (ποὺ ἦταν στὴν πρόθεσί της,
ποὺ αἰσθάνθηκε μέσα της) ἔκανε. Ἄλειψε προκαταβολικὰ τὸ σῶμα μου
μὲ μύρο, γιὰ νὰ τὸ ἑτοιμάσῃ γιὰ τὸν ἐνταφιασμό. **9** Ἀληθινὰ σᾶς λέ-
γω, ὅπου θὰ κηρυχθῇ αὐτὸ τὸ εὐαγγέλιο σ᾽ ὅλο τὸν κόσμο, θ᾽ ἀναφέ-
ρεται καὶ αὐτὸ ποὺ ἔκανε αὐτή, γιὰ νὰ διαιωνίζεται ἡ μνήμη της».

Ἡ συμφωνία τῆς προδοσίας

10 Ὁ δὲ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, ἕνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα, πῆγε στοὺς
ἀρχιερεῖς, γιὰ νὰ τὸν παραδώσῃ σ᾽ αὐτούς. **11** Καὶ αὐτοί, ὅταν ἄκου-
σαν, χάρηκαν, καὶ τοῦ ὑποσχέθηκαν νὰ τοῦ δώσουν ἀργύρια. Καὶ αὐτὸς
ζητοῦσε εὐκαιρία νὰ τὸν παραδώσῃ.

Τελευταῖο Πάσχα. Πρόρρησι τῆς προδοσίας. Μυστικὸς Δεῖπνος

12 Κατὰ τὴν πρώτη δὲ ἡμέρα τῶν Ἀζύμων, ὅταν ἔσφαζαν τὸν πα-
σχαλινὸ ἀμνό, τοῦ λέγουν οἱ μαθηταί του: «Ποῦ θέλεις νὰ πᾶμε καὶ νὰ
ἑτοιμάσωμε γιὰ νὰ φάγῃς τὸ πασχαλινὸ δεῖπνο;» **13** Τότε ἀποστέλλει
δύο ἀπὸ τοὺς μαθητάς του λέγοντας σ᾽ αὐτούς: «Πηγαίνετε στὴν πόλι,
καὶ θὰ σᾶς συναντήσῃ ἄνθρωπος ποὺ θὰ φέρῃ μιὰ στάμνα μὲ νερό.
Ἀκολουθῆστε τον, **14** καί, ὅπου μπῇ, νὰ εἰπῆτε στὸν οἰκοδεσπότη:
“Ὁ Διδάσκαλος ρωτάει: Ποῦ εἶναι τὸ δωμάτιο γιὰ μένα, ὅπου θὰ φά-
γω μὲ τοὺς μαθητάς μου τὸ πασχαλινὸ δεῖπνο;”. **15** Καὶ αὐτὸς θὰ σᾶς
δείξῃ ἕνα μεγάλο ἀνώγειο στρωμένο, ὥστε νὰ εἶναι ἕτοιμο (γιὰ τὴν πα-
ράθεσι τοῦ δείπνου). Ἐκεῖ νὰ ἑτοιμάσετε γιὰ μᾶς».

16 Ἀναχώρησαν δὲ οἱ μαθηταί του καὶ πῆγαν στὴν πόλι καὶ τὰ
βρῆκαν ὅπως τοὺς εἶπε, καὶ ἑτοίμασαν τὸ πασχαλινὸ δεῖπνο.

17 Καὶ ὅταν βράδυασε, ἔρχεται μὲ τοὺς δώδεκα. **18** Καὶ τὴν ὥρα,
ποὺ ἦταν στὸ τραπέζι καὶ ἔτρωγαν, ὁ Ἰησοῦς εἶπε: «Ἀληθινὰ σᾶς λέ-
γω, ὅτι ἕνας ἀπὸ σᾶς θὰ μὲ προδώσῃ, ἕνας ποὺ τρώγει μαζί μου».
19 Ἐκεῖνοι δὲ ἄρχισαν νὰ λυποῦνται καὶ νὰ τοῦ λέγουν ὁ ἕνας μετὰ τὸν
ἄλλο: «Μήπως εἶμαι ἐγώ;». Καὶ ὁ ἄλλος: «Μήπως εἶμαι ἐγώ;».
20 Αὐτὸς δὲ ἀποκρίθηκε καὶ τοὺς εἶπε: «Ἕνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα, αὐτὸς
ποὺ βουτάει τὸ ψωμί του μαζί μου στὴν πιατέλα. **21** Ὁ Υἱὸς βεβαίως

αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ, δι᾽ οὗ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν ἦν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος.

22 Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν λαβὼν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον εὐλογήσας ἔκλασε καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ εἶπε· Λάβετε *φάγετε*· τοῦτό ἐστι
τὸ σῶμά μου. 23 Καὶ λαβὼν ποτήριον εὐχαριστήσας ἔδωκεν
αὐτοῖς, καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες. 24 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτό
ἐστι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς διαθήκης τὸ περὶ πολλῶν
ἐκχυνόμενον. 25 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ πίω ἐκ τοῦ
γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ὅταν αὐτὸ πίνω καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

26 Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν.

27 Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντες σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ· ὅτι γέγραπται, **Πατάξω τὸν ποιμένα
καὶ διασκορπισθήσονται τὰ πρόβατα.** 28 Ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐγερ-
θῆναί με προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν. 29 Ὁ δὲ Πέτρος ἔφη
αὐτῷ· Καὶ εἰ πάντες σκανδαλισθήσονται, ἀλλ᾽ οὐκ ἐγώ.
30 Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω σοι ὅτι σὺ σήμερον
ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ πρὶν ἢ δὶς ἀλέκτορα φωνῆσαι τρὶς ἀπαρ-
νήσῃ με. 31 Ὁ δὲ Πέτρος ἐκ περισσοῦ ἔλεγε μᾶλλον· Ἐάν με δέῃ συναποθανεῖν σοι, οὐ μή σε ἀπαρνήσομαι. Ὡσαύτως δὲ καὶ πάντες ἔλεγον.

32 Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον οὗ τὸ ὄνομα Γεθσημανῆ, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Καθίσατε ὧδε ἕως προσεύξωμαι.
33 Καὶ παραλαμβάνει τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην
μεθ᾽ ἑαυτοῦ, καὶ ἤρξατο ἐκθαμβεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν 34 καὶ
λέγει αὐτοῖς· Περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχή μου ἕως θανάτου· μείνα-
τε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε. 35 Καὶ προελθὼν μικρὸν ἔπεσεν ἐπὶ
πρόσωπον ἐπὶ τῆς γῆς καὶ προσηύχετο ἵνα, εἰ δυνατόν ἐστι,
παρέλθῃ ἀπ᾽ αὐτοῦ ἡ ὥρα, 36 καὶ ἔλεγεν· Ἀββᾶ, ὁ Πατήρ,
πάντα δυνατά σοι· παρένεγκε τὸ ποτήριον ἀπ᾽ ἐμοῦ τοῦτο· ἀλλ᾽

τοῦ ἀνθρώπου βαδίζει πρὸς τὸ θάνατο, καθὼς εἶναι γι' αὐτὸν γραμμέ-
νο. Ἀλλ' ἀλλοίμονο στὸν ἄνθρωπο ἐκεῖνο, ποὺ θὰ προδώσῃ τὸν Υἱὸ τοῦ
ἀνθρώπου. Συνέφερε σ' αὐτὸν νὰ μὴν εἶχε γεννηθῆ».
22 Καὶ ἐνῷ ἔτρωγαν, ὁ Ἰησοῦς πῆρε ἄρτο, εὐλόγησε καὶ ἔκοψε κομ-
μάτια καὶ τοὺς ἔδωσε λέγοντας: «Λάβετε, φάγετε· αὐτὸ εἶναι τὸ σῶμα
μου». **23** Ἐπίσης πῆρε τὸ ποτήριο, ἔκανε εὐχαριστήρια προσευχὴ καὶ
τοὺς ἔδωσε, καὶ ἔπιαν ἀπ' αὐτὸ ὅλοι. **24** Τοὺς εἶπε δέ: «Αὐτὸ εἶναι τὸ
αἷμα μου, ποὺ ἐπικυρώνει τὴ νέα διαθήκη, ποὺ χύνεται γιὰ πολλούς
(γιὰ ὅλους δηλαδή). **25** Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι δὲν θὰ πιῶ πλέον ἀπὸ
τὸ προϊὸν τοῦ κλήματος ἕως τὴν ἡμέρα ἐκείνη (τὴν αἰώνια ἡμέρα), ποὺ
θὰ τὸ πίνω καινούργιο στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ».
26 Ἀφοῦ δὲ ἔψαλαν, βγῆκαν γιὰ νὰ πᾶνε στὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν.

Μεγαλοστομία Πέτρου, πρόρρησι τριπλῆς ἀρνήσεώς του

27 Καὶ τοὺς λέγει ὁ Ἰησοῦς: «Ὅλοι θὰ κλονισθῆτε ἀπέναντί μου
αὐτὴ τὴ νύκτα, γι' αὐτὸ εἶναι γραμμένο: **Θὰ κτυπήσω τὸν ποιμένα,
καὶ θὰ διασκορπισθοῦν τὰ πρόβατα.** **28** Μετὰ δὲ τὴν ἀνάστασί μου
θὰ σᾶς περιμένω καὶ θὰ συναντηθοῦμε στὴ Γαλιλαία[1]». **29** Τότε ὁ Πέ-
τρος τοῦ εἶπε: «Καὶ ἂν ὅλοι κλονισθοῦν, ἐγὼ ὅμως ὄχι». **30** Ἀλλ' ὁ
Ἰησοῦς τοῦ λέγει: «Ἀληθινὰ σοῦ λέγω, ὅτι ἐσὺ σήμερα, αὐτὴ τὴ νύ-
κτα, προτοῦ νὰ λαλήσῃ ὁ πετεινὸς δύο φορές, θὰ μὲ ἀπαρνηθῇς τρεῖς
φορές». **31** Ἀλλ' ὁ Πέτρος ἀκόμη ἐντονώτερα ἔλεγε: «Καὶ ἂν χρειασθῇ
νὰ πεθάνω μαζί σου, δὲν θὰ σὲ ἀπαρνηθῶ». Τὸ ἴδιο εἶπαν καὶ ὅλοι.

Ἡ ὑπερτάτη ἀγωνία στὴ Γεθσημανῆ

32 Ἔρχονται δὲ σ' ἕνα τόπο, ποὺ ὀνομάζεται Γεθσημανῆ, καὶ λέγει
στοὺς μαθητάς του: «Καθήσετε ἐδῶ, ἕως ὅτου προσευχηθῶ». **33** Καὶ
παίρνει μαζί του τὸν Πέτρο, τὸν Ἰάκωβο καὶ τὸν Ἰωάννη, καὶ ἄρχισε
νὰ συνταράσσεται καὶ ν' ἀγωνιᾷ. **34** Καὶ τοὺς λέγει: «Τόσο λυπημένη
εἶναι ἡ ψυχή μου, ποὺ κοντεύω ἀπὸ τὴ λύπη νὰ πεθάνω. Μείνετε ἐδῶ
καὶ ἀγρυπνεῖτε». **35** Καὶ ἀφοῦ προχώρησε λίγο, ἔπεσε μὲ τὸ πρόσωπο
στὴ γῆ καὶ προσευχόταν, γιὰ νὰ φύγῃ ἀπ' αὐτόν, ἐὰν εἶναι δυνατόν, ἡ
ὥρα (τῶν παθῶν καὶ τοῦ θανάτου). **36** Ἔλεγε δέ: «Ἀββᾶ, Πατέρα,
ὅλα εἶναι δυνατὰ σὲ σένα. Ἀπομάκρυνε ἀπὸ μένα αὐτὸ τὸ ποτήρι (τὸ

1. Πρόκειται γιὰ τὴ μικρὴ Γαλιλαία, ἕνα τόπο στὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, ὅπου συγκεντρώνονταν Γαλιλαῖοι, ποὺ πήγαιναν στὴν Ἱερουσαλὴμ ὡς προσκυνηταί.

οὐ τί ἐγὼ θέλω, ἀλλ᾽ εἴ τι σύ. 37 Καὶ ἔρχεται καὶ εὑρίσκει
αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ· Σίμων, καθεύδεις;
Οὐκ ἰσχύσατε μίαν ὥραν γρηγορῆσαι; 38 Γρηγορεῖτε καὶ
προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα
πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. 39 Καὶ πάλιν ἀπελθὼν προσηύ-
ξατο τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών. 40 Καὶ ὑποστρέψας εὗρεν αὐτοὺς
πάλιν καθεύδοντας· ἦσαν γὰρ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν καταβαρυ-
νόμενοι, καὶ οὐκ ᾔδεισαν τί ἀποκριθῶσιν αὐτῷ. 41 Καὶ ἔρχεται
τὸ τρίτον καὶ λέγει αὐτοῖς· Καθεύδετε λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε!
᾿Απέχει· ἦλθεν ἡ ὥρα· ἰδοὺ παραδίδοται ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἁμαρτωλῶν. 42 Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν· ἰδοὺ ὁ
παραδιδούς με ἤγγικε.

43 Καὶ εὐθέως, ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, παραγίνεται ᾿Ιούδας ὁ
᾿Ισκαριώτης, εἷς τῶν δώδεκα, καὶ μετ᾽ αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ
μαχαιρῶν καὶ ξύλων, ἀπεσταλμένοι παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ
γραμματέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων. 44 Δεδώκει δὲ ὁ παραδιδοὺς
αὐτὸν σύσσημον αὐτοῖς λέγων· Ὃν ἂν φιλήσω, αὐτός ἐστι· κρα-
τήσατε αὐτὸν καὶ ἀπαγάγετε ἀσφαλῶς. 45 Καὶ ἐλθὼν εὐθέως
προσελθὼν αὐτῷ λέγει· Χαῖρε, ῥαββί! Καὶ κατεφίλησεν αὐτόν.
46 Οἱ δὲ ἐπέβαλον ἐπ᾽ αὐτὸν τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ ἐκράτησαν
αὐτόν. 47 Εἷς δέ τις τῶν παρεστηκότων σπασάμενος τὴν μά-
χαιραν ἔπαισε τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ
ὠτίον. 48 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ᾿Ιησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ὡς ἐπὶ λῃ-
στὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με. 49 Καθ᾽
ἡμέραν πρὸς ὑμᾶς ἤμην ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, καὶ οὐκ ἐκρατή-
σατέ με. ᾿Αλλ᾽ ἵνα πληρωθῶσιν αἱ Γραφαί. 50 Καὶ ἀφέντες αὐτὸν
ἔφυγον πάντες. 51 Καὶ εἷς τις νεανίσκος ἠκολούθησεν αὐτῷ περι-
βεβλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ· καὶ κρατοῦσιν αὐτὸν οἱ νεανί-
σκοι· 52 ὁ δὲ καταλιπὼν τὴν σινδόνα γυμνὸς ἔφυγεν ἀπ᾽ αὐτῶν.

53 Καὶ ἀπήγαγον τὸν ᾿Ιησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα· καὶ συνέρ-
χονται αὐτῷ πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ
γραμματεῖς. 54 Καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ἠκολούθησεν
αὐτῷ ἕως ἔσω εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἦν συγκαθή-

πικρὸ ποτήρι τοῦ μαρτυρικοῦ θανάτου). Ἀλλ' (ἂς γίνῃ) ὄχι ὅ,τι θέλω ἐγώ, ἀλλ' ὅ,τι θέλεις ἐσύ». **37** Ἔρχεται δὲ καὶ τοὺς βρίσκει νὰ κοιμῶνται, καὶ λέγει στὸν Πέτρο: «Σίμων, κοιμᾶσαι; Δὲν μπορέσατε ν' ἀγρυπνήσετε μία ὥρα; **38** Ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε, γιὰ νὰ μὴν ὑποκύψετε σὲ πειρασμό. Τὸ πνεῦμα βεβαίως εἶναι πρόθυμο, ἀλλ' ἡ σάρκα εἶναι ἀδύνατη». **39** Καὶ πάλι πῆγε καὶ προσευχήθηκε καὶ εἶπε τὸν ἴδιο λόγο. **40** Καὶ ὅταν ἐπέστρεφε, τοὺς βρῆκε πάλι νὰ κοιμῶνται. Διότι τὰ μάτια τους ἦταν πολὺ βαρειὰ ἀπὸ τὸ νυσταγμό. Καὶ δὲν ἤξεραν τί νὰ τοῦ εἰποῦν γιὰ νὰ δικαιολογηθοῦν. **41** Ἔρχεται δὲ γιὰ τρίτη φορὰ καὶ τοὺς λέγει: «Κοιμᾶσθε ἀκόμη καὶ ἀναπαύεσθε! Ἀρκετό. Ἦλθεν ἡ ὥρα. Ἰδού, ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται στὰ χέρια τῶν ἀσεβῶν. **42** Σηκωθῆτε, ἂς προχωρήσωμε. Ἰδού, πλησίασε αὐτὸς ποὺ θὰ μὲ παραδώσῃ».

Ἡ σύλληψι τοῦ Ἰησοῦ

43 Καὶ ἀμέσως, ἐνῷ ἀκόμη μιλοῦσε, καταφθάνει ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, ἕνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα, καὶ μαζί του ὄχλος πολὺς μὲ μαχαίρια καὶ ρόπαλα, ποὺ τοὺς εἶχαν στείλει οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι. **44** Ὁ δὲ προδότης του εἶχε δώσει σ' αὐτοὺς (ἀναγνωριστικὸ) σημεῖο λέγοντας: «Ὅποιον θὰ φιλήσω, αὐτὸς εἶναι. Συλλάβετέ τον καὶ μεταφέρετέ τον μὲ ἀσφάλεια». **45** Καὶ ἀφοῦ ἦλθε (ὁ προδότης), ἀμέσως τὸν πλησίασε καὶ λέγει: «Χαῖρε, διδάσκαλε!». Καὶ τὸν καταφίλησε. **46** Αὐτοὶ τότε ἅπλωσαν ἐπάνω του τὰ χέρια τους καὶ τὸν συνέλαβαν. **47** Κάποιος δὲ ἀπὸ τοὺς παρισταμένους τράβηξε τὸ μαχαίρι καὶ κτύπησε τὸ δοῦλο τοῦ ἀρχιερέως καὶ τοῦ ἀπέκοψε τὸ αὐτί. **48** Ὁ δὲ Ἰησοῦς μίλησε καὶ τοὺς εἶπε: «Καθὼς ἐναντίον ληστοῦ βγήκατε μὲ μαχαίρια καὶ μὲ ρόπαλα νὰ μὲ συλλάβετε. **49** Κάθε ἡμέρα ἤμουν μαζί σας καὶ δίδασκα στὸν ἱερὸ περίβολο τοῦ ναοῦ καὶ δὲν μὲ συλλάβατε. Ἀλλ' ἔτσι ἐκπληρώθηκαν οἱ (προφητικὲς) Γραφές». **50** Τότε ὅλοι (οἱ μαθηταὶ) τὸν ἐγκατέλειψαν καὶ ἔφυγαν. **51** Καὶ κάποιος νέος τὸν ἀκολούθησε περιτυλιγμένος κατάσαρκα μὲ ἕνα σεντόνι. Καὶ τὸν ἔπιασαν οἱ (ἄλλοι) νέοι, **52** ἀλλ' ἐκεῖνος ἄφησε τὸ σεντόνι καὶ τοὺς ξέφυγε γυμνός.

Τὸ συνέδριο τῶν Ἰουδαίων καταδικάζει τὸν Ἰησοῦ σὲ θάνατο

53 Καὶ ὡδήγησαν τὸν Ἰησοῦ στὸν ἀρχιερέα. Καὶ μαζεύονται καὶ συνεδριάζουν μαζί του ὅλοι οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς. **54** Ὁ δὲ Πέτρος τὸν ἀκολούθησε ἀπὸ μακριὰ μέχρι μέσα στὴν αὐλὴ τοῦ μεγάρου τοῦ ἀρχιερέως. Καὶ καθόταν ἐκεῖ μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους ὑπηρέτες καὶ ζεσταινόταν κοντὰ στὴ φωτιά. **55** Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλο τὸ συνέδριο ζητοῦσαν μαρτυρία κατὰ τοῦ Ἰησοῦ γιὰ νὰ τὸν θα-

μενος μετὰ τῶν ὑπηρετῶν καὶ θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς.
55 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον ἐζήτουν κατὰ τοῦ Ἰη-
σοῦ μαρτυρίαν εἰς τὸ θανατῶσαι αὐτόν, καὶ οὐχ εὕρισκον·
56 πολλοὶ γὰρ ἐψευδομαρτύρουν κατ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἴσαι αἱ μαρ-
τυρίαι οὐκ ἦσαν. 57 Καί τινες ἀναστάντες ἐψευδομαρτύρουν
κατ᾽ αὐτοῦ λέγοντες, 58 ὅτι ἡμεῖς ἠκούσαμεν αὐτοῦ λέγοντος,
ὅτι ἐγὼ καταλύσω τὸν ναὸν τοῦτον τὸν χειροποίητον καὶ διὰ
τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἀχειροποίητον οἰκοδομήσω. 59 Καὶ οὐδὲ
οὕτως ἴση ἦν ἡ μαρτυρία αὐτῶν. 60 Καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς
εἰς τὸ μέσον ἐπηρώτα τὸν Ἰησοῦν λέγων· Οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν;
Τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν; 61 Ὁ δὲ ἐσιώπα καὶ οὐδὲν ἀπε-
κρίνατο. Πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς ἐπηρώτα αὐτὸν καὶ λέγει αὐτῷ· Σὺ
εἶ ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Εὐλογητοῦ;

62 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἐγώ εἰμι. Καὶ ὄψεσθε τὸν Υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν καθήμενον τῆς Δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον
ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. 63 Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς διαρρήξας
τοὺς χιτῶνας αὐτοῦ λέγει· Τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτύρων;
64 Ἠκούσατε πάντως τῆς βλασφημίας. Τί ὑμῖν φαίνεται; Οἱ δὲ
πάντες κατέκριναν αὐτὸν εἶναι ἔνοχον θανάτου. 65 Καὶ ἤρξαν-
τό τινες ἐμπτύειν αὐτῷ καὶ περικαλύπτειν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ
καὶ κολαφίζειν αὐτὸν καὶ λέγειν αὐτῷ· Προφήτευσον ἡμῖν, τίς
ἐστιν ὁ παίσας σε; Καὶ οἱ ὑπηρέται ῥαπίσμασιν αὐτὸν ἔβαλον.

66 Καὶ ὄντος τοῦ Πέτρου κάτω ἐν τῇ αὐλῇ ἔρχεται μία τῶν
παιδισκῶν τοῦ ἀρχιερέως, 67 καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον θερμαινό-
μενον ἐμβλέψασα αὐτῷ λέγει· Καὶ σὺ μετὰ τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Να-
ζαρηνοῦ ἦσθα. 68 Ὁ δὲ ἠρνήσατο λέγων· Οὐκ οἶδα οὐδὲ ἐπί-
σταμαι τί σὺ λέγεις. Καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον, καὶ
ἀλέκτωρ ἐφώνησε. 69 Καὶ ἡ παιδίσκη ἰδοῦσα αὐτὸν πάλιν
ἤρξατο λέγειν τοῖς παρεστηκόσιν ὅτι οὗτος ἐξ αὐτῶν ἐστιν.
70 Ὁ δὲ πάλιν ἠρνεῖτο. Καὶ μετὰ μικρὸν πάλιν οἱ παρεστῶτες
ἔλεγον τῷ Πέτρῳ· Ἀληθῶς ἐξ αὐτῶν εἶ· καὶ γὰρ Γαλιλαῖος εἶ
καὶ ἡ λαλιά σου ὁμοιάζει. 71 Ὁ δὲ ἤρξατο ἀναθεματίζειν καὶ
ὀμνύναι ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὃν λέγετε. 72 Καὶ ἐκ

νατώσουν, ἀλλὰ δὲν ἔβρισκαν. **56** Πολλοὶ δὲ ψευδομαρτυροῦσαν ἐναντίον του, ἀλλ' οἱ μαρτυρίες τους δὲν συνέπιπταν. **57** Ἔπειτα παρουσιάσθηκαν μερικοὶ καὶ ψευδομαρτυροῦσαν ἐναντίον του λέγοντας:
58 «Ἐμεῖς τὸν ἀκούσαμε νὰ λέγῃ: Ἐγὼ θὰ γκρεμίσω αὐτὸ τὸ ναὸ τὸν χειροποίητο καὶ σὲ τρεῖς ἡμέρες θὰ οἰκοδομήσω ἄλλον, ἀχειροποίητο».
59 Ἀλλὰ (καίτοι κατέθεταν ἐπὶ τῇ βάσει λόγου τοῦ Ἰησοῦ) οὔτε ἔτσι συνέπιπταν στὴ μαρτυρία τους (διότι διέστρεφαν τὸ λόγο τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἔτσι στὴν ἐξέτασι κατ' ἀντιπαράστασιν περιέπιπταν σὲ ἀντιφάσεις).
60 Τότε ὁ ἀρχιερεὺς σηκώθηκε ἐνώπιόν τους καὶ ρώτησε τὸν Ἰησοῦ λέγοντας: «Δὲν ἔχεις τίποτε νὰ εἰπῇς; Τί εἶναι αὐτὰ ποὺ σὲ κατηγοροῦν αὐτοί;». **61** Ἀλλ' αὐτὸς σιωποῦσε, καὶ τίποτε δὲν ἀπάντησε. Πάλι ὁ ἀρχιερεὺς τὸν ρώτησε καὶ τοῦ εἶπε: «Σὺ εἶσαι ὁ Χριστός (ὁ Μεσσίας), ὁ Υἱὸς τοῦ Εὐλογητοῦ (τοῦ Θεοῦ);».

62 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε: «Ἐγὼ εἶμαι. Καὶ θὰ βλέπετε τὸν Υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου νὰ κάθεται στὰ δεξιὰ τῆς Δυνάμεως (τοῦ Παντοδυνάμου) καὶ νὰ φέρεται πάνω στὰ σύννεφα τοῦ οὐρανοῦ (θὰ βλέπετε δηλαδὴ τὸν Υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου νὰ δοξάζεται)». **63** Τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέρρηξε τὰ ἱμάτιά του (βγῆκε ἀπὸ τὰ ροῦχα του, ἀγανάκτησε!) καὶ εἶπε: «Τί μᾶς χρειάζονται πλέον μάρτυρες; **64** Ἀκούσατε βεβαίως τὴ βλασφημία. Τί νομίζετε;». Ὅλοι δὲ ἀποφάνθηκαν ἐναντίον του, ὅτι εἶναι ἄξιος θανάτου.
65 Καὶ ἄρχισαν μερικοὶ νὰ τὸν φτύνουν, καὶ νὰ σκεπάζουν τὸ πρόσωπό του, καὶ νὰ τὸν γρονθοκοποῦν, καὶ νὰ τοῦ λέγουν: «Προφήτευσέ μας, ποιός σὲ κτύπησε;». Καὶ οἱ ὑπηρέτες τὸν κτύπησαν μὲ ραπίσματα.

Ἡ τριπλὴ ἄρνησι τοῦ Πέτρου καὶ ἡ μετάνοιά του

66 Καὶ ἐνῷ ὁ Πέτρος ἦταν κάτω στὴν αὐλή, ἔρχεται μία ἀπὸ τὶς δοῦλες τοῦ ἀρχιερέως, **67** καὶ ὅταν εἶδε τὸν Πέτρο νὰ ζεσταίνεται, τὸν κοίταξε καλὰ καὶ τοῦ λέγει: «Καὶ σὺ ἦσουν μαζὶ μὲ τὸν Ἰησοῦ τὸ Ναζαρηνό». **68** Ἀλλ' αὐτὸς ἀρνήθηκε λέγοντας: «Δὲν γνωρίζω καὶ δὲν καταλαβαίνω τί λὲς ἐσύ». Καὶ βγῆκε ἔξω στὸ προαύλιο, καὶ ὁ πετεινὸς λάλησε. **69** Καὶ ἡ δούλη, ὅταν τὸν εἶδε, πάλι ἄρχισε νὰ λέγῃ στοὺς παρισταμένους: «Αὐτὸς ἀπ' αὐτοὺς εἶναι». **70** Ἀλλ' αὐτὸς πάλι ἀρνιόταν. Καὶ ὕστερα ἀπὸ λίγο πάλι οἱ παριστάμενοι ἔλεγαν στὸν Πέτρο: «Ἀσφαλῶς εἶσαι ἀπ' αὐτούς, διότι εἶσαι Γαλιλαῖος καὶ ἡ προφορά σου ὁμοιάζει». **71** Αὐτὸς δὲ ἄρχισε νὰ ὁρκίζεται καὶ νὰ ὀμνύῃ: «Δὲν ξέρω τὸν ἄνθρωπο αὐτό, γιὰ τὸν ὁποῖο μιλᾶτε». **72** Καὶ γιὰ δεύτερη φορὰ λάλησε ὁ πετεινός. Καὶ θυμήθηκε ὁ Πέτρος τὸ λόγο, ποὺ τοῦ εἶπε ὁ Ἰησοῦς, «Προτοῦ λαλήσῃ ὁ πετεινὸς δύο φορές, θὰ μὲ ἀπαρνηθῇς τρεῖς φορές», καὶ ἔπεσε μὲ τὸ πρόσωπο στὴ γῆ καὶ ἔκλαιε.

δευτέρου ἀλέκτωρ ἐφώνησε. Καὶ ἀνεμνήσθη ὁ Πέτρος τὸ ῥῆμα ὃ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι δίς, ἀπαρνήσῃ με τρίς· καὶ ἐπιβαλὼν ἔκλαιε.

15 Καὶ εὐθέως ἐπὶ τὸ πρωὶ συμβούλιον ποιήσαντες οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων καὶ ὅλον τὸ συνέδριον, δήσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήνεγκαν καὶ παρέδωκαν τῷ Πιλάτῳ.

2 Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ Πιλᾶτος· Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν
Ἰουδαίων; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ· Σὺ λέγεις. 3 Καὶ κατη-
γόρουν αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖς πολλά, αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο.
4 Ὁ δὲ Πιλᾶτος πάλιν ἐπηρώτα αὐτὸν λέγων· Οὐκ ἀποκρίνῃ
οὐδέν; Ἴδε πόσα σου καταμαρτυροῦσιν. 5 Ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκέτι
οὐδὲν ἀπεκρίθη, ὥστε θαυμάζειν τὸν Πιλᾶτον.

6 Κατὰ δὲ ἑορτὴν ἀπέλυεν αὐτοῖς ἕνα δέσμιον, ὅνπερ
ᾐτοῦντο. 7 Ἦν δὲ ὁ λεγόμενος Βαραββᾶς μετὰ τῶν συστασια-
στῶν δεδεμένος, οἵτινες ἐν τῇ στάσει φόνον πεποιήκεισαν.
8 Καὶ ἀναβοήσας ὁ ὄχλος ἤρξατο αἰτεῖσθαι καθὼς ἀεὶ ἐποίει
αὐτοῖς. 9 Ὁ δὲ Πιλᾶτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέγων· Θέλετε ἀπολύ-
σω ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; 10 Ἐγίνωσκε γὰρ ὅτι διὰ
φθόνον παραδεδώκεισαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς. 11 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς
ἀνέσεισαν τὸν ὄχλον ἵνα μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν ἀπολύσῃ
αὐτοῖς.

12 Ὁ δὲ Πιλᾶτος ἀποκριθεὶς πάλιν εἶπεν αὐτοῖς· Τί οὖν θέ-
λετε ποιήσω ὃν λέγετε τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; 13 Οἱ δὲ
πάλιν ἔκραξαν· Σταύρωσον αὐτόν! 14 Ὁ δὲ Πιλᾶτος ἔλεγεν
αὐτοῖς· Τί γὰρ ἐποίησε κακόν; Οἱ δὲ περισσοτέρως ἔκραξαν·
Σταύρωσον αὐτόν! 15 Ὁ δὲ Πιλᾶτος βουλόμενος τῷ ὄχλῳ τὸ
ἱκανὸν ποιῆσαι, ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, καὶ παρέδω-
κε τὸν Ἰησοῦν φραγελλώσας ἵνα σταυρωθῇ.

Τὸ συνέδριο τῶν Ἰουδαίων παραδίδει τὸν Ἰησοῦ στὸν Πιλᾶτο

15 Ἀμέσως δὲ τὸ πρωὶ οἱ ἀρχιερεῖς μαζὶ μὲ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς γραμματεῖς, ὅλο δὲ τὸ συνέδριο, ἔκαναν συμβούλιο, καὶ ἀφοῦ ἔδεσαν τὸν Ἰησοῦ, τὸν ἔφεραν καὶ τὸν παρέδωσαν στὸν Πιλᾶτο.

Ἡ θαυμαστὴ σιωπὴ τοῦ Ἰησοῦ

2 Καὶ τὸν ρώτησε ὁ Πιλᾶτος: «Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαί-
ων;». Αὐτὸς δὲ ἀπάντησε καὶ τοῦ εἶπε: «Τὸ λέγεις σύ» (Ὁ Ἰησοῦς
παραδέχθηκε, ὅτι εἶναι βασιλεύς, ἀλλὰ μὲ πνευματικὴ βασιλεία). **3** Οἱ
ἀρχιερεῖς τότε ἐπέφεραν πολλὲς κατηγορίες ἐναντίον του, ἀλλ' αὐτὸς
δὲν ἀποκρίθηκε τίποτε. **4** Ὁ δὲ Πιλᾶτος πάλι τὸν ρώτησε λέγοντας:
«Δὲν ἀποκρίνεσαι τίποτε; Κοίταξε γιὰ πόσα σὲ κατηγοροῦν». **5** Ὁ δὲ
Ἰησοῦς δὲν ἀποκρίθηκε πλέον τίποτε, ὥστε νὰ θαυμάζῃ ὁ Πιλᾶτος.

Οἱ Ἰουδαῖοι ἀντὶ τοῦ Ἰησοῦ ζητοῦν νὰ ἐλευθερωθῇ ὁ Βαραββᾶς

6 Κάθε δὲ ἑορτὴ (τοῦ Πάσχα) ἀπελευθέρωνε γιὰ χάρι τους ἕνα φυ-
λακισμένο, ὅποιον ζητοῦσαν. **7** Ἦταν δὲ φυλακισμένος κάποιος, ποὺ λε-
γόταν Βαραββᾶς, μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους στασιαστάς, οἱ ὁποῖοι κατὰ τὴν
ἐξέγερσι εἶχαν κάνει φόνο. **8** Καὶ ὁ ὄχλος μὲ κραυγὲς ἄρχισε νὰ ζητῇ
(νὰ κάνῃ ὁ Πιλᾶτος) ὅπως ἔκανε πάντοτε γιὰ χάρι τους. **9** Ὁ δὲ
Πιλᾶτος τοὺς ἀποκρίθηκε λέγοντας: «Θέλετε ν' ἀφήσω ἐλεύθερο γιὰ
χάρι σας τὸ βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;». **10** Διότι ἤξερε, ὅτι ἀπὸ φθόνο
τὸν εἶχαν παραδώσει οἱ ἀρχιερεῖς. **11** Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς διήγειραν τὸν
ὄχλο νὰ προτιμήσουν ν' ἀπελευθερώσῃ γιὰ χάρι τους τὸ Βαραββᾶ.

Οἱ Ἰουδαῖοι ζητοῦν νὰ σταυρωθῇ ὁ Ἰησοῦς

12 Ὁ δὲ Πιλᾶτος μίλησε πάλι καὶ τοὺς εἶπε: «Καὶ αὐτόν, ποὺ ὀνο-
μάζετε βασιλέα τῶν Ἰουδαίων, τί θέλετε νὰ κάνω;». **13** Παρὰ ταῦτα
δὲ (παρὰ τὶς ἐπανειλημμένες προσπάθειες τοῦ Πιλάτου ὑπὲρ τοῦ Ἰη-
σοῦ) αὐτοὶ κραύγασαν: «Σταύρωσέ τον!». **14** Ὁ Πιλᾶτος τότε τοὺς
ἔλεγε: «Ἀλλὰ τί κακὸ ἔκανε;». Αὐτοὶ δὲ περισσότερο κραύγασαν:
«Σταύρωσέ τον!». **15** Τότε ὁ Πιλᾶτος, θέλοντας νὰ ἱκανοποιήσῃ τὸν
ὄχλο, ἀπελευθέρωσε γιὰ χάρι τους τὸ Βαραββᾶ, καὶ τὸν Ἰησοῦ, ἀφοῦ
διέταξε νὰ τὸν μαστιγώσουν, παρέδωσε γιὰ νὰ σταυρωθῇ.

16 Οἱ δὲ στρατιῶται ἀπήγαγον αὐτὸν ἔσω τῆς αὐλῆς, ὅ ἐστι
πραιτώριον, καὶ συγκαλοῦσιν ὅλην τὴν σπεῖραν· 17 καὶ ἐνδύ-
ουσιν αὐτὸν πορφύραν καὶ περιτιθέασιν αὐτῷ πλέξαντες ἀκάν-
θινον στέφανον, 18 καὶ ἤρξαντο ἀσπάζεσθαι αὐτόν· Χαῖρε, ὁ
βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων! 19 Καὶ ἔτυπτον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν
καλάμῳ καὶ ἐνέπτυον αὐτῷ, καὶ τιθέντες τὰ γόνατα προσεκύ-
νουν αὐτῷ.

20 Καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν πορφύραν
καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια τὰ ἴδια, καὶ ἐξάγουσιν αὐτὸν ἵνα
σταυρώσωσιν αὐτόν. 21 Καὶ ἀγγαρεύουσι παράγοντά τινα Σί-
μωνα Κυρηναῖον, ἐρχόμενον ἀπ᾿ ἀγροῦ, τὸν πατέρα Ἀλεξάν-
δρου καὶ Ῥούφου, ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. 22 Καὶ φέρουσιν
αὐτὸν ἐπὶ Γολγοθᾶ τόπον, ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον Κρα-
νίου τόπος. 23 Καὶ ἐδίδουν αὐτῷ πιεῖν ἐσμυρνισμένον οἶνον·
ὁ δὲ οὐκ ἔλαβε. 24 Καὶ σταυρώσαντες αὐτὸν διαμερίζονται τὰ
ἱμάτια αὐτοῦ βάλλοντες κλῆρον ἐπ᾿ αὐτὰ τίς τί ἄρῃ. 25 Ἦν δὲ
ὥρα τρίτη καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. 26 Καὶ ἦν ἡ ἐπιγραφὴ τῆς
αἰτίας αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη· Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰου-
δαίων. 27 Καὶ σὺν αὐτῷ σταυροῦσι δύο λῃστάς, ἕνα ἐκ δε-
ξιῶν καὶ ἕνα ἐξ εὐωνύμων αὐτοῦ. 28 *Καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ
λέγουσα·* **Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη.**

29 Καὶ οἱ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν κινοῦντες
τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ λέγοντες· Οὐά, ὁ καταλύων τὸν ναὸν
καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν! 30 Σῶσον σεαυτὸν καὶ κατά-
βα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. 31 Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζον-
τες πρὸς ἀλλήλους μετὰ τῶν γραμματέων ἔλεγον· Ἄλλους
ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι. 32 Ὁ Χριστός, ὁ βασιλεὺς
τοῦ Ἰσραήλ, καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, ἵνα ἴδωμεν καὶ

Οἱ στρατιῶτες περιπαίζουν τὸν Ἰησοῦ ὡς βασιλέα τῶν Ἰουδαίων

16 Οἱ δὲ στρατιῶτες τὸν ὡδήγησαν στὸ ἐσωτερικὸ τῆς αὐλῆς, στὸ
πραιτώριο δηλαδή, καὶ συγκεντρώνουν ὅλη τὴ φρουρά. **17** Καὶ τὸν ντύ-
νουν μὲ κόκκινο μανδύα (ὡς βασιλικὴ δῆθεν πορφύρα), καὶ ἀφοῦ ἔπλε-
ξαν ἀκάνθινο στεφάνι τὸ ἔβαλαν στὸ κεφάλι του (ὡς βασιλικὸ δῆθεν
στέμμα), **18** καὶ ἄρχισαν νὰ τὸν χαιρετοῦν λέγοντας: «Χαῖρε, βασιλεῦ
τῶν Ἰουδαίων!». **19** Καὶ κτυποῦσαν τὸ κεφάλι του μὲ καλάμι, καὶ τὸν
ἔφτυναν, καὶ γονατίζοντας τὸν προσκυνοῦσαν.

Ὁ Ἰησοῦς ὁδηγεῖται στὸ Γολγοθᾶ καὶ σταυρώνεται ἐν μέσῳ δύο λῃστῶν

20 Καὶ ὅταν τὸν περιέπαιξαν, τοῦ ἔβγαλαν τὸν κόκκινο μανδύα καὶ
τὸν ἔντυσαν μὲ τὰ δικά του ἐνδύματα καὶ τὸν ἔβγαλαν ἔξω (ἀπὸ τὴν
πόλι), γιὰ νὰ τὸν σταυρώσουν. **21** Καὶ ἀγγαρεύουν κάποιον περαστικό,
τὸ Σίμωνα τὸν Κυρηναῖο, ποὺ ἐρχόταν ἀπὸ τὴν ὕπαιθρο, τὸν πατέρα
τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ τοῦ Ρούφου, γιὰ νὰ μεταφέρῃ τὸ σταυρό του.
22 Καὶ τὸν φέρουν στὸν τόπο Γολγοθᾶ, ποὺ μεταφραζόμενο σημαί-
νει, τόπος Κρανίου, **23** καὶ τοῦ ἔδιναν νὰ πιῇ κρασὶ ἀνάμικτο μὲ
σμύρνα (ὡς ἀναισθητικό). Ἀλλ' αὐτὸς δὲν τὸ δέχτηκε. **24** Καὶ ἀφοῦ
τὸν σταύρωσαν, μοίρασαν μεταξύ τους τὰ ἐνδύματά του ρίχνοντας κλῆρο
γι' αὐτά, γιὰ τὸ ποιός καὶ τί θὰ πάρῃ. **25** Ἦταν δὲ ὥρα ἐννέα τὸ
πρωί[1], ὅταν τὸν σταύρωσαν. **26** Καὶ ὡς αἰτία τῆς καταδίκης του ἦταν
γραμμένη ἡ ἐπιγραφή: Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. **27** Καὶ
μαζί του σταυρώνουν δύο λῃστάς, ἕνα ἀπὸ τὰ δεξιὰ καὶ ἕνα ἀπὸ τὰ ἀρι-
στερά του. **28** Καὶ ἐκπληρώθηκε τὸ Γραφικὸ χωρίο, ποὺ λέγει: **Καὶ
μεταξὺ τῶν ἀνόμων (τῶν ἐγκληματιῶν) ὑπολογίσθηκε.**

Οἱ Ἰουδαῖοι ἐμπαίζουν τὸν Ἐσταυρωμένο

29 Οἱ δὲ περαστικοὶ τὸν ἔβριζαν κουνώντας τὰ κεφάλια τους καὶ λέ-
γοντας: «Οὐά, σὺ ποὺ θὰ γκρέμιζες τὸ ναὸ καὶ σὲ τρεῖς ἡμέρες θὰ τὸν
οἰκοδομοῦσες! **30** Σῶσε τὸν ἑαυτό σου καὶ κατέβα ἀπὸ τὸ σταυρό».
31 Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς μαζὶ μὲ τοὺς γραμματεῖς ἐμπαίζοντας
ἔλεγαν μεταξύ τους: «Ἄλλους ἔσωσε, τὸν ἑαυτό του δὲν δύναται νὰ
σώσῃ. **32** Ὁ Μεσσίας, ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ, ἂς κατεβῇ τώρα ἀπὸ

---

1. Γιὰ τὴν ὥρα τῆς σταυρώσεως, ποὺ ἀναφέρεται ἐδῶ, βλέπε παρατηρήσεις στὸ ὑπόμνημα τοῦ Π. Τρεμπέλα στὸ κατὰ Μᾶρκον Εὐαγγέλιον καὶ στὸν οἰκεῖο τόπο.

πιστεύσωμεν αὐτῷ. Καὶ οἱ συνεσταυρωμένοι αὐτῷ ὠνείδιζον
αὐτόν.

33 Γενομένης δὲ ὥρας ἕκτης σκότος ἐγένετο ἐφ᾿ ὅλην τὴν
γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης. **34** Καὶ τῇ ὥρα τῇ ἐνάτῃ ἐβόησεν ὁ ᾿Ιη-
σοῦς φωνῇ μεγάλῃ λέγων· **Ἐλωΐ, Ἐλωΐ, λιμᾶ σαβαχθανί;** Ὅ
ἐστι μεθερμηνευόμενον· **Ὁ Θεός μου, ὁ Θεός μου, εἰς τί με
ἐγκατέλιπες;** **35** Καί τινες τῶν παρεστηκότων ἀκούσαντες ἔλε-
γον· Ἴδε Ἠλίαν φωνεῖ. **36** Δραμὼν δὲ εἷς καὶ γεμίσας σπόγγον
ὄξους περιθείς τε καλάμῳ ἐπότιζεν αὐτὸν λέγων· Ἄφετε ἴδωμεν
εἰ ἔρχεται Ἠλίας καθελεῖν αὐτόν. **37** Ὁ δὲ ᾿Ιησοῦς ἀφεὶς
φωνὴν μεγάλην ἐξέπνευσε. **38** Καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ
ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω.

39 Ἰδὼν δὲ ὁ κεντυρίων ὁ παρεστηκὼς ἐξ ἐναντίας αὐτοῦ ὅτι
οὕτω κράξας ἐξέπνευσεν, εἶπεν· Ἀληθῶς ὁ ἄνθρωπος οὗτος
Υἱὸς ἦν Θεοῦ.

40 Ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, ἐν αἷς
ἦν καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ τοῦ ᾿Ιακώβου τοῦ μι-
κροῦ καὶ ᾿Ιωσῆ μήτηρ, καὶ Σαλώμη, **41** αἳ καὶ ὅτε ἦν ἐν τῇ Γα-
λιλαίᾳ ἠκολούθουν αὐτῷ καὶ διηκόνουν αὐτῷ, καὶ ἄλλαι πολ-
λαὶ αἱ συναναβᾶσαι αὐτῷ εἰς Ἱεροσόλυμα.

42 Καὶ ἤδη ὀψίας γενομένης, ἐπεὶ ἦν Παρασκευή, ὅ ἐστιν
προσάββατον, **43** ἐλθὼν ᾿Ιωσὴφ ὁ ἀπὸ ᾿Αριμαθαίας, εὐσχήμων
βουλευτής, ὃς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ
Θεοῦ, τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς Πιλᾶτον καὶ ᾐτήσατο τὸ σῶμα
τοῦ ᾿Ιησοῦ. **44** Ὁ δὲ Πιλᾶτος ἐθαύμασεν εἰ ἤδη τέθνηκε, καὶ

τὸ σταυρό, γιὰ νὰ ἰδοῦμε καὶ νὰ πιστεύσωμε σ' αὐτόν». Ἀκόμη καὶ οἱ σταυρωμένοι μαζί του τὸν ἔβριζαν (Ἀλλ' ὁ ἕνας κατόπιν μετανόησε).

Θάνατος τοῦ Ἰησοῦ καὶ σχίσιμο τοῦ παραπετάσματος τοῦ ναοῦ

33 Ὅταν δὲ ἦλθε ὥρα δώδεκα τὸ μεσημέρι, ἔπεσε σκοτάδι σ' ὅλη τὴ
γῆ ἕως ὥρα τρεῖς τὸ ἀπόγευμα. **34** Καὶ τὴν ὥρα τρεῖς τὸ ἀπόγευμα ὁ
Ἰησοῦς φώναξε μὲ φωνὴ μεγάλη λέγοντας: **Ἐλωΐ, Ἐλωΐ, λιμᾶ σαβαχθανί;** Αὐτὸ μεταφραζόμενο σημαίνει: **Θεέ μου, Θεέ μου, γιατί
μὲ ἐγκατέλειψες;** **35** Μερικοὶ δὲ ἀπὸ τοὺς παρευρισκομένους, ὅταν
ἄκουσαν, ἔλεγαν: «Κοίταξε, τὸν Ἠλία φωνάζει». **36** Ἔτρεξε τότε ἕνας,
καὶ γέμισε ἕνα σφουγγάρι μὲ ξύδι, τὸ στερέωσε στὴν ἄκρη ἀπὸ ἕνα καλάμι καὶ τὸν πότιζε λέγοντας: «Ἀφῆστε νὰ ἰδοῦμε, ἂν θὰ ἔλθῃ ὁ
Ἠλίας νὰ τὸν κατεβάσῃ (ἀπὸ τὸ σταυρό)». **37** Ὁ δὲ Ἰησοῦς, ἀφοῦ
ἔβγαλε φωνὴ μεγάλη, ἐξέπνευσε. **38** Καὶ τὸ παραπέτασμα τοῦ ναοῦ
σχίσθηκε στὰ δύο ἀπὸ πάνω ἕως κάτω.

Ὁ ἑκατόνταρχος πιστεύει

39 Ὅταν δὲ εἶδε ὁ ἑκατόνταρχος, ποὺ ἦταν ἀπέναντί του, ὅτι ἐξέπνευσε ἀφοῦ φώναξε τόσο δυνατά, εἶπε: «Πραγματικῶς αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ἦταν Υἱὸς τοῦ Θεοῦ».

Γυναῖκες παρακολουθοῦν τὸ δρᾶμα τοῦ Γολγοθᾶ

40 Ἦταν δὲ καὶ γυναῖκες ποὺ παρακολουθοῦσαν ἀπὸ μακριά, μεταξὺ
τῶν ὁποίων ἦταν καὶ ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνή, καὶ ἡ Μαρία ἡ μητέρα
τοῦ Ἰακώβου τοῦ μικροῦ καὶ τοῦ Ἰωσῆ, καὶ ἡ Σαλώμη, **41** οἱ ὁποῖες,
καὶ ὅταν (ὁ Ἰησοῦς) ἦταν στὴ Γαλιλαία, τὸν ἀκολουθοῦσαν καὶ τὸν ὑπηρετοῦσαν, καθὼς καὶ πολλὲς ἄλλες, οἱ ὁποῖες ἀνέβηκαν μαζί του στὰ Ἱεροσόλυμα.

Ὁ Ἰωσὴφ ὁ Ἀριμαθαῖος ἐνταφιάζει τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ

42 Ἀργὰ δὲ πλέον τὸ ἀπόγευμα, ἐπειδὴ ἦταν Παρασκευή, παραμονὴ
τοῦ Σαββάτου, **43** ἦλθε ὁ Ἰωσήφ, ποὺ καταγόταν ἀπὸ τὴν Ἀριμαθαία,
σεμνὸς[1] βουλευτής (μέλος τοῦ Ἰουδαϊκοῦ συνεδρίου), ποὺ καὶ αὐτὸς περίμενε τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Καὶ τόλμησε καὶ ἐπισκέφθηκε τὸν Πιλᾶτο
καὶ ζήτησε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. **44** Ὁ δὲ Πιλᾶτος ἐξεπλάγη, διότι ἀπέθανε γρήγορα, καὶ κάλεσε τὸν ἑκατόνταρχο καὶ τὸν ρώτησε ἐὰν

1. Ἤ, τῆς ἀνωτέρας κοινωνικῆς τάξεως, πλούσιος, ἀριστοκράτης.

προσκαλεσάμενος τὸν κεντυρίωνα ἐπηρώτησεν αὐτὸν εἰ πάλαι
ἀπέθανε. **45** Καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος ἐδωρήσατο τὸ
σῶμα τῷ Ἰωσήφ. **46** Καὶ ἀγοράσας σινδόνα καὶ καθελὼν
αὐτὸν ἐνείλησε τῇ σινδόνι καὶ κατέθηκεν αὐτὸν ἐν μνημείῳ, ὃ
ἦν λελατομημένον ἐκ πέτρας, καὶ προσεκύλισε λίθον ἐπὶ τὴν
θύραν τοῦ μνημείου. **47** Ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία
Ἰωσῆ ἐθεώρουν ποῦ τίθεται.

16 Καὶ διαγενομένου τοῦ Σαββάτου Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ
καὶ Μαρία ἡ *τοῦ* Ἰακώβου καὶ Σαλώμη ἠγόρασαν ἀρώ-
ματα ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν. 2 Καὶ λίαν πρωῒ τῆς μιᾶς
σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον, ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου.
3 Καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς· Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ
τῆς θύρας τοῦ μνημείου; **4** Καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι
ἀποκεκύλισται ὁ λίθος. Ἦν γὰρ μέγας σφόδρα. **5** Καὶ εἰσελ-
θοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς δε-
ξιοῖς, περιβεβλημένον στολὴν λευκήν, καὶ ἐξεθαμβήθησαν.
6 Ὁ δὲ λέγει αὐταῖς· Μὴ ἐκθαμβεῖσθε! Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Να-
ζαρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον· ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε· ἴδε ὁ τόπος
ὅπου ἔθηκαν αὐτόν. **7** Ἀλλ᾿ ὑπάγετε εἴπατε τοῖς μαθηταῖς
αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ ὅτι προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ
αὐτὸν ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν. **8** Καὶ ἐξελθοῦσαι ἔφυγον ἀπὸ
τοῦ μνημείου· εἶχε δὲ αὐτὰς τρόμος καὶ ἔκστασις· καὶ οὐδενὶ
οὐδὲν εἶπον· ἐφοβοῦντο γάρ.

9 Ἀναστὰς δὲ πρωῒ πρώτῃ σαββάτου ἐφάνη πρῶτον Μαρίᾳ
τῇ Μαγδαληνῇ, ἀφ᾿ ἧς ἐκβεβλήκει ἑπτὰ δαιμόνια. **10** Ἐκείνη
πορευθεῖσα ἀπήγγειλε τοῖς μετ᾿ αὐτοῦ γενομένοις, πενθοῦσι
καὶ κλαίουσι. **11** Κἀκεῖνοι ἀκούσαντες ὅτι ζῇ καὶ ἐθεάθη ὑπ᾿
αὐτῆς, ἠπίστησαν. **12** Μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐτῶν περιπα-

ἀπέθανε ἀπὸ ὥρα. **45** Καὶ ὅταν ἔμαθε ἀπὸ τὸν ἑκατόνταρχο, δώρισε τὸ
σῶμα στὸν Ἰωσήφ. **46** Καὶ ἀφοῦ ἀγόρασε σεντόνι καὶ τὸν κατέβασε
(ἀπὸ τὸ σταυρό), τὸν τύλιξε στὸ σεντόνι καὶ τὸν ἔθεσε σὲ μνῆμα, ποὺ
ἦταν λαξευμένο σὲ βράχο, καὶ κύλισε ἕνα λίθο στὴν εἴσοδο τοῦ μνήμα-
τος. **47** Ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ Μαρία ἡ μητέρα τοῦ Ἰωσῆ
παρακολουθοῦσαν ποῦ ἐνταφιάζεται.

Μυροφόρες ἐπισκέπτονται κενὸ τάφο καὶ ἄγγελος ἀγγέλλει τὴν ἀνάσταση τοῦ Ἰησοῦ

16 Καὶ ἀφοῦ πέρασε τὸ Σάββατο (ἡμέρα ἀργίας), ἡ Μαρία ἡ Μαγ-
δαληνὴ καὶ ἡ Μαρία ἡ μητέρα τοῦ Ἰακώβου καὶ ἡ Σαλώμη
ἀγόρασαν ἀρώματα γιὰ νὰ πᾶνε καὶ νὰ τὸν ἀλείψουν. **2** Καὶ πολὺ πρωί,
τὴν πρώτη ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος (τὴν Κυριακή), μόλις ἀνέτειλεν ὁ
ἥλιος κάτω ἀπὸ τὸν ὁρίζοντα (μόλις ἄρχισε τὸ λυκαυγές), ἔρχονται στὸ
μνῆμα. **3** Ἔλεγαν δὲ μεταξύ τους: «Ποιός θ' ἀποκυλίσῃ γιὰ μᾶς τὸ λί-
θο ἀπ' τὴν εἴσοδο τοῦ μνήματος;». **4** Ἀλλὰ μόλις κοίταξαν, βλέπουν,
ὅτι ὁ λίθος εἶχεν ἀποκυλισθῆ. Ἦταν δὲ πάρα πολὺ μεγάλος.
5 Καὶ ἀφοῦ μπῆκαν στὸ μνῆμα, εἶδαν ἕνα νέο νὰ κάθεται στὰ δεξιὰ
ντυμένος μὲ λευκὴ στολή, καὶ τρόμαξαν. **6** Αὐτὸς δὲ τοὺς εἶπε: «Μὴ
τρομάζετε! Τὸν Ἰησοῦ ζητεῖτε τὸ Ναζαρηνὸ τὸν ἐσταυρωμένο. Ἀνα-
στήθηκε, δὲν εἶναι ἐδῶ. Νὰ ὁ τόπος ὅπου τὸν ἐνταφίασαν. **7** Πηγαίνε-
τε δὲ νὰ εἰπῆτε στοὺς μαθητάς του, καὶ μάλιστα στὸν Πέτρο: Πηγαίνει
πρὶν ἀπὸ σᾶς καὶ σᾶς περιμένει στὴ Γαλιλαία[1], ἐκεῖ θὰ τὸν δῆτε, ὅπως
σᾶς εἶπε». **8** Βγῆκαν δὲ καὶ ἔφυγαν ἀπὸ τὸ μνῆμα καὶ ἦταν συγκλονι-
σμένες καὶ ἐκστατικές (κατάπληκτες). Καὶ δὲν εἶπαν τίποτε σὲ κανένα,
διότι φοβοῦνταν.

Ἐμφανίσεις τοῦ ἀναστάντος Ἰησοῦ

9 Ἀφοῦ δὲ ἀναστήθηκε πρωὶ τὴν πρώτη ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος (τὴν
Κυριακή), ἐμφανίσθηκε πρῶτα στὴ Μαρία τὴ Μαγδαληνή, ἀπ' τὴν
ὁποία εἶχε βγάλει ἑπτὰ δαιμόνια. **10** Ἐκείνη πῆγε καὶ τὸ ἀνήγγειλε
στοὺς μαθητάς του, οἱ ὁποῖοι πενθοῦσαν καὶ ἔκλαιαν. **11** Ἀλλ' ἐκεῖνοι,
ὅταν ἄκουσαν ὅτι ζῇ καὶ τὸν εἶδε αὐτή, δὲν πίστευσαν. **12** Μετὰ δὲ ἀπ'
αὐτὰ φανερώθηκε μὲ διαφορετικὴ μορφὴ σὲ δύο ἀπ' αὐτούς, ποὺ πή-
γαιναν σ' ἕνα χωριό. **13** Καὶ ἐκεῖνοι πῆγαν καὶ τὸ ἀνήγγειλαν στοὺς
ὑπολοίπους. Ἀλλ' οὔτε σ' ἐκείνους πίστευσαν. **14** Ὕστερα φανερώθηκε
στοὺς ἰδίους τοὺς ἕνδεκα, ὅταν ἔτρωγαν, καὶ τοὺς ἐπέπληξε γιὰ τὴν

1. Πρόκειται γιὰ τὴ μικρὴ Γαλιλαία, ἕνα τόπο στὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, ὅπου συγκεντρώνονταν οἱ Γαλιλαῖοι, ποὺ πήγαιναν στὴν Ἱερουσαλὴμ ὡς προσκυνηταί.

τοῦσιν ἐφανερώθη, ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ, πορευομένοις εἰς ἀγρόν.
13 Κἀκεῖνοι ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν τοῖς λοιποῖς· οὐδὲ ἐκεί-
νοις ἐπίστευσαν. 14 Ὕστερον ἀνακειμένοις αὐτοῖς τοῖς ἕνδεκα
ἐφανερώθη, καὶ ὠνείδισε τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν καὶ σκληροκαρ-
δίαν, ὅτι τοῖς θεασαμένοις αὐτὸν ἐγηγερμένον οὐκ ἐπίστευσαν.

15 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα κη-
ρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει. 16 Ὁ πιστεύσας καὶ βα-
πτισθεὶς σωθήσεται, ὁ δὲ ἀπιστήσας κατακριθήσεται.

17 Σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύσασι ταῦτα παρακολουθήσει· Ἐν
τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσι· γλώσσαις λαλήσουσι
καιναῖς· 18 ὄφεις ἀροῦσι· κἂν θανάσιμόν τι πίωσιν, οὐ μὴ
αὐτοὺς βλάψει· ἐπὶ ἀρρώστους χεῖρας ἐπιθήσουσι, καὶ καλῶς
ἕξουσιν.

19 Ὁ μὲν οὖν Κύριος μετὰ τὸ λαλῆσαι αὐτοῖς ἀνελήφθη εἰς
τὸν οὐρανὸν καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ. 20 Ἐκεῖνοι δὲ
ἐξελθόντες ἐκήρυξαν πανταχοῦ, τοῦ Κυρίου συνεργοῦντος καὶ
τὸν λόγον βεβαιοῦντος διὰ τῶν ἐπακολουθούντων σημείων.
Ἀμήν.

ἀπιστία τους καὶ τὴ σκληροκαρδία τους, διότι δὲν πίστευσαν σὲ πρόσωπα, ποὺ τὸν εἶδαν ἀναστημένο (δὲν πίστευσαν σὲ αὐτόπτες μάρτυρες).

Ὁ ἀναστὰς Κύριος δίνει στοὺς μαθητὰς παγκόσμια ἀποστολή

15 Ἔπειτα τοὺς εἶπε: «Πορευθῆτε σ' ὅλο τὸν κόσμο καὶ κηρύξετε τὸ εὐαγγέλιο σ' ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα. **16** Ὅποιος θὰ πιστεύσῃ καὶ θὰ βαπτισθῇ, θὰ σωθῇ. Ἐνῷ ἐκεῖνος, ποὺ δὲν θὰ πιστεύσῃ, θὰ καταδικασθῇ».

Στὴν πίστι θ' ἀκολουθοῦν σημεῖα (θαύματα)

17 «Σ' ἐκείνους δέ, ποὺ θὰ πιστεύσουν, θ' ἀκολουθοῦν αὐτὰ τὰ θαύματα: Μὲ τὴ δύναμί μου θὰ βγάζουν δαιμόνια· θὰ ὁμιλοῦν νέες γλῶσσες· **18** θὰ θανατώνουν φίδια· καὶ ἂν πιοῦν κάτι θανατηφόρο, δὲν θὰ τοὺς βλάψῃ· θὰ θέτουν τὰ χέρια πάνω σὲ ἀρρώστους καὶ θὰ γίνωνται καλά».

Ἀνάληψι τοῦ Κυρίου καὶ παντοῦ κήρυξι καὶ βεβαίωσι τοῦ λόγου

19 Ὁ μὲν Κύριος, ἀφοῦ μίλησε σ' αὐτούς, ἀναλήφθηκε στὸν οὐρανὸ καὶ κάθησε στὰ δεξιὰ τοῦ Θεοῦ. **20** Ἐκεῖνοι δὲ βγῆκαν καὶ κήρυξαν παντοῦ, καὶ ὁ Κύριος ἦταν συνεργός τους καὶ βεβαίωνε τὸ κήρυγμα μὲ τὰ θαύματα ποὺ τὸ ἀκολουθοῦσαν. Ἀμήν[1].

1. Οἱ στίχοι 9-20 λείπουν ἀπὸ ὡρισμένα ἀρχαῖα χειρόγραφα.

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

1 Ἐπειδήπερ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι διήγησιν
περὶ τῶν πεπληροφορημένων ἐν ἡμῖν πραγμάτων 2 καθὼς
παρέδοσαν ἡμῖν οἱ ἀπ' ἀρχῆς αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γενόμε-
νοι τοῦ Λόγου, 3 ἔδοξε κἀμοί, παρηκολουθηκότι ἄνωθεν πᾶσιν
ἀκριβῶς, καθεξῆς σοι γράψαι, κράτιστε Θεόφιλε, 4 ἵνα ἐπιγνῷς
περὶ ὧν κατηχήθης λόγων τὴν ἀσφάλειαν.

5 Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρῴδου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰου-
δαίας ἱερεύς τις ὀνόματι Ζαχαρίας ἐξ ἐφημερίας Ἀβιά, καὶ ἡ
γυνὴ αὐτοῦ ἐκ τῶν θυγατέρων Ἀαρών, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἐλι-
σάβετ. 6 Ἦσαν δὲ δίκαιοι ἀμφότεροι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, πορευ-
όμενοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ δικαιώμασι τοῦ Κυρίου
ἄμεμπτοι. 7 Καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς τέκνον, καθότι ἡ Ἐλισάβετ ἦν
στεῖρα, καὶ ἀμφότεροι προβεβηκότες ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν
ἦσαν.

8 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἱερατεύειν αὐτὸν ἐν τῇ τάξει τῆς ἐφημε-
ρίας αὐτοῦ ἔναντι τοῦ Θεοῦ, 9 κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας ἔλα-
χε τοῦ θυμιᾶσαι εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου. 10 Καὶ πᾶν
τὸ πλῆθος ἦν τοῦ λαοῦ προσευχόμενον ἔξω τῇ ὥρᾳ τοῦ θυμιά-
ματος. 11 Ὤφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος Κυρίου ἑστὼς ἐκ δεξιῶν τοῦ
θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος. 12 Καὶ ἐταράχθη Ζαχαρίας
ἰδών, καὶ φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν. 13 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ
ἄγγελος· Μὴ φοβοῦ, Ζαχαρία! Διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου,
καὶ ἡ γυνή σου Ἐλισάβετ γεννήσει υἱόν σοι, καὶ καλέσεις τὸ
ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην. 14 Καὶ ἔσται χαρά σοι καὶ ἀγαλλίασις.
Καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῇ γεννήσει αὐτοῦ χαρήσονται. 15 Ἔσται γὰρ
μέγας ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, καὶ οἶνον καὶ σίκερα οὐ μὴ πίῃ,
καὶ Πνεύματος Ἁγίου πλησθήσεται ἔτι ἐκ κοιλίας μητρὸς
αὐτοῦ, 16 καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπιστρέψει ἐπὶ Κύριον
τὸν Θεὸν αὐτῶν, 17 καὶ αὐτὸς προελεύσεται ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Πρόλογος

1 Ἐπειδὴ πολλοὶ ἐπιχείρησαν νὰ συντάξουν διήγησι γιὰ τὰ γεγονότα,
ποὺ συνέβησαν σ' ἐμᾶς, **2** συμφώνως πρὸς ὅσα παρέδωσαν σ' ἐμᾶς
ἐκεῖνοι, ποὺ ἐξ ἀρχῆς ὑπῆρξαν αὐτόπτες καὶ διάκονοι τοῦ Λόγου, **3** φά-
νηκε καλὸ καὶ σ' ἐμένα, ποὺ ἔχω παρακολουθήσει ὅλα ἐξ ἀρχῆς μὲ
ἀκρίβεια, νὰ τὰ γράφω σ' ἐσένα μὲ τὴ σειρά, ἐξοχώτατε Θεόφιλε,
4 γιὰ νὰ μάθῃς τὴν ἀλήθεια τῶν πραγμάτων, γιὰ τὰ ὁποῖα εἶχες πλη-
ροφορίες.

Ὁ Ζαχαρίας καὶ ἡ Ἐλισάβετ

5 Κατὰ τὶς ἡμέρες τοῦ Ἡρῴδη τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας ἦταν κά-
ποιος ἱερεύς, ποὺ ὠνομαζόταν Ζαχαρίας, ἀπὸ τὴν ἱερατικὴ τάξι τοῦ
Ἀβιά. Καὶ ἡ γυναῖκα του ἦταν μία ἀπὸ τὶς ἀπογόνους τοῦ Ἀαρών, καὶ
ὠνομαζόταν Ἐλισάβετ. **6** Ἦταν δὲ καὶ οἱ δύο εὐσεβεῖς ἐνώπιον τοῦ
Θεοῦ. Βάδιζαν συμφώνως πρὸς ὅλες τὶς ἐντολὲς καὶ τὰ παραγγέλματα
τοῦ Κυρίου, ὥστε νὰ εἶναι ἄμεμπτοι. **7** Ἀλλὰ δὲν εἶχαν τέκνο, διότι ἡ
Ἐλισάβετ ἦταν στεῖρα. Ἦταν δὲ καὶ οἱ δύο περασμένης ἡλικίας.

Ὁ εὐαγγελισμὸς τοῦ Ζαχαρία

8 Ὅταν δὲ ἦλθεν ἡ σειρὰ νὰ ἐφημερεύσῃ ἡ δική του (ἱερατικὴ) τά-
ξι, καὶ τελοῦσε τὰ ἱερατικά του καθήκοντα πρὸς τὸ Θεό, **9** ἐξελέγη μὲ
κλῆρο, ὅπως συνηθιζόταν στὸ ἱερατεῖο, γιὰ νὰ εἰσέλθῃ στὸ ναὸ τοῦ Κυ-
ρίου καὶ νὰ θυμιάσῃ. **10** Ὅλο δὲ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ προσευχόταν ἔξω
(ἀπὸ τὸ ναὸ) κατὰ τὴν ὥρα τοῦ θυμιάματος. **11** Φανερώθηκε δὲ σ'
αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου, καὶ στεκόταν στὰ δεξιὰ τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ
θυμιάματος. **12** Καὶ ταράχθηκε ὁ Ζαχαρίας ὅταν εἶδε, καὶ τὸν κυρίευ-
σε φόβος. **13** Τοῦ εἶπε δὲ ὁ ἄγγελος: «Μὴ φοβᾶσαι, Ζαχαρία! Διότι
εἰσακούσθηκε ἡ δέησί σου, καὶ ἡ γυναῖκα σου ἡ Ἐλισάβετ θὰ σοῦ γεν-
νήσῃ υἱὸ καὶ θὰ τὸν ὀνομάσῃς Ἰωάννη. **14** Καὶ θὰ ἔχῃς χαρὰ καὶ
ἀγαλλίασι. Καὶ πολλοὶ θὰ χαροῦν γιὰ τὴ γέννησί του. **15** Θὰ εἶναι δὲ
μεγάλος μπροστὰ στὰ μάτια τοῦ Κυρίου. Καὶ κρασὶ καὶ ἄλλα μεθυστικὰ
ποτὰ δὲν θὰ πιῇ. Καὶ θὰ γεμίσῃ ἀπὸ Πνεῦμα Ἅγιο ἀκόμη ἀπὸ τὴν κοι-
λία τῆς μητέρας του. **16** Καὶ πολλοὺς ἀπὸ τοὺς Ἰσραηλῖτες θὰ ἐπι-
στρέψῃ στὸν Κύριο τὸ Θεό τους. **17** Αὐτὸς δὲ θὰ προπορευθῇ ἀπ' αὐτὸν
(τὸν Κύριο τὸ Θεὸ) μὲ ἰσχὺ καὶ δύναμι Ἠλιού (τοῦ προφήτου Ἠλία

πνεύματι καὶ δυνάμει Ἠλιού, ἐπιστρέψαι καρδίας πατέρων ἐπὶ τέκνα καὶ ἀπειθεῖς ἐν φρονήσει δικαίων, ἑτοιμάσαι Κυρίῳ λαὸν κατεσκευασμένον.

18 Καὶ εἶπε Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον· Κατὰ τί γνώσομαι
τοῦτο; Ἐγὼ γάρ εἰμι πρεσβύτης καὶ ἡ γυνή μου προβεβηκυῖα
ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς. 19 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν
αὐτῷ· Ἐγώ εἰμι Γαβριὴλ ὁ παρεστηκὼς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ
ἀπεστάλην λαλῆσαι πρός σε καὶ εὐαγγελίσασθαί σοι ταῦτα.
20 Καὶ ἰδοὺ ἔσῃ σιωπῶν καὶ μὴ δυνάμενος λαλῆσαι ἄχρι ἧς
ἡμέρας γένηται ταῦτα, ἀνθ᾽ ὧν οὐκ ἐπίστευσας τοῖς λόγοις
μου, οἵτινες πληρωθήσονται εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν.
21 Καὶ ἦν ὁ λαὸς προσδοκῶν τὸν Ζαχαρίαν, καὶ ἐθαύμαζον
ἐν τῷ χρονίζειν αὐτὸν ἐν τῷ ναῷ. 22 Ἐξελθὼν δὲ οὐκ ἠδύνατο
λαλῆσαι αὐτοῖς, καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι ὀπτασίαν ἑώρακεν ἐν τῷ
ναῷ· καὶ αὐτὸς ἦν διανεύων αὐτοῖς, καὶ διέμενε κωφός. 23 Καὶ
ἐγένετο ὡς ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ,
ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. 24 Μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας
συνέλαβεν Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ περιέκρυβεν ἑαυτὴν
μῆνας πέντε, λέγουσα 25 ὅτι οὕτω μοι πεποίηκεν ὁ Κύριος ἐν
ἡμέραις αἷς ἐπεῖδεν ἀφελεῖν τὸ ὄνειδός μου ἐν ἀνθρώποις.

26 Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ ὑπὸ
τοῦ Θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας, ᾗ ὄνομα Ναζαρέτ, 27 πρὸς
παρθένον μεμνηστευμένην ἀνδρί, ᾧ ὄνομα Ἰωσήφ, ἐξ οἴκου
Δαυΐδ, καὶ τὸ ὄνομα τῆς παρθένου Μαριάμ. 28 Καὶ εἰσελθὼν ὁ
ἄγγελος πρὸς αὐτὴν εἶπε· Χαῖρε, κεχαριτωμένη! Ὁ
Κύριος μετὰ σοῦ· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναι-
ξίν. 29 Ἡ δὲ ἰδοῦσα διεταράχθη ἐπὶ τῷ λόγῳ αὐτοῦ, καὶ διε-
λογίζετο ποταπὸς εἴη ὁ ἀσπασμὸς οὗτος. 30 Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγε-
λος αὐτῇ· Μὴ φοβοῦ, Μαριάμ! Εὗρες γὰρ χάριν παρὰ τῷ Θεῷ.
31 Καὶ ἰδοὺ συλλήψῃ ἐν γαστρὶ καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ

δηλαδή), γιὰ νὰ ἐπιστρέψῃ καρδιὲς γονέων στὰ τέκνα, καὶ ἀπειθεῖς στὴ
φρόνησι τῶν εὐσεβῶν, καὶ ἔτσι νὰ ἑτοιμάσῃ γιὰ τὸν Κύριο λαὸ μὲ προ-
ορισμό».

Ἀπιστία τοῦ Ζαχαρία καὶ προσωρινὴ τιμωρία

18 Εἶπε δὲ ὁ Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελο: «Πῶς θὰ πεισθῶ γι' αὐτό;
Διότι ἐγὼ εἶμαι ἡλικιωμένος καὶ ἡ γυναῖκα μου ἐπίσης περασμένης ἡλι-
κίας». **19** Καὶ ὁ ἄγγελος ἀποκρίθηκε καὶ τοῦ εἶπε: «Ἐγὼ εἶμαι ὁ Γα-
βριήλ, ποὺ παρίσταμαι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ μὲ ἀπέστειλε γιὰ νὰ μι-
λήσω σὲ σένα καὶ νὰ σοῦ ἀναγγείλω αὐτὰ τὰ εὐχάριστα. **20** Καὶ ἰδοὺ
θὰ εἶσαι βωβὸς καὶ δὲν θὰ μπορῇς νὰ μιλήσῃς μέχρι τὴν ἡμέρα, ποὺ θὰ
γίνουν αὐτά, ἐπειδὴ δὲν πίστευσες στοὺς λόγους μου, οἱ ὁποῖοι θὰ
ἐκπληρωθοῦν στὸν καιρό τους».
21 Ὁ δὲ λαὸς περίμενε τὸ Ζαχαρία καὶ ἀποροῦσε, διότι ἔμενε πολ-
λὴ ὥρα μέσα στὸ ναό. **22** Καὶ ὅταν βγῆκε, δὲν μποροῦσε νὰ τοὺς μι-
λήσῃ, καὶ κατάλαβαν, ὅτι εἶχε δεῖ ὀπτασία μέσα στὸ ναό. Τοὺς ἔκανε
δὲ νεύματα καὶ παρέμενε βωβός. **23** Καὶ ὅταν συμπληρώθηκαν οἱ ἡμέ-
ρες τῆς ἱερατικῆς ὑπηρεσίας του, πῆγε στὸ σπίτι του. **24** Μετὰ δὲ ἀπὸ
τὶς ἡμέρες αὐτὲς συνέλαβεν ἡ Ἐλισάβετ ἡ γυναῖκα του, καὶ ἔκρυβε τὴν
ἐγκυμοσύνη της ἐπὶ πέντε μῆνες, καὶ (ἔπειτα) ἔλεγε: **25** «Ἔτσι ἔκανε
σὲ μένα ὁ Κύριος κατὰ τὶς ἡμέρες (τῆς περασμένης ἡλικίας μου), κατὰ
τὶς ὁποῖες ἐπέβλεψε μὲ εὐμένεια, γιὰ ν' ἀφαιρέσῃ τὴ ντροπή μου (γιὰ
τὴν ἀτεκνία μου) μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων».

Ὁ εὐαγγελισμὸς τῆς παρθένου Μαρίας

26 Κατὰ τὸν ἕκτο δὲ μῆνα (τῆς ἐγκυμοσύνης τῆς Ἐλισάβετ) ὁ Θεὸς
ἀπέστειλε τὸν ἄγγελο Γαβριὴλ σὲ μία πόλι τῆς Γαλιλαίας ὀνομαζομένη
Ναζαρέτ, **27** πρὸς μία παρθένο μνηστευμένη μὲ ἄνδρα ὀνομαζόμενο
Ἰωσὴφ ἀπὸ τὸ γένος τοῦ Δαβίδ, τὸ δὲ ὄνομα τῆς παρθένου ἦταν Μα-
ριάμ. **28** Καὶ ὅταν ὁ ἄγγελος παρουσιάσθηκε σ' αὐτὴν εἶπε: Χαῖρε
σύ, ποὺ εἶσαι γεμάτη ἀπὸ χάρι! Ὁ Κύριος εἶναι
μαζί σου. Εὐλογημένη εἶσαι σὺ περισσότερο ἀπ'
ὅλες τὶς γυναῖκες. **29** Ἀλλ' αὐτή, ὅταν εἶδε, ταράχθηκε πολὺ
ἀπὸ τὸ λόγο του καὶ σκεπτόταν ἀπὸ ποῦ ἆραγε προέρχεται καὶ ποῦ
ἀποβλέπει ὁ χαιρετισμὸς αὐτός. **30** Ὁ δὲ ἄγγελος τῆς εἶπε: «Μὴ
φοβᾶσαι, Μαριάμ! Διότι ἔτυχες εὐνοίας ἀπὸ τὸ Θεό. **31** Καὶ ἰδοὺ θὰ

ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. 32 Οὗτος ἔσται μέγας καὶ Υἱὸς Ὑψίστου
κληθήσεται, καὶ δώσει αὐτῷ Κύριος ὁ Θεὸς τὸν θρόνον Δαυῒδ
τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, 33 καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακὼβ εἰς
τοὺς αἰῶνας, καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος. 34 Εἶπε
δὲ Μαριὰμ πρὸς τὸν ἄγγελον· Πῶς ἔσται μοι τοῦτο, ἐπεὶ ἄνδρα
οὐ γινώσκω; 35 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ· Πνεῦμα
Ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σὲ καὶ δύναμις Ὑψίστου ἐπισκιάσει
σοι· διὸ καὶ τὸ γεννώμενον ἅγιον κληθήσεται Υἱὸς Θεοῦ.
36 Καὶ ἰδοὺ Ἐλισάβετ ἡ συγγενής σου καὶ αὐτὴ συνειληφυῖα
υἱὸν ἐν γήρει αὐτῆς, καὶ οὗτος μὴν ἕκτος ἐστὶν αὐτῇ τῇ καλουμένῃ
στείρᾳ· 37 ὅτι οὐκ ἀδυνατήσει παρὰ τῷ Θεῷ πᾶν
ῥῆμα. 38 Εἶπε δὲ Μαριάμ· Ἰδοὺ ἡ δούλη Κυρίου· γένοιτό μοι
κατὰ τὸ ῥῆμά σου. Καὶ ἀπῆλθεν ἀπ᾽ αὐτῆς ὁ ἄγγελος.

39 Ἀναστᾶσα δὲ Μαριὰμ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐπορεύθη
εἰς τὴν ὀρεινὴν μετὰ σπουδῆς εἰς πόλιν Ἰούδα, 40 καὶ
εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου καὶ ἠσπάσατο τὴν Ἐλισάβετ.
41 Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ἡ Ἐλισάβετ τὸν ἀσπασμὸν τῆς
Μαρίας, ἐσκίρτησεν τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς· καὶ ἐπλήσθη
Πνεύματος Ἁγίου ἡ Ἐλισάβετ 42 καὶ ἀνεφώνησε φωνῇ
μεγάλῃ καὶ εἶπεν· Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξὶ καὶ εὐλογημένος
ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου. 43 Καὶ πόθεν μοι τοῦτο ἵνα ἔλθῃ ἡ
μήτηρ τοῦ Κυρίου μου πρός με; 44 Ἰδοὺ γὰρ ὡς ἐγένετο ἡ φωνὴ
τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὦτά μου, ἐσκίρτησε τὸ βρέφος ἐν
ἀγαλλιάσει ἐν τῇ κοιλίᾳ μου. 45 Καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα
ὅτι ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ Κυρίου.

46 Καὶ εἶπε Μαριάμ· Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον
47 καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρί μου,
48 ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ. Ἰδοὺ
γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί· 49 ὅτι ἐποίησέ
μοι μεγαλεῖα ὁ Δυνατὸς καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ, 50 καὶ
τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς γενεῶν τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.
51 Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους
διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν· 52 καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων

συλλάβῃς στὴν κοιλία καὶ θὰ γεννήσῃς υἱό, καὶ θὰ τὸν ὀνομάσῃς Ἰη-
σοῦ. **32** Αὐτὸς θὰ εἶναι μέγας καὶ Υἱὸς τοῦ Ὑψίστου θὰ ὀνομασθῇ. Καὶ
θὰ τοῦ δώσῃ ὁ Κύριος ὁ Θεὸς τὸ θρόνο τοῦ Δαβὶδ τοῦ πατέρα του (τοῦ
προγόνου του), **33** καὶ θὰ βασιλεύῃ στὸν οἶκο τοῦ Ἰακὼβ παντοτινά,
καὶ τῆς βασιλείας του δὲν θὰ ὑπάρξῃ τέλος». **34** Εἶπε δὲ ἡ Μαριὰμ
πρὸς τὸν ἄγγελο: «Πῶς αὐτὸ θὰ συμβῇ σ' ἐμένα, ἀφοῦ δὲν συνευρί-
σκομαι μὲ ἄνδρα;». **35** Καὶ ὁ ἄγγελος τῆς ἀπάντησε: «Πνεῦμα Ἅγιο
θὰ ἔλθῃ ἐπάνω σου καὶ δύναμι τοῦ Ὑψίστου θὰ σὲ ἐπισκιάσῃ. Γι' αὐτὸ
καὶ τὸ ἅγιο παιδί, ποὺ θὰ γεννηθῇ, θὰ εἶναι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ (ὄχι υἱὸς
ἀνδρός). **36** Ἰδοὺ δὲ ἡ Ἐλισάβετ ἡ συγγενής σου ἔχει συλλάβει καὶ
αὐτὴ υἱὸ στὰ γεράματά της, καὶ νὰ αὐτή, ποὺ τὴν ἔλεγαν στεῖρα, τώ-
ρα εἶναι στὸν ἕκτο μῆνα της. **37** Διότι δὲν εἶναι ἀδύνατο στὸ Θεὸ καν-
ένα πρᾶγμα». **38** Ἡ δὲ Μαριὰμ εἶπε: «Ἰδοὺ εἶμαι ἡ δούλη τοῦ Κυρί-
ου. Ἂς γίνῃ σὲ μένα συμφώνως πρὸς τὸ λόγο σου». Καὶ ἔφυγε ἀπ'
αὐτὴν ὁ ἄγγελος.

Ἡ παρθένος Μαρία ἐπισκέπτεται τὴν Ἐλισάβετ

39 Σηκώθηκε δὲ ἡ Μαριὰμ τὶς ἡμέρες αὐτὲς καὶ πῆγε γρήγορα στὴν
ὀρεινὴ περιοχὴ σὲ μιὰ πόλι τῆς φυλῆς τοῦ Ἰούδα. **40** Καὶ μπῆκε στὸ
σπίτι τοῦ Ζαχαρία, καὶ χαιρέτισε τὴν Ἐλισάβετ. **41** Καὶ μόλις ἡ Ἐλι-
σάβετ ἄκουσε τὸ χαιρετισμὸ τῆς Μαρίας, σκίρτησε τὸ βρέφος στὴν κοι-
λία της. Καὶ γέμισε ἀπὸ Πνεῦμα Ἅγιο ἡ Ἐλισάβετ, **42** καὶ φώναξε μὲ
φωνὴ μεγάλη καὶ εἶπε: «Εὐλογημένη εἶσαι σὺ περισσότερο ἀπ' ὅλες τὶς
γυναῖκες, καὶ εὐλογημένος εἶναι ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου. **43** Καὶ πῶς
μοῦ ἔγινε ἡ μεγάλη αὐτὴ τιμὴ νὰ ἔλθῃ πρὸς ἐμένα ἡ μητέρα τοῦ Κυρί-
ου μου; **44** Ἰδοὺ δέ, μόλις ἡ φωνὴ τοῦ χαιρετισμοῦ σου ἔφθασε στὰ
αὐτιά μου, σκίρτησε τὸ βρέφος μὲ ἀγαλλίασι μέσα στὴν κοιλία μου.
45 Καὶ μακαρία εἶναι αὐτὴ ποὺ πίστευσε, ὅτι θὰ ἐκπληρωθοῦν τὰ λό-
για τοῦ Κυρίου πρὸς αὐτήν».

Ὕμνος καὶ προφητεία τῆς παρθένου Μαρίας

46 Εἶπε δὲ ἡ Μαριάμ: «Δοξάζει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριο **47** καὶ ξέ-
σπασε τὸ πνεῦμα μου σὲ ὕμνο γιὰ τὸ Θεὸ τὸ σωτῆρα μου, **48** διότι
πρόσεξε τὴν ταπεινὴ δούλη του. Καὶ ἰδοὺ ἀπὸ τώρα θὰ μὲ μακαρίζουν
ὅλες οἱ γενεές, **49** διότι ὁ Δυνατὸς ἔκανε μεγάλα πράγματα σ' ἐμένα,
καὶ δοξασμένο εἶναι τὸ ὄνομά του, **50** καὶ τὸ ἔλεός του ἐπεκτείνεται σὲ
γενεὲς γενεῶν σὲ ὅσους τὸν σέβονται. **51** Κατίσχυσε μὲ τὴ δύναμί του,
συνέτριψεν[1] ὑπερηφάνους στὸ φρόνημα τῆς ψυχῆς τους. **52** Γκρέμισε τυ-

1. Ἢ εταπείνωσεν

καὶ ὕψωσε ταπεινούς· 53 πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν καὶ
πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε κενούς. 54 Ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς
αὐτοῦ μνησθῆναι ἐλέους, 55 καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς πατέρας
ἡμῶν, τῷ Ἀβραὰμ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα.
56 Ἔμεινε δὲ Μαριὰμ σὺν αὐτῇ ὡσεὶ μῆνας τρεῖς καὶ ὑπέ-
στρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.

57 Τῇ δὲ Ἐλισάβετ ἐπλήσθη ὁ χρόνος τοῦ τεκεῖν αὐτήν, καὶ
ἐγέννησεν υἱόν. 58 Καὶ ἤκουσαν οἱ περίοικοι καὶ οἱ συγγενεῖς
αὐτῆς ὅτι ἐμεγάλυνε Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετ' αὐτῆς, καὶ
συνέχαιρον αὐτῇ. 59 Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ ἦλθον πε-
ριτεμεῖν τὸ παιδίον, καὶ ἐκάλουν αὐτὸ ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ πα-
τρὸς αὐτοῦ, Ζαχαρίαν. 60 Καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ
εἶπεν· Οὐχί, ἀλλὰ κληθήσεται Ἰωάννης. 61 Καὶ εἶπον πρὸς
αὐτὴν ὅτι οὐδείς ἐστιν ἐν τῇ συγγενείᾳ σου ὃς καλεῖται τῷ ὀνό-
ματι τούτῳ. 62 Ἐνένευον δὲ τῷ πατρὶ αὐτοῦ τὸ τί ἂν θέλοι κα-
λεῖσθαι αὐτόν. 63 Καὶ αἰτήσας πινακίδιον ἔγραψε λέγων· Ἰω-
άννης ἐστὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Καὶ ἐθαύμασαν πάντες.
64 Ἀνεῴχθη δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ παραχρῆμα καὶ ἡ γλῶσσα
αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει εὐλογῶν τὸν Θεόν. 65 Καὶ ἐγένετο ἐπὶ πάν-
τας φόβος τοὺς περιοικοῦντας αὐτούς, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ὀρεινῇ τῆς
Ἰουδαίας διελαλεῖτο πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα. 66 Καὶ ἔθεντο
πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν λέγοντες· Τί ἄρα τὸ
παιδίον τοῦτο ἔσται; Καὶ χεὶρ Κυρίου ἦν μετ' αὐτοῦ.

67 Καὶ Ζαχαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου
καὶ προεφήτευσε λέγων· 68 Εὐλογητὸς Κύριος, ὁ Θεὸς τοῦ
Ἰσραήλ, ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ,
69 καὶ ἤγειρε κέρας σωτηρίας ἡμῖν ἐν τῷ οἴκῳ Δαυΐδ τοῦ
παιδὸς αὐτοῦ, 70 καθὼς ἐλάλησε διὰ στόματος τῶν ἁγίων τῶν
ἀπ' αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ, 71 σωτηρίαν ἐξ ἐχθρῶν ἡμῶν καὶ
ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς, 72 ποιῆσαι ἔλεος μετὰ
τῶν πατέρων ἡμῶν καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἁγίας αὐτοῦ,
73 ὅρκον ὃν ὤμοσε πρὸς Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν, τοῦ δοῦναι

ράννους ἀπὸ θρόνους καὶ ὕψωσε ταπεινούς. **53** Πεινασμένους γέμισε μὲ
ἀγαθά, καὶ πλουσίους ἔδιωξε μὲ χέρια ἀδειανά. **54** Βοήθησε τὸν
Ἰσραὴλ τὸ δοῦλο του μὲ τὸ νὰ θυμηθῇ νὰ κάνῃ ἔλεος **55** στὸν Ἀβραὰμ
καὶ στοὺς ἀπογόνους του παντοτινά, ὅπως εἶχεν ὑποσχεθῆ στοὺς πατέ-
ρες μας».
56 Ἔμεινε δὲ ἡ Μαριὰμ μαζί της (μαζὶ μὲ τὴν Ἐλισάβετ) περίπου
τρεῖς μῆνες καὶ ἐπέστρεψε στὸ σπίτι της.

Γέννησι, περιτομὴ καὶ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ Ζαχαρία

57 Συμπληρώθηκε δὲ στὴν Ἐλισάβετ ὁ χρόνος νὰ γεννήσῃ καὶ γέν-
νησε υἱό. **58** Καὶ ἄκουσαν οἱ γείτονες καὶ οἱ συγγενεῖς της, ὅτι ὁ Κύ-
ριος ἔκανε μεγάλο ἔλεος σ' αὐτή, καὶ συμμετεῖχαν στὴ χαρά της.
59 Τὴν ὀγδόη δὲ ἡμέρα ἦλθαν νὰ κάνουν περιτομὴ στὸ παιδὶ καὶ ἔλε-
γαν νὰ τὸ ὀνομάσουν μὲ τὸ ὄνομα τοῦ πατέρα του, Ζαχαρία. **60** Ἀλλ'
ἔλαβε τὸ λόγο ἡ μητέρα του καὶ εἶπε: «Ὄχι, ἀλλὰ θὰ ὀνομασθῇ Ἰω-
άννης». **61** Τότε εἶπαν πρὸς αὐτήν: «Κανεὶς μεταξὺ τῶν συγγενῶν σου
δὲν ὀνομάζεται μ' αὐτὸ τὸ ὄνομα». **62** Ἔκαναν δὲ νεύματα στὸν πατέ-
ρα του γιὰ τὸ πῶς θὰ ἤθελε νὰ ὀνομασθῇ. **63** Τότε ζήτησε μιὰ μικρὴ
πλάκα καὶ ἔγραψε τὶς λέξεις: «Ἰωάννης εἶναι τὸ ὄνομά του». Καὶ ὅλοι
ἀπόρησαν. **64** Ἀμέσως δὲ τὸ στόμα του ἄνοιξε καὶ ἡ γλῶσσα του λύ-
θηκε καὶ μιλοῦσε δοξολογώντας τὸ Θεό. **65** Καὶ ὅλους τοὺς γύρω κα-
τοίκους κατέλαβε δέος, καὶ σ' ὅλη τὴν ὀρεινὴ περιοχὴ τῆς Ἰουδαίας
διαδίδονταν ὅλα αὐτὰ τὰ γεγονότα. **66** Καὶ ὅλοι, ὅσοι ἄκουσαν, σκέ-
πτονταν καὶ ἔλεγαν: «Τί ἆραγε θὰ γίνῃ αὐτὸ τὸ παιδί;». Καὶ τὸ χέρι
τοῦ Κυρίου ἦταν μαζί του.

Ὕμνος καὶ προφητεία τοῦ Ζαχαρία

67 Καὶ ὁ Ζαχαρίας ὁ πατέρας του γέμισε ἀπὸ Πνεῦμα Ἅγιο καὶ
προφήτευσε λέγοντας: **68** «Ἂς εἶναι δοξασμένος ὁ Κύριος, ὁ Θεὸς τοῦ
Ἰσραήλ, διότι ἐνδιαφέρθηκε καὶ ἑτοίμασε λύτρωσι γιὰ τὸ λαό του,
69 καὶ ἔκανε γιὰ μᾶς νὰ προέλθῃ δύναμι σωτηρίας ἀπὸ τὸν οἶκο τοῦ
Δαβὶδ τοῦ δούλου του, **70** ὅπως εἶχεν ὑποσχεθῆ μὲ τὸ στόμα τῶν ἁγίων
τῶν προφητῶν του ἀπὸ τὴν ἀρχαία ἐποχή. **71** Ἑτοίμασε σωτηρία ἀπ'
τοὺς ἐχθρούς μας καὶ ἀπ' ὅλους ὅσοι μᾶς μισοῦν, **72** γιὰ νὰ δείξῃ ἔλε-
ος πρὸς τοὺς πατέρες μας καὶ νὰ ἐνθυμηθῇ τὴν ἁγία ὑπόσχεσί του,
73 τὸν ὅρκο ποὺ ἔκανε στὸν Ἀβραὰμ τὸν πατέρα μας, ὥστε νὰ μᾶς

ἡμῖν 74 ἀφόβως, ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν ῥυσθέντας, λατρεύειν αὐτῷ 75 ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ ἐνώπιον αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν.

76 Καὶ σύ, παιδίον, προφήτης Ὑψίστου κληθήσῃ· προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου Κυρίου ἑτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ,
77 τοῦ δοῦναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν αὐτῶν 78 διὰ σπλάγχνα ἐλέους Θεοῦ ἡμῶν, ἐν οἷς ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους 79 ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις, τοῦ κατευθῦναι τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης.

80 Τὸ δὲ παιδίον ηὔξανε καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι, καὶ ἦν ἐν ταῖς ἐρήμοις ἕως ἡμέρας ἀναδείξεως αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραήλ.

2 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐξῆλθε δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. 2 Αὕτη ἡ ἀπογραφὴ πρώτη ἐγένετο ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας Κυρηνίου. 3 Καὶ ἐπορεύοντο πάντες ἀπογράφεσθαι, ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. 4 Ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσὴφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐκ πόλεως Ναζαρὲτ εἰς τὴν Ἰουδαίαν, εἰς πόλιν Δαυΐδ, ἥτις καλεῖται Βηθλεέμ, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δαυΐδ, 5 ἀπογράψασθαι σὺν Μαριὰμ τῇ μεμνηστευμένῃ αὐτῷ γυναικί, οὔσῃ ἐγκύῳ. 6 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν, 7 καὶ ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν τῇ φάτνῃ, διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι.

8 Καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγραυλοῦντες καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποίμνην αὐτῶν.
9 Καὶ ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς καὶ δόξα Κυρίου περιέλαμψεν αὐτούς, καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν. 10 Καὶ εἶπεν

ἀξιώσῃ, **74** ἀφοῦ λυτρωθοῦμε ἀπὸ τὰ χέρια τῶν ἐχθρῶν μας, νὰ τὸν
λατρεύωμε χωρὶς φόβο **75** μὲ ὅ,τι εἶναι εὐσέβεια καὶ ἀρετὴ ἐνώπιόν του
ὅλες τὶς ἡμέρες τῆς ζωῆς μας.
76 Καὶ σύ, παιδί, θ' ἀναγνωρισθῇς προφήτης τοῦ Ὑψίστου. Διότι θὰ
εἶσαι πρόδρομος τοῦ Κυρίου, γιὰ νὰ ἑτοιμάσῃς τοὺς δρόμους του (γιὰ
νὰ διαβῇ), **77** γιὰ νὰ δώσῃς στὸ λαό του γνῶσι σωτηρίας, ποὺ ἐπιτυγ-
χάνεται μὲ τὴν ἄφεσι τῶν ἁμαρτιῶν τους **78** λόγῳ τῆς ἐλεήμονος καρ-
διᾶς τοῦ Θεοῦ μας, ἐξ αἰτίας τῆς ὁποίας φάνηκε σὲ μᾶς ἥλιος, ποὺ ἀνέ-
τειλε ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ (ὄχι ἀπὸ τὸν ὁρίζοντα), **79** γιὰ νὰ φω-
τίσῃ τοὺς καθηλωμένους στὸ σκοτάδι καὶ στὸ ζόφο τοῦ θανάτου, γιὰ νὰ
ὁδηγήσῃ τὰ πόδια μας στὸ δρόμο τῆς σωτηρίας[1]».
80 Τὸ δὲ παιδὶ μεγάλωνε καὶ δυνάμωνε στὸ πνεῦμα, καὶ ζοῦσε στοὺς
ἐρημικοὺς τόπους ὣς τὴν ἡμέρα τῆς δημοσίας ἐμφανίσεώς του στὸν
Ἰσραήλ.

Ἡ γέννησι τοῦ Χριστοῦ σὲ σταῦλο καὶ ἡ ἀνάκλισί του σὲ φάτνη!

2 Τὶς ἡμέρες δὲ ἐκεῖνες βγῆκε διάταγμα ἀπὸ τὸν Καίσαρα Αὔγουστο
νὰ γίνῃ ἀπογραφὴ τῶν κατοίκων ὅλης τῆς οἰκουμένης. **2** Αὐτὴ ἡ
ἀπογραφὴ ἦταν ἡ πρώτη ποὺ ἔγινε, ὅταν ἡγεμὼν τῆς Συρίας ἦταν ὁ
Κυρήνιος. **3** Καὶ πήγαιναν ὅλοι ν' ἀπογραφοῦν, καθένας στὴ δική του
πόλι. **4** Ἀνέβηκε δὲ καὶ ὁ Ἰωσὴφ ἀπὸ τὴ Γαλιλαία, ἀπὸ τὴν πόλι Να-
ζαρέτ, στὴν Ἰουδαία, στὴν πόλι τοῦ Δαβίδ, ποὺ ὀνομάζεται Βηθλεέμ,
ἐπειδὴ καταγόταν ἀπὸ τὴν οἰκογένεια καὶ τὸ γένος τοῦ Δαβίδ, **5** γιὰ ν'
ἀπογραφῇ μαζὶ μὲ τὴ Μαριὰμ τὴ μνηστή του, ἡ ὁποία ἦταν ἔγκυος.
6 Ὅταν δὲ ἦταν ἐκεῖ, συμπληρώθηκαν οἱ ἡμέρες νὰ γεννήσῃ. **7** Καὶ
γέννησε τὸν υἱό της τὸν πρωτογέννητο καὶ ἐκλεκτό, καὶ τὸν σπαργά-
νωσε, καὶ τὸν ξάπλωσε μέσα στὴ φάτνη (στὸ παχνί), διότι δὲν ὑπῆρχε
γι' αὐτοὺς τόπος γιὰ νὰ καταλύσουν.

Τὸ μήνυμα τοῦ ἀγγέλου πρὸς τοὺς ποιμένες τῆς Βηθλεέμ
Ὁ ὕμνος τῶν ἀγγέλων: Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ...

8 Σ' αὐτὴ δὲ τὴν περιοχὴ ὑπῆρχαν ποιμένες, ποὺ ἔμεναν στὴν ὕπαι-
θρο καὶ φύλαγαν βάρδιες τὴ νύχτα γιὰ τὸ ποίμνιό τους. **9** Καὶ ἰδοὺ
ἄγγελος Κυρίου παρουσιάσθηκε σ' αὐτοὺς καὶ λάμψι Κυρίου ἔλαμψε γύ-
ρω τους καὶ κατατρόμαξαν. **10** Ὁ δὲ ἄγγελος τοὺς εἶπε: «Μὴ φο-

1. Ἤ, τοῦ καλοῦ

αὐτοῖς ὁ ἄγγελος· Μὴ φοβεῖσθε! Ἰδοὺ γὰρ εὐαγγελίζομαι ὑμῖν
χαρὰν μεγάλην, ἥτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ, 11 ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν
σήμερον σωτήρ, ὅς ἐστι Χριστός, Κύριος, ἐν πόλει Δαυΐδ.
12 Καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον· Εὑρήσετε βρέφος ἐσπαργανω-
μένον, κείμενον ἐν φάτνῃ. 13 Καὶ ἐξαίφνης ἐγένετο σὺν τῷ
ἀγγέλῳ πλῆθος στρατιᾶς οὐρανίου αἰνούντων τὸν Θεὸν καὶ λε-
γόντων· 14 Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς
εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία. 15 Καὶ ἐγένετο ὡς
ἀπῆλθον ἀπ᾽ αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οἱ ἄγγελοι, καὶ οἱ ἄνθρω-
ποι οἱ ποιμένες εἶπον πρὸς ἀλλήλους· Διέλθωμεν δὴ ἕως Βη-
θλεὲμ καὶ ἴδωμεν τὸ ῥῆμα τοῦτο τὸ γεγονός, ὃ ὁ Κύριος ἐγνώ-
ρισεν ἡμῖν. 16 Καὶ ἦλθον σπεύσαντες, καὶ ἀνεῦρον τήν τε Μα-
ριὰμ καὶ τὸν ᾿Ιωσὴφ καὶ τὸ βρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ.
17 Ἰδόντες δὲ διεγνώρισαν περὶ τοῦ ῥήματος τοῦ λαληθέντος
αὐτοῖς περὶ τοῦ παιδίου τούτου. 18 Καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες
ἐθαύμασαν περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς
αὐτούς. 19 Ἡ δὲ Μαριὰμ πάντα συνετήρει τὰ ῥήματα ταῦτα
συμβάλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. 20 Καὶ ὑπέστρεψαν οἱ ποι-
μένες δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες τὸν Θεὸν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἤκου-
σαν καὶ εἶδον καθὼς ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς.

21 Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι ὀκτὼ τοῦ περιτεμεῖν τὸ
παιδίον, καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ ᾿Ιησοῦς, τὸ κληθὲν ὑπὸ
τοῦ ἀγγέλου πρὸ τοῦ συλληφθῆναι αὐτὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ.

22 Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῶν
κατὰ τὸν νόμον Μωυσέως, ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα
παραστῆσαι τῷ Κυρίῳ, 23 καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ Κυρίου
ὅτι **πᾶν ἄρσεν διανοῖγον μήτραν ἅγιον τῷ Κυρίῳ κληθήσεται,**
24 καὶ τοῦ δοῦναι θυσίαν κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν νόμῳ Κυρίου
ζεῦγος τρυγόνων ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν.

βεῖσθε! Διότι ἰδοὺ σᾶς ἀναγγέλλω χαρὰ μεγάλη, ἡ ὁποία θὰ εἶναι γιὰ
ὅλο τὸ λαό, **11** ὅτι γεννήθηκε σήμερα γιὰ σᾶς στὴν πόλι τοῦ Δαβὶδ σω-
τήρ, ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ Χριστός (ὁ Μεσσίας), ὁ Κύριος (ὁ Γιαχβέ). **12**
Καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ σημεῖο, μὲ τὸ ὁποῖο θὰ τὸν ἀναγνωρίσετε: Θὰ βρῆτε
βρέφος σπαργανωμένο καὶ ξαπλωμένο μέσα σὲ φάτνη (παχνί)». **13** Καὶ
ξαφνικὰ μαζὶ μὲ τὸν ἄγγελο παρουσιάσθηκε ἕνα πλῆθος ἀπὸ οὐράνιο
στράτευμα ἀγγέλων, ποὺ δοξολογοῦσαν τὸ Θεὸ καὶ ἔλεγαν:
14 Δόξα στὸν ὕψιστο Θεό, καὶ στὴ γῆ εὐδοκίμη-
σι[1], στοὺς ἀνθρώπους εὐτυχία. **15** Ὅταν δὲ οἱ ἄγγελοι
ἔφυγαν ἀπ' αὐτοὺς στὸν οὐρανό, τότε οἱ ἄνθρωποι οἱ ποιμένες εἶπαν με-
ταξύ τους: «Ἂς πᾶμε λοιπὸν ὣς τὴ Βηθλεὲμ καὶ ἂς δοῦμε αὐτὸ τὸ
πρᾶγμα, ποὺ ἔγινε, καὶ ὁ Κύριος μᾶς γνωστοποίησε». **16** Καὶ πῆγαν
γρήγορα, καὶ βρῆκαν τὴ Μαριὰμ καὶ τὸν Ἰωσὴφ καὶ τὸ βρέφος ξα-
πλωμένο στὴ φάτνη (στὸ παχνί). **17** Καὶ ὅταν εἶδαν, ἔκαναν γνωστὸ τὸ
λόγο, ποὺ εἰπώθηκε σ' αὐτοὺς (ἀπὸ τὸν ἄγγελο) γιὰ τοῦτο τὸ παιδί.
18 Καὶ ὅλοι, ὅσοι ἄκουσαν, θαύμασαν γιὰ ὅσα εἶπαν οἱ ποιμένες πρὸς
αὐτούς. **19** Ἡ δὲ Μαριὰμ διατηροῦσε ὅλα αὐτὰ τὰ λόγια[2] μέσα στὴν
ψυχή της καὶ τὰ συλλογιζόταν. **20** Καὶ οἱ ποιμένες ἐπέστρεψαν δοξάζον-
τας καὶ ὑμνώντας τὸ Θεὸ γιὰ ὅλα ποὺ ἄκουσαν καὶ εἶδαν, καθὼς εἶχαν
εἰπωθῆ σ' αὐτούς (ἀπὸ τὸν ἄγγελο).

Ἡ περιτομὴ καὶ τὸ ὄνομα Ἰησοῦς

21 Καὶ ὅταν συμπληρώθηκαν οἱ ὀκτὼ ἡμέρες γιὰ νὰ γίνῃ ἡ περιτομὴ
στὸ παιδί, τότε ὠνομάσθηκε Ἰησοῦς, ὅπως ὠνομάσθηκε ἀπὸ τὸν ἄγγε-
λο προτοῦ συλληφθῇ στὴν κοιλία (τῆς μητέρας του).

Ἡ παρουσίασι τοῦ Ἰησοῦ στὸ ναό

22 Ἐπίσης ὅταν συμπληρώθηκαν οἱ ἡμέρες γιὰ τὸν καθαρισμό τους
σύμφωνα μὲ τὸ νόμο τοῦ Μωυσῆ, τὸν ἀνέβασαν στὰ Ἱεροσόλυμα, γιὰ
νὰ τὸν ἀφιερώσουν στὸν Κύριο, **23** ὅπως εἶναι γραμμένο στὸ νόμο τοῦ
Κυρίου, ὅτι **κάθε ἀρσενικό, ποὺ ἀνοίγει μήτρα** (πρωτότοκο δηλα-
δή), **θ' ἀφιερώνεται στὸν Κύριο,** **24** καὶ γιὰ νὰ προσφέρουν θυσία,
ὅπως ἀναφέρεται στὸ νόμο τοῦ Κυρίου, **ἕνα ζεῦγος τρυγόνια ἢ δύο
μικρὰ περιστέρια.**

---

1. Ἤ, εὐλογία
2. Ἤ, τὰ πράγματα

25 Καὶ ἰδοὺ ἦν ἄνθρωπος ἐν Ἱεροσολύμοις ᾧ ὄνομα Συμεών,
καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ εὐλαβής, προσδεχόμενος
παράκλησιν τοῦ Ἰσραήλ, καὶ Πνεῦμα ἦν Ἅγιον ἐπ' αὐτόν.
26 Καὶ ἦν αὐτῷ κεχρηματισμένον ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγί-
ου μὴ ἰδεῖν θάνατον πρὶν ἢ ἴδῃ τὸν Χριστὸν Κυρίου. 27 Καὶ
ἦλθεν ἐν τῷ Πνεύματι εἰς τὸ ἱερόν· καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν τοὺς
γονεῖς τὸ παιδίον Ἰησοῦν τοῦ ποιῆσαι αὐτοὺς κατὰ τὸ εἰθι-
σμένον τοῦ νόμου περὶ αὐτοῦ, 28 καὶ αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸν εἰς
τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ καὶ εὐλόγησε τὸν Θεὸν καὶ εἶπε· 29 Νῦν
ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν
εἰρήνῃ, 30 ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου,
31 ὃ ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν, 32 φῶς εἰς
ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ.
33 Καὶ ἦν Ἰωσὴφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ θαυμάζοντες ἐπὶ τοῖς
λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ. 34 Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Συμεὼν καὶ
εἶπε πρὸς Μαριὰμ τὴν μητέρα αὐτοῦ· Ἰδοὺ οὗτος κεῖται εἰς
πτῶσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ εἰς σημεῖον
ἀντιλεγόμενον, 35 καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται
ῥομφαία, ὅπως ἂν ἀποκαλυφθῶσιν ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλο-
γισμοί.

36 Καὶ ἦν Ἄννα προφῆτις, θυγάτηρ Φανουήλ, ἐκ φυλῆς
Ἀσήρ. Αὕτη προβεβηκυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς, ζήσασα ἔτη
μετὰ ἀνδρὸς ἑπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς. 37 Καὶ αὐτὴ χήρα
ὡς ἐτῶν ὀγδοήκοντα τεσσάρων, ἣ οὐκ ἀφίστατο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ
νηστείαις καὶ δεήσεσι λατρεύουσα νύκτα καὶ ἡμέραν. 38 Καὶ
αὕτη αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐπιστᾶσα ἀνθωμολογεῖτο τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐλά-
λει περὶ αὐτοῦ πᾶσι τοῖς προσδεχομένοις λύτρωσιν ἐν Ἱερουσα-
λήμ.
39 Καὶ ὡς ἐτέλεσαν ἅπαντα τὰ κατὰ τὸν νόμον Κυρίου, ὑπέ-
στρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἰς τὴν πόλιν ἑαυτῶν Ναζαρέτ.
40 Τὸ δὲ παιδίον ηὔξανε καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι πληρού-
μενον σοφίας, καὶ χάρις Θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτό.

Ὁ Συμεὼν ὑποδέχεται τὸ θεῖο βρέφος, δοξολογεῖ καὶ προφητεύει

25 Καὶ ἰδοὺ στὰ Ἱεροσόλυμα ἦταν ἕνας ἄνθρωπος ὀνομαζόμενος Συ-
μεών, αὐτὸς δὲ ὁ ἄνθρωπος ἦταν ἐνάρετος καὶ εὐλαβής, καὶ περίμενε τὴ
σωτηρία τοῦ Ἰσραήλ, καὶ Πνεῦμα Ἅγιο ἦταν ἐπάνω του. **26** Καὶ τοῦ
εἶχε ἀποκαλυφθῆ ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο, ὅτι δὲν θὰ ἔβλεπε θάνατο
προτοῦ ἰδῆ τὸ Χριστὸ τοῦ Κυρίου. **27** Καὶ μὲ τὴν παρακίνησι τοῦ Πνεύ-
ματος ἦλθε στὸ ναό. Καὶ ὅταν οἱ γονεῖς ἔφεραν τὸ παιδὶ τὸν Ἰησοῦ στὸ
ναό (συγκεκριμένως στὸν ἐξωτερικὸ χῶρο τοῦ ναοῦ), γιὰ νὰ κάνουν γι'
αὐτὸ ὅ,τι συνηθιζόταν συμφώνως πρὸς τὸ νόμο, **28** τότε αὐτὸς (ὁ Συ-
μεὼν) τὸν πῆρε στὴν ἀγκαλιά του καὶ δόξασε τὸ Θεὸ καὶ εἶπε:
29 «Τώρα, Δέσποτα, ἀπολύεις τὸ δοῦλο σου εὐτυχισμένο συμφώνως πρὸς
τὸ λόγο σου, **30** διότι τὰ μάτια μου εἶδαν τὸν σωτῆρα, **31** τὸν ὁποῖον
ἑτοίμασες γιὰ ὅλους τοὺς λαούς, **32** φῶς γιὰ νὰ φωτίζῃ τοὺς ἐθνικοὺς
(τοὺς εἰδωλολάτρες) καὶ γιὰ νὰ λαμπρύνῃ τὸ λαό σου τὸν Ἰσραήλ».
33 Καὶ ὁ Ἰωσὴφ καὶ ἡ μητέρα του θαύμαζαν γιὰ ὅσα λέγονταν γι'
αὐτόν. **34** Καὶ ὁ Συμεὼν τοὺς εὐλόγησε καὶ εἶπε στὴ Μαριὰμ τὴ μη-
τέρα του: «Ἰδοὺ αὐτὸς θὰ γίνῃ αἰτία γιὰ ν' ἀπολεσθοῦν καὶ νὰ σωθοῦν
πολλοὶ στὸν Ἰσραήλ. Ἐπίσης θὰ εἶναι σημεῖο (θαῦμα) ποὺ θὰ ἀντιλέ-
γεται (ἀπὸ τοὺς κακοπροαιρέτους), **35** ἀλλὰ καὶ τὴ δική σου ψυχὴ θὰ
περάσῃ δίκοπο μαχαίρι. Ἔτσι θ' ἀποκαλυφθοῦν διαλογισμοὶ (μυστικὲς
σκέψεις καὶ διαθέσεις) ἀπὸ πολλὲς ψυχές».

Ἡ προφῆτις Ἄννα δοξολογεῖ καὶ ὁμιλεῖ γιὰ τὸ θεῖο βρέφος

36 Ὑπῆρχε ἐπίσης κάποια Ἄννα προφήτισσα, θυγατέρα τοῦ Φανουήλ,
ἀπὸ τὴ φυλὴ τοῦ Ἀσήρ. Αὐτὴ ἦταν πολὺ ἡλικιωμένη καὶ ἔζησε ἑπτὰ ἔτη
μὲ ἄνδρα ἀφ' ὅτου ὡς παρθένος ἦλθε σὲ γάμο. **37** Αὐτὴ ἐπίσης ἦταν
ὀγδόντα τέσσαρα ἔτη χήρα, ἡ ὁποία ὅμως δὲν ἀπομακρυνόταν ἀπὸ τὸ
ναό, καὶ μὲ νηστεῖες καὶ δεήσεις (προσευχὲς) λάτρευε μέρα καὶ νύχτα
τὸ Θεό. **38** Καὶ αὐτὴ τὴν ὥρα αὐτὴ παρουσιάσθηκε καὶ δοξολογοῦσε τὸν
Κύριο, καὶ μιλοῦσε γι' αὐτὸν σὲ ὅλους, ὅσοι περίμεναν λύτρωσι στὴν Ἱε-
ρουσαλήμ.

Ἐπιστροφὴ στὴ Ναζαρέτ

39 Ὅταν δὲ (ὁ Ἰωσὴφ καὶ ἡ Μαρία) ἔκαναν ὅλα, ὅσα ὁρίζει ὁ νό-
μος τοῦ Κυρίου, ἐπέστρεψαν στὴ Γαλιλαία στὴν πόλι τους Ναζαρέτ.
40 Τὸ δὲ παιδὶ μεγάλωνε καὶ δυνάμωνε στὸ πνεῦμα καὶ γέμιζε ἀπὸ
σοφία, καὶ ἡ χάρι τοῦ Θεοῦ ἦταν ἐπάνω του.

Ὁ Ἰησοῦς δωδεκαετὴς στὸ ναὸ καταπλήττει τοὺς διδασκάλους

41 Καὶ ἐπορεύοντο οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ’ ἔτος εἰς Ἱερουσαλὴμ
τῇ ἑορτῇ τοῦ Πάσχα. 42 Καὶ ὅτε ἐγένετο ἐτῶν δώδεκα, ἀναβάν-
των αὐτῶν εἰς Ἱεροσόλυμα κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς 43 καὶ τε-
λειωσάντων τὰς ἡμέρας, ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτοὺς ὑπέμεινεν
’Ιησοῦς ὁ παῖς ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ οὐκ ἔγνω ’Ιωσὴφ καὶ ἡ μή-
τηρ αὐτοῦ. 44 Νομίσαντες δὲ αὐτὸν ἐν τῇ συνοδίᾳ εἶναι ἦλθον
ἡμέρας ὁδὸν καὶ ἀνεζήτουν αὐτὸν ἐν τοῖς συγγενέσι καὶ ἐν τοῖς
γνωστοῖς· 45 καὶ μὴ εὑρόντες αὐτὸν ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερου-
σαλὴμ ζητοῦντες αὐτόν. 46 Καὶ ἐγένετο μεθ’ ἡμέρας τρεῖς
εὗρον αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ καθεζόμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων
καὶ ἀκούοντα αὐτῶν καὶ ἐπερωτῶντα αὐτούς. 47 Ἐξίσταντο δὲ
πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτοῦ ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ ταῖς ἀποκρίσε-
σιν αὐτοῦ. 48 Καὶ ἰδόντες αὐτὸν ἐξεπλάγησαν, καὶ πρὸς αὐτὸν
ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπε· Τέκνον, τί ἐποίησας ἡμῖν οὕτως; ’Ιδοὺ ὁ
πατήρ σου κἀγὼ ὀδυνώμενοι ἐζητοῦμέν σε. 49 Καὶ εἶπε πρὸς
αὐτούς· Τί ὅτι ἐζητεῖτέ με; Οὐκ ᾔδειτε ὅτι ἐν τοῖς τοῦ Πατρός
μου δεῖ εἶναί με; 50 Καὶ αὐτοὶ οὐ συνῆκαν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν
αὐτοῖς.

51 Καὶ κατέβη μετ’ αὐτῶν καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρέτ, καὶ ἦν
ὑποτασσόμενος αὐτοῖς. Καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ διετήρει πάντα τὰ
ῥήματα ταῦτα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. 52 Καὶ ’Ιησοῦς προέκοπτε
σοφίᾳ καὶ ἡλικίᾳ καὶ χάριτι παρὰ Θεῷ καὶ ἀνθρώποις.

3 Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καί-
σαρος, ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου τῆς ’Ιουδαίας, καὶ
τετραρχοῦντος τῆς Γαλιλαίας Ἡρῴδου, Φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελ-
φοῦ αὐτοῦ τετραρχοῦντος τῆς ’Ιτουραίας καὶ Τραχωνίτιδος χώ-
ρας, καὶ Λυσανίου τῆς ’Αβιληνῆς τετραρχοῦντος, 2 ἐπ’ ἀρχιερέ-
ως Ἄννα καὶ Καϊάφα, ἐγένετο ῥῆμα Θεοῦ ἐπὶ ’Ιωάννην τὸν

41 Καὶ πήγαιναν οἱ γονεῖς του κάθε χρόνο στὴν Ἱερουσαλὴμ γιὰ τὴν
ἑορτὴ[1] τοῦ Πάσχα. **42** Καὶ ὅταν (τὸ παιδὶ ὁ Ἰησοῦς) ἔγινε δώδεκα
ἐτῶν, καὶ ἀνέβηκαν στὰ Ἱεροσόλυμα, ὅπως συνηθιζόταν γιὰ τὴν ἑορτή,
43 καὶ τελείωσαν τὶς ἡμέρες (τῆς ἑορτῆς), κατὰ τὴν ἐπιστροφή τους τὸ
παιδὶ ὁ Ἰησοῦς ἔμεινε πίσω στὴν Ἱερουσαλήμ, ὁ δὲ Ἰωσὴφ καὶ ἡ μη-
τέρα του δὲν τὸ ἀντιλήφθηκαν. **44** Καὶ ἐπειδὴ νόμισαν ὅτι ἦταν στὴ συ-
νοδία τῶν προσκυνητῶν, προχώρησαν μιᾶς ἡμέρας δρόμο καὶ ἔπειτα τὸν
ἀναζητοῦσαν μεταξὺ τῶν συγγενῶν καὶ τῶν γνωστῶν. **45** Καὶ ἐπειδὴ
δὲν τὸν βρῆκαν, ἐπέστρεψαν στὴν Ἱερουσαλὴμ ἀναζητώντας αὐτόν.
46 Μετὰ τρεῖς δὲ ἡμέρες τὸν βρῆκαν στὸ ναὸ νὰ κάθεται ἀνάμεσα στοὺς
διδασκάλους (τοὺς ραββίνους), καὶ νὰ τοὺς ἀκούῃ καὶ νὰ τοὺς ρωτάῃ.
47 Ὅλοι δέ, ὅσοι τὸν ἄκουαν, θαύμαζαν καὶ ἀποροῦσαν γιὰ τὴ σοφία
καὶ τὶς ἀπαντήσεις του. **48** Καὶ ὅταν (ὁ Ἰωσὴφ καὶ ἡ μητέρα του) τὸν
εἶδαν, ἐξεπλάγησαν, καὶ ἡ μητέρα του τοῦ εἶπε: «Παιδί μου, γιατί μᾶς
τὸ ἔκανες αὐτό; Ἰδοὺ ὁ πατέρας σου καὶ ἐγὼ σὲ ἀναζητούσαμε μὲ ὀδύ-
νη». **49** Εἶπε δὲ σ' αὐτούς: «Γιατί μὲ ἀναζητούσατε; Δὲν ξέρατε, ὅτι
πρέπει νὰ εἶμαι στὸ σπίτι τοῦ Πατέρα μου;». **50** Ἀλλ' αὐτοὶ δὲν κατά-
λαβαν τὸ λόγο ποὺ τοὺς εἶπε.

Ὁ Ἰησοῦς ζῇ στὴ Ναζαρὲτ μὲ ὑποταγὴ στὸν Ἰωσὴφ καὶ τὴ μητέρα του

51 Ἔπειτα κατέβηκε μαζί τους καὶ ἦλθε στὴ Ναζαρὲτ καὶ ζοῦσε μὲ
ὑπακοὴ σ' αὐτούς. Καὶ ἡ μητέρα του διατηροῦσε ὅλα αὐτὰ τὰ λόγια[2] μέ-
σα στὴν ψυχή της. **52** Καὶ ὁ Ἰησοῦς πρόκοπτε σὲ σοφία καὶ σὲ ἀνάπτυξι
τοῦ σώματος καὶ σὲ ἀγάπη καὶ εὔνοια ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώ-
πους.

Προφητεία γιὰ τὸ προδρομικὸ κήρυγμα τοῦ Ἰωάννου

3 Κατὰ τὸ δέκατο πέμπτο δὲ ἔτος τῆς διακυβερνήσεως τοῦ Καίσαρος
Τιβερίου, ὅταν ἡγεμὼν τῆς Ἰουδαίας ἦταν ὁ Πόντιος Πιλᾶτος, καὶ
τετράρχης τῆς Γαλιλαίας ὁ Ἡρῴδης, ὁ δὲ Φίλιππος ὁ ἀδελφός του
ἦταν τετράρχης τῆς Ἰτουραίας καὶ τῆς Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ ὁ Λυ-
σανίας ἦταν τετράρχης τῆς Ἀβιληνῆς, **2** κατὰ τὴν ἀρχιερατεία τοῦ
Ἄννα καὶ τοῦ Καϊάφα, ἦλθε πρόσταγμα τοῦ Θεοῦ στὸν Ἰωάννη τὸν υἱὸ
τοῦ Ζαχαρία στὴν ἔρημο, **3** καὶ κατόπιν τούτου (ὁ Ἰωάννης) ἦλθε σ'

1. Ἤ, κατὰ τὴν ἑορτή
2. Ἤ, πράγματα

Ζαχαρίου υἱὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, 3 καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν τὴν περί-
χωρον τοῦ Ἰορδάνου κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφε-
σιν ἁμαρτιῶν, 4 ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ λόγων Ἡσαΐου τοῦ
προφήτου λέγοντος· **Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ἑτοιμάσατε
τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ· 5 πᾶσα
φάραγξ πληρωθήσεται καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσε-
ται, καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς εὐθεῖαν καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς
λείας, 6 καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ.**

7 Ἔλεγεν οὖν τοῖς ἐκπορευομένοις ὄχλοις βαπτισθῆναι ὑπ᾽
αὐτοῦ· Γεννήματα ἐχιδνῶν! Τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς
μελλούσης ὀργῆς; 8 Ποιήσατε οὖν καρποὺς ἀξίους τῆς μετα-
νοίας, καὶ μὴ ἄρξησθε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, Π α τ έ ρ α ἔ χ ο μ ε ν
τ ὸ ν Ἀ β ρ α ά μ. Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λί-
θων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ. 9 Ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη
πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν
καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

10 Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι λέγοντες· Τί οὖν ποιήσομεν;
11 Ἀποκριθεὶς δὲ λέγει αὐτοῖς· Ὁ ἔχων δύο χιτῶνας μεταδότω
τῷ μὴ ἔχοντι, καὶ ὁ ἔχων βρώματα ὁμοίως ποιείτω. 12 Ἦλθον
δὲ καὶ τελῶναι βαπτισθῆναι, καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν· Διδάσκα-
λε, τί ποιήσομεν; 13 Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· Μηδὲν πλέον
παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν πράσσετε. 14 Ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν
καὶ στρατευόμενοι λέγοντες· Καὶ ἡμεῖς τί ποιήσομεν; Καὶ εἶπε
πρὸς αὐτούς· Μηδένα συκοφαντήσητε μηδὲ διασείσητε, καὶ
ἀρκεῖσθε τοῖς ὀψωνίοις ὑμῶν.

15 Προσδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ καὶ διαλογιζομένων πάντων ἐν
ταῖς καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου, μήποτε αὐτὸς εἴη ὁ
Χριστός, ἀπεκρίνατο ὁ Ἰωάννης ἅπασι λέγων· 16 Ἐγὼ μὲν

ὅλη τὴν περιοχὴ τοῦ Ἰορδάνου καὶ κήρυττε βάπτισμα μετανοίας γιὰ
ἄφεσι τῶν ἁμαρτιῶν, **4** καθὼς εἶναι γραμμένο στὸ βιβλίο τῶν λόγων
τοῦ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου ποὺ εἶπε: **Φωνὴ ἑνός, ποὺ φωνάζει δυ-**
νατὰ στὴν ἔρημο, Ἑτοιμάσετε τὴν ὁδὸ γιὰ νὰ διαβῇ ὁ Κύριος,
ἰσιάξετε τοὺς δρόμους του γιὰ νὰ περάσῃ. 5 Κάθε φαράγγι θὰ
γεμίσῃ μὲ χῶμα καὶ κάθε βουνὸ καὶ λόφος θὰ χαμηλώσῃ (θὰ
ἰσοπεδωθῇ), καὶ τὰ στραβὰ θὰ γίνουν ἴσια καὶ οἱ ἀνώμαλοι δρό-
μοι θὰ γίνουν ὁμαλοί. 6 Καὶ τότε κάθε ἄνθρωπος θὰ ἰδῇ τὴ σω-
τηρία, ποὺ προσφέρει ὁ Θεός.

Αὐστηρὸ ἐλεγκτικὸ κήρυγμα

7 Ἔλεγε δὲ στὰ πλήθη, ποὺ ἔβγαιναν καὶ πήγαιναν γιὰ νὰ βαπτι-
σθοῦν ἀπ' αὐτόν: «Τέκνα γεννημένα ἀπὸ ὀχιές! Ποιός σᾶς εἶπε, ὅτι θὰ
ξεφύγετε ἀπὸ τὴ μέλλουσα ὀργή; **8** Κάνετε λοιπὸν ἔργα, ποὺ εἶναι καρ-
ποὶ μετανοίας, καὶ μὴν ἀρχίσετε νὰ λέτε γιὰ τοὺς ἑαυτούς σας, Πα-
τέρα ἔχουμε τὸν Ἀβραάμ. Διότι σᾶς λέγω, ὅτι ὁ Θεὸς δύ-
ναται ἀπ' αὐτοὺς τοὺς λίθους νὰ βγάλῃ τέκνα γιὰ τὸν Ἀβραάμ. **9** Ἤδη
δὲ καὶ τὸ τσεκούρι εἶναι κοντὰ στὴ ρίζα τῶν δένδρων· καὶ κάθε δένδρο,
ποὺ δὲν κάνει καρπὸ καλό, κόβεται σύρριζα καὶ ρίχνεται στὴ φωτιά.

Κήρυγμα φιλανθρωπίας καὶ δικαιοσύνης

10 Τὸν ρωτοῦσαν δὲ τὰ πλήθη λέγοντας: «Τί νὰ κάνωμε λοιπόν;».
11 Καὶ ἀπαντώντας τοὺς ἔλεγε: «Ὅποιος ἔχει δύο χιτῶνες, ἂς δώσῃ
σ' ἐκεῖνον ποὺ δὲν ἔχει, καὶ ὅποιος ἔχει τρόφιμα, ἂς κάνῃ τὸ ἴδιο».
12 Ἦλθαν δὲ καὶ τελῶνες γιὰ νὰ βαπτισθοῦν καὶ τοῦ εἶπαν: «Διδά-
σκαλε, τί νὰ κάνωμε;». **13** Αὐτὸς δὲ τοὺς εἶπε: «Νὰ μὴν εἰσπράττετε
τίποτε περισσότερο ἀπ' ὅ,τι σᾶς ἔχουν διατάξει». **14** Τὸν ρωτοῦσαν δὲ
καὶ στρατιωτικοὶ λέγοντας: «Καὶ ἐμεῖς τί νὰ κάνωμε;». Καὶ εἶπε πρὸς
αὐτούς: «Ἀπὸ κανένα νὰ μὴ πάρετε τίποτε παράνομα καὶ ἐκβιαστικά,
ἀλλὰ ν' ἀρκῆσθε στὸ μισθό σας».

Κήρυγμα γιὰ τὴν ὑπεροχὴ καὶ τὸ ἔργο τοῦ Μεσσία

15 Ἐπειδὴ δὲ ὁ λαὸς εἶχε τὴ μεσσιακὴ προσδοκία καὶ ὅλοι σκέπτον-
ταν μέσα τους γιὰ τὸν Ἰωάννη, μήπως αὐτὸς εἶναι ὁ Χριστός (ὁ Μεσ-
σίας), μίλησε ὁ Ἰωάννης σὲ ὅλους λέγοντας: **16** «Ἐγὼ μὲν σᾶς βα-
πτίζω μὲ νερό· ἀλλ' ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου, τοῦ ὁποίου δὲν εἶμαι
ἄξιος νὰ λύσω τὸ λουρὶ τῶν ὑποδημάτων· αὐτὸς θὰ σᾶς βαπτίσῃ μὲ

ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς· ἔρχεται δὲ ὁ ἰσχυρότερός μου, οὗ οὔκ εἰμι
ἱκανὸς λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ· αὐτὸς ὑμᾶς
βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ πυρί· 17 οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ
χειρὶ αὐτοῦ καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἅλωνα αὐτοῦ, καὶ συνάξει τὸν
σῖτον εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ
ἀσβέστῳ. 18 Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἕτερα παρακαλῶν εὐηγγελίζε-
το τὸν λαόν.

19 Ὁ δὲ Ἡρῴδης ὁ τετράρχης, ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ περὶ
Ἡρῳδιάδος τῆς γυναικὸς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ καὶ περὶ πάντων
ὧν ἐποίησε πονηρῶν ὁ Ἡρῴδης, 20 προσέθηκε καὶ τοῦτο ἐπὶ
πᾶσι καὶ κατέκλεισε τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ.

21 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ βαπτισθῆναι ἅπαντα τὸν λαὸν καὶ Ἰη-
σοῦ βαπτισθέντος καὶ προσευχομένου ἀνεῳχθῆναι τὸν οὐρανὸν
22 καὶ καταβῆναι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον σωματικῷ εἴδει ὡσεὶ
περιστερὰν ἐπ' αὐτόν, καὶ φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ γενέσθαι λέγου-
σαν· Σὺ εἶ **ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ εὐδόκησα.**

23 Καὶ αὐτὸς ἦν ὁ Ἰησοῦς ὡσεὶ ἐτῶν τριάκοντα ἀρχόμενος,
ὢν, ὡς ἐνομίζετο, υἱὸς Ἰωσήφ, τοῦ Ἡλί, 24 τοῦ Ματθάν, τοῦ
Λευΐ, τοῦ Μελχί, τοῦ Ἰωαννᾶ, τοῦ Ἰωσήφ, 25 τοῦ Ματταθίου,
τοῦ Ἀμώς, τοῦ Ναούμ, τοῦ Ἐσλίμ, τοῦ Ναγγαί, 26 τοῦ Μαάθ,
τοῦ Ματταθίου, τοῦ Σεμεΐ, τοῦ Ἰωσήχ, τοῦ Ἰωδᾶ, 27 τοῦ Ἰωαν-
νάν, τοῦ Ῥησᾶ, τοῦ Ζοροβάβελ, τοῦ Σαλαθιήλ, τοῦ Νηρί, 28 τοῦ
Μελχί, τοῦ Ἀδδί, τοῦ Κωσάμ, τοῦ Ἐλμωδάμ, τοῦ Ἤρ, 29 τοῦ
Ἰωσῆ, τοῦ Ἐλιέζερ, τοῦ Ἰωρείμ, τοῦ Ματθάτ, τοῦ Λευΐ, 30 τοῦ
Συμεών, τοῦ Ἰούδα, τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ Ἰωνᾶ, τοῦ Ἐλιακείμ,
31 τοῦ Μελεᾶ, τοῦ Μαϊνάν, τοῦ Ματταθᾶ, τοῦ Νάθαν, τοῦ
Δαυΐδ, 32 τοῦ Ἰεσσαί, τοῦ Ὠβήδ, τοῦ Βοόζ, τοῦ Σαλμών, τοῦ
Ναασσών, 33 τοῦ Ἀμιναδάβ, τοῦ Ἀράμ, τοῦ Ἰωράμ, τοῦ

Πνεῦμα Ἅγιο καὶ φωτιά. **17** Τὸ φτυάρι του εἶναι στὸ χέρι του, καὶ θὰ
καθαρίσῃ τελείως τὸ ἁλῶνι του, καὶ θὰ συνάξῃ τὸ σιτάρι στὴν ἀποθήκη
του, ἐνῷ τὸ ἄχυρο θὰ κατακαίῃ μὲ φωτιὰ ποὺ δὲν θὰ σβήνῃ». **18** Καὶ
ἄλλα δὲ πολλὰ διδάσκοντας κήρυττε στὸ λαό.

Ὁ Ἡρῴδης φυλακίζει τὸν Ἰωάννη ἐξ αἰτίας τοῦ ἐλέγχου του

19 Ὁ δὲ Ἡρῴδης ὁ τετράρχης, ἐπειδὴ ἐλεγχόταν ἀπ' αὐτὸν γιὰ τὴν
Ἡρῳδιάδα τὴ γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ γιὰ ὅλα τὰ κακὰ ποὺ ἔκα-
νε ὁ Ἡρῴδης, **20** σ' ὅλα αὐτὰ πρόσθεσε καὶ τοῦτο, δηλαδὴ ἔκλεισε τὸν
Ἰωάννη στὴ φυλακή.

Ἡ βάπτισι τοῦ Ἰησοῦ

21 Ὅταν δὲ βαπτίσθηκε ὅλος ὁ λαός, βαπτίσθηκε δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς
καὶ προσευχόταν, ἄνοιξε ὁ οὐρανὸς **22** καὶ κατέβηκε τὸ Πνεῦμα τὸ
Ἅγιο μὲ σωματικὴ μορφὴ σὰν περιστέρι ἐπάνω του, καὶ ἦλθε φωνὴ ἀπὸ
τὸν οὐρανὸ ποὺ ἔλεγε: Σὺ εἶσαι **ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐσένα
ἐξέλεξα**[1] (καὶ κατέστησα Μεσσία, Χριστό).

Ἡ νομικὴ γενεαλογία τοῦ Ἰησοῦ

23 Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἦταν τριάντα ἐτῶν, στὴν ἀρχὴ τοῦ τριακοστοῦ
ἔτους, καὶ ἦταν, κατὰ τὸ νόμο, υἱὸς τοῦ Ἰωσήφ, υἱοῦ τοῦ Ἡλί, **24** υἱοῦ
τοῦ Ματθάν, υἱοῦ τοῦ Λευΐ, υἱοῦ τοῦ Μελχί, υἱοῦ τοῦ Ἰωαννᾶ, υἱοῦ
τοῦ Ἰωσήφ, **25** υἱοῦ τοῦ Ματταθίου, υἱοῦ τοῦ Ἀμώς, υἱοῦ τοῦ Ναούμ,
υἱοῦ τοῦ Ἐσλίμ, υἱοῦ τοῦ Ναγγαί, **26** υἱοῦ τοῦ Μαάθ, υἱοῦ τοῦ Ματ-
ταθίου, υἱοῦ τοῦ Σεμεΰ, υἱοῦ τοῦ Ἰωσήχ, υἱοῦ τοῦ Ἰωδᾶ, **27** υἱοῦ τοῦ
Ἰωαννάν, υἱοῦ τοῦ Ρησᾶ, υἱοῦ τοῦ Ζοροβάβελ, υἱοῦ τοῦ Σαλαθιήλ,
υἱοῦ τοῦ Νηρί, **28** υἱοῦ τοῦ Μελχί, υἱοῦ τοῦ Ἀδδί, υἱοῦ τοῦ Κωσάμ,
υἱοῦ τοῦ Ἐλμωδάμ, υἱοῦ τοῦ Ἤρ, **29** υἱοῦ τοῦ Ἰωσῆ, υἱοῦ τοῦ Ἐλιέ-
ζερ, υἱοῦ τοῦ Ἰωρείμ, υἱοῦ τοῦ Ματθάτ, υἱοῦ τοῦ Λευΐ, **30** υἱοῦ τοῦ
Συμεών, υἱοῦ τοῦ Ἰούδα, υἱοῦ τοῦ Ἰωσήφ, υἱοῦ τοῦ Ἰωνᾶ, υἱοῦ τοῦ
Ἐλιακείμ, **31** υἱοῦ τοῦ Μελεᾶ, υἱοῦ τοῦ Μαϊνάν, υἱοῦ τοῦ Ματταθᾶ,
υἱοῦ τοῦ Νάθαν, υἱοῦ τοῦ Δαβίδ, **32** υἱοῦ τοῦ Ἰεσσαί, υἱοῦ τοῦ Ὠβήδ,
υἱοῦ τοῦ Βοόζ, υἱοῦ τοῦ Σαλμών, υἱοῦ τοῦ Ναασσών, **33** υἱοῦ τοῦ Ἀμι-
ναδάβ, υἱοῦ τοῦ Ἀράμ, υἱοῦ τοῦ Ἰωράμ, υἱοῦ τοῦ Ἐσρώμ, υἱοῦ τοῦ
Φαρές, υἱοῦ τοῦ Ἰούδα, **34** υἱοῦ τοῦ Ἰακώβ, υἱοῦ τοῦ Ἰσαάκ, υἱοῦ τοῦ

---

1. Βλέπε τὸ Ἡσ. μβ′ 1 ὅπως παρατίθεται στὸ Ματθ. ιβ′ 18.

Ἐσρώμ, τοῦ Φαρές, τοῦ Ἰούδα, 34 τοῦ Ἰακώβ, τοῦ Ἰσαάκ, τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Θάρα, τοῦ Ναχώρ, 35 τοῦ Σερούχ, τοῦ Ῥαγαῦ, τοῦ Φάλεκ, τοῦ Ἔβερ, τοῦ Σαλᾶ, 36 τοῦ Καϊνάν, τοῦ Ἀρφαξάδ, τοῦ Σήμ, τοῦ Νῶε, τοῦ Λάμεχ, 37 τοῦ Μαθουσάλα, τοῦ Ἐνώχ, τοῦ Ἰάρεδ, τοῦ Μαλελεήλ, τοῦ Καϊνάν, 38 τοῦ Ἐνώς, τοῦ Σήθ, τοῦ Ἀδάμ, τοῦ Θεοῦ.

4 Ἰησοῦς δὲ πλήρης Πνεύματος Ἁγίου ὑπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἤγετο ἐν τῷ Πνεύματι εἰς τὴν ἔρημον 2 ἡμέρας τεσσαράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ Διαβόλου, καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις. Καὶ συντελεσθεισῶν αὐτῶν ὕστερον ἐπείνασε. 3 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Διάβολος· Εἰ Υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, εἰπὲ τῷ λίθῳ τούτῳ ἵνα γένηται ἄρτος. 4 Καὶ ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτὸν λέγων· Γέγραπται ὅτι **οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος Θεοῦ.** 5 Καὶ ἀναγαγὼν αὐτὸν ὁ Διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλὸν ἔδειξεν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τῆς οἰκουμένης ἐν στιγμῇ χρόνου, 6 καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Διάβολος· Σοὶ δώσω τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἅπασαν καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, ὅτι ἐμοὶ παραδέδοται, καὶ ᾧ ἐὰν θέλω δίδωμι αὐτήν· 7 σὺ οὖν ἐὰν προσκυνήσῃς ἐνώπιόν μου, ἔσται σου πᾶσα. 8 Καὶ ἀποκριθεὶς αὐτῷ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Ὕπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ! Γέγραπται γάρ· **Κύριον τὸν Θεόν σου προσκυνήσεις καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις.** 9 Καὶ ἤγαγεν αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Εἰ Υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν ἐντεῦθεν κάτω· 10 γέγραπται γὰρ ὅτι **τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ τοῦ διαφυλάξαι σε,** 11 καὶ ὅτι **ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσί σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.** 12 Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι εἴρηται· **Οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν Θεόν σου.** 13 Καὶ συντελέσας πάντα πειρασμὸν ὁ Διάβολος ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ ἄχρι καιροῦ.

Ἀβραάμ, υἱοῦ τοῦ Θάρα, υἱοῦ τοῦ Ναχώρ, **35** υἱοῦ τοῦ Σερούχ, υἱοῦ
τοῦ Ραγαῦ, υἱοῦ τοῦ Φάλεκ, υἱοῦ τοῦ Ἔβερ, υἱοῦ τοῦ Σαλᾶ, **36** υἱοῦ
τοῦ Καϊνάν, υἱοῦ τοῦ Ἀρφαξάδ, υἱοῦ τοῦ Σήμ, υἱοῦ τοῦ Νῶε, υἱοῦ τοῦ
Λάμεχ, **37** υἱοῦ τοῦ Μαθουσάλα, υἱοῦ τοῦ Ἐνώχ, υἱοῦ τοῦ Ἰάρεδ, υἱοῦ
τοῦ Μαλελεήλ, υἱοῦ τοῦ Καϊνάν, **38** υἱοῦ τοῦ Ἐνώς, υἱοῦ τοῦ Σήθ,
υἱοῦ τοῦ Ἀδάμ, υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Διάβολος πειράζει τὸν Ἰησοῦ

4 Ὁ Ἰησοῦς δέ, γεμᾶτος ἀπὸ Πνεῦμα Ἅγιο, ἐπέστρεφε ἀπὸ τὸν Ἰορ-
δάνη, καὶ τὸ Πνεῦμα τὸν ὡδηγοῦσε στὴν ἔρημο, **2** ὅπου σαράντα
ἡμέρες πειραζόταν ἀπὸ τὸ Διάβολο, καὶ δὲν ἔφαγε τίποτε τὶς ἡμέρες
ἐκεῖνες. Καὶ ὅταν (οἱ ἡμέρες) τελείωσαν, ὕστερα πείνασε. **3** Τότε ὁ
Διάβολος τοῦ εἶπε: «Ἐὰν εἶσαι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, δῶσε διαταγὴ σ' αὐτὸ
τὸ λίθο νὰ γίνῃ ἄρτος». **4** Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοῦ ἀποκρίθηκε λέγοντας:
«Εἶναι γραμμένο, ὅτι **ὁ ἄνθρωπος δὲν ζῇ μὲ ἄρτο μόνο, ἀλλὰ μὲ
κάθε λόγο, ποὺ βγαίνει ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Θεοῦ**». **5** Ὕστερα ὁ Διά-
βολος τὸν ἀνέβασε σ' ἕνα ψηλὸ βουνὸ καὶ τοῦ ἔδειξε ὅλα τὰ βασίλεια
τῆς οἰκουμένης σὲ μιὰ στιγμή, **6** καὶ τοῦ εἶπε ὁ Διάβολος: «Σ' ἐσένα
θὰ δώσω τὴν ἐξουσία πάνω σὲ ὅλα αὐτὰ τὰ βασίλεια καὶ τὴ δόξα τους,
διότι σ' ἐμένα ἔχει παραδοθῇ, καὶ ὅπου θέλω τὴ δίνω. **7** Ἐὰν λοιπὸν
ἐσὺ μὲ προσκυνήσῃς, ὅλη (ἡ ἐξουσία καὶ ἡ δόξα) θὰ εἶναι δική σου».
8 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπαντώντας τοῦ εἶπε: «Ἐξαφανίσου ἀπὸ μπροστά μου,
Σατανᾶ! Διότι εἶναι γραμμένο: **Τὸν Κύριο τὸ Θεό σου νὰ προσκυ-
νήσῃς καὶ αὐτὸν μόνο νὰ λατρεύσῃς**». **9** Ἐπίσης τὸν ὡδήγησε στὰ
Ἱεροσόλυμα καὶ τὸν ἔστησε στὸ ἄκρο τῆς στέγης τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ εἶπε:
«Ἐὰν εἶσαι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, πέσε ἀπ' ἐδῶ κάτω, **10** διότι εἶναι γραμ-
μένο, ὅτι **θὰ δώσῃ ἐντολὴ στοὺς ἀγγέλους του γιὰ σένα γιὰ νὰ σὲ
διαφυλάξουν**, **11** καὶ ὅτι **θὰ σὲ πιάσουν στὰ χέρια, γιὰ νὰ μὴ κτυ-
πήσῃς τὸ πόδι σου σὲ πέτρα**». **12** Πάλι ἀπαντώντας τοῦ εἶπε ὁ Ἰη-
σοῦς: «Ἔχει λεχθῆ: **Νὰ μὴ προκαλέσῃς τὸν Κύριο τὸ Θεό σου**».
13 Καὶ ἀφοῦ τελείωσε κάθε πειρασμὸ ὁ Διάβολος, ἀπομακρύνθηκε ἀπ'
αὐτὸν πρὸς καιρόν.

14 Καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματος
εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ φήμη ἐξῆλθε καθ' ὅλης τῆς περιχώρου
περὶ αὐτοῦ. 15 Καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν
δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων.

16 Καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Ναζαρέτ, οὗ ἦν τεθραμμένος, καὶ
εἰσῆλθε κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων εἰς
τὴν συναγωγήν, καὶ ἀνέστη ἀναγνῶναι. 17 Καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ
βιβλίον Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, καὶ ἀναπτύξας τὸ βιβλίον εὗρε
τὸν τόπον οὗ ἦν γεγραμμένον· 18 **Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμέ, οὗ**
εἵνεκεν ἔχρισέ με, εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέ με,
ἰάσασθαι τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν, κηρῦξαι αἰχμα-
λώτοις ἄφεσιν καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, ἀποστεῖλαι τεθραυσμέ-
νους ἐν ἀφέσει, 19 **κηρῦξαι ἐνιαυτὸν Κυρίου δεκτόν.** 20 Καὶ
πτύξας τὸ βιβλίον ἀποδοὺς τῷ ὑπηρέτῃ ἐκάθισε· καὶ πάντων
ἐν τῇ συναγωγῇ οἱ ὀφθαλμοὶ ἦσαν ἀτενίζοντες αὐτῷ. 21 Ἤρξα-
το δὲ λέγειν πρὸς αὐτοὺς ὅτι σήμερον πεπλήρωται ἡ γραφὴ
αὕτη ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν. 22 Καὶ πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ καὶ
ἐθαύμαζον ἐπὶ τοῖς λόγοις τῆς χάριτος τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ
τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ ἔλεγον· Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς Ἰωσήφ;
23 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Πάντως ἐρεῖτέ μοι τὴν παραβολὴν
ταύτην· Ἰατρέ, θεράπευσον σεαυτόν· ὅσα ἠκούσα-
μεν γενόμενα ἐν τῇ Καπερναούμ, ποίησον καὶ ὧδε ἐν τῇ πα-
τρίδι σου. 24 Εἶπε δέ· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς προφήτης δε-
κτός ἐστιν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ. 25 Ἐπ' ἀληθείας δὲ λέγω ὑμῖν,
πολλαὶ χῆραι ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἠλιοὺ ἐν τῷ Ἰσραήλ, ὅτε
ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ ἔτη τρία καὶ μῆνας ἕξ, ὡς ἐγένετο
λιμὸς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, 26 καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν
ἐπέμφθη Ἠλίας εἰ μὴ εἰς Σάρεπτα τῆς Σιδωνίας πρὸς γυναῖκα
χήραν. 27 Καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐπὶ Ἐλισαίου τοῦ προφή-
του ἐν τῷ Ἰσραήλ, καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη εἰ μὴ Νεεμὰν
ὁ Σύρος. 28 Καὶ ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ
ἀκούοντες ταῦτα, 29 καὶ ἀναστάντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς

Ὁ Ἰησοῦς στὴ Γαλιλαία

14 Ὁ δὲ Ἰησοῦς γεμᾶτος μὲ τὴ δύναμι τοῦ Πνεύματος ἐπέστρεφε
στὴ Γαλιλαία. Καὶ φήμη διαδόθηκε γι' αὐτὸν σ' ὅλη τὴν περιοχή.
15 Καὶ δίδασκε στὶς συναγωγές τους καὶ θαυμαζόταν ἀπ' ὅλους.

Ὁ Ἰησοῦς κηρύττει στὴν πατρίδα του Ναζαρέτ
Θαυμάζεται καὶ καταδιώκεται ἀπὸ τοὺς συμπατριῶτες του!

16 Καὶ ἦλθε στὴ Ναζαρέτ, ὅπου εἶχε ἀνατραφῆ, καὶ μπῆκε κατὰ τὴ
συνήθειά του τὴν ἡμέρα τοῦ Σαββάτου στὴ συναγωγή, καὶ σηκώθηκε νὰ
ἀναγνώσῃ. **17** Καὶ τοῦ δόθηκε βιβλίο τοῦ προφήτου Ἡσαΐα, καὶ ἀφοῦ
ξετύλιξε τὸ βιβλίο (ποὺ ἦταν τυλιγμένο σὲ σχῆμα κυλίνδρου), βρῆκε τὸ
μέρος ὅπου ἦταν γραμμένο: **18 Τὸ Πνεῦμα τοῦ Κυρίου εἶναι ἐπάνω
μου, διότι μὲ ἔχρισε. Μὲ ἀπέστειλε νὰ φέρω χαρμόσυνο ἄγγελ-
μα στοὺς πτωχούς, νὰ θεραπεύσω τοὺς πληγωμένους στὴν καρ-
διά (ὅσους ἔχουν ψυχικὰ τραύματα), ν' ἀναγγείλω στοὺς αἰχμα-
λώτους ἀπελευθέρωσι καὶ στοὺς τυφλοὺς ἀπόκτησι τῆς ὁράσεως,
ν' ἀποστείλω τοὺς ἀναπήρους ὑγιεῖς, 19 ν' ἀναγγείλω εὐλογη-
μένη ἐποχὴ τοῦ Κυρίου.** **20** Ὕστερα τύλιξε τὸ βιβλίο καὶ τὸ ἔδωσε
πάλι στὸν ὑπηρέτη (στὸν ἁρμόδιο, στὸν ἐπιμελητὴ) καὶ κάθησε. Καὶ
ὅλων τὰ μάτια στὴ συναγωγὴ ἦταν προσηλωμένα σ' αὐτόν. **21** Ἄρχισε
τότε νὰ τοὺς λέγῃ: «Σήμερα ἐκπληρώθηκε ἡ Γραφικὴ αὐτὴ περικοπὴ
στὰ αὐτιά σας (διότι ἀκούσατε ἐμένα, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν προφητικὴ πε-
ρικοπὴ εἶμαι ὁ χρισμένος καὶ ἀπεσταλμένος νὰ κηρύξω)». **22** Καὶ ὅλοι
τὸν ἐπιδοκίμαζαν καὶ θαύμαζαν γιὰ τὰ χαριτωμένα λόγια, ποὺ ἔβγαιναν
ἀπὸ τὸ στόμα του, καὶ ἔλεγαν: «Δὲν εἶναι αὐτὸς ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωσήφ;».
23 Αὐτὸς δὲ τοὺς εἶπε: «Ἀσφαλῶς θὰ μοῦ εἰπῆτε αὐτὴ τὴν παροι-
μία, Ἰατρέ, θεράπευσε τὸν ἑαυτό σου. Ὅσα ἀκούσαμε,
ὅτι ἔγιναν στὴν Καπερναούμ, κάνε καὶ ἐδῶ στὴν πατρίδα σου».
24 Ἐπίσης εἶπε: «Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, κανεὶς προφήτης δὲν τιμᾶται
στὴν πατρίδα του. **25** Ἐπίσης ἀληθινὰ σᾶς λέγω, πολλὲς χῆρες ἦταν
στὶς ἡμέρες τοῦ Ἠλιοὺ (τοῦ Ἠλία) στὸν Ἰσραήλ, ὅταν κλείσθηκε ὁ
οὐρανὸς ἐπὶ τρία ἔτη καὶ ἕξι μῆνες καὶ ἦλθε πεῖνα μεγάλη σὲ ὅλη τὴ
χώρα, **26** ἀλλὰ σὲ καμμία ἀπ' αὐτὲς δὲν ἔστειλε ὁ Θεὸς τὸν Ἠλία,
παρὰ σὲ μία χήρα στὰ Σάρεπτα τῆς Σιδωνίας. **27** Ἐπίσης πολλοὶ λε-
προὶ ἦταν τὴν ἐποχὴ τοῦ προφήτου Ἐλισαίου στὸν Ἰσραήλ, ἀλλὰ καν-
εὶς ἀπ' αὐτοὺς δὲν καθαρίσθηκε (ἀπὸ τὴ λέπρα), παρὰ ὁ Νεεμὰν ὁ Σύ-
ρος». **28** Ἐξωργίσθηκαν δὲ ὅλοι στὴ συναγωγὴ ἀκούοντας αὐτά,

πόλεως καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἕως ὀφρύος τοῦ ὄρους, ἐφ' οὗ ἡ πόλις
αὐτῶν ᾠκοδόμητο, εἰς τὸ κατακρημνίσαι αὐτόν. 30 Αὐτὸς δὲ
διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν ἐπορεύετο.

31 Καὶ κατῆλθεν εἰς Καπερναούμ, πόλιν τῆς Γαλιλαίας, καὶ
ἦν διδάσκων αὐτοὺς ἐν τοῖς Σάββασι. 32 Καὶ ἐξεπλήσσοντο
ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ ἦν ὁ λόγος αὐτοῦ. 33 Καὶ
ἐν τῇ συναγωγῇ ἦν ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα δαιμονίου ἀκα-
θάρτου, καὶ ἀνέκραξε φωνῇ μεγάλῃ 34 λέγων· Ἔα, τί ἡμῖν καὶ
σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; Ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; Οἶδά σε τίς εἶ, ὁ
ἅγιος τοῦ Θεοῦ. 35 Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λέγων· Φι-
μώθητι καὶ ἔξελθε ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ ῥῖψαν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον εἰς
τὸ μέσον ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ, μηδὲν βλάψαν αὐτόν. 36 Καὶ ἐγέ-
νετο θάμβος ἐπὶ πάντας, καὶ συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους
λέγοντες· Τίς ὁ λόγος οὗτος; Ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ καὶ δυνάμει ἐπι-
τάσσει τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασι, καὶ ἐξέρχονται; 37 Καὶ ἐξε-
πορεύετο ἦχος περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς περιχώρου.

38 Ἀναστὰς δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν
Σίμωνος. Ἡ πενθερὰ δὲ τοῦ Σίμωνος ἦν συνεχομένη πυρετῷ
μεγάλῳ, καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν περὶ αὐτῆς. 39 Καὶ ἐπιστὰς ἐπά-
νω αὐτῆς ἐπετίμησε τῷ πυρετῷ, καὶ ἀφῆκεν αὐτήν· παρα-
χρῆμα δὲ ἀναστᾶσα διηκόνει αὐτοῖς. 40 Δύνοντος δὲ τοῦ ἡλίου
πάντες ὅσοι εἶχον ἀσθενοῦντας νόσοις ποικίλαις ἤγαγον
αὐτοὺς πρὸς αὐτόν· ὁ δὲ ἑνὶ ἑκάστῳ αὐτῶν τὰς χεῖρας ἐπιτιθεὶς
ἐθεράπευσεν αὐτούς. 41 Ἐξήρχετο δὲ καὶ δαιμόνια ἀπὸ πολλῶν
κραυγάζοντα καὶ λέγοντα ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.
Καὶ ἐπιτιμῶν οὐκ εἴα αὐτὰ λαλεῖν, ὅτι ᾔδεισαν τὸν Χριστὸν
αὐτὸν εἶναι.

42 Γενομένης δὲ ἡμέρας ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἔρημον τό-
πον. Καὶ οἱ ὄχλοι ἐπεζήτουν αὐτόν, καὶ ἦλθον ἕως αὐτοῦ καὶ
κατεῖχον αὐτὸν τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἀπ' αὐτῶν. 43 Ὁ δὲ εἶπε

29 καὶ σηκώθηκαν καὶ τὸν ἔβγαλαν ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι καὶ τὸν καταδίωξαν ὣς τὴν ἄκρη τοῦ βουνοῦ, πάνω στὸ ὁποῖο ἦταν κτισμένη ἡ πόλι τους, γιὰ νὰ τὸν ρίξουν στὸ γκρεμό. **30** Ἀλλ' αὐτὸς πέρασε ἀνάμεσά τους καὶ ἔφυγε.

Θεραπεία δαιμονισμένου στὴν Καπερναούμ

31 Καὶ κατέβηκε στὴν Καπερναούμ, πόλι τῆς Γαλιλαίας, καὶ τοὺς δίδασκε τὰ Σάββατα. **32** Καὶ ἐκπλήσσονταν γιὰ τὴ διδασκαλία του, διότι μιλοῦσε μὲ αὐθεντία. **33** Καὶ στὴ συναγωγὴ ἦταν κάποιος, ποὺ εἶχε ἀκάθαρτο δαιμονικὸ πνεῦμα, καὶ κραύγασε μὲ φωνὴ μεγάλη
34 λέγοντας: «Ἄ, τί κοινὸ ὑπάρχει ἀνάμεσα σὲ μᾶς καὶ σὲ σένα, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; Ἦλθες νὰ μᾶς καταστρέψῃς; Σὲ γνωρίζω ποιός εἶσαι, ὁ ἐκλεκτὸς τοῦ Θεοῦ (ὁ ἐκλεγμένος ἀπὸ τὸ Θεό)». **35** Καὶ τὸ ἐπέπληξε ὁ Ἰησοῦς λέγοντας: «Νὰ σιωπήσῃς καὶ νὰ βγῇς ἀπ' αὐτόν». Τότε τὸ δαιμόνιο τὸν ἔρριξε κάτω ἐνώπιόν τους καὶ βγῆκε ἀπ' αὐτὸν χωρὶς καθόλου νὰ τὸν βλάψῃ. **36** Καὶ ὅλοι αἰσθάνθηκαν κατάπληξι καὶ δέος, καὶ συνωμιλοῦσαν μεταξύ τους λέγοντας: «Τί εἶναι αὐτὸ τὸ πρᾶγμα; Πῶς ἐξουσιαστικὰ καὶ δυναμικὰ διατάσσει τὰ ἀκάθαρτα πνεύματα, καὶ ἐξέρχονται;». **37** Καὶ ἡ φήμη του διαδιδόταν σὲ κάθε τόπο τῆς περιοχῆς.

Θεραπεία τῆς πεθερᾶς τοῦ Σίμωνος καὶ ἄλλων ἀσθενῶν

38 Ὅταν δὲ ἔφυγε ἀπ' τὴ συναγωγή, πῆγε στὸ σπίτι τοῦ Σίμωνος. Ἡ πεθερὰ δὲ τοῦ Σίμωνος ὑπέφερε ἀπὸ μεγάλο πυρετὸ καὶ τὸν παρακάλεσαν γι' αὐτή. **39** Καὶ ἀφοῦ στάθηκε ἀπὸ πάνω της, ἐπέπληξε τὸν πυρετὸ καὶ τὴν ἄφησε, καὶ σηκώθηκε ἀμέσως καὶ τοὺς διακονοῦσε.
40 Καὶ ὅταν ὁ ἥλιος ἔδυε, ὅλοι ὅσοι εἶχαν ἀσθενεῖς ἀπὸ διάφορα νοσήματα τοὺς ἔφεραν σ' αὐτόν. Καὶ αὐτὸς ἔθετε πάνω σὲ καθένα ἀπ' αὐτοὺς τὰ χέρια του καὶ τοὺς θεράπευσε. **41** Ἔβγαιναν δὲ καὶ δαιμόνια ἀπὸ πολλούς, ποὺ κραύγαζαν καὶ ἔλεγαν: «Σὺ εἶσαι ὁ Χριστός (ὁ Μεσσίας), ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ». Ἀλλὰ τὰ ἐπέπληττε καὶ δὲν τὰ ἄφηνε νὰ ὁμιλοῦν, διότι ἤξεραν ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ Χριστός (ὁ Μεσσίας).

Τὰ πλήθη ἀναζητοῦν τὸν Ἰησοῦ μέχρι τὴν ἔρημο

42 Ὅταν δὲ ξημέρωσε, ἔφυγε καὶ πῆγε σ' ἕνα ἔρημο τόπο. Καὶ τὰ πλήθη τὸν ἀναζητοῦσαν καὶ πῆγαν ἕως ἐκεῖ καὶ τὸν κρατοῦσαν γιὰ νὰ μὴ φύγῃ ἀπ' αὐτούς. **43** Ἀλλ' αὐτὸς τοὺς εἶπε: «Πρέπει καὶ στὶς ἄλλες

πρὸς αὐτοὺς ὅτι καὶ ταῖς ἑτέραις πόλεσιν εὐαγγελίσασθαί με
δεῖ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· ὅτι εἰς τοῦτο ἀπέσταλμαι.
44 Καὶ ἦν κηρύσσων εἰς τὰς συναγωγὰς τῆς Γαλιλαίας.

5 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ τοῦ ἀκούειν
τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ αὐτὸς ἦν ἑστὼς παρὰ τὴν λίμνην
Γεννησαρέτ, 2 καὶ εἶδε δύο πλοῖα ἑστῶτα παρὰ τὴν λίμνην· οἱ
δὲ ἁλιεῖς ἀποβάντες ἀπ' αὐτῶν ἀπέπλυναν τὰ δίκτυα. 3 Ἐμβὰς
δὲ εἰς ἓν τῶν πλοίων, ὃ ἦν τοῦ Σίμωνος, ἠρώτησεν αὐτὸν ἀπὸ
τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον· καὶ καθίσας ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ
πλοίου τοὺς ὄχλους. 4 Ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν, εἶπε πρὸς τὸν
Σίμωνα· Ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα
ὑμῶν εἰς ἄγραν. 5 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Σίμων εἶπεν αὐτῷ· Ἐπι-
στάτα, δι' ὅλης τῆς νυκτὸς κοπιάσαντες οὐδὲν ἐλάβομεν· ἐπὶ δὲ
τῷ ῥήματί σου χαλάσω τὸ δίκτυον. 6 Καὶ τοῦτο ποιήσαντες
συνέκλεισαν πλῆθος ἰχθύων πολύ· διερρήγνυτο δὲ τὸ δίκτυον
αὐτῶν. 7 Καὶ κατένευσαν τοῖς μετόχοις τοῖς ἐν τῷ ἑτέρῳ πλοίῳ
τοῦ ἐλθόντας συλλαβέσθαι αὐτοῖς· καὶ ἦλθον καὶ ἔπλησαν
ἀμφότερα τὰ πλοῖα, ὥστε βυθίζεσθαι αὐτά. 8 Ἰδὼν δὲ Σίμων
Πέτρος προσέπεσε τοῖς γόνασιν Ἰησοῦ λέγων· Ἔξελθε ἀπ'
ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἁμαρτωλός εἰμι, Κύριε. 9 Θάμβος γὰρ περιέ-
σχεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ ἐπὶ τῇ ἄγρᾳ τῶν ἰχθύων
ᾗ συνέλαβον, 10 ὁμοίως δὲ καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, υἱοὺς
Ζεβεδαίου, οἳ ἦσαν κοινωνοὶ τῷ Σίμωνι. Καὶ εἶπε πρὸς τὸν Σί-
μωνα ὁ Ἰησοῦς· Μὴ φοβοῦ! Ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔσῃ ζω-
γρῶν. 11 Καὶ καταγαγόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, ἀφέντες
ἅπαντα ἠκολούθησαν αὐτῷ.

12 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν πόλεων καὶ
ἰδοὺ ἀνὴρ πλήρης λέπρας. Καὶ ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν, πεσὼν ἐπὶ
πρόσωπον ἐδεήθη αὐτοῦ λέγων· Κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαί με
καθαρίσαι. 13 Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἥψατο αὐτοῦ εἰπών· Θέ-
λω, καθαρίσθητι. Καὶ εὐθέως ἡ λέπρα ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ.
14 Καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ μηδενὶ εἰπεῖν, ἀλλὰ ἀπελθὼν
δεῖξον σεαυτὸν τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ

πόλεις νὰ κηρύξω τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Διότι αὐτὴ εἶναι ἡ ἀποστολή
μου». **44** Καὶ κήρυττε στὶς συναγωγὲς τῆς Γαλιλαίας.

Θαυμαστὴ ἁλιεία καὶ κλῆσι τῶν πρώτων μαθητῶν

5 Καθὼς δὲ τὸ πλῆθος συνωστιζόταν καὶ ἔπεφτε ἐπάνω του γιὰ
ν' ἀκούῃ τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ καὶ αὐτὸς στεκόταν δίπλα στὴ λίμνη
Γεννησαρέτ, **2** εἶδε δύο πλοῖα, ποὺ ἦταν στὴν ἄκρη τῆς λίμνης. Οἱ δὲ
ἁλιεῖς εἶχαν κατεβῆ ἀπ' αὐτὰ καὶ εἶχαν πλύνει τὰ δίχτυα. **3** Ἀφοῦ δὲ
μπῆκε σ' ἕνα ἀπὸ τὰ πλοῖα, ποὺ ἦταν τοῦ Σίμωνος, τὸν παρακάλεσε
νὰ τὸ τραβήξῃ λίγο ἀπὸ τὴν ξηρὰ πρὸς τὴ λίμνη. Καὶ ἀφοῦ κάθησε, δί-
δασκε ἀπὸ τὸ πλοῖο τὰ πλήθη. **4** Καὶ ὅταν ἔπαυσε νὰ ὁμιλῇ, εἶπε στὸ
Σίμωνα: «Φέρε πάλι τὸ πλοῖο στὰ βαθειὰ καὶ ρίξετε τὰ δίχτυα σας γιὰ
ψάρεμα». **5** Ὁ δὲ Σίμων τοῦ εἶπε τότε: «Διδάσκαλε, ὅλη τὴ νύχτα κο-
πιάσαμε καὶ δὲν πιάσαμε τίποτε. Ἀλλὰ γιὰ τὸ λόγο σου θὰ ρίξω τὰ δί-
χτυα». **6** Καὶ ἀφοῦ τὸ ἔκαναν, ἔπιασαν πάρα πολλὰ ψάρια, καὶ τὰ δί-
χτυά τους ἄρχισαν νὰ σχίζωνται. **7** Καὶ μὲ νεύματα προσκάλεσαν τοὺς
συνεταίρους, ποὺ ἦταν στὸ ἄλλο πλοῖο, γιὰ νὰ ἔλθουν νὰ τοὺς βοηθή-
σουν. Καὶ ἦλθαν καὶ γέμισαν καὶ τὰ δύο πλοῖα, ὥστε νὰ κινδυνεύουν νὰ
βυθισθοῦν. **8** Ὅταν δὲ ὁ Σίμων Πέτρος εἶδε τί ἔγινε, ἔπεσε στὰ πόδια
τοῦ Ἰησοῦ καὶ εἶπε, «Νὰ βγῆς καὶ νὰ φύγῃς ἀπὸ μένα, Κύριε, διότι
εἶμαι ἄνθρωπος ἁμαρτωλός». **9** Αὐτὸ εἶπε, διότι δέος κυρίευσε αὐτόν,
ἀλλὰ καὶ ὅλους, ὅσοι ἦταν μαζί του, γιὰ τὰ πολλὰ ψάρια ποὺ ἔπιασαν,
10 ὁμοίως δὲ καὶ τὸν Ἰάκωβο καὶ τὸν Ἰωάννη, τοὺς υἱοὺς τοῦ Ζεβε-
δαίου, ποὺ ἦταν συνέταιροι τοῦ Σίμωνος. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς τὸ
Σίμωνα: «Μὴ φοβᾶσαι! Ἀπὸ τώρα καὶ στὸ ἑξῆς θὰ ψαρεύῃς ἀνθρώ-
πους». **11** Καὶ ἀφοῦ ἔφεραν τὰ πλοῖα στὴν ξηρά, ἄφησαν τὰ πάντα καὶ
τὸν ἀκολούθησαν.

Θεραπεία λεπροῦ

12 Καὶ ὅταν ἦταν σὲ μία ἀπὸ τὶς πόλεις, ἰδοὺ ἕνας ἄνθρωπος
γεμᾶτος ἀπὸ λέπρα. Καὶ ὅταν εἶδε τὸν Ἰησοῦ, ἔπεσε μὲ τὸ πρόσωπο
κατὰ γῆς καὶ τὸν παρακάλεσε λέγοντας: «Κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαι νὰ
μὲ καθαρίσῃς (ἀπὸ τὴ λέπρα)». **13** Τότε ἅπλωσε τὸ χέρι καὶ τὸν ἄγγι-
ξε καὶ εἶπε: «Θέλω, καθαρίσου (ἀπὸ τὴ λέπρα)». Καὶ ἀμέσως ἡ λέπρα
ἔφυγε ἀπ' αὐτόν. **14** Αὐτὸς δὲ (ὁ Ἰησοῦς) τοῦ ἔδωσε τὴν ἐντολή, «Νὰ
μὴ τὸ εἰπῇς σὲ κανένα, ἀλλὰ πήγαινε καὶ δεῖξε τὸν ἑαυτό σου στὸν ἱε-
ρέα, καὶ πρόσφερε γιὰ τὸν καθαρισμό σου, ὅπως διέταξε ὁ Μωυσῆς, γιὰ
νὰ σοῦ δώσουν βεβαίωσι (γιὰ τὴ θεραπεία σου)». **15** Ἡ δὲ φήμη του

σου καθὼς προσέταξε Μωυσῆς εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. 15 Διήρ-
χετο δὲ μᾶλλον ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ, καὶ συνήρχοντο ὄχλοι πολλοὶ
ἀκούειν καὶ θεραπεύεσθαι ὑπ' αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν.
16 Αὐτὸς δὲ ἦν ὑποχωρῶν ἐν ταῖς ἐρήμοις καὶ προσευχόμενος.

17 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν καὶ αὐτὸς ἦν διδάσκων,
καὶ ἦσαν καθήμενοι Φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι οἳ ἦσαν
ἐληλυθότες ἐκ πάσης κώμης τῆς Γαλιλαίας καὶ Ἰουδαίας καὶ
Ἱερουσαλήμ. Καὶ δύναμις Κυρίου ἦν εἰς τὸ ἰᾶσθαι αὐτούς.
18 Καὶ ἰδοὺ ἄνδρες φέροντες ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον ὃς ἦν παρα-
λελυμένος, καὶ ἐζήτουν αὐτὸν εἰσενεγκεῖν καὶ θεῖναι ἐνώπιον
αὐτοῦ. 19 Καὶ μὴ εὑρόντες ποίας εἰσενέγκωσιν αὐτὸν διὰ τὸν
ὄχλον, ἀναβάντες ἐπὶ τὸ δῶμα διὰ τῶν κεράμων καθῆκαν αὐτὸν
σὺν τῷ κλινιδίῳ εἰς τὸ μέσον ἔμπροσθεν τοῦ Ἰησοῦ. 20 Καὶ ἰδὼν
τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν αὐτῷ· Ἄνθρωπε, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρ-
τίαι σου. 21 Καὶ ἤρξαντο διαλογίζεσθαι οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ
Φαρισαῖοι λέγοντες· Τίς ἐστιν οὗτος ὃς λαλεῖ βλασφημίας; Τίς
δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ μόνος ὁ Θεός; 22 Ἐπιγνοὺς δὲ
ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς
αὐτούς· Τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; 23 Τί ἐστιν εὐκο-
πώτερον, εἰπεῖν, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου, ἢ εἰπεῖν, ἔγειρε
καὶ περιπάτει; 24 Ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας – εἶπε τῷ παραλελυ-
μένῳ· Σοὶ λέγω· Ἔγειρε καὶ ἄρας τὸ κλινίδιόν σου πορεύου εἰς
τὸν οἶκόν σου. 25 Καὶ παραχρῆμα ἀναστὰς ἐνώπιον αὐτῶν,
ἄρας ἐφ' ὃ κατέκειτο ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ δοξάζων τὸν
Θεόν. 26 Καὶ ἔκστασις ἔλαβεν ἅπαντας καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν,
καὶ ἐπλήσθησαν φόβου λέγοντες ὅτι εἴδομεν παράδοξα σήμερον.

27 Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθε καὶ ἐθεάσατο τελώνην ὀνόματι
Λευῒν, καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀκολούθει
μοι. 28 Καὶ καταλιπὼν ἅπαντα ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ.
29 Καὶ ἐποίησε δοχὴν μεγάλην Λευῒς αὐτῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ,
καὶ ἦν ὄχλος τελωνῶν πολὺς καὶ ἄλλων οἳ ἦσαν μετ' αὐτῶν

διαδιδόταν περισσότερο, καὶ μαζεύονταν πλήθη τοῦ λαοῦ πολλά, γιὰ ν'
ἀκούουν καὶ νὰ τοὺς θεραπεύῃ ἀπὸ τὶς ἀσθένειές τους. **16** Αὐτὸς δὲ συ-
χνὰ ἀποσυρόταν σὲ ἐρήμους τόπους καὶ προσευχόταν.

Ἄφεσι ἁμαρτιῶν καὶ θεραπεία παραλύτου

17 Μία δὲ ἡμέρα ποὺ αὐτὸς δίδασκε, κάθονταν ὡς ἀκροαταὶ Φαρι-
σαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι, ποὺ εἶχαν ἔλθει ἀπὸ κάθε χωριὸ τῆς Γαλι-
λαίας καὶ τῆς Ἰουδαίας καὶ ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ. Καὶ δύναμι Κυρίου
ἐνεργοῦσε γιὰ νὰ θεραπεύῃ τοὺς ἀρρώστους. **18** Καὶ ἰδοὺ μερικοὶ ἄνδρες
μετέφεραν πάνω σὲ κρεββάτι ἕνα ἄνθρωπο, ποὺ ἦταν παράλυτος, καὶ
προσπαθοῦσαν νὰ τὸν βάλουν μέσα στὸ σπίτι καὶ νὰ τὸν ἀποθέσουν ἐνώ-
πιόν του. **19** Καὶ ἐπειδὴ λόγῳ τοῦ πλήθους δὲν βρῆκαν τρόπο γιὰ νὰ
τὸν περάσουν μέσα, ἀνέβηκαν στὴν ὀροφὴ καὶ ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ κεραμί-
δια τὸν κατέβασαν μαζὶ μὲ τὸ κρεββάτι στὸ μέσον μπροστὰ στὸν Ἰη-
σοῦ. **20** Καὶ ὅταν εἶδε τὴν πίστι τους, τοῦ εἶπε: «Ἄνθρωπε, σοῦ ἔχουν
συγχωρηθῆ οἱ ἁμαρτίες σου». **21** Οἱ δὲ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι
ἄρχισαν νὰ σκέπτωνται καὶ νὰ λέγουν μέσα τους: «Ποιός εἶναι αὐτός,
ποὺ λέει βλάσφημα πράγματα; Ποιός μπορεῖ νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίες,
παρὰ μόνον ὁ Θεός;» **22** Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς κατάλαβε τὶς σκέψεις τους καὶ
μίλησε καὶ τοὺς εἶπε: «Τί σκέπτεσθε μέσα σας; **23** Τί εἶναι εὐκολώτε-
ρο, νὰ εἰπῶ, "Σοῦ ἔχουν συγχωρηθῆ οἱ ἁμαρτίες σου", ἢ νὰ εἰπῶ,
"Σήκω καὶ περπάτα"; **24** Γιὰ νὰ μάθετε δέ, ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ἔχει ἐξουσία νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίες πάνω στὴ γῆ», – εἶπε στὸν παράλυ-
το: «Σὲ σένα ἀπευθύνομαι: Σήκω καὶ πάρε τὸ κρεββάτι σου καὶ πή-
γαινε στὸ σπίτι σου». **25** Καὶ ἀμέσως σηκώθηκε μπροστά τους, πῆρε τὸ
κρεββάτι του καὶ πῆγε στὸ σπίτι του δοξάζοντας τὸ Θεό. **26** Καὶ ὅλοι
ἔμειναν κατάπληκτοι καὶ δόξαζαν τὸ Θεὸ καὶ κυριεύθηκαν ἀπὸ δέος,
καὶ ἔλεγαν: «Ἀπίστευτα πράγματα εἴδαμε σήμερα».

Ἡ κλῆσι τοῦ Λευΐ (τοῦ Ματθαίου)

27 Μετὰ δὲ ἀπ' αὐτὰ (ὁ Ἰησοῦς) ἀναχώρησε καὶ (καθ' ὁδὸν) εἶδε
ἕνα τελώνη ὀνομαζόμενο Λευΐ, ποὺ καθόταν στὸ τελωνεῖο, καὶ τοῦ
εἶπε: «Ἀκολούθησέ με». **28** Καὶ τὰ ἄφησε ὅλα καὶ σηκώθηκε καὶ τὸν
ἀκολούθησε. **29** Καὶ τοῦ ἔκανε μεγάλη δεξίωσι ὁ Λευῒς στὸ σπίτι του,
καὶ ἦταν μεγάλο πλῆθος τελωνῶν καὶ ἄλλων μαζί τους στὸ τραπέζι.
30 Οἱ δὲ γραμματεῖς τους (οἱ νομοδιδάσκαλοί τους) καὶ οἱ Φαρισαῖοι
ἔκαναν σχόλια στοὺς μαθητάς του λέγοντας: «Γιατί τρώγετε καὶ πίνετε

κατακείμενοι. 30 Καὶ ἐγόγγυζον οἱ γραμματεῖς αὐτῶν καὶ οἱ
Φαρισαῖοι πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγοντες· Διατί μετὰ τῶν
τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίετε καὶ πίνετε; 31 Καὶ ἀποκριθεὶς
ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς· Οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες
ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες· 32 οὐκ ἐλήλυθα καλέσαι δικαί-
ους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

33 Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν· Διατί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου νη-
στεύουσι πυκνὰ καὶ δεήσεις ποιοῦνται, ὁμοίως καὶ οἱ τῶν Φα-
ρισαίων, οἱ δὲ σοὶ ἐσθίουσι καὶ πίνουσιν; 34 Ὁ δὲ εἶπε πρὸς
αὐτούς· Μὴ δύνασθε τοὺς υἱοὺς τοῦ νυμφῶνος, ἐν ᾧ ὁ Νυμφίος
μετ' αὐτῶν ἐστι, ποιῆσαι νηστεύειν; 35 Ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι,
καὶ ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ Νυμφίος, τότε νηστεύσουσιν ἐν
ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. 36 Ἔλεγε δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς
αὐτοὺς ὅτι οὐδεὶς ἐπίβλημα ἱματίου καινοῦ ἐπιβάλλει ἐπὶ ἱμά-
τιον παλαιόν· εἰ δὲ μήγε, καὶ τὸ καινὸν σχίσει καὶ τῷ παλαιῷ
οὐ συμφωνεῖ τὸ ἐπίβλημα τὸ ἀπὸ τοῦ καινοῦ. 37 Καὶ οὐδεὶς
βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μήγε, ῥήξει ὁ
οἶνος ὁ νέος τοὺς ἀσκούς, καὶ αὐτὸς ἐκχυθήσεται καὶ οἱ ἀσκοὶ
ἀπολοῦνται· 38 ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς βλητέον,
καὶ ἀμφότεροι συντηροῦνται. 39 Καὶ οὐδεὶς πιὼν παλαιὸν
εὐθέως θέλει νέον· λέγει γάρ· ὁ παλαιὸς χρηστότερός ἐστιν.

μαζὶ μὲ τοὺς τελῶνες καὶ ἁμαρτωλούς;». **31** Ἀποκρίθηκε δὲ ὁ Ἰησοῦς
καὶ τοὺς εἶπε: «Δὲν ἔχουν οἱ ὑγιεῖς ἀνάγκη ἀπὸ ἰατρό, ἀλλ' οἱ ἀσθε-
νεῖς. **32** Δὲν ἦλθα νὰ καλέσω ἁγίους, ἀλλ' ἁμαρτωλοὺς σὲ μετάνοια».

Ἐξ ἀφορμῆς ἐρωτήματος γιὰ τὴ νηστεία

33 Τότε ἐκεῖνοι τοῦ εἶπαν: «Γιατί οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου νηστεύ-
ουν συχνὰ καὶ κάνουν προσευχές, ὁμοίως καὶ οἱ μαθηταὶ τῶν Φαρισαί-
ων, ἐνῷ οἱ δικοί σου μαθηταὶ τρώγουν καὶ πίνουν;». **34** Αὐτὸς δὲ εἶπε
πρὸς αὐτούς: «Μήπως μπορεῖτε νὰ ἐπιβάλετε νηστεία στοὺς ἀνθρώπους
τοῦ γάμου, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ Νυμφίος εἶναι μαζί τους; **35** Θὰ ἔλθουν
ὅμως ἡμέρες, ὅταν θ' ἀποσπασθῇ ἀπ' αὐτοὺς ὁ Νυμφίος καὶ θὰ θανα-
τωθῇ, καὶ τότε, ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες, θὰ νηστεύσουν». **36** Τοὺς εἶπε δὲ
καὶ μία παραβολή: «Κανεὶς δὲν βάζει μπάλωμα ἀπὸ ἔνδυμα καινούργιο
σὲ ἔνδυμα παλαιό. Ἀλλιῶς, καὶ τὸ καινούργιο θὰ σχίσῃ (γιὰ νὰ λάβῃ
τὸ μπάλωμα), καὶ μὲ τὸ παλαιὸ δὲν θὰ ταιριάσῃ τὸ μπάλωμα ποὺ θὰ
ληφθῇ ἀπ' τὸ καινούργιο (Ὁ Ἰουδαϊσμὸς καὶ ὁ Χριστιανισμὸς δὲν συμ-
πίπτουν καὶ δὲν συμβιβάζονται, διότι ὁ πρῶτος πάλιωσε, ὅπως ἕνα
ἔνδυμα, καὶ ὁ δεύτερος εἶναι καινούργιος). **37** Ἐπίσης κανεὶς δὲν βάζει
κρασὶ νέο (μοῦστο) σὲ ἀσκιὰ παλαιά. Ἀλλιῶς, τὸ κρασὶ τὸ νέο θὰ
σπάσῃ τὰ ἀσκιά, καὶ ἔτσι καὶ αὐτὸ θὰ χυθῇ, καὶ τὰ ἀσκιὰ θὰ κατα-
στραφοῦν. **38** Γι' αὐτὸ κρασὶ νέο πρέπει νὰ βάζουν σὲ ἀσκιὰ καινούργια,
ὁπότε καὶ τὰ δύο διατηροῦνται. **39** Ἐπίσης κανείς, ποὺ ἔπιε παλαιὸ
κρασί, δὲν ἐπιθυμεῖ ἀμέσως νέο, ἀλλὰ λέγει: Τὸ παλαιὸ (κρασὶ) εἶναι
καλλίτερο» (Ὅσοι παραμένουν προσκολλημένοι στὸν Ἰουδαϊσμὸ εἶναι παλαιὰ ἀσκιά, ποὺ δὲν δύνανται νὰ βαστάσουν τὸ νέο κρασί, τὸ Χριστιανισμό. Ὁ Χριστιανισμὸς ἀπαιτεῖ νέα ἀσκιά, ἀνθρώπους ἐλευθερωμένους ἀπὸ τὸν Ἰουδαϊσμό. Ἀλλ' οἱ φανατικοὶ Ἰουδαῖοι νομίζουν, ὅτι ὁ Ἰουδαϊσμὸς εἶναι καλλίτερος ἀπὸ τὸ Χριστιανισμὸ ὅπως τὸ παλαιὸ κρασὶ εἶναι καλλίτερο ἀπὸ τὸ νέο).

6 Ἐγένετο δὲ ἐν Σαββάτῳ δευτεροπρώτῳ διαπορεύεσθαι
αὐτὸν διὰ τῶν σπορίμων· καὶ ἔτιλλον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
τοὺς στάχυας καὶ ἤσθιον ψώχοντες ταῖς χερσί. 2 Τινὲς δὲ τῶν
Φαρισαίων εἶπον αὐτοῖς· Τί ποιεῖτε ὃ οὐκ ἔξεστι ποιεῖν ἐν τοῖς
σάββασι; 3 Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Οὐδὲ
τοῦτο ἀνέγνωτε ὃ ἐποίησε Δαυῒδ ὁπότε ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ
μετ᾽ αὐτοῦ ὄντες; 4 Ὡς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ καὶ
τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔλαβε καὶ ἔφαγε, καὶ ἔδωκε καὶ
τοῖς μετ᾽ αὐτοῦ, οὓς οὐκ ἔξεστι φαγεῖν εἰ μὴ μόνους τοὺς ἱερεῖς;
5 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι κύριός ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ
τοῦ Σαββάτου.

6 Ἐγένετο δὲ καὶ ἐν ἑτέρῳ Σαββάτῳ εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν
συναγωγὴν καὶ διδάσκειν. Καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος, καὶ ἡ χεὶρ
αὐτοῦ ἡ δεξιὰ ἦν ξηρά. 7 Παρετήρουν δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ
Φαρισαῖοι εἰ ἐν τῷ Σαββάτῳ θεραπεύσει, ἵνα εὕρωσι κατηγο-
ρίαν αὐτοῦ. 8 Αὐτὸς δὲ ᾔδει τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, καὶ εἶπε
τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ξηρὰν ἔχοντι τὴν χεῖρα· Ἔγειρε καὶ στῆθι εἰς
τὸ μέσον. Ὁ δὲ ἀναστὰς ἔστη. 9 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς
αὐτούς· Ἐπερωτήσω ὑμᾶς τί ἔξεστι τοῖς σάββασιν, ἀγαθο-
ποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀποκτεῖναι; 10 Καὶ
περιβλεψάμενος πάντας αὐτοὺς εἶπεν αὐτῷ· Ἔκτεινον τὴν
χεῖρά σου. Ὁ δὲ ἐποίησε, καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὡς ἡ
ἄλλη. 11 Αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν ἀνοίας, καὶ διελάλουν πρὸς
ἀλλήλους τί ἂν ποιήσειαν τῷ Ἰησοῦ.

12 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐξῆλθεν εἰς τὸ ὄρος
προσεύξασθαι, καὶ ἦν διανυκτερεύων ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ Θεοῦ.
13 Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡμέρα, προσεφώνησε τοὺς μαθητὰς
αὐτοῦ, καὶ ἐκλεξάμενος ἀπ᾽ αὐτῶν δώδεκα, οὓς καὶ ἀποστόλους
ὠνόμασε, 14 Σίμωνα, ὃν καὶ ὠνόμασε Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν
τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, Φίλιππον καὶ Βαρ-
θολομαῖον, 15 Ματθαῖον καὶ Θωμᾶν, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαί-
ου καὶ Σίμωνα τὸν καλούμενον Ζηλωτήν, 16 Ἰούδαν Ἰακώβου
καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώτην, ὃς καὶ ἐγένετο προδότης.

Ὄχι ἀπόλυτη καὶ σχολαστικὴ τήρησι τοῦ Σαββάτου

6 Κατὰ δὲ τὸ δευτερόπρωτο Σάββατο[1] αὐτὸς (ὁ Ἰησοῦς) περνοῦσε μέσα ἀπὸ τὰ σπαρτά. Καὶ οἱ μαθηταί του μαδοῦσαν (ἔκοβαν) τὰ στάχυα, τὰ ἔτριβαν μὲ τὰ χέρια καὶ ἔτρωγαν.
2 Μερικοὶ δὲ ἀπὸ τοὺς Φαρισαίους τοὺς εἶπαν: «Γιατί κάνετε ὅ,τι δὲν ἐπιτρέπεται τὸ Σάββατο;».
3 Τοὺς ἀποκρίθηκε δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὺς εἶπε: «Οὔτε αὐτὸ δὲν διαβάσατε, ποὺ ἔκανε ὁ Δαβίδ, ὅταν πείνασε αὐτὸς καὶ οἱ σύντροφοί του;
4 Ὅτι μπῆκε δηλαδὴ στὸν οἶκο τοῦ Θεοῦ καὶ πῆρε καὶ ἔφαγε καὶ ἔδωσε καὶ στοὺς συντρόφους του τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, τοὺς ὁποίους δὲν ἐπιτρέπεται νὰ φάγουν παρὰ μόνον οἱ ἱερεῖς;».
5 Ἐπίσης τοὺς ἔλεγε: «Ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἶναι κύριος καὶ τοῦ Σαββάτου».

Θεραπεία κατὰ τὸ Σάββατο

6 Καὶ ἄλλο δὲ Σάββατο αὐτὸς (ὁ Ἰησοῦς) μπῆκε στὴ συναγωγὴ καὶ δίδασκε. Καὶ ἦταν ἐκεῖ ἕνας ἄνθρωπος ποὺ τὸ δεξί του χέρι ἦταν παράλυτο.
7 Καὶ κοίταζαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἂν θὰ θεραπεύσῃ τὸ Σάββατο, γιὰ νὰ βροῦν κατηγορία ἐναντίον του.
8 Ἀλλ' αὐτὸς γνώριζε τοὺς διαλογισμούς τους, καὶ εἶπε στὸν ἄνθρωπο μὲ τὸ παράλυτο χέρι: «Σήκω καὶ στάσου ἐδῶ μπροστά». Καὶ αὐτὸς σηκώθηκε καὶ στάθηκε.
9 Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς: «Σᾶς ἐρωτῶ: Τί ἐπιτρέπεται τὸ Σάββατο, νὰ κάνῃ κανεὶς καλὸ ἢ κακό; Νὰ σώσῃ ἄνθρωπο ἢ νὰ σκοτώσῃ;».
10 Καὶ ἀφοῦ περιέφερε τὸ βλέμμα σ' ὅλους αὐτούς, εἶπε σ' αὐτόν: «Ἅπλωσε τὸ χέρι σου». Καὶ αὐτὸς τὸ ἔκανε, καὶ ἀποκαταστάθηκε τὸ χέρι του, ὥστε νὰ εἶναι ὅπως τὸ ἄλλο.
11 Αὐτοὶ δὲ ἔγιναν ἔξω φρενῶν, καὶ ἔκαναν μεταξύ τους συζητήσεις ἐπὶ συζητήσεων γιὰ τὸ τί θὰ μποροῦσαν νὰ κάνουν στὸν Ἰησοῦ.

Ἡ ἐκλογὴ καὶ τὰ ὀνόματα τῶν δώδεκα ἀποστόλων

12 Αὐτὲς δὲ τὶς ἡμέρες βγῆκε στὸ ὄρος γιὰ νὰ προσευχηθῇ, καὶ διανυκτέρευσε στὴν προσευχὴ πρὸς τὸ Θεό.

13 Καὶ ὅταν ξημέρωσε, κάλεσε κοντά του τοὺς μαθητάς του καὶ ἐξέλεξε ἀπ' αὐτοὺς δώδεκα, τοὺς ὁποίους καὶ ὠνόμασε ἀποστόλους:
14 Τὸ Σίμωνα, τὸν ὁποῖο καὶ ὠνόμασε Πέτρο, καὶ τὸν Ἀνδρέα τὸν ἀδελφό του, τὸν Ἰάκωβο καὶ τὸν Ἰωάννη, τὸ Φίλιππο καὶ τὸ Βαρθολομαῖο,
15 τὸ Ματθαῖο καὶ τὸ Θωμᾶ, τὸν Ἰάκωβο τὸν υἱὸ τοῦ Ἀλφαίου καὶ τὸ Σίμωνα τὸ λεγόμενο Ζηλωτή,
16 τὸν Ἰούδα τὸν υἱὸ τοῦ Ἰακώβου, καὶ τὸν Ἰούδα τὸν Ἰσκαριώτη, ὁ ὁποῖος καὶ ἔγινε προδότης.

---

1. Ἴσως δευτερόπρωτο Σάββατο ἐννοεῖ τὸ δεύτερο Σάββατο μετὰ τὸ πρῶτο Σάββατο τοῦ Πάσχα.

17 Καὶ καταβὰς μετ᾽ αὐτῶν ἔστη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ, καὶ
ὄχλος μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης
τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλὴμ καὶ τῆς παραλίου Τύρου καὶ
Σιδῶνος, 18 οἳ ἦλθον ἀκοῦσαι αὐτοῦ καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νό-
σων αὐτῶν, καὶ οἱ ὀχλούμενοι ἀπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων, καὶ
ἐθεραπεύοντο. 19 Καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτει ἅπτεσθαι αὐτοῦ, ὅτι
δύναμις παρ᾽ αὐτοῦ ἐξήρχετο καὶ ἰᾶτο πάντας.

20 Καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μα-
θητὰς αὐτοῦ ἔλεγε·
Μακάριοι, οἱ πτωχοί, ὅτι ὑμετέρα ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θε-
οῦ.
21 Μακάριοι, οἱ πεινῶντες νῦν, ὅτι χορτασθήσεσθε.
Μακάριοι, οἱ κλαίοντες νῦν, ὅτι γελάσετε.
22 Μακάριοί ἐστε ὅταν μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ ἄνθρωποι, καὶ
ὅταν ἀφορίσωσιν ὑμᾶς καὶ ὀνειδίσωσι καὶ ἐκβάλωσι τὸ ὄνο-
μα ὑμῶν ὡς πονηρὸν ἕνεκα τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.
23 Χάρητε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ σκιρτήσατε· ἰδοὺ γὰρ ὁ
μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ. Κατὰ τὰ αὐτὰ γὰρ ἐποί-
ουν τοῖς προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν.
24 Πλὴν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις, ὅτι ἀπέχετε τὴν παρά-
κλησιν ὑμῶν.
25 Οὐαὶ ὑμῖν, οἱ ἐμπεπλησμένοι, ὅτι πεινάσετε.
Οὐαὶ ὑμῖν, οἱ γελῶντες νῦν, ὅτι πενθήσετε καὶ κλαύσετε.
26 Οὐαὶ ὅταν καλῶς ὑμᾶς εἴπωσι πάντες οἱ ἄνθρωποι. Κατὰ
τὰ αὐτὰ γὰρ ἐποίουν τοῖς ψευδοπροφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν.

27 Ἀλλὰ ὑμῖν λέγω τοῖς ἀκούουσιν· Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς
ὑμῶν, καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς, 28 εὐλογεῖτε τοὺς κα-
ταρωμένους ὑμῖν, προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς.
29 Τῷ τύπτοντί σε ἐπὶ τὴν σιαγόνα πάρεχε καὶ τὴν ἄλλην, καὶ

Πλήθη συρρέουν πρὸς τὸν Ἰησοῦ

17 Κατέβηκε δὲ μαζί τους καὶ στάθηκε σ' ἕνα τόπο πεδινό, ὅπου
ἦταν πλῆθος ἀπὸ μαθητάς του καὶ μεγάλο πλῆθος τοῦ λαοῦ ἀπ' ὅλη τὴν
Ἰουδαία καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ τὶς παραλιακὲς πόλεις Τύρο καὶ
Σιδῶνα, **18** οἱ ὁποῖοι ἦλθαν γιὰ νὰ τὸν ἀκούσουν καὶ νὰ θεραπευθοῦν
ἀπὸ τὶς ἀσθένειές τους, καθὼς καὶ οἱ ἐνοχλούμενοι ἀπὸ πνεύματα ἀκά-
θαρτα, καὶ θεραπεύονταν. **19** Καὶ ὅλος ὁ λαὸς προσπαθοῦσε νὰ τὸν
ἀγγίξῃ, διότι δύναμι ἔβγαινε ἀπ' αὐτὸν καὶ θεράπευε τοὺς πάντες.

Μακαρισμοὶ καὶ ταλανισμοί

20 Τότε αὐτὸς στράφηκε πρὸς τοὺς μαθητάς του καὶ ἔλεγε:
«Εὐτυχεῖς εἶσθε σεῖς οἱ πτωχοί, διότι δική σας εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ
Θεοῦ.
21 Εὐτυχεῖς εἶσθε σεῖς, οἱ ὁποῖοι τώρα πεινᾶτε, διότι θὰ χορτάσετε.
Εὐτυχεῖς εἶσθε σεῖς, οἱ ὁποῖοι τώρα κλαίετε, διότι θὰ γελάσετε.
22 Εὐτυχεῖς εἶσθε, ὅταν σᾶς μισήσουν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὅταν σᾶς
ἀφορίσουν καὶ σᾶς χλευάσουν καὶ σᾶς δυσφημήσουν ἐξ αἰτίας τοῦ
Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.
23 Χαρῆτε ἐκείνη τὴν ἡμέρα καὶ πηδήσετε ἀπὸ χαρά, διότι νά, ὁ μι-
σθός σας θὰ εἶναι πολὺς στὸν οὐρανό. Τὰ ἴδια, ὡς γνωστόν, ἔκαναν
οἱ πατέρες τους στοὺς προφῆτες.
24 Ἀντιθέτως ἀλλοίμονο σὲ σᾶς τοὺς πλουσίους, διότι ἤδη ἔχετε λά-
βει ὅ,τι ἦταν ν' ἀπολαύσετε.
25 Ἀλλοίμονο σὲ σᾶς τοὺς χορτάτους, διότι θὰ πεινάσετε.
Ἀλλοίμονο σὲ σᾶς, ποὺ τώρα γελᾶτε, διότι θὰ πενθήσετε καὶ θὰ
κλαύσετε.
26 Ἀλλοίμονο ὅταν σᾶς ἐπαινέσουν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι. Τὰ ἴδια, ὡς
γνωστόν, ἔκαναν στοὺς ψευδοπροφῆτες οἱ πατέρες τους».

Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθρούς σας

27 «Λέγω δὲ σὲ σᾶς, ποὺ μὲ ἀκοῦτε: Ν' ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθρούς σας,
νὰ κάνετε καλὸ σ' αὐτοὺς ποὺ σᾶς μισοῦν, **28** νὰ δίνετε εὐχὲς σ' ὅσους
ἐκστομίζουν ἐναντίον σας κατάρες, νὰ προσεύχεσθε γιὰ ὅσους σᾶς συμ-
περιφέρονται κακῶς. **29** Σ' ὅποιον σὲ κτυπᾷ στὴ μία πλευρὰ τῆς σια-
γόνος (στὸ ἕνα μάγουλο), πρόσφερε καὶ τὴν ἄλλη. Καὶ αὐτόν, ποὺ σοῦ
παίρνει τὸ πανωφόρι, μὴ ἐμποδίσῃς νὰ σοῦ πάρῃ καὶ τὸ πουκάμισο.
30 Καὶ σὲ καθένα, ποὺ σοῦ ζητεῖ, δίνε. Καὶ ἀπ' αὐτόν, ποὺ παίρνει τὰ
δικά σου, νὰ μὴ ζητῇς νὰ τὰ πάρῃς πίσω. **31** Καὶ καθὼς θέλετε νὰ κά-
νουν οἱ ἄνθρωποι σὲ σᾶς, ἔτσι νὰ κάνετε καὶ σεῖς σ' αὐτούς. **32** Ἐὰν
δὲ ἀγαπᾶτε ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι σᾶς ἀγαποῦν, ποιός μισθὸς ἀνήκει σὲ
σᾶς; Διότι καὶ οἱ ἀσεβεῖς ἀγαποῦν ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι τοὺς ἀγαποῦν.
33 Καὶ ἐὰν εὐεργετῆτε ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι σᾶς εὐεργετοῦν, ποιός μισθὸς
ἀνήκει σὲ σᾶς; Διότι καὶ οἱ ἀσεβεῖς τὸ αὐτὸ πράττουν. **34** Καὶ ἐὰν δα-

ἀπὸ τοῦ αἴροντός σου τὸ ἱμάτιον καὶ τὸν χιτῶνα μὴ κωλύσῃς.
30 Παντὶ δὲ τῷ αἰτοῦντί σε δίδου, καὶ ἀπὸ τοῦ αἴροντος τὰ σὰ
μὴ ἀπαίτει. 31 Καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρω-
ποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. 32 Καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς
ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; Καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ
τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσι. 33 Καὶ ἐὰν ἀγαθοποιῆτε
τοὺς ἀγαθοποιοῦντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; Καὶ γὰρ οἱ
ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσι. 34 Καὶ ἐὰν δανείζητε παρ᾽ ὧν
ἐλπίζετε ἀπολαβεῖν, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; Καὶ γὰρ ἁμαρτωλοὶ
ἁμαρτωλοῖς δανείζουσιν ἵνα ἀπολάβωσι τὰ ἴσα. 35 Πλὴν
ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν καὶ ἀγαθοποιεῖτε καὶ δανείζετε
μηδὲν ἀπελπίζοντες, καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολύς, καὶ ἔσε-
σθε υἱοὶ Ὑψίστου, ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστιν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους
καὶ πονηρούς. 36 Γίνεσθε οὖν οἰκτίρμονες, καθὼς καὶ ὁ πατὴρ
ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστί.

37 Καὶ μὴ κρίνετε, καὶ οὐ μὴ κριθῆτε· μὴ καταδικάζετε, καὶ
οὐ μὴ καταδικασθῆτε· ἀπολύετε, καὶ ἀπολυθήσεσθε· 38 δίδοτε,
καὶ δοθήσεται ὑμῖν· μέτρον καλόν, πεπιεσμένον καὶ σεσαλευ-
μένον καὶ ὑπερεκχυνόμενον δώσουσιν εἰς τὸν κόλπον ὑμῶν· τῷ
γὰρ αὐτῷ μέτρῳ, ᾧ μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν. 39 Εἶπε
δὲ παραβολὴν αὐτοῖς· Μήτι δύναται τυφλὸς τυφλὸν ὁδηγεῖν;
Οὐχὶ ἀμφότεροι εἰς βόθυνον πεσοῦνται; 40 Οὐκ ἔστι μαθητὴς
ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ· κατηρτισμένος δὲ πᾶς ἔσται ὡς ὁ
διδάσκαλος αὐτοῦ. 41 Τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ
ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ
ὀφθαλμῷ οὐ κατανοεῖς; 42 Ἢ πῶς δύνασαι λέγειν τῷ ἀδελφῷ
σου, ἀδελφέ, ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου,
αὐτὸς τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου δοκὸν οὐ βλέπων; Ὑποκριτά!
Ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε δια-
βλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

νείζετε σ' ἐκείνους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐλπίζετε νὰ πάρετε πίσω, ποιός μισθὸς ἀνήκει σὲ σᾶς; Διότι καὶ ἀσεβεῖς δανείζουν σὲ ἀσεβεῖς γιὰ νὰ πάρουν πίσω τὰ αὐτά. **35** Ναί, ν' ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθρούς σας, καὶ νὰ εὐεργετῆτε, καὶ νὰ δανείζετε, χωρὶς νὰ περιμένετε νὰ λάβετε πίσω τίποτε. Καὶ ἔτσι θὰ εἶναι ὁ μισθός σας πολύς, καὶ θὰ εἶσθε παιδιὰ τοῦ Ὑψίστου, διότι αὐτὸς φέρεται μὲ καλωσύνη στοὺς ἀχαρίστους καὶ κακούς. **36** Νὰ εἶσθε λοιπὸν σπλαγχνικοί, ὅπως καὶ ὁ (οὐράνιος) πατέρας σας εἶναι σπλαγχνικός».

Μὴ κατακρίνετε

37 «Καὶ νὰ μὴ κατακρίνετε, καὶ δὲν θὰ κατακριθῆτε. Νὰ μὴ καταδικάζετε, καὶ δὲν θὰ καταδικασθῆτε. Νὰ συγχωρῆτε, καὶ θὰ συγχωρηθῆτε. **38** Νὰ δίνετε, καὶ θὰ σᾶς δοθῇ. Δοχεῖο μετρήσεως σωστό, ποὺ τὸ περιεχόμενό του θὰ ἔχῃ συμπιεσθῆ καὶ κουνηθῆ καὶ θὰ ὑπερεκχειλίζῃ, θὰ δώσουν στὴν ἀγκαλιά σας. Τὸ μέτρο δηλαδή, ποὺ χρησιμοποιεῖτε γιὰ τοὺς ἄλλους, θὰ χρησιμοποιηθῇ γιὰ ἀνταπόδοσι σὲ σᾶς».
39 Ἐπίσης τοὺς μίλησε παραβολικῶς: «Μήπως δύναται τυφλὸς νὰ ὁδηγῇ τυφλό; Δὲν θὰ πέσουν καὶ οἱ δύο σὲ λάκκο; **40** Δὲν ὑπάρχει μαθητὴς ἀνώτερος ἀπὸ τὸ διδάσκαλό του. Καθένας δέ, ποὺ θὰ τελειοποιηθῇ, θὰ φθάσῃ τὸ διδάσκαλό του. **41** Γιατί δὲ τὴν ἀγκίδα, ποὺ εἶναι στὸ μάτι τοῦ ἀδελφοῦ σου, βλέπεις, τὸ δὲ δοκάρι, ποὺ εἶναι στὸ δικό σου μάτι, δὲν βλέπεις; **42** Ἢ πῶς μπορεῖς νὰ λέγῃς στὸν ἀδελφό σου, " Ἀδελφέ, ἄφησε νὰ βγάλω τὴν ἀγκίδα, ποὺ εἶναι στὸ μάτι σου", ἐνῷ σὺ δὲν βλέπεις τὸ δοκάρι, ποὺ εἶναι στὸ δικό σου μάτι; Ὑποκριτά! Βγάλε πρῶτα τὸ δοκάρι ἀπὸ τὸ δικό σου μάτι, καὶ τότε θὰ ἰδῇς καθαρὰ γιὰ νὰ βγάλῃς τὴν ἀγκίδα, ποὺ εἶναι στὸ μάτι τοῦ ἀδελφοῦ σου».

43 Οὐ γάρ ἐστι δένδρον καλὸν ποιοῦν καρπὸν σαπρόν, οὐδὲ
δένδρον σαπρὸν ποιοῦν καρπὸν καλόν· 44 ἕκαστον γὰρ δένδρον
ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ γινώσκεται. Οὐ γὰρ ἐξ ἀκανθῶν συλλέ-
γουσι σῦκα, οὐδὲ ἐκ βάτου τρυγῶσι σταφυλήν. 45 Ὁ ἀγαθὸς
ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέ-
ρει τὸ ἀγαθόν, καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θη-
σαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει τὸ πονηρόν· ἐκ γὰρ τοῦ
περισσεύματος τῆς καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ.

46 Τί δέ με καλεῖτε Κύριε, Κύριε, καὶ οὐ ποιεῖτε ἃ λέγω;
47 Πᾶς ὁ ἐρχόμενος πρός με καὶ ἀκούων μου τῶν λόγων καὶ
ποιῶν αὐτούς, ὑποδείξω ὑμῖν τίνι ἐστὶν ὅμοιος· 48 ὅμοιός ἐστιν
ἀνθρώπῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν, ὃς καὶ ἔσκαψε καὶ ἐβάθυνε καὶ
ἔθηκε θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν· πλημμύρας δὲ γενομένης
προσέρρηξεν ὁ ποταμὸς τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἴσχυσε σα-
λεῦσαι αὐτήν· τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. 49 Ὁ δὲ ἀκού-
σας καὶ μὴ ποιήσας ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομήσαντι
οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμελίου· ᾗ προσέρρηξεν ὁ ποταμός,
καὶ εὐθὺς ἔπεσε, καὶ ἐγένετο τὸ ῥῆγμα τῆς οἰκίας ἐκείνης μέγα.

7 Ἐπεὶ δὲ ἐπλήρωσε πάντα τὰ ῥήματα αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς
τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν εἰς Καπερναούμ. 2 Ἑκατοντάρχου δέ τι-
νος δοῦλος κακῶς ἔχων ἤμελλε τελευτᾶν, ὃς ἦν αὐτῷ ἔντιμος.
3 Ἀκούσας δὲ περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν πρεσβυ-
τέρους τῶν Ἰουδαίων ἐρωτῶν αὐτὸν ὅπως ἐλθὼν διασώσῃ τὸν
δοῦλον αὐτοῦ. 4 Οἱ δὲ παραγενόμενοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν παρε-
κάλουν αὐτὸν σπουδαίως, λέγοντες ὅτι ἄξιός ἐστιν ᾧ παρέξει
τοῦτο. 5 Ἀγαπᾷ γὰρ τὸ ἔθνος ἡμῶν, καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς
ᾠκοδόμησεν ἡμῖν. 6 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπορεύετο σὺν αὐτοῖς. Ἤδη
δὲ αὐτοῦ οὐ μακρὰν ἀπέχοντος ἀπὸ τῆς οἰκίας ἔπεμψε πρὸς
αὐτὸν ὁ ἑκατόνταρχος φίλους λέγων αὐτῷ· Κύριε, μὴ σκύλλου·
οὐ γάρ εἰμι ἱκανὸς ἵνα ὑπὸ τὴν στέγην μου εἰσέλθῃς· 7 διὸ
οὐδὲ ἐμαυτὸν ἠξίωσα πρὸς σὲ ἐλθεῖν· ἀλλ᾽ εἰπὲ λόγῳ, καὶ ἰαθή-
σεται ὁ παῖς μου. 8 Καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν

Τὸ δένδρο γνωρίζεται ἀπὸ τὸν καρπό...

43 «Δὲν ὑπάρχει δὲ καλὸ δένδρο, ποὺ νὰ κάνῃ κακὸ καρπό, οὔτε
κακὸ δένδρο, ποὺ νὰ κάνῃ καλὸ καρπό. **44** Γι᾽ αὐτὸ κάθε δένδρο ἀνα-
γνωρίζεται (ὡς καλὸ ἢ κακὸ) ἀπὸ τὸν καρπό του. Ἐπίσης ἀπὸ ἀγκά-
θια δὲν μαζεύουν σῦκα, οὔτε ἀπὸ βάτα τρυγοῦν σταφύλια (Τὰ ἀγκάθια
καὶ τὰ βάτα δὲν περιλαμβάνονται στὰ δένδρα). **45** Ὁ καλὸς ἄνθρωπος
ἀπὸ τὸ καλὸ ἀπόθεμα τῆς ψυχῆς του βγάζει τὸ καλό, καὶ ὁ κακὸς
ἄνθρωπος ἀπὸ τὸ κακὸ ἀπόθεμα τῆς ψυχῆς του βγάζει τὸ κακό. Διότι
ἀπὸ τὸ περίσσευμα (τὸ ξεχείλισμα) τῆς ψυχῆς ὁμιλεῖ τὸ στόμα του».

Ὁ φρόνιμος καὶ ὁ μωρὸς οἰκοδόμος

46 «Γιατί δὲ μὲ προσφωνεῖτε, "Κύριε, Κύριε", καὶ δὲν κάνετε αὐτὰ
ποὺ λέγω; **47** Καθένας, ποὺ ἔρχεται πρὸς ἐμένα καὶ ἀκούει τοὺς λόγους
μου καὶ τοὺς ἐφαρμόζει, θὰ σᾶς δείξω μὲ ποιόν εἶναι ὅμοιος· **48** εἶναι
ὅμοιος μὲ ἄνθρωπο ποὺ κτίζει σπίτι, καὶ ἔσκαψε βαθειὰ καὶ ἔθεσε θε-
μέλια πάνω στὸ βράχο. Καὶ ὅταν ἔγινε πλημμύρα, τὸ ρεῦμα τοῦ νεροῦ
ἔπεσε μὲ ὁρμὴ πάνω στὸ σπίτι ἐκεῖνο, ἀλλὰ δὲν μπόρεσε νὰ τὸ γκρε-
μίσῃ, διότι εἶχε θεμελιωθῆ πάνω στὸ βράχο. **49** Ἀντιθέτως ἐκεῖνος, ποὺ
ἄκουσε καὶ δὲν ἐφάρμοσε, εἶναι ὅμοιος μὲ ἄνθρωπο ποὺ ἔκτισε σπίτι πά-
νω στὸ ἔδαφος χωρὶς θεμέλιο. Τὸ ρεῦμα τοῦ νεροῦ ἔπεσε πάνω του, καὶ
ἀμέσως ἔπεσε, καὶ ἡ πτῶσι τοῦ σπιτιοῦ ἐκείνου ἦταν μεγάλη».

Ἡ πίστι ἑκατοντάρχου καὶ ἡ θεραπεία τοῦ δούλου του

7 Ὅταν δὲ (ὁ Ἰησοῦς) τελείωσε ὅλα τὰ λόγια, ποὺ εἶχε νὰ εἰπῆ στὸ
λαό, μπῆκε στὴν Καπερναούμ. **2** Κάποιου δὲ ἑκατοντάρχου δοῦλος,
τὸν ὁποῖον ἐκτιμοῦσε, ἦταν ἀσθενὴς καὶ ἑτοιμοθάνατος. **3** Ὅταν δὲ
ἄκουσε γιὰ τὸν Ἰησοῦ, ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν πρεσβυτέρους τῶν Ἰου-
δαίων μὲ τὴν παράκλησι νὰ ἔλθῃ καὶ νὰ σώσῃ τὸ δοῦλο του. **4** Ἐκεῖνοι
δὲ πῆγαν στὸν Ἰησοῦ καὶ τὸν παρακαλοῦσαν θερμὰ λέγοντας: «Ἀξίζει
νὰ τοῦ κάνῃς αὐτό. **5** Διότι ἀγαπᾷ τὸ ἔθνος μας, καὶ τὴ συναγωγὴ
αὐτὸς ἔκτισε γιὰ μᾶς». **6** Ὁ δὲ Ἰησοῦς πῆγε μαζί τους. Ἀλλ᾽ ὅταν
πλέον δὲν ἀπεῖχε πολὺ ἀπὸ τὸ σπίτι, ὁ ἑκατόνταρχος ἔστειλε πρὸς
αὐτὸν φίλους καὶ τοῦ εἶπε: «Κύριε, νὰ μὴ ταλαιπωρῆσαι, διότι δὲν
εἶμαι ἄξιος νὰ μπῇς στὸ σπίτι μου. **7** Γι᾽ αὐτὸ δὲν θεώρησα τὸν ἑαυτό
μου ἄξιο οὔτε νὰ ἔλθω πρὸς ἐσένα. Ἀλλὰ δῶσε διαταγὴ μὲ λόγο, καὶ
θὰ θεραπευθῇ ὁ δοῦλος μου. **8** Διότι ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος ὑποτασσόμε-
νος σὲ ἐξουσία, ἔχοντας ὅμως στὶς διαταγές μου στρατιῶτες, καὶ λέγω
σὲ τοῦτον, "Πήγαινε", καὶ πηγαίνει, καὶ σ᾽ ἄλλον, "Ἔλα", καὶ ἔρχε-
ται, καὶ στὸ δοῦλο μου, "Κάνε αὐτό", καὶ τὸ κάνει». **9** Ὅταν δὲ ἄκου-
σε αὐτὰ ὁ Ἰησοῦς, τὸν θαύμασε καὶ στράφηκε πρὸς τὸ λαό, ποὺ τὸν
ἀκολουθοῦσε, καὶ εἶπε: «Σᾶς λέγω, τόσο μεγάλη πίστι οὔτε στὸν
Ἰσραὴλ δὲν βρῆκα». **10** Καὶ ὅταν ἐπέστρεψαν οἱ ἀπεσταλμένοι στὸ σπί-
τι, βρῆκαν τὸν ἀσθενῆ δοῦλο ὑγιῆ.

τασσόμενος, ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ,
πορεύθητι, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλῳ, ἔρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ
δούλῳ μου, ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. 9 Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ
Ἰησοῦς ἐθαύμασεν αὐτόν, καὶ στραφεὶς τῷ ἀκολουθοῦντι αὐτῷ
ὄχλῳ εἶπε· Λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν
εὗρον. 10 Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ πεμφθέντες εἰς τὸν οἶκον εὗρον
τὸν ἀσθενοῦντα δοῦλον ὑγιαίνοντα.

11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἑξῆς ἐπορεύετο εἰς πόλιν καλουμένην
Ναΐν· καὶ συνεπορεύοντο αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἱκανοὶ καὶ
ὄχλος πολύς. 12 Ὡς δὲ ἤγγισε τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ
ἐξεκομίζετο τεθνηκὼς υἱὸς μονογενὴς τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ αὕτη
ἦν χήρα, καὶ ὄχλος τῆς πόλεως ἱκανὸς ἦν σὺν αὐτῇ. 13 Καὶ
ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτῇ καὶ εἶπεν αὐτῇ·
Μὴ κλαῖε! 14 Καὶ προσελθὼν ἥψατο τῆς σοροῦ, οἱ δὲ βαστά-
ζοντες ἔστησαν, καὶ εἶπε· Νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι! 15 Καὶ
ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς καὶ ἤρξατο λαλεῖν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ
μητρὶ αὐτοῦ. 16 Ἔλαβε δὲ φόβος πάντας καὶ ἐδόξαζον τὸν Θε-
όν, λέγοντες ὅτι προφήτης μέγας ἐγήγερται ἐν ἡμῖν, καὶ ὅτι
ἐπεσκέψατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ. 17 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ λόγος
οὗτος ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ περὶ αὐτοῦ καὶ ἐν πάσῃ τῇ περιχώρῳ.

18 Καὶ ἀπήγγειλαν Ἰωάννῃ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων
τούτων. 19 Καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς τῶν μαθητῶν
αὐτοῦ ὁ Ἰωάννης ἔπεμψε πρὸς τὸν Ἰησοῦν λέγων· Σὺ εἶ ὁ
Ἐρχόμενος ἢ ἕτερον προσδοκῶμεν; 20 Παραγενόμενοι δὲ πρὸς
αὐτὸν οἱ ἄνδρες εἶπον· Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς ἀπέσταλκεν
ἡμᾶς πρὸς σὲ λέγων· Σὺ εἶ ὁ Ἐρχόμενος ἢ ἕτερον
προσδοκῶμεν; 21 Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ὥρᾳ ἐθεράπευσε πολλοὺς ἀπὸ
νόσων καὶ μαστίγων καὶ πνευμάτων πονηρῶν, καὶ τυφλοῖς
πολλοῖς ἐχαρίσατο τὸ βλέπειν. 22 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς
εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ἃ εἴδετε καὶ
ἠκούσατε· Τυφλοὶ ἀναβλέπουσι καὶ χωλοὶ περιπατοῦσι, λε-
προὶ καθαρίζονται, κωφοὶ ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται, πτωχοὶ
εὐαγγελίζονται. 23 Καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλι-
σθῇ ἐν ἐμοί.

Ἡ ἀνάστασι τοῦ υἱοῦ τῆς χήρας τῆς Ναΐν

11 Κατόπιν δὲ (ὁ Ἰησοῦς) πήγαινε σὲ μία πόλι ὀνομαζομένη Ναΐν.
Καὶ πήγαιναν μαζί του ἀρκετοὶ μαθηταί του καὶ λαὸς πολύς. **12** Ὅταν
δὲ πλησίασε στὴν πύλη τῆς πόλεως, ἰδοὺ γινόταν ἡ ἐκφορὰ ἑνὸς νεκροῦ,
ποὺ ἦταν υἱὸς μονογενὴς στὴ μητέρα του, αὐτὴ δὲ ἦταν χήρα, καὶ λαὸς
πολὺς ἀπὸ τὴν πόλι τὴ συνώδευε. **13** Ὅταν δὲ ὁ Κύριος τὴν εἶδε, τὴ
σπλαγχνίσθηκε καὶ τῆς εἶπε: «Μὴν κλαῖς!». **14** Ἔπειτα πλησίασε καὶ
ἄγγιξε τὸ φέρετρο, αὐτοὶ δὲ ποὺ τὸ βάσταζαν σταμάτησαν, καὶ εἶπε:
«Νεανίσκε, σὲ σένα ἀπευθύνομαι, σήκω!». **15** Καὶ ἀνασηκώθηκε ὁ νε-
κρὸς καὶ ἄρχισε νὰ μιλάῃ, καὶ τὸν παρέδωσε στὴ μητέρα του. **16** Καὶ
δέος κυρίευσε ὅλους, καὶ δόξαζαν τὸ Θεὸ λέγοντας, «Μεγάλος προφή-
της ἐμφανίσθηκε σ' ἐμᾶς», καί, «Ὁ Θεὸς ἐνδιαφέρθηκε γιὰ τὸ λαό
του». **17** Καὶ διαδόθηκε αὐτὴ ἡ φήμη γι' αὐτὸν σ' ὅλη τὴν Ἰουδαία καὶ
σ' ὅλα τὰ περίχωρα.

Ἐρώτημα γιὰ τὸν Ἐρχόμενο καὶ ἀπάντησι τοῦ Ἰησοῦ

18 Καὶ ἀνήγγειλαν στὸν Ἰωάννη οἱ μαθηταί του ὅλα αὐτά. **19** Τό-
τε ὁ Ἰωάννης κάλεσε δύο ἀπὸ τοὺς μαθητάς του καὶ ἔστειλε στὸν Ἰη-
σοῦ λέγοντας: «Σὺ εἶσαι ὁ Ἐρχόμενος (ὁ Μεσσίας), ἢ πρέπει νὰ περι-
μένωμε ἄλλον;». **20** Ὅταν δὲ οἱ ἄνδρες πῆγαν σ' αὐτόν, εἶπαν: «Ὁ
Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς μᾶς ἔστειλε σὲ σένα νὰ ρωτήσωμε: Σὺ εἶσαι ὁ
Ἐρχόμενος (ὁ Μεσσίας), ἢ πρέπει νὰ περιμένωμε ἄλλον;». **21** Αὐτὴ δὲ
τὴν ὥρα (ὁ Ἰησοῦς) θεράπευσε πολλοὺς ἀπὸ νόσους καὶ βασανιστικὲς
ἀσθένειες καὶ πονηρὰ πνεύματα, καὶ σὲ πολλοὺς τυφλοὺς χάρισε τὴν
ὅρασι. **22** Ἔπειτα ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὺς εἶπε: «Νὰ πᾶτε καὶ
ν' ἀναφέρετε στὸν Ἰωάννη αὐτὰ ποὺ εἴδατε καὶ ἀκούσατε: Τυφλοὶ ἀπο-
κτοῦν τὴν ὅρασι καὶ κουτσοὶ περιπατοῦν, λεπροὶ καθαρίζονται (ἀπὸ τὴ
λέπρα), κωφοὶ ἀκούουν, νεκροὶ ἀνασταίνονται, πτωχοὶ ἀκούουν χαρμό-
συνα μηνύματα. **23** Καὶ εὐτυχὴς εἶναι ἐκεῖνος, ποὺ δὲν θὰ κλονισθῇ
ἀπέναντί μου».

24 Ἀπελθόντων δὲ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου ἤρξατο λέγειν
πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ Ἰωάννου· Τί ἐξεληλύθατε εἰς τὴν ἔρη-
μον θεάσασθαι; Κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; 25 Ἀλλὰ
τί ἐξεληλύθατε ἰδεῖν; Ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἠμφιε-
σμένον; Ἰδοὺ οἱ ἐν ἱματισμῷ ἐνδόξῳ καὶ τρυφῇ ὑπάρχοντες ἐν
τοῖς βασιλείοις εἰσίν. 26 Ἀλλὰ τί ἐξεληλύθατε ἰδεῖν; Προφή-
την; Ναί, λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου. 27 Οὗτός
ἐστι περὶ οὗ γέγραπται, **Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου
πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν
σου.** 28 Λέγω *γὰρ* ὑμῖν, μείζων ἐν γεννητοῖς γυναικῶν προφή-
της Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ οὐδείς ἐστιν· ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ
βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ μείζων αὐτοῦ ἐστι. 29 Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκού-
σας καὶ οἱ τελῶναι ἐδικαίωσαν τὸν Θεόν, βαπτισθέντες τὸ βά-
πτισμα Ἰωάννου· 30 οἱ δὲ Φαρισαῖοι καὶ οἱ νομικοὶ τὴν
βουλὴν τοῦ Θεοῦ ἠθέτησαν εἰς ἑαυτούς, μὴ βαπτισθέντες ὑπ᾿
αὐτοῦ.

31 Τίνι οὖν ὁμοιώσω τοὺς ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ
τίνι εἰσὶν ὅμοιοι; 32 Ὅμοιοί εἰσι παιδίοις τοῖς ἐν ἀγορᾷ καθη-
μένοις καὶ προσφωνοῦσιν ἀλλήλοις καὶ λέγουσιν·

–Ηὐλήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ὠρχήσασθε.

–Ἐθρηνήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ἐκλαύσατε.

33 Ἐλήλυθε γὰρ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς μήτε ἄρτον ἐσθίων
μήτε οἶνον πίνων, καὶ λέγετε· Δαιμόνιον ἔχει. 34 Ἐλήλυθεν ὁ
Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγετε· Ἰδοὺ ἄνθρω-
πος φάγος καὶ οἰνοπότης, φίλος τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν.
35 Καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς πάντων.

Ὁ Ἰησοῦς πλέκει τὸ ἐγκώμιο τοῦ Ἰωάννου

24 Ὅταν δὲ οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου ἀναχώρησαν, (ὁ Ἰησοῦς)
ἄρχισε νὰ λέγῃ στὰ πλήθη γιὰ τὸν Ἰωάννη: «Τί βγήκατε στὴν ἔρημο
νὰ ἰδῆτε; Κανένα καλάμι, ποὺ τὸ σαλεύει ὁ ἄνεμος; (Ὄχι βεβαίως).
25 Ἀλλὰ τί βγήκατε νὰ ἰδῆτε; Κανένα ἄνθρωπο ντυμένο μὲ πολυτελῆ
ἐνδύματα; Ἰδού, ὅσοι φοροῦν λαμπρὲς ἐνδυμασίες καὶ ζοῦν μὲ ἀπολαύ-
σεις, βρίσκονται στὰ ἀνάκτορα. **26** Ἀλλὰ τί βγήκατε νὰ ἰδῆτε; Προφή-
τη; Ναί, σᾶς λέγω, καὶ περισσότερο ἀπὸ προφήτη. **27** Αὐτὸς εἶναι
ἐκεῖνος, γιὰ τὸν ὁποῖο εἶναι γραμμένο: **Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν
ἀγγελιαφόρο μου πρωτύτερα ἀπὸ σένα, καὶ θὰ προετοιμάσῃ τὸ
δρόμο σου.** **28** Σᾶς λέγω δέ, γυναῖκα δὲν γέννησε προφήτη κανένα με-
γαλύτερο ἀπὸ τὸν Ἰωάννη τὸ Βαπτιστή. Ἐν τούτοις ὁ μικρότερος στὴ
βασιλεία τοῦ Θεοῦ (στὴν Ἐκκλησία) εἶναι μεγαλύτερος ἀπ' αὐτόν (ἐξ
ἐπόψεως πνευματικῶν προνομίων). **29** Ὅλος δὲ ὁ λαός, ὅταν ἄκουσε
(τὸν Ἰωάννη), καὶ αὐτοὶ οἱ τελῶνες, δόξασαν τὸ Θεὸ καὶ βαπτίσθηκαν
μὲ τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου. **30** Ἀλλ' οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ νομοδιδά-
σκαλοι ἀρνήθηκαν στοὺς ἑαυτούς τους τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ μὲ τὸ νὰ μὴ
βαπτισθοῦν ἀπ' αὐτόν».

Ἀπόρριψι καὶ δικαίωσι τῆς σοφίας

31 «Μὲ τί λοιπὸν (κατόπιν τῆς ἀνωτέρω συμπεριφορᾶς τῶν Φαρι-
σαίων καὶ τῶν νομοδιδασκάλων) νὰ παρομοιάσω τοὺς ἀνθρώπους αὐτῆς
τῆς γενεᾶς; Μὲ τί εἶναι ὅμοιοι; **32** Εἶναι ὅμοιοι μὲ παιδιά, ποὺ κάθον-
ται κατὰ ὁμάδα καὶ προσφωνοῦν οἱ παῖκτες τῆς μιᾶς ὁμάδος τοὺς
παῖκτες τῆς ἄλλης ὁμάδος καὶ λέγουν μεταξύ τους:

—Σᾶς παίξαμε χαρούμενα τραγούδια, καὶ δὲν χορέψατε.

—Σᾶς τραγουδήσαμε μοιρολόγια, καὶ δὲν κλάψατε.

33 Ἦλθε δηλαδὴ ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς χωρὶς νὰ τρώγῃ ψωμὶ καὶ
χωρὶς νὰ πίνῃ κρασί, καὶ λέγετε, "Δαιμόνιο ἔχει". **34** Ἦλθε ὁ Υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου, ποὺ τρώγει καὶ πίνει, καὶ λέγετε, "Ἰδοὺ ἄνθρωπος φαγᾶς
καὶ οἰνοπότης, φίλος τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν". **35** Ἀλλ' ἡ σοφία δι-
καιώθηκε ἀπὸ ὅλα τὰ παιδιά της (Ὅλοι οἱ συνετοὶ ἄνθρωποι ἀναγνώ-
ρισαν, ὅτι ἡ σοφία ἐνήργησε σωστὰ καὶ διὰ μέσου τοῦ Ἰωάννου καὶ διὰ
μέσου τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου)».

36 Ἠρώτα δέ τις αὐτὸν τῶν Φαρισαίων ἵνα φάγῃ μετ' αὐτοῦ·
καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Φαρισαίου ἀνεκλίθη. 37 Καὶ
ἰδοὺ γυνὴ ἐν τῇ πόλει ἥτις ἦν ἁμαρτωλός, καὶ ἐπιγνοῦσα ὅτι
ἀνάκειται ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου, κομίσασα ἀλάβαστρον
μύρου 38 καὶ στᾶσα ὀπίσω παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ κλαίουσα,
ἤρξατο βρέχειν τοὺς πόδας αὐτοῦ τοῖς δάκρυσι καὶ ταῖς θριξὶ
τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμασσε, καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ
καὶ ἤλειφε τῷ μύρῳ. 39 Ἰδὼν δὲ ὁ Φαρισαῖος ὁ καλέσας αὐτὸν
εἶπεν ἐν ἑαυτῷ λέγων· Οὗτος εἰ ἦν προφήτης, ἐγίνωσκεν ἂν τίς
καὶ ποταπὴ ἡ γυνὴ ἥτις ἅπτεται αὐτοῦ, ὅτι ἁμαρτωλός ἐστι.
40 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν· Σίμων, ἔχω σοί
τι εἰπεῖν. Ὁ δέ φησι· Διδάσκαλε, εἰπέ. 41 Δύο χρεωφειλέται
ἦσαν δανειστῇ τινι· ὁ εἷς ὤφειλε δηνάρια πεντακόσια, ὁ δὲ ἕτε-
ρος πεντήκοντα. 42 Μὴ ἐχόντων δὲ αὐτῶν ἀποδοῦναι, ἀμφοτέ-
ροις ἐχαρίσατο. Τίς οὖν αὐτῶν, εἰπέ, πλεῖον αὐτὸν ἀγαπήσει;
43 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπεν· Ὑπολαμβάνω ὅτι ᾧ τὸ πλεῖον
ἐχαρίσατο. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ὀρθῶς ἔκρινας. 44 Καὶ στραφεὶς
πρὸς τὴν γυναῖκα τῷ Σίμωνι ἔφη· Βλέπεις ταύτην τὴν γυ-
ναῖκα; Εἰσῆλθόν σου εἰς τὴν οἰκίαν, ὕδωρ ἐπὶ τοὺς πόδας μου
οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ τοῖς δάκρυσιν ἔβρεξέ μου τοὺς πόδας καὶ
ταῖς θριξὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμαξε. 45 Φίλημά μοι οὐκ ἔδω-
κας· αὕτη δὲ ἀφ' ἧς εἰσῆλθεν οὐ διέλιπε καταφιλοῦσά μου τοὺς
πόδας. 46 Ἐλαίῳ τὴν κεφαλήν μου οὐκ ἤλειψας· αὕτη δὲ μύρῳ
ἤλειψέ μου τοὺς πόδας. 47 Οὗ χάριν λέγω σοι, ἀφέωνται αἱ
ἁμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλαί, ὅτι ἠγάπησε πολύ· ᾧ δὲ ὀλίγον
ἀφίεται, ὀλίγον ἀγαπᾷ. 48 Εἶπε δὲ αὐτῇ· Ἀφέωνταί σου αἱ
ἁμαρτίαι. 49 Καὶ ἤρξαντο οἱ συνανακείμενοι λέγειν ἐν ἑαυτοῖς·
Τίς οὗτός ἐστιν, ὃς καὶ ἁμαρτίας ἀφίησιν; 50 Εἶπε δὲ πρὸς τὴν
γυναῖκα· Ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· πορεύου εἰς εἰρήνην.

8 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς καὶ αὐτὸς διώδευε κατὰ πόλιν
καὶ κώμην κηρύσσων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν βασιλείαν
τοῦ Θεοῦ, καὶ οἱ δώδεκα σὺν αὐτῷ, 2 καὶ γυναῖκές τινες αἳ
ἦσαν τεθεραπευμέναι ἀπὸ *νόσων καὶ μαστίγων καὶ* πνευμά-

«Ἀφέωνται αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλαί, ὅτι ἠγάπησε πολύ»

36 Κάποιος δὲ ἀπὸ τοὺς Φαρισαίους τὸν παρακαλοῦσε γιὰ νὰ φάγῃ
μαζί του. Καὶ μπῆκε στὸ σπίτι τοῦ Φαρισαίου καὶ κάθησε στὸ τραπέζι.
37 Καὶ ἰδοὺ στὴν πόλι ζοῦσε μία γυναῖκα, ἡ ὁποία ἦταν ἁμαρτωλή.
Καὶ ὅταν ἔμαθε, ὅτι τρώγει στὸ σπίτι τοῦ Φαρισαίου, ἔφερε ἕνα ἀλά-
βαστρο (εἶδος δοχείου) μὲ μύρο, **38** στάθηκε πίσω του κοντὰ στὰ πό-
δια του κλαίοντας, καὶ ἄρχισε νὰ βρέχῃ τὰ πόδια του μὲ τὰ δάκρυα,
καὶ τὰ σκούπιζε μὲ τὰ μαλλιά της, καὶ καταφιλοῦσε τὰ πόδια του, καὶ
τὰ ἄλειφε μὲ τὸ μύρο. **39** Ὅταν δὲ εἶδε ὁ Φαρισαῖος, ποὺ τὸν προσ-
κάλεσε, εἶπε μέσα του: «Αὐτός, ἐὰν ἦταν προφήτης, θὰ γνώριζε ποιά
καὶ ποιᾶς διαγωγῆς εἶναι ἡ γυναῖκα ποὺ τὸν ἀγγίζει, θὰ γνώριζε ὅτι
εἶναι ἁμαρτωλή». **40** Μίλησε δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν: «Σί-
μων, ἔχω κάτι νὰ σοῦ εἰπῶ». Αὐτὸς δὲ εἶπε: «Διδάσκαλε, λέγε».
41 «Δύο χρεωστοῦσαν σὲ κάποιο δανειστή. Ὁ ἕνας χρεωστοῦσε πεντα-
κόσια δηνάρια, καὶ ὁ ἄλλος πενήντα. **42** Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχαν νὰ τὰ
δώσουν πίσω, τὰ χάρισε καὶ στοὺς δύο. Λέγε, λοιπόν, ποιός ἀπ' αὐτοὺς
θὰ τὸν ἀγαπήσῃ περισσότερο;». **43** Ἀπαντώντας δὲ ὁ Σίμων εἶπε:
«Νομίζω ἐκεῖνος, στὸν ὁποῖο χάρισε τὰ περισσότερα». Καὶ αὐτὸς τοῦ
εἶπε: «Ὀρθὰ ἔκρινες». **44** Καὶ ἀφοῦ γύρισε πρὸς τὴ γυναῖκα, εἶπε στὸ
Σίμωνα: «Βλέπεις αὐτὴ τὴ γυναῖκα; Μπῆκα στὸ σπίτι σου, νερὸ δὲν
μοῦ ἔδωσες γιὰ τὰ πόδια μου· αὐτὴ ὅμως μὲ τὰ δάκρυα ἔβρεξε τὰ πό-
δια μου καὶ μὲ τὰ μαλλιά της τὰ σκούπισε. **45** Φίλημα δὲν μοῦ ἔδω-
σες· αὐτὴ ὅμως, ἀπ' τὴ στιγμὴ ποὺ ἦρθε μέσα, δὲν ἔπαυσε νὰ καταφιλῇ
τὰ πόδια μου. **46** Μὲ λάδι δὲν ἄλειψες τὸ κεφάλι μου· αὐτὴ ὅμως μὲ
μύρο ἄλειψε τὰ πόδια μου. **47** Ἐξ αἰτίας τούτου σοῦ λέγω: Ἔχουν
συγχωρηθῆ οἱ ἁμαρτίες της οἱ πολλές, γι' αὐτὸ ἀγάπησε πολύ· ἐκεῖνος
δέ, στὸν ὁποῖο συγχωρεῖται λίγο, ἀγαπάει λίγο». **48** Εἶπε δὲ σ' αὐτή:
«Ἔχουν συγχωρηθῆ οἱ ἁμαρτίες σου». **49** Τότε ἄρχισαν οἱ συνδαιτυμόνες
νὰ λένε μεταξύ τους: «Ποιός εἶναι αὐτός, ὥστε νὰ συγχωρῇ καὶ ἁμαρ-
τίες;». **50** Εἶπε δὲ πρὸς τὴ γυναῖκα: «Ἡ πίστι σου σὲ ἔσωσε. Φύγε ἥσυ-
χη».

Γυναῖκες ἀκόλουθοι καὶ διάκονοι τοῦ Ἰησοῦ

8 Στὸ ἑξῆς δὲ περιώδευε ἀπὸ πόλι σὲ πόλι καὶ ἀπὸ χωριὸ σὲ χωριὸ
κηρύττοντας καὶ διδάσκοντας γιὰ τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Μαζί του
δὲ ἦταν οἱ δώδεκα, **2** καὶ μερικὲς γυναῖκες, ποὺ εἶχαν θεραπευθῆ ἀπὸ
νοσήματα καὶ βάσανα καὶ πονηρὰ πνεύματα καὶ ἀσθένειες, ἡ Μαρία ἡ

των πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν, Μαρία ἡ καλουμένη Μαγδαληνή,
ἀφ' ἧς δαιμόνια ἑπτὰ ἐξεληλύθει, 3 καὶ Ἰωάννα γυνὴ Χουζᾶ
ἐπιτρόπου Ἡρῴδου, καὶ Σουσάννα καὶ ἕτεραι πολλαί, αἵτινες
διηκόνουν αὐτῷ ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς.

4 Συνιόντος δὲ ὄχλου πολλοῦ καὶ τῶν κατὰ πόλιν ἐπιπορευ-
ομένων πρὸς αὐτὸν εἶπε διὰ παραβολῆς· 5 Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων
τοῦ σπεῖραι τὸν σπόρον αὐτοῦ. Καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν ὃ μὲν
ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ κατεπατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ
οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐτό· 6 καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν,
καὶ φυὲν ἐξηράνθη διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμάδα· 7 καὶ ἕτερον ἔπε-
σεν ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμφυεῖσαι αἱ ἄκανθαι ἀπέ-
πνιξαν αὐτό· 8 καὶ ἕτερον ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθήν, καὶ
φυὲν ἐποίησε καρπὸν ἑκατονταπλασίονα. Ταῦτα λέγων ἐφώ-
νει· Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω.

9 Ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· Τίς εἴη ἡ
παραβολὴ αὕτη; 10 Ὁ δὲ εἶπεν· Ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυ-
στήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβο-
λαῖς, ἵνα βλέποντες μὴ βλέπωσι καὶ ἀκούοντες μὴ συνιῶσιν.

11 Ἔστι δὲ αὕτη ἡ παραβολή· Ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ
Θεοῦ. 12 Οἱ δὲ παρὰ τὴν ὁδόν εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, εἶτα ἔρχε-
ται ὁ Διάβολος καὶ αἴρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν,
ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν. 13 Οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας οἵ,
ὅταν ἀκούσωσι, μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον, καὶ οὗτοι
ῥίζαν οὐκ ἔχουσιν, οἳ πρὸς καιρὸν πιστεύουσι καὶ ἐν καιρῷ πει-
ρασμοῦ ἀφίστανται. 14 Τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσόν, οὗτοί
εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλούτου καὶ
ἡδονῶν τοῦ βίου πορευόμενοι συμπνίγονται καὶ οὐ τελεσφο-
ροῦσι. 15 Τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ, οὗτοί εἰσιν οἵτινες ἐν καρδίᾳ

λεγομένη Μαγδαληνή, ἀπ' τὴν ὁποία εἶχαν βγεῖ ἑπτὰ δαιμόνια, **3** καὶ
ἡ Ἰωάννα ἡ γυναῖκα τοῦ Χουζᾶ, διαχειριστοῦ στὸν οἶκο τοῦ Ἡρώδη,
καὶ ἡ Σουσάννα, καὶ πολλὲς ἄλλες, οἱ ὁποῖες τὸν διακονοῦσαν ἀπὸ τὰ
ὑπάρχοντά τους.

Ἡ παραβολὴ τοῦ σπορέως

4 Ἐνῷ δὲ λαὸς πολὺς συγκεντρωνόταν, καὶ ἀπὸ τὶς διάφορες πόλεις
συνέρρεαν πρὸς αὐτόν, εἶπε μὲ παραβολή: **5** «Βγῆκε ὁ σπορεὺς γιὰ νὰ
σπείρῃ τὸ σπόρο του. Καὶ ὅταν ἔσπερνε, ἄλλοι μὲν σπόροι ἔπεσαν στὸ
δρόμο, καὶ καταπατήθηκαν, καὶ τοὺς κατάφαγαν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρα-
νοῦ. **6** Ἄλλοι δὲ ἔπεσαν στὸ πετρῶδες ἔδαφος, καὶ ἀφοῦ φύτρωσαν, ξε-
ράθηκαν, διότι δὲν εἶχαν ὑγρασία. **7** Ἄλλοι δὲ ἔπεσαν ἀνάμεσα στὰ
ἀγκάθια, καὶ φύτρωσαν μαζί τους τὰ ἀγκάθια καὶ τοὺς ἔπνιξαν τελεί-
ως. **8** Καὶ ἄλλοι ἔπεσαν στὸ ἔδαφος τὸ ἐκλεκτό, καὶ φύτρωσαν καὶ ἔκα-
ναν καρπὸ ἑκατονταπλάσιο». Λέγοντας αὐτὰ φώναξε: «Ὅποιος ἔχει
αὐτιὰ γιὰ νὰ ἀκούῃ, ἂς ἀκούῃ».

Γιατί ὁ Ἰησοῦς ὁμιλεῖ μὲ παραβολές

9 Τὸν ρωτοῦσαν δὲ οἱ μαθηταί του λέγοντας: «Τί σημαίνει ἡ παρα-
βολὴ αὐτή;». **10** Αὐτὸς δὲ εἶπε: «Σὲ σᾶς ἔχει δοθῆ τὸ προνόμιο νὰ
γνωρίσετε τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ἐνῷ στοὺς λοιποὺς
ὁμιλῶ μὲ παραβολές, ὥστε, ἐνῷ βλέπουν, νὰ μὴ βλέπουν, καὶ ἐνῷ
ἀκούουν, νὰ μὴ καταλαβαίνουν».

Ἑρμηνεία τῆς παραβολῆς τοῦ σπορέως

11 «Ἡ σημασία δὲ τῆς παραβολῆς εἶναι αὐτή: Ὁ σπόρος εἶναι ὁ λό-
γος τοῦ Θεοῦ. **12** Οἱ δὲ σπόροι, ποὺ ἔπεσαν στὸ δρόμο, ἀναφέρονται
στοὺς ἀνθρώπους, ποὺ ἄκουσαν (τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ), ἀλλ' ἔπειτα ἔρχε-
ται ὁ Διάβολος καὶ παίρνει τὸ λόγο ἀπὸ τὴν ψυχή τους, γιὰ νὰ μὴ πι-
στεύσουν καὶ σωθοῦν. **13** Οἱ δὲ σπόροι, ποὺ ἔπεσαν στὸ πετρῶδες ἔδα-
φος, ἀναφέρονται σ' ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι, ὅταν ἀκούσουν, μὲ χαρὰ δέχον-
ται τὸ λόγο, ἀλλ' αὐτοὶ δὲν ἔχουν ρίζα (βαθειὰ ρίζα). Αὐτοὶ πιστεύουν
πρὸς καιρόν, καὶ τὸν καιρὸ τῆς δοκιμασίας ἀπομακρύνονται. **14** Οἱ δὲ
σπόροι, ποὺ ἔπεσαν στὰ ἀγκάθια, ἀναφέρονται σ' αὐτούς, ποὺ ἄκουσαν
τὸ λόγο, ἀλλά, καθὼς προχωροῦν στὸ δρόμο τῆς ζωῆς, οἱ ἀγωνιώδεις
φροντίδες καὶ ὁ πλοῦτος καὶ οἱ ἀπολαύσεις τῆς ζωῆς τοὺς συμπνίγουν,
καὶ δὲν καρποφοροῦν. **15** Τέλος οἱ σπόροι, ποὺ ἔπεσαν στὸ ἐκλεκτὸ ἔδα-
φος, ἀναφέρονται σ' αὐτούς, ποὺ μὲ καλὴ καὶ ἀγαθὴ καρδιὰ ἄκουσαν τὸ
λόγο, καὶ τὸν κρατοῦν, καὶ καρποφοροῦν μὲ ὑπομονή».

Ὁ λύχνος στὸ λυχνοστάτη

16 «Κανεὶς δέ, ὅταν ἀνάψῃ λύχνο, δὲν τὸν σκεπάζει μὲ κάποιο
σκεῦος, οὔτε τὸν βάζει κάτω ἀπὸ τὸ κρεββάτι, ἀλλὰ τὸν τοποθετεῖ πά-

καλῇ καὶ ἀγαθῇ ἀκούσαντες τὸν λόγον κατέχουσι καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ.

16 Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἅψας καλύπτει αὐτὸν σκεύει ἢ ὑποκάτω κλίνης τίθησιν, ἀλλ' ἐπὶ λυχνίας ἐπιτίθησιν, ἵνα οἱ εἰσπο-
ρευόμενοι βλέπωσι τὸ φῶς. 17 Οὐ γάρ ἐστι κρυπτὸν ὃ οὐ φα-
νερὸν γενήσεται, οὐδὲ ἀπόκρυφον ὃ οὐ γνωσθήσεται καὶ εἰς
φανερὸν ἔλθῃ. 18 Βλέπετε οὖν πῶς ἀκούετε· ὃς γὰρ ἐὰν ἔχῃ, δο-
θήσεται αὐτῷ, καὶ ὃς ἐὰν μὴ ἔχῃ, καὶ ὃ δοκεῖ ἔχειν ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.

19 Παρεγένοντο δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἠδύναντο συντυχεῖν αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον. 20 Καὶ
ἀπηγγέλη αὐτῷ λεγόντων· Ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἑστήκασιν ἔξω ἰδεῖν σε θέλοντες. 21 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς
αὐτούς· Μήτηρ μου καὶ ἀδελφοί μου οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἀκούοντες καὶ ποιοῦντες αὐτόν.

22 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν καὶ αὐτὸς ἀνέβη εἰς πλοῖον καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης. Καὶ ἀνήχθησαν. 23 Πλεόντων δὲ
αὐτῶν ἀφύπνωσε. Καὶ κατέβη λαῖλαψ ἀνέμου εἰς τὴν λίμνην, καὶ συνεπληροῦντο καὶ ἐκινδύνευον. 24 Προσελθόντες δὲ διή-
γειραν αὐτὸν λέγοντες· Ἐπιστάτα, ἐπιστάτα, ἀπολλύμεθα! Ὁ δὲ ἐγερθεὶς ἐπετίμησε τῷ ἀνέμῳ καὶ τῷ κλύδωνι τοῦ ὕδατος,
καὶ ἐπαύσαντο, καὶ ἐγένετο γαλήνη. 25 Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ποῦ
ἐστιν ἡ πίστις ὑμῶν; Φοβηθέντες δὲ ἐθαύμασαν λέγοντες πρὸς ἀλλήλους· Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπιτάσσει καὶ τῷ ὕδατι, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ;

νω στὸ λυχνοστάτη, γιὰ νὰ φωτίζωνται ὅσοι μπαίνουν μέσα. **17** Ἔτσι
δὲν ὑπάρχει κρυφό, ποὺ δὲν θὰ γίνῃ φανερό, οὔτε μυστικό, ποὺ δὲν θὰ
γίνῃ γνωστὸ καὶ δὲν θὰ ἔλθῃ στὴ δημοσιότητα. **18** Νὰ δίνετε δὲ προ-
σοχὴ σὲ ὅ,τι ἀκούετε (ἀπὸ μένα). Ὅποιος δὲ ἔχει, θὰ δοθῇ σ' αὐτὸν
(καὶ ἄλλο), καὶ ὅποιος δὲν ἔχει, καὶ αὐτό, ποὺ νομίζει ὅτι ἔχει, θ'
ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτόν».

Ἡ πνευματικὴ συγγένεια ἀνώτερη τῆς σαρκικῆς

19 Ἦλθαν δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μητέρα του καὶ οἱ ἀδελφοί του, ἀλλὰ δὲν
μποροῦσαν νὰ τὸν πλησιάσουν ἀπὸ τὸν πολὺ κόσμο. **20** Καὶ μερικοὶ τοῦ
ἀνήγγειλαν: «Ἡ μητέρα σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου εἶναι ἔξω καὶ θέλουν
νὰ σὲ ἰδοῦν». **21** Αὐτὸς δὲ ἀποκρίθηκε καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς: «Μητέρα
μου καὶ ἀδελφοί μου εἶναι αὐτοί, ποὺ ἀκούουν τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ καὶ
τὸν ἐφαρμόζουν».

Ὁ Ἰησοῦς καταπαύει τὴν τρικυμία

22 Μία δὲ ἡμέρα ἀνέβηκε σ' ἕνα πλοῖο, καθὼς καὶ οἱ μαθηταί του,
καὶ τοὺς εἶπε: «Ἂς περάσωμε στὸ ἀπέναντι μέρος τῆς λίμνης». Καὶ
ἀπέπλευσαν. **23** Ἐνῷ δὲ ἔπλεαν, ἀποκοιμήθηκε. Καὶ ἔπεσε στὴ λίμνη
μεγάλη ἀνεμοθύελλα, καὶ γέμιζαν ἀπὸ νερὰ καὶ κινδύνευαν (νὰ κατα-
ποντισθοῦν). **24** Τότε πλησίασαν καὶ τὸν ξύπνησαν λέγοντας: «Διδά-
σκαλε, διδάσκαλε, χανόμαστε!». Ἐκεῖνος τότε σηκώθηκε καὶ ἐπέπληξε
τὸν ἄνεμο καὶ τὴν τρικυμία, καὶ σταμάτησαν καὶ ἔγινε γαλήνη.
25 Τοὺς εἶπε τότε: «Ποῦ εἶνε ἡ πίστι σας;». Μὲ δέος δὲ καὶ μὲ θαυ-
μασμὸ ἔλεγαν μεταξύ τους: «Ποιός ἆραγε εἶναι αὐτός, ὥστε καὶ τοὺς
ἀνέμους νὰ διατάσσῃ καὶ τὰ νερά, καὶ νὰ ὑπακούουν σ' αὐτόν;».

26 Καὶ κατέπλευσεν εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν, ἥτις
ἐστὶν ἀντίπερα τῆς Γαλιλαίας. 27 Ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν
γῆν ὑπήντησεν αὐτῷ ἀνήρ τις ἐκ τῆς πόλεως, ὃς εἶχε δαιμόνια
ἐκ χρόνων ἱκανῶν, καὶ ἱμάτιον οὐκ ἐνεδιδύσκετο καὶ ἐν οἰκίᾳ
οὐκ ἔμενεν, ἀλλ᾽ ἐν τοῖς μνήμασιν. 28 Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν καὶ
ἀνακράξας προσέπεσεν αὐτῷ και φωνῇ μεγάλῃ εἶπε· Τί ἐμοὶ
καὶ σοί, Ἰησοῦ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου; Δέομαί σου, μή με
βασανίσῃς. 29 Παρήγγειλε γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ
ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου. Πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηρπάκει
αὐτόν, καὶ ἐδεσμεῖτο ἁλύσεσι καὶ πέδαις φυλασσόμενος, καὶ
διαρρήσσων τὰ δεσμὰ ἠλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς τὰς ἐρή-
μους. 30 Ἐπηρώτησε δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς λέγων· Τί σοί ἐστιν
ὄνομα; Ὁ δὲ εἶπε· Λεγεών· ὅτι δαιμόνια πολλὰ εἰσῆλθεν εἰς
αὐτόν. 31 Καὶ παρεκάλει αὐτὸν ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν
ἄβυσσον ἀπελθεῖν.

32 Ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων ἱκανῶν βοσκομένων ἐν τῷ ὄρει·
καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς ἐκείνους εἰσελ-
θεῖν· καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. 33 Ἐξελθόντα δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ
τοῦ ἀνθρώπου εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη
κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην καὶ ἀπεπνίγη. 34 Ἰδόντες δὲ
οἱ βόσκοντες τὸ γεγενημένον ἔφυγον, καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν
πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. 35 Ἐξῆλθον δὲ ἰδεῖν τὸ γεγονός, καὶ
ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ εὗρον καθήμενον τὸν ἄνθρωπον,
ἀφ᾽ οὗ τὰ δαιμόνια ἐξεληλύθει, ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα
παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐφοβήθησαν. 36 Ἀπήγγειλαν
δὲ αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονισθείς. 37 Καὶ ἠρώτη-
σαν αὐτὸν ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου τῶν Γαδαρηνῶν
ἀπελθεῖν ἀπ᾽ αὐτῶν, ὅτι φόβῳ μεγάλῳ συνείχοντο. Αὐτὸς δὲ
ἐμβὰς εἰς πλοῖον ὑπέστρεψεν. 38 Ἐδέετο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνήρ, ἀφ᾽
οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια, εἶναι σὺν αὐτῷ· ἀπέλυσε δὲ αὐτὸν
ὁ Ἰησοῦς λέγων· 39 Ὑπόστρεφε εἰς τὸν οἶκόν σου καὶ διηγοῦ
ὅσα ἐποίησέ σοι ὁ Θεός. Καὶ ἀπῆλθε καθ᾽ ὅλην τὴν πόλιν κη-
ρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς.

Θεραπεία δαιμονισμένου στὴ χώρα τῶν Γαδαρηνῶν

26 Καὶ κατέπλευσε στὴ χώρα τῶν Γαδαρηνῶν, ἡ ὁποία εἶναι ἀπέναν-
τι ἀπὸ τὴ Γαλιλαία. **27** Καὶ ὅταν βγῆκε στὴν ξηρά, βρέθηκε μπροστά
του κάποιος ἄνδρας ἀπὸ τὴν πόλι, ποὺ εἶχε δαιμόνια ἀπὸ πολλὰ χρό-
νια, καὶ ροῦχο δὲν φοροῦσε, καὶ σὲ σπίτι δὲν ἔμενε, ἀλλὰ στὰ μνήμα-
τα. **28** Ὅταν δὲ εἶδε τὸν Ἰησοῦ, ἔβγαλε κραυγή, καὶ ἔπεσε στὰ πόδια
του, καὶ μὲ φωνὴ μεγάλη εἶπε: «Τί κοινὸ ὑπάρχει ἀνάμεσα σὲ μένα καὶ
σὲ σένα, Ἰησοῦ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου; Σὲ παρακαλῶ, μὴ μὲ βα-
σανίσῃς». **29** Διότι διέταξε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτο νὰ βγῇ ἀπὸ τὸν
ἄνθρωπο. Πολλὲς δὲ φορὲς τὸν εἶχε πιάσει, καὶ τὸν ἔδεναν μὲ ἁλυσίδες
καὶ μὲ δεσμὰ στὰ πόδια, ἀλλ᾽ ἔσπαζε τὰ δεσμὰ καὶ φερόταν ἀπὸ τὸ δαί-
μονα στοὺς ἐρήμους τόπους. **30** Τὸν ρώτησε δὲ ὁ Ἰησοῦς: «Ποιό εἶναι
τὸ ὄνομά σου;». Αὐτὸς δὲ εἶπε, «Λεγεών», διότι πολλὰ δαιμόνια εἶχαν
μπεῖ μέσα του. **31** Καὶ τὸν παρακαλοῦσαν νὰ μὴ τὰ διατάξῃ νὰ πᾶνε
στὴν ἄβυσσο (στὰ τρίσβαθα τοῦ ᾅδη).

32 Ἦταν δὲ ἐκεῖ μία ἀγέλη ἀπὸ πολλοὺς χοίρους, ποὺ ἔβοσκαν στὸ
βουνό. Καὶ τὸν παρακαλοῦσαν νὰ τοὺς ἐπιτρέψῃ νὰ μποῦν σ᾽ ἐκείνους,
καὶ τοὺς ἐπέτρεψε. **33** Καὶ βγῆκαν τὰ δαιμόνια ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο καὶ
μπῆκαν στοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησε ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων καὶ γκρεμί-
στηκε στὴ λίμνη καὶ πνίγηκε. **34** Ὅταν δὲ εἶδαν οἱ βοσκοὶ τὸ γεγονός,
ἔφυγαν δρομαίως, καὶ τὸ ἀνήγγειλαν στὴν πόλι καὶ στὰ χωριά. **35** Καὶ
βγῆκαν γιὰ νὰ ἰδοῦν τὸ γεγονός, καὶ ἦλθαν στὸν Ἰησοῦ, καὶ βρῆκαν
τὸν ἄνθρωπο, ἀπὸ τὸν ὁποῖο εἶχαν βγεῖ τὰ δαιμόνια, νὰ κάθεται στὰ
πόδια τοῦ Ἰησοῦ, ντυμένος καὶ φρόνιμος, καὶ φοβήθηκαν. **36** Οἱ δὲ
αὐτόπτες διηγήθηκαν σ᾽ αὐτοὺς πῶς σώθηκε ὁ δαιμονισμένος. **37** Καὶ
ὅλο τὸ πλῆθος τῆς περιοχῆς τῶν Γαδαρηνῶν τὸν παρακάλεσαν νὰ φύγῃ
ἀπ᾽ αὐτούς, διότι ἦταν κυριευμένοι ἀπὸ μεγάλο φόβο. Τότε αὐτὸς
μπῆκε στὸ πλοῖο καὶ ἐπέστρεψε. **38** Ὁ δὲ ἄνθρωπος, ἀπὸ τὸν ὁποῖο
εἶχαν βγεῖ τὰ δαιμόνια, τὸν παρακαλοῦσε νὰ τὸν κρατήσῃ κοντά του.
Ἀλλ᾽ ὁ Ἰησοῦς τὸν ἔδιωξε λέγοντας: **39** «Γύρισε στὸ σπίτι σου, καὶ
διηγήσου ὅσα σοῦ ἔκανε ὁ Θεός». Καὶ ἔφυγε, καὶ διακήρυττε σ᾽ ὅλη
τὴν πόλι ὅσα τοῦ ἔκανε ὁ Ἰησοῦς.

40 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ὑποστρέψαι τὸν Ἰησοῦν ἀπεδέξατο
αὐτὸν ὁ ὄχλος· ἦσαν γὰρ πάντες προσδοκῶντες αὐτόν. 41 Καὶ
ἰδοὺ ἦλθεν ἀνὴρ ᾧ ὄνομα Ἰάειρος, καὶ αὐτὸς ἄρχων τῆς συνα-
γωγῆς ὑπῆρχε· καὶ πεσὼν παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ παρε-
κάλει αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, 42 ὅτι θυγάτηρ μο-
νογενὴς ἦν αὐτῷ ὡς ἐτῶν δώδεκα, καὶ αὕτη ἀπέθνησκεν.
Ἐν δὲ τῷ ὑπάγειν αὐτὸν οἱ ὄχλοι συνέπνιγον αὐτόν. 43 Καὶ
γυνὴ οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἀπὸ ἐτῶν δώδεκα, ἥτις ἰατροῖς
προσαναλώσασα ὅλον τὸν βίον οὐκ ἴσχυσεν ὑπ' οὐδενὸς θερα-
πευθῆναι, 44 προσελθοῦσα ὄπισθεν ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ
ἱματίου αὐτοῦ, καὶ παραχρῆμα ἔστη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος
αὐτῆς. 45 Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Τίς ὁ ἁψάμενός μου; Ἀρνουμέ-
νων δὲ πάντων εἶπεν ὁ Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ· Ἐπιστάτα, οἱ
ὄχλοι συνέχουσί σε καὶ ἀποθλίβουσι, καὶ λέγεις τίς ὁ ἁψάμε-
νός μου; 46 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἥψατό μού τις· ἐγὼ γὰρ ἔγνων
δύναμιν ἐξελθοῦσαν ἀπ' ἐμοῦ. 47 Ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι οὐκ
ἔλαθε, τρέμουσα ἦλθε καὶ προσπεσοῦσα αὐτῷ δι' ἣν αἰτίαν
ἥψατο αὐτοῦ ἀπήγγειλεν αὐτῷ ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ
ὡς ἰάθη παραχρῆμα. 48 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Θάρσει, θύγατερ! Ἡ
πίστις σου σέσωκέ σε. Πορεύου εἰς εἰρήνην.
49 Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχεταί τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώ-
γου λέγων αὐτῷ ὅτι τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ σου· μὴ σκύλλε τὸν δι-
δάσκαλον. 50 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας ἀπεκρίθη αὐτῷ λέγων· Μὴ
φοβοῦ· μόνον πίστευε, καὶ σωθήσεται. 51 Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν
οἰκίαν οὐκ ἀφῆκεν εἰσελθεῖν οὐδένα εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰωάννην
καὶ Ἰάκωβον καὶ τὸν πατέρα τῆς παιδὸς καὶ τὴν μητέρα.
52 Ἔκλαιον δὲ πάντες καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν. Ὁ δὲ εἶπε· Μὴ κλαί-
ετε! Οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει. 53 Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ,
εἰδότες ὅτι ἀπέθανεν. 54 Αὐτὸς δὲ ἐκβαλὼν ἔξω πάντας καὶ κρα-
τήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς ἐφώνησε λέγων· Ἡ παῖς, ἐγείρου! 55 Καὶ
ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα αὐτῆς, καὶ ἀνέστη παραχρῆμα, καὶ διέτα-
ξεν αὐτῇ δοθῆναι φαγεῖν. 56 Καὶ ἐξέστησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς.
Ὁ δὲ παρήγγειλεν αὐτοῖς μηδενὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός.

Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὴν αἱμορροοῦσα γυναῖκα καὶ ἀνασταίνει τὴν κόρη τοῦ ἀρχισυναγώγου Ἰαείρου

40 Ὅταν δὲ ἐπέστρεφε ὁ Ἰησοῦς, τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ τὸν ὑποδέ-
χθηκε, διότι ὅλοι τὸν περίμεναν. **41** Καὶ ἰδοὺ ἦλθε ἄνθρωπος ὀνομαζό-
μενος Ἰάειρος, ποὺ ἦταν ἄρχων τῆς συναγωγῆς. Καὶ ἔπεσε στὰ πόδια
τοῦ Ἰησοῦ καὶ τὸν παρακαλοῦσε νὰ ἔλθῃ στὸ σπίτι του, **42** διότι εἶχε
θυγατέρα μονογενῆ δώδεκα ἐτῶν, ποὺ πέθαινε.

Ὅταν δὲ πήγαινε, τὰ πλήθη τὸν περιέβαλλαν ἀσφυκτικά. **43** Κάποια
δὲ γυναῖκα, ποὺ ὑπέφερε ἀπὸ αἱμορραγία ἐπὶ δώδεκα ἤδη ἔτη, καὶ δα-
πάνησε ὅλη τὴν περιουσία της σὲ ἰατρούς, καὶ δὲν μπόρεσε νὰ θερα-
πευθῇ ἀπὸ κανένα, **44** πλησίασε ἀπὸ πίσω καὶ ἄγγιξε τὴν ἄκρη τοῦ
ἐνδύματός του, καὶ ἀμέσως σταμάτησε ἡ αἱμορραγία της. **45** Ὁ Ἰησοῦς
εἶπε τότε: «Ποιός μὲ ἄγγιξε;». Ἐνῷ δὲ ὅλοι ἀρνοῦνταν, ὁ Πέτρος καὶ
αὐτοὶ ποὺ ἦταν μαζί του εἶπαν: «Διδάσκαλε, τὰ πλήθη εἶναι συνωστι-
σμένα γύρω σου καὶ σὲ συνθλίβουν, καὶ σὺ λέγεις, "Ποιός μὲ ἄγγι-
ξε;"». **46** Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς εἶπε: «Μὲ ἄγγιξε κάποιος. Διότι ἐγὼ κατά-
λαβα, ὅτι βγῆκε δύναμι ἀπὸ μένα». **47** Ὅταν δὲ εἶδε ἡ γυναῖκα, ὅτι
δὲν διέφυγε τὴν προσοχή του, τρέμοντας ἦλθε καὶ ἔπεσε στὰ πόδια του,
καὶ μπροστὰ σ' ὅλο τὸ λαὸ τοῦ εἶπε τὴν αἰτία, γιὰ τὴν ὁποία τὸν ἄγγι-
ξε, καὶ ὅτι θεραπεύθηκε ἀμέσως. **48** Αὐτὸς δὲ τῆς εἶπε: «Ἔχε θάρρος,
κόρη μου! Ἡ πίστι σου σὲ ἔσωσε. Φύγε ἥσυχη».

49 Ἐνῷ δὲ ἀκόμη μιλοῦσε, ἔρχεται κάποιος ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ ἀρχι-
συναγώγου καὶ τοῦ λέγει: «Πέθανε ἡ θυγατέρα σου, μὴν ἐνοχλῇς τὸ δι-
δάσκαλο». **50** Ἀλλ' ὅταν τὸ ἄκουσε ὁ Ἰησοῦς, τοῦ εἶπε: «Μὴ φοβᾶσαι!
Μόνο πίστευε καὶ θὰ σωθῇ (θὰ ἐπανέλθῃ, θὰ ἀναστηθῇ)». **51** Ὅταν δὲ
ἦλθε στὸ σπίτι, δὲν ἄφησε νὰ μπῇ μέσα κανείς, παρὰ ὁ Πέτρος καὶ ὁ
Ἰωάννης καὶ ὁ Ἰάκωβος καὶ ὁ πατέρας τῆς κόρης καὶ ἡ μητέρα.
52 Ἔκλαιαν δὲ ὅλοι καὶ τὴ θρηνοῦσαν. Ἀλλ' αὐτὸς εἶπε: «Μὴ κλαῖτε!
Δὲν πέθανε, ἀλλὰ κοιμᾶται». **53** Τότε, γνωρίζοντας ὅτι πέθανε, ἄρχι-
σαν νὰ γελοῦν εἰς βάρος του. **54** Αὐτὸς δέ, ἀφοῦ ἔβγαλε ὅλους ἔξω καὶ
τὴν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι, φώναξε λέγοντας: «Κόρη, σήκω ἐπάνω!».
55 Καὶ ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα της, καὶ ἀμέσως σηκώθηκε ἐπάνω, καὶ διέ-
ταξε νὰ τῆς δώσουν νὰ φάγῃ. **56** Καὶ οἱ γονεῖς της ἔμειναν ἐκστατικοί.
Ἐκεῖνος δὲ τοὺς ἔδωσε ἐντολὴ νὰ μὴν εἰποῦν τὸ γεγονὸς σὲ κανένα.

9 Συγκαλεσάμενος δὲ τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ ἔδωκεν
αὐτοῖς δύναμιν καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια καὶ
νόσους θεραπεύειν. 2 Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρύσσειν τὴν
βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ ἰᾶσθαι τοὺς ἀσθενοῦντας. 3 Καὶ εἶπε
πρὸς αὐτούς· Μηδὲν αἴρετε εἰς τὴν ὁδόν, μήτε ῥάβδους μήτε
πήραν μήτε ἄρτον μήτε ἀργύριον μήτε ἀνὰ δύο χιτῶνας ἔχειν.
4 Καὶ εἰς ἣν ἂν οἰκίαν εἰσέλθητε, ἐκεῖ μένετε καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρ-
χεσθε. 5 Καὶ ὅσοι ἐὰν μὴ δέξωνται ὑμᾶς, ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς
πόλεως ἐκείνης καὶ τὸν κονιορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἀποτι-
νάξατε εἰς μαρτύριον ἐπ' αὐτούς. 6 Ἐξερχόμενοι δὲ διήρχοντο
κατὰ τὰς κώμας εὐαγγελιζόμενοι καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ.

7 Ἤκουσε δὲ Ἡρῴδης ὁ τετράρχης τὰ γινόμενα ὑπ' αὐτοῦ
πάντα, καὶ διηπόρει διὰ τὸ λέγεσθαι ὑπό τινων ὅτι Ἰωάννης
ἐγήγερται ἐκ τῶν νεκρῶν, 8 ὑπό τινων δὲ ὅτι Ἠλίας ἐφάνη,
ἄλλων δὲ ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. 9 Καὶ εἶπεν ὁ
Ἡρῴδης· Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα. Τίς δέ ἐστιν οὗτος περὶ
οὗ ἐγὼ ἀκούω τοιαῦτα; Καὶ ἐζήτει ἰδεῖν αὐτόν.

10 Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπόστολοι διηγήσαντο αὐτῷ ὅσα
ἐποίησαν. Καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ὑπεχώρησε κατ' ἰδίαν εἰς
τόπον ἔρημον πόλεως καλουμένης Βηθσαϊδά. 11 Οἱ δὲ ὄχλοι
γνόντες ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ δεξάμενος αὐτοὺς ἐλάλει
αὐτοῖς περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς χρείαν ἔχοντας
θεραπείας ἰάσατο. 12 Ἡ δὲ ἡμέρα ἤρξατο κλίνειν· προσελθόν-
τες δὲ οἱ δώδεκα εἶπον αὐτῷ· Ἀπόλυσον τὸν ὄχλον, ἵνα πορευ-
θέντες εἰς τὰς κύκλῳ κώμας καὶ τοὺς ἀγροὺς καταλύσωσι καὶ
εὕρωσιν ἐπισιτισμόν, ὅτι ὧδε ἐν ἐρήμῳ τόπῳ ἐσμέν.
13 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. Οἱ δὲ εἶπον·
Οὐκ εἰσιν ἡμῖν πλεῖον ἢ πέντε ἄρτοι καὶ ἰχθύες δύο, εἰ μήτι
πορευθέντες ἡμεῖς ἀγοράσομεν εἰς πάντα τὸν λαὸν τοῦτον
βρώματα. 14 Ἦσαν γὰρ ὡσεὶ ἄνδρες πεντακισχίλιοι. Εἶπε δὲ
πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· Κατακλίνατε αὐτοὺς κλισίας ἀνὰ

Ἐξουσία τῶν δώδεκα ἀποστόλων καὶ ὁδηγίες πρὸς αὐτούς

9 Ἀφοῦ δὲ κάλεσε ὅλους μαζὶ τοὺς δώδεκα μαθητάς του, τοὺς ἔδωσε
τὴ δύναμι καὶ τὴν ἐξουσία πάνω σ' ὅλα τὰ δαιμόνια, καὶ νὰ θερα-
πεύουν τὶς ἀσθένειες. **2** Καὶ τοὺς ἀπέστειλε νὰ κηρύττουν τὴ βασιλεία
τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ θεραπεύουν τοὺς ἀσθενεῖς. **3** Καὶ τοὺς εἶπε: «Νὰ μὴ
παίρνετε τίποτε γιὰ τὸ δρόμο, οὔτε ραβδιά, οὔτε σακκίδιο, οὔτε ψωμί,
οὔτε χρήματα, οὔτε νὰ ἔχετε δύο χιτῶνες. **4** Καὶ σ' ὅποιο σπίτι μπῆτε,
ἐκεῖ νὰ μένετε, καὶ ἀπ' ἐκεῖ ν' ἀναχωρῆτε. **5** Καὶ γιὰ ὅσους δὲν θὰ σᾶς
δεχθοῦν, ὅταν θὰ βγαίνετε ἀπὸ τὴν πόλι ἐκείνη, νὰ τινάξετε καλὰ καὶ
τὴ σκόνη ἀπὸ τὰ πόδια σας σ' ἔνδειξι διαμαρτυρίας ἐναντίον τους».
6 Ξεκίνησαν δέ (γιὰ τὴν ἀποστολή τους), καὶ περνοῦσαν ἀπὸ χωριὸ σὲ
χωριὸ κηρύττοντας τὸ εὐαγγέλιο καὶ κάνοντας παντοῦ θεραπεῖες.

Ἀπορία τοῦ Ἡρῴδη

7 Ἄκουσε δὲ ὁ Ἡρῴδης ὁ τετράρχης ὅλα ὅσα γίνονταν ἀπ' αὐτόν,
καὶ βρισκόταν σὲ ἀπορία, διότι μερικοὶ ἔλεγαν, ὅτι ὁ Ἰωάννης ἀναστή-
θηκε ἐκ νεκρῶν, **8** καὶ μερικοί, ὅτι ἐμφανίσθηκε ὁ Ἠλίας, καὶ ἄλλοι,
ὅτι ἀναστήθηκε κάποιος ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς προφῆτες. **9** Καὶ ὁ Ἡρῴδης
εἶπε: «Τὸν Ἰωάννη ἐγὼ ἀποκεφάλισα. Ποιός εἶναι τότε αὐτός, γιὰ τὸν
ὁποῖο ἐγὼ ἀκούω τέτοια πράγματα;». Καὶ ζητοῦσε νὰ τὸν δῇ.

Τὸ θαῦμα τοῦ χορτασμοῦ τῶν πεντακισχιλίων ἀνδρῶν

10 Ὅταν δὲ ἐπέστρεψαν οἱ ἀπόστολοι, τοῦ διηγήθηκαν ὅσα ἔκαναν.
Καὶ τοὺς πῆρε μαζί του καὶ ἀποσύρθηκε ἰδιαιτέρως σ' ἕνα ἔρημο τόπο,
κοντὰ σὲ πόλι ὀνομαζομένη Βηθσαϊδά. **11** Ἀλλὰ τὰ πλήθη τοῦ λαοῦ,
μόλις τὸ ἔμαθαν, τὸν ἀκολούθησαν. Καὶ τοὺς δέχθηκε, καὶ τοὺς μιλοῦσε
γιὰ τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ θεράπευσε ὅσους εἶχαν ἀνάγκη θεραπεί-
ας. **12** Ἄρχισε δὲ ἡ ἡμέρα νὰ βραδυάζῃ, καὶ τὸν πλησίασαν οἱ δώδεκα
καὶ τοῦ εἶπαν: «Διάλυσε τὰ πλήθη τοῦ λαοῦ, γιὰ νὰ πᾶνε στὶς γύρω
κωμοπόλεις καὶ τὰ χωριά, γιὰ νὰ μείνουν τὴ νύκτα καὶ νὰ βροῦν τρό-
φιμα, διότι ἐδῶ εἴμεθα σὲ τόπο ἔρημο». **13** Ἀλλ' εἶπε πρὸς αὐτούς:
«Δῶστε τους ἐσεῖς νὰ φάγουν». Αὐτοὶ δὲ εἶπαν: «Δὲν ἔχουμε παραπά-
νω ἀπὸ πέντε ψωμιὰ καὶ δύο ψάρια, ἐκτὸς καὶ ἂν πᾶμε ἐμεῖς νὰ ἀγο-
ράσωμε τρόφιμα γιὰ ὅλο αὐτὸ τὸ λαό». **14** Διότι ἦταν περίπου πέντε
χιλιάδες ἄνδρες. Τότε εἶπε στοὺς μαθητάς του: «Βάλτε τους νὰ καθή-

πεντήκοντα. 15 Καὶ ἐποίησαν οὕτω καὶ ἀνέκλιναν ἅπαντας.
16 Λαβὼν δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέ-
ψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν αὐτοὺς καὶ κατέκλασε καὶ ἐδί-
δου τοῖς μαθηταῖς παραθεῖναι τῷ ὄχλῳ. 17 Καὶ ἔφαγον καὶ
ἐχορτάσθησαν πάντες, καὶ ἤρθη τὸ περισσεῦσαν αὐτοῖς κλα-
σμάτων κόφινοι δώδεκα.

18 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν προσευχόμενον καταμό-
νας, συνῆσαν αὐτῷ οἱ μαθηταί, καὶ ἐπηρώτησεν αὐτοὺς λέγων·
Τίνα με λέγουσιν οἱ ὄχλοι εἶναι; 19 Οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπον·
Ἰωάννην τὸν Βαπτιστήν, ἄλλοι δὲ Ἠλίαν, ἄλλοι δὲ ὅτι προφή-
της τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. 20 Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ὑμεῖς δὲ τίνα
με λέγετε εἶναι; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπε· Τὸν Χριστὸν τοῦ
Θεοῦ.

21 Ὁ δὲ ἐπιτιμήσας αὐτοῖς παρήγγειλε μηδενὶ λέγειν τοῦτο,
22 εἰπὼν ὅτι δεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν καὶ
ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ
γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερ-
θῆναι.

23 Ἔλεγε δὲ πρὸς πάντας· Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἔρχεσθαι,
ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καθ᾽ ἡμέ-
ραν καὶ ἀκολουθείτω μοι. 24 Ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ
σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ᾽ ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ
ἕνεκεν ἐμοῦ, οὗτος σώσει αὐτήν. 25 Τί γὰρ ὠφελεῖται ἄνθρω-
πος κερδήσας τὸν κόσμον ὅλον, ἑαυτὸν δὲ ἀπολέσας ἢ ζημιω-
θείς; 26 Ὃς γὰρ ἐὰν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους,
τοῦτον ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ
δόξῃ αὐτοῦ καὶ τοῦ Πατρὸς καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων. 27 Λέγω
δὲ ὑμῖν ἀληθῶς, εἰσί τινες τῶν ὧδε ἑστηκότων, οἳ οὐ μὴ γεύ-
σωνται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

σουν κάτω κατὰ ὁμάδες ἀνὰ πενήντα». **15** Καὶ ἔκαναν ἔτσι, τοὺς ἔβα-
λαν ὅλους δηλαδὴ νὰ καθήσουν γιὰ φαγητό. **16** Πῆρε δὲ τὰ πέντε ψω-
μιὰ καὶ τὰ δύο ψάρια, ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς στὸν οὐρανὸ καὶ τὰ εὐλό-
γησε, καὶ τὰ ἔκοψε σὲ κομμάτια καὶ τὰ ἔδινε στοὺς μαθητάς, γιὰ νὰ τὰ
παραθέσουν στὸ λαό. **17** Καὶ ἔφαγαν καὶ χόρτασαν ὅλοι. Καὶ σήκωσαν
δώδεκα κοφίνια ἀπὸ κομμάτια ποὺ τοὺς περίσσευσαν.

Ἡ ὁμολογία τοῦ Πέτρου

18 Κάποτε δέ, ἐνῷ ἦταν μόνος γιὰ προσευχή, ἦλθαν κοντά του οἱ
μαθηταὶ καὶ τοὺς ρώτησε λέγοντας: «Ποιός λέγει ὁ κόσμος ὅτι εἶμαι;».
19 Αὐτοὶ δὲ ἀπαντώντας εἶπαν: «Ἄλλοι μὲν λέγουν, ὅτι εἶσαι ὁ Ἰω-
άννης ὁ Βαπτιστής, ἄλλοι δὲ ὁ Ἠλίας, καὶ ἄλλοι, ὅτι ἀναστήθηκε κά-
ποιος προφήτης ἀπὸ τοὺς παλαιούς». **20** Τότε εἶπε σ' αὐτούς: «Καὶ σεῖς
ποιός λέγετε ὅτι εἶμαι;». Ἀπαντώντας δὲ ὁ Πέτρος εἶπε: «Εἶσαι ὁ Χρι-
στὸς τοῦ Θεοῦ (ὁ Μεσσίας, ποὺ ἔστειλε ὁ Θεός)».

Ὁ Ἰησοῦς προλέγει τὸ πάθος καὶ τὴν ἀνάστασί του

21 Αὐτὸς δὲ τοὺς ἔδωσε αὐστηρὴ ἐντολὴ νὰ μὴ λέγουν τοῦτο σὲ καν-
ένα, **22** καὶ πρόσθεσε, ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου πρόκειται νὰ πάθῃ πολ-
λά, μάλιστα ν' ἀποδοκιμασθῇ ἀπὸ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς ἀρχιερεῖς
καὶ τοὺς γραμματεῖς, καὶ νὰ θανατωθῇ, καὶ τὴν τρίτη ἡμέρα νὰ ἀνα-
στηθῇ.

Οἱ ἀκόλουθοι τοῦ Ἰησοῦ σηκώνουν σταυρό

23 Ἔλεγε δὲ πρὸς ὅλους: «Ὅποιος θέλει νὰ μὲ ἀκολουθῇ, ἂς ἀπαρ-
νηθῇ τὸν ἑαυτό του, καὶ ἂς σηκώνῃ τὸ σταυρό του καθημερινῶς, καὶ
ἔτσι ἂς μὲ ἀκολουθῇ. **24** Διότι, ὅποιος θὰ ἐπιδιώκῃ νὰ σώσῃ τὸν ἑαυ-
τό του (ἀποφεύγοντας τὸ μαρτύριο), θὰ τὸν χάσῃ. Ἐνῷ ἐκεῖνος, ποὺ
θὰ θυσιάσῃ τὸν ἑαυτό του γιὰ μένα, αὐτὸς θὰ τὸν σώσῃ. **25** Τί δὲ ὠφε-
λεῖται ὁ ἄνθρωπος, ἐὰν κερδίσῃ ὅλο τὸν κόσμο, ἀλλ' ἀπολέσῃ ἢ χάσῃ
τὸν ἑαυτό του; **26** Ὅποιος βεβαίως ἐντραπῇ γιὰ μένα καὶ τοὺς λόγους
μου, θὰ ἐντραπῇ γι' αὐτὸν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὅταν ἔλθῃ μὲ τὴ δό-
ξα του, καὶ τὴ δόξα τοῦ Πατέρα καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων. **27** Ἀληθινὰ
δὲ σᾶς λέγω, ὑπάρχουν μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς ποὺ βρίσκονται ἐδῶ, οἱ
ὁποῖοι δὲν θὰ γευθοῦν θάνατο μέχρι νὰ ἰδοῦν τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ (μὲ
τὴν κατάρρευσι τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ κατὰ τὴν ἅλωσι τῆς Ἱερουσαλὴμ τὸ
70 μ.Χ. καὶ τὴν ἐπικράτησι τοῦ Χριστιανισμοῦ)».

28 Ἐγένετο δὲ μετὰ τοὺς λόγους τούτους ὡσεὶ ἡμέραι ὀκτὼ
καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον ἀνέβη
εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. 29 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ προσεύχεσθαι
αὐτὸν τὸ εἶδος τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἕτερον καὶ ὁ ἱματισμὸς
αὐτοῦ λευκὸς ἐξαστράπτων. 30 Καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο συνελά-
λουν αὐτῷ, οἵτινες ἦσαν Μωυσῆς καὶ Ἠλίας, 31 οἳ ὀφθέντες ἐν
δόξῃ ἔλεγον τὴν ἔξοδον αὐτοῦ ἣν ἔμελλε πληροῦν ἐν Ἱερουσα-
λήμ. 32 Ὁ δὲ Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἦσαν βεβαρημένοι ὕπνῳ·
διαγρηγορήσαντες δὲ εἶδον τὴν δόξαν αὐτοῦ καὶ τοὺς δύο
ἄνδρας τοὺς συνεστῶτας αὐτῷ. 33 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαχωρί-
ζεσθαι αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ εἶπεν ὁ Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Ἐπι-
στάτα, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· καὶ ποιήσωμεν σκηνὰς
τρεῖς, μίαν σοὶ καὶ μίαν Μωυσεῖ καὶ μίαν Ἠλίᾳ, μὴ εἰδὼς ὃ
λέγει. 34 Ταῦτα δὲ αὐτοῦ λέγοντος ἐγένετο νεφέλη καὶ ἐπε-
σκίασεν αὐτούς· ἐφοβήθησαν δὲ ἐν τῷ εἰσελθεῖν ἐκείνους εἰς
τὴν νεφέλην. 35 Καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα·
Οὗτός ἐστιν **ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός·** αὐτοῦ ἀκούετε.
36 Καὶ ἐν τῷ γενέσθαι τὴν φωνὴν εὑρέθη ὁ Ἰησοῦς μόνος. Καὶ
αὐτοὶ ἐσίγησαν καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέ-
ραις οὐδὲν ὧν ἑωράκασιν.

37 Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ κατελθόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ
ὄρους συνήντησεν αὐτῷ ὄχλος πολύς. 38 Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἀπὸ
τοῦ ὄχλου ἀνεβόησε λέγων· Διδάσκαλε, δέομαί σου, ἐπίβλεψον
ἐπὶ τὸν υἱόν μου, ὅτι μονογενής μοί ἐστι· 39 καὶ ἰδοὺ πνεῦμα
λαμβάνει αὐτόν, καὶ ἐξαίφνης κράζει καὶ σπαράσσει αὐτὸν
μετὰ ἀφροῦ, καὶ μόγις ἀποχωρεῖ ἀπ' αὐτοῦ συντρῖβον αὐτόν.
40 Καὶ ἐδεήθην τῶν μαθητῶν σου ἵνα ἐκβάλωσιν αὐτό, καὶ οὐκ
ἠδυνήθησαν. 41 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Ὦ γενεὰ ἄπι-
στος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς καὶ ἀνέ-
ξομαι ὑμῶν; Προσάγαγε τὸν υἱόν σου ὧδε. 42 Ἔτι δὲ προσερ-
χομένου αὐτοῦ ἔρρηξεν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον καὶ συνεσπάραξεν·
ἐπετίμησε δὲ ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, καὶ ἰάσατο

Ἡ μεταμόρφωσι τοῦ Ἰησοῦ

28 Ὀκτὼ ἡμέρες μετὰ ἀπ' αὐτὰ τὰ λόγια παρέλαβε τὸν Πέτρο καὶ
τὸν Ἰωάννη καὶ τὸν Ἰάκωβο, καὶ ἀνέβηκε στὸ ὄρος γιὰ νὰ προσευ-
χηθῇ. **29** Καὶ ἐνῷ προσευχόταν, ἡ μορφὴ τοῦ προσώπου του ἔγινε δια-
φορετική, καὶ ἡ ἐνδυμασία του λευκὴ καὶ ἀστραφτερή. **30** Καὶ ἰδοὺ δύο
ἄνδρες συνωμιλοῦσαν μαζί του. Ἦταν ὁ Μωυσῆς καὶ ὁ Ἠλίας,
31 οἱ ὁποῖοι ἐμφανίσθηκαν μὲ λαμπρότητα, καὶ μιλοῦσαν γιὰ τὴν ἔξο-
δό του (τὸ θάνατό του), ποὺ θὰ πραγματοποιοῦσε στὴν Ἱερουσαλὴμ
(θυσιάζοντας τὸν ἑαυτό του). **32** Ὁ δὲ Πέτρος καὶ αὐτοί, ποὺ ἦταν μα-
ζί του, εἶχαν κυριευθῆ ἀπὸ βαρὺ νυσταγμό, ἀλλὰ κράτησαν τοὺς ἑαυ-
τούς τους σὲ ἐγρήγορσι καὶ εἶδαν τὴ δόξα του καὶ τοὺς δύο ἄνδρες, ποὺ
ἦταν μαζί του. **33** Καὶ ὅταν αὐτοὶ ἀποχωρίζονταν ἀπ' αὐτόν, εἶπε ὁ
Πέτρος στὸν Ἰησοῦ: «Διδάσκαλε, εἶναι καλὸ νὰ μείνωμε ἐδῶ. Καὶ νὰ
κάνωμε τρεῖς σκηνές, μία γιὰ σένα, καὶ μία γιὰ τὸ Μωυσῆ, καὶ μία
γιὰ τὸν Ἠλία». Δὲν ἤξερε τί λέγει. **34** Ἐνῷ δὲ ἔλεγε αὐτά, ἦλθε ἕνα
φωτεινὸ σύννεφο καὶ τοὺς σκέπασε. Καὶ φοβήθηκαν, ὅταν ἐκεῖνοι
μπῆκαν μέσα στὸ σύννεφο. **35** Καὶ φωνὴ ἀκούσθηκε ἀπὸ τὸ σύννεφο, ἡ
ὁποία ἔλεγε: Αὐτὸς εἶναι **ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός**[1], σ' αὐτὸν
νὰ ὑπακούετε. **36** Καὶ ἀφοῦ ἀκούσθηκε ἡ φωνή, βρέθηκε ὁ Ἰη-
σοῦς μόνος. Αὐτοὶ δὲ τήρησαν σιγὴ καὶ δὲν ἀνέφεραν σὲ κανένα ἐκεῖνες
τὶς ἡμέρες τίποτε ἀπ' ὅσα εἶδαν.

Θεραπεία δαιμονιζομένου παιδιοῦ

37 Κατὰ τὴν ἑπομένη δὲ ἡμέρα, ὅταν κατέβηκαν ἀπὸ τὸ ὄρος, τὸν
συνάντησε λαὸς πολύς. **38** Καὶ ἰδοὺ ἕνας ἄνδρας ἀπὸ τὸ πλῆθος φώνα-
ξε λέγοντας: «Διδάσκαλε, σὲ παρακαλῶ, κοίταξε τὸν υἱό μου, διότι μοῦ
εἶναι μονάκριβος. **39** Καὶ ἰδοὺ δαιμόνιο τὸν κυριεύει, καὶ ἔξαφνα βγά-
ζει κραυγές, καὶ τὸν κάνει νὰ σπαράζῃ καὶ ν' ἀφρίζῃ, καὶ πολὺ δύσκο-
λα ἀποχωρεῖ ἀπ' αὐτόν, ἀφοῦ πρῶτα τὸν συντρίψῃ. **40** Καὶ παρακάλε-
σα τοὺς μαθητάς σου γιὰ νὰ τὸ βγάλουν, ἀλλὰ δὲν μπόρεσαν». **41** Τό-
τε δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε: «Ὦ γενεὰ ἄπιστη καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε θὰ
εἶμαι μαζί σας καὶ θὰ σᾶς ἀνέχωμαι; Φέρε τὸν υἱό σου ἐδῶ». **42** Προ-
τοῦ δὲ ἀκόμη φθάσῃ (στὸν Ἰησοῦ), τὸ δαιμόνιο τὸν ἔρριξε κάτω καὶ
τὸν ἔκανε νὰ σπαράζῃ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπιτίμησε τὸ ἀκάθαρτο πνεῦμα,

---

1. Βλέπε τὸ Ἡσ. μβ' 1 ὅπως παρατίθεται στὸ Ματθ. ιβ' 18.

τὸν παῖδα καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτοῦ. 43 Ἐξεπλήσ-
σοντο δὲ πάντες ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ Θεοῦ.

Πάντων δὲ θαυμαζόντων ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς,
εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· 44 Θέσθε ὑμεῖς εἰς τὰ ὦτα
ὑμῶν τοὺς λόγους τούτους· Ὁ γὰρ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει
παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων. 45 Οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα
τοῦτο, καὶ ἦν παρακεκαλυμμένον ἀπ᾽ αὐτῶν, ἵνα μὴ αἴσθωνται
αὐτό, καὶ ἐφοβοῦντο ἐρωτῆσαι αὐτὸν περὶ τοῦ ῥήματος τούτου.

46 Εἰσῆλθε δὲ διαλογισμὸς ἐν αὐτοῖς, τὸ τίς ἂν εἴη μείζων
αὐτῶν. 47 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰδὼν τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας
αὐτῶν, ἐπιλαβόμενος παιδίου ἔστησεν αὐτὸ παρ᾽ ἑαυτῷ 48 καὶ
εἶπεν αὐτοῖς· Ὃς ἐὰν δέξηται τοῦτο τὸ παιδίον ἐπὶ τῷ ὀνόματί
μου, ἐμὲ δέχεται, καὶ ὃς ἐὰν ἐμὲ δέξηται, δέχεται τὸν ἀποστεί-
λαντά με. Ὁ γὰρ μικρότερος ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων, οὗτός
ἐστι μέγας.

49 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶπεν· Ἐπιστάτα, εἴδομέν τινα
ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, καὶ ἐκωλύσαμεν
αὐτόν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ μεθ᾽ ἡμῶν. 50 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ
Ἰησοῦς· Μὴ κωλύετε· οὐ γάρ ἐστι καθ᾽ ὑμῶν· ὃς γὰρ οὐκ ἔστι
καθ᾽ ὑμῶν, ὑπὲρ ὑμῶν ἐστιν.

51 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς ἀνα-
λήψεως αὐτοῦ καὶ αὐτὸς ἐστήριξε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ πο-
ρεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ, 52 καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸ
προσώπου αὐτοῦ. Καὶ πορευθέντες εἰσῆλθον εἰς κώμην Σαμα-
ρειτῶν, ὥστε ἑτοιμάσαι αὐτῷ· 53 καὶ οὐκ ἐδέξαντο αὐτόν, ὅτι τὸ
πρόσωπον αὐτοῦ ἦν πορευόμενον εἰς Ἱερουσαλήμ. 54 Ἰδόντες
δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης εἶπον· Κύριε, θέ-

καὶ θεράπευσε τὸ παιδὶ καὶ τὸ ἔδωσε πίσω στὸν πατέρα του. 43 Καὶ
ὅλοι ἐκπλήσσονταν γιὰ τὴ μεγάλη δύναμι τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Ἰησοῦς προλέγει γιὰ δεύτερη φορὰ τὸ πάθος

Καὶ ἐνῷ ὅλοι θαύμαζαν γιὰ ὅλα, ὅσα ἔκανε ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς τοὺς
μαθητάς του: 44 «Προσέξετε σεῖς αὐτοὺς τοὺς λόγους: Ὁπωσδήποτε ὁ
Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου πρόκειται νὰ παραδοθῇ σὲ χέρια ἀνθρώπων».
45 Ἀλλ' αὐτοὶ δὲν καταλάβαιναν αὐτὸ τὸ λόγο, διότι τὸ νόημά του
ἦταν κρυμμένο ἀπ' αὐτούς, γιὰ νὰ μὴ τὸ καταλάβουν, καὶ δίσταζαν νὰ
τὸν ρωτήσουν γιὰ τὴ σημασία αὐτοῦ τοῦ λόγου.

Ποιός εἶναι ἀνώτερος

46 Μπῆκε δὲ σ' αὐτοὺς ὁ διαλογισμός, γιὰ τὸ ποιός ἀπ' αὐτοὺς εἶναι
ἀνώτερος. 47 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶδε τὸ διαλογισμὸ τῆς ψυχῆς τους, πῆρε
ἕνα παιδί, τὸ ἔστησε μπροστά του 48 καὶ τοὺς εἶπε: «Ὅποιος θὰ τι-
μήσῃ αὐτὸ τὸ παιδὶ στὸ ὄνομά μου, ἐμένα τιμᾷ, καὶ ὅποιος θὰ τιμήσῃ
ἐμένα, τιμᾷ αὐτόν, ποὺ μὲ ἀπέστειλε. Αὐτὸς λοιπόν, ποὺ εἶναι ταπει-
νότερος μεταξὺ ὅλων σας, αὐτὸς εἶναι ἀνώτερος».

Ὅποιος δὲν εἶναι ἐναντίον σας εἶναι μαζί σας

49 Ἔλαβε δὲ τὸ λόγο ὁ Ἰωάννης καὶ εἶπε: «Διδάσκαλε, εἴδαμε κά-
ποιον νὰ βγάζῃ δαιμόνια μὲ τὸ ὄνομά σου, καὶ τὸν ἐμποδίσαμε, διότι
δὲν μᾶς ἀκολουθεῖ». 50 Καὶ ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε: «Μὴ τὸν ἐμποδίζετε.
Διότι δὲν εἶναι ἐναντίον σας. Καὶ ὅποιος δὲν εἶναι ἐναντίον σας, εἶναι
μὲ τὸ μέρος σας».

Ἀπόφασι πορείας πρὸς τὴν Ἱερουσαλὴμ γιὰ τὸ μαρτύριο
Ἀφιλοξενία τῶν Σαμαρειτῶν

51 Ὅταν δὲ πλησίαζε ἡ συμπλήρωσι τῶν ἡμερῶν γιὰ τὸ θάνατό του,
αὐτὸς σταθερὰ καὶ ἀμετάκλητα ἀποφάσισε νὰ μεταβῇ στὴν Ἱερουσαλήμ.
52 Καὶ ἀπέστειλε μπροστὰ ἀπ' αὐτὸν ἀγγελιαφόρους. Καὶ πῆγαν καὶ
μπῆκαν σ' ἕνα χωριὸ τῶν Σαμαρειτῶν, γιὰ νὰ κάνουν προετοιμασία γιὰ
τὸν ἐρχομό του. 53 Ἀλλὰ δὲν τὸν δέχθηκαν (οἱ Σαμαρεῖτες), διότι κα-
τευθυνόταν πρὸς τὴν Ἱερουσαλήμ (πόλι ἐχθρικὴ γι' αὐτούς). 54 Ὅταν
δὲ τὸ εἶδαν οἱ μαθηταί του Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, εἶπαν: «Κύριε, θέ-

λεις εἴπωμεν πῦρ καταβῆναι ἀπὸ οὐρανοῦ καὶ ἀναλῶσαι
αὐτούς, ὡς καὶ Ἠλίας ἐποίησε; 55 Στραφεὶς δὲ ἐπετίμησεν
αὐτοῖς *καὶ εἶπεν· Οὐκ οἴδατε ποίου πνεύματός ἐστε ὑμεῖς·*
56 ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε ψυχὰς ἀνθρώπων ἀπολέσαι,
ἀλλὰ σῶσαι. Καὶ ἐπορεύθησαν εἰς ἑτέραν κώμην.

57 Ἐγένετο δὲ πορευομένων αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ εἶπέ τις πρὸς
αὐτόν· Ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐὰν ἀπέρχῃ, Κύριε. 58 Καὶ εἶπεν
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσι καὶ τὰ πετεινὰ
τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει
ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ. 59 Εἶπε δὲ πρὸς ἕτερον· Ἀκολούθει
μοι. Ὁ δὲ εἶπε· Κύριε, ἐπίτρεψόν μοι ἀπελθόντι πρῶτον θάψαι
τὸν πατέρα μου. 60 Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἄφες τοὺς νεκροὺς
θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς· σὺ δὲ ἀπελθὼν διάγγελλε τὴν βα-
σιλείαν τοῦ Θεοῦ. 61 Εἶπε δὲ καὶ ἕτερος· Ἀκολουθήσω σοι, Κύ-
ριε· πρῶτον δὲ ἐπίτρεψόν μοι ἀποτάξασθαι τοῖς εἰς τὸν οἶκόν
μου. 62 Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν· Οὐδεὶς ἐπιβαλὼν τὴν
χεῖρα αὐτοῦ ἐπ' ἄροτρον καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω εὔθετός
ἐστιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

10 Μετὰ δὲ ταῦτα ἀνέδειξεν ὁ Κύριος καὶ ἑτέρους ἑβδομή-
κοντα, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνὰ δύο πρὸ προσώπου
αὐτοῦ εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον οὗ ἤμελλεν αὐτὸς ἔρχεσθαι.
2 Ἔλεγεν οὖν πρὸς αὐτούς· Ὁ μὲν θερισμὸς πολύς, οἱ δὲ ἐργά-
ται ὀλίγοι· δεήθητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἐκβάλῃ
ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. 3 Ὑπάγετε. Ἰδοὺ ἐγὼ ἀπο-
στέλλω ὑμᾶς ὡς ἄρνας ἐν μέσῳ λύκων. 4 Μὴ βαστάζετε βαλ-
λάντιον, μὴ πήραν, μηδὲ ὑποδήματα, καὶ μηδένα κατὰ τὴν
ὁδὸν ἀσπάσησθε. 5 Εἰς ἣν δ' ἂν οἰκίαν εἰσέρχησθε, πρῶτον λέ-
γετε· Εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ. 6 Καὶ ἐὰν ᾖ ἐκεῖ υἱὸς εἰρήνης,
ἐπαναπαύσεται ἐπ' αὐτὸν ἡ εἰρήνη ὑμῶν· εἰ δὲ μήγε, ἐφ' ὑμᾶς
ἐπανακάμψει. 7 Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε ἐσθίοντες καὶ πί-
νοντες τὰ παρ' αὐτῶν· ἄξιος γὰρ ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ
ἐστι· μὴ μεταβαίνετε ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν. 8 Καὶ εἰς ἣν ἂν πό-

λεις νὰ εἰποῦμε νὰ κατεβῇ φωτιὰ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ νὰ τοὺς ἐξολο-
θρεύσῃ, ὅπως ἔκανε καὶ ὁ Ἠλίας;». **55** Ἀλλ' ἐκεῖνος γύρισε καὶ τοὺς
ἐπέπληξε λέγοντας: «Δὲν ξέρετε ποιό σκοπὸ καὶ προορισμὸ ἔχετε σεῖς.
56 Ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἦλθε νὰ καταστρέψῃ ἀνθρώπινες ὑπάρ-
ξεις, ἀλλὰ νὰ σώσῃ». Ἔπειτα ἀπ' αὐτὸ ἔφυγαν γιὰ ἄλλο χωριό.

Προϋποθέσεις μαθητείας

57 Καθὼς δὲ πήγαιναν στὸ δρόμο, τοῦ εἶπε κάποιος: «Κύριε, θὰ σὲ
ἀκολουθήσω ὅπου καὶ ἂν ὑπάγῃς». **58** Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε: «Οἱ
ἀλεποῦδες ἔχουν φωλιὲς καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ μέρη ποὺ κουρνιά-
ζουν, ἐνῷ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἔχει ποῦ ν' ἀκουμπήσῃ τὸ κεφάλι
του». **59** Σ' ἄλλον δὲ εἶπε: «Ἀκολούθησέ με». Ἀλλ' ἐκεῖνος εἶπε: «Κύ-
ριε, ἐπίτρεψέ μου νὰ πάω πρῶτα νὰ θάψω τὸν πατέρα μου». **60** Ὁ δὲ
Ἰησοῦς τοῦ εἶπε: «Ἄφησε τοὺς (πνευματικὰ) νεκροὺς νὰ θάψουν τοὺς
(σωματικὰ) νεκρούς τους, καὶ σὺ πήγαινε καὶ κήρυττε τὴ βασιλεία τοῦ
Θεοῦ». **61** Εἶπε δὲ καὶ ἄλλος: «Κύριε, θὰ σὲ ἀκολουθήσω. Ἀλλ' ἐπί-
τρεψέ μου πρῶτα ν' ἀποχαιρετίσω τοὺς οἰκείους μου». **62** Ὁ δὲ Ἰησοῦς
τοῦ εἶπε: «Κανείς, ποὺ ἔβαλε τὸ χέρι του στὸ ἄροτρο καὶ κοιτάζει πρὸς
τὰ πίσω, δὲν εἶναι κατάλληλος γιὰ τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ».

Ἐκλογὴ τῶν ἑβδομήντα ἀποστόλων καὶ ὁδηγίες πρὸς αὐτούς

10 Μετὰ δὲ ἀπ' αὐτὰ ὁ Κύριος ἐξέλεξε καὶ ὥρισε καὶ ἄλλους ἑβδο-
μήντα (ἀποστόλους), καὶ τοὺς ἀπέστειλε ἀνὰ δύο μπροστὰ ἀπ'
αὐτὸν σὲ κάθε πόλι καὶ τόπο, ὅπου ἐπρόκειτο νὰ μεταβῇ. **2** Ἔλεγε δὲ
πρὸς αὐτούς: «Ὁ μὲν θερισμὸς εἶναι πολύς, οἱ δὲ ἐργάτες ὀλίγοι. Γι'
αὐτὸ παρακαλέσετε τὸν κύριο τοῦ θερισμοῦ, γιὰ νὰ βγάλῃ ἐργάτες γιὰ
τὸ θερισμό του. **3** Πηγαίνετε. Ἰδοὺ ἐγὼ σᾶς ἀποστέλλω σὰν ἀρνιὰ ἀνά-
μεσα σὲ λύκους. **4** Μὴ φέρετε μαζί σας βαλλάντιο (μὲ χρήματα), οὔτε
σακκίδιο, οὔτε ὑποδήματα. Καὶ στὸ δρόμο νὰ μὴ χαιρετίσετε κανένα
(γιὰ νὰ μὴ καθυστερήσετε στὸ ἔργο σας). **5** Σ' ὅποιο δὲ σπίτι μπαίνε-
τε, πρῶτα νὰ λέγετε, "Εὐλογία σ' αὐτὸ τὸ σπίτι". **6** Καὶ ἂν ἐκεῖ ὑπάρ-
χῃ ἄνθρωπος ἄξιος εὐλογίας, ἡ εὐλογία σας θὰ ἔλθῃ καὶ θὰ μείνῃ ἐπά-
νω του. Ἀλλιῶς θὰ ἐπιστρέψῃ σ' ἐσᾶς. **7** Σ' αὐτὸ δὲ τὸ σπίτι νὰ μένε-
τε καὶ νὰ τρώγετε καὶ νὰ πίνετε ὅ,τι σᾶς παραθέτουν. Διότι εἶναι ἄξιος
ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ του. Μὴ μεταβαίνετε ἀπὸ σπίτι σὲ σπίτι.
8 Καὶ σ' ὅποια πόλι μπαίνετε καὶ σᾶς δέχονται, νὰ τρώγετε ὅ,τι σᾶς

λιν εἰσέρχησθε καὶ δέχωνται ὑμᾶς, ἐσθίετε τὰ παρατιθέμενα
ὑμῖν, 9 καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς, καὶ λέγετε
αὐτοῖς· Ἤγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 10 Εἰς ἣν δ' ἂν
πόλιν εἰσέρχησθε καὶ μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξελθόντες εἰς τὰς
πλατείας αὐτῆς εἴπατε· 11 Καὶ τὸν κονιορτὸν τὸν κολληθέντα
ἡμῖν ἀπὸ τῆς πόλεως ὑμῶν εἰς τοὺς πόδας ἡμῶν ἀπομασσό-
μεθα ὑμῖν· πλὴν τοῦτο γινώσκετε, ὅτι ἤγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βα-
σιλεία τοῦ Θεοῦ. 12 Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι Σοδόμοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ
ἐκείνῃ ἀνεκτότερον ἔσται ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ.

13 Οὐαί σοι, Χοραζίν, οὐαί σοι, Βηθσαϊδά! Ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ
καὶ Σιδῶνι ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι
ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ καθήμενοι μετενόησαν. 14 Πλὴν Τύρῳ
καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται ἐν τῇ Κρίσει ἢ ὑμῖν. 15 Καὶ σύ,
Καπερναούμ, ἡ ἕως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθεῖσα, ἕως ᾅδου καταβι-
βασθήσῃ!
16 Ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει, καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς ἐμὲ ἀθε-
τεῖ· ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν ἀθετεῖ τὸν ἀποστείλαντά με.

17 Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ἑβδομήκοντα μετὰ χαρᾶς λέγοντες·
Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου.
18 Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ἐθεώρουν τὸν Σατανᾶν ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ πεσόντα. 19 Ἰδοὺ δίδωμι ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν
ἐπάνω ὄφεων καὶ σκορπίων καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ
ἐχθροῦ, καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήσῃ. 20 Πλὴν ἐν τούτῳ μὴ
χαίρετε, ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται· χαίρετε δὲ ὅτι τὰ
ὀνόματα ὑμῶν ἐγράφη ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

21 Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἠγαλλιάσατο τῷ πνεύματι ὁ Ἰησοῦς καὶ
εἶπεν· Ἐξομολογοῦμαί σοι, Πάτερ, κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς
γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπε-
κάλυψας αὐτὰ νηπίοις. Ναί, ὁ Πατήρ, ὅτι οὕτως ἐγένετο εὐδο-
κία ἔμπροσθέν σου.

παραθέτουν, **9** καὶ νὰ θεραπεύετε τοὺς ἀσθενεῖς σ᾽ αὐτή, καὶ νὰ τοὺς
λέγετε: "Ἔφθασε σὲ σᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ". **10** Σὲ ὅποια δὲ πόλι
μπαίνετε καὶ δὲν σᾶς δέχονται, βγαίνοντας στοὺς δρόμους της νὰ
εἰπῆτε: **11** "Ἀκόμη καὶ τὴ σκόνη ἀπὸ τὴν πόλι σας, ποὺ κόλλησε σὲ
μᾶς στὰ πόδια μας, τὴν τινάζουμε καὶ τὴν ἀφήνουμε σὲ σᾶς. Νὰ ξέρε-
τε δὲ τοῦτο, ὅτι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἔφθασε σὲ σᾶς (καὶ θὰ τιμω-
ρηθῆτε)". **12** Σᾶς βεβαιώνω δέ, ὅτι κατὰ τὴν ἡμέρα ἐκείνη (τῆς Κρί-
σεως) τὰ Σόδομα θὰ κριθοῦν ἐπιεικέστερα ἀπὸ τὴν πόλι ἐκείνη».

Ταλανισμὸς ἀμετανοήτων πόλεων

13 «Ἀλλοίμονό σου, Χοραζίν, ἀλλοίμονό σου, Βηθσαϊδά! Διότι, ἐὰν
στὴν Τύρο καὶ στὴ Σιδῶνα γίνονταν τὰ θαύματα, ποὺ ἔγιναν σὲ σᾶς,
πρὸ πολλοῦ θὰ μετανοοῦσαν καὶ θὰ κάθονταν μὲ σάκκο (σὰν ἔνδυμα),
καὶ μὲ στάχτη (στὸ κεφάλι). **14** Γι᾽ αὐτὸ ἡ Τύρος καὶ ἡ Σιδὼν κατὰ
τὴν ἡμέρα τῆς Κρίσεως θὰ κριθοῦν ἐπιεικέστερα ἀπὸ σᾶς. **15** Καὶ σύ,
Καπερναούμ, ποὺ ὑψώθηκες μέχρι τὸν οὐρανό, θὰ κατεβασθῇς μέχρι
τὸν ᾅδη!
16 Ὅποιος ἀκούει ἐσᾶς, ἀκούει ἐμένα, καὶ ὅποιος ἀπορρίπτει ἐσᾶς,
ἀπορρίπτει ἐμένα. Καὶ ὅποιος ἀπορρίπτει ἐμένα, ἀπορρίπτει αὐτὸν ποὺ
μὲ ἀπέστειλε».

Ἐπιστροφὴ ἀπὸ τὴν περιοδεία τῶν ἑβδομήντα ἀποστόλων

17 Ἐπέστρεψαν δὲ οἱ ἑβδομήντα (ἀπόστολοι) μὲ χαρὰ καὶ ἔλεγαν:
«Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσονται σὲ μᾶς μὲ τὴν ἐπίκλησι τοῦ ὀνό-
ματός σου». **18** Εἶπε δὲ σ᾽ αὐτούς: «Ἔβλεπα τὸ Σατανᾶ σὰν ἀστραπὴ
νὰ πέφτῃ ἀπὸ τὸν οὐρανό. **19** Ἰδού, σᾶς δίνω τὴν ἐξουσία νὰ πατᾶτε
ἐπάνω σὲ φίδια καὶ σκορπιούς, καὶ ἐπάνω σὲ ὅλη τὴ δύναμι τοῦ ἐχθροῦ,
καὶ τίποτε δὲν θὰ σᾶς βλάψῃ. **20** Ἀλλὰ νὰ μὴ χαίρετε γι᾽ αὐτό, γιὰ τὸ
ὅτι τὰ πνεύματα (τὰ δαιμόνια) ὑποτάσσονται σὲ σᾶς. Ἀλλὰ νὰ χαίρε-
τε, διότι τὰ ὀνόματά σας ἔχουν γραφῆ στοὺς οὐρανούς».

Ὁ Ἰησοῦς δοξολογεῖ τὸν Πατέρα

21 Αὐτὴ τὴν ὥρα ὁ Ἰησοῦς αἰσθάνθηκε στὴν ψυχή του ἀγαλλίασι καὶ
εἶπε: «Σὲ δοξολογῶ, Πατέρα, κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, διότι
ἀπέκρυψες αὐτὰ (τὰ οὐράνια μυστήρια) ἀπὸ σοφοὺς καὶ εὐφυεῖς, καὶ τὰ
φανέρωσες σὲ νήπια. Ναί, Πατέρα, διότι ἔτσι θέλησες».

Ποιός γνωρίζει τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱό

22 Ἔπειτα στράφηκε πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ εἶπε: «Ὅλα μοῦ παρα-
δόθηκαν ἀπὸ τὸν Πατέρα μου, καὶ κανεὶς δὲν γνωρίζει ποιός εἶναι ὁ
Υἱός, παρὰ ὁ Πατέρας, καὶ ποιός εἶναι ὁ Πατέρας, παρὰ ὁ Υἱός, καὶ
ἐκεῖνος, στὸν ὁποῖο θέλει ὁ Υἱὸς νὰ φανερώσῃ».

22 *Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς εἶπε·* Πάντα μοι παρε-
δόθη ὑπὸ τοῦ Πατρός μου· καὶ οὐδεὶς ἐπιγινώσκει τίς ἐστιν ὁ
Υἱός, εἰ μὴ ὁ Πατήρ, καὶ τίς ἐστιν ὁ Πατήρ, εἰ μὴ ὁ Υἱὸς καὶ ᾧ
ἐὰν βούληται ὁ Υἱὸς ἀποκαλύψαι.

23 Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς κατ᾽ ἰδίαν εἶπε· Μακά-
ριοι οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ βλέποντες ἃ βλέπετε. 24 Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι
πολλοὶ προφῆται καὶ βασιλεῖς ἠθέλησαν ἰδεῖν ἃ ὑμεῖς βλέπε-
τε, καὶ οὐκ εἶδον, καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε, καὶ οὐκ ἤκουσαν.

25 Καὶ ἰδοὺ νομικός τις ἀνέστη ἐκπειράζων αὐτὸν καὶ λέ-
γων· Διδάσκαλε, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; 26 Ὁ
δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἐν τῷ νόμῳ τί γέγραπται; Πῶς ἀναγινώ-
σκεις; 27 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· **Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν
σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ
ὅλης τῆς ἰσχύος σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου,** καὶ **τὸν
πλησίον σου ὡς σεαυτόν.** 28 Εἶπε δὲ αὐτῷ· Ὀρθῶς ἀπεκρίθης·
τοῦτο ποίει καὶ ζήσῃ.

29 Ὁ δὲ θέλων δικαιοῦν ἑαυτὸν εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Καὶ
τίς ἐστί μου πλησίον; 30 Ὑπολαβὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν·
Ἄνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχώ, καὶ λη-
σταῖς περιέπεσεν· οἳ καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν καὶ πληγὰς ἐπιθέν-
τες ἀπῆλθον ἀφέντες ἡμιθανῆ τυγχάνοντα. 31 Κατὰ συγκυρίαν
δὲ ἱερεύς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἀντι-
παρῆλθεν. 32 Ὁμοίως δὲ καὶ Λευΐτης γενόμενος κατὰ τὸν τό-
πον, ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ἀντιπαρῆλθε. 33 Σαμαρείτης δέ τις ὁδεύ-
ων ἦλθε κατ᾽ αὐτόν, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἐσπλαγχνίσθη, 34 καὶ
προσελθὼν κατέδησε τὰ τραύματα αὐτοῦ ἐπιχέων ἔλαιον καὶ

Εὐτυχισμένα μάτια

23 Ἐπίσης ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς μαθητὰς ἰδιαιτέρως εἶπε: «Εὐτυχισμένοι οἱ ὀφθαλμοὶ ποὺ βλέπουν αὐτὰ ποὺ βλέπετε. 24 Σᾶς βεβαιώνω δέ, ὅτι πολλοὶ προφῆτες καὶ βασιλεῖς ἐπιθύμησαν νὰ ἰδοῦν αὐτὰ ποὺ βλέπετε ἐσεῖς, ἀλλὰ δὲν εἶδαν, καὶ ν' ἀκούσουν αὐτὰ ποὺ ἀκούετε, ἀλλὰ δὲν ἄκουσαν».

«Τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω;»

25 Καὶ ἰδοὺ κάποιος νομοδιδάσκαλος σηκώθηκε γιὰ νὰ τὸν δοκιμάση, καὶ εἶπε: «Διδάσκαλε, τί νὰ κάνω γιὰ νὰ κληρονομήσω αἰώνια ζωή;». 26 Αὐτὸς δὲ τοῦ εἶπε: «Τί εἶναι γραμμένο στὸ νόμο; Τί διαβάζεις; 27 Καὶ ἐκεῖνος ἀπαντώντας εἶπε: **Ν' ἀγαπᾷς τὸν Κύριο τὸ Θεό σου μὲ ὅλη τὴν καρδιά σου καὶ μὲ ὅλη τὴν ψυχή σου καὶ μὲ ὅλη τὴ δύναμί σου καὶ μὲ ὅλο τὸ νοῦ σου, καὶ τὸν πλησίον σου σὰν τὸν ἑαυτό σου.** 28 Τότε (ὁ Ἰησοῦς) τοῦ εἶπε: «Ὀρθὰ ἀπάντησες. Αὐτὸ νὰ κάνῃς, καὶ θὰ κληρονομήσῃς τὴν (αἰώνια) ζωή».

Ὁ καλὸς Σαμαρείτης

29 Ἀλλ' αὐτός, θέλοντας νὰ δικαιολογήσῃ τὸν ἑαυτό του, εἶπε στὸν Ἰησοῦ: «Καὶ ποιός εἶναι ὁ πλησίον μου;». 30 Ἀπαντώντας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε: «Κάποιος ἄνθρωπος κατέβαινε ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ στὴν Ἱεριχώ, καὶ ἔπεσε σὲ ἐνέδρα λῃστῶν. Αὐτοὶ δέ, ἀφοῦ τὸν ἔγδυσαν καὶ τοῦ κατέφεραν πλήγματα, ἔφυγαν ἀφήνοντάς τον μισοπεθαμένο. 31 Κατὰ σύμπτωσι δὲ κάποιος ἱερεὺς κατέβαινε στὸ δρόμο ἐκεῖνο, καὶ ἐνῷ τὸν εἶδε, τὸν προσπέρασε. 32 Ὁμοίως δὲ καὶ κάποιος Λευΐτης, ὅταν ἔφθασε στὸν τόπο ἐκεῖνο, πλησίασε καὶ εἶδε, καὶ προσπέρασε. 33 Ἀλλὰ κάποιος Σαμαρείτης διαβάτης ἔφθασε κοντά του, καὶ ὅταν τὸν εἶδε, τὸν σπλαγχνίσθηκε, 34 καὶ πλησίασε καὶ ἔδεσε τὰ τραύματά του, χύνοντας ἐπάνω λάδι καὶ κρασί. Ἔπειτα τὸν ἀνέβασε στὸ δικό του ζῷο, τὸν μετέφερε σ' ἕνα πανδοχεῖο, καὶ τὸν περιποιήθηκε. 35 Καὶ τὴν ἄλλη ἡμέρα ἀναχωρώντας ἔβγαλε δύο δηνάρια καὶ ἔδωσε στὸν πανδοχέα, καὶ τοῦ εἶπε: "Φρόντισέ τον, καὶ ὅ,τι ἐπὶ πλέον δαπανήσῃς, ἐγώ, ὅταν ἐπανέλθω, θὰ σὲ πληρώσω". 36 Λοιπόν, ποιός ἀπ' αὐτοὺς τοὺς τρεῖς νομίζεις, ὅτι ἀποδείχθηκε πλησίον σ' αὐτόν, ὁ ὁποῖος ἔπεσε στοὺς λῃστάς;». 37 Καὶ ἐκεῖνος (ὁ νομοδιδάσκαλος) εἶπε: «Αὐτός, ποὺ τοῦ ἔκανε τὸ ἔλεος». Τοῦ εἶπε τότε ὁ Ἰησοῦς: «Πήγαινε καὶ κάνε καὶ σὺ ὁμοίως».

Ἡ Μάρθα καὶ ἡ Μαρία

38 Καθὼς δὲ πορεύονταν (ὁ Ἰησοῦς, οἱ μαθηταὶ καὶ ἄλλοι), μπῆκε σ' ἕνα χωριό. Καὶ κάποια γυναῖκα ὀνομαζομένη Μάρθα τὸν δέχθηκε γιὰ νὰ τὸν φιλοξενήσῃ στὸ σπίτι της. 39 Αὐτὴ δὲ εἶχε μία ἀδελφὴ ὀνομαζο-

οἶνον, ἐπιβιβάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος ἤγαγεν αὐτὸν
εἰς πανδοχεῖον καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. 35 Καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον
ἐξελθών, ἐκβαλὼν δύο δηνάρια ἔδωκε τῷ πανδοχεῖ καὶ εἶπεν
αὐτῷ· Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ, καὶ ὅ τι ἂν προσδαπανήσῃς, ἐγὼ ἐν
τῷ ἐπανέρχεσθαί με ἀποδώσω σοι. 36 Τίς οὖν τούτων τῶν τριῶν
πλησίον δοκεῖ σοι γεγονέναι τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς λῃστάς;
37 Ὁ δὲ εἶπεν· Ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ. Εἶπεν οὖν αὐτῷ
ὁ Ἰησοῦς· Πορεύου καὶ σὺ ποίει ὁμοίως.

38 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτοὺς καὶ αὐτὸς εἰσῆλθεν
εἰς κώμην τινά. Γυνὴ δέ τις ὀνόματι Μάρθα ὑπεδέξατο αὐτὸν
εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. 39 Καὶ τῇδε ἦν ἀδελφὴ καλουμένη Μαρία,
ἣ καὶ παρακαθίσασα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ ἤκουε τὸν
λόγον αὐτοῦ. 40 Ἡ δὲ Μάρθα περιεσπᾶτο περὶ πολλὴν διακο-
νίαν. Ἐπιστᾶσα δὲ εἶπε· Κύριε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ ἀδελφή μου
μόνην με κατέλιπε διακονεῖν; Εἰπὲ οὖν αὐτῇ ἵνα μοι συναντι-
λάβηται. 41 Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Μάρθα, Μάρ-
θα, μεριμνᾷς καὶ τυρβάζῃ περὶ πολλά, 42 ἑνὸς δέ ἐστι χρεία.
Μαρία δὲ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο, ἥτις οὐκ ἀφαιρεθήσε-
ται ἀπ' αὐτῆς.

11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ προσευχόμε-
νον, ὡς ἐπαύσατο, εἶπέ τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς
αὐτόν· Κύριε, δίδαξον ἡμᾶς προσεύχεσθαι, καθὼς καὶ Ἰωάννης
ἐδίδαξε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. 2 Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ὅταν προσεύ-
χησθε, λέγετε·
Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς,
ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου·
ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου·
γενηθήτω τὸ θέλημά σου ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς·
3 τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δίδου ἡμῖν τὸ καθ' ἡμέραν·
4 καὶ ἄφες ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν· καὶ γὰρ αὐτοὶ ἀφίεμεν
παντὶ τῷ ὀφείλοντι ἡμῖν·
καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς
ἀπὸ τοῦ Πονηροῦ.

μένη Μαρία, ἡ ὁποία καὶ κάθησε στὰ πόδια τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἄκουε τὸ λό-
γο του. 40 Ἡ δὲ Μάρθα ἦταν ἀπασχολημένη σὲ πολλὴ φροντίδα (γιὰ
νὰ ἑτοιμάσῃ φαγητά). Στάθηκε λοιπὸν καὶ εἶπε: «Κύριε, δὲν σὲ μέλει,
ποὺ ἡ ἀδελφή μου μὲ ἄφησε μόνη νὰ φροντίζω; Πές της λοιπὸν νὰ μὲ
βοηθήσῃ». 41 Ὁ δὲ Ἰησοῦς τῆς ἀποκρίθηκε: «Μάρθα, Μάρθα, ἀγχώ-
νεσαι καὶ ἀναστατώνεσαι γιὰ πολλά (φαγητά), 42 ἐνῷ ἕνα (φαγητὸ)
χρειάζεται. Ἡ δὲ Μαρία διάλεξε τὴν ἐκλεκτὴ μερίδα, ποὺ δὲν θ' ἀφαι-
ρεθῇ ἀπ' αὐτή».

Ἡ Κυριακὴ προσευχή

11 Ὅταν δὲ (ὁ Ἰησοῦς) ἦταν σὲ κάποιο τόπο καὶ προσευχόταν, μό-
λις τελείωσε τοῦ εἶπε κάποιος ἀπὸ τοὺς μαθητάς του: «Κύριε, δί-
δαξέ μας πῶς νὰ προσευχώμεθα, ὅπως καὶ ὁ Ἰωάννης δίδαξε τοὺς μα-
θητάς του». 2 Τότε τοὺς εἶπε: «Ὅταν προσεύχεσθε, νὰ λέγετε:
"Οὐράνιε πατέρα μας,
νὰ δοξάζεται τὸ ὄνομά σου·
νὰ ἔρχεται ἡ βασιλεία σου (νὰ βασιλεύῃς σὲ μᾶς, νὰ κυβερνᾷς τὴ ζωή
μας)·
νὰ γίνεται τὸ θέλημά σου ὅπως στὸν οὐρανὸ ἔτσι καὶ στὴ γῆ·
3 τὸ ψωμί μας τὸ ἀπαραίτητο γιὰ τὴ ζωή μας δίνε μας καθημερινά.
4 καὶ συγχώρησέ μας τὶς ἁμαρτίες μας, διότι καὶ ἐμεῖς συγχωροῦμε
σὲ καθένα, ὁ ὁποῖος (ἔφταιξε σὲ μᾶς καὶ ἔτσι) εἶναι ἀπέναντί μας
χρεώστης·
καὶ νὰ μὴν ἐπιτρέψῃς νὰ ὑποκύψωμε σὲ πειρασμό, ἀλλὰ γλύτωσέ μας
ἀπὸ τὸν Πονηρό"».

«Αἰτεῖτε...ζητεῖτε...κρούετε...»

5 Ἐπίσης εἶπε πρὸς αὐτούς: «Ποιός ἀπὸ σᾶς θὰ ἔχῃ ἕνα φίλο, καὶ
θὰ πάῃ σ' αὐτὸν τὰ μεσάνυκτα καὶ θὰ τοῦ εἰπῇ, "Φίλε, δάνεισέ μου
τρία ψωμιά, 6 ἐπειδὴ φίλος μου ταξιδιώτης ἦλθε σ' ἐμένα καὶ δὲν ἔχω
τί νὰ τοῦ παραθέσω", 7 καὶ ἐκεῖνος ἀπὸ μέσα (ἀπὸ τὸ σπίτι) ἀπαντών-
τας θὰ τοῦ εἰπῇ, "Μὴ μὲ ἐνοχλῇς· ἡ θύρα εἶναι πλέον κλειστή, καὶ τὰ
παιδιά μου κοιμῶνται μαζί μου· δὲν μπορῶ νὰ σηκωθῶ καὶ νὰ σοῦ δώ-
σω"; 8 Σᾶς βεβαιώνω, καὶ ἐὰν δὲν σηκωθῇ νὰ τοῦ δώσῃ ἐπειδὴ εἶναι
φίλος του, πάντως γιὰ τὴν ἀναίδειά του θὰ σηκωθῇ καὶ θὰ τοῦ δώσῃ
ὅσα χρειάζεται.
9 Γι' αὐτὸ ἐγὼ σᾶς λέγω, νὰ ζητῆτε καὶ θὰ σᾶς δοθῇ, ν' ἀναζητῆτε
καὶ θὰ βρῆτε, νὰ κτυπᾶτε τὴ θύρα καὶ θὰ σᾶς ἀνοιχθῇ. 10 Ναί, καθέ-
νας ποὺ ζητεῖ, λαμβάνει, καὶ ὅποιος ἀναζητεῖ, βρίσκει, καὶ σ' ὅποιον
κτυπάει τὴ θύρα, θὰ τοῦ ἀνοιχθῇ. 11 Ποιός δὲ πατέρας ἀπὸ σᾶς, ὅταν
ὁ υἱός τοῦ ζητήσῃ ψωμί, θὰ τοῦ δώσῃ πέτρα; Ἢ ὅταν τοῦ ζητήσῃ ψά-
ρι, ἀντὶ γιὰ ψάρι θὰ τοῦ δώσῃ φίδι; 12 Ἢ ὅταν τοῦ ζητήσῃ αὐγό, θὰ
τοῦ δώσῃ σκορπιό; 13 Ἂν λοιπὸν ἐσεῖς, ἐνῷ εἶσθε κακοί, ξέρετε νὰ δί-
νετε στὰ τέκνα σας πράγματα καλά, πόσο μᾶλλον ὁ πατέρας σας ὁ
οὐράνιος θὰ δώσῃ Πνεῦμα ἀγαθὸ σ' αὐτοὺς ποὺ τοῦ ζητοῦν;».

5 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Τίς ἐξ ὑμῶν ἕξει φίλον, καὶ πορεύ-
σεται πρὸς αὐτὸν μεσονυκτίου καὶ ἐρεῖ αὐτῷ· Φίλε, χρῆσόν μοι
τρεῖς ἄρτους, 6 ἐπειδὴ φίλος μου παρεγένετο ἐξ ὁδοῦ πρός με
καὶ οὐκ ἔχω ὃ παραθήσω αὐτῷ· 7 κἀκεῖνος ἔσωθεν ἀποκριθεὶς
εἴπῃ· Μή μοι κόπους πάρεχε· ἤδη ἡ θύρα κέκλεισται, καὶ τὰ
παιδία μου μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν κοίτην εἰσίν· οὐ δύναμαι ἀναστὰς
δοῦναί σοι; 8 Λέγω ὑμῖν, εἰ καὶ οὐ δώσει αὐτῷ ἀναστὰς διὰ τὸ
εἶναι αὐτοῦ φίλον, διά γε τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ ἐγερθεὶς δώσει
αὐτῷ ὅσων χρῄζει.

9 Κἀγὼ ὑμῖν λέγω, αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν, ζητεῖτε, καὶ
εὑρήσετε, κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν. 10 Πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν
λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιχθήσεται.
11 Τίνα δὲ ἐξ ὑμῶν τὸν πατέρα αἰτήσῃ ὁ υἱὸς ἄρτον, μὴ λίθον
ἐπιδώσει αὐτῷ; Ἢ καὶ ἰχθύν, μὴ ἀντὶ ἰχθύος ὄφιν ἐπιδώσει
αὐτῷ; 12 Ἢ καὶ ἐὰν αἰτήσῃ ᾠόν, μὴ ἐπιδώσει αὐτῷ σκορπίον;
13 Εἰ οὖν ὑμεῖς, ὑπάρχοντες πονηροί, οἴδατε δόματα ἀγαθὰ δι-
δόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ πατὴρ ὁ ἐξ οὐρανοῦ
δώσει Πνεῦμα ἀγαθὸν τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν.

14 Καὶ ἦν ἐκβάλλων δαιμόνιον, καὶ αὐτὸ ἦν κωφόν· ἐγένετο
δὲ τοῦ δαιμονίου ἐξελθόντος ἐλάλησεν ὁ κωφός, καὶ ἐθαύμαζον
οἱ ὄχλοι. 15 Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον· Ἐν Βεελζεβοὺλ τῷ ἄρχον-
τι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. 16 Ἕτεροι δὲ πειρά-
ζοντες σημεῖον παρ' αὐτοῦ ἐζήτουν ἐξ οὐρανοῦ. 17 Αὐτὸς δὲ
εἰδὼς αὐτῶν τὰ διανοήματα εἶπεν αὐτοῖς· Πᾶσα βασιλεία ἐφ'
ἑαυτὴν διαμερισθεῖσα, ἐρημοῦται, καὶ οἶκος ἐπὶ οἶκον, πίπτει.
18 Εἰ δὲ καὶ ὁ Σατανᾶς ἐφ' ἑαυτὸν διεμερίσθη, πῶς σταθήσεται
ἡ βασιλεία αὐτοῦ, ὅτι λέγετε ἐν Βεελζεβούλ με ἐκβάλλειν τὰ
δαιμόνια; 19 Εἰ δὲ ἐγὼ ἐν Βεελζεβοὺλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ
υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσι; Διὰ τοῦτο αὐτοὶ κριταὶ ὑμῶν
ἔσονται. 20 Εἰ δὲ ἐν δακτύλῳ Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα
ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 21 Ὅταν ὁ ἰσχυρὸς κα-
θωπλισμένος φυλάσσῃ τὴν ἑαυτοῦ αὐλήν, ἐν εἰρήνῃ ἐστὶ τὰ

Πῶς ὁ Ἰησοῦς βγάζει τὰ δαιμόνια

14 Ἔβγαζε δὲ (ὁ Ἰησοῦς) ἕνα δαιμόνιο, ποὺ ἦταν ἄλαλο, καὶ ὅταν
βγῆκε τὸ δαιμόνιο, ὁ ἄλαλος μίλησε, καὶ θαύμαζαν τὰ πλήθη. **15** Ἀλ-
λὰ μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς εἶπαν: «Μὲ τὴ δύναμι τοῦ Βεελζεβούλ, τοῦ ἄρ-
χοντος τῶν δαιμονίων, βγάζει τὰ δαιμόνια». **16** Ἄλλοι δὲ προκαλών-
τας ζητοῦσαν ἀπ' αὐτὸν σημεῖο (θαῦμα) ἀπὸ τὸν οὐρανό. **17** Ἀλλ'
αὐτός, γνωρίζοντας πῶς σκέπτονται, τοὺς εἶπε: «Κάθε βασίλειο, ποὺ
χωρίσθηκε σ' ἀντιμαχόμενα μέρη, καταστρέφεται, καὶ οἰκογένεια, ποὺ
διαιρέθηκε καὶ πολεμεῖ τὸν ἑαυτό της, καταρρέει. **18** Ἂν δὲ καὶ ὁ Σα-
τανᾶς διαιρέθηκε σὲ ἀντιμαχόμενα μέρη, τότε πῶς δύναται νὰ σταθῇ τὸ
βασίλειό του; Διότι λέγετε, ὅτι μὲ τὴ δύναμι τοῦ Βεελζεβοὺλ βγάζω τὰ
δαιμόνια. **19** Ἂν ὅμως ἐγὼ βγάζω τὰ δαιμόνια μὲ τὴ δύναμι τοῦ Βε-
ελζεβούλ, οἱ μαθηταί σας μὲ τίνος τὴ δύναμι τὰ βγάζουν; Γι' αὐτὸ
αὐτοὶ θὰ σᾶς καταδικάσουν. **20** Ἀλλ' ἂν ἐγὼ μὲ τὴ δύναμι τοῦ Θεοῦ
βγάζω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασε σὲ σᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. **21** Ὅταν
ὁ ἰσχυρὸς πάνοπλος φυλάττῃ τὸ σπίτι του, τὰ ὑπάρχοντά του εἶναι
ἀσφαλισμένα. **22** Ἀλλ' ὅταν ὁ ἰσχυρότερός του ἔλθῃ ἐναντίον του καὶ
τὸν νικήσῃ, τοῦ ἁρπάζει τὴν πανοπλία, στὴν ὁποία στηριζόταν, καὶ δια-
μοιράζει τὰ ὑπάρχοντά του ὡς λάφυρα. **23** Ὅποιος δὲν εἶναι μαζί μου,
εἶναι ἐναντίον μου. Καὶ ὅποιος δὲν μαζεύει μαζί μου, σκορπίζει».

Ὑποτροπὴ δαιμονισμοῦ σὲ χειρότερη μορφή

24 «Ὅταν τὸ ἀκάθαρτο πνεῦμα βγῇ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο, περνάει ἀπὸ
ἀνύδρους τόπους καὶ ζητεῖ ἀνάπαυσι. Καὶ ἐπειδὴ δὲν βρίσκει, λέγει:
"Θὰ ἐπιστρέψω στὸ σπίτι μου, ἀπ' ὅπου βγῆκα". **25** Καὶ ὅταν ἔλθῃ,
τὸ βρίσκει σαρωμένο καὶ εὐτρεπισμένο (ἕτοιμο νὰ δεχθῇ ἐπίσκεψι).
26 Τότε πηγαίνει καὶ παραλαμβάνει ἄλλα ἑπτὰ πνεύματα, πονηρότερά
του, καὶ μπαίνουν καὶ κατοικοῦν ἐκεῖ, καὶ ἔτσι ἡ τελευταία κατάστασι
τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου γίνεται χειρότερη ἀπὸ τὴν πρώτη».

Μακαρισμὸς τῆς μητέρας τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἀκροατῶν καὶ ἐφαρμοστῶν τοῦ θείου λόγου

27 Ἐνῷ δὲ (ὁ Ἰησοῦς) ἔλεγεν αὐτά, μία γυναῖκα ἀπὸ τὸ πλῆθος
ὕψωσε φωνὴ καὶ τοῦ εἶπε: «Εὐτυχισμένη ἡ κοιλία ποὺ σὲ βάστασε, καὶ
οἱ μαστοὶ ποὺ θήλασες». **28** Αὐτὸς δὲ εἶπε: «Ναί, ἀλλὰ καὶ εὐτυχι-
σμένοι ὅσοι ἀκούουν τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν ἐφαρμόζουν».

Τὸ σημεῖο τοῦ Ἰωνᾶ

29 Καθὼς δὲ συναθροίζονταν μεγαλύτερα πλήθη, ἄρχισε νὰ λέγῃ:
«Αὐτὴ ἡ γενεὰ εἶναι πονηρὴ γενεά. Ζητεῖ σημεῖο (θαῦμα), ἀλλὰ ση-
μεῖο δὲν θὰ τῆς δοθῇ, παρὰ τὸ σημεῖο τοῦ Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου.

ὑπάρχοντα αὐτοῦ. 22 Ἐπὰν δὲ ὁ ἰσχυρότερος αὐτοῦ ἐπελθὼν νι-
κήσῃ αὐτόν, τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ αἴρει, ἐφ᾽ ᾗ ἐπεποίθει, καὶ
τὰ σκῦλα αὐτοῦ διαδίδωσιν. 23 Ὁ μὴ ὢν μετ᾽ ἐμοῦ κατ᾽ ἐμοῦ
ἐστι, καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ᾽ ἐμοῦ σκορπίζει.

24 Ὅταν τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου,
διέρχεται δι᾽ ἀνύδρων τόπων ζητοῦν ἀνάπαυσιν, καὶ μὴ εὑρί-
σκον λέγει· Ὑποστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου ὅθεν ἐξῆλθον. 25 Καὶ
ἐλθὸν εὑρίσκει σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον. 26 Τότε πο-
ρεύεται καὶ παραλαμβάνει ἑπτὰ ἕτερα πνεύματα πονηρότερα
ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ, καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα
τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα τῶν πρώτων.

27 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν ταῦτα ἐπάρασά τις γυνὴ
φωνὴν ἐκ τοῦ ὄχλου εἶπεν αὐτῷ· Μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστά-
σασά σε καὶ μαστοὶ οὓς ἐθήλασας. 28 Αὐτὸς δὲ εἶπε· Μενοῦνγε
μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάσσοντες
αὐτόν.

29 Τῶν δὲ ὄχλων ἐπαθροιζομένων ἤρξατο λέγειν· Ἡ γενεὰ
αὕτη γενεὰ πονηρά ἐστι· σημεῖον ζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθή-
σεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. 30 Καθὼς
γὰρ ἐγένετο Ἰωνᾶς σημεῖον τοῖς Νινευΐταις, οὕτως ἔσται καὶ ὁ
Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τῇ γενεᾷ ταύτῃ σημεῖον. 31 Βασίλισσα νό-
του ἐγερθήσεται ἐν τῇ Κρίσει μετὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς γενεᾶς ταύ-
της καὶ κατακρινεῖ αὐτούς, ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς
ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶντος, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Σολομῶντος
ὧδε. 32 Ἄνδρες Νινευῖ ἀναστήσονται ἐν τῇ Κρίσει μετὰ τῆς
γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν, ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ
κήρυγμα Ἰωνᾶ, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Ἰωνᾶ ὧδε.

30 Ὅπως δηλαδὴ ὁ Ἰωνᾶς (μὲ τὴ θαυματουργικὴ διάσωσί του) ἔγινε σημεῖο γιὰ τοὺς Νινευΐτες, ἔτσι καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου (μὲ τὴν ἀνάστασί του) θὰ γίνῃ σημεῖο γι' αὐτὴ τὴ γενεά. **31** Βασίλισσα τοῦ Νότου θ' ἀναστηθῇ κατὰ τὴν Κρίσι μὲ τοὺς ἀνθρώπους αὐτῆς τῆς γενεᾶς καὶ θὰ τοὺς καταδικάσῃ, διότι ἦλθε ἀπὸ τὰ πέρατα τῆς γῆς ν' ἀκούσῃ τὴ σοφία τοῦ Σολομῶντος, καὶ ἰδοὺ ἐδῶ εἶναι ἀνώτερο ἀπὸ τὸ Σολομῶντα. **32** Ἄνθρωποι τῆς Νινευῒ θ' ἀναστηθοῦν κατὰ τὴν Κρίσι μαζί μ' αὐτὴ τὴ γενεὰ καὶ θὰ τὴν καταδικάσουν, διότι μετενόησαν ἐξ αἰτίας τοῦ κηρύγματος τοῦ Ἰωνᾶ, καὶ ἰδοὺ ἐδῶ εἶναι ἀνώτερο ἀπὸ τὸν Ἰωνᾶ».

33 Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἅψας εἰς κρυπτὴν τίθησιν οὐδὲ ὑπὸ τὸν
μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι τὸ φέγγος
βλέπωσιν. 34 Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός· ὅταν
οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἁπλοῦς ᾖ, καὶ ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινόν
ἐστιν· ἐπὰν δὲ πονηρὸς ᾖ, καὶ τὸ σῶμά σου σκοτεινόν. 35 Σκό-
πει οὖν μὴ τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν. 36 Εἰ οὖν τὸ σῶμά
σου ὅλον φωτεινόν, μὴ ἔχον τι μέρος σκοτεινόν, ἔσται φω-
τεινὸν ὅλον ὡς ὅταν ὁ λύχνος τῇ ἀστραπῇ φωτίζῃ σε.

37 Ἐν δὲ τῷ λαλῆσαι αὐτὸν ταῦτα ἠρώτα αὐτὸν Φαρισαῖός
τις ὅπως ἀριστήσῃ παρ' αὐτῷ· εἰσελθὼν δὲ ἀνέπεσεν. 38 Ὁ δὲ
Φαρισαῖος ἰδὼν ἐθαύμασεν ὅτι οὐ πρῶτον ἐβαπτίσθη πρὸ τοῦ
ἀρίστου. 39 Εἶπε δὲ ὁ Κύριος πρὸς αὐτόν· Νῦν ὑμεῖς οἱ Φαρι-
σαῖοι τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πίνακος καθαρίζετε, τὸ δὲ
ἔσωθεν ὑμῶν γέμει ἁρπαγῆς καὶ πονηρίας. 40 Ἄφρονες! Οὐχ ὁ
ποιήσας τὸ ἔξωθεν καὶ τὸ ἔσωθεν ἐποίησε; 41 Πλὴν τὰ ἐνόντα
δότε ἐλεημοσύνην, καὶ ἰδοὺ ἅπαντα καθαρὰ ὑμῖν ἔσται.

42 Ἀλλ' οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ πήγανον καὶ πᾶν λάχανον, καὶ παρέρχεσθε τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ· ταῦτα δὲ ἔδει ποιῆσαι, κἀκεῖνα μὴ ἀφιέναι.

43 Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀγαπᾶτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς.

44 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι ἐστὲ ὡς τὰ μνημεῖα τὰ ἄδηλα, καὶ οἱ ἄνθρωποι περιπατοῦντες ἐπάνω οὐκ οἴδασιν.

45 Ἀποκριθεὶς δέ τις τῶν νομικῶν λέγει αὐτῷ· Διδάσκαλε,
ταῦτα λέγων καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις. 46 Ὁ δὲ εἶπε· Καὶ ὑμῖν τοῖς νο-
μικοῖς οὐαί, ὅτι φορτίζετε τοὺς ἀνθρώπους φορτία δυσβάστα-
κτα, καὶ αὐτοὶ ἑνὶ τῶν δακτύλων ὑμῶν οὐ προσψαύετε τοῖς
φορτίοις.

Ὁ λύχνος τοῦ σώματος καὶ τὸ ἐσωτερικὸ φῶς

33 «Κανεὶς δέ, ποὺ ἄναψε λύχνο, δὲν τὸν θέτει σὲ κρυφὸ μέρος, οὔτε
κάτω ἀπὸ τὸ μόδιο, ἀλλ' ἐπάνω στὸ λυχνοστάτη, γιὰ νὰ βλέπουν ὅσοι
μπαίνουν μέσα τὸ φῶς. **34** Ὁ λύχνος τοῦ σώματος εἶναι ὁ ὀφθαλμός.
Ὅταν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου εἶναι ὑγιής, τότε ὅλο τὸ σῶμα σου εἶναι φω-
τεινό. Ὅταν δὲ εἶναι βλαμμένος, τότε τὸ σῶμα σου εἶναι σκοτεινό.
35 Πρόσεχε λοιπόν, μήπως τὸ ἐσωτερικό σου φῶς (ὁ νοῦς, ἡ συνείδη-
σι) εἶναι σκοτάδι. **36** Ἐὰν δὲ ὅλο τὸ σῶμα σου εἶναι φωτεινό, χωρὶς
νὰ ἔχῃ κανένα μέρος σκοτεινό, θὰ εἶναι φωτεινὸ ὅλο ὅπως ὅταν σὲ φω-
τίζῃ ὁ λύχνος μὲ τὴ λάμψι του».

Ὁ Ἰησοῦς κατακεραυνώνει Φαρισαίους καὶ νομοδιδασκάλους

37 Ὅταν δὲ εἶπε αὐτά, κάποιος Φαρισαῖος τὸν παρακαλοῦσε νὰ γευ-
ματίσῃ στὸ σπίτι του. Μόλις δὲ μπῆκε στὸ σπίτι, κάθησε στὸ τραπέζι.
38 Ὁ δὲ Φαρισαῖος, ὅταν τὸ εἶδε, παραξενεύθηκε, διότι δὲν πλύθηκε
πρὶν ἀπὸ τὸ φαγητό. **39** Καὶ ὁ Κύριος τοῦ εἶπε: «Τώρα ἐσεῖς οἱ Φα-
ρισαῖοι καθαρίζετε τὸ ποτήρι καὶ τὸ πιάτο ὡς περιέχον, πρᾶγμα ἐξωτε-
ρικό, ἐνῷ τὸ ἐσωτερικό σας εἶναι γεμᾶτο ἀπὸ ἁρπακτικὴ διάθεσι καὶ
(κάθε) κακό. **40** Ἀνόητοι! Ἐκεῖνος, ποὺ ἔκανε τὸ ἐξωτερικό (τὸ
σῶμα), δὲν ἔκανε καὶ τὸ ἐσωτερικό (τὴν ψυχή); **41** Γι' αὐτὸ δῶστε
ἐλεημοσύνη ἐκεῖνα, ποὺ εἶναι μέσα (στὸ ποτήρι καὶ τὸ πιάτο), καὶ ἰδοὺ
ὅλα θὰ γίνουν σὲ σᾶς καθαρά.

42 Ἀλλοίμονο δὲ σὲ σᾶς τοὺς Φαρισαίους, διότι δίνετε (στὸ ναὸ) τὸ
δέκατο ἀπὸ τὸν δυόσμο καὶ τὸ ἀπήγανο καὶ κάθε λαχανικό, ἐνῷ ἀφή-
νετε τὴ θεία εὐσπλαγχνία καὶ ἀγάπη. Καὶ αὐτὰ ἔπρεπε νὰ κάνετε,
ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνα νὰ μὴν ἀφήνετε.

43 Ἀλλοίμονο σὲ σᾶς τοὺς Φαρισαίους, διότι ἀγαπᾶτε τὰ πρῶτα κα-
θίσματα στὶς συναγωγές, καὶ τοὺς εὐλαβεῖς χαιρετισμοὺς στὶς ἀγορές.

44 Ἀλλοίμονο σὲ σᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, διότι
εἶσθε σὰν τὰ μνήματα ποὺ δὲν φαίνονται, καὶ οἱ ἄνθρωποι περιπατοῦν
ἐπάνω τους (καὶ μολύνονται κατὰ τὸ νόμο), καὶ δὲν τὸ γνωρίζουν.

45 Τότε κάποιος ἀπὸ τοὺς νομοδιδασκάλους ἔλαβε τὸ λόγο καὶ τοῦ
λέγει: «Διδάσκαλε, λέγοντας αὐτὰ ὑβρίζεις καὶ ἐμᾶς». **46** Ἐκεῖνος δὲ
εἶπε: «Καὶ σὲ σᾶς τοὺς νομοδιδασκάλους ἀλλοίμονο, διότι φορτώνετε
τοὺς ἀνθρώπους μὲ φορτία δυσβάστακτα, ἐνῷ σεῖς οὔτε μὲ ἕνα ἀπὸ τὰ
δάκτυλά σας δὲν ἀγγίζετε τὰ φορτία.

47 Οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν, οἱ
δὲ πατέρες ὑμῶν ἀπέκτειναν αὐτούς. 48 Ἄρα μαρτυρεῖτε καὶ
συνευδοκεῖτε τοῖς ἔργοις τῶν πατέρων ὑμῶν, ὅτι αὐτοὶ μὲν ἀπέ-
κτειναν αὐτούς, ὑμεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε αὐτῶν τὰ μνημεῖα. 49 Διὰ
τοῦτο καὶ ἡ Σοφία τοῦ Θεοῦ εἶπεν· Ἀποστελῶ εἰς αὐτοὺς προ-
φήτας καὶ ἀποστόλους, καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτενοῦσι καὶ ἐκδιώ-
ξουσιν, 50 ἵνα ἐκζητηθῇ τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν τὸ
ἐκχυνόμενον ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης,
51 ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἄβελ ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου τοῦ ἀπο-
λομένου μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου. Ναί, λέγω
ὑμῖν, ἐκζητηθήσεται ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης.
52 Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς, ὅτι ἤρατε τὴν κλεῖδα τῆς γνώ-
σεως· αὐτοὶ οὐκ εἰσήλθετε, καὶ τοὺς εἰσερχομένους ἐκωλύσατε.
53 Λέγοντος δὲ αὐτοῦ πρὸς αὐτοὺς ταῦτα ἤρξαντο οἱ γραμ-
ματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι δεινῶς ἐνέχειν καὶ ἀποστοματίζειν
αὐτὸν περὶ πλειόνων, 54 ἐνεδρεύοντες αὐτόν, ζητοῦντες θη-
ρεῦσαί τι ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ.

12 Ἐν οἷς ἐπισυναχθεισῶν τῶν μυριάδων τοῦ ὄχλου ὡς κα-
ταπατεῖν ἀλλήλους, ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς μαθητὰς
αὐτοῦ πρῶτον· Προσέχετε ἑαυτοῖς ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαί-
ων, ἥτις ἐστὶν ὑπόκρισις. 2 Οὐδὲν δὲ συγκεκαλυμμένον ἐστὶν ὃ
οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται. 3 Ἀνθ'
ὧν ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ εἴπατε, ἐν τῷ φωτὶ ἀκουσθήσεται, καὶ ὃ
πρὸς τὸ οὖς ἐλαλήσατε ἐν τοῖς ταμείοις, κηρυχθήσεται ἐπὶ τῶν
δωμάτων.

4 Λέγω δὲ ὑμῖν τοῖς φίλοις μου· Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀπο-
κτεννόντων τὸ σῶμα, καὶ μετὰ ταῦτα μὴ ἐχόντων περισσότε-
ρόν τι ποιῆσαι. 5 Ὑποδείξω δὲ ὑμῖν τίνα φοβηθῆτε· Φοβήθητε

47 Ἀλλοίμονο σὲ σᾶς, διότι κτίζετε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν, ἐνῷ
οἱ πατέρες σας τοὺς θανάτωσαν. **48** Ἄρα βεβαιώνετε, ἀλλὰ καὶ ἐπιδο-
κιμάζετε τὰ ἔργα τῶν πατέρων σας, ἂν καὶ αὐτοὶ μὲν τοὺς θανάτωσαν,
ἐσεῖς δὲ κτίζετε τὰ μνημεῖα τους (ἐπιδοκιμάζετε τὰ ἔργα τῶν πατέρων
σας, διότι οἱ διαθέσεις σας εἶναι φονικὲς καὶ θὰ συνεχίσετε τὶς ἐγκλη-
ματικὲς πράξεις ἐκείνων). **49** Γι' αὐτὸ καὶ ἡ Σοφία τοῦ Θεοῦ (ὁ ἴδιος
ὁ Υἱὸς) εἶπε: «Θ' ἀποστείλω σ' αὐτοὺς προφῆτες καὶ ἀποστόλους, ἀλλ'
ἀπ' αὐτοὺς ἄλλους θὰ φονεύσουν καὶ ἄλλους θὰ καταδιώξουν, **50** γιὰ νὰ
ζητηθῇ ἀπ' αὐτὸ τὸ γένος ἡ εὐθύνη (καὶ νὰ ἐπιβληθῇ ἡ τιμωρία) γιὰ
τὸ αἷμα ὅλων τῶν προφητῶν, ποὺ χύνεται ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ κόσμου,
51 ἀπὸ τὸ αἷμα τοῦ Ἄβελ μέχρι τὸ αἷμα τοῦ Ζαχαρίου, ποὺ φονεύθη-
κε μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ ναοῦ. Ναί, σᾶς λέγω, θὰ ζητηθῇ ἡ
εὐθύνη ἀπ' αὐτὸ τὸ γένος.

52 Ἀλλοίμονο σὲ σᾶς τοὺς νομοδιδασκάλους, διότι (μὲ τὴ διεστραμ-
μένη διδασκαλία σας) ἀφαιρέσατε τὸ κλειδὶ τῆς γνώσεως. Σεῖς δὲν
μπήκατε, ἀλλὰ καὶ ἐκείνους, ποὺ ἤθελαν νὰ μποῦν, ἐμποδίσατε».

53 Ἐνῷ δὲ τοὺς ἔλεγε αὐτά, ἄρχισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρι-
σαῖοι νὰ ἐξοργίζωνται φοβερά, καὶ νὰ τοῦ ζητοῦν ἀμέσως ἀπαντήσεις
γιὰ πολλὰ ζητήματα, **54** στήνοντας γι' αὐτὸν παγίδα, ζητώντας νὰ πιά-
σουν κάτι ἀπὸ τὸ στόμα του, γιὰ νὰ τὸν κατηγορήσουν.

Προσέχετε ἀπὸ τὴ ζύμη τῆς ὑποκρισίας
Ἡ ἀλήθεια ἀποκαλύπτεται

12 Τότε, ἀφοῦ συγκεντρώθηκαν πολὺ μεγάλα πλήθη λαοῦ, ὥστε νὰ
πατῇ ὁ ἕνας τὸν ἄλλο, ἄρχισε νὰ λέγῃ πρῶτα πρὸς τοὺς μαθη-
τάς του: «Νὰ προσέχετε τοὺς ἑαυτούς σας ἀπὸ τὸ προζύμι τῶν Φαρι-
σαίων, ποὺ εἶναι ὑποκρισία. **2** Δὲν ὑπάρχει δὲ τίποτε σκεπασμένο, ποὺ
δὲν θὰ ξεσκεπασθῇ, καὶ κρυφό, ποὺ δὲν θὰ γίνῃ γνωστό. **3** Γι' αὐτό,
ὅσα εἴπατε στὸ σκοτάδι, θ' ἀκουσθοῦν στὸ φῶς. Καὶ ὅσα εἴπατε στὸ
αὐτὶ στὰ ἰδιαίτερα δωμάτια, θὰ κηρυχθῇ πάνω ἀπὸ τὶς ταράτσες».

Μὴ φοβεῖσθε τοὺς φονευτὰς τοῦ σώματος

4 «Λέγω δὲ σὲ σᾶς τοὺς φίλους μου: Μὴ φοβηθῆτε ἀπ' αὐτούς, ποὺ
θανατώνουν τὸ σῶμα, ἀλλ' ἔπειτα δὲν δύνανται νὰ κάνουν τίποτε πε-
ρισσότερο. **5** Θὰ ὑποδείξω δὲ σὲ σᾶς ποιόν νὰ φοβηθῆτε. Νὰ φοβηθῆτε

τὸν μετὰ τὸ ἀποκτεῖναι ἔχοντα ἐξουσίαν ἐμβαλεῖν εἰς τὴν γέ-
ενναν. Ναί, λέγω ὑμῖν, τοῦτον φοβήθητε. 6 Οὐχὶ πέντε στρου-
θία πωλεῖται ἀσσαρίων δύο; Καὶ ἓν ἐξ αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἐπιλε-
λησμένον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. 7 Ἀλλὰ καὶ αἱ τρίχες τῆς κε-
φαλῆς ὑμῶν πᾶσαι ἠρίθμηνται. Μὴ οὖν φοβεῖσθε· πολλῶν
στρουθίων διαφέρετε.

8 Λέγω δὲ ὑμῖν· Πᾶς ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν
τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁμολογήσει ἐν αὐτῷ
ἔμπροσθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ· 9 ὁ δὲ ἀρνησάμενός με ἐνώ-
πιον τῶν ἀνθρώπων ἀπαρνηθήσεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ
Θεοῦ.

10 Καὶ πᾶς ὃς ἐρεῖ λόγον εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἀφε-
θήσεται αὐτῷ· τῷ δὲ εἰς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα βλασφημήσαντι οὐκ
ἀφεθήσεται.

11 Ὅταν δὲ προσφέρωσιν ὑμᾶς ἐπὶ τὰς συναγωγὰς καὶ τὰς
ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ μεριμνᾶτε πῶς ἢ τί ἀπολογήση-
σθε ἢ τί εἴπητε· 12 τὸ γὰρ Ἅγιον Πνεῦμα διδάξει ὑμᾶς ἐν αὐτῇ
τῇ ὥρᾳ ἃ δεῖ εἰπεῖν.

13 Εἶπε δέ τις αὐτῷ ἐκ τοῦ ὄχλου· Διδάσκαλε, εἰπὲ τῷ
ἀδελφῷ μου μερίσασθαι τὴν κληρονομίαν μετ’ ἐμοῦ. 14 Ὁ δὲ
εἶπεν αὐτῷ· Ἄνθρωπε, τίς με κατέστησεν κριτὴν ἢ μεριστὴν
ἐφ’ ὑμᾶς; 15 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· Ὁρᾶτε καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ
πάσης πλεονεξίας· ὅτι οὐκ ἐν τῷ περισσεύειν τινὶ ἡ ζωὴ αὐτοῦ
ἐστιν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ.

ἐκεῖνον, ποὺ μετὰ τὴ θανάτωσι ἔχει τὴ δύναμι νὰ σᾶς ρίξῃ στὴ γέεννα (στὴν Κόλασι). Ναί, σᾶς λέγω, αὐτὸν νὰ φοβηθῆτε. **6** Πέντε σπουργίτια δὲν πωλοῦνται γιὰ δύο δεκάρες; Καὶ ὅμως ἕνα ἀπ' αὐτὰ δὲν εἶναι λησμονημένο ἀπὸ τὸ Θεό. **7** Ὅσο δὲ γιὰ σᾶς, ἀκόμη καὶ οἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς σας εἶναι ὅλες ἀριθμημένες. Μὴ φοβεῖσθε λοιπόν. Εἶσθε ἀνώτεροι ἀπὸ πολλὰ σπουργίτια».

Περὶ ὁμολογίας καὶ ἀρνήσεως

8 «Σᾶς βεβαιώνω δέ: Γιὰ καθένα, ποὺ θὰ κάνῃ ὁμολογία γιὰ μένα μπροστὰ στοὺς ἀνθρώπους, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θὰ κάνῃ ὁμολογία γι' αὐτὸν μπροστὰ στοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ. **9** Ἐκεῖνον δέ, ποὺ θὰ μὲ ἀρνηθῇ μπροστὰ στοὺς ἀνθρώπους, θὰ τὸν ἀπαρνηθῶ μπροστὰ στοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ».

Ἡ βλασφημία κατὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος

10 «Ὅποιος δὲ μιλήσῃ προσβλητικὰ κατὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, θὰ τοῦ συγχωρηθῇ. Ἀλλ' ὅποιος θὰ προσβάλῃ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, δὲν θὰ τοῦ συγχωρηθῇ» (Βλασφημία κατὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἶναι ἡ πώρωσι, διαστροφή, ἀμετανοησία. Ἡ δὲ ἀμετανοησία δὲν συγχωρεῖται).

Ὄχι ἄγχος γιὰ τὴν ἀπολογία

11 «Ὅταν δὲ σᾶς ὁδηγοῦν στὶς συναγωγὲς καὶ τὶς ἀρχὲς καὶ τὶς ἐξουσίες, μὴν ἀγωνιᾶτε γιὰ τὸ πῶς ἢ τί θ' ἀπολογηθῆτε ἢ τί θὰ εἰπῆτε. **12** Διότι τὸ Ἅγιο Πνεῦμα θὰ σᾶς διδάξῃ ἐκείνη τὴν ὥρα ὅσα πρέπει νὰ εἰπῆτε».

Φυλάσσεσθε ἀπὸ τὴν πλεονεξία

13 Τοῦ εἶπε δὲ κάποιος ἀπὸ τὸ πλῆθος: «Διδάσκαλε, νὰ εἰπῇς στὸν ἀδελφό μου νὰ κάνῃ διανομὴ τῆς κληρονομίας μαζί μου». **14** Αὐτὸς δὲ τοῦ εἶπε: «Ἄνθρωπε, ποιός μὲ κατέστησε δικαστὴ ἢ διανομέα σὲ σᾶς;». **15** Τότε εἶπε πρὸς αὐτούς (πρὸς τὸ πλῆθος δηλαδή): «Νὰ προσέχετε καὶ νὰ φυλάγεσθε ἀπὸ κάθε πλεονεξία, διότι ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου (ἡ μακροζωία καὶ ἡ εὐτυχὴς ζωὴ) δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἀφθονία τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν του».

16 Εἶπε δὲ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς λέγων· Ἀνθρώπου τινὸς
πλουσίου εὐφόρησεν ἡ χώρα· 17 καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ λέ-
γων· Τί ποιήσω, ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ συνάξω τοὺς καρπούς μου;
18 Καὶ εἶπε· Τοῦτο ποιήσω· καθελῶ μου τὰς ἀποθήκας καὶ μεί-
ζονας οἰκοδομήσω, καὶ συνάξω ἐκεῖ πάντα τὰ γενήματά μου
καὶ τὰ ἀγαθά μου, 19 καὶ ἐρῶ τῇ ψυχῇ μου· Ψυχή, ἔχεις πολ-
λὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη πολλά· ἀναπαύου, φάγε, πίε,
εὐφραίνου. 20 Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Θεός· Ἄφρον! Ταύτῃ τῇ νυκτὶ τὴν
ψυχήν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἃ δὲ ἡτοίμασας, τίνι ἔσται;
21 Οὕτως ὁ θησαυρίζων ἑαυτῷ, καὶ μὴ εἰς Θεὸν πλουτῶν.

22 Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν,
μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε, μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν
τί ἐνδύσησθε. 23 Οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖόν ἐστι τῆς τροφῆς καὶ τὸ
σῶμα τοῦ ἐνδύματος; 24 Κατανοήσατε τοὺς κόρακας, ὅτι οὐ
σπείρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν, οἷς οὐκ ἔστι ταμεῖον οὐδὲ ἀποθή-
κη, καὶ ὁ Θεὸς τρέφει αὐτούς· πόσῳ μᾶλλον ὑμεῖς διαφέρετε
τῶν πετεινῶν; 25 Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι
ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἕνα; 26 Εἰ οὖν οὔτε ἐλάχιστον δύ-
νασθε, τί περὶ τῶν λοιπῶν μεριμνᾶτε; 27 Κατανοήσατε τὰ κρί-
να πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ οὐδὲ νήθει· λέγω δὲ ὑμῖν, οὐδὲ Σο-
λομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἓν τούτων.
28 Εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ, σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς
κλίβανον βαλλόμενον, ὁ Θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσι, πόσῳ
μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; 29 Καὶ ὑμεῖς μὴ ζητεῖτε τί φάγητε
καὶ τί πίητε, καὶ μὴ μετεωρίζεσθε. 30 Ταῦτα γὰρ πάντα τὰ
ἔθνη τοῦ κόσμου ἐπιζητεῖ. Ὑμῶν δὲ ὁ πατὴρ οἶδεν ὅτι χρῄζετε
τούτων. 31 Πλὴν ζητεῖτε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ταῦτα
πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. 32 Μὴ φοβοῦ, τὸ μικρὸν ποίμνιον·
ὅτι εὐδόκησεν ὁ πατὴρ ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν τὴν βασιλείαν.

Ἡ παραβολὴ τοῦ ἄφρονος πλουσίου

16 Εἶπε δὲ καὶ μία παραβολὴ σ' αὐτοὺς λέγοντας: «Κάποιου πλουσί-
ου ἀνθρώπου καρποφόρησαν πλουσίως τὰ χωράφια. **17** Καὶ σκεπτόταν
μέσα του λέγοντας: "Τί νὰ κάνω, διότι δὲν ἔχω ποῦ νὰ συνάξω τοὺς
καρπούς μου;". **18** Ἔπειτα εἶπε: "Τοῦτο θὰ κάνω· θὰ γκρεμίσω τὶς
ἀποθῆκες μου, καὶ θὰ οἰκοδομήσω μεγαλύτερες, καὶ θὰ συνάξω ἐκεῖ ὅλα
τὰ γενήματά μου καὶ τὰ ἀγαθά μου, **19** καὶ θὰ εἰπῶ στὸν ἑαυτό μου:
Ἑαυτέ μου, ἔχεις πολλὰ ἀγαθά, ποὺ ἀρκοῦν γιὰ ἔτη πολλά· ἀναπαύου,
φάγε, πίε, εὐφραίνου". **20** Ἀλλ' ὁ Θεὸς τοῦ εἶπε: "Ἀνόητε! Αὐτὴ τὴ
νύκτα ἀπαιτοῦν ἀπὸ σένα τὴ ζωή σου. Αὐτὰ δέ, ποὺ ἑτοίμασες, τίνος
θὰ εἶναι;". **21** Ἔτσι παθαίνει ὅποιος θησαυρίζει γιὰ τὸν ἑαυτό του καὶ
δὲν πλουτίζει (γιὰ νὰ κάνῃ καλὰ ἔργα) γιὰ τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ».

Ὄχι ἄγχος γιὰ τὴ ζωή

22 Εἶπε τότε πρὸς τοὺς μαθητάς του: «Γι' αὐτὸ σᾶς λέγω, μὴν ἀγω-
νιᾶτε γιὰ τὴ ζωή σας τί θὰ φᾶτε, οὔτε γιὰ τὸ σῶμα σας τί θὰ ντυθῆτε.
23 Ἡ ζωὴ δὲν εἶναι ἀνώτερη ἀπὸ τὴν τροφή, καὶ τὸ σῶμα ἀπὸ τὸ
ἔνδυμα; **24** Κοιτάξετε τοὺς κόρακες, ὅτι δὲν σπείρουν οὔτε θερίζουν, δὲν
ἔχουν κελλάρι οὔτε ἀποθήκη, ἀλλ' ὁ Θεὸς τοὺς τρέφει. Πόσο πολὺ ἐσεῖς
εἶσθε ἀνώτεροι ἀπὸ τὰ πετεινά; (Ἀσυγκρίτως). **25** Ποιός δὲ ἀπὸ σᾶς,
ὅσο καὶ ἂν φροντίσῃ, δύναται νὰ προσθέσῃ στὸ ἀνάστημά του ἕνα πῆχυ;
26 Ἐὰν λοιπὸν δὲν δύνασθε οὔτε τὸ τόσο μικρὸ πρᾶγμα, γιατί ἀγω-
νιᾶτε γιὰ τὰ ὑπόλοιπα; **27** Παρατηρήσετε τὰ ἄνθη πόσο ὡραῖα εἶναι.
Δὲν κοπιάζουν οὔτε γνέθουν. Ἀλλὰ σᾶς λέγω, οὔτε ὁ Σολομῶν παρ'
ὅλη τὴ δόξα του ντύθηκε σὰν ἕνα ἀπ' αὐτά. **28** Καὶ ἐὰν τὸ χορτάρι τοῦ
ἀγροῦ, ποὺ σήμερα ὑπάρχει καὶ αὔριο ρίχνεται στὸ φοῦρνο (καὶ καίε-
ται), ὁ Θεὸς τόσο ὡραῖα ντύνει, δὲν θὰ δώσῃ ἔνδυμα πολὺ περισσότε-
ρο σ' ἐσᾶς, ὀλιγόπιστοι; **29** Γι' αὐτὸ ἐσεῖς μὴ ζητεῖτε τί θὰ φᾶτε ἢ τί
θὰ πιῆτε, καὶ μὴν ἀγχώνεσθε. **30** Ὅλα δὲ αὐτὰ ἐπιδιώκουν (σὰν νὰ
εἶναι μέγιστα ἀγαθὰ) οἱ ἐθνικοὶ (οἱ εἰδωλολάτρες) τοῦ κόσμου. Γνωρί-
ζει δὲ ὁ πατέρας σας, ὅτι ἔχετε ἀνάγκη ἀπ' αὐτά. **31** Γι' αὐτὸ νὰ
ζητῆτε (γιὰ νὰ λάβετε) τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ ὅλα αὐτὰ θὰ σᾶς
δοθοῦν ἐπιπροσθέτως. **32** Μὴ φοβᾶσαι, μικρό μου ποίμνιο, διότι ὁ πα-
τέρας σας εὐαρεστήθηκε νὰ δώσῃ σὲ σᾶς τὴ βασιλεία».

33 Πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν καὶ δότε ἐλεημοσύνην.
Ποιήσατε ἑαυτοῖς βαλλάντια μὴ παλαιούμενα, θησαυρὸν ἀνέ-
κλειπτον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὅπου κλέπτης οὐκ ἐγγίζει οὐδὲ σὴς
διαφθείρει. 34 Ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ καὶ ἡ
καρδία ὑμῶν ἔσται.

35 Ἔστωσαν ὑμῶν αἱ ὀσφύες περιεζωσμέναι καὶ οἱ λύχνοι
καιόμενοι, 36 καὶ ὑμεῖς ὅμοιοι ἀνθρώποις προσδεχομένοις τὸν
κύριον ἑαυτῶν, πότε ἀναλύσει ἐκ τῶν γάμων, ἵνα ἐλθόντος καὶ
κρούσαντος εὐθέως ἀνοίξωσιν αὐτῷ. 37 Μακάριοι οἱ δοῦλοι
ἐκεῖνοι, οὓς ἐλθὼν ὁ κύριος εὑρήσει γρηγοροῦντας. Ἀμὴν λέγω
ὑμῖν ὅτι περιζώσεται καὶ ἀνακλινεῖ αὐτούς, καὶ παρελθὼν δια-
κονήσει αὐτοῖς. 38 Καὶ ἐὰν ἔλθῃ ἐν τῇ δευτέρᾳ φυλακῇ καὶ ἐν
τῇ τρίτῃ φυλακῇ ἔλθῃ καὶ εὕρῃ οὕτω, μακάριοί εἰσιν οἱ δοῦλοι
ἐκεῖνοι. 39 Τοῦτο δὲ γινώσκετε ὅτι εἰ ᾔδει ὁ οἰκοδεσπότης ποίᾳ
ὥρᾳ ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν ἂν καὶ οὐκ ἂν ἀφῆκε διο-
ρυγῆναι τὸν οἶκον αὐτοῦ. 40 Καὶ ὑμεῖς οὖν γίνεσθε ἕτοιμοι· ὅτι
ᾗ ὥρᾳ οὐ δοκεῖτε ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

41 Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος· Κύριε, πρὸς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν
ταύτην λέγεις ἢ καὶ πρὸς πάντας; 42 Εἶπε δὲ ὁ Κύριος· Τίς ἄρα
ἐστὶν ὁ πιστὸς οἰκονόμος καὶ φρόνιμος, ὃν καταστήσει ὁ κύ-
ριος ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ τοῦ διδόναι ἐν καιρῷ τὸ σιτομέ-
τριον; 43 Μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ
εὑρήσει οὕτω ποιοῦντα. 44 Ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσι
τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν.

45 Ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, χρονί-
ζει ὁ κύριός μου ἔρχεσθαι, καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς παῖδας καὶ
τὰς παιδίσκας, ἐσθίειν τε καὶ πίνειν καὶ μεθύσκεσθαι, 46 ἥξει

Δῶστε ἐλεημοσύνη

33 «Πωλῆστε τὰ ὑπάρχοντά σας καὶ δῶστε ἐλεημοσύνη. Ἀποκτῆστε
πουγγί, ποὺ δὲν παλιώνει, θησαυρὸ ἀνεξάντλητο στοὺς οὐρανούς, ὅπου
κλέπτης δὲν πλησιάζει, καὶ σκόρος δὲν καταστρέφει. **34** Ὅπου δὲ εἶναι
ὁ θησαυρός σας, ἐκεῖ θὰ εἶναι καὶ ἡ καρδιά σας».

Ὁ ἐρχομὸς τοῦ Κυρίου αἰφνίδιος. Ἀνάγκη ἐπαγρυπνήσεως

35 «Ἡ μέση σας νὰ εἶναι καλὰ ζωσμένη, καὶ οἱ λύχνοι σας ἀναμμέ-
νοι, **36** καὶ σεῖς ὅμοιοι μὲ ἀνθρώπους ποὺ περιμένουν τὸν κύριό τους,
πότε θὰ ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τὸ γάμο, ὥστε, ὅταν ἔλθῃ καὶ κρούσῃ τὴ θύρα,
ἀμέσως νὰ τοῦ ἀνοίξουν. **37** Εὐτυχεῖς εἶναι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποί-
ους, ὅταν ἔλθῃ ὁ κύριος, θὰ βρῇ νὰ ἀγρυπνοῦν. Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι
θὰ ζώσῃ τὴ μέση, καὶ θὰ τοὺς βάλῃ νὰ καθήσουν, καὶ θὰ περάσῃ νὰ
τοὺς ὑπηρετήσῃ. **38** Καὶ ἂν ἔλθῃ κατὰ τὴ δεύτερη βάρδια τῆς νύκτας
(μετὰ τὰ μεσάνυκτα), καὶ κατὰ τὴν τρίτη βάρδια τῆς νύκτας (γύρω
στὰ ξημερώματα), καὶ τοὺς βρῇ ἔτσι, εὐτυχεῖς εἶναι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι.
39 Τοῦτο δὲ νὰ ξέρετε, ὅτι, ἐὰν γνώριζε ὁ νοικοκύρης ποιά ὥρα τῆς νύ-
κτας θὰ ἔλθῃ ὁ κλέπτης, θ' ἀργυπνοῦσε καὶ δὲν θ' ἄφηνε νὰ διαρρήξῃ
τὸ σπίτι του. **40** Γι' αὐτὸ καὶ σεῖς (ποὺ γνωρίζετε, ὅτι ὁ Κύριος ὁπωσ-
δήποτε θὰ ἔλθῃ) νὰ εἶσθε συνεχῶς ἕτοιμοι, διότι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
θὰ ἔλθῃ τὴν ὥρα, ποὺ δὲν περιμένετε».

Ὁ πιστὸς καὶ φρόνιμος δοῦλος

41 Τότε ὁ Πέτρος τοῦ εἶπε: «Κύριε, γιὰ μᾶς λέγεις αὐτὴ τὴν παρα-
βολὴ ἢ γιὰ ὅλους;». **42** Εἶπε δὲ ὁ Κύριος: «Ποιός ἆραγε εἶναι ὁ ἔμπι-
στος καὶ συνετὸς οἰκονόμος, τὸν ὁποῖον ὁ κύριος θὰ κάνῃ προϊστάμενο
τῶν δούλων του, γιὰ νὰ τοὺς δίνῃ στὴν κατάλληλη ὥρα τὴν κανονι-
σμένη τροφή; **43** Εὐτυχὴς ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖο, ὅταν ἔλθῃ ὁ κύ-
ριός του, θὰ τὸν βρῇ νὰ κάνῃ ἔτσι. **44** Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι θὰ τὸν
βάλῃ ὑπεύθυνο σ' ὅλα τὰ ὑπάρχοντά του».

Ὁ κακὸς δοῦλος

45 «Ἐὰν ἀντιθέτως ὁ δοῦλος ἐκεῖνος εἰπῇ μέσα του, "Θὰ ἀργήσῃ ὁ
κύριός μου νὰ ἔλθῃ", καὶ ἀρχίσῃ νὰ κτυπᾷ τοὺς δούλους καὶ τὶς δοῦλες,
καὶ νὰ τρώγῃ καὶ νὰ πίνῃ καὶ νὰ μεθάῃ, **46** θὰ ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ δού-

ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ᾗ οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν ὥρᾳ ᾗ οὐ γινώσκει, καὶ διχοτομήσει αὐτόν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀπίστων θήσει. 47 Ἐκεῖνος δὲ ὁ δοῦλος, ὁ γνοὺς τὸ θέλημα τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ καὶ μὴ ἑτοιμάσας μηδὲ ποιήσας πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ, δαρήσεται πολλάς· 48 ὁ δὲ μὴ γνούς, ποιήσας δὲ ἄξια πληγῶν, δαρήσεται ὀλίγας. Παντὶ δὲ ᾧ ἐδόθη πολύ, πολὺ ζητηθήσεται παρ᾽ αὐτοῦ· καὶ ᾧ παρέθεντο πολύ, περισσότερον αἰτήσουσιν αὐτόν.

49 Πῦρ ἦλθον βαλεῖν ἐπὶ τὴν γῆν! Καὶ τί θέλω εἰ ἤδη ἀνήφθη; 50 Βάπτισμα δὲ ἔχω βαπτισθῆναι, καὶ πῶς συνέχομαι ἕως οὗ τελεσθῇ! 51 Δοκεῖτε ὅτι εἰρήνην παρεγενόμην δοῦναι ἐν τῇ γῇ; Οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ᾽ ἢ διαμερισμόν. 52 Ἔσονται γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν πέντε ἐν οἴκῳ ἑνὶ διαμεμερισμένοι, τρεῖς ἐπὶ δυσὶ καὶ δύο ἐπὶ τρισί. 53 Διαμερισθήσονται πατὴρ ἐπὶ υἱῷ καὶ υἱὸς ἐπὶ πατρί, μήτηρ ἐπὶ θυγατρὶ καὶ θυγάτηρ ἐπὶ μητρί, πενθερὰ ἐπὶ τὴν νύμφην αὐτῆς καὶ νύμφη ἐπὶ τὴν πενθεράν αὐτῆς.

54 Ἔλεγε δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις· Ὅταν ἴδητε τὴν νεφέλην ἀνατέλλουσαν ἀπὸ δυσμῶν, εὐθέως λέγετε, ὄμβρος ἔρχεται, καὶ γίνεται οὕτω· 55 καὶ ὅταν νότον πνέοντα, λέγετε ὅτι καύσων ἔσται, καὶ γίνεται. 56 Ὑποκριταί! Τὸ πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς οἴδατε δοκιμάζειν, τὸν δὲ καιρὸν τοῦτον πῶς οὐ δοκιμάζετε;

57 Τί δὲ καὶ ἀφ᾽ ἑαυτῶν οὐ κρίνετε τὸ δίκαιον; 58 Ὡς γὰρ ὑπάγεις μετὰ τοῦ ἀντιδίκου σου ἐπ᾽ ἄρχοντα, ἐν τῇ ὁδῷ δὸς ἐργασίαν ἀπηλλάχθαι ἀπ᾽ αὐτοῦ, μήποτε κατασύρῃ σε πρὸς τὸν κριτήν, καὶ ὁ κριτής σε παραδῷ τῷ πράκτορι, καὶ ὁ πράκτωρ σε βαλεῖ εἰς φυλακήν. 59 Λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἕως οὗ καὶ τὸ ἔσχατον λεπτὸν ἀποδῷς.

λου ἐκείνου σὲ ἡμέρα, ποὺ δὲν περιμένει, καὶ σὲ ὥρα, ποὺ δὲν γνωρί-
ζει, καὶ θὰ τὸν σχίσῃ στὰ δύο, καὶ θὰ τὸν κατατάξῃ μ᾿ ἐκείνους, ποὺ
δὲν εἶναι ἔμπιστοι. **47** Ἐκεῖνος ἐπίσης ὁ δοῦλος, ποὺ γνώρισε τὸ θέλη-
μα τοῦ κυρίου του, ἀλλὰ δὲν φρόντισε καὶ δὲν ἔκανε συμφώνως πρὸς τὸ
θέλημά του, θὰ ὑποστῇ πολλὲς μαστιγώσεις. **48** Ἐκεῖνος δέ, ποὺ δὲν
γνώρισε, ἀλλ᾿ ἔκανε πράγματα ἄξια μαστιγώσεων, θὰ ὑποστῇ ὀλίγες
μαστιγώσεις. Ἐπίσης ἀπὸ καθένα, ποὺ τοῦ δόθηκε πολύ, θὰ ζητηθῇ πο-
λύ· καὶ ἀπ᾿ αὐτόν, ποὺ τοῦ ἐμπιστεύθηκαν πολύ, θὰ ζητήσουν περισσό-
τερο».

Ὁ Χριστὸς διχάζει τοὺς ἀνθρώπους!

49 «Φωτιὰ ἦλθα νὰ βάλω στὴ γῆ! Καὶ τί ἄλλο θέλω, ἀφοῦ πλέον
ἄναψε; **50** Βάπτισμα (μαρτυρίου) ἔχω νὰ λάβω. Καὶ πῶς ἀγωνιῶ καὶ
ἀνυπομονῶ, ἕως ὅτου τελεσθῇ! **51** Νομίζετε, ὅτι ἦλθα νὰ δώσω εἰρή-
νη στὴ γῆ; Ὄχι, σᾶς βεβαιώνω, ἀλλὰ διχασμό. **52** Ἔτσι ἀπὸ τώρα
πέντε σ᾿ ἕνα σπίτι θὰ εἶναι διχασμένοι, τρεῖς ἐναντίον δύο καὶ δύο ἐναν-
τίον τριῶν. **53** Θὰ διχασθοῦν πατέρας ἐναντίον υἱοῦ, καὶ υἱὸς ἐναντίον
πατέρα, μητέρα ἐναντίον θυγατέρας, καὶ θυγατέρα ἐναντίον μητέρας,
πεθερὰ ἐναντίον τῆς νύφης της, καὶ νύφη ἐναντίον τῆς πεθερᾶς της (ἐξ
αἰτίας τῆς ἀπιστίας τῶν μὲν καὶ τῆς πίστεως τῶν δέ)».

Ἑρμηνεία τῶν σημείων τῶν καιρῶν

54 Ἔλεγε δὲ καὶ στὰ πλήθη τοῦ λαοῦ: «Ὅταν δῆτε τὸ σύννεφο νὰ
βγαίνῃ ἀπὸ τὴ δύσι, ἀμέσως λέγετε, "Βροχὴ ἔρχεται", καὶ ἔτσι γίνε-
ται. **55** Καὶ ὅταν (δῆτε) νὰ φυσᾷ νότιος ἄνεμος, λέγετε, "Καύσων θὰ
ἔλθῃ", καὶ ἔτσι γίνεται. **56** Ὑποκριταί! Τὴν ὄψι τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς
γῆς γνωρίζετε νὰ ἑρμηνεύετε. Τὸν παρόντα δὲ καιρὸ (ποὺ δείχνει, ὅτι
ὁ Μεσσίας ἦλθε) πῶς δὲν ἑρμηνεύετε;».

Κρίνετε τὸ δίκαιο ἀφ᾿ ἑαυτῶν καὶ μὴ φθάνετε στὰ δικαστήρια

57 «Ἐπίσης δέ, γιατί δὲν κρίνετε οἱ ἴδιοι ποιό εἶναι τὸ δίκαιο;
58 Καθὼς λοιπὸν πηγαίνεις μὲ τὸν ἀντίδικό σου στὸν ἄρχοντα (δικα-
στή), στὸ δρόμο προσπάθησε ν᾿ ἀπαλλαγῇς ἀπ᾿ αὐτόν (μὲ διευθέτησι
τῆς διαφορᾶς σας), γιὰ νὰ μὴ σὲ σύρῃ μέχρι τὸ δικαστή, καὶ ὁ δικα-
στὴς σὲ παραδώσῃ στὸ ἐκτελεστικὸ ὄργανο, καὶ τὸ ἐκτελεστικὸ ὄργανο
σὲ ρίξῃ στὴ φυλακή. **59** Σοῦ λέγω, δὲν θὰ βγῇς ἀπ᾿ ἐκεῖ, ἕως ὅτου
πληρώσῃς καὶ τὸ τελευταῖο λεπτό».

13 Παρῆσαν δέ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἀπαγγέλλοντες
αὐτῷ περὶ τῶν Γαλιλαίων, ὧν τὸ αἷμα Πιλᾶτος ἔμιξε
μετὰ τῶν θυσιῶν αὐτῶν. 2 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν
αὐτοῖς· Δοκεῖτε ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι οὗτοι ἁμαρτωλοὶ παρὰ πάντας
τοὺς Γαλιλαίους ἐγένοντο, ὅτι τοιαῦτα πεπόνθασιν; 3 Οὐχί, λέ-
γω ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοῆτε, πάντες ὡσαύτως ἀπολεῖσθε.
4 Ἢ ἐκεῖνοι οἱ δέκα καὶ ὀκτώ, ἐφ' οὓς ἔπεσεν ὁ πύργος ἐν τῷ
Σιλωὰμ καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς, δοκεῖτε ὅτι οὗτοι ὀφειλέται
ἐγένοντο παρὰ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς κατοικοῦντας ἐν
Ἱερουσαλήμ; 5 Οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοήσητε,
πάντες ὁμοίως ἀπολεῖσθε.

6 Ἔλεγε δὲ ταύτην τὴν παραβολήν· Συκῆν εἶχέ τις ἐν τῷ
ἀμπελῶνι αὐτοῦ πεφυτευμένην, καὶ ἦλθε ζητῶν καρπὸν ἐν
αὐτῇ, καὶ οὐχ εὗρεν. 7 Εἶπε δὲ πρὸς τὸν ἀμπελουργόν· Ἰδοὺ
τρία ἔτη ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ, καὶ οὐχ
εὑρίσκω· ἔκκοψον αὐτήν· ἱνατί καὶ τὴν γῆν καταργεῖ; 8 Ὁ δὲ
ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, ἄφες αὐτὴν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος,
ἕως ὅτου σκάψω περὶ αὐτὴν καὶ βάλω κόπρια. 9 Κἂν μὲν ποι-
ήσῃ καρπόν· εἰ δὲ μήγε, εἰς τὸ μέλλον ἐκκόψεις αὐτήν.

10 Ἦν δὲ διδάσκων ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν τοῖς σάββασι.
11 Καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἦν πνεῦμα ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δέκα καὶ
ὀκτώ, καὶ ἦν συγκύπτουσα καὶ μὴ δυναμένη ἀνακῦψαι εἰς τὸ
παντελές. 12 Ἰδὼν δὲ αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς προσεφώνησε καὶ εἶπεν
αὐτῇ· Γύναι, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου. 13 Καὶ ἐπέθηκεν
αὐτῇ τὰς χεῖρας· καὶ παραχρῆμα ἀνωρθώθη καὶ ἐδόξαζε τὸν
Θεόν. 14 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι τῷ
Σαββάτῳ ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγε τῷ ὄχλῳ· Ἓξ ἡμέραι
εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι· ἐν ταύταις οὖν ἐρχόμενοι θεραπεύ-
εσθε, καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Σαββάτου. 15 Ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ
Κύριος καὶ εἶπεν· Ὑποκριτά! Ἕκαστος ὑμῶν τῷ Σαββάτῳ οὐ

Ὅλοι οἱ ἀμετανόητοι θ' ἀπολεσθοῦν

13 Αὐτὴ δὲ τὴν ὥρα παρουσιάσθηκαν μερικοὶ καὶ ἀνέφεραν σ' αὐτὸν
γιὰ τοὺς Γαλιλαίους, τῶν ὁποίων ὁ Πιλᾶτος ἀνέμιξε τὸ αἷμα μὲ
τὸ αἷμα τῶν θυσιῶν τους (σφάζοντας αὐτοὺς ἐνῷ προσέφεραν θυσίες στὸ
ναό). **2** Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε τότε: «Νομίζετε, ὅτι αὐτοὶ οἱ Γαλι-
λαῖοι, ἐπειδὴ ἔπαθαν αὐτά, ὑπῆρξαν ἁμαρτωλοὶ περισσότερο ἀπ' ὅλους
τοὺς Γαλιλαίους; **3** Ὄχι, σᾶς βεβαιώνω. Καὶ ἐὰν δὲν μετανοήσετε,
ὅλοι ἐπίσης θὰ χαθῆτε. **4** Ἢ ἐκεῖνοι οἱ δεκαοκτώ, πάνω στοὺς ὁποίους
ἔπεσε ὁ πύργος στὸ Σιλωὰμ καὶ τοὺς σκότωσε, νομίζετε, ὅτι ὑπῆρξαν
χρεῶστες (στὸ Θεὸ λόγῳ ἁμαρτιῶν) περισσότερο ἀπ' ὅλους τοὺς
ἀνθρώπους, ποὺ κατοικοῦν στὴν Ἱερουσαλήμ; **5** Ὄχι, σᾶς βεβαιώνω.
Καὶ ἐὰν δὲν μετανοήσετε, ὅλοι ἐπίσης θὰ χαθῆτε».

Ἡ παραβολὴ τῆς ἄκαρπης συκιᾶς

6 Εἶπε τότε αὐτὴ τὴν παραβολή: «Κάποιος εἶχε φυτεύσει μία συκιὰ
στὸ ἀμπέλι του, καὶ ἦλθε ζητώντας σ' αὐτὴ καρπό, ἀλλὰ δὲν βρῆκε.
7 Εἶπε τότε στὸν ἀμπελουργό: "Ἰδού, τρία ἔτη ἔρχομαι ζητώντας καρ-
πὸ σ' αὐτὴ τὴ συκιά, ἀλλὰ δὲν βρίσκω. Νὰ τὴν κόψῃς. Γιατί νὰ ἀχρη-
στεύῃ καὶ τὸν τόπο;". **8** Ἀλλ' αὐτὸς ἀποκρίθηκε καὶ τοῦ εἶπε: "Κύριε,
ἄφησέ την καὶ τοῦτο τὸ ἔτος, γιὰ νὰ σκάψω γύρω ἀπ' αὐτὴ καὶ νὰ βά-
λω κοπριά. **9** Καὶ ἐὰν μὲν κάνῃ καρπό, καλῶς. Ἀλλιῶς θὰ τὴν κόψῃς
στὸ μέλλον"».

Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὴ συγκύπτουσα γυναῖκα τὸ Σάββατο

10 Κάποιο δὲ Σάββατο (ὁ Ἰησοῦς) δίδασκε σὲ μία ἀπὸ τὶς συναγω-
γές. **11** Καὶ ἰδού, ἦταν ἐκεῖ μία γυναῖκα, ἡ ὁποία εἶχε πνεῦμα (δαιμό-
νιο) ἀσθενείας ἐπὶ δεκαοκτὼ ἔτη, καὶ ἐξ αἰτίας αὐτοῦ ἦταν κυρτωμένη,
καὶ δὲν μποροῦσε καθόλου νὰ σηκώσῃ τὸ κεφάλι της. **12** Ὅταν δὲ τὴν
εἶδε ὁ Ἰησοῦς, ἀπευθύνθηκε σ' αὐτὴ καὶ τῆς εἶπε: «Γυναῖκα, ἔχεις ἐλευ-
θερωθῆ ἀπὸ τὴν ἀσθένειά σου». **13** Καὶ ἔθεσε ἐπάνω της τὰ χέρια, καὶ
ἀμέσως τὸ σῶμα της ἐπανῆλθε στὴν ὀρθία στάσι, καὶ δόξαζε τὸ Θεό.
14 Ὁ δὲ ἀρχισυνάγωγος ἔλαβε τὸ λόγο, καὶ πλήρης ἀγανακτήσεως, διό-
τι ὁ Ἰησοῦς θεράπευσε κατὰ τὸ Σάββατο, ἔλεγε στὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ:
«Ἕξι ἡμέρες εἶναι, κατὰ τὶς ὁποῖες ἐπιτρέπεται ἡ ἐργασία. Κατ' αὐτὲς
λοιπὸν τὶς ἡμέρες νὰ ἔρχεσθε καὶ νὰ θεραπεύεσθε, καὶ ὄχι τὴν ἡμέρα τοῦ
Σαββάτου». **15** Τοῦ ἀπάντησε τότε ὁ Κύριος: «Ὑποκριτά! Καθένας ἀπὸ
σᾶς τὸ Σάββατο δὲν λύει τὸ βόδι του ἢ τὸν ὄνο ἀπὸ τὸν σταῦλο καὶ ὁδη-

λύει τὸν βοῦν αὐτοῦ ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης καὶ ἀπαγαγὼν
ποτίζει; 16 Ταύτην δέ, θυγατέρα Ἀβραὰμ οὖσαν, ἣν ἔδησεν ὁ
Σατανᾶς ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δε-
σμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Σαββάτου; 17 Καὶ ταῦτα λέγοντος
αὐτοῦ κατῃσχύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ, καὶ πᾶς ὁ
ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ' αὐτοῦ.

18 Ἔλεγε δέ· Τίνι ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ τί-
νι ὁμοιώσω αὐτήν; 19 Ὁμοία ἐστὶ κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν
ἄνθρωπος ἔβαλεν εἰς κῆπον ἑαυτοῦ· καὶ ηὔξησε καὶ ἐγένετο εἰς
δένδρον μέγα, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατεσκήνωσεν ἐν
τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.
20 Πάλιν εἶπε· Τίνι ὁμοιώσω τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ;
21 Ὁμοία ἐστὶ ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἔκρυψεν εἰς ἀλεύρου
σάτα τρία, ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον.

22 Καὶ διεπορεύετο κατὰ πόλεις καὶ κώμας διδάσκων καὶ
πορείαν ποιούμενος εἰς Ἱερουσαλήμ. 23 Εἶπε δέ τις αὐτῷ· Κύ-
ριε, εἰ ὀλίγοι οἱ σῳζόμενοι; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· 24 Ἀγωνί-
ζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς στενῆς πύλης· ὅτι πολλοί, λέγω ὑμῖν,
ζητήσουσιν εἰσελθεῖν καὶ οὐκ ἰσχύσουσιν. 25 Ἀφ' οὗ ἂν ἐγερ-
θῇ ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν, καὶ ἄρξησθε ἔξω
ἑστάναι καὶ κρούειν τὴν θύραν λέγοντες· Κύριε Κύριε, ἄνοιξον
ἡμῖν· καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ.
26 Τότε ἄρξεσθε λέγειν· Ἐφάγομεν ἐνώπιόν σου καὶ ἐπίομεν,
καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν ἐδίδαξας. 27 Καὶ ἐρεῖ· Λέγω ὑμῖν,
οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ· ἀπόστητε ἀπ' ἐμοῦ, πάντες οἱ ἐργά-
ται τῆς ἀδικίας. 28 Ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν
ὀδόντων, ὅταν ὄψησθε Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ καὶ
πάντας τοὺς προφήτας ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, ὑμᾶς δὲ
ἐκβαλλομένους ἔξω. 29 Καὶ ἥξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυ-
σμῶν καὶ ἀπὸ βορρᾶ καὶ νότου, καὶ ἀνακλιθήσονται ἐν τῇ βα-
σιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. 30 Καὶ ἰδοὺ εἰσὶν ἔσχατοι οἳ ἔσονται πρῶτοι,
καὶ εἰσὶ πρῶτοι οἳ ἔσονται ἔσχατοι.

γεῖ ἔξω καὶ ποτίζει; **16** Καὶ αὐτή, ποὺ εἶναι θυγατέρα τοῦ Ἀβραάμ, καὶ
ὁ Σατανᾶς τὴν ἔχει δεμένη ἐπὶ δεκαοκτὼ ἤδη ἔτη, δὲν ἔπρεπε νὰ λυθῇ
ἀπὸ τὰ δεσμὰ αὐτὰ τὴν ἡμέρα τοῦ Σαββάτου;». **17** Ὅταν δὲ ἔλεγε
αὐτά, καταισχύνονταν ὅλοι οἱ ἀντίθετοι σ' αὐτόν, ἐνῷ ὅλος ὁ λαὸς ἔχαι-
ρε γιὰ ὅλα τὰ θαυμαστὰ ἔργα, ποὺ γίνονταν ἀπ' αὐτόν.

Ἡ παραβολὴ τοῦ κόκκου σινάπεως καὶ τῆς ζύμης

18 Ἔλεγε ἐπίσης: «Μὲ τί ὁμοιάζει ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ μὲ τί
νὰ τὴν παρομοιάσω; **19** Ὁμοιάζει μὲ κόκκο σιναπιοῦ, τὸν ὁποῖο πῆρε
ἄνθρωπος καὶ τὸν ἔρριξε στὸν κῆπο του. Καὶ ἀναπτύχθηκε καὶ ἔγινε με-
γάλο δένδρο, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κάθησαν στὰ κλαδιά του.
20 Πάλιν εἶπε: «Μὲ τί νὰ παρομοιάσω τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ;
21 Ὁμοιάζει μὲ προζύμι, ποὺ πῆρε γυναῖκα καὶ τὸ ἔβαλε μέσα σὲ τρία
σάτα ἀλεύρι (ποσότητα μεγάλη), καὶ δέχθηκε τὴν ἐπίδρασι τοῦ προζυ-
μιοῦ ὅλο τὸ ἀλεύρι».

Ἡ στενὴ πύλη τῆς βασιλείας
Ἀποκλεισμὸς τῶν μὴ ἀληθινῶν μαθητῶν

22 Καθὼς δὲ πήγαινε στὴν Ἱερουσαλήμ, περνοῦσε ἀπὸ πόλεις καὶ χω-
ριὰ καὶ δίδασκε. **23** Τοῦ εἶπε δὲ κάποιος: «Κύριε, εἶναι ἆραγε ὀλίγοι
αὐτοὶ ποὺ σῴζονται;». Αὐτὸς δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς: **24** «Ἀγωνίζεσθε γιὰ
νὰ μπῆτε ἀπὸ τὴ στενὴ πύλη. Διότι πολλοί, σᾶς βεβαιώνω, θὰ ζητήσουν
νὰ μποῦν, ἀλλὰ δὲν θὰ μπορέσουν. **25** Ὅταν θὰ σηκωθῇ ὁ οἰκοδεσπότης
καὶ θὰ κλείσῃ καλὰ τὴ θύρα, καὶ θὰ ἀρχίσετε νὰ στέκεσθε ἔξω καὶ νὰ
κτυπᾶτε τὴ θύρα λέγοντας, “Κύριε, Κύριε, ἄνοιξέ μας”, τότε θὰ ἀπο-
κριθῇ καὶ θὰ σᾶς πῇ, “Δὲν σᾶς ξέρω ἀπὸ ποῦ εἶσθε”. **26** Τότε θὰ ἀρχί-
σετε νὰ λέτε, “Φάγαμε μπροστά σου καὶ πιήκαμε, καὶ μᾶς δίδαξες στὶς
πλατεῖες μας”. **27** Ἀλλὰ θὰ εἰπῇ, “Σᾶς λέγω, δὲν σᾶς γνωρίζω ἀπὸ ποῦ
εἶσθε. Φύγετε μακριὰ ἀπὸ μένα, ὅλοι οἱ ἐργάτες τοῦ κακοῦ”. **28** Ἐκεῖ
θὰ κλαίετε καὶ θὰ τρίζετε τὰ δόντια (ἀπὸ τὸν πόνο), ὅταν θὰ ἰδῆτε τὸν
Ἀβραὰμ καὶ τὸν Ἰσαὰκ καὶ τὸν Ἰακὼβ καὶ ὅλους τοὺς προφῆτες στὴ βα-
σιλεία τοῦ Θεοῦ, ἐσᾶς δὲ νὰ σᾶς διώχνουν. **29** Θὰ ἔλθουν δὲ ἄνθρωποι
ἀπὸ ἀνατολὴ καὶ δύσι καὶ ἀπὸ βορρᾶ καὶ νότο καὶ θὰ καθήσουν στὸ τρα-
πέζι στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. **30** Καὶ ἰδοὺ εἶναι τελευταῖοι, ποὺ θὰ γίνουν
πρῶτοι, καὶ πρῶτοι, ποὺ θὰ γίνουν τελευταῖοι».

31 Ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθόν τινες Φαρισαῖοι λέγοντες
αὐτῷ· Ἔξελθε καὶ πορεύου ἐντεῦθεν, ὅτι Ἡρῴδης θέλει σε ἀπο-
κτεῖναι. 32 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες εἴπατε τῇ ἀλώπεκι
ταύτῃ· Ἰδοὺ ἐκβάλλω δαιμόνια καὶ ἰάσεις ἐπιτελῶ σήμερον
καὶ αὔριον, καὶ τῇ τρίτῃ τελειοῦμαι· 33 πλὴν δεῖ με σήμερον
καὶ αὔριον καὶ τῇ ἐχομένῃ πορεύεσθαι, ὅτι οὐκ ἐνδέχεται προ-
φήτην ἀπολέσθαι ἔξω Ἱερουσαλήμ.

34 Ἱερουσαλήμ, Ἱερουσαλήμ, ἡ ἀποκτέννουσα τοὺς προφή-
τας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν! Ποσά-
κις ἠθέλησα ἐπισυνάξαι τὰ τέκνα σου ὃν τρόπον ὄρνις τὴν
ἑαυτῆς νοσσιὰν ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθελήσατε. 35 Ἰδοὺ
ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν *ἔρημος*. Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐ μή με
ἴδητε ἕως ἂν ἥξῃ ὅτε εἴπητε· **Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνό-
ματι Κυρίου.**

14 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς οἶκόν τινος τῶν
ἀρχόντων τῶν Φαρισαίων Σαββάτῳ φαγεῖν ἄρτον, καὶ
αὐτοὶ ἦσαν παρατηρούμενοι αὐτόν. 2 Καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπός τις ἦν
ὑδρωπικὸς ἔμπροσθεν αὐτοῦ. 3 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε
πρὸς τοὺς νομικοὺς καὶ Φαρισαίους λέγων· Εἰ ἔξεστι τῷ Σαβ-
βάτῳ θεραπεύειν; 4 Οἱ δὲ ἡσύχασαν. Καὶ ἐπιλαβόμενος ἰάσα-
το αὐτὸν καὶ ἀπέλυσε. 5 Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπε· Τί-
νος ὑμῶν υἱὸς ἢ βοῦς εἰς φρέαρ ἐμπεσεῖται, καὶ οὐκ εὐθέως
ἀνασπάσει αὐτὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Σαββάτου; 6 Καὶ οὐκ ἴσχυ-
σαν ἀνταποκριθῆναι αὐτῷ πρὸς ταῦτα.

7 Ἔλεγε δὲ πρὸς τοὺς κεκλημένους παραβολήν, ἐπέχων πῶς
τὰς πρωτοκλισίας ἐξελέγοντο, λέγων πρὸς αὐτούς· 8 Ὅταν
κληθῇς ὑπό τινος εἰς γάμους, μὴ κατακλιθῇς εἰς τὴν πρωτοκλι-
σίαν, μήποτε ἐντιμότερός σου ᾖ κεκλημένος ὑπ᾽ αὐτοῦ,
9 καὶ ἐλθὼν ὁ σὲ καὶ αὐτὸν καλέσας ἐρεῖ σοι· Δὸς τούτῳ τόπον,

«Πορευθέντες εἴπατε τῇ ἀλώπεκι ταύτῃ...»

31 Ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἦλθαν μερικοὶ Φαρισαῖοι καὶ τοῦ εἶπαν: «Φύ-
γε, καὶ πήγαινε ἀλλοῦ, διότι ὁ Ἡρῴδης θέλει νὰ σὲ θανατώσῃ». **32** Εἶπε
δὲ σ' αὐτούς: «Νὰ πᾶτε καὶ νὰ εἰπῆτε σ' αὐτὴ τὴν ἀλεποῦ, "Ἰδού, βγά-
ζω δαιμόνια καὶ κάνω θεραπεῖες σήμερα καὶ αὔριο, καὶ τὴν τρίτη ἡμέρα
φθάνω στὸ τέλος". **33** Γι' αὐτὸ πρέπει σήμερα καὶ αὔριο καὶ τὴν ἑπομέ-
νη ἡμέρα νὰ συνεχίσω τὴν πορεία μου (πρὸς τὴν Ἱερουσαλήμ), διότι δὲν
δύναται νὰ θανατωθῇ προφήτης ἔξω ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ».

Περιπαθὴς ἀποστροφὴ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τὴν Ἱερουσαλήμ

34 «Ἱερουσαλήμ, Ἱερουσαλήμ, ποὺ φονεύεις τοὺς προφῆτες καὶ λιθο-
βολεῖς τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς ἐσένα! Πόσες φορὲς θέλησα νὰ μαζέψω
τὰ παιδιά σου, ὅπως ἡ ὄρνιθα τὰ πουλιά της κάτω ἀπὸ τὶς φτεροῦγες,
ἀλλὰ δὲν θελήσατε. **35** Ἰδού, γιὰ λύπη σας ἀφήνεται τὸ ἔθνος σας ἔρη-
μο (ἀπροστάτευτο). Καὶ σᾶς βεβαιώνω, ὅτι δὲν θὰ μὲ ἰδῆτε (στὴν πρό-
νοιά μου), ἕως ὅτου ἔλθῃ ὁ καιρὸς ποὺ θὰ εἰπῆτε, **Εὐλογημένος ὁ
ἐρχόμενος ἐκ μέρους τοῦ Κυρίου**».

Θεραπεία ὑδρωπικοῦ τὸ Σάββατο

14 Ὅταν δὲ (ὁ Ἰησοῦς) ἦλθε στὸ σπίτι κάποιου ἀπὸ τοὺς ἄρχοντες
τῶν Φαρισαίων ἕνα Σάββατο γιὰ νὰ φάγῃ, αὐτοὶ τὸν κοίταζαν
προσεκτικά (γιὰ νὰ ἰδοῦν τί θὰ κάνῃ). **2** Καὶ ἰδοὺ κάποιος ὑδρωπικὸς
ἦταν ἐνώπιόν του. **3** Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλαβε τὸ λόγο καὶ εἶπε πρὸς τοὺς
νομοδιδασκάλους καὶ τοὺς Φαρισαίους: «Ἐπιτρέπεται τὸ Σάββατο νὰ
κάνῃ κανεὶς θεραπεία;». **4** Ἀλλ' αὐτοὶ σιώπησαν. Τότε, ἀφοῦ τὸν ἔπια-
σε, τὸν θεράπευσε καὶ τὸν ἔδιωξε. **5** Κατόπιν ἀπευθύνθηκε πρὸς αὐτοὺς
καὶ εἶπε: «Τίνος ἀπὸ σᾶς τὸ παιδὶ ἢ τὸ βόδι θὰ πέσῃ σὲ πηγάδι, καὶ
δὲν θὰ τὸ ἀνασύρῃ ἀμέσως κατὰ τὴν ἡμέρα τοῦ Σαββάτου;». **6** Καὶ δὲν
μπόρεσαν νὰ τοῦ ἀπαντήσουν σ' αὐτά.

Ἐξ ἀφορμῆς πρωτοκαθεδριῶν παραβολὴ γιὰ ὕψωσι καὶ ταπείνωσι

7 Προσέχοντας δέ, ὅτι οἱ καλεσμένοι διάλεγαν τὶς πρῶτες θέσεις στὸ
τραπέζι, εἶπε σ' αὐτοὺς τὸν παραβολικὸ αὐτὸ λόγο: **8** «Ὅταν κάποιος
σὲ καλέσῃ σὲ γάμο, μὴν καθήσῃς στὴν πρώτη θέσι, μήπως ἀνώτερός
σου εἶναι καλεσμένος ἀπ' αὐτόν, **9** ὁπότε, ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ποὺ κά-
λεσε ἐσένα καὶ αὐτόν, θὰ σοῦ εἰπῇ, "Δῶσε σ' αὐτὸν τὴ θέσι", καὶ τότε

καὶ τότε ἄρξῃ μετ᾽ αἰσχύνης τὸν ἔσχατον τόπον κατέχειν.
10 ᾽Αλλ᾽ ὅταν κληθῇς, πορευθεὶς ἀνάπεσε εἰς τὸν ἔσχατον τόπον,
ἵνα ὅταν ἔλθῃ ὁ κεκληκώς σε εἴπῃ σοι· Φίλε, προσανάβηθι ἀνώ-
τερον. Τότε ἔσται σοι δόξα ἐνώπιον τῶν συνανακειμένων σοι.
11 Ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται καὶ ὁ ταπεινῶν
ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.

12 Ἔλεγε δὲ καὶ τῷ κεκληκότι αὐτόν· Ὅταν ποιῇς ἄριστον ἢ
δεῖπνον, μὴ φώνει τοὺς φίλους σου μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σου
μηδὲ τοὺς συγγενεῖς σου μηδὲ γείτονας πλουσίους, μήποτε καὶ
αὐτοί σε ἀντικαλέσωσι, καὶ γενήσεταί σοι ἀνταπόδομα.
13 ᾽Αλλ᾽ ὅταν ποιῇς δοχήν, κάλει πτωχούς, ἀναπήρους, χωλούς,
τυφλούς, 14 καὶ μακάριος ἔσῃ, ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἀνταποδοῦναί
σοι· ἀνταποδοθήσεται γάρ σοι ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν δικαίων.

15 ᾽Ακούσας δέ τις τῶν συνανακειμένων ταῦτα εἶπεν αὐτῷ·
Μακάριος ὃς φάγεται ἄριστον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. 16 Ὁ
δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ἄνθρωπός τις ἐποίησε δεῖπνον μέγα καὶ ἐκά-
λεσε πολλούς. 17 Καὶ ἀπέστειλε τὸν δοῦλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ
δείπνου εἰπεῖν τοῖς κεκλημένοις· Ἔρχεσθε, ὅτι ἤδη ἕτοιμά ἐστι
πάντα. 18 Καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς παραιτεῖσθαι πάντες. Ὁ
πρῶτος εἶπεν αὐτῷ· ᾽Αγρὸν ἠγόρασα, καὶ ἔχω ἀνάγκην ἐξελ-
θεῖν καὶ ἰδεῖν αὐτόν· ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρῃτημένον. 19 Καὶ
ἕτερος εἶπε· Ζεύγη βοῶν ἠγόρασα πέντε, καὶ πορεύομαι δοκι-
μάσαι αὐτά· ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρῃτημένον. 20 Καὶ ἕτερος
εἶπε· Γυναῖκα ἔγημα, καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναμαι ἐλθεῖν. 21 Καὶ
παραγενόμενος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἀπήγγειλε τῷ κυρίῳ αὐτοῦ
ταῦτα. Τότε ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης εἶπε τῷ δούλῳ αὐτοῦ·
Ἔξελθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ ῥύμας τῆς πόλεως, καὶ
τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀναπήρους καὶ χωλοὺς καὶ τυφλοὺς εἰσάγα-
γε ὧδε. 22 Καὶ εἶπεν ὁ δοῦλος· Κύριε, γέγονεν ὡς ἐπέταξας, καὶ
ἔτι τόπος ἐστί. 23 Καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δοῦλον· Ἔξελθε
εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς καὶ ἀνάγκασον εἰσελθεῖν, ἵνα γε-
μισθῇ ὁ οἶκός μου.

θὰ κινηθῇς μὲ ἐντροπὴ νὰ καταλάβῃς τὴν τελευταία θέσι. **10** Γι' αὐτό, ὅταν προσκληθῇς, πήγαινε καὶ κάθησε στὴν τελευταία θέσι, ὥστε, ὅταν ἔλθῃ αὐτός, ποὺ σὲ προσκάλεσε, νὰ σοῦ εἰπῇ, "Φίλε, ἔλα μπροστά, σὲ ἀνώτερη θέσι". Τότε θὰ τιμηθῇς ἐνώπιον τῶν συνδαιτυμόνων σου.

11 Ἐξάπαντος καθένας, ποὺ ὑψώνει τὸν ἑαυτό του, θὰ ταπεινωθῇ, καὶ καθένας, ποὺ ταπεινώνει τὸν ἑαυτό του, θὰ ὑψωθῇ».

Νὰ παραθέτῃς τράπεζα σὲ μὴ δυναμένους νὰ ἀνταποδώσουν

12 Ἔλεγε δὲ καὶ σ' ἐκεῖνον, ποὺ τὸν εἶχε προσκαλέσει: «Ὅταν παραθέτῃς γεῦμα ἢ δεῖπνο, νὰ μὴ καλῇς τοὺς φίλους σου, οὔτε τοὺς ἀδελφούς σου, οὔτε τοὺς συγγενεῖς σου, οὔτε πλουσίους γείτονες, μήπως καὶ αὐτοὶ κατόπιν σὲ καλέσουν καὶ ἔτσι σοῦ γίνῃ ἀνταπόδοσι. **13** Ἀλλ' ὅταν κάνῃς δεξίωσι, νὰ καλῇς πτωχούς, ἀναπήρους, κουτσούς, τυφλούς,
14 καὶ θὰ εἶσαι εὐτυχής, διότι δὲν μποροῦν νὰ σοῦ ἀνταποδώσουν, καὶ θὰ σοῦ ἀνταποδοθῇ κατὰ τὴν ἀνάστασι τῶν εὐσεβῶν».

Ἡ παραβολὴ τοῦ μεγάλου δείπνου

15 Ὅταν δὲ κάποιος ἀπὸ τοὺς συνδαιτυμόνες ἄκουσε αὐτά, εἶπε σ' αὐτόν: «Εὐτυχὴς ὅποιος θὰ φάγῃ γεῦμα στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ».
16 Αὐτὸς δὲ τοῦ εἶπε: «Κάποιος ἄνθρωπος ἑτοίμασε μεγάλο δεῖπνο καὶ κάλεσε πολλούς. **17** Καὶ ἀπέστειλε τὸ δοῦλο του τὴν ὥρα τοῦ δείπνου νὰ εἰπῇ στοὺς καλεσμένους: "Ἐλᾶτε, διότι ὅλα εἶναι πλέον ἕτοιμα".
18 Ἀλλ' ἄρχισαν ἀμέσως ὅλοι νὰ προβάλλουν ἄρνησι. Ὁ πρῶτος τοῦ εἶπε: "Ἀγόρασα χωράφι, καὶ πρέπει νὰ βγῶ καὶ νὰ τὸ ἰδῶ. Σὲ παρακαλῶ, νὰ μὴ μὲ ὑπολογίσῃς". **19** Ἄλλος δὲ εἶπε: "Ἀγόρασα πέντε ζεύγη βόδια, καὶ πηγαίνω νὰ τὰ δοκιμάσω. Σὲ παρακαλῶ, νὰ μὴ μὲ ὑπολογίσῃς". **20** Καὶ ἄλλος εἶπε: "Νυμφεύθηκα γυναῖκα, καὶ γι' αὐτὸ δὲν δύναμαι νὰ ἔλθω". **21** Πῆγε δὲ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος καὶ ἀνέφερε αὐτὰ στὸν κύριό του. Ὠργίσθηκε τότε ὁ οἰκοδεσπότης καὶ εἶπε στὸ δοῦλο του: "Πήγαινε ἔξω γρήγορα στοὺς δρόμους καὶ στὰ στενὰ τῆς πόλεως, καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀναπήρους καὶ κουτσοὺς καὶ τυφλοὺς φέρε ἐδῶ μέσα". **22** Εἶπε δὲ ὁ δοῦλος (ὅταν ἐπέστρεφε): "Κύριε, ἔγινε ὅπως διέταξες, καὶ ἀκόμη ὑπάρχει τόπος". **23** Καὶ ὁ κύριος εἶπε στὸ δοῦλο: "Πήγαινε ἔξω στοὺς δρόμους καὶ στὰ στενὰ καὶ ἀνάγκασέ τους νὰ ἔλθουν μέσα, γιὰ νὰ γεμίσῃ τὸ σπίτι μου".

24 Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κε-
κλημένων γεύσεταί μου τοῦ δείπνου.

25 Συνεπορεύοντο δὲ αὐτῷ ὄχλοι πολλοί. Καὶ στραφεὶς εἶπε
πρὸς αὐτούς· 26 Εἴ τις ἔρχεται πρός με καὶ οὐ μισεῖ τὸν πατέ-
ρα ἑαυτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ
τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τὰς ἀδελφάς, ἔτι δὲ καὶ τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν,
οὐ δύναταί μου μαθητὴς εἶναι. 27 Καὶ ὅστις οὐ βαστάζει τὸν
σταυρὸν ἑαυτοῦ καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, οὐ δύναται εἶναί μου
μαθητής. 28 Τίς γὰρ ἐξ ὑμῶν, θέλων πύργον οἰκοδομῆσαι, οὐχὶ
πρῶτον καθίσας ψηφίζει τὴν δαπάνην, εἰ ἔχει τὰ πρὸς ἀπαρτι-
σμόν, 29 ἵνα μήποτε, θέντος αὐτοῦ θεμέλιον καὶ μὴ ἰσχύσαν-
τος ἐκτελέσαι, πάντες οἱ θεωροῦντες ἄρξωνται αὐτῷ ἐμπαίζειν,
30 λέγοντες ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἤρξατο οἰκοδομεῖν καὶ οὐκ
ἴσχυσεν ἐκτελέσαι; 31 Ἢ τίς βασιλεύς, πορευόμενος συμβα-
λεῖν ἑτέρῳ βασιλεῖ εἰς πόλεμον, οὐχὶ πρῶτον καθίσας βουλεύ-
εται εἰ δυνατός ἐστιν ἐν δέκα χιλιάσιν ἀπαντῆσαι τῷ μετὰ
εἴκοσι χιλιάδων ἐρχομένῳ ἐπ᾽ αὐτόν; 32 Εἰ δὲ μήγε, ἔτι πόρρω
αὐτοῦ ὄντος πρεσβείαν ἀποστείλας ἐρωτᾷ τὰ πρὸς εἰρήνην.
33 Οὕτως οὖν πᾶς ἐξ ὑμῶν, ὃς οὐκ ἀποτάσσεται πᾶσι τοῖς ἑαυ-
τοῦ ὑπάρχουσιν, οὐ δύναταί μου μαθητής.

34 Καλὸν τὸ ἅλας· ἐὰν δὲ καὶ τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν τίνι
ἀρτυθήσεται; 35 Οὔτε εἰς γῆν οὔτε εἰς κοπρίαν εὔθετόν ἐστιν·
ἔξω βάλλουσιν αὐτό. Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω.

15 Ἦσαν δὲ ἐγγίζοντες αὐτῷ πάντες οἱ τελῶναι καὶ οἱ
ἁμαρτωλοὶ ἀκούειν αὐτοῦ. 2 Καὶ διεγόγγυζον οἱ Φαρι-
σαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς λέγοντες ὅτι οὗτος ἁμαρτωλοὺς προσ-
δέχεται καὶ συνεσθίει αὐτοῖς. 3 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν πα-
ραβολὴν ταύτην λέγων· 4 Τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν ἔχων ἑκατὸν
πρόβατα, καὶ ἀπολέσας ἓν ἐξ αὐτῶν, οὐ καταλείπει τὰ ἐνενή-
κοντα ἐννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλὸς ἕως

24 Σᾶς βεβαιώνω δέ, ὅτι κανεὶς ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους τοὺς
προσκεκλημένους δὲν θὰ γευθῇ τὸ δεῖπνο μου».

Ἀπάρνησι πάντων προϋπόθεσι μαθητείας

25 Κατὰ δὲ τὴν πορεία του πήγαιναν μαζί του πλήθη πολλά. Καὶ
στράφηκε καὶ τοὺς εἶπε: **26** «Ἐὰν κανεὶς ἔρχεται πρὸς ἐμένα καὶ δὲν
ἀπαρνῆται τὸν πατέρα του καὶ τὴ μητέρα καὶ τὴ γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα
καὶ τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τὶς ἀδελφές, ἀκόμη δὲ καὶ τὸν ἑαυτό του, δὲν δύ-
ναται νὰ εἶναι μαθητής μου. **27** Καὶ ὅποιος δὲν σηκώνει τὸ σταυρό του
καὶ δὲν μὲ ἀκολουθεῖ, δὲν δύναται νὰ εἶναι μαθητής μου. **28** Ποιός δὲ
ἀπὸ σᾶς, ποὺ θέλει νὰ οἰκοδομήσῃ πύργο, δὲν κάθεται πρῶτα καὶ ὑπο-
λογίζει τὴ δαπάνη, ἐὰν ἔχῃ δηλαδὴ τὰ ἀναγκαῖα γιὰ νὰ φέρῃ τὸ ἔργο
σὲ πέρας, **29** γιὰ νὰ μὴ βάλῃ θεμέλιο καὶ δὲν μπορέσῃ νὰ τελειώσῃ τὸ
ἔργο καὶ ἀρχίσουν ὅλοι, ὅσοι θὰ βλέπουν, νὰ τὸν εἰρωνεύωνται
30 λέγοντας, “Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ἄρχισε νὰ οἰκοδομῇ καὶ δὲν μπόρεσε
νὰ τελειώσῃ”; **31** Ἢ ποιός βασιλεύς, προκειμένου νὰ ἐκστρατεύσῃ ἐναν-
τίον ἄλλου βασιλέως, δὲν κάθεται πρῶτα καὶ σκέπτεται, ἂν δύναται μὲ
δέκα χιλιάδες ν' ἀντιμετωπίσῃ αὐτὸν ποὺ ἔρχεται ἐναντίον του μὲ εἴκο-
σι χιλιάδες ἄνδρες; **32** Ἂν δὲν δύναται, ἐνῷ ἐκεῖνος εἶναι ἀκόμη μακριὰ
ἀποστέλλει μεσολαβητὰς καὶ ζητεῖ διαπραγματεύσεις γιὰ εἰρήνη.
33 Ἔτσι λοιπὸν καθένας ἀπὸ σᾶς, ποὺ δὲν ἀπαρνεῖται τὰ πάντα, δὲν
μπορεῖ νὰ εἶναι μαθητής μου».

Τὸ ἁλάτι παραβολικά

34 «Χρήσιμο τὸ ἁλάτι. Ἀλλ' ἐὰν καὶ τὸ ἁλάτι χάσῃ τὴν ἁλμύρα του,
μὲ τί θὰ τὴν ἀποκτήσῃ πάλι; **35** Οὔτε ὡς χῶμα χρησιμεύει οὔτε ὡς κο-
πριά. Τὸ πετοῦν. Ὅποιος ἔχει αὐτιὰ γιὰ νὰ ἀκούῃ, ἂς ἀκούῃ».

Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀπολωλότος προβάτου

15 Ὅλοι δὲ οἱ τελῶνες καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸν πλησίαζαν (τὸν Ἰη-
σοῦ) γιὰ νὰ τὸν ἀκούουν. **2** Καὶ σχολίαζαν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ
γραμματεῖς λέγοντας, «Αὐτὸς δέχεται ἁμαρτωλοὺς καὶ συντρώγει μαζί
τους». **3** Τοὺς εἶπε δὲ τὴν ἑξῆς παραβολή: **4** «Ποιός ἀπὸ σᾶς, ποὺ ἔχει
ἑκατὸ πρόβατα καὶ ἔχασε ἕνα ἀπ' αὐτά, δὲν ἐγκαταλείπει τὰ ἐνενήντα
ἐννιὰ στὴν ἔρημο, καὶ πηγαίνει καὶ ἀναζητεῖ τὸ χαμένο, ἕως ὅτου τὸ

οὗ εὕρῃ αὐτό; 5 Καὶ εὑρὼν ἐπιτίθησιν ἐπὶ τοὺς ὤμους αὐτοῦ
χαίρων, 6 καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον συγκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ
τοὺς γείτονας λέγων αὐτοῖς· Συγχάρητέ μοι ὅτι εὗρον τὸ πρό-
βατόν μου τὸ ἀπολωλός. 7 Λέγω ὑμῖν ὅτι οὕτω χαρὰ ἔσται ἐν
τῷ οὐρανῷ ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι ἢ ἐπὶ ἐνενήκοντα
ἐννέα δικαίοις, οἵτινες οὐ χρείαν ἔχουσι μετανοίας.

8 Ἢ τίς γυνὴ δραχμὰς ἔχουσα δέκα, ἐὰν ἀπολέσῃ δραχμὴν
μίαν, οὐχὶ ἅπτει λύχνον καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν καὶ ζητεῖ ἐπι-
μελῶς ἕως ὅτου εὕρῃ; 9 Καὶ εὑροῦσα συγκαλεῖ τὰς φίλας καὶ
τὰς γείτονας λέγουσα· Συγχάρητέ μοι ὅτι εὗρον τὴν δραχμὴν
ἣν ἀπώλεσα. 10 Οὕτω, λέγω ὑμῖν, χαρὰ γίνεται ἐνώπιον τῶν
ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι.

11 Εἶπε δέ· Ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱούς. 12 Καὶ εἶπεν ὁ νε-
ώτερος αὐτῶν τῷ πατρί· Πάτερ, δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς
οὐσίας. Καὶ διεῖλεν αὐτοῖς τὸν βίον. 13 Καὶ μετ᾽ οὐ πολλὰς
ἡμέρας συναγαγὼν ἅπαντα ὁ νεώτερος υἱὸς ἀπεδήμησεν εἰς
χώραν μακράν, καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισε τὴν οὐσίαν αὐτοῦ ζῶν
ἀσώτως. 14 Δαπανήσαντος δὲ αὐτοῦ πάντα ἐγένετο λιμὸς
ἰσχυρὸς κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑστε-
ρεῖσθαι. 15 Καὶ πορευθεὶς ἐκολλήθη ἑνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώ-
ρας ἐκείνης, καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν
χοίρους. 16 Καὶ ἐπεθύμει γεμίσαι τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν
κερατίων ὧν ἤσθιον οἱ χοῖροι, καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ.
17 Εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν εἶπε· Πόσοι μίσθιοι τοῦ πατρός μου πε-
ρισσεύουσιν ἄρτων, ἐγὼ δὲ λιμῷ ἀπόλλυμαι! 18 Ἀναστὰς πο-
ρεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ ἐρῶ αὐτῷ· Πάτερ, ἥμαρτον
εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου· 19 οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κλη-
θῆναι υἱός σου· ποίησόν με ὡς ἕνα τῶν μισθίων σου. 20 Καὶ
ἀναστὰς ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ.

βρῆ; **5** Καὶ ὅταν τὸ βρῇ, τὸ θέτει μὲ χαρὰ ἐπάνω στοὺς ὤμους του,
6 καὶ ὅταν ἔλθῃ στὸ σπίτι προσκαλεῖ μαζὶ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτο-
νες λέγοντας σ' αὐτούς: "Χαρῆτε μαζί μου, διότι βρῆκα τὸ χαμένο πρό-
βατό μου". **7** Σᾶς βεβαιώνω, ὅτι ἔτσι θὰ εἶναι χαρὰ στὸν οὐρανὸ γιὰ
ἕνα ἁμαρτωλό, ποὺ μετανοεῖ, παρὰ γιὰ ἐνενήντα ἐννιὰ ἁγίους, ποὺ δὲν
ἔχουν ἀνάγκη μετανοίας».

Ἡ παραβολὴ τῆς ἀπολεσθείσης δραχμῆς

8 «Ἢ ποιά γυναῖκα, ποὺ ἔχει δέκα δραχμές, ἐὰν χάσῃ μία δραχμή,
δὲν ἀνάβει λύχνο καὶ σαρώνει τὸ σπίτι καὶ ψάχνει ἐπιμελῶς, ἕως ὅτου
τὴ βρῇ; **9** Καὶ ὅταν τὴ βρῇ, καλεῖ μαζὶ τὶς φίλες καὶ τὶς γειτόνισσες λέ-
γοντας: "Χαρῆτε μαζί μου, διότι βρῆκα τὴ δραχμή, ποὺ ἔχασα.
10 Ἔτσι, σᾶς βεβαιώνω, χαίρουν οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴ μετάνοια
ἑνὸς ἁμαρτωλοῦ».

Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀσώτου υἱοῦ, τοῦ σπλαγχνικοῦ πατέρα καὶ τοῦ γογγυστοῦ ἀδελφοῦ

11 Εἶπε ἐπίσης: «Ἕνας ἄνθρωπος εἶχε δύο υἱούς. **12** Καὶ ὁ νεώτε-
ρος ἀπ' αὐτοὺς εἶπε στὸν πατέρα: "Πατέρα, δός μου τὸ μερίδιο τῆς πε-
ριουσίας ποὺ μοῦ πέφτει". Καὶ τοὺς διένειμε τὴν περιουσία. **13** Καὶ
ἔπειτα ἀπὸ λίγες ἡμέρες ὁ νεώτερος υἱός, ἀφοῦ τὰ μάζεψε ὅλα, ἔφυγε
σὲ μακρινὴ χώρα, καὶ ἐκεῖ διασκόρπισε τὴν περιουσία του ζώντας ἀσώ-
τως. **14** Καὶ ὅταν τὰ δαπάνησε ὅλα, ἔπεσε πεῖνα μεγάλη στὴ χώρα
ἐκείνη, καὶ αὐτὸς ἄρχισε νὰ στερῆται. **15** Καὶ πῆγε καὶ προσκολλήθη-
κε σ' ἕνα ἀπὸ τοὺς πολῖτες τῆς χώρας ἐκείνης, καὶ τὸν ἔστειλε στοὺς
ἀγρούς του γιὰ νὰ βόσκῃ χοίρους. **16** Καὶ προσπαθοῦσε νὰ γεμίσῃ τὴν
κοιλιά του ἀπὸ τὰ ξυλοκέρατα, ποὺ ἔτρωγαν οἱ χοῖροι, διότι κανεὶς δὲν
τοῦ ἔδινε (τροφή). **17** Τότε ἦλθε στὸν ἑαυτό του καὶ εἶπε: "Πόσοι
ἐργάτες τοῦ πατέρα μου ἔχουν περίσσευμα ἄρτων, ἐνῷ ἐγὼ πεθαίνω
ἀπὸ πεῖνα! **18** Θὰ σηκωθῶ καὶ θὰ πάω στὸν πατέρα μου καὶ θὰ τοῦ
εἰπῶ: Πατέρα, ἁμάρτησα στὸ Θεὸ καὶ σὲ σένα. **19** Δὲν εἶμαι πλέον
ἄξιος νὰ λέγωμαι υἱός σου. Κάνε με σὰν ἕνα ἀπὸ τοὺς ἐργάτες σου".
20 Καὶ σηκώθηκε καὶ ἦλθε στὸν πατέρα του.

Ἔτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ
καὶ ἐσπλαγχνίσθη, καὶ δραμὼν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον
αὐτοῦ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. 21 Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ υἱός· Πάτερ,
ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ οὐκέτι εἰμὶ
ἄξιος κληθῆναι υἱός σου. 22 Εἶπε δὲ ὁ πατὴρ πρὸς τοὺς δού-
λους αὐτοῦ· Ἐξενέγκατε τὴν στολὴν τὴν πρώτην καὶ ἐνδύσατε
αὐτόν, καὶ δότε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ὑποδήματα
εἰς τοὺς πόδας, 23 καὶ ἐνέγκαντες τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν θύ-
σατε, καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν, 24 ὅτι οὗτος ὁ υἱός μου νε-
κρὸς ἦν καὶ ἀνέζησε, καὶ ἀπολωλὼς ἦν καὶ εὑρέθη. Καὶ ἤρξαν-
το εὐφραίνεσθαι.

25 Ἦν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ· καὶ ὡς ἐρχό-
μενος ἤγγισε τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσε συμφωνίας καὶ χορῶν, 26 καὶ
προσκαλεσάμενος ἕνα τῶν παίδων ἐπυνθάνετο τί εἴη ταῦτα.
27 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἥκει καὶ ἔθυσεν ὁ πα-
τήρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέλα-
βεν. 28 Ὠργίσθη δὲ καὶ οὐκ ἤθελεν εἰσελθεῖν. Ὁ οὖν πατὴρ
αὐτοῦ ἐξελθὼν παρεκάλει αὐτόν. 29 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε τῷ
πατρί· Ἰδοὺ τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι καὶ οὐδέποτε ἐντολήν
σου παρῆλθον, καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδωκας ἔριφον ἵνα μετὰ τῶν
φίλων μου εὐφρανθῶ· 30 ὅτε δὲ ὁ υἱός σου οὗτος, ὁ καταφαγών
σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν, ἦλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν μόσχον τὸν
σιτευτόν. 31 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Τέκνον, σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ,
καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σά ἐστιν· 32 εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι
ἔδει, ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησε, καὶ ἀπο-
λωλὼς ἦν καὶ εὑρέθη.

16 Ἔλεγε δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· Ἄνθρωπός τις
ἦν πλούσιος, ὃς εἶχεν οἰκονόμον, καὶ οὗτος διεβλήθη
αὐτῷ ὡς διασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. 2 Καὶ φωνήσας
αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ· Τί τοῦτο ἀκούω περὶ σοῦ; Ἀπόδος τὸν λόγον
τῆς οἰκονομίας σου· οὐ γὰρ δύνῃ ἔτι οἰκονομεῖν. 3 Εἶπε δὲ ἐν
ἑαυτῷ ὁ οἰκονόμος· Τί ποιήσω, ὅτι ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖται τὴν
οἰκονομίαν ἀπ' ἐμοῦ; Σκάπτειν οὐκ ἰσχύω, ἐπαιτεῖν αἰσχύνο-

Ἐνῷ δὲ ἀκόμη ἦταν μακριά, τὸν εἶδε ὁ πατέρας του καὶ σπλαγχνί-
σθηκε, καὶ ἔτρεξε καὶ τὸν ἀγκάλιασε σφικτὰ καὶ τὸν φίλησε θερμά.
21 Καὶ τοῦ εἶπε ὁ υἱός: "Πατέρα, ἁμάρτησα στὸ Θεὸ καὶ σὲ σένα, καὶ
δὲν εἶμαι πλέον ἄξιος νὰ λέγωμαι υἱός σου". **22** Ἀλλ' ὁ πατέρας εἶπε
στοὺς δούλους του: "Βγάλετε τὴν καλλίτερη ἐνδυμασία καὶ ἐνδύσετε
αὐτόν, καὶ δῶστε δακτυλίδι γιὰ τὸ χέρι του καὶ ὑποδήματα γιὰ τὰ πό-
δια. **23** Καὶ φέρετε καὶ σφάξετε τὸ καλοθρεμμένο μοσχάρι, καὶ ἂς φᾶμε
καὶ ἂς εὐφρανθοῦμε, **24** διότι αὐτὸς ὁ υἱός μου νεκρὸς ἦταν καὶ ἀνέζη-
σε, καὶ θανατωμένος ἦταν καὶ σώθηκε". Καὶ ἄρχισαν νὰ διασκεδάζουν.
25 Ὁ μεγαλύτερος δὲ υἱός του ἦταν στὸ χωράφι. Καὶ ὅταν ἐπιστρέ-
φοντας πλησίασε στὸ σπίτι, ἄκουσε μουσικὰ ὄργανα καὶ χορούς. **26** Καὶ
ἀφοῦ κάλεσε ἕνα ἀπὸ τοὺς ὑπηρέτες, ρωτοῦσε νὰ μάθῃ τί συμβαίνει.
27 Αὐτὸς δὲ τοῦ εἶπε: "Ὁ ἀδελφός σου ἔχει ἔλθει, καὶ ἔσφαξε ὁ πατέ-
ρας σου τὸ καλοθρεμμένο μοσχάρι, διότι τοῦ ἐπέστρεψε σῶος". **28** Τό-
τε ὠργίσθηκε καὶ δὲν ἤθελε νὰ μπῇ μέσα. Ὁ δὲ πατέρας του βγῆκε καὶ
τὸν παρακαλοῦσε. **29** Ἀλλ' αὐτὸς τότε εἶπε στὸν πατέρα: "Ἰδοὺ τόσα
ἔτη σὲ δουλεύω, καὶ ποτὲ δὲν ἔκανα ἀνυπακοὴ σὲ ἐντολή σου. Καὶ
ὅμως σ' ἐμένα ποτὲ δὲν ἔδωσες ἕνα κατσίκι, γιὰ νὰ διασκεδάσω μὲ τοὺς
φίλους μου. **30** Ἀλλ' ὅταν ἦλθε αὐτὸς ὁ υἱός σου, ποὺ κατάφαγε τὴν
περιουσία σου μὲ πόρνες, ἔσφαξες γι' αὐτὸν τὸ καλοθρεμμένο μοσχάρι".
31 Ἐκεῖνος δὲ τοῦ εἶπε: "Παιδί μου, σὺ πάντοτε εἶσαι μαζί μου, καὶ
ὅλα τὰ δικά μου εἶναι δικά σου. **32** Ἔπρεπε δὲ νὰ εὐφρανθῇς καὶ νὰ
χαρῇς, διότι αὐτὸς ὁ ἀδελφός σου νεκρὸς ἦταν καὶ ἀνέζησε, καὶ θανα-
τωμένος ἦταν καὶ σώθηκε"».

Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀδίκου οἰκονόμου

16 Ἔλεγε δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητάς του: «Ἦταν κάποιος ἄνθρω-
πος πλούσιος, ὁ ὁποῖος εἶχε διαχειριστή, καὶ αὐτὸς κατηγορήθη-
κε σ' αὐτόν, ὅτι σπαταλᾷ τὴν περιουσία του. **2** Τὸν φώναξε τότε καὶ
τοῦ εἶπε: "Τί εἶναι αὐτό, ποὺ ἀκούω γιὰ σένα; Δῶσε λογαριασμὸ τῆς
διαχειρίσεώς σου, διότι δὲν δύνασαι πλέον νὰ εἶσαι διαχειριστής".
3 Εἶπε δὲ μέσα του ὁ διαχειριστής: "Τί νὰ κάνω τώρα, ποὺ ὁ κύριός
μου ἀφαιρεῖ τὴ διαχείρισι ἀπὸ μένα; Νὰ σκάβω δὲν μπορῶ, νὰ ζητια-

μαι. 4 Ἔγνων τί ποιήσω, ἵνα, ὅταν μετασταθῶ ἐκ τῆς οἰκονο-
μίας, δέξωνταί με εἰς τοὺς οἴκους ἑαυτῶν. 5 Καὶ προσκαλεσά-
μενος ἕνα ἕκαστον τῶν χρεωφειλετῶν τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ ἔλεγε
τῷ πρώτῳ· Πόσον ὀφείλεις σὺ τῷ κυρίῳ μου; 6 Ὁ δὲ εἶπεν·
Ἑκατὸν βάτους ἐλαίου. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Δέξαι σου τὸ γράμμα
καὶ καθίσας ταχέως γράψον πεντήκοντα. 7 Ἔπειτα ἑτέρῳ εἶπε·
Σὺ δὲ πόσον ὀφείλεις; Ὁ δὲ εἶπεν· Ἑκατὸν κόρους σίτου. Καὶ
λέγει αὐτῷ· Δέξαι σου τὸ γράμμα καὶ γράψον ὀγδοήκοντα.
8 Καὶ ἐπῄνεσεν ὁ κύριος τὸν οἰκονόμον τῆς ἀδικίας, ὅτι φρονί-
μως ἐποίησεν.

Ὅτι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου φρονιμώτεροι ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς
τοῦ φωτὸς εἰς τὴν γενεὰν τὴν ἑαυτῶν εἰσι, 9 κἀγὼ ὑμῖν λέγω·
Ποιήσατε ἑαυτοῖς φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας, ἵνα, ὅταν
ἐκλίπητε, δέξωνται ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς. 10 Ὁ πιστὸς
ἐν ἐλαχίστῳ καὶ ἐν πολλῷ πιστός ἐστι, καὶ ὁ ἐν ἐλαχίστῳ ἄδι-
κος καὶ ἐν πολλῷ ἄδικός ἐστιν. 11 Εἰ οὖν ἐν τῷ ἀδίκῳ μαμωνᾷ
πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ἀληθινὸν τίς ὑμῖν πιστεύσει; 12 Καὶ εἰ
ἐν τῷ ἀλλοτρίῳ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ὑμέτερον τίς ὑμῖν δώσει;

13 Οὐδεὶς οἰκέτης δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν
ἕνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἑνὸς ἀνθέξεται καὶ
τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. Οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ μα-
μωνᾷ.

14 Ἤκουον δὲ ταῦτα πάντα καὶ οἱ Φαρισαῖοι φιλάργυροι
ὑπάρχοντες, καὶ ἐξεμυκτήριζον αὐτόν. 15 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς·
Ὑμεῖς ἐστε οἱ δικαιοῦντες ἑαυτοὺς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, ὁ
δὲ Θεὸς γινώσκει τὰς καρδίας ὑμῶν, ὅτι τὸ ἐν ἀνθρώποις
ὑψηλὸν βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

νεύω ντρέπομαι. **4** Βρῆκα τί νὰ κάνω, ὥστε, ὅταν ἀποπεμφθῶ ἀπὸ τὴ
διαχείρισι, νὰ μὲ δεχθοῦν στὰ σπίτια τους". **5** Καὶ ἀφοῦ κάλεσε καθέ-
να ἀπὸ τοὺς χρεωφειλέτες τοῦ κυρίου του ἰδιαιτέρως, εἶπε στὸν πρῶτο:
"Πόσον ὀφείλεις σύ στὸν κύριό μου;". **6** Ἐκεῖνος δὲ εἶπε: "Ἑκατὸ δο-
χεῖα λάδι". Τοῦ εἶπε τότε: "Πάρε τὸ γραμμάτιό σου καὶ κάθησε καὶ
γράφε γρήγορα πενήντα". **7** Ἔπειτα σ' ἄλλον εἶπε: "Σὺ δὲ πόσον ὀφεί-
λεις;". Ἐκεῖνος δὲ εἶπε: "Ἑκατὸ σακκιὰ σιτάρι". Καὶ τοῦ λέγει:
"Πάρε τὸ γραμμάτιό σου καὶ γράφε ὀγδόντα". **8** Ὁ δὲ κύριος ἐκφρά-
σθηκε ἐπαινετικὰ γιὰ τὸν ἄδικο διαχειριστή, διότι ἐνήργησε ἔξυπνα».

«Ποιήσατε φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας...»

«Διότι οἱ ἄνθρωποι αὐτοῦ τοῦ κόσμου εἶναι ἐξυπνότεροι στὴ δική
τους ἀνθρωπίνη τάξι ἀπὸ τὰ τέκνα τοῦ φωτός, **9** γι' αὐτὸ ἐγὼ σᾶς λέ-
γω: Κάνετε γιὰ τοὺς ἑαυτούς σας φίλους ἀπὸ τὸν ἄδικο μαμωνᾶ, ὥστε,
ὅταν πεθάνετε, νὰ σᾶς δεχθοῦν στὶς αἰώνιες κατοικίες. **10** Ὁ ἐλεήμων
ὅταν ἔχῃ ἐλάχιστα, εἶναι ἐλεήμων καὶ ὅταν ἔχῃ πολλά· ἐνῷ ὁ ἀνελεή-
μων ὅταν ἔχῃ ἐλάχιστα, εἶναι ἀνελεήμων καὶ ὅταν ἔχῃ πολλά. **11** Ἐὰν
δὲ μὲ τὸν ἄδικο πλοῦτο δὲν φανήκατε ἐλεήμονες, αὐτὸ ποὺ δικαίως κα-
τέχετε ποιός ἀπὸ σᾶς θὰ δώσῃ; **12** Καὶ ἐὰν μὲ τὰ ξένα δὲν φανήκατε
ἐλεήμονες, τὸ δικό σας ποιός ἀπὸ σᾶς θὰ δώσῃ;».

«Οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ»

13 «Κανεὶς δοῦλος δὲν δύναται νὰ εἶναι δοῦλος σὲ δύο κυρίους (συγ-
χρόνως), διότι ἢ τὸν ἕνα θὰ μισήσῃ καὶ τὸν ἄλλο θ' ἀγαπήσῃ, ἢ στὸν
ἕνα θὰ προσκολληθῇ καὶ τὸν ἄλλο θὰ καταφρονήσῃ. Δὲν δύνασθε νὰ
εἶσθε δοῦλοι τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ μαμωνᾶ».

Ἡ ὑψηλοφροσύνη τῶν ἀνθρώπων βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ

14 Ἄκουαν δὲ ὅλα αὐτὰ καὶ οἱ Φαρισαῖοι, οἱ ὁποῖοι ἦταν φιλάργυ-
ροι, καὶ τὸν χλεύαζαν. **15** Εἶπε δὲ σ' αὐτούς: «Σεῖς εἶσθε ἐκεῖνοι, ποὺ
παρουσιάζετε τοὺς ἑαυτούς σας ὡς καλοὺς στὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων,
ἀλλ' ὁ Θεὸς γνωρίζει τὸ ἐσωτερικό σας, ἡ δὲ ὑψηλοφροσύνη (ὑπερηφά-
νεια) τῶν ἀνθρώπων εἶναι σιχαμερὸ καὶ μισητὸ πρᾶγμα ἐνώπιον τοῦ
Θεοῦ».

16 Ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται ἕως Ἰωάννου· ἀπὸ τότε ἡ βα-
σιλεία τοῦ Θεοῦ εὐαγγελίζεται, καὶ πᾶς εἰς αὐτὴν βιάζεται.
17 Εὐκοπώτερον δέ ἐστι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν παρελθεῖν ἢ
τοῦ νόμου μίαν κεραίαν πεσεῖν.

18 Πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμῶν ἑτέραν μοι-
χεύει, καὶ πᾶς ὁ ἀπολελυμένην ἀπὸ ἀνδρὸς γαμῶν μοιχεύει.

19 Ἄνθρωπος δέ τις ἦν πλούσιος, καὶ ἐνεδιδύσκετο πορφύ-
ραν καὶ βύσσον εὐφραινόμενος καθ᾽ ἡμέραν λαμπρῶς.
20 Πτωχὸς δέ τις ἦν ὀνόματι Λάζαρος, ὃς ἐβέβλητο πρὸς τὸν
πυλῶνα αὐτοῦ ἡλκωμένος 21 καὶ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ
τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου·
ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἀπέλειχον τὰ ἕλκη αὐτοῦ. 22 Ἐγέ-
νετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν καὶ ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν
ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον Ἀβραάμ· ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ πλούσιος
καὶ ἐτάφη. 23 Καὶ ἐν τῷ ᾅδῃ ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ,
ὑπάρχων ἐν βασάνοις, ὁρᾷ τὸν Ἀβραὰμ ἀπὸ μακρόθεν καὶ Λά-
ζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ. 24 Καὶ αὐτὸς φωνήσας εἶπε· Πά-
τερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με καὶ πέμψον Λάζαρον ἵνα βάψῃ τὸ
ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν
μου, ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. 25 Εἶπε δὲ Ἀβραάμ· Τέ-
κνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες σὺ τὰ ἀγαθά σου ἐν τῇ ζωῇ σου,
καὶ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακά· νῦν δὲ ὧδε παρακαλεῖται, σὺ δὲ
ὀδυνᾶσαι. 26 Καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χά-
σμα μέγα ἐστήρικται, ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι ἔνθεν πρὸς
ὑμᾶς μὴ δύνωνται, μηδὲ οἱ ἐκεῖθεν πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν.
27 Εἶπε δέ· Ἐρωτῶ οὖν σε, πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν
οἶκον τοῦ πατρός μου· 28 ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφούς· ὅπως δια-
μαρτύρηται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον
τοῦτον τῆς βασάνου. 29 Λέγει αὐτῷ Ἀβραάμ· Ἔχουσι Μωυσέα
καὶ τοὺς προφήτας· ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. 30 Ὁ δὲ εἶπεν· Οὐχί,
πάτερ Ἀβραάμ, ἀλλ᾽ ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν πορευθῇ πρὸς αὐτούς,
μετανοήσουσιν. 31 Εἶπε δὲ αὐτῷ· Εἰ Μωυσέως καὶ τῶν προφητῶν
οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ ἐάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ πεισθήσονται.

Ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆτες

16 «Ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆτες (προφήτευσαν γιὰ τὸ Μεσσία) μέχρι
τὸν Ἰωάννη. Ἀπὸ τότε κηρύσσεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ καθένας
γιὰ νὰ τὴν κατακτήσῃ βιάζει τὸν ἑαυτό του. **17** Εἶναι δὲ εὐκολώτερο νὰ
παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, παρὰ νὰ ἐκπέσῃ μία γραμμὴ ἀπὸ τὸ νόμο.
18 Καθένας, ποὺ χωρίζει τὴ γυναῖκα του καὶ παίρνει ἄλλη, δια-
πράττει μοιχεία. Καθένας ἐπίσης, ποὺ παίρνει χωρισμένη ἀπὸ ἄνδρα,
διαπράττει μοιχεία».

Ἡ παραβολὴ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ πτωχοῦ Λαζάρου

19 «Ἦταν δὲ κάποιος ἄνθρωπος πλούσιος, καὶ φοροῦσε πολυτελῆ
ἐνδύματα, καὶ διασκέδαζε καθημερινῶς μὲ λαμπρὰ συμπόσια. **20** Ἦταν
καὶ κάποιος πτωχὸς ὀνομαζόμενος Λάζαρος, ποὺ ἦταν ριγμένος κοντὰ
στὴν ἐξώπορτα τοῦ μεγάρου του γεμᾶτος πληγές. **21** Καὶ προσπαθοῦσε
νὰ χορτάσῃ ἀπὸ τὰ ψίχουλα, ποὺ ἔπεφταν ἀπὸ τὸ τραπέζι τοῦ πλουσί-
ου. Ἔρχονταν ἀκόμη καὶ τὰ σκυλιὰ καὶ ἔγλυφαν τὶς πληγές του.
22 Ἀπέθανε δὲ ὁ πτωχὸς καὶ τὸν πῆραν οἱ ἄγγελοι καὶ τὸν ἔφεραν στὴν
ἀγκαλιὰ τοῦ Ἀβραάμ. Ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ πλούσιος καὶ κηδεύθηκε μὲ τι-
μές. **23** Στὸν δὲ ᾅδη βασανιζόμενος σήκωσε τὰ μάτια του καὶ βλέπει
τὸν Ἀβραὰμ ἀπὸ μακριὰ καὶ τὸ Λάζαρο στὴν ἀγκαλιά του, **24** καὶ φώ-
ναξε καὶ εἶπε: “Πάτερ Ἀβραάμ, λυπήσου με καὶ στεῖλε τὸ Λάζαρο νὰ
βρέξῃ μὲ νερὸ τὴν ἄκρη τοῦ δακτύλου του καὶ νὰ δροσίσῃ τὴ γλῶσσα
μου, διότι βασανίζομαι μέσα σ᾽ αὐτὴ τὴ φλόγα”. **25** Ἀλλ᾽ ὁ Ἀβραὰμ
τοῦ εἶπε: “Παιδί μου, θυμήσου, ὅτι εἶχες σὺ τὰ ἀγαθά σου μὲ τὸ πα-
ραπάνω στὴ ζωή σου, ὅπως καὶ ὁ Λάζαρος τὰ κακά. Γι᾽ αὐτὸ τώρα
ἐδῶ ἔχει ἀπόλαυσι, καὶ σὺ ὀδύνη. **26** Καὶ ἐκτὸς ἀπ᾽ ὅλα αὐτά, μεταξὺ
σ᾽ ἐμᾶς καὶ σ᾽ ἐσᾶς ὑπάρχει μονίμως χάσμα μεγάλο, ὥστε ἐκεῖνοι, ποὺ
θέλουν νὰ διαβοῦν ἀπ᾽ ἐδῶ πρὸς ἐσᾶς, νὰ μὴ μποροῦν, οὔτε οἱ ἀπ᾽ ἐκεῖ
νὰ περνοῦν πρὸς ἐμᾶς”. **27** Εἶπε τότε (ὁ κολασμένος πλούσιος): “Σὲ
παρακαλῶ τότε, πάτερ, νὰ τὸν στείλῃς στὸ σπίτι τοῦ πατέρα μου,
28 διότι ἔχω πέντε ἀδελφούς, νὰ τοὺς μιλήσῃ ἐντόνως καὶ νὰ τοὺς δια-
βεβαιώσῃ (ὡς αὐτόπτης μάρτυς γιὰ τὴν ἐδῶ κατάστασι), γιὰ νὰ μὴν
ἔλθουν καὶ αὐτοὶ σ᾽ αὐτὸ τὸν τόπο τοῦ βασανισμοῦ”. **29** Τοῦ λέγει ὁ
Ἀβραάμ: “῞Εχουν τὸ Μωυσῆ καὶ τοὺς προφῆτες· ἂς ἀκούσουν αὐτούς”.
30 Ἀλλ᾽ αὐτὸς εἶπε: “῎Οχι, πάτερ Ἀβραάμ, ἀλλ᾽ ἐὰν κάποιος ἐκ νε-
κρῶν μεταβῇ πρὸς αὐτούς, θὰ μετανοήσουν”. **31** Τοῦ εἶπε τότε: “Ἐὰν
δὲν ἀκούουν τὸ Μωυσῆ καὶ τοὺς προφῆτες, οὔτε ἐὰν κάποιος ἀναστηθῇ
ἐκ νεκρῶν θὰ πεισθοῦν”».

17 Ἔλεγε δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· Ἀνένδεκτόν ἐστι τοῦ μὴ ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα· οὐαὶ δὲ δι᾽ οὗ ἔρχεται·
2 λυσιτελεῖ αὐτῷ εἰ λίθος μυλικὸς περίκειται περὶ τὸν τράχη-
λον αὐτοῦ καὶ ἔρριπται εἰς τὴν θάλασσαν, ἢ ἵνα σκανδαλίσῃ
ἕνα τῶν μικρῶν τούτων. 3 Προσέχετε ἑαυτοῖς.

Ἐὰν δὲ ἁμάρτῃ εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου, ἐπιτίμησον αὐτῷ· καὶ
ἐὰν μετανοήσῃ, ἄφες αὐτῷ. 4 Καὶ ἐὰν ἑπτάκις τῆς ἡμέρας
ἁμάρτῃ εἰς σὲ καὶ ἑπτάκις τῆς ἡμέρας ἐπιστρέψῃ *πρὸς σὲ* λέ-
γων, μετανοῶ, ἀφήσεις αὐτῷ.

5 Καὶ εἶπον οἱ ἀπόστολοι τῷ Κυρίῳ· Πρόσθες ἡμῖν πίστιν.
6 Εἶπε δὲ ὁ Κύριος· Εἰ ἔχετε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐλέ-
γετε ἂν τῇ συκαμίνῳ ταύτῃ, ἐκριζώθητι καὶ φυτεύθητι ἐν τῇ
θαλάσσῃ, καὶ ὑπήκουσεν ἂν ὑμῖν.

7 Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν δοῦλον ἔχων ἀροτριῶντα ἢ ποιμαίνοντα, ὃς
εἰσελθόντι ἐκ τοῦ ἀγροῦ ἐρεῖ, εὐθέως παρελθὼν ἀνάπεσε,
8 ἀλλ᾽ οὐχὶ ἐρεῖ αὐτῷ· Ἑτοίμασον τί δειπνήσω, καὶ περιζωσά-
μενος διακόνει μοι ἕως φάγω καὶ πίω, καὶ μετὰ ταῦτα φάγε-
σαι καὶ πίεσαι σύ; 9 Μὴ χάριν ἔχει τῷ δούλῳ ἐκείνῳ ὅτι ἐποί-
ησε τὰ διαταχθέντα; Οὐ δοκῶ. 10 Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ποιή-
σητε πάντα τὰ διαταχθέντα ὑμῖν, λέγετε ὅτι δοῦλοι ἀχρεῖοί
ἐσμεν, ὅτι ὃ ὠφείλομεν ποιῆσαι πεποιήκαμεν.

11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ
αὐτὸς διήρχετο διὰ μέσου Σαμαρείας καὶ Γαλιλαίας. 12 Καὶ
εἰσερχομένου αὐτοῦ εἴς τινα κώμην ἀπήντησαν αὐτῷ δέκα λε-

Ἀλλοίμονο στὸν σκανδαλοποιό

17 Ἔλεγε ἐπίσης πρὸς τοὺς μαθητάς του: «Εἶναι ἀδύνατο νὰ μὴν
ἔλθουν τὰ σκάνδαλα. Ἀλλ' ἀλλοίμονο σ' ἐκεῖνον, ἀπὸ τὸν ὁποῖο
προέρχονται. **2** Τὸν συμφέρει νὰ κρεμασθῇ μία μυλόπετρα γύρω ἀπὸ τὸ
λαιμό του καὶ νὰ ριφθῇ στὴ θάλασσα, παρὰ νὰ σκανδαλίσῃ ἕνα ἀπ'
αὐτοὺς τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἀσήμους. **3** Νὰ προσέχετε τοὺς ἑαυτούς
σας».

Ἐὰν ἁμαρτήσῃ σὲ σένα ὁ ἀδελφός σου

«Ἐὰν δὲ ἁμαρτήσῃ σὲ σένα ὁ ἀδελφός σου, ἔλεγξέ τον, καὶ ἐὰν μετανοήσῃ, συγχώρησέ τον (λησμόνησε τὴν ἁμαρτία του καὶ παῦσε τὸν
ἔλεγχο). **4** Καὶ ἐὰν ἑπτὰ φορὲς τὴν ἡμέρα (πολλὲς δηλαδὴ φορὲς)
ἁμαρτήσῃ σὲ σένα, καὶ ἑπτὰ φορὲς τὴν ἡμέρα γυρίσῃ σὲ σένα καὶ σοῦ
εἰπῇ, "Μετανοῶ", νὰ τὸν συγχωρήσῃς».

«Πρόσθες ἡμῖν πίστιν»

5 Εἶπαν δὲ οἱ ἀπόστολοι στὸν Κύριο: «Πρόσθεσε σὲ μᾶς πίστι».
6 Καὶ ὁ Κύριος εἶπε: «Ἐὰν εἴχατε πίστι σὰν κόκκο σιναπιοῦ, θὰ λέγατε σ' αὐτὴ τὴ μουριά, "Νὰ ξερριζωθῇς καὶ νὰ φυτευθῇς στὴ θάλασσα!", καὶ θὰ σᾶς ὑπάκουε».

«Δοῦλοι ἀχρεῖοί ἐσμεν»

7 «Ποιός δὲ ἀπὸ σᾶς, ποὺ ἔχει δοῦλο γεωργὸ ἢ βοσκό, ὅταν (ὁ
δοῦλος) ἔλθῃ στὸ σπίτι ἀπὸ τὴν ὕπαιθρο, θὰ τοῦ εἰπῇ, "Πέρασε ἀμέσως καὶ κάθησε νὰ φάγῃς", **8** καὶ δὲν θὰ τοῦ εἰπῇ, "Ἑτοίμασε νὰ δειπνήσω, καὶ ζώσου νὰ μὲ ὑπηρετήσῃς μέχρι νὰ φάγω καὶ νὰ πιῶ, καὶ
ἔπειτα θὰ φάγῃς καὶ θὰ πιῇς ἐσύ"; **9** Μήπως ὀφείλει μισθὸ στὸ δοῦλο
ἐκεῖνο, διότι ἔκανε ὅσα τὸν διέταξε; Δὲν νομίζω. **10** Ἔτσι καὶ σεῖς,
ὅταν κάνετε ὅλα, ὅσα σᾶς διέταξε ὁ Θεός, νὰ λέγετε: "Εἴμεθα δοῦλοι
ἀνάξιοι (δὲν ἀξίζουμε καμμία ἀνταμοιβή), διότι κάναμε αὐτό, ποὺ ἤμασταν ὑποχρεωμένοι νὰ κάνωμε"».

Ἡ θεραπεία τῶν δέκα λεπρῶν. Εὐγνωμοσύνη καὶ ἀχαριστία

11 Κατὰ τὴν πορεία του δὲ πρὸς τὴν Ἱερουσαλὴμ (ὁ Ἰησοῦς) περνοῦσε ἀνάμεσα ἀπὸ τὴ Σαμάρεια καὶ τὴ Γαλιλαία. **12** Καὶ ὅταν ἔμπαινε σὲ κάποιο χωριό, τὸν συνάντησαν δέκα λεπροὶ ἄνδρες, οἱ ὁποῖοι στά-

προὶ ἄνδρες, οἳ ἔστησαν πόρρωθεν, 13 καὶ αὐτοὶ ἦραν φωνὴν
λέγοντες· Ἰησοῦ ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς! 14 Καὶ ἰδὼν εἶπεν
αὐτοῖς· Πορευθέντες ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσι. Καὶ ἐγέ-
νετο ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτοὺς ἐκαθαρίσθησαν. 15 Εἷς δὲ ἐξ αὐτῶν,
ἰδὼν ὅτι ἰάθη, ὑπέστρεψε μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν
Θεόν, 16 καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ
εὐχαριστῶν αὐτῷ. Καὶ αὐτὸς ἦν Σαμαρείτης. 17 Ἀποκριθεὶς δὲ
ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Οὐχὶ οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν; Οἱ δὲ ἐννέα ποῦ;
18 Οὐχ εὑρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι δόξαν τῷ Θεῷ εἰ μὴ
ὁ ἀλλογενὴς οὗτος; 19 Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀναστὰς πορεύου· ἡ πί-
στις σου σέσωκέ σε.

20 Ἐπερωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων πότε ἔρχεται ἡ βα-
σιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀπεκρίθη αὐτοῖς καὶ εἶπεν· Οὐκ ἔρχεται ἡ βα-
σιλεία τοῦ Θεοῦ μετὰ παρατηρήσεως, 21 οὐδὲ ἐροῦσιν, ἰδοὺ
ὧδε ἢ ἰδοὺ ἐκεῖ· ἰδοὺ γὰρ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν
ἐστιν.

22 Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς· Ἐλεύσονται ἡμέραι ὅτε ἐπι-
θυμήσετε μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἰδεῖν, καὶ
οὐκ ὄψεσθε. 23 Καὶ ἐροῦσιν ὑμῖν· Ἰδοὺ ὧδε, ἰδοὺ ἐκεῖ. Μὴ ἀπέλ-
θητε μηδὲ διώξητε. 24 Ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἀστράπτουσα ἐκ
τῆς ὑπ' οὐρανὸν εἰς τὴν ὑπ' οὐρανὸν λάμπει, οὕτως ἔσται καὶ ὁ
Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ.
25 Πρῶτον δὲ δεῖ αὐτὸν πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι
ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης.
26 Καὶ καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Νῶε, οὕτως ἔσται καὶ
ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου· 27 ἤσθιον, ἔπινον,
ἐγάμουν, ἐξεγαμίζοντο, ἄχρι ἧς ἡμέρας εἰσῆλθε Νῶε εἰς τὴν
κιβωτόν, καὶ ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας.
28 Ὁμοίως καὶ ὡς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Λώτ· ἤσθιον, ἔπι-
νον, ἠγόραζον, ἐπώλουν, ἐφύτευον, ᾠκοδόμουν· 29 ᾗ δὲ ἡμέρᾳ

θηκαν μακριά, **13** καὶ ὕψωσαν φωνὴ λέγοντας: «Ἰησοῦ διδάσκαλε, ἐλέ-
ησέ μας!». **14** Καὶ ὅταν τοὺς εἶδε, τοὺς εἶπε: «Πηγαίνετε καὶ δείξετε
τοὺς ἑαυτούς σας στοὺς ἱερεῖς (Οἱ ἱερεῖς θὰ βεβαίωναν τὴ θεραπεία)».
Καὶ ἐνῷ πήγαιναν, καθαρίσθηκαν (ἀπὸ τὴ λέπρα). **15** Ἕνας δὲ ἀπ'
αὐτούς, ὅταν εἶδε ὅτι θεραπεύθηκε, ἐπέστρεψε δοξάζοντας μὲ φωνὴ με-
γάλη τὸ Θεό, **16** καὶ ἔπεσε μὲ τὸ πρόσωπο στὰ πόδια του καὶ τὸν
εὐχαριστοῦσε. Αὐτὸς δὲ ἦταν Σαμαρείτης. **17** Εἶπε δὲ τότε ὁ Ἰησοῦς:
«Δὲν καθαρίσθηκαν (ἀπὸ τὴ λέπρα) καὶ οἱ δέκα; Οἱ ἄλλοι δὲ ἐννιὰ ποῦ
εἶναι; **18** Δὲν βρέθηκαν νὰ γυρίσουν γιὰ νὰ δοξάσουν τὸ Θεό; Βρέθηκε
μόνον αὐτὸς ὁ ἀλλοεθνής;». **19** Εἶπε δὲ σ' αὐτόν: «Σήκω καὶ πήγαινε.
Ἡ πίστι σου σὲ ἔσωσε».

Πότε καὶ πῶς ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ

20 Ὅταν δὲ (ὁ Ἰησοῦς) ρωτήθηκε ἀπὸ τοὺς Φαρισαίους, πότε ἔρχε-
ται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, τοὺς ἀπάντησε καὶ εἶπε: «Δὲν ἔρχεται ἡ βα-
σιλεία τοῦ Θεοῦ κατὰ τρόπο θεατό. **21** Οὔτε θὰ εἰποῦν, "Ἰδού, ἐδῶ
εἶναι" ἢ "Ἰδού, ἐκεῖ εἶναι". Ἰδοὺ δέ, ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἶναι (ἤδη)
ἀνάμεσά σας».

Τί θὰ συμβῇ πρὶν καὶ κατὰ τὴ δευτέρα παρουσία

22 Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς: «Θὰ ἔλθουν ἡμέρες, ποὺ θὰ ἐπιθυ-
μήσετε νὰ ἰδῆτε μία ἀπὸ τὶς ἡμέρες τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ δὲν
θὰ ἰδῆτε. **23** Τότε θὰ σᾶς ποῦν, "Νά, ἐδῶ εἶναι", "Νά, ἐκεῖ εἶναι".
Νὰ μὴ πᾶτε καὶ νὰ μὴ τρέξετε (νὰ ἰδῆτε). **24** Διότι, ὅπως ἡ ἀστραπὴ
ἀστράπτοντας λάμπει στὴν περιοχή, ποὺ εἶναι κάτω ἀπὸ τὸν οὐρανό,
ἀπὸ τὸ ἕνα ἄκρο της μέχρι τὸ ἄλλο, ἔτσι θὰ εἶναι καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου κατὰ τὴν ἡμέρα του (Ἡ δευτέρα παρουσία τοῦ Κυρίου θὰ
εἶναι αἰφνιδία καὶ φανερὴ σὲ ὅλους, ὅπως ἡ ἀστραπή).

25 Ἀλλὰ πρῶτα (ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου) πρόκειται νὰ πάθῃ πολλὰ
καὶ ν' ἀποδοκιμασθῇ ἀπ' αὐτὴ τὴ γενεά.

26 Ὅπως δὲ ἔγινε κατὰ τὶς ἡμέρες τοῦ Νῶε, ἔτσι θὰ γίνῃ καὶ κατὰ
τὶς ἡμέρες τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. **27** Ἔτρωγαν, ἔπιναν, ἄνδρες νυμ-
φεύονταν, γυναῖκες παντρεύονταν, μέχρι τὴν ἡμέρα, ποὺ μπῆκε ὁ Νῶε
στὴν κιβωτό, καὶ ἦλθε ὁ κατακλυσμὸς καὶ τοὺς ἐξωλόθρευσε ὅλους.
28 Θὰ συμβῇ ὁμοίως καὶ μ' ἐκεῖνο, ποὺ ἔγινε κατὰ τὶς ἡμέρες τοῦ
Λώτ. Ἔτρωγαν, ἔπιναν, ἀγόραζαν, πωλοῦσαν, φύτευαν, οἰκοδομοῦσαν.

ἐξῆλθε Λὼτ ἀπὸ Σοδόμων, ἔβρεξε πῦρ καὶ θεῖον ἀπ᾽ οὐρανοῦ
καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας. 30 Κατὰ τὰ αὐτὰ ἔσται ᾗ ἡμέρᾳ ὁ
Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀποκαλύπτεται.

31 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὃς ἔσται ἐπὶ τοῦ δώματος καὶ τὰ
σκεύη αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ, μὴ καταβάτω ἆραι αὐτά, καὶ ὁ ἐν τῷ
ἀγρῷ ὁμοίως μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω. 32 Μνημονεύετε
τῆς γυναικὸς Λώτ. 33 Ὃς ἐὰν ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι,
ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὃς ἐὰν ἀπολέσῃ αὐτήν, ζωογονήσει
αὐτήν. 34 Λέγω ὑμῖν, ταύτῃ τῇ νυκτὶ δύο ἔσονται ἐπὶ κλίνης
μιᾶς, εἷς παραληφθήσεται καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται· 35 δύο
ἔσονται ἀλήθουσαι ἐπὶ τὸ αὐτό, μία παραληφθήσεται καὶ ἡ
ἑτέρα ἀφεθήσεται. 36 Δύο ἐν τῷ ἀγρῷ, εἷς παραληφθήσεται
καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται. 37 Καὶ ἀποκριθέντες λέγουσιν αὐτῷ·
Ποῦ, Κύριε; Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ὅπου τὸ σῶμα, ἐκεῖ ἐπισυνα-
χθήσονται καὶ οἱ ἀετοί.

18 Ἔλεγε δὲ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς πρὸς τὸ δεῖν πάντοτε
προσεύχεσθαι αὐτοὺς καὶ μὴ ἐκκακεῖν, 2 λέγων· Κριτής
τις ἦν ἔν τινι πόλει τὸν Θεὸν μὴ φοβούμενος καὶ ἄνθρωπον μὴ
ἐντρεπόμενος. 3 Χήρα δὲ ἦν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ, καὶ ἤρχετο
πρὸς αὐτὸν λέγουσα· Ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου.
4 Καὶ οὐκ ἠθέλησεν ἐπὶ χρόνον· μετὰ δὲ ταῦτα εἶπεν ἐν ἑαυτῷ·
Εἰ καὶ τὸν Θεὸν οὐ φοβοῦμαι καὶ ἄνθρωπον οὐκ ἐντρέπομαι,
5 διά γε τὸ παρέχειν μοι κόπον τὴν χήραν ταύτην ἐκδικήσω
αὐτήν, ἵνα μὴ εἰς τέλος ἐρχομένη ὑπωπιάζῃ με. 6 Εἶπε δὲ ὁ Κύ-
ριος· Ἀκούσατε τί ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας λέγει· 7 ὁ δὲ Θεὸς οὐ μὴ
ποιήσῃ τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ τῶν βοώντων πρὸς
αὐτὸν ἡμέρας καὶ νυκτός, καὶ μακροθυμῶν ἐπ᾽ αὐτοῖς;
8 Λέγω ὑμῖν ὅτι ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει. Πλὴν ὁ
Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐλθὼν ἆρα εὑρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς;

29 Ἀλλὰ τὴν ἡμέρα, ποὺ βγῆκε ὁ Λὼτ ἀπὸ τὰ Σόδομα, ἔβρεξε φωτιὰ
καὶ θειάφι ἀπ' τὸν οὐρανὸ καὶ τοὺς ἐξωλόθρευσε ὅλους. **30** Τὰ ἴδια θὰ
συμβοῦν τὴν ἡμέρα, ποὺ θὰ φανερωθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.
31 Ἐκείνη τὴν ἡμέρα ὅποιος θὰ εἶναι ἐπάνω στὴν ταράτσα, ἐνῷ τὰ
πράγματά του θὰ εἶναι κάτω στὸ σπίτι, ἂς μὴ κατεβῇ γιὰ νὰ τὰ πάρῃ.
Καὶ ἐκεῖνος ἐπίσης, ποὺ θὰ βρίσκεται στὸ χωράφι, νὰ μὴ γυρίσῃ πίσω.
32 Νὰ ἐνθυμῆσθε τὴ γυναῖκα τοῦ Λώτ. **33** Ὅποιος θὰ ἐπιδιώξῃ νὰ
σώσῃ τὸν ἑαυτό του (ἀποφεύγοντας τὸ μαρτύριο), θὰ τὸν χάσῃ. Καὶ
ὅποιος θὰ τὸν θυσιάσῃ, θὰ τὸν διατηρήσῃ. **34** Σᾶς βεβαιώνω, ἐκείνη τὴ
νύκτα ἀπὸ τοὺς δύο, ποὺ θὰ εἶναι πάνω σ' ἕνα κρεββάτι, ὁ ἕνας θὰ πα-
ραληφθῇ (γιὰ τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν), καὶ ὁ ἄλλος θὰ ἐγκαταλει-
φθῇ. **35** Ἀπὸ τὶς δύο, ποὺ θὰ ἀλέθουν μαζί, ἡ μία θὰ παραληφθῇ, καὶ
ἡ ἄλλη θὰ ἐγκαταλειφθῇ. **36** Ἀπὸ τοὺς δύο, ποὺ θὰ βρίσκωνται στὸ
χωράφι, ὁ ἕνας θὰ παραληφθῇ, καὶ ὁ ἄλλος θὰ ἐγκαταλειφθῇ».
37 Τοῦ λέγουν δὲ τότε: «Ποῦ, Κύριε;». Ἐκεῖνος δὲ τοὺς εἶπε: «Ὅπου
θὰ εἶναι τὸ πτῶμα, ἐκεῖ θὰ μαζευθοῦν τὰ ὄρνεα».

Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀσπλάγχνου κριτοῦ

18 Τοὺς ἔλεγε δὲ καὶ παραβολὴ γιὰ τὸ ὅτι πρέπει πάντοτε νὰ προσ-
εύχωνται καὶ νὰ μὴν ἀποκάμνουν (στὴν προσευχή).
2 Ἔλεγε: «Σὲ κάποια πόλι ἦταν κάποιος δικαστής, ποὺ Θεὸ δὲν φο-
βόταν, καὶ ἀνθρώπους δὲν ντρεπόταν. **3** Στὴν πόλι ἐκείνη ἦταν ἐπίσης
μία χήρα, καὶ ἐρχόταν σ' αὐτὸν καὶ ἔλεγε: "Δός μου τὸ δίκαιό μου
ἀπέναντι τοῦ ἀντιδίκου μου". **4** Γιὰ ἀρκετὸ δὲ χρόνο ἀρνήθηκε. Ἀλλ'
ὕστερα εἶπε μέσα του: ""Αν καὶ τὸ Θεὸ δὲν φοβοῦμαι, καὶ ἄνθρωπο δὲν
ντρέπομαι, **5** ὅμως, ἐπειδὴ ἡ χήρα αὐτὴ μὲ ἐνοχλεῖ, θὰ τῆς δώσω τὸ
δίκαιο, γιὰ νὰ μὴν ἔρχεται καὶ μοῦ βγάζῃ τὴν ψυχή". **6** Εἶπε δὲ ὁ Κύ-
ριος: «Προσέξετε τί λέγει ὁ ἄσπλαγχνος δικαστής. **7** Ὁ δὲ Θεὸς δὲν θὰ
δικαιώσῃ τοὺς ἐκλεκτούς του, ποὺ κραυγάζουν πρὸς αὐτὸν ἡμέρα καὶ
νύκτα, καὶ τοὺς εὐσπλαγχνίζεται; **8** Σᾶς βεβαιώνω, ὅτι γρήγορα θὰ
τοὺς δικαιώσῃ. Ἀλλ' ὅταν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔλθῃ, θὰ βρῇ ἆραγε
τὴν πίστι ἐπάνω στὴ γῆ; (θὰ βρῇ πιστούς, ποὺ θὰ προσεύχωνται ἐπι-
μόνως;)».

9 Εἶπε δὲ καὶ πρός τινας τοὺς πεποιθότας ἐφ' ἑαυτοῖς ὅτι
εἰσὶ δίκαιοι, καὶ ἐξουθενοῦντας τοὺς λοιπούς, τὴν παραβολὴν
ταύτην· 10 Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξα-
σθαι, ὁ εἷς Φαρισαῖος καὶ ὁ ἕτερος τελώνης. 11 Ὁ Φαρισαῖος
σταθεὶς πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα προσηύχετο· Ὁ Θεός, εὐχαριστῶ
σοι ὅτι οὔκ εἰμι ὥσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἅρπαγες, ἄδι-
κοι, μοιχοί, ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώνης· 12 νηστεύω δὶς τοῦ σαβ-
βάτου, ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι. 13 Καὶ ὁ τελώνης μα-
κρόθεν ἑστὼς οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν
ἐπᾶραι, ἀλλ' ἔτυπτεν εἰς τὸ στῆθος αὐτοῦ λέγων· Ὁ Θεός, ἱλά-
σθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. 14 Λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδικαι-
ωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἢ γὰρ ἐκεῖνος. Ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν
ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.

15 Προσέφερον δὲ αὐτῷ καὶ τὰ βρέφη ἵνα αὐτῶν ἅπτηται·
καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. 16 Ὁ δὲ Ἰησοῦς
προσκαλεσάμενος αὐτὰ εἶπεν· Ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός
με καὶ μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία
τοῦ Θεοῦ. 17 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὃς ἐὰν μὴ δέξηται τὴν βασιλεί-
αν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν.

18 Καὶ ἐπηρώτησέ τις αὐτὸν ἄρχων λέγων· Διδάσκαλε ἀγα-
θέ, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; 19 Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς· Τί με λέγεις ἀγαθόν; Οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός.
20 Τὰς ἐντολὰς οἶδας· **Μὴ μοιχεύσῃς, μὴ φονεύσῃς, μὴ
κλέψῃς, μὴ ψευδομαρτυρήσῃς, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν
μητέρα σου.** 21 Ὁ δὲ εἶπε· Ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεό-
τητός μου.

22 Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἔτι ἕν σοι λεί-
πει· πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ διάδος πτωχοῖς, καὶ ἕξεις
θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. 23 Ὁ δὲ ἀκού-

Ἡ παραβολὴ τοῦ τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου

9 Εἶπε δὲ καὶ γιὰ μερικούς, ποὺ εἶχαν πεποίθησι στοὺς ἑαυτούς τους
ὅτι εἶναι ἐνάρετοι, καὶ θεωροῦσαν τοὺς ἄλλους μηδέν, αὐτὴ τὴν παρα-
βολή: **10** «Δύο ἄνθρωποι ἀνέβηκαν στὸ ναὸ νὰ προσευχηθοῦν, ὁ ἕνας
Φαρισαῖος καὶ ὁ ἄλλος τελώνης. **11** Ὁ Φαρισαῖος στάθηκε μόνος καὶ
ἔκανε αὐτὴ τὴν προσευχή: “Θεέ, σ' εὐχαριστῶ, διότι δὲν εἶμαι ὅπως οἱ
ὑπόλοιποι ἄνθρωποι, ποὺ εἶναι ἐκβιασταί, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ ὅπως
αὐτὸς ὁ τελώνης. **12** Νηστεύω δύο φορὲς τὴν ἑβδομάδα, δίνω τὸ ἕνα
δέκατο ἀπ' ὅλα ὅσα ἀποκτῶ”. **13** Ὁ δὲ τελώνης στάθηκε μακριά (πολὺ
πίσω), καὶ δὲν τολμοῦσε οὔτε τὰ μάτια του νὰ σηκώσῃ πρὸς τὸν οὐρα-
νό. Κτυποῦσε δὲ τὸ στῆθος του λέγοντας: “Θεέ μου, σπλαγχνίσου με
καὶ συγχώρησέ με τὸν ἁμαρτωλό”. **14** Σᾶς βεβαιώνω: Κατέβηκε αὐτὸς
δικαιωμένος στὸ σπίτι του, καὶ ὄχι ἐκεῖνος. Ὁπωσδήποτε καθένας, ποὺ
ὑψώνει τὸν ἑαυτό του, θὰ ταπεινωθῇ, ἐνῷ ἐκεῖνος, ποὺ ταπεινώνει τὸν
ἑαυτό του, θὰ ὑψωθῇ».

«Ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με»

15 Τοῦ ἔφεραν δὲ καὶ τὰ μικρὰ παιδιά, γιὰ νὰ θέτῃ ἐπάνω τους τὰ
χέρια του (καὶ ἔτσι νὰ τὰ εὐλογῇ). Ἀλλ' ὅταν εἶδαν οἱ μαθηταί, τοὺς
ἐπέπληξαν. **16** Ὁ Ἰησοῦς ὅμως τὰ κάλεσε κοντά του καὶ εἶπε:
«Ἀφῆστε τὰ παιδιὰ νὰ ἔρχωνται πρὸς ἐμένα καὶ μὴ τὰ ἐμποδίζετε. Διό-
τι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἶναι γι' αὐτούς, ποὺ εἶναι σὰν αὐτά. **17** Ἀλη-
θινὰ σᾶς λέγω, ὅποιος δὲν θὰ δεχθῇ τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ σὰν παιδί,
δὲν θὰ μπῇ σ' αὐτή».

«Τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω;»

18 Κάποιος δὲ ἀριστοκράτης τὸν ρώτησε λέγοντας: «Διδάσκαλε ἀγα-
θέ, τί νὰ κάνω γιὰ νὰ κληρονομήσω ζωὴ αἰώνια;». **19** Καὶ ὁ Ἰησοῦς
τοῦ εἶπε: «Γιατί μὲ λέγεις ἀγαθό (ἀφοῦ μὲ θεωρεῖς ἁπλῶς ἄνθρωπο);
Κανεὶς δὲν εἶναι ἀγαθός, παρὰ ἕνας, ὁ Θεός. **20** Τὶς ἐντολὲς γνωρίζεις:
**Νὰ μὴ μοιχεύσῃς , νὰ μὴ φονεύσῃς, νὰ μὴ κλέψῃς, νὰ μὴ ψευ-
δομαρτυρήσῃς, νὰ τιμᾷς τὸν πατέρα σου καὶ τὴ μητέρα σου.**
21 Αὐτὸς δὲ εἶπε: «Ὅλα αὐτὰ τὰ φύλαξα ἀπὸ τὴν παιδική μου ἡλι-
κία».

Δυσκόλως πλούσιος εἰσέρχεται στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ

22 Ὅταν δὲ ἄκουσε αὐτὰ τὰ λόγια ὁ Ἰησοῦς, τοῦ εἶπε: «Ἀκόμη ἕνα
σοῦ λείπει. Πώλησε ὅλα, ὅσα ἔχεις, καὶ διαμοίρασέ τα σὲ πτωχούς, καὶ

σας ταῦτα περίλυπος ἐγένετο· ἦν γὰρ πλούσιος σφόδρα.
24 Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς περίλυπον γενόμενον εἶπε· Πῶς δυ-
σκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰσελεύσονται εἰς τὴν βασιλεί-
αν τοῦ Θεοῦ! 25 Εὐκοπώτερον γάρ ἐστι κάμηλον διὰ τρυμα-
λιᾶς ῥαφίδος εἰσελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θε-
οῦ εἰσελθεῖν. 26 Εἶπον δὲ οἱ ἀκούσαντες· Καὶ τίς δύναται
σωθῆναι; 27 Ὁ δὲ εἶπε· Τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις δυνατὰ
παρὰ τῷ Θεῷ ἐστιν.

28 Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος· Ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκο-
λουθήσαμέν σοι. 29 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι
οὐδείς ἐστιν ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ γονεῖς ἢ ἀδελφοὺς ἢ γυναῖκα
ἢ τέκνα ἕνεκεν τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, 30 ὃς οὐ μὴ ἀπολάβῃ
πολλαπλασίονα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχο-
μένῳ ζωὴν αἰώνιον.

31 Παραλαβὼν δὲ τοὺς δώδεκα εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἰδοὺ ἀνα-
βαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ τελειωθήσεται πάντα τὰ γε-
γραμμένα διὰ τῶν προφητῶν τῷ Υἱῷ τοῦ ἀνθρώπου. 32 Παρα-
δοθήσεται γὰρ τοῖς ἔθνεσι καὶ ἐμπαιχθήσεται καὶ ὑβρισθήσε-
ται καὶ ἐμπτυσθήσεται, 33 καὶ μαστιγώσαντες ἀποκτενοῦσιν
αὐτόν, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναστήσεται. 34 Καὶ αὐτοὶ οὐδὲν
τούτων συνῆκαν, καὶ ἦν τὸ ῥῆμα τοῦτο κεκρυμμένον ἀπ'
αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐγίνωσκον τὰ λεγόμενα.

35 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἐγγίζειν αὐτὸν εἰς Ἱεριχὼ τυφλός τις
ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν. 36 Ἀκούσας δὲ ὄχλου δια-
πορευομένου ἐπυνθάνετο τί εἴη ταῦτα. 37 Ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ
ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος παρέρχεται. 38 Καὶ ἐβόησε λέγων·
Ἰησοῦ, Υἱὲ Δαυΐδ, ἐλέησόν με. 39 Καὶ οἱ προάγοντες ἐπετίμων
αὐτῷ ἵνα σιωπήσῃ· αὐτὸς δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν· Υἱὲ
Δαυΐδ, ἐλέησόν με. 40 Σταθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν
ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν. Ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ ἐπηρώτησεν αὐτὸν
λέγων· 41 Τί σοι θέλεις ποιήσω; Ὁ δὲ εἶπε· Κύριε, ἵνα ἀναβλέ-
ψω. 42 Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἀνάβλεψον! Ἡ πίστις σου

θὰ ἔχῃς θησαυρὸ στὸν οὐρανό, καὶ ἔλα νὰ μὲ ἀκολουθήσῃς». **23** Ἀλλ'
ὅταν ἐκεῖνος ἄκουσε αὐτὰ τὰ λόγια, λυπήθηκε πολύ, διότι ἦταν πλού-
σιος πολύ. **24** Ὅταν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὸν εἶδε καταλυπημένο, εἶπε: «Πόσο
δύσκολο εἶναι αὐτοί, ποὺ ἔχουν τὰ χρήματα, νὰ μποῦν στὴ βασιλεία τοῦ
Θεοῦ! **25** Εὐκολώτερο δὲ εἶναι νὰ περάσῃ καμήλα ἀπὸ βελονότρυπα,
παρὰ πλούσιος νὰ μπῇ στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ». **26** Εἶπαν δὲ αὐτοὶ ποὺ
ἄκουσαν: «Τότε ποιός δύναται νὰ σωθῇ;». **27** Αὐτὸς δὲ εἶπε: «Τὰ ἀδύ-
νατα στοὺς ἀνθρώπους εἶναι δυνατὰ στὸ Θεό».

Ὁ μισθὸς τῶν ἀκολούθων τοῦ Ἰησοῦ

28 Τότε ὁ Πέτρος εἶπε: «Ἰδοὺ ἐμεῖς τὰ ἀφήσαμε ὅλα καὶ σὲ ἀκο-
λουθήσαμε». **29** Αὐτὸς δὲ τοὺς εἶπε: «Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι δὲν ὑπάρ-
χει κανείς, ποὺ ἄφησε σπίτι ἢ γονεῖς ἢ ἀδελφοὺς ἢ γυναῖκα ἢ παιδιὰ
γιὰ τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, **30** καὶ δὲν θὰ λάβῃ ὡς ἀμοιβὴ πολλαπλά-
σια κατὰ τὸν καιρὸ τοῦτο, καὶ κατὰ τὸν μέλλοντα καιρὸ ζωὴ αἰώνια».

Τρίτη πρόρρησι γιὰ τὸ πάθος καὶ τὴν ἀνάστασι

31 Πῆρε δὲ ἰδιαιτέρως τοὺς δώδεκα καὶ τοὺς εἶπε: «Ἰδοὺ ἀνεβαί-
νουμε στὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ θὰ ἐκπληρωθοῦν ὅλα, ὅσα οἱ προφῆτες
ἔγραφαν γιὰ τὸν Υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου. **32** Θὰ τὸν παραδώσουν δηλαδὴ
στοὺς ἐθνικούς (εἰδωλολάτρες), καὶ θὰ τὸν ἐμπαίξουν, καὶ θὰ τὸν βρί-
σουν, καὶ θὰ τὸν φτύσουν, **33** καὶ θὰ τὸν μαστιγώσουν, καὶ θὰ τὸν θα-
νατώσουν, καὶ τὴν τρίτη ἡμέρα θὰ ἀναστηθῇ». **34** Ἀλλ' αὐτοὶ τίποτε
ἀπ' αὐτὰ δὲν κατάλαβαν, διότι ἡ σημασία αὐτοῦ τοῦ λόγου ἦταν κρυμ-
μένη ἀπ' αὐτούς, καὶ γι' αὐτὸ δὲν καταλάβαιναν τὰ λεγόμενα.

Θεραπεία τυφλοῦ στὴν Ἱεριχώ

35 Ὅταν δὲ πλησίαζε στὴν Ἱεριχώ, κάποιος τυφλὸς καθόταν στὸ
δρόμο καὶ ζητιάνευε. **36** Καὶ ὅταν ἄκουσε τὸ θόρυβο τοῦ λαοῦ, ποὺ
περνοῦσε, ρωτοῦσε τί συμβαίνει. **37** Καὶ τοῦ εἶπαν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ὁ Να-
ζωραῖος διαβαίνει. **38** Τότε φώναξε δυνατὰ λέγοντας: «Ἰησοῦ, Υἱὲ Δα-
βίδ, ἐλέησέ με». **39** Ἀλλ' αὐτοί, ποὺ περνοῦσαν ἀπὸ μπροστά του, τὸν
ἐπέπλητταν γιὰ νὰ σιωπήσῃ. Αὐτὸς ὅμως πολὺ περισσότερο φώναζε:
«Υἱὲ Δαβίδ, ἐλέησέ με». **40** Ὁ δὲ Ἰησοῦς σταμάτησε καὶ διέταξε νὰ
τὸν φέρουν πρὸς αὐτόν. Καὶ ὅταν πλησίασε, τὸν ρώτησε: **41** «Τί θέλεις
νὰ σοῦ κάνω;». Ἐκεῖνος δὲ εἶπε: «Κύριε, νὰ ἀποκτήσω τὸ φῶς μου».
42 Καὶ ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε: «Ἀπόκτησε τὸ φῶς σου! Ἡ πίστι σου σὲ

σέσωκέ σε. 43 Καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει αὐτῷ
δοξάζων τὸν Θεόν· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν ἔδωκεν αἶνον τῷ Θεῷ.

19 Καὶ εἰσελθὼν διήρχετο τὴν Ἱεριχώ. 2 Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνό-
ματι καλούμενος Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης,
καὶ οὗτος ἦν πλούσιος. 3 Καὶ ἐζήτει ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστι,
καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. 4 Καὶ
προδραμὼν ἔμπροσθεν ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν, ἵνα ἴδῃ αὐτόν,
ὅτι ἐκείνης ἤμελλε διέρχεσθαι. 5 Καὶ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον,
ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς εἶδεν αὐτὸν καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ζακ-
χαῖε, σπεύσας κατάβηθι· σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με
μεῖναι. 6 Καὶ σπεύσας κατέβη, καὶ ὑπεδέξατο αὐτὸν χαίρων.
7 Καὶ ἰδόντες πάντες διεγόγγυζον λέγοντες ὅτι παρὰ ἁμαρ-
τωλῷ ἀνδρὶ εἰσῆλθε καταλῦσαι. 8 Σταθεὶς δὲ Ζακχαῖος εἶπε
πρὸς τὸν Κύριον· Ἰδοὺ τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε,
δίδωμι τοῖς πτωχοῖς, καὶ εἴ τινός τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι
τετραπλοῦν. 9 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ὅτι σήμερον σω-
τηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ
ἐστιν. 10 Ἦλθε γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ
ἀπολωλός.

11 Ἀκουόντων δὲ αὐτῶν ταῦτα προσθεὶς εἶπε παραβολὴν διὰ
τὸ ἐγγὺς αὐτὸν εἶναι Ἱερουσαλὴμ καὶ δοκεῖν αὐτοὺς ὅτι παρα-
χρῆμα μέλλει ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἀναφαίνεσθαι. 12 Εἶπεν
οὖν· Ἄνθρωπός τις εὐγενὴς ἐπορεύθη εἰς χώραν μακρὰν λαβεῖν
ἑαυτῷ βασιλείαν καὶ ὑποστρέψαι. 13 Καλέσας δὲ δέκα δούλους
ἑαυτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς δέκα μνᾶς καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Πρα-
γματεύσασθε ἐν ᾧ ἔρχομαι. 14 Οἱ δὲ πολῖται αὐτοῦ ἐμίσουν
αὐτόν, καὶ ἀπέστειλαν πρεσβείαν ὀπίσω αὐτοῦ λέγοντες· Οὐ
θέλομεν τοῦτον βασιλεῦσαι ἐφ’ ἡμᾶς. 15 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ
ἐπανελθεῖν αὐτὸν λαβόντα τὴν βασιλείαν, καὶ εἶπε φωνηθῆναι
αὐτῷ τοὺς δούλους τούτους οἷς ἔδωκε τὸ ἀργύριον, ἵνα ἐπιγνῷ
τίς τί διεπραγματεύσατο. 16 Παρεγένετο δὲ ὁ πρῶτος λέγων·
Κύριε, ἡ μνᾶ σου προσειργάσατο δέκα μνᾶς. 17 Καὶ εἶπεν

ἔσωσε». **43** Καὶ ἀμέσως ἀπέκτησε τὸ φῶς του, καὶ τὸν ἀκολουθοῦσε δο-
ξάζοντας τὸ Θεό. Καὶ ὅλος ὁ λαός, ὅταν εἶδε (τὸ θαῦμα), δόξασε τὸ
Θεό.

Ὁ Ἰησοῦς καὶ ὁ Ζακχαῖος

19 Μπῆκε δὲ (ὁ Ἰησοῦς) στὴν Ἱεριχὼ καὶ περνοῦσε διὰ μέσου
αὐτῆς. **2** Καὶ ἰδοὺ ἦταν ἐκεῖ ἕνας ἄνδρας, ποὺ ὠνομαζόταν Ζακ-
χαῖος. Ἦταν δὲ ἀρχιτελώνης. Ἐπίσης ἦταν πλούσιος. **3** Καὶ προσ-
παθοῦσε νὰ ἰδῇ τὸν Ἰησοῦ ποιός εἶναι, ἀλλὰ δὲν μποροῦσε λόγῳ τοῦ
πλήθους τοῦ λαοῦ, διότι στὸ ἀνάστημα ἦταν κοντός. **4** Γι' αὐτὸ ἔτρεξε
μπροστὰ καὶ ἀνέβηκε σὲ μιὰ συκομουριὰ γιὰ νὰ τὸν δῇ, διότι θὰ περ-
νοῦσε ἀπ' ἐκεῖ. **5** Καὶ ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἔφθασε σ' αὐτὸ τὸ μέρος, κοίτα-
ξε ἐπάνω, τὸν εἶδε καὶ τοῦ εἶπε: «Ζακχαῖε, κατέβα γρήγορα, διότι σή-
μερα πρόκειται νὰ μείνω στὸ σπίτι σου». **6** Καὶ κατέβηκε γρήγορα, καὶ
τὸν ὑποδέχθηκε μὲ χαρά. **7** Ἀλλ' ὅταν εἶδαν αὐτό, ὅλοι σχολίαζαν λέ-
γοντας: «Στὸ σπίτι ἁμαρτωλοῦ ἀνθρώπου πῆγε γιὰ νὰ μείνῃ». **8** Ὁ δὲ
Ζακχαῖος στάθηκε καὶ εἶπε στὸν Κύριο: «Ἰδού, Κύριε, τὰ μισὰ ἀπὸ τὰ
ὑπάρχοντά μου θὰ δώσω στοὺς πτωχούς, καὶ ἂν κάτι ἀδίκησα κάποιον,
θὰ τὸ ἐπιστρέφω τετραπλάσιο». **9** Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε γι' αὐτόν: «Σή-
μερα σ' αὐτὸ τὸ σπίτι ἦλθε σωτηρία, διότι καὶ αὐτὸς εἶναι υἱὸς τοῦ
Ἀβραάμ. **10** Ὁ δὲ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἦλθε ν' ἀναζητήσῃ καὶ νὰ σώσῃ
τὸ χαμένο».

Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀνεπιθυμήτου βασιλέως καὶ τῶν δέκα δούλων

11 Ὅταν δὲ αὐτοὶ ἄκουσαν αὐτά, εἶπε καὶ μία παραβολή, διότι πλη-
σίαζε στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ αὐτοὶ νόμιζαν, ὅτι ἀμέσως θὰ φανερωνόταν
μὲ λαμπρότητα ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. **12** Εἶπε λοιπόν: «Κάποιος
ἄνθρωπος μὲ εὐγενῆ καταγωγὴ πῆγε σὲ μακρινὴ χώρα, γιὰ νὰ λάβῃ
βασιλεία καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ. **13** Ἀφοῦ δὲ (πρῶτα) κάλεσε δέκα δούλους
του, τοὺς ἔδωσε ἀπὸ μία μνᾶ (χρυσὸ νόμισμα), καὶ τοὺς εἶπε: "Ἐμπο-
ρευθῆτε μέχρι νὰ ἐπιστρέψω". **14** Ἀλλ' οἱ συμπολῖτες του τὸν μι-
σοῦσαν, καὶ ἔστειλαν ἀντιπροσωπεία μετὰ ἀπ' αὐτὸν γιὰ νὰ εἰπῇ: "Δὲν
τὸν θέλουμε νὰ γίνῃ βασιλεὺς σ' ἐμᾶς". **15** Ὅταν δὲ αὐτὸς ἐπανῆλθε,
ἀφοῦ ἔλαβε τὴ βασιλεία, εἶπε νὰ τοῦ φωνάξουν αὐτοὺς τοὺς δούλους,
στοὺς ὁποίους ἔδωσε τὸ χρῆμα, γιὰ νὰ μάθῃ τί κέρδισε ὁ καθένας μὲ τὴν
ἐκμετάλλευσί του. **16** Ἦρθε δὲ ὁ πρῶτος καὶ εἶπε: "Κύριε, ἡ μνᾶ σου
ἀπέφερε δέκα ἀκόμη μνᾶς". **17** Τοῦ εἶπε τότε: "Εὖγε, καλὲ δοῦλε!
Ἐπειδὴ σὲ πολὺ λίγο φάνηκες φιλόπονος, λάβε ἐξουσία πάνω σὲ δέκα πό-
λεις". **18** Ἦλθε καὶ ὁ δεύτερος καὶ εἶπε: "Κύριε, ἡ μνᾶ σου ἀπέφερε
ἄλλες πέντε μνᾶς". **19** Εἶπε δὲ καὶ σ' αὐτόν: "Καὶ σὺ λάβε ἐξουσία πά-
νω σὲ πέντε πόλεις". **20** Ἦλθε καὶ ἄλλος καὶ εἶπε: "Κύριε, ἰδοὺ ἡ μνᾶ
σου. Τὴν εἶχα φυλαγμένη σ' ἕνα μαντήλι. **21** Διότι σὲ φοβόμουν, ἐπειδὴ
εἶσαι πλεονέκτης ἄνθρωπος. Παίρνεις αὐτὸ ποὺ δὲν ἔβαλες, καὶ θερίζεις
αὐτὸ ποὺ δὲν ἔσπειρες, καὶ μαζεύεις ἀπ' ἐκεῖ ποὺ δὲν σκόρπισες μὲ σπο-

αὐτῷ· Εὖ, ἀγαθὲ δοῦλε! Ὅτι ἐν ἐλαχίστῳ πιστὸς ἐγένου, ἴσθι
ἐξουσίαν ἔχων ἐπάνω δέκα πόλεων. 18 Καὶ ἦλθεν ὁ δεύτερος
λέγων· Κύριε, ἡ μνᾶ σου ἐποίησε πέντε μνᾶς. 19 Εἶπε δὲ καὶ
τούτῳ· Καὶ σὺ γίνου ἐπάνω πέντε πόλεων. 20 Καὶ ἕτερος ἦλθε
λέγων· Κύριε, ἰδοὺ ἡ μνᾶ σου, ἣν εἶχον ἀποκειμένην ἐν σουδα-
ρίῳ. 21 Ἐφοβούμην γάρ σε, ὅτι ἄνθρωπος αὐστηρὸς εἶ· αἴρεις ὃ
οὐκ ἔθηκας, καὶ θερίζεις ὃ οὐκ ἔσπειρας, καὶ συνάγεις ὅθεν οὐ
διεσκόρπισας. 22 Λέγει αὐτῷ· Ἐκ τοῦ στόματός σου κρινῶ σε,
πονηρὲ δοῦλε. Ἤδεις ὅτι ἄνθρωπος αὐστηρός εἰμι ἐγώ, αἴρων ὃ
οὐκ ἔθηκα, καὶ θερίζων ὃ οὐκ ἔσπειρα, καὶ συνάγων ὅθεν οὐ
διεσκόρπισα. 23 Καὶ διατί οὐκ ἔδωκας τὸ ἀργύριόν μου ἐπὶ τὴν
τράπεζαν, καὶ ἐγὼ ἐλθὼν σὺν τόκῳ ἂν ἔπραξα αὐτό; 24 Καὶ
τοῖς παρεστῶσιν εἶπεν· Ἄρατε ἀπ᾿ αὐτοῦ τὴν μνᾶν καὶ δότε τῷ
τὰς δέκα μνᾶς ἔχοντι. 25 *Καὶ εἶπον αὐτῷ· Κύριε, ἔχει δέκα
μνᾶς.* 26 Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι παντὶ τῷ ἔχοντι δοθήσεται, ἀπὸ δὲ
τοῦ μὴ ἔχοντος καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ᾿ αὐτοῦ. 27 Πλὴν τοὺς
ἐχθρούς μου ἐκείνους, τοὺς μὴ θελήσαντάς με βασιλεῦσαι ἐπ᾿
αὐτούς, ἀγάγετε ὧδε καὶ κατασφάξατε αὐτοὺς ἔμπροσθέν μου.

28 Καὶ εἰπὼν ταῦτα ἐπορεύετο ἔμπροσθεν ἀναβαίνων εἰς Ἱε-
ροσόλυμα. 29 Καὶ ἐγένετο ὡς ἤγγισεν εἰς Βηθσφαγῆ καὶ Βη-
θανίαν πρὸς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον Ἐλαιῶν, ἀπέστειλε δύο
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ 30 εἰπών· Ὑπάγετε εἰς τὴν κατέναντι κώ-
μην, ἐν ᾗ εἰσπορευόμενοι εὑρήσετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ᾿ ὃν
οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων ἐκάθισε· λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε.
31 Καὶ ἐάν τις ὑμᾶς ἐρωτᾷ, διατί λύετε; οὕτως ἐρεῖτε αὐτῷ, ὅτι
ὁ Κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει. 32 Ἀπελθόντες δὲ οἱ ἀπεσταλμένοι
εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς ἑστῶτα τὸν πῶλον. 33 Λυόντων δὲ
αὐτῶν τὸν πῶλον εἶπον οἱ κύριοι αὐτοῦ πρὸς αὐτούς· Τί λύετε
τὸν πῶλον; 34 Οἱ δὲ εἶπον ὅτι ὁ Κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει.
35 Καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπιρρίψαντες
ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐπὶ τὸν πῶλον ἐπεβίβασαν τὸν Ἰησοῦν.

ρά”. **22** Τοῦ λέγει: “Κακὲ δοῦλε, ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ στόματός σου θὰ σὲ
κρίνω. Ἤξερες, ὅτι ἐγὼ εἶμαι πλεονέκτης ἄνθρωπος, ποὺ παίρνω αὐτὸ
ποὺ δὲν ἔβαλα, καὶ θερίζω αὐτὸ ποὺ δὲν ἔσπειρα, καὶ μαζεύω ἀπ' ἐκεῖ
ποὺ δὲν σκόρπισα μὲ σπορά. **23** Τότε γιατί δὲν ἔβαλες τὸ χρῆμα μου
στὴν τράπεζα, ὁπότε, ὅταν θὰ ἐρχόμουν, θὰ τὸ εἰσέπραττα μὲ τόκο;”.
24 Κατόπιν εἶπε στοὺς παρισταμένους: “Πάρτε ἀπ' αὐτὸν τὴ μνᾶ καὶ
δῶστε την σ' αὐτόν, ποὺ ἔχει τὶς δέκα μνᾶς”. **25** Ἀλλὰ τοῦ εἶπαν: “Κύ-
ριε, αὐτὸς ἔχει δέκα μνᾶς”. **26** Σᾶς βεβαιώνω δέ, ὅτι σὲ καθένα, ὁ
ὁποῖος ἔχει, θὰ δοθῇ (καὶ ἄλλο), ἐνῷ ἀπ' αὐτόν, ποὺ δὲν ἔχει, καὶ αὐτό
(τὸ λίγο), ποὺ ἔχει, θὰ ἀφαιρεθῇ. **27** Ἐκείνους δὲ τοὺς ἐχθρούς μου, ποὺ
δὲν θέλησαν νὰ βασιλεύσω σ' αὐτούς, φέρετε ἐδῶ καὶ κατασφάξετε αὐτοὺς
ἐνώπιόν μου».

Ὁ βασιλεὺς Χριστὸς ἐπὶ πώλου ὄνου!

28 Ἀφοῦ δὲ εἶπε αὐτά, συνέχισε τὴν πορεία πρὸς τὰ ἐμπρός, γιὰ ν'
ἀνεβῇ στὰ Ἱεροσόλυμα. **29** Καὶ ὅταν πλησίασε στὴ Βηθσφαγῆ καὶ τὴ Βη-
θανία, κοντὰ στὸ ὄρος, ποὺ λέγεται τῶν Ἐλαιῶν, ἔστειλε δύο ἀπὸ τοὺς
μαθητάς του **30** λέγοντας: «Πηγαίνετε στὸ ἀπέναντι χωριό, ὅπου μπαί-
νοντας θὰ βρῆτε ἕνα πουλάρι δεμένο, πάνω στὸ ὁποῖο δὲν κάθησε ποτὲ
κανεὶς ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους. Νὰ τὸ λύσετε καὶ νὰ τὸ φέρετε. **31** Καὶ ἂν
κανεὶς σᾶς ἐρωτήσῃ, “Γιατί τὸ λύετε;”, νὰ τοῦ εἰπῆτε αὐτό: “Ὁ Κύριος
τὸ χρειάζεται”». **32** Ὅταν δὲ πῆγαν οἱ ἀπεσταλμένοι, βρῆκαν νὰ εἶναι
τὸ πουλάρι ὅπως ἀκριβῶς τοὺς εἶπε. **33** Καὶ ὅταν ἔλυαν τὸ πουλάρι, τοὺς
εἶπαν οἱ ἰδιοκτῆτες του: «Γιατί λύετε τὸ πουλάρι;». **34** Αὐτοὶ δὲ εἶπαν:
«Ὁ Κύριος τὸ χρειάζεται». **35** Καὶ τὸ ἔφεραν στὸν Ἰησοῦ, καὶ ἔρριξαν
ἐπάνω στὸ πουλάρι τὰ ἐνδύματά τους, καὶ ἐπιβίβασαν τὸν Ἰησοῦ.

36 Πορευομένου δὲ αὐτοῦ ὑπεστρώννυον τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἐν
τῇ ὁδῷ. 37 Ἐγγίζοντος δὲ αὐτοῦ ἤδη πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ
Ὄρους τῶν Ἐλαιῶν ἤρξατο ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν χαί-
ροντες αἰνεῖν τὸν Θεὸν φωνῇ μεγάλῃ περὶ πασῶν ὧν εἶδον δυ-
νάμεων 38 λέγοντες· **Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος** βασιλεὺς **ἐν
ὀνόματι Κυρίου·** εἰρήνη ἐν οὐρανῷ καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις. 39 Καί
τινες τῶν Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ ὄχλου εἶπον πρὸς αὐτόν· Διδά-
σκαλε, ἐπιτίμησον τοῖς μαθηταῖς σου. 40 Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν
αὐτοῖς· Λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν οὗτοι σιωπήσωσιν, οἱ λίθοι
κεκράξονται.

41 Καὶ ὡς ἤγγισεν, ἰδὼν τὴν πόλιν ἔκλαυσεν ἐπ᾽ αὐτῇ, 42 λέ-
γων ὅτι εἰ ἔγνως καὶ σύ, καί γε ἐν τῇ ἡμέρᾳ σου ταύτῃ, τὰ
πρὸς εἰρήνην σου! Νῦν δὲ ἐκρύβη ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου. 43 Ὅτι
ἥξουσιν ἡμέραι ἐπὶ σὲ καὶ περιβαλοῦσιν οἱ ἐχθροί σου χάρα-
κά σοι καὶ περικυκλώσουσί σε καὶ συνέξουσί σε πάντοθεν,
44 καὶ ἐδαφιοῦσί σε καὶ τὰ τέκνα σου ἐν σοί, καὶ οὐκ ἀφήσου-
σιν ἐν σοὶ λίθον ἐπὶ λίθῳ, ἀνθ᾽ ὧν οὐκ ἔγνως τὸν καιρὸν τῆς
ἐπισκοπῆς σου.

45 Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πω-
λοῦντας ἐν αὐτῷ καὶ ἀγοράζοντας 46 λέγων αὐτοῖς· Γέγραπται
ὅτι **ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς ἐστιν·** ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιή-
σατε **σπήλαιον λῃστῶν.**
47 Καὶ ἦν διδάσκων τὸ καθ᾽ ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ. Οἱ δὲ ἀρχιε-
ρεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐζήτουν αὐτὸν ἀπολέσαι καὶ οἱ πρῶτοι
τοῦ λαοῦ, 48 καὶ οὐχ εὕρισκον τὸ τί ποιήσουσιν· ὁ λαὸς γὰρ
ἅπας ἐξεκρέματο αὐτοῦ ἀκούων.

Ἡ θριαμβευτικὴ εἴσοδος τοῦ Χριστοῦ στὴν Ἱερουσαλὴμ

36 Καὶ καθὼς πήγαινε, ἔστρωναν τὰ ἐνδύματά τους κάτω στὸ δρό-
μο. **37** Καὶ ὅταν πλέον πλησίαζε στὸ τέλος τοῦ κατηφορικοῦ δρόμου
τοῦ Ὄρους τῶν Ἐλαιῶν, ἄρχισε ὅλο τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν μὲ χαρὰ
καὶ φωνὴ μεγάλη νὰ δοξολογοῦν τὸ Θεὸ γιὰ ὅλα τὰ θαύματα, ποὺ
εἶδαν, **38** λέγοντας: «**Εὐλογημένος** ὁ βασιλεύς, **ποὺ ἔρχεται ἐκ μέ-
ρους τοῦ Κυρίου·** τιμὴ στὸν Οὐράνιο καὶ δόξα στὸν Ὕψιστο».
39 Ἀλλὰ μερικοὶ ἀπὸ τοὺς Φαρισαίους μέσα ἀπὸ τὸ πλῆθος τοῦ εἶπαν:
«Διδάσκαλε, νὰ ἐπιπλήξῃς τοὺς μαθητάς σου». **40** Ἀποκρίθηκε δὲ καὶ
τοὺς εἶπε: «Σᾶς λέγω, ὅτι ἐὰν αὐτοὶ σιωπήσουν, θὰ κραυγάσουν οἱ λί-
θοι».

Θρῆνος καὶ προφητεία γιὰ τὴν καταστροφὴ τῆς Ἱερουσαλὴμ

41 Καὶ ὅταν πλησίασε καὶ εἶδε τὴν πόλι, ἔκλαυσε γι᾽ αὐτὴ **42** καὶ
εἶπε: «Ὢ ἐὰν σὺ γνώριζες, ἔστω καὶ κατ᾽ αὐτὸ τὸν (τελευταῖο) καιρό
σου, τὰ ἀφορῶντα στὸ καλό σου! Ἀλλὰ τώρα εἶναι κρυμμένα ἀπὸ τὰ
μάτια σου. **43** Διότι θὰ ἔλθουν σὲ σένα ἡμέρες, ποὺ οἱ ἐχθροί σου θὰ
σὲ περιζώσουν μὲ πολιορκητικὰ ἔργα, καὶ θὰ σὲ περικυκλώσουν, καὶ θὰ
σὲ περισφίγγουν, **44** καὶ θὰ συντρίψουν ἐσένα καὶ τὰ τέκνα σου, ποὺ θὰ
βρεθοῦν μέσα στὰ τείχη σου, καὶ δὲν θ᾽ ἀφήσουν σὲ σένα λιθάρι πάνω
σὲ λιθάρι, διότι δὲν ἐκτίμησες τὸν καιρό, ποὺ σὲ ἐπισκέφθηκε ὁ Θεός».

Ἐκδίωξι τῶν ἐμπόρων ἀπὸ τὸν περίβολο τοῦ ναοῦ

45 Ὅταν δὲ μπῆκε στὸν περίβολο τοῦ ναοῦ, ἄρχισε νὰ ἐκδιώκῃ τοὺς
ἐκεῖ πωλητὰς καὶ ἀγοραστάς, **46** λέγοντας σ᾽ αὐτούς: «Εἶναι γραμμέ-
νο, Ὁ **οἶκός μου εἶναι οἶκος προσευχῆς**, ἀλλὰ σεῖς τὸν κάνατε **σπή-
λαιο ληστῶν**».
47 Καὶ δίδασκε καθημερινῶς στὸν περίβολο τοῦ ναοῦ, οἱ δὲ ἀρχιερεῖς
καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ προύχοντες τοῦ λαοῦ ζητοῦσαν νὰ τὸν θανα-
τώσουν, **48** ἀλλὰ δὲν ἔβρισκαν πῶς νὰ ἐνεργήσουν, διότι ὅλος ὁ λαὸς
ἀκούοντάς τον κρεμόταν ἀπὸ τὸ στόμα του.

20 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων διδάσκοντος
αὐτοῦ τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εὐαγγελιζομένου ἐπέστη-
σαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς σὺν τοῖς πρεσβυτέροις
2 καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν λέγοντες· Εἰπὲ ἡμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ
ταῦτα ποιεῖς, ἢ τίς ἐστιν ὁ δούς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην;
3 Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ ἕνα
λόγον, καὶ εἴπατέ μοι· 4 Τὸ βάπτισμα Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν
ἢ ἐξ ἀνθρώπων; 5 Οἱ δὲ συνελογίσαντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες
ὅτι ἐὰν εἴπωμεν, ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ, διατί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε
αὐτῷ; 6 Ἐὰν δὲ εἴπωμεν, ἐξ ἀνθρώπων, πᾶς ὁ λαὸς καταλιθά-
σει ἡμᾶς· πεπεισμένος γάρ ἐστιν Ἰωάννην προφήτην εἶναι.
7 Καὶ ἀπεκρίθησαν μὴ εἰδέναι πόθεν. 8 Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν
αὐτοῖς· Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

9 Ἤρξατο δὲ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν τὴν παραβολὴν ταύτην·
Ἄνθρωπός τις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωρ-
γοῖς καὶ ἀπεδήμησε χρόνους ἱκανούς. 10 Καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἀπέ-
στειλε πρὸς τοὺς γεωργοὺς δοῦλον ἵνα ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ
ἀμπελῶνος δώσουσιν αὐτῷ. Οἱ δὲ γεωργοὶ δείραντες αὐτὸν
ἐξαπέστειλαν κενόν. 11 Καὶ προσέθετο αὐτοῖς πέμψαι ἕτερον
δοῦλον. Οἱ δὲ κἀκεῖνον δείραντες καὶ ἀτιμάσαντες ἐξαπέστει-
λαν κενόν. 12 Καὶ προσέθετο πέμψαι τρίτον. Οἱ δὲ καὶ τοῦτον
τραυματίσαντες ἐξέβαλον. 13 Εἶπε δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος·
Τί ποιήσω; Πέμψω τὸν υἱόν μου τὸν ἀγαπητόν· ἴσως τοῦτον
ἰδόντες ἐντραπήσονται. 14 Ἰδόντες δὲ αὐτὸν οἱ γεωργοὶ διελο-
γίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες· Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος·
δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν, ἵνα ἡμῶν γένηται ἡ κληρονομία.
15 Καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος ἀπέκτειναν. Τί
οὖν ποιήσει αὐτοῖς ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; 16 Ἐλεύσεται καὶ
ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς τούτους, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα
ἄλλοις. Ἀκούσαντες δὲ εἶπον· Μὴ γένοιτο! 17 Ὁ δὲ ἐμβλέψας
αὐτοῖς εἶπε· Τί οὖν ἐστι τὸ γεγραμμένον τοῦτο, **Λίθον ὃν ἀπε-
δοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γω-**

Ἐρώτησι Ἰουδαίων γιὰ τὴν ἐξουσία τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἀντερώτησι τοῦ Ἰησοῦ

20 Μία δὲ ἀπὸ τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες, ἐνῷ (ὁ Ἰησοῦς) δίδασκε τὸ λαὸ
στὸν περίβολο τοῦ ναοῦ καὶ κήρυττε, παρουσιάσθηκαν αἰφνιδίως
οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς μαζὶ μὲ τοὺς πρεσβυτέρους, **2** καὶ τοῦ
εἶπαν: «Πές μας, μὲ ποιά ἐξουσία κάνεις αὐτά, ἢ ποιός εἶναι αὐτός, ποὺ
σοῦ ἔδωσε αὐτὴ τὴν ἐξουσία;». **3** Εἶπε δὲ τότε σ' αὐτούς: «Θὰ σᾶς
ἐρωτήσω καὶ ἐγὼ ἕνα πρᾶγμα, καὶ νὰ μοῦ ἀπαντήσετε: **4** Τὸ βάπτισμα
τοῦ Ἰωάννου ἦταν ἀπὸ τὸ Θεὸ ἢ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους;». **5** Αὐτοὶ δὲ
συζήτησαν μεταξύ τους καὶ ἔλεγαν: «Ἐὰν ποῦμε, "Ἀπὸ τὸ Θεό", θὰ
μᾶς πῇ, "Γιατί τότε δὲν πιστεύσατε σ' αὐτόν;". **6** Ἐὰν δὲ ποῦμε,
"Ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους", ὅλος ὁ λαὸς θὰ μᾶς λιθοβολήσῃ, διότι εἶναι
πεπεισμένος, ὅτι ὁ Ἰωάννης εἶναι προφήτης». **7** Καὶ ἀπάντησαν, ὅτι δὲν
ξέρουν ἀπὸ ποῦ. **8** Καὶ ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε: «Οὔτε ἐγὼ σᾶς λέγω μὲ
ποιά ἐξουσία κάνω αὐτά».

Ἡ παραβολὴ τῶν κακῶν γεωργῶν τοῦ ἀμπελῶνος

9 Ἄρχισε δὲ νὰ λέγῃ στὸ λαὸ αὐτὴ τὴν παραβολή: «Κάποιος ἄνθρω-
πος φύτευσε ἀμπέλι, καὶ τὸ νοίκιασε σὲ γεωργούς, καὶ ἔφυγε σὲ ἄλλο
τόπο γιὰ ἀρκετὸ χρονικὸ διάστημα. **10** Καὶ ὅταν ἦλθε ὁ καιρός, ἀπέ-
στειλε πρὸς τοὺς γεωργοὺς ἕνα δοῦλο, γιὰ νὰ τοῦ δώσουν ἀπὸ τὸν καρ-
πὸ τοῦ ἀμπελιοῦ. Ἀλλ' οἱ γεωργοὶ τὸν κτύπησαν, καὶ τὸν ἔστειλαν πί-
σω μὲ ἀδειανὰ χέρια. **11** Τοὺς ἔστειλε δὲ καὶ ἄλλο δοῦλο, ἀλλὰ καὶ
ἐκεῖνον, ἀφοῦ τὸν κτύπησαν καὶ τὸν ἐξευτέλισαν, τὸν ἔστειλαν πίσω μὲ
ἀδειανὰ χέρια. **12** Ἔστειλε δὲ καὶ τρίτο. Ἀλλ' αὐτοὶ καὶ αὐτὸν τραυ-
μάτισαν καὶ ἔδιωξαν. **13** Τότε ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀμπελιοῦ εἶπε: "Τί νὰ
κάνω; Θὰ στείλω τὸν υἱό μου τὸν ἀγαπητό. Ἴσως, ὅταν δοῦν αὐτόν,
νὰ δείξουν σεβασμό". **14** Ἀλλ' ὅταν εἶδαν αὐτὸν οἱ γεωργοί, συζη-
τοῦσαν μεταξύ τους καὶ ἔλεγαν: "Αὐτὸς εἶναι ὁ κληρονόμος. Ἐμπρὸς νὰ
τὸν σκοτώσωμε, γιὰ νὰ περιέλθῃ ἡ κληρονομία σ' ἐμᾶς". **15** Καὶ τὸν
ἔβγαλαν ἔξω ἀπὸ τὸ ἀμπέλι καὶ τὸν σκότωσαν. Τί θὰ κάνῃ τώρα σ'
αὐτοὺς ὁ κύριος τοῦ ἀμπελιοῦ;». **16** «Θὰ ἔλθῃ καὶ θὰ ἐξολοθρεύσῃ αὐ-
τοὺς τοὺς γεωργούς, καὶ θὰ δώσῃ τὸ ἀμπέλι σὲ ἄλλους (εἶπαν μερι-
κοί)». Ὅταν δὲ τὸ ἄκουσαν, εἶπαν (ἄλλοι): «Μὴ γένοιτο!». **17** Αὐτὸς
δὲ τοὺς κοίταξε καὶ τοὺς εἶπε: «Ἀλλὰ τί σημαίνει αὐτὸ τὸ Γραφικὸ χω-
ρίο, "**Ὁ λίθος, τὸν ὁποῖον ἀπέρριψαν οἱ οἰκοδόμοι, αὐτὸς ἔγινε**

νίας; 18 Πᾶς ὁ πεσὼν ἐπ' ἐκεῖνον τὸν λίθον συνθλασθήσεται·
ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ, λικμήσει αὐτόν. 19 Καὶ ἐζήτησαν οἱ ἀρχιε-
ρεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐπιβαλεῖν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ
τῇ ὥρᾳ, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν λαόν· ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς
αὐτοὺς τὰς παραβολὰς ἔλεγε.

20 Καὶ παρατηρήσαντες ἀπέστειλαν ἐγκαθέτους, ὑποκρινο-
μένους ἑαυτοὺς δικαίους εἶναι, ἵνα ἐπιλάβωνται αὐτοῦ λόγου
εἰς τὸ παραδοῦναι αὐτὸν τῇ ἀρχῇ καὶ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος.
21 Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες· Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι
ὀρθῶς λέγεις καὶ διδάσκεις, καὶ οὐ λαμβάνεις πρόσωπον, ἀλλ'
ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις. 22 Ἔξεστιν ἡμῖν
Καίσαρι φόρον δοῦναι ἢ οὔ; 23 Κατανοήσας δὲ αὐτῶν τὴν πα-
νουργίαν εἶπε πρὸς αὐτούς· Τί με πειράζετε; 24 Δείξατέ μοι δη-
νάριον· τίνος ἔχει εἰκόνα καὶ ἐπιγραφήν; Ἀποκριθέντες δὲ
εἶπον· Καίσαρος. 25 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀπόδοτε τοίνυν τὰ Καί-
σαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. 26 Καὶ οὐκ ἴσχυσαν
ἐπιλαβέσθαι αὐτοῦ ῥήματος ἐναντίον τοῦ λαοῦ, καὶ θαυμάσαν-
τες ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει αὐτοῦ ἐσίγησαν.

27 Προσελθόντες δέ τινες τῶν Σαδδουκαίων, οἱ λέγοντες μὴ
εἶναι ἀνάστασιν, ἐπηρώτησαν αὐτὸν 28 λέγοντες· Διδάσκαλε,
Μωυσῆς ἔγραψεν ἡμῖν, **ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ἔχων γυ-
ναῖκα, καὶ οὗτος ἄτεκνος ἀποθάνῃ, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ
τὴν γυναῖκα καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.**
29 Ἑπτὰ οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος λαβὼν γυναῖκα ἀπέ-
θανεν ἄτεκνος· 30 καὶ ἔλαβεν ὁ δεύτερος τὴν γυναῖκα, καὶ
οὗτος ἀπέθανεν ἄτεκνος· 31 καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτὴν ὡσαύ-
τως· ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἑπτά· οὐ κατέλιπον τέκνα, καὶ ἀπέθα-
νον· 32 ὕστερον δὲ πάντων καὶ ἡ γυνὴ ἀπέθανεν. 33 Ἐν τῇ
ἀναστάσει οὖν τίνος αὐτῶν γίνεται γυνή; Οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον
αὐτὴν γυναῖκα. 34 Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οἱ
υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου γαμοῦσι καὶ ἐκγαμίζονται· 35 οἱ δὲ κα-
ταξιωθέντες τοῦ αἰῶνος ἐκείνου τυχεῖν καὶ τῆς ἀναστάσεως τῆς

ἀκρογωνιαῖος λίθος"; **18** Καθένας, ποὺ θὰ πέσῃ ἐπάνω σ' ἐκεῖνο τὸ
λίθο, θὰ συντριβῇ· καὶ σ' ὅποιον θὰ πέσῃ ἐπάνω (αὐτὸς ὁ λίθος), θὰ
τὸν κάνῃ σκόνη». **19** Οἱ ἀρχιερεῖς δὲ καὶ οἱ γραμματεῖς, ἐπειδὴ κατά-
λαβαν, ὅτι γι' αὐτοὺς ἔλεγε τὶς παραβολές, θέλησαν τὴν ἴδια ὥρα νὰ
τὸν συλλάβουν, ἀλλὰ φοβήθηκαν τὸ λαό.

«Τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ»

20 Γι' αὐτὸ καιροφυλάκτησαν καὶ ἀπέστειλαν κατασκόπους, ποὺ πα-
ρίσταναν τοὺς καλούς, γιὰ νὰ τὸν πιάσουν ἀπὸ κάποιο λόγο, γιὰ νὰ τὸν
παραδώσουν στὴν ἀρχὴ καὶ τὴν ἐξουσία τοῦ ἡγεμόνος. **21** Καὶ τὸν ρώ-
τησαν λέγοντας: «Διδάσκαλε, ξέρουμε, ὅτι ὀρθὰ ὁμιλεῖς καὶ διδάσκεις,
καὶ δὲν προσωποληπτεῖς, ἀλλ' ἀληθινὰ διδάσκεις τὸ δρόμο τοῦ Θεοῦ.
22 Ἐπιτρέπεται σ' ἐμᾶς νὰ δίνωμε φόρο στὸν Καίσαρα ἢ ὄχι;». **23** Κα-
τάλαβε δὲ τὴν πανουργία τους καὶ τοὺς εἶπε: «Γιατί μὲ πειράζετε;
24 Δείξετέ μου ἕνα δηνάριο. Τίνος ἔχει εἰκόνα καὶ ἐπιγραφή;».
Ἀπαντώντας δὲ εἶπαν: «Τοῦ Καίσαρος». **25** Καὶ αὐτὸς τοὺς εἶπε:
«Δῶστε λοιπὸν στὸν Καίσαρα ὅσα ὀφείλονται στὸν Καίσαρα, καὶ στὸ
Θεὸ ὅσα ὀφείλονται στὸ Θεό». **26** Ἔτσι δὲν μπόρεσαν νὰ τὸν πιάσουν
ἀπὸ λόγο ἐνώπιον τοῦ λαοῦ, καὶ θαύμασαν γιὰ τὴν ἀπάντησί του καὶ
σιώπησαν.

Ὁ Ἰησοῦς ἀποστομώνει τοὺς ἀρνητὰς τῆς ἀναστάσεως

27 Προσῆλθαν ἐπίσης μερικοὶ ἀπὸ τοὺς Σαδδουκαίους, οἱ ὁποῖοι
ἰσχυρίζονται, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀνάστασι, καὶ τὸν ρώτησαν **28** λέγοντας:
«Διδάσκαλε, ὁ Μωυσῆς μᾶς ἔγραψε: **Ἐὰν κάποιου ἀδελφὸς ἔγγαμος
πεθάνῃ, ἀλλὰ πεθάνῃ ἄτεκνος, νὰ λάβῃ ὁ ἀδελφός του τὴ γυ-
ναῖκα καὶ νὰ δημιουργήσῃ παιδὶ γιὰ τὸν ἀδελφό του.** **29** Ἦταν
λοιπὸν ἑπτὰ ἀδελφοί. Καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβε γυναῖκα καὶ πέθανε ἄτεκνος.
30 Τότε ἔλαβε ὁ δεύτερος τὴ γυναῖκα, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς πέθανε ἄτεκνος.
31 Καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτὴν ὁμοίως· ἀλλὰ καὶ οἱ ἑπτὰ ὁμοίως· δὲν
ἄφησαν δηλαδὴ τέκνα, καὶ πέθαναν. **32** Ὕστερα δὲ ἀπ' ὅλους πέθανε
καὶ ἡ γυναῖκα. **33** Κατὰ τὴν ἀνάστασι, λοιπόν, τίνος ἀπ' αὐτοὺς θὰ
εἶναι γυναῖκα; Διότι καὶ οἱ ἑπτὰ τὴν εἶχαν γυναῖκα». **34** Ἀπαντώντας
δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε: «Οἱ ἄνθρωποι τοῦ παρόντος κόσμου λαμβάνουν
σὲ γάμο (οἱ ἄνδρες), καὶ δίνονται σὲ γάμο (οἱ γυναῖκες). **35** Ἀλλ'
ἐκεῖνοι, ποὺ θ' ἀξιωθοῦν νὰ γίνουν μέτοχοι ἐκείνου τοῦ κόσμου καὶ τῆς

ἐκ νεκρῶν οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμίζονται· 36 οὔτε γὰρ ἀποθα-
νεῖν ἔτι δύνανται· ἰσάγγελοι γάρ εἰσι καὶ υἱοί εἰσι τοῦ Θεοῦ,
τῆς ἀναστάσεως υἱοὶ ὄντες. 37 Ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροί, καὶ
Μωυσῆς ἐμήνυσεν ἐπὶ τῆς βάτου, ὡς λέγει· **Κύριον τὸν Θεὸν
Ἀβραὰμ καὶ τὸν Θεὸν Ἰσαὰκ καὶ τὸν Θεὸν Ἰακώβ.** 38 Θεὸς δὲ
οὐκ ἔστι νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων· πάντες γὰρ αὐτῷ ζῶσιν.
39 Ἀποκριθέντες δέ τινες τῶν γραμματέων εἶπον· Διδάσκαλε,
καλῶς εἶπας. 40 Οὐκέτι δὲ ἐτόλμων ἐπερωτᾶν αὐτὸν οὐδέν.

41 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· Πῶς λέγουσι τὸν Χριστὸν υἱὸν
Δαυῒδ εἶναι; 42 Καὶ αὐτὸς Δαυῒδ λέγει ἐν βίβλῳ τῶν Ψαλμῶν·
Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου 43 **ἕως ἂν
θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.** 44 Δαυῒδ οὖν
αὐτὸν Κύριον καλεῖ· καὶ πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστιν;

45 Ἀκούοντος δὲ παντὸς τοῦ λαοῦ εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ·
46 Προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν θελόντων περιπατεῖν
ἐν στολαῖς καὶ φιλούντων ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ
πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς
δείπνοις, 47 οἳ κατεσθίουσι τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν καὶ προφά-
σει μακρὰ προσεύχονται· οὗτοι λήψονται περισσότερον κρίμα.

21 Ἀναβλέψας δὲ εἶδε τοὺς βάλλοντας τὰ δῶρα αὐτῶν εἰς
τὸ γαζοφυλάκιον πλουσίους. 2 Εἶδε δέ τινα χήραν πενι-
χρὰν βάλλουσαν ἐκεῖ δύο λεπτά, 3 καὶ εἶπεν· Ἀληθῶς λέγω
ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα ἡ πτωχὴ αὕτη πλεῖον πάντων ἔβαλεν· 4 ἅπαν-
τες γὰρ οὗτοι ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα
τοῦ Θεοῦ, αὕτη δὲ ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς, ἅπαντα τὸν βίον
ὃν εἶχεν ἔβαλε.

(ἔνδοξης) ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως, οὔτε θὰ λαμβάνουν οὔτε θὰ δίδωνται
σὲ γάμο, **36** καὶ οὔτε θὰ εἶναι πλέον δυνατὸ νὰ πεθάνουν. Ἀλλὰ θὰ
εἶναι ἴσοι μὲ τοὺς ἀγγέλους καὶ παιδιὰ τοῦ Θεοῦ, ἀφοῦ θὰ προέλθουν
ἀπὸ τὴν (ἔνδοξη) ἀνάστασι. **37** Ὅτι δὲ οἱ νεκροὶ θ' ἀναστηθοῦν, τὸ φα-
νέρωσε καὶ ὁ Μωυσῆς στὴν περίπτωσι τῆς (φλεγομένης) βάτου, ὅταν
τὸν Κύριο ἀναφέρῃ ὡς **τὸν Θεὸ τοῦ Ἀβραὰμ καὶ τὸν Θεὸ τοῦ Ἰσα-
ὰκ καὶ τὸν Θεὸ τοῦ Ἰακώβ**. **38** Θεὸς δὲ νεκρῶν (ἀνυπάρκτων) δὲν
νοεῖται, ἀλλὰ ζώντων (ὑπαρκτῶν). Ναί, ὅλοι ζοῦν γι' αὐτόν» (Ἀφοῦ
δὲ μετὰ θάνατον οἱ ἄνθρωποι δὲν περιέρχονται σὲ ἀνυπαρξία, ἀλλὰ ζοῦν
ὡς πνεύματα, ὑπάρχει ἡ προϋπόθεσι τῆς ἀναστάσεως). **39** Τότε μερικοὶ
ἀπὸ τοὺς γραμματεῖς ἔλαβαν τὸ λόγο καὶ εἶπαν: «Διδάσκαλε, σωστὰ
μίλησες». **40** Καὶ δὲν τολμοῦσαν πλέον νὰ τὸν ρωτήσουν γιὰ τίποτε.

Ὁ Μεσσίας ἀπόγονος, ἀλλὰ καὶ Κύριος τοῦ Δαβίδ!

41 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς: «Πῶς λέγουν, ὅτι ὁ Μεσσίας εἶναι ἀπόγο-
νος τοῦ Δαβίδ; **42** Διότι ὁ ἴδιος ὁ Δαβὶδ στὸ βιβλίο τῶν Ψαλμῶν λέ-
γει: **Εἶπε ὁ Κύριος στὸν Κύριό μου, κάθησε στὰ δεξιά μου
43 ἕως ὅτου κάνω τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιο τῶν ποδιῶν σου.**
44 Ὁ Δαβὶδ λοιπὸν τὸν ὀνομάζει Κύριο. Πῶς τότε εἶναι ἀπόγονός
του;».

Οἱ γραμματεῖς παραδείγματα πρὸς ἀποφυγήν

45 Ἐνῷ δὲ ὅλος ὁ λαὸς ἄκουε, εἶπε στοὺς μαθητάς του: **46** «Νὰ προσ-
έχετε ἀπὸ τοὺς γραμματεῖς, ποὺ τοὺς ἀρέσει νὰ κυκλοφοροῦν μὲ ἐντυπω-
σιακὲς ἐνδυμασίες, καὶ ἀγαποῦν τοὺς εὐλαβεῖς χαιρετισμοὺς στὶς ἀγορές,
καὶ τὰ πρῶτα καθίσματα στὶς συναγωγές, καὶ τὶς πρῶτες θέσεις στὰ συμ-
πόσια. **47** Αὐτοὶ κατατρώγουν τὶς περιουσίες τῶν χηρῶν, καὶ ὑποκριτικὰ
κάνουν μεγάλες προσευχές. Αὐτοὶ θὰ τιμωρηθοῦν περισσότερο».

Τὸ δίλεπτο τῆς πτωχῆς χήρας ἡ μεγαλύτερη προσφορά!

21 Σήκωσε δὲ (ὁ Ἰησοῦς) τὰ μάτια καὶ εἶδε τοὺς πλουσίους νὰ ρί-
πτουν τὶς εἰσφορές τους στὸ θησαυροφυλάκιο τοῦ ναοῦ. **2** Εἶδε δὲ
καὶ κάποια χήρα πτωχὴ νὰ ρίχνῃ ἐκεῖ δύο λεπτὰ **3** καὶ εἶπε: «Ἀληθινὰ
σᾶς λέγω, ὅτι ἡ πτωχὴ αὐτὴ χήρα ἔρριξε περισσότερο ἀπ' ὅλους.
4 Διότι ὅλοι αὐτοὶ ἔρριξαν ἀπὸ τὸ περίσσευμά τους στὸ χρηματοκιβώ-
τιο τῶν ἱερῶν εἰσφορῶν, ἐνῷ αὐτὴ ἔρριξε ἀπὸ τὸ ὑστέρημά της, ἔρριξε
ὅλη τὴν περιουσία ποὺ εἶχε».

5 Καί τινων λεγόντων περὶ τοῦ ἱεροῦ ὅτι λίθοις καλοῖς καὶ ἀνα-
θήμασι κεκόσμηται, εἶπε· 6 Ταῦτα ἃ θεωρεῖτε, ἐλεύσονται
ἡμέραι ἐν αἷς οὐκ ἀφεθήσεται λίθος ἐπὶ λίθῳ ὃς οὐ καταλυθή-
σεται.

7 Ἐπηρώτησαν δὲ αὐτὸν λέγοντες· Διδάσκαλε, πότε οὖν
ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα γίνεσθαι;
8 Ὁ δὲ εἶπε· Βλέπετε μὴ πλανηθῆτε· πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται
ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες ὅτι ἐγώ εἰμι καὶ ὁ καιρὸς ἤγγικε·
μὴ οὖν πορευθῆτε ὀπίσω αὐτῶν. 9 Ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέ-
μους καὶ ἀκαταστασίας, μὴ πτοηθῆτε· δεῖ γὰρ ταῦτα γενέσθαι
πρῶτον, ἀλλ' οὐκ εὐθέως τὸ τέλος. 10 Τότε ἔλεγεν αὐτοῖς· Ἐγερ-
θήσεται ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, 11 σει-
σμοί τε μεγάλοι κατὰ τόπους καὶ λιμοὶ καὶ λοιμοὶ ἔσονται,
φόβητρά τε καὶ σημεῖα ἀπ' οὐρανοῦ μεγάλα ἔσται. 12 Πρὸ δὲ
τούτων πάντων ἐπιβαλοῦσιν ἐφ' ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ
διώξουσι, παραδιδόντες εἰς συναγωγὰς καὶ φυλακάς, ἀγομέ-
νους ἐπὶ βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου·
13 ἀποβήσεται δὲ ὑμῖν εἰς μαρτύριον. 14 Θέσθε οὖν εἰς τὰς
καρδίας ὑμῶν μὴ προμελετᾶν ἀπολογηθῆναι· 15 ἐγὼ γὰρ δώ-
σω ὑμῖν στόμα καὶ σοφίαν, ᾗ οὐ δυνήσονται ἀντειπεῖν οὐδὲ
ἀντιστῆναι πάντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν. 16 Παραδοθήσεσθε δὲ
καὶ ὑπὸ γονέων καὶ συγγενῶν καὶ φίλων καὶ ἀδελφῶν, καὶ θα-
νατώσουσιν ἐξ ὑμῶν, 17 καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων
διὰ τὸ ὄνομά μου· 18 καὶ θρὶξ ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν οὐ μὴ
ἀπόληται. 19 Ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν κτήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν.

Πρόρρησι τῆς καταστροφῆς τοῦ ναοῦ

5 Ἐνῷ δὲ μερικοὶ ἔλεγαν γιὰ τὸ ναό, ὅτι εἶναι στολισμένος μὲ ἐκλε-
κτοὺς λίθους καὶ ἀφιερώματα, εἶπε: **6** «Ὅσο γι' αὐτά, ποὺ βλέπετε, θὰ
ἔλθουν ἡμέρες, κατὰ τὶς ὁποῖες δὲν θὰ μείνῃ λιθάρι πάνω σὲ λιθάρι,
ἀλλὰ θὰ γκρεμισθῇ».

Πρόρρησι γεγονότων πρὸ τοῦ τέλους τοῦ κόσμου

7 Τὸν ρώτησαν τότε: «Καὶ πότε, Διδάσκαλε, θὰ γίνουν αὐτά, καὶ
ποιό θὰ εἶναι τὸ σημεῖο, ὅταν πρόκειται νὰ γίνουν αὐτά;». **8** Αὐτὸς δὲ
εἶπε: «Προσέχετε νὰ μὴ πλανηθῆτε. Διότι πολλοὶ θὰ ἔλθουν διεκδικών-
τας τὴν ἰδιότητά μου (ὡς Μεσσίου) καὶ θὰ λέγουν, "Ἐγὼ εἶμαι (ὁ
Μεσσίας)", καί, "Ὁ καιρὸς πλησίασε". Μὴ τοὺς ἀκολουθήσετε λοιπόν.
9 Ὅταν δὲ ἀκούσετε πολέμους καὶ ταραχές, μὴ φοβηθῆτε. Διότι πρό-
κειται νὰ γίνουν αὐτὰ πρῶτα, ἀλλὰ δὲν θὰ ἔλθῃ ἀμέσως τὸ τέλος».
10 Τότε τοὺς ἔλεγε: «Θὰ ξεσηκωθῇ ἔθνος ἐναντίον ἔθνους, καὶ βασίλειο
ἐναντίον βασιλείου, **11** καὶ θὰ γίνουν σεισμοὶ μεγάλοι σὲ διαφόρους τό-
πους καὶ πεῖνες καὶ ἐπιδημίες, ἐπίσης θὰ συμβοῦν φαινόμενα, ποὺ θὰ
προκαλοῦν φόβο, καὶ σημεῖα ἀπὸ τὸν οὐρανὸ μεγάλα. **12** Προτοῦ δὲ
γίνουν ὅλα αὐτά, θὰ σᾶς συλλάβουν καὶ θ' ἀσκήσουν δίωξι ἐναντίον
σας, θὰ σᾶς παραδίδουν σὲ συναγωγὲς καὶ φυλακές, θὰ σύρεσθε σὲ βα-
σιλεῖς καὶ ἡγεμόνες ἐξ αἰτίας μου. **13** Θὰ γίνῃ δὲ τοῦτο γιὰ σᾶς εὐκαι-
ρία γιὰ νὰ δώσετε μαρτυρία. **14** Βάλτε δὲ στὸ μυαλό σας νὰ μὴ προ-
μελετᾶτε ν' ἀπολογηθῆτε. **15** Διότι ἐγὼ θὰ σᾶς δώσω λόγο καὶ σοφία,
στὴν ὁποία δὲν θὰ μπορέσουν ν' ἀντείπουν καὶ ν' ἀντισταθοῦν ὅλοι οἱ
ἐχθροί σας. **16** Θὰ παραδοθῆτε δὲ (στὶς ἀρχὲς καὶ ἐξουσίες) καὶ ἀπὸ
γονεῖς καὶ συγγενεῖς καὶ φίλους καὶ ἀδελφούς, καὶ θὰ θανατώσουν ἀπὸ
σᾶς, **17** καὶ θὰ μισῆσθε ἀπ' ὅλους γιὰ τὸ ὄνομά μου. **18** Ἐν τούτοις
μία τρίχα ἀπὸ τὸ κεφάλι σας δὲν θὰ χαθῇ (δὲν θὰ ζημιωθῆτε δηλαδὴ
οὔτε στὸ ἐλάχιστο, ἀντιθέτως θὰ κερδίσετε). **19** Μὲ τὴν ὑπομονή σας
κερδίσετε (σώσετε) τοὺς ἑαυτούς σας».

20 Ὅταν δὲ ἴδητε κυκλουμένην ὑπὸ στρατοπέδων τὴν Ἱερου-
σαλήμ, τότε γνῶτε ὅτι ἤγγικεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς. 21 Τότε οἱ
ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, καὶ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς
ἐκχωρείτωσαν, καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις μὴ εἰσερχέσθωσαν εἰς
αὐτήν, 22 ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως αὗταί εἰσι τοῦ πληρωθῆναι
πάντα τὰ γεγραμμένα. 23 Οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ
ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις· ἔσται γὰρ τότε
ἀνάγκη μεγάλη ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὀργὴ τῷ λαῷ τούτῳ, 24 καὶ
πεσοῦνται στόματι μαχαίρας, καὶ αἰχμαλωτισθήσονται εἰς
πάντα τὰ ἔθνη, καὶ Ἱερουσαλὴμ ἔσται πατουμένη ὑπὸ ἐθνῶν
ἄχρι πληρωθῶσι καιροὶ ἐθνῶν.

25 Καὶ ἔσται σημεῖα ἐν ἡλίῳ καὶ σελήνῃ καὶ ἄστροις, καὶ
ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ ἐθνῶν ἐν ἀπορίᾳ ἠχούσης θαλάσσης καὶ
σάλου, 26 ἀποψυχόντων ἀνθρώπων ἀπὸ φόβου καὶ προσδοκίας
τῶν ἐπερχομένων τῇ οἰκουμένῃ· αἱ γὰρ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν
σαλευθήσονται.

27 Καὶ τότε ὄψονται τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νε-
φέλῃ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. 28 Ἀρχομένων δὲ τού-
των γίνεσθαι ἀνακύψατε καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν, διότι
ἐγγίζει ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν.

29 Καὶ εἶπε παραβολὴν αὐτοῖς· Ἴδετε τὴν συκῆν καὶ πάντα
τὰ δένδρα. 30 Ὅταν προβάλωσιν ἤδη, βλέποντες ἀφ᾽ ἑαυτῶν
γινώσκετε ὅτι ἤδη ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν. 31 Οὕτω καὶ ὑμεῖς,
ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἡ βασι-
λεία τοῦ Θεοῦ. 32 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ
αὕτη ἕως ἂν πάντα γένηται. 33 Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύ-
σονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι.

Πρόρρησι τῆς καταστροφῆς τῆς Ἱερουσαλήμ

20 «Ὅταν δὲ ἰδῆτε τὴν Ἱερουσαλὴμ νὰ περικυκλώνεται ἀπὸ στρα-
τεύματα, τότε νὰ ξέρετε, ὅτι πλησίασε ἡ καταστροφή της. **21** Τότε,
ὅσοι θὰ εἶναι στὴν Ἰουδαία, ἂς φεύγουν στὰ ὄρη, καὶ ὅσοι θὰ βρίσκων-
ται μέσα σ' αὐτή, ἂς βγαίνουν ἔξω στὴν ὕπαιθρο, καὶ ὅσοι θὰ εἶναι στὰ
χωράφια, ἂς μὴ μπαίνουν σ' αὐτή. **22** Διότι αὐτὲς θὰ εἶναι ἡμέρες ἐκδι-
κήσεως, καὶ ἔτσι θὰ ἐκπληρωθοῦν ὅλα τὰ γραμμένα. **23** Ἀλλοίμονο δὲ
στὶς γυναῖκες, ποὺ θὰ ἐγκυμονοῦν καὶ θὰ θηλάζουν ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες.
Διότι τότε θὰ εἶναι θλῖψι μεγάλη στὴ χώρα, καὶ ὀργὴ ἐναντίον αὐτοῦ
τοῦ λαοῦ. **24** Καὶ θὰ σφαγοῦν, καὶ θὰ ὁδηγηθοῦν αἰχμάλωτοι σ' ὅλα
τὰ ἔθνη, καὶ ἡ Ἱερουσαλὴμ θὰ καταπατῆται ἀπὸ ἔθνη μέχρι νὰ συμπλη-
ρωθοῦν οἱ καιροὶ (τῆς κυριαρχίας σ' αὐτὴ) τῶν ἐθνῶν».

Πρόρρησι περὶ συντελείας τοῦ κόσμου καὶ δευτέρας παρουσίας

25 «Θὰ παρατηρηθοῦν δὲ σημεῖα στὸν ἥλιο καὶ τὴ σελήνη καὶ τὰ
ἄστρα, καὶ πάνω στὴ γῆ ἀγωνία τῶν ἐθνῶν ἀπὸ τὸ φόβο τῆς θάλασσας
ποὺ θ' ἀνυψώνεται καὶ τῆς ἀναταραχῆς. **26** Ἄνθρωποι θὰ πεθαίνουν[1] ἀπὸ
τὸ φόβο καὶ τὴν προσδοκία τῶν κακῶν, ποὺ θὰ ἐπέλθουν στὴν οἰκουμέ-
νη, καὶ τὰ συστήματα τῶν ἄστρων τοῦ οὐρανοῦ θὰ καταρρεύσουν.
27 Καὶ τότε θὰ ἰδοῦν τὸν Υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου νὰ ἔρχεται πάνω σὲ σύν-
νεφο μὲ δύναμι καὶ δόξα πολλή. **28** Ὅταν δὲ αὐτὰ ἀρχίσουν νὰ γίνωνται,
σηκῶστε καὶ ὑψῶστε τὰ κεφάλια σας (ἀναθαρρῆστε), διότι πλησιάζει ἡ
ἀπολύτρωσί σας».

Τὸ παραβολικὸ μάθημα ἀπὸ τὴ συκιά

29 Τοὺς εἶπε δὲ μία παραβολή: «Κοιτάξετε τὴ συκιὰ καὶ ὅλα τὰ δέν-
δρα. **30** Ὅταν πλέον βγάζουν φύλλα, βλέποντας καταλαβαίνετε ἀφ'
ἑαυτῶν, ὅτι τὸ θέρος εἶναι πλέον πλησίον. **31** Ἔτσι ἐπίσης σεῖς, ὅταν
δῆτε νὰ γίνωνται αὐτά (τὰ σημεῖα), νὰ ξέρετε, ὅτι κοντὰ εἶναι ἡ βασι-
λεία τοῦ Θεοῦ. **32** Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι δὲν θὰ παρέλθῃ αὐτὸ τὸ γέ-
νος (τὸ ἀνθρώπινο γένος), ἕως ὅτου γίνουν ὅλα. **33** Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ
θὰ παρέλθουν, ἀλλὰ οἱ λόγοι μου δὲν θὰ παρέλθουν (θὰ ἐκπληρωθοῦν)».

---

1. Ἤ, θὰ λιποθυμοῦν

34 Προσέχετε δὲ ἑαυτοῖς μήποτε βαρηθῶσιν ὑμῶν αἱ καρδί-
αι ἐν κραιπάλῃ καὶ μέθῃ καὶ μερίμναις βιωτικαῖς, καὶ αἰφνί-
διος ἐφ᾽ ὑμᾶς ἐπιστῇ ἡ ἡμέρα ἐκείνη· 35 ὡς παγὶς γὰρ ἐπελεύ-
σεται ἐπὶ πάντας τοὺς καθημένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς
γῆς. 36 Ἀγρυπνεῖτε οὖν ἐν παντὶ καιρῷ δεόμενοι ἵνα κατα-
ξιωθῆτε ἐκφυγεῖν πάντα τὰ μέλλοντα γίνεσθαι καὶ σταθῆναι
ἔμπροσθεν τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.
37 Ἦν δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, τὰς δὲ νύκτας
ἐξερχόμενος ηὐλίζετο εἰς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον Ἐλαιῶν.
38 Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὤρθριζε πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ ἀκούειν
αὐτοῦ.

22 Ἤγγιζε δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν Ἀζύμων ἡ λεγομένη Πάσχα.
2 Καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὸ πῶς
ἀνέλωσιν αὐτόν· ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν. 3 Εἰσῆλθε δὲ ὁ Σα-
τανᾶς εἰς Ἰούδαν τὸν ἐπικαλούμενον Ἰσκαριώτην, ὄντα ἐκ τοῦ
ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα, 4 καὶ ἀπελθὼν συνελάλησε τοῖς ἀρχιε-
ρεῦσι καὶ γραμματεῦσι καὶ στρατηγοῖς τὸ πῶς αὐτὸν παραδῷ
αὐτοῖς. 5 Καὶ ἐχάρησαν, καὶ συνέθεντο αὐτῷ ἀργύρια δοῦναι·
6 καὶ ἐξωμολόγησε, καὶ ἐζήτει εὐκαιρίαν τοῦ παραδοῦναι
αὐτὸν αὐτοῖς ἄτερ ὄχλου.

7 Ἦλθε δὲ ἡ ἡμέρα τῶν Ἀζύμων, ἐν ᾗ ἔδει θύεσθαι τὸ πά-
σχα, 8 καὶ ἀπέστειλε Πέτρον καὶ Ἰωάννην εἰπών· Πορευθέντες
ἑτοιμάσατε ἡμῖν τὸ πάσχα ἵνα φάγωμεν. 9 Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ·
Ποῦ θέλεις ἑτοιμάσωμεν; 10 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἰδοὺ εἰσελθόν-
των ὑμῶν εἰς τὴν πόλιν συναντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον
ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ εἰς τὴν οἰκίαν οὗ εἰσπο-
ρεύεται, 11 καὶ ἐρεῖτε τῷ οἰκοδεσπότῃ τῆς οἰκίας· Λέγει σοι ὁ
Διδάσκαλος· Ποῦ ἐστι τὸ κατάλυμα ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν
μαθητῶν μου φάγω; 12 Κἀκεῖνος ὑμῖν δείξει ἀνώγαιον μέγα
ἐστρωμένον· ἐκεῖ ἑτοιμάσατε. 13 Ἀπελθόντες δὲ εὗρον καθὼς
εἴρηκεν αὐτοῖς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα.

Αἰφνίδιος ὁ ἐρχομὸς τοῦ Κυρίου. Ἀνάγκη ἐπαγρυπνήσεως

34 «Νὰ προσέχετε δὲ τοὺς ἑαυτούς σας, μήπως οἱ ψυχές σας καταληφθοῦν ἀπὸ ὕπνο ἐξ αἰτίας κραιπάλης καὶ μέθης καὶ βιοτικῶν μεριμνῶν, καὶ σᾶς αἰφνιδιάσῃ ἡ ἡμέρα ἐκείνη. **35** Διότι θὰ ἐπέλθῃ σὰν παγίδα σὲ
ὅλους, ὅσοι κατοικοῦν πάνω στὴ γῆ. **36** Νὰ βρίσκεσθε λοιπὸν πάντοτε σὲ
(πνευματικὴ) ἐπαγρύπνησι, καὶ νὰ προσεύχεσθε ν' ἀξιωθῆτε νὰ ξεπεράσετε ὅλα ὅσα πρόκειται νὰ γίνουν, καὶ νὰ σταθῆτε μπροστὰ στὸν Υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου».

37 Τὴν ἡμέρα δὲ (ὁ Ἰησοῦς) δίδασκε στὸ ναό, καὶ τὴ νύκτα ἔβγαινε
καὶ πήγαινε καὶ ἔμενε στὸ ὄρος, ποὺ ὀνομάζεται τῶν Ἐλαιῶν.
38 Καὶ ὅλος ὁ λαὸς σηκωνόταν καὶ πήγαινε πρωὶ-πρωὶ πρὸς αὐτὸν στὸ ναὸ γιὰ νὰ τὸν ἀκούῃ.

Συνωμοσία κατὰ τοῦ Ἰησοῦ καὶ προδοσία τοῦ Ἰούδα γιὰ ἀργύρια

22 Πλησίαζε δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν Ἀζύμων, ποὺ λέγεται Πάσχα. **2** Καὶ
συζητοῦσαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὸ πῶς θὰ τὸν ἐξοντώσουν, διότι φοβοῦνταν τὸ λαό. **3** Μπῆκε δὲ ὁ Σατανᾶς στὸν Ἰούδα
τὸν ἐπονομαζόμενο Ἰσκαριώτη, ποὺ ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα (ἀποστόλους). **4** Καὶ πῆγε καὶ συζήτησε μὲ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς γραμματεῖς καὶ τοὺς ἀξιωματικοὺς τῆς φρουρᾶς τοῦ ναοῦ τὸ πῶς θὰ τὸν παραδώσῃ σ' αὐτούς. **5** Καὶ χάρηκαν, καὶ συμφώνησαν νὰ τοῦ δώσουν
ἀργύρια. **6** Καὶ ἔδωσε ὑπόσχεσι καὶ διαβεβαίωσι, καὶ ζητοῦσε εὐκαιρία νὰ τὸν παραδώσῃ σ' αὐτοὺς χωρὶς νὰ εἶναι παρὼν λαός.

Τελευταῖο Πάσχα. Πρόρρησι τῆς προδοσίας. Μυστικὸς Δεῖπνος

7 Ἔφθασε δὲ ἡ ἡμέρα τῶν Ἀζύμων, κατὰ τὴν ὁποία ἔπρεπε νὰ
σφαγῇ ὁ πασχαλινὸς ἀμνός. **8** Καὶ ἀπέστειλε τὸν Πέτρο καὶ τὸν Ἰωάννη λέγοντας: «Πηγαίνετε νὰ μᾶς ἑτοιμάσετε τὸ πασχαλινὸ δεῖπνο γιὰ
νὰ φάγωμε». **9** Αὐτοὶ δὲ τοῦ εἶπαν: «Ποῦ θέλεις νὰ ἑτοιμάσωμε;».
10 Καὶ αὐτὸς τοὺς εἶπε: «Ἰδού, ὅταν θὰ μπῆτε στὴν πόλι, θὰ σᾶς συναντήσῃ κάποιος ἄνθρωπος, ποὺ θὰ φέρῃ μία στάμνα μὲ νερό. Νὰ τὸν
ἀκολουθήσετε στὸ σπίτι, ποὺ θὰ μπῇ, **11** καὶ νὰ εἰπῆτε στὸν οἰκοδεσπότη τοῦ σπιτιοῦ: "Ὁ Διδάσκαλος σὲ ρωτάει: Ποῦ εἶναι τὸ δωμάτιο,
ὅπου θὰ φάγω μὲ τοὺς μαθητάς μου τὸ πασχαλινὸ δεῖπνο;". **12** Καὶ
ἐκεῖνος θὰ σᾶς δείξῃ ἕνα μεγάλο ἀνώγειο στρωμένο. Ἐκεῖ νὰ ἑτοιμάσετε». **13** Πῆγαν δὲ καὶ βρῆκαν ὅπως τοὺς εἶπε, καὶ ἑτοίμασαν τὸ πασχαλινὸ δεῖπνο.

14 Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡ ὥρα, ἀνέπεσε, καὶ οἱ δώδεκα ἀπόστο-
λοι σὺν αὐτῷ. 15 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἐπιθυμίᾳ ἐπεθύμησα
τοῦτο τὸ πάσχα φαγεῖν μεθ' ὑμῶν πρὸ τοῦ με παθεῖν· 16 λέγω
γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ φάγω ἐξ αὐτοῦ ἕως ὅτου πληρωθῇ ἐν
τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. 17 Καὶ δεξάμενος τὸ ποτήριον εὐχαρι-
στήσας εἶπε· Λάβετε τοῦτο καὶ διαμερίσατε ἑαυτοῖς· 18 λέγω
γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ πίω ἀπὸ τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως
ὅτου ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἔλθῃ. 19 Καὶ λαβὼν ἄρτον εὐχαρι-
στήσας ἔκλασε καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων· Τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά
μου τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνά-
μνησιν. 20 Ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι λέ-
γων· Τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου, τὸ
ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυνόμενον.

21 Πλὴν ἰδοὺ ἡ χεὶρ τοῦ παραδιδόντος με μετ' ἐμοῦ ἐπὶ τῆς
τραπέζης. 22 Καὶ ὁ μὲν Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου πορεύεται κατὰ τὸ
ὡρισμένον· πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ παραδίδοται.
23 Καὶ αὐτοὶ ἤρξαντο συζητεῖν πρὸς ἑαυτοὺς τὸ τίς ἄρα εἴη ἐξ
αὐτῶν ὁ τοῦτο μέλλων πράσσειν.

24 Ἐγένετο δὲ καὶ φιλονεικία ἐν αὐτοῖς, τὸ τίς αὐτῶν δοκεῖ
εἶναι μείζων. 25 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν κυ-
ριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ ἐξουσιάζοντες αὐτῶν εὐεργέται κα-
λοῦνται· 26 ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλ' ὁ μείζων ἐν ὑμῖν γινέσθω
ὡς ὁ νεώτερος, καὶ ὁ ἡγούμενος ὡς ὁ διακονῶν. 27 Τίς γὰρ μεί-
ζων, ὁ ἀνακείμενος ἢ ὁ διακονῶν; Οὐχὶ ὁ ἀνακείμενος; Ἐγὼ δέ
εἰμι ἐν μέσῳ ὑμῶν ὡς ὁ διακονῶν. 28 Ὑμεῖς δέ ἐστε οἱ διαμε-
μενηκότες μετ' ἐμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου· 29 κἀγὼ διατίθε-
μαι ὑμῖν καθὼς διέθετό μοι ὁ Πατήρ μου βασιλείαν, 30 ἵνα
ἐσθίητε καὶ πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου ἐν τῇ βασιλείᾳ μου·
καὶ καθίσεσθε ἐπὶ θρόνων κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ
Ἰσραήλ.

14 Καὶ ὅταν ἦλθε ἡ ὥρα, κάθησε στὸ τραπέζι, καὶ μαζί του οἱ δώδεκα ἀπόστολοι. **15** Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς: «Μὲ σφοδρὴ ἐπιθυμία ἐπιθύμησα αὐτὸ τὸ πασχαλινὸ δεῖπνο νὰ φάγω μαζί σας προτοῦ ἀποθάνω.
16 Καὶ σᾶς λέγω, ὅτι δὲν θὰ φάγω πλέον ἀπ' αὐτό, ἕως ὅτου γίνῃ πλῆρες καὶ τέλειο στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ». **17** Ἀφοῦ δὲ ἔλαβε τὸ ποτήριο καὶ ἔκανε εὐχαριστήρια προσευχή, εἶπε: «Λάβετε τοῦτο καὶ μοιράσετέ το μεταξύ σας. **18** Σᾶς λέγω δέ, ὅτι δὲν θὰ πιῶ ἀπὸ τὸ προϊὸν τοῦ κλήματος, ἕως ὅτου ἔλθῃ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ». **19** Ἔπειτα ἔλαβε ἄρτο, ἔκανε εὐχαριστήρια προσευχὴ καὶ ἔκοψε καὶ τοὺς ἔδωσε λέγοντας: «Αὐτὸ εἶναι τὸ σῶμα μου, ποὺ προσφέρεται γιὰ σᾶς. Αὐτὸ νὰ κάνετε σ' ἀνάμνησί μου». **20** Ἐπίσης καὶ τὸ ποτήριο μετὰ τὸ δεῖπνο λέγοντας: «Αὐτὸ τὸ ποτήριο εἶναι ἡ νέα διαθήκη, ποὺ ἐπισφραγίζεται μὲ τὸ αἷμα μου, ποὺ χύνεται γιὰ σᾶς.

21 Ἀλλ' ἰδού, τὸ χέρι αὐτοῦ ποὺ μὲ παραδίδει εἶναι μαζί μου πάνω στὸ τραπέζι. **22** Καὶ ὁ μὲν Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου βαδίζει πρὸς τὸ θάνατο σύμφωνα μ' αὐτὸ ποὺ ὥρισε ὁ Θεός. Ἀλλ' ἀλλοίμονο στὸν ἄνθρωπο ἐκεῖνο, ἀπὸ τὸν ὁποῖο παραδίδεται». **23** Αὐτοὶ τότε ἄρχισαν νὰ συζητοῦν μεταξύ τους τὸ ποιός ἆραγε ἀπ' αὐτοὺς εἶναι αὐτὸς ποὺ πρόκειται νὰ πράξῃ αὐτό.

Ποιός εἶναι ἀνώτερος

24 Ἔγινε δὲ καὶ φιλονικία μεταξύ τους γιὰ τὸ ποιός ἀπ' αὐτοὺς φαίνεται νὰ εἶναι ἀνώτερος. **25** Ἐκεῖνος δὲ τοὺς εἶπε: «Οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν ἀσκοῦν ἀπόλυτη κυριαρχία πάνω σ' αὐτά, καὶ οἱ ἐξουσιασταί τους ὀνομάζονται εὐεργέτες. **26** Σεῖς ὅμως δὲν πρέπει νὰ κάνετε ἔτσι. Ἀλλ' ὁ μεγαλύτερος μεταξύ σας ἂς γίνῃ ὅπως ὁ νεώτερος, καὶ ὁ ἀρχηγὸς ὅπως ὁ ὑπηρέτης. **27** Διότι ποιός εἶναι ἀνώτερος, αὐτὸς ποὺ κάθεται στὸ τραπέζι, ἢ αὐτὸς ποὺ ὑπηρετεῖ; Δὲν εἶναι αὐτὸς ποὺ κάθεται στὸ τραπέζι; Ἐγὼ ὅμως εἶμαι ἀνάμεσά σας ὅπως ὁ ὑπηρέτης. **28** Σεῖς δὲ εἶσθε ἐκεῖνοι, ποὺ μείνατε μαζί μου στὶς δοκιμασίες μου, **29** γι' αὐτὸ ἐγὼ σᾶς δίνω βασιλεία, ὅπως ἔδωσε σὲ μένα ὁ Πατέρας μου, **30** γιὰ νὰ τρώγετε καὶ πίνετε στὸ τραπέζι μου στὴ βασιλεία μου. Καὶ θὰ καθήσετε πάνω σὲ θρόνους καὶ θὰ κρίνετε τὶς δώδεκα φυλὲς τοῦ Ἰσραήλ».

31 Εἶπε δὲ ὁ Κύριος· Σίμων, Σίμων, ἰδοὺ ὁ Σατανᾶς ἐξῃτή-
σατο ὑμᾶς τοῦ σινιάσαι ὡς τὸν σῖτον· 32 ἐγὼ δὲ ἐδεήθην περὶ
σοῦ ἵνα μὴ ἐκλίπῃ ἡ πίστις σου· καὶ σύ ποτε ἐπιστρέψας στή-
ριξον τοὺς ἀδελφούς σου. 33 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, μετὰ σοῦ
ἕτοιμός εἰμι καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον πορεύεσθαι.
34 Ὁ δὲ εἶπε· Λέγω σοι, Πέτρε, οὐ φωνήσει σήμερον ἀλέκτωρ
πρὶν ἢ τρὶς ἀπαρνήσῃ μὴ εἰδέναι με.

35 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτε ἀπέστειλα ὑμᾶς ἄτερ βαλλαντίου
καὶ πήρας καὶ ὑποδημάτων, μή τινος ὑστερήθητε; Οἱ δὲ εἶπον·
Οὐθενός. 36 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς· Ἀλλὰ νῦν ὁ ἔχων βαλλάντιον
ἀράτω, ὁμοίως καὶ πήραν, καὶ ὁ μὴ ἔχων πωλήσει τὸ ἱμάτιον
αὐτοῦ καὶ ἀγοράσει μάχαιραν. 37 Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι ἔτι τοῦτο
τὸ γεγραμμένον δεῖ τελεσθῆναι ἐν ἐμοί, τό, **Καὶ μετὰ ἀνόμων
ἐλογίσθη·** καὶ γὰρ τὰ περὶ ἐμοῦ τέλος ἔχει. 38 Οἱ δὲ εἶπον· Κύ-
ριε, ἰδοὺ μάχαιραι ὧδε δύο. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἱκανόν ἐστι!

39 Καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ Ὄρος τῶν
Ἐλαιῶν· ἠκολούθησαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. 40 Γενό-
μενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου εἶπεν αὐτοῖς· Προσεύχεσθε μὴ εἰσελ-
θεῖν εἰς πειρασμόν. 41 Καὶ αὐτὸς ἀπεσπάσθη ἀπ᾽ αὐτῶν ὡσεὶ
λίθου βολήν, καὶ θεὶς τὰ γόνατα προσηύχετο 42 λέγων· Πάτερ,
εἰ βούλει παρενεγκεῖν τοῦτο τὸ ποτήριον ἀπ᾽ ἐμοῦ· πλὴν μὴ τὸ
θέλημά μου, ἀλλὰ τὸ σὸν γινέσθω. 43 Ὤφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος
ἀπ᾽ οὐρανοῦ ἐνισχύων αὐτόν. 44 Καὶ γενόμενος ἐν ἀγωνίᾳ ἐκτε-
νέστερον προσηύχετο, ἐγένετο δὲ ὁ ἱδρὼς αὐτοῦ ὡσεὶ θρόμβοι
αἵματος καταβαίνοντες ἐπὶ τὴν γῆν. 45 Καὶ ἀναστὰς ἀπὸ τῆς
προσευχῆς, ἐλθὼν πρὸς τοὺς μαθητὰς εὗρεν αὐτοὺς κοιμωμέ-
νους ἀπὸ τῆς λύπης, 46 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τί καθεύδετε; Ἀνα-
στάντες προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν.

Ἡ μεγαλοστομία τοῦ Πέτρου καὶ ἡ πρόρρησι τῆς τριπλῆς ἀρνήσεώς του

31 Εἶπεν ἐπίσης ὁ Κύριος: «Σίμων, Σίμων, ἰδοὺ ὁ Σατανᾶς σᾶς ζή-
τησε γιὰ νὰ σᾶς κοσκινίση σὰν τὸ σῖτο. **32** Ἀλλ' ἐγὼ προσευχήθηκα γιὰ
σένα, γιὰ νὰ μὴν ἐκλείψῃ ἡ πίστι σου. Καὶ σὺ ἄλλοτε στρέψε καὶ στή-
ριξε τοὺς ἀδελφούς σου». **33** Αὐτὸς δὲ τοῦ εἶπε: «Κύριε, εἶμαι ἕτοιμος
καὶ σὲ φυλακὴ νὰ πάω μαζί σου καὶ σὲ θάνατο». **34** Ἐκεῖνος δὲ εἶπε:
«Σοῦ λέγω, Πέτρε, δὲν θὰ λαλήσῃ σήμερα ὁ πετεινός, προτοῦ μὲ
ἀπαρνηθῇς τρεῖς φορὲς λέγοντας, ὅτι δὲν μὲ γνωρίζεις».

Ὁ Ἰησοῦς προλέγει στοὺς μαθητὰς δυσχερῆ κατάστασι

35 Ἔπειτα εἶπε σ' αὐτούς (τοὺς μαθητάς): «Ὅταν σᾶς ἀπέστειλα
χωρὶς βαλλάντιο καὶ ὁδοιπορικὸ σάκκο καὶ ὑποδήματα, μήπως στερη-
θήκατε τίποτε;». Ἐκεῖνοι δὲ εἶπαν: «Τίποτε (δὲν στερηθήκαμε)».
36 Τοὺς εἶπε τότε: «Ἀλλὰ τώρα ὅποιος ἔχει βαλλάντιο, νὰ τὸ πάρῃ
μαζί του, ἐπίσης καὶ ὁδοιπορικὸ σάκκο. Καὶ ὅποιος δὲν ἔχει μαχαίρι,
νὰ πωλήσῃ τὸ ἔνδυμά του καὶ ν' ἀγοράσῃ. **37** Λέγω δὲ σὲ σᾶς, ὅτι πρόκει-
ται νὰ ἐκπληρωθῇ σὲ μένα καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὸ γραμμένο, τό, **Καὶ μεταξὺ
τῶν ἐγκληματιῶν τὸν κατέταξαν**. Διότι τὰ ἀφορῶντα σὲ μένα φθάνουν
στὸ τέλος». **38** Αὐτοὶ δὲ εἶπαν: «Κύριε, ἰδοὺ ὑπάρχουν ἐδῶ δύο μαχαίρια».
Ἐκεῖνος δὲ τοὺς εἶπε: «Ἀρκεῖ!».

Ἡ ὑπερτάτη ἀγωνία στὴ Γεθσημανῆ

39 Ὕστερα βγῆκε καὶ πῆγε κατὰ τὴ συνήθειά του στὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν
(συγκεκριμένως στὴ Γεθσημανῆ). Τὸν ἀκολούθησαν δὲ καὶ οἱ μαθηταί του.
40 Καὶ ὅταν ἔφθασε στὸν τόπο, τοὺς εἶπε: «Προσεύχεσθε νὰ μὴν ὑποκύψετε
σὲ πειρασμό». **41** Αὐτὸς δὲ ἀπομακρύνθηκε ἀπ' αὐτοὺς σὲ ἀπόστασι βολῆς
λίθου (τριάντα περίπου μέτρων) καὶ γονάτισε καὶ προσευχόταν **42** λέγοντας:
«Πατέρα, ἐὰν θέλῃς, ἀπομάκρυνε αὐτὸ τὸ ποτήρι (τοῦ μαρτυρικοῦ θανάτου)
ἀπὸ μένα. Ἂς μὴ γίνῃ ὅμως τὸ δικό μου θέλημα, ἀλλὰ τὸ δικό σου».
43 Ἐμφανίσθηκε δὲ σ' αὐτὸν ἄγγελος ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ τὸν ἐνίσχυε.
44 Περιῆλθε δὲ σὲ ἀγωνία καὶ προσευχόταν ἐντονώτερα, καὶ ὁ ἱδρώτας του
ἔγινε σὰν θρόμβοι (πηκτὲς σταγόνες) αἵματος ποὺ ἔπεφταν στὴ γῆ. **45** Καὶ
ὅταν σηκώθηκε ἀπὸ τὴν προσευχή, ἦλθε πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ τοὺς βρῆκε
νὰ κοιμῶνται ἀποκαμωμένοι ἀπὸ τὴ λύπη, **46** καὶ τοὺς εἶπε: «Γιατί
κοιμᾶσθε; Σηκωθῆτε καὶ προσεύχεσθε, γιὰ νὰ μὴν ὑποκύψετε σὲ πειρασμό».

47 Ἔτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος ἰδοὺ ὄχλος, καὶ ὁ λεγόμενος Ἰού-
δας, εἷς τῶν δώδεκα, προῆγεν αὐτούς, καὶ ἤγγισε τῷ Ἰησοῦ
φιλῆσαι αὐτόν· τοῦτο γὰρ σημεῖον δεδώκει αὐτοῖς· ὃν ἂν φιλή-
σω, αὐτός ἐστιν. 48 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἰούδα, φιλήματι
τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου παραδίδως; 49 Ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτὸν
τὸ ἐσόμενον εἶπον αὐτῷ· Κύριε, εἰ πατάξομεν ἐν μαχαίρᾳ;
50 Καὶ ἐπάταξεν εἷς τις ἐξ αὐτῶν τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως καὶ
ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ οὖς τὸ δεξιόν. 51 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς
εἶπεν· Ἐᾶτε ἕως τούτου. Καὶ ἁψάμενος τοῦ ὠτίου αὐτοῦ ἰάσατο
αὐτόν. 52 Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς παραγενομένους ἐπ'
αὐτὸν ἀρχιερεῖς καὶ στρατηγοὺς τοῦ ἱεροῦ καὶ πρεσβυτέρους·
Ὡς ἐπὶ λῃστὴν ἐξεληλύθατε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων· 53 καθ'
ἡμέραν ὄντος μου μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ οὐκ ἐξετείνατε τὰς
χεῖρας ἐπ' ἐμέ. Ἀλλ' αὕτη ἐστὶν ὑμῶν ἡ ὥρα καὶ ἡ ἐξουσία, τοῦ
σκότους.

54 Συλλαβόντες δὲ αὐτὸν ἤγαγον καὶ εἰσήγαγον αὐτὸν εἰς
τὸν οἶκον τοῦ ἀρχιερέως. Ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει μακρόθεν.
55 Ἁψάντων δὲ πυρὰν ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς καὶ συγκαθισάντων
αὐτῶν ἐκάθητο ὁ Πέτρος ἐν μέσῳ αὐτῶν. 56 Ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν
παιδίσκη τις καθήμενον πρὸς τὸ φῶς καὶ ἀτενίσασα αὐτῷ
εἶπε· Καὶ οὗτος σὺν αὐτῷ ἦν. 57 Ὁ δὲ ἠρνήσατο λέγων· Γύναι,
οὐκ οἶδα αὐτόν. 58 Καὶ μετὰ βραχὺ ἕτερος ἰδὼν αὐτὸν ἔφη· Καὶ
σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν· Ἄνθρωπε, οὔκ εἰμι. 59 Καὶ
διαστάσης ὡσεὶ ὥρας μιᾶς ἄλλος τις διισχυρίζετο λέγων· Ἐπ'
ἀληθείας καὶ οὗτος μετ' αὐτοῦ ἦν· καὶ γὰρ Γαλιλαῖός ἐστιν.
60 Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος· Ἄνθρωπε, οὐκ οἶδα ὃ λέγεις. Καὶ παρα-
χρῆμα, ἔτι λαλοῦντος αὐτοῦ, ἐφώνησεν ἀλέκτωρ. 61 Καὶ στρα-
φεὶς ὁ Κύριος ἐνέβλεψε τῷ Πέτρῳ, καὶ ὑπεμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ
λόγου τοῦ Κυρίου, ὡς εἶπεν αὐτῷ ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι
ἀπαρνήσῃ με τρίς· 62 καὶ ἐξελθὼν ἔξω ὁ Πέτρος ἔκλαυσε πικρῶς.

Ἡ σύλληψι τοῦ Ἰησοῦ

47 Ἐνῷ δὲ ἀκόμη μιλοῦσε, ὄχλος κατέφθασε, καὶ ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς δώδε-
κα μὲ τὸ ὄνομα Ἰούδας προπορευόταν ἀπ' αὐτοὺς ὡς ὁδηγός τους, καὶ πλη-
σίασε τὸν Ἰησοῦ γιὰ νὰ τὸν φιλήσῃ. Διότι αὐτὸ τὸ (ἀναγνωριστικὸ) σημεῖο
εἶχε δώσει σ' αὐτούς: «Ὅποιον θὰ φιλήσω, αὐτὸς εἶναι». **48** Ὁ δὲ Ἰησοῦς
τοῦ εἶπε: «Ἰούδα, μὲ φίλημα παραδίδεις τὸν Υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου;».
49 Βλέποντας δὲ οἱ μαθηταί του τί ἐπρόκειτο νὰ συμβῇ, τοῦ εἶπαν: «Κύριε,
νὰ τοὺς κτυπήσωμε μὲ μαχαίρι;». **50** Καὶ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς κτύπησε τὸ δοῦλο
τοῦ ἀρχιερέως καὶ τοῦ ἔκοψε τὸ δεξιὸ αὐτί. **51** Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε τότε:
«Ἀφῆστε μέχρις ἐδῶ (Μὴ προβάλλετε περισσότερη ἀντίστασι)». Καὶ ἀφοῦ
ἔπιασε τὸ αὐτί του, τὸν θεράπευσε. **52** Πρὸς δὲ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ἀξιω-
ματικοὺς τῆς φρουρᾶς τοῦ ναοῦ καὶ τοὺς πρεσβυτέρους, ποὺ ἦλθαν ἐναντίον
του, εἶπε: «Ὅπως ἐναντίον ληστοῦ βγήκατε μὲ μαχαίρια καὶ μὲ ρόπαλα.
53 Ἐνῷ ἤμουν ἡμέρα μαζί σας στὸ ναό, δὲν ἁπλώσατε τὰ χέρια σας ἐπάνω
μου (γιὰ νὰ μὲ συλλάβετε). Ἀλλ' αὐτὴ εἶναι ἡ δική σας ὥρα καὶ ἐξουσία,
(ὥρα καὶ ἐξουσία) τοῦ σκότους».

Ἡ τριπλὴ ἄρνησι τοῦ Πέτρου καὶ ἡ μετάνοιά του

54 Ἀφοῦ δὲ τὸν συνέλαβαν, τὸν ἔφεραν καὶ τὸν ἔβαλαν μέσα στὸ σπί-
τι τοῦ ἀρχιερέως. Ὁ δὲ Πέτρος ἀκολουθοῦσε ἀπὸ μακριά. **55** Ἄναψαν
δὲ φωτιὰ μέσα στὴν αὐλὴ καὶ κάθησαν ὅλοι γύρω, καὶ ἀνάμεσά τους
κάθησε καὶ ὁ Πέτρος. **56** Ὅταν δὲ τὸν εἶδε κάποια ὑπηρέτρια νὰ κά-
θεται κοντὰ στὴ φωτιά, τὸν κοίταξε καλὰ καὶ εἶπε: «Καὶ αὐτὸς ἦταν
μαζὶ μ' αὐτόν». **57** Ἀλλ' αὐτὸς ἀρνήθηκε λέγοντας: «Γυναῖκα, δὲν τὸν
γνωρίζω». **58** Μετὰ δὲ ἀπὸ λίγο τὸν εἶδε ἄλλος καὶ εἶπε: «Καὶ σὺ ἀπ'
αὐτοὺς εἶσαι». Ἀλλ' ὁ Πέτρος εἶπε: «Ἄνθρωπε, δὲν εἶμαι». **59** Καὶ
ἀφοῦ πέρασε μία περίπου ὥρα, κάποιος ἄλλος ἐπέμενε λέγοντας:
«Πράγματι καὶ αὐτὸς ἦταν μαζὶ μ' αὐτόν. Ἄλλωστε εἶναι Γαλιλαῖος».
60 Ἀλλ' ὁ Πέτρος εἶπε: «Ἄνθρωπε, δὲν ξέρω τί λές». Καὶ ἀμέσως,
ἐνῷ ἀκόμη μιλοῦσε, λάλησε ὁ πετεινός. **61** Τότε ἔστρεψε ὁ Κύριος καὶ
κοίταξε ἐκφραστικὰ τὸν Πέτρο, καὶ θυμήθηκε ὁ Πέτρος τὸ λόγο τοῦ
Κυρίου, ὅτι τοῦ εἶπε δηλαδή, «Προτοῦ λαλήσῃ ὁ πετεινὸς θὰ μὲ ἀπαρ-
νηθῇς τρεῖς φορές», **62** καὶ βγῆκε ἔξω (ἀπὸ τὴν αὐλὴ) ὁ Πέτρος καὶ
ἔκλαυσε πικρά.

63 Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ συνέχοντες τὸν Ἰησοῦν ἐνέπαιζον αὐτῷ
δέροντες, 64 καὶ περικαλύψαντες αὐτὸν ἔτυπτον αὐτοῦ τὸ πρό-
σωπον καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες· Προφήτευσον, τίς ἐστιν
ὁ παίσας σε; 65 Καὶ ἕτερα πολλὰ βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς
αὐτόν.

66 Καὶ ὡς ἐγένετο ἡμέρα, συνήχθη τὸ πρεσβυτέριον τοῦ λα-
οῦ, ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς, καὶ ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ συ-
νέδριον ἑαυτῶν 67 λέγοντες· Εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, εἰπὲ ἡμῖν.
Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ἐὰν ὑμῖν εἴπω, οὐ μὴ πιστεύσητε, 68 ἐὰν δὲ
καὶ ἐρωτήσω, οὐ μὴ ἀποκριθῆτέ μοι ἢ ἀπολύσητε. 69 Ἀπὸ τοῦ
νῦν ἔσται ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ δεξιῶν τῆς δυνά-
μεως τοῦ Θεοῦ. 70 Εἶπον δὲ πάντες· Σὺ οὖν εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ;
Ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔφη· Ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐγώ εἰμι. 71 Οἱ δὲ
εἶπον· Τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτυρίας; Αὐτοὶ γὰρ ἠκούσαμεν
ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

23

Καὶ ἀναστὰν ἅπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ
τὸν Πιλᾶτον. 2 Ἤρξαντο δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ λέγοντες·
Τοῦτον εὕρομεν διαστρέφοντα τὸ ἔθνος καὶ κωλύοντα Καίσαρι
φόρους διδόναι, λέγοντα ἑαυτὸν Χριστὸν βασιλέα εἶναι. 3 Ὁ δὲ
Πιλᾶτος ἐπηρώτησεν αὐτὸν λέγων· Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰου-
δαίων; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ ἔφη· Σὺ λέγεις. 4 Ὁ δὲ Πιλᾶτος
εἶπε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὄχλους ὅτι οὐδὲν εὑρίσκω
αἴτιον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ. 5 Οἱ δὲ ἐπίσχυον λέγοντες ὅτι
ἀνασείει τὸν λαὸν διδάσκων καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας, ἀρξάμε-
νος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἕως ὧδε.

6 Πιλᾶτος δὲ ἀκούσας Γαλιλαίαν ἐπηρώτησεν εἰ ὁ ἄνθρωπος
Γαλιλαῖός ἐστι, 7 καὶ ἐπιγνοὺς ὅτι ἐκ τῆς ἐξουσίας Ἡρῴδου
ἐστίν, ἀνέπεμψεν αὐτὸν πρὸς Ἡρῴδην, ὄντα καὶ αὐτὸν ἐν Ἱερο-
σολύμοις ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις.

Ὁ Ἰησοῦς ἐμπαίζεται

63 Οἱ δὲ ἄνδρες, ποὺ περιστοίχιζαν τὸν Ἰησοῦ, τὸν περιέπαιζαν καὶ
τὸν κτυποῦσαν. **64** Καὶ ἀφοῦ κάλυψαν γύρω-γύρω τὸ κεφάλι του (γιὰ
νὰ μὴ βλέπῃ), κτυποῦσαν τὸ πρόσωπό του, καὶ τὸν ρωτοῦσαν λέγον-
τας: «Προφήτευσε, ποιός εἶναι αὐτὸς ποὺ σὲ κτύπησε;». **65** Καὶ ἄλλα
πολλὰ ἀσεβῆ καὶ ὑβριστικὰ τοῦ ἔλεγαν.

Ὁ Ἰησοῦς στὸ συνέδριο τῶν Ἰουδαίων

66 Καὶ ὅταν ξημέρωσε, μαζεύθηκαν οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ, οἱ
ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, καὶ τὸν προσήγαγαν στὸ συνέδριό τους
γιὰ νὰ δικασθῇ, **67** καὶ εἶπαν: «Ἐὰν σὺ εἶσαι ὁ Χριστός (ὁ Μεσσίας),
νὰ μᾶς τὸ πῇς (σαφῶς)». Εἶπε δὲ σ' αὐτούς: «Ἐὰν σᾶς πῶ, δὲν θὰ πι-
στεύσετε. **68** Ἐὰν δὲ καὶ ἐρωτήσω, δὲν θὰ μοῦ ἀπαντήσετε, καὶ δὲν θὰ
μὲ ἀπολύσετε. **69** Ἀπὸ τώρα ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θὰ κάθεται στὰ δε-
ξιὰ τοῦ παντοδυνάμου Θεοῦ (θὰ δοξάζεται δηλαδή)». **70** Εἶπαν τότε
ὅλοι: «Σὺ λοιπὸν εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ;». Αὐτὸς δὲ τοὺς ἀπάντησε:
«Τὸ λέγετε σεῖς οἱ ἴδιοι, ὅτι ἐγὼ εἶμαι». **71** Καὶ αὐτοὶ εἶπαν: «Τί μᾶς
χρειάζεται ἄλλη μαρτυρία, ἀφοῦ ἐμεῖς οἱ ἴδιοι ἀκούσαμε ἀπὸ τὸ ἴδιο
του τὸ στόμα;».

Ὁ Ἰησοῦς στὸν Πιλᾶτο

23 Καὶ σηκώθηκαν ὅλα τὰ μέλη τοῦ συνεδρίου καὶ τὸν ἔφεραν στὸν
Πιλᾶτο. **2** Καὶ ἄρχισαν νὰ τὸν κατηγοροῦν λέγοντας: «Αὐτὸν
ἐδῶ βρήκαμε νὰ ἐξωθῇ σὲ ἐπανάστασι τὸ ἔθνος, καὶ νὰ εἶναι ἐναντίον
τῆς πληρωμῆς φόρων στὸν Καίσαρα, μὲ τὸν ἰσχυρισμὸ γιὰ τὸν ἑαυτό
του, ὅτι εἶναι ὁ Μεσσίας, ὁ βασιλεύς». **3** Ὁ δὲ Πιλᾶτος τὸν ρώτησε λέ-
γοντας: «Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;». Ἀπαντώντας δὲ τοῦ
εἶπε: «Τὸ λέγεις σύ» (Ὁ Ἰησοῦς παραδέχθηκε, ὅτι εἶναι βασιλεύς,
ἀλλὰ μὲ πνευματικὴ βασιλεία). **4** Τότε ὁ Πιλᾶτος εἶπε στοὺς ἀρχιερεῖς
καὶ τὸν ὄχλο: «Καμμία ἐνοχὴ δὲν βρίσκω στὸν ἄνθρωπο αὐτό».
5 Ἀλλ' αὐτοὶ ἐπέμεναν λέγοντας: «Ἀναστατώνει τὸ λαό, διδάσκοντας
σ' ὅλη τὴν Ἰουδαία. Ἄρχισε ἀπὸ τὴ Γαλιλαία καὶ ἔφθασε ὣς ἐδῶ».

Ὁ Ἰησοῦς στὸν Ἡρῴδη

6 Ὁ Πιλᾶτος δέ, ὅταν ἄκουσε γιὰ Γαλιλαία, ρώτησε, ἂν ὁ ἄνθρω-
πος εἶναι Γαλιλαῖος. **7** Καὶ ὅταν ἔμαθε, ὅτι εἶναι ἀπὸ τὴν ἐπαρχία τῆς

8 Ὁ δὲ Ἡρῴδης ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἐχάρη λίαν· ἦν γὰρ ἐξ ἱκα-
νοῦ θέλων ἰδεῖν αὐτὸν διὰ τὸ ἀκούειν αὐτὸν πολλὰ περὶ αὐτοῦ,
καὶ ἤλπιζέ τι σημεῖον ἰδεῖν ὑπ' αὐτοῦ γινόμενον. 9 Ἐπηρώτα
δὲ αὐτὸν ἐν λόγοις ἱκανοῖς· αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο αὐτῷ.
10 Εἱστήκεισαν δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς εὐτόνως κα-
τηγοροῦντες αὐτοῦ. 11 Ἐξουθενήσας δὲ αὐτὸν ὁ Ἡρῴδης σὺν
τοῖς στρατεύμασιν αὐτοῦ καὶ ἐμπαίξας, περιβαλὼν αὐτὸν
ἐσθῆτα λαμπρὰν ἀνέπεμψεν αὐτὸν τῷ Πιλάτῳ. 12 Ἐγένοντο δὲ
φίλοι ὅ τε Ἡρῴδης καὶ ὁ Πιλᾶτος ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ μετ' ἀλλή-
λων· προϋπῆρχον γὰρ ἐν ἔχθρᾳ ὄντες πρὸς ἑαυτούς.

13 Πιλᾶτος δὲ συγκαλεσάμενος τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς
ἄρχοντας καὶ τὸν λαὸν 14 εἶπε πρὸς αὐτούς· Προσηνέγκατέ μοι
τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὡς ἀποστρέφοντα τὸν λαόν, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ
ἐνώπιον ὑμῶν ἀνακρίνας οὐδὲν εὗρον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ
αἴτιον ὧν κατηγορεῖτε κατ' αὐτοῦ. 15 Ἀλλ' οὐδὲ Ἡρῴδης· ἀνέ-
πεμψα γὰρ ὑμᾶς πρὸς αὐτόν· καὶ ἰδοὺ οὐδὲν ἄξιον θανάτου
ἐστὶ πεπραγμένον αὐτῷ. 16 Παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω.
17 Ἀνάγκην δὲ εἶχεν ἀπολύειν αὐτοῖς κατὰ ἑορτὴν ἕνα.
18 Ἀνέκραξαν δὲ παμπληθεὶ λέγοντες· Αἶρε τοῦτον, ἀπόλυσον
δὲ ἡμῖν Βαραββᾶν· 19 ὅστις ἦν διὰ στάσιν τινὰ γενομένην ἐν
τῇ πόλει καὶ φόνον βεβλημένος εἰς τὴν φυλακήν. 20 Πάλιν οὖν
ὁ Πιλᾶτος προσεφώνησε, θέλων ἀπολῦσαι τὸν Ἰησοῦν. 21 Οἱ
δὲ ἐπεφώνουν λέγοντες· Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν! 22 Ὁ δὲ
τρίτον εἶπε πρὸς αὐτούς· Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν οὗτος; Οὐδὲν
ἄξιον θανάτου εὗρον ἐν αὐτῷ. Παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω.
23 Οἱ δὲ ἐπέκειντο φωναῖς μεγάλαις αἰτούμενοι αὐτὸν σταυ-
ρωθῆναι, καὶ κατίσχυον αἱ φωναὶ αὐτῶν καὶ τῶν ἀρχιερέων.

24 Ὁ δὲ Πιλᾶτος ἐπέκρινε γενέσθαι τὸ αἴτημα αὐτῶν,
25 ἀπέλυσε δὲ αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν τὸν διὰ στάσιν καὶ φόνον
βεβλημένον εἰς τὴν φυλακήν, ὃν ᾐτοῦντο, τὸν δὲ Ἰησοῦν πα-
ρέδωκε τῷ θελήματι αὐτῶν.

δικαιοδοσίας τοῦ Ἡρῴδη, τὸν παρέπεμψε στὸν Ἡρῴδη, ποὺ ἦταν καὶ
αὐτὸς τὶς ἡμέρες αὐτὲς στὰ Ἱεροσόλυμα.

8 Ὁ δὲ Ἡρῴδης, ὅταν εἶδε τὸν Ἰησοῦ, χάρηκε πολύ. Διότι ἀπὸ
πολὺ καιρὸ ἤθελε νὰ τὸν δῇ, ἐπειδὴ ἄκουε πολλὰ γι' αὐτόν, καὶ ἤλπι-
ζε νὰ δῇ νὰ γίνεται κάποιο θαῦμα ἀπ' αὐτόν. **9** Τοῦ ἔκανε δὲ πολλὲς
ἐρωτήσεις, ἀλλ' αὐτὸς δὲν τοῦ ἀπαντοῦσε τίποτε. **10** Παρίσταντο δὲ οἱ
γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ τὸν κατηγοροῦσαν ἐντόνως. **11** Ἀφοῦ
δὲ ὁ Ἡρῴδης μὲ τοὺς στρατιῶτες του τὸν ἐξουθένωσε καὶ τὸν περιέ-
παιξε, τὸν ἔντυσε μεγαλόπρεπη στολὴ καὶ τὸν ἔστειλε πάλι στὸν
Πιλᾶτο. **12** Ἔγιναν δὲ φίλοι μεταξύ τους ὁ Ἡρῴδης καὶ ὁ Πιλᾶτος τὴν
ἡμέρα αὐτή, διότι προηγουμένως βρίσκονταν σὲ ἔχθρα μεταξύ τους.

Οἱ Ἰουδαῖοι ζητοῦν ἀπόλυσι τοῦ Βαραββᾶ, σταύρωσι τοῦ Ἰησοῦ!

13 Ὁ δὲ Πιλᾶτος κάλεσε μαζὶ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ἄρχοντες καὶ
τὸ λαό, **14** καὶ τοὺς εἶπε: «Μοῦ φέρατε αὐτὸ τὸν ἄνθρωπο μὲ τὴν κα-
τηγορία, ὅτι παρακινεῖ τὸ λαὸ σὲ ἐπανάστασι, ἀλλ' ἰδοὺ ἐγώ, κατόπιν
ἀνακρίσεως ἐνώπιόν σας, δὲν βρῆκα ἔνοχο αὐτὸ τὸν ἄνθρωπο σὲ τίποτε
ἀπ' ὅσα τὸν κατηγορεῖτε. **15** Οὔτε καὶ ὁ Ἡρῴδης. Ἔστειλα καὶ σᾶς σ'
αὐτόν. Ἔτσι ἀποδείχθηκε, ὅτι δὲν ἔχει πράξει τίποτε ἄξιο θανάτου.
16 Γι' αὐτό, ἀφοῦ τὸν βασανίσω, θὰ τὸν ἀπολύσω». **17** Ἔπρεπε δὲ
κατὰ τὴν ἑορτὴ (τοῦ Πάσχα) νὰ ἀπολύῃ ἕνα (κρατούμενο) γιὰ χάρι
τους. **18** Ἀλλ' ὅλο τὸ πλῆθος κραύγασε λέγοντας: «Θανάτωσέ τον, καὶ
ἀπόλυσε γιὰ χάρι μας τὸ Βαραββᾶ». **19** Αὐτὸς (ὁ Βαραββᾶς) εἶχε φυ-
λακισθῆ γιὰ κάποια ἐξέγερσι, ποὺ ἔγινε στὴν πόλι, καὶ γιὰ φόνο.
20 Πάλι τότε ὁ Πιλᾶτος ἔκανε ἔκκλησι, θέλοντας νὰ ἀπολύσῃ τὸν Ἰη-
σοῦ. **21** Ἀλλ' αὐτοὶ κραύγαζαν λέγοντας: «Σταύρωσέ τον, σταύρωσέ
τον!». **22** Αὐτὸς δὲ γιὰ τρίτη φορὰ εἶπε πρὸς αὐτούς: «Ἀλλὰ τί κακὸ
ἔκανε αὐτός; Δὲν βρῆκα σ' αὐτὸν τίποτε ἄξιο θανάτου. Ἀφοῦ λοιπὸν τὸν
βασανίσω, θὰ τὸν ἀπολύσω». **23** Ἀλλ' αὐτοὶ μὲ φωνὲς μεγάλες ἐπέμε-
ναν στὸ αἴτημά τους νὰ σταυρωθῇ, καὶ οἱ φωνὲς αὐτῶν, καὶ μάλιστα
τῶν ἀρχιερέων, ὑπερίσχυαν.

Ὁ Πιλᾶτος ἀπὸ δειλία ἐνδίδει στὴν ἀπαίτησι τῶν Ἰουδαίων

24 Τότε ὁ Πιλᾶτος ἀποφάσισε νὰ γίνῃ τὸ αἴτημά τους, **25** καὶ τοὺς
ἀπόλυσε τὸ Βαραββᾶ, ποὺ ζητοῦσαν, τὸν φυλακισμένο γιὰ ἐξέγερσι καὶ
φόνο, ἐνῷ τὸν Ἰησοῦ παρέδωσε κατὰ τὸ θέλημά τους (γιὰ νὰ σταυ-
ρωθῇ).

26 Καὶ ὡς ἀπήγαγον αὐτόν, ἐπιλαβόμενοι Σίμωνός τινος
Κυρηναίου, ἐρχομένου ἀπ' ἀγροῦ, ἐπέθηκαν αὐτῷ τὸν σταυρὸν
φέρειν ὀπίσω τοῦ Ἰησοῦ. 27 Ἠκολούθει δὲ αὐτῷ πολὺ πλῆθος
τοῦ λαοῦ καὶ γυναικῶν, αἳ καὶ ἐκόπτοντο καὶ ἐθρήνουν αὐτόν.
28 Στραφεὶς δὲ πρὸς αὐτὰς ὁ Ἰησοῦς εἶπε· Θυγατέρες Ἱερου-
σαλήμ, μὴ κλαίετε ἐπ' ἐμέ, πλὴν ἐφ' ἑαυτὰς κλαίετε καὶ ἐπὶ τὰ
τέκνα ὑμῶν. 29 Ὅτι ἰδοὺ ἔρχονται ἡμέραι ἐν αἷς ἐροῦσι· Μα-
κάριαι αἱ στεῖραι καὶ κοιλίαι αἳ οὐκ ἐγέννησαν καὶ μαστοὶ οἳ
οὐκ ἐθήλασαν. 30 Τότε ἄρξονται λέγειν τοῖς ὄρεσι, πέσετε ἐφ'
ἡμᾶς, καὶ τοῖς βουνοῖς, καλύψατε ἡμᾶς· 31 ὅτι εἰ ἐν τῷ ὑγρῷ
ξύλῳ ταῦτα ποιοῦσιν, ἐν τῷ ξηρῷ τί γένηται; 32 Ἤγοντο δὲ καὶ
ἕτεροι δύο, κακοῦργοι, σὺν αὐτῷ ἀναιρεθῆναι.

33 Καὶ ὅτε ἀπῆλθον ἐπὶ τὸν τόπον τὸν καλούμενον Κρανίον,
ἐκεῖ ἐσταύρωσαν αὐτὸν καὶ τοὺς κακούργους, ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν
ὃν δὲ ἐξ ἀριστερῶν. 34 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγε· Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς·
οὐ γὰρ οἴδασι τί ποιοῦσι. Διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ
ἔβαλλον κλῆρον. 35 Καὶ εἱστήκει ὁ λαὸς θεωρῶν. Ἐξεμυκτήρι-
ζον δὲ καὶ οἱ ἄρχοντες σὺν αὐτοῖς λέγοντες· Ἄλλους ἔσωσε,
σωσάτω ἑαυτόν, εἰ οὗτός ἐστιν ὁ Χριστὸς ὁ τοῦ Θεοῦ ἐκλεκτός.
36 Ἐνέπαιζον δὲ αὐτῷ καὶ οἱ στρατιῶται προσερχόμενοι καὶ
ὄξος προσφέροντες αὐτῷ 37 καὶ λέγοντες· Εἰ σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς
τῶν Ἰουδαίων, σῶσον σεαυτόν. 38 Ἦν δὲ καὶ ἐπιγραφὴ γε-
γραμμένη ἐπ' αὐτῷ γράμμασιν Ἑλληνικοῖς καὶ Ῥωμαϊκοῖς
καὶ Ἑβραϊκοῖς· Οὗτός ἐστιν ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰου-
δαίων.

39 Εἷς δὲ τῶν κρεμασθέντων κακούργων ἐβλασφήμει αὐτὸν
λέγων· Εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, σῶσον σεαυτὸν καὶ ἡμᾶς. 40 Ἀπο-
κριθεὶς δὲ ὁ ἕτερος ἐπετίμα αὐτῷ λέγων· Οὐδὲ φοβῇ σὺ τὸν Θε-

Κατὰ τὴν πορεία πρὸς τὸν Γολγοθᾶ

26 Καὶ ὅταν τὸν πῆραν καὶ τὸν μετέφεραν, ἔπιασαν κάποιον Σίμωνα
Κυρηναῖο, ποὺ ἐρχόταν ἀπὸ τὴν ὕπαιθρο, καὶ τὸν φόρτωσαν τὸ σταυρὸ
γιὰ νὰ τὸν μεταφέρῃ ἀκολουθώντας τὸν Ἰησοῦ. **27** Τὸν ἀκολουθοῦσε δὲ
μεγάλο πλῆθος τοῦ λαοῦ, στὸ ὁποῖο περιλαμβάνονταν καὶ γυναῖκες, οἱ
ὁποῖες ἔκλαιαν καὶ θρηνοῦσαν γι᾽ αὐτόν. **28** Ἔστρεψε δὲ πρὸς αὐτὲς ὁ
Ἰησοῦς καὶ εἶπε: «Θυγατέρες Ἱερουσαλήμ, μὴ κλαίετε γιὰ μένα, ἀλλὰ
γιὰ τοὺς ἑαυτούς σας νὰ κλαίετε καὶ γιὰ τὰ τέκνα σας. **29** Διότι ἰδοὺ
ἔρχονται ἡμέρες, κατὰ τὶς ὁποῖες θὰ εἰποῦν: "Εὐτυχεῖς οἱ στεῖρες καὶ
οἱ κοιλιὲς ποὺ δὲν γέννησαν καὶ οἱ μαστοὶ ποὺ δὲν θήλασαν". **30** Τότε
θὰ ἀρχίσουν νὰ λέγουν στὰ ὄρη, "Πέσετε ἐπάνω μας", καὶ στὰ βουνά,
"Σκεπάσετέ μας". **31** Διότι, ἐὰν στὸ χλωρὸ ξύλο (σὲ μένα τὸν ἀνα-
μάρτητο καὶ ἅγιο) κάνουν αὐτά, στὸ ξερὸ (στοὺς ἁμαρτωλοὺς) τί θὰ
γίνῃ;». **32** Ὡδηγοῦνταν δὲ καὶ ἄλλοι δύο, κακοῦργοι, γιὰ νὰ θανατω-
θοῦν μαζί του.

Ὁ Ἰησοῦς σταυρώνεται ἐν μέσῳ δύο λῃστῶν καὶ ἐμπαίζεται

33 Καὶ ὅταν ἔφθασαν στὸν τόπο, ποὺ ὀνομάζεται Κρανίο, ἐκεῖ σταύ-
ρωσαν αὐτὸν καὶ τοὺς κακούργους, τὸν ἕνα ἀπὸ τὰ δεξιὰ (τοῦ Ἰησοῦ)
καὶ τὸν ἄλλο ἀπὸ τὰ ἀριστερά. **34** Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγε: «Πατέρα, συγ-
χώρησέ τους, διότι δὲν ξέρουν τί κάνουν». Ὅταν δὲ (οἱ στρατιῶτες)
μοιράζονταν τὰ ἐνδύματά του, ἔβαλλαν κλῆρο. **35** Καὶ ὁ λαὸς στεκόταν
καὶ ἔβλεπε. Περιέπαιζαν δὲ καὶ οἱ ἄρχοντες μαζὶ μ᾽ αὐτοὺς λέγοντας:
«Ἄλλους ἔσωσε, ἂς σώσῃ καὶ τὸν ἑαυτό του, ἐὰν αὐτὸς εἶναι ὁ Χριστός
(ὁ Μεσσίας), ὁ ἐκλεγμένος ἀπὸ τὸ Θεό». **36** Τὸν περιέπαιζαν δὲ καὶ
οἱ στρατιῶτες πλησιάζοντας καὶ προσφέροντας σ᾽ αὐτὸν ξύδι **37** καὶ λέ-
γοντας: «Ἐὰν σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σῶσε τὸν ἑαυτό
σου». **38** Ἦταν δὲ καὶ ἐπιγραφὴ ἀπὸ πάνω του γραμμένη στὰ Ἑλλη-
νικὰ καὶ στὰ Ρωμαϊκὰ καὶ στὰ Ἑβραϊκά: Αὐτὸς εἶναι ὁ βασι-
λεὺς τῶν Ἰουδαίων.

Ἡ μετάνοια καὶ ἡ ὁμολογία τοῦ καλοπροαιρέτου λῃστοῦ

39 Ἕνας δὲ ἀπὸ τοὺς κακούργους, ποὺ κρεμάσθηκαν στὸ σταυρό, τὸν
ἔβριζε λέγοντας: «Ἐὰν σὺ εἶσαι ὁ Χριστός (ὁ Μεσσίας), σῶσε τὸν ἑαυ-
τό σου καὶ ἐμᾶς». **40** Ἀλλ᾽ ὁ ἄλλος (κακοῦργος) μίλησε καὶ τὸν ἐπέ-
πληξε λέγοντας: «Οὔτε σὺ φοβεῖσαι τὸ Θεό, ἂν καὶ ὑφίστασαι τὸ αὐτὸ

όν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι εἶ; 41 Καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως· ἄξια
γὰρ ὧν ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν· οὗτος δὲ οὐδὲν ἄτοπον
ἔπραξε. 42 Καὶ ἔλεγε τῷ Ἰησοῦ· Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν
ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. 43 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν
λέγω σοι, σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ.

44 Ἦν δὲ ὡσεὶ ὥρα ἕκτη καὶ σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν
γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης, 45 τοῦ ἡλίου ἐκλείποντος, καὶ ἐσχίσθη
τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ μέσον· 46 καὶ φωνήσας φωνῇ με-
γάλῃ ὁ Ἰησοῦς εἶπε· Πάτερ, εἰς χεῖράς σου παρατίθεμαι τὸ
πνεῦμά μου· καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐξέπνευσεν.

47 Ἰδὼν δὲ ὁ ἑκατόνταρχος τὸ γενόμενον ἐδόξασε τὸν Θεὸν
λέγων· Ὄντως ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος ἦν.

48 Καὶ πάντες οἱ συμπαραγενόμενοι ὄχλοι ἐπὶ τὴν θεωρίαν
ταύτην, θεωροῦντες τὰ γενόμενα, τύπτοντες ἑαυτῶν τὰ στήθη
ὑπέστρεφον.

49 Είστήκεισαν δὲ πάντες οἱ γνωστοὶ αὐτοῦ ἀπὸ μακρόθεν,
καὶ γυναῖκες αἱ συνακολουθήσασαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας,
ὁρῶσαι ταῦτα.

50 Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι Ἰωσήφ, βουλευτὴς ὑπάρχων καὶ
ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ δίκαιος – 51 οὗτος οὐκ ἦν συγκατατεθειμένος
τῇ βουλῇ καὶ τῇ πράξει αὐτῶν – ἀπὸ Ἀριμαθαίας, πόλεως τῶν
Ἰουδαίων, ὃς προσεδέχετο καὶ αὐτὸς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ,
52 οὗτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ ᾐτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ,
53 καὶ καθελὼν αὐτὸ ἐνετύλιξε σινδόνι καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν

πάθος; **41** Καὶ ἐμεῖς μὲν δικαίως (τιμωρούμεθα), διότι ἀπολαμβάνουμε αὐτά, ποὺ ἀξίζουν οἱ πράξεις μας. Ἀλλ' αὐτὸς (ὁ Ἰησοῦς) κανένα ἄτοπο δὲν ἔπραξε». **42** Ἔλεγε δὲ στὸν Ἰησοῦ: «Θυμήσου με, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς μὲ τὴ βασιλική σου δύναμι». **43** Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε: «Ἀληθινὰ σοῦ λέγω, σ ή μ ε ρ α θὰ εἶσαι μαζί μου στὸν παράδεισο».

Ὁ θάνατος τοῦ Ἰησοῦ καὶ σχετικὰ σημεῖα

44 Ἦταν δὲ περίπου ὥρα δώδεκα τὸ μεσημέρι καὶ ἔπεσε σκοτάδι σ' ὅλη τὴ γῆ ἕως ὥρα τρεῖς τὸ ἀπόγευμα, **45** διότι ὁ ἥλιος ὑπέστη ἔκλειψι. Καὶ τὸ παραπέτασμα τοῦ ναοῦ σχίσθηκε στὸ μέσο. **46** Καὶ φώναξε μὲ φωνὴ μεγάλη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε: «Πατέρα, στὰ χέρια σου παραδίδω τὸ πνεῦμα μου». Καὶ μόλις εἶπε αὐτό, ἐξέπνευσε.

Ὁ ἑκατόνταρχος πιστεύει

47 Ὅταν δὲ ὁ ἑκατόνταρχος εἶδε αὐτὸ ποὺ ἔγινε, δόξασε τὸ Θεὸ καὶ εἶπε: «Ὄντως αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ἦταν ἀθῷος».

Τύψεις συνειδήσεως λαοῦ

48 Καὶ ὅλα τὰ πλήθη τοῦ λαοῦ, ποὺ μαζεύθηκαν γιὰ νὰ ἰδοῦν αὐτὸ τὸ θέαμα (τῆς σταυρώσεως), βλέποντας ὅσα ἔγιναν, ἐπέστρεφαν κτυπώντας τὰ στήθη τους.

Γνωστοὶ καὶ γυναῖκες παρακολουθοῦν τὸ θεῖο δρᾶμα

49 Ὅλοι δὲ οἱ γνωστοί του, καθὼς καὶ οἱ γυναῖκες, ποὺ μαζὶ τὸν ἀκολούθησαν ἀπὸ τὴ Γαλιλαία, στέκονταν μακριὰ καὶ παρακολουθοῦσαν τὰ γεγονότα.

Ὁ Ἰωσὴφ ὁ Ἀριμαθαῖος ἐνταφιάζει τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ

50 Καὶ ἰδοὺ παρουσιάζεται ἕνας ἄνδρας ὀνομαζόμενος Ἰωσήφ, ποὺ ἦταν βουλευτής (μέλος τοῦ συνεδρίου), καὶ ἄνθρωπος καλὸς καὶ εὐσεβής, – **51** αὐτὸς δὲν εἶχε συμφωνήσει μὲ τὴν ἀπόφασι καὶ τὴν πρᾶξι αὐτῶν (τῶν μελῶν τοῦ συνεδρίου) –, καταγόμενος ἀπὸ τὴν Ἀριμαθαία, πόλι τῶν Ἰουδαίων, ποὺ ἀνέμενε καὶ αὐτὸς τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.
52 Αὐτὸς προσῆλθε στὸν Πιλᾶτο καὶ ζήτησε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.
53 Καὶ ἀφοῦ τὸ κατέβασε (ἀπὸ τὸ σταυρό), τὸ τύλιξε σ' ἕνα σεντόνι,

μνήματι λαξευτῷ, οὗ οὐκ ἦν οὐδεὶς οὐδέπω κείμενος. 54 Καὶ
ἡμέρα ἦν Παρασκευή, Σάββατον ἐπέφωσκε.

55 Κατακολουθήσασαι δὲ αἱ γυναῖκες, αἵτινες ἦσαν συνελη-
λυθυῖαι αὐτῷ ἐκ τῆς Γαλιλαίας, ἐθεάσαντο τὸ μνημεῖον καὶ ὡς
ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ, 56 ὑποστρέψασαι δὲ ἡτοίμασαν ἀρώμα-
τα καὶ μύρα. Καὶ τὸ μὲν Σάββατον ἡσύχασαν κατὰ τὴν ἐντο-
λήν·

24 Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων ὄρθρου βαθέος ἦλθον ἐπὶ τὸ
μνῆμα φέρουσαι ἃ ἡτοίμασαν ἀρώματα, καί τινες σὺν
αὐταῖς. 2 Εὗρον δὲ τὸν λίθον ἀποκεκυλισμένον ἀπὸ τοῦ μνη-
μείου, 3 καὶ εἰσελθοῦσαι οὐχ εὗρον τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

4 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαπορεῖσθαι αὐτὰς περὶ τούτου καὶ
ἰδοὺ ἄνδρες δύο ἐπέστησαν αὐταῖς ἐν ἐσθήσεσιν ἀστραπτού-
σαις. 5 Ἐμφόβων δὲ γενομένων αὐτῶν καὶ κλινουσῶν τὸ πρό-
σωπον εἰς τὴν γῆν εἶπον πρὸς αὐτάς· Τί ζητεῖτε τὸν Ζῶντα
μετὰ τῶν νεκρῶν; 6 Οὐκ ἔστιν ὧδε, ἀλλ᾿ ἠγέρθη. Μνήσθητε ὡς
ἐλάλησεν ὑμῖν ἔτι ὢν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, 7 λέγων ὅτι δεῖ τὸν Υἱὸν
τοῦ ἀνθρώπου παραδοθῆναι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἁμαρτωλῶν
καὶ σταυρωθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι. 8 Καὶ ἐμνή-
σθησαν τῶν ῥημάτων αὐτοῦ.

9 Καὶ ὑποστρέψασαι ἀπὸ τοῦ μνημείου ἀπήγγειλαν ταῦτα
πάντα τοῖς ἕνδεκα καὶ πᾶσι τοῖς λοιποῖς. 10 Ἦσαν δὲ ἡ Μαγ-
δαληνὴ Μαρία καὶ Ἰωάννα καὶ Μαρία Ἰακώβου καὶ αἱ λοιπαὶ
σὺν αὐταῖς, αἳ ἔλεγον πρὸς τοὺς ἀποστόλους ταῦτα. 11 Καὶ
ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν ὡσεὶ λῆρος τὰ ῥήματα αὐτῶν, καὶ
ἠπίστουν αὐταῖς. 12 Ὁ δὲ Πέτρος ἀναστὰς ἔδραμεν ἐπὶ τὸ μνη-
μεῖον, καὶ παρακύψας βλέπει τὰ ὀθόνια κείμενα μόνα, καὶ
ἀπῆλθε πρὸς ἑαυτὸν θαυμάζων τὸ γεγονός.

καὶ τὸ ἔθεσε σ' ἕνα μνῆμα λαξευμένο σὲ βράχο, ὅπου κανεὶς ἀκόμη δὲν
εἶχε ἐνταφιασθῆ. **54** Καὶ ἦταν ἡμέρα Παρασκευή, πλησίαζε νὰ ἀρχίσῃ
τὸ Σάββατο.

55 Οἱ δὲ γυναῖκες, ποὺ εἶχαν ἔλθει μαζί του ἀπὸ τὴ Γαλιλαία, εἶδαν
τὸ μνῆμα, καὶ ὅτι ἐτέθη ἐκεῖ τὸ σῶμα του. **56** Καὶ ἀφοῦ ἐπέστρεψαν
(στὴν πόλι), ἑτοίμασαν ἀρώματα καὶ μύρα. Καὶ τὸ μὲν Σάββατο δὲν ἔκαναν καμμία ἐνέργεια συμφώνως πρὸς τὴν ἐντολή (περὶ ἀργίας τοῦ Σαββάτου).

Μυροφόρες ἐπισκέπτονται κενὸ τάφο

24 Κατὰ δὲ τὴν πρώτη ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος (τὴν Κυριακὴ) ἀπὸ
τὰ βαθειὰ χαράματα ἦλθαν στὸ μνῆμα φέροντας τὰ ἀρώματα,
ποὺ εἶχαν ἑτοιμάσει, καὶ ἦταν μαζί τους καὶ μερικὲς ἄλλες. **2** Βρῆκαν
δὲ τὸ λίθο ἀποκυλισμένο ἀπὸ τὸ μνῆμα, **3** καὶ ὅταν μπῆκαν (στὸ μνῆμα), δὲν βρῆκαν τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

Ἄγγελοι ἀγγέλλουν στὶς μυροφόρες τὴν ἀνάστασι τοῦ Ἰησοῦ

4 Καὶ ἐνῷ βρίσκονταν σὲ ἀπορία γι' αὐτό, ἰδοὺ δύο ἄνδρες παρουσιάσθηκαν σ' αὐτὲς μὲ ἀστραφτερὲς στολές. **5** Ἐνῷ δὲ κυριεύθηκαν ἀπὸ
φόβο καὶ ἔσκυβαν τὸ πρόσωπό τους στὴ γῆ, εἶπαν σ' αὐτές: «Γιατί ζητεῖτε μεταξὺ τῶν νεκρῶν ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ Ζῶν; **6** Δὲν εἶναι
ἐδῶ, ἀλλ' ἀναστήθηκε. Θυμηθῆτε, ὅτι σᾶς μίλησε, ὅταν ἀκόμη ἦταν
στὴ Γαλιλαία, **7** λέγοντας, ὅτι πρόκειται ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ παραδοθῇ σὲ χέρια ἀνθρώπων ἀσεβῶν καὶ νὰ σταυρωθῇ, καὶ τὴν τρίτη ἡμέρα νὰ ἀναστηθῇ». **8** Καὶ θυμήθηκαν τὰ λόγια του.

Οἱ μυροφόρες ἀγγέλλουν τὴν ἀνάστασι στοὺς μαθητάς

9 Καὶ ὅταν ἐπέστρεψαν ἀπὸ τὸ μνῆμα, ἀνέφεραν ὅλα αὐτὰ στοὺς
ἕνδεκα (ἀποστόλους) καὶ σ' ὅλους τοὺς λοιπούς. **10** Αὐτὲς δέ, ποὺ τὰ
ἀνέφεραν στοὺς ἀποστόλους, ἦταν ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία καὶ ἡ Ἰωάννα
καὶ ἡ Μαρία ἡ μητέρα τοῦ Ἰακώβου καὶ οἱ ἄλλες, ποὺ ἦταν μαζί τους.
11 Ἀλλὰ τὰ λόγια τους φάνηκαν σ' αὐτοὺς σὰν παραλήρημα καὶ παραμύθι, καὶ δὲν τὶς πίστευαν. **12** Ὁ Πέτρος ὅμως σηκώθηκε καὶ ἔτρεξε
στὸ μνῆμα, καί, ὅταν ἔσκυψε, βλέπει τὰ σάβανα μόνα (χωρὶς τὸ
σῶμα), καὶ ἐπέστρεψε ἐκπλησσόμενος καὶ ἀπορώντας γιὰ τὸ γεγονός.

13 Καὶ ἰδοὺ δύο ἐξ αὐτῶν ἦσαν πορευόμενοι ἐν αὐτῇ τῇ
ἡμέρᾳ εἰς κώμην ἀπέχουσαν σταδίους ἑξήκοντα ἀπὸ Ἱερουσα-
λήμ, ᾗ ὄνομα Ἐμμαούς. 14 Καὶ αὐτοὶ ὡμίλουν πρὸς ἀλλήλους
περὶ πάντων τῶν συμβεβηκότων τούτων. 15 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ
ὁμιλεῖν αὐτοὺς καὶ συζητεῖν καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐγγίσας συν-
επορεύετο αὐτοῖς· 16 οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο τοῦ μὴ
ἐπιγνῶναι αὐτόν. 17 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· Τίνες οἱ λόγοι οὗτοι
οὓς ἀντιβάλλετε πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες καί ἐστε σκυ-
θρωποί; 18 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εἷς, ᾧ ὄνομα Κλεόπας, εἶπε πρὸς
αὐτόν· Σὺ μόνος παροικεῖς ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ οὐκ ἔγνως τὰ
γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις; 19 Καὶ εἶπεν
αὐτοῖς· Ποῖα; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου,
ὃς ἐγένετο ἀνὴρ προφήτης δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἐναντίον
τοῦ Θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ, 20 ὅπως τε παρέδωκαν αὐτὸν οἱ
ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν εἰς κρίμα θανάτου καὶ ἐσταύ-
ρωσαν αὐτόν. 21 Ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ μέλλων
λυτροῦσθαι τὸν Ἰσραήλ· ἀλλά γε σὺν πᾶσι τούτοις τρίτην ταύ-
την ἡμέραν ἄγει σήμερον ἀφ᾽ οὗ ταῦτα ἐγένετο. 22 Ἀλλὰ καὶ
γυναῖκές τινες ἐξ ἡμῶν ἐξέστησαν ἡμᾶς γενόμεναι ὄρθριαι ἐπὶ
τὸ μνημεῖον, 23 καὶ μὴ εὑροῦσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ ἦλθον λέγου-
σαι καὶ ὀπτασίαν ἀγγέλων ἑωρακέναι, οἳ λέγουσιν αὐτὸν ζῆν.
24 Καὶ ἀπῆλθόν τινες τῶν σὺν ἡμῖν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ εὗρον
οὕτω καθὼς καὶ αἱ γυναῖκες εἶπον, αὐτὸν δὲ οὐκ εἶδον. 25 Καὶ
αὐτὸς εἶπε πρὸς αὐτούς· Ὦ ἀνόητοι καὶ βραδεῖς τῇ καρδίᾳ τοῦ
πιστεύειν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐλάλησαν οἱ προφῆται! 26 Οὐχὶ ταῦτα
ἔδει παθεῖν τὸν Χριστὸν καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ;
27 Καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ Μωυσέως καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προ-
φητῶν διηρμήνευεν αὐτοῖς ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς τὰ περὶ
ἑαυτοῦ.

28 Καὶ ἤγγισαν εἰς τὴν κώμην οὗ ἐπορεύοντο, καὶ αὐτὸς
προσεποιεῖτο πορρωτέρω πορεύεσθαι· 29 καὶ παρεβιάσαντο
αὐτὸν λέγοντες· Μεῖνον μεθ᾽ ἡμῶν, ὅτι πρὸς ἑσπέραν ἐστὶ καὶ
κέκλικεν ἡ ἡμέρα. Καὶ εἰσῆλθε τοῦ μεῖναι σὺν αὐτοῖς. 30 Καὶ
ἐγένετο ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐτὸν μετ᾽ αὐτῶν λαβὼν τὸν ἄρτον
εὐλόγησε, καὶ κλάσας ἐπεδίδου αὐτοῖς. 31 Αὐτῶν δὲ διηνοί-
χθησαν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἐπέγνωσαν αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἄφαντος
ἐγένετο ἀπ᾽ αὐτῶν. 32 Καὶ εἶπον πρὸς ἀλλήλους· Οὐχὶ ἡ καρ-

Πορεία δύο μαθητῶν πρὸς Ἐμμαοὺς καὶ ἐμφάνισι τοῦ Ἀναστάντος

13 Καὶ ἰδοὺ δύο ἀπ' αὐτοὺς τὴν ἡμέρα αὐτὴ πήγαιναν σ' ἕνα χωριό,
ποὺ ἀπέχει ἑξήντα στάδια (περίπου ἕνδεκα χιλιόμετρα) ἀπὸ τὴν Ἱε-
ρουσαλὴμ καὶ ὀνομάζεται Ἐμμαούς. **14** Καὶ μιλοῦσαν μεταξύ τους γιὰ
ὅλα αὐτὰ τὰ συμβάντα. **15** Καὶ ἐνῷ μιλοῦσαν καὶ συζητοῦσαν, ὁ ἴδιος
ὁ Ἰησοῦς πλησίασε καὶ πήγαινε μαζί τους. **16** Ἀλλ' οἱ ὀφθαλμοί τους
κρατοῦνταν γιὰ νὰ μὴ τὸν ἀναγνωρίσουν. **17** Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς:
«Ποιά εἶναι αὐτὰ τὰ πράγματα, γιὰ τὰ ὁποῖα συζητεῖτε μεταξύ σας στὸ
δρόμο σας καὶ εἶσθε σκυθρωποί;». **18** Ἀπαντώντας δὲ ὁ ἕνας, ποὺ ὠνο-
μαζόταν Κλεόπας, τοῦ εἶπε: «Σὺ μόνος κατοικεῖς στὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ
δὲν ἔμαθες ὅσα ἔγιναν σ' αὐτὴ τὶς ἡμέρες αὐτές;». **19** Καὶ εἶπε σ'
αὐτούς: «Ποιά;». Αὐτοὶ δὲ τοῦ εἶπαν: «Τὰ σχετικὰ μὲ τὸν Ἰησοῦ τὸ
Ναζωραῖο, ποὺ ὑπῆρξε προφήτης δυνατὸς σὲ ἔργα καὶ λόγους ἐνώπιον
τοῦ Θεοῦ καὶ ὅλου τοῦ λαοῦ, **20** καὶ πῶς οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντές
μας τὸν παρέδωσαν γιὰ νὰ ὑποστῇ θανατικὴ ποινή, καὶ τὸν σταύρωσαν.
21 Ἐμεῖς δὲ ἐλπίζαμε, ὅτι αὐτὸς εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος πρόκειται νὰ
λυτρώσῃ τὸν Ἰσραήλ. Ἀλλά, παρ' ὅλα αὐτά, αὐτὴ εἶναι ἡ τρίτη σήμε-
ρα ἡμέρα, ἀφότου ἔγιναν αὐτά (καὶ φῶς δὲν βλέπουμε). **22** Ὅμως συν-
έβη καὶ αὐτό· μερικὲς γυναῖκες ἀπὸ τὸν κύκλο μας μᾶς ἐξέπληξαν, διό-
τι πῆγαν πολὺ πρωὶ στὸ μνῆμα **23** καὶ δὲν βρῆκαν τὸ σῶμα του, καὶ
ἐπέστρεψαν καὶ εἶπαν, ὅτι εἶδαν καὶ ὀπτασία ἀγγέλων, οἱ ὁποῖοι λέ-
γουν, ὅτι αὐτὸς ζῇ. **24** Καὶ πῆγαν μερικοὶ ἀπὸ τοὺς δικούς μας στὸ
μνῆμα καὶ βρῆκαν τὰ πράγματα ἔτσι, ὅπως καὶ οἱ γυναῖκες εἶπαν, ἀλλ'
αὐτὸν δὲν τὸν εἶδαν». **25** Τότε αὐτὸς τοὺς εἶπε: «Ὦ σεῖς, ποὺ δὲν ἔχε-
τε νοῦ, καὶ ἡ καρδιά σας ἀργεῖ νὰ πιστεύσῃ σὲ ὅλα ὅσα εἶπαν οἱ προ-
φῆτες! **26** Αὐτὰ δὲν ἔπρεπε νὰ πάθῃ ὁ Χριστὸς (ὁ Μεσσίας) καὶ ἔτσι
νὰ εἰσέλθῃ στὴ σφαῖρα τῆς δόξης του;». **27** Καὶ ἀφοῦ ἄρχισε ἀπὸ τὸ
Μωυσῆ καὶ ἀπ' ὅλους τοὺς προφῆτες, μὲ ὅλα τὰ Γραφικὰ χωρία ἐξη-
γοῦσε σ' αὐτοὺς τὰ σχετικὰ μὲ τὸν ἑαυτό του.

28 Καὶ πλησίασαν στὸ χωριὸ ποὺ πήγαιναν, καὶ αὐτὸς προσποιήθη-
κε, ὅτι θὰ πήγαινε μακρύτερα. **29** Ἀλλὰ τὸν πίεσαν λέγοντας: «Μεῖνε
μαζί μας, διότι πλησιάζει νὰ βραδυάσῃ, καὶ ἡ ἡμέρα τελειώνει». Καὶ
πῆγε μέσα (στὸ χωριό), γιὰ νὰ μείνῃ μαζί τους. **30** Καὶ ὅταν κάθησε
μαζί τους στὸ τραπέζι, πῆρε τὸν ἄρτο καὶ τὸν εὐλόγησε, καὶ τὸν τεμά-
χισε καὶ τοὺς ἔδινε. **31** Τότε ἄνοιξαν τὰ μάτια τους καὶ τὸν ἀναγνώρι-
σαν, ἀλλ' αὐτὸς ἔγινε ἄφαντος ἀπ' αὐτούς. **32** Εἶπαν τότε μεταξύ τους:
«Ἡ καρδιά μας δὲν φλογιζόταν μέσα μας, καθὼς μᾶς μιλοῦσε στὸ δρό-

δία ἡμῶν καιομένη ἦν ἐν ἡμῖν, ὡς ἐλάλει ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ καὶ
ὡς διήνοιγεν ἡμῖν τὰς Γραφάς; 33 Καὶ ἀναστάντες αὐτῇ τῇ
ὥρᾳ ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ εὗρον συνηθροισμένους
τοὺς ἕνδεκα καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς, 34 λέγοντας ὅτι ἠγέρθη ὁ Κύ-
ριος ὄντως καὶ ὤφθη Σίμωνι. 35 Καὶ αὐτοὶ ἐξηγοῦντο τὰ ἐν τῇ
ὁδῷ καὶ ὡς ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου.

36 Ταῦτα δὲ αὐτῶν λαλούντων αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἔστη ἐν μέσῳ
αὐτῶν καὶ λέγει αὐτοῖς· Εἰρήνη ὑμῖν! 37 Πτοηθέντες δὲ καὶ
ἔμφοβοι γενόμενοι ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν. 38 Καὶ εἶπεν
αὐτοῖς· Τί τεταραγμένοι ἐστέ, καὶ διατί διαλογισμοὶ ἀναβαί-
νουσιν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; 39 Ἴδετε τὰς χεῖράς μου καὶ
τοὺς πόδας μου, ὅτι αὐτὸς ἐγώ εἰμι· ψηλαφήσατέ με καὶ ἴδετε,
ὅτι πνεῦμα σάρκα καὶ ὀστέα οὐκ ἔχει καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε
ἔχοντα. 40 Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐπέδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ
τοὺς πόδας. 41 Ἔτι δὲ ἀπιστούντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς καὶ
θαυμαζόντων εἶπεν αὐτοῖς· Ἔχετέ τι βρώσιμον ἐνθάδε; 42 Οἱ δὲ
ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθύος ὀπτοῦ μέρος καὶ ἀπὸ μελισσίου κηρίου,
43 καὶ λαβὼν ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν.
44 Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Οὗτοι οἱ λόγοι οὓς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἔτι
ὢν σὺν ὑμῖν, ὅτι δεῖ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ
νόμῳ Μωυσέως καὶ Προφήταις καὶ Ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ.
45 Τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν τοῦ συνιέναι τὰς Γραφάς.
46 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὅτι οὕτω γέγραπται καὶ οὕτως ἔδει παθεῖν
τὸν Χριστὸν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, 47 καὶ
κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν καὶ ἄφεσιν ἁμαρ-
τιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀρξάμενον ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. 48 Ὑμεῖς
δέ ἐστε μάρτυρες τούτων. 49 Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὴν
ἐπαγγελίαν τοῦ Πατρός μου ἐφ᾽ ὑμᾶς· ὑμεῖς δὲ καθίσατε ἐν τῇ
πόλει Ἱερουσαλὴμ ἕως οὗ ἐνδύσησθε δύναμιν ἐξ ὕψους.

50 Ἐξήγαγε δὲ αὐτοὺς ἔξω ἕως εἰς Βηθανίαν, καὶ ἐπάρας τὰς
χεῖρας αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐτούς. 51 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν
αὐτὸν αὐτοὺς διέστη ἀπ᾽ αὐτῶν καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν.
52 Καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες αὐτὸν ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερου-
σαλὴμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης, 53 καὶ ἦσαν διὰ παντὸς ἐν τῷ
ἱερῷ αἰνοῦντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν Θεόν. Ἀμήν.

μο καὶ καθὼς μᾶς ἐξηγοῦσε τὶς Γραφές;». 33 Καὶ σηκώθηκαν τὴν ἴδια
ὥρα καὶ ἐπέστρεψαν στὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ βρῆκαν συγκεντρωμένους
τοὺς ἕνδεκα καὶ τοὺς ἄλλους, ποὺ ἦταν μαζί τους, 34 καὶ ἔλεγαν, ὅτι
ὄντως ἀναστήθηκε ὁ Κύριος, καὶ ἐμφανίσθηκε στὸ Σίμωνα. 35 Καὶ
αὐτοὶ διηγοῦνταν ὅσα συνέβησαν καθ' ὁδόν, καὶ ὅτι τοὺς ἀποκαλύφθηκε
κατὰ τὸν τεμαχισμὸ τοῦ ἄρτου.

Ἐμφάνισι τοῦ Ἀναστάντος στοὺς Ἀποστόλους καὶ λοιπούς

36 Ἐνῷ δὲ αὐτοὶ ἔλεγαν αὐτά, ὁ ἴδιος ὁ Ἰησοῦς παρουσιάσθηκε σ'
αὐτοὺς καὶ τοὺς λέγει: «Εὐλογία σὲ σᾶς!». 37 Κυριεύθηκαν δὲ ἀπὸ τρό-
μο καὶ φόβο (λόγῳ τῆς αἰφνιδίας καὶ παράδοξης παρουσίας τοῦ Κυρίου
«κεκλεισμένων τῶν θυρῶν»), καὶ νόμιζαν, ὅτι βλέπουν φάντασμα.
38 Εἶπε δὲ σ' αὐτούς: «Γιατί εἶσθε ταραγμένοι, καὶ γιατί σκέψεις ἀπι-
στίας γεννῶνται στὶς διάνοιές σας; 39 Κοιτάξετε τὰ χέρια μου καὶ τὰ
πόδια μου (γιὰ νὰ βεβαιωθῆτε), ὅτι εἶμαι ἐγὼ ὁ ἴδιος. Ψηλαφήσετέ με
καὶ πεισθῆτε, διότι τὸ φάντασμα δὲν ἔχει σάρκα καὶ ὀστᾶ, ὅπως βλέ-
πετε ὅτι ἐγὼ ἔχω». 40 Καὶ ἀφοῦ εἶπε αὐτό, τοὺς ἔδειξε τὰ χέρια καὶ
τὰ πόδια. 41 Καὶ ἐπειδὴ ἀκόμη δὲν πίστευαν σὲ τόσο μεγάλης χαρᾶς
γεγονὸς καὶ ἐκπλήσσονταν, τοὺς εἶπε: «Ἔχετε κάτι φαγώσιμο ἐδῶ;».
42 Αὐτοὶ δὲ τοῦ ἔδωσαν ἕνα κομμάτι ἀπὸ ψητὸ ψάρι, καὶ ἕνα κομμά-
τι ἀπὸ κηρήθρα μὲ μέλι, 43 καὶ πῆρε καὶ ἔφαγε ἐνώπιόν τους.
44 Ὕστερα τοὺς εἶπε: «Αὐτὰ εἶναι τὰ γεγονότα, γιὰ τὰ ὁποῖα μίλη-
σα σὲ σᾶς, ὅταν ἀκόμη ἤμουν μαζί σας, ὅτι πρόκειται δηλαδὴ νὰ ἐκπλη-
ρωθοῦν ὅλα τὰ γραμμένα στὸ νόμο τοῦ Μωυσῆ καὶ τοὺς Προφῆτες καὶ
τοὺς Ψαλμοὺς γιὰ μένα». 45 Τότε ἄνοιξε τὸ νοῦ τους, γιὰ νὰ καταλα-
βαίνουν τὶς Γραφές. 46 Καὶ τοὺς εἶπε: «Ἔτσι ἔχει γραφῆ, καὶ ἔτσι
ἔπρεπε νὰ πάθῃ ὁ Χριστός (ὁ Μεσσίας), καὶ ν' ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν
κατὰ τὴν τρίτη ἡμέρα, 47 καὶ νὰ κηρυχθῇ στὸ ὄνομά του μετάνοια καὶ
ἄφεσι ἁμαρτιῶν σὲ ὅλα τὰ ἔθνη, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ.
48 Σεῖς δὲ εἶσθε μάρτυρες αὐτῶν (τῶν γεγονότων). 49 Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ
θὰ ἀποστείλω σὲ σᾶς ὅ,τι ὑποσχέθηκε ὁ Πατέρας μου (τὸ Πνεῦμα τὸ
Ἅγιο). Σεῖς δὲ καθήσετε στὴν πόλι Ἱερουσαλήμ, ἕως ὅτου ὁπλισθῆτε
μὲ δύναμι ἀπὸ τὸν οὐρανό».

Ἡ ἀνάληψι τοῦ Κυρίου

50 Τοὺς ὡδήγησε δὲ ἔξω (ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ) σὲ μικρὴ ἀπόστασι
πρὸς τὴν κατεύθυνσι τῆς Βηθανίας, καὶ ὕψωσε τὰ χέρια του καὶ τοὺς
εὐλόγησε. 51 Καὶ καθὼς τοὺς εὐλογοῦσε, ἀποχωρίσθηκε ἀπ' αὐτοὺς καὶ
ἀνέβαινε στὸν οὐρανό. 52 Καὶ αὐτοί, ἀφοῦ τὸν προσκύνησαν, ἐπέστρε-
ψαν στὴν Ἱερουσαλὴμ μὲ χαρὰ μεγάλη, 53 καὶ ἦταν συνεχῶς στὸ ναό,
ὑμνώντας καὶ δοξάζοντας τὸ Θεό. Ἀμήν.

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

1 Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ
Θεὸς ἦν ὁ Λόγος. 2 Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν. 3 Πάν-
τα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν ὃ γέγονεν.
4 Ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων. 5 Καὶ τὸ
φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν.

6 Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ
Ἰωάννης· 7 οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ
φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσι δι' αὐτοῦ. 8 Οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ
φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός. 9 Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀλη-
θινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον.
10 Ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κό-
σμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. 11 Εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ
παρέλαβον. 12 Ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν
τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ,
13 οἳ οὐκ ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκός, οὐδὲ ἐκ θελή-
ματος ἀνδρός, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν.
14 Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθε-
ασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ Πατρός.
Πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας!

15 Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ κέκραγε λέγων· Οὗτος ἦν ὃν
εἶπον, ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός
μου ἦν.

16 Καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν, καὶ
χάριν ἀντὶ χάριτος· 17 ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωυσέως ἐδόθη, ἡ χάρις
καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο. 18 Θεὸν οὐδεὶς ἑώρα-
κε πώποτε· ὁ μονογενὴς Υἱὸς ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Πατρός,
ἐκεῖνος ἐξηγήσατο.

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Ὁ Λόγος εἶναι Θεὸς καὶ δημιουργὸς πάντων

1 Στὴν ἀρχὴ ἦταν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦταν μαζὶ μὲ τὸ Θεό
(Πατέρα), καὶ Θεὸς ἦταν ὁ Λόγος. **2** Αὐτὸς ἦταν στὴν ἀρχὴ
μαζὶ μὲ τὸ Θεό (Πατέρα). **3** Ὅλα ἔγιναν δι' αὐτοῦ, καὶ χωρὶς
αὐτὸν δὲν ἔγινε τίποτε, τὸ ὁποῖον ἔγινε. **4** Δι' αὐτοῦ ὑπῆρχε
ζωή, καὶ ἡ ζωὴ ἦταν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων. **5** Καὶ τὸ φῶς μέσα στὸ
σκοτάδι φωτίζει, ἀλλ' οἱ σκοτεινοὶ ἄνθρωποι δὲν τὸ κατάλαβαν.

«Ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο»

6 Ἦλθε ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος ἀπὸ τὸ Θεό, τὸ ὄνομά του Ἰωάν-
νης. **7** Αὐτὸς ἦλθε γιὰ μαρτυρία, νὰ δώσῃ μαρτυρία γιὰ τὸ φῶς, γιὰ
νὰ πιστεύσουν ὅλοι δι' αὐτοῦ. **8** Δὲν ἦταν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἦλθε
γιὰ νὰ δώσῃ μαρτυρία γιὰ τὸ φῶς. **9** Ἦταν τὸ φῶς τὸ ἀληθινό, ποὺ
φωτίζει κάθε ἄνθρωπο, ποὺ ἔρχεται στὸν κόσμο. **10** Στὸν κόσμο ἦταν,
καὶ ὁ κόσμος ἀπ' αὐτὸν ἔγινε, ἀλλ' ὁ κόσμος δὲν τὸν γνώρισε. **11** Στὸ
σπίτι του ἦλθε, ἀλλ' οἱ δικοί του δὲν τὸν δέχθηκαν. **12** Σ' ὅσους δὲ τὸν
δέχθηκαν, σ' αὐτοὺς ἔδωσε δικαίωμα νὰ γίνουν τέκνα τοῦ Θεοῦ, σ'
ἐκείνους δηλαδή, ποὺ πιστεύουν στὸ ὄνομά του. **13** Αὐτοὶ δὲν γεννήθη-
καν ἀπὸ αἵματα (γυναικῶν), οὔτε ἀπὸ σαρκικὴ ἐπιθυμία, οὔτε ἀπὸ τὴ
θέλησι ἀνθρώπου, ἀλλ' ἀπὸ τὸ Θεό.

14 Ὁ δὲ Λόγος ἔγινε ἄνθρωπος, καὶ κατῴκησε ἀνάμεσά μας, καὶ
ἀπολαύσαμε ὡς ἔκπαγλο θέαμα τὴ δόξα του, δόξα ποὺ ἔχει ὡς μονο-
γενὴς Υἱὸς ἀπὸ τὸν Πατέρα. Γεμᾶτος χάρι καὶ ὀμορφιά!

Μαρτυρία τοῦ προδρόμου Ἰωάννου

15 Ὁ Ἰωάννης δίνει μαρτυρία γι' αὐτὸν καὶ φωνάζει δυνατὰ λέγον-
τας: «Αὐτὸς εἶναι, γιὰ τὸν ὁποῖο εἶπα: Αὐτός, ποὺ ἔρχεται μετὰ ἀπὸ
μένα, προηγεῖται ἀπὸ μένα, διότι ὑπῆρχε πρωτύτερα ἀπὸ μένα».

«Ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο»

16 Καὶ ἀπὸ τὸν πλοῦτο του ἐμεῖς ὅλοι λάβαμε, ἀκόμη καὶ ἄφεσι τῶν
ἁμαρτιῶν ἀπὸ εὐσπλαγχνία. **17** Διότι διὰ τοῦ Μωυσέως δόθηκε ὁ νό-
μος, ἐνῷ ἡ ἄφεσι τῶν ἁμαρτιῶν καὶ ἡ ἀλήθεια ἦλθαν διὰ τοῦ Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ. **18** Τὸ Θεὸ δὲν εἶδε ποτὲ κανείς. Ὁ μονογενὴς Υἱός,
ποὺ εἶναι στὸν κόλπο τοῦ Πατρός, ἐκεῖνος ἀποκάλυψε.

19 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου, ὅτε ἀπέστειλαν
οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσολύμων ἱερεῖς καὶ Λευΐτας ἵνα ἐρωτήσωσιν
αὐτόν· Σὺ τίς εἶ; 20 Καὶ ὡμολόγησε, καὶ οὐκ ἠρνήσατο· καὶ
ὡμολόγησεν ὅτι οὔκ εἰμι ἐγὼ ὁ Χριστός. 21 Καὶ ἠρώτησαν
αὐτόν· Τί οὖν; Ἠλίας εἶ σύ; Καὶ λέγει· Οὔκ εἰμι. Ὁ προφήτης εἶ
σύ; Καὶ ἀπεκρίθη· Οὔ. 22 Εἶπον οὖν αὐτῷ· Τίς εἶ; Ἵνα ἀπόκρι-
σιν δῶμεν τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς. Τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ;
23 Ἔφη· Ἐγὼ **φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Εὐθύνατε τὴν ὁδὸν
Κυρίου,** καθὼς εἶπεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης. 24 Καὶ οἱ ἀπεσταλ-
μένοι ἦσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων· 25 καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν καὶ
εἶπον αὐτῷ· Τί οὖν βαπτίζεις, εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ Χριστὸς οὔτε
Ἠλίας οὔτε ὁ προφήτης; 26 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης λέγων·
Ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι· μέσος δὲ ὑμῶν ἕστηκεν ὃν ὑμεῖς οὐκ
οἴδατε. 27 Αὐτός ἐστιν ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, ὃς ἔμπροσθέν
μου γέγονεν, οὗ ἐγὼ οὔκ εἰμι ἄξιος ἵνα λύσω αὐτοῦ τὸν ἱμάντα
τοῦ ὑποδήματος. 28 Ταῦτα ἐν Βηθανίᾳ ἐγένετο πέραν τοῦ Ἰορ-
δάνου, ὅπου ἦν Ἰωάννης βαπτίζων.

29 Τῇ ἐπαύριον βλέπει *ὁ Ἰωάννης* τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον
πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει· Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρ-
τίαν τοῦ κόσμου! 30 Οὗτός ἐστι περὶ οὗ ἐγὼ εἶπον· Ὀπίσω μου
ἔρχεται ἀνὴρ ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν.
31 Κἀγὼ οὐκ ᾔδειν αὐτόν, ἀλλ᾽ ἵνα φανερωθῇ τῷ Ἰσραήλ, διὰ
τοῦτο ἦλθον ἐγὼ ἐν τῷ ὕδατι βαπτίζων. 32 Καὶ ἐμαρτύρησεν
Ἰωάννης λέγων ὅτι τεθέαμαι τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον ὡς περι-
στερὰν ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔμεινεν ἐπ᾽ αὐτόν. 33 Κἀγὼ οὐκ ᾔδειν
αὐτόν, ἀλλ᾽ ὁ πέμψας με βαπτίζειν ἐν ὕδατι, ἐκεῖνός μοι εἶπεν·
Ἐφ᾽ ὃν ἂν ἴδῃς τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ᾽ αὐτόν,
οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. 34 Κἀγὼ ἑώρακα
καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

Ἄλλη μαρτυρία τοῦ προδρόμου Ἰωάννου

19 Αὐτὴ ἐπίσης εἶναι ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου, ὅταν ἀπέστειλαν οἱ
Ἰουδαῖοι ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα ἱερεῖς καὶ Λευΐτες γιὰ νὰ τὸν ρωτήσουν:
«Σὺ ποιός εἶσαι;». **20** Ὡμολόγησε δέ, καὶ δὲν ἀρνήθηκε· ναί, ὡμολό-
γησε, «Δὲν εἶμαι ἐγὼ ὁ Χριστός (ὁ Μεσσίας)». **21** Τότε τὸν ρώτησαν:
«Τί συμβαίνει λοιπόν; Ὁ Ἠλίας εἶσαι σύ;». Καὶ λέγει: «Δὲν εἶμαι».
«Ὁ προφήτης εἶσαι σύ;». Καὶ ἀποκρίθηκε: «Ὄχι». **22** Τοῦ εἶπαν τό-
τε: «Ποιός εἶσαι; Λέγε, γιὰ νὰ δώσωμε ἀπόκρισι σ' αὐτούς, ποὺ μᾶς
ἀπέστειλαν. Τί φρονεῖς γιὰ τὸν ἑαυτό σου;». **23** Εἶπε: «Ἐγὼ **εἶμαι
φωνὴ ἑνός, ποὺ φωνάζει δυνατὰ στὴν ἔρημο, Ἰσιάξετε τὸ δρόμο
γιὰ νὰ διαβῇ ὁ Κύριος**, ὅπως εἶπε ὁ προφήτης Ἡσαΐας». **24** Ἦταν
καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι ἀπὸ τὴν τάξι τῶν Φαρισαίων. **25** Καὶ τὸν ρώτη-
σαν καὶ τοῦ εἶπαν: «Γιατί λοιπὸν βαπτίζεις, ἀφοῦ ἐσὺ δὲν εἶσαι ὁ Χρι-
στός (ὁ Μεσσίας), οὔτε ὁ Ἠλίας, οὔτε ὁ προφήτης;». **26** Τοὺς ἀπο-
κρίθηκε ὁ Ἰωάννης λέγοντας: «Ἐγὼ βαπτίζω μὲ νερό. Ὑπάρχει δὲ με-
ταξύ σας κάποιος, τὸν ὁποῖο σεῖς δὲν γνωρίζετε. **27** Αὐτὸς εἶναι, ποὺ
ἔρχεται μετὰ ἀπὸ μένα καὶ προηγεῖται ἀπὸ μένα. Αὐτοῦ ἐγὼ δὲν εἶμαι
ἄξιος νὰ λύσω τὸ λουρὶ ἀπὸ τὸ ὑπόδημά του». **28** Αὐτὰ ἔγιναν στὴ Βη-
θανία, πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη, ὅπου ὁ Ἰωάννης βάπτιζε.

Ὁ ἀμνὸς καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ

29 Τὴν ἑπομένη ἡμέρα βλέπει ὁ Ἰωάννης τὸν Ἰησοῦ νὰ ἔρχεται πρὸς
αὐτὸν καὶ λέγει: «Νὰ ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ποὺ σηκώνει τὴν ἁμαρτία τοῦ
κόσμου! **30** Αὐτὸς εἶναι ἐκεῖνος, γιὰ τὸν ὁποῖον ἐγὼ εἶπα: Μετὰ ἀπὸ
μένα ἔρχεται ἕνας ἄνδρας, ὁ ὁποῖος προηγεῖται ἀπὸ μένα, διότι ὑπῆρχε
πρωτύτερα ἀπὸ μένα. **31** Καὶ ἐγὼ δὲν τὸν γνώριζα. Ἀλλὰ γιὰ νὰ γίνῃ
γνωστὸς στὸν Ἰσραήλ, γι' αὐτὸ ἐγὼ ἦλθα καὶ βαπτίζω μὲ νερό».
32 Ἐπίσης ἔδωσε μαρτυρία ὁ Ἰωάννης λέγοντας: «Εἶδα τὸ Πνεῦμα νὰ
κατεβαίνῃ σὰν περιστέρι ἀπὸ τὸν οὐρανό, καὶ ἔμεινε ἐπάνω του.
33 Ναί, ἐγὼ δὲν τὸν γνώριζα, ἀλλ' ἐκεῖνος, ποὺ μὲ ἔστειλε νὰ βαπτί-
ζω μὲ νερό, ἐκεῖνος μοῦ εἶπε: Αὐτός, στὸν ὁποῖο θὰ ἰδῇς τὸ Πνεῦμα νὰ
κατεβαίνῃ καὶ νὰ μένῃ ἐπάνω του, αὐτὸς εἶναι ποὺ βαπτίζει μὲ Πνεῦμα
Ἅγιο. **34** Καὶ ἐγὼ εἶδα, καὶ ἔδωσα μαρτυρία, ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ Υἱὸς
τοῦ Θεοῦ».

35 Τῇ ἐπαύριον πάλιν εἱστήκει ὁ Ἰωάννης καὶ ἐκ τῶν μα-
θητῶν αὐτοῦ δύο, 36 καὶ ἐμβλέψας τῷ Ἰησοῦ περιπατοῦντι λέ-
γει· Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ! 37 Καὶ ἤκουσαν αὐτοῦ οἱ δύο μαθη-
ταὶ λαλοῦντος, καὶ ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ. 38 Στραφεὶς δὲ ὁ
Ἰησοῦς καὶ θεασάμενος αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας λέγει αὐτοῖς·
39 Τί ζητεῖτε; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Ῥαββί· ὃ λέγεται ἑρμηνευόμε-
νον Διδάσκαλε· ποῦ μένεις; 40 Λέγει αὐτοῖς· Ἔρχεσθε καὶ
ἴδετε. Ἦλθον οὖν καὶ εἶδον ποῦ μένει, καὶ παρ' αὐτῷ ἔμειναν τὴν
ἡμέραν ἐκείνην· ὥρα ἦν ὡς δεκάτη. 41 Ἦν Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς
Σίμωνος Πέτρου εἷς ἐκ τῶν δύο τῶν ἀκουσάντων παρὰ Ἰωάννου
καὶ ἀκολουθησάντων αὐτῷ. 42 Εὑρίσκει οὗτος πρῶτος τὸν ἀδελ-
φὸν τὸν ἴδιον Σίμωνα καὶ λέγει αὐτῷ· Εὑρήκαμεν τὸν Μεσσίαν!
Ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον Χριστός· 43 καὶ ἤγαγεν αὐτὸν
πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Ἐμβλέψας αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς εἶπε· Σὺ εἶ Σίμων ὁ
υἱὸς Ἰωνᾶ, σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς, ὃ ἑρμηνεύεται Πέτρος.

44 Τῇ ἐπαύριον ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλι-
λαίαν· καὶ εὑρίσκει Φίλιππον καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι.
45 Ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδά, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου
καὶ Πέτρου. 46 Εὑρίσκει Φίλιππος τὸν Ναθαναὴλ καὶ λέγει
αὐτῷ· Ὃν ἔγραψε Μωυσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται, εὑρή-
καμεν, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσὴφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ. 47 Καὶ
εἶπεν αὐτῷ Ναθαναήλ· Ἐκ Ναζαρὲτ δύναταί τι ἀγαθὸν εἶναι;
Λέγει αὐτῷ Φίλιππος· Ἔρχου καὶ ἴδε. 48 Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν
Ναθαναὴλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ· Ἴδε
ἀληθῶς Ἰσραηλίτης, ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι. 49 Λέγει αὐτῷ Να-
θαναήλ· Πόθεν με γινώσκεις; Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν
αὐτῷ· Πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι, ὄντα ὑπὸ τὴν συκῆν
εἶδόν σε. 50 Ἀπεκρίθη Ναθαναὴλ καὶ λέγει αὐτῷ· Ῥαββί, σὺ εἶ
ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ. 51 Ἀπεκρίθη
Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὅτι εἶπόν σοι, εἶδόν σε ὑποκάτω τῆς
συκῆς, πιστεύεις; Μείζω τούτων ὄψει. 52 Καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀμὴν
ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγότα, καὶ
τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ
τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

Ἀνδρέας ὁ πρωτόκλητος καὶ Σίμων Πέτρος ὁ ἀδελφός του

35 Τὴν ἄλλη ἡμέρα ἦταν πάλι ἐκεῖ ὁ Ἰωάννης καὶ δύο ἀπὸ τοὺς μα-
θητάς του. **36** Καὶ καθὼς εἶδε τὸν Ἰησοῦ νὰ περιπατῇ, λέγει: «Νὰ ὁ
ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ!». **37** Καὶ ἄκουσαν οἱ δύο μαθηταὶ τὸ λόγο του καὶ
ἀκολούθησαν τὸν Ἰησοῦ. **38** Στρέφοντας δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ βλέποντας
αὐτοὺς ν' ἀκολουθοῦν, τοὺς λέγει: **39** «Τί ζητεῖτε;». Αὐτοὶ δὲ τοῦ
εἶπαν: «Ραββί, – ποὺ μεταφράζεται Δ ι δ ά σ κ α λ ε –, ποῦ μένεις;».
40 Τοὺς λέγει: «Ἐλᾶτε νὰ ἰδῆτε». Ἦλθαν δὲ καὶ εἶδαν ποῦ μένει, καὶ
ἔμειναν μαζί του τὴν ἡμέρα ἐκείνη. Ἦταν ὥρα τέσσερες περίπου τὸ ἀπό-
γευμα. **41** Ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς δύο, ποὺ ἄκουσαν ἀπὸ τὸν Ἰωάννη καὶ τὸν
ἀκολούθησαν (τὸν Ἰησοῦ), ἦταν ὁ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς τοῦ Σίμωνος Πέ-
τρου. **42** Αὐτὸς βρίσκει πρῶτα τὸν ἀδελφό του Σίμωνα καὶ τοῦ λέγει:
«Βρήκαμε τὸ Μεσσία!». Αὐτὸ (τὸ ὄνομα Μεσσίας) μεταφραζόμενο ση-
μαίνει Χ ρ ι σ τ ό ς. **43** Τὸν ὡδήγησε δὲ στὸν Ἰησοῦ. Ὁ Ἰησοῦς τὸν κοί-
ταξε καλὰ καὶ εἶπε: «Σὺ εἶσαι ὁ Σίμων, ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωνᾶ, σὺ θὰ ὀνο-
μασθῇς Κ η φ ᾶ ς». Αὐτὸ (τὸ ὄνομα Κηφᾶς) μεταφράζεται Π έ τ ρ ο ς.

Φίλιππος καὶ Ναθαναήλ

44 Τὴν ἑπομένη ἡμέρα ἀποφάσισε ὁ Ἰησοῦς νὰ πάῃ στὴ Γαλιλαία.
Καὶ βρίσκει τὸ Φίλιππο καὶ τοῦ λέγει: «Ἀκολούθησέ με». **45** Ὁ δὲ
Φίλιππος ἦταν ἀπὸ τὴ Βηθσαϊδά, ἀπὸ τὴν πόλι τοῦ Ἀνδρέα καὶ τοῦ
Πέτρου. **46** Βρίσκει ὁ Φίλιππος τὸ Ναθαναὴλ καὶ τοῦ λέγει: «Αὐτόν,
γιὰ τὸν ὁποῖον ἔγραφε ὁ Μωυσῆς στὸ νόμο καὶ οἱ προφῆτες, τὸν βρή-
καμε. Εἶναι ὁ Ἰησοῦς ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωσὴφ ἀπὸ τὴ Ναζαρέτ». **47** Ἀλλ' ὁ
Ναθαναὴλ τοῦ εἶπε: «Εἶναι δυνατὸ νὰ προέλθῃ τίποτε καλὸ ἀπὸ τὴ
Ναζαρέτ;». Τοῦ λέγει ὁ Φίλιππος: «Ἔλα νὰ ἰδῇς». **48** Εἶδε ὁ Ἰησοῦς
τὸ Ναθαναὴλ νὰ ἔρχεται πρὸς αὐτόν, καὶ λέγει γι' αὐτόν: «Νὰ ἕνας
ἀληθινὰ Ἰσραηλίτης, στὸν ὁποῖο δὲν ὑπάρχει δόλος». **49** Τοῦ λέγει ὁ
Ναθαναήλ: «Ἀπὸ ποῦ μὲ γνωρίζεις;». Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ τοῦ
εἶπε: «Προτοῦ νὰ σὲ φωνάξῃ ὁ Φίλιππος, σὲ εἶδα νὰ εἶσαι κάτω ἀπὸ
τὴ συκιά». **50** Τοῦ λέγει τότε ὁ Ναθαναήλ: «Διδάσκαλε, σὺ εἶσαι ὁ
Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ». **51** Καὶ ὁ Ἰησοῦς τοῦ
εἶπε: «Διότι σοῦ εἶπα, σὲ εἶδα κάτω ἀπὸ τὴ συκιά, πιστεύεις; Θὰ ἰδῇς
μεγαλύτερα ἀπ' αὐτά». **52** Ἐπίσης τοῦ λέγει: «Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σᾶς
λέγω, ἀπὸ τώρα καὶ στὸ ἑξῆς θὰ βλέπετε τὸν οὐρανὸ ἀνοικτό, καὶ τοὺς
ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ν' ἀνεβαίνουν καὶ νὰ κατεβαίνουν πρὸς τὸν Υἱὸ τοῦ
ἀνθρώπου».

2 Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγένετο ἐν Κανᾶ τῆς Γαλι-
λαίας, καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ. 2 Ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ
Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον. 3 Καὶ ὑστερήσαν-
τος οἴνου λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν· Οἶνον οὐκ ἔχου-
σι. 4 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι; Οὔπω ἥκει
ἡ ὥρα μου. 5 Λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις· Ὅ τι ἂν λέγῃ
ὑμῖν, ποιήσατε. 6 Ἦσαν δὲ ἐκεῖ ὑδρίαι λίθιναι ἓξ κείμεναι
κατὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν Ἰουδαίων, χωροῦσαι ἀνὰ μετρητὰς
δύο ἢ τρεῖς. 7 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδα-
τος. Καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἕως ἄνω. 8 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἀντλή-
σατε νῦν καὶ φέρετε τῷ ἀρχιτρικλίνῳ. Καὶ ἤνεγκαν. 9 Ὡς δὲ
ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρίκλινος τὸ ὕδωρ οἶνον γεγενημένον –καὶ οὐκ
ᾔδει πόθεν ἐστίν· οἱ δὲ διάκονοι ᾔδεισαν οἱ ἠντληκότες τὸ
ὕδωρ– φωνεῖ τὸν νυμφίον ὁ ἀρχιτρίκλινος 10 καὶ λέγει αὐτῷ·
Πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον τίθησι, καὶ ὅταν μεθυ-
σθῶσι, τότε τὸν ἐλάσσω· σὺ τετήρηκας τὸν καλὸν οἶνον ἕως
ἄρτι. 11 Ταύτην ἐποίησε τὴν ἀρχὴν τῶν σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν
Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐφανέρωσε τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐπί-
στευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

12 Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς Καπερναοὺμ αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ
αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐκεῖ
ἔμειναν οὐ πολλὰς ἡμέρας.

13 Καὶ ἐγγὺς ἦν τὸ Πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη εἰς Ἱε-
ροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς. 14 Καὶ εὗρεν ἐν τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας
βόας καὶ πρόβατα καὶ περιστεράς, καὶ τοὺς κερματιστὰς κα-
θημένους. 15 Καὶ ποιήσας φραγέλλιον ἐκ σχοινίων πάντας
ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, τά τε πρόβατα καὶ τοὺς βόας, καὶ τῶν
κολλυβιστῶν ἐξέχεε τὸ κέρμα καὶ τὰς τραπέζας ἀνέστρεψε,
16 καὶ τοῖς τὰς περιστερὰς πωλοῦσιν εἶπεν· Ἄρατε ταῦτα
ἐντεῦθεν· μὴ ποιεῖτε τὸν οἶκον τοῦ Πατρός μου οἶκον ἐμπορίου.
17 Ἐμνήσθησαν δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι γεγραμμένον ἐστίν,
Ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου καταφάγεταί με.

Τὸ πρῶτο θαῦμα τοῦ Ἰησοῦ στὸ γάμο στὴν Κανᾶ

2 Τὴν τρίτη δὲ ἡμέρα ἔγινε γάμος στὴν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ
ἦταν ἐκεῖ ἡ μητέρα τοῦ Ἰησοῦ. **2** Προσκλήθηκε δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς
καὶ οἱ μαθηταί του στὸ γάμο. **3** Καὶ ὅταν τελείωσε τὸ κρασί, ἡ μητέ-
ρα τοῦ Ἰησοῦ τοῦ λέγει: «Κρασὶ δὲν ἔχουν». **4** Τῆς λέγει ὁ Ἰησοῦς:
«Τί ἀναμιγνύεσαι στὶς ὑποθέσεις μου, γυναῖκα; Δὲν ἦλθε ἀκόμη ἡ ὥρα
μου». **5** Λέγει ἡ μητέρα του στὰ πρόσωπα, ποὺ διακονοῦσαν (στὸ γά-
μο): «Ὅ,τι σᾶς πῆ, νὰ τὸ κάνετε». **6** Ὑπῆρχαν δὲ ἐκεῖ ἕξι λίθινες στά-
μνες, ποὺ ἦταν γιὰ καθαρισμὸ σύμφωνα μὲ ἔθιμο τῶν Ἰουδαίων, καὶ
κάθε μία ἀπ᾽ αὐτὲς χωροῦσε δύο ἢ τρεῖς μετρητὰς (περίπου ἑκατὸ κι-
λά). **7** Τοὺς λέγει ὁ Ἰησοῦς: «Γεμίσετε τὶς στάμνες μὲ νερό». Καὶ τὶς
γέμισαν ἕως ἐπάνω. **8** Ἔπειτα τοὺς λέγει: «Ἀντλήσετε τώρα καὶ φέρε-
τε στὸν ἀρχιτραπεζάρη». Καὶ ἔφεραν. **9** Ὅταν δὲ ὁ ἀρχιτραπεζάρης
γεύθηκε τὸ νερό, ποὺ εἶχε γίνει κρασί – καὶ δὲν γνώριζε ἀπὸ ποῦ προ-
έρχεται, ἐνῷ οἱ διακονοῦντες, ποὺ εἶχαν ἀντλήσει τὸ νερό, γνώριζαν–
φωνάζει τὸ νυμφίο ὁ ἀρχιτραπεζάρης **10** καὶ τοῦ λέγει: «Κάθε ἄνθρω-
πος πρῶτα παραθέτει τὸ ἐκλεκτὸ κρασί, καί, ὅταν πιοῦν ἀρκετό, τότε
παραθέτει τὸ κατώτερο. Ἀλλὰ σὺ φύλαξες τὸ ἐκλεκτὸ κρασὶ ἕως τώ-
ρα». **11** Αὐτὴ τὴν ἀρχὴ τῶν θαυμάτων ἔκανε ὁ Ἰησοῦς στὴν Κανᾶ τῆς
Γαλιλαίας καὶ φανέρωσε τὴ δύναμί του, καὶ πίστευσαν σ᾽ αὐτὸν οἱ μα-
θηταί του.

Ὁ Ἰησοῦς ὑψώνει φραγγέλλιο καὶ ἐκδιώκει τοὺς ἐμπόρους ἀπὸ τὸ ναό

12 Μετὰ ἀπ᾽ αὐτὸ κατέβηκε στὴν Καπερναοὺμ αὐτὸς καὶ ἡ μητέρα
του καὶ οἱ ἀδελφοί του καὶ οἱ μαθηταί του καὶ ἔμειναν ἐκεῖ ὄχι πολλὲς
ἡμέρες.

13 Καὶ ἦταν κοντὰ τὸ Πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβηκε ὁ Ἰησοῦς
στὰ Ἱεροσόλυμα. **14** Καὶ βρῆκε στὸν περίβολο τοῦ ναοῦ τοὺς πωλητὰς
βοδιῶν καὶ προβάτων καὶ περιστεριῶν, καὶ τοὺς ἀργυραμοιβοὺς νὰ κά-
θωνται. **15** Καὶ ἀφοῦ ἔκανε μαστίγιο ἀπὸ σχοινιά, ἔδιωξε ὅλους ἀπὸ
τὸν περίβολο τοῦ ναοῦ, καὶ τὰ πρόβατα καὶ τὰ βόδια, καὶ σκόρπισε τὰ
νομίσματα τῶν ἀργυραμοιβῶν, καὶ ἀνέτρεψε τὰ τραπέζια, **16** καὶ στοὺς
πωλητὰς τῶν περιστεριῶν εἶπε: «Πάρετε αὐτὰ ἀπ᾽ ἐδῶ. Μὴ κάνετε τὸ
σπίτι τοῦ Πατέρα μου ἐμπορικὸ κατάστημα». **17** Θυμήθηκαν δὲ οἱ μα-
θηταί του, ὅτι εἶναι γραμμένο, **Ὁ ζῆλος γιὰ τὸν οἶκο σου θὰ μὲ κα-
ταφάγῃ.**

18 Ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον αὐτῷ· Τί σημεῖον
δεικνύεις ἡμῖν ὅτι ταῦτα ποιεῖς; 19 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ
εἶπεν αὐτοῖς· Λύσατε τὸν ναὸν τοῦτον, καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις
ἐγερῶ αὐτόν. 20 Εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· Τεσσαράκοντα καὶ ἓξ
ἔτεσιν ᾠκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος, καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγε-
ρεῖς αὐτόν; 21 Ἐκεῖνος δὲ ἔλεγε περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος
αὐτοῦ. 22 Ὅτε οὖν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγε, καὶ ἐπίστευσαν τῇ Γραφῇ καὶ τῷ λόγῳ
ᾧ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.

23 Ὡς δὲ ἦν ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ Πάσχα ἐν τῇ ἑορτῇ,
πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ
σημεῖα ἃ ἐποίει. 24 Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν ἑαυτὸν
αὐτοῖς διὰ τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντας, 25 καὶ ὅτι οὐ χρείαν
εἶχεν ἵνα τις μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ ἀνθρώπου· αὐτὸς γὰρ ἐγίνω-
σκε τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

3 Ἦν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικόδημος ὄνομα
αὐτῷ, ἄρχων τῶν Ἰουδαίων. 2 Οὗτος ἦλθε πρὸς αὐτὸν νυ-
κτὸς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ῥαββί, οἴδαμεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐλήλυθας
διδάσκαλος· οὐδεὶς γὰρ ταῦτα τὰ σημεῖα δύναται ποιεῖν ἃ σὺ
ποιεῖς, ἐὰν μὴ ᾖ ὁ Θεὸς μετ᾽ αὐτοῦ. 3 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ
εἶπεν αὐτῷ· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἄνωθεν,
οὐ δύναται ἰδεῖν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. 4 Λέγει πρὸς αὐτὸν
ὁ Νικόδημος· Πῶς δύναται ἄνθρωπος γεννηθῆναι γέρων ὤν;
Μὴ δύναται εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ δεύτερον εἰσελ-
θεῖν καὶ γεννηθῆναι; 5 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω
σοι, ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ Πνεύματος, οὐ δύναται
εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. 6 Τὸ γεγεννημένον ἐκ
τῆς σαρκὸς σάρξ ἐστι, καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ Πνεύματος
πνεῦμά ἐστι. 7 Μὴ θαυμάσῃς ὅτι εἶπόν σοι, δεῖ ὑμᾶς γεν-
νηθῆναι ἄνωθεν. 8 Τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ, καὶ τὴν φωνὴν
αὐτοῦ ἀκούεις, ἀλλ᾽ οὐκ οἶδας πόθεν ἔρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει·
οὕτως ἐστὶ πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Πνεύματος.

Ὁ Ἰησοῦς ὁμιλεῖ γιὰ θανάτωσι καὶ αὐτοανάστασί του

18 Ἔλαβαν τότε τὸ λόγο οἱ Ἰουδαῖοι καὶ τοῦ εἶπαν: «Τί σημεῖο
(θαῦμα) μπορεῖς νὰ μᾶς δείξῃς γιὰ νὰ[1] τα **κάνεις** αὐτά;». **19** Ἀποκρί-
θηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὺς εἶπε: «Γκρεμίσετε αὐτὸ τὸ ναό, καὶ σὲ τρεῖς
ἡμέρες θ' ἀνεγείρω αὐτόν». **20** Ἀλλ' οἱ Ἰουδαῖοι εἶπαν: «Σὲ σαράντα
καὶ ἕξι ἔτη οἰκοδομήθηκε αὐτὸς ὁ ναός, καὶ σὺ θὰ τὸν ἀνεγείρῃς σὲ τρεῖς
ἡμέρες;». **21** Ἐκεῖνος ὅμως μιλοῦσε γιὰ τὸ ναὸ τοῦ σώματός του (ναὸ
δηλαδὴ ὠνόμαζε τὸ σῶμα του ὡς κατοικητήριο τῆς Θεότητος).
22 Ὅταν δὲ ἀναστήθηκε ἐκ νεκρῶν, θυμήθηκαν οἱ μαθηταί του, ὅτι ἔλε-
γεν αὐτό, καὶ πίστευσαν στὴ Γραφὴ καὶ στὸ λόγο, ποὺ εἶπε ὁ Ἰησοῦς.

Πολλοὶ πίστευαν, ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς δὲν ἐμπιστευόταν σ' αὐτούς

23 Ὅταν δὲ ἦταν στὰ Ἱεροσόλυμα κατὰ τὴν ἑορτὴ τοῦ Πάσχα, πολ-
λοὶ πίστευσαν στὸ ὄνομά του βλέποντας τὰ θαύματα, ποὺ ἔκανε.
24 Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τὴν πλευρά του δὲν ἐμπιστευόταν τὸν ἑαυτό του
σ' αὐτούς, διότι αὐτὸς γνώριζε τοὺς πάντας. **25** Ἐπίσης γι' αὐτὸ δὲν
χρειαζόταν νὰ τοῦ δώσῃ κανεὶς πληροφορίες γιὰ τὸν ἄνθρωπο. Ὁ ἴδιος
δηλαδὴ γνώριζε τί ἦταν μέσα στὸν ἄνθρωπο.

Διάλογος Ἰησοῦ καὶ Νικοδήμου περὶ πνευματικῆς ἀναγεννήσεως

3 Ἦταν δὲ κάποιος ἄνθρωπος ἀπὸ τοὺς Φαρισαίους, Νικόδημος ὀνο-
μαζόμενος, ἄρχων τῶν Ἰουδαίων. **2** Αὐτὸς ἦλθε πρὸς αὐτὸν τὴ νύ-
κτα καὶ τοῦ εἶπε: «Διδάσκαλε, εἴμεθα πεπεισμένοι, ὅτι ἦλθες ὡς διδά-
σκαλος ἀπὸ τὸ Θεό. Διότι κανεὶς δὲν δύναται νὰ κάνῃ αὐτὰ τὰ θαύμα-
τα, ποὺ κάνεις ἐσύ, ἐὰν δὲν εἶναι ὁ Θεὸς μαζί του». **3** Καὶ ὁ Ἰησοῦς
τοῦ εἶπε: «Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σοῦ λέγω, ἐὰν κανεὶς δὲν γεννηθῇ πάλι,
δὲν δύναται νὰ ἰδῇ τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ». **4** Τοῦ λέγει ὁ Νικόδημος:
«Πῶς δύναται ἕνας ἄνθρωπος νὰ γεννηθῇ, ὅταν εἶναι γέρων; Μήπως
δύναται νὰ μπῇ γιὰ δεύτερη φορὰ στὴν κοιλιὰ τῆς μάνας του καὶ νὰ
γεννηθῇ;». **5** Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς: «Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σοῦ λέγω, ἐὰν
κανεὶς δὲν γεννηθῇ ἀπὸ νερὸ καὶ Πνεῦμα, δὲν δύναται νὰ μπῇ στὴ βα-
σιλεία τοῦ Θεοῦ. **6** Τὸ γεννημένο ἀπὸ τὴ σάρκα εἶναι σάρκα (σαρκι-
κό), ἐνῷ τὸ γεννημένο ἀπὸ τὸ Πνεῦμα εἶναι πνεῦμα (πνευματικό).
7 Μὴν ἀπορήσῃς, διότι σοῦ εἶπα, "εἶναι ἀνάγκη ἐσεῖς νὰ γεννηθῆτε πά-
λι". **8** Ὁ ἄνεμος ὅπου θέλει πνέει, καὶ ἀκούεις τὸν ἦχο του, ἀλλὰ δὲν
ξέρεις ἀπὸ ποῦ ἔρχεται καὶ ποῦ πηγαίνει. Ἔτσι συμβαίνει μὲ καθένα,
ποὺ γεννᾶται ἀπὸ τὸ Πνεῦμα».

---

1. Ἤ, ὥστε νὰ πράττῃς αὐτά; (ὡς ἀποδεικτικὸν ἐξουσίας)

9 Ἀπεκρίθη Νικόδημος καὶ εἶπεν αὐτῷ· Πῶς δύναται ταῦτα
γενέσθαι; 10 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ διδά-
σκαλος τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ταῦτα οὐ γινώσκεις; 11 Ἀμὴν ἀμὴν
λέγω σοι ὅτι ὃ οἴδαμεν λαλοῦμεν καὶ ὃ ἑωράκαμεν μαρτυ-
ροῦμεν, καὶ τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνετε. 12 Εἰ τὰ ἐπί-
γεια εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε, πῶς ἐὰν εἴπω ὑμῖν τὰ ἐπου-
ράνια πιστεύσετε; 13 Καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν
εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁ ὢν ἐν
τῷ οὐρανῷ.

14 Καὶ καθὼς Μωυσῆς ὕψωσε τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως
ὑψωθῆναι δεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, 15 ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς
αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. 16 Οὕτω γὰρ ἠγάπη-
σεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδω-
κεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν
αἰώνιον. 17 Οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν κό-
σμον ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ.

18 Ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται, ὁ δὲ μὴ πιστεύων ἤδη
κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ
τοῦ Θεοῦ. 19 Αὕτη δέ ἐστιν ἡ κρίσις, ὅτι τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν
κόσμον, καὶ ἠγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκότος ἢ τὸ φῶς·
ἦν γὰρ πονηρὰ αὐτῶν τὰ ἔργα. 20 Πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα πράσσων
μισεῖ τὸ φῶς καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ τὰ
ἔργα αὐτοῦ· 21 ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς,
ἵνα φανερωθῇ αὐτοῦ τὰ ἔργα, ὅτι ἐν Θεῷ ἐστιν εἰργασμένα.

22 Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν
Ἰουδαίαν γῆν, καὶ ἐκεῖ διέτριβε μετ' αὐτῶν καὶ ἐβάπτιζεν.
23 Ἦν δὲ καὶ Ἰωάννης βαπτίζων ἐν Αἰνὼν ἐγγὺς τοῦ Σαλείμ,
ὅτι ὕδατα πολλὰ ἦν ἐκεῖ, καὶ παρεγίνοντο καὶ ἐβαπτίζοντο.
24 Οὔπω γὰρ ἦν βεβλημένος εἰς τὴν φυλακὴν ὁ Ἰωάννης.
25 Ἐγένετο οὖν ζήτησις ἐκ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου μετὰ Ἰου-
δαίου περὶ καθαρισμοῦ. 26 Καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ
εἶπον αὐτῷ· Ῥαββί, ὃς ἦν μετὰ σοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ᾧ σὺ
μεμαρτύρηκας, ἴδε οὗτος βαπτίζει καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς
αὐτόν. 27 Ἀπεκρίθη Ἰωάννης καὶ εἶπεν· Οὐ δύναται ἄνθρωπος

9 Τοῦ εἶπε τότε ὁ Νικόδημος: «Πῶς εἶναι δυνατὸ νὰ γίνουν αὐτά;».
10 Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ τοῦ εἶπε: «Σὺ εἶσαι ὁ διδάσκαλος τοῦ
Ἰσραὴλ καὶ δὲν γνωρίζεις αὐτά; **11** Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σοῦ λέγω, ὅτι δι-
δάσκουμε ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖο γνωρίζουμε, καὶ μαρτυροῦμε ἐκεῖνο, τὸ
ὁποῖο εἴδαμε, ἀλλὰ τὴ μαρτυρία μας δὲν δέχεσθε. **12** Ἂν σᾶς εἶπα τὰ
ἐπίγεια καὶ δὲν πιστεύετε, πῶς θὰ πιστεύσετε, ἂν σᾶς πῶ τὰ ἐπουρά-
νια; **13** Καὶ (γιὰ νὰ γνωρίζῃ καὶ νὰ σᾶς πῇ τὰ ἐπουράνια) κανεὶς δὲν
ἀνέβηκε στὸν οὐρανό, παρὰ ἐκεῖνος, ποὺ κατέβηκε ἀπὸ τὸν οὐρανό, ὁ
Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος (συγχρόνως) εἶναι στὸν οὐρανό.

14 Ὅπως δὲ ὁ Μωυσῆς στὴν ἔρημο ὕψωσε τὸν ὄφι, ἔτσι καὶ ὁ Υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου πρόκειται νὰ ὑψωθῇ, **15** ὥστε καθένας, ποὺ πιστεύει σ'
αὐτόν, νὰ μὴ πεθάνῃ (πνευματικά), ἀλλὰ νὰ ἔχῃ ζωὴ αἰώνια. **16** Ναί!
Τόσο ἀγάπησε ὁ Θεὸς τὸν κόσμο, ὥστε τὸν Υἱό του τὸν μονογενῆ ἔδω-
σε γιὰ θυσία, ὥστε καθένας, ποὺ πιστεύει σ' αὐτόν, νὰ μὴ πεθάνῃ
(πνευματικά), ἀλλὰ νὰ ἔχῃ ζωὴ αἰώνια. **17** Ναί! Δὲν ἀπέστειλε ὁ
Θεὸς τὸν Υἱό του στὸν κόσμο γιὰ νὰ τιμωρήσῃ τὸν κόσμο, ἀλλὰ γιὰ
νὰ σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ.

18 Ὅποιος πιστεύει σ' αὐτόν, δὲν τιμωρεῖται, ἐνῷ ἐκεῖνος, ποὺ δὲν
πιστεύει, ἤδη ἔχει τιμωρηθῇ, διότι δὲν ἔχει πιστεύσει στὸ ὄνομα τοῦ μο-
νογενοῦς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. **19** Αὐτὴ δὲ εἶναι ἡ τιμωρία, ὅτι δηλαδὴ τὸ
φῶς ἔχει ἔλθει στὸν κόσμο, ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι ἀγάπησαν τὸ σκότος παρὰ
τὸ φῶς, διότι τὰ ἔργα τους ἦταν πονηρά. **20** Καθένας δέ, ποὺ πράττει
τὰ φαῦλα, μισεῖ τὸ φῶς, καὶ δὲν ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, γιὰ νὰ μὴ φα-
νερωθοῦν τὰ ἔργα του. **21** Ἀντιθέτως ἐκεῖνος, ποὺ κάνει τὸ καλό, ἔρχε-
ται πρὸς τὸ φῶς, γιὰ νὰ φανερωθοῦν τὰ ἔργα του, ὅτι ἔχουν γίνει συμ-
φώνως πρὸς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ».

Ὁ Χριστὸς νυμφίος, ὁ βαπτιστὴς Ἰωάννης φίλος τοῦ νυμφίου

22 Μετὰ ἀπ' αὐτὰ ἦλθε ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταί του στὴν ὕπαιθρο
τῆς Ἰουδαίας, καὶ ἔμενε ἐκεῖ μαζί τους καὶ βάπτιζε. **23** Βάπτιζε δὲ καὶ
ὁ Ἰωάννης στὴν Αἰνὼν πλησίον τοῦ Σαλείμ, διότι ἐκεῖ ἦταν πολλὰ νε-
ρά, καὶ ἔρχονταν καὶ βαπτίζονταν. **24** Ἂς σημειωθῇ, ὅτι ὁ Ἰωάννης δὲν
εἶχε ἀκόμη ριφθῇ στὴ φυλακή. **25** Ἔγινε δὲ συζήτησι μεταξὺ μαθητῶν
τοῦ Ἰωάννου καὶ κάποιου Ἰουδαίου γιὰ τὸν καθαρισμό. **26** Καὶ ἦλθαν
στὸν Ἰωάννη καὶ τοῦ εἶπαν: «Διδάσκαλε! Αὐτός, ποὺ ἦταν μαζί σου
πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη, γιὰ τὸν ὁποῖο σὺ ἔδωσες μαρτυρία, κοίταξε,
αὐτὸς τώρα βαπτίζει καὶ ὅλοι πηγαίνουν πρὸς αὐτόν». **27** Εἶπε τότε ὁ

λαμβάνειν οὐδέν, ἐὰν μὴ ᾖ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.
28 Αὐτοὶ ὑμεῖς μοι μαρτυρεῖτε ὅτι εἶπον· Οὐκ εἰμι ἐγὼ ὁ Χρι-
στός, ἀλλ᾽ ὅτι ἀπεσταλμένος εἰμὶ ἔμπροσθεν ἐκείνου. 29 Ὁ
ἔχων τὴν νύμφην νυμφίος ἐστίν· ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου, ὁ
ἑστηκὼς καὶ ἀκούων αὐτοῦ, χαρᾷ χαίρει διὰ τὴν φωνὴν τοῦ
νυμφίου. Αὕτη οὖν ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ πεπλήρωται. 30 Ἐκεῖνον δεῖ
αὐξάνειν, ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι.

31 Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν· ὁ ὢν ἐκ τῆς
γῆς ἐκ τῆς γῆς ἐστι καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ· ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστί, 32 καὶ ὃ ἑώρακε καὶ ἤκουσε,
τοῦτο μαρτυρεῖ, καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ οὐδεὶς λαμβάνει.
33 Ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν ἐσφράγισεν ὅτι ὁ Θεὸς ἀλη-
θής ἐστιν. 34 Ὃν γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεός, τὰ ῥήματα τοῦ Θεοῦ
λαλεῖ. Οὐ γὰρ ἐκ μέτρου δίδωσιν ὁ Θεὸς τὸ Πνεῦμα. 35 Ὁ
Πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν Υἱὸν καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.
36 Ὁ πιστεύων εἰς τὸν Υἱὸν ἔχει ζωὴν αἰώνιον· ὁ δὲ ἀπειθῶν τῷ
Υἱῷ οὐκ ὄψεται ζωήν, ἀλλ᾽ ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ μένει ἐπ᾽ αὐτόν.

4

Ὡς οὖν ἔγνω ὁ Κύριος ὅτι ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι ὅτι Ἰη-
σοῦς πλείονας μαθητὰς ποιεῖ καὶ βαπτίζει ἢ Ἰωάννης
2 –καίτοιγε Ἰησοῦς αὐτὸς οὐκ ἐβάπτιζεν, ἀλλ᾽ οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ– 3 ἀφῆκε τὴν Ἰουδαίαν καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.
4 Ἔδει δὲ αὐτὸν διέρχεσθαι διὰ τῆς Σαμαρείας. 5 Ἔρχεται οὖν
εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας λεγομένην Συχάρ, πλησίον τοῦ χωρί-
ου ὃ ἔδωκεν Ἰακὼβ Ἰωσὴφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. 6 Ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ
τοῦ Ἰακώβ. Ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακὼς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας ἐκα-
θέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ. Ὥρα ἦν ὡσεὶ ἕκτη.

7 Ἔρχεται γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας ἀντλῆσαι ὕδωρ. Λέγει
αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Δός μοι πιεῖν. 8 Οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπελη-
λύθεισαν εἰς τὴν πόλιν ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσι. 9 Λέγει οὖν

Ἰωάννης: «Δὲν δύναται ὁ ἄνθρωπος νὰ λαμβάνῃ τίποτε, ἐὰν δὲν τοῦ
ἔχῃ δοθῇ ἀπ' τὸ Θεό. **28** Σεῖς οἱ ἴδιοι βεβαιώνετε γιὰ μένα, ὅτι εἶπα:
"Δὲν εἶμαι ἐγὼ ὁ Χριστός (ὁ Μεσσίας), ἀλλ' ἁπλῶς εἶμαι ἀπεσταλμέ-
νος πρὶν ἀπὸ ἐκεῖνον". **29** Ἐκεῖνος, ποὺ ἔχει τὴ νύμφη, εἶναι νυμφίος.
Ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου, ὁ ὁποῖος παραστέκεται καὶ τὸν ἀκούει, πολὺ
χαίρει γιὰ τὴ φωνὴ τοῦ νυμφίου. Αὐτὴ δὲ ἡ χαρά μου ἔχει ὁλοκλη-
ρωθῇ. **30** Ἐκεῖνος εἶναι πρέπον νὰ αὐξάνῃ, ἐγὼ δὲ νὰ ἐλαττώνωμαι».

«Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν»

31 «Ὁ ἐρχόμενος ἀπὸ τὸν οὐρανὸ εἶναι ἀνώτερος ὅλων. Ὁ προερχό-
μενος ἀπὸ τὴ γῆ εἶναι γήινος, καὶ ὡς γήινος ὁμιλεῖ. Ὁ ἐρχόμενος ἀπὸ
τὸν οὐρανὸ εἶναι ἀνώτερος ὅλων, **32** καὶ αὐτὸ ποὺ εἶδε καὶ ἄκουσε, αὐτὸ
μαρτυρεῖ, ἀλλὰ τὴ μαρτυρία του δὲν δέχεται κανείς. **33** Ὅποιος δέ-
χθηκε τὴ μαρτυρία του παραδέχθηκε, ὅτι ὁ Θεὸς λέγει τὴν ἀλήθεια.
34 Διότι ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ἀπέστειλεν ὁ Θεός, κηρύττει τὰ λόγια τοῦ
Θεοῦ. Δὲν δίνει δὲ μὲ μέτρο ὁ Θεὸς τὸ Πνεῦμα (στὸν Υἱό). **35** Ὁ
Πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν Υἱὸ καὶ ἔδωσε στὸ χέρι του τὰ πάντα. **36** Ὅποιος
πιστεύει στὸν Υἱό, ἔχει ζωὴ αἰώνια. Ἀντιθέτως ἐκεῖνος, ποὺ ἀπιστεῖ
στὸν Υἱό, δὲν θὰ ἰδῇ ζωή, ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ μένει ἐπάνω του».

Ὁ Ἰησοῦς στὸ φρέαρ τοῦ Ἰακώβ

4 Ὅταν δὲ ἔμαθε ὁ Κύριος, ὅτι ἄκουσαν οἱ Φαρισαῖοι, ὅτι ὁ Ἰησοῦς
ἀποκτᾷ καὶ βαπτίζει περισσοτέρους μαθητὰς παρὰ ὁ Ἰωάννης,
2 – ἂν καὶ δὲν βάπτιζε ὁ ἴδιος ὁ Ἰησοῦς, ἀλλ' οἱ μαθηταί του –, **3** ἄφη-
σε τὴν Ἰουδαία καὶ ἀναχώρησε πάλι γιὰ τὴ Γαλιλαία. **4** Ἐπρόκειτο δὲ
νὰ περάσῃ διὰ μέσου τῆς Σαμαρείας. **5** Ἔτσι φθάνει σὲ μιὰ πόλι τῆς
Σαμαρείας ὀνομαζομένη Συχάρ, ποὺ ἦταν πλησίον τοῦ ἀγροκτήματος,
ποὺ ἔδωσε ὁ Ἰακὼβ στὸν υἱό του Ἰωσήφ. **6** Ἦταν δὲ ἐκεῖ ἕνα πηγάδι τοῦ
Ἰακώβ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς, κουρασμένος ἀπ' τὴν ὁδοιπορία, κάθησε ὅπως
ἦταν, ἁπλά, κοντὰ στὸ πηγάδι. Ἦταν ὥρα δώδεκα περίπου τὸ μεσημέρι.

Ὁ Ἰησοῦς διαλέγεται μὲ τὴ Σαμαρείτιδα γιὰ τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν

7 Ἔρχεται κάποια γυναῖκα Σαμαρεῖτις γιὰ ν' ἀντλήσῃ νερό. Τῆς λέ-
γει ὁ Ἰησοῦς: «Δός μου νὰ πιῶ». **8** Ἂς σημειωθῇ, ὅτι οἱ μαθηταί του
εἶχαν πάει στὴν πόλι, γιὰ ν' ἀγοράσουν τρόφιμα. **9** Τοῦ λέγει δὲ ἡ γυ-

αὐτῷ ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις· Πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὢν παρ᾽ ἐμοῦ
πιεῖν αἰτεῖς, οὔσης γυναικὸς Σαμαρείτιδος; Οὐ γὰρ συγ-
χρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρείταις. 10 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν
αὐτῇ· Εἰ ᾔδεις τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ, καὶ τίς ἐστιν ὁ λέγων σοι,
δός μοι πιεῖν, σὺ ἂν ᾔτησας αὐτόν, καὶ ἔδωκεν ἄν σοι ὕδωρ
ζῶν. 11 Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Κύριε, οὔτε ἄντλημα ἔχεις, καὶ τὸ
φρέαρ ἐστὶ βαθύ· πόθεν οὖν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; 12 Μὴ σὺ
μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ,
καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιε καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ τὰ θρέμματα
αὐτοῦ; 13 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· Πᾶς ὁ πίνων ἐκ
τοῦ ὕδατος τούτου διψήσει πάλιν· 14 ὃς δ᾽ ἂν πίῃ ἐκ τοῦ ὕδατος
οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ
ὃ δώσω αὐτῷ, γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἁλλομένου εἰς
ζωὴν αἰώνιον. 15 Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνή· Κύριε, δός μοι
τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ μηδὲ ἔρχωμαι ἐνθάδε ἀντλεῖν.

16 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ὕπαγε φώνησον τὸν ἄνδρα σου καὶ
ἐλθὲ ἐνθάδε. 17 Ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπεν· Οὐκ ἔχω ἄνδρα.
Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Καλῶς εἶπας ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔχω· 18 πέν-
τε γὰρ ἄνδρας ἔσχες, καὶ νῦν ὃν ἔχεις οὐκ ἔστι σου ἀνήρ· τοῦτο
ἀληθὲς εἴρηκας.

19 Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ.
20 Οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ προσεκύνησαν· καὶ ὑμεῖς
λέγετε ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τόπος ὅπου δεῖ προσκυνεῖν.
21 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Γύναι, πίστευσόν μοι ὅτι ἔρχεται ὥρα
ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει τούτῳ οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε
τῷ Πατρί. 22 Ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἴδατε, ἡμεῖς προσκυ-
νοῦμεν ὃ οἴδαμεν· ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν.
23 Ἀλλ᾽ ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐστιν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνη-
ταὶ προσκυνήσουσι τῷ Πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· καὶ
γὰρ ὁ Πατὴρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν.
24 Πνεῦμα ὁ Θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι
καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν. 25 Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Οἶδα ὅτι
Μεσσίας ἔρχεται, ὁ λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος,

ναῖκα ἡ Σαμαρεῖτις: «Πῶς σύ, ἐνῷ εἶσαι Ἰουδαῖος, ζητεῖς νὰ πιῇς ἀπὸ
μένα, ἡ ὁποία εἶμαι γυναῖκα Σαμαρεῖτις;». Ἂς σημειωθῇ, ὅτι οἱ Ἰου-
δαῖοι δὲν ἔχουν σχέσεις μὲ τοὺς Σαμαρεῖτες. **10** Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς
καὶ τῆς εἶπε: «Ἂν ἤξερες τὴ δωρεὰ τοῦ Θεοῦ, καὶ ποιός εἶναι αὐτός, ὁ
ὁποῖος σοῦ λέγει, "Δός μου νὰ πιῶ", σὺ θὰ ζητοῦσες ἀπ' αὐτόν, καὶ θὰ
σοῦ ἔδινε νερὸ ζωντανό». **11** Τοῦ λέγει ἡ γυναῖκα: «Κύριε, οὔτε δοχεῖο
ἔχεις γιὰ ν' ἀντλήσῃς, καὶ τὸ πηγάδι εἶναι βαθύ. Ἀπὸ ποῦ λοιπὸν ἔχεις
τὸ νερὸ τὸ ζωντανό; **12** Μήπως σὺ εἶσαι ἀνώτερος ἀπὸ τὸν πατέρα μας
τὸν Ἰακώβ, ὁ ὁποῖος ἔδωσε σ' ἐμᾶς τὸ πηγάδι, καὶ αὐτὸς ἀπ' αὐτὸ
ἔπιε καὶ τὰ παιδιά του καὶ τὰ ζῷα του;». **13** Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ
τῆς εἶπε: «Καθένας, ποὺ πίνει ἀπὸ τὸ νερὸ αὐτό, θὰ διψάσῃ πάλι.
14 Ἐκεῖνος ὅμως, ποὺ θὰ πιῇ ἀπὸ τὸ νερό, ποὺ θὰ τοῦ δώσω ἐγώ, δὲν
θὰ διψάσῃ ποτέ, μάλιστα τὸ νερό, ποὺ θὰ τοῦ δώσω, θὰ γίνῃ μέσα του
πηγὴ νεροῦ, ποὺ θ' ἀναπηδᾷ γιὰ νὰ παρέχῃ ζωὴ αἰώνια». **15** Τοῦ λέ-
γει ἡ γυναῖκα: «Κύριε, δός μου αὐτὸ τὸ νερό, γιὰ νὰ μὴ διψῶ, μήτε
νὰ ἔρχωμαι ἐδῶ νὰ ἀντλῶ».

Ὁ Ἰησοῦς ἀποκαλύπτει μυστικὰ τῆς Σαμαρείτιδος

16 Τῆς λέγει ὁ Ἰησοῦς: «Πήγαινε φώναξε τὸν ἄνδρα σου καὶ ἔλα
ἐδῶ». **17** Εἶπε τότε ἡ γυναῖκα: «Δὲν ἔχω ἄνδρα». Τῆς λέγει ὁ Ἰησοῦς:
«Καλὰ εἶπες, "Δὲν ἔχω ἄνδρα". **18** Διότι εἶχες πέντε ἄνδρες, καὶ αὐτός,
ποὺ ἔχεις τώρα, δὲν εἶναι ἄνδρας σου. Σ' αὐτὸ εἶπες ἀλήθεια».

«Πνεῦμα ὁ Θεός... καὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν»

19 Τοῦ λέγει ἡ γυναῖκα: «Κύριε, βλέπω, ὅτι σὺ εἶσαι προφήτης.
20 Οἱ πατέρες μας λάτρευσαν τὸ Θεὸ σ' αὐτὸ τὸ ὄρος, ἐνῷ σεῖς λέγε-
τε, ὅτι στὰ Ἱεροσόλυμα εἶναι ὁ τόπος, ὅπου πρέπει νὰ γίνεται ἡ λα-
τρεία». **21** Τῆς λέγει ὁ Ἰησοῦς: «Γυναῖκα, πίστευσέ με, ὅτι ἔρχεται
ὥρα, ποὺ οὔτε σ' αὐτὸ τὸ ὄρος, οὔτε στὰ Ἱεροσόλυμα θὰ λατρεύετε τὸν
Πατέρα. **22** Σεῖς (οἱ Σαμαρεῖτες) λατρεύετε αὐτὸ ποὺ δὲν ξέρετε, ἐμεῖς
(οἱ Ἰουδαῖοι) λατρεύουμε αὐτὸ ποὺ ξέρουμε, γι' αὐτὸ ἡ σωτηρία προ-
έρχεται ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους. **23** Ἀλλ' ἔρχεται ὥρα, καὶ ἤδη ἦλθε, ὁπό-
τε οἱ ἀληθινοὶ λάτρες θὰ λατρεύουν τὸν Πατέρα πνευματικὰ καὶ ἀληθι-
νά. Ἄλλωστε ὁ Πατέρας ἔτσι θέλει νὰ εἶναι οἱ λάτρες του. **24** Ὁ Θεὸς
εἶναι πνεῦμα, καὶ ἐκεῖνοι, ποὺ τὸν λατρεύουν, πρέπει νὰ τὸν λατρεύουν
πνευματικὰ καὶ ἀληθινά». **25** Τοῦ λέγει ἡ γυναῖκα: «Γνωρίζω, ὅτι
ἔρχεται ὁ Μεσσίας, – ποὺ μεταφράζεται Χριστός –· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος,

ἀναγγελεῖ ἡμῖν πάντα. 26 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγώ εἰμι, ὁ λαλῶν σοι.

27 Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει· οὐδεὶς μέντοι εἶπε, τί ζητεῖς ἢ τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς; 28 Ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνὴ καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις· 29 Δεῦτε ἴδετε ἄνθρωπον ὃς εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα· μήτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός; 30 Ἐξῆλθον οὖν ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν.

31 Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ ἠρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ λέγοντες· Ῥαββί, φάγε. 32 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐγὼ βρῶσιν ἔχω φαγεῖν ἣν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. 33 Ἔλεγον οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους· Μή τις ἤνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν; 34 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐμὸν βρῶμά ἐστιν ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον. 35 Οὐχ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἔτι τετράμηνός ἐστι καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται; Ἰδοὺ λέγω ὑμῖν, ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν καὶ θεάσασθε τὰς χώρας, ὅτι λευκαί εἰσι πρὸς θερισμὸν ἤδη. 36 Καὶ ὁ θερίζων μισθὸν λαμβάνει καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἵνα καὶ ὁ σπείρων ὁμοῦ χαίρῃ καὶ ὁ θερίζων. 37 Ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ὁ ἀληθινός, ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ σπείρων καὶ ἄλλος ὁ θερίζων. 38 Ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν ὃ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε· ἄλλοι κεκοπιάκασι, καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε.

39 Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν τῶν Σαμαρειτῶν διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικός, μαρτυρούσης ὅτι εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα. 40 Ὡς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαρεῖται, ἠρώτων αὐτὸν μεῖναι παρ' αὐτοῖς· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. 41 Καὶ πολλῷ πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ, 42 τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον ὅτι οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λαλιὰν πιστεύομεν· αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν καὶ οἴδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου ὁ Χριστός.

θὰ μᾶς τὰ εἰπῇ ὅλα». 26 Τῆς λέγει ὁ Ἰησοῦς: «Ἐγὼ εἶμαι (ὁ Μεσ-
σίας), ὁ ὁποῖος ὁμιλῶ μαζί σου».

Ἡ Σαμαρεῖτις ἀρχίζει ἱεραποστολικὸ ἔργο

27 Αὐτὴ δὲ τὴ στιγμὴ ἦλθαν οἱ μαθηταί του καὶ ἐξεπλάγησαν, διότι
μιλοῦσε μὲ γυναῖκα. Κανεὶς ὅμως δὲν εἶπε, «Τί θέλεις;» ἢ «Γιατί ὁμι-
λεῖς μαζί της;». **28** Ἄφησε τότε τὴ στάμνα της ἡ γυναῖκα καὶ πῆγε
στὴν πόλι καὶ λέγει στοὺς ἀνθρώπους: **29** «Ἐλᾶτε νὰ ἰδῆτε ἕνα ἄνθρω-
πο, ποὺ μοῦ εἶπε ὅλα ὅσα ἔκανα. Μήπως αὐτὸς εἶναι ὁ Χριστός (ὁ
Μεσσίας);». **30** Βγῆκαν τότε ἀπὸ τὴν πόλι καὶ ἔρχονταν πρὸς αὐτόν.

«Ἐμὸν βρῶμά ἐστιν ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με»

31 Ἐν τῷ μεταξὺ δὲ οἱ μαθηταὶ τὸν παρακαλοῦσαν λέγοντας:
«Διδάσκαλε, φάγε». **32** Ἀλλ' αὐτὸς τοὺς εἶπε: «Ἐγὼ ἔχω φαγητὸ νὰ
φάγω, τὸ ὁποῖο σεῖς δὲν ξέρετε». **33** Οἱ δὲ μαθηταὶ ἔλεγαν μεταξύ
τους: «Μήπως τοῦ ἔφερε κανεὶς νὰ φάγῃ;». **34** Τοὺς λέγει ὁ Ἰησοῦς:
«Δικό μου φαγητὸ εἶναι νὰ κάνω τὸ θέλημα ἐκείνου ποὺ μὲ ἔστειλε, καὶ
νὰ τελειώσω τὸ ἔργο του. **35** Ἐσεῖς δὲν λέγετε, ὅτι τέσσερες μῆνες
ὑπολείπονται ἀκόμη καὶ ὁ θερισμὸς φθάνει; Ἰδοὺ λέγω σ' ἐσᾶς, σηκώ-
σετε τὰ μάτια σας καὶ κοιτάξετε τὰ χωράφια, ὅτι ἤδη εἶναι λευκὰ γιὰ
θερισμό. **36** Καὶ ὁ θεριστὴς λαμβάνει μισθό, καὶ συνάζει καρπὸ γιὰ ζωὴ
αἰώνια, ὥστε καὶ ὁ σπορεὺς καὶ ὁ θεριστὴς νὰ χαίρουν μαζί. **37** Ἐδῶ
δὲ ἐφαρμόζεται ἡ ἀληθινὴ παροιμία, ὅτι ἄλλος εἶναι ὁ σπορεὺς καὶ
ἄλλος ὁ θεριστής. **38** Ἐγὼ σᾶς ἀπέστειλα νὰ θερίζετε ἐκεῖνο, γιὰ τὸ
ὁποῖο σεῖς δὲν κοπιάσατε. Ἄλλοι κοπίασαν, καὶ σεῖς δρέπετε τὸν καρ-
πὸ τοῦ κόπου τους».

Πίστι καὶ ὁμολογία πολλῶν Σαμαρειτῶν

39 Ἀπὸ τὴν πόλι δὲ ἐκείνη πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Σαμαρεῖτες πίστευσαν
σ' αὐτὸν ἐξ αἰτίας τοῦ λόγου τῆς γυναίκας, ἡ ὁποία βεβαίωνε: «Μοῦ
εἶπε ὅλα ὅσα ἔκανα». **40** Ὅταν δὲ οἱ Σαμαρεῖτες ἦλθαν πρὸς αὐτόν,
τὸν παρακαλοῦσαν νὰ μείνῃ μαζί τους. Καὶ ἔμεινε ἐκεῖ δύο ἡμέρες.
41 Καὶ πολὺ περισσότεροι πίστευσαν ἀπὸ τὸ λόγο του, **42** καὶ στὴ γυ-
ναῖκα ἔλεγαν: «Ἡ πίστι μας δὲν στηρίζεται πλέον στὰ δικά σου λόγια.
Διότι ἐμεῖς οἱ ἴδιοι ἔχουμε ἀκούσει καὶ πεισθῆ, ὅτι αὐτὸς εἶναι ἀληθινὰ
ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου ὁ Χριστός (ὁ Μεσσίας)».

43 Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ ἀπῆλθεν εἰς
τὴν Γαλιλαίαν. 44 Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν ὅτι προ-
φήτης ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τιμὴν οὐκ ἔχει. 45 Ὅτε οὖν ἦλθεν εἰς
τὴν Γαλιλαίαν, ἐδέξαντο αὐτὸν οἱ Γαλιλαῖοι, πάντα ἑωρακότες
ὅσα ἐποίησεν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῇ ἑορτῇ· καὶ αὐτοὶ γὰρ
ἦλθον εἰς τὴν ἑορτήν.

46 Ἦλθεν οὖν πάλιν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας,
ὅπου ἐποίησε τὸ ὕδωρ οἶνον. Καὶ ἦν τις βασιλικὸς οὗ ὁ υἱὸς
ἠσθένει ἐν Καπερναούμ. 47 Οὗτος ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ἥκει ἐκ
τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν καὶ ἠρώ-
τα αὐτὸν ἵνα καταβῇ καὶ ἰάσηται αὐτοῦ τὸν υἱόν· ἤμελλε γὰρ
ἀποθνήσκειν. 48 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν· Ἐὰν μὴ ση-
μεῖα καὶ τέρατα ἴδητε, οὐ μὴ πιστεύσητε. 49 Λέγει πρὸς αὐτὸν
ὁ βασιλικός· Κύριε, κατάβηθι πρὶν ἀποθανεῖν τὸ παιδίον μου.
50 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Πορεύου· ὁ υἱός σου ζῇ. Καὶ ἐπίστευ-
σεν ὁ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ ᾧ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐπορεύε-
το. 51 Ἤδη δὲ αὐτοῦ καταβαίνοντος οἱ δοῦλοι αὐτοῦ ἀπήντη-
σαν αὐτῷ καὶ ἀπήγγειλαν λέγοντες ὅτι ὁ παῖς σου ζῇ. 52 Ἐπύ-
θετο οὖν παρ' αὐτῶν τὴν ὥραν ἐν ᾗ κομψότερον ἔσχε. Καὶ εἶπον
αὐτῷ ὅτι χθὲς ὥραν ἑβδόμην ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ πυρετός.
53 Ἔγνω οὖν ὁ πατὴρ ὅτι ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐν ᾗ εἶπεν αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς ὅτι ὁ υἱός σου ζῇ· καὶ ἐπίστευσεν αὐτὸς καὶ ἡ οἰκία
αὐτοῦ ὅλη. 54 Τοῦτο πάλιν δεύτερον σημεῖον ἐποίησεν ὁ Ἰη-
σοῦς ἐλθὼν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

5 Μετὰ ταῦτα ἦν ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς
εἰς Ἱεροσόλυμα. 2 Ἔστι δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ
προβατικῇ κολυμβήθρα ἡ ἐπιλεγομένη Ἑβραϊστὶ Βηθεσδά,
πέντε στοὰς ἔχουσα. 3 Ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος πολὺ τῶν
ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν, ἐκδεχομένων τὴν τοῦ
ὕδατος κίνησιν. 4 Ἄγγελος γὰρ κατὰ καιρὸν κατέβαινεν ἐν τῇ
κολυμβήθρᾳ, καὶ ἐταράσσετο τὸ ὕδωρ· ὁ οὖν πρῶτος ἐμβὰς

«Προφήτης ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τιμὴν οὐκ ἔχει»

43 Μετὰ δὲ ἀπὸ τὶς δύο ἡμέρες ἀναχώρησε ἀπ' ἐκεῖ (ὁ Ἰησοῦς) καὶ
πῆγε στὴ Γαλιλαία. **44** Ἀλλ' ὁ ἴδιος ὁ Ἰησοῦς βεβαίωσε, ὅτι προφήτης
στὴν πατρίδα του δὲν τιμᾶται. **45** Ἀλλ' ὅταν ἔφθασε στὴ Γαλιλαία
(στὴν ἀρχὴ δηλαδὴ τῆς ἐπισκέψεώς του), τὸν δέχθηκαν οἱ Γαλιλαῖοι,
ἐπειδὴ εἶχαν ἰδεῖ ὅλα, ὅσα ἔκανε στὰ Ἱεροσόλυμα κατὰ τὴν ἑορτή. Διό-
τι καὶ αὐτοὶ πῆγαν στὴν ἑορτή.

Ἡ θεραπεία τοῦ υἱοῦ ἑνὸς αὐλικοῦ

46 Ἦλθε δὲ πάλι ὁ Ἰησοῦς στὴν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου μετέ-
βαλε τὸ νερὸ σὲ κρασί. Καὶ ἦταν κάποιος αὐλικός, τοῦ ὁποίου ὁ υἱὸς
ἦταν ἀσθενὴς στὴν Καπερναούμ. **47** Αὐτός, ὅταν ἄκουσε, ὅτι ὁ Ἰησοῦς
εἶχε ἔλθει ἀπὸ τὴν Ἰουδαία στὴ Γαλιλαία, πῆγε σ' αὐτὸν καὶ τὸν πα-
ρακαλοῦσε νὰ κατεβῇ καὶ νὰ θεραπεύσῃ τὸν υἱό του, διότι κινδύνευε νὰ
πεθάνῃ. **48** Τοῦ εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς: «Ἐὰν δὲν ἰδῆτε σημεῖα καὶ κατα-
πληκτικὰ θαύματα, δὲν θὰ πιστεύσετε». **49** Τοῦ λέγει ὁ αὐλικός: «Κύ-
ριε, κατέβα προτοῦ πεθάνῃ τὸ παιδάκι μου». **50** Ὁ Ἰησοῦς τότε τοῦ
λέγει: «Πήγαινε· ὁ υἱός σου εἶναι καλά». Καὶ πίστευσε ὁ ἄνθρωπος στὸ
λόγο, ποὺ τοῦ εἶπε ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔφυγε. **51** Ἐνῷ δὲ αὐτὸς βρισκόταν
ἀκόμη στὸ δρόμο κατεβαίνοντας, τὸν συνάντησαν οἱ δοῦλοι του καὶ τοῦ
ἀνήγγειλαν: «Τὸ παιδί σου εἶναι καλά». **52** Τοὺς ρώτησε τότε νὰ πλη-
ροφορηθῇ τὴν ὥρα, ποὺ πῆρε μεταβολὴ πρὸς τὸ καλλίτερο. Καὶ τοῦ
εἶπαν: «Χθὲς ὥρα μία τὸ μεσημέρι τὸν ἄφησε ὁ πυρετός». **53** Κατά-
λαβε τότε ὁ πατέρας, ὅτι αὐτὸ συνέβη ἐκείνη τὴν ὥρα, ποὺ ὁ Ἰησοῦς
τοῦ εἶπε, «Ὁ υἱός σου εἶναι καλά». Καὶ πίστευσε αὐτὸς καὶ ὅλο τὸ σπί-
τι του. **54** Αὐτὸ πάλι ὡς δεύτερο σημεῖο (θαῦμα) ἔκανε ὁ Ἰησοῦς, ὅταν
ἦλθε ἀπὸ τὴν Ἰουδαία στὴ Γαλιλαία.

Βηθεσδά, ἡ θαυματουργὸς δεξαμενή

5 Μετὰ ἀπ' αὐτὰ ἦταν ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβηκε ὁ Ἰησοῦς
στὰ Ἱεροσόλυμα. **2** Ὑπάρχει δὲ στὰ Ἱεροσόλυμα πλησίον τῆς προ-
βατικῆς πύλης δεξαμενὴ μὲ πέντε στοές, ἡ ὁποία στὰ ἑβραϊκὰ (ἀκριβέ-
στερα στὰ ἀραμαϊκὰ) ἐπονομάζεται Βηθεσδά. **3** Σ' αὐτὲς (τὶς στοὲς)
ἦταν κάτω ἕνα μεγάλο πλῆθος ἀπὸ τοὺς ἀσθενεῖς, τυφλούς, κουτσούς,
παραλύτους, ποὺ περίμεναν τὴν κίνησι τοῦ ὕδατος. **4** Διότι ἄγγελος
κατὰ διαστήματα κατέβαινε στὴ δεξαμενή, καὶ ταρασσόταν τὸ νερό.

μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος ὑγιὴς ἐγίνετο ᾧ δήποτε κατείχε-
το νοσήματι.

5 Ἦν δέ τις ἄνθρωπος ἐκεῖ τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἔτη ἔχων ἐν
τῇ ἀσθενείᾳ αὐτοῦ. 6 Τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον, καὶ
γνοὺς ὅτι πολὺν ἤδη χρόνον ἔχει, λέγει αὐτῷ· Θέλεις ὑγιὴς γε-
νέσθαι; 7 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν· Κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω,
ἵνα ὅταν ταραχθῇ τὸ ὕδωρ, βάλῃ με εἰς τὴν κολυμβήθραν· ἐν ᾧ
δὲ ἔρχομαι ἐγώ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει. 8 Λέγει αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς· Ἔγειρε, ἆρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει. 9 Καὶ
εὐθέως ἐγένετο ὑγιὴς ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἦρε τὸν κράβαττον
αὐτοῦ καὶ περιεπάτει. Ἦν δὲ Σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.

10 Ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ τεθεραπευμένῳ· Σάββατόν
ἐστιν· οὐκ ἔξεστί σοι ἆραι τὸν κράβαττον. 11 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς·
Ὁ ποιήσας με ὑγιῆ, ἐκεῖνός μοι εἶπεν· Ἆρον τὸν κράβαττόν
σου καὶ περιπάτει. 12 Ἠρώτησαν οὖν αὐτόν· Τίς ἐστιν ὁ ἄνθρω-
πος ὁ εἰπών σοι, ἆρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει; 13 Ὁ
δὲ ἰαθεὶς οὐκ ᾔδει τίς ἐστιν· ὁ γὰρ Ἰησοῦς ἐξένευσεν ὄχλου
ὄντος ἐν τῷ τόπῳ.

14 Μετὰ ταῦτα εὑρίσκει αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ καὶ
εἶπεν αὐτῷ· Ἴδε ὑγιὴς γέγονας· μηκέτι ἁμάρτανε, ἵνα μὴ
χεῖρόν σοί τι γένηται. 15 Ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος καὶ ἀνήγγειλε
τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ ποιήσας αὐτὸν ὑγιῆ.

16 Καὶ διὰ τοῦτο ἐδίωκον τὸν Ἰησοῦν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἐζή-
τουν αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ὅτι ταῦτα ἐποίει ἐν Σαββάτῳ. 17 Ὁ δὲ
Ἰησοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς· Ὁ Πατήρ μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται,
κἀγὼ ἐργάζομαι. 18 Διὰ τοῦτο οὖν μᾶλλον ἐζήτουν αὐτὸν οἱ
Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι, ὅτι οὐ μόνον ἔλυε τὸ Σάββατον, ἀλλὰ καὶ
Πατέρα ἴδιον ἔλεγε τὸν Θεόν, ἴσον ἑαυτὸν ποιῶν τῷ Θεῷ.

Ἐκεῖνος δέ, ποὺ ἔμπαινε σ᾽ αὐτὴ πρῶτος μετὰ τὴν ταραχὴ τοῦ νεροῦ, γινόταν ὑγιὴς ἀπ᾽ ὁποιοδήποτε νόσημα καὶ ἂν κατεχόταν.

Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει παράλυτο ἐπὶ τριανταοκτὼ ἔτη

5 Ἦταν δὲ ἐκεῖ κάποιος ἄνθρωπος, ποὺ ἦταν ἀσθενὴς τριανταοκτὼ
ἔτη. **6** Βλέποντας αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς κατάκοιτο, καὶ γνωρίζοντας, ὅτι γιὰ
πολὺ ἤδη χρόνο ἦταν σ᾽ αὐτὴ τὴν κατάστασι, τοῦ λέγει: «Θέλεις νὰ
γίνῃς ὑγιής;». **7** Τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ ἀσθενής: «Κύριε, δὲν ἔχω ἄνθρωπο
γιὰ νὰ μὲ κατεβάσῃ στὴ δεξαμενή, ὅταν τὸ νερὸ ταραχθῇ. Ἔτσι, ἐνῷ
προσπαθῶ νὰ κατεβῶ ἐγώ, προλαμβάνει καὶ κατεβαίνει ἄλλος». **8** Τοῦ
λέγει ὁ Ἰησοῦς: «Σήκω ἐπάνω, πάρε τὸ κρεββάτι σου καὶ περιπάτει».
9 Καὶ ἀμέσως ἔγινε ὑγιὴς ὁ ἄνθρωπος, πῆρε τὸ κρεββάτι του καὶ περι-
πατοῦσε. Ἦταν δὲ Σάββατο ἐκείνη τὴν ἡμέρα.

Ἀπαγορεύεται ἡ ἄρσι κρεββατιοῦ τὸ Σάββατο!

10 Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἔλεγαν στὸν θεραπευμένο: «Εἶναι Σάββατο. Δὲν
σοῦ ἐπιτρέπεται νὰ σηκώσῃς τὸ κρεββάτι». **11** Τοὺς εἶπε: «Ἐκεῖνος,
ποὺ μὲ ἔκανε ὑγιῆ, ἐκεῖνος μοῦ εἶπε, "Πάρε τὸ κρεββάτι σου καὶ περι-
πάτει"». **12** Τὸν ρώτησαν τότε: «Ποιός εἶναι ὁ ἄνθρωπος ποὺ σοῦ εἶπε,
"Πάρε τὸ κρεββάτι σου καὶ περιπάτει";». **13** Ἀλλ᾽ ὁ θεραπευμένος δὲν
ἤξερε ποιός εἶναι, διότι ὁ Ἰησοῦς διέφυγε ἀπαρατήρητος λόγῳ τοῦ πλή-
θους, ποὺ ἦταν ἐκεῖ.
14 Μετὰ ἀπ᾽ αὐτὰ ὁ Ἰησοῦς τὸν βρῆκε στὸ ναὸ καὶ τοῦ εἶπε: «Κοί-
ταξε, ἔγινες καλά. Νὰ μὴν ἁμαρτάνῃς πλέον, γιὰ νὰ μὴ σοῦ συμβῇ τί-
ποτε χειρότερο». **15** Πῆγε ὁ ἄνθρωπος καὶ ἀνήγγειλε στοὺς Ἰουδαίους,
ὅτι αὐτός, ποὺ τὸν ἔκανε ὑγιῆ, εἶναι ὁ Ἰησοῦς.

Ἐπικρίσεις κατὰ τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἀπαντήσεις τοῦ Ἰησοῦ

16 Γι᾽ αὐτὸ δὲ οἱ Ἰουδαῖοι καταδίωκαν τὸν Ἰησοῦ καὶ ζητοῦσαν νὰ
τὸν θανατώσουν, διότι ἔκανε αὐτὰ τὰ ἔργα τὸ Σάββατο. **17** Ὁ δὲ Ἰη-
σοῦς τοὺς εἶπε: «Ὁ Πατέρας μου ἕως τώρα ἐργάζεται, καὶ ἐγὼ ἐπίσης
ἐργάζομαι». **18** Ἀλλὰ γι᾽ αὐτὸ οἱ Ἰουδαῖοι ζητοῦσαν περισσότερο νὰ
τὸν θανατώσουν, διότι, ὄχι μόνο καταργοῦσε (δῆθεν) τὸ Σάββατο,
ἀλλὰ καὶ ἔλεγε ἰδικό του Πατέρα τὸ Θεό, κάνοντας τὸν ἑαυτό του ἴσο
μὲ τὸ Θεό.

19 Ἀπεκρίνατο οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, οὐ δύναται ὁ Υἱὸς ποιεῖν ἀφ' ἑαυτοῦ οὐδέν, ἐὰν μή
τι βλέπῃ τὸν Πατέρα ποιοῦντα· ἃ γὰρ ἂν ἐκεῖνος ποιῇ, ταῦτα
καὶ ὁ Υἱὸς ὁμοίως ποιεῖ. 20 Ὁ γὰρ Πατὴρ φιλεῖ τὸν Υἱὸν καὶ
πάντα δείκνυσιν αὐτῷ ἃ αὐτὸς ποιεῖ, καὶ μείζονα τούτων δείξει
αὐτῷ ἔργα, ἵνα ὑμεῖς θαυμάζητε.

21 Ὥσπερ γὰρ ὁ Πατὴρ ἐγείρει τοὺς νεκροὺς καὶ ζωοποιεῖ,
οὕτω καὶ ὁ Υἱὸς οὓς θέλει ζωοποιεῖ.

22 Οὐδὲ γὰρ ὁ Πατὴρ κρίνει οὐδένα, ἀλλὰ τὴν κρίσιν πᾶσαν
δέδωκε τῷ Υἱῷ, 23 ἵνα πάντες τιμῶσι τὸν Υἱόν, καθὼς τιμῶσι
τὸν Πατέρα. Ὁ μὴ τιμῶν τὸν Υἱὸν οὐ τιμᾷ τὸν Πατέρα τὸν
πέμψαντα αὐτόν.

24 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων καὶ
πιστεύων τῷ πέμψαντί με ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς κρίσιν
οὐκ ἔρχεται, ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωήν.
25 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐστιν, ὅτε
οἱ νεκροὶ ἀκούσονται τῆς φωνῆς τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ οἱ
ἀκούσαντες ζήσονται. 26 Ὥσπερ γὰρ ὁ Πατὴρ ἔχει ζωὴν ἐν
ἑαυτῷ, οὕτως ἔδωκε καὶ τῷ Υἱῷ ζωὴν ἔχειν ἐν ἑαυτῷ.

27 Καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν αὐτῷ καὶ κρίσιν ποιεῖν, ὅτι Υἱὸς
ἀνθρώπου ἐστί. 28 Μὴ θαυμάζετε τοῦτο· ὅτι ἔρχεται ὥρα ἐν ᾗ
πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἀκούσονται τῆς φωνῆς αὐτοῦ,
29 καὶ ἐκπορεύσονται οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες εἰς ἀνάστασιν
ζωῆς, οἱ δὲ τὰ φαῦλα πράξαντες εἰς ἀνάστασιν κρίσεως. 30 Οὐ
δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐδέν. Καθὼς ἀκούω κρίνω,
καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία ἐστίν· ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμόν,
ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με Πατρός.

31 Ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἡ μαρτυρία μου οὐκ
ἔστιν ἀληθής. 32 Ἄλλος ἐστὶν ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ, καὶ οἶδα
ὅτι ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία ἣν μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. 33 Ὑμεῖς

19 Ἀπαντώντας δὲ στὶς ἐπικρίσεις ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε: «Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σᾶς λέγω, δὲν δύναται ὁ Υἱὸς νὰ κάνῃ ἀφ' ἑαυτοῦ τίποτε, ἐὰν δὲν βλέπῃ τὸν Πατέρα νὰ κάνῃ. Ἀλλ' αὐτά, ποὺ κάνει ἐκεῖνος, αὐτὰ ἐπίσης κάνει καὶ ὁ Υἱός.
20 Διότι ὁ Πατέρας ἀγαπᾷ τὸν Υἱὸ καὶ τοῦ δείχνει ὅλα, ὅσα αὐτὸς κάνει, καὶ θὰ τοῦ δείξῃ ἔργα μεγαλύτερα ἀπ' αὐτά, γιὰ νὰ ἐκπλήττεσθε ἐσεῖς».

Ὁ Υἱὸς νεκρεγέρτης πνευματικῶς καὶ σωματικῶς, καὶ κριτής

21 «Ὅπως δὲ ὁ Πατέρας ἀνασταίνει τοὺς νεκροὺς καὶ ζωοποιεῖ, ἔτσι καὶ ὁ Υἱὸς ἐκείνους, ποὺ θέλει, ζωοποιεῖ.

22 Ἐπίσης ὁ Πατέρας δὲν κρίνει κανένα, ἀλλ' ὅλη τὴν κρίσι ἔχει δώσει στὸν Υἱό,
23 γιὰ νὰ τιμοῦν ὅλοι τὸν Υἱό, καθὼς τιμοῦν τὸν Πατέρα. Ἐκεῖνος, ποὺ δὲν τιμᾷ τὸν Υἱό, δὲν τιμᾷ τὸν Πατέρα ποὺ τὸν ἔστειλε.

24 Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι ἐκεῖνος ποὺ ἀκούει τὸ λόγο μου καὶ πιστεύει σ' ἐκεῖνον ποὺ μὲ ἔστειλε, ἔχει ζωὴ αἰώνια, καὶ δὲν θὰ περάσῃ ἀπὸ κρίσι, ἀλλ' ἔχει μεταβῆ ἀπὸ τὸ θάνατο στὴ ζωή.
25 Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι ἔρχεται ὥρα, καὶ τώρα εἶναι, ὁπότε οἱ νεκροὶ (πνευματικὰ) θ' ἀκούσουν τὴ φωνὴ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ αὐτοί, ποὺ θὰ ὑπακούσουν, θ' ἀναστηθοῦν (πνευματικά).
26 Διότι, ὅπως ὁ Πατέρας ἔχει ζωὴ μέσα του, ἔτσι καὶ στὸν Υἱὸ ἔδωσε νὰ ἔχῃ ζωὴ μέσα του (καὶ νὰ μεταδίδῃ στοὺς πιστούς).

27 Ἐπίσης τοῦ ἔδωσε ἐξουσία καὶ νὰ δικάζῃ, διότι εἶναι Υἱὸς ἀνθρώπου (Μεσσίας).
28 Μὴν ἐκπλήττεσθε γι' αὐτό. Ὁπωσδήποτε ἔρχεται ὥρα, ποὺ ὅλοι, ὅσοι θὰ βρίσκωνται στὰ μνήματα, θ' ἀκούσουν τὴ φωνή του,
29 καὶ θὰ βγοῦν ἀπὸ τὰ μνήματα μὲ ἀνάστασι γιὰ ζωὴ ὅσοι ἔπραξαν τὰ ἀγαθά, καὶ μὲ ἀνάστασι γιὰ καταδίκη ὅσοι ἔπραξαν τὰ φαῦλα.
30 Ἐγὼ δὲν δύναμαι νὰ πράττω τίποτε ἀφ' ἑαυτοῦ. Καθὼς ἀκούω (ἀπὸ τὸν Πατέρα) κρίνω, καὶ ἔτσι ἡ δική μου κρίσι εἶναι δικαία (ὀρθή, ἀληθής), ἀφοῦ (μὲ τὸ νὰ μὴ πράττω καὶ νὰ μὴ κρίνω ἀφ' ἑαυτοῦ) δὲν ζητῶ τὴ δική μου δόξα, ἀλλὰ τὴ δόξα τοῦ Πατέρα, ὁ ὁποῖος μὲ ἀπέστειλε».

Μαρτυρίες γιὰ τὸν Ἰησοῦ

31 «Ἐὰν ἐγὼ (ὡς ἄνθρωπος) δίνω μαρτυρία γιὰ τὸν ἑαυτό μου, ἡ μαρτυρία μου δὲν ἰσχύει (ὡς αὐτομαρτυρία ἀνθρώπου δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν).
32 Εἶναι ἄλλος, ποὺ μαρτυρεῖ γιὰ μένα. Καὶ ἔχω τὴ συνείδησι, ὅτι ἡ μαρτυρία, τὴν ὁποία δίνει γιὰ μένα, εἶναι ἀληθής.
33 Σεῖς

ἀπεστάλκατε πρὸς Ἰωάννην, καὶ μεμαρτύρηκε τῇ ἀληθείᾳ·
34 ἐγὼ δὲ οὐ παρὰ ἀνθρώπου τὴν μαρτυρίαν λαμβάνω, ἀλλὰ
ταῦτα λέγω ἵνα ὑμεῖς σωθῆτε. 35 Ἐκεῖνος ἦν ὁ λύχνος ὁ καιό-
μενος καὶ φαίνων, ὑμεῖς δὲ ἠθελήσατε ἀγαλλιαθῆναι πρὸς ὥραν
ἐν τῷ φωτὶ αὐτοῦ. 36 Ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν μαρτυρίαν μείζω τοῦ Ἰω-
άννου· τὰ γὰρ ἔργα ἃ ἔδωκέ μοι ὁ Πατὴρ ἵνα τελειώσω αὐτά,
αὐτὰ τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ, μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι ὁ Πατήρ με
ἀπέσταλκε. 37 Καὶ ὁ πέμψας με Πατήρ, αὐτὸς μεμαρτύρηκε
περὶ ἐμοῦ. Οὔτε φωνὴν αὐτοῦ ἀκηκόατε πώποτε οὔτε εἶδος
αὐτοῦ ἑωράκατε, 38 καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οὐκ ἔχετε μένοντα ἐν
ὑμῖν, ὅτι ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος, τούτῳ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε.
39 Ἐρευνᾶτε τὰς Γραφάς, ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν
αἰώνιον ἔχειν· καὶ ἐκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ,
40 καὶ οὐ θέλετε ἐλθεῖν πρός με ἵνα ζωὴν ἔχητε. 41 Δόξαν παρὰ
ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω· 42 ἀλλ' ἔγνωκα ὑμᾶς ὅτι τὴν ἀγάπην
τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς.

43 Ἐγὼ ἐλήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Πατρός μου, καὶ οὐ λαμβά-
νετέ με· ἐὰν ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἰδίῳ, ἐκεῖνον λήψεσθε.

44 Πῶς δύνασθε ὑμεῖς πιστεῦσαι, δόξαν παρὰ ἀλλήλων λαμ-
βάνοντες, καὶ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου Θεοῦ οὐ ζητεῖτε;
45 Μὴ δοκεῖτε ὅτι ἐγὼ κατηγορήσω ὑμῶν πρὸς τὸν Πατέρα·
ἔστιν ὁ κατηγορῶν ὑμῶν Μωυσῆς, εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπίκατε.
46 Εἰ γὰρ ἐπιστεύετε Μωυσεῖ, ἐπιστεύετε ἂν ἐμοί· περὶ γὰρ
ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν. 47 Εἰ δὲ τοῖς ἐκείνου γράμμασιν οὐ πι-
στεύετε, πῶς τοῖς ἐμοῖς ῥήμασι πιστεύσετε;

6 Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς θαλάσσης τῆς
Γαλιλαίας, τῆς Τιβεριάδος· 2 καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος
πολύς, ὅτι ἑώρουν αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἀσθενούν-
των. 3 Ἀνῆλθε δὲ εἰς τὸ ὄρος ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο μετὰ
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. 4 Ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ Πάσχα, ἡ ἑορτὴ τῶν
Ἰουδαίων. 5 Ἐπάρας οὖν ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ θεασά-
μενος ὅτι πολὺς ὄχλος ἔρχεται πρὸς αὐτόν, λέγει πρὸς τὸν Φί-

στείλατε ἀπεσταλμένους στὸν Ἰωάννη καὶ ἔδωσε μαρτυρία γιὰ τὴν ἀλή-
θεια. **34** Ἐγὼ ὅμως δὲν λαμβάνω τὴ μαρτυρία ἀπὸ ἄνθρωπο, ἀλλὰ λέ-
γω αὐτά, γιὰ νὰ σωθῆτε σεῖς. **35** Ἐκεῖνος ἦταν ὁ λύχνος, ποὺ ἔκαιε
καὶ φώτιζε. Καὶ σεῖς θελήσατε γιὰ λίγο νὰ χαρῆτε στὸ φῶς του.
36 Ἀλλ' ἐγὼ ἔχω μαρτυρία μεγαλύτερη ἀπὸ τοῦ Ἰωάννου. Διότι τὰ
ἔργα, ποὺ μοῦ ἀνέθεσε ὁ Πατέρας νὰ ἐκτελέσω, αὐτὰ τὰ ἔργα, τὰ
ὁποῖα ἐγὼ κάνω, μαρτυροῦν γιὰ μένα, ὅτι μὲ ἀπέστειλε ὁ Πατέρας.
37 Ἐπίσης ὁ Πατέρας, ὁ ὁποῖος μὲ ἀπέστειλε, ὁ ἴδιος ἔδωσε μαρτυρία
γιὰ μένα. Οὔτε φωνή του ἀκούσατε ποτέ, οὔτε μορφή του εἴδατε.
38 Ἀλλὰ καὶ ὁ λόγος του δὲν ἔχει ἰσχὺν σ' ἐσᾶς. Γι' αὐτὸ σ' αὐτόν,
ποὺ ἀπέστειλε ἐκεῖνος, σεῖς δὲν πιστεύετε. **39** Ἐρευνᾶτε τὶς Γραφές,
διότι σεῖς νομίζετε, ὅτι δι' αὐτῶν θὰ ἔχετε ζωὴ αἰώνια. Καὶ ἐκεῖνες δὲ
εἶναι, ποὺ μαρτυροῦν γιὰ μένα, **40** ἀλλὰ δὲν θέλετε νὰ ἔλθετε σὲ μένα
γιὰ νὰ ἔχετε ζωή. **41** Δόξα ἀπὸ ἀνθρώπους δὲν χρειάζομαι νὰ λάβω.
42 Ἀλλὰ σᾶς ἔχω καταλάβει, ὅτι δὲν ἔχετε μέσα σας τὴ θεία ἀγάπη.
43 Ἐγὼ ἦλθα ἐξ ὀνόματος τοῦ Πατέρα μου, καὶ ὅμως δὲν μὲ δέχε-
σθε. Ὅταν ἄλλος ἔλθῃ ἐξ ὀνόματος τοῦ ἑαυτοῦ του (ἐννοεῖ τὸν Ἀντί-
χριστο), ἐκεῖνον θὰ τὸν δεχθῆτε».

Κατήγορος τῶν Ἰουδαίων ὁ Μωυσῆς

44 «Πῶς δύνασθε σεῖς νὰ πιστεύσετε, ἀφοῦ ἐπιδιώκετε νὰ λαμβάνε-
τε δόξα ὁ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλο, ἐνῷ τὴ δόξα, ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὸ μό-
νο Θεό, δὲν ζητεῖτε; **45** Μὴ νομίζετε, ὅτι ἐγὼ θὰ σᾶς κατηγορήσω
στὸν Πατέρα. Κατήγορός σας εἶναι ὁ Μωυσῆς, στὸν ὁποῖο σεῖς στηρί-
ζεσθε. **46** Διότι, ἂν (ἀληθινὰ) πιστεύατε στὸ Μωυσῆ, θὰ πιστεύατε σὲ
μένα. Διότι γιὰ μένα ἐκεῖνος ἔγραφε. **47** Ἀλλ' ἀφοῦ δὲν πιστεύετε
(ἀληθινὰ) σ' αὐτά, ποὺ ἐκεῖνος ἔγραφε, πῶς θὰ πιστεύσετε στὰ δικά
μου λόγια;».

Τὸ θαῦμα τοῦ χορτασμοῦ τῶν πεντακισχιλίων ἀνδρῶν

6 Μετὰ ἀπ' αὐτὰ ὁ Ἰησοῦς ἔφυγε καὶ πῆγε στὸ ἀπέναντι μέρος τῆς
λίμνης τῆς Γαλιλαίας, τῆς Τιβεριάδος. **2** Καὶ τὸν ἀκολουθοῦσε λαὸς
πολύς, διότι ἔβλεπαν τὰ θαύματά του, ποὺ ἔκανε στοὺς ἀσθενεῖς.
3 Ἀνέβηκε δὲ ὁ Ἰησοῦς στὸ ὄρος καὶ ἐκεῖ καθόταν μαζὶ μὲ τοὺς μαθη-
τάς του. **4** Πλησίαζε δὲ τὸ Πάσχα, ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων. **5** Σήκωσε
δὲ ὁ Ἰησοῦς τὰ μάτια, καὶ ὅταν εἶδε, ὅτι πολὺς λαὸς ἔρχεται πρὸς
αὐτόν, λέγει στὸ Φίλιππο: «Ἀπὸ ποῦ θὰ ἀγοράσωμε ψωμιά, γιὰ νὰ

λιππον· Πόθεν ἀγοράσωμεν ἄρτους ἵνα φάγωσιν οὗτοι; 6 Τοῦτο
δὲ ἔλεγε πειράζων αὐτόν· αὐτὸς γὰρ ᾔδει τί ἔμελλε ποιεῖν.
7 Ἀπεκρίθη αὐτῷ Φίλιππος· Διακοσίων δηναρίων ἄρτοι οὐκ
ἀρκοῦσιν αὐτοῖς ἵνα ἕκαστος αὐτῶν βραχύ τι λάβῃ.

8 Λέγει αὐτῷ εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς
Σίμωνος Πέτρου· 9 Ἔστι παιδάριον ἓν ὧδε, ὃς ἔχει πέντε
ἄρτους κριθίνους καὶ δύο ὀψάρια· ἀλλὰ ταῦτα τί ἐστιν εἰς το-
σούτους; 10 Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς· Ποιήσατε τοὺς ἀνθρώπους ἀνα-
πεσεῖν. Ἦν δὲ χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ. Ἀνέπεσον οὖν οἱ
ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ὡσεὶ πεντακισχίλιοι. 11 Ἔλαβε δὲ τοὺς
ἄρτους ὁ Ἰησοῦς καὶ εὐχαριστήσας διέδωκε τοῖς μαθηταῖς, οἱ
δὲ μαθηταὶ τοῖς ἀνακειμένοις· ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν ὀψαρίων
ὅσον ἤθελον. 12 Ὡς δὲ ἐνεπλήσθησαν, λέγει τοῖς μαθηταῖς
αὐτοῦ· Συναγάγετε τὰ περισσεύσαντα κλάσματα, ἵνα μή τι
ἀπόληται. 13 Συνήγαγον οὖν καὶ ἐγέμισαν δώδεκα κοφίνους
κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων ἃ ἐπερίσσευσε
τοῖς βεβρωκόσιν. 14 Οἱ οὖν ἄνθρωποι, ἰδόντες ὃ ἐποίησε ση-
μεῖον ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγον ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ
ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον. 15 Ἰησοῦς οὖν γνοὺς ὅτι μέλλουσιν
ἔρχεσθαι καὶ ἁρπάζειν αὐτὸν ἵνα ποιήσωσιν αὐτὸν βασιλέα,
ἀνεχώρησε πάλιν εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος.

16 Ὡς δὲ ὀψία ἐγένετο, κατέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν
θάλασσαν, 17 καὶ ἐμβάντες εἰς τὸ πλοῖον ἤρχοντο πέραν τῆς
θαλάσσης εἰς Καπερναούμ. Καὶ σκοτία ἤδη ἐγεγόνει καὶ οὐκ
ἐληλύθει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, 18 ἥ τε θάλασσα ἀνέμου με-
γάλου πνέοντος διηγείρετο. 19 Ἐληλακότες οὖν ὡς σταδίους
εἴκοσι πέντε ἢ τριάκοντα θεωροῦσι τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα
ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐγγὺς τοῦ πλοίου γινόμενον, καὶ ἐφοβή-
θησαν. 20 Ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς· Ἐγώ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε! 21 Ἤθε-
λον οὖν λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ εὐθέως τὸ πλοῖον ἐγέ-
νετο ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑπῆγον.

φάγουν αὐτοί;». **6** Ἔλεγε δὲ τοῦτο δοκιμάζοντας αὐτόν. Διότι αὐτὸς
ἤξερε τί ἐπρόκειτο νὰ κάνῃ. **7** Τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ Φίλιππος: «Διακοσίων
δηναρίων ψωμιὰ δὲν ἀρκοῦν σ' αὐτούς, γιὰ νὰ λάβῃ ὁ καθένας ἕνα κομ-
ματάκι».

8 Τοῦ λέγει ἕνας ἀπὸ τοὺς μαθητάς του, ὁ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς τοῦ
Σίμωνος Πέτρου: **9** «Ὑπάρχει ἐδῶ ἕνας νέος, ποὺ ἔχει πέντε κρίθινα
φωμιὰ καὶ δύο φάρια. Ἀλλὰ τί εἶναι αὐτὰ γιὰ τόσο πολλούς;».
10 Εἶπε τότε ὁ Ἰησοῦς: «Βάλετε τοὺς ἀνθρώπους νὰ καθήσουν κάτω».
Ἦταν δὲ στὸν τόπο πολὺ χορτάρι. Οἱ δὲ ἄνδρες, οἱ ὁποῖοι κάθησαν κά-
τω, ἦταν περίπου πέντε χιλιάδες. **11** Τότε ὁ Ἰησοῦς πῆρε τὰ ψωμιά,
καί, ἀφοῦ ἔκανε εὐχαριστήρια προσευχή, διαμοίρασε στοὺς μαθητάς, καὶ
οἱ μαθηταὶ σ' αὐτοὺς ποὺ κάθονταν κάτω. Ὁμοίως καὶ ἀπὸ τὰ φάρια
ὅσο ἤθελαν. **12** Καὶ ἀφοῦ χόρτασαν, λέγει στοὺς μαθητάς του: «Μαζέ-
ψετε τὰ κομμάτια, ποὺ περίσσεψαν, γιὰ νὰ μὴ χαθῇ τίποτε». **13** Μά-
ζεψαν τότε καὶ γέμισαν δώδεκα κοφίνια μὲ κομμάτια ἀπὸ τὰ πέντε κρί-
θινα ψωμιά, ποὺ περίσσεψαν σ' αὐτοὺς ποὺ εἶχαν φάγει. **14** Οἱ δὲ
ἄνθρωποι, ὅταν εἶδαν τὸ θαῦμα, ποὺ ἔκανε ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγαν: «Αὐτὸς
εἶναι πραγματικῶς ὁ προφήτης, ποὺ ἔμελλε νὰ ἔλθῃ στὸν κόσμο».
15 Ὁ δὲ Ἰησοῦς, ἀντιληφθεὶς ὅτι πρόκειται νὰ ἔλθουν καὶ νὰ τὸν ἁρπά-
ξουν γιὰ νὰ τὸν κάνουν βασιλέα, ἀναχώρησε πάλι γιὰ τὸ ὄρος αὐτὸς
μόνος.

Ὁ Ἰησοῦς περιπατεῖ πάνω στὴ λίμνη

16 Ἀργὰ δὲ τὸ ἀπόγευμα οἱ μαθηταί του κατέβηκαν στὴ λίμνη,
17 καὶ μπῆκαν στὸ πλοῖο καὶ πήγαιναν πρὸς τὸ ἀπέναντι μέρος τῆς λί-
μνης στὴν Καπερναούμ. Καὶ εἶχε πλέον σκοτεινιάσει, καὶ ὁ Ἰησοῦς δὲν
εἶχε ἔλθει σ' αὐτούς, **18** καὶ ἡ λίμνη, ἐπειδὴ φυσοῦσε ἰσχυρὸς ἄνεμος,
φούσκωνε καὶ ὑψωνόταν. **19** Ἀφοῦ δὲ εἶχαν προχωρήσει εἰκοσιπέντε ἢ
τριάντα περίπου στάδια, βλέπουν τὸν Ἰησοῦ νὰ περιπατῇ πάνω στὴ λί-
μνη καὶ νὰ πλησιάζῃ στὸ πλοῖο, καὶ φοβήθηκαν. **20** Αὐτὸς δὲ τοὺς λέ-
γει: «Ἐγὼ εἶμαι. Μὴ φοβεῖσθε!». **21** Ἤθελαν τότε νὰ τὸν πάρουν στὸ
πλοῖο (καὶ τὸν πῆραν), καὶ ἀμέσως τὸ πλοῖο ἔφθασε στὴν ξηρά, ὅπου
πήγαιναν.

22 Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος ὁ ἑστηκὼς πέραν τῆς θαλάσσης
ἰδὼν ὅτι πλοιάριον ἄλλο οὐκ ἦν ἐκεῖ εἰ μὴ ἕν, ἐκεῖνο εἰς ὃ ἐνέ-
βησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ὅτι οὐ συνεισῆλθε τοῖς μαθηταῖς
αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοιάριον, ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
ἀπῆλθον· 23 ἄλλα δὲ ἦλθε πλοιάρια ἐκ Τιβεριάδος ἐγγὺς τοῦ τό-
που, ὅπου ἔφαγον τὸν ἄρτον εὐχαριστήσαντος τοῦ Κυρίου·
24 ὅτε οὖν εἶδεν ὁ ὄχλος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ οὐδὲ οἱ μα-
θηταὶ αὐτοῦ, ἐνέβησαν αὐτοὶ εἰς τὰ πλοῖα καὶ ἦλθον εἰς Καπερ-
ναοὺμ ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν. 25 Καὶ εὑρόντες αὐτὸν πέραν τῆς
θαλάσσης εἶπον αὐτῷ· Ῥαββί, πότε ὧδε γέγονας; 26 Ἀπεκρίθη
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ζητεῖτέ με,
οὐχ ὅτι εἴδετε σημεῖα, ἀλλ᾽ ὅτι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων καὶ ἐχορ-
τάσθητε. 27 Ἐργάζεσθε μὴ τὴν βρῶσιν τὴν ἀπολλυμένην, ἀλλὰ
τὴν βρῶσιν τὴν μένουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἣν ὁ Υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου ὑμῖν δώσει· τοῦτον γὰρ ὁ Πατὴρ ἐσφράγισεν ὁ Θεός.

28 Εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν· Τί ποιῶμεν ἵνα ἐργαζώμεθα τὰ
ἔργα τοῦ Θεοῦ; 29 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτό
ἐστι τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ, ἵνα πιστεύσητε εἰς ὃν ἀπέστειλεν
ἐκεῖνος. 30 Εἶπον οὖν αὐτῷ· Τί οὖν ποιεῖς σὺ σημεῖον ἵνα ἴδωμεν
καὶ πιστεύσωμέν σοι; Τί ἐργάζῃ; 31 Οἱ πατέρες ἡμῶν τὸ μάννα
ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθώς ἐστι γεγραμμένον· **Ἄρτον ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς φαγεῖν.** 32 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ Μωυσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλ᾽ ὁ Πατήρ μου δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν. 33 Ὁ γὰρ ἄρτος τοῦ Θεοῦ ἐστιν ὁ κατα-
βαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ζωὴν διδοὺς τῷ κόσμῳ. 34 Εἶπον οὖν
πρὸς αὐτόν· Κύριε, πάντοτε δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον.

35 Εἶπε δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὁ
ἐρχόμενος πρός με οὐ μὴ πεινάσῃ, καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ
μὴ διψήσῃ πώποτε. 36 Ἀλλ᾽ εἶπον ὑμῖν ὅτι καὶ ἑωράκατέ με

«Ἐργάζεσθε μὴ τὴν βρῶσιν τὴν ἀπολλυμένην, ἀλλὰ τὴν μένουσαν...»

22 Τὴν ἑπομένη ἡμέρα ὁ λαός, ποὺ ἦταν στὸ ἀπέναντι μέρος τῆς λί-
μνης, εἶδε, ὅτι ἄλλο πλοιάριο δὲν ἦταν ἐκεῖ, παρὰ ἕνα, ἐκεῖνο, στὸ
ὁποῖο εἶχαν μπεῖ οἱ μαθηταί του, καὶ ὅτι δὲν εἶχε μπεῖ μαζὶ μὲ τοὺς
μαθητάς του ὁ Ἰησοῦς στὸ πλοιάριο, ἀλλ' οἱ μαθηταί του εἶχαν ἀνα-
χωρήσει μόνοι. **23** Ἄλλα δὲ πλοιάρια ἦλθαν ἀπὸ τὴν Τιβεριάδα κοντὰ
στὸν τόπο, ὅπου ἔφαγαν τὸν ἄρτο κατόπιν προσευχῆς τοῦ Κυρίου.
24 Ὅταν λοιπὸν ὁ λαὸς εἶδε, ὅτι ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶναι ἐκεῖ, οὔτε οἱ μα-
θηταί του, αὐτοὶ μπῆκαν στὰ πλοιάρια καὶ πῆγαν στὴν Καπερναοὺμ ζη-
τώντας τὸν Ἰησοῦ. **25** Καὶ ὅταν τὸν βρῆκαν στὸ ἀπέναντι μέρος τῆς λί-
μνης, τοῦ εἶπαν: «Διδάσκαλε, πότε ἔφθασες ἐδῶ;». **26** Τοὺς ἀποκρίθη-
κε ὁ Ἰησοῦς λέγοντας: «Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σᾶς λέγω, μὲ ζητεῖτε, ὄχι
διότι εἴδατε θαύματα, ἀλλὰ διότι φάγατε ἀπὸ τὰ ψωμιὰ καὶ χορτάσα-
τε. **27** Νὰ ἐπιδιώκετε **ὄχι** τὴν τροφὴ ποὺ χάνεται, ἀλλὰ γιὰ τὴν
τροφὴ ποὺ μένει για νὰ δίνῃ ζωὴ αἰώνια. Αὐτὴ θὰ σᾶς δώσῃ ὁ Υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου. Διότι αὐτὸν ὥρισε ὁ Πατέρας ὁ Θεός».

«Ὁ ἄρτος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὁ ἀληθινός»

28 Τοῦ εἶπαν τότε: «Τί νὰ κάνωμε γιὰ νὰ κάνωμε τὰ ἔργα, ποὺ θέ-
λει ὁ Θεός;». **29** Τοὺς ἀπάντησε ὁ Ἰησοῦς: «Τοῦτο εἶναι τὸ ἔργο, ποὺ
θέλει ὁ Θεός, νὰ πιστεύσετε σ' αὐτόν, ποὺ ἀπέστειλεν ἐκεῖνος». **30** Τοῦ
εἶπαν τότε: «Ἀλλὰ τί θαῦμα μπορεῖς νὰ κάνῃς ἐσύ, γιὰ νὰ ἰδοῦμε καὶ
νὰ πιστεύσωμε σ' ἐσένα; Ποιό εἶναι τὸ ἔργο σου; **31** Οἱ πατέρες μας
στὴν ἔρημο ἔφαγαν τὸ μάννα, καθὼς εἶναι γραμμένο· **Ἄρτο ἀπὸ τὸν
οὐρανὸ τοὺς ἔδωσε νὰ φάγουν**». **32** Τοὺς εἶπε τότε ὁ Ἰησοῦς: «Ἀλη-
θινὰ ἀληθινὰ σᾶς λέγω, τὸν ἄρτο ἀπὸ τὸν οὐρανὸ δὲν σᾶς ἔδωσεν ὁ
Μωυσῆς, ἀλλ' ὁ Πατέρας μου σᾶς δίνει τὸν ἄρτο ἀπὸ τὸν οὐρανὸ τὸν
ἀληθινό. **33** Ναί, ὁ ἄρτος τοῦ Θεοῦ εἶναι ἐκεῖνος, ποὺ κατεβαίνει ἀπὸ
τὸν οὐρανό, καὶ δίνει ζωὴ στὸν κόσμο». **34** Τοῦ εἶπαν τότε: «Κύριε,
πάντοτε νὰ μᾶς δίνῃς αὐτὸ τὸν ἄρτο».

«Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς». «Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν»

35 Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε: «Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. Ὅποι-
ος ἔρχεται σὲ μένα, δὲν θὰ πεινάσῃ, καὶ ὅποιος πιστεύει σὲ μένα, δὲν
θὰ διψάσῃ ποτέ». **36** Ἀλλὰ σᾶς εἶπα, ὅτι, ἂν καὶ μὲ εἴδατε, ὅμως δὲν
πιστεύετε. **37** Πᾶν ὅ,τι μοῦ δίνει ὁ Πατέρας, θὰ ἔλθῃ πρὸς ἐμένα, καὶ
αὐτόν, ποὺ ἔρχεται πρὸς ἐμένα, δὲν θὰ ἐκδιώξω. **38** Διότι κατέβηκα

καὶ οὐ πιστεύετε. 37 Πᾶν ὃ δίδωσί μοι ὁ Πατήρ, πρὸς ἐμὲ ἥξει,
καὶ τὸν ἐρχόμενον πρός με οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω· 38 ὅτι καταβέ-
βηκα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ οὐχ ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμόν, ἀλλὰ τὸ
θέλημα τοῦ πέμψαντός με. 39 Τοῦτο δέ ἐστι τὸ θέλημα τοῦ
πέμψαντός με Πατρός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκέ μοι μὴ ἀπολέσω ἐξ
αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀναστήσω αὐτὸ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 40 Τοῦτο δέ
ἐστι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν Υἱὸν
καὶ πιστεύων εἰς αὐτὸν ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἀναστήσω αὐτὸν
ἐγὼ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

41 Ἐγόγγυζον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι εἶπεν, ἐγώ εἰμι
ὁ ἄρτος ὁ καταβὰς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, 42 καὶ ἔλεγον· Οὐχ οὗτός
ἐστιν Ἰησοῦς ὁ υἱὸς Ἰωσήφ, οὗ ἡμεῖς οἴδαμεν τὸν πατέρα καὶ
τὴν μητέρα; Πῶς οὖν λέγει οὗτος ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβέ-
βηκα; 43 Ἀπεκρίθη οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Μὴ γογγύ-
ζετε μετ᾽ ἀλλήλων. 44 Οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρός με, ἐὰν μὴ ὁ
Πατὴρ ὁ πέμψας με ἑλκύσῃ αὐτόν, καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν
τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 45 Ἔστι γεγραμμένον ἐν τοῖς προφήταις·
Καὶ ἔσονται πάντες διδακτοὶ Θεοῦ. Πᾶς ὁ ἀκούων παρὰ τοῦ
Πατρὸς καὶ μαθὼν ἔρχεται πρός με· 46 οὐχ ὅτι τὸν Πατέρα τις
ἑώρακεν, εἰ μὴ ὁ ὢν παρὰ τοῦ Θεοῦ, οὗτος ἑώρακε τὸν Πατέρα.
47 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἔχει ζωὴν
αἰώνιον. 48 Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. 49 Οἱ πατέρες ὑμῶν
ἔφαγον τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ἀπέθανον· 50 οὗτός ἐστιν ὁ
ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνων, ἵνα τις ἐξ αὐτοῦ φάγῃ καὶ
μὴ ἀποθάνῃ. 51 Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατα-
βάς· ἐάν τις φάγῃ ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου, ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα.

Καὶ ὁ ἄρτος δὲ ὃν ἐγὼ δώσω, ἡ σάρξ μού ἐστιν, ἣν ἐγὼ δώ-
σω ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς.

52 Ἐμάχοντο οὖν πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες· Πῶς
δύναται οὗτος ἡμῖν δοῦναι τὴν σάρκα φαγεῖν; 53 Εἶπεν οὖν
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ φάγητε τὴν
σάρκα τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ πίητε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ
ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. 54 Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων

ἀπὸ τὸν οὐρανό, ὄχι γιὰ νὰ κάνω τὸ ἰδικό μου θέλημα, ἀλλὰ τὸ θέλη-
μα ἐκείνου, ποὺ μὲ ἔστειλε. **39** Αὐτὸ δὲ εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Πατέρα,
ποὺ μὲ ἔστειλε: Πᾶν ὅ,τι μοῦ ἔδωσε νὰ μὴν ἀφήσω νὰ χαθῇ ἀπ' αὐτόν,
ἀλλὰ νὰ ἀναστήσω αὐτὸ κατὰ τὴν ἐσχάτη ἡμέρα. **40** Ναί, αὐτὸ εἶναι
τὸ θέλημα ἐκείνου, ποὺ μὲ ἔστειλε: Καθένας, ὁ ὁποῖος παραδέχεται τὸν
Υἱὸ καὶ πιστεύει σ' αὐτόν, νὰ ἔχῃ ζωὴ αἰώνια, καὶ ἐγὼ νὰ τὸν ἀνα-
στήσω τὴν ἐσχάτη ἡμέρα».

41 Ἔκαναν δὲ σχόλια οἱ Ἰουδαῖοι γι' αὐτόν, διότι εἶπε, «Ἐγὼ εἶμαι
ὁ ἄρτος, ποὺ κατέβηκε ἀπὸ τὸν οὐρανό», **42** καὶ ἔλεγαν: «Δὲν εἶναι
αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ ὁποίου ἐμεῖς γνωρίζουμε τὸν
πατέρα καὶ τὴ μητέρα; Πῶς λοιπὸν αὐτὸς λέγει, "Κατέβηκα ἀπὸ τὸν
οὐρανό";». **43** Τοὺς εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς: «Νὰ μὴ σχολιάζετε μεταξύ σας.
44 Κανεὶς δὲν δύναται νὰ ἔλθῃ σ' ἐμένα, ἐὰν ὁ Πατέρας, ποὺ μὲ ἔστει-
λε, δὲν ἑλκύσῃ αὐτόν, ὁπότε ἐγὼ θὰ τὸν ἀναστήσω τὴν ἐσχάτη ἡμέρα.
45 Εἶναι γραμμένο στοὺς προφῆτες: **Καὶ θὰ εἶναι ὅλοι διδαγμένοι
ἀπὸ τὸ Θεό**. Καθένας, ποὺ ἀκούει ἀπὸ τὸν Πατέρα καὶ μαθαίνει, ἔρχε-
ται πρὸς ἐμένα. **46** Ὄχι διότι εἶδε κανεὶς τὸν Πατέρα, παρὰ αὐτός,
ποὺ εἶναι ἀπὸ τὸ Θεό, αὐτὸς εἶδε τὸν Πατέρα. **47** Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σᾶς
λέγω, ὅποιος πιστεύει σὲ μένα, ἔχει ζωὴ αἰώνια. **48** Ἐγὼ εἶμαι ὁ
ἄρτος τῆς ζωῆς. **49** Οἱ πατέρες σας ἔφαγαν τὸ μάννα στὴν ἔρημο καὶ
πέθαναν. **50** Αὐτὸς ἐδῶ εἶναι ὁ ἄρτος, ποὺ κατεβαίνει ἀπὸ τὸν οὐρανό,
γιὰ νὰ φάγῃ κανεὶς ἀπ' αὐτὸν καὶ νὰ μὴ πεθάνῃ. **51** Ἐγὼ εἶμαι ὁ
ἄρτος ὁ ζωντανός, ποὺ κατέβηκε ἀπὸ τὸν οὐρανό. Ἐὰν κανεὶς φάγῃ ἀπ'
αὐτὸ τὸν ἄρτο, θὰ ζῇ αἰωνίως (μὲ ἀληθινὴ ζωή)».

«Ἡ σάρξ μου ἀληθῶς ἐστι βρῶσις»

«Ὁ δὲ ἄρτος, τὸν ὁποῖον ἐγὼ θὰ δώσω, εἶναι ἡ σάρκα μου, τὴν
ὁποία ἐγὼ θὰ δώσω γιὰ τὴ ζωὴ τοῦ κόσμου».

52 Λογομαχοῦσαν δὲ μεταξύ τους οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντας: «Πῶς μπο-
ρεῖ αὐτὸς νὰ μᾶς δώσῃ τὴ σάρκα του γιὰ νὰ φάγωμε;». **53** Τοὺς εἶπε
τότε ὁ Ἰησοῦς: «Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ἐὰν δὲν φάγετε τὴ σάρκα
τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ δὲν πίετε τὸ αἷμα του, δὲν θὰ ἔχετε ζωὴ
μέσα σας. **54** Ὅποιος θὰ τρώγῃ τὴ σάρκα μου καὶ θὰ πίνῃ τὸ αἷμα
μου, θὰ ἔχῃ ζωὴ αἰώνια, καὶ ἐγὼ θὰ τὸν ἀναστήσω κατὰ τὴν ἐσχάτη
ἡμέρα. **55** Διότι ἡ σάρκα μου πραγματικῶς εἶναι τροφή, καὶ τὸ αἷμα
μου πραγματικῶς εἶναι ποτό. **56** Ὅποιος θὰ τρώγῃ τὴ σάρκα μου καὶ
θὰ πίνῃ τὸ αἷμα μου, θὰ μένῃ σ' ἐμένα, καὶ ἐγὼ σ' αὐτόν. **57** Ὅπως
μὲ ἀπέστειλεν ὁ Πατέρας, ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ αὐτοζωή, καὶ ἐγὼ ζῶ ἐξ

μου τὸ αἷμα ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν ἐν τῇ
ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 55 Ἡ γὰρ σάρξ μου ἀληθῶς ἐστι βρῶσις, καὶ τὸ
αἷμά μου ἀληθῶς ἐστι πόσις. 56 Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ
πίνων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει κἀγὼ ἐν αὐτῷ. 57 Καθὼς ἀπέ-
στειλέ με ὁ ζῶν Πατὴρ κἀγὼ ζῶ διὰ τὸν Πατέρα, καὶ ὁ τρώγων
με κἀκεῖνος ζήσεται δι᾽ ἐμέ. 58 Οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ καταβάς, οὐ καθὼς ἔφαγον οἱ πατέρες ὑμῶν τὸ μάννα
καὶ ἀπέθανον· ὁ τρώγων τοῦτον τὸν ἄρτον ζήσεται εἰς τὸν
αἰῶνα. 59 Ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ διδάσκων ἐν Καπερναούμ.

60 Πολλοὶ οὖν ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπον·
Σκληρός ἐστιν οὗτος ὁ λόγος· τίς δύναται αὐτοῦ ἀκούειν;
61 Εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ ὅτι γογγύζουσι περὶ τούτου οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτο ὑμᾶς σκανδαλίζει; 62 Ἐὰν
οὖν θεωρῆτε τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ὅπου ἦν τὸ
πρότερον; 63 Τὸ πνεῦμά ἐστι τὸ ζωοποιοῦν, ἡ σὰρξ οὐκ ὠφελεῖ
οὐδέν· τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν, πνεῦμά ἐστι καὶ ζωή ἐστιν.
64 Ἀλλ᾽ εἰσὶν ἐξ ὑμῶν τινες οἳ οὐ πιστεύουσιν. Ἤιδει γὰρ ἐξ
ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς τίνες εἰσὶν οἱ μὴ πιστεύοντες καὶ τίς ἐστιν ὁ
παραδώσων αὐτόν. 65 Καὶ ἔλεγε· Διὰ τοῦτο εἴρηκα ὑμῖν ὅτι
οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρός με, ἐὰν μὴ ᾖ δεδομένον αὐτῷ ἐκ
τοῦ Πατρός μου.

66 Ἐκ τούτου πολλοὶ ἀπῆλθον ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἰς τὰ
ὀπίσω καὶ οὐκέτι μετ᾽ αὐτοῦ περιεπάτουν. 67 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰη-
σοῦς τοῖς δώδεκα· Μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε ὑπάγειν; 68 Ἀπεκρίθη
οὖν αὐτῷ Σίμων Πέτρος· Κύριε, πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα; Ῥή-
ματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις· 69 καὶ ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ
ἐγνώκαμεν ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος.
70 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδεκα ἐξε-
λεξάμην; Καὶ ἐξ ὑμῶν εἷς Διάβολός ἐστιν. 71 Ἔλεγε δὲ τὸν
Ἰούδαν Σίμωνος Ἰσκαριώτην· οὗτος γὰρ ἔμελλεν αὐτὸν παρα-
διδόναι, εἷς ὢν ἐκ τῶν δώδεκα.

αἰτίας τοῦ Πατέρα, ἔτσι καὶ ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος θὰ μὲ τρώγῃ, θὰ ζῇ ἐξ
αἰτίας μου. **58** Αὐτὸς εἶναι ὁ ἄρτος, ποὺ κατέβηκε ἀπὸ τὸν οὐρανό, ὄχι
ὅπως οἱ πατέρες σας ἔφαγαν τὸ μάννα καὶ ὅμως πέθαναν. Ὅποιος θὰ
τρώγῃ αὐτὸ τὸν ἄρτο, θὰ ζῇ αἰωνίως». **59** Αὐτὰ εἶπε σὲ συναγωγή, δι-
δάσκοντας στὴν Καπερναούμ.

Ἡ σάρκα τοῦ Ἰησοῦ δίνει ζωὴ ὡς ἑνωμένη μὲ τὸ ζωοποιὸ πνεῦμα του

60 Πολλοὶ δὲ ἀπὸ τοὺς τακτικοὺς ἀκροατάς του, ὅταν ἄκουσαν
(αὐτά), εἶπαν: «Ἀσεβὴς εἶναι αὐτὸς ὁ λόγος. Ποιός μπορεῖ νὰ τὸν
ἀκούῃ (τὸν Ἰησοῦ);». **61** Γνωρίζοντας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἀφ' ἑαυτοῦ, ὅτι οἱ
ἀκροαταί του κάνουν σχόλια γι' αὐτό, τοὺς εἶπε: «Αὐτὸ σᾶς σκανδαλί-
ζει; **62** Ἀλλ' ἐὰν θὰ ἰδῆτε τὸν Υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου ν' ἀνεβαίνῃ ὅπου ἦταν
πρωτύτερα; (Τότε θὰ πιστεύσετε, ὅτι κατέβηκα ἀπὸ τὸν οὐρανό;).
63 Τὸ πνεῦμα (τὸ αἰώνιο πνεῦμα, ἡ θεότης μου) εἶναι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖο
ζωοποιεῖ, ἡ σάρκα (ἀφ' ἑαυτῆς, μόνη) δὲν ὠφελεῖ τίποτε. Τὰ λόγια,
τὰ ὁποῖα ἐγὼ σᾶς λέγω, ἀναφέρονται στὸ πνεῦμα καὶ στὴ ζωή.
64 Ἀλλ' ὑπάρχει ἀπὸ σᾶς μία μερίδα, οἱ ὁποῖοι δὲν πιστεύουν». Γνώ-
ριζε δὲ ὁ Ἰησοῦς ἀπ' τὴν ἀρχὴ ποιοί εἶναι αὐτοί, ποὺ δὲν πιστεύουν,
καὶ μάλιστα ποιός εἶναι αὐτός, ποὺ θὰ τὸν προδώσῃ. **65** Καὶ ἔλεγε:
«Γι' αὐτὸ σᾶς εἶπα, ὅτι κανεὶς δὲν δύναται νὰ ἔλθῃ πρὸς ἐμένα, ἐὰν
αὐτὸ δὲν τοῦ ἔχῃ δοθῆ ἀπ' τὸν Πατέρα μου».

Ἀπομάκρυνσι πολλῶν ἀκροατῶν καὶ ὁμολογία τοῦ Πέτρου

66 Ἀπὸ τότε πολλοὶ ἀπ' τοὺς ἀκροατάς του ἀποχώρησαν καὶ δὲν τὸν
ἀκολουθοῦσαν πλέον. **67** Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε στοὺς δώδεκα: «Μήπως
καὶ σεῖς θέλετε νὰ φύγετε;». **68** Ἀλλ' ὁ Σίμων Πέτρος τοῦ ἀποκρίθη-
κε: «Κύριε, σὲ ποιόν νὰ πᾶμε; Ἔχεις λόγια ζωῆς αἰώνιας. **69** Καὶ
ἐμεῖς ἔχουμε πιστεύσει καὶ πεισθῆ, ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Χριστός (ὁ Μεσσίας),
ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζωντανοῦ (τοῦ ἀληθινοῦ)». **70** Τοὺς εἶπε ὁ Ἰη-
σοῦς: «Ἐγὼ δὲν ἐξέλεξα ἐσᾶς τοὺς δώδεκα; Ἀλλ' ἕνας ἀπὸ σᾶς εἶναι
Διάβολος». **71** Ἐννοοῦσε δὲ τὸν Ἰούδα, τὸν υἱὸ τοῦ Σίμωνος, τὸν
Ἰσκαριώτη. Διότι αὐτὸς ἔμελλε νὰ τὸν προδώσῃ, ἂν καὶ ἦταν ἕνας ἀπ'
τοὺς δώδεκα.

Ἡ ἀπιστία τῶν ἀδελφῶν τοῦ Ἰησοῦ

7 Μετὰ δὲ ἀπ' αὐτὰ ὁ Ἰησοῦς ἐξακολουθοῦσε νὰ περιοδεύῃ στὴ Γα-
λιλαία. Διότι δὲν ἤθελε νὰ περιοδεύῃ στὴν Ἰουδαία, ἐπειδὴ οἱ Ἰου-
δαῖοι ζητοῦσαν νὰ τὸν φονεύσουν. **2** Ἦταν δὲ κοντὰ ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰου-

7 Καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς μετὰ ταῦτα ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ· οὐ
γὰρ ἤθελεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ περιπατεῖν, ὅτι ἐζήτουν αὐτὸν οἱ
Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι. 2 Ἦν δὲ ἐγγὺς ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων ἡ
Σκηνοπηγία. 3 Εἶπον οὖν πρὸς αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ· Μετά-
βηθι ἐντεῦθεν καὶ ὕπαγε εἰς τὴν Ἰουδαίαν, ἵνα καὶ οἱ μαθηταί
σου θεωρήσωσι τὰ ἔργα σου ἃ ποιεῖς· 4 οὐδεὶς γὰρ ἐν κρυπτῷ
τι ποιεῖ καὶ ζητεῖ αὐτὸς ἐν παρρησίᾳ εἶναι. Εἰ ταῦτα ποιεῖς,
φανέρωσον σεαυτὸν τῷ κόσμῳ. 5 Οὐδὲ γὰρ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ
ἐπίστευον εἰς αὐτόν. 6 Λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ὁ καιρὸς ὁ
ἐμὸς οὔπω πάρεστιν, ὁ δὲ καιρὸς ὁ ὑμέτερος πάντοτέ ἐστιν
ἕτοιμος. 7 Οὐ δύναται ὁ κόσμος μισεῖν ὑμᾶς· ἐμὲ δὲ μισεῖ, ὅτι
ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρά ἐστιν.
8 Ὑμεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην· ἐγὼ οὔπω ἀναβαίνω
εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην, ὅτι ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὔπω πεπλήρωται.
9 Ταῦτα δὲ εἰπὼν αὐτοῖς ἔμεινεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ.
10 Ὡς δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη
εἰς τὴν ἑορτήν, οὐ φανερῶς, ἀλλ’ ὡς ἐν κρυπτῷ.

11 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι ἐζήτουν αὐτὸν ἐν τῇ ἑορτῇ καὶ ἔλεγον·
Ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; 12 Καὶ γογγυσμὸς πολὺς περὶ αὐτοῦ ἦν ἐν
τοῖς ὄχλοις· οἱ μὲν ἔλεγον ὅτι ἀγαθός ἐστιν· ἄλλοι ἔλεγον, οὔ,
ἀλλὰ πλανᾷ τὸν ὄχλον. 13 Οὐδεὶς μέντοι παρρησίᾳ ἐλάλει
περὶ αὐτοῦ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων.

14 Ἤδη δὲ τῆς ἑορτῆς μεσούσης ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ
ἱερὸν καὶ ἐδίδασκε. 15 Καὶ ἐθαύμαζον οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες·
Πῶς οὗτος γράμματα οἶδε μὴ μεμαθηκώς; 16 Ἀπεκρίθη οὖν
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· Ἡ ἐμὴ διδαχὴ οὐκ ἔστιν ἐμή, ἀλλὰ
τοῦ πέμψαντός με· 17 ἐάν τις θέλῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖν,
γνώσεται περὶ τῆς διδαχῆς, πότερον ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστιν ἢ ἐγὼ
ἀπ’ ἐμαυτοῦ λαλῶ. 18 Ὁ ἀφ’ ἑαυτοῦ λαλῶν τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν
ζητεῖ, ὁ δὲ ζητῶν τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος αὐτόν, οὗτος ἀλη-
θής ἐστι, καὶ ἀδικία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν.

δαίων ἡ Σκηνοπηγία. **3** Γι' αὐτὸ οἱ ἀδελφοί του τοῦ εἶπαν: «Φύγε ἀπ'
ἐδῶ καὶ πήγαινε στὴν Ἰουδαία, γιὰ νὰ ἰδοῦν καὶ οἱ ὀπαδοί σου τὰ ἔργα
σου, ποὺ κάνεις. **4** Διότι κανεὶς δὲν κάνει κάτι ἀνεπισήμως, ἐνῷ ζητεῖ
ὁ ἴδιος ν' ἀναγνωρίζεται ἐπισήμως. Ἀφοῦ ἔχεις τὴ δύναμι νὰ κάνῃς
αὐτά, δεῖξε στὸν κόσμο ποιός εἶσαι». **5** Ἂς σημειωθῇ, ὅτι οὔτε οἱ ἀδελ-
φοί του πίστευαν σ' αὐτόν. **6** Τοὺς λέγει τότε ὁ Ἰησοῦς: «Ὁ καιρὸς ὁ
ἰδικός μου δὲν ἦλθεν ἀκόμη, ἐνῷ ὁ καιρὸς ὁ ἰδικός σας εἶναι πάντοτε
παρών. **7** Δὲν δύναται ὁ κόσμος νὰ μισῇ ἐσᾶς. Ἐμένα ὅμως μισεῖ, διό-
τι ἐγὼ μαρτυρῶ γι' αὐτόν, ὅτι τὰ ἔργα του εἶναι πονηρά. **8** Σεῖς
ἀνεβῆτε γιὰ τὴν ἑορτὴ αὐτή. Ἐγὼ δὲν ἀνεβαίνω ἀκόμη γιὰ τὴν ἑορτὴ
αὐτή, διότι ὁ ἰδικός μου καιρὸς δὲν ἔχει ἔλθει ἀκόμη». **9** Καὶ ἀφοῦ τοὺς
εἶπε αὐτά, ἔμεινε στὴ Γαλιλαία.
10 Ὅταν δὲ ἀνέβηκαν οἱ ἀδελφοί του, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβηκε γιὰ
τὴν ἑορτή, ὄχι φανερά, ἀλλὰ σὰν μυστικά.

Σχόλια τῶν Ἰουδαίων γιὰ τὸν Ἰησοῦ

11 Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι τὸν ἀναζητοῦσαν κατὰ τὴν ἑορτὴ καὶ ἔλεγαν:
«Ποῦ εἶναι ἐκεῖνος;». **12** Καὶ πολλὰ σχόλια γίνονταν γι' αὐτὸν στὰ
πλήθη. Οἱ μὲν ἔλεγαν, «Εἶναι καλός», ἄλλοι ἔλεγαν, «Ὄχι, ἀλλὰ
πλανᾷ τὸ λαό». **13** Κανεὶς ὅμως δὲν μιλοῦσε γι' αὐτὸν δημοσίως,
ἐπειδὴ φοβοῦνταν τοὺς Ἰουδαίους.

Ἡ προέλευσι τῆς διδαχῆς τοῦ Ἰησοῦ

14 Καὶ ἀφοῦ ἡ ἑορτὴ ἦταν πλέον στὸ μέσον, ἀνέβηκε ὁ Ἰησοῦς στὸ
ναὸ καὶ δίδασκε. **15** Καὶ ἀποροῦσαν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἔλεγαν: «Πῶς
αὐτὸς ξέρει γράμματα χωρὶς νὰ ἔχῃ μάθει;». **16** Ἀποκρίθηκε τότε σ'
αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε: «Ἡ ἰδική μου διδασκαλία δὲν εἶναι ἰδική
μου, ἀλλ' ἐκείνου, ὁ ὁποῖος μὲ ἀπέστειλε. **17** Ἐὰν κανεὶς προσπαθῇ νὰ
ἐκτελῇ τὸ θέλημά του, θὰ πεισθῇ σχετικῶς μὲ τὴ διδασκαλία γιὰ τὸ
ποιό ἀπὸ τὰ δύο συμβαίνει, προέρχεται δηλαδὴ ἀπὸ τὸ Θεό, ἢ ἐγὼ
ὁμιλῶ ἀπὸ τὸν ἑαυτό μου. **18** Ὅποιος ὁμιλεῖ ἀπὸ τὸν ἑαυτό του, ἐπι-
διώκει τὴν ἰδική του δόξα· ἀλλ' ὅποιος ἐπιδιώκει τὴ δόξα ἐκείνου, ὁ
ὁποῖος τὸν ἀπέστειλε, αὐτὸς λέγει τὴν ἀλήθεια, καὶ ψεῦδος σ' αὐτὸν δὲν
ὑπάρχει».

«Μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνατε»

19 «Ὁ Μωυσῆς δὲν ἔδωσε σὲ σᾶς τὸ νόμο; Καὶ ὅμως κανεὶς ἀπὸ
σᾶς δὲν τηρεῖ τὸ νόμο. Γιατί ζητεῖτε νὰ μὲ σκοτώσετε;». **20** Ἀποκρί-

19 Οὐ Μωυσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν νόμον; Καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν
ποιεῖ τὸν νόμον. Τί με ζητεῖτε ἀποκτεῖναι; 20 Ἀπεκρίθη ὁ
ὄχλος καὶ εἶπε· Δαιμόνιον ἔχεις· τίς σε ζητεῖ ἀποκτεῖναι;
21 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἓν ἔργον ἐποίησα, καὶ
πάντες θαυμάζετε 22 διὰ τοῦτο. Μωυσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὴν πε-
ριτομήν, οὐχ ὅτι ἐκ τοῦ Μωυσέως ἐστίν, ἀλλ᾽ ἐκ τῶν πατέρων,
καὶ ἐν Σαββάτῳ περιτέμνετε ἄνθρωπον. 23 Εἰ περιτομὴν λαμ-
βάνει ἄνθρωπος ἐν Σαββάτῳ ἵνα μὴ λυθῇ ὁ νόμος Μωυσέως,
ἐμοὶ χολᾶτε ὅτι ὅλον ἄνθρωπον ὑγιῆ ἐποίησα ἐν Σαββάτῳ;
24 Μὴ κρίνετε κατ᾽ ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνατε.

25 Ἔλεγον οὖν τινες ἐκ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν· Οὐχ οὗτός ἐστιν
ὃν ζητοῦσιν ἀποκτεῖναι; 26 Καὶ ἴδε παρρησίᾳ λαλεῖ, καὶ οὐδὲν
αὐτῷ λέγουσι. Μήποτε ἀληθῶς ἔγνωσαν οἱ ἄρχοντες, ὅτι οὗτός
ἐστιν ἀληθῶς ὁ Χριστός; 27 Ἀλλὰ τοῦτον οἴδαμεν πόθεν ἐστίν·
ὁ δὲ Χριστὸς ὅταν ἔρχηται, οὐδεὶς γινώσκει πόθεν ἐστίν.
28 Ἔκραξεν οὖν ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων ὁ Ἰησοῦς καὶ λέγων·
Κἀμὲ οἴδατε, καὶ οἴδατε πόθεν εἰμί· καὶ ἀπ᾽ ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλή-
λυθα, ἀλλ᾽ ἔστιν ἀληθινὸς ὁ πέμψας με, ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε·
29 ἐγὼ οἶδα αὐτόν, ὅτι παρ᾽ αὐτοῦ εἰμι κἀκεῖνός με ἀπέστειλεν.

30 Ἐζήτουν οὖν αὐτὸν πιάσαι, καὶ οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ᾽ αὐτὸν
τὴν χεῖρα, ὅτι οὔπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ. 31 Πολλοὶ δὲ ἐκ τοῦ
ὄχλου ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, καὶ ἔλεγον ὅτι ὁ Χριστὸς ὅταν
ἔλθῃ, μήτι πλείονα σημεῖα τούτων ποιήσει ὧν οὗτος ἐποίησεν;
32 Ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι τοῦ ὄχλου γογγύζοντος περὶ αὐτοῦ
ταῦτα, καὶ ἀπέστειλαν ὑπηρέτας οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ ἀρχιερεῖς
ἵνα πιάσωσιν αὐτόν. 33 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς· Ἔτι μικρὸν χρό-
νον μεθ᾽ ὑμῶν εἰμι καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με. 34 Ζη-
τήσετέ με καὶ οὐχ εὑρήσετε· καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγώ, ὑμεῖς οὐ δύνα-
σθε ἐλθεῖν. 35 Εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς ἑαυτούς· Ποῦ οὗτος

θηκε τὸ πλῆθος καὶ εἶπε: «Εἶσαι δαιμονισμένος. Ποιός ζητεῖ νὰ σὲ σκο-
τώση;». **21** Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὺς εἶπε: «Ἔκανα ἕνα ἔργο,
καὶ ὅλοι ταράσσεσθε **22** γι' αὐτό. Ὁ Μωυσῆς σᾶς ἔδωσε τὴν περιτομή,
ὄχι διότι ἔχει τὴν ἀρχή της στὸ Μωυσῆ. Δὲν ἔχει τὴν ἀρχή της σ'
αὐτόν, ἀλλὰ στοὺς πατριάρχες. Καὶ τὸ Σάββατο περιτέμνετε ἄνθρωπο.
23 Ἀφοῦ δὲ ἄνθρωπος περιτέμνεται τὸ Σάββατο γιὰ νὰ μὴν ἀθετηθῇ ὁ
νόμος τοῦ Μωυσέως, ὀργίζεσθε ἐναντίον μου, διότι ὁλόκληρο ἄνθρωπο
θεράπευσα τὸ Σάββατο; **24** Μὴ κρίνετε ἐπιφανειακὰ καὶ ἐπιπόλαια,
ἀλλ' ἐκφέρετε τὴ δικαία κρίσι».

Ἡ προέλευσι τοῦ Ἰησοῦ γνωστὴ καὶ ἄγνωστη

25 Μερικοὶ δὲ ἀπὸ τοὺς Ἱεροσολυμῖτες ἔλεγαν: «Αὐτὸς δὲν εἶναι,
ποὺ ζητοῦν νὰ τὸν φονεύσουν; **26** Καὶ νά, ὁμιλεῖ ἐλεύθερα, καὶ δὲν τοῦ
λέγουν τίποτε. Μήπως οἱ ἄρχοντες πείσθηκαν πραγματικῶς, ὅτι αὐτὸς
εἶναι πραγματικῶς ὁ Μεσσίας; **27** Ἀλλ' αὐτὸς γνωρίζουμε ἀπὸ ποῦ
εἶναι, ἐνῷ ὁ Μεσσίας, ὅταν ἔλθῃ, κανεὶς δὲν θὰ γνωρίζῃ ἀπὸ ποῦ
εἶναι». **28** Τότε ὁ Ἰησοῦς, καθὼς δίδασκε στὸ ναό, φώναξε δυνατά:
«Ναί, ἐμένα γνωρίζετε, ναί, γνωρίζετε ἀπὸ ποῦ εἶμαι, ὅμως δὲν ἔχω
ἔλθει ἀπὸ τὸν ἑαυτό μου, ἀλλ' ὑπάρχει ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος μὲ ἀπέστειλε,
τὸν ὁποῖο σεῖς δὲν γνωρίζετε. **29** Ἐγὼ γνωρίζω αὐτόν, διότι εἶμαι ἀπ'
αὐτόν, καὶ ἐκεῖνος μὲ ἀπέστειλε».

«Ζητήσετέ με καὶ οὐχ εὑρήσετε»

30 Ἤθελαν τότε νὰ τὸν πιάσουν, ἀλλὰ κανεὶς δὲν ἔβαλε ἐπάνω του
τὸ χέρι, διότι δὲν εἶχεν ἔλθει ἀκόμη ἡ ὥρα του. **31** Πολλοὶ δὲ ἀπὸ τὸ
λαὸ πίστευσαν σ' αὐτὸν καὶ ἔλεγαν: «Ὁ Μεσσίας ὅταν ἔλθῃ, μήπως θὰ
κάνῃ περισσότερα θαύματα ἀπ' αὐτά, ποὺ ἔκανε αὐτός;». **32** Ἄκουσαν
οἱ Φαρισαῖοι τὸ λαὸ νὰ κάνῃ αὐτὰ τὰ σχόλια γι' αὐτόν, καὶ ἀπέστει-
λαν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἀστυνομικὰ ὄργανα γιὰ νὰ τὸν πιά-
σουν. **33** Εἶπε τότε ὁ Ἰησοῦς: «Λίγο ἀκόμη χρόνο θὰ εἶμαι μαζί σας,
καὶ ἔπειτα θὰ πάω σ' ἐκεῖνον ποὺ μὲ ἔστειλε. **34** Θὰ μὲ ζητήσετε, ἀλλὰ
δὲν θὰ μὲ βρῆτε. Ὅπου δὲ εἶμαι ἐγώ, σεῖς δὲν μπορεῖτε νὰ ἔλθετε».
35 Εἶπαν τότε οἱ Ἰουδαῖοι ὁ ἕνας στὸν ἄλλο: «Ποῦ πρόκειται αὐτὸς νὰ

μέλλει πορεύεσθαι, ὅτι ἡμεῖς οὐχ εὑρήσομεν αὐτόν; Μὴ εἰς τὴν
διασπορὰν τῶν Ἑλλήνων μέλλει πορεύεσθαι καὶ διδάσκειν
τοὺς Ἕλληνας; 36 Τίς ἐστιν οὗτος ὁ λόγος ὃν εἶπε, ζητήσετέ με
καὶ οὐχ εὑρήσετε, καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγώ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν;

37 Ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς εἱστήκει ὁ
Ἰησοῦς καὶ ἔκραξε λέγων· Ἐάν τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρός με καὶ
πινέτω. 38 Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ Γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ῥεύσουσιν ὕδατος
ζῶντος. 39 Τοῦτο δὲ εἶπε περὶ τοῦ Πνεύματος οὗ ἔμελλον
λαμβάνειν οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν· οὔπω γὰρ ἦν Πνεῦμα
Ἅγιον, ὅτι Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη.

40 Πολλοὶ οὖν ἐκ τοῦ ὄχλου ἀκούσαντες τὸν λόγον ἔλεγον·
Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης. 41 Ἄλλοι ἔλεγον· Οὗτός
ἐστιν ὁ Χριστός. Ἄλλοι ἔλεγον· Μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ
Χριστὸς ἔρχεται; 42 Οὐχὶ ἡ Γραφὴ εἶπεν ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος
Δαυΐδ καὶ ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς κώμης, ὅπου ἦν Δαυΐδ, ὁ Χριστὸς
ἔρχεται; 43 Σχίσμα οὖν ἐν τῷ ὄχλῳ ἐγένετο δι' αὐτόν. 44 Τινὲς
δὲ ἤθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν, ἀλλ' οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ'
αὐτὸν τὰς χεῖρας.

45 Ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους, καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι· Διατί οὐκ ἠγάγετε αὐτόν;
46 Ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται· Οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν
ἄνθρωπος, ὡς οὗτος ὁ ἄνθρωπος.

47 Ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς οἱ Φαρισαῖοι· Μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε; 48 Μή τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτὸν ἢ
ἐκ τῶν Φαρισαίων; 49 Ἀλλ' ὁ ὄχλος οὗτος ὁ μὴ γινώσκων τὸν
νόμον ἐπικατάρατοί εἰσι!

πάῃ, ὥστε ἐμεῖς νὰ μὴ τὸν βροῦμε; Μήπως πρόκειται νὰ πάῃ στὸ
'Εξωτερικό, ὅπου εἶναι οἱ ἐθνικοί, καὶ νὰ διδάσκῃ τοὺς ἐθνικούς; **36** Τί
σημαίνει αὐτὸς ὁ λόγος ποὺ εἶπε, "Θὰ μὲ ζητήσετε, ἀλλὰ δὲν θὰ μὲ
βρῆτε", καί, ""Οπου εἶμαι ἐγώ, σεῖς δὲν μπορεῖτε νὰ ἔλθετε"»;

«Ὕδωρ ζῶν»

37 Κατὰ τὴν τελευταία δὲ ἡμέρα τῆς ἑορτῆς, τὴ μεγάλη, ὁ 'Ιησοῦς
στεκόταν καὶ φώναξε δυνατά: «'Εὰν κανεὶς διψᾷ, νὰ ἔλθῃ σ' ἐμένα καὶ
νὰ πιῇ. **38** Σ' ἐκεῖνον, ποὺ πιστεύει σ' ἐμένα, θὰ συμβῇ ὅπως λέγει ἡ
Γραφή: 'Απ' τὴν καρδιά του θὰ ρεύσουν ποταμοὶ
ζωντανοῦ νεροῦ». **39** Αὐτὸ δὲ εἶπε γιὰ τὸ Πνεῦμα, τὸ ὁποῖο θὰ
λάμβαναν στὸ μέλλον οἱ πιστεύοντες σ' αὐτόν. Διότι ἀκόμη δὲν εἶχαν
Πνεῦμα Ἅγιο, ἐπειδὴ ὁ 'Ιησοῦς δὲν εἶχε ἀκόμη δοξασθῆ.

Σχίσμα στὸ λαό

40 Πολλοὶ δὲ ἀπὸ τὸ πλῆθος, ὅταν ἄκουσαν τὸ λόγο, ἔλεγαν:
«Αὐτὸς εἶναι ἀληθινὰ ὁ προφήτης». **41** Ἄλλοι ἔλεγαν: «Αὐτὸς εἶναι ὁ
Μεσσίας». Ἄλλοι ἔλεγαν: «'Αλλὰ μήπως ὁ Μεσσίας προέρχεται ἀπὸ τὴ
Γαλιλαία; **42** Δὲν εἶπε ἡ Γραφή, ὅτι ὁ Μεσσίας προέρχεται ἀπὸ τὸ γέ-
νος τοῦ Δαβὶδ καὶ ἀπὸ τὴ Βηθλεὲμ τὴν κωμόπολι, ὅπου ἦταν ὁ Δα-
βίδ;». **43** 'Εξ αἰτίας του λοιπὸν ἔγινε διχασμὸς στὸ λαό. **44** Καὶ μερι-
κοὶ ἀπ' αὐτοὺς ἤθελαν νὰ τὸν πιάσουν, ἀλλὰ κανεὶς δὲν ἔβαλε ἐπάνω
του τὰ χέρια.

«Οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος...»

45 'Επέστρεψαν δὲ τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα στοὺς ἀρχιερεῖς καὶ στοὺς
Φαρισαίους, καὶ τοὺς εἶπαν ἐκεῖνοι: «Γιατί δὲν τὸν φέρατε;». **46** 'Απο-
κρίθηκαν τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα: «Ποτὲ ἄνθρωπος δὲν μίλησε ἔτσι,
ὅπως αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος».

Πλάνος ὁ 'Ιησοῦς, ἐπικατάρατος ὁ πιστὸς λαός!

47 Τοὺς εἶπαν τότε οἱ Φαρισαῖοι: «Μήπως καὶ σεῖς ἔχετε πλανηθῆ;
48 Μήπως πίστευσε σ' αὐτὸν κανεὶς ἀπὸ τοὺς ἄρχοντες ἢ ἀπὸ τοὺς Φα-
ρισαίους; **49** Αὐτὸς δὲ ὁ ὄχλος, ποὺ δὲν γνωρίζει τὸ νόμο, εἶναι κατα-
ραμένοι!».

50 Λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτούς, ὁ ἐλθὼν νυκτὸς πρὸς
αὐτόν, εἷς ὢν ἐξ αὐτῶν· 51 Μὴ ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρω-
πον, ἐὰν μὴ ἀκούσῃ παρ᾽ αὐτοῦ πρότερον καὶ γνῷ τί ποιεῖ;
52 Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας
εἶ; Ἐρεύνησον καὶ ἴδε ὅτι προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας οὐκ ἐγή-
γερται. 53 Καὶ ἀπῆλθεν ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

8 Ἰησοῦς δὲ ἐπορεύθη εἰς τὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. 2 Ὄρθρου δὲ
πάλιν παρεγένετο εἰς τὸ ἱερόν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἤρχετο πρὸς
αὐτόν· καὶ καθίσας ἐδίδασκεν αὐτούς. 3 Ἄγουσι δὲ οἱ γραμμα-
τεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι γυναῖκα ἐπὶ μοιχείᾳ κατειλημμένην, καὶ
στήσαντες αὐτὴν ἐν μέσῳ 4 λέγουσιν αὐτῷ· Διδάσκαλε, αὕτη ἡ
γυνὴ κατείληπται ἐπ᾽ αὐτοφώρῳ μοιχευομένη· 5 καὶ ἐν τῷ
νόμῳ ἡμῶν Μωυσῆς ἐνετείλατο τὰς τοιαύτας λιθάζειν. Σὺ οὖν
τί λέγεις; 6 Τοῦτο δὲ εἶπον ἐκπειράζοντες αὐτόν, ἵνα σχῶσι κα-
τηγορίαν κατ᾽ αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς κάτω κύψας τῷ δακτύλῳ
ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν. 7 Ὡς δὲ ἐπέμενον ἐρωτῶντες αὐτόν, ἀνέ-
κυψε καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν πρῶτος βαλέτω
λίθον ἐπ᾽ αὐτήν. 8 Καὶ πάλιν κάτω κύψας ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν.
9 Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐξήρχοντο εἷς καθ᾽ εἷς, ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν
πρεσβυτέρων, καὶ κατελείφθη ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ γυνὴ ἐν μέσῳ
οὖσα. 10 Ἀνακύψας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ· Γύναι, ποῦ εἰσιν;
Οὐδείς σε κατέκρινεν; 11 Ἡ δὲ εἶπεν· Οὐδείς, Κύριε. Εἶπε δὲ ὁ
Ἰησοῦς· Οὐδὲ ἐγώ σε κατακρίνω. Πορεύου καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν μη-
κέτι ἁμάρτανε.

12 Πάλιν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε λέγων· Ἐγώ εἰμι τὸ
φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ
σκοτίᾳ, ἀλλ᾽ ἕξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς. 13 Εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Φαρι-
σαῖοι· Σὺ περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς· ἡ μαρτυρία σου οὐκ ἔστιν
ἀληθής.

Παρέμβασι τοῦ Νικοδήμου

50 Τοὺς λέγει ὁ Νικόδημος, ποὺ ἦλθε σ' αὐτὸν τὴ νύκτα, ποὺ ἦταν
ἕνας ἀπ' αὐτούς: **51** «Μήπως ὁ νόμος μας καταδικάζει τὸν ἄνθρωπο,
ἐὰν δὲν τὸν ἀκούσῃ προηγουμένως καὶ μάθῃ τί πράττει;». **52** Ἀποκρί-
θηκαν καὶ τοῦ εἶπαν: «Μήπως καὶ σὺ εἶσαι ἀπὸ τὴ Γαλιλαία; Ἐρεύνη-
σε καὶ θὰ ἰδῇς, ὅτι προφήτης ἀπὸ τὴ Γαλιλαία δὲν ἔχει παρουσιασθῇ».
53 Καὶ ἀναχώρησε καὶ πῆγε ὁ καθένας στὸ σπίτι του.

Ἡ ἐπ' αὐτοφώρῳ συλληφθεῖσα μοιχαλὶς ἐνώπιον τοῦ Ἰησοῦ

8 Ὁ δὲ Ἰησοῦς πῆγε στὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. **2** Πολὺ δὲ πρωὶ πῆγε
πάλι στὸ ναό, καὶ ὅλος ὁ λαὸς ἐρχόταν πρὸς αὐτόν. Καὶ κάθησε καὶ
τοὺς δίδασκε. **3** Φέρουν δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι μία γυ-
ναῖκα, ποὺ συνελήφθη γιὰ μοιχεία, καὶ ἀφοῦ τὴν ἔστησαν ἐνώπιόν του,
4 τοῦ λέγουν: «Διδάσκαλε, αὐτὴ ἡ γυναῖκα συνελήφθη ἐπ' αὐτοφώρῳ
νὰ διαπράττῃ μοιχεία. **5** Καὶ στὸ νόμο μας ὁ Μωυσῆς διέταξε νὰ λι-
θοβολοῦμε τέτοιες γυναῖκες. Ἀλλὰ σὺ τί λέγεις;». **6** Τοῦτο δὲ εἶπαν δο-
κιμάζοντας αὐτόν, γιὰ νὰ βροῦν κατηγορία ἐναντίον του. Ἀλλ' ὁ Ἰη-
σοῦς ἔσκυψε κάτω καὶ ἔγραφε μὲ τὸ δάκτυλο στὸ ἔδαφος. **7** Καὶ ἐπειδὴ
ἐπέμεναν νὰ τὸν ρωτοῦν, σήκωσε τὸ κεφάλι καὶ τοὺς εἶπε: «Ὁ ἀνα-
μάρτητος ἀπὸ σᾶς ἂς ρίξῃ πρῶτος λιθάρι ἐναντίον της». **8** Καὶ ἔσκυψε
κάτω πάλι καὶ ἔγραφε στὸ ἔδαφος. **9** Αὐτοὶ δέ, στὸ ἄκουσμα αὐτοῦ τοῦ
λόγου, ἀναχωροῦσαν ἕνας-ἕνας, ἀρχίζοντας ἀπὸ τοὺς γεροντοτέρους,
καὶ ἔμεινε μόνος ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ γυναῖκα ἐνώπιόν του. **10** Τότε ὁ Ἰη-
σοῦς σήκωσε τὸ κεφάλι καὶ τῆς εἶπε: «Γυναῖκα, ποῦ εἶναι; Κανεὶς δὲν
σὲ καταδίκασε;». **11** Αὐτὴ δὲ εἶπε: «Κανένας, Κύριε». Τῆς εἶπε δὲ ὁ
Ἰησοῦς: «Οὔτε ἐγὼ σὲ καταδικάζω. Πήγαινε, καὶ ἀπὸ τώρα καὶ στὸ
ἑξῆς νὰ μὴν ἁμαρτάνῃς πλέον»[1].

«Ἐγώ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου»

12 Πάλι δὲ ὁ Ἰησοῦς μίλησε σ' αὐτοὺς λέγοντας: «Ἐγὼ εἶμαι τὸ
φῶς τοῦ κόσμου. Ὅποιος ἀκολουθεῖ ἐμένα, δὲν θὰ περιπατήσῃ στὸ σκο-
τάδι, ἀλλὰ θὰ ἔχῃ τὸ ζωντανὸ φῶς». **13** Τοῦ εἶπαν τότε οἱ Φαρισαῖοι:
«Σὺ δίνεις μαρτυρία γιὰ τὸν ἑαυτό σου. Ἡ μαρτυρία σου δὲν ἰσχύει».

---

1. Ἡ περικοπὴ ζ' 53–η' 11 δὲν περιέχεται σὲ πολλὰ ἀρχαῖα χειρόγραφα, καὶ ὅταν περιέχεται, δὲν βρίσκεται πάντοτε στὴν αὐτὴ θέσι.

14 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Κἂν ἐγὼ μαρτυρῶ
περὶ ἐμαυτοῦ, ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία μου, ὅτι οἶδα πόθεν
ἦλθον καὶ ποῦ ὑπάγω· ὑμεῖς δὲ οὐκ οἴδατε πόθεν ἔρχομαι ἢ
ποῦ ὑπάγω. 15 Ὑμεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε· ἐγὼ οὐ κρίνω
οὐδένα. 16 Καὶ ἐὰν κρίνω δὲ ἐγώ, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ ἀληθής ἐστιν,
ὅτι μόνος οὔκ εἰμι, ἀλλ᾽ ἐγὼ καὶ ὁ πέμψας με Πατήρ. 17 Καὶ ἐν
τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέρῳ γέγραπται ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυ-
ρία ἀληθής ἐστιν. 18 Ἐγώ εἰμι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμαυτοῦ, καὶ
μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὁ πέμψας με Πατήρ. 19 Ἔλεγον οὖν αὐτῷ·
Ποῦ ἐστιν ὁ Πατήρ σου; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Οὔτε ἐμὲ οἴδατε
οὔτε τὸν Πατέρα μου· εἰ ἐμὲ ᾔδειτε, καὶ τὸν Πατέρα μου ᾔδει-
τε ἄν. 20 Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ γαζοφυ-
λακίῳ, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτόν, ὅτι
οὔπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ.

21 Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ ὑπάγω καὶ ζητή-
σετέ με, καὶ ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ ὑμῶν ἀποθανεῖσθε· ὅπου ἐγὼ ὑπά-
γω, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. 22 Ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· Μήτι
ἀποκτενεῖ ἑαυτόν, ὅτι λέγει, ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, ὑμεῖς οὐ δύνα-
σθε ἐλθεῖν; 23 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὑμεῖς ἐκ τῶν κάτω ἐστέ, ἐγὼ
ἐκ τῶν ἄνω εἰμί· ὑμεῖς ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἐστέ, ἐγὼ οὔκ εἰμι
ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. 24 Εἶπον οὖν ὑμῖν ὅτι ἀποθανεῖσθε ἐν
ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. Ἐὰν γὰρ μὴ πιστεύσητε ὅτι ἐγώ εἰμι,
ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. 25 Ἔλεγον οὖν αὐτῷ· Σὺ
τίς εἶ; Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Τὴν ἀρχὴν ὅ τι καὶ λαλῶ
ὑμῖν. 26 Πολλὰ ἔχω περὶ ὑμῶν λαλεῖν καὶ κρίνειν· ἀλλ᾽ ὁ πέμ-
ψας με ἀληθής ἐστι, κἀγὼ ἃ ἤκουσα παρ᾽ αὐτοῦ, ταῦτα λέγω
εἰς τὸν κόσμον. 27 Οὐκ ἔγνωσαν ὅτι τὸν Πατέρα αὐτοῖς ἔλεγεν.
28 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ὅταν ὑψώσητε τὸν Υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου, τότε γνώσεσθε ὅτι ἐγώ εἰμι, καὶ ἀπ᾽ ἐμαυτοῦ ποιῶ
οὐδέν, ἀλλὰ καθὼς ἐδίδαξέ με ὁ Πατήρ μου, ταῦτα λαλῶ.
29 Καὶ ὁ πέμψας με μετ᾽ ἐμοῦ ἐστιν· οὐκ ἀφῆκέ με μόνον ὁ
Πατήρ, ὅτι ἐγὼ τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ ποιῶ πάντοτε. 30 Ταῦτα αὐτοῦ
λαλοῦντος πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν.

Δύο μαρτυρίες γιὰ τὸν Ἰησοῦ, τοῦ ἰδίου ὡς Υἱοῦ καὶ τοῦ Πατρός

14 Τότε τοὺς εἶπε ὁ Ἰησοῦς: «Καὶ ἂν ἐγὼ δίνω μαρτυρία γιὰ τὸν
ἑαυτό μου, ἡ μαρτυρία μου ἰσχύει, διότι γνωρίζω ἀπὸ ποῦ ἦλθα καὶ
ποῦ πηγαίνω. Σεῖς ὅμως δὲν γνωρίζετε ἀπὸ ποῦ ἔρχομαι καὶ ποῦ πη-
γαίνω. **15** Σεῖς κρίνετε κατὰ τὸ ἀνθρώπινο (Σεῖς μὲ κρίνετε ὡς ἄνθρω-
πο). Ἐγὼ δὲν κρίνω κανένα. **16** Ἀλλὰ καὶ ἐὰν κρίνω ἐγώ, ἡ δική μου
κρίσι εἶναι ἔγκυρη, διότι δὲν εἶμαι μόνος, ἀλλ' ἐγὼ καὶ ὁ Πατέρας ποὺ
μὲ ἔστειλε. **17** Καὶ στὸ νόμο σας δὲ εἶναι γραμμένο, ὅτι δύο ἀνθρώπων
ἡ μαρτυρία εἶναι ἔγκυρη. **18** Ἐγὼ (ὡς Υἱὸς) εἶμαι ποὺ δίνω μαρτυρία
γιὰ τὸν ἑαυτό μου, ἐπίσης μαρτυρεῖ γιὰ μένα ὁ Πατέρας ποὺ μὲ ἔστει-
λε». **19** Τοῦ ἔλεγαν τότε: «Ποῦ εἶναι ὁ Πατέρας σου;». Ἀποκρίθηκε ὁ
Ἰησοῦς: «Οὔτε ἐμένα γνωρίζετε οὔτε τὸν Πατέρα μου. Ἐὰν γνωρίζατε
ἐμένα, θὰ γνωρίζατε καὶ τὸν Πατέρα μου». **20** Αὐτοὺς τοὺς λόγους εἶπε
ὁ Ἰησοῦς πλησίον τοῦ θησαυροφυλακίου τοῦ ναοῦ, διδάσκοντας στὸ ναό,
καὶ κανεὶς δὲν τὸν ἔπιασε, διότι δὲν εἶχεν ἔλθει ἀκόμη ἡ ὥρα του.

«Ἐγώ εἰμι»

21 Εἶπε δὲ πάλι σ' αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς: «Ἐγὼ φεύγω καὶ θὰ μὲ ζη-
τήσετε, ἀλλὰ γιὰ τὴν ἁμαρτία σας θὰ θανατωθῆτε (Ἔτσι συνέβη κατὰ
τὶς ἐθνικὲς δοκιμασίες τῶν Ἰουδαίων). Ὅπου ἐγὼ πηγαίνω, σεῖς δὲν
δύνασθε νὰ ἔλθετε». **22** Ἔλεγαν τότε οἱ Ἰουδαῖοι: «Μήπως θὰ αὐτο-
κτονήσῃ, καὶ γι' αὐτὸ λέγει, "Ὅπου ἐγὼ πηγαίνω, σεῖς δὲν δύνασθε
νὰ ἔλθετε";». **23** Τοὺς εἶπε τότε: «Σεῖς εἶσθε ἀπὸ τὴ γῆ, ἐγὼ εἶμαι
ἀπὸ τὸν οὐρανό· σεῖς εἶσθε ἀπ' αὐτὸ τὸν κόσμο, ἐγὼ δὲν εἶμαι ἀπ' αὐτὸ
τὸν κόσμο. **24** Σᾶς εἶπα δέ, ὅτι θὰ θανατωθῆτε γιὰ τὶς ἁμαρτίες σας.
Ναί, ἐὰν δὲν πιστεύσετε, ὅτι ἐγὼ εἶμαι, θὰ θανατωθῆτε γιὰ τὶς ἁμαρ-
τίες σας». **25** Τοῦ εἶπαν τότε: «Ποιός εἶσαι σύ;». Καὶ ὁ Ἰησοῦς τοὺς
εἶπε: «Ἀκριβῶς εἶμαι ὅ,τι καὶ σᾶς λέγω. **26** Πολλὰ ἔχω νὰ πῶ γιὰ σᾶς
καὶ νὰ κρίνω. Ἐκεῖνος δέ, ὁ ὁποῖος μὲ ἀπέστειλε, λέγει τὴν ἀλήθεια,
καὶ ἐγὼ αὐτά, ποὺ ἄκουσα ἀπ' αὐτόν, αὐτὰ λέγω στὸν κόσμο». **27** Δὲν
κατάλαβαν, ὅτι τοὺς μιλοῦσε γιὰ τὸν Πατέρα. **28** Τοὺς εἶπε δὲ ὁ Ἰη-
σοῦς: «Ὅταν θὰ ὑψώσετε (ἐπάνω στὸ σταυρὸ) τὸν Υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου,
τότε θὰ καταλάβετε, ὅτι ἐγὼ εἶμαι, καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ δὲν κάνω τίποτε,
ἀλλὰ καθὼς μὲ δίδαξε ὁ Πατέρας μου, αὐτὰ κηρύττω. **29** Αὐτὸς δέ, ὁ
ὁποῖος μὲ ἀπέστειλε, εἶναι μαζί μου. Δὲν μὲ ἄφησε μόνον ὁ Πατέρας,
διότι ἐγὼ πάντοτε κάνω τὰ ἀρεστὰ σ' αὐτόν». **30** Ὅταν ἔλεγε αὐτά,
πολλοὶ πίστευσαν σ' αὐτόν.

31 Ἔλεγεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ
Ἰουδαίους· Ἐὰν ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, ἀληθῶς μα-
θηταί μού ἐστε, 32 καὶ γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια
ἐλευθερώσει ὑμᾶς. 33 Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ· Σπέρμα Ἀβραάμ
ἐσμεν καὶ οὐδενὶ δεδουλεύκαμεν πώποτε· πῶς σὺ λέγεις ὅτι
ἐλεύθεροι γενήσεσθε; 34 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν
ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν δοῦλός ἐστι τῆς
ἁμαρτίας. 35 Ὁ δὲ δοῦλος οὐ μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα·
ὁ υἱὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα. 36 Ἐὰν οὖν ὁ Υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθε-
ρώσῃ, ὄντως ἐλεύθεροι ἔσεσθε.

37 Οἶδα ὅτι σπέρμα Ἀβραάμ ἐστε· ἀλλὰ ζητεῖτέ με ἀπο-
κτεῖναι, ὅτι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν. 38 Ἐγὼ ὃ ἑώρακα
παρὰ τῷ Πατρί μου λαλῶ· καὶ ὑμεῖς οὖν ὃ ἑωράκατε παρὰ τῷ
πατρὶ ὑμῶν ποιεῖτε. 39 Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· Ὁ
πατὴρ ἡμῶν Ἀβραάμ ἐστι. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἰ τέκνα
τοῦ Ἀβραάμ ἦτε, τὰ ἔργα τοῦ Ἀβραὰμ ἐποιεῖτε. 40 Νῦν δὲ ζη-
τεῖτέ με ἀποκτεῖναι, ἄνθρωπον ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάλη-
κα, ἣν ἤκουσα παρὰ τοῦ Θεοῦ· τοῦτο Ἀβραὰμ οὐκ ἐποίησεν.
41 Ὑμεῖς ποιεῖτε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς ὑμῶν. Εἶπον οὖν αὐτῷ·
Ἡμεῖς ἐκ πορνείας οὐ γεγεννήμεθα· ἕνα πατέρα ἔχομεν, τὸν
Θεόν. 42 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἰ ὁ Θεὸς πατὴρ ὑμῶν ἦν,
ἠγαπᾶτε ἂν ἐμέ· ἐγὼ γὰρ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον καὶ ἥκω· οὐδὲ
γὰρ ἀπ' ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἐκεῖνός με ἀπέστειλε. 43 Διατί
τὴν λαλιὰν τὴν ἐμὴν οὐ γινώσκετε; Ὅτι οὐ δύνασθε ἀκούειν
τὸν λόγον τὸν ἐμόν. 44 Ὑμεῖς ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ Διαβόλου
ἐστέ, καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν.
Ἐκεῖνος ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ' ἀρχῆς καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐχ
ἕστηκεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια ἐν αὐτῷ· ὅταν λαλῇ τὸ ψεῦδος,
ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖ, ὅτι ψεύστης ἐστὶ καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ.
45 Ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν λέγω, οὐ πιστεύετέ μοι. 46 Τίς ἐξ
ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ ἁμαρτίας; Εἰ δὲ ἀλήθειαν λέγω, διατί ὑμεῖς
οὐ πιστεύετέ μοι; 47 Ὁ ὢν ἐκ τοῦ Θεοῦ τὰ ῥήματα τοῦ Θεοῦ
ἀκούει· διὰ τοῦτο ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε, ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἐστε.

«Γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς»

31 Ἔλεγε δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, ποὺ πίστευσαν σ'
αὐτόν: «Ἐὰν σεῖς μείνετε σταθεροὶ στὴ δική μου διδασκαλία, πραγμα-
τικῶς εἶσθε μαθηταί μου, **32** καὶ θὰ γνωρίσετε ἐκ πείρας τὴν ἀλήθεια,
καὶ ἡ ἀλήθεια θὰ σᾶς ἐλευθερώση». **33** Τοῦ εἶπαν: «Εἴμεθα ἀπόγονοι
τοῦ Ἀβραὰμ καὶ δὲν γίναμε δοῦλοι ποτὲ σὲ κανένα. Πῶς σὺ λέγεις,
"Θὰ γίνετε ἐλεύθεροι";». **34** Τοὺς ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς: «Ἀληθινὰ
ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι καθένας, ποὺ κάνει τὴν ἁμαρτία, εἶναι δοῦλος
τῆς ἁμαρτίας. **35** Ὁ δὲ δοῦλος δὲν ἔχει μονιμότητα καὶ κυριότητα στὸ
σπίτι. Ὁ υἱὸς ἔχει μονιμότητα καὶ κυριότητα. **36** Ἐὰν λοιπὸν ὁ Υἱὸς
σᾶς ἐλευθερώση, ὄντως θὰ εἶσθε ἐλεύθεροι».

«Τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ ἁμαρτίας;»

37 «Ξέρω, ὅτι εἶσθε ἀπόγονοι τοῦ Ἀβραάμ, ἀλλὰ ζητεῖτε νὰ μὲ φο-
νεύσετε, διότι ὁ ἰδικός μου λόγος δὲν χωρεῖ μέσα σας. **38** Ἐγὼ διδά-
σκω αὐτό, ποὺ εἶδα στὸν Πατέρα μου· καὶ σεῖς δὲ κάνετε αὐτό, ποὺ
εἴδατε στὸν πατέρα σας». **39** Τοῦ εἶπαν τότε: «Ὁ δικός μας πατέρας
εἶναι ὁ Ἀβραάμ». Τοὺς λέγει ὁ Ἰησοῦς: «Ἐὰν ἤσασθε τέκνα τοῦ
Ἀβραάμ, θὰ κάνατε τὰ ἔργα τοῦ Ἀβραάμ. **40** Ἀλλὰ τώρα ζητεῖτε νὰ
μὲ φονεύσετε, ἄνθρωπο ποὺ σᾶς κήρυξα τὸ καλό, ποὺ ἄκουσα ἀπὸ τὸ
Θεό. Τέτοιο πρᾶγμα ὁ Ἀβραὰμ δὲν ἔκανε. **41** Σεῖς κάνετε τὰ ἔργα τοῦ
πατέρα σας». Τοῦ εἶπαν τότε: «Ἐμεῖς δὲν γεννηθήκαμε ἀπὸ πορνεία.
Ἐμεῖς (ὅλοι) ἕνα πατέρα ἔχουμε, τὸ Θεό». **42** Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς τοὺς
εἶπε: «Ἐὰν ἦταν πατέρας σας ὁ Θεός, θὰ μὲ ἀγαπούσατε. Διότι ἐγὼ
ἀπὸ τὸ Θεὸ προῆλθα καὶ ἔχω ἔλθει. Ναί, δὲν ἔχω ἔλθει ἀφ' ἑαυτοῦ,
ἀλλ' ἐκεῖνος μὲ ἀπέστειλε. **43** Γιατί δὲν παραδέχεσθε τὸ λόγο μου;
Διότι δὲν δύνασθε νὰ ὑπακούετε στὸ λόγο μου. **44** Σεῖς εἶσθε ἀπὸ τὸν
πατέρα τὸν Διάβολο, καὶ θέλετε νὰ κάνετε τὶς ἐπιθυμίες τοῦ πατέρα
σας. Ἐκεῖνος ὑπῆρξε ὁ πρῶτος ἀνθρωποκτόνος, καὶ δὲν στέκεται στὸ
καλό, διότι δὲν ὑπάρχει καλὸ σ' αὐτόν. Ὅταν λαλῇ τὸ κακό, ἐξ ἰδίων
λαλεῖ, διότι εἶναι κακός, καὶ ὁ πατέρας αὐτοῦ (τοῦ κακοῦ). **45** Ἐγὼ
δὲ ἂν καὶ διδάσκω τὸ καλό, δὲν πιστεύετε σ' ἐμένα. **46** Ποιός ἀπὸ σᾶς
δύναται νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι διδάσκω κάτι ἁμαρτωλό; Καὶ ἀφοῦ διδάσκω
τὸ καλό, γιατὶ σεῖς δὲν πιστεύετε σὲ μένα; **47** Αὐτός, ποὺ εἶναι ἀπὸ τὸ
Θεό, παραδέχεται τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ. Γι' αὐτὸ σεῖς δὲν παραδέχεσθε,
διότι δὲν εἶσθε ἀπὸ τὸ Θεό».

48 Ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον αὐτῷ· Οὐ καλῶς
λέγομεν ἡμεῖς ὅτι Σαμαρείτης εἶ σὺ καὶ δαιμόνιον ἔχεις;
49 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Ἐγὼ δαιμόνιον οὐκ ἔχω, ἀλλὰ τιμῶ τὸν
Πατέρα μου, καὶ ὑμεῖς ἀτιμάζετέ με. 50 Ἐγὼ δὲ οὐ ζητῶ τὴν
δόξαν μου· ἔστιν ὁ ζητῶν καὶ κρίνων. 51 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ἐάν τις τὸν λόγον τὸν ἐμὸν τηρήσῃ, θάνατον οὐ μὴ θεω-
ρήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα. 52 Εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· Νῦν ἐγνώ-
καμεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις. Ἀβραὰμ ἀπέθανε καὶ οἱ προφῆται,
καὶ σὺ λέγεις, ἐάν τις τὸν λόγον μου τηρήσῃ, οὐ μὴ γεύσηται
θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα; 53 Μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν
Ἀβραάμ, ὅστις ἀπέθανε; Καὶ οἱ προφῆται ἀπέθανον. Τίνα σε-
αυτὸν σὺ ποιεῖς; 54 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Ἐὰν ἐγὼ δοξάζω ἐμαυ-
τόν, ἡ δόξα μου οὐδέν ἐστιν· ἔστιν ὁ Πατήρ μου ὁ δοξάζων με,
ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι Θεὸς ὑμῶν ἐστι, 55 καὶ οὐκ ἐγνώκατε
αὐτόν· ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν. Καὶ ἐὰν εἴπω ὅτι οὐκ οἶδα αὐτόν,
ἔσομαι ὅμοιος ὑμῶν ψεύστης· ἀλλ᾽ οἶδα αὐτὸν καὶ τὸν λόγον
αὐτοῦ τηρῶ. 56 Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἠγαλλιάσατο ἵνα ἴδῃ
τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν, καὶ εἶδε καὶ ἐχάρη. 57 Εἶπον οὖν οἱ Ἰου-
δαῖοι πρὸς αὐτόν· Πεντήκοντα ἔτη οὔπω ἔχεις καὶ Ἀβραὰμ ἑώ-
ρακας; 58 Εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν
Ἀβραὰμ γενέσθαι ἐγώ εἰμι. 59 Ἦραν οὖν λίθους ἵνα βάλωσιν
ἐπ᾽ αὐτόν· Ἰησοῦς δὲ ἐκρύβη, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ διελθὼν
διὰ μέσου αὐτῶν, καὶ παρῆγεν οὕτως.

9 Καὶ παράγων εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. 2 Καὶ
ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· Ῥαββί, τίς
ἥμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῇ; 3 Ἀπε-
κρίθη Ἰησοῦς· Οὔτε οὗτος ἥμαρτεν οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἀλλ᾽
ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ. 4 Ἐμὲ δεῖ ἐργάζεσθαι
τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με ἕως ἡμέρα ἐστίν· ἔρχεται νὺξ ὅτε
οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι. 5 Ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ὦ, φῶς εἰμι
τοῦ κόσμου. 6 Ταῦτα εἰπὼν ἔπτυσε χαμαὶ καὶ ἐποίησε πηλὸν
ἐκ τοῦ πτύσματος, καὶ ἐπέχρισε τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς
τοῦ τυφλοῦ 7 καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὕπαγε νίψαι εἰς τὴν κολυμβή-
θραν τοῦ Σιλωάμ, ὃ ἑρμηνεύεται Ἀπεσταλμένος. Ἀπῆλθεν οὖν
καὶ ἐνίψατο, καὶ ἦλθε βλέπων.

Ὁ Ἰησοῦς καὶ ὁ Ἀβραάμ

48 Τοῦ εἶπαν δὲ τότε οἱ Ἰουδαῖοι: «Καλὰ δὲν λέγουμε ἐμεῖς, ὅτι σὺ
εἶσαι Σαμαρείτης καὶ ἔχεις δαιμόνιο;». **49** Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς:
«Ἐγὼ δαιμόνιο δὲν ἔχω, ἀλλὰ τιμῶ τὸν Πατέρα μου, ἐνῷ σεῖς μὲ
ὑβρίζετε. **50** Δὲν ζητῶ δὲ ἐγὼ τὴ δόξα μου. Ὑπάρχει ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος
ζητεῖ καὶ δικαιώνει. **51** Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ἐὰν κανεὶς τηρήσῃ
τὸ λόγο μου, δὲν θὰ ἰδῇ θάνατο ποτέ». **52** Τοῦ εἶπαν τότε οἱ Ἰουδαῖοι:
«Τώρα ἔχουμε πεισθῆ, ὅτι ἔχεις δαιμόνιο. Ὁ Ἀβραὰμ πέθανε καὶ οἱ
προφῆτες. Καὶ σὺ λέγεις, "Ἐὰν κανεὶς τηρήσῃ τὸ λόγο μου, δὲν θὰ
γευθῇ θάνατο ποτέ"; **53** Μήπως ἐσὺ εἶσαι ἀνώτερος ἀπὸ τὸν πατέρα
μας τὸν Ἀβραάμ, ποὺ πέθανε; Καὶ οἱ προφῆτες πέθαναν. Ποιός νομί-
ζεις ἐσὺ πὼς εἶσαι;». **54** Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς: «Ἐὰν ἐγὼ δοξάζω τὸν
ἑαυτό μου, ἡ δόξα μου δὲν εἶναι τίποτε. Ὑπάρχει ὁ Πατέρας μου, ποὺ
μὲ δοξάζει, γιὰ τὸν ὁποῖο σεῖς λέγετε, ὅτι εἶναι Θεός σας, **55** ἀλλὰ δὲν
τὸν γνωρίσατε, ἐνῷ ἐγὼ τὸν γνωρίζω. Καὶ ἂν πῶ, ὅτι δὲν τὸν γνωρί-
ζω, θὰ εἶμαι ὅμοιος μὲ σᾶς ψεύτης. Ναί, τὸν γνωρίζω, καὶ τηρῶ τὸ
λόγο του. **56** Ὁ Ἀβραὰμ ὁ πατέρας σας πόθησε νὰ ἰδῇ τὴ δική μου
ἐποχή, καὶ εἶδε καὶ χάρηκε». **57** Τοῦ εἶπαν τότε οἱ Ἰουδαῖοι: «Δὲν
ἔχεις πενήντα ἔτη καὶ εἶδες τὸν Ἀβραάμ;». **58** Τοὺς εἶπε ὁ Ἰησοῦς:
«Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σᾶς λέγω, πρὶν γίνῃ ὁ Ἀβραάμ, ἐγὼ εἶμαι».
59 Πῆραν τότε λιθάρια γιὰ νὰ τὸν λιθοβολήσουν. Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς ἔγινε
ἀόρατος, καὶ ἔφυγε ἀπὸ τὸ ναὸ περνώντας ἀπὸ ἀνάμεσά τους, καὶ ἔτσι
προχωροῦσε.

Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὸν ἐκ γενετῆς τυφλό

9 Καὶ προχωρώντας εἶδε ἄνθρωπο γεννημένο τυφλό. **2** Καὶ τὸν ρώ-
τησαν οἱ μαθηταί του λέγοντας: «Διδάσκαλε, ποιός ἁμάρτησε,
αὐτὸς ἢ οἱ γονεῖς του, γιὰ νὰ γεννηθῇ τυφλός;». **3** Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰη-
σοῦς: «Οὔτε αὐτὸς ἁμάρτησε, οὔτε οἱ γονεῖς του, ἀλλὰ γιὰ νὰ φανε-
ρωθοῦν στὸ πρόσωπό του τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ. **4** Ἐγὼ πρέπει νὰ κάνω
τὰ ἔργα ἐκείνου, ποὺ μὲ ἔστειλε, ἕως ὅτου εἶναι ἡμέρα. Ἔρχεται νύ-
κτα, ὁπότε κανεὶς δὲν δύναται νὰ ἐργάζεται. **5** Ἐφ' ὅσον εἶμαι στὸν κό-
σμο, εἶμαι φῶς τοῦ κόσμου». **6** Ἀφοῦ εἶπε αὐτά, ἔφτυσε κάτω, καὶ
ἔκανε πηλὸ μὲ τὸ σάλιο, καὶ ἄλειψε μὲ τὸν πηλὸ τὰ μάτια τοῦ τυφλοῦ,
7 καὶ τοῦ εἶπε: «Πήγαινε καὶ νίψου στὴ δεξαμενὴ τοῦ Σιλωάμ»,
– ποὺ μεταφράζεται Ἀπεσταλμένος –. Πῆγε λοιπὸν καὶ νίφθηκε, καὶ
ἐπέστρεψε βλέποντας.

8 Οἱ οὖν γείτονες καὶ οἱ θεωροῦντες αὐτὸν τὸ πρότερον ὅτι
τυφλὸς ἦν, ἔλεγον· Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ καθήμενος καὶ προσ-
αιτῶν; 9 Ἄλλοι ἔλεγον ὅτι οὗτός ἐστιν· ἄλλοι δὲ ὅτι ὅμοιος
αὐτῷ ἐστιν. Ἐκεῖνος ἔλεγεν ὅτι ἐγώ εἰμι. 10 Ἔλεγον οὖν αὐτῷ·
Πῶς ἀνεῴχθησάν σου οἱ ὀφθαλμοί; 11 Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ
εἶπεν· Ἄνθρωπος λεγόμενος Ἰησοῦς πηλὸν ἐποίησε καὶ ἐπέχρι-
σέ μου τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ εἶπέ μοι· Ὕπαγε εἰς τὴν κολυμβή-
θραν τοῦ Σιλωὰμ καὶ νίψαι· ἀπελθὼν δὲ καὶ νιψάμενος ἀνέβλε-
ψα. 12 Εἶπον οὖν αὐτῷ· Ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; Λέγει· Οὐκ οἶδα.

13 Ἄγουσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους, τόν ποτε τυφλόν.
14 Ἦν δὲ Σάββατον ὅτε τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς καὶ
ἀνέῳξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. 15 Πάλιν οὖν ἠρώτων αὐτὸν
καὶ οἱ Φαρισαῖοι πῶς ἀνέβλεψεν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Πηλὸν
ἐπέθηκέ μου ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἐνιψάμην, καὶ βλέπω.
16 Ἔλεγον οὖν ἐκ τῶν Φαρισαίων τινές· Οὗτος ὁ ἄνθρωπος οὐκ
ἔστι παρὰ τοῦ Θεοῦ, ὅτι τὸ Σάββατον οὐ τηρεῖ. Ἄλλοι ἔλεγον·
Πῶς δύναται ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν; Καὶ
σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς. 17 Λέγουσι τῷ τυφλῷ πάλιν· Σὺ τί λέγεις
περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἤνοιξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς; Ὁ δὲ εἶπεν ὅτι
προφήτης ἐστίν.
18 Οὐκ ἐπίστευσαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι τυφλὸς ἦν
καὶ ἀνέβλεψεν, ἕως ὅτου ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀνα-
βλέψαντος 19 καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς λέγοντες· Οὗτός ἐστιν ὁ
υἱὸς ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη; Πῶς οὖν ἄρτι
βλέπει; 20 Ἀπεκρίθησαν δὲ αὐτοῖς οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπον·
Οἴδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη·
21 πῶς δὲ νῦν βλέπει οὐκ οἴδαμεν, ἢ τίς ἤνοιξεν αὐτοῦ τοὺς
ὀφθαλμοὺς ἡμεῖς οὐκ οἴδαμεν· αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρω-
τήσατε, αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ λαλήσει. 22 Ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς
αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους· ἤδη γὰρ συνετέθειντο οἱ
Ἰουδαῖοι ἵνα, ἐάν τις αὐτὸν ὁμολογήσῃ Χριστόν, ἀποσυνάγω-
γος γένηται. 23 Διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπον ὅτι ἡλικίαν
ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε.

Οἱ γείτονες καὶ ἄλλοι γιὰ τὸν πρώην τυφλό

8 Οἱ δὲ γείτονες καὶ αὐτοὶ ποὺ τὸν ἔβλεπαν πρωτύτερα ὅτι ἦταν τυ-
φλός, ἔλεγαν: «Δὲν εἶναι αὐτὸς ποὺ καθόταν καὶ ζητοῦσε ἐλεημοσύ-
νη;». **9** Ἄλλοι ἔλεγαν, «Αὐτὸς εἶναι»· ἄλλοι δέ, «Ὁμοιάζει μ' αὐτόν».
Ἐκεῖνος ἔλεγε, «Ἐγὼ εἶμαι». **10** Τότε τοῦ ἔλεγαν: «Πῶς ἄνοιξαν τὰ
μάτια σου;». **11** Ἐκεῖνος ἀποκρίθηκε καὶ εἶπε: «Ἄνθρωπος ὀνομαζόμε-
νος Ἰησοῦς ἔκανε πηλό, καὶ μοῦ ἄλειψε τὰ μάτια, καὶ μοῦ εἶπε: "Πή-
γαινε στὴ δεξαμενὴ τοῦ Σιλωὰμ καὶ νίψου". Πῆγα δὲ καὶ νίφθηκα καὶ
εἶδα τὸ φῶς μου». **12** Τοῦ εἶπαν τότε: «Ποῦ εἶναι ἐκεῖνος;». Λέγει:
«Δὲν ξέρω».

Ὁ πρώην τυφλὸς καὶ οἱ γονεῖς του ἐνώπιον τῶν Φαρισαίων

13 Τὸν ὁδηγοῦν στοὺς Φαρισαίους, τὸν ἄλλοτε τυφλό. **14** Ἦταν δὲ
Σάββατο, ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἔκανε τὸν πηλὸ καὶ ἄνοιξε τὰ μάτια του.
15 Τώρα δὲ τὸν ρωτοῦσαν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πῶς ἀπέκτησε τὸ φῶς του.
Ἐκεῖνος δὲ τοὺς εἶπε: «Πηλὸ ἔθεσε πάνω στὰ μάτια μου, καὶ νίφθηκα,
καὶ βλέπω». **16** Ἔλεγαν δὲ μερικοὶ ἀπὸ τοὺς Φαρισαίους: «Αὐτὸς ὁ
ἄνθρωπος δὲν εἶναι ἀπὸ τὸ Θεό, διότι δὲν τηρεῖ τὸ Σάββατο». Ἄλλοι
ἔλεγαν: «Πῶς δύναται ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς (ἀσεβὴς) νὰ κάνῃ τέτοια
θαύματα;». Καὶ διαιρέθηκαν. **17** Λέγουν στὸν τυφλὸ πάλι: «Σὺ τί λέ-
γεις γι' αὐτόν, γιὰ τὸ ὅτι σοῦ ἄνοιξε τὰ μάτια;». Ἐκεῖνος δὲ εἶπε:
«Εἶναι προφήτης».

18 Ἀλλ' οἱ Ἰουδαῖοι δὲν πίστευσαν γι' αὐτὸν ὅτι ἦταν τυφλὸς καὶ
ἀπέκτησε τὸ φῶς του, ἕως ὅτου φώναξαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ, ποὺ ἀνέ-
βλεψε, **19** καὶ τοὺς ρώτησαν λέγοντας: «Αὐτὸς εἶναι ὁ υἱός σας, γιὰ τὸν
ὁποῖο σεῖς λέγετε, ὅτι γεννήθηκε τυφλός; Πῶς λοιπὸν τώρα βλέπει;».
20 Οἱ δὲ γονεῖς του ἀποκρίθηκαν λέγοντας: «Ξέρουμε, ὅτι αὐτὸς εἶναι
ὁ υἱός μας, καὶ ὅτι γεννήθηκε τυφλός. **21** Ἀλλὰ πῶς τώρα βλέπει δὲν
ξέρουμε, ἢ ποιός ἄνοιξε τὰ μάτια του ἐμεῖς δὲν ξέρουμε. Αὐτὸς ἡλικία
ἔχει, αὐτὸν ρωτήσετε, αὐτὸς θὰ σᾶς μιλήσῃ γιὰ τὸν ἑαυτό του».
22 Αὐτὰ εἶπαν οἱ γονεῖς του, διότι φοβοῦνταν τοὺς Ἰουδαίους. Διότι
ἤδη οἱ Ἰουδαῖοι εἶχαν συμφωνήσει νὰ γίνῃ ἀποσυνάγωγος (ν' ἀφορι-
σθῇ), ἐὰν κανεὶς ὁμολογήσῃ αὐτὸν Μεσσία. **23** Γι' αὐτὸ οἱ γονεῖς του
εἶπαν, «Ἡλικία ἔχει, αὐτὸν ρωτήσετε».

24 Ἐφώνησαν οὖν ἐκ δευτέρου τὸν ἄνθρωπον ὃς ἦν τυφλός,
καὶ εἶπον αὐτῷ· Δὸς δόξαν τῷ Θεῷ· ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι ὁ ἄνθρω-
πος οὗτος ἁμαρτωλός ἐστιν. 25 Ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος καὶ
εἶπεν· Εἰ ἁμαρτωλός ἐστιν οὐκ οἶδα· ἓν οἶδα, ὅτι τυφλὸς ὢν
ἄρτι βλέπω. 26 Εἶπον δὲ αὐτῷ πάλιν· Τί ἐποίησέ σοι; Πῶς
ἤνοιξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς; 27 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς· Εἶπον ὑμῖν
ἤδη, καὶ οὐκ ἠκούσατε· τί πάλιν θέλετε ἀκούειν; Μὴ καὶ ὑμεῖς
θέλετε αὐτοῦ μαθηταὶ γενέσθαι; 28 Ἐλοιδόρησαν αὐτὸν καὶ
εἶπον· Σὺ εἶ μαθητὴς ἐκείνου, ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωυσέως ἐσμὲν
μαθηταί. 29 Ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι Μωυσεῖ λελάληκεν ὁ Θεός·
τοῦτον δὲ οὐκ οἴδαμεν πόθεν ἐστίν. 30 Ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος
καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐν γὰρ τούτῳ θαυμαστόν ἐστιν, ὅτι ὑμεῖς οὐκ
οἴδατε πόθεν ἐστί, καὶ ἀνέῳξέ μου τοὺς ὀφθαλμούς. 31 Οἴδα-
μεν δὲ ὅτι ἁμαρτωλῶν ὁ Θεὸς οὐκ ἀκούει, ἀλλ' ἐάν τις θεο-
σεβὴς ᾖ καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ, τούτου ἀκούει. 32 Ἐκ τοῦ
αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη ὅτι ἤνοιξέ τις ὀφθαλμοὺς τυφλοῦ γεγεν-
νημένου. 33 Εἰ μὴ ἦν οὗτος παρὰ Θεοῦ, οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν
οὐδέν. 34 Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· Ἐν ἁμαρτίαις σὺ ἐγεν-
νήθης ὅλος, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; Καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω.

35 Ἤκουσεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω, καὶ εὑρὼν
αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ· Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ; 36 Ἀπε-
κρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπε· Καὶ τίς ἐστι, κύριε, ἵνα πιστεύσω εἰς
αὐτόν; 37 Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Καὶ ἑώρακας αὐτὸν καὶ ὁ
λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός ἐστιν. 38 Ὁ δὲ ἔφη· Πιστεύω, Κύριε.
Καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. 39 Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Εἰς κρίμα
ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἦλθον, ἵνα οἱ μὴ βλέποντες βλέπω-
σι καὶ οἱ βλέποντες τυφλοὶ γένωνται. 40 Καὶ ἤκουσαν ἐκ τῶν
Φαρισαίων ταῦτα οἱ ὄντες μετ' αὐτοῦ, καὶ εἶπον αὐτῷ· Μὴ καὶ
ἡμεῖς τυφλοί ἐσμεν; 41 Εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἰ τυφλοὶ ἦτε,
οὐκ ἂν εἴχετε ἁμαρτίαν· νῦν δὲ λέγετε ὅτι βλέπομεν· ἡ οὖν
ἁμαρτία ὑμῶν μένει.

Ὁ πρώην τυφλὸς ὁ πρῶτος ὁμολογητὴς τῆς πίστεως

24 Φώναξαν τότε γιὰ δεύτερη φορὰ τὸν ἄνθρωπο, ποὺ ἦταν τυφλός,
καὶ τοῦ εἶπαν: «Δόξασε τὸ Θεὸ ὁμολογώντας τὴν ἀλήθεια. Ἐμεῖς ξέ-
ρουμε, ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶναι ἁμαρτωλός (ἀσεβής)». **25** Ἐκεῖνος
δὲ ἀπάντησε: «Ἐὰν εἶναι ἁμαρτωλός, δὲν ξέρω. Ἕνα ξέρω, ὅτι, ἐνῷ
ἤμουν τυφλός, τώρα βλέπω». **26** Τοῦ εἶπαν δὲ πάλι: «Τί σοῦ ἔκανε;
Πῶς σοῦ ἄνοιξε τὰ μάτια;». **27** Τοὺς ἀποκρίθηκε: «Ἤδη σᾶς εἶπα,
ἀλλὰ δὲν δώσατε σημασία. Γιατί θέλετε πάλι νὰ ἀκούσετε; Μήπως θέ-
λετε καὶ σεῖς νὰ γίνετε μαθηταί του;». **28** Τὸν χλεύασαν λέγοντας:
«Σὺ εἶσαι μαθητὴς ἐκείνου, ἐνῷ ἐμεῖς εἴμεθα μαθηταὶ τοῦ Μωυσῆ.
29 Ἐμεῖς ξέρουμε, ὅτι ὁ Θεὸς μίλησε στὸ Μωυσῆ, ἐνῷ αὐτὸς δὲν ξέ-
ρουμε ἀπὸ ποῦ εἶναι». **30** Ὁ ἄνθρωπος τοὺς εἶπε τότε: «Ἐδῶ βεβαίως
εἶναι τὸ ἀπορίας ἄξιο, ὅτι σεῖς δὲν ξέρετε ἀπὸ ποῦ εἶναι, καὶ ὅμως μοῦ
ἄνοιξε τὰ μάτια. **31** Ξέρουμε δέ, ὅτι ἁμαρτωλοὺς (ἀσεβεῖς) ὁ Θεὸς δὲν
ἀκούει, ἀλλ᾽ ἐὰν κανεὶς εἶναι θεοσεβὴς καὶ ἐκτελῇ τὸ θέλημά του, αὐτὸν
ἀκούει. **32** Ἀφ᾽ ὅτου ὑπῆρξε ὁ κόσμος, δὲν ἀκούσθηκε, ὅτι ἄνοιξε κά-
ποιος μάτια ἀνθρώπου ποὺ γεννήθηκε τυφλός. **33** Ἂν δὲν ἦταν αὐτὸς
ἀπ᾽ τὸ Θεό, δὲν θὰ μποροῦσε νὰ κάνῃ τίποτε». **34** Τοῦ εἶπαν τότε: «Σὺ
ὁλόκληρος γεννήθηκες βουτηγμένος μέσα στὶς ἁμαρτίες, καὶ σὺ διδά-
σκεις ἐμᾶς;». Καὶ τὸν πέταξαν ἔξω.

Πνευματικὴ ὅρασι καὶ πνευματικὴ τύφλωσι

35 Ἄκουσε ὁ Ἰησοῦς, ὅτι τὸν πέταξαν ἔξω, καὶ ὅταν τὸν βρῆκε,
τοῦ εἶπε: «Σὺ πιστεύεις στὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ;». **36** Ἀποκρίθηκε ἐκεῖνος
καὶ εἶπε: «Καὶ ποιός εἶναι, κύριε, γιὰ νὰ πιστεύσω σ᾽ αὐτόν;». **37** Καὶ
ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε: «Καὶ τὸν εἶδες, καὶ αὐτός, ποὺ ὁμιλεῖ μαζί σου,
αὐτὸς εἶναι». **38** Καὶ ἐκεῖνος εἶπε: «Πιστεύω, Κύριε». Καὶ τὸν προσ-
κύνησε. **39** Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε: «Γιὰ κρίσι (σωστικὴ ἢ καταδικαστικὴ)
ἦλθα ἐγὼ στὸν κόσμο αὐτό, ὥστε ἐκεῖνοι, ποὺ δὲν βλέπουν, νὰ βλέ-
πουν, καὶ ἐκεῖνοι, ποὺ βλέπουν, νὰ γίνωνται τυφλοί». **40** Ἄκουσαν δὲ
αὐτὰ μερικοὶ ἀπὸ τοὺς Φαρισαίους, ποὺ ἦταν ἐκεῖ κοντά του, καὶ τοῦ
εἶπαν: «Μήπως καὶ ἐμεῖς εἴμεθα τυφλοί;». **41** Τοὺς εἶπε ὁ Ἰησοῦς:
«Ἐὰν ἤσασθε τυφλοί, δὲν θὰ εἴχατε ἁμαρτία. Ἀλλὰ τώρα λέγετε,
“Βλέπουμε”. Γι᾽ αὐτὸ ἡ ἁμαρτία σας ἰσχύει (ἔχετε δηλαδὴ ἁμαρτία)».

10 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας
εἰς τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων, ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλλαχό-
θεν, ἐκεῖνος κλέπτης ἐστὶ καὶ λῃστής· 2 ὁ δὲ εἰσερχόμενος διὰ
τῆς θύρας ποιμήν ἐστι τῶν προβάτων. 3 Τούτῳ ὁ θυρωρὸς ἀνοί-
γει, καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει, καὶ τὰ ἴδια πρό-
βατα καλεῖ κατ' ὄνομα καὶ ἐξάγει αὐτά. 4 Καὶ ὅταν τὰ ἴδια πρό-
βατα ἐκβάλῃ, ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται, καὶ τὰ πρόβατα
αὐτῷ ἀκολουθεῖ, ὅτι οἴδασι τὴν φωνὴν αὐτοῦ· 5 ἀλλοτρίῳ δὲ οὐ
μὴ ἀκολουθήσωσιν, ἀλλὰ φεύξονται ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι οὐκ οἴδασι
τῶν ἀλλοτρίων τὴν φωνήν. 6 Ταύτην τὴν παροιμίαν εἶπεν αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς. Ἐκεῖνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν τίνα ἦν ἃ ἐλάλει αὐτοῖς.

7 Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν
ὅτι ἐγώ εἰμι ἡ θύρα τῶν προβάτων. 8 Πάντες ὅσοι ἦλθον πρὸ
ἐμοῦ, κλέπται εἰσὶ καὶ λῃσταί· ἀλλ' οὐκ ἤκουσαν αὐτῶν τὰ
πρόβατα. 9 Ἐγώ εἰμι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ, σωθή-
σεται, καὶ εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύσεται, καὶ νομὴν εὑρήσει.
10 Ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχεται εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπο-
λέσῃ· ἐγὼ ἦλθον ἵνα ζωὴν ἔχωσι καὶ περισσὸν ἔχωσιν.

11 Ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός. Ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν
ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων, 12 ὁ μισθωτὸς δὲ καὶ
οὐκ ὢν ποιμήν, οὗ οὐκ εἰσι τὰ πρόβατα ἴδια, θεωρεῖ τὸν λύκον
ἐρχόμενον καὶ ἀφίησι τὰ πρόβατα καὶ φεύγει· καὶ ὁ λύκος
ἁρπάζει αὐτὰ καὶ σκορπίζει τὰ πρόβατα. 13 Ὁ δὲ μισθωτὸς
φεύγει, ὅτι μισθωτός ἐστι καὶ οὐ μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προβά-
των. 14 Ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ γινώσκω τὰ ἐμὰ καὶ
γινώσκομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν, 15 καθὼς γινώσκει με ὁ Πατὴρ
κἀγὼ γινώσκω τὸν Πατέρα, καὶ τὴν ψυχήν μου τίθημι ὑπὲρ
τῶν προβάτων. 16 Καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς
αὐλῆς ταύτης· κἀκεῖνά με δεῖ ἀγαγεῖν, καὶ τῆς φωνῆς μου
ἀκούσουσι, καὶ γενήσεται μία ποίμνη, εἷς ποιμήν. 17 Διὰ
τοῦτο ὁ Πατήρ με ἀγαπᾷ, ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν ψυχήν μου, ἵνα

Παραβολὴ τοῦ κλέπτου καὶ ληστοῦ, τοῦ ποιμένος καὶ τῶν προβάτων

10 « Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅποιος δὲν μπαίνει ἀπὸ τὴ θύρα
στὴ μάνδρα τῶν προβάτων, ἀλλὰ πηδᾷ μέσα ἀπ' ἀλλοῦ, αὐτὸς
εἶναι κλέπτης καὶ ληστής, **2** ἐνῷ, ὅποιος μπαίνει ἀπὸ τὴ θύρα, εἶναι
ποιμὴν τῶν προβάτων. **3** Σ' αὐτὸν ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει, καὶ τὰ πρόβατα
ἀναγνωρίζουν τὴ φωνή του, καὶ φωνάζει τὰ πρόβατά του μὲ τὸ ὄνομά
τους, καὶ τὰ βγάζει ἔξω. **4** Καὶ ὅταν βγάλῃ τὰ πρόβατά του ἔξω, πη-
γαίνει μπροστὰ ἀπ' αὐτά, καὶ τὰ πρόβατα τὸν ἀκολουθοῦν, διότι γνω-
ρίζουν τὴ φωνή του, **5** ἐνῷ ἄλλον δὲν θ' ἀκολουθήσουν, ἀλλὰ θὰ φύ-
γουν ἀπ' αὐτόν, διότι δὲν γνωρίζουν τὴ φωνὴ τῶν ξένων». **6** Αὐτὴ τὴν
παραβολὴ τοὺς εἶπε ὁ Ἰησοῦς. Ἀλλ' ἐκεῖνοι δὲν κατάλαβαν τί σήμαιναν
αὐτά, τὰ ὁποῖα τοὺς ἔλεγε.

Ὁ Ἰησοῦς ἡ θύρα τῶν προβάτων

7 Γι' αὐτὸ τοὺς εἶπε πάλι ὁ Ἰησοῦς: «Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σᾶς λέγω,
ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἡ θύρα τῶν προβάτων. **8** Ὅλοι, ὅσοι ἦλθαν πρὶν ἀπὸ μέ-
να, εἶναι κλέπτες καὶ λησταί. Γι' αὐτὸ δὲν τοὺς ἄκουσαν τὰ πρόβατα.
9 Ἐγὼ εἶμαι ἡ θύρα. Ὅποιος περάσῃ ἀπὸ μένα, θὰ σωθῇ. Καὶ θὰ
μπαίνῃ καὶ θὰ βγαίνῃ, καὶ θὰ βρίσκῃ τροφή. **10** Ὁ κλέπτης δὲν ἔρχε-
ται, παρὰ γιὰ νὰ κλέψῃ καὶ νὰ σφάξῃ καὶ νὰ καταναλώσῃ. Ἐγὼ ἦλθα
γιὰ νὰ ἔχουν ζωὴ καὶ περίσσευμα ζωῆς».

Ὁ Ἰησοῦς ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς ὁ θυσιαζόμενος γιὰ τὰ πρόβατα

11 «Ἐγὼ εἶμαι ὁ ποιμὴν ὁ καλός. Ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς θυσιάζει τὴ
ζωή του γιὰ τὰ πρόβατα, **12** ἐνῷ ὁ μισθωτός, ποὺ δὲν εἶναι ποιμήν,
καὶ τὰ πρόβατα δὲν εἶναι δικά του, βλέπει τὸ λύκο νὰ ἔρχεται καὶ ἀφή-
νει τὰ πρόβατα καὶ φεύγει. Καὶ ὁ λύκος τὰ ἁρπάζει, ἐπίσης σκορπίζει
τὰ πρόβατα. **13** Φεύγει δὲ ὁ μισθωτός, διότι εἶναι μισθωτὸς καὶ δὲν
ἐνδιαφέρεται γιὰ τὰ πρόβατα. **14** Ἐγὼ εἶμαι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ
γνωρίζω τὰ δικά μου καὶ μὲ γνωρίζουν τὰ δικά μου, **15** ὅπως μὲ γνω-
ρίζει ὁ Πατέρας καὶ ἐγὼ γνωρίζω τὸν Πατέρα, καὶ τὴ ζωή μου θυσιά-
ζω γιὰ τὰ πρόβατα. **16** Ἔχω καὶ ἄλλα πρόβατα, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι
ἀπ' αὐτὴ τὴ μάνδρα. Καὶ ἐκεῖνα πρόκειται νὰ ὁδηγήσω, καὶ θὰ ὑπα-
κούσουν στὴ φωνή μου, καὶ θὰ γίνῃ μία ποίμνη, ἕνας ποιμήν. **17** Γι'
αὐτὸ ὁ Πατέρας μὲ ἀγαπᾷ, διότι ἐγὼ θυσιάζω τὴ ζωή μου, καὶ θὰ τὴν

πάλιν λάβω αὐτήν. 18 Οὐδεὶς αἴρει αὐτὴν ἀπ' ἐμοῦ, ἀλλ' ἐγὼ
τίθημι αὐτὴν ἀπ' ἐμαυτοῦ. Ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι αὐτήν, καὶ
ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν. Ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον
παρὰ τοῦ Πατρός μου.

19 Σχίσμα οὖν πάλιν ἐγένετο ἐν τοῖς Ἰουδαίοις διὰ τοὺς λό-
γους τούτους. 20 Ἔλεγον δὲ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν· Δαιμόνιον ἔχει
καὶ μαίνεται· τί αὐτοῦ ἀκούετε; 21 Ἄλλοι ἔλεγον· Ταῦτα τὰ
ῥήματα οὐκ ἔστι δαιμονιζομένου· μὴ δαιμόνιον δύναται τυ-
φλῶν ὀφθαλμοὺς ἀνοίγειν;

22 Ἐγένετο δὲ τὰ Ἐγκαίνια ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις, καὶ
χειμὼν ἦν· 23 καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ ἐν τῇ στοᾷ
τοῦ Σολομῶντος. 24 Ἐκύκλωσαν οὖν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἔλε-
γον αὐτῷ· Ἕως πότε τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἴρεις; Εἰ σὺ εἶ ὁ Χρι-
στός, εἰπὲ ἡμῖν παρρησίᾳ. 25 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
Εἶπον ὑμῖν, καὶ οὐ πιστεύετε. Τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὀνό-
ματι τοῦ Πατρός μου, ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ· 26 ἀλλ' ὑμεῖς
οὐ πιστεύετε· οὐ γάρ ἐστε ἐκ τῶν προβάτων τῶν ἐμῶν, καθὼς
εἶπον ὑμῖν. 27 Τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου ἀκούει,
κἀγὼ γινώσκω αὐτά, καὶ ἀκολουθοῦσί μοι, 28 κἀγὼ ζωὴν
αἰώνιον δίδωμι αὐτοῖς, καὶ οὐ μὴ ἀπόλωνται εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ
οὐχ ἁρπάσει τις αὐτὰ ἐκ τῆς χειρός μου. 29 ὁ Πατήρ μου, ὃς
δέδωκέ μοι, μείζων πάντων ἐστί, καὶ οὐδεὶς δύναται ἁρπάζειν
ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Πατρός μου. 30 Ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἕν ἐσμεν.

31 Ἐβάστασαν οὖν πάλιν λίθους οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα λιθάσωσιν
αὐτόν. 32 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πολλὰ καλὰ ἔργα ἔδειξα
ὑμῖν ἐκ τοῦ Πατρός μου· διὰ ποῖον αὐτῶν ἔργον λιθάζετέ με;
33 Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες· Περὶ καλοῦ ἔργου
οὐ λιθάζομέν σε, ἀλλὰ περὶ βλασφημίας, καὶ ὅτι σὺ ἄνθρωπος
ὢν ποιεῖς σεαυτὸν Θεόν. 34 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ
ἔστι γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ὑμῶν, **Ἐγὼ εἶπα, θεοί ἐστε**;
35 Εἰ ἐκείνους εἶπε θεούς, πρὸς οὓς ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐγένετο,

λάβω πάλι (θὰ ἀναστηθῶ). **18** Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ τὴν ἀφαιρέση ἀπὸ
μένα, ἀλλ' ἐγὼ τὴ θυσιάζω μὲ τὴ θέλησί μου. Ἔχω τὴ δύναμι νὰ τὴ
θυσιάσω, καὶ ἔχω τὴ δύναμι νὰ τὴ λάβω πάλι (νὰ αὐτοαναστηθῶ).
Αὐτὴ τὴν ἐντολὴ ἔλαβα ἀπὸ τὸν Πατέρα μου».

Σχίσμα στοὺς Ἰουδαίους

19 Πάλι δὲ οἱ Ἰουδαῖοι διαιρέθηκαν ἐξ αἰτίας αὐτῶν τῶν λόγων.
20 Καὶ πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς ἔλεγαν: «Εἶναι δαιμονισμένος καὶ τρελλός·
τί τὸν ἀκούετε;». **21** Ἄλλοι ἔλεγαν: «Αὐτὰ τὰ λόγια δὲν εἶναι δαιμο-
νισμένου. Μήπως δύναται δαιμόνιο νὰ ἀνοίγη ὀφθαλμοὺς τυφλῶν;».

«Ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἕν ἐσμεν»

22 Ἑωρτάζονταν δὲ τὰ Ἐγκαίνια στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ἦταν χει-
μών. **23** Καὶ περιπατοῦσε ὁ Ἰησοῦς στὸ ναό, στὴ στοὰ τοῦ
Σολομῶντος. **24** Τὸν περικύκλωσαν δὲ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ τοῦ ἔλεγαν:
«Ἕως πότε θὰ βασανίζης τὴν ψυχή μας; Ἐὰν σὺ εἶσαι ὁ Χριστός (ὁ
Μεσσίας), νὰ μᾶς τὸ πῆς καθαρά». **25** Τοὺς ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς:
«Σᾶς εἶπα, ἀλλὰ δὲν πιστεύετε. Τὰ ἔργα, ποὺ ἐγὼ κάνω στὸ ὄνομα
τοῦ Πατέρα μου, αὐτὰ μαρτυροῦν γιὰ μένα, **26** ἀλλὰ σεῖς δὲν πιστεύ-
ετε, διότι δὲν εἶσθε ἀπὸ τὰ πρόβατα τὰ δικά μου, καθὼς σᾶς εἶπα.
27 Τὰ πρόβατα τὰ δικά μου γνωρίζουν τὴ φωνή μου, καὶ ἐγὼ τὰ γνω-
ρίζω, καὶ μὲ ἀκολουθοῦν, **28** καὶ ἐγὼ τοὺς δίνω ζωὴ αἰώνια, καὶ δὲν
θὰ θανατωθοῦν (μὲ πνευματικὸν θάνατον), ποτέ, διότι δὲν θὰ τὰ ἁρπάξη κανεὶς ἀπὸ
τὸ χέρι μου. **29** Ὁ Πατέρας μου, ποὺ μοῦ τὰ ἔχει δώσει, εἶναι ἀνώτερος ὅλων, καὶ κ-
ανεὶς δὲν δύναται νὰ τὰ ἁρπάξη ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ Πατέρα μου. **30** Ἐγὼ καὶ ὁ Πατέ-
ρας εἴμεθα ἕνα (μία οὐσία, μία θεότης)».

Ἀπόπειρα κατὰ τοῦ Ἰησοῦ γιὰ τὴ διακήρυξι τῆς θεότητός του

31 Τότε οἱ Ἰουδαῖοι πῆραν πάλι λίθους γιὰ νὰ τὸν λιθοβολήσουν.
32 Ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε: «Πολλὰ καλὰ ἔργα σᾶς ἔκανα ἀπὸ τὸν Πα-
τέρα μου. Γιὰ ποιό ἔργο ἀπ' αὐτὰ θέλετε νὰ μὲ λιθοβολήσετε;». **33** Τοῦ
ἀποκρίθηκαν οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντας: «Γιὰ καλὸ ἔργο δὲν θέλουμε νὰ σὲ
λιθοβολήσωμε, ἀλλὰ γιὰ βλασφημία, μάλιστα ὅτι σύ, ἐνῷ εἶσαι ἄνθρω-
πος, κάνεις τὸν ἑαυτό σου Θεό». **34** Ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε: «Δὲν εἶναι
γραμμένο στὸ νόμο σας, "**Ἐγὼ εἶπα, εἶσθε θεοί**"; **35** Ἀφοῦ ἐκείνους

καὶ οὐ δύναται λυθῆναι ἡ Γραφή, 36 ὃν ὁ Πατὴρ ἡγίασε καὶ
ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον, ὑμεῖς λέγετε ὅτι βλασφημεῖς, ὅτι
εἶπον, Υἱὸς τοῦ Θεοῦ εἰμι; 37 Εἰ οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ Πατρός
μου, μὴ πιστεύετέ μοι· 38 εἰ δὲ ποιῶ, κἂν ἐμοὶ μὴ πιστεύητε,
τοῖς ἔργοις πιστεύσατε, ἵνα γνῶτε καὶ πιστεύσητε ὅτι ἐν ἐμοὶ ὁ
Πατὴρ κἀγὼ ἐν αὐτῷ. 39 Ἐζήτουν οὖν πάλιν πιάσαι αὐτόν· καὶ
ἐξῆλθεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν.

40 Καὶ ἀπῆλθε πάλιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, εἰς τὸν τόπον
ὅπου ἦν Ἰωάννης τὸ πρῶτον βαπτίζων, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ.
41 Καὶ πολλοὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν καὶ ἔλεγον ὅτι Ἰωάννης μὲν
σημεῖον ἐποίησεν οὐδέν, πάντα δὲ ὅσα εἶπεν Ἰωάννης περὶ
τούτου ἀληθῆ ἦν. 42 Καὶ ἐπίστευσαν πολλοὶ ἐκεῖ εἰς αὐτόν.

11 Ἦν δέ τις ἀσθενῶν Λάζαρος ἀπὸ Βηθανίας, ἐκ τῆς κώ-
μης Μαρίας καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς. 2 Ἦν δὲ
Μαρία ἡ ἀλείψασα τὸν Κύριον μύρῳ καὶ ἐκμάξασα τοὺς πόδας
αὐτοῦ ταῖς θριξὶν αὐτῆς, ἧς ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος ἠσθένει.
3 Ἀπέστειλαν οὖν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτὸν λέγουσαι· Κύριε, ἴδε
ὃν φιλεῖς ἀσθενεῖ. 4 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Αὕτη ἡ ἀσθέ-
νεια οὐκ ἔστι πρὸς θάνατον, ἀλλ᾽ ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, ἵνα
δοξασθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ δι᾽ αὐτῆς. 5 Ἠγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν
Μάρθαν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς καὶ τὸν Λάζαρον. 6 Ὡς οὖν
ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ, τότε μὲν ἔμεινεν ἐν ᾧ ἦν τόπῳ δύο ἡμέ-
ρας· 7 ἔπειτα μετὰ τοῦτο λέγει τοῖς μαθηταῖς· Ἄγωμεν εἰς τὴν
Ἰουδαίαν πάλιν. 8 Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί· Ῥαββί, νῦν ἐζή-
τουν σε λιθάσαι οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ; 9 Ἀπε-
κρίθη Ἰησοῦς· Οὐχὶ δώδεκά εἰσιν ὧραι τῆς ἡμέρας; Ἐάν τις
περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὐ προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσμου
τούτου βλέπει· 10 ἐὰν δέ τις περιπατῇ ἐν τῇ νυκτί, προσκόπτει,
ὅτι τὸ φῶς οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ. 11 Ταῦτα εἶπε, καὶ μετὰ τοῦτο
λέγει αὐτοῖς· Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται· ἀλλὰ πορεύο-
μαι ἵνα ἐξυπνίσω αὐτόν. 12 Εἶπον οὖν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Κύριε,
εἰ κεκοίμηται, σωθήσεται. 13 Εἰρήκει δὲ ὁ Ἰησοῦς περὶ τοῦ θα-

ὠνόμασε θεούς, πρὸς τοὺς ὁποίους ἀπευθύνθηκε ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ,
–ἡ δὲ Γραφὴ δὲν δύναται ν' ἀκυρωθῇ–, **36** σ' αὐτόν, ποὺ (εἶναι Υἱὸς
καὶ) ὁ Πατέρας ξεχώρισε καὶ ἀπέστειλε στὸν κόσμο, σεῖς λέγετε,
"Βλασφημεῖς", διότι εἶπα, "Εἶμαι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ"; **37** Ἂν δὲν κάνω
τὰ ἔργα τοῦ Πατέρα μου, νὰ μὴ πιστεύετε σ' ἐμένα. **38** Ἂν ὅμως κά-
νω, καὶ ἂν δὲν πιστεύετε σ' ἐμένα, πιστεύσετε στὰ ἔργα, γιὰ νὰ πει-
σθῆτε καὶ πιστεύσετε, ὅτι ὁ Πατέρας εἶναι μέσα σ' ἐμένα καὶ ἐγὼ εἶμαι
μέσα σ' αὐτόν (ἔχουμε δηλαδὴ μία οὐσία ἢ θεότητα)». **39** Τότε προ-
σπάθησαν πάλι νὰ τὸν πιάσουν, ἀλλὰ ξέφυγε ἀπὸ τὰ χέρια τους.

40 Καὶ πῆγε πάλι πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη, ὅπου στὴν ἀρχὴ βάπτι-
ζε ὁ Ἰωάννης, καὶ ἔμεινε ἐκεῖ. **41** Καὶ πολλοὶ ἦλθαν σ' αὐτόν, καὶ ἔλε-
γαν: «Ὁ Ἰωάννης δὲν ἔκανε κανένα θαῦμα, ἀλλὰ ὅλα, ὅσα ὁ Ἰωάννης
εἶπε γι' αὐτόν, ἦταν ἀληθινά». **42** Πολλοὶ δὲ ἐκεῖ πίστευσαν σ' αὐτόν.

«Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται»

11 Ἦταν δὲ κάποιος ἀσθενὴς ὀνομαζόμενος Λάζαρος ἀπὸ τὴ Βηθα-
νία, ἀπὸ τὸ χωριὸ τῆς Μαρίας καὶ τῆς Μάρθας τῆς ἀδελφῆς της.
2 Ἡ δὲ Μαρία ἦταν ἐκείνη, ποὺ ἄλειψε (ἀργότερα) τὸν Κύριο μὲ μύ-
ρο καὶ σκούπισε τὰ πόδια του μὲ τὰ μαλλιά της. Αὐτῆς ὁ ἀδελφὸς Λά-
ζαρος ἦταν ἀσθενής. **3** Γι' αὐτὸ οἱ ἀδελφὲς τοῦ ἔστειλαν μήνυμα λέγο-
ντας: «Κύριε, νὰ αὐτός, τὸν ὁποῖον ἀγαπᾷς, εἶναι ἀσθενής». **4** Ὅταν
δὲ ἄκουσε ὁ Ἰησοῦς εἶπε: «Αὐτὴ ἡ ἀσθένεια δὲν εἶναι γιὰ θάνατο, ἀλλὰ
γιὰ τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ δοξασθῇ δηλαδὴ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἐξ
αἰτίας της». **5** Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀγαποῦσε ἰδιαιτέρως τὴ Μάρθα καὶ τὴν
ἀδελφή της καὶ τὸ Λάζαρο. **6** Ἐν τούτοις, ὅταν ἄκουσε, ὅτι εἶναι ἀσθε-
νής, τότε ἔμεινε στὸν τόπο, ὅπου ἦταν, δύο ἡμέρες. **7** Ἔπειτα, ἀφοῦ
πέρασαν οἱ δύο ἡμέρες, λέγει στοὺς μαθητάς: «Ἂς πᾶμε στὴν Ἰουδαία
πάλι». **8** Τοῦ λέγουν οἱ μαθηταί: «Διδάσκαλε, τώρα ζητοῦσαν οἱ Ἰου-
δαῖοι νὰ σὲ λιθοβολήσουν, καὶ θέλεις νὰ πᾶς πάλι ἐκεῖ;». **9** Ἀποκρίθη-
κε ὁ Ἰησοῦς: «Δώδεκα ὧρες δὲν ἔχει ἡ ἡμέρα; Ἐὰν κανεὶς περιπατῇ
τὴν ἡμέρα, δὲν σκοντάπτει, διότι βλέπει τὸ φῶς αὐτοῦ τοῦ κόσμου.
10 Ἐὰν ὅμως περιπατῇ τὴ νύκτα, σκοντάπτει, διότι δὲν ἔχει φῶς».
11 Αὐτὰ εἶπε, καὶ μετὰ ἀπ' αὐτὸ τοὺς λέγει: «Ὁ Λάζαρος ὁ φίλος μας
ἔχει κοιμηθῆ, ἀλλὰ θὰ πάω νὰ τὸν ξυπνήσω». **12** Τοῦ εἶπαν τότε οἱ
μαθηταί του: «Κύριε, ἐὰν ἔχῃ κοιμηθῆ, θὰ γίνῃ καλά». **13** Ἀλλ' ὁ Ἰη-
σοῦς εἶχε μιλήσει γιὰ τὸ θάνατό του, ἐνῷ ἐκεῖνοι νόμισαν, ὅτι μιλάει
γιὰ τὴν κοίμησι τοῦ ὕπνου. **14** Τότε δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε καθαρά:

νάτου αὐτοῦ· ἐκεῖνοι δὲ ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ
ὕπνου λέγει. 14 Τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς παρρησίᾳ· Λά-
ζαρος ἀπέθανε, 15 καὶ χαίρω δι' ὑμᾶς, ἵνα πιστεύσητε, ὅτι οὐκ
ἤμην ἐκεῖ. Ἀλλ' ἄγωμεν πρὸς αὐτόν. 16 Εἶπεν οὖν Θωμᾶς ὁ λε-
γόμενος Δίδυμος τοῖς συμμαθηταῖς· Ἄγωμεν καὶ ἡμεῖς ἵνα
ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ.

17 Ἐλθὼν οὖν ὁ Ἰησοῦς εὗρεν αὐτὸν τέσσαρας ἡμέρας ἤδη
ἔχοντα ἐν τῷ μνημείῳ. 18 Ἦν δὲ ἡ Βηθανία ἐγγὺς τῶν Ἱεροσο-
λύμων ὡς ἀπὸ σταδίων δεκαπέντε, 19 καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰου-
δαίων ἐληλύθεισαν πρὸς τὰς περὶ Μάρθαν καὶ Μαρίαν ἵνα πα-
ραμυθήσωνται αὐτὰς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν. 20 Ἡ οὖν Μάρ-
θα ὡς ἤκουσεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἔρχεται, ὑπήντησεν αὐτῷ· Μαρία
δὲ ἐν τῷ οἴκῳ ἐκαθέζετο. 21 Εἶπεν οὖν ἡ Μάρθα πρὸς τὸν Ἰη-
σοῦν· Κύριε, εἰ ἦς ὧδε, ὁ ἀδελφός μου οὐκ ἂν ἐτεθνήκει.
22 Ἀλλὰ καὶ νῦν οἶδα ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσῃ τὸν Θεόν, δώσει σοι
ὁ Θεός. 23 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἀναστήσεται ὁ ἀδελφός σου.
24 Λέγει αὐτῷ Μάρθα· Οἶδα ὅτι ἀναστήσεται ἐν τῇ ἀναστάσει
ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 25 Εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγώ εἰμι ἡ ἀνά-
στασις καὶ ἡ ζωή. Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ κἂν ἀποθάνῃ, ζήσεται·
26 καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν
αἰῶνα. Πιστεύεις τοῦτο; 27 Λέγει αὐτῷ· Ναί, Κύριε, ἐγὼ πεπίστευ-
κα ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ὁ εἰς τὸν κόσμον ἐρχόμε-
νος.

28 Καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἀπῆλθε καὶ ἐφώνησε Μαρίαν τὴν
ἀδελφὴν αὐτῆς λάθρα εἰποῦσα· Ὁ Διδάσκαλος πάρεστι καὶ
φωνεῖ σε. 29 Ἐκείνη ὡς ἤκουσεν, ἐγείρεται ταχὺ καὶ ἔρχεται
πρὸς αὐτόν. 30 Οὔπω δὲ ἐληλύθει ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην,
ἀλλ' ἦν ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ὑπήντησεν αὐτῷ ἡ Μάρθα. 31 Οἱ οὖν
Ἰουδαῖοι οἱ ὄντες μετ' αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ παραμυθούμενοι
αὐτήν, ἰδόντες τὴν Μαρίαν ὅτι ταχέως ἀνέστη καὶ ἐξῆλθεν,
ἠκολούθησαν αὐτῇ, λέγοντες ὅτι ὑπάγει εἰς τὸ μνημεῖον ἵνα
κλαύσῃ ἐκεῖ. 32 Ἡ οὖν Μαρία ὡς ἦλθεν ὅπου ἦν ὁ Ἰησοῦς,
ἰδοῦσα αὐτὸν ἔπεσεν αὐτοῦ εἰς τοὺς πόδας λέγουσα αὐτῷ· Κύ-

«Ὁ Λάζαρος πέθανε. **15** Καὶ χαίρω γιὰ σᾶς, διότι θὰ πιστεύσετε,
ἐπειδὴ δὲν ἤμουν ἐκεῖ (καὶ ὅμως γνωρίζω, ὅτι πέθανε). Ἀλλ' ἂς πᾶμε
πρὸς αὐτόν». **16** Εἶπε τότε ὁ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος στοὺς συμ-
μαθητάς: «Ἂς πᾶμε καὶ ἐμεῖς, γιὰ νὰ πεθάνωμε μαζί του».

«Ἐγώ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωή»

17 Ὅταν δὲ ἔφθασεν ὁ Ἰησοῦς, τὸν βρῆκε νὰ εἶναι τέσσερες πλέον
ἡμέρες ἐνταφιασμένος. **18** Ἡ δὲ Βηθανία ἦταν κοντὰ στὰ Ἱεροσόλυμα
σὲ ἀπόστασι δεκαπέντε σταδίων περίπου (τριῶν χιλιομέτρων περίπου),
19 καὶ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους εἶχαν ἔλθει πρὸς τὴ Μάρθα καὶ τὴ
Μαρία, γιὰ νὰ τὶς παρηγορήσουν γιὰ τὸν ἀδελφό τους. **20** Ἡ δὲ Μάρ-
θα, ὅταν ἄκουσε, ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς, ἔσπευσε καὶ τὸν προϋπάντησε,
ἐνῷ ἡ Μαρία ἔμεινε στὸ σπίτι. **21** Εἶπε δὲ ἡ Μάρθα στὸν Ἰησοῦ: «Κύ-
ριε, ἐὰν ἤσουν ἐδῶ, ὁ ἀδελφός μου δὲν θὰ εἶχε πεθάνει. **22** Ἀλλὰ καὶ
τώρα ξέρω, ὅτι, ὅσα θὰ ζητήσῃς ἀπὸ τὸ Θεό, θὰ σοῦ δώσῃ ὁ Θεός».
23 Τῆς λέγει ὁ Ἰησοῦς: «Θ' ἀναστηθῇ ὁ ἀδελφός σου». **24** Τοῦ λέγει
ἡ Μάρθα: «Ξέρω, ὅτι θ' ἀναστηθῇ κατὰ τὴν ἀνάστασι κατὰ τὴν ἐσχά-
τη ἡμέρα». **25** Τῆς εἶπε ὁ Ἰησοῦς: «Ἐγὼ εἶμαι ἡ ἀνάστασι καὶ ἡ ζωή.
Ὅποιος πιστεύει σ' ἐμένα, καὶ ἂν πεθάνῃ, θὰ ζῇ (τὴν ἀληθινὴ ζωή).
26 Καὶ καθένας, ποὺ ζῇ καὶ πιστεύει σ' ἐμένα, δὲν θὰ πεθάνῃ ποτέ. Πι-
στεύεις τοῦτο;». **27** Τοῦ λέγει: «Ναί, Κύριε. Ἐγὼ ἔχω πιστεύσει, ὅτι
σὺ εἶσαι ὁ Χριστός (ὁ Μεσσίας), ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ποὺ ἀναμενόταν νὰ
ἔλθῃ στὸν κόσμο».

«Ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς»

28 Καὶ ἀφοῦ εἶπε αὐτά, πῆγε καὶ φώναξε τὴ Μαρία τὴν ἀδελφή της
καὶ τῆς εἶπε μυστικά: «Ὁ Διδάσκαλος ἦλθε καὶ σὲ ζητεῖ». **29** Ἐκείνη,
μόλις ἄκουσε, σηκώνεται γρήγορα καὶ ἔρχεται σ' αὐτόν. **30** Δὲν εἶχε δὲ
ἔλθει ὁ Ἰησοῦς ἀκόμη στὸ χωριό, ἀλλ' ἦταν στὸν τόπο, ὅπου τὸν προϋ-
πάντησε ἡ Μάρθα. **31** Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι, ποὺ ἦταν μαζί της στὸ σπίτι καὶ
τὴν παρηγοροῦσαν, ὅταν εἶδαν, ὅτι ἡ Μαρία σηκώθηκε γρήγορα καὶ ἔφυ-
γε, τὴν ἀκολούθησαν λέγοντας: «Πηγαίνει στὸ μνῆμα, γιὰ νὰ κλαύσῃ
ἐκεῖ». **32** Ἡ δὲ Μαρία, ὅταν ἦλθε ὅπου ἦταν ὁ Ἰησοῦς, μόλις τὸν εἶδε,
ἔπεσε στὰ πόδια του λέγοντας σ' αὐτόν: «Κύριε, ἐὰν ἤσουν ἐδῶ, δὲν θὰ
πέθαινε ὁ ἀδελφός μου». **33** Ὁ δὲ Ἰησοῦς, ὅταν τὴν εἶδε νὰ κλαίῃ,
ἀλλὰ καὶ τοὺς Ἰουδαίους, ποὺ τὴ συνώδευσαν, νὰ κλαίουν, ἐπιβλήθηκε
στὸ πνεῦμα του γιὰ νὰ συγκρατήσῃ τὴ συγκίνησί του καὶ μὲ τὴν ἔντο-

ριε, εἰ ἦς ὧδε, οὐκ ἂν ἀπέθανέ μου ὁ ἀδελφός. 33 Ἰησοῦς οὖν
ὡς εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν καὶ τοὺς συνελθόντας αὐτῇ Ἰουδαί-
ους κλαίοντας, ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι καὶ ἐτάραξεν ἑαυ-
τόν, 34 καὶ εἶπε· Ποῦ τεθείκατε αὐτόν; Λέγουσιν αὐτῷ· Κύριε,
ἔρχου καὶ ἴδε. 35 Ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς.

36 Ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· Ἴδε πῶς ἐφίλει αὐτόν! 37 Τινὲς
δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον· Οὐκ ἠδύνατο οὗτος, ὁ ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς τοῦ τυφλοῦ, ποιῆσαι ἵνα καὶ οὗτος μὴ ἀποθάνῃ;

38 Ἰησοῦς οὖν, πάλιν ἐμβριμώμενος ἐν ἑαυτῷ, ἔρχεται εἰς τὸ
μνημεῖον· ἦν δὲ σπήλαιον, καὶ λίθος ἐπέκειτο ἐπ' αὐτῷ. 39 Λέ-
γει ὁ Ἰησοῦς· ἄρατε τὸν λίθον. Λέγει αὐτῷ ἡ ἀδελφὴ τοῦ τε-
θνηκότος Μάρθα· Κύριε, ἤδη ὄζει· τεταρταῖος γάρ ἐστι. 40 Λέ-
γει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ εἶπόν σοι ὅτι ἐὰν πιστεύσῃς, ὄψει τὴν
δόξαν τοῦ Θεοῦ; 41 Ἦραν οὖν τὸν λίθον οὗ ἦν ὁ τεθνηκὼς κεί-
μενος. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἦρε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἄνω καὶ εἶπε· Πάτερ,
εὐχαριστῶ σοι ὅτι ἤκουσάς μου. 42 Ἐγὼ δὲ ᾔδειν ὅτι πάντοτέ
μου ἀκούεις· ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν περιεστῶτα εἶπον, ἵνα πι-
στεύσωσιν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. 43 Καὶ ταῦτα εἰπὼν φωνῇ
μεγάλῃ ἐκραύγασε· Λάζαρε, δεῦρο ἔξω! 44 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ τε-
θνηκὼς δεδεμένος τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας κειρίαις, καὶ ἡ
ὄψις αὐτοῦ σουδαρίῳ περιεδέδετο. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Λύ-
σατε αὐτὸν καὶ ἄφετε ὑπάγειν.

45 Πολλοὶ οὖν ἐκ τῶν Ἰουδαίων, οἱ ἐλθόντες πρὸς τὴν Μα-
ρίαν καὶ θεασάμενοι ἃ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἐπίστευσαν εἰς
αὐτόν. 46 Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπῆλθον πρὸς τοὺς Φαρισαίους
καὶ εἶπον αὐτοῖς ἃ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς. 47 Συνήγαγον οὖν οἱ
ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι συνέδριον καὶ ἔλεγον· Τί ποιοῦμεν,
ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ σημεῖα ποιεῖ; 48 Ἐὰν ἀφῶμεν
αὐτὸν οὕτω, πάντες πιστεύσουσιν εἰς αὐτόν, καὶ ἐλεύσονται οἱ
Ῥωμαῖοι καὶ ἀροῦσιν ἡμῶν καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ ἔθνος. 49 Εἷς
δέ τις ἐξ αὐτῶν, Καϊάφας, ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου,
εἶπεν αὐτοῖς· Ὑμεῖς οὐκ οἴδατε οὐδέν, 50 οὐδὲ διαλογίζεσθε ὅτι

νη ἀντίδρασί του τάραξε τὸν ἑαυτό του, **34** καὶ εἶπε: «Ποῦ τὸν ἔχετε
βάλει;». Τοῦ λέγουν: «Κύριε, ἔλα νὰ ἰδῇς». **35** Δάκρυσε ὁ Ἰησοῦς.
36 Ἔλεγαν τότε οἱ Ἰουδαῖοι: «Κοίταξε πόσο τὸν ἀγαποῦσε!».
37 Μερικοὶ δὲ ἀπ' αὐτοὺς εἶπαν: «Δὲν μποροῦσε αὐτός, ποὺ ἄνοιξε τὰ
μάτια τοῦ τυφλοῦ, νὰ ἐνεργήσῃ, ὥστε καὶ αὐτὸς νὰ μὴ πεθάνῃ;».

Ἡ ἀνάστασι τοῦ τετραημέρου Λαζάρου

38 Ὁ δὲ Ἰησοῦς, πάλι ἐπιβαλλόμενος στὸν ἑαυτό του γιὰ νὰ συγ-
κρατήσῃ τὴ συγκίνησί του, φθάνει στὸ μνῆμα. Ἦταν δὲ αὐτὸ ἕνα σπή-
λαιο, καὶ ἕνας μεγάλος λίθος ἔφραζε τὴν εἴσοδό του. **39** Λέγει ὁ Ἰη-
σοῦς: «Σηκώσετε τὸ λίθο». Τοῦ λέγει ἡ ἀδελφὴ τοῦ νεκροῦ ἡ Μάρθα:
«Κύριε, βρωμάει πλέον, διότι εἶναι νεκρὸς τέσσερες ἡμέρες». **40** Τῆς
λέγει ὁ Ἰησοῦς: «Δὲν σοῦ διεμήνυσα, ὅτι, ἐὰν πιστεύσῃς, θὰ ἰδῇς τὴ
δόξα τοῦ Θεοῦ;». **41** Σήκωσαν τότε τὸ λίθο ἀπὸ τὸ μνῆμα τοῦ νεκροῦ.
Ὁ δὲ Ἰησοῦς σήκωσε τὰ μάτια ἐπάνω καὶ εἶπε: «Πατέρα, σὲ εὐχαρι-
στῶ, διότι μὲ ἄκουσες. **42** Ἐγὼ βεβαίως ἤξερα, ὅτι πάντοτε μὲ ἀκού-
εις. Ἀλλὰ τὸ εἶπα γιὰ τὸ λαό, ποὺ εἶναι γύρω, γιὰ νὰ πιστεύσουν, ὅτι
σὺ μὲ ἀπέστειλες». **43** Καὶ ἀφοῦ εἶπε αὐτά, κραύγασε μὲ φωνὴ μεγά-
λη: «Λάζαρε, ἔλα ἔξω!». **44** Καὶ βγῆκε ὁ νεκρὸς δεμένος στὰ πόδια καὶ
στὰ χέρια μὲ ταινίες, τὸ δὲ πρόσωπό του ἦταν περιτυλιγμένο μὲ μαν-
τήλι. Τοὺς λέγει ὁ Ἰησοῦς: «Λύσετέ τον καὶ ἀφήσετε νὰ φύγῃ».

Ἀποφασίζεται θανάτωσι τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ Καϊάφας προφητεύει

45 Πολλοὶ τότε ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους, ποὺ ἀκολούθησαν τὴ Μαρία καὶ
εἶδαν ὅσα ἔκανε ὁ Ἰησοῦς, πίστευσαν σ' αὐτόν. **46** Ἀλλὰ μερικοὶ ἀπ'
αὐτοὺς πῆγαν στοὺς Φαρισαίους καὶ τοὺς εἶπαν ὅσα ἔκανε ὁ Ἰησοῦς.
47 Τότε οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι συγκάλεσαν συμβούλιο καὶ ἔλε-
γαν: «Τί θὰ κάνωμε; Διότι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος κάνει πολλὰ θαύματα.
48 Ἐὰν τὸν ἀφήσωμε ἔτσι, ὅλοι θὰ πιστεύσουν σ' αὐτόν, καὶ θὰ ἔλθουν
οἱ Ρωμαῖοι καὶ θὰ καταστρέψουν καὶ τὸν τόπο μας καὶ τὸ ἔθνος μας».
49 Τότε ἕνας ἀπ' αὐτούς, ὁ Καϊάφας, ὁ ὁποῖος ἦταν ἀρχιερεὺς τοῦ
ἔτους ἐκείνου, τοὺς εἶπε: «Σεῖς δὲν ξέρετε τίποτε, **50** οὔτε σκέπτεσθε,

συμφέρει ἡμῖν ἵνα εἷς ἄνθρωπος ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ καὶ
μὴ ὅλον τὸ ἔθνος ἀπόληται. 51 Τοῦτο δὲ ἀφ᾽ ἑαυτοῦ οὐκ εἶπεν,
ἀλλὰ ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου προεφήτευσεν ὅτι
ἔμελλεν ὁ Ἰησοῦς ἀποθνῄσκειν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, 52 καὶ οὐχ
ὑπὲρ τοῦ ἔθνους μόνον, ἀλλ᾽ ἵνα καὶ τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ τὰ διε-
σκορπισμένα συναγάγῃ εἰς ἕν. 53 Ἀπ᾽ ἐκείνης οὖν τῆς ἡμέρας
συνεβουλεύσαντο ἵνα ἀποκτείνωσιν αὐτόν. 54 Ἰησοῦς οὖν
οὐκέτι παρρησίᾳ περιεπάτει ἐν τοῖς Ἰουδαίοις, ἀλλὰ ἀπῆλθεν
ἐκεῖθεν εἰς τὴν χώραν ἐγγὺς τῆς ἐρήμου, εἰς Ἐφραὶμ λεγομέ-
νην πόλιν, κἀκεῖ διέτριβε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

55 Ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ Πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβησαν πολ-
λοὶ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐκ τῆς χώρας πρὸ τοῦ Πάσχα ἵνα ἁγνίσωσιν
ἑαυτούς. 56 Ἐζήτουν οὖν τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔλεγον μετ᾽ ἀλλήλων ἐν
τῷ ἱερῷ ἑστηκότες· Τί δοκεῖ ὑμῖν; Ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν ἑορ-
τήν; 57 Δεδώκεισαν δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἐντολὴν
ἵνα ἐάν τις γνῷ ποῦ ἐστι, μηνύσῃ, ὅπως πιάσωσιν αὐτόν.

12 Ὁ οὖν Ἰησοῦς πρὸ ἓξ ἡμερῶν τοῦ Πάσχα ἦλθεν εἰς Βη-
θανίαν, ὅπου ἦν Λάζαρος ὁ τεθνηκώς, ὃν ἤγειρεν ἐκ νε-
κρῶν. 2 Ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα διηκό-
νει· ὁ δὲ Λάζαρος εἷς ἦν τῶν ἀνακειμένων σὺν αὐτῷ. 3 Ἡ οὖν
Μαρία, λαβοῦσα λίτραν μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτίμου,
ἤλειψε τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἐξέμαξε ταῖς θριξὶν αὐτῆς
τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὀσμῆς τοῦ μύρου.

4 Λέγει οὖν εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἰούδας Σίμωνος
Ἰσκαριώτης, ὁ μέλλων αὐτὸν παραδιδόναι· 5 Διατί τοῦτο τὸ
μύρον οὐκ ἐπράθη τριακοσίων δηναρίων καὶ ἐδόθη πτωχοῖς;
6 Εἶπε δὲ τοῦτο οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ, ἀλλ᾽ ὅτι
κλέπτης ἦν, καὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχε καὶ τὰ βαλλόμενα ἐβά-
σταζεν. 7 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς· Ἄφες αὐτήν, εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ
ἐνταφιασμοῦ μου τετήρηκεν αὐτό. 8 Τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντο-
τε ἔχετε μεθ᾽ ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε.

ὅτι μᾶς συμφέρει νὰ πεθάνῃ ἕνας ἄνθρωπος γιὰ τὸ λαό, καὶ νὰ μὴ χαθῇ
ὅλο τὸ ἔθνος». **51** Τοῦτο ὅμως δὲν εἶπε ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ἐπειδὴ ἦταν
ἀρχιερεὺς τοῦ ἔτους ἐκείνου προφήτευσε, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἔμελλε νὰ πε-
θάνῃ γιὰ τὸ ἔθνος. **52** Καὶ ὄχι μόνο γιὰ τὸ ἔθνος, ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ συγ-
κεντρώσῃ σ' ἕνα ποίμνιο τὰ διασκορπισμένα τέκνα τοῦ Θεοῦ. **53** Ἀπ'
ἐκείνη δὲ τὴν ἡμέρα ἀποφάσισαν ἀπὸ κοινοῦ νὰ τὸν θανατώσουν. **54** Γι'
αὐτὸ ὁ Ἰησοῦς δὲν ἔκανε πλέον δημόσιες ἐμφανίσεις μεταξὺ τῶν Ἰουδαί-
ων, ἀλλ' ἀναχώρησε ἀπ' ἐκεῖ στὸν τόπο πλησίον τῆς ἐρήμου, στὴν πόλι
τὴν ὀνομαζομένη Ἐφραίμ, καὶ ἐκεῖ ἔμενε μαζὶ μὲ τοὺς μαθητάς του.
55 Πλησίαζε δὲ τὸ Πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ πολλοὶ ἀπὸ τὴ χώρα
ἀνέβηκαν στὰ Ἱεροσόλυμα πρὸ τοῦ Πάσχα, γιὰ νὰ ὑποβάλουν τοὺς ἑαυ-
τούς τους σὲ τελετουργικὲς καθάρσεις. **56** Ἀναζητοῦσαν δὲ τὸν Ἰησοῦ καὶ
ἔλεγαν μεταξύ τους εὑρισκόμενοι στὸ ναό: «Τί νομίζετε; Ὅτι δὲν θὰ
ἔλθῃ στὴν ἑορτή;». **57** Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι εἶχαν δώσει καὶ
ἐντολή, ἐὰν κανεὶς μάθῃ ποῦ εἶναι, νὰ εἰδοποιήσῃ γιὰ νὰ τὸν πιάσουν.

Ἡ ἀδελφὴ τοῦ Λαζάρου Μαρία χρίει τὸν Ἰησοῦ μὲ μύρο

12 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἕξι ἡμέρες πρὸ τοῦ Πάσχα ἦλθε στὴ Βηθανία,
ὅπου ἦταν ὁ Λάζαρος, ποὺ εἶχε πεθάνει καὶ τὸν ἀνέστησε ἐκ νε-
κρῶν. **2** Τοῦ ἔκαναν δὲ δεῖπνο ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα διακονοῦσε, ὁ δὲ Λά-
ζαρος ἦταν ἕνας ἀπ' αὐτούς, ποὺ κάθονταν στὸ τραπέζι μαζί του. **3** Ἡ
Μαρία τότε πῆρε μία λίτρα μύρο (τριακόσια εἰκοσιπέντε γραμμάρια πε-
ρίπου), ποὺ ἦταν νάρδος ὁλοκάθαρη πανάκριβη, καὶ ἄλειψε τὰ πόδια
τοῦ Ἰησοῦ, καὶ σκούπισε μὲ τὰ μαλλιά της τὰ πόδια του. Τὸ δὲ σπίτι
γέμισε ἀπὸ τὴν εὐωδία τοῦ μύρου.

Ὁ γογγυσμὸς τοῦ ὑποκριτοῦ Ἰούδα γιὰ τὸ μύρο

4 Ἀλλ' ἕνας ἀπὸ τοὺς μαθητάς του, ὁ Ἰούδας τοῦ Σίμωνος ὁ Ἰσκα-
ριώτης, ποὺ ἔμελλε νὰ τὸν προδώσῃ, λέγει: **5** «Γιατί αὐτὸ τὸ μύρο δὲν
πωλήθηκε ἀντὶ τριακοσίων δηναρίων καὶ δὲν δόθηκε (ὡς χρηματικὴ
ἀξία) στοὺς πτωχούς;». **6** Εἶπε δὲ τοῦτο, ὄχι διότι ἐνδιαφερόταν γιὰ
τοὺς πτωχούς, ἀλλὰ διότι ἦταν κλέπτης καὶ κρατοῦσε τὸ ταμεῖο καὶ
ἔκλεπτε ἀπὸ τὶς εἰσφορές. **7** Εἶπε τότε ὁ Ἰησοῦς: «Ἄφησέ την. Φύλα-
ξε αὐτὸ (τὸ μύρο, γιὰ νὰ μὲ ἀλείψῃ προκαταβολικῶς) γιὰ τὴν ἡμέρα
τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου. **8** Τοὺς πτωχοὺς βεβαίως πάντοτε θὰ ἔχετε μαζί
σας, ἀλλ' ἐμένα δὲν θὰ ἔχετε πάντοτε».

9 Ἔγνω οὖν ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων ὅτι ἐκεῖ ἐστι, καὶ
ἦλθον οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἴδω-
σιν ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. 10 Ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς ἵνα
καὶ τὸν Λάζαρον ἀποκτείνωσιν, 11 ὅτι πολλοὶ δι' αὐτὸν ὑπῆγον
τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν.

12 Τῇ ἐπαύριον ὄχλος πολὺς ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἑορτήν, ἀκού-
σαντες ὅτι ἔρχεται Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, 13 ἔλαβον τὰ βαΐα
τῶν φοινίκων καὶ ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν αὐτῷ, καὶ ἔκραζον·
Ὡσαννά! Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, βα-
σιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ. 14 Εὑρὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀνάριον
ἐκάθισεν ἐπ' αὐτό, καθώς ἐστι γεγραμμένον· 15 **Μὴ φοβοῦ, θύ-
γατερ Σιών! Ἰδοὺ ὁ βασιλεύς σου ἔρχεται καθήμενος ἐπὶ
πῶλον ὄνου.** 16 Ταῦτα δὲ οὐκ ἔγνωσαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὸ
πρῶτον, ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη ὁ Ἰησοῦς, τότε ἐμνήσθησαν ὅτι
ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα, καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ.
17 Ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ ὅτε τὸν Λάζαρον
ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνημείου καὶ ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.
18 Διὰ τοῦτο καὶ ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος, ὅτι ἤκουσαν τοῦτο
αὐτὸν πεποιηκέναι τὸ σημεῖον. 19 Οἱ οὖν Φαρισαῖοι εἶπον
πρὸς ἑαυτούς· Θεωρεῖτε ὅτι οὐκ ὠφελεῖτε οὐδέν; Ἴδε ὁ κόσμος
ὀπίσω αὐτοῦ ἀπῆλθεν.

20 Ἦσαν δέ τινες Ἕλληνες ἐκ τῶν ἀναβαινόντων ἵνα προσ-
κυνήσωσιν ἐν τῇ ἑορτῇ. 21 Οὗτοι οὖν προσῆλθον Φιλίππῳ τῷ
ἀπὸ Βηθσαϊδὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες· Κύ-
ριε, θέλομεν τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν. 22 Ἔρχεται Φίλιππος καὶ λέγει
τῷ Ἀνδρέᾳ, καὶ πάλιν Ἀνδρέας καὶ Φίλιππος λέγουσι τῷ Ἰη-
σοῦ· 23 ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς λέγων· Ἐλήλυθεν ἡ
ὥρα ἵνα δοξασθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. 24 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσὼν εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ,
αὐτὸς μόνος μένει· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ, πολὺν καρπὸν φέρει.

Οἱ ἀρχιερεῖς ἀποφασίζουν θανάτωσι καὶ τοῦ Λαζάρου!

9 Πολὺς δὲ λαὸς ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους ἔμαθε, ὅτι εἶναι ἐκεῖ, καὶ
ἦλθαν, ὄχι μόνο γιὰ τὸν Ἰησοῦ, ἀλλὰ γιὰ νὰ ἰδοῦν καὶ τὸ Λάζαρο, ποὺ
ἀνέστησε ἐκ νεκρῶν. **10** Γι' αὐτὸ οἱ ἀρχιερεῖς ἀποφάσισαν νὰ θανατώ-
σουν καὶ τὸ Λάζαρο, **11** διότι ἐξ αἰτίας του πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους
πήγαιναν στὸν Ἰησοῦ καὶ πίστευαν σ' αὐτόν.

Ἡ θριαμβευτικὴ εἴσοδος τοῦ Χριστοῦ στὰ Ἱεροσόλυμα ἐπὶ πώλου ὄνου!

12 Τὴν ἄλλη ἡμέρα λαὸς πολύς, ποὺ ἦλθε γιὰ τὴν ἑορτή, ὅταν
ἄκουσαν, ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς στὰ Ἱεροσόλυμα, **13** πῆραν κλάδους ἀπὸ
φοίνικες καὶ βγῆκαν νὰ τὸν προϋπαντήσουν, καὶ κραύγαζαν: «**Δόξα!
Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐκ μέρους τοῦ Κυρίου**, ὁ βασιλεὺς
τοῦ Ἰσραήλ». **14** Βρῆκε δὲ ὁ Ἰησοῦς ἕνα γαϊδουράκι καὶ κάθησε
ἐπάνω του, ὅπως εἶναι γραμμένο: **15 Μὴ φοβᾶσαι, θυγατέρα Σιών!
Ἰδοὺ ὁ βασιλεύς σου ἔρχεται καθήμενος σ' ἕνα πουλάρι ὄνου.**
16 Ἀλλὰ τί σήμαιναν αὐτὰ δὲν κατάλαβαν οἱ μαθηταί του στὴν ἀρχή,
ἀλλ' ὅταν δοξάσθηκε ὁ Ἰησοῦς, τότε σκέφθηκαν, ὅτι αὐτὰ ἦταν γι'
αὐτὸν γραμμένα, καὶ αὐτὰ ἔκαναν σ' αὐτόν. **17** Οἱ δὲ ἄνθρωποι τοῦ λα-
οῦ, ποὺ ἦταν μαζί του ὅταν φώναξε τὸ Λάζαρο νὰ βγῆ ἀπὸ τὸ μνῆμα
καὶ τὸν ἀνέστησε ἐκ νεκρῶν, ἔδιναν μαρτυρία (γιὰ τὸ θαῦμα). **18** Γι'
αὐτὸ καὶ τὸν προϋπάντησε ὁ λαός, διότι ἄκουσαν, ὅτι εἶχε κάνει αὐτὸ
τὸ θαῦμα. **19** Οἱ Φαρισαῖοι τότε εἶπαν μεταξύ τους: «Βλέπετε, ὅτι δὲν
κατορθώνετε τίποτε; Νά, ὅλος ὁ λαὸς ἔφυγε (ἀπὸ μᾶς) καὶ ἀκολούθη-
σε αὐτόν».

Ἕλληνες ζητοῦν νὰ ἰδοῦν τὸν Ἰησοῦ καὶ ὁ Ἰησοῦς προφητεύει δόξα

20 Μερικοὶ δὲ ἀπ' αὐτούς, ποὺ ἀνέβηκαν γιὰ νὰ προσκυνήσουν κατὰ
τὴν ἑορτή, ἦταν Ἕλληνες. **21** Αὐτοὶ δὲ προσῆλθαν στὸ Φίλιππο, ποὺ
ἦταν ἀπὸ τὴ Βηθσαϊδὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ τὸν παρακαλοῦσαν λέγοντας:
«Κύριε, θέλουμε νὰ ἰδοῦμε τὸν Ἰησοῦ». **22** Πηγαίνει ὁ Φίλιππος καὶ
τὸ λέγει στὸν Ἀνδρέα, καὶ ἔπειτα ὁ Ἀνδρέας καὶ ὁ Φίλιππος τὸ λέγουν
στὸν Ἰησοῦ. **23** Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε τότε: «Ἔφθασε ἡ ὥρα, γιὰ νὰ
δοξασθῆ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. **24** Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ἐὰν ὁ
κόκκος τοῦ σίτου δὲν πέση στὴ γῆ καὶ δὲν πεθάνῃ, μένει αὐτὸς μόνος.
Ἐὰν ὅμως πεθάνῃ, φέρει πολὺ καρπό (Στὸν πολὺ καρπό, ποὺ ἔφερε ὁ
θάνατος τοῦ Ἰησοῦ, περιλαμβάνονται καὶ οἱ Ἕλληνες, διὰ τῶν ὁποίων
δοξάσθηκε ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου)».

25 Ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὁ μισῶν
τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξει
αὐτήν. 26 Ἐὰν ἐμοὶ διακονῇ τις, ἐμοὶ ἀκολουθείτω, καὶ ὅπου
εἰμὶ ἐγώ, ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται· καὶ ἐάν τις ἐμοὶ
διακονῇ, τιμήσει αὐτὸν ὁ Πατήρ.

27 Νῦν ἡ ψυχή μου τετάρακται, καὶ τί εἴπω; Πάτερ, σῶσόν
με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης. Ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὴν ὥραν
ταύτην. 28 Πάτερ, δόξασόν σου τὸ ὄνομα. Ἦλθεν οὖν φωνὴ ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ· Καὶ ἐδόξασα καὶ πάλιν δοξάσω. 29 Ὁ οὖν ὄχλος ὁ
ἑστὼς καὶ ἀκούσας ἔλεγε βροντὴν γεγονέναι. Ἄλλοι ἔλεγον·
Ἄγγελος αὐτῷ λελάληκεν. 30 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν·
Οὐ δι᾽ ἐμὲ αὕτη ἡ φωνὴ γέγονεν, ἀλλὰ δι᾽ ὑμᾶς. 31 Νῦν κρίσις
ἐστὶ τοῦ κόσμου τούτου, νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου
ἐκβληθήσεται ἔξω· 32 κἀγὼ ἐὰν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, πάντας
ἑλκύσω πρὸς ἐμαυτόν. 33 Τοῦτο δὲ ἔλεγε σημαίνων ποίῳ θα-
νάτῳ ἤμελλεν ἀποθνήσκειν. 34 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ὄχλος· Ἡμεῖς
ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου ὅτι ὁ Χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ
πῶς σὺ λέγεις, δεῖ ὑψωθῆναι τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; Τίς ἐστιν
οὗτος ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου; 35 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἔτι
μικρὸν χρόνον τὸ φῶς μεθ᾽ ὑμῶν ἐστι· περιπατεῖτε ἕως τὸ φῶς
ἔχετε, ἵνα μὴ σκοτία ὑμᾶς καταλάβῃ· καὶ ὁ περιπατῶν ἐν τῇ
σκοτίᾳ οὐκ οἶδε ποῦ ὑπάγει. 36 Ἕως τὸ φῶς ἔχετε, πιστεύετε
εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε. Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς,
καὶ ἀπελθὼν ἐκρύβη ἀπ᾽ αὐτῶν.

37 Τοσαῦτα δὲ αὐτοῦ σημεῖα πεποιηκότος ἔμπροσθεν αὐτῶν
οὐκ ἐπίστευον εἰς αὐτόν, 38 ἵνα ὁ λόγος Ἡσαΐου τοῦ προφήτου
πληρωθῇ ὃν εἶπε· **Κύριε, τίς ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; Καὶ ὁ
βραχίων Κυρίου τίνι ἀπεκαλύφθη;** 39 Διὰ τοῦτο οὐκ ἠδύναντο
πιστεύειν, ὅτι πάλιν εἶπεν Ἡσαΐας· 40 **Τετύφλωκεν αὐτῶν τοὺς**

Ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τοὺς ἀκολούθους του ζητεῖ αὐταπάρνησι

25 «Ὅποιος ἀγαπάει τὸν ἑαυτό του (ὁ φίλαυτος δηλαδή), θὰ τὸν
χάσῃ. Ἐνῷ ὅποιος μισεῖ τὸν ἑαυτό του στὸν κόσμο τοῦτο (ὁ ἄνθρωπος
τῆς αὐταπαρνήσεως δηλαδή), θὰ τὸν διατηρήσῃ γιὰ τὴν αἰώνια ζωή.
26 Ὅποιος θέλει νὰ διακονῇ ἐμένα, ἂς ἀκολουθῇ ἐμένα (στὸ δρόμο τῆς
αὐταπαρνήσεως), καὶ ὅπου εἶμαι ἐγώ, ἐκεῖ θὰ εἶναι καὶ ὁ δικός μου
διάκονος. Ναί, ὅποιος διακονεῖ ἐμένα (τὸν Υἱό), θὰ τὸν τιμήσῃ ὁ Πα-
τέρας».

Ὁ Ἰησοῦς ὁμιλεῖ γιὰ τὸ θάνατό του καὶ τὴ σημασία του

27 «Τώρα ἡ ψυχή μου ἔχει ταραχθῆ. Καὶ τί νὰ εἰπῶ; Πατέρα, σῶσε
με ἀπὸ τὴν ὥρα αὐτή. Ἀλλὰ γι' αὐτὸ ἦλθα στὴν ὥρα αὐτή. **28** Πατέ-
ρα, δόξασε τὸ ὄνομά σου». Ἦλθε τότε φωνὴ ἀπὸ τὸν οὐρανό: «Καὶ δό-
ξασα, καὶ πάλι θὰ δοξάσω». **29** Ὁ δὲ λαός, ποὺ παρίστατο καὶ ἄκου-
σε, ἔλεγε, ὅτι ἔγινε βροντή. Ἄλλοι ἔλεγαν, «Ἄγγελος μίλησε
σ' αὐτόν». **30** Ὁ Ἰησοῦς εἶπε τότε: «Ἡ φωνὴ αὐτὴ δὲν ἦλθε γιὰ μέ-
να, ἀλλὰ γιὰ σᾶς. **31** Τώρα θὰ γίνῃ δικαίωσι αὐτοῦ τοῦ κόσμου (ἔναν-
τι τοῦ ἀντιδίκου Διαβόλου). Τώρα ὁ ἄρχων αὐτοῦ τοῦ κόσμου θὰ πε-
ταχθῇ ἔξω. **32** Ἐγὼ δέ, ὅταν ὑψωθῶ ἀπὸ τὴ γῆ (πάνω στὸ σταυρό),
θὰ ἑλκύσω ὅλους πρὸς τὸν ἑαυτό μου». **33** Αὐτὸ δὲ ἔλεγε ὑποδηλώνον-
τας μὲ ποιό εἶδος θανάτου ἔμελλε νὰ πεθάνῃ. **34** Ὁ λαὸς τοῦ εἶπε:
«Ἐμεῖς ἀκούσαμε ἀπὸ τὸ νόμο, ὅτι ὁ Χριστὸς (ὁ Μεσσίας) θὰ ζῇ
αἰωνίως. Καὶ πῶς σὺ λέγεις, "Ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου πρόκειται νὰ
ὑψωθῇ"; Ποιός εἶναι αὐτὸς ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου;». **35** Τοὺς εἶπε τότε
ὁ Ἰησοῦς: «Λίγο χρόνο ἀκόμη τὸ φῶς θὰ εἶναι μαζί σας. Περιπατεῖτε,
ἕως ὅτου ἔχετε τὸ φῶς, γιὰ νὰ μὴ σᾶς καταλάβῃ τὸ σκοτάδι. Διότι
ἐκεῖνος, ποὺ περιπατεῖ στὸ σκοτάδι, δὲν ξέρει ποῦ πηγαίνει. **36** Ἕως
ὅτου ἔχετε τὸ φῶς, νὰ πιστεύετε στὸ φῶς, γιὰ νὰ γίνετε παιδιὰ τοῦ φω-
τός». Αὐτὰ εἶπε ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔφυγε καὶ κρύφθηκε ἀπ' αὐτούς.

Ἡ ἀπιστία τῶν Ἰουδαίων παρὰ τὸ πλῆθος τῶν θαυμάτων

37 Ἐνῷ δὲ εἶχε κάνει τόσα θαύματα μπροστά τους, δὲν πίστευαν
σ' αὐτόν, **38** καὶ ἔτσι ἐκπληρώθηκε ὁ λόγος, ποὺ εἶπε ὁ προφήτης
Ἡσαΐας: **Κύριε, ποιός πίστευσε στὸ κήρυγμά μας; Καὶ ποιός κα-
τάλαβε τὴ δύναμι τοῦ Κυρίου;** **39** Ὁ Ἡσαΐας εἶπε ἐπίσης γιὰ ποιό
λόγο δὲν μποροῦσαν νὰ πιστεύσουν: **40** **Τύφλωσε τὰ μάτια τους καὶ**

**ὀφθαλμοὺς καὶ πεπώρωκεν αὐτῶν τὴν καρδίαν, ἵνα μὴ ἴδωσι
τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ νοήσωσι τῇ καρδίᾳ καὶ ἐπιστραφῶσι, καὶ
ἰάσομαι αὐτούς.** 41 Ταῦτα εἶπεν Ἡσαΐας ὅτε εἶδε τὴν δόξαν
αὐτοῦ καὶ ἐλάλησε περὶ αὐτοῦ. 42 Ὅμως μέντοι καὶ ἐκ τῶν
ἀρχόντων πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, ἀλλὰ διὰ τοὺς Φαρι-
σαίους οὐχ ὡμολόγουν, ἵνα μὴ ἀποσυνάγωγοι γένωνται·
43 ἠγάπησαν γὰρ τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἤπερ τὴν
δόξαν τοῦ Θεοῦ.

44 Ἰησοῦς δὲ ἔκραξε καὶ εἶπεν· Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ πι-
στεύει εἰς ἐμέ, ἀλλ᾽ εἰς τὸν πέμψαντά με, 45 καὶ ὁ θεωρῶν ἐμὲ
θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με. 46 Ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα,
ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνῃ. 47 Καὶ ἐάν
τίς μου ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων καὶ μὴ πιστεύσῃ, ἐγὼ οὐ κρίνω
αὐτόν· οὐ γὰρ ἦλθον ἵνα κρίνω τὸν κόσμον, ἀλλ᾽ ἵνα σώσω τὸν
κόσμον. 48 Ὁ ἀθετῶν ἐμὲ καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματά μου,
ἔχει τὸν κρίνοντα αὐτόν· ὁ λόγος ὃν ἐλάλησα, ἐκεῖνος κρινεῖ
αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ· 49 ὅτι ἐγὼ ἐξ ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλάλη-
σα, ἀλλ᾽ ὁ πέμψας με Πατὴρ αὐτός μοι ἐντολὴν ἔδωκε τί εἴπω
καὶ τί λαλήσω· 50 καὶ οἶδα ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ζωὴ αἰώνιός
ἐστιν. Ἃ οὖν λαλῶ ἐγώ, καθὼς εἴρηκέ μοι ὁ Πατήρ, οὕτω λαλῶ.

13 Πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐλή-
λυθεν αὐτοῦ ἡ ὥρα ἵνα μεταβῇ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου
πρὸς τὸν Πατέρα, ἀγαπήσας τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ, εἰς
τέλος ἠγάπησεν αὐτούς, 2 καὶ δείπνου γενομένου, τοῦ Διαβό-
λου ἤδη βεβληκότος εἰς τὴν καρδίαν Ἰούδα Σίμωνος Ἰσκαριώ-
του ἵνα αὐτὸν παραδῷ, 3 εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα δέδωκεν
αὐτῷ ὁ Πατὴρ εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθε καὶ
πρὸς τὸν Θεὸν ὑπάγει, 4 ἐγείρεται ἐκ τοῦ δείπνου καὶ τίθησι τὰ
ἱμάτια, καὶ λαβὼν λέντιον διέζωσεν ἑαυτόν· 5 εἶτα βάλλει
ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα, καὶ ἤρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν μα-
θητῶν καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ ᾧ ἦν διεζωσμένος. 6 Ἔρχεται
οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον, καὶ λέγει αὐτῷ ἐκεῖνος· Κύριε, σύ

**σκότισε τὸ νοῦ τους, γιὰ νὰ μὴν ἰδοῦν μὲ τὰ μάτια καὶ κατα-
λάβουν μὲ τὸ νοῦ καὶ ἐπιστρέψουν, καὶ τοὺς συγχωρήσω.**
41 Αὐτὰ εἶπε ὁ Ἡσαΐας, ὅταν εἶδε τὴ δόξα του καὶ μίλησε γι' αὐτόν.
42 Ἐν τούτοις καὶ ἀπὸ τοὺς ἄρχοντες πολλοὶ πίστευσαν σ' αὐτόν, ἀλλ'
ἐξ αἰτίας τῶν Φαρισαίων δὲν ὡμολογοῦσαν, γιὰ νὰ μὴ γίνουν ἀπο-
συνάγωγοι (γιὰ νὰ μὴν ἀφορισθοῦν). **43** Διότι τῆς τιμῆς ἀπὸ τὸ Θεὸ
προτίμησαν τὴν τιμὴ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους.

Συνοπτικὴ διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ

44 Ὁ Ἰησοῦς δὲ φώναξε δυνατὰ καὶ εἶπε: «Ὅποιος πιστεύει σ' ἐμέ-
να, δὲν πιστεύει σ' ἐμένα, ἀλλὰ σ' ἐκεῖνον, ποὺ μὲ ἔστειλε. **45** Καὶ
ὅποιος παραδέχεται ἐμένα, παραδέχεται ἐκεῖνον, ποὺ μὲ ἔστειλε.
46 Ἐγὼ ἦλθα στὸν κόσμο ὡς φῶς, γιὰ νὰ μὴ μείνῃ στὸ σκοτάδι κα-
νείς, ποὺ πιστεύει σ' ἐμένα. **47** Καὶ ἂν κανεὶς ἀκούσῃ τὰ λόγια μου καὶ
δὲν πιστεύσῃ, ἐγὼ δὲν τὸν καταδικάζω. Διότι δὲν ἦλθα γιὰ νὰ καταδι-
κάσω τὸν κόσμο, ἀλλὰ γιὰ νὰ σώσω τὸν κόσμο. **48** Ὅποιος μὲ ἀπορ-
ρίπτει καὶ δὲν δέχεται τὰ λόγια μου, ἔχει αὐτὸν ποὺ θὰ τὸν καταδι-
κάσῃ. Ὁ λόγος, ποὺ κήρυξα, ἐκεῖνος θὰ τὸν καταδικάσῃ κατὰ τὴν
ἐσχάτη ἡμέρα. **49** Διότι ἐγὼ δὲν κήρυξα ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὁ Πατέρας,
ποὺ μὲ ἔστειλε, αὐτὸς μὲ δίδαξε τί θὰ εἰπῶ καὶ τί θὰ κηρύξω. **50** Καὶ
ξέρω, ὅτι ἡ διδασκαλία του εἶναι ζωὴ αἰώνια. Αὐτὰ λοιπόν, ποὺ κη-
ρύττω ἐγώ, ἔτσι τὰ κηρύττω, ὅπως μοῦ εἶπε ὁ Πατέρας».

Ὁ Διδάσκαλος καὶ ὁ Κύριος πλύνει τὰ πόδια τῶν μαθητῶν

13 Πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα, γνωρίζοντας ὁ Ἰησοῦς, ὅτι ἦλθεν
ἡ ὥρα του γιὰ νὰ μεταβῇ ἀπ' αὐτὸ τὸν κόσμο στὸν
Πατέρα, ἔχοντας ἀγαπήσει τοὺς δικούς του, ποὺ ἦταν στὸν κόσμο,
– μὲ τελεία ἀγάπη τοὺς ἀγάπησε –, **2** καὶ ἀφοῦ ἑτοιμάσθηκε δεῖπνο,
ἐνῷ ὁ Διάβολος εἶχε πλέον βάλει στὴν καρδιὰ τοῦ Ἰούδα, τοῦ υἱοῦ τοῦ
Σίμωνος, τοῦ Ἰσκαριώτη, νὰ τὸν παραδώσῃ, **3** ἂν καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶχε
τὴ συνείδησι, ὅτι ὁ Πατέρας τοῦ ἔδωσε τὰ πάντα στὰ χέρια, καὶ ὅτι
προῆλθε ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ πηγαίνει πρὸς τὸ Θεό, (ἐν τούτοις) **4** σηκώ-
νεται ἀπὸ τὸ δεῖπνο καὶ βγάζει τὰ ἐξωτερικὰ ἐνδύματα, καί, ἀφοῦ πῆρε
μιὰ ποδιά, ζώσθηκε, **5** ἔπειτα ρίχνει νερὸ στὴ λεκάνη καὶ ἄρχισε νὰ
πλύνῃ τὰ πόδια τῶν μαθητῶν καὶ νὰ τὰ σκουπίζῃ μὲ τὴν ποδιά, μὲ τὴν
ὁποία ἦταν ζωσμένος. **6** Ἔρχεται δὲ πρὸς τὸ Σίμωνα Πέτρο, καὶ

μου νίπτεις τοὺς πόδας; 7 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ·
Ὃ ἐγὼ ποιῶ, σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι, γνώσῃ δὲ μετὰ ταῦτα. 8 Λέγει
αὐτῷ Πέτρος· Οὐ μὴ νίψῃς τοὺς πόδας μου εἰς τὸν αἰῶνα. Ἀπε-
κρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐὰν μὴ νίψω σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ'
ἐμοῦ. 9 Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος· Κύριε, μὴ τοὺς πόδας μου
μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν κεφαλήν. 10 Λέγει αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς· Ὁ λελουμένος οὐ χρείαν ἔχει ἢ τοὺς πόδας νίψασθαι,
ἀλλ' ἔστι καθαρὸς ὅλος· καὶ ὑμεῖς καθαροί ἐστε, ἀλλ' οὐχὶ πάν-
τες. 11 Ἤδει γὰρ τὸν παραδιδόντα αὐτόν. Διὰ τοῦτο εἶπεν· Οὐχὶ
πάντες καθαροί ἐστε.

12 Ὅτε οὖν ἔνιψε τοὺς πόδας αὐτῶν καὶ ἔλαβε τὰ ἱμάτια
αὐτοῦ, ἀναπεσὼν πάλιν εἶπεν αὐτοῖς· Γινώσκετε τί πεποίηκα
ὑμῖν; 13 Ὑμεῖς φωνεῖτέ με, ὁ Διδάσκαλος καὶ ὁ Κύ-
ριος, καὶ καλῶς λέγετε· εἰμὶ γάρ. 14 Εἰ οὖν ἐγὼ ἔνιψα ὑμῶν
τοὺς πόδας, ὁ Κύριος καὶ ὁ Διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε
ἀλλήλων νίπτειν τοὺς πόδας. 15 Ὑπόδειγμα γὰρ δέδωκα ὑμῖν,
ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ποιῆτε. 16 Ἀμὴν ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, οὐκ ἔστι δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, οὐδὲ ἀπό-
στολος μείζων τοῦ πέμψαντος αὐτόν. 17 Εἰ ταῦτα οἴδατε, μα-
κάριοί ἐστε ἐὰν ποιῆτε αὐτά.

18 Οὐ περὶ πάντων ὑμῶν λέγω· ἐγὼ οἶδα οὓς ἐξελεξάμην·
ἀλλ' ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ, **Ὁ τρώγων μετ' ἐμοῦ τὸν ἄρτον
ἐπῆρεν ἐπ' ἐμὲ τὴν πτέρναν αὐτοῦ.** 19 Ἀπ' ἄρτι λέγω ὑμῖν πρὸ
τοῦ γενέσθαι, ἵνα ὅταν γένηται πιστεύσητε ὅτι ἐγώ εἰμι.
20 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ λαμβάνων ἐάν τινα πέμψω, ἐμὲ
λαμβάνει, ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων λαμβάνει τὸν πέμψαντά με.

21 Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς ἐταράχθη τῷ πνεύματι, καὶ ἐμαρ-
τύρησε καὶ εἶπεν· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν πα-
ραδώσει με. 22 Ἔβλεπον οὖν εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταί, ἀπο-
ρούμενοι περὶ τίνος λέγει. 23 Ἦν δὲ ἀνακείμενος εἷς ἐκ τῶν
μαθητῶν αὐτοῦ ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Ἰησοῦ, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς·
24 νεύει οὖν τούτῳ Σίμων Πέτρος πυθέσθαι τίς ἂν εἴη περὶ οὗ
λέγει. 25 Ἐπιπεσὼν δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸ στῆθος τοῦ Ἰησοῦ λέγει

ἐκεῖνος τοῦ λέγει: «Κύριε, σὺ θὰ πλύνῃς τὰ πόδια μου;». **7** Ἀποκρίθη-
κε ὁ Ἰησοῦς καὶ τοῦ εἶπε: «Αὐτό, ποὺ ἐγὼ κάνω, σὺ δὲν καταλαβαί-
νεις τώρα, θὰ καταλάβῃς ὅμως ὕστερα». **8** Τοῦ λέγει ὁ Πέτρος: «Δὲν
θὰ πλύνῃς τὰ πόδια μου ποτέ». Τοῦ εἶπε ὁ Ἰησοῦς: «Ἂν δὲν σὲ πλύ-
νω, δὲν θὰ ἔχῃς θέσι μαζί μου». **9** Τοῦ λέγει ὁ Σίμων Πέτρος: «Κύ-
ριε, ὄχι μόνο τὰ πόδια μου, ἀλλὰ καὶ τὰ χέρια καὶ τὸ κεφάλι». **10** Τοῦ
λέγει ὁ Ἰησοῦς: «Ὁ λουσμένος δὲν χρειάζεται, παρὰ νὰ νίψῃ τὰ πόδια,
καὶ ἔτσι εἶναι καθαρὸς ὁλόκληρος. Καὶ σεῖς εἶσθε καθαροί, ἀλλ᾽ ὄχι
ὅλοι». **11** Γνώριζε δηλαδὴ τὸν προδότη του, γι᾽ αὐτὸ εἶπε, «Δὲν εἶσθε
ὅλοι καθαροί».

12 Ὅταν δὲ ἔπλυνε τὰ πόδια τους καὶ φόρεσε τὰ ἐνδύματά του, κά-
θησε πάλι στὸ τραπέζι καὶ τοὺς εἶπε: «Καταλαβαίνετε τί ἔκανα σὲ σᾶς;
13 Σεῖς μὲ προσφωνεῖτε, "Διδάσκαλε" καὶ "Κύριε", καὶ
καλῶς λέγετε, διότι εἶμαι. **14** Ἀφοῦ δὲ ἐγώ, ὁ Κύριος καὶ ὁ Διδάσκα-
λος, ἔπλυνα τὰ δικά σας πόδια, καὶ σεῖς ὀφείλετε νὰ πλύνετε τὰ πόδια
ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου. **15** Παράδειγμα δηλαδὴ σᾶς ἔδωσα, γιὰ νὰ κάνετε
καὶ σεῖς, ὅπως ἔκανα ἐγώ. **16** Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σᾶς λέγω, δὲν ὑπάρ-
χει δοῦλος ἀνώτερος τοῦ κυρίου του, οὔτε ἀπεσταλμένος ἀνώτερος
αὐτοῦ ποὺ τὸν ἀπέστειλε. **17** Ἀφοῦ καταλαβαίνετε αὐτά, εὐτυχεῖς θὰ
εἶσθε, ἐὰν ἐφαρμόζετε αὐτά».

Ὁ Ἰησοῦς προλέγει τὴν προδοσία τοῦ Ἰούδα

18 «Δὲν ὁμιλῶ γιὰ ὅλους σας. Ἐγὼ γνωρίζω αὐτούς, τοὺς ὁποίους
ἐξέλεξα. Ἀλλ᾽ ἔτσι ἐκπληρώθηκε ὁ Γραφικὸς λόγος, **Αὐτός, ποὺ τρώ-
γει μαζί μου τὸν ἄρτο, σήκωσε ἐναντίον μου τὴν πτέρνα του** (μὲ
κλώτσησε). **19** Σᾶς λέγω ἀπὸ τώρα, προτοῦ γίνῃ (ἡ προδοσία), ὥστε,
ὅταν γίνῃ, νὰ πιστεύσετε, ὅτι ἐγὼ εἶμαι. **20** Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σᾶς λέ-
γω, ὅποιος δέχεται ὅποιον στείλω, δέχεται ἐμένα. Καὶ ὅποιος δέχεται
ἐμένα, δέχεται ἐκεῖνον ποὺ μὲ ἔστειλε».

21 Αὐτὰ εἶπε ὁ Ἰησοῦς, καὶ ταράχθηκε στὸ πνεῦμα καὶ μίλησε
ἔντονα καὶ εἶπε: «Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι ἕνας ἀπὸ σᾶς θὰ μὲ
προδώσῃ». **22** Τότε οἱ μαθηταὶ κοίταζαν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο ἀπορώντας
γιὰ τὸ ποιόν ὁμιλεῖ. **23** Ἕνας δὲ ἀπὸ τοὺς μαθητάς του, τὸν ὁποῖον ὁ
Ἰησοῦς ἀγαποῦσε ἰδιαιτέρως, ἦταν γερμένος κοντὰ στὸ στῆθος τοῦ Ἰη-
σοῦ. **24** Ὁ δὲ Σίμων Πέτρος τοῦ κάνει νεῦμα γιὰ νὰ ρωτήσῃ, ποιός
ἄραγε εἶναι αὐτός, γιὰ τὸν ὁποῖον ὁμιλεῖ. **25** Ἐκεῖνος τότε ἔγειρε πά-

αὐτῷ· Κύριε, τίς ἐστιν; 26 Ἀποκρίνεται ὁ Ἰησοῦς· Ἐκεῖνός ἐστιν
ᾧ ἐγὼ βάψας τὸ ψωμίον ἐπιδώσω. Καὶ ἐμβάψας τὸ ψωμίον δί-
δωσιν Ἰούδᾳ Σίμωνος Ἰσκαριώτῃ. 27 Καὶ μετὰ τὸ ψωμίον τότε
εἰσῆλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ Σατανᾶς. Λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὃ
ποιεῖς, ποίησον τάχιον. 28 Τοῦτο δὲ οὐδεὶς ἔγνω τῶν ἀνακειμέ-
νων πρὸς τί εἶπεν αὐτῷ· 29 τινὲς γὰρ ἐδόκουν, ἐπεὶ τὸ γλωσσό-
κομον εἶχεν ὁ Ἰούδας, ὅτι λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ἀγόρασον ὧν
χρείαν ἔχομεν εἰς τὴν ἑορτήν, ἢ τοῖς πτωχοῖς ἵνα τι δῷ.
30 Λαβὼν οὖν τὸ ψωμίον ἐκεῖνος εὐθέως ἐξῆλθεν· ἦν δὲ νύξ.

31 Ὅτε *οὖν* ἐξῆλθε, λέγει ὁ Ἰησοῦς· Νῦν ἐδοξάσθη ὁ Υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου, καὶ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ. 32 Εἰ ὁ Θεὸς ἐδοξά-
σθη ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ Θεὸς δοξάσει αὐτὸν ἐν ἑαυτῷ, καὶ εὐθὺς δο-
ξάσει αὐτόν. 33 Τεκνία, ἔτι μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμι. Ζητήσετέ
με, καὶ καθὼς εἶπον τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι ὅπου ὑπάγω ἐγώ, ὑμεῖς
οὐ δύνασθε ἐλθεῖν, καὶ ὑμῖν λέγω ἄρτι. 34 Ἐντολὴν καινὴν δί-
δωμι ὑμῖν ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς ἵνα
καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. 35 Ἐν τούτῳ γνώσονται πάντες
ὅτι ἐμοὶ μαθηταί ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις.

36 Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος· Κύριε, ποῦ ὑπάγεις; Ἀπεκρίθη
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, οὐ δύνασαί μοι νῦν ἀκο-
λουθῆσαι, ὕστερον δὲ ἀκολουθήσεις μοι. 37 Λέγει αὐτῷ ὁ Πέ-
τρος· Κύριε, διατί οὐ δύναμαί σοι ἀκολουθῆσαι ἄρτι; Τὴν ψυ-
χήν μου ὑπὲρ σοῦ θήσω. 38 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τὴν ψυ-
χήν σου ὑπὲρ ἐμοῦ θήσεις! Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἀλέ-
κτωρ φωνήσει ἕως οὗ ἀπαρνήσῃ με τρίς.

νω στὸ στῆθος τοῦ Ἰησοῦ, καὶ τοῦ λέγει: «Κύριε, ποιός εἶναι;».
26 Ἀποκρίνεται ὁ Ἰησοῦς: «Ἐκεῖνος εἶναι, στὸν ὁποῖον ἐγὼ θὰ δώσω
αὐτὸ τὸ κομμάτι τὸ ψωμί, ἀφοῦ τὸ βουτήξω στὸ ζωμό». Καὶ ἀφοῦ βού-
τηξε στὸ ζωμὸ τὸ ψωμί, τὸ δίνει στὸν Ἰούδα, τὸν υἱὸ τοῦ Σίμωνος, τὸν
Ἰσκαριώτη. **27** Ἀφοῦ δὲ πῆρε τὸ ψωμί, τότε μπῆκε μέσα του ὁ Σα-
τανᾶς. Τοῦ λέγει δὲ ὁ Ἰησοῦς: «Ὅ,τι σκοπεύεις νὰ κάνῃς, κάνε το
γρήγορα». **28** Ἀλλ' αὐτὸ κανεὶς ἀπὸ τοὺς συνδαιτυμόνες δὲν κατάλαβε
γιατί τοῦ τὸ εἶπε. **29** Μερικοὶ δὲ νόμιζαν, ἐπειδὴ ὁ Ἰούδας κρατοῦσε
τὸ ταμεῖο, ὅτι ὁ Ἰησοῦς τοῦ λέγει, «Ἀγόρασε αὐτά, ποὺ χρειαζόμεθα
γιὰ τὴν ἑορτή», ἢ γιὰ νὰ δώσῃ κάτι στοὺς πτωχούς. **30** Ἀφοῦ δὲ
ἐκεῖνος πῆρε τὸ ψωμί, ἀμέσως ἀναχώρησε. Ἦταν δὲ νύκτα.

Ἡ καινούργια ἐντολὴ τῆς ἀγάπης

31 Ὅταν δὲ ἀναχώρησε, λέγει ὁ Ἰησοῦς: «Τώρα δοξάσθηκε ὁ Υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ Θεὸς δοξάσθηκε δι' αὐτοῦ. **32** Ἀφοῦ ὁ Θεὸς δο-
ξάσθηκε δι' αὐτοῦ, καὶ ὁ Θεὸς θὰ δοξάσῃ αὐτὸν διὰ τοῦ ἑαυτοῦ του, καὶ
πολὺ γρήγορα θὰ δοξάσῃ αὐτόν. **33** Παιδάκια μου, ἀκόμη γιὰ λίγο θὰ
εἶμαι μαζί σας. Θὰ μὲ ζητήσετε, ἀλλ' ὅπως εἶπα στοὺς Ἰουδαίους,
"Ὅπου πηγαίνω ἐγώ, σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθετε", καὶ σὲ σᾶς λέγω
τώρα. **34** Σᾶς δίνω καινούργια ἐντολή: Ν' ἀγαπᾶτε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο.
Ὅπως σᾶς ἀγάπησα, ἔτσι ν' ἀγαπᾶτε καὶ σεῖς ὁ ἕνας τὸν ἄλλο.
35 Ἀπ' αὐτὸ θὰ καταλάβουν ὅλοι, ὅτι εἶσθε δικοί μου μαθηταί, ἐὰν
ἔχετε ἀγάπη μεταξύ σας».

Ἡ μεγαλοστομία τοῦ Πέτρου καὶ ἡ πρόρρησι τῆς τριπλῆς ἀρνήσεώς του

36 Τοῦ λέγει ὁ Σίμων Πέτρος: «Κύριε, ποῦ πηγαίνεις;». Τοῦ ἀπο-
κρίθηκε ὁ Ἰησοῦς: «Ὅπου ἐγὼ πηγαίνω, δὲν δύνασαι νὰ μὲ ἀκολου-
θήσῃς τώρα, ἀλλ' ὕστερα θὰ μὲ ἀκολουθήσῃς». **37** Τοῦ λέγει ὁ Πέτρος:
«Κύριε, γιατί δὲν δύναμαι νὰ σὲ ἀκολουθήσω τώρα; Γιὰ σένα εἶμαι
ἕτοιμος νὰ θυσιάσω τὴ ζωή μου». **38** Τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς: «Γιὰ
μένα εἶσαι ἕτοιμος νὰ θυσιάσῃς τὴ ζωή σου! Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σοῦ λέ-
γω, προτοῦ λαλήσῃ ὁ πετεινός, θὰ μὲ ἀπαρνηθῇς τρεῖς φορές».

14 Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία· πιστεύετε εἰς τὸν Θεόν,
καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε. 2 Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Πατρός μου μο-
ναὶ πολλαί εἰσιν· εἰ δὲ μή, εἶπον ἂν ὑμῖν. Πορεύομαι ἑτοιμά-
σαι τόπον ὑμῖν. 3 Καὶ ἐὰν πορευθῶ καὶ ἑτοιμάσω ὑμῖν τόπον,
πάλιν ἔρχομαι καὶ παραλήψομαι ὑμᾶς πρὸς ἐμαυτόν, ἵνα ὅπου
εἰμὶ ἐγώ, καὶ ὑμεῖς ἦτε. 4 Καὶ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω οἴδατε, καὶ τὴν
ὁδὸν οἴδατε. 5 Λέγει αὐτῷ Θωμᾶς· Κύριε, οὐκ οἴδαμεν ποῦ ὑπά-
γεις· καὶ πῶς δυνάμεθα τὴν ὁδὸν εἰδέναι; 6 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰη-
σοῦς· Ἐγώ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή· οὐδεὶς ἔρχεται
πρὸς τὸν Πατέρα εἰ μὴ δι' ἐμοῦ. 7 Εἰ ἐγνώκειτέ με, καὶ τὸν Πα-
τέρα μου ἐγνώκειτε ἄν. Καὶ ἀπ' ἄρτι γινώσκετε αὐτὸν καὶ ἑω-
ράκατε αὐτόν.

8 Λέγει αὐτῷ Φίλιππος· Κύριε, δεῖξον ἡμῖν τὸν Πατέρα καὶ
ἀρκεῖ ἡμῖν. 9 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τοσοῦτον χρόνον μεθ'
ὑμῶν εἰμι, καὶ οὐκ ἔγνωκάς με, Φίλιππε; Ὁ ἑωρακὼς ἐμὲ ἑώ-
ρακε τὸν Πατέρα· καὶ πῶς σὺ λέγεις, δεῖξον ἡμῖν τὸν Πατέρα;
10 Οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστι;
Τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν, ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐ λαλῶ· ὁ δὲ Πατὴρ
ὁ ἐν ἐμοὶ μένων αὐτὸς ποιεῖ τὰ ἔργα. 11 Πιστεύετέ μοι ὅτι ἐγὼ
ἐν τῷ Πατρὶ καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί· εἰ δὲ μή, διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ
πιστεύετέ μοι. 12 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ,
τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ κἀκεῖνος ποιήσει, καὶ μείζονα τούτων ποι-
ήσει, ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν Πατέρα μου πορεύομαι, 13 καὶ ὅ,τι ἂν
αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου, τοῦτο ποιήσω, ἵνα δοξασθῇ ὁ
Πατὴρ ἐν τῷ Υἱῷ. 14 Ἐάν τι αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐγὼ
ποιήσω.

15 Ἐὰν ἀγαπᾶτέ με, τὰς ἐντολὰς τὰς ἐμὰς τηρήσατε, 16 καὶ
ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν Πατέρα καὶ ἄλλον Παράκλητον δώσει ὑμῖν,
ἵνα μένῃ μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα, 17 τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας,
ὃ ὁ κόσμος οὐ δύναται λαβεῖν, ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτὸ οὐδὲ γινώ-

«Ἐγώ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή»

14 «Ἂς μὴ ταράσσεται ἡ καρδιά σας. Νὰ πιστεύετε στὸ Θεό, καὶ
σ' ἐμένα νὰ πιστεύετε. **2** Στὸ σπίτι τοῦ Πατέρα μου ὑπάρχουν
πολλοὶ τόποι διαμονῆς. Ἐὰν δὲν ὑπῆρχαν, θὰ σᾶς τὸ ἔλεγα. Πηγαίνω
γιὰ νὰ σᾶς ἑτοιμάσω τόπο. **3** Καὶ ὅταν πάω καὶ σᾶς ἑτοιμάσω τόπο,
πάλι θὰ ἔλθω καὶ θὰ σᾶς παραλάβω κοντά μου, ὥστε, ὅπου εἶμαι ἐγώ,
νὰ εἶσθε καὶ σεῖς. **4** Καὶ ποῦ ἐγὼ πηγαίνω ξέρετε, καὶ τὴν ὁδὸ ξέρε-
τε». **5** Τοῦ λέγει ὁ Θωμᾶς: « Κύριε, δὲν ξέρουμε ποῦ πηγαίνεις. Καὶ
πῶς μποροῦμε νὰ ξέρωμε τὴν ὁδό;». **6** Τοῦ λέγει ὁ Ἰησοῦς: «Ἐγὼ
εἶμαι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή. Κανεὶς δὲν ἔρχεται πρὸς τὸν
Πατέρα, παρὰ διὰ μέσου ἐμοῦ. **7** Ἐὰν μὲ εἴχατε γνωρίσει, θὰ εἴχατε
γνωρίσει καὶ τὸν Πατέρα μου. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τώρα τὸν γνωρίζετε, καὶ
τὸν ἔχετε ἰδεῖ».

«Ὁ ἑωρακὼς ἐμὲ ἑώρακε τὸν Πατέρα»
«Ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστι»

8 Τοῦ λέγει ὁ Φίλιππος: «Κύριε, δεῖξε μας τὸν Πατέρα, καὶ μᾶς
ἀρκεῖ». **9** Τοῦ λέγει ὁ Ἰησοῦς: «Τόσο χρόνο εἶμαι μαζί σας καὶ δὲν μὲ
γνώρισες, Φίλιππε; Ὅποιος εἶδε ἐμένα, εἶδε τὸν Πατέρα. Καὶ πῶς σὺ
λέγεις, "Δεῖξε μας τὸν Πατέρα"; **10** Δὲν πιστεύεις, ὅτι ἐγὼ εἶμαι μέ-
σα στὸν Πατέρα καὶ ὁ Πατέρας εἶναι μέσα σ' ἐμένα; Τὰ λόγια, τὰ
ὁποῖα ἐγὼ σᾶς λέγω, δὲν λέγω ἀφ' ἑαυτοῦ. Ὁ Πατέρας ἐπίσης, ὁ
ὁποῖος μένει μέσα μου, αὐτὸς κάνει τὰ ἔργα. **11** Νὰ μὲ πιστεύετε, ὅτι
ἐγὼ εἶμαι μέσα στὸν Πατέρα, καὶ ὁ Πατέρας μέσα σ' ἐμένα. Ἀλλιῶς,
νὰ μὲ πιστεύετε ἐξ αἰτίας τῶν ἰδίων τῶν ἔργων. **12** Ἀληθινὰ ἀληθινὰ
σᾶς λέγω, ὅποιος πιστεύει σ' ἐμένα, τὰ ἔργα, ποὺ ἐγὼ κάνω, καὶ
ἐκεῖνος θὰ κάνῃ, καὶ μεγαλύτερα ἀπ' αὐτὰ θὰ κάνῃ, διότι ἐγὼ πηγαί-
νω στὸν Πατέρα μου, **13** καὶ ὅ,τι θὰ ζητήσετε στὸ ὄνομά μου, θὰ τὸ
κάνω, γιὰ νὰ δοξασθῇ ὁ Πατέρας διὰ τοῦ Υἱοῦ. **14** Ἐὰν κάτι ζητήσε-
τε στὸ ὄνομά μου, ἐγὼ θὰ τὸ κάνω».

Σ' ὅποιον ἀγαπᾷ τὸ Χριστὸ κατοικεῖ ἡ Ἁγία Τριάς

15 «Ἐὰν μὲ ἀγαπᾶτε, τηρήσετε τὶς ἐντολές μου. **16** Καὶ ἐγὼ θὰ πα-
ρακαλέσω τὸν Πατέρα καὶ θὰ σᾶς δώσῃ ἄλλο Παράκλητο (Βοηθό), γιὰ
νὰ μένῃ μαζί σας αἰωνίως, **17** τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, τὸ ὁποῖον ὁ

σκει αὐτό· ὑμεῖς δὲ γινώσκετε αὐτό, ὅτι παρ' ὑμῖν μένει καὶ ἐν
ὑμῖν ἔσται. 18 Οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφανούς· ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς.
19 Ἔτι μικρὸν καὶ ὁ κόσμος με οὐκέτι θεωρεῖ, ὑμεῖς δὲ θεωρεῖτέ
με, ὅτι ἐγὼ ζῶ καὶ ὑμεῖς ζήσεσθε. 20 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ γνώ-
σεσθε ὑμεῖς ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ Πατρί μου καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν
ὑμῖν. 21 Ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου καὶ τηρῶν αὐτάς, ἐκεῖνός
ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με· ὁ δὲ ἀγαπῶν με ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ
Πατρός μου, καὶ ἐγὼ ἀγαπήσω αὐτὸν καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ
ἐμαυτόν. 22 Λέγει αὐτῷ Ἰούδας, οὐχ ὁ Ἰσκαριώτης· Κύριε, καὶ
τί γέγονεν ὅτι ἡμῖν μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυτὸν καὶ οὐχὶ τῷ
κόσμῳ; 23 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐάν τις ἀγαπᾷ
με, τὸν λόγον μου τηρήσει, καὶ ὁ Πατήρ μου ἀγαπήσει αὐτόν,
καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα καὶ μονὴν παρ' αὐτῷ ποιήσομεν.
24 Ὁ μὴ ἀγαπῶν με τοὺς λόγους μου οὐ τηρεῖ· καὶ ὁ λόγος ὃν
ἀκούετε οὐκ ἔστιν ἐμός, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με Πατρός.

25 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν παρ' ὑμῖν μένων. 26 Ὁ δὲ Παρά-
κλητος, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ὃ πέμψει ὁ Πατὴρ ἐν τῷ ὀνόματί
μου, ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα ἃ
εἶπον ὑμῖν.

27 Εἰρήνην ἀφίημι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν· οὐ
καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν, ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν. Μὴ ταρασσέσθω
ὑμῶν ἡ καρδία μηδὲ δειλιάτω. 28 Ἠκούσατε ὅτι ἐγὼ εἶπον
ὑμῖν, ὑπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. Εἰ ἠγαπᾶτέ με, ἐχάρητε
ἂν ὅτι εἶπον, πορεύομαι πρὸς τὸν Πατέρα· ὅτι ὁ Πατήρ μου
μείζων μού ἐστι. 29 Καὶ νῦν εἴρηκα ὑμῖν πρὶν γενέσθαι, ἵνα
ὅταν γένηται πιστεύσητε. 30 Οὐκέτι πολλὰ λαλήσω μεθ' ὑμῶν·
ἔρχεται γὰρ ὁ τοῦ κόσμου ἄρχων, καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔχει οὐδέν·
31 ἀλλ' ἵνα γνῷ ὁ κόσμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν Πατέρα, καὶ καθὼς ἐνε-
τείλατό μοι ὁ Πατήρ, οὕτω ποιῶ. Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν.

κόσμος δὲν δύναται νὰ λάβῃ, διότι δὲν τὸ παραδέχεται καὶ δὲν τὸ ανα-
γνωρίζει. Σεῖς ὅμως τὸ ἀναγνωρίζετε, γι' αὐτὸ μένει κοντά σας, καὶ θὰ
ἔλθῃ μέσα σας. **18** Δὲν θὰ σᾶς ἀφήσω ὀρφανούς. Θὰ ἐπανέλθω σ' ἐσᾶς.
19 Λίγο ἀκόμη καὶ ὁ κόσμος δὲν θὰ μὲ βλέπῃ, ἐσεῖς ὅμως θὰ μὲ βλέ-
πετε (στὴν πρόνοιά μου), διότι ἐγὼ ἔχω ζωὴ καὶ σεῖς θὰ ἔχετε ζωή
(πνευματικὴ ζωή, ποὺ θὰ λάβετε ἀπὸ μένα). **20** Τότε σεῖς θὰ συνειδη-
τοποιήσετε, ὅτι ἐγὼ εἶμαι στὸν Πατέρα μου, καὶ σεῖς σ' ἐμένα, καὶ ἐγὼ
σ' ἐσᾶς. **21** Ὅποιος κρατεῖ τὶς ἐντολές μου καὶ τὶς ἐφαρμόζει, ἐκεῖνος
μόνο μὲ ἀγαπᾷ. Ὅποιος δὲ μὲ ἀγαπᾷ, θ' ἀγαπηθῇ ἀπὸ τὸν Πατέρα
μου, καὶ ἐγὼ θὰ ἀγαπήσω αὐτόν, καὶ θὰ φανερώσω σ' αὐτὸν τὸν ἑαυ-
τό μου». **22** Τοῦ λέγει ὁ Ἰούδας, ὄχι ὁ Ἰσκαριώτης: «Κύριε, τί συνέ-
βη καὶ πρόκειται νὰ ἐμφανίσῃς σ' ἐμᾶς τὸν ἑαυτό σου καὶ ὄχι στὸν κό-
σμο;». **23** Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ τοῦ εἶπε: «Ἐὰν κανεὶς μὲ ἀγαπᾷ,
θὰ τηρήσῃ τὸ λόγο μου, καὶ ὁ Πατέρας μου θὰ ἀγαπήσῃ αὐτόν, καὶ θὰ
ἔλθωμε πρὸς αὐτόν, καὶ θὰ κατοικήσωμε σ' αὐτόν. **24** Ὅποιος δὲν μὲ
ἀγαπᾷ, δὲν τηρεῖ τοὺς λόγους μου. Ὁ δὲ λόγος, ποὺ ἀκούετε, δὲν εἶναι
δικός μου, ἀλλὰ τοῦ Πατέρα ποὺ μὲ ἔστειλε».

Ὁ Παράκλητος διδάσκει καὶ ὑπενθυμίζει

25 «Αὐτὰ σᾶς εἶπα κατὰ τὸ χρόνο, ποὺ ἔμενα κοντά σας. **26** Ὁ δὲ
Παράκλητος (ὁ Βοηθός), τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο, ποὺ θὰ στείλῃ ὁ Πατέ-
ρας στὸ ὄνομά μου, ἐκεῖνος θὰ σᾶς διδάξῃ ὅλα καὶ θὰ σᾶς ὑπενθυμίσῃ
ὅλα, ὅσα σᾶς εἶπα».

Ἡ εἰρήνη τοῦ Χριστοῦ

27 «Σᾶς ἀφήνω εἰρήνη, σᾶς δίνω τὴ δική μου εἰρήνη, δὲν σᾶς δί-
νω ἐγὼ ὅπως δίνει ὁ κόσμος (ψεύτικη εἰρήνη). Νὰ μὴ ταράσσεται ἡ
καρδιά σας καὶ νὰ μὴ δειλιάζῃ. **28** Ἀκούσατε, ὅτι ἐγὼ σᾶς εἶπα, "Πη-
γαίνω καὶ ἐπανέρχομαι σ' ἐσᾶς". Ἐὰν μὲ ἀγαπούσατε, θὰ εἴχατε χαρὰ
διότι σᾶς εἶπα, "Πηγαίνω στὸν Πατέρα". Διότι ὁ Πατέρας μου εἶναι
μεγαλύτερος ἀπὸ μένα (ὡς ἄνθρωπο). **29** Σᾶς τὰ εἶπα δὲ τώρα, πρὶν
γίνουν, ὥστε, ὅταν γίνουν, νὰ πιστεύσετε. **30** Δὲν θὰ ὁμιλήσω πλέον
μαζί σας πολύ, διότι ἔρχεται ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου (ὁ κοσμοκράτωρ
Διάβολος). Καὶ ἐναντίον μου δὲν δύναται τίποτε, **31** ἀλλὰ (θὰ μὲ θα-
νατώσῃ) γιὰ νὰ μάθῃ ὁ κόσμος, ὅτι ἀγαπῶ τὸν Πατέρα, καὶ ὅπως μοῦ
ἔδωσε ἐντολὴ ὁ Πατέρας, ἔτσι κάνω. Σηκωθῆτε, ἂς φύγωμε ἀπ' ἐδῶ».

15 Ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, καὶ ὁ Πατήρ μου ὁ γε-
ωργός ἐστι. 2 Πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπόν,
αἴρει αὐτό, καὶ πᾶν τὸ καρπὸν φέρον, καθαίρει αὐτό, ἵνα πλεί-
ονα καρπὸν φέρῃ. 3 Ἤδη ὑμεῖς καθαροί ἐστε διὰ τὸν λόγον ὃν
λελάληκα ὑμῖν. 4 Μείνατε ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν ὑμῖν. Καθὼς τὸ
κλῆμα οὐ δύναται καρπὸν φέρειν ἀφ’ ἑαυτοῦ, ἐὰν μὴ μείνῃ ἐν
τῇ ἀμπέλῳ, οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς, ἐὰν μὴ ἐν ἐμοὶ μείνητε. 5 Ἐγώ
εἰμι ἡ ἄμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα. Ὁ μένων ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν
αὐτῷ, οὗτος φέρει καρπὸν πολύν, ὅτι χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε
ποιεῖν οὐδέν. 6 Ἐὰν μή τις μείνῃ ἐν ἐμοί, ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ
κλῆμα καὶ ἐξηράνθη, καὶ συνάγουσιν αὐτὰ καὶ εἰς τὸ πῦρ βάλ-
λουσι, καὶ καίεται. 7 Ἐὰν μείνητε ἐν ἐμοὶ καὶ τὰ ῥήματά μου
ἐν ὑμῖν μείνῃ, ὃ ἐὰν θέλητε αἰτήσασθε, καὶ γενήσεται ὑμῖν.
8 Ἐν τούτῳ ἐδοξάσθη ὁ Πατήρ μου, ἵνα καρπὸν πολὺν φέρητε,
καὶ γενήσεσθε ἐμοὶ μαθηταί.

9 Καθὼς ἠγάπησέ με ὁ Πατήρ, κἀγὼ ἠγάπησα ὑμᾶς· μείνα-
τε ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ. 10 Ἐὰν τὰς ἐντολάς μου τηρήσητε, με-
νεῖτε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου, καθὼς ἐγὼ τὰς ἐντολὰς τοῦ Πατρός μου
τετήρηκα καὶ μένω αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ. 11 Ταῦτα λελάληκα
ὑμῖν ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν μείνῃ καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πλη-
ρωθῇ. 12 Αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμή, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους
καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς. 13 Μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει,
ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ. 14 Ὑμεῖς
φίλοι μού ἐστε, ἐὰν ποιῆτε ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν. 15 Οὐκέ-
τι ὑμᾶς λέγω δούλους, ὅτι ὁ δοῦλος οὐκ οἶδε τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ
κύριος· ὑμᾶς δὲ εἴρηκα φίλους, ὅτι πάντα ἃ ἤκουσα παρὰ τοῦ
Πατρός μου ἐγνώρισα ὑμῖν. 16 Οὐχ ὑμεῖς με ἐξελέξασθε, ἀλλ’
ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς, καὶ ἔθηκα ὑμᾶς ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε καὶ
καρπὸν φέρητε, καὶ ὁ καρπὸς ὑμῶν μένῃ, ἵνα ὅ τι ἂν αἰτήση-
τε τὸν Πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου, δῷ ὑμῖν. 17 Ταῦτα ἐντέλλο-
μαι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.

Ὁ Χριστὸς τὸ ἀληθινὸ κλῆμα καὶ ἐμεῖς οἱ κληματόβεργες

15 «Ἐγὼ εἶμαι τὸ κλῆμα τὸ ἀληθινό, καὶ ὁ Πατέρας μου εἶναι ὁ
γεωργός. **2** Κάθε κληματόβεργα σ' ἐμένα, ποὺ δὲν φέρει καρπό,
τὴν ἀφαιρεῖ, καὶ κάθε μία, ποὺ φέρει καρπό, τὴν καθαρίζει (κλαδεύει),
γιὰ νὰ καρποφορήσῃ περισσότερο. **3** Σεῖς εἶσθε ἤδη καθαροὶ ἐξ αἰτίας
τοῦ λόγου ποὺ σᾶς δίδαξα. **4** Μείνετε ἑνωμένοι μαζί μου, καὶ ἐγὼ θὰ
εἶμαι ἑνωμένος μαζί σας. Ὅπως ἡ κληματόβεργα δὲν δύναται νὰ φέρῃ
καρπὸ ἀφ' ἑαυτῆς, ἐὰν δὲν μείνῃ στὸ κλῆμα, ἔτσι οὔτε σεῖς, ἐὰν δὲν
μείνετε σ' ἐμένα. **5** Ἐγὼ εἶμαι τὸ κλῆμα, ἐσεῖς οἱ κληματόβεργες.
Ὅποιος μένει ἑνωμένος μ' ἐμένα καὶ ἐγὼ μ' αὐτόν, αὐτὸς φέρει καρπὸ
πολύ, ἐνῷ χωρὶς ἐμένα δὲν δύνασθε νὰ κάνετε τίποτε. **6** Ἐὰν κάποιος
δὲν μείνῃ ἑνωμένος μ' ἐμένα, ἐξάπαντος θὰ πεταχθῇ ἔξω, ὅπως ἡ κλη-
ματόβεργα, καὶ θὰ ξεραθῇ. Αὐτὲς τὶς κληματόβεργες μαζεύουν καὶ ρί-
χνουν στὴ φωτιὰ καὶ καίονται. **7** Ἐὰν μείνετε σ' ἐμένα, καὶ τὰ λόγια
μου μείνουν σ' ἐσᾶς, ὅ,τι θέλετε ζητήσετε, καὶ θὰ γίνῃ σ' ἐσᾶς. **8** Γι'
αὐτὸ δοξάσθηκε ὁ Πατέρας μου, διότι φέρατε καρπὸ πολύ, ὥστε ν' ἀνα-
δειχθῆτε μαθηταί μου».

Ἀγάπη καὶ τήρησι ἐντολῶν

9 «Ὅπως μὲ ἀγάπησε ὁ Πατέρας, καὶ ἐγὼ ἀγάπησα ἐσᾶς. Μείνετε
στὴν ἀγάπη μου. **10** Ἐὰν τηρήσετε τὶς ἐντολές μου, θὰ μείνετε στὴν
ἀγάπη μου, ὅπως ἐγὼ τήρησα τὶς ἐντολὲς τοῦ Πατέρα μου καὶ μένω
στὴν ἀγάπη του. **11** Αὐτὰ σᾶς εἶπα, γιὰ νὰ μείνῃ ἡ χαρά μου σὲ σᾶς,
καὶ ἡ χαρά σας νὰ εἶναι πλήρης. **12** Αὐτὴ εἶναι ἡ δική μου ἐντολή, νὰ
ἀγαπᾶτε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο, ὅπως σᾶς ἀγάπησα. **13** Κανεὶς δὲν ἔχει ἀγά-
πη μεγαλύτερη ἀπ' αὐτή, νὰ θυσιάζῃ δηλαδὴ κανεὶς τὴ ζωή του γιὰ
τοὺς φίλους του. **14** Σεῖς εἶσθε φίλοι μου, ἐὰν κάνετε ὅσα ἐγὼ σᾶς πα-
ραγγέλλω. **15** Δὲν σᾶς ὀνομάζω πλέον δούλους, διότι ὁ δοῦλος δὲν
γνωρίζει τί κάνει ὁ κύριός του. Ἀλλὰ σᾶς ὠνόμασα φίλους, διότι σᾶς
ἔκανα γνωστὰ ὅλα, ὅσα ἄκουσα ἀπὸ τὸν Πατέρα μου. **16** Δὲν μὲ ἐξε-
λέξατε σεῖς, ἀλλ' ἐγὼ σᾶς ἐξέλεξα, καὶ σᾶς ὥρισα γιὰ νὰ πηγαίνετε καὶ
νὰ φέρετε καρπό, καὶ ὁ καρπός σας νὰ μένῃ, ὥστε, ὅ,τι ζητήσετε ἀπὸ
τὸν Πατέρα στὸ ὄνομά μου, νὰ σᾶς τὸ δώσῃ. **17** Αὐτὰ σᾶς λέγω, γιὰ
ν' ἀγαπᾶτε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο».

18 Εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς μισεῖ, γινώσκετε ὅτι ἐμὲ πρῶτον ὑμῶν μεμίσηκεν. 19 Εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε, ὁ κόσμος ἂν τὸ ἴδιον ἐφίλει· ὅτι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἐστε, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. 20 Μνημονεύετε τοῦ λόγου οὗ ἐγὼ εἶπον ὑμῖν· Οὐκ ἔστι δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ. Εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ ὑμᾶς διώξουσιν· εἰ τὸν λόγον μου ἐτήρησαν, καὶ τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν. 21 Ἀλλὰ ταῦτα πάντα ποιήσουσιν ὑμῖν διὰ τὸ ὄνομά μου, ὅτι οὐκ οἴδασι τὸν πέμψαντά με. 22 Εἰ μὴ ἦλθον καὶ ἐλάλησα αὐτοῖς, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχουσι περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν. 23 Ὁ ἐμὲ μισῶν καὶ τὸν Πατέρα μου μισεῖ. 24 Εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς ἃ οὐδεὶς ἄλλος πεποίηκεν, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν δὲ καὶ ἑωράκασι καὶ μεμισήκασι καὶ ἐμὲ καὶ τὸν Πατέρα μου. 25 Ἀλλ' ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν, ὅτι **ἐμίσησάν με δωρεάν.**

26 Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ Παράκλητος ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ Πατρός, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὃ παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ· 27 καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ ἐστε.

16 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα μὴ σκανδαλισθῆτε. 2 Ἀποσυναγώγους ποιήσουσιν ὑμᾶς· ἀλλ' ἔρχεται ὥρα ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ὑμᾶς δόξῃ λατρείαν προσφέρειν τῷ Θεῷ! 3 Καὶ ταῦτα ποιήσουσιν, ὅτι οὐκ ἔγνωσαν τὸν Πατέρα οὐδὲ ἐμέ. 4 Ἀλλὰ ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα, μνημονεύητε αὐτῶν ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν. Ταῦτα δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον, ὅτι μεθ' ὑμῶν ἤμην.

Τὸ μῖσος τοῦ κόσμου κατὰ τοῦ Κυρίου καὶ τῶν πιστῶν

18 «Ἂν ὁ κόσμος σᾶς μισῇ, νὰ λαμβάνετε ὑπ' ὄψι σας, ὅτι πρὶν ἀπὸ
σᾶς μίσησε ἐμένα. **19** Ἐὰν ἤσασθε ἀπὸ τὸν κόσμο, ὁ κόσμος ὡς δικούς
του θὰ σᾶς ἀγαποῦσε. Ἀλλὰ διότι δὲν εἶσθε ἀπὸ τὸν κόσμο, ἀλλ' ἐγὼ
σᾶς ξεχώρισα ἀπὸ τὸν κόσμο, γι' αὐτὸ σᾶς μισεῖ ὁ κόσμος. **20** Νὰ
ἐνθυμῆσθε τὸ λόγο, ποὺ ἐγὼ σᾶς εἶπα: "Δὲν ὑπάρχει δοῦλος ἀνώτερος
ἀπὸ τὸν κύριό του". Ἂν καταδίωξαν ἐμένα, θὰ καταδιώξουν καὶ σᾶς.
Ἂν ἐδέχθησαν τὸ λόγο μου, θὰ δεχθοῦν καὶ τὸ δικό σας. **21** Ὅλα δὲ
αὐτὰ θὰ σᾶς κάνουν ἐξ αἰτίας τοῦ ὀνόματός μου, διότι δὲν γνωρίζουν
αὐτόν, ὁ ὁποῖος μὲ ἀπέστειλε. **22** Ἂν δὲν ἐρχόμουν καὶ δὲν κήρυττα σ'
αὐτούς, δὲν θὰ εἶχαν ἁμαρτία (γιὰ τὴν ἀπιστία τους). Τώρα ὅμως δὲν
ἔχουν δικαιολογία γιὰ τὴν ἁμαρτία τους. **23** Ὅποιος μισεῖ ἐμένα, μι-
σεῖ καὶ τὸν Πατέρα μου. **24** Ἂν δὲν ἔκανα σ' αὐτοὺς τὰ ἔργα, ποὺ καν-
εὶς ἄλλος δὲν ἔκανε, δὲν θὰ εἶχαν ἁμαρτία. Τώρα ὅμως καὶ ἔχουν ἰδεῖ,
καὶ ἔχουν μισήσει καὶ ἐμένα καὶ τὸν Πατέρα μου. **25** Ἀλλὰ μ' αὐτό,
ποὺ συνέβη, ἐκπληρώθηκε ὁ λόγος, ποὺ εἶναι γραμμένος στὸ νόμο τους:
Μὲ μίσησαν χωρὶς λόγο».

Ὁ Παράκλητος καὶ οἱ μαθηταὶ δίνουν μαρτυρία γιὰ τὸ Χριστό

26 «Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ Παράκλητος (ὁ Βοηθός), τὸν ὁποῖο ἐγὼ θὰ
σᾶς στείλω ἀπὸ τὸν Πατέρα, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, τὸ ὁποῖο ἀπὸ
τὸν Πατέρα ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος θὰ δώσῃ μαρτυρία γιὰ μένα. **27** Ἀλλὰ
καὶ σεῖς δίνετε μαρτυρία, διότι ἀπὸ τὴν ἀρχὴ εἶσθε μαζί μου».

Θὰ σᾶς ἀφορίσουν καὶ θὰ σᾶς φονεύσουν

16 «Αὐτὰ σᾶς εἶπα, γιὰ νὰ μὴ κλονισθῆτε. **2** Θὰ σᾶς κάνουν ἀπο-
συναγώγους (Θὰ σᾶς ἀφορίσουν). Ἔρχεται μάλιστα ὥρα νὰ νο-
μίζῃ καθένας, ποὺ θὰ σᾶς φονεύσῃ, ὅτι προσφέρει λατρεία στὸ Θεό!
3 Καὶ θὰ κάνουν αὐτά, διότι δὲν γνώρισαν τὸν Πατέρα οὔτε ἐμένα.
4 Σᾶς εἶπα δὲ αὐτά, ὥστε, ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα, νὰ τὰ ἐνθυμῆσθε ὅτι σᾶς
τὰ εἶπα. Δὲν σᾶς τὰ εἶπα δὲ ἀπ' τὴν ἀρχή, διότι ἤμουν μαζί σας».

5 Νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν
ἐρωτᾷ με, ποῦ ὑπάγεις; 6 Ἀλλ' ὅτι ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἡ λύ-
πη πεπλήρωκεν ὑμῶν τὴν καρδίαν. 7 Ἀλλ' ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν
λέγω ὑμῖν· συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω. Ἐὰν γὰρ ἐγὼ μὴ
ἀπέλθω, ὁ Παράκλητος οὐκ ἐλεύσεται πρὸς ὑμᾶς· ἐὰν δὲ πο-
ρευθῶ, πέμψω αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς. 8 Καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος ἐλέγξει τὸν
κόσμον περὶ ἁμαρτίας καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ κρίσεως.
9 Περὶ ἁμαρτίας μέν, ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ἐμέ· 10 περὶ δικαι-
οσύνης δέ, ὅτι πρὸς τὸν Πατέρα μου ὑπάγω, καὶ οὐκέτι θεωρεῖτέ
με· 11 περὶ δὲ κρίσεως, ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκριται.

12 Ἔτι πολλὰ ἔχω λέγειν ὑμῖν, ἀλλ' οὐ δύνασθε βαστάζειν
ἄρτι. 13 Ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁδη-
γήσει ὑμᾶς εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. Οὐ γὰρ λαλήσει ἀφ' ἑαυ-
τοῦ, ἀλλ' ὅσα ἂν ἀκούσῃ λαλήσει, καὶ τὰ ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ
ὑμῖν. 14 Ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται καὶ
ἀναγγελεῖ ὑμῖν. 15 Πάντα ὅσα ἔχει ὁ Πατὴρ ἐμά ἐστι· διὰ
τοῦτο εἶπον ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν.

16 Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ
με, ὅτι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα. 17 Εἶπον οὖν ἐκ τῶν μα-
θητῶν αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους· Τί ἐστι τοῦτο ὃ λέγει ἡμῖν, μι-
κρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με, καὶ
ὅτι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα; 18 Ἔλεγον οὖν· Τοῦτο τί ἐστιν
ὃ λέγει τὸ μικρόν; Οὐκ οἴδαμεν τί λαλεῖ.
19 Ἔγνω οὖν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἤθελον αὐτὸν ἐρωτᾶν, καὶ εἶπεν
αὐτοῖς· Περὶ τούτου ζητεῖτε μετ' ἀλλήλων ὅτι εἶπον, μικρὸν καὶ
οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με; 20 Ἀμὴν
ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι κλαύσετε καὶ θρηνήσετε ὑμεῖς, ὁ δὲ κό-
σμος χαρήσεται· ὑμεῖς δὲ λυπηθήσεσθε, ἀλλ' ἡ λύπη ὑμῶν εἰς
χαρὰν γενήσεται. 21 Ἡ γυνὴ ὅταν τίκτῃ, λύπην ἔχει, ὅτι ἦλθεν
ἡ ὥρα αὐτῆς· ὅταν δὲ γεννήσῃ τὸ παιδίον, οὐκέτι μνημονεύει

Τί ἀποδεικνύει στὸν κόσμο ὁ Παράκλητος

5 «Τώρα δὲ πηγαίνω σ' ἐκεῖνον ποὺ μὲ ἔστειλε, καὶ κανεὶς δὲν
μ' ἐρωτᾷ, "Ποῦ πηγαίνεις;". **6** Ἀλλὰ διότι σᾶς εἶπα αὐτά, ἡ λύπη γέ-
μισε τὴν καρδιά σας. **7** Ἀλλ' ἐγὼ σᾶς λέγω τὴν ἀλήθεια· σᾶς συμφέρει
νὰ φύγω ἐγώ. Διότι, ἐὰν ἐγὼ δὲν φύγω, ὁ Παράκλητος (ὁ Βοηθὸς) δὲν
θὰ ἔλθῃ σ' ἐσᾶς. Ἐὰν ὅμως φύγω, θὰ τὸν στείλω σ' ἐσᾶς. **8** Καὶ ὅταν
ἔλθῃ ἐκεῖνος, θ' ἀποδείξῃ στὸν κόσμο μία ἁμαρτία καὶ μία δικαίωσι καὶ
μία τιμωρία. **9** Ἁμαρτία μέν, διότι δὲν πιστεύουν σ' ἐμένα· **10** δικαίω-
σι δέ, διότι πηγαίνω στὸν Πατέρα μου, καὶ δὲν θὰ μὲ βλέπετε πλέον·
11 καὶ τιμωρία, διότι ὁ ἄρχων αὐτοῦ τοῦ κόσμου ἔχει ὑποστῆ τιμωρία».

Τὸ Πνεῦμα ὁδηγεῖ σὲ ὅλη τὴν ἀλήθεια καὶ δοξάζει τὸ Χριστό

12 «Ἔχω πολλὰ ἀκόμη νὰ σᾶς πῶ, ἀλλὰ δὲν μπορεῖτε νὰ τὰ ἐννοή-
σετε καὶ νὰ τὰ συγκρατήσετε τώρα. **13** Ὅταν ὅμως ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ
Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, θὰ σᾶς ὁδηγήσῃ σ' ὅλη τὴν ἀλήθεια. Δὲν θὰ λα-
λήσῃ δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλὰ θὰ εἰπῇ ὅσα θὰ ἀκούσῃ, καὶ θὰ σᾶς ἀναγ-
γείλῃ τὰ μέλλοντα νὰ συμβοῦν. **14** Ἐκεῖνος θὰ δοξάσῃ ἐμένα, διότι ἀπ'
αὐτό, ποὺ εἶναι δικό μου, θὰ λάβῃ καὶ θὰ ἀναγγείλῃ σὲ σᾶς. **15** Ὅλα,
ὅσα ἔχει ὁ Πατέρας, εἶναι δικά μου. Γι' αὐτὸ εἶπα, ὅτι θὰ λάβῃ ἀπ'
αὐτό, ποὺ εἶναι δικό μου, καὶ θὰ ἀναγγείλῃ σὲ σᾶς».

Μεταβολὴ τῆς λύπης σὲ χαρά

16 «Λίγο ἀκόμη καὶ δὲν θὰ μὲ βλέπετε, καὶ πάλι λίγο καὶ θὰ μὲ
ἰδῆτε, διότι ἐγὼ (δὲν μένω στὸν ᾅδη καὶ στὸν τάφο, ἀλλ' ἀνασταίνομαι
καὶ ἔτσι) πηγαίνω στὸν Πατέρα». **17** Εἶπαν τότε μερικοὶ ἀπὸ τοὺς μα-
θητάς του μεταξύ τους: «Τί εἶναι αὐτό, ποὺ μᾶς λέγει, "Λίγο ἀκόμη
καὶ δὲν θὰ μὲ βλέπετε, καὶ πάλι λίγο καὶ θὰ μὲ ἰδῆτε" καὶ "Ἐγὼ πη-
γαίνω στὸν Πατέρα";». **18** Ἔλεγαν ἐπίσης: «Αὐτὸ τὸ "Λίγο", ποὺ λέ-
γει, τί σημαίνει; Δὲν ξέρουμε τί ἐννοεῖ».

19 Κατάλαβε δὲ ὁ Ἰησοῦς, ὅτι ἤθελαν νὰ τὸν ρωτήσουν, καὶ τοὺς
εἶπε: «Γι' αὐτὸ συζητεῖτε μεταξύ σας, ποὺ εἶπα δηλαδή, "Λίγο ἀκόμη
καὶ δὲν θὰ μὲ βλέπετε, καὶ πάλι λίγο καὶ θὰ μὲ ἰδῆτε"; **20** Ἀληθινὰ
ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι θὰ κλαύσετε καὶ θὰ θρηνήσετε ἐσεῖς, ἐνῷ ὁ κό-
σμος θὰ χαρῇ. Ναί, ἐσεῖς θὰ λυπηθῆτε. Ἀλλ' ἡ λύπη σας θὰ μεταβληθῇ
σὲ χαρά. **21** Ἡ γυναῖκα, ὅταν γεννᾷ, ἔχει λύπη, διότι ἦλθε ἡ ὥρα της.
Ἀλλ' ὅταν γεννήσῃ τὸ παιδί, λησμονεῖ τὴ θλῖψι λόγῳ τῆς χαρᾶς, ὅτι

τῆς θλίψεως διὰ τὴν χαρὰν ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κό-
σμον. 22 Καὶ ὑμεῖς οὖν λύπην μὲν νῦν ἔχετε· πάλιν δὲ ὄψομαι
ὑμᾶς καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδία, καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν
οὐδεὶς αἴρει ἀφ' ὑμῶν. 23 Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρω-
τήσετε οὐδέν. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσητε τὸν
Πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου, δώσει ὑμῖν. 24 Ἕως ἄρτι οὐκ ᾐτή-
σατε οὐδὲν ἐν τῷ ὀνόματί μου· αἰτεῖτε καὶ λήψεσθε, ἵνα ἡ χαρὰ
ὑμῶν ᾖ πεπληρωμένη.

25 Ταῦτα ἐν παροιμίαις λελάληκα ὑμῖν· ἀλλ' ἔρχεται ὥρα ὅτε
οὐκέτι ἐν παροιμίαις λαλήσω ὑμῖν, ἀλλὰ παρρησίᾳ περὶ τοῦ
Πατρὸς ἀναγγελῶ ὑμῖν. 26 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματί
μου αἰτήσεσθε· καὶ οὐ λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν Πατέρα
περὶ ὑμῶν· 27 αὐτὸς γὰρ ὁ Πατὴρ φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πε-
φιλήκατε, καὶ πεπιστεύκατε ὅτι ἐγὼ παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον.
28 Ἐξῆλθον παρὰ τοῦ Πατρὸς καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον· πά-
λιν ἀφίημι τὸν κόσμον καὶ πορεύομαι πρὸς τὸν Πατέρα.

29 Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Ἴδε νῦν παρρησίᾳ λα-
λεῖς, καὶ παροιμίαν οὐδεμίαν λέγεις. 30 Νῦν οἴδαμεν ὅτι οἶδας
πάντα καὶ οὐ χρείαν ἔχεις ἵνα τίς σε ἐρωτᾷ. Ἐν τούτῳ πιστεύ-
ομεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθες. 31 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
Ἄρτι πιστεύετε· 32 ἰδοὺ ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐλήλυθεν, ἵνα
σκορπισθῆτε ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια καὶ ἐμὲ μόνον ἀφῆτε· καὶ οὐκ
εἰμὶ μόνος, ὅτι ὁ Πατὴρ μετ' ἐμοῦ ἐστι. 33 Ταῦτα λελάληκα
ὑμῖν ἵνα ἐν ἐμοὶ εἰρήνην ἔχητε. Ἐν τῷ κόσμῳ θλῖψιν ἕξετε.
Ἀλλὰ θαρσεῖτε! Ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον.

17 Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐπῆρε τοὺς ὀφθαλμοὺς
αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ εἶπε· Πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα·
δόξασόν σου τὸν Υἱόν, ἵνα καὶ ὁ Υἱός σου δοξάσῃ σε, 2 καθὼς
ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ
δώσῃ αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον. 3 Αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωή, ἵνα
γινώσκωσί σε τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰη-
σοῦν Χριστόν. 4 Ἐγὼ σὲ ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς, τὸ ἔργον ἐτελεί-

γεννήθηκε ἄνθρωπος στὸν κόσμο. 22 Καὶ σεῖς, λοιπόν, τώρα μὲν ἔχετε
λύπη, ἀλλὰ πάλι θὰ προνοῶ (ἤ, θὰ φροντίζω) για σᾶς καὶ θὰ χαρῇ ἡ καρδιά σας,
καὶ τὴ χαρά σας κανεὶς δὲν θὰ μπορῇ νὰ ἀφαιρέσῃ ἀπὸ σᾶς. 23 Ἐκεῖνο δὲ τὸν καιρὸ
δὲν θὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ ζητήσετε τίποτε ἀπὸ μένα. Ἀληθινὰ ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι, ὅσα
ζητήσετε ἀπὸ τὸν Πατέρα στὸ ὄνομά μου, θὰ σᾶς τὰ δώσῃ. 24 Ἕως τώρα δὲν ζητήσα-
τε τίποτε στὸ ὄνομά μου. Ζητεῖτε καὶ θὰ λάβετε, γιὰ νὰ εἶναι ἡ χαρά σας πλήρης».

«Θαρσεῖτε! Ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον»

25 «Αὐτὰ σᾶς εἶπα μὲ τρόπο συνεσκιασμένο. Ἀλλ' ἔρχεται ὥρα, ποὺ
δὲν θὰ ὁμιλήσω πλέον μὲ τρόπο συνεσκιασμένο, ἀλλὰ θὰ σᾶς ὁμιλήσω
γιὰ τὸν Πατέρα καθαρά. 26 Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ θὰ ζητῆτε στὸ ὄνομά
μου, καὶ δὲν σᾶς λέγω, ὅτι ἐγὼ θὰ παρακαλῶ τὸν Πατέρα γιὰ σᾶς. 27 Διότι
ὁ ἴδιος ὁ Πατέρας σᾶς ἀγαπᾷ, διότι σεῖς ἔχετε ἀγαπήσει ἐμένα, καὶ ἔχετε
πιστεύσει, ὅτι ἐγὼ προῆλθα ἀπὸ τὸ Θεό. 28 Ἀπεστάλην ἀπὸ τὸν Πατέρα
καὶ ἦλθα στὸν κόσμο. Τώρα ἀφήνω τὸν κόσμο καὶ πηγαίνω στὸν Πατέρα».

29 Τοῦ λέγουν οἱ μαθηταί του: «Νά, τώρα ὁμιλεῖς καθαρά, καὶ τί-
ποτε δὲν λέγεις μὲ τρόπο συνεσκιασμένο. 30 Τώρα εἴμεθα πεπεισμένοι,
ὅτι γνωρίζεις τὰ πάντα, καὶ δὲν ἔχεις ἀνάγκη νὰ σὲ ἐρωτᾷ κανείς. Γι'
αὐτὸ πιστεύουμε, ὅτι προῆλθες ἀπὸ τὸ Θεό». 31 Τοὺς εἶπε τότε ὁ Ἰη-
σοῦς: «Τώρα πιστεύετε. 32 Ἰδοὺ ἔρχεται ὥρα, καὶ ἤδη ἔφθασε, γιὰ νὰ
σκορπισθῆτε καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ καθένας στὰ δικά του, καὶ ν' ἀφήσετε
ἐμένα μόνο. Ἀλλὰ δὲν εἶμαι μόνος, διότι ὁ Πατέρας εἶναι μαζί μου.
33 Αὐτὰ εἶπα σ' ἐσᾶς, γιὰ νὰ ἔχετε ἐξ αἰτίας μου χαρά. Ἐξ αἰτίας τοῦ κό-
σμου θὰ ἔχετε θλῖψι. Ἀλλ' ἔχετε θάρρος! Ἐγὼ ἔχω νικήσει τὸν κόσμο».

Ὁ Ἰησοῦς προσεύχεται γιὰ τὸν ἑαυτό του

17 Αὐτὰ εἶπε ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔπειτα ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμούς του
πρὸς τὸν οὐρανὸ καὶ εἶπε: «Πατέρα, ἔφθασε ἡ ὥρα. Δόξασε τὸν
Υἱό σου, γιὰ νὰ σὲ δοξάσῃ καὶ ὁ Υἱός σου, 2 συμφώνως μὲ τὴν ἐξου-
σία, ποὺ ἔδωσες σ' αὐτὸν ἐπάνω σ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, ὥστε κάθε
χάρισμα, ποὺ ἔδωσες σ' αὐτόν, νὰ δώσῃ σ' αὐτοὺς ζωὴ αἰώνια. 3 Αὐτὴ
δὲ εἶναι ἡ αἰώνια ζωή, νὰ γνωρίζουν (νὰ πιστεύουν, ν' ἀγαποῦν, νὰ λα-
τρεύουν) ἐσένα, τὸ μόνο ἀληθινὸ Θεό, καὶ τὸν Ἰησοῦ Χριστό, τὸν
ὁποῖον ἀπέστειλες. 4 Ἐγὼ σὲ δόξασα ἐπάνω στὴ γῆ. Τὸ ἔργο τελείω-

ωσα ὃ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω. 5 Καὶ νῦν δόξασόν με σύ, Πά-
τερ, παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ ᾗ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι
παρὰ σοί.

6 Ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις οὓς δέδωκάς μοι
ἐκ τοῦ κόσμου. Σοὶ ἦσαν καὶ ἐμοὶ αὐτοὺς δέδωκας, καὶ τὸν λό-
γον σου τετηρήκασι. 7 Νῦν ἔγνωκαν ὅτι πάντα ὅσα δέδωκάς
μοι παρὰ σοῦ ἐστιν· 8 ὅτι τὰ ῥήματα ἃ δέδωκάς μοι δέδωκα
αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ ἔλαβον, καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ
ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. 9 Ἐγὼ περὶ
αὐτῶν ἐρωτῶ· οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ, ἀλλὰ περὶ ὧν δέδω-
κάς μοι, ὅτι σοί εἰσι, 10 καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σά ἐστι καὶ τὰ σὰ
ἐμά, καὶ δεδόξασμαι ἐν αὐτοῖς. 11 Καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἐν τῷ κό-
σμῳ, καὶ οὗτοι ἐν τῷ κόσμῳ εἰσί, καὶ ἐγὼ πρὸς σὲ ἔρχομαι.
Πάτερ ἅγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου ᾧ δέδωκάς μοι,
ἵνα ὦσιν ἓν καθὼς ἡμεῖς. 12 Ὅτε ἤμην μετ᾽ αὐτῶν ἐν τῷ κό-
σμῳ, ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου. Οὓς δέδωκάς μοι
ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπω-
λείας, ἵνα ἡ Γραφὴ πληρωθῇ. 13 Νῦν δὲ πρὸς σὲ ἔρχομαι, καὶ
ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ ἵνα ἔχωσι τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πε-
πληρωμένην ἐν αὐτοῖς. 14 Ἐγὼ δέδωκα αὐτοῖς τὸν λόγον σου,
καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν αὐτούς, ὅτι οὐκ εἰσιν ἐκ τοῦ κόσμου,
καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμι ἐκ τοῦ κόσμου. 15 Οὐκ ἐρωτῶ ἵνα ἄρῃς
αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλ᾽ ἵνα τηρήσῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ Πονη-
ροῦ. 16 Ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰσι, καθὼς ἐγὼ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ
εἰμι. 17 Ἁγίασον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου· ὁ λόγος ὁ σὸς ἀλή-
θειά ἐστι. 18 Καθὼς ἐμὲ ἀπέστειλας εἰς τὸν κόσμον, κἀγὼ ἀπέ-
στειλα αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον· 19 καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἁγιάζω
ἐμαυτόν, ἵνα καὶ αὐτοὶ ὦσιν ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ.

20 Οὐ περὶ τούτων δὲ ἐρωτῶ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πι-
στευσόντων διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς ἐμέ, 21 ἵνα πάντες ἓν ὦσι.
Καθὼς σύ, Πάτερ, ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν σοί, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν
ἓν ὦσιν, ἵνα ὁ κόσμος πιστεύσῃ ὅτι σύ με ἀπέστειλας. 22 Καὶ

σα, ποὺ μοῦ ἀνέθεσες νὰ κάνω. **5** Καὶ τώρα δόξασέ με σύ, Πατέρα,
κοντὰ σὲ σένα τὸν ἴδιο μὲ τὴ δόξα, τὴν ὁποία εἶχα κοντά σου προτοῦ
ὑπάρξῃ ὁ κόσμος».

Ὁ Ἰησοῦς προσεύχεται γιὰ τοὺς μαθητάς του

6 «Φανέρωσα τὸ ὄνομά σου στοὺς ἀνθρώπους, ποὺ μοῦ ἔδωσες ἀπὸ
τὸν κόσμο. Δικοί σου ἦταν, καὶ τοὺς ἔδωσες σ' ἐμένα, καὶ τὸ λόγο σου
ἔχουν δεχθῆ. **7** Τώρα πείσθηκαν, ὅτι ὅλα, ὅσα μοῦ ἔδωσες, εἶναι ἀπὸ
σένα. **8** Διότι τὰ λόγια, ποὺ μοῦ ἔδωσες, ἔδωσα σ' αὐτούς, καὶ αὐτοὶ
τὰ δέχθηκαν, καὶ πείσθηκαν πραγματικά, ὅτι ἀπὸ σένα προῆλθα, καὶ
πίστευσαν, ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλες. **9** Ἐγὼ γι' αὐτοὺς παρακαλῶ. Δὲν
παρακαλῶ γιὰ τὸν κόσμο, ἀλλὰ γι' αὐτούς, ποὺ μοῦ ἔδωσες, διότι εἶναι
δικοί σου. **10** Καὶ ὅλα τὰ δικά μου εἶναι δικά σου, καὶ τὰ δικά σου δι-
κά μου, καὶ ἔχω δοξασθῆ δι' αὐτῶν. **11** Καὶ δὲν εἶμαι πλέον στὸν κό-
σμο, ἐνῷ αὐτοὶ εἶναι στὸν κόσμο, ἐγὼ δὲ ἔρχομαι σ' ἐσένα. Πατέρα δυ-
νατέ, φύλαξέ τους μὲ τὴ δύναμί σου, τὴν ὁποία ἔδωσες σ' ἐμένα, γιὰ
νὰ εἶναι ἕνα, ὅπως ἐμεῖς. **12** Ὅταν ἤμουν μαζί τους στὸν κόσμο, ἐγὼ
τοὺς φύλασσα μὲ τὴ δύναμί σου. Ὅσους μοῦ ἔδωσες φύλαξα, καὶ κανεὶς
ἀπ' αὐτοὺς δὲν ἀπωλέσθηκε, παρὰ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀπωλείας (ὁ Ἰού-
δας), καὶ ἔτσι ἐκπληρώθηκε ἡ Γραφή. **13** Ἀλλὰ τώρα ἔρχομαι σ' ἐσέ-
να, καὶ λέγω αὐτὰ στὸν κόσμο, γιὰ νὰ ἔχουν πλήρη τὴ χαρά μου μέ-
σα τους. **14** Ἐγὼ τοὺς ἔδωσα τὸ λόγο σου, καὶ ὁ κόσμος τοὺς μίσησε,
διότι δὲν εἶναι ἀπὸ τὸν κόσμο (δὲν ἔχουν τὰ φρονήματα τοῦ κόσμου),
ὅπως ἐγὼ δὲν εἶμαι ἀπὸ τὸν κόσμο. **15** Δὲν παρακαλῶ νὰ τοὺς πάρῃς
ἀπὸ τὸν κόσμο, ἀλλὰ νὰ τοὺς φυλάξῃς ἀπὸ τὸν Πονηρό. **16** Δὲν εἶναι
ἀπὸ τὸν κόσμο, ὅπως ἐγὼ δὲν εἶμαι ἀπὸ τὸν κόσμο. **17** Δόξασέ τους
μὲ τὴν ἀλήθειά σου. Ὁ λόγος ὁ δικός σου εἶναι ἀλήθεια. **18** Ὅπως
ἀπέστειλες ἐμένα στὸν κόσμο, ἔτσι καὶ ἐγὼ ἀπέστειλα αὐτοὺς στὸν κό-
σμο. **19** Καὶ ἐξ αἰτίας αὐτῶν ἐγὼ δοξάζω τὸν ἑαυτό μου, γιὰ νὰ εἶναι
καὶ αὐτοὶ δοξασμένοι ἀληθινά».

Ὁ Ἰησοῦς προσεύχεται γιὰ ὅλους τοὺς πιστούς

20 «Δὲν παρακαλῶ δὲ μόνο γι' αὐτούς, ἀλλὰ καὶ γιὰ ὅσους θὰ πι-
στεύσουν μὲ τὸ κήρυγμά τους σ' ἐμένα, **21** γιὰ νὰ εἶναι ὅλοι ἕνα.
Ὅπως σύ, Πατέρα, μ' ἐμένα καὶ ἐγὼ μ' ἐσένα, ἔτσι καὶ αὐτοὶ δι'

---

1. Ἤ, ὡς πρὸς ἡμᾶς

ἐγὼ τὴν δόξαν ἣν δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, ἵνα ὦσιν ἓν
καθὼς ἡμεῖς ἕν ἐσμεν, 23 ἐγὼ ἐν αὐτοῖς καὶ σὺ ἐν ἐμοί, ἵνα ὦσι
τετελειωμένοι εἰς ἕν, καὶ ἵνα γινώσκῃ ὁ κόσμος ὅτι σύ με ἀπέ-
στειλας καὶ ἠγάπησας αὐτοὺς καθὼς ἐμὲ ἠγάπησας. 24 Πά-
τερ, οὓς δέδωκάς μοι, θέλω ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγὼ κἀκεῖνοι ὦσι μετ'
ἐμοῦ, ἵνα θεωρῶσι τὴν δόξαν τὴν ἐμὴν ἣν δέδωκάς μοι, ὅτι
ἠγάπησάς με πρὸ καταβολῆς κόσμου. 25 Πάτερ δίκαιε, καὶ ὁ
κόσμος σε οὐκ ἔγνω, ἐγὼ δέ σε ἔγνων, καὶ οὗτοι ἔγνωσαν ὅτι
σύ με ἀπέστειλας. 26 Καὶ ἐγνώρισα αὐτοῖς τὸ ὄνομά σου καὶ
γνωρίσω, ἵνα ἡ ἀγάπη ἣν ἠγάπησάς με ἐν αὐτοῖς ᾖ, κἀγὼ ἐν
αὐτοῖς.

18 Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς ἐξῆλθε σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ
πέραν τοῦ χειμάρρου τῶν Κέδρων, ὅπου ἦν κῆπος, εἰς ὃν
εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. 2 Ἤδει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ
παραδιδοὺς αὐτὸν τὸν τόπον, ὅτι πολλάκις συνήχθη ὁ Ἰησοῦς
ἐκεῖ μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. 3 Ὁ οὖν Ἰούδας λαβὼν τὴν
σπεῖραν καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων καὶ Φαρισαίων ὑπηρέτας ἔρχε-
ται ἐκεῖ μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων καὶ ὅπλων. 4 Ἰησοῦς οὖν
εἰδὼς πάντα τὰ ἐρχόμενα ἐπ' αὐτόν, ἐξελθὼν εἶπεν αὐτοῖς· Τί-
να ζητεῖτε; 5 Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ· Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. Λέ-
γει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐγώ εἰμι. Εἱστήκει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ πα-
ραδιδοὺς αὐτὸν μετ' αὐτῶν. 6 Ὡς οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὅτι ἐγώ εἰμι,
ἀπῆλθον εἰς τὰ ὀπίσω καὶ ἔπεσον χαμαί. 7 Πάλιν οὖν αὐτοὺς
ἐπηρώτησε· Τίνα ζητεῖτε; Οἱ δὲ εἶπον· Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον.
8 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Εἶπον ὑμῖν ὅτι ἐγώ εἰμι. Εἰ οὖν ἐμὲ ζη-
τεῖτε, ἄφετε τούτους ὑπάγειν· 9 ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὃν εἶπεν,
ὅτι οὓς δέδωκάς μοι, οὐκ ἀπώλεσα ἐξ αὐτῶν οὐδένα. 10 Σίμων
οὖν Πέτρος ἔχων μάχαιραν εἵλκυσεν αὐτήν, καὶ ἔπαισε τὸν τοῦ
ἀρχιερέως δοῦλον καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον τὸ δεξιόν· ἦν δὲ
ὄνομα τῷ δούλῳ Μάλχος. 11 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ·
Βάλε τὴν μάχαιραν εἰς τὴν θήκην· τὸ ποτήριον ὃ δέδωκέ μοι ὁ
Πατήρ, οὐ μὴ πίω αὐτό;

ἡμῶν[1] νὰ εἶναι ἕνα, γιὰ νὰ πιστεύσῃ ὁ κόσμος, ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλες.
22 Ἐγὼ δὲ τὴ δύναμι, ποὺ ἔδωσες σ' ἐμένα, ἔδωσα σ' αὐτούς, γιὰ νὰ
εἶναι ἕνα (μεταξύ τους), ὅπως ἐμεῖς εἴμεθα ἕνα, **23** (ἐπίσης ἕνα) ἐγὼ
μ' αὐτοὺς καὶ σὺ μ' ἐμένα (ὡς ἄνθρωπο), γιὰ νὰ ἔχουν φθάσει σὲ τε-
λεία ἑνότητα (ὁποία εἶναι ἡ ἑνότης ὄχι μόνο μεταξὺ πιστῶν, ἀλλὰ
πιστῶν – Χριστοῦ – Θεοῦ), καὶ γιὰ νὰ πείθεται ὁ κόσμος, ὅτι σὺ μὲ ἀπέ-
στειλες, καὶ τοὺς ἀγάπησες, ὅπως ἀγάπησες ἐμένα. **24** Πατέρα, ἐκεῖνοι,
τοὺς ὁποίους μοῦ ἔδωσες, θέλω, ὅπου εἶμαι ἐγώ, νὰ εἶναι καὶ ἐκεῖνοι
μαζί μου, γιὰ νὰ βλέπουν τὴ δόξα τὴ δική μου, τὴν ὁποία μοῦ ἔδωσες,
διότι μὲ ἀγάπησες πρὸ τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου. **25** Πατέρα δίκαιε,
βεβαίως ὁ κόσμος δὲν σὲ γνώρισε, ἀλλ' ἐγὼ σὲ γνώρισα, καὶ αὐτοὶ πεί-
σθηκαν, ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλες. **26** Καὶ ἔκανα σ' αὐτοὺς γνωστὸ τὸ ὄνο-
μά σου, καὶ θὰ τὸ κάνω γνωστότερο, ὥστε ἡ ἀγάπη, μὲ τὴν ὁποία μὲ
ἀγάπησες, νὰ εἶναι μέσα τους, καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος νὰ εἶμαι μέσα τους».

Ἡ σύλληψι τοῦ Ἰησοῦ

18 Αὐτὰ εἶπε ὁ Ἰησοῦς καὶ βγῆκε μαζὶ μὲ τοὺς μαθητάς του πέρα
ἀπὸ τὸ χείμαρρο τῶν Κέδρων, ὅπου ἦταν κῆπος, στὸν ὁποῖο
μπῆκε αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταί του. **2** Ἤξερε δὲ τὸν τόπο καὶ ὁ Ἰούδας,
ποὺ θὰ τὸν παρέδιδε, διότι πολλὲς φορὲς ὁ Ἰησοῦς πῆγε ἐκεῖ μαζὶ μὲ
τοὺς μαθητάς του. **3** Ὁ Ἰούδας λοιπόν, ἀφοῦ πῆρε ρωμαϊκὸ στρατιω-
τικὸ ἀπόσπασμα, καὶ ἀστυνομικοὺς ἀπὸ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς Φαρι-
σαίους, φθάνει ἐκεῖ μὲ δαυλοὺς καὶ λυχνάρια καὶ ὅπλα. **4** Ὁ Ἰησοῦς
τότε, γνωρίζοντας ὅλα ὅσα θὰ τοῦ συνέβαιναν, προχώρησε καὶ τοὺς
εἶπε: «Ποιόν ζητεῖτε;». **5** Τοῦ ἀποκρίθηκαν: «Τὸν Ἰησοῦ τὸ Ναζω-
ραῖο». Τοὺς λέγει ὁ Ἰησοῦς: «Ἐγὼ εἶμαι». Ἦταν δὲ μαζί τους καὶ ὁ
Ἰούδας ὁ προδότης του. **6** Μόλις δὲ τοὺς εἶπε, «Ἐγὼ εἶμαι», ὠπισθο-
χώρησαν καὶ ἔπεσαν κάτω. **7** Πάλι δὲ τοὺς ρώτησε: «Ποιόν ζητεῖτε;».
Καὶ αὐτοὶ εἶπαν: «Τὸν Ἰησοῦ τὸ Ναζωραῖο». **8** Εἶπε τότε ὁ Ἰησοῦς:
«Σᾶς εἶπα, ὅτι ἐγὼ εἶμαι. Ἐὰν λοιπὸν ζητῆτε ἐμένα, ἀφήσετε αὐτοὺς
(τοὺς μαθητὰς) νὰ φύγουν». **9** Ἔτσι ἐκπληρώθηκε ὁ λόγος ποὺ εἶχε
πεῖ, «Ἀπ' αὐτούς, ποὺ μοῦ ἔδωσες, δὲν ἔχασα κανένα». **10** Τότε ὁ Σί-
μων Πέτρος, ἔχοντας μαχαίρι, τὸ τράβηξε καὶ κτύπησε τὸ δοῦλο τοῦ
ἀρχιερέως καὶ τοῦ ἀπέκοψε τὸ δεξιὸ αὐτί. Ὁ δὲ δοῦλος ὠνομαζόταν
Μάλχος. **11** Ὁ Ἰησοῦς εἶπε τότε στὸν Πέτρο: «Βάλε τὸ μαχαίρι στὴ
θήκη. Τὸ ποτήρι, ποὺ μοῦ ἔδωσε ὁ Πατέρας, νὰ μὴ τὸ πιῶ;».

12 Ἡ οὖν σπεῖρα καὶ ὁ χιλίαρχος καὶ οἱ ὑπηρέται τῶν Ἰου-
δαίων συνέλαβον τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔδησαν αὐτόν, 13 καὶ ἀπή-
γαγον αὐτὸν πρὸς Ἄνναν πρῶτον· ἦν γὰρ πενθερὸς τοῦ Καϊά-
φα, ὃς ἦν ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου. 14 Ἦν δὲ Καϊάφας ὁ
συμβουλεύσας τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι συμφέρει ἕνα ἄνθρωπον ἀπο-
λέσθαι ὑπὲρ τοῦ λαοῦ.
15 Ἠκολούθει δὲ τῷ Ἰησοῦ Σίμων Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μα-
θητής. Ὁ δὲ μαθητὴς ἐκεῖνος ἦν γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ συν-
εισῆλθε τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως· 16 ὁ δὲ Πέτρος
εἱστήκει πρὸς τῇ θύρᾳ ἔξω. Ἐξῆλθεν οὖν ὁ μαθητὴς ὁ ἄλλος, ὃς
ἦν γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ εἶπε τῇ θυρωρῷ, καὶ εἰσήγαγε τὸν
Πέτρον. 17 Λέγει οὖν ἡ παιδίσκη ἡ θυρωρὸς τῷ Πέτρῳ· Μὴ καὶ
σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν εἶ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; Λέγει ἐκεῖνος· Οὔκ
εἰμι. 18 Εἱστήκεισαν δὲ οἱ δοῦλοι καὶ οἱ ὑπηρέται ἀνθρακιὰν
πεποιηκότες, ὅτι ψῦχος ἦν, καὶ ἐθερμαίνοντο· ἦν δὲ μετ᾿ αὐτῶν
ὁ Πέτρος ἑστὼς καὶ θερμαινόμενος.
19 Ὁ οὖν ἀρχιερεὺς ἠρώτησε τὸν Ἰησοῦν περὶ τῶν μαθητῶν
αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ. 20 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Ἐγὼ παρρησίᾳ ἐλάλησα τῷ κόσμῳ· ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα ἐν
συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ, ὅπου πάντοτε οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχον-
ται, καὶ ἐν κρυπτῷ ἐλάλησα οὐδέν. 21 Τί με ἐπερωτᾷς; Ἐπερώ-
τησον τοὺς ἀκηκοότας τί ἐλάλησα αὐτοῖς· ἴδε οὗτοι οἴδασιν ἃ
εἶπον ἐγώ. 22 Ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος εἷς τῶν ὑπηρετῶν παρε-
στηκὼς ἔδωκε ῥάπισμα τῷ Ἰησοῦ εἰπών· Οὕτως ἀποκρίνῃ τῷ
ἀρχιερεῖ; 23 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Εἰ κακῶς ἐλάλησα, μαρ-
τύρησον περὶ τοῦ κακοῦ· εἰ δὲ καλῶς, τί με δέρεις;

24 Ἀπέστειλεν αὐτὸν ὁ Ἄννας δεδεμένον πρὸς Καϊάφαν τὸν
ἀρχιερέα. 25 Ἦν δὲ Σίμων Πέτρος ἑστὼς καὶ θερμαινόμενος.
Εἶπον οὖν αὐτῷ· Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶ; Ἠρνή-
σατο οὖν ἐκεῖνος καὶ εἶπεν· οὔκ εἰμι. 26 Λέγει εἷς ἐκ τῶν δού-
λων τοῦ ἀρχιερέως, συγγενὴς ὢν οὗ ἀπέκοψε Πέτρος τὸ ὠτίον·
Οὐκ ἐγώ σε εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετ᾿ αὐτοῦ; 27 Πάλιν οὖν ἠρνή-
σατο ὁ Πέτρος, καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν.

Ὁ Ἰησοῦς ὁδηγεῖται στὸν Ἄννα. Πρώτη ἄρνησι τοῦ Πέτρου

12 Τότε τὸ στρατιωτικὸ ἀπόσπασμα καὶ ὁ χιλίαρχος καὶ τὰ ἀστυ-
νομικὰ ὄργανα τῶν Ἰουδαίων συνέλαβαν τὸν Ἰησοῦ καὶ τὸν ἔδεσαν,
13 καὶ τὸν ὡδήγησαν πρῶτα στὸν Ἄννα, διότι ἦταν πεθερὸς τοῦ Καϊ-
άφα, ποὺ ἦταν ἀρχιερεὺς τοῦ ἔτους ἐκείνου. **14** Ὁ δὲ Καϊάφας ἦταν
ἐκεῖνος, ποὺ συμβούλευσε τοὺς Ἰουδαίους, ὅτι συμφέρει νὰ θανατωθῇ
ἕνας ἄνθρωπος γιὰ τὸ λαό.
15 Ἀκολουθοῦσε δὲ τὸν Ἰησοῦ ὁ Σίμων Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθη-
τής (ὁ Ἰωάννης). Ὁ δὲ μαθητὴς ἐκεῖνος ἦταν γνωστὸς στὸν ἀρχιερέα,
καὶ μπῆκε μαζὶ μὲ τὸν Ἰησοῦ στὴν αὐλὴ τοῦ ἀρχιερέως, **16** ἐνῷ ὁ Πέ-
τρος στεκόταν ἔξω κοντὰ στὴν ἐξώπορτα. Βγῆκε τότε ὁ μαθητὴς ὁ
ἄλλος, ὁ γνωστὸς στὸν ἀρχιερέα, καὶ μίλησε στὴ θυρωρό, καὶ ἔβαλε
τὸν Πέτρο μέσα. **17** Ἀλλὰ λέγει ἡ ὑπηρέτρια ἡ θυρωρὸς στὸν Πέτρο:
«Μήπως καὶ σὺ εἶσαι ἀπὸ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου;». Λέγει
ἐκεῖνος: «Δὲν εἶμαι». **18** Ἦταν δὲ ἐκεῖ οἱ δοῦλοι καὶ τὰ ἀστυνομικὰ
ὄργανα, καὶ εἶχαν ἀνάψει φωτιά, διότι ἔκανε ψῦχος, καὶ θερμαίνονταν.
Μαζί τους δὲ ἦταν καὶ θερμαινόταν καὶ ὁ Πέτρος.
19 Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς ρώτησε τὸν Ἰησοῦ γιὰ τοὺς μαθητάς του καὶ τὴ
διδασκαλία του. **20** Ὁ Ἰησοῦς τοῦ ἀποκρίθηκε: «Ἐγὼ φανερὰ μίλησα
στὸν κόσμο, ἐγὼ πάντοτε δίδαξα στὴ συναγωγὴ καὶ στὸ ναό, ὅπου πάν-
τοτε οἱ Ἰουδαῖοι συγκεντρώνονται, καὶ κρυφὰ δὲν εἶπα τίποτε.
21 Γιατί ρωτᾷς ἐμένα; Ρώτησε αὐτούς, ποὺ ἔχουν ἀκούσει, τί κήρυξα
σ' αὐτούς. Νά, αὐτοὶ ξέρουν τί εἶπα ἐγώ». **22** Ὅταν δὲ εἶπε αὐτά, ἕνας
ἀπὸ τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα, ποὺ ἦταν κοντά, ἔδωσε ράπισμα στὸν Ἰη-
σοῦ καὶ εἶπε: «Ἔτσι ὁμιλεῖς στὸν ἀρχιερέα;». **23** Τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ
Ἰησοῦς: «Ἐὰν ὡμίλησα κακῶς, λέγε τί κακὸ εἶπα. Ἀλλ' ἐὰν ὡμίλησα
καλῶς, γιατί μὲ κτυπᾷς;».

Ἀπὸ τὸν Ἄννα στὸν Καϊάφα. Δεύτερη καὶ τρίτη ἄρνησι τοῦ Πέτρου

24 Ὁ Ἄννας τὸν ἔστειλε δεμένο στὸν Καϊάφα τὸν ἀρχιερέα. **25** Ὁ
δὲ Σίμων Πέτρος ἐξακολουθοῦσε νὰ εἶναι ἐκεῖ καὶ νὰ θερμαίνεται. Καὶ
τοῦ εἶπαν: «Μήπως εἶσαι καὶ σὺ ἀπὸ τοὺς μαθητάς του;». Ἐκεῖνος δὲ
ἀρνήθηκε καὶ εἶπε: «Δὲν εἶμαι». **26** Τοῦ λέγει ἕνας ἀπὸ τοὺς δούλους
τοῦ ἀρχιερέως, ποὺ ἦταν συγγενὴς ἐκείνου, τοῦ ὁποίου ἔκοψε ὁ Πέτρος
τὸ αὐτί: «Δὲν σὲ εἶδα ἐγὼ στὸν κῆπο μαζί του;». **27** Πάλι δὲ ὁ Πέ-
τρος ἀρνήθηκε, καὶ ἀμέσως ἕνας πετεινὸς λάλησε.

Ἀπὸ τὸν Καϊάφα στὸν Πιλᾶτο

28 Ἄγουσιν οὖν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ πραιτώ-
ριον· ἦν δὲ πρωΐ· καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον, ἵνα
μὴ μιανθῶσιν, ἀλλ' ἵνα φάγωσι τὸ πάσχα. 29 Ἐξῆλθεν οὖν ὁ
Πιλᾶτος πρὸς αὐτοὺς καὶ εἶπε· Τίνα κατηγορίαν φέρετε κατὰ
τοῦ ἀνθρώπου τούτου; 30 Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· Εἰ μὴ
ἦν οὗτος κακοποιός, οὐκ ἄν σοι παρεδώκαμεν αὐτόν. 31 Εἶπεν
οὖν αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος· Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς καὶ κατὰ τὸν νόμον
ὑμῶν κρίνατε αὐτόν. Εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· Ἡμῖν οὐκ
ἔξεστιν ἀποκτεῖναι οὐδένα· 32 ἵνα ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ πληρωθῇ
ὃν εἶπε σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν ἀποθνῄσκειν.

33 Εἰσῆλθεν οὖν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν ὁ Πιλᾶτος καὶ ἐφώ-
νησε τὸν Ἰησοῦν καὶ εἶπεν αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰου-
δαίων; 34 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀφ' ἑαυτοῦ σὺ τοῦτο λέ-
γεις ἢ ἄλλοι σοι εἶπον περὶ ἐμοῦ; 35 Ἀπεκρίθη ὁ Πιλᾶτος· Μή-
τι ἐγὼ Ἰουδαῖός εἰμι; Τὸ ἔθνος τὸ σὸν καὶ οἱ ἀρχιερεῖς παρέ-
δωκάν σε ἐμοί. Τί ἐποίησας; 36 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Ἡ βασιλεία
ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· εἰ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου
ἦν ἡ βασιλεία ἡ ἐμή, οἱ ὑπηρέται ἂν οἱ ἐμοὶ ἠγωνίζοντο, ἵνα
μὴ παραδοθῶ τοῖς Ἰουδαίοις· νῦν δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ
ἔστιν ἐντεῦθεν. 37 Εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Πιλᾶτος· Οὐκοῦν βασιλεὺς
εἶ σύ; Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Σὺ λέγεις ὅτι βασιλεύς εἰμι ἐγώ. Ἐγὼ
εἰς τοῦτο γεγέννημαι καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, ἵνα
μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ· πᾶς ὁ ὢν ἐκ τῆς ἀληθείας ἀκούει μου
τῆς φωνῆς. 38 Λέγει αὐτῷ ὁ Πιλᾶτος· Τί ἐστιν ἀλήθεια;

Καὶ τοῦτο εἰπὼν πάλιν ἐξῆλθε πρὸς τοὺς Ἰουδαίους καὶ λέ-
γει αὐτοῖς· Ἐγὼ οὐδεμίαν αἰτίαν εὑρίσκω ἐν αὐτῷ. 39 Ἔστι δὲ
συνήθεια ὑμῖν ἵνα ἕνα ὑμῖν ἀπολύσω ἐν τῷ Πάσχα· βούλεσθε
οὖν ὑμῖν ἀπολύσω τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; 40 Ἐκραύγασαν
οὖν πάλιν πάντες λέγοντες· Μὴ τοῦτον, ἀλλὰ τὸν Βαραββᾶν.
Ἦν δὲ ὁ Βαραββᾶς λῃστής.

28 Ὁδηγοῦν ἔπειτα τὸν Ἰησοῦ ἀπὸ τὸν Καϊάφα στὸ πραιτώριο (τὸ
παλάτι τοῦ Ρωμαίου ἡγεμόνος). Ἦταν δὲ πρωΐ. Καὶ αὐτοὶ δὲν μπῆκαν
στὸ πραιτώριο, γιὰ νὰ μὴ μολυνθοῦν, ἀλλὰ (ὡς καθαροὶ τελετουργικὰ
νὰ μποροῦν) νὰ φάγουν τὸ πασχαλινὸ φαγητό. **29** Γι' αὐτὸ ὁ Πιλᾶτος
βγῆκε ἔξω πρὸς αὐτούς, καὶ εἶπε: «Ποιά κατηγορία ἔχετε ἐναντίον
αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου;». **30** Ἀποκρίθηκαν καὶ τοῦ εἶπαν: «Ἂν δὲν ἦταν
αὐτὸς κακοποιός, δὲν θὰ τὸν παραδίδαμε σ' ἐσένα». **31** Τοὺς εἶπε τότε
ὁ Πιλᾶτος: « Λάβετε αὐτὸν σεῖς, καὶ θανατώσετε αὐτὸν συμφώνως πρὸς
τὸ νόμο σας». Ἀλλ' οἱ Ἰουδαῖοι τοῦ εἶπαν, «Ἐμεῖς δὲν ἔχουμε δικαί-
ωμα νὰ θανατώσωμε κανένα». **32** Ἔτσι ἐκπληρώθηκε ὁ λόγος τοῦ Ἰη-
σοῦ, τὸν ὁποῖον εἶπε δεικνύοντας μὲ τί εἶδος θανάτου θὰ πέθαινε (ὅτι
θὰ τὸν σταύρωναν δηλαδὴ οἱ Ρωμαῖοι, ὅπως συνήθιζαν νὰ ἐκτελοῦν
τοὺς καταδίκους, ἐνῷ οἱ Ἰουδαῖοι τοὺς λιθοβολοῦσαν).

Ὁ Ἰησοῦς πνευματικὸς βασιλεὺς καὶ μάρτυς τῆς ἀληθείας

33 Μπῆκε τότε πάλι ὁ Πιλᾶτος στὸ πραιτώριο, καὶ φώναξε τὸν Ἰη-
σοῦ καὶ τοῦ εἶπε: «Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;». **34** Τοῦ ἀπο-
κρίθηκε ὁ Ἰησοῦς: «Ἀφ' ἑαυτοῦ σὺ λέγεις αὐτό, ἢ ἄλλοι σοῦ εἶπαν γιὰ
μένα;». **35** Ἀποκρίθηκε ὁ Πιλᾶτος: «Μήπως ἐγὼ εἶμαι Ἰουδαῖος; Τὸ
ἔθνος τὸ δικό σου καὶ οἱ ἀρχιερεῖς σὲ παρέδωσαν σ' ἐμένα. Τί ἔκανες;».
36 Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς: «Ἡ βασιλεία ἡ δική μου δὲν εἶναι ἀπ' αὐτὸ
τὸν κόσμο. Ἐὰν ἡ βασιλεία ἡ δική μου ἦταν ἀπ' αὐτὸ τὸν κόσμο, τὰ
δικά μου στρατιωτικὰ ὄργανα θ' ἀγωνίζονταν, γιὰ νὰ μὴ παραδοθῶ
στοὺς Ἰουδαίους. Ἀλλὰ τώρα ἡ δική μου βασιλεία δὲν εἶναι ἀπ' ἐδῶ».
37 Τοῦ εἶπε τότε ὁ Πιλᾶτος: «Λοιπὸν εἶσαι βασιλεὺς ἐσύ;». Ἀποκρίθη-
κε ὁ Ἰησοῦς: «Τὸ λέγεις σύ, ὅτι εἶμαι βασιλεὺς ἐγώ. Ἐγὼ γι' αὐτὸ
γεννήθηκα καὶ γι' αὐτὸ ἦλθα στὸν κόσμο, γιὰ νὰ δώσω μαρτυρία γιὰ
τὴν ἀλήθεια. Καθένας, ὁ ὁποῖος εἶναι τέκνο τῆς ἀληθείας, παραδέχεται
τὴ διδασκαλία μου». **38** Τοῦ λέγει ὁ Πιλᾶτος: «Τί εἶναι ἀλήθεια;».

Οἱ Ἰουδαῖοι ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ προτιμοῦν τὸ Βαραββᾶ

Καὶ ὅταν εἶπε αὐτό, πάλι βγῆκε ἔξω πρὸς τοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς
λέγει: «Ἐγὼ καμμία ἐνοχὴ δὲν βρίσκω σ' αὐτόν. **39** Ὑπάρχει δὲ συ-
νήθεια σ' ἐσᾶς, νὰ ἐλευθερώσω γιὰ χάρι σας ἕνα ὑπόδικο κατὰ τὴν ἑορ-
τὴ τοῦ Πάσχα. Θέλετε λοιπὸν νὰ ἐλευθερώσω γιὰ χάρι σας τὸν βασι-
λέα τῶν Ἰουδαίων;». **40** Παρὰ ταῦτα ὅμως ὅλοι κραύγασαν λέγοντας:
«Ὄχι αὐτόν, ἀλλὰ τὸν Βαραββᾶ». Ὁ δὲ Βαραββᾶς ἦταν λῃστής.

19 Τότε οὖν ἔλαβεν ὁ Πιλᾶτος τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐμαστίγωσε.
2 Καὶ οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν
ἐπέθηκαν αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ, καὶ ἱμάτιον πορφυροῦν περιέβα-
λον αὐτὸν 3 καὶ ἔλεγον· Χαῖρε, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων! Καὶ
ἐδίδουν αὐτῷ ῥαπίσματα. 4 Ἐξῆλθεν οὖν πάλιν ἔξω ὁ Πιλᾶτος
καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἴδε ἄγω ὑμῖν αὐτὸν ἔξω, ἵνα γνῶτε ὅτι ἐν
αὐτῷ οὐδεμίαν αἰτίαν εὑρίσκω. 5 Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Ἰησοῦς ἔξω
φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον καὶ τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον, καὶ
λέγει αὐτοῖς· Ἴδε ὁ ἄνθρωπος!

6 Ὅτε οὖν εἶδον αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται, ἐκραύ-
γασαν λέγοντες· Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν! Λέγει αὐτοῖς ὁ
Πιλᾶτος· Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς καὶ σταυρώσατε· ἐγὼ γὰρ οὐχ
εὑρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν. 7 Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι·
Ἡμεῖς νόμον ἔχομεν, καὶ κατὰ τὸν νόμον ἡμῶν ὀφείλει ἀπο-
θανεῖν, ὅτι ἑαυτὸν Θεοῦ Υἱὸν ἐποίησεν.

8 Ὅτε οὖν ἤκουσεν ὁ Πιλᾶτος τοῦτον τὸν λόγον, μᾶλλον
ἐφοβήθη, 9 καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν καὶ λέγει τῷ
Ἰησοῦ· Πόθεν εἶ σύ; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπόκρισιν οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ.
10 Λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Πιλᾶτος· Ἐμοὶ οὐ λαλεῖς; Οὐκ οἶδας ὅτι
ἐξουσίαν ἔχω σταυρῶσαί σε καὶ ἐξουσίαν ἔχω ἀπολῦσαί σε;
11 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Οὐκ εἶχες ἐξουσίαν οὐδεμίαν κατ᾽ ἐμοῦ,
εἰ μὴ ἦν σοι δεδομένον ἄνωθεν· διὰ τοῦτο ὁ παραδιδούς μέ σοι
μείζονα ἁμαρτίαν ἔχει. 12 Ἐκ τούτου ἐζήτει ὁ Πιλᾶτος
ἀπολῦσαι αὐτόν. Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἔκραζον λέγοντες· Ἐὰν τοῦτον
ἀπολύσῃς, οὐκ εἶ φίλος τοῦ Καίσαρος. Πᾶς ὁ βασιλέα ἑαυτὸν
ποιῶν ἀντιλέγει τῷ Καίσαρι.

13 Ὁ οὖν Πιλᾶτος ἀκούσας τοῦτον τὸν λόγον ἤγαγεν ἔξω τὸν
Ἰησοῦν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ βήματος εἰς τόπον λεγόμενον
Λιθόστρωτον, Ἑβραϊστὶ δὲ Γαββαθᾶ. 14 Ἦν δὲ Πα-
ρασκευὴ τοῦ Πάσχα, ὥρα δὲ ὡσεὶ ἕκτη· καὶ λέγει τοῖς Ἰουδαί-
οις· Ἴδε ὁ βασιλεὺς ὑμῶν! 15 Οἱ δὲ ἐκραύγασαν· Ἆρον, ἆρον,
σταύρωσον αὐτόν! Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος· Τὸν βασιλέα ὑμῶν

«Ἴδε ὁ ἄνθρωπος!»

19 Τότε δὲ ὁ Πιλᾶτος διέταξε τοὺς στρατιῶτες καὶ πῆραν τὸν Ἰη-
σοῦ καὶ τὸν μαστίγωσαν. **2** Ἐπίσης οἱ στρατιῶτες ἔπλεξαν στε-
φάνι ἀπὸ ἀγκάθια καὶ τὸ ἔθεσαν πάνω στὸ κεφάλι του (ὡς βασιλικὸ
δῆθεν στέμμα), καὶ τὸν ἔντυσαν μὲ κόκκινο μανδύα (ὡς βασιλικὴ δῆθεν
πορφύρα), **3** καὶ ἔλεγαν: «Χαῖρε, βασιλεῦ τῶν Ἰουδαίων!». Καὶ τοῦ
ἔδιναν ραπίσματα. **4** Τότε ὁ Πιλᾶτος βγῆκε πάλι ἔξω καὶ τοὺς λέγει:
«Νά, σᾶς τὸν φέρνω πάλι ἔξω, γιὰ νὰ ἰδῆτε, ὅτι δὲν βρίσκω σ' αὐτὸν
καμμία ἐνοχή». **5** Βγῆκε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς ἔξω, φορώντας τὸ ἀκάνθινο
στεφάνι καὶ τὸν κόκκινο μανδύα, καὶ τοὺς λέγει: «Ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος!».

«Ἆρον, ἆρον, σταύρωσον αὐτόν!»
Ὁ Πιλᾶτος ἀπὸ δειλία ἐνδίδει στὴν ἀπαίτησι τῶν Ἰουδαίων

6 Ὅταν δὲ τὸν εἶδαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα, κραύ-
γασαν λέγοντας: «Σταύρωσέ τον, σταύρωσέ τον!». Τοὺς λέγει ὁ
Πιλᾶτος: «Πάρετε αὐτὸν ἐσεῖς καὶ σταυρώσετε. Διότι ἐγὼ δὲν βρίσκω
σ' αὐτὸν ἐνοχή». **7** Τοῦ εἶπαν τότε οἱ Ἰουδαῖοι: «Ἐμεῖς ἔχουμε νόμο,
καὶ σύμφωνα μὲ τὸ νόμο μας πρέπει νὰ πεθάνῃ, διότι ἔκανε τὸν ἑαυτό
του Υἱὸ τοῦ Θεοῦ».

8 Ὅταν δὲ ὁ Πιλᾶτος ἄκουσε αὐτὸ τὸ λόγο, μᾶλλον φοβήθηκε,
9 καὶ μπῆκε πάλι στὸ πραιτώριο, καὶ λέγει στὸν Ἰησοῦ: «Ἀπὸ ποῦ
εἶσαι σύ;». Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς δὲν τοῦ ἀποκρίθηκε. **10** Τοῦ λέγει τότε ὁ
Πιλᾶτος: «Σ' ἐμένα δὲν ὁμιλεῖς; Δὲν ξέρεις, ὅτι ἔχω ἐξουσία νὰ σὲ
σταυρώσω, καὶ ἔχω ἐξουσία νὰ σὲ ἀφήσω ἐλεύθερο;». **11** Ἀποκρίθηκε
ὁ Ἰησοῦς: «Δὲν θὰ εἶχες καμμία ἐξουσία ἐναντίον μου, ἂν δὲν σοῦ εἶχε
δοθῆ ἄνωθεν (ἀπὸ τὸ Θεό). Γι' αὐτὸ ἐκεῖνος, ποὺ μὲ παρέδωσε σ' ἐσέ-
να (ὁ Καϊάφας μὲ τὸ συνέδριο), ἔχει μεγαλύτερη ἁμαρτία». **12** Γι'
αὐτὸ τὸ λόγο ὁ Πιλᾶτος κατέβαλλε προσπάθειες νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ.
Ἀλλ' οἱ Ἰουδαῖοι κραύγαζαν λέγοντας: «Ἐὰν ἐλευθερώσῃς αὐτόν, δὲν
εἶσαι φίλος τοῦ Καίσαρος. Καθένας, ποὺ κάνει τὸν ἑαυτό του βασιλέα,
ἀντιπράττει στὸν Καίσαρα».

13 Ὁ Πιλᾶτος λοιπόν, ὅταν ἄκουσε αὐτὸ τὸ λόγο, ὡδήγησε ἔξω τὸν
Ἰησοῦ, καὶ κάθησε στὴ δικαστικὴ ἕδρα, σὲ τόπο λεγόμενο Λιθό-
στρωτο, στὰ ἑβραϊκὰ δὲ Γαββαθᾶ. **14** Ἦταν δὲ ἡ Παρασκευὴ
τοῦ Πάσχα (παραμονὴ τοῦ Πάσχα, κατὰ τὴν ὁποία γινόταν προετοιμα-
σία γιὰ τὸ Πάσχα), ὥρα δὲ δώδεκα περίπου τὸ μεσημέρι. Καὶ λέγει
στοὺς Ἰουδαίους: «Ἰδοὺ ὁ βασιλεύς σας!». **15** Ἀλλ' αὐτοὶ κραύγασαν:
«Θανάτωσέ τον, θανάτωσέ τον, σταύρωσέ τον!». Τοὺς λέγει ὁ Πιλᾶ-

σταυρώσω; Ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς· Οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰ
μὴ Καίσαρα. 16 Τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς ἵνα σταυ-
ρωθῇ.

Παρέλαβον δὲ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἤγαγον. 17 Καὶ βαστάζων τὸν
σταυρὸν αὐτοῦ ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον Κρανίου τόπον,
ὃς λέγεται Ἑβραϊστὶ Γολγοθᾶ, 18 ὅπου αὐτὸν ἐσταύρωσαν,
καὶ μετ᾽ αὐτοῦ ἄλλους δύο ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν
Ἰησοῦν. 19 Ἔγραψε δὲ καὶ τίτλον ὁ Πιλᾶτος καὶ ἔθηκεν ἐπὶ
τοῦ σταυροῦ· ἦν δὲ γεγραμμένον· Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος
ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. 20 Τοῦτον οὖν τὸν τίτλον
πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν τῆς πόλεως ὁ
τόπος ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς. Καὶ ἦν γεγραμμένον Ἑβραϊ-
στί, Ἑλληνιστί, Ῥωμαϊστί. 21 Ἔλεγον οὖν τῷ Πιλάτῳ οἱ ἀρχιε-
ρεῖς τῶν Ἰουδαίων· Μὴ γράφε, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰου-
δαίων, ἀλλ᾽ ὅτι ἐκεῖνος εἶπε, βασιλεύς εἰμι τῶν Ἰουδαίων.
22 Ἀπεκρίθη ὁ Πιλᾶτος· Ὃ γέγραφα, γέγραφα.

23 Οἱ οὖν στρατιῶται ὅτε ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν, ἔλαβον
τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἐποίησαν τέσσαρα μέρη, ἑκάστῳ στρα-
τιώτῃ μέρος, καὶ τὸν χιτῶνα· ἦν δὲ ὁ χιτὼν ἄρραφος, ἐκ τῶν
ἄνωθεν ὑφαντὸς δι᾽ ὅλου. 24 Εἶπον οὖν πρὸς ἀλλήλους· Μὴ σχί-
σωμεν αὐτόν, ἀλλὰ λάχωμεν περὶ αὐτοῦ τίνος ἔσται· ἵνα ἡ
γραφὴ πληρωθῇ ἡ λέγουσα· **Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυ-
τοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον.** Οἱ μὲν οὖν
στρατιῶται ταῦτα ἐποίησαν.

25 Εἱστήκεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ ἡ μήτηρ
αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ καὶ
Μαρία ἡ Μαγδαληνή. 26 Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν τὴν μητέρα καὶ τὸν
μαθητὴν παρεστῶτα ὃν ἠγάπα, λέγει τῇ μητρὶ αὐτοῦ· Γύναι,
ἴδε ὁ υἱός σου. 27 Εἶτα λέγει τῷ μαθητῇ· Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου.

τος: «Τὸν βασιλέα σας νὰ σταυρώσω;». Ἀποκρίθηκαν οἱ ἀρχιερεῖς: «Δὲν ἔχουμε βασιλέα, παρὰ τὸν Καίσαρα». **16** Καὶ τότε, γιὰ νὰ τοὺς ἱκανοποιήσῃ, τὸν παρέδωσε γιὰ νὰ σταυρωθῇ.

Ὁ Ἰησοῦς ὁδηγεῖται στὸ Γολγοθᾶ καὶ σταυρώνεται

Παρέλαβαν δὲ τὸν Ἰησοῦ (οἱ στρατιῶτες) καὶ ἔφυγαν. **17** Ἔτσι βαστάζοντας τὸ σταυρό του βγῆκε (ἀπὸ τὴν πόλι) στὸν λεγόμενο Κρανίου τόπο, ὁ ὁποῖος στὰ Ἑβραϊκὰ λέγεται Γολγοθᾶς, **18** ὅπου τὸν σταύρωσαν, καὶ μαζί του ἄλλους δύο, ἕνα ἀπὸ τὴ μία πλευρὰ καὶ ἕνα ἀπὸ τὴν ἄλλη, καὶ στὸ μέσον τὸν Ἰησοῦ. **19** Ἔγραψε δὲ καὶ ἐπιγραφὴ ὁ Πιλᾶτος καὶ τὴν ἔθεσε πάνω στὸ σταυρό. Ἦταν δὲ γραμμένο (στὴν ἐπιγραφή): Ὁ Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. **20** Αὐτὴ δὲ τὴν ἐπιγραφὴ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους ἀνέγνωσαν, διότι ὁ τόπος, ὅπου σταυρώθηκε ὁ Ἰησοῦς, ἦταν κοντὰ στὴν πόλι. Αὐτὸ δὲ ἦταν γραμμένο στὰ Ἑβραϊκά (ἀκριβέστερα Ἀραμαϊκά), στὰ Ἑλληνικά, καὶ στὰ Ρωμαϊκά (Λατινικά). **21** Ἀλλ' οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων ἔλεγαν στὸν Πιλᾶτο: «Νὰ μὴ γράφῃς, Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνος εἶπε, Εἶμαι βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων». **22** Ἀποκρίθηκε ὁ Πιλᾶτος: «Ὅ,τι ἔγραψα, ἔγραψα».

«Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς...»

23 Οἱ δὲ στρατιῶτες, ὅταν σταύρωσαν τὸν Ἰησοῦ, πῆραν τὰ ἐνδύματά του, καὶ τὰ χώρισαν σὲ τέσσερα μερίδια, ἕνα μερίδιο γιὰ κάθε στρατιώτη. Πῆραν καὶ τὸ χιτῶνα. Ὁ δὲ χιτὼν ἦταν ἄρραφος, ὑφασμένος ὁλόκληρος ἀπὸ πάνω ἕως κάτω. **24** Εἶπαν δὲ μεταξύ τους, «Ἂς μὴ τὸν σχίσωμε, ἀλλ' ἂς ρίξωμε κλῆρο, γιὰ νὰ ἰδοῦμε ποιός θὰ τὸν πάρῃ». Ἔτσι ἐκπληρώθηκε τὸ Γραφικὸ χωρίο, τὸ ὁποῖο λέγει: **Μοίρασαν τὰ ἐνδύματά μου μεταξύ τους, καὶ γιὰ τὴν ἐνδυμασία μου ἔρριξαν κλῆρο.** Καὶ οἱ μὲν στρατιῶτες αὐτὰ ἔκαναν.

Ὁ Ἐσταυρωμένος ἀναθέτει τὴ μητέρα στὸν ἀγαπημένο μαθητή

25 Κοντὰ δὲ στὸ σταυρὸ τοῦ Ἰησοῦ βρίσκονταν ἡ μητέρα του, καὶ ἡ ἀδελφὴ (συννύμφη, συννυφάδα) τῆς μητέρας του Μαρία ἡ γυναῖκα τοῦ Κλωπᾶ, καὶ ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνή. **26** Ὅταν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶδε τὴ μητέρα καὶ τὸ μαθητή, ποὺ ἀγαποῦσε ἰδιαιτέρως, νὰ παρίσταται, λέγει στὴ μητέρα του: «Γυναῖκα, ἰδοὺ ὁ υἱός σου». **27** Ἔπειτα λέγει

Καὶ ἀπ᾽ ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν ὁ μαθητὴς αὐτὴν εἰς τὰ ἴδια.

28 Μετὰ τοῦτο εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα ἤδη τετέλεσται,
ἵνα τελειωθῇ ἡ Γραφή, λέγει· Διψῶ. 29 Σκεῦος οὖν ἔκειτο ὄξους
μεστόν· οἱ δὲ πλήσαντες σπόγγον ὄξους καὶ ὑσσώπῳ περιθέν-
τες προσήνεγκαν αὐτοῦ τῷ στόματι. 30 Ὅτε οὖν ἔλαβε τὸ ὄξος
ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Τετέλεσται! Καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν πα-
ρέδωκε τὸ πνεῦμα.

31 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, ἵνα μὴ μείνῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώμα-
τα ἐν τῷ Σαββάτῳ, ἐπεὶ Παρασκευὴ ἦν· ἦν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέ-
ρα ἐκείνου τοῦ Σαββάτου· ἠρώτησαν τὸν Πιλᾶτον ἵνα κατε-
αγῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη, καὶ ἀρθῶσιν. 32 Ἦλθον οὖν οἱ στρα-
τιῶται, καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέαξαν τὰ σκέλη καὶ τοῦ ἄλλου
τοῦ συσταυρωθέντος αὐτῷ. 33 Ἐπὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες, ὡς
εἶδον αὐτὸν ἤδη τεθνηκότα, οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ σκέλη,
34 ἀλλ᾽ εἷς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἔνυξε,
καὶ εὐθέως ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ. 35 Καὶ ὁ ἑωρακὼς μεμαρ-
τύρηκε, καὶ ἀληθινὴ αὐτοῦ ἐστιν ἡ μαρτυρία, κἀκεῖνος οἶδεν
ὅτι ἀληθῆ λέγει, ἵνα καὶ ὑμεῖς πιστεύσητε. 36 Ἐγένετο γὰρ
ταῦτα, ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ, **Ὀστοῦν οὐ συντριβήσεται
αὐτοῦ.** 37 Καὶ πάλιν ἑτέρα γραφὴ λέγει· **Ὄψονται εἰς ὃν ἐξε-
κέντησαν.**

38 Μετὰ δὲ ταῦτα ἠρώτησε τὸν Πιλᾶτον Ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ Ἀρι-
μαθαίας, ὢν μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ, κεκρυμμένος δὲ διὰ τὸν φό-
βον τῶν Ἰουδαίων, ἵνα ἄρῃ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἐπέτρεψεν
ὁ Πιλᾶτος. Ἦλθεν οὖν καὶ ἦρε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. 39 Ἦλθε δὲ

στὸ μαθητή: «Ἰδοὺ ἡ μητέρα σου». Καὶ ἀπὸ τὴν ὥρα ἐκείνη ὁ μαθητὴς τὴν πῆρε μαζί του.

«Τετέλεσται!». Ὁ θάνατος τοῦ Ἰησοῦ

28 Μετὰ ἀπ' αὐτό, γνωρίζοντας ὁ Ἰησοῦς, ὅτι ὅλα πλέον ἔχουν
συντελεσθῆ, γιὰ νὰ ἐπαληθεύσῃ τελείως ἡ Γραφή, λέγει: «Διψῶ».
29 Βρισκόταν δὲ ἐκεῖ ἕνα δοχεῖο γεμᾶτο ξύδι. Καὶ ἀφοῦ γέμισαν ἕνα σφουγγάρι μὲ ξύδι, καὶ τὸ στήριξαν σ' ἕνα κλωνάρι ὑσσώπου, τὸ ἔφεραν στὸ στόμα του.
30 Ὅταν δὲ ὁ Ἰησοῦς πῆρε τὸ ξύδι, εἶπε: «Ἔχουν ὅλα ἐκπληρωθῇ!»[1]. Καὶ ἀφοῦ ἔγειρε τὸ κεφάλι, παρέδωσε τὸ πνεῦμα.

Αἷμα καὶ ὕδωρ ἀπὸ τὴν πλευρὰ τοῦ Ἐσταυρωμένου

31 Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι, ἐπειδὴ ἦταν Παρασκευή, γιὰ νὰ μὴ μείνουν στὸ σταυρὸ τὰ σώματα κατὰ τὸ Σάββατο, – ἦταν δὲ μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνη τοῦ Σαββάτου (ἄρχιζε τὸ Πάσχα) –, παρακάλεσαν τὸν Πιλᾶτο νὰ συντριβοῦν τὰ σκέλη τους καὶ νὰ ξεκρεμασθοῦν ἀπὸ τοὺς σταυρούς.
32 Ἦλθαν λοιπὸν οἱ στρατιῶτες, καὶ τοῦ μὲν πρώτου συνέτριψαν τὰ σκέλη, καὶ τοῦ ἄλλου, ποὺ σταυρώθηκε μαζί του.
33 Ἀλλ' ὅταν ἦλθαν στὸν Ἰησοῦ, ἐπειδὴ εἶδαν, ὅτι εἶχε πλέον πεθάνει, δὲν συνέτριψαν τὰ σκέλη του,
34 ἀλλ' ἕνας ἀπὸ τοὺς στρατιῶτες τρύπησε τὴν πλευρά του μὲ λόγχη, καὶ ἀμέσως βγῆκε αἷμα καὶ νερό.
35 Καὶ ἐκεῖνος, ποὺ εἶδε, ἔδωσε μαρτυρία, καὶ ἡ μαρτυρία του εἶναι ἀληθινή, ναί, ἐκεῖνος ἔχει τὴ συνείδησι, ὅτι λέγει τὴν ἀλήθεια, γιὰ νὰ πιστεύσετε καὶ σεῖς.
36 Μ' αὐτὰ δέ, ποὺ ἔγιναν, ἐκπληρώθηκε ὁ λόγος τῆς Γραφῆς, **Ὀστοῦν αὐτοῦ δὲν θὰ συντριβῇ.**
37 Καὶ πάλι ἄλλος λόγος τῆς Γραφῆς λέγει, **Θ' ἀτενίσουν σ' ἐκεῖνον, ποὺ κέντησαν μὲ τὴ λόγχη.**

Ἰωσὴφ ὁ Ἀριμαθαῖος καὶ Νικόδημος ἐνταφιάζουν τὸν Ἰησοῦ

38 Μετὰ δὲ ἀπ' αὐτὰ ὁ Ἰωσὴφ ἀπὸ τὴν Ἀριμαθαία, ὁ ὁποῖος ἦταν μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ, ἀλλὰ κρυφὸς γιὰ τὸ φόβο τῶν Ἰουδαίων, παρακάλεσε τὸν Πιλᾶτο ν' ἀποκαθηλώσῃ (νὰ ξεκρεμάσῃ ἀπὸ τὸ σταυρὸ) τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Καὶ ἐπέτρεψε ὁ Πιλᾶτος. Ἦλθε λοιπὸν καὶ ἀποκαθήλωσε (ξεκρέμασε ἀπὸ τὸ σταυρὸ) τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.
39 Ἦλθε δὲ

1. Ἤ, «Τελείωσε!»

καὶ Νικόδημος ὁ ἐλθὼν πρὸς τὸν Ἰησοῦν νυκτὸς τὸ πρῶτον, φέ-
ρων μῖγμα σμύρνης καὶ ἀλόης ὡς λίτρας ἑκατόν. 40 Ἔλαβον
οὖν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἔδησαν αὐτὸ ἐν ὀθονίοις μετὰ τῶν
ἀρωμάτων, καθὼς ἔθος ἐστὶ τοῖς Ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν.
41 Ἦν δὲ ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἐσταυρώθη κῆπος, καὶ ἐν τῷ κήπῳ
μνημεῖον καινόν, ἐν ᾧ οὐδέπω οὐδεὶς ἐτέθη. 42 Ἐκεῖ οὖν διὰ
τὴν Παρασκευὴν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν τὸ μνημεῖον, ἔθη-
καν τὸν Ἰησοῦν.

20 Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἔρχεται
πρωῒ σκοτίας ἔτι οὔσης εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ βλέπει τὸν
λίθον ἠρμένον ἐκ τοῦ μνημείου. 2 Τρέχει οὖν καὶ ἔρχεται πρὸς
Σίμωνα Πέτρον καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν ὃν ἐφίλει ὁ Ἰη-
σοῦς, καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἦραν τὸν Κύριον ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ
οὐκ οἴδαμεν ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. 3 Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πέτρος καὶ ὁ
ἄλλος μαθητὴς καὶ ἤρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον. 4 Ἔτρεχον δὲ οἱ
δύο ὁμοῦ· καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς προέδραμε τάχιον τοῦ Πέτρου
καὶ ἦλθε πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, 5 καὶ παρακύψας βλέπει κεί-
μενα τὰ ὀθόνια, οὐ μέντοι εἰσῆλθεν. 6 Ἔρχεται οὖν Σίμων Πέ-
τρος ἀκολουθῶν αὐτῷ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον καὶ θεωρεῖ
τὰ ὀθόνια κείμενα, 7 καὶ τὸ σουδάριον, ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς
αὐτοῦ, οὐ μετὰ τῶν ὀθονίων κείμενον, ἀλλὰ χωρίς, ἐντετυλι-
γμένον εἰς ἕνα τόπον. 8 Τότε οὖν εἰσῆλθε καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς
ὁ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εἶδε καὶ ἐπίστευσεν·
9 οὐδέπω γὰρ ᾔδεισαν τὴν γραφὴν ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν
ἀναστῆναι. 10 Ἀπῆλθον οὖν πάλιν πρὸς ἑαυτοὺς οἱ μαθηταί.

καὶ ὁ Νικόδημος, ποὺ πῆγε νύκτα στὴν ἀρχὴ στὸν Ἰησοῦ, καὶ ἔφερε
μῖγμα σμύρνης καὶ ἀλόης (ἀρωμάτων) περίπου ἑκατὸ (ρωμαϊκὲς) λί-
τρες (περισσότερο ἀπὸ τριανταδύο κιλά). **40** Πῆραν λοιπὸν τὸ σῶμα
τοῦ Ἰησοῦ, καὶ τὸ περιτύλιξαν μὲ λινὲς ταινίες, ἀφοῦ τὸ ἔλουσαν μὲ τὰ
ἀρώματα, καθὼς συνηθίζουν οἱ Ἰουδαῖοι νὰ ἑτοιμάζουν τοὺς νεκροὺς
γιὰ τὴν ταφή. **41** Στὸν τόπο δέ, ὅπου σταυρώθηκε, ἦταν κῆπος, καὶ
μέσα στὸν κῆπο ἕνα καινούργιο μνῆμα, στὸ ὁποῖο ποτὲ κανεὶς δὲν εἶχε
ἐνταφιασθῆ. **42** Ἐκεῖ λοιπόν, λόγῳ τῆς Παρασκευῆς τῶν Ἰουδαίων
(ἡμέρας προετοιμασίας γιὰ τὸ Σάββατο καὶ τὸ Πάσχα), ἐπειδὴ τὸ
μνῆμα ἦταν κοντά, ἐνταφίασαν τὸν Ἰησοῦ.

Ἐπισκέψεις σὲ κενὸ τάφο

20 Κατὰ τὴν πρώτη δὲ ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος ἡ Μαρία ἡ Μαγδα-
ληνὴ ἔρχεται στὸ μνῆμα πρωί, ἐνῷ ἀκόμη ἦταν σκοτάδι, καὶ
βλέπει τὸ λίθο μετατοπισμένο ἀπὸ τὴν εἴσοδο τοῦ μνήματος. **2** Τρέχει
τότε καὶ ἔρχεται πρὸς τὸ Σίμωνα Πέτρο καὶ πρὸς τὸν ἄλλο μαθητή,
ποὺ ἀγαποῦσε ὁ Ἰησοῦς ἰδιαιτέρως, καὶ τοὺς λέγει: «Πῆραν τὸν Κύριο
ἀπὸ τὸ μνῆμα, καὶ δὲν ξέρουμε ποῦ τὸν ἔθεσαν». **3** Ξεκίνησε τότε ὁ
Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς καὶ ἔρχονταν πρὸς τὸ μνῆμα. **4** Ἔτρεχαν
δὲ οἱ δύο μαζί. Ἀλλ' ὁ ἄλλος μαθητὴς ἔτρεξε ἐμπρὸς γρηγορώτερα ἀπὸ
τὸν Πέτρο καὶ ἔφθασε στὸ μνῆμα πρῶτος. **5** Καὶ ἔσκυψε νὰ ἰδῇ, καὶ
βλέπει τὶς νεκρικὲς ταινίες στὴ θέσι τους, ἀλλὰ δὲν μπῆκε μέσα. **6** Φθάνει
κατόπιν ὁ Σίμων Πέτρος ποὺ τὸν ἀκολουθοῦσε, καὶ μπῆκε μέσα στὸ μνῆμα,
καὶ βλέπει τὶς νεκρικὲς ταινίες στὴ θέσι τους, **7** καὶ τὸ μαντήλι, ποὺ ἦταν στὸ
κεφάλι του, νὰ μὴν εἶναι μαζὶ μὲ τὶς νεκρικὲς ταινίες, ἀλλὰ χωριστά, σὲ μορ-
φὴν περιτυλίγματος στὸν αὐτὸν τόπον. **8** Τότε δὲ μπῆκε μέσα καὶ ὁ ἄλλος
μαθητής, ποὺ ἔφθασε στὸ μνῆμα πρῶτος, καὶ εἶδε καὶ πίστευσε. **9** Ποτὲ δὲ
μέχρι τότε δὲν συνειδητοποίησαν τὴ Γραφικὴ μαρτυρία, ὅτι πρόκειται ν'
ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν. **10** Ἔτσι οἱ μαθηταὶ ἔφυγαν καὶ γύρισαν πάλι στὰ
καταλύματά τους.

11 Μαρία δὲ εἱστήκει πρὸς τῷ μνημείῳ κλαίουσα ἔξω. Ὡς
οὖν ἔκλαιε, παρέκυψεν εἰς τὸ μνημεῖον 12 καὶ θεωρεῖ δύο ἀγγέ-
λους ἐν λευκοῖς καθεζομένους, ἕνα πρὸς τῇ κεφαλῇ καὶ ἕνα
πρὸς τοῖς ποσίν, ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. 13 Καὶ λέ-
γουσιν αὐτῇ ἐκεῖνοι· Γύναι, τί κλαίεις; Λέγει αὐτοῖς· Ὅτι ἦραν
τὸν Κύριόν μου, καὶ οὐκ οἶδα ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. 14 Καὶ ταῦτα
εἰποῦσα ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν ἑστῶτα,
καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι Ἰησοῦς ἐστι. 15 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Γύναι,
τί κλαίεις; Τίνα ζητεῖς; Ἐκείνη δοκοῦσα ὅτι ὁ κηπουρός ἐστι,
λέγει αὐτῷ· Κύριε, εἰ σὺ ἐβάστασας αὐτόν, εἰπέ μοι ποῦ ἔθη-
κας αὐτόν, κἀγὼ αὐτὸν ἀρῶ. 16 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Μαρία!
Στραφεῖσα ἐκείνη λέγει αὐτῷ· Ῥαββουνί! ὃ λέγεται, Δ ι δ ά -
σ κ α λ ε ! 17 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Μή μου ἅπτου· οὔπω γὰρ
ἀναβέβηκα πρὸς τὸν Πατέρα μου· πορεύου δὲ πρὸς τοὺς ἀδελ-
φούς μου καὶ εἰπὲ αὐτοῖς· Ἀναβαίνω πρὸς τὸν Πατέρα μου καὶ
πατέρα ὑμῶν, καὶ Θεόν μου καὶ Θεὸν ὑμῶν. 18 Ἔρχεται Μαρία
ἡ Μαγδαληνὴ ἀπαγγέλλουσα τοῖς μαθηταῖς ὅτι ἑώρακε τὸν
Κύριον, καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ.

19 Οὔσης οὖν ὀψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων,
καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ συνηγμέ-
νοι διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς
τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς· Εἰρήνη ὑμῖν. 20 Καὶ τοῦτο εἰπὼν
ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ. Ἐχάρησαν
οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον. 21 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς πάλιν· Εἰρήνη ὑμῖν. Καθὼς ἀπέσταλκέ με ὁ Πατήρ, κἀγὼ
πέμπω ὑμᾶς. 22 Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησε καὶ λέγει αὐτοῖς·
Λάβετε πνεῦμα ἅγιον· 23 ἄν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας, ἀφίεν-
ται αὐτοῖς, ἄν τινων κρατῆτε, κεκράτηνται.

Ὁ ἀναστὰς Ἰησοῦς ἐμφανίζεται στὴ Μαρία τὴ Μαγδαληνή

11 Ἡ Μαρία ὅμως στεκόταν ἔξω ἀπὸ τὸ μνῆμα καὶ ἔκλαιε. Καὶ
καθὼς ἔκλαιε, ἔσκυψε καὶ κοίταξε στὸ μνῆμα, **12** καὶ βλέπει δύο ἀγγέ-
λους μὲ λευκὰ ἐνδύματα νὰ κάθωνται, ὁ ἕνας πρὸς τὸ μέρος τῆς κε-
φαλῆς καὶ ὁ ἄλλος πρὸς τὸ μέρος τῶν ποδιῶν, ὅπου ἦταν τὸ σῶμα τοῦ
Ἰησοῦ. **13** Καὶ τῆς λέγουν ἐκεῖνοι: «Γυναῖκα, γιατί κλαίεις;». Τοὺς
λέγει: «Διότι πῆραν τὸν Κύριό μου, καὶ δὲν ξέρω ποῦ τὸν ἔθεσαν».
14 Καὶ ἀφοῦ εἶπε αὐτά, στράφηκε πίσω, καὶ βλέπει τὸν Ἰησοῦ νὰ στέ-
κεται, ἀλλὰ δὲν κατάλαβε, ὅτι εἶναι ὁ Ἰησοῦς. **15** Τῆς λέγει ὁ Ἰησοῦς:
«Γυναῖκα, γιατί κλαίεις; Ποιόν ζητεῖς;». Ἐκείνη, νομίζοντας ὅτι εἶναι
ὁ κηπουρός, τοῦ λέγει: «Κύριε, ἐὰν τὸν σήκωσες ἐσύ, πές μου ποῦ τὸν
ἔβαλες, καὶ ἐγὼ θὰ τὸν πάρω». **16** Τῆς λέγει ὁ Ἰησοῦς: «Μαρία!».
Προσβλέψασα ἐκείνη προσεκτικῶς («ἀφοῦ κοίταξε καλὰ-καλὰ») τοῦ λέγει·
«Ραββουνί!», ποὺ σημαίνει «Διδάσκαλε!». **17** Τῆς λέγει ὁ Ἰησοῦς· «Μὴ μὲ
ἐγγίζῃς. Δὲν ἔχω βεβαίως ἀνεβῆ ἀκόμη πρὸς τὸν Πατέρα μου, ἀλλὰ πήγαινε
στοὺς ἀδελφούς μου καὶ πές τους· Ἀνεβαίνω πρὸς τὸν Πατέρα μου καὶ πατέ-
ρα σας, καὶ Θεό μου καὶ Θεό σας». **18** Ἔρχεται ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ
ἀναγγέλλει στοὺς μαθητάς, ὅτι εἶδε τὸν Κύριο καὶ τῆς εἶπε αὐτά.

Ἐμφάνισι τοῦ ἀναστάντος Ἰησοῦ στοὺς μαθητάς

19 Τὴν ἡμέρα δὲ ἐκείνη, τὴν πρώτη τῆς ἑβδομάδος, ὅταν βράδυα-
σε, καὶ ἐνῷ οἱ θύρες (τοῦ σπιτιοῦ), ὅπου ἦταν συγκεντρωμένοι οἱ μα-
θηταί, ἦταν κλειστὲς γιὰ τὸ φόβο τῶν Ἰουδαίων, ἦλθε ὁ Ἰησοῦς καὶ
στάθηκε ἀνάμεσά τους καὶ τοὺς λέγει: «Εὐλογία σὲ σᾶς». **20** Καὶ μό-
λις εἶπεν αὐτό, τοὺς ἔδειξε τὰ χέρια καὶ τὴν πλευρά του. Χάρηκαν δὲ
οἱ μαθηταί, διότι εἶδαν τὸν Κύριο. **21** Τοὺς εἶπε δὲ πάλι ὁ Ἰησοῦς:
«Εὐλογία σὲ σᾶς. Ὅπως ὁ Πατέρας ἀπέστειλεν ἐμένα, ἔτσι καὶ ἐγὼ
ἀποστέλλω ἐσᾶς». **22** Καὶ ἀφοῦ εἶπεν αὐτό, φύσηξε σ' αὐτοὺς καὶ τοὺς
λέγει: «Λάβετε ἁγία ἐξουσία (πνευματικὴ ἐξουσία)· **23** Σ' ὅσους συγ-
χωρήσετε τὶς ἁμαρτίες (λόγῳ μετανοίας καὶ ἐξομολογήσεως), σ' αὐτοὺς
συγχωροῦνται· σ' ὅσους τὶς ἀφήνετε ἀσυγχώρητες (λόγῳ ἀμετανοησίας
καὶ μὴ ἐξομολογήσεως), μένουν ἀσυγχώρητες».

24 Θωμᾶς δέ, εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, οὐκ
ἦν μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς. 25 Ἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ
ἄλλοι μαθηταί· Ἑωράκαμεν τὸν Κύριον. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς·
Ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βά-
λω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὴν
χεῖρά μου εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω. 26 Καὶ μεθ'
ἡμέρας ὀκτὼ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ Θωμᾶς
μετ' αὐτῶν. Ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, καὶ
ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ εἶπεν· Εἰρήνη ὑμῖν. 27 Εἶτα λέγει τῷ
Θωμᾷ· Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου, καὶ
φέρε τὴν χεῖρά σου καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου, καὶ μὴ γί-
νου ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός. 28 Καὶ ἀπεκρίθη Θωμᾶς καὶ εἶπεν
αὐτῷ· Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου! 29 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Ὅτι ἑώρακάς με, πεπίστευκας· μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πι-
στεύσαντες.

30 Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώ-
πιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἃ οὐκ ἔστι γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ
τούτῳ. 31 Ταῦτα δὲ γέγραπται ἵνα πιστεύσητε ὅτι Ἰησοῦς
ἐστιν ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν
ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

21 Μετὰ ταῦτα ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν πάλιν ὁ Ἰησοῦς τοῖς
μαθηταῖς ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος, ἐφανέρωσε
δὲ οὕτως· 2 Ἦσαν ὁμοῦ Σίμων Πέτρος, καὶ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος
Δίδυμος, καὶ Ναθαναὴλ ὁ ἀπὸ Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οἱ τοῦ
Ζεβεδαίου, καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. 3 Λέγει
αὐτοῖς Σίμων Πέτρος· Ὑπάγω ἁλιεύειν. Λέγουσιν αὐτῷ· Ἐρχό-
μεθα καὶ ἡμεῖς σὺν σοί. Ἐξῆλθον καὶ ἐνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον
εὐθύς, καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐπίασαν οὐδέν. 4 Πρωίας δὲ ἤδη
γενομένης ἔστη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν αἰγιαλόν· οὐ μέντοι ᾔδεισαν
οἱ μαθηταὶ ὅτι Ἰησοῦς ἐστι. 5 Λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Παι-

Ὁ ἀναστὰς Κύριος ἐμφανίζεται στὸ Θωμᾶ

24 Ὁ Θωμᾶς ὅμως, ἕνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος,
δὲν ἦταν μαζί τους ὅταν ἦλθε ὁ Ἰησοῦς. **25** Τοῦ ἔλεγαν δὲ οἱ ἄλλοι
μαθηταί: «Εἴδαμε τὸν Κύριο». Ἀλλ' αὐτὸς τοὺς εἶπε: «Ἐὰν δὲν δῶ
στὰ χέρια του τὸ σημάδι ἀπὸ τὰ καρφιά, καὶ δὲν βάλω τὸ δάκτυλό μου
στὸ σημάδι ἀπὸ τὰ καρφιά, καὶ δὲν βάλω τὸ χέρι μου στὴν πλευρά του
(τὴ λογχισμένη), δὲν θὰ πιστεύσω». **26** Μετὰ δὲ ἀπὸ ὀκτὼ ἡμέρες πά-
λι οἱ μαθηταί του ἦταν μέσα (στὸ σπίτι), καὶ ὁ Θωμᾶς μαζί τους.
Ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς, ἐνῷ οἱ θύρες ἦταν κλειστές, καὶ στάθηκε ἀνάμεσά
τους καὶ εἶπε: «Εὐλογία σὲ σᾶς». **27** Ἔπειτα λέγει στὸ Θωμᾶ: «Φέρε
τὸ δάκτυλό σου ἐδῶ, καὶ ἐξέτασε τὰ χέρια μου. Ἐπίσης φέρε τὸ χέρι
σου καὶ βάλε στὴν πλευρά μου, καὶ μὴ γίνεσαι ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός».
28 Καὶ ὁ Θωμᾶς τοῦ εἶπε τότε: «Εἶσαι ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός
μου!»[1]. **29** Τοῦ λέγει ὁ Ἰησοῦς: «Διότι μὲ εἶδες, πίστευσες. Εὐτυχεῖς
ἐκεῖνοι, ποὺ χωρὶς νὰ μὲ ἰδοῦν θὰ πιστεύσουν».

Ὁ σκοπὸς τῆς συγγραφῆς τοῦ Εὐαγγελίου

30 Καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ θαύματα ἔκανε ὁ Ἰησοῦς μπροστὰ στὰ μά-
τια τῶν μαθητῶν του, ποὺ δὲν εἶναι γραμμένα σ' αὐτὸ τὸ βιβλίο.
31 Αὐτὰ δὲ γράφτηκαν γιὰ νὰ πιστεύσετε, ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Χρι-
στός (ὁ Μεσσίας), ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ γιὰ νὰ ἔχετε πιστεύοντας ζωὴ
διὰ τοῦ ὀνόματός του.

Ἐμφάνισι τοῦ Ἀναστάντος στὴν Τιβεριάδα. Θαυμαστὴ ἁλιεία

21 Μετὰ ἀπ' αὐτὰ ὁ Ἰησοῦς φανέρωσε τὸν ἑαυτό του πάλι στοὺς
μαθητὰς στὴ λίμνη τῆς Τιβεριάδος. Καὶ τὸν φανέρωσε ὡς ἑξῆς:
2 Ἦταν μαζὶ ὁ Σίμων Πέτρος, καὶ ὁ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος, καὶ
ὁ Ναθαναὴλ ἀπὸ τὴν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου,
καὶ ἄλλοι δύο ἀπὸ τοὺς μαθητάς του. **3** Τοὺς λέγει ὁ Σίμων Πέτρος:
«Πηγαίνω νὰ ψαρέψω». Τοῦ λέγουν: «Ἐρχόμεθα καὶ μεῖς μαζί σου».
Πῆγαν καὶ μπῆκαν στὸ πλοῖο ἀμέσως, ἀλλ' ἐκείνη τὴ νύκτα δὲν ἔπια-
σαν τίποτε. **4** Ὅταν δὲ πλέον ἔγινε πρωί, ὁ Ἰησοῦς ἐμφανίσθηκε στὴν
ἀκρογιαλιά, ἀλλ' οἱ μαθηταὶ δὲν κατάλαβαν, ὅτι εἶναι ὁ Ἰησοῦς.
5 Τοὺς λέγει δὲ ὁ Ἰησοῦς: «Παιδιά, μήπως ἔχετε κάτι γιὰ προσφάγι;».

---

1 Ἤ, «Κύριέ μου καὶ Θεέ μου!»

δία, μή τι προσφάγιον ἔχετε; Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ· Οὔ. 6 Ὁ δὲ
εἶπεν αὐτοῖς· Βάλετε εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ πλοίου τὸ δίκτυον,
καὶ εὑρήσετε. Ἔβαλον οὖν, καὶ οὐκέτι αὐτὸ ἑλκύσαι ἴσχυσαν
ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων. 7 Λέγει οὖν ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος,
ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς, τῷ Πέτρῳ· Ὁ Κύριός ἐστι! Σίμων οὖν Πέ-
τρος, ἀκούσας ὅτι ὁ Κύριός ἐστι, τὸν ἐπενδύτην διεζώσατο· ἦν
γὰρ γυμνός· καὶ ἔβαλεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν, 8 οἱ δὲ
ἄλλοι μαθηταὶ τῷ πλοιαρίῳ ἦλθον· οὐ γὰρ ἦσαν μακρὰν ἀπὸ
τῆς γῆς, ἀλλ' ὡς ἀπὸ πηχῶν διακοσίων, σύροντες τὸ δίκτυον
τῶν ἰχθύων. 9 Ὡς οὖν ἀπέβησαν εἰς τὴν γῆν, βλέπουσιν ἀνθρα-
κιὰν κειμένην καὶ ὀψάριον ἐπικείμενον καὶ ἄρτον. 10 Λέγει
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐνέγκατε ἀπὸ τῶν ὀψαρίων ὧν ἐπιάσατε νῦν.
11 Ἀνέβη Σίμων Πέτρος καὶ εἵλκυσε τὸ δίκτυον ἐπὶ τῆς γῆς,
μεστὸν ἰχθύων μεγάλων, ἑκατὸν πεντήκοντα τριῶν. Καὶ τοσού-
των ὄντων οὐκ ἐσχίσθη τὸ δίκτυον. 12 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
Δεῦτε ἀριστήσατε. Οὐδεὶς δὲ ἐτόλμα τῶν μαθητῶν ἐξετάσαι
αὐτὸν σὺ τίς εἶ, εἰδότες ὅτι ὁ Κύριός ἐστιν. 13 Ἔρχεται οὖν ὁ
Ἰησοῦς καὶ λαμβάνει τὸν ἄρτον καὶ δίδωσιν αὐτοῖς, καὶ τὸ
ὀψάριον ὁμοίως. 14 Τοῦτο ἤδη τρίτον ἐφανερώθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς
μαθηταῖς αὐτοῦ ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν.

15 Ὅτε οὖν ἠρίστησαν, λέγει τῷ Σίμωνι Πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς·
Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με πλεῖον τούτων; Λέγει αὐτῷ· Ναί, Κύ-
ριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. Λέγει αὐτῷ· Βόσκε τὰ ἀρνία μου.
16 Λέγει αὐτῷ πάλιν δεύτερον· Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με; Λέγει
αὐτῷ· Ναί, Κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. Λέγει αὐτῷ· Ποίμαινε
τὰ πρόβατά μου. 17 Λέγει αὐτῷ τὸ τρίτον· Σίμων Ἰωνᾶ, φιλεῖς
με; Ἐλυπήθη ὁ Πέτρος ὅτι εἶπεν αὐτῷ τὸ τρίτον, φιλεῖς με; Καὶ
εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, σὺ πάντα οἶδας, σὺ γινώσκεις ὅτι φιλῶ σε.
Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Βόσκε τὰ πρόβατά μου. 18 Ἀμὴν ἀμὴν
λέγω σοι, ὅτε ἦς νεώτερος, ἐζώννυες σεαυτὸν καὶ περιεπάτεις
ὅπου ἤθελες· ὅταν δὲ γηράσῃς, ἐκτενεῖς τὰς χεῖράς σου, καὶ
ἄλλος σε ζώσει, καὶ οἴσει ὅπου οὐ θέλεις. 19 Τοῦτο δὲ εἶπε ση-

Τοῦ ἀποκρίθηκαν: «Ὄχι». **6** Ἐκεῖνος δὲ τοὺς εἶπε: «Ρίξετε στὰ δεξιὰ
μέρη τοῦ πλοίου τὸ δίκτυ, καὶ θὰ βρῆτε». Ἔρριξαν λοιπόν, καὶ δὲν
μποροῦσαν πλέον νὰ τὸ τραβήξουν ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν ψαριῶν (ποὺ εἶχε
πιάσει). **7** Λέγει τότε στὸν Πέτρο ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος, ποὺ ἀγαποῦσε ἰδι-
αιτέρως ὁ Ἰησοῦς: «Ὁ Κύριος εἶναι!». Ὁ δὲ Σίμων Πέτρος, ὅταν
ἄκουσε ὅτι ὁ Κύριος εἶναι, φόρεσε καὶ ζώσθηκε τὸν ἐπενδύτη, διότι ἦταν
γυμνός, καὶ ρίχτηκε στὴ λίμνη, **8** ἐνῷ οἱ ἄλλοι μαθηταὶ ἦλθαν μὲ τὸ
πλοιάριο σύροντας τὸ δίκτυ μὲ τὰ ψάρια. Δὲν ἦταν δὲ μακριὰ ἀπὸ τὴν
ξηρά, ἀλλ' ἀπεῖχαν διακοσίους περίπου πήχεις (ἑκατὸ περίπου μέτρα).
9 Ὅταν δὲ ἀποβιβάσθηκαν στὴν ξηρά, βλέπουν ἐκεῖ ἕνα σωρὸ ἀπὸ
ἀναμμένα κάρβουνα καὶ ἕνα ψάρι ἐπάνω, καὶ ἄρτο. **10** Τοὺς λέγει ὁ
Ἰησοῦς: «Φέρετε ἀπὸ τὰ ψάρια, ποὺ πιάσατε τώρα». **11** Ἀνέβηκε (στὸ
πλοιάριο) ὁ Σίμων Πέτρος καὶ τράβηξε τὸ δίκτυ στὴν ξηρά, γεμᾶτο
ἀπὸ μεγάλα ψάρια, ἑκατὸν πενήντα τρία. Καὶ ἐνῷ ἦταν τόσο πολλά,
τὸ δίκτυ δὲν σχίσθηκε. **12** Τοὺς λέγει ὁ Ἰησοῦς: «Ἐλᾶτε νὰ προγευ-
ματίσετε». Κανεὶς δὲ ἀπὸ τοὺς μαθητὰς δὲν θεωροῦσε σωστὸ νὰ τὸν
ἐξετάσῃ ρωτώντας, «Σὺ ποιός εἶσαι;», διότι (δὲν ἀμφέβαλλαν, ἀλλ')
ἦταν πεπεισμένοι, ὅτι εἶναι ὁ Κύριος. **13** Ἔρχεται δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ
λαμβάνει τὸν ἄρτο καὶ δίνει σ' αὐτούς, καὶ τὸ ψάρι ὁμοίως. **14** Αὐτὴ
ἦταν ἡ τρίτη ἕως τότε φορά, ποὺ ὁ Ἰησοῦς φανερώθηκε στοὺς μαθητάς
του, ἀφ' ὅτου ἀναστήθηκε ἐκ νεκρῶν.

Ἀποκατάστασι τοῦ Πέτρου καὶ πρόρρησι τοῦ εἴδους τοῦ θανάτου του

15 Ὅταν δὲ προγευμάτισαν, λέγει ὁ Ἰησοῦς στὸ Σίμωνα Πέτρο:
«Σίμων, υἱὲ τοῦ Ἰωνᾶ, μὲ ἀγαπᾷς περισσότερο ἀπ' αὐτούς;». Τοῦ λέ-
γει: «Ναί, Κύριε, σὺ ξέρεις, ὅτι σὲ ἀγαπῶ». Τοῦ λέγει: «Βόσκε τὰ
ἀρνία μου». **16** Τοῦ λέγει πάλι γιὰ δεύτερη φορά: «Σίμων, υἱὲ τοῦ
Ἰωνᾶ, μὲ ἀγαπᾷς;». Τοῦ λέγει: «Ναί, Κύριε, σὺ ξέρεις, ὅτι σὲ
ἀγαπῶ». Τοῦ λέγει: «Ποίμαινε τὰ πρόβατά μου». **17** Τοῦ λέγει γιὰ
τρίτη φορά: «Σίμων, υἱὲ τοῦ Ἰωνᾶ, μὲ ἀγαπᾷς;». Λυπήθηκε ὁ Πέτρος,
διότι τὸν ρώτησε γιὰ τρίτη φορά, «Μὲ ἀγαπᾷς;», καὶ τοῦ ἀπάντησε:
«Κύριε, σὺ ξέρεις τὰ πάντα, σὺ ξέρεις, ὅτι σὲ ἀγαπῶ». Τοῦ λέγει ὁ Ἰη-
σοῦς: «Βόσκε τὰ πρόβατά μου. **18** Ἀληθινά, ἀληθινὰ σοῦ λέγω, ὅταν
ἤσουν νεώτερος, ἔζωνες τὸν ἑαυτό σου καὶ πήγαινες ὅπου ἤθελες. Ἀλλ'
ὅταν γεράσῃς, θὰ ὑψώσῃς τὰ χέρια σου σὲ θέσι ἐκτάσεως, καὶ ἄλλος θὰ
σὲ ζώσῃ, καὶ θὰ σὲ φέρῃ ἐκεῖ ποὺ δὲν θέλεις». **19** Αὐτὸ δὲ εἶπε γιὰ νὰ

μαίνων ποίῳ θανάτῳ δοξάσει τὸν Θεόν. Καὶ τοῦτο εἰπὼν λέγει αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι.

20 Ἐπιστραφεὶς δὲ ὁ Πέτρος βλέπει τὸν μαθητὴν ὃν ἠγάπα
ὁ Ἰησοῦς ἀκολουθοῦντα, ὃς καὶ ἀνέπεσεν ἐν τῷ δείπνῳ ἐπὶ τὸ
στῆθος αὐτοῦ καὶ εἶπε· Κύριε, τίς ἐστιν ὁ παραδιδούς σε;
21 Τοῦτον ἰδὼν ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ· Κύριε, οὗτος δὲ τί;
22 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι,
τί πρὸς σέ; Σὺ ἀκολούθει μοι. 23 Ἐξῆλθεν οὖν ὁ λόγος οὗτος εἰς
τοὺς ἀδελφοὺς ὅτι ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος οὐκ ἀποθνῄσκει. Καὶ οὐκ
εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἀποθνῄσκει, ἀλλ' ἐὰν αὐτὸν θέλω
μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρὸς σέ;

24 Οὗτός ἐστιν ὁ μαθητὴς ὁ μαρτυρῶν περὶ τούτων καὶ γρά-
ψας ταῦτα, καὶ οἴδαμεν ὅτι ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία αὐτοῦ.
25 Ἔστι δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ὅσα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἅτινα ἐὰν
γράφηται καθ' ἕν, οὐδὲ αὐτὸν οἶμαι τὸν κόσμον χωρῆσαι τὰ
γραφόμενα βιβλία. Ἀμήν.

δείξῃ μὲ ποιό εἶδος θανάτου θὰ δοξάσῃ τὸ Θεό (μὲ σταυρικὸ δηλαδὴ θάνατο). Καὶ ἀφοῦ εἶπεν αὐτό, τοῦ λέγει: «Ἀκολούθησέ με».

Λόγοι γιὰ τὸν ἀγαπημένο μαθητή

20 Στράφηκε δὲ ὁ Πέτρος καὶ βλέπει νὰ ἀκολουθῇ (καὶ) ὁ μαθη-
τής, τὸν ὁποῖον ἰδιαιτέρως ἀγαποῦσε ὁ Ἰησοῦς, ὁ ὁποῖος καὶ ἔγειρε
κατὰ τὸ δεῖπνο ἐπάνω στὸ στῆθος του καὶ εἶπε, «Κύριε, ποιός εἶναι
ἐκεῖνος, ποὺ θὰ σὲ παραδώσῃ;». **21** Ὅταν ὁ Πέτρος τὸν εἶδε, λέγει
στὸν Ἰησοῦ: «Κύριε, καὶ σ' αὐτὸν τί θὰ συμβῇ;». **22** Τοῦ λέγει ὁ Ἰη-
σοῦς: «Ἐὰν θέλω αὐτὸς νὰ ζῇ ἕως ὅτου ἐπανέλθω, τί σ' ἐνδιαφέρει; Σὺ
ἀκολούθησέ με». **23** Διαδόθηκε δὲ στοὺς ἀδελφοὺς αὐτὸς ὁ λόγος, ὅτι
ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος δὲν πεθαίνει. Ὁ Ἰησοῦς ὅμως δὲν εἶπε σ' αὐτόν (τὸν
Πέτρο), ὅτι δὲν πεθαίνει, ἀλλ' (ὑποθετικῶς εἶπε), «Ἐ ὰ ν θέλω αὐτὸς
νὰ ζῇ ἕως ὅτου ἐπανέλθω, τί σ' ἐνδιαφέρει;».
24 Αὐτὸς εἶναι ὁ μαθητής, ποὺ δίνει μαρτυρία γι' αὐτά, καὶ ἔγρα-
ψε αὐτά, καὶ γνωρίζουμε, ὅτι ἡ μαρτυρία του εἶναι ἀληθινή. **25** Ὑπάρ-
χουν δὲ καὶ ἄλλα πολλά, ποὺ ἔκανε ὁ Ἰησοῦς, ποὺ ἐὰν γραφοῦν ἕνα
πρὸς ἕνα, νομίζω, ὅτι οὔτε ὁλόκληρος ὁ κόσμος θὰ χωρέσῃ τὰ γραφό-
μενα βιβλία. Ἀμήν.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

1 Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποιησάμην περὶ πάντων, ὦ Θεόφι-
λε, ὧν ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν 2 ἄχρι ἧς
ἡμέρας ἐντειλάμενος τοῖς ἀποστόλοις διὰ Πνεύματος Ἁγίου
οὓς ἐξελέξατο ἀνελήφθη· 3 οἷς καὶ παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα
μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις, δι' ἡμερῶν τεσ-
σαράκοντα ὀπτανόμενος αὐτοῖς καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς βασι-
λείας τοῦ Θεοῦ.

4 Καὶ συναλιζόμενος παρήγγειλεν αὐτοῖς ἀπὸ Ἱεροσολύμων
μὴ χωρίζεσθαι, ἀλλὰ περιμένειν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πατρὸς
ἣν ἠκούσατέ μου· 5 ὅτι Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ
βαπτισθήσεσθε ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας
ἡμέρας. 6 Οἱ μὲν οὖν συνελθόντες ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες·
Κύριε, εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις τὴν βασιλείαν τῷ
Ἰσραήλ; 7 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· Οὐχ ὑμῶν ἐστι γνῶναι χρό-
νους ἢ καιροὺς οὓς ὁ Πατὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ, 8 ἀλλὰ
λήψεσθε δύναμιν ἐπελθόντος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς,
καὶ ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἔν τε Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ
Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς.

9 Καὶ ταῦτα εἰπὼν βλεπόντων αὐτῶν ἐπήρθη, καὶ νεφέλη
ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. 10 Καὶ ὡς ἀτενί-
ζοντες ἦσαν εἰς τὸν οὐρανὸν πορευομένου αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ
ἄνδρες δύο παρειστήκεισαν αὐτοῖς ἐν ἐσθῆτι λευκῇ, 11 οἳ καὶ
εἶπον· Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί ἑστήκατε ἐμβλέποντες εἰς τὸν
οὐρανόν; Οὗτος ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀναληφθεὶς ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν οὐρα-
νόν, οὕτως ἐλεύσεται, ὃν τρόπον ἐθεάσασθε αὐτὸν πορευόμενον
εἰς τὸν οὐρανόν.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

Ὁ Ἰησοῦς ἀποδεικνύει τὴν ἀνάστασί του μὲ πολλὰ τεκμήρια

1 Τὸ πρῶτο βιβλίο συνέγραψα, Θεόφιλε, γιὰ ὅλα, ὅσα ὁ Ἰησοῦς
ἔπραξε καὶ δίδαξε, ἀπὸ τὴν ἀρχὴ **2** μέχρι τὴν ἡμέρα ποὺ ἀνελήφθη,
ἀφοῦ μὲ Πνεῦμα Ἅγιο ἔδωσε ἐντολὲς στοὺς ἀποστόλους ποὺ ἐξέλεξε.
3 Σ' αὐτοὺς καὶ ἀπέδειξε τὸν ἑαυτό του ζωντανὸ μετὰ τὸ θάνατό του
μὲ πολλὰ τεκμήρια. Γιὰ σαράντα ἡμέρες ἐμφανιζόταν σ' αὐτοὺς καὶ μι-
λοῦσε γιὰ τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Ἰησοῦς συνιστᾶ ἀναμονὴ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος

4 Καὶ παρουσιαζόμενος σὲ σύναξί τους τοὺς εἶπε: «Νὰ μὴν ἀπομα-
κρυνθῆτε ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα, ἀλλὰ νὰ περιμένετε νὰ ἐκπληρώσῃ ὁ Πα-
τέρας τὴν ὑπόσχεσι, γιὰ τὴν ὁποία ἀκούσατε ἀπὸ μένα. **5** Διότι ὁ μὲν
Ἰωάννης βάπτισε μὲ νερό, σεῖς δὲ σὲ λίγες ἡμέρες θὰ βαπτισθῆτε μὲ
Πνεῦμα Ἅγιο». **6** Ἐκεῖνοι δὲ ὅλοι μαζὶ τὸν πλησίασαν καὶ τὸν ρώτη-
σαν: «Κύριε, θ' ἀποκαταστήσῃς τὸν καιρὸ τοῦτο τὴ βασιλεία στὸν
Ἰσραήλ;». **7** Τοὺς εἶπε δέ: «Δὲν ἀνήκει σὲ σᾶς νὰ γνωρίζετε χρόνους ἢ
καιρούς, τοὺς ὁποίους ὁ Πατέρας ἔθεσε στὴ δική του ἐξουσία. **8** Ἀλλὰ
θὰ λάβετε δύναμι, ὅταν ἔλθῃ ἐπάνω σας τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, καὶ θὰ μοῦ
εἶσθε μάρτυρες (κήρυκες) στὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ σ' ὅλη τὴν Ἰουδαία
καὶ Σαμάρεια, καὶ ὣς τὰ πέρατα τῆς γῆς».

Ἡ ἀνάληψι τοῦ Ἰησοῦ

9 Καὶ ἀφοῦ εἶπε αὐτά, καθὼς αὐτοὶ κοίταζαν, ὑψώθηκε ἀπὸ τὴ γῆ,
καὶ ἕνα σύννεφο τὸν παρέλαβε ἀπὸ κάτω καὶ τὸν ἀπέκρυψε ἀπὸ τὰ μά-
τια τους. **10** Καὶ καθὼς ἀτένιζαν στὸν οὐρανὸ παρακολουθώντας τὴν
ἀνοδικὴ πορεία του, ἰδοὺ δύο ἄνδρες παρουσιάσθηκαν σ' αὐτοὺς μὲ
λευκὴ ἐνδυμασία, **11** καὶ εἶπαν: «Ἄνδρες Γαλιλαῖοι! Τί στέκεσθε ἐδῶ
κοιτάζοντας στὸν οὐρανό; Αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς, ποὺ ἔφυγε ἀπὸ σᾶς καὶ ἀνέ-
βηκε στὸν οὐρανό, ἔτσι θὰ ἔλθῃ, ὅπως τὸν εἴδατε νὰ πορεύεται στὸν
οὐρανό».

12 Τότε ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ ὄρους τοῦ καλου-
μένου Ἐλαιῶνος, ὅ ἐστιν ἐγγὺς Ἱερουσαλήμ, Σαββάτου ἔχον
ὁδόν. 13 Καὶ ὅτε εἰσῆλθον, ἀνέβησαν εἰς τὸ ὑπερῷον οὗ ἦσαν
καταμένοντες, ὅ τε Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ
Ἀνδρέας, Φίλιππος καὶ Θωμᾶς, Βαρθολομαῖος καὶ Ματθαῖος,
Ἰάκωβος Ἀλφαίου καὶ Σίμων ὁ Ζηλωτὴς καὶ Ἰούδας Ἰακώβου.
14 Οὗτοι πάντες ἦσαν προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν τῇ προσ-
ευχῇ καὶ τῇ δεήσει σὺν γυναιξὶ καὶ Μαρίᾳ τῇ μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ
καὶ σὺν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ.

15 Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀναστὰς Πέτρος ἐν μέσῳ
τῶν μαθητῶν εἶπεν· ἦν τε ὄχλος ὀνομάτων ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὡς
ἑκατὸν εἴκοσιν· 16 Ἄνδρες ἀδελφοί, ἔδει πληρωθῆναι τὴν
γραφὴν ταύτην, ἣν προεῖπε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον διὰ στόματος
Δαυῒδ περὶ Ἰούδα τοῦ γενομένου ὁδηγοῦ τοῖς συλλαβοῦσι τὸν
Ἰησοῦν, 17 ὅτι κατηριθμημένος ἦν σὺν ἡμῖν καὶ ἔλαχε τὸν
κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης. 18 Οὗτος μὲν οὖν ἐκτήσατο χω-
ρίον ἐκ μισθοῦ τῆς ἀδικίας, καὶ πρηνὴς γενόμενος ἐλάκησε
μέσος, καὶ ἐξεχύθη πάντα τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ. 19 Καὶ γνω-
στὸν ἐγένετο πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλήμ, ὥστε
κληθῆναι τὸ χωρίον ἐκεῖνο τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ αὐτῶν Ἀκελ-
δαμᾶ, τουτέστι Χωρίον αἵματος. 20 Γέγραπται γὰρ
ἐν βίβλῳ Ψαλμῶν· **Γενηθήτω ἡ ἔπαυλις αὐτοῦ ἔρημος καὶ μὴ
ἔστω ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ·** καί· **Τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λάβοι
ἕτερος.**

21-22 Δεῖ οὖν τῶν συνελθόντων ἡμῖν ἀνδρῶν ἐν παντὶ χρόνῳ
ἐν ᾧ εἰσῆλθε καὶ ἐξῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς ὁ Κύριος Ἰησοῦς, ἀρξάμε-
νος ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος Ἰωάννου ἕως τῆς ἡμέρας ἧς ἀνελή-
φθη ἀφ' ἡμῶν, μάρτυρα τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ γενέσθαι σὺν
ἡμῖν ἕνα τούτων. 23 Καὶ ἔστησαν δύο, Ἰωσὴφ τὸν καλούμενον

Οἱ ἀπόστολοι, ἡ μητέρα τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἄλλοι πιστοὶ προσευχόμενοι στὸ ὑπερῷο τῆς Ἱερουσαλήμ

12 Τότε ἐπέστρεψαν στὴν Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ τὸ ὄρος, ποὺ λέγεται
Ἐλαιών, ποὺ εἶναι κοντὰ στὴν Ἱερουσαλήμ, σὲ ἀπόστασι πορείας Σαβ-
βάτου (ἑνὸς καὶ μισοῦ σχεδὸν χιλιομέτρου). **13** Καὶ ὅταν μπῆκαν στὴν
πόλι, ἀνέβηκαν στὸ ὑπερῷο, ὅπου ἔμεναν ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἰάκωβος καὶ
ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ Ἀνδρέας, ὁ Φίλιππος καὶ ὁ Θωμᾶς, ὁ Βαρθολομαῖος
καὶ ὁ Ματθαῖος, ὁ Ἰάκωβος τοῦ Ἀλφαίου καὶ ὁ Σίμων ὁ Ζηλωτὴς καὶ
ὁ Ἰούδας τοῦ Ἰακώβου. **14** Ὅλοι αὐτοὶ μὲ μιὰ ψυχὴ ἐπιδίδονταν στὴν
προσευχὴ καὶ στὴ δέησι μαζὶ μὲ γυναῖκες, μάλιστα καὶ τὴ Μαρία τὴ
μητέρα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ μαζὶ μὲ τοὺς ἀδελφούς του.

Ὁ Πέτρος ὁμιλεῖ γιὰ τὸ κατάντημα τοῦ Ἰούδα

15 Αὐτὲς δὲ τὶς ἡμέρες σηκώθηκε ὁ Πέτρος ἀνάμεσα στοὺς μαθητάς,
–καὶ ἦταν πλῆθος προσώπων μαζί, περίπου ἑκατὸν εἴκοσι,– καὶ εἶπε:
16 «Ἀδελφοί! Δὲν ἦταν δυνατὸ νὰ μὴν ἐκπληρωθοῦν αὐτοὶ οἱ λόγοι τῆς
Γραφῆς, ποὺ προεῖπε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο μὲ τὸ στόμα τοῦ Δαβὶδ γιὰ
τὸν Ἰούδα, ποὺ ἔγινε ὁδηγὸς σ' ἐκείνους, ποὺ συνέλαβαν τὸν Ἰησοῦ.
17 Διότι εἶχε συγκαταριθμηθῆ μὲ μᾶς, καὶ ἔλαχε τὴ μερίδα αὐτῆς τῆς
διακονίας (τῆς ἀποστολικῆς). **18** Αὐτὸς δὲ ἀπέκτησε χωράφι μὲ ἄδικη
ἀμοιβή. Ἀλλ' ἔπεσε μὲ τὸ πρόσωπο κατὰ γῆς, καὶ μὲ κρότο ἔσπασε στὸ
μέσο (στὴν κοιλιά), καὶ ξεχύθηκαν ὅλα τὰ σπλάγχνα του. **19** Καὶ ἔγι-
νε γνωστὸ σ' ὅλους τοὺς κατοίκους τῆς Ἱερουσαλήμ, ὥστε τὸ χωράφι
ἐκεῖνο νὰ ὀνομασθῆ στὴ δική τους γλῶσσα Ἀκελδαμᾶ, δηλαδὴ
Χωράφι αἵματος. **20** Σχετικὰ ἔχει γραφῆ στὸ βιβλίο τῶν
Ψαλμῶν: **Ἂς γίνῃ ἡ κατοικία του ἔρημη, καὶ κανεὶς νὰ μὴ κα-
τοικῇ σ' αὐτή·** καί· **Τὴν ἰδιοκτησία του** (τὸ χωράφι του) **ἂς λάβῃ
ἄλλος**».

Ἡ ἐκλογὴ τοῦ Ματθία ἀπὸ τὸν πιστὸ λαὸ καὶ τὸ Θεό

21-22 Πρέπει τώρα, ἕνας ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ἄνδρες, ποὺ ἦταν μαζί
μας καθ' ὅλο τὸ χρόνο, κατὰ τὸν ὁποῖο ἔζησε μαζί μας ὁ Κύριος Ἰη-
σοῦς, ἀπὸ τότε ποὺ βαπτίσθηκε ἀπὸ τὸν Ἰωάννη ὥς τὴν ἡμέρα ποὺ
ἀνελήφθη ἀπὸ ἀνάμεσά μας, νὰ γίνῃ μαζὶ μὲ μᾶς μάρτυς τῆς ἀναστά-
σεώς του». **23** Καὶ πρότειναν δύο, τὸν Ἰωσὴφ τὸ λεγόμενο Βαρσαββᾶ,
ποὺ ἐπωνομάσθηκε Ἰοῦστος, καὶ τὸ Ματθία. **24** Καὶ προσευχήθηκαν
καὶ εἶπαν: « Σύ, Κύριε, ποὺ γνωρίζεις τὶς καρδιὲς ὅλων, φανέρωσε ποι-

Βαρσαββᾶν, ὃς ἐπεκλήθη Ἰοῦστος, καὶ Ματθίαν, 24 καὶ προσ-
ευξάμενοι εἶπον· Σύ, Κύριε, καρδιογνῶστα πάντων, ἀνάδειξον
ὃν ἐξελέξω ἐκ τούτων τῶν δύο ἕνα, 25 λαβεῖν τὸν κλῆρον τῆς
διακονίας ταύτης καὶ ἀποστολῆς, ἐξ ἧς παρέβη Ἰούδας πο-
ρευθῆναι εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον. 26 Καὶ ἔδωκαν κλήρους
αὐτῶν, καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος ἐπὶ Ματθίαν, καὶ συγκατεψηφί-
σθη μετὰ τῶν ἕνδεκα ἀποστόλων.

2 Καὶ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς
ἦσαν ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτό. 2 Καὶ ἐγένετο
ἄφνω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἦχος ὥσπερ φερομένης πνοῆς βιαίας,
καὶ ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον οὗ ἦσαν καθήμενοι· 3 καὶ
ὤφθησαν αὐτοῖς διαμεριζόμεναι γλῶσσαι ὡσεὶ πυρός, ἐκάθισέ
τε ἐφ᾽ ἕνα ἕκαστον αὐτῶν, 4 καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύ-
ματος Ἁγίου, καὶ ἤρξαντο λαλεῖν ἑτέραις γλώσσαις καθὼς τὸ
Πνεῦμα ἐδίδου αὐτοῖς ἀποφθέγγεσθαι. 5 Ἦσαν δὲ ἐν Ἱερου-
σαλὴμ κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι, ἄνδρες εὐλαβεῖς ἀπὸ παντὸς
ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν· 6 γενομένης δὲ τῆς φωνῆς ταύτης
συνῆλθε τὸ πλῆθος καὶ συνεχύθη, ὅτι ἤκουον εἷς ἕκαστος τῇ
ἰδίᾳ διαλέκτῳ λαλούντων αὐτῶν. 7 Ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ
ἐθαύμαζον λέγοντες πρὸς ἀλλήλους· Οὐκ ἰδοὺ πάντες οὗτοί
εἰσιν οἱ λαλοῦντες Γαλιλαῖοι; 8 Καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκα-
στος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ ἡμῶν ἐν ᾗ ἐγεννήθημεν; 9 Πάρθοι καὶ
Μῆδοι καὶ Ἐλαμῖται, καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν,
Ἰουδαίαν τε καὶ Καππαδοκίαν, Πόντον καὶ τὴν Ἀσίαν,
10 Φρυγίαν τε καὶ Παμφυλίαν, Αἴγυπτον καὶ τὰ μέρη τῆς Λι-
βύης τῆς κατὰ Κυρήνην, καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες Ῥωμαῖοι, 11 Ἰου-
δαῖοί τε καὶ προσήλυτοι, Κρῆτες καὶ Ἄραβες, ἀκούομεν λα-
λούντων αὐτῶν ταῖς ἡμετέραις γλώσσαις τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θε-
οῦ. 12 Ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ διηπόρουν, ἄλλος πρὸς ἄλλον
λέγοντες· Τί ἂν θέλοι τοῦτο εἶναι; 13 Ἕτεροι δὲ χλευάζοντες
ἔλεγον ὅτι γλεύκους μεμεστωμένοι εἰσί.

ός εἶναι ὁ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς τοὺς δύο, ποὺ ἐξέλεξες 25 γιὰ νὰ πάρῃ σὰν
θεῖο λαχνὸ τὴ θέσι αὐτῆς τῆς διακονίας καὶ ἀποστολῆς, ἀπ' τὴν ὁποία
ἐξετράπη ὁ Ἰούδας γιὰ νὰ πάῃ στὸν τόπο ποὺ τοῦ ἅρμοζε». 26 Καὶ
ἔβαλαν κλήρους μὲ τὰ ὀνόματά τους, καὶ ἔπεσε ὁ κλῆρος στὸ Ματθία,
καὶ συγκαταριθμήθηκε μαζὶ μὲ τοὺς ἕνδεκα ἀποστόλους.

Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα ὡς βιαία πνοὴ καὶ πύρινες γλῶσσες

2 Καὶ ὅταν ἦλθε ἡ ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς, ἦταν ὅλοι μαζὶ στὸ ἴδιο
μέρος. 2 Καὶ ἦλθε αἰφνιδίως ἀπὸ τὸν οὐρανὸ βοὴ σὰν βοὴ κινουμέ-
νου ὁρμητικοῦ ἀνέμου, καὶ γέμισε ὅλο τὸ σπίτι, ὅπου ἦταν. 3 Καὶ φά-
νηκαν σ' αὐτοὺς γλῶσσες σὰν πύρινες, ποὺ διαμοιράζονταν, καὶ κάθησε
κάθε μία σὲ καθένα ἀπ' αὐτούς. 4 Καὶ γέμισαν ὅλοι ἀπὸ Πνεῦμα Ἅγιο,
καὶ ἄρχισαν νὰ ὁμιλοῦν μὲ ξένες γλῶσσες, ὅπως τὸ Πνεῦμα ἔδινε σ'
αὐτοὺς (τὴν ἱκανότητα) νὰ ὁμιλοῦν. 5 Κατοικοῦσαν δὲ στὴν Ἱερου-
σαλὴμ εὐλαβεῖς Ἰουδαῖοι ἀπὸ ὅλα τὰ ἔθνη, ποὺ ὑπάρχουν κάτω ἀπὸ
τὸν οὐρανό. 6 Ὅταν δὲ ἦλθε αὐτὴ ἡ βοή, συγκεντρώθηκε τὸ πλῆθος
καὶ ἔγινε ἐμβρόντητο, διότι καθένας ἄκουε νὰ ὁμιλοῦν στὴ δική του
γλῶσσα. 7 Ἔμεναν δὲ ὅλοι ἐκστατικοὶ καὶ θαύμαζαν καὶ ἔλεγαν μετα-
ξύ τους: «Νά, ὅλοι αὐτοί, ποὺ ὁμιλοῦν, δὲν εἶναι Γαλιλαῖοι; 8 Καὶ πῶς
ἐμεῖς ἀκοῦμε καθένας στὴ δική μας γλῶσσα, στὴν ὁποία γεννηθήκαμε;
9 Πάρθοι καὶ Μῆδοι καὶ Ἐλαμῖτες, καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Μεσοποτα-
μίας, καὶ τῆς Ἰουδαίας καὶ τῆς Καππαδοκίας, τοῦ Πόντου καὶ τῆς
Ἀσίας, 10 καὶ τῆς Φρυγίας καὶ τῆς Παμφυλίας, τῆς Αἰγύπτου καὶ τῶν
μερῶν τῆς Λιβύης ποὺ ἐκτείνεται πρὸς τὴν Κυρήνη, καὶ οἱ Ρωμαῖοι ποὺ
διαμένουν ἐδῶ, 11 καὶ Ἰουδαῖοι καὶ προσήλυτοι, Κρῆτες καὶ Ἄραβες,
ἀκοῦμε νὰ ὁμιλοῦν στὶς γλῶσσες μας τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ». 12 Ναί,
ἔμεναν ἐκστατικοὶ ὅλοι (οἱ εὐλαβεῖς) καὶ ἀποροῦσαν καὶ ἔλεγαν ὁ ἕνας
στὸν ἄλλο: «Τί ἆραγε νὰ σημαίνῃ αὐτό;». 13 Ἄλλοι δὲ χλεύαζαν καὶ
ἔλεγαν: «Εἶναι μεθυσμένοι».

14 Σταθεὶς δὲ Πέτρος σὺν τοῖς ἕνδεκα ἐπῆρε τὴν φωνὴν
αὐτοῦ καὶ ἀπεφθέγξατο αὐτοῖς· Ἄνδρες Ἰουδαῖοι καὶ οἱ κατοι-
κοῦντες Ἱερουσαλὴμ ἅπαντες, τοῦτο ὑμῖν γνωστὸν ἔστω καὶ
ἐνωτίσασθε τὰ ῥήματά μου. 15 Οὐ γάρ, ὡς ὑμεῖς ὑπολαμβάνε-
τε, οὗτοι μεθύουσιν· ἔστι γὰρ ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας· 16 ἀλλὰ
τοῦτό ἐστι τὸ εἰρημένον διὰ τοῦ προφήτου Ἰωήλ· **17 Καὶ ἔσται**
ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, λέγει ὁ Θεός, **ἐκχεῶ ἀπὸ
τοῦ Πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, καὶ προφητεύσουσιν οἱ
υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὁρά-
σεις ὄψονται, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνύπνια ἐνυπνιασθή-
σονται· 18 καί γε ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου
ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ Πνεύματός μου,** καὶ
προφητεύσουσι. **19 Καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω
καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, αἷμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα κα-
πνοῦ· 20 ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος καὶ ἡ σελήνη εἰς
αἷμα πρὶν ἢ ἐλθεῖν τὴν ἡμέραν Κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπι-
φανῆ. 21 Καὶ ἔσται πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα Κυρίου
σωθήσεται.**

22 Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, ἀκούσατε τοὺς λόγους τούτους. Ἰη-
σοῦν τὸν Ναζωραῖον, ἄνδρα ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἀποδεδειγμένον εἰς
ὑμᾶς δυνάμεσι καὶ τέρασι καὶ σημείοις οἷς ἐποίησε δι' αὐτοῦ ὁ
Θεὸς ἐν μέσῳ ὑμῶν, καθὼς καὶ αὐτοὶ οἴδατε, 23 τοῦτον τῇ ὡρι-
σμένῃ βουλῇ καὶ προγνώσει τοῦ Θεοῦ ἔκδοτον λαβόντες, διὰ
χειρῶν ἀνόμων προσπήξαντες ἀνείλετε· 24 ὃν ὁ Θεὸς ἀνέστησε
λύσας τὰς ὠδῖνας τοῦ θανάτου, καθότι οὐκ ἦν δυνατὸν κρα-
τεῖσθαι αὐτὸν ὑπ' αὐτοῦ. 25 Δαυῒδ γὰρ λέγει εἰς αὐτόν· **Προωρώ-
μην τὸν Κύριον ἐνώπιόν μου διὰ παντός, ὅτι ἐκ δεξιῶν μού ἐστιν
ἵνα μὴ σαλευθῶ. 26 Διὰ τοῦτο εὐφράνθη ἡ καρδία μου καὶ
ἠγαλλιάσατο ἡ γλῶσσά μου, ἔτι δὲ καὶ ἡ σάρξ μου κατασκηνώ-
σει ἐπ' ἐλπίδι, 27 ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχήν μου εἰς ᾅδου**

Ὁ Πέτρος κηρύττει γιὰ τὴν ἔκχυσι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος

14 Τότε ὁ Πέτρος στάθηκε μαζὶ μὲ τοὺς ἕνδεκα καὶ ὕψωσε τὴ φωνή
του καὶ κήρυξε σ' αὐτούς: «Ἰουδαῖοι καὶ ὅλοι, ὅσοι κατοικεῖτε τὴν Ἱε-
ρουσαλήμ! Αὐτὸ νὰ ξέρετε ἐσεῖς, καὶ ἀκούσετε προσεκτικὰ τὰ λόγια
μου. **15** Λοιπόν, αὐτοὶ δὲν εἶναι μεθυσμένοι, ὅπως ἐσεῖς νομίζετε, διό-
τι ἡ ὥρα εἶναι ἐννέα τὸ πρωί. **16** Ἀλλ' αὐτὸ (τὸ καταπληκτικὸ φαινό-
μενο) εἶναι ἐκεῖνο, ποὺ ἔχει λεχθῆ διὰ μέσου τοῦ προφήτου Ἰωήλ:
17 Καὶ θὰ συμβῇ κατὰ τὶς ἔσχατες ἡμέρες (κατὰ τὴ χρι-
στιανικὴ ἐποχή), λέγει ὁ Θεός, αὐτό: **Θὰ ἐκχύσω ἀπὸ τὸ Πνεῦμα
μου σὲ κάθε ἄνθρωπο, καὶ θὰ προφητεύουν** (θὰ ὁμιλοῦν μὲ θεία
ἔμπνευσι) **οἱ υἱοί σας καὶ οἱ θυγατέρες σας. Καὶ οἱ νέοι σας θὰ
βλέπουν ὁράματα, καὶ οἱ γέροντές σας θὰ ὀνειρεύωνται ἀποκα-
λυπτικὰ ὄνειρα. 18 Ἀκόμη καὶ στοὺς δούλους μου καὶ στὶς
δοῦλες μου τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες θὰ ἐκχύσω ἀπὸ τὸ Πνεῦμα μου,**
καὶ θὰ προφητεύουν. **19 Καὶ θὰ δείξω καταπληκτικὰ φαι-
νόμενα στὸν οὐρανὸ ἐπάνω, καὶ σημεῖα στὴ γῆ κάτω, αἷμα καὶ
φωτιὰ καὶ σύννεφα καπνοῦ** (σημεῖα καταστροφῶν). **20 Ὁ ἥλιος θὰ
μεταβληθῇ σὲ σκοτάδι, καὶ ἡ σελήνη θὰ γίνῃ κόκκινη σὰν
αἷμα, πρὶν ἔλθῃ ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου ἡ μεγάλη καὶ ἔνδοξη.
21 Καὶ ὅποιος θὰ ἐπικαλεσθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, θὰ σωθῇ**».

Ὁ Πέτρος κηρύττει γιὰ τὴ σταύρωσι καὶ τὴν ἀνάστασι τοῦ Ἰησοῦ

22 «Ἰσραηλῖτες! Προσέξετε αὐτὰ τὰ λόγια. Τὸν Ἰησοῦ τὸ Ναζω-
ραῖο, ἄνδρα διαπιστευμένο σὲ σᾶς ἀπὸ τὸ Θεὸ μὲ θαύματα καὶ κατα-
πληκτικὰ ἔργα καὶ σημεῖα, τὰ ὁποῖα ὁ Θεὸς ἔκανε δι' αὐτοῦ ἀνάμεσά
σας, ὅπως καὶ σεῖς οἱ ἴδιοι γνωρίζετε, **23** αὐτόν, σύμφωνα μὲ τὸ ὡρι-
σμένο σχέδιο καὶ τὴν προαπόφασι τοῦ Θεοῦ, ἀφοῦ παραδόθηκε καὶ τὸν
συλλάβατε, μὲ χέρια ἀνθρώπων χωρὶς τὸ Νόμο (ἐθνικῶν, Ρωμαίων)
τὸν καρφώσατε στὸ σταυρὸ καὶ τὸν φονεύσατε. **24** Ἀλλ' ὁ Θεὸς τὸν
ἀνέστησε καὶ ἔπαυσε τοὺς πόνους τοκετοῦ, ποὺ εἶχε ὁ θάνατος. Διότι
(ὅπως τὸ παιδὶ δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ κρατηθῇ στὴν κοιλιὰ τῆς ἐπίτοκης
γυναίκας, ἔτσι) αὐτὸς (ὁ Ἰησοῦς) δὲν ἦταν δυνατὸ νὰ κρατηθῇ ἀπ'
αὐτόν (τὸν θάνατο). **25** Ὁ Δαβὶδ δὲ λέγει γι' αὐτόν: **Πρὸ τῶν
ὀφθαλμῶν μου εἶχα πάντοτε τὸν Κύριο. Γι' αὐτὸ εἶναι στὰ δεξιά
μου, γιὰ νὰ μὴ ταραχθῶ. 26 Γι' αὐτὸ εὐφράνθηκε ἡ καρδιά μου,
καὶ ὕμνησε ἡ γλῶσσα μου. Ἀκόμη δὲ καὶ ἡ σάρκα μου θὰ κα-
τοικήσῃ στὸν τάφο μὲ ἀσφάλεια. 27 Διότι δὲν θὰ ἐγκαταλείψῃς**

οὐδὲ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν. 28 **Ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς, πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου.**
29 Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐξὸν εἰπεῖν μετὰ παρρησίας πρὸς ὑμᾶς
περὶ τοῦ πατριάρχου Δαυῒδ ὅτι καὶ ἐτελεύτησε καὶ ἐτάφη καὶ
τὸ μνῆμα αὐτοῦ ἐστιν ἐν ἡμῖν ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης.
30 Προφήτης οὖν ὑπάρχων, καὶ εἰδὼς ὅτι ὅρκῳ ὤμοσεν αὐτῷ ὁ
Θεὸς ἐκ καρποῦ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ τὸ κατὰ σάρκα ἀναστήσειν
τὸν Χριστὸν καθίσαι ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, 31 προϊδὼν ἐλάλη-
σε περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ ὅτι οὐ κατελείφθη ἡ
ψυχὴ αὐτοῦ εἰς ᾅδου οὐδὲ ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδε διαφθοράν.
32 Τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ Θεός, οὗ πάντες ἡμεῖς
ἐσμεν μάρτυρες. 33 Τῇ δεξιᾷ οὖν τοῦ Θεοῦ ὑψωθείς, τήν τε
ἐπαγγελίαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος λαβὼν παρὰ τοῦ Πατρός,
ἐξέχεε τοῦτο ὃ νῦν ὑμεῖς βλέπετε καὶ ἀκούετε. 34 Οὐ γὰρ Δαυῒδ
ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανούς, λέγει δὲ αὐτός· **Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυ-
ρίῳ μου· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου,** 35 **ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου
ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.** 36 Ἀσφαλῶς οὖν γινωσκέτω πᾶς
οἶκος Ἰσραὴλ ὅτι καὶ Κύριον καὶ Χριστὸν αὐτὸν ὁ Θεὸς ἐποίη-
σε, τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε.

37 Ἀκούσαντες δὲ κατενύγησαν τῇ καρδίᾳ, εἶπόν τε πρὸς
τὸν Πέτρον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους· Τί ποιήσομεν,
ἄνδρες ἀδελφοί; 38 Πέτρος δὲ ἔφη πρὸς αὐτούς· Μετανοήσατε,
καὶ βαπτισθήτω ἕκαστος ὑμῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ
εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ λήψεσθε τὴν δωρεὰν τοῦ Ἁγίου
Πνεύματος. 39 Ὑμῖν γάρ ἐστιν ἡ ἐπαγγελία καὶ τοῖς τέκνοις
ὑμῶν καὶ πᾶσι τοῖς εἰς μακράν, ὅσους ἂν προσκαλέσηται Κύ-
ριος ὁ Θεὸς ἡμῶν. 40 Ἑτέροις τε λόγοις πλείοσι διεμαρτύρετο
καὶ παρεκάλει λέγων· Σώθητε ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῆς σκολιᾶς
ταύτης! 41 Οἱ μὲν οὖν ἀσμένως ἀποδεξάμενοι τὸν λόγον αὐτοῦ
ἐβαπτίσθησαν, καὶ προσετέθησαν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχαὶ ὡσεὶ
τρισχίλιαι.

τὴν ψυχή μου στὸν ᾅδη, οὔτε θ' ἀφήσῃς τὸν ὅσιό σου (ὡς πρὸς
τὸ σῶμα) **νὰ γνωρίσῃ φθορά** (σῆψι, ἀποσύνθεσι). **28 Μοῦ γνώρισες
δρόμους ζωῆς, θὰ μὲ γεμίσῃς εὐφροσύνη διὰ τῆς δυνάμεώς σου.**
29 Ἀδελφοί! Μπορῶ νὰ σᾶς πῶ μὲ βεβαιότητα γιὰ τὸν πατριάρχη
Δαβίδ, ὅτι καὶ πέθανε καὶ θάφτηκε, καὶ τὸ μνῆμα του εἶναι ἐδῶ μέχρι
σήμερα. **30** Ἀλλ' ἐπειδὴ ἦταν προφήτης καὶ γνώριζε, ὅτι ὁ Θεὸς τοῦ
ὑποσχέθηκε μὲ ὅρκο, ὅτι ἀπὸ ἀπόγονο τῶν σπλάγχνων του θὰ φέρῃ ὡς
ἄνθρωπο στὴν ὕπαρξι τὸ Χριστό (τὸ Μεσσία), γιὰ νὰ καθήσῃ στὸ θρό-
νο του, **31** προφητικὰ ὡμίλησε γιὰ τὴν ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ, ὅτι δη-
λαδὴ δὲν ἐγκαταλείφθηκε ἡ ψυχή του στὸν ᾅδη, οὔτε ἡ σάρκα του γνώ-
ρισε φθορά (σῆψι, ἀποσύνθεσι). **32** Αὐτὸν τὸν Ἰησοῦ ἀνέστησε ὁ Θεός.
Αὐτοῦ τοῦ γεγονότος ὅλοι ἐμεῖς εἴμεθα μάρτυρες. **33** Ἀφοῦ δὲ ἡ δεξιὰ
τοῦ Θεοῦ τὸν ὕψωσε στὸν οὐρανὸ καὶ ἔλαβε ἀπὸ τὸν Πατέρα τὸ Ἅγιο
Πνεῦμα, ποὺ εἶχε ὑποσχεθῆ, ἔχυσε ἀφθόνως αὐτό, ποὺ τώρα ἐσεῖς βλέ-
πετε καὶ ἀκούετε. **34** Ὁ Δαβὶδ βεβαίως δὲν ἀνέβηκε στὸν οὐρανό, λέ-
γει δὲ ὁ ἴδιος: **Εἶπε ὁ Κύριος στὸν Κύριό μου: Κάθησε στὰ δεξιά
μου, 35 ἕως ὅτου κάνω τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιο τῶν ποδιῶν
σου. 36** Ἂς γνωρίζῃ λοιπὸν μὲ βεβαιότητα ὅλο τὸ ἔθνος τοῦ Ἰσραήλ,
ὅτι ὁ Θεὸς καὶ Κύριο καὶ Χριστὸ (Μεσσία) ἀνέδειξεν αὐτόν, τοῦτον δη-
λαδὴ τὸν Ἰησοῦ, τὸν ὁποῖο σεῖς σταυρώσατε».

Πλούσιο τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κηρύγματος τῆς Πεντηκοστῆς

37 Ὅταν δὲ ἄκουσαν, ἡ καρδιά τους ἦλθε σὲ κατάνυξι, καὶ εἶπαν
πρὸς τὸν Πέτρο καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους: «Τί νὰ κάνωμε, ἀδελ-
φοί;». **38** Καὶ ὁ Πέτρος τοὺς εἶπε: «Μετανοήσετε, καὶ νὰ βαπτισθῇ κα-
θένας σας στὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ (πιστεύοντας δηλαδὴ στὸν Ἰη-
σοῦ Χριστό), γιὰ νὰ συγχωρηθοῦν οἱ ἁμαρτίες, καὶ θὰ λάβετε τὴ δω-
ρεὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. **39** Διότι γιὰ σᾶς εἶναι ἐκεῖνο ποὺ ὑποσχέ-
θηκε ὁ Θεός, καὶ γιὰ τὰ παιδιά σας, καὶ γιὰ ὅλους ἐκείνους ποὺ βρί-
σκονται μακριά (τοὺς ἐθνικοὺς δηλαδή), ὅσους θὰ προσκαλέσῃ ὁ Κύριος
ὁ Θεός μας». **40** Καὶ μὲ πολλὰ ἄλλα λόγια κήρυττε ἐντόνως, καὶ προ-
έτρεπε λέγοντας: «Σωθῆτε ἀπ' αὐτὴ τὴ γενεὰ τὴ διεστραμμένη!».
41 Αὐτοὶ δὲ εὐχαρίστως ἀποδέχθηκαν τὸ λόγο του καὶ βαπτίσθηκαν,
καὶ προστέθηκαν (στοὺς πιστούς, στὴν Ἐκκλησία) τὴν ἡμέρα ἐκείνη πε-
ρίπου τρεῖς χιλιάδες πρόσωπα.

42 Ἦσαν δὲ προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ τῶν ἀποστόλων
καὶ τῇ κοινωνίᾳ καὶ τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου καὶ ταῖς προσευχαῖς.
43 Ἐγένετο δὲ πάσῃ ψυχῇ φόβος, πολλά τε τέρατα καὶ σημεῖα
διὰ τῶν ἀποστόλων ἐγίνετο. 44 Πάντες δὲ οἱ πιστεύοντες ἦσαν
ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ εἶχον ἅπαντα κοινά, 45 καὶ τὰ κτήματα καὶ
τὰς ὑπάρξεις ἐπίπρασκον καὶ διεμέριζον αὐτὰ πᾶσι καθότι ἄν
τις χρείαν εἶχε· 46 καθ' ἡμέραν τε προσκαρτεροῦντες ὁμοθυ-
μαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ, κλῶντές τε κατ' οἶκον ἄρτον, μετελάμβανον
τροφῆς ἐν ἀγαλλιάσει καὶ ἀφελότητι καρδίας, 47 αἰνοῦντες τὸν
Θεὸν καὶ ἔχοντες χάριν πρὸς ὅλον τὸν λαόν. Ὁ δὲ Κύριος προσ-
ετίθει τοὺς σῳζομένους καθ' ἡμέραν τῇ Ἐκκλησίᾳ.

3 Ἐπὶ τὸ αὐτὸ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱερὸν
ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς τὴν ἐνάτην. 2 Καί τις ἀνὴρ
χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων ἐβαστάζετο, ὃν ἐτί-
θουν καθ' ἡμέραν πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἱεροῦ τὴν λεγομένην
Ὡραίαν τοῦ αἰτεῖν ἐλεημοσύνην παρὰ τῶν εἰσπορευομένων εἰς
τὸ ἱερόν· 3 ὃς ἰδὼν Πέτρον καὶ Ἰωάννην μέλλοντας εἰσιέναι εἰς
τὸ ἱερὸν ἠρώτα ἐλεημοσύνην. 4 Ἀτενίσας δὲ Πέτρος εἰς αὐτὸν
σὺν τῷ Ἰωάννῃ εἶπε· Βλέψον εἰς ἡμᾶς. 5 Ὁ δὲ ἐπεῖχεν αὐτοῖς
προσδοκῶν τι παρ' αὐτῶν λαβεῖν. 6 Εἶπε δὲ Πέτρος· Ἀργύριον
καὶ χρυσίον οὐχ ὑπάρχει μοι. Ὃ δὲ ἔχω τοῦτό σοι δίδωμι· Ἐν
τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου ἔγειρε καὶ περιπά-
τει. 7 Καὶ πιάσας αὐτὸν τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἤγειρε· παραχρῆμα
δὲ ἐστερεώθησαν αὐτοῦ αἱ βάσεις καὶ τὰ σφυρά, 8 καὶ ἐξαλλό-
μενος ἔστη καὶ περιεπάτει, καὶ εἰσῆλθε σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερὸν
περιπατῶν καὶ ἁλλόμενος καὶ αἰνῶν τὸν Θεόν. 9 Καὶ εἶδεν
αὐτὸν πᾶς ὁ λαὸς περιπατοῦντα καὶ αἰνοῦντα τὸν Θεόν·
10 ἐπεγίνωσκόν τε αὐτὸν ὅτι οὗτος ἦν ὁ πρὸς τὴν ἐλεημοσύνην
καθήμενος ἐπὶ τῇ Ὡραίᾳ πύλῃ τοῦ ἱεροῦ, καὶ ἐπλήσθησαν
θάμβους καὶ ἐκστάσεως ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι αὐτῷ.

Ὑποδειγματικὴ ζωὴ στὴν πρώτη χριστιανικὴ κοινότητα

42 Ἐπιδίδονταν δὲ μὲ ζῆλο στὴν παρακολούθησι τῆς διδασκαλίας
τῶν ἀποστόλων, καὶ στὴν ἄσκησι φιλανθρωπίας καὶ ἐλεημοσύνης, καὶ
στὴ συμμετοχὴ στὴ Θεία Εὐχαριστία, καὶ στὶς προσευχές. **43** Καὶ δέος
κατέλαβε κάθε ψυχή, καὶ πολλὰ καταπληκτικὰ θαύματα καὶ σημεῖα γί-
νονταν μέσῳ τῶν ἀποστόλων. **44** Ὅλοι δὲ οἱ πιστοὶ ἦταν ἑνωμένοι διὰ
τοῦ αὐτοῦ φρονήματος καὶ σκοποῦ, καὶ εἶχαν τὰ πάντα κοινά. **45** Ἀκό-
μη καὶ τὰ κτήματα καὶ τὶς περιουσίες τους πωλοῦσαν καὶ τὰ μοίραζαν
σὲ ὅλους ἀναλόγως μὲ τὴν ἀνάγκη καθενός. **46** Καὶ καθημερινῶς συ-
χνάζοντας μὲ ἀκούραστο ζῆλο καὶ μὲ ὁμοψυχία στὸ ναό, καὶ τελώντας
τὴ Θεία Εὐχαριστία σὲ σπίτια, μεταλάμβαναν τροφὴ μὲ ἀγαλλίασι καὶ
εἰλικρίνεια ψυχῆς. **47** Καὶ δόξαζαν τὸ Θεό, καὶ ἀπολάμβαναν ἐκτίμησι
ἀπ᾽ ὅλο τὸ λαό. Ὁ δὲ Κύριος πρόσθετε καθημερινῶς στὴν Ἐκκλησία
ὅσους ἦταν γιὰ σωτηρία.

Θεραπεία ἐκ γενετῆς χωλοῦ

3 Μαζὶ δὲ ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἰωάννης ἀνέβαιναν στὸ ναὸ κατὰ τὴν ὥρα
τῆς προσευχῆς τὴν τρίτη ἀπογευματινή. **2** Κάποιος δὲ ἄνθρωπος,
ποὺ ἦταν κουτσὸς ἐκ γενετῆς, μεταφερόταν βασταζόμενος, τὸν ὁποῖον
ἔθεταν καθημερινῶς κοντὰ στὴ θύρα τοῦ ἱεροῦ περιβόλου τοῦ ναοῦ, τὴ
λεγομένη Ὡραία, γιὰ νὰ ζητῇ ἐλεημοσύνη ἀπ᾽ αὐτούς, ποὺ ἔμπαιναν
στὸν ἱερὸ περίβολο τοῦ ναοῦ. **3** Αὐτός, ὅταν εἶδε τὸν Πέτρο καὶ τὸν
Ἰωάννη, ποὺ θὰ ἔμπαιναν στὸν ἱερὸ περίβολο τοῦ ναοῦ, ζητοῦσε νὰ
λάβῃ ἐλεημοσύνη. **4** Τότε ὁ Πέτρος προσήλωσε σ᾽ αὐτὸν τὸ βλέμμα του
μαζὶ μὲ τὸν Ἰωάννη καὶ εἶπε: «Κοίταξε σ᾽ ἐμᾶς». **5** Αὐτὸς δὲ τοὺς κοί-
ταζε μὲ προσοχή, περιμένοντας νὰ λάβῃ κάτι ἀπ᾽ αὐτούς. **6** Ὁ δὲ Πέ-
τρος εἶπε: «Ἀσήμι καὶ χρυσάφι δὲν ὑπάρχει σ᾽ ἐμένα. Ἀλλ᾽ αὐτὸ ποὺ
ἔχω, σοῦ τὸ δίνω: Μὲ τὴ δύναμι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου
σήκω καὶ βάδιζε». **7** Καὶ ἀφοῦ τὸν ἔπιασε ἀπὸ τὸ δεξὶ χέρι, τὸν σήκω-
σε. Καὶ ἀμέσως στερεώθηκαν τὰ πέλματα καὶ οἱ ἀστράγαλοί του.
8 Καὶ πηδώντας στάθηκε ὄρθιος, καὶ περιπατοῦσε. Καὶ μπῆκε μαζί τους
στὸν ἱερὸ περίβολο τοῦ ναοῦ περιπατώντας καὶ πηδώντας καὶ δοξάζον-
τας τὸ Θεό. **9** Καὶ τὸν εἶδε ὅλος ὁ λαὸς νὰ περιπατῇ καὶ νὰ δοξάζῃ τὸ
Θεό. **10** Καὶ τὸν ἀναγνώριζαν, ὅτι αὐτὸς ἦταν, ποὺ καθόταν πλησίον
τῆς Ὡραίας πύλης τοῦ ἱεροῦ περιβόλου τοῦ ναοῦ γιὰ ἐλεημοσύνη, καὶ
ἔμειναν ἔκθαμβοι καὶ ἐκστατικοὶ γι᾽ αὐτὸ ποὺ συνέβη σ᾽ αὐτόν.

11 Κρατοῦντος δὲ τοῦ ἰαθέντος χωλοῦ τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάν-
νην συνέδραμε πρὸς αὐτοὺς πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ τῇ στοᾷ τῇ καλου-
μένῃ Σολομῶντος ἔκθαμβοι. 12 Ἰδὼν δὲ Πέτρος ἀπεκρίνατο
πρὸς τὸν λαόν· Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, τί θαυμάζετε ἐπὶ τούτῳ, ἢ
ἡμῖν τί ἀτενίζετε ὡς ἰδίᾳ δυνάμει ἢ εὐσεβείᾳ πεποιηκόσι τοῦ
περιπατεῖν αὐτόν; 13 Ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ,
ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ἐδόξασε τὸν παῖδα αὐτοῦ Ἰησοῦν·
ὃν ὑμεῖς μὲν παρεδώκατε καὶ ἠρνήσασθε αὐτὸν κατὰ πρόσω-
πον Πιλάτου, κρίναντος ἐκείνου ἀπολύειν· 14 ὑμεῖς δὲ τὸν
Ἅγιον καὶ Δίκαιον ἠρνήσασθε, καὶ ᾐτήσασθε ἄνδρα φονέα
χαρισθῆναι ὑμῖν, 15 τὸν δὲ ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς ἀπεκτείνατε, ὃν
ὁ Θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, οὗ ἡμεῖς μάρτυρές ἐσμεν. 16 Καὶ
ἐπὶ τῇ πίστει τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ τοῦτον, ὃν θεωρεῖτε καὶ οἴδα-
τε, ἐστερέωσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἡ πίστις ἡ δι' αὐτοῦ ἔδωκεν
αὐτῷ τὴν ὁλοκληρίαν ταύτην ἀπέναντι πάντων ὑμῶν.

17 Καὶ νῦν, ἀδελφοί, οἶδα ὅτι κατὰ ἄγνοιαν ἐπράξατε,
ὥσπερ καὶ οἱ ἄρχοντες ὑμῶν· 18 ὁ δὲ Θεὸς ἃ προκατήγγειλε
διὰ στόματος πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ παθεῖν τὸν Χρι-
στόν, ἐπλήρωσεν οὕτω.

19 Μετανοήσατε οὖν καὶ ἐπιστρέψατε εἰς τὸ ἐξαλειφθῆναι
ὑμῶν τὰς ἁμαρτίας, 20 ὅπως ἂν ἔλθωσι καιροὶ ἀναψύξεως ἀπὸ
προσώπου τοῦ Κυρίου καὶ ἀποστείλῃ τὸν προκεχειρισμένον
ὑμῖν Χριστὸν Ἰησοῦν, 21 ὃν δεῖ οὐρανὸν μὲν δέξασθαι ἄχρι
χρόνων ἀποκαταστάσεως πάντων ὧν ἐλάλησεν ὁ Θεὸς διὰ στό-
ματος πάντων ἁγίων αὐτοῦ προφητῶν ἀπ' αἰῶνος. 22 Μωυσῆς
μὲν γὰρ πρὸς τοὺς πατέρας εἶπεν ὅτι **προφήτην ὑμῖν ἀναστή-
σει Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ· αὐτοῦ
ἀκούσεσθε κατὰ πάντα ὅσα ἂν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς.**
23 **Ἔσται δὲ πᾶσα ψυχή, ἥτις ἐὰν μὴ ἀκούσῃ τοῦ προφήτου
ἐκείνου, ἐξολοθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ.** 24 Καὶ πάντες δὲ οἱ
προφῆται ἀπὸ Σαμουὴλ καὶ τῶν καθεξῆς ὅσοι ἐλάλησαν, καὶ

Ἡ πίστι στὸ Χριστὸ αἰτία τῆς θεραπείας τοῦ χωλοῦ

11 Ἐνῷ δὲ ὁ κουτσός, ποὺ θεραπεύθηκε, δὲν ξεκολλοῦσε ἀπὸ τὸν
Πέτρο καὶ τὸν Ἰωάννη, ἔτρεξε μαζὶ σ' αὐτοὺς ὅλος ὁ λαὸς στὴ στοά,
ποὺ λεγόταν τοῦ Σολομῶντος, γεμᾶτος θαυμασμό. **12** Ὅταν δὲ ὁ Πέ-
τρος εἶδε (τὴ συρροὴ τοῦ πλήθους), εἶπε στὸ λαό: «Ἰσραηλῖτες! Γιατί
θαυμάζετε γι' αὐτό; Γιατί ἔχετε καρφωμένα τὰ μάτια σας σ' ἐμᾶς, σὰν
νὰ ἔχωμε κάνει μὲ δική μας δύναμι ἢ εὐσέβεια νὰ περιπατῇ αὐτός;
13 Ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραὰμ καὶ τοῦ Ἰσαὰκ καὶ τοῦ Ἰακώβ, ὁ Θεὸς τῶν
πατέρων μας, δόξασε τὸ δοῦλο του Ἰησοῦ, τὸν ὁποῖο σεῖς παραδώσατε
καὶ ἀρνηθήκατε ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου, ἐνῷ ἐκεῖνος ἔκρινε ὡς ὀρθὸ νὰ
τὸν ἀπολύσῃ. **14** Ναί, σεῖς τὸν Ἅγιο καὶ Δίκαιο (τὸν ἀγαθὸ καὶ καλὸ
μὲ ἀπόλυτη ἔννοια) ἀρνηθήκατε. Καὶ ζητήσατε νὰ σᾶς χαρισθῇ ἄνθρω-
πος φονιᾶς, **15** ἐνῷ τὸν ἀρχηγὸ τῆς ζωῆς (τὸν αἴτιο τῆς ζωῆς, τὴν
πηγὴ τῆς ζωῆς) φονεύσατε. Ἀλλ' ὁ Θεὸς τὸν ἀνέστησε ἐκ νεκρῶν.
Αὐτοῦ τοῦ γεγονότος ἐμεῖς εἴμεθα μάρτυρες. **16** Αὐτὸν δέ, τὸν ὁποῖον
βλέπετε καὶ γνωρίζετε, ἀνώρθωσε ἡ δύναμι αὐτοῦ (τοῦ Ἰησοῦ) λόγῳ
τῆς πίστεως στὸ ὄνομά του. Ναί, ἡ πίστι σ' αὐτὸν (τὸν Ἰησοῦ) ἔδωσε
σ' αὐτὸν τὴ σωματικὴ αὐτὴ ἀκεραιότητα, ὅπως βλέπετε ὅλοι σεῖς.
17 Καὶ τώρα, ἀδελφοί, ξέρω, ὅτι ἀπὸ ἄγνοια πράξατε, ὅπως καὶ οἱ
ἄρχοντές σας. **18** Ὁ δὲ Θεὸς πραγματοποίησε ἔτσι (μὲ τὴν καταδίκη
δηλαδὴ καὶ τὴ θανάτωσι τοῦ Ἰησοῦ) ὅσα προανήγγειλε μὲ τὸ στόμα
ὅλων τῶν προφητῶν του, ὅτι θὰ πάθῃ ὁ Χριστός (ὁ Μεσσίας)».

Μετάνοια γιὰ ἀπόλαυσι τῶν μεσσιακῶν εὐλογιῶν

19 «Μετανοήσετε λοιπὸν καὶ ἐπιστρέψετε, γιὰ νὰ ἐξαλειφθοῦν οἱ
ἁμαρτίες σας, **20** ὥστε νὰ ἔλθουν καιροὶ ἀναψυχῆς ἀπὸ τὸν Κύριο, καὶ
ν' ἀποστείλῃ τὸν προωρισμένο γιὰ σᾶς Μεσσία Ἰησοῦ. **21** Αὐτὸν πρό-
κειται νὰ κρατήσῃ ὁ οὐρανὸς μέχρι τὸ χρόνο τῆς ἐκπληρώσεως ὅλων,
ὅσα εἶπε ὁ Θεὸς μὲ τὸ στόμα ὅλων τῶν ἁγίων προφητῶν του ἀπὸ
ἀρχαιοτάτους χρόνους. **22** Ὁ Μωυσῆς, ὡς γνωστόν, εἶπε πρὸς τοὺς
πατέρες: **Προφήτη γιὰ σᾶς θὰ φέρῃ στὸν κόσμο ὁ Κύριος ὁ Θεός
σας ἀπὸ τοὺς ὁμοεθνεῖς σας, ὅπως ἔφερε ἐμένα** (ὡς νομοθέτη καὶ
μεσίτη). **Σ' αὐτὸν νὰ ὑπακούσετε καθ' ὅλα, ὅσα θὰ σᾶς πῇ.
23 Καὶ ὅποιος δὲν θὰ ὑπακούσῃ στὸν προφήτη ἐκεῖνο, θὰ ἐξα-
φανισθῇ ἀπὸ τὸ μέσον τοῦ λαοῦ.** **24** Ἀλλὰ καὶ ὅλοι οἱ προφῆτες ἀπὸ
τὸ Σαμουὴλ καὶ τοὺς μετέπειτα ὅσοι κήρυξαν, προανήγγειλαν καὶ τὶς
ἡμέρες αὐτές (τὶς μεσσιακές). **25** Σεῖς εἶσθε ἀπόγονοι τῶν προφητῶν

κατήγγειλαν τὰς ἡμέρας ταύτας. 25 Ὑμεῖς ἐστε υἱοὶ τῶν προ-
φητῶν καὶ τῆς διαθήκης ἧς διέθετο ὁ Θεὸς πρὸς τοὺς πατέρας
ἡμῶν, λέγων πρὸς Ἀβραάμ· **Καὶ ἐν τῷ σπέρματί σου ἐνευλο-
γηθήσονται πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῆς γῆς.** 26 Ὑμῖν πρῶτον ὁ Θεὸς
ἀναστήσας τὸν παῖδα αὐτοῦ Ἰησοῦν ἀπέστειλεν αὐτὸν εὐλο-
γοῦντα ὑμᾶς ἐν τῷ ἀποστρέφειν ἕκαστον ἀπὸ τῶν πονηριῶν
ὑμῶν.

4 Λαλούντων δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαὸν ἐπέστησαν αὐτοῖς οἱ
ἱερεῖς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι, 2 δια-
πονούμενοι διὰ τὸ διδάσκειν αὐτοὺς τὸν λαὸν καὶ καταγγέλ-
λειν ἐν τῷ Ἰησοῦ τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν· 3 καὶ ἐπέβαλον
αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ ἔθεντο εἰς τήρησιν εἰς τὴν αὔριον· ἦν γὰρ
ἑσπέρα ἤδη. 4 Πολλοὶ δὲ τῶν ἀκουσάντων τὸν λόγον ἐπίστευ-
σαν, καὶ ἐγενήθη ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν ὡσεὶ χιλιάδες πέντε.

5 Ἐγένετο δὲ ἐπὶ τὴν αὔριον συναχθῆναι αὐτῶν τοὺς ἄρχον-
τας καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ γραμματεῖς εἰς Ἱερουσαλήμ,
6 καὶ Ἄνναν τὸν ἀρχιερέα καὶ Καϊάφαν καὶ Ἰωάννην καὶ
Ἀλέξανδρον καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκ γένους ἀρχιερατικοῦ, 7 καὶ στή-
σαντες αὐτοὺς ἐν τῷ μέσῳ ἐπυνθάνοντο· Ἐν ποίᾳ δυνάμει ἢ ἐν
ποίῳ ὀνόματι ἐποιήσατε τοῦτο ὑμεῖς; 8 Τότε Πέτρος πλησθεὶς
Πνεύματος Ἁγίου εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἄρχοντες τοῦ λαοῦ καὶ
πρεσβύτεροι τοῦ Ἰσραήλ! 9 Εἰ ἡμεῖς σήμερον ἀνακρινόμεθα
ἐπὶ εὐεργεσίᾳ ἀνθρώπου ἀσθενοῦς, ἐν τίνι οὗτος σέσωσται,
10 γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν καὶ παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ ὅτι ἐν
τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώ-
σατε, ὃν ὁ Θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, ἐν τούτῳ οὗτος παρέστηκεν
ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιής. 11 Οὗτός ἐστιν ὁ λίθος ὁ ἐξουθενηθεὶς ὑφ'
ὑμῶν τῶν οἰκοδομούντων, ὁ γενόμενος εἰς κεφαλὴν γωνίας.
12 Καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἡ σωτηρία· οὐδὲ γὰρ ὄνομά
ἐστιν ἕτερον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις ἐν ᾧ
δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς.

καὶ κληρονόμοι τῆς διαθήκης, τὴν ὁποία ἔκανε ὁ Θεὸς μὲ τοὺς πατέρες μας, λέγοντας στὸν Ἀβραάμ: **Καὶ διὰ μέσου τοῦ ἀπογόνου σου** (τοῦ Μεσσία) **θὰ εὐλογηθοῦν ὅλες οἱ φυλὲς τῆς γῆς.** **26** Σὲ σᾶς πρῶτα ὁ Θεός, ἀφοῦ ἔφερε στὸν κόσμο τὸν δοῦλο του Ἰησοῦ, τὸν ἀπέστειλε γιὰ νὰ σᾶς εὐλογῇ, ὅταν ὁ καθένας ἀφήνετε τὶς κακίες καὶ τὶς κακὲς πράξεις σας».

Ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἰωάννης στὴ φυλακή

4 Ἐνῷ δὲ αὐτοὶ (ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἰωάννης) μιλοῦσαν πρὸς τὸ λαό, αἰφνιδίως παρουσιάσθηκαν σ' αὐτοὺς οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ ἐπικεφαλῆς τῆς φρουρᾶς τοῦ ναοῦ καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι, **2** πλήρεις ἀγανακτήσεως, διότι δίδασκαν τὸ λαὸ καὶ κήρυτταν στὸ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασι. **3** Καὶ τοὺς συνέλαβαν καὶ τοὺς φυλάκισαν, γιὰ νὰ τοὺς δικάσουν κατὰ τὴν αὐριανὴ ἡμέρα, διότι ἦταν πλέον βράδυ. **4** Ἀλλὰ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἀκροατὰς τοῦ λόγου πίστευσαν, καὶ ἔτσι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν ἀνῆλθε σὲ περίπου πέντε χιλιάδες.

Πέτρος καὶ Ἰωάννης στὸ συνέδριο
Ἀνάκρισι γιὰ τὴ θεραπεία τοῦ χωλοῦ

5 Τὴν ἄλλη δὲ ἡμέρα συνῆλθαν στὰ Ἱεροσόλυμα οἱ ἄρχοντες αὐτῶν (τῶν Ἰουδαίων), καὶ οἱ πρεσβύτεροι, καὶ οἱ γραμματεῖς, **6** καὶ ὁ Ἄννας ὁ ἀρχιερεύς, καὶ ὁ Καϊάφας, καὶ ὁ Ἰωάννης, καὶ ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ ὅσοι κατάγονταν ἀπὸ ἀρχιερατικὸ γένος. **7** Καὶ ἀφοῦ τοὺς ἔστησαν ἐνώπιόν τους (τοὺς δύο ἀποστόλους), ρωτοῦσαν: «Μὲ ποιά δύναμι ἢ μὲ ποιό ὄνομα κάνατε αὐτὸ ἐσεῖς;». **8** Τότε ὁ Πέτρος γέμισε μὲ Πνεῦμα Ἅγιο καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς: «Ἄρχοντες τοῦ λαοῦ καὶ πρεσβύτεροι τοῦ Ἰσραήλ! **9** Ἀφοῦ ἐμεῖς σήμερα ἀνακρινόμεθα ἐξ αἰτίας εὐεργεσίας πρὸς ἀσθενῆ ἄνθρωπο, μὲ τί αὐτὸς ἔγινε καλά, **10** νὰ ξέρετε ὅλοι σεῖς, καὶ ὅλος ὁ λαὸς τοῦ Ἰσραήλ, ὅτι μὲ τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου, τὸν ὁποῖο σεῖς σταυρώσατε, τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς ἀνέστησε ἐκ νεκρῶν, μ' αὐτὸ (τὸ ὄνομα) αὐτὸς παρίσταται ἐνώπιόν σας ὑγιής. **11** Αὐτὸς εἶναι ὁ λίθος, ποὺ περιφρονήθηκε ὡς τιποτένιος ἀπὸ σᾶς τοὺς οἰκοδόμους, ποὺ (ὅμως) ἔγινε ἀκρογωνιαῖος λίθος. **12** Καὶ δὲν εἶναι δυνατὴ μὲ κανένα ἄλλο ἡ σωτηρία, καὶ οὔτε ὑπάρχει ἄλλη δύναμι κάτω ἀπὸ τὸν οὐρανὸ δοσμένη στοὺς ἀνθρώπους, μὲ τὴν ὁποία εἶναι δυνατὸ νὰ σωθοῦμε».

Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀπειλοῦνται αὐστηρῶς καὶ ἀπολύονται

13 Ἐπειδὴ δὲ ἔβλεπαν τὴν εὐγλωττία τοῦ Πέτρου καὶ τοῦ Ἰωάννου,

13 Θεωροῦντες δὲ τὴν τοῦ Πέτρου παρρησίαν καὶ Ἰωάννου,
καὶ καταλαβόμενοι ὅτι ἄνθρωποι ἀγράμματοί εἰσι καὶ ἰδιῶται,
ἐθαύμαζον, ἐπεγίνωσκόν τε αὐτοὺς ὅτι σὺν τῷ Ἰησοῦ ἦσαν,
14 τὸν δὲ ἄνθρωπον βλέποντες σὺν αὐτοῖς ἑστῶτα τὸν τεθερα-
πευμένον, οὐδὲν εἶχον ἀντειπεῖν. 15 Κελεύσαντες δὲ αὐτοὺς ἔξω
τοῦ συνεδρίου ἀπελθεῖν, συνέβαλλον πρὸς ἀλλήλους 16 λέγον-
τες· Τί ποιήσομεν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις; Ὅτι μὲν γὰρ γνω-
στὸν σημεῖον γέγονε δι᾽ αὐτῶν, πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερου-
σαλὴμ φανερόν, καὶ οὐ δυνάμεθα ἀρνήσασθαι. 17 Ἀλλ᾽ ἵνα μὴ
ἐπὶ πλεῖον διανεμηθῇ εἰς τὸν λαόν, ἀπειλῇ ἀπειλησώμεθα
αὐτοῖς μηκέτι λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ μηδενὶ ἀνθρώπων.
18 Καὶ καλέσαντες αὐτοὺς παρήγγειλαν αὐτοῖς τὸ καθόλου μὴ
φθέγγεσθαι μηδὲ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ. 19 Ὁ
δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀποκριθέντες πρὸς αὐτοὺς εἶπον· Εἰ δί-
καιόν ἐστιν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὑμῶν ἀκούειν μᾶλλον ἢ τοῦ Θε-
οῦ, κρίνατε. 20 Οὐ δυνάμεθα γὰρ ἡμεῖς ἃ εἴδομεν καὶ ἠκούσα-
μεν μὴ λαλεῖν. 21 Οἱ δὲ προσαπειλησάμενοι ἀπέλυσαν
αὐτούς, μηδὲν εὑρίσκοντες τὸ πῶς κολάσονται αὐτούς, διὰ τὸν
λαόν, ὅτι πάντες ἐδόξαζον τὸν Θεὸν ἐπὶ τῷ γεγονότι. 22 Ἐτῶν
γὰρ ἦν πλειόνων τεσσαράκοντα ὁ ἄνθρωπος ἐφ᾽ ὃν ἐγεγόνει τὸ
σημεῖον τοῦτο τῆς ἰάσεως.

23 Ἀπολυθέντες δὲ ἦλθον πρὸς τοὺς ἰδίους καὶ ἀπήγγειλαν
ὅσα πρὸς αὐτοὺς οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶπον. 24 Οἱ
δὲ ἀκούσαντες ὁμοθυμαδὸν ἦραν φωνὴν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ
εἶπον· Δέσποτα, σὺ ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ
τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, 25 ὁ διὰ στόματος
Δαυῒδ παιδός σου εἰπών· **Ἵνα τί ἐφρύαξαν ἔθνη καὶ λαοὶ ἐμε-**
λέτησαν κενά; 26 Παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ
ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατὰ τοῦ Κυρίου καὶ κατὰ
τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ. 27 Συνήχθησαν γὰρ ἐπ᾽ ἀληθείας ἐπὶ τὸν
ἅγιον παῖδά σου Ἰησοῦν, ὃν ἔχρισας, Ἡρῴδης τε καὶ Πόντιος
Πιλᾶτος σὺν ἔθνεσι καὶ λαοῖς Ἰσραήλ, 28 ποιῆσαι ὅσα ἡ χείρ
σου καὶ ἡ βουλή σου προώρισε γενέσθαι. 29 Καὶ τὰ νῦν, Κύριε,

καὶ διαπίστωσαν, ὅτι εἶναι ἄνθρωποι ἀγράμματοι καὶ ἀμαθεῖς, θαύμαζαν. Καὶ τοὺς γνώριζαν, ὅτι αὐτοὶ ἦταν μαζὶ μὲ τὸν Ἰησοῦ. **14** Βλέποντας καὶ τὸν ἄνθρωπο, ποὺ εἶχε θεραπευθῆ, νὰ στέκεται μαζί τους ὄρθιος, δὲν μποροῦσαν τίποτε ν' ἀντείπουν. **15** Ἀφοῦ δὲ τοὺς διέταξαν νὰ βγοῦν ἔξω ἀπὸ τὸ συνέδριο, συσκέπτονταν **16** λέγοντας: «Τί νὰ κάνωμε στοὺς ἀνθρώπους αὐτούς; Διότι σ' ὅλους τοὺς κατοίκους τῆς Ἱερουσαλὴμ εἶναι φανερό, ὅτι ἔγινε δι' αὐτῶν πραγματικὸ θαῦμα, καὶ δὲν μποροῦμε νὰ τὸ ἀρνηθοῦμε. **17** Ἀλλὰ γιὰ νὰ μὴ διαδοθῆ περισσότερο στὸ λαό, ἂς τοὺς ἀπειλήσωμε αὐστηρά, γιὰ νὰ μὴ μιλοῦν πλέον σὲ κανένα γιὰ τὸ ὄνομα αὐτό». **18** Καὶ ἀφοῦ τοὺς κάλεσαν, τοὺς διέταξαν νὰ μὴ μιλοῦν καθόλου καὶ νὰ μὴ διδάσκουν γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ.
19 Ἀλλ' ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἰωάννης τοὺς εἶπαν τότε: «Ἂν εἶναι ὀρθὸ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ν' ἀκούωμε ἐσᾶς καὶ ὄχι τὸ Θεό, κρίνετε. **20** Ἐμεῖς πάντως δὲν δυνάμεθα γι' αὐτὰ ποὺ εἴδαμε καὶ ἀκούσαμε νὰ μὴ μιλᾶμε». **21** Τότε αὐτοί, ἀφοῦ τοὺς ἀπείλησαν περισσότερο, τοὺς ἀπέλυσαν, ἐπειδὴ δὲν ἔβρισκαν κανένα τρόπο νὰ τοὺς τιμωρήσουν, ἐξ αἰτίας τοῦ λαοῦ, διότι ὅλοι γιὰ τὸ γεγονὸς δόξαζαν τὸ Θεό. **22** Ὁ δὲ ἄνθρωπος, στὸν ὁποῖον ἔγινε αὐτὸ τὸ θαῦμα τῆς θεραπείας, ἦταν ἄνω τῶν σαράντα ἐτῶν.

Προσευχὴ τῶν πιστῶν ὑπὲρ τῶν κηρύκων τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ

23 Ὅταν δὲ (ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἰωάννης) ἀφέθηκαν ἐλεύθεροι, ἦλθαν πρὸς τοὺς ἰδικούς τους (τοὺς οἰκείους τῆς πίστεως), καὶ τοὺς ἀνέφεραν ὅσα τοὺς εἶπαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι. **24** Αὐτοὶ δέ, ὅταν ἄκουσαν αὐτά, ὅλοι μαζὶ ὕψωσαν φωνὴ πρὸς τὸ Θεὸ καὶ εἶπαν: «Δέσποτα (Κυρίαρχε), σὺ εἶσαι, ποὺ δημιούργησες τὸν οὐρανὸ καὶ τὴ γῆ καὶ τὴ θάλασσα καὶ ὅλα ὅσα ὑπάρχουν σ' αὐτά· **25** ποὺ μὲ τὸ στόμα τοῦ Δαβὶδ τοῦ δούλου σου εἶπες, **Γιατί φρύαξαν ἔθνη, καὶ λαοὶ μηχανεύθηκαν πράγματα μάταια; 26 Παρατάχθηκαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ ἄρχοντες μαζεύτηκαν μαζὶ ἐναντίον τοῦ Κυρίου καὶ ἐναντίον τοῦ Χριστοῦ του.** **27** Καὶ πράγματι, μαζεύτηκαν ἐναντίον τοῦ ἁγίου δούλου σου Ἰησοῦ, τὸν ὁποῖον ἔχρισες, ὁ Ἡρῴδης καὶ ὁ Πόντιος Πιλᾶτος μαζὶ μὲ ἐθνικοὺς καὶ πλήθη τοῦ Ἰσραήλ, **28** γιὰ νὰ κάνουν ὅσα ἡ δύναμί σου καὶ ἡ σοφία σου προώρισε νὰ γίνουν.
29 Καὶ τώρα, Κύριε, πρόσεξε στὶς ἀπειλές τους, καὶ κάνε τοὺς δούλους σου νὰ κηρύττουν τὸ λόγο σου μὲ ὅλο τὸ θάρρος, **30** ἁπλώνοντας τὸ χέρι σου γιὰ θεραπεῖες ἀσθενειῶν καὶ γιὰ νὰ γίνωνται σημεῖα καὶ καταπληκτικὰ θαύματα κατόπιν ἐπικλήσεως τοῦ ὀνόματος τοῦ ἁγίου δού-

ἔπιδε ἐπὶ τὰς ἀπειλὰς αὐτῶν, καὶ δὸς τοῖς δούλοις σου μετὰ
παρρησίας πάσης λαλεῖν τὸν λόγον σου 30 ἐν τῷ τὴν χεῖρά
σου ἐκτείνειν σε εἰς ἴασιν καὶ σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ
τοῦ ὀνόματος τοῦ ἁγίου παιδός σου Ἰησοῦ. 31 Καὶ δεηθέντων
αὐτῶν ἐσαλεύθη ὁ τόπος ἐν ᾧ ἦσαν συνηγμένοι, καὶ ἐπλήσθη-
σαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἐλάλουν τὸν λόγον τοῦ Θε-
οῦ μετὰ παρρησίας.

32 Τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν ἡ καρδία καὶ ἡ
ψυχὴ μία, καὶ οὐδὲ εἷς τι τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ ἔλεγεν ἴδιον
εἶναι, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ἅπαντα κοινά. 33 Καὶ μεγάλῃ δυνάμει
ἀπεδίδουν τὸ μαρτύριον οἱ ἀπόστολοι τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυ-
ρίου Ἰησοῦ, χάρις τε μεγάλη ἦν ἐπὶ πάντας αὐτούς. 34 Οὐδὲ
γὰρ ἐνδεής τις ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς· ὅσοι γὰρ κτήτορες χωρίων ἢ
οἰκιῶν ὑπῆρχον, πωλοῦντες ἔφερον τὰς τιμὰς τῶν πιπρασκο-
μένων 35 καὶ ἐτίθουν παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων· διεδί-
δοτο δὲ ἑκάστῳ καθότι ἄν τις χρείαν εἶχεν. 36 Ἰωσῆς δὲ ὁ ἐπι-
κληθεὶς Βαρνάβας ἀπὸ τῶν ἀποστόλων, ὅ ἐστι μεθερμηνευό-
μενον Υἱὸς παρακλήσεως, Λευΐτης, Κύπριος τῷ γένει,
37 ὑπάρχοντος αὐτῷ ἀγροῦ, πωλήσας ἤνεγκε τὸ χρῆμα καὶ
ἔθηκε παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων.

5 Ἀνὴρ δέ τις Ἀνανίας ὀνόματι σὺν Σαπφείρῃ τῇ γυναικὶ
αὐτοῦ ἐπώλησε κτῆμα 2 καὶ ἐνοσφίσατο ἀπὸ τῆς τιμῆς,
συνειδυίας καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ ἐνέγκας μέρος τι παρὰ
τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων ἔθηκεν. 3 Εἶπε δὲ Πέτρος· Ἀνανία,
διὰ τί ἐπλήρωσεν ὁ Σατανᾶς τὴν καρδίαν σου ψεύσασθαί σε τὸ
Πνεῦμα τὸ Ἅγιον καὶ νοσφίσασθαι ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ χωρίου;
4 Οὐχὶ μένον σοι ἔμενε καὶ πραθὲν ἐν τῇ σῇ ἐξουσίᾳ ὑπῆρχε;
Τί ὅτι ἔθου ἐν τῇ καρδίᾳ σου τὸ πρᾶγμα τοῦτο; Οὐκ ἐψεύσω
ἀνθρώποις, ἀλλὰ τῷ Θεῷ. 5 Ἀκούων δὲ ὁ Ἀνανίας τοὺς λόγους

λου σου Ἰησοῦ». 31 Καὶ ἀφοῦ τελείωσαν τὴ δέησι, σείστηκε ὁ τόπος, ὅπου ἦταν συναθροισμένοι, καὶ πλημμύρισαν ὅλοι ἀπὸ Πνεῦμα Ἅγιο, καὶ κήρυτταν τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ μὲ θάρρος.

Ἡ κοινοκτημοσύνη τῶν πρώτων χριστιανῶν

32 Τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιστῶν ἡ καρδιὰ καὶ ἡ ψυχὴ ἦταν μία. Καὶ
οὔτε ἕνας ἔλεγε, ὅτι κάτι ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντά του εἶναι δικό του, ἀλλ'
ὅλα σ' αὐτοὺς ἦταν κοινά. **33** Καὶ μὲ μεγάλο θάρρος οἱ ἀπόστολοι ἔδι-
ναν τὴ μαρτυρία γιὰ τὴν ἀνάστασι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ[1]. Καὶ χάρι μεγά-
λη ἦταν σ' ὅλους αὐτούς (τοὺς πιστούς). **34** Καὶ οὔτε ὑπῆρχε μεταξύ
τους κάποιος, ὁ ὁποῖος νὰ στερῆται. Διότι, ὅσοι ἦταν ἰδιοκτῆτες χω-
ραφιῶν ἢ σπιτιῶν, τὰ πωλοῦσαν, καὶ τὴν ἀξία τῶν πωλουμένων ἔφεραν
35 καὶ ἔθεταν μπροστὰ στὰ πόδια τῶν ἀποστόλων. Καὶ γινόταν στὸν
καθένα διανομὴ ἀνάλογα μὲ τὴν ἀνάγκη του. **36** Ἔτσι ὁ Ἰωσῆς, ποὺ
ἀπὸ τοὺς ἀποστόλους ἐπωνομάσθηκε Β α ρ ν ά β α ς, ποὺ μεταφραζόμενο
σημαίνει «Ἄ ν θ ρ ω π ο ς   δ ι δ α σ κ α λ ί α ς, κ η ρ ύ γ μ α τ ο ς»,
Λευΐτης, Κύπριος στὴν καταγωγή, **37** πώλησε ἕνα ἀγρό, ποὺ εἶχε, καὶ
τὸ χρῆμα ἔφερε καὶ ἔθεσε μπροστὰ στὰ πόδια τῶν ἀποστόλων.

Ἀνανίας καὶ Σαπφείρα ψεύδονται καὶ θανατώνονται παραδειγματικῶς

5 Ἀλλὰ κάποιος, ποὺ ὠνομαζόταν Ἀνανίας, μαζὶ μὲ τὴ γυναῖκα του
Σαπφείρα πώλησε ἕνα χωράφι, **2** καὶ κρυφὰ κράτησε γιὰ τὸν ἑαυτό
του ἀπὸ τὸ ἀντίτιμο, μὲ γνῶσι καὶ τῆς γυναίκας του, καὶ τὸ ὑπόλοιπο
ἔφερε καὶ ἔθεσε μπροστὰ στὰ πόδια τῶν ἀποστόλων. **3** Τότε ὁ Πέτρος
εἶπε: «Ἀνανία, γιατί κυρίευσε ὁ Σατανᾶς τὴν καρδιά σου, ὥστε νὰ πῇς
ψέμα στὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο καὶ νὰ κρατήσῃς γιὰ τὸν ἑαυτό σου κρυφὰ ἀπὸ
τὸ ἀντίτιμο τοῦ χωραφιοῦ; **4** Προτοῦ πωληθῇ, δὲν ἦταν δικό σου; Καὶ
ὅταν πωλήθηκε, δὲν ἦταν στὴ διάθεσί σου; Γιατί σκέφθηκες αὐτὸ τὸ
πρᾶγμα; Δὲν εἶπες ψέμα σὲ ἀνθρώπους, ἀλλὰ στὸ Θεό». **5** Ἀκούοντας δὲ
ὁ Ἀνανίας αὐτὰ τὰ λόγια, ἔπεσε κάτω καὶ ξεψύχησε. Καὶ φόβος μεγάλος
προκλήθηκε σ' ὅσους πληροφοροῦνταν αὐτά. **6** Τότε οἱ νεώτεροι σηκώθη-
καν καὶ τὸν συμμάζεψαν, καὶ ἔκαναν τὴν ἐκφορά του καὶ τὸν ἔθαψαν.
7 Ὕστερα δὲ ἀπὸ διάστημα τριῶν ὡρῶν περίπου μπῆκε μέσα ἡ γυ-
ναῖκα του, μὴ γνωρίζοντας τὸ γεγονός. **8** Καὶ ὁ Πέτρος τῆς εἶπε: «Πές

---

1. Ἤ, κήρυτταν τὴν ἀλήθεια τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ

τούτους πεσὼν ἐξέψυξε, καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐπὶ πάντας
τοὺς ἀκούοντας ταῦτα. 6 Ἀναστάντες δὲ οἱ νεώτεροι συνέστει-
λαν αὐτὸν καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν.

7 Ἐγένετο δὲ ὡς ὡρῶν τριῶν διάστημα καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, μὴ
εἰδυῖα τὸ γεγονός, εἰσῆλθεν. 8 Ἀπεκρίθη δὲ αὐτῇ ὁ Πέτρος·
Εἰπέ μοι, εἰ τοσούτου τὸ χωρίον ἀπέδοσθε; Ἡ δὲ εἶπε· Ναί, το-
σούτου. 9 Ὁ δὲ Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτήν· Τί ὅτι συνεφωνήθη
ὑμῖν πειράσαι τὸ Πνεῦμα Κυρίου; Ἰδοὺ οἱ πόδες τῶν θαψάντων
τὸν ἄνδρα σου ἐπὶ τῇ θύρᾳ καὶ ἐξοίσουσί σε. 10 Ἔπεσε δὲ πα-
ραχρῆμα παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ἐξέψυξεν. Εἰσελθόντες δὲ
οἱ νεανίσκοι εὗρον αὐτὴν νεκράν, καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν
πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς. 11 Καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐφ' ὅλην
τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα.

12 Διὰ δὲ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων ἐγίνετο σημεῖα καὶ τέ-
ρατα ἐν τῷ λαῷ πολλά· καὶ ἦσαν ὁμοθυμαδὸν ἅπαντες ἐν τῇ
στοᾷ Σολομῶντος· 13 τῶν δὲ λοιπῶν οὐδεὶς ἐτόλμα κολλᾶσθαι
αὐτοῖς, ἀλλ' ἐμεγάλυνεν αὐτοὺς ὁ λαός· 14 μᾶλλον δὲ προσετί-
θεντο πιστεύοντες τῷ Κυρίῳ πλήθη ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν,
15 ὥστε κατὰ τὰς πλατείας ἐκφέρειν τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τιθέναι
ἐπὶ κλινῶν καὶ κραβάττων, ἵνα ἐρχομένου Πέτρου κἂν ἡ σκιὰ
ἐπισκιάσῃ τινὶ αὐτῶν. 16 Συνήρχετο δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν πέ-
ριξ πόλεων εἰς Ἱερουσαλὴμ φέροντες ἀσθενεῖς καὶ ὀχλουμένους
ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων, οἵτινες ἐθεραπεύοντο ἅπαντες.

17 Ἀναστὰς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν αὐτῷ, ἡ οὖσα
αἵρεσις τῶν Σαδδουκαίων, ἐπλήσθησαν ζήλου 18 καὶ ἐπέβαλον
τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους, καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ἐν
τηρήσει δημοσίᾳ. 19 Ἄγγελος δὲ Κυρίου διὰ τῆς νυκτὸς ἤνοιξε
τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, ἐξαγαγών τε αὐτοὺς εἶπε· 20 Πορεύε-
σθε, καὶ σταθέντες λαλεῖτε ἐν τῷ ἱερῷ τῷ λαῷ πάντα τὰ ῥήμα-

μου, τόσο πωλήσατε τὸ χωράφι;». Αὐτὴ δὲ εἶπε: «Ναί, τόσο». 9 Τό-
τε ὁ Πέτρος τῆς εἶπε: «Γιατί συμφωνήθηκε ἀπὸ σᾶς νὰ προκαλέσετε[1] τὸ
Πνεῦμα τοῦ Κυρίου; Ἰδοὺ τὰ πόδια αὐτῶν, ποὺ ἔθαψαν τὸν ἄνδρα σου,
εἶναι κοντὰ στὴν πόρτα, καὶ θὰ κάνουν τὴν ἐκφορά σου». 10 Καὶ ἀμέ-
σως ἔπεσε κάτω κοντὰ στὰ πόδια του καὶ ξεψύχησε. Καὶ ὅταν οἱ νέοι
μπῆκαν μέσα, τὴν βρῆκαν νεκρή, καὶ ἔκαναν τὴν ἐκφορά της καὶ τὴν
ἔθαψαν κοντὰ στὸν ἄνδρα της. 11 Καὶ φόβος μεγάλος κατέλαβε ὅλη τὴν
Ἐκκλησία, καὶ ὅλους ὅσοι ἄκουαν αὐτά.

Καταπληκτικὰ θαύματα διὰ τῶν ἀποστόλων

12 Διὰ μέσου δὲ τῶν ἀποστόλων γίνονταν πολλὰ σημεῖα καὶ κατα-
πληκτικὰ θαύματα στὸ λαό. Καὶ συγκεντρώνονταν ὅλοι μαζὶ (οἱ πιστοὶ)
στὴ στοὰ τοῦ Σολομῶντος. 13 Καὶ ἀπὸ τοὺς λοιποὺς (τοὺς ἀπίστους)
κανεὶς δὲν τολμοῦσε ν᾽ ἀναμιχθῇ μ᾽ αὐτούς, ἀλλ᾽ ὁ λαὸς τοὺς ἐγκωμία-
ζε. 14 Ὅλο δὲ καὶ προσθέτονταν στὴν Ἐκκλησία περισσότερα πλήθη
ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, ποὺ πίστευαν στὸν Κύριο, 15 ὥστε (καὶ) στοὺς
δρόμους νὰ βγάζουν τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ νὰ τοὺς ξαπλώνουν πάνω σὲ
κλῖνες καὶ φορεῖα μὲ τὸ σκοπό, ὅταν θὰ περνοῦσε ὁ Πέτρος, ἔστω ἡ
σκιά του νὰ πέσῃ σὲ κάποιον ἀπ᾽ αὐτούς. 16 Συνέρρεε δὲ καὶ τὸ πλῆθος
τῶν γύρω πόλεων στὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔφεραν ἀσθενεῖς, καὶ ἀνθρώ-
πους ποὺ ἐνωχλοῦνταν ἀπὸ πνεύματα ἀκάθαρτα, καὶ θεραπεύονταν ὅλοι.

Οἱ ἀπόστολοι φυλακίζονται καὶ ἀποφυλακίζονται θαυματουργικῶς

17 Τότε σηκώθηκε ὁ ἀρχιερεὺς καὶ ὅλοι ὅσοι ἦταν μαζί του, ποὺ
ἀνῆκαν στὸ κόμμα τῶν Σαδδουκαίων, γέμισαν ἀπὸ φανατισμό, 18 καὶ
συνέλαβαν τοὺς ἀποστόλους καὶ τοὺς ἔρριξαν σὲ δημοσία φυλακή.
19 Ἀλλ᾽ ἄγγελος Κυρίου τὴ νύκτα ἄνοιξε τὶς πόρτες τῆς φυλακῆς καὶ
τοὺς ἔβγαλε ἔξω καὶ εἶπε: 20 «Πηγαίνετε, καὶ σταθῆτε στὸν περίβολο
τοῦ ναοῦ, καὶ κηρύττετε στὸ λαὸ ὅλα τὰ λόγια τῆς ζωῆς αὐτῆς (τῆς νέ-

1. Ἤ, νὰ προσβάλετε

τα τῆς ζωῆς ταύτης. 21 Ἀκούσαντες δὲ εἰσῆλθον ὑπὸ τὸν
ὄρθρον εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐδίδασκον.

Παραγενόμενος δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ συνεκάλε-
σαν τὸ συνέδριον καὶ πᾶσαν τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ,
καὶ ἀπέστειλαν εἰς τὸ δεσμωτήριον ἀχθῆναι αὐτούς. 22 Οἱ δὲ
ὑπηρέται παραγενόμενοι οὐχ εὗρον αὐτοὺς ἐν τῇ φυλακῇ, ἀνα-
στρέψαντες δὲ ἀπήγγειλαν 23 λέγοντες ὅτι τὸ μὲν δεσμωτήριον
εὕρομεν κεκλεισμένον ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ καὶ τοὺς φύλακας
ἑστῶτας πρὸ τῶν θυρῶν, ἀνοίξαντες δὲ ἔσω οὐδένα εὕρομεν.
24 Ὡς δὲ ἤκουσαν τοὺς λόγους τούτους ὅ τε ἱερεὺς καὶ ὁ στρα-
τηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, διηπόρουν περὶ αὐτῶν τί ἂν
γένοιτο τοῦτο. 25 Παραγενόμενος δέ τις ἀπήγγειλεν αὐτοῖς ὅτι
ἰδοὺ οἱ ἄνδρες, οὓς ἔθεσθε ἐν τῇ φυλακῇ, εἰσὶν ἐν τῷ ἱερῷ
ἑστῶτες καὶ διδάσκοντες τὸν λαόν.

26 Τότε ἀπελθὼν ὁ στρατηγὸς σὺν τοῖς ὑπηρέταις ἤγαγεν
αὐτοὺς οὐ μετὰ βίας· ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν, ἵνα μὴ λιθα-
σθῶσιν. 27 Ἀγαγόντες δὲ αὐτοὺς ἔστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ. Καὶ
ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ ἀρχιερεὺς 28 λέγων· Οὐ παραγγελίᾳ πα-
ρηγγείλαμεν ὑμῖν μὴ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ; Καὶ
ἰδοὺ πεπληρώκατε τὴν Ἱερουσαλὴμ τῆς διδαχῆς ὑμῶν, καὶ
βούλεσθε ἐπαγαγεῖν ἐφ᾽ ἡμᾶς τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου τούτου.
29 Ἀποκριθεὶς δὲ Πέτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι εἶπον· Πειθαρχεῖν
δεῖ Θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις. 30 Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν
ἤγειρεν Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς διεχειρίσασθε κρεμάσαντες ἐπὶ ξύ-
λου. 31 Τοῦτον ὁ Θεὸς ἀρχηγὸν καὶ σωτῆρα ὕψωσε τῇ δεξιᾷ
αὐτοῦ δοῦναι μετάνοιαν τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.
32 Καὶ ἡμεῖς ἐσμεν αὐτοῦ μάρτυρες τῶν ῥημάτων τούτων, καὶ
τὸ Πνεῦμα δὲ τὸ Ἅγιον ὃ ἔδωκεν ὁ Θεὸς τοῖς πειθαρχοῦσιν
αὐτῷ.

ας ζωῆς)». **21** Κατόπιν δὲ αὐτοῦ, ποὺ ἄκουσαν, πολὺ πρωὶ μπῆκαν
στὸν περίβολο τοῦ ναοῦ καὶ δίδασκαν.

Ἐν τῷ μεταξὺ πῆγε ὁ ἀρχιερεὺς καὶ ὅσοι ἦταν μαζί του, καὶ συγκά-
λεσαν τὸ συνέδριο, καὶ ὅλη τὴ γερουσία τῶν Ἰσραηλιτῶν, καὶ ἔστειλαν
στὴ φυλακὴ γιὰ νὰ τοὺς προσαγάγουν. **22** Ἀλλ' ὅταν τὰ ἀστυνομικὰ
ὄργανα πῆγαν, δὲν τοὺς βρῆκαν στὴ φυλακή. Καὶ ὅταν ἐπέστρεψαν,
ἀνέφεραν **23** λέγοντας: «Τὴν μὲν φυλακὴ βρήκαμε κλεισμένη μὲ κάθε
ἀσφάλεια, καὶ τοὺς φύλακες νὰ στέκωνται μπροστὰ ἀπὸ τὶς πόρτες,
ἀλλ' ὅταν ἀνοίξαμε, δὲν βρήκαμε μέσα κανένα». **24** Ὅταν δὲ ἄκουσαν
αὐτοὺς τοὺς λόγους ὁ μεγάλος ἱερεὺς (ὁ ἀρχιερεὺς ποὺ προήδρευε τοῦ
συνεδρίου) καὶ ὁ ἐπικεφαλῆς τῆς φρουρᾶς τοῦ ναοῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς,
ἀποροῦσαν γι' αὐτούς, πῶς θὰ μποροῦσε νὰ ἐξηγηθῇ αὐτό. **25** Ἔφθασε
δὲ κάποιος καὶ τοὺς ἀνήγγειλε: «Ἰδοὺ οἱ ἄνδρες, ποὺ φυλακίσατε, στέ-
κονται στὸν περίβολο τοῦ ναοῦ καὶ διδάσκουν τὸ λαό».

Οἱ ἀπόστολοι πάλι στὸ συνέδριο
«Πειθαρχεῖν δεῖ Θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις»

26 Τότε ὁ ἐπικεφαλῆς τῆς φρουρᾶς τοῦ ναοῦ μαζὶ μὲ τὰ ἀστυνομικὰ
ὄργανα πῆγε καὶ τοὺς ἔφερε, χωρὶς βία, διότι φοβοῦνταν τὸ λαό, μή-
πως λιθοβοληθοῦν. **27** Καὶ ἀφοῦ τοὺς ἔφεραν, τοὺς ἔστησαν στὸ συνέ-
δριο. Καὶ τοὺς ρώτησε ὁ ἀρχιερεὺς **28** λέγοντας: «Δὲν σᾶς δώσαμε
αὐστηρὴ ἐντολὴ νὰ μὴ διδάσκετε γι' αὐτὸ τὸ ὄνομα; Καὶ ἰδοὺ γεμίσατε
τὴν Ἱερουσαλὴμ μὲ τὴ διδασκαλία σας, καὶ θέλετε νὰ ἐπιρρίψετε
σ' ἐμᾶς τὴν εὐθύνη γιὰ τὸ θάνατο αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου». **29** Ἔλαβε δὲ
τὸ λόγο ὁ Πέτρος καὶ οἱ ἄλλοι ἀπόστολοι καὶ εἶπαν: «Πρέπει νὰ πει-
θαρχοῦμε στὸ Θεὸ καὶ ὄχι στοὺς ἀνθρώπους (ὅταν, ἐννοεῖται, τὸ θέλη-
μα τῶν ἀνθρώπων ἔρχεται σὲ ἀντίθεσι πρὸς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ)».
30 Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων μας ἀνέστησε τὸν Ἰησοῦ, τὸν ὁποῖο σεῖς φο-
νεύσατε κρεμώντας πάνω σὲ ξύλο (τὸ ξύλο τοῦ σταυροῦ). **31** Αὐτὸν ὁ
Θεὸς μὲ τὴ δύναμί του ὕψωσε, γιὰ νὰ εἶναι ἀρχηγὸς καὶ σωτήρ, γιὰ νὰ
δώσῃ στὸν Ἰσραὴλ εὐκαιρία μετανοίας καὶ ἀφέσεως ἁμαρτιῶν.
32 Ἐμεῖς δὲ εἴμεθα μάρτυρές του γι' αὐτὰ τὰ γεγονότα, ἀλλὰ καὶ τὸ
Πνεῦμα τὸ Ἅγιο, ποὺ ἔδωσε ὁ Θεὸς σ' ὅσους πειθαρχοῦν σ' αὐτόν».

33 Οἱ δὲ ἀκούσαντες διεπρίοντο καὶ ἐβουλεύοντο ἀνελεῖν
αὐτούς. 34 Ἀναστὰς δέ τις ἐν τῷ συνεδρίῳ Φαρισαῖος ὀνόματι
Γαμαλιήλ, νομοδιδάσκαλος τίμιος παντὶ τῷ λαῷ, ἐκέλευσεν
ἔξω βραχύ τι τοὺς ἀποστόλους ποιῆσαι, 35 εἶπέ τε πρὸς
αὐτούς· Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, προσέχετε ἑαυτοῖς ἐπὶ τοῖς
ἀνθρώποις τούτοις τί μέλλετε πράσσειν. 36 Πρὸ γὰρ τούτων
τῶν ἡμερῶν ἀνέστη Θευδᾶς, λέγων εἶναί τινα ἑαυτόν, ᾧ προσ-
εκλίθη ἀριθμὸς ἀνδρῶν ὡσεὶ τετρακοσίων· ὃς ἀνῃρέθη, καὶ
πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ διελύθησαν καὶ ἐγένοντο εἰς
οὐδέν. 37 Μετὰ τοῦτον ἀνέστη Ἰούδας ὁ Γαλιλαῖος ἐν ταῖς ἡμέ-
ραις τῆς ἀπογραφῆς καὶ ἀπέστησε λαὸν ἱκανὸν ὀπίσω αὐτοῦ·
κἀκεῖνος ἀπώλετο, καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ διεσκορπί-
σθησαν. 38 Καὶ τὰ νῦν λέγω ὑμῖν, ἀπόστητε ἀπὸ τῶν ἀνθρώ-
πων τούτων καὶ ἐάσετε αὐτούς· ὅτι ἐὰν ᾖ ἐξ ἀνθρώπων ἡ βουλὴ
αὕτη ἢ τὸ ἔργον τοῦτο, καταλυθήσεται· 39 εἰ δὲ ἐκ Θεοῦ ἐστιν,
οὐ δύνασθε καταλῦσαι αὐτό, μή ποτε καὶ θεομάχοι εὑρεθῆτε.
Ἐπείσθησαν δὲ αὐτῷ.

40 Καὶ προσκαλεσάμενοι τοὺς ἀποστόλους δείραντες παρήγ-
γειλαν μὴ λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἀπέλυσαν
αὐτούς. 41 Οἱ μὲν οὖν ἐπορεύοντο χαίροντες ἀπὸ προσώπου τοῦ
συνεδρίου, ὅτι ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ κατηξιώθησαν ἀτιμα-
σθῆναι. 42 Πᾶσάν τε ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ κατ᾿ οἶκον οὐκ
ἐπαύοντο διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι Ἰησοῦν τὸν Χριστόν.

6 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις πληθυνόντων τῶν μαθητῶν
ἐγένετο γογγυσμὸς τῶν Ἑλληνιστῶν πρὸς τοὺς Ἑβραίους,
ὅτι παρεθεωροῦντο ἐν τῇ διακονίᾳ τῇ καθημερινῇ αἱ χῆραι
αὐτῶν. 2 Προσκαλεσάμενοι δὲ οἱ δώδεκα τὸ πλῆθος τῶν μα-
θητῶν εἶπον· Οὐκ ἀρεστόν ἐστιν ἡμᾶς καταλείψαντας τὸν λό-
γον τοῦ Θεοῦ διακονεῖν τραπέζαις. 3 Ἐπισκέψασθε οὖν, ἀδελ-
φοί, ἄνδρας ἐξ ὑμῶν μαρτυρουμένους ἑπτά, πλήρεις Πνεύματος

Συνετὴ παρέμβασι τοῦ Γαμαλιήλ

33 Ὅταν δὲ αὐτοὶ ἄκουσαν αὐτά, λυσσοῦσαν καὶ σκέπτονταν νὰ τοὺς
φονεύσουν. **34** Ἀλλὰ σηκώθηκε στὸ συνέδριο κάποιος Φαρισαῖος ὀνο-
μαζόμενος Γαμαλιήλ, νομοδιδάσκαλος, ἐκτιμώμενος ἀπ' ὅλο τὸ λαό,
καὶ διέταξε νὰ βγάλουν γιὰ λίγο τοὺς ἀποστόλους ἔξω, **35** καὶ εἶπε
πρὸς αὐτούς: «Ἄνδρες Ἰσραηλῖτες, προσέχετε τοὺς ἑαυτούς σας σχετικὰ
μὲ τοὺς ἀνθρώπους τούτους, γιὰ τὸ τί σκοπεύετε νὰ κάνετε. **36** Διότι
πρὶν ἀπ' αὐτὸ τὸν καιρὸ παρουσιάσθηκε ὁ Θευδᾶς, ποὺ ἔλεγε γιὰ τὸν
ἑαυτό του, ὅτι εἶναι κάποιος σπουδαῖος. Σ' αὐτὸν προσκολλήθηκε ἀρι-
θμὸς τετρακοσίων περίπου ἀνδρῶν. Ἀλλὰ φονεύθηκε, καὶ ὅλοι οἱ ὀπα-
δοί του διαλύθηκαν, καὶ τὸ κίνημα ἐκμηδενίσθηκε. **37** Μετὰ ἀπ' αὐτὸν
παρουσιάσθηκε ὁ Ἰούδας ὁ Γαλιλαῖος τὶς ἡμέρες τῆς ἀπογραφῆς, καὶ
παρέσυρε πίσω του ἀρκετὸ λαό. Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνος χάθηκε, καὶ ὅλοι οἱ
ὀπαδοί του διασκορπίσθηκαν. **38** Γι' αὐτὸ τώρα σᾶς λέγω: Ἀπομα-
κρυνθῆτε ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τούτους καὶ ἀφήσετέ τους. Διότι, ἐὰν
αὐτὸ ποὺ σκέπτονται ἢ αὐτὸ ποὺ πράττουν εἶναι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους,
θὰ καταστραφῇ. **39** Ἐὰν ὅμως εἶναι ἀπὸ τὸ Θεό, δὲν μπορεῖτε νὰ τὸ
καταστρέψετε, μήπως γίνετε καὶ θεομάχοι». Πείσθηκαν δὲ σ' αὐτόν.

Δαρμὸς καὶ ἀπόλυσι τῶν ἀποστόλων

40 Καὶ ἀφοῦ προσκάλεσαν τοὺς ἀποστόλους, τοὺς ἔδειραν, καὶ τοὺς
διέταξαν νὰ μὴν ὁμιλοῦν γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ. Κατόπιν τοὺς ἀπέλυ-
σαν. **41** Αὐτοὶ δὲ ἔφευγαν ἀπὸ τὸ συνέδριο χαίροντας, διότι ἀξιώθηκαν
τῆς μεγάλης τιμῆς νὰ ὑποστοῦν ἀτιμωτικὸ δαρμὸ χάριν τοῦ ὀνόματός
του. **42** Καὶ κάθε μέρα στὸν περίβολο τοῦ ναοῦ καὶ σὲ σπίτια δὲν ἔπαυ-
αν νὰ διδάσκουν καὶ νὰ κηρύττουν τὸν Ἰησοῦ τὸ Χριστό (τὸ Μεσσία).

Ὁ πιστὸς λαὸς ἐκλέγει τοὺς ἑπτὰ διακόνους τραπεζῶν

6 Αὐτὲς δὲ τὶς ἡμέρες, καθὼς οἱ μαθηταὶ (οἱ πιστοὶ δηλαδὴ) πληθύ-
νονταν, ἔγιναν δυσμενῆ σχόλια τῶν ἑλληνοφώνων πιστῶν ἀπὸ τὸ
Ἐξωτερικὸ κατὰ τῶν ἐντοπίων ἑβραιοφώνων πιστῶν, διότι παραμε-
λοῦνταν στὴν καθημερινὴ ὑπηρεσία τῆς διανομῆς τροφῆς οἱ χῆρες τους.
2 Τότε οἱ δώδεκα προσκάλεσαν τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν (τῶν πιστῶν)
καὶ εἶπαν: «Δὲν εἶναι σωστὸ ν' ἀφήσωμε ἐμεῖς τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ καὶ
νὰ ὑπηρετοῦμε σὲ τραπέζια. **3** Γι' αὐτό, ἀδελφοί, ἐκλέξετε ἀπὸ σᾶς
ἑπτὰ εὐυπολήπτους ἄνδρες, πλήρεις Πνεύματος Ἁγίου καὶ συνέσεως,

Ἁγίου καὶ σοφίας, οὓς καταστήσομεν ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης·
4 ἡμεῖς δὲ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου προσκαρ-
τερήσομεν. 5 Καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλήθους.
Καὶ ἐξελέξαντο Στέφανον, ἄνδρα πλήρη πίστεως καὶ Πνεύμα-
τος Ἁγίου, καὶ Φίλιππον καὶ Πρόχορον καὶ Νικάνορα καὶ Τί-
μωνα καὶ Παρμενᾶν καὶ Νικόλαον προσήλυτον Ἀντιοχέα,
6 οὓς ἔστησαν ἐνώπιον τῶν ἀποστόλων, καὶ προσευξάμενοι
ἐπέθηκαν αὐτοῖς τὰς χεῖρας.
7 Καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ηὔξανε, καὶ ἐπληθύνετο ὁ ἀριθμὸς
τῶν μαθητῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ σφόδρα, πολύς τε ὄχλος τῶν Ἰου-
δαίων ὑπήκουον τῇ Πίστει.

8 Στέφανος δὲ πλήρης πίστεως καὶ δυνάμεως ἐποίει τέρατα
καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ. 9 Ἀνέστησαν δέ τινες τῶν ἐκ
τῆς συναγωγῆς τῆς λεγομένης Λιβερτίνων καὶ Κυρηναίων καὶ
Ἀλεξανδρέων καὶ τῶν ἀπὸ Κιλικίας καὶ Ἀσίας συζητοῦντες τῷ
Στεφάνῳ, 10 καὶ οὐκ ἴσχυον ἀντιστῆναι τῇ σοφίᾳ καὶ τῷ πνεύ-
ματι ᾧ ἐλάλει. 11 Τότε ὑπέβαλον ἄνδρας λέγοντας ὅτι ἀκηκό-
αμεν αὐτοῦ λαλοῦντος ῥήματα βλάσφημα εἰς Μωυσῆν καὶ τὸν
Θεόν· 12 συνεκίνησάν τε τὸν λαὸν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ
τοὺς γραμματεῖς, καὶ ἐπιστάντες συνήρπασαν αὐτὸν καὶ ἤγα-
γον εἰς τὸ συνέδριον, 13 ἔστησάν τε μάρτυρας ψευδεῖς λέγον-
τας· Ὁ ἄνθρωπος οὗτος οὐ παύεται ῥήματα βλάσφημα λαλῶν
κατὰ τοῦ τόπου τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ νόμου· 14 ἀκηκόαμεν γὰρ
αὐτοῦ λέγοντος ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος οὗτος καταλύσει τὸν
τόπον τοῦτον καὶ ἀλλάξει τὰ ἔθη ἃ παρέδωκεν ἡμῖν Μωυσῆς.
15 Καὶ ἀτενίσαντες εἰς αὐτὸν ἅπαντες οἱ καθεζόμενοι ἐν τῷ συ-
νεδρίῳ εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡσεὶ πρόσωπον ἀγγέλου.

τοὺς ὁποίους θὰ ἐγκαταστήσωμε σ' αὐτὴ τὴν ὑπηρεσία, **4** ἐνῷ ἐμεῖς θὰ
εἴμεθα ἀφωσιωμένοι στὴν προσευχὴ καὶ στὴ διακονία τοῦ κηρύγματος».
5 Καὶ ἄρεσε ὁ λόγος σὲ ὅλο τὸ πλῆθος. Καὶ ἐξέλεξαν τὸ Στέφανο,
ἄνδρα γεμᾶτο πίστι καὶ Πνεῦμα Ἅγιο, καὶ τὸ Φίλιππο, καὶ τὸν Πρό-
χορο, καὶ τὸ Νικάνορα, καὶ τὸν Τίμωνα, καὶ τὸν Παρμενᾶ, καὶ τὸ Νι-
κόλαο ἀπὸ τὴν Ἀντιόχεια, ποὺ ἦταν προσήλυτος (προηγουμένως δη-
λαδὴ ἀπὸ τὴν εἰδωλολατρικὴ θρησκεία εἶχε προσέλθει στὴν Ἰουδαϊκὴ
θρησκεία). **6** Αὐτοὺς παρουσίασαν ἐνώπιον τῶν ἀποστόλων, οἱ ὁποῖοι,
ἀφοῦ προσευχήθηκαν, ἔθεσαν ἐπάνω τους τὰ χέρια (γιὰ τὴ μετάδοσι
θείας χάριτος).

7 Ὁ δὲ λόγος τοῦ Θεοῦ διαδιδόταν, καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν
(τῶν πιστῶν) στὴν Ἱερουσαλὴμ πληθυνόταν πολύ, καὶ πολὺ πλῆθος τῶν
Ἰουδαίων[1] ὑποτάσσονταν στὴν Πίστι.

Ὁ Στέφανος προσάγεται στὸ συνέδριο καὶ συκοφαντεῖται

8 Ὁ Στέφανος δέ, πλήρης πίστεως καὶ δυνάμεως, ἔκανε θαύματα
καταπληκτικὰ καὶ σημεῖα μεγάλα στὸ λαό. **9** Μερικοὶ δὲ ἀπὸ τὴ συνα-
γωγή, ποὺ λεγόταν τῶν Λιβερτίνων, καὶ ἀπὸ τοὺς Κυρηναίους καὶ τοὺς
Ἀλεξανδρεῖς, καὶ ἀπὸ τοὺς προερχομένους ἀπὸ τὴν Κιλικία καὶ τὴν
ἐπαρχία Ἀσία σηκώθηκαν καὶ συζητοῦσαν μὲ τὸ Στέφανο. **10** Ἀλλὰ δὲν
μποροῦσαν ν' ἀντισταθοῦν στὴ σοφία καὶ στὴν πνευματικὴ δύναμι, μὲ
τὴν ὁποία μιλοῦσε. **11** Τότε ὑποκίνησαν ἀνθρώπους ποὺ ἔλεγαν: «Τὸν
ἀκούσαμε νὰ λέγῃ λόγια βλάσφημα κατὰ τοῦ Μωυσῆ καὶ τοῦ Θεοῦ».
12 Ξεσήκωσαν δὲ τὸ λαὸ καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς γραμματεῖς,
καὶ παρουσιάσθηκαν αἰφνιδίως καὶ τὸν ἅρπαξαν βιαίως καὶ τὸν προσή-
γαγαν στὸ συνέδριο. **13** Καὶ παρουσίασαν ψευδομάρτυρες, ποὺ ἔλεγαν:
«Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος δὲν παύει νὰ λέγῃ λόγια βλάσφημα κατὰ τοῦ ἁγί-
ου τόπου (τοῦ ναοῦ) καὶ τοῦ νόμου. **14** Διότι τὸν ἔχουμε ἀκούσει νὰ
λέγῃ, ὅτι αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος θὰ καταστρέψῃ τὸν τόπο τοῦτο,
καὶ θ' ἀλλάξῃ τοὺς θεσμοὺς καὶ τὰ ἔθιμα, ποὺ μᾶς παρέδωσε ὁ Μω-
υσῆς». **15** Καὶ ἀτενίζοντας σ' αὐτὸν ὅλοι αὐτοί, ποὺ κάθονταν στὶς δι-
καστικὲς ἕδρες στὸ συνέδριο, εἶδαν τὸ πρόσωπό του (νὰ ἀστράπτῃ) σὰν
πρόσωπο ἀγγέλου.

1. Ὑπάρχει καὶ ἡ γραφή, τῶν ἱερέων

7 Εἶπε δὲ ὁ ἀρχιερεύς· Εἰ ἄρα ταῦτα οὕτως ἔχει; 2 Ὁ δὲ ἔφη·
Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατε. Ὁ Θεὸς τῆς δόξης
ὤφθη τῷ πατρὶ ἡμῶν Ἀβραὰμ ὄντι ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, πρὶν
ἢ κατοικῆσαι αὐτὸν ἐν Χαρράν, 3 καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· **Ἔξελθε
ἐκ τῆς γῆς σου καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου, καὶ δεῦρο εἰς γῆν
ἣν ἄν σοι δείξω.** 4 Τότε ἐξελθὼν ἐκ γῆς Χαλδαίων κατῴκησεν
ἐν Χαρράν. Κἀκεῖθεν μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ
μετῴκισεν αὐτὸν εἰς τὴν γῆν ταύτην εἰς ἣν ὑμεῖς νῦν κατοι-
κεῖτε. 5 Καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ κληρονομίαν ἐν αὐτῇ οὐδὲ βῆμα
ποδός, καὶ ἐπηγγείλατο δοῦναι αὐτῷ εἰς κατάσχεσιν αὐτὴν καὶ
τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν, οὐκ ὄντος αὐτῷ τέκνου. 6 Ἐλά-
λησε δὲ οὕτως ὁ Θεός, ὅτι **ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ πάροικον ἐν
γῇ ἀλλοτρίᾳ, καὶ δουλώσουσιν αὐτὸ καὶ κακώσουσιν ἔτη τε-
τρακόσια· 7 καὶ τὸ ἔθνος ᾧ ἐὰν δουλεύσωσι κρινῶ ἐγώ,** εἶπεν ὁ
Θεός· **καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελεύσονται καὶ λατρεύσουσί μοι ἐν τῷ
τόπῳ τούτῳ.** 8 Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην περιτομῆς· καὶ οὕτως
ἐγέννησε τὸν Ἰσαὰκ καὶ περιέτεμεν αὐτὸν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ,
καὶ ὁ Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ, καὶ ὁ Ἰακὼβ τοὺς δώδεκα πατριάρχας.
9 Καὶ οἱ πατριάρχαι ζηλώσαντες τὸν Ἰωσὴφ ἀπέδοντο εἰς
Αἴγυπτον. Καὶ ἦν ὁ Θεὸς μετ' αὐτοῦ, 10 καὶ ἐξείλετο αὐτὸν ἐκ
πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν καὶ σοφίαν
ἐναντίον Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου, καὶ κατέστησεν αὐτὸν
ἡγούμενον ἐπ' Αἴγυπτον καὶ ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ. 11 Ἦλθε δὲ
λιμὸς ἐφ' ὅλην τὴν γῆν Αἰγύπτου καὶ Χαναὰν καὶ θλῖψις με-
γάλη, καὶ οὐχ εὕρισκον χορτάσματα οἱ πατέρες ἡμῶν.
12 Ἀκούσας δὲ Ἰακὼβ ὄντα σῖτα ἐν Αἰγύπτῳ ἐξαπέστειλε τοὺς
πατέρας ἡμῶν πρῶτον· 13 καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ ἀνεγνωρίσθη
Ἰωσὴφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ φανερὸν ἐγένετο τῷ Φαραὼ τὸ
γένος τοῦ Ἰωσήφ. 14 Ἀποστείλας δὲ Ἰωσὴφ μετεκαλέσατο τὸν
πατέρα αὐτοῦ Ἰακὼβ καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν αὐτοῦ ἐν ψυ-
χαῖς ἑβδομήκοντα πέντε. 15 Κατέβη δὲ Ἰακὼβ εἰς Αἴγυπτον
καὶ ἐτελεύτησεν αὐτὸς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν, 16 καὶ μετετέθη-
σαν εἰς Συχὲμ καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ μνήματι ᾧ ὠνήσατο
Ἀβραὰμ τιμῆς ἀργυρίου παρὰ τῶν υἱῶν Ἐμμὸρ τοῦ Συχέμ.

Ἀναδρομὴ τοῦ Στεφάνου στὴν ἱστορία τῶν Ἰσραηλιτῶν καὶ ἐπισημάνσεις κακῆς συμπεριφορᾶς των

7 Εἶπε τότε ὁ ἀρχιερεύς: «Ἔτσι λοιπὸν ἔχουν αὐτά;». **2** Αὐτὸς δὲ
εἶπε: «Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσετε. Ὁ ἔνδοξος Θεὸς φα-
νερώθηκε στὸν πατέρα μας τὸν Ἀβραάμ, ὅταν ἦταν στὴ Μεσοποταμία,
προτοῦ κατοικήσῃ στὴ Χαρράν, **3** καὶ τοῦ εἶπε: **Νὰ βγῇς ἀπὸ τὴ χώ-
ρα σου καὶ ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς σου, καὶ νὰ ἔλθῃς στὴ χώρα ποὺ
θὰ σοῦ δείξω.** **4** Τότε βγῆκε ἀπὸ τὴ χώρα τῶν Χαλδαίων, καὶ κατοί-
κησε στὴ Χαρράν. Καὶ ἀπ᾽ ἐκεῖ, ὅταν πέθανε ὁ πατέρας του, τὸν ἔφε-
ρε νὰ κατοικήσῃ σ᾽ αὐτὴ τὴ χώρα, ποὺ κατοικεῖτε τώρα σεῖς. **5** Καὶ
(ὅσο ζοῦσε) δὲν τοῦ ἔδωσε σ᾽ αὐτὴ κληρονομία οὔτε ὅσο εἶναι ἕνα πέλ-
μα ποδιοῦ. Ἀλλ᾽ ὑποσχέθηκε νὰ τὴ δώσῃ γιὰ ἰδιοκτησία σ᾽ αὐτὸν καὶ
στοὺς ἀπογόνους του μετὰ ἀπ᾽ αὐτόν, ἐνῷ αὐτὸς δὲν εἶχε τέκνο. **6** Μί-
λησε δὲ ἔτσι ὁ Θεός, ὅτι **οἱ ἀπόγονοί του θὰ κατοικοῦν ὡς ξένοι σὲ
χώρα ξένη, καὶ θὰ τοὺς ὑποδουλώσουν, καὶ θὰ τοὺς κακομετα-
χειρισθοῦν τετρακόσια ἔτη. 7 Καὶ τὸ ἔθνος, στὸ ὁποῖο θὰ γίνουν
δοῦλοι, θὰ τιμωρήσω ἐγώ,** εἶπε ὁ Θεός. **Καὶ μετὰ ἀπ᾽ αὐτὰ θὰ
φύγουν ἀπ᾽ ἐκεῖ, καὶ θὰ μὲ λατρεύσουν στὸν τόπο τοῦτο.** **8** Καὶ
τοῦ ἔδωσε διαθήκη περιτομῆς. Καὶ ἔτσι γέννησε τὸν Ἰσαὰκ καὶ τοῦ
ἔκανε περιτομὴ τὴν ὀγδόη ἡμέρα, καὶ ὁ Ἰσαὰκ γέννησε τὸν Ἰακώβ, καὶ
ὁ Ἰακὼβ τοὺς δώδεκα πατριάρχες.

9 Οἱ δὲ πατριάρχες, ἐπειδὴ φθόνησαν τὸν Ἰωσήφ, τὸν πώλησαν στὴν
Αἴγυπτο. Ἀλλ᾽ ἦταν ὁ Θεὸς μαζί του, **10** καὶ τὸν ἔσωσε ἀπ᾽ ὅλες τὶς
θλίψεις του, καὶ τοῦ ἔδωσε σοφία ἐνώπιον τοῦ Φαραώ, τοῦ βασιλέως
τῆς Αἰγύπτου, καὶ τὸν ἔκανε νὰ τοῦ δεικνύῃ εὔνοια, καὶ τὸν κατέστησε
κυβερνήτη τῆς Αἰγύπτου καὶ ὅλου τοῦ παλατιοῦ του. **11** Ἦλθε δὲ πεῖνα
σ᾽ ὅλη τὴ χώρα τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Χαναὰν καὶ στέρησι μεγάλη, καὶ
οἱ πατέρες μας δὲν ἔβρισκαν τροφές. **12** Ὅταν δὲ ἄκουσε ὁ Ἰακώβ, ὅτι
ὑπάρχουν τρόφιμα στὴν Αἴγυπτο, ἔστειλε τοὺς πατέρες μας ἐκεῖ γιὰ
πρώτη φορά. **13** Καὶ τὴ δεύτερη φορὰ φανερώθηκε ὁ Ἰωσὴφ στοὺς
ἀδελφούς του, καὶ ἔγινε γνωστὸ στὸ Φαραὼ τὸ γένος τοῦ Ἰωσήφ.
14 Τότε ὁ Ἰωσὴφ ἔστειλε μήνυμα καὶ προσκάλεσε τὸν πατέρα του τὸν
Ἰακὼβ καὶ ὅλους τοὺς συγγενεῖς του, ἑβδομηνταπέντε πρόσωπα συνο-
λικῶς. **15** Κατέβηκε δὲ ὁ Ἰακὼβ στὴν Αἴγυπτο, καὶ ἐκεῖ πέθανε αὐτὸς
καὶ οἱ πατέρες μας. **16** Καὶ μεταφέρθηκαν τὰ ὀστᾶ τους στὴ Συχὲμ καὶ
θάφτηκαν στὸ μνῆμα, ποὺ ἀγόρασε ὁ Ἀβραὰμ μὲ ἀντίτιμο σὲ ἀργυρὰ
νομίσματα ἀπὸ τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἐμμόρ, υἱοῦ τοῦ Συχέμ.

17 Καθὼς δὲ πλησίαζε ὁ χρόνος γιὰ τὴν ἐκπλήρωσι τῆς ὑποσχέσεως,

17 Καθὼς δὲ ἤγγιζεν ὁ χρόνος τῆς ἐπαγγελίας ἣν ὤμοσεν ὁ
Θεὸς τῷ Ἀβραάμ, ηὔξησεν ὁ λαὸς καὶ ἐπληθύνθη ἐν Αἰγύπτῳ,
18 ἄχρις οὗ ἀνέστη βασιλεὺς ἕτερος, ὃς οὐκ ᾔδει τὸν Ἰωσήφ.
19 Οὗτος κατασοφισάμενος τὸ γένος ἡμῶν ἐκάκωσε τοὺς πα-
τέρας ἡμῶν τοῦ ποιεῖν ἔκθετα τὰ βρέφη αὐτῶν εἰς τὸ μὴ ζωο-
γονεῖσθαι· 20 ἐν ᾧ καιρῷ ἐγεννήθη Μωυσῆς, καὶ ἦν ἀστεῖος τῷ
Θεῷ· ὃς ἀνετράφη μῆνας τρεῖς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.
21 Ἐκτεθέντα δὲ αὐτὸν ἀνείλετο αὐτὸν ἡ θυγάτηρ Φαραὼ καὶ
ἀνεθρέψατο αὐτὸν ἑαυτῇ εἰς υἱόν. 22 Καὶ ἐπαιδεύθη Μωυσῆς
πάσῃ σοφίᾳ Αἰγυπτίων, ἦν δὲ δυνατὸς ἐν λόγοις καὶ ἐν ἔργοις.

23 Ὡς δὲ ἐπληροῦτο αὐτῷ τεσσαρακονταετὴς χρόνος, ἀνέβη
εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπισκέψασθαι τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοὺς
υἱοὺς Ἰσραήλ. 24 Καὶ ἰδών τινα ἀδικούμενον ἠμύνατο, καὶ
ἐποιήσατο ἐκδίκησιν τῷ καταπονουμένῳ πατάξας τὸν Αἰγύ-
πτιον. 25 Ἐνόμιζε δὲ συνιέναι τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ὅτι ὁ Θεὸς
διὰ χειρὸς αὐτοῦ δίδωσιν αὐτοῖς σωτηρίαν· οἱ δὲ οὐ συνῆκαν.
26 Τῇ τε ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ὤφθη αὐτοῖς μαχομένοις, καὶ συνή-
λασεν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην εἰπών· **Ἄνδρες, ἀδελφοί ἐστε ὑμεῖς·
ἵνα τί ἀδικεῖτε ἀλλήλους;** 27 Ὁ δὲ ἀδικῶν τὸν πλησίον ἀπώ-
σατο αὐτὸν εἰπών· **Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν
ἐφ' ἡμῶν; 28 Μὴ ἀνελεῖν με σὺ θέλεις ὃν τρόπον ἀνεῖλες χθὲς
τὸν Αἰγύπτιον;** 29 Ἔφυγε δὲ Μωυσῆς ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ καὶ
ἐγένετο πάροικος ἐν γῇ Μαδιάμ, οὗ ἐγέννησεν υἱοὺς δύο.

30 Καὶ πληρωθέντων ἐτῶν τεσσαράκοντα ὤφθη αὐτῷ ἐν τῇ
ἐρήμῳ τοῦ ὄρους Σινᾶ ἄγγελος Κυρίου ἐν φλογὶ πυρὸς βάτου.
31 Ὁ δὲ Μωυσῆς ἰδὼν ἐθαύμαζε τὸ ὅραμα· προσερχομένου δὲ
αὐτοῦ κατανοῆσαι ἐγένετο φωνὴ Κυρίου πρὸς αὐτόν· **32 Ἐγὼ ὁ
Θεὸς τῶν πατέρων σου, ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ καὶ
ὁ Θεὸς Ἰακώβ.** Ἔντρομος δὲ γενόμενος Μωυσῆς οὐκ ἐτόλμα
κατανοῆσαι. 33 Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Κύριος· **Λῦσον τὸ ὑπόδημα τῶν
ποδῶν σου· ὁ γὰρ τόπος ἐν ᾧ ἕστηκας γῆ ἁγία ἐστίν. 34 Ἰδὼν
εἶδον τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ τοῦ στε-
ναγμοῦ αὐτῶν ἤκουσα, καὶ κατέβην ἐξελέσθαι αὐτούς· καὶ νῦν
δεῦρο ἀποστελῶ σε εἰς Αἴγυπτον.** 35 Τοῦτον τὸν Μωυσῆν ὃν

ποὺ μὲ ὅρκο ἔδωσε ὁ Θεὸς στὸν Ἀβραάμ, αὐξήθηκε ὁ λαὸς καὶ πλη-
θύνθηκε στὴν Αἴγυπτο, **18** μέχρις ὅτου παρουσιάσθηκε ἄλλος βασιλεύς,
ὁ ὁποῖος ἀγνοοῦσε τὸν Ἰωσήφ. **19** Αὐτὸς σκέφθηκε δολίως γιὰ τὸ γέ-
νος μας, καὶ καταπίεσε τοὺς προγόνους μας νὰ βγάζουν καὶ νὰ ἐγκα-
ταλείπουν στὸ ὕπαιθρο τὰ βρέφη τους, γιὰ νὰ μὴ διατηροῦνται στὴ
ζωή. **20** Τὸν καιρὸ ἐκεῖνο γεννήθηκε ὁ Μωυσῆς, καὶ ἦταν χαριτωμένος
ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἀνετράφη τρεῖς μῆνες στὸ σπίτι τοῦ πατέρα του.
21 Ὅταν δὲ τὸν ἔβγαλαν καὶ τὸν ἄφησαν ἐκτεθειμένο στὸ ὕπαιθρο, τὸν
πῆρε ἀπ' ἐκεῖ ἡ θυγατέρα τοῦ Φαραὼ καὶ τὸν ἀνέθρεψε γιὰ δικό της
υἱό. **22** Μορφώθηκε δὲ ὁ Μωυσῆς μὲ ὅλη τὴ σοφία τῶν Αἰγυπτίων, καὶ
ἦταν δυνατὸς στὰ λόγια καὶ στὰ ἔργα.

23 Ὅταν δὲ ἔγινε σαράντα ἐτῶν, τοῦ ἦλθε ἡ σκέψι καὶ ὁ πόθος νὰ
ἐνδιαφερθῇ γιὰ τοὺς ἀδελφούς του τοὺς Ἰσραηλῖτες. **24** Ἔτσι, ὅταν εἶδε
κάποιον ν' ἀδικῆται, τὸν ὑπεράσπισε καὶ ἔκανε ἐκδίκησι ὑπὲρ τοῦ κατα-
πιεζομένου, φονεύοντας τὸν Αἰγύπτιο. **25** Νόμιζε δέ, ὅτι καταλαβαίνουν
οἱ ἀδελφοί του, ὅτι ὁ Θεὸς διὰ μέσου αὐτοῦ τοὺς προσφέρει σωτηρία.
Ἀλλ' αὐτοὶ δὲν κατάλαβαν. **26** Καὶ τὴν ἄλλη ἡμέρα παρουσιάσθηκε σ'
αὐτούς, ἐνῷ φιλονικοῦσαν, καὶ τοὺς παρακίνησε νὰ συμφιλιωθοῦν λέγον-
τας: **Ἄνθρωποι! Ἀδελφοὶ εἶσθε σεῖς. Γιατί διαπληκτίζεσθε με-
ταξύ σας;** **27** Ἀλλ' ἐκεῖνος, ποὺ ἀδικοῦσε τὸν πλησίον του, τὸν ἔσπρω-
ξε λέγοντας: **Ποιός σὲ κατέστησε ἄρχοντα καὶ δικαστὴ σ' ἐμᾶς;**
**28 Μήπως σὺ θέλεις νὰ μὲ σκοτώσῃς, ὅπως σκότωσες χθὲς τὸν
Αἰγύπτιο;** **29** Ἔφυγε δὲ ὁ Μωυσῆς, ὅταν ἄκουσε αὐτὸ τὸ λόγο, καὶ
ἐγκαταστάθηκε ὡς ξένος στὴ χώρα Μαδιάμ, ὅπου γέννησε δύο υἱούς.

30 Καὶ ὅταν συμπληρώθηκαν σαράντα ἔτη, ἐμφανίσθηκε σ' αὐτὸν
στὴν ἔρημο τοῦ ὄρους Σινᾶ ἀγγελιαφόρος τοῦ Κυρίου ὡς πύρινη φλόγα,
ποὺ ἔβγαινε ἀπὸ βάτο. **31** Καὶ ὅταν ὁ Μωυσῆς εἶδε, ἐκπλησσόταν ἀπὸ
τὸ θέαμα. Καὶ ὅταν πλησίαζε νὰ περιεργασθῇ, ἦλθε φωνὴ τοῦ Κυρίου
πρὸς αὐτόν: **32 Ἐγὼ εἶμαι ὁ Θεὸς τῶν πατέρων σου, ὁ Θεὸς τοῦ
Ἀβραὰμ καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσαὰκ καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰακώβ.** Τρόμαξε
δὲ ὁ Μωυσῆς καὶ δὲν τολμοῦσε νὰ περιεργασθῇ. **33** Τοῦ εἶπε δὲ ὁ Κύ-
ριος: **Βγάλε τὰ ὑποδήματά σου, διότι ὁ τόπος, ὅπου βρίσκεσαι,
εἶναι γῆ ἁγία. 34 Εἶδα μὲ προσοχὴ τὴν καταπίεσι καὶ κακοπά-
θεια τοῦ λαοῦ μου, ποὺ βρίσκεται στὴν Αἴγυπτο, καὶ ἄκουσα τὸ
στεναγμό τους, καὶ κατέβηκα νὰ τοὺς λυτρώσω. Καὶ τώρα ἔλα
νὰ σὲ ἀποστείλω στὴν Αἴγυπτο.** **35** Αὐτὸν τὸν Μωυσῆ, ποὺ ἀρνή-
θηκαν λέγοντας, **“Ποιός σὲ κατέστησε ἄρχοντα καὶ δικαστή;”**,
αὐτὸν ὁ Θεὸς ἀπέστειλεν ὡς ἄρχοντα καὶ λυτρωτὴ διὰ μέσου τοῦ ἀγγε-

ἠρνήσαντο εἰπόντες, **Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικα-
στήν;** τοῦτον ὁ Θεὸς ἄρχοντα καὶ λυτρωτὴν ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ
ἀγγέλου τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ βάτῳ. 36 Οὗτος ἐξήγαγεν
αὐτοὺς ποιήσας τέρατα καὶ σημεῖα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ καὶ ἐν Ἐρυ-
θρᾷ Θαλάσσῃ καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἔτη τεσσαράκοντα. 37 Οὗτός
ἐστιν, ὁ Μωυσῆς, ὁ εἰπὼν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· **Προφήτην ὑμῖν
ἀναστήσει Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ·
αὐτοῦ ἀκούσεσθε.** 38 Οὗτός ἐστιν ὁ γενόμενος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ
ἐν τῇ ἐρήμῳ μετὰ τοῦ ἀγγέλου τοῦ λαλοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει
Σινᾶ καὶ τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃς ἐδέξατο λόγια ζῶντα δοῦναι
ἡμῖν.

39 Ὧ οὐκ ἠθέλησαν ὑπήκοοι γενέσθαι οἱ πατέρες ἡμῶν,
ἀλλ' ἀπώσαντο καὶ ἐστράφησαν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον
40 εἰπόντες τῷ Ἀαρών· **Ποίησον ἡμῖν θεοὺς οἳ προπορεύσονται
ἡμῶν· ὁ γὰρ Μωυσῆς οὗτος, ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύ-
πτου, οὐκ οἴδαμεν τί γέγονεν αὐτῷ.** 41 Καὶ ἐμοσχοποίησαν ἐν
ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἀνήγαγον θυσίαν τῷ εἰδώλῳ, καὶ
εὐφραίνοντο ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν. 42 Ἔστρεψε δὲ ὁ
Θεὸς καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς λατρεύειν τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ,
καθὼς γέγραπται ἐν βίβλῳ τῶν προφητῶν· **Μὴ σφάγια καὶ θυ-
σίας προσηνέγκατέ μοι ἔτη τεσσαράκοντα ἐν τῇ ἐρήμῳ, οἶκος
Ἰσραήλ; 43 Καὶ ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ Μολὸχ καὶ τὸ
ἄστρον τοῦ θεοῦ ὑμῶν Ῥεμφάν, τοὺς τύπους οὓς ἐποιήσατε
προσκυνεῖν αὐτοῖς· καὶ μετοικιῶ ὑμᾶς ἐπέκεινα Βαβυλῶνος.**

44 Ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου ἦν τοῖς πατράσιν ἡμῶν ἐν τῇ
ἐρήμῳ, καθὼς διετάξατο ὁ λαλῶν τῷ Μωυσῇ ποιῆσαι αὐτὴν
κατὰ τὸν τύπον ὃν ἑωράκει· 45 ἣν καὶ εἰσήγαγον διαδεξάμενοι
οἱ πατέρες ἡμῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐν τῇ κατασχέσει τῶν ἐθνῶν ὧν
ἔξωσεν ὁ Θεὸς ἀπὸ προσώπου τῶν πατέρων ἡμῶν, ἕως τῶν
ἡμερῶν Δαυΐδ· 46 ὃς εὗρε χάριν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ ᾐτήσα-
το εὑρεῖν σκήνωμα τῷ Θεῷ Ἰακώβ. 47 Σολομῶν δὲ ᾠκοδόμη-
σεν αὐτῷ οἶκον. 48 Ἀλλ' οὐχ ὁ Ὕψιστος ἐν χειροποιήτοις ναοῖς
κατοικεῖ, καθὼς ὁ προφήτης λέγει· 49 **Ὁ οὐρανός μοι θρόνος, ἡ**

λιαφόρου, ποὺ ἐμφανίσθηκε σ' αὐτὸν στὴ βάτο. **36** Αὐτὸς τοὺς ἀπελευ-
θέρωσε, καὶ ἔκανε καταπληκτικὰ θαύματα καὶ σημεῖα στὴ χώρα τῆς
Αἰγύπτου, καὶ στὴν Ἐρυθρὰ Θάλασσα, καὶ στὴν ἔρημο ἐπὶ σαράντα
ἔτη. **37** Αὐτὸς εἶναι, ὁ Μωυσῆς, ποὺ εἶπε στοὺς Ἰσραηλῖτες: **Προφή-
τη γιὰ σᾶς θὰ φέρῃ στὸν κόσμο ὁ Κύριος ὁ Θεός σας ἀπὸ τοὺς
ὁμοεθνεῖς σας, ὅπως ἔφερε ἐμένα** (ὡς νομοθέτη καὶ μεσίτη).
Σ' αὐτὸν νὰ ὑπακούσετε. 38 Αὐτὸς εἶναι, ποὺ κατὰ τὴ σύναξι τοῦ λα-
οῦ στὴν ἔρημο (γιὰ τὴν παραλαβὴ τοῦ νόμου) μεσολάβησε μεταξὺ τοῦ
ἀγγελιαφόρου, ποὺ τοῦ μιλοῦσε στὸ ὄρος Σινᾶ, καὶ τῶν πατέρων μας,
αὐτὸς παρέλαβε λόγια ζωντανὰ γιὰ νὰ δώσῃ σ' ἐμᾶς.

39 Οἱ πατέρες μας ὅμως δὲν θέλησαν νὰ ὑπακούσουν σ' αὐτόν, ἀλλὰ
τὸν ἀπέρριψαν, καὶ κατὰ τὴν πρόθεσι τῆς καρδιᾶς τους ἐπέστρεψαν στὴν
Αἴγυπτο, **40** λέγοντας στὸν Ἀαρών: **Κατασκεύασε γιὰ μᾶς θεούς, οἱ
ὁποῖοι θὰ προπορεύωνται ἀπὸ μᾶς** (ὡς ὁδηγοί). **Διότι αὐτὸς ὁ
Μωυσῆς, ποὺ μᾶς ἔβγαλε ἀπὸ τὴ χώρα τῆς Αἰγύπτου, δὲν ξέ-
ρουμε τί τοῦ συνέβη. 41** Καὶ κατασκεύασαν τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες ἕνα
μοσχάρι, καὶ προσέφεραν θυσία στὸ εἴδωλο, καὶ πανηγύριζαν γιὰ τὰ
ἔργα τῶν χεριῶν τους. **42** Ἐπέτρεψε δὲ ὁ Θεὸς νὰ στραφοῦν καὶ νὰ πα-
ραδοθοῦν στὴ λατρεία τῶν ἄστρων τοῦ οὐρανοῦ, ὅπως εἶναι γραμμένο
στὸ βιβλίο τῶν προφητῶν: **Ἔθνος τοῦ Ἰσραήλ! Μήπως στὴν ἔρη-
μο ἐπὶ σαράντα ἔτη προσφέρατε σφάγια καὶ θυσίες σ' ἐμένα;**
(Ὄχι βεβαίως). **43 Διότι σηκώσατε καὶ περιφέρατε τὴ σκηνὴ
τοῦ Μολὸχ καὶ τὸ ἄστρο τοῦ θεοῦ σας Ρεμφάν, τὰ εἴδωλα ποὺ
κατασκευάσατε γιὰ νὰ τὰ προσκυνῆτε. Γι' αὐτὸ θὰ σᾶς ἐξορίσω
πέρα ἀπὸ τὴ Βαβυλῶνα.**

44 Οἱ πατέρες μας στὴν ἔρημο εἶχαν τὴ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου, ὅπως
διέταξε ἐκεῖνος, ποὺ μιλοῦσε στὸ Μωυσῆ, νὰ τὴν κατασκευάσῃ κατὰ τὸ
ὑπόδειγμα, ποὺ εἶχε ἰδεῖ. **45** Αὐτὴν οἱ πατέρες μας μαζὶ μὲ τὸν Ἰησοῦ
(τοῦ Ναυῆ), ἀφοῦ παρέλαβαν διαδοχικῶς, εἰσήγαγαν στὴν κυριευθεῖσα
χώρα τῶν ἐθνικῶν, στοὺς ὁποίους ὁ Θεὸς ἔκανε ἔξωσι προκειμένου νὰ
ἐγκατασταθοῦν οἱ πατέρες μας. Ἐκεῖ ἔμεινε ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου μέ-
χρι τὴν ἐποχὴ τοῦ Δαβίδ, **46** ὁ ὁποῖος βρῆκε εὔνοια ἀπὸ τὸ Θεό, καὶ
ζήτησε νὰ κτίσῃ ναὸ γιὰ τὸ Θεὸ τοῦ Ἰακώβ. **47** Ἀλλὰ ναὸ τοῦ ἔκτισε
ὁ Σολομῶν. **48** Ἀλλ' ὁ Ὕψιστος δὲν κατοικεῖ σὲ χειροποιήτους ναούς,
ὅπως ὁ προφήτης λέγει: **49 Θρόνος μου εἶναι ὁ οὐρανός, καὶ ἡ γῆ
εἶναι ὑποπόδιο τῶν ποδιῶν μου. Ποιόν οἶκο μπορεῖτε νὰ μοῦ κτί-
σετε, λέγει ὁ Κύριος, ἢ ποιός μπορεῖ νὰ εἶναι ὁ τόπος τῆς ἀνα-
παύσεώς μου; 50 Τὸ χέρι μου δὲν δημιούργησε ὅλα αὐτά;**».

δὲ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου· ποῖον οἶκον οἰκοδομήσετέ
μοι, λέγει Κύριος, ἢ τίς τόπος τῆς καταπαύσεώς μου; 50 Οὐχὶ
ἡ χείρ μου ἐποίησε ταῦτα πάντα;

51 Σκληροτράχηλοι καὶ ἀπερίτμητοι τῇ καρδίᾳ καὶ τοῖς
ὠσίν! Ὑμεῖς ἀεὶ τῷ Πνεύματι τῷ Ἁγίῳ ἀντιπίπτετε. Ὡς οἱ πα-
τέρες ὑμῶν καὶ ὑμεῖς. 52 Τίνα τῶν προφητῶν οὐκ ἐδίωξαν οἱ
πατέρες ὑμῶν; Καὶ ἀπέκτειναν τοὺς προκαταγγείλαντας περὶ
τῆς ἐλεύσεως τοῦ Δικαίου, οὗ νῦν ὑμεῖς προδόται καὶ φονεῖς
γεγένησθε· 53 οἵτινες ἐλάβετε τὸν νόμον εἰς διαταγὰς ἀγγέ-
λων, καὶ οὐκ ἐφυλάξατε. 54 Ἀκούοντες δὲ ταῦτα διεπρίοντο
ταῖς καρδίαις αὐτῶν καὶ ἔβρυχον τοὺς ὀδόντας ἐπ᾽ αὐτόν.
55 Ὑπάρχων δὲ πλήρης Πνεύματος Ἁγίου, ἀτενίσας εἰς τὸν
οὐρανὸν εἶδε δόξαν Θεοῦ καὶ Ἰησοῦν ἑστῶτα ἐκ δεξιῶν τοῦ Θε-
οῦ, 56 καὶ εἶπεν· Ἰδοὺ θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς ἀνεῳγμένους καὶ
τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ ἑστῶτα.
57 Κράξαντες δὲ φωνῇ μεγάλῃ συνέσχον τὰ ὦτα αὐτῶν καὶ
ὥρμησαν ὁμοθυμαδὸν ἐπ᾽ αὐτόν, 58 καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς
πόλεως ἐλιθοβόλουν. Καὶ οἱ μάρτυρες ἀπέθεντο τὰ ἱμάτια
αὐτῶν παρὰ τοὺς πόδας νεανίου καλουμένου Σαύλου, 59 καὶ
ἐλιθοβόλουν τὸν Στέφανον, ἐπικαλούμενον καὶ λέγοντα· Κύριε
Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου. 60 Θεὶς δὲ τὰ γόνατα ἔκραξε
φωνῇ μεγάλῃ· Κύριε, μὴ στήσῃς αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην.
Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐκοιμήθη. Σαῦλος δὲ ἦν συνευδοκῶν τῇ ἀναι-
ρέσει αὐτοῦ.

8 Ἐγένετο δὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διωγμὸς μέγας ἐπὶ τὴν
Ἐκκλησίαν τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις· πάντες δὲ διεσπάρησαν
κατὰ τὰς χώρας τῆς Ἰουδαίας καὶ Σαμαρείας, πλὴν τῶν ἀπο-
στόλων. 2 Συνεκόμισαν δὲ τὸν Στέφανον ἄνδρες εὐλαβεῖς καὶ
ἐποίησαν κοπετὸν μέγαν ἐπ᾽ αὐτῷ. 3 Σαῦλος δὲ ἐλυμαίνετο
τὴν Ἐκκλησίαν κατὰ τοὺς οἴκους εἰσπορευόμενος, σύρων τε
ἄνδρας καὶ γυναῖκας παρεδίδου εἰς φυλακήν.

Σφοδρὸς ἔλεγχος κατὰ τῶν προφητοκτόνων καὶ χριστοκτόνων

51 «Σκληροτράχηλοι, καὶ πωρωμένοι στὴν καρδιά, καὶ κωφοὶ στὰ
αὐτιά! Σεῖς πάντοτε ἀντιστέκεσθε στὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο. Ὅπως οἱ πα-
τέρες σας, ἔτσι καὶ σεῖς. **52** Ποιόν ἀπ' τοὺς προφῆτες δὲν καταδίωξαν
οἱ πατέρες σας; Καὶ φόνευσαν ἐκείνους, ποὺ προανήγγειλαν τὸν ἐρχομὸ
τοῦ Δικαίου (τοῦ Ἁγίου). Αὐτοῦ τώρα σεῖς γίνατε προδότες καὶ φονεῖς.
53 Σεῖς λάβατε τὸ νόμο σὲ διατυπώσεις ἀγγέλων, καὶ δὲν τὸν τηρήσα-
τε». **54** Ἀκούοντας δὲ αὐτά, ἐξωργίζονταν καὶ ἔτριζαν τὰ δόντια ἐναν-
τίον του. **55** Ἀλλ' αὐτός, πλήρης Πνεύματος Ἁγίου, κοίταξε στὸν οὐρα-
νό, καὶ εἶδε ἔνδοξη μορφὴ τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸν Ἰησοῦ νὰ εἶναι στὰ δεξιὰ
τοῦ Θεοῦ, **56** καὶ εἶπε: «Ἰδοὺ βλέπω τοὺς οὐρανοὺς ἀνοικτούς, καὶ τὸν
Υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου νὰ εἶναι στὰ δεξιὰ τοῦ Θεοῦ». **57** Τότε ἔβγαλαν
κραυγὴ μεγάλη καὶ ἔκλεισαν τὰ αὐτιά τους καὶ ὥρμησαν ὅλοι μαζὶ ἐπά-
νω του. **58** Καὶ τὸν ἔβγαλαν ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι καὶ τὸν λιθοβολοῦσαν.
Καὶ οἱ μάρτυρες (κατηγορίας) ἀπέθεσαν τὰ ροῦχα τους στὰ πόδια ἑνὸς
νέου, ποὺ λεγόταν Σαῦλος. **59** Καὶ λιθοβολοῦσαν τὸ Στέφανο, ἐνῷ
προσευχόταν καὶ ἔλεγε: «Κύριε Ἰησοῦ, δέξου τὸ πνεῦμα μου».
60 Ἔπειτα γονάτισε, καὶ μὲ φωνὴ μεγάλη φώναξε: «Κύριε, μὴ τοὺς
λογαριάσῃς αὐτὴ τὴν ἁμαρτία». Καὶ μόλις εἶπε τοῦτο, κοιμήθηκε (τὸν
ὕπνο τοῦ θανάτου). Ὁ δὲ Σαῦλος ἐπικροτοῦσε τὴ θανάτωσί του.

Διωγμὸς καὶ διασκορπισμὸς κηρύκων τοῦ Εὐαγγελίου

8 Ἐκείνη δὲ τὴν ἡμέρα ἔγινε διωγμὸς μεγάλος κατὰ τῆς Ἐκκλησίας
τῶν Ἱεροσολύμων. Ὅλοι δὲ διασκορπίσθηκαν στὰ μέρη τῆς ὑπαί-
θρου τῆς Ἰουδαίας καὶ τῆς Σαμαρείας, ἐκτὸς τῶν ἀποστόλων. **2** Εὐλα-
βεῖς δὲ ἄνθρωποι κήδευσαν τὸ Στέφανο, καὶ τὸν θρήνησαν μὲ θρῆνο με-
γάλο. **3** Ὁ δὲ Σαῦλος ρήμαζε τὴν Ἐκκλησία. Ἔμπαινε στὰ σπίτια, καὶ
σύροντας ἔξω ἄνδρες καὶ γυναῖκες τοὺς παρέδιδε γιὰ νὰ φυλακισθοῦν.

4 Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες διῆλθον εὐαγγελιζόμενοι τὸν λό-
γον. 5 Φίλιππος δὲ κατελθὼν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας ἐκή-
ρυσσεν αὐτοῖς τὸν Χριστόν. 6 Προσεῖχον δὲ οἱ ὄχλοι τοῖς λεγο-
μένοις ὑπὸ τοῦ Φιλίππου ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἀκούειν αὐτοὺς
καὶ βλέπειν τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει. 7 Πολλῶν γὰρ τῶν ἐχόντων
πνεύματα ἀκάθαρτα βοῶντα φωνῇ μεγάλῃ ἐξήρχετο, πολλοὶ
δὲ παραλελυμένοι καὶ χωλοὶ ἐθεραπεύθησαν, 8 καὶ ἐγένετο
χαρὰ μεγάλη ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ.

9 Ἀνὴρ δέ τις ὀνόματι Σίμων προϋπῆρχεν ἐν τῇ πόλει μα-
γεύων καὶ ἐξιστῶν τὸ ἔθνος τῆς Σαμαρείας, λέγων εἶναί τινα
ἑαυτὸν μέγαν· 10 ᾧ προσεῖχον πάντες ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου
λέγοντες· Οὗτός ἐστιν ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἡ μεγάλη. 11 Προσ-
εῖχον δὲ αὐτῷ διὰ τὸ ἱκανῷ χρόνῳ ταῖς μαγείαις ἐξεστακέναι
αὐτούς. 12 Ὅτε δὲ ἐπίστευσαν τῷ Φιλίππῳ εὐαγγελιζομένῳ τὰ
περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ὀνόματος Ἰησοῦ Χριστοῦ,
ἐβαπτίζοντο ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες. 13 Ὁ δὲ Σίμων καὶ αὐτὸς
ἐπίστευσε, καὶ βαπτισθεὶς ἦν προσκαρτερῶν τῷ Φιλίππῳ, θε-
ωρῶν τε δυνάμεις καὶ σημεῖα γινόμενα ἐξίστατο.
14 Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις ἀπόστολοι ὅτι δέδε-
κται ἡ Σαμάρεια τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτοὺς
τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην· 15 οἵτινες καταβάντες προσηύξαντο
περὶ αὐτῶν ὅπως λάβωσι Πνεῦμα Ἅγιον· 16 οὔπω γὰρ ἦν ἐπ'
οὐδενὶ αὐτῶν ἐπιπεπτωκός, μόνον δὲ βεβαπτισμένοι ὑπῆρχον
εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. 17 Τότε ἐπετίθουν τὰς χεῖρας
ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐλάμβανον Πνεῦμα Ἅγιον. 18 Ἰδὼν δὲ ὁ Σίμων
ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων δίδοται τὸ
Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, προσήνεγκεν αὐτοῖς χρήματα 19 λέγων· Δό-
τε κἀμοὶ τὴν ἐξουσίαν ταύτην, ἵνα ᾧ ἐὰν ἐπιθῶ τὰς χεῖρας
λαμβάνῃ Πνεῦμα Ἅγιον. 20 Πέτρος δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν· Τὸ
ἀργύριόν σου σὺν σοὶ εἴη εἰς ἀπώλειαν! Ὅτι τὴν δωρεὰν τοῦ
Θεοῦ ἐνόμισας διὰ χρημάτων κτᾶσθαι. 21 Οὐκ ἔστι σοι μερὶς

Ὁ διάκονος Φίλιππος στὴ Σαμάρεια

4 Ἐκεῖνοι δέ, ποὺ διασκορπίσθηκαν, περιώδευαν κηρύττοντας τὸ λό-
γο (τὸ εὐαγγέλιο). **5** Ἔτσι ὁ Φίλιππος κατέβηκε σὲ μιὰ πόλι τῆς Σα-
μαρείας καὶ κήρυττε σ' αὐτοὺς τὸ Χριστό. **6** Τὰ δὲ πλήθη μὲ μιὰ ψυχὴ
πρόσεχαν σ' αὐτά, ποὺ ἔλεγε ὁ Φίλιππος, ἀκούοντας καὶ βλέποντας τὰ
θαύματα, ποὺ ἔκανε. **7** Διότι ἀπὸ πολλούς, ποὺ εἶχαν πνεύματα ἀκά-
θαρτα (δαιμόνια), αὐτὰ ἔβγαιναν φωνάζοντας μὲ φωνὴ μεγάλη. Καὶ
πολλοὶ παράλυτοι καὶ κουτσοὶ θεραπεύτηκαν. **8** Ἔτσι ἔγινε χαρὰ μεγά-
λη στὴν πόλι ἐκείνη.

Σίμων ὁ μάγος ζητεῖ νὰ ἐξαγοράσῃ τὴ δωρεὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος

9 Ὑπῆρχε δὲ ἀπὸ πρωτύτερα στὴν πόλι κάποιος, ποὺ ὠνομαζόταν
Σίμων. Αὐτὸς ἔκανε μαγεῖες καὶ προκαλοῦσε ἔκπληξι στὸ λαὸ τῆς Σα-
μαρείας, ἰσχυριζόμενος γιὰ τὸν ἑαυτό του, ὅτι εἶναι κάποιος μεγάλος.
10 Καὶ τοῦ ἔδιναν προσοχὴ ὅλοι, ἀπὸ μικρὸ ἕως μεγάλο, καὶ ἔλεγαν:
«Αὐτὸς εἶναι ἡ μεγάλη δύναμι τοῦ Θεοῦ». **11** Τοῦ ἔδιναν δὲ προσοχή,
διότι γιὰ ἀρκετὸ χρόνο μὲ τὶς μαγεῖες τοὺς εἶχε καταπλήξει. **12** Ἀλλ'
ὅταν πίστευσαν στὸ Φίλιππο, ποὺ κήρυττε γιὰ τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ
καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, βαπτίζονταν ἄνδρες καὶ γυναῖκες.
13 Ὁ δὲ Σίμων πίστευσε καὶ αὐτός. Καὶ ἀφοῦ βαπτίσθηκε, ἔμενε προσ-
κολλημένος στὸ Φίλιππο. Καὶ βλέποντας νὰ γίνωνται θαύματα καὶ ση-
μεῖα, ἔμενε κατάπληκτος.

14 Ὅταν δὲ ἄκουσαν οἱ ἀπόστολοι, ποὺ ἦταν στὰ Ἱεροσόλυμα, ὅτι
δέχτηκε ἡ Σαμάρεια τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτοὺς τὸν
Πέτρο καὶ τὸν Ἰωάννη. **15** Καὶ αὐτοί, ἀφοῦ κατέβηκαν, προσευχήθη-
καν γι' αὐτούς, γιὰ νὰ λάβουν Πνεῦμα Ἅγιο. **16** Διότι δὲν εἶχε ἀκόμη
κατεβῆ (Πνεῦμα Ἅγιο) σὲ κανένα ἀπ' αὐτούς, ἀλλ' ἁπλῶς ἦταν βα-
πτισμένοι στὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ (βαπτίσθηκαν δηλαδή, ἀφοῦ πί-
στευσαν στὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ). **17** Τότε ἐπέθεταν σ' αὐτοὺς τὰ
χέρια καὶ λάμβαναν Πνεῦμα Ἅγιο. **18** Βλέποντας δὲ ὁ Σίμων, ὅτι μὲ
τὴν ἐπίθεσι τῶν χεριῶν τῶν ἀποστόλων δίνεται τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο,
ἔφερε σ' αὐτοὺς χρήματα **19** καὶ εἶπε: «Δῶστε καὶ σ' ἐμένα αὐτὴ τὴν
ἐξουσία, ὥστε, σ' ὅποιον ἐπιθέσω τὰ χέρια, νὰ λαμβάνῃ Πνεῦμα
Ἅγιο». **20** Ὁ Πέτρος τοῦ εἶπε τότε: «Νὰ χαθῇς καὶ σὺ καὶ τὰ λεφτά
σου! Διότι νόμισες, ὅτι ἡ δωρεὰ τοῦ Θεοῦ ἀποκτᾶται μὲ χρήματα. Δὲν
ὑπάρχει γιὰ σένα μερίδιο καὶ κληρονομία ἐξ αἰτίας αὐτοῦ τοῦ πράγμα-

οὐδὲ κλῆρος ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ. Ἡ γὰρ καρδία σου οὐκ ἔστιν
εὐθεῖα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. 22 Μετανόησον οὖν ἀπὸ τῆς κακίας
σου ταύτης, καὶ δεήθητι τοῦ Θεοῦ εἰ ἄρα ἀφεθήσεταί σοι ἡ
ἐπίνοια τῆς καρδίας σου. 23 Εἰς γὰρ χολὴν πικρίας καὶ σύνδε-
σμον ἀδικίας ὁρῶ σε ὄντα. 24 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπε· Δε-
ήθητε ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Θεὸν ὅπως μηδὲν ἐπέλθῃ ἐπ'
ἐμὲ ὧν εἰρήκατε.

25 Οἱ μὲν οὖν διαμαρτυράμενοι καὶ λαλήσαντες τὸν λόγον
τοῦ Κυρίου ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ, πολλάς τε κώμας τῶν
Σαμαρειτῶν εὐηγγελίσαντο.

26 Ἄγγελος δὲ Κυρίου ἐλάλησε πρὸς Φίλιππον λέγων· Ἀνά-
στηθι καὶ πορεύου κατὰ μεσημβρίαν ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν κατα-
βαίνουσαν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Γάζαν· αὕτη ἐστὶν ἔρημος.
27 Καὶ ἀναστὰς ἐπορεύθη. Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ Αἰθίοψ, εὐνοῦχος, δυ-
νάστης Κανδάκης, τῆς βασιλίσσης Αἰθιόπων, ὃς ἦν ἐπὶ πάσης
τῆς γάζης αὐτῆς, ὃς ἐληλύθει προσκυνήσων εἰς Ἱερουσαλήμ,
28 ἦν τε ὑποστρέφων καὶ καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἅρματος αὐτοῦ,
καὶ ἀνεγίνωσκε τὸν προφήτην Ἡσαΐαν. 29 Εἶπε δὲ τὸ Πνεῦμα
τῷ Φιλίππῳ· Πρόσελθε καὶ κολλήθητι τῷ ἅρματι τούτῳ.
30 Προσδραμὼν δὲ ὁ Φίλιππος ἤκουσεν αὐτοῦ ἀναγινώσκοντος
τὸν προφήτην Ἡσαΐαν, καὶ εἶπεν· Ἆρά γε γινώσκεις ἃ ἀναγι-
νώσκεις; 31 Ὁ δὲ εἶπε· Πῶς γὰρ ἂν δυναίμην, ἐὰν μή τις ὁδη-
γήσῃ με; Παρεκάλεσέ τε τὸν Φίλιππον ἀναβάντα καθίσαι σὺν
αὐτῷ. 32 Ἡ δὲ περιοχὴ τῆς γραφῆς ἣν ἀνεγίνωσκεν ἦν αὕτη·
**Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη· καὶ ὡς ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ
κείροντος αὐτὸν ἄφωνος, οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ.**
**33 Ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ ἡ κρίσις αὐτοῦ ἤρθη· τὴν δὲ γενεὰν
αὐτοῦ τίς διηγήσεται; Ὅτι αἴρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ.**
34 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εὐνοῦχος τῷ Φιλίππῳ εἶπε· Δέομαί σου,
περὶ τίνος ὁ προφήτης λέγει τοῦτο; Περὶ ἑαυτοῦ ἢ περὶ ἑτέρου
τινός; 35 Ἀνοίξας δὲ ὁ Φίλιππος τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ ἀρξάμε-
νος ἀπὸ τῆς γραφῆς ταύτης εὐηγγελίσατο αὐτῷ τὸν Ἰησοῦν.

36 Ὡς δὲ ἐπορεύοντο κατὰ τὴν ὁδόν, ἦλθον ἐπί τι ὕδωρ, καί
φησιν ὁ εὐνοῦχος· Ἰδοὺ ὕδωρ· τί κωλύει με βαπτισθῆναι;
37 *Εἶπε δὲ ὁ Φίλιππος· Εἰ πιστεύεις ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, ἔξε -
στιν. Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε· Πιστεύω τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ εἶναι τὸν*

τος. **21** Διότι ἡ καρδιά σου δὲν εἶναι εὐθεῖα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.
22 Ἀλλὰ μετανόησε γιὰ τὴν ἁμαρτία σου αὐτή, καὶ παρακάλεσε τὸ
Θεό, μήπως ἀπαλλαγῇς ἀπὸ τὴν τιμωρία γι' αὐτὸ ποὺ σκέφθηκες.
23 Διότι σὲ βλέπω νὰ βρίσκεσαι σὲ πικρὰ βάσανα καὶ δεσμὰ συμ-
φορᾶς». **24** Ὁ δὲ Σίμων εἶπε τότε: «Παρακαλέσετε ἐσεῖς γιὰ μένα τὸ
Θεό, γιὰ νὰ μὴ πέσῃ ἐπάνω μου κανένα ἀπὸ τὰ κακά, ποὺ εἴπατε».
25 Αὐτοὶ δέ, ἀφοῦ ἔδωσαν μαρτυρία καὶ κήρυξαν τὸ λόγο τοῦ Κυρί-
ου, ἐπέστρεψαν στὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ σὲ πολλὰ χωριὰ τῶν Σαμα-
ρειτῶν κήρυξαν στὸ μεταξὺ τὸ εὐαγγέλιο.

Ὁ Φίλιππος κατηχεῖ καὶ βαπτίζει τὸν Αἰθίοπα ἀξιωματοῦχο

26 Ἄγγελος δὲ Κυρίου μίλησε στὸ Φίλιππο λέγοντας: «Σήκω καὶ
πήγαινε πρὸς νότο στὸ δρόμο, ποὺ κατεβαίνει ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ στὴ
Γάζα. Αὐτὸς εἶναι ἔρημος». **27** Καὶ σηκώθηκε καὶ πῆγε. Καὶ ἰδοὺ ἕνας
Αἰθίοπας, εὐνοῦχος, ἀνώτερος ἀξιωματοῦχος τῆς Κανδάκης, τῆς βασι-
λίσσης τῶν Αἰθιόπων. Ἦταν διαχειριστὴς σ' ὅλα τὰ οἰκονομικά της.
Καὶ ἦλθε νὰ προσκυνήσῃ στὴν Ἱερουσαλήμ. **28** Καὶ ἐπέστρεφε, καὶ κα-
θόταν στὴν ἅμαξά του, καὶ διάβαζε τὸν προφήτη Ἠσαΐα. **29** Εἶπε δὲ τὸ
Πνεῦμα στὸ Φίλιππο: «Πλησίασε καὶ ἐπικοινώνησε μ' αὐτὴ τὴν ἅμα-
ξα». **30** Ὅταν δὲ ὁ Φίλιππος ἔτρεξε καὶ πλησίασε, τὸν ἄκουσε νὰ δια-
βάζῃ τὸν προφήτη Ἠσαΐα καὶ εἶπε: «Ἆραγε καταλαβαίνεις αὐτά, τὰ
ὁποῖα διαβάζεις;». **31** Αὐτὸς δὲ εἶπε: «Ἀλλὰ πῶς θὰ μποροῦσα (νὰ κα-
ταλάβω), ἐὰν κάποιος δὲν μὲ ὁδηγήσῃ;». Καὶ παρακάλεσε τὸ Φίλιππο
ν' ἀνεβῇ καὶ νὰ καθήσῃ μαζί του. **32** Τὸ δὲ περιεχόμενο τοῦ Γραφικοῦ
χωρίου, ποὺ διάβαζε, ἦταν αὐτό: **Σὰν πρόβατο ὡδηγήθηκε στὴ
σφαγή. Καὶ σὰν ἀμνός, ποὺ παραμένει ἄφωνος σ' αὐτὸν ποὺ τὸν
κουρεύει, ἔτσι δὲν ἀνοίγει τὸ στόμα του. 33 Λόγῳ τῆς ταπεινώ-
σεώς του τὸ δίκαιό του σαρώθηκε. Ἀλλὰ τοὺς πνευματικοὺς
ἀπογόνους του ποιός θὰ μπορέσῃ ν' ἀριθμήσῃ; Διότι ἀφαιρεῖται
ἀπὸ τὴ γῆ ἡ ζωή του.** **34** Εἶπε δὲ τότε ὁ εὐνοῦχος στὸ Φίλιππο:
«Σὲ παρακαλῶ, γιὰ ποιόν ὁ προφήτης λέγει αὐτό; Γιὰ τὸν ἑαυτό του
ἢ γιὰ κάποιον ἄλλο;». **35** Τότε ὁ Φίλιππος ἄνοιξε τὸ στόμα του, καὶ
ἀρχίζοντας ἀπὸ τὸ Γραφικὸ αὐτὸ χωρίο κήρυξε σ' αὐτὸν τὸν Ἰησοῦ.
36 Καὶ καθὼς πήγαιναν στὸ δρόμο, ἔφθασαν σὲ κάποιο τόπο μὲ νε-
ρό, καὶ λέγει ὁ εὐνοῦχος: «Ἰδοὺ νερό. Τί μὲ ἐμποδίζει νὰ βαπτισθῶ;».
37 Εἶπε δὲ ὁ Φίλιππος: «Ἐὰν πιστεύῃς μὲ ὅλη τὴν καρδιά, ἐπιτρέπε-
ται». Εἶπε δὲ τότε: «Πιστεύω, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ

Ἰησοῦν Χριστόν. 38 Καὶ ἐκέλευσε στῆναι τὸ ἅρμα, καὶ κατέ-
βησαν ἀμφότεροι εἰς τὸ ὕδωρ, ὅ τε Φίλιππος καὶ ὁ εὐνοῦχος,
καὶ ἐβάπτισεν αὐτόν. 39 Ὅτε δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὕδατος,
πνεῦμα Κυρίου ἥρπασε τὸν Φίλιππον, καὶ οὐκ εἶδεν αὐτὸν
οὐκέτι ὁ εὐνοῦχος· ἐπορεύετο γὰρ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ χαίρων.
40 Φίλιππος δὲ εὑρέθη εἰς Ἄζωτον, καὶ διερχόμενος εὐηγγελί-
ζετο τὰς πόλεις πάσας ἕως τοῦ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς Καισάρειαν.

9 Ὁ δὲ Σαῦλος ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ φόνου εἰς τοὺς μα-
θητὰς τοῦ Κυρίου, προσελθὼν τῷ ἀρχιερεῖ 2 ᾐτήσατο παρ᾽
αὐτοῦ ἐπιστολὰς εἰς Δαμασκὸν πρὸς τὰς συναγωγάς, ὅπως ἐάν
τινας εὕρῃ τῆς Ὁδοῦ ὄντας, ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, δεδεμέ-
νους ἀγάγῃ εἰς Ἱερουσαλήμ. 3 Ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι ἐγένετο
αὐτὸν ἐγγίζειν τῇ Δαμασκῷ, καὶ ἐξαίφνης περιήστραψεν αὐτὸν
φῶς ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, 4 καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν ἤκουσε φωνὴν
λέγουσαν αὐτῷ· Σαούλ, Σαούλ, τί με διώκεις; 5 Εἶπε δέ· Τίς εἶ,
κύριε; Ὁ δὲ Κύριος εἶπεν· Ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις.
6 Ἀλλὰ ἀνάστηθι καὶ εἴσελθε εἰς τὴν πόλιν, καὶ λαληθήσεταί
σοι τί σε δεῖ ποιεῖν. 7 Οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες αὐτῷ
εἱστήκεισαν ἐνεοί, ἀκούοντες μὲν τῆς φωνῆς, μηδένα δὲ θεω-
ροῦντες. 8 Ἠγέρθη δὲ ὁ Σαῦλος ἀπὸ τῆς γῆς, ἀνεῳγμένων τε
τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ οὐδένα ἔβλεπε. Χειραγωγοῦντες δὲ αὐτὸν
εἰσήγαγον εἰς Δαμασκόν. 9 Καὶ ἦν ἡμέρας τρεῖς μὴ βλέπων,
καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲ ἔπιεν.

10 Ἦν δέ τις μαθητὴς ἐν Δαμασκῷ ὀνόματι Ἀνανίας, καὶ
εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος ἐν ὁράματι· Ἀνανία! Ὁ δὲ εἶπεν·
Ἰδοὺ ἐγώ, Κύριε! 11 Ὁ δὲ Κύριος πρὸς αὐτόν· Ἀναστὰς πορεύ-
θητι ἐπὶ τὴν ῥύμην τὴν καλουμένην Εὐθεῖαν καὶ ζήτησον ἐν
οἰκίᾳ Ἰούδα Σαῦλον ὀνόματι Ταρσέα. Ἰδοὺ γὰρ προσεύχεται,
12 καὶ εἶδεν ἐν ὁράματι ἄνδρα ὀνόματι Ἀνανίαν εἰσελθόντα
καὶ ἐπιθέντα αὐτῷ χεῖρα, ὅπως ἀναβλέψῃ.

13 Ἀπεκρίθη δὲ Ἀνανίας· Κύριε, ἀκήκοα ἀπὸ πολλῶν περὶ
τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὅσα κακὰ ἐποίησε τοῖς ἁγίοις σου ἐν Ἱε-

Θεοῦ». **38** Καὶ διέταξε νὰ σταματήσῃ ἡ ἅμαξα. Καὶ κατέβηκαν καὶ οἱ
δύο στὸ νερό, ὁ Φίλιππος δηλαδὴ καὶ ὁ εὐνοῦχος, καὶ τὸν βάπτισε.
39 Ὅταν δὲ βγῆκαν ἀπὸ τὸ νερό, δύναμι Κυρίου ἅρπαξε τὸ Φίλιππο,
καὶ δὲν τὸν εἶδε πλέον ὁ εὐνοῦχος, ἀλλὰ συνέχισε τὸ δρόμο του γεμᾶτος
χαρά. **40** Ὁ Φίλιππος δὲ βρέθηκε στὴν Ἄζωτο. Καὶ περιοδεύοντας κή-
ρυττε σὲ ὅλες τὶς πόλεις, ἕως ὅτου ἔφθασε στὴν Καισάρεια.

«Σαούλ, Σαούλ, τί με διώκεις;»

9 Ὁ δὲ Σαῦλος, περισσότερο πνέοντας μένεα καὶ ὀργὴ κατὰ τῶν μα-
θητῶν (τῶν πιστῶν) τοῦ Κυρίου, πῆγε στὸν ἀρχιερέα, **2** καὶ τοῦ
ζήτησε ἐπιστολὲς γιὰ τὴ Δαμασκὸ πρὸς τὶς συναγωγὲς μὲ τὸ σκοπό, ἂν
βρῇ μερικούς, ποὺ νὰ εἶναι τῆς Ὁδοῦ (τῆς Θρησκείας τοῦ Ἰησοῦ),
ἄνδρες καὶ γυναῖκες, νὰ τοὺς φέρῃ δεμένους στὴν Ἱερουσαλήμ. **3** Ἀλλ᾽
ἐνῷ πήγαινε καὶ πλησίαζε στὴ Δαμασκό, αἰφνιδίως φῶς ἀπὸ τὸν οὐρανὸ
ἄστραψε γύρω του. **4** Καὶ ἔπεσε στὸ ἔδαφος καὶ ἄκουσε φωνὴ νὰ τοῦ
λέγῃ: «Σαούλ, Σαούλ, γιατί μὲ καταδιώκεις;». **5** Εἶπε δέ: «Ποιός
εἶσαι, κύριε;». Ὁ δὲ Κύριος εἶπε: «Ἐγὼ εἶμαι ὁ Ἰησοῦς, τὸν ὁποῖο σὺ
καταδιώκεις. **6** Ἀλλὰ σήκω, καὶ εἴσελθε στὴν πόλι, καὶ θὰ σοῦ λεχθῇ
τί πρέπει νὰ κάνῃς». **7** Οἱ δὲ ἄνδρες, ποὺ τὸν συνώδευαν, ἔμειναν ἄναυ-
δοι. Καὶ ἄκουαν μὲν τὴ φωνὴ ὡς ἦχο καὶ βοή (ὄχι ὡς λέξεις), ἀλλὰ
δὲν ἔβλεπαν κανένα. **8** Σηκώθηκε δὲ ὁ Σαῦλος ἀπὸ τὸ ἔδαφος, καὶ ἐνῷ
τὰ μάτια του ἦταν ἀνοικτά, δὲν ἔβλεπε κανένα. Γι᾽ αὐτὸ τὸν ἔπιασαν
ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὸν ἔφεραν μέσα στὴ Δαμασκό. **9** Καὶ τρεῖς ἡμέρες
ἦταν τυφλός, καὶ δὲν ἔφαγε οὔτε ἔπιε.

Ὁ Ἀνανίας στὴ Δαμασκὸ βαπτίζει τὸ Σαῦλο

10 Ὑπῆρχε δὲ στὴ Δαμασκὸ κάποιος μαθητής (πιστός), ὀνομαζόμε-
νος Ἀνανίας. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος σὲ ὅραμα: «Ἀνανία!».
Αὐτὸς δὲ εἶπε: «Ὁρίστε, Κύριε!». **11** Καὶ ὁ Κύριος εἶπε πρὸς αὐτόν:
«Σήκω καὶ πήγαινε στὴν ὁδό, ποὺ λέγεται Εὐθεῖα, καὶ ζήτησε στὸ σπί-
τι τοῦ Ἰούδα κάποιον ὀνομαζόμενο Σαῦλο ἀπὸ τὴν Ταρσό. Αὐτὴ δὲ τὴν
ὥρα προσεύχεται. **12** Καὶ εἶδε σὲ ὅραμα, ὅτι ἕνας ἄνδρας ὀνομαζόμε-
νος Ἀνανίας τὸν ἐπισκέφθηκε, καὶ ἔθεσε ἐπάνω του τὸ χέρι γιὰ νὰ ἴδῃ
τὸ φῶς του».

13 Ἀλλ᾽ ὁ Ἀνανίας εἶπε: «Κύριε, ἔχω ἀκούσει ἀπὸ πολλοὺς γι᾽ αὐτὸ
τὸν ἄνθρωπο, πόσα κακὰ ἔκανε στοὺς ἁγίους σου (στοὺς πιστοὺς) στὴν
Ἱερουσαλήμ. **14** Καὶ ἐδῶ ἔχει ἐξουσία ἀπὸ τοὺς ἀρχιερεῖς νὰ συλλάβῃ

ρουσαλήμ. 14 Καὶ ὧδε ἔχει ἐξουσίαν παρὰ τῶν ἀρχιερέων
δῆσαι πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομά σου. 15 Εἶπε δὲ
πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος· Πορεύου, ὅτι σκεῦος ἐκλογῆς μοί ἐστιν
οὗτος τοῦ βαστάσαι τὸ ὄνομά μου ἐνώπιον ἐθνῶν καὶ βασιλέ-
ων υἱῶν τε Ἰσραήλ. 16 Ἐγὼ γὰρ ὑποδείξω αὐτῷ ὅσα δεῖ αὐτὸν
ὑπὲρ τοῦ ὀνόματός μου παθεῖν.

17 Ἀπῆλθε δὲ Ἀνανίας καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἐπι-
θεὶς ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας εἶπε· Σαοὺλ ἀδελφέ! Ὁ Κύριος ἀπέ-
σταλκέ με, Ἰησοῦς ὁ ὀφθείς σοι ἐν τῇ ὁδῷ ᾗ ἤρχου, ὅπως ἀνα-
βλέψῃς καὶ πλησθῇς Πνεύματος Ἁγίου. 18 Καὶ εὐθέως ἀπέπε-
σον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὡσεὶ λεπίδες, ἀνέβλεψέ τε, καὶ
ἀναστὰς ἐβαπτίσθη, 19 καὶ λαβὼν τροφὴν ἐνίσχυσεν.

Ἐγένετο δὲ ὁ Σαῦλος μετὰ τῶν ὄντων ἐν Δαμασκῷ μαθητῶν
ἡμέρας τινάς, 20 καὶ εὐθέως ἐν ταῖς συναγωγαῖς ἐκήρυσσε τὸν
Ἰησοῦν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. 21 Ἐξίσταντο δὲ πάν-
τες οἱ ἀκούοντες καὶ ἔλεγον· Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ πορθήσας ἐν
Ἱερουσαλὴμ τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομα τοῦτο; Καὶ ὧδε εἰς
τοῦτο ἐλήλυθεν, ἵνα δεδεμένους αὐτοὺς ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς ἀρχιε-
ρεῖς. 22 Σαῦλος δὲ μᾶλλον ἐνεδυναμοῦτο καὶ συνέχυνε τοὺς
Ἰουδαίους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Δαμασκῷ, συμβιβάζων ὅτι
οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός.

23 Ὡς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέραι ἱκαναί, συνεβουλεύσαντο οἱ
Ἰουδαῖοι ἀνελεῖν αὐτόν. 24 Ἐγνώσθη δὲ τῷ Σαύλῳ ἡ ἐπιβουλὴ
αὐτῶν. Παρετήρουν τε τὰς πύλας ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς ὅπως
αὐτὸν ἀνέλωσι. 25 Λαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ νυκτὸς
καθῆκαν διὰ τοῦ τείχους χαλάσαντες ἐν σπυρίδι.

26 Παραγενόμενος δὲ ὁ Σαῦλος εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐπειρᾶτο
κολλᾶσθαι τοῖς μαθηταῖς· καὶ πάντες ἐφοβοῦντο αὐτόν, μὴ πι-
στεύοντες ὅτι ἐστὶ μαθητής. 27 Βαρνάβας δὲ ἐπιλαβόμενος
αὐτὸν ἤγαγε πρὸς τοὺς ἀποστόλους. Καὶ διηγήσατο αὐτοῖς
πῶς ἐν τῇ ὁδῷ εἶδε τὸν Κύριον καὶ ὅτι ἐλάλησεν αὐτῷ, καὶ πῶς
ἐν Δαμασκῷ ἐπαρρησιάσατο ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ. 28 Καὶ
ἦν μετ' αὐτῶν εἰσπορευόμενος καὶ ἐκπορευόμενος ἐν Ἱερου-
σαλὴμ καὶ παρρησιαζόμενος ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ,

ὅλους, ὅσοι ἐπικαλοῦνται τὸ ὄνομά σου». **15** Ὁ δὲ Κύριος τοῦ εἶπε:
«Πήγαινε, διότι αὐτὸς μοῦ εἶναι ὄργανο ἐκλεκτό, γιὰ νὰ ὁμολογήσῃ τὸ
ὄνομά μου ἐνώπιον ἐθνικῶν καὶ βασιλέων καὶ Ἰσραηλιτῶν. **16** Ἐγὼ δὲ
θὰ ὑποδείξω σ' αὐτὸν ὅσα πρέπει νὰ πάθῃ χάριν τοῦ ὀνόματός μου».

17 Ἔφυγε τότε ὁ Ἀνανίας καὶ πῆγε στὸ σπίτι, καὶ ἔθεσε ἐπάνω του
τὰ χέρια καὶ εἶπε: «Σαοὺλ ἀδελφέ! Ὁ Κύριος μὲ ἔστειλε, ὁ Ἰησοῦς,
ποὺ σοῦ φανερώθηκε στὸ δρόμο ποὺ ἐρχόσουν, γιὰ νὰ ἰδῇς τὸ φῶς σου,
καὶ νὰ γεμίσῃς μὲ Πνεῦμα Ἅγιο». **18** Ἀμέσως τότε ἔπεσαν ἀπὸ τὰ μά-
τια του σὰν λέπια, καὶ ἀπέκτησε τὸ φῶς. Καὶ σηκώθηκε καὶ βαπτίσθη-
κε. **19** Καὶ ἔλαβε τροφὴ καὶ δυνάμωσε.

Ὁ Σαῦλος κηρύττει τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ στὴ Δαμασκό

Ἔμεινε δὲ ὁ Σαῦλος μαζὶ μὲ τοὺς μαθητάς (τοὺς πιστούς), ποὺ ἦταν
στὴ Δαμασκό, γιὰ μερικὲς ἡμέρες. **20** Καὶ ἀμέσως στὶς συναγωγὲς κή-
ρυττε τὸν Ἰησοῦ, ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. **21** Ἔμεναν δὲ κα-
τάπληκτοι ὅλοι, ὅσοι ἄκουαν, καὶ ἔλεγαν: «Αὐτὸς δὲν εἶναι, ποὺ μὲ μα-
νία ἐξοντώσεως καταδίωξε στὴν Ἱερουσαλὴμ ὅσους ἐπικαλοῦνται αὐτὸ
τὸ ὄνομα; Καὶ ἐδῶ γι' αὐτὸ εἶχε ἔλθει, γιὰ νὰ τοὺς ὁδηγήσῃ δεμένους
στοὺς ἀρχιερεῖς». **22** Ὁ Σαῦλος δὲ δυνάμωνε περισσότερο, καὶ ἀπο-
στόμωνε τοὺς Ἰουδαίους, ποὺ κατοικοῦσαν στὴ Δαμασκό, ἀποδεικνύον-
τας, ὅτι αὐτὸς (ὁ Ἰησοῦς δηλαδὴ) εἶναι ὁ Μεσσίας.

23 Μετὰ δὲ ἀπὸ ἀρκετὲς ἡμέρες οἱ Ἰουδαῖοι κατόπιν συσκέψεως
ἀποφάσισαν νὰ τὸν φονεύσουν. **24** Ἔγινε δὲ γνωστὸ στὸ Σαῦλο τὸ
ἐγκληματικό τους σχέδιο. Παραφύλατταν δὲ τὶς πύλες ἡμέρα καὶ νύκτα
γιὰ νὰ τὸν φονεύσουν. **25** Ἀλλ' οἱ μαθηταὶ (οἱ πιστοὶ) τὸν πῆραν νύ-
κτα καὶ τὸν κατέβασαν ἀπὸ τὸ τεῖχος μὲ σχοινιὰ μέσα σ' ἕνα κοφίνι.

Ὁ Σαῦλος συνδέεται μὲ τοὺς ἀποστόλους καὶ κηρύττει

26 Ὅταν δὲ ὁ Σαῦλος πῆγε στὴν Ἱερουσαλήμ, προσπαθοῦσε νὰ συν-
δεθῇ μὲ τοὺς μαθητάς (τοὺς πιστούς). Ἀλλ' ὅλοι τὸν φοβοῦνταν, διότι
δὲν πίστευαν, ὅτι εἶναι μαθητής (πιστός). **27** Τότε ὁ Βαρνάβας τὸν
πῆρε καὶ τὸν ὡδήγησε στοὺς ἀποστόλους. Καὶ τοὺς ἀνέφερε πῶς στὸ
δρόμο εἶδε τὸν Κύριο, καὶ ὅτι τοῦ μίλησε, καὶ πῶς στὴ Δαμασκὸ κή-
ρυξε μὲ θάρρος γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ. **28** Ἔτσι (ὁ Σαῦλος) συνα-
ναστρεφόταν μ' αὐτοὺς στὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ κήρυττε μὲ θάρρος γιὰ τὸ
ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. **29** Ἐπίσης μιλοῦσε καὶ συζητοῦσε μὲ τοὺς
ἑλληνοφώνους Ἰουδαίους. Ἀλλ' αὐτοὶ ἐπιχειροῦσαν νὰ τὸν φονεύσουν.

29 ἐλάλει τε καὶ συνεζήτει πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς· οἱ δὲ ἐπε-
χείρουν αὐτὸν ἀνελεῖν. 30 Ἐπιγνόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ κατήγα-
γον αὐτὸν εἰς Καισάρειαν καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτὸν εἰς Ταρσόν.
31 Αἱ μὲν οὖν Ἐκκλησίαι καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας καὶ Γαλι-
λαίας καὶ Σαμαρείας εἶχον εἰρήνην οἰκοδομούμεναι καὶ πο-
ρευόμεναι τῷ φόβῳ τοῦ Κυρίου, καὶ τῇ παρακλήσει τοῦ Ἁγίου
Πνεύματος ἐπληθύνοντο.

32 Ἐγένετο δὲ Πέτρον διερχόμενον διὰ πάντων κατελθεῖν
καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς κατοικοῦντας Λύδδαν. 33 Εὗρε δὲ
ἐκεῖ ἄνθρωπόν τινα Αἰνέαν ὀνόματι, ἐξ ἐτῶν ὀκτὼ κατακείμε-
νον ἐπὶ κραβάττῳ, ὃς ἦν παραλελυμένος. 34 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ
Πέτρος· Αἰνέα! Ἰᾶταί σε Ἰησοῦς ὁ Χριστός· ἀνάστηθι καὶ
στρῶσον σεαυτῷ. Καὶ εὐθέως ἀνέστη. 35 Καὶ εἶδον αὐτὸν πάν-
τες οἱ κατοικοῦντες Λύδδαν καὶ τὸν Σάρωνα, οἵτινες ἐπέστρε-
ψαν ἐπὶ τὸν Κύριον.

36 Ἐν Ἰόππῃ δέ τις ἦν μαθήτρια ὀνόματι Ταβιθά, ἣ διερ-
μηνευομένη λέγεται Δορκάς. Αὕτη ἦν πλήρης ἀγαθῶν ἔργων
καὶ ἐλεημοσυνῶν ὧν ἐποίει. 37 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις
ἐκείναις ἀσθενήσασαν αὐτὴν ἀποθανεῖν· λούσαντες δὲ αὐτὴν
ἔθηκαν ἐν ὑπερῴῳ. 38 Ἐγγὺς δὲ οὔσης Λύδδης τῇ Ἰόππῃ οἱ
μαθηταὶ ἀκούσαντες ὅτι Πέτρος ἐστὶν ἐν αὐτῇ, ἀπέστειλαν *δύο
ἄνδρας* πρὸς αὐτὸν παρακαλοῦντες μὴ ὀκνῆσαι διελθεῖν ἕως
αὐτῶν. 39 Ἀναστὰς δὲ Πέτρος συνῆλθεν αὐτοῖς· ὃν παραγενό-
μενον ἀνήγαγον εἰς τὸ ὑπερῷον, καὶ παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι
αἱ χῆραι κλαίουσαι καὶ ἐπιδεικνύμεναι χιτῶνας καὶ ἱμάτια
ὅσα ἐποίει μετ' αὐτῶν οὖσα ἡ Δορκάς. 40 Ἐκβαλὼν δὲ ἔξω
πάντας ὁ Πέτρος θεὶς τὰ γόνατα προσηύξατο, καὶ ἐπιστρέψας
πρὸς τὸ σῶμα εἶπε· Ταβιθά, ἀνάστηθι! Ἡ δὲ ἤνοιξε τοὺς
ὀφθαλμοὺς αὐτῆς, καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον ἀνεκάθισε. 41 Δοὺς
δὲ αὐτῇ χεῖρα ἀνέστησεν αὐτήν, φωνήσας δὲ τοὺς ἁγίους καὶ
τὰς χήρας παρέστησεν αὐτὴν ζῶσαν. 42 Γνωστὸν δὲ ἐγένετο
καθ' ὅλης τῆς Ἰόππης, καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν ἐπὶ τὸν Κύριον.
43 Ἐγένετο δὲ ἡμέρας ἱκανὰς μεῖναι αὐτὸν ἐν Ἰόππῃ παρά τι-
νι Σίμωνι βυρσεῖ.

30 Ὅταν δὲ τὸ πληροφορήθηκαν οἱ ἀδελφοί, τὸν κατέβασαν στὴν Καισάρεια, καὶ ἀπ' ἐκεῖ τὸν ἔστειλαν στὴν Ταρσό.

31 Οἱ δὲ Ἐκκλησίες σ' ὅλη τὴν Ἰουδαία καὶ τὴ Γαλιλαία καὶ τὴ Σαμάρεια εἶχαν πρόοδο. Οἰκοδομοῦνταν καὶ προχωροῦσαν μὲ τὸ φόβο τοῦ Κυρίου, καὶ μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος πληθύνονταν.

Ὁ Πέτρος στὴ Λύδδα θεραπεύει τὸν παράλυτο Αἰνέα

32 Περιοδεύοντας δὲ ὁ Πέτρος καὶ ἐπισκεπτόμενος ὅλους, κατέβηκε
καὶ στοὺς ἁγίους (στοὺς πιστούς), ποὺ κατοικοῦσαν στὴ Λύδδα.
33 Βρῆκε δὲ ἐκεῖ κάποιον ἄνθρωπο ὀνομαζόμενο Αἰνέα, ἐπὶ ὀκτὼ ἔτη
κατάκοιτο στὸ κρεββάτι, διότι ἦταν παράλυτος. 34 Καὶ τοῦ εἶπε ὁ Πέ-
τρος: «Αἰνέα! Σὲ θεραπεύει ὁ Ἰησοῦς ὁ Χριστός. Σήκω καὶ στρῶσε τὸ
κρεββάτι σου». Καὶ ἀμέσως σηκώθηκε. 35 Καὶ τὸν εἶδαν ὅλοι οἱ κά-
τοικοι τῆς Λύδδας καὶ τοῦ Σάρωνος, καὶ ἐπέστρεψαν στὸν Κύριο (τὸν
Ἰησοῦ).

Ὁ Πέτρος στὴν Ἰόππη ἀνασταίνει τὴν ἐλεήμονα Ταβιθά

36 Στὴν Ἰόππη δὲ ὑπῆρχε κάποια μαθήτρια (πιστὴ δηλαδὴ) ὀνομα-
ζομένη Ταβιθά, ποὺ μεταφράζεται Δορκάς. Αὐτὴ ἦταν γεμάτη ἀπὸ
ἀγαθοεργίες καὶ ἐλεημοσύνες, ποὺ ἔκανε. 37 Συνέβη δὲ ἐκεῖνες τὶς ἡμέ-
ρες ν' ἀσθενήσῃ καὶ νὰ πεθάνῃ. Καὶ ἀφοῦ τὴν ἔλουσαν, τὴν ἔβαλαν στὸ
ἀνώγειο. 38 Ἐπειδὴ δὲ ἡ Λύδδα ἦταν κοντὰ στὴν Ἰόππη, οἱ μαθηταί
(οἱ πιστοί), ὅταν ἄκουσαν, ὅτι ὁ Πέτρος εἶναι σ' αὐτή, ἀπέστειλαν δύο
ἄνδρες πρὸς αὐτὸν παρακαλώντας νὰ μὴ βραδύνῃ νὰ ἔλθῃ καὶ σ'
αὐτούς. 39 Σηκώθηκε δὲ ὁ Πέτρος καὶ πῆγε μαζί τους. Καὶ ὅταν ἔφθα-
σε, τὸν ἀνέβασαν στὸ ἀνώγειο. Καὶ παρουσιάσθηκαν σ' αὐτὸν ὅλες οἱ
χῆρες κλαίοντας καὶ δείχνοντας χιτῶνες καὶ πανωφόρια, ποὺ ἔκανε ἡ
Δορκάς, ὅταν ζοῦσε. 40 Ἀφοῦ δὲ ὁ Πέτρος ἔβγαλε ὅλους ἔξω, γονάτι-
σε καὶ προσευχήθηκε. Ἔπειτα στράφηκε πρὸς τὸ σῶμα καὶ εἶπε: «Τα-
βιθά, σήκω ἐπάνω!». Αὐτὴ δὲ ἄνοιξε τὰ μάτια της, καὶ ὅταν εἶδε τὸν
Πέτρο, ἀνασηκώθηκε. 41 Τῆς ἔδωσε δὲ τὸ χέρι καὶ τὴ σήκωσε ἐπάνω.
Καὶ κάλεσε τοὺς ἁγίους (τοὺς πιστοὺς) καὶ τὶς χῆρες, καὶ τὴν παρου-
σίασε ζωντανή. 42 Καὶ τὸ ἔμαθε ὅλη ἡ Ἰόππη. Καὶ πολλοὶ πίστευσαν
στὸν Κύριο (τὸν Ἰησοῦ). 43 Ἔμεινε δὲ αὐτὸς (ὁ Πέτρος) ἀρκετὲς ἡμέ-
ρες στὴν Ἰόππη, στὸ σπίτι κάποιου Σίμωνος βυρσοδέψη.

Ἄγγελος στὸν ἑκατόνταρχο Κορνήλιο καὶ πρόσκλησι τοῦ Πέτρου

10 Ἀνὴρ δέ τις ἐν Καισαρείᾳ ὀνόματι Κορνήλιος, ἑκατον-
τάρχης ἐκ σπείρης τῆς καλουμένης Ἰταλικῆς, 2 εὐσεβὴς
καὶ φοβούμενος τὸν Θεὸν σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ποιῶν τε
ἐλεημοσύνας πολλὰς τῷ λαῷ καὶ δεόμενος τοῦ Θεοῦ διὰ παν-
τός, 3 εἶδεν ἐν ὁράματι φανερῶς ὡσεὶ ὥραν ἐνάτην τῆς ἡμέρας
ἄγγελον τοῦ Θεοῦ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν καὶ εἰπόντα αὐτῷ·
Κορνήλιε! 4 Ὁ δὲ ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἔμφοβος γενόμενος εἶπε·
Τί ἐστι, κύριε; Εἶπε δὲ αὐτῷ· Αἱ προσευχαί σου καὶ αἱ ἐλεημο-
σύναι σου ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.
5 Καὶ νῦν πέμψον εἰς Ἰόππην ἄνδρας καὶ μετάπεμψαι Σίμωνα
τὸν ἐπικαλούμενον Πέτρον. 6 Οὗτος ξενίζεται παρά τινι Σίμωνι
βυρσεῖ, ᾧ ἐστιν οἰκία παρὰ θάλασσαν. 7 Ὡς δὲ ἀπῆλθεν ὁ
ἄγγελος ὁ λαλῶν τῷ Κορνηλίῳ, φωνήσας δύο τῶν οἰκετῶν
αὐτοῦ καὶ στρατιώτην εὐσεβῆ τῶν προσκαρτερούντων αὐτῷ,
8 καὶ ἐξηγησάμενος αὐτοῖς ἅπαντα, ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν
Ἰόππην.

9 Τῇ δὲ ἐπαύριον ὁδοιπορούντων ἐκείνων καὶ τῇ πόλει ἐγγι-
ζόντων ἀνέβη Πέτρος ἐπὶ τὸ δῶμα προσεύξασθαι περὶ ὥραν
ἕκτην. 10 Ἐγένετο δὲ πρόσπεινος καὶ ἤθελε γεύσασθαι. Παρα-
σκευαζόντων δὲ ἐκείνων ἐπέπεσεν ἐπ᾽ αὐτὸν ἔκστασις, 11 καὶ
θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγμένον καὶ καταβαῖνον ἐπ᾽ αὐτὸν
σκεῦός τι ὡς ὀθόνην μεγάλην, τέσσαρσιν ἀρχαῖς δεδεμένον καὶ
καθιέμενον ἐπὶ τῆς γῆς, 12 ἐν ᾧ ὑπῆρχε πάντα τὰ τετράποδα
τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἑρπετὰ καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ.
13 Καὶ ἐγένετο φωνὴ πρὸς αὐτόν· Ἀναστάς, Πέτρε, θῦσον καὶ
φάγε. 14 Ὁ δὲ Πέτρος εἶπε· Μηδαμῶς, Κύριε! Ὅτι οὐδέποτε
ἔφαγον πᾶν κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον. 15 Καὶ φωνὴ πάλιν ἐκ δευτέ-
ρου πρὸς αὐτόν· Ἃ ὁ Θεὸς ἐκαθάρισε σὺ μὴ κοίνου. 16 Τοῦτο δὲ
ἐγένετο ἐπὶ τρίς, καὶ πάλιν ἀνελήφθη τὸ σκεῦος εἰς τὸν οὐρανόν.

10 Ἦταν δὲ κάποιος στὴν Καισάρεια ὀνομαζόμενος Κορνήλιος, ἑκα-
τόνταρχος, ἀπὸ τὸ τάγμα ποὺ λεγόταν Ἰταλικὴ σπεῖρα.
2 Αὐτὸς ἦταν εὐσεβὴς καὶ θεοφοβούμενος μαζὶ μὲ ὅλη τὴν οἰκογένειά
του. Καὶ ἔκανε πολλὲς ἐλεημοσύνες στὸ λαό, καὶ πάντοτε προσευχόταν
στὸ Θεό. **3** Αὐτὸς εἶδε καθαρὰ σὲ ὅραμα, ὥρα περίπου τρεῖς τὸ ἀπό-
γευμα, ἕνα ἄγγελο τοῦ Θεοῦ, ποὺ μπῆκε στὸ σπίτι του καὶ τοῦ εἶπε:
«Κορνήλιε!». **4** Αὐτὸς δὲ τὸν κοίταξε καὶ τρομαγμένος εἶπε: «Τί εἶναι,
κύριε;». Τοῦ εἶπε δέ: «Οἱ προσευχές σου καὶ οἱ ἐλεημοσύνες σου ἀνέ-
βηκαν (στὸν οὐρανό), γιὰ νὰ τὶς λάβῃ ὑπ᾽ ὄψιν ὁ Θεός. **5** Καὶ τώρα
στεῖλε ἀνθρώπους στὴν Ἰόππη καὶ προσκάλεσε τὸ Σίμωνα, ποὺ ἐπονο-
μάζεται Πέτρος. **6** Αὐτὸς φιλοξενεῖται σὲ κάποιο Σίμωνα βυρσοδέψη,
ποὺ ἔχει σπίτι κοντὰ στὴ θάλασσα». **7** Μόλις δὲ ἔφυγε ὁ ἄγγελος, ποὺ
μιλοῦσε στὸν Κορνήλιο, κάλεσε δύο ἀπὸ τοὺς ὑπηρέτες του καὶ ἕνα
στρατιώτη εὐσεβῆ, ἀπ᾽ αὐτοὺς ποὺ τὸν ὑπηρετοῦσαν, **8** καὶ ἀφοῦ τοὺς
ἀφηγήθηκε ὅλα, τοὺς ἔστειλε στὴν Ἰόππη.

Τὸ ὅραμα τοῦ Πέτρου μὲ τὰ ἀκάθαρτα ζῷα
«Ἃ ὁ Θεὸς ἐκαθάρισε σὺ μὴ κοίνου»

9 Τὴν ἄλλη δὲ ἡμέρα, ἐνῷ ἐκεῖνοι ὡδοιποροῦσαν καὶ πλησίαζαν στὴν
πόλι, ὁ Πέτρος ἀνέβηκε στὴν ταράτσα γιὰ νὰ προσευχηθῇ ὥρα περίπου
δώδεκα (τὸ μεσημέρι). **10** Πείνασε δέ, καὶ ἤθελε νὰ φάγῃ. Καὶ ἐνῷ
ἐκεῖνοι ἑτοίμαζαν τὸ φαγητό, αὐτὸς περιῆλθε σὲ ἔκστασι. **11** Καὶ βλέ-
πει τὸν οὐρανὸ νὰ εἶναι ἀνοικτός, καὶ νὰ κατεβαίνῃ πρὸς αὐτὸν κάποιο
πρᾶγμα σὰν σεντόνι μεγάλο, ποὺ ἦταν ἀπ᾽ τὰ τέσσαρα ἄκρα δεμένο καὶ
κατεβαζόταν στὴ γῆ. **12** Μέσα σ᾽ αὐτὸ ὑπῆρχαν ὅλα τὰ τετράποδα τῆς
γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἑρπετὰ καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. **13** Καὶ
ἦλθε πρὸς αὐτὸν φωνή: «Σήκω, Πέτρε, σφάξε καὶ φάγε». **14** Καὶ ὁ
Πέτρος εἶπε: «Ὄχι, Κύριε! Οὐδέποτε δὲ ἔφαγα κάτι μολυσμένο ἢ ἀκά-
θαρτο». **15** Καὶ πάλι γιὰ δεύτερη φορὰ ἦλθε πρὸς αὐτὸν φωνή: «Αὐτά,
ποὺ ὁ Θεὸς καθάρισε, σὺ νὰ μὴ θεωρῇς ἀκάθαρτα». **16** Αὐτὸ δὲ ἔγινε
τρεῖς φορές. Καὶ πάλι τὸ πρᾶγμα (τὸ ὅμοιο μὲ μεγάλο σεντόνι) ἀνυ-
ψώθηκε στὸν οὐρανό.

17 Ὡς δὲ ἐν ἑαυτῷ διηπόρει ὁ Πέτρος τί ἂν εἴη τὸ ὅραμα ὃ
εἶδε, καὶ ἰδοὺ οἱ ἄνδρες οἱ ἀπεσταλμένοι ἀπὸ τοῦ Κορνηλίου
διερωτήσαντες τὴν οἰκίαν τοῦ Σίμωνος ἐπέστησαν ἐπὶ τὸν
πυλῶνα, 18 καὶ φωνήσαντες ἐπυνθάνοντο, εἰ Σίμων ὁ ἐπικα-
λούμενος Πέτρος ἐνθάδε ξενίζεται; 19 Τοῦ δὲ Πέτρου διενθυ-
μουμένου περὶ τοῦ ὁράματος εἶπεν αὐτῷ τὸ Πνεῦμα· Ἰδοὺ
ἄνδρες *τρεῖς* ζητοῦσί σε· 20 ἀλλὰ ἀναστὰς κατάβηθι καὶ πο-
ρεύου σὺν αὐτοῖς μηδὲν διακρινόμενος, διότι ἐγὼ ἀπέσταλκα
αὐτούς. 21 Καταβὰς δὲ Πέτρος πρὸς τοὺς ἄνδρας εἶπεν· Ἰδοὺ
ἐγώ εἰμι ὃν ζητεῖτε. Τίς ἡ αἰτία δι᾽ ἣν πάρεστε; 22 Οἱ δὲ εἶπον·
Κορνήλιος ἑκατοντάρχης, ἀνὴρ δίκαιος καὶ φοβούμενος τὸν
Θεόν, μαρτυρούμενός τε ὑπὸ ὅλου τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων,
ἐχρηματίσθη ὑπὸ ἀγγέλου ἁγίου μεταπέμψασθαί σε εἰς τὸν
οἶκον αὐτοῦ καὶ ἀκοῦσαι ῥήματα παρὰ σοῦ. 23 Εἰσκαλεσάμε-
νος οὖν αὐτοὺς ἐξένισε.

Τῇ δὲ ἐπαύριον ἀναστὰς ἐξῆλθε σὺν αὐτοῖς, καί τινες τῶν
ἀδελφῶν τῶν ἀπὸ τῆς Ἰόππης συνῆλθον αὐτῷ, 24 καὶ τῇ ἐπαύ-
ριον εἰσῆλθον εἰς τὴν Καισάρειαν. Ὁ δὲ Κορνήλιος ἦν προσ-
δοκῶν αὐτοὺς συγκαλεσάμενος τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ τοὺς
ἀναγκαίους φίλους. 25 Ὡς δὲ ἐγένετο τοῦ εἰσελθεῖν τὸν Πέτρον,
συναντήσας αὐτῷ ὁ Κορνήλιος πεσὼν ἐπὶ τοὺς πόδας προσε-
κύνησεν. 26 Ὁ δὲ Πέτρος αὐτὸν ἤγειρε λέγων· Ἀνάστηθι!
Κἀγὼ αὐτὸς ἄνθρωπός εἰμι. 27 Καὶ συνομιλῶν αὐτῷ εἰσῆλθε,
καὶ εὑρίσκει συνεληλυθότας πολλούς, 28 ἔφη τε πρὸς αὐτούς·
Ὑμεῖς ἐπίστασθε ὡς ἀθέμιτόν ἐστιν ἀνδρὶ Ἰουδαίῳ κολλᾶσθαι ἢ
προσέρχεσθαι ἀλλοφύλῳ· καὶ ἐμοὶ ὁ Θεὸς ἔδειξε μηδένα κοινὸν
ἢ ἀκάθαρτον λέγειν ἄνθρωπον· 29 διὸ καὶ ἀναντιρρήτως ἦλθον
μεταπεμφθείς. Πυνθάνομαι οὖν, τίνι λόγῳ μετεπέμψασθέ με;

30 Καὶ ὁ Κορνήλιος ἔφη· Ἀπὸ τετάρτης ἡμέρας μέχρι ταύ-
της τῆς ὥρας ἤμην νηστεύων, καὶ τὴν ἐνάτην ὥραν προσευχό-
μενος ἐν τῷ οἴκῳ μου. Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἔστη ἐνώπιόν μου ἐν
ἐσθῆτι λαμπρᾷ, 31 καί φησι· Κορνήλιε! Εἰσηκούσθη σου ἡ
προσευχὴ καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἐμνήσθησαν ἐνώπιον τοῦ
Θεοῦ. 32 Πέμψον οὖν εἰς Ἰόππην καὶ μετακάλεσαι Σίμωνα ὃς

Τὸ Πνεῦμα πρὸς τὸν Πέτρο γιὰ τοὺς ἀπεσταλμένους τοῦ Κορνηλίου

17 Ἐνῷ δὲ ὁ Πέτρος ἀποροῦσε μέσα του, τί ἆραγε σήμαινε τὸ ὅραμα ποὺ εἶδε, ἰδοὺ οἱ ἄνθρωποι οἱ ἀπεσταλμένοι ἀπὸ τὸν Κορνήλιο, ἀφοῦ ρώτησαν γιὰ τὸ σπίτι τοῦ Σίμωνος, ἔφθασαν στὴν ἐξώπορτα.
18 Καὶ φώναξαν καὶ ρωτοῦσαν: «Ὁ Σίμων, ποὺ ἐπονομάζεται Πέτρος, φιλοξενεῖται ἐδῶ;». **19** Ἐνῷ δὲ ὁ Πέτρος συλλογιζόταν τὸ ὅραμα, τοῦ εἶπε τὸ Πνεῦμα: «Ἰδοὺ τρεῖς ἄνδρες σὲ ζητοῦν. **20** Σήκω δὲ καὶ κατέβα καὶ πήγαινε μαζί τους χωρὶς κανένα δισταγμό, διότι ἐγὼ τοὺς ἔστειλα». **21** Ὁ δὲ Πέτρος, ἀφοῦ κατέβηκε καὶ ἦλθε πρὸς τοὺς ἄνδρες, εἶπε: «Ἰδού, ἐγὼ εἶμαι ἐκεῖνος, ποὺ ζητεῖτε. Γιὰ ποιό λόγο εἶσθε ἐδῶ;».
22 Ἐκεῖνοι δὲ εἶπαν: «Ὁ Κορνήλιος ὁ ἑκατόνταρχος, ἄνθρωπος εὐσεβὴς καὶ θεοφοβούμενος, καὶ ἐκτιμώμενος ἀπ' ὅλο τὸν Ἰουδαϊκὸ λαό, ἔλαβε ἐντολὴ ἀπὸ ἅγιο ἄγγελο νὰ σὲ προσκαλέσῃ στὸ σπίτι του καὶ ν' ἀκούσῃ λόγους ἀπὸ σένα». **23** Τοὺς κάλεσε τότε μέσα καὶ τοὺς φιλοξένησε.

Ὁ Πέτρος μεταβαίνει στὴν Καισάρεια στὸ σπίτι τοῦ Κορνηλίου

Τὴν ἄλλη δὲ ἡμέρα σηκώθηκε καὶ ἀναχώρησε μαζί τους. Μαζί του δὲ πῆγαν καὶ μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ἀδελφοὺς ἀπὸ τὴν Ἰόππη. **24** Καὶ τὴν ἄλλη ἡμέρα ἔφθασαν στὴν Καισάρεια. Ὁ δὲ Κορνήλιος τοὺς περίμενε. Καὶ εἶχε συγκαλέσει τοὺς συγγενεῖς του καὶ τοὺς στενοὺς φίλους.
25 Ὅταν δὲ ὁ Πέτρος ἐπρόκειτο νὰ μπῆ στὸ σπίτι, ὁ Κορνήλιος τὸν προϋπάντησε, ἔπεσε στὰ πόδια του καὶ τὸν προσκύνησε. **26** Ἀλλ' ὁ Πέτρος τὸν σήκωσε ἐπάνω λέγοντας: «Σήκω ἐπάνω! Καὶ ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος ὅπως ἐσύ». **27** Καὶ συνομιλώντας μαζί του μπῆκε στὸ σπίτι. Καὶ βρίσκει πολλοὺς συγκεντρωμένους. **28** Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς: «Σεῖς ξέρετε, ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται σὲ Ἰουδαῖο νὰ συναναστρέφεται ἢ νὰ ἐπισκέπτεται ἀλλοεθνῆ. Ἀλλὰ σὲ μένα ὁ Θεὸς ἔδειξε, νὰ μὴ θεωρῶ μολυσμένο ἢ ἀκάθαρτο κανένα ἄνθρωπο. **29** Γι' αὐτὸ καὶ ἦλθα, ὅταν προσκλήθηκα, χωρὶς ἀντίρρησι. Ζητῶ λοιπὸν νὰ μάθω, γιὰ ποιό λόγο μὲ προσκαλέσατε;».

30 Καὶ ὁ Κορνήλιος εἶπε: «Τέσσερες ἡμέρες νήστευα μέχρι αὐτὴ τὴν ὥρα. Καὶ ὥρα τρεῖς τὸ ἀπόγευμα προσευχόμουν στὸ σπίτι μου. Καὶ ἰδοὺ ἕνας ἄνθρωπος μὲ λαμπρὴ ἐνδυμασία παρουσιάσθηκε ἐνώπιόν μου
31 καὶ λέγει: «Κορνήλιε! Εἰσακούσθηκε ἡ προσευχή σου, καὶ ὁ Θεὸς ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὶς ἐλεημοσύνες σου. **32** Γι' αὐτὸ στεῖλε στὴν Ἰόππη καὶ προσκάλεσε τὸ Σίμωνα, ποὺ ἐπονομάζεται Πέτρος. Αὐτὸς φιλοξε-

ἐπικαλεῖται Πέτρος. Οὗτος ξενίζεται ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος βυρσέως
παρὰ θάλασσαν· ὃς παραγενόμενος λαλήσει σοι. 33 Ἐξαυτῆς
οὖν ἔπεμψα πρὸς σέ, σύ τε καλῶς ἐποίησας παραγενόμενος.
Νῦν οὖν πάντες ἡμεῖς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ πάρεσμεν ἀκοῦσαι
πάντα τὰ προστεταγμένα σοι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ.

34 Ἀνοίξας δὲ Πέτρος τὸ στόμα *αὐτοῦ* εἶπεν· Ἐπ᾽ ἀληθείας
καταλαμβάνομαι ὅτι οὐκ ἔστι προσωπολήπτης ὁ Θεός, 35 ἀλλ᾽
ἐν παντὶ ἔθνει ὁ φοβούμενος αὐτὸν καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύ-
νην δεκτὸς αὐτῷ ἐστι. 36 Τὸν λόγον ὃν ἀπέστειλε τοῖς υἱοῖς
Ἰσραὴλ εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ· οὗτός
ἐστι πάντων Κύριος· 37 ὑμεῖς οἴδατε τὸ γενόμενον ῥῆμα καθ᾽
ὅλης τῆς Ἰουδαίας, ἀρξάμενον ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας μετὰ τὸ βά-
πτισμα ὃ ἐκήρυξεν Ἰωάννης, 38 Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ, ὡς
ἔχρισεν αὐτὸν ὁ Θεὸς Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ δυνάμει, ὃς διῆλθεν
εὐεργετῶν καὶ ἰώμενος πάντας τοὺς καταδυναστευομένους ὑπὸ
τοῦ Διαβόλου, ὅτι ὁ Θεὸς ἦν μετ᾽ αὐτοῦ. 39 Καὶ ἡμεῖς ἐσμεν
μάρτυρες πάντων ὧν ἐποίησεν ἔν τε τῇ χώρᾳ τῶν Ἰουδαίων
καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ· ὃν καὶ ἀνεῖλον κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου.
40 Τοῦτον ὁ Θεὸς ἤγειρε τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ καὶ ἔδωκεν αὐτὸν
ἐμφανῆ γενέσθαι, 41 οὐ παντὶ τῷ λαῷ, ἀλλὰ μάρτυσι τοῖς προ-
κεχειροτονημένοις ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ἡμῖν, οἵτινες συνεφάγομεν
καὶ συνεπίομεν αὐτῷ μετὰ τὸ ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.
42 Καὶ παρήγγειλεν ἡμῖν κηρῦξαι τῷ λαῷ καὶ διαμαρτύρασθαι
ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ ὡρισμένος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ κριτὴς ζώντων καὶ
νεκρῶν. 43 Τούτῳ πάντες οἱ προφῆται μαρτυροῦσιν, ἄφεσιν
ἁμαρτιῶν λαβεῖν διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ πάντα τὸν πιστεύον-
τα εἰς αὐτόν.

44 Ἔτι λαλοῦντος τοῦ Πέτρου τὰ ῥήματα ταῦτα ἐπέπεσε τὸ
Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν λόγον.
45 Καὶ ἐξέστησαν οἱ ἐκ περιτομῆς πιστοὶ ὅσοι συνῆλθον τῷ
Πέτρῳ, ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἡ δωρεὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος
ἐκκέχυται. 46 Ἤκουον γὰρ αὐτῶν λαλούντων γλώσσαις καὶ με-
γαλυνόντων τὸν Θεόν. Τότε ἀπεκρίθη ὁ Πέτρος· 47 Μήτι τὸ

νεῖται στὸ σπίτι τοῦ Σίμωνος τοῦ βυρσοδέψη κοντὰ στὴ θάλασσα. Καὶ
θὰ ἔλθῃ καὶ θὰ σοῦ μιλήσῃ». **33** Ἀμέσως δὲ ἔστειλα σὲ σένα, καὶ σὺ
καλὰ ἔκανες ποὺ ἦλθες. Τώρα λοιπὸν ὅλοι ἐμεῖς εἴμεθα παρόντες ἐνώ-
πιον τοῦ Θεοῦ, γιὰ ν' ἀκούσωμε ὅλα, ὅσα ὁ Θεὸς σὲ διέταξε».

Ὁμιλία τοῦ Πέτρου στὸ σπίτι τοῦ Κορνηλίου

34 Τότε ὁ Πέτρος ἄνοιξε τὸ στόμα του καὶ εἶπε: «Ἀληθινὰ καταλα-
βαίνω, ὅτι ὁ Θεὸς δὲν εἶναι προσωπολήπτης. **35** Ἀλλὰ σὲ κάθε ἔθνος,
ὅποιος τὸν σέβεται καὶ κάνει τὸ καλό, εἶναι δεκτὸς ἀπ' αὐτόν. **36** Σεῖς
γνωρίζετε γιὰ τὸ λόγο, ποὺ ἔστειλε στοὺς Ἰσραηλῖτες ἀγγέλλοντας τὸ
χαρμόσυνο ἄγγελμα τῆς σωτηρίας διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Αὐτὸς εἶναι
ὁ Κύριος ὅλων. **37** Γνωρίζετε γιὰ τὸ γεγονός, ποὺ συνέβη σ' ὅλη τὴν
Ἰουδαία, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὴ Γαλιλαία μετὰ τὸ βάπτισμα, ποὺ κήρυξε
ὁ Ἰωάννης. **38** Γνωρίζετε γιὰ τὸν Ἰησοῦ τὸ Ναζωραῖο, ὅτι ὁ Θεὸς τὸν
ἔχρισε μὲ Πνεῦμα Ἅγιο καὶ μὲ δύναμι. Καὶ ἔζησε εὐεργετώντας καὶ θε-
ραπεύοντας ὅλους, ὅσοι κατατυραννοῦνταν ἀπὸ τὸ Διάβολο, διότι ὁ
Θεὸς ἦταν μαζί του. **39** Καὶ ἐμεῖς εἴμεθα μάρτυρες ὅλων, ὅσα ἔκανε
καὶ στὴν ὕπαιθρο τῆς Ἰουδαίας καὶ στὴν Ἱερουσαλήμ. Αὐτὸν ἔφθασαν
μέχρι τοῦ σημείου νὰ φονεύσουν, ἀφοῦ τὸν κρέμασαν πάνω στὸ ξύλο
(τοῦ σταυροῦ). **40** Ἀλλ' ὁ Θεὸς τὸν ἀνέστησε τὴν τρίτη ἡμέρα καὶ τὸν
ἔκανε νὰ ἐμφανισθῇ, **41** ὄχι σ' ὅλο τὸ λαό, ἀλλὰ σὲ μάρτυρες, ποὺ
εἶχαν ἐκ τῶν προτέρων ἐκλεγῆ ἀπὸ τὸ Θεό, σ' ἐμᾶς δηλαδή, ποὺ φά-
γαμε καὶ ἤπιαμε μαζί του μετὰ τὴν ἀνάστασί του ἐκ νεκρῶν. **42** Καὶ
μᾶς ἔδωσε ἐντολὴ νὰ κηρύξωμε στὸ λαὸ καὶ νὰ διακηρύξωμε, ὅτι αὐτὸς
εἶναι ἐκεῖνος, ποὺ ἔχει ὁρισθῆ ἀπ' τὸ Θεὸ κριτὴς ζώντων καὶ νεκρῶν.
43 Γι' αὐτὸν κηρύττουν ὅλοι οἱ προφῆτες, ὅτι καθένας, ποὺ πιστεύει
σ' αὐτόν, θὰ λάβῃ διὰ τοῦ προσώπου του ἄφεσι ἁμαρτιῶν».

Ἐπιφοίτησι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος στοὺς ἐθνικούς

44 Ἐνῷ δὲ ἀκόμη ὁ Πέτρος ἔλεγε αὐτὰ τὰ λόγια, κατῆλθε μὲ ὁρμὴ
τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο ἐπάνω σ' ὅλους τοὺς ἀκροατὰς τοῦ λόγου. **45** Καὶ
ἐξεπλάγησαν οἱ πιστοὶ Ἰουδαῖοι, ποὺ εἶχαν ἔλθει μαζὶ μὲ τὸν Πέτρο,
διότι καὶ στοὺς ἐθνικοὺς ἔγινε ἔκχυσι τῆς δωρεᾶς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.
46 Διότι τοὺς ἄκουαν νὰ ὁμιλοῦν γλῶσσες, καὶ νὰ δοξολογοῦν τὸ Θεό.
Τότε ὁ Πέτρος εἶπε: **47** «Μήπως μπορεῖ κανεὶς νὰ ἐμποδίσῃ τὸ νερὸ

ὕδωρ κωλῦσαι δύναταί τις τοῦ μὴ βαπτισθῆναι τούτους, οἵτινες
τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἔλαβον καθὼς καὶ ἡμεῖς; 48 Προσέταξέ τε
αὐτοὺς βαπτισθῆναι ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου. Τότε ἠρώτησαν
αὐτὸν ἐπιμεῖναι ἡμέρας τινάς.

11 Ἤκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες κατὰ
τὴν Ἰουδαίαν ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέξαντο τὸν λόγον τοῦ
Θεοῦ. 2 Καὶ ὅτε ἀνέβη Πέτρος εἰς Ἱεροσόλυμα, διεκρίνοντο
πρὸς αὐτὸν οἱ ἐκ περιτομῆς 3 λέγοντες ὅτι πρὸς ἄνδρας ἀκρο-
βυστίαν ἔχοντας εἰσῆλθες καὶ συνέφαγες αὐτοῖς.

4 Ἀρξάμενος δὲ ὁ Πέτρος ἐξετίθετο αὐτοῖς καθεξῆς λέγων·
5 Ἐγὼ ἤμην ἐν πόλει Ἰόππῃ προσευχόμενος, καὶ εἶδον ἐν
ἐκστάσει ὅραμα, καταβαῖνον σκεῦός τι ὡς ὀθόνην μεγάλην
τέσσαρσιν ἀρχαῖς καθιεμένην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἦλθεν ἄχρις
ἐμοῦ· 6 εἰς ἣν ἀτενίσας κατενόουν, καὶ εἶδον τὰ τετράποδα τῆς
γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἑρπετὰ καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ.
7 Ἤκουσα δὲ φωνῆς λεγούσης μοι· Ἀναστάς, Πέτρε, θῦσον καὶ
φάγε. 8 Εἶπον δέ· Μηδαμῶς, Κύριε! Ὅτι πᾶν κοινὸν ἢ ἀκά-
θαρτον οὐδέποτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ στόμα μου. 9 Ἀπεκρίθη δέ
μοι φωνὴ ἐκ δευτέρου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· Ἃ ὁ Θεὸς ἐκαθάρισε σὺ
μὴ κοίνου. 10 Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς, καὶ πάλιν ἀνεσπάσθη
ἅπαντα εἰς τὸν οὐρανόν. 11 Καὶ ἰδοὺ ἐξαυτῆς τρεῖς ἄνδρες ἐπέ-
στησαν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐν ᾗ ἤμην, ἀπεσταλμένοι ἀπὸ Καισα-
ρείας πρός με. 12 Εἶπε δέ μοι τὸ Πνεῦμα συνελθεῖν αὐτοῖς
μηδὲν διακρινόμενον. Ἦλθον δὲ σὺν ἐμοὶ καὶ οἱ ἓξ ἀδελφοὶ
οὗτοι, καὶ εἰσήλθομεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀνδρός. 13 Ἀπήγγειλέ
τε ἡμῖν πῶς εἶδε τὸν ἄγγελον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ σταθέντα καὶ
εἰπόντα αὐτῷ· Ἀπόστειλον εἰς Ἰόππην ἄνδρας καὶ μετάπεμ-
ψαι Σίμωνα τὸν ἐπικαλούμενον Πέτρον, 14 ὃς λαλήσει ῥήματα
πρὸς σέ, ἐν οἷς σωθήσῃ σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκός σου. 15 Ἐν δὲ τῷ
ἄρξασθαί με λαλεῖν ἐπέπεσε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπ’ αὐτοὺς
ὥσπερ καὶ ἐφ’ ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ. 16 Ἐμνήσθην δὲ τοῦ ῥήματος Κυ-
ρίου ὡς ἔλεγεν· Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτι-
σθήσεσθε ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. 17 Εἰ οὖν τὴν ἴσην δωρεὰν ἔδω-

γιὰ νὰ μὴ βαπτισθοῦν αὐτοί, ποὺ ἔλαβαν τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο ὅπως καὶ
ἐμεῖς;». 48 Καὶ διέταξε νὰ βαπτισθοῦν στὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου (ἀνα-
γνωρίζοντας δηλαδὴ τὸν Ἰησοῦ ὡς τὸν Κύριο). Τότε τὸν παρακάλεσαν
νὰ παραμείνῃ μαζί τους μερικὲς ἡμέρες.

Ὁ Πέτρος ἐπικρίνεται καὶ ἀπολογεῖται

11 Ἄκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοί, ποὺ ἦταν στὴν Ἰου-
δαία, ὅτι καὶ οἱ ἐθνικοὶ δέχθηκαν τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ. 2 Καὶ ὅταν
ἀνέβηκε ὁ Πέτρος στὰ Ἱεροσόλυμα, οἱ Ἰουδαϊκῆς καταγωγῆς πιστοὶ
τὸν ἐπέκριναν 3 λέγοντας: «Μπῆκες στὰ σπίτια ἀπεριτμήτων καὶ ἔφα-
γες μαζί τους».
4 Τότε ὁ Πέτρος ἄρχισε καὶ ἐξέθετε τὰ πράγματα ὅπως συνέβησαν
λέγοντας: 5 «Ἐγὼ ἤμουν στὴν πόλι Ἰόππη καὶ προσευχόμουν. Καὶ
εἶδα σὲ κατάστασι ἐκστάσεως ὅραμα. Κάποιο πρᾶγμα σὰν σεντόνι με-
γάλο πιασμένο ἀπὸ τὶς τέσσερες ἄκρες κατέβαινε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ
ἔφθασε μέχρις ἐμένα. 6 Ἀφοῦ δὲ ἔρριξα σ' αὐτὸ τὸ βλέμμα μου, παρα-
τηροῦσα. Καὶ εἶδα τὰ τετράποδα τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἑρπετὰ
καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. 7 Ἄκουσα δὲ μιὰ φωνή, ποὺ μοῦ ἔλεγε:
"Σήκω, Πέτρε, σφάξε καὶ φάγε". 8 Ἀλλ' εἶπα: "Ὄχι, Κύριε! Οὐδέ-
ποτε δὲ μπῆκε στὸ στόμα μου κάτι μολυσμένο ἢ ἀκάθαρτο". 9 Τότε
φωνὴ γιὰ δεύτερη φορὰ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ μοῦ εἶπε: "Αὐτά, ποὺ ὁ Θεὸς
καθάρισε, σὺ νὰ μὴ θεωρῇς ἀκάθαρτα". 10 Αὐτὸ δὲ ἔγινε τρεῖς φορές.
Καὶ πάλι τραβήχθηκαν ὅλα ἐπάνω στὸν οὐρανό. 11 Καὶ ἰδοὺ τὴν ἴδια
στιγμὴ τρεῖς ἄνδρες παρουσιάσθηκαν στὸ σπίτι, στὸ ὁποῖο ἤμουν, ἀπε-
σταλμένοι πρὸς ἐμένα ἀπὸ τὴν Καισάρεια. 12 Τὸ δὲ Πνεῦμα μοῦ εἶπε
νὰ πάω μαζί τους χωρὶς καθόλου νὰ διστάζω. Ἦλθαν δὲ μαζί μου καὶ
αὐτοὶ οἱ ἕξι ἀδελφοί, καὶ μπήκαμε στὸ σπίτι τοῦ ἀνθρώπου. 13 Καὶ
μᾶς διηγήθηκε πῶς εἶδε τὸν ἄγγελο, ποὺ παρουσιάσθηκε στὸ σπίτι του
καὶ τοῦ εἶπε: "Στεῖλε στὴν Ἰόππη καὶ προσκάλεσε τὸ Σίμωνα, ποὺ
ἐπονομάζεται Πέτρος. 14 Αὐτὸς θὰ εἰπῇ σὲ σένα λόγια, μὲ τὰ ὁποῖα
θὰ σωθῇς σὺ καὶ ὅλη ἡ οἰκογένειά σου". 15 Ὅταν δὲ ἄρχισα νὰ ὁμιλῶ,
κατῆλθε μὲ ὁρμὴ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο ἐπάνω τους, ὅπως καὶ σὲ μᾶς
στὴν ἀρχὴ (κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς). 16 Θυμήθηκα δὲ τὸ λό-
γο τοῦ Κυρίου, ὅτι ἔλεγε: "Ὁ Ἰωάννης μὲν βάπτισε μὲ νερό, σεῖς δὲ
θὰ βαπτισθῆτε μὲ Πνεῦμα Ἅγιο". 17 Ἀφοῦ δὲ ὁ Θεὸς ἔδωσε σ' αὐτοὺς
τὴν αὐτὴ δωρεά, ὅπως καὶ σ' ἐμᾶς, κατόπιν πίστεως στὸν Κύριο Ἰησοῦ
Χριστό, τότε ἐγὼ ποιός ἤμουν, γιὰ νὰ μπορῶ νὰ ἐμποδίσω τὸ Θεό;».
18 Ὅταν δὲ ἄκουσαν αὐτά, ἔπαυσαν νὰ φέρουν ἀντιρρήσεις, καὶ δό-

κεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς ὡς καὶ ἡμῖν πιστεύσασιν ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἐγὼ δὲ τίς ἤμην δυνατὸς κωλῦσαι τὸν Θεόν;
18 Ἀκούσαντες δὲ ταῦτα ἡσύχασαν καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν λέγοντες· Ἄρα γε καὶ τοῖς ἔθνεσιν ὁ Θεὸς τὴν μετάνοιαν ἔδωκεν εἰς ζωήν.

19 Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες ἀπὸ τῆς θλίψεως τῆς γενομένης ἐπὶ Στεφάνῳ διῆλθον ἕως Φοινίκης καὶ Κύπρου καὶ Ἀντιοχείας, μηδενὶ λαλοῦντες τὸν λόγον εἰ μὴ μόνον Ἰουδαίοις.
20 Ἦσαν δέ τινες ἐξ αὐτῶν ἄνδρες Κύπριοι καὶ Κυρηναῖοι, οἵτινες ἐλθόντες εἰς Ἀντιόχειαν ἐλάλουν πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς, εὐαγγελιζόμενοι τὸν Κύριον Ἰησοῦν.
21 Καὶ ἦν χεὶρ Κυρίου μετ᾽ αὐτῶν, πολύς τε ἀριθμὸς πιστεύσας ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν Κύριον.
22 Ἠκούσθη δὲ ὁ λόγος εἰς τὰ ὦτα τῆς Ἐκκλησίας τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις περὶ αὐτῶν, καὶ ἐξαπέστειλαν Βαρνάβαν διελθεῖν ἕως Ἀντιοχείας·
23 ὃς παραγενόμενος καὶ ἰδὼν τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐχάρη, καὶ παρεκάλει πάντας τῇ προθέσει τῆς καρδίας προσμένειν τῷ Κυρίῳ,
24 ὅτι ἦν ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ πλήρης Πνεύματος Ἁγίου καὶ πίστεως. Καὶ προσετέθη ὄχλος ἱκανὸς τῷ Κυρίῳ.
25 Ἐξῆλθε δὲ εἰς Ταρσὸν ὁ Βαρνάβας ἀναζητῆσαι Σαῦλον, καὶ εὑρὼν αὐτὸν ἤγαγεν *αὐτὸν* εἰς Ἀντιόχειαν.
26 Ἐγένετο δὲ αὐτοὺς ἐνιαυτὸν ὅλον συναχθῆναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ διδάξαι ὄχλον ἱκανόν, χρηματίσαι τε πρῶτον ἐν Ἀντιοχείᾳ τοὺς μαθητὰς Χριστιανούς.

27 Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις κατῆλθον ἀπὸ Ἱεροσολύμων προφῆται εἰς Ἀντιόχειαν.
28 Ἀναστὰς δὲ εἷς ἐξ αὐτῶν ὀνόματι Ἄγαβος ἐσήμανε διὰ τοῦ Πνεύματος λιμὸν μέγαν μέλλειν ἔσεσθαι ἐφ᾽ ὅλην τὴν οἰκουμένην· ὅστις καὶ ἐγένετο ἐπὶ Κλαυδίου Καίσαρος.
29 Τῶν δὲ μαθητῶν καθὼς ηὐπορεῖτό τις, ὥρισαν ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς κατοικοῦσιν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς·
30 ὃ καὶ ἐποίησαν ἀποστείλαντες πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους διὰ χειρὸς Βαρνάβα καὶ Σαύλου.

ξαζαν τὸ Θεὸ λέγοντας: «Ἄρα καὶ γιὰ τοὺς ἐθνικοὺς ὁ Θεὸς ὥρισε τὴ μετάνοια γιὰ ζωή (πνευματικὴ καὶ αἰώνια ζωή)».

Ἡ Ἐκκλησία στὴν Ἀντιόχεια. Τὸ ὄνομα Χριστιανοί

19 Ἐκεῖνοι δέ, ποὺ εἶχαν διασκορπισθῆ λόγῳ τοῦ διωγμοῦ, ποὺ ἔγινε ἐξ αἰτίας τοῦ Στεφάνου, ἔφθασαν ὥς τὴ Φοινίκη καὶ τὴν Κύπρο καὶ τὴν Ἀντιόχεια. Καὶ δὲν κήρυτταν τὸ λόγο σὲ κανένα, παρὰ μόνο στοὺς Ἰουδαίους. **20** Μερικοὶ δὲ ἀπ' αὐτοὺς ἦταν Κύπριοι καὶ Κυρηναῖοι. Αὐτοί, ὅταν μπῆκαν στὴν Ἀντιόχεια, μιλοῦσαν στοὺς ἑλληνοφώνους Ἰουδαίους κηρύττοντας τὸν Κύριο Ἰησοῦ. **21** Καὶ ἦταν μαζί τους τὸ χέρι (ἡ δύναμι) τοῦ Κυρίου. Καὶ μεγάλος ἀριθμὸς ἀνθρώπων πίστευσε καὶ ἐπέστρεψε στὸν Κύριο (τὸν Ἰησοῦ).

22 Ἔφθασε δὲ ἡ φήμη τῶν ἐπιτυχιῶν στὰ αὐτιὰ τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων, καὶ ἔστειλαν ἀπ' ἐκεῖ τὸν Βαρνάβα γιὰ νὰ πάῃ στὴν Ἀντιόχεια. **23** Αὐτός, ὅταν ἔφθασε ἐκεῖ καὶ εἶδε τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ, χάρηκε, καὶ παρώτρυνε ὅλους νὰ μένουν κοντὰ στὸν Κύριο μὲ ὁλόψυχη διάθεσι. **24** Διότι ἦταν ἄνθρωπος καλόψυχος καὶ γεμᾶτος Πνεῦμα Ἅγιο καὶ πίστι. Ἔτσι ἀρκετὸς λαὸς πῆγε κοντὰ στὸν Κύριο.

25 Τότε ὁ Βαρνάβας ἀναχώρησε γιὰ τὴν Ταρσὸ πρὸς ἀναζήτησι τοῦ Σαύλου. **26** Καὶ ὅταν τὸν βρῆκε, τὸν ἔφερε στὴν Ἀντιόχεια. Ὁλόκληρο δὲ ἔτος πήγαιναν στὶς ἐκκλησιαστικὲς συνάξεις καὶ δίδαξαν λαὸ πολύ. Καὶ πρῶτα στὴν Ἀντιόχεια οἱ μαθηταὶ (οἱ πιστοὶ) ὠνομάσθηκαν Χριστιανοί.

Ὁ Ἄγαβος προφητεύει πεῖνα. Ἀποστολὴ βοηθείας στὴν Ἰουδαία

27 Αὐτὲς δὲ τὶς ἡμέρες κατέβηκαν ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα στὴν Ἀντιόχεια προφῆτες. **28** Ἕνας δὲ ἀπ' αὐτούς, ὀνομαζόμενος Ἄγαβος, σηκώθηκε, καὶ μὲ ἀποκάλυψι τοῦ Πνεύματος φανέρωσε, ὅτι πεῖνα μεγάλη ἔμελλε νὰ γίνῃ σ' ὅλη τὴν οἰκουμένη. Πράγματι δὲ ἔγινε κατὰ τὶς ἡμέρες τοῦ Κλαυδίου Καίσαρος. **29** Οἱ δὲ μαθηταὶ (οἱ πιστοὶ) ἀποφάσισαν νὰ στείλῃ ὁ καθένας, ἀναλόγως τῶν οἰκονομικῶν του πόρων, εἰσφορὰ γιὰ βοήθεια πρὸς τοὺς ἀδελφούς, ποὺ κατοικοῦσαν στὴν Ἰουδαία. **30** Πραγματοποίησαν δὲ τὴν ἀπόφασι μὲ τὸ ν' ἀποστείλουν τὴν εἰσφορά τους πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους μὲ τὸ Βαρνάβα καὶ τὸ Σαῦλο.

Θανάτωσι τοῦ Ἰακώβου καὶ φυλάκισι τοῦ Πέτρου

12 Ἐκεῖνο δὲ τὸν καιρὸ ὁ Ἡρῴδης ὁ βασιλεὺς συνέλαβε γιὰ νὰ κακοποιήσῃ μερικοὺς ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία. **2** Καὶ θανάτωσε διὰ μα-

12 Κατ᾽ ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν Ἡρῴδης ὁ βασι-
λεὺς τὰς χεῖρας κακῶσαί τινας τῶν ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας.
2 Ἀνεῖλε δὲ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν Ἰωάννου μαχαίρᾳ. 3 Καὶ
ἰδὼν ὅτι ἀρεστόν ἐστι τοῖς Ἰουδαίοις, προσέθετο συλλαβεῖν καὶ
Πέτρον· ἦσαν δὲ αἱ ἡμέραι τῶν Ἀζύμων· 4 ὃν καὶ πιάσας ἔθε-
το εἰς φυλακήν, παραδοὺς τέσσαρσι τετραδίοις στρατιωτῶν φυ-
λάσσειν αὐτόν, βουλόμενος μετὰ τὸ Πάσχα ἀναγαγεῖν αὐτὸν
τῷ λαῷ. 5 Ὁ μὲν οὖν Πέτρος ἐτηρεῖτο ἐν τῇ φυλακῇ· προσευχὴ
δὲ ἦν ἐκτενὴς γινομένη ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὸν Θεὸν
ὑπὲρ αὐτοῦ.

6 Ὅτε δὲ ἔμελλεν αὐτὸν προάγειν ὁ Ἡρῴδης, τῇ νυκτὶ
ἐκείνῃ ἦν ὁ Πέτρος κοιμώμενος μεταξὺ δύο στρατιωτῶν δεδε-
μένος ἁλύσεσι δυσί, φύλακές τε πρὸ τῆς θύρας ἐτήρουν τὴν
φυλακήν. 7 Καὶ ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου ἐπέστη καὶ φῶς ἔλαμψεν
ἐν τῷ οἰκήματι. Πατάξας δὲ τὴν πλευρὰν τοῦ Πέτρου ἤγειρεν
αὐτὸν λέγων· Ἀνάστα ἐν τάχει. Καὶ ἐξέπεσον αὐτοῦ αἱ ἁλύσεις
ἐκ τῶν χειρῶν. 8 Εἶπέ τε ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτόν· Περίζωσαι καὶ
ὑπόδησαι τὰ σανδάλιά σου. Ἐποίησε δὲ οὕτω. Καὶ λέγει αὐτῷ·
Περιβαλοῦ τὸ ἱμάτιόν σου καὶ ἀκολούθει μοι.
9 Καὶ ἐξελθὼν ἠκολούθει αὐτῷ, καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι ἀληθές ἐστι
τὸ γινόμενον διὰ τοῦ ἀγγέλου, ἐδόκει δὲ ὅραμα βλέπειν.
10 Διελθόντες δὲ πρώτην φυλακὴν καὶ δευτέραν ἦλθον ἐπὶ τὴν
πύλην τὴν σιδηρᾶν τὴν φέρουσαν εἰς τὴν πόλιν, ἥτις αὐτομά-
τη ἠνοίχθη αὐτοῖς, καὶ ἐξελθόντες προῆλθον ῥύμην μίαν, καὶ
εὐθέως ἀπέστη ὁ ἄγγελος ἀπ᾽ αὐτοῦ. 11 Καὶ ὁ Πέτρος γενόμε-
νος ἐν ἑαυτῷ εἶπε· Νῦν οἶδα ἀληθῶς ὅτι ἐξαπέστειλε Κύριος
τὸν ἄγγελον αὐτοῦ καὶ ἐξείλετό με ἐκ χειρὸς Ἡρῴδου καὶ πά-
σης τῆς προσδοκίας τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων.

12 Συνιδών τε ἦλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν Μαρίας τῆς μητρὸς Ἰω-
άννου τοῦ ἐπικαλουμένου Μάρκου, οὗ ἦσαν ἱκανοὶ συνηθροι-
σμένοι καὶ προσευχόμενοι. 13 Κρούσαντος δὲ αὐτοῦ τὴν θύραν

χαίρας τὸν Ἰάκωβο τὸν ἀδελφὸ τοῦ Ἰωάννου. **3** Καὶ ὅταν εἶδε, ὅτι
αὐτὸ ἄρεσε στοὺς Ἰουδαίους, προχώρησε νὰ συλλάβῃ καὶ τὸν Πέτρο.
Ἦταν δὲ οἱ ἡμέρες τῶν Ἀζύμων (τοῦ Πάσχα). **4** Καὶ ἀφοῦ τὸν ἔπια-
σε, τὸν ἔβαλε στὴ φυλακὴ καὶ τὸν παρέδωσε σὲ τέσσερες τετράδες στρα-
τιωτῶν γιὰ νὰ τὸν φυλάττουν, σκοπεύοντας μετὰ τὸ Πάσχα νὰ τὸν
προσαγάγῃ γιὰ νὰ δικασθῇ ἐνώπιον τοῦ λαοῦ. **5** Ἔτσι ὁ μὲν Πέτρος
ἐκρατεῖτο στὴ φυλακή, ἡ δὲ Ἐκκλησία ἔκανε θερμὴ προσευχὴ πρὸς τὸ
Θεὸ ὑπὲρ αὐτοῦ.

Ἀποφυλάκισι τοῦ Πέτρου θαυματουργικῶς

6 Καὶ ὅταν ὁ Ἡρῴδης ἐπρόκειτο νὰ τὸν προσαγάγῃ γιὰ νὰ δικασθῇ,
τὴ νύκτα ἐκείνη ὁ Πέτρος κοιμόταν μεταξὺ δύο στρατιωτῶν δεμένος μὲ
δύο ἁλυσίδες, καὶ φύλακες μπροστὰ ἀπὸ τὴν πόρτα φρουροῦσαν τὴ φυ-
λακή. **7** Καὶ ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου παρουσιάσθηκε καὶ φῶς ἔλαμψε στὸ
κελλὶ τῆς φυλακῆς. Καὶ κτύπησε τὴν πλευρὰ τοῦ Πέτρου καὶ τὸν ξύ-
πνησε καὶ εἶπε: «Σήκω γρήγορα». Καὶ ἔπεσαν οἱ ἁλυσίδες του ἀπὸ τὰ
χέρια. **8** Τότε ὁ ἄγγελος τοῦ εἶπε: «Ζώσου, καὶ φόρεσε τὰ σανδάλιά
σου». Καὶ τὸ ἔκανε. Ἔπειτα τοῦ εἶπε: «Φόρεσε τὸ μανδύα σου καὶ
ἀκολούθησέ με».
9 Καὶ βγῆκε καὶ τὸν ἀκολουθοῦσε. Δὲν καταλάβαινε ὅμως, ὅτι αὐτὸ
ποὺ γινόταν διὰ τοῦ ἀγγέλου εἶναι πραγματικό, ἀλλὰ νόμιζε, ὅτι βλέ-
πει ὅραμα. **10** Ἀφοῦ δὲ πέρασαν τὴν πρώτη φρουρὰ καὶ τὴ δεύτερη,
ἔφθασαν στὴ σιδερένια πύλη, ποὺ ὁδηγεῖ στὴν πόλι. Αὐτὴ δὲ τοὺς ἀνοί-
χθηκε αὐτομάτως. Καὶ ἀφοῦ βγῆκαν, προχώρησαν ἕνα δρόμο, καὶ ἀμέ-
σως ἔφυγε ἀπ' αὐτὸν ὁ ἄγγελος. **11** Τότε ὁ Πέτρος συνῆλθε καὶ εἶπε:
«Τώρα καταλαβαίνω πραγματικά, ὅτι ἀπέστειλε ὁ Κύριος τὸν ἄγγελό
του καὶ μὲ γλύτωσε ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Ἡρῴδη καὶ ἀπὸ κάθε κακό, ποὺ
περίμενε ὁ Ἰουδαϊκὸς λαὸς νὰ μοῦ συμβῇ».

Τὸ χαριτωμένο περιστατικὸ μὲ τὴ Ρόδη

12 Καὶ ἀφοῦ κατάλαβε ποῦ ἦταν, πῆγε στὸ σπίτι τῆς Μαρίας, τῆς
μητέρας τοῦ Ἰωάννου, ποὺ ὠνομαζόταν καὶ Μᾶρκος, ὅπου ἦταν ἀρκε-
τοὶ συγκεντρωμένοι καὶ προσεύχονταν. **13** Ὅταν δὲ κτύπησε τὴν ἐξώ-
πορτα, πῆγε μιὰ ὑπηρέτρια ὀνομαζομένη Ρόδη γιὰ ν' ἀνοίξῃ. **14** Ἀλλ'
ὅταν ἀναγνώρισε τὴ φωνὴ τοῦ Πέτρου, ἀπὸ τὴ χαρά της δὲν ἄνοιξε τὴν
ἐξώπορτα, ἀλλ' ἔτρεξε μέσα καὶ ἀνήγγειλε, ὅτι ἔξω ἀπὸ τὴν ἐξώπορτα
εἶναι ὁ Πέτρος. **15** Ἀλλ' αὐτοὶ τῆς εἶπαν: «Εἶσαι τρελλή!». Ἐκείνη

τοῦ πυλῶνος προσῆλθε παιδίσκη ὑπακοῦσαι ὀνόματι Ῥόδη,
14 καὶ ἐπιγνοῦσα τὴν φωνὴν τοῦ Πέτρου, ἀπὸ τῆς χαρᾶς οὐκ
ἤνοιξε τὸν πυλῶνα, εἰσδραμοῦσα δὲ ἀπήγγειλεν ἑστάναι τὸν
Πέτρον πρὸ τοῦ πυλῶνος. 15 Οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπον· Μαίνῃ!
Ἡ δὲ διισχυρίζετο οὕτως ἔχειν. Οἱ δὲ ἔλεγον· Ὁ ἄγγελος αὐτοῦ
ἐστιν.

16 Ὁ δὲ Πέτρος ἐπέμενε κρούων. Ἀνοίξαντες δὲ εἶδον αὐτὸν
καὶ ἐξέστησαν. 17 Κατασείσας δὲ αὐτοῖς τῇ χειρὶ σιγᾶν διηγή-
σατο αὐτοῖς πῶς ὁ Κύριος ἐξήγαγεν αὐτὸν ἐκ τῆς φυλακῆς,
εἶπε δέ· Ἀπαγγείλατε Ἰακώβῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα. Καὶ
ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἕτερον τόπον.

18 Γενομένης δὲ ἡμέρας ἦν τάραχος οὐκ ὀλίγος ἐν τοῖς
στρατιώταις, τί ἄρα ὁ Πέτρος ἐγένετο. 19 Ἡρῴδης δὲ ἐπιζητή-
σας αὐτὸν καὶ μὴ εὑρών, ἀνακρίνας τοὺς φύλακας ἐκέλευσεν
ἀπαχθῆναι, καὶ κατελθὼν ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Καισάρει-
αν διέτριβεν.

20 Ἦν δὲ Ἡρῴδης θυμομαχῶν Τυρίοις καὶ Σιδωνίοις· ὁμοθυ-
μαδόν τε παρῆσαν πρὸς αὐτόν, καὶ πείσαντες Βλάστον τὸν ἐπὶ
τοῦ κοιτῶνος τοῦ βασιλέως ᾐτοῦντο εἰρήνην διὰ τὸ τρέφεσθαι
αὐτῶν τὴν χώραν ἀπὸ τῆς βασιλικῆς. 21 Τακτῇ δὲ ἡμέρᾳ ὁ
Ἡρῴδης ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα βασιλικὴν καὶ καθίσας ἐπὶ τοῦ
βήματος ἐδημηγόρει πρὸς αὐτούς. 22 Ὁ δὲ δῆμος ἐπεφώνει·
Θεοῦ φωνὴ καὶ οὐκ ἀνθρώπου! 23 Παραχρῆμα δὲ ἐπάταξεν
αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου ἀνθ' ὧν οὐκ ἔδωκε τὴν δόξαν τῷ Θεῷ,
καὶ γενόμενος σκωληκόβρωτος ἐξέψυξεν.

24 Ὁ δὲ λόγος τοῦ Θεοῦ ηὔξανε καὶ ἐπληθύνετο. 25 Βαρνά-
βας δὲ καὶ Σαῦλος ὑπέστρεψαν ἐξ Ἱερουσαλὴμ πληρώσαντες
τὴν διακονίαν, συμπαραλαβόντες καὶ Ἰωάννην τὸν ἐπικληθέν-
τα Μᾶρκον.

ὅμως ἐπέμενε λέγοντας, ὅτι ἔτσι εἶναι. Αὐτοὶ δὲ ἔλεγαν, «Ὁ ἄγγελός του εἶναι».

16 Ὁ δὲ Πέτρος κτυποῦσε ἐπιμόνως τὴν ἐξώπορτα. Καὶ ὅταν ἄνοι-
ξαν, τὸν εἶδαν καὶ ἔμειναν ἐκστατικοί. **17** Καὶ ἀφοῦ μὲ κίνησι τοῦ χε-
ριοῦ τοὺς ἔκανε σῆμα νὰ σιωπήσουν, τοὺς διηγήθηκε, πῶς ὁ Κύριος τὸν
ἔβγαλε ἀπὸ τὴ φυλακή. Εἶπε ἐπίσης: «Ν᾿ ἀναγγείλετε αὐτὰ στὸν Ἰά-
κωβο καὶ στοὺς ἀδελφούς». Ἔπειτα ἀναχώρησε καὶ πῆγε σ᾿ ἄλλο τόπο.

Φυλάκισι τῶν φυλάκων

18 Ὅταν δὲ ξημέρωσε, ἔγινε μεγάλη ταραχὴ στοὺς στρατιῶτες γιὰ
τὸ τί ἆραγε ἔγινε ὁ Πέτρος. **19** Ὁ δὲ Ἡρῴδης, ἀφοῦ τὸν ἀναζήτησε
καὶ δὲν τὸν βρῆκε, ἀνέκρινε τοὺς φύλακες καὶ διέταξε νὰ φυλακισθοῦν.
Ἔπειτα κατέβηκε ἀπὸ τὴν Ἰουδαία καὶ ἔμενε στὴν Καισάρεια.

Ἄγγελος Κυρίου πατάσσει τὸν ματαιόδοξο Ἡρῴδη

20 Ὁ Ἡρῴδης δὲ βρισκόταν σὲ διένεξι μὲ τοὺς Τυρίους καὶ τοὺς Σι-
δωνίους. Ἀπὸ συμφώνου δὲ καὶ ἀπὸ κοινοῦ παρουσιάσθηκαν σ᾿ αὐτόν,
καὶ ἀφοῦ ἐξαγόρασαν τὸ Βλάστο, τὸ θαλαμηπόλο τοῦ βασιλέως, ζη-
τοῦσαν φιλικὲς σχέσεις, διότι ἡ χώρα τους προμηθευόταν τὰ τρόφιμα
ἀπὸ τὴ χώρα τοῦ βασιλέως. **21** Σὲ τακτὴ δὲ ἡμέρα ὁ Ἡρῴδης ντύθη-
κε βασιλικὴ στολὴ καὶ κάθησε στὸ θρόνο καὶ ἀγόρευε δημοσίως πρὸς
αὐτούς. **22** Ὁ δὲ λαὸς ἐπευφημοῦσε λέγοντας: «Αὐτὴ εἶναι φωνὴ Θεοῦ
καὶ ὄχι ἀνθρώπου!». **23** Ἀμέσως δέ, ἐπειδὴ δὲν ἔδωσε τὴ δόξα στὸ
Θεό, ἄγγελος Κυρίου τὸν κτύπησε (μὲ ἀπαισία νόσο), καὶ τὸν ἔτρωγαν
τὰ σκουλήκια καὶ ξεψύχησε.

24 Ὁ δὲ λόγος τοῦ Θεοῦ προώδευε καὶ ἐπικρατοῦσε καὶ κατακτοῦσε
πλήθη. **25** Καὶ ὁ Βαρνάβας καὶ ὁ Σαῦλος ἐπέστρεψαν ἀπὸ τὴν Ἱερου-
σαλήμ, ἀφοῦ ἐξετέλεσαν τὴν ἀποστολή τους, καὶ παρέλαβαν μαζί τους
καὶ τὸν Ἰωάννη, ποὺ ὠνομάσθηκε καὶ Μᾶρκος.

13 Ἦσαν δέ τινες ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τὴν οὖσαν Ἐκκλησίαν
προφῆται καὶ διδάσκαλοι, ὅ τε Βαρνάβας καὶ Συμεὼν ὁ
ἐπικαλούμενος Νίγερ, καὶ Λούκιος ὁ Κυρηναῖος, Μαναήν τε
Ἡρῴδου τοῦ τετράρχου σύντροφος καὶ Σαῦλος. 2 Λειτουργούν-
των δὲ αὐτῶν τῷ Κυρίῳ καὶ νηστευόντων εἶπε τὸ Πνεῦμα τὸ
Ἅγιον· Ἀφορίσατε δή μοι τὸν Βαρνάβαν καὶ τὸν Σαῦλον εἰς τὸ
ἔργον ὃ προσκέκλημαι αὐτούς. 3 Τότε νηστεύσαντες καὶ προσ-
ευξάμενοι καὶ ἐπιθέντες αὐτοῖς τὰς χεῖρας ἀπέλυσαν.
4 Οὗτοι μὲν οὖν ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγί-
ου κατῆλθον εἰς τὴν Σελεύκειαν, ἐκεῖθέν τε ἀπέπλευσαν εἰς
τὴν Κύπρον, 5 καὶ γενόμενοι ἐν Σαλαμῖνι κατήγγελλον τὸν λό-
γον τοῦ Θεοῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων· εἶχον δὲ καὶ
Ἰωάννην ὑπηρέτην.

6 Διελθόντες δὲ τὴν νῆσον ἄχρι Πάφου εὗρόν τινα μάγον
ψευδοπροφήτην Ἰουδαῖον ᾧ ὄνομα Βαριησοῦς, 7 ὃς ἦν σὺν τῷ
ἀνθυπάτῳ Σεργίῳ Παύλῳ, ἀνδρὶ συνετῷ. Οὗτος προσκαλεσά-
μενος Βαρνάβαν καὶ Σαῦλον ἐπεζήτησεν ἀκοῦσαι τὸν λόγον
τοῦ Θεοῦ. 8 Ἀνθίστατο δὲ αὐτοῖς ἐλύμας, ὁ μάγος,– οὕτω γὰρ
μεθερμηνεύεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ–, ζητῶν διαστρέψαι τὸν ἀνθύ-
πατον ἀπὸ τῆς πίστεως. 9 Σαῦλος δέ, ὁ καὶ Παῦλος, πλησθεὶς
Πνεύματος Ἁγίου καὶ ἀτενίσας πρὸς αὐτὸν 10 εἶπεν· Ὦ πλή-
ρης παντὸς δόλου καὶ πάσης ῥᾳδιουργίας, υἱὲ Διαβόλου, ἐχθρὲ
πάσης δικαιοσύνης! Οὐ παύσῃ διαστρέφων τὰς ὁδοὺς Κυρίου
τὰς εὐθείας; 11 Καὶ νῦν ἰδοὺ χεὶρ Κυρίου ἐπὶ σέ, καὶ ἔσῃ τυ-
φλὸς μὴ βλέπων τὸν ἥλιον ἄχρι καιροῦ. Παραχρῆμα δὲ ἔπεσεν
ἐπ᾽ αὐτὸν ἀχλὺς καὶ σκότος, καὶ περιάγων ἐζήτει χειραγωγούς.
12 Τότε ἰδὼν ὁ ἀνθύπατος τὸ γεγονὸς ἐπίστευσεν, ἐκπλησσό-
μενος ἐπὶ τῇ διδαχῇ τοῦ Κυρίου.

13 Ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ τῆς Πάφου οἱ περὶ τὸν Παῦλον ἦλθον
εἰς Πέργην τῆς Παμφυλίας· Ἰωάννης δὲ ἀποχωρήσας ἀπ᾽
αὐτῶν ὑπέστρεψεν εἰς Ἱεροσόλυμα. 14 Αὐτοὶ δὲ διελθόντες ἀπὸ

Τὸ Πνεῦμα ἀποστέλλει τὸ Βαρνάβα καὶ τὸ Σαῦλο στὴν Κύπρο

13 Ἦταν δὲ στὴν Ἐκκλησία τῆς Ἀντιοχείας μερικοὶ προφῆτες καὶ
διδάσκαλοι, ὁ Βαρνάβας, καὶ ὁ Συμεὼν ποὺ λεγόταν καὶ Νίγερ,
καὶ ὁ Λούκιος ὁ Κυρηναῖος, καὶ ὁ Μαναήν, ὁμοτράπεζος τοῦ Ἡρῴδη
τοῦ τετράρχη, καὶ ὁ Σαῦλος. **2** Ἐνῷ δὲ αὐτοὶ τελοῦσαν ἔργο λατρείας
τοῦ Κυρίου καὶ νήστευαν, εἶπε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο: «Ξεχωρίσετε ἀμέ-
σως γιὰ μένα τὸ Βαρνάβα καὶ τὸ Σαῦλο γιὰ τὸ ἔργο, γιὰ τὸ ὁποῖο τοὺς
ἔχω προσκαλέσει». **3** Τότε, ἀφοῦ πάλι νήστευσαν καὶ προσευχήθηκαν
καὶ ἔθεσαν ἐπάνω τους τὰ χέρια, τοὺς ἄφησαν νὰ φύγουν.

4 Αὐτοὶ δέ, ἀπεσταλμένοι ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο, κατέβηκαν στὴ
Σελεύκεια, καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἀπέπλευσαν γιὰ τὴν Κύπρο. **5** Καὶ ὅταν ἔφθα-
σαν στὴ Σαλαμῖνα (τῆς Κύπρου), κήρυτταν τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ στὶς συν-
αγωγὲς τῶν Ἰουδαίων. Εἶχαν δὲ μαζί τους ὡς βοηθὸ καὶ τὸν Ἰωάννη.

Σαῦλος ἢ Παῦλος, ἀνθύπατος Σέργιος Παῦλος καὶ μάγος Βαριησοῦς

6 Ἀφοῦ δὲ πέρασαν διὰ μέσου τῆς νήσου μέχρι τὴν Πάφο, βρῆκαν
κάποιο μάγο καὶ ψευδοπροφήτη Ἰουδαῖο, ποὺ ὠνομαζόταν Βαριησοῦς,
7 καὶ ἦταν μαζὶ μὲ τὸν ἀνθύπατο Σέργιο Παῦλο, ἄνθρωπο συνετό.
Αὐτὸς προσκάλεσε τὸ Βαρνάβα καὶ τὸ Σαῦλο, καὶ μ' ἐνδιαφέρον ζήτη-
σε ν' ἀκούσῃ τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ. **8** Ἀλλ' ἀντιδροῦσε σ' αὐτοὺς ὁ ἐλύμας,
ὁ μάγος, – διότι ἔτσι μεταφράζεται ἡ ἰδιότης του –, προσπαθώντας ν'
ἀποτρέψῃ τὸν ἀνθύπατο ἀπὸ τὴν πίστι. **9** Τότε ὁ Σαῦλος, ὁ ὀνομαζό-
μενος καὶ Παῦλος, πλημμύρισε ἀπὸ Πνεῦμα Ἅγιο, τὸν κοίταξε μὲ
βλέμμα διαπεραστικὸ **10** καὶ εἶπε: «Ὦ σύ, ποὺ εἶσαι γεμᾶτος ἀπὸ κά-
θε δόλο καὶ κάθε ῥᾳδιουργία, υἱὲ τοῦ Διαβόλου, ἐχθρὲ κάθε καλοῦ! Δὲν
θὰ παύσῃς νὰ διαστρέφῃς τοὺς εὐθεῖς δρόμους τοῦ Κυρίου; **11** Καὶ ἰδοὺ
τώρα τὸ χέρι τοῦ Κυρίου εἶναι ἐναντίον σου, καὶ θὰ τυφλωθῇς, καὶ δὲν
θὰ βλέπῃς τὸν ἥλιο γιὰ καιρό». Καὶ ἀμέσως ἔπεσε σ' αὐτὸν θαμπάδα
καὶ σκότος, καὶ στρέφοντας γύρω ζητοῦσε κάποιους νὰ τὸν ὁδηγήσουν
ἀπ' τὸ χέρι. **12** Τότε ὁ ἀνθύπατος, ὅταν εἶδε τὸ γεγονός, πίστευσε,
αἰσθανόμενος κατάπληξι γιὰ τὴ διδασκαλία τοῦ Κυρίου.

Ὁ Παῦλος κηρύττει στὴν Ἀντιόχεια τῆς Πισιδίας

13 Ἀφοῦ δὲ ὁ Παῦλος καὶ ἡ συνοδεία του ἀπέπλευσαν ἀπὸ τὴν Πά-
φο, πῆγαν στὴν Πέργη τῆς Παμφυλίας. Ὁ δὲ Ἰωάννης τοὺς ἄφησε καὶ
ἐπέστρεψε στὰ Ἱεροσόλυμα. **14** Αὐτοὶ δὲ διέσχισαν τὴν περιφέρεια, καὶ
ἀπὸ τὴν Πέργη ἔφθασαν στὴν Ἀντιόχεια τῆς Πισιδίας. Καὶ μπῆκαν στὴ

τῆς Πέργης παρεγένοντο εἰς Ἀντιόχειαν τῆς Πισιδίας, καὶ
εἰσελθόντες εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐκά-
θισαν. 15 Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν
ἀπέστειλαν οἱ ἀρχισυνάγωγοι πρὸς αὐτοὺς λέγοντες· Ἄνδρες
ἀδελφοί, εἰ ἔστι λόγος ἐν ὑμῖν παρακλήσεως πρὸς τὸν λαόν,
λέγετε.

16 Ἀναστὰς δὲ Παῦλος καὶ κατασείσας τῇ χειρὶ εἶπεν·
Ἄνδρες Ἰσραηλῖται καὶ οἱ φοβούμενοι τὸν Θεόν, ἀκούσατε.
17 Ὁ Θεὸς τοῦ λαοῦ τούτου *Ἰσραὴλ* ἐξελέξατο τοὺς πατέρας
ἡμῶν, καὶ τὸν λαὸν ὕψωσεν ἐν τῇ παροικίᾳ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ
μετὰ βραχίονος ὑψηλοῦ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς, 18 καὶ ὡς
τεσσαρακονταετῆ χρόνον ἐτροποφόρησεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ,
19 καὶ καθελὼν ἔθνη ἑπτὰ ἐν γῇ Χαναὰν κατεκληρονόμησεν
αὐτοῖς τὴν γῆν αὐτῶν. 20 Καὶ μετὰ ταῦτα ὡς ἔτεσι τετρακοσί-
οις καὶ πεντήκοντα ἔδωκε κριτὰς ἕως Σαμουὴλ τοῦ προφήτου.
21 Κἀκεῖθεν ᾐτήσαντο βασιλέα, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς τὸν
Σαοὺλ υἱὸν Κίς, ἄνδρα ἐκ φυλῆς Βενιαμίν, ἔτη τεσσαράκοντα.
22 Καὶ μεταστήσας αὐτὸν ἤγειρεν αὐτοῖς τὸν Δαυῒδ εἰς βασι-
λέα, ᾧ καὶ εἶπε μαρτυρήσας· **Εὗρον Δαυῒδ τὸν τοῦ Ἰεσσαί,
ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν μου, ὃς ποιήσει πάντα τὰ θελήματά
μου.** 23 Τούτου ὁ Θεὸς ἀπὸ τοῦ σπέρματος κατ᾿ ἐπαγγελίαν
ἤγαγε τῷ Ἰσραὴλ σωτηρίαν,

24 προκηρύξαντος Ἰωάννου πρὸ προσώπου τῆς εἰσόδου
αὐτοῦ βάπτισμα μετανοίας παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραήλ. 25 Ὡς δὲ
ἐπλήρου ὁ Ἰωάννης τὸν δρόμον, ἔλεγε· Τίνα με ὑπονοεῖτε
εἶναι; Οὐκ εἰμι ἐγώ, ἀλλ᾿ ἰδοὺ ἔρχεται μετ᾿ ἐμὲ οὗ οὐκ εἰμι
ἄξιος τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν λῦσαι.

26 Ἄνδρες ἀδελφοί, υἱοὶ γένους Ἀβραὰμ καὶ οἱ ἐν ὑμῖν φο-
βούμενοι τὸν Θεόν, ὑμῖν ὁ λόγος τῆς σωτηρίας ταύτης ἀπε-
στάλη. 27 Οἱ γὰρ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ οἱ ἄρχοντες
αὐτῶν τοῦτον ἀγνοήσαντες, καὶ τὰς φωνὰς τῶν προφητῶν τὰς
κατὰ πᾶν Σάββατον ἀναγινωσκομένας κρίναντες ἐπλήρωσαν,
28 καὶ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου εὑρόντες ᾐτήσαντο Πιλᾶτον
ἀναιρεθῆναι αὐτόν. 29 Ὡς δὲ ἐτέλεσαν πάντα τὰ περὶ αὐτοῦ
γεγραμμένα, καθελόντες ἀπὸ τοῦ ξύλου ἔθηκαν εἰς μνημεῖον.
30 Ὁ δὲ Θεὸς ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· 31 ὃς ὤφθη ἐπὶ ἡμέρας

συναγωγὴ τὴν ἡμέρα τοῦ Σαββάτου καὶ κάθησαν. **15** Μετὰ δὲ τὴν ἀνά-
γνωσι τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν οἱ ἀρχισυνάγωγοι διεμήνυσαν σ'
αὐτοὺς λέγοντας: «Ἀδελφοί! Ἐὰν ἔχετε νὰ εἰπῆτε στὸ λαὸ κανένα λό-
γο ἐνισχυτικὸ καὶ ἐποικοδομητικό, λέγετε».

16 Τότε ὁ Παῦλος, ἀφοῦ σηκώθηκε καὶ ἔκανε σημεῖο μὲ τὸ χέρι (ὅτι
ἐπρόκειτο νὰ ὁμιλήσῃ), εἶπε: «Ἰσραηλῖτες, καὶ σεῖς οἱ προσήλυτοι, ποὺ
σέβεσθε τὸ Θεό, ἀκούσετε. **17** Ὁ Θεὸς τοῦ λαοῦ τούτου τοῦ Ἰσραὴλ
ἐξέλεξε τοὺς πατέρες μας. Καὶ τὸ λαὸ ἔκανε πολυπληθῆ καὶ ἰσχυρὸ στὸν
τόπο τῆς ξενιτειᾶς, στὴ χώρα τῆς Αἰγύπτου. Καὶ μὲ τὴ μεγάλη δύναμί
του τοὺς ἔβγαλε ἀπ' αὐτή. **18** Καὶ ἐπὶ σαράντα ἔτη τοὺς ἔθρεψε στὴν
ἔρημο. **19** Καὶ ἀφοῦ ἐξωλόθρευσε ἑπτὰ ἔθνη στὴ χώρα τῆς Χαναάν,
ἔδωσε ὡς κληρονομία τὴ χώρα τους σ' αὐτούς. **20** Μετὰ δὲ ἀπ' αὐτά,
περίπου ἐπὶ τετρακόσια καὶ πενήντα ἔτη, ἔδωσε κριτὰς μέχρι τὸ Σα-
μουὴλ τὸν προφήτη. **21** Καὶ ἀπὸ τότε ζήτησαν βασιλέα, καὶ ὁ Θεὸς
τοὺς ἔδωσε τὸ Σαούλ, υἱὸ τοῦ Κίς, ἄνδρα ἀπὸ τὴ φυλὴ τοῦ Βενιαμίν,
ἐπὶ σαράντα ἔτη. **22** Ἔπειτα τὸν ἀπομάκρυνε καὶ ἀνέδειξε σ' αὐτοὺς
βασιλέα τὸ Δαβίδ, γιὰ τὸν ὁποῖο καὶ ἔδωσε αὐτὴ τὴ μαρτυρία: **Βρῆκα
τὸ Δαβίδ, τὸν υἱὸ τοῦ Ἰεσσαί, ἕνα ἄνθρωπο ὅπως τὸν θέλει ἡ
καρδιά μου. Αὐτὸς θὰ κάνῃ ὅλα τὰ θελήματά μου.** **23** Ἀπ' αὐτοῦ
τὸ σπέρμα ὁ Θεός, ὅπως εἶχε ὑποσχεθῆ, ἀνέδειξε γιὰ τὸν Ἰσραὴλ
σωτῆρα (τὸν Ἰησοῦ).

24 Καὶ ὁ Ἰωάννης, προτοῦ ἔλθῃ αὐτός, προπαρασκευαστικὰ κήρυξε
βάπτισμα μετανοίας σ' ὅλο τὸ λαὸ τοῦ Ἰσραήλ. **25** Καὶ ἐνῷ ὁ Ἰωάν-
νης ἐκτελοῦσε τὴν ἀποστολή του, ἔλεγε: "Ποιός νομίζετε ὅτι εἶμαι; Δὲν
εἶμαι ἐγώ, ἀλλ' ἰδοὺ ὕστερα ἀπὸ μένα ἔρχεται ἄλλος, ποὺ δὲν εἶμαι
ἄξιος νὰ λύσω τὰ ὑποδήματά του".

26 Ἀδελφοί, παιδιὰ καταγόμενα ἀπὸ τὸν Ἀβραάμ, καὶ οἱ μεταξύ σας
προσήλυτοι, ποὺ σέβονται τὸ Θεό, σὲ σᾶς στάλθηκε τὸ μήνυμα αὐτῆς
τῆς σωτηρίας. **27** Οἱ δὲ κάτοικοι τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ οἱ ἄρχοντές τους
μὲ τὸ ν' ἀπορρίψουν αὐτὸν (τὸν Ἰησοῦ) καὶ νὰ τὸν καταδικάσουν ἐξε-
πλήρωσαν ἔτσι τοὺς λόγους τῶν προφητῶν, ποὺ διαβάζονται κάθε Σάβ-
βατο. **28** Καὶ ἐνῷ δὲν βρῆκαν καμμιὰ αἰτία θανάτου, ζήτησαν ἀπ' τὸν
Πιλᾶτο νὰ θανατωθῇ. **29** Καὶ ἀφοῦ ἔκαναν ὅλα, ὅσα ἦταν γραμμένα
γι' αὐτόν, τὸν κατέβασαν ἀπὸ τὸ ξύλο (τοῦ σταυροῦ) καὶ τὸν ἐνταφία-
σαν. **30** Ἀλλ' ὁ Θεὸς τὸν ἀνέστησε ἐκ νεκρῶν. **31** Καὶ ἐπὶ ἡμέρες πολ-
λὲς ἐμφανίσθηκε σ' ἐκείνους, ποὺ ἀνέβηκαν μαζί του ἀπὸ τὴ Γαλιλαία
στὴν Ἱερουσαλήμ. Αὐτοὶ εἶναι μάρτυρές του πρὸς τὸ λαό.

32 Καὶ ἐμεῖς κηρύττουμε σ' ἐσᾶς γιὰ τὴν ὑπόσχεσι, ἡ ὁποία δόθηκε

πλείους τοῖς συναναβᾶσιν αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς Ἱερουσαλήμ, οἵτινές εἰσι μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν.

32 Καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς εὐαγγελιζόμεθα τὴν πρὸς τοὺς πατέρας
ἐπαγγελίαν γενομένην, 33 ὅτι ταύτην ὁ Θεὸς ἐκπεπλήρωκε
τοῖς τέκνοις αὐτῶν, ἡμῖν, ἀναστήσας Ἰησοῦν, ὡς καὶ ἐν τῷ
Ψαλμῷ τῷ δευτέρῳ γέγραπται· **Υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον
γεγέννηκά σε.** 34 Ὅτι δὲ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν μηκέτι
μέλλοντα ὑποστρέφειν εἰς διαφθοράν, οὕτως εἴρηκεν, ὅτι δώσω
ὑμῖν **τὰ ὅσια Δαυῒδ τὰ πιστά.** 35 Διὸ καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει· **Οὐ
δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν.** 36 Δαυῒδ μὲν γὰρ ἰδίᾳ
γενεᾷ ὑπηρετήσας τῇ τοῦ Θεοῦ βουλῇ ἐκοιμήθη καὶ προσετέθη πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ καὶ εἶδε διαφθοράν· 37 ὃν δὲ ὁ
Θεὸς ἤγειρεν, οὐκ εἶδε διαφθοράν. 38 Γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν,
ἄνδρες ἀδελφοί, ὅτι διὰ τούτου ὑμῖν ἄφεσις ἁμαρτιῶν καταγγέλλεται, 39 καὶ ἀπὸ πάντων ὧν οὐκ ἠδυνήθητε ἐν τῷ νόμῳ
Μωυσέως δικαιωθῆναι, ἐν τούτῳ πᾶς ὁ πιστεύων δικαιοῦται.
40 Βλέπετε οὖν μὴ ἐπέλθῃ ἐφ' ὑμᾶς τὸ εἰρημένον ἐν τοῖς προφήταις· 41 **Ἴδετε, οἱ καταφρονηταί, καὶ θαυμάσατε καὶ ἀφανίσθητε, ὅτι ἔργον ἐγὼ ἐργάζομαι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ἔργον ᾧ οὐ μὴ πιστεύσητε ἐάν τις ἐκδιηγῆται ὑμῖν.**

42 Ἐξιόντων δὲ αὐτῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς *τῶν Ἰουδαίων* παρεκάλουν τὰ ἔθνη εἰς τὸ μεταξὺ Σάββατον λαληθῆναι αὐτοῖς
τὰ ῥήματα ταῦτα. 43 Λυθείσης δὲ τῆς συναγωγῆς ἠκολούθησαν πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν σεβομένων προσηλύτων τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ, οἵτινες προσλαλοῦντες αὐτοῖς ἔπειθον αὐτοὺς προσμένειν τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ.

44 Τῷ τε ἐρχομένῳ Σαββάτῳ σχεδὸν πᾶσα ἡ πόλις συνήχθη
ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. 45 Ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι τοὺς
ὄχλους ἐπλήσθησαν ζήλου καὶ ἀντέλεγον τοῖς ὑπὸ τοῦ Παύλου
λεγομένοις ἀντιλέγοντες καὶ βλασφημοῦντες. 46 Παρρησιασάμενοι δὲ ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας εἶπον· Ὑμῖν ἦν ἀναγκαῖον πρῶτον λαληθῆναι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ· ἐπειδὴ δὲ ἀπωθεῖσθε

στοὺς πατέρες, **33** ὅτι ὁ Θεὸς τὴν ἐκπλήρωσε στὰ τέκνα τους, σ' ἐμᾶς
δηλαδή, μὲ τὸ νὰ φέρῃ στὸν κόσμο τὸν Ἰησοῦ, ὅπως καὶ εἶναι γραμ-
μένο στὸ δεύτερο Ψαλμό: **Ἰδικός μου υἱὸς εἶσαι σύ** (δὲν εἶσαι υἱὸς
κανενὸς ἀνδρός), **ἐγὼ σήμερα σὲ γέννησα** (σὲ ἔφερα στὸν κόσμο ὡς
ἄνθρωπο). **34** Ὅτι δὲ τὸν ἀνέστησε ἐκ νεκρῶν καὶ δὲν πρόκειται πλέον
νὰ ἐπιστρέψῃ στὸ θάνατο, ὡς ἑξῆς τὸ εἶπε: **Θὰ πραγματοποιήσω** σὲ
σᾶς **τὶς ἱερὲς ἀξιόπιστες ὑποσχέσεις πρὸς τὸ Δαβίδ.** **35** Γι' αὐτὸ
καὶ σὲ ἄλλο μέρος λέγει: **Δὲν θὰ ἀφήσῃς τὸν ὅσιό σου νὰ γνωρίσῃ
φθορά** (ἀποσύνθεσι τοῦ σώματος). **36** Ὁ Δαβὶδ μὲν βεβαίως, ἀφοῦ
στὴν ἐποχή του ὑπηρέτησε τὸ σχέδιο τοῦ Θεοῦ, κοιμήθηκε (τὴν κοίμη-
σι τοῦ θανάτου), καὶ προσετέθη στοὺς προγόνους του, καὶ γνώρισε φθο-
ρά (ἀποσύνθεσι τοῦ σώματος). **37** Ἀλλ' αὐτός, τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς ἀνέ-
στησε, δὲν γνώρισε φθορά (ἀποσύνθεσι τοῦ σώματος). **38** Νὰ γνωρίζε-
τε λοιπόν, ἀδελφοί, ὅτι χάρι σ' αὐτὸν κηρύττεται σὲ σᾶς ἄφεσι ἁμαρ-
τιῶν. **39** Καὶ δι' αὐτοῦ καθένας, ποὺ πιστεύει, λυτρώνεται ἀπὸ ὅλα
ἐκεῖνα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα δὲν μπορέσατε νὰ λυτρωθῆτε διὰ τοῦ νόμου τοῦ
Μωυσέως. **40** Προσέχετε δέ, μὴ πέσῃ ἐπάνω σας ἐκεῖνο, ποὺ εἶπαν οἱ
προφῆτες: **41 Κοιτάξετε, καταφρονηταί, καὶ ἐκπλαγῆτε καὶ κα-
ταπλαγῆτε. Διότι ἐγὼ κάνω** (τιμωρητικὸ) **ἔργο στὶς ἡμέρες σας,
ἔργο ποὺ δὲν θὰ πιστεύσετε, ἂν κανεὶς σᾶς τὸ περιγράψῃ**».

Ἐνθουσιώδης ἀποδοχὴ τοῦ λόγου καὶ διωγμὸς ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους

42 Ὅταν δὲ (ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας) ἔβγαιναν ἀπ' τὴ συναγωγὴ
τῶν Ἰουδαίων, οἱ ἐθνικοὶ παρακαλοῦσαν κατὰ τὸ ἑπόμενο Σάββατο νὰ
γίνῃ ὁμιλία σ' αὐτοὺς γι' αὐτὰ τὰ πράγματα. **43** Καὶ ὅταν διαλύθηκε ἡ
σύναξι, πολλοὶ ἀπ' τοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς εὐσεβεῖς προσηλύτους ἀκο-
λούθησαν τὸν Παῦλο καὶ τὸ Βαρνάβα, καὶ ὁμιλῶντας πρὸς αὐτοὺς τοὺς
παρώτρυναν νὰ μένουν σταθεροὶ στὴ χάρι τοῦ Θεοῦ.

44 Τὸ δὲ ἑπόμενο Σάββατο σχεδὸν ὁλόκληρη ἡ πόλι συγκεντρώθηκε
ν' ἀκούσῃ τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ. **45** Ἀλλ' ὅταν οἱ Ἰουδαῖοι εἶδαν τὰ πλή-
θη τοῦ λαοῦ, κυριεύθηκαν ἀπὸ ζηλοτυπία καὶ φανατισμό, καὶ ἀντι-
δροῦσαν στὰ λεγόμενα ἀπὸ τὸν Παῦλο μὲ ἀντιλογίες καὶ ὕβρεις. **46** Τό-
τε ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας μίλησαν μὲ αὐστηρότητα καὶ εἶπαν: «Σὲ
σᾶς ἦταν ἀνάγκη νὰ κηρυχθῇ πρῶτα ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Ἀλλ' ἐπειδὴ

αὐτὸν καὶ οὐκ ἀξίους κρίνετε ἑαυτοὺς τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἰδοὺ στρεφόμεθα εἰς τὰ ἔθνη. 47 Οὕτω γὰρ ἐντέταλται ἡμῖν ὁ Κύριος· **Τέθεικά σε εἰς φῶς ἐθνῶν τοῦ εἶναί σε εἰς σωτηρίαν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς.** 48 Ἀκούοντα δὲ τὰ ἔθνη ἔχαιρον καὶ ἐδέξαντο τὸν λόγον τοῦ Κυρίου καὶ ἐπίστευσαν ὅσοι ἦσαν τεταγμένοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.

49 Διεφέρετο δὲ ὁ λόγος τοῦ Κυρίου δι' ὅλης τῆς χώρας. 50 Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι παρώτρυναν τὰς σεβομένας γυναῖκας καὶ τὰς εὐσχήμονας καὶ τοὺς πρώτους τῆς πόλεως καὶ ἐπήγειραν διωγμὸν ἐπὶ τὸν Παῦλον καὶ τὸν Βαρνάβαν, καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν. 51 Οἱ δὲ ἐκτιναξάμενοι τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν αὐτῶν ἐπ' αὐτοὺς ἦλθον εἰς Ἰκόνιον. 52 Οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπληροῦντο χαρᾶς καὶ Πνεύματος Ἁγίου.

14 Ἐγένετο δὲ ἐν Ἰκονίῳ κατὰ τὸ αὐτὸ εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων καὶ λαλῆσαι οὕτως ὥστε πιστεῦσαι Ἰουδαίων τε καὶ Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος. 2 Οἱ δὲ ἀπειθοῦντες Ἰουδαῖοι ἐπήγειραν καὶ ἐκάκωσαν τὰς ψυχὰς τῶν ἐθνῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν. 3 Ἱκανὸν μὲν οὖν χρόνον διέτριψαν παρρησιαζόμενοι ἐπὶ τῷ Κυρίῳ τῷ μαρτυροῦντι τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, διδόντι σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν. 4 Ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος τῆς πόλεως, καὶ οἱ μὲν ἦσαν σὺν τοῖς Ἰουδαίοις, οἱ δὲ σὺν τοῖς ἀποστόλοις.

5 Ὡς δὲ ἐγένετο ὁρμὴ τῶν ἐθνῶν τε καὶ Ἰουδαίων σὺν τοῖς ἄρχουσιν αὐτῶν ὑβρίσαι καὶ λιθοβολῆσαι αὐτούς, 6 συνιδόντες κατέφυγον εἰς τὰς πόλεις τῆς Λυκαονίας Λύστραν καὶ Δέρβην καὶ τὴν περίχωρον, 7 κἀκεῖ ἦσαν εὐαγγελιζόμενοι.

8 Καί τις ἀνὴρ ἐν Λύστροις ἀδύνατος τοῖς ποσὶν ἐκάθητο, χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων, ὃς οὐδέποτε περιεπεπατήκει. 9 Οὗτος ἤκουσε τοῦ Παύλου λαλοῦντος· ὃς ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἰδὼν ὅτι πίστιν ἔχει τοῦ σωθῆναι, 10 εἶπε μεγάλῃ τῇ φωνῇ· Ἀνάστηθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὀρθός. Καὶ ἥλατο καὶ περιεπάτει.

τὸν ἀποκρούετε, καὶ δὲν κρίνετε τοὺς ἑαυτούς σας ἀξίους τῆς αἰώνιας
ζωῆς, ἰδοὺ στρεφόμεθα πρὸς τοὺς ἐθνικούς. **47** Ἔτσι ἄλλωστε μᾶς διέ-
ταξε ὁ Κύριος: **Σὲ ὥρισα ὡς φῶς τῶν ἐθνῶν, γιὰ νὰ εἶσαι γιὰ
σωτηρία** (ὅλων ἀδιακρίτως) **ἕως τὰ πέρατα τῆς γῆς**». **48** Ἀκούον-
τας δὲ αὐτὰ οἱ ἐθνικοὶ ἔχαιραν καὶ δέχθηκαν τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ καὶ πί-
στευσαν ὅσοι ἦταν προωρισμένοι γιὰ ζωὴ αἰώνια.

49 Διαδιδόταν δὲ ὁ λόγος τοῦ Κυρίου σὲ ὅλη τὴ χώρα. **50** Οἱ Ἰου-
δαῖοι ὅμως παρώτρυναν τὶς προσήλυτες γυναῖκες, καὶ τὶς γυναῖκες τῆς
ἀνωτέρας τάξεως, καὶ τοὺς προύχοντες τῆς πόλεως, καὶ ξεσήκωσαν
διωγμὸ κατὰ τοῦ Παύλου καὶ τοῦ Βαρνάβα, καὶ τοὺς ἔδιωξαν ἀπὸ τὴν
περιφέρειά τους. **51** Καὶ αὐτοὶ τίναξαν ἐναντίον τους τὴ σκόνη τῶν πο-
διῶν τους καὶ πῆγαν στὸ Ἰκόνιο. **52** Οἱ δὲ μαθηταὶ (οἱ χριστιανοὶ)
πλημμύριζαν ἀπὸ χαρὰ καὶ Πνεῦμα Ἅγιο.

Παῦλος καὶ Βαρνάβας στὸ Ἰκόνιο

14 Στὸ Ἰκόνιο δὲ αὐτοὶ (ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας) ὁμοίως
μπῆκαν στὴ συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων, καὶ μίλησαν ἔτσι, ὥστε
πίστευσε μεγάλο πλῆθος καὶ Ἰουδαίων καὶ Ἑλλήνων. **2** Ἀλλ' οἱ ἀπι-
στοῦντες Ἰουδαῖοι ξεσήκωσαν καὶ φανάτισαν τὶς ψυχὲς τῶν ἐθνικῶν
κατὰ τῶν ἀδελφῶν. **3** Ἐν τούτοις ἀρκετὸ χρόνο ἔμειναν ἐκεῖ καὶ κή-
ρυτταν μὲ παρρησία γιὰ τὸν Κύριο, ποὺ βεβαίωνε τὸ λόγο τῆς χάριτός
του κάνοντας νὰ γίνωνται σημεῖα καὶ καταπληκτικὰ θαύματα διὰ μέσου
αὐτῶν. **4** Διχάσθηκε δὲ ὁ πληθυσμὸς τῆς πόλεως, καὶ οἱ μὲν ἦταν μὲ
τοὺς Ἰουδαίους, οἱ δὲ μὲ τοὺς ἀποστόλους.

Παῦλος καὶ Βαρνάβας στὰ Λύστρα καὶ στὴ Δέρβη
Θεραπεία ἐκ γενετῆς χωλοῦ καὶ θεοποίησι τῶν ἀποστόλων

5 Ὅταν δὲ ἔγινε ἐξέγερσι τῶν ἐθνικῶν καὶ τῶν Ἰουδαίων μὲ τοὺς
ἄρχοντές τους γιὰ νὰ τοὺς κακοποιήσουν καὶ νὰ τοὺς λιθοβολήσουν,
6 τὸ κατάλαβαν καὶ κατέφυγαν στὶς πόλεις τῆς Λυκαονίας Λύστρα καὶ
Δέρβη καὶ στὰ περίχωρα. **7** Καὶ ἐκεῖ κήρυτταν τὸ εὐαγγέλιο.

8 Καὶ κάποιος ἄνθρωπος στὰ Λύστρα, ἀσθενὴς στὰ πόδια, καθόταν.
Ἦταν κουτσὸς ἐκ γενετῆς καὶ δὲν εἶχε ποτὲ περιπατήσει. **9** Αὐτὸς
ἄκουσε τὸν Παῦλο ποὺ κήρυττε, καὶ ἐκεῖνος τὸν κοίταξε καλά, καὶ
ἐπειδὴ εἶδε, ὅτι ἔχει πίστι νὰ θεραπευθῇ, **10** εἶπε μὲ φωνὴ μεγάλη:
«Σήκω ὀρθὸς στὰ πόδια σου». Καὶ πήδησε ἐπάνω καὶ περιπατοῦσε.

11 Οἱ δὲ ὄχλοι ἰδόντες ὃ ἐποίησεν ὁ Παῦλος ἐπῆραν τὴν
φωνὴν αὐτῶν Λυκαονιστὶ λέγοντες· Οἱ θεοὶ ὁμοιωθέντες
ἀνθρώποις κατέβησαν πρὸς ἡμᾶς. 12 Ἐκάλουν τε τὸν μὲν Βαρ-
νάβαν Δία, τὸν δὲ Παῦλον Ἑρμῆν, ἐπειδὴ αὐτὸς ἦν ὁ ἡγούμε-
νος τοῦ λόγου. 13 Ὁ δὲ ἱερεὺς τοῦ Διὸς τοῦ ὄντος πρὸ τῆς πό-
λεως αὐτῶν, ταύρους καὶ στέμματα ἐπὶ τοὺς πυλῶνας ἐνέγκας,
σὺν τοῖς ὄχλοις ἤθελε θύειν.
14 Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι Βαρνάβας καὶ Παῦλος,
διαρρήξαντες τὰ ἱμάτια αὐτῶν εἰσεπήδησαν εἰς τὸν ὄχλον κρά-
ζοντες 15 καὶ λέγοντες· Ἄνδρες, τί ταῦτα ποιεῖτε; Καὶ ἡμεῖς
ὁμοιοπαθεῖς ἐσμεν ὑμῖν ἄνθρωποι, εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς ἀπὸ
τούτων τῶν ματαίων ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα, ὃς
ἐποίησε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάν-
τα τὰ ἐν αὐτοῖς· 16 ὃς ἐν ταῖς παρῳχημέναις γενεαῖς εἴασε
πάντα τὰ ἔθνη πορεύεσθαι ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν· 17 καίτοι γε οὐκ
ἀμάρτυρον ἑαυτὸν ἀφῆκεν ἀγαθοποιῶν, οὐρανόθεν ὑμῖν ὑετοὺς
διδοὺς καὶ καιροὺς καρποφόρους, ἐμπιπλῶν τροφῆς καὶ εὐφρο-
σύνης τὰς καρδίας ὑμῶν. 18 Καὶ ταῦτα λέγοντες μόλις κατέ-
παυσαν τοὺς ὄχλους τοῦ μὴ θύειν αὐτοῖς.
19 Ἐπῆλθον δὲ ἀπὸ Ἀντιοχείας καὶ Ἰκονίου Ἰουδαῖοι, καὶ
πείσαντες τοὺς ὄχλους καὶ λιθάσαντες τὸν Παῦλον ἔσυραν ἔξω
τῆς πόλεως, νομίσαντες αὐτὸν τεθνάναι. 20 Κυκλωσάντων δὲ
αὐτὸν τῶν μαθητῶν ἀναστὰς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ τῇ
ἐπαύριον ἐξῆλθε σὺν τῷ Βαρνάβᾳ εἰς Δέρβην.

21 Εὐαγγελισάμενοί τε τὴν πόλιν ἐκείνην καὶ μαθητεύσαν-
τες ἱκανοὺς ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Λύστραν καὶ Ἰκόνιον καὶ
Ἀντιόχειαν, 22 ἐπιστηρίζοντες τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν, παρα-
καλοῦντες ἐμμένειν τῇ πίστει, καὶ ὅτι διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ
ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. 23 Χειροτονήσαν-
τες δὲ αὐτοῖς πρεσβυτέρους κατ' Ἐκκλησίαν καὶ προσευξάμε-
νοι μετὰ νηστειῶν παρέθεντο αὐτοὺς τῷ Κυρίῳ, εἰς ὃν πεπι-
στεύκασι. 24 Καὶ διελθόντες τὴν Πισιδίαν ἦλθον εἰς τὴν Παμ-
φυλίαν, 25 καὶ λαλήσαντες ἐν Πέργῃ τὸν λόγον κατέβησαν εἰς
Ἀττάλειαν, 26 κἀκεῖθεν ἀπέπλευσαν εἰς Ἀντιόχειαν, ὅθεν

11 Τὰ δὲ πλήθη τοῦ λαοῦ, ὅταν εἶδαν αὐτό, ποὺ ἔκανε ὁ Παῦλος,
ὕψωσαν τὴ φωνή τους καὶ ἔλεγαν στὴ Λυκαονικὴ γλῶσσα: «Οἱ θεοὶ
πῆραν μορφὴ ἀνθρώπων καὶ κατέβηκαν σ' ἐμᾶς». 12 Καὶ ὠνόμαζαν τὸν
μὲν Βαρνάβα Δία, τὸν δὲ Παῦλο Ἑρμῆ, ἐπειδὴ αὐτὸς ἦταν ὁ κύριος
ὁμιλητής. 13 Ὁ δὲ ἱερεὺς τοῦ Διός, τοῦ ὁποίου ὁ ναὸς ἦταν μπροστὰ
ἀπὸ τὴν πόλι, ἔφερε ταύρους καὶ στεφάνια στὶς πύλες τῆς πόλεως, καὶ
ἤθελε μὲ τὰ πλήθη τοῦ λαοῦ νὰ τοὺς προσφέρῃ θυσία.
14 Ὅταν δὲ τὸ ἄκουσαν οἱ ἀπόστολοι Βαρνάβας καὶ Παῦλος, διέρ-
ρηξαν τὰ ἱμάτιά τους (αἰσθάνθηκαν ἀποτροπιασμὸ) καὶ ὥρμησαν μέσα
στὸ πλῆθος φωνάζοντας 15 καὶ λέγοντας: «Ἄνθρωποι, γιατί κάνετε
αὐτά; Καὶ μεῖς εἴμεθα ἄνθρωποι τῆς αὐτῆς φύσεως μὲ σᾶς, καὶ σᾶς κη-
ρύττουμε νὰ ἐπιστρέφετε ἀπ' αὐτὰ τὰ εἴδωλα στὸ ζωντανὸ Θεό, ποὺ
δημιούργησε τὸν οὐρανὸ καὶ τὴ γῆ καὶ τὴ θάλασσα καὶ ὅλα ὅσα ὑπάρ-
χουν σ' αὐτά. 16 Αὐτὸς στὶς περασμένες ἐποχὲς ἄφησε ὅλους τοὺς ἐθνι-
κοὺς νὰ βαδίζουν τοὺς δικούς τους δρόμους. 17 Ἂν καὶ βεβαίως δὲν
ἄφησε τὸν ἑαυτό του χωρὶς μαρτυρία (χωρὶς ἀπόδειξι τῆς ὑπάρξεώς
του). Διότι ἐξακολουθοῦσε τὶς εὐεργεσίες, δίνοντας βροχὲς ἀπὸ τὸν
οὐρανὸ καὶ καιροὺς καρποφόρους, γεμίζοντας μὲ τροφὴ καὶ εὐφροσύνη
τὶς ὑπάρξεις σας». 18 Καὶ λέγοντας αὐτά, μόλις καὶ μετὰ βίας συγ-
κράτησαν τὰ πλήθη τοῦ λαοῦ γιὰ νὰ μὴ τοὺς προσφέρουν θυσία.
19 Ἀλλ' ἀπὸ τὴν Ἀντιόχεια καὶ τὸ Ἰκόνιο ἐπέδραμαν Ἰουδαῖοι, καὶ
παρέσυραν τὰ πλήθη καὶ λιθοβόλησαν τὸν Παῦλο, καὶ τὸν ἔσυραν ἔξω
ἀπὸ τὴν πόλι, νομίζοντας ὅτι πέθανε. 20 Ὅταν δὲ τὸν περικύκλωσαν
οἱ μαθηταί (οἱ χριστιανοί), σηκώθηκε καὶ μπῆκε στὴν πόλι. Καὶ τὴν
ἑπομένη ἡμέρα ἀναχώρησε μαζὶ μὲ τὸ Βαρνάβα γιὰ τὴ Δέρβη.

Ἐπιστροφὴ στὴν Ἀντιόχεια τῆς Συρίας

21 Καὶ ἀφοῦ κήρυξαν τὸ εὐαγγέλιο στὴν πόλι ἐκείνη, καὶ ἔκαναν
ἀρκετοὺς μαθητάς (χριστιανούς), ἐπέστρεψαν στὴ Λύστρα καὶ στὸ Ἰκό-
νιο καὶ στὴν Ἀντιόχεια. 22 Καὶ στήριζαν τὶς ψυχὲς τῶν μαθητῶν (τῶν
χριστιανῶν), κηρύττοντας νὰ μένουν ἀμετακίνητοι στὴν πίστι, καὶ ὅτι
κατόπιν πολλῶν θλίψεων δυνάμεθα νὰ εἰσέλθωμε στὴ βασιλεία τοῦ
Θεοῦ. 23 Ἀφοῦ δὲ χειροτόνησαν γι' αὐτοὺς πρεσβυτέρους σὲ κάθε
Ἐκκλησία, προσευχήθηκαν καὶ νήστευσαν καὶ τοὺς ἐμπιστεύθηκαν στὸν
Κύριο, στὸν ὁποῖο εἶχαν πιστεύσει. 24 Ἔπειτα πέρασαν τὴν Πισιδία καὶ
πῆγαν στὴν Παμφυλία. 25 Καὶ ἀφοῦ κήρυξαν στὴν Πέργη τὸ λόγο, κα-
τέβηκαν στὴν Ἀττάλεια. 26 Καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἀπέπλευσαν γιὰ τὴν Ἀντιό-

ἦσαν παραδεδομένοι τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ ἔργον ὃ ἐπλή-
ρωσαν. 27 Παραγενόμενοι δὲ καὶ συναγαγόντες τὴν Ἐκκλη-
σίαν ἀνήγγειλαν ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεὸς μετ᾽ αὐτῶν, καὶ ὅτι
ἤνοιξε τοῖς ἔθνεσι θύραν πίστεως. 28 Διέτριβον δὲ ἐκεῖ χρόνον
οὐκ ὀλίγον σὺν τοῖς μαθηταῖς.

15 Καί τινες κατελθόντες ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας ἐδίδασκον τοὺς
ἀδελφοὺς ὅτι ἐὰν μὴ περιτέμνησθε τῷ ἔθει Μωυσέως, οὐ
δύνασθε σωθῆναι. 2 Γενομένης οὖν στάσεως καὶ ζητήσεως οὐκ
ὀλίγης τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ πρὸς αὐτούς, ἔταξαν ἀνα-
βαίνειν Παῦλον καὶ Βαρνάβαν καί τινας ἄλλους ἐξ αὐτῶν πρὸς
τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους εἰς Ἱερουσαλὴμ περὶ τοῦ
ζητήματος τούτου. 3 Οἱ μὲν οὖν προπεμφθέντες ὑπὸ τῆς
Ἐκκλησίας διήρχοντο τὴν Φοινίκην καὶ Σαμάρειαν ἐκδιηγού-
μενοι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἐθνῶν, καὶ ἐποίουν χαρὰν μεγάλην
πᾶσι τοῖς ἀδελφοῖς. 4 Παραγενόμενοι δὲ εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπε-
δέχθησαν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν
πρεσβυτέρων, ἀνήγγειλάν τε ὅσα ὁ Θεὸς ἐποίησε μετ᾽ αὐτῶν,
καὶ ὅτι ἤνοιξε τοῖς ἔθνεσι θύραν πίστεως. 5 Ἐξανέστησαν δέ
τινες τῶν ἀπὸ τῆς αἱρέσεως τῶν Φαρισαίων πεπιστευκότες, λέ-
γοντες ὅτι δεῖ περιτέμνειν αὐτοὺς παραγγέλλειν τε τηρεῖν τὸν
νόμον Μωυσέως.

6 Συνήχθησαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἰδεῖν
περὶ τοῦ λόγου τούτου. 7 Πολλῆς δὲ συζητήσεως γενομένης
ἀναστὰς Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἄνδρες ἀδελφοί! Ὑμεῖς
ἐπίστασθε ὅτι ἀφ᾽ ἡμερῶν ἀρχαίων ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν ἐξελέξατο
διὰ τοῦ στόματός μου ἀκοῦσαι τὰ ἔθνη τὸν λόγον τοῦ εὐαγγε-
λίου καὶ πιστεῦσαι. 8 Καὶ ὁ καρδιογνώστης Θεὸς ἐμαρτύρησεν
αὐτοῖς δοὺς αὐτοῖς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον καθὼς καὶ ἡμῖν, 9 καὶ
οὐδὲν διέκρινε μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν τῇ πίστει καθαρίσας
τὰς καρδίας αὐτῶν. 10 Νῦν οὖν τί πειράζετε τὸν Θεὸν ἐπιθεῖναι
ζυγὸν ἐπὶ τὸν τράχηλον τῶν μαθητῶν, ὃν οὔτε οἱ πατέρες ἡμῶν
οὔτε ἡμεῖς ἰσχύσαμεν βαστάσαι; 11 Ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος τοῦ

χεια, ἀπ' ὅπου εἶχαν παραδοθῆ στὴ χάρι τοῦ Θεοῦ (καὶ ξεκίνησαν) γιὰ
τὸ ἔργο, ποὺ ἔφεραν σὲ πέρας. **27** Καὶ ὅταν ἔφθασαν καὶ συγκέντρωσαν
τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας, ἀνέφεραν ὅσα ὁ Θεὸς ἔκανε δι' αὐτῶν, καὶ ὅτι
ἄνοιξε στοὺς ἐθνικοὺς θύρα πίστεως. **28** Παρέμειναν δὲ ἐκεῖ μαζὶ μὲ
τοὺς μαθητὰς (τοὺς χριστιανοὺς) ἐπὶ ἀρκετὸ χρόνο.

Παῦλος καὶ Βαρνάβας στὴν Ἱερουσαλὴμ γιὰ τὸ θέμα τῆς περιτομῆς

15 Μερικοὶ δὲ κατέβηκαν ἀπὸ τὴν Ἰουδαία (στὴν Ἀντιόχεια) καὶ
ἔλεγαν στοὺς ἀδελφούς: «Ἐὰν δὲν περιτέμνεσθε συμφώνως πρὸς
τὸ ἔθιμο τοῦ Μωυσέως, δὲν δύνασθε νὰ σωθῆτε». **2** Ἐπειδὴ δὲ ὁ
Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας εἶχαν φιλονικία καὶ συζήτησι μεγάλη μ'
αὐτούς, ὥρισαν ν' ἀνεβοῦν ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας καὶ μερικοὶ ἄλλοι
ἀπ' αὐτοὺς πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ τοὺς πρεσβυτέρους στὴν Ἱερου-
σαλὴμ γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα. **3** Ἀφοῦ δὲ ἡ Ἐκκλησία τοὺς κατευώδωσε,
περνοῦσαν διὰ μέσου τῆς Φοινίκης καὶ τῆς Σαμαρείας καὶ διηγοῦνταν
τὴν ἐπιστροφὴ τῶν ἐθνικῶν, καὶ προκαλοῦσαν χαρὰ μεγάλη σ' ὅλους
τοὺς ἀδελφούς. **4** Καὶ ὅταν ἔφθασαν στὴν Ἱερουσαλήμ, τοὺς ὑποδέχθη-
καν ἡ Ἐκκλησία καὶ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι. Καὶ ἀνήγγειλαν
ὅσα ὁ Θεὸς ἔκανε διὰ μέσου αὐτῶν, καὶ ὅτι ἄνοιξε στοὺς ἐθνικοὺς θύρα
πίστεως. **5** Ἀλλὰ σηκώθηκαν μερικοὶ ἀπὸ τὴν παράταξι τῶν Φαρισαί-
ων, ποὺ εἶχαν πιστεύσει, καὶ ἔλεγαν: «Πρέπει νὰ τοὺς περιτέμνετε (τοὺς
ἐθνικοὺς) καὶ νὰ τοὺς συνιστᾶτε νὰ τηροῦν τὸ νόμο τοῦ Μωυσέως».

Ἡ Σύνοδος τῶν Ἱεροσολύμων

6 Συνῆλθαν δὲ σὲ Σύνοδο οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι γιὰ νὰ
ἐξετάσουν αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι. **7** Κατόπιν δὲ πολλῆς συζητήσεως σηκώ-
θηκε ὁ Πέτρος καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς: «Ἀδελφοί! Σεῖς γνωρίζετε, ὅτι
ἀπὸ τὶς πρῶτες ἡμέρες ὁ Θεὸς ἐξέλεξε μεταξύ μας ἐμένα γιὰ ν' ἀκού-
σουν οἱ ἐθνικοὶ διὰ τοῦ στόματός μου τὸ λόγο τοῦ εὐαγγελίου καὶ νὰ
πιστεύσουν. **8** Καὶ ἔδωσε ὁ καρδιογνώστης Θεὸς μαρτυρία ὑπὲρ αὐτῶν
μὲ τὸ νὰ δώσῃ σ' αὐτοὺς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο, ὅπως καὶ σὲ μᾶς. **9** Καὶ
καμμία διάκρισι δὲν ἔκανε ἀνάμεσα σὲ μᾶς καὶ σ' αὐτούς, ἀλλὰ μὲ τὴν
πίστι καθάρισε τὶς καρδιές τους. **10** Τώρα λοιπὸν γιατί προκαλεῖτε τὸ
Θεὸ μὲ τὸ νὰ ἐπιβάλετε στὸν τράχηλο τῶν μαθητῶν ζυγό, τὸν ὁποῖο
οὔτε οἱ πατέρες μας οὔτε ἐμεῖς μπορέσαμε νὰ βαστάξωμε;
11 Ἀλλὰ μὲ τὴ χάρι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ πιστεύουμε νὰ σωθοῦμε, ὅπως

Κυρίου Ἰησοῦ πιστεύομεν σωθῆναι καθ' ὃν τρόπον κἀκεῖνοι.
12 Ἐσίγησε δὲ πᾶν τὸ πλῆθος καὶ ἤκουον Βαρνάβα καὶ
Παύλου ἐξηγουμένων ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεὸς σημεῖα καὶ τέρατα
ἐν τοῖς ἔθνεσι δι' αὐτῶν.
13 Μετὰ δὲ τὸ σιγῆσαι αὐτοὺς ἀπεκρίθη Ἰάκωβος λέγων·
Ἄνδρες ἀδελφοί, ἀκούσατέ μου. 14 Συμεὼν ἐξηγήσατο καθὼς
πρῶτον ὁ Θεὸς ἐπεσκέψατο λαβεῖν ἐξ ἐθνῶν λαὸν ἐπὶ τῷ ὀνό-
ματι αὐτοῦ. 15 Καὶ τούτῳ συμφωνοῦσιν οἱ λόγοι τῶν προ-
φητῶν, καθὼς γέγραπται· 16 **Μετὰ ταῦτα ἀναστρέψω καὶ ἀνοι-
κοδομήσω τὴν σκηνὴν Δαυῒδ τὴν πεπτωκυῖαν, καὶ τὰ κατε-
σκαμμένα αὐτῆς ἀνοικοδομήσω καὶ ἀνορθώσω αὐτήν,** 17 **ὅπως
ἂν ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων τὸν Κύριον, καὶ
πάντα τὰ ἔθνη ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς,
λέγει Κύριος ὁ ποιῶν ταῦτα πάντα.** 18 Γνωστὰ ἀπ' αἰῶνός ἐστι
τῷ Θεῷ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ. 19 Διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ παρενο-
χλεῖν τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ἐπιστρέφουσιν ἐπὶ τὸν Θεόν, 20 ἀλλὰ
ἐπιστεῖλαι αὐτοῖς τοῦ ἀπέχεσθαι τῶν ἀλισγημάτων τῶν εἰδώ-
λων καὶ τῆς πορνείας καὶ τοῦ πνικτοῦ καὶ τοῦ αἵματος. 21 Μω-
υσῆς γὰρ ἐκ γενεῶν ἀρχαίων κατὰ πόλιν τοὺς κηρύσσοντας
αὐτὸν ἔχει ἐν ταῖς συναγωγαῖς κατὰ πᾶν Σάββατον ἀναγινω-
σκόμενος.

22 Τότε ἔδοξε τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις σὺν
ὅλῃ τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐκλεξαμένους ἄνδρας ἐξ αὐτῶν πέμψαι εἰς
Ἀντιόχειαν σὺν τῷ Παύλῳ καὶ Βαρνάβᾳ, Ἰούδαν τὸν ἐπικα-
λούμενον Βαρσαββᾶν καὶ Σίλαν, ἄνδρας ἡγουμένους ἐν τοῖς
ἀδελφοῖς, 23 γράψαντες διὰ χειρὸς αὐτῶν τάδε· Οἱ ἀπόστολοι
καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῖς κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν
καὶ Συρίαν καὶ Κιλικίαν ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἐθνῶν χαίρειν.
24 Ἐπειδὴ ἠκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν ἐξελθόντες ἐτάραξαν
ὑμᾶς λόγοις ἀνασκευάζοντες τὰς ψυχὰς ὑμῶν, λέγοντες περιτέ-
μνεσθαι καὶ τηρεῖν τὸν νόμον, οἷς οὐ διεστειλάμεθα, 25 ἔδοξεν

καὶ ἐκεῖνοι».

12 Τότε ὅλο τὸ πλῆθος σιώπησε, καὶ ἄκουαν τὸ Βαρνάβα καὶ τὸν Παῦλο, ποὺ διηγοῦνταν ὅσα σημεῖα καὶ καταπληκτικὰ θαύματα ἔκανε ὁ Θεὸς στοὺς ἐθνικοὺς διὰ μέσου αὐτῶν.

13 Ὅταν δὲ ἔπαυσαν νὰ ὁμιλοῦν, ἔλαβε τὸ λόγο ὁ Ἰάκωβος καὶ εἶπε: «Ἀδελφοί, ἀκοῦστε με. **14** Ὁ Συμεὼν (ὁ Πέτρος) ἀνέφερε πῶς γιὰ πρώτη φορὰ ὁ Θεὸς φρόντισε ν' ἀποκτήσῃ ἀπὸ τοὺς ἐθνικοὺς λαὸ γιὰ τ' ὄνομά του. **15** Καὶ μ' αὐτὸ συμφωνοῦν οἱ λόγοι τῶν προφητῶν, καθὼς εἶναι γραμμένο: **16 Μετὰ ἀπ' αὐτὰ θὰ γυρίσω καὶ θ' ἀνοικοδομήσω τὸν οἶκο τοῦ Δαβὶδ τὸν γκρεμισμένο, ναί, θ' ἀνοικοδομήσω τὰ ἐρείπιά του καὶ θὰ τὸν ἀνορθώσω, 17 γιὰ νὰ ζητήσουν τὸν Κύριο οἱ ὑπόλοιποι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ὅλοι οἱ ἐθνικοί, οἱ ὁποῖοι ἔχουν προορισθῆ νὰ εἶναι δικοί μου, λέγει ὁ Κύριος, ὁ ὁποῖος κάνει ὅλα αὐτά.** **18** Εἶναι ἀποφασισμένα προαιωνίως ἀπὸ τὸ Θεὸ ὅλα τὰ ἔργα του. **19** Γι' αὐτὸ ἐγὼ ἔχω τὴ γνώμη νὰ μὴ φέρωμε δυσκολίες στοὺς ἐθνικοὺς ποὺ ἐπιστρέφουν στὸ Θεό,
20 ἀλλὰ νὰ τοὺς γράψωμε ν' ἀπέχουν ἀπὸ τὶς εἰδωλικὲς τροφὲς (τὰ εἰδωλόθυτα) καὶ τὴν ἀνηθικότητα καὶ τὸ πνιγμένο ζῷο καὶ τὸ αἷμα.
21 Διότι ὁ μωσαϊκὸς νόμος ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους χρόνους διαβάζεται καὶ κηρύττεται στὶς συναγωγὲς κάθε Σάββατο σὲ κάθε πόλι (καὶ συνεπῶς οἱ σχετικὲς διατάξεις τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου εἶναι γνωστὲς καὶ ἡ παράβασί τους θὰ προκαλέσῃ σκανδαλισμὸ στοὺς ἰουδαϊκῆς καταγωγῆς χριστιανούς)».

Ἀπεσταλμένοι φέρουν τὴν ἀπόφασι τῆς Συνόδου στὴν Ἀντιόχεια

22 Τότε οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι μαζὶ μὲ ὅλη τὴν Ἐκκλησία ἀποφάσισαν νὰ ἐκλέξουν ἄνδρες ἀπ' αὐτοὺς καὶ νὰ τοὺς στείλουν στὴν Ἀντιόχεια μαζὶ μὲ τὸν Παῦλο καὶ τὸ Βαρνάβα. Καὶ ἐξέλεξαν τὸν Ἰούδα τὸν ἐπονομαζόμενο Βαρσαββᾶ καὶ τὸ Σίλα, ἄνδρες μὲ ἡγετικὴ θέσι μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν. **23** Καὶ ἔστειλαν δι' αὐτῶν τὴν ἑξῆς ἐπιστολή: «Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ ἀδελφοὶ (τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων) χαιρετίζουμε τοὺς ἀδελφοὺς στὴν Ἀντιόχεια καὶ τὴ Συρία καὶ τὴν Κιλικία, ποὺ προέρχεσθε ἀπὸ τοὺς ἐθνικούς. **24** Ἐπειδὴ ἀκούσαμε, ὅτι μερικοὶ ἀπὸ μᾶς ἦλθαν καὶ σᾶς τάραξαν καὶ κλόνισαν μὲ λόγια τὶς ψυχές σας, λέγοντας νὰ περιτέμνεσθε καὶ νὰ τηρῆτε τὸ (μωσαϊκὸ) νόμο, ἐνῷ δὲν τοὺς δώσαμε ἐντολή, **25** ἀποφασίσαμε, ἀφοῦ συν-

ἡμῖν γενομένοις ὁμοθυμαδόν, ἐκλεξαμένους ἄνδρας πέμψαι
πρὸς ὑμᾶς σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν Βαρνάβᾳ καὶ Παύλῳ,
26 ἀνθρώποις παραδεδωκόσι τὰς ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνό-
ματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. 27 Ἀπεστάλκαμεν οὖν
Ἰούδαν καὶ Σίλαν καὶ αὐτοὺς διὰ λόγου ἀπαγγέλλοντας τὰ
αὐτά. 28 Ἔδοξε γὰρ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι καὶ ἡμῖν μηδὲν πλέον
ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βάρος πλὴν τῶν ἐπάναγκες τούτων, 29 ἀπέ-
χεσθαι εἰδωλοθύτων καὶ αἵματος καὶ πνικτοῦ καὶ πορνείας· ἐξ
ὧν διατηροῦντες ἑαυτοὺς εὖ πράξετε. Ἔρρωσθε.

30 Οἱ μὲν οὖν ἀπολυθέντες ἦλθον εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ συνα-
γαγόντες τὸ πλῆθος ἐπέδωκαν τὴν ἐπιστολήν. 31 Ἀναγνόντες
δὲ ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ παρακλήσει. 32 Ἰούδας τε καὶ Σίλας, καὶ
αὐτοὶ προφῆται ὄντες, διὰ λόγου πολλοῦ παρεκάλεσαν τοὺς
ἀδελφοὺς καὶ ἐπεστήριξαν. 33 Ποιήσαντες δὲ χρόνον ἀπελύθη-
σαν μετ' εἰρήνης ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους.
34 *Ἔδοξε δὲ τῷ Σίλᾳ ἐπιμεῖναι αὐτοῦ.* 35 Παῦλος δὲ καὶ Βαρ-
νάβας διέτριβον ἐν Ἀντιοχείᾳ διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμε-
νοι μετὰ καὶ ἑτέρων πολλῶν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου.

36 Μετὰ δέ τινας ἡμέρας εἶπε Παῦλος πρὸς Βαρνάβαν· Ἐπι-
στρέψαντες δὴ ἐπισκεψώμεθα τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν κατὰ
πᾶσαν πόλιν ἐν αἷς κατηγγείλαμεν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, πῶς
ἔχουσι. 37 Βαρνάβας δὲ ἐβουλεύσατο συμπαραλαβεῖν τὸν Ἰω-
άννην τὸν ἐπικαλούμενον Μᾶρκον· 38 Παῦλος δὲ ἠξίου, τὸν
ἀποστάντα ἀπ' αὐτῶν ἀπὸ Παμφυλίας καὶ μὴ συνελθόντα
αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον, μὴ συμπαραλαβεῖν τοῦτον. 39 Ἐγένετο οὖν
παροξυσμός, ὥστε ἀποχωρισθῆναι αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, τόν τε
Βαρνάβαν παραλαβόντα τὸν Μᾶρκον ἐκπλεῦσαι εἰς Κύπρον.
40 Παῦλος δὲ ἐπιλεξάμενος Σίλαν ἐξῆλθε, παραδοθεὶς τῇ χάρι-
τι τοῦ Θεοῦ ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν, 41 διήρχετο δὲ τὴν Συρίαν καὶ
Κιλικίαν ἐπιστηρίζων τὰς Ἐκκλησίας.

αχθήκαμε καὶ συσκεφθήκαμε, νὰ ἐκλέξωμε ἄνδρες καὶ νὰ στείλωμε σὲ σᾶς μαζὶ μὲ τοὺς ἀγαπητούς μας Βαρνάβα καὶ Παῦλο, **26** ἀνθρώπους ποὺ ἔχουν δείξει αὐταπάρνησι ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. **27** Ἀποστείλαμε λοιπὸν τὸν Ἰούδα καὶ τὸ Σίλα, γιὰ νὰ σᾶς ποῦν καὶ αὐτοὶ τὰ ἴδια πράγματα προφορικά. **28** Ἀποφασίσθηκε δηλαδὴ ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα καὶ ἀπὸ μᾶς νὰ μὴ σᾶς ἐπιβάλωμε κανένα πλέον πρόσθετο βάρος, ἐκτὸς ἀπ' αὐτὰ τὰ ἀναγκαῖα· **29** ν' ἀπέχετε δηλαδὴ ἀπὸ εἰδωλόθυτα καὶ αἷμα καὶ πνιγμένο ζῷο καὶ ἀνηθικότητα. Ἐὰν φυλάξετε τοὺς ἑαυτούς σας ἀπ' αὐτά, καλῶς θὰ πράξετε. Ὑγιαίνετε».

30 Αὐτοὶ λοιπὸν ἀναχώρησαν καὶ πῆγαν στὴν Ἀντιόχεια. Καὶ συγκέντρωσαν τὸ πλῆθος καὶ ἐπέδωσαν τὴν ἐπιστολή. **31** Καὶ ὅταν τὴν ἀνέγνωσαν, χάρηκαν γιὰ τὸν ἐνισχυτικὸ λόγο. **32** Καὶ ὁ Ἰούδας καὶ ὁ Σίλας, ποὺ ἦταν καὶ αὐτοὶ προφῆτες, μὲ πολλοὺς λόγους ἐνίσχυσαν καὶ στήριξαν τοὺς ἀδελφούς. **33** Καὶ ἀφοῦ παρέμειναν μερικὸ χρόνο, οἱ ἀδελφοὶ τοὺς ἔστειλαν πίσω πρὸς τοὺς ἀποστόλους μὲ τιμές. **34** Ἀλλ' ὁ Σίλας ἀποφάσισε νὰ μείνῃ ἐκεῖ περισσότερο. **35** Ὁ Παῦλος ἐπίσης καὶ ὁ Βαρνάβας, ὅσο ἦταν στὴν Ἀντιόχεια, δίδασκαν καὶ κήρυτταν μαζὶ καὶ μὲ πολλοὺς ἄλλους τὸ λόγο τοῦ Κυρίου.

Παροξυσμὸς καὶ ἀποχωρισμὸς Παύλου καὶ Βαρνάβα

36 Μετὰ δὲ ἀπὸ μερικὲς ἡμέρες εἶπε ὁ Παῦλος στὸ Βαρνάβα: «Ἂς γυρίσωμε τώρα καὶ ἂς ἐπισκεφθοῦμε τοὺς ἀδελφούς μας σὲ κάθε μία ἀπὸ τὶς πόλεις, στὶς ὁποῖες κηρύξαμε τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ ἰδοῦμε πῶς ἔχουν». **37** Ὁ Βαρνάβας δὲ ἔκρινε καλὸ νὰ πάρῃ μαζί του τὸν Ἰωάννη τὸν ὀνομαζόμενο καὶ Μᾶρκο. **38** Ἀλλ' ὁ Παῦλος ἐπέμενε, αὐτόν, ποὺ τοὺς ἐγκατέλειψε ἀπὸ τὴν Παμφυλία καὶ δὲν πῆγε μαζί τους γιὰ τὸ ἔργο, νὰ μὴ τὸν πάρουν μαζί τους. **39** Ἔγινε δὲ ἔξαψι πνευμάτων καὶ ζωηρὴ λογομαχία, ὥστε ν' ἀποχωρισθοῦν ὁ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλο, καὶ ὁ Βαρνάβας παραλαμβάνοντας τὸ Μᾶρκο ν' ἀποπλεύσῃ γιὰ τὴν Κύπρο. **40** Ὁ δὲ Παῦλος ἐπέλεξε τὸ Σίλα καὶ ἀναχώρησε, παραδομένος ἀπὸ τοὺς ἀδελφοὺς στὴ χάρι τοῦ Θεοῦ. **41** Καὶ περιώδευε τὴ Συρία καὶ τὴν Κιλικία στηρίζοντας τὶς Ἐκκλησίες.

16 Κατήντησε δὲ εἰς Δέρβην καὶ Λύστραν. Καὶ ἰδοὺ μαθη-
τής τις ἦν ἐκεῖ ὀνόματι Τιμόθεος, υἱὸς γυναικός *τινος*
Ἰουδαίας πιστῆς, πατρὸς δὲ Ἕλληνος, 2 ὃς ἐμαρτυρεῖτο ὑπὸ
τῶν ἐν Λύστροις καὶ Ἰκονίῳ ἀδελφῶν. 3 Τοῦτον ἠθέλησεν ὁ
Παῦλος σὺν αὐτῷ ἐξελθεῖν, καὶ λαβὼν περιέτεμεν αὐτὸν διὰ
τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ὄντας ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις· ᾔδεισαν γὰρ
ἅπαντες τὸν πατέρα αὐτοῦ ὅτι Ἕλλην ὑπῆρχεν. 4 Ὡς δὲ διεπο-
ρεύοντο τὰς πόλεις, παρεδίδουν αὐτοῖς φυλάσσειν τὰ δόγματα
τὰ κεκριμένα ὑπὸ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων τῶν ἐν
Ἱερουσαλήμ. 5 Αἱ μὲν οὖν Ἐκκλησίαι ἐστερεοῦντο τῇ πίστει
καὶ ἐπερίσσευον τῷ ἀριθμῷ καθ' ἡμέραν.

6 Διελθόντες δὲ τὴν Φρυγίαν καὶ τὴν Γαλατικὴν χώραν, κω-
λυθέντες ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος λαλῆσαι τὸν λόγον ἐν τῇ
Ἀσίᾳ, 7 ἐλθόντες κατὰ τὴν Μυσίαν ἐπείραζον κατὰ τὴν Βιθυ-
νίαν πορεύεσθαι· καὶ οὐκ εἴασεν αὐτοὺς τὸ Πνεῦμα. 8 Παρελ-
θόντες δὲ τὴν Μυσίαν κατέβησαν εἰς Τρῳάδα. 9 Καὶ ὅραμα διὰ
τῆς νυκτὸς ὤφθη τῷ Παύλῳ· Ἀνήρ τις ἦν Μακεδὼν ἑστώς, πα-
ρακαλῶν αὐτὸν καὶ λέγων· Διαβὰς εἰς Μακεδονίαν βοήθησον
ἡμῖν. 10 Ὡς δὲ τὸ ὅραμα εἶδεν, εὐθέως ἐζητήσαμεν ἐξελθεῖν εἰς
τὴν Μακεδονίαν, συμβιβάζοντες ὅτι προσκέκληται ἡμᾶς ὁ Κύ-
ριος εὐαγγελίσασθαι αὐτούς.

11 Ἀναχθέντες οὖν ἀπὸ τῆς Τρῳάδος εὐθυδρομήσαμεν εἰς
Σαμοθρᾴκην, τῇ δὲ ἐπιούσῃ εἰς Νεάπολιν, 12 ἐκεῖθέν τε εἰς Φι-
λίππους, ἥτις ἐστὶ πρώτη τῆς μερίδος τῆς Μακεδονίας πόλις
κολωνία. Ἦμεν δὲ ἐν αὐτῇ τῇ πόλει διατρίβοντες ἡμέρας τι-
νάς, 13 τῇ τε ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐξήλθομεν ἔξω τῆς πόλεως
παρὰ ποταμὸν οὗ ἐνομίζετο προσευχὴ εἶναι, καὶ καθίσαντες
ἐλαλοῦμεν ταῖς συνελθούσαις γυναιξί. 14 Καί τις γυνὴ ὀνόματι

Ὁ Τιμόθεος νέος συνεργάτης τοῦ Παύλου

16 Ἔφθασε δὲ στὴ Δέρβη καὶ στὴ Λύστρα. Καὶ ἰδοὺ κάποιος μα-
θητὴς (χριστιανὸς) ἦταν ἐκεῖ, ὀνομαζόμενος Τιμόθεος, ἀπὸ μη-
τέρα Ἰουδαία πιστὴ καὶ ἀπὸ πατέρα Ἕλληνα. **2** Καὶ ἀπέλαυε ἐκτιμή-
σεως ἀπὸ τοὺς ἀδελφοὺς στὰ Λύστρα καὶ στὸ Ἰκόνιο. **3** Αὐτὸς θέλησε
ὁ Παῦλος νὰ βγῆ μαζί του στὴν ἱεραποστολή. Καὶ τὸν πῆρε καὶ τοῦ
ἔκανε περιτομὴ ἐξ αἰτίας τῶν Ἰουδαίων, ποὺ ἦταν στὰ μέρη ἐκεῖνα,
διότι ὅλοι γνώριζαν, ὅτι ὁ πατέρας του ἦταν Ἕλληνας. **4** Περνώντας
δὲ ἀπὸ τὶς πόλεις τοὺς δίδασκαν (τοὺς πιστοὺς) νὰ τηροῦν τὶς ἀποφά-
σεις, ποὺ ἐλήφθησαν ἀπὸ τοὺς ἀποστόλους καὶ τοὺς πρεσβυτέρους στὴν
Ἱερουσαλήμ. **5** Οἱ δὲ Ἐκκλησίες στερεώνονταν στὴν πίστι καὶ πληθύ-
νονταν στὸν ἀριθμὸ καθημερινῶς.

«Διαβὰς εἰς Μακεδονίαν βοήθησον ἡμῖν»

6 Ἀφοῦ δὲ πέρασαν τὴ Φρυγία καὶ τὴ χώρα τῆς Γαλατίας, ἐπειδὴ
ἐμποδίσθηκαν ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα νὰ κηρύξουν τὸ λόγο στὴν (ἐπαρ-
χία) Ἀσία, **7** ἦλθαν στὴ Μυσία καὶ δοκίμαζαν νὰ μεταβοῦν στὴ Βιθυ-
νία. Ἀλλὰ δὲν τοὺς ἄφησε τὸ Πνεῦμα. **8** Παρατρέχοντας δὲ τὴ Μυσία
κατέβηκαν στὴν Τρῳάδα. **9** Ἐκεῖ δὲ τὴ νύκτα παρουσιάσθηκε ὅραμα
στὸν Παῦλο: Κάποιος ἄνδρας Μακεδὼν στεκόταν καὶ τὸν παρακαλοῦσε
λέγοντας: «Πέρασε στὴ Μακεδονία καὶ βοήθησέ μας». **10** Ὅταν δὲ
εἶδε τὸ ὅραμα, ἀμέσως ζητήσαμε ν' ἀναχωρήσωμε γιὰ τὴ Μακεδονία,
διότι συμπεράναμε, ὅτι ὁ Κύριος μᾶς ἔχει προσκαλέσει νὰ κηρύξωμε τὸ
εὐαγγέλιο σ' αὐτούς (τοὺς Μακεδόνες).

Ὁ Παῦλος στοὺς Φιλίππους
Βάπτισι τῆς Λυδίας καὶ τῆς οἰκογενείας της

11 Ἀφοῦ δὲ ἀποπλεύσαμε ἀπὸ τὴν Τρῳάδα, πήγαμε κατ' εὐθεῖαν
στὴ Σαμοθρᾴκη, καὶ τὴν ἑπομένη ἡμέρα στὴ Νεάπολι, **12** καὶ ἀπ' ἐκεῖ
στοὺς Φιλίππους. Αὐτὴ ἡ πόλι εἶναι ἡ σπουδαιότερη Ρωμαϊκὴ ἀποικία
τῆς ἐπαρχίας τῆς Μακεδονίας. Καὶ παραμείναμε σ' αὐτὴ τὴν πόλι με-
ρικὲς ἡμέρες. **13** Καὶ τὴν ἡμέρα τοῦ Σαββάτου βγήκαμε ἔξω ἀπὸ τὴν
πόλι κοντὰ σ' ἕνα ποτάμι, ὅπου ἐπιτρεπόταν ἀπὸ τὸ νόμο νὰ εἶναι τό-
πος δημοσίας προσευχῆς[1]. Καὶ καθήσαμε καὶ μιλούσαμε μὲ τὶς γυ-
ναῖκες, ποὺ εἶχαν συγκεντρωθῆ. **14** Καὶ κάποια γυναῖκα ὀνομαζομένη

---

1. Ἤ, νὰ εἶναι συναγωγή

Λυδία, πορφυρόπωλις πόλεως Θυατείρων, σεβομένη τὸν Θεόν,
ἤκουεν, ἧς ὁ Κύριος διήνοιξε τὴν καρδίαν προσέχειν τοῖς λαλου-
μένοις ὑπὸ τοῦ Παύλου. 15 Ὡς δὲ ἐβαπτίσθη καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς,
παρεκάλεσε λέγουσα· Εἰ κεκρίκατέ με πιστὴν τῷ Κυρίῳ εἶναι,
εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκόν μου μείνατε. Καὶ παρεβιάσατο ἡμᾶς.

16 Ἐγένετο δὲ πορευομένων ἡμῶν εἰς προσευχὴν παιδίσκην
τινὰ ἔχουσαν πνεῦμα πύθωνος ἀπαντῆσαι ἡμῖν, ἥτις ἐργασίαν
πολλὴν παρεῖχε τοῖς κυρίοις αὐτῆς μαντευομένη. 17 Αὕτη κα-
τακολουθήσασα τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλᾳ ἔκραζε λέγουσα· Οὗτοι
οἱ ἄνθρωποι δοῦλοι τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου εἰσίν, οἵτινες καταγ-
γέλλουσιν ἡμῖν ὁδὸν σωτηρίας. 18 Τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ πολλὰς
ἡμέρας. Διαπονηθεὶς δὲ ὁ Παῦλος καὶ ἐπιστρέψας τῷ πνεύμα-
τι εἶπε· Παραγγέλλω σοι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐξελ-
θεῖν ἀπ᾿ αὐτῆς. Καὶ ἐξῆλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ.

19 Ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἐλπὶς τῆς ἐργα-
σίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενοι τὸν Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν εἵλκυσαν
εἰς τὴν ἀγορὰν ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας, 20 καὶ προσαγαγόντες
αὐτοὺς τοῖς στρατηγοῖς εἶπον· Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκταράσσου-
σιν ἡμῶν τὴν πόλιν Ἰουδαῖοι ὑπάρχοντες, 21 καὶ καταγγέλ-
λουσιν ἔθη ἃ οὐκ ἔξεστιν ἡμῖν παραδέχεσθαι οὐδὲ ποιεῖν Ῥω-
μαίοις οὖσι. 22 Καὶ συνεπέστη ὁ ὄχλος κατ᾿ αὐτῶν. Καὶ οἱ
στρατηγοὶ περιρρήξαντες αὐτῶν τὰ ἱμάτια ἐκέλευον ῥαβδίζειν,
23 πολλάς τε ἐπιθέντες αὐτοῖς πληγὰς ἔβαλον εἰς φυλακήν,
παραγγείλαντες τῷ δεσμοφύλακι ἀσφαλῶς τηρεῖν αὐτούς·
24 ὃς παραγγελίαν τοιαύτην εἰληφὼς ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐσω-
τέραν φυλακὴν καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν ἠσφαλίσατο εἰς τὸ ξύλον.

Λυδία ἀπὸ τὴν πόλι Θυάτειρα, πωλήτρια πορφυρῶν ὑφασμάτων (ἴσως
καὶ πορφυρᾶς βαφῆς), προσήλυτη θεοσεβής, ἄκουε, καὶ ὁ Κύριος ἄνοι-
ξε τὴν καρδιά της γιὰ νὰ προσέχῃ σ' αὐτὰ ποὺ ἔλεγε ὁ Παῦλος.
15 Ὅταν δὲ βαπτίσθηκε αὐτὴ καὶ ἡ οἰκογένειά της παρακάλεσε λέγον-
τας: «Ἐὰν μὲ κρίνατε, ὅτι εἶμαι πιστὴ στὸν Κύριο, ἐλᾶτε νὰ μείνετε
στὸ σπίτι μου». Καὶ μὲ τὶς πιεστικὲς παρακλήσεις της μᾶς ἀνάγκασε νὰ
μείνωμε.

Ἀπελευθέρωσι τῆς μαντευομένης δούλης ἀπὸ τὸ δαιμόνιο

16 Ὅταν δὲ πηγαίναμε στὸν τόπο τῆς προσευχῆς, μᾶς συνάντησε μία
δούλη, ποὺ εἶχε μαντικὸ πνεῦμα (δαιμόνιο), καὶ μὲ τὶς μαντεῖες της
ἀπέφερε πολλὰ κέρδη στοὺς κυρίους της. **17** Αὐτὴ ἀκολουθοῦσε κατὰ
πόδας τὸν Παῦλο καὶ τὸ Σίλα, καὶ φώναζε δυνατά: «Αὐτοὶ οἱ ἄνθρω-
ποι εἶναι δοῦλοι τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου, καὶ μᾶς κηρύττουν δρόμο σω-
τηρίας». **18** Καὶ αὐτὸ ἔκανε ἐπὶ πολλὲς ἡμέρες. Ἀγανάκτησε δὲ ὁ
Παῦλος καὶ γύρισε καὶ εἶπε στὸ πνεῦμα: «Σὲ διατάσσω στὸ ὄνομα τοῦ
Ἰησοῦ Χριστοῦ νὰ βγῇς ἀπ' αὐτή». Καὶ βγῆκε τὴν ἴδια στιγμή.

Ὁ Παῦλος καὶ ὁ Σίλας ραβδίζονται καὶ φυλακίζονται

19 Ἀλλ' ὅταν οἱ κύριοί της εἶδαν, ὅτι (μαζὶ μὲ τὸ δαιμόνιο) βγῆκε
ἡ ἐλπὶς τοῦ κέρδους των, ἔπιασαν τὸν Παῦλο καὶ τὸ Σίλα καὶ τοὺς ἔσυ-
ραν στὴν ἀγορὰ γιὰ νὰ τοὺς παρουσιάσουν στοὺς ἄρχοντες. **20** Καὶ
ἀφοῦ τοὺς προσήγαγαν ἐνώπιον τῶν στρατηγῶν, εἶπαν: «Αὐτοὶ οἱ
ἄνθρωποι, ποὺ εἶναι Ἰουδαῖοι, προκαλοῦν ταραχὲς στὴν πόλι μας,
21 διότι κηρύττουν ἔθιμα, ποὺ δὲν ἐπιτρέπεται σ' ἐμᾶς, ποὺ εἴμεθα Ρω-
μαῖοι, νὰ παραδεχώμεθα καὶ νὰ τηροῦμε». **22** Καὶ ξεσηκώθηκε μαζὶ ὁ
ὄχλος ἐναντίον τους. Καὶ οἱ στρατηγοὶ τοὺς γύμνωσαν καὶ ἔδωσαν δια-
ταγὴ νὰ τοὺς ραβδίσουν. **23** Καὶ ἀφοῦ τοὺς ἔδωσαν πολλὰ κτυπήματα,
τοὺς ἔρριξαν στὴ φυλακή, καὶ ἔδωσαν ἐντολὴ στὸ δεσμοφύλακα νὰ τοὺς
φρουρῇ αὐστηρά. **24** Καὶ αὐτός, ἀφοῦ ἔλαβε τέτοια ἐντολή, τοὺς ἔβαλε
στὴν πιὸ μέσα φυλακή, καὶ γιὰ λόγους ἀσφαλείας ἔδεσε σφικτὰ τὰ πό-
δια τους στὸ ξύλο (τιμωρητικὸ ὄργανο ἀκινητοποιήσεως τοῦ σώματος).

25 Κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον Παῦλος καὶ Σίλας προσευχόμε-
νοι ὕμνουν τὸν Θεόν· ἐπηκροῶντο δὲ αὐτῶν οἱ δέσμιοι.
26 Ἄφνω δὲ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, ὥστε σαλευθῆναι τὰ θε-
μέλια τοῦ δεσμωτηρίου, ἀνεῴχθησάν τε παραχρῆμα αἱ θύραι
πᾶσαι καὶ πάντων τὰ δεσμὰ ἀνέθη. 27 Ἔξυπνος δὲ γενόμενος
ὁ δεσμοφύλαξ καὶ ἰδὼν ἀνεῳγμένας τὰς θύρας τῆς φυλακῆς,
σπασάμενος μάχαιραν ἔμελλεν ἑαυτὸν ἀναιρεῖν, νομίζων
ἐκπεφευγέναι τοὺς δεσμίους. 28 Ἐφώνησε δὲ φωνῇ μεγάλῃ ὁ
Παῦλος λέγων· Μηδὲν πράξῃς σεαυτῷ κακόν· ἅπαντες γάρ
ἐσμεν ἐνθάδε. 29 Αἰτήσας δὲ φῶτα εἰσεπήδησε, καὶ ἔντρομος
γενόμενος προσέπεσε τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλᾳ, 30 καὶ προα-
γαγὼν αὐτοὺς ἔξω ἔφη· Κύριοι, τί με δεῖ ποιεῖν ἵνα σωθῶ; 31 Οἱ
δὲ εἶπον· Πίστευσον ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ σω-
θήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου. 32 Καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ
Κυρίου καὶ πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. 33 Καὶ παραλαβὼν
αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς ἔλουσεν ἀπὸ τῶν πληγῶν,
καὶ ἐβαπτίσθη αὐτὸς καὶ οἱ αὐτοῦ πάντες παραχρῆμα, 34 ἀνα-
γαγών τε αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ παρέθηκε τράπεζαν, καὶ
ἠγαλλιάσατο πανοικὶ πεπιστευκὼς τῷ Θεῷ.

35 Ἡμέρας δὲ γενομένης ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ τοὺς
ῥαβδούχους λέγοντες· Ἀπόλυσον τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους.
36 Ἀπήγγειλε δὲ ὁ δεσμοφύλαξ τοὺς λόγους τούτους πρὸς τὸν
Παῦλον, ὅτι ἀπεστάλκασιν οἱ στρατηγοὶ ἵνα ἀπολυθῆτε. Νῦν
οὖν ἐξελθόντες πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ. 37 Ὁ δὲ Παῦλος ἔφη πρὸς
αὐτούς· Δείραντες ἡμᾶς δημοσίᾳ ἀκατακρίτους, ἀνθρώπους
Ῥωμαίους ὑπάρχοντας, ἔβαλον εἰς φυλακήν· καὶ νῦν λάθρα
ἡμᾶς ἐκβάλλουσιν; Οὐ γάρ, ἀλλὰ ἐλθόντες αὐτοὶ ἡμᾶς ἐξαγα-
γέτωσαν. 38 Ἀνήγγειλαν δὲ τοῖς στρατηγοῖς οἱ ῥαβδοῦχοι τὰ
ῥήματα ταῦτα. Καὶ ἐφοβήθησαν ἀκούσαντες ὅτι Ῥωμαῖοί
εἰσιν, 39 καὶ ἐλθόντες παρεκάλεσαν αὐτούς, καὶ ἐξαγαγόντες
ἠρώτων ἐξελθεῖν τῆς πόλεως. 40 Ἐξελθόντες δὲ ἐκ τῆς φυλακῆς
εἰσῆλθον πρὸς τὴν Λυδίαν, καὶ ἰδόντες τοὺς ἀδελφοὺς παρεκά-
λεσαν αὐτοὺς καὶ ἐξῆλθον.

Σεισμὸς στὴ φυλακή
Βάπτισι τοῦ δεσμοφύλακος καὶ ὅλων τῶν οἰκείων του

25 Κατὰ τὰ μεσάνυκτα δὲ ὁ Παῦλος καὶ ὁ Σίλας προσεύχονταν καὶ
ἔψαλλαν ὕμνους στὸ Θεό. Καὶ τοὺς ἄκουαν οἱ φυλακισμένοι. **26** Καὶ
αἰφνιδίως ἔγινε σεισμὸς μεγάλος, ὥστε σαλεύθηκαν τὰ θεμέλια τῆς φυ-
λακῆς. Καὶ ἄνοιξαν ἀμέσως ὅλες οἱ πόρτες, καὶ ὅλων τὰ δεσμὰ λύθη-
καν. **27** Καὶ ὁ δεσμοφύλακας ξύπνησε, καὶ ὅταν εἶδε τὶς πόρτες τῆς φυ-
λακῆς ἀνοικτές, τράβηξε μαχαίρι καὶ ἦταν ἕτοιμος ν' αὐτοκτονήσῃ, διό-
τι νόμιζε, ὅτι οἱ φυλακισμένοι εἶχαν δραπετεύσει. **28** Τότε ὁ Παῦλος
φώναξε μὲ φωνὴ μεγάλη λέγοντας: «Μὴ κάνῃς κανένα κακὸ στὸν ἑαυ-
τό σου. Διότι ὅλοι εἴμεθα ἐδῶ». **29** Τότε ζήτησε φῶτα καὶ πήδησε μέ-
σα (στὸ κελλὶ τῆς φυλακῆς), καὶ τρομαγμένος ἔπεσε στὰ πόδια τοῦ
Παύλου καὶ τοῦ Σίλα. **30** Ὕστερα τοὺς ἔβγαλε ἔξω καὶ εἶπε: «Κύριοι,
τί πρέπει νὰ κάνω γιὰ νὰ σωθῶ;». **31** Καὶ αὐτοὶ εἶπαν: «Πίστευσε στὸν
Κύριο Ἰησοῦ Χριστό, καὶ θὰ σωθῇς ἐσὺ καὶ ἡ οἰκογένειά σου». **32** Καὶ
κήρυξαν σ' αὐτὸν καὶ σ' ὅλους, ὅσοι ἦταν στὸ σπίτι του, τὸ λόγο τοῦ
Κυρίου. **33** Καὶ τοὺς πῆρε τὴν ὥρα ἐκείνη τῆς νύκτας καὶ τοὺς ἔλουσε,
γιὰ νὰ καθαρισθοῦν ἀπὸ τὰ αἵματα τῶν πληγῶν. Καὶ ἀμέσως βαπτί-
σθηκε αὐτὸς καὶ ὅλοι οἱ δικοί του. **34** Καὶ τοὺς ἀνέβασε στὸ σπίτι του
καὶ παρέθεσε τράπεζα καὶ εὐφράνθηκε μαζὶ μὲ ὅλη τὴν οἰκογένειά του,
διότι πίστευσε στὸ Θεό.

Ἀποφυλάκισι τοῦ Παύλου καὶ τοῦ Σίλα

35 Ὅταν δὲ ξημέρωσε, οἱ στρατηγοὶ ἔστειλαν τοὺς ραβδούχους καὶ
εἶπαν (στὸ δεσμοφύλακα): «Ἀπόλυσε τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους».
36 Ἀνέφερε δὲ ὁ δεσμοφύλακας αὐτοὺς τοὺς λόγους στὸν Παῦλο λέγον-
τας: «Οἱ στρατηγοὶ ἔστειλαν ἐντολὴ ν' ἀπολυθῆτε. Τώρα λοιπὸν νὰ
βγῆτε καὶ νὰ φύγετε ἥσυχοι». **37** Ἀλλ' ὁ Παῦλος εἶπε σ' αὐτούς (τοὺς
ραβδούχους): «Μᾶς ἔδειραν δημοσίως, χωρὶς νὰ δικασθοῦμε, ἂν καὶ
εἴμεθα Ρωμαῖοι πολῖτες, καὶ μᾶς ἔρριξαν στὴ φυλακή. Καὶ τώρα μᾶς
βγάζουν ἀπ' τὴ φυλακὴ λαθραῖα; Ὄχι βεβαίως! Ἀλλὰ νὰ ἔλθουν νὰ
μᾶς βγάλουν οἱ ἴδιοι». **38** Ἀνέφεραν δὲ οἱ ραβδοῦχοι αὐτὰ τὰ λόγια
στοὺς στρατηγούς. Καὶ φοβήθηκαν ὅταν ἄκουσαν, ὅτι εἶναι Ρωμαῖοι
πολῖτες. **39** Καὶ ἦλθαν καὶ τοὺς καλόπιασαν, καί, ἀφοῦ τοὺς ἐλευθέρω-
σαν, τοὺς παρακαλοῦσαν ν' ἀναχωρήσουν ἀπ' τὴν πόλι. **40** Καὶ ἐκεῖνοι,
ἀφοῦ βγῆκαν ἀπ' τὴ φυλακή, πῆγαν στὸ σπίτι τῆς Λυδίας. Καὶ εἶδαν
τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τοὺς ἐνθάρρυναν, καὶ ἔπειτα ἀναχώρησαν.

17 Διοδεύσαντες δὲ τὴν Ἀμφίπολιν καὶ Ἀπολλωνίαν
ἦλθον εἰς Θεσσαλονίκην, ὅπου ἦν ἡ συναγωγὴ τῶν Ἰου-
δαίων. 2 Κατὰ δὲ τὸ εἰωθὸς τῷ Παύλῳ εἰσῆλθε πρὸς αὐτούς,
καὶ ἐπὶ Σάββατα τρία διελέγετο αὐτοῖς ἀπὸ τῶν Γραφῶν,
3 διανοίγων καὶ παρατιθέμενος ὅτι τὸν Χριστὸν ἔδει παθεῖν
καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν, καὶ ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός, Ἰη-
σοῦς ὃν ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. 4 Καί τινες ἐξ αὐτῶν ἐπείσθη-
σαν καὶ προσεκληρώθησαν τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλᾳ, τῶν τε σε-
βομένων Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος, γυναικῶν τε τῶν πρώτων οὐκ
ὀλίγαι.

5 Προσλαβόμενοι δὲ οἱ ἀπειθοῦντες Ἰουδαῖοι τῶν ἀγοραίων
τινὰς ἄνδρας πονηροὺς καὶ ὀχλοποιήσαντες ἐθορύβουν τὴν πό-
λιν, ἐπιστάντες τε τῇ οἰκίᾳ Ἰάσονος ἐζήτουν αὐτοὺς ἀγαγεῖν
εἰς τὸν δῆμον. 6 Μὴ εὑρόντες δὲ αὐτοὺς ἔσυρον τὸν Ἰάσονα καί
τινας ἀδελφοὺς ἐπὶ τοὺς πολιτάρχας, βοῶντες ὅτι οἱ τὴν οἰκου-
μένην ἀναστατώσαντες οὗτοι καὶ ἐνθάδε πάρεισιν, 7 οὓς ὑπο-
δέδεκται Ἰάσων· καὶ οὗτοι πάντες ἀπέναντι τῶν δογμάτων
Καίσαρος πράσσουσι, βασιλέα ἕτερον λέγοντες εἶναι, Ἰησοῦν.
8 Ἐτάραξαν δὲ τὸν ὄχλον καὶ τοὺς πολιτάρχας ἀκούοντας
ταῦτα, 9 καὶ λαβόντες τὸ ἱκανὸν παρὰ τοῦ Ἰάσονος καὶ τῶν
λοιπῶν ἀπέλυσαν αὐτούς.

10 Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθέως διὰ τῆς νυκτὸς ἐξέπεμψαν τόν τε
Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν εἰς Βέροιαν, οἵτινες παραγενόμενοι εἰς
τὴν συναγωγὴν ἀπῄεσαν τῶν Ἰουδαίων. 11 Οὗτοι δὲ ἦσαν
εὐγενέστεροι τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ, οἵτινες ἐδέξαντο τὸν λόγον
μετὰ πάσης προθυμίας, τὸ καθ' ἡμέραν ἀνακρίνοντες τὰς
Γραφὰς εἰ ἔχοι ταῦτα οὕτως. 12 Πολλοὶ μὲν οὖν ἐξ αὐτῶν ἐπί-

Ὁ Παῦλος κηρύττει στὴ Θεσσαλονίκη

17 Ἀφοῦ δὲ πέρασαν τὴν Ἀμφίπολι καὶ τὴν Ἀπολλωνία, ἔφθασαν
στὴ Θεσσαλονίκη, ὅπου ὑπῆρχε συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων.
2 Ὅπως δὲ συνήθιζε ὁ Παῦλος, πῆγε στὴ συναγωγή τους, καὶ ἐπὶ τρία
Σάββατα[1] ἔκανε διάλογο μαζί τους ἀπὸ τὶς Γραφές, **3** ἑρμηνεύοντας καὶ
λέγοντας, ὅτι ὁ Μεσσίας ἔπρεπε νὰ ὑποστῇ μαρτυρικὸ θάνατο καὶ
ν' ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν, καὶ «αὐτὸς εἶναι ὁ Μεσσίας, ὁ Ἰησοῦς, τὸν
ὁποῖο ἐγὼ σᾶς κηρύττω». **4** Καὶ μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς πίστευσαν, καὶ
ἑνώθηκαν μὲ τὸν Παῦλο καὶ τὸ Σίλα. Πίστευσαν καὶ μεγάλο πλῆθος
ἀπὸ τοὺς προσηλύτους Ἕλληνες, καὶ ἀπὸ τὶς γυναῖκες τῆς ἀνωτέρας
τάξεως ὄχι ὀλίγες.

Ἰουδαῖοι ἐξεγείρουν τὸν ὄχλο ἐναντίον τοῦ Παύλου καὶ τοῦ Σίλα

5 Τότε οἱ ἀπιστοῦντες Ἰουδαῖοι πῆραν μαζί τους μερικοὺς κακοὺς
ἀνθρώπους, ἀγοραίους τύπους, καὶ ξεσήκωσαν τὸν ὄχλο καὶ δημιουρ-
γοῦσαν ταραχὴ στὴν πόλι. Καὶ ἀφοῦ ἔφθασαν στὸ σπίτι τοῦ Ἰάσονος
(ποὺ φιλοξενοῦσε τὸν Παῦλο καὶ τὸ Σίλα), τοὺς ζητοῦσαν γιὰ νὰ τοὺς
ὁδηγήσουν στὴ συνέλευσι τοῦ λαοῦ. **6** Καὶ ἐπειδὴ δὲν τοὺς βρῆκαν, τρα-
βοῦσαν βιαίως τὸν Ἰάσονα καὶ μερικοὺς ἀδελφοὺς πρὸς τοὺς ἄρχοντες
τῆς πόλεως, καὶ φώναζαν: «Οἱ ταραξίες τῆς οἰκουμένης, αὐτοὶ ἦλθαν
καὶ ἐδῶ. **7** Καὶ τοὺς φιλοξενεῖ ὁ Ἰάσων. Καὶ ὅλοι αὐτοὶ ἐνεργοῦν ἀντι-
θέτως πρὸς τὰ διατάγματα τοῦ Καίσαρος. Καὶ λέγουν, ὅτι ἄλλος εἶναι
βασιλεύς, ὁ Ἰησοῦς». **8** Ἀναστάτωσαν δὲ τὸ λαὸ καὶ τοὺς ἄρχοντες τῆς
πόλεως ποὺ ἄκουαν αὐτά. **9** Ἀλλ' ἀφοῦ ἔλαβαν ἐγγύησι ἀπὸ τὸν Ἰά-
σονα καὶ τοὺς λοιπούς, τοὺς ἀπέλυσαν.

Ὁ Παῦλος κηρύττει στὴ Βέροια
Ἰουδαῖοι ἀπὸ τὴ Θεσσαλονίκη τὸν καταδιώκουν καὶ ἐκεῖ

10 Οἱ δὲ ἀδελφοὶ ἀμέσως τὴ νύκτα φυγάδευσαν τὸν Παῦλο καὶ τὸ
Σίλα στὴ Βέροια. Καὶ ὅταν ἔφθασαν, μετέβησαν στὴ συναγωγὴ τῶν
Ἰουδαίων. **11** Αὐτοὶ δὲ εἶχαν εὐγενέστερα αἰσθήματα ἀπὸ τοὺς Ἰουδαί-
ους τῆς Θεσσαλονίκης. Καὶ δέχθηκαν τὸ λόγο μὲ κάθε προθυμία, κα-
θημερινῶς ἐξετάζοντας τὶς Γραφές, γιὰ νὰ ἰδοῦν, ἐὰν αὐτὰ εἶναι ἔτσι.

---

1. Ἤ, ἐπὶ τρεῖς ἑβδομάδες

στευσαν, καὶ τῶν Ἑλληνίδων γυναικῶν τῶν εὐσχημόνων καὶ
ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγοι. 13 Ὡς δὲ ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ τῆς Θεσσαλονί-
κης Ἰουδαῖοι ὅτι καὶ ἐν τῇ Βεροίᾳ κατηγγέλη ὑπὸ τοῦ Παύλου
ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ἦλθον κἀκεῖ σαλεύοντες τοὺς ὄχλους.
14 Εὐθέως δὲ τότε τὸν Παῦλον ἐξαπέστειλαν οἱ ἀδελφοὶ πορεύ-
εσθαι ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν· ὑπέμενον δὲ ὅ τε Σίλας καὶ ὁ Τι-
μόθεος ἐκεῖ. 15 Οἱ δὲ καθιστῶντες τὸν Παῦλον ἤγαγον αὐτὸν
ἕως Ἀθηνῶν, καὶ λαβόντες ἐντολὴν πρὸς τὸν Σίλαν καὶ Τιμό-
θεον ἵνα ὡς τάχιστα ἔλθωσι πρὸς αὐτόν, ἐξῄεσαν.

16 Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις ἐκδεχομένου αὐτοὺς τοῦ Παύλου, πα-
ρωξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ θεωροῦντι κατείδωλον οὖσαν
τὴν πόλιν. 17 Διελέγετο μὲν οὖν ἐν τῇ συναγωγῇ τοῖς Ἰουδαίοις
καὶ τοῖς σεβομένοις καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ κατὰ πᾶσαν ἡμέραν πρὸς
τοὺς παρατυγχάνοντας. 18 Τινὲς δὲ τῶν Ἐπικουρείων καὶ τῶν
Στοϊκῶν φιλοσόφων συνέβαλλον αὐτῷ, καί τινες ἔλεγον· Τί ἂν
θέλοι ὁ σπερμολόγος οὗτος λέγειν; Οἱ δέ· Ξένων δαιμονίων δο-
κεῖ καταγγελεὺς εἶναι· ὅτι τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνάστασιν εὐηγ-
γελίζετο αὐτοῖς. 19 Ἐπιλαβόμενοί τε αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Ἄρειον Πά-
γον ἤγαγον λέγοντες· Δυνάμεθα γνῶναι τίς ἡ καινὴ αὕτη ἡ ὑπὸ
σοῦ λαλουμένη διδαχή; 20 Ξενίζοντα γάρ τινα εἰσφέρεις εἰς τὰς
ἀκοὰς ἡμῶν· βουλόμεθα οὖν γνῶναι τί ἂν θέλοι ταῦτα εἶναι.
21 Ἀθηναῖοι δὲ πάντες καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες ξένοι εἰς οὐδὲν ἕτε-
ρον εὐκαίρουν ἢ λέγειν τι καὶ ἀκούειν καινότερον.

22 Σταθεὶς δὲ ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔφη·
Ἄνδρες Ἀθηναῖοι! Κατὰ πάντα ὡς δεισιδαιμονεστέρους ὑμᾶς
θεωρῶ. 23 Διερχόμενος γὰρ καὶ ἀναθεωρῶν τὰ σεβάσματα
ὑμῶν εὗρον καὶ βωμὸν ἐν ᾧ ἐπεγέγραπτο, Ἀ γ ν ώ σ τ ῳ Θ ε ῷ.
Ὃν οὖν ἀγνοοῦντες εὐσεβεῖτε, τοῦτον ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν.
24 Ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ,
οὗτος, οὐρανοῦ καὶ γῆς Κύριος ὑπάρχων, οὐκ ἐν χειροποιήτοις
ναοῖς κατοικεῖ, 25 οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν ἀνθρώπων θεραπεύεται

12 Πολλοὶ δὲ πίστευσαν ἀπ' αὐτούς, καὶ ἀπὸ τὶς Ἑλληνίδες γυναῖκες
τῆς ἀνωτέρας τάξεως καὶ ἀπὸ τοὺς ἄνδρες ὄχι ὀλίγοι. 13 Ἀλλ' ὅταν οἱ
Ἰουδαῖοι τῆς Θεσσαλονίκης ἔμαθαν, ὅτι καὶ στὴ Βέροια κηρύχθηκε ἀπὸ
τὸν Παῦλο ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ἦλθαν καὶ ἐκεῖ καὶ ἀναστάτωναν τὸν κό-
σμο. 14 Ἀμέσως δὲ τότε οἱ ἀδελφοὶ φυγάδευσαν τὸν Παῦλο μὲ κατεύ-
θυνσι πρὸς τὴ θάλασσα. Ὁ Σίλας ὅμως καὶ ὁ Τιμόθεος ἔμειναν ἐκεῖ.
15 Ἐκεῖνοι δέ, ποὺ ὡδηγοῦσαν τὸν Παῦλο, τὸν ἔφεραν ὣς τὴν Ἀθήνα.
Καὶ ἀφοῦ ἔλαβαν ἐντολὴ πρὸς τὸ Σίλα καὶ τὸν Τιμόθεο γιὰ νὰ ἔλθουν
πρὸς αὐτὸν τὸ ταχύτερο, ἀναχώρησαν.

Ὁ Παῦλος στὴν Ἀθήνα συζητεῖ μὲ Ἰουδαίους καὶ φιλοσόφους

16 Στὴν Ἀθήνα δέ, ἐνῷ ὁ Παῦλος τοὺς περίμενε, ταρασσόταν τὸ
πνεῦμα του μέσα του, διότι ἔβλεπε τὴν πόλι γεμάτη ἀπὸ εἴδωλα.
17 Συζητοῦσε δὲ στὴ συναγωγὴ μὲ τοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς προσηλύ-
τους, καὶ στὴν ἀγορὰ καθημερινῶς μὲ ὅσους τύχαινε νὰ βρίσκωνται
ἐκεῖ. 18 Καὶ μερικοὶ ἀπὸ τοὺς Ἐπικουρείους καὶ τοὺς Στοϊκοὺς φιλο-
σόφους συναντῶνταν καὶ συζητοῦσαν μαζί του, καὶ μερικοὶ ἔλεγαν: «Τί
ἄραγε θέλει αὐτὸς ὁ φλύαρος νὰ μᾶς πῇ;». Ἄλλοι δὲ ἔλεγαν, «Ξένες
θεότητες φαίνεται νὰ κηρύττῃ», διότι κήρυττε σ' αὐτοὺς τὸν Ἰησοῦ καὶ
τὴν ἀνάστασι (τὴν ὁποία, φαίνεται, νόμιζαν θεότητα). 19 Τὸν ἔπιασαν
δὲ καὶ τὸν ὡδήγησαν στὸν Ἄρειο Πάγο λέγοντας: «Μποροῦμε νὰ μά-
θωμε ποιά εἶναι ἡ καινούργια αὐτὴ διδασκαλία, ποὺ διδάσκεται ἀπὸ σέ-
να; 20 Διότι κάποια παράξενα πράγματα φέρνεις στὶς ἀκοές μας. Θέ-
λουμε λοιπὸν νὰ μάθωμε τί ἄραγε σημαίνουν αὐτά». 21 Ὅλοι δὲ οἱ
Ἀθηναῖοι καὶ οἱ ξένοι, ποὺ διέμεναν ἐκεῖ, γιὰ τίποτε ἄλλο δὲν εὐκαι-
ροῦσαν, παρὰ γιὰ νὰ λένε καὶ ν' ἀκοῦνε κάτι νεώτερο.

Ἡ ὁμιλία τοῦ Παύλου στὸν Ἄρειο Πάγο

22 Τότε ὁ Παῦλος στάθηκε ἐν μέσῳ τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ εἶπε:
«Ἀθηναῖοι! Σᾶς βλέπω καθ' ὅλα ὡς περισσότερο θρήσκους. 23 Διότι
περνώντας καὶ ἐξετάζοντας τὰ θρησκευτικὰ μνημεῖα σας βρῆκα καὶ ἕνα
βωμὸ μὲ τὴν ἐπιγραφή, Στὸν ἄγνωστο Θεό. Αὐτὸν λοιπόν, τὸν
ὁποῖο λατρεύετε χωρὶς νὰ γνωρίζετε, αὐτὸν ἐγὼ σᾶς κηρύττω. 24 Ὁ
Θεός, ποὺ δημιούργησε τὸν κόσμο καὶ ὅλα ὅσα ὑπάρχουν σ' αὐτόν,
αὐτός, ὡς Κύριος τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, δὲν κατοικεῖ σὲ χειροποιή-
τους ναούς, 25 οὔτε ὑπηρετεῖται ἀπὸ ἀνθρώπινα χέρια σὰν νὰ ἔχῃ

προσδεόμενός τινος, αὐτὸς διδοὺς πᾶσι ζωὴν καὶ πνοὴν καὶ τὰ
πάντα. 26 Ἐποίησέ τε ἐξ ἑνὸς αἵματος πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων
κατοικεῖν ἐπὶ πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς, ὁρίσας προστεταγμέ-
νους καιροὺς καὶ τὰς ὁροθεσίας τῆς κατοικίας αὐτῶν, 27 ζητεῖν
τὸν Κύριον, εἰ ἄρα γε ψηλαφήσειαν αὐτὸν καὶ εὕροιεν, καί γε
οὐ μακρὰν ἀπὸ ἑνὸς ἑκάστου ἡμῶν ὑπάρχοντα. 28 Ἐν αὐτῷ
γὰρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμέν. Ὡς καί τινες τῶν καθ᾿
ὑμᾶς ποιητῶν εἰρήκασι, Τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν.
29 Γένος οὖν ὑπάρχοντες τοῦ Θεοῦ οὐκ ὀφείλομεν νομίζειν
χρυσῷ ἢ ἀργύρῳ ἢ λίθῳ, χαράγματι τέχνης καὶ ἐνθυμήσεως
ἀνθρώπου, τὸ θεῖον εἶναι ὅμοιον. 30 Τοὺς μὲν οὖν χρόνους τῆς
ἀγνοίας ὑπεριδὼν ὁ Θεὸς τανῦν παραγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις
πᾶσι πανταχοῦ μετανοεῖν, 31 διότι ἔστησεν ἡμέραν ἐν ᾗ μέλ-
λει κρίνειν τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ, ἐν ἀνδρὶ ᾧ ὥρισε,
πίστιν παρασχὼν πᾶσιν ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.

32 Ἀκούσαντες δὲ ἀνάστασιν νεκρῶν οἱ μὲν ἐχλεύαζον, οἱ δὲ
εἶπον· Ἀκουσόμεθά σου πάλιν περὶ τούτου. 33 Καὶ οὕτως ὁ
Παῦλος ἐξῆλθεν ἐκ μέσου αὐτῶν. 34 Τινὲς δὲ ἄνδρες κολληθέν-
τες αὐτῷ ἐπίστευσαν, ἐν οἷς καὶ Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης καὶ
γυνὴ ὀνόματι Δάμαρις καὶ ἕτεροι σὺν αὐτοῖς.

18 Μετὰ δὲ ταῦτα χωρισθεὶς ὁ Παῦλος ἐκ τῶν Ἀθηνῶν
ἦλθεν εἰς Κόρινθον. 2 Καὶ εὑρών τινα Ἰουδαῖον ὀνόματι
Ἀκύλαν, Ποντικὸν τῷ γένει, προσφάτως ἐληλυθότα ἀπὸ τῆς
Ἰταλίας, καὶ Πρίσκιλλαν γυναῖκα αὐτοῦ, διὰ τὸ διατεταχέναι
Κλαύδιον χωρίζεσθαι πάντας τοὺς Ἰουδαίους ἀπὸ τῆς Ῥώμης,
προσῆλθεν αὐτοῖς, 3 καὶ διὰ τὸ ὁμότεχνον εἶναι ἔμεινε παρ᾿
αὐτοῖς καὶ εἰργάζετο· ἦσαν γὰρ σκηνοποιοὶ τῇ τέχνῃ. 4 Διελέ-
γετο δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ κατὰ πᾶν Σάββατον, ἔπειθέ τε Ἰου-
δαίους καὶ Ἕλληνας. 5 Ὡς δὲ κατῆλθον ἀπὸ τῆς Μακεδονίας ὅ
τε Σίλας καὶ ὁ Τιμόθεος, συνείχετο τῷ πνεύματι ὁ Παῦλος δια-
μαρτυρόμενος τοῖς Ἰουδαίοις τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν. 6 Ἀντιτασ-
σομένων δὲ αὐτῶν καὶ βλασφημούντων ἐκτιναξάμενος τὰ ἱμά-
τια εἶπε πρὸς αὐτούς· Τὸ αἷμα ὑμῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν·
καθαρὸς ἐγώ· ἀπὸ τοῦ νῦν εἰς τὰ ἔθνη πορεύσομαι. 7 Καὶ με-

ἀνάγκη ἀπὸ κάτι, ἀφοῦ αὐτὸς δίνει σὲ ὅλους ζωὴ καὶ πνοὴ καὶ τὰ πάν-
τα. **26** Καὶ ἀπὸ ἕνα αἷμα δημιούργησε ὅλα τὰ ἔθνη τῶν ἀνθρώπων, γιὰ
νὰ κατοικοῦν σὲ ὅλη τὴ γῆ. Καὶ ὥρισε τοὺς χρόνους, ποὺ θὰ ζοῦν, καὶ
τὰ ὅρια τῆς κατοικίας τους, **27** γιὰ νὰ ζητοῦν τὸν Κύριο, μήπως τὸν
ἀνακαλύψουν καὶ τὸν βροῦν, ἂν καὶ δὲν εἶναι μακριὰ ἀπὸ τὸν καθένα
μας. **28** Διότι ἐξ αἰτίας του ζοῦμε καὶ κινούμεθα καὶ ὑπάρχουμε. Ὅπως
καὶ μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ποιητάς σας ἔχουν πεῖ, Αὐτοῦ βεβαίως
εἴμεθα καὶ τέκνα. **29** Ἀφοῦ λοιπὸν εἴμεθα τέκνα τοῦ Θεοῦ, δὲν
πρέπει νὰ νομίζωμε, ὅτι ἡ θεότης εἶναι ὁμοία μὲ χρυσὸ ἢ ἄργυρο ἢ λί-
θο, μὲ σκαλιστὸ ἔργο τέχνης καὶ ἐπινοήσεως ἀνθρώπου (μὲ ἄψυχα καὶ
νεκρὰ ἀγάλματα). **30** Ὁ Θεὸς δὲ παρέβλεψε τοὺς χρόνους τῆς ἀγνοίας,
καὶ τώρα παραγγέλλει σ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους σὲ κάθε τόπο νὰ μετα-
νοοῦν. **31** Διότι ὥρισεν ἡμέρα, κατὰ τὴν ὁποία πρόκειται νὰ κρίνῃ τὴν
οἰκουμένη μὲ δικαιοσύνη διὰ μέσου ἀνδρός, τὸν ὁποῖον ὥρισε. Καὶ ἔδω-
σε ἀπόδειξι (γι' αὐτὸ) σὲ ὅλους, διότι τὸν ἀνέστησε ἐκ νεκρῶν».
32 Ἀλλ' ὅταν ἄκουσαν ἀνάστασι νεκρῶν, ἄλλοι μὲν χλεύαζαν, ἄλλοι
δὲ εἶπαν: «Θὰ σ' ἀκούσωμε πάλι γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα». **33** Σ' αὐτὸ τὸ
σημεῖο ὁ Παῦλος τοὺς ἄφησε καὶ ἔφυγε. **34** Ἀλλὰ μερικοὶ ἄνθρωποι
τὸν παρακολούθησαν καὶ πίστευσαν. Σ' αὐτοὺς περιλαμβανόταν καὶ ὁ
Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης, καὶ μία γυναῖκα ὀνομαζομένη Δάμαρις, καὶ
ἄλλοι μαζί μ' αὐτούς.

Ὁ Παῦλος κηρύττει στὴν Κόρινθο καὶ πολὺς λαὸς πιστεύει

18 Μετὰ δὲ ἀπ' αὐτὰ ὁ Παῦλος ἀναχώρησε ἀπὸ τὴν Ἀθήνα καὶ
πῆγε στὴν Κόρινθο. **2** Ἐκεῖ βρῆκε κάποιο Ἰουδαῖο ὀνομαζόμενο
Ἀκύλα, Πόντιο στὴν καταγωγή. Εἶχε ἔλθει προσφάτως ἀπὸ τὴν Ἰτα-
λία μαζὶ μὲ τὴν Πρίσκιλλα τὴ γυναῖκα του, διότι ὁ Κλαύδιος εἶχε δια-
τάξει ν' ἀναχωρήσουν ἀπὸ τὴ Ρώμη ὅλοι οἱ Ἰουδαῖοι. Πῆγε σ' αὐτούς,
3 καὶ ἐπειδὴ εἶχαν τὴν ἴδια τέχνη, ἔμεινε κοντά τους καὶ ἐργαζόταν.
Ἦταν δὲ σκηνοποιοὶ στὴν τέχνη. **4** Κάθε δὲ Σάββατο συζητοῦσε στὴ
συναγωγὴ καὶ δίδασκε Ἰουδαίους καὶ Ἕλληνες. **5** Ἕως ὅτου δὲ κατέ-
βηκαν ἀπ' τὴ Μακεδονία ὁ Σίλας καὶ ὁ Τιμόθεος, ὁ Παῦλος ἦταν συγ-
κρατημένος κηρύττοντας στοὺς Ἰουδαίους ὅτι ὁ Μεσσίας εἶναι ὁ Ἰη-
σοῦς. **6** Ἐπειδὴ δὲ ἀντιδροῦσαν καὶ ὕβριζαν, τίναξε τὴ σκόνη ἀπὸ τὰ
ἐνδύματά του καὶ τοὺς εἶπε: «Ἡ εὐθύνη γιὰ τὸ χαμό σας εἶναι ἐπάνω
σας. Ἐγὼ εἶμαι ἀνεύθυνος. Ἀπὸ τώρα καὶ στὸ ἑξῆς θὰ πηγαίνω στοὺς
ἐθνικούς». **7** Καὶ ἔφυγε ἀπ' ἐκεῖ καὶ πῆγε στὸ σπίτι κάποιου, ποὺ ὠνο-

ταβὰς ἐκεῖθεν εἰσῆλθεν εἰς οἰκίαν τινὸς ὀνόματι Ἰούστου, σε-
βομένου τὸν Θεόν, οὗ ἡ οἰκία ἦν συνομοροῦσα τῇ συναγωγῇ.
8 Κρίσπος δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος ἐπίστευσε τῷ Κυρίῳ σὺν ὅλῳ
τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τῶν Κορινθίων ἀκούοντες ἐπίστευον
καὶ ἐβαπτίζοντο. 9 Εἶπε δὲ ὁ Κύριος δι᾽ ὁράματος ἐν νυκτὶ τῷ
Παύλῳ· Μὴ φοβοῦ, ἀλλὰ λάλει καὶ μὴ σιωπήσῃς, 10 διότι ἐγώ
εἰμι μετὰ σοῦ, καὶ οὐδεὶς ἐπιθήσεταί σοι τοῦ κακῶσαί σε, διό-
τι λαός ἐστί μοι πολὺς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. 11 Ἐκάθισέ τε ἐνι-
αυτὸν καὶ μῆνας ἓξ διδάσκων ἐν αὐτοῖς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.

12 Γαλλίωνος δὲ ἀνθυπατεύοντος τῆς Ἀχαΐας κατεπέστησαν
ὁμοθυμαδὸν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ Παύλῳ καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸ
βῆμα, 13 λέγοντες ὅτι παρὰ τὸν νόμον οὗτος ἀναπείθει τοὺς
ἀνθρώπους σέβεσθαι τὸν Θεόν. 14 Μέλλοντος δὲ τοῦ Παύλου
ἀνοίγειν τὸ στόμα εἶπεν ὁ Γαλλίων πρὸς τοὺς Ἰουδαίους· Εἰ
μὲν οὖν ἦν ἀδίκημά τι ἢ ῥᾳδιούργημα πονηρόν, ὦ Ἰουδαῖοι,
κατὰ λόγον ἂν ἠνεσχόμην ὑμῶν· 15 εἰ δὲ ζήτημά ἐστι περὶ λό-
γου καὶ ὀνομάτων καὶ νόμου τοῦ καθ᾽ ὑμᾶς, ὄψεσθε αὐτοί·
κριτὴς γὰρ ἐγὼ τούτων οὐ βούλομαι εἶναι. 16 Καὶ ἀπήλασεν
αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ βήματος. 17 Ἐπιλαβόμενοι δὲ πάντες οἱ
Ἕλληνες Σωσθένην τὸν ἀρχισυνάγωγον ἔτυπτον ἔμπροσθεν
τοῦ βήματος· καὶ οὐδὲν τούτων τῷ Γαλλίωνι ἔμελεν.

18 Ὁ δὲ Παῦλος ἔτι προσμείνας ἡμέρας ἱκανάς, τοῖς ἀδελ-
φοῖς ἀποταξάμενος ἐξέπλει εἰς τὴν Συρίαν, καὶ σὺν αὐτῷ Πρί-
σκιλλα καὶ Ἀκύλας, κειράμενος τὴν κεφαλὴν ἐν Κεγχρεαῖς·
εἶχε γὰρ εὐχήν. 19 Κατήντησε δὲ εἰς Ἔφεσον, κἀκείνους κατέ-
λιπεν αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν διελέχθη
τοῖς Ἰουδαίοις. 20 Ἐρωτώντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ πλείονα χρόνον
μεῖναι παρ᾽ αὐτοῖς οὐκ ἐπένευσεν, 21 ἀλλὰ ἀπετάξατο αὐτοῖς
εἰπών· Δεῖ με πάντως τὴν ἑορτὴν τὴν ἐρχομένην ποιῆσαι εἰς
Ἱεροσόλυμα, πάλιν δὲ ἀνακάμψω πρὸς ὑμᾶς τοῦ Θεοῦ θέλον-
τος. Καὶ ἀνήχθη ἀπὸ τῆς Ἐφέσου, 22 καὶ κατελθὼν εἰς Καισά-

μαζόταν Ἰοῦστος. Ἦταν προσήλυτος θεοσεβής, καὶ τὸ σπίτι του συνό-
ρευε μὲ τὴ συναγωγή. **8** Ὁ Κρίσπος δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος πίστευσε στὸν
Κύριο μαζὶ μὲ ὅλη τὴν οἰκογένειά του. Καὶ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Κορινθί-
ους ἀκούοντας (τὸ κήρυγμα) πίστευαν καὶ βαπτίζονταν. **9** Εἶπε δὲ ὁ
Κύριος μὲ ὅραμα κατὰ τὴ νύκτα στὸν Παῦλο: «Μὴ φοβᾶσαι, ἀλλὰ κή-
ρυττε καὶ μὴ σιωπήσῃς. **10** Διότι ἐγὼ εἶμαι μαζί σου, καὶ κανεὶς δὲν
θὰ σοῦ ἐπιτεθῇ μὲ ἀποτέλεσμα νὰ σὲ κακοποιήσῃ. Διότι σ' αὐτὴ τὴν
πόλι εἶναι πολὺς λαὸς δικός μου». **11** Ἔτσι κάθησε ἐκεῖ ἕνα ἔτος καὶ
ἕξι μῆνες, καὶ δίδασκε σ' αὐτοὺς τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ.

Τὸ περιστατικὸ μὲ τὸ Γαλλίωνα, τὸν Παῦλο καὶ τὸν ἀρχισυνάγωγο

12 Ὅταν δὲ ὁ Γαλλίων ἦταν ἀνθύπατος τῆς Ἀχαΐας, ὥρμησαν ὅλοι
μαζὶ οἱ Ἰουδαῖοι ἐναντίον τοῦ Παύλου καὶ τὸν ἔσυραν στὸ δικαστικὸ
βῆμα **13** λέγοντας: «Αὐτὸς παρασύρει τοὺς ἀνθρώπους νὰ λατρεύουν τὸ
Θεὸ μὲ τρόπο διαφορετικὸν ἐκείνου ποὺ ὁρίζει ὁ νόμος». **14** Ὅταν δὲ ὁ
Παῦλος ἐπρόκειτο νὰ ἀνοίξῃ τὸ στόμα του (γιὰ ν' ἀπολογηθῇ), ὁ Γαλ-
λίων εἶπε στοὺς Ἰουδαίους: «Ἂν μὲν ἐπρόκειτο, ὦ Ἰουδαῖοι, γιὰ κανέ-
να ἀδίκημα ἢ κακούργημα, εὐλόγως θὰ δεχόμουν νὰ σᾶς ἀκούσω.
15 Ἀλλ' ἀφοῦ εἶναι ζήτημα γιὰ λόγια καὶ ὀνόματα καὶ τὸ δικό σας νό-
μο, ἐξετάσετέ το ἐσεῖς. Διότι ἐγὼ κριτὴς αὐτῶν δὲν θέλω νὰ εἶμαι».
16 Καὶ τοὺς ἀπέπεμψε ἀπὸ τὸ δικαστικὸ βῆμα. **17** Τότε ὅλοι οἱ Ἕλλη-
νες ἔπιασαν τὸ Σωσθένη τὸν ἀρχισυνάγωγο καὶ τὸν κτυποῦσαν μπροστὰ
ἀπὸ τὸ δικαστικὸ βῆμα. Καὶ γιὰ τίποτε ἀπ' αὐτὰ δὲν ἔμελε τὸν Γαλλίωνα.

Ὁ Παῦλος στὴν Ἔφεσο, Ἀντιόχεια, Γαλατία καὶ Φρυγία

18 Ὁ δὲ Παῦλος, ἀφοῦ ἔμεινε ἀκόμη ἀρκετὲς ἡμέρες, ἀποχαιρέτισε
τοὺς ἀδελφοὺς καὶ ἀναχώρησε μὲ πλοῖο γιὰ τὴ Συρία, καὶ μαζί του ἡ
Πρίσκιλλα καὶ ὁ Ἀκύλας. Προηγουμένως ἔκανε κουρὰ τῆς κεφαλῆς στὶς
Κεγχρεές, διότι εἶχε τάμα. **19** Ἔφθασε δὲ στὴν Ἔφεσο καὶ ἄφησε ἐκεί-
νους ἐκεῖ, αὐτὸς δὲ μπῆκε στὴ συναγωγὴ καὶ μίλησε στοὺς Ἰουδαίους.
20 Ἐνῷ δὲ αὐτοὶ τὸν παρακαλοῦσαν νὰ μείνῃ κοντά τους περισσότερο
χρόνο, δὲν συγκατένευσε, **21** ἀλλὰ τοὺς ἀποχαιρέτισε καὶ εἶπε: «Πρέ-
πει ὁπωσδήποτε τὴν ἐρχομένη ἑορτὴ νὰ κάνω στὰ Ἱεροσόλυμα. Καὶ πά-
λι θὰ ἐπιστρέψω σ' ἐσᾶς, ἐὰν ὁ Θεὸς θέλῃ». Καὶ ἀναχώρησε μὲ πλοῖο
ἀπὸ τὴν Ἔφεσο. **22** Καὶ ὅταν ἀποβιβάσθηκε στὴν Καισάρεια, ἀνέβηκε
καὶ χαιρέτισε τὴν Ἐκκλησία, καὶ ὕστερα κατέβηκε στὴν Ἀντιόχεια.
23 Καὶ ἀφοῦ ἔμεινε ἐκεῖ μερικὸ χρόνο, ἀναχώρησε. Καὶ περιώδευε μὲ

ρειαν, ἀναβὰς καὶ ἀσπασάμενος τὴν Ἐκκλησίαν κατέβη εἰς
Ἀντιόχειαν, 23 καὶ ποιήσας χρόνον τινὰ ἐξῆλθε διερχόμενος
καθεξῆς τὴν Γαλατικὴν χώραν καὶ Φρυγίαν, ἐπιστηρίζων πάν-
τας τοὺς μαθητάς.

24 Ἰουδαῖος δέ τις Ἀπολλὼς ὀνόματι, Ἀλεξανδρεὺς τῷ γένει,
ἀνὴρ λόγιος, κατήντησεν εἰς Ἔφεσον, δυνατὸς ὢν ἐν ταῖς Γρα-
φαῖς. 25 Οὗτος ἦν κατηχημένος τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, καὶ ζέων
τῷ πνεύματι ἐλάλει καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ περὶ τοῦ Κυρί-
ου, ἐπιστάμενος μόνον τὸ βάπτισμα Ἰωάννου. 26 Οὗτός τε
ἤρξατο παρρησιάζεσθαι ἐν τῇ συναγωγῇ. Ἀκούσαντες δὲ
αὐτοῦ Ἀκύλας καὶ Πρίσκιλλα προσελάβοντο αὐτὸν καὶ ἀκρι-
βέστερον αὐτῷ ἐξέθεντο τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ. 27 Βουλομένου δὲ
αὐτοῦ διελθεῖν εἰς τὴν Ἀχαΐαν προτρεψάμενοι οἱ ἀδελφοὶ
ἔγραψαν τοῖς μαθηταῖς ἀποδέξασθαι αὐτόν· ὃς παραγενόμενος
συνεβάλετο πολὺ τοῖς πεπιστευκόσι διὰ τῆς χάριτος· 28 εὐτό-
νως γὰρ τοῖς Ἰουδαίοις διακατηλέγχετο δημοσίᾳ ἐπιδεικνὺς
διὰ τῶν Γραφῶν εἶναι τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν.

19 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν Ἀπολλὼ εἶναι ἐν Κορίνθῳ Παῦλον
διελθόντα τὰ ἀνωτερικὰ μέρη ἐλθεῖν εἰς Ἔφεσον. Καὶ
εὑρὼν μαθητάς τινας 2 εἶπε πρὸς αὐτούς· Εἰ Πνεῦμα Ἅγιον
ἐλάβετε πιστεύσαντες; Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν· Ἀλλ᾽ οὐδὲ εἰ
Πνεῦμα Ἅγιόν ἐστιν ἠκούσαμεν. 3 Εἶπέ τε πρὸς αὐτούς· Εἰς τί
οὖν ἐβαπτίσθητε; Οἱ δὲ εἶπον· Εἰς τὸ Ἰωάννου βάπτισμα.
4 Εἶπε δὲ Παῦλος· Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισε βάπτισμα μετανοί-
ας, τῷ λαῷ λέγων εἰς τὸν ἐρχόμενον μετ᾽ αὐτὸν ἵνα πιστεύσω-
σι, τοῦτ᾽ ἔστιν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν. 5 Ἀκούσαντες δὲ ἐβα-
πτίσθησαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. 6 Καὶ ἐπιθέντος
αὐτοῖς τοῦ Παύλου τὰς χεῖρας ἦλθε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπ᾽
αὐτούς, ἐλάλουν τε γλώσσαις καὶ προεφήτευον. 7 Ἦσαν δὲ οἱ
πάντες ἄνδρες ὡσεὶ δεκαδύο. 8 Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν συναγωγὴν
ἐπαρρησιάζετο ἐπὶ μῆνας τρεῖς διαλεγόμενος καὶ πείθων τὰ
περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. 9 Ὡς δέ τινες ἐσκληρύνοντο καὶ
ἠπείθουν κακολογοῦντες τὴν Ὁδὸν ἐνώπιον τοῦ πλήθους, ἀπο-

τὴ σειρὰ τὴ χώρα τῆς Γαλατίας καὶ τὴ Φρυγία, καὶ στήριζε ὅλους τοὺς
μαθητάς (τοὺς χριστιανούς).

Ὁ Ἀπολλώς, «ἀνὴρ λόγιος» καὶ «δυνατὸς ὢν ἐν ταῖς Γραφαῖς»

24 Κάποιος δὲ Ἰουδαῖος ὀνομαζόμενος Ἀπολλώς, Ἀλεξανδρινὸς στὴν
καταγωγή, ἄνθρωπος μορφωμένος καὶ εὔγλωττος, ἔφθασε στὴν Ἔφεσο.
Ἦταν δὲ δυνατὸς στὶς Γραφές. **25** Αὐτὸς εἶχε κατηχηθῆ τὴν ὁδὸ τοῦ
Κυρίου (τὴ Χριστιανικὴ Πίστι), καὶ μὲ φλογερὴ καρδιὰ μιλοῦσε καὶ δί-
δασκε μὲ ἀκρίβεια γιὰ τὸν Κύριο, ἂν καὶ γνώριζε μόνο τὸ βάπτισμα τοῦ
Ἰωάννου. **26** Αὐτὸς δὲ ἄρχισε νὰ κηρύττῃ στὴ συναγωγή. Ὅταν δὲ ὁ
Ἀκύλας καὶ ἡ Πρίσκιλλα τὸν ἄκουσαν, τὸν πῆραν κοντά τους καὶ τοῦ
ἐξέθεσαν ἀκριβέστερα τὴν ὁδὸ τοῦ Θεοῦ. **27** Καὶ ὅταν ἤθελε νὰ μεταβῆ
στὴν Ἀχαΐα, οἱ ἀδελφοὶ τὸν ἐνθάρρυναν καὶ ἔγραψαν στοὺς μαθητὰς
(τοὺς χριστιανοὺς) νὰ τὸν δεχθοῦν. Ὅταν δὲ ἔφθασε ἐκεῖ, μὲ τὴ χάρι
πολὺ βοήθησε ἐκείνους, ποὺ εἶχαν πιστεύσει. **28** Διότι μὲ δύναμι ἀνέ-
τρεπε τοὺς Ἰουδαίους δημοσίως ἀποδεικνύοντας διὰ τῶν Γραφῶν, ὅτι ὁ
Μεσσίας εἶναι ὁ Ἰησοῦς.

Ὁ Παῦλος κηρύττει στὴν Ἔφεσο

19 Ὅταν δὲ ὁ Ἀπολλὼς ἦταν στὴν Κόρινθο, ὁ Παῦλος, ἀφοῦ πε-
ριώδευσε τὰ μέρη τῆς ἐνδοχώρας, ἔφθασε στὴν Ἔφεσο. Καὶ βρί-
σκοντας μερικοὺς μαθητὰς (πιστοὺς) **2** τοὺς εἶπε: «Λάβατε Πνεῦμα
Ἅγιο, ὅταν πιστεύσατε;». Αὐτοὶ δὲ τοῦ εἶπαν: «Ἀλλ' οὔτε ὅτι ὑπάρχει
Πνεῦμα Ἅγιο ἀκούσαμε». **3** Τοὺς εἶπε τότε: «Ἀλλὰ μὲ τί βάπτισμα
βαπτισθήκατε;». Αὐτοὶ δὲ εἶπαν: «Μὲ τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου».
4 Τότε ὁ Παῦλος εἶπε: «Ὁ Ἰωάννης βάπτισε μὲ βάπτισμα μετανοίας.
Καὶ ἔλεγε στὸ λαὸ νὰ πιστεύσουν σ' ἐκεῖνον, ποὺ ἐρχόταν ὕστερα ἀπ'
αὐτόν, δηλαδὴ στὸν Ἰησοῦ Χριστό». **5** Ὅταν δὲ ἄκουσαν, βαπτίσθηκαν
μὲ πίστι στὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. **6** Καὶ ἀφοῦ ὁ Παῦλος ἔθεσε
ἐπάνω τους τὰ χέρια, ἦλθε ἐπάνω τους τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο, καὶ μι-
λοῦσαν μὲ γλῶσσες καὶ προφήτευαν. **7** Ἦταν δὲ ὅλοι οἱ ἄνδρες δώδε-
κα. **8** Ἔπειτα μπῆκε στὴ συναγωγὴ καὶ μιλοῦσε ἐπὶ τρεῖς μῆνες, συ-
ζητώντας καὶ διδάσκοντας γιὰ τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. **9** Καὶ ἐπειδὴ με-
ρικοὶ σκληρύνονταν καὶ ἀντιδροῦσαν κακολογώντας τὴν Ὁδὸ (τὴ Χρι-
στιανικὴ Πίστι) ἐνώπιον τοῦ πλήθους, ἀπομακρύνθηκε ἀπ' αὐτούς, καὶ
ἀπέσυρε τοὺς μαθητάς (τοὺς πιστούς), καὶ καθημερινῶς μιλοῦσε στὴ
σχολὴ κάποιου Τυράννου. **10** Αὐτὸ δὲ γινόταν ἐπὶ δύο ἔτη, ὥστε ὅλοι

στὰς ἀπ' αὐτῶν ἀφώρισε τοὺς μαθητάς, καθ' ἡμέραν διαλεγό-
μενος ἐν τῇ σχολῇ Τυράννου τινός. 10 Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ ἔτη
δύο, ὥστε πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Ἀσίαν ἀκοῦσαι τὸν
λόγον τοῦ Κυρίου *Ἰησοῦ*, Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας.

11 Δυνάμεις τε οὐ τὰς τυχούσας ἐποίει ὁ Θεὸς διὰ τῶν
χειρῶν Παύλου, 12 ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενοῦντας ἐπιφέρεσθαι
ἀπὸ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ σουδάρια ἢ σιμικίνθια καὶ ἀπαλλάσσε-
σθαι ἀπ' αὐτῶν τὰς νόσους, τά τε πνεύματα τὰ πονηρὰ ἐξέρχε-
σθαι ἀπ' αὐτῶν.

13 Ἐπεχείρησαν δέ τινες ἀπὸ τῶν περιερχομένων Ἰουδαίων
ἐξορκιστῶν ὀνομάζειν ἐπὶ τοὺς ἔχοντας τὰ πνεύματα τὰ πο-
νηρὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ λέγοντες· Ὁρκίζομεν ὑμᾶς
τὸν Ἰησοῦν, ὃν ὁ Παῦλος κηρύσσει. 14 Ἦσαν δέ τινες υἱοὶ
Σκευᾶ Ἰουδαίου ἀρχιερέως ἑπτὰ οἱ τοῦτο ποιοῦντες. 15 Ἀπο-
κριθὲν δὲ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν εἶπε· Τὸν Ἰησοῦν γινώσκω
καὶ τὸν Παῦλον ἐπίσταμαι· ὑμεῖς δὲ τίνες ἐστέ; 16 Καὶ ἐφαλ-
λόμενος ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἄνθρωπος, ἐν ᾧ ἦν τὸ πνεῦμα τὸ πονηρόν,
καὶ κατακυριεύσας αὐτῶν ἴσχυσε κατ' αὐτῶν, ὥστε γυμνοὺς
καὶ τετραυματισμένους ἐκφυγεῖν ἐκ τοῦ οἴκου ἐκείνου.
17 Τοῦτο δὲ ἐγένετο γνωστὸν πᾶσιν Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησι
τοῖς κατοικοῦσι τὴν Ἔφεσον, καὶ ἐπέπεσε φόβος ἐπὶ πάντας
αὐτούς, καὶ ἐμεγαλύνετο τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

18 Πολλοί τε τῶν πεπιστευκότων ἤρχοντο ἐξομολογούμενοι
καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς πράξεις αὐτῶν. 19 Ἱκανοὶ δὲ τῶν τὰ πε-
ρίεργα πραξάντων συνενέγκαντες τὰς βίβλους κατέκαιον ἐνώ-
πιον πάντων· καὶ συνεψήφισαν τὰς τιμὰς αὐτῶν καὶ εὗρον
ἀργυρίου μυριάδας πέντε. 20 Οὕτω κατὰ κράτος ὁ λόγος τοῦ
Κυρίου ηὔξανε καὶ ἴσχυεν.

οἱ κάτοικοι τῆς (ἐπαρχίας) Ἀσίας νὰ ἀκούσουν τὸ λόγο τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, καὶ Ἰουδαῖοι καὶ Ἕλληνες.

Ἀσυνήθη θαύματα

11 Καὶ ὁ Θεὸς διὰ τοῦ Παύλου ἔκανε ἀσυνήθη θαύματα, **12** ὥστε καὶ μανδήλια ἢ περιζώματα ἀπὸ τὸ σῶμα του νὰ φέρωνται καὶ νὰ τίθενται ἐπάνω στοὺς ἀσθενεῖς, καὶ νὰ φεύγουν ἀπ' αὐτοὺς οἱ ἀσθένειες, καὶ νὰ βγαίνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ πονηρὰ πνεύματα.

Τὸ πάθημα Ἰουδαίων ἐξορκιστῶν, υἱῶν τοῦ ἀρχιερέως Σκευᾶ

13 Μερικοὶ δὲ ἀπὸ τοὺς περιοδεύοντες Ἰουδαίους ἐξορκιστὰς ἐπιχείρησαν νὰ χρησιμοποιήσουν τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ γι' αὐτοὺς ποὺ εἶχαν τὰ πνεύματα τὰ πονηρά, λέγοντας: «Σᾶς ἐξορκίζουμε στὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ, τὸν ὁποῖον κηρύττει ὁ Παῦλος». **14** Ἦταν δὲ κάποιοι υἱοὶ τοῦ Σκευᾶ, Ἰουδαίου ἀρχιερέως, ἑπτὰ τὸν ἀριθμό, ποὺ ἔκαναν αὐτό.
15 Ἀλλὰ τὸ πονηρὸ πνεῦμα μίλησε καὶ εἶπε: «Τὸν Ἰησοῦ γνωρίζω, καὶ τὸν Παῦλο ξέρω καλά. Ἀλλὰ σεῖς ποιοί εἶσθε;». **16** Καὶ πηδώντας ἐπάνω τους ὁ ἄνθρωπος, στὸν ὁποῖο ἦταν τὸ πονηρὸ πνεῦμα, τοὺς κατέβαλε καὶ τοὺς κακοποίησε, ὥστε νὰ φύγουν ἀπὸ τὸ σπίτι ἐκεῖνο γυμνοὶ καὶ τραυματισμένοι. **17** Αὐτὸ δὲ ἔγινε γνωστὸ σ' ὅλους τοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς Ἕλληνες, ποὺ κατοικοῦσαν στὴν Ἔφεσο, καὶ ἔπεσε φόβος ἐπάνω σ' ὅλους αὐτούς, καὶ δοξαζόταν τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

Δημοσία ἐξομολόγησι πολλῶν καὶ καῦσι μαγικῶν βιβλίων

18 Καὶ πολλοὶ ἀπ' αὐτούς, ποὺ εἶχαν πιστεύσει, ἔρχονταν καὶ ἐξωμολογοῦνταν καὶ ἀνέφεραν δημοσίως τὶς πράξεις τους. **19** Καὶ ἀρκετοὶ ἀπ' αὐτούς, ποὺ ἔπραξαν τὰ μαγικὰ ἔργα, συγκέντρωσαν τὰ μαγικὰ βιβλία καὶ τὰ ἔκαιαν μπροστὰ σὲ ὅλους. Καὶ συνυπολόγισαν τὴν ἀξία τους καὶ βρῆκαν (ὅτι ἄξιζαν) πενήντα χιλιάδες ἀργυρὰ νομίσματα. **20** Ἔτσι θριαμβευτικὰ ὁ λόγος τοῦ Κυρίου ἐξαπλωνόταν καὶ ἐπικρατοῦσε.

21 Ὡς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα, ἔθετο ὁ Παῦλος ἐν τῷ πνεύματι
διελθὼν τὴν Μακεδονίαν καὶ Ἀχαΐαν πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσα-
λήμ, εἰπὼν ὅτι μετὰ τὸ γενέσθαι με ἐκεῖ δεῖ με καὶ Ῥώμην
ἰδεῖν. 22 Ἀποστείλας δὲ εἰς τὴν Μακεδονίαν δύο τῶν διακο-
νούντων αὐτῷ, Τιμόθεον καὶ Ἔραστον, αὐτὸς ἐπέσχε χρόνον εἰς
τὴν Ἀσίαν.

23 Ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον τάραχος οὐκ ὀλίγος
περὶ τῆς Ὁδοῦ. 24 Δημήτριος γάρ τις ὀνόματι, ἀργυροκόπος,
ποιῶν ναοὺς ἀργυροῦς Ἀρτέμιδος παρείχετο τοῖς τεχνίταις
ἐργασίαν οὐκ ὀλίγην· 25 οὓς συναθροίσας καὶ τοὺς περὶ τὰ τοι-
αῦτα ἐργάτας εἶπεν· Ἄνδρες! Ἐπίστασθε ὅτι ἐκ ταύτης τῆς
ἐργασίας ἡ εὐπορία ἡμῶν ἐστι, 26 καὶ θεωρεῖτε καὶ ἀκούετε ὅτι
οὐ μόνον Ἐφέσου, ἀλλὰ σχεδὸν πάσης τῆς Ἀσίας ὁ Παῦλος
οὗτος πείσας μετέστησεν ἱκανὸν ὄχλον, λέγων ὅτι οὔκ εἰσι θε-
οὶ οἱ διὰ χειρῶν γινόμενοι. 27 Οὐ μόνον δὲ τοῦτο κινδυνεύει
ἡμῖν τὸ μέρος εἰς ἀπελεγμὸν ἐλθεῖν, ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς μεγάλης
θεᾶς Ἀρτέμιδος ἱερὸν εἰς οὐθὲν λογισθῆναι, μέλλειν τε καὶ κα-
θαιρεῖσθαι τὴν μεγαλειότητα αὐτῆς, ἣν ὅλη ἡ Ἀσία καὶ ἡ
οἰκουμένη σέβεται.

28 Ἀκούσαντες δὲ καὶ γενόμενοι πλήρεις θυμοῦ ἔκραζον λέ-
γοντες· Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις Ἐφεσίων! 29 Καὶ ἐπλήσθη ἡ πόλις
ὅλη τῆς συγχύσεως, ὥρμησάν τε ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ θέατρον
συναρπάσαντες Γάϊον καὶ Ἀρίσταρχον Μακεδόνας, συνεκδή-
μους Παύλου. 30 Τοῦ δὲ Παύλου βουλομένου εἰσελθεῖν εἰς τὸν
δῆμον οὐκ εἴων αὐτὸν οἱ μαθηταί. 31 Τινὲς δὲ καὶ τῶν
Ἀσιαρχῶν, ὄντες αὐτῷ φίλοι, πέμψαντες πρὸς αὐτὸν παρεκά-
λουν μὴ δοῦναι ἑαυτὸν εἰς τὸ θέατρον.

32 Ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι ἔκραζον· ἦν γὰρ ἡ ἐκκλησία συγ-
κεχυμένη, καὶ οἱ πλείους οὐκ ᾔδεισαν τίνος ἕνεκεν συνεληλύ-
θεισαν. 33 Ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου προεβίβασαν Ἀλέξανδρον, προ-
βαλλόντων αὐτὸν τῶν Ἰουδαίων· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος κατασείσας
τὴν χεῖρα ἤθελεν ἀπολογεῖσθαι τῷ δήμῳ. 34 Ἐπιγνόντες δὲ ὅτι

Ἐμπρηστικὸς λόγος τοῦ ἀργυροκόπου Δημητρίου κατὰ τοῦ Παύλου

21 Ἀφοῦ δὲ ἔγιναν αὐτά, ὁ Παῦλος ἀποφάσισε νὰ περάσῃ τὴ Μακεδονία καὶ τὴν Ἀχαΐα καὶ νὰ μεταβῇ στὴν Ἱερουσαλήμ. Καὶ εἶπε: «Ἀφοῦ μεταβῶ ἐκεῖ, πρόκειται νὰ ἐπισκεφθῶ καὶ τὴ Ρώμη». **22** Ἔτσι ἔστειλε στὴ Μακεδονία δύο ἀπὸ τοὺς βοηθούς του, τὸν Τιμόθεο καὶ τὸν Ἔραστο, ἐνῷ αὐτὸς ἔμεινε μερικὸ χρόνο στὴν (ἐπαρχία) Ἀσία.

23 Ἐκεῖνο δὲ τὸν καιρὸ ἔγινε γιὰ τὴν Ὁδὸ (τὴ Χριστιανικὴ Πίστι) ὄχι ὀλίγη ταραχή. **24** Διότι κάποιος ὀνομαζόμενος Δημήτριος, ἀργυροχόος, ποὺ κατασκεύαζε ἀργυρὰ ὁμοιώματα τοῦ ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος, ἔδινε στοὺς τεχνῖτες ὄχι ὀλίγη ἐργασία. **25** Καὶ ἀφοῦ συγκέντρωσε αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐργάτες, ποὺ ἀσχολοῦνταν μὲ τέτοια ἔργα, εἶπε: «Ἄνδρες! Ξέρετε καλά, ὅτι ἀπ' αὐτὴ τὴν ἐργασία ἐξαρτᾶται ἡ εὐημερία μας. **26** Ἀλλὰ βλέπετε καὶ ἀκούετε, ὅτι ὄχι μόνο τῆς Ἐφέσου, ἀλλὰ σχεδὸν ὅλης τῆς (ἐπαρχίας) Ἀσίας αὐτὸς ὁ Παῦλος ἔπεισε καὶ μετέστρεψε ἀρκετὸ λαό, λέγοντας, ὅτι δὲν εἶναι θεοὶ οἱ χειροποίητοι. **27** Ὄχι δὲ μόνον αὐτὸς ὁ ἐπαγγελματικὸς κλάδος κινδυνεύει νὰ μᾶς ἀχρηστευθῇ, ἀλλὰ καὶ ὁ ναὸς τῆς μεγάλης θεᾶς Ἀρτέμιδος νὰ μὴν ὑπολογισθῇ καθόλου. Μέλλει μάλιστα νὰ γκρεμισθῇ καὶ ἡ μεγαλειότης της (τὸ ἄγαλμά της), τὴν ὁποία λατρεύει ὅλη ἡ (ἐπαρχία) Ἀσία καὶ ἡ οἰκουμένη».

Μεγάλη ἐξέγερσι καὶ ταραχὴ τεχνιτῶν καὶ λαοῦ

28 Ὅταν δὲ ἄκουσαν αὐτό, ἐξωργίσθηκαν καὶ κραύγαζαν λέγοντας: «Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις τῶν Ἐφεσίων!». **29** Ὅλη δὲ ἡ πόλι γέμισε ἀπὸ τὴν ταραχή. Καὶ ἅρπαξαν βιαίως τὸν Γάιο καὶ τὸν Ἀρίσταρχο, Μακεδόνες, ἀκολούθους τοῦ Παύλου, καὶ ὥρμησαν ὅλοι μαζὶ στὸ θέατρο. **30** Ἐνῷ δὲ ὁ Παῦλος ἤθελε νὰ παρουσιασθῇ στὸ πλῆθος, δὲν τὸν ἄφηναν οἱ μαθηταί (οἱ χριστιανοί). **31** Μερικοὶ δὲ καὶ ἀπὸ τοὺς ἄρχοντες τῆς (ἐπαρχίας) Ἀσίας, ποὺ ἦταν φίλοι του, ἔστειλαν πρὸς αὐτὸν καὶ παρακαλοῦσαν νὰ μὴν ἐκθέσῃ σὲ κίνδυνο τὸν ἑαυτό του εἰσερχόμενος στὸ θέατρο.

32 Ἄλλοι δὲ φώναζαν τοῦτο καὶ ἄλλοι ἄλλο. Διότι τὸ συγκεντρωμένο πλῆθος βρισκόταν σὲ σύγχυσι, καὶ οἱ περισσότεροι δὲν ἤξεραν γιὰ ποιό λόγο εἶχαν συγκεντρωθῇ. **33** Μερικοὶ δὲ ἀπὸ τὸν ὄχλο ὤθησαν ἐμπρὸς τὸν Ἀλέξανδρο, διότι τὸν κατηγοροῦσαν ὡς ἔνοχο οἱ Ἰουδαῖοι. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος, ἀφοῦ ἔκανε σημεῖο μὲ τὴν κίνησι τοῦ χεριοῦ (νὰ σιωπήσουν), ἤθελε ν' ἀπολογηθῇ πρὸς τὸ λαό. **34** Ἀλλ' ὅταν κατάλα-

Ἰουδαῖός ἐστι, φωνὴ ἐγένετο μία ἐκ πάντων, ὡς ἐπὶ ὥρας δύο κραζόντων· Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις Ἐφεσίων!

35 Καταστείλας δὲ ὁ γραμματεὺς τὸν ὄχλον φησίν· Ἄνδρες Ἐφέσιοι! Τίς γάρ ἐστιν ἄνθρωπος ὃς οὐ γινώσκει τὴν Ἐφεσίων πόλιν νεωκόρον οὖσαν τῆς μεγάλης θεᾶς Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ Διοπετοῦς; 36 Ἀναντιρρήτων οὖν ὄντων τούτων δέον ἐστὶν ὑμᾶς κατεσταλμένους ὑπάρχειν καὶ μηδὲν προπετὲς πράσσειν. 37 Ἠγάγετε γὰρ τοὺς ἄνδρας τούτους οὔτε ἱεροσύλους οὔτε βλασφημοῦντας τὴν θεὰν ὑμῶν. 38 Εἰ μὲν οὖν Δημήτριος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τεχνῖται ἔχουσι πρός τινα λόγον, ἀγοραῖοι ἄγονται καὶ ἀνθύπατοί εἰσιν, ἐγκαλείτωσαν ἀλλήλοις. 39 Εἰ δέ τι περὶ ἑτέρων ἐπιζητεῖτε, ἐν τῇ ἐννόμῳ ἐκκλησίᾳ ἐπιλυθήσεται. 40 Καὶ γὰρ κινδυνεύομεν ἐγκαλεῖσθαι στάσεως περὶ τῆς σήμερον, μηδενὸς αἰτίου ὑπάρχοντος περὶ οὗ δυνησόμεθα ἀποδοῦναι λόγον τῆς συστροφῆς ταύτης. 41 Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἀπέλυσε τὴν ἐκκλησίαν.

20 Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τὸν θόρυβον προσκαλεσάμενος ὁ Παῦλος τοὺς μαθητὰς καὶ ἀσπασάμενος ἐξῆλθε πορευθῆναι εἰς Μακεδονίαν. 2 Διελθὼν δὲ τὰ μέρη ἐκεῖνα καὶ παρακαλέσας αὐτοὺς λόγῳ πολλῷ ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα. 3 Ποιήσας τε μῆνας τρεῖς, γενομένης αὐτῷ ἐπιβουλῆς ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων μέλλοντι ἀνάγεσθαι εἰς τὴν Συρίαν, ἐγένετο γνώμη τοῦ ὑποστρέφειν διὰ Μακεδονίας.

4 Συνείπετο δὲ αὐτῷ ἄχρι τῆς Ἀσίας Σώπατρος Βεροιαῖος, Θεσσαλονικέων δὲ Ἀρίσταρχος καὶ Σεκοῦνδος, καὶ Γάϊος Δερβαῖος καὶ Τιμόθεος, Ἀσιανοὶ δὲ Τυχικὸς καὶ Τρόφιμος. 5 Οὗτοι προελθόντες ἔμενον ἡμᾶς ἐν Τρῳάδι. 6 Ἡμεῖς δὲ ἐξεπλεύσαμεν μετὰ τὰς ἡμέρας τῶν Ἀζύμων ἀπὸ Φιλίππων καὶ ἤλθομεν πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν Τρῳάδα ἄχρις ἡμερῶν πέντε, οὗ διετρίψαμεν ἡμέρας ἑπτά.

βαν, ὅτι εἶναι Ἰουδαῖος, ὅλοι μὲ μιὰ φωνὴ κραύγαζαν ἐπὶ δύο περίπου ὧρες: «Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις τῶν Ἐφεσίων!».

Καθησυχαστικὸς λόγος τοῦ ἄρχοντος καὶ διάλυσι τῆς συγκεντρώσεως

35 Ἀφοῦ δὲ ὁ γραμματεὺς (ἄρχων τῆς πόλεως) καθησύχασε τὸν
ὄχλο, εἶπε: «Ἄνδρες Ἐφέσιοι! Ποιός βεβαίως ἄνθρωπος ὑπάρχει, ὁ
ὁποῖος δὲν γνωρίζει, ὅτι ἡ πόλι τῶν Ἐφεσίων εἶναι λάτρις καὶ φρουρὸς
τῆς μεγάλης θεᾶς Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ ἀγάλματός της, ποὺ ἔπεσε ἀπὸ τὸ
Δία; **36** Ἀφοῦ λοιπὸν αὐτὰ εἶναι ἀναντίρρητα, πρέπει σεῖς νὰ εἶσθε ἥσυ-
χοι καὶ νὰ μὴ κάνετε τίποτε ἀπερίσκεπτο. **37** Διότι φέρατε ἐδῶ τοὺς
ἀνθρώπους αὐτούς, ἐνῷ οὔτε ἱερόσυλοι εἶναι οὔτε βλασφημοῦν τὴ θεά
σας. **38** Ἐὰν δὲ ὁ Δημήτριος καὶ οἱ συντεχνῖτες του ἔχουν διαφορὰ μὲ
κάποιον, γίνονται συνελεύσεις καὶ ὑπάρχουν ἀνθύπατοι (γιὰ νὰ δικά-
ζουν), ἂς καταγγέλλουν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. **39** Ἐὰν δὲ ζητῆτε κάτι σχε-
τικὸ μὲ ἄλλες ὑποθέσεις, αὐτὸ θὰ λυθῇ στὴ νόμιμη συνέλευσι τοῦ δή-
μου. **40** Διότι διατρέχουμε καὶ τὸν κίνδυνο νὰ κατηγορηθοῦμε γιὰ στά-
σι γιὰ τὰ σημερινὰ πράγματα, ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει καμμία αἰτία, τὴν
ὁποία θὰ μπορέσωμε νὰ προβάλωμε ὡς δικαιολογία γι' αὐτὴ τὴν ἀνα-
ταραχή». **41** Καὶ ἀφοῦ εἶπε αὐτά, διέλυσε τὴ συγκέντρωσι.

Ὁ Παῦλος στὴ Μακεδονία, (νότια) Ἑλλάδα καὶ Τρῳάδα

20 Ὅταν δὲ ἔπαυσε ὁ θόρυβος, ὁ Παῦλος προσκάλεσε τοὺς μαθητὰς
(τοὺς χριστιανοὺς) καὶ τοὺς ἀποχαιρέτισε καὶ ἀναχώρησε γιὰ νὰ
πάῃ στὴ Μακεδονία. **2** Ἀφοῦ δὲ πέρασε ἀπὸ τὰ μέρη ἐκεῖνα καὶ ἐνί-
σχυσε τοὺς ἐκεῖ χριστιανοὺς μὲ ὁμιλίες πολλές, ἦλθε στὴν (νότια)
Ἑλλάδα. **3** Ἐκεῖ ἔμεινε τρεῖς μῆνες. Ἐνῷ δὲ ἔμελλε νὰ ἀποπλεύσῃ γιὰ
τὴ Συρία, ἐπειδὴ οἱ Ἰουδαῖοι σχεδίασαν νὰ τὸν φονεύσουν, ἀποφασί-
σθηκε νὰ ἐπιστρέψῃ (στὴν Ἀσία) διὰ μέσου τῆς Μακεδονίας.

4 Τὸν συνώδευαν δὲ μέχρι τὴν Ἀσία ὁ Σώπατρος ἀπὸ τὴ Βέροια,
καὶ ἀπὸ τοὺς Θεσσαλονικεῖς ὁ Ἀρίσταρχος καὶ ὁ Σεκοῦνδος, καὶ ὁ
Γάιος ἀπὸ τὴ Δέρβη καὶ ὁ Τιμόθεος, καὶ ἀπὸ τὴν Ἀσία ὁ Τυχικὸς καὶ
ὁ Τρόφιμος. **5** Αὐτοὶ προπορεύθηκαν καὶ μᾶς περίμεναν στὴν Τρῳάδα.
6 Ἐμεῖς δὲ ἀποπλεύσαμε ἀπὸ τοὺς Φιλίππους μετὰ τὶς ἡμέρες τῶν
Ἀζύμων (τοῦ Πάσχα), καὶ φθάσαμε καὶ τοὺς συναντήσαμε στὴν Τρῳά-
δα σὲ πέντε ἡμέρες. Ἐκεῖ μείναμε ἑπτὰ ἡμέρες.

7 Ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων συνηγμένων τῶν μαθητῶν
κλάσαι ἄρτον, ὁ Παῦλος διελέγετο αὐτοῖς, μέλλων ἐξιέναι τῇ
ἐπαύριον, παρέτεινέ τε τὸν λόγον μέχρι μεσονυκτίου. 8 Ἦσαν
δὲ λαμπάδες ἱκαναὶ ἐν τῷ ὑπερῴῳ οὗ ἦμεν συνηγμένοι. 9 Κα-
θήμενος δέ τις νεανίας ὀνόματι Εὔτυχος ἐπὶ τῆς θυρίδος, κα-
ταφερόμενος ὕπνῳ βαθεῖ διαλεγομένου τοῦ Παύλου ἐπὶ πλεῖον,
κατενεχθεὶς ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ τριστέγου κάτω καὶ
ἤρθη νεκρός.
10 Καταβὰς δὲ ὁ Παῦλος ἐπέπεσεν αὐτῷ καὶ συμπεριλαβὼν
εἶπε· Μὴ θορυβεῖσθε· ἡ γὰρ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστιν.
11 Ἀναβὰς δὲ καὶ κλάσας ἄρτον καὶ γευσάμενος, ἐφ᾿ ἱκανόν τε
ὁμιλήσας ἄχρις αὐγῆς, οὕτως ἐξῆλθεν. 12 Ἤγαγον δὲ τὸν
παῖδα ζῶντα, καὶ παρεκλήθησαν οὐ μετρίως.

13 Ἡμεῖς δὲ προελθόντες ἐπὶ τὸ πλοῖον ἀνήχθημεν εἰς τὴν
Ἄσσον, ἐκεῖθεν μέλλοντες ἀναλαμβάνειν τὸν Παῦλον· οὕτω γὰρ
ἦν διατεταγμένος, μέλλων αὐτὸς πεζεύειν. 14 Ὡς δὲ συνέβαλεν
ἡμῖν εἰς τὴν Ἄσσον, ἀναλαβόντες αὐτὸν ἤλθομεν εἰς Μυτιλή-
νην. 15 Κἀκεῖθεν ἀποπλεύσαντες τῇ ἐπιούσῃ κατηντήσαμεν
ἀντικρὺ Χίου, τῇ δὲ ἑτέρᾳ παρεβάλομεν εἰς Σάμον, καὶ μείναν-
τες ἐν Τρωγυλίῳ τῇ ἐχομένῃ ἤλθομεν εἰς Μίλητον. 16 Ἔκρινε
γὰρ ὁ Παῦλος παραπλεῦσαι τὴν Ἔφεσον, ὅπως μὴ γένηται
αὐτῷ χρονοτριβῆσαι ἐν τῇ Ἀσίᾳ· ἔσπευδε γάρ, εἰ δυνατὸν ἦν
αὐτῷ, τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς γενέσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα.

17 Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου πέμψας εἰς Ἔφεσον μετεκαλέσατο
τοὺς πρεσβυτέρους τῆς Ἐκκλησίας. 18 Ὡς δὲ παρεγένοντο
πρὸς αὐτόν, εἶπεν αὐτοῖς· Ὑμεῖς ἐπίστασθε, ἀπὸ πρώτης ἡμέ-
ρας ἀφ᾿ ἧς ἐπέβην εἰς τὴν Ἀσίαν, πῶς μεθ᾿ ὑμῶν τὸν πάντα
χρόνον ἐγενόμην, 19 δουλεύων τῷ Κυρίῳ μετὰ πάσης ταπεινο-
φροσύνης καὶ πολλῶν δακρύων καὶ πειρασμῶν τῶν συμβάν-
των μοι ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς τῶν Ἰουδαίων, 20 ὡς οὐδὲν ὑπε-
στειλάμην τῶν συμφερόντων τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν καὶ δι-
δάξαι ὑμᾶς δημοσίᾳ καὶ κατ᾿ οἴκους, 21 διαμαρτυρόμενος Ἰου-

Πτῶσι, θάνατος καὶ ἀνάστασι τοῦ νεαροῦ Εὐτύχου

7 Κατὰ τὴν πρώτη δὲ ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος (τὴν Κυριακὴ) οἱ μα-
θηταὶ (οἱ χριστιανοὶ) ἦταν συγκεντρωμένοι γιὰ τὴν κλάσι τοῦ ἄρτου
(τὴ Θεία Εὐχαριστία). Καὶ ὁ Παῦλος τοὺς μιλοῦσε. Καὶ ἐπειδὴ ἐπρό-
κειτο ν' ἀναχωρήσῃ τὴν ἄλλη ἡμέρα, παρέτεινε τὸ λόγο μέχρι τὰ με-
σάνυκτα. **8** Στὸ ἀνώγειο δὲ τοῦ σπιτιοῦ, ὅπου ἤμασταν συγκεν-
τρωμένοι, ἦταν ἀρκετὲς λαμπάδες. **9** Κάποιος δὲ νεαρὸς ὀνομαζόμενος
Εὔτυχος καθόταν ἐπάνω στὸ παράθυρο. Καὶ βυθιζόμενος σὲ ὕπνο βαθύ,
ἐπειδὴ ὁ Παῦλος παρέτεινε τὸ λόγο, καταβλήθηκε ἀπὸ τὸν ὕπνο καὶ
ἔπεσε ἀπὸ τὸν τρίτο ὄροφο κάτω, καὶ τὸν σήκωσαν νεκρό.
10 Τότε ὁ Παῦλος κατέβηκε, ἔπεσε ἐπάνω του, τὸν ἀγκάλιασε καὶ
εἶπε: «Μὴν ἀνησυχεῖτε, διότι ἡ ψυχή του (ἐπανῆλθε καὶ) εἶναι μέσα
του». **11** Ἔπειτα ἀνέβηκε καὶ ἔκανε τὴν κλάσι τοῦ ἄρτου (τέλεσε τὴ
Θεία Εὐχαριστία) καὶ ἔφαγε. Καὶ ἀφοῦ μίλησε ἀκόμη ἀρκετά, μέχρι
τὴν αὐγή, ἔτσι ἀναχώρησε. **12** Παρουσίασαν δὲ τὸ παιδὶ ζωντανό, καὶ
χάρηκαν πολύ.

Ὁ Παῦλος στὴ Μίλητο

13 Ἐμεῖς δὲ φύγαμε πρωτύτερα καὶ πήγαμε στὸ πλοῖο καὶ ἀπο-
πλεύσαμε γιὰ τὴν Ἄσσο. Καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἐπρόκειτο νὰ παραλάβωμε τὸν
Παῦλο. Διότι ἔτσι εἶχε κανονίσει, ἐπειδὴ αὐτὸς ἐπρόκειτο νὰ μεταβῇ διὰ
ξηρᾶς. **14** Καὶ ὅταν μᾶς συνάντησε στὴν Ἄσσο, τὸν παραλάβαμε καὶ
πήγαμε στὴ Μυτιλήνη. **15** Καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἀποπλεύσαμε τὴν ἑπομένη ἡμέ-
ρα καὶ φθάσαμε ἀπέναντι τῆς Χίου. Καὶ τὴν ἄλλη ἡμέρα προσεγγίσαμε
στὴ Σάμο, καὶ ἀφοῦ μείναμε στὸ (ἀκρωτήριο) Τρωγύλιο, τὴν ἑπομένη
φθάσαμε στὴ Μίλητο. **16** Διότι ὁ Παῦλος ἀποφάσισε νὰ παρακάμψῃ τὴν
Ἔφεσο γιὰ νὰ μὴ χρονοτριβήσῃ στὴν Ἀσία. Διότι ἔσπευδε, ἂν τοῦ ἦταν
δυνατό, τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς νὰ βρεθῇ στὰ Ἱεροσόλυμα.

Ἀποχαιρετιστήρια ὁμιλία πρὸς τοὺς ποιμένες τῆς Ἐφέσου

17 Ἀπὸ τὴ Μίλητο δὲ ἔστειλε στὴν Ἔφεσο καὶ κάλεσε τοὺς πρεσβυ-
τέρους τῆς Ἐκκλησίας. **18** Καὶ ὅταν ἦλθαν πρὸς αὐτόν, τοὺς εἶπε:
«Σεῖς γνωρίζετε, πῶς συμπεριφέρθηκα ἀπέναντί σας ὅλο τὸν καιρό, ἀπὸ
τὴν πρώτη ἡμέρα, ποὺ πάτησα τὸ πόδι στὴν Ἀσία. **19** Ὑπηρέτησα τὸν
Κύριο μὲ κάθε ταπεινοφροσύνη καὶ μὲ πολλὰ δάκρυα καὶ δοκιμασίες,
ποὺ μοῦ συνέβησαν λόγῳ τῶν ἐπιβουλῶν τῶν Ἰουδαίων. **20** Γνωρίζετε,
ὅτι ἀπὸ τὰ συμφέροντα τίποτε δὲν ἀπέφυγα ἀπὸ δειλία ὥστε νὰ μὴ σᾶς
κηρύξω καὶ σᾶς διδάξω δημοσίως καὶ στὰ σπίτια. **21** Καὶ σὲ Ἰουδαίους

δαίοις τε καὶ Ἕλλησι τὴν εἰς *τὸν* Θεὸν μετάνοιαν καὶ πίστιν
τὴν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν *Χριστόν.* 22 Καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ
δεδεμένος τῷ πνεύματι πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλήμ, τὰ ἐν αὐτῇ
συναντήσοντά μοι μὴ εἰδώς, 23 πλὴν ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον
κατὰ πόλιν διαμαρτύρεταί λέγον ὅτι δεσμά με καὶ θλίψεις μέ-
νουσιν. 24 Ἀλλ' οὐδενὸς λόγον ποιοῦμαι οὐδὲ ἔχω τὴν ψυχήν
μου τιμίαν ἐμαυτῷ, ὡς τελειῶσαι τὸν δρόμον μου μετὰ χαρᾶς
καὶ τὴν διακονίαν ἣν ἔλαβον παρὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ διαμαρ-
τύρασθαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ.

25 Καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ οἶδα ὅτι οὐκέτι ὄψεσθε τὸ πρόσωπόν
μου ὑμεῖς πάντες, ἐν οἷς διῆλθον κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ
Θεοῦ. 26 Διὸ μαρτύρομαι ὑμῖν ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ὅτι κα-
θαρὸς ἐγὼ ἀπὸ τοῦ αἵματος πάντων· 27 οὐ γὰρ ὑπεστειλάμην
τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν πᾶσαν τὴν βουλὴν τοῦ Θεοῦ. 28 Προσ-
έχετε οὖν ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ Πνεῦμα
τὸ Ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους ποιμαίνειν τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ
Κυρίου καὶ Θεοῦ, ἣν περιεποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος.
29 Ἐγὼ γὰρ οἶδα τοῦτο, ὅτι εἰσελεύσονται μετὰ τὴν ἄφιξίν μου
λύκοι βαρεῖς εἰς ὑμᾶς μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου. 30 Καὶ ἐξ
ὑμῶν αὐτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες λαλοῦντες διεστραμμένα
τοῦ ἀποσπᾶν τοὺς μαθητὰς ὀπίσω αὐτῶν. 31 Διὸ γρηγορεῖτε,
μνημονεύοντες ὅτι τριετίαν νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ ἐπαυσάμην
μετὰ δακρύων νουθετῶν ἕνα ἕκαστον.

32 Καὶ τὰ νῦν παρατίθεμαι ὑμᾶς, ἀδελφοί, τῷ Θεῷ καὶ τῷ
λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ τῷ δυναμένῳ ἐποικοδομῆσαι καὶ
δοῦναι ὑμῖν κληρονομίαν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πᾶσιν. 33 Ἀργυ-
ρίου ἢ χρυσίου ἢ ἱματισμοῦ οὐδενὸς ἐπεθύμησα· 34 αὐτοὶ γι-
νώσκετε ὅτι ταῖς χρείαις μου καὶ τοῖς οὖσι μετ' ἐμοῦ ὑπηρέτη-
σαν αἱ χεῖρες αὗται. 35 Πάντα ὑπέδειξα ὑμῖν ὅτι οὕτω
κοπιῶντας δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούντων, μνημονεύ-
ειν τε τῶν λόγων τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ὅτι αὐτὸς εἶπε· Μακά-
ριόν ἐστι μᾶλλον διδόναι ἢ λαμβάνειν.

36 Καὶ ταῦτα εἰπών, θεὶς τὰ γόνατα αὐτοῦ σὺν πᾶσιν αὐτοῖς
προσηύξατο. 37 Ἱκανὸς δὲ ἐγένετο κλαυθμὸς πάντων, καὶ ἐπι-
πεσόντες ἐπὶ τὸν τράχηλον τοῦ Παύλου κατεφίλουν αὐτόν,
38 ὀδυνώμενοι μάλιστα ἐπὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἰρήκει, ὅτι οὐκέτι μέλ-
λουσι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ θεωρεῖν. Προέπεμπον δὲ αὐτὸν εἰς τὸ
πλοῖον.

καὶ σὲ Ἕλληνες ἐντόνως κήρυττα τὴ μετάνοια ἀπέναντι στὸ Θεό, καὶ
τὴν πίστι στὸν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό. **22** Καὶ τώρα ἰδοὺ ἐγὼ δεμέ-
νος πνευματικῶς (μὲ ἰσχυρὴ δηλαδὴ ὤθησι τοῦ πνεύματός μου) πηγαί-
νω στὴν Ἱερουσαλήμ, χωρὶς νὰ γνωρίζω τί θὰ μὲ συναντήσουν σ' αὐτή.
23 Γνωρίζω μόνο, ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο ἀπὸ πόλι σὲ πόλι μαρτυρεῖ
ἐντόνως, ὅτι δεσμὰ καὶ θλίψεις μὲ περιμένουν. **24** Ἀλλὰ τίποτε δὲν
ὑπολογίζω, οὔτε θεωρῶ τὴ ζωή μου πολύτιμη, ἀλλὰ (πολύτιμο θεωρῶ)
νὰ τελειώσω τὸ δρόμο μου ἐπιτυχῶς καὶ τὴ διακονία, ποὺ ἔλαβα ἀπὸ
τὸν Κύριο Ἰησοῦ νὰ διακηρύξω τὸ εὐαγγέλιο, ποὺ γνωστοποιεῖ τὴ χά-
ρι τοῦ Θεοῦ.

25 Καὶ τώρα ἰδοὺ ἐγὼ γνωρίζω, ὅτι δὲν θὰ ἰδῆτε πλέον τὸ πρόσω-
πό μου ἐσεῖς ὅλοι, ἀπὸ τοὺς ὁποίους πέρασα κηρύττοντας τὴ βασιλεία
τοῦ Θεοῦ. **26** Γι' αὐτὸ σᾶς δηλώνω τὴ σημερινὴ ἡμέρα, ὅτι ἐγὼ δὲν
ἔχω εὐθύνη γιὰ κανένα ἀπὸ σᾶς, ἐὰν χαθῆ. **27** Διότι δὲν φοβήθηκα
ὥστε νὰ μὴ σᾶς κηρύξω ὅλο τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. **28** Νὰ προσέχετε
λοιπὸν τοὺς ἑαυτούς σας καὶ ὅλο τὸ ποίμνιο, στὸ ὁποῖο τὸ Πνεῦμα τὸ
Ἅγιο σᾶς ἔθεσε ἐπισκόπους, γιὰ νὰ ποιμαίνετε τὴν Ἐκκλησία τοῦ Κυ-
ρίου καὶ Θεοῦ, τὴν ὁποία ἀπέκτησε μὲ τὸ ἴδιο του τὸ αἷμα. **29** Διότι
ἐγὼ γνωρίζω τοῦτο, ὅτι μετὰ τὸ δικό μου ἐρχομὸ θὰ εἰσβάλουν σὲ σᾶς
λύκοι φοβεροί, ποὺ δὲν λυποῦνται τὸ ποίμνιο. **30** Καὶ ἀπὸ σᾶς τοὺς ἰδί-
ους θὰ ἐμφανισθοῦν ἄνθρωποι, ποὺ θὰ διδάσκουν διεστραμμένα, γιὰ
ν' ἀποσποῦν τοὺς μαθητὰς (τοὺς πιστοὺς) καὶ νὰ τοὺς κάνουν ὀπαδούς
τους. **31** Γι' αὐτὸ νὰ ἀγρυπνῆτε καὶ νὰ ἐνθυμῆσθε, ὅτι ἐπὶ τρία ἔτη νύ-
κτα καὶ ἡμέρα δὲν ἔπαυσα μὲ δάκρυα νὰ νουθετῶ τὸν καθένα ἀπὸ σᾶς.

32 Καὶ τώρα, ἀδελφοί, σᾶς ἀναθέτω στὸ Θεὸ καὶ στὸ λόγο, ποὺ
ἐξαγγέλλει τὴ χάρι του, καὶ δύναται νὰ σᾶς ἐποικοδομήσῃ, καὶ νὰ σᾶς
δώσῃ κληρονομία μεταξὺ ὅλων τῶν ἁγίων. **33** Ἀργύριο ἢ χρυσίο ἢ ἱμα-
τισμὸ κανενὸς δὲν ἐπιθύμησα. **34** Σεῖς οἱ ἴδιοι γνωρίζετε, ὅτι στὶς
ἀνάγκες μου καὶ τὶς ἀνάγκες ὅσων ἦταν μαζί μου ὑπηρέτησαν αὐτὰ τὰ
χέρια. **35** Πάντοτε ὑπέδειξα σὲ σᾶς, ὅτι ἔτσι κοπιάζοντας πρέπει νὰ
βοηθῆτε τοὺς ἀδυνάτους καὶ νὰ ἐνθυμῆσθε τὰ λόγια τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ,
(νὰ ἐνθυμῆσθε) ὅτι αὐτὸς εἶπε: Εὐτυχία εἶναι τὸ νὰ δίνῃ
κανεὶς καὶ ὄχι τὸ νὰ παίρνῃ».

36 Καὶ ἀφοῦ εἶπε αὐτά, γονάτισε μαζὶ μὲ ὅλους αὐτοὺς καὶ προσευ-
χήθηκε. **37** Ὅλοι δὲ ξέσπασαν σὲ μεγάλο κλάμα, καὶ ἀγκάλιασαν τὸν
Παῦλο καὶ τὸν καταφιλοῦσαν. **38** Καὶ αἰσθάνονταν ὀδύνη προπάντων
γιὰ τὸ λόγο, ποὺ εἶχε εἰπεῖ, ὅτι δὲν πρόκειται πλέον νὰ ἰδοῦν τὸ πρό-
σωπό του. Καὶ τὸν προέπεμψαν μέχρι τὸ πλοῖο.

21 Ὡς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ἡμᾶς ἀποσπασθέντας ἀπ'
αὐτῶν, εὐθυδρομήσαντες ἤλθομεν εἰς τὴν Κῶ, τῇ δὲ ἑξῆς
εἰς τὴν Ῥόδον, κἀκεῖθεν εἰς Πάταρα. 2 Καὶ εὑρόντες πλοῖον
διαπερῶν εἰς Φοινίκην ἐπιβάντες ἀνήχθημεν. 3 Ἀναφανέντες
δὲ τὴν Κύπρον καὶ καταλιπόντες αὐτὴν εὐώνυμον ἐπλέομεν εἰς
Συρίαν, καὶ κατήχθημεν εἰς Τύρον· ἐκεῖσε γὰρ ἦν τὸ πλοῖον
ἀποφορτιζόμενον τὸν γόμον.

4 Καὶ ἀνευρόντες *τοὺς* μαθητὰς ἐπεμείναμεν αὐτοῦ ἡμέρας
ἑπτά· οἵτινες τῷ Παύλῳ ἔλεγον διὰ τοῦ Πνεύματος μὴ ἀναβαί-
νειν εἰς Ἱεροσόλυμα. 5 Ὅτε δὲ ἐγένετο ἡμᾶς ἐξαρτίσαι τὰς ἡμέ-
ρας, ἐξελθόντες ἐπορευόμεθα προπεμπόντων ἡμᾶς πάντων σὺν
γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἕως ἔξω τῆς πόλεως, καὶ θέντες τὰ γόνατα
ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν προσηυξάμεθα, 6 καὶ ἀσπασάμενοι ἀλλήλους
ἐπέβημεν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια.

7 Ἡμεῖς δὲ τὸν πλοῦν διανύσαντες ἀπὸ Τύρου κατηντήσαμεν
εἰς Πτολεμαΐδα, καὶ ἀσπασάμενοι τοὺς ἀδελφοὺς ἐμείναμεν
ἡμέραν μίαν παρ' αὐτοῖς. 8 Τῇ δὲ ἐπαύριον ἐξελθόντες ἤλθομεν
εἰς Καισάρειαν, καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκον Φιλίππου τοῦ
εὐαγγελιστοῦ, ὄντος ἐκ τῶν ἑπτά, ἐμείναμεν παρ' αὐτῷ.
9 Τούτῳ δὲ ἦσαν θυγατέρες παρθένοι τέσσαρες προφητεύουσαι.

10 Ἐπιμενόντων δὲ ἡμῶν ἡμέρας πλείους κατῆλθέ τις ἀπὸ
τῆς Ἰουδαίας προφήτης ὀνόματι Ἄγαβος, 11 καὶ ἐλθὼν πρὸς
ἡμᾶς καὶ ἄρας τὴν ζώνην τοῦ Παύλου, δήσας τε αὐτοῦ τοὺς πό-
δας καὶ τὰς χεῖρας εἶπε· Τάδε λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον· Τὸν
ἄνδρα οὗ ἐστιν ἡ ζώνη αὕτη, οὕτω δήσουσιν εἰς Ἱερουσαλὴμ οἱ
Ἰουδαῖοι καὶ παραδώσουσιν εἰς χεῖρας ἐθνῶν. 12 Ὡς δὲ ἠκού-
σαμεν ταῦτα, παρεκαλοῦμεν ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἐντόπιοι τοῦ μὴ
ἀναβαίνειν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ. 13 Ἀπεκρίθη τε ὁ Παῦλος·
Τί ποιεῖτε κλαίοντες καὶ συνθρύπτοντές μου τὴν καρδίαν; Ἐγὼ
γὰρ οὐ μόνον δεθῆναι, ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν εἰς Ἱερουσαλὴμ
ἑτοίμως ἔχω ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. 14 Μὴ πει-
θομένου δὲ αὐτοῦ ἡσυχάσαμεν εἰπόντες· Τὸ θέλημα τοῦ Κυρί-
ου γινέσθω.

Τὸ ταξίδι στὰ Ἱεροσόλυμα. Προφητεία τοῦ Ἀγάβου

21 Καὶ ἀφοῦ μὲ δυσκολία καὶ ὀδύνη ἀποχωρισθήκαμε ἀπ' αὐτούς,
ἀποπλεύσαμε, καὶ μὲ κατ' εὐθεῖαν πορεία φθάσαμε στὴν Κῶ, τὴν
ἄλλη δὲ ἡμέρα στὴ Ρόδο, καὶ ἀπ' ἐκεῖ στὰ Πάταρα. **2** Καὶ βρήκαμε
πλοῖο, ποὺ πήγαινε στὴ Φοινίκη, καὶ ἐπιβιβασθήκαμε καὶ ἀποπλεύσα-
με. **3** Ἀφοῦ δὲ ἀντικρύσαμε τὴν Κύπρο καὶ τὴν ἀφήσαμε στ' ἀριστερά,
πλέαμε πρὸς τὴ Συρία, καὶ καταπλεύσαμε στὴν Τύρο. Διότι ἐκεῖ τὸ
πλοῖο ξεφόρτωνε τὸ φορτίο του.

4 Καὶ ἀφοῦ ἀναζητήσαμε καὶ βρήκαμε τοὺς μαθητάς (τοὺς χριστια-
νούς), μείναμε ἐκεῖ ἑπτὰ ἡμέρες. Αὐτοί, γνωρίζοντας ἀπὸ ἀποκάλυψι
τοῦ Πνεύματος τί ἐπρόκειτο νὰ συμβῇ, ἔλεγαν στὸν Παῦλο νὰ μὴν
ἀνεβῇ στὰ Ἱεροσόλυμα. **5** Ἀλλ' ὅταν συμπληρώσαμε τὶς ἡμέρες, ἀνα-
χωρήσαμε καὶ συνεχίσαμε τὴν πορεία, καὶ μᾶς προέπεμπαν ὅλοι μαζὶ μὲ
τὶς γυναῖκες καὶ τὰ τέκνα τους ἕως ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι. Καὶ γονατίσαμε
στὴν ἀκρογιαλιὰ καὶ προσευχηθήκαμε. **6** Ἔπειτα ἀποχαιρετισθήκαμε
καὶ ἐπιβιβασθήκαμε στὸ πλοῖο, καὶ ἐκεῖνοι ἐπέστρεψαν στὰ σπίτια τους.

7 Ἐμεῖς δέ, ἀφοῦ τελειώσαμε τὸ θαλάσσιο ταξίδι, ἀπὸ τὴν Τύρο
φθάσαμε στὴν Πτολεμαΐδα. Καὶ χαιρετίσαμε τοὺς ἀδελφοὺς καὶ μείνα-
με κοντά τους μία ἡμέρα. **8** Τὴν ἄλλη δὲ ἡμέρα ἀναχωρήσαμε καὶ πή-
γαμε στὴν Καισάρεια. Καὶ ἐπισκεφθήκαμε τὸ σπίτι τοῦ Φιλίππου τοῦ
εὐαγγελιστοῦ (περιοδεύοντος κήρυκος τοῦ εὐαγγελίου), ποὺ ἦταν ἕνας
ἀπὸ τοὺς ἑπτά (διακόνους τραπεζῶν), καὶ μείναμε κοντά του. **9** Αὐτὸς
δὲ εἶχε τέσσερες θυγατέρες παρθένες, ποὺ προφήτευαν (μιλοῦσαν δηλαδὴ
μὲ ἔμπνευσι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος).

10 Ἐκεῖ δὲ μείναμε ἀρκετὲς ἡμέρες. Καὶ σ' αὐτὸ τὸ διάστημα κατέ-
βηκε ἀπὸ τὴν Ἰουδαία κάποιος προφήτης ὀνομαζόμενος Ἄγαβος, **11** καὶ
ἦλθε σὲ μᾶς, καὶ πῆρε τὴ ζώνη τοῦ Παύλου, καὶ ἔδεσε τὰ πόδια καὶ τὰ
χέρια του, καὶ εἶπε: «Αὐτὰ λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο: Ὁ ἄνδρας, τοῦ
ὁποίου εἶναι αὐτὴ ἡ ζώνη, οἱ Ἰουδαῖοι θὰ γίνουν αἰτία ἔτσι νὰ δεθῇ
στὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ νὰ παραδοθῇ στὰ χέρια ἐθνικῶν (τῶν Ρωμαί-
ων)». **12** Ὅταν δὲ ἀκούσαμε αὐτά, παρακαλούσαμε καὶ ἐμεῖς καὶ οἱ
ἐντόπιοι νὰ μὴν ἀνεβῇ στὴν Ἱερουσαλήμ. **13** Ἀλλ' ὁ Παῦλος ἀποκρίθη-
κε: «Γιατί κλαίετε καὶ προσπαθεῖτε νὰ μὲ κάμψετε συναισθηματικά;
Ἐγὼ βεβαίως εἶμαι ἀποφασισμένος ὄχι μόνο νὰ δεθῶ, ἀλλὰ καὶ νὰ πε-
θάνω στὴν Ἱερουσαλὴμ γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ». **14** Καὶ
ἐπειδὴ δὲν ἐπείθετο, σταματήσαμε καὶ εἴπαμε: «Ἂς γίνῃ τὸ θέλημα τοῦ
Κυρίου».

15 Μετὰ δὲ ἀπὸ τὶς ἡμέρες αὐτὲς ἑτοιμασθήκαμε καὶ ἀνεβαίναμε

15 Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐπισκευασάμενοι ἀνεβαίνο-
μεν εἰς Ἱερουσαλήμ. 16 Συνῆλθον δὲ καὶ τῶν μαθητῶν ἀπὸ
Καισαρείας σὺν ἡμῖν, ἄγοντες παρ' ᾧ ξενισθῶμεν Μνάσωνί τι-
νι Κυπρίῳ, ἀρχαίῳ μαθητῇ.

17 Γενομένων δὲ ἡμῶν εἰς Ἱεροσόλυμα ἀσμένως ἐδέξαντο
ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί. 18 Τῇ δὲ ἐπιούσῃ εἰσῄει ὁ Παῦλος σὺν ἡμῖν
πρὸς Ἰάκωβον, πάντες τε παρεγένοντο οἱ πρεσβύτεροι. 19 Καὶ
ἀσπασάμενος αὐτοὺς ἐξηγεῖτο καθ' ἓν ἕκαστον ὧν ἐποίησεν ὁ
Θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσι διὰ τῆς διακονίας αὐτοῦ. 20 Οἱ δὲ ἀκού-
σαντες ἐδόξαζον τὸν Κύριον, εἶπόν τε αὐτῷ· Θεωρεῖς, ἀδελφέ,
πόσαι μυριάδες εἰσὶν Ἰουδαίων τῶν πεπιστευκότων, καὶ πάν-
τες ζηλωταὶ τοῦ νόμου ὑπάρχουσι. 21 Κατηχήθησαν δὲ περὶ
σοῦ ὅτι ἀποστασίαν διδάσκεις ἀπὸ Μωυσέως τοὺς κατὰ τὰ
ἔθνη πάντας Ἰουδαίους, λέγων μὴ περιτέμνειν αὐτοὺς τὰ τέ-
κνα μηδὲ τοῖς ἔθεσι περιπατεῖν. 22 Τί οὖν ἐστι; Πάντως δεῖ
πλῆθος συνελθεῖν· ἀκούσονται γὰρ ὅτι ἐλήλυθας. 23 Τοῦτο οὖν
ποίησον ὅ σοι λέγομεν· Εἰσὶν ἡμῖν ἄνδρες τέσσαρες εὐχὴν
ἔχοντες ἐφ' ἑαυτῶν. 24 Τούτους παραλαβὼν ἁγνίσθητι σὺν
αὐτοῖς καὶ δαπάνησον ἐπ' αὐτοῖς ἵνα ξυρήσωνται τὴν κεφαλήν,
καὶ γνῶσι πάντες ὅτι ὧν κατήχηνται περὶ σοῦ οὐδέν ἐστιν,
ἀλλὰ στοιχεῖς καὶ αὐτὸς τὸν νόμον φυλάσσων. 25 Περὶ δὲ τῶν
πεπιστευκότων ἐθνῶν ἡμεῖς ἐπεστείλαμεν κρίναντες μηδὲν
τοιοῦτον τηρεῖν αὐτούς, εἰ μὴ φυλάσσεσθαι αὐτοὺς τό τε εἰδω-
λόθυτον καὶ τὸ αἷμα καὶ πνικτὸν καὶ πορνείαν.

26 Τότε ὁ Παῦλος παραλαβὼν τοὺς ἄνδρας τῇ ἐχομένῃ
ἡμέρᾳ σὺν αὐτοῖς ἁγνισθεὶς εἰσῄει εἰς τὸ ἱερόν, διαγγέλλων
τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἡμερῶν τοῦ ἁγνισμοῦ, ἕως οὗ προσηνέ-
χθη ὑπὲρ ἑνὸς ἑκάστου αὐτῶν ἡ προσφορά.

27 Ὡς δὲ ἔμελλον αἱ ἑπτὰ ἡμέραι συντελεῖσθαι, οἱ ἀπὸ τῆς
Ἀσίας Ἰουδαῖοι θεασάμενοι αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ συνέχεον πάντα
τὸν ὄχλον, καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτὸν 28 κράζοντες·

στὴν Ἱερουσαλήμ. **16** Ἦλθαν δὲ μαζί μας καὶ μερικοὶ μαθηταὶ (χρι-
στιανοὶ) ἀπὸ τὴν Καισάρεια, φέροντας κάποιον Μνάσωνα, Κύπριο, πα-
λαιὸ μαθητὴ (χριστιανό), στὸν ὁποῖο θὰ φιλοξενούμεθα.

Ἐπίσκεψι τοῦ Παύλου στὸν Ἰάκωβο
Ὑπακοὴ σὲ συμβουλὴ πιστῶν γιὰ τὴν καταπράυνσι τῶν Ἰουδαίων

17 Καὶ ὅταν φθάσαμε στὰ Ἱεροσόλυμα, οἱ ἀδελφοὶ μᾶς δέχθηκαν μὲ
χαρά. **18** Τὴν ἄλλη δὲ ἡμέρα ὁ Παῦλος μαζὶ μὲ μᾶς ἐπισκέφθηκε τὸν
Ἰάκωβο, ἦλθαν δὲ καὶ ὅλοι οἱ πρεσβύτεροι. **19** Καὶ ἀφοῦ τοὺς χαιρέτι-
σε, διηγήθηκε ἕνα πρὸς ἕνα ὅσα ὁ Θεὸς ἔκανε στοὺς ἐθνικοὺς μὲ τὴ δια-
κονία του. **20** Ὅταν δὲ ἐκεῖνοι ἄκουσαν, δόξαζαν τὸν Κύριο καὶ τοῦ
εἶπαν: «Βλέπεις, ἀδελφέ, πόσες μυριάδες Ἰουδαίων εἶναι, ποὺ ἔχουν πι-
στεύσει, καὶ ὅλοι αὐτοὶ εἶναι ζηλωταὶ τοῦ νόμου. **21** Πληροφορήθηκαν
δὲ γιὰ σένα, ὅτι σ' ὅλους τοὺς Ἰουδαίους τοὺς διεσπαρμένους μεταξὺ
τῶν ἐθνικῶν διδάσκεις νὰ ἀποστατήσουν ἀπὸ τὸ νόμο τοῦ Μωυσέως,
λέγοντας νὰ μὴ περιτέμνουν τὰ τέκνα καὶ νὰ μὴ ζοῦν συμφώνως πρὸς
τὰ ἔθιμα. **22** Τί πρέπει λοιπὸν νὰ γίνῃ; Ὁπωσδήποτε πρόκειται νὰ συγ-
κεντρωθῇ πλῆθος, διότι θ' ἀκούσουν ὅτι ἦλθες. **23** Κάνε λοιπὸν αὐτό,
ποὺ θὰ σοῦ εἰποῦμε. Ἔχουμε τέσσερες ἄνδρες, ποὺ ἔχουν κάνει τάμα
γιὰ τὸν ἑαυτό τους. **24** Αὐτοὺς νὰ παραλάβῃς, καὶ νὰ συμμετάσχῃς μα-
ζί τους στὸ ἔθιμο τοῦ ἁγνισμοῦ, καὶ νὰ πληρώσῃς γι' αὐτοὺς τὶς δαπά-
νες (τῶν θυσιῶν) γιὰ νὰ ξυρίσουν τὸ κεφάλι, καὶ ἔτσι νὰ μάθουν ὅλοι,
ὅτι ἀπ' ὅσα ἔχουν πληροφορηθῆ γιὰ σένα τίποτε δὲν συμβαίνει, ἀλλὰ
βαδίζεις καὶ σὺ συμφώνως πρὸς τὸ νόμο. **25** Ὅσο δὲ γιὰ τοὺς ἐθνικούς,
ποὺ ἔχουν πιστεύσει, ἐμεῖς ἀποφασίσαμε καὶ παραγγείλαμε μὲ ἐπιστολὴ
νὰ μὴ τηροῦν κανένα τέτοιο ἔθιμο (τελετουργικό), παρὰ ν' ἀπέχουν ἀπὸ
τὸ εἰδωλόθυτο καὶ τὸ αἷμα καὶ τὸ πνιγμένο ζῷο καὶ τὴν ἀνηθικότητα».
26 Τότε ὁ Παῦλος, ἀφοῦ τὴν ἑπομένη ἡμέρα παρέλαβε τοὺς ἄνδρες,
ὑποβλήθηκε μαζί τους στὶς τελετὲς τοῦ ἁγνισμοῦ, καὶ μπῆκε στὸν ἱερὸ
περίβολο τοῦ ναοῦ καὶ δήλωσε, πότε οἱ ἡμέρες τοῦ ἁγνισμοῦ θὰ συμ-
πληρώνονταν, γιὰ νὰ προσφερθῇ ἡ θυσία γιὰ καθένα ἀπ' αὐτούς.

Ἐξέγερσι τῶν Ἰουδαίων καὶ σύλληψι τοῦ Παύλου

27 Ἀλλ' ὅταν ἐπρόκειτο οἱ ἑπτὰ ἡμέρες (τῶν τελετῶν τοῦ ἁγνισμοῦ)
νὰ συμπληρωθοῦν, οἱ Ἰουδαῖοι ἀπὸ τὴν Ἀσία, βλέποντας αὐτὸν στὸν
ἱερὸ περίβολο τοῦ ναοῦ, ξεσήκωσαν ὅλο τὸ λαὸ καὶ τὸν συνέλαβαν
28 κραυγάζοντας: «Ἰσραηλῖτες, βοηθεῖτε! Αὐτὸς εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ποὺ
παντοῦ διδάσκει ὅλους ἐναντίον τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ νόμου καὶ αὐτοῦ τοῦ

Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, βοηθεῖτε! Οὗτός ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ κατὰ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ νόμου καὶ τοῦ τόπου τούτου πάντας πανταχοῦ διδάσκων. Ἔτι τε καὶ Ἕλληνας εἰσήγαγεν εἰς τὸ ἱερὸν καὶ κεκοίνωκεν τὸν ἅγιον τόπον τοῦτον.
29 Ἦσαν γὰρ ἑωρακότες Τρόφιμον τὸν Ἐφέσιον ἐν τῇ πόλει σὺν αὐτῷ, ὃν ἐνόμιζον ὅτι εἰς τὸ ἱερὸν εἰσήγαγεν ὁ Παῦλος.
30 Ἐκινήθη τε ἡ πόλις ὅλη καὶ ἐγένετο συνδρομὴ τοῦ λαοῦ, καὶ ἐπιλαβόμενοι τοῦ Παύλου εἷλκον αὐτὸν ἔξω τοῦ ἱεροῦ, καὶ εὐθέως ἐκλείσθησαν αἱ θύραι.

31 Ζητούντων δὲ αὐτὸν ἀποκτεῖναι ἀνέβη φάσις τῷ χιλιάρχῳ τῆς σπείρης ὅτι ὅλη συγκέχυται Ἱερουσαλήμ·
32 ὃς ἐξαυτῆς παραλαβὼν στρατιώτας καὶ ἑκατοντάρχους κατέδραμεν ἐπ᾽ αὐτούς. Οἱ δὲ ἰδόντες τὸν χιλίαρχον καὶ τοὺς στρατιώτας ἐπαύσαντο τύπτοντες τὸν Παῦλον.
33 Ἐγγίσας δὲ ὁ χιλίαρχος ἐπελάβετο αὐτοῦ καὶ ἐκέλευσε δεθῆναι ἁλύσεσι δυσί, καὶ ἐπυνθάνετο τίς *ἂν* εἴη καὶ τί ἐστι πεποιηκώς.
34 Ἄλλοι δὲ ἄλλο τι ἐβόων ἐν τῷ ὄχλῳ. Μὴ δυνάμενος δὲ γνῶναι τὸ ἀσφαλὲς διὰ τὸν θόρυβον, ἐκέλευσεν ἄγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν.
35 Ὅτε δὲ ἐγένετο ἐπὶ τοὺς ἀναβαθμούς, συνέβη βαστάζεσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν διὰ τὴν βίαν τοῦ ὄχλου·
36 ἠκολούθει γὰρ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ κράζον· Αἶρε αὐτόν!

37 Μέλλων τε εἰσάγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολὴν ὁ Παῦλος λέγει τῷ χιλιάρχῳ· Εἰ ἔξεστί μοι εἰπεῖν τι πρὸς σέ; Ὁ δὲ ἔφη· Ἑλληνιστὶ γινώσκεις;
38 Οὐκ ἄρα σὺ εἶ ὁ Αἰγύπτιος ὁ πρὸ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀναστατώσας καὶ ἐξαγαγὼν εἰς τὴν ἔρημον τοὺς τετρακισχιλίους ἄνδρας τῶν σικαρίων;
39 Εἶπε δὲ ὁ Παῦλος· Ἐγὼ ἄνθρωπος μέν εἰμι Ἰουδαῖος Ταρσεύς, τῆς Κιλικίας οὐκ ἀσήμου πόλεως πολίτης. Δέομαι δέ σου, ἐπίτρεψόν μοι λαλῆσαι πρὸς τὸν λαόν.
40 Ἐπιτρέψαντος δὲ αὐτοῦ ὁ Παῦλος ἑστὼς ἐπὶ τῶν ἀναβαθμῶν κατέσεισε τῇ χειρὶ τῷ λαῷ· πολλῆς δὲ σιγῆς γενομένης προσεφώνησε τῇ Ἑβραΐδι διαλέκτῳ λέγων·

τόπου (τοῦ ναοῦ). Ἀκόμη δὲ καὶ Ἕλληνες εἰσήγαγε στὸν ἱερὸ περίβολο τοῦ ναοῦ καὶ μόλυνε αὐτὸ τὸν ἅγιο τόπο». **29** Ἂς σημειωθῇ, ὅτι εἶχαν ἰδεῖ στὴν πόλι μαζί του τὸν Τρόφιμο ἀπὸ τὴν Ἔφεσο, τὸν ὁποῖο νόμιζαν, ὅτι ὁ Παῦλος εἰσήγαγε στὸν ἱερὸ περίβολο τοῦ ναοῦ. **30** Καὶ ξεσηκώθηκε ὅλη ἡ πόλι καὶ ἔγινε συρροὴ τοῦ λαοῦ. Καὶ ἀφοῦ ἔπιασαν τὸν Παῦλο, τὸν τραβοῦσαν ἔξω ἀπὸ τὸν ἱερὸ περίβολο τοῦ ναοῦ καὶ ἀμέσως ἔκλεισαν οἱ πόρτες (γιὰ νὰ μὴ μπῇ πάλι στὸν ἱερὸ περίβολο τοῦ ναοῦ).

Ἡ Ρωμαϊκὴ ἀρχὴ ἐπεμβαίνει, συλλαμβάνει καὶ δένει τὸν Παῦλο

31 Καὶ ἐνῷ ἐπιχειροῦσαν νὰ τὸν σκοτώσουν, ἔφθασε εἴδησι στὸ χιλίαρχο τοῦ Ρωμαϊκοῦ τάγματος, ὅτι ὅλη ἡ Ἱερουσαλὴμ ἔχει ἀναστατωθῇ. **32** Αὐτὸς ἀμέσως παρέλαβε στρατιῶτες καὶ ἑκατοντάρχους καὶ ἐπέδραμε κατ' αὐτῶν. Ἐκεῖνοι δέ, ὅταν εἶδαν τὸ χιλίαρχο καὶ τοὺς στρατιῶτες, ἔπαυσαν νὰ κτυποῦν τὸν Παῦλο. **33** Ὁ δὲ χιλίαρχος πλησίασε καὶ τὸν συνέλαβε καὶ διέταξε νὰ δεθῇ μὲ δύο ἁλυσίδες. Καὶ ρωτοῦσε ποιός εἶναι καὶ τί ἔχει κάνει. **34** Ἄλλοι δὲ ἀπὸ τὸν ὄχλο φώναζαν τοῦτο καὶ ἄλλοι ἄλλο. Καὶ ἐπειδὴ λόγῳ τοῦ θορύβου δὲν μποροῦσε νὰ μάθῃ τὴν ἀλήθεια, διέταξε νὰ τὸν φέρουν στὸ στρατόπεδο. **35** Ὅταν δὲ ἔφθασε στὰ σκαλοπάτια (ποὺ ὡδηγοῦσαν στὸ φρούριο), λόγῳ τῆς βιαιότητος τοῦ ὄχλου οἱ στρατιῶτες ἀναγκάσθηκαν νὰ τὸν σηκώσουν στὰ χέρια. **36** Ἀκολουθοῦσε δὲ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ κραυγάζοντας: «Θανάτωσέ τον!».

Ἀπολογία τοῦ Παύλου

37 Ὅταν δὲ ὁ Παῦλος ἔμελλε νὰ εἰσαχθῇ στὸ στρατόπεδο, εἶπε στὸ χιλίαρχο (στὰ ἑλληνικά): «Μοῦ ἐπιτρέπεται νὰ σοῦ εἰπῶ κάτι;». Ἐκεῖνος δὲ εἶπε: «Ξέρεις ἑλληνικά; **38** Δὲν εἶσαι λοιπὸν σὺ ὁ Αἰγύπτιος, ὁ ὁποῖος πρὶν ἀπὸ τὶς ἡμέρες αὐτὲς ξεσήκωσε καὶ ἔβγαλε στὴν ἔρημο τοὺς τέσσερες χιλιάδες ἄνδρες τοὺς ὡπλισμένους μὲ δολοφονικὰ μαχαίρια;». **39** Εἶπε δὲ ὁ Παῦλος: «Ἐγὼ εἶμαι Ἰουδαῖος ἀπὸ τὴν Ταρσὸ τῆς Κιλικίας, πολίτης ὄχι ἄσημης πόλεως. Καὶ σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ ἐπιτρέψῃς νὰ μιλήσω στὸ λαό». **40** Αὐτὸς δὲ ἐπέτρεψε, καὶ ὁ Παῦλος στάθηκε στὰ σκαλοπάτια καὶ ἔκανε σημεῖο μὲ τὸ χέρι πρὸς τὸ λαό (γιὰ νὰ σιωπήσῃ). Καὶ ὅταν ἔγινε ἀρκετὴ ἡσυχία, τοὺς μίλησε στὰ ἑβραϊκὰ καὶ εἶπε:

22 «Ἀδελφοὶ καὶ πατέρες! Ἀκοῦστε τὴν ἀπολογία μου, τὴν ὁποία τώρα κάνω σὲ σᾶς». **2** Ὅταν δὲ ἄκουσαν, ὅτι τοὺς μιλοῦσε στὰ ἑβραϊκά, ἔκαναν περισσότερη ἡσυχία. Καὶ λέγει: **3** «Ἐγὼ εἶμαι Ἰου-

22 Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατέ μου τῆς πρὸς
ὑμᾶς νυνὶ ἀπολογίας. 2 Ἀκούσαντες δὲ ὅτι τῇ Ἑβραΐδι
διαλέκτῳ προσεφώνει αὐτοῖς, μᾶλλον παρέσχον ἡσυχίαν. Καί
φησιν· 3 Ἐγὼ μέν εἰμι ἀνὴρ Ἰουδαῖος, γεγεννημένος ἐν Ταρσῷ
τῆς Κιλικίας, ἀνατεθραμμένος δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ παρὰ τοὺς
πόδας Γαμαλιήλ, πεπαιδευμένος κατὰ ἀκρίβειαν τοῦ πατρῴου
νόμου, ζηλωτὴς ὑπάρχων τοῦ Θεοῦ καθὼς πάντες ὑμεῖς ἐστε
σήμερον· 4 ὃς ταύτην τὴν Ὁδὸν ἐδίωξα ἄχρι θανάτου, δεσμεύ-
ων καὶ παραδιδοὺς εἰς φυλακὰς ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, 5 ὡς
καὶ ὁ ἀρχιερεὺς μαρτυρεῖ μοι καὶ πᾶν τὸ πρεσβυτέριον· παρ'
ὧν καὶ ἐπιστολὰς δεξάμενος πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς εἰς Δαμα-
σκὸν ἐπορευόμην ἄξων καὶ τοὺς ἐκεῖσε ὄντας δεδεμένους εἰς
Ἱερουσαλὴμ ἵνα τιμωρηθῶσιν.

6 Ἐγένετο δέ μοι πορευομένῳ καὶ ἐγγίζοντι τῇ Δαμασκῷ
περὶ μεσημβρίαν ἐξαίφνης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περιαστράψαι φῶς
ἱκανὸν περὶ ἐμέ, 7 ἔπεσόν τε εἰς τὸ ἔδαφος καὶ ἤκουσα φωνῆς
λεγούσης μοι· Σαούλ, Σαούλ, τί με διώκεις; 8 Ἐγὼ δὲ ἀπεκρί-
θην· Τίς εἶ, κύριε; Εἶπέ τε πρός με· Ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ὁ Ναζω-
ραῖος ὃν σὺ διώκεις. 9 Οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ ὄντες τὸ μὲν φῶς ἐθεά-
σαντο καὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο, τὴν δὲ φωνὴν οὐκ ἤκουσαν τοῦ
λαλοῦντός μοι. 10 Εἶπον δέ· Τί ποιήσω, Κύριε; Ὁ δὲ Κύριος
εἶπε πρός με· Ἀναστὰς πορεύου εἰς Δαμασκόν, κἀκεῖ σοι λα-
ληθήσεται περὶ πάντων ὧν τέτακταί σοι ποιῆσαι. 11 Ὡς δὲ οὐκ
ἐνέβλεπον ἀπὸ τῆς δόξης τοῦ φωτὸς ἐκείνου, χειραγωγούμενος
ὑπὸ τῶν συνόντων μοι ἦλθον εἰς Δαμασκόν.

12 Ἀνανίας δέ τις, ἀνὴρ εὐσεβὴς κατὰ τὸν νόμον, μαρτυρού-
μενος ὑπὸ πάντων τῶν κατοικούντων *ἐν Δαμασκῷ* Ἰουδαίων,
13 ἐλθὼν πρός με καὶ ἐπιστὰς εἶπέ μοι· Σαοὺλ ἀδελφέ, ἀνά-
βλεψον. Κἀγὼ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀνέβλεψα εἰς αὐτόν. 14 Ὁ δὲ εἶπεν·
Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν προεχειρίσατό σε γνῶναι τὸ θέλη-
μα αὐτοῦ καὶ ἰδεῖν τὸν Δίκαιον καὶ ἀκοῦσαι φωνὴν ἐκ τοῦ στό-
ματος αὐτοῦ, 15 ὅτι ἔσῃ μάρτυς αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους
ὧν ἑώρακας καὶ ἤκουσας. 16 Καὶ νῦν τί μέλλεις; Ἀναστὰς βά-
πτισαι καὶ ἀπόλουσαι τὰς ἁμαρτίας σου, ἐπικαλεσάμενος τὸ
ὄνομα τοῦ Κυρίου.

δαῖος, ὁ ὁποῖος ἔχω γεννηθῆ στὴν Ταρσὸ τῆς Κιλικίας καὶ ἔχω μορφωθῆ σ' αὐτὴν ἐδῶ τὴν πόλι ὡς μαθητὴς τοῦ Γαμαλιήλ. Ἔχω διδαχθῆ συμφώνως πρὸς τὴν ἀκρίβεια τοῦ νόμου τῶν πατέρων, καὶ ὑπῆρξα ζηλωτὴς τοῦ Θεοῦ, ὅπως εἶσθε καὶ ὅλοι σεῖς σήμερα. **4** Καὶ καταδίωξα
αὐτὴ τὴν Ὁδὸ (τὴ Χριστιανικὴ Πίστι) μὲ θανάσιμο πάθος, δένοντας
καὶ παραδίδοντας στὶς φυλακὲς ἄνδρες καὶ γυναῖκες, **5** ὅπως καὶ ὁ
ἀρχιερεὺς μαρτυρεῖ γιὰ μένα καὶ ὅλο τὸ συνέδριο. Ἀπ' αὐτοὺς ἔλαβα καὶ ἐπιστολὲς πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς στὴ Δαμασκό, καὶ πήγαινα γιὰ νὰ φέρω καὶ αὐτούς, ποὺ ἦταν ἐκεῖ, δεμένους στὴν Ἱερουσαλήμ, γιὰ νὰ ὑποστοῦν βασανιστήρια.

6 Ἀλλ' ὅταν πήγαινα καὶ πλησίαζα στὴ Δαμασκό, ξαφνικὰ τὸ μεσημέρι ἄστραψε γύρω μου πολὺ δυνατὸ φῶς ἀπὸ τὸν οὐρανό. **7** Καὶ ἔπεσα στὸ ἔδαφος καὶ ἄκουσα μιὰ φωνὴ νὰ μοῦ λέγῃ: "Σαούλ, Σαούλ,
γιατί μὲ καταδιώκεις;". **8** Ἐγὼ δὲ εἶπα: "Ποιός εἶσαι, κύριε;". Καὶ
μοῦ εἶπε: "Ἐγὼ εἶμαι ὁ Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, τὸν ὁποῖον σὺ καταδιώκεις". **9** Οἱ δὲ σύνοδοί μου εἶδαν μὲν τὸ φῶς καὶ κυριεύθηκαν ἀπὸ φόβο, ἀλλὰ τὴ φωνὴ ἐκείνου, ὁ ὁποῖος μοῦ μιλοῦσε, δὲν ἄκουσαν ὡς
λέξεις καὶ νοήματα (ἀλλ' ὡς ἦχο καὶ βοή). **10** Εἶπα τότε: "Τί νὰ κάνω, Κύριε;". Ὁ δὲ Κύριος μοῦ εἶπε: "Σήκω καὶ πήγαινε στὴ Δαμασκό, καὶ ἐκεῖ θὰ σοῦ λεχθῇ γιὰ ὅλα, ὅσα σοῦ ἔχουν ὁρισθῆ νὰ κάνῃς".
11 Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἔβλεπα ἀπὸ τὴ λάμψι ἐκείνου τοῦ φωτός, οἱ σύνοδοί μου μ' ἔπιασαν ἀπὸ τὸ χέρι καὶ μ' ὡδήγησαν καὶ ἔτσι ἔφθασα στὴ Δαμασκό.

12 Κάποιος δὲ Ἀνανίας, ἄνθρωπος εὐσεβὴς συμφώνως πρὸς τὸ νόμο, καὶ ἐκτιμώμενος ἀπ' ὅλους τοὺς Ἰουδαίους ποὺ κατοικοῦσαν στὴ Δα-
μασκό, **13** ἦλθε πρὸς ἐμένα, στάθηκε μπροστά μου καὶ μοῦ εἶπε: "Σαοὺλ ἀδελφέ! Ἀπόκτησε τὸ φῶς σου". Καὶ ἐγὼ τὴν ἴδια στιγμὴ ἀπέκτησα τὸ φῶς καὶ κοίταξα σ' αὐτόν. **14** Καὶ αὐτὸς εἶπε: "Ὁ Θεὸς τῶν
πατέρων μας σὲ ἐξέλεξε καὶ σὲ προώρισε νὰ γνωρίσῃς τὸ θέλημά του καὶ νὰ ἰδῇς τὸν Δίκαιο (τὸν Ἀγαθό, τὸν Ἅγιο) καὶ ν' ἀκούσῃς φωνὴ
ἀπὸ τὸ στόμα του, **15** διότι θὰ τοῦ εἶσαι μάρτυς πρὸς ὅλους τοὺς
ἀνθρώπους γιὰ ὅλα ὅσα εἶδες καὶ ἄκουσες. **16** Καὶ τώρα γιατί καθυστερεῖς; Σήκω καὶ βαπτίσου καὶ καθαρίσου ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες σου, ἀφοῦ ἐπικαλεσθῇς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου (Ἰησοῦ)".

17 Ὅταν δὲ ἐπέστρεφα στὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ προσευχόμουν στὸν ἱερὸ
περίβολο τοῦ ναοῦ, περιῆλθα σὲ ἔκστασι **18** καὶ τὸν εἶδα νὰ μοῦ λέγῃ:
"Σπεῦσε καὶ φύγε γρήγορα ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ, διότι δὲν θὰ παραδεχθοῦν τὴ μαρτυρία σου γιὰ μένα". **19** Καὶ ἐγὼ εἶπα: "Κύριε, αὐτοὶ γνω-

17 Ἐγένετο δέ μοι ὑποστρέψαντι εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ προσ-
ευχομένου μου ἐν τῷ ἱερῷ γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει 18 καὶ ἰδεῖν
αὐτὸν λέγοντά μοι· Σπεῦσον καὶ ἔξελθε ἐν τάχει ἐξ Ἱερουσα-
λήμ, διότι οὐ παραδέξονταί σου τὴν μαρτυρίαν περὶ ἐμοῦ.
19 Κἀγὼ εἶπον· Κύριε, αὐτοὶ ἐπίστανται ὅτι ἐγὼ ἤμην φυλακί-
ζων καὶ δέρων κατὰ τὰς συναγωγὰς τοὺς πιστεύοντας ἐπὶ σέ.
20 Καὶ ὅτε ἐξεχεῖτο τὸ αἷμα Στεφάνου τοῦ μάρτυρός σου, καὶ
αὐτὸς ἤμην ἐφεστὼς καὶ συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ καὶ
φυλάσσων τὰ ἱμάτια τῶν ἀναιρούντων αὐτόν. 21 Καὶ εἶπε πρός
με· Πορεύου, ὅτι ἐγὼ εἰς ἔθνη μακρὰν ἐξαποστελῶ σε.

22 Ἤκουον δὲ αὐτοῦ ἄχρι τούτου τοῦ λόγου, καὶ ἐπῆραν τὴν
φωνὴν αὐτῶν λέγοντες· Αἶρε ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιοῦτον! Οὐ γὰρ
καθῆκεν αὐτὸν ζῆν! 23 Κραυγαζόντων δὲ αὐτῶν καὶ ῥιπτόντων
τὰ ἱμάτια καὶ κονιορτὸν βαλλόντων εἰς τὸν ἀέρα, 24 ἐκέλευσεν
αὐτὸν ὁ χιλίαρχος ἄγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολήν, εἰπὼν μάστι-
ξιν ἀνετάζεσθαι αὐτόν, ἵνα ἐπιγνῷ δι᾿ ἣν αἰτίαν οὕτως ἐπεφώ-
νουν αὐτῷ. 25 Ὡς δὲ προέτειναν αὐτὸν τοῖς ἱμᾶσιν, εἶπε πρὸς
τὸν ἑστῶτα ἑκατόνταρχον ὁ Παῦλος· Εἰ ἄνθρωπον Ῥωμαῖον
καὶ ἀκατάκριτον ἔξεστιν ὑμῖν μαστίζειν; 26 Ἀκούσας δὲ ὁ ἑκα-
τόνταρχος προσελθὼν ἀπήγγειλε τῷ χιλιάρχῳ λέγων· Ὅρα τί
μέλλεις ποιεῖν· ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὗτος Ῥωμαῖός ἐστι. 27 Προσ-
ελθὼν δὲ ὁ χιλίαρχος εἶπεν αὐτῷ· Λέγε μοι, εἰ σὺ Ῥωμαῖος εἶ;
Ὁ δὲ ἔφη· Ναί. 28 Ἀπεκρίθη τε ὁ χιλίαρχος· Ἐγὼ πολλοῦ κε-
φαλαίου τὴν πολιτείαν ταύτην ἐκτησάμην. Ὁ δὲ Παῦλος ἔφη·
Ἐγὼ δὲ καὶ γεγέννημαι. 29 Εὐθέως οὖν ἀπέστησαν ἀπ᾿ αὐτοῦ
οἱ μέλλοντες αὐτὸν ἀνετάζειν. Καὶ ὁ χιλίαρχος δὲ ἐφοβήθη
ἐπιγνοὺς ὅτι Ῥωμαῖός ἐστι, καὶ ὅτι ἦν αὐτὸν δεδεκώς.

30 Τῇ δὲ ἐπαύριον βουλόμενος γνῶναι τὸ ἀσφαλές, τὸ τί κα-
τηγορεῖται παρὰ τῶν Ἰουδαίων, ἔλυσεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν δεσμῶν
καὶ ἐκέλευσεν ἐλθεῖν τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον
αὐτῶν, καὶ καταγαγὼν τὸν Παῦλον ἔστησεν εἰς αὐτούς.

ρίζουν, ὅτι ἐγὼ φυλάκιζα καὶ ἔδερνα στὶς συναγωγὲς τοὺς πιστούς σου.
20 Καὶ ὅταν χυνόταν τὸ αἷμα τοῦ Στεφάνου τοῦ μάρτυρός σου, καὶ ἐγὼ
ἤμουν παρὼν καὶ ἐπικροτοῦσα τὴ θανάτωσί του καὶ φύλαγα τὰ ροῦχα τῶν
φονέων του (Γι' αὐτὸ νομίζω, ὅτι θὰ μὲ πιστεύσουν καὶ θὰ μεταπει-
σθοῦν)". **21** Ἀλλὰ μοῦ εἶπε: "Ν' ἀναχωρήσῃς, διότι ἐγὼ θὰ σ' ἀποστεί-
λω μακριὰ στοὺς ἐθνικούς"».

Ὁ Παῦλος ἐπικαλεῖται τὴν ἰδιότητά του ὡς Ρωμαίου πολίτου

22 Τὸν ἄκουαν δὲ μέχρι αὐτὸ τὸ λόγο (ποὺ εἶπε γιὰ τοὺς ἐθνικούς).
Καὶ ὕψωσαν τὴ φωνή τους λέγοντας: «Ἐξαφάνισε ἀπὸ τὴ γῆ αὐτὸ τὸ ὑπο-
κείμενο! Καὶ ἤδη αὐτὸς δὲν ἔπρεπε νὰ ζῇ»! **23** Καὶ ἐπειδὴ κραύγαζαν καὶ
πετοῦσαν τὰ ροῦχα τους ἐπάνω καὶ σκόρπιζαν σκόνη στὸν ἀέρα, ὁ χιλίαρ-
χος διέταξε νὰ ὁδηγηθῇ στὸ στρατόπεδο. **24** Καὶ εἶπε νὰ παιδευθῇ μὲ μα-
στιγώσεις, γιὰ νὰ μάθῃ γιὰ ποιά αἰτία φώναζαν ἔτσι ἐναντίον του.
25 Ἀλλ' ὅταν τὸν ἔδεσαν τεντωμένο γιὰ τὸ μαστίγωμα, εἶπε στὸν παρι-
στάμενο ἑκατόνταρχο ὁ Παῦλος: «Σᾶς ἐπιτρέπεται νὰ μαστιγώνετε ἕνα
ἄνθρωπο, ποὺ εἶναι Ρωμαῖος πολίτης καὶ δὲν ἔχει καταδικασθῇ;».
26 Ὅταν δὲ ἄκουσε ὁ ἑκατόνταρχος, πῆγε καὶ ἀνέφερε στὸ χιλίαρχο λέ-
γοντας: «Πρόσεχε τί πρόκειται νὰ κάνῃς. Διότι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶναι
Ρωμαῖος πολίτης». **27** Τότε πλησίασε ὁ χιλίαρχος καὶ τοῦ εἶπε: «Λέγε
μου, εἶσαι σὺ Ρωμαῖος πολίτης;». Αὐτὸς δὲ εἶπε: «Ναί». **28** Εἶπε τότε ὁ
χιλίαρχος: «Ἐγὼ μὲ πολλὰ χρήματα ἀπέκτησα αὐτὸ τὸ πολιτικὸ δικαίω-
μα». Ὁ δὲ Παῦλος εἶπε: «Ἐγὼ δὲ καὶ γεννήθηκα Ρωμαῖος πολίτης».
29 Ἀμέσως τότε ἀπομακρύνθηκαν ἀπ' αὐτὸν αὐτοὶ ποὺ θὰ τὸν παίδευαν.
Ἀλλὰ καὶ ὁ χιλίαρχος φοβήθηκε ὅταν ἔμαθε, ὅτι εἶναι Ρωμαῖος πολίτης,
καὶ διότι τὸν εἶχε δέσει.

Ὁ Παῦλος ἐνώπιον τοῦ συνεδρίου. Διχασμὸς τοῦ συνεδρίου

30 Τὴν ἄλλη δὲ ἡμέρα, θέλοντας νὰ μάθῃ τὴν ἀλήθεια, τὸ γιατί δηλαδὴ
κατηγορεῖται ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους, τὸν ἔλυσε ἀπὸ τὰ δεσμά, καὶ διέταξε νὰ
ἔλθουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλο τὸ συνέδριό τους. Καὶ ἀφοῦ κατέβασε τὸν
Παῦλο (ἀπὸ τὸ στρατόπεδο στὴν πόλι), τὸν παρουσίασε σ' αὐτούς.

23 Ἀτενίζοντας δὲ ὁ Παῦλος τὸ συνέδριο εἶπε: «Ἄνδρες ἀδελφοί!
Ἐγὼ μέχρι τὴν ἡμέρα αὐτὴ ἔχω πολιτευθῇ ἀπέναντι στὸ Θεὸ μὲ
ἀγαθὴ συνείδησι σὲ ὅλα». **2** Ἀλλ' ὁ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας διέταξε τοὺς
εὑρισκομένους πλησίον του νὰ κτυπήσουν τὸ στόμα του. **3** Τότε ὁ
Παῦλος τοῦ εἶπε: «Θὰ σὲ κτυπήσῃ ὁ Θεός, τοῖχε ἀσβεστωμένε! Ἐνῷ

23 Ἀτενίσας δὲ ὁ Παῦλος τῷ συνεδρίῳ εἶπεν· Ἄνδρες ἀδελ-
φοί! Ἐγὼ πάσῃ συνειδήσει ἀγαθῇ πεπολίτευμαι τῷ
Θεῷ ἄχρι ταύτης τῆς ἡμέρας. 2 Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας ἐπέ-
ταξε τοῖς παρεστῶσιν αὐτῷ τύπτειν αὐτοῦ τὸ στόμα. 3 Τότε ὁ
Παῦλος πρὸς αὐτὸν εἶπε· Τύπτειν σε μέλλει ὁ Θεός, τοῖχε κε-
κονιαμένε! Καὶ σὺ κάθῃ κρίνων με κατὰ τὸν νόμον, καὶ παρα-
νομῶν κελεύεις με τύπτεσθαι! 4 Οἱ δὲ παρεστῶτες εἶπον· Τὸν
ἀρχιερέα τοῦ Θεοῦ λοιδορεῖς; 5 Ἔφη τε ὁ Παῦλος· Οὐκ ᾔδειν,
ἀδελφοί, ὅτι ἐστὶν ἀρχιερεύς. Γέγραπται γάρ· **Ἄρχοντα τοῦ λα-
οῦ σου οὐκ ἐρεῖς κακῶς.**

6 Γνοὺς δὲ ὁ Παῦλος ὅτι τὸ ἓν μέρος ἐστὶ Σαδδουκαίων, τὸ δὲ
ἕτερον Φαρισαίων, ἔκραξεν ἐν τῷ συνεδρίῳ· Ἄνδρες ἀδελφοί!
Ἐγὼ Φαρισαῖός εἰμι, υἱὸς Φαρισαίου· περὶ ἐλπίδος καὶ ἀνα-
στάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι. 7 Τοῦτο δὲ αὐτοῦ λαλήσαντος
ἐγένετο στάσις τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Σαδδουκαίων, καὶ
ἐσχίσθη τὸ πλῆθος. 8 Σαδδουκαῖοι μὲν γὰρ λέγουσι μὴ εἶναι
ἀνάστασιν μήτε ἄγγελον μήτε πνεῦμα, Φαρισαῖοι δὲ ὁμολο-
γοῦσι τὰ ἀμφότερα. 9 Ἐγένετο δὲ κραυγὴ μεγάλη, καὶ ἀνα-
στάντες οἱ γραμματεῖς τοῦ μέρους τῶν Φαρισαίων διεμάχοντο
λέγοντες· Οὐδὲν κακὸν εὑρίσκομεν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ. Εἰ δὲ
πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ ἢ ἄγγελος, μὴ θεομαχῶμεν.

10 Πολλῆς δὲ γενομένης στάσεως εὐλαβηθεὶς ὁ χιλίαρχος
μὴ διασπασθῇ ὁ Παῦλος ὑπ᾽ αὐτῶν, ἐκέλευσε τὸ στράτευμα
καταβῆναι καὶ ἁρπάσαι αὐτὸν ἐκ μέσου αὐτῶν ἄγειν τε εἰς
τὴν παρεμβολήν.

11 Τῇ δὲ ἐπιούσῃ νυκτὶ ἐπιστὰς αὐτῷ ὁ Κύριος εἶπε· Θάρσει,
Παῦλε! Ὡς γὰρ διεμαρτύρω τὰ περὶ ἐμοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ,
οὕτω σε δεῖ καὶ εἰς Ῥώμην μαρτυρῆσαι.

12 Γενομένης δὲ ἡμέρας ποιήσαντές τινες τῶν Ἰουδαίων συ-
στροφὴν ἀνεθεμάτισαν ἑαυτούς, λέγοντες μήτε φαγεῖν μήτε
πιεῖν ἕως οὗ ἀποκτείνωσι τὸν Παῦλον. 13 Ἦσαν δὲ πλείους
τεσσαράκοντα οἱ ταύτην τὴν συνωμοσίαν πεποιηκότες· 14 οἵτι-
νες προσελθόντες τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς πρεσβυτέροις εἶπον·

σὺ κάθεσαι στὴ δικαστικὴ ἕδρα γιὰ νὰ μὲ κρίνῃς συμφώνως πρὸς τὸ νόμο, ἐν τούτοις παρανομώντας διατάσσεις νὰ κτυπηθῶ!». 4 Οἱ παριστάμενοι εἶπαν τότε: «Τὸν ἀρχιερέα τοῦ Θεοῦ ὑβρίζεις;». 5 Εἶπε δὲ ὁ Παῦλος: «Δὲν ἤξερα, ἀδελφοί, ὅτι εἶναι ἀρχιερεύς». Ἂς σημειωθῇ, ὅτι εἶναι γραμμένο: **Ἄρχοντα τοῦ λαοῦ σου νὰ μὴ κακολογήσῃς.**

6 Ἐπειδὴ δὲ κατάλαβε ὁ Παῦλος, ὅτι τὸ ἕνα μέρος εἶναι Σαδδουκαῖοι καὶ τὸ ἄλλο Φαρισαῖοι, φώναξε δυνατὰ μέσα στὸ συνέδριο: «Ἄνδρες ἀδελφοί! Ἐγὼ εἶμαι Φαρισαῖος, υἱὸς Φαρισαίου. Ἐγὼ δικάζομαι, διότι ἐλπίζω σὲ ἀνάστασι νεκρῶν». 7 Μόλις δὲ εἶπε αὐτό, ἔγινε φιλονικία μεταξὺ τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Σαδδουκαίων καὶ διχάσθηκε τὸ πλῆθος (τῶν συνέδρων). 8 Διότι οἱ μὲν Σαδδουκαῖοι λέγουν, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀνάστασι, οὔτε ἄγγελος, οὔτε πνεῦμα (ψυχή), οἱ δὲ Φαρισαῖοι παραδέχονται καὶ τὰ δύο (τὴν ἀνάστασι δηλαδή, καὶ τὴν ὕπαρξι ἀγγελικῶν καὶ ἀνθρωπίνων πνευμάτων). 9 Κραύγαζαν δὲ μὲ κραυγὴ μεγάλη. Καὶ οἱ γραμματεῖς (οἱ νομοδιδάσκαλοι), ποὺ ἀνῆκαν στὴν παράταξι τῶν Φαρισαίων, σηκώθηκαν καὶ λογομαχοῦσαν μὲ πάθος καὶ ἔλεγαν: «Κανένα κακὸ δὲν βρίσκουμε σ' αὐτὸ τὸν ἄνθρωπο. Ἐὰν δὲ τοῦ μίλησε πνεῦμα (ἀνθρώπου) ἢ ἄγγελος, ἂς μὴ θεομαχοῦμε».

10 Καὶ ἐπειδὴ ἔγινε μεγάλη διαμάχη, ὁ χιλίαρχος φοβήθηκε μήπως κάνουν κομμάτια τὸν Παῦλο καὶ διέταξε τοὺς στρατιῶτες νὰ κατεβοῦν καὶ νὰ τὸν ἁρπάξουν ἀπὸ ἀνάμεσά τους καὶ νὰ τὸν ὁδηγήσουν στὸ στρατόπεδο.

11 Κατὰ τὴν ἐπελθοῦσα δὲ νύκτα παρουσιάσθηκε σ' αὐτὸν ὁ Κύριος καὶ εἶπε: «Ἔχε θάρρος, Παῦλε! Ὅπως δὲ ἔδωσες μαρτυρία γιὰ μένα στὴν Ἱερουσαλήμ, ἔτσι πρόκειται νὰ δώσῃς μαρτυρία καὶ στὴ Ρώμη».

Συνωμοσία κατὰ τοῦ Παύλου καὶ ἀποκάλυψι αὐτῆς

12 Ὅταν δὲ ξημέρωσε, μερικοὶ ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους συγκεντρώθηκαν μὲ ἐμπάθεια καὶ ὡρκίσθηκαν γιὰ τοὺς ἑαυτούς των λέγοντας νὰ μὴ φάγουν καὶ νὰ μὴ πιοῦν, ἕως ὅτου σκοτώσουν τὸν Παῦλο. 13 Ἦταν δὲ περισσότεροι ἀπὸ σαράντα αὐτοὶ ποὺ ἔκαναν αὐτὸ τὸν ὅρκο ἀπὸ κοινοῦ. 14 Καὶ πῆγαν στοὺς ἀρχιερεῖς καὶ στοὺς πρεσβυτέρους καὶ εἶπαν: «Κάναμε αὐστηρὸ ὅρκο γιὰ τοὺς ἑαυτούς μας νὰ μὴ βάλωμε τίποτε στὸ στόμα μας, ἕως ὅτου σκοτώσωμε τὸν Παῦλο. 15 Τώρα λοιπὸν ἐσεῖς μαζὶ μὲ τὸ συνέδριο προβῆτε σὲ παράστασι ἐνώπιον τοῦ χιλιάρχου, γιὰ νὰ τὸν κατεβάσῃ αὔριο σ' ἐσᾶς, μὲ τὴν πρόφασι νὰ ἐξετάσετε καὶ μάθετε ἀκριβέστερα τὴν ὑπόθεσί του. Ἐμεῖς δέ, προτοῦ αὐτὸς φθάσῃ, εἴμεθα ἕτοιμοι νὰ τὸν σκοτώσωμε».

Ἀναθέματι ἀνεθεματίσαμεν ἑαυτοὺς μηδενὸς γεύσασθαι ἕως οὗ
ἀποκτείνωμεν τὸν Παῦλον. 15 Νῦν οὖν ὑμεῖς ἐμφανίσατε τῷ χι-
λιάρχῳ σὺν τῷ συνεδρίῳ, ὅπως αὔριον αὐτὸν καταγάγῃ πρὸς
ὑμᾶς, ὡς μέλλοντας διαγινώσκειν ἀκριβέστερον τὰ περὶ αὐτοῦ.
Ἡμεῖς δὲ πρὸ τοῦ ἐγγίσαι αὐτὸν ἕτοιμοί ἐσμεν τοῦ ἀνελεῖν αὐτόν.

16 Ἀκούσας δὲ ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς Παύλου τὸ ἔνεδρον, πα-
ραγενόμενος καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν παρεμβολὴν ἀπήγγειλε τῷ
Παύλῳ. 17 Προσκαλεσάμενος δὲ ὁ Παῦλος ἕνα τῶν ἑκατοντάρ-
χων ἔφη· Τὸν νεανίαν τοῦτον ἀπάγαγε πρὸς τὸν χιλίαρχον· ἔχει
γάρ τι ἀπαγγεῖλαι αὐτῷ. 18 Ὁ μὲν οὖν παραλαβὼν αὐτὸν ἤγα-
γε πρὸς τὸν χιλίαρχον καί φησιν· Ὁ δέσμιος Παῦλος προσκα-
λεσάμενός με ἠρώτησε τοῦτον τὸν νεανίαν ἀγαγεῖν πρὸς σὲ
ἔχοντά τι λαλῆσαί σοι. 19 Ἐπιλαβόμενος δὲ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὁ
χιλίαρχος καὶ ἀναχωρήσας κατ' ἰδίαν ἐπυνθάνετο, τί ἐστιν ὃ
ἔχεις ἀπαγγεῖλαί μοι; 20 Εἶπε δὲ ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι συνέθεντο τοῦ
ἐρωτῆσαί σε ὅπως αὔριον εἰς τὸ συνέδριον καταγάγῃς τὸν
Παῦλον, ὡς μελλόντων τι ἀκριβέστερον πυνθάνεσθαι περὶ
αὐτοῦ. 21 Σὺ οὖν μὴ πεισθῇς αὐτοῖς· ἐνεδρεύουσι γὰρ αὐτὸν ἐξ
αὐτῶν ἄνδρες πλείους τεσσαράκοντα, οἵτινες ἀνεθεμάτισαν
ἑαυτοὺς μήτε φαγεῖν μήτε πιεῖν ἕως οὗ ἀνέλωσιν αὐτόν, καὶ
νῦν ἕτοιμοί εἰσι προσδεχόμενοι τὴν ἀπὸ σοῦ ἐπαγγελίαν.

22 Ὁ μὲν οὖν χιλίαρχος ἀπέλυσε τὸν νεανίαν, παραγγείλας
μηδενὶ ἐκλαλῆσαι ὅτι ταῦτα ἐνεφάνισας πρός με.

23 Καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς τῶν ἑκατοντάρχων
εἶπεν· Ἑτοιμάσατε στρατιώτας διακοσίους ὅπως πορευθῶσιν
ἕως Καισαρείας, καὶ ἱππεῖς ἑβδομήκοντα καὶ δεξιολάβους δια-
κοσίους, ἀπὸ τρίτης ὥρας τῆς νυκτός, 24 κτήνη τε παραστῆσαι,
ἵνα ἐπιβιβάσαντες τὸν Παῦλον διασώσωσι πρὸς Φήλικα τὸν
ἡγεμόνα, 25 γράψας ἐπιστολὴν περιέχουσαν τὸν τύπον τοῦτον·
26 Κλαύδιος Λυσίας τῷ κρατίστῳ ἡγεμόνι Φήλικι χαίρειν.
27 Τὸν ἄνδρα τοῦτον συλληφθέντα ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων καὶ μέλ-
λοντα ἀναιρεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν ἐπιστὰς σὺν τῷ στρατεύματι ἐξει-
λόμην αὐτόν, μαθὼν ὅτι Ῥωμαῖός ἐστι. 28 Βουλόμενος δὲ

16 Ἀλλ' ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς τοῦ Παύλου ἄκουσε γιὰ τὴν ἐνέδρα. Καὶ
πῆγε καὶ μπῆκε στὸ στρατόπεδο καὶ εἰδοποίησε τὸν Παῦλο. **17** Τότε ὁ
Παῦλος κάλεσε ἕνα ἀπὸ τοὺς ἑκατοντάρχους καὶ εἶπε: «Ὁδήγησε αὐτὸ
τὸ νέο στὸ χιλίαρχο, διότι ἔχει κάτι νὰ τοῦ εἰπῆ». **18** Ἐκεῖνος δὲ τὸν
πῆρε καὶ τὸν ὡδήγησε στὸ χιλίαρχο, καὶ εἶπε: «Ὁ κρατούμενος
Παῦλος μὲ κάλεσε καὶ μὲ παρακάλεσε νὰ φέρω σὲ σένα αὐτὸ τὸ νέο,
ποὺ ἔχει κάτι νὰ σοῦ εἰπῆ». **19** Ὁ χιλίαρχος δὲ τὸν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέ-
ρι καὶ πῆγε σὲ ἰδιαίτερο μέρος καὶ τὸν ρώτησε: «Τί εἶναι αὐτό, ποὺ
ἔχεις νὰ μοῦ εἰπῆς;». **20** Καὶ εἶπε: «Οἱ Ἰουδαῖοι συμφώνησαν νὰ σὲ
παρακαλέσουν νὰ κατεβάσης αὔριο στὸ συνέδριο τὸν Παῦλο, διότι δῆθεν
πρόκειται νὰ κάνουν ἀκριβέστερη ἐξέτασι γι' αὐτόν. **21** Ἀλλὰ σὺ νὰ μὴ
πεισθῆς σ' αὐτούς. Διότι περισσότεροι ἀπὸ σαράντα ἄνδρες ἀπ' αὐτοὺς
τοῦ στήνουν ἐνέδρα. Καὶ ὡρκίσθηκαν γιὰ τοὺς ἑαυτούς των νὰ μὴ φά-
γουν καὶ νὰ μὴ πιοῦν, ἕως ὅτου τὸν σκοτώσουν. Καὶ τώρα εἶναι ἕτοι-
μοι καὶ περιμένουν τὴν ἀναγγελία σου».
22 Ὁ χιλίαρχος τότε ἄφησε τὸ νέο νὰ φύγη, ἀφοῦ τοῦ ἐπέστησε τὴν
προσοχὴ λέγοντας: «Νὰ μὴ εἰπῆς σὲ κανένα, ὅτι κατήγγειλες αὐτὰ σὲ
μένα».

Μεταγωγὴ τοῦ Παύλου στὴν Καισάρεια πρὸς τὸν ἡγεμόνα Φήλικα

23 Ἔπειτα κάλεσε δύο ἀπὸ τοὺς ἑκατοντάρχους καὶ διέταξε: «Ἀπὸ
ὥρα ἐννέα τὴ νύκτα νὰ ἔχετε ἑτοίμους διακοσίους στρατιῶτες καὶ ἑβδο-
μήντα ἱππεῖς καὶ διακοσίους λογχοφόρους, γιὰ νὰ πᾶνε μέχρι τὴν Και-
σάρεια. **24** Νὰ φέρουν καὶ ζῷα, γιὰ νὰ ἐπιβιβάσουν τὸν Παῦλο καὶ νὰ
τὸν μεταφέρουν σῶο στὸ Φήλικα τὸν ἡγεμόνα». **25** Ἔγραφε δὲ ἐπι-
στολή, ποὺ εἶχε αὐτὴ τὴ διατύπωσι: **26** «Ὁ Κλαύδιος Λυσίας πρὸς τὸν
ἐξοχώτατο ἡγεμόνα Φήλικα. Χαῖρε! **27** Τὸν ἄνδρα αὐτὸ συνέλαβαν οἱ
Ἰουδαῖοι καὶ ἐπρόκειτο νὰ τὸν σκοτώσουν. Καὶ κατέφθασα μὲ τοὺς
στρατιῶτες καὶ τὸν ἔσωσα, ἐπειδὴ ἔμαθα, ὅτι εἶναι Ρωμαῖος πολίτης.
28 Θέλοντας δὲ νὰ μάθω τὴν αἰτία, γιὰ τὴν ὁποία τὸν κατηγοροῦσαν,
τὸν κατέβασα στὸ συνέδριό τους. **29** Καὶ διαπίστωσα, ὅτι κατηγορεῖται
γιὰ ζητήματα τοῦ νόμου τους, καὶ δὲν κατηγορεῖται γιὰ τίποτε ἄξιο θα-
νάτου ἢ φυλακίσεως. **30** Ἀλλ' ἐπειδὴ μοῦ γνωστοποιήθηκε, ὅτι ἐπρό-
κειτο νὰ γίνῃ δολοφονικὴ ἐνέδρα κατὰ τοῦ ἀνδρὸς ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους,
ἀμέσως τὸν ἔστειλα σὲ σένα, καὶ παρήγγειλα καὶ στοὺς κατηγόρους νὰ
εἰποῦν ἐνώπιόν σου ὅσα ἔχουν ἐναντίον του. Ὑγίαινε».
31 Οἱ στρατιῶτες λοιπόν, σύμφωνα μὲ τὴ διαταγὴ ποὺ ἔλαβαν, πα-
ρέλαβαν τὸν Παῦλο καὶ τὴ νύκτα τὸν μετέφεραν στὴν Ἀντιπατρίδα.

γνῶναι τὴν αἰτίαν δι᾽ ἣν ἐνεκάλουν αὐτῷ, κατήγαγον αὐτὸν εἰς
τὸ συνέδριον αὐτῶν· 29 ὃν εὗρον ἐγκαλούμενον περὶ ζητημά-
των τοῦ νόμου αὐτῶν, μηδὲν δὲ ἄξιον θανάτου ἢ δεσμῶν
ἔγκλημα ἔχοντα. 30 Μηνυθείσης δέ μοι ἐπιβουλῆς εἰς τὸν
ἄνδρα μέλλειν ἔσεσθαι ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, ἐξαυτῆς ἔπεμψα
πρὸς σὲ παραγγείλας καὶ τοῖς κατηγόροις λέγειν τὰ πρὸς
αὐτὸν ἐπὶ σοῦ. Ἔρρωσο.

31 Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται κατὰ τὸ διατεταγμένον αὐτοῖς
ἀναλαβόντες τὸν Παῦλον ἤγαγον διὰ τῆς νυκτὸς εἰς τὴν Ἀντι-
πατρίδα, 32 τῇ δὲ ἐπαύριον ἐάσαντες τοὺς ἱππεῖς πορεύεσθαι
σὺν αὐτῷ ὑπέστρεψαν εἰς τὴν παρεμβολήν· 33 οἵτινες εἰσελ-
θόντες εἰς τὴν Καισάρειαν καὶ ἀναδόντες τὴν ἐπιστολὴν τῷ
ἡγεμόνι παρέστησαν καὶ τὸν Παῦλον αὐτῷ. 34 Ἀναγνοὺς δὲ ὁ
ἡγεμὼν καὶ ἐπερωτήσας ἐκ ποίας ἐπαρχίας ἐστί, καὶ πυθόμε-
νος ὅτι ἀπὸ Κιλικίας, 35 διακούσομαί σου, ἔφη, ὅταν καὶ οἱ κα-
τήγοροί σου παραγένωνται· ἐκέλευσέ τε αὐτὸν ἐν τῷ πραιτω-
ρίῳ τοῦ Ἡρῴδου φυλάσσεσθαι.

24 Μετὰ δὲ πέντε ἡμέρας κατέβη ὁ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας
μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ῥήτορος Τερτύλλου τινός,
οἵτινες ἐνεφάνισαν τῷ ἡγεμόνι κατὰ τοῦ Παύλου. 2 Κληθέντος
δὲ αὐτοῦ ἤρξατο κατηγορεῖν ὁ Τέρτυλλος λέγων· Πολλῆς εἰρή-
νης τυγχάνοντες διὰ σοῦ καὶ κατορθωμάτων γινομένων τῷ
ἔθνει τούτῳ διὰ τῆς σῆς προνοίας, 3 πάντῃ τε καὶ πανταχοῦ
ἀποδεχόμεθα, κράτιστε Φῆλιξ, μετὰ πάσης εὐχαριστίας. 4 Ἵνα
δὲ μὴ ἐπὶ πλεῖόν σε ἐγκόπτω, παρακαλῶ ἀκοῦσαί σε ἡμῶν
συντόμως τῇ σῇ ἐπιεικείᾳ. 5 Εὑρόντες γὰρ τὸν ἄνδρα τοῦτον
λοιμὸν καὶ κινοῦντα στάσιν πᾶσι τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς κατὰ τὴν
οἰκουμένην, πρωτοστάτην τε τῆς τῶν Ναζωραίων αἱρέσεως,
6 ὃς καὶ τὸ ἱερὸν ἐπείρασε βεβηλῶσαι, ὃν καὶ ἐκρατήσαμεν
καὶ κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον ἠθελήσαμεν κρίνειν· 7 παρελθὼν
δὲ Λυσίας ὁ χιλίαρχος μετὰ πολλῆς βίας ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν
ἀπήγαγε, κελεύσας τοὺς κατηγόρους αὐτοῦ ἔρχεσθαι ἐπὶ σέ·
8 παρ᾽ οὗ δυνήσῃ αὐτὸς ἀνακρίνας περὶ πάντων τούτων ἐπι-
γνῶναι ὧν ἡμεῖς κατηγοροῦμεν αὐτοῦ. 9 Συνεπέθεντο δὲ καὶ οἱ
Ἰουδαῖοι φάσκοντες ταῦτα οὕτως ἔχειν.

32 Τὴν ἄλλη δὲ ἡμέρα ἄφησαν τοὺς ἱππεῖς νὰ συνεχίσουν μαζί του τὴν
πορεία, καὶ αὐτοὶ ἐπέστρεψαν στὸ στρατόπεδο. **33** Ἐκεῖνοι δέ (οἱ
ἱππεῖς), ὅταν ἔφθασαν στὴν Καισάρεια, ἐγχείρισαν τὴν ἐπιστολὴ στὸν
ἡγεμόνα καὶ τοῦ παρέδωσαν καὶ τὸν Παῦλο. **34** Ὅταν δὲ ὁ ἡγεμὼν
διάβασε τὴν ἐπιστολή, ρώτησε ἀπὸ ποία ἐπαρχία εἶναι. Καὶ ὅταν ἔμα-
θε, ὅτι εἶναι ἀπὸ τὴν Κιλικία, **35** εἶπε: «Θὰ σὲ ἀκούσω προσεκτικὰ
ὅταν ἔλθουν καὶ οἱ κατήγοροί σου». Καὶ διέταξε νὰ κρατῆται στὸ πραι-
τώριο (παλάτι) τοῦ Ἡρῴδη.

Κατηγορίες κατὰ τοῦ Παύλου

24 Μετὰ πέντε δὲ ἡμέρες κατέβηκε ὁ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας μαζὶ μὲ
τοὺς πρεσβυτέρους καὶ κάποιο δικηγόρο Τέρτυλλο καὶ ἔκαναν
καταγγελία στὸν ἡγεμόνα κατὰ τοῦ Παύλου. **2-3** Καὶ ὅταν αὐτὸς κλή-
θηκε, ἄρχισε ὁ Τέρτυλλος νὰ κατηγορῆ λέγοντας: «Ἐξοχώτατε Φῆλιξ!
Πολλὴ εἰρήνη ἀπολαμβάνουμε ἐξ αἰτίας σου, καὶ μεγάλα ἔργα γίνονται
σ' αὐτὸ τὸ ἔθνος μὲ τὴ φροντίδα σου. Αὐτὸ καὶ πάντοτε καὶ παντοῦ
ἀναγνωρίζουμε μὲ ὅλη τὴν εὐγνωμοσύνη. **4** Ἀλλὰ γιὰ νὰ μὴ σὲ κουρά-
ζω περισσότερο, παρακαλῶ ν' ἀκούσῃς μὲ τὴν καλωσύνη σου ὅσα συν-
τόμως θὰ εἰποῦμε. **5** Λοιπὸν διαπιστώσαμε, ὅτι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶναι
πληγὴ καὶ συμφορά. Παρακινεῖ σὲ ἐξέγερσι ὅλους τοὺς Ἰουδαίους
σ' ὁλόκληρο τὸν κόσμο. Καὶ εἶναι πρωτοστάτης τῆς αἱρέσεως τῶν Να-
ζωραίων. **6** Αὐτὸς καὶ τὸ ναὸ ἀποπειράθηκε νὰ βεβηλώσῃ. Γι' αὐτὸ καὶ
τὸν συλλάβαμε καὶ θελήσαμε νὰ τὸν δικάσωμε συμφώνως μὲ τὸ νόμο
μας. **7** Ἀλλὰ ἦλθε ὁ Λυσίας ὁ χιλίαρχος καὶ τὸν ἅρπαξε ἀπὸ τὰ χέρια
μας μὲ πολλὴ βία, καὶ διέταξε νὰ ἔλθουν οἱ κατήγοροί του σ' ἐσένα.
8 Ἀπ' αὐτόν, ἀφοῦ ὁ ἴδιος ἐξετάσῃς, θὰ μπορέσῃς νὰ μάθῃς τὴν ἀλή-
θεια γιὰ ὅλα αὐτά, γιὰ τὰ ὁποῖα ἐμεῖς τὸν κατηγοροῦμε». **9** Ἐπιτέθη-
καν δὲ μαζὶ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι (οἱ ἄρχοντες), βεβαιώνοντας ἐντόνως, ὅτι
ἔτσι ἔχουν τὰ πράγματα.

10 Ἀπεκρίθη δὲ ὁ Παῦλος, νεύσαντος αὐτῷ τοῦ ἡγεμόνος λέ-
γειν· Ἐκ πολλῶν ἐτῶν ὄντα σε κριτὴν τῷ ἔθνει τούτῳ ἐπιστά-
μενος εὐθυμότερον τὰ περὶ ἐμαυτοῦ ἀπολογοῦμαι, 11 δυναμέ-
νου σου γνῶναι ὅτι οὐ πλείους εἰσί μοι ἡμέραι δεκαδύο ἀφ' ἧς
ἀνέβην προσκυνήσων εἰς Ἱερουσαλήμ. 12 Καὶ οὔτε ἐν τῷ ἱερῷ
εὗρόν με πρός τινα διαλεγόμενον ἢ ἐπισύστασιν ποιοῦντα
ὄχλου, οὔτε ἐν ταῖς συναγωγαῖς, οὔτε κατὰ τὴν πόλιν· 13 οὔτε
παραστῆσαι δύνανται περὶ ὧν νῦν κατηγοροῦσί μου. 14 Ὁμο-
λογῶ δὲ τοῦτό σοι, ὅτι κατὰ τὴν Ὁδὸν ἣν λέγουσιν αἵρεσιν
οὕτω λατρεύω τῷ πατρῴῳ Θεῷ, πιστεύων πᾶσι τοῖς κατὰ τὸν
νόμον καὶ *τοῖς* ἐν τοῖς προφήταις γεγραμμένοις, 15 ἐλπίδα
ἔχων εἰς τὸν Θεὸν ἣν καὶ αὐτοὶ οὗτοι προσδέχονται, ἀνάστασιν
μέλλειν ἔσεσθαι νεκρῶν, δικαίων τε καὶ ἀδίκων. 16 Ἐν τούτῳ
δὲ καὶ αὐτὸς ἀσκῶ ἀπρόσκοπον συνείδησιν ἔχειν πρὸς τὸν
Θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους διὰ παντός.
17 Δι' ἐτῶν δὲ πλειόνων παρεγενόμην ἐλεημοσύνας ποιήσων
εἰς τὸ ἔθνος μου καὶ προσφοράς· 18 ἐν οἷς εὗρόν με ἡγνισμένον
ἐν τῷ ἱερῷ, οὐ μετὰ ὄχλου οὐδὲ μετὰ θορύβου, 19 τινὲς ἀπὸ τῆς
Ἀσίας Ἰουδαῖοι, οὓς ἔδει ἐπὶ σοῦ παρεῖναι καὶ κατηγορεῖν εἴ
τι ἔχοιεν πρός με. 20 Ἢ αὐτοὶ οὗτοι εἰπάτωσαν τί εὗρον ἐν ἐμοὶ
ἀδίκημα στάντος μου ἐπὶ τοῦ συνεδρίου, 21 ἢ περὶ μιᾶς ταύτης
φωνῆς ἧς ἔκραξα ἑστὼς ἐν αὐτοῖς, ὅτι περὶ ἀναστάσεως νε-
κρῶν ἐγὼ κρίνομαι σήμερον ὑφ' ὑμῶν.

22 Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Φῆλιξ ἀνεβάλετο αὐτούς, ἀκριβέ-
στερον εἰδὼς τὰ περὶ τῆς Ὁδοῦ, εἰπών· Ὅταν Λυσίας ὁ χιλίαρ-
χος καταβῇ, διαγνώσομαι τὰ καθ' ὑμᾶς, 23 διαταξάμενός τε τῷ
ἑκατοντάρχῃ τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον ἔχειν τε ἄνεσιν καὶ μηδέ-
να κωλύειν τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὑπηρετεῖν ἢ προσέρχεσθαι αὐτῷ.
24 Μετὰ δὲ ἡμέρας τινὰς παραγενόμενος ὁ Φῆλιξ σὺν Δρου-
σίλλῃ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, οὔσῃ Ἰουδαίᾳ, μετεπέμψατο τὸν
Παῦλον καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως.

Ἀπάντησι τοῦ Παύλου στὶς κατηγορίες

10 Ἀκολούθως δὲ ὁ Παῦλος, ἀφοῦ ὁ ἡγεμὼν τοῦ ἔκανε νεῦμα νὰ μιλήσῃ, εἶπε: «Γνωρίζοντας, ὅτι ἀπὸ πολλὰ ἔτη εἶσαι δικαστὴς σ' αὐτὸ τὸ ἔθνος, μὲ καλλίτερη διάθεσι ἀπολογοῦμαι γιὰ τὸν ἑαυτό μου. **11** Δύνασαι νὰ ἐξακριβώσῃς, ὅτι δὲν εἶναι περισσότερες ἀπὸ δώδεκα ἡμέρες, ἀφ' ὅτου ἀνέβηκα νὰ προσκυνήσω στὴν Ἱερουσαλήμ. **12** Καὶ οὔτε στὸ ναὸ μὲ βρῆκαν νὰ συζητῶ μὲ κάποιον ἢ νὰ παρακινῶ τὸ λαὸ σὲ ἐπανάστασι, οὔτε στὶς συναγωγές, οὔτε στὴν πόλι. **13** Οὔτε δύνανται νὰ ἀποδείξουν αὐτά, γιὰ τὰ ὁποῖα τώρα μὲ κατηγοροῦν. **14** Σοῦ ὁμολογῶ δὲ τοῦτο, ὅτι σύμφωνα μὲ τὴν Ὁδό (τὴ Χριστιανικὴ Πίστι), ποὺ αὐτοὶ ὀνομάζουν αἵρεσι, ἔτσι λατρεύω τὸ Θεὸ τῶν πατέρων μου, πιστεύοντας σὲ ὅλα, ὅσα εἶναι γραμμένα στὸ νόμο καὶ στοὺς προφῆτες, **15** ἐλπίζοντας στὸ Θεὸ γιὰ ὅ,τι καὶ αὐτοὶ περιμένουν, ὅτι δηλαδὴ θὰ γίνῃ ἀνάστασι νεκρῶν, καὶ καλῶν καὶ κακῶν. **16** Γι' αὐτὸ δὲ καὶ ἐγὼ ἀγωνίζομαι νὰ ἔχω πάντοτε καθαρὴ συνείδησι ἀπέναντι στὸ Θεὸ καὶ στοὺς ἀνθρώπους.

17 Ὕστερα δὲ ἀπὸ πολλὰ ἔτη ἦλθα γιὰ νὰ κάνω ἐλεημοσύνες καὶ προσφορὲς στὸ ἔθνος μου, **18** ὁπότε μὲ βρῆκαν στὸ ναὸ νὰ ἔχω τελέσει ἁγνισμό, ὄχι μὲ ὄχλο οὔτε μὲ θόρυβο, **19** μερικοὶ Ἰουδαῖοι ἀπὸ τὴν Ἀσία. Αὐτοὶ ἔπρεπε νὰ εἶναι παρόντες ἐνώπιόν σου καὶ νὰ κατηγοροῦν, ἐὰν θὰ εἶχαν κάτι ἐναντίον μου. **20** Ἢ αὐτοὶ ἐδῶ ἂς ποῦν, ποιό ἀδίκημα βρῆκαν σὲ μένα, ὅταν παρουσιάσθηκα ἐνώπιον τοῦ συνεδρίου, **21** ἐκτὸς καὶ ἂν εἶναι ἀδίκημα ἕνας λόγος, ποὺ φώναξα δυνατά, ὅταν στεκόμουν ἐνώπιόν τους: " Ἐγὼ δικάζομαι σήμερα ἀπὸ σᾶς, ἐπειδὴ πιστεύω στὴν ἀνάστασι τῶν νεκρῶν"».

Ὁ Φῆλιξ δὲν ἐξέδωσε ἀπόφασι καὶ ἄφησε στὴ φυλακὴ τὸν Παῦλο

22 Ὅταν δὲ ἄκουσε αὐτὰ ὁ Φῆλιξ, ἀνέβαλε τὴν ὑπόθεσί τους, γιὰ νὰ μάθῃ ἀκριβέστερα γιὰ τὴν Ὁδό (τὴ Χριστιανικὴ Πίστι), καὶ εἶπε: «Ὅταν κατεβῇ ὁ Λυσίας ὁ χιλίαρχος, θ' ἀποφασίσω γιὰ τὴν ὑπόθεσί σας». **23** Ἔδωσε δὲ διαταγὴ στὸν ἑκατόνταρχο νὰ φρουρῆται ὁ Παῦλος, καὶ νὰ διευκολύνεται, καὶ νὰ μὴν ἐμποδίζῃ κανένα ἀπὸ τοὺς δικούς του νὰ τὸν ὑπηρετῇ καὶ νὰ τὸν ἐπισκέπτεται.

24 Μετὰ δὲ ἀπὸ μερικὲς ἡμέρες ἦλθε ὁ Φῆλιξ μαζὶ μὲ τὴ Δρουσίλλα τὴ γυναῖκα του, ποὺ ἦταν Ἰουδαία, καὶ κάλεσε τὸν Παῦλο καὶ

25 Διαλεγομένου δὲ αὐτοῦ περὶ δικαιοσύνης καὶ ἐγκρατείας
καὶ τοῦ κρίματος τοῦ μέλλοντος ἔσεσθαι, ἔμφοβος γενόμενος ὁ
Φῆλιξ ἀπεκρίθη· Τὸ νῦν ἔχον πορεύου, καιρὸν δὲ μεταλαβὼν
μετακαλέσομαί σε, 26 ἅμα δὲ καὶ ἐλπίζων ὅτι χρήματα δοθή-
σεται αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Παύλου ὅπως λύσῃ αὐτόν· διὸ καὶ πυκνό-
τερον αὐτὸν μεταπεμπόμενος ὡμίλει αὐτῷ. 27 Διετίας δὲ πλη-
ρωθείσης ἔλαβε διάδοχον ὁ Φῆλιξ Πόρκιον Φῆστον· θέλων δὲ
χάριν καταθέσθαι τοῖς Ἰουδαίοις ὁ Φῆλιξ κατέλιπε τὸν
Παῦλον δεδεμένον.

25 Φῆστος οὖν ἐπιβὰς τῇ ἐπαρχίᾳ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνέ-
βη εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπὸ Καισαρείας. 2 Ἐνεφάνισαν δὲ
αὐτῷ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ πρῶτοι τῶν Ἰουδαίων κατὰ τοῦ Παύ-
λου, καὶ παρεκάλουν αὐτόν, 3 αἰτούμενοι χάριν κατ᾿ αὐτοῦ,
ὅπως μεταπέμψηται αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, ἐνέδραν ποιοῦντες
ἀνελεῖν αὐτὸν κατὰ τὴν ὁδόν. 4 Ὁ μὲν οὖν Φῆστος ἀπεκρίθη
τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον ἐν Καισαρείᾳ, ἑαυτὸν δὲ μέλλειν ἐν τά-
χει ἐκπορεύεσθαι. 5 Οἱ οὖν δυνατοὶ ἐν ὑμῖν, φησί, συγκατα-
βάντες, εἴ τί ἐστιν ἐν τῷ ἀνδρὶ τούτῳ, κατηγορείτωσαν αὐτοῦ.
6 Διατρίψας δὲ ἐν αὐτοῖς ἡμέρας πλείους ἢ δέκα, καταβὰς
εἰς Καισάρειαν, τῇ ἐπαύριον καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐκέλευ-
σε τὸν Παῦλον ἀχθῆναι. 7 Παραγενομένου δὲ αὐτοῦ περιέστη-
σαν οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβεβηκότες Ἰουδαῖοι, πολλὰ καὶ
βαρέα αἰτιώματα φέροντες κατὰ τοῦ Παύλου, ἃ οὐκ ἴσχυον
ἀποδεῖξαι, 8 ἀπολογουμένου αὐτοῦ ὅτι οὔτε εἰς τὸν νόμον τῶν
Ἰουδαίων οὔτε εἰς τὸ ἱερὸν οὔτε εἰς Καίσαρά τι ἥμαρτον.

9 Ὁ Φῆστος δὲ θέλων τοῖς Ἰουδαίοις χάριν καταθέσθαι,
ἀποκριθεὶς τῷ Παύλῳ εἶπε· Θέλεις εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀναβὰς
ἐκεῖ περὶ τούτων κρίνεσθαι ἐπ᾿ ἐμοῦ; 10 Εἶπε δὲ ὁ Παῦλος· Ἐπὶ
τοῦ βήματος Καίσαρος ἑστώς εἰμι, οὗ με δεῖ κρίνεσθαι. Ἰου-
δαίους οὐδὲν ἠδίκησα, ὡς καὶ σὺ κάλλιον ἐπιγινώσκεις.

ἄκουσε ἀπ' αὐτὸν γιὰ τὴν πίστι στὸ Χριστό. **25** Καθὼς ὅμως αὐτὸς μι-
λοῦσε γιὰ δικαιοσύνη καὶ ἐγκράτεια καὶ τὴ μέλλουσα κρίσι, ὁ Φῆλιξ κυ-
ριεύθηκε ἀπὸ φόβο καὶ εἶπε: «Πρὸς τὸ παρὸν πήγαινε, καὶ ὅταν θὰ ἔχω
πάλι καιρό, θὰ σὲ καλέσω». **26** Συγχρόνως δὲ εἶχε καὶ τὴν ἐλπίδα, ὅτι
θὰ τοῦ δοθοῦν χρήματα ἀπὸ τὸν Παῦλο γιὰ νὰ τὸν ἀπολύσῃ. Γι' αὐτὸ
καὶ τὸν καλοῦσε καὶ τοῦ μιλοῦσε συχνά. **27** Ὅταν δὲ συμπληρώθηκαν
δύο ἔτη (φυλακίσεως τοῦ Παύλου στὴν Καισάρεια), τὸν Φήλικα διαδέ-
χθηκε ὁ Πόρκιος Φῆστος. Θέλοντας δὲ ὁ Φῆλιξ νὰ κάνῃ χάρι στοὺς
Ἰουδαίους γιὰ νὰ τοὺς ὑποχρεώσῃ, ἄφησε τὸν Παῦλο φυλακισμένο.

Ὁ Παῦλος ἐνώπιον τοῦ ἡγεμόνος Φήστου

25 Ὁ Φῆστος δὲ τρεῖς ἡμέρες μετὰ τὸν ἐρχομό του στὴν ἐπαρχία
(τῆς Συρίας) ἀπὸ τὴν Καισάρεια ἀνέβηκε στὰ Ἱεροσόλυμα.
2 Προέβησαν δὲ σὲ παράστασι ἐνώπιόν του κατὰ τοῦ Παύλου ὁ ἀρχιε-
ρεὺς καὶ οἱ πρόκριτοι τῶν Ἰουδαίων. Καὶ τὸν παρακαλοῦσαν **3** ζητώντας
ὡς χάρι ἐναντίον του νὰ στείλῃ νὰ τὸν φέρουν στὴν Ἱερουσαλήμ, διότι
σχεδίαζαν ἐνέδρα γιὰ νὰ τὸν σκοτώσουν στὸ δρόμο. **4** Ἀλλ' ὁ Φῆστος
ἀπάντησε, ὅτι θὰ κρατηθῇ ὁ Παῦλος στὴν Καισάρεια, καὶ ὅτι αὐτὸς πρό-
κειται γρήγορα ν' ἀναχωρήσῃ (ἐπιστρέφοντας στὴν Καισάρεια). **5** «Οἱ
δυνάμενοι λοιπὸν μεταξύ σας», εἶπε, «ἂς κατεβοῦν μαζί μου, καὶ ἂν
ὑπάρχῃ κάτι ἀξιόποινο σ' αὐτὸ τὸν ἄνθρωπο, ἂς τὸν κατηγορήσουν».
6 Ἀφοῦ δὲ ἔμεινε στὸν τόπο τους (στὴν Ἱερουσαλὴμ) περισσότερες
ἀπὸ δέκα ἡμέρες, κατέβηκε στὴν Καισάρεια, καὶ τὴν ἄλλη ἡμέρα κά-
θησε στὴ δικαστικὴ ἕδρα καὶ διέταξε νὰ προσαχθῇ ὁ Παῦλος. **7** Καὶ
ὅταν ἦλθε, τὸν περικύκλωσαν οἱ Ἰουδαῖοι, ποὺ εἶχαν κατεβῆ ἀπὸ τὰ
Ἱεροσόλυμα, καὶ ἐκσφενδόνιζαν πολλὲς καὶ βαρειὲς κατηγορίες κατὰ τοῦ
Παύλου, τὶς ὁποῖες δὲν μποροῦσαν ν' ἀποδείξουν. **8** Αὐτὸς ἀπελογεῖτο:
«Οὔτε ἀπέναντι στὸ νόμο τῶν Ἰουδαίων, οὔτε ἀπέναντι στὸ ναό, οὔτε
ἀπέναντι στὸν Καίσαρα διέπραξα κάποιο σφάλμα».

«Καίσαρα ἐπικαλοῦμαι»

9 Θέλοντας δὲ ὁ Φῆστος νὰ κάνῃ χάρι στοὺς Ἰουδαίους, εἶπε τότε
στὸν Παῦλο: «Θέλεις ν' ἀνεβῇς στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ νὰ δικασθῇς ἐκεῖ
γι' αὐτὲς τὶς κατηγορίες ἀπὸ μένα;». **10** Ἀλλ' ὁ Παῦλος εἶπε: «Στὸ δι-
καστήριο τοῦ Καίσαρος στέκομαι, καὶ ἐδῶ πρέπει νὰ δικασθῶ. Στοὺς
Ἰουδαίους κανένα κακὸ δὲν ἔκανα, ὅπως καὶ σὺ πολὺ καλὰ γνωρίζεις.

11 Εἰ μὲν γὰρ ἀδικῶ καὶ ἄξιον θανάτου πέπραχά τι, οὐ παραι-
τοῦμαι τὸ ἀποθανεῖν· εἰ δὲ οὐδέν ἐστιν ὧν οὗτοι κατηγοροῦσί
μου, οὐδείς με δύναται αὐτοῖς χαρίσασθαι. Καίσαρα ἐπικα-
λοῦμαι.
12 Τότε ὁ Φῆστος συλλαλήσας μετὰ τοῦ συμβουλίου ἀπε-
κρίθη· Καίσαρα ἐπικέκλησαι, ἐπὶ Καίσαρα πορεύσῃ.

13 Ἡμερῶν δὲ διαγενομένων τινῶν Ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς
καὶ Βερνίκη κατήντησαν εἰς Καισάρειαν ἀσπασόμενοι τὸν
Φῆστον. 14 Ὡς δὲ πλείους ἡμέρας διέτριβον ἐκεῖ, ὁ Φῆστος τῷ
βασιλεῖ ἀνέθετο τὰ κατὰ τὸν Παῦλον λέγων· Ἀνήρ τίς ἐστι κα-
ταλελειμμένος ὑπὸ Φήλικος δέσμιος, 15 περὶ οὗ γενομένου
μου εἰς Ἱεροσόλυμα ἐνεφάνισαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτε-
ροι τῶν Ἰουδαίων αἰτούμενοι κατ᾽ αὐτοῦ δίκην· 16 πρὸς οὓς
ἀπεκρίθην ὅτι οὐκ ἔστιν ἔθος Ῥωμαίοις χαρίζεσθαί τινα
ἄνθρωπον εἰς ἀπώλειαν πρὶν ἢ ὁ κατηγορούμενος κατὰ πρό-
σωπον ἔχοι τοὺς κατηγόρους τόπον τε ἀπολογίας λάβοι περὶ
τοῦ ἐγκλήματος. 17 Συνελθόντων οὖν αὐτῶν ἐνθάδε ἀναβολὴν
μηδεμίαν ποιησάμενος τῇ ἑξῆς καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐκέ-
λευσα ἀχθῆναι τὸν ἄνδρα· 18 περὶ οὗ σταθέντες οἱ κατήγοροι
οὐδεμίαν αἰτίαν ἐπέφερον ὧν ὑπενόουν ἐγώ, 19 ζητήματα δέ
τινα περὶ τῆς ἰδίας δεισιδαιμονίας εἶχον πρὸς αὐτὸν καὶ περί
τινος Ἰησοῦ τεθνηκότος, ὃν ἔφασκεν ὁ Παῦλος ζῆν. 20 Ἀπο-
ρούμενος δὲ ἐγὼ τὴν περὶ τούτου ζήτησιν ἔλεγον εἰ βούλοιτο
πορεύεσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα κἀκεῖ κρίνεσθαι περὶ τούτων.
21 Τοῦ δὲ Παύλου ἐπικαλεσαμένου τηρηθῆναι αὐτὸν εἰς τὴν
τοῦ Σεβαστοῦ διάγνωσιν, ἐκέλευσα τηρεῖσθαι αὐτὸν ἕως οὗ
πέμψω αὐτὸν πρὸς Καίσαρα.
22 Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Φῆστον ἔφη· Ἐβουλόμην καὶ αὐτὸς
τοῦ ἀνθρώπου ἀκοῦσαι. Ὁ δέ, αὔριον, φησίν, ἀκούσῃ αὐτοῦ.
23 Τῇ οὖν ἐπαύριον ἐλθόντος τοῦ Ἀγρίππα καὶ τῆς Βερνίκης
μετὰ πολλῆς φαντασίας καὶ εἰσελθόντων εἰς τὸ ἀκροατήριον
σύν τε τοῖς χιλιάρχοις καὶ ἀνδράσι τοῖς κατ᾽ ἐξοχὴν οὖσι τῆς
πόλεως, καὶ κελεύσαντος τοῦ Φήστου ἤχθη ὁ Παῦλος. 24 Καί
φησιν ὁ Φῆστος· Ἀγρίππα βασιλεῦ καὶ πάντες οἱ συμπαρόν-

11 Ἐὰν μὲν πραγματικῶς βαρύνωμαι μὲ ἀδίκημα καὶ ἔχω πράξει κάτι τὸ ἄξιο θανάτου, δὲν ζητῶ νὰ ἀποφύγω τὸ θάνατο. Ἀλλ' ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ τίποτε ἀπ' ὅσα αὐτοὶ μὲ κατηγοροῦν, κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ μὲ χαρίσῃ σ' αὐτούς. Τὸν Καίσαρα ἐπικαλοῦμαι».

12 Τότε ὁ Φῆστος, ἀφοῦ συζήτησε μὲ τοὺς συμβούλους του, ἀποφάνθηκε: «Τὸν Καίσαρα ἐπικαλέσθηκες, στὸν Καίσαρα θὰ πᾷς».

Ὁ Φῆστος ὁμιλεῖ στὸν βασιλέα Ἀγρίππα γιὰ τὸν Παῦλο Ὁ Παῦλος ἐνώπιον τοῦ Ἀγρίππα

13 Ἀφοῦ δὲ πέρασαν μερικὲς ἡμέρες, ὁ Ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ
Βερνίκη ἔφθασαν στὴν Καισάρεια γιὰ νὰ χαιρετίσουν τὸ Φῆστο.
14 Καθὼς δὲ ἔμεναν ἐκεῖ πολλὲς ἡμέρες, ὁ Φῆστος ἐξέθεσε στὸν βασι-
λέα τὴν ὑπόθεσι τοῦ Παύλου λέγοντας: «Ὁ Φῆλιξ ἄφησε κάποιον
ἄνδρα φυλακισμένο. 15 Γι' αὐτόν, ὅταν πῆγα στὰ Ἱεροσόλυμα, οἱ
ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων παρουσιάσθηκαν καὶ διατύ-
πωσαν κατηγορίες ἐναντίον του καὶ ζητοῦσαν τὴν καταδίκη του.
16 Σ' αὐτοὺς ἀπάντησα, ὅτι οἱ Ρωμαῖοι δὲν συνηθίζουν νὰ παραδίδουν
χαριστικῶς σὲ θάνατο κάποιον ἄνθρωπο, προτοῦ ὁ κατηγορούμενος
ἔλθῃ σὲ ἀντιπαράστασι μὲ τοὺς κατηγόρους καὶ λάβῃ τὴν εὐκαιρία ν'
ἀπολογηθῇ γιὰ ὅ,τι κατηγορεῖται. 17 Ἀφοῦ δὲ αὐτοὶ ἦλθαν μαζί μου
ἐδῶ, δὲν ἔκανα καμμία ἀναβολή, ἀλλὰ τὴν ἑπομένη ἡμέρα κάθησα στὴ
δικαστικὴ ἕδρα καὶ διέταξα τὴν προσαγωγὴ τοῦ ἀνδρός. 18 Ἀλλ' οἱ κα-
τήγοροι, ὅταν παρουσιάσθηκαν, δὲν διατύπωσαν ἐναντίον του καμμιὰ
κατηγορία ἀπ' αὐτές, ποὺ ὑπωπτευόμουν ἐγώ. 19 Ἀλλ' εἶχαν μ' αὐτὸν
μερικὲς διαφορὲς γιὰ τὴ δική τους Θρησκεία, καὶ γιὰ κάποιον Ἰησοῦ,
ποὺ εἶχε πεθάνει, καὶ ὁ Παῦλος ἔλεγε, ὅτι ἀναστήθηκε. 20 Καὶ ἐπειδὴ
ἐγὼ δὲν ἤξερα πῶς νὰ ἐξετάσω αὐτὸ τὸ ζήτημα, εἶπα, ἐὰν ἤθελε, νὰ
πάῃ στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ἐκεῖ νὰ δικασθῇ γι' αὐτά. 21 Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ
Παῦλος ζήτησε νὰ κρατηθῇ γιὰ νὰ δικασθῇ ἀπὸ τὸ Σεβαστό (τὸν αὐτο-
κράτορα), διέταξα νὰ κρατῆται, ἕως ὅτου τὸν στείλω στὸν Καίσαρα».

22 Τότε ὁ Ἀγρίππας εἶπε στὸ Φῆστο: «Θὰ ἤθελα καὶ ἐγὼ ν' ἀκούσω αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο». Ἐκεῖνος δὲ εἶπε: «Αὔριο θὰ τὸν ἀκούσῃς».

23 Τὴν ἄλλη λοιπὸν ἡμέρα ἦλθε ὁ Ἀγρίππας καὶ ἡ Βερνίκη μὲ πολ-
λὴ πομπὴ καὶ ἐπίδειξι καὶ μπῆκαν στὴν αἴθουσα τοῦ δικαστηρίου μαζὶ
μὲ τοὺς χιλιάρχους καὶ τοὺς προύχοντες τῆς πόλεως. Καὶ ὁ Φῆστος διέ-
ταξε καὶ προσήγαγαν τὸν Παῦλο. 24 Λέγει τότε ὁ Φῆστος: «Βασιλεῦ
Ἀγρίππα καὶ ὅλοι οἱ παριστάμενοι! Βλέπετε αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο, γιὰ
τὸν ὁποῖο ὅλο τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων διατύπωσαν κατηγορίες σ' ἐμέ-

τες ἡμῖν ἄνδρες, θεωρεῖτε τοῦτον περὶ οὗ πᾶν τὸ πλῆθος τῶν
Ἰουδαίων ἐνέτυχόν μοι ἔν τε Ἱεροσολύμοις καὶ ἐνθάδε, ἐπι-
βοῶντες μὴ δεῖν ζῆν αὐτὸν μηκέτι. 25 Ἐγὼ δὲ καταλαβόμενος
μηδὲν ἄξιον θανάτου αὐτὸν πεπραχέναι, καὶ αὐτοῦ δὲ τούτου
ἐπικαλεσαμένου τὸν Σεβαστόν, ἔκρινα πέμπειν αὐτόν. 26 Περὶ
οὗ ἀσφαλές τι γράψαι τῷ κυρίῳ οὐκ ἔχω· διὸ προήγαγον αὐτὸν
ἐφ' ὑμῶν καὶ μάλιστα ἐπὶ σοῦ, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὅπως τῆς
ἀνακρίσεως γενομένης σχῶ τι γράψαι. 27 Ἄλογον γάρ μοι δο-
κεῖ πέμποντα δέσμιον μὴ καὶ τὰς κατ' αὐτοῦ αἰτίας σημᾶναι.

26 Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη· Ἐπιτρέπεταί σοι
ὑπὲρ σεαυτοῦ λέγειν. Τότε ὁ Παῦλος ἐκτείνας τὴν χεῖρα
ἀπελογεῖτο·

2 Περὶ πάντων ὧν ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ
Ἀγρίππα, ἥγημαι ἐμαυτὸν μακάριον ἐπὶ σοῦ μέλλων ἀπολο-
γεῖσθαι σήμερον, 3 μάλιστα γνώστην ὄντα σε πάντων τῶν
κατὰ Ἰουδαίους ἐθῶν τε καὶ ζητημάτων· διὸ δέομαί σου μα-
κροθύμως ἀκοῦσαί μου.

4 Τὴν μὲν οὖν βίωσίν μου τὴν ἐκ νεότητος τὴν ἀπ' ἀρχῆς γε-
νομένην ἐν τῷ ἔθνει μου ἐν Ἱεροσολύμοις ἴσασι πάντες οἱ Ἰου-
δαῖοι, 5 προγινώσκοντές με ἄνωθεν, ἐὰν θέλωσι μαρτυρεῖν, ὅτι
κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην αἵρεσιν τῆς ἡμετέρας θρησκείας ἔζη-
σα Φαρισαῖος. 6 Καὶ νῦν ἐπ' ἐλπίδι τῆς πρὸς τοὺς πατέρας
ἐπαγγελίας γενομένης ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἕστηκα κρινόμενος, 7 εἰς
ἣν τὸ δωδεκάφυλον ἡμῶν ἐν ἐκτενείᾳ νύκτα καὶ ἡμέραν λα-
τρεῦον ἐλπίζει καταντῆσαι· περὶ ἧς ἐλπίδος ἐγκαλοῦμαι, βασι-
λεῦ Ἀγρίππα, ὑπὸ *τῶν* Ἰουδαίων. 8 Τί ἄπιστον κρίνεται παρ'
ὑμῖν εἰ ὁ Θεὸς νεκροὺς ἐγείρει; 9 Ἐγὼ μὲν οὖν ἔδοξα ἐμαυτῷ
πρὸς τὸ ὄνομα Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου δεῖν πολλὰ ἐναντία
πρᾶξαι· 10 ὃ καὶ ἐποίησα ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ πολλοὺς τῶν
ἁγίων ἐγὼ ἐν φυλακαῖς κατέκλεισα τὴν παρὰ τῶν ἀρχιερέων
ἐξουσίαν λαβών, ἀναιρουμένων τε αὐτῶν κατήνεγκα ψῆφον.
11 Καὶ κατὰ πάσας τὰς συναγωγὰς πολλάκις τιμωρῶν αὐτοὺς
ἠνάγκαζον βλασφημεῖν, περισσῶς τε ἐμμαινόμενος αὐτοῖς
ἐδίωκον ἕως καὶ εἰς τὰς ἔξω πόλεις.

να καὶ στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ἐδῶ, καὶ φώναζαν, ὅτι δὲν πρέπει πλέον
αὐτὸς νὰ ζῇ. **25** Ἀλλ᾽ ἐγώ, ἐπειδὴ κατάλαβα, ὅτι αὐτὸς δὲν ἔχει πρά-
ξει τίποτε ἄξιο θανάτου, ἀλλὰ καὶ ἐπειδὴ αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐπικαλέσθηκε τὸ
Σεβαστό, ἀποφάσισα νὰ τὸν στείλω ἐκεῖ. **26** Δὲν ἔχω ὅμως νὰ γράφω
τίποτε βέβαιο γι᾽ αὐτὸν στὸν κύριο (στὸν αὐτοκράτορα). Γι᾽ αὐτὸ τὸν
ἔφερα ἐνώπιόν σας, καὶ μάλιστα ἐνώπιόν σου, βασιλεῦ Ἀγρίππα, γιὰ νὰ
γίνῃ ἡ ἀνάκρισι καὶ νὰ ἔχω κάτι νὰ γράφω. **27** Διότι δὲν μοῦ φαίνεται
λογικό, στέλνοντας κάποιο κρατούμενο, νὰ μὴν ἐκθέσω καὶ τὶς ἐναντίον
του κατηγορίες».

Ἡ ἀπολογία τοῦ Παύλου ἐνώπιον τοῦ Ἀγρίππα

26 Κατόπιν τούτου ὁ Ἀγρίππας εἶπε στὸν Παῦλο: «Σοῦ ἐπιτρέπεται
ν᾽ ἀπολογηθῇς». Τότε ὁ Παῦλος σήκωσε τὸ χέρι καὶ ἀπελογεῖτο:
2 «Γιὰ ὅλα ὅσα κατηγοροῦμαι ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους, βασιλεῦ Ἀγρίπ-
πα, θεωρῶ τὸν ἑαυτό μου εὐτυχῆ, διότι θ᾽ ἀπολογηθῶ σήμερα ἐνώπιόν
σου, **3** διότι εἶσαι πολὺ γνώστης ὅλων τῶν ἐθίμων καὶ ζητημάτων τῶν
Ἰουδαίων. Γι᾽ αὐτὸ σὲ παρακαλῶ νὰ μὲ ἀκούσῃς μὲ ὑπομονή.
4 Ὅλοι λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι γνωρίζουν πῶς ἔζησα ἀπὸ τὴ νεότητά
μου ἀπὸ τὴν ἀρχὴ μέσα στὸ ἔθνος μου στὰ Ἱεροσόλυμα. **5** Μὲ γνωρί-
ζουν ἀπὸ πρίν, ἀπὸ τὴν ἀρχή, ἐὰν θέλουν νὰ ὁμολογήσουν, ὅτι ἔζησα
συμφώνως πρὸς τὴν αὐστηροτάτη παράταξι τῆς θρησκείας μας ὡς Φα-
ρισαῖος. **6** Καὶ τώρα στέκομαι ἐδῶ καὶ δικάζομαι γιὰ τὴν ἐλπίδα στὴν
ἐκπλήρωσι τῆς ὑποσχέσεως, ποὺ ὁ Θεὸς ἔδωσε στοὺς πατέρες μας.
7 Στὴν ἐκπλήρωσι αὐτῆς τῆς ὑποσχέσεως ἐλπίζουν νὰ φθάσουν οἱ δώ-
δεκα φυλές μας μὲ ζῆλο ἀσκώντας τὴ λατρεία νύκτα καὶ ἡμέρα. Γι᾽
αὐτὴ τὴν ἐλπίδα κατηγοροῦμαι, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους.
8 Γιατί θεωρεῖται ἀπίστευτο ἀπὸ σᾶς, ὅτι ὁ Θεὸς ἀνασταίνει νεκρούς;
9 Καὶ ἐγὼ βεβαίως νόμισα, ὅτι ὤφειλα νὰ πράξω πολλὰ ἐναντίον τοῦ
Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου. **10** Καὶ τὸ ἔκανα στὰ Ἱεροσόλυμα. Καὶ ἔτσι
πολλοὺς ἀπὸ τοὺς ἁγίους (τοὺς χριστιανοὺς) ἐγὼ ἔκλεισα στὶς φυλακὲς
μὲ τὴν ἐξουσία τῶν ἀρχιερέων, καί, ὅταν φονεύονταν, ἐπιδοκίμαζα.
11 Καὶ σ᾽ ὅλες τὶς συναγωγὲς πολλὲς φορὲς βασανίζοντας αὐτοὺς προ-
σπαθοῦσα νὰ τοὺς ἀναγκάσω ν᾽ ἀσεβήσουν. Καὶ ἐπειδὴ ἡ μανία μου
ἐναντίον τους πλεόναζε, τοὺς καταδίωκα μέχρι καὶ τὶς πόλεις ἔξω ἀπὸ
τὴ χώρα.

12 Ἐν οἷς *καὶ* πορευόμενος εἰς τὴν Δαμασκὸν μετ᾽ ἐξουσίας
καὶ ἐπιτροπῆς τῆς παρὰ τῶν ἀρχιερέων, 13 ἡμέρας μέσης
κατὰ τὴν ὁδὸν εἶδον, βασιλεῦ, οὐρανόθεν ὑπὲρ τὴν λαμπρότη-
τα τοῦ ἡλίου περιλάμψαν με φῶς καὶ τοὺς σὺν ἐμοὶ πορευομέ-
νους. 14 Πάντων δὲ καταπεσόντων ἡμῶν εἰς τὴν γῆν ἤκουσα
φωνὴν λαλοῦσαν πρός με καὶ λέγουσαν τῇ Ἑβραΐδι διαλέκτῳ·
Σαούλ, Σαούλ, τί με διώκεις; Σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτί-
ζειν. 15 Ἐγὼ δὲ εἶπον· Τίς εἶ, κύριε; Ὁ δὲ εἶπεν· Ἐγώ εἰμι Ἰη-
σοῦς ὃν σὺ διώκεις. 16 Ἀλλὰ ἀνάστηθι καὶ στῆθι ἐπὶ τοὺς πό-
δας σου· εἰς τοῦτο γὰρ ὤφθην σοι, προχειρίσασθαί σε ὑπηρέ-
την καὶ μάρτυρα ὧν τε εἶδες ὧν τε ὀφθήσομαί σοι, 17 ἐξαιρού-
μενός σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἐθνῶν, εἰς οὓς ἐγώ σε ἀποστέλ-
λω 18 ἀνοῖξαι ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, τοῦ ἐπιστρέψαι ἀπὸ σκότους
εἰς φῶς καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ Σατανᾶ ἐπὶ τὸν Θεόν, τοῦ λαβεῖν
αὐτοὺς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ κλῆρον ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πί-
στει τῇ εἰς ἐμέ.
19 Ὅθεν, βασιλεῦ Ἀγρίππα, οὐκ ἐγενόμην ἀπειθὴς τῇ οὐρα-
νίῳ ὀπτασίᾳ, 20 ἀλλὰ τοῖς ἐν Δαμασκῷ πρῶτον καὶ Ἱεροσολύ-
μοις, εἰς πᾶσάν τε τὴν χώραν τῆς Ἰουδαίας καὶ τοῖς ἔθνεσιν
ἀπαγγέλλω μετανοεῖν καὶ ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν Θεόν, ἄξια τῆς
μετανοίας ἔργα πράσσοντας. 21 Ἕνεκα τούτων με οἱ Ἰουδαῖοι
συλλαβόμενοι ἐν τῷ ἱερῷ ἐπειρῶντο διαχειρίσασθαι. 22 Ἐπι-
κουρίας οὖν τυχὼν τῆς παρὰ τοῦ Θεοῦ ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης
ἕστηκα μαρτυρόμενος μικρῷ τε καὶ μεγάλῳ, οὐδὲν ἐκτὸς λέ-
γων ὧν τε οἱ προφῆται ἐλάλησαν μελλόντων γενέσθαι καὶ
Μωυσῆς, 23 εἰ παθητὸς ὁ Χριστός, εἰ πρῶτος ἐξ ἀναστάσεως
νεκρῶν φῶς μέλλει καταγγέλλειν τῷ λαῷ καὶ τοῖς ἔθνεσι.

24 Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπολογουμένου ὁ Φῆστος μεγάλῃ τῇ
φωνῇ ἔφη· Μαίνῃ, Παῦλε! Τὰ πολλά σε γράμματα εἰς μανίαν
περιτρέπει. 25 Ὁ δέ, οὐ μαίνομαι, φησί, κράτιστε Φῆστε, ἀλλὰ
ἀληθείας καὶ σωφροσύνης ῥήματα ἀποφθέγγομαι. 26 Ἐπίστα-
ται γὰρ περὶ τούτων ὁ βασιλεύς, πρὸς ὃν καὶ παρρησιαζόμενος
λαλῶ· λανθάνειν γὰρ αὐτόν τι τούτων οὐ πείθομαι οὐδέν· οὐ
γάρ ἐστιν ἐν γωνίᾳ πεπραγμένον τοῦτο. 27 Πιστεύεις, βασιλεῦ
Ἀγρίππα, τοῖς προφήταις; Οἶδα ὅτι πιστεύεις. 28 Ὁ δὲ Ἀγρίπ-

12 Ὁπότε πηγαίνοντας καὶ στὴ Δαμασκὸ μὲ ἐξουσία καὶ ἄδεια, ποὺ
εἶχα πάρει ἀπὸ τοὺς ἀρχιερεῖς, **13** τὸ μεσημέρι στὸ δρόμο εἶδα, βασι-
λεῦ, ἕνα φῶς ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ἰσχυρότερο ἀπὸ τὴ λάμψι τοῦ ἡλίου νὰ
λάμπῃ γύρω ἀπὸ μένα καὶ ἀπὸ τοὺς συνοδοιπόρους μου. **14** Ὅλοι τό-
τε ἀποτόμως πέσαμε στὴ γῆ, καὶ ἄκουσα φωνή, ἡ ὁποία ἀπευθυνόταν
πρὸς ἐμένα καὶ ἔλεγε στὰ ἑβραϊκά: "Σαούλ, Σαούλ, γιατί μὲ καταδιώ-
κεις; Εἶναι σκληρὸ γιὰ σένα νὰ κλοτσᾶς στὰ καρφιά". **15** Ἐγὼ δὲ εἶπα:
"Ποιός εἶσαι, κύριε;". Ἐκεῖνος δὲ εἶπε: "Ἐγὼ εἶμαι ὁ Ἰησοῦς, τὸν
ὁποῖο σὺ καταδιώκεις. **16** Ἀλλὰ σήκω καὶ στάσου στὰ πόδια σου, διό-
τι γι' αὐτὸ παρουσιάσθηκα σὲ σένα, γιὰ νὰ σὲ καταστήσω ὑπηρέτη καὶ
μάρτυρα αὐτῶν ποὺ εἶδες, καὶ αὐτῶν ποὺ θὰ ἰδῇς, ὅταν θὰ σοῦ ἐμφα-
νισθῶ στὸ μέλλον. **17** Θὰ σὲ σῴζω ἀπὸ τὸ λαὸ καὶ τοὺς ἐθνικούς, στοὺς
ὁποίους ἐγὼ σὲ ἀποστέλλω, **18** γιὰ ν' ἀνοίξῃς τὰ μάτια τους, ὥστε νὰ
ἐπιστρέφουν ἀπὸ τὸ σκότος στὸ φῶς, καὶ ἀπὸ τὴν ἐξουσία τοῦ Σατανᾶ
στὸ Θεό, γιὰ νὰ λάβουν ἄφεσι ἁμαρτιῶν, καὶ κληρονομία μεταξὺ τῶν
ἁγίων διὰ τῆς πίστεως σ' ἐμένα".

19 Κατόπιν τούτου, βασιλεῦ Ἀγρίππα, δὲν ἀρνήθηκα νὰ ὑπακούσω
στὴν οὐρανία ὀπτασία. **20** Ἀλλὰ πρῶτα σ' αὐτοὺς στὴ Δαμασκό, καὶ
ἔπειτα σ' αὐτοὺς στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ σ' ὅλη τὴ χώρα τῆς Ἰουδαίας καὶ
στοὺς ἐθνικοὺς κηρύττω νὰ μετανοοῦν καὶ νὰ ἐπιστρέφουν στὸ Θεό, καὶ
νὰ κάνουν ἔργα, ποὺ ἁρμόζουν στὴ μετάνοια. **21** Γι' αὐτοὺς τοὺς λό-
γους οἱ Ἰουδαῖοι μὲ συνέλαβαν στὸ ναὸ καὶ ἐπιχειροῦσαν νὰ μὲ σκοτώ-
σουν. **22** Ἀλλ' ὁ Θεὸς μὲ βοήθησε καὶ μέχρι σήμερα ζῶ καὶ δίνω μαρ-
τυρία σὲ μικροὺς καὶ σὲ μεγάλους. Καὶ δὲν λέγω τίποτε ἐκτὸς ἐκείνων,
τὰ ὁποῖα καὶ οἱ προφῆτες εἶπαν, ὅτι ἔμελλαν νὰ γίνουν, καὶ ὁ Μωυσῆς,
23 ὅτι δηλαδὴ ὁ Μεσσίας θὰ ὑφίστατο θάνατο, ὅτι πρῶτος θ' ἀνασται-
νόταν ἐκ νεκρῶν (χωρὶς νὰ ἐπανέλθῃ στὸ θάνατο) καὶ ἔμελλε νὰ ἐξαγ-
γείλῃ στὸ λαὸ καὶ στοὺς ἐθνικοὺς ζωή».

Ἡ ἀπήχησι τῆς ἀπολογίας

24 Ἐνῷ δὲ ἔλεγε αὐτὰ ἀπολογούμενος, ὁ Φῆστος φώναξε δυνατά:
«Εἶσαι τρελλός, Παῦλε! Τὰ πολλὰ γράμματα σὲ τρέλλαναν».
25 Ἐκεῖνος δὲ εἶπε: «Δὲν εἶμαι τρελλός, ἐξοχώτατε Φῆστε. Ἀλλὰ λέ-
γω λόγια ἀληθινὰ καὶ λογικά. **26** Γνωρίζει δὲ καλὰ γι' αὐτὰ τὰ πρά-
γματα ὁ βασιλεύς, στὸν ὁποῖο καὶ ἔχω τὴν τιμὴ νὰ ὁμιλῶ. Καὶ δὲν πι-
στεύω, ὅτι διαφεύγει τὴν ἀντίληψί του οὔτε ἕνα ἀπ' αὐτά. Διότι αὐτὸ
δὲν ἔχει γίνει σὲ κάποια ἀπόμερη γωνία. **27** Πιστεύεις, βασιλεῦ Ἀγρίπ-
πα, στοὺς προφῆτες; Ξέρω, ὅτι πιστεύεις». **28** Τότε ὁ Ἀγρίππας εἶπε

πας πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη· Ἐν ὀλίγῳ με πείθεις χριστιανὸν γενέσθαι! 29 Ὁ δὲ Παῦλος εἶπεν· Εὐξαίμην ἂν τῷ Θεῷ καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ ἐν πολλῷ οὐ μόνον σέ, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἀκούοντάς μου σήμερον γενέσθαι τοιούτους ὁποῖος κἀγώ εἰμι, παρεκτὸς τῶν δεσμῶν τούτων.

30 Καὶ ταῦτα εἰπόντος αὐτοῦ ἀνέστη ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ἡγεμὼν ἥ τε Βερνίκη καὶ οἱ συγκαθήμενοι αὐτοῖς, 31 καὶ ἀναχωρήσαντες ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες ὅτι οὐδὲν θανάτου ἄξιον ἢ δεσμῶν πράσσει ὁ ἄνθρωπος οὗτος. 32 Ἀγρίππας δὲ τῷ Φήστῳ ἔφη· Ἀπολελύσθαι ἐδύνατο ὁ ἄνθρωπος οὗτος, εἰ μὴ ἐπεκέκλητο Καίσαρα.

27 Ὡς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν ἡμᾶς εἰς τὴν Ἰταλίαν, παρεδίδουν τόν τε Παῦλον καί τινας ἑτέρους δεσμώτας ἑκατοντάρχῃ ὀνόματι Ἰουλίῳ σπείρης Σεβαστῆς. 2 Ἐπιβάντες δὲ πλοίῳ Ἀδραμυττηνῷ μέλλοντες πλεῖν τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν τόπους ἀνήχθημεν, ὄντος σὺν ἡμῖν Ἀριστάρχου Μακεδόνος Θεσσαλονικέως, 3 τῇ τε ἑτέρᾳ κατήχθημεν εἰς Σιδῶνα. Φιλανθρώπως τε ὁ Ἰούλιος τῷ Παύλῳ χρησάμενος ἐπέτρεψε πρὸς τοὺς φίλους πορευθέντα ἐπιμελείας τυχεῖν. 4 Κἀκεῖθεν ἀναχθέντες ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κύπρον διὰ τὸ τοὺς ἀνέμους εἶναι ἐναντίους, 5 τό τε πέλαγος τὸ κατὰ τὴν Κιλικίαν καὶ Παμφυλίαν διαπλεύσαντες κατήλθομεν εἰς Μύρα τῆς Λυκίας. 6 Κἀκεῖ εὑρὼν ὁ ἑκατοντάρχης πλοῖον Ἀλεξανδρινὸν πλέον εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐνεβίβασεν ἡμᾶς εἰς αὐτό.

7 Ἐν ἱκαναῖς δὲ ἡμέραις βραδυπλοοῦντες καὶ μόλις γενόμενοι κατὰ τὴν Κνίδον, μὴ προσεῶντος ἡμᾶς τοῦ ἀνέμου, ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κρήτην κατὰ Σαλμώνην, 8 μόλις τε παραλεγόμενοι αὐτὴν ἤλθομεν εἰς τόπον τινὰ καλούμενον Καλοὺς Λιμένας, ᾧ ἐγγὺς ἦν πόλις Λασαία.

9 Ἱκανοῦ δὲ χρόνου διαγενομένου καὶ ὄντος ἤδη ἐπισφαλοῦς τοῦ πλοὸς διὰ τὸ καὶ τὴν νηστείαν ἤδη παρεληλυθέναι, παρῄ-

στὸν Παῦλο: «Σὲ λίγο θὰ μὲ πείσῃς νὰ γίνω χριστιανός!». **29** Ὁ δὲ
Παῦλος εἶπε: «Θὰ εὐχόμουν στὸ Θεό, καὶ σὲ λίγο καὶ σὲ πολὺ χρόνο,
ὄχι μόνο σύ, ἀλλὰ καὶ ὅλοι, ὅσοι μὲ ἀκούουν σήμερα, νὰ γίνουν ὅπως
εἶμαι καὶ ἐγώ, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ δεσμὰ αὐτά».
30 Καὶ ἀφοῦ εἶπε αὐτά, σηκώθηκε ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ἡγεμὼν καὶ ἡ
Βερνίκη καὶ ὅσοι κάθονταν μαζί τους, **31** καὶ φεύγοντας συζητοῦσαν με-
ταξύ τους καὶ ἔλεγαν: «Τίποτε ἄξιο θανάτου ἢ φυλακίσεως δὲν ἔπραξε
ὁ ἄνθρωπος αὐτός». **32** Ὁ Ἀγρίππας δὲ εἶπε στὸ Φῆστο: «Θὰ μπο-
ροῦσε νὰ εἶχε ἀπολυθῆ αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, ἐὰν δὲν εἶχε ἐπικαλεσθῆ τὸν
Καίσαρα(γιὰ νὰ δικασθῇ ἀπὸ ἐκεῖνον)».

Ὁ κρατούμενος Παῦλος ἀποπλέει γιὰ τὴ Ρώμη

27 Ὅταν δὲ ἀποφασίσθηκε ν’ ἀποπλεύσωμε γιὰ τὴν Ἰταλία, παρέ-
δωσαν τὸν Παῦλο καὶ μερικοὺς ἄλλους κρατουμένους σ’ ἕνα ἑκα-
τόνταρχο ὀνομαζόμενο Ἰούλιο τῆς στρατιωτικῆς μονάδος «σπεῖρα Σε-
βαστή». **2** Ἀφοῦ δὲ ἐπιβιβασθήκαμε σ’ ἕνα πλοῖο ἀπὸ τὸ Ἀδραμύττιο,
γιὰ νὰ πλεύσωμε πρὸς τὰ μέρη (τῆς παραλίας τῆς ἐπαρχίας) τῆς
Ἀσίας, ἀποπλεύσαμε. Μαζί μας δὲ ἦταν ὁ Ἀρίσταρχος ὁ Μακεδὼν ἀπὸ
τὴ Θεσσαλονίκη. **3** Τὴν ἄλλη δὲ ἡμέρα φθάσαμε στὴ Σιδῶνα. Καὶ ὁ
Ἰούλιος, φιλανθρώπως φερόμενος πρὸς τὸν Παῦλο, ἐπέτρεψε νὰ ἐπι-
σκεφθῇ τοὺς φίλους του γιὰ νὰ τὸν περιποιηθοῦν. **4** Ἀπ’ ἐκεῖ δὲ ἀπο-
πλεύσαμε καὶ παραπλεύσαμε τὴν Κύπρο, διότι οἱ ἄνεμοι ἦταν ἀντίθε-
τοι. **5** Ἔπειτα, ἀφοῦ διαπλεύσαμε τὸ πέλαγος τῆς Κιλικίας καὶ τῆς
Παμφυλίας, ἀποβιβασθήκαμε στὰ Μύρα τῆς Λυκίας. **6** Καὶ ἐκεῖ ὁ ἑκα-
τόνταρχος βρῆκε πλοῖο ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρεια μὲ προορισμὸ τὴν Ἰταλία
καὶ μᾶς ἐπιβίβασε σ’ αὐτό.

Ἄφιξι στὴν Κρήτη. Συμβουλὴ τοῦ Παύλου δὲν εἰσακούεται

7 Ἐπὶ ἀρκετὲς δὲ ἡμέρες πλέαμε ἀργά, καὶ μὲ μεγάλη δυσκολία
φθάσαμε κοντὰ στὴν Κνίδο. Καὶ ἐπειδὴ δὲν μᾶς ἐπέτρεπε ὁ ἄνεμος, πα-
ραπλεύσαμε τὴν Κρήτη ἀπέναντι τῆς Σαλμώνης (ἀπὸ τὴ νοτία δηλαδὴ
πλευρά). **8** Καὶ μὲ μεγάλη δυσκολία παραπλέοντας αὐτὴ (τὴν Κρήτη)
φθάσαμε σὲ κάποιο τόπο ὀνομαζόμενο Καλοὶ Λιμένες, πλησίον τοῦ
ὁποίου ἦταν ἡ πόλι Λασαία.
9 Καὶ ἐπειδὴ εἶχε περάσει ἀρκετὸς χρόνος, καὶ τὸ ταξίδι διὰ θαλάσ-
σης ἦταν πλέον ἐπικίνδυνο, ἐπειδὴ καὶ ἡ νηστεία εἶχε πλέον παρέλθει
(ἡ φθινοπωρινὴ νηστεία τῶν Ἰουδαίων κατὰ τὴν ἡμέρα τοῦ Ἐξιλασμοῦ,

νει ὁ Παῦλος 10 λέγων αὐτοῖς· Ἄνδρες, θεωρῶ ὅτι μετὰ ὕβρεως καὶ πολλῆς ζημίας οὐ μόνον τοῦ φόρτου καὶ τοῦ πλοίου, ἀλλὰ καὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν μέλλειν ἔσεσθαι τὸν πλοῦν. 11 Ὁ δὲ ἑκατοντάρχης τῷ κυβερνήτῃ καὶ τῷ ναυκλήρῳ ἐπείθετο μᾶλλον ἢ τοῖς ὑπὸ τοῦ Παύλου λεγομένοις. 12 Ἀνευθέτου δὲ τοῦ λιμένος ὑπάρχοντος πρὸς παραχειμασίαν οἱ πλείους ἔθεντο βουλὴν ἀναχθῆναι κἀκεῖθεν, εἴ πως δύναιντο καταντήσαντες εἰς Φοίνικα παραχειμάσαι, λιμένα τῆς Κρήτης βλέποντα κατὰ λίβα καὶ κατὰ χῶρον.

13 Ὑποπνεύσαντος δὲ νότου δόξαντες τῆς προθέσεως κεκρατηκέναι, ἄραντες ἆσσον παρελέγοντο τὴν Κρήτην. 14 Μετ' οὐ πολὺ δὲ ἔβαλε κατ' αὐτῆς ἄνεμος τυφωνικὸς ὁ καλούμενος Εὐροκλύδων. 15 Συναρπασθέντος δὲ τοῦ πλοίου καὶ μὴ δυναμένου ἀντοφθαλμεῖν τῷ ἀνέμῳ ἐπιδόντες ἐφερόμεθα. 16 Νησίον δέ τι ὑποδραμόντες καλούμενον Κλαύδην μόλις ἰσχύσαμεν περικρατεῖς γενέσθαι τῆς σκάφης, 17 ἣν ἄραντες βοηθείαις ἐχρῶντο ὑποζωννύντες τὸ πλοῖον. Φοβούμενοί τε μὴ εἰς τὴν Σύρτιν ἐκπέσωσι, χαλάσαντες τὸ σκεῦος οὕτως ἐφέροντο. 18 Σφοδρῶς δὲ χειμαζομένων ἡμῶν τῇ ἑξῆς ἐκβολὴν ἐποιοῦντο, 19 καὶ τῇ τρίτῃ αὐτόχειρες τὴν σκευὴν τοῦ πλοίου ἐρρίψαμεν. 20 Μήτε δὲ ἡλίου μήτε ἄστρων ἐπιφαινόντων ἐπὶ πλείονας ἡμέρας, χειμῶνός τε οὐκ ὀλίγου ἐπικειμένου, λοιπὸν περιῃρεῖτο πᾶσα ἐλπὶς τοῦ σῴζεσθαι ἡμᾶς.

21 Πολλῆς δὲ ἀσιτίας ὑπαρχούσης τότε σταθεὶς ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ αὐτῶν εἶπεν· Ἔδει μέν, ὦ ἄνδρες, πειθαρχήσαντάς μοι μὴ ἀνάγεσθαι ἀπὸ τῆς Κρήτης κερδῆσαί τε τὴν ὕβριν ταύτην

μετὰ τὴν ὁποία ἡ ναυσιπλοΐα ἐθεωρεῖτο ἐπικίνδυνη), ὁ Παῦλος συμβούλευε 10 λέγοντας σ' αὐτούς: «Ἄνδρες, βλέπω, ὅτι τὸ ταξίδι θὰ γίνῃ μὲ τρικυμία καὶ μὲ μεγάλο κίνδυνο ἀπωλείας ὄχι μόνο τοῦ φορτίου καὶ τοῦ πλοίου, ἀλλὰ καὶ τῆς ζωῆς μας». **11** Ἀλλ' ὁ ἑκατόνταρχος ἄκουε τὸν κυβερνήτη καὶ τὸν ἰδιοκτήτη τοῦ πλοίου, παρὰ αὐτὰ ποὺ ἔλεγε ὁ Παῦλος. **12** Καὶ ἐπειδὴ τὸ λιμάνι ἦταν ἀκατάλληλο γιὰ νὰ παραχειμάσουν, οἱ περισσότεροι ὑπῆρξαν τῆς γνώμης ν' ἀποπλεύσουν καὶ ἀπ' ἐκεῖ, μήπως μπορέσουν νὰ φθάσουν καὶ νὰ παραχειμάσουν στὸ Φοίνικα, λιμάνι τῆς Κρήτης στραμμένο πρὸς τὸν νοτιοδυτικὸ ἄνεμο καὶ τὸν βορειοδυτικὸ ἄνεμο.

Φοβερὴ καὶ ἀπελπιστικὴ τρικυμία
Θεία πρόρρησι γιὰ τὴ διάσωσι ὅλων χάριν τοῦ Παύλου

13 Ὅταν δὲ ἄρχισε νὰ πνέῃ ἐλαφρὸς νότιος ἄνεμος, νόμισαν, ὅτι ἔχουν ἐπιτύχει τὸ σκοπό τους. Ἔτσι σήκωσαν τὶς ἄγκυρες καὶ παρέπλεαν τὴν Κρήτη πολὺ πλησίον τῆς ἀκτῆς. **14** Ἀλλ' ἔπειτα ἀπὸ λίγο ἐναντίον αὐτῆς (τῆς Κρήτης) ξέσπασε θυελλώδης ἄνεμος ποὺ λέγεται Εὐροκλύδων. **15** Καὶ ἐπειδὴ τὸ πλοῖο συμπαρασύρθηκε καὶ δὲν μποροῦσε ν' ἀντισταθῇ στὸν ἄνεμο, παραδοθήκαμε στὴ φορὰ τοῦ ρεύματος.
16 Ἀφοῦ δὲ περάσαμε κάτω ἀπὸ κάποιο νησάκι ὀνομαζόμενο Κλαύδη[1], μὲ μεγάλη δυσκολία κατωρθώσαμε νὰ γίνωμε κύριοι τῆς σωσίβιας λέμβου (ποὺ ἦταν δεμένη πίσω ἀπὸ τὸ πλοῖο καὶ συρόταν ἀπ' αὐτό).
17 Καὶ ἀφοῦ τὴν τράβηξαν ἐπάνω, χρησιμοποιοῦσαν βοηθητικὰ μέσα (σχοινιὰ) καὶ ἔζωναν ἀπὸ κάτω τὸ πλοῖο σφικτὰ (γιὰ νὰ μὴν ἀνοίξῃ). Ἐπειδὴ δὲ φοβοῦνταν μήπως ἐξοκείλουν στὴ Σύρτι (ἀβαθῆ καὶ ἀμμώδη ἔκτασι τῆς Ἀφρικανικῆς ἀκτῆς χωρὶς λιμάνι), κατέβασαν τὸ ἱστίο[2], καὶ ἔτσι ἄφησαν τὸ πλοῖο νὰ φέρεται ἀπὸ τὰ κύματα. **18** Καὶ ἐπειδὴ δοκιμαζόμασταν ἀπὸ σφοδρὴ θαλασσοταραχή, τὴν ἑπομένη ἡμέρα ἔβγαζαν καὶ ἔρριχναν στὴ θάλασσα μέρος τοῦ φορτίου. **19** Καὶ τὴν τρίτη ἡμέρα μὲ τὰ χέρια μας ρίξαμε στὴ θάλασσα τὸν ἐξοπλισμὸ τοῦ πλοίου. **20** Ἐπὶ πολλὲς δὲ ἡμέρες οὔτε ἥλιος οὔτε ἄστρα φαίνονταν, καὶ βαρειὰ κακοκαιρία μᾶς πλάκωνε, καὶ ἔτσι πλέον χανόταν κάθε ἐλπίδα νὰ σωθοῦμε.

21 Καὶ ἐπειδὴ ἐπὶ πολλὲς ἡμέρες ἦταν ἄσιτοι, ὁ Παῦλος στάθηκε ἀνάμεσά τους καὶ εἶπε: «Ἔπρεπε μέν, ὦ ἄνδρες, νὰ μὲ ἀκούσετε καὶ νὰ μὴν ἀποπλεύσετε ἀπὸ τὴν Κρήτη, καὶ ἔτσι θ' ἀποφεύγατε αὐτὴ τὴν

---

1. Πρόκειται γιὰ τὸ νησάκι Γαῦδος.
2. Ἤ, τὴν ἄγκυρα

καὶ τὴν ζημίαν. 22 Καὶ τὰ νῦν παραινῶ ὑμᾶς εὐθυμεῖν· ἀπο-
βολὴ γὰρ ψυχῆς οὐδεμία ἔσται ἐξ ὑμῶν πλὴν τοῦ πλοίου.
23 Παρέστη γάρ μοι τῇ νυκτὶ ταύτῃ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ οὗ εἰμι,
ᾧ καὶ λατρεύω, 24 λέγων· Μὴ φοβοῦ, Παῦλε! Καίσαρί σε δεῖ
παραστῆναι. Καὶ ἰδοὺ κεχάρισταί σοι ὁ Θεὸς πάντας τοὺς πλέ-
οντας μετὰ σοῦ. 25 Διὸ εὐθυμεῖτε, ἄνδρες! Πιστεύω γὰρ τῷ Θεῷ
ὅτι οὕτως ἔσται καθ' ὃν τρόπον λελάληταί μοι. 26 Εἰς νῆσον δέ
τινα δεῖ ἡμᾶς ἐκπεσεῖν.

27 Ὡς δὲ τεσσαρεσκαιδεκάτη νὺξ ἐγένετο διαφερομένων
ἡμῶν ἐν τῷ Ἀδρίᾳ, κατὰ μέσον τῆς νυκτὸς ὑπενόουν οἱ ναῦται
προσάγειν τινὰ αὐτοῖς χώραν. 28 Καὶ βολίσαντες εὗρον
ὀργυιὰς εἴκοσι, βραχὺ δὲ διαστήσαντες καὶ πάλιν βολίσαντες
εὗρον ὀργυιὰς δεκαπέντε· 29 φοβούμενοί τε μήπως εἰς τραχεῖς
τόπους ἐκπέσωμεν, ἐκ πρύμνης ῥίψαντες ἀγκύρας τέσσαρας
ηὔχοντο ἡμέραν γενέσθαι. 30 Τῶν δὲ ναυτῶν ζητούντων φυγεῖν
ἐκ τοῦ πλοίου καὶ χαλασάντων τὴν σκάφην εἰς τὴν θάλασσαν,
προφάσει ὡς ἐκ πρῴρας μελλόντων ἀγκύρας ἐκτείνειν,
31 εἶπεν ὁ Παῦλος τῷ ἑκατοντάρχῃ καὶ τοῖς στρατιώταις· Ἐὰν
μὴ οὗτοι μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ, ὑμεῖς σωθῆναι οὐ δύνασθε.
32 Τότε οἱ στρατιῶται ἀπέκοψαν τὰ σχοινία τῆς σκάφης καὶ
εἴασαν αὐτὴν ἐκπεσεῖν.

33 Ἄχρι δὲ οὗ ἔμελλεν ἡμέρα γίνεσθαι, παρεκάλει ὁ Παῦλος
ἅπαντας μεταλαβεῖν τροφῆς λέγων· Τεσσαρεσκαιδεκάτην σή-
μερον ἡμέραν προσδοκῶντες ἄσιτοι διατελεῖτε, μηδὲν προσλα-
βόμενοι. 34 Διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς μεταλαβεῖν τροφῆς· τοῦτο
γὰρ πρὸς τῆς ὑμετέρας σωτηρίας ὑπάρχει· οὐδενὸς γὰρ ὑμῶν
θρὶξ ἐκ τῆς κεφαλῆς πεσεῖται. 35 Εἰπὼν δὲ ταῦτα καὶ λαβὼν
ἄρτον εὐχαρίστησε τῷ Θεῷ ἐνώπιον πάντων, καὶ κλάσας ἤρξα-
το ἐσθίειν. 36 Εὔθυμοι δὲ γενόμενοι πάντες καὶ αὐτοὶ προσε-
λάβοντο τροφῆς. 37 Ἦμεν δὲ ἐν τῷ πλοίῳ αἱ πᾶσαι ψυχαὶ δια-
κόσιαι ἑβδομήκοντα ἕξ. 38 Κορεσθέντες δὲ τροφῆς ἐκούφιζον
τὸ πλοῖον ἐκβαλλόμενοι τὸν σῖτον εἰς τὴν θάλασσαν.

τρικυμία καὶ τὸν κίνδυνο τῆς ἀπωλείας. 22 Ἀλλὰ καὶ τώρα σᾶς συνιστῶ νὰ ἔχετε θάρρος. Διότι κανεὶς ἀπὸ σᾶς δὲν θὰ χαθῇ, παρὰ μόνο τὸ πλοῖο. 23 Διότι μοῦ παρουσιάσθηκε αὐτὴ τὴ νύκτα ἄγγελος τοῦ Θεοῦ, στὸν ὁποῖον ἀνήκω, τὸν ὁποῖο καὶ λατρεύω, 24 καὶ μοῦ εἶπε: "Μὴ φοβᾶσαι, Παῦλε! Ὁπωσδήποτε θὰ παρουσιασθῇς στὸν Καίσαρα. Καὶ ἰδοὺ ὁ Θεὸς σοῦ ἔχει χαρίσει ὅλους τοὺς συνταξιδιῶτες σου". 25 Γι' αὐτὸ νὰ εἶσθε εὔθυμοι, ὦ ἄνδρες! Διότι πιστεύω στὸ Θεό, ὅτι ἔτσι θὰ γίνῃ, ὅπως μοῦ εἰπώθηκε. 26 Σὲ κάποιο δὲ νησὶ πρόκειται νὰ ξεπέσωμε».

Ναυάγιο καὶ διάσωσι ὅλων

27 Ὅταν δὲ κατόπιν τῶν περιπλανήσεών μας στὴν Ἀδριατικὴ ἔφθασε ἡ δεκάτη τετάρτη νύκτα, κατὰ τὰ μεσάνυκτα οἱ ναῦτες ὑπωπτεύονταν, ὅτι εἶναι πλησίον τους κάποια ξηρά. **28** Καὶ ἀφοῦ ἔρριξαν βολίδα (γιὰ νὰ βυθομετρήσουν τὴ θάλασσα), βρῆκαν εἴκοσι ὀργυιές. Ἀφοῦ δὲ προχώρησαν λίγο καὶ βυθομέτρησαν πάλι, βρῆκαν δεκαπέντε ὀργυιές. **29** Καὶ ἐπειδὴ φοβοῦνταν, μήπως ἐξοκείλωμε σὲ ἀνωμάλους τόπους (βράχους καὶ σκοπέλους), ἔρριξαν ἀπὸ τὴν πρύμνη τέσσερες ἄγκυρες καὶ περίμεναν νὰ ξημερώσῃ[1]. **30** Ἐπειδὴ δὲ οἱ ναῦτες ἐπιχειροῦσαν νὰ φύγουν ἀπὸ τὸ πλοῖο, καὶ κατέβασαν τὴ σωσίβια λέμβο στὴ θάλασσα μὲ τὴν πρόφασι, ὅτι ἐπρόκειτο ἀπὸ τὴν πλώρη (χρησιμοποιώντας τὴ λέμβο) νὰ ρίξουν ἄγκυρες σὲ ἀπόστασι, **31** ὁ Παῦλος εἶπε στὸν ἑκατόνταρχο καὶ τοὺς στρατιῶτες: «Ἐὰν αὐτοὶ δὲν μείνουν στὸ πλοῖο, σεῖς δὲν μπορεῖτε νὰ σωθῆτε». **32** Τότε οἱ στρατιῶτες ἀπέκοψαν τὰ σχοινιὰ τῆς λέμβου καὶ τὴν ἄφησαν νὰ φύγῃ.

33 Μέχρι δὲ νὰ ξημερώσῃ, ὁ Παῦλος παρακαλοῦσε ὅλους νὰ λάβουν τροφὴ λέγοντας: «Δεκατέσσερες ἡμέρες μέχρι σήμερα, περιμένοντας τί θὰ γίνῃ, μένετε νηστικοί, χωρὶς νὰ ἔχετε φάγει τίποτε. **34** Γι' αὐτὸ σᾶς παρακαλῶ νὰ λάβετε τροφή. Διότι αὐτὸ εἶναι ἀναγκαῖο γιὰ τὴ σωτηρία σας. Καὶ δὲν θὰ πέσῃ οὔτε τρίχα ἀπὸ τὸ κεφάλι κανενὸς ἀπὸ σᾶς». **35** Ἀφοῦ δὲ εἶπε αὐτὰ καὶ ἔλαβε ἄρτο, εὐχαρίστησε τὸ Θεὸ ἐνώπιον ὅλων, καὶ ἔκοψε καὶ ἄρχισε νὰ τρώγῃ. **36** Τότε ὅλοι ἐνθαρρύνθηκαν καὶ ἔφαγαν καὶ αὐτοί. **37** Ἤμασταν δὲ στὸ πλοῖο διακόσιες ἑβδομήντα ἕξι ψυχὲς συνολικῶς. **38** Καὶ ἀφοῦ χόρτασαν ἀπὸ τροφή, ἐλάφρυναν τὸ πλοῖο ρίχνοντας τὸ σιτάρι στὴ θάλασσα.

---

1. Ἤ, εὔχονταν νὰ τοὺς βρῇ ἡ ἡμέρα

39 Ὅτε δὲ ἡμέρα ἐγένετο, τὴν γῆν οὐκ ἐπεγίνωσκον, κόλπον
δέ τινα κατενόουν ἔχοντα αἰγιαλόν, εἰς ὃν ἐβουλεύσαντο, εἰ δύ-
ναιντο, ἐξῶσαι τὸ πλοῖον. 40 Καὶ τὰς ἀγκύρας περιελόντες εἴων
εἰς τὴν θάλασσαν, ἅμα ἀνέντες τὰς ζευκτηρίας τῶν πηδαλίων,
καὶ ἐπάραντες τὸν ἀρτέμωνα τῇ πνεούσῃ κατεῖχον εἰς τὸν
αἰγιαλόν. 41 Περιπεσόντες δὲ εἰς τόπον διθάλασσον ἐπώκειλαν
τὴν ναῦν, καὶ ἡ μὲν πρῷρα ἐρείσασα ἔμεινεν ἀσάλευτος, ἡ δὲ
πρύμνα ἐλύετο ὑπὸ τῆς βίας τῶν κυμάτων. 42 Τῶν δὲ στρα-
τιωτῶν βουλὴ ἐγένετο ἵνα τοὺς δεσμώτας ἀποκτείνωσι, μή τις
ἐκκολυμβήσας διαφύγοι. 43 Ὁ δὲ ἑκατοντάρχης βουλόμενος
διασῶσαι τὸν Παῦλον ἐκώλυσεν αὐτοὺς τοῦ βουλήματος, ἐκέ-
λευσέ τε τοὺς δυναμένους κολυμβᾶν ἀπορρίψαντας πρώτους
ἐπὶ τὴν γῆν ἐξιέναι, 44 καὶ τοὺς λοιποὺς οὓς μὲν ἐπὶ σανίσιν,
οὓς δὲ ἐπί τινων τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου. Καὶ οὕτως ἐγένετο πάν-
τας διασωθῆναι ἐπὶ τὴν γῆν.

28 Καὶ διασωθέντες τότε ἐπέγνωσαν ὅτι Μελίτη ἡ νῆσος
καλεῖται. 2 Οἱ δὲ βάρβαροι παρεῖχον οὐ τὴν τυχοῦσαν
φιλανθρωπίαν ἡμῖν· ἀνάψαντες γὰρ πυρὰν προσελάβοντο
πάντας ἡμᾶς διὰ τὸν ὑετὸν τὸν ἐφεστῶτα καὶ διὰ τὸ ψῦχος.
3 Συστρέψαντος δὲ τοῦ Παύλου φρυγάνων πλῆθος καὶ ἐπιθέν-
τος ἐπὶ τὴν πυράν, ἔχιδνα ἀπὸ τῆς θέρμης διεξελθοῦσα καθῆψε
τῆς χειρὸς αὐτοῦ. 4 Ὡς δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι κρεμάμενον τὸ θη-
ρίον ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους· Πάντως φο-
νεύς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ὃν διασωθέντα ἐκ τῆς θαλάσσης
ἡ Δίκη ζῆν οὐκ εἴασεν. 5 Ὁ μὲν οὖν ἀποτινάξας τὸ θηρίον εἰς
τὸ πῦρ ἔπαθεν οὐδὲν κακόν· 6 οἱ δὲ προσεδόκων αὐτὸν μέλλειν
πίμπρασθαι ἢ καταπίπτειν ἄφνω νεκρόν. Ἐπὶ πολὺ δὲ αὐτῶν
προσδοκώντων καὶ θεωρούντων μηδὲν ἄτοπον εἰς αὐτὸν γινό-
μενον, μεταβαλόμενοι ἔλεγον θεὸν αὐτὸν εἶναι.

39 Ὅταν δὲ ξημέρωσε, δὲν ἀναγνώριζαν τὴν ξηρά, διέκριναν ὅμως κάποιο κόλπο μὲ ἀμμώδη ἀκρογιαλιά. Καὶ σ' αὐτὸν σκέφθηκαν, ἐὰν μποροῦσαν, νὰ προσαράξουν τὸ πλοῖο. **40** Ἔλυσαν λοιπὸν τὶς ἄγκυρες καὶ τὶς ἄφησαν νὰ πέσουν στὴ θάλασσα. Συγχρόνως δὲ ἔλυσαν τὰ σχοινιά, μὲ τὰ ὁποῖα εἶχαν δέσει τὰ πηδάλια (γιὰ νὰ τὰ ἀκινητοποιήσουν λόγῳ τῆς τρικυμίας). Καὶ ἀφοῦ ὕψωσαν τὸ ἱστίο τῆς πλώρης, μὲ τὴν πνοὴ τοῦ ἀνέμου προσπαθοῦσαν νὰ κατευθύνουν τὸ πλοῖο στὴν ἀκρογιαλιά. **41** Ἀλλ' ἐπειδὴ ἔπεσαν σὲ μέρος, ποὺ στὸ μέσον εἶχε ξηρά, ποὺ ἔκοβε τὴ θάλασσα στὰ δύο, ἔρριξαν ἔξω τὸ πλοῖο. Καὶ ἡ μὲν πλώρη κόλλησε κάτω στὴν ξηρὰ καὶ ἔμεινε ἀκίνητη, ἡ δὲ πρύμνη διαλυόταν ἀπὸ τὴ σφοδρότητα τῶν κυμάτων. **42** Τότε οἱ στρατιῶτες ἀποφάσισαν νὰ φονεύσουν τοὺς κρατουμένους, μήπως κανεὶς διαφύγῃ κολυμπώντας. **43** Ἀλλ' ὁ ἑκατόνταρχος, θέλοντας νὰ διασώσῃ τὸν Παῦλο, τοὺς ἐμπόδισε ἀπὸ τὴν ἀπόφασι, καὶ διέταξε, ὅσοι μποροῦσαν νὰ κολυμποῦν, νὰ ριφθοῦν πρῶτοι στὴ θάλασσα καὶ νὰ βγοῦν στὴν ξηρά. **44** Οἱ δὲ ὑπόλοιποι νὰ βγοῦν, ἄλλοι μὲν ἐπάνω σὲ σανίδες, ἄλλοι δὲ σὲ συντρίμματα τοῦ πλοίου. Καὶ ἔτσι ὅλοι ἔφθασαν στὴν ξηρὰ καὶ σώθηκαν.

Ὁ Παῦλος στὴ Μελίτη
Φιλανθρωπία τῶν βαρβάρων. Τὸ θαῦμα μὲ τὴν ἔχιδνα. Θεραπεῖες

28 Καὶ ὅταν σώθηκαν, τότε ἔμαθαν, ὅτι τὸ νησὶ ὀνομάζεται Μελίτη[1] **2** Οἱ δὲ βάρβαροι (ἔτσι ὀνομαζόμενοι, διότι ὑστεροῦσαν ἐξ ἐπόψεως γλώσσης καὶ παιδείας) μᾶς ἔδειξαν πολὺ φιλάνθρωπη συμπεριφορά. Ἄναψαν δὲ φωτιὰ καὶ μᾶς πῆραν ὅλους κοντὰ λόγῳ τῆς βροχῆς καὶ τοῦ ψύχους. **3** Ὅταν δὲ ὁ Παῦλος μάζεψε φρύγανα καὶ τὰ ἔρριξε πάνω στὴ φωτιά, μία ὀχιὰ ἐξ αἰτίας τῆς θερμότητος πετάχτηκε καὶ προσκολλήθηκε στὸ χέρι του. **4** Ὅταν δὲ οἱ βάρβαροι εἶδαν τὸ θηρίο (τὴν ὀχιὰ) νὰ κρέμεται ἀπὸ τὸ χέρι του, ἔλεγαν μεταξύ τους: «Σίγουρα αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶναι φονιᾶς. Διότι, ἂν καὶ σώθηκε ἀπὸ τὴ θάλασσα, ἡ Δίκη (ἡ θεὰ τῆς δικαιοσύνης) δὲν τὸν ἄφησε νὰ ζήσῃ».
5 Ἀλλ' αὐτὸς τίναξε ἀπὸ πάνω του τὸ θηρίο στὴ φωτιὰ καὶ δὲν ἔπαθε κανένα κακό. **6** Ἐκεῖνοι δὲ περίμεναν, ὅτι θὰ πρηζόταν, ἢ θὰ ἔπεφτε κάτω ἀμέσως νεκρός. Ἀλλ' ἀφοῦ πολλὴ ὥρα περίμεναν καὶ ἔβλεπαν,

1. Ὅπως ὑποστηρίχθηκε μὲ σοβαρὴ ἐπιστημονικὴ ἐπιχειρηματολογία, ἡ Μελίτη εἶναι ἡ Κεφαλληνία, κοινῶς Κεφαλλονιά, καὶ πάντως ὄχι ἡ Μάλτα.

7 Ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον ὑπῆρχε χωρία τῷ πρώτῳ
τῆς νήσου ὀνόματι Ποπλίῳ, ὃς ἀναδεξάμενος ἡμᾶς τρεῖς ἡμέ-
ρας φιλοφρόνως ἐξένισεν. 8 Ἐγένετο δὲ τὸν πατέρα τοῦ Ποπλί-
ου πυρετοῖς καὶ δυσεντερίῳ συνεχόμενον κατακεῖσθαι· πρὸς ὃν
ὁ Παῦλος εἰσελθὼν καὶ προσευξάμενος καὶ ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας
αὐτῷ ἰάσατο αὐτόν. 9 Τούτου οὖν γενομένου καὶ οἱ λοιποὶ οἱ
ἔχοντες ἀσθενείας ἐν τῇ νήσῳ προσήρχοντο καὶ ἐθεραπεύοντο·
10 οἳ καὶ πολλαῖς τιμαῖς ἐτίμησαν ἡμᾶς καὶ ἀναγομένοις ἐπέ-
θεντο τὰ πρὸς τὴν χρείαν.

11 Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας ἀνήχθημεν ἐν πλοίῳ παρακεχειμα-
κότι ἐν τῇ νήσῳ, Ἀλεξανδρινῷ, παρασήμῳ Διοσκούροις, 12 καὶ
καταχθέντες εἰς Συρακούσας ἐπεμείναμεν ἡμέρας τρεῖς·
13 ὅθεν περιελθόντες κατηντήσαμεν εἰς Ῥήγιον, καὶ μετὰ μίαν
ἡμέραν ἐπιγενομένου νότου δευτεραῖοι ἤλθομεν εἰς Ποτιόλους·
14 οὗ εὑρόντες ἀδελφοὺς παρεκλήθημεν ἐπ᾿ αὐτοῖς ἐπιμεῖναι
ἡμέρας ἑπτά, καὶ οὕτως εἰς τὴν Ῥώμην ἤλθομεν. 15 Κἀκεῖθεν
οἱ ἀδελφοὶ ἀκούσαντες τὰ περὶ ἡμῶν ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν
ἡμῖν ἄχρις Ἀππίου Φόρου καὶ Τριῶν Ταβερνῶν, οὓς ἰδὼν ὁ
Παῦλος εὐχαριστήσας τῷ Θεῷ ἔλαβε θάρσος.

16 Ὅτε δὲ ἤλθομεν εἰς Ῥώμην, ὁ ἑκατοντάρχης παρέδωκε
τοὺς δεσμίους τῷ στρατοπεδάρχῃ· τῷ δὲ Παύλῳ ἐπετράπη μέ-
νειν καθ᾿ ἑαυτὸν σὺν τῷ φυλάσσοντι αὐτὸν στρατιώτῃ.

17 Ἐγένετο δὲ μετὰ ἡμέρας τρεῖς συγκαλέσασθαι τὸν
Παῦλον τοὺς ὄντας τῶν Ἰουδαίων πρώτους. Συνελθόντων δὲ
αὐτῶν ἔλεγε πρὸς αὐτούς· Ἄνδρες ἀδελφοί! Ἐγὼ οὐδὲν ἐναν-
τίον ποιήσας τῷ λαῷ ἢ τοῖς ἔθεσι τοῖς πατρῴοις δέσμιος ἐξ Ἱε-
ροσολύμων παρεδόθην εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ῥωμαίων· 18 οἵτινες
ἀνακρίναντές με ἐβούλοντο ἀπολῦσαι διὰ τὸ μηδεμίαν αἰτίαν
θανάτου ὑπάρχειν ἐν ἐμοί. 19 Ἀντιλεγόντων δὲ τῶν Ἰουδαίων

ὅτι κανένα κακὸ δὲν τοῦ συνέβαινε, μεταβάλλοντας γνώμη ἔλεγαν, ὅτι αὐτὸς εἶναι θεός.

7 Στὴ δὲ περιοχὴ τοῦ τόπου ἐκείνου εἶχε κτήματα ὁ ἄρχων τοῦ νησιοῦ, ποὺ ὠνομαζόταν Πόπλιος. Αὐτὸς μᾶς παρέλαβε καὶ μᾶς φιλοξένησε τρεῖς ἡμέρες μὲ πολλὴ καλωσύνη. **8** Ὁ πατέρας δὲ τοῦ Ποπλίου ἦταν κατάκοιτος, πάσχοντας ἀπὸ πυρετοὺς καὶ δυσεντερία. Ὁ δὲ Παῦλος τὸν ἐπισκέφθηκε, προσευχήθηκε, ἔθεσε πάνω του τὰ χέρια καὶ τὸν θεράπευσε. **9** Μετὰ δὲ ἀπ' αὐτὸ καὶ οἱ ἄλλοι στὸ νησί, ποὺ εἶχαν ἀσθένειες, ἔρχονταν σ' αὐτὸν καὶ θεραπεύονταν. **10** Καὶ πολλὲς περιποιήσεις μᾶς ἔκαναν αὐτοί, καί, ὅταν φεύγαμε, μᾶς φόρτωσαν μὲ τ' ἀναγκαῖα.

Ἄφιξι στὴ Ῥώμη. Ἀδελφοὶ προϋπάντησαν τὸν Παῦλο καὶ «ἔλαβε θάρσος»

11 Ἀποπλεύσαμε δὲ μετὰ ἀπὸ τρεῖς μῆνες μὲ πλοῖο Ἀλεξανδρινό, ποὺ εἶχε παραχειμάσει στὸ νησί, καὶ εἶχε ὡς ἔμβλημα τοὺς Διοσκούρους (τὸν Κάστορα καὶ τὸν Πολυδεύκη, διδύμους υἱοὺς τοῦ Διός, προστάτες τῶν θαλασσινῶν). **12** Καὶ ἀφοῦ φθάσαμε στὶς Συρακοῦσες, μείναμε ἐκεῖ τρεῖς ἡμέρες. **13** Ἀπ' ἐκεῖ, ἀφοῦ περιπλεύσαμε (τὴ Σικελία), φθάσαμε στὸ Ρήγιο. Καὶ μετὰ ἀπὸ μία ἡμέρα, ἀφοῦ ἔπνευσε νότος, ἤρθαμε τὴ δεύτερη ἡμέρα στοὺς Ποτιόλους. **14** Ἐκεῖ βρήκαμε ἀδελφοὺς καὶ μᾶς παρακάλεσαν νὰ μείνωμε γιὰ χάρι τους ἑπτὰ ἡμέρες. Ἔτσι κατόπιν φθάσαμε στὴ Ρώμη. **15** Ἀπ' ἐκεῖ δὲ οἱ ἀδελφοί, ὅταν ἄκουσαν γιὰ μᾶς, βγῆκαν γιὰ νὰ μᾶς προϋπαντήσουν μέχρι τὸ Φόρο τοῦ Ἀππίου καὶ τὶς Τρεῖς Ταβέρνες. Καὶ ὅταν τοὺς εἶδε ὁ Παῦλος, εὐχαρίστησε τὸ Θεὸ καὶ πῆρε θάρρος.

Ὁ Παῦλος κρατεῖται σὲ ἰδιαίτερο οἴκημα τιμητικῶς καὶ κηρύττει «ἀκωλύτως»

16 Ὅταν δὲ φθάσαμε στὴ Ρώμη, ὁ ἑκατόνταρχος παρέδωσε τοὺς κρατουμένους στὸ στρατοπεδάρχη. Ἀλλὰ στὸν Παῦλο ἐπετράπη νὰ μένῃ σὲ ἰδιαίτερο κατάλυμα (ὄχι μὲ τοὺς ἄλλους κρατουμένους στὸ στρατόπεδο) μαζὶ μὲ τὸ φρουρό του στρατιώτη.

17 Μετὰ δὲ ἀπὸ τρεῖς ἡμέρες ὁ Παῦλος κάλεσε μαζὶ τοὺς προύχοντες τῶν Ἰουδαίων. Καὶ ὅταν μαζεύτηκαν, τοὺς εἶπε: «Ἀδελφοί! Ἐγώ, χωρὶς νὰ κάνω τίποτε ἐνάντιο στὸ λαὸ ἢ στὰ πατροπαράδοτα ἔθιμα, παραδόθηκα δεμένος ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα στὰ χέρια τῶν Ρωμαίων. **18** Καὶ αὐτοί, ἀφοῦ μὲ ἀνέκριναν, ἤθελαν νὰ μὲ ἀπολύσουν, διότι καμμία αἰτία θανάτου δὲν ὑπῆρχε σὲ μένα. **19** Ἐπειδὴ ὅμως ἀντιδροῦσαν

ἠναγκάσθην ἐπικαλέσασθαι Καίσαρα, οὐχ ὡς τοῦ ἔθνους μου
ἔχων τι κατηγορῆσαι. 20 Διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν παρεκάλε-
σα ὑμᾶς ἰδεῖν καὶ προσλαλῆσαι. Ἕνεκεν γὰρ τῆς ἐλπίδος τοῦ
Ἰσραὴλ τὴν ἅλυσιν ταύτην περίκειμαι.

21 Οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν εἶπον· Ἡμεῖς οὔτε γράμματα περὶ σοῦ
ἐδεξάμεθα ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, οὔτε παραγενόμενός τις τῶν
ἀδελφῶν ἀπήγγειλεν ἢ ἐλάλησέ τι περὶ σοῦ πονηρόν.
22 Ἀξιοῦμεν δὲ παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι ἃ φρονεῖς. Περὶ μὲν γὰρ τῆς
αἱρέσεως ταύτης γνωστόν ἐστιν ἡμῖν ὅτι πανταχοῦ ἀντιλέγεται.

23 Ταξάμενοι δὲ αὐτῷ ἡμέραν ἧκον πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν ξε-
νίαν πλείονες, οἷς ἐξετίθετο διαμαρτυρόμενος τὴν βασιλείαν
τοῦ Θεοῦ πείθων τε αὐτοὺς τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπό τε τοῦ νό-
μου Μωυσέως καὶ τῶν προφητῶν ἀπὸ πρωὶ ἕως ἑσπέρας.
24 Καὶ οἱ μὲν ἐπείθοντο τοῖς λεγομένοις, οἱ δὲ ἠπίστουν.
25 Ἀσύμφωνοι δὲ ὄντες πρὸς ἀλλήλους ἀπελύοντο, εἰπόντος
τοῦ Παύλου ῥῆμα ἕν, ὅτι καλῶς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐλάλησε
διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν 26 λέγον·
**Πορεύθητι πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον καὶ εἰπον· Ἀκοῇ ἀκούσετε καὶ
οὐ μὴ συνῆτε, καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε·** 27 **ἐπα-
χύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὠσὶ βαρέως
ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν, μήποτε ἴδω-
σι τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσι καὶ τῇ καρδίᾳ
συνῶσι καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰάσομαι αὐτούς.** 28 Γνωστὸν οὖν
ἔστω ὑμῖν ὅτι τοῖς ἔθνεσιν ἀπεστάλη *τοῦτο* τὸ σωτήριον τοῦ
Θεοῦ, αὐτοὶ καὶ ἀκούσονται. 29 Καὶ ταῦτα αὐτοῦ εἰπόντος
ἀπῆλθον οἱ Ἰουδαῖοι πολλὴν ἔχοντες ἐν ἑαυτοῖς συζήτησιν.

30 Ἔμεινε δὲ ὁ Παῦλος διετίαν ὅλην ἐν ἰδίῳ μισθώματι καὶ
ἀπεδέχετο πάντας τοὺς εἰσπορευομένους πρὸς αὐτόν, 31 κη-
ρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ διδάσκων τὰ περὶ τοῦ Κυ-
ρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάσης παρρησίας ἀκωλύτως.

οἱ Ἰουδαῖοι, ἀναγκάσθηκα νὰ ἐπικαλεσθῶ τὸν Καίσαρα. Ὄχι διότι
εἶχα νὰ κατηγορήσω γιὰ κάτι τὸ ἔθνος μου. **20** Γι' αὐτὸ λοιπὸν τὸ λό-
γο σᾶς προσκάλεσα νὰ σᾶς δῶ καὶ νὰ σᾶς μιλήσω. Γιὰ τὴν ἐλπίδα δὲ
τοῦ Ἰσραὴλ (τὴ μεσσιακὴ ἐλπίδα) φορῶ αὐτὴ τὴν ἁλυσίδα».

21 Ἐκεῖνοι δὲ τοῦ εἶπαν: «Ἐμεῖς οὔτε γράμματα πήραμε ἀπὸ τὴν
Ἰουδαία γιὰ σένα, οὔτε κανένας ἀπὸ τοὺς ἀδελφοὺς ἦλθε καὶ ἀνέφερε ἢ
εἶπε κάτι κακὸ γιὰ σένα. **22** Ἀλλὰ ζητοῦμε ν' ἀκούσωμε ἀπὸ σένα τί
φρονεῖς. Διότι γιὰ τὴ θρησκευτικὴ κίνησι, στὴν ὁποίαν ἀνήκεις, εἶναι
γνωστὸ σὲ μᾶς, ὅτι παντοῦ ὑπάρχει ἀντίδρασι».

23 Ἀφοῦ δὲ τοῦ ὥρισαν ἡμέρα, ἦλθαν σ' αὐτὸν στὸ κατάλυμά του
περισσότεροι. Καὶ μιλοῦσε σ' αὐτοὺς διὰ μακρῶν, κηρύττοντας τὴ βασι-
λεία τοῦ Θεοῦ καὶ διδάσκοντας αὐτοὺς γιὰ τὸν Ἰησοῦ (ὡς Μεσσία)
ἀπὸ τὸ νόμο τοῦ Μωυσῆ καὶ τοὺς προφῆτες ἀπὸ τὸ πρωὶ ἕως τὸ βρά-
δυ. **24** Καὶ ἄλλοι μὲν πίστευαν στὰ λεγόμενα, ἄλλοι δὲ ἀπιστοῦσαν.
25 Καὶ διαφωνώντας μεταξύ τους ἔφευγαν, ἀφοῦ ὁ Παῦλος εἶπε ἕνα λό-
γο: «Καλὰ εἶπε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο διὰ μέσου τοῦ προφήτου Ἡσαΐα
πρὸς τοὺς πατέρες μας **26** αὐτὸ τὸ λόγο: **Πήγαινε σ' αὐτὸ τὸ λαὸ
καὶ νὰ εἰπῇς: Θὰ ἀκούσετε θὰ ἀκούσετε, ἀλλὰ δὲν θὰ καταλά-
βετε. Καὶ θὰ ἰδῆτε θὰ ἰδῆτε, ἀλλὰ δὲν θὰ ἰδῆτε. 27 Διότι σκο-
τίσθηκε ὁ νοῦς αὐτοῦ τοῦ λαοῦ, καὶ κώφευσαν, καὶ ἔκλεισαν τὰ
μάτια τους, γιὰ νὰ μὴν ἰδοῦν μὲ τὰ μάτια καὶ ἀκούσουν μὲ τὰ
αὐτιὰ καὶ καταλάβουν μὲ τὸ νοῦ καὶ ἐπιστρέψουν, καὶ τοὺς συγ-
χωρήσω. 28** Ἂς εἶναι λοιπὸν σὲ σᾶς γνωστό, ὅτι στοὺς ἐθνικοὺς ἐστά-
λη αὐτὴ ἡ σωτηρία, ποὺ παρέχει ὁ Θεός, αὐτοὶ καὶ θὰ ἀκούσουν».
29 Καὶ ἀφοῦ εἶπε αὐτά, ἔφυγαν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶχαν μεγάλη λογο-
μαχία μεταξύ τους.

30 Ἔμεινε δὲ ὁ Παῦλος ὁλόκληρη διετία σὲ δικό του μισθωμένο
οἴκημα. Καὶ δεχόταν ὅλους, ὅσοι τὸν ἐπισκέπτονταν. **31** Καὶ κήρυττε
τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ δίδασκε γιὰ τὸν Κύριο Ἰησοῦ Χριστὸ μὲ ὅλο
τὸ θάρρος, χωρὶς ἐμπόδιο.

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ

1 Παῦλος, δοῦλος Ἰησοῦ Χριστοῦ, κλητὸς ἀπόστολος, ἀφωρι-
σμένος εἰς εὐαγγέλιον Θεοῦ 2 ὃ προεπηγγείλατο διὰ τῶν
προφητῶν αὐτοῦ ἐν Γραφαῖς ἁγίαις 3 περὶ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, τοῦ
γενομένου ἐκ σπέρματος Δαυῒδ κατὰ σάρκα, 4 τοῦ ὁρισθέντος
Υἱοῦ Θεοῦ ἐν δυνάμει κατὰ Πνεῦμα ἁγιωσύνης ἐξ ἀναστάσεως
νεκρῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, 5 δι᾽ οὗ ἐλάβομεν
χάριν καὶ ἀποστολὴν εἰς ὑπακοὴν Πίστεως ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνε-
σιν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, 6 ἐν οἷς ἐστε καὶ ὑμεῖς κλητοὶ
Ἰησοῦ Χριστοῦ, 7 πᾶσι τοῖς οὖσιν ἐν Ῥώμῃ ἀγαπητοῖς Θεοῦ,
κλητοῖς, ἁγίοις· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν
καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

8 Πρῶτον μὲν εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ
ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, ὅτι ἡ πίστις ὑμῶν καταγγέλλεται ἐν ὅλῳ
τῷ κόσμῳ. 9 Μάρτυς γάρ μού ἐστιν ὁ Θεός, ᾧ λατρεύω ἐν τῷ
πνεύματί μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, ὡς ἀδιαλείπτως
μνείαν ὑμῶν ποιοῦμαι, 10 πάντοτε ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου δε-
όμενος εἴ πως ἤδη ποτὲ εὐοδωθήσομαι ἐν τῷ θελήματι τοῦ Θε-
οῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς. 11 Ἐπιποθῶ γὰρ ἰδεῖν ὑμᾶς, ἵνα τι με-
ταδῶ χάρισμα ὑμῖν πνευματικὸν εἰς τὸ στηριχθῆναι ὑμᾶς,
12 τοῦτο δέ ἐστι συμπαρακληθῆναι ἐν ὑμῖν διὰ τῆς ἐν ἀλλή-
λοις πίστεως, ὑμῶν τε καὶ ἐμοῦ. 13 Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν,
ἀδελφοί, ὅτι πολλάκις προεθέμην ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἐκω-
λύθην ἄχρι τοῦ δεῦρο, ἵνα τινὰ καρπὸν σχῶ καὶ ἐν ὑμῖν καθὼς
καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἔθνεσιν. 14 Ἕλλησί τε καὶ βαρβάροις, σο-
φοῖς τε καὶ ἀνοήτοις ὀφειλέτης εἰμί. 15 Οὕτω τὸ κατ᾽ ἐμὲ πρό-
θυμον καὶ ὑμῖν τοῖς ἐν Ῥώμῃ εὐαγγελίσασθαι.

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ

Προοίμιο

1 Ἐγὼ ὁ Παῦλος, δοῦλος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀπόστολος κατόπιν
κλήσεως, ξεχωρισμένος καὶ προωρισμένος γιὰ τὸ εὐαγγέλιο τοῦ Θε-
οῦ, **2** τὸ ὁποῖο προανήγγειλε δίνοντας ὑπόσχεσι διὰ τῶν προφητῶν του
στὶς ἅγιες Γραφὲς **3** γιὰ τὸν Υἱό του, ποὺ προῆλθε ἀπὸ τὸ γένος τοῦ
Δαβὶδ ὡς ἄνθρωπος, **4** ποὺ ἀποδείχθηκε Υἱὸς τοῦ Θεοῦ μὲ δύναμι ἀπὸ
τὸ Πνεῦμα τῆς δυνάμεως μὲ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασι, ποὺ εἶναι ὁ Ἰη-
σοῦς Χριστὸς ὁ Κύριός μας. **5** Ἀπ' αὐτὸν λάβαμε χάρι καὶ ἀποστολὴ σ'
ὅλα τὰ ἔθνη, γιὰ νὰ ὑπακούσουν στὴν Πίστι (στὴ Χριστιανικὴ Θρη-
σκεία· στὸ Χριστιανισμὸ) πρὸς δόξαν τοῦ ὀνόματός του. **6** Μεταξὺ
αὐτῶν εἶσθε καὶ σεῖς, καλεσμένοι ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ Χριστό. **7** Ἀπευθύνο-
μαι σ' ὅλους τοὺς ἀγαπημένους ἀπὸ τὸ Θεό, ποὺ βρίσκεσθε στὴ Ρώμη,
τοὺς ἐκλεκτούς, τοὺς ἀφιερωμένους. Χάρι νὰ εἶναι σὲ σᾶς καὶ εὐλογία
ἀπὸ τὸ Θεὸ πατέρα μας καὶ τὸν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό.

Πόθος τοῦ Παύλου νὰ μεταβῇ καὶ νὰ κηρύξῃ στὴ Ρώμη

8 Πρῶτα εὐχαριστῶ τὸ Θεό μου διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ γιὰ ὅλους
ἐσᾶς, διότι ἡ πίστι σας διαλαλεῖται σ' ὅλο τὸν κόσμο. **9** Καὶ μάρτυς
μου εἶναι ὁ Θεός, τὸν ὁποῖο λατρεύω μὲ τὸ πνεῦμα μου κηρύττοντας τὸ
εὐαγγέλιο τοῦ Υἱοῦ του, ὅτι συνεχῶς σᾶς ἐνθυμοῦμαι. **10** Καὶ πάντοτε
στὶς προσευχές μου παρακαλῶ νὰ κατορθώσω μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ
νὰ ἔλθω ἐπὶ τέλους κάποτε σὲ σᾶς. **11** Ἔχω πολὺ πόθο νὰ σᾶς δῶ, γιὰ
νὰ σᾶς μεταδώσω κάποιο χάρισμα πνευματικό, ὥστε νὰ στηριχθῆτε.
12 Τοῦτο δὲ σημαίνει νὰ ἐνισχυθῶ καὶ ἐγώ, ὅταν θὰ εἶμαι ἀνάμεσά
σας, μὲ τὸν ἀμοιβαῖο ζῆλο, καὶ τὸ δικό σας δηλαδὴ καὶ τὸ δικό μου.
13 Δὲν θέλω δὲ νὰ ἀγνοῆτε, ἀδελφοί, ὅτι πολλὲς φορὲς ἀποφάσισα νὰ
ἔλθω σὲ σᾶς, γιὰ νὰ δρέψω καὶ σὲ σᾶς κάποιο καρπό, ὅπως καὶ στὰ
ἄλλα ἔθνη, ἀλλὰ μέχρι τώρα ἐμποδίσθηκα. **14** Καὶ σὲ Ἕλληνες καὶ σὲ
βαρβάρους (πολιτισμένους δηλαδὴ καὶ ἀπολιτίστους), καὶ σὲ σοφοὺς καὶ
σ' ἀμαθεῖς εἶμαι ὀφειλέτης. **15** Ἔτσι, ὅσον ἐξαρτᾶται ἀπὸ μένα, ὑπάρ-
χει ἡ προθυμία νὰ κηρύξω τὸ εὐαγγέλιο καὶ σὲ σᾶς στὴ Ρώμη.

16 Οὐ γὰρ ἐπαισχύνομαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ· δύνα-
μις γὰρ Θεοῦ ἐστιν εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι, Ἰουδαίῳ
τε πρῶτον καὶ Ἕλληνι. 17 Δικαιοσύνη γὰρ Θεοῦ ἐν αὐτῷ ἀπο-
καλύπτεται ἐκ πίστεως εἰς Πίστιν, καθὼς γέγραπται· **Ὁ δὲ δί-
καιος ἐκ πίστεως ζήσεται.**

18 Ἀποκαλύπτεται γὰρ ὀργὴ Θεοῦ ἀπ' οὐρανοῦ ἐπὶ πᾶσαν
ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων τῶν τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ
κατεχόντων, 19 διότι τὸ γνωστὸν τοῦ Θεοῦ φανερόν ἐστιν ἐν
αὐτοῖς· ὁ γὰρ Θεὸς αὐτοῖς ἐφανέρωσε. 20 Τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ
ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασι νοούμενα καθορᾶται, ἥ τε
ἀΐδιος αὐτοῦ δύναμις καὶ θειότης, εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπο-
λογήτους, 21 διότι γνόντες τὸν Θεὸν οὐχ ὡς Θεὸν ἐδόξασαν ἢ
εὐχαρίστησαν, ἀλλ' ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς
αὐτῶν, καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδία. 22 Φάσκοντες
εἶναι σοφοὶ ἐμωράνθησαν, 23 καὶ ἤλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ
ἀφθάρτου Θεοῦ ἐν ὁμοιώματι εἰκόνος φθαρτοῦ ἀνθρώπου καὶ
πετεινῶν καὶ τετραπόδων καὶ ἑρπετῶν.

24 Διὸ καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν
καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ σώματα
αὐτῶν ἐν αὐτοῖς, 25 οἵτινες μετήλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ Θε-
οῦ ἐν τῷ ψεύδει, καὶ ἐσεβάσθησαν καὶ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει
παρὰ τὸν Κτίσαντα, ὅς ἐστιν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν.
26 Διὰ τοῦτο παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας. Αἵ τε
γὰρ θήλειαι αὐτῶν μετήλλαξαν τὴν φυσικὴν χρῆσιν εἰς τὴν
παρὰ φύσιν, 27 ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἄρσενες ἀφέντες τὴν φυσικὴν
χρῆσιν τῆς θηλείας ἐξεκαύθησαν ἐν τῇ ὀρέξει αὐτῶν εἰς ἀλλή-
λους, ἄρσενες ἐν ἄρσεσι τὴν ἀσχημοσύνην κατεργαζόμενοι καὶ

«Τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ δύναμις Θεοῦ εἰς σωτηρίαν»

16 Διότι δὲν ἐντρέπομαι γιὰ τὸ εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ, ἐπειδὴ εἶναι δύναμι Θεοῦ πρὸς σωτηρίαν γιὰ καθένα ποὺ πιστεύει, τὸν Ἰουδαῖο πρῶτα καὶ ὕστερα τὸν Ἕλληνα (δηλαδὴ τὸν εἰδωλολάτρη). **17** Διότι σ' αὐτὸ ἀποκαλύπτεται, ὅτι ὁ Θεὸς δικαιώνει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ πίστι στὴν Πίστι (στὴ Χριστιανικὴ Θρησκεία˙ στὸ Χριστιανισμό), ὅπως εἶναι γραμμένο: **Ὁ δὲ εὐσεβὴς ἀπὸ τὴν πίστι θὰ ζήσῃ** (θὰ κληρονομήσῃ τὴν αἰώνια ζωή).

Ἡ φυσικὴ ἀποκάλυψι τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ μωρία τῆς εἰδωλολατρίας

18 Ἐκδηλώνεται δὲ ὀργὴ Θεοῦ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ἐναντίον κάθε ἀσεβείας καὶ ἀνοσιότητος ἀνθρώπων, ποὺ γνωρίζουν τὴν ἀλήθεια ματαίως. **19** Διότι ὅ,τι εἶναι δυνατὸ νὰ γίνῃ γνωστὸ περὶ Θεοῦ, εἶναι φανερὸ σ' αὐτούς, ἐπειδὴ ὁ Θεὸς τὸ φανέρωσε σ' αὐτούς. **20** Ἀπὸ τότε δηλαδή, ποὺ δημιουργήθηκε ὁ κόσμος, ἡ αἰώνια δύναμί του καὶ ἡ θεία μεγαλειότης, ἂν καὶ εἶναι πράγματα ἀόρατα, φαίνονται καθαρὰ διὰ μέσου τῶν δημιουργημάτων μὲ τὰ μάτια τῆς διανοίας, ὥστε νὰ εἶναι ἀναπολόγητοι. **21** Διότι, ἐνῷ γνώρισαν τὸ Θεό (διὰ μέσου τῶν δημιουργημάτων), δὲν τὸν λάτρευσαν καὶ δὲν τὸν τίμησαν ὡς Θεό. Ἀλλὰ σκέφθηκαν ἀφρόνως, καὶ σκοτίσθηκε ἡ ἀσύνετη διάνοιά τους. **22** Ἐνῷ καυχῶνταν, ὅτι εἶναι σοφοί, κατάντησαν μωροί. **23** Καὶ ἀντικατέστησαν τὴν ἔνδοξη μορφὴ τοῦ ἀθανάτου Θεοῦ μὲ ὁμοίωμα τῆς μορφῆς τοῦ θνητοῦ ἀνθρώπου καὶ πετεινῶν καὶ τετραπόδων καὶ ἑρπετῶν (μὲ εἴδωλα δηλαδή).

Συνέπεια τῆς ἀσεβείας τὰ παρὰ φύσιν καὶ τὰ ἄλλα ἁμαρτήματα

24 Γι' αὐτὸ καὶ τοὺς ἄφησε ὁ Θεὸς νὰ παραδοθοῦν στὶς ἐπιθυμίες τῶν καρδιῶν τους γιὰ νὰ κάνουν βρωμερὲς πράξεις, ὥστε ν' ἀτιμάζωνται τὰ σώματά τους ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ἰδίους, **25** ἀφοῦ τὴν ἀλήθεια γιὰ τὸ Θεὸ ἀντικατέστησαν μὲ τὸ ψεῦδος, καὶ προσκύνησαν καὶ λάτρευσαν τὴν κτίσι ἀντὶ τοῦ **Κτίστου**, ὁ ὁποῖος εἶναι δοξασμένος στοὺς αἰῶνες. Ἀμήν. **26** Γι' αὐτὸ καὶ τοὺς ἄφησε ὁ Θεὸς νὰ παραδοθοῦν σὲ ἀτιμωτικὰ πάθη. Καὶ ἔτσι οἱ γυναῖκες τους μετέβαλαν τὴ φυσικὴ χρῆσι στὴν παρὰ φύσι. **27** Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἄνδρες ἄφησαν τὴ φυσικὴ χρῆσι τῆς γυναίκας, καὶ ἄναψαν ἀπὸ τὸ σφοδρὸ πάθος τους ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλο. Ἀρσενικοὶ μὲ ἀρσενικοὺς διαπράττουν τὴν ἀσχημία, καὶ ἔτσι γιὰ τὴν

τὴν ἀντιμισθίαν ἣν ἔδει τῆς πλάνης αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς ἀπο-
λαμβάνοντες. 28 Καὶ καθὼς οὐκ ἐδοκίμασαν τὸν Θεὸν ἔχειν ἐν
ἐπιγνώσει, παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν ποιεῖν
τὰ μὴ καθήκοντα, 29 πεπληρωμένους πάσῃ ἀδικίᾳ, πορνείᾳ,
πονηρίᾳ, πλεονεξίᾳ, κακίᾳ, μεστοὺς φθόνου, φόνου, ἔριδος, δό-
λου, κακοηθείας, ψιθυριστάς, 30 καταλάλους, θεοστυγεῖς, ὑβρι-
στάς, ὑπερηφάνους, ἀλαζόνας, ἐφευρετὰς κακῶν, γονεῦσιν
ἀπειθεῖς, 31 ἀσυνέτους, ἀσυνθέτους, ἀστόργους, ἀσπόνδους,
ἀνελεήμονας· 32 οἵτινες τὸ δικαίωμα τοῦ Θεοῦ ἐπιγνόντες, ὅτι
οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες ἄξιοι θανάτου εἰσίν, οὐ μόνον αὐτὰ
ποιοῦσιν, ἀλλὰ καὶ συνευδοκοῦσι τοῖς πράσσουσι.

2 Διὸ ἀναπολόγητος εἶ, ὦ ἄνθρωπε πᾶς ὁ κρίνων· ἐν ᾧ γὰρ
κρίνεις τὸν ἕτερον, σεαυτὸν κατακρίνεις· τὰ γὰρ αὐτὰ
πράσσεις ὁ κρίνων. 2 Οἴδαμεν δὲ ὅτι τὸ κρίμα τοῦ Θεοῦ ἐστι
κατὰ ἀλήθειαν ἐπὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας. 3 Λογίζῃ δὲ
τοῦτο, ὦ ἄνθρωπε ὁ κρίνων τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας καὶ
ποιῶν αὐτά, ὅτι σὺ ἐκφεύξῃ τὸ κρίμα τοῦ Θεοῦ; 4 Ἢ τοῦ πλού-
του τῆς χρηστότητος αὐτοῦ καὶ τῆς ἀνοχῆς καὶ τῆς μακροθυ-
μίας καταφρονεῖς, ἀγνοῶν ὅτι τὸ χρηστὸν τοῦ Θεοῦ εἰς μετά-
νοιάν σε ἄγει; 5 Κατὰ δὲ τὴν σκληρότητά σου καὶ ἀμετανόη-
τον καρδίαν θησαυρίζεις σεαυτῷ ὀργὴν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς καὶ
ἀποκαλύψεως καὶ δικαιοκρισίας τοῦ Θεοῦ, 6 ὃς ἀποδώσει ἑκά-
στῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, 7 τοῖς μὲν καθ᾽ ὑπομονὴν ἔργου ἀγα-
θοῦ δόξαν καὶ τιμὴν καὶ ἀφθαρσίαν ζητοῦσι ζωὴν αἰώνιον.
8 Τοῖς δὲ ἐξ ἐριθείας, καὶ ἀπειθοῦσι μὲν τῇ ἀληθείᾳ, πειθομέ-
νοις δὲ τῇ ἀδικίᾳ, θυμὸς καὶ ὀργή.

(εἰδωλολατρική) πλάνη τους λαμβάνουν τὴν ἁρμόζουσα τιμωρία ἀπὸ
τοὺς ἰδίους τοὺς ἑαυτούς τους (αὐτοτιμωροῦνται ἀτιμάζοντας τὰ σώμα-
τά τους). **28** Ἐπὶ πλέον, ἐπειδὴ δὲν θεώρησαν ἄξιο νὰ ἔχουν ἐπίγνωσι
Θεοῦ, τοὺς ἄφησε ὁ Θεὸς νὰ παραδοθοῦν σὲ ἀνάξιο νοῦ, γιὰ νὰ κάνουν
τὰ ἀνάρμοστα. **29** Εἶναι γεμᾶτοι ἀπὸ κάθε ἁμαρτία, πορνεία, πονηρία,
πλεονεξία, κακία. Εἶναι γεμᾶτοι ἀπὸ φθόνο, ἀντιπάθεια καὶ φονικὴ διά-
θεσι, ἔριδα, δόλο, κακοήθεια. Εἶναι ψιθυρισταί, **30** κακολογοῦν καὶ κα-
τακρίνουν, μισοῦν τὸ Θεό, εἶναι ὑβρισταί, ὑπερήφανοι, ἀλαζόνες, ἐφευ-
ρέτες κακῶν, ἀνυπάκουοι στοὺς γονεῖς. **31** Δὲν ἔχουν σύνεσι, δὲν κρα-
τοῦν τὸ λόγο τους, δὲν ἔχουν στοργή, δὲν εἶναι διαλλακτικοί, δὲν ἔχουν
ἔλεος. **32** Αὐτοί, ἂν καὶ γνωρίζουν καλὰ (ἀπὸ τὸν ἔμφυτο ἠθικὸ νόμο)
τὴ δικαιοκρισία τοῦ Θεοῦ, ὅτι ὅσοι δηλαδὴ πράττουν τέτοια ἔργα εἶναι
ἄξιοι θανάτου, ὄχι μόνο πράττουν αὐτά, ἀλλὰ καὶ ἐπιδοκιμάζουν ὅσους
πράττουν αὐτά (δεικνύοντας ἔτσι, ὅτι δὲν ἁμαρτάνουν ἀπὸ ἀδυναμία,
ἀλλ' ἀπὸ κακὴ θέλησι, καὶ εἶναι ἀναιδέστατοι καὶ ἀναισχυντότατοι).

Ἀναπολόγητος ὁ ἀμετανόητος ἁμαρτωλὸς καὶ κριτὴς τῶν ἄλλων

2 Γι' αὐτὸ (διότι γνωρίζεις δηλαδὴ τὴ δικαιοκρισία τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν
ὀργή του ἐναντίον τῶν ἁμαρτωλῶν) εἶσαι ἀναπολόγητος, ὦ ἄνθρω-
πε, ὁποιοσδήποτε καὶ ἂν εἶσαι σύ, ποὺ παίρνεις τὴ θέσι δικαστοῦ. Διότι
δικάζοντας τὸν ἄλλο καταδικάζεις τὸν ἑαυτό σου, ἐπειδὴ σύ, ποὺ παίρ-
νεις τὴ θέσι δικαστοῦ, πράττεις τὰ ἴδια. **2** Γνωρίζουμε δέ, ὅτι ἡ τιμω-
ρία τοῦ Θεοῦ σ' αὐτούς, ποὺ πράττουν τέτοια ἔργα, εἶναι πραγματική.
3 Ἀλλ', ὦ ἄνθρωπε, ποὺ δικάζεις αὐτούς, ποὺ κάνουν τέτοια πράγματα,
ἐνῷ τὰ κάνεις καὶ σύ! Νομίζεις αὐτό, ὅτι σὺ θὰ ξεφύγῃς ἀπὸ τὴν τιμω-
ρία τοῦ Θεοῦ; **4** Ἢ καταφρονεῖς τὸν πλοῦτο τῆς ἀγαθότητός του καὶ τῆς
ἀνοχῆς καὶ τῆς μακροθυμίας; Δὲν ξέρεις, ὅτι ἡ ἀγαθότης τοῦ Θεοῦ θέ-
λει νὰ σὲ ὁδηγήσῃ σὲ μετάνοια; **5** Ἀλλ' ἐξ αἰτίας τῆς σκληρότητός σου
καὶ ἀμετανόητης καρδιᾶς ἐπισωρεύεις γιὰ τὸν ἑαυτό σου ὀργὴ γιὰ τὴν
ἡμέρα τῆς ὀργῆς καὶ τῆς ἀποκαλύψεως καὶ τῆς δικαιοκρισίας τοῦ Θεοῦ,
6 ὁ ὁποῖος θ' ἀποδώσῃ στὸν καθένα συμφώνως πρὸς τὰ ἔργα του.
7 Σ' ἐκείνους μέν, ποὺ μὲ ὑπομονὴ ἐργάζονται τὸ καλό, καὶ ζητοῦν δό-
ξα καὶ τιμὴ καὶ μεγαλεῖο, θ' ἀποδώσῃ ζωὴ αἰώνια. **8** Σ' ἐκείνους δέ,
ποὺ ἔχουν κακὴ καὶ ἀντιδραστικὴ διάθεσι, καὶ ἀπειθοῦν μὲν στὸ καλό,
ὑπακούουν δὲ στὸ κακό, θ' ἀποδοθῇ θυμὸς καὶ ὀργή.

9 Θλῖψις καὶ στενοχωρία ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου τοῦ
κατεργαζομένου τὸ κακόν, Ἰουδαίου τε πρῶτον καὶ Ἕλληνος·
10 δόξα δὲ καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη παντὶ τῷ ἐργαζομένῳ τὸ ἀγα-
θόν, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ Ἕλληνι· 11 οὐ γάρ ἐστι προσωπο-
ληψία παρὰ τῷ Θεῷ. 12 Ὅσοι γὰρ ἀνόμως ἥμαρτον, ἀνόμως
καὶ ἀπολοῦνται· καὶ ὅσοι ἐν νόμῳ ἥμαρτον, διὰ νόμου κριθή-
σονται. 13 Οὐ γὰρ οἱ ἀκροαταὶ τοῦ νόμου δίκαιοι παρὰ τῷ
Θεῷ, ἀλλ' οἱ ποιηταὶ τοῦ νόμου δικαιωθήσονται. 14 Ὅταν γὰρ
ἔθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα φύσει τὰ τοῦ νόμου ποιῇ, οὗτοι νό-
μον μὴ ἔχοντες ἑαυτοῖς εἰσι νόμος, 15 οἵτινες ἐνδείκνυνται τὸ
ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, συμμαρτυ-
ρούσης αὐτῶν τῆς συνειδήσεως καὶ μεταξὺ ἀλλήλων τῶν λογι-
σμῶν κατηγορούντων ἢ καὶ ἀπολογουμένων 16 ἐν ἡμέρᾳ ὅτε
κρινεῖ ὁ Θεὸς τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν
μου διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

17 Ἴδε σὺ Ἰουδαῖος ἐπονομάζῃ, καὶ ἐπαναπαύῃ τῷ νόμῳ,
καὶ καυχᾶσαι ἐν Θεῷ, 18 καὶ γινώσκεις τὸ θέλημα, καὶ δοκι-
μάζεις τὰ διαφέροντα, κατηχούμενος ἐκ τοῦ νόμου, 19 πέποι-
θάς τε σεαυτὸν ὁδηγὸν εἶναι τυφλῶν, φῶς τῶν ἐν σκότει,
20 παιδευτὴν ἀφρόνων, διδάσκαλον νηπίων, ἔχοντα τὴν μόρ-
φωσιν τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀληθείας ἐν τῷ νόμῳ. 21 Ὁ οὖν δι-
δάσκων ἕτερον σεαυτὸν οὐ διδάσκεις; Ὁ κηρύσσων μὴ κλέ-
πτειν κλέπτεις; 22 Ὁ λέγων μὴ μοιχεύειν μοιχεύεις; Ὁ βδε-
λυσσόμενος τὰ εἴδωλα ἱεροσυλεῖς; 23 Ὃς ἐν νόμῳ καυχᾶσαι,
διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου τὸν Θεὸν ἀτιμάζεις; 24 **Τὸ γὰρ
ὄνομα τοῦ Θεοῦ δι' ὑμᾶς βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσι,** καθὼς
γέγραπται.

Οἱ Ἰουδαῖοι θὰ κριθοῦν μὲ τὸ νόμο καὶ οἱ ἐθνικοὶ μὲ τὴ συνείδησι

9 Θλῖψι καὶ στενοχώρια σὲ κάθε ἀνθρωπίνη ὕπαρξι, ποὺ κάνει τὸ κα-
κό, τὸν Ἰουδαῖο πρῶτα καὶ ὕστερα τὸν Ἕλληνα (τὸν εἰδωλολάτρη).
10 Ἀντιθέτως δόξα καὶ τιμὴ καὶ μεγαλεῖο σὲ κάθε ἄνθρωπο, ποὺ πράτ-
τει τὸ καλό, στὸν Ἰουδαῖο πρῶτα καὶ ὕστερα στὸν Ἕλληνα (τὸν εἰδω-
λολάτρη). **11** Διότι στὸ Θεὸ δὲν ὑπάρχει προσωποληψία. **12** Ὅσοι δὲ
ἁμάρτησαν χωρὶς νὰ ἔχουν τὸ νόμο (τὸ μωσαϊκὸ νόμο), χωρὶς τὸ νό-
μο ὡς κριτήριο καὶ θ' ἀπολεσθοῦν. Καὶ ὅσοι ἁμάρτησαν ἔχοντας τὸ νό-
μο, μὲ τὸ νόμο ὡς κριτήριο θὰ καταδικασθοῦν. **13** Διότι καλοὶ ἐνώπιον
τοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι οἱ ἀκροαταὶ τοῦ νόμου, ἀλλ' οἱ ἐφαρμοσταὶ τοῦ νό-
μου θὰ θεωρηθοῦν καλοί. **14** Ὅταν δὲ οἱ ἐθνικοί, ποὺ δὲν ἔχουν νόμο,
κάνουν ἐκ φύσεως τὰ τοῦ νόμου, αὐτοί, ἂν καὶ δὲν ἔχουν νόμο, εἶναι οἱ
ἴδιοι νόμος γιὰ τοὺς ἑαυτούς τους. **15** Αὐτοὶ δείχνουν, ὅτι τὸ ἔργο τοῦ
νόμου εἶναι γραμμένο στὶς ψυχές τους, ἀφοῦ ἡ συνείδησί τους δίνει ἔντο-
νη μαρτυρία (γιὰ τὸ καλὸ καὶ τὸ κακό), καὶ οἱ διάνοιές τους στέκονται
μεταξύ αὐτῶν κατήγοροι ἢ καὶ συνήγοροι στὶς μεταξύ τους σχέσεις
16 γιὰ τὴν ἡμέρα, ποὺ ὁ Θεός, συμφώνως μὲ τὸ εὐαγγέλιό μου, θὰ
κρίνῃ τὶς κρυφὲς σκέψεις καὶ πράξεις τῶν ἀνθρώπων διὰ τοῦ Ἰησοῦ
Χριστοῦ.

Ὁ ἀσυνεπὴς καὶ ἀνάξιος Ἰουδαῖος

17 Ἰδοὺ σὺ φέρεις τὸ τιμημένο ὄνομα Ἰουδαῖος, καὶ ἐπαναπαύεσαι
στὸ νόμο, καὶ καυχᾶσαι γιὰ τὴ σχέσι σου μὲ τὸ Θεό, **18** καὶ γνωρίζεις
τὸ θέλημά του, καὶ καταλαβαίνεις τὶς διαφορές (διακρίνεις τὸ καλὸ ἀπὸ
τὸ κακό, καὶ τὸ ἀνώτερο ἀπὸ τὸ κατώτερο), διότι διδάσκεσαι ἀπὸ τὸ
νόμο. **19** Καὶ ἔχεις τὴν πεποίθησι, ὅτι εἶσαι ὁδηγὸς τυφλῶν, φῶς ὅσων
βρίσκονται στὸ σκότος, **20** παιδαγωγὸς ἀνοήτων, διδάσκαλος νηπίων,
ποὺ ἔχεις ἀπὸ τὸ νόμο τὴν κατάρτισι στὴ γνῶσι καὶ στὴν ἀλήθεια.
21 Ἀλλὰ σύ, ποὺ διδάσκεις τὸν ἄλλο, τὸν ἑαυτό σου δὲν διδάσκεις; Σύ,
ποὺ κηρύττεις νὰ μὴ κλέβουν, κλέβεις; **22** Σύ, ποὺ λέγεις νὰ μὴ μοι-
χεύουν, μοιχεύεις; Σύ, ποὺ σιχαίνεσαι καὶ ἀποστρέφεσαι τὰ εἴδωλα,
κλέβεις τοὺς εἰδωλολατρικοὺς ναούς; **23** Σύ, ποὺ καυχᾶσαι γιὰ τὸ νό-
μο, μὲ τὴν παράβασι τοῦ νόμου προσβάλλεις τὸ Θεό; **24** **Διότι ἐξ
αἰτίας σας τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ διασύρεται μεταξὺ τῶν ἐθνικῶν,**
ὅπως εἶναι γραμμένο.

25 Περιτομὴ μὲν γὰρ ὠφελεῖ, ἐὰν νόμον πράσσῃς· ἐὰν δὲ
παραβάτης νόμου ᾖς, ἡ περιτομή σου ἀκροβυστία γέγονεν.
26 Ἐὰν οὖν ἡ ἀκροβυστία τὰ δικαιώματα τοῦ νόμου φυλάσσῃ,
οὐχὶ ἡ ἀκροβυστία αὐτοῦ εἰς περιτομὴν λογισθήσεται; 27 Καὶ
κρινεῖ ἡ ἐκ φύσεως ἀκροβυστία, τὸν νόμον τελοῦσα, σὲ τὸν διὰ
γράμματος καὶ περιτομῆς παραβάτην νόμου. 28 Οὐ γὰρ ὁ ἐν
τῷ φανερῷ Ἰουδαῖός ἐστιν, οὐδὲ ἡ ἐν τῷ φανερῷ ἐν σαρκὶ πε-
ριτομή, 29 ἀλλ' ὁ ἐν τῷ κρυπτῷ Ἰουδαῖος, καὶ περιτομὴ καρ-
δίας ἐν Πνεύματι, οὐ γράμματι, οὗ ὁ ἔπαινος οὐκ ἐξ ἀνθρώπων,
ἀλλ' ἐκ τοῦ Θεοῦ.

3 Τί οὖν τὸ περισσὸν τοῦ Ἰουδαίου, ἢ τίς ἡ ὠφέλεια τῆς πε-
ριτομῆς; 2 Πολὺ κατὰ πάντα τρόπον. Πρῶτον μὲν γὰρ ὅτι
ἐπιστεύθησαν τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ. 3 Τί γὰρ εἰ ἠπίστησάν τινες;
Μὴ ἡ ἀπιστία αὐτῶν τὴν πίστιν τοῦ Θεοῦ καταργήσει; 4 Μὴ
γένοιτο! Γινέσθω δὲ ὁ Θεὸς ἀληθής, πᾶς δὲ ἄνθρωπος ψεύστης,
καθὼς γέγραπται· **Ὅπως ἂν δικαιωθῇς ἐν τοῖς λόγοις σου καὶ
νικήσῃς ἐν τῷ κρίνεσθαί σε.** 5 Εἰ δὲ ἡ ἀδικία ἡμῶν Θεοῦ δι-
καιοσύνην συνίστησι, τί ἐροῦμεν; Μὴ ἄδικος ὁ Θεὸς ὁ ἐπιφέ-
ρων τὴν ὀργήν; Κατὰ ἄνθρωπον λέγω. 6 Μὴ γένοιτο! Ἐπεὶ πῶς
κρινεῖ ὁ Θεὸς τὸν κόσμον; 7 Εἰ γὰρ ἡ ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ
ἐμῷ ψεύσματι ἐπερίσσευσεν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ, τί ἔτι κἀγὼ
ὡς ἁμαρτωλὸς κρίνομαι; 8 Καὶ μὴ καθὼς βλασφημούμεθα καὶ
καθώς φασί τινες ἡμᾶς λέγειν ὅτι ποιήσωμεν τὰ κακὰ ἵνα
ἔλθῃ τὰ ἀγαθά; Ὧν τὸ κρίμα ἔνδικόν ἐστι.

Ὁ ἀληθινὸς Ἰουδαῖος καὶ ὁ εὐσυνείδητος ἐθνικός

25 Ἡ περιτομὴ βεβαίως ὠφελεῖ, ἐὰν ἐφαρμόζῃς τὸ νόμο. Ἐὰν ὅμως
εἶσαι παραβάτης τοῦ νόμου, ἡ περιτομή σου ἔγινε ἀπεριτμησία. **26** Ἐὰν
δὲ ὁ ἀπερίτμητος τηρῇ τὶς ἐντολὲς τοῦ νόμου, ἡ ἀπεριτμησία του δὲν θὰ
θεωρηθῇ ὡς περιτομή; **27** Καὶ ὁ ἐκ φύσεως ἀπερίτμητος, ποὺ ἐκτελεῖ
τὸ νόμο, θὰ καταδικάσῃ ἐσένα, ποὺ ἔχεις τὸ γραπτὸ νόμο καὶ τὴν πε-
ριτομή, ἀλλ' εἶσαι παραβάτης τοῦ νόμου. **28** Διότι ἀληθινὸς Ἰουδαῖος
δὲν εἶναι αὐτός, ὁ ὁποῖος φαίνεται. Οὔτε ἀληθινὴ περιτομὴ εἶναι αὐτή,
ἡ ὁποία φαίνεται στὴ σάρκα. **29** Ἀλλ' ἀληθινὸς Ἰουδαῖος εἶναι αὐτός, ὁ
ὁποῖος δὲν φαίνεται (ὁ ἐσωτερικὸς δηλαδὴ ἄνθρωπος ὁ ἀφωσιωμένος στὸ
Θεό). Καὶ πραγματικὴ περιτομὴ εἶναι ἡ περιτομὴ τῆς καρδιᾶς, ποὺ γίνε-
ται ἀπὸ τὸ Πνεῦμα, ὄχι ἀπὸ τὸ γράμμα τοῦ νόμου. Τοῦ ἀληθινοῦ αὐτοῦ
Ἰουδαίου ὁ ἔπαινος δὲν προέρχεται ἀπὸ ἀνθρώπους, ἀλλ' ἀπὸ τὸ Θεό.

Τὸ πλεονέκτημα τῶν Ἰουδαίων. Ἡ ἀξιοπιστία τοῦ Θεοῦ

3 Ποιό εἶναι τότε τὸ πλεονέκτημα τοῦ Ἰουδαίου; Ἢ ποιά εἶναι ἡ
ὠφέλεια τῆς περιτομῆς[1]; **2** Πολὺ τὸ κέρδος ἀπὸ κάθε ἄποψι. Πρῶτα
δέ, διότι στοὺς Ἰουδαίους ἐμπιστεύθηκαν τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ.
3 Τί καὶ ἂν μερικοὶ δὲν ἔμειναν πιστοί; Μήπως ἡ ἀπιστία τους θὰ κα-
ταργήσῃ τὴν πιστότητα τοῦ Θεοῦ; **4** Μὴ γένοιτο νὰ σκεφθῇ κανεὶς τέ-
τοιο πρᾶγμα! Ἂς ἀναγνωρίζεται δὲ ὁ Θεὸς ἀξιόπιστος, κάθε δὲ ἄνθρω-
πος ψεύτης, ὅπως εἶναι γραμμένο: **Ἔτσι θὰ δικαιωθῇς στὰ λόγια
σου, καὶ θὰ νικήσῃς, ὅταν σ' ἐπικρίνουν.** **5** Ἀφοῦ δὲ τὸ ἰδικό μας
ψεῦδος ἀναδεικνύει τὴ δικαίωσι τοῦ Θεοῦ (ὡς ἀξιοπίστου), τί θὰ
εἰποῦμε; Μήπως εἶναι ἄδικος ὁ Θεός, ποὺ τιμωρεῖ; Ἀνθρωπίνως
ὁμιλῶ. **6** Μὴ γένοιτο νὰ σκεφθῇ κανεὶς τέτοιο πρᾶγμα! Διότι πῶς τό-
τε θὰ κρίνῃ ὁ Θεὸς τὸν κόσμο; **7** Ἐπίσης, ἀφοῦ ἡ ἀξιοπιστία τοῦ Θε-
οῦ λόγῳ τοῦ ἰδικοῦ μου ψεύδους ἔλαμψε περισσότερο γιὰ τὴ δόξα του,
γιατί πλέον ἐγὼ καταδικάζομαι ὡς ἁμαρτωλός; **8** Μήπως, λοιπόν, πρέ-
πει νὰ κάνωμε τὰ κακὰ γιὰ νὰ ἔλθουν τὰ καλά, ὅπως συκοφαντούμε-
θα, καὶ ὅπως μερικοὶ ἰσχυρίζονται, ὅτι λέγουμε ἐμεῖς; Αὐτοὶ δικαίως
θὰ καταδικασθοῦν.

---

1. Ἤ, τῶν περιτμημένων, τῶν Ἰσραηλιτῶν

9 Τί οὖν; Προεχόμεθα; Οὐ πάντως. Προῃτιασάμεθα γὰρ Ἰου-
δαίους τε καὶ Ἕλληνας πάντας ὑφ’ ἁμαρτίαν εἶναι, 10 καθὼς γέ-
γραπται ὅτι **οὐκ ἔστι δίκαιος οὐδὲ εἷς,** 11 **οὐκ ἔστιν ὁ συνιῶν,**
οὐκ ἔστιν ὁ ἐκζητῶν τὸν Θεόν. 12 **Πάντες ἐξέκλιναν, ἅμα ἠχρει-**
ώθησαν. Οὐκ ἔστι ποιῶν χρηστότητα, οὐκ ἔστιν ἕως ἑνός. 13 **Τά-**
φος ἀνεῳγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν, ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδο-
λιοῦσαν, ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χείλη αὐτῶν· 14 **ὧν τὸ στόμα ἀρᾶς**
καὶ πικρίας γέμει· 15 **ὀξεῖς οἱ πόδες αὐτῶν ἐκχέαι αἷμα,** 16 **σύν-**
τριμμα καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν, 17 **καὶ ὁδὸν εἰρή-**
νης οὐκ ἔγνωσαν. 18 **Οὐκ ἔστι φόβος Θεοῦ ἀπέναντι τῶν**
ὀφθαλμῶν αὐτῶν. 19 Οἴδαμεν δὲ ὅτι ὅσα ὁ νόμος λέγει τοῖς ἐν
τῷ νόμῳ λαλεῖ, ἵνα πᾶν στόμα φραγῇ καὶ ὑπόδικος γένηται πᾶς
ὁ κόσμος τῷ Θεῷ, 20 διότι ἐξ ἔργων νόμου οὐ δικαιωθήσεται
πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ· διὰ γὰρ νόμου ἐπίγνωσις ἁμαρτίας.

21 Νυνὶ δὲ χωρὶς νόμου δικαιοσύνη Θεοῦ πεφανέρωται, μαρ-
τυρουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν, 22 δικαιοσύνη δὲ
Θεοῦ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς πάντας καὶ ἐπὶ πάντας
τοὺς πιστεύοντας· οὐ γάρ ἐστι διαστολή. 23 Πάντες γὰρ ἥμαρ-
τον καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, 24 δικαιούμενοι δω-
ρεὰν τῇ αὐτοῦ χάριτι διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰη-
σοῦ,

25 ὃν προέθετο ὁ Θεὸς ἱλαστήριον διὰ τῆς πίστεως ἐν τῷ
αὐτοῦ αἵματι εἰς ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ διὰ τὴν πάρε-
σιν τῶν προγεγονότων ἁμαρτημάτων 26 ἐν τῇ ἀνοχῇ τοῦ Θεοῦ,
πρὸς ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ ἐν τῷ νῦν καιρῷ, εἰς τὸ
εἶναι αὐτὸν δίκαιον καὶ δικαιοῦντα τὸν ἐκ πίστεως Ἰησοῦ.

Οἱ πάντες ἁμαρτωλοὶ καὶ ὑπόδικοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ

9 Τί λοιπόν; Ὑπερέχουμε (ἠθικῶς ἐμεῖς οἱ Ἰουδαῖοι); Ὄχι βεβαί-
ως. Ἤδη δὲ κατηγορήσαμε καὶ τοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς Ἕλληνες
(τοὺς εἰδωλολάτρες), ὅτι ὅλοι εἶναι κάτω ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, **10** ὅπως
εἶναι γραμμένο: **Δὲν ὑπάρχει καλὸς οὔτε ἕνας. 11 Δὲν ὑπάρχει**
κανεὶς μὲ σύνεσι. Δὲν ὑπάρχει κανείς, ποὺ ν᾽ ἀναζητῇ τὸ Θεό.
12 Ὅλοι ἐξετράπησαν καὶ ἐξαχρειώθηκαν. Δὲν ὑπάρχει κανείς,
ποὺ νὰ κάνῃ τὸ καλό, δὲν ὑπάρχει οὔτε ἕνας. 13 Ὁ λάρυγγάς
τους εἶναι τάφος ἀνοικτός. Μὲ τὶς γλῶσσες τους ἔλεγαν λόγια
δόλια. Δηλητήριο ἀπὸ τὰ φαρμακερὰ φίδια ἀσπίδες εἶναι κάτω
ἀπὸ τὰ χείλη τους. 14 Τὸ στόμα τους εἶναι γεμᾶτο κατάρα καὶ
φαρμάκι. 15 Τὰ πόδια τους τρέχουν γρήγορα γιὰ νὰ κάνουν φό-
νο. 16 Συντρίμματα καὶ δυστυχία εἶναι στοὺς δρόμους τους.
17 Καὶ τὸ δρόμο τοῦ καλοῦ δὲν γνώρισαν. 18 Φόβος Θεοῦ δὲν
ὑπάρχει σ᾽ αὐτούς. 19 Γνωρίζουμε δέ, ὅτι, ὅσα λέγει ὁ νόμος (ἡ Πα-
λαιὰ Διαθήκη), τὰ λέγει γι᾽ αὐτούς, ποὺ ὑπόκεινται στὸ νόμο (τοὺς
Ἰουδαίους), ὥστε κάθε στόμα νὰ κλεισθῇ, καὶ ὅλος ὁ κόσμος νὰ κατα-
στῇ ὑπόδικος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. **20** Διότι ἀπὸ τὰ ἔργα, ποὺ ἀπαιτεῖ ὁ
νόμος, δὲν θὰ κριθῇ δίκαιος ἐνώπιόν του κανεὶς ἄνθρωπος (ἀφοῦ ὅλοι πα-
ραβαίνουν τὸ νόμο), ἀλλὰ μὲ τὸ νόμο ἀποκτᾶται συνείδησι τῆς ἁμαρτίας.

Ὁ Θεὸς δικαιώνει ὅλους ἀδιακρίτως μὲ τὴν πίστι στὸ Χριστό

21 Τώρα ὅμως ἔχει φανερωθῆ δικαίωσι, ποὺ παρέχει ὁ Θεὸς ἀνε-
ξαρτήτως τοῦ νόμου, καὶ μαρτυρεῖται ἀπὸ τὸ νόμο καὶ τοὺς προφῆτες.
22 Αὐτὴ δὲ ἡ δικαίωσι ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ παρέχεται διὰ τῆς πίστεως
στὸν Ἰησοῦ Χριστό. Καὶ προορίζεται γιὰ ὅλους, ἀλλὰ παρέχεται σὲ
ὅλους ὅσοι πιστεύουν (Ἰουδαίους καὶ ἐθνικούς). Δὲν γίνεται δηλαδὴ
διάκρισι. **23** Διότι ὅλοι ἁμάρτησαν καὶ στεροῦνται τῆς δόξης, ποὺ δίνει
ὁ Θεός. **24** Καὶ δικαιώνονται δωρεὰν λόγῳ τῆς εὐσπλαγχνίας του μὲ
τὴν ἀπολύτρωσι (ἀπὸ τὴν ἁμαρτία), ποὺ ἐνήργησε ὁ Ἰησοῦς Χριστός.

Ὁ Χριστὸς θυσιάσθηκε γιὰ νὰ εἶναι ὁ Θεὸς δίκαιος καὶ νὰ δικαιώνῃ

25 Αὐτὸν ὁ Θεὸς προώρισε νὰ γίνῃ μὲ τὸ αἷμα του μέσον ἐξιλασμοῦ
κατόπιν πίστεως. Ἔκανε τοῦτο (γιὰ τὶς ἁμαρτίες μας δηλαδὴ θυσίασε
τὸν Υἱό του) γιὰ ν᾽ ἀποδειχθῇ ἡ δικαιοσύνη του (ποὺ ἦταν δυνατὸ νὰ
ἀμφισβητηθῇ), ἐπειδὴ ἔμειναν ἀτιμώρητα τὰ ἁμαρτήματα τοῦ παρελ-
θόντος **26** λόγῳ τῆς ἀνοχῆς τοῦ Θεοῦ. Ἔκανε τοῦτο γιὰ ν᾽ ἀποδειχθῇ
ἡ δικαιοσύνη του στὸν παρόντα καιρό, ὥστε νὰ εἶναι δίκαιος, ἀλλὰ καὶ
νὰ δικαιώνῃ ἐκεῖνον, ποὺ πιστεύει στὸν Ἰησοῦ.

27 Ποῦ οὖν ἡ καύχησις; Ἐξεκλείσθη. Διὰ ποίου νόμου; Τῶν
ἔργων; Οὐχί, ἀλλὰ διὰ νόμου πίστεως.

28 Λογιζόμεθα οὖν πίστει δικαιοῦσθαι ἄνθρωπον χωρὶς
ἔργων νόμου. 29 Ἢ Ἰουδαίων ὁ Θεὸς μόνον; Οὐχὶ δὲ καὶ ἐθνῶν;
Ναὶ καὶ ἐθνῶν, 30 ἐπείπερ εἷς ὁ Θεὸς ὃς δικαιώσει περιτομὴν
ἐκ πίστεως καὶ ἀκροβυστίαν διὰ τῆς πίστεως. 31 Νόμον οὖν
καταργοῦμεν διὰ τῆς πίστεως; Μὴ γένοιτο! Ἀλλὰ νόμον
ἱστῶμεν.

4 Τί οὖν ἐροῦμεν Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν εὑρηκέναι κατὰ
σάρκα; 2 Εἰ γὰρ Ἀβραὰμ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἔχει καύχη-
μα, ἀλλ' οὐ πρὸς τὸν Θεόν. 3 Τί γὰρ ἡ Γραφὴ λέγει; **Ἐπίστευ-
σε δὲ Ἀβραὰμ τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην.**
4 Τῷ δὲ ἐργαζομένῳ ὁ μισθὸς οὐ λογίζεται κατὰ χάριν, ἀλλὰ
κατὰ ὀφείλημα· 5 τῷ δὲ μὴ ἐργαζομένῳ, πιστεύοντι δὲ ἐπὶ τὸν
δικαιοῦντα τὸν ἀσεβῆ, λογίζεται ἡ πίστις αὐτοῦ εἰς δικαιοσύ-
νην, 6 καθάπερ καὶ Δαυῒδ λέγει τὸν μακαρισμὸν τοῦ ἀνθρώπου
ᾧ ὁ Θεὸς λογίζεται δικαιοσύνην χωρὶς ἔργων· 7 **Μακάριοι ὧν
ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι καὶ ὧν ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἁμαρτίαι·
8 μακάριος ἀνὴρ ᾧ οὐ μὴ λογίσηται Κύριος ἁμαρτίαν.**

Ἡ δικαίωσι διὰ τῆς πίστεως ἀποκλείει τὴν καύχησι

27 Ποῦ λοιπὸν ἡ καύχησι; Ἀποκλείσθηκε. Μὲ ποιό τρόπο; Μὲ τὸν
τρόπο τῶν ἔργων; Ὄχι, ἀλλὰ μὲ τὸν τρόπο τῆς πίστεως (Ἐὰν κάνα-
με δηλαδὴ τὰ ἔργα, δὲν θ' ἀποκλειόταν ἡ καύχησι. Ἀλλ' ἀφοῦ δὲν κά-
ναμε τὰ ἔργα καὶ δικαιωνόμεθα μὲ τὴν πίστι, ἡ πίστι ἀποκλείει τὴν
καύχησι. Διότι μὲ τὴν πίστι ἐξαρτώμεθα γιὰ τὴ σωτηρία μας ἀπὸ τὸ
ἔργο τοῦ Χριστοῦ, ὄχι ἀπὸ δικά μας ἔργα).

Συμπέρασμα

28 Καταλήγουμε λοιπὸν στὸ βέβαιο συμπέρασμα, ὅτι ὁ ἄνθρωπος δι-
καιώνεται μὲ τὴν πίστι, ὄχι μὲ τὰ ἔργα τοῦ νόμου. **29** Ἢ μήπως ὁ
Θεὸς εἶναι μόνο τῶν Ἰουδαίων; Δὲν εἶναι ἐπίσης καὶ τῶν ἐθνικῶν;
Ναί, εἶναι καὶ τῶν ἐθνικῶν. **30** Ἀφοῦ ἕνας εἶναι ὁ Θεός. Καὶ αὐτὸς θὰ
δικαιώσῃ τόσο τοὺς περιτμημένους (τοὺς Ἰουδαίους) ἀπὸ τὴν πίστι, ὅσο
καὶ τοὺς ἀπεριτμήτους (τοὺς ἐθνικοὺς) διὰ τῆς πίστεως. **31** Ἐξ αἰτίας
τῆς πίστεως καταργοῦμε λοιπὸν τὸ νόμο; Μὴ γένοιτο! Ἀλλ' ἀναγνωρί-
ζουμε τὴν ἰσχὺ (τὸ κῦρος) τοῦ νόμου.

Ὁ Ἀβραὰμ δικαιώθηκε ἀπὸ τὴν πίστι

4 Τί θὰ εἰποῦμε τότε, ὅτι ἐπέτυχε ἀνθρωπίνως ὁ πατέρας μας ὁ
Ἀβραάμ; **2** Λοιπόν, ἂν ὁ Ἀβραὰμ θεωρήθηκε δίκαιος ἀπὸ ἔργα, θὰ
μποροῦσε νὰ καυχηθῇ, ἀλλ' ὄχι ἀπέναντι στὸ Θεό (ἀλλ' ἀπέναντι σ'
ἀνθρώπους). **3** Διότι τί λέγει ἡ Γραφή; **Πίστευσε δὲ ὁ Ἀβραὰμ στὸ
Θεό, καὶ ἡ πίστι τοῦ λογαριάσθηκε γιὰ τὴ δικαίωσί του.** **4** Στὸν
ἐργαζόμενο δὲ ὁ μισθὸς δὲν λογαριάζεται ὡς χάρι, ἀλλ' ὡς ὀφειλή.
5 Ἐνῷ σ' ἐκεῖνον, ποὺ δὲν κάνει ἔργα, ἀλλὰ πιστεύει στὸ Θεό, ποὺ δι-
καιώνει ἀκόμη καὶ τὸν ἀσεβῆ, γιὰ τὴ δικαίωσί του λογαριάζεται ἡ πί-
στι του. **6** Ἔτσι καὶ ὁ Δαβὶδ μακαρίζει τὸν ἄνθρωπο, ποὺ ὁ Θεὸς τοῦ
λογαριάζει δικαίωσι χωρὶς ἔργα: **7** **Μακάριοι** (εὐτυχεῖς) **ἐκεῖνοι,
τῶν ὁποίων συγχωρήθηκαν οἱ ἀνομίες, καὶ τῶν ὁποίων σκεπά-
σθηκαν οἱ ἁμαρτίες.** **8** **Μακάριος ὁ ἄνθρωπος, ποὺ ὁ Κύριος δὲν
θὰ τοῦ λογαριάσῃ ἁμαρτία.**

9 Ὁ μακαρισμὸς οὖν οὗτος ἐπὶ τὴν περιτομὴν ἢ καὶ ἐπὶ τὴν
ἀκροβυστίαν; Λέγομεν γὰρ ὅτι ἐλογίσθη τῷ Ἀβραὰμ ἡ πίστις
εἰς δικαιοσύνην. 10 Πῶς οὖν ἐλογίσθη; Ἐν περιτομῇ ὄντι ἢ ἐν
ἀκροβυστίᾳ; Οὐκ ἐν περιτομῇ, ἀλλ᾽ ἐν ἀκροβυστίᾳ. 11 Καὶ ση-
μεῖον ἔλαβε περιτομῆς σφραγῖδα τῆς δικαιοσύνης τῆς πίστεως
τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πατέρα πάντων τῶν
πιστευόντων δι᾽ ἀκροβυστίας, εἰς τὸ λογισθῆναι καὶ αὐτοῖς τὴν
δικαιοσύνην, 12 καὶ πατέρα περιτομῆς τοῖς οὐκ ἐκ περιτομῆς
μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῖς στοιχοῦσι τοῖς ἴχνεσι τῆς ἐν τῇ ἀκροβυ-
στίᾳ πίστεως τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ.

13 Οὐ γὰρ διὰ νόμου ἡ ἐπαγγελία τῷ Ἀβραὰμ ἢ τῷ σπέρ-
ματι αὐτοῦ, τὸ κληρονόμον αὐτὸν εἶναι τοῦ κόσμου, ἀλλὰ διὰ
δικαιοσύνης πίστεως. 14 Εἰ γὰρ οἱ ἐκ νόμου κληρονόμοι, κεκέ-
νωται ἡ πίστις καὶ κατήργηται ἡ ἐπαγγελία· 15 ὁ γὰρ νόμος
ὀργὴν κατεργάζεται· οὗ γὰρ οὐκ ἔστι νόμος, οὐδὲ παράβασις.
16 Διὰ τοῦτο ἐκ πίστεως, ἵνα κατὰ χάριν, εἰς τὸ εἶναι βεβαίαν
τὴν ἐπαγγελίαν παντὶ τῷ σπέρματι, οὐ τῷ ἐκ τοῦ νόμου μόνον,
ἀλλὰ καὶ τῷ ἐκ πίστεως Ἀβραάμ, ὅς ἐστι πατὴρ πάντων ἡμῶν,
17 καθὼς γέγραπται ὅτι **πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέθεικά σε,** κα-
τέναντι οὗ ἐπίστευσε Θεοῦ τοῦ ζωοποιοῦντος τοὺς νεκροὺς καὶ
καλοῦντος τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα·

18 ὃς παρ᾽ ἐλπίδα ἐπ᾽ ἐλπίδι ἐπίστευσεν εἰς τὸ γενέσθαι
αὐτὸν πατέρα πολλῶν ἐθνῶν κατὰ τὸ εἰρημένον· **Οὕτως ἔσται
τὸ σπέρμα σου!** 19 Καὶ μὴ ἀσθενήσας τῇ πίστει οὐ κατενόησε
τὸ ἑαυτοῦ σῶμα ἤδη νενεκρωμένον, ἑκατονταέτης που ὑπάρ-
χων, καὶ τὴν νέκρωσιν μήτρας Σάρρας. 20 Εἰς δὲ τὴν ἐπαγγε-
λίαν τοῦ Θεοῦ οὐ διεκρίθη τῇ ἀπιστίᾳ, ἀλλ᾽ ἐνεδυναμώθη τῇ
πίστει, δοὺς δόξαν τῷ Θεῷ 21 καὶ πληροφορηθεὶς ὅτι ὃ ἐπήγ-

Ὁ Ἀβραὰμ πατέρας καὶ τῶν ἀπεριτμήτων διὰ τῆς πίστεως

9 Ὁ μακαρισμὸς λοιπὸν αὐτὸς ἀναφέρεται στοὺς περιτμημένους (τοὺς
Ἰουδαίους) ἢ καὶ στοὺς ἀπεριτμήτους (τοὺς ἐθνικούς); Λέγουμε βεβαί-
ως, ὅτι στὸν Ἀβραὰμ λογαριάσθηκε ἡ πίστι γιὰ δικαίωσι. **10** Ἀλλὰ πό-
τε λογαριάσθηκε; Ὅταν ἦταν περιτμημένος, ἢ ὅταν ἦταν ἀπερίτμητος;
Ὄχι ὅταν ἦταν περιτμημένος, ἀλλ' ὅταν ἦταν ἀπερίτμητος. **11** Καὶ
ἔλαβε τὸ σημάδι τῆς περιτομῆς ὡς πιστοποίησι τῆς δικαιώσεως ἀπὸ τὴν
πίστι, τὴν ὁποία εἶχε λάβει, ὅταν ἦταν ἀπερίτμητος. Ἔτσι εἶναι πατέ-
ρας ὅλων, ὅσοι πιστεύουν, ἐνῷ εἶναι ἀπερίτμητοι (ἐθνικοί), γιὰ νὰ λο-
γαριασθῇ καὶ σ' αὐτοὺς ἡ δικαίωσι. **12** Ἐπίσης εἶναι πατέρας τῶν πε-
ριτμημένων (τῶν Ἰουδαίων), οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουν μόνο τὴν περιτομή,
ἀλλὰ καὶ βαδίζουν στὰ ἴχνη τῆς πίστεως, ποὺ εἶχε ὁ πατέρας μας ὁ
Ἀβραάμ, ὅταν ἦταν ἀπερίτμητος.

Θεῖες ἐπαγγελίες, ἐκπλήρωσί τους καὶ πίστι

13 Ἡ ὑπόσχεσι στὸν Ἀβραὰμ ἢ στοὺς ἀπογόνους του, ὅτι θὰ κληρο-
νομήσῃ τὸν κόσμο, δὲν δόθηκε ἐξ αἰτίας τοῦ νόμου, ἀλλ' ἐξ αἰτίας τῆς
δικαιώσεως ἀπὸ τὴν πίστι. **14** Διότι, ἐὰν τὸ νὰ γίνουν κληρονόμοι ἐξαρ-
τᾶται ἀπὸ τὸ νόμο, τότε ἡ πίστι χάνει τὴν ἀξία της καὶ ἡ ὑπόσχεσι χά-
νει τὴν ἰσχύ της. **15** Διότι ὁ νόμος (ἐπειδὴ παραβαίνεται) φέρει ὀργή
(τιμωρία). Ἀλλ' ὅπου δὲν ὑπάρχει νόμος, οὔτε παράβασι ὑπάρχει. **16**
Γι' αὐτὸ ἡ κληρονομία ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν πίστι, γιὰ νὰ δίνεται δωρε-
άν, ὥστε ἡ ὑπόσχεσι νὰ πραγματοποιῆται σ' ὅλους τοὺς ἀπογόνους (τοῦ
Ἀβραάμ), ὄχι μόνον ἐκείνους, ποὺ ἔχουν τὸ νόμο, ἀλλὰ καὶ ἐκείνους,
ποὺ ἔχουν τὴν πίστι τοῦ Ἀβραάμ, ὁ ὁποῖος εἶναι πατέρας ὅλων μας
(καὶ Ἰουδαίων καὶ ἐθνικῶν), **17** – ὅπως εἶναι γραμμένο, **Σὲ κατέ-
στησα πατέρα πολλῶν ἐθνῶν** –. Ἔγινε δὲ πατέρας ὅλων μας ἀπὸ τὸ
Θεό, στὸν ὁποῖο πίστευσε, ὁ ὁποῖος ζωοποιεῖ τοὺς νεκρούς, καὶ ὀνομά-
ζει τὰ ἀνύπαρκτα ὡς ὑπαρκτά.
18 Αὐτός (ὁ Ἀβραάμ), καίτοι δὲν ὑπῆρχε ἐλπίς (λόγῳ γήρατος), μὲ
πεποίθησι πίστευσε στὸ ὅτι θὰ γινόταν πατέρας πολλῶν ἐθνῶν συμφώ-
νως πρὸς τὸ λόγο, **Τόσο πολλοὶ θὰ εἶναι οἱ ἀπόγονοί σου!** **19** Καὶ
ἐπειδὴ δὲν κλονίσθηκε στὴν πίστι, δὲν σκέφθηκε τὸ σῶμα του, ποὺ ἦταν
πλέον νεκρωμένο (ἀνίκανο γιὰ παιδοποιία), ἀφοῦ ἦταν περίπου ἑκατὸ
ἐτῶν, οὔτε τὴ νέκρωσι τῆς μήτρας τῆς Σάρρας. **20** Ναί, στὴν ὑπόσχε-
σι τοῦ Θεοῦ δὲν ἔδειξε ἀμφιβολία ἀπὸ ἀπιστία, ἀλλὰ δυναμώθηκε ἀπὸ
πίστι, διότι ἀναγνώρισε τὴ δύναμι τοῦ Θεοῦ, **21** καὶ πίστευσε μὲ πλή-
ρη πεποίθησι, ὅτι αὐτό, ποὺ ὑποσχέθηκε (ὁ Θεός), ἔχει τὴ δύναμι καὶ

γελται δυνατός ἐστι καὶ ποιῆσαι. 22 Διὸ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς
δικαιοσύνην. 23 Οὐκ ἐγράφη δὲ δι᾽ αὐτὸν μόνον ὅτι ἐλογίσθη
αὐτῷ, 24 ἀλλὰ καὶ δι᾽ ἡμᾶς οἷς μέλλει λογίζεσθαι, τοῖς πιστεύ-
ουσιν ἐπὶ τὸν ἐγείραντα ᾿Ιησοῦν τὸν Κύριον ἡμῶν ἐκ νεκρῶν,
25 ὃς παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν καὶ ἠγέρθη διὰ
τὴν δικαίωσιν ἡμῶν.

5 Δικαιωθέντες οὖν ἐκ πίστεως εἰρήνην ἔχομεν πρὸς τὸν
Θεὸν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν ᾿Ιησοῦ Χριστοῦ, 2 δι᾽ οὗ καὶ τὴν
προσαγωγὴν ἐσχήκαμεν τῇ πίστει εἰς τὴν χάριν ταύτην ἐν ᾗ
ἑστήκαμεν, καὶ καυχώμεθα ἐπ᾽ ἐλπίδι τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ.
3 Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ καυχώμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν, εἰδότες
ὅτι ἡ θλῖψις ὑπομονὴν κατεργάζεται, 4 ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμήν,
ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα, 5 ἡ δὲ ἐλπὶς οὐ καταισχύνει, ὅτι ἡ ἀγάπη
τοῦ Θεοῦ ἐκκέχυται ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ Πνεύματος
῾Αγίου τοῦ δοθέντος ἡμῖν.

6 Ἔτι γὰρ Χριστὸς ὄντων ἡμῶν ἀσθενῶν κατὰ καιρὸν ὑπὲρ
ἀσεβῶν ἀπέθανε. 7 Μόλις γὰρ ὑπὲρ δικαίου τις ἀποθανεῖται.
Ὑπὲρ γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ τάχα τις καὶ τολμᾷ ἀποθανεῖν. 8 Συνί-
στησι δὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀγάπην εἰς ἡμᾶς ὁ Θεός, ὅτι ἔτι ἁμαρ-
τωλῶν ὄντων ἡμῶν Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανε. 9 Πολλῷ οὖν
μᾶλλον δικαιωθέντες νῦν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ σωθησόμεθα δι᾽
αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὀργῆς. 10 Εἰ γὰρ ἐχθροὶ ὄντες κατηλλάγημεν τῷ
Θεῷ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῷ μᾶλλον καταλλα-
γέντες σωθησόμεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ. 11 Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ
καυχώμενοι ἐν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν ᾿Ιησοῦ Χριστοῦ,
δι᾽ οὗ νῦν τὴν καταλλαγὴν ἐλάβομεν.

νὰ τὸ κάνῃ. **22** Γι' αὐτὸ καὶ τοῦ λογαριάσθηκε (ἡ πίστι) γιὰ δικαίωσι.
23 Δὲν ἐγράφη δὲ μόνο γι' αὐτόν, ὅτι τοῦ λογαριάσθηκε, **24** ἀλλὰ καὶ
γιὰ μᾶς, στοὺς ὁποίους πρόκειται νὰ λογαριασθῇ, οἱ ὁποῖοι πιστεύουμε
σ' ἐκεῖνον, ποὺ ἀνέστησε τὸν Ἰησοῦ τὸν Κύριό μας ἐκ νεκρῶν.
25 Αὐτὸς θυσιάσθηκε γιὰ τὰ παραπτώματά μας, καὶ ἀναστήθηκε γιὰ τὴ
δικαίωσί μας.

Συμφιλίωσι μὲ τὸ Θεὸ καὶ χαρά

5 Ἀφοῦ λοιπὸν δικαιωθήκαμε ἀπὸ τὴν πίστι, ἔχουμε εἰρήνη μὲ τὸ
Θεὸ διὰ μέσου τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. **2** Αὐτὸς καὶ μᾶς
ἔφερε διὰ τῆς πίστεως στὴν κατάστασι αὐτῆς τῆς χάριτος, στὴν ὁποία
στεκόμεθα. Καὶ χαίρουμε γιὰ τὴν ἐλπίδα ν' ἀπολαύσωμε τὴ δόξα τοῦ
Θεοῦ. **3** Ὄχι δὲ μόνον αὐτό, ἀλλὰ χαίρουμε καὶ γιὰ τὶς θλίψεις, διότι
γνωρίζουμε, ὅτι ἡ θλῖψι ἀσκεῖ σὲ ὑπομονή, **4** ἡ δὲ ὑπομονὴ σφυρηλα-
τεῖ χαρακτῆρα, ὁ δὲ χαρακτὴρ εἶναι τὸ ἔδαφος γιὰ ἐλπίδα. **5** Ἡ δὲ
ἐλπὶς (δὲν διαψεύδεται καὶ) δὲν ντροπιάζει, ἀφοῦ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ
χύθηκε πλουσίως στὶς καρδιές μας μὲ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο ποὺ μᾶς δό-
θηκε.

«Πολλῷ μᾶλλον καταλλαγέντες σωθησόμεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ»

6 Μάλιστα, ἐνῷ ἐμεῖς ἤμασταν ἀκόμη στὴν κατάστασι τῆς ἁμαρτίας,
ὁ Χριστὸς στὸν κατάλληλο καιρὸ πέθανε γιὰ μᾶς τοὺς ἀσεβεῖς. **7** Μὲ
πολλὴ βεβαίως δυσκολία θὰ πεθάνῃ κανεὶς γιὰ κάποιον καλό. Ναί, γιὰ
τὸν καλὸ ἴσως καὶ θ' ἀποφασίσῃ κάποιος νὰ πεθάνῃ. **8** Ἀλλ' ὁ Θεὸς
δεικνύει περιτράνως τὴν ἀγάπη του πρὸς ἐμᾶς, διότι, ἐνῷ ἀκόμη ἤμα-
σταν στὴν κατάστασι τῆς ἁμαρτίας, ὁ Χριστὸς πέθανε γιὰ μᾶς. **9** Πολὺ
δὲ εὐκολώτερα τώρα, ἀφοῦ δικαιωθήκαμε μὲ τὸ αἷμα του, θὰ σωθοῦμε
δι' αὐτοῦ ἀπὸ τὴν (μέλλουσα) ὀργή. **10** Ἀφοῦ ἐπίσης, ἐνῷ ἤμασταν
ἐχθροί, συμφιλιωθήκαμε μὲ τὸ Θεὸ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Υἱοῦ του,
πολὺ εὐκολώτερα συμφιλιωμένοι θὰ σωθοῦμε κατὰ τὴ ζωή του (Ἀφοῦ
δηλαδὴ σωθήκαμε τότε, ὅταν ἡ σωτηρία ἦταν δύσκολη, διότι ὡς ἁμαρ-
τωλοὶ καὶ ἀσεβεῖς ἤμασταν ἐχθροὶ τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ σωτηρία μας στοί-
χισε τὸ θάνατο τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, πολὺ εὐκολώτερα θὰ σωθοῦμε τώ-
ρα, διότι τώρα εἴμαστε συμφιλιωμένοι μὲ τὸ Θεὸ καὶ ὁ Χριστὸς βρί-
σκεται σὲ κατάστασι ζωῆς, ἡ σωτηρία μας δὲν στοιχίζει πλέον θάνατο
τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ). **11** Ὄχι δὲ μόνο θὰ σωθοῦμε, ἀλλὰ καὶ θὰ δοξα-
σθοῦμε ἀπὸ τὸ Θεὸ διὰ τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὰ τοῦ ὁποί-
ου τώρα ἐπιτύχαμε τὴ συμφιλίωσι.

12 Διὰ τοῦτο ὥσπερ δι' ἑνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰς τὸν κό-
σμον εἰσῆλθε καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ οὕτως εἰς
πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος διῆλθεν, ἐφ' ᾧ πάντες ἥμαρτον.
13 Ἄχρι γὰρ νόμου ἁμαρτία ἦν ἐν κόσμῳ, ἁμαρτία δὲ οὐκ
ἐλλογεῖται μὴ ὄντος νόμου· 14 ἀλλ' ἐβασίλευσεν ὁ θάνατος
ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι Μωυσέως καὶ ἐπὶ τοὺς μὴ ἁμαρτήσαντας ἐπὶ
τῷ ὁμοιώματι τῆς παραβάσεως Ἀδάμ, ὅς ἐστι τύπος τοῦ μέλ-
λοντος.

15 Ἀλλ' οὐχ ὡς τὸ παράπτωμα, οὕτω καὶ τὸ χάρισμα. Εἰ γὰρ
τῷ τοῦ ἑνὸς παραπτώματι οἱ πολλοὶ ἀπέθανον, πολλῷ μᾶλλον
ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ ἐν χάριτι τῇ τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου
Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς πολλοὺς ἐπερίσσευσε. 16 Καὶ οὐχ ὡς
δι' ἑνὸς ἁμαρτήσαντος τὸ δώρημα· τὸ μὲν γὰρ κρίμα ἐξ ἑνὸς εἰς
κατάκριμα, τὸ δὲ χάρισμα ἐκ πολλῶν παραπτωμάτων εἰς δι-
καίωμα.

17 Εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἑνὸς παραπτώματι ὁ θάνατος ἐβασίλευσε
διὰ τοῦ ἑνός, πολλῷ μᾶλλον οἱ τὴν περισσείαν τῆς χάριτος καὶ
τῆς δωρεᾶς τῆς δικαιοσύνης λαμβάνοντες ἐν ζωῇ βασιλεύσου-
σι διὰ τοῦ ἑνὸς Ἰησοῦ Χριστοῦ. 18 Ἄρα οὖν ὡς δι' ἑνὸς παρα-
πτώματος εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς κατάκριμα, οὕτω καὶ δι'
ἑνὸς δικαιώματος εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς δικαίωσιν ζωῆς.
19 Ὥσπερ γὰρ διὰ τῆς παρακοῆς τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου ἁμαρτωλοὶ
κατεστάθησαν οἱ πολλοί, οὕτω καὶ διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἑνὸς δί-
καιοι κατασταθήσονται οἱ πολλοί. 20 Νόμος δὲ παρεισῆλθεν
ἵνα πλεονάσῃ τὸ παράπτωμα. Οὗ δὲ ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρτία,
ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις, 21 ἵνα ὥσπερ ἐβασίλευσεν ἡ ἁμαρ-
τία ἐν τῷ θανάτῳ, οὕτω καὶ ἡ χάρις βασιλεύσῃ διὰ δικαιοσύνης
εἰς ζωὴν αἰώνιον διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

Διὰ τοῦ Ἀδὰμ θάνατος, διὰ τοῦ Χριστοῦ ζωή
«Οὗ ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρτία, ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις»

12 Ὅπως δὲ ἡ ἁμαρτία εἰσῆλθε στὴν ἀνθρωπότητα στὸ πρόσωπο ἑνὸς
ἀνθρώπου καὶ ἐξ αἰτίας της εἰσῆλθεν ἐπίσης ὁ θάνατος, ἔτσι ὁ θάνατος
(μετὰ τὴν εἴσοδό του προχωρώντας) πέρασε καὶ σ' ὅλους τοὺς ἀνθρώ-
πους, ἀφοῦ ὅλοι ἁμάρτησαν (Ὅπως ἀρχικῶς ὁ ἕνας ἁμάρτησε καὶ θανα-
τώθηκε, ἔτσι κατόπιν καὶ ὅλοι θανατώθηκαν, διότι ὅλοι ἁμάρτησαν).
13 Ἡ ἁμαρτία βεβαίως ὑπῆρχε στὸν κόσμο μέχρι νὰ δοθῇ ὁ νόμος, ἀλλ'
ἡ ἁμαρτία δὲν λογαριάζεται, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ νόμος. **14** Ἐν τούτοις ὁ
θάνατος βασίλευσε ἀπὸ τὸν Ἀδὰμ μέχρι τὸ Μωυσῆ καὶ σ' αὐτούς, ποὺ
δὲν ἁμάρτησαν μὲ τὴ μορφὴ τῆς παραβάσεως τοῦ Ἀδάμ, ὁ ὁποῖος ἦταν
τύπος τοῦ μέλλοντος Ἀδὰμ (τοῦ γενάρχου νέου κόσμου, τοῦ Χριστοῦ).

15 Ἀλλὰ δὲν ἔχει τόση βαρύτητα ἡ ἁμαρτία (τοῦ Ἀδὰμ) ὅση ἡ χά-
ρι (τοῦ Χριστοῦ). Διότι, ἐὰν ἐξ αἰτίας τῆς ἁμαρτίας τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου
πέθαναν οἱ πολλοί, πολὺ περισσότερο ἡ χάρι τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ σὲ
χάρι τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ πλημμύρισε τοὺς πολλούς.
16 Ἐπίσης, δὲν συμβαίνει μὲ τὴ (θεία) δωρεά, ὅπως μὲ τὸν ἕνα, ποὺ
ἁμάρτησε[1]. Διότι ἡ μὲν ἀπόφασι ἦταν καταδικαστικὴ γιὰ ἕνα, ἐνῷ ἡ
χαριστικὴ πρᾶξι εἶναι ἀθῳωτικὴ γιὰ πολλὰ ἁμαρτήματα.

17 Ἂν δὲ ἐξ αἰτίας τοῦ ἁμαρτήματος τοῦ ἑνὸς ὁ θάνατος βασίλευσε
ἐξ αἰτίας τοῦ ἑνός, πολὺ περισσότερο ἐκεῖνοι, ποὺ λαμβάνουν τὸν ἄφθο-
νο πλοῦτο τῆς χάριτος καὶ τῆς δωρεᾶς τῆς δικαιώσεως, θὰ βασιλεύσουν
μὲ ζωὴ ἐξ αἰτίας τοῦ ἑνός, τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. **18** Ἄρα δέ, ὅπως τὸ
ἀποτέλεσμα ἑνὸς ἁμαρτήματος ἦταν καταδίκη γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώ-
πους, ἔτσι καὶ τὸ ἀποτέλεσμα μιᾶς ἀθῳωτικῆς πράξεως εἶναι δικαίωσι,
ποὺ φέρνει ζωή, γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. **19** Διότι, ὅπως ἐξ αἰτίας
τῆς παρακοῆς τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου οἱ πολλοὶ ἔγιναν ἁμαρτωλοί, ἔτσι καὶ
ἐξ αἰτίας τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἑνὸς οἱ πολλοὶ θὰ δικαιωθοῦν. **20** Ὁ νόμος
δὲ παρενεβλήθη προσωρινῶς, γιὰ νὰ πλεονάσῃ ἡ ἁμαρτία. Ἀλλ' ὅπου
πλεόνασε ἡ ἁμαρτία, ὑπερπερίσσευσε ἡ χάρι, **21** ὥστε, ὅπως βασίλευσε
ἡ ἁμαρτία διὰ τοῦ θανάτου, ἔτσι καὶ ἡ χάρι νὰ βασιλεύσῃ διὰ δικαιώ-
σεως γιὰ ζωὴ αἰώνια διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου μας.

---

1. Ἤ, μὲ τὸ ἁμάρτημα τοῦ ἑνός

6 Τί οὖν ἐροῦμεν; Ἐπιμενοῦμεν τῇ ἁμαρτίᾳ ἵνα ἡ χάρις πλε-
ονάσῃ; 2 Μὴ γένοιτο! Οἵτινες ἀπεθάνομεν τῇ ἁμαρτίᾳ, πῶς
ἔτι ζήσομεν ἐν αὐτῇ; 3 Ἢ ἀγνοεῖτε ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς
Χριστὸν Ἰησοῦν, εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν; 4 Συνε-
τάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα
ὥσπερ ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ Πατρός,
οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν. 5 Εἰ γὰρ
σύμφυτοι γεγόναμεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἀλλὰ
καὶ τῆς ἀναστάσεως ἐσόμεθα, 6 τοῦτο γινώσκοντες, ὅτι ὁ πα-
λαιὸς ἡμῶν ἄνθρωπος συνεσταυρώθη ἵνα καταργηθῇ τὸ σῶμα
τῆς ἁμαρτίας, τοῦ μηκέτι δουλεύειν ἡμᾶς τῇ ἁμαρτίᾳ· 7 ὁ γὰρ
ἀποθανὼν δεδικαίωται ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας. 8 Εἰ δὲ ἀπεθάνομεν
σὺν Χριστῷ, πιστεύομεν ὅτι καὶ συζήσομεν αὐτῷ, 9 εἰδότες ὅτι
Χριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν οὐκέτι ἀποθνῄσκει, θάνατος αὐτοῦ
οὐκέτι κυριεύει. 10 Ὃ γὰρ ἀπέθανε, τῇ ἁμαρτίᾳ ἀπέθανεν ἐφά-
παξ, ὃ δὲ ζῇ, ζῇ τῷ Θεῷ. 11 οὕτω καὶ ὑμεῖς λογίζεσθε ἑαυτοὺς
νεκροὺς μὲν εἶναι τῇ ἁμαρτίᾳ, ζῶντας δὲ τῷ Θεῷ ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

12 Μὴ οὖν βασιλευέτω ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν σώμα-
τι εἰς τὸ ὑπακούειν αὐτῇ ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ, 13 μηδὲ πα-
ριστάνετε τὰ μέλη ὑμῶν ὅπλα ἀδικίας τῇ ἁμαρτίᾳ, ἀλλὰ πα-
ραστήσατε ἑαυτοὺς τῷ Θεῷ ὡς ἐκ νεκρῶν ζῶντας καὶ τὰ μέλη
ὑμῶν ὅπλα δικαιοσύνης τῷ Θεῷ. 14 Ἁμαρτία γὰρ ὑμῶν οὐ κυ-
ριεύσει· οὐ γάρ ἐστε ὑπὸ νόμον, ἀλλ’ ὑπὸ χάριν.

15 Τί οὖν; Ἁμαρτήσομεν ὅτι οὐκ ἐσμεν ὑπὸ νόμον, ἀλλ’ ὑπὸ
χάριν; Μὴ γένοιτο! 16 Οὐκ οἴδατε ὅτι ᾧ παριστάνετε ἑαυτοὺς
δούλους εἰς ὑπακοήν, δοῦλοί ἐστε ᾧ ὑπακούετε, ἤτοι ἁμαρτίας
εἰς θάνατον ἢ ὑπακοῆς εἰς δικαιοσύνην; 17 Χάρις δὲ τῷ Θεῷ
ὅτι ἦτε δοῦλοι τῆς ἁμαρτίας, ὑπηκούσατε δὲ ἐκ καρδίας εἰς ὃν
παρεδόθητε τύπον διδαχῆς, 18 ἐλευθερωθέντες δὲ ἀπὸ τῆς

Νεκροὶ γιὰ τὴν ἁμαρτία, ζωντανοὶ γιὰ τὸ Θεό

6 Τί θὰ εἰποῦμε τότε; Νὰ ἐπιμείνωμε στὴν ἁμαρτία, γιὰ νὰ πλεονάση
ἡ χάρι; **2** Μὴ γένοιτο! Ἀφοῦ πεθάναμε ὡς πρὸς τὴν ἁμαρτία, πῶς
θὰ ζήσωμε πλέον σ' αὐτή; **3** Ἢ δὲν ξέρετε, ὅτι, ὅσοι βαπτισθήκαμε μὲ
πίστι στὸν Ἰησοῦ Χριστό, βαπτισθήκαμε στὸ θάνατό του; **4** Μὲ τὸ βά-
πτισμα δὲ στὸ θάνατό του συνταφήκαμε μαζί του, ὥστε, ὅπως ὁ Χρι-
στὸς μὲ τὴ δύναμι τοῦ Πατρὸς ἀναστήθηκε ἐκ νεκρῶν, ἔτσι καὶ ἐμεῖς νὰ
ζήσωμε νέα ζωή. **5** Διότι, ἀφοῦ ἑνωθήκαμε μὲ τὴ μορφὴ τοῦ θανάτου
του, ἀσφαλῶς θὰ ἑνωθοῦμε καὶ μὲ τὴ μορφὴ τῆς ἀναστάσεώς του. **6**
Ἀρκεῖ νὰ ἔχωμε συνειδητοποιήσει τοῦτο, ὅτι ὁ παλαιός μας ἄνθρωπος
(ὁ παλαιὸς ἑαυτός μας) σταυρώθηκε μαζί του, γιὰ νὰ νεκρωθῇ τὸ
ἁμαρτωλὸ σῶμα, γιὰ νὰ μὴν εἴμαστε πλέον δοῦλοι στὴν ἁμαρτία. **7**
Διότι ἐκεῖνος, ποὺ πέθανε, ἐλευθερώθηκε ἀπὸ τὴν ἁμαρτία. **8** Ἀφοῦ δὲ
πεθάναμε μαζὶ μὲ τὸ Χριστό, πιστεύουμε, ὅτι καὶ θὰ ζήσωμε μαζί του.
9 Διότι γνωρίζουμε, ὅτι ὁ Χριστὸς μετὰ τὴν ἀνάστασί του ἐκ νεκρῶν
δὲν πεθαίνει πλέον, ὁ θάνατος δὲν ἔχει πλέον ἐξουσία ἐπάνω του. **10** Τὸ
θάνατο δέ, τὸν ὁποῖον ὑπέστη, ὑπέστη μιὰ φορὰ γιὰ πάντα ἐν σχέσει
πρὸς τὴν ἁμαρτία, τὴ δὲ ζωή, τὴν ὁποία τώρα ζῇ, ζῇ ἐν σχέσει πρὸς
τὸ Θεό. **11** Ἔτσι καὶ σεῖς νὰ θεωρῆτε τοὺς ἑαυτούς σας, ὅτι εἶσθε νε-
κροὶ μὲν γιὰ τὴν ἁμαρτία, ζωντανοὶ δὲ γιὰ τὸ Θεὸ μὲ τὴν ἕνωσί σας
μὲ τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ τὸν Κύριό μας.

12 Νὰ μὴ βασιλεύῃ λοιπὸν ἡ ἁμαρτία στὸ νεκρό σας σῶμα, ὥστε νὰ
ὑπακούετε σ' αὐτὴ ὡς πρὸς τὶς (ἁμαρτωλὲς) ἐπιθυμίες του. **13** Καὶ νὰ
μὴ προσφέρετε τὰ μέλη σας στὴν ἁμαρτία ὡς ὅπλα γιὰ τὸ κακό. Ἀλλὰ
νὰ προσφέρετε τοὺς ἑαυτούς σας στὸ Θεὸ ὡς ἀναστημένους ἐκ νεκρῶν
καὶ ζωντανούς, καὶ τὰ μέλη σας στὸ Θεὸ ὡς ὅπλα γιὰ τὸ καλό.
14 Ἡ ἁμαρτία τότε δὲν θὰ ἔχῃ ἐξουσία ἐπάνω σας. Διότι δὲν εἶσθε
ἄλλωστε κάτω ἀπὸ τὸ νόμο, ἀλλ' ἀπὸ τὴ χάρι.

Ἐλευθερία ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὴν ἁμαρτία καὶ ὑποταγὴ στὸ Θεό

15 Τί λοιπόν; Ν' ἁμαρτήσωμε, διότι δὲν εἴμεθα κάτω ἀπὸ τὸ νόμο,
ἀλλὰ κάτω ἀπὸ τὴ χάρι; Μὴ γένοιτο! **16** Δὲν ξέρετε, ὅτι σὲ ὅ,τι προσ-
φέρετε τοὺς ἑαυτούς σας ὡς δούλους γιὰ νὰ ὑπακούετε, γίνεσθε δοῦλοι
αὐτοῦ, στὸ ὁποῖο ὑπακούετε, ἢ δηλαδὴ τῆς ἁμαρτίας γιὰ θάνατο, ἢ τῆς
Πίστεως γιὰ δικαίωσι; **17** Εὐχαριστία δὲ ὀφείλεται στὸ Θεό, διότι ἤσα-
σθε δοῦλοι τῆς ἁμαρτίας, ἀλλὰ πιστεύσατε μὲ τὴν καρδιά σας στὸν κα-
νόνα τῆς (χριστιανικῆς) διδασκαλίας, στὸν ὁποῖον ὑποταχθήκατε.
18 Ἔτσι ἐλευθερωθήκατε ἀπὸ τὴν ἁμαρτία καὶ γίνατε δοῦλοι στὸ κα-

ἁμαρτίας ἐδουλώθητε τῇ δικαιοσύνῃ. 19 Ἀνθρώπινον λέγω διὰ
τὴν ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς ὑμῶν. Ὥσπερ γὰρ παρεστήσατε τὰ
μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ τῇ ἀνομίᾳ εἰς τὴν ἀνο-
μίαν, οὕτω νῦν παραστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ δικαιο-
σύνῃ εἰς ἁγιασμόν.

20 Ὅτε γὰρ δοῦλοι ἦτε τῆς ἁμαρτίας, ἐλεύθεροι ἦτε τῇ δι-
καιοσύνῃ. 21 Τίνα οὖν καρπὸν εἴχετε τότε ἐφ᾽ οἷς νῦν ἐπαισχύ-
νεσθε; Τὸ γὰρ τέλος ἐκείνων θάνατος. 22 Νυνὶ δὲ ἐλευθερωθέν-
τες ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, δουλωθέντες δὲ τῷ Θεῷ, ἔχετε τὸν καρ-
πὸν ὑμῶν εἰς ἁγιασμόν, τὸ δὲ τέλος ζωὴν αἰώνιον. 23 Τὰ γὰρ
ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος, τὸ δὲ χάρισμα τοῦ Θεοῦ ζωὴ
αἰώνιος ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

7 Ἢ ἀγνοεῖτε, ἀδελφοί, –γινώσκουσι γὰρ νόμον λαλῶ–, ὅτι
ὁ νόμος κυριεύει τοῦ ἀνθρώπου ἐφ᾽ ὅσον χρόνον ζῇ; 2 Ἡ
γὰρ ὕπανδρος γυνὴ τῷ ζῶντι ἀνδρὶ δέδεται νόμῳ· ἐὰν δὲ ἀπο-
θάνῃ ὁ ἀνήρ, κατήργηται ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἀνδρός. 3 Ἄρα
οὖν ζῶντος τοῦ ἀνδρὸς μοιχαλὶς χρηματίσει ἐὰν γένηται ἀνδρὶ
ἑτέρῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνήρ, ἐλευθέρα ἐστὶν ἀπὸ τοῦ νόμου,
τοῦ μὴ εἶναι αὐτὴν μοιχαλίδα γενομένην ἀνδρὶ ἑτέρῳ.

4 Ὥστε, ἀδελφοί μου, καὶ ὑμεῖς ἐθανατώθητε τῷ νόμῳ διὰ
τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ εἰς τὸ γενέσθαι ὑμᾶς ἑτέρῳ, τῷ ἐκ νε-
κρῶν ἐγερθέντι, ἵνα καρποφορήσωμεν τῷ Θεῷ. 5 Ὅτε γὰρ ἦμεν
ἐν τῇ σαρκί, τὰ παθήματα τῶν ἁμαρτιῶν τὰ διὰ τοῦ νόμου
ἐνηργεῖτο ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν εἰς τὸ καρποφορῆσαι τῷ θα-
νάτῳ· 6 νυνὶ δὲ κατηργήθημεν ἀπὸ τοῦ νόμου, ἀποθανόντες ἐν
ᾧ κατειχόμεθα, ὥστε δουλεύειν ἡμᾶς ἐν καινότητι Πνεύματος
καὶ οὐ παλαιότητι γράμματος.

λό. 19 Ἀνθρωπίνως ὁμιλῶ χρησιμοποιώντας τὴν εἰκόνα τῆς δουλείας
λόγῳ τῆς φυσικῆς ἀδυναμίας σας νὰ καταλάβετε ἀλλιῶς (Στὴν πραγματικότητα ἡ ὑποταγὴ στὸ καλὸ δὲν εἶναι δουλεία, ἀλλὰ ἐλευθερία ἀπὸ τὰ πάθη). Ὅπως δὲ ὑποδουλώσατε τὰ μέλη σας στὴν ἀκαθαρσία καὶ τὴν ἀνομία γιὰ νὰ κάνετε τὴν ἀνομία, ἔτσι τώρα ὑποδουλώσετε τὰ μέλη σας στὸ καλὸ γιὰ ν' ἁγιάζεσθε.

«Τὰ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος, τὸ χάρισμα τοῦ Θεοῦ ζωὴ αἰώνιος»

20 Ὅταν βεβαίως ἤσασθε δοῦλοι τῆς ἁμαρτίας, ἤσασθε ἐλεύθεροι ἀπὸ
τὸν ἔλεγχο τοῦ καλοῦ. **21** Ἀλλὰ ποιό κέρδος εἴχατε τότε ἀπὸ τὰ ἔργα,
γιὰ τὰ ὁποῖα τώρα ντρέπεσθε; Διότι τὸ τέλος ἐκείνων εἶναι θάνατος.
22 Ἀλλὰ τώρα, ποὺ ἐλευθερωθήκατε ἀπὸ τὴν ἁμαρτία καὶ ὑποδουλωθήκατε στὸ Θεό, ἔχετε τὸ κέρδος σας σὲ ἁγιασμό, καὶ τὸ τέλος ζωὴ
αἰώνια. **23** Ναί, ὁ μισθὸς τῆς ἁμαρτίας εἶναι θάνατος, ἐνῷ τὸ χάρισμα τοῦ Θεοῦ εἶναι ζωὴ αἰώνια διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου μας.

Ἐλεύθεροι ἀπὸ τὸ νόμο

7 Ἢ ἀγνοεῖτε, ἀδελφοί – ὁμιλῶ βεβαίως σ' ἀνθρώπους ποὺ γνωρίζουν τὸ νόμο –, ὅτι ὁ νόμος ἔχει ἐξουσία πάνω στὸν ἄνθρωπο ὅσο αὐτὸς
ζῇ; **2** Παραδείγματος χάριν ἡ παντρεμένη γυναῖκα εἶναι δεμένη ἀπὸ τὸ νόμο μὲ τὸν ἄνδρα της ὅσο αὐτὸς ζῇ. Ἐὰν δὲ πεθάνῃ ὁ ἄνδρας, εἶναι ἐλεύθερη ἀπὸ τὸ νόμο, ποὺ τὴ δέσμευε μὲ τὸν ἄνδρα. **3** Ἄρα δέ, ὅσο
ζῇ ὁ ἄνδρας, θὰ γίνῃ μοιχαλίς, ἐὰν συνδεθῇ μὲ ἄλλον ἄνδρα. Ἐὰν ὅμως πεθάνῃ ὁ ἄνδρας, εἶναι ἐλεύθερη ἀπὸ τὸ νόμο, ὥστε νὰ μὴν εἶναι μοιχαλίς, ἐὰν παντρευτῇ ἄλλον ἄνδρα.

4 Καὶ σεῖς δέ, ἀδελφοί μου, πεθάνατε ὡς πρὸς τὸ νόμο διὰ τοῦ (νεκρωθέντος) σώματος τοῦ Χριστοῦ (καὶ ἔτσι εἶσθε ἐλεύθεροι ἀπὸ τὸ νόμο), γιὰ νὰ συνδεθῆτε μὲ ἄλλον, τὸν ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν, γιὰ νὰ φέρωμε
καρπὸ γιὰ τὸ Θεό. **5** Διότι, ὅταν ζούσαμε σαρκικὴ ζωή, τὰ ἁμαρτωλὰ πάθη μας, τὰ ὁποῖα διαλαμβάνονται στὸ νόμο (καὶ ἐξ αἰτίας τῶν ἀπαγορεύσεων τοῦ νόμου διεγείρονται), δροῦσαν στὰ μέλη μας γιὰ νὰ καρποφορήσουν γιὰ τὸ θάνατο. **6** Ἀλλὰ τώρα ἐλευθερωθήκαμε ἀπὸ τὸ νόμο,
ἀφοῦ πεθάναμε ὡς πρὸς αὐτόν, ἀπὸ τὸν ὁποῖο κατεξουσιαζόμασταν, ὥστε (τώρα) νὰ ὑπηρετοῦμε σὲ νέα κατάστασι, ὅπου κυριαρχεῖ τὸ Πνεῦμα, καὶ ὄχι σὲ παλαιὰ κατάστασι, ὅπου κυριαρχοῦσε ὁ γραπτὸς νόμος.

7 Τί οὖν ἐροῦμεν; Ὁ νόμος ἁμαρτία; Μὴ γένοιτο! Ἀλλὰ τὴν
ἁμαρτίαν οὐκ ἔγνων εἰ μὴ διὰ νόμου. Τήν τε γὰρ ἐπιθυμίαν
οὐκ ᾔδειν εἰ μὴ ὁ νόμος ἔλεγεν, **Οὐκ ἐπιθυμήσεις.** 8 Ἀφορμὴν
δὲ λαβοῦσα ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς κατειργάσατο ἐν ἐμοὶ
πᾶσαν ἐπιθυμίαν· χωρὶς γὰρ νόμου ἁμαρτία νεκρά. 9 Ἐγὼ δὲ
ἔζων χωρὶς νόμου ποτέ· ἐλθούσης δὲ τῆς ἐντολῆς ἡ ἁμαρτία
ἀνέζησεν, 10 ἐγὼ δὲ ἀπέθανον, καὶ εὑρέθη μοι ἡ ἐντολὴ ἡ εἰς
ζωήν, αὕτη εἰς θάνατον· 11 ἡ γὰρ ἁμαρτία ἀφορμὴν λαβοῦσα
διὰ τῆς ἐντολῆς ἐξηπάτησέ με καὶ δι' αὐτῆς ἀπέκτεινεν.
12 Ὥστε ὁ μὲν νόμος ἅγιος, καὶ ἡ ἐντολὴ ἁγία καὶ δικαία καὶ
ἀγαθή.

13 Τὸ οὖν ἀγαθὸν ἐμοὶ γέγονε θάνατος; Μὴ γένοιτο! Ἀλλὰ ἡ
ἁμαρτία, ἵνα φανῇ ἁμαρτία, διὰ τοῦ ἀγαθοῦ μοι κατεργαζομέ-
νη θάνατον, ἵνα γένηται καθ' ὑπερβολὴν ἁμαρτωλὸς ἡ ἁμαρ-
τία διὰ τῆς ἐντολῆς. 14 Οἴδαμεν γὰρ ὅτι ὁ νόμος πνευματικός
ἐστιν· ἐγὼ δὲ σαρκικός εἰμι, πεπραμένος ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν.
15 Ὃ γὰρ κατεργάζομαι οὐ γινώσκω· οὐ γὰρ ὃ θέλω τοῦτο
πράσσω, ἀλλ' ὃ μισῶ τοῦτο ποιῶ. 16 Εἰ δὲ ὃ οὐ θέλω τοῦτο
ποιῶ, σύμφημι τῷ νόμῳ ὅτι καλός.

17 Νυνὶ δὲ οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτό, ἀλλ' ἡ οἰκοῦσα ἐν
ἐμοὶ ἁμαρτία. 18 Οἶδα γὰρ ὅτι οὐκ οἰκεῖ ἐν ἐμοί, τοῦτ' ἔστιν ἐν
τῇ σαρκί μου, ἀγαθόν· τὸ γὰρ θέλειν παράκειταί μοι, τὸ δὲ κα-
τεργάζεσθαι τὸ καλὸν οὐχ εὑρίσκω. 19 Οὐ γὰρ ὃ θέλω ποιῶ
ἀγαθόν, ἀλλ' ὃ οὐ θέλω κακὸν τοῦτο πράσσω. 20 Εἰ δὲ ὃ οὐ θέ-
λω ἐγὼ τοῦτο ποιῶ, οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτό, ἀλλ' ἡ
οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία.

21 Εὑρίσκω ἄρα τὸν νόμον τῷ θέλοντι ἐμοὶ ποιεῖν, τὸ καλόν,
ὅτι ἐμοὶ τὸ κακὸν παράκειται. 22 Συνήδομαι γὰρ τῷ νόμῳ τοῦ
Θεοῦ κατὰ τὸν ἔσω ἄνθρωπον, 23 βλέπω δὲ ἕτερον νόμον ἐν
τοῖς μέλεσί μου ἀντιστρατευόμενον τῷ νόμῳ τοῦ νοός μου καὶ
αἰχμαλωτίζοντά με ἐν τῷ νόμῳ τῆς ἁμαρτίας τῷ ὄντι ἐν τοῖς

Σχέσι νόμου, ἁμαρτίας, ἐπιθυμίας καὶ θανάτου

7 Τί θὰ εἰποῦμε τώρα; Ὁ νόμος εἶναι ἁμαρτία; Μὴ γένοιτο! Ἀλλὰ
τῆς ἁμαρτίας δὲν ἔλαβα συνείδησι, παρὰ διὰ τοῦ νόμου. Ἀλλ' ἀκόμη
καὶ τὴν ἐπιθυμία δὲν θὰ γνώριζα, ἐὰν ὁ νόμος δὲν ἔλεγε, **Νὰ μὴν ἐπι-
θυμήσῃς.** **8** Ἀπὸ τὴν ἐντολὴ δὲ ἡ ἁμαρτία ἔλαβε ἀφορμὴ καὶ ἔθεσε μέ-
σα μου σ' ἐνέργεια κάθε ἐπιθυμία, ἐνῷ χωρὶς τὸ νόμο ἡ ἁμαρτία εἶναι
νεκρή (ἀνενέργητη). **9** Ἐγὼ δὲ ἄλλοτε ζοῦσα χωρὶς νόμο. Ἀλλ' ὅταν
ἦλθε ἡ ἐντολή, ἡ ἁμαρτία ζωντάνεψε **10** καὶ ἐγὼ πέθανα. Καὶ ἔτσι ἡ
ἐντολή, ποὺ ἦταν γιὰ ζωή, αὐτὴ συνέβη νὰ μοῦ προξενήσῃ θάνατο.
11 Ναί, ἡ ἁμαρτία ἔλαβε ἀφορμὴ ἀπὸ τὴν ἐντολὴ καὶ μ' ἐξαπάτησε,
καὶ ἔτσι μὲ τὴν παράβασί της μὲ θανάτωσε. **12** Ὥστε ὁ νόμος εἶναι
ἅγιος, καὶ ἡ ἐντολὴ εἶναι ἁγία καὶ δικαία καὶ καλή.

Ὁ νόμος πνευματικός, ἀλλ' ἐγὼ σαρκικός

13 Ἀλλὰ τὸ καλὸ ἔγινε σὲ μένα θάνατος; Μὴ γένοιτο νὰ ὑποστηρίξῃ
κανεὶς τέτοιο πρᾶγμα! Ἀλλὰ τὸ θάνατο προξενεῖ ἡ ἁμαρτία διὰ μέσου
τοῦ καλοῦ (τοῦ νόμου, τῆς ἐντολῆς), γιὰ νὰ φανῇ ὡς ἁμαρτία, γιὰ ν'
ἀποδειχθῇ ὑπερβολικὰ ἁμαρτωλὴ ἡ ἁμαρτία διὰ μέσου τῆς ἐντολῆς.
14 Γνωρίζουμε βεβαίως, ὅτι ὁ νόμος εἶναι πνευματικός. Ἀλλ' ἐγὼ εἶμαι
σαρκικός, πουλημένος καὶ ὑποδουλωμένος στὴν ἁμαρτία. **15** Καὶ δὲν ξέ-
ρω τί κάνω. Διότι δὲν κάνω αὐτὸ ποὺ θέλω, ἀλλὰ αὐτὸ ποὺ μισῶ,
αὐτὸ κάνω. **16** Καὶ ἀφοῦ κάνω αὐτὸ ποὺ δὲν θέλω, συμφωνῶ μὲ τὸ νό-
μο, ὅτι εἶναι καλός.

«Ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία»

17 Καὶ ἔτσι δὲν τὸ κάνω πλέον ἐγώ (τὸ κακό), ἀλλ' ἡ ἁμαρτία, ποὺ
κατοικεῖ σὲ μένα. **18** Γνωρίζω δέ, ὅτι δὲν κατοικεῖ καλὸ σὲ μένα, δη-
λαδὴ στὴ σάρκα μου. Τὸ νὰ θέλω βεβαίως τὸ καλὸ εἶναι πολὺ κοντὰ
σὲ μένα, ἀλλὰ τὸ νὰ ἐκτελῶ τὸ καλὸ δὲν τὸ βρίσκω. **19** Ναί, δὲν κά-
νω τὸ καλὸ ποὺ θέλω, ἀλλὰ τὸ κακὸ ποὺ δὲν θέλω, αὐτὸ πράττω.
20 Καὶ ἀφοῦ κάνω αὐτὸ ποὺ δὲν θέλω ἐγώ, δὲν τὸ κάνω πλέον ἐγώ,
ἀλλ' ἡ ἁμαρτία ποὺ κατοικεῖ σὲ μένα.

21 Διαπιστώνω λοιπόν, ὅτι σὲ μένα, ποὺ θέλω νὰ ἐκτελῶ τὸ νόμο,
(ποὺ εἶναι) τὸ καλό, σὲ μένα εἶναι πρόχειρο καὶ εὔκολο τὸ κακό.
22 Πολὺ μάλιστα εὐχαριστοῦμαι μέσα μου γιὰ τὸ νόμο τοῦ Θεοῦ.
23 Ἀλλὰ βλέπω ἄλλο νόμο στὰ μέλη μου ν' ἀντιστρατεύεται στὸ νόμο
τοῦ λογικοῦ μου, καὶ νὰ μὲ αἰχμαλωτίζῃ στὸ νόμο τῆς ἁμαρτίας, ποὺ
κυριαρχεῖ στὰ μέλη μου. **24** Ταλαίπωρος ἐγὼ ἄνθρωπος! Ποιός θὰ μὲ
σώσῃ ἀπ' αὐτὸ τὸ σῶμα τοῦ θανάτου; **25** Εὐχαριστῶ τὸ Θεὸ (ποὺ μὲ
σῴζει) διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου μας. Ἄρα δὲ ἐγὼ αὐτὸς

μέλεσί μου. 24 Ταλαίπωρος ἐγὼ ἄνθρωπος! Τίς με ῥύσεται ἐκ
τοῦ σώματος τοῦ θανάτου τούτου; 25 Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ διὰ
᾿Ιησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Ἄρα οὖν αὐτὸς ἐγὼ τῷ μὲν
νοΐ δουλεύω νόμῳ Θεοῦ, τῇ δὲ σαρκὶ νόμῳ ἁμαρτίας.

8 Οὐδὲν ἄρα νῦν κατάκριμα τοῖς ἐν Χριστῷ ᾿Ιησοῦ μὴ κατὰ
σάρκα περιπατοῦσιν, ἀλλὰ κατὰ Πνεῦμα. 2 Ὁ γὰρ νόμος
τοῦ Πνεύματος τῆς ζωῆς ἐν Χριστῷ ᾿Ιησοῦ ἠλευθέρωσέ με ἀπὸ
τοῦ νόμου τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. 3 Τὸ γὰρ ἀδύνατον
τοῦ νόμου, ἐν ᾧ ἠσθένει διὰ τῆς σαρκός, ὁ Θεός, τὸν ἑαυτοῦ
Υἱὸν πέμψας ἐν ὁμοιώματι σαρκὸς ἁμαρτίας καὶ περὶ ἁμαρ-
τίας, κατέκρινε, τὴν ἁμαρτίαν, ἐν τῇ σαρκί, 4 ἵνα τὸ δικαίωμα
τοῦ νόμου πληρωθῇ ἐν ἡμῖν τοῖς μὴ κατὰ σάρκα περι-
πατοῦσιν, ἀλλὰ κατὰ Πνεῦμα. 5 Οἱ γὰρ κατὰ σάρκα ὄντες τὰ
τῆς σαρκὸς φρονοῦσιν, οἱ δὲ κατὰ Πνεῦμα τὰ τοῦ Πνεύματος.
6 Τὸ γὰρ φρόνημα τῆς σαρκὸς θάνατος, τὸ δὲ φρόνημα τοῦ
Πνεύματος ζωὴ καὶ εἰρήνη· 7 διότι τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς
ἔχθρα εἰς Θεόν· τῷ γὰρ νόμῳ τοῦ Θεοῦ οὐχ ὑποτάσσεται· οὐδὲ
γὰρ δύναται· 8 οἱ δὲ ἐν σαρκὶ ὄντες Θεῷ ἀρέσαι οὐ δύνανται.

9 Ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐστε ἐν σαρκί, ἀλλ᾿ ἐν Πνεύματι, εἴπερ
Πνεῦμα Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν. Εἰ δέ τις Πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει,
οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ. 10 Εἰ δὲ Χριστὸς ἐν ὑμῖν, τὸ μὲν σῶμα
νεκρὸν δι᾿ ἁμαρτίαν, τὸ δὲ πνεῦμα ζωὴ διὰ δικαιοσύνην.
11 Εἰ δὲ τὸ Πνεῦμα τοῦ ἐγείραντος ᾿Ιησοῦν ἐκ νεκρῶν οἰκεῖ ἐν
ὑμῖν, ὁ ἐγείρας τὸν Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ζωοποιήσει καὶ τὰ
θνητὰ σώματα ὑμῶν διὰ τὸ ἐνοικοῦν αὐτοῦ Πνεῦμα ἐν ὑμῖν.

καθ᾽ ἑαυτὸν (χωρὶς δηλαδὴ τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ) μὲ τὸ νοῦ μὲν εἶμαι
δοῦλος στὸ νόμο τοῦ Θεοῦ, μὲ τὴ σάρκα δὲ στὸ νόμο τῆς ἁμαρτίας.

Διὰ τοῦ Πνεύματος ζωή, εὐτυχία καὶ ἔνδοξη ἀνάστασι

8 Φυσικὰ τώρα οὐδεμία καταδίκη ὑπάρχει γιὰ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ
Ἰησοῦ Χριστοῦ, ποὺ δὲν ζοῦν κατὰ τὶς ἐπιθυμίες τῆς σάρκας, ἀλλὰ
κατὰ τὶς ὑπαγορεύσεις τοῦ Πνεύματος. **2** Διότι ἐξ αἰτίας τοῦ Ἰησοῦ
Χριστοῦ ὁ νόμος τοῦ Πνεύματος, ποὺ δίνει ζωή, μ᾽ ἐλευθέρωσε ἀπὸ τὸ
νόμο τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. **3** Διότι τὴν ἀδυναμία τοῦ νόμου,
ἐξ αἰτίας τῆς ὁποίας (ὁ νόμος) μειονεκτοῦσε λόγῳ τῆς σάρκας, ὁ Θε-
ός, ἀφοῦ ἔστειλε τὸν Υἱό του μὲ τὴ μορφὴ τῆς σάρκας, ὅπου κυριαρχεῖ
ἡ ἁμαρτία, καὶ γιὰ τὴν ἁμαρτία, καταδίκασε αὐτὴ τὴν ἀδυναμία τοῦ
νόμου, τὴν ἁμαρτία δηλαδή, μὲ τὴ θυσία τῆς σάρκας του.
4 Ἔτσι ἡ ἀπαίτησι τοῦ νόμου ἐκπληρώθηκε σ᾽ ἐμᾶς, ποὺ δὲν ζοῦμε
κατὰ τὶς ἐπιθυμίες τῆς σάρκας, ἀλλὰ κατὰ τὶς ὑπαγορεύσεις τοῦ Πνεύ-
ματος. **5** Διότι ἐκεῖνοι, ποὺ εἶναι κάτω ἀπὸ τὴν κυριαρχία τῆς σάρκας,
θέλουν αὐτά, ποὺ θέλει ἡ σάρκα, ἐνῷ ἐκεῖνοι, ποὺ εἶναι κάτω ἀπὸ τὴν
κυριαρχία τοῦ Πνεύματος, θέλουν αὐτά, ποὺ θέλει τὸ Πνεῦμα. **6** Τὸ δὲ
θέλημα τῆς σάρκας ὡς ἀποτέλεσμα ἔχει τὸ θάνατο, ἐνῷ τὸ θέλημα τοῦ
Πνεύματος ὡς ἀποτέλεσμα ἔχει τὴ ζωὴ καὶ τὴν εὐτυχία. **7** Διότι τὸ θέ-
λημα τῆς σάρκας εἶναι ἔχθρα πρὸς τὸ Θεό, ἐπειδὴ δὲν ὑποτάσσεται στὸ
νόμο τοῦ Θεοῦ, ἀλλ᾽ οὔτε δύναται νὰ ὑποταχθῇ. **8** Γι᾽ αὐτό, ὅσοι εἶναι
κάτω ἀπὸ τὴν κυριαρχία τῆς σάρκας, δὲν δύνανται ν᾽ ἀρέσουν στὸ Θεό.
9 Ἀλλὰ σεῖς δὲν εἶσθε κάτω ἀπὸ τὴν κυριαρχία τῆς σάρκας, ἀλλὰ
τοῦ Πνεύματος, ἀφοῦ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ κατοικεῖ μέσα σας. Ἐὰν δὲ
κανεὶς δὲν ἔχῃ τὸ Πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ, αὐτὸς δὲν ἀνήκει σ᾽ αὐτόν.
10 Ἀφοῦ δὲ ὁ Χριστὸς εἶναι μέσα σας, τὸ μὲν σῶμα εἶναι νεκρὸ γιὰ
τὴν ἁμαρτία, τὸ δὲ πνεῦμα ζῇ γιὰ τὸ καλό. **11** Ἀφοῦ δὲ τὸ Πνεῦμα
ἐκείνου (τοῦ Θεοῦ Πατρός), ὁ ὁποῖος ἀνέστησε τὸν Ἰησοῦ ἐκ νεκρῶν,
κατοικεῖ μέσα σας, τότε ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἀνέστησε τὸ Χριστὸ ἐκ νε-
κρῶν, θὰ δώσῃ ζωὴ καὶ στὰ δικά σας νεκρὰ σώματα ἐξ αἰτίας τοῦ
Πνεύματός του, τὸ ὁποῖο κατοικεῖ μέσα σας.

12 Ἄρα οὖν, ἀδελφοί, ὀφειλέται ἐσμὲν οὐ τῇ σαρκὶ τοῦ κατὰ
σάρκα ζῆν. 13 Εἰ γὰρ κατὰ σάρκα ζῆτε, μέλλετε ἀποθνῄσκειν·
εἰ δὲ Πνεύματι τὰς πράξεις τοῦ σώματος θανατοῦτε, ζήσεσθε.
14 Ὅσοι γὰρ Πνεύματι Θεοῦ ἄγονται, οὗτοί εἰσιν υἱοὶ Θεοῦ.
15 Οὐ γὰρ ἐλάβετε πνεῦμα δουλείας πάλιν εἰς φόβον, ἀλλ᾽
ἐλάβετε Πνεῦμα υἱοθεσίας, ἐν ᾧ κράζομεν· Ἀββᾶ, ὁ Πατήρ!
16 Αὐτὸ τὸ Πνεῦμα συμμαρτυρεῖ τῷ πνεύματι ἡμῶν ὅτι ἐσμὲν
τέκνα Θεοῦ. 17 Εἰ δὲ τέκνα, καὶ κληρονόμοι, κληρονόμοι μὲν
Θεοῦ, συγκληρονόμοι δὲ Χριστοῦ, εἴπερ συμπάσχομεν ἵνα καὶ
συνδοξασθῶμεν.

18 Λογίζομαι γὰρ ὅτι οὐκ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ
πρὸς τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς. 19 Ἡ
γὰρ ἀποκαραδοκία τῆς κτίσεως τὴν ἀποκάλυψιν τῶν υἱῶν τοῦ
Θεοῦ ἀπεκδέχεται. 20 Τῇ γὰρ ματαιότητι ἡ κτίσις ὑπετάγη,
οὐχ ἑκοῦσα, ἀλλὰ διὰ τὸν ὑποτάξαντα, ἐπ᾽ ἐλπίδι, 21 ὅτι καὶ
αὐτὴ ἡ κτίσις ἐλευθερωθήσεται ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς
εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ. 22 Οἴδαμεν
γὰρ ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις συστενάζει καὶ συνωδίνει ἄχρι τοῦ νῦν.
23 Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ Πνεύματος
ἔχοντες, καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς στενάζομεν υἱοθεσίαν
ἀπεκδεχόμενοι, τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ σώματος ἡμῶν. 24 Τῇ
γὰρ ἐλπίδι ἐσώθημεν· ἐλπὶς δὲ βλεπομένη οὐκ ἔστιν ἐλπίς· ὃ
γὰρ βλέπει τις, τί καὶ ἐλπίζει; 25 Εἰ δὲ ὃ οὐ βλέπομεν ἐλπίζο-
μεν, δι᾽ ὑπομονῆς ἀπεκδεχόμεθα.

Διὰ τοῦ Πνεύματος υἱοὶ Θεοῦ καὶ κληρονόμοι

12 Συνεπῶς δέ, ἀδελφοί, εἴμεθα ὀφειλέτες ὄχι στὴ σάρκα, γιὰ νὰ
ζοῦμε κατὰ τὶς ἐπιθυμίες τῆς σάρκας. **13** Διότι, ἐὰν ζῆτε κατὰ τὶς ἐπι-
θυμίες τῆς σάρκας, θὰ πεθάνετε. Ἐὰν ὅμως μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Πνεύ-
ματος νεκρώνετε τὶς πράξεις τοῦ σώματος, θὰ ζήσετε. **14** Ὅσοι δὲ κυ-
βερνῶνται ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, αὐτοὶ εἶναι παιδιὰ τοῦ Θεοῦ.
15 Δὲν λάβατε δὲ πνεῦμα δουλείας γιὰ νὰ ἔχετε πάλι τὸ (δουλικὸ)
αἴσθημα τοῦ φόβου, ἀλλὰ λάβατε Πνεῦμα υἱοθεσίας, ἐξ αἰτίας τοῦ ὁποί-
ου κράζουμε, «Ἀββᾶ, Πατέρα!». **16** Τὸ ἴδιο δηλαδὴ τὸ Πνεῦμα
(μ' αὐτὴ τὴν κραυγὴ) δίνει ἔντονη μαρτυρία στὸ δικό μας πνεῦμα, ὅτι
εἴμεθα τέκνα τοῦ Θεοῦ. **17** Ἀφοῦ δὲ εἴμεθα τέκνα, εἴμεθα καὶ κληρο-
νόμοι. Κληρονόμοι μὲν τοῦ Θεοῦ, συγκληρονόμοι δὲ τοῦ Χριστοῦ, ἐὰν
βεβαίως πάσχωμε μαζί του, ὥστε καὶ νὰ δοξασθοῦμε μαζί του.

Ἡ δόξα τοῦ μελλοντικοῦ κόσμου

18 Σκέπτομαι δέ, ὅτι τὰ παθήματα τῆς παρούσης ζωῆς δὲν εἶναι τί-
ποτε μπροστὰ στὴ δόξα, ποὺ μέλλει νὰ φανερωθῇ γιὰ μᾶς. **19** Ἡ δὲ
ἔντονη προσδοκία τῆς κτίσεως εἶναι, ὅτι περιμένει μὲ ἀγωνία τὴν ἔνδο-
ξη φανέρωσι τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ. **20** Διότι ἡ κτίσι ὑποτάχθηκε στὴ
φθορά, ὄχι θεληματικά, ἀλλ' ἐξ αἰτίας ἐκείνου (τοῦ Θεοῦ), ὁ ὁποῖος
τὴν ὑπέταξε μὲ τὴν ἐλπίδα, **21** ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ κτίσι θὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ
τὴ δουλεία στὴ φθορά, γιὰ νὰ συμμετάσχῃ στὴν ἐλευθερία γιὰ τὴν ἀπό-
λαυσι τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ. **22** Γνωρίζουμε δέ, ὅτι ὅλη ἡ
κτίσι μέχρι τώρα στενάζει καὶ ὑποφέρει ἀπὸ σφοδροὺς πόνους τοκετοῦ.
23 Ὄχι δὲ μόνον ἡ κτίσι, ἀλλὰ καὶ ἐμεῖς οἱ ἴδιοι, καίτοι ἀπολαμβά-
νουμε τοὺς πρώτους καρποὺς τοῦ Πνεύματος ὡς ἀρραβῶνα τῶν μελλόν-
των ἀγαθῶν, καὶ ἐμεῖς οἱ ἴδιοι στενάζουμε στὰ βάθη μας, ἀναμένοντας
μὲ ἀγωνία ὁριστικὴ καὶ ὁλοκληρωτικὴ υἱοθεσία, τὴν ἀπελευθέρωσι τοῦ
σώματός μας ἀπὸ τὴ φθορά. **24** Διότι σωθήκαμε μὲ σωτηρία, ποὺ εἶναι
ἀντικείμενο ἐλπίδος (Ὁ Χριστὸς ἐπέτυχε γιὰ μᾶς σωτηρία, ποὺ ἐλπί-
ζουμε νὰ μᾶς δοθῇ ὁριστικῶς καὶ πλήρως στὸ μέλλον). Ἐλπὶς δὲ γιὰ
πρᾶγμα, ποὺ ἔγινε καὶ βλέπουμε, δὲν νοεῖται. Διότι αὐτό, ποὺ ἔγινε
καὶ βλέπει κανείς, ποιός ὁ λόγος νὰ τὸ ἐλπίζῃ; **25** Ἀφοῦ δὲ ἐλπίζουμε
σὲ πρᾶγμα, ποὺ δὲν βλέπουμε (πρᾶγμα μελλοντικό), τὸ περιμένουμε
μὲ ἀγωνία καὶ ὑπομονή.

26 Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ Πνεῦμα συναντιλαμβάνεται ταῖς
ἀσθενείαις ἡμῶν· τὸ γὰρ τί προσευξόμεθα καθὸ δεῖ οὐκ οἴδα-
μεν, ἀλλ' αὐτὸ τὸ Πνεῦμα ὑπερεντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν στενα-
γμοῖς ἀλαλήτοις· 27 ὁ δὲ ἐρευνῶν τὰς καρδίας οἶδε τί τὸ φρό-
νημα τοῦ Πνεύματος, ὅτι κατὰ Θεὸν ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἁγίων.

28 Οἴδαμεν δὲ ὅτι τοῖς ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν πάντα συνεργεῖ
εἰς ἀγαθόν, τοῖς κατὰ πρόθεσιν κλητοῖς οὖσιν· 29 ὅτι οὓς προέ-
γνω, καὶ προώρισε συμμόρφους τῆς εἰκόνος τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, εἰς
τὸ εἶναι αὐτὸν πρωτότοκον ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς· 30 οὓς δὲ προ-
ώρισε, τούτους καὶ ἐκάλεσε, καὶ οὓς ἐκάλεσε, τούτους καὶ ἐδι-
καίωσεν, οὓς δὲ ἐδικαίωσε, τούτους καὶ ἐδόξασε.

31 Τί οὖν ἐροῦμεν πρὸς ταῦτα; Εἰ ὁ Θεὸς ὑπὲρ ἡμῶν, τίς καθ'
ἡμῶν; 32 Ὅς γε τοῦ ἰδίου Υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο, ἀλλ' ὑπὲρ ἡμῶν
πάντων παρέδωκεν αὐτόν, πῶς οὐχὶ καὶ σὺν αὐτῷ τὰ πάντα
ἡμῖν χαρίσεται; 33 Τίς ἐγκαλέσει κατὰ ἐκλεκτῶν Θεοῦ; Θεὸς ὁ
δικαιῶν· 34 τίς ὁ κατακρίνων; Χριστὸς ὁ ἀποθανών, μᾶλλον δὲ
καὶ ἐγερθείς, ὃς καὶ ἔστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, ὃς καὶ ἐντυγχάνει
ὑπὲρ ἡμῶν. 35 Τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ;
Θλῖψις ἢ στενοχωρία ἢ διωγμὸς ἢ λιμὸς ἢ γυμνότης ἢ κίνδυ-
νος ἢ μάχαιρα; 36 Καθὼς γέγραπται ὅτι **ἕνεκά σου θανατούμε-
θα ὅλην τὴν ἡμέραν· ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς.**
37 Ἀλλ' ἐν τούτοις πᾶσιν ὑπερνικῶμεν διὰ τοῦ ἀγαπήσαντος
ἡμᾶς. 38 Πέπεισμαι γὰρ ὅτι οὔτε θάνατος οὔτε ζωὴ οὔτε ἄγγε-
λοι οὔτε ἀρχαὶ οὔτε δυνάμεις οὔτε ἐνεστῶτα οὔτε μέλλοντα
39 οὔτε ὕψωμα οὔτε βάθος οὔτε τις κτίσις ἑτέρα δυνήσεται
ἡμᾶς χωρίσαι ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ
τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

Τὸ Πνεῦμα διεγείρει σὲ προσευχὴ πρὸς τὸν Πατέρα

26 Ἐπίσης δὲ καὶ τὸ Πνεῦμα ἔρχεται ἀρωγὸ στὶς ἀδυναμίες μας. Διό-
τι τὸ τί θὰ προσευχηθοῦμε καθὼς πρέπει δὲν γνωρίζουμε. Ἀλλὰ τὸ ἴδιο
τὸ Πνεῦμα προκαλεῖ θερμὴ προσευχὴ γιὰ μᾶς μὲ ἀνεκφράστους στενα-
γμούς. **27** Ὁ δὲ καρδιογνώστης γνωρίζει τί ζητεῖ τὸ Πνεῦμα, ὅτι δη-
λαδὴ προκαλεῖ προσευχὴ ὑπὲρ τῶν ἁγίων (πιστῶν) ὅπως θέλει ὁ Θεός.

«Τοῖς ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν πάντα συνεργεῖ εἰς ἀγαθόν»

28 Εἴμεθα δὲ πεπεισμένοι, ὅτι σ' ἐκείνους, ποὺ ἀγαποῦν τὸ Θεό, ὅλα
συντελοῦν στὸ καλό, σ' ἐκείνους δηλαδή, ποὺ εἶναι καλεσμένοι σύμφω-
να μὲ προαιώνια ἀπόφασι. **29** Διότι ἐκείνους, τοὺς ὁποίους προγνώρισε
ὡς καλοπροαιρέτους καὶ ἀξίους νὰ εἶναι ἰδικοί του, ἐκείνους καὶ προώ-
ρισε γιὰ ν' ἀποκτήσουν μορφὴ σὰν τὴ μορφὴ τοῦ Υἱοῦ του, γιὰ νὰ εἶναι
αὐτὸς πρωτότοκος μεταξὺ πολλῶν ἀδελφῶν. **30** Ὅσους δὲ προώρισε,
αὐτοὺς καὶ κάλεσε. Καὶ ὅσους κάλεσε, αὐτοὺς καὶ δικαίωσε. Καὶ ὅσους
δικαίωσε, αὐτοὺς καὶ δόξασε.

«Τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ;»
«Ἐν πᾶσιν ὑπερνικῶμεν διὰ τοῦ ἀγαπήσαντος ἡμᾶς»

31 Τί θὰ εἰποῦμε τώρα ἔπειτα ἀπ' αὐτά; Ἀφοῦ ὁ Θεὸς εἶναι μὲ τὸ
μέρος μας, ποιός μπορεῖ νὰ μᾶς νικήσῃ; **32** Αὐτός, ποὺ δὲν λυπήθηκε
οὔτε τὸν ἴδιο του τὸν Υἱό, ἀλλὰ τὸν θυσίασε γιὰ μᾶς ὅλους, πῶς μαζὶ
μ' αὐτὸν δὲν θὰ μᾶς χαρίσῃ καὶ τὰ πάντα; **33** Ποιός μπορεῖ νὰ σταθῇ
κατήγορος ἐναντίον ἐκείνων, ποὺ ἐξέλεξε ὁ Θεός; Ὁ Θεὸς τοὺς δικαι-
ώνει. **34** Ποιός θὰ τοὺς καταδικάσῃ; Ὁ Χριστὸς πέθανε. Ἀκόμη δὲ πε-
ρισσότερο, καὶ ἀναστήθηκε. Αὐτὸς καὶ βρίσκεται στὰ δεξιὰ τοῦ Θεοῦ.
Αὐτὸς καὶ μεσιτεύει γιὰ μᾶς. **35** Ποιός θὰ μᾶς χωρίσῃ ἀπὸ τὴν ἀγάπη
τοῦ Χριστοῦ; (Τί μπορεῖ νὰ μᾶς ἀλλοιώσῃ, ὥστε ὁ Χριστὸς νὰ παύσῃ
νὰ μᾶς ἀγαπᾷ;). Θλῖψι ἢ στενόχωρη κατάστασι ἢ διωγμὸς ἢ πεῖνα ἢ
γυμνότης ἢ κίνδυνος ἢ μαχαίρι; **36** Καθὼς εἶναι γραμμένο, **Γιὰ χάρι
σου κινδυνεύουμε ὅλη τὴν ἡμέρα νὰ θανατωθοῦμε. Θεωρηθήκα-
με σὰν πρόβατα προωρισμένα γιὰ σφαγή.** **37** Ἀλλὰ σ' ὅλα αὐτὰ
ὑπερισχύουμε μὲ τὴ βοήθεια ἐκείνου, ὁ ὁποῖος μᾶς ἀγάπησε. **38** Ναί,
εἶμαι πεπεισμένος, ὅτι οὔτε θάνατος, οὔτε ζωή, οὔτε ἄγγελοι, οὔτε
ἀρχές, οὔτε δυνάμεις, οὔτε παρόντα, οὔτε μέλλοντα, **39** οὔτε οὐρανός,
οὔτε γῆ, οὔτε κάποια ἄλλη κτίσι θὰ μπορέσῃ νὰ μᾶς χωρίσῃ ἀπὸ τὴν
ἀγάπη τοῦ Θεοῦ γιὰ μᾶς στὸ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρί-
ου μας (τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Θεοῦ).

9 Ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ, οὐ ψεύδομαι, συμμαρτυρούσης
μοι τῆς συνειδήσεώς μου ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, 2 ὅτι λύπη
μοί ἐστι μεγάλη καὶ ἀδιάλειπτος ὀδύνη τῇ καρδίᾳ μου.
3 Ηὐχόμην γὰρ αὐτὸς ἐγὼ ἀνάθεμα εἶναι ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ
ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν μου, τῶν συγγενῶν μου κατὰ σάρκα, 4 οἵτι-
νές εἰσιν Ἰσραηλῖται, ὧν ἡ υἱοθεσία καὶ ἡ δόξα καὶ αἱ
διαθῆκαι καὶ ἡ νομοθεσία καὶ ἡ λατρεία καὶ αἱ ἐπαγγελίαι,
5 ὧν οἱ πατέρες, καὶ ἐξ ὧν ὁ Χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα, ὁ ὢν ἐπὶ
πάντων Θεὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν.

6 Οὐχ οἷον δὲ ὅτι ἐκπέπτωκεν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Οὐ γὰρ
πάντες οἱ ἐξ Ἰσραήλ, οὗτοι Ἰσραήλ, 7 οὐδ' ὅτι εἰσὶ σπέρμα
Ἀβραάμ, πάντες τέκνα, ἀλλ' **ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεταί σοι σπέρ-
μα·** 8 τοῦτ' ἔστιν οὐ τὰ τέκνα τῆς σαρκὸς ταῦτα τέκνα τοῦ Θε-
οῦ, ἀλλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐπαγγελίας λογίζεται εἰς σπέρμα.
9 Ἐπαγγελίας γὰρ ὁ λόγος οὗτος· **Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον
ἐλεύσομαι καὶ ἔσται τῇ Σάρρᾳ υἱός.** 10 Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ
Ῥεβέκκα ἐξ ἑνὸς κοίτην ἔχουσα, Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν·
11 μήπω γὰρ γεννηθέντων μηδὲ πραξάντων τι ἀγαθὸν ἢ κα-
κόν, ἵνα ἡ κατ' ἐκλογὴν τοῦ Θεοῦ πρόθεσις μένῃ, 12 οὐκ ἐξ
ἔργων, ἀλλ' ἐκ τοῦ καλοῦντος, ἐρρέθη αὐτῇ ὅτι **ὁ μείζων δου-
λεύσει τῷ ἐλάσσονι,** 13 καθὼς γέγραπται· **Τὸν Ἰακὼβ ἠγάπη-
σα, τὸν δὲ Ἠσαῦ ἐμίσησα.**

Ἡ ὀδύνη τοῦ Παύλου γιὰ τοὺς ὁμοεθνεῖς του

9 Ἀλήθεια λέγω ὡς χριστιανός, δὲν ψεύδομαι. Ἔχω ἔντονη τὴ μαρ-
τυρία τῆς συνειδήσεώς μου, ποὺ ἐμπνέεται ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο,
2 ὅτι λύπη μεγάλη ὑπάρχει μέσα μου καὶ ἀδιάκοπη ὀδύνη στὴν καρδιά
μου. **3** Θὰ εὐχόμουν μάλιστα νὰ χωρισθῶ ἐγὼ ὁ ἴδιος ἀπὸ τὸ Χριστὸ
γιὰ χάρι τῶν ἀδελφῶν μου, τῶν ὁμοεθνῶν μου. **4** Αὐτοὶ φέρουν τὸ τι-
μημένο ὄνομα Ἰσραηλῖτες. Αὐτοὶ υἱοθετήθηκαν ἀπ᾽ τὸ Θεό. Αὐτῶν
εἶναι ἡ δόξα καὶ οἱ διαθῆκες καὶ ἡ νομοθεσία καὶ ἡ λατρεία καὶ οἱ ὑπο-
σχέσεις. **5** Αὐτῶν εἶναι οἱ πατέρες (οἱ ἔνδοξοι πατριάρχες). Καὶ ἀπ᾽
αὐτοὺς προῆλθε ὁ Χριστὸς ὡς ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ Θεὸς ὁ ἐξου-
σιαστὴς πάντων, ὁ δοξασμένος στοὺς αἰῶνες, ἀμήν.

Οἱ ἐπαγγελίες τοῦ Θεοῦ ἐκπληρώθηκαν στοὺς ἀληθινοὺς Ἰσραηλῖτες

6 Ἀλλὰ δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ διαψεύσθηκε ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Διότι
ἀληθινὸς Ἰσραηλιτικὸς λαὸς δὲν εἶναι ὅλοι οἱ καταγόμενοι ἀπὸ τὸν
Ἰσραήλ (τὸν Ἰακώβ, τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς τιμητικῶς ὠνόμασε Ἰσραήλ).
7 Οὔτε διότι εἶναι ἀπόγονοι τοῦ Ἀβραὰμ εἶναι ὅλοι ἀληθινὰ τέκνα του.
Ἀλλ᾽ (ὅπως εἶπε ὁ Θεὸς στὸν Ἀβραὰμ) **ἀπὸ τὸν Ἰσαὰκ θὰ προέλ-
θουν οἱ ἀληθινοὶ ἀπόγονοί σου.** **8** Δηλαδὴ τέκνα τοῦ Θεοῦ (καὶ τέ-
κνα τοῦ Ἀβραὰμ) δὲν εἶναι τὰ τέκνα ποὺ γεννῶνται κατὰ τὸ φυσικὸ νό-
μο, ἀλλὰ τὰ τέκνα ποὺ γεννῶνται κατόπιν τῆς ὑποσχέσεως τοῦ Θεοῦ,
αὐτὰ θεωροῦνται ἀληθινὰ τέκνα. **9** Διότι αὐτὸς ὁ λόγος εἶναι λόγος
ὑποσχέσεως: **Τὸ ἐρχόμενο ἔτος τὸν ἴδιο καιρὸ θὰ ἔλθω πάλι, καὶ
ἡ Σάρρα θὰ ἔχῃ υἱό.** **10** Ὄχι δὲ μόνον αὐτό, ἀλλὰ καὶ ἡ Ρεβέκκα
ἀπέκτησε τέκνα ἀπὸ τὸν αὐτὸν ἄνδρα, τὸν Ἰσαὰκ τὸν πατέρα μας.
11 Ἐνῷ δὲ ἀκόμη (τὰ τέκνα τοῦ αὐτοῦ πατέρα καὶ τῆς αὐτῆς μητέρας)
δὲν εἶχαν γεννηθῆ καὶ δὲν εἶχαν πράξει κάτι καλὸ ἢ κακό, γιὰ νὰ ἰσχύῃ
ἡ ἐκ τῶν προτέρων ἀπόφασι τοῦ Θεοῦ γιὰ ἐκλογή, **12** ἀπόφασι ποὺ δὲν
ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἔργα, ἀλλ᾽ ἀπὸ τὸ Θεό, ποὺ κάνει τὴν κλῆσι, ὁ Θεὸς εἶπε
στὴ Ρεβέκκα: **Ὁ μεγαλύτερος** (ὁ πρωτότοκος) **θὰ ὑπηρετήσῃ τὸ νε-
ώτερο** (τὸ δευτερότοκο). **13** Καὶ τοῦτο συμφωνεῖ μὲ τὸν ἄλλο λόγο τῆς
Γραφῆς, **Τὸν Ἰακὼβ ἀγάπησα, ἐνῷ τὸν Ἠσαῦ μίσησα** (Ὁ λόγος
ἀναφέρεται σ᾽ ἐξωτερικὲς συνθῆκες: Τὸν Ἰακὼβ μὲ τὸ λαό του ἐξέλεξα
καὶ εὐνόησα, ἐνῷ τὸν Ἠσαῦ μὲ τὸ λαό του ἀπέρριψα καὶ δὲν εὐνόησα).

14 Τί οὖν ἐροῦμεν; Μὴ ἀδικία παρὰ τῷ Θεῷ; Μὴ γένοιτο!
15 Τῷ γὰρ Μωυσῇ λέγει· **Ἐλεήσω ὃν ἂν ἐλεῶ, καὶ οἰκτειρήσω
ὃν ἂν οἰκτείρω.** 16 Ἄρα οὖν οὐ τοῦ θέλοντος οὐδὲ τοῦ τρέχοντος,
ἀλλὰ τοῦ ἐλεοῦντος Θεοῦ. 17 Λέγει γὰρ ἡ Γραφὴ τῷ Φαραὼ ὅτι
**εἰς αὐτὸ τοῦτο ἐξήγειρά σε, ὅπως ἐνδείξωμαι ἐν σοὶ τὴν δύνα-
μίν μου, καὶ ὅπως διαγγελῇ τὸ ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ.**
18 Ἄρα οὖν ὃν θέλει ἐλεεῖ, ὃν δὲ θέλει σκληρύνει.

19 Ἐρεῖς οὖν μοι· Τί ἔτι μέμφεται; Τῷ γὰρ βουλήματι αὐτοῦ
τίς ἀνθέστηκε; 20 Μενοῦνγε, ὦ ἄνθρωπε, σὺ τίς εἶ ὁ ἀνταπο-
κρινόμενος τῷ Θεῷ; Μὴ ἐρεῖ τὸ πλάσμα τῷ πλάσαντι, τί με
ἐποίησας οὕτως; 21 Ἢ οὐκ ἔχει ἐξουσίαν ὁ κεραμεὺς τοῦ πη-
λοῦ, ἐκ τοῦ αὐτοῦ φυράματος ποιῆσαι ὃ μὲν εἰς τιμὴν σκεῦος,
ὃ δὲ εἰς ἀτιμίαν;

22 Εἰ δὲ θέλων ὁ Θεὸς ἐνδείξασθαι τὴν ὀργὴν καὶ γνωρίσαι
τὸ δυνατὸν αὐτοῦ ἤνεγκεν ἐν πολλῇ μακροθυμίᾳ σκεύη ὀργῆς
κατηρτισμένα εἰς ἀπώλειαν, 23 καὶ ἵνα γνωρίσῃ τὸν πλοῦτον
τῆς δόξης αὐτοῦ ἐπὶ σκεύη ἐλέους, ἃ προητοίμασεν εἰς δόξαν;
24 Οὓς καὶ ἐκάλεσεν, ἡμᾶς, οὐ μόνον ἐξ Ἰουδαίων, ἀλλὰ καὶ
ἐξ ἐθνῶν, 25 ὡς καὶ ἐν τῷ Ὡσηὲ λέγει· **Καλέσω τὸν οὐ λαόν μου
λαόν μου, καὶ τὴν οὐκ ἠγαπημένην ἠγαπημένην.** 26 **Καὶ ἔσται
ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἐρρέθη αὐτοῖς, οὐ λαός μου ὑμεῖς, ἐκεῖ κληθή-
σονται υἱοὶ Θεοῦ ζῶντος.** 27 Ἡσαΐας δὲ κράζει ὑπὲρ τοῦ
Ἰσραήλ· **Ἐὰν ᾖ ὁ ἀριθμὸς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὡς ἡ ἄμμος τῆς
θαλάσσης, τὸ κατάλειμμα σωθήσεται.** 28 **Λόγον γὰρ συντελῶν**

Ἄδικος ὁ Θεός;

14 Τί θὰ εἰποῦμε τώρα; Μήπως εἶναι ἄδικος ὁ Θεός; Μὴ γένοιτο!
15 Βεβαίως στὸ Μωυσῆ λέγει: **Θὰ ἐλεήσω ὅποιον θὰ λυποῦμαι, καὶ θὰ φανῶ σπλαγχνικὸς σ' ὅποιον θὰ σπλαγχνίζωμαι.** **16** Καὶ ἄρα
ἡ θεία εὔνοια δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴ θέλησι οὔτε ἀπὸ τὴν προσπάθεια τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλ' ἀπὸ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ. **17** Στὸ δὲ Φαραὼ ἡ
Γραφὴ (ὁ Θεός, ὅπως ἀναφέρεται στὴ Γραφὴ) λέγει: **Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς σὲ διήγειρα ὥστε ν' ἀντιδρᾷς, γιὰ νὰ δείξω ἐξ αἰτίας σου τὴ δύναμί μου καὶ νὰ διαλαληθῇ τὸ ὄνομά μου σὲ ὅλη τὴ γῆ.** **18** Καὶ ἄρα ὅποιον θέλει ἐλεεῖ, καὶ ὅποιον θέλει σκληρύνει.

Αὐθάδης ἔνστασι καὶ ἔλεγχος τῆς αὐθαδείας

19 Κατόπιν τούτου θὰ μοῦ εἰπῇς: «Γιατί πλέον ὁ Θεὸς κατηγορεῖ τὸν ἄνθρωπο; Στὸ θέλημά του ποιός βεβαίως μπόρεσε ποτὲ ν' ἀντισταθῇ;». **20** Ἀλλ', ὦ ἄνθρωπε, ποιός εἶσαι σύ, ποὺ κάνεις κριτικὴ στὸ
Θεό; Μήπως μπορεῖ τὸ πήλινο ἀγγεῖο νὰ εἰπῇ στὸν ἀγγειοπλάστη του, «Γιατί μὲ ἔκανες ἔτσι;»; **21** Ἢ δὲν ἔχει ὁ ἀγγειοπλάστης ἐξουσία πάνω στὸν πηλό, ἀπὸ τὴν αὐτὴ μᾶζα πηλοῦ νὰ κατασκευάσῃ ἄλλο μὲν ἀγγεῖο γιὰ σπουδαία χρῆσι καὶ ἄλλο γιὰ εὐτελῆ;

Ἀναίρεσι τῆς ἐνστάσεως

22 Τί μπορεῖς νὰ εἰπῇς, ἂν ὁ Θεὸς μὲ πολλὴ μακροθυμία ἀνέχθηκε νὰ ὑπάρχουν σκεύη ἄξια ὀργῆς, ἑτοιμασμένα γιὰ καταστροφή (ἐννοεῖ τὸ Φαραὼ καὶ τοὺς ἄλλους Αἰγυπτίους), ἐπειδὴ ἤθελε νὰ δείξῃ τὴν (δικαία) ὀργή του καὶ νὰ κάνῃ γνωστὴ τὴ δύναμί του ἐπιφέροντας (ὕστερα λόγῳ τῆς ἀμετανοησίας τους) τὴν τιμωρία, **23** ἀλλὰ καὶ νὰ κάνῃ
γνωστὸ τὸν πλοῦτο τῆς δόξης του σὲ σκεύη ἄξια ἐλέους, ποὺ προετοίμασε γιὰ δόξα;

24 Αὐτοὺς καὶ κάλεσε (ποὺ εἶναι σκεύη ἄξια ἐλέους), ἐμᾶς δηλαδή, ὄχι μόνο ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοὺς ἐθνικούς, **25** ὅπως καὶ
λέγει στὸ βιβλίο τοῦ Ὡσηέ: **Καὶ αὐτούς, ποὺ δὲν εἶναι λαός μου, θὰ ὀνομάσω λαό μου. Καὶ αὐτή, ποὺ δὲν εἶναι ἀγαπημένη** (ὡς ἄπιστη σύζυγός μου), **θὰ ὀνομάσω ἀγαπημένη.** **26** **Καὶ στὸν τόπο,
ὅπου εἰπώθηκε σ' αὐτούς, «Ἐσεῖς δὲν εἶσθε λαός μου», ἐκεῖ θὰ ὀνομασθοῦν παιδιὰ τοῦ ζωντανοῦ** (τοῦ ἀληθινοῦ) **Θεοῦ.** **27** Ὁ
Ἡσαΐας δὲ φωνάζει γιὰ τὸν Ἰσραήλ: **Ἐὰν εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἰσραηλιτῶν σὰν τὴν ἄμμο τῆς θαλάσσης, μόνο ἕνα μικρὸ ὑπόλοιπο θὰ σωθῇ.** **28** **Διότι πρᾶγμα ἀποφασίζει καὶ ὁρίζει μὲ δι-**

**καὶ συντέμνων ἐν δικαιοσύνῃ, ὅτι λόγον συντετμημένον ποιή-
σει Κύριος ἐπὶ τῆς γῆς.** 29 Καὶ καθὼς προείρηκεν Ἡσαΐας, **Εἰ
μὴ Κύριος Σαβαὼθ ἐγκατέλιπεν ἡμῖν σπέρμα, ὡς Σόδομα ἂν
ἐγενήθημεν καὶ ὡς Γόμορρα ἂν ὡμοιώθημεν.**

30 Τί οὖν ἐροῦμεν; Ὅτι ἔθνη τὰ μὴ διώκοντα δκαιοσύνην
κατέλαβε δικαιοσύνην, δικαιοσύνην δὲ τὴν ἐκ πίστεως,
31 Ἰσραὴλ δὲ διώκων νόμον δικαιοσύνης εἰς νόμον δικαιοσύ-
νης οὐκ ἔφθασε. 32 Διατί; Ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως, ἀλλ᾽ ὡς ἐξ
ἔργων νόμου. Προσέκοψαν γὰρ τῷ λίθῳ τοῦ προσκόμματος,
33 καθὼς γέγραπται· **Ἰδοὺ τίθημι ἐν Σιὼν λίθον προσκόμματος
καὶ πέτραν σκανδάλου, καὶ πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ᾽ αὐτῷ οὐ κα-
ταισχυνθήσεται.**

10 Ἀδελφοί! Ἡ μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς καρδίας καὶ ἡ δέησις
ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ τοῦ Ἰσραήλ ἐστιν εἰς σωτηρίαν.
2 Μαρτυρῶ γὰρ αὐτοῖς ὅτι ζῆλον Θεοῦ ἔχουσιν, ἀλλ᾽ οὐ κατ᾽
ἐπίγνωσιν. 3 Ἀγνοοῦντες γὰρ τὴν τοῦ Θεοῦ δικαιοσύνην, καὶ
τὴν ἰδίαν δικαιοσύνην ζητοῦντες στῆσαι, τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ
Θεοῦ οὐχ ὑπετάγησαν. 4 Τέλος γὰρ νόμου Χριστὸς εἰς δικαιο-
σύνην παντὶ τῷ πιστεύοντι.

5 Μωυσῆς γὰρ γράφει τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ τοῦ νόμου,
ὅτι **ὁ ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτοῖς.** 6 Ἡ δὲ ἐκ πί-
στεως δικαιοσύνη οὕτω λέγει· **Μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου, τίς
ἀναβήσεται εἰς τὸν οὐρανόν**; τοῦτ᾽ ἔστι Χριστὸν καταγαγεῖν·
7 ἢ **τίς καταβήσεται εἰς τὴν ἄβυσσον**; τοῦτ᾽ ἔστι Χριστὸν ἐκ νε-
κρῶν ἀναγαγεῖν. 8 Ἀλλὰ τί λέγει; **Ἐγγύς σου τὸ ῥῆμά ἐστιν, ἐν
τῷ στόματί σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου**· τοῦτ᾽ ἔστι τὸ ῥῆμα τῆς
πίστεως ὃ κηρύσσομεν. 9 Ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν τῷ στόματί
σου Κύριον Ἰησοῦν, καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι

καιοσύνη, καὶ τὸ πρᾶγμα, ποὺ ἔχει ὁρισθῆ, ὁ Κύριος θὰ ἐκτε-
λέσῃ στὴ χώρα. **29** Καθὼς ἐπίσης προεῖπεν ὁ Ἡσαΐας, **Ἐὰν ὁ Κύ-**
ριος τῶν δυνάμεων δὲν ἄφηνε σ' ἐμᾶς σπόρο, θὰ γινόμασταν
σὰν τὰ Σόδομα καὶ θ' ἀφανιζόμασταν σὰν τὰ Γόμορρα.

Γιατί ἀπέτυχαν οἱ Ἰσραηλῖτες

30 Τί θὰ εἰποῦμε τώρα; Ὅτι οἱ ἐθνικοί, ποὺ δὲν ἐπιδίωκαν δικαίω-
σι, ἐπέτυχαν δικαίωσι, δικαίωσι δέ, ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὴν πίστι.
31 Ἀντιθέτως οἱ Ἰσραηλῖτες, ἂν καὶ ἐπιδίωκαν πῶς νὰ δικαιωθοῦν, δι-
καίωσι δὲν ἐπέτυχαν. **32** Γιατί; Διότι δὲν ἐπιδίωκαν νὰ δικαιωθοῦν ἀπὸ
τὴν πίστι, ἀλλ' ἀπὸ τὰ ἔργα τοῦ νόμου. Ἔτσι σκόνταψαν στὸ **λίθο τῆς**
προσκρούσεως, **33** ὅπως εἶναι γραμμένο: **Ἰδοὺ θέτω στὴ Σιὼν λί-**
θο προσκρούσεως, καὶ πέτρα πτώσεως (Οἱ ἄπιστοι προσκρούουν
στὸ Μεσσία καὶ πίπτουν). **Ἀλλὰ καθένας, ποὺ πιστεύει σ' αὐτόν,**
δὲν θὰ ντροπιασθῇ.

«Ζῆλος οὐ κατ' ἐπίγνωσιν»

10 Ἀδελφοί! Ἡ ἐπιθυμία τῆς καρδιᾶς μου καὶ ἡ προσευχή, ποὺ
ἀπευθύνω στὸ Θεὸ γιὰ τοὺς Ἰσραηλῖτες, εἶναι νὰ σωθοῦν.
2 Βεβαιώνω δὲ γι' αὐτούς, ὅτι ἔχουν ζῆλο Θεοῦ, ἀλλ' ὄχι μὲ ἐπίγνωσι.
3 Διότι, ἀπορρίπτοντας τὴ δικαίωσι, ποὺ δίνει ὁ Θεός, καὶ θέλοντας νὰ
πραγματοποιήσουν τὴ δικαίωσι ἀφ' ἑαυτῶν, δὲν ὑποτάχθηκαν στὴ δικαί-
ωσι, ποὺ δίνει ὁ Θεός. **4** Διότι μὲ τὸ Χριστὸ τίθεται τέλος στὸ νόμο,
γιὰ νὰ μπορῇ νὰ δικαιώνεται καθένας, ὁ ὁποῖος πιστεύει (στὸ Χριστό).

Ἡ δικαίωσι ἀπὸ τὸ νόμο ἀνέφικτη, ἀπὸ τὴν πίστι ἐφικτὴ καὶ εὔκολη

5 Ὁ Μωυσῆς δὲ γράφει γιὰ τὴ δικαίωσι, ποὺ βασίζεται στὸ νόμο:
Ὁ ἄνθρωπος, ποὺ θὰ κάνῃ αὐτά (ὅλα ἀνεξαιρέτως καὶ τελείως ὅσα
ὁ νόμος διατάσσει), **θὰ κερδίσῃ μ' αὐτὰ τὴ ζωή** (θὰ σωθῇ). **6** Ἀλλ'
ἡ δικαίωσι ἀπὸ τὴν πίστι ὁμιλεῖ ἔτσι: **Νὰ μὴ πῇς στὴν καρδιά σου,**
«**Ποιός θ' ἀνεβῇ στὸν οὐρανό;**», γιὰ νὰ κατεβάσῃ δηλαδὴ τὸ Χριστό·
7 ἢ «**Ποιός θὰ κατεβῇ στὸν ᾅδη;**», γιὰ ν' ἀνεβάσῃ δηλαδὴ τὸ Χρι-
στὸ ἐκ νεκρῶν. **8** (Ἡ δικαίωσι ἀπὸ τὴν πίστι δὲν λέγει πράγματα δύ-
σκολα καὶ ἀδύνατα). Ἀλλὰ τί λέγει; **Κοντά σου εἶναι ὁ λόγος, στὸ**
στόμα σου καὶ στὴν καρδιά σου, ὁ λόγος δηλαδὴ τῆς πίστεως, τὸν
ὁποῖο κηρύττουμε. **9** Διότι, ἂν ὁμολογήσῃς μὲ τὸ στόμα σου τὸν Ἰη-
σοῦ ὡς Κύριο (ὡς Θεό), καὶ πιστεύσῃς μὲ τὴν καρδιά σου, ὅτι ὁ
Θεὸς τὸν ἀνέστησε ἐκ νεκρῶν (ὡς ἄνθρωπο), θὰ σωθῇς. **10** Ναί, μὲ

ὁ Θεὸς αὐτὸν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ. 10 Καρδίᾳ γὰρ πι-
στεύεται εἰς δικαιοσύνην, στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτη-
ρίαν.

11 Λέγει γὰρ ἡ Γραφή· **Πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ καται-
σχυνθήσεται.** 12 Οὐ γάρ ἐστι διαστολὴ Ἰουδαίου τε καὶ Ἕλλη-
νος· ὁ γὰρ αὐτὸς Κύριος πάντων, πλουτῶν εἰς πάντας τοὺς ἐπι-
καλουμένους αὐτόν. **13 Πᾶς γὰρ ὃς ἂν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα
Κυρίου σωθήσεται.**

14 Πῶς οὖν ἐπικαλέσονται εἰς ὃν οὐκ ἐπίστευσαν; Πῶς δὲ
πιστεύσουσιν οὗ οὐκ ἤκουσαν; Πῶς δὲ ἀκούσουσι χωρὶς κη-
ρύσσοντος; 15 Πῶς δὲ κηρύξουσιν ἐὰν μὴ ἀποσταλῶσι; Καθὼς
γέγραπται· **Ὡς ὡραῖοι οἱ πόδες τῶν εὐαγγελιζομένων εἰρήνην,
τῶν εὐαγγελιζομένων τὰ ἀγαθά!** 16 Ἀλλ' οὐ πάντες ὑπήκουσαν
τῷ εὐαγγελίῳ. Ἡσαΐας γὰρ λέγει· **Κύριε, τίς ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ
ἡμῶν;** 17 Ἄρα ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς, ἡ δὲ ἀκοὴ διὰ ῥήματος Θε-
οῦ.

18 Ἀλλὰ λέγω· Μὴ οὐκ ἤκουσαν; Μενοῦνγε **εἰς πᾶσαν τὴν
γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμέ-
νης τὰ ῥήματα αὐτῶν.** 19 Ἀλλὰ λέγω· Μὴ οὐκ ἔγνω Ἰσραήλ;
Πρῶτος Μωυσῆς λέγει· **Ἐγὼ παραζηλώσω ὑμᾶς ἐπ' οὐκ ἔθνει,
ἐπὶ ἔθνει ἀσυνέτῳ παροργιῶ ὑμᾶς.** 20 Ἡσαΐας δὲ ἀποτολμᾷ
καὶ λέγει· **Εὑρέθην τοῖς ἐμὲ μὴ ζητοῦσιν, ἐμφανὴς ἐγενόμην
τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσι.** 21 Πρὸς δὲ τὸν Ἰσραὴλ λέγει· **Ὅλην
τὴν ἡμέραν ἐξεπέτασα τὰς χεῖράς μου πρὸς λαὸν ἀπειθοῦντα
καὶ ἀντιλέγοντα.**

τὴν καρδιὰ πιστεύει κανεὶς γιὰ δικαίωσι, καὶ μὲ τὸ στόμα ὁμολογεῖ γιὰ σωτηρία.

Ἡ σωτηρία γιὰ κάθε πιστὸ ἀδιακρίτως

11 Λέγει δὲ ἡ Γραφή: **Καθένας, ποὺ πιστεύει σ' αὐτόν, δὲν θὰ ντροπιασθῇ.** **12** Δὲν ὑπάρχει δηλαδὴ διάκρισι μεταξὺ Ἰουδαίου καὶ Ἕλληνος (εἰδωλολάτρη). Διότι ὁ αὐτὸς εἶναι Κύριος ὅλων, καὶ παρέχει τὸν πλοῦτο τῆς σωτηρίας σ' ὅλους, ὅσοι τὸν ἐπικαλοῦνται. **13** Ναί, **καθένας, ποὺ θὰ ἐπικαλεσθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, θὰ σωθῇ.**

Πίστι καὶ κήρυγμα

14 Ἀλλὰ πῶς θὰ ἐπικαλεσθοῦν αὐτόν, στὸν ὁποῖο δὲν πίστευσαν; Καὶ πῶς θὰ πιστεύσουν σ' αὐτόν, γιὰ τὸν ὁποῖο δὲν ἄκουσαν; Καὶ πῶς θ' ἀκούσουν χωρὶς κήρυκα; **15** Καὶ πῶς θὰ κηρύξουν, ἐὰν δὲν ἀποσταλοῦν; Ὅπως εἶναι γραμμένο, **Πόσο ὡραῖα εἶναι τὰ πόδια ἐκείνων, ποὺ κηρύττουν σωτηρία, ποὺ κηρύττουν τὰ ἀγαθά!** **16** Ἀλλὰ δὲν πίστευσαν ὅλοι στὸ κήρυγμα τοῦ εὐαγγελίου. Γι' αὐτὸ ὁ Ἡσαΐας λέγει: **Κύριε, ποιός πίστευσε στὸ κήρυγμά μας;** **17** Ἄρα ἡ πίστι γεννᾶται ἀπὸ τὴν ἀκρόασι τοῦ κηρύγματος. Τὸ δὲ κήρυγμα συνίσταται στὸ λόγο τοῦ Θεοῦ.

Ἡ ἀπιστία τῶν Ἰσραηλιτῶν ἀδικαιολόγητη καὶ προφητευμένη

18 Ἐρωτῶ δέ: Μήπως δὲν ἄκουσαν; Ἀλλ' **ἡ φωνή τους διαδόθηκε σ' ὅλη τὴ γῆ, καὶ τὰ λόγια τους στὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης.**
19 Ἐρωτῶ πάλι: Μήπως δὲν κατάλαβε ὁ Ἰσραήλ; Πρῶτος ὁ Μωυσῆς λέγει: **Ἐγὼ θὰ σᾶς κάνω νὰ κυριευθῆτε ἀπὸ ζήλεια γιὰ ἔθνος, ποὺ δὲν ὑπολογίζετε ὡς ἔθνος, νὰ ἐρεθισθῆτε ἀπὸ ἔθνος, ποὺ θεωρεῖτε ἀνόητο.** **20** Ὁ Ἡσαΐας μάλιστα τολμᾷ καὶ λέγει: **Βρέθηκα ἀπ' αὐτούς, ποὺ δὲν μὲ ζητοῦσαν, φανερώθηκα σ' αὐτούς, ποὺ δὲν εἶχαν ἰδέα γιὰ μένα.** **21** Ἀντιθέτως γιὰ τὸν Ἰσραὴλ λέγει: **Ὅλη τὴν ἡμέρα ἅπλωσα τὰ χέρια μου πρὸς λαὸ ἀπειθῆ καὶ ἀντιδραστικό.**

11 Λέγω οὖν· Μὴ ἀπώσατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ; Μὴ γέ-
νοιτο! Καὶ γὰρ ἐγὼ Ἰσραηλίτης εἰμί, ἐκ σπέρματος
Ἀβραάμ, φυλῆς Βενιαμίν. 2 Οὐκ ἀπώσατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν
αὐτοῦ ὃν προέγνω. Ἢ οὐκ οἴδατε ἐν Ἠλίᾳ τί λέγει ἡ Γραφή, ὡς
ἐντυγχάνει τῷ Θεῷ κατὰ τοῦ Ἰσραὴλ λέγων; 3 **Κύριε, τοὺς προ-**
φήτας σου ἀπέκτειναν καὶ τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν,
κἀγὼ ὑπελείφθην μόνος, καὶ ζητοῦσι τὴν ψυχήν μου. 4 Ἀλλὰ
τί λέγει αὐτῷ ὁ χρηματισμός; **Κατέλιπον ἐμαυτῷ ἑπτακισχιλί-**
ους ἄνδρας, οἵτινες οὐκ ἔκαμψαν γόνυ τῇ Βάαλ. 5 Οὕτως οὖν
καὶ ἐν τῷ νῦν καιρῷ λεῖμμα κατ᾽ ἐκλογὴν χάριτος γέγονεν.
6 Εἰ δὲ χάριτι, οὐκέτι ἐξ ἔργων· ἐπεὶ ἡ χάρις οὐκέτι γίνεται χά-
ρις. Εἰ δὲ ἐξ ἔργων, οὐκέτι ἐστὶ χάρις· ἐπεὶ τὸ ἔργον οὐκέτι
ἐστὶν ἔργον. 7 Τί οὖν; Ὃ ἐπιζητεῖ Ἰσραήλ, τοῦτο οὐκ ἐπέτυχεν,
ἡ δὲ ἐκλογὴ ἐπέτυχεν, οἱ δὲ λοιποὶ ἐπωρώθησαν, 8 καθὼς γέ-
γραπται· **Ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς πνεῦμα κατανύξεως, ὀφθαλ-**
μοὺς τοῦ μὴ βλέπειν καὶ ὦτα τοῦ μὴ ἀκούειν, ἕως τῆς σήμερον
ἡμέρας. 9 Καὶ Δαυῒδ λέγει· **Γενηθήτω ἡ τράπεζα αὐτῶν εἰς πα-**
γίδα καὶ εἰς θήραν καὶ εἰς σκάνδαλον καὶ εἰς ἀνταπόδομα
αὐτοῖς. 10 **Σκοτισθήτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν τοῦ μὴ βλέπειν,**
καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν διὰ παντὸς σύγκαμψον.

11 Λέγω οὖν· Μὴ ἔπταισαν ἵνα πέσωσι; Μὴ γένοιτο! Ἀλλὰ
τῷ αὐτῶν παραπτώματι ἡ σωτηρία τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ παρα-
ζηλῶσαι αὐτούς. 12 Εἰ δὲ τὸ παράπτωμα αὐτῶν πλοῦτος κό-
σμου καὶ τὸ ἥττημα αὐτῶν πλοῦτος ἐθνῶν, πόσῳ μᾶλλον τὸ
πλήρωμα αὐτῶν!

Οἱ ὀλίγοι ἐκλεκτοὶ Ἰσραηλῖτες πιστεύουν, οἱ λοιποὶ πωρώνονται

11 Ἐρωτῶ τώρα: Μήπως ἀπέρριψε ὁ Θεὸς τὸ λαό του; Μὴ γένοι-
το! Ἄλλωστε καὶ ἐγὼ (ὁ ὁποῖος δὲν ἀπορρίφθηκα), Ἰσραηλίτης
εἶμαι, ἀπόγονος τοῦ Ἀβραάμ, ἀπὸ τὴ φυλὴ τοῦ Βενιαμίν. **2** Δὲν ἀπέρ-
ριψε ὁ Θεὸς τὸ λαό του, τὸν ὁποῖο ἀπὸ παλιὰ ἀγάπησε καὶ ἐξέλεξε ὡς
ἰδικό του. Ἢ δὲν ξέρετε τί λέγει ἡ Γραφὴ γιὰ τὸν Ἠλία, ὅτι δηλαδὴ
κατηγορεῖ στὸ Θεὸ τὸν Ἰσραὴλ λέγοντας, **3** **«Κύριε, τοὺς προφῆτες
σου σκότωσαν, καὶ τὰ θυσιαστήριά σου γκρέμισαν, καὶ ἐγὼ ἀπό-
μεινα μόνος, καὶ ζητοῦν τὴ ζωή μου»**; **4** Ἀλλὰ τί τοῦ λέγει ἡ θεία
ἀποκάλυψι; **Ἄφησα γιὰ τὸν ἑαυτό μου ἑπτὰ χιλιάδες ἄνδρες, ποὺ
δὲν προσκύνησαν τὸ Βάαλ.** **5** Ἔτσι λοιπὸν καὶ τώρα ἔχει ἀπομείνει
ἕνα ὑπόλοιπο (πιστῶν Ἰσραηλιτῶν) σύμφωνα μὲ ἐκλογή, ποὺ ἔγινε
κατὰ χάριν. **6** Ἀφοῦ δὲ ἔγινε κατὰ χάριν, δὲν βασίζεται πλέον σὲ ἔργα.
Διότι ἀλλιῶς ἡ χάρι παύει πλέον νὰ εἶναι χάρι. Ναί, ἐὰν βασίζεται σὲ
ἔργα, δὲν εἶναι πλέον χάρι. Ἀλλιῶς τὸ ἔργο παύει πλέον νὰ εἶναι ἔργο,
ἀξιόμισθη δηλαδὴ πρᾶξι. **7** Ποιό εἶναι λοιπὸν τὸ συμπέρασμα; Ἐκεῖνο,
ποὺ ἐπιδιώκει ὁ Ἰσραηλιτικὸς λαός, δὲν τὸ πέτυχε, ἀλλ᾽ οἱ ἐκλεγμένοι
τὸ πέτυχαν, ἐνῷ οἱ λοιποὶ πωρώθηκαν, **8** ὅπως εἶναι γραμμένο: **Ὁ
Θεὸς ἐπέτρεψε νὰ ναρκωθῇ τὸ πνεῦμα τους, νὰ μὴ βλέπουν τὰ
μάτια τους, καὶ νὰ μὴν ἀκούουν τὰ αὐτιά τους μέχρι σήμερα.**
9 Καὶ ὁ Δαβὶδ λέγει: **Ἡ τράπεζά τους** (ὅπου τρώγουν καὶ πίνουν) **ἂς
μεταβληθῇ γι᾽ αὐτοὺς σὲ παγίδα καὶ σὲ βρόχο καὶ σὲ πρόσκομ-
μα καὶ σὲ δικαία τιμωρία.** **10** **Νὰ σκοτισθοῦν τὰ μάτια τους γιὰ
νὰ μὴ βλέπουν, καὶ τὴ ράχι τους κύρτωσε γιὰ πάντα.**

Μὲ τὴν πτῶσι τοῦ Ἰσραὴλ ἡ σωτηρία στοὺς ἐθνικούς

11 Ἐρωτῶ τώρα: Μήπως ἔπεσαν γιὰ νὰ ἐκπέσουν ὁριστικῶς ἀπὸ τὴ
σωτηρία; Μὴ γένοιτο! Ἀλλὰ μὲ τὴ δική τους πτῶσι ἦλθε ἡ σωτηρία
στοὺς ἐθνικούς, γιὰ νὰ τοὺς κάνῃ νὰ ζηλέψουν. **12** Ἂν δὲ μὲ τὴν πτῶσι
τους ἦλθε πλοῦτος στὸν κόσμο, καὶ οἱ ὀλίγοι ἀπ᾽ αὐτοὺς προξένησαν
πλοῦτο στοὺς ἐθνικούς, πόσο μᾶλλον θὰ προξενήσῃ πλοῦτο στοὺς ἐθνι-
κοὺς τὸ σύνολό τους ὅταν θὰ ἐπιστρέψῃ στὸ Χριστό!

13 Ὑμῖν γὰρ λέγω τοῖς ἔθνεσιν· Ἐφ᾽ ὅσον μέν εἰμι ἐγὼ
ἐθνῶν ἀπόστολος, τὴν διακονίαν μου δοξάζω, 14 εἴ πως παρα-
ζηλώσω μου τὴν σάρκα καὶ σώσω τινὰς ἐξ αὐτῶν. 15 Εἰ γὰρ ἡ
ἀποβολὴ αὐτῶν καταλλαγὴ κόσμου, τίς ἡ πρόσληψις εἰ μὴ
ζωὴ ἐκ νεκρῶν; 16 Εἰ δὲ ἡ ἀπαρχὴ ἁγία, καὶ τὸ φύραμα. Καὶ εἰ
ἡ ῥίζα ἁγία, καὶ οἱ κλάδοι. 17 Εἰ δέ τινες τῶν κλάδων ἐξεκλά-
σθησαν, σὺ δὲ ἀγριέλαιος ὢν ἐνεκεντρίσθης ἐν αὐτοῖς καὶ συγ-
κοινωνὸς τῆς ῥίζης καὶ τῆς πιότητος τῆς ἐλαίας ἐγένου, 18 μὴ
κατακαυχῶ τῶν κλάδων. Εἰ δὲ κατακαυχᾶσαι, οὐ σὺ τὴν ῥίζαν
βαστάζεις, ἀλλ᾽ ἡ ῥίζα σέ. 19 Ἐρεῖς οὖν· Ἐξεκλάσθησαν οἱ κλά-
δοι, ἵνα ἐγὼ ἐγκεντρισθῶ. 20 Καλῶς! Τῇ ἀπιστίᾳ ἐξεκλάσθη-
σαν, σὺ δὲ τῇ πίστει ἕστηκας. Μὴ ὑψηλοφρόνει, ἀλλὰ φοβοῦ.
21 Εἰ γὰρ ὁ Θεὸς τῶν κατὰ φύσιν κλάδων οὐκ ἐφείσατο, μή
πως οὐδὲ σοῦ φείσεται. 22 Ἴδε οὖν χρηστότητα καὶ ἀποτομίαν
Θεοῦ· ἐπὶ μὲν τοὺς πεσόντας ἀποτομίαν, ἐπὶ δὲ σὲ χρηστότη-
τα, ἐὰν ἐπιμείνῃς τῇ χρηστότητι· ἐπεὶ καὶ σὺ ἐκκοπήσῃ.
23 Καὶ ἐκεῖνοι δέ, ἐὰν μὴ ἐπιμείνωσι τῇ ἀπιστίᾳ, ἐγκεντρισθή-
σονται. Δυνατὸς γὰρ ὁ Θεός ἐστι πάλιν ἐγκεντρίσαι αὐτούς.
24 Εἰ γὰρ σὺ ἐκ τῆς κατὰ φύσιν ἐξεκόπης ἀγριελαίου καὶ
παρὰ φύσιν ἐνεκεντρίσθης εἰς καλλιέλαιον, πόσῳ μᾶλλον
οὗτοι οἱ κατὰ φύσιν ἐγκεντρισθήσονται τῇ ἰδίᾳ ἐλαίᾳ!

25 Οὐ γὰρ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, τὸ μυστήριον τοῦτο,
ἵνα μὴ ἦτε παρ᾽ ἑαυτοῖς φρόνιμοι, ὅτι πώρωσις ἀπὸ μέρους τῷ
Ἰσραὴλ γέγονεν ἄχρις οὗ τὸ πλήρωμα τῶν ἐθνῶν εἰσέλθῃ,
26 καὶ οὕτω πᾶς Ἰσραὴλ σωθήσεται, καθὼς γέγραπται· **Ἥξει
ἐκ Σιὼν ὁ ῥυόμενος καὶ ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ Ἰακώβ·
27 καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ᾽ ἐμοῦ διαθήκη, ὅταν ἀφέλωμαι τὰς
ἁμαρτίας αὐτῶν.** 28 Κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον ἐχθροὶ δι᾽ ὑμᾶς,

Τὸ παράδειγμα τῆς μπολιασμένης ἐλιᾶς

13 Σὲ σᾶς δὲ τοὺς πιστούς, ποὺ προέρχεσθε ἀπὸ τοὺς ἐθνικούς, λέ-
γω: Ἐφ' ὅσον ἐγὼ εἶμαι ἀπόστολος γιὰ νὰ κηρύττω στοὺς ἐθνικούς,
τιμῶ τὴ διακονία μου, **14** μήπως ἔτσι κάνω τοὺς ὁμοεθνεῖς μου νὰ ζη-
λέψουν καὶ ἔτσι σώσω μερικοὺς ἀπ' αὐτούς. **15** Ἂν δὲ μὲ τὴν ἀπόρριψί
τους ἔγινε συμφιλίωσι κόσμου καὶ Θεοῦ, τί θὰ σημάνῃ ἡ πρόσληψί τους
παρὰ ζωὴ ἐκ νεκρῶν; **16** Καὶ ἂν τὸ προζύμι ἀπὸ τὴ νέα εἰσοδεία εἶναι
ἅγιο (ἂν δηλαδὴ οἱ ἔνδοξοι πατριάρχες καὶ προφῆτες εἶναι ἅγιοι), τότε
δύναται νὰ εἶναι καὶ τὸ ζυμάρι (τὸ Ἰσραηλιτικὸ ἔθνος) ἅγιο. Ἐπίσης,
ἂν ἡ ρίζα εἶναι ἁγία, τότε δύνανται νὰ εἶναι καὶ οἱ κλάδοι ἅγιοι. **17** Ἂν
δὲ μερικοὶ ἀπὸ τοὺς κλάδους ἀποκόπηκαν, καὶ σύ, ποὺ ἤσουν ἀγριελιά,
μπολιάστηκες στὴ θέσι τους καὶ συνδέθηκες μὲ τὴ ρίζα καὶ τὸν πλούσιο
χυμὸ τῆς ἐλιᾶς, **18** νὰ μὴ καυχᾶσαι εἰς βάρος τῶν ἀποκομμένων κλά-
δων. Ἐὰν δὲ καυχᾶσαι, σκέψου, ὅτι δὲν βαστάζεις ἐσὺ τὴ ρίζα, ἀλλὰ ἡ
ρίζα ἐσένα. **19** Ἀλλὰ θὰ εἰπῇς: «Ἀποκόπηκαν οἱ κλάδοι, γιὰ νὰ μπο-
λιασθῶ ἐγώ». **20** Καλῶς! Λόγῳ τῆς ἀπιστίας ἀποκόπηκαν, καὶ σὺ
λόγῳ τῆς πίστεως στέκεσαι στὴ θέσι τους. Νὰ μὴν ὑπερηφανεύεσαι,
ἀλλὰ νὰ φοβῆσαι. **21** Διότι, ἀφοῦ ὁ Θεὸς δὲν λυπήθηκε τοὺς φυσικοὺς
κλάδους, μήπως δὲν λυπηθῇ καὶ σένα. **22** Κοίταξε λοιπὸν τὴν καλωσύ-
νη, ἀλλὰ καὶ τὴν αὐστηρότητα τοῦ Θεοῦ. Σ' αὐτοὺς μέν, ποὺ ἔπεσαν,
τὴν αὐστηρότητα, σὲ σένα δὲ τὴν καλωσύνη, ἐὰν παραμείνῃς στὸ καλό.
Ἀλλιῶς καὶ σὺ θ' ἀποκοπῇς. **23** Καὶ ἐκεῖνοι δέ, ἐὰν δὲν παραμείνουν
στὴν ἀπιστία, θὰ μπολιαστοῦν. Διότι ὁ Θεὸς ἔχει τὴ δύναμι νὰ τοὺς
μπολιάσῃ πάλι. **24** Διότι, ἂν σὺ ἀποκόπηκες ἀπὸ δένδρο, ποὺ ἐκ φύσε-
ως εἶναι ἀγριελιά, καὶ ἀντίθετα πρὸς τὴ φύσι μπολιάστηκες σὲ ἥμερη
ἐλιά, πόσο μᾶλλον αὐτοί, ποὺ εἶναι τῆς αὐτῆς φύσεως, θὰ μπολιαστοῦν
στὴ δική τους ἐλιά!

Ἡ ἀποκατάστασι τοῦ Ἰσραήλ

25 Καὶ γιὰ νὰ μὴν ὑπερηφανεύεσθε, ἀδελφοί, δὲν θέλω ν' ἀγνοῆτε
αὐτὸ τὸ μυστικό, ὅτι δηλαδὴ ὁ Ἰσραηλιτικὸς λαὸς πωρώθηκε κατὰ ἕνα
μέρος, ἕως ὅτου εἰσέλθῃ στὴν πίστι ὁ πλήρης ἀριθμὸς τῶν ἐθνικῶν, ποὺ
μέλλουν νὰ πιστεύσουν. **26** Καὶ τότε ὁ Ἰσραηλιτικὸς λαὸς ὡς σύνολο θὰ
σωθῇ, καθὼς εἶναι γραμμένο: **Θὰ ἔλθῃ ἀπὸ τὴ Σιὼν ὁ λυτρωτὴς
καὶ θ' ἀποδιώξῃ τὶς ἀσέβειες ἀπὸ τὸν Ἰακὼβ** (τὸν Ἰσραηλιτικὸ
λαό). **27 Αὐτὴ δὲ εἶναι ἡ διαθήκη μου πρὸς αὐτούς, ν' ἀφαιρέ-
σω δηλαδὴ τὶς ἁμαρτίες τους.** **28** Ὡς πρὸς μὲν τὸ εὐαγγέλιο εἶναι
ἐχθροὶ ἐξ αἰτίας σας (διότι μᾶς ἐμποδίζουν νὰ κηρύττωμε σὲ σᾶς γιὰ νὰ
σωθῆτε). Ὡς πρὸς τὴν ἐκλογή τους ὅμως (ἀπὸ τὸ Θεὸ) εἶναι ἀγαπη-

κατὰ δὲ τὴν ἐκλογὴν ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς πατέρας. 29 Ἀμεταμέλητα γὰρ τὰ χαρίσματα καὶ ἡ κλῆσις τοῦ Θεοῦ. 30 Ὥσπερ γὰρ καὶ ὑμεῖς ποτε ἠπειθήσατε τῷ Θεῷ, νῦν δὲ ἠλεήθητε τῇ τούτων ἀπειθείᾳ, 31 οὕτω καὶ οὗτοι νῦν ἠπείθησαν, τῷ ὑμετέρῳ ἐλέει ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐλεηθῶσι. 32 Συνέκλεισε γὰρ ὁ Θεὸς τοὺς πάντας εἰς ἀπείθειαν, ἵνα τοὺς πάντας ἐλεήσῃ. 33 Ὦ βάθος πλούτου καὶ σοφίας καὶ γνώσεως Θεοῦ! Ὡς ἀνεξερεύνητα τὰ κρίματα αὐτοῦ καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ! 34 **Τίς γὰρ ἔγνω νοῦν Κυρίου; Ἢ τίς σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένετο;** 35 **Ἢ τίς προέδωκεν αὐτῷ, καὶ ἀνταποδοθήσεται αὐτῷ;** 36 Ὅτι ἐξ αὐτοῦ καὶ δι᾽ αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν τὰ πάντα. Αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

12 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ Θεοῦ παραστῆσαι τὰ σώματα ὑμῶν θυσίαν ζῶσαν, ἁγίαν, εὐάρεστον τῷ Θεῷ, τὴν λογικὴν λατρείαν ὑμῶν, 2 καὶ μὴ συσχηματίζεσθαι τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ μεταμορφοῦσθαι τῇ ἀνακαινώσει τοῦ νοὸς ὑμῶν εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τί τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ τέλειον.

3 Λέγω γὰρ διὰ τῆς χάριτος τῆς δοθείσης μοι παντὶ τῷ ὄντι ἐν ὑμῖν μὴ ὑπερφρονεῖν παρ᾽ ὃ δεῖ φρονεῖν, ἀλλὰ φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν, ἑκάστῳ ὡς ὁ Θεὸς ἐμέρισε μέτρον πίστεως.
4 Καθάπερ γὰρ ἐν ἑνὶ σώματι μέλη πολλὰ ἔχομεν, τὰ δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει πρᾶξιν, 5 οὕτως οἱ πολλοὶ ἓν σῶμά ἐσμεν ἐν Χριστῷ, ὁ δὲ καθ᾽ εἷς ἀλλήλων μέλη.

6 Ἔχοντες δὲ χαρίσματα κατὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν διάφορα, εἴτε προφητείαν, κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς πίστεως,
7 εἴτε διακονίαν, ἐν τῇ διακονίᾳ, εἴτε ὁ διδάσκων, ἐν τῇ διδα-

τοὶ ἐξ αἰτίας τῶν πατέρων τους (τῶν ἐνδόξων πατριαρχῶν). **29** Τὰ χαρίσματα δὲ καὶ ἡ κλῆσι τοῦ Θεοῦ δὲν ἀνακαλοῦνται. **30** Ὅπως δὲ καὶ σεῖς ἄλλοτε ἀπιστήσατε στὸ Θεό, ἀλλὰ τώρα ἐλεηθήκατε ἐν καιρῷ τῆς ἀπιστίας αὐτῶν, **31** ἔτσι καὶ αὐτοὶ τώρα ἀπίστησαν, ὥστε μὲ τὸ ἔλεος, μὲ τὸ ὁποῖο ἐλεηθήκατε σεῖς, νὰ ἐλεηθοῦν ἔπειτα καὶ αὐτοί. **32** Ὁ Θεὸς δηλαδὴ τοὺς ἄφησε ὅλους (Ἰουδαίους καὶ ἐθνικοὺς) νὰ παραδοθοῦν σὲ ἀπιστία, γιὰ νὰ τοὺς ἐλεήσῃ ὅλους. **33** Ὢ βάθος τοῦ πλούτου καὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ! Πόσο ἀνεξερεύνητες εἶναι οἱ κρίσεις του, καὶ πόσο ἀνεξιχνίαστοι εἶναι οἱ τρόποι τῶν ἐνεργειῶν του! **34 Ποιός πράγματι γνώρισε τὸ νοῦ τοῦ Κυρίου; Ἢ ποιός βουλεύθηκε μαζί του; 35 Ἢ ποιός ἔδωσε πρῶτος σ' αὐτόν, ὥστε νὰ δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ ἀνταπόδοσι;** (Κανείς). **36** Διότι τὰ πάντα προέρχονται ἀπὸ τὴν πρωτοβουλία του, καὶ πραγματοποιοῦνται ἀπ' αὐτόν, καὶ εἶναι γι' αὐτόν. Σ' αὐτὸν ἀνήκει ἡ δόξα στοὺς αἰῶνες. Ἀμήν.

«Λογικὴ λατρεία»

12 Σᾶς παρακαλῶ δέ, ἀδελφοί, χάριν τῆς εὐσπλαγχνίας τοῦ Θεοῦ, νὰ προσφέρετε τὰ σώματά σας ὡς θυσία ζωντανή, ἁγία, εὐάρεστη στὸ Θεό. Αὐτὴ θὰ εἶναι ἡ πνευματικὴ λατρεία σας. **2** Καὶ νὰ μὴν ἐξομοιώνεσθε πρὸς τὸν κόσμο τοῦτο, ἀλλὰ νὰ μεταμορφώνεσθε μὲ τὴν ἀνακαίνισι τοῦ πνεύματός σας, γιὰ νὰ καταλαβαίνετε ποιό εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ τὸ ἀγαθὸ καὶ εὐάρεστο καὶ τέλειο.

Ὀρθὴ χρῆσι τῶν χαρισμάτων

3 Λέγω δὲ μὲ τὴ χάρι, ποὺ μοῦ δόθηκε, στὸν καθένα ἀπὸ σᾶς, νὰ μὴ φρονῇ γιὰ τὸν ἑαυτό του παραπάνω ἀπ' ὅ,τι πρέπει νὰ φρονῇ, ἀλλὰ νὰ φρονῇ στὸ νὰ σωφρονῇ (νὰ σκέπτεται μὲ σύνεσι, μὲ σοβαρότητα) ἀναλόγως μὲ τὸ χάρισμα, ποὺ ὁ Θεὸς τοῦ ἔδωσε κατὰ τὴν πίστι του. **4** Ὅπως παραδείγματος χάριν σ' ἕνα σῶμα ἔχουμε πολλὰ μέλη, ὅλα δὲ τὰ μέλη δὲν ἔχουν τὴν ἴδια λειτουργία, **5** ἔτσι οἱ πολλοὶ εἴμεθα ἕνα σῶμα ἐν Χριστῷ, καὶ ὁ καθένας λειτουργεῖ ὡς ὄργανο τῶν ἄλλων.

6 Ἔχοντας δὲ διάφορα χαρίσματα συμφώνως πρὸς τὴ χάρι, ποὺ μᾶς δόθηκε, ἂς τὰ χρησιμοποιοῦμε. Ἐὰν κανεὶς ἔχῃ προφητεία, ἂς κηρύττῃ ἀναλόγως μὲ τὴν πίστι του[1]. **7** Ἐὰν ἔχῃ διακονία, ἂς διακονῇ. Ἐὰν εἶναι διδάσκαλος, ἂς διδάσκῃ. **8** Ἐὰν ἔχῃ τὸ χάρισμα νὰ παρηγορῇ καὶ

1. Ἢ, μὲ τὸ ζῆλο του

σκαλίᾳ, 8 εἴτε ὁ παρακαλῶν, ἐν τῇ παρακλήσει, ὁ μεταδιδούς,
ἐν ἁπλότητι, ὁ προϊστάμενος, ἐν σπουδῇ, ὁ ἐλεῶν, ἐν ἱλαρότητι.

9 Ἡ ἀγάπη ἀνυπόκριτος. Ἀποστυγοῦντες τὸ πονηρόν, κολ-
λώμενοι τῷ ἀγαθῷ. 10 Τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς ἀλλήλους φιλόστορ-
γοι, τῇ τιμῇ ἀλλήλους προηγούμενοι, 11 τῇ σπουδῇ μὴ ὀκνη-
ροί, τῷ πνεύματι ζέοντες, τῷ Κυρίῳ δουλεύοντες, 12 τῇ ἐλπίδι
χαίροντες, τῇ θλίψει ὑπομένοντες, τῇ προσευχῇ προσκαρτε-
ροῦντες, 13 ταῖς χρείαις τῶν ἁγίων κοινωνοῦντες, τὴν φιλοξε-
νίαν διώκοντες. 14 Εὐλογεῖτε τοὺς διώκοντας ὑμᾶς, εὐλογεῖτε
καὶ μὴ καταρᾶσθε. 15 Χαίρειν μετὰ χαιρόντων καὶ κλαίειν
μετὰ κλαιόντων. 16 Τὸ αὐτὸ εἰς ἀλλήλους φρονοῦντες. Μὴ τὰ
ὑψηλὰ φρονοῦντες, ἀλλὰ τοῖς ταπεινοῖς συναπαγόμενοι. Μὴ
γίνεσθε φρόνιμοι παρ᾽ ἑαυτοῖς.

17 Μηδενὶ κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἀποδιδόντες. Προνοούμενοι καλὰ
ἐνώπιον πάντων ἀνθρώπων. 18 Εἰ δυνατόν, τὸ ἐξ ὑμῶν μετὰ πάν-
των ἀνθρώπων εἰρηνεύοντες. 19 Μὴ ἑαυτοὺς ἐκδικοῦντες, ἀγα-
πητοί, ἀλλὰ δότε τόπον τῇ ὀργῇ· γέγραπται γάρ· **Ἐμοὶ ἐκδίκη-
σις, ἐγὼ ἀνταποδώσω, λέγει Κύριος.** 20 Ἐὰν οὖν πεινᾷ ὁ ἐχθρός
σου, ψώμιζε αὐτόν, ἐὰν διψᾷ, πότιζε αὐτόν· τοῦτο γὰρ ποιῶν
ἄνθρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. 21 Μὴ νικῶ
ὑπὸ τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ νίκα ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν.

13 Πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτασσέσθω. Οὐ
γάρ ἐστιν ἐξουσία εἰ μὴ ἀπὸ Θεοῦ. Αἱ δὲ οὖσαι ἐξουσίαι
ὑπὸ τοῦ Θεοῦ τεταγμέναι εἰσίν. 2 Ὥστε ὁ ἀντιτασσόμενος τῇ
ἐξουσίᾳ τῇ τοῦ Θεοῦ διαταγῇ ἀνθέστηκεν· οἱ δὲ ἀνθεστηκότες
ἑαυτοῖς κρίμα λήψονται. 3 Οἱ γὰρ ἄρχοντες οὔκ εἰσι φόβος τῶν
ἀγαθῶν ἔργων, ἀλλὰ τῶν κακῶν. Θέλεις δὲ μὴ φοβεῖσθαι τὴν

νὰ στηρίζῃ, ἂς παρηγορῇ καὶ ἂς στηρίζῃ. Ἐὰν ἔχῃ τὸ χάρισμα νὰ με-
ταδίδῃ ἀπὸ τὰ ἀγαθά του, ἂς μεταδίδῃ μὲ ἁπλότητα. Ὁ προϊστάμενος
ἂς προΐσταται μὲ ζῆλο. Ὅποιος μοιράζει τὶς ἐλεημοσύνες, ἂς τὸ κάνῃ
μὲ προθυμία.

Κανόνες πνευματικῆς ζωῆς

9 Ἡ ἀγάπη νὰ εἶναι ἀνυπόκριτη. Νὰ μισῆτε τελείως τὸ κακό, καὶ
νὰ προσκολλᾶσθε στὸ καλό. **10** Ὡς πρὸς τὴν ἀδελφικὴ ἀγάπη νὰ εἶσθε
γεμᾶτοι στοργὴ ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλο. Ὡς πρὸς τὴν ἀπόδοσι τιμῆς ὁ
ἕνας νὰ συναγωνίζεται τὸν ἄλλο. **11** Στὴ φροντίδα νὰ μὴν εἶσθε ὀκνη-
ροί. Στὸ πνεῦμα νὰ εἶσθε θερμοί. Τὸν Κύριο νὰ ὑπηρετῆτε ὡς ἀφω-
σιωμένοι δοῦλοι. **12** Μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ χαίρετε. Στὴ θλῖψι νὰ ὑπομέ-
νετε. Στὴν προσευχὴ νὰ ἐπιμένετε. **13** Στὶς ἀνάγκες τῶν ἁγίων (τῶν
πιστῶν) νὰ βοηθῆτε. Τὴ φιλοξενία νὰ ἐπιδιώκετε. **14** Νὰ εὔχεσθε γιὰ
τοὺς διῶκτες σας, νὰ εὔχεσθε καὶ νὰ μὴ καταρᾶσθε. **15** Νὰ χαίρετε μ'
αὐτοὺς ποὺ χαίρουν, καὶ νὰ κλαίετε μ' αὐτοὺς ποὺ κλαίουν. **16** Νὰ ἔχετε
τὸ αὐτὸ ἐνδιαφέρον ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλο. Νὰ μὴν ἐπιδιώκετε τὰ μεγα-
λεῖα, ἀλλὰ ν' ἀκολουθῆτε τὴν ἁπλοϊκὴ ζωή. Νὰ μὴν εἶσθε ὑπερήφανοι.

17 Σὲ κανένα νὰ μὴν ἀνταποδίδετε κακὸ ἀντὶ κακοῦ. Νὰ προνοῆτε,
ὥστε τὰ ἔργα σας νὰ εἶναι ἔντιμα ἐνώπιον ὅλων τῶν ἀνθρώπων (καὶ νὰ
μὴ σκανδαλίζεται κανεὶς καὶ δυσφημῆται ὁ Χριστιανισμός). **18** Ἂν εἶναι
δυνατό, ὅσο ἐξαρτᾶται ἀπὸ σᾶς νὰ ἔχετε εἰρηνικὲς σχέσεις μὲ ὅλους τοὺς
ἀνθρώπους. **19** Ἀγαπητοί, μὴ κάνετε ἐκδίκησι γιὰ τοὺς ἑαυτούς σας,
ἀλλ' ἀφῆστε τὴν ὀργή, διότι εἶναι γραμμένο: **Σ' ἐμένα ἀνήκει ἡ
ἐκδίκησι, ἐγὼ θ' ἀνταποδώσω, λέγει ὁ Κύριος.** **20** Ἐὰν δὲ ὁ
ἐχθρός σου πεινᾷ, δίνε του νὰ φάγῃ· ἐὰν διψᾷ, δίνε του νὰ πιῇ. Καὶ
κάνοντας αὐτὸ θὰ συσσωρεύσῃς πάνω στὸ κεφάλι του ἀναμμένα κάρ-
βουνα (τύψεων καὶ ἐντροπῆς, καὶ μπορεῖ ν' ἀλλάξῃ καὶ νὰ γίνῃ φίλος).
21 Νὰ μὴ νικᾶσαι ἀπὸ τὸ κακό, ἀλλὰ νὰ νικᾷς τὸ κακὸ μὲ τὸ καλό.

Ὑποταγὴ στὶς ἐξουσίες

13 Κάθε ἄνθρωπος νὰ ὑποτάσσεται στὶς κρατικὲς ἐξουσίες. Διότι
δὲν ὑπάρχει ἐξουσία, παρὰ ἀπὸ τὸ Θεό. Ναί, οἱ ὑπάρχουσες
ἐξουσίες ἔχουν ὁρισθῆ ἀπὸ τὸ Θεό. **2** Ὥστε, ὅποιος ἀντιτάσσεται στὴν
ἐξουσία, ἀντιτάσσεται σ' αὐτό, ποὺ ὥρισε ὁ Θεός. Καὶ ὅσοι ἀντιτάσσον-
ται, δικαίως θὰ τιμωρηθοῦν. **3** Οἱ ἄρχοντες βεβαίως δὲν ἐμπνέουν φό-
βο γιὰ τὰ καλὰ ἔργα, ἀλλὰ γιὰ τὰ κακά (ποὺ στρέφονται κατὰ τῆς κοι-
νωνικῆς τάξεως καὶ ἀσφαλείας). Θέλεις δὲ νὰ μὴ φοβῆσαι τὴν ἐξουσία;

ἐξουσίαν; Τὸ ἀγαθὸν ποίει, καὶ ἕξεις ἔπαινον ἐξ αὐτῆς. 4 Θεοῦ
γὰρ διάκονός ἐστί σοι εἰς τὸ ἀγαθόν. Ἐὰν δὲ τὸ κακὸν ποιῇς,
φοβοῦ· οὐ γὰρ εἰκῇ τὴν μάχαιραν φορεῖ· Θεοῦ γὰρ διάκονός
ἐστιν εἰς ὀργήν, ἔκδικος τῷ τὸ κακὸν πράσσοντι. 5 Διὸ ἀνάγκη
ὑποτάσσεσθαι, οὐ μόνον διὰ τὴν ὀργήν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν συν-
είδησιν. 6 Διὰ τοῦτο γὰρ καὶ φόρους τελεῖτε· λειτουργοὶ γὰρ
Θεοῦ εἰσιν εἰς αὐτὸ τοῦτο προσκαρτεροῦντες.

7 Ἀπόδοτε οὖν πᾶσι τὰς ὀφειλάς, τῷ τὸν φόρον τὸν φόρον,
τῷ τὸ τέλος τὸ τέλος, τῷ τὸν φόβον τὸν φόβον, τῷ τὴν τιμὴν
τὴν τιμήν.

8 Μηδενὶ μηδὲν ὀφείλετε εἰ μὴ τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους. Ὁ γὰρ
ἀγαπῶν τὸν ἕτερον νόμον πεπλήρωκε· 9 τὸ γὰρ **οὐ μοιχεύσεις,
οὐ φονεύσεις, οὐ κλέψεις, οὐκ ἐπιθυμήσεις**, καὶ εἴ τις ἑτέρα
ἐντολή, ἐν τούτῳ τῷ λόγῳ ἀνακεφαλαιοῦται, ἐν τῷ, **ἀγαπήσεις
τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν**. 10 Ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον κακὸν
οὐκ ἐργάζεται· πλήρωμα οὖν νόμου ἡ ἀγάπη.

11 Καὶ τοῦτο, εἰδότες τὸν καιρόν, ὅτι ὥρα ἡμᾶς ἤδη ἐξ ὕπνου
ἐγερθῆναι· νῦν γὰρ ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία ἢ ὅτε ἐπιστεύ-
σαμεν. 12 Ἡ νὺξ προέκοψεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν. Ἀποθώμεθα
οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκότους καὶ ἐνδυσώμεθα τὰ ὅπλα τοῦ φωτός.
13 Ὡς ἐν ἡμέρᾳ εὐσχημόνως περιπατήσωμεν, μὴ κώμοις καὶ
μέθαις, μὴ κοίταις καὶ ἀσελγείαις, μὴ ἔριδι καὶ ζήλῳ, 14 ἀλλ᾽
ἐνδύσασθε τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ τῆς σαρκὸς πρό-
νοιαν μὴ ποιεῖσθε εἰς ἐπιθυμίας.

Κάνε τὸ καλό, καὶ θὰ ἔχῃς ἔπαινο ἀπ' αὐτή. **4** Διότι εἶναι στὴν ὑπη-
ρεσία τοῦ Θεοῦ γιὰ τὸ καλό σου. Ἐὰν ὅμως κάνῃς τὸ κακό, νὰ
φοβῆσαι. Διότι δὲν φέρει χωρὶς λόγο τὸ μαχαίρι. Ἀλλ' εἶναι στὴν ὑπη-
ρεσία τοῦ Θεοῦ, ἐξουσιοδοτημένη γιὰ νὰ ἐπιβάλλῃ τιμωρία στὸν κακο-
ποιό. **5** Γι' αὐτὸ εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑποτάσσεσθε, ὄχι μόνο γιὰ τὴν τι-
μωρία, ἀλλὰ καὶ γιὰ λόγους συνειδήσεως. **6** Γι' αὐτὸ ἄλλωστε πληρώ-
νετε καὶ φόρους, διότι οἱ ἐξουσίες εἶναι ὑπηρέτες τοῦ Θεοῦ καὶ ἀσχο-
λοῦνται ἀποκλειστικῶς μὲ τὴ δημοσία αὐτὴ ὑπηρεσία.
7 Ἀποδώσετε λοιπὸν σὲ ὅλους ὅ,τι τοὺς ὀφείλετε. Τὸ φόρο σ' ὅποιον
ὀφείλετε τὸ φόρο, τὸ δασμὸ σ' ὅποιον ὀφείλετε τὸ δασμό, τὸ σεβασμὸ σ'
ὅποιον ὀφείλετε τὸ σεβασμό, τὴν τιμὴ σ' ὅποιον ὀφείλετε τὴν τιμή.

Σύνοψι καὶ ἐκπλήρωσι τοῦ νόμου ἡ ἀγάπη

8 Σὲ κανένα νὰ μὴ χρωστᾶτε τίποτε, παρὰ τὸ ν' ἀγαπᾶτε ὁ ἕνας τὸν
ἄλλο. Ἐκεῖνος δέ, ποὺ ἀγαπᾷ τὸν ἄλλο, μὲ τὴν ἀγάπη ἔχει ἐκπληρώ-
σει τὸ νόμο. **9** Διότι τὸ **μὴ μοιχεύσῃς, μὴ φονεύσῃς, μὴ κλέψῃς,
μὴν ἐπιθυμήσῃς** καὶ ὁποιαδήποτε ἄλλη ἐντολὴ συνοψίζονται σ' αὐτὸ
τὸ λόγο, στὸ **ν' ἀγαπήσῃς τὸν πλησίον σου σὰν τὸν ἑαυτό σου.**
10 Ἡ ἀγάπη στὸν πλησίον κακὸ δὲν κάνει. Γι' αὐτὸ ἡ ἀγάπη εἶναι
ἐκπλήρωσι τοῦ νόμου.

Ὥρα νὰ ξυπνήσωμε!

11 Καὶ νὰ λάβετε ὑπ' ὄψιν αὐτό, διότι γνωρίζετε σὲ ποιό καιρὸ
ζοῦμε, ὅτι εἶναι ὥρα πλέον νὰ σηκωθοῦμε ἀπὸ τὸν ὕπνο. Διότι τώρα ἡ
σωτηρία εἶναι πιὸ κοντά μας, παρὰ τότε ποὺ πιστεύσαμε (διότι τώρα
εἶναι πιὸ κοντὰ ἡ δευτέρα παρουσία καὶ ὁ θάνατος). **12** Ἡ νύχτα προ-
χώρησε, ἡ δὲ ἡμέρα πλησίασε. Γι' αὐτὸ ἂς ἀποβάλωμε (σὰν ἄλλα νυ-
κτερινὰ ἐνδύματα) τὰ ἔργα τοῦ σκότους, καὶ ἂς φορέσωμε τὰ ὅπλα τοῦ
φωτός. **13** Ὅπως ζῇ κανεὶς κατὰ τὴν ἡμέρα ποὺ τὸν βλέπουν, ἔτσι νὰ
ζήσωμε σεμνά, ὄχι μὲ γλεντοκόπια καὶ μεθύσια, ὄχι μὲ ἀκολασίες καὶ
ἀσέλγειες, ὄχι μὲ φιλονικίες καὶ ἐμπάθειες. **14** Ἀλλ' ἐνδυθῆτε (ὡς
πνευματικὸ ἔνδυμα) τὸν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό, καὶ μὴ φροντίζετε τὴ
σάρκα γιὰ ἡδονὲς καὶ ἀπολαύσεις.

14 Τὸν δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει προσλαμβάνεσθε, μὴ εἰς
διακρίσεις διαλογισμῶν. 2 Ὃς μὲν πιστεύει φαγεῖν
πάντα, ὁ δὲ ἀσθενῶν λάχανα ἐσθίει. 3 Ὁ ἐσθίων τὸν μὴ ἐσθί-
οντα μὴ ἐξουθενείτω, καὶ ὁ μὴ ἐσθίων τὸν ἐσθίοντα μὴ κρινέ-
τω· ὁ Θεὸς γὰρ αὐτὸν προσελάβετο. 4 Σὺ τίς εἶ ὁ κρίνων ἀλλό-
τριον οἰκέτην; Τῷ ἰδίῳ Κυρίῳ στήκει ἢ πίπτει· σταθήσεται δέ·
δυνατὸς γάρ ἐστιν ὁ Θεὸς στῆσαι αὐτόν.

5 Ὃς μὲν κρίνει ἡμέραν παρ' ἡμέραν, ὃς δὲ κρίνει πᾶσαν
ἡμέραν. Ἕκαστος ἐν τῷ ἰδίῳ νοῒ πληροφορείσθω. 6 Ὁ φρονῶν
τὴν ἡμέραν Κυρίῳ φρονεῖ, καὶ ὁ μὴ φρονῶν τὴν ἡμέραν Κυρίῳ
οὐ φρονεῖ. Καὶ ὁ ἐσθίων Κυρίῳ ἐσθίει· εὐχαριστεῖ γὰρ τῷ Θεῷ·
καὶ ὁ μὴ ἐσθίων Κυρίῳ οὐκ ἐσθίει, καὶ εὐχαριστεῖ τῷ Θεῷ.

7 Οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ἑαυτῷ ζῇ καὶ οὐδεὶς ἑαυτῷ ἀποθνήσκει·
8 ἐάν τε γὰρ ζῶμεν, τῷ Κυρίῳ ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τῷ
Κυρίῳ ἀποθνήσκομεν. Ἐάν τε οὖν ζῶμεν ἐάν τε ἀποθνήσκω-
μεν, τοῦ Κυρίου ἐσμέν. 9 Εἰς τοῦτο γὰρ Χριστὸς καὶ ἀπέθανε
καὶ ἀνέστη καὶ ἔζησεν, ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων κυριεύσῃ.
10 Σὺ δὲ τί κρίνεις τὸν ἀδελφόν σου; Ἢ καὶ σὺ τί ἐξουθενεῖς
τὸν ἀδελφόν σου; Πάντες γὰρ παραστησόμεθα τῷ βήματι τοῦ
Χριστοῦ. 11 Γέγραπται γάρ· **Ζῶ ἐγώ, λέγει Κύριος, ὅτι ἐμοὶ
κάμψει πᾶν γόνυ, καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται τῷ Θεῷ.**
12 Ἄρα οὖν ἕκαστος ἡμῶν περὶ ἑαυτοῦ λόγον δώσει τῷ Θεῷ.

13 Μηκέτι οὖν ἀλλήλους κρίνωμεν, ἀλλὰ τοῦτο κρίνατε
μᾶλλον, τὸ μὴ τιθέναι πρόσκομμα τῷ ἀδελφῷ ἢ σκάνδαλον.
14 Οἶδα καὶ πέπεισμαι ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ ὅτι οὐδὲν κοινὸν δι'
αὐτοῦ· εἰ μὴ τῷ λογιζομένῳ τι κοινὸν εἶναι, ἐκείνῳ κοινόν.

Ὁ ἀσθενὴς καὶ ὁ δυνατὸς στὴν πίστι

14 Τὸν ἀσθενῆ δὲ στὴν πίστι (ποὺ κάνει διάκρισι φαγητῶν καὶ
ἡμερῶν) νὰ δέχεσθε, χωρὶς νὰ σχολιάζετε τὶς ἀντιλήψεις του.
2 Ἄλλος μὲν πιστεύει, ὅτι μπορεῖ νὰ τρώγῃ τὰ πάντα, ὁ δὲ ἀσθενὴς
στὴν πίστι τρώγει λάχανα. **3** Ὅποιος τρώγει ἀπ' ὅλα, ἂς μὴ περιγελᾷ
ὅποιον δὲν τρώγει. Καὶ ὅποιος δὲν τρώγει, ἂς μὴ καταδικάζῃ ὅποιον
τρώγει, διότι ὁ Θεὸς τὸν ἔκανε δικό του. **4** Ποιός εἶσαι σύ, ποὺ κατα-
δικάζεις ξένο δοῦλο; Γιὰ τὸν Κύριό του στέκεται ἢ πέφτει. Καὶ θὰ
σταθῇ, διότι ὁ Θεὸς ἔχει τὴ δύναμι νὰ τὸν κάνῃ νὰ σταθῇ.
5 Ἄλλος μὲν τιμᾷ μία ἡμέρα περισσότερο ἀπὸ τὴν ἄλλη, ἄλλος δὲ
τιμᾷ ἐξ ἴσου κάθε ἡμέρα. Καθένας ἂς πληροφορῆται ἀπὸ τὴ συνείδησί
του. **6** Ἐκεῖνος, ποὺ τιμᾷ τὴν ἡμέρα, γιὰ τὸν Κύριο τὴν τιμᾷ (ἐπειδὴ
νομίζει, ὅτι ἔτσι εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ). Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνος, ποὺ δὲν
τιμᾷ τὴν ἡμέρα, γιὰ τὸν Κύριο δὲν τὴν τιμᾷ (ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς νομίζει,
ὅτι ἔτσι εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ). Ἐκεῖνος ἐπίσης, ποὺ τρώγει ἀπ'
ὅλα, γιὰ τὸν Κύριο τρώγει, εὐχαριστεῖ δὲ τὸ Θεό. Καὶ ἐκεῖνος, ποὺ
δὲν τρώγει, γιὰ τὸν Κύριο δὲν τρώγει, καὶ εὐχαριστεῖ ὁμοίως τὸ Θεό.
7 Κανεὶς βεβαίως ἀπὸ μᾶς δὲν ζῇ γιὰ τὸν ἑαυτό του, καὶ κανεὶς δὲν
πεθαίνει γιὰ τὸν ἑαυτό του. **8** Ἀλλὰ καὶ ἂν ζοῦμε, γιὰ τὸν Κύριο
ζοῦμε, καὶ ἂν πεθαίνωμε, γιὰ τὸν Κύριο πεθαίνουμε. Εἴτε λοιπὸν ζοῦμε
εἴτε πεθαίνουμε, στὸν Κύριο ἀνήκουμε. **9** Γι' αὐτὸ ἄλλωστε ὁ Χριστὸς
καὶ πέθανε καὶ ἀναστήθηκε καὶ ἔλαβε πάλι τὴ ζωὴ ὡς ἄνθρωπος, γιὰ
νὰ γίνῃ κύριος καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων. **10** Σύ, τότε, γιατί καταδικά-
ζεις τὸν ἀδελφό σου; Ἢ σὺ ὁ ἄλλος γιατί περιγελᾷς τὸν ἀδελφό σου;
Ὅλοι βεβαίως θὰ παρουσιασθοῦμε στὸ δικαστήριο τοῦ Χριστοῦ (γιὰ νὰ
μᾶς δικάσῃ ἐκεῖνος). **11** Διότι εἶναι γραμμένο: **Ζῶ ἐγώ, λέγει ὁ Κύ-
ριος· ἐξάπαντος σ' ἐμένα θὰ κάμψῃ κάθε γόνυ, καὶ κάθε
γλῶσσα θὰ δοξολογήσῃ τὸ Θεό.** **12** Συνεπῶς δὲ καθένας ἀπὸ μᾶς θὰ
λογοδοτήσῃ γιὰ τὸν ἑαυτό του στὸ Θεό.

Προτροπὲς πρὸς τὸν δυνατὸ στὴν πίστι

13 Λοιπόν, νὰ μὴ κατακρίνωμε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο, ἀλλὰ μᾶλλον αὐτὸ
νὰ κρίνετε ὡς ὀρθό, τὸ νὰ μὴ θέτετε στὸν ἀδελφὸ ἐμπόδιο, ποὺ μπορεῖ
νὰ τὸν κάνῃ νὰ σκοντάψῃ ἢ νὰ πέσῃ. **14** Εἶμαι βέβαιος καὶ πεπεισμέ-
νος ἀπὸ τὸν Κύριο Ἰησοῦ, ὅτι τίποτε δὲν εἶναι ἀκάθαρτο αὐτὸ καθ' ἑαυ-
τό, παρὰ γι' αὐτόν, ποὺ νομίζει, ὅτι κάτι εἶναι ἀκάθαρτο, γι' αὐτὸν
εἶναι ἀκάθαρτο. **15** Ἀλλ' ἐὰν ἐξ αἰτίας φαγητοῦ ὁ ἀδελφός σου βλάπτε-

15 Εἰ δὲ διὰ βρῶμα ὁ ἀδελφός σου λυπεῖται, οὐκέτι κατὰ ἀγά-
πην περιπατεῖς. Μὴ τῷ βρώματί σου ἐκεῖνον ἀπόλλυε, ὑπὲρ οὗ
Χριστὸς ἀπέθανε. 16 Μὴ βλασφημείσθω οὖν ὑμῶν τὸ ἀγαθόν.
17 Οὐ γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ βρῶσις καὶ πόσις, ἀλλὰ
δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη καὶ χαρὰ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. 18 Ὁ γὰρ
ἐν τούτοις δουλεύων τῷ Χριστῷ εὐάρεστος τῷ Θεῷ καὶ δόκιμος
τοῖς ἀνθρώποις.

19 Ἄρα οὖν τὰ τῆς εἰρήνης διώκωμεν καὶ τὰ τῆς οἰκοδομῆς
τῆς εἰς ἀλλήλους. 20 Μὴ ἕνεκεν βρώματος κατάλυε τὸ ἔργον
τοῦ Θεοῦ. Πάντα μὲν καθαρά, ἀλλὰ κακὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ διὰ
προσκόμματος ἐσθίοντι. 21 Καλὸν τὸ μὴ φαγεῖν κρέα μηδὲ
πιεῖν οἶνον μηδὲ ἐν ᾧ ὁ ἀδελφός σου προσκόπτει ἢ σκανδαλί-
ζεται ἢ ἀσθενεῖ. 22 Σὺ πίστιν ἔχεις; Κατὰ σεαυτὸν ἔχε ἐνώπιον
τοῦ Θεοῦ. Μακάριος ὁ μὴ κρίνων ἑαυτὸν ἐν ᾧ δοκιμάζει. 23 Ὁ
δὲ διακρινόμενος, ἐὰν φάγῃ κατακέκριται, ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως.
Πᾶν δὲ ὃ οὐκ ἐκ πίστεως, ἁμαρτία ἐστίν.

24 Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς στηρίξαι κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου
καὶ τὸ κήρυγμα Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ ἀποκάλυψιν μυστηρίου
χρόνοις αἰωνίοις σεσιγημένου, 25 φανερωθέντος δὲ νῦν, διά τε
γραφῶν προφητικῶν, κατ' ἐπιταγὴν τοῦ αἰωνίου Θεοῦ εἰς ὑπα-
κοὴν Πίστεως εἰς πάντα τὰ ἔθνη γνωρισθέντος, 26 μόνῳ σοφῷ
Θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

ται, δὲν βαδίζεις πλέον μὲ ἀγάπη. Μὴ καταστρέφῃς μὲ τὸ φαγητό σου
ἐκεῖνον, γιὰ τὸν ὁποῖον ὁ Χριστὸς ὑπέστη θάνατο. **16** Τὸ καλό σας
λοιπὸν (ἡ πίστι σας, ὅτι εἶσθε ἐλεύθεροι νὰ τρώγετε ἀπ' ὅλα) ἂς μὴ δί-
νετε ἀφορμὴ νὰ δυσφημῆται (ἀπὸ τοὺς ἀσθενεῖς στὴν πίστι). **17** Διότι
ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι νὰ τρώγῃ κανεὶς καὶ νὰ πίνῃ, ἀλλὰ νὰ
πράττῃ τὸ ἀγαθὸ καὶ τὸ καλὸ καὶ τὸ ὠφέλιμο μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Ἁγί-
ου Πνεύματος. **18** Ἐκεῖνος δέ, ποὺ μ' αὐτὰ ὑπηρετεῖ τὸ Χριστό, γίνε-
ται εὐάρεστος στὸ Θεὸ καὶ ἐπιδοκιμάζεται ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους.

19 Ἂς ἐπιδιώκωμε λοιπὸν ἐκεῖνα, ποὺ συντελοῦν στὸ καλὸ καὶ στὴν
ἀμοιβαία οἰκοδομή. **20** Μὴ καταστρέφῃς ἐξ αἰτίας φαγητοῦ τὸ ἔργο τοῦ
Θεοῦ. Ὅλα βεβαίως εἶναι καθαρά, ἀλλ' εἶναι κακὸ στὸν ἄνθρωπο νὰ
τρώγῃ δημιουργώντας πρόσκομμα (καὶ κάνοντας τὸν ἄλλο νὰ σκοντά-
φτῃ). **21** Καλὸ εἶναι τὸ νὰ μὴ φάγῃς κρέατα, καὶ νὰ μὴ πιῇς κρασί, καὶ
νὰ μὴ κάνῃς κάτι ἄλλο, ἐξ αἰτίας τοῦ ὁποίου ὁ ἀδελφός σου σκοντάφτει
ἢ πέφτει ἢ ἀδυνατίζει στὴν πίστι. **22** Σὺ ἔχεις πίστι (ὅτι ὅλες οἱ τροφὲς
εἶναι καθαρές); Ἔχε την γιὰ τὸν ἑαυτό σου, καὶ ἂς τὴν βλέπῃ ὁ Θεός.
Εὐτυχὴς ἐκεῖνος ποὺ δὲν αἰσθάνεται ἐνοχή, ἀφοῦ κάνει πρᾶγμα, γιὰ τὸ
ὁποῖο ἔχει γνῶσι καὶ πεποίθησι, ὅτι δηλαδὴ εἶναι ὀρθό. **23** Ἀλλ'
ἐκεῖνος ποὺ ἀμφιβάλλει, ἐὰν φάγῃ, ἔχει καταστῆ ἔνοχος, διότι δὲν πί-
στευε σ' αὐτὸ ποὺ ἔκανε. Καὶ κάθε τι, ποὺ κάνει κανεὶς χωρὶς νὰ τὸ πι-
στεύῃ ὡς ὀρθό, εἶναι ἁμαρτία.

Δοξολογία

24 Σ' ἐκεῖνον δέ, ὁ ὁποῖος δύναται νὰ σᾶς στηρίξῃ συμφώνως πρὸς
τὸ εὐαγγέλιό μου καὶ τὸ κήρυγμα γιὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ ἐπὶ τῇ βάσει
ἀποκαλύψεως μυστικοῦ, ποὺ ἐπὶ μακροὺς χρόνους ἔμεινε κρυμμένο,
25 φανερώθηκε δὲ τώρα, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν προφητικῶν γραφῶν, ποὺ
κατ' ἐντολὴν τοῦ αἰωνίου Θεοῦ ἔγινε γνωστὸ σ' ὅλα τὰ ἔθνη γιὰ νὰ
ὑπακούσουν στὴν Πίστι (στὸ Χριστιανισμό), **26** στὸ μόνο σοφὸ Θεό,
σ' αὐτὸν πρέπει ἡ δόξα διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ αἰωνίως. Ἀμήν.

15 Ὀφείλομεν δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθενήματα τῶν
ἀδυνάτων βαστάζειν καὶ μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν. 2 Ἕκα-
στος ἡμῶν τῷ πλησίον ἀρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδο-
μήν. 3 Καὶ γὰρ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτῷ ἤρεσεν, ἀλλὰ καθὼς γέ-
γραπται· **Οἱ ὀνειδισμοὶ τῶν ὀνειδιζόντων σε ἐπέπεσον ἐπ᾽ ἐμέ.**
4 Ὅσα γὰρ προεγράφη, εἰς τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν προε-
γράφη, ἵνα διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως τῶν
Γραφῶν τὴν ἐλπίδα ἔχωμεν. 5 Ὁ δὲ Θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ
τῆς παρακλήσεως δῴη ὑμῖν τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις κατὰ
Χριστὸν Ἰησοῦν, 6 ἵνα ὁμοθυμαδὸν ἐν ἑνὶ στόματι δοξάζητε
τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

7 Διὸ προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς
προσελάβετο ὑμᾶς εἰς δόξαν Θεοῦ. 8 Λέγω δὲ Χριστὸν Ἰησοῦν
διάκονον γεγενῆσθαι περιτομῆς ὑπὲρ ἀληθείας Θεοῦ εἰς τὸ βε-
βαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τῶν πατέρων, 9 τὰ δὲ ἔθνη ὑπὲρ ἐλέ-
ους δοξάσαι τὸν Θεόν, καθὼς γέγραπται· **Διὰ τοῦτο ἐξομολογή-
σομαί σοι ἐν ἔθνεσι, Κύριε, καὶ τῷ ὀνοματί σου ψαλῶ.** 10 Καὶ
πάλιν λέγει· **Εὐφράνθητε, ἔθνη, μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.** 11 Καὶ
πάλιν· **Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐπαινέσατε
αὐτόν, πάντες οἱ λαοί.** 12 Καὶ πάλιν Ἡσαΐας λέγει· **Ἔσται ἡ
ῥίζα τοῦ Ἰεσσαί, καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθνῶν· ἐπ᾽ αὐτῷ
ἔθνη ἐλπιοῦσιν.** 13 Ὁ δὲ Θεὸς τῆς ἐλπίδος πληρώσαι ὑμᾶς πά-
σης χαρᾶς καὶ εἰρήνης ἐν τῷ πιστεύειν εἰς τὸ περισσεύειν
ὑμᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι ἐν δυνάμει Πνεύματος Ἁγίου.

14 Πέπεισμαι δέ, ἀδελφοί μου, καὶ αὐτὸς ἐγὼ περὶ ὑμῶν, ὅτι
καὶ αὐτοὶ μεστοί ἐστε ἀγαθωσύνης, πεπληρωμένοι πάσης γνώ-
σεως, δυνάμενοι καὶ ἀλλήλους νουθετεῖν. 15 Τολμηρότερον δὲ

Ν᾽ ἀρέσωμε στὸν πλησίον, ὄχι στοὺς ἑαυτούς μας

15 Ὀφείλουμε δὲ ἐμεῖς οἱ δυνατοὶ νὰ βαστάζωμε τὶς ἀδυναμίες τῶν
ἀδυνάτων, καὶ νὰ μὴ κάνωμε ὅ,τι μᾶς ἀρέσει. **2** Καθένας ἀπὸ
μᾶς ἂς φροντίζῃ νὰ ἀρέσῃ στὸν πλησίον σὲ ὅ,τι εἶναι καλό, γιὰ νὰ τὸν
οἰκοδομῇ. **3** Διότι καὶ ὁ Χριστὸς δὲν ἐπιδίωξε ν᾽ ἀρέσῃ στὸν ἑαυτό του,
ἀλλὰ συνέβη καθὼς εἶναι γραμμένο: **Οἱ ὕβρεις τῶν ὑβριστῶν σου
ἔπεσαν ἐπάνω μου.** **4** Ὅσα δὲ γράφτηκαν κατὰ τὸ παρελθόν, γρά-
φτηκαν ἀπὸ πρωτύτερα γιὰ νὰ διδάξουν ἐμᾶς, ὥστε μὲ τὴν ὑπομονὴ καὶ
τὴν ἐνίσχυσι, ποὺ δίνουν οἱ Γραφές, νὰ κρατοῦμε τὴν ἐλπίδα. **5** Ὁ δὲ
Θεός, ποὺ εἶναι ἡ πηγὴ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς ἐνισχύσεως, εἴθε νὰ σᾶς
δώσῃ νὰ ἔχετε τὸ αὐτὸ ἐνδιαφέρον ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλο κατὰ τὸ παρά-
δειγμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, **6** ὥστε (συνδεόμενοι μὲ τὴν ἀμοιβαία ἀγά-
πη καὶ τὸ ἀμοιβαῖο ἐνδιαφέρον) νὰ δοξάζετε μὲ μιὰ ψυχὴ καὶ μ᾽ ἕνα
στόμα τὸ Θεὸ καὶ Πατέρα τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Χριστὸς ὑπηρέτης Ἰουδαίων καὶ ἐθνικῶν

7 Γι᾽ αὐτὸ νὰ δέχεσθε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο, ὅπως καὶ ὁ Χριστὸς δέχθη-
κε ἐσᾶς, γιὰ νὰ δοξάζεται ὁ Θεός. **8** Ἐννοῶ δέ, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς
ἔχει γίνει ὑπηρέτης τῶν Ἰουδαίων γιὰ τὴν ἀξιοπιστία τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ
πραγματοποιήσῃ τὶς ὑποσχέσεις (τοῦ Θεοῦ) πρὸς τοὺς πατέρες (τῶν
Ἰουδαίων), **9** καὶ οἱ ἐθνικοὶ νὰ δοξάσουν γιὰ τὴν εὐσπλαγχνία του τὸ
Θεό, καθὼς λέγει ἡ Γραφή: **Γι᾽ αὐτὸ θὰ σὲ δοξολογήσω, Κύριε, με-
ταξὺ τῶν ἐθνικῶν καὶ θὰ ψάλω ὕμνους στὸ ὄνομά σου.** **10** Καὶ
πάλι λέγει: **Ὦ ἐθνικοί! Εὐφρανθῆτε μαζὶ μὲ τὸ λαό του** (τὸν
Ἰσραήλ). **11** Καὶ πάλι: **Ὑμνεῖτε τὸν Κύριο, ὅλοι οἱ ἐθνικοί, καὶ
δοξάσετε αὐτόν, ὅλοι οἱ λαοί.** **12** Καὶ πάλι ὁ Ἡσαΐας λέγει: **Θὰ
ἐμφανισθῇ ὁ βλαστὸς τοῦ Ἰεσσαὶ καὶ ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος θὰ πα-
ρουσιασθῇ γιὰ νὰ κυβερνᾷ τοὺς ἐθνικούς. Σ᾽ αὐτὸν οἱ ἐθνικοὶ θὰ
ἐλπίζουν.** **13** Εὔχομαι δέ, ὁ Θεὸς τῆς ἐλπίδος μὲ τὴ δύναμι τοῦ Ἁγί-
ου Πνεύματος νὰ σᾶς γεμίσῃ μὲ κάθε ἀγαθὸ καὶ καλὸ διὰ τῆς πίστεως,
ὥστε νὰ εἶσθε πλημμυρισμένοι ἀπὸ ἐλπίδα (γιὰ τὴ σωτηρία σας).

Τὸ κήρυγμα τοῦ εὐαγγελίου λειτουργία καὶ ἱερουργία

14 Καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος (ποὺ σᾶς κάνω προτροπὲς καὶ σᾶς δίνω εὐχὲς)
εἶμαι βέβαιος, ἀδελφοί μου, γιὰ σᾶς, ὅτι καὶ σεῖς εἶσθε γεμᾶτοι ἀπὸ
καλωσύνη, καὶ πλήρεις ἀπὸ κάθε γνῶσι, ἱκανοὶ καὶ νὰ διδάσκετε ὁ ἕνας
τὸν ἄλλο. **15** Ἀλλὰ σὲ μερικὰ μέρη τῆς ἐπιστολῆς σᾶς ἔγραφα, ἀδελ-

ἔγραψα ὑμῖν, ἀδελφοί, ἀπὸ μέρους, ὡς ἐπαναμιμνῄσκων ὑμᾶς,
διὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ
16 εἰς τὸ εἶναί με
λειτουργὸν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τὰ ἔθνη, ἱερουργοῦντα τὸ εὐαγ-
γέλιον τοῦ Θεοῦ, ἵνα γένηται ἡ προσφορὰ τῶν ἐθνῶν εὐπρόσ-
δεκτος, ἡγιασμένη ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ.

17 Ἔχω οὖν καύχησιν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τὰ πρὸς τὸν Θεόν.
18 Οὐ γὰρ τολμήσω λαλεῖν τι ὧν οὐ κατειργάσατο Χριστὸς δι'
ἐμοῦ εἰς ὑπακοὴν ἐθνῶν λόγῳ καὶ ἔργῳ,
19 ἐν δυνάμει σημεί-
ων καὶ τεράτων, ἐν δυνάμει Πνεύματος Θεοῦ, ὥστε με ἀπὸ Ἱε-
ρουσαλὴμ καὶ κύκλῳ μέχρι τοῦ Ἰλλυρικοῦ πεπληρωκέναι τὸ
εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ,
20 οὕτω δὲ φιλοτιμούμενον εὐαγγελί-
ζεσθαι οὐχ ὅπου ὠνομάσθη Χριστός, ἵνα μὴ ἐπ' ἀλλότριον θε-
μέλιον οἰκοδομῶ,
21 ἀλλὰ καθὼς γέγραπται· **Οἷς οὐκ ἀνηγγέ-
λη περὶ αὐτοῦ ὄψονται, καὶ οἳ οὐκ ἀκηκόασι συνήσουσι.**

22 Διὸ καὶ ἐνεκοπτόμην τὰ πολλὰ τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς.
23 Νυνὶ δὲ μηκέτι τόπον ἔχων ἐν τοῖς κλίμασι τούτοις, ἐπιπο-
θίαν δὲ ἔχων τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν,
24 ὡς
ἐὰν πορεύωμαι εἰς τὴν Σπανίαν, ἐλεύσομαι πρὸς ὑμᾶς. Ἐλπί-
ζω γὰρ διαπορευόμενος θεάσασθαι ὑμᾶς καὶ ὑφ' ὑμῶν προ-
πεμφθῆναι ἐκεῖ, ἐὰν ὑμῶν πρῶτον ἀπὸ μέρους ἐμπλησθῶ.
25 Νυνὶ δὲ πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλὴμ διακονῶν τοῖς ἁγίοις.
26 Εὐδόκησαν γὰρ Μακεδονία καὶ Ἀχαΐα κοινωνίαν τινὰ ποι-
ήσασθαι εἰς τοὺς πτωχοὺς τῶν ἁγίων τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ.
27 Εὐδόκησαν γὰρ καὶ ὀφειλέται αὐτῶν εἰσιν. Εἰ γὰρ τοῖς
πνευματικοῖς αὐτῶν ἐκοινώνησαν τὰ ἔθνη, ὀφείλουσι καὶ ἐν
τοῖς σαρκικοῖς λειτουργῆσαι αὐτοῖς.
28 Τοῦτο οὖν ἐπιτελέσας,
καὶ σφραγισάμενος αὐτοῖς τὸν καρπὸν τοῦτον, ἀπελεύσομαι δι'

φοί, μὲ κάπως περισσότερη τόλμη, σὰν ὑπενθύμισι σὲ σᾶς, λόγῳ τοῦ θάρρους ἀπὸ τὴ χάρι ποὺ μοῦ ἔδωσε ὁ Θεὸς **16** γιὰ νὰ εἶμαι λειτουργὸς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ στοὺς ἐθνικοὺς καὶ νὰ ἱερουργῶ τὸ εὐαγγέλιο τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ προσφερθοῦν οἱ ἐθνικοὶ ὡς θυσία εὐπρόσδεκτη, ἁγιασμένη ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο.

Ἡ ἀποστολικὴ δρᾶσι τοῦ Παύλου

17 Μπορῶ λοιπόν, χάρι στὸν Ἰησοῦ Χριστό, νὰ καυχῶμαι γιὰ τὴν
ὑπηρεσία μου πρὸς τὸ Θεό. **18** Δὲν θὰ τολμήσω δὲ νὰ ὁμιλήσω γιὰ κά-
τι, ποὺ δὲν ἔκανε ὁ Χριστὸς διὰ μέσου ἐμοῦ γιὰ νὰ πιστεύσουν τὰ ἔθνη.
Τὰ πάντα ἔκανε ὁ Χριστὸς μὲ λόγο καὶ ἔργο, **19** μὲ δύναμι σημείων
καὶ καταπληκτικῶν θαυμάτων, μὲ δύναμι τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ.
Ἔτσι ἔχω κηρύξει τὸ εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ
γύρω μὲ μεγάλο κύκλο περιοδειῶν μέχρι τὸ Ἰλλυρικό. **20** Ἐπιδιώκω
δὲ νὰ κηρύττω ἔτσι, δηλαδὴ ὄχι σὲ τόπους ὅπου κηρύχθηκε ὁ Χριστός,
γιὰ νὰ μὴν οἰκοδομῶ πάνω σὲ ξένο θεμέλιο, **21** ἀλλὰ νὰ συμβαίνῃ
ὅπως λέγει ἡ Γραφή: **Ἐκεῖνοι, στοὺς ὁποίους δὲν ἀναγγέλθηκε γι' αὐτόν** (γιὰ τὸ Μεσσία), **θὰ ἰδοῦν. Καὶ ἐκεῖνοι, ποὺ δὲν ἔχουν ἀκούσει, θὰ καταλάβουν.**

Σχέδια τοῦ Παύλου γιὰ τὸ μέλλον

22 Γι' αὐτὸ καὶ ἐμποδίσθηκα πολλὲς φορὲς νὰ ἔλθω σ' ἐσᾶς.
23 Ἀλλὰ τώρα, ἐπειδὴ πλέον δὲν ἔχω ἔργο σ' αὐτὰ ἐδῶ τὰ μέρη, ἔχω
δὲ πόθο σφοδρὸ ἀπὸ πολλὰ ἔτη νὰ ἔλθω σ' ἐσᾶς, **24** ὅταν θὰ πηγαίνω
στὴν Ἱσπανία θὰ ἔλθω σ' ἐσᾶς. Ναί, ἐλπίζω περνώντας νὰ σᾶς δῶ, καὶ
σεῖς νὰ μὲ προπέμψετε ἐκεῖ, ἀφοῦ πρῶτα σᾶς ἀπολαύσω γιὰ λίγο χρό-
νο. **25** Τώρα δὲ πηγαίνω στὴν Ἱερουσαλὴμ ἐκτελώντας ὑπηρεσία γιὰ
τοὺς ἁγίους (τοὺς ἐκεῖ χριστιανούς). **26** Διότι ἡ Μακεδονία καὶ ἡ
Ἀχαΐα εἶχαν τὴν εὐχαρίστησι νὰ κάνουν κάποια προσφορὰ στοὺς πτω-
χοὺς ἀπὸ τοὺς ἁγίους (τοὺς χριστιανοὺς) τῆς Ἱερουσαλήμ. **27** Ναί,
εἶχαν τὴν εὐχαρίστησι, ἀλλ' εἶναι καὶ ὀφειλέτες σ' αὐτούς. Διότι, ἀφοῦ
οἱ ἐθνικοὶ εἶχαν συμμετοχὴ στὰ πνευματικὰ ἀγαθά τους, ὀφείλουν τότε
νὰ τοὺς συνδράμουν στὶς ὑλικές τους ἀνάγκες. **28** Ἀφοῦ λοιπὸν ἐκτελέ-
σω αὐτὴ τὴν ἀποστολή, καὶ παραδώσω σ' αὐτοὺς μὲ ἀσφάλεια αὐτὴ τὴν
προσφορά, θὰ πάω στὴν Ἱσπανία περνώντας ἀπὸ σᾶς. **29** Εἶμαι δὲ βέ-

ὑμῶν εἰς τὴν Σπανίαν. 29 Οἶδα δὲ ὅτι ἐρχόμενος πρὸς ὑμᾶς ἐν
πληρώματι εὐλογίας τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ ἐλεύσομαι.

30 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τοῦ Πνεύματος συναγωνίσασθαί
μοι ἐν ταῖς προσευχαῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Θεόν, 31 ἵνα ῥυσθῶ
ἀπὸ τῶν ἀπειθούντων ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ ἵνα ἡ διακονία μου ἡ
εἰς Ἱερουσαλὴμ εὐπρόσδεκτος γένηται τοῖς ἁγίοις, 32 ἵνα ἐν
χαρᾷ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς διὰ θελήματος Θεοῦ καὶ συναναπαύσω-
μαι ὑμῖν. 33 Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

16 Συνίστημι δὲ ὑμῖν Φοίβην τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν, οὖσαν
διάκονον τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Κεγχρεαῖς, 2 ἵνα αὐτὴν
προσδέξησθε ἐν Κυρίῳ ἀξίως τῶν ἁγίων καὶ παραστῆτε αὐτῇ
ἐν ᾧ ἂν ὑμῶν χρῄζῃ πράγματι. Καὶ γὰρ αὕτη προστάτις
πολλῶν ἐγενήθη καὶ αὐτοῦ ἐμοῦ.

3 Ἀσπάσασθε Πρίσκιλλαν καὶ Ἀκύλαν τοὺς συνεργούς μου
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, 4 οἵτινες ὑπὲρ τῆς ψυχῆς μου τὸν ἑαυτῶν
τράχηλον ὑπέθηκαν, οἷς οὐκ ἐγὼ μόνος εὐχαριστῶ, ἀλλὰ καὶ
πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἐθνῶν, καὶ τὴν κατ᾽ οἶκον αὐτῶν
ἐκκλησίαν. 5 Ἀσπάσασθε Ἐπαίνετον τὸν ἀγαπητόν μου, ὅς
ἐστιν ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας εἰς Χριστόν. 6 Ἀσπάσασθε Μαριάμ,
ἥτις πολλὰ ἐκοπίασεν εἰς ἡμᾶς. 7 Ἀσπάσασθε Ἀνδρόνικον
καὶ Ἰουνίαν τοὺς συγγενεῖς μου καὶ συναιχμαλώτους μου, οἵτι-
νές εἰσιν ἐπίσημοι ἐν τοῖς ἀποστόλοις, οἳ καὶ πρὸ ἐμοῦ γεγό-
νασιν ἐν Χριστῷ. 8 Ἀσπάσασθε Ἀμπλίαν τὸν ἀγαπητόν μου
ἐν Κυρίῳ. 9 Ἀσπάσασθε Οὐρβανὸν τὸν συνεργὸν ἡμῶν ἐν Χρι-
στῷ καὶ Στάχυν τὸν ἀγαπητόν μου. 10 Ἀσπάσασθε Ἀπελλῆν

βαιος, ὅτι (θ' ἀκούσετε τὸ κήρυγμά μου μὲ ζῆλο, καὶ ἔτσι) ἐρχόμενος
σ' ἐσᾶς θὰ ἔλθω μὲ πλοῦτο εὐλογίας τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Παῦλος ζητεῖ τὶς προσευχὲς τῶν πιστῶν

30 Σᾶς παρακαλῶ δέ, ἀδελφοί, γιὰ τὸν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστὸ
καὶ γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Πνεύματος, ν' ἀγωνισθῆτε μαζί μου στὶς προσ-
ευχὲς[1] πρὸς τὸ Θεὸ γιὰ μένα, **31** γιὰ νὰ γλυτώσω ἀπὸ τοὺς ἀπειθεῖς
στὴν Ἰουδαία, καὶ οἱ ἅγιοι (οἱ ἐκεῖ χριστιανοὶ) νὰ δεχθοῦν εὐχαρίστως
τὴν ὑπηρεσία μου. **32** Ἔτσι θὰ ἔλθω μὲ χαρὰ σ' ἐσᾶς, μὲ τὸ θέλημα
τοῦ Θεοῦ, καὶ θὰ αἰσθανθῶ ἀνάπαυσι μαζί σας. **33** Ὁ δυνατὸς δὲ Θεὸς
νὰ εἶναι μαζὶ μὲ ὅλους σας. Ἀμήν.

Σύστασι

16 Σᾶς συνιστῶ δὲ τὴ Φοίβη τὴν ἀδελφή μας, ποὺ εἶναι διακόνισ-
σα τῆς ἐκκλησίας στὶς Κεγχρεές, **2** γιὰ νὰ τὴν δεχθῆτε στὸ ὄνο-
μα τοῦ Κυρίου, ὅπως ἁρμόζει σὲ ἁγίους (χριστιανούς), καὶ νὰ τῆς συμ-
παρασταθῆτε σ' ὅ,τι θὰ σᾶς χρειασθῇ. Διότι καὶ αὐτὴ συμπαραστάθηκε
σὲ πολλούς, καὶ σ' ἐμένα τὸν ἴδιο.

Χαιρετισμοί

3 Χαιρετισμοὺς στὴν Πρίσκιλλα καὶ στὸν Ἀκύλα, τοὺς συνεργάτες
μου στὸ ἔργο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. **4** Αὐτοὶ γιὰ μένα ἔβαλαν τὸν τρά-
χηλό τους κάτω ἀπὸ τὸ μαχαίρι (διακινδύνευσαν τὴ ζωή τους). Καὶ
τοὺς εὐχαριστῶ ὄχι ἐγὼ μόνο, ἀλλὰ καὶ ὅλες οἱ ἐκκλησίες τῶν ἐθνικῶν.
Χαιρετισμοὺς ἐπίσης στὴν ἐκκλησία ποὺ συναθροίζεται στὸ σπίτι τους.
5 Χαιρετισμοὺς στὸν Ἐπαίνετο τὸν ἀγαπητό μου, ποὺ εἶναι ὁ πρῶτος
ἀπὸ τὴν Ἀχαΐα ποὺ προσῆλθε στὸ Χριστό. **6** Χαιρετισμοὺς στὴ Μα-
ριάμ, ποὺ πολὺ κοπίασε γιὰ μᾶς. **7** Χαιρετισμοὺς στὸν Ἀνδρόνικο καὶ
στὴν Ἰουνία τοὺς ὁμοεθνεῖς μου, ποὺ φυλακίσθηκαν μαζί μου. Αὐτοὶ
εἶναι διακεκριμένοι μεταξὺ τῶν ἱεραποστολικῶν προσώπων, καὶ
προσῆλθαν στὸ Χριστὸ πρὶν ἀπὸ μένα. **8** Χαιρετισμοὺς στὸν Ἀμπλία
τὸν ἀγαπητό μου γιὰ τὴ σχέσι μὲ τὸν Κύριο. **9** Χαιρετισμοὺς στὸν
Οὐρβανὸ τὸν συνεργάτη μας στὸ ἔργο τοῦ Χριστοῦ, καὶ στὸν Στάχυ τὸν
ἀγαπητό μου. **10** Χαιρετισμοὺς στὸν Ἀπελλῆ, τὸν ἀποδεδειγμένο ἄξιο

---

1. Ἤ, μὲ τὶς προσευχές

τὸν δόκιμον ἐν Χριστῷ. Ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν Ἀριστοβού-
λου. 11 Ἀσπάσασθε Ἡρῳδίωνα τὸν συγγενῆ μου. Ἀσπάσασθε
τοὺς ἐκ τῶν Ναρκίσσου τοὺς ὄντας ἐν Κυρίῳ. 12 Ἀσπάσασθε
Τρύφαιναν καὶ Τρυφῶσαν τὰς κοπιώσας ἐν Κυρίῳ. Ἀσπάσα-
σθε Περσίδα τὴν ἀγαπητήν, ἥτις πολλὰ ἐκοπίασεν ἐν Κυρίῳ.
13 Ἀσπάσασθε Ῥοῦφον τὸν ἐκλεκτὸν ἐν Κυρίῳ καὶ τὴν μητέρα
αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ. 14 Ἀσπάσασθε Ἀσύγκριτον, Φλέγοντα,
Ἑρμᾶν, Πατρόβαν, Ἑρμῆν καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς ἀδελφούς.
15 Ἀσπάσασθε Φιλόλογον καὶ Ἰουλίαν, Νηρέα καὶ τὴν ἀδελ-
φὴν αὐτοῦ, καὶ Ὀλυμπᾶν καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς πάντας ἁγίους.
16 Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ. Ἀσπάζονται ὑμᾶς
αἱ ἐκκλησίαι τοῦ Χριστοῦ.

17 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, σκοπεῖν τοὺς τὰς διχοστα-
σίας καὶ τὰ σκάνδαλα παρὰ τὴν διδαχὴν ἣν ὑμεῖς ἐμάθετε
ποιοῦντας, καὶ ἐκκλίνατε ἀπ᾽ αὐτῶν. 18 Οἱ γὰρ τοιοῦτοι τῷ Κυ-
ρίῳ ἡμῶν *Ἰησοῦ* Χριστῷ οὐ δουλεύουσιν, ἀλλὰ τῇ ἑαυτῶν κοι-
λίᾳ, καὶ διὰ τῆς χρηστολογίας καὶ εὐλογίας ἐξαπατῶσι τὰς
καρδίας τῶν ἀκάκων. 19 Ἡ γὰρ ὑμῶν ὑπακοὴ εἰς πάντας ἀφί-
κετο. Χαίρω οὖν τὸ ἐφ᾽ ὑμῖν. Θέλω δὲ ὑμᾶς σοφοὺς μὲν εἶναι
εἰς τὸ ἀγαθόν, ἀκεραίους δὲ εἰς τὸ κακόν. 20 Ὁ δὲ Θεὸς τῆς
εἰρήνης συντρίψει τὸν Σαταναν ὑπὸ τοὺς πόδας ὑμῶν ἐν τάχει.
Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ᾽ ὑμῶν.

21 Ἀσπάζονται ὑμᾶς Τιμόθεος ὁ συνεργός μου, καὶ Λούκιος
καὶ Ἰάσων καὶ Σωσίπατρος οἱ συγγενεῖς μου. 22 Ἀσπάζομαι
ὑμᾶς ἐγὼ Τέρτιος ὁ γράψας τὴν ἐπιστολὴν ἐν Κυρίῳ. 23 Ἀσπά-
ζεται ὑμᾶς Γάϊος ὁ ξένος μου καὶ τῆς ἐκκλησίας ὅλης. Ἀσπά-
ζεται ὑμᾶς Ἔραστος ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως καὶ Κούαρτος ὁ
ἀδελφός.

24 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων
ὑμῶν. Ἀμήν.

χριστιανό. Χαιρετισμοὺς στοὺς πιστοὺς ἀπὸ τοὺς οἰκείους τοῦ Ἀριστο-
βούλου. **11** Χαιρετισμοὺς στὸν Ἡρῳδίωνα τὸν ὁμοεθνῆ μου. Χαιρετι-
σμοὺς στοὺς οἰκείους τοῦ Ναρκίσσου, ποὺ πιστεύουν στὸν Κύριο.
12 Χαιρετισμοὺς στὴν Τρύφαινα καὶ στὴν Τρυφῶσα, ποὺ κοπιάζουν γιὰ
τὸν Κύριο. Χαιρετισμοὺς στὴν ἀγαπητὴ Περσίδα, ποὺ πολὺ κοπίασε γιὰ
τὸν Κύριο. **13** Χαιρετισμοὺς στὸ Ροῦφο, τὸν ἐκλεκτὸ γιὰ τὸν Κύριο,
καὶ στὴ μητέρα του, ἡ ὁποία στάθηκε καὶ δική μου μητέρα. **14** Χαιρε-
τισμοὺς στὸν Ἀσύγκριτο, στὸ Φλέγοντα, στὸν Ἑρμᾶ, στὸν Πατρόβα,
στὸν Ἑρμῆ καὶ στοὺς ἀδελφούς, ποὺ εἶναι μαζί τους. **15** Χαιρετισμοὺς
στὸ Φιλόλογο καὶ στὴν Ἰουλία, στὸ Νηρέα καὶ στὴν ἀδελφή του, καὶ
στὸν Ὀλυμπᾶ καὶ σ' ὅλους τοὺς ἁγίους (τοὺς χριστιανούς), ποὺ εἶναι
μαζί τους. **16** Χαιρετισθῆτε μεταξύ σας μὲ φίλημα ἅγιο. Σᾶς χαιρετί-
ζουν οἱ ἐκκλησίες τοῦ Χριστοῦ.

Προσοχὴ ἀπὸ τοὺς ὡραιολόγους καὶ ἀπατεῶνες

17 Σᾶς παρακαλῶ δέ, ἀδελφοί, νὰ προσέχετε ἐκείνους, ποὺ δημιουρ-
γοῦν τὶς διαιρέσεις καὶ τὰ σκάνδαλα ἀντιθέτως πρὸς τὴ διδασκαλία, ποὺ
ἐσεῖς μάθατε, καὶ νὰ τοὺς ἀποφεύγετε. **18** Τέτοιοι ἄνθρωποι βεβαίως
δὲν ὑπηρετοῦν τὸν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό, ἀλλὰ τὴν κοιλιά τους, καὶ
μὲ τὴν καλολογία καὶ ὡραιολογία ἐξαπατοῦν τὶς ψυχὲς τῶν ἀπονηρεύ-
των. **19** Ἡ φήμη γιὰ τὴν πίστι σας ἔφθασε βεβαίως σ' ὅλους. Γι' αὐτὸ
χαίρω γιὰ σᾶς. Ἀλλὰ θέλω νὰ εἶσθε ἔξυπνοι μὲν ὡς πρὸς τὸ καλό
(ὥστε νὰ μὴν ἐκμεταλλεύωνται τὴν καλωσύνη σας οἱ ἐπιτήδειοι), ἄδο-
λοι δὲ καὶ καθαροὶ ὡς πρὸς τὸ κακό. **20** Ὁ δυνατὸς δὲ Θεὸς ἂς συν-
τρίψῃ τὸ Σατανᾶ κάτω ἀπὸ τὰ πόδια σας ταχέως. Ἡ χάρι τοῦ Κυρίου
μας Ἰησοῦ Χριστοῦ νὰ εἶναι μαζί σας.

Συνέχεια χαιρετισμῶν

21 Σᾶς χαιρετίζουν ὁ Τιμόθεος ὁ συνεργάτης μου, καὶ ὁ Λούκιος καὶ
ὁ Ἰάσων καὶ ὁ Σωσίπατρος οἱ ὁμοεθνεῖς μου. **22** Σᾶς χαιρετίζω κατὰ
τὸ πνεῦμα τοῦ Κυρίου (καὶ ὄχι τοῦ κόσμου) ἐγὼ ὁ Τέρτιος, ποὺ ἔγρα-
ψα καθ' ὑπαγόρευσι τὴν ἐπιστολή. **23** Σᾶς χαιρετίζει ὁ Γάιος, ποὺ φι-
λοξενεῖ ἐμένα καὶ ὅλη τὴν ἐκκλησία. Σᾶς χαιρετίζει ὁ Ἔραστος, ὁ δια-
χειριστὴς τῶν οἰκονομικῶν τῆς πόλεως, καὶ ὁ ἀδελφὸς Κούαρτος.

24 Ἡ χάρι τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ νὰ εἶναι μαζὶ μὲ ὅλους
σας. Ἀμήν.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α′

1 Παῦλος, κλητὸς ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος
Θεοῦ, καὶ Σωσθένης ὁ ἀδελφός, 2 τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ τῇ
οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ, ἡγιασμένοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, κλητοῖς, ἁγί-
οις, σὺν πᾶσι τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν παντὶ τόπῳ, αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν. 3 Χάρις ὑμῖν
καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

4 Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου πάντοτε περὶ ὑμῶν ἐπὶ τῇ χάριτι
τοῦ Θεοῦ τῇ δοθείσῃ ὑμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, 5 ὅτι ἐν παντὶ
ἐπλουτίσθητε ἐν αὐτῷ, ἐν παντὶ λόγῳ καὶ πάσῃ γνώσει,
6 καθὼς τὸ μαρτύριον τοῦ Χριστοῦ ἐβεβαιώθη ἐν ὑμῖν, 7 ὥστε
ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι ἐν μηδενὶ χαρίσματι, ἀπεκδεχομένους
τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· 8 ὃς καὶ βε-
βαιώσει ὑμᾶς ἕως τέλους ἀνεγκλήτους ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. 9 Πιστὸς ὁ Θεός, δι᾽ οὗ ἐκλήθητε εἰς κοι-
νωνίαν τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

10 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυ-
ρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ
ᾖ ἐν ὑμῖν σχίσματα, ἦτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῒ καὶ
ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ. 11 Ἐδηλώθη γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί
μου, ὑπὸ τῶν Χλόης ὅτι ἔριδες ἐν ὑμῖν εἰσι. 12 Λέγω δὲ τοῦτο,
ὅτι ἕκαστος ὑμῶν λέγει· Ἐγὼ μέν εἰμι Παύλου, ἐγὼ δὲ Ἀπολ-
λώ, ἐγὼ δὲ Κηφᾶ, ἐγὼ δὲ Χριστοῦ. 13 Μεμέρισται ὁ Χριστός;
Μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη ὑπὲρ ὑμῶν; Ἢ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου
ἐβαπτίσθητε; 14 Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα
εἰ μὴ Κρίσπον καὶ Γάϊον, 15 ἵνα μή τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν
ὄνομα ἐβάπτισα. 16 Ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ οἶκον.
Λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον ἐβάπτισα. 17 Οὐ γὰρ ἀπέστει-

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α′

Χαιρετισμός

1 Ἐγὼ ὁ Παῦλος, ἀπόστολος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ κατόπιν κλήσεως
κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ ἀδελφὸς Σωσθένης **2** ἀπευθυνόμε-
θα στὴν ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ στὴν Κόρινθο· σὲ σᾶς, ποὺ σᾶς ξεχώρισε ὁ
Ἰησοῦς Χριστός, ποὺ εἶσθε ἐκλεκτοί, ἀφιερωμένοι μαζὶ μὲ ὅλους ὅσοι
ἐπικαλοῦνται τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ σὲ κάθε τόπο,
καὶ δικό τους δηλαδὴ καὶ δικό μας. **3** Χάρι νὰ εἶναι σὲ σᾶς καὶ εὐλο-
γία ἀπὸ τὸ Θεὸ πατέρα μας καὶ τὸν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό.

Εὐχαριστία

4 Εὐχαριστῶ τὸ Θεό μου πάντοτε γιὰ σᾶς γιὰ τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ,
ποὺ δόθηκε σὲ σᾶς διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. **5** Διότι σ' ὅλα γίνατε πλού-
σιοι δι' αὐτοῦ, σὲ κάθε λόγο καὶ κάθε γνῶσι. **6** Διότι ἡ μαρτυρία γιὰ
τὸ Χριστὸ στερεώθηκε τόσο καλὰ σὲ σᾶς (πιστεύθηκε τόσο ἰσχυρὰ ἀπὸ
σᾶς), **7** ὥστε νὰ μὴν ὑστερῆτε σὲ κανένα χάρισμα, καὶ νὰ περιμένετε μὲ
λαχτάρα τὴ φανέρωσι τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. **8** Αὐτὸς καὶ θὰ
σᾶς στηρίξῃ μέχρι τέλους, ὥστε νὰ εἶσθε (ἄμεμπτοι καὶ) ἀκατηγόρητοι
κατὰ τὴν ἡμέρα τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. **9** Εἶναι ἀξιόπιστος ὁ
Θεός, ὁ ὁποῖος σᾶς κάλεσε νὰ ζῆτε σὲ κοινωνία μὲ τὸν Υἱό του Ἰησοῦ
Χριστὸ τὸν Κύριό μας.

Διαιρέσεις στὴν Ἐκκλησία

10 Σᾶς παρακαλῶ δέ, ἀδελφοί, γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ
Χριστοῦ, νὰ λέγετε ὅλοι τὸ αὐτό, καὶ νὰ μὴν ὑπάρχουν μεταξύ σας δι-
αιρέσεις, ἀλλὰ νὰ εἶσθε τελείως ἑνωμένοι ἔχοντας τὸ αὐτὸ φρόνημα καὶ
τὴν αὐτὴ γνώμη. **11** Διότι πληροφορήθηκα γιὰ σᾶς, ἀδελφοί μου, ἀπὸ
τοὺς ἀνθρώπους τῆς Χλόης, ὅτι ὑπάρχουν φιλονικίες μεταξύ σας.
12 Ἐννοῶ δὲ τοῦτο: Ἕνας ἀπὸ σᾶς λέγει, «Ἐγὼ εἶμαι τοῦ Παύλου»·
ἄλλος, «Ἐγὼ εἶμαι τοῦ Ἀπολλώ»· ἄλλος, «Ἐγὼ εἶμαι τοῦ Κηφᾶ»·
ἄλλος, «Ἐγὼ εἶμαι τοῦ Χριστοῦ». **13** Ἔγινε κομμάτια ὁ Χριστός;
Μήπως σταυρώθηκε γιὰ σᾶς ὁ Παῦλος; Ἢ μήπως βαπτισθήκατε στὸ
ὄνομα τοῦ Παύλου; **14** Εὐχαριστῶ τὸ Θεό, διότι κανένα ἀπὸ σᾶς δὲν
βάπτισα, παρὰ τὸν Κρίσπο καὶ τὸ Γάιο, **15** γιὰ νὰ μὴ πῇ κανείς, ὅτι
βάπτισα στὸ ὄνομά μου. **16** Βάπτισα δὲ καὶ τὴν οἰκογένεια τοῦ Στε-
φανᾶ. Πέρα ἀπ' αὐτοὺς δὲν ξέρω ἂν βάπτισα κανένα ἄλλο. **17** Διότι ὁ

λέ με Χριστὸς βαπτίζειν, ἀλλ᾽ εὐαγγελίζεσθαι, οὐκ ἐν σοφίᾳ
λόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ.

18 Ὁ λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία
ἐστί, τοῖς δὲ σῳζομένοις ἡμῖν δύναμις Θεοῦ ἐστι. 19 Γέγραπται
γάρ· **Ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συ-
νετῶν ἀθετήσω.** 20 Ποῦ σοφός; Ποῦ γραμματεύς; Ποῦ συζη-
τητὴς τοῦ αἰῶνος τούτου; Οὐχὶ ἐμώρανεν ὁ Θεὸς τὴν σοφίαν
τοῦ κόσμου τούτου; 21 Ἐπειδὴ γὰρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ Θεοῦ οὐκ
ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν Θεόν, εὐδόκησεν ὁ Θεὸς διὰ
τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος σῶσαι τοὺς πιστεύοντας.
22 Ἐπειδὴ καὶ Ἰουδαῖοι σημεῖον αἰτοῦσι καὶ Ἕλληνες σοφίαν
ζητοῦσιν, 23 ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν Χριστὸν ἐσταυρωμένον, Ἰου-
δαίοις μὲν σκάνδαλον, Ἕλλησι δὲ μωρίαν, 24 αὐτοῖς δὲ τοῖς
κλητοῖς, Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησι, Χριστὸν Θεοῦ δύναμιν καὶ
Θεοῦ σοφίαν· 25 ὅτι τὸ μωρὸν τοῦ Θεοῦ σοφώτερον τῶν ἀνθρώ-
πων ἐστί, καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ Θεοῦ ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων
ἐστί.

26 Βλέπετε γὰρ τὴν κλῆσιν ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι οὐ πολλοὶ
σοφοὶ κατὰ σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνατοί, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς,
27 ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεὸς ἵνα τοὺς σο-
φοὺς καταισχύνῃ, καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεὸς
ἵνα καταισχύνῃ τὰ ἰσχυρά, 28 καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου καὶ τὰ
ἐξουθενημένα ἐξελέξατο ὁ Θεός, καὶ τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα
καταργήσῃ, 29 ὅπως μὴ καυχήσηται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον τοῦ
Θεοῦ. 30 Ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη
ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπο-
λύτρωσις, 31 ἵνα, καθὼς γέγραπται, **Ὁ καυχώμενος ἐν Κυρίῳ
καυχάσθω.**

Χριστὸς δὲν μοῦ ἔδωσε τὴν ἀποστολὴ νὰ βαπτίζω, ἀλλὰ νὰ κηρύττω τὸ
εὐαγγέλιο. Καὶ ὄχι μὲ ἀνθρώπινη σοφία στὸ λόγο, γιὰ νὰ μὴ χάσῃ τὴ
σημασία του ὁ σταυρὸς (ὁ σταυρικὸς θάνατος) τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ λόγος τοῦ σταυροῦ γιὰ ἄλλους μωρία, γιὰ ἄλλους δύναμι, σοφία

18 Τὸ κήρυγμα βεβαίως περὶ τοῦ σταυροῦ, γιὰ ὅσους μὲν βαδίζουν
τὸ δρόμο τῆς ἀπωλείας, εἶναι μωρία, ἀλλὰ γιὰ μᾶς, ποὺ βαδίζουμε τὸ
δρόμο τῆς σωτηρίας, εἶναι δύναμι Θεοῦ. **19** Εἶναι δὲ γραμμένο: **Θὰ
κάνω νὰ χαθῇ ἡ σοφία τῶν σοφῶν, καὶ ἡ ἐξυπνάδα τῶν ἐξύ-
πνων νὰ ἀφανισθῇ.** **20** Ποῦ ὑπάρχει σοφός; Ποῦ ὑπάρχει γνώστης
καὶ διδάσκαλος τῶν Γραφῶν; Ποῦ ὑπάρχει διαλεκτικὸς αὐτοῦ τοῦ κό-
σμου; Δὲν ἀπέδειξε ὁ Θεὸς μωρία τὴ σοφία αὐτοῦ τοῦ κόσμου;
21 Ἐπειδὴ δὲ ὁ κόσμος, παρὰ τὴ σοφία τοῦ Θεοῦ (ποὺ φαίνεται στὰ
δημιουργήματά του), δὲν γνώρισε μὲ τὴ σοφία τὸ Θεό, ὁ Θεὸς ἀπο-
φάσισε νὰ σώσῃ ὅσους πιστεύουν μὲ τὴ μωρία τοῦ κηρύγματος (μωρία
κατὰ τοὺς σοφοὺς τοῦ κόσμου καὶ λοιποὺς ἀπίστους). **22** Ἐπειδὴ καὶ οἱ
Ἰουδαῖοι ἀπαιτοῦν σημεῖο (θαῦμα) καὶ οἱ Ἕλληνες ζητοῦν σοφία,
23 γι᾽ αὐτὸ ἐμεῖς κηρύττουμε Χριστὸν ἐσταυρωμένο, ποὺ γιὰ μὲν τοὺς
Ἰουδαίους εἶναι σκάνδαλο, γιὰ δὲ τοὺς Ἕλληνες μωρία. **24** Ἀλλὰ γι᾽
αὐτούς, ποὺ εἶναι καλεσμένοι, Ἰουδαίους καὶ Ἕλληνες, εἶναι ὄντως
Χριστός (Μεσσίας), Θεοῦ δύναμι καὶ Θεοῦ σοφία. **25** Διότι αὐτό, ποὺ
ἐνεργεῖ ὁ Θεὸς καὶ οἱ ἄπιστοι θεωροῦν μωρία, εἶναι σοφώτερο ἀπὸ τὴ
σοφία τῶν ἀνθρώπων. Καὶ αὐτό, ποὺ ἐνεργεῖ ὁ Θεὸς καὶ οἱ ἄπιστοι θε-
ωροῦν ἀδυναμία, εἶναι ἰσχυρότερο ἀπὸ τὴ δύναμι τῶν ἀνθρώπων.

«Τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεός...»

26 Βλέπετε δέ, ἀδελφοί, ποιοί εἶσθε ἐσεῖς, τοὺς ὁποίους κάλεσε ὁ
Θεός. Βλέπετε, ὅτι δὲν εἶσθε πολλοὶ σοφοὶ κατὰ κόσμον, δὲν εἶσθε πολ-
λοὶ μὲ δύναμι καὶ ἐπιρροή, δὲν εἶσθε πολλοὶ μὲ ἀριστοκρατικὴ κατα-
γωγή. **27** Ἀλλὰ τοὺς θεωρουμένους μωροὺς ἐξέλεξε ὁ Θεὸς ἀπὸ τὸν κό-
σμο, γιὰ νὰ καταισχύνῃ τοὺς σοφούς. Καὶ τοὺς ἀδυνάτους ἀπὸ τὸν κό-
σμο ἐξέλεξε ὁ Θεός, γιὰ νὰ καταισχύνῃ τοὺς ἰσχυρούς. **28** Καὶ τοὺς
ἀσήμους ἀπὸ τὸν κόσμο ἐξέλεξε ὁ Θεὸς καὶ τοὺς τιποτένιους, τοὺς θε-
ωρουμένους ἀνυπάρκτους, γιὰ νὰ καταργήσῃ τοὺς ὑπαρκτοὺς καὶ τοὺς
σπουδαίους. **29** Ἔτσι δὲν δύναται νὰ καυχηθῇ κανεὶς ἄνθρωπος ἐνώπιον
τοῦ Θεοῦ. **30** Ἀπ᾽ αὐτὸν δὲ ἐσεῖς εἶσθε στὸν Ἰησοῦ Χριστό, ὁ ὁποῖος
ἔγινε γιὰ μᾶς σοφία ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ δικαίωσι καὶ ἁγιασμὸς καὶ πλήρης
λύτρωσι. **31** Ὥστε, ὅπως λέγει ἡ Γραφή, **Ὅποιος καυχᾶται, γιὰ τὸν
Κύριο νὰ καυχᾶται.**

2 Κἀγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἦλθον οὐ καθ' ὑπεροχὴν
λόγου ἢ σοφίας καταγγέλλων ὑμῖν τὸ μαρτύριον τοῦ Θεοῦ.
2 Οὐ γὰρ ἔκρινα τοῦ εἰδέναι τι ἐν ὑμῖν εἰ μὴ Ἰησοῦν Χριστόν,
καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον. 3 Καὶ ἐγὼ ἐν ἀσθενείᾳ καὶ ἐν φόβῳ
καὶ ἐν τρόμῳ πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς. 4 Καὶ ὁ λόγος μου
καὶ τὸ κήρυγμά μου οὐκ ἐν πειθοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις,
ἀλλ' ἐν ἀποδείξει Πνεύματος καὶ δυνάμεως, 5 ἵνα ἡ πίστις
ὑμῶν μὴ ᾖ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐν δυνάμει Θεοῦ.

6 Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις, σοφίαν δὲ οὐ τοῦ
αἰῶνος τούτου, οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου τῶν κα-
ταργουμένων· 7 ἀλλὰ λαλοῦμεν σοφίαν Θεοῦ ἐν μυστηρίῳ, τὴν
ἀποκεκρυμμένην, ἣν προώρισεν ὁ Θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων εἰς δό-
ξαν ἡμῶν, 8 ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνω-
κεν· εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν Κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν·
9 ἀλλὰ καθὼς γέγραπται· Ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε καὶ
οὖς οὐκ ἤκουσε καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου
οὐκ ἀνέβη, ἃ ἡτοίμασεν ὁ Θεὸς τοῖς ἀγα-
πῶσιν αὐτόν.

10 Ἡμῖν δὲ ὁ Θεὸς ἀπεκάλυψε διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ· τὸ
γὰρ Πνεῦμα πάντα ἐρευνᾷ, καὶ τὰ βάθη τοῦ Θεοῦ. 11 Τίς γὰρ
οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώ-
που τὸ ἐν αὐτῷ; Οὕτω καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ τὸ
Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ. 12 Ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου ἐλά-
βομεν, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἵνα εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ
Θεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν.

13 Ἃ καὶ λαλοῦμεν οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λό-
γοις, ἀλλ' ἐν διδακτοῖς Πνεύματος Ἁγίου, πνευματικοῖς πνευ-
ματικὰ συγκρίνοντες. 14 Ψυχικὸς δὲ ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ

Κήρυγμα μὲ ἀπόδειξι Πνεύματος, ὄχι μὲ σοφία ἀνθρώπων

2 Καὶ ἐγώ, ἀδελφοί, ὅταν ἦλθα σὲ σᾶς, ἦλθα καὶ σᾶς κήρυξα τὴν
ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ χωρὶς ἐπίδειξι ὑπεροχῆς σὲ λόγο καὶ σοφία.
2 Διότι δὲν θέλησα νὰ διαπιστώνω τίποτε σὲ σᾶς, παρὰ τὸν Ἰησοῦ Χρι-
στό, καὶ αὐτὸν ἐσταυρωμένο. **3** Ἐπίσης ἐγὼ ἦλθα σὲ σᾶς σὲ κατάστα-
σι ἀδυναμίας καὶ μὲ πολὺ φόβο καὶ τρόμο. **4** Καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ
κήρυγμά μου δὲν ἦταν μὲ πειστικοὺς λόγους ἀνθρωπίνης σοφίας, ἀλλὰ
μὲ ἀπόδειξι Πνεύματος καὶ δυνάμεως, **5** ὥστε ἡ πίστι σας νὰ μὴ στη-
ρίζεται στὴ σοφία τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ στὴ δύναμι τοῦ Θεοῦ.

Διδασκαλία μὲ σοφία Θεοῦ

6 Ὅμως στοὺς ὡρίμους διδάσκουμε σοφία. Ἀλλὰ σοφία ὄχι αὐτοῦ
τοῦ κόσμου, οὔτε τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ τοῦ κόσμου, οἱ ὁποῖοι καταρ-
γοῦνται. **7** Ἀλλὰ διδάσκουμε σοφία τοῦ Θεοῦ, ποὺ ἀναφέρεται σὲ μυ-
στικὸ σχέδιο· σοφία, ποὺ ἦταν κρυμμένη, ποὺ ὁ Θεὸς προώρισε προαι-
ωνίως γιὰ τὴ δόξα μας. **8** Αὐτὴ τὴ σοφία κανεὶς ἀπὸ τοὺς ἄρχοντες
αὐτοῦ τοῦ κόσμου δὲν γνώρισε. Διότι, ἐὰν γνώριζαν, δὲν θὰ σταύρωναν
τὸν ἔνδοξο Κύριο. **9** (Ναί, δὲν γνώρισαν). Ἀλλὰ συνέβη ὅπως λέγει ἡ
Γραφή: Ἐκεῖνα, ποὺ μάτι δὲν εἶδε, καὶ αὐτὶ δὲν
ἄκουσε, καὶ νοῦς δὲν φαντάσθηκε· ἐκεῖνα, ποὺ
ἑτοίμασε ὁ Θεὸς γιὰ ὅσους τὸν ἀγαποῦν.

Ἀποκάλυψι μυστικῶν τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ Πνεύματος

10 Σὲ μᾶς ὅμως ὁ Θεὸς τὰ φανέρωσε διὰ μέσου τοῦ Πνεύματός του.
Διότι τὸ Πνεῦμα γνωρίζει τὰ πάντα, καὶ αὐτὰ τὰ βάθη τοῦ Θεοῦ (Πα-
τρός). **11** Ποιός βεβαίως ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους γνωρίζει τὰ μυστικὰ τοῦ
ἀνθρώπου, παρὰ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου, ποὺ εἶναι μέσα του; Ἔτσι
καὶ τὰ μυστικὰ τοῦ Θεοῦ κανεὶς δὲν γνωρίζει, παρὰ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θε-
οῦ. **12** Ἐμεῖς δὲ λάβαμε, ὄχι τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα,
ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὸ Θεό, γιὰ νὰ γνωρίσωμε ἐκεῖνα, ποὺ μᾶς χάρι-
σε ὁ Θεός.

Ὁ πνευματικὸς καὶ ὁ ἀπνευμάτιστος ἄνθρωπος

13 Αὐτὰ καὶ κηρύττουμε, ὄχι μὲ λόγους ποὺ διδάσκει ἡ ἀνθρωπίνη
σοφία, ἀλλὰ μὲ λόγους ποὺ διδάσκει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο, ἑρμηνεύοντας
πνευματικὰ πράγματα σὲ πνευματικοὺς ἀνθρώπους (Ὁ πνευματικὸς
λοιπὸν ἄνθρωπος καταλαβαίνει τὰ πνευματικὰ πράγματα). **14** Ὁ

τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ· μωρία γὰρ αὐτῷ ἐστι. Καὶ οὐ δύναται
γνῶναι, ὅτι πνευματικῶς ἀνακρίνεται. 15 Ὁ δὲ πνευματικὸς
ἀνακρίνει μὲν πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ' οὐδενὸς ἀνακρίνεται. **16 Τίς
γὰρ ἔγνω νοῦν Κυρίου, ὃς συμβιβάσει αὐτόν**; Ἡμεῖς δὲ νοῦν
Χριστοῦ ἔχομεν.

3 Καὶ ἐγώ, ἀδελφοί, οὐκ ἠδυνήθην ὑμῖν λαλῆσαι ὡς πνευμα-
τικοῖς, ἀλλ' ὡς σαρκικοῖς, ὡς νηπίοις ἐν Χριστῷ. 2 Γάλα
ὑμᾶς ἐπότισα καὶ οὐ βρῶμα· οὔπω γὰρ ἠδύνασθε. Ἀλλ' οὔτε
ἔτι νῦν δύνασθε· 3 ἔτι γὰρ σαρκικοί ἐστε. Ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν
ζῆλος καὶ ἔρις καὶ διχοστασίαι, οὐχὶ σαρκικοί ἐστε καὶ κατὰ
ἄνθρωπον περιπατεῖτε; 4 Ὅταν γὰρ λέγῃ τις, ἐγὼ μέν εἰμι
Παύλου, ἕτερος δέ, ἐγὼ Ἀπολλώ, οὐχὶ σαρκικοί ἐστε;

5 Τίς οὖν ἐστι Παῦλος, τίς δὲ Ἀπολλὼς ἀλλ' ἢ διάκονοι δι'
ὧν ἐπιστεύσατε, καὶ ἑκάστῳ ὡς ὁ Κύριος ἔδωκεν; 6 Ἐγὼ ἐφύ-
τευσα, Ἀπολλὼς ἐπότισεν, ἀλλ' ὁ Θεὸς ηὔξανεν· 7 ὥστε οὔτε ὁ
φυτεύων ἐστί τι οὔτε ὁ ποτίζων, ἀλλ' ὁ αὐξάνων Θεός. 8 Ὁ φυ-
τεύων δὲ καὶ ὁ ποτίζων ἕν εἰσιν· ἕκαστος δὲ τὸν ἴδιον μισθὸν
λήψεται κατὰ τὸν ἴδιον κόπον.

9 Θεοῦ γάρ ἐσμεν συνεργοί· Θεοῦ γεώργιον, Θεοῦ οἰκοδομή
ἐστε. 10 Κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι ὡς σοφὸς
ἀρχιτέκτων θεμέλιον τέθεικα, ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ· ἕκαστος
δὲ βλεπέτω πῶς ἐποικοδομεῖ. 11 Θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς
δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ὅς ἐστιν Ἰησοῦς Χριστός.
12 Εἰ δέ τις ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν θεμέλιον τοῦτον χρυσόν, ἄργυ-

ἀπνευμάτιστος δὲ ἄνθρωπος δὲν δέχεται τὰ διδάγματα τοῦ Πνεύματος
τοῦ Θεοῦ, διότι σ' αὐτὸν φαίνονται μωρία. Καὶ δὲν δύναται νὰ τὰ κα-
ταλάβῃ, διότι αὐτὰ κατανοοῦνται μὲ πνευματικὲς προϋποθέσεις.
15 Ἐπίσης ὁ πνευματικὸς ἄνθρωπος ἑρμηνεύει μὲν κάθε ἄνθρωπο, ἀλλ'
ὁ ἴδιος δὲν ἑρμηνεύεται ἀπὸ κανένα. **16 Διότι ποιός γνώρισε τὸ νοῦ
τοῦ Κυρίου, ὥστε νὰ ἑρμηνεύσῃ αὐτόν;** Ἀλλ' ἐμεῖς ἔχουμε νοῦ Χρι-
στοῦ (Ὁ πνευματικὸς ἄνθρωπος, ὁ ἄνθρωπος μὲ νοῦ Χριστοῦ, κατανο-
εῖ τοὺς ἄλλους, ἀλλ' αὐτὸς δὲν κατανοεῖται ἀπὸ κανένα ἀπνευμάτιστο
ἄνθρωπο).

Σαρκικοὶ καὶ νήπιοι χριστιανοί

3 Ἐγὼ δέ, ἀδελφοί, δὲν μπόρεσα νὰ ὁμιλήσω σὲ σᾶς ὡς πνευματι-
κοὺς ἀνθρώπους, ἀλλ' ὡς σαρκικούς, ὡς νηπίους στὸ Χριστό. **2** Μὲ
γάλα σᾶς ἔθρεψα καὶ ὄχι μὲ στερεὰ τροφή. Διότι δὲν μπορούσατε ἀκό-
μη (νὰ δεχθῆτε στερεὰ τροφή). Ἀλλ' οὔτε ἀκόμη τώρα μπορεῖτε.
3 Διότι ἀκόμη εἶσθε σαρκικοί. Ἀλήθεια, ἀφοῦ μεταξύ σας ὑπάρχουν ζη-
λοτυπία καὶ φιλονικία καὶ διαιρέσεις, δὲν εἶσθε σαρκικοὶ καὶ συμπεριφέ-
ρεσθε ὡς κοινοὶ ἄνθρωποι; **4** Ἀλήθεια, ὅταν ἕνας λέγῃ, «Ἐγὼ εἶμαι
τοῦ Παύλου», καὶ ὁ ἄλλος, «Ἐγὼ εἶμαι τοῦ Ἀπολλώ», δὲν εἶσθε σαρ-
κικοί;

Οἱ ἀπόστολοι ὑπηρέτες

5 Τί ἐπὶ τέλους εἶναι ὁ Παῦλος, καὶ τί εἶναι ὁ Ἀπολλώς, παρὰ ὑπη-
ρέτες, ποὺ σᾶς ὡδήγησαν στὴν πίστι, καὶ ποὺ καθένας ὑπηρετεῖ στὸ
ἔργο, ποὺ τοῦ ἀνέθεσε ὁ Κύριος; **6** Ἐγὼ φύτευσα, ὁ Ἀπολλὼς πότισε,
ἀλλ' ὁ Θεὸς ἔδινε τὴν αὔξησι. **7** Ὥστε οὔτε ἐκεῖνος ποὺ φυτεύει ἔχει
σπουδαία σημασία, οὔτε ἐκεῖνος ποὺ ποτίζει, ἀλλ' ὁ Θεὸς ποὺ αὐξάνει.
8 Ἐκεῖνος δὲ ποὺ φυτεύει καὶ ἐκεῖνος ποὺ ποτίζει εἶναι στὸ αὐτὸ ἐπί-
πεδο. Ἀλλὰ καθένας θὰ λάβῃ τὸ μισθό του ἀναλόγως μὲ τὸν κόπο του.

Ἡ πνευματικὴ οἰκοδομή, ὁ θεμέλιος λίθος, τὸ ἔργο τῶν οἰκοδόμων

9 Εἴμεθα βεβαίως συνεργάτες τοῦ Θεοῦ (συνεργοῦντες ὡς ὑπηρέτες
στὸ ἔργο του). Καὶ εἶσθε χωράφι τοῦ Θεοῦ, καὶ οἰκοδομὴ τοῦ Θεοῦ.
10 Σύμφωνα μὲ τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ, ποὺ δόθηκε σ' ἐμένα, ἐγὼ σὰν
σοφὸς ἀρχιτέκτων ἔχω θέσει θεμέλιο λίθο, καὶ ἄλλος οἰκοδομεῖ ἐπάνω
σ' αὐτόν. Ἀλλὰ καθένας ἂς προσέχῃ πῶς οἰκοδομεῖ. **11** Ἄλλο δὲ θε-
μέλιο λίθο δὲν δύναται κανεὶς νὰ θέσῃ παραμερίζοντας αὐτὸν ποὺ ἤδη

ρον, λίθους τιμίους, ξύλα, χόρτον, καλάμην, 13 ἑκάστου τὸ
ἔργον φανερὸν γενήσεται· ἡ γὰρ Ἡμέρα δηλώσει· ὅτι ἐν πυρὶ
ἀποκαλύπτεται· καὶ ἑκάστου τὸ ἔργον ὁποῖόν ἐστι τὸ πῦρ δο-
κιμάσει. 14 Εἴ τινος τὸ ἔργον μενεῖ ὃ ἐπῳκοδόμησε, μισθὸν λή-
ψεται· 15 εἴ τινος τὸ ἔργον κατακαήσεται, ζημιωθήσεται, αὐτὸς
δὲ σωθήσεται, οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός.

16 Οὐκ οἴδατε ὅτι ναὸς Θεοῦ ἐστε καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ
οἰκεῖ ἐν ὑμῖν; 17 Εἴ τις τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ φθείρει, φθερεῖ τοῦτον
ὁ Θεός· ὁ γὰρ ναὸς τοῦ Θεοῦ ἅγιός ἐστιν, οἵτινές ἐστε ὑμεῖς.
18 Μηδεὶς ἑαυτὸν ἐξαπατάτω· εἴ τις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν ὑμῖν
ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, μωρὸς γενέσθω, ἵνα γένηται σοφός.
19 Ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου τούτου μωρία παρὰ τῷ Θεῷ ἐστι.
Γέγραπται γάρ· **Ὁ δρασσόμενος τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ
αὐτῶν·** 20 καὶ πάλιν· **Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν
σοφῶν, ὅτι εἰσὶ μάταιοι.** 21 Ὥστε μηδεὶς καυχάσθω ἐν ἀνθρώ-
ποις· πάντα γὰρ ὑμῶν ἐστιν, 22 εἴτε Παῦλος εἴτε Ἀπολλὼς εἴτε
Κηφᾶς εἴτε κόσμος εἴτε ζωὴ εἴτε θάνατος εἴτε ἐνεστῶτα εἴτε
μέλλοντα, πάντα ὑμῶν ἐστιν, 23 ὑμεῖς δὲ Χριστοῦ, Χριστὸς δὲ
Θεοῦ.

4 Οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω ἄνθρωπος, ὡς ὑπηρέτας Χριστοῦ
καὶ οἰκονόμους μυστηρίων Θεοῦ. 2 Ὃ δὲ λοιπὸν ζητεῖται ἐν
τοῖς οἰκονόμοις, ἵνα πιστός τις εὑρεθῇ. 3 Ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστόν
ἐστιν ἵνα ὑφ' ὑμῶν ἀνακριθῶ ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης ἡμέρας· ἀλλ'

ἔχει τεθῆ. Καὶ αὐτὸς εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός. **12** Ἐὰν δὲ κανεὶς ἐπά-
νω στὸν θεμέλιο αὐτὸ λίθο οἰκοδομῇ μὲ χρυσάφι ἢ ἀσῆμι ἢ πολυτίμους
λίθους, ἢ ξύλα ἢ ἄχυρα ἢ καλαμιά, **13** καθενὸς τὸ ἔργο θὰ φανῇ. Διό-
τι ἡ Ἡμέρα (τῆς Κρίσεως) θὰ τὸ φανερώσῃ, ἐπειδὴ θὰ ἔλθῃ μὲ φω-
τιά. Καὶ ἔτσι τί εἶναι τὸ ἔργο τοῦ καθενὸς θὰ τὸ ἀποδείξῃ ἡ φωτιά.
14 Ἐὰν τὸ ἔργο κάποιου, ποὺ οἰκοδόμησε ἐπάνω στὸν θεμέλιο λίθο,
ἀνθέξῃ, αὐτὸς θὰ λάβῃ μισθό. **15** Ἐὰν τὸ ἔργο κάποιου καταστραφῇ
ἀπὸ τὴ φωτιά, αὐτὸς θὰ ζημιωθῇ (δὲν θὰ λάβῃ μισθό), ὁ ἴδιος ὅμως
θὰ σωθῇ, ἔτσι δέ, ὅπως σῴζεται κανεὶς περνώντας ἀπὸ φωτιά (θὰ σωθῇ
δηλαδὴ μόλις καὶ μετὰ βίας).

Ὁ Θεὸς θὰ καταστρέψῃ ὅποιον καταστρέφει τὸ ναό, τὴν Ἐκκλησία

16 Δὲν ξέρετε, ὅτι εἶσθε ναὸς (κατοικητήριο) τοῦ Θεοῦ, διότι
τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ (ποὺ εἶναι καὶ αὐτὸ Θεὸς) κατοικεῖ σὲ σᾶς;
17 Ἐὰν κάποιος (μὲ τὶς διαιρέσεις καὶ ἄλλα βεβαίως κακὰ) κατα-
στρέφῃ τὸ ναὸ τοῦ Θεοῦ, θὰ καταστρέψῃ αὐτὸν ὁ Θεός. Διότι ὁ ναὸς
τοῦ Θεοῦ εἶναι ἅγιος, καὶ ὁ ναὸς αὐτὸς εἶσθε σεῖς. **18** Ἂς μὴν αὐτα-
πατᾶται κανείς (νομίζοντας, ὅτι δὲν θὰ τιμωρηθῇ, ἐὰν καταστρέφῃ τὸ
ναὸ τοῦ Θεοῦ). Ὅποιος μεταξύ σας νομίζει, ὅτι εἶναι σοφὸς μέσα σ'
αὐτὸ τὸν κόσμο, ἂς παραδεχθῇ, ὅτι εἶναι μωρός, γιὰ νὰ γίνῃ ὄντως σο-
φός. **19** Διότι ἡ σοφία αὐτοῦ τοῦ κόσμου εἶναι μωρία ἐνώπιον τοῦ Θε-
οῦ. Εἶναι δὲ γραμμένο: **Αὐτὸς (ὁ Θεὸς) συλλαμβάνει τοὺς σοφοὺς
ἀπὸ τὴν ἴδια τους τὴν πανουργία.** **20** Καὶ πάλι: **Ὁ Κύριος γνω-
ρίζει τοὺς συλλογισμοὺς τῶν σοφῶν, ὅτι εἶναι ἀνόητοι.**
21 Ὥστε κανεὶς νὰ μὴ καυχᾶται γιὰ ἀνθρώπους (διδασκάλους καὶ
ἀρχηγούς). Διότι ὅλα εἶναι δικά σας, **22** καὶ ὁ Παῦλος καὶ ὁ Ἀπολλῶς
καὶ ὁ Κηφᾶς καὶ ὁ κόσμος καὶ ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος καὶ τὰ παρόντα
καὶ τὰ μέλλοντα, ὅλα εἶναι δικά σας. **23** Σεῖς δὲ εἶσθε τοῦ Χριστοῦ
(ὄχι τοῦ Παύλου ἢ τοῦ Ἀπολλῶ ἢ ἄλλου ἀνθρώπου), ὁ δὲ Χριστὸς
εἶναι τοῦ Θεοῦ.

Μὴ κρίνετε πρὸ τῆς Κρίσεως

4 Ἔτσι ἂς μᾶς θεωρῇ καθένας, ὡς ὑπηρέτες τοῦ Χριστοῦ καὶ διαχει-
ριστὰς τῶν μυστικῶν πραγμάτων τοῦ Θεοῦ (ποὺ ὁ Θεὸς φανέρωσε
καὶ ἐμπιστεύθηκε σὲ μᾶς). **2** Ἐκεῖνο δὲ λοιπόν, ποὺ ζητεῖται ἀπὸ τοὺς
διαχειριστάς, εἶναι νὰ βρεθῇ ὁ καθένας ἔμπιστος. **3** Ὅσο δὲ γιὰ μένα,
ἐλάχιστα ὑπολογίζω τὸ νὰ κριθῶ ἀπὸ σᾶς ἢ ἀπὸ ἀνθρώπινο δικαστήριο.

οὐδὲ ἐμαυτὸν ἀνακρίνω. 4 Οὐδὲν γὰρ ἐμαυτῷ σύνοιδα· ἀλλ' οὐκ
ἐν τούτῳ δεδικαίωμαι· ὁ δὲ ἀνακρίνων με Κύριός ἐστιν.
5 Ὥστε μὴ πρὸ καιροῦ τι κρίνετε, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ Κύριος, ὃς καὶ
φωτίσει τὰ κρυπτὰ τοῦ σκότους καὶ φανερώσει τὰς βουλὰς τῶν
καρδιῶν, καὶ τότε ὁ ἔπαινος γενήσεται ἑκάστῳ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ.

6 Ταῦτα δέ, ἀδελφοί, μετεσχημάτισα εἰς ἐμαυτὸν καὶ Ἀπολλὼ δι' ὑμᾶς, ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε τὸ μὴ ὑπὲρ ὃ γέγραπται φρονεῖν, ἵνα μὴ εἷς ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς φυσιοῦσθε κατὰ τοῦ ἑτέρου. 7 Τίς
γάρ σε διακρίνει; Τί δὲ ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες; Εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί
καυχᾶσαι ὡς μὴ λαβών;

8 Ἤδη κεκορεσμένοι ἐστέ, ἤδη ἐπλουτήσατε, χωρὶς ἡμῶν ἐβασιλεύσατε! Καὶ ὄφελόν γε ἐβασιλεύσατε, ἵνα καὶ ἡμεῖς σὺν
ὑμῖν συμβασιλεύσωμεν. 9 Δοκῶ γὰρ ὅτι ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς
ἀποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν ὡς ἐπιθανατίους, ὅτι θέατρον
ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ, καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις. 10 Ἡμεῖς
μωροὶ διὰ Χριστόν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν Χριστῷ· ἡμεῖς ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί· ὑμεῖς ἔνδοξοι, ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι! 11 Ἄχρι
τῆς ἄρτι ὥρας καὶ πεινῶμεν καὶ διψῶμεν καὶ γυμνητεύομεν
καὶ κολαφιζόμεθα καὶ ἀστατοῦμεν 12 καὶ κοπιῶμεν ἐργαζόμενοι ταῖς ἰδίαις χερσί. Λοιδορούμενοι εὐλογοῦμεν, διωκόμενοι
ἀνεχόμεθα, 13 βλασφημούμενοι παρακαλοῦμεν. Ὡς περικαθάρματα τοῦ κόσμου ἐγενήθημεν, πάντων περίψημα ἕως ἄρτι.

Ἀλλ' οὔτε ἐγὼ ὁ ἴδιος κρίνω τὸν ἑαυτό μου. **4** Βεβαίως ἡ συνείδησί μου
δὲν μοῦ μαρτυρεῖ καμμία ἐνοχή. Ἀλλ' αὐτὸ δὲν ἀρκεῖ γιὰ νὰ εἶμαι δι-
καιωμένος. Ὁ μόνος δὲ ἁρμόδιος γιὰ νὰ μὲ κρίνῃ εἶναι ὁ Κύριος.
5 Ὥστε μὴ κάνετε καμμία κρίσι πρὶν ἀπὸ τὸν ὡρισμένο καιρό, ἕως
ὅτου δηλαδὴ ἔλθῃ ὁ Κύριος. Ἐκεῖνος θὰ ρίξῃ φῶς στὰ κρυμμένα στὸ
σκοτάδι, καὶ θὰ φανερώσῃ τὶς προθέσεις τῶν καρδιῶν. Καὶ τότε ὁ κα-
θένας θὰ λάβῃ τὸν ἔπαινο ἀπὸ τὸ Θεό.

Μὴ ὑπερηφανεύεσθε ὑπὲρ ἑνὸς εἰς βάρος ἄλλου

6 Αὐτὰ δέ, ἀδελφοί, ἐνῷ ἔπρεπε νὰ εἰπῶ γιὰ ἄλλους διδασκάλους,
εἶπα γιὰ τὸν ἑαυτό μου καὶ τὸν Ἀπολλὼ γιὰ χάρι σας, ὥστε νὰ διδα-
χθῆτε ἀπὸ τὸ παράδειγμά μας τὸ νὰ μὴ φρονῆτε παραπάνω ἀπ' ὅ,τι λέ-
γει ἡ Γραφή, καὶ ἔτσι νὰ μὴ φουσκώνετε ἀπὸ ὑπερηφάνεια ὁ ἕνας μα-
θητὴς ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς διδασκάλου εἰς βάρος τοῦ ἄλλου. **7** Ἀλήθεια, ποι-
ός εἶναι αὐτός, ποὺ σὲ κάνει ἀνώτερο ἀπὸ τὸν ἄλλο; (Ἄνθρωπος μὲ
κρίσι ἐπισφαλῆ καὶ ὄχι ὁ Θεός). Καὶ τί ἔχεις, ποὺ δὲν τὸ ἔλαβες (ἀπὸ
τὸ Θεό); Καὶ ἀφοῦ ἔλαβες, γιατί καυχᾶσαι σὰν νὰ μὴν ἔλαβες;

«Θέατρον ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ, καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις»!

8 Τώρα πλέον εἶσθε χορτᾶτοι! Τώρα πλέον εἶσθε πλούσιοι! Χωρὶς
ἐμᾶς γίνατε βασιλιᾶδες! Καὶ εἴθε νὰ βασιλεύατε, γιὰ νὰ βασιλεύσωμε
καὶ ἐμεῖς μαζί σας. **9** Ἀλλὰ μοῦ φαίνεται, ὅτι ὁ Θεὸς σ' ἐμᾶς τοὺς
ἀποστόλους ἔδωσε τὴν τελευταία καὶ πλέον ἀτιμωτικὴ θέσι, σὰν νὰ
εἴμεθα καταδικασμένοι νὰ πεθάνωμε στὸ στάδιο, διότι γίναμε θέαμα
στὸν κόσμο, καὶ στοὺς ἀγγέλους καὶ στοὺς ἀνθρώπους. **10** Ἐμεῖς (οἱ
ἀπόστολοι) εἴμεθα μωροὶ ἐξ αἰτίας τοῦ Χριστοῦ, ἐνῷ ἐσεῖς εἶσθε συνε-
τοὶ χριστιανοί! Ἐμεῖς εἴμεθα ἀδύναμοι, ἐνῷ ἐσεῖς εἶσθε ἰσχυροί! Ἐσεῖς
εἶσθε τιμημένοι, ἐνῷ ἐμεῖς εἴμεθα καταφρονημένοι! **11** Μέχρι αὐτὴ τὴν
ὥρα καὶ πεινοῦμε, καὶ διψοῦμε, καὶ στερούμεθα ἐνδυμάτων, καὶ δεχό-
μεθα ἄγρια καὶ ἐξευτελιστικὰ κτυπήματα, καὶ διωκόμεθα ἀπὸ τόπο σὲ
τόπο, **12** καὶ κοπιάζουμε γιὰ νὰ ζήσωμε δουλεύοντας μὲ τὰ ἴδια μας τὰ
χέρια. Ἐνῷ μᾶς ὑβρίζουν, ἀπαντοῦμε μὲ καλὰ λόγια. Ἐνῷ διωκόμε-
θα, δείχνουμε ἀνοχή. **13** Ἐνῷ δυσφημούμεθα, ὁμιλοῦμε εὐφήμως. Κα-
ταντήσαμε σὰν σκουπίδια τοῦ κόσμου, ἀπορρίμματα ὅλων μέχρι τὴ
στιγμὴ αὐτή.

14 Οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ἀλλ᾿ ὡς τέκνα μου
ἀγαπητὰ νουθετῶ. 15 Ἐὰν γὰρ μυρίους παιδαγωγοὺς ἔχητε ἐν
Χριστῷ, ἀλλ᾿ οὐ πολλοὺς πατέρας· ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ
τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα. 16 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς,
μιμηταί μου γίνεσθε. 17 Διὰ τοῦτο ἔπεμψα ὑμῖν Τιμόθεον, ὅς
ἐστι τέκνον μου ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν Κυρίῳ, ὃς ὑμᾶς ἀνα-
μνήσει τὰς ὁδούς μου τὰς ἐν Χριστῷ, καθὼς πανταχοῦ ἐν πάσῃ
ἐκκλησίᾳ διδάσκω. 18 Ὡς μὴ ἐρχομένου δέ μου πρὸς ὑμᾶς
ἐφυσιώθησάν τινες. 19 Ἐλεύσομαι δὲ ταχέως πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ
Κύριος θελήσῃ, καὶ γνώσομαι οὐ τὸν λόγον τῶν πεφυσιωμέ-
νων, ἀλλὰ τὴν δύναμιν. 20 Οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τοῦ Θε-
οῦ, ἀλλ᾿ ἐν δυνάμει. 21 Τί θέλετε; Ἐν ῥάβδῳ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς, ἢ
ἐν ἀγάπῃ πνεύματί τε πρᾳότητος;

5 Ὅλως ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία, καὶ τοιαύτη πορνεία, ἥτις
οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὀνομάζεται, ὥστε γυναῖκά τινα τοῦ πα-
τρὸς ἔχειν. 2 Καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι ἐστέ, καὶ οὐχὶ μᾶλλον
ἐπενθήσατε, ἵνα ἐξαρθῇ ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο ποιή-
σας! 3 Ἐγὼ μὲν γὰρ ὡς ἀπὼν τῷ σώματι, παρὼν δὲ τῷ πνεύ-
ματι, ἤδη κέκρικα ὡς παρὼν τὸν οὕτω τοῦτο κατεργασάμενον,
4 ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ συναχθέντων
ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος σὺν τῇ δυνάμει τοῦ Κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ 5 παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον τῷ Σατανᾷ
εἰς ὄλεθρον τῆς σαρκός, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ
Κυρίου Ἰησοῦ.

6 Οὐ καλὸν τὸ καύχημα ὑμῶν. Οὐκ οἴδατε ὅτι μικρὰ ζύμη
ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ; 7 Ἐκκαθάρατε οὖν τὴν παλαιὰν ζύμην,
ἵνα ἦτε νέον φύραμα, καθώς ἐστε ἄζυμοι. Καὶ γὰρ τὸ πάσχα

Ἄλλοι ἁπλῶς διδάσκαλοι, ὁ Παῦλος πνευματικὸς πατέρας

14 Δὲν γράφω αὐτὰ γιὰ νὰ σᾶς προσβάλω καὶ νὰ σᾶς ταπεινώσω,
ἀλλὰ γιὰ νὰ σᾶς συνετίσω ὡς τέκνα μου ἀγαπητά. **15** Καὶ ἐὰν ἔχετε
μυρίους διδασκάλους ὡς χριστιανοί, ὅμως δὲν ἔχετε πολλοὺς πατέρες.
Διότι ὡς ἀνθρώπους τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ (ὡς χριστιανοὺς) ἐγὼ σᾶς
γέννησα μὲ τὸ κήρυγμα τοῦ εὐαγγελίου. **16** Σᾶς παρακαλῶ λοιπὸν νὰ
μοῦ μοιάζετε. **17** Γι᾿ αὐτὸ σᾶς ἔστειλα τὸν Τιμόθεο, ὁ ὁποῖος εἶναι τέ-
κνο μου ἀγαπητὸ καὶ ἔμπιστο στὸ ἔργο τοῦ Κυρίου, καὶ αὐτὸς θὰ σᾶς
ὑπενθυμίσῃ τὶς χριστιανικὲς ἀρχές μου, πῶς διδάσκω (τί διδάσκω) παν-
τοῦ σὲ κάθε ἐκκλησία. **18** Μερικοὶ δέ, ἐπειδὴ νομίζουν, ὅτι δὲν θὰ ἔλθω
πλέον σὲ σᾶς, πῆραν ἀέρα. **19** Ἀλλὰ θὰ ἔλθω σὲ σᾶς συντόμως, ἐὰν ὁ
Κύριος θελήσῃ, καὶ θὰ ἰδῶ, ὄχι πῶς ὁμιλοῦν αὐτοὶ οἱ ἀλαζόνες, ἀλλὰ
ποιά εἶναι ἡ δύναμί τους σὲ ἔργα. **20** Διότι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ δὲν
φαίνεται στὰ λόγια, ἀλλὰ στὴ δύναμι τῶν ἔργων. **21** Τί θέλετε; Νὰ
ἔλθω σὲ σᾶς μὲ ράβδο, ἢ μὲ ἀγάπη καὶ πνεῦμα πραότητος;

Ἀφορισμὸς καὶ παράδοσι στὸ Σατανᾶ

5 Εὐρύτατα ἀκούεται, ὅτι ὑπάρχει σὲ σᾶς ἀνηθικότης, τέτοια μάλιστα
ἀνηθικότης, ποὺ οὔτε στοὺς ἐθνικοὺς ὑπάρχει, ὥστε κάποιος νὰ ἔχῃ
σχέσεις μὲ τὴ γυναῖκα τοῦ πατέρα του. **2** Καὶ σεῖς, ἀντὶ νὰ κηρύξετε
πένθος γιὰ νὰ φύγῃ ἀπὸ ἀνάμεσά σας αὐτὸς ποὺ ἔκανε αὐτὴ τὴν πρᾶξι,
ἐξακολουθεῖτε νὰ εἶσθε φουσκωμένοι ἀπὸ ὑπερηφάνεια! **3** Ἐγὼ δὲ πάν-
τως, ἀπὼν σωματικῶς, ἀλλὰ παρὼν πνευματικῶς, γι᾿ αὐτόν, ποὺ εἶχε
τόση ἀναισχυντία, ὥστε νὰ κάνῃ αὐτὴ τὴν πρᾶξι, ἔχω ἤδη βγάλει ἀπό-
φασι σὰν νὰ ἤμουν παρών: **4** Νὰ συναχθῆτε στὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου μας
Ἰησοῦ Χριστοῦ. Στὴ σύναξι θὰ εἶμαι καὶ ἐγὼ παρὼν πνευματικῶς,
μαζὶ μὲ τὴ δύναμι τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. **5** Καὶ νὰ παραδώ-
σωμε τὸν ἀναίσχυντο αὐτὸ ἄνθρωπο στὸ Σατανᾶ, γιὰ νὰ τιμωρηθῇ
σκληρὰ τὸ σῶμα του, ὥστε νὰ σωθῇ τὸ πνεῦμα (ἡ ψυχὴ) κατὰ τὴν
ἡμέρα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ (τὴν ἡμέρα τῆς δευτέρας παρουσίας).

Ἀποβάλετε τὴν παλαιὰ ζύμη

6 Δὲν εἶναι καλὸ ποὺ καυχᾶσθε. Δὲν ξέρετε, ὅτι λίγο προζύμι ἐπιδρᾷ
σὲ ὅλο τὸ ζυμάρι; **7** Πετάξετε λοιπὸν τὸ παλαιὸ προζύμι τῆς διαφθορᾶς,
γιὰ νὰ εἶσθε νέο ζυμάρι, ὅπως εἶσθε (σὰν χριστιανοὶ) χωρὶς τὸ προζύ-
μι τῆς διαφθορᾶς. Διότι καὶ ἐμεῖς ἔχουμε πασχάλιο ἀμνό. Καὶ ὡς δι-

ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη Χριστός· 8 ὥστε ἑορτάζωμεν μὴ ἐν ζύμῃ παλαιᾷ, μηδὲ ἐν ζύμῃ κακίας καὶ πονηρίας, ἀλλ᾿ ἐν ἀζύμοις εἰλικρινείας καὶ ἀληθείας.

9 Ἔγραψα ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῇ μὴ συναναμίγνυσθαι πόρνοις, 10 καὶ οὐ πάντως τοῖς πόρνοις τοῦ κόσμου τούτου ἢ τοῖς πλεονέκταις ἢ ἅρπαξιν ἢ εἰδωλολάτραις· ἐπεὶ ὀφείλετε ἄρα ἐκ τοῦ κόσμου ἐξελθεῖν· 11 νῦν δὲ ἔγραψα ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι ἐάν τις ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος ᾖ πόρνος ἢ πλεονέκτης ἢ εἰδωλολάτρης ἢ λοίδορος ἢ μέθυσος ἢ ἅρπαξ, τῷ τοιούτῳ μηδὲ συνεσθίειν. 12 Τί γάρ μοι καὶ τοὺς ἔξω κρίνειν; Οὐχὶ τοὺς ἔσω ὑμεῖς κρίνετε; 13 Τοὺς δὲ ἔξω ὁ Θεὸς κρίνει. **Καὶ ἐξαρεῖτε τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.**

6 Τολμᾷ τις ὑμῶν, πρᾶγμα ἔχων πρὸς τὸν ἕτερον, κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν ἀδίκων καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἁγίων; 2 Οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἅγιοι τὸν κόσμον κρινοῦσι; Καὶ εἰ ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος, ἀνάξιοί ἐστε κριτηρίων ἐλαχίστων; 3 Οὐκ οἴδατε ὅτι ἀγγέλους κρινοῦμεν; Μήτι γε βιωτικά; 4 Βιωτικὰ μὲν οὖν κριτήρια ἐὰν ἔχητε, τοὺς ἐξουθενημένους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τούτους καθίζετε. 5 Πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω. Οὕτως οὐκ ἔνι ἐν ὑμῖν σοφὸς οὐδὲ εἷς ὃς δυνήσεται διακρῖναι ἀνὰ μέσον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, 6 ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ ἀδελφοῦ κρίνεται, καὶ τοῦτο ἐπὶ ἀπίστων; 7 Ἤδη μὲν οὖν ὅλως ἥττημα ὑμῖν ἐστιν ὅτι κρίματα ἔχετε μεθ᾿ ἑαυτῶν. Διατί οὐχὶ μᾶλλον ἀδικεῖσθε; Διατί οὐχὶ

κός μας πασχάλιος ἀμνὸς θυσιάσθηκε γιὰ μᾶς ὁ Χριστός. **8** Γι' αὐτὸ ἂς ἑορτάζωμε (ὅπως οἱ Ἑβραῖοι μὲ ἄζυμα, ἔτσι καὶ ἐμεῖς) χωρὶς τὸ παλαιὸ προζύμι (τῆς εἰδωλολατρίας, ἀλλὰ καὶ τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ), καὶ χωρὶς τὸ προζύμι τῆς ἁμαρτίας καὶ φαυλότητος, ἀλλὰ μὲ ἄζυμα καθαρότητος καὶ ἀρετῆς.

Μὲ σκανδαλοποιὸ χριστιανὸ οὔτε νὰ συντρώγετε

9 Σᾶς ἔγραφα στὴν ἐπιστολὴ νὰ μὴ συναναστρέφεσθε μὲ ἀνηθίκους.
10 Καὶ ὄχι βεβαίως μὲ τοὺς ἀνηθίκους τοῦ κόσμου τούτου ἢ τοὺς ἀνωμάλους ἢ τοὺς ἐκβιαστὰς ἢ τοὺς εἰδωλολάτρες. Διότι τότε πρέπει νὰ
βγῆτε ἀπὸ τὸν κόσμο. **11** Ἀλλὰ μ' αὐτό, ποὺ σᾶς ἔγραφα, ἐννοοῦσα νὰ μὴ συναναστρέφεσθε, ἐὰν κανείς, ἐνῷ ὀνομάζεται ἀδελφός (χριστιανός), εἶναι ἀνήθικος ἢ ἀνώμαλος ἢ εἰδωλολάτρης ἢ ὑβριστὴς ἢ μέθυσος ἢ
ἐκβιαστής. Μὲ τέτοιον ἄνθρωπο οὔτε νὰ συντρώγετε. **12** Τί δουλειὰ ἔχω
βεβαίως νὰ κρίνω καὶ τοὺς ἔξω ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία; Σεῖς δὲν ἔχετε
καθῆκον νὰ κρίνετε αὐτούς, ποὺ εἶναι μέσα στὴν Ἐκκλησία; **13** Τοὺς δὲ
ἔξω κρίνει ὁ Θεός. **Λοιπόν, νὰ βγάλετε τὸν κακὸ ἀπὸ ἀνάμεσά σας.**

Ἐντροπὴ ἡ προσφυγὴ σὲ εἰδωλολατρικὰ δικαστήρια

6 Ὅταν κάποιος ἀπὸ σᾶς ἔχῃ διαφορὰ μὲ ἄλλο χριστιανό, θεωρεῖ σωστὸ νὰ προσφεύγῃ στὴν κρίσι τῶν εἰδωλολατρῶν δικαστῶν ποὺ δὲν ἔχουν τὸ θεῖο δίκαιο, καὶ ὄχι στὴν κρίσι τῶν ἁγίων (τῶν πιστῶν);
2 Δὲν ξέρετε, ὅτι οἱ ἅγιοι (οἱ πιστοὶ) θὰ δικάσουν τὸν κόσμο; Καὶ ἀφοῦ ὁ κόσμος θὰ δικασθῇ ἀπὸ σᾶς, εἶσθε ἀνάξιοι νὰ δικάζετε ἐλαχίστης σημασίας ὑποθέσεις; **3** Δὲν ξέρετε, ὅτι θὰ δικάσωμε ἀγγέλους (τοὺς κακοὺς ἀγγέλους, τοὺς δαίμονες); Καὶ δὲν μποροῦμε λοιπὸν νὰ δικάζωμε
ὑποθέσεις βιοτικές; **4** Ἐὰν λοιπὸν ἔχετε ὑποθέσεις βιοτικὲς γιὰ νὰ δικασθοῦν, τοὺς πλέον ἔστω περιφρονημένους στὴν ἐκκλησία, αὐτοὺς νὰ ὁρίζετε δικαστάς (αὐτοὶ εἶναι προτιμότεροι ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτρες).
5 Ντροπή σας! Ἐκεῖ φθάσατε, ὥστε νὰ μὴν ὑπάρχῃ μεταξύ σας οὔτε ἕνας συνετὸς ἄνθρωπος, ποὺ νὰ μπορῇ νὰ δώσῃ λύσι στὸ ζήτημα τοῦ
ἀδελφοῦ του; **6** Ἀλλ' ἀδελφὸς δικάζεται μὲ ἀδελφό, καὶ μάλιστα ἀπὸ
δικαστὰς ἀπίστους; **7** Καὶ μόνο δὲ τὸ γεγονός, ὅτι ἔχετε μεταξύ σας δικαστικὲς διαφορές, εἶναι βεβαίως ἠθικὴ ἔλλειψί σας. Γιατί δὲν προ-

μᾶλλον ἀποστερεῖσθε; 8 Ἀλλὰ ὑμεῖς ἀδικεῖτε καὶ ἀποστερεῖτε,
καὶ ταῦτα ἀδελφούς. 9 Ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι ἄδικοι βασιλείαν Θε-
οῦ οὐ κληρονομήσουσι; Μὴ πλανᾶσθε· οὔτε πόρνοι οὔτε εἰδω-
λολάτραι οὔτε μοιχοὶ οὔτε μαλακοὶ οὔτε ἀρσενοκοῖται
10 οὔτε πλεονέκται οὔτε κλέπται οὔτε μέθυσοι, οὐ λοίδοροι, οὐχ
ἅρπαγες βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσι. 11 Καὶ ταῦτά τι-
νες ἦτε· ἀλλὰ ἀπελούσασθε, ἀλλὰ ἡγιάσθητε, ἀλλὰ ἐδικαιώ-
θητε ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ καὶ ἐν τῷ Πνεύματι τοῦ
Θεοῦ ἡμῶν.

12 Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει· πάντα μοι
ἔξεστιν, ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι ὑπό τινος. 13 Τὰ βρώ-
ματα τῇ κοιλίᾳ καὶ ἡ κοιλία τοῖς βρώμασιν· ὁ δὲ Θεὸς καὶ ταύ-
την καὶ ταῦτα καταργήσει. Τὸ δὲ σῶμα οὐ τῇ πορνείᾳ, ἀλλὰ
τῷ Κυρίῳ, καὶ ὁ Κύριος τῷ σώματι. 14 Ὁ δὲ Θεὸς καὶ τὸν Κύ-
ριον ἤγειρε καὶ ἡμᾶς ἐξεγερεῖ διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. 15 Οὐκ
οἴδατε ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν μέλη Χριστοῦ ἐστιν; Ἄρας οὖν τὰ
μέλη τοῦ Χριστοῦ ποιήσω πόρνης μέλη; Μὴ γένοιτο! 16 Ἢ οὐκ
οἴδατε ὅτι ὁ κολλώμενος τῇ πόρνῃ ἓν σῶμά ἐστιν; **Ἔσονται**
γάρ, φησίν, **οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.** 17 Ὁ δὲ κολλώμενος τῷ Κυ-
ρίῳ ἓν πνεῦμά ἐστι. 18 Φεύγετε τὴν πορνείαν! Πᾶν ἁμάρτημα
ὃ ἐὰν ποιήσῃ ἄνθρωπος ἐκτὸς τοῦ σώματός ἐστιν, ὁ δὲ πορνεύ-
ων εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἁμαρτάνει. 19 Ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι τὸ σῶμα
ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν Ἁγίου Πνεύματός ἐστιν, οὗ ἔχετε ἀπὸ
Θεοῦ, καὶ οὐκ ἐστε ἑαυτῶν; 20 Ἠγοράσθητε γὰρ τιμῆς. Δοξά-
σατε δὴ τὸν Θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν καὶ ἐν τῷ πνεύματι
ὑμῶν, ἅτινά ἐστι τοῦ Θεοῦ.

τιμᾶτε ν' ἀδικῆσθε; Γιατί δὲν προτιμᾶτε νὰ ζημιώνεσθε; **8** Ἀλλὰ σεῖς
ἀδικεῖτε καὶ ζημιώνετε, καὶ μάλιστα ἀδελφούς. **9** Ἢ μήπως δὲν ξέρε-
τε, ὅτι ἄδικοι δὲν θὰ κληρονομήσουν βασιλεία Θεοῦ; Μὴ τρέφετε αὐτα-
πάτες. Οὔτε πόρνοι, οὔτε εἰδωλολάτρες, οὔτε μοιχοί, οὔτε κίναιδοι,
οὔτε ἀρσενοκοῖτες, **10** οὔτε πλεονέκτες, οὔτε κλέπτες, οὔτε μέθυσοι,
οὔτε ὑβρισταί, οὔτε ἐκβιασταὶ δὲν θὰ κληρονομήσουν βασιλεία Θεοῦ.
11 Καὶ τέτοιοι ἤσασθε μερικοί. Ἀλλὰ καθαρισθήκατε˙ ἀλλ' ἁγιασθήκα-
τε˙ ἀλλὰ κατασταθήκατε δίκαιοι ἐξ αἰτίας τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου Ἰη-
σοῦ καὶ ἐξ αἰτίας τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ μας (διότι πιστεύσατε στὸ
ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ καὶ ἦλθε σὲ σᾶς τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ μας).

«Φεύγετε τὴν πορνείαν!»

12 Εἶμαι ἐλεύθερος νὰ κάνω ὅλα, ἀλλὰ δὲν συμφέρουν ὅλα. Εἶμαι
ἐλεύθερος νὰ κάνω ὅλα, ἀλλ' ἐγὼ δὲν θὰ γίνω δοῦλος σὲ κάτι. **13** Οἱ
τροφὲς εἶναι γιὰ τὴν κοιλιά, καὶ ἡ κοιλιὰ εἶναι γιὰ τὶς τροφές. Ὁ δὲ
Θεὸς θὰ καταργήσῃ καὶ αὐτὴ καὶ αὐτές (Οἱ τροφὲς καὶ ἡ κοιλιὰ δὲν
ἔχουν ἀνώτερο καὶ αἰώνιο προορισμό). Τὸ σῶμα ὅμως δὲν εἶναι γιὰ τὴν
πορνεία, ἀλλὰ γιὰ τὸν Κύριο, καὶ ὁ Κύριος γιὰ τὸ σῶμα. **14** Ὁ δὲ
Θεὸς καὶ τὸν Κύριο ἀνέστησε, καὶ ἐμᾶς θὰ ἀναστήσῃ μὲ τὴ δύναμί του.
15 Δὲν ξέρετε, ὅτι τὰ σώματά μας εἶναι μέλη τοῦ Χριστοῦ; Θὰ πάρω
λοιπὸν τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ καὶ θὰ τὰ κάνω μέλη πόρνης; Μὴ γένοι-
το! **16** Ἢ μήπως δὲν ξέρετε, ὅτι, ὅποιος προσκολλᾶται στὴν πόρνη, γί-
νεται ἕνα σῶμα μαζί της; Διότι **θὰ γίνουν**, λέγει ἡ Γραφή, **οἱ δύο
σάρκα μία.** **17** Ἀλλ' ὅποιος προσκολλᾶται στὸν Κύριο, γίνεται ἕνα
πνεῦμα μαζί του. **18** Φεύγετε μακριὰ ἀπὸ τὴν πορνεία! Κάθε ἁμάρτη-
μα, ποὺ κάνει ὁ ἄνθρωπος, εἶναι ἔξω ἀπὸ τὸ σῶμα. Ἀλλ' ἐκεῖνος, ποὺ
πορνεύει, ἁμαρτάνει στὸ ἴδιο του τὸ σῶμα. **19** Ἢ μήπως δὲν ξέρετε,
ὅτι τὸ σῶμα σας εἶναι ναὸς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ποὺ ἔχετε ἀπὸ τὸ
Θεὸ καὶ κατοικεῖ μέσα σας, καὶ ὅτι δὲν ἀνήκετε στοὺς ἑαυτούς σας;
20 Διότι ἀγορασθήκατε μὲ τίμημα (βαρὺ τίμημα, τὸ αἷμα τοῦ Χρι-
στοῦ). Δοξάσετε λοιπὸν τὸ Θεὸ μὲ τὸ σῶμα σας καὶ μὲ τὸ πνεῦμα σας,
τὰ ὁποῖα ἀνήκουν στὸ Θεό.

7 Περὶ δὲ ὧν ἐγράψατέ μοι, καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ
ἅπτεσθαι. 2 Διὰ δὲ τὰς πορνείας ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυ-
ναῖκα ἐχέτω, καὶ ἑκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα ἐχέτω. 3 Τῇ γυναικὶ
ὁ ἀνὴρ τὴν ὀφειλομένην εὔνοιαν ἀποδιδότω, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ
γυνὴ τῷ ἀνδρί. 4 Ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει,
ἀλλ᾽ ὁ ἀνήρ· ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξου-
σιάζει, ἀλλ᾽ ἡ γυνή. 5 Μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλήλους, εἰ μή τι ἂν
ἐκ συμφώνου πρὸς καιρόν, ἵνα σχολάζητε τῇ νηστείᾳ καὶ τῇ
προσευχῇ, καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέρχησθε, ἵνα μὴ πειράζῃ
ὑμᾶς ὁ Σατανᾶς διὰ τὴν ἀκρασίαν ὑμῶν. 6 Τοῦτο δὲ λέγω κατὰ
συγγνώμην, οὐ κατ᾽ ἐπιταγήν. 7 Θέλω γὰρ πάντας ἀνθρώπους
εἶναι ὡς καὶ ἐμαυτόν· ἀλλ᾽ ἕκαστος ἴδιον χάρισμα ἔχει ἐκ Θε-
οῦ, ὃς μὲν οὕτως, ὃς δὲ οὕτως.

8 Λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις καὶ ταῖς χήραις, καλὸν αὐτοῖς ἐστιν
ἐὰν μείνωσιν ὡς κἀγώ. 9 Εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται, γαμησάτω-
σαν· κρεῖσσον γάρ ἐστι γαμῆσαι ἢ πυροῦσθαι.

10 Τοῖς δὲ γεγαμηκόσι παραγγέλλω, οὐκ ἐγώ, ἀλλ᾽ ὁ Κύριος,
γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ χωρισθῆναι· 11 ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῇ,
μενέτω ἄγαμος ἢ τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω· καὶ ἄνδρα γυναῖκα
μὴ ἀφιέναι.

12 Τοῖς δὲ λοιποῖς ἐγὼ λέγω, οὐχ ὁ Κύριος· Εἴ τις ἀδελφὸς
γυναῖκα ἔχει ἄπιστον, καὶ αὐτὴ συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ᾽ αὐτοῦ,
μὴ ἀφιέτω αὐτήν. 13 Καὶ γυνὴ εἴ τις ἔχει ἄνδρα ἄπιστον, καὶ
αὐτὸς συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ᾽ αὐτῆς, μὴ ἀφιέτω αὐτόν. 14 Ἡγία-
σται γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ ἄπιστος ἐν τῇ γυναικί, καὶ ἡγίασται ἡ γυνὴ

Ἀγαμία, γάμος καὶ συζυγικὲς σχέσεις

7 Ὅσο δὲ γιὰ τὰ ζητήματα, γιὰ τὰ ὁποῖα μοῦ γράψατε, εἶναι καλὸ στὸν ἄνδρα νὰ μὴν ἐγγίζῃ γυναῖκα. **2** Ἀλλὰ γιὰ ν' ἀποφεύγῃ τὶς ἀνήθικες πράξεις, καθένας ἂς ἔχῃ τὴ γυναῖκα του, καὶ καθεμία ἂς ἔχῃ τὸν ἄνδρα της. **3** Στὴ γυναῖκα ὁ ἄνδρας ἂς ἀποδίδῃ τὸ συζυγικὸ χρέος, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυναῖκα στὸν ἄνδρα. **4** Ἡ γυναῖκα δὲν ἐξουσιάζει τὸ σῶμα της ἡ ἴδια, ἀλλ' ὁ ἄνδρας της. Ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἄνδρας δὲν ἐξουσιάζει τὸ σῶμα του ὁ ἴδιος, ἀλλ' ἡ γυναῖκα του. **5** Μὴ στερεῖτε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο ἀπ' αὐτὸ ποὺ ὀφείλετε, ἐκτὸς ἐὰν κάνετε αὐτὸ προσκαίρως κατόπιν συμφωνίας, γιὰ ν' ἀφοσιώνεσθε στὴ νηστεία καὶ στὴν προσευχή, καὶ πάλι νὰ συνέρχεσθε ὡς σύζυγοι, γιὰ νὰ μὴ σᾶς πειράζῃ ὁ Σατανᾶς λόγῳ τῆς ἀκρατείας σας. **6** Τοῦτο δὲ λέγω συγκαταβαίνοντας στὴν ἀνθρωπίνη ἀδυναμία, ὄχι δίνοντας ἐντολή (ποὺ νὰ σᾶς δεσμεύῃ). **7** Θέλω βεβαίως ὅλοι οἱ ἄνθρωποι νὰ εἶναι ὅπως καὶ ἐγώ. Ἀλλὰ καθένας ἔχει δικό του χάρισμα ἀπ' τὸ Θεό, ἄλλος μὲν ἔτσι, ἄλλος δὲ ἀλλιῶς.

8 Στοὺς ἀγάμους δὲ καὶ στὶς χῆρες λέγω, ὅτι εἶναι καλὸ γι' αὐτοὺς νὰ μείνουν ὅπως καὶ ἐγώ. **9** Ἂν ὅμως δὲν ἐγκρατεύωνται, ἂς ἔλθουν σὲ γάμο. Διότι εἶναι καλλίτερο νὰ ἔρχεται κανεὶς σὲ γάμο, παρὰ νὰ καίεται ἀπὸ τὴ σαρκικὴ ἐπιθυμία.

Τὸ ἀδιάλυτο τοῦ γάμου

10 Στοὺς δὲ ἐγγάμους δίνω ἐντολή, ὄχι ἐγώ, ἀλλ' ὁ Κύριος, ἡ γυναῖκα νὰ μὴ χωρίζεται ἀπὸ τὸν ἄνδρα. **11** Καὶ ἂν χωρισθῇ, νὰ μὴν ἔλθῃ σὲ νέο γάμο, ἢ νὰ συμφιλιωθῇ μὲ τὸν ἄνδρα της. Ἐπίσης ὁ ἄνδρας νὰ μὴ χωρίζῃ τὴ γυναῖκα του.

12 Γιὰ τοὺς ἄλλους δὲ (ποὺ συνῆψαν γάμο προτοῦ πιστεύσουν) ἐγὼ λέγω, ὄχι ὁ Κύριος: Ὅποιος ἀδελφὸς ἔχει γυναῖκα μὴ χριστιανή, καὶ αὐτὴ συγκατατίθεται νὰ μένῃ μαζί του, νὰ μὴ τὴν χωρίζῃ (δὲν εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ τὴν χωρίζῃ ἐπειδὴ δὲν εἶναι χριστιανή). **13** Ἐπίσης ὅποια γυναῖκα ἔχει ἄνδρα μὴ χριστιανό, καὶ αὐτὸς συγκατατίθεται νὰ μένῃ μαζί της, νὰ μὴ τὸν χωρίζῃ (δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὸ νὰ τὸν χωρίζῃ ἐπειδὴ δὲν εἶναι χριστιανός). **14** Διότι ὁ μὴ χριστιανὸς ἄνδρας λόγῳ τῆς ἑνώσεώς του μὲ τὴ (χριστιανὴ) γυναῖκα κατὰ κάποιο τρόπο ἔχει εἰσέλθει στὸ χῶρο τοῦ ἁγιασμοῦ, καὶ ἡ μὴ χριστιανὴ γυναῖκα λόγῳ τῆς ἑνώσεώς της μὲ τὸν (χριστιανὸ) ἄνδρα ἔχει εἰσέλθει στὸ

ἡ ἄπιστος ἐν τῷ ἀνδρί· ἐπεὶ ἄρα τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά ἐστι,
νῦν δὲ ἅγιά ἐστιν. 15 Εἰ δὲ ὁ ἄπιστος χωρίζεται, χωριζέσθω. Οὐ
δεδούλωται ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ ἀδελφὴ ἐν τοῖς τοιούτοις. Ἐν δὲ
εἰρήνῃ κέκληκεν ἡμᾶς ὁ Θεός. 16 Τί γὰρ οἶδας, γύναι, εἰ τὸν
ἄνδρα σώσεις; Ἢ τί οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα σώσεις;

17 Εἰ μὴ ἑκάστῳ ὡς ἐμέρισεν ὁ Θεός, ἕκαστον ὡς κέκληκεν
ὁ Κύριος, οὕτω περιπατείτω. Καὶ οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις πά-
σαις διατάσσομαι. 18 Περιτετμημένος τις ἐκλήθη; Μὴ ἐπι-
σπάσθω. Ἐν ἀκροβυστίᾳ τις ἐκλήθη; Μὴ περιτεμνέσθω. 19 Ἡ
περιτομὴ οὐδέν ἐστι, καὶ ἡ ἀκροβυστία οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ τή-
ρησις ἐντολῶν Θεοῦ. 20 Ἕκαστος ἐν τῇ κλήσει ᾗ ἐκλήθη, ἐν
ταύτῃ μενέτω. 21 Δοῦλος ἐκλήθης; Μή σοι μελέτω. Ἀλλ᾽ εἰ καὶ
δύνασαι ἐλεύθερος γενέσθαι, μᾶλλον χρῆσαι. 22 Ὁ γὰρ ἐν Κυ-
ρίῳ κληθεὶς δοῦλος ἀπελεύθερος Κυρίου ἐστίν· ὁμοίως καὶ ὁ
ἐλεύθερος κληθεὶς δοῦλός ἐστι Χριστοῦ. 23 Τιμῆς ἠγοράσθητε·
μὴ γίνεσθε δοῦλοι ἀνθρώπων. 24 Ἕκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη, ἀδελ-
φοί, ἐν τούτῳ μενέτω παρὰ τῷ Θεῷ.

25 Περὶ δὲ τῶν παρθένων ἐπιταγὴν Κυρίου οὐκ ἔχω, γνώμην
δὲ δίδωμι ὡς ἠλεημένος ὑπὸ Κυρίου πιστὸς εἶναι. 26 Νομίζω
οὖν τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν διὰ τὴν ἐνεστῶσαν ἀνάγκην, ὅτι
καλὸν ἀνθρώπῳ τὸ οὕτως εἶναι. 27 Δέδεσαι γυναικί; Μὴ ζήτει
λύσιν. Λέλυσαι ἀπὸ γυναικός; Μὴ ζήτει γυναῖκα. 28 Ἐὰν δὲ
καὶ γήμῃς, οὐχ ἥμαρτες. Καὶ ἐὰν γήμῃ ἡ παρθένος, οὐχ ἥμαρ-

χῶρο τοῦ ἁγιασμοῦ. Ἀλλιῶς τὰ τέκνα σας θὰ ἦταν βεβαίως ἀκάθαρτα (ὅπως τὰ τέκνα τῶν εἰδωλολατρῶν), ἐνῷ τώρα μετέχουν ἁγιασμοῦ.
15 Ἐὰν ὅμως ὁ μὴ χριστιανὸς θέλῃ νὰ χωρισθῇ, ἂς χωρισθῇ. Σὲ τέτοια θέματα δὲν εἶναι δεσμευμένος ὁ χριστιανὸς ἢ ἡ χριστιανή. Ὁ Θεὸς βεβαίως μᾶς ἔχει καλέσει γιὰ νὰ ζοῦμε εἰρηνικά. **16** Ἀλλὰ ποῦ ξέρεις, (χριστιανὴ) γυναῖκα, μήπως σώσῃς τὸν (μὴ χριστιανὸ) ἄνδρα; Ἢ ποῦ ξέρεις, (χριστιανὲ) ἄνδρα, μήπως σώσῃς τὴν (μὴ χριστιανὴ) γυναῖκα;

Προηγουμένη καὶ παροῦσα κατάστασι τῶν πιστῶν

17 Πάντως καθένας, ὅπως ὁ Θεὸς τοῦ ἔδωσε χάρισμα, ὅπως ὁ Κύριος τὸν κάλεσε, ἔτσι νὰ ζῇ. Αὐτὸ τὸν κανόνα δίνω καὶ σ' ὅλες τὶς ἐκκλησίες. **18** Ἐκλήθη κάποιος στὴν Πίστι, ἐνῷ ἦταν περιτμημένος; Ἂς μὴ τραβᾷ τὸ δέρμα γιὰ νὰ καλύψῃ τὸ σημεῖο τῆς περιτομῆς. Ἐκλήθη κάποιος στὴν Πίστι, ἐνῷ ἦταν ἀπερίτμητος; Ἂς μὴ περιτέμνεται. **19** Ἡ περιτομὴ δὲν εἶναι τίποτε, καὶ ἡ ἀκροβυστία δὲν εἶναι τίποτε, ἀλλὰ σημασία (γιὰ τὴ σωτηρία) ἔχει ἡ τήρησι τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ. **20** Καθένας στὴν κατάστασι, ποὺ βρέθηκε ὅταν ἐκλήθη, σ' αὐτὴν ἂς μένῃ.
21 Ἐκλήθης, ἐνῷ ἤσουν δοῦλος; Μή σε μέλῃ (Δὲν πειράζει). Ἀλλ' ἐὰν ἔχῃς καὶ τὴ δυνατότητα νὰ γίνῃς ἐλεύθερος, μᾶλλον χρησιμοποίησε αὐτὴ τὴ δυνατότητα. **22** Πάντως ὁ δοῦλος, ποὺ ἐκλήθη ἀπὸ τὸν Κύριο, εἶναι ἀπελευθερωμένος ἀπὸ τὸν Κύριο. Ἐπίσης καὶ ὁ ἐλεύθερος, ποὺ ἐκλήθη, εἶναι δοῦλος τοῦ Χριστοῦ. **23** Ἀγορασθήκατε μὲ τίμημα (βαρὺ τίμημα, τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ). Μὴ γίνεσθε δοῦλοι ἀνθρώπων (Εἴτε ἐλεύθεροι εἴτε δοῦλοι κοινωνικῶς, μὴ γίνεσθε δοῦλοι ἠθικῶς, μὴ δείχνετε δουλοπρέπεια καὶ μὴ δουλεύετε σὲ ἁμαρτωλὰ θελήματα ἀνθρώπων). **24** Καθένας σ' ὅποια κατάστασι ἐκλήθη, ἀδελφοί, σ' αὐτὴ δύναται νὰ μένῃ, ἀρκεῖ νὰ εἶναι κοντὰ στὸ Θεό (Ἂν δηλαδὴ ὁ δοῦλος εὐαρεστῇ στὸ Θεό, δὲν πειράζει νὰ παραμένῃ δοῦλος. Πνευματικῶς εἶναι ἐλεύθερος).

Ἡ ὑπεροχὴ τῆς παρθενικῆς ζωῆς

25 Ὅσο γιὰ τοὺς ἀγάμους, ρητὴ ἐντολὴ ἀπὸ τὸν Κύριο δὲν ἔχω, ἀλλὰ γνώμη δίνω ὡς ἐλεημένος ἀπὸ τὸν Κύριο νὰ εἶμαι ἀξιόπιστος.
26 Νομίζω λοιπόν, ὅτι λόγῳ τῆς παρούσης κρισίμου καταστάσεως αὐτὸ εἶναι καλό, ὅτι δηλαδὴ εἶναι καλὸ στὸν ἄνθρωπο νὰ μένῃ ὅπως εἶναι.
27 Εἶσαι δεμένος μὲ γυναῖκα; Μὴ ζητῇς νὰ λυθῇς. Εἶσαι ἐλεύθερος ἀπὸ γυναῖκα; Μὴ ζητῇς γυναῖκα. **28** Ἀλλὰ καὶ ἂν ἔλθῃς σὲ γάμο, δὲν εἶναι ἁμαρτία. Καὶ ἂν ἡ παρθένος ἔλθῃ σὲ γάμο, δὲν εἶναι ἁμαρτία. Ἀλλ'

τε. Θλῖψιν δὲ τῇ σαρκὶ ἕξουσιν οἱ τοιοῦτοι· ἐγὼ δὲ ὑμῶν φείδο-
μαι. 29 Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί· Ὁ καιρὸς συνεσταλμένος τὸ
λοιπόν ἐστιν, ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας ὡς μὴ ἔχοντες ὦσι,
30 καὶ οἱ κλαίοντες ὡς μὴ κλαίοντες, καὶ οἱ χαίροντες ὡς μὴ
χαίροντες, καὶ οἱ ἀγοράζοντες ὡς μὴ κατέχοντες, 31 καὶ οἱ χρώ-
μενοι τῷ κόσμῳ τούτῳ ὡς μὴ καταχρώμενοι· παράγει γὰρ τὸ
σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου. 32 Θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμνους εἶναι.
Ὁ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου, πῶς ἀρέσει τῷ Κυρίῳ·
33 ὁ δὲ γαμήσας μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσει τῇ γυ-
ναικί. 34 Μεμέρισται *καὶ* ἡ γυνὴ καὶ ἡ παρθένος. Ἡ ἄγαμος
μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου, ἵνα ᾖ ἁγία καὶ σώματι καὶ πνεύματι·
ἡ δὲ γαμήσασα μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσει τῷ ἀνδρί.
35 Τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν αὐτῶν συμφέρον λέγω, οὐχ ἵνα βρό-
χον ὑμῖν ἐπιβάλω, ἀλλὰ πρὸς τὸ εὔσχημον καὶ εὐπάρεδρον τῷ
Κυρίῳ ἀπερισπάστως.

36 Εἰ δέ τις ἀσχημονεῖν ἐπὶ τὴν παρθένον αὐτοῦ νομίζει, ἐὰν
ᾖ ὑπέρακμος, καὶ οὕτως ὀφείλει γίνεσθαι, ὃ θέλει ποιείτω· οὐχ
ἁμαρτάνει· γαμείτωσαν. 37 Ὃς δὲ ἕστηκεν ἑδραῖος ἐν τῇ καρ-
δίᾳ, μὴ ἔχων ἀνάγκην, ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελή-
ματος, καὶ τοῦτο κέκρικεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, τοῦ τηρεῖν τὴν
ἑαυτοῦ παρθένον, καλῶς ποιεῖ. 38 Ὥστε καὶ ὁ ἐκγαμίζων
καλῶς ποιεῖ, ὁ δὲ μὴ ἐκγαμίζων κρεῖσσον ποιεῖ.

39 Γυνὴ δέδεται νόμῳ ἐφ᾽ ὅσον χρόνον ζῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς· ἐὰν
δὲ κοιμηθῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ἐλευθέρα ἐστὶν ᾧ θέλει γαμηθῆναι,
μόνον ἐν Κυρίῳ. 40 Μακαριωτέρα δέ ἐστιν ἐὰν οὕτω μείνῃ,
κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην· δοκῶ δὲ κἀγὼ Πνεῦμα Θεοῦ ἔχειν.

αὐτοὶ θὰ ἔχουν θλῖψι στὴ ζωή τους. Καὶ ἐγὼ σᾶς λυποῦμαι. **29** Τοῦτο
ἐπίσης σᾶς λέγω, ἀδελφοί: Ὁ καιρός, ποὺ ἀπομένει, εἶναι περιωρισμέ-
νος, ὥστε καὶ ὅσοι ἔχουν γυναῖκες νὰ εἶναι σὰν νὰ μὴν ἔχουν· **30** καὶ
ὅσοι ἔχουν θλίψεις νὰ εἶναι σὰν νὰ μὴν ἔχουν θλίψεις· καὶ ὅσοι ἔχουν
χαρὲς νὰ εἶναι σὰν νὰ μὴν ἔχουν χαρές· καὶ ὅσοι ἀγοράζουν νὰ εἶναι σὰν
νὰ μὴ κατέχουν αὐτὰ ποὺ ἀγοράζουν· **31** καὶ ὅσοι ἀπολαμβάνουν τὰ
ἀγαθὰ αὐτοῦ τοῦ κόσμου νὰ εἶναι σὰν νὰ μὴ τὰ ἀπολαμβάνουν καθό-
λου. Διότι ἡ μορφὴ αὐτοῦ τοῦ κόσμου παρέρχεται. **32** Θέλω δὲ νὰ
εἶσθε ἐλεύθεροι ἀπὸ κοσμικὲς φροντίδες. Ὁ ἄγαμος φροντίζει γιὰ τὰ
πράγματα τοῦ Κυρίου, πῶς θὰ ἀρέσῃ στὸν Κύριο, **33** ἐνῷ ὁ ἔγγαμος
φροντίζει γιὰ τὰ κοσμικὰ πράγματα, πῶς θὰ ἀρέσῃ στὴ γυναῖκα του.
34 Διαφέρουν ἐπίσης ἡ ἔγγαμη γυναῖκα καὶ ἡ παρθένος. Ἡ ἄγαμη γυ-
ναῖκα φροντίζει γιὰ τὰ πράγματα τοῦ Κυρίου, νὰ εἶναι ἀφιερωμένη καὶ
κατὰ τὸ σῶμα καὶ κατὰ τὸ πνεῦμα, ἐνῷ ἡ ἔγγαμη φροντίζει γιὰ τὰ κο-
σμικὰ πράγματα, πῶς θὰ ἀρέσῃ στὸν ἄνδρα. **35** Λέγω δὲ τοῦτο γιὰ τὸ
δικό σας συμφέρον. Ὄχι γιὰ νὰ σᾶς βάλω θηλειὰ στὸ λαιμό, ἀλλὰ γιὰ
νὰ μένῃ κανεὶς ἄγαμος καὶ ἔτσι νὰ ὑπηρετῇ τὸν Κύριο ἀπερισπάστως.

Οἱ γεροντοκόρες

36 Ἐὰν δὲ κανεὶς εἶναι τῆς γνώμης νὰ τελῇ γάμο στὴν κόρη του, ἐὰν
εἶναι γεροντοκόρη, δύναται νὰ γίνεται καὶ ἔτσι. Ἄς πράττῃ αὐτό, ποὺ
θέλει. Δὲν ἁμαρτάνει. Ἄς ἔρχωνται σὲ γάμο (Ἐπειδὴ ὁ ἀπόστολος ὁμι-
λεῖ γιὰ τὴ γεροντοκόρη γενικῶς, συνεπῶς γιὰ πολλὲς γεροντοκόρες, γι'
αὐτὸ χρησιμοποιεῖ τὸν πληθυντικὸ «γαμείτωσαν», ἂς ἔρχωνται δηλαδὴ
σὲ γάμο). **37** Ἀλλ' ἐκεῖνος, ποὺ μένει ἀκλόνητος στὴν καρδιά, καὶ δὲν
αἰσθάνεται πίεσι καὶ ἄγχος, ἀλλ' ἔχει τὴ δύναμι νὰ κάνῃ αὐτὸ ποὺ θέ-
λει, καὶ ἔχει ἀποφασίσει μέσα του αὐτό, τὸ νὰ φυλάττῃ ἄγαμη τὴν κό-
ρη του, πράττει καλῶς. **38** Ὥστε καὶ ἐκεῖνος, ποὺ τὴν παντρεύει, πράτ-
τει καλῶς, ἀλλ' ἐκεῖνος, ποὺ δὲν τὴν παντρεύει, πράττει καλλίτερα.

Οἱ χῆρες

39 Ἡ γυναῖκα δεσμεύεται ἀπὸ τὸ νόμο ὅσο καιρὸ ζῇ ὁ ἄνδρας της.
Ἐὰν δὲ ὁ ἄνδρας της κοιμηθῇ (πεθάνῃ), εἶναι ἐλεύθερη νὰ ἔλθῃ σὲ γά-
μο μὲ ὅποιον θέλει, ἀρκεῖ ὁ γάμος νὰ γίνῃ σύμφωνα μὲ τὸ θέλημα τοῦ
Κυρίου. **40** Ἀλλὰ θὰ εἶναι εὐτυχέστερη κατὰ τὴ γνώμη μου, ἐὰν μείνῃ
ἔτσι (χήρα). Νομίζω δέ, ὅτι ἔχω καὶ ἐγὼ Πνεῦμα Θεοῦ (καὶ ἔτσι δὲν
πλανῶμαι).

8 Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων οἴδαμεν ὅτι πάντες γνῶσιν ἔχο-
μεν. Ἡ γνῶσις φυσιοῖ, ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ. 2 Εἰ δέ τις
δοκεῖ εἰδέναι τι, οὐδέπω οὐδὲν ἔγνωκε καθὼς δεῖ γνῶναι· 3 εἰ
δέ τις ἀγαπᾷ τὸν Θεόν, οὗτος ἔγνωσται ὑπ᾽ αὐτοῦ. 4 Περὶ τῆς
βρώσεως οὖν τῶν εἰδωλοθύτων οἴδαμεν ὅτι οὐδὲν εἴδωλον ἐν
κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδεὶς Θεὸς ἕτερος εἰ μὴ εἷς. 5 Καὶ γὰρ εἴπερ
εἰσὶ λεγόμενοι θεοὶ εἴτε ἐν οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ τῆς γῆς, ὥσπερ εἰσὶ
θεοὶ πολλοὶ καὶ κύριοι πολλοί, 6 ἀλλ᾽ ἡμῖν εἷς Θεός, ὁ Πατήρ,
ἐξ οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν, καὶ εἷς Κύριος, Ἰησοῦς
Χριστός, δι᾽ οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς δι᾽ αὐτοῦ.

7 Ἀλλ᾽ οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ γνῶσις· τινὲς δὲ τῇ συνειδήσει τοῦ
εἰδώλου ἕως ἄρτι ὡς εἰδωλόθυτον ἐσθίουσι, καὶ ἡ συνείδησις
αὐτῶν ἀσθενὴς οὖσα μολύνεται. 8 Βρῶμα δὲ ἡμᾶς οὐ παρίστη-
σι τῷ Θεῷ· οὔτε γὰρ ἐὰν φάγωμεν περισσεύομεν, οὔτε ἐὰν μὴ
φάγωμεν ὑστερούμεθα. 9 Βλέπετε δὲ μήπως ἡ ἐξουσία ὑμῶν
αὕτη πρόσκομμα γένηται τοῖς ἀσθενοῦσιν. 10 Ἐὰν γάρ τις ἴδῃ
σε, τὸν ἔχοντα γνῶσιν, ἐν εἰδωλείῳ κατακείμενον, οὐχὶ ἡ συν-
είδησις αὐτοῦ ἀσθενοῦς ὄντος οἰκοδομηθήσεται εἰς τὸ τὰ εἰδω-
λόθυτα ἐσθίειν; 11 Καὶ ἀπολεῖται ὁ ἀσθενῶν ἀδελφὸς ἐπὶ τῇ
σῇ γνώσει, δι᾽ ὃν Χριστὸς ἀπέθανεν. 12 Οὕτω δὲ ἁμαρτάνοντες
εἰς τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τύπτοντες αὐτῶν τὴν συνείδησιν ἀσθε-
νοῦσαν εἰς Χριστὸν ἁμαρτάνετε. 13 Διόπερ εἰ βρῶμα σκανδα-
λίζει τὸν ἀδελφόν μου, οὐ μὴ φάγω κρέα εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα μὴ
τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω.

Εἰδωλόθυτα. «Ἡ γνῶσις φυσιοῖ, ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ»

8 Ὅσο τώρα γιὰ τὰ εἰδωλόθυτα (τὰ κρέατα τῶν εἰδωλολατρικῶν θυ-
σιῶν) ξέρουμε, ὅτι ὅλοι ἔχουμε γνῶσι. Ἡ γνῶσι φουσκώνει τὰ
μυαλὰ μὲ ἔπαρσι, ἐνῷ ἡ ἀγάπη οἰκοδομεῖ. **2** Ἐὰν δὲ κανεὶς μὲ ἔπαρ-
σι νομίζῃ, ὅτι γνωρίζει κάτι, ἀκόμη δὲν ἔχει γνωρίσει τίποτε καθὼς
πρέπει νὰ τὸ γνωρίζῃ. **3** Ἀλλ' ἐὰν κανεὶς ἀγαπᾷ τὸ Θεό, αὐτὸς
(ἀνα)γνωρίζεται ἀπ' αὐτόν (εἶναι γνώριμος καὶ οἰκεῖος τοῦ Θεοῦ,
ἀγαπᾶται ἀπὸ τὸ Θεό). **4** Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα λοιπὸν τοῦ ἂν πρέπῃ νὰ
τρώγωμε τὰ εἰδωλόθυτα (τὰ κρέατα τῶν εἰδωλολατρικῶν θυσιῶν) γνω-
ρίζουμε, ὅτι κανένα εἴδωλο στὸν κόσμο δὲν εἶναι πραγματικὴ θεότης,
καὶ ὅτι κανεὶς ἄλλος Θεὸς δὲν ὑπάρχει, παρὰ ἕνας. **5** Ναί! Καὶ ἂν
ὑπάρχουν λεγόμενοι θεοὶ εἴτε στὸν οὐρανὸ εἴτε στὴ γῆ, ὅπως βεβαίως
ὑπάρχουν πολλοὶ ψευδοθεοὶ καὶ πολλοὶ ψευδοκύριοι, **6** ἀλλὰ γιὰ μᾶς
ἕνας Θεὸς ὑπάρχει, ὁ Πατήρ, ἀπὸ τὸν ὁποῖο δημιουργήθηκαν τὰ πάντα
καὶ ἐμεῖς γιὰ τὴ δόξα του, καὶ ἕνας Κύριος ὑπάρχει, ὁ Ἰησοῦς Χριστός,
μέσῳ τοῦ ὁποίου δημιουργήθηκαν τὰ πάντα καὶ ἐμεῖς μέσῳ αὐτοῦ (Συ-
νεπῶς τὸ εἴδωλο καὶ τὰ εἰδωλόθυτα ἀντικειμενικὰ δὲν ἔχουν καμμία
θρησκευτικὴ σημασία).

«Οὐ μὴ φάγω κρέα εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα μή... σκανδαλίσω»

7 Ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει σ' ὅλους ἡ σωστὴ γνῶσι. Καὶ ἔτσι μερικοὶ μὲ
τὴν ἰδέα τοῦ εἰδώλου ἕως τώρα τρώγουν τὸ εἰδωλόθυτο (ὄχι ἁπλῶς ὡς
κρέας, ἀλλ') ὡς κρέας εἰδωλολατρικῆς θυσίας μολυσμένο, καὶ γι' αὐτὸ
ἡ συνείδησί τους, ἐπειδὴ εἶναι ἀσθενής (ὄχι πλήρως φωτισμένη καὶ γι'
αὐτὸ περιδεής), μολύνεται. **8** Βεβαίως δὲν μᾶς κάνει ἡ τροφὴ νὰ εἴμε-
θα εὐάρεστοι στὸ Θεό. Διότι οὔτε ἐὰν φάγωμε γινόμεθα καλλίτεροι,
οὔτε ἐὰν δὲν φάγωμε γινόμεθα χειρότεροι. **9** Προσέχετε ὅμως, μήπως
αὐτὴ ἡ ἐλευθερία σας (νὰ τρώγετε εἰδωλόθυτα, κρέατα εἰδωλολατρικῶν
θυσιῶν) γίνῃ αἰτία νὰ σκοντάφουν καὶ νὰ πέσουν οἱ ἀδύνατοι (στὴ
γνῶσι καὶ στὴν πίστι). **10** Διότι, ἐὰν κάποιος ἰδῇ ἐσένα, ποὺ ἔχεις
γνῶσι, νὰ κάθεσαι στὸ τραπέζι εἰδωλολατρικοῦ ναοῦ, ἡ συνείδησί του,
ἀφοῦ εἶναι ἀδύνατος, δὲν θὰ ἐνθαρρυνθῇ στὸ νὰ τρώγῃ τὰ εἰδωλόθυτα
(τὰ κρέατα τῶν εἰδωλολατρικῶν θυσιῶν); **11** Καὶ ἔτσι ἐξ αἰτίας τῆς
δικῆς σου γνώσεως θὰ χαθῇ ὁ ἀδύνατος ἀδελφός, γιὰ τὸν ὁποῖον ὁ Χρι-
στὸς ὑπέστη θάνατο. **12** Ἔτσι δέ, ἁμαρτάνοντας ἀπέναντι τῶν ἀδελφῶν
καὶ κτυπώντας σκληρὰ τὴ συνείδησί τους, ἡ ὁποία εἶναι ἀσθενής, ἁμαρ-
τάνετε ἀπέναντι στὸν ἴδιο τὸ Χριστό. **13** Γι' αὐτό, ἐὰν τροφὴ γίνεται
αἰτία νὰ σκοντάφτῃ καὶ νὰ πέφτῃ ὁ ἀδελφός μου, δὲν θὰ φάγω κρέατα
(εἰδωλολατρικῶν θυσιῶν) ποτέ, γιὰ νὰ μὴ γίνω αἰτία νὰ σκοντάφῃ καὶ
νὰ πέσῃ ὁ ἀδελφός μου.

9 Οὔκ εἰμι ἀπόστολος; Οὔκ εἰμι ἐλεύθερος; Οὐχὶ Ἰησοῦν
Χριστὸν τὸν Κύριον ἡμῶν ἑώρακα; Οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς
ἐστε ἐν Κυρίῳ; 2 Εἰ ἄλλοις οὔκ εἰμι ἀπόστολος, ἀλλά γε ὑμῖν
εἰμί. Ἡ γὰρ σφραγὶς τῆς ἐμῆς ἀποστολῆς ὑμεῖς ἐστε ἐν Κυρίῳ.
3 Ἡ ἐμὴ ἀπολογία τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσιν αὕτη ἐστί.

4 Μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν φαγεῖν καὶ πιεῖν; 5 Μὴ οὐκ ἔχο-
μεν ἐξουσίαν ἀδελφὴν γυναῖκα περιάγειν, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ
ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Κυρίου καὶ Κηφᾶς; 6 Ἢ μόνος
ἐγὼ καὶ Βαρνάβας οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν τοῦ μὴ ἐργάζεσθαι;
7 Τίς στρατεύεται ἰδίοις ὀψωνίοις ποτέ; Τίς φυτεύει ἀμπελῶνα
καὶ ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει; Ἢ τίς ποιμαίνει ποίμνην
καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος τῆς ποίμνης οὐκ ἐσθίει; 8 Μὴ κατὰ
ἄνθρωπον ταῦτα λαλῶ; Ἢ οὐχὶ καὶ ὁ νόμος ταῦτα λέγει; 9 Ἐν
γὰρ τῷ Μωυσέως νόμῳ γέγραπται· **Οὐ φιμώσεις βοῦν
ἀλοῶντα.** Μὴ τῶν βοῶν μέλει τῷ Θεῷ; 10 Ἢ δι᾿ ἡμᾶς πάντως
λέγει; Δι᾿ ἡμᾶς γὰρ ἐγράφη, ὅτι ἐπ᾿ ἐλπίδι ὀφείλει ὁ ἀροτριῶν
ἀροτριᾶν, καὶ ὁ ἀλοῶν τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ μετέχειν ἐπ᾿ ἐλπίδι.
11 Εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικὰ ἐσπείραμεν, μέγα εἰ ἡμεῖς
ὑμῶν τὰ σαρκικὰ θερίσομεν; 12 Εἰ ἄλλοι τῆς ἐξουσίας ὑμῶν
μετέχουσιν, οὐ μᾶλλον ἡμεῖς;

Ἀλλ᾿ οὐκ ἐχρησάμεθα τῇ ἐξουσίᾳ ταύτῃ, ἀλλὰ πάντα στέγο-
μεν, ἵνα μὴ ἐγκοπήν τινα δῶμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ.
13 Οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ τὰ ἱερὰ ἐργαζόμενοι ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίου-
σιν, οἱ τῷ θυσιαστηρίῳ προσεδρεύοντες τῷ θυσιαστηρίῳ συμ-

Ἀπόδειξι τῆς ἀποστολικῆς ἰδιότητος τοῦ Παύλου

9 Δὲν εἶμαι ἀπόστολος; Δὲν εἶμαι ἐλεύθερος; Δὲν ἔχω ἰδεῖ τὸν Ἰησοῦ
Χριστὸ τὸν Κύριό μας; Δὲν εἶσθε σεῖς τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἔργου,
ποὺ ἔκανα γιὰ τὸν Κύριο; **2** Ἂν γιὰ ἄλλους δὲν εἶμαι ἀπόστολος, ἀλλὰ
γιὰ σᾶς βεβαίως εἶμαι. Ναί, ἡ ἀπόδειξι τῆς ἀποστολικῆς ἰδιότητός μου
εἶσθε σεῖς, ποὺ σᾶς ὡδήγησα στὸν Κύριο. **3** Ἡ ἀπολογία μου πρὸς
αὐτούς, ποὺ (μὲ ἀμφισβητοῦν ὡς ἀπόστολο καὶ) μὲ καθίζουν στὸ ἑδώ-
λιο τοῦ κατηγορουμένου, αὐτὴ εἶναι.

Δικαιώματα

4 (Ἀφοῦ λοιπὸν εἶμαι ἀπόστολος, ἐρωτῶ:) Μήπως δὲν ἔχουμε δι-
καίωμα νὰ φάγωμε καὶ νὰ πιοῦμε; **5** Μήπως δὲν ἔχουμε δικαίωμα νὰ
φέρωμε μαζί μας στὶς περιοδεῖες χριστιανὴ γυναῖκα (γιὰ νὰ μᾶς ὑπη-
ρετῇ), ὅπως κάνουν καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι, καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Κυρί-
ου, καὶ αὐτὸς ὁ Κηφᾶς (ὁ Πέτρος); **6** Ἢ μήπως μόνον ἐγὼ καὶ ὁ Βαρ-
νάβας δὲν ἔχουμε δικαίωμα νὰ μὴν ἐργαζώμεθα (γιὰ τὴ συντήρησί
μας); **7** Ποιός ποτὲ ὑπηρετεῖ ὡς στρατιώτης μὲ δικά του ἔξοδα; Ποιός
φυτεύει ἀμπέλι καὶ δὲν τρώγει ἀπὸ τὸν καρπό του; Ἢ ποιός ποιμαίνει
ποίμνιο καὶ δὲν τρώγει ἀπὸ τὸ γάλα τοῦ ποιμνίου; **8** Μήπως λέγω
αὐτὰ ἀνθρωπίνως σκεπτόμενος; Μήπως δὲν τὰ λέγει καὶ ὁ νόμος; (Τὰ
λέγει). **9** Διότι στὸ νόμο τοῦ Μωυσέως εἶναι γραμμένο: **Μὴ βάλῃς
φίμωτρο στὸ βόδι ποὺ ἁλωνίζει.** Μήπως ὁ Θεὸς ἐνδιαφέρεται ἁπλῶς
γιὰ τὰ βόδια; **10** Ἢ μήπως ὁμιλεῖ ὁπωσδήποτε γιὰ μᾶς; Ναί, γιὰ μᾶς
ἐγράφη, ὅτι δηλαδὴ ἐκεῖνος, ποὺ ὀργώνει, πρέπει νὰ ὀργώνῃ μὲ ἐλπί-
δα, καὶ ἐκεῖνος, ποὺ ἁλωνίζει, ἀσφαλῶς νὰ μετέχῃ τοῦ καρποῦ, ποὺ
ἤλπισε. **11** Ἀφοῦ ἐμεῖς σπείραμε σὲ σᾶς τὰ πνευματικά, εἶναι μεγάλο
πρᾶγμα ἐὰν ἐμεῖς θερίσωμε ἀπὸ σᾶς τὰ ὑλικά (γιὰ τὴ συντήρησί μας);
12 Ἀφοῦ ἄλλοι χρησιμοποιοῦν τὸ δικαίωμα ἀπέναντί σας (νὰ λαμβά-
νουν ἀπὸ τὰ ἀγαθά σας), δὲν πρέπει νὰ τὸ χρησιμοποιήσωμε περισσό-
τερο ἐμεῖς;

Θυσία τῶν δικαιωμάτων

Ἀλλὰ δὲν κάναμε χρῆσι αὐτοῦ τοῦ δικαιώματος, ἀλλ᾽ ὑπομένουμε
ὅλες τὶς στερήσεις, γιὰ νὰ μὴ παρεμβάλωμε τὸ παραμικρὸ ἐμπόδιο στὴ
διάδοσι τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ. **13** Δὲν ξέρετε, ὅτι ὅσοι ἐργάζον-
ται στὸ ναὸ τρώγουν ἀπὸ τὰ προσφερόμενα στὸ ναό, ὅσοι ὑπηρετοῦν
στὸ θυσιαστήριο λαμβάνουν μερίδιο ἀπὸ τὰ προσφερόμενα σ᾽ αὐτό;

μερίζονται; 14 Οὕτω καὶ ὁ Κύριος διέταξε τοῖς τὸ εὐαγγέλιον
καταγγέλλουσιν ἐκ τοῦ εὐαγγελίου ζῆν. 15 Ἐγὼ δὲ οὐδενὶ
ἐχρησάμην τούτων. Οὐκ ἔγραψα δὲ ταῦτα ἵνα οὕτω γένηται ἐν
ἐμοί· καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν ἢ τὸ καύχημά μου ἵνα
τις κενώσῃ. 16 Ἐὰν γὰρ εὐαγγελίζωμαι, οὐκ ἔστι μοι καύχημα·
ἀνάγκη γάρ μοι ἐπίκειται· οὐαὶ δέ μοί ἐστιν ἐὰν μὴ εὐαγγελί-
ζωμαι. 17 Εἰ γὰρ ἑκὼν τοῦτο πράσσω, μισθὸν ἔχω· εἰ δὲ ἄκων,
οἰκονομίαν πεπίστευμαι. 18 Τίς οὖν μοί ἐστιν ὁ μισθός; Ἵνα
εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον θήσω τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ
εἰς τὸ μὴ καταχρήσασθαι τῇ ἐξουσίᾳ μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ.

19 Ἐλεύθερος γὰρ ὢν ἐκ πάντων πᾶσιν ἐμαυτόν ἐδούλωσα,
ἵνα τοὺς πλείονας κερδήσω. 20 Καὶ ἐγενόμην τοῖς Ἰουδαίοις ὡς
Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω· τοῖς ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ νό-
μον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω· 21 τοῖς ἀνόμοις ὡς ἄνομος,
μὴ ὢν ἄνομος Θεῷ, ἀλλ' ἔννομος Χριστῷ, ἵνα κερδήσω ἀνό-
μους· 22 ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν ὡς ἀσθενής, ἵνα τοὺς ἀσθε-
νεῖς κερδήσω· τοῖς πᾶσι γέγονα τὰ πάντα, ἵνα πάντως τινὰς
σώσω. 23 Τοῦτο δὲ ποιῶ διὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα συγκοινωνὸς
αὐτοῦ γένωμαι.

14 Ἔτσι ὁ Κύριος ὥρισε καὶ γι' αὐτούς, ποὺ κηρύττουν τὸ εὐαγγέλιο,
νὰ ζοῦν ἀπὸ τὸ εὐαγγέλιο (ἀπὸ τὶς συνδρομὲς ὅσων πιστεύουν στὸ
εὐαγγέλιο). 15 Ἀλλ' ἐγὼ δὲν ἔκανα χρῆσι κανενὸς ἀπὸ τὰ δικαιώματα
αὐτά. Καὶ δὲν γράφω αὐτὰ γιὰ νὰ γίνῃ τὸ ἴδιο καὶ σὲ μένα (γιὰ νὰ
μοῦ προσφέρετε γιὰ τὴ συντήρησί μου). Προτιμῶ δὲ νὰ πεθάνω, παρὰ
νὰ μοῦ στερήσῃ κανεὶς τὸ καύχημά μου (ὅτι κηρύττω δωρεὰν τὸ εὐαγ-
γέλιο). 16 Ἐὰν βεβαίως κηρύττω, αὐτὸ δὲν εἶναι λόγος γιὰ νὰ
καυχῶμαι. Διότι εἶμαι ἀναγκασμένος νὰ κηρύττω (ἀφοῦ μὲ διέταξε ὁ
δεσπότης Χριστός). Καὶ ἀλλοίμονό μου ἐὰν δὲν κηρύττω. 17 Ἐὰν βε-
βαίως ἔπραττα τοῦτο ἀπὸ δική μου πρωτοβουλία, τότε θὰ εἶχα τὸ δι-
καίωμα νὰ λάβω μισθό. Ἀλλ' ἀφοῦ δὲν τὸ πράττω ἀπὸ δική μου πρω-
τοβουλία, μοῦ ἔχει ἀνατεθῆ ἔργον οἰκονόμου, ποὺ εἶμαι ὑποχρεωμένος
νὰ ἐκτελῶ ὡς δοῦλος πιστός, χωρὶς νὰ δύναμαι νὰ ἀπαιτῶ μισθό.
18 Ποιός τότε εἶναι ὁ μισθός μου; Εἶναι νὰ κηρύξω δωρεὰν τὸ εὐαγ-
γέλιο τοῦ Χριστοῦ, ὥστε νὰ μὴ κάνω καθόλου χρῆσι τοῦ δικαιώματός
μου νὰ συντηροῦμαι ἀπὸ τὸ κήρυγμα τοῦ εὐαγγελίου (Ὁ μισθός μου
εἶναι νὰ μὴ λαμβάνω μισθό! Ὁ Κύριος δίνει στοὺς κήρυκες μισθὸ πολὺ
μεγάλο, ὅταν δὲν λαμβάνουν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους μισθὸ καθόλου).

«Τοῖς πᾶσι γέγονα τὰ πάντα, ἵνα πάντως τινὰς σώσω»

19 Ἐνῷ δὲ εἶμαι ἐλεύθερος ἀπέναντι ὅλων, ἔκανα τὸν ἑαυτό μου
δοῦλο σὲ ὅλους, γιὰ νὰ κερδίσω ὅσο τὸ δυνατὸ περισσοτέρους. 20 Ἔτσι
συμπεριφέρθηκα στοὺς Ἰουδαίους σὰν Ἰουδαῖος, γιὰ νὰ κερδίσω Ἰου-
δαίους. Σ' αὐτούς, ποὺ βρίσκονται κάτω ἀπὸ τὸ μωσαϊκὸ νόμο, συμπε-
ριφέρθηκα σὰν νὰ ἤμουν καὶ ἐγὼ κάτω ἀπὸ τὸ νόμο, γιὰ νὰ κερδίσω
αὐτούς, ποὺ εἶναι κάτω ἀπὸ τὸ νόμο. 21 Στοὺς ἐθνικούς, ποὺ δὲν ἔχουν
τὸ μωσαϊκὸ νόμο, συμπεριφέρθηκα σὰν ἕνας ἀπ' αὐτούς, σὰν ἄνθρωπος
χωρὶς νόμο, ἐνῷ δὲν ζῶ χωρὶς τὸ νόμο τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ συμφώνως μὲ
τὸ νόμο τοῦ Χριστοῦ. Ἔτσι συμπεριφέρθηκα, γιὰ νὰ κερδίσω ἐθνικούς,
ποὺ δὲν ἔχουν τὸ νόμο. 22 Στοὺς ἀσθενεῖς κατὰ τὴν πίστι καὶ τὴ γνῶσι
συμπεριφέρθηκα ὡς ἀσθενής, γιὰ νὰ κερδίσω τοὺς ἀσθενεῖς. Στοὺς πάν-
τες ἔγινα τὰ πάντα, ὥστε παντοιοτρόπως ἐνεργώντας (συγκαταβαίνον-
τας δηλαδή, ἀλλ' ὄχι καὶ παραβαίνοντας τὸ νόμο τοῦ Θεοῦ) νὰ σώσω
μερικούς. 23 Καὶ κάνω τοῦτο γιὰ τὸ κηρυττόμενο ἀγαθὸ τῆς σωτηρίας,
γιὰ νὰ γίνω καὶ ἐγὼ (μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους πιστοὺς) μέτοχος σ' αὐτό.

24 Οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ τρέχοντες πάντες μὲν τρέ-
χουσιν, εἷς δὲ λαμβάνει τὸ βραβεῖον; Οὕτω τρέχετε, ἵνα κατα-
λάβητε. 25 Πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος πάντα ἐγκρατεύεται, ἐκεῖνοι
μὲν οὖν ἵνα φθαρτὸν στέφανον λάβωσιν, ἡμεῖς δὲ ἄφθαρτον.
26 Ἐγὼ τοίνυν οὕτω τρέχω, ὡς οὐκ ἀδήλως, οὕτω πυκτεύω, ὡς
οὐκ ἀέρα δέρων, 27 ἀλλ' ὑπωπιάζω[1] μου τὸ σῶμα καὶ δουλα-
γωγῶ, μήπως ἄλλοις κηρύξας αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι.

10 Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν
πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλην ἦσαν, καὶ πάντες διὰ τῆς θα-
λάσσης διῆλθον, 2 καὶ πάντες εἰς τὸν Μωυσῆν ἐβαπτίσαντο ἐν
τῇ νεφέλῃ καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ, 3 καὶ πάντες τὸ αὐτὸ βρῶμα
πνευματικὸν ἔφαγον, 4 καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πόμα πνευματικὸν
ἔπιον· ἔπινον γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθούσης πέτρας, ἡ δὲ
πέτρα ἦν ὁ Χριστός. 5 Ἀλλ' οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν εὐδό-
κησεν ὁ Θεός· κατεστρώθησαν γὰρ ἐν τῇ ἐρήμῳ.

6 Ταῦτα δὲ τύποι ἡμῶν ἐγενήθησαν εἰς τὸ μὴ εἶναι ἡμᾶς
ἐπιθυμητὰς κακῶν, καθὼς κἀκεῖνοι ἐπεθύμησαν. 7 Μηδὲ εἰδω-
λολάτραι γίνεσθε, καθώς τινες αὐτῶν. Ὡς γέγραπται, **Ἐκάθι-
σεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πιεῖν, καὶ ἀνέστησαν παίζειν.** 8 Μηδὲ
πορνεύωμεν, καθώς τινες αὐτῶν ἐπόρνευσαν καὶ ἔπεσον ἐν μιᾷ
ἡμέρᾳ εἰκοσιτρεῖς χιλιάδες. 9 Μηδὲ ἐκπειράζωμεν τὸν Χριστόν,
καθὼς καί τινες αὐτῶν ἐπείρασαν καὶ ὑπὸ τῶν ὄφεων ἀπώλον-
το. 10 Μηδὲ γογγύζετε, καθὼς καί τινες αὐτῶν ἐγόγγυσαν καὶ
ἀπώλοντο ὑπὸ τοῦ ὀλοθρευτοῦ.

---

1. Ὑπάρχει καὶ ἡ γραφή, ὑποπιάζω

Σκληρὸς ἀγὼν γιὰ τὸ βραβεῖο

24 Δὲν ξέρετε, ὅτι οἱ δρομεῖς στὸ στάδιο ὅλοι μὲν τρέχουν, ἀλλ' ἕνας
λαμβάνει τὸ βραβεῖο; Ἔτσι νὰ τρέχετε, ὥστε νὰ κατακτήσετε τὸ βρα-
βεῖο. **25** Ὅλοι δὲ οἱ ἀθληταὶ πάντοτε ἀσκοῦνται. Ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν γιὰ
νὰ λάβουν στεφάνι ποὺ μαραίνεται, ἐνῷ ἐμεῖς γιὰ νὰ λάβωμε στεφάνι
ἀμάραντο. **26** Ἐγὼ λοιπὸν ἔτσι τρέχω, ὄχι σὰν γιὰ κάτι ἀβέβαιο (Γιὰ
τὸν ἀγωνιζόμενο στὸ ὑλικὸ στάδιο τὸ βραβεῖο εἶναι ἀβέβαιο, ἐνῷ γιὰ
τὸν ἀγωνιζόμενο στὸ πνευματικὸ στάδιο τὸ βραβεῖο εἶναι βέβαιο). Ἔτσι
πυγμαχῶ, ὄχι σὰν νὰ δίνω γροθιὲς στὸν ἀέρα (Ὁ πνευματικῶς ἀγωνι-
ζόμενος δὲν ματαιοπονεῖ). **27** Κτυπῶ δὲ σκληρὰ τὸ σῶμα μου καὶ τὸ
μεταχειρίζομαι σὰν δοῦλο, γιὰ νὰ μὴ κριθῶ ἐγώ, ποὺ κήρυξα σὲ
ἄλλους, ἀνάξιος γιὰ τὸ βραβεῖο (Τὸ οὐράνιο βραβεῖο εἶναι βέβαιο γιὰ
ὅποιον ἀγωνίζεται).

Προειδοποιητικὰ παραδείγματα ἀπὸ τὴν ἱστορία τοῦ Ἰσραήλ

10 Δὲν θέλω δὲ νὰ ἀγνοῆτε, ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες μας ἦταν ὅλοι
κάτω ἀπὸ τὴν προστατευτικὴ νεφέλη καὶ ὅλοι μὲ ἀσφάλεια πέ-
ρασαν διὰ μέσου τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης. **2** Ἔτσι ὅλοι, δίνοντας ἐμπι-
στοσύνη στὸ Μωυσῆ καὶ ἀκολουθώντας αὐτόν, ἔλαβαν βάπτισμα μέσα
στὴ νεφέλη καὶ στὴ θάλασσα. **3** Ἐπίσης ὅλοι ἔφαγαν τὴν αὐτὴ θαυμα-
τουργικὴ τροφή. **4** Καὶ ὅλοι ἤπιαν τὸ αὐτὸ θαυματουργικὸ ποτό. Διότι
ἔπιναν ἀπὸ τὸν πνευματικὸ βράχο, ὁ ὁποῖος τοὺς συνώδευε, ὁ δὲ βρά-
χος ἦταν ὁ Χριστός. **5** Ἀλλὰ στοὺς περισσοτέρους ἀπ' αὐτοὺς δὲν εὐα-
ρεστήθηκε ὁ Θεός, γι' αὐτὸ ἡ ἔρημος στρώθηκε μὲ τὰ πτώματά τους.
6 Αὐτὰ δὲ ἔγιναν παραδείγματα γιὰ μᾶς, γιὰ νὰ μὴν ἐπιθυμοῦμε
πράγματα κακά, ὅπως ἐπιθύμησαν ἐκεῖνοι. **7** Οὔτε νὰ γίνεσθε εἰδωλο-
λάτρες, ὅπως ἔγιναν μερικοὶ ἀπ' αὐτούς. Ὅπως ἡ Γραφὴ ἀναφέρει,
**Κάθησε ὁ λαὸς νὰ φάγῃ καὶ νὰ πιῇ, καὶ σηκώθηκαν καὶ δια-
σκέδαζαν μὲ ὀργιώδεις εἰδωλολατρικοὺς χορούς** (γύρω ἀπὸ τὸ
εἴδωλο, τὸ χρυσὸ μοσχάρι). **8** Οὔτε νὰ κάνωμε ἀνήθικες πράξεις, ὅπως
μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς ἔκαναν ἀνήθικες πράξεις, καὶ θανατώθηκαν σὲ μιὰ
ἡμέρα εἰκοσιτρεῖς χιλιάδες. **9** Οὔτε νὰ προκαλοῦμε τὸ Χριστό, ὅπως
καὶ μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς τὸν προκάλεσαν, καὶ θανατώθηκαν ἀπὸ τὰ φί-
δια. **10** Οὔτε νὰ γογγύζετε, ὅπως καὶ μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς γόγγυσαν,
καὶ θανατώθηκαν ἀπὸ τὸν ἐξολοθρευτὴ ἄγγελο.

11 Ταῦτα δὲ πάντα τύποι συνέβαινον ἐκείνοις, ἐγράφη δὲ
πρὸς νουθεσίαν ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ τέλη τῶν αἰώνων κατήντησεν.
12 Ὥστε ὁ δοκῶν ἑστάναι βλεπέτω μὴ πέσῃ. 13 Πειρασμὸς
ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν εἰ μὴ ἀνθρώπινος· πιστὸς δὲ ὁ Θεός, ὃς οὐκ
ἐάσει ὑμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε, ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ
πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβασιν τοῦ δύνασθαι ὑμᾶς ὑπενεγκεῖν.

14 Διόπερ, ἀγαπητοί μου, φεύγετε ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρίας.
15 Ὡς φρονίμοις λέγω· κρίνατε ὑμεῖς ὅ φημι. 16 Τὸ ποτήριον
τῆς εὐλογίας ὃ εὐλογοῦμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ αἵματος τοῦ Χρι-
στοῦ ἐστι; Τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ σώματος
τοῦ Χριστοῦ ἐστι; 17 Ὅτι εἷς ἄρτος, ἓν σῶμα οἱ πολλοί ἐσμεν·
οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄρτου μετέχομεν.

18 Βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα· οὐχὶ οἱ ἐσθίοντες τὰς
θυσίας κοινωνοὶ τοῦ θυσιαστηρίου εἰσί; 19 Τί οὖν φημί; Ὅτι
εἴδωλόν τί ἐστιν; Ἢ ὅτι εἰδωλόθυτόν τί ἐστιν; 20 Ἀλλ᾽ ὅτι ἃ θύ-
ει τὰ ἔθνη, δαιμονίοις θύει καὶ οὐ Θεῷ· οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κοι-
νωνοὺς τῶν δαιμονίων γίνεσθαι. 21 Οὐ δύνασθε ποτήριον Κυ-
ρίου πίνειν καὶ ποτήριον δαιμονίων· οὐ δύνασθε τραπέζης Κυ-
ρίου μετέχειν καὶ τραπέζης δαιμονίων. 22 Ἢ παραζηλοῦμεν
τὸν Κύριον; Μὴ ἰσχυρότεροι αὐτοῦ ἐσμεν;

11 Ὅλα δὲ αὐτὰ συνέβαιναν σ' ἐκείνους παραδειγματικά, καὶ γράφτηκαν γιὰ νὰ διδάσκουν ἐμᾶς, στοὺς ὁποίους ἔφθασαν τὰ ἔσχατα τῶν αἰώνων (ἡ τελευταία περίοδος τοῦ χρόνου, ἡ χριστιανικὴ περίοδος).
12 Ὥστε ὅποιος νομίζει, ὅτι στέκεται καλά, ἂς προσέχῃ νὰ μὴ πέσῃ.
13 Δὲν σᾶς ἔχει καταλάβει δοκιμασία, εἰμὴ ἀνάλογη πρὸς τὶς ἀνθρώπινες δυνάμεις. Ὁ δὲ Θεὸς εἶναι εὔσπλαγχνος καὶ δὲν θὰ σᾶς ἀφήσῃ νὰ δοκιμασθῆτε παραπάνω ἀπὸ τὶς δυνάμεις σας, ἀλλὰ μαζὶ μὲ τὴ δοκιμασία θὰ δώσῃ καὶ τὴ διέξοδο, ὥστε νὰ δύνασθε νὰ ὑποφέρετε.

Τράπεζα δαιμονίων καὶ τράπεζα Κυρίου

14 Γι' αὐτό, ἀγαπητοί μου, φεύγετε μακριὰ ἀπὸ τὴν εἰδωλολατρία.
15 Ὁμιλῶ σὲ σᾶς ὡς ἀνθρώπους λογικοὺς καὶ συνετούς. Κρίνετε σεῖς
αὐτὸ ποὺ σᾶς λέγω. **16** «Τὸ ποτήριο τῆς εὐλογίας», τὸ ὁποῖον εὐλογοῦμε (γιὰ νὰ καθαγιασθῇ), δὲν εἶναι κοινωνία τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ; Ὁ (καθαγιασμένος) ἄρτος, τὸν ὁποῖο τεμαχίζουμε (γιὰ νὰ μεταλάβωμε), δὲν εἶναι κοινωνία τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ; (Ὅταν τρώγωμε ἀπὸ τὸν ἁγιασμένο ἄρτο καὶ πίνωμε ἀπὸ τὸ περιεχόμενο «τοῦ ποτηρίου τῆς εὐλογίας», ἐρχόμεθα σὲ κοινωνία μὲ τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ· μεταδίδεται σὲ μᾶς τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ· ἑνωνόμεθα μὲ τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ). **17** Ἐπειδὴ ἕνας
ἄρτος ὑπάρχει, οἱ πολλοὶ εἴμεθα ἕνα σῶμα (ἠθικὸ καὶ μυστικὸ σῶμα), διότι ὅλοι ἀπὸ τὸν ἕνα ἄρτο μεταλαμβάνουμε.

18 Κοιτάξετε τὸ σαρκικὸ Ἰσραὴλ (τοὺς Ἰσραηλῖτες ποὺ δὲν πίστευσαν στὸ Χριστό). Αὐτοί, οἱ ὁποῖοι τρώγουν τὰ προσφερόμενα ὡς θυσίες, δὲν εἶναι κοινωνοὶ τοῦ θυσιαστηρίου; **19** Καὶ τί ἐννοῶ μ' αὐτό;
Ἐννοῶ, ὅτι τὸ εἴδωλο εἶναι κάτι; Ἢ ὅτι τὸ εἰδωλόθυτο (τὸ κρέας τῆς εἰδωλολατρικῆς θυσίας) εἶναι κάτι; Ὄχι βεβαίως. **20** Ἀλλ' ἐννοῶ, ὅτι
αὐτά, ποὺ θυσιάζουν οἱ εἰδωλολάτρες, τὰ θυσιάζουν στὰ δαιμόνια (ποὺ κρύπτονται πίσω ἀπὸ τὰ εἴδωλα) καὶ ὄχι στὸ Θεό. Καὶ δὲν θέλω νὰ ἔρχεσθε σὲ κοινωνία μὲ δαιμόνια. **21** Δὲν μπορεῖτε νὰ πίνετε καὶ ἀπὸ
τὸ ποτήριο τοῦ Κυρίου καὶ ἀπὸ τὸ ποτήριο τῶν δαιμονίων. Δὲν μπορεῖτε νὰ μετέχετε καὶ στὴν τράπεζα τοῦ Κυρίου καὶ στὴν τράπεζα τῶν δαιμονίων. **22** Ἢ μήπως θέλουμε νὰ προκαλέσωμε τὴ ζηλοτυπία καὶ
ὀργὴ τοῦ Κυρίου; Μήπως εἴμεθα ἰσχυρότεροί του;

23 Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ᾽ οὐ πάντα συμφέρει· πάντα μοι
ἔξεστιν, ἀλλ᾽ οὐ πάντα οἰκοδομεῖ. 24 Μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ ζητείτω,
ἀλλὰ τὸ τοῦ ἑτέρου ἕκαστος.

25 Πᾶν τὸ ἐν μακέλλῳ πωλούμενον ἐσθίετε μηδὲν ἀνακρί-
νοντες διὰ τὴν συνείδησιν. 26 **Τοῦ** γὰρ **Κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ
πλήρωμα αὐτῆς.**

27 Εἰ δέ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν ἀπίστων καὶ θέλετε πορεύεσθαι,
πᾶν τὸ παρατιθέμενον ὑμῖν ἐσθίετε μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν
συνείδησιν. 28 Ἐὰν δέ τις ὑμῖν εἴπῃ, τοῦτο εἰδωλόθυτόν ἐστι, μὴ
ἐσθίετε δι᾽ ἐκεῖνον τὸν μηνύσαντα καὶ τὴν συνείδησιν. **Τοῦ** γὰρ
Κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς. 29 Συνείδησιν δὲ λέγω
οὐχὶ τὴν ἑαυτοῦ, ἀλλὰ τὴν τοῦ ἑτέρου. Ἱνατί γὰρ ἡ ἐλευθερία
μου κρίνεται ὑπὸ ἄλλης συνειδήσεως; 30 Εἰ ἐγὼ χάριτι μετέχω,
τί βλασφημοῦμαι ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εὐχαριστῶ; 31 Εἴτε οὖν ἐσθίετε
εἴτε πίνετε εἴτε τι ποιεῖτε, πάντα εἰς δόξαν Θεοῦ ποιεῖτε.
32 Ἀπρόσκοποι γίνεσθε καὶ Ἰουδαίοις καὶ Ἕλλησι καὶ τῇ
Ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ, 33 καθὼς κἀγὼ πάντα πᾶσιν ἀρέσκω, μὴ
ζητῶν τὸ ἐμαυτοῦ συμφέρον, ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν, ἵνα σωθῶσι.

11

Μιμηταί μου γίνεσθε, καθὼς κἀγὼ Χριστοῦ.

«Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει»
«Πάντα εἰς δόξαν Θεοῦ ποιεῖτε»

23 Εἶμαι ἐλεύθερος νὰ κάνω ὅλα, ἀλλὰ δὲν συμφέρουν ὅλα. Εἶμαι
ἐλεύθερος νὰ κάνω ὅλα, ἀλλὰ δὲν οἰκοδομοῦν ὅλα. **24** Ἂς μὴν ἐνδια-
φέρεται κανεὶς γιὰ τὸ δικό του συμφέρον ἐγωιστικά, ἀλλὰ καθένας ἂς
ἐνδιαφέρεται γιὰ τὸ συμφέρον τοῦ ἄλλου (Νὰ μὴν εἶναι κανεὶς φίλαυ-
τος, ἀλλ' ἀλτρουϊστής).

25 Ὅ,τι πωλεῖται στὸ κρεοπωλεῖο νὰ τρώγετε, χωρὶς καθόλου νὰ
ἐξετάζετε (ἂν προέρχεται ἀπὸ εἰδωλολατρικὴ θυσία ἢ ὄχι), γιὰ νὰ μὴ
δημιουργῆται πρόβλημα συνειδήσεως. **26** Διότι **τοῦ Κυρίου εἶναι ἡ
γῆ, καὶ ὅλα ὅσα βρίσκονται σ' αὐτή.**

27 Ἐὰν δὲ κάποιος ἀπὸ τοὺς μὴ χριστιανοὺς σᾶς προσκαλῇ καὶ θέ-
λετε νὰ πᾶτε, τρώγετε ὅ,τι σᾶς παραθέτουν, χωρὶς καθόλου νὰ ἐξετά-
ζετε, γιὰ νὰ μὴ δημιουργῆται πρόβλημα συνειδήσεως. **28** Ἐὰν ὅμως
κανεὶς σᾶς πῇ, «Αὐτὸ εἶναι εἰδωλόθυτο (κρέας ἀπὸ εἰδωλολατρικὴ θυ-
σία)», μὴ τὸ τρώγετε ἐξ αἰτίας ἐκείνου, ποὺ σᾶς τὸ εἶπε, καὶ ἐξ αἰτίας
τῆς συνειδήσεως (Ἀλλιῶς θὰ μπορούσατε νὰ τὸ φᾶτε). Διότι **τοῦ Κυ-
ρίου εἶναι ἡ γῆ, καὶ ὅλα ὅσα βρίσκονται σ' αὐτή.** **29** Λέγοντας δὲ
συνείδησι ἐννοῶ, ὄχι τὴ δική σου, ἀλλὰ τὴ συνείδησι τοῦ ἄλλου (Πρέ-
πει νὰ λαμβάνω ὑπ' ὄψιν τὴ συνείδησι τοῦ ἄλλου). Διότι ἡ ἐλευθερία
μου (νὰ τρώγω καὶ εἰδωλόθυτα) γιατί (νὰ δίνω ἀφορμὴ) νὰ κατακρί-
νεται ἀπὸ ἄλλη συνείδησι; **30** Ἐὰν ἐγὼ μὲ εὐχαριστία τρώγω ὁ,τιδή-
ποτε, γιατί νὰ κακολογοῦμαι γι' αὐτό, γιὰ τὸ ὁποῖο ἐγὼ εὐχαριστῶ τὸ
Θεό; (Πρᾶγμα, ποὺ εἶναι ὑπόθεσι εὐχαριστίας, γιατί νὰ γίνεται ἀφορ-
μὴ κακολογίας;). **31** Εἴτε λοιπὸν τρώγετε εἴτε πίνετε εἴτε κάτι ἄλλο
κάνετε, ὅλα νὰ τὰ κάνετε γιὰ τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ. **32** Νὰ μὴ δίνετε
ἀφορμὴ κατηγορίας, ἀλλὰ νὰ εἶσθε ἄψογοι ἀπέναντι καὶ τῶν Ἰουδαίων
καὶ τῶν Ἑλλήνων (τῶν εἰδωλολατρῶν) καὶ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ,
33 ὅπως καὶ ἐγὼ πάντοτε ἀρέσω σὲ ὅλους μὲ τὸ νὰ μὴν ἐπιδιώκω τὸ
δικό μου συμφέρον, ἀλλὰ τὸ συμφέρον τῶν πολλῶν, γιὰ νὰ σωθοῦν.

11 Νὰ γίνεσθε μιμηταί μου, ὅπως καὶ ἐγὼ γίνομαι μιμητὴς τοῦ
Χριστοῦ.

2 Ἐπαινῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὅτι πάντα μου μέμνησθε καὶ
καθὼς παρέδωκα ὑμῖν τὰς παραδόσεις κατέχετε. 3 Θέλω δὲ
ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ Χριστός ἐστι, κε-
φαλὴ δὲ γυναικὸς ὁ ἀνήρ, κεφαλὴ δὲ Χριστοῦ ὁ Θεός. 4 Πᾶς
ἀνὴρ προσευχόμενος ἢ προφητεύων κατὰ κεφαλῆς ἔχων κα-
ταισχύνει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. 5 Πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη
ἢ προφητεύουσα ἀκατακαλύπτῳ τῇ κεφαλῇ καταισχύνει τὴν
κεφαλὴν ἑαυτῆς· ἓν γάρ ἐστι καὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἐξυρημένῃ.
6 Εἰ γὰρ οὐ κατακαλύπτεται γυνή, καὶ κειράσθω· εἰ δὲ αἰσχρὸν
γυναικὶ τὸ κείρασθαι ἢ ξυρᾶσθαι, κατακαλυπτέσθω. 7 Ἀνὴρ
μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει κατακαλύπτεσθαι τὴν κεφαλήν, εἰκὼν καὶ
δόξα Θεοῦ ὑπάρχων· γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρός ἐστιν. 8 Οὐ γάρ
ἐστιν ἀνὴρ ἐκ γυναικός, ἀλλὰ γυνὴ ἐξ ἀνδρός. 9 Καὶ γὰρ οὐκ
ἐκτίσθη ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα.
10 Διὰ τοῦτο ὀφείλει ἡ γυνὴ ἐξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς διὰ
τοὺς ἀγγέλους. 11 Πλὴν οὔτε ἀνὴρ χωρὶς γυναικὸς οὔτε γυνὴ
χωρὶς ἀνδρὸς ἐν Κυρίῳ. 12 Ὥσπερ γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρός, οὕτω
καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυναικός, τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ Θεοῦ.

13 Ἐν ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε· Πρέπον ἐστὶ γυναῖκα ἀκατακά-
λυπτον τῷ Θεῷ προσεύχεσθαι; 14 Ἢ οὐδὲ αὐτὴ ἡ φύσις διδά-
σκει ὑμᾶς ὅτι ἀνὴρ μὲν ἐὰν κομᾷ, ἀτιμία αὐτῷ ἐστι, 15 γυνὴ
δὲ ἐὰν κομᾷ, δόξα αὐτῇ ἐστιν; Ὅτι ἡ κόμη ἀντὶ περιβολαίου
δέδοται αὐτῇ. 16 Εἰ δέ τις δοκεῖ φιλόνεικος εἶναι, ἡμεῖς τοιαύ-
την συνήθειαν οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ Θεοῦ.

17 Τοῦτο δὲ παραγγέλλων οὐκ ἐπαινῶ, ὅτι οὐκ εἰς τὸ
κρεῖττον, ἀλλ᾽ εἰς τὸ ἧττον συνέρχεσθε. 18 Πρῶτον μὲν γὰρ
συνερχομένων ὑμῶν ἐν ἐκκλησίᾳ ἀκούω σχίσματα ἐν ὑμῖν

Κάλυμμα κατὰ τὴ λατρεία στὴν κεφαλὴ τῶν γυναικῶν

2 Σᾶς ἐπαινῶ δέ, ἀδελφοί, διότι πάντοτε μὲ ἐνθυμεῖσθε, καὶ κρατεῖτε
τὶς παραδόσεις ὅπως σᾶς δίδαξα. **3** Ἀλλὰ θέλω νὰ ξέρετε, ὅτι τοῦ κά-
θε ἄνδρα ἡ κεφαλὴ εἶναι ὁ Χριστός, κεφαλὴ δὲ τῆς γυναίκας εἶναι ὁ
ἄνδρας, κεφαλὴ δὲ τοῦ Χριστοῦ εἶναι ὁ Θεός. **4** Κάθε ἄνδρας, ποὺ
προσεύχεται ἢ προφητεύει (ὁμιλεῖ μὲ ἔμπνευσι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος)
ἔχοντας κάλυμμα πάνω στὴν κεφαλή του, ντροπιάζει τὴν κεφαλή του.
5 Καὶ κάθε γυναῖκα, ποὺ προσεύχεται ἢ προφητεύει (ὁμιλεῖ μὲ ἔμπνευ-
σι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος) χωρὶς κάλυμμα στὴν κεφαλή, ντροπιάζει τὴν
κεφαλή της. Εἶναι δὲ ἕνα καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα μὲ τὴν ξυρισμένη. **6** Γι'
αὐτό, ἐὰν ἡ γυναῖκα δὲν βάζῃ κάλυμμα στὴν κεφαλή της, τότε καὶ ἂς
κουρεύεται. Ἐὰν δὲ εἶναι ντροπὴ στὴ γυναῖκα νὰ κουρεύεται ἢ νὰ ξυρί-
ζεται, τότε ἂς βάζῃ κάλυμμα στὴν κεφαλή της. **7** Ὁ ἄνδρας βεβαίως
δὲν πρέπει νὰ φέρῃ κάλυμμα στὴν κεφαλή του, διότι εἶναι εἰκὼν καὶ
ὁμοίωμα τοῦ Θεοῦ, ἐνῷ ἡ γυναῖκα εἶναι ὁμοίωμα τοῦ ἄνδρα. **8** Διότι
δὲν ἔγινε ὁ ἄνδρας ἀπὸ τὴ γυναῖκα, ἀλλ' ἡ γυναῖκα ἀπὸ τὸν ἄνδρα.
9 Ἐπὶ πλέον δέ, δὲν δημιουργήθηκε ὁ ἄνδρας γιὰ τὴ γυναῖκα, ἀλλ' ἡ
γυναῖκα γιὰ τὸν ἄνδρα. **10** Ἐπίσης ἡ γυναῖκα πρέπει νὰ ἔχῃ κάλυμμα
στὴν κεφαλή της ἀπὸ εὐλάβεια πρὸς τοὺς ἀγγέλους. **11** Ὅμως μέσα
στὴν οἰκονομία τοῦ Κυρίου οὔτε ὁ ἄνδρας νοεῖται ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴ
γυναῖκα, οὔτε ἡ γυναῖκα ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὸν ἄνδρα. **12** Διότι, ὅπως ἡ
γυναῖκα προῆλθε ἀπὸ τὸν ἄνδρα, ἔτσι καὶ ὁ ἄνδρας γεννᾶται διὰ μέσου
τῆς γυναίκας, καὶ τὰ πάντα προέρχονται ἀπὸ τὸ Θεό.

13 Κρίνετε σεῖς οἱ ἴδιοι: Εἶναι πρέπον ἡ γυναῖκα νὰ προσεύχεται στὸ
Θεὸ μὲ ἀκάλυπτη τὴν κεφαλή; **14** Μήπως δὲν σᾶς διδάσκει ἡ ἴδια ἡ
φύσι (μήπως δηλαδὴ δὲν αἰσθάνεσθε ἐκ φύσεως), ὅτι ὁ μὲν ἄνδρας, ἐὰν
τρέφῃ κόμη, εἶναι ντροπὴ γι' αὐτόν, **15** ἡ δὲ γυναῖκα, ἐὰν τρέφῃ κόμη,
εἶναι τιμὴ γι' αὐτήν; Διότι ἡ κόμη τῆς ἔχει δοθῆ σὰν κάλυμμα ποὺ τὴν
στολίζει. **16** Ἐὰν δὲ κανεὶς ἀρέσκεται σὲ ἀντιρρήσεις καὶ φιλονικίες,
ἐμεῖς τέτοια συνήθεια δὲν ἔχουμε, οὔτε οἱ ἐκκλησίες τοῦ Θεοῦ.

Κυριακὸ δεῖπνο, ἀταξίες κατ' αὐτό, φοβερὲς συνέπειες, ὁδηγίες

17 Σχετικὰ τώρα μὲ τὸ θέμα, γιὰ τὸ ὁποῖο θὰ σᾶς δώσω ὁδηγίες,
δὲν σᾶς ἐπαινῶ. Διότι ἀπὸ τὶς συνάξεις σας δὲν προκύπτει πνευματικὴ
ὠφέλεια, ἀλλὰ ζημία. **18** Καὶ πρῶτα, ὅταν συναθροίζεσθε γιὰ τὴν
ἐκκλησιαστικὴ σύναξι, ἀκούω, ὅτι παρουσιάζονται διαιρέσεις σὲ σᾶς, καὶ
ἕνα μέρος τὸ πιστεύω. **19** Εἶναι φυσικὸ βεβαίως (λόγῳ τῶν ἀνθρωπί-

ὑπάρχειν, καὶ μέρος τι πιστεύω. 19 Δεῖ γὰρ καὶ αἱρέσεις ἐν
ὑμῖν εἶναι, ἵνα οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται ἐν ὑμῖν. 20 Συνερ-
χομένων οὖν ὑμῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ οὐκ ἔστι Κυριακὸν δεῖπνον φα-
γεῖν. 21 Ἕκαστος γὰρ τὸ ἴδιον δεῖπνον προλαμβάνει ἐν τῷ φα-
γεῖν, καὶ ὃς μὲν πεινᾷ, ὃς δὲ μεθύει. 22 Μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχε-
τε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν; Ἢ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ κατα-
φρονεῖτε, καὶ καταισχύνετε τοὺς μὴ ἔχοντας; Τί ὑμῖν εἴπω;
Ἐπαινέσω ὑμᾶς ἐν τούτῳ; Οὐκ ἐπαινῶ.

23 Ἐγὼ γὰρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου ὃ καὶ παρέδωκα
ὑμῖν, ὅτι ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ᾗ παρεδίδοτο ἔλαβεν
ἄρτον 24 καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασε καὶ εἶπε· Λάβετε φάγετε·
τοῦτό μού ἐστι τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλώμενον· τοῦτο ποιεῖτε
εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. 25 Ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ
δειπνῆσαι λέγων· Τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐστὶν ἐν
τῷ ἐμῷ αἵματι· τοῦτο ποιεῖτε, ὁσάκις ἂν πίνητε, εἰς τὴν ἐμὴν
ἀνάμνησιν. 26 Ὁσάκις γὰρ ἂν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον καὶ τὸ
ποτήριον τοῦτο πίνητε, τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου καταγγέλλετε,
ἄχρις οὗ ἂν ἔλθῃ.

27 Ὥστε ὃς ἂν ἐσθίῃ τὸν ἄρτον τοῦτον ἢ πίνῃ τὸ ποτήριον
τοῦ Κυρίου ἀναξίως, ἔνοχος ἔσται τοῦ σώματος καὶ αἵματος
τοῦ Κυρίου. 28 Δοκιμαζέτω δὲ ἄνθρωπος ἑαυτόν, καὶ οὕτως ἐκ
τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω. 29 Ὁ γὰρ
ἐσθίων καὶ πίνων ἀναξίως κρίμα ἑαυτῷ ἐσθίει καὶ πίνει, μὴ
διακρίνων τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου. 30 Διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ
ἀσθενεῖς καὶ ἄρρωστοι καὶ κοιμῶνται ἱκανοί. 31 Εἰ γὰρ ἑαυ-
τοὺς διεκρίνομεν, οὐκ ἂν ἐκρινόμεθα. 32 Κρινόμενοι δὲ ὑπὸ τοῦ
Κυρίου παιδευόμεθα, ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν.
33 Ὥστε, ἀδελφοί μου, συνερχόμενοι εἰς τὸ φαγεῖν ἀλλήλους
ἐκδέχεσθε. 34 Εἰ δέ τις πεινᾷ, ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω, ἵνα μὴ εἰς κρί-
μα συνέρχησθε. Τὰ δὲ λοιπὰ ὡς ἂν ἔλθω διατάξομαι.

νων ἀδυναμιῶν) νὰ ὑπάρχουν καὶ διαιρέσεις σὲ σᾶς, καὶ ἔτσι γίνονται
φανεροὶ οἱ προωδευμένοι στὴν ἀρετή. **20** Ὅταν λοιπὸν μαζεύεσθε ὅλοι
μαζί, δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ φάγετε τὸ Κυριακὸ δεῖπνο (τὸ δεῖπνο ποὺ ὁ
Κύριος συνέστησε). **21** Διότι καθένας δὲν περιμένει γιὰ τὸ φαγητὸ τοὺς
ἄλλους, ἀλλὰ σπεύδει καὶ τρώγει τὸ δικό του δεῖπνο, καὶ ἔτσι ἄλλος
μὲν πεινᾷ, ἄλλος δὲ παραχορταίνει. **22** Μήπως δὲ δὲν ἔχετε σπίτια γιὰ
νὰ τρώγετε καὶ νὰ πίνετε; Ἢ καταφρονεῖτε τὴν ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ, καὶ
θέλετε νὰ προσβάλλετε τοὺς πτωχούς; Τί νὰ σᾶς πῶ; Νὰ σᾶς ἐπαινέ-
σω γι' αὐτό; Δὲν σᾶς ἐπαινῶ.

23 Διότι ἐγὼ παρέλαβα ἀπὸ τὸν Κύριο αὐτό, τὸ ὁποῖο καὶ παρέδω-
σα σὲ σᾶς, ὅτι δηλαδὴ ὁ Κύριος Ἰησοῦς τὴ νύκτα, ποὺ ἐπρόκειτο νὰ
παραδοθῇ, πῆρε ἄρτο, **24** καί, ἀφοῦ ἔκανε εὐχαριστήρια προσευχή, τὸν
τεμάχισε καὶ εἶπε: «Λάβετε, φάγετε. Αὐτὸ εἶναι τὸ σῶμα μου, ποὺ τε-
μαχίζεται γιὰ σᾶς. Αὐτὸ νὰ κάνετε σ' ἀνάμνησί μου». **25** Ἐπίσης μετὰ
τὸ δεῖπνο προσέφερε καὶ τὸ ποτήριο λέγοντας: «Αὐτὸ τὸ ποτήριο εἶναι
ἡ νέα διαθήκη, ποὺ ἐπικυρώνεται μὲ τὸ αἷμα μου. Ὁσάκις θὰ πίνετε
ἀπ' αὐτὸ τὸ ποτήριο, νὰ τὸ κάνετε σ' ἀνάμνησί μου». **26** Ὁσάκις δη-
λαδὴ τρώγετε αὐτὸ τὸν ἄρτο, καὶ πίνετε αὐτὸ τὸ ποτήριο, διακηρύττε-
τε τὸ θάνατο τοῦ Κυρίου, μέχρις ὅτου ἔλθῃ.

27 Ὥστε, ὅποιος τρώγει αὐτὸ τὸν ἄρτο ἢ πίνει τὸ ποτήριο τοῦ Κυ-
ρίου ἀναξίως, θὰ εἶναι ἔνοχος γιὰ ἀσέβεια πρὸς τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμα
τοῦ Κυρίου. **28** Γι' αὐτὸ ἂς ἐξετάζῃ ὁ ἄνθρωπος τὸν ἑαυτό του, καὶ ἔτσι
ἂς τρώγῃ ἀπὸ τὸν ἄρτο καὶ ἂς πίνῃ ἀπὸ τὸ ποτήριο. **29** Διότι ἐκεῖνος,
ποὺ τρώγει καὶ πίνει ἀναξίως, τρώγει καὶ πίνει καταδίκη γιὰ τὸν ἑαυ-
τό του, ἐπειδὴ δὲν τιμᾷ τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου. **30** Γι' αὐτὸ μεταξύ σας
πολλοὶ εἶναι ἀσθενεῖς καὶ ἄρρωστοι, καὶ ἀρκετοὶ ἔχουν πεθάνει.
31 Ἀλλ' ἐὰν ἐξετάζαμε τοὺς ἑαυτούς μας, δὲν θὰ ὑφιστάμεθα τιμωρίες.
32 Ὅταν δὲ τιμωρούμεθα ἀπὸ τὸν Κύριο, παιδαγωγούμεθα, γιὰ νὰ μὴ
καταδικασθοῦμε μαζὶ μὲ τὸν κόσμο. **33** Ὥστε, ἀδελφοί μου, ὅταν συν-
αθροίζεσθε γιὰ νὰ φάγετε (τὸ Κυριακὸ δεῖπνο), νὰ περιμένετε ὁ ἕνας
τὸν ἄλλο. **34** Καὶ ἐὰν κανεὶς πεινᾷ, ἂς τρώγῃ στὸ σπίτι, γιὰ νὰ μὴ γί-
νωνται οἱ συνάξεις σας αἰτία καταδίκης. Τὰ δὲ λοιπὰ θὰ κανονίσω ὅταν
ἔλθω.

12 Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνο-
εῖν. 2 Οἴδατε ὅτι, ὅτε ἔθνη ἦτε, πρὸς τὰ εἴδωλα τὰ ἄφω-
να ὡς ἂν ἤγεσθε ἀπαγόμενοι. 3 Διὸ γνωρίζω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν
Πνεύματι Θεοῦ λαλῶν λέγει ἀνάθεμα Ἰησοῦν, καὶ
οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν Κύριον Ἰησοῦν εἰ μὴ ἐν Πνεύματι
Ἁγίῳ.

4 Διαιρέσεις δὲ χαρισμάτων εἰσί, τὸ δὲ αὐτὸ Πνεῦμα· 5 καὶ
διαιρέσεις διακονιῶν εἰσι, καὶ ὁ αὐτὸς Κύριος· 6 καὶ διαιρέσεις
ἐνεργημάτων εἰσίν, ὁ δὲ αὐτός ἐστι Θεός, ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα
ἐν πᾶσιν.

7 Ἑκάστῳ δὲ δίδοται ἡ φανέρωσις τοῦ Πνεύματος πρὸς τὸ
συμφέρον. 8 ᾯ μὲν γὰρ διὰ τοῦ Πνεύματος δίδοται λόγος σο-
φίας, ἄλλῳ δὲ λόγος γνώσεως κατὰ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα, 9 ἑτέρῳ δὲ
πίστις ἐν τῷ αὐτῷ Πνεύματι, ἄλλῳ δὲ χαρίσματα ἰαμάτων ἐν
τῷ αὐτῷ Πνεύματι, 10 ἄλλῳ δὲ ἐνεργήματα δυνάμεων, ἄλλῳ δὲ
προφητεία, ἄλλῳ δὲ διακρίσεις πνευμάτων, ἑτέρῳ δὲ γένη
γλωσσῶν, ἄλλῳ δὲ ἑρμηνεία γλωσσῶν. 11 Πάντα δὲ ταῦτα
ἐνεργεῖ τὸ ἓν καὶ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα, διαιροῦν ἰδίᾳ ἑκάστῳ καθὼς
βούλεται.

Οἱ ἐθνικοὶ ἄβουλα ὄντα ἀπέναντι τῶν νεκρῶν εἰδώλων
Οἱ πιστοὶ συνειδητὰ ὄργανα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος

12 Γιὰ τὰ πνευματικὰ δὲ χαρίσματα (τὰ χαρίσματα τοῦ Πνεύμα-
τος), ἀδελφοί, δὲν θέλω νὰ ἔχετε ἄγνοια. **2** Ξέρετε ὅτι, ὅταν
ἤσασθε ἐθνικοί (εἰδωλολάτρες), ἐφέρεσθε πρὸς τὰ εἴδωλα τὰ ἄφωνα συ-
ρόμενοι πρὸς αὐτὰ σὰν ἄβουλα ὄντα. **3** Γι' αὐτὸ τονίζω σὲ σᾶς (ὅτι στὴ
νέα κατάστασι λόγῳ τῆς ἐνεργείας καὶ τῶν χαρισμάτων τοῦ Ἁγίου
Πνεύματος τὰ πράγματα διαφέρουν), ὅτι κανείς, ποὺ ὁμιλεῖ μὲ ἔμπνευ-
σι τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ, δὲν λέγει ἀναθεματισμένο (κατα-
ραμένο) τὸν Ἰησοῦ, καὶ κανεὶς δὲν δύναται νὰ ὁμολογήσῃ (εἰλι-
κρινῶς) τὸν Ἰησοῦ ὡς Κύριο, παρὰ μὲ τὸ φωτισμὸ καὶ τὴ βε-
βαιότητα ποὺ δίνει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο.

Ποικιλία χαρισμάτων, διακονιῶν, ἐνεργειῶν· ἡ πηγή των μία

4 Ὑπάρχουν δὲ διάφορα χαρίσματα, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα (ποὺ τὰ δίνει)
εἶναι ἕνα καὶ τὸ αὐτό (τὸ Ἅγιο Πνεῦμα δηλαδή). **5** Καὶ ὑπάρχουν διά-
φορες διακονίες, ἀλλ' ὁ Κύριος (ποὺ ἀναθέτει τὶς διακονίες) εἶναι ἕνας
καὶ ὁ αὐτός (ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός). **6** Ἐπίσης ὑπάρχουν διάφορες
ἐνέργειες, ἀλλ' ὁ Θεός, ποὺ ἐνεργεῖ ὅλα σὲ ὅλους, εἶναι ἕνας καὶ ὁ
αὐτός (ὁ Θεὸς Πατήρ).

Πῶς τὸ Πνεῦμα διανέμει τὰ χαρίσματα

7 Στὸν καθένα δὲ δίδεται τὸ χάρισμα, ποὺ εἶναι ἐκδήλωσι τοῦ Πνεύ-
ματος, πρὸς τὸ συμφέρον. **8** Ἔτσι σ' ἕνα μὲν δίδεται ἀπὸ τὸ Πνεῦμα
λόγος σοφίας. Σ' ἄλλον δὲ λόγος γνώσεως ἀπὸ τὸ ἴδιο τὸ Πνεῦμα.
9 Σ' ἄλλον δὲ πίστι (ὡς ἰδιαίτερο καὶ θαυματουργὸ χάρισμα) ἀπὸ τὸ
ἴδιο τὸ Πνεῦμα. Σ' ἄλλον δὲ χαρίσματα θεραπείας διαφόρων ἀσθενειῶν
ἀπὸ τὸ ἴδιο τὸ Πνεῦμα. **10** Σ' ἄλλον δὲ ἐνέργειες θαυμάτων γενικῶς
(ὄχι μόνο θαυμάτων θεραπείας ἀσθενειῶν). Σ' ἄλλον δὲ προφητεία.
Σ' ἄλλον δὲ νὰ διακρίνῃ τὰ πνεύματα (ἂν εἶναι ἀπὸ τὸ Θεὸ ἢ ὄχι).
Σ' ἄλλον δὲ νὰ ὁμιλῇ διάφορες γλῶσσες. Καὶ σ' ἄλλον νὰ ἑρμηνεύῃ τὶς
γλῶσσες. **11** Ναί, ὅλα αὐτὰ τὰ χαρίσματα ἐνεργεῖ τὸ ἕνα καὶ τὸ αὐτὸ
Πνεῦμα. Καὶ τὰ διανέμει ἰδιαιτέρως στὸν καθένα ὅπως αὐτὸ θέλει.

12 Καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα ἕν ἐστι καὶ μέλη ἔχει πολλά, πάν-
τα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος τοῦ ἑνός, πολλὰ ὄντα, ἕν ἐστι
σῶμα, οὕτω καὶ ὁ Χριστός. 13 Καὶ γὰρ ἐν ἑνὶ πνεύματι ἡμεῖς
πάντες εἰς ἓν σῶμα ἐβαπτίσθημεν, εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε Ἕλλη-
νες, εἴτε δοῦλοι εἴτε ἐλεύθεροι, καὶ πάντες εἰς ἓν πνεῦμα ἐπο-
τίσθημεν.
14 Καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν ἓν μέλος, ἀλλὰ πολλά.
15 Ἐὰν εἴπῃ ὁ πούς, ὅτι οὔκ εἰμι χείρ, οὔκ εἰμι ἐκ τοῦ σώμα-
τος, οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; 16 Καὶ ἐὰν εἴπῃ
τὸ οὖς, ὅτι οὔκ εἰμι ὀφθαλμός, οὔκ εἰμι ἐκ τοῦ σώματος, οὐ
παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; 17 Εἰ ὅλον τὸ σῶμα
ὀφθαλμός, ποῦ ἡ ἀκοή; Εἰ ὅλον ἀκοή, ποῦ ἡ ὄσφρησις; 18 Νυνὶ
δὲ ὁ Θεὸς ἔθετο τὰ μέλη ἓν ἕκαστον αὐτῶν ἐν τῷ σώματι
καθὼς ἠθέλησεν. 19 Εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα ἓν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα;
20 Νῦν δὲ πολλὰ μὲν μέλη, ἓν δὲ σῶμα. 21 Οὐ δύναται δὲ
ὀφθαλμὸς εἰπεῖν τῇ χειρί· Χρείαν σου οὐκ ἔχω. Ἢ πάλιν ἡ κε-
φαλὴ τοῖς ποσί· Χρείαν ὑμῶν οὐκ ἔχω. 22 Ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον
τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ σώματος ἀσθενέστερα ὑπάρχειν ἀναγ-
καῖά ἐστι, 23 καὶ ἃ δοκοῦμεν ἀτιμότερα εἶναι τοῦ σώματος,
τούτοις τιμὴν περισσοτέραν περιτίθεμεν, καὶ τὰ ἀσχήμονα
ἡμῶν εὐσχημοσύνην περισσοτέραν ἔχει, 24 τὰ δὲ εὐσχήμονα
ἡμῶν οὐ χρείαν ἔχει. Ἀλλ' ὁ Θεὸς συνεκέρασε τὸ σῶμα, τῷ
ὑστεροῦντι περισσοτέραν δοὺς τιμήν, 25 ἵνα μὴ ᾖ σχίσμα ἐν
τῷ σώματι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσι τὰ μέλη.
26 Καὶ εἴτε πάσχει ἓν μέλος, συμπάσχει πάντα τὰ μέλη, εἴτε
δοξάζεται ἓν μέλος, συγχαίρει πάντα τὰ μέλη.

27 Ὑμεῖς δέ ἐστε σῶμα Χριστοῦ καὶ μέλη ἐκ μέρους. 28 Καὶ
οὓς μὲν ἔθετο ὁ Θεὸς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους, δεύ-
τερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα δυνάμεις, εἶτα χα-

Ἕνα σῶμα μὲ πολλὰ ἀναγκαῖα καὶ ἁρμονικῶς συνδεόμενα μέλη

12 Ὅπως δὲ τὸ σῶμα εἶναι ἕνα, ἀλλ' ἔχει μέλη πολλά, ὅλα δὲ τὰ
μέλη τοῦ ἑνὸς σώματος, ἂν καὶ εἶναι πολλά, ἀποτελοῦν ἕνα σῶμα, ἔτσι
καὶ ὁ Χριστός. **13** Διότι μὲ ἕνα φρόνημα καὶ μὲ μία διάθεσι ἐμεῖς ὅλοι,
εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε Ἕλληνες, εἴτε δοῦλοι εἴτε ἐλεύθεροι, καὶ βαπτισθή-
καμε γιὰ νὰ εἴμεθα ἕνα σῶμα, καὶ ποτισθήκαμε ὅλοι (μὲ τὸ ζωντανὸ
νερό, τὸ Ἅγιο Πνεῦμα) γιὰ νὰ εἴμεθα ἕνα πνεῦμα.
14 Ναί, τὸ σῶμα δὲν εἶναι ἕνα μέλος, ἀλλὰ πολλά. **15** Ἐὰν δὲ τὸ
πόδι εἰπῇ, «Δὲν εἶμαι χέρι, δὲν ἀνήκω στὸ σῶμα», δὲν ἀνήκει παρὰ
ταῦτα στὸ σῶμα; **16** Ἐπίσης, ἐὰν τὸ αὐτὶ εἰπῇ, «Δὲν εἶμαι μάτι, δὲν
ἀνήκω στὸ σῶμα», δὲν ἀνήκει παρὰ ταῦτα στὸ σῶμα; **17** Ἐὰν ὅλο τὸ
σῶμα ἦταν μάτι, ποῦ θὰ ἦταν ἡ ἀκοή; (πῶς θὰ μποροῦσε κανεὶς ν'
ἀκούσῃ;). Ἐὰν ὅλο τὸ σῶμα ἦταν ἀκοή, ποῦ θὰ ἦταν ἡ ὄσφρησι; (πῶς
θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ ὀσφρανθῇ;). **18** Ἀλλὰ τώρα ὁ Θεὸς ἔθεσε στὸ
σῶμα καθένα ἀπὸ τὰ μέλη ὅπως αὐτὸς θέλησε. **19** Ἐὰν δὲ ὅλα ἦταν
ἕνα μέλος, ποῦ θὰ ἦταν τὸ σῶμα; **20** Ἀλλὰ τώρα ὑπάρχουν πολλὰ μὲν
μέλη, ἕνα δὲ σῶμα. **21** Καὶ δὲν μπορεῖ τὸ μάτι νὰ εἰπῇ στὸ χέρι: «Δὲν
σὲ χρειάζομαι». Ἢ ἐπίσης τὸ κεφάλι στὰ πόδια: «Δὲν σᾶς χρειάζομαι».
22 Ἀντιθέτως, τὰ μέλη τοῦ σώματος, ποὺ φαίνονται κατώτερα, εἶναι
ἀναγκαῖα πολὺ περισσότερο. **23** Καὶ ἐκεῖνα τὰ μέλη τοῦ σώματος, ποὺ
ἔχουμε σὲ λιγώτερη ὑπόληψι, τὰ περιποιούμεθα περισσότερο. Καὶ τὰ μὴ
παρουσιάσιμα μέλη μας καλύπτονται μὲ περισσότερη φροντίδα γιὰ
εὐπρέπεια, **24** ἐνῷ τὰ παρουσιάσιμα μέλη μας δὲν ἔχουν ἀνάγκη. Ὁ
Θεὸς βεβαίως κατασκεύασε τὸ σῶμα μὲ ἁρμονικὴ σύνθεσι τῶν μελῶν,
δίνοντας στὸ μέλος ποὺ ὑστερεῖ περισσότερη τιμή, **25** γιὰ νὰ μὴν ὑπάρ-
χῃ διαμάχη στὸ σῶμα, ἀλλ' ὅλα τὰ μέλη νὰ φροντίζουν τὸ ἕνα γιὰ τὸ
ἄλλο. **26** Ἔτσι, ὅταν πάσχῃ ἕνα μέλος, συμπάσχουν ὅλα τὰ μέλη, καὶ
ὅταν τιμᾶται ἕνα μέλος, χαίρουν μαζί του ὅλα τὰ μέλη.

Ποικιλία καὶ ἱεράρχησι χαρισματούχων στὴν Ἐκκλησία

27 Σεῖς δὲ (οἱ πιστοὶ) ὡς σύνολο εἶσθε σῶμα τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἐπὶ
μέρους εἶσθε μέλη. **28** Καὶ στὴν Ἐκκλησία ὁ Θεὸς ἔθεσε στὴν πρώτη
θέσι ἀποστόλους, στὴ δεύτερη θέσι προφῆτες (ποὺ ὁμιλοῦν μὲ ἔμπνευσι
τοῦ Ἁγίου Πνεύματος), στὴν τρίτη θέσι διδασκάλους (ποὺ ὁμιλοῦν καὶ
ἀπὸ τὸ νοῦ τους). Ἔπειτα ἔρχονται οἱ θαυματουργοί, κατόπιν ὅσοι
ἔχουν θεραπευτικὰ χαρίσματα, ἄλλοι ποὺ ἔχουν τὸ χάρισμα νὰ βοηθοῦν
στὶς ἀνάγκες, ἄλλοι ποὺ ἔχουν διοικητικὸ χάρισμα, καὶ ἄλλοι ποὺ ἔχουν

ρίσματα ἰαμάτων, ἀντιλήψεις, κυβερνήσεις, γένη γλωσσῶν.
29 Μὴ πάντες ἀπόστολοι; Μὴ πάντες προφῆται; Μὴ πάντες δι-
δάσκαλοι; Μὴ πάντες δυνάμεις; 30 Μὴ πάντες χαρίσματα
ἔχουσιν ἰαμάτων; Μὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσι; Μὴ πάντες
διερμηνεύουσι; 31 Ζηλοῦτε δὲ τὰ χαρίσματα τὰ κρείττονα. Καὶ
ἔτι καθ' ὑπερβολὴν ὁδὸν ὑμῖν δείκνυμι.

13 Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέ-
λων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἠχῶν ἢ κύμβα-
λον ἀλαλάζον. 2 Καὶ ἐὰν ἔχω προφητείαν καὶ εἰδῶ τὰ μυστή-
ρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πί-
στιν, ὥστε ὄρη μεθιστάνειν, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδέν εἰμι.
3 Καὶ ἐὰν ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ ἐὰν παραδῶ
τὸ σῶμά μου ἵνα καυθήσωμαι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφε-
λοῦμαι.

4 Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται. Ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ. Ἡ
ἀγάπη οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται, 5 οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζη-
τεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογίζεται τὸ κακόν, 6 οὐ χαί-
ρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ. 7 Πάντα στέγει,
πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει.

8 Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει. Εἴτε δὲ προφητεῖαι, καταρ-
γηθήσονται· εἴτε γλῶσσαι, παύσονται· εἴτε γνῶσις, καταργη-
θήσεται. 9 Ἐκ μέρους δὲ γινώσκομεν καὶ ἐκ μέρους προφητεύ-
ομεν· 10 ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον, τότε τὸ ἐκ μέρους καταργη-
θήσεται.

11 Ὅτε ἤμην νήπιος, ὡς νήπιος ἐλάλουν, ὡς νήπιος ἐφρό-
νουν, ὡς νήπιος ἐλογιζόμην· ὅτε δὲ γέγονα ἀνήρ, κατήργηκα τὰ
τοῦ νηπίου. 12 Βλέπομεν γὰρ ἄρτι δι' ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι, τό-
τε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον. Ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους, τότε
δὲ ἐπιγνώσομαι καθὼς καὶ ἐπεγνώσθην. 13 Νυνὶ δὲ μένει πί-
στις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα· μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη.

τὸ χάρισμα νὰ ὁμιλοῦν διάφορες γλῶσσες. **29** Μήπως εἶναι ὅλοι ἀπό-
στολοι; Μήπως εἶναι ὅλοι προφῆτες; Μήπως εἶναι ὅλοι διδάσκαλοι;
Μήπως εἶναι ὅλοι θαυματουργοί; **30** Μήπως ἔχουν ὅλοι θεραπευτικὰ
χαρίσματα; Μήπως ὅλοι ὁμιλοῦν γλῶσσες; Μήπως ὅλοι ἑρμηνεύουν
(τὶς γλῶσσες); **31** Νὰ ἔχετε δὲ ζῆλο γιὰ τὰ ἀνώτερα χαρίσματα. Καὶ
τώρα θὰ σᾶς δείξω ἀκόμη ἀνώτερο δρόμο (ἀκόμη ἀνώτερο χάρισμα,
τὴν ἀγάπη).

Ὁ ὕμνος τῆς ἀγάπης, τῆς ὑψίστης καὶ αἰωνίας ἀρετῆς

13 Ἐὰν ὁμιλῶ τὶς γλῶσσες τῶν ἀνθρώπων, ἀκόμη καὶ τῶν ἀγγέ-
λων, ἀλλὰ δὲν ἔχω ἀγάπη, ἔγινα (ἄψυχος) χαλκός, ποὺ ἁπλῶς
βγάζει ἦχο, ἢ κύμβαλο, ποὺ ἀλαλάζει (ποὺ κάνει ἐκκωφαντικὸ καὶ
χωρὶς σημασία θόρυβο). **2** Καὶ ἐὰν ἔχω προφητικὸ χάρισμα καὶ κατέχω
ὅλα τὰ μυστήρια καὶ ὅλη τὴ γνῶσι, καὶ ἐὰν ἔχω ὅλη τὴν πίστι, ὥστε
νὰ μετακινῶ βουνά, ἀλλὰ δὲν ἔχω ἀγάπη, δὲν εἶμαι τίποτε. **3** Καὶ ἐὰν
διαθέσω ὅλα τὰ ὑπάρχοντά μου γιὰ νὰ θρέψω τοὺς πτωχούς, καὶ ἐὰν
παραδώσω τὸ σῶμα μου γιὰ νὰ γίνω ὁλοκαύτωμα, ἀλλὰ δὲν ἔχω ἀγά-
πη, δὲν ὠφελοῦμαι τίποτε.
4 Ἡ ἀγάπη σπλαγχνίζεται, δείχνει καλωσύνη. Ἡ ἀγάπη δὲν ζηλεύ-
ει. Ἡ ἀγάπη δὲν ἀλαζονεύεται, δὲν φουσκώνει ἀπὸ ὑπερηφάνεια, **5** δὲν
συμπεριφέρεται ἀπρεπῶς, δὲν εἶναι φίλαυτη καὶ ἰδιοτελής, δὲν εἶναι εὐε-
ρέθιστη καὶ εὐέξαπτη, δὲν μνησικακεῖ, **6** δὲν χαίρει γιὰ τὸ κακό, ἀλλὰ
συμμετέχει στὴ χαρὰ γιὰ τὸ καλό. **7** Πάντοτε σκεπάζει, πάντοτε πι-
στεύει, πάντοτε ἐλπίζει, πάντοτε ὑπομένει.
8 Ἡ ἀγάπη ποτὲ δὲν θὰ παύσῃ νὰ ὑπάρχῃ. Οἱ προφητεῖες θὰ κα-
ταργηθοῦν. Οἱ γλῶσσες θὰ παύσουν. Ἡ γνῶσι θὰ καταργηθῇ. **9** Ἐν
μέρει δὲ γνωρίζουμε, καὶ ἐν μέρει προφητεύουμε. **10** Ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ
τέλειο, τότε τὸ ἐν μέρει (ἡ μερικὴ γνῶσι) θὰ καταργηθῇ (διότι θὰ ἔλθῃ
ἡ τελεία γνῶσι).
11 Ὅταν ἤμουν παιδί, σὰν παιδὶ μιλοῦσα, σὰν παιδὶ σκεπτόμουν,
σὰν παιδὶ συλλογιζόμουν. Ἀλλ’ ὅταν ἔγινα ἄνδρας, κατήργησα τὰ παι-
δικά. **12** Τώρα δηλαδὴ βλέπουμε σὰν μέσα ἀπὸ μεταλλικὸ καθρέπτη
ἀμυδρῶς, ἐνῷ τότε θὰ ἰδοῦμε πρόσωπο μὲ πρόσωπο. Τώρα γνωρίζω ἐν
μέρει, ἐνῷ τότε θὰ γνωρίσω πλήρως, ὅπως καὶ γνωρίσθηκα πλήρως
ἀπὸ τὸ Θεό. **13** (Ἡ θέα πρόσωπο μὲ πρόσωπο καὶ ἡ πλήρης γνῶσι
εἶναι γιὰ τότε, γιὰ τὴ μέλλουσα ζωή). Γιὰ τώρα δὲ ἰσχύουν ἡ πίστι, ἡ
ἐλπὶς καὶ ἡ ἀγάπη, αὐτὰ τὰ τρία. Ἀπ’ αὐτὰ δὲ ἀνώτερη εἶναι ἡ ἀγάπη
(Οἱ τρεῖς αὐτὲς μεγάλες ἀρετὲς εἶναι οἱ πλέον ἀναγκαῖες, γιὰ ν’ ἀπο-
λαύσωμε τὸ τέλειο στὴ μέλλουσα ζωή, ἡ δὲ ἀγάπη ὑπερέχει).

14 Διώκετε τὴν ἀγάπην· ζηλοῦτε δὲ τὰ πνευματικά,
μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε. 2 Ὁ γὰρ λαλῶν γλώσσῃ
οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ, ἀλλὰ τῷ Θεῷ· οὐδεὶς γὰρ ἀκούει, πνεύ-
ματι δὲ λαλεῖ μυστήρια· 3 ὁ δὲ προφητεύων ἀνθρώποις λαλεῖ
οἰκοδομὴν καὶ παράκλησιν καὶ παραμυθίαν. 4 Ὁ λαλῶν
γλώσσῃ ἑαυτὸν οἰκοδομεῖ· ὁ δὲ προφητεύων ἐκκλησίαν οἰκοδο-
μεῖ. 5 Θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσσαις, μᾶλλον δὲ ἵνα
προφητεύητε· μείζων γὰρ ὁ προφητεύων ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις,
ἐκτὸς εἰ μὴ διερμηνεύει, ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομὴν λάβῃ.

6 Νυνὶ δέ, ἀδελφοί, ἐὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶν, τί
ὑμᾶς ὠφελήσω, ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω ἢ ἐν ἀποκαλύψει ἢ ἐν
γνώσει ἢ ἐν προφητείᾳ ἢ ἐν διδαχῇ; 7 Ὅμως τὰ ἄψυχα φωνὴν
διδόντα, εἴτε αὐλὸς εἴτε κιθάρα, ἐὰν διαστολὴν τοῖς φθόγγοις
μὴ διδῷ, πῶς γνωσθήσεται τὸ αὐλούμενον ἢ τὸ κιθαριζόμενον;
8 Καὶ γὰρ ἐὰν ἄδηλον φωνὴν σάλπιγξ δῷ, τίς παρασκευάσεται
εἰς πόλεμον; 9 Οὕτω καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς γλώσσης ἐὰν μὴ εὔσημον
λόγον δῶτε, πῶς γνωσθήσεται τὸ λαλούμενον; Ἔσεσθε γὰρ εἰς
ἀέρα λαλοῦντες. 10 Τοσαῦτα εἰ τύχοι γένη φωνῶν ἐστιν ἐν κό-
σμῳ, καὶ οὐδὲν αὐτῶν ἄφωνον· 11 ἐὰν οὖν μὴ εἰδῶ τὴν δύναμιν
τῆς φωνῆς, ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος καὶ ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ
βάρβαρος. 12 Οὕτω καὶ ὑμεῖς. Ἐπεὶ ζηλωταί ἐστε πνευμάτων,
πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλησίας ζητεῖτε ἵνα περισσεύητε.

13 Διόπερ ὁ λαλῶν γλώσσῃ προσευχέσθω ἵνα διερμηνεύῃ.
14 Ἐὰν γὰρ προσεύχωμαι γλώσσῃ, τὸ πνεῦμά μου προσεύχε-

Ἡ προφητεία ἀνώτερη τῆς γλωσσολαλίας

14 Νὰ ἐπιδιώκετε τὴν ἀγάπη. Καὶ νὰ ἐπιθυμῆτε μὲ ζῆλο τὰ χαρίσματα τοῦ Πνεύματος, καὶ περισσότερο τὸ νὰ προφητεύετε (νὰ διδάσκετε μὲ τὴν ἔμπνευσι τοῦ Πνεύματος). **2** Διότι ἐκεῖνος, ποὺ ἔχει τὸ χάρισμα τῆς γλωσσολαλίας, δὲν ὁμιλεῖ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ πρὸς τὸ Θεό. Καὶ κανεὶς δὲν καταλαβαίνει, ἀλλὰ μὲ τὸ πνευματικὸ χάρισμα λέγει πράγματα ἀκατάληπτα. **3** Ἐκεῖνος ὅμως, ποὺ προφητεύει, ἀπευθύνει στοὺς ἀνθρώπους λόγους ποὺ οἰκοδομοῦν, καὶ ἐνισχύουν[1], καὶ παρηγοροῦν. **4** Ἐκεῖνος, ποὺ γλωσσολαλεῖ, οἰκοδομεῖ τὸν ἑαυτό του, ἐνῷ ἐκεῖνος, ποὺ προφητεύει, οἰκοδομεῖ τὴν ἐκκλησία. **5** Θέλω δὲ ὅλοι ἐσεῖς νὰ ὁμιλῆτε γλῶσσες, περισσότερο ὅμως θέλω νὰ προφητεύετε. Διότι αὐτός, ποὺ προφητεύει, εἶναι ἀνώτερος ἐκείνου, ποὺ γλωσσολαλεῖ, ἐκτὸς ἂν ὁ τελευταῖος ἑρμηνεύῃ ὅσα λέγει, γιὰ νὰ οἰκοδομηθῇ ἡ ἐκκλησία.

6 Τώρα δέ, ἀδελφοί, ἐὰν σᾶς ἐπισκεφθῶ καὶ ὁμιλήσω μὲ γλῶσσες, τί θὰ σᾶς ὠφελήσω, ἐὰν μὲ τὸ λόγο μου δὲν σᾶς προσφέρω ἢ ἀποκάλυψι ἢ γνῶσι ἢ προφητεία ἢ διδασκαλία; **7** Καὶ αὐτὰ τὰ ἄψυχα μουσικὰ ὄργανα, ὅταν παράγουν ἦχο, ὅπως ἡ φλογέρα καὶ ἡ κιθάρα, ἐὰν δὲν κάνουν διάκρισι στοὺς μουσικοὺς ἤχους, πῶς θὰ καταλάβῃ κανεὶς ποιά μελῳδία παίζεται μὲ τὴ φλογέρα ἢ τὴν κιθάρα; **8** Ἐπίσης δέ, ἐὰν ἡ σάλπιγγα βγάλῃ ἦχο χωρὶς νόημα, ποιός θὰ ἑτοιμασθῇ γιὰ μάχη; **9** Ἔτσι καὶ σεῖς, ἐὰν μὲ τὴ γλῶσσα σας δὲν πῆτε λόγια κατανοητά, πῶς θὰ καταλάβουν οἱ ἄλλοι τί λέτε; Θὰ μιλᾶτε βεβαίως στὸν ἀέρα (ἀσκόπως). **10** Τόσα, παραδείγματος χάριν, εἴδη γλωσσῶν ὑπάρχουν στὸν κόσμο, καὶ κανένα ἀπ᾽ αὐτὰ δὲν εἶναι χωρὶς ἔννοια (ὅλες δηλαδὴ οἱ γλῶσσες ἐκφράζουν νοήματα). **11** Ἀλλ᾽ ἐὰν δὲν γνωρίζω τὴ σημασία τῆς γλώσσης, δὲν θὰ καταλαβαίνω τὸν ὁμιλητή, καὶ ὁ ὁμιλητὴς δὲν θὰ καταλαβαίνῃ ἐμένα. **12** Ἔτσι καὶ σεῖς (γλωσσολαλοῦντες δὲν θὰ καταλαβαίνετε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο). Ἀφοῦ εἶσθε ζηλωταὶ χαρισμάτων τοῦ Πνεύματος, νὰ ζητῆτε νὰ λαμβάνετε ἐκεῖνα τὰ χαρίσματα περισσότερο, ποὺ συντελοῦν στὴν οἰκοδομὴ τῆς ἐκκλησίας.

13 Γι᾽ αὐτὸ ἐκεῖνος, ποὺ γλωσσολαλεῖ, ἂς προσεύχεται νὰ λάβῃ καὶ τὸ χάρισμα νὰ ἑρμηνεύῃ. **14** Διότι, ἐὰν προσεύχωμαι μὲ τὸν ἀκατάλη-

---

1. Ἤ, προτρέπουν σ᾽ ἀρετή

ται, ὁ δὲ νοῦς μου ἄκαρπός ἐστι. 15 Τί οὖν ἐστι; Προσεύξομαι
τῷ πνεύματι, προσεύξομαι δὲ καὶ τῷ νοΐ. Ψαλῶ τῷ πνεύματι,
ψαλῶ δὲ καὶ τῷ νοΐ. 16 Ἐπεὶ ἐὰν εὐλογήσῃς τῷ πνεύματι, ὁ
ἀναπληρῶν τὸν τόπον τοῦ ἰδιώτου πῶς ἐρεῖ τὸ Ἀμὴν ἐπὶ τῇ σῇ
εὐχαριστίᾳ; Ἐπειδὴ τί λέγεις οὐκ οἶδε. 17 Σὺ μὲν γὰρ καλῶς
εὐχαριστεῖς, ἀλλ᾽ ὁ ἕτερος οὐκ οἰκοδομεῖται. 18 Εὐχαριστῶ τῷ
Θεῷ μου πάντων ὑμῶν μᾶλλον γλώσσαις λαλῶν· 19 ἀλλ᾽ ἐν
ἐκκλησίᾳ θέλω πέντε λόγους διὰ τοῦ νοός μου λαλῆσαι, ἵνα
καὶ ἄλλους κατηχήσω, ἢ μυρίους λόγους ἐν γλώσσῃ.

20 Ἀδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσίν, ἀλλὰ τῇ κακίᾳ
νηπιάζετε, ταῖς δὲ φρεσὶ τέλειοι γίνεσθε. 21 Ἐν τῷ νόμῳ γέ-
γραπται ὅτι **ἐν ἑτερογλώσσοις καὶ ἐν χείλεσιν ἑτέροις λαλήσω
τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ οὐδ᾽** οὕτως **εἰσακούσονταί** μου, λέγει Κύριος.
22 Ὥστε αἱ γλῶσσαι εἰς σημεῖόν εἰσιν οὐ τοῖς πιστεύουσιν,
ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις, ἡ δὲ προφητεία οὐ τοῖς ἀπίστοις, ἀλλὰ
τοῖς πιστεύουσιν.

23 Ἐὰν οὖν συνέλθῃ ἡ ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ πάντες
γλώσσαις λαλῶσιν, εἰσέλθωσι δὲ ἰδιῶται ἢ ἄπιστοι, οὐκ
ἐροῦσιν ὅτι μαίνεσθε; 24 Ἐὰν δὲ πάντες προφητεύωσιν, εἰσέλ-
θῃ δέ τις ἄπιστος ἢ ἰδιώτης, ἐλέγχεται ὑπὸ πάντων, ἀνακρίνε-
ται ὑπὸ πάντων, 25 καὶ οὕτω τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ φα-
νερὰ γίνεται· καὶ οὕτω πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον προσκυνήσει τῷ
Θεῷ, ἀπαγγέλλων ὅτι ὁ Θεὸς ὄντως ἐν ὑμῖν ἐστι.

26 Τί οὖν ἐστιν, ἀδελφοί; Ὅταν συνέρχησθε, ἕκαστος
ὑμῶν ψαλμὸν ἔχει, διδαχὴν ἔχει, γλῶσσαν ἔχει, ἀποκά-
λυψιν ἔχει, ἑρμηνείαν ἔχει· πάντα πρὸς οἰκοδομὴν γινέ-
σθω. 27 Εἴτε γλώσσῃ τις λαλεῖ, κατὰ δύο ἢ τὸ πλεῖστον

πτο τρόπο τῆς γλωσσολαλίας, προσεύχεται τὸ χάρισμά μου, ὁ δὲ νοῦς
μου (ἀφοῦ δὲν καταλαβαίνει) δὲν ὠφελεῖται. **15** Τί θὰ κάνω λοιπόν;
Θὰ προσευχηθῶ μὲ τὸ χάρισμα, ἀλλὰ θὰ προσευχηθῶ καὶ μὲ τὸ νοῦ.
Θὰ ψάλω μὲ τὸ χάρισμα, ἀλλὰ θὰ ψάλω καὶ μὲ τὸ νοῦ. **16** Διότι, ἐὰν
προσευχηθῇς μὲ τὸ χάρισμα, πῶς ἐκεῖνος, ποὺ βρίσκεται στὴ θέσι τοῦ
λαϊκοῦ[1], θὰ εἰπῇ τὸ Ἀμὴν γιὰ τὴν προσευχή σου; Ἀφοῦ δὲν ξέρει τί λέ-
γεις. **17** Σὺ μὲν βεβαίως καλῶς προσεύχεσαι, ἀλλ' ὁ ἄλλος (ἀφοῦ δὲν
καταλαβαίνει) δὲν οἰκοδομεῖται. **18** Εὐχαριστῶ τὸ Θεό μου, διότι ὁμιλῶ
γλῶσσες περισσότερο ἀπ' ὅλους σας. **19** Ἀλλὰ στὴν ἐκκλησία προτιμῶ
νὰ εἰπῶ πέντε λόγια κατανοητά, γιὰ νὰ διδάξω καὶ ἄλλους, παρὰ μύρια
λόγια μὲ τὸ χάρισμα τῆς γλωσσολαλίας (λόγια ἀκατανόητα).

20 Ἀδελφοί! Μὴ γίνεσθε παιδιὰ στὸ μυαλό. Ἀλλὰ παιδιὰ νὰ γίνεσθε
ὡς πρὸς τὴν κακία. Ὡς πρὸς δὲ τὸ μυαλὸ νὰ εἶσθε ἄνδρες, ἄνθρωποι ὥρι-
μοι. **21** Στὸ νόμο (μὲ τὴν εὑρεῖα ἔννοια τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης) εἶναι
γραμμένο: **Μὲ ἀνθρώπους, ποὺ ὁμιλοῦν ξένες γλῶσσες, καὶ μὲ χεί-
λη ξένα θὰ ὁμιλήσω στὸ λαὸ τοῦτο, καὶ οὔτε** ἔτσι **θὰ** μὲ **ἀκούσουν,**
λέγει ὁ Κύριος. **22** Ὥστε ἡ γλωσσολαλία εἶναι θαῦμα, ποὺ προορίζεται
ὄχι γιὰ τοὺς πιστούς, ἀλλὰ γιὰ τοὺς ἀπίστους· ἐνῷ ἡ προφητεία εἶναι
θαῦμα, ποὺ προορίζεται ὄχι γιὰ τοὺς ἀπίστους, ἀλλὰ γιὰ τοὺς πιστούς.

23 Ἐὰν λοιπὸν συναθροισθῇ ὅλη ἡ ἐκκλησία, καὶ ὅλοι γλωσσολαλοῦν
(ὁ ἕνας βεβαίως κατόπιν τοῦ ἄλλου), καὶ μποῦν στὸ χῶρο τῆς συνα-
θροίσεως ἄσχετοι ἢ ἄπιστοι, δὲν θὰ εἰποῦν, ὅτι εἶσθε τρελλοί; **24** Ἐὰν
ὅμως ὅλοι προφητεύουν καὶ μπῇ κάποιος ἄπιστος ἢ ἄσχετος (ἀπὸ τὰ
λόγια, ποὺ θὰ ἀκούσῃ ὡς ἁμαρτωλός), θὰ αἰσθανθῇ, ὅτι ἐλέγχεται ἀπ'
ὅλους, ἐξετάζεται ἀπ' ὅλους, **25** καὶ ἔτσι τὰ κρυπτὰ τῆς καρδιᾶς του γί-
νονται φανερά, καὶ ἔτσι θὰ πέσῃ μὲ τὸ πρόσωπο στὴ γῆ καὶ θὰ προσ-
κυνήσῃ τὸ Θεὸ ὁμολογώντας: «Ὄντως σ' ἐσᾶς εἶναι ὁ Θεός».

«Πάντα εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω»

26 Ποιό εἶναι τὸ συμπέρασμα, ἀδελφοί; Ὅταν συναθροίζεσθε γιὰ τὴ
λατρεία, καθένας ἀπὸ σᾶς (μὲ τὴν ἔμπνευσι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος) εἴτε
ἔχει ὕμνο, εἴτε ἔχει διδασκαλία, εἴτε ἔχει γλωσσολαλία, εἴτε ἔχει ἀπο-
κάλυψι, εἴτε ἔχει ἑρμηνεία, ὅλα νὰ γίνωνται γιὰ τὴν οἰκοδομὴ τῆς
ἐκκλησίας. **27** Στὴν περίπτωσι δὲ τῆς γλωσσολαλίας νὰ ὁμιλοῦν δύο, ἢ

1. Ἤ, τοῦ ἁπλοῦ πιστοῦ

τρεῖς, καὶ ἀνὰ μέρος, καὶ εἷς διερμηνευέτω. 28 Ἐὰν δὲ μὴ
ᾖ διερμηνευτής, σιγάτω ἐν ἐκκλησίᾳ, ἑαυτῷ δὲ λαλείτω
καὶ τῷ Θεῷ. 29 Προφῆται δὲ δύο ἢ τρεῖς λαλείτωσαν,
καὶ οἱ ἄλλοι διακρινέτωσαν. 30 Ἐὰν δὲ ἄλλῳ ἀποκαλυφθῇ κα-
θημένῳ· ὁ πρῶτος σιγάτω. 31 Δύνασθε γὰρ καθ' ἕνα πάντες
προφητεύειν, ἵνα πάντες μανθάνωσι καὶ πάντες παρακα-
λῶνται. 32 Καὶ πνεύματα προφητῶν προφήταις ὑποτάσσεται·
33 οὐ γάρ ἐστιν ἀκαταστασίας ὁ Θεός, ἀλλὰ εἰρήνης.

Ὡς ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων, 34 αἱ γυναῖκες
ὑμῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σιγάτωσαν· οὐ γὰρ ἐπιτέτραπται
αὐταῖς λαλεῖν, ἀλλ' ὑποτάσσεσθαι, καθὼς καὶ ὁ νόμος λέγει.
35 Εἰ δέ τι μαθεῖν θέλουσιν, ἐν οἴκῳ τοὺς ἰδίους ἄνδρας ἐπερω-
τάτωσαν· αἰσχρὸν γάρ ἐστι γυναιξὶν ἐν ἐκκλησίᾳ λαλεῖν. 36 Ἢ
ἀφ' ὑμῶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθεν, ἢ εἰς ὑμᾶς μόνους κατήν-
τησεν;

37 Εἴ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἢ πνευματικός, ἐπιγινωσκέ-
τω ἃ γράφω ὑμῖν, ὅτι τοῦ Κυρίου εἰσὶν ἐντολαί. 38 Εἰ δέ τις
ἀγνοεῖ, ἀγνοείτω!

39 Ὥστε, ἀδελφοί, ζηλοῦτε τὸ προφητεύειν, καὶ τὸ λαλεῖν
γλώσσαις μὴ κωλύετε. 40 Πάντα εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν
γινέσθω.

15

Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον ὃ εὐηγγελισά-
μην ὑμῖν, ὃ καὶ παρελάβετε, ἐν ᾧ καὶ ἑστήκατε, 2 δι' οὗ
καὶ σῴζεσθε, τίνι λόγῳ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, εἰ κατέχετε, ἐκτὸς
εἰ μὴ εἰκῇ ἐπιστεύσατε. 3 Παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις ὃ
καὶ παρέλαβον, ὅτι Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν
ἡμῶν κατὰ τὰς Γραφάς, 4 καὶ ὅτι ἐτάφη, καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ
τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς Γραφάς, 5 καὶ ὅτι ὤφθη Κηφᾷ, εἶτα τοῖς

τὸ πολὺ τρεῖς, ὁ ἕνας δὲ μετὰ τὸν ἄλλο, καὶ κάποιος νὰ ἑρμηνεύῃ τὰ
λεγόμενα. **28** Ἀλλ᾽ ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ ἑρμηνευτής, τότε ἐκεῖνος, ποὺ ἔχει
τὸ χάρισμα τῆς γλωσσολαλίας, ἂς σιωπᾷ στὴν ἐκκλησία, καὶ ἂς ὁμιλῇ
μὲ τὸν ἑαυτό του καὶ μὲ τὸ Θεό. **29** Προφῆτες δὲ ἂς ὁμιλοῦν δύο ἢ
τρεῖς, καὶ οἱ ἄλλοι (μὲ τὸ χάρισμα τῆς διακρίσεως) ἂς κρίνουν ἂν οἱ
ὁμιλοῦντες εἶναι ἀληθινοὶ προφῆτες ἢ ὄχι. **30** Καὶ ἂν γίνῃ ἀποκάλυψι
σὲ ἄλλον, ποὺ κάθεται, ὁ πρῶτος ἂς σιωπήσῃ. **31** Δύνασθε δὲ μὲ τὴ
σειρὰ νὰ προφητεύετε ὅλοι, γιὰ νὰ μαθαίνουν ὅλοι καὶ νὰ τιμῶνται
ὅλοι. **32** Καὶ τὰ χαρίσματα τῶν προφητῶν ὑποτάσσονται στοὺς
προφῆτες (Καὶ ἔτσι μπορεῖ νὰ σιωπᾷ ὁ ἕνας καὶ νὰ ὁμιλῇ ὁ ἄλλος).
33 Διότι ὁ Θεὸς δὲν εἶναι τῆς ἀταξίας, ἀλλὰ τῆς τάξεως.

Ὅπως γίνεται σ᾽ ὅλες τὶς ἐκκλησιαστικὲς συνάξεις τῶν ἁγίων (τῶν
πιστῶν), **34** οἱ γυναῖκες σας στὶς ἐκκλησιαστικὲς συνάξεις νὰ σιωποῦν.
Διότι δὲν ἐπιτρέπεται σ᾽ αὐτὲς νὰ ὁμιλοῦν, ἀλλά, καθὼς καὶ ὁ νόμος
(μὲ τὴν εὐρεῖα ἔννοια τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης) λέγει, πρέπει νὰ ὑπο-
τάσσωνται. **35** Καὶ ἂν θέλουν νὰ μάθουν κάτι, ἂς ἐρωτοῦν τοὺς ἄνδρες
τους στὸ σπίτι. Διότι εἶναι ἀπρεπὲς στὶς γυναῖκες νὰ ὁμιλοῦν στὴν
ἐκκλησία. **36** Ἢ μήπως ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ξεκίνησε ἀπὸ σᾶς, καὶ ἔφθα-
σε μόνο σὲ σᾶς (ὥστε νὰ μὴν ὑπάρχουν στὴν οἰκουμένη ἄλλες ἐκκλη-
σίες γιὰ νὰ συμμορφώνεσθε μὲ τὴν τάξι ἐκείνων);

37 Ἂν κανεὶς νομίζῃ, ὅτι εἶναι προφήτης ἢ ἄλλος χαρισματοῦχος, ἂς
παραδέχεται αὐτὰ ποὺ σᾶς γράφω, διότι εἶναι ἐντολὲς τοῦ Κυρίου.
38 Ἂν δὲ κανεὶς τὰ ἀπορρίπτῃ, ἂς τὰ ἀπορρίπτῃ!

39 Ὥστε, ἀδελφοί, νὰ ἔχετε ζῆλο γιὰ τὸ προφητικὸ χάρισμα, ἀλλὰ
καὶ τὴ γλωσσολαλία νὰ μὴν ἐμποδίζετε. **40** Ὅλα νὰ γίνωνται μὲ
εὐπρέπεια καὶ μὲ τάξι.

Ἡ ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ καὶ οἱ αὐτόπτες μάρτυρες

15 Ὑπενθυμίζω δὲ σὲ σᾶς, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιο, τὸ ὁποῖο κήρυξα
σὲ σᾶς, τὸ ὁποῖο καὶ παραλάβατε, στὸ ὁποῖο καὶ στέκεσθε,
2 μὲ τὸ ὁποῖο καὶ σῴζεσθε, ἐὰν τὸ κρατῆτε, ἐκτὸς ἂν πιστεύσατε μα-
ταίως. Ὑπενθυμίζω μὲ ποιό λόγο (μὲ ποιό περιεχόμενο) σᾶς κήρυξα τὸ
εὐαγγέλιο. **3** Λοιπόν, σᾶς παρέδωσα προπάντων ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖο καὶ
παρέλαβα, ὅτι ὁ Χριστὸς πέθανε γιὰ τὶς ἁμαρτίες μας σύμφωνα μὲ τὶς
Γραφές, **4** καὶ ὅτι ἐτάφη, καὶ ὅτι ἀνέστη τὴν τρίτη ἡμέρα σύμφωνα μὲ
τὶς Γραφές, **5** καὶ ὅτι ἐμφανίσθηκε στὸν Κηφᾶ (τὸν Πέτρο), ἔπειτα
στοὺς Δώδεκα. **6** Ἔπειτα ἐμφανίσθηκε σὲ περισσοτέρους ἀπὸ πεντακο-

Δώδεκα. 6 Ἔπειτα ὤφθη ἐπάνω πεντακοσίοις ἀδελφοῖς ἐφά-
παξ, ἐξ ὧν οἱ πλείους μένουσιν ἕως ἄρτι, τινὲς δὲ καὶ ἐκοιμή-
θησαν. 7 Ἔπειτα ὤφθη Ἰακώβῳ, εἶτα τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν.
8 Ἔσχατον δὲ πάντων ὡσπερεὶ τῷ ἐκτρώματι ὤφθη κἀμοί.
9 Ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων, ὃς οὔκ εἰμι
ἱκανὸς καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι ἐδίωξα τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ
Θεοῦ. 10 Χάριτι δὲ Θεοῦ εἰμι ὅ εἰμι. Καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς
ἐμὲ οὐ κενὴ ἐγενήθη, ἀλλὰ περισσότερον αὐτῶν πάντων ἐκο-
πίασα, οὐκ ἐγὼ δέ, ἀλλ' ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σὺν ἐμοί. 11 Εἴτε
οὖν ἐγὼ εἴτε ἐκεῖνοι, οὕτω κηρύσσομεν καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε.

12 Εἰ δὲ Χριστὸς κηρύσσεται ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται, πῶς
λέγουσί τινες ἐν ὑμῖν ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν; 13 Εἰ δὲ
ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται. 14 Εἰ δὲ
Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν ἄρα τὸ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ δὲ
καὶ ἡ πίστις ὑμῶν. 15 Εὑρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδομάρτυρες τοῦ
Θεοῦ, ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἤγειρε τὸν Χρι-
στόν, ὃν οὐκ ἤγειρεν, εἴπερ ἄρα νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται. 16 Εἰ
γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται. 17 Εἰ δὲ
Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαία ἡ πίστις ὑμῶν· ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς
ἁμαρτίαις ὑμῶν. 18 Ἄρα καὶ οἱ κοιμηθέντες ἐν Χριστῷ ἀπώ-
λοντο. 19 Εἰ ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ ἠλπικότες ἐσμὲν ἐν Χριστῷ μό-
νον, ἐλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν.

σίους ἀδελφοὺς συγχρόνως. Ἀπ' αὐτοὺς μερικοὶ κοιμήθηκαν (πέθαναν),
ἀλλ' οἱ περισσότεροι ζοῦν ἕως τώρα. **7** Ἔπειτα ἐμφανίσθηκε στὸν Ἰά-
κωβο, ὕστερα στοὺς ἀποστόλους ὅλους. **8** Τελευταῖα δὲ ἀπ' ὅλους, σὰν
σὲ ἔκτρωμα, ἐμφανίσθηκε καὶ σὲ μένα. **9** Ἐγὼ βεβαίως εἶμαι ὁ ἐλάχι-
στος μεταξὺ τῶν ἀποστόλων. Καὶ δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ ὀνομάζωμαι ἀπό-
στολος, διότι καταδίωξα τὴν Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ. **10** Ὅ,τι δὲ εἶμαι,
εἶμαι μὲ τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ. Ἡ δὲ χάρι, ποὺ μοῦ ἔδωσε, δὲν ὑπῆρξε δί-
χως ἀποτέλεσμα. Ἀλλὰ κοπίασα περισσότερο ἀπ' αὐτοὺς ὅλους. Ὄχι
δὲ ἐγώ, ἀλλ' ἡ χάρι τοῦ Θεοῦ, ποὺ εἶναι μαζί μου. **11** Ἀλλ' εἴτε ἐγὼ
εἴτε ἐκεῖνοι, ἔτσι κηρύττουμε καὶ ἔτσι πιστεύσατε (Ὅλοι δηλαδὴ οἱ
ἀπόστολοι τὸ ἴδιο εὐαγγέλιο κηρύττουμε, στὸ ὁποῖο πρωταρχικὴ θέσι
ἔχει ὁ θάνατος καὶ ἡ ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ, καὶ ὅλοι σεῖς οἱ πιστοὶ στὸ
ἴδιο εὐαγγέλιο πιστεύσατε).

Χωρὶς τὴν ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ ἡ πίστι εἶναι ματαία

12 Ἀφοῦ δὲ κηρύττουμε, ὅτι ὁ Χριστὸς ἔχει ἀναστηθῆ ἐκ νεκρῶν,
πῶς μερικοὶ μεταξύ σας λέγουν, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀνάστασι νεκρῶν;
13 Ἂν δὲν ὑπάρχῃ δὲ ἀνάστασι νεκρῶν, τότε οὔτε ὁ Χριστὸς ἔχει ἀνα-
στηθῆ. **14** Καὶ ἂν ὁ Χριστὸς δὲν ἔχῃ ἀναστηθῆ, τότε μάταιο εἶναι τὸ
κήρυγμά μας, ματαία δὲ καὶ ἡ πίστι σας. **15** Καταντοῦμε δὲ καὶ ψευδο-
μάρτυρες ὡς πρὸς τὸ Θεό, διότι εἴπαμε γιὰ τὸ Θεό, ὅτι ἀνέστησε τὸ
Χριστό, τὸν ὁποῖο δὲν ἀνέστησε, ἐὰν βεβαίως οἱ νεκροὶ δὲν ἀνασταίνων-
ται. **16** Ναί! Ἐὰν οἱ νεκροὶ δὲν ἀνασταίνωνται, οὔτε ὁ Χριστὸς
ἀναστήθηκε. **17** Καὶ ἂν ὁ Χριστὸς δὲν ἀναστήθηκε, ματαία εἶναι ἡ πί-
στι σας. Ἀκόμη εἶσθε μέσα στὶς ἁμαρτίες σας (δὲν ἀπαλλαχθήκατε ἀπ'
αὐτές). **18** Ἄρα καὶ ὅσοι κοιμήθηκαν (πέθαναν) μὲ πίστι στὸ Χριστὸ
(δὲν ἀπαλλάχθηκαν ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες τους, καὶ ἔτσι) χάθηκαν (κατα-
δικάσθηκαν). **19** (Ἐὰν ὁ Χριστὸς δὲν ἀναστήθηκε, μετὰ θάνατον χανό-
μεθα, καὶ σ' αὐτὴ τὴ ζωὴ δὲν ἀπαλλασσόμεθα ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες μας.
Ἀλλ' ἀπολαμβάνουμε τοὐλάχιστον αὐτὴ τὴ ζωή; Ἡ ἀπάντησι:) Ἐὰν
γιὰ τὴ ζωὴ αὐτὴ ἔχωμε στηριχθῆ μόνο στὸ Χριστό, τότε εἴμεθα οἱ πε-
ρισσότερο ἀξιολύπητοι ἀπ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους (διότι στερούμεθα τὶς
κοσμικὲς ἀπολαύσεις αὐτῆς τῆς ζωῆς, ποικιλοτρόπως διωκόμεθα ἐξ αἰ-
τίας τῆς πίστεώς μας στὸ Χριστὸ καὶ ἐπὶ πλέον ἀποδεικνυόμεθα πλανε-
μένοι).

20 Νυνὶ δὲ Χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο. 21 Ἐπειδὴ γὰρ δι᾽ ἀνθρώπου ὁ θάνατος, καὶ δι᾽ ἀνθρώπου ἀνάστασις νεκρῶν. 22 Ὥσπερ γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτω καὶ ἐν τῷ Χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται. 23 Ἕκαστος δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι· ἀπαρχὴ Χριστός, ἔπειτα οἱ Χριστοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ. 24 Εἶτα τὸ τέλος, ὅταν παραδῷ τὴν βασιλείαν τῷ Θεῷ καὶ Πατρί, ὅταν καταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν.
25 Δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν ἄχρις οὗ ἂν θῇ πάντας τοὺς ἐχθροὺς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. 26 Ἔσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος. 27 **Πάντα** γὰρ **ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ.** Ὅταν δὲ εἴπῃ ὅτι **πάντα ὑποτέτακται,** δῆλον ὅτι ἐκτὸς τοῦ ὑποτάξαντος αὐτῷ τὰ πάντα. 28 Ὅταν δὲ ὑποταγῇ αὐτῷ τὰ πάντα, τότε καὶ αὐτὸς ὁ Υἱὸς ὑποταγήσεται τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ᾖ ὁ Θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσιν.

29 Ἐπεὶ τί ποιήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν, εἰ ὅλως νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται; Τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; 30 Τί καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν πᾶσαν ὥραν; 31 Καθ᾽ ἡμέραν ἀποθνῄσκω, νὴ τὴν ὑμετέραν καύχησιν, ἣν ἔχω ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. 32 Εἰ κατὰ ἄνθρωπον ἐθηριομάχησα ἐν Ἐφέσῳ, τί μοι τὸ ὄφελος; Εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, **φάγωμεν καὶ πίωμεν, αὔριον γὰρ ἀποθνῄσκομεν.**

Ἡ ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ ἐγγύησι τῆς δικῆς μας ἀναστάσεως

20 Ἀλλὰ τώρα ὁ Χριστὸς ἀναστήθηκε ἐκ νεκρῶν, ἔκανε ἀρχὴ γιὰ ν'
ἀκολουθήσῃ ἡ ἀνάστασι ὅλων τῶν κεκοιμημένων (τῶν νεκρῶν).
21 Ἐπειδὴ δὲ ὁ θάνατος ἦλθε διὰ μέσου ἀνθρώπου, γι' αὐτὸ καὶ ἡ ἀνά-
στασι τῶν νεκρῶν ἔρχεται διὰ μέσου ἀνθρώπου. **22** Ὅπως δηλαδὴ ἐξ
αἰτίας τῆς συγγενείας μὲ τὸν Ἀδὰμ ὅλοι πεθαίνουν, ἔτσι καὶ ἐξ αἰτίας
τῆς συγγενείας μὲ τὸ Χριστὸ ὅλοι θὰ ζωοποιηθοῦν. **23** Καὶ ὁ καθένας
ζωοποιεῖται μὲ τὴ σειρά του: Πρῶτος ὁ Χριστός, ἔπειτα οἱ ἄνθρωποι
τοῦ Χριστοῦ κατὰ τὴν παρουσία του. **24** Ἔπειτα εἶναι τὸ τέλος, ὅταν
θὰ παραδώσῃ τὴ βασιλεία (ποὺ ἔλαβε ὡς ἄνθρωπος Μεσσίας) στὸ Θεὸ
καὶ Πατέρα, ὅταν θὰ ἔχῃ καταργήσει κάθε ἀρχὴ καὶ κάθε ἐξουσία καὶ
δύναμι. **25** Πρόκειται δηλαδὴ νὰ βασιλεύῃ μέχρις ὅτου (ὡς βασιλεὺς)
θέσῃ ὅλους τοὺς ἐχθροὺς κάτω ἀπὸ τὰ πόδια του. **26** Τελευταῖος ἐχθρὸς
καταργεῖται ὁ θάνατος. **27** Διότι (ὅπως διακηρύττει ἡ Γραφὴ) **τὰ πάν-
τα ὑπέταξε κάτω ἀπὸ τὰ πόδια του** (τὰ πάντα ὁ Θεὸς ὑπέταξε στὸ
Χριστό). Ἀλλ' ὅταν λέγῃ, ὅτι **τὰ πάντα ἔχουν ὑποταχθῆ**, εἶναι φα-
νερό, ὅτι ἐξαιρεῖται ἐκεῖνος, ποὺ ὑπέταξε σ' αὐτὸν τὰ πάντα (Καὶ ὁ
Θεὸς δηλαδὴ ὑποτάσσει στὸ Χριστὸ τὰ πάντα, ἀλλὰ καὶ ὁ ἴδιος ὁ Χρι-
στὸς ὑποτάσσει στὸν ἑαυτό του τὰ πάντα ὡς βασιλεὺς Μεσσίας καὶ ὡς
Θεός). **28** Ὅταν δὲ ὑποταχθοῦν σ' αὐτὸν τὰ πάντα, τότε καὶ ὁ ἴδιος ὁ
Υἱὸς θὰ ὑποταχθῆ (ὡς ἄνθρωπος) σ' ἐκεῖνον, ποὺ ὑπέταξε σ' αὐτὸν τὰ
πάντα, καὶ ἔτσι ὁ Θεὸς θὰ εἶναι τὰ πάντα στὰ πάντα (θὰ βασιλεύῃ
πλήρως σὲ ὅλα).

Χωρὶς τὴν ἀνάστασι τί τὸ ὄφελος ἀπὸ πράξεις, ἀγῶνες καὶ θυσίες;

29 (Θὰ καταργηθῆ ὁ θάνατος, θ' ἀναστηθοῦν οἱ νεκροὶ) Ἀλλιῶς τί
θὰ ἐπιτύχουν ὅσοι ὑποβάλλονται σὲ κάθαρσι ἐξ αἰτίας τῶν νεκρῶν
(ἐπειδὴ ἄγγιξαν δηλαδὴ νεκρούς), ἐὰν γενικῶς οἱ νεκροὶ δὲν ἀνασταί-
νωνται; Γιατί καὶ ὑποβάλλονται σὲ κάθαρσι ἐξ αἰτίας τῶν νεκρῶν;
30 Γιατί καὶ ἐμεῖς νὰ διακινδυνεύωμε τὴ ζωή μας κάθε ὥρα;
31 Καθημερινῶς ἀντικρύζω τὸ θάνατο, μὰ τὴν καύχησι ποὺ ἔχω γιὰ
σᾶς στὸ ἔργο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου μας. **32** Ἂν στὴν Ἔφεσο
θηριομάχησα γιὰ ἁπλῶς ἀνθρωπίνους λόγους (καὶ ὄχι γιὰ τὸ Θεὸ καὶ
τὴν ἐλπίδα τῶν μελλόντων ἀγαθῶν), ποιό τὸ ὄφελός μου; Ἐὰν οἱ νε-
κροὶ δὲν ἀνασταίνωνται, τότε **ἂς φᾶμε καὶ ἂς πιοῦμε, διότι αὔριο
πεθαίνουμε.**

33 Μὴ πλανᾶσθε! Φθείρουσιν ἤθη χρηστὰ ὁμι-
λίαι κακαί. 34 Ἐκνήψατε δικαίως καὶ μὴ ἁμαρτάνετε.
Ἀγνωσίαν γὰρ Θεοῦ τινες ἔχουσι. Πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω.

35 Ἀλλ' ἐρεῖ τις· Πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; Ποίῳ δὲ σώματι
ἔρχονται; 36 Ἄφρον! Σὺ ὃ σπείρεις, οὐ ζωοποιεῖται ἐὰν μὴ
ἀποθάνῃ. 37 Καὶ ὃ σπείρεις, οὐ τὸ σῶμα τὸ γενησόμενον σπεί-
ρεις, ἀλλὰ γυμνὸν κόκκον, ἢ τύχοι σίτου ἤ τινος τῶν λοιπῶν.
38 Ὁ δὲ Θεὸς αὐτῷ δίδωσι σῶμα καθὼς ἠθέλησε, καὶ ἑκάστῳ
τῶν σπερμάτων τὸ ἴδιον σῶμα. 39 Οὐ πᾶσα σὰρξ ἡ αὐτὴ σάρξ,
ἀλλὰ ἄλλη μὲν ἀνθρώπων, ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν, ἄλλη δὲ
ἰχθύων, ἄλλη δὲ πετεινῶν. 40 Καὶ σώματα ἐπουράνια, καὶ σώ-
ματα ἐπίγεια. Ἀλλ' ἑτέρα μὲν ἡ τῶν ἐπουρανίων δόξα, ἑτέρα δὲ
ἡ τῶν ἐπιγείων. 41 Ἄλλη δόξα ἡλίου, καὶ ἄλλη δόξα σελήνης,
καὶ ἄλλη δόξα ἀστέρων. Ἀστὴρ γὰρ ἀστέρος διαφέρει ἐν δόξῃ.
42 Οὕτω καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν. Σπείρεται ἐν φθορᾷ,
ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ· 43 σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγείρεται ἐν
δόξῃ· σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται ἐν δυνάμει· 44 σπείρε-
ται σῶμα ψυχικόν, ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν. Ἔστι σῶμα
ψυχικόν, καὶ ἔστι σῶμα πνευματικόν. 45 Οὕτω καὶ γέγραπται·
Ἐγένετο ὁ πρῶτος **ἄνθρωπος** Ἀδὰμ **εἰς ψυχὴν ζῶσαν.** Ὁ ἔσχα-
τος Ἀδὰμ εἰς πνεῦμα ζωοποιοῦν. 46 Ἀλλ' οὐ πρῶτον τὸ πνευ-
ματικόν, ἀλλὰ τὸ ψυχικόν, ἔπειτα τὸ πνευματικόν. 47 Ὁ
πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς, χοϊκός. Ὁ δεύτερος ἄνθρωπος ὁ Κύ-
ριος ἐξ οὐρανοῦ. 48 Οἷος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί, καὶ
οἷος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι. 49 Καὶ καθὼς

33 Μὴ παρασύρεσθε σὲ πλάνες! Οἱ κακὲς συναναστροφὲς
διαφθείρουν τοὺς καλοὺς χαρακτῆρες. **34** Ἀφυπνισθῆτε
τελείως καὶ μὴν ἀσεβεῖτε. Διότι μερικοὶ ἔχουν ἄγνοια τοῦ Θεοῦ. Σᾶς
τὸ λέγω γιὰ νὰ ντραπῆτε.

Ἡ ἀφθαρτοποίησι καὶ ἡ ἀθανασία τῶν σωμάτων

35 Ἀλλὰ θὰ εἰπῇ κανείς: «Πῶς ζωοποιοῦνται οἱ νεκροί; Καὶ μὲ ποιό
σῶμα ἀνασταίνονται;». **36** Ἀνόητε! Ὁ σπόρος, ποὺ ἐσὺ σπείρεις, δὲν
παίρνει ζωή, ἂν δὲν πεθάνῃ (ἂν δὲν σαπίσῃ). **37** Καὶ αὐτό, τὸ ὁποῖο
σπείρεις, δὲν εἶναι τὸ σῶμα, τὸ ὁποῖο θὰ προκύψῃ, ἀλλὰ γυμνὸς κόκ-
κος, παραδείγματος χάριν σιταριοῦ ἢ κάποιου ἄλλου εἴδους. **38** Ὁ δὲ
Θεὸς τοῦ δίνει σῶμα ὅπως θέλησε. Καὶ σὲ κάθε εἶδος ἀπὸ τοὺς σπόρους
δίνει ἰδιαίτερο σῶμα. **39** Κάθε σάρκα δὲν εἶναι ἡ ἴδια σάρκα. Ἀλλ'
ἄλλη μὲν εἶναι ἡ σάρκα τῶν ἀνθρώπων, ἄλλη δὲ ἡ σάρκα τῶν κτηνῶν,
ἄλλη δὲ τῶν ψαριῶν, καὶ ἄλλη τῶν πτηνῶν. **40** Ὑπάρχουν καὶ σώμα-
τα ἐπουράνια καὶ σώματα ἐπίγεια. Ἀλλ' ἄλλη βεβαίως εἶναι ἡ λαμ-
πρότης τῶν ἐπουρανίων σωμάτων, καὶ ἄλλη τῶν ἐπιγείων. **41** Ἄλλη ἡ
λαμπρότης τοῦ ἡλίου, καὶ ἄλλη ἡ λαμπρότης τῆς σελήνης, καὶ ἄλλη ἡ
λαμπρότης τῶν ἄστρων. Ἐπίσης ἄστρο ἀπὸ ἄστρο διαφέρει σὲ λαμπρό-
τητα.

42 Ἔτσι καὶ μὲ τὴν ἀνάστασι τῶν νεκρῶν. Ὡς ἄλλος σπόρος τὸ
σῶμα σπείρεται φθαρτό, ἀνασταίνεται ἄφθαρτο· **43** σπείρεται ἄδοξο,
ἀνασταίνεται ἔνδοξο· σπείρεται ἀνίσχυρο, ἀνασταίνεται ἰσχυρό· **44** σπεί-
ρεται σῶμα ζωικό (σῶμα ἁπλῶς μὲ φυσικὴ ζωή), ἀνασταίνεται σῶμα
πνευματικό (σῶμα μὲ ὑπερφυσικὴ ζωὴ καὶ δόξα). Ὑπάρχει σῶμα ζωι-
κό, καὶ ὑπάρχει σῶμα πνευματικό. **45** Γι' αὐτὸ (ὡς πρὸς τὸ πρῶτο
σῶμα) καὶ εἶναι γραμμένο: **Ἔγινε ὁ** πρῶτος **ἄνθρωπος,** ὁ Ἀδάμ, **ὂν
μὲ ζωή.** Ὁ τελευταῖος Ἀδὰμ (ὁ Χριστὸς) ἔγινε πνεῦμα, ποὺ μεταδί-
δει ζωή (διότι μέσα στὸ σῶμα του κατῴκησε τὸ αἰώνιο πνεῦμα, ἡ θε-
ότης· διότι, μὲ ἄλλα λόγια, ἡ ἀνθρωπίνη φύσι τοῦ Χριστοῦ ἑνώθηκε
ὀργανικὰ μὲ τὴ θεία φύσι, μὲ τὸν Κύριο ἀπὸ τὸν οὐρανό). **46** Ἀλλὰ δὲν
εἶναι πρῶτα τὸ πνευματικὸ σῶμα, ἀλλὰ τὸ ζωικό, καὶ ἔπειτα τὸ πνευ-
ματικό. **47** Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος εἶναι ἀπὸ τὴ γῆ, χωματένιος. Ὁ δεύ-
τερος ἄνθρωπος εἶναι ὁ Κύριος ἀπὸ τὸν οὐρανό (ὁ ὁποῖος προσέλαβε
τὴν ἀνθρωπίνη φύσι). **48** Μὲ τὸν χωματένιο ὁμοιάζουν οἱ χωματένιοι
(οἱ μὴ ἀναγεννημένοι), καὶ μὲ τὸν ἐπουράνιο ὁμοιάζουν οἱ ἐπουράνιοι
(οἱ ἀναγεννημένοι). **49** Καὶ ὅπως φορέσαμε τὴ μορφὴ τοῦ χωματένιου

ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, φορέσομεν καὶ τὴν εἰκόνα
τοῦ ἐπουρανίου.
50 Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν Θε-
οῦ κληρονομῆσαι οὐ δύνανται, οὐδὲ ἡ φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν
κληρονομεῖ. 51 Ἰδοὺ μυστήριον ὑμῖν λέγω· Πάντες μὲν οὐ κοι-
μηθησόμεθα, πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα, 52 ἐν ἀτόμῳ, ἐν ῥιπῇ
ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι. Σαλπίσει γάρ, καὶ οἱ νε-
κροὶ ἐγερθήσονται ἄφθαρτοι, καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα. 53 Δεῖ
γὰρ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν
τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν. 54 Ὅταν δὲ τὸ φθαρτὸν τοῦτο
ἐνδύσηται ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσηται ἀθανα-
σίαν, τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος· **Κατεπόθη ὁ θά-
νατος εἰς νῖκος. 55 Ποῦ σου, θάνατε, τὸ κέντρον; Ποῦ σου, ᾅδη,
τὸ νῖκος;** 56 Τὸ δὲ κέντρον τοῦ θανάτου ἡ ἁμαρτία, ἡ δὲ δύνα-
μις τῆς ἁμαρτίας ὁ νόμος. 57 Τῷ δὲ Θεῷ χάρις τῷ διδόντι ἡμῖν
τὸ νῖκος διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.
58 Ὥστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἑδραῖοι γίνεσθε, ἀμετακί-
νητοι, περισσεύοντες ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ Κυρίου πάντοτε, εἰδότες
ὅτι ὁ κόπος ὑμῶν οὐκ ἔστι κενὸς ἐν Κυρίῳ.

16 Περὶ δὲ τῆς λογίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους, ὥσπερ διέταξα
ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιήσατε.
2 Κατὰ μίαν σαββάτων ἕκαστος ὑμῶν παρ᾽ ἑαυτῷ τιθέτω θη-
σαυρίζων ὅ,τι ἂν εὐοδῶται, ἵνα μὴ ὅταν ἔλθω τότε λογίαι
γίνωνται. 3 Ὅταν δὲ παραγένωμαι, οὓς ἐὰν δοκιμάσητε, δι᾽
ἐπιστολῶν τούτους πέμψω ἀπενεγκεῖν τὴν χάριν ὑμῶν εἰς Ἱε-
ρουσαλήμ. 4 Ἐὰν δὲ ᾖ ἄξιον τοῦ κἀμὲ πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ
πορεύσονται.

5 Ἐλεύσομαι δὲ πρὸς ὑμᾶς ὅταν Μακεδονίαν διέλθω· Μακε-
δονίαν γὰρ διέρχομαι. 6 Πρὸς ὑμᾶς δὲ τυχὸν παραμενῶ ἢ καὶ
παραχειμάσω, ἵνα ὑμεῖς με προπέμψητε οὗ ἐὰν πορεύωμαι.

(τὴ φθαρτὴ καὶ θνητή), ἔτσι θὰ φορέσωμε καὶ τὴ μορφὴ τοῦ ἐπουρανίου (τὴν ἄφθαρτη καὶ ἀθάνατη).

50 Διαβεβαιώνω δὲ γιὰ τοῦτο, ἀδελφοί, ὅτι δηλαδὴ ἡ σάρκα καὶ τὸ
αἷμα (αὐτὰ καθ' ἑαυτά, ὅπως εἶναι τώρα, χωρὶς ν' ἀλλάξουν) δὲν δύ-
νανται νὰ κληρονομήσουν τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, οὔτε ἡ φθορὰ κληρο-
νομεῖ τὴν ἀφθαρσία. **51** Ἰδοὺ λέγω σὲ σᾶς ἕνα μυστήριο: Ὅλοι μὲν δὲν
θὰ κοιμηθοῦμε (δὲν θὰ πεθάνωμε), ὅλοι ὅμως θὰ μεταμορφωθοῦμε,
52 σὲ μιὰ στιγμή, σ' ὅσο χρειάζεται ν' ἀνοιγοκλείσῃ τὸ μάτι, ὅταν
ἠχήσῃ ἡ τελευταία σάλπιγγα. Διότι θὰ δοθῇ παράγγελμα μὲ οὐρανία
σάλπιγγα, καὶ οἱ νεκροὶ θ' ἀναστηθοῦν ἄφθαρτοι, καὶ ὅσοι τότε θὰ εἴμε-
θα ζωντανοὶ θὰ μεταμορφωθοῦμε. **53** Ναί! Αὐτὸ τὸ φθαρτὸ σῶμα πρό-
κειται νὰ ἐνδυθῇ ἀφθαρσία καὶ αὐτὸ τὸ θνητὸ σῶμα νὰ ἐνδυθῇ ἀθανα-
σία. **54** Καὶ ὅταν αὐτὸ τὸ φθαρτὸ σῶμα ἐνδυθῇ ἀφθαρσία καὶ αὐτὸ τὸ
θνητὸ σῶμα ἐνδυθῇ ἀθανασία, τότε θὰ πραγματοποιηθῇ ὁ λόγος τῆς
Γραφῆς, **Καταβροχθίσθηκε ὁ θάνατος διαπαντός** (ὁριστικῶς).
**55 Ποῦ εἶναι, θάνατε, τὸ κεντρί σου; Ποῦ εἶναι, ᾅδη, ἡ νίκη
σου;** **56** Τὸ δὲ κεντρὶ τοῦ θανάτου εἶναι ἡ ἁμαρτία, ἡ δὲ δύναμι τῆς
ἁμαρτίας εἶναι ὁ νόμος. **57** Ἀλλ' ἂς εὐχαριστοῦμε τὸ Θεό, ποὺ δίνει σ'
ἐμᾶς τὴ νίκη διὰ μέσου τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.

58 Ὥστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, νὰ εἶσθε στερεοὶ στὴν πίστι, ἀμετακίνητοι. Καὶ πλουσίως νὰ κάνετε τὸ ἔργο τοῦ Κυρίου πάντοτε. Καὶ νὰ ξέρετε, ὅτι χάρι στὸν Κύριο (ποὺ ζωοποιεῖ καὶ ἀφθαρτοποιεῖ τοὺς πιστοὺς) ὁ κόπος σας δὲν εἶναι μάταιος.

Ἔρανος γιὰ τοὺς πτωχοὺς χριστιανοὺς τῆς Ἰουδαίας

16 Ὡς πρὸς τὴ συλλογὴ δὲ χρημάτων γιὰ τοὺς ἁγίους (τοὺς πι-
στούς), σύμφωνα μὲ τὶς ὁδηγίες, ποὺ ἔδωσα στὶς ἐκκλησίες τῆς
Γαλατίας, νὰ πράξετε καὶ σεῖς. **2** Κάθε πρώτη ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος
(κάθε Κυριακὴ δηλαδὴ) καθένας ἀπὸ σᾶς ἂς θέτῃ κατὰ μέρος ὅ,τι δι-
ευκολύνεται καὶ ἂς συγκεντρώνῃ ἔτσι ἕνα ποσό, γιὰ νὰ μὴ γίνωνται
συλλογὲς χρημάτων ὅταν ἔλθω. **3** Καὶ ὅταν ἔλθω, αὐτοὺς ποὺ θὰ ἐκλέ-
ξετε θὰ τοὺς στείλω μὲ συστατικὲς ἐπιστολές, γιὰ νὰ μεταφέρουν τὸ
δῶρο σας στὴν Ἱερουσαλήμ. **4** Καὶ ἂν (τὸ ποσό, ποὺ θὰ συλλέξετε,
εἶναι μεγάλο καὶ) ἀξίζῃ νὰ πάω καὶ ἐγώ, τότε θὰ πᾶνε μαζί μ' ἐμένα.

Σχέδιο τοῦ Παύλου γιὰ μετάβασι στὴν Κόρινθο

5 Θὰ ἔλθω δὲ σὲ σᾶς, ἀφοῦ περάσω τὴ Μακεδονία. Διότι σὲ λίγο

7 Οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι ἐν παρόδῳ ἰδεῖν, ἐλπίζω δὲ χρόνον
τινὰ ἐπιμεῖναι πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ Κύριος ἐπιτρέπῃ. 8 Ἐπιμενῶ
δὲ ἐν Ἐφέσῳ ἕως τῆς Πεντηκοστῆς. 9 Θύρα γάρ μοι ἀνέῳγε με-
γάλη καὶ ἐνεργής, καὶ ἀντικείμενοι πολλοί.

10 Ἐὰν δὲ ἔλθῃ Τιμόθεος, βλέπετε ἵνα ἀφόβως γένηται πρὸς
ὑμᾶς. Τὸ γὰρ ἔργον Κυρίου ἐργάζεται ὡς κἀγώ. Μή τις οὖν
αὐτὸν ἐξουθενήσῃ. 11 Προπέμψατε δὲ αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ ἵνα ἔλθῃ
πρός με. Ἐκδέχομαι γὰρ αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν. 12 Περὶ δὲ
Ἀπολλὼ τοῦ ἀδελφοῦ, πολλὰ παρεκάλεσα αὐτὸν ἵνα ἔλθῃ
πρὸς ὑμᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν, καὶ πάντως οὐκ ἦν θέλημα ἵνα
νῦν ἔλθῃ, ἐλεύσεται δὲ ὅταν εὐκαιρήσῃ.

13 Γρηγορεῖτε, στήκετε ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε, κρα-
ταιοῦσθε. 14 Πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινέσθω.

15 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί· οἴδατε τὴν οἰκίαν Στεφανᾶ,
ὅτι ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας καὶ εἰς διακονίαν τοῖς ἁγίοις
ἔταξαν ἑαυτούς. 16 Ἵνα καὶ ὑμεῖς ὑποτάσσησθε τοῖς τοιούτοις
καὶ παντὶ τῷ συνεργοῦντι καὶ κοπιῶντι. 17 Χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ
παρουσίᾳ Στεφανᾶ καὶ Φουρτουνάτου καὶ Ἀχαϊκοῦ, ὅτι τὸ
ὑμῶν ὑστέρημα οὗτοι ἀνεπλήρωσαν. 18 Ἀνέπαυσαν γὰρ τὸ
ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ ὑμῶν. Ἐπιγινώσκετε οὖν τοὺς τοιούτους.

19 Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας. Ἀσπάζονται
ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ πολλὰ Ἀκύλας καὶ Πρίσκιλλα σὺν τῇ κατ'
οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίᾳ. 20 Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ πάν-
τες. Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ.

21 Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου.

22 Εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἤτω ἀνάθεμα.
Μαρὰν ἀθᾶ!

23 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ' ὑμῶν.

24 Ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.
Ἀμήν.

πηγαίνω στὴ Μακεδονία. **6** Ἴσως δὲ κοντά σας νὰ μείνω μερικὸ και-
ρό, ἢ καὶ νὰ περάσω ὅλο τὸ χειμῶνα, γιὰ νὰ μὲ προπέμψετε ἐσεῖς γιὰ
ὅπου θὰ πρόκειται νὰ πάω. **7** Δὲν θέλω δὲ τώρα νὰ σᾶς δῶ σὰν περα-
στικὸς καὶ διαβάτης. Ἀλλ' ἐλπίζω νὰ μείνω μερικὸ χρόνο κοντά σας,
ἐὰν ὁ Κύριος ἐπιτρέψῃ. **8** Θὰ παραμείνω δὲ στὴν Ἔφεσο μέχρι τὴν
Πεντηκοστή. **9** Διότι μεγάλη θύρα μοῦ ἔχει ἀνοιχθῆ γιὰ ἀποτελεσμα-
τικὸ ἔργο, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ εἶναι πολέμιοι.

Παραγγελίες καὶ προτροπές

10 Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ Τιμόθεος, προσέχετε νὰ αἰσθανθῆ ἄνετα κοντά
σας. Διότι κάνει τὸ ἔργο τοῦ Κυρίου, ὅπως καὶ ἐγώ. **11** Γι' αὐτὸ καν-
εὶς νὰ μὴ τὸν περιφρονήσῃ. Ἀλλὰ νὰ τὸν προπέμψετε μὲ τιμές, γιὰ νὰ
ἐπιστρέψῃ σὲ μένα. Διότι τὸν περιμένω μαζὶ μὲ τοὺς ἀδελφούς.
12 Ὅσο δὲ γιὰ τὸν ἀδελφὸ Ἀπολλώ, πολὺ τὸν παρακάλεσα νὰ ἔλθῃ σὲ
σᾶς μαζὶ μὲ τοὺς ἀδελφούς, ἀλλὰ μὲ κανένα τρόπο δὲν θέλησε νὰ ἔλθῃ
τώρα, θὰ ἔλθῃ ὅμως ὅταν θὰ ἔχῃ εὐκαιρία.

13 Ν' ἀγρυπνῆτε. Νὰ μένετε στερεοὶ στὴν πίστι. Νὰ εἶσθε ἀνδρεῖοι,
δυνατοί. **14** Ὅλα, ὅσα κάνετε, νὰ γίνωνται μὲ ἀγάπη.

15 Σᾶς κάνω δὲ μία παράκλησι, ἀδελφοί. Γνωρίζετε τὴν οἰκογένεια
τοῦ Στεφανᾶ, ὅτι εἶναι ἡ πρώτη οἰκογένεια ποὺ πίστευσε στὴν Ἀχαΐα καὶ
ἔταξαν τοὺς ἑαυτούς των στὴν ὑπηρεσία τῶν ἁγίων (τῶν πιστῶν).
16 Παρακαλῶ καὶ σεῖς νὰ θέτετε τοὺς ἑαυτούς σας στὴ διάθεσι τῶν πο-
λυτίμων αὐτῶν ἀνθρώπων, καὶ καθενὸς ποὺ ἐπίσης ἐργάζεται καὶ κοπιά-
ζει. **17** Χαίρω δὲ γιὰ τὴν ἐδῶ παρουσία τοῦ Στεφανᾶ καὶ τοῦ Φουρτου-
νάτου καὶ τοῦ Ἀχαϊκοῦ, διότι αὐτοὶ ἀναπλήρωσαν τὸ κενό, ποὺ αἰσθανό-
μουν ἀπὸ τὴ δική σας στέρησι. **18** Καὶ ἀνέπαυσαν τὸ δικό μου πνεῦμα,
ἀσφαλῶς καὶ τὸ δικό σας. Γι' αὐτὸ νὰ ἐκτιμᾶτε τέτοιους ἀνθρώπους.

Χαιρετισμοί. Ἀνάθεμα ὅποιος δὲν ἀγαπᾷ τὸν Κύριο

19 Σᾶς στέλνουν χαιρετισμοὺς οἱ ἐκκλησίες τῆς ἐπαρχίας τῆς Ἀσίας.
Σᾶς στέλνουν πολλοὺς χαιρετισμοὺς ἐν Κυρίῳ ὁ Ἀκύλας καὶ ἡ Πρί-
σκιλλα μαζὶ μὲ ὅλη τὴν ἐκκλησία, ποὺ συναθροίζεται στὸ σπίτι τους.
20 Σᾶς στέλνουν χαιρετισμοὺς ὅλοι οἱ ἀδελφοί. Χαιρετισθῆτε μεταξύ
σας μὲ φίλημα ἅγιο.

21 Ὁ χαιρετισμὸς αὐτὸς γράφεται ἀπὸ μένα τὸν Παῦλο μὲ τὸ ἴδιο
μου τὸ χέρι.

22 Ὅποιος δὲν ἀγαπᾷ τὸν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό, νὰ εἶναι ἀναθεμα-
τισμένος. **Ὁ** Κύριος ἔρχεται!

23 **Ἡ** χάρι τοῦ Κυρίου **Ἰησοῦ** Χριστοῦ **νὰ** εἶναι μαζί σας.

24 Σὰς ἀγαπῶ ὅλους μὲ τὴν ἁγνὴ ἀγάπη, ποὺ θέλει ὁ Ἰησοῦς Χριστός.
Ἀμήν.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β΄

1 Παῦλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ,
καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν
Κορίνθῳ σὺν τοῖς ἁγίοις πᾶσι τοῖς οὖσιν ἐν ὅλῃ τῇ Ἀχαΐᾳ·
2 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου
Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3 Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ, ὁ Πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν καὶ Θεὸς πάσης παρακλήσεως,
4 ὁ παρακαλῶν ἡμᾶς ἐν πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν εἰς τὸ δύνασθαι
ἡμᾶς παρακαλεῖν τοὺς ἐν πάσῃ θλίψει διὰ τῆς παρακλήσεως
ἧς παρακαλούμεθα αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ· 5 ὅτι καθὼς περισσεύ-
ει τὰ παθήματα τοῦ Χριστοῦ εἰς ἡμᾶς, οὕτω διὰ Χριστοῦ πε-
ρισσεύει καὶ ἡ παράκλησις ἡμῶν. 6 Εἴτε δὲ θλιβόμεθα, ὑπὲρ
τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας τῆς ἐνεργουμένης ἐν
ὑπομονῇ τῶν αὐτῶν παθημάτων ὧν καὶ ἡμεῖς πάσχομεν.
7 Καὶ ἡ ἐλπὶς ἡμῶν βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν. Εἴτε παρακαλούμεθα,
ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας, εἰδότες ὅτι ὥσπερ
κοινωνοί ἐστε τῶν παθημάτων, οὕτω καὶ τῆς παρακλήσεως.

8 Οὐ γὰρ θέλομεν ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς θλίψεως
ἡμῶν τῆς γενομένης ἡμῖν ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὅτι καθ᾿ ὑπερβολὴν
ἐβαρήθημεν ὑπὲρ δύναμιν, ὥστε ἐξαπορηθῆναι ἡμᾶς καὶ τοῦ
ζῆν. 9 Ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἀπόκριμα τοῦ θανάτου ἐσχή-
καμεν, ἵνα μὴ πεποιθότες ὦμεν ἐφ᾿ ἑαυτοῖς, ἀλλ᾿ ἐπὶ τῷ Θεῷ
τῷ ἐγείροντι τοὺς νεκρούς· 10 ὃς ἐκ τηλικούτου θανάτου ἐρρύ-
σατο ἡμᾶς καὶ ῥύεται, εἰς ὃν ἠλπίκαμεν ὅτι καὶ ἔτι ῥύσεται,
11 συνυπουργούντων καὶ ὑμῶν ὑπὲρ ἡμῶν τῇ δεήσει, ἵνα ἐκ
πολλῶν προσώπων τὸ εἰς ἡμᾶς χάρισμα διὰ πολλῶν εὐχαρι-
στηθῇ ὑπὲρ ἡμῶν.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β′

Χαιρετισμός

1 Ἐγὼ ὁ Παῦλος, ἀπόστολος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μὲ τὸ θέλημα τοῦ
Θεοῦ, καὶ ὁ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς ἀπευθυνόμεθα στὴν ἐκκλησία τοῦ
Θεοῦ, ποὺ εἶναι στὴν Κόρινθο, καὶ σ' ὅλους τοὺς ἁγίους (τοὺς πι-
στούς), ποὺ εἶναι σ' ὅλη τὴν ἐπαρχία τῆς Ἀχαΐας. **2** Χάρι νὰ εἶναι σὲ
σᾶς καὶ εὐλογία ἀπὸ τὸ Θεὸ πατέρα μας καὶ τὸν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό.

Δοξολογία

3 Δοξασμένος νὰ εἶναι ὁ Θεὸς καὶ Πατέρας τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ
Χριστοῦ, ὁ Πατέρας ποὺ δίνει τὰ ἐλέη καὶ ὁ Θεὸς ποὺ δίνει κάθε ἐνί-
σχυσι. **4** Αὐτὸς μᾶς ἐνισχύει σὲ κάθε θλῖψι μας, γιὰ νὰ μποροῦμε καὶ
ἐμεῖς νὰ ἐνισχύωμε ὅσους περνοῦν κάθε θλῖψι μὲ τὴν ἐνίσχυσι, μὲ τὴν
ὁποία ἐμεῖς οἱ ἴδιοι ἐνισχυόμεθα ἀπὸ τὸ Θεό. **5** Διότι, ὅπως τὰ παθή-
ματα γιὰ τὸ Χριστὸ πλεονάζουν σὲ μᾶς, ἔτσι διὰ τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ
ἐνίσχυσί μας πλεονάζει. **6** Καὶ εἴτε ὑφιστάμεθα θλίψεις, τὶς ὑφιστάμεθα
γιὰ τὴ δική σας λύτρωσι καὶ σωτηρία, ἡ ὁποία πραγματοποιεῖται μὲ
τὴν ὑπομονὴ στὰ ἴδια παθήματα, τὰ ὁποῖα καὶ ἐμεῖς ὑφιστάμεθα. **7** Ἡ
δὲ ἐλπίς μας εἶναι βεβαία γιὰ σᾶς. Εἴτε λαμβάνουμε ἐνίσχυσι, τὴ λαμ-
βάνουμε γιὰ τὴ δική σας λύτρωσι καὶ σωτηρία. Καὶ ξέρουμε, ὅτι, ὅπως
συμμετέχετε στὰ παθήματα, ἔτσι θὰ συμμετάσχετε καὶ στὴ λύτρωσι.

«Τὸ ἀπόκριμα τοῦ θανάτου». Διάσωσι ἀπὸ τὸ θάνατο

8 Δὲν θέλουμε δὲ νὰ ἔχετε ἄγνοια, ἀδελφοί, γιὰ τὴ θλῖψι μας, ποὺ
μᾶς συνέβη στὴν ἐπαρχία τῆς Ἀσίας. Δὲν θέλουμε ν' ἀγνοῆτε, ὅτι ἐπά-
νω μας ἔπεσε βάρος δοκιμασίας ὑπερβολικὰ μεγάλο, μεγαλύτερο ἀπὸ τὴ
δύναμί μας, ἱκανὸ νὰ μᾶς συνθλίψῃ, ὥστε νὰ στερηθοῦμε καὶ τὴν ἴδια
τὴ ζωή μας. **9** Ἀλλ' ἐμεῖς οἱ ἴδιοι θεωρήσαμε τοὺς ἑαυτούς μας νε-
κρούς, γιὰ νὰ μὴ στηριζώμεθα στοὺς ἑαυτούς μας, ἀλλὰ στὸ Θεό, ποὺ
ἀνασταίνει τοὺς νεκρούς. **10** Αὐτὸς καὶ μᾶς ἔσωσε ἀπὸ τόσο μεγάλο κίν-
δυνο θανάτου. Καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ μᾶς σῴζῃ. Καὶ ἐλπίζουμε σ' αὐτόν,
ὅτι καὶ στὸ μέλλον θὰ μᾶς σῴζῃ. **11** Σ' αὐτὸ συμβάλλετε καὶ σεῖς μὲ
τὴν προσευχὴ γιὰ μᾶς, ὥστε τὸ ὅτι ὁ Θεὸς χαρίζει τὴ ζωὴ σὲ μᾶς μὲ
τὴ διάσωσι ἀπὸ θανασίμους κινδύνους νὰ γίνῃ αἰτία ν' ἀποδοθοῦν ἀπὸ
πολλὰ πρόσωπα πολλὲς εὐχαριστίες στὸ Θεὸ γιὰ μᾶς.

12 Ἡ γὰρ καύχησις ἡμῶν αὕτη ἐστί, τὸ μαρτύριον τῆς συν-
ειδήσεως ἡμῶν, ὅτι ἐν ἁπλότητι καὶ εἰλικρινείᾳ Θεοῦ, οὐκ ἐν
σοφίᾳ σαρκικῇ, ἀλλ' ἐν χάριτι Θεοῦ ἀνεστράφημεν ἐν τῷ κό-
σμῳ, περισσοτέρως δὲ πρὸς ὑμᾶς. 13 Οὐ γὰρ ἄλλα γράφομεν
ὑμῖν, ἀλλ' ἢ ἃ ἀναγινώσκετε ἢ καὶ ἐπιγινώσκετε, ἐλπίζω δὲ ὅτι
καὶ ἕως τέλους ἐπιγνώσεσθε, 14 καθὼς καὶ ἐπέγνωτε ἡμᾶς ἀπὸ
μέρους, ὅτι καύχημα ὑμῶν ἐσμεν, καθάπερ καὶ ὑμεῖς ἡμῶν, ἐν
τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

15 Καὶ ταύτῃ τῇ πεποιθήσει ἐβουλόμην πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν
πρότερον, ἵνα δευτέραν χάριν ἔχητε, 16 καὶ δι' ὑμῶν διελθεῖν
εἰς Μακεδονίαν, καὶ πάλιν ἀπὸ Μακεδονίας ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς
καὶ ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι εἰς τὴν Ἰουδαίαν. 17 Τοῦτο οὖν
βουλόμενος μήτι ἄρα τῇ ἐλαφρίᾳ ἐχρησάμην; Ἢ ἃ βουλεύο-
μαι, κατὰ σάρκα βουλεύομαι, ἵνα ᾖ παρ' ἐμοὶ τὸ ναὶ ναὶ καὶ
τὸ οὒ οὔ; 18 Πιστὸς δὲ ὁ Θεὸς ὅτι ὁ λόγος ἡμῶν ὁ πρὸς ὑμᾶς
οὐκ ἐγένετο ναὶ καὶ οὔ. 19 Ὁ γὰρ τοῦ Θεοῦ Υἱὸς Ἰησοῦς Χρι-
στὸς ὁ ἐν ὑμῖν δι' ἡμῶν κηρυχθείς, δι' ἐμοῦ καὶ Σιλουανοῦ καὶ
Τιμοθέου, οὐκ ἐγένετο ναὶ καὶ οὔ, ἀλλὰ ναὶ ἐν αὐτῷ γέγονεν.
20 Ὅσαι γὰρ ἐπαγγελίαι Θεοῦ, ἐν αὐτῷ τὸ ναὶ καὶ ἐν αὐτῷ τὸ
ἀμήν, τῷ Θεῷ πρὸς δόξαν δι' ἡμῶν. 21 Ὁ δὲ βεβαιῶν ἡμᾶς σὺν
ὑμῖν εἰς Χριστὸν καὶ χρίσας ἡμᾶς Θεός, 22 ὁ καὶ σφραγισάμε-
νος ἡμᾶς καὶ δοὺς τὸν ἀρραβῶνα τοῦ Πνεύματος ἐν ταῖς καρ-
δίαις ἡμῶν.

23 Ἐγὼ δὲ μάρτυρα τὸν Θεὸν ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τὴν ἐμὴν ψυ-
χήν, ὅτι φειδόμενος ὑμῶν οὐκέτι ἦλθον εἰς Κόρινθον. 24 Οὐχ
ὅτι κυριεύομεν ὑμῶν τῆς πίστεως, ἀλλὰ συνεργοί ἐσμεν τῆς
χαρᾶς ὑμῶν· τῇ γὰρ πίστει ἑστήκατε.

Συμπεριφορὰ «ἐν ἁπλότητι καὶ εἰλικρινείᾳ» καὶ «ἐν χάριτι Θεοῦ»

12 Ἡ δὲ πεποίθησί μας εἶναι αὐτή, ἡ μαρτυρία τῆς συνειδήσεώς μας,
ὅτι μὲ ἁπλότητα καὶ εἰλικρίνεια, ποὺ θέλει ὁ Θεός, ὄχι μὲ ἀνθρωπίνη
σοφιστεία, ἀλλὰ μὲ τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ συμπεριφερθήκαμε στὸν κόσμο,
καὶ περισσότερο ἀπέναντί σας. **13** Ἔτσι μ' αὐτά, ποὺ σᾶς γράφουμε,
δὲν ἐννοοῦμε ἄλλα, ἀλλ' αὐτὰ ἀκριβῶς, ποὺ διαβάζετε ἢ καὶ παραδέ-
χεσθε. Ἐλπίζω δέ, ὅτι θὰ παραδέχεσθε ὡς τὸ τέλος, **14** ἀφοῦ καὶ μᾶς
παραδεχθήκατε ἕνα μέρος ἀπὸ σᾶς, ὅτι εἴμεθα καύχημά σας, ὅπως καὶ
σεῖς εἶσθε καύχημά μας, γιὰ τὴν ἡμέρα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

Ὁ Παῦλος ἀπολογεῖται γιὰ ματαίωσι ἐπισκέψεως στὴν Κόρινθο

15 Μ' αὐτὴ δὲ τὴν πεποίθησι, γιὰ νὰ ἔχετε διπλὴ χαρά, σχεδίαζα νὰ
ἔλθω πρῶτα σὲ σᾶς, **16** καὶ ἀπὸ σᾶς νὰ μεταβῶ στὴ Μακεδονία, καὶ
πάλι ἀπὸ τὴ Μακεδονία νὰ ἔλθω σὲ σᾶς, καὶ σεῖς νὰ μὲ προπέμψετε
γιὰ τὴν Ἰουδαία. **17** Ἀλλὰ σχεδιάζοντας αὐτό (γιὰ τὸ ὁποῖο κατηγο-
ροῦμαι, ἐπειδὴ δὲν τὸ πραγματοποίησα), μήπως ἆραγε ὑπῆρξα ἐπιπό-
λαιος; Ἢ μήπως ἐκεῖνα, ποὺ ἀποφασίζω, ἀποφασίζω ὡς κοσμικὸς
ἄνθρωπος, ὥστε σὲ μένα τὸ ναὶ νὰ εἶναι ναί, καὶ τὸ ὄχι νὰ εἶναι ὄχι
(ὅταν δηλαδὴ ἀποφασίζω νὰ κάνω κάτι, νὰ τὸ κάνω, καὶ ὅταν ἀποφα-
σίζω νὰ μὴ κάνω κάτι, νὰ μὴ τὸ κάνω); (Ὁ κοσμικὸς ἄνθρωπος δύ-
ναται νὰ κάνῃ ὅ,τι ἀποφασίζει, ἐνῷ ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ ματαιώνει
σχέδια καὶ ἀποφάσεις, ὅταν ὁ Θεὸς ὑπαγορεύῃ ἄλλα). **18** Ἀλλ' ὁ Θεὸς
εἶναι ἀξιόπιστος. Γι' αὐτὸ ὁ λόγος, ποὺ σᾶς κηρύξαμε (λόγος τοῦ Θε-
οῦ), δὲν ὑπῆρξε ναὶ καὶ ὄχι (δὲν ἦταν βεβαιώσεις ποὺ διαψεύσθηκαν καὶ
ὑποσχέσεις ποὺ ἀθετήθηκαν). **19** Διότι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ὁ Ἰησοῦς Χρι-
στός, ποὺ κηρύχθηκε σὲ σᾶς ἀπὸ μᾶς, ἀπὸ μένα καὶ τὸ Σιλουανὸ καὶ
τὸν Τιμόθεο, δὲν ὑπῆρξε ναὶ καὶ ὄχι, ἀλλὰ δι' αὐτοῦ ἔγινε ναί.
20 Ὅσες δηλαδὴ ὑποσχέσεις ἔδωσε ὁ Θεός, δι' αὐτοῦ εἶχαν τὸ ναὶ καὶ
δι' αὐτοῦ εἶχαν τὸ ἀμήν (εἶχαν δηλαδὴ τὴν πραγματοποίησί τους), γιὰ
νὰ δοξάζεται ἀπὸ μᾶς ὁ Θεός. **21** Ἐκεῖνος δέ, ποὺ μᾶς στηρίζει μαζί
σας στὸ Χριστό, καὶ μᾶς ἔχρισε, εἶναι ὁ Θεός. **22** Αὐτὸς καὶ μᾶς σφρά-
γισε, καὶ ἔδωσε στὶς καρδιές μας τὸ Πνεῦμα ὡς ἀρραβῶνα (ὡς ἐγγύη-
σι γιὰ τὰ μέλλοντα ἀγαθά).

23 Ἐγὼ δὲ ἐπικαλοῦμαι ὡς μάρτυρά μου τὸ Θεό, ὅτι δὲν ἦλθα ἀκό-
μη στὴν Κόρινθο ἐπειδὴ σᾶς λυποῦμαι (καὶ δὲν θέλω νὰ δοκιμάσετε τὴν
αὐστηρότητά μου). **24** Αὐτὸ δὲν σημαίνει, ὅτι εἴμεθα ἐξουσιασταί σας
ἐπειδὴ εἶσθε στὴν πίστι (ὅτι, μὲ ἄλλα λόγια, ἐκμεταλλευόμεθα τὴν χρι-
στιανική σας ἰδιότητα καὶ σᾶς φερόμεθα ἐξουσιαστικά). Ἀλλ' εἴμεθα συ-
νεργοὶ τῆς χαρᾶς σας. Καὶ αὐτὸ ἀκριβῶς διότι εἶσθε στὴν πίστι.

2 Ἔκρινα δὲ ἐμαυτῷ τοῦτο, τὸ μὴ πάλιν ἐν λύπῃ ἐλθεῖν πρὸς
ὑμᾶς. 2 Εἰ γὰρ ἐγὼ λυπῶ ὑμᾶς, καὶ τίς ἐστιν ὁ εὐφραίνων
με εἰ μὴ ὁ λυπούμενος ἐξ ἐμοῦ; 3 Καὶ ἔγραψα ὑμῖν τοῦτο αὐτό,
ἵνα μὴ ἐλθὼν λύπην ἔχω ἀφ' ὧν ἔδει με χαίρειν, πεποιθὼς ἐπὶ
πάντας ὑμᾶς ὅτι ἡ ἐμὴ χαρὰ πάντων ὑμῶν ἐστιν.
4 Ἐκ γὰρ πολλῆς θλίψεως καὶ συνοχῆς καρδίας ἔγραψα ὑμῖν
διὰ πολλῶν δακρύων, οὐχ ἵνα λυπηθῆτε, ἀλλὰ τὴν ἀγάπην ἵνα
γνῶτε ἣν ἔχω περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς.

5 Εἰ δέ τις λελύπηκεν, οὐκ ἐμὲ λελύπηκεν, ἀλλὰ ἀπὸ μέ-
ρους, ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ, πάντας ὑμᾶς. 6 Ἱκανὸν τῷ τοιούτῳ ἡ
ἐπιτιμία αὕτη ἡ ὑπὸ τῶν πλειόνων· 7 ὥστε τοὐναντίον μᾶλλον
ὑμᾶς χαρίσασθαι καὶ παρακαλέσαι, μήπως τῇ περισσοτέρᾳ
λύπῃ καταποθῇ ὁ τοιοῦτος. 8 Διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς κυρῶσαι εἰς
αὐτὸν ἀγάπην. 9 Εἰς τοῦτο γὰρ καὶ ἔγραψα, ἵνα γνῶ τὴν δο-
κιμὴν ὑμῶν, εἰ εἰς πάντα ὑπήκοοί ἐστε. 10 ᾯ δέ τι χαρίζεσθε,
καὶ ἐγώ. Καὶ γὰρ ἐγὼ εἴ τι κεχάρισμαι ᾧ κεχάρισμαι, δι' ὑμᾶς
ἐν προσώπῳ Χριστοῦ, 11 ἵνα μὴ πλεονεκτηθῶμεν ὑπὸ τοῦ Σα-
τανᾶ· οὐ γὰρ αὐτοῦ τὰ νοήματα ἀγνοοῦμεν.

12 Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Τρῳάδα εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ,
καὶ θύρας μοι ἀνεῳγμένης ἐν Κυρίῳ, 13 οὐκ ἔσχηκα ἄνεσιν τῷ
πνεύματί μου τῷ μὴ εὑρεῖν με Τίτον τὸν ἀδελφόν μου, ἀλλὰ
ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἐξῆλθον εἰς Μακεδονίαν.
14 Τῷ δὲ Θεῷ χάρις τῷ πάντοτε θριαμβεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ
Χριστῷ καὶ τὴν ὀσμὴν τῆς γνώσεως αὐτοῦ φανεροῦντι δι'
ἡμῶν ἐν παντὶ τόπῳ· 15 ὅτι Χριστοῦ εὐωδία ἐσμὲν τῷ Θεῷ ἐν

Ἐπιστολὴ δακρύων

2 Ἔτσι θεώρησα καλὸ τοῦτο, τὸ νὰ μὴν ἔλθω πάλι σὲ σᾶς προκαλώντας (μὲ τοὺς ἐλέγχους μου) λύπη. **2** Ἀλλ' ἐὰν ἐγὼ προκαλῶ σὲ σᾶς λύπη, καὶ ποιός μὲ εὐφραίνει παρὰ ἐκεῖνος, ποὺ (δέχεται τοὺς ἐλέγχους μου καὶ) λυπεῖται ἀπὸ μένα; (Διότι αὐτὴ ἡ λύπη φανερώνει μετάνοια). **3** Σᾶς ἔγραφα δὲ (σὲ προηγουμένη ἐπιστολὴ) αὐτὸ ἐδῶ, δηλαδὴ νὰ μὴ δοκιμάσω, ὅταν ἔλθω, λύπη ἀπ' αὐτούς, ποὺ ἔπρεπε νὰ χαίρω. Διότι εἶμαι βέβαιος γιὰ ὅλους σας, ὅτι ἡ δική μου χαρὰ εἶναι χαρὰ ὅλων σας.

4 Πολὺ δὲ πίεσα καὶ ἔσφιξα τὴν καρδιά μου γιὰ νὰ σᾶς γράφω· καὶ σᾶς ἔγραφα μὲ πολλὰ δάκρυα, ὄχι γιὰ νὰ λυπηθῆτε, ἀλλὰ γιὰ νὰ καταλάβετε τὴν ἀγάπη, ποὺ ἔχω περισσότερο σ' ἐσᾶς.

Ὁ Παῦλος ζητεῖ ἄρσι τοῦ ἐπιτιμίου τοῦ μετανοήσαντος ἁμαρτωλοῦ

5 Ἐὰν δὲ κάποιος προξένησε λύπη, δὲν λύπησε μόνον ἐμένα, ἀλλὰ σὲ κάποιο βαθμό, – γιὰ νὰ μὴν εἶμαι ὑπερβολικός –, ὅλους σας. **6** Εἶναι ἀρκετὴ γι' αὐτὸν αὐτὴ ἡ τιμωρία, ποὺ τοῦ ἐπέβαλαν οἱ πολλοί (τὰ μέλη τῆς ἐκκλησίας σὲ γενικὴ σύναξι). **7** Ὥστε ἀντιθέτως πρέπει μᾶλλον νὰ τὸν συγχωρήσετε καὶ νὰ τὸν παρηγορήσετε, γιὰ νὰ μὴ χαθῇ ἀπὸ ὑπερβολικὴ λύπη (γιὰ νὰ μὴ τὸν καταπιῇ ὁ δαίμων τῆς ἀπελπισίας).
8 Γι' αὐτὸ σᾶς παρακαλῶ νὰ τοῦ δείξετε πραγματικὴ ἀγάπη. **9** Γι' αὐτὸ δὲ καὶ σᾶς ἔγραφα, γιὰ νὰ ἰδῶ τὴν πρόοδό σας, ἂν εἶσθε ὑπάκουοι σὲ ὅλα. **10** Σ' ἐκεῖνον δέ, ποὺ συγχωρεῖτε κάτι, συγχωρῶ καὶ ἐγώ. Ἄλλωστε ἐγώ, ἐὰν ἔχω συγχωρήσει κάτι σ' ὅποιον ἔχω συγχωρήσει, τὸ ἔκανα γιὰ σᾶς ἐνώπιον τοῦ Χριστοῦ, **11** γιὰ νὰ μὴ μᾶς ἐκμεταλλευθῇ ὁ Σατανᾶς. Διότι δὲν ἀγνοοῦμε τὶς πανουργίες του.

Θρίαμβος τοῦ εὐαγγελίου. Εὐωδία Χριστοῦ

12 Ὅταν δὲ πῆγα στὴν Τρῳάδα γιὰ νὰ κηρύξω τὸ εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἐνῷ μοῦ εἶχε ἀνοιχθῆ θύρα (μοῦ εἶχε δοθῆ εὐκαιρία) γιὰ τὸ ἔργο τοῦ Κυρίου, **13** τὸ πνεῦμα μου δὲν ἡσύχαζε, διότι δὲν βρῆκα ἐκεῖ τὸν ἀδελφό μου Τίτο. Γι' αὐτὸ τοὺς ἀποχαιρέτισα (τοὺς ἐκεῖ πιστοὺς) καὶ ἀναχώρησα γιὰ τὴ Μακεδονία.

14 Ἂς εὐχαριστοῦμε δὲ τὸ Θεό, ποὺ πάντοτε μᾶς κάνει νὰ θριαμβεύωμε μὲ χριστιανικοὺς θριάμβους, καὶ μὲ μᾶς ὡς ὄργανά του φανερώνει τὴν εὐωδία τῆς γνώσεώς του σὲ κάθε τόπο. **15** Διότι εἴμεθα εὐωδία Χριστοῦ γιὰ τὸ Θεό, ποὺ διαδίδεται σ' αὐτοὺς ποὺ σῴζονται,

τοῖς σῳζομένοις καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις, 16 οἷς μὲν ὀσμὴ θα-
νάτου εἰς θάνατον, οἷς δὲ ὀσμὴ ζωῆς εἰς ζωήν. Καὶ πρὸς ταῦτα
τίς ἱκανός; 17 Οὐ γάρ ἐσμεν ὡς οἱ λοιποὶ καπηλεύοντες τὸν λό-
γον τοῦ Θεοῦ, ἀλλ’ ὡς ἐξ εἰλικρινείας, ἀλλ’ ὡς ἐκ Θεοῦ κατε-
νώπιον τοῦ Θεοῦ ἐν Χριστῷ λαλοῦμεν.

3 Ἀρχόμεθα πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνειν; Ἢ μὴ χρῄζομεν ὥς
τινες συστατικῶν ἐπιστολῶν πρὸς ὑμᾶς ἢ ἐξ ὑμῶν συστα-
τικῶν; 2 Ἡ ἐπιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς ἐστε, ἐγγεγραμμένη ἐν ταῖς
καρδίαις ἡμῶν, γινωσκομένη καὶ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ πάν-
των ἀνθρώπων, 3 φανερούμενοι ὅτι ἐστὲ ἐπιστολὴ Χριστοῦ δια-
κονηθεῖσα ὑφ’ ἡμῶν, ἐγγεγραμμένη οὐ μέλανι, ἀλλὰ Πνεύμα-
τι Θεοῦ ζῶντος, οὐκ ἐν πλαξὶ λιθίναις, ἀλλὰ ἐν πλαξὶ καρδίαις
σαρκίναις. 4 Πεποίθησιν δὲ τοιαύτην ἔχομεν διὰ τοῦ Χριστοῦ
πρὸς τὸν Θεόν. 5 Οὐχ ὅτι ἱκανοί ἐσμεν ἀφ’ ἑαυτῶν λογίσασθαί
τι ὡς ἐξ ἑαυτῶν, ἀλλ’ ἡ ἱκανότης ἡμῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ,
6 ὃς καὶ ἱκάνωσεν ἡμᾶς διακόνους καινῆς διαθήκης, οὐ γράμ-
ματος, ἀλλὰ Πνεύματος· τὸ γὰρ γράμμα ἀποκτέννει, τὸ δὲ
Πνεῦμα ζωοποιεῖ.

7 Εἰ δὲ ἡ διακονία τοῦ θανάτου ἐν γράμμασιν ἐντετυπωμέ-
νη ἐν λίθοις ἐγενήθη ἐν δόξῃ, ὥστε μὴ δύνασθαι ἀτενίσαι τοὺς
υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ πρόσωπον Μωυσέως διὰ τὴν δόξαν τοῦ
προσώπου αὐτοῦ τὴν καταργουμένην, 8 πῶς οὐχὶ μᾶλλον ἡ
διακονία τοῦ Πνεύματος ἔσται ἐν δόξῃ; 9 Εἰ γὰρ ἡ διακονία
τῆς κατακρίσεως δόξα, πολλῷ μᾶλλον περισσεύει ἡ διακονία
τῆς δικαιοσύνης ἐν δόξῃ. 10 Καὶ γὰρ οὐδὲ δεδόξασται τὸ δεδο-

καὶ σ' αὐτοὺς ποὺ χάνονται. **16** Σ' ἄλλους μὲν εἴμεθα ὀσμὴ θανατηφό-
ρος, γιὰ νὰ τοὺς θανατώνῃ, σ' ἄλλους δὲ εἴμεθα ὀσμὴ ζωηφόρος, γιὰ
νὰ τοὺς φέρνῃ ζωή. Καὶ γι' αὐτὰ (τὰ κατορθώματα) ποιός εἶναι ἱκα-
νός; **17** Δὲν εἴμεθα βεβαίως σὰν τοὺς ἄλλους, ποὺ ἐμπορεύονται τὸ λό-
γο τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ὡς εἰλικρινεῖς, ἀλλ' ὡς ἀπεσταλμένοι ἀπὸ τὸ Θεὸ
κηρύττουμε ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ γιὰ τὸ Χριστό.

Συστατικὴ ἐπιστολὴ γραμμένη στὶς καρδιές

3 Ἀρχίζουμε πάλι νὰ συσταίνωμε τοὺς ἑαυτούς μας; Ἢ μήπως χρει-
αζόμεθα, ὅπως μερικοί, συστατικὲς ἐπιστολὲς πρὸς σᾶς, ἢ συστα-
τικὲς ἀπὸ σᾶς; **2** Ἡ συστατικὴ ἐπιστολή μας (ποὺ βεβαιώνει ποιοί εἴμε-
θα) εἶσθε σεῖς, ἐπιστολὴ γραμμένη στὶς καρδιές μας. Καὶ τὴ γνωρίζουν
καὶ τὴ διαβάζουν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι. **3** Καὶ γίνεσθε φανεροί, ὅτι εἶσθε
ἐπιστολὴ ποὺ ἔγραψε ὁ Χριστὸς μὲ τὴ δική μας φροντίδα. Εἶναι γραμ-
μένη ὄχι μὲ μελάνι, ἀλλὰ μὲ τὸ Πνεῦμα τοῦ ζωντανοῦ Θεοῦ, ὄχι σὲ
πλάκες λίθινες, ἀλλὰ σὲ ἄλλου εἴδους πλάκες, ποὺ εἶναι οἱ σάρκινες
(εὐαίσθητες) καρδιές. **4** Ναί, τέτοια πεποίθησι ἔχουμε διὰ τοῦ Χριστοῦ
ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. **5** Αὐτὸ δὲν σημαίνει, ὅτι εἴμεθα ἱκανοὶ ἀφ' ἑαυτῶν
γιὰ νὰ θεωροῦμε, ὅτι κάτι προέρχεται ἀπὸ τοὺς ἑαυτούς μας, ἀλλ' ἡ
ἱκανότης μας προέρχεται ἀπὸ τὸ Θεό. **6** Αὐτὸς μᾶς ἔκανε ἱκανοὺς νὰ
διακονήσωμε σὲ νέα διαθήκη, διαθήκη ὄχι γράμματος, ἀλλὰ Πνεύμα-
τος. Διότι τὸ γράμμα θανατώνει, ἐνῷ τὸ Πνεῦμα δίνει ζωή (Ὁ νόμος
τῆς παλαιᾶς διαθήκης ἦταν ἁπλῶς γράμμα, καὶ ἡ παράβασί του εἶχε ὡς
συνέπεια τὸ θάνατο, ἐνῷ στὴ νέα διαθήκη ἰσχύει ἡ χάρι τοῦ Πνεύμα-
τος, ἡ ὁποία σῴζει).

Ἡ δόξα τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου, καὶ ἡ δόξα τῆς καινῆς διαθήκης

7 Ἀφοῦ δὲ ἡ διακονία σ' ἐκεῖνο (στὸ μωσαϊκὸ νόμο), ποὺ μὲ γράμ-
ματα εἶχε χαραχθῆ σὲ λίθινες πλάκες καὶ ἔφερε θάνατο, συνωδεύθηκε
ἀπὸ λαμπρότητα, ὥστε οἱ Ἰσραηλῖτες νὰ μὴ μποροῦν νὰ ἀτενίσουν στὸ
πρόσωπο τοῦ Μωυσῆ λόγῳ τῆς λαμπρότητος τοῦ προσώπου του, ἡ
ὁποία ἦταν πρόσκαιρη, **8** πῶς θὰ ἦταν δυνατὸ νὰ μὴν εἶναι περισσότε-
ρο ἔνδοξη ἡ διακονία σ' αὐτό (στὴ νέα διαθήκη), ὅπου ἰσχύει τὸ
Πνεῦμα (ποὺ δίνει ζωή); **9** Ἀσφαλῶς, ἀφοῦ ἡ διακονία σ' ἐκεῖνο, ποὺ
κατέληγε σὲ καταδίκη, ἦταν δόξα, πολὺ περισσότερο ὑπερτερεῖ σὲ δόξα
ἡ διακονία σ' αὐτό, ποὺ δίνει τὴ δικαίωσι (τὴ σωτηρία). **10** Μάλιστα
σ' αὐτὴ τὴ σχέσι δὲν εἶναι κἂν δοξασμένο ἐκεῖνο, ποὺ ἄλλοτε εἶχε δο-

ξασμένον ἐν τούτῳ τῷ μέρει ἕνεκεν τῆς ὑπερβαλλούσης δόξης.
11 Εἰ γὰρ τὸ καταργούμενον διὰ δόξης, πολλῷ μᾶλλον τὸ μέ-
νον ἐν δόξῃ.

12 Ἔχοντες οὖν τοιαύτην ἐλπίδα πολλῇ παρρησίᾳ χρώμεθα,
13 καὶ οὐ καθάπερ Μωυσῆς ἐτίθει κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον
ἑαυτοῦ πρὸς τὸ μὴ ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ τέλος τοῦ
καταργουμένου. 14 Ἀλλ᾽ ἐπωρώθη τὰ νοήματα αὐτῶν. Ἄχρι
γὰρ τῆς σήμερον τὸ αὐτὸ κάλυμμα ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς πα-
λαιᾶς διαθήκης μένει, μὴ ἀνακαλυπτόμενον, ὅτι ἐν Χριστῷ
καταργεῖται. 15 Ἀλλ᾽ ἕως σήμερον, ἡνίκα ἀναγινώσκεται Μω-
υσῆς, κάλυμμα ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖται. 16 Ἡνίκα δ᾽ ἂν
ἐπιστρέψῃ πρὸς Κύριον, περιαιρεῖται τὸ κάλυμμα. 17 Ὁ δὲ Κύ-
ριος τὸ Πνεῦμά ἐστιν· οὗ δὲ τὸ Πνεῦμα Κυρίου, ἐκεῖ ἐλευθερία.
18 Ἡμεῖς δὲ πάντες ἀνακεκαλυμμένῳ προσώπῳ τὴν δόξαν Κυ-
ρίου κατοπτριζόμενοι τὴν αὐτὴν εἰκόνα μεταμορφούμεθα ἀπὸ
δόξης εἰς δόξαν, καθάπερ ἀπὸ Κυρίου Πνεύματος.

4 Διὰ τοῦτο, ἔχοντες τὴν διακονίαν ταύτην καθὼς ἠλεήθη-
μεν, οὐκ ἐκκακοῦμεν, 2 ἀλλ᾽ ἀπειπάμεθα τὰ κρυπτὰ τῆς
αἰσχύνης, μὴ περιπατοῦντες ἐν πανουργίᾳ μηδὲ δολοῦντες τὸν
λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τῇ φανερώσει τῆς ἀληθείας συνιστῶντες

ξασθῇ, ἐξ αἰτίας τῆς ὑπερβολικῆς δόξης (Ἡ δόξα τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου, ὅταν συγκρίνεται μὲ τὴν ὑπερβολικὴ δόξα τῆς νέας διαθήκης, παύει νὰ εἶναι δόξα). **11** Ἐπίσης, ἀφοῦ τὸ προσωρινὸ εἶχε δόξα, πολὺ περισσότερο ἔχει δόξα τὸ μόνιμο.

Ἐλευθερία καὶ δόξα ἀπὸ τὸ Κύριον Πνεῦμα

12 Ἀλλ' ἂν καὶ ἔχουμε τέτοια πεποίθησι (ὅτι δηλαδὴ ἡ νέα διαθήκη εἶναι ἀσυγκρίτως ἐνδοξότερη ἀπὸ τὸ μωσαϊκὸ νόμο), μεταχειριζόμεθα πολλὴ ἐλευθερία, **13** καὶ δὲν κάνουμε ὅπως ὁ Μωυσῆς, ποὺ ἔθετε κάλυμμα στὸ πρόσωπό του, γιὰ νὰ μὴν ἰδοῦν οἱ Ἰσραηλῖτες τὸ μεγαλεῖον ἐκείνου, τὸ ὁποῖον ἐπρόκειτο νὰ καταργηθῇ (Καὶ ἀφοῦ δὲν θέτουμε κάλυμμα, οἱ Ἰουδαῖοι θὰ ἔπρεπε νὰ βλέπουν). **14** Ἀλλὰ τυφλώθηκαν οἱ διάνοιές τους. Καὶ μέχρι σήμερα τὸ αὐτὸ κάλυμμα κατὰ τὴν ἀνάγνωσι τῆς παλαιᾶς διαθήκης μένει καὶ δὲν ἀφαιρεῖται, καίτοι διὰ τοῦ Χριστοῦ καταργεῖται. **15** Ναί, ἕως σήμερα, ὅταν διαβάζεται ὁ Μωυσῆς, ὑπάρχει κάλυμμα στὴν ψυχή τους. **16** Ἀλλ' ὅταν ὁ ἄπιστος Ἰουδαῖος (ἐπι)στρέφῃ πρὸς τὸν Κύριο, τότε ἀφαιρεῖται τὸ κάλυμμα. **17** Ὁ δὲ Κύριος (σ' αὐτὴ τὴν περίπτωσι) εἶναι τὸ Πνεῦμα. Ὅπου δὲ εἶναι τὸ Πνεῦμα τοῦ Κυρίου (τοῦ Θεοῦ Πατρός), ἐκεῖ εἶναι ἐλευθερία (Ὡς πρόσωπο ὁ Παράκλητος ἐν σχέσει πρὸς τὸν Πατέρα εἶναι «τὸ Πνεῦμα τοῦ Κυρίου», καὶ ὡς οὐσία ἢ θεότης εἶναι «ὁ Κύριος», ὅλη ἡ θεότης ἢ κυριότης). **18** Ὅλοι δὲ ἐμεῖς χωρὶς κάλυμμα στὸ πρόσωπο (τοῦ ἐσωτερικοῦ ἀνθρώπου) δεχόμεθα ὡς καθρέπτες τὴ λάμψι τοῦ Κυρίου καὶ μεταμορφωνόμεθα στὴν εἰκόνα του (στὸ ἐσωτερικό μας δηλαδὴ σχηματίζεται ἡ μορφὴ τοῦ Κυρίου, ὅπως μέσα στὸν καθρέπτη σχηματίζεται ἡ μορφὴ τοῦ ἡλίου). Καὶ προοδεύουμε ἀπὸ λαμπρότητα σὲ λαμπρότητα, ὅπως εἶναι ἑπόμενο νὰ συμβαίνῃ σ' ὅσους δέχονται λαμπηδόνες ἀπὸ τὸ Κύριον Πνεῦμα[1].

Τύφλωσι ἀπίστων, φωτισμὸς ἀποστόλων, κήρυξι τῆς ἀληθείας

4 Γι' αὐτό, ἀσκώντας αὐτὴ τὴ διακονία, ποὺ μὲ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ μᾶς ἀνατέθηκε, δὲν ἀποκάμνουμε (ὅσα καὶ ἂν ὑποφέρωμε). **2** Ἀπαρνηθήκαμε δὲ τὰ σκοτεινὰ ἔργα, ποὺ προκαλοῦν αἰσχύνη, καὶ δὲν βαδίζουμε μὲ πανουργία, οὔτε νοθεύουμε τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ μὲ

1. Ἤ, ἀπὸ τὸν Κύριον, ὁ ὁποῖος εἶναι τὸ Πνεῦμα

ἑαυτοὺς πρὸς πᾶσαν συνείδησιν ἀνθρώπων ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.
3 Εἰ δὲ καὶ ἔστι κεκαλυμμένον τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν, ἐν τοῖς
ἀπολλυμένοις ἐστὶ κεκαλυμμένον, 4 ἐν οἷς ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος
τούτου ἐτύφλωσε τὰ νοήματα τῶν ἀπίστων εἰς τὸ μὴ αὐγάσαι
αὐτοῖς τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ, ὅς
ἐστιν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ. 5 Οὐ γὰρ ἑαυτοὺς κηρύσσομεν, ἀλλὰ
Χριστὸν Ἰησοῦν Κύριον, ἑαυτοὺς δὲ δούλους ὑμῶν διὰ Ἰησοῦν.
6 Ὅτι ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς λάμψαι, ὃς ἔλαμψεν ἐν
ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ
Θεοῦ ἐν προσώπῳ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

7 Ἔχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν ὀστρακίνοις σκεύεσιν,
ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ᾖ τοῦ Θεοῦ καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν, 8 ἐν
παντὶ θλιβόμενοι ἀλλ᾽ οὐ στενοχωρούμενοι, ἀπορούμενοι ἀλλ᾽
οὐκ ἐξαπορούμενοι, 9 διωκόμενοι ἀλλ᾽ οὐκ ἐγκαταλειπόμενοι,
καταβαλλόμενοι ἀλλ᾽ οὐκ ἀπολλύμενοι, 10 πάντοτε τὴν νέ-
κρωσιν τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέροντες, ἵνα καὶ
ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν φανερωθῇ. 11 Ἀεὶ γὰρ
ἡμεῖς οἱ ζῶντες εἰς θάνατον παραδιδόμεθα διὰ Ἰησοῦν, ἵνα καὶ
ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ φανερωθῇ ἐν τῇ θνητῇ σαρκὶ ἡμῶν. 12 Ὥστε
ὁ μὲν θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται, ἡ δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν. 13 Ἔχον-
τες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως κατὰ τὸ γεγραμμένον, **Ἐπί-
στευσα, διὸ ἐλάλησα,** καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διὸ καὶ λαλοῦμεν,
14 εἰδότες ὅτι ὁ ἐγείρας τὸν Κύριον Ἰησοῦν καὶ ἡμᾶς διὰ Ἰη-
σοῦ ἐγερεῖ καὶ παραστήσει σὺν ὑμῖν. 15 Τὰ γὰρ πάντα δι᾽
ὑμᾶς, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσασα διὰ τῶν πλειόνων τὴν εὐχαρι-
στίαν περισσεύσῃ εἰς τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ.

τὴ φανέρωσι τῆς ἀληθείας συσταίνουμε τοὺς ἑαυτούς μας σὲ κάθε συνεί-
δησι ἀνθρώπων ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. **3** Ἂν δὲ τὸ εὐαγγέλιο, ποὺ κηρύτ-
τουμε, εἶναι καὶ σκεπασμένο, σκεπασμένο εἶναι γι' αὐτούς, ποὺ βαδίζουν
πρὸς τὴν ἀπώλεια. **4** Ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου (ὁ Σατανᾶς) τύφλω-
σε τὶς διάνοιες τῶν ἀπίστων, γιὰ νὰ μὴ μποροῦν νὰ ἰδοῦν τὸ φῶς τοῦ
λαμπροῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος (ἐπειδὴ προσέλαβε σάρκα)
εἶναι ὁρατὴ μορφὴ τοῦ (ἀοράτου) Θεοῦ. **5** Δὲν κηρύττουμε βεβαίως
τοὺς ἑαυτούς μας, ἀλλὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ τὸν Κύριο. Τοὺς δὲ ἑαυτούς
μας κηρύττουμε δούλους σας γιὰ τὸν Ἰησοῦ. **6** Διότι ὁ Θεός, ποὺ διέ-
ταξε μέσα ἀπὸ τὸ σκότος νὰ λάμψῃ φῶς, αὐτὸς ἔλαμψε στὶς διάνοιές
μας, γιὰ νὰ φωτισθοῦμε νὰ γνωρίσωμε τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ στὸ πρόσω-
πο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἡ ἀδυναμία τῶν ἀποστόλων ἀποδεικνύει τὴ δύναμι τοῦ Θεοῦ

7 Ἔχουμε δὲ αὐτὸ τὸ θησαυρὸ (τὴ θεία ἀποκάλυψι) μέσα σὲ πήλινα
εὔθραυστα δοχεῖα (μέσα στοὺς ἀδυνάτους ἑαυτούς μας), γιὰ νὰ φαίνε-
ται, ὅτι ἡ ὑπερβολικὴ δύναμι (ποὺ ὑπάρχει σὲ μᾶς) εἶναι τοῦ Θεοῦ καὶ
δὲν προέρχεται ἀπὸ μᾶς. **8** Ἀπὸ παντοῦ πιεζόμεθα, ἀλλὰ δὲν ἀγχωνό-
μεθα. Φθάνουμε σὲ ἀδιέξοδο, ἀλλὰ δὲν ἀπελπιζόμεθα. **9** Διωκόμεθα,
ἀλλὰ δὲν ἐγκαταλειπόμεθα. Πέφτουμε κάτω ἀπὸ τὰ κτυπήματα, ἀλλὰ
δὲν χανόμεθα. **10** Πάντοτε στὸ σῶμα περιφέρουμε τὸ θάνατο τοῦ Κυ-
ρίου Ἰησοῦ, γιὰ νὰ φανερωθῇ στὸ σῶμα μας καὶ ἡ ζωὴ τοῦ (ἀναστη-
μένου) Ἰησοῦ. **11** Ναί! Πάντοτε ἐμεῖς, ἂν καὶ ἐξακολουθοῦμε νὰ
ζοῦμε, παραδιδόμεθα γιὰ τὸν Ἰησοῦ σὲ θάνατο, γιὰ νὰ φανερωθῇ καὶ
ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ στὴ νεκρή μας σάρκα. **12** Ὥστε ὁ μὲν θάνατος συν-
τελεῖται σὲ μᾶς, ἡ δὲ ζωὴ σὲ σᾶς (Ἐμεῖς πεθαίνουμε σωματικῶς, γιὰ
νὰ ζῆτε σεῖς πνευματικῶς). **13** Ἐπειδὴ δὲ ἔχουμε τὸ ἴδιο πνεῦμα τῆς
πίστεως συμφώνως πρὸς τὸ λόγο τῆς Γραφῆς, **Πίστευσα, γι' αὐτὸ καὶ
μίλησα,** καὶ ἐμεῖς πιστεύουμε, γι' αὐτὸ καὶ μιλοῦμε. **14** Καὶ ξέρουμε,
ὅτι ἐκεῖνος, ποὺ ἀνέστησε τὸν Κύριο Ἰησοῦ, θ' ἀναστήσῃ καὶ μᾶς διὰ
τοῦ Ἰησοῦ, καὶ θὰ μᾶς παρουσιάσῃ μπροστά του μαζὶ μὲ σᾶς. **15** Ὅλα
λοιπὸν γίνονται γιὰ σᾶς, ὥστε μὲ τὰ πολλὰ νὰ πλεονάσῃ ἡ εὐεργεσία
καὶ νὰ προκαλέσῃ πλουσία εὐχαριστία γιὰ τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ.

16 Διὸ οὐκ ἐκκακοῦμεν, ἀλλ' εἰ καὶ ὁ ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος
διαφθείρεται, ἀλλ' ὁ ἔσωθεν ἀνακαινοῦται ἡμέρᾳ καὶ ἡμέρᾳ.
17 Τὸ γὰρ παραυτίκα ἐλαφρὸν τῆς θλίψεως ἡμῶν καθ' ὑπερ-
βολὴν εἰς ὑπερβολὴν αἰώνιον βάρος δόξης κατεργάζεται ἡμῖν,
18 μὴ σκοπούντων ἡμῶν τὰ βλεπόμενα, ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμε-
να· τὰ γὰρ βλεπόμενα πρόσκαιρα, τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα
αἰώνια.

5 Οἴδαμεν γὰρ ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τοῦ σκήνους
καταλυθῇ, οἰκοδομὴν ἐκ Θεοῦ ἔχομεν, οἰκίαν ἀχειροποίη-
τον αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 2 Καὶ γὰρ ἐν τούτῳ στενάζομεν,
τὸ οἰκητήριον ἡμῶν τὸ ἐξ οὐρανοῦ ἐπενδύσασθαι ἐπιποθοῦντες,
3 εἴ γε καὶ ἐνδυσάμενοι οὐ γυμνοὶ εὑρεθησόμεθα. 4 Καὶ γὰρ οἱ
ὄντες ἐν τῷ σκήνει στενάζομεν βαρούμενοι, ἐφ' ᾧ οὐ θέλομεν
ἐκδύσασθαι, ἀλλ' ἐπενδύσασθαι, ἵνα καταποθῇ τὸ θνητὸν ὑπὸ
τῆς ζωῆς. 5 Ὁ δὲ κατεργασάμενος ἡμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο Θεός, ὁ
καὶ δοὺς ἡμῖν τὸν ἀρραβῶνα τοῦ Πνεύματος.

6 Θαρροῦντες οὖν πάντοτε καὶ εἰδότες ὅτι ἐνδημοῦντες ἐν τῷ
σώματι ἐκδημοῦμεν ἀπὸ τοῦ Κυρίου· 7 διὰ πίστεως γὰρ περι-
πατοῦμεν, οὐ διὰ εἴδους· 8 θαρροῦμεν δὲ καὶ εὐδοκοῦμεν
μᾶλλον ἐκδημῆσαι ἐκ τοῦ σώματος καὶ ἐνδημῆσαι πρὸς τὸν
Κύριον. 9 Διὸ καὶ φιλοτιμούμεθα, εἴτε ἐνδημοῦντες εἴτε ἐκδη-
μοῦντες, εὐάρεστοι αὐτῷ εἶναι. 10 Τοὺς γὰρ πάντας ἡμᾶς φα-
νερωθῆναι δεῖ ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, ἵνα κομί-
σηται ἕκαστος τὰ διὰ τοῦ σώματος πρὸς ἃ ἔπραξεν, εἴτε
ἀγαθὸν εἴτε κακόν.

Προσωρινὴ θλῖψι καὶ αἰωνία δόξα

16 Γι' αὐτὸ δὲν ἀποκάμνουμε, ἀλλ' ἂν καὶ ὁ ἐξωτερικός μας ἄνθρω-
πος (τὸ σῶμα) διαρκῶς φθείρεται, ὅμως ὁ ἐσωτερικὸς ἄνθρωπος (ἡ
ψυχὴ) διαρκῶς ἀνανεώνεται. **17** Ἡ δὲ προσωρινὴ καὶ ἐλαφρὴ θλῖψι μας
προετοιμάζει γιὰ μᾶς αἰώνια καὶ ὑπερβολικὰ ὑπερβολικὴ σὲ βαρύτητα
δόξα, **18** ἐφ' ὅσον δὲν ἀποβλέπουμε σ' αὐτά, ποὺ βλέπουμε, ἀλλὰ σ'
ἐκεῖνα, ποὺ δὲν βλέπουμε. Διότι αὐτά, ποὺ βλέπουμε, εἶναι πρόσκαιρα,
ἐνῷ ἐκεῖνα, ποὺ δὲν βλέπουμε, εἶναι αἰώνια.

Παροῦσα καὶ μέλλουσα κατοικία τῆς ψυχῆς, θνητὸ καὶ ἀθάνατο σῶμα

5 Ξέρουμε δέ, ὅτι, ἂν τὸ ἐπίγειο σπίτι μας, τὸ σῶμα, ὅπου κατοι-
κοῦμε σὰν σὲ σκηνή, γκρεμισθῇ, ἔχουμε σπίτι ἀπὸ τὸ Θεό, σπίτι
ἀχειροποίητο, αἰώνιο, στοὺς οὐρανούς. **2** Μάλιστα δὲ τώρα στενάζουμε,
καὶ μὲ πολὺ πόθο ποθοῦμε νὰ φορέσωμε ἐπάνω μας σὰν ἄλλο ἔνδυμα
τὸ σπίτι μας τὸ οὐράνιο, **3** ὥστε, ἀφοῦ τὸ ἐνδυθοῦμε, νὰ μὴ βρεθοῦμε
γυμνοί. **4** Ναί! Ἐμεῖς, ποὺ εἴμεθα στὸ σῶμα, ποὺ ὁμοιάζει μὲ σκηνή,
στενάζουμε ἀπὸ τὸ βάρος του. Δὲν θέλουμε ὅμως νὰ τὸ ἀποβάλωμε γι'
αὐτό, ἀλλ' ἐπάνω σ' αὐτὸ νὰ φορέσωμε ἄλλο (τὸ οὐράνιο σῶμα), γιὰ
νὰ καταπιῇ (καὶ ν' ἀφανίσῃ) ἡ ζωὴ τὴ θνητότητα. **5** Αὐτὸς δέ, ὁ
ὁποῖος μᾶς ἔκανε ἀκριβῶς γι' αὐτό, εἶναι ὁ Θεός (ὁ ὁποῖος ὡς παντο-
δύναμος δύναται νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ σκοπό του). Αὐτὸς καὶ μᾶς
ἔδωσε τὸ Πνεῦμα ὡς ἀρραβῶνα (ὡς ἐγγύησι).

«Ἐνδημοῦντες ἐν τῷ σώματι ἐκδημοῦμεν ἀπὸ τοῦ Κυρίου»

6 Ἔχουμε δὲ πάντοτε τὴν πεποίθησι καὶ τὴ βεβαιότητα, ὅτι, ὅσο
βρισκόμεθα μέσα στὸ σῶμα, βρισκόμεθα μακριὰ ἀπὸ τὸν Κύριο. **7** Διό-
τι ζοῦμε πιστεύοντας, ὄχι βλέποντας (Γιὰ νὰ ἰδοῦμε τὸν Κύριο, πρέπει
νὰ φύγωμε ἀπὸ τὸ σῶμα καὶ νὰ πᾶμε κοντά του). **8** Γι' αὐτὸ δὲν φο-
βούμεθα (τὸ θάνατο), ἀλλὰ καὶ εὐχαριστούμεθα μᾶλλον νὰ φύγωμε
ἀπὸ τὸ σῶμα καὶ νὰ πᾶμε νὰ μείνωμε μαζὶ μὲ τὸν Κύριο. **9** Γι' αὐτὸ
καὶ ἀγωνιζόμεθα νὰ εἴμεθα εὐάρεστοι σ' αὐτὸν εἴτε μένοντας στὸ σῶμα
εἴτε φεύγοντας ἀπ' αὐτό. **10** Διότι ὅλοι ἐμεῖς πρόκειται νὰ ἐμφανι-
σθοῦμε μπροστὰ στὸ βῆμα τοῦ Χριστοῦ, γιὰ νὰ λάβῃ καθένας ὅ,τι τοῦ
ἁρμόζει γιὰ ὅσα ἔπραξε μὲ τὸ σῶμα, εἴτε καλὸ εἴτε κακό.

11 Εἰδότες οὖν τὸν φόβον τοῦ Κυρίου ἀνθρώπους πείθομεν,
Θεῷ δὲ πεφανερώμεθα, ἐλπίζω δὲ καὶ ἐν ταῖς συνειδήσεσιν
ὑμῶν πεφανερῶσθαι. 12 Οὐ γὰρ πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνομεν
ὑμῖν, ἀλλὰ ἀφορμὴν διδόντες ὑμῖν καυχήματος ὑπὲρ ἡμῶν,
ἵνα ἔχητε πρὸς τοὺς ἐν προσώπῳ καυχωμένους καὶ οὐ καρδίᾳ.
13 Εἴτε γὰρ ἐξέστημεν, Θεῷ, εἴτε σωφρονοῦμεν, ὑμῖν. 14 Ἡ γὰρ
ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ συνέχει ἡμᾶς, κρίναντας τοῦτο, ὅτι εἰ εἷς
ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν, ἄρα οἱ πάντες ἀπέθανον· 15 καὶ ὑπὲρ
πάντων ἀπέθανεν, ἵνα οἱ ζῶντες μηκέτι ἑαυτοῖς ζῶσιν, ἀλλὰ τῷ
ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι καὶ ἐγερθέντι.

16 Ὥστε ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδένα οἴδαμεν κατὰ σάρκα. Εἰ
δὲ καὶ ἐγνώκαμεν κατὰ σάρκα Χριστόν, ἀλλὰ νῦν οὐκέτι γινώ-
σκομεν. 17 Ὥστε εἴ τις ἐν Χριστῷ, καινὴ κτίσις· τὰ ἀρχαῖα
παρῆλθεν, ἰδοὺ γέγονε καινὰ τὰ πάντα. 18 Τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ
Θεοῦ τοῦ καταλλάξαντος ἡμᾶς ἑαυτῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ
δόντος ἡμῖν τὴν διακονίαν τῆς καταλλαγῆς, 19 ὡς ὅτι Θεὸς ἦν
ἐν Χριστῷ κόσμον καταλλάσσων ἑαυτῷ, μὴ λογιζόμενος
αὐτοῖς τὰ παραπτώματα αὐτῶν, καὶ θέμενος ἐν ἡμῖν τὸν λόγον
τῆς καταλλαγῆς. 20 Ὑπὲρ Χριστοῦ οὖν πρεσβεύομεν ὡς τοῦ
Θεοῦ παρακαλοῦντος δι᾽ ἡμῶν. Δεόμεθα ὑπὲρ Χριστοῦ, καταλ-
λάγητε τῷ Θεῷ! 21 Τὸν γὰρ μὴ γνόντα ἁμαρτίαν ὑπὲρ ἡμῶν
ἁμαρτίαν ἐποίησεν, ἵνα ἡμεῖς γενώμεθα δικαιοσύνη Θεοῦ ἐν
αὐτῷ.

«Ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ συνέχει ἡμᾶς»

11 Ξέροντας λοιπόν, ὅτι ὁ Κύριος εἶναι φοβερός, διδάσκουμε καὶ δια-
φωτίζουμε τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἔχουμε τὴν ἀναγνώρισι καὶ τὴν ἐπιδο-
κιμασία τοῦ Θεοῦ, πιστεύω δέ, ὅτι ἔχουμε τὴν ἀναγνώρισι καὶ τὴν ἐπι-
δοκιμασία καὶ τῶν συνειδήσεών σας. **12** Ἔτσι δὲν συσταίνουμε πάλι
τοὺς ἑαυτούς μας σ᾽ ἐσᾶς, ἀλλὰ σᾶς δίνουμε ἀφορμὴ καυχήσεως γιὰ
μᾶς, γιὰ ν᾽ ἀντιτάσσετε σ᾽ αὐτούς, ποὺ καυχῶνται γιὰ πράγματα ἐξω-
τερικὰ καὶ φαινομενικά, καὶ ὄχι ἐσωτερικὰ καὶ οὐσιαστικά. **13** Ἐὰν δὲ
(μὲ τὰ ἐπαινετικὰ γιὰ τοὺς ἑαυτούς μας λόγια) γίναμε παράφρονες, τὸ
κάναμε γιὰ τὸ Θεό (γιὰ νὰ μὴ μειώνεται τὸ ἀποστολικό μας κῦρος καὶ
ζημιώνεται τὸ ἔργο τοῦ Θεοῦ). Καὶ ἐὰν (μὲ τὰ ταπεινὰ γιὰ τοὺς ἑαυ-
τούς μας λόγια) δεικνυώμεθα σώφρονες, τὸ κάνουμε γιὰ σᾶς (γιὰ νὰ
διδάσκεσθε ἀπὸ τὸ παράδειγμά μας νὰ εἶσθε ταπεινόφρονες καὶ σεῖς).
14 Διότι ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ κυριαρχεῖ σ᾽ ἐμᾶς, ποὺ σχηματίσαμε
αὐτὸ τὸ φρόνημα: Ἀφοῦ ἕνας πέθανε γιὰ ὅλους, ἄρα ὅλοι πέθαναν.
15 Καὶ πέθανε γι᾽ ὅλους, ὥστε οἱ ζῶντες νὰ μὴ ζοῦν πλέον γιὰ τοὺς
ἑαυτούς τους, ἀλλὰ γι᾽ αὐτόν, ποὺ πέθανε γι᾽ αὐτοὺς καὶ ἀναστήθηκε.

Συμφιλίωσι μὲ τὸ Θεὸ καὶ νέα ζωή

16 Ἔτσι ἀπὸ τώρα (ποὺ σχηματίσαμε αὐτὸ τὸ φρόνημα) ἐμεῖς δὲν
λογαριάζουμε κανένα μὲ βάσι ἐξωτερικὰ προσόντα. Καὶ ἂν εἴχαμε δὲ
γνωρίσει τὸ Χριστὸ σωματικῶς (ὅπως οἱ ἄλλοι ἀπόστολοι), ἀλλὰ τώ-
ρα πλέον δὲν τὸν γνωρίζουμε. **17** Ὥστε, ἐὰν κανεὶς ἀνήκῃ στὸ Χριστό,
αὐτὸς εἶναι καινούργια δημιουργία. Τὰ παλαιὰ πέρασαν, ἰδοὺ ὅλα ἔχουν
γίνει καινούργια. **18** Καὶ ὅλα ἀπὸ τὸ Θεό, ποὺ μᾶς συμφιλίωσε μὲ τὸν
ἑαυτό του διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἀνέθεσε σ᾽ ἐμᾶς νὰ ὑπηρετήσω-
με στὴ συμφιλίωσι. **19** Ἡ συμφιλίωσι ἐπιτεύχθηκε, διότι βεβαίως στὸ
πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ ἦταν ὁ Θεός (ἡ θυσία τοῦ Χριστοῦ ἦταν θυσία
Θεανθρώπου), ὁ ὁποῖος συμφιλίωσε τὸν κόσμο μὲ τὸν ἑαυτό του, μὴ
καταλογίζοντας σ᾽ αὐτοὺς τὰ παραπτώματά τους, καὶ ἀνέθεσε σ᾽ ἐμᾶς
τὸ κήρυγμα τῆς συμφιλιώσεως. **20** Συνεπῶς ἐκτελοῦμε ἔργο πρε-
σβευτῶν χάριν τοῦ Χριστοῦ ὡς τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος κηρύττει μὲ τὸ στό-
μα μας. Παρακαλοῦμε χάριν τοῦ Χριστοῦ, συμφιλιωθῆτε μὲ τὸ Θεό!
21 Διότι ἐκεῖνον, ποὺ δὲν γνώρισε ἁμαρτία, γιὰ μᾶς τὸν ἔκανε ἁμαρ-
τία (φορτώνοντάς τον μὲ τὶς δικές μας ἁμαρτίες), γιὰ νὰ γίνωμε ἐμεῖς
διὰ μέσου αὐτοῦ ἁγιωσύνη (ἅγιοι), ὅπως θέλει ὁ Θεός[1].

---

1. Ἤ, γιὰ νὰ δικαιωθοῦμε (νὰ σωθοῦμε) ἐμεῖς ἀπὸ τὸ Θεὸ διὰ μέσου αὐτοῦ

6 Συνεργοῦντες δὲ καὶ παρακαλοῦμεν μὴ εἰς κενὸν τὴν χά-
ριν τοῦ Θεοῦ δέξασθαι ὑμᾶς. 2 λέγει γάρ· **Καιρῷ δεκτῷ**
ἐπήκουσά σου καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι. Ἰδοὺ νῦν
καιρὸς εὐπρόσδεκτος, ἰδοὺ νῦν **ἡμέρα σωτηρίας**.

3 Μηδεμίαν ἐν μηδενὶ διδόντες προσκοπήν, ἵνα μὴ μωμηθῇ
ἡ διακονία, 4 ἀλλ' ἐν παντὶ συνιστῶντες ἑαυτοὺς ὡς Θεοῦ διά-
κονοι, ἐν ὑπομονῇ πολλῇ ἐν θλίψεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν στενο-
χωρίαις, 5 ἐν πληγαῖς, ἐν φυλακαῖς, ἐν ἀκαταστασίαις, ἐν κό-
ποις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἐν νηστείαις· 6 ἐν ἁγνότητι, ἐν γνώσει, ἐν
μακροθυμίᾳ, ἐν χρηστότητι, ἐν πνεύματι ἁγίῳ, ἐν ἀγάπῃ ἀνυ-
ποκρίτῳ· 7 ἐν λόγῳ ἀληθείας, ἐν δυνάμει Θεοῦ, διὰ τῶν ὅπλων
τῆς δικαιοσύνης τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν· 8 διὰ δόξης καὶ
ἀτιμίας, διὰ δυσφημίας καὶ εὐφημίας, ὡς πλάνοι καὶ ἀληθεῖς,
9 ὡς ἀγνοούμενοι καὶ ἐπιγινωσκόμενοι, ὡς ἀποθνῄσκοντες καὶ
ἰδοὺ ζῶμεν, ὡς παιδευόμενοι καὶ μὴ θανατούμενοι, 10 ὡς λυ-
πούμενοι ἀεὶ δὲ χαίροντες, ὡς πτωχοὶ πολλοὺς δὲ πλουτίζοντες,
ὡς μηδὲν ἔχοντες καὶ πάντα κατέχοντες.

11 Τὸ στόμα ἡμῶν ἀνέῳγε πρὸς ὑμᾶς, Κορίνθιοι, ἡ καρδία
ἡμῶν πεπλάτυνται· 12 οὐ στενοχωρεῖσθε ἐν ἡμῖν, στενοχω-
ρεῖσθε δὲ ἐν τοῖς σπλάγχνοις ὑμῶν. 13 Τὴν δὲ αὐτὴν ἀντιμι-
σθίαν, ὡς τέκνοις λέγω, πλατύνθητε καὶ ὑμεῖς.

Καιρὸς εὐλογημένος, ἐποχὴ σωτηρίας

6 Ἐπειδὴ συνεργοῦμε δὲ στὸ ἔργο τοῦ Θεοῦ, γι' αὐτὸ σᾶς παρακα-
λοῦμε νὰ μὴ δεχθῆτε τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ ματαίως. **2** Διότι λέγει:
**Στὸν εὐλογημένο καιρὸ σὲ ἄκουσα, καὶ στὴν ἐποχὴ τῆς σωτη-
ρίας σὲ βοήθησα.** Ἰδοὺ τώρα **καιρὸς εὐλογημένος**, ἰδοὺ τώρα
ἐποχὴ σωτηρίας.

Οἱ ἀπόστολοι σὲ ὅλα καὶ μὲ ὅλα σωστοὶ διάκονοι Θεοῦ

3 Καμμία ἀφορμὴ σκανδάλου δὲν δίνουμε σὲ κανένα, γιὰ νὰ μὴ δυ-
σφημηθῇ ἡ διακονία μας. **4** Ἀντιθέτως, σὲ κάθε τι ἀποδεικνύουμε σω-
στοὺς τοὺς ἑαυτούς μας σὰν διάκονοι τοῦ Θεοῦ μὲ ὑπομονὴ πολλὴ σὲ
θλίψεις, σὲ δοκιμασίες, σὲ δυσχερέστατες καταστάσεις, **5** σὲ δαρμούς, σὲ
φυλακίσεις, σὲ καταδιώξεις ποὺ δὲν μᾶς ἀφήνουν νὰ σταθοῦμε πουθενά,
σὲ κόπους, σὲ ἀυπνίες, σὲ στερήσεις φαγητοῦ· **6** μὲ ἁγνότητα, μὲ κα-
τανόησι, μὲ εὐσπλαγχνία, μὲ καλωσύνη, μὲ διάθεσι ἁγία, μὲ ἀγάπη
ἀνυπόκριτη· **7** μὲ λόγο ἀληθινό (ἀνόθευτο, γνήσιο), μὲ δύναμι Θεοῦ,
μὲ τὰ ὅπλα τῆς ἀρετῆς στὸ δεξιὸ χέρι γιὰ ἐπίθεσι καὶ στὸ ἀριστερὸ γιὰ
ἄμυνα, **8** μὲ τιμὴ (ἐκ μέρους τῶν πιστῶν) καὶ καταφρόνησι καὶ ἐξευ-
τελισμούς (ἐκ μέρους τῶν ἀπίστων), μὲ δυσφήμησι καὶ ἔπαινο· ὡς ἀπα-
τεῶνες (κατὰ τοὺς ἐχθροὺς) καὶ εἰλικρινεῖς (κατὰ τοὺς πιστούς), **9** ὡς
ἀπορριπτόμενοι καὶ ἀναγνωριζόμενοι, ὡς φθάνοντες στὸ χεῖλος τοῦ θα-
νάτου καὶ παρ' ἐλπίδα ἐξακολουθοῦντες νὰ ζοῦμε, ὡς βασανιζόμενοι
χωρὶς τὰ βάσανα νὰ μᾶς ἐπιφέρουν τὸ θάνατο, **10** ὡς λυπούμενοι (ἀπὸ
θλιβερὰ γεγονότα) καὶ ὅμως πάντοτε χαίροντες (χαρμολύπη), ὡς πτω-
χοὶ ποὺ ὅμως πλουτίζουμε πολλούς, ὡς ἀκτήμονες ποὺ ὅμως στὴ διά-
θεσί μας ἔχουμε τὰ πάντα.

«Ἡ καρδία ἡμῶν πεπλάτυνται, πλατύνθητε καὶ ὑμεῖς»

11 Ὦ Κορίνθιοι! Ἀπὸ ἀγάπη τὸ στόμα μας ἄνοιξε πρὸς ἐσᾶς, ἡ καρ-
διά μας ἔγινε πλατειά. **12** Μέσα μας χωρεῖτε ἀνέτως, δὲν ὑπάρχει στε-
νότης χώρου σὲ μᾶς. Ἀλλὰ στενότης χώρου ὑπάρχει στὴν καρδιά σας.
13 Σᾶς ὁμιλῶ σὰν παιδιά μου. Ἀνταποδώσετε λοιπὸν τὴν αὐτὴ ἀγάπη,
κάνετε καὶ σεῖς τὴν καρδιά σας πλατειά.

14 Μὴ γίνεσθε ἑτεροζυγοῦντες ἀπίστοις. Τίς γὰρ μετοχὴ δι-
καιοσύνῃ καὶ ἀνομίᾳ; Τίς δὲ κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος;
15 Τίς δὲ συμφώνησις Χριστῷ πρὸς Βελίαλ; Ἢ τίς μερὶς πιστῷ
μετὰ ἀπίστου; 16 Τίς δὲ συγκατάθεσις ναῷ Θεοῦ μετὰ εἰδώ-
λων; Ὑμεῖς γὰρ ναὸς Θεοῦ ἐστε ζῶντος, καθὼς εἶπεν ὁ Θεὸς ὅτι
**ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς καὶ ἐμπεριπατήσω, καὶ ἔσομαι αὐτῶν Θε-
ός, καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι λαός.** 17 Διὸ **ἐξέλθετε ἐκ μέσου αὐτῶν**
καὶ **ἀφορίσθητε, λέγει Κύριος,** καὶ **ἀκαθάρτου μὴ ἅπτεσθε,
κἀγὼ εἰσδέξομαι ὑμᾶς,** 18 καὶ **ἔσομαι** ὑμῖν **εἰς πατέρα, καὶ**
ὑμεῖς ἔσεσθέ **μοι εἰς υἱοὺς** καὶ θυγατέρας, **λέγει Κύ-
ριος παντοκράτωρ.**

7 Ταύτας οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀγαπητοί, καθαρίσω-
μεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος,
ἐπιτελοῦντες ἁγιωσύνην ἐν φόβῳ Θεοῦ.

2 Χωρήσατε ἡμᾶς· οὐδένα ἠδικήσαμεν, οὐδένα ἐφθείραμεν,
οὐδένα ἐπλεονεκτήσαμεν. 3 Οὐ πρὸς κατάκρισιν λέγω· προεί-
ρηκα γὰρ ὅτι ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν ἐστε εἰς τὸ συναποθανεῖν
καὶ συζῆν. 4 Πολλή μοι παρρησία πρὸς ὑμᾶς, πολλή μοι καύ-
χησις ὑπὲρ ὑμῶν. Πεπλήρωμαι τῇ παρακλήσει, ὑπερπερισσεύ-
ομαι τῇ χαρᾷ ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν.
5 Καὶ γὰρ ἐλθόντων ἡμῶν εἰς Μακεδονίαν οὐδεμίαν ἔσχηκεν
ἄνεσιν ἡ σὰρξ ἡμῶν, ἀλλ' ἐν παντὶ θλιβόμενοι· ἔξωθεν μάχαι,
ἔσωθεν φόβοι. 6 Ἀλλ' ὁ παρακαλῶν τοὺς ταπεινοὺς παρεκάλε-
σεν ἡμᾶς ὁ Θεὸς ἐν τῇ παρουσίᾳ Τίτου. 7 Οὐ μόνον δὲ ἐν τῇ
παρουσίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ παρακλήσει ᾗ παρεκλήθη ἐφ'

Οἱ πιστοὶ εἶναι ναὸς τοῦ ζωντανοῦ Θεοῦ

14 Νὰ μὴ λαμβάνετε ὡς συζύγους ἀπίστους, διότι αὐτὴ ἡ συζυγία εἶναι ἀταίριαστη. Διότι ποιά σχέσι ἔχει ἡ ἀρετὴ μὲ τὴ φαυλότητα; Καὶ τί κοινὸ ἔχει τὸ φῶς μὲ τὸ σκότος; **15** Καὶ ποιά ἁρμονία μπορεῖ νὰ ὑπάρχῃ μεταξὺ τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ Βελίαλ[1] (τοῦ Σατανᾶ); Ἢ ποιά θέσι μπορεῖ νὰ ἔχῃ ὁ πιστὸς μαζὶ μὲ τὸν ἄπιστο; **16** Καὶ πῶς μπορεῖ νὰ συνυπάρχῃ στὸν ἴδιο τόπο ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ μὲ τὸ ναὸ τῶν εἰδώλων; Ἐσεῖς δὲ (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς ἀπίστους, οἱ ὁποῖοι εἶναι ναὸς τῶν εἰδώλων, τῶν ψευδῶν θεῶν) εἶσθε ναὸς τοῦ ζωντανοῦ Θεοῦ, συμφώνως πρὸς τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ: **Θὰ κατοικήσω ἀνάμεσά τους καὶ θὰ περιπατῶ ἀνάμεσά τους, καὶ θὰ εἶμαι Θεός τους, καὶ αὐτοὶ θὰ εἶναι λαός μου.** **17** Γι' αὐτὸ **φύγετε ἀπ' αὐτοὺς** καὶ **χωρισθῆτε, λέγει ὁ Κύριος,** καὶ **ἀκάθαρτον μὴν ἐγγίζετε, καὶ ἐγὼ θ' ἀνοίξω τὶς ἀγκάλες μου νὰ σᾶς δεχθῶ.** **18** Καὶ **θὰ εἶμαι** σὲ σᾶς **πατέρας, καὶ** σεῖς θὰ εἶσθε **σὲ μένα υἱοὶ** καὶ θυγατέρες, **λέγει ὁ παντοκράτωρ Κύριος.**

7 Ἀφοῦ λοιπόν, ἀγαπητοί, πραγματοποιήθηκαν σὲ μᾶς αὐτὲς οἱ ὑποσχέσεις, ἂς καθαρίσωμε τοὺς ἑαυτούς μας ἀπὸ κάθε μολυσμὸ σώματος καὶ πνεύματος καὶ ἂς πραγματοποιοῦμε ἁγιωσύνη μὲ φόβο Θεοῦ.

Θλῖψι καὶ χαρὰ τοῦ Παύλου

2 Δῶστε μας χῶρο στὴν καρδιά σας. Σὲ κανένα δὲν κάναμε κακό, κανένα δὲν ἐξαπατήσαμε, κανένα δὲν ἐκμεταλλευθήκαμε. **3** Δὲν τὰ λέγω γιὰ νὰ σᾶς κατακρίνω. Εἶπα δὲ προηγουμένως, ὅτι εἶσθε μέσα στὶς καρδιές μας, γιὰ νὰ πεθάνωμε μαζί σας καὶ νὰ ζήσωμε μαζί σας. **4** Ἔχω πολλὴ ἐκτίμησι σὲ σᾶς, ἔχω πολλὴ καύχησι γιὰ σᾶς. Εἶμαι γεμᾶτος ἀπὸ παρηγοριά, ἔχω ξεχειλίσει ἀπὸ χαρὰ παρ' ὅλη τὴ θλῖψι μας.

5 Ἀκόμη δὲ καὶ ὅταν φθάσαμε στὴ Μακεδονία, καμμία ἀνακούφισι δὲν βρήκαμε. Ἀλλ' ἀπὸ παντοῦ θλίψεις. Ἀπ' ἔξω μάχες, ἀπὸ μέσα φόβοι (μάχες ἀπὸ τοὺς ἀπίστους, φόβοι γιὰ τοὺς πιστοὺς μήπως κλονισθοῦν). **6** Ἀλλ' ὁ Θεός, ποὺ παρηγορεῖ τοὺς ταπεινούς, μᾶς παρηγόρησε μὲ τὴν παρουσία τοῦ Τίτου. **7** Ὄχι δὲ μόνο μὲ τὴν παρουσία του,

---

1. Ἢ, Βελίαρ

ὑμῖν, ἀναγγέλλων ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἐπιπόθησιν, τὸν ὑμῶν ὀδυρ-
μόν, τὸν ὑμῶν ζῆλον ὑπὲρ ἐμοῦ, ὥστε με μᾶλλον χαρῆναι·
8 ὅτι, εἰ καὶ ἐλύπησα ὑμᾶς ἐν τῇ ἐπιστολῇ, οὐ μεταμέλομαι, εἰ
καὶ μετεμελόμην. Βλέπω γὰρ ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη, εἰ καὶ
πρὸς ὥραν, ἐλύπησεν ὑμᾶς. **9** Νῦν χαίρω, οὐχ ὅτι ἐλυπήθητε,
ἀλλ᾿ ὅτι ἐλυπήθητε εἰς μετάνοιαν· ἐλυπήθητε γὰρ κατὰ Θεόν,
ἵνα ἐν μηδενὶ ζημιωθῆτε ἐξ ἡμῶν. **10** Ἡ γὰρ κατὰ Θεὸν λύπη
μετάνοιαν εἰς σωτηρίαν ἀμεταμέλητον κατεργάζεται. Ἡ δὲ τοῦ
κόσμου λύπη θάνατον κατεργάζεται. **11** Ἰδοὺ γὰρ αὐτὸ τοῦτο,
τὸ κατὰ Θεὸν λυπηθῆναι ὑμᾶς, πόσην κατειργάσατο ὑμῖν
σπουδήν, ἀλλὰ ἀπολογίαν, ἀλλὰ ἀγανάκτησιν, ἀλλὰ φόβον,
ἀλλὰ ἐπιπόθησιν, ἀλλὰ ζῆλον, ἀλλὰ ἐκδίκησιν! Ἐν παντὶ συν-
εστήσατε ἑαυτοὺς ἁγνοὺς εἶναι ἐν τῷ πράγματι. **12** Ἄρα, εἰ καὶ
ἔγραψα ὑμῖν, οὐχ εἵνεκεν τοῦ ἀδικήσαντος, οὐδὲ εἵνεκεν τοῦ
ἀδικηθέντος, ἀλλ᾿ εἵνεκεν τοῦ φανερωθῆναι τὴν σπουδὴν ὑμῶν
τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. **13** Διὰ τοῦτο πα-
ρακεκλήμεθα.

Ἐπὶ δὲ τῇ παρακλήσει ὑμῶν περισσοτέρως μᾶλλον ἐχάρη-
μεν ἐπὶ τῇ χαρᾷ Τίτου, ὅτι ἀναπέπαυται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ
πάντων ὑμῶν· **14** ὅτι, εἴ τι αὐτῷ ὑπὲρ ὑμῶν κεκαύχημαι, οὐ
κατῃσχύνθην, ἀλλ᾿ ὡς πάντα ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν ὑμῖν,
οὕτω καὶ ἡ καύχησις ἡμῶν ἡ ἐπὶ Τίτου ἀλήθεια ἐγενήθη.
15 Καὶ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς ἐστιν ἀνα-
μιμνῃσκομένου τὴν πάντων ὑμῶν ὑπακοήν, ὡς μετὰ φόβου καὶ
τρόμου ἐδέξασθε αὐτόν. **16** Χαίρω ὅτι ἐν παντὶ θαρρῶ ἐν ὑμῖν.

8 Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν δεδομέ-
νην ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Μακεδονίας, **2** ὅτι ἐν πολλῇ δο-
κιμῇ θλίψεως ἡ περισσεία τῆς χαρᾶς αὐτῶν καὶ ἡ κατὰ βάθους
πτωχεία αὐτῶν ἐπερίσσευσεν εἰς τὸν πλοῦτον τῆς ἁπλότητος
αὐτῶν· **3** ὅτι κατὰ δύναμιν, μαρτυρῶ, καὶ ὑπὲρ δύναμιν, αὐθαί-
ρετοι, **4** μετὰ πολλῆς παρακλήσεως δεόμενοι ἡμῶν τὴν χάριν
καὶ τὴν κοινωνίαν τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους.

ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν παρηγοριά, ποὺ αἰσθάνθηκε ἐξ αἰτίας σας. Σχετικῶς
μᾶς ὁμιλεῖ γιὰ τὸ σφοδρό σας πόθο, τὴ βαθειά σας λύπη καὶ τὸ θερμὸ
ἐνδιαφέρον σας γιὰ μένα, ὥστε νὰ χαρῶ περισσότερο. **8** Γι' αὐτό, ἂν
καὶ σᾶς λύπησα μὲ τὴν ἐπιστολή, δὲν μετανοῶ, ἂν καὶ εἶχα μετανοήσει.
Διότι βλέπω, ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη, ἔστω καὶ προσωρινά, σᾶς λύπησε.
9 Τώρα χαίρω, ὄχι διότι λυπηθήκατε, ἀλλὰ διότι ἡ λύπη σας ἔφερε με-
τάνοια. Διότι λυπηθήκατε ὅπως θέλει ὁ Θεός, ὥστε νὰ μὴ ζημιωθῆτε
σὲ τίποτε ἀπὸ μᾶς. **10** Ναί, ἡ θεία λύπη φέρνει μετάνοια γιὰ σωτηρία,
γιὰ τὴν ὁποία δὲν μεταμελεῖται κανείς. Ἀντιθέτως ἡ κοσμικὴ λύπη φέρ-
νει θάνατο. **11** Καὶ ἰδοὺ αὐτὸ ἀκριβῶς, τὸ ὅτι λυπηθήκατε ὅπως θέλει
ὁ Θεός, πόσο ἐνδιαφέρον σᾶς προκάλεσε, πόση προθυμία γιὰ ἀπολογία,
πόση ἀγανάκτησι (γιὰ τὸν ἔνοχο), πόσο φόβο (γιὰ συνέπειες), πόσο
πόθο (γιὰ μένα), πόσο ζῆλο, πόση ἐπιθυμία τιμωρίας τοῦ κακοῦ! Μὲ
ὅλα ἀποδείξατε, ὅτι εἶσθε ἀθῷοι στὴν ὑπόθεσι. **12** Ἔτσι, ἂν καὶ σᾶς
ἔγραψα, αὐτὸ δὲν ἔγινε γι' αὐτόν, ποὺ ἔκανε τὸ κακό, οὔτε γι' αὐτόν,
ποὺ ὑπέστη τὸ κακό, ἀλλὰ μᾶλλον γιὰ νὰ ἐκδηλωθῇ σὲ σᾶς τὸ ἐνδια-
φέρον σας γιὰ μᾶς, ὅπως θέλει ὁ Θεός. **13** Γι' αὐτὸ αἰσθανθήκαμε
εὐχαρίστησι.

Κοντὰ δὲ στὴν εὐχαρίστησι ποὺ μᾶς δώσατε, πολὺ περισσότερο χα-
ρήκαμε γιὰ τὴ χαρὰ τοῦ Τίτου, διότι τὸ πνεῦμα του αἰσθάνθηκε ἀνά-
παυσι ἀπ' ὅλους σας· **14** διότι, σ' ὅ,τι καυχήθηκα σ' αὐτὸν γιὰ σᾶς, δὲν
ντροπιάσθηκα. Ἀλλ' ὅπως ὅλα, ὅσα σᾶς εἴπαμε, εἶναι ἀληθινά, ἔτσι καὶ
ἡ καύχησί μας στὸν Τίτο ἀποδείχθηκε ὀρθή. **15** Καὶ ἡ καρδιά του εἶναι
περισσότερο σὲ σᾶς, καθὼς ἐνθυμεῖται τὴν ὑπακοὴ ὅλων σας, ὅτι τὸν
δεχθήκατε μὲ φόβο καὶ μὲ τρόμο (μήπως τὸν δυσαρεστήσετε σὲ κάτι).
16 Χαίρω, διότι σὲ κάθε τι δύναμαι νὰ βασίζωμαι σὲ σᾶς.

Γενναιοδωρία τῶν ἐκκλησιῶν τῆς Μακεδονίας

8 Σᾶς πληροφορῶ τώρα, ἀδελφοί, γιὰ τὴ (μεγάλη) χάρι τοῦ Θεοῦ,
ποὺ δόθηκε στὶς ἐκκλησίες τῆς Μακεδονίας. **2** Σᾶς πληροφορῶ, ὅτι,
παρὰ τὴ μεγάλη δοκιμασία τῆς οἰκονομικῆς στερήσεως, ἡ μεγάλη προθυ-
μία τους καὶ ἡ βαθειά τους φτώχεια ξεχείλισαν, γιὰ νὰ σχηματίσουν τὸν
πλοῦτο τῆς γενναιοδωρίας τους. **3** Διότι συμφώνως πρὸς τὴν οἰκονομική
τους δύναμι, βεβαιώνω, καὶ παραπάνω ἀπὸ τὴν οἰκονομική τους δύναμι
πρόσφεραν ἀπὸ δική τους πρωτοβουλία. **4** Καὶ μὲ πολλὲς παρακλήσεις
μᾶς ζητοῦσαν νὰ τοὺς ἐπιτρέψωμε τὴν προσφορὰ καὶ τὴ μετάδοσι γιὰ
τὴ βοήθεια πρὸς τοὺς ἁγίους (τοὺς χριστιανοὺς τῆς Ἱερουσαλήμ).

5 Καὶ οὐ καθὼς ἠλπίσαμεν, ἀλλ' ἑαυτοὺς ἔδωκαν πρῶτον τῷ
Κυρίῳ καὶ ἡμῖν διὰ θελήματος Θεοῦ, 6 εἰς τὸ παρακαλέσαι
ἡμᾶς Τίτον, ἵνα καθὼς προενήρξατο οὕτω καὶ ἐπιτελέσῃ εἰς
ὑμᾶς καὶ τὴν χάριν ταύτην. 7 Ἀλλ' ὥσπερ ἐν παντὶ περισσεύ-
ετε, πίστει καὶ λόγῳ καὶ γνώσει καὶ πάσῃ σπουδῇ καὶ τῇ ἐξ
ὑμῶν ἐν ἡμῖν ἀγάπῃ, ἵνα καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι περισσεύητε.
8 Οὐ κατ' ἐπιταγὴν λέγω, ἀλλὰ διὰ τῆς ἑτέρων σπουδῆς καὶ
τὸ τῆς ὑμετέρας ἀγάπης γνήσιον δοκιμάζων. 9 Γινώσκετε γὰρ
τὴν χάριν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι δι' ὑμᾶς ἐπτώ-
χευσε πλούσιος ὤν, ἵνα ὑμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτήσητε.
10 Καὶ γνώμην ἐν τούτῳ δίδωμι. Τοῦτο γὰρ ὑμῖν συμφέρει,
οἵτινες οὐ μόνον τὸ ποιῆσαι, ἀλλὰ καὶ τὸ θέλειν προενήρξασθε
ἀπὸ πέρυσι. 11 Νυνὶ δὲ καὶ τὸ ποιῆσαι ἐπιτελέσατε, ὅπως κα-
θάπερ ἡ προθυμία τοῦ θέλειν, οὕτω καὶ τὸ ἐπιτελέσαι ἐκ τοῦ
ἔχειν.

12 Εἰ γὰρ ἡ προθυμία πρόκειται, καθὸ ἐὰν ἔχῃ τις εὐπρόσ-
δεκτος, οὐ καθὸ οὐκ ἔχει. 13 Οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἄνεσις, ὑμῖν δὲ
θλῖψις, ἀλλ' ἐξ ἰσότητος· 14 ἐν τῷ νῦν καιρῷ τὸ ὑμῶν περίσ-
σευμα εἰς τὸ ἐκείνων ὑστέρημα, ἵνα καὶ τὸ ἐκείνων περίσσευ-
μα γένηται εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα, ὅπως γένηται ἰσότης,
15 καθὼς γέγραπται· **Ὁ τὸ πολὺ οὐκ ἐπλεόνασε, καὶ ὁ τὸ ὀλί-
γον οὐκ ἠλαττόνησε.**

16 Χάρις δὲ τῷ Θεῷ τῷ διδόντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν ὑπὲρ
ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ Τίτου, 17 ὅτι τὴν μὲν παράκλησιν ἐδέξατο,
σπουδαιότερος δὲ ὑπάρχων αὐθαίρετος ἐξῆλθε πρὸς ὑμᾶς.
18 Συνεπέμψαμεν δὲ μετ' αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν οὗ ὁ ἔπαινος ἐν
τῷ εὐαγγελίῳ διὰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. 19 Οὐ μόνον δέ,

Προτροπὴ πρὸς τὴν ἐκκλησία τῆς Κορίνθου νὰ μὴν ὑστερήσῃ

5 Καὶ δὲν ἔδωσαν μόνον ὅπως περιμέναμε, ἀλλὰ πρῶτα ἔδωσαν τοὺς
ἑαυτούς τους στὸν Κύριο καὶ σὲ μᾶς συμφώνως πρὸς τὸ θέλημα τοῦ Θε-
οῦ. **6** Ἔτσι (γιὰ νὰ μὴν ὑστερήσετε σεῖς) παρακαλέσαμε τὸν Τίτο,
ὅπως κατὰ τὸ παρελθὸν ἔκανε τὴν ἀρχή, ἔτσι ἐπίσης νὰ φέρῃ σὲ πέρας
μεταξύ σας καὶ αὐτὸ τὸ ἔργο τῆς φιλανθρωπίας. **7** Ὅπως δὲ σὲ ὅλα
ὑπερέχετε, σὲ πίστι, καὶ σὲ λόγο, καὶ σὲ γνῶσι, καὶ σὲ κάθε φροντίδα,
καὶ στὴν ἀγάπη σας γιὰ μᾶς, ἔτσι νὰ ὑπερέχετε καὶ σ' αὐτὸ τὸ ἔργο τῆς
φιλανθρωπίας.

8 Δὲν τὸ λέγω σὰν διαταγή, ἀλλ' ἀναφέρω τὸ ζῆλο τῶν ἄλλων, γιὰ
νὰ σᾶς κάνω ν' ἀποδείξετε καὶ τῆς δικῆς σας ἀγάπης τὴ γνησιότητα.
9 Γνωρίζετε δὲ τὴν εὐσπλαγχνία τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι
γιὰ σᾶς, ἐνῷ ἦταν πλούσιος, ἔγινε πτωχός, γιὰ νὰ γίνετε σεῖς πλούσι-
οι μὲ τὴν πτωχεία ἐκείνου. **10** Γνώμη λοιπὸν δίνω σ' αὐτὸ τὸ θέμα.
Αὐτὸ (τὸ νὰ φανῆτε γενναιόδωροι) βεβαίως συμφέρει σὲ σᾶς, οἱ ὁποῖοι
ἄλλωστε πρῶτοι ἀρχίσατε ἀπὸ πέρυσι, ὄχι μόνο νὰ κάνετε, ἀλλὰ καὶ
νὰ θέλετε αὐτὸ τὸ ἔργο. **11** Τώρα λοιπὸν ὁλοκληρώσετε τὸ ἔργο, ὥστε,
ὅπως ὑπῆρξε ἡ προθυμία τοῦ νὰ τὸ θέλετε, ἔτσι νὰ γίνῃ καὶ ἡ ἐκτέλε-
σί του ἀπ' ὅ,τι ἔχετε.

Ἰσότης

12 Ὅταν δὲ ὑπάρχῃ ἡ προθυμία, ἀπαιτεῖται προσφορὰ ἐὰν κανεὶς
ἔχῃ, ὄχι ἐὰν δὲν ἔχῃ (Ἐὰν κάποιος δὲν ἔχῃ, ὁ Θεὸς ἐκτιμᾷ τὴν προ-
θυμία του). **13** Ὄχι βεβαίως σ' ἄλλους νὰ ὑπάρχῃ εὐχέρεια καὶ σὲ σᾶς
στέρησι, ἀλλ' ἐξ ἴσου. **14** Στὴν παροῦσα περίστασι τὸ δικό σας περίσ-
σευμα νὰ προστεθῇ στὸ ὑστέρημα ἐκείνων, γιὰ νὰ προστεθῇ (ἄλλοτε, ἂν
ἀντιστραφοῦν τὰ πράγματα) καὶ τὸ περίσσευμα ἐκείνων στὸ δικό σας
ὑστέρημα, καὶ ἔτσι νὰ προκύψῃ ἰσότης. **15** Ὅπως λέγει ἡ Γραφή,
Αὐτὸς ποὺ μάζευε τὸ πολὺ (μάννα) **δὲν εἶχε περίσσευμα, καὶ
αὐτὸς ποὺ μάζευε τὸ λίγο δὲν εἶχε ὑστέρημα.**

Λῆψι μέτρων γιὰ τὸ ἀδιάβλητο τῆς διαχειρίσεως τῶν εἰσφορῶν

16 Ἂς εὐχαριστήσωμε δὲ τὸ Θεό, ποὺ δίνει τὸν ἴδιο ζῆλο γιὰ σᾶς
στὴν καρδιὰ τοῦ Τίτου. **17** Διότι, ὄχι μόνο δέχθηκε τὴν παράκλησί μου
(νὰ ἔλθῃ σὲ σᾶς), ἀλλ' ἐπειδὴ εἶχε μεγαλύτερη προθυμία, ἀναχώρησε
γιὰ σᾶς αὐτοπροαιρέτως. **18** Στείλαμε δὲ μαζί του τὸν ἀδελφό, ποὺ
ἐπαινεῖται ἀπ' ὅλες τὶς ἐκκλησίες γιὰ τὸ εὐαγγέλιο. **19** Ὄχι δὲ μόνον

ἀλλὰ καὶ χειροτονηθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν συνέκδημος ἡμῶν
σὺν τῇ χάριτι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ᾽ ἡμῶν πρὸς τὴν
αὐτοῦ τοῦ Κυρίου δόξαν καὶ προθυμίαν ἡμῶν· 20 στελλόμενοι
τοῦτο, μή τις ἡμᾶς μωμήσηται ἐν τῇ ἁδρότητι ταύτῃ τῇ δια-
κονουμένῃ ὑφ᾽ ἡμῶν, 21 προνοούμενοι καλὰ οὐ μόνον ἐνώπιον
Κυρίου, ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον ἀνθρώπων.

22 Συνεπέμψαμεν δὲ αὐτοῖς τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, ὃν ἐδοκιμά-
σαμεν ἐν πολλοῖς πολλάκις σπουδαῖον ὄντα, νυνὶ δὲ πολὺ
σπουδαιότερον πεποιθήσει πολλῇ τῇ εἰς ὑμᾶς. 23 Εἴτε ὑπὲρ
Τίτου, κοινωνὸς ἐμὸς καὶ εἰς ὑμᾶς συνεργός· εἴτε ἀδελφοὶ
ἡμῶν, ἀπόστολοι ἐκκλησιῶν, δόξα Χριστοῦ. 24 Τὴν οὖν ἔνδει-
ξιν τῆς ἀγάπης ὑμῶν καὶ ἡμῶν καυχήσεως ὑπὲρ ὑμῶν εἰς
αὐτοὺς ἐνδείξασθε εἰς πρόσωπον τῶν ἐκκλησιῶν.

9 Περὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους περισσόν
μοί ἐστι τὸ γράφειν ὑμῖν· 2 οἶδα γὰρ τὴν προθυμίαν ὑμῶν
ἣν ὑπὲρ ὑμῶν καυχῶμαι Μακεδόσιν, ὅτι Ἀχαΐα παρεσκεύα-
σται ἀπὸ πέρυσι· καὶ ὁ ἐξ ὑμῶν ζῆλος ἠρέθισε τοὺς πλείονας.
3 Ἔπεμψα δὲ τοὺς ἀδελφούς, ἵνα μὴ τὸ καύχημα ἡμῶν τὸ ὑπὲρ
ὑμῶν κενωθῇ ἐν τῷ μέρει τούτῳ, ἵνα, καθὼς ἔλεγον, παρεσκευ-
ασμένοι ἦτε, 4 μήπως ἐὰν ἔλθωσι σὺν ἐμοὶ Μακεδόνες καὶ
εὕρωσιν ὑμᾶς ἀπαρασκευάστους, καταισχυνθῶμεν ἡμεῖς, ἵνα
μὴ λέγωμεν ὑμεῖς, ἐν τῇ ὑποστάσει ταύτῃ τῆς καυχήσεως.
5 Ἀναγκαῖον οὖν ἡγησάμην παρακαλέσαι τοὺς ἀδελφοὺς ἵνα
προέλθωσιν εἰς ὑμᾶς καὶ προκαταρτίσωσι τὴν προκατηγγελ-
μένην εὐλογίαν ὑμῶν, ταύτην ἑτοίμην εἶναι, οὕτως ὡς εὐλο-
γίαν καὶ μὴ ὡς πλεονεξίαν.

6 Τοῦτο δέ, ὁ σπείρων φειδομένως φειδομένως καὶ θερίσει,
καὶ ὁ σπείρων ἐπ᾽ εὐλογίαις ἐπ᾽ εὐλογίαις καὶ θερίσει. 7 Ἕκα-
στος καθὼς προαιρεῖται τῇ καρδίᾳ, μὴ ἐκ λύπης ἢ ἐξ ἀνάγκης·
ἱλαρὸν γὰρ δότην ἀγαπᾷ ὁ Θεός.

αὐτό, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐξέλεξαν οἱ ἐκκλησίες, γιὰ νὰ συνταξιδεύσῃ μαζί μας
μ' αὐτὴ τὴν προσφορά, γιὰ τὴν ὁποία φροντίζουμε, πρὸς δόξαν τοῦ ἰδίου
τοῦ Κυρίου, καὶ γιὰ νὰ φανῇ ἡ ἀνιδιοτέλειά μας. **20** Διότι φοβούμεθα
τοῦτο, μήπως κανεὶς μᾶς κατηγορήσῃ γιὰ τὴν πλουσία αὐτὴ συνεισφορά,
ποὺ φροντίζεται ἀπὸ μᾶς (μήπως δηλαδὴ κανεὶς μᾶς κατηγορήσῃ γιὰ κα-
τάχρησι). **21** Λαμβάνουμε πρόνοια, ὥστε τὰ ἔργα μας νὰ εἶναι καλὰ ὄχι
μόνο στὰ μάτια τοῦ Κυρίου, ἀλλὰ καὶ στὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων.

22 Ἐπίσης μαζὶ μ' αὐτοὺς στείλαμε τὸν ἀδελφό μας, γιὰ τὸν ὁποῖο
σὲ πολλὲς περιπτώσεις πολλὲς φορὲς διαπιστώσαμε, ὅτι εἶναι πρόθυμος.
Τώρα δὲ εἶναι πολὺ προθυμότερος λόγῳ τῆς πολλῆς ἐμπιστοσύνης, ποὺ
ἔχει σὲ σᾶς. **23** Εἴτε γιὰ τὸν Τίτο πρόκειται, αὐτὸς εἶναι φίλος μου καὶ
συνεργάτης στὸ ἔργο μου γιὰ σᾶς· εἴτε γιὰ τοὺς ἀδελφούς μας πρόκει-
ται, αὐτοὶ εἶναι ἀπεσταλμένοι τῶν ἐκκλησιῶν, δόξα τοῦ Χριστοῦ.
24 Δώσετε λοιπὸν σ' αὐτούς, γιὰ νὰ ἰδοῦν οἱ ἐκκλησίες τὴν ἀπόδειξι,
ποὺ θ' ἀποδεικνύῃ τὴν ἀγάπη σας, καὶ τὸ γιατί καυχώμεθα γιὰ σᾶς.

«Ἱλαρὸν δότην ἀγαπᾷ ὁ Θεός»

9 Γιὰ τὴ βοήθεια δὲ πρὸς τοὺς ἁγίους (τοὺς πτωχοὺς χριστιανοὺς τῆς
Ἱερουσαλὴμ) μοῦ εἶναι περιττὸ νὰ σᾶς γράφω. **2** Διότι ξέρω τὴν
προθυμία σας, γιὰ τὴν ὁποία μὲ καύχησι γιὰ σᾶς λέγω στοὺς Μακεδό-
νες, ὅτι ἡ (ἐπαρχία) Ἀχαΐα εἶναι ἕτοιμη ἀπὸ πέρυσι. Καὶ ὁ ζῆλος, ποὺ
ἐκδηλώθηκε ἀπὸ σᾶς, κέντρισε τοὺς περισσοτέρους. **3** Καὶ ἔστειλα τοὺς
ἀδελφούς, γιὰ νὰ μὴν ἀποδειχθῇ ἀβάσιμη στὴν ὑπόθεσι αὐτὴ ἡ καύχη-
σί μας γιὰ σᾶς, γιὰ νὰ εἶσθε, καθὼς ἔλεγα (στοὺς Μακεδόνες), προε-
τοιμασμένοι, **4** μήπως, ἐὰν ἔλθουν μαζί μου Μακεδόνες καὶ σᾶς βροῦν
ἀπροετοιμάστους, ντροπιασθοῦμε ἐμεῖς, γιὰ νὰ μὴ ποῦμε ἐσεῖς, σ' αὐτὴ
τὴν περίπτωσι τῆς καυχήσεως. **5** Θεώρησα λοιπὸν ἀναγκαῖο νὰ παρα-
καλέσω τοὺς ἀδελφοὺς νὰ ἔλθουν σὲ σᾶς πρωτύτερα ἀπὸ μένα καὶ νὰ
προετοιμάσουν τὴν εὐλογημένη προσφορά σας, ἡ ὁποία εἶχε προαναγ-
γελθῆ, ὥστε αὐτὴ νὰ εἶναι ἕτοιμη ὡς ὄντως εὐλογημένη προσφορά, καὶ
ὄχι ὡς κάτι ποὺ δίνεται μὲ τσιγγουνιὰ καὶ ἀναγκαστικά.

6 Νὰ ξέρετε δὲ τοῦτο: Ὅποιος σπείρει μὲ τσιγγουνιά, θὰ θερίσῃ λί-
γο καρπό. Καὶ ὅποιος σπείρει μὲ ἁπλοχεριά, θὰ θερίσῃ πλούσιο καρπό.
7 Ὁ καθένας ἂς δίνῃ σύμφωνα μὲ τὴν προαίρεσι τῆς καρδιᾶς του, χωρὶς
νὰ στενοχωρῆται ἢ νὰ ἐξαναγκάζεται. Διότι ὁ Θεὸς ἀγαπᾷ ἐκεῖνον, ποὺ
δίνει μὲ προθυμία καὶ χαρά.

8 Δυνατὸς δὲ ὁ Θεὸς πᾶσαν χάριν περισσεῦσαι εἰς ὑμᾶς, ἵνα
ἐν παντὶ πάντοτε πᾶσαν αὐτάρκειαν ἔχοντες περισσεύητε εἰς
πᾶν ἔργον ἀγαθόν, 9 καθὼς γέγραπται· **Ἐσκόρπισεν, ἔδωκε**
τοῖς πένησιν· ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα. 10 Ὁ δὲ
ἐπιχορηγῶν σπέρμα τῷ σπείροντι καὶ ἄρτον εἰς βρῶσιν χορη-
γήσαι καὶ πληθύναι τὸν σπόρον ὑμῶν καὶ αὐξήσαι τὰ γενή-
ματα τῆς δικαιοσύνης ὑμῶν·

11 ἐν παντὶ πλουτιζόμενοι εἰς πᾶσαν ἁπλότητα, ἥτις κατερ-
γάζεται δι' ἡμῶν εὐχαριστίαν τῷ Θεῷ· 12 ὅτι ἡ διακονία τῆς
λειτουργίας ταύτης οὐ μόνον ἐστὶ προσαναπληροῦσα τὰ ὑστε-
ρήματα τῶν ἁγίων, ἀλλὰ καὶ περισσεύουσα διὰ πολλῶν εὐχα-
ριστιῶν τῷ Θεῷ· 13 διὰ τῆς δοκιμῆς τῆς διακονίας ταύτης δο-
ξάζοντες τὸν Θεὸν ἐπὶ τῇ ὑποταγῇ τῆς ὁμολογίας ὑμῶν εἰς τὸ
εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ καὶ ἁπλότητι τῆς κοινωνίας εἰς αὐτοὺς
καὶ εἰς πάντας, 14 καὶ αὐτῶν δεήσει ὑπὲρ ὑμῶν, ἐπιποθούντων
ὑμᾶς διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐφ' ὑμῖν. 15 Χά-
ρις δὲ τῷ Θεῷ ἐπὶ τῇ ἀνεκδιηγήτῳ αὐτοῦ δωρεᾷ.

10 Αὐτὸς δὲ ἐγὼ Παῦλος παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τῆς πραότη-
τος καὶ ἐπιεικείας τοῦ Χριστοῦ, ὃς κατὰ πρόσωπον μὲν
ταπεινὸς ἐν ὑμῖν, ἀπὼν δὲ θαρρῶ εἰς ὑμᾶς! 2 Δέομαι δὲ τὸ μὴ
παρὼν θαρρῆσαι τῇ πεποιθήσει ᾗ λογίζομαι τολμῆσαι ἐπί τι-
νας τοὺς λογιζομένους ἡμᾶς ὡς κατὰ σάρκα περιπατοῦντας.
3 Ἐν σαρκὶ γὰρ περιπατοῦντες οὐ κατὰ σάρκα στρατευόμεθα.
4 Τὰ γὰρ ὅπλα τῆς στρατείας ἡμῶν οὐ σαρκικά, ἀλλὰ δυνατὰ
τῷ Θεῷ πρὸς καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων· λογισμοὺς καθαι-
ροῦντες 5 καὶ πᾶν ὕψωμα ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ
Θεοῦ, καὶ αἰχμαλωτίζοντες πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ
Χριστοῦ, 6 καὶ ἐν ἑτοίμῳ ἔχοντες ἐκδικῆσαι πᾶσαν παρακοήν,
ὅταν πληρωθῇ ὑμῶν ἡ ὑπακοή.

Ὁ πλοῦτος τοῦ ἐλεήμονος δὲν ἐξαντλεῖται

8 Ὁ δὲ Θεὸς ἔχει τὴ δύναμι νὰ σᾶς δώσῃ μὲ τὸ παραπάνω κάθε δωρεά, γιὰ νὰ ἔχετε σὲ ὅλα πάντοτε κάθε ἐπάρκεια, καὶ νὰ κάνετε μὲ τὸ παραπάνω κάθε καλὸ ἔργο, **9** ὅπως λέγει ἡ Γραφή: **Σκόρπισε, ἔδωσε στοὺς πτωχούς· ὁ πλοῦτος του μένει διαρκῶς** (Ὁ ἐλεήμων ἄνθρωπος δίνει ἀφειδώλευτα στοὺς πτωχούς, καὶ ἐν τούτοις ὁ πλοῦτος του δὲν ἐξαντλεῖται, διότι καὶ ὁ Θεὸς δίνει πλουσίως στὸν ἐλεήμονα ἄνθρωπο). **10** Ἐκεῖνος δέ, ποὺ χορηγεῖ σπόρο στὸ σπορέα, καὶ ἄρτο γιὰ τροφή, εἴθε νὰ πληθύνῃ τὸ σπόρο σας καὶ ν' αὐξήσῃ τὰ εἰσοδήματα τοῦ πλούτου σας.

Εὐχαριστίες πρὸς τὸ Θεὸ γιὰ τὴ γενναιοδωρία τῶν πιστῶν

11 Νὰ πλουτίζετε σὲ ὅλα γιὰ κάθε γενναιοδωρία, ἡ ὁποία μᾶς κάνει νὰ εὐχαριστοῦμε τὸ Θεό. **12** Διότι ἡ διακονία στὸ ἱερὸ αὐτὸ ἔργο ὄχι μόνον ἀναπληρώνει τὰ ὑστερήματα τῶν ἁγίων (τῶν χριστιανῶν), ἀλλὰ καὶ ξεχειλίζει μὲ πολλὲς εὐχαριστίες πρὸς τὸ Θεό. **13** Λόγῳ τῆς ἐπιτυχίας τῆς διακονίας αὐτῆς δοξάζουμε τὸ Θεὸ γιὰ τὴν ὑποταγὴ τῆς προαιρέσεώς σας στὸ εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ, καὶ τὴ γενναιοδωρία τῆς προσφορᾶς σ' αὐτοὺς καὶ σ' ὅλους, **14** καὶ τὴ δέησί τους γιὰ σᾶς, διότι σᾶς ἀγαποῦν θερμὰ λόγῳ τῆς ὑπερβολικῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, ποὺ εἶναι ἐπάνω σας. **15** Ἂς εὐχαριστήσωμε δὲ τὸ Θεὸ γιὰ τὴν ἀπερίγραπτη δωρεά του.

Τὰ ἐλατήρια καὶ τὰ ὅπλα τοῦ Παύλου

10 Ἐγὼ τώρα ὁ Παῦλος σᾶς παρακαλῶ μὲ τὴ χριστιανικὴ ταπείνωσι καὶ καλωσύνη. Ἐγώ, ὁ ὁποῖος (κατηγοροῦμαι ὅτι), ὅταν μὲν εἶμαι ἐνώπιόν σας, εἶμαι συνεσταλμένος, ὅταν δὲ ἀπουσιάζω, εἶμαι τολμηρὸς ἀπέναντί σας! **2** Παρακαλῶ λοιπόν, νὰ μὴ μὲ ἀναγκάσετε, ὅταν θὰ εἶμαι παρών, νὰ φανῶ τολμηρὸς μὲ τὴν τόλμη, τὴν ὁποία σκέπτομαι νὰ μεταχειρισθῶ ἐναντίον μερικῶν, οἱ ὁποῖοι νομίζουν, ὅτι κινούμεθα ἀπὸ ἐλατήρια ἀνθρώπινα (ἰδιοτελῆ, κοσμικά). **3** Βεβαίως ζοῦμε μὲ σάρκα καὶ εἴμεθα ἄνθρωποι. Ἀλλὰ δὲν ἀγωνιζόμεθα μὲ ἀνθρώπινα ἐλατήρια. **4** Καὶ τὰ ὅπλα τοῦ ἀγῶνος μας δὲν εἶναι ἀνθρώπινα, ἀλλὰ δυνατὰ ἀπὸ τὸ Θεό, γιὰ νὰ γκρεμίζουν ὀχυρώματα. Γκρεμίζουμε διάνοιες **5** καὶ κάθε τι, ποὺ μὲ ἔπαρσι ὑψώνεται κατὰ τῆς θελήσεως τοῦ Θεοῦ. Καὶ αἰχμαλωτίζουμε κάθε νοῦ, γιὰ νὰ ὑπακούῃ στὸ Χριστό. **6** Καὶ εἴμεθα ἕτοιμοι νὰ τιμωρήσωμε κάθε παρακοή, ὅταν ἡ δική σας ὑπακοὴ γίνῃ πλήρης.

7 Τὰ κατὰ πρόσωπον βλέπετε. Εἴ τις πέποιθεν ἑαυτῷ Χρι-
στοῦ εἶναι, τοῦτο λογιζέσθω πάλιν ἀφ' ἑαυτοῦ, ὅτι καθὼς αὐτὸς
Χριστοῦ, οὕτω καὶ ἡμεῖς Χριστοῦ. 8 Ἐάν τε γὰρ καὶ περισσό-
τερόν τι καυχήσωμαι περὶ τῆς ἐξουσίας ἡμῶν, ἧς ἔδωκεν ὁ Κύ-
ριος ἡμῖν εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν ὑμῶν, οὐκ
αἰσχυνθήσομαι. 9 Ἵνα μὴ δόξω ὡς ἂν ἐκφοβεῖν ὑμᾶς διὰ τῶν
ἐπιστολῶν. 10 Ὅτι αἱ μὲν ἐπιστολαί, φησί, βαρεῖαι καὶ ἰσχυ-
ραί, ἡ δὲ παρουσία τοῦ σώματος ἀσθενὴς καὶ ὁ λόγος ἐξουθε-
νημένος. 11 Τοῦτο λογιζέσθω ὁ τοιοῦτος, ὅτι οἷοί ἐσμεν τῷ
λόγῳ δι' ἐπιστολῶν ἀπόντες, τοιοῦτοι καὶ παρόντες τῷ ἔργῳ.

12 Οὐ γὰρ τολμῶμεν ἐγκρῖναι ἢ συγκρῖναι ἑαυτούς τισι τῶν
ἑαυτοὺς συνιστανόντων. Ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς ἑαυτοὺς με-
τροῦντες καὶ συγκρίνοντες ἑαυτοὺς ἑαυτοῖς οὐ συνιοῦσιν.
13 Ἡμεῖς δὲ οὐχὶ εἰς τὰ ἄμετρα καυχησόμεθα, ἀλλὰ κατὰ τὸ
μέτρον τοῦ κανόνος οὗ ἐμέρισεν ἡμῖν ὁ Θεός, μέτρου ἐφικέσθαι
ἄχρι καὶ ὑμῶν. 14 Οὐ γὰρ ὡς μὴ ἐφικνούμενοι εἰς ὑμᾶς ὑπερ-
εκτείνομεν ἑαυτούς· ἄχρι γὰρ καὶ ὑμῶν ἐφθάσαμεν ἐν τῷ εὐαγ-
γελίῳ τοῦ Χριστοῦ. 15 Οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχώμενοι ἐν ἀλλο-
τρίοις κόποις, ἐλπίδα δὲ ἔχοντες, αὐξανομένης τῆς πίστεως
ὑμῶν, ἐν ὑμῖν μεγαλυνθῆναι κατὰ τὸν κανόνα ἡμῶν εἰς περισ-
σείαν, 16 εἰς τὰ ὑπερέκεινα ὑμῶν εὐαγγελίσασθαι, οὐκ ἐν
ἀλλοτρίῳ κανόνι εἰς τὰ ἕτοιμα καυχήσασθαι. 17 **Ὁ δὲ καυχώ-
μενος ἐν Κυρίῳ καυχάσθω.** 18 Οὐ γὰρ ὁ ἑαυτὸν συνιστῶν,
ἐκεῖνός ἐστι δόκιμος, ἀλλ' ὃν ὁ Κύριος συνίστησιν.

Ἡ ἐξουσία τοῦ Παύλου

7 Βλέπετε τὰ πράγματα ἐπιφανειακά. Ἐὰν κανεὶς ἀφ' ἑαυτοῦ ἔχῃ
σχηματίσει τὴν πεποίθησι, ὅτι εἶναι τοῦ Χριστοῦ, τοῦτο ἂς θεωρῇ ἐπί-
σης ἀφ' ἑαυτοῦ (ἂς μὴ περιμένῃ νὰ τὸ μάθῃ ἀπὸ μᾶς), ὅτι, ὅπως αὐτὸς
εἶναι τοῦ Χριστοῦ, ἔτσι καὶ ἐμεῖς εἴμεθα τοῦ Χριστοῦ. **8** Καὶ ἂν δὲ μὲ
καύχησι εἰπῶ καὶ κάτι περισσότερο ἀναφερόμενος στὴν ἐξουσία μας,
ποὺ μᾶς ἔδωσε ὁ Κύριος γιὰ νὰ σᾶς οἰκοδομοῦμε καὶ ὄχι γιὰ νὰ σᾶς
γκρεμίζωμε, δὲν θὰ αἰσθανθῶ γι' αὐτὸ ντροπή. **9** Νὰ μὴ θεωρηθῶ σὰν
νὰ σᾶς τρομοκρατῶ μὲ τὶς ἐπιστολές. **10** Διότι λέγει ὁ κατήγορος (κά-
θε κατήγορος): «Οἱ μὲν ἐπιστολές του εἶναι αὐστηρὲς καὶ δυναμικές, ἡ
δὲ σωματική του παρουσία εἶναι ἀδύνατη, καὶ ὁ προφορικός του λόγος
τιποτένιος». **11** Αὐτός, ποὺ λέγει τέτοια λόγια, ἂς ἔχῃ ὑπ' ὄψει του
αὐτό, ὅτι, ὅπως εἴμεθα στὸ λόγο μὲ τὶς ἐπιστολὲς ὅταν ἀπουσιάζωμε,
ἔτσι εἴμεθα καὶ στὸ ἔργο ὅταν εἴμεθα παρόντες.

Ἡ δικαιοδοσία τοῦ Παύλου

12 Ἀλλὰ δὲν θεωροῦμε σωστὸ νὰ κρίνωμε ἐπαινετικὰ τὸν ἑαυτό μας (νὰ
περιαυτολογήσωμε), ἢ νὰ συγκρίνωμε τὸν ἑαυτό μας μὲ μερικοὺς ἀπ'
αὐτούς, οἱ ὁποῖοι αὐτοσυσταίνονται. Αὐτοὶ βεβαίως, ἀξιολογώντας οἱ
ἴδιοι τοὺς ἑαυτούς τους, καὶ συγκρίνοντας τοὺς ἑαυτούς τους μὲ τοὺς
ἑαυτούς τους, εἶναι ἀνόητοι. **13** Ἐμεῖς ὅμως δὲν θὰ καυχηθοῦμε πέρα
ἀπὸ τὸ μέτρο, ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρο τῆς δικαιοδοσίας, ποὺ μᾶς ὥρισε ὁ
Θεός, μέτρο γιὰ νὰ φθάσωμε καὶ σὲ σᾶς. **14** Μὲ τὴν καύχησι δὲν
ἁπλώνουμε πέραν τοῦ δέοντος τοὺς ἑαυτούς μας, ὅπως θὰ συνέβαινε ἐὰν
δὲν εἴχαμε φθάσει σὲ σᾶς. Διότι μέχρι καὶ σὲ σᾶς φθάσαμε γιὰ τὸ εὐαγ-
γέλιο τοῦ Χριστοῦ. **15** Δὲν καυχώμεθα πέρα ἀπὸ τὸ μέτρο γιὰ ξένους
κόπους. Ἔχουμε δὲ τὴν ἐλπίδα, ὅταν αὐξηθῇ ἡ πίστι σας, ἐξ αἰτίας σας
(ἐξ αἰτίας τῆς προόδου σας στὴν πίστι) ν' ἁπλωθοῦμε περισσότερο στὴ
δικαιοδοσία μας, **16** γιὰ νὰ κηρύξωμε τὸ εὐαγγέλιο στὰ πολὺ πέρα ἀπὸ
σᾶς μέρη (ὅπου δὲν ἔχει κηρυχθῇ), γιὰ νὰ μὴ καυχώμεθα γιὰ ἕτοιμο
ἔργο σὲ ξένη δικαιοδοσία. **17** **Ἐκεῖνος δέ, ποὺ καυχᾶται, ἂς
καυχᾶται ἐν Κυρίῳ.** **18** Διότι ἄξιος δὲν εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος συνι-
στᾷ τὸν ἑαυτό του, ἀλλ' ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖο συνιστᾷ ὁ Κύριος.

11 Ὄφελον ἀνείχεσθέ μου μικρὸν τῇ ἀφροσύνῃ· ἀλλὰ καὶ
ἀνέχεσθέ μου. 2 Ζηλῶ γὰρ ὑμᾶς Θεοῦ ζήλῳ. Ἡρμοσά-
μην γὰρ ὑμᾶς ἑνὶ ἀνδρί, παρθένον ἁγνὴν παραστῆσαι τῷ Χρι-
στῷ. 3 Φοβοῦμαι δὲ μήπως, ὡς ὁ ὄφις Εὔαν ἐξηπάτησεν ἐν τῇ
πανουργίᾳ αὐτοῦ, οὕτω φθαρῇ τὰ νοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς
ἁπλότητος τῆς εἰς τὸν Χριστόν. 4 Εἰ μὲν γὰρ ὁ ἐρχόμενος
ἄλλον Ἰησοῦν κηρύσσει ὃν οὐκ ἐκηρύξαμεν, ἢ Πνεῦμα ἕτερον
λαμβάνετε ὃ οὐκ ἐλάβετε, ἢ εὐαγγέλιον ἕτερον ὃ οὐκ ἐδέξα-
σθε, καλῶς ἀνείχεσθε. 5 Λογίζομαι γὰρ μηδὲν ὑστερηκέναι
τῶν ὑπὲρ λίαν ἀποστόλων. 6 Εἰ δὲ καὶ ἰδιώτης τῷ λόγῳ, ἀλλ'
οὐ τῇ γνώσει, ἀλλ' ἐν παντὶ φανερωθέντες ἐν πᾶσιν εἰς ὑμᾶς.

7 Ἢ ἁμαρτίαν ἐποίησα ἐμαυτὸν ταπεινῶν ἵνα ὑμεῖς
ὑψωθῆτε, ὅτι δωρεὰν τὸ τοῦ Θεοῦ εὐαγγέλιον εὐηγγελισάμην
ὑμῖν; 8 Ἄλλας ἐκκλησίας ἐσύλησα λαβὼν ὀψώνιον πρὸς τὴν
ὑμῶν διακονίαν, 9 καὶ παρὼν πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑστερηθεὶς οὐ κα-
τενάρκησα οὐδενός. Τὸ γὰρ ὑστέρημά μου προσανεπλήρωσαν
οἱ ἀδελφοὶ ἐλθόντες ἀπὸ Μακεδονίας. Καὶ ἐν παντὶ ἀβαρῆ
ὑμῖν ἐμαυτὸν ἐτήρησα καὶ τηρήσω. 10 Ἔστιν ἀλήθεια Χριστοῦ
ἐν ἐμοί· ὅτι ἡ καύχησις αὕτη οὐ φραγήσεται εἰς ἐμὲ ἐν τοῖς
κλίμασι τῆς Ἀχαΐας. 11 Διατί; Ὅτι οὐκ ἀγαπῶ ὑμᾶς; Ὁ Θεὸς
οἶδεν.

12 Ὃ δὲ ποιῶ, καὶ ποιήσω, ἵνα ἐκκόψω τὴν ἀφορμὴν τῶν θε-
λόντων ἀφορμήν, ἵνα ἐν ᾧ καυχῶνται εὑρεθῶσι καθὼς καὶ
ἡμεῖς. 13 Οἱ γὰρ τοιοῦτοι ψευδαπόστολοι, ἐργάται δόλιοι, με-
τασχηματιζόμενοι εἰς ἀποστόλους Χριστοῦ. 14 Καὶ οὐ θαυμα-
στόν· αὐτὸς γὰρ ὁ Σατανᾶς μετασχηματίζεται εἰς ἄγγελον φω-

Ὁ Παῦλος ἔναντι τῶν πλέον διακεκριμένων ἀποστόλων

11 Θὰ ἤθελα νὰ μὲ ἀνεχθῆτε λίγο στὴν ἀφροσύνη. Καὶ μὲ ἀνέχεσθε
βεβαίως. **2** Λοιπόν, ἔχω ζῆλο γιὰ σᾶς, θεῖο ζῆλο. Καὶ σᾶς ἀρρα-
βώνιασα μὲ ἕνα ἄνδρα, τὸ Χριστό, γιὰ νὰ σᾶς παρουσιάσω σ' αὐτὸν ὡς
ἁγνὴ παρθένο. **3** Ἀλλὰ φοβοῦμαι μήπως, ὅπως ὁ ὄφις ἐξαπάτησε τὴν
Εὔα μὲ τὴν πανουργία του, ἔτσι ἐξαπατηθοῦν οἱ διάνοιές σας λόγῳ τῆς
χριστιανικῆς ἀθῳότητός σας (ἀπονηρευσίας σας). **4** Ἐὰν βεβαίως κανεὶς
ἐρχόταν καὶ σᾶς κήρυττε ἄλλον Ἰησοῦ, ποὺ ἐμεῖς δὲν σᾶς κηρύξαμε˙ ἢ
λαμβάνατε ἄλλο Πνεῦμα, ποὺ δὲν λάβατε (κατόπιν τοῦ ἰδικοῦ μας κη-
ρύγματος)˙ ἢ ἄλλο εὐαγγέλιο, ποὺ δὲν παραλάβατε (ἀπὸ μᾶς), (ἐὰν
δηλαδὴ αὐτὸς ὁ κήρυξ σᾶς πρόσφερε περισσότερα ἀπ' ὅσα σᾶς προσ-
φέραμε ἐμεῖς), τότε καλὰ θὰ κάνετε νὰ τὸν δέχεσθε.
5 Ἀλλὰ νομίζω, ὅτι σὲ τίποτε δὲν ὑστέρησα ἀπέναντι τῶν ἐξαιρετικὰ
διακεκριμένων ἀποστόλων. **6** Ἐὰν δὲ καὶ ὑστερῶ στὸν προφορικὸ λόγο
(ὅπως μὲ κατηγοροῦν), ὅμως δὲν ὑστερῶ στὴ γνῶσι. Σᾶς ἀποδείξαμε
δὲ τοῦτο πάντοτε σὲ ὅλα τὰ ζητήματα.

Ἡ ἀνιδιοτέλεια τοῦ Παύλου

7 Μήπως διέπραξα ἁμαρτία διότι σᾶς κήρυξα τὸ εὐαγγέλιο τοῦ Θε-
οῦ δωρεάν, ταπεινώνοντας τὸν ἑαυτό μου (μὲ στερήσεις καὶ προσωπικὴ
ἐργασία γιὰ τὴ συντήρησί μου), γιὰ νὰ ὑψωθῆτε σεῖς (πνευματικῶς
ἀπὸ τὸ παράδειγμά μου); **8** Ἄλλες ἐκκλησίες "λαφυραγώγησα" λαμ-
βάνοντας κάτι πρὸς συντήρησί μου γιὰ νὰ σᾶς ὑπηρετῶ. **9** Ἀκόμη καὶ
ὅταν ἤμουν σὲ σᾶς καὶ περνοῦσα στερήσεις, δὲν ἐπιβάρυνα κανένα.
Ἀλλὰ τὸ ὑστέρημά μου ἦλθαν ἀπὸ τὴ Μακεδονία καὶ ἀναπλήρωσαν οἱ
ἀδελφοί. Μάλιστα, πάντοτε ἀπέφυγα νὰ σᾶς ἐπιβαρύνω, καὶ θ' ἀποφύ-
γω καὶ στὸ μέλλον. **10** Ὑπάρχει μέσα μου χριστιανικὴ εἰλικρίνεια˙ ἐξά-
παντος αὐτὴ ἡ καύχησι δὲν θ' ἀποκλεισθῇ σὲ μένα γιὰ τὰ μέρη (τῆς
ἐπαρχίας) τῆς Ἀχαΐας. **11** Γιατί; Διότι δὲν σᾶς ἀγαπῶ; Ὁ Θεὸς ξέρει
(ὅτι σᾶς ἀγαπῶ).

Οἱ ψευδαπόστολοι

12 Ὅ,τι δὲ κάνω, θὰ ἐξακολουθήσω νὰ κάνω, γιὰ νὰ μὴ δώσω
ἀφορμὴ σ' αὐτούς, ποὺ θέλουν ἀφορμὴ γιὰ νὰ θεωρηθοῦν στὸ ἔργο, γιὰ
τὸ ὁποῖο καυχῶνται, ἴσοι μὲ μᾶς. **13** Τέτοιοι ἄνθρωποι εἶναι βεβαίως
ψευδαπόστολοι, ἐργάτες δόλιοι, ποὺ μετασχηματίζονται σὲ ἀποστόλους
τοῦ Χριστοῦ. **14** Καὶ δὲν εἶναι παράδοξο. Διότι ὁ ἴδιος ὁ Σατανᾶς με-

τός. 15 Οὐ μέγα οὖν εἰ καὶ οἱ διάκονοι αὐτοῦ μετασχηματίζον-
ται ὡς διάκονοι δικαιοσύνης, ὧν τὸ τέλος ἔσται κατὰ τὰ ἔργα
αὐτῶν.

16 Πάλιν λέγω, μή τίς με δόξῃ ἄφρονα εἶναι. Εἰ δὲ μή γε,
κἂν ὡς ἄφρονα δέξασθέ με, ἵνα κἀγὼ μικρόν τι καυχήσωμαι.
17 Ὃ λαλῶ, οὐ λαλῶ κατὰ Κύριον, ἀλλ' ὡς ἐν ἀφροσύνῃ ἐν
ταύτῃ τῇ ὑποστάσει τῆς καυχήσεως. 18 Ἐπεὶ πολλοὶ καυχῶν-
ται κατὰ τὴν σάρκα, κἀγὼ καυχήσομαι. 19 Ἡδέως γὰρ ἀνέχε-
σθε τῶν ἀφρόνων φρόνιμοι ὄντες. 20 Ἀνέχεσθε γὰρ εἴ τις ὑμᾶς
καταδουλοῖ, εἴ τις κατεσθίει, εἴ τις λαμβάνει, εἴ τις ἐπαίρεται,
εἴ τις ὑμᾶς εἰς πρόσωπον δέρει. 21 Κατὰ ἀτιμίαν λέγω, ὡς ὅτι
ἡμεῖς ἠσθενήσαμεν.

Ἐν ᾧ δ' ἄν τις τολμᾷ, ἐν ἀφροσύνῃ λέγω, τολμῶ κἀγώ.
22 Ἑβραῖοί εἰσι; Κἀγώ. Ἰσραηλῖταί εἰσι; Κἀγώ. Σπέρμα Ἀβρα-
άμ εἰσι; Κἀγώ. 23 Διάκονοι Χριστοῦ εἰσι; Παραφρονῶν λαλῶ,
ὑπὲρ ἐγώ.

Ἐν κόποις περισσοτέρως, ἐν πληγαῖς ὑπερβαλλόντως, ἐν φυ-
λακαῖς περισσοτέρως, ἐν θανάτοις πολλάκις· 24 ὑπὸ Ἰουδαίων
πεντάκις τεσσαράκοντα παρὰ μίαν ἔλαβον, 25 τρὶς ἐρραβδί-
σθην, ἅπαξ ἐλιθάσθην, τρὶς ἐναυάγησα, νυχθήμερον ἐν τῷ
βυθῷ πεποίηκα· 26 ὁδοιπορίαις πολλάκις, κινδύνοις ποταμῶν,
κινδύνοις λῃστῶν, κινδύνοις ἐκ γένους, κινδύνοις ἐξ ἐθνῶν, κιν-
δύνοις ἐν πόλει, κινδύνοις ἐν ἐρημίᾳ, κινδύνοις ἐν θαλάσσῃ,
κινδύνοις ἐν ψευδαδέλφοις· 27 ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ, ἐν ἀγρυπνί-
αις πολλάκις, ἐν λιμῷ καὶ δίψει, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν ψύ-

τασχηματίζεται σὲ φωτεινὸ ἄγγελο. **15** Δὲν εἶναι λοιπὸν ἐκπληκτικό,
ὅτι καὶ οἱ ὑπηρέτες του μετασχηματίζονται καὶ παρουσιάζονται ὡς ὑπη-
ρέτες τοῦ καλοῦ. Τὸ τέλος τους θὰ εἶναι ἀνάλογο μὲ τὰ ἔργα τους.
16 (Προηγουμένως παρουσίασα τὸν ἑαυτό μου ὡς ἄφρονα). Τώρα
λέγω: Νὰ μὴ νομίσῃ κανείς, ὅτι εἶμαι ἄφρων. Ἀλλιῶς, ἔστω ὡς ἄφρο-
να, δεχθῆτε με (ἀκοῦστε με), γιὰ νὰ καυχηθῶ καὶ ἐγὼ λίγο. **17** Ὅ,τι
θὰ εἰπῶ, δὲν θὰ τὸ εἰπῶ συμφώνως πρὸς τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου, ἀλλὰ
σὰν νὰ εἶμαι ἄφρων σ' αὐτὴ τὴν περίπτωσι τῆς καυχήσεως. **18** Ἐπειδὴ
πολλοὶ καυχῶνται κατὰ τὸν ἀνθρώπινο καὶ κοσμικὸ τρόπο, θὰ καυχηθῶ
καὶ ἐγώ. **19** Ἄλλωστε εὐχαρίστως δέχεσθε (καὶ ἀκούετε) τοὺς ἄφρονες,
μολονότι εἶσθε φρόνιμοι. **20** Ναί, δέχεσθε ὅποιον (μὲ τὸ πρόσχημα τοῦ
διδασκάλου καὶ τοῦ πνευματικοῦ ὁδηγοῦ) σᾶς ὑποδουλώνει τελείως,
ὅποιον σᾶς ἐκμεταλλεύεται ἀγρίως, ὅποιον σᾶς συλλαμβάνει στὴν παγί-
δα του, ὅποιον σᾶς παριστάνει τὸν σπουδαῖο, ὅποιον σᾶς δέρνει κατὰ
πρόσωπο. **21** Ντρέπομαι ποὺ τὰ λέγω (ὅτι δέχεσθε εὐχαρίστως τέτοι-
ους ἀνθρώπους), σὰν ἐμεῖς νὰ μειονεκτήσαμε (σὰν ἐμεῖς νὰ φανήκαμε
κατώτεροι ἀπ' αὐτούς. Δὲν εἴμεθα κατώτεροι, ἀλλὰ καὶ πολὺ ἀνώτε-
ροι).

Ἐθνικοὶ καὶ θρησκευτικοὶ τίτλοι τοῦ Παύλου

Γιὰ ὅ,τι δὲ κανεὶς καυχᾶται, μὲ ἀφροσύνη τὸ λέγω, καυχῶμαι καὶ
ἐγώ. **22** Ἑβραῖοι εἶναι; Καὶ ἐγώ. Ἰσραηλῖτες εἶναι; Καὶ ἐγώ. Ἀπόγο-
νοι τοῦ Ἀβραὰμ εἶναι; Καὶ ἐγώ. **23** Διάκονοι τοῦ Χριστοῦ εἶναι;
Ὁμιλῶ σὰν παράφρων, περισσότερο εἶμαι ἐγώ.

Ἔργα, κίνδυνοι, διωγμοί, ταλαιπωρίες, παθήματα τοῦ Παύλου

Μὲ κόπους περισσότερο, μὲ κτυπήματα ὑπερβολικά, μὲ φυλακίσεις
περισσότερο, μὲ κινδύνους θανάτου πολλὲς φορές. **24** Ἀπὸ τοὺς Ἰου-
δαίους πέντε φορὲς μαστιγώθηκα μὲ "τεσσαράκοντα παρὰ μίαν" μαστι-
γώσεις, **25** τρεῖς φορὲς ραβδίσθηκα, μιὰ φορὰ λιθοβολήθηκα, τρεῖς
φορὲς ναυάγησα, ἕνα ἡμερονύκτιο πάλευα στὸ πέλαγος. **26** Μὲ ὁδοιπο-
ρίες πολλὲς φορές, μὲ κινδύνους ἀπὸ ποταμούς, μὲ κινδύνους ἀπὸ λη-
στάς, μὲ κινδύνους ἀπὸ τὸ γένος μου, μὲ κινδύνους ἀπὸ τοὺς ἐθνικούς,
μὲ κινδύνους στὴν πόλι, μὲ κινδύνους στὶς ἐρημιές, μὲ κινδύνους στὴ θά-
λασσα, μὲ κινδύνους ἀπὸ ψευδαδέλφους. **27** Μὲ κόπο καὶ μὲ μόχθο, μὲ
στέρησι τοῦ ὕπνου πολλὲς φορές, μὲ πεῖνα καὶ μὲ δίψα, μὲ στέρησι τοῦ
φαγητοῦ πολλὲς φορές, μὲ ψῦχος καὶ μὲ ἔλλειψι ἐπαρκῶν ρούχων.

χει καὶ γυμνότητι· 28 χωρὶς τῶν παρεκτὸς ἡ ἐπισύστασίς μου
ἡ καθ’ ἡμέραν, ἡ μέριμνα πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. 29 Τίς ἀσθε-
νεῖ, καὶ οὐκ ἀσθενῶ; Τίς σκανδαλίζεται, καὶ οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι;
30 Εἰ καυχᾶσθαι δεῖ, τὰ τῆς ἀσθενείας μου καυχήσομαι.

31 Ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
οἶδεν, ὁ ὢν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ὅτι οὐ ψεύδομαι. 32 Ἐν
Δαμασκῷ ὁ ἐθνάρχης Ἀρέτα τοῦ βασιλέως ἐφρούρει τὴν Δα-
μασκηνῶν πόλιν πιάσαι με θέλων, 33 καὶ διὰ θυρίδος ἐν σαρ-
γάνῃ ἐχαλάσθην διὰ τοῦ τείχους καὶ ἐξέφυγον τὰς χεῖρας
αὐτοῦ.

12 Καυχᾶσθαι δὴ οὐ συμφέρει μοι· ἐλεύσομαι γὰρ εἰς
ὀπτασίας καὶ ἀποκαλύψεις Κυρίου. 2 Οἶδα ἄνθρωπον ἐν
Χριστῷ πρὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων· εἴτε ἐν σώματι οὐκ οἶδα, εἴτε
ἐκτὸς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα, ὁ Θεὸς οἶδεν· ἁρπαγέντα τὸν τοι-
οῦτον ἕως τρίτου οὐρανοῦ. 3 Καὶ οἶδα τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον·
εἴτε ἐν σώματι εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα, ὁ Θεὸς οἶδεν·
4 ὅτι ἡρπάγη εἰς τὸν παράδεισον καὶ ἤκουσεν ἄρρητα ῥήματα,
ἃ οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι. 5 Ὑπὲρ τοῦ τοιούτου καυχήσο-
μαι, ὑπὲρ δὲ ἐμαυτοῦ οὐ καυχήσομαι εἰ μὴ ἐν ταῖς ἀσθενείαις
μου. 6 Ἐὰν γὰρ θελήσω καυχήσασθαι, οὐκ ἔσομαι ἄφρων·
ἀλήθειαν γὰρ ἐρῶ· φείδομαι δὲ μή τις εἰς ἐμὲ λογίσηται ὑπὲρ
ὃ βλέπει με ἢ ἀκούει τι ἐξ ἐμοῦ.

7 Καὶ τῇ ὑπερβολῇ τῶν ἀποκαλύψεων ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι,
ἐδόθη μοι σκόλοψ τῇ σαρκί, ἄγγελος Σατᾶν, ἵνα με κολαφίζῃ
ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι. 8 Ὑπὲρ τούτου τρὶς τὸν Κύριον παρεκά-
λεσα ἵνα ἀποστῇ ἀπ’ ἐμοῦ. 9 Καὶ εἴρηκέ μοι· Ἀρκεῖ σοι ἡ χά-
ρις μου· ἡ γὰρ δύναμίς μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται. Ἥδιστα
οὖν μᾶλλον καυχήσομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου, ἵνα ἐπισκη-

28 Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἐξωτερικὰ εἶναι ἡ καθημερινὴ πίεσι τῆς ψυχῆς μου,
ἡ ἀγωνία γιὰ ὅλες τὶς ἐκκλησίες. **29** Ποιός ἀσθενεῖ πνευματικῶς καὶ
δὲν ἀσθενῶ μαζί του καὶ ἐγώ; Ποιός πέφτει πνευματικῶς καὶ δὲν καί-
ομαι ἐγὼ ἀπὸ τὴ θλῖψι; **30** Ἐὰν πρέπῃ νὰ καυχῶμαι, θὰ καυχηθῶ γιὰ
τὰ παθήματά μου.

31 Ὁ Θεὸς καὶ Πατέρας τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ δοξα-
σμένος στοὺς αἰῶνες, γνωρίζει, ὅτι δὲν ψεύδομαι. **32** Στὴ Δαμασκὸ ὁ
διοικητὴς καὶ ἐκπρόσωπος τοῦ βασιλέως Ἀρέτα φρουροῦσε τὴν πόλι τῶν
Δαμασκηνῶν, θέλοντας νὰ μὲ συλλάβῃ. **33** Καὶ ἀπὸ κάποιο παράθυρο
μὲ κατέβασαν ἀπὸ τὸ τεῖχος μέσα σ' ἕνα καλάθι καὶ ξέφυγα τὰ χέρια
του.

Ἡ ἁρπαγὴ τοῦ Παύλου ἕως τρίτου οὐρανοῦ καὶ ἡ εἴσοδος στὸν παράδεισο

12 Νὰ καυχῶμαι βεβαίως δὲν μὲ συμφέρει. Ἐν τούτοις (γιὰ τὴ δι-
κή σας ὠφέλεια) θὰ ἔλθω σὲ ὀπτασίες καὶ ἀποκαλύψεις τοῦ Κυ-
ρίου. **2** Γνωρίζω ἕνα ἄνθρωπο τοῦ Χριστοῦ. Πρὸ δεκατεσσάρων ἐτῶν
αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος – εἴτε μὲ τὸ σῶμα, δὲν γνωρίζω, εἴτε χωρὶς τὸ
σῶμα, δὲν γνωρίζω, ὁ Θεὸς γνωρίζει – ἁρπάχθηκε ἐπάνω ἕως τὸν τρί-
το οὐρανό. **3** Ναὶ γνωρίζω, ὅτι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος – εἴτε μὲ τὸ σῶμα,
εἴτε χωρὶς τὸ σῶμα, δὲν γνωρίζω, ὁ Θεὸς γνωρίζει – **4** ἁρπάχθηκε ἐπά-
νω στὸν παράδεισο, καὶ ἄκουσε λόγια ποὺ δὲν λέγονται, ποὺ δὲν εἶναι
δυνατὸ στὸν ἄνθρωπο νὰ τὰ εἰπῇ. **5** Γι' αὐτὸν θὰ καυχηθῶ, γιὰ δὲ τὸν
ἑαυτό μου δὲν θὰ καυχηθῶ, παρὰ μόνον ἐξ αἰτίας τῶν παθημάτων μου.
6 Ἐὰν βεβαίως θελήσω νὰ καυχηθῶ, δὲν θὰ εἶμαι ἄφρων, διότι θὰ
εἰπῶ ἀλήθεια. Ἀλλ' ἀποφεύγω, γιὰ νὰ μὴ σχηματίσῃ κανεὶς γιὰ μένα
ἰδέα παραπάνω ἀπ' αὐτό, ποὺ βλέπει σὲ μένα ἢ ἀκούει ἀπὸ μένα.

Ὁ σκόλοψ τοῦ Παύλου

7 Καὶ λόγῳ τοῦ ὑπερβολικοῦ πλήθους τῶν ἀποκαλύψεων γιὰ νὰ μὴν
ὑπερηφανεύωμαι μοῦ δόθηκε ἀγκάθι στὸ σῶμα, ἄγγελος τοῦ Σατανᾶ,
γιὰ νὰ μὲ κτυπᾷ, γιὰ νὰ μὴν ὑπερηφανεύωμαι. **8** Γι' αὐτὸ τρεῖς φορὲς
παρακάλεσα τὸν Κύριο, γιὰ ν' ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ μένα, **9** ἀλλὰ μοῦ
εἶπε: «Σοῦ ἀρκεῖ ἡ χάρι μου. Διότι ἡ δύναμί μου ἀποδεικνύεται τελεία
σὲ κατάστασι ἀδυναμίας». Γι' αὐτὸ μᾶλλον θὰ καυχηθῶ μὲ πολὺ μεγά-
λη εὐχαρίστησι γιὰ τὶς καταστάσεις ἀδυναμίας, στὶς ὁποῖες λόγῳ τῶν
δοκιμασιῶν περιέρχομαι, γιὰ νὰ κατοικῇ σὲ μένα ἡ δύναμι τοῦ Χρι-

νώσῃ ἐπ' ἐμὲ ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ. 10 Διὸ εὐδοκῶ ἐν ἀσθε-
νείαις, ἐν ὕβρεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν διωγμοῖς, ἐν στενοχωρίαις,
ὑπὲρ Χριστοῦ· ὅταν γὰρ ἀσθενῶ, τότε δυνατός εἰμι.

11 Γέγονα ἄφρων καυχώμενος! Ὑμεῖς με ἠναγκάσατε. Ἐγὼ
γὰρ ὤφειλον ὑφ' ὑμῶν συνίστασθαι· οὐδὲν γὰρ ὑστέρησα τῶν
ὑπὲρ λίαν ἀποστόλων, εἰ καὶ οὐδέν εἰμι. 12 Τὰ μὲν σημεῖα τοῦ
ἀποστόλου κατειργάσθη ἐν ὑμῖν ἐν πάσῃ ὑπομονῇ, ἐν
σημείοις καὶ τέρασι καὶ δυνάμεσι. 13 Τί γάρ ἐστιν ὃ ἡττήθητε
ὑπὲρ τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας, εἰ μὴ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ οὐ κατενάρ-
κησα ὑμῶν; Χαρίσασθέ μοι τὴν ἀδικίαν ταύτην!
14 Ἰδοὺ τρίτον ἑτοίμως ἔχω ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐ κατα-
ναρκήσω ὑμῶν. Οὐ γὰρ ζητῶ τὰ ὑμῶν, ἀλλὰ ὑμᾶς. Οὐ γὰρ
ὀφείλει τὰ τέκνα τοῖς γονεῦσι θησαυρίζειν, ἀλλ' οἱ γονεῖς τοῖς
τέκνοις. 15 Ἐγὼ δὲ ἥδιστα δαπανήσω καὶ ἐκδαπανηθήσομαι
ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, εἰ καὶ περισσοτέρως ὑμᾶς ἀγαπῶν
ἧττον ἀγαπῶμαι. 16 Ἔστω δέ, ἐγὼ οὐ κατεβάρησα ὑμᾶς, ἀλλ'
ὑπάρχων πανοῦργος δόλῳ ὑμᾶς ἔλαβον. 17 Μή τινα ὧν ἀπέ-
σταλκα πρὸς ὑμᾶς, δι' αὐτοῦ ἐπλεονέκτησα ὑμᾶς; 18 Παρεκά-
λεσα Τίτον καὶ συναπέστειλα τὸν ἀδελφόν· μήτι ἐπλεονέκτη-
σεν ὑμᾶς Τίτος; Οὐ τῷ αὐτῷ πνεύματι περιεπατήσαμεν; Οὐ
τοῖς αὐτοῖς ἴχνεσι;

19 Πάλιν δοκεῖτε ὅτι ὑμῖν ἀπολογούμεθα; Κατενώπιον τοῦ
Θεοῦ ἐν Χριστῷ λαλοῦμεν. Τὰ δὲ πάντα, ἀγαπητοί, ὑπὲρ τῆς
ὑμῶν οἰκοδομῆς. 20 Φοβοῦμαι γὰρ μήπως ἐλθὼν οὐχ οἵους θέ-
λω εὕρω ὑμᾶς, κἀγὼ εὑρεθῶ ὑμῖν οἷον οὐ θέλετε, μήπως ἔρεις,
ζῆλοι, θυμοί, ἐριθεῖαι, καταλαλιαί, ψιθυρισμοί, φυσιώσεις,

στοῦ. **10** Γι' αὐτὸ στέργω σὲ καταστάσεις ἀδυναμίας· σὲ κακοπάθειες, σὲ θλίψεις[1], σὲ διωγμούς, σὲ δυσχέρειες. Πράγματι, ὅταν περιέρχωμαι σὲ καταστάσεις ἀδυναμίας, τότε εἶμαι δυνατός.

Ἡ ἀνιδιοτελὴς ἀγάπη τοῦ Παύλου γιὰ τοὺς Κορινθίους

11 Ἔγινα ἄφρων καυχώμενος! Ἐσεῖς μὲ ἀναγκάσατε. Ἐσεῖς βεβαίως ἔπρεπε νὰ μὲ συσταίνετε. Διότι καθόλου δὲν ὑστέρησα ἀπὸ τοὺς ἐξαιρετικὰ μεγάλους ἀποστόλους, ἂν καὶ δὲν εἶμαι τίποτε. **12** Τὰ πράγματα βεβαίως, ποὺ ἀποδεικνύουν, ὅτι εἶμαι ἀπόστολος, ἔγιναν σὲ σᾶς μὲ τὸ νὰ ὑπομείνω κάθε δοκιμασία, ἐπίσης μὲ θαύματα, ποὺ ἀποδεικνύουν τὴν ἀλήθεια τῆς πίστεως, καὶ εἶναι καταπληκτικά, καὶ τελοῦνται μὲ ὑπερφυσικὴ δύναμι. **13** Ποιά δὲ οἰκονομικὴ μείωσι ὑποστήκατε περισσότερο ἀπὸ τὶς ἄλλες ἐκκλησίες, παρὰ μόνον ὅτι ἐγὼ δὲν σᾶς ἐπιβάρυνα; Συγχωρήσετέ μου αὐτὴ τὴν ἀδικία!

14 Ἰδοὺ γιὰ τρίτη φορὰ εἶμαι ἕτοιμος νὰ ἔλθω σὲ σᾶς, καὶ δὲν θὰ σᾶς ἐπιβαρύνω. Διότι δὲν ζητῶ τὰ ἀγαθά σας, ἀλλὰ σᾶς τοὺς ἰδίους. Ἄλλωστε δὲν ὀφείλουν τὰ τέκνα νὰ μαζεύουν ἀγαθὰ γιὰ τοὺς γονεῖς, ἀλλ' οἱ γονεῖς γιὰ τὰ τέκνα. **15** Ἐγὼ δὲ μὲ ὅλη μου τὴν εὐχαρίστησι θὰ δαπανήσω, ἀλλὰ καὶ θὰ δαπανηθῶ ὁ ἴδιος ὁλόκληρος χάριν τῶν ψυχῶν σας, ἂν καὶ ἐγὼ μὲν σᾶς ἀγαπῶ περισσότερο, ἐσεῖς δὲ μὲ ἀγαπᾶτε ὀλιγώτερο. **16** Ἀλλ' ἔστω, ἐγὼ ὁ ἴδιος δὲν σᾶς ἐπιβάρυνα, ἀλλ' εἶμαι πανοῦργος καὶ σᾶς ἔπιασα μὲ δόλο. **17** Μήπως μὲ κάποιον ἀπ' αὐτούς, ποὺ σᾶς ἔστειλα, σᾶς ἐκμεταλλεύθηκα; **18** Παρακάλεσα τὸν Τίτο (νὰ ἔλθῃ σὲ σᾶς) καὶ μαζί του ἔστειλα τὸν ἀδελφό. Μήπως σᾶς ἐκμεταλλεύθηκε ὁ Τίτος; Δὲν βαδίσαμε μὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα; Δὲν βαδίσαμε στὰ αὐτὰ ἴχνη;

Φόβοι τοῦ Παύλου γιὰ τοὺς Κορινθίους

19 Νομίζετε τώρα, ὅτι ἀπολογούμεθα σὲ σᾶς; (Ὄχι!). Ὁμιλοῦμε ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὅπως ἁρμόζει σ' ἀνθρώπους τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ὅλα, ἀγαπητοί, τὰ κάνουμε γιὰ τὴ δική σας οἰκοδομή. **20** Φοβοῦμαι δὲ μήπως, ὅταν ἔλθω, δὲν σᾶς βρῶ ὅπως σᾶς θέλω, καὶ σεῖς δὲν μὲ βρῆτε ὅπως μὲ θέλετε. Φοβοῦμαι μήπως θὰ ὑπάρχουν ἔριδες, ἐμπάθειες, θυμοί, προκλήσεις, καταλαλιές, ψιθυρισμοί, ἐγωισμοί, ἀναστατώσεις.

---

1. Ἤ, στερήσεις

ἀκαταστασίαι, 21 μὴ πάλιν ἐλθόντα με ταπεινώσῃ ὁ Θεός μου
πρὸς ὑμᾶς καὶ πενθήσω πολλοὺς τῶν προημαρτηκότων καὶ μὴ
μετανοησάντων ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ πορνείᾳ καὶ ἀσελγείᾳ ᾗ
ἔπραξαν.

13 Τρίτον τοῦτο ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. **Ἐπὶ στόματος δύο
μαρτύρων καὶ τριῶν σταθήσεται πᾶν ῥῆμα.** 2 Προείρηκα
καὶ προλέγω, ὡς παρὼν τὸ δεύτερον, καὶ ἀπὼν νῦν γράφω τοῖς
προημαρτηκόσι καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, ὅτι, ἐὰν ἔλθω εἰς τὸ
πάλιν, οὐ φείσομαι, 3 ἐπεὶ δοκιμὴν ζητεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ λα-
λοῦντος Χριστοῦ, ὃς εἰς ὑμᾶς οὐκ ἀσθενεῖ, ἀλλὰ δυνατεῖ ἐν
ὑμῖν. 4 Καὶ γὰρ εἰ ἐσταυρώθη ἐξ ἀσθενείας, ἀλλὰ ζῇ ἐκ
δυνάμεως Θεοῦ. Καὶ γὰρ ἡμεῖς ἀσθενοῦμεν ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ ζη-
σόμεθα σύν αὐτῷ ἐκ δυνάμεως Θεοῦ εἰς ὑμᾶς.

5 Ἑαυτοὺς πειράζετε εἰ ἐστὲ ἐν τῇ πίστει, ἑαυτοὺς δοκιμάζε-
τε. Ἢ οὐκ ἐπιγινώσκετε ἑαυτοὺς ὅτι Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν ὑμῖν
ἐστιν, εἰ μή τι ἀδόκιμοί ἐστε; 6 Ἐλπίζω δὲ ὅτι γνώσεσθε ὅτι
ἡμεῖς οὐκ ἐσμεν ἀδόκιμοι. 7 Εὔχομαι δὲ πρὸς τὸν Θεὸν μὴ
ποιῆσαι ὑμᾶς κακὸν μηδέν, οὐχ ἵνα ἡμεῖς δόκιμοι φανῶμεν,
ἀλλ’ ἵνα ὑμεῖς τὸ καλὸν ποιῆτε, ἡμεῖς δὲ ὡς ἀδόκιμοι ὦμεν.
8 Οὐ γὰρ δυνάμεθά τι κατὰ τῆς ἀληθείας, ἀλλ’ ὑπὲρ τῆς ἀλη-
θείας. 9 Χαίρομεν γὰρ ὅταν ἡμεῖς ἀσθενῶμεν, ὑμεῖς δὲ δυνατοὶ
ἦτε. Τοῦτο δὲ καὶ εὐχόμεθα, τὴν ὑμῶν κατάρτισιν. 10 Διὰ τοῦτο
ταῦτα ἀπὼν γράφω, ἵνα παρὼν μὴ ἀποτόμως χρήσωμαι κατὰ
τὴν ἐξουσίαν ἣν ἔδωκέ μοι ὁ Κύριος εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς
καθαίρεσιν.

11 Λοιπόν, ἀδελφοί, χαίρετε, καταρτίζεσθε, παρακαλεῖσθε,
τὸ αὐτὸ φρονεῖτε, εἰρηνεύετε, καὶ ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ εἰρή-
νης ἔσται μεθ’ ὑμῶν. 12 Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν ἁγίῳ φιλή-
ματι. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἅγιοι πάντες.

13 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θε-
οῦ καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν.
Ἀμήν.

21 Φοβοῦμαι μήπως, ὅταν ἔλθω, μὲ ταπεινώσῃ πάλι ὁ Θεός μου ἐξ αἰτίας σας καὶ πενθήσω γιὰ πολλοὺς ἀπ' αὐτούς, ποὺ ἁμάρτησαν προηγουμένως (πρὸ τοῦ νέου ταξιδιοῦ μου) καὶ δὲν μετανόησαν γιὰ τὴν ἀκαθαρσία καὶ τὴν ἀνηθικότητα καὶ τὴν ἀσέλγεια, ποὺ διέπραξαν.

Αὐστηρὲς προειδοποιήσεις

13 Αὐτὴ εἶναι ἡ τρίτη φορά, ποὺ θὰ ἔλθω σὲ σᾶς. **Ἀπὸ τὸ στόμα δύο μαρτύρων ἢ τριῶν θὰ βεβαιωθῇ κάθε πρᾶγμα.**
2 Προεῖπα, ὅταν ἤμουν παρὼν τὴ δεύτερη φορά, καὶ προλέγω τώρα, ποὺ εἶμαι ἀπών, γράφοντας σ' ἐκείνους, ποὺ ἁμάρτησαν προηγουμένως (πρὸ τοῦ δευτέρου ταξιδιοῦ), καὶ σ' ὅλους τοὺς ἄλλους (ποὺ ἁμάρτησαν κατόπιν), ὅτι, ὅταν ἔλθω πάλι, δὲν θὰ σᾶς λυπηθῶ,
3 ἀφοῦ ζητεῖτε ἀπόδειξι τοῦ ὅτι ὁ Χριστὸς ὁμιλεῖ διὰ μέσου ἐμοῦ. Αὐτὸς ἀπέναντί σας δὲν εἶναι ἀδύνατος, ἀλλὰ δυνατός.
4 Διότι, καὶ ἂν σταυρώθηκε λόγῳ τῆς ἀσθενοῦς ἀνθρωπίνης φύσεως, ὅμως ζῇ λόγῳ τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἐμεῖς δὲ ἀσθενοῦμε μαζί του ὑποφέροντας παθήματα, ἀλλὰ μὲ τὴ δύναμι τοῦ Θεοῦ θὰ ζοῦμε μαζί του γιὰ νὰ σᾶς ὑπηρετοῦμε.
5 Τοὺς ἑαυτούς σας νὰ ἐξετάζετε, γιὰ νὰ ἰδῆτε ἐὰν εἶσθε στὴν πίστι, τοὺς ἑαυτούς σας νὰ ἐρευνᾶτε. Ἢ μήπως δὲν καταλαβαίνετε γιὰ τοὺς ἑαυτούς σας, ὅτι τότε ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι μέσα σας, ἐὰν δὲν εἶσθε ἀνάξιοι;
6 Ἐλπίζω δὲ νὰ καταλάβετε, ὅτι ἐμεῖς δὲν εἴμεθα ἀνάξιοι.
7 Καὶ εὔχομαι στὸ Θεὸ νὰ μὴ κάνετε κανένα κακό. Νὰ μὴ φανοῦμε ἐμεῖς ἄξιοι (ὡς ἔχοντες τὴ δύναμι νὰ τιμωροῦμε παρεκτροπές), ἀλλὰ νὰ κάνετε σεῖς τὸ καλό, καὶ ἐμεῖς ἂς φανοῦμε ἀνάξιοι (ἀφοῦ τότε δὲν θὰ ἐκδηλώνωμε τιμωρητικὴ δύναμι).
8 Διότι δὲν ἔχουμε καμμία ἐξουσία ἐναντίον τοῦ καλοῦ, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ καλοῦ.
9 Χαίρουμε δέ, ὅταν ἐμεῖς φαινώμεθα ἀσθενεῖς (ἐπειδὴ δὲν χρησιμοποιοῦμε τιμωρητικὴ δύναμι), ἀλλὰ σεῖς εἶσθε δυνατοί (πνευματικῶς). Αὐτὸ δὲ καὶ εὐχόμεθα, νὰ εἶσθε δυνατοί (πνευματικῶς).
10 Γι' αὐτὸ ἀπουσιάζοντας σᾶς γράφω αὐτά, γιὰ νὰ μὴ χρησιμοποιήσω αὐστηρότητα, ὅταν θὰ εἶμαι παρών, συμφώνως πρὸς τὴν ἐξουσία, ποὺ μοῦ ἔδωσε ὁ Κύριος γιὰ νὰ οἰκοδομῶ καὶ ὄχι γιὰ νὰ γκρεμίζω.

Χαιρετισμοί

11 Λοιπόν, ἀδελφοί, χαίρετε, ἐνδυναμώνεσθε, ἐνισχύεσθε, ἔχετε τὸ αὐτὸ φρόνημα, εἰρηνεύετε, καὶ ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης θὰ εἶναι μαζί σας.
12 Χαιρετισθῆτε μεταξύ σας μὲ ἅγιο φίλημα. Σᾶς στέλνουν χαιρετισμοὺς ὅλοι οἱ ἅγιοι (οἱ πιστοί).
13 Ἡ χάρι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ (Πατρός), καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος νὰ εἶναι μὲ ὅλους σας. Ἀμήν.

ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ

1 Παῦλος, ἀπόστολος οὐκ ἀπ’ ἀνθρώπων, οὐδὲ δι’ ἀνθρώπου,
ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ πατρὸς τοῦ ἐγείραντος
αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, 2 καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ πάντες ἀδελφοί, ταῖς
ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας· 3 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ
πατρὸς καὶ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, 4 τοῦ δόντος ἑαυτὸν
ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ὅπως ἐξέληται ἡμᾶς ἐκ τοῦ ἐνε-
στῶτος αἰῶνος πονηροῦ κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς
ἡμῶν, 5 ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

6 Θαυμάζω ὅτι οὕτω ταχέως μετατίθεσθε ἀπὸ τοῦ καλέσαν-
τος ὑμᾶς ἐν χάριτι Χριστοῦ εἰς ἕτερον εὐαγγέλιον, 7 ὃ οὐκ
ἔστιν ἄλλο, εἰ μή τινές εἰσιν οἱ ταράσσοντες ὑμᾶς καὶ θέλοντες
μεταστρέψαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. 8 Ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἡμεῖς
ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίζηται ὑμῖν παρ’ ὃ εὐηγγελισά-
μεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω! 9 Ὡς προειρήκαμεν, καὶ ἄρτι πάλιν
λέγω· Εἴ τις ὑμᾶς εὐαγγελίζεται παρ’ ὃ παρελάβετε, ἀνάθεμα
ἔστω! 10 Ἄρτι γὰρ ἀνθρώπους πείθω ἢ τὸν Θεόν; Ἢ ζητῶ
ἀνθρώποις ἀρέσκειν; Εἰ γὰρ ἔτι ἀνθρώποις ἤρεσκον, Χριστοῦ
δοῦλος οὐκ ἂν ἤμην.

11 Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελι-
σθὲν ὑπ’ ἐμοῦ ὅτι οὐκ ἔστι κατὰ ἄνθρωπον· 12 οὐδὲ γὰρ ἐγὼ
παρὰ ἀνθρώπου παρέλαβον αὐτὸ οὔτε ἐδιδάχθην, ἀλλὰ δι’
ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ.

13 Ἠκούσατε γὰρ τὴν ἐμὴν ἀναστροφήν ποτε ἐν τῷ Ἰουδαϊ-
σμῷ, ὅτι καθ’ ὑπερβολὴν ἐδίωκον τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ καὶ
ἐπόρθουν αὐτήν, 14 καὶ προέκοπτον ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ

ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ

Χαιρετισμός

1 Ἐγὼ ὁ Παῦλος, ἀπόστολος ὄχι μὲ τὴν πρωτοβουλία ἀνθρώπων,
οὔτε μὲ τὴν ἐνέργεια ἀνθρώπου, ἀλλὰ μὲ τὴν ἐνέργεια ἀπ' εὐθείας
τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ Θεοῦ πατρός, ποὺ τὸν ἀνέστησε ἐκ νεκρῶν,
2 καὶ ὅλοι οἱ ἀδελφοί, ποὺ εἶναι μαζί μου, ἀπευθυνόμεθα στὶς ἐκκλη-
σίες τῆς Γαλατίας. **3** Χάρι νὰ εἶναι σὲ σᾶς καὶ εὐλογία ἀπὸ τὸ Θεὸ πα-
τέρα (μας) καὶ τὸν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό, **4** ποὺ ἔδωσε τὸν ἑαυτό
του γιὰ τὶς ἁμαρτίες μας, γιὰ νὰ μᾶς ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὸν παρόντα κό-
σμο τοῦ κακοῦ, συμφώνως πρὸς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ πατέρα μας.
5 Σ' αὐτὸν πρέπει ἡ δόξα στοὺς ἀπεράντους αἰῶνες. Ἀμήν.

Ὅποιος κηρύττει διαφορετικὸ εὐαγγέλιο νὰ εἶναι ἀναθεματισμένος

6 Ἀπορῶ, διότι τόσο γρήγορα ἀπὸ τὸ Χριστό, ποὺ σᾶς κάλεσε ἀπὸ
εὐσπλαγχνία, μεταπηδᾶτε σὲ ἄλλο εὐαγγέλιο. **7** Στὴν πραγματικότητα
δὲν ὑπάρχει ἄλλο εὐαγγέλιο, ὑπάρχουν μόνο μερικοί, ποὺ σᾶς ἀναστα-
τώνουν καὶ ἐπιχειροῦν νὰ διαστρέφουν τὸ εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ.
8 Ἀλλὰ καὶ ἂν ἐμεῖς ἢ ἄγγελος ἀπὸ τὸν οὐρανὸ σᾶς κηρύττῃ εὐαγγέ-
λιο διαφορετικὸ ἀπ' αὐτὸ ποὺ σᾶς κηρύξαμε, νὰ εἶναι ἀναθεματισμένος!
9 Ὅπως προείπαμε, καὶ τώρα πάλι λέγω: Ὅποιος σᾶς κηρύττει εὐαγ-
γέλιο διαφορετικὸ ἀπ' αὐτὸ ποὺ παραλάβατε, νὰ εἶναι ἀναθεματισμένος!
10 Τώρα δὲ ἐπιδιώκω τὴν ἐπιδοκιμασία τῶν ἀνθρώπων ἢ τοῦ Θεοῦ;
Ἢ ζητῶ ν' ἀρέσω στοὺς ἀνθρώπους; Ἐὰν βεβαίως ἀκόμη ἐπιδίωκα ν'
ἀρέσω στοὺς ἀνθρώπους, δὲν θὰ ἤμουν δοῦλος τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Παῦλος παρέλαβε τὸ εὐαγγέλιο ἀπὸ τὸ Χριστὸ μὲ ἀποκάλυψι

11 Πρέπει δὲ νὰ γνωρίζετε, ἀδελφοί, ὅτι τὸ εὐαγγέλιο, ποὺ κηρύ-
χθηκε ἀπὸ μένα, δὲν εἶναι ἀνθρωπίνη ἐπινόησι. **12** Οὔτε δὲ ἐγὼ τὸ πα-
ρέλαβα ἀπὸ ἄνθρωπο, οὔτε τὸ διδάχθηκα, ἀλλὰ μοῦ τὸ ἀποκάλυψε ὁ
Ἰησοῦς Χριστός.

Ὁ Παῦλος δὲν ἐξαρτήθηκε ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀποστόλους

13 Ἀσφαλῶς ἀκούσατε γιὰ τὴ διαγωγή μου ἄλλοτε στὸν Ἰουδαϊσμό,
ὅτι ὑπερβολικὰ καταδίωκα τὴν Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ καὶ προσπαθοῦσα
νὰ τὴν καταστρέψω. **14** Καὶ προώδευα στὸν Ἰουδαϊσμὸ περισσότερο

πολλοὺς συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου, περισσοτέρως ζηλωτὴς
ὑπάρχων τῶν πατρικῶν μου παραδόσεων. 15 Ὅτε δὲ εὐδόκησεν
ὁ Θεὸς ὁ ἀφορίσας με ἐκ κοιλίας μητρός μου καὶ καλέσας διὰ
τῆς χάριτος αὐτοῦ 16 ἀποκαλύψαι τὸν Υἱὸν αὐτοῦ ἐν ἐμοί, ἵνα
εὐαγγελίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εὐθέως οὐ προσανεθέμην
σαρκὶ καὶ αἵματι, 17 οὐδὲ ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς
πρὸ ἐμοῦ ἀποστόλους, ἀλλὰ ἀπῆλθον εἰς Ἀραβίαν, καὶ πάλιν
ὑπέστρεψα εἰς Δαμασκόν. 18 Ἔπειτα μετὰ ἔτη τρία ἀνῆλθον
εἰς Ἱεροσόλυμα ἱστορῆσαι Πέτρον, καὶ ἐπέμεινα πρὸς αὐτὸν
ἡμέρας δεκαπέντε. 19 Ἕτερον δὲ τῶν ἀποστόλων οὐκ εἶδον εἰ
μὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κυρίου. 20 Ἃ δὲ γράφω ὑμῖν,
ἰδοὺ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὅτι οὐ ψεύδομαι. 21 Ἔπειτα ἦλθον εἰς
τὰ κλίματα τῆς Συρίας καὶ τῆς Κιλικίας. 22 Ἤμην δὲ ἀγνοού-
μενος τῷ προσώπῳ ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Ἰουδαίας ταῖς ἐν Χρι-
στῷ. 23 Μόνον δὲ ἀκούοντες ἦσαν ὅτι ὁ διώκων ἡμᾶς ποτε νῦν
εὐαγγελίζεται τὴν πίστιν ἥν ποτε ἐπόρθει. 24 Καὶ ἐδόξαζον ἐν
ἐμοὶ τὸν Θεόν.

2 Ἔπειτα διὰ δεκατεσσάρων ἐτῶν πάλιν ἀνέβην εἰς Ἱεροσό-
λυμα μετὰ Βαρνάβα, συμπαραλαβὼν καὶ Τίτον. 2 Ἀνέβην
δὲ κατὰ ἀποκάλυψιν. Καὶ ἀνεθέμην αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον ὃ κη-
ρύσσω ἐν τοῖς ἔθνεσι, κατ᾽ ἰδίαν δὲ τοῖς δοκοῦσι, μήπως εἰς
κενὸν τρέχω ἢ ἔδραμον. 3 Ἀλλ᾽ οὐδὲ Τίτος ὁ σὺν ἐμοί, Ἕλλην
ὤν, ἠναγκάσθη περιτμηθῆναι. 4 Διὰ δὲ τοὺς παρεισάκτους
ψευδαδέλφους, οἵτινες παρεισῆλθον κατασκοπῆσαι τὴν ἐλευθε-
ρίαν ἡμῶν ἣν ἔχομεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα ἡμᾶς καταδουλώ-
σωνται, 5 οἷς οὐδὲ πρὸς ὥραν εἴξαμεν τῇ ὑποταγῇ, ἵνα ἡ ἀλή-
θεια τοῦ εὐαγγελίου διαμείνῃ πρὸς ὑμᾶς.

6 Ἀπὸ δὲ τῶν δοκούντων εἶναί τι, ὁποῖοί ποτε ἦσαν οὐδέν
μοι διαφέρει· πρόσωπον Θεὸς ἀνθρώπου οὐ λαμβάνει. Ἐμοὶ
γὰρ οἱ δοκοῦντες οὐδὲν προσανέθεντο, 7 ἀλλὰ τοὐναντίον, ἰδόν-
τες ὅτι πεπίστευμαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἀκροβυστίας καθὼς Πέ-
τρος τῆς περιτομῆς –8 ὁ γὰρ ἐνεργήσας Πέτρῳ εἰς ἀποστολὴν
τῆς περιτομῆς ἐνήργησε καὶ ἐμοὶ εἰς τὰ ἔθνη– 9 καὶ γνόντες

ἀπὸ πολλοὺς συνομηλίκους μου στὸ ἔθνος μου, διότι εἶχα περισσότερο
ζῆλο γιὰ τὶς παραδόσεις τῶν πατέρων μου. **15** Ὅταν δὲ εὐδόκησε ὁ
Θεός, ποὺ μὲ ξεχώρισε ἀπὸ τὴν κοιλία τῆς μητέρας μου καὶ μὲ κάλεσε
λόγῳ τῆς εὐσπλαγχνίας του **16** νὰ μοῦ ἀποκαλύψῃ τὸν Υἱό του, γιὰ νὰ
τὸν κηρύττω στοὺς ἐθνικούς, ἀμέσως ἀπέφυγα νὰ προστρέξω σὲ ἀνθρώ-
πους. **17** Οὔτε ἀνέβηκα στὰ Ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὶν ἀπὸ μένα ἀπο-
στόλους. Ἀλλὰ πῆγα στὴν Ἀραβία, καὶ πάλι ἐπέστρεφα στὴ Δαμασκό.
18 Ἔπειτα, μετὰ τρία ἔτη, ἀνέβηκα στὰ Ἱεροσόλυμα γιὰ νὰ γνωρίσω
τὸν Πέτρο, καὶ ἔμεινα κοντά του δεκαπέντε ἡμέρες. **19** Ἄλλον δὲ ἀπὸ
τοὺς ἀποστόλους δὲν εἶδα, παρὰ τὸν Ἰάκωβο, τὸν ἀδελφὸ τοῦ Κυρίου.
20 Γι' αὐτὰ δὲ ποὺ σᾶς γράφω, ἰδοὺ βεβαιώνω ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ὅτι
δὲν ψεύδομαι. **21** Ἔπειτα πῆγα στὰ μέρη τῆς Συρίας καὶ τῆς Κιλικίας.
22 Ἤμουν δὲ ἄγνωστος προσωπικῶς στὶς ἐκκλησίες τοῦ Χριστοῦ στὴν
Ἰουδαία. **23** Μόνον δὲ ἄκουαν τὴν πληροφορία: «Ὁ ἄλλοτε διώκτης
μας τώρα κηρύττει τὴν Πίστι (τὸ Χριστιανισμό), ποὺ ἄλλοτε προσπα-
θοῦσε νὰ ἐξαφανίσῃ». **24** Καὶ δόξαζαν ἐξ αἰτίας μου τὸ Θεό.

Οἱ ἄλλοι ἀπόστολοι πλήρως σύμφωνοι μὲ τὸ εὐαγγέλιο τοῦ Παύλου

2 Ἔπειτα, μετὰ ἀπὸ δεκατέσσερα ἔτη, πάλι ἀνέβηκα στὰ Ἱεροσόλυ-
μα μαζὶ μὲ τὸ Βαρνάβα, παρέλαβα δὲ μαζί μου καὶ τὸν Τίτο.
2 Ἀνέβηκα δὲ κατόπιν ἀποκαλύψεως. Καὶ ἐξέθεσα σ' αὐτοὺς τὸ εὐαγ-
γέλιο, ποὺ κηρύττω στοὺς ἐθνικούς, καὶ ἰδιαιτέρως στοὺς κορυφαίους,
λόγῳ τοῦ φόβου ἄλλων μήπως ματαίως ἀγωνίζομαι ἢ ἀγωνίσθηκα.
3 Οὔτε δὲ ὁ Τίτος, ποὺ ἦταν μαζί μου καὶ εἶναι Ἕλλην, ἀναγκάσθηκε
νὰ περιτμηθῇ. **4** Ὅσο δὲ γιὰ τοὺς παρεισάκτους ψευδαδέλφους, οἱ
ὁποῖοι παρεισέφρησαν γιὰ νὰ κατασκοπεύσουν τὴν ἐλευθερία μας, τὴν
ὁποία ἔχουμε ἐξ αἰτίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, γιὰ νὰ μᾶς ὑποδουλώσουν,
5 σ' αὐτοὺς οὔτε πρὸς στιγμὴν δὲν ὑποχωρήσαμε καὶ δὲν ὑποταχθήκα-
με, γιὰ νὰ διατηρηθῇ σ' ἐσᾶς ἡ ἀλήθεια τοῦ εὐαγγελίου.
6 Ὅσο τώρα γι' αὐτούς, ποὺ θεωροῦνται κορυφαῖοι, καθόλου δὲν μ'
ἐνδιαφέρει τί ἦταν ἄλλοτε. Ὁ Θεὸς δὲν προσωποληπτεῖ. Ἄλλωστε οἱ
κορυφαῖοι τίποτε δὲν πρόσθεσαν σ' ἐμένα (στὸ κήρυγμά μου δηλαδή).
7 Ἀντιθέτως δέ, ὅταν εἶδαν, ὅτι ὁ Θεὸς σ' ἐμένα ἀνέθεσε τὸ κήρυγμα
τοῦ εὐαγγελίου στοὺς ἀπεριτμήτους (ἐθνικούς), ὅπως στὸν Πέτρο στοὺς
περιτμημένους (Ἰουδαίους), –**8** ναί, ἐκεῖνος ποὺ ἐνήργησε στὸν Πέτρο
γιὰ νὰ τὸν κάνῃ ἀπόστολο στοὺς περιτμημένους (Ἰουδαίους), ἐνήργησε
καὶ σ' ἐμένα γιὰ νὰ μὲ κάνῃ ἀπόστολο στοὺς ἐθνικούς–, **9** καὶ ὅταν κα-
τάλαβαν τὴ χάρι, ποὺ μοῦ δόθηκε, ὁ Ἰάκωβος καὶ ὁ Κηφᾶς (ὁ Πέτρος)
καὶ ὁ Ἰωάννης, ποὺ θεωροῦνται στυλοβάτες, ἔδωσαν σ' ἐμένα καὶ τὸ

τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι, Ἰάκωβος καὶ Κηφᾶς καὶ Ἰωάννης,
οἱ δοκοῦντες στῦλοι εἶναι, δεξιὰς ἔδωκαν ἐμοὶ καὶ Βαρνάβᾳ
κοινωνίας, ἵνα ἡμεῖς εἰς τὰ ἔθνη, αὐτοὶ δὲ εἰς τὴν περιτομήν.
10 Μόνον τῶν πτωχῶν ἵνα μνημονεύωμεν, ὃ καὶ ἐσπούδασα
αὐτὸ τοῦτο ποιῆσαι.

11 Ὅτε δὲ ἦλθε Πέτρος εἰς Ἀντιόχειαν, κατὰ πρόσωπον
αὐτῷ ἀντέστην, ὅτι κατεγνωσμένος ἦν. 12 Πρὸ τοῦ γὰρ ἐλθεῖν
τινας ἀπὸ Ἰακώβου μετὰ τῶν ἐθνῶν συνήσθιεν· ὅτε δὲ ἦλθον,
ὑπέστελλε καὶ ἀφώριζεν ἑαυτόν, φοβούμενος τοὺς ἐκ περι-
τομῆς. 13 Καὶ συνυπεκρίθησαν αὐτῷ καὶ οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι,
ὥστε καὶ Βαρνάβας συναπήχθη αὐτῶν τῇ ὑποκρίσει. 14 Ἀλλ᾽
ὅτε εἶδον ὅτι οὐκ ὀρθοποδοῦσι πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ εὐαγγε-
λίου, εἶπον τῷ Πέτρῳ ἔμπροσθεν πάντων· Εἰ σὺ Ἰουδαῖος ὑπάρ-
χων ἐθνικῶς ζῇς καὶ οὐκ Ἰουδαϊκῶς, τί τὰ ἔθνη ἀναγκάζεις ἰου-
δαΐζειν;

15 Ἡμεῖς φύσει Ἰουδαῖοι καὶ οὐκ ἐξ ἐθνῶν ἁμαρτωλοί,
16 εἰδότες δὲ ὅτι οὐ δικαιοῦται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νόμου ἐὰν
μὴ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡμεῖς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν
ἐπιστεύσαμεν, ἵνα δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως Χριστοῦ καὶ οὐκ ἐξ
ἔργων νόμου, διότι οὐ δικαιωθήσεται ἐξ ἔργων νόμου πᾶσα
σάρξ. 17 Εἰ δὲ ζητοῦντες δικαιωθῆναι ἐν Χριστῷ εὑρέθημεν καὶ
αὐτοὶ ἁμαρτωλοί, ἆρα Χριστὸς ἁμαρτίας διάκονος; Μὴ γένοι-
το! 18 Εἰ γὰρ ἃ κατέλυσα ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ, παραβάτην
ἐμαυτὸν συνίστημι.

Βαρνάβα τὸ δεξί τους χέρι σ' ἔνδειξι συμφωνίας, γιὰ νὰ κηρύττωμε
ἐμεῖς στοὺς ἐθνικοὺς καὶ αὐτοὶ στοὺς περιτμημένους (Ἰουδαίους).
10 Ζήτησαν μόνο νὰ ἐνθυμούμεθα τοὺς πτωχούς (χριστιανοὺς τῆς Ἰου-
δαίας), πρᾶγμα ποὺ φρόντισα νὰ κάνω μὲ ζῆλο.

Ὁ Παῦλος στὴν Ἀντιόχεια ἐλέγχει κατὰ πρόσωπο τὸν Πέτρο

11 Ὅταν δὲ ὁ Πέτρος ἦλθε στὴν Ἀντιόχεια, τοῦ ἐναντιώθηκα κατὰ
πρόσωπο, διότι ἦταν ἀξιοκατάκριτος. **12** Διότι προτοῦ νὰ ἔλθουν μερι-
κοὶ ἀπὸ τὸν Ἰάκωβο, συνέτρωγε μὲ τοὺς ἐθνικούς (ποὺ εἶχαν γίνει χρι-
στιανοί). Ἀλλ' ὅταν ἦλθαν, ἀποσυρόταν καὶ ἀποχωριζόταν, ἐπειδὴ φο-
βόταν τοὺς χριστιανοὺς ποὺ προέρχονταν ἀπὸ τὴν περιτομή (ἀπὸ τοὺς
Ἰουδαίους). **13** Καὶ ὑποκρίθηκαν μαζί του καὶ οἱ ὑπόλοιποι Ἰουδαῖοι,
ὥστε στὴν ὑποκρισία τους συμπαρασύρθηκε καὶ αὐτὸς ὁ Βαρνάβας.
14 Καὶ ὅταν εἶδα, ὅτι δὲν βαδίζουν ὀρθὰ ὡς πρὸς τὴν ἀλήθεια τοῦ
εὐαγγελίου, εἶπα στὸν Πέτρο μπροστὰ σὲ ὅλους: «Ἀφοῦ σύ, ἐνῷ εἶσαι
Ἰουδαῖος, ζῇς σὰν ἐθνικὸς καὶ ὄχι σὰν Ἰουδαῖος, γιατί ἀναγκάζεις τοὺς
ἐθνικοὺς νὰ ζοῦν σὰν Ἰουδαῖοι;».

Ἡ δικαίωσι ἀπὸ τὴν πίστι στὸ Χριστό, ὄχι ἀπὸ τὰ ἔργα τοῦ νόμου

15 Ἐμεῖς (εἴμεθα μὲν ἁμαρτωλοί, ἀλλ') ἐκ γενετῆς Ἰουδαῖοι καὶ
ὄχι ἐθνικοὶ ἁμαρτωλοί. **16** Ἐπειδὴ ὅμως γνωρίζουμε, ὅτι ὁ ἄνθρωπος
δὲν δικαιώνεται ἀπὸ τὰ ἔργα τοῦ νόμου, παρὰ διὰ τῆς πίστεως στὸν
Ἰησοῦ Χριστό, γι' αὐτὸ καὶ ἐμεῖς (καίτοι εἴμεθα Ἰουδαῖοι καὶ κάτοχοι
τοῦ νόμου, ἀφήσαμε τὸ νόμο καὶ) πιστεύσαμε στὸν Ἰησοῦ Χριστό, γιὰ
νὰ δικαιωθοῦμε ἀπὸ τὴν πίστι στὸ Χριστὸ καὶ ὄχι ἀπὸ τὰ ἔργα τοῦ νό-
μου, διότι κανεὶς ἄνθρωπος δὲν θὰ δικαιωθῇ ἀπὸ τὰ ἔργα τοῦ νόμου
(ἀφοῦ κανεὶς δὲν τηρεῖ τὸ νόμο τελείως). **17** Ἐὰν δὲ καὶ ἐμεῖς, ποὺ
ἐπιδιώξαμε νὰ δικαιωθοῦμε διὰ τοῦ Χριστοῦ (παραμείναμε ἀδικαίωτοι
λόγῳ τῆς ἐγκαταλείψεως τοῦ νόμου καὶ ἔτσι πάλι) βρεθήκαμε ἁμαρ-
τωλοί (ὅπως ἐκεῖνοι, ποὺ δὲν ἐπιδίωξαν νὰ δικαιωθοῦν διὰ τοῦ Χρι-
στοῦ), ἄραγε ὁ Χριστὸς (ποὺ συνετέλεσε ν' ἀφήσωμε τὸ νόμο) εἶναι
ὑπηρέτης ἁμαρτίας; Μὴ γένοιτο! **18** Ἐπίσης, ἐὰν πάλι οἰκοδομῶ
ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα γκρέμισα, παρουσιάζω τὸν ἑαυτό μου ὡς παραβάτη
(Ἐὰν δηλαδὴ ἐπανέρχωμαι στὰ τυπικὰ τοῦ νόμου, τὰ ὁποῖα ἐγκατέ-
λειψα, παρουσιάζω τὸν ἑαυτό μου ὡς παραβάτη διότι τὰ ἐγκατέλειψα).

19 Ἐγὼ γὰρ διὰ νόμου νόμῳ ἀπέθανον, ἵνα Θεῷ ζήσω. Χριστῷ
συνεσταύρωμαι· 20 ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός· ὃ
δὲ νῦν ζῶ ἐν σαρκί, ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀγα-
πήσαντός με καὶ παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. 21 Οὐκ ἀθετῶ
τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ. Εἰ γὰρ διὰ νόμου δικαιοσύνη, ἄρα Χριστὸς
δωρεὰν ἀπέθανεν.

3 Ὦ ἀνόητοι Γαλάται, τίς ὑμᾶς ἐβάσκανε τῇ ἀληθείᾳ μὴ
πείθεσθαι, οἷς κατ' ὀφθαλμοὺς Ἰησοῦς Χριστὸς προεγρά-
φη ἐν ὑμῖν ἐσταυρωμένος; 2 Τοῦτο μόνον θέλω μαθεῖν ἀφ'
ὑμῶν· Ἐξ ἔργων νόμου τὸ Πνεῦμα ἐλάβετε ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως;
3 Οὕτως ἀνόητοί ἐστε; Ἐναρξάμενοι Πνεύματι νῦν σαρκὶ ἐπι-
τελεῖσθε; 4 Τοσαῦτα ἐπάθετε εἰκῇ; Εἴ γε καὶ εἰκῇ. 5 Ὁ οὖν ἐπι-
χορηγῶν ὑμῖν τὸ Πνεῦμα καὶ ἐνεργῶν δυνάμεις ἐν ὑμῖν, ἐξ
ἔργων νόμου ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως; 6 Καθὼς **Ἀβραὰμ ἐπίστευσε
τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην.**

7 Γινώσκετε ἄρα ὅτι οἱ ἐκ πίστεως, οὗτοί εἰσιν υἱοὶ Ἀβραάμ.
8 Προϊδοῦσα δὲ ἡ Γραφὴ ὅτι ἐκ πίστεως δικαιοῖ τὰ ἔθνη ὁ Θε-
ός, προευηγγελίσατο τῷ Ἀβραὰμ ὅτι **ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ
πάντα τὰ ἔθνη.** 9 Ὥστε οἱ ἐκ πίστεως εὐλογοῦνται σὺν τῷ πι-
στῷ Ἀβραάμ.

19 Ἀλλ' ἐγὼ (στὴν πραγματικότητα δὲν εἶμαι παραβάτης, διότι δὲν εἶμαι πλέον ὑποχρεωμένος νὰ τηρῶ τὸ νόμο, ἀφοῦ) ἐξ αἰτίας τοῦ νόμου (τῆς παραβάσεως δηλαδὴ τοῦ νόμου) ἔχω πεθάνει καὶ εἶμαι νεκρὸς γιὰ τὸ νόμο, γιὰ νὰ ζήσω γιὰ τὸ Θεό. Ἔχω πεθάνει στὸ σταυρὸ μαζὶ μὲ τὸ Χριστό. **20** Καὶ δὲν ζῶ πλέον ἐγώ, ἀλλὰ ζῇ μέσα μου ὁ Χριστός. Αὐτὴ δὲ τὴ σωματικὴ ζωή, ποὺ τώρα ζῶ, τὴ ζῶ μὲ τὴν πίστι στὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ, ποὺ μὲ ἀγάπησε καὶ παρέδωσε τὸν ἑαυτό του στὸ θάνατο γιὰ μένα. **21** Δὲν ἀρνοῦμαι τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ. Ἀλλ' ἂν ἡ δικαίωσι ἐπιτυγχάνεται μὲ τὸ νόμο, τότε ὁ Χριστὸς πέθανε ματαίως (πρᾶγμα ἀπαράδεκτο).

Ἀπὸ τὴν πίστι ἡ δικαίωσι καὶ ἡ χορήγησι τοῦ Πνεύματος

3 Ὦ ἀνόητοι Γαλάτες! Ποιός σᾶς βάσκανε, ὥστε νὰ μὴ πείθεσθε στὴν ἀλήθεια ἐσεῖς, μπροστὰ στὰ μάτια τῶν ὁποίων ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς γιὰ σᾶς ζωγραφίσθηκε ζωηρὰ ἐσταυρωμένος; **2** Τοῦτο μόνο θέλω νὰ μάθω ἀπὸ σᾶς: Ἀπὸ τὰ ἔργα τοῦ νόμου λάβατε τὸ Πνεῦμα ἢ ἀπὸ τὴν ὑπακοὴ στὴν Πίστι (στὸ Χριστιανισμό); **3** Τόσο ἀνόητοι εἶσθε; Ἐνῷ ἀρχίσατε μὲ τὸ Πνεῦμα, τώρα καταλήγετε μὲ τὴ σάρκα; **4** Τόσα ὑποφέρατε ματαίως; Ἐὰν βεβαίως μόνο ματαίως (Τὰ παθήματα, ὅταν συντελοῦν στὴ σωτηρία, ὑπερσταθμίζονται ἀπὸ τὴ σωτηρία καὶ δὲν ὑπολογίζονται ὡς ζημία. Ἀλλ' ὅταν εἶναι χωρὶς ὄφελος, δὲν ἀποβαίνουν δηλαδὴ σὲ σωτηρία, τότε εἶναι ζημία). **5** Αὐτὸς λοιπόν, ποὺ σᾶς χορηγεῖ πλουσίως τὸ Πνεῦμα (τὴ χάρι τοῦ Πνεύματος) καὶ ἐνεργεῖ θαύματα σὲ σᾶς, τὸ κάνει διότι πράξατε τὰ ἔργα τοῦ νόμου ἢ διότι ὑπακούσατε στὴν Πίστι; (Ἀσφαλῶς διότι ὑπακούσατε στὴν Πίστι). **6** **Ὅπως ὁ Ἀβραὰμ πίστευσε στὸ Θεό, καὶ ἡ πίστι τοῦ λογαριάσθηκε γιὰ δικαίωσί του.**

7 Μάθετε λοιπόν, ὅτι οἱ ἄνθρωποι τῆς πίστεως, αὐτοὶ εἶναι παιδιὰ τοῦ Ἀβραάμ. **8** Καὶ ἐπειδὴ ἡ Γραφὴ προεῖδε, ὅτι ἀπὸ τὴν πίστι ὁ Θεὸς δικαιώνει (σῴζει) τοὺς ἐθνικούς, προανήγγειλε στὸν Ἀβραάμ: **Θὰ εὐλογηθοῦν διὰ σοῦ** (λόγῳ τῆς πίστεώς σου καὶ τῆς προελεύσεως τοῦ Μεσσία ἀπὸ σένα) **ὅλα τὰ ἔθνη.** **9** Ὥστε οἱ ἄνθρωποι τῆς πίστεως εὐλογοῦνται μαζὶ μὲ τὸν πιστὸ Ἀβραάμ.

10 Ὅσοι γὰρ ἐξ ἔργων νόμου εἰσίν, ὑπὸ κατάραν εἰσί· γέ-
γραπται γάρ· **Ἐπικατάρατος πᾶς ὃς οὐκ ἐμμένει ἐν πᾶσι τοῖς
γεγραμμένοις ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τοῦ ποιῆσαι αὐτά.**
11 Ὅτι δὲ ἐν νόμῳ οὐδεὶς δικαιοῦται παρὰ τῷ Θεῷ, δῆλον· ὅτι
ὁ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται. 12 Ὁ δὲ νόμος οὐκ ἔστιν **ἐκ πί-
στεως,** ἀλλ' **ὁ ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτοῖς.**

13 Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου γε-
νόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα· γέγραπται γάρ· **Ἐπικατάρατος
πᾶς ὁ κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου,** 14 ἵνα εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ
Ἀβραὰμ γένηται ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ
Πνεύματος λάβωμεν διὰ τῆς πίστεως.

15 Ἀδελφοί, κατὰ ἄνθρωπον λέγω· Ὅμως ἀνθρώπου κεκυρω-
μένην διαθήκην οὐδεὶς ἀθετεῖ ἢ ἐπιδιατάσσεται. 16 Τῷ δὲ
Ἀβραὰμ ἐρρέθησαν αἱ ἐπαγγελίαι καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ. Οὐ
λέγει, **καὶ τοῖς σπέρμασιν,** ὡς ἐπὶ πολλῶν, ἀλλ' ὡς ἐφ' ἑνός, **καὶ
τῷ σπέρματί σου,** ὅς ἐστι Χριστός. 17 Τοῦτο δὲ λέγω· Διαθήκην
προκεκυρωμένην ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς Χριστὸν ὁ μετὰ ἔτη τετρα-
κόσια καὶ τριάκοντα γεγονὼς νόμος οὐκ ἀκυροῖ εἰς τὸ καταρ-
γῆσαι τὴν ἐπαγγελίαν. 18 Εἰ γὰρ ἐκ νόμου ἡ κληρονομία,
οὐκέτι ἐξ ἐπαγγελίας· τῷ δὲ Ἀβραὰμ δι' ἐπαγγελίας κεχάρι-
σται ὁ Θεός.

19 Τί οὖν ὁ νόμος; Τῶν παραβάσεων χάριν προσετέθη, ἄχρις
οὗ ἔλθῃ **τὸ σπέρμα** ᾧ ἐπήγγελται, διαταγεὶς δι' ἀγγέλων ἐν

Οἱ παραβάτες τοῦ νόμου ὑπὸ κατάραν

10 Ἀντιθέτως, ὅσοι στηρίζονται στὰ ἔργα τοῦ νόμου, βρίσκονται κά-
τω ἀπὸ κατάρα. Διότι ἡ Γραφὴ λέγει: **Καταραμένος ὅποιος δὲν μέ-
νει σταθερῶς σὲ ὅλα τὰ γραμμένα στὸ βιβλίο τοῦ νόμου γιὰ νὰ
τὰ ἐκτελῇ.** **11** Ὅτι δὲ διὰ τοῦ νόμου κανεὶς δὲν δικαιώνεται ἀπὸ τὸ
Θεό, εἶναι φανερό. Διότι **ὁ εὐσεβὴς ἀπὸ τὴν πίστι θὰ ζήσῃ** (θὰ δι-
καιωθῇ, θὰ σωθῇ κληρονομώντας τὴν αἰώνια ζωή). **12** Ὁ νόμος ὅμως
(ὡς νόμος) δὲν λέγει **ἀπὸ τὴν πίστι**, ἀλλὰ λέγει: **Ὁ ἄνθρωπος, ποὺ
θὰ κάνῃ αὐτά** (ὅλα ἀνεξαιρέτως καὶ τελείως ὅσα ὁ νόμος διατάσσει),
θὰ κερδίσῃ μ' αὐτὰ τὴ ζωή (θὰ σωθῇ).

«Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου»

13 Ὁ Χριστὸς μᾶς ἐξαγόρασε ἀπὸ τὴν κατάρα τοῦ νόμου μὲ τὸ νὰ
γίνῃ γιὰ μᾶς κατάρα. Διότι λέγει ἡ Γραφή: **Καταραμένος ὅποιος
κρεμᾶται ἐπάνω σὲ ξύλο.** **14** Αὐτὸ ἔγινε γιὰ νὰ ἔλθῃ διὰ τοῦ Ἰησοῦ
Χριστοῦ ἡ εὐλογία τοῦ Ἀβραὰμ στὰ ἔθνη, γιὰ νὰ λάβωμε διὰ τῆς πί-
στεως τὸ Πνεῦμα, ποὺ ὑποσχέθηκε ὁ Θεός.

Οἱ ἐπαγγελίες τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ κληρονομία ἀνεξάρτητες τοῦ νόμου

15 Ἀδελφοί, ἀναφέρω ἕνα ἀνθρώπινο παράδειγμα. Ἔγκυρη διαθήκη
ἀνθρώπου κανεὶς βεβαίως δὲν ἀκυρώνει ἢ προσθέτει κάτι σ' αὐτή.
16 Καὶ γιὰ τὸν Ἀβραὰμ καὶ γιὰ τὸ σπέρμα του δόθηκαν οἱ ὑποσχέσεις
(ποὺ εἶναι διαθήκη τοῦ Θεοῦ). Δὲν λέγει, **καὶ γιὰ τὰ σπέρματα,**
ὅπως ἐὰν ἐπρόκειτο γιὰ πολλοὺς ἀπογόνους, ἀλλὰ λέγει, **καὶ γιὰ τὸ
σπέρμα σου,** ὅπως ὅταν πρόκειται γιὰ ἕνα. Αὐτὸς ὁ ἕνας εἶναι ὁ Χρι-
στός. **17** Ἐννοῶ δὲ τοῦτο: Διαθήκη, ποὺ προηγουμένως εἶχε ἐπικυρώ-
σει ὁ Θεὸς καὶ ἀναφερόταν στὸ Χριστό, ὁ νόμος, ποὺ ἦλθε μετὰ τε-
τρακόσια καὶ τριάντα ἔτη, δὲν ἀκυρώνει γιὰ νὰ καταργήσῃ τὴν ὑπό-
σχεσι. **18** Ἄλλωστε, ἐὰν ἡ κληρονομία ἐξηρτᾶτο ἀπὸ τὸ νόμο, δὲν θὰ
ἐξηρτᾶτο πλέον ἀπὸ ὑπόσχεσι (νὰ δοθῇ δηλαδὴ δωρεάν). Ἀλλὰ στὸν
Ἀβραὰμ ὁ Θεὸς μὲ τὴν ὑπόσχεσι ἔχει χαρισθῇ.

Ὁ σκοπὸς καὶ ἡ σχετικὴ ἀξία τοῦ νόμου

19 Ποιός εἶναι τότε ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου; Προστέθηκε (στὴν ὑπόσχε-
σι τοῦ Θεοῦ) γιὰ τὶς παραβάσεις (γιὰ νὰ φανῇ, ὅτι παραβαίνουμε τὸ
θέλημα τοῦ Θεοῦ), μέχρις ὅτου ἔλθῃ **τὸ σπέρμα** (ὁ Χριστός), γιὰ τὸ

χειρὶ μεσίτου. 20 Ὁ δὲ μεσίτης ἑνὸς οὐκ ἔστιν, ὁ δὲ Θεὸς εἷς ἐστιν.

21 Ὁ οὖν νόμος κατὰ τῶν ἐπαγγελιῶν τοῦ Θεοῦ; Μὴ γένοιτο! Εἰ γὰρ ἐδόθη νόμος ὁ δυνάμενος ζωοποιῆσαι, ὄντως ἂν ἐκ νόμου ἦν ἡ δικαιοσύνη· 22 ἀλλὰ συνέκλεισεν ἡ Γραφὴ τὰ πάντα ὑπὸ ἁμαρτίαν, ἵνα ἡ ἐπαγγελία ἐκ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ δοθῇ τοῖς πιστεύουσι.

23 Πρὸ δὲ τοῦ ἐλθεῖν τὴν Πίστιν ὑπὸ νόμον ἐφρουρούμεθα συγκεκλεισμένοι εἰς τὴν μέλλουσαν Πίστιν ἀποκαλυφθῆναι.
24 Ὥστε ὁ νόμος παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν εἰς Χριστόν, ἵνα ἐκ πίστεως δικαιωθῶμεν. 25 Ἐλθούσης δὲ τῆς Πίστεως οὐκέτι ὑπὸ παιδαγωγόν ἐσμεν.

26 Πάντες γὰρ υἱοὶ Θεοῦ ἐστε διὰ τῆς πίστεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 27 Ὅσοι γὰρ εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε. 28 Οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἕλλην, οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ· πάντες γὰρ ὑμεῖς εἷς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 29 Εἰ δὲ ὑμεῖς Χριστοῦ, ἄρα τοῦ Ἀβραὰμ σπέρμα ἐστὲ καὶ κατ' ἐπαγγελίαν κληρονόμοι.

ὁποῖο δόθηκε ἡ ὑπόσχεσι. Καὶ διατυπώθηκε ἀπὸ ἀγγέλους μὲ τὸ χέρι
μεσίτου. **20** Ὁ δὲ μεσίτης δὲν εἶναι ἑνός (ἀλλὰ δύο), ὁ δὲ Θεὸς εἶναι
ὁ ἕνας (ἀπὸ τοὺς δύο· ὁ ἄλλος εἶναι ὁ λαός. Ἀφοῦ δὲ ὁ Θεὸς κατὰ τὴν
παράδοσι τοῦ νόμου χρησιμοποίησε μεσίτη, στάθηκε σ' ἀπόστασι ἀπὸ τὸ
λαό. Αὐτὴ δὲ ἡ ἀπόστασι δεικνύει, ὅπως καὶ ἄλλα πράγματα ποὺ ἀνα-
φέρθηκαν προηγουμένως, τὴ σχετικὴ ἀξία τοῦ νόμου ἐν ἀντιθέσει πρὸς
τὴν ἀπόλυτη ἀξία τοῦ εὐαγγελίου, ποὺ ὁ Θεὸς παρέδωσε στοὺς ἀνθρώ-
πους αὐτοπροσώπως ὡς σαρκωμένος Λόγος).

21 Ἀλλ' ὁ νόμος εἶναι ἐναντίον τῶν ὑποσχέσεων τοῦ Θεοῦ; Μὴ γέ-
νοιτο! Ἂν βεβαίως δινόταν νόμος, ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ μεταδώσῃ
(πνευματικὴ καὶ αἰώνια) ζωή, ὄντως ἡ δικαίωσι (ἡ σωτηρία) θὰ προ-
ερχόταν ἀπὸ τὸ νόμο. **22** Ἀλλ' ἡ Γραφὴ περιέλαβε τοὺς πάντες στὴ
δουλεία κάτω ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, ὥστε ἡ σωτηρία, ποὺ ὑποσχέθηκε ὁ
Θεός, νὰ δοθῇ ἀπὸ πίστι στὸν Ἰησοῦ Χριστὸ σ' ἐκείνους ποὺ πιστεύουν.

23 Προτοῦ δὲ ἔλθῃ ἡ Πίστι (ὁ Χριστιανισμός), ἤμασταν φυλακισμέ-
νοι καὶ μᾶς φρουροῦσε ὁ νόμος, γιὰ νὰ παραδοθοῦμε στὴν Πίστι, ποὺ
ἔμελλε νὰ ἔλθῃ. **24** Ὥστε ὁ νόμος ἦταν παιδαγωγός μας, ποὺ μᾶς προ-
ετοίμαζε γιὰ τὸ Χριστό, γιὰ νὰ δικαιωθοῦμε (νὰ σωθοῦμε) ἀπὸ πίστι.
25 Ἀφοῦ δὲ ἦλθε ἡ Πίστι, δὲν εἴμεθα πλέον κάτω ἀπὸ παιδαγωγό.

Ὅλοι οἱ πιστοὶ εἶναι παιδιὰ τοῦ Θεοῦ. Οἱ διακρίσεις δὲν ἰσχύουν

26 Ὅλοι δὲ (Ἰουδαῖοι μὲ τὸ νόμο καὶ ἐθνικοὶ χωρὶς τὸ νόμο) διὰ
τῆς πίστεως στὸν Ἰησοῦ Χριστὸ εἶσθε παιδιὰ τοῦ Θεοῦ. **27** Ἐπίσης,
ὅσοι βαπτισθήκατε μὲ πίστι στὸ Χριστό, ἐνδυθήκατε τὸ Χριστό (καὶ
ἑνωθήκατε μαζί του). **28** (Δὲν ἰσχύουν πλέον οἱ διάφορες διακρίσεις)
Δὲν ὑπάρχει Ἰουδαῖος καὶ Ἕλλην, δὲν ὑπάρχει δοῦλος καὶ ἐλεύθερος,
δὲν ὑπάρχει ἄνδρας καὶ γυναῖκα, ἀλλ' ὅλοι σεῖς εἶσθε ἕνας λόγῳ τῆς
ἑνώσεώς σας μὲ τὸν Ἰησοῦ Χριστό. **29** Ἀφοῦ δὲ ἐσεῖς εἶσθε τοῦ Χρι-
στοῦ (ποὺ εἶναι ἀπόγονος τοῦ Ἀβραάμ), ἄρα εἶσθε (καὶ ἐσεῖς) ἀπόγο-
νοι τοῦ Ἀβραάμ, καὶ συμφώνως πρὸς τὴν ὑπόσχεσι τοῦ Θεοῦ κληρονό-
μοι τῆς σωτηρίας.

4 Λέγω δέ· Ἐφ’ ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος νήπιός ἐστιν,
οὐδὲν διαφέρει δούλου, κύριος πάντων ὤν, 2 ἀλλὰ ὑπὸ ἐπι-
τρόπους ἐστὶ καὶ οἰκονόμους ἄχρι τῆς προθεσμίας τοῦ πατρός.
3 Οὕτω καὶ ἡμεῖς, ὅτε ἦμεν νήπιοι, ὑπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ κό-
σμου ἦμεν δεδουλωμένοι. 4 Ὅτε δέ ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρό-
νου, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναι-
κός, γενόμενον ὑπὸ νόμον, 5 ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξαγοράσῃ,
ἵνα τὴν υἱοθεσίαν ἀπολάβωμεν. 6 Ὅτι δὲ ἐστε υἱοί, ἐξαπέστει-
λεν ὁ Θεὸς τὸ Πνεῦμα τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν,
κρᾶζον, Ἀββᾶ! Ὁ πατήρ! 7 Ὥστε οὐκέτι εἶ δοῦλος, ἀλλ’ υἱός· εἰ
δὲ υἱός, καὶ κληρονόμος Θεοῦ διὰ Χριστοῦ.

8 Ἀλλὰ τότε μὲν οὐκ εἰδότες Θεὸν ἐδουλεύσατε τοῖς μὴ φύ-
σει οὖσι θεοῖς. 9 Νῦν δὲ γνόντες Θεόν, μᾶλλον δὲ γνωσθέντες
ὑπὸ Θεοῦ, πῶς ἐπιστρέφετε πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ πτωχὰ
στοιχεῖα, οἷς πάλιν ἄνωθεν δουλεύειν θέλετε; 10 Ἡμέρας πα-
ρατηρεῖσθε καὶ μῆνας καὶ καιροὺς καὶ ἐνιαυτούς! 11 Φοβοῦμαι
ὑμᾶς μήπως εἰκῇ κεκοπίακα εἰς ὑμᾶς.

12 Γίνεσθε ὡς ἐγώ, ὅτι κἀγὼ ὡς ὑμεῖς, ἀδελφοί, δέομαι
ὑμῶν. Οὐδέν με ἠδικήσατε. 13 Οἴδατε δὲ ὅτι δι’ ἀσθένειαν τῆς
σαρκὸς εὐηγγελισάμην ὑμῖν τὸ πρότερον, 14 καὶ τὸν πειρα-
σμόν μου τὸν ἐν τῇ σαρκί μου οὐκ ἐξουθενήσατε οὐδὲ ἐξεπτύ-
σατε, ἀλλ’ ὡς ἄγγελον Θεοῦ ἐδέξασθέ με, ὡς Χριστὸν Ἰησοῦν.
15 Τίς οὖν ἦν ὁ μακαρισμὸς ὑμῶν; Μαρτυρῶ γὰρ ὑμῖν ὅτι εἰ δυ-
νατὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν ἐξορύξαντες ἂν ἐδώκατέ μοι.
16 Ὥστε ἐχθρὸς ὑμῶν γέγονα ἀληθεύων ὑμῖν;

Ὁ Χριστὸς μᾶς ἔκανε ἐλευθέρους καὶ παιδιὰ τοῦ Θεοῦ

4 Λέγω ἐπίσης: Ὅσο χρόνο ὁ κληρονόμος εἶναι ἀνήλικος, σὲ τίποτε
δὲν διαφέρει ἀπὸ δοῦλο, ἂν καὶ εἶναι κύριος ὅλης τῆς περιουσίας,
2 ἀλλ' εἶναι κάτω ἀπὸ ἐπιτρόπους[1] καὶ διαχειριστὰς μέχρι τὸ χρόνο ποὺ
ὥρισε ὁ πατέρας. 3 Ἔτσι καὶ ἐμεῖς, ὅταν ἤμασταν ἀνήλικοι, ἤμασταν
ὑπόδουλοι στὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου. 4 Ἀλλ' ὅταν συμπληρώθηκε ὁ χρό-
νος (ποὺ ὥρισε ὁ Θεός)[2], ὁ Θεὸς ἀπέστειλε τὸν Υἱό του, καὶ ἦλθε ἀπὸ
γυναῖκα (σαρκώθηκε, ἔγινε ἄνθρωπος), καὶ ἦλθε κάτω ἀπὸ τὸ νόμο
(ὑποτάχθηκε στὸ νόμο), 5 γιὰ νὰ ἐξαγοράσῃ τοὺς ὑποδούλους στὸ νό-
μο, γιὰ νὰ λάβωμε πάλι τὴν υἱοθεσία. 6 Καὶ διότι εἶσθε παιδιά (τοῦ
Θεοῦ), ὁ Θεὸς ἀπέστειλε τὸ Πνεῦμα τοῦ Υἱοῦ του στὶς καρδιές σας
(καὶ τὶς κάνει νὰ αἰσθάνωνται τὸ Θεὸ ὡς πατέρα) καὶ προκαλεῖ τὴν
κραυγή, Ἀββᾶ![3] Πατέρα! 7 Ὥστε δὲν εἶσαι πλέον δοῦλος, ἀλλὰ παιδί
(τοῦ Θεοῦ). Ἀφοῦ δὲ εἶσαι παιδί, εἶσαι καὶ κληρονόμος τοῦ Θεοῦ διὰ
τοῦ Χριστοῦ.

Κακὴ ἀλλαγὴ τῶν Γαλατῶν

8 Ἀλλὰ κατὰ τὸ παρελθὸν βεβαίως, ἐπειδὴ δὲν γνωρίζατε τὸ Θεό,
ἤσασθε δοῦλοι στοὺς μὴ ἐκ φύσεως θεούς. 9 Τώρα ὅμως, ἀφοῦ γνωρί-
σατε τὸ Θεό, μᾶλλον δὲ σᾶς γνώρισε ὁ Θεός (σᾶς ἔκανε δικούς του),
πῶς γυρίζετε πάλι στὰ ἀνίσχυρα καὶ πτωχὰ στοιχεῖα (τῆς Ἰουδαϊκῆς
διδασκαλίας), καὶ θέλετε πάλι ἀπὸ τὴν ἀρχὴ νὰ δουλεύετε σ' αὐτά;
10 Προσέχετε καὶ ἀποδίδετε σωτηριώδη σημασία σὲ ἡμέρες καὶ μῆνες
καὶ ἐποχὲς καὶ ἔτη! 11 Φοβοῦμαι μήπως ματαίως κοπίασα γιὰ σᾶς
(μήπως δὲν καταλάβατε ἀπὸ ποῦ ἐξαρτᾶται ἡ σωτηρία).
12 Σᾶς παρακαλῶ, ἀδελφοί, γίνετε ὅπως ἐγώ, διότι καὶ ἐγὼ ἤμουν
ὅπως ἐσεῖς (ζηλωτὴς τοῦ νόμου, ἀλλ' ἄλλαξα). Σὲ τίποτε δὲν μὲ βλά-
ψατε (ὥστε νὰ θέλω τὸ κακό σας). 13 Γνωρίζετε δέ, ὅτι ἐξ αἰτίας σω-
ματικῆς ἀσθενείας μου (ἔμεινα κοντά σας καὶ) σᾶς κήρυξα τὴν πρώτη
φορά. 14 Καὶ δὲν αἰσθανθήκατε περιφρόνησι καὶ ἀηδία λόγῳ τῆς σω-
ματικῆς μου δοκιμασίας, ἀλλὰ μὲ δεχθήκατε σὰν ἄγγελο τοῦ Θεοῦ, σὰν
τὸν Ἰησοῦ Χριστό. 15 Ποιόν μακαρίζατε τότε; (Ἐμένα δὲν μακαρίζα-
τε;). Βεβαιώνω δὲ γιὰ σᾶς, ὅτι, ἂν ἦταν δυνατό, θὰ βγάζατε καὶ θὰ
μοῦ δίνατε τὰ μάτια σας. 16 Τώρα ἔγινα ἐχθρός σας, ἐπειδὴ σᾶς λέγω
τὴν ἀλήθεια;

1. Ἤ, κηδεμόνες
2. Ἤ, ὅταν ἦλθε ὁ κατάλληλος καιρός
3. Τὸ «Ἀββᾶ» εἶναι ἀραμαϊκὸ καὶ ἐξηγεῖται «Πατέρα».

17 Ζηλοῦσιν ὑμᾶς οὐ καλῶς, ἀλλὰ ἐκκλεῖσαι ὑμᾶς θέλουσιν,
ἵνα αὐτοὺς ζηλοῦτε. 18 Καλὸν δὲ τὸ ζηλοῦσθαι ἐν καλῷ πάντο-
τε καὶ μὴ μόνον ἐν τῷ παρεῖναί με πρὸς ὑμᾶς. 19 Τεκνία μου,
οὓς πάλιν ὠδίνω, ἄχρις οὗ μορφωθῇ Χριστὸς ἐν ὑμῖν! 20 Ἤθε-
λον δὲ παρεῖναι πρὸς ὑμᾶς ἄρτι καὶ ἀλλάξαι τὴν φωνήν μου,
ὅτι ἀποροῦμαι ἐν ὑμῖν.

21 Λέγετέ μοι οἱ ὑπὸ νόμον θέλοντες εἶναι, τὸν νόμον οὐκ
ἀκούετε; 22 Γέγραπται γὰρ ὅτι Ἀβραὰμ δύο υἱοὺς ἔσχεν, ἕνα
ἐκ τῆς παιδίσκης καὶ ἕνα ἐκ τῆς ἐλευθέρας. 23 Ἀλλ᾽ ὁ μὲν ἐκ
τῆς παιδίσκης κατὰ σάρκα γεγέννηται, ὁ δὲ ἐκ τῆς ἐλευθέρας
διὰ τῆς ἐπαγγελίας. 24 Ἅτινά ἐστιν ἀλληγορούμενα. Αὗται
γάρ εἰσι δύο διαθῆκαι, μία μὲν ἀπὸ ὄρους Σινᾶ, εἰς δουλείαν
γεννῶσα, ἥτις ἐστὶν Ἄγαρ. 25 Τὸ γὰρ Ἄγαρ Σινᾶ ὄρος ἐστὶν ἐν
τῇ Ἀραβίᾳ, συστοιχεῖ δὲ τῇ νῦν Ἱερουσαλήμ, δουλεύει δὲ μετὰ
τῶν τέκνων αὐτῆς. 26 Ἡ δὲ ἄνω Ἱερουσαλὴμ ἐλευθέρα ἐστίν,
ἥτις ἐστὶ μήτηρ πάντων ἡμῶν. 27 Γέγραπται γάρ· **Εὐφράνθητι,
στεῖρα ἡ οὐ τίκτουσα, ῥῆξον καὶ βόησον, ἡ οὐκ ὠδίνουσα· ὅτι
πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον ἢ τῆς ἐχούσης τὸν ἄνδρα.**
28 Ἡμεῖς δέ, ἀδελφοί, κατὰ Ἰσαὰκ ἐπαγγελίας τέκνα ἐσμέν.
29 Ἀλλ᾽ ὥσπερ τότε ὁ κατὰ σάρκα γεννηθεὶς ἐδίωκε τὸν κατὰ
πνεῦμα, οὕτω καὶ νῦν. 30 Ἀλλὰ τί λέγει ἡ Γραφή; **Ἔκβαλε τὴν**

Ἰδιοτελῆ τὰ ἐλατήρια τῶν Ἰουδαϊζόντων διδασκάλων

17 Δείχνουν ζῆλο γιὰ σᾶς (οἱ Ἰουδαΐζοντες διδάσκαλοι) ὄχι γιὰ
καλὸ σκοπό. Ἀλλὰ θέλουν νὰ σᾶς μεταστρέψουν, γιὰ νὰ δείχνετε ζῆλο
γι' αὐτούς. **18** Εἶναι δὲ καλὸ νὰ εἶσθε ζηλευτοὶ ἐξ αἰτίας καλοῦ (ἀσκή-
σεως δηλαδὴ τῆς ἀρετῆς), καὶ νὰ εἶσθε ἔτσι πάντοτε, καὶ ὄχι μόνον
ὅταν βρίσκωμαι κοντά σας. **19** Παιδάκια μου! Γιὰ σᾶς πάλι δοκιμάζω
πόνους τοκετοῦ, μέχρις ὅτου διαμορφωθῇ μέσα σας ὁ Χριστός.
20 Ἤθελα δὲ τώρα νὰ εἶμαι παρὼν σὲ σᾶς καὶ ν' ἀλλάξω τὸν τόνο τῆς
φωνῆς μου, διότι μ' ἔχετε φέρει σὲ δύσκολη θέσι.

«Οὔκ ἐσμεν παιδίσκης τέκνα, ἀλλὰ τῆς ἐλευθέρας»

21 Λέγετέ μου σεῖς, ποὺ θέλετε νὰ εἶσθε ὑπόδουλοι στὸ νόμο, δὲν
ἀκούετε τί λέγει ὁ νόμος; **22** Διότι εἶναι γραμμένο (στὸ νόμο), ὅτι ὁ
Ἀβραὰμ εἶχε δύο υἱούς, ἕνα ἀπὸ τὴ δούλη (τὴν Ἄγαρ) καὶ ἕνα ἀπὸ τὴν
ἐλεύθερη γυναῖκα του (τὴ Σάρρα). **23** Ἀλλ' ὁ μὲν υἱὸς ἀπὸ τὴ δούλη
γεννήθηκε συμφώνως μὲ τοὺς φυσικοὺς νόμους, ἐνῷ ὁ υἱὸς ἀπὸ τὴν
ἐλεύθερη γεννήθηκε κατόπιν τῆς ὑποσχέσεως τοῦ Θεοῦ. **24** Αὐτὰ δὲ
ἔχουν ἀλληγορικὴ σημασία. Δι' αὐτῶν δηλαδὴ σημαίνονται οἱ δύο
διαθῆκες. Ἡ μία εἶναι ἐκείνη, ποὺ δόθηκε ἀπὸ τὸ ὄρος Σινᾶ καὶ γεννᾷ
τέκνα γιὰ δουλεία. Αὐτὴ σημαίνεται ἀπὸ τὴν Ἄγαρ. **25** Τὸ Ἄγαρ ἐπί-
σης εἶναι τὸ ὄρος Σινᾶ στὴν Ἀραβία καὶ ἀντιστοιχεῖ στὴν τωρινὴ Ἱε-
ρουσαλήμ, καὶ ἔτσι εἶναι ὑπόδουλο μαζῖ μὲ τὰ τέκνα της. **26** Ἀλλ' ἡ
ἄνω Ἱερουσαλὴμ (ἡ Ἐκκλησία) εἶναι ἐλεύθερη. Αὐτὴ δὲ εἶναι ἡ μητέ-
ρα ὅλων μας. **27** Λέγει σχετικῶς ἡ Γραφή: **Γέμισε ἀπὸ εὐφροσύνη,
ὦ στεῖρα, ποὺ δὲν γεννᾷς! Ξέσπασε ἀπὸ χαρὰ καὶ φώναξε δυ-
νατὰ ἐσύ, ποὺ δὲν ἔχεις πόνους τοκετοῦ! Διότι εἶναι πολλὰ τὰ
τέκνα τῆς ἔρημης μᾶλλον, παρὰ ἐκείνης, ποὺ ἔχει τὸν ἄνδρα**
(Πρὸ Χριστοῦ ὑπῆρχε ἰδεατῶς ἡ Ἐκκλησία, ἀλλὰ δὲν εἶχε ἄνδρα, τὸ
Θεό, καὶ ἦταν ἄτεκνη, ἐνῷ ἡ Συναγωγὴ εἶχε ἄνδρα, τὸ Θεό, καθὼς
καὶ τέκνα. Ἀλλὰ μετὰ Χριστὸν ἡ Ἐκκλησία ἀπέκτησε τέκνα πολὺ πε-
ρισσότερα ἀπὸ τὰ τέκνα τῆς Συναγωγῆς).

28 Ἐμεῖς δέ, ἀδελφοί, ὅπως ὁ Ἰσαάκ, εἴμεθα τέκνα κατόπιν ὑπο-
σχέσεως. **29** Ἀλλ' ὅπως τότε ἐκεῖνος (ὁ Ἰσμαήλ), ποὺ γεννήθηκε κατὰ
τοὺς φυσικοὺς νόμους, ἐπιβουλευόταν ἐκεῖνον (τὸν Ἰσαάκ), ποὺ γεννή-
θηκε θαυματουργικῶς, ἔτσι καὶ τώρα (οἱ σαρκικοὶ ἀπόγονοι τοῦ
Ἀβραὰμ ἐπιβουλεύονται τοὺς πνευματικοὺς ἀπογόνους του, τοὺς χρι-
στιανούς). **30** Ἀλλὰ τί λέγει ἡ Γραφή; **Διῶξε τὴ δούλη καὶ τὸν υἱό**

παιδίσκην καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς· οὐ μὴ γὰρ κληρονομήσει ὁ υἱὸς
τῆς παιδίσκης μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς ἐλευθέρας. 31 Ἄρα, ἀδελφοί,
οὐκ ἐσμεν παιδίσκης τέκνα, ἀλλὰ τῆς ἐλευθέρας.

5 Τῇ ἐλευθερίᾳ οὖν, ᾗ Χριστὸς ἡμᾶς ἠλευθέρωσε, στήκετε,
καὶ μὴ πάλιν ζυγῷ δουλείας ἐνέχεσθε.
2 Ἴδε ἐγὼ Παῦλος λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν περιτέμνησθε, Χριστὸς
ὑμᾶς οὐδὲν ὠφελήσει. 3 Μαρτύρομαι δὲ πάλιν παντὶ ἀνθρώπῳ
περιτεμνομένῳ ὅτι ὀφειλέτης ἐστὶν ὅλον τὸν νόμον ποιῆσαι.
4 Κατηργήθητε ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ οἵτινες ἐν νόμῳ δικαιοῦσθε,
τῆς χάριτος ἐξεπέσατε. 5 Ἡμεῖς γὰρ Πνεύματι ἐκ πίστεως
ἐλπίδα δικαιοσύνης ἀπεκδεχόμεθα. 6 Ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ
οὔτε περιτομή τι ἰσχύει οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ πίστις δι᾽ ἀγά-
πης ἐνεργουμένη.
7 Ἐτρέχετε καλῶς· τίς ὑμᾶς ἐνέκοψε τῇ ἀληθείᾳ μὴ πείθε-
σθαι; 8 Ἡ πεισμονὴ οὐκ ἐκ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς. 9 Μικρὰ ζύμη
ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ. 10 Ἐγὼ πέποιθα εἰς ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ ὅτι
οὐδὲν ἄλλο φρονήσετε. Ὁ δὲ ταράσσων ὑμᾶς βαστάσει τὸ κρί-
μα, ὅστις ἂν ᾖ. 11 Ἐγὼ δέ, ἀδελφοί, εἰ περιτομὴν ἔτι κηρύσσω,
τί ἔτι διώκομαι; Ἄρα κατήργηται τὸ σκάνδαλον τοῦ σταυροῦ.
12 Ὄφελον καὶ ἀποκόψονται οἱ ἀναστατοῦντες ὑμᾶς!
13 Ὑμεῖς γὰρ ἐπ᾽ ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε, ἀδελφοί. Μόνον μὴ
τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀφορμὴν τῇ σαρκί, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγάπης
δουλεύετε ἀλλήλοις. 14 Ὁ γὰρ πᾶς νόμος ἐν ἑνὶ λόγῳ πλη-
ροῦται, ἐν τῷ **ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.**
15 Εἰ δὲ ἀλλήλους δάκνετε καὶ κατεσθίετε, βλέπετε μὴ ὑπ᾽
ἀλλήλων ἀναλωθῆτε.

της, διότι ὁ υἱὸς τῆς δούλης δὲν θὰ γίνῃ κληρονόμος ὅπως ὁ υἱὸς τῆς ἐλεύθερης. **31** Λοιπόν, ἀδελφοί, δὲν εἴμεθα τέκνα δούλης (τῆς κάτω Ἱερουσαλήμ), ἀλλὰ τῆς ἐλεύθερης (τῆς ἄνω Ἱερουσαλήμ, τῆς Ἐκκλησίας).

Ἐλευθερία. Καὶ «πίστις δι' ἀγάπης ἐνεργουμένη»

5 Στὴν ἐλευθερία δέ, μὲ τὴν ὁποία ὁ Χριστὸς μᾶς ἐλευθέρωσε, μένετε σταθεροὶ καὶ μὴ μπαίνετε πάλι σὲ ζυγὸ δουλείας (μὴ ὑποτάσσεσθε στὸν Ἰουδαϊσμό).

2 Νὰ ἐγὼ ὁ Παῦλος σᾶς λέγω, ὅτι, ἂν περιτέμνεσθε, ὁ Χριστὸς δὲν θὰ σᾶς ὠφελήσῃ σὲ τίποτε. **3** Ἐπίσης δὲ τονίζω σὲ κάθε ἄνθρωπο, ποὺ περιτέμνεται, ὅτι ὀφείλει νὰ ἐκτελέσῃ ὅλο τὸ νόμο. **4** Παύσατε νὰ εἶσθε τοῦ Χριστοῦ ὅσοι προσπαθεῖτε νὰ δικαιωθῆτε (νὰ σωθῆτε) διὰ τοῦ νόμου, γίνατε ἔκπτωτοι ἀπὸ τὴ χάρι. **5** Ἀλλ' ἐμεῖς διὰ τοῦ Πνεύματος μὲ τὴν προϋπόθεσι τῆς πίστεως ἀναμένουμε τὸ ἐλπιζόμενο ἀγαθὸ τῆς δικαιώσεως (τῆς σωτηρίας). **6** Στὴ Θρησκεία βεβαίως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ οὔτε ἡ περιτομὴ ἔχει κάποια ἰσχὺ οὔτε ἡ ἀκροβυστία (ἡ ἀπεριτμησία), ἀλλ' ἡ πίστι, ποὺ ἐκδηλώνεται μὲ ἔργα ἀγάπης.

7 Τρέχατε καλά. Ποιός παρενέβαλε στὸ δρόμο σας ἐμπόδιο, ὥστε νὰ μὴ πείθεσθε στὴν ἀλήθεια; **8** Ἡ ἀπείθεια δὲν προέρχεται ἀπ' αὐτόν (ἀπὸ τὸν Κύριο), ὁ ὁποῖος σᾶς καλεῖ. **9** Λίγο προζύμι ἐπιδρᾷ καὶ κάνει ἔνζυμο ὅλο τὸ ζυμάρι (Ἔτσι καὶ λίγες ἐσφαλμένες ἀντιλήψεις μποροῦν νὰ ἔχουν τεράστια κακὴ ἐπίδρασι). **10** Ἐγὼ ἔχω πεποίθησι γιὰ σᾶς στηριζόμενος στὸν Κύριο, ὅτι δὲν θὰ δεχθῆτε ἄλλο φρόνημα (ἀλλὰ θὰ μείνετε πιστοὶ σ' ὅ,τι σᾶς δίδαξα). Ἐκεῖνος δέ, ποὺ σᾶς ταράσσει, θὰ βαστάσῃ τὸ κρίμα (θὰ ὑποστῇ τὴν τιμωρία), ὅποιος καὶ ἂν εἶναι. **11** Ἐγὼ δέ, ἀδελφοί, ἐὰν ἀκόμη (καὶ μετὰ δηλαδὴ τὴν ἐπιστροφή μου) κηρύττω περιτομή (ὅπως μὲ παρουσιάζουν), γιατί μέχρι τώρα καταδιώκομαι; Ἂν εἶναι ἔτσι (ἂν κηρύττω δηλαδὴ περιτομή), τότε τὸ κήρυγμα γιὰ τὸ σταυρὸ παύει νὰ εἶναι σκάνδαλο (Οἱ Ἰουδαῖοι σκανδαλίζονταν, διότι ὁ σταυρὸς καταργεῖ τὴν περιτομή). **12** Ἂς κόψουν καὶ τελείως τὰ γεννητικά τους ὄργανα αὐτοὶ ποὺ σᾶς ἀναστατώνουν!

13 Σεῖς λοιπόν, ἀδελφοί, κληθήκατε γιὰ νὰ ζήσετε μὲ ἐλευθερία. Ἀλλὰ νὰ μὴ χρησιμοποιήσετε τὴν ἐλευθερία ὡς ἀφορμὴ γιὰ σαρκικὴ ζωή, ἀλλὰ μὲ τὴν ἀγάπη νὰ ὑπηρετῆτε σὰν δοῦλοι ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. **14** Διότι ὅλος ὁ νόμος συνοψίζεται σὲ ἕνα λόγο, στὸ **ν' ἀγαπήσῃς τὸν πλησίον σου σὰν τὸν ἑαυτό σου.** **15** Ἂν ὅμως δαγκώνετε καὶ κατατρώγετε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο, προσέχετε μήπως ἀλληλοεξοντωθῆτε.

16 Λέγω δέ· Πνεύματι περιπατεῖτε καὶ ἐπιθυμίαν σαρκὸς οὐ
μὴ τελέσητε. 17 Ἡ γὰρ σὰρξ ἐπιθυμεῖ κατὰ τοῦ Πνεύματος, τὸ
δὲ Πνεῦμα κατὰ τῆς σαρκός. Ταῦτα δὲ ἀντίκειται ἀλλήλοις,
ἵνα μὴ ἃ ἂν θέλητε ταῦτα ποιῆτε. 18 Εἰ δὲ Πνεύματι ἄγεσθε,
οὐκ ἐστε ὑπὸ νόμον.

19 Φανερὰ δέ ἐστι τὰ ἔργα τῆς σαρκός, ἅτινά ἐστι μοιχεία,
πορνεία, ἀκαθαρσία, ἀσέλγεια, 20 εἰδωλολατρία, φαρμακεία,
ἔχθραι, ἔρεις, ζῆλοι, θυμοί, ἐριθεῖαι, διχοστασίαι, αἱρέσεις,
21 φθόνοι, φόνοι, μέθαι, κῶμοι καὶ τὰ ὅμοια τούτοις, ἃ προλέ-
γω ὑμῖν καθὼς καὶ προεῖπον, ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες βα-
σιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν.

22 Ὁ δὲ καρπὸς τοῦ Πνεύματός ἐστιν ἀγάπη, χαρά, εἰρήνη,
μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίστις, 23 πρᾳότης,
ἐγκράτεια. Κατὰ τῶν τοιούτων οὐκ ἔστι νόμος. 24 Οἱ δὲ τοῦ
Χριστοῦ τὴν σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς παθήμασι καὶ ταῖς
ἐπιθυμίαις. 25 Εἰ ζῶμεν Πνεύματι, Πνεύματι καὶ στοιχῶμεν.
26 Μὴ γινώμεθα κενόδοξοι, ἀλλήλους προκαλούμενοι, ἀλλή-
λοις φθονοῦντες.

6 Ἀδελφοί, ἐὰν καὶ προληφθῇ ἄνθρωπος ἔν τινι παραπτώ-
ματι, ὑμεῖς οἱ πνευματικοὶ καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον ἐν
πνεύματι πραότητος, σκοπῶν σεαυτόν, μὴ καὶ σὺ πειρασθῇς.
2 Ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε, καὶ οὕτως ἀναπληρώσατε τὸν
νόμον τοῦ Χριστοῦ.

3 Εἰ γὰρ δοκεῖ τις εἶναί τι μηδὲν ὤν, ἑαυτὸν φρεναπατᾷ.

Τὰ ἁμαρτωλὰ ἔργα καὶ ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος

16 Λέγω ἐπίσης: Νὰ κατευθύνεσθε ἀπὸ τὸ Πνεῦμα, καὶ τότε τὴν ἐπιθυμία τῆς διεφθαρμένης σαρκικῆς φύσεως δὲν θὰ ἐκτελέσετε. **17** Ἡ διεφθαρμένη σαρκικὴ φύσι ἐπιθυμεῖ βεβαίως ἀντιθέτως πρὸς τὸ Πνεῦμα, καὶ τὸ Πνεῦμα ἀντιθέτως πρὸς τὴ διεφθαρμένη σαρκικὴ φύσι. Αὐτὰ δὲ ἀντιμάχονται τὸ ἕνα τὸ ἄλλο γιὰ νὰ μὴ κάνετε αὐτά, τὰ ὁποῖα θέλετε (Ὅταν δηλαδὴ ἡ διεφθαρμένη σαρκικὴ φύσι σᾶς κάνῃ νὰ θέλετε τὸ κακό, τὸ Πνεῦμα ἀντιδρᾷ γιὰ νὰ μὴ τὸ πράξετε. Καὶ ὅταν τὸ Πνεῦμα σᾶς κάνῃ νὰ θέλετε τὸ καλό, ἡ διεφθαρμένη σαρκικὴ φύσι ἀντιδρᾷ γιὰ νὰ μὴ τὸ πράξετε). **18** Ἐὰν δὲ κυβερνᾶσθε ἀπὸ τὸ Πνεῦμα, δὲν ὑπόκεισθε στὸ νόμο καὶ δὲν καταδικάζεσθε.

19 Τὰ δὲ ἔργα τῆς διεφθαρμένης σαρκικῆς φύσεως εἶναι φανερά. Εἶναι δὲ αὐτὰ μοιχεία, πορνεία, βρωμιά, ἀκολασία, **20** εἰδωλολατρία, μαγεία, ἔχθρες, φιλονικίες, φανατισμοί, ὀργές, προκλήσεις, διχόνοιες, φατρίες, **21** φθόνοι, φόνοι, μεθύσια, γλεντοκόπια καὶ τὰ ὅμοια μ' αὐτά, γιὰ τὰ ὁποῖα σᾶς προειδοποιῶ, καθὼς καὶ σᾶς προειδοποίησα, ὅτι αὐτοί, ποὺ κάνουν τέτοια πράγματα, δὲν θὰ κληρονομήσουν τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

22 Ἀντιθέτως ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος εἶναι ἀγάπη, προσφορά, φιλοφροσύνη, εὐσπλαγχνία, καλωσύνη, ἀγαθωσύνη, ἔλεος[1], **23** πραότης, ἐγκράτεια. Ἐναντίον αὐτῶν δὲν ὑπάρχει νόμος. **24** Οἱ δὲ ἄνθρωποι τοῦ Χριστοῦ σταύρωσαν τὸ σαρκικὸ ἄνθρωπο μαζὶ μὲ τὰ πάθη καὶ τὶς ἐπιθυμίες του. **25** Ἀφοῦ ζοῦμε διὰ τοῦ Πνεύματος, τὸ Πνεῦμα καὶ ἂς ἀκολουθοῦμε. **26** Ἂς μὴ γινώμεθα κενόδοξοι καὶ προκαλοῦμε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο, καὶ φθονοῦμε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο.

«Ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε»

6 Ἀδελφοί, καὶ ἐὰν κάποιος ἄνθρωπος πιασθῇ σὲ κάποια ἁμαρτία, σεῖς οἱ πνευματικοὶ νὰ προσπαθῆτε νὰ τὸν διορθώσετε μὲ πνεῦμα πραότητος. Καὶ νὰ προσέχῃς τὸν ἑαυτό σου μήπως καὶ σὺ ὑποκύψῃς σὲ πειρασμό. **2** Ὁ ἕνας νὰ βαστάζῃ τὰ βάρη τοῦ ἄλλου, καὶ ἔτσι νὰ ἐκπληρώσετε τὸ νόμο τοῦ Χριστοῦ.

3 Ἐὰν δὲ κανεὶς νομίζῃ, ὅτι εἶναι κάτι, ἐνῷ δὲν εἶναι τίποτε, αὐτα-

1. Ἤ, φιλανθρωπία

4 Τὸ δὲ ἔργον ἑαυτοῦ δοκιμαζέτω ἕκαστος, καὶ τότε εἰς ἑαυτὸν
μόνον τὸ καύχημα ἕξει καὶ οὐκ εἰς τὸν ἕτερον· 5 ἕκαστος γὰρ
τὸ ἴδιον φορτίον βαστάσει.

6 Κοινωνείτω δὲ ὁ κατηχούμενος τὸν λόγον τῷ κατηχοῦντι ἐν
πᾶσιν ἀγαθοῖς.

7 Μὴ πλανᾶσθε! Θεὸς οὐ μυκτηρίζεται. Ὃ γὰρ ἐὰν σπείρῃ
ἄνθρωπος, τοῦτο καὶ θερίσει. 8 Ὅτι ὁ σπείρων εἰς τὴν σάρκα
ἑαυτοῦ ἐκ τῆς σαρκὸς θερίσει φθοράν· ὁ δὲ σπείρων εἰς τὸ
Πνεῦμα ἐκ τοῦ Πνεύματος θερίσει ζωὴν αἰώνιον. 9 Τὸ δὲ καλὸν
ποιοῦντες μὴ ἐκκακῶμεν· καιρῷ γὰρ ἰδίῳ θερίσομεν μὴ ἐκλυό-
μενοι. 10 Ἄρα οὖν, ὡς καιρὸν ἔχομεν, ἐργαζώμεθα τὸ ἀγαθὸν
πρὸς πάντας, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς οἰκείους τῆς Πίστεως.

11 Ἴδετε πηλίκοις ὑμῖν γράμμασιν ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρί.
12 Ὅσοι θέλουσιν εὐπροσωπῆσαι ἐν σαρκί, οὗτοι ἀναγκάζου-
σιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι, μόνον ἵνα μὴ τῷ σταυρῷ τοῦ Χριστοῦ
διώκωνται. 13 Οὐδὲ γὰρ οἱ περιτετμημένοι αὐτοὶ νόμον φυ-
λάσσουσιν, ἀλλὰ θέλουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι, ἵνα ἐν τῇ ὑμε-
τέρᾳ σαρκὶ καυχήσωνται. 14 Ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι εἰ
μὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι᾿ οὗ ἐμοὶ
κόσμος ἐσταύρωται κἀγὼ τῷ κόσμῳ. 15 Ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ
οὔτε περιτομή τι ἰσχύει οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ καινὴ κτίσις.
16 Καὶ ὅσοι τῷ κανόνι τούτῳ στοιχήσουσιν, εἰρήνη ἐπ᾿ αὐτοὺς
καὶ ἔλεος, καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ Θεοῦ.

17 Τοῦ λοιποῦ κόπους μοι μηδεὶς παρεχέτω· ἐγὼ γὰρ τὰ
στίγματα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματί μου βαστάζω.

18 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύ-
ματος ὑμῶν, ἀδελφοί. Ἀμήν.

πατᾶται. **4** Καθένας δὲ νὰ ἐξετάζῃ τὰ δικά του ἔργα, καὶ τότε ἂς
καυχᾶται ἀποβλέποντας στὸν ἑαυτό του μόνο καὶ ὄχι στοὺς ἄλλους.
5 Διότι ὁ καθένας θὰ βαστάξῃ τὸ δικό του φορτίο.
6 Ἐκεῖνος δέ, ποὺ διδάσκεται τὸ λόγο, ἂς κάνῃ τὸ διδάσκαλό του
κοινωνὸ σὲ ὅλα τὰ ἀγαθά του.

Ὅ,τι σπείρει ὁ ἄνθρωπος, αὐτὸ καὶ θὰ θερίσῃ

7 Μὴ πλανᾶσθε! Ὁ Θεὸς δὲν ἐμπαίζεται. Ἀλλ' ὅ,τι θὰ σπείρῃ ὁ
ἄνθρωπος, αὐτὸ καὶ θὰ θερίσῃ. **8** Ὅποιος δηλαδὴ σπείρει στὸν ἀγρὸ
τῆς διεφθαρμένης σαρκικῆς φύσεως, ἀπὸ τὸν ἀγρὸ τῆς διεφθαρμένης
σαρκικῆς φύσεως θὰ θερίσῃ θάνατο. Καὶ ὅποιος σπείρει στὸν ἀγρὸ τοῦ
Πνεύματος, ἀπὸ τὸν ἀγρὸ τοῦ Πνεύματος θὰ θερίσῃ ζωὴ αἰώνια.
9 Πράττοντας δὲ τὸ καλό, ἂς μὴν ἀποκάμνωμε. Διότι, ἐὰν δὲν ἀποκά-
μνωμε, στὸν κατάλληλο καιρὸ θὰ θερίσωμε. **10** Γι' αὐτὸ λοιπόν, ἕως
ὅτου ἔχουμε καιρό, ἂς κάνωμε τὸ καλὸ πρὸς ὅλους, καὶ μάλιστα πρὸς
ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι εἶναι οἰκεῖοι λόγῳ τῆς (κοινῆς) Πίστεως.

Ἀνακεφαλαίωσι καὶ τελικὴ εὐλογία

11 Κοιτάξετε μὲ πόσο μεγάλα γράμματα σᾶς ἔγραψα μὲ τὸ ἴδιο μου
τὸ χέρι. **12** Ὅσοι θέλουν νὰ ἀρέσουν στοὺς ἀνθρώπους (Ὅσοι θέλουν
νὰ φανοῦν σπουδαῖοι) ἐπιδεικνύοντας κατόρθωμα στὴ σάρκα, αὐτοὶ σᾶς
ἀναγκάζουν νὰ περιτέμνεσθε, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ μὴ καταδιώκωνται
ἐξ αἰτίας τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ. **13** Διότι οὔτε αὐτοί, ποὺ ἔχουν πε-
ριτομή, τηροῦν τὸ νόμο, ἀλλὰ θέλουν νὰ περιτέμνεσθε σεῖς, γιὰ νὰ καυ-
χηθοῦν γιὰ τὴ δική σας σάρκα (διότι σᾶς ἔπεισαν νὰ κάνετε σ' αὐτὴ πε-
ριτομή). **14** Ἀλλὰ σὲ μένα μὴ γένοιτο νὰ καυχῶμαι, παρὰ γιὰ τὸ
σταυρὸ τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ κόσμος ἔχει
σταυρωθῆ (καὶ νεκρωθῆ) ὡς πρὸς ἐμένα, καὶ ἐγὼ ἔχω σταυρωθῆ (καὶ
νεκρωθῆ) ὡς πρὸς τὸν κόσμο. **15** Στὴ Θρησκεία βεβαίως τοῦ Ἰησοῦ
Χριστοῦ οὔτε ἡ περιτομὴ ἔχει κάποια ἰσχὺ οὔτε ἡ ἀκροβυστία (ἡ ἀπε-
ριτμησία), ἀλλ' ἡ νέα δημιουργία (ἡ πνευματικὴ ἀναγέννησι). **16** Καὶ
σ' ὅσους θὰ συμμορφώνωνται πρὸς αὐτὴ τὴν ἀρχή, εὐλογία καὶ ἔλεος
νὰ εἶναι σ' αὐτούς, καὶ γενικῶς στὸν Ἰσραὴλ τοῦ Θεοῦ.
17 Στὸ ἑξῆς κανεὶς νὰ μὴ μὲ ἐνοχλῇ, διότι ἐγὼ στὸ σῶμα μου φέ-
ρω τὰ σημάδια τῶν πληγῶν χάριν τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ (καὶ αὐτὰ ἀπο-
δεικνύουν, ὅτι εἶμαι γνήσιος ἀπόστολος).
18 Ἡ χάρι τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ νὰ εἶναι μὲ τὸ πνεῦμα
σας, ἀδελφοί. Ἀμήν.

ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ

1 Παῦλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ,
τοῖς ἁγίοις τοῖς οὖσιν ἐν Ἐφέσῳ καὶ πιστοῖς ἐν Χριστῷ Ἰη-
σοῦ· 2 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυ-
ρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3 Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ, ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ ἐν τοῖς
ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ, 4 καθὼς καὶ ἐξελέξατο ἡμᾶς ἐν αὐτῷ
πρὸ καταβολῆς κόσμου εἶναι ἡμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους κατε-
νώπιον αὐτοῦ, ἐν ἀγάπῃ 5 προορίσας ἡμᾶς εἰς υἱοθεσίαν διὰ
Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς αὐτὸν κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος
αὐτοῦ 6 εἰς ἔπαινον δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἐν ᾗ ἐχαρίτωσεν
ἡμᾶς ἐν τῷ Ἠγαπημένῳ,
7 ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν
ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων, κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς χάριτος
αὐτοῦ, 8 ἧς ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ φρονήσει,
9 γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ θελήματος αὐτοῦ κατὰ τὴν
εὐδοκίαν αὐτοῦ, ἣν προέθετο ἐν αὐτῷ 10 εἰς οἰκονομίαν τοῦ πλη-
ρώματος τῶν καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα ἐν τῷ Χρι-
στῷ, τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, ἐν αὐτῷ, 11 ἐν ᾧ καὶ
ἐκληρώθημεν προορισθέντες κατὰ πρόθεσιν τοῦ τὰ πάντα ἐνερ-
γοῦντος κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ θελήματος αὐτοῦ 12 εἰς τὸ εἶναι
ἡμᾶς εἰς ἔπαινον δόξης αὐτοῦ, τοὺς προηλπικότας ἐν Χριστῷ·
13 ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ
εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ὑμῶν, ἐν ᾧ καὶ πιστεύσαντες ἐσφρα-
γίσθητε τῷ Πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ Ἁγίῳ, 14 ὅς ἐστιν
ἀρραβὼν τῆς κληρονομίας ἡμῶν εἰς ἀπολύτρωσιν τῆς περιποι-
ήσεως εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ.

ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ

Χαιρετισμός

1 Ἐγὼ ὁ Παῦλος, ἀπόστολος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μὲ τὸ θέλημα τοῦ
Θεοῦ, ἀπευθύνομαι στοὺς ἀφιερωμένους καὶ πιστοὺς στὸν Ἰησοῦ
Χριστό, ποὺ κατοικοῦν στὴν Ἔφεσο. **2** Χάρι νὰ εἶναι σὲ σᾶς καὶ εὐλο-
γία ἀπὸ τὸ Θεὸ πατέρα μας καὶ τὸν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό.

Δοξολογία γιὰ τὸ λυτρωτικὸ ἔργο τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ

3 Εὐλογημένος (δοξασμένος) νὰ εἶναι ὁ Θεὸς καὶ Πατέρας τοῦ Κυ-
ρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, ποὺ μᾶς εὐλόγησε μὲ κάθε εὐλογία πνευμα-
τικὴ γιὰ (νὰ κληρονομήσωμε) τὰ ἐπουράνια διὰ μέσου τοῦ Χριστοῦ.
4 Διότι μᾶς ἐξέλεξε γιὰ τὸν ἑαυτό του πρὸ τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου,
γιὰ νὰ εἴμεθα ἅγιοι καὶ ἄμεμπτοι ἐνώπιόν του. Ἀπὸ ἀγάπη **5** μᾶς προ-
ώρισε νὰ υἱοθετηθοῦμε ὡς παιδιά του διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ συμφώ-
νως πρὸς τὴν ἀπόφασι τοῦ θελήματός του, **6** γιὰ νὰ ὑμνῆται τὸ μεγα-
λεῖο τῆς χάριτός του, μὲ τὴν ὁποία μᾶς χαρίτωσε διὰ τοῦ ἀγαπημένου
Υἱοῦ του.

7 Δι᾿ αὐτοῦ ἔχουμε τὴ λύτρωσι διὰ τοῦ αἵματός του, τὴν ἄφεσι τῶν
ἁμαρτιῶν, λόγῳ τοῦ πλούτου τῆς χάριτός του, **8** ποὺ σκόρπισε σὲ μᾶς
ἀφθόνως μαζὶ μὲ κάθε σοφία καὶ φρόνησι. **9** Μᾶς ἔκανε γνωστὸ τὸ μυ-
στικὸ τοῦ θελήματός του συνιστάμενο στὴν ἀπόφασί του, ποὺ εἶχε ἀπο-
φασίσει γι᾿ αὐτὸν (γιὰ τὸ Χριστὸ) **10** πρὸς διευθέτησι τῶν πραγμάτων
ὅταν θὰ ἐρχόταν ὁ κατάλληλος καιρός, γιὰ νὰ ἑνώσῃ τὰ πάντα, τὰ
οὐράνια δηλαδὴ καὶ τὰ ἐπίγεια, διὰ τοῦ Χριστοῦ, δι᾿ αὐτοῦ, **11** διὰ τοῦ
ὁποίου καὶ γίναμε κληρονόμοι, ὅπως εἴχαμε προορισθῆ κατὰ τὴν ἀπό-
φασι ἐκείνου (τοῦ Θεοῦ), ποὺ τὰ πάντα ἐνεργεῖ κατὰ τὴν ἀπόφασι τοῦ
θελήματός του, **12** γιὰ νὰ ὑμνοῦμε τὴ δόξα του ἐμεῖς (οἱ Ἰουδαῖοι),
ποὺ ἀπὸ πρωτύτερα ἐλπίσαμε στὸ Χριστό.

13 Ἐξ αἰτίας αὐτοῦ καὶ σεῖς (οἱ ἐθνικοί), ἀφοῦ ἀκούσατε τὸ λόγο
τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιο τῆς σωτηρίας σας, καὶ ἀφοῦ πιστεύσατε σ᾿
αὐτό, σφραγισθήκατε μὲ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο, ποὺ εἶχε ὑποσχεθῆ ὁ Θε-
ός. **14** Αὐτὸ δὲ εἶναι ὁ ἀρραβὼν (ἡ ἐγγύησι) γιὰ τὴν κληρονομία μας
μέχρι νὰ ἔλθῃ ἡ πλήρης λύτρωσι τοῦ ἐκλεκτοῦ λαοῦ του γιὰ νὰ ὑμνῆται
ἡ δόξα του.

15 Διὰ τοῦτο κἀγώ, ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ Κυ-
ρίῳ Ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, 16 οὐ
παύομαι εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν μνείαν ὑμῶν ποιούμενος ἐπὶ
τῶν προσευχῶν μου, 17 ἵνα ὁ Θεὸς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ, ὁ Πατὴρ τῆς δόξης, δῴη ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ
ἀποκαλύψεως ἐν ἐπιγνώσει αὐτοῦ, 18 πεφωτισμένους τοὺς
ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας ὑμῶν εἰς τὸ εἰδέναι ὑμᾶς τίς ἐστιν ἡ
ἐλπὶς τῆς κλήσεως αὐτοῦ, καὶ τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κλη-
ρονομίας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις, 19 καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον μέγε-
θος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας κατὰ τὴν
ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, 20 ἣν ἐνήργησεν ἐν
τῷ Χριστῷ ἐγείρας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ
αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις 21 ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξου-
σίας καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνο-
μαζομένου οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλ-
λοντι. 22 Καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ αὐτὸν
ἔδωκε Κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῇ Ἐκκλησίᾳ, 23 ἥτις ἐστὶ τὸ
σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσι πληρουμένου.

2 Καὶ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασι καὶ ταῖς ἁ-
μαρτίαις, 2 ἐν αἷς ποτε περιεπατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ
κόσμου τούτου, κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος, τοῦ
πνεύματος τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος ἐν τοῖς υἱοῖς τῆς ἀπειθείας·
3 ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς πάντες ἀνεστράφημέν ποτε ἐν ταῖς ἐπιθυμί-
αις τῆς σαρκὸς ἡμῶν, ποιοῦντες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ
τῶν διανοιῶν, καὶ ἦμεν τέκνα φύσει ὀργῆς, ὡς καὶ οἱ λοιποί·

4 ὁ δὲ Θεὸς πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει, διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην
αὐτοῦ ἣν ἠγάπησεν ἡμᾶς 5 καὶ ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς πα-
ραπτώμασι, συνεζωοποίησε τῷ Χριστῷ· χάριτί ἐστε σεσωσμέ-
νοι· 6 καὶ συνήγειρε καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν
Χριστῷ Ἰησοῦ, 7 ἵνα ἐνδείξηται ἐν τοῖς αἰῶσι τοῖς ἐπερχομέ-
νοις τὸν ὑπερβάλλοντα πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστό-

Εὐχαριστία καὶ παράκλησι γιὰ ἐπίγνωσι Θεοῦ καὶ δωρεῶν του

15 Γι' αὐτὸ καὶ ἐγώ, ὅταν ἄκουσα τὴν πίστι σας στὸν Κύριο Ἰησοῦ
καὶ τὴν ἀγάπη σας πρὸς ὅλους τοὺς ἁγίους (τοὺς χριστιανούς), **16** δὲν
παύω νὰ εὐχαριστῶ τὸ Θεὸ γιὰ σᾶς, καὶ νὰ σᾶς μνημονεύω στὶς προσ-
ευχές μου, **17** γιὰ νὰ σᾶς δίνῃ ὁ Θεὸς τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ,
ὁ ἔνδοξος Πατέρας, χάρισμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως, γιὰ νὰ τὸν γνω-
ρίζετε καλλίτερα, **18** φωτισμένοι στὰ μάτια τῆς ψυχῆς σας, γιὰ νὰ γνω-
ρίζετε καλλίτερα ποιά εἶναι τὰ ἐλπιζόμενα ἀγαθά, γιὰ τὰ ὁποῖα σᾶς κά-
λεσε, καὶ ποιός εἶναι ὁ πλοῦτος τῶν μεγαλείων τῆς κληρονομίας του
γιὰ τοὺς ἁγίους, **19-20** καὶ πόσο ὑπερβολικὰ μεγάλη εἶναι ἡ δύναμί του
σ' ἐμᾶς τοὺς πιστούς, ὅπως ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὴν ἐνέργεια, τὴν ὁποία
ἡ ἰσχυρὴ δύναμί του ἐνήργησε στὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ μὲ τὸ ν' ἀνα-
στήσῃ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. Καὶ τὸν κάθισε στὰ δεξιά του στὰ ἐπουράνια,
21 πάνω ἀπὸ κάθε ἀρχὴ καὶ ἐξουσία καὶ δύναμι καὶ κυριότητα καὶ κά-
θε πρόσωπο, ποὺ ὑπάρχει ὄχι μόνο σ' αὐτὸ τὸν κόσμο, ἀλλὰ καὶ στὸν
μελλοντικό. **22** Καὶ τὰ πάντα ὑπέταξε κάτω ἀπὸ τὰ πόδια του, καὶ
αὐτὸν κατέστησε Κεφαλὴ ὑπεράνω πάντων στὴν Ἐκκλησία, **23** ἡ ὁποία
εἶναι τὸ σῶμα του, τὸ συμπλήρωμα ἐκείνου, ὁ ὁποῖος (ὡς Θεὸς) συμ-
πληρώνει ὅλα μὲ ὅλα ὅσα λείπουν.

Ἡ σωτηρία καὶ ἡ δόξα μας ἀπὸ πολλὴ ἀγάπη καὶ εὐσπλαγχνία τοῦ Θεοῦ

2 Καὶ σεῖς ἤσασταν νεκροὶ ἐξ αἰτίας τῶν παραπτωμάτων καὶ τῶν
ἁμαρτιῶν, **2** στὶς ὁποῖες ζήσατε σύμφωνα μὲ τὴ ζωὴ αὐτοῦ τοῦ κό-
σμου, σύμφωνα μὲ τὸ θέλημα τοῦ ἄρχοντος, ποὺ ἐξουσιάζει ἀπὸ τὸν ἀέ-
ρα, τοῦ πνεύματος, ποὺ τώρα ἐνεργεῖ στοὺς ἀπειθεῖς ἀνθρώπους.
3 Σὰν αὐτοὺς ζήσαμε κάποτε καὶ ὅλοι ἐμεῖς (οἱ Ἰουδαῖοι), ἀκολουθών-
τας τὶς ἐπιθυμίες τῆς σάρκας, κάνοντας τὰ θελήματα τῆς σάρκας καὶ
τῶν καρδιῶν. Καὶ λόγῳ τῆς διεφθαρμένης φύσεώς μας ἤμασταν ἄξιοι
τῆς θείας ὀργῆς, ὅπως καὶ οἱ ὑπόλοιποι ἄνθρωποι.
4 Ἀλλ' ὁ Θεός, ἐπειδὴ εἶναι πλούσιος σὲ εὐσπλαγχνία, λόγῳ τῆς
πολλῆς ἀγάπης του, μὲ τὴν ὁποία μᾶς ἀγάπησε **5** καὶ ὅταν ἀκόμη ἐμεῖς
ἤμασταν νεκροὶ λόγῳ τῶν παραπτωμάτων, μᾶς ζωοποίησε μαζὶ μὲ τὸ
Χριστό. Ἀπὸ εὐσπλαγχνία ἔχετε σωθῆ. **6** Καὶ μᾶς ὕψωσε μαζί του καὶ
μᾶς κάθισε μαζί του στὰ ἐπουράνια λόγῳ τῆς ἑνώσεώς μας μὲ τὸν Ἰησοῦ
Χριστό. **7** Ἔτσι ἔκανε, γιὰ νὰ δείξῃ στοὺς ἐρχομένους αἰῶνες τὸν ὑπερ-
βολικὸ πλοῦτο τῆς εὐσπλαγχνίας του ποὺ ἐκδηλώθηκε μὲ εὐεργεσία σὲ

τητι ἐφ' ἡμᾶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 8 Τῇ γὰρ χάριτί ἐστε σεσω-
σμένοι διὰ τῆς πίστεως· καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν, Θεοῦ τὸ δῶρον,
9 οὐκ ἐξ ἔργων, ἵνα μή τις καυχήσηται. 10 Αὐτοῦ γάρ ἐσμεν
ποίημα, κτισθέντες ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς, οἷς
προητοίμασεν ὁ Θεὸς ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν.

11 Διὸ μνημονεύετε ὅτι ὑμεῖς ποτε τὰ ἔθνη, ἐν σαρκὶ οἱ λε-
γόμενοι ἀκροβυστία ὑπὸ τῆς λεγομένης περιτομῆς ἐν σαρκὶ
χειροποιήτου, 12 ὅτι ἦτε ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ χωρὶς Χριστοῦ,
ἀπηλλοτριωμένοι τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ξένοι τῶν δια-
θηκῶν τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ ἔχοντες καὶ ἄθεοι ἐν τῷ κό-
σμῳ. 13 Νυνὶ δὲ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ὑμεῖς οἱ ποτὲ ὄντες μακρὰν
ἐγγὺς ἐγενήθητε, ἐν τῷ αἵματι τοῦ Χριστοῦ.

14 Αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα
ἓν καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, τὴν ἔχθραν, ἐν τῇ
σαρκὶ αὐτοῦ 15 τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασι καταργή-
σας, ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν ἑαυτῷ εἰς ἕνα καινὸν ἄνθρωπον
ποιῶν εἰρήνην, 16 καὶ ἀποκαταλλάξῃ τοὺς ἀμφοτέρους ἐν ἑνὶ
σώματι τῷ Θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ, ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ἐν
αὐτῷ. 17 Καὶ ἐλθὼν εὐηγγελίσατο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν
καὶ τοῖς ἐγγύς, 18 ὅτι δι' αὐτοῦ ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν οἱ
ἀμφότεροι ἐν ἑνὶ πνεύματι πρὸς τὸν Πατέρα.

19 Ἄρα οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι καὶ πάροικοι, ἀλλὰ συμπολῖται
τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ, 20 ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ θε-
μελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὄντος ἀκρογωνιαίου
αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, 21 ἐν ᾧ πᾶσα ἡ οἰκοδομὴ συναρμολο-
γουμένη αὔξει εἰς ναὸν ἅγιον ἐν Κυρίῳ· 22 ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς συν-
οικοδομεῖσθε εἰς κατοικητήριον τοῦ Θεοῦ ἐν Πνεύματι.

μᾶς διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. **8** Ναί, ἀπὸ εὐσπλαγχνία ἔχετε σωθῆ, διό-
τι γίνατε πιστοί (χριστιανοί). Καὶ αὐτὸ δὲν προέρχεται ἀπὸ σᾶς, ἀλλ'
εἶναι δῶρο τοῦ Θεοῦ. **9** Δὲν προέρχεται ἀπὸ ἔργα σας, καὶ ἔτσι δὲν
μπορεῖ κανεὶς νὰ καυχηθῇ. **10** Ναί, αὐτοῦ εἴμεθα δημιούργημα. Μᾶς
δημιούργησε (ὡς πιστούς, ὡς χριστιανοὺς) διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, μὲ
τὸ σκοπὸ νὰ κληρονομήσωμε καλὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα ὁ Θεὸς ἑτοίμασε ἐκ
τῶν προτέρων γιὰ νὰ ζήσωμε μ' αὐτά (γιὰ νὰ τ' ἀπολαύσωμε).

Ἰουδαῖοι καὶ ἐθνικοὶ ἑνώνονται στὴν Ἐκκλησία ὡς ἕνα σῶμα καὶ πνεῦμα

11 Γι' αὐτὸ νὰ ἐνθυμῆσθε, ὅτι σεῖς ἄλλοτε οἱ ἐθνικοί, οἱ λεγόμενοι
κατὰ τὴ σάρκα ἀπερίτμητοι ἀπὸ τοὺς λεγομένους κατὰ τὴ σάρκα περι-
τμημένους μὲ περιτομὴ ἀπὸ ἀνθρώπινο χέρι, **12** νὰ ἐνθυμῆσθε, ὅτι τὸν
καιρὸ ἐκεῖνο ἤσασταν χωρὶς Χριστό, ἀποξενωμένοι ἀπὸ τὸ πολίτευμα
τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ξένοι πρὸς τὶς διαθῆκες ποὺ περιεῖχαν τὴν ὑπόσχεσι τῆς
σωτηρίας, χωρὶς ἐλπίδα καὶ χωρὶς Θεὸ στὸν κόσμο. **13** Ἀλλὰ τώρα διὰ
τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ σεῖς, ποὺ ἄλλοτε ἤσασταν μακριά, ἤλθατε κοντά,
διότι ὁ Χριστὸς ἔχυσε τὸ αἷμα του.

14 Αὐτὸς λοιπὸν εἶναι ἡ εἰρήνη μας, ποὺ ἔκανε τοὺς δύο (τοὺς Ἰου-
δαίους καὶ τοὺς ἐθνικοὺς) ἕνα, διότι γκρέμισε τὸ μεσότοιχο, ποὺ τοὺς
χώριζε, τὴν ἔχθρα δηλαδή, ἀφοῦ μὲ τὴ θυσία τοῦ σώματός του **15** κα-
τήργησε τὸ νόμο τῶν ἐντολῶν, ποὺ συνίσταντο σὲ ἀπαγορεύσεις (οἱ
ὁποῖες ἐμπόδιζαν τὸ συγχρωτισμὸ τῶν Ἰουδαίων μὲ τοὺς ἐθνικούς).
Καὶ κατήργησε τὸ νόμο, γιὰ νὰ δημιουργήσῃ διὰ τοῦ ἑαυτοῦ του ἀπὸ
τοὺς δύο ἕνα νέο ἄνθρωπο, φέροντας μεταξύ τους εἰρήνη, **16** καὶ συμ-
φιλιώσῃ τοὺς δύο ὡς ἕνα σῶμα μὲ τὸ Θεὸ διὰ τοῦ σταυρικοῦ θανάτου,
ἀφοῦ θανάτωσε τὴν ἔχθρα δι' αὐτοῦ. **17** Καὶ ἀφοῦ ἀναστήθηκε, ἀνήγ-
γειλε εἰρήνη γιὰ τοὺς μακριὰ (τοὺς ἐθνικοὺς) καὶ γιὰ τοὺς κοντά (τοὺς
Ἰουδαίους), **18** ὅτι δηλαδὴ καὶ οἱ δύο κόσμοι μὲ ἕνα πνεῦμα δι' αὐτοῦ
ἐπιτυγχάνουμε προσέλευσι στὸν Πατέρα.

19 Γι' αὐτὸ λοιπὸν δὲν εἶσθε πλέον ξένοι καὶ προσωρινοὶ κάτοικοι
χωρὶς πολιτικὰ δικαιώματα (στὴν πολιτεία τοῦ Θεοῦ), ἀλλ' εἶσθε συμ-
πολῖτες τῶν ἁγίων (τῶν πιστῶν Ἰσραηλιτῶν) καὶ οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ.
20 Καὶ ἔχετε οἰκοδομηθῆ πάνω στὸ θεμέλιο, ποὺ εἶναι οἱ ἀπόστολοι καὶ
οἱ προφῆτες, ἐνῷ ἀκρογωνιαῖος λίθος εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Ἰησοῦς Χριστός.
21 Μ' αὐτὸν ὅλη ἡ οἰκοδομὴ δένεται ἁρμονικὰ καὶ στερεά, καὶ μεγα-
λώνει, γιὰ νὰ εἶναι ναὸς ἅγιος γιὰ τὸν Κύριο. **22** Μ' αὐτὸν ἑνωμένοι
καὶ σεῖς οἰκοδομεῖσθε μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους πιστούς, γιὰ νὰ εἶσθε κα-
τοικητήριο τοῦ Θεοῦ μὲ τὴν κατοίκησι σ' αὐτὸ τοῦ Πνεύματος (ποὺ
εἶναι δηλαδὴ ὁ Θεός, ὅλη ἡ θεία οὐσία).

3 Τούτου χάριν ἐγὼ Παῦλος ὁ δέσμιος τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ
ὑπὲρ ὑμῶν τῶν ἐθνῶν, 2 εἴγε ἠκούσατε τὴν οἰκονομίαν τῆς
χάριτος τοῦ Θεοῦ τῆς δοθείσης μοι εἰς ὑμᾶς, 3 ὅτι κατὰ ἀπο-
κάλυψιν ἐγνώρισέ μοι τὸ μυστήριον, καθὼς προέγραψα ἐν
ὀλίγῳ, 4 πρὸς ὃ δύνασθε ἀναγινώσκοντες νοῆσαι τὴν σύνεσίν
μου ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ Χριστοῦ, 5 ὃ ἑτέραις γενεαῖς οὐκ ἐγνω-
ρίσθη τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων ὡς νῦν ἀπεκαλύφθη τοῖς ἁγίοις
ἀποστόλοις αὐτοῦ καὶ προφήταις ἐν Πνεύματι, 6 εἶναι τὰ ἔθνη
συγκληρονόμα καὶ σύσσωμα καὶ συμμέτοχα τῆς ἐπαγγελίας
αὐτοῦ ἐν τῷ Χριστῷ διὰ τοῦ εὐαγγελίου, 7 οὗ ἐγενόμην διάκο-
νος κατὰ τὴν δωρεὰν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι
κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ.

8 Ἐμοὶ τῷ ἐλαχιστοτέρῳ πάντων τῶν ἁγίων ἐδόθη ἡ χάρις
αὕτη, ἐν τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι τὸν ἀνεξιχνίαστον
πλοῦτον τοῦ Χριστοῦ 9 καὶ φωτίσαι πάντας τίς ἡ οἰκονομία
τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ
Θεῷ, τῷ τὰ πάντα κτίσαντι διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, 10 ἵνα γνωρι-
σθῇ νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις ἐν τοῖς ἐπουρανίοις διὰ
τῆς Ἐκκλησίας ἡ πολυποίκιλος σοφία τοῦ Θεοῦ, 11 κατὰ πρό-
θεσιν τῶν αἰώνων, ἣν ἐποίησεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ
ἡμῶν, 12 ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν παρρησίαν καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐν
πεποιθήσει διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ. 13 Διὸ αἰτοῦμαι μὴ ἐκκα-
κεῖν ἐν ταῖς θλίψεσί μου ὑπὲρ ὑμῶν, ἥτις ἐστὶ δόξα ὑμῶν.

14 Τούτου χάριν κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν Πατέρα
τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, 15 ἐξ οὗ πᾶσα πατριὰ ἐν
οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται, 16 ἵνα δῴη ὑμῖν κατὰ τὸν
πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ δυνάμει κραταιωθῆναι διὰ τοῦ Πνεύ-
ματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω ἄνθρωπον, 17 κατοικῆσαι τὸν Χριστὸν

Ἡ διακονία τοῦ Παύλου στὸ μυστήριο τῆς σωτηρίας τῶν ἐθνικῶν

3 Γι' αὐτὸ τὸ λόγο (ὅτι ἡ σωτηρία εἶναι καὶ γιὰ σᾶς τοὺς ἐθνικοὺς)
ὑπάρχω ἐγὼ ὁ Παῦλος (ὡς ἀπόστολος), ὁ φυλακισμένος γιὰ τὸν
Ἰησοῦ Χριστὸ ἐξ αἰτίας τῆς δράσεώς μου γιὰ σᾶς τοὺς ἐθνικούς.
2 Ἀσφαλῶς ἀκούσατε τὸν τρόπο, μὲ τὸν ὁποῖο μοῦ δόθηκε ἡ χάρι τοῦ
Θεοῦ γιὰ σᾶς, **3** ὅτι δηλαδὴ μὲ ἀποκάλυψι (ὁ Θεὸς) ἔκανε γνωστὸ σὲ
μένα τὸ μυστικό (γιὰ σᾶς τοὺς ἐθνικούς), ὅπως προηγουμένως ἔγραφα
μὲ λίγα λόγια. **4** Σύμφωνα δὲ μ' αὐτά, ὅταν τὰ διαβάζετε, μπορεῖτε νὰ
καταλάβετε τὴ γνῶσι μου γιὰ τὸ μυστικὸ τοῦ Χριστοῦ. **5** Αὐτὸ σὲ ἄλλες
ἐποχὲς δὲν ἔγινε γνωστὸ στοὺς ἀνθρώπους, ὅπως τώρα φανερώθηκε διὰ
τοῦ Πνεύματος στοὺς ἐκλεγμένους ἀποστόλους του καὶ προφῆτες, **6** ὅτι
δηλαδὴ οἱ ἐθνικοὶ εἶναι (μαζὶ μὲ τοὺς Ἰουδαίους) συγκληρονόμοι, καὶ
μέλη τοῦ αὐτοῦ σώματος (τῆς Ἐκκλησίας δηλαδή), καὶ συμμέτοχοι τῆς
εὐλογίας του ποὺ ὑποσχέθηκε. Αὐτὰ δὲ ἐπιτυγχάνονται διὰ τοῦ Χριστοῦ
κατόπιν τῆς κηρύξεως καὶ τῆς ἀποδοχῆς τοῦ εὐαγγελίου, **7** τοῦ ὁποίου
ἔγινα ὑπηρέτης σύμφωνα μὲ τὸ δῶρο τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, τὸ ὁποῖο
δόθηκε σὲ μένα διὰ τῆς ἐνεργείας τῆς δυνάμεώς του.
8 Σὲ μένα, τὸν ἐλαχιστότερο ἀπ' ὅλους τοὺς ἁγίους (τοὺς χριστια-
νούς), δόθηκε αὐτὴ ἡ χάρι, νὰ κηρύξω στοὺς ἐθνικοὺς τὸν ἄπειρο καὶ
ἀνεξάντλητο πλοῦτο τοῦ Χριστοῦ, **9** καὶ νὰ φανερώσω σ' ὅλους ποιά
εἶναι ἡ νέα τάξι πραγμάτων συμφώνως πρὸς τὸ μυστικό, ποὺ ἦταν
κρυμμένο αἰωνίως στὸ Θεό, ποὺ δημιούργησε τὰ πάντα διὰ τοῦ Ἰησοῦ
Χριστοῦ, **10** γιὰ νὰ φανερωθῇ τώρα στὶς ἀρχὲς καὶ στὶς ἐξουσίες, ποὺ
εἶναι στὸν οὐρανό, διὰ μέσου τῆς Ἐκκλησίας ἡ πολυποίκιλη σοφία τοῦ
Θεοῦ, **11** σύμφωνα μὲ τὴν πρὸ αἰώνων ἀπόφασι, τὴν ὁποία πραγματο-
ποίησε διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου μας. **12** Δι' αὐτοῦ, μὲ τὴν
πίστι σ' αὐτόν, ἔχουμε ἀσφαλῶς τὴν ἐλευθερία μὲ τὴ διάνοιξι ὁδοῦ καὶ
τὴν προσέλευσι στὸ Θεό. **13** Γι' αὐτὸ σᾶς παρακαλῶ νὰ μὴν ἀποθαρ-
ρύνεσθε ἐξ αἰτίας τῶν θλίψεών μου γιὰ σᾶς. Αὐτὲς εἶναι δόξα σας.

Προσευχὴ γιὰ πνευματικὸ πλουτισμὸ σὲ δύναμι, ἐπίγνωσι καὶ βίωσι

14 Γι' αὐτὸ γονατίζω καὶ προσεύχομαι στὸν Πατέρα τοῦ Κυρίου μας
Ἰησοῦ Χριστοῦ, **15** ἀπὸ τὸν ὁποῖο ἔχει τὴν ὕπαρξι κάθε γένος στοὺς
οὐρανοὺς καὶ στὴ γῆ (ἄγγελοι δηλαδὴ καὶ ἄνθρωποι), **16** γιὰ νὰ σᾶς
κάνῃ, σύμφωνα μὲ τὸν ἔνδοξο πλοῦτο του, νὰ εἶσθε ἰσχυροὶ μὲ δύναμι
διὰ τοῦ Πνεύματός του στὸν ἐσωτερικὸ ἄνθρωπο, **17** νὰ κατοικῇ ὁ Χρι-

διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἐν ἀγάπῃ ἐρριζωμένοι
καὶ τεθεμελιωμένοι, 18 ἵνα ἐξισχύσητε καταλαβέσθαι σὺν
πᾶσι τοῖς ἁγίοις τί τὸ πλάτος καὶ μῆκος καὶ βάθος καὶ ὕψος,
19 γνῶναί τε τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ
Χριστοῦ, ἵνα πληρωθῆτε εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα τοῦ Θεοῦ.

20 Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα ποιῆσαι, ὑπερεκπερισσοῦ
ὧν αἰτούμεθα ἢ νοοῦμεν, κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην
ἐν ἡμῖν, 21 αὐτῷ ἡ δόξα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς
πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

4 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγὼ ὁ δέσμιος ἐν Κυρίῳ ἀξίως περι-
πατῆσαι τῆς κλήσεως ἧς ἐκλήθητε, 2 μετὰ πάσης ταπεινο-
φροσύνης καὶ πραότητος, μετὰ μακροθυμίας, ἀνεχόμενοι
ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ, 3 σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἑνότητα τοῦ
πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης. 4 Ἓν σῶμα καὶ ἓν
Πνεῦμα, καθὼς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν·
5 εἷς Κύριος, μία πίστις, ἓν βάπτισμα· 6 εἷς Θεὸς καὶ πατὴρ
πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων, καὶ διὰ πάντων, καὶ ἐν πᾶσιν ἡμῖν.

7 Ἑνὶ δὲ ἑκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς
δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ. 8 Διὸ λέγει· **Ἀναβὰς εἰς ὕψος ᾐχμαλώτευ-
σεν αἰχμαλωσίαν καὶ ἔδωκε δόματα τοῖς ἀνθρώποις.** 9 Τὸ δὲ
ἀνέβη τί ἐστιν εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβη πρῶτον εἰς τὰ κατώτερα
μέρη τῆς γῆς; 10 Ὁ καταβὰς αὐτός ἐστι καὶ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω
νω πάντων τῶν οὐρανῶν, ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα.

στὸς διὰ τῆς πίστεως στὶς καρδιές σας, νὰ εἶσθε ριζωμένοι καὶ θεμε-
λιωμένοι μὲ ἀγάπη, **18** γιὰ νὰ μπορέσετε νὰ καταλάβετε μαζὶ μὲ ὅλους
τοὺς ἁγίους (τοὺς χριστιανοὺς) ποιό εἶναι τὸ πλάτος καὶ τὸ μῆκος καὶ
τὸ βάθος καὶ τὸ ὕψος (τοῦ θείου ἐλέους καὶ τῆς σωτηρίας), **19** καὶ νὰ
γνωρίσετε βιωματικὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, ἡ ὁποία ὑπερβαίνει τὴ
γνῶσι, γιὰ νὰ πλουτισθῆτε μὲ ὅλο τὸν πλοῦτο τοῦ Θεοῦ.

Δοξολογία

20 Σ' ἐκεῖνον δέ, ποὺ δύναται νὰ κάνῃ περισσότερο ἀπ' ὅλα, πολὺ
περισσότερο ἀπ' ὅσα ζητοῦμε ἢ μποροῦμε νὰ σκεφθοῦμε, σύμφωνα μὲ
τὴ δύναμι, ποὺ ἐνεργεῖ σὲ μᾶς, **21** σ' αὐτὸν ἂς εἶναι ἡ δόξα στὴν
Ἐκκλησία διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ σ' ὅλες τὶς ἐποχὲς τῶν ἀπεράντων
αἰώνων. Ἀμήν.

Ὅλα κηρύττουν ἑνότητα

4 Σᾶς παρακαλῶ δὲ ἐγώ, ὁ φυλακισμένος γιὰ τὸν Κύριο, νὰ ζήσετε
κατὰ τρόπο ἀντάξιο τῆς κλήσεως, μὲ τὴν ὁποία κληθήκατε. **2** Νὰ
ζήσετε μὲ ταπεινοφροσύνη καὶ καλωσύνη σὲ ὅλα, μὲ μακροθυμία, ἀνε-
χόμενοι ὁ ἕνας τὸν ἄλλο μὲ ἀγάπη. **3** Νὰ φροντίζετε νὰ διατηρῆτε τὴν
ἑνότητα τοῦ πνεύματος διὰ τοῦ συνδέσμου τῆς εἰρήνης (ἡ εἰρήνη νὰ σᾶς
συνδέῃ μεταξύ σας, ὥστε νὰ εἶσθε ἕνα). **4** Ἕνα σῶμα ὑπάρχει (ἡ
Ἐκκλησία) καὶ ἕνα Πνεῦμα (ποὺ ἐμψυχώνει αὐτὸ τὸ σῶμα), καθὼς
καὶ κληθήκατε γιὰ μιὰ ἐλπίδα τῆς κλήσεώς σας (τὴν ἐλπίδα τῆς οὐρά-
νιας βασιλείας). **5** Ἕνας Κύριος ὑπάρχει (ὁ Ἰησοῦς Χριστός), μία πί-
στι, ἕνα βάπτισμα. **6** Ἕνας Θεὸς καὶ πατέρας ὅλων, ὁ ὁποῖος δεσπόζει
ὅλων, ἐνεργεῖ δι' ὅλων, καὶ εἶναι μέσα σ' ὅλους μας (Πρέπει λοιπὸν νὰ
εἴμεθα ὅλοι ἕνα).

Ὁ Χριστὸς ἔδωσε τὴ χάρι στὸν καθένα

7 Ἀλλὰ στὸν καθένα ἀπὸ μᾶς δόθηκε ἡ χάρι σύμφωνα μὲ τὸ μέτρο,
μὲ τὸ ὁποῖο δωρίζει ὁ Χριστός. **8** Γι' αὐτὸ λέγει ἡ Γραφή: **Ἀνέβηκε
στὸν οὐρανὸ καὶ ἅρπαξε ἀφθονία χαρισμάτων καὶ ἔδωσε δῶρα
στοὺς ἀνθρώπους.** **9** Τὸ δὲ **ἀνέβηκε** τί σημαίνει, παρὰ ὅτι καὶ κατέ-
βηκε πρῶτα στὰ κατώτερα μέρη τῆς γῆς (στὸν ᾅδη δηλαδή); **10** Αὐτὸς
ποὺ κατέβηκε, αὐτὸς εἶναι καὶ ποὺ ἀνέβηκε πάνω ἀπ' ὅλους τοὺς οὐρα-
νούς, γιὰ νὰ γεμίσῃ (μὲ τὴν παρουσία του) τὰ πάντα.

11 Καὶ αὐτὸς ἔδωκε τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφήτας,
τοὺς δὲ εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους,
12 πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων, εἰς ἔργον διακονίας εἰς
οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, 13 μέχρι καταντήσωμεν
οἱ πάντες εἰς τὴν ἑνότητα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ
Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πλη-
ρώματος τοῦ Χριστοῦ, 14 ἵνα μηκέτι ὦμεν νήπιοι, κλυδωνιζό-
μενοι καὶ περιφερόμενοι παντὶ ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας, ἐν τῇ
κυβείᾳ τῶν ἀνθρώπων, ἐν πανουργίᾳ πρὸς τὴν μεθοδείαν τῆς
πλάνης, 15 ἀληθεύοντες δὲ ἐν ἀγάπῃ αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν τὰ
πάντα, ὅς ἐστιν ἡ Κεφαλή, ὁ Χριστός, 16 ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα
συναρμολογούμενον καὶ συμβιβαζόμενον διὰ πάσης ἁφῆς τῆς
ἐπιχορηγίας κατ' ἐνέργειαν ἐν μέτρῳ ἑνὸς ἑκάστου μέρους τὴν
αὔξησιν τοῦ σώματος ποιεῖται εἰς οἰκοδομὴν ἑαυτοῦ ἐν ἀγάπῃ.

17 Τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι ἐν Κυρίῳ, μηκέτι ὑμᾶς
περιπατεῖν καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη περιπατεῖ ἐν ματαιότητι
τοῦ νοὸς αὐτῶν, 18 ἐσκοτισμένοι τῇ διανοίᾳ ὄντες, ἀπηλλοτριω-
μένοι τῆς ζωῆς τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν ἄγνοιαν τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς,
διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν, 19 οἵτινες, ἀπηλγηκότες,
ἑαυτοὺς παρέδωκαν τῇ ἀσελγείᾳ εἰς ἐργασίαν ἀκαθαρσίας πά-
σης ἐν πλεονεξίᾳ. 20 Ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως ἐμάθετε τὸν Χριστόν,
21 εἴγε αὐτὸν ἠκούσατε καὶ ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε, καθώς ἐστιν
ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ, 22 ἀποθέσθαι ὑμᾶς κατὰ τὴν προτέραν
ἀναστροφὴν τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς
ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης, 23 ἀνανεοῦσθαι δὲ τῷ πνεύματι τοῦ
νοὸς ὑμῶν 24 καὶ ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον τὸν κατὰ
Θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας.

Ὁ Χριστὸς ἔδωσε χαρισματούχους γιὰ τὴν οἰκοδομὴ τῆς Ἐκκλησίας

11 Αὐτὸς ἐπίσης ἔδωσε ἄλλους μὲν ὡς ἀποστόλους, ἄλλους δὲ ὡς
προφῆτες, ἄλλους δὲ ὡς εὐαγγελιστάς (περιοδεύοντες κήρυκες τοῦ εὐαγ-
γελίου), ἄλλους δὲ ὡς ποιμένες καὶ διδασκάλους, **12** γιὰ νὰ καταρτί-
ζουν τοὺς ἁγίους (τοὺς πιστούς), γιὰ νὰ κάνουν ἔργο διακονίας γιὰ τὴν
οἰκοδομὴ τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ (τῆς Ἐκκλησίας), **13** μέχρις ὅτου
ὅλοι φθάσωμε στὴν ἑνότητα, ποὺ ἀπαιτεῖ ἡ πίστι καὶ ἡ ἐπίγνωσι τοῦ
Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, σὲ ἄνθρωπο ὥριμο, στὸ μέτρο τῆς πλήρους (τῆς τελεί-
ας) χριστιανικῆς ἡλικίας, **14** γιὰ νὰ μὴν εἴμεθα πλέον νήπιοι, σαλευό-
μενοι σὰν τὰ κύματα καὶ πρὸς τὰ ἐδῶ καὶ πρὸς τὰ ἐκεῖ φερόμενοι ἀπὸ
κάθε ἄνεμο τῆς διδασκαλίας, ἀπὸ τὴ δολιότητα τῶν ἀνθρώπων, ἀπὸ
τὴν πανουργία γιὰ τὴ μεθοδικὴ παρουσίασι τῆς πλάνης. **15** Ἀντιθέτως,
ἔχοντας τὴν ἀλήθεια μαζὶ μὲ τὴν ἀγάπη, ἂς αὐξηθοῦμε σὲ ὅλα χάριν
αὐτοῦ, ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ Κεφαλή, ὁ Χριστός. **16** Ἀπ' αὐτὸν ὅλο τὸ
σῶμα συναρμόζεται καὶ συνταιριάζεται, καὶ μὲ κάθε πρόσληψι τῆς χο-
ρηγουμένης βοηθείας ἀναλόγως τῆς ἐνεργείας καθενὸς μέλους κάνει τὸ
σύνολο νὰ αὐξάνῃ, γιὰ νὰ οἰκοδομῆται μὲ ἀγάπη.

Ὁ παλαιὸς καὶ ὁ νέος ἄνθρωπος

17 Τοῦτο δὲ λέγω καὶ τονίζω στὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, νὰ μὴ ζῆτε
πλέον ὅπως ζοῦν καὶ οἱ ὑπόλοιποι ἐθνικοὶ ἀκολουθώντας τοὺς ματαίους
διαλογισμούς τους. **18** Αὐτοὶ εἶναι σκοτισμένοι στὸ νοῦ, ἀποξενωμένοι
ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ Θεοῦ λόγῳ τῆς ἀγνοίας ποὺ ὑπάρχει σ' αὐτούς, λόγῳ
τῆς πωρώσεως τῆς καρδιᾶς τους (τῆς συνειδήσεως). **19** Αὐτοί, ἀφοῦ
κατάντησαν σὲ ἀναισθησία, παρέδωσαν τοὺς ἑαυτούς τους σὲ ἀκολασία,
γιὰ νὰ κάνουν κάθε βρώμικη πρᾶξι ξεπερνώντας κάθε ὅριο. **20** Ἀλλὰ
σεῖς δὲν μάθατε ὅτι εἶναι ἔτσι ὁ Χριστός, **21** ἀφοῦ βεβαίως ἀκούσατε
γι' αὐτὸν καὶ διδαχθήκατε δι' αὐτοῦ, συμφώνως μὲ τὴν ἀλήθεια ποὺ
ὑπάρχει στὸν Ἰησοῦ, **22** ν' ἀποβάλετε τὸν παλαιὸ ἄνθρωπο τῆς προη-
γουμένης ζωῆς σας, ποὺ φθείρεται ἀπὸ τὶς ἡδονές, ποὺ προκαλεῖ ἡ ἀπά-
τη (ἡ ἀπατηλὴ ἁμαρτία), **23** καὶ ν' ἀνανεώνεσθε στὸ φρόνημα τοῦ νοῦ
σας, **24** καὶ νὰ ἐνδυθῆτε τὸ νέο ἄνθρωπο, ποὺ δημιουργήθηκε ἀπὸ τὸ
Θεὸ γιὰ τὴν ἀρετὴ καὶ τὴν εὐσέβεια συμφώνως πρὸς τὴν ἀλήθεια.

25 Διὸ ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαστος
μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ, ὅτι ἐσμὲν ἀλλήλων μέλη. 26 **Ὀργίζε-
σθε, καὶ μὴ ἁμαρτάνετε·** ὁ ἥλιος μὴ ἐπιδυέτω ἐπὶ τῷ παροργι-
σμῷ ὑμῶν, 27 μηδὲ δίδοτε τόπον τῷ Διαβόλῳ. 28 Ὁ κλέπτων
μηκέτι κλεπτέτω, μᾶλλον δὲ κοπιάτω ἐργαζόμενος τὸ ἀγαθὸν
ταῖς χερσίν, ἵνα ἔχῃ μεταδιδόναι τῷ χρείαν ἔχοντι. 29 Πᾶς λό-
γος σαπρὸς ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω, ἀλλ᾽ εἴ τις
ἀγαθὸς πρὸς οἰκοδομὴν τῆς χρείας, ἵνα δῷ χάριν τοῖς ἀκούου-
σι. 30 Καὶ μὴ λυπεῖτε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον τοῦ Θεοῦ, ἐν ᾧ
ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως. 31 Πᾶσα πικρία καὶ
θυμὸς καὶ ὀργὴ καὶ κραυγὴ καὶ βλασφημία ἀρθήτω ἀφ᾽ ὑμῶν
σὺν πάσῃ κακίᾳ. 32 Γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοί,
εὔσπλαγχνοι, χαριζόμενοι ἑαυτοῖς καθὼς καὶ ὁ Θεὸς ἐν Χριστῷ
ἐχαρίσατο ἡμῖν.

5 Γίνεσθε οὖν μιμηταὶ τοῦ Θεοῦ ὡς τέκνα ἀγαπητά, 2 καὶ
περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν
ἡμᾶς καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν καὶ θυσίαν
τῷ Θεῷ εἰς ὀσμὴν εὐωδίας.

3 Πορνεία δὲ καὶ πᾶσα ἀκαθαρσία ἢ πλεονεξία μηδὲ ὀνο-
μαζέσθω ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέπει ἁγίοις, 4 καὶ αἰσχρότης καὶ
μωρολογία ἢ εὐτραπελία, τὰ οὐκ ἀνήκοντα, ἀλλὰ μᾶλλον
εὐχαριστία. 5 Τοῦτο γὰρ ἔστε γινώσκοντες, ὅτι πᾶς πόρνος ἢ
ἀκάθαρτος ἢ πλεονέκτης, ὅς ἐστιν εἰδωλολάτρης, οὐκ ἔχει κλη-
ρονομίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ.

6 Μηδεὶς ὑμᾶς ἀπατάτω κενοῖς λόγοις· διὰ ταῦτα γὰρ ἔρχε-
ται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας. 7 Μὴ οὖν γί-
νεσθε συμμέτοχοι αὐτῶν. 8 Ἦτε γάρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς
ἐν Κυρίῳ· ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε. 9 Ὁ γὰρ καρπὸς τοῦ

Παραγγέλματα γιὰ χριστιανικὴ ζωή

25 Γι' αὐτὸ νὰ ἀποβάλετε τὸ ψεῦδος καὶ νὰ λέγετε ὁ καθένας τὴν
ἀλήθεια στὸν πλησίον του, διότι (ἀνήκουμε στὸ αὐτὸ σῶμα, στὴν
Ἐκκλησία, καὶ ἔτσι) εἴμεθα ἀλληλοεξαρτώμενα ὄργανα. **26 Νὰ ὀργί-
ζεσθε, ἀλλὰ νὰ μὴν ἁμαρτάνετε.** Ἡ δύσι τοῦ ἡλίου νὰ μὴ σᾶς βρί-
σκῃ ὠργισμένους. **27** Καὶ νὰ μὴ δίνετε τόπο στὸ Διάβολο (γιὰ νὰ
εἰσχωρῇ καὶ νὰ δρᾷ). **28** Ὁ κλέπτης νὰ μὴ κλέπτῃ πλέον, ἀλλὰ
μᾶλλον νὰ κοπιάζῃ κάνοντας τὸ ἔντιμο ἔργο μὲ τὰ χέρια του, γιὰ νὰ
ἔχῃ νὰ μεταδίδῃ σὲ ὅποιον ἔχει ἀνάγκη. **29** Κανένας κακὸς λόγος νὰ
μὴ βγαίνῃ ἀπὸ τὸ στόμα σας, ἀλλὰ μόνο καλὸς γιὰ οἰκοδομὴ ὅπου
ὑπάρχει ἀνάγκη, γιὰ νὰ ὠφελήσῃ[1] αὐτοὺς ποὺ τὸν ἀκούουν. **30** Καὶ μὴ
λυπεῖτε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο τοῦ Θεοῦ, μὲ τὸ ὁποῖο σᾶς σφράγισε ὡς
ἰδικούς του κατὰ τὴν ἡμέρα ποὺ σᾶς ἐξαγόρασε (τὴν ἡμέρα τοῦ βαπτί-
σματος). **31** Κάθε ἀγανάκτησι καὶ θυμὸς καὶ ὀργὴ καὶ κραυγὴ καὶ λό-
γος ὑβριστικὸς νὰ ἐξαφανισθῇ ἀπὸ σᾶς μαζὶ μὲ κάθε κακότητα. **32** Καὶ
νὰ φέρεσθε μεταξύ σας μὲ καλωσύνη, μὲ εὐσπλαγχνία, συγχωρώντας ὁ
ἕνας τὸν ἄλλο, ὅπως καὶ ὁ Θεὸς διὰ τοῦ Χριστοῦ μᾶς συγχώρησε.

5 Νὰ γίνεσθε λοιπὸν μιμηταὶ τοῦ Θεοῦ σὰν τέκνα του ἀγαπητά,
2 καὶ νὰ βαδίζετε μὲ ἀγάπη, ὅπως καὶ ὁ Χριστὸς μᾶς ἀγάπησε,
καὶ γιὰ μᾶς παρέδωσε τὸν ἑαυτό του στὸ θάνατο ὡς εὐωδιάζουσα προσ-
φορὰ καὶ θυσία στὸ Θεό.

3 Ἡ πορνεία δὲ καὶ κάθε ἀκαθαρσία ἢ ἀνωμαλία οὔτε ὡς ὄνομα νὰ
ἀκούεται σὲ σᾶς, ὅπως ἁρμόζει σὲ ἁγίους (χριστιανούς). **4** Ἐπίσης νὰ
μὴν ὑπάρχῃ σὲ σᾶς τὸ ἄσεμνο καὶ ἡ μωρολογία καὶ ἡ αἰσχρὴ ἀστειο-
λογία, τὰ ἀπρεπῆ αὐτὰ πράγματα, ἀλλὰ μᾶλλον δοξολογία. **5** Νὰ
γνωρίζετε δὲ τοῦτο, ὅτι κάθε πόρνος ἢ ἀκάθαρτος ἢ ἀνώμαλος, ὁ
ὁποῖος (στὴν οὐσία) εἶναι εἰδωλολάτρης, δὲν ἔχει κληρονομία στὴ βα-
σιλεία τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ.

6 Κανεὶς ἂς μὴ σᾶς ἐξαπατᾷ μὲ κούφια λόγια (λέγοντας ὅτι δὲν θὰ

---

1. Ἤ, νὰ εὐχαριστήσῃ

Πνεύματος ἐν πάσῃ ἀγαθωσύνῃ καὶ δικαιοσύνῃ καὶ ἀληθείᾳ·
10 δοκιμάζοντες τί ἐστιν εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ. 11 Καὶ μὴ συγ-
κοινωνεῖτε τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάρποις τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ
καὶ ἐλέγχετε. 12 Τὰ γὰρ κρυφῇ γινόμενα ὑπ' αὐτῶν αἰσχρόν
ἐστι καὶ λέγειν· 13 τὰ δὲ πάντα ἐλεγχόμενα ὑπὸ τοῦ φωτὸς φα-
νεροῦται· 14 πᾶν γὰρ τὸ φανερούμενον φῶς ἐστι. Διὸ λέγει·
Ἔγειρε, ὁ καθεύδων, καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νε-
κρῶν, καὶ ἐπιφαύσει σοι ὁ Χριστός.

15 Βλέπετε οὖν πῶς ἀκριβῶς περιπατεῖτε, μὴ ὡς ἄσοφοι,
ἀλλ' ὡς σοφοί, 16 ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρόν, ὅτι αἱ ἡμέραι πο-
νηραί εἰσι. 17 Διὰ τοῦτο μὴ γίνεσθε ἄφρονες, ἀλλὰ συνιέντες τί
τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου. 18 Καὶ μὴ μεθύσκεσθε οἴνῳ, ἐν ᾧ ἐστιν
ἀσωτία, ἀλλὰ πληροῦσθε ἐν Πνεύματι, 19 λαλοῦντες ἑαυτοῖς
ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, ᾄδοντες καὶ ψάλ-
λοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ Κυρίῳ, 20 εὐχαριστοῦντες πάντο-
τε ὑπὲρ πάντων ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῷ
Θεῷ καὶ πατρί, 21 ὑποτασσόμενοι ἀλλήλοις ἐν φόβῳ Χριστοῦ.

22 Αἱ γυναῖκες, τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὑποτάσσεσθε ὡς τῷ Κυ-
ρίῳ, 23 ὅτι ὁ ἀνήρ ἐστι κεφαλὴ τῆς γυναικός, ὡς καὶ ὁ Χριστὸς
Κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ αὐτός ἐστι Σωτὴρ τοῦ σώματος.
24 Ἀλλ' ὥσπερ ἡ Ἐκκλησία ὑποτάσσεται τῷ Χριστῷ, οὕτω καὶ
αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ἐν παντί.

τιμωρηθοῦν τὰ ἁμαρτήματα). Ὁπωσδήποτε γι' αὐτὰ (τὰ ἁμαρτήματα)
ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ πάνω στοὺς ἀπειθεῖς ἀνθρώπους. **7** Μὴ γίνε-
σθε λοιπὸν σὰν αὐτούς. **8** Ἄλλοτε βεβαίως ἤσασταν σκότος, ἀλλὰ τώ-
ρα διὰ τοῦ Κυρίου εἶσθε φῶς. Νὰ ζῆτε σὰν παιδιὰ τοῦ φωτός (δηλαδὴ
πνευματικά). **9** Ὁ καρπὸς δὲ τοῦ Πνεύματος συνίσταται σὲ κάθε ἀγα-
θωσύνη καὶ καλωσύνη καὶ ἀρετή. **10** Νὰ ἐξετάζετε τί εἶναι εὐάρεστο
στὸν Κύριο. **11** Καὶ νὰ μὴν ἔχετε σχέσι μὲ τὰ ἄκαρπα ἔργα τοῦ σκό-
τους, ἀλλὰ μᾶλλον καὶ νὰ τὰ ἐλέγχετε. **12** Ἐκεῖνα δέ, ποὺ γίνονται
ἀπ' αὐτοὺς κρυφά, εἶναι ντροπὴ καὶ νὰ τὰ ἀναφέρῃ κανείς. **13** Ὅλα
ὅμως τὰ πράγματα, ὅταν ρίπτεται ἐπάνω τους τὸ φῶς, γίνονται φανε-
ρά. **14** Καὶ κάθε τι, ποὺ γίνεται φανερό, εἶναι πλέον φωτεινό (Ὅπως
δὲ ὅλα τὰ πράγματα, ποὺ εἶναι στὸ σκότος, ὅταν κάτω ἀπὸ τὸ φῶς φα-
νερώνωνται, γίνονται φωτεινά, ἔτσι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἄνθρωποι, ὅταν
μὲ τὸν ἔλεγχο ἀπὸ τὸ σκότος τῆς ἁμαρτίας ἔρχωνται σὲ μετάνοια, ὅταν
μὲ ἄλλες λέξεις βγαίνουν ἀπὸ τὸ σκοτεινὸ τάφο τοῦ πνευματικοῦ θανά-
του, δέχονται τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ καὶ γίνονται φωτεινοί). Γι' αὐτὸ λέ-
γει: Σήκω ἐσύ, ποὺ κοιμᾶσαι, καὶ ἀναστήσου ἐκ νε-
κρῶν (ἀπὸ τὴν κατάστασι τῆς πνευματικῆς νέκρας), καὶ θὰ σὲ
κάνῃ φωτεινὸ ὁ Χριστός.

Προτροπὲς γιὰ σύνεσι καὶ ἐγρήγορσι

15 Προσέχετε, λοιπόν, πῶς ἀκριβῶς συμπεριφέρεσθε. Μὴ συμπεριφέ-
ρεσθε ὡς ἄσοφοι, ἀλλ' ὡς σοφοί. **16** Ν' ἀξιοποιῆτε τὸ χρόνο, διότι οἱ
ἡμέρες εἶναι πονηρές. **17** Γι' αὐτὸ νὰ μὴν εἶσθε ἄφρονες, ἀλλὰ νὰ κα-
ταλαβαίνετε ποιό εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου. **18** Καὶ νὰ μὴ μεθᾶτε μὲ
κρασί, πρᾶγμα ποὺ εἶναι ἀσωτία, ἀλλὰ νὰ γεμίζετε μὲ Πνεῦμα (νὰ
μεθᾶτε μὲ τὴ χάρι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος). **19** Καὶ νὰ τέρπετε τοὺς ἑαυ-
τούς σας μὲ ψαλμοὺς καὶ ὕμνους καὶ ᾠδὲς πνευματικές, τραγουδῶντας
καὶ ψάλλοντας μὲ τὴν καρδιά σας στὸν Κύριο, **20** δοξάζοντας πάντοτε
γιὰ ὅλα τὸ Θεὸ καὶ πατέρα στὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.
21 Καὶ νὰ ὑποτάσσεσθε ὁ ἕνας στὸν ἄλλο μὲ φόβο Χριστοῦ.

Παραλληλισμὸς τῆς σχέσεως ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν

25 Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας ἑαυτῶν, καθὼς καὶ ὁ
Χριστὸς ἠγάπησε τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ
αὐτῆς, 26 ἵνα αὐτὴν ἁγιάσῃ καθαρίσας τῷ λουτρῷ τοῦ ὕδατος
ἐν ῥήματι, 27 ἵνα παραστήσῃ αὐτὴν ἑαυτῷ ἔνδοξον τὴν
Ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν σπίλον ἢ ῥυτίδα ἤ τι τῶν τοιούτων,
ἀλλ' ἵνα ᾖ ἁγία καὶ ἄμωμος. 28 Οὕτως ὀφείλουσιν οἱ ἄνδρες
ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα. Ὁ ἀγαπῶν
τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἑαυτὸν ἀγαπᾷ. 29 Οὐδεὶς γάρ ποτε τὴν ἑαυ-
τοῦ σάρκα ἐμίσησεν, ἀλλ' ἐκτρέφει καὶ θάλπει αὐτήν, καθὼς
καὶ ὁ Κύριος τὴν Ἐκκλησίαν, 30 ὅτι μέλη ἐσμὲν τοῦ σώματος
αὐτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν ὀστέων αὐτοῦ. 31 **Ἀντὶ
τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα
καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ
δύο εἰς σάρκα μίαν.** 32 Τὸ μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστίν, ἐγὼ δὲ
λέγω εἰς Χριστὸν καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. 33 Πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ
καθ' ἕνα ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως ἀγαπάτω ὡς ἑαυ-
τόν, ἡ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα.

6 Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν ἐν Κυρίῳ· τοῦτο
γάρ ἐστι δίκαιον. 2 **Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα,**
ἥτις ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη ἐν ἐπαγγελίᾳ, 3 **ἵνα εὖ σοι γένηται
καὶ ἔσῃ μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς.**
4 Καί, οἱ πατέρες, μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἀλλ'
ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου.

5 Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε τοῖς κυρίοις κατὰ σάρκα μετὰ φόβου
καὶ τρόμου ἐν ἁπλότητι τῆς καρδίας ὑμῶν ὡς τῷ Χριστῷ, 6 μὴ
κατ' ὀφθαλμοδουλίαν ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ' ὡς δοῦλοι τοῦ
Χριστοῦ, ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἐκ ψυχῆς, 7 μετ' εὐνοί-
ας δουλεύοντες ὡς τῷ Κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις, 8 εἰδότες ὅτι

πρὸς τὴ σχέσι Χριστοῦ καὶ Ἐκκλησίας

22 Σεῖς, γυναῖκες, νὰ ὑποτάσσεσθε στοὺς ἄνδρες σας, ὅπως στὸν Κύ-
ριο. **23** Διότι ὁ ἄνδρας εἶναι κεφαλὴ τῆς γυναίκας, ὅπως καὶ ὁ Χριστὸς
εἶναι Κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας. Ἐπίσης αὐτὸς εἶναι Σωτὴρ τοῦ σώματος
(τῆς Ἐκκλησίας). **24** Ὅπως δὲ ἡ Ἐκκλησία ὑποτάσσεται στὸ Χριστό,
ἔτσι καὶ οἱ γυναῖκες νὰ ὑποτάσσωνται στοὺς ἄνδρες τους σὲ ὅλα (τὰ
σωστὰ βεβαίως καὶ ὄχι τὰ ἀντίθετα πρὸς τὴν εὐσέβεια).

25 Σεῖς, ἄνδρες, ν' ἀγαπᾶτε τὶς γυναῖκες σας, ὅπως καὶ ὁ Χριστὸς
ἀγάπησε τὴν Ἐκκλησία καὶ θυσιάσθηκε γι' αὐτή, **26** γιὰ νὰ τὴν
ἁγιάσῃ, ἀφοῦ τὴν καθαρίσῃ μὲ τὸ λουτρὸ τοῦ ὕδατος (μὲ τὸ βάπτισμα)
συνοδευόμενο μὲ τὸ λόγο (τῆς ἐπικλήσεως τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ),
27 γιὰ νὰ τὴν παρουσιάσῃ στὸν ἑαυτό του ὡς νύμφη ἔνδοξη τὴν Ἐκκλη-
σία, χωρὶς νὰ ἔχῃ κηλῖδα ἢ στίγμα ἢ κάτι ὅμοιο, ἀλλὰ νὰ εἶναι ἁγία
καὶ ἄμεμπτη. **28** Ἔτσι ὀφείλουν οἱ ἄνδρες ν' ἀγαποῦν τὶς γυναῖκες
τους, ὅπως τὰ σώματά τους. Ὅποιος ἀγαπᾷ τὴ γυναῖκα του, ἀγαπᾷ
τὸν ἑαυτό του. **29** Κανεὶς δὲ ποτὲ δὲν μίσησε τὴ σάρκα του, ἀλλὰ τὴν
τρέφει καλὰ καὶ τὴν περιθάλπει, ὅπως καὶ ὁ Κύριος τὴν Ἐκκλησία,
30 διότι εἴμεθα μέλη τοῦ σώματός του (τῆς Ἐκκλησίας), ἀπὸ τὴ σάρ-
κα του καὶ ἀπὸ τὰ ὀστᾶ του (ὅπως ἡ Εὔα ἦταν ἀπὸ τὴ σάρκα καὶ ἀπὸ
τὰ ὀστᾶ τοῦ Ἀδάμ). **31** **Γι' αὐτὸ** (σύμφωνα μὲ τὸ λόγο τῆς Γραφῆς)
**θ' ἀφήσῃ ὁ ἄνθρωπος τὸν πατέρα του καὶ τὴ μητέρα καὶ θὰ
προσκολληθῇ στὴ γυναῖκα του, καὶ θὰ γίνουν οἱ δύο μία σάρκα**
(ἕνα σῶμα). **32** Αὐτὸ τὸ μυστήριο (τῆς ἑνώσεως ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς)
εἶναι μεγάλης σημασίας, ἐγὼ δὲ τὸ ἀναφέρω στὴ σχέσι Χριστοῦ καὶ
Ἐκκλησίας. **33** Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ σᾶς ὁ καθένας ἔτσι ν' ἀγαπᾷ τὴ γυναῖκα
του, ὅπως τὸν ἑαυτό του. Ἡ δὲ γυναῖκα νὰ σέβεται τὸν ἄνδρα της.

Τέκνα καὶ γονεῖς

6 Σεῖς, παιδιά, νὰ ὑπακούετε στοὺς γονεῖς σας ὅπως θέλει ὁ Κύριος.
Διότι αὐτὸ εἶναι δίκαιο. **2** **Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴ μητέ-**

1. Ἤ, στοὺς ἐπιγείους κυρίους

ἐάν τι ἕκαστος ποιήσῃ ἀγαθόν, τοῦτο κομιεῖται παρὰ τοῦ Κυρίου, εἴτε δοῦλος εἴτε ἐλεύθερος.

9 Καί, οἱ κύριοι, τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς αὐτούς, ἀνιέντες τὴν ἀπειλήν, εἰδότες ὅτι καὶ ὑμῶν αὐτῶν ὁ Κύριός ἐστιν ἐν οὐρανοῖς, καὶ προσωποληψία οὐκ ἔστι παρ' αὐτῷ.

10 Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, ἐνδυναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ καὶ ἐν
τῷ κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. 11 Ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ
Θεοῦ πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στῆναι πρὸς τὰς μεθοδείας τοῦ
Διαβόλου· 12 ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα,
ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ
τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. 13 Διὰ τοῦτο ἀναλάβετε τὴν
πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ
πονηρᾷ καὶ ἅπαντα κατεργασάμενοι στῆναι. 14 Στῆτε οὖν πε-
ριζωσάμενοι τὴν ὀσφὺν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν
θώρακα τῆς δικαιοσύνης, 15 καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν
ἑτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης, 16 ἐπὶ πᾶσιν ἀνα-
λαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως, ἐν ᾧ δυνήσεσθε πάντα τὰ
βέλη τοῦ Πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα σβέσαι· 17 καὶ τὴν περικε-
φαλαίαν τοῦ σωτηρίου δέξασθε, καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ Πνεύ-
ματος, ὅ ἐστι ῥῆμα Θεοῦ, 18 διὰ πάσης προσευχῆς καὶ δεήσε-
ως, προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ ἐν Πνεύματι, καὶ εἰς αὐτὸ
τοῦτο ἀγρυπνοῦντες ἐν πάσῃ προσκαρτερήσει καὶ δεήσει περὶ
πάντων τῶν ἁγίων, 19 καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα μοι δοθῇ λόγος ἐν
ἀνοίξει τοῦ στόματός μου ἐν παρρησίᾳ γνωρίσαι τὸ μυστήριον
τοῦ εὐαγγελίου, 20 ὑπὲρ οὗ πρεσβεύω ἐν ἁλύσει, ἵνα ἐν αὐτῷ
παρρησιάσωμαι ὡς δεῖ με λαλῆσαι.

ρα, ποὺ εἶναι ἡ μόνη ἐντολὴ μὲ ὑπόσχεσι, 3 γιὰ νὰ εὐτυχήσῃς καὶ νὰ ζήσῃς πολὺ χρόνο πάνω στὴ γῆ.

4 Καὶ σεῖς, γονεῖς, νὰ μὴ λυπῆτε καὶ ταράσσετε τὰ παιδιά σας (νὰ μὴ τὰ τραυματίζετε ψυχικά), ἀλλὰ νὰ τὰ ἀνατρέφετε μὲ παιδεία καὶ διδασκαλία Κυρίου.

Δοῦλοι καὶ κύριοι

5 Σεῖς, δοῦλοι, νὰ ὑπακούετε στοὺς κατὰ σάρκα κυρίους· μὲ φόβο καὶ τρόμο, μὲ εἰλικρίνεια τῆς καρδιᾶς σας, ὅπως στὸ Χριστό. 6 Ὄχι δουλεύοντας γιὰ τὰ μάτια, γιὰ νὰ εἶσθε ἀρεστοὶ στοὺς ἀνθρώπους, ἀλλ᾽ ὡς δοῦλοι τοῦ Χριστοῦ, ἐκτελώντας τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὴν ψυχή σας, 7 δουλεύοντας μὲ καλὴ διάθεσι, σὰν νὰ δουλεύετε γιὰ τὸν Κύριο καὶ ὄχι γιὰ ἀνθρώπους. 8 Νὰ ξέρετε, ὅτι καθένας, γιὰ ὅ,τι καλὸ κάνει, γι᾽ αὐτὸ θ᾽ ἀνταμειφθῇ ἀπὸ τὸν Κύριο, εἴτε εἶναι δοῦλος εἴτε εἶναι ἐλεύθερος.

9 Καὶ σεῖς, κύριοι, νὰ συμπεριφέρεσθε πρὸς αὐτοὺς μὲ τὸν ἴδιο τρόπο, ἀφήνοντας τὴν ὀργὴ καὶ τιμωρία, ἔχοντας ὑπ᾽ ὄψιν, ὅτι καὶ σεῖς ἔχετε Κύριο στοὺς οὐρανούς, καὶ δὲν ὑπάρχει προσωποληψία σ᾽ αὐτόν.

Ἡ πάλη μὲ τὸ Διάβολο καὶ ἡ πανοπλία τοῦ Θεοῦ

10 Τέλος, ἀδελφοί μου, νὰ ἐνδυναμώνεσθε ἀπὸ τὸν Κύριο καὶ ἀπὸ τὴν ἰσχυρὴ δύναμί του. 11 Ἐνδυθῆτε τὴν πανοπλία τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ δύνασθε ν᾽ ἀντιμετωπίσετε τὶς πανουργίες τοῦ Διαβόλου. 12 Διότι ἡ πάλη μας δὲν εἶναι μὲ ἀνθρώπους, ἀλλὰ μὲ τὶς ἀρχές, μὲ τὶς ἐξουσίες, μὲ τοὺς σκοτεινοὺς κοσμοκράτορες τῆς παρούσης ζωῆς, μὲ τὰ πονηρὰ πνευματικὰ ὄντα γιὰ τὴν κατάκτησι τῶν ἐπουρανίων. 13 Γι᾽ αὐτὸ φορέσετε τὴν πανοπλία τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ δυνηθῆτε νὰ ἀντισταθῆτε κατὰ τὴν κακὴ ἡμέρα, καὶ ἐκτελώντας ὅλα νὰ ἀναδειχθῆτε νικηταί.
14 Σταθῆτε λοιπὸν σὲ θέσι μάχης, ἀφοῦ ζωσθῆτε στὴ μέση σας μὲ τὴν ἀλήθεια, καὶ φορέσετε τὸ θώρακα τῆς ἀρετῆς, 15 καὶ βάλετε στὰ πόδια σας σὰν ἄλλα ὑποδήματα τὴν ἑτοιμότητα γιὰ νὰ διακηρύττετε τὸ χαρμόσυνο μήνυμα τῆς εἰρήνης, 16 καὶ μαζὶ μὲ ὅλα φορέσετε τὴν ἀσπίδα τῆς πίστεως, μὲ τὴν ὁποία θὰ μπορέσετε νὰ σβήσετε ὅλα τὰ πύρινα βέλη τοῦ Πονηροῦ. 17 Λάβετε καὶ τὴν περικεφαλαία τῆς σωτηρίας, καὶ τὴ μάχαιρα τοῦ Πνεύματος, ποὺ εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. 18 Καὶ μὲ κάθε εἶδος προσευχῆς καὶ δεήσεως νὰ προσεύχεσθε πάντοτε μὲ τὴν ἔμπνευσι τοῦ Πνεύματος. Καὶ γι᾽ αὐτὸ τὸ ἔργο τῆς προσευχῆς νὰ ἀγρυπνῆτε μὲ κάθε ἐπιμονὴ καὶ παράκλησι γιὰ ὅλους τοὺς ἁγίους (τοὺς χριστιανούς). 19 Καὶ γιὰ μένα, γιὰ νὰ μοῦ δίνεται λόγος, ὅταν ἀνοίγω τὸ στόμα μου, ὥστε μὲ παρρησία (μὲ θάρρος) νὰ κάνω γνωστὸ τὸ μυστήριο τοῦ εὐαγγελίου, 20 γιὰ τὸ ὁποῖο ἐκτελῶ ἔργο πρεσβευτοῦ δεμένος μὲ ἁλυσίδες, γιὰ νὰ ἔχω τὸ θάρρος νὰ ὁμιλῶ γι᾽ αὐτὸ ὅπως πρέπει νὰ ὁμιλῶ.

21 Ἵνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς τὰ κατ᾽ ἐμέ, τί πράσσω, πάντα
ὑμῖν γνωρίσει Τυχικὸς ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκο-
νος ἐν Κυρίῳ, 22 ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα
γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν.

23 Εἰρήνη τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπη μετὰ πίστεως ἀπὸ Θεοῦ
πατρὸς καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

24 Ἡ χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων τὸν Κύριον ἡμῶν
Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν ἀφθαρσίᾳ. Ἀμήν.

Ἀποστολὴ τοῦ Τυχικοῦ γιὰ νὰ κομίσῃ νέα. Τελικὴ εὐλογία

21 Γιὰ νὰ γνωρίζετε δὲ καὶ σεῖς τὰ νέα μου, τὶ πράττω δηλαδὴ, γιὰ ὅλα θὰ
σὰς πληροφορήσῃ ὁ Τυχικός, ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος στὸ
ἔργο τοῦ Κυρίου. 22 Γ᾽ αὐτὸ ἀκριβῶς τὸν ἔστειλα σὲ σὰς, γιὰ νὰ μάθετε τὰ
νέα μας καὶ νὰ σὰς ἐνισχύσῃ.

23 Εἴθε στοὺς ἀδελφοὺς νὰ εἶναι εὐλογία καὶ ἀγάπη μὲ πίστι ἀπὸ τὸ Θεὸ πατέρα (μας) καὶ τὸν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό.

24 Ἡ χάρι νὰ εἶναι μὲ ὅλους, ὅσοι ἀγαποῦν τὸν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστὸ μὲ ἁγνότητα. Ἀμὴν.

ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ

1 Παῦλος καὶ Τιμόθεος, δοῦλοι Ἰησοῦ Χριστοῦ, πᾶσι τοῖς
ἁγίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τοῖς οὖσιν ἐν Φιλίπποις σὺν ἐπι-
σκόποις καὶ διακόνοις· 2 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πα-
τρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3 Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου ἐπὶ πάσῃ τῇ μνείᾳ ὑμῶν, 4 πάν-
τοτε ἐν πάσῃ δεήσει μου ὑπὲρ πάντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς τὴν
δέησιν ποιούμενος 5 ἐπὶ τῇ κοινωνίᾳ ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον
ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἄχρι τοῦ νῦν, 6 πεποιθὼς αὐτὸ τοῦτο, ὅτι ὁ
ἐναρξάμενος ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθὸν ἐπιτελέσει ἄχρις ἡμέρας
Ἰησοῦ Χριστοῦ, 7 καθώς ἐστι δίκαιον ἐμοὶ τοῦτο φρονεῖν ὑπὲρ
πάντων ὑμῶν διὰ τὸ ἔχειν με ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμᾶς, ἔν τε τοῖς δε-
σμοῖς μου καὶ ἐν τῇ ἀπολογίᾳ καὶ βεβαιώσει τοῦ εὐαγγελίου
συγκοινωνούς μου τῆς χάριτος πάντας ὑμᾶς ὄντας. 8 Μάρτυς
γάρ μού ἐστιν ὁ Θεός, ὡς ἐπιποθῶ πάντας ὑμᾶς ἐν σπλάγχνοις
Ἰησοῦ Χριστοῦ. 9 Καὶ τοῦτο προσεύχομαι, ἵνα ἡ ἀγάπη ὑμῶν
ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον περισσεύῃ ἐν ἐπιγνώσει καὶ πάσῃ
αἰσθήσει 10 εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τὰ διαφέροντα, ἵνα ἦτε
εἰλικρινεῖς καὶ ἀπρόσκοποι εἰς ἡμέραν Χριστοῦ, 11 πεπληρω-
μένοι καρπῶν δικαιοσύνης τῶν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς δόξαν
καὶ ἔπαινον Θεοῦ.

12 Γινώσκειν δὲ ὑμᾶς βούλομαι, ἀδελφοί, ὅτι τὰ κατ᾽ ἐμὲ
μᾶλλον εἰς προκοπὴν τοῦ εὐαγγελίου ἐλήλυθεν, 13 ὥστε τοὺς
δεσμούς μου φανεροὺς ἐν Χριστῷ γενέσθαι ἐν ὅλῳ τῷ πραιτω-
ρίῳ καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσι, 14 καὶ τοὺς πλείονας τῶν ἀδελφῶν
ἐν Κυρίῳ πεποιθότας τοῖς δεσμοῖς μου περισσοτέρως τολμᾶν
ἀφόβως τὸν λόγον λαλεῖν.

ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ

Χαιρετισμός

1 Ἐγὼ ὁ Παῦλος καὶ ὁ Τιμόθεος, δοῦλοι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀπευθυνόμεθα σ' ὅλους τοὺς ἀφιερωμένους στὸν Ἰησοῦ Χριστό, ποὺ κατοικοῦν στοὺς Φιλίππους, μαζὶ μὲ τοὺς ἐπισκόπους καὶ τοὺς διακόνους.
2 Χάρι νὰ εἶναι σὲ σᾶς καὶ εὐλογία ἀπὸ τὸ Θεὸ πατέρα μας καὶ τὸν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό.

Εὐχαριστία καὶ δέησι γιὰ τοὺς πιστούς

3 Εὐχαριστῶ τὸ Θεό μου κάθε φορὰ ποὺ σᾶς ἐνθυμοῦμαι. **4** Πάντο-
τε σὲ κάθε προσευχή μου προσεύχομαι γιὰ ὅλους σας μὲ χαρὰ **5** λόγῳ
τῆς συμμετοχῆς σας στὸ ἔργο τοῦ εὐαγγελίου ἀπὸ τὴν πρώτη ἡμέρα μέ-
χρι τώρα. **6** Καὶ ἔχω αὐτὴ τὴν πεποίθησι, ὅτι ἐκεῖνος, ποὺ ἄρχισε σὲ
σᾶς ἔργο ἀγαθό, θὰ τὸ ἀποτελειώσῃ μέχρι τὴν ἡμέρα τοῦ Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ. **7** Καὶ εἶναι δικαιολογημένο σὲ μένα νὰ ἔχω αὐτὸ τὸ φρόνημα γιὰ
ὅλους σας, διότι σᾶς ἔχω στὴν καρδιά μου. Διότι, καὶ ὅταν εἶμαι φυλακισμένος, καὶ ὅταν δικάζωμαι καὶ ὑπερασπίζω τὴν ἀλήθεια τοῦ εὐαγγελίου, ὅλοι σας συμμετέχετε στὴ χάρι ποὺ μοῦ δόθηκε (νὰ πάσχω γιὰ
τὸ εὐαγγέλιο). **8** Μάρτυς μου δὲ εἶναι ὁ Θεός, ὅτι πολὺ σᾶς ἀγαπῶ
ὅλους σας μὲ ἀγάπη Ἰησοῦ Χριστοῦ. **9** Καὶ ἡ προσευχή μου εἶναι αὐτή,
ἡ ἀγάπη σας ὅλο καὶ περισσότερο νὰ μεγαλώνῃ, καὶ νὰ συνοδεύεται
ἀπὸ βαθειὰ γνῶσι καὶ κάθε φρόνησι, **10** γιὰ νὰ καταλαβαίνετε τὶς διαφορές (γιὰ νὰ διακρίνετε τὸ καλὸ ἀπὸ τὸ κακό, καὶ τὸ ἀνώτερο ἀπὸ τὸ κατώτερο), γιὰ νὰ εἶσθε καθαροὶ καὶ ἄψογοι τὴν ἡμέρα τοῦ Χριστοῦ,
11 πλήρεις ἀπὸ καρποὺς ἀρετῆς, ποὺ παράγονται διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, γιὰ νὰ δοξάζεται καὶ νὰ ὑμνῆται ὁ Θεός.

Ἡ πρόοδος τοῦ εὐαγγελίου κατὰ τὴ φυλάκισι τοῦ Παύλου

12 Θέλω δὲ νὰ γνωρίζετε, ἀδελφοί, ὅτι, ὅσα μοῦ συνέβησαν, συνε-
τέλεσαν περισσότερο στὴν πρόοδο τοῦ εὐαγγελίου. **13** Διότι ἡ φυλάκισί
μου ἔγινε γνωστὴ γιὰ τὴ δόξα τοῦ Χριστοῦ σὲ ὅλο τὸ πραιτώριο καὶ σὲ
ὅλους τοὺς ἄλλους, **14** καὶ οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς, μὲ τὴ
χάρι τοῦ Κυρίου ἀντλώντας θάρρος ἀπὸ τὰ δεσμά μου, ἀποφασίζουν νὰ κηρύττουν περισσότερο τὸ λόγο χωρὶς φόβο.

15 Τινὲς μὲν καὶ διὰ φθόνον καὶ ἔριν, τινὲς δὲ καὶ δι’ εὐδο-
κίαν τὸν Χριστὸν κηρύσσουσιν· 16 οἱ μὲν ἐξ ἐριθείας τὸν Χρι-
στὸν καταγγέλλουσιν, οὐχ ἁγνῶς, οἰόμενοι θλῖψιν ἐπιφέρειν
τοῖς δεσμοῖς μου· 17 οἱ δὲ ἐξ ἀγάπης, εἰδότες ὅτι εἰς ἀπολογίαν
τοῦ εὐαγγελίου κεῖμαι. 18 Τί γάρ; Πλὴν παντὶ τρόπῳ, εἴτε προ-
φάσει εἴτε ἀληθείᾳ, Χριστὸς καταγγέλλεται. Καὶ ἐν τούτῳ χαί-
ρω, ἀλλὰ καὶ χαρήσομαι.

19 Οἶδα γὰρ ὅτι τοῦτό μοι ἀποβήσεται εἰς σωτηρίαν διὰ τῆς
ὑμῶν δεήσεως καὶ ἐπιχορηγίας τοῦ Πνεύματος Ἰησοῦ Χριστοῦ,
20 κατὰ τὴν ἀποκαραδοκίαν καὶ ἐλπίδα μου ὅτι ἐν οὐδενὶ
αἰσχυνθήσομαι, ἀλλ’ ἐν πάσῃ παρρησίᾳ, ὡς πάντοτε, καὶ νῦν
μεγαλυνθήσεται Χριστὸς ἐν τῷ σώματί μου εἴτε διὰ ζωῆς εἴτε
διὰ θανάτου. 21 Ἐμοὶ γὰρ τὸ ζῆν Χριστὸς καὶ τὸ ἀποθανεῖν
κέρδος. 22 Εἰ δὲ τὸ ζῆν ἐν σαρκί, τοῦτό μοι καρπὸς ἔργου, καὶ
τί αἱρήσομαι οὐ γνωρίζω. 23 Συνέχομαι δὲ ἐκ τῶν δύο, τὴν ἐπι-
θυμίαν ἔχων εἰς τὸ ἀναλῦσαι καὶ σὺν Χριστῷ εἶναι· πολλῷ *γὰρ*
μᾶλλον κρεῖσσον· 24 τὸ δὲ ἐπιμένειν ἐν τῇ σαρκὶ ἀναγκαιότε-
ρον δι’ ὑμᾶς. 25 Καὶ τοῦτο πεποιθὼς οἶδα, ὅτι μενῶ καὶ συμ-
παραμενῶ πᾶσιν ὑμῖν εἰς τὴν ὑμῶν προκοπὴν καὶ χαρὰν τῆς
πίστεως, 26 ἵνα τὸ καύχημα ὑμῶν περισσεύῃ ἐν Χριστῷ *Ἰησοῦ*
ἐν ἐμοὶ διὰ τῆς ἐμῆς παρουσίας πάλιν πρὸς ὑμᾶς.

27 Μόνον ἀξίως τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ πολιτεύεσθε,
ἵνα εἴτε ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ὑμᾶς εἴτε ἀπὼν ἀκούσω τὰ περὶ ὑμῶν,
ὅτι στήκετε ἐν ἑνὶ πνεύματι, μιᾷ ψυχῇ συναθλοῦντες τῇ πίστει
τοῦ εὐαγγελίου, 28 καὶ μὴ πτυρόμενοι ἐν μηδενὶ ὑπὸ τῶν ἀντι-
κειμένων, ἥτις αὐτοῖς μέν ἐστιν ἔνδειξις ἀπωλείας, ὑμῖν δὲ σω-
τηρίας, καὶ τοῦτο ἀπὸ Θεοῦ· 29 ὅτι ὑμῖν ἐχαρίσθη τὸ ὑπὲρ Χρι-
στοῦ, οὐ μόνον τὸ εἰς αὐτὸν πιστεύειν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ
πάσχειν, 30 τὸν αὐτὸν ἀγῶνα ἔχοντες, οἷον εἴδετε ἐν ἐμοὶ καὶ
νῦν ἀκούετε ἐν ἐμοί.

Κήρυγμα ἀπὸ κακὰ καὶ κήρυγμα ἀπὸ ἀγαθὰ ἐλατήρια

15 Ὑπάρχουν βεβαίως καὶ ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι κηρύττουν τὸ Χριστὸ
ἀπὸ φθόνο καὶ ἀνταγωνιστικὴ διάθεσι, ἀλλ' ὑπάρχουν καὶ ἐκεῖνοι, οἱ
ὁποῖοι κηρύττουν ἀπὸ ἀγαθὴ διάθεσι· **16** οἱ μὲν κηρύττουν τὸ Χριστὸ
ἀπὸ ἀντίδρασι, ὄχι ἀπὸ ἁγνὰ ἐλατήρια, διότι νομίζουν, ὅτι προσθέτουν
θλῖψι στὰ δεσμά μου· **17** οἱ δὲ ἀπὸ ἀγάπη, διότι ἀναγνωρίζουν, ὅτι
εἶμαι ὑπόδικος γιὰ τὸ εὐαγγέλιο. **18** Τί δὲ νὰ εἰποῦμε; Βεβαίως μὲ κά-
θε τρόπο, εἴτε ὑποκριτικὰ εἴτε ἀληθινά, ὁ Χριστὸς κηρύσσεται. Καὶ γι'
αὐτὸ χαίρω, ἀλλὰ καὶ θὰ χαίρω.

«Ἐμοὶ τὸ ζῆν Χριστὸς καὶ τὸ ἀποθανεῖν κέρδος»

19 Διότι γνωρίζω, ὅτι αὐτὸ θὰ ἀποβῇ σὲ σωτηρία μου μὲ τὴν προσ-
ευχή σας καὶ τὴ βοήθεια τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ **20** σύμ-
φωνα μὲ τὴν προσδοκία καὶ τὴν ἐλπίδα μου, ὅτι σὲ καμμία περίπτωσι
δὲν θὰ καταισχυνθῶ, ἀλλ' ὅπως πάντοτε, ἔτσι καὶ τώρα θὰ δοξασθῇ ὁ
Χριστὸς διὰ τοῦ σώματός μου μὲ κάθε τιμή, εἴτε δηλαδὴ μὲ τὴ ζωὴ
εἴτε μὲ τὸ θάνατο. **21** Διότι γιὰ μένα ἡ ζωὴ εἶναι ὁ Χριστὸς καὶ ὁ θά-
νατος εἶναι κέρδος. **22** Καὶ ἐπειδὴ τὸ νὰ ζῶ σωματικῶς, αὐτὸ μοῦ δί-
νει τὴν εὐκαιρία νὰ κάνω καρποφόρο ἔργο, γι' αὐτὸ δὲν ξέρω τί νὰ προ-
τιμήσω. **23** Κατέχομαι δὲ ἀπὸ τὰ δύο: Ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος ἔχω τὴν ἐπι-
θυμία νὰ ἀναχωρήσω καὶ νὰ εἶμαι μαζὶ μὲ τὸ Χριστό, διότι αὐτὸ εἶναι
ἀσυγκρίτως ἀνώτερο. **24** Ἀλλ' ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τὸ νὰ παραμείνω στὸ
σῶμα εἶναι ἀναγκαιότερο γιὰ σᾶς. **25** Γνωρίζω δὲ μὲ πεποίθησι αὐτό,
ὅτι θὰ μείνω καὶ θὰ παραμείνω μαζὶ μὲ ὅλους σας γιὰ τὴ δική σας προ-
κοπὴ καὶ πρόοδο τῆς πίστεως. **26** Ἔτσι ἡ χαρά σας στὴ σφαῖρα τῆς
Πίστεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ θὰ εἶναι μεγαλύτερη ἐξ αἰτίας μου, ἐπειδὴ
θὰ εἶμαι πάλι μαζί σας.

Ἀγωνιστικὴ ζωὴ ἀνταξία τοῦ εὐαγγελίου

27 Ἀλλὰ νὰ ζῆτε ἀξίως τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ, ὥστε, εἴτε
ἔλθω καὶ σᾶς δῶ, εἴτε εἶμαι ἀπὼν καὶ ἀκούσω γιὰ σᾶς, νὰ δῶ καὶ νὰ
ἀκούσω, ὅτι εἶσθε σταθεροὶ μὲ ἕνα πνεῦμα, καὶ μὲ μιὰ ψυχὴ ὅλοι μαζὶ
ἀγωνίζεσθε γιὰ τὴν πίστι τοῦ εὐαγγελίου, **28** καὶ δὲν φοβεῖσθε σὲ τί-
ποτε ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς σας. Αὐτὸ γι' αὐτοὺς μὲν εἶναι σημεῖο, ὅτι θὰ
ἀπολεσθοῦν, γιὰ σᾶς δέ, ὅτι θὰ σωθῆτε. Καὶ αὐτὸ εἶναι ἀπὸ τὸ Θεό.
29 Σὲ σᾶς δηλαδὴ δόθηκε τὸ χάρισμα, ὄχι μόνο νὰ πιστεύετε στὸ Χρι-
στό, ἀλλὰ καὶ νὰ πάσχετε γι' αὐτόν, **30** ἔχοντας τὸν αὐτὸν ἀγῶνα, ποὺ
εἴδατε σὲ μένα, καὶ ἀκούετε, ὅτι καὶ τώρα ἔχω.

2 Εἴ τις οὖν παράκλησις ἐν Χριστῷ, εἴ τις παραμύθιον ἀγά-
πης, εἴ τις κοινωνία πνεύματος, εἴ τις σπλάγχνα καὶ
οἰκτιρμοί, 2 πληρώσατέ μου τὴν χαράν, ἵνα τὸ αὐτὸ φρονῆτε,
τὴν αὐτὴν ἀγάπην ἔχοντες, σύμψυχοι, τὸ ἓν φρονοῦντες,
3 μηδὲν κατὰ ἐριθείαν ἢ κενοδοξίαν, ἀλλὰ τῇ ταπεινοφροσύνῃ
ἀλλήλους ἡγούμενοι ὑπερέχοντας ἑαυτῶν.

4 Μὴ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστος σκοπεῖτε, ἀλλὰ καὶ τὰ ἑτέρων ἕκα-
στος. 5 Τοῦτο γὰρ φρονείσθω ἐν ὑμῖν ὃ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,
6 ὃς ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι
ἴσα Θεῷ, 7 ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσε μορφὴν δούλου λαβών, ἐν
ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος, καὶ σχήματι εὑρεθεὶς ὡς
ἄνθρωπος 8 ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θα-
νάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ.

9 Διὸ καὶ ὁ Θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσε καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ ὄνο-
μα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα, 10 ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνυ
κάμψῃ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων, 11 καὶ
πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσηται, ὅτι Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, εἰς
δόξαν Θεοῦ Πατρός.

12 Ὥστε, ἀγαπητοί μου, καθὼς πάντοτε ὑπηκούσατε, μὴ ὡς
ἐν τῇ παρουσίᾳ μου μόνον, ἀλλὰ νῦν πολλῷ μᾶλλον ἐν τῇ
ἀπουσίᾳ μου, μετὰ φόβου καὶ τρόμου τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν
κατεργάζεσθε. 13 Ὁ Θεὸς γάρ ἐστιν ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ
θέλειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας. 14 Πάντα ποιεῖτε

Ἑνότης καὶ ταπεινοφροσύνη

2 Ὅποιος λοιπὸν εἶναι ἐνθάρρυνσι, ποὺ δίνει ὁ Χριστός· ὅποιος εἶναι παρηγορία ἀπὸ ἀγάπη· ὅποιος εἶναι πνευματικὴ συμμετοχὴ (ὅποιος ἔχει κατανόησι)· ὅποιος εἶναι εὐσπλαγχνία καὶ ἔλεος, **2** κάνετε πλήρη τὴ χαρά μου, ποὺ εἶναι νὰ φρονῆτε τὸ αὐτό, ἔχοντας τὴν αὐτὴ ἀγάπη, ἑνωμένοι ψυχικά, ἐπιδιώκοντας τὸ αὐτό. **3** Τίποτε νὰ μὴ κάνετε ἀπὸ ἀντιδραστικὴ καὶ προκλητικὴ διάθεσι ἢ ἀπὸ κενοδοξία. Ἀλλὰ μὲ τὴν ταπεινοφροσύνη νὰ θεωρῆτε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο ἀνώτερό του.

Ἡ ἐνανθρώπησι καὶ ἄκρα ταπείνωσι τοῦ ἰσοθέου Χριστοῦ παράδειγμα ἀνιδιοτελείας καὶ αὐτοθυσίας

4 Νὰ μὴ φροντίζῃ ὁ καθένας γιὰ ὅσα μόνον ἐνδιαφέρουν αὐτόν, ἀλλὰ καὶ γιὰ ὅσα ἐνδιαφέρουν τοὺς ἄλλους. **5** Τοῦτο δηλαδὴ τὸ φρόνημα νὰ ὑπάρχῃ σὲ σᾶς, τὸ ὁποῖο ὑπῆρχε καὶ στὸν Ἰησοῦ Χριστό (φρόνημα ἀνιδιοτελείας καὶ αὐτοθυσίας). **6** Ἐκεῖνος, ἂν καὶ ἦταν στὴ μορφὴ Θεοῦ, δὲν θεώρησε εὐκαιρία γιὰ ἀπόλαυσι τὸ ὅτι ἦταν ἴσος μὲ τὸ Θεό (ἰσόθεος), **7** ἀλλ᾽ ἐξουδένωσε τὸν ἑαυτό του μὲ τὸ νὰ λάβῃ τὴ μορφὴ δούλου, μὲ τὸ νὰ ἔλθῃ στὴ μορφὴ τῶν ἀνθρώπων. Καὶ ἀφοῦ κατὰ τὴ μορφὴ βρέθηκε ἄνθρωπος (ἀφοῦ δηλαδὴ πραγματικῶς ἔγινε ἄνθρωπος), **8** ταπείνωσε τὸν ἑαυτό του μὲ τὸ νὰ γίνῃ ὑπάκουος μέχρι θανάτου, μάλιστα θανάτου σταυρικοῦ.

Ἡ ὑπερτάτη δόξα τοῦ Χριστοῦ μετὰ τὴν ἄκρα ταπείνωσί του

9 Γι᾽ αὐτὸ καὶ ὁ Θεὸς τὸν ὑπερύψωσε, καὶ τοῦ χάρισε δόξα πάνω ἀπὸ κάθε δόξα, **10** ὥστε στὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ νὰ κάμψῃ γιὰ προσκύνησι κάθε γόνυ τῶν ἐπουρανίων καὶ τῶν ἐπιγείων καὶ τοῦ ᾅδου (τῶν ἀγγέλων δηλαδὴ στὸν οὐρανό, τῶν ἀνθρώπων πάνω στὴ γῆ, καὶ τῶν ψυχῶν στὸν ᾅδη), **11** καὶ κάθε γλῶσσα (ἀγγελικὴ καὶ ἀνθρωπίνη) νὰ δοξολογήσῃ, διότι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι Κύριος, στὸ ὕψος τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ Πατρός.

«Μετὰ φόβου καὶ τρόμου τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν κατεργάζεσθε»

12 Λοιπόν, ἀγαπητοί μου, ὅπως πάντοτε ὑπακούσατε, ἔτσι νὰ κάνετε καὶ τώρα. Ὄχι μόνο κατὰ τὴν παρουσία μου, ἀλλὰ πολὺ περισσότερο τώρα κατὰ τὴν ἀπουσία μου νὰ ἐργάζεσθε μὲ φόβο καὶ τρόμο γιὰ τὴ σωτηρία σας. **13** Εἶναι δὲ ὁ ἴδιος ὁ Θεός, ποὺ κάνει νὰ τελεσφορῇ σὲ σᾶς καὶ ἡ θέλησι καὶ τὸ ἔργο γιὰ τὴ σωτηρία. **14** Τὰ πάντα νὰ κά-

χωρὶς γογγυσμῶν καὶ διαλογισμῶν, 15 ἵνα γένησθε ἄμεμπτοι
καὶ ἀκέραιοι, τέκνα Θεοῦ ἀμώμητα ἐν μέσῳ γενεᾶς σκολιᾶς
καὶ διεστραμμένης, ἐν οἷς φαίνεσθε ὡς φωστῆρες ἐν κόσμῳ,
16 λόγον ζωῆς ἐπέχοντες, εἰς καύχημα ἐμοὶ εἰς ἡμέραν Χρι-
στοῦ, ὅτι οὐκ εἰς κενὸν ἔδραμον οὐδὲ εἰς κενὸν ἐκοπίασα.
17 Ἀλλ' εἰ καὶ σπένδομαι ἐπὶ τῇ θυσίᾳ καὶ λειτουργίᾳ τῆς πί-
στεως ὑμῶν, χαίρω καὶ συγχαίρω πᾶσιν ὑμῖν. 18 Τὸ δ' αὐτὸ
καὶ ὑμεῖς, χαίρετε καὶ συγχαίρετέ μοι.

19 Ἐλπίζω δὲ ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ Τιμόθεον ταχέως πέμψαι
ὑμῖν, ἵνα κἀγὼ εὐψυχῶ γνοὺς τὰ περὶ ὑμῶν. 20 Οὐδένα γὰρ
ἔχω ἰσόψυχον, ὅστις γνησίως τὰ περὶ ὑμῶν μεριμνήσει. 21 Οἱ
πάντες γὰρ τὰ ἑαυτῶν ζητοῦσιν, οὐ τὰ Χριστοῦ Ἰησοῦ. 22 Τὴν
δὲ δοκιμὴν αὐτοῦ γινώσκετε, ὅτι ὡς πατρὶ τέκνον σὺν ἐμοὶ
ἐδούλευσεν εἰς τὸ εὐαγγέλιον. 23 Τοῦτον μὲν οὖν ἐλπίζω πέμ-
ψαι ὡς ἂν ἀπίδω τὰ περὶ ἐμὲ ἐξαυτῆς. 24 Πέποιθα δὲ ἐν Κυρίῳ
ὅτι καὶ αὐτὸς ταχέως ἐλεύσομαι.

25 Ἀναγκαῖον δὲ ἡγησάμην Ἐπαφρόδιτον τὸν ἀδελφὸν καὶ
συνεργὸν καὶ συστρατιώτην μου, ὑμῶν δὲ ἀπόστολον καὶ λει-
τουργὸν τῆς χρείας μου, πέμψαι πρὸς ὑμᾶς, 26 ἐπειδὴ ἐπι-
ποθῶν ἦν πάντας ὑμᾶς, καὶ ἀδημονῶν, διότι ἠκούσατε ὅτι
ἠσθένησε. 27 Καὶ γὰρ ἠσθένησε παραπλήσιον θανάτου· ἀλλ' ὁ
Θεὸς αὐτὸν ἠλέησεν, οὐκ αὐτὸν δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐμέ, ἵνα μὴ
λύπην ἐπὶ λύπην σχῶ. 28 Σπουδαιοτέρως οὖν ἔπεμψα αὐτόν,
ἵνα ἰδόντες αὐτὸν πάλιν χαρῆτε, κἀγὼ ἀλυπότερος ὦ. 29 Προσ-
δέχεσθε οὖν αὐτὸν ἐν Κυρίῳ μετὰ πάσης χαρᾶς, καὶ τοὺς τοι-
ούτους ἐντίμους ἔχετε, 30 ὅτι διὰ τὸ ἔργον τοῦ Χριστοῦ μέχρι
θανάτου ἤγγισε, παραβουλευσάμενος τῇ ψυχῇ ἵνα ἀναπλη-
ρώσῃ τὸ ὑμῶν ὑστέρημα τῆς πρός με λειτουργίας.

νετε χωρὶς γογγυσμοὺς καὶ μεμψιμοιρίες, **15** γιὰ νὰ γίνετε ἄμεμπτοι καὶ τέλειοι, παιδιὰ τοῦ Θεοῦ ἁγνὰ ἀνάμεσα σ' ἀνθρώπους διαστρεβλωμένης καὶ διεστραμμένης γενεᾶς. Ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς φαίνεσθε σὰν φωτεινὰ ἀστέρια στὸ σύμπαν **16** καθὼς κρατεῖτε τὸ λόγο (τὸ εὐαγγέλιο), ποὺ δίνει ζωή, γιὰ νὰ εἶσθε καύχημά μου κατὰ τὴν ἡμέρα τοῦ Χριστοῦ, ὅτι δὲν ἔτρεξα ματαίως καὶ δὲν κοπίασα ματαίως. **17** Γι' αὐτό, καίτοι ἐκδαπανῶμαι μὲ τὴ θυσία καὶ ὑπηρεσία χάριν τῆς πίστεώς σας, χαίρω καὶ συμμετέχω στὴ χαρὰ ὅλων σας. **18** Τὸ ἴδιο δὲ καὶ σεῖς, νὰ χαίρετε καὶ νὰ συμμετέχετε στὴ χαρά μου.

Τιμόθεος

19 Ἐλπίζω δὲ στὸν Κύριο Ἰησοῦ νὰ σᾶς στείλω συντόμως τὸν Τιμόθεο, γιὰ νὰ χαρῇ καὶ ἡ δική μου ψυχὴ μαθαίνοντας τὰ νέα σας.
20 Δὲν ἔχω δὲ κανένα ἄλλον ἰσόψυχο, ποὺ νὰ φροντίσῃ γιὰ σᾶς γνησίως. **21** Διότι ὅλοι ἐπιδιώκουν τὰ συμφέροντά τους, ὄχι αὐτὰ ποὺ θέλει ὁ Ἰησοῦς Χριστός. **22** Ἀλλ' αὐτοῦ (τοῦ Τιμοθέου) γνωρίζετε τὴ δοκιμασμένη στὴν πρᾶξι ἀρετή. Γνωρίζετε, ὅτι δούλευσε μαζί μου γιὰ τὸ εὐαγγέλιο ὅπως τέκνο μαζὶ μὲ τὸν πατέρα του. **23** Αὐτὸν λοιπὸν ἐλπίζω, ὅταν θὰ ἰδῶ τὴν ἔκβασι τῆς ὑποθέσεώς μου, νὰ σᾶς στείλω ἀμέσως. **24** Ἔχω μάλιστα πεποίθησι στὸν Κύριο, ὅτι καὶ ἐγὼ θὰ ἔλθω συντόμως.

Ἐπαφρόδιτος

25 Θεώρησα δὲ ἀναγκαῖο νὰ σᾶς στείλω τὸν Ἐπαφρόδιτο, τὸν ἀδελφὸ καὶ συνεργάτη καὶ συστρατιώτη μου, δικό σας δὲ ἀπεσταλμένο, ποὺ ὑπηρέτησε στὴν ἀνάγκη μου, **26** ἐπειδὴ πολὺ ποθοῦσε ὅλους σας καὶ ἀγωνιοῦσε, διότι ἀκούσατε ὅτι ἀσθένησε. **27** Καὶ πράγματι ἀσθένησε, καὶ παρὰ λίγο νὰ πεθάνῃ. Ἀλλ' ὁ Θεὸς τὸν ἐλέησε. Ὄχι δὲ μόνον αὐτόν, ἀλλὰ καὶ ἐμένα, γιὰ νὰ μὴν ἔχω λύπη πάνω σὲ λύπη. **28** Γι' αὐτὸ τὸν ἔστειλα γρηγορώτερα, ὥστε βλέποντας αὐτὸν πάλι νὰ χαρῆτε, καὶ ἐγὼ νὰ εἶμαι λιγώτερο λυπημένος. **29** Νὰ τὸν ὑποδεχθῆτε λοιπὸν ὅπως ὁ Κύριος θέλει, μὲ ὅλη τὴν προθυμία, καὶ ἀνθρώπους σὰν αὐτὸν νὰ τιμᾶτε, **30** διότι γιὰ τὸ ἔργο τοῦ Χριστοῦ πλησίασε στὸ θάνατο. Διακινδύνευσε τὴ ζωή του, γιὰ ν' ἀναπληρώσῃ ὡς ἀντιπρόσωπός σας τὴν ἔλλειψί σας στὴν προσφορὰ ὑπηρεσίας πρὸς ἐμένα.

3 Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, χαίρετε ἐν Κυρίῳ. Τὰ αὐτὰ γρά-
φειν ὑμῖν ἐμοὶ μὲν οὐκ ὀκνηρόν, ὑμῖν δὲ ἀσφαλές.
2 Βλέπετε τοὺς κύνας, βλέπετε τοὺς κακοὺς ἐργάτας, βλέπε-
τε τὴν κατατομήν. 3 Ἡμεῖς γάρ ἐσμεν ἡ περιτομή, οἱ Πνεύμα-
τι Θεοῦ λατρεύοντες καὶ καυχώμενοι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ οὐκ
ἐν σαρκὶ πεποιθότες, 4 καίπερ ἐγὼ ἔχων πεποίθησιν καὶ ἐν
σαρκί.

Εἴ τις δοκεῖ ἄλλος πεποιθέναι ἐν σαρκί, ἐγὼ μᾶλλον. 5 Πε-
ριτομῇ ὀκταήμερος, ἐκ γένους Ἰσραήλ, φυλῆς Βενιαμίν,
Ἑβραῖος ἐξ Ἑβραίων, κατὰ νόμον Φαρισαῖος, 6 κατὰ ζῆλον
διώκων τὴν Ἐκκλησίαν, κατὰ δικαιοσύνην τὴν ἐν νόμῳ γενό-
μενος ἄμεμπτος. 7 Ἀλλ' ἅτινα ἦν μοι κέρδη, ταῦτα ἥγημαι
διὰ τὸν Χριστὸν ζημίαν. 8 Ἀλλὰ μενοῦνγε καὶ ἡγοῦμαι πάντα
ζημίαν εἶναι διὰ τὸ ὑπερέχον τῆς γνώσεως Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ
Κυρίου μου, δι' ὃν τὰ πάντα ἐζημιώθην, καὶ ἡγοῦμαι σκύβαλα
εἶναι ἵνα Χριστὸν κερδήσω 9 καὶ εὑρεθῶ ἐν αὐτῷ μὴ ἔχων
ἐμὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου, ἀλλὰ τὴν διὰ πίστεως Χρι-
στοῦ, τὴν ἐκ Θεοῦ δικαιοσύνην ἐπὶ τῇ πίστει, 10 τοῦ γνῶναι
αὐτὸν καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ καὶ τὴν κοινω-
νίαν τῶν παθημάτων αὐτοῦ, συμμορφούμενος τῷ θανάτῳ
αὐτοῦ, 11 εἴ πως καταντήσω εἰς τὴν ἐξανάστασιν τῶν νεκρῶν.
12 Οὐχ ὅτι ἤδη ἔλαβον ἢ ἤδη τετελείωμαι, διώκω δὲ εἰ καὶ
καταλάβω, ἐφ' ᾧ καὶ κατελήφθην ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ.
13 Ἀδελφοί, ἐγὼ ἐμαυτὸν οὔπω λογίζομαι κατειληφέναι. Ἓν
δέ· τὰ μὲν ὀπίσω ἐπιλανθανόμενος τοῖς δὲ ἔμπροσθεν ἐπεκτει-
νόμενος 14 κατὰ σκοπὸν διώκω ἐπὶ τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κλή-

Περιτομὴ καὶ κατατομή

3 Λοιπόν, ἀδελφοί μου, νὰ χαίρετε μὲ τὴν (ἁγνὴ καὶ ἀληθινὴ) χαρὰ
ποὺ θέλει ὁ Κύριος. Νὰ σᾶς γράφω τὰ ἴδια πράγματα γιὰ μένα βε-
βαίως δὲν εἶναι κούρασι, ἐνῷ γιὰ σᾶς εἶναι ἀσφάλεια (ἀπὸ κινδύνους).
2 Προσέχετε ἀπὸ τὰ σκυλιά, προσέχετε ἀπὸ τοὺς κακοὺς ἐργάτες,
προσέχετε ἀπ' αὐτούς, ποὺ δὲν εἶναι περιτομή, ἀλλὰ κατατομή (διότι
ἁπλῶς ἀκρωτηριάζουν τὴ σάρκα, ἢ καὶ διότι διαιροῦν τὴν Ἐκκλησία).
3 Ἐμεῖς βεβαίως εἴμεθα ἡ ἀληθινὴ περιτομή (οἱ περιτμημένοι πνευμα-
τικά), ἐμεῖς, οἱ ὁποῖοι προσφέρουμε λατρεία ἐμπνεόμενοι ἀπὸ τὸ
Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, καὶ στηριζόμεθα στὸν Ἰησοῦ Χριστὸ καὶ δὲν ἔχουμε
πεποίθησι σὲ ἀνθρώπινα πλεονεκτήματα, **4** καίτοι ἐγὼ εἶχα πεποίθησι
καὶ σὲ ἀνθρώπινα πλεονεκτήματα.

Πλεονεκτήματα σκύβαλα. Ἐπιδίωξι πραγμάτων ἀξίας ὑψίστης

Ἂν κανεὶς ἄλλος νομίζῃ, ὅτι δύναται νὰ ἔχῃ πεποίθησι σὲ ἀνθρώπινα
πλεονεκτήματα, ἐγὼ περισσότερο. **5** Ὡς πρὸς τὴν περιτομή, τὴν ὀγδόη
ἡμέρα τὴν ἔλαβα. Κατάγομαι ἀπὸ τὸ ἔθνος τοῦ Ἰσραήλ, ἀπὸ τὴ φυλὴ
τοῦ Βενιαμίν. Εἶμαι Ἑβραῖος γέννημα καὶ θρέμμα. Ὡς πρὸς τὸ νόμο
ἀνῆκα στὴν τάξι τῶν Φαρισαίων. **6** Λόγῳ ζήλου καταδίωκα τὴν Ἐκκλη-
σία. Λόγῳ νομικῆς ἀρετῆς ὑπῆρξα ἄμεμπτος. **7** Ἀλλ' αὐτά, ποὺ ἄλλοτε
θεωροῦσα πλεονεκτήματα, αὐτὰ τώρα ἐξ αἰτίας τοῦ Χριστοῦ θεωρῶ
ἀπορριπτέα. **8** Ἀλλὰ καὶ ὅλα θεωρῶ βεβαίως, ὅτι εἶναι ἀπορριπτέα
λόγῳ τῆς ὑπεροχῆς τῆς γνωριμίας μὲ τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ τὸν Κύριό μου.
Γι' αὐτὸν ἀπέρριψα τὰ πάντα, καὶ θεωρῶ, ὅτι εἶναι σκύβαλα (ἄχρηστα),
γιὰ νὰ κερδίσω τὸ Χριστό, **9** καὶ νὰ βρεθῶ σ' αὐτὸν μὴ ἔχοντας δικαί-
ωσι κατωρθωμένη ἀπὸ μένα μὲ τὴν τήρησι τοῦ νόμου, ἀλλ' ἔχοντας τὴ
δικαίωσι ποὺ ἐπιτυγχάνεται μὲ τὴν πίστι στὸ Χριστό, τὴ δικαίωσι ἀπὸ τὸ
Θεὸ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς πίστεως. **10** Ἐκεῖνο, ποὺ ζητῶ, εἶναι νὰ βιώνω τὸ
Χριστὸ καὶ τὴ δύναμι τῆς ἀναστάσεώς του, καὶ νὰ ἔχω συμμετοχὴ στὰ
παθήματά του μὲ συμμόρφωσι πρὸς τὸ θάνατό του, **11** μήπως ἐπιτύχω
νὰ εἶμαι μεταξὺ ἐκείνων τῶν νεκρῶν, ποὺ θὰ ἔχουν ἔνδοξη ἀνάστασι.
12 Δὲν ἐξασφάλισα βεβαίως τὸ βραβεῖο ἀκόμη, ἢ δὲν ἔχω δικαιωθῆ
ἀκόμη, ἀλλὰ τρέχω, μήπως πιάσω ἐκεῖνο, γιὰ τὸ ὁποῖο καὶ πιάσθηκα
ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ Χριστό. **13** Ἀδελφοί, ἐγὼ δὲν θεωρῶ ἀκόμη, ὅτι ἐπέ-
τυχα τὸ σκοπό μου. Ἀλλ' ἕνα πρᾶγμα κάνω: Λησμονῶ ὅσα ὡς ἀπό-
στολος ἔπραξα στὸ παρελθόν, καὶ ἐπεκτείνομαι πρὸς αὐτά, ποὺ πρέπει
νὰ πράξω στὸ μέλλον, **14** καὶ ἔτσι τρέχω πρὸς τὸ τέρμα γιὰ τὸ βρα-

σεως τοῦ Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 15 Ὅσοι οὖν τέλειοι, τοῦτο
φρονῶμεν. Καὶ εἴ τι ἑτέρως φρονεῖτε, καὶ τοῦτο ὁ Θεὸς ὑμῖν
ἀποκαλύψει. 16 Πλὴν εἰς ὃ ἐφθάσαμεν, τῷ αὐτῷ στοιχεῖν κα-
νόνι, τὸ αὐτὸ φρονεῖν.

17 Συμμιμηταί μου γίνεσθε, ἀδελφοί, καὶ σκοπεῖτε τοὺς
οὕτω περιπατοῦντας, καθὼς ἔχετε τύπον ἡμᾶς. 18 Πολλοὶ γὰρ
περιπατοῦσιν, οὓς πολλάκις ἔλεγον ὑμῖν, νῦν δὲ καὶ κλαίων
λέγω, τοὺς ἐχθροὺς τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ, 19 ὧν τὸ τέλος
ἀπώλεια, ὧν ὁ Θεὸς ἡ κοιλία καὶ ἡ δόξα ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν,
οἱ τὰ ἐπίγεια φρονοῦντες. 20 Ἡμῶν γὰρ τὸ πολίτευμα ἐν οὐρα-
νοῖς ὑπάρχει, ἐξ οὗ καὶ σωτῆρα ἀπεκδεχόμεθα Κύριον Ἰησοῦν
Χριστόν, 21 ὃς μετασχηματίσει τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως
ἡμῶν εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸ σύμμορφον τῷ σώματι τῆς δόξης
αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ δύνασθαι αὐτὸν καὶ ὑποτάξαι
αὐτῷ τὰ πάντα.

4 Ὥστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ ἐπιπόθητοι, χαρὰ καὶ
στέφανός μου, οὕτω στήκετε ἐν Κυρίῳ, ἀγαπητοί.
2 Εὐοδίαν παρακαλῶ καὶ Συντύχην παρακαλῶ τὸ αὐτὸ φρο-
νεῖν ἐν Κυρίῳ· 3 ναί· ἐρωτῶ καὶ σέ, Σύζυγε γνήσιε, συλλαμβά-
νου αὐταῖς, αἵτινες ἐν τῷ εὐαγγελίῳ συνήθλησάν μοι μετὰ καὶ
Κλήμεντος καὶ τῶν λοιπῶν συνεργῶν μου, ὧν τὰ ὀνόματα ἐν
βίβλῳ ζωῆς.
4 Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε, πάλιν ἐρῶ, χαίρετε! 5 Τὸ ἐπι-
εικὲς ὑμῶν γνωσθήτω πᾶσιν ἀνθρώποις. Ὁ Κύριος ἐγγύς.
6 Μηδὲν μεριμνᾶτε, ἀλλ' ἐν παντὶ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει
μετὰ εὐχαριστίας τὰ αἰτήματα ὑμῶν γνωριζέσθω πρὸς τὸν Θε-
όν. 7 Καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν φρουρή-
σει τὰς καρδίας ὑμῶν καὶ τὰ νοήματα ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

βεῖο τῆς ἐπουρανίας κλήσεως, ποὺ μᾶς ἔκανε ὁ Θεὸς διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. **15** Ὅσοι δὲ εἴμεθα ὥριμοι, αὐτὸ τὸ φρόνημα ἂς ἔχωμε. Καὶ ἂν σὲ κάτι φρονῆτε διαφορετικά, καὶ σ' αὐτὸ ὁ Θεὸς θὰ σᾶς φανερώσῃ τὸ σωστό. **16** Πλὴν γι' αὐτό, ποὺ μέχρι τώρα ἐπιτύχαμε, ἂς ἐξακολουθοῦμε νὰ συμμορφωνώμεθα πρὸς τὸν αὐτὸ κανόνα, ἂς ἔχωμε τὸ αὐτὸ ἐνδιαφέρον (ἀλλιῶς θὰ χάσωμε αὐτό, ποὺ ἐπιτύχαμε).

Ἐχθροὶ τοῦ σταυροῦ

17 Νὰ μὲ μιμῆσθε ὅλοι, ἀδελφοί, καὶ νὰ δίνετε προσοχὴ σ' ἐκείνους, ποὺ ζοῦν ἔτσι, ὅπως ἔχετε παράδειγμα ἐμᾶς. **18** Διότι πολλοί, γιὰ τοὺς ὁποίους πολλὲς φορὲς σᾶς ἔλεγα, τώρα δὲ καὶ κλαίοντας σᾶς λέγω, ζοῦν ὡς ἐχθροὶ τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ. **19** Αὐτῶν τὸ τέλος εἶναι ἡ ἀπώλεια. Αὐτῶν ὁ Θεὸς εἶναι ἡ κοιλιά. Αὐτοὶ θεωροῦν δόξα πράγματα αἰσχύνης. Αὐτοὶ ἐνδιαφέρονται γιὰ τὰ ἐπίγεια. **20** Ἀλλ' ἡ δική μας ζωὴ εἶναι στοὺς οὐρανούς, ἀπ' ὅπου καὶ ἀναμένουμε ὡς σωτῆρα τὸν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό, **21** ὁ ὁποῖος θὰ μεταμορφώσῃ τὸ ταπεινὸ σῶμα μας, ὥστε αὐτὸ νὰ γίνῃ ὅμοιο μὲ τὸ δικό του ἔνδοξο σῶμα. Θὰ κάνῃ δὲ αὐτὸ μὲ τὴν ἐνέργεια, μὲ τὴν ὁποία δύναται καὶ νὰ ὑποτάξῃ στὸν ἑαυτό του τὰ πάντα.

Προτροπές

4 Λοιπόν, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ περιπόθητοι, χαρὰ καὶ στέφανός μου, ἔτσι νὰ μένετε, ἀγαπητοί μου, σταθεροὶ στὸν Κύριο.

2 Τὴν Εὐοδία παρακαλῶ καὶ τὴ Συντύχη παρακαλῶ νὰ ἔχουν ὁμοφροσύνη (ὁμόνοια), ὅπως θέλει ὁ Κύριος. **3** Ναί! Παρακαλῶ καὶ σένα, Σύζυγε, ποὺ εἶσαι γνήσιος χριστιανός, νὰ βοηθῇς αὐτὲς τὶς γυναῖκες, οἱ ὁποῖες γιὰ τὸ εὐαγγέλιο ἀγωνίσθηκαν μαζί μου, ὅπως καὶ ὁ Κλήμης καὶ οἱ ἄλλοι συνεργάτες μου, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα εἶναι στὸ βιβλίο τῆς ζωῆς.

4 Χαίρετε μὲ τὴν (ἁγνὴ καὶ ἀληθινὴ) χαρὰ τοῦ Κυρίου πάντοτε, πάλι θὰ εἰπῶ, χαίρετε! **5** Τὴν καλωσύνη σας νὰ δείχνετε σὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Ὁ Κύριος πλησιάζει νὰ ἔλθῃ. **6** Νὰ μὴν ἔχετε καμμία ἀγωνία (κανένα ἄγχος), ἀλλὰ σὲ κάθε περίστασι ν' ἀπευθύνετε τὰ αἰτή-

8 Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί, ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνά, ὅσα δί-
καια, ὅσα ἁγνά, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὔφημα, εἴ τις ἀρετὴ καὶ
εἴ τις ἔπαινος, ταῦτα λογίζεσθε· 9 ἃ καὶ ἐμάθετε καὶ παρελά-
βετε καὶ ἠκούσατε καὶ εἴδετε ἐν ἐμοί, ταῦτα πράσσετε· καὶ ὁ
Θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν.

10 Ἐχάρην δὲ ἐν Κυρίῳ μεγάλως ὅτι ἤδη ποτὲ ἀνεθάλετε τὸ
ὑπὲρ ἐμοῦ φρονεῖν· ἐφ' ᾧ καὶ ἐφρονεῖτε, ἠκαιρεῖσθε δέ. 11 Οὐχ
ὅτι καθ' ὑστέρησιν λέγω. Ἐγὼ γὰρ ἔμαθον ἐν οἷς εἰμι αὐτάρ-
κης εἶναι. 12 Οἶδα καὶ ταπεινοῦσθαι οἶδα καὶ περισσεύειν. Ἐν
παντὶ καὶ ἐν πᾶσι μεμύημαι· καὶ χορτάζεσθαι, καὶ πεινᾶν, καὶ
περισσεύειν καὶ ὑστερεῖσθαι. 13 Πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυνα-
μοῦντί με Χριστῷ. 14 Πλὴν καλῶς ἐποιήσατε συγκοινωνήσαν-
τές μου τῇ θλίψει.

15 Οἴδατε δὲ καὶ ὑμεῖς, Φιλιππήσιοι, ὅτι ἐν ἀρχῇ τοῦ εὐαγ-
γελίου, ὅτε ἐξῆλθον ἀπὸ Μακεδονίας, οὐδεμία μοι ἐκκλησία
ἐκοινώνησεν εἰς λόγον δόσεως καὶ λήψεως εἰ μὴ ὑμεῖς μόνοι.
16 Ὅτι καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ἅπαξ καὶ δὶς εἰς τὴν χρείαν
μοι ἐπέμψατε. 17 Οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ τὸ δόμα, ἀλλ' ἐπιζητῶ τὸν
καρπὸν τὸν πλεονάζοντα εἰς λόγον ὑμῶν. 18 Ἀπέχω δὲ πάντα
καὶ περισσεύω. Πεπλήρωμαι δεξάμενος παρὰ Ἐπαφροδίτου τὰ
παρ' ὑμῶν, ὀσμὴν εὐωδίας, θυσίαν δεκτήν, εὐάρεστον τῷ Θεῷ.
19 Ὁ δὲ Θεός μου πληρώσει πᾶσαν χρείαν ὑμῶν κατὰ τὸν
πλοῦτον αὐτοῦ ἐν δόξῃ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

20 Τῷ δὲ Θεῷ καὶ πατρὶ ἡμῶν ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων. Ἀμήν.

21 Ἀσπάσασθε πάντα ἅγιον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ἀσπάζονται
ὑμᾶς οἱ σὺν ἐμοὶ ἀδελφοί. 22 Ἀσπάζονται ὑμᾶς πάντες οἱ ἅγι-
οι, μάλιστα δὲ οἱ ἐκ τῆς Καίσαρος οἰκίας.

23 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν.
Ἀμήν.

ματά σας στὸ Θεὸ μὲ τὴν προσευχὴ καὶ τὴ δέησι, ποὺ θὰ συνοδεύωνται
μὲ εὐχαριστία. 7 Καὶ ἡ δύναμι τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία ὑπερβαίνει κάθε νοῦ
(εἶναι δηλαδὴ ἀσύλληπτη), θὰ φρουρῇ τὶς καρδιές σας καὶ τὶς διάνοιές
σας γιὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστό.

8 Τέλος, ἀδελφοί, ὅσα εἶναι ἀληθινά, ὅσα εἶναι σεμνά, ὅσα εἶναι δίκαια,
ὅσα εἶναι ἁγνά, ὅσα εἶναι προσφιλῆ, ὅσα ἔχουν καλὴ φήμη, ὅ,τι ἀξίζει νὰ
τιμᾶται, ὅ,τι ἀξίζει νὰ ἐπαινῆται, αὐτὰ νὰ σκέπτεσθε. **9** Αὐτά, τὰ ὁποῖα
καὶ διδαχθήκατε καὶ παραλάβατε, καὶ ἀκούσατε καὶ εἴδατε ὅτι ὑπάρχουν
σὲ μένα, αὐτὰ νὰ πράττετε. Καὶ ὁ δυνατὸς Θεὸς θὰ εἶναι μαζί σας.

Εὐγνώμων ἀναφορὰ σὲ βοηθήματα

10 Χάρηκα δὲ πολὺ μὲ χαρὰ Κυρίου, διότι τώρα τέλος πάντων κά-
νατε ν' ἀνθίσῃ πάλι τὸ ἐνδιαφέρον σας γιὰ μένα, γιὰ τὸν ὁποῖο καὶ στὸ
παρελθὸν εἴχατε ἐνδιαφέρον, ἀλλὰ δὲν εἴχατε τὴν εὐκαιρία νὰ τὸ ἐκδη-
λώσετε. **11** Δὲν τὸ λέγω βεβαίως λόγῳ στερήσεως. Διότι ἐγὼ ἔμαθα
νὰ εἶμαι εὐχαριστημένος σ' ὁποιαδήποτε κατάστασι καὶ ἂν βρίσκωμαι.
12 Ξέρω νὰ ζῶ καὶ μὲ στερήσεις, ξέρω νὰ ζῶ καὶ μὲ περίσσευμα. Σὲ
κάθε φύσεως κατάστασι καὶ σ' ὅλες τὶς καταστάσεις ἔχω μάθει τὸ μυ-
στικὸ νὰ εἶμαι εὐχαριστημένος: Καὶ ὅταν χορταίνω καὶ ὅταν πεινῶ, καὶ
ὅταν ἔχω περίσσευμα καὶ ὅταν στεροῦμαι. **13** Τὰ πάντα κατορθώνω διὰ
τοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος μὲ ἐνδυναμώνει. **14** Ἀλλὰ καλὰ πράξατε μὲ τὸ
νὰ συνεισφέρετε στὴν ἀνάγκη μου.

15 Ξέρετε δὲ καὶ σεῖς, Φιλιππήσιοι, ὅτι στὴν ἀρχὴ τῆς γνωριμίας σας
μὲ τὸ εὐαγγέλιο, μετὰ τὴν ἀναχώρησί μου ἀπὸ τὴ Μακεδονία, καμμιὰ
ἐκκλησία δὲν εἶχε ὑλικὴ δοσοληψία μαζί μου, παρὰ μόνον ἐσεῖς.
16 Ἀλλὰ καὶ ὅταν ἤμουν στὴ Θεσσαλονίκη, μοῦ στείλατε γιὰ τὶς ἀνάγκες
μου καὶ μιὰ καὶ δυὸ φορές. **17** Δὲν ζητῶ βεβαίως νὰ μοῦ δίνετε, ἀλλὰ
ζητῶ νὰ ἔχετε πλούσιο καρπὸ ἀγαθοεργίας γιὰ δικό σας λογαριασμό.
18 Ἔχω δὲ τὰ πάντα πλήρως, καὶ μὲ τὸ παραπάνω. Ἔλαβα ἀπὸ τὸν
Ἐπαφρόδιτο ὅσα μοῦ στείλατε, ὀσμὴ εὐώδη, θυσία εὐπρόσδεκτη, εὐάρε-
στη στὸ Θεό, καὶ εἶμαι πλήρης. **19** Ὁ δὲ Θεός μου νὰ καλύψῃ πλήρως
κάθε ἀνάγκη σας μὲ τὸν πλοῦτο του σὲ ἀγαθὰ διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Δοξολογία, χαιρετισμοί, τελικὴ εὐλογία

20 Στὸ δὲ Θεὸ καὶ πατέρα μας ἂς εἶναι ἡ δόξα στοὺς
ἀπεράντους αἰῶνες. Ἀμήν.

21 Χαιρετίσετε κάθε ἀφιερωμένον στὸν Ἰησοῦ Χριστό. Σᾶς
χαιρετίζουν οἱ ἀδελφοὶ ποὺ εἶναι μαζί μου. **22** Σᾶς χαιρετίζουν ὅλοι
οἱ ἅγιοι (οἱ χριστιανοί), καὶ ἰδιαιτέρως οἱ προερχόμενοι ἀπὸ τὴν
οἰκία τοῦ Καίσαρος.

23 Ἡ χάρι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ νὰ εἶναι μὲ ὅλους σας.
Ἀμήν.

ΠΡΟΣ ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ

1 Παῦλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ,
καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφός, 2 τοῖς ἐν Κολοσσαῖς ἁγίοις καὶ πι-
στοῖς ἀδελφοῖς ἐν Χριστῷ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ
πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3 Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ πάντοτε περὶ ὑμῶν προσευχόμενοι, 4 ἀκούσαντες τὴν
πίστιν ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας
τοὺς ἁγίους 5 διὰ τὴν ἐλπίδα τὴν ἀποκειμένην ὑμῖν ἐν τοῖς
οὐρανοῖς, ἣν προηκούσατε ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγ-
γελίου 6 τοῦ παρόντος εἰς ὑμᾶς, καθὼς καὶ ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ.
Καὶ ἔστι καρποφορούμενον καὶ αὐξανόμενον, καθὼς καὶ ἐν
ὑμῖν ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσατε καὶ ἐπέγνωτε τὴν χάριν τοῦ Θε-
οῦ ἐν ἀληθείᾳ, 7 καθὼς καὶ ἐμάθετε ἀπὸ Ἐπαφρᾶ τοῦ ἀγαπη-
τοῦ συνδούλου ἡμῶν, ὅς ἐστι πιστὸς ὑπὲρ ὑμῶν διάκονος τοῦ
Χριστοῦ, 8 ὁ καὶ δηλώσας ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἀγάπην ἐν πνεύματι.

9 Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσαμεν, οὐ παυό-
μεθα ὑπὲρ ὑμῶν προσευχόμενοι καὶ αἰτούμενοι ἵνα πληρωθῆτε
τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ θελήματος αὐτοῦ ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ συνέ-
σει πνευματικῇ, 10 περιπατῆσαι ὑμᾶς ἀξίως τοῦ Κυρίου εἰς
πᾶσαν ἀρέσκειαν, ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ καρποφοροῦντες καὶ
αὐξανόμενοι εἰς τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ Θεοῦ, 11 ἐν πάσῃ δυνάμει
δυναμούμενοι κατὰ τὸ κράτος τῆς δόξης αὐτοῦ εἰς πᾶσαν ὑπο-
μονὴν καὶ μακροθυμίαν, 12 μετὰ χαρᾶς εὐχαριστοῦντες τῷ
Θεῷ καὶ Πατρὶ τῷ ἱκανώσαντι ἡμᾶς εἰς τὴν μερίδα τοῦ κλήρου
τῶν ἁγίων ἐν τῷ φωτί.

ΠΡΟΣ ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ

Χαιρετισμός

1 Ἐγὼ ὁ Παῦλος, ἀπόστολος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μὲ τὸ θέλημα τοῦ
Θεοῦ, καὶ ὁ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς **2** ἀπευθυνόμεθα στοὺς ἀδελφοὺς
στὶς Κολοσσές, ποὺ εἶναι ἀφιερωμένοι καὶ πιστοὶ στὸ Χριστό. Χάρι νὰ
εἶναι σὲ σᾶς καὶ εὐλογία ἀπὸ τὸ Θεὸ πατέρα μας καὶ τὸν Κύριο Ἰησοῦ
Χριστό.

Εὐχαριστία πρὸς τὸ Θεὸ γιὰ τοὺς Κολοσσαεῖς

3 Πάντοτε στὶς προσευχές μας γιὰ σᾶς εὐχαριστοῦμε τὸ Θεὸ καὶ Πα-
τέρα τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, **4** διότι πληροφορηθήκαμε τὴν πί-
στι σας στὸν Ἰησοῦ Χριστὸ καὶ τὴν ἀγάπη πρὸς ὅλους τοὺς ἁγίους
(τοὺς χριστιανοὺς) **5** γιὰ τὰ ἐλπιζόμενα ἀγαθὰ τὰ ἀποταμιευμένα γιὰ
σᾶς στοὺς οὐρανούς. Γι' αὐτὰ ἤδη ἀκούσατε κατόπιν τῆς κηρύξεως τῆς
ἀληθείας τοῦ εὐαγγελίου, **6** τὸ ὁποῖον ἔφθασε σὲ σᾶς, ὅπως καὶ σὲ ὅλο
τὸν κόσμο. Καὶ συνεχῶς καρποφορεῖ καὶ προοδεύει, ὅπως καὶ σὲ σᾶς
ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ἀκούσατε καὶ γνωρίσατε τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ ἀληθι-
νά, **7** ὅπως καὶ μάθατε ἀπὸ τὸν Ἐπαφρᾶ τὸν ἀγαπητό, δοῦλο τοῦ Θε-
οῦ ὅπως καὶ ἐμεῖς. Αὐτὸς εἶναι πιστὸς ὑπηρέτης τοῦ Χριστοῦ γιὰ σᾶς.
8 Αὐτὸς καὶ μᾶς πληροφόρησε γιὰ τὴν πνευματικὴ ἀγάπη σας.

Προσευχὴ γιὰ πνευματικὴ πρόοδο τῶν Κολοσσαέων

9 Γι' αὐτὸ καὶ ἐμεῖς, ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ λάβαμε πληροφορίες, δὲν
παύουμε νὰ προσευχώμεθα γιὰ σᾶς, καὶ νὰ ζητοῦμε ν' ἀποκτήσετε πλή-
ρως τὴ γνῶσι τοῦ θελήματός του μὲ τὴν ἀπόκτησι ὅλης τῆς πνευματικῆς
σοφίας καὶ συνέσεως, **10** γιὰ νὰ ζήσετε ἀξίως τοῦ Κυρίου (κατὰ τρόπον
ἄξιον ἐνώπιον τοῦ Κυρίου) σὲ κάθε ἀρεστὸ σ' αὐτόν, σὲ κάθε καλὸ ἔργο
καρποφορώντας, καὶ προοδεύοντας στὴ γνῶσι τοῦ Θεοῦ. **11** Νὰ δυνα-
μώνετε μὲ κάθε δύναμι ἀπὸ τὴν ἔνδοξη δύναμί του, γιὰ νὰ ἔχετε κάθε
ὑπομονὴ καὶ καρτερία, **12** καὶ μὲ χαρὰ νὰ εὐχαριστῆτε τὸ Θεὸ καὶ Πα-
τέρα, ποὺ μᾶς ἀξίωσε νὰ ἔχωμε μερίδιο στὴν κληρονομία τῶν ἁγίων
στὸ βασίλειο τοῦ φωτός.

13 ὃς ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκότους καὶ μετέ-
στησεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Υἱοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ, 14 ἐν ᾧ
ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν, τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν· 15 ὅς
ἐστιν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου, πρωτότοκος πάσης κτίσεως,
16 ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα, τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ
ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὁρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι εἴτε κυριότη-
τες εἴτε ἀρχαὶ εἴτε ἐξουσίαι. Τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν
ἔκτισται. 17 Καὶ αὐτός ἐστι πρὸ πάντων. Καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ
συνέστηκε. 18 Καὶ αὐτός ἐστιν ἡ Κεφαλὴ τοῦ σώματος, τῆς
Ἐκκλησίας· ὅς ἐστιν ἀρχή, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα γέ-
νηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων, 19 ὅτι ἐν αὐτῷ εὐδόκησε πᾶν
τὸ πλήρωμα κατοικῆσαι, 20 καὶ δι' αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι τὰ
πάντα εἰς αὐτόν, εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ
αὐτοῦ, δι' αὐτοῦ εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

21 Καὶ ὑμᾶς ποτε ὄντας ἀπηλλοτριωμένους καὶ ἐχθροὺς τῇ
διανοίᾳ ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς πονηροῖς, 22 νυνὶ δὲ ἀποκατήλλα-
ξεν ἐν τῷ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ διὰ τοῦ θανάτου, παρα-
στῆσαι ὑμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους καὶ ἀνεγκλήτους κατενώ-
πιον αὐτοῦ, 23 εἴ γε ἐπιμένετε τῇ πίστει τεθεμελιωμένοι καὶ
ἑδραῖοι καὶ μὴ μετακινούμενοι ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ εὐαγγελί-
ου οὗ ἠκούσατε, τοῦ κηρυχθέντος ἐν πάσῃ τῇ κτίσει τῇ ὑπὸ τὸν
οὐρανόν, οὗ ἐγενόμην ἐγὼ Παῦλος διάκονος.

24 Νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασί μου ὑπὲρ ὑμῶν καὶ ἀνταναπλη-
πληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί
μου ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὅ ἐστιν ἡ Ἐκκλησία, 25 ἧς ἐγε-
νόμην ἐγὼ διάκονος κατὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ Θεοῦ τὴν δο-
θεῖσάν μοι εἰς ὑμᾶς πληρῶσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, 26 τὸ μυ-
στήριον τὸ ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γε-
νεῶν, νυνὶ δὲ ἐφανερώθη τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, 27 οἷς ἠθέλησεν ὁ

Ὁ Χριστὸς ὁρατὴ μορφὴ τοῦ ἀοράτου Θεοῦ, καὶ σὲ ὅλα πρῶτος

13 Αὐτὸς μᾶς λύτρωσε ἀπὸ τὴν ἐξουσία τοῦ σκότους καὶ μᾶς μετέ-
φερε στὴ βασιλεία τοῦ ἀγαπημένου Υἱοῦ του, **14** διὰ τοῦ ὁποίου ἔχου-
με τὴν ἀπολύτρωσι, τὴν ἄφεσι τῶν ἁμαρτιῶν. **15** Αὐτὸς (λόγῳ τῆς
σαρκώσεως) εἶναι ὁρατὴ μορφὴ τοῦ ἀοράτου Θεοῦ. Ἔχει γεννηθῆ πρὶν
ἀπὸ κάθε δημιούργημα, **16** ἀφοῦ δι' αὐτοῦ δημιουργήθηκαν τὰ πάντα,
ὅσα εἶναι στοὺς οὐρανοὺς καὶ ὅσα εἶναι στὴ γῆ, τὰ ὁρατὰ καὶ τὰ ἀόρα-
τα, εἴτε θρόνοι εἴτε κυριότητες εἴτε ἀρχὲς εἴτε ἐξουσίες. Τὰ πάντα δι'
αὐτοῦ καὶ γι' αὐτὸν (γιὰ τὴ δόξα του) ἔχουν δημιουργηθῆ. **17** Ἀντιθέ-
τως αὐτὸς (δὲν ἔχει δημιουργηθῆ, ἀλλ') εἶναι πρὶν ἀπὸ τὰ πάντα.
Καὶ τὰ πάντα δι' αὐτοῦ συντηροῦνται στὴν ὕπαρξι. **18** Αὐτὸς ἐπίσης
εἶναι ἡ Κεφαλὴ τοῦ σώματος, τῆς Ἐκκλησίας. Αὐτὸς εἶναι ἀρχή, πρω-
τοαναστημένος ἀπὸ τοὺς νεκρούς (μὲ ἔνδοξη ἀνάστασι, στὴν ὁποία δὲν
ἀκολουθεῖ πλέον θάνατος), γιὰ νὰ εἶναι αὐτὸς σὲ ὅλα πρῶτος. **19** Διό-
τι σ' αὐτὸν εὐαρεστήθηκε νὰ κατοικήσῃ ὅλη ἡ θεότης, ὁ ὅλος Θεός,
20 καὶ δι' αὐτοῦ νὰ συμφιλιώσῃ μὲ τὸν ἑαυτό του ὅλους τοὺς ἀνθρώ-
πους, δι' αὐτοῦ δηλαδὴ καὶ τοὺς ζωντανοὺς πάνω στὴ γῆ καὶ τὰ πνεύ-
ματα τῶν νεκρῶν στοὺς οὐρανούς, ἀφοῦ ἔφερε εἰρήνη μὲ τὸ αἷμα τοῦ
σταυροῦ του.

Ἄλλοτε ἐχθροί, τώρα συμφιλιωμένοι μὲ τὸ Θεό

21 Καὶ σεῖς ἄλλοτε ἤσασταν ἀποξενωμένοι ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ ἐχθροί του
κατὰ τὸ φρόνημα (ὡς ἄπιστοι στὸ Θεὸ καὶ λάτρες ψευδῶν θεῶν) μαζὶ
μὲ τὰ κακὰ ἔργα. **22** Ἀλλὰ τώρα μὲ τὸ σάρκινο σῶμα του κατόπιν τοῦ
θανάτου σᾶς συμφιλίωσε, γιὰ νὰ σᾶς παρουσιάσῃ ἐνώπιόν του ἁγίους,
καὶ χωρὶς ψεγάδι καὶ χωρὶς κατηγορία, **23** ἐὰν βεβαίως μένετε σταθεροὶ
στὴν πίστι, θεμελιωμένοι καὶ ἀκλόνητοι καὶ ἀμετακίνητοι ἀπὸ τὴν πε-
ποίθησι στὸ εὐαγγέλιο, ποὺ ἀκούσατε, ποὺ ἔχει κηρυχθῆ σ' ὅλη τὴν
οἰκουμένη κάτω ἀπὸ τὸν οὐρανό, ποὺ ἐγὼ ὁ Παῦλος ἔγινα διάκονός του.
24 Χαίρω τώρα γιὰ ὅσα πάσχω γιὰ χάρι σας. Μὲ ὅσα δὲ πάσχω στὴ
σάρκα μου συντελῶ νὰ συμπληρώνωνται ὅσα ὑπολείπονται μετὰ τὶς θλί-
ψεις τοῦ Χριστοῦ νὰ ὑποφέρωμε καὶ ἐμεῖς χάριν τοῦ σώματός του, τὸ
ὁποῖον εἶναι ἡ Ἐκκλησία. **25** Αὐτῆς ἐγὼ ἔγινα ὑπηρέτης συμφώνως
πρὸς τὸ ἔργο, ποὺ μοῦ ἀνέθεσε ὁ Θεὸς γιὰ χάρι σας, νὰ κηρύξω τὸ λό-

Θεὸς γνωρίσαι τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τοῦ μυστηρίου τούτου
ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὅς ἐστι Χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἡ ἐλπὶς τῆς δόξης·
28 ὃν ἡμεῖς καταγγέλλομεν νουθετοῦντες πάντα ἄνθρωπον καὶ
διδάσκοντες πάντα ἄνθρωπον ἐν πάσῃ σοφίᾳ, ἵνα παραστή-
σωμεν πάντα ἄνθρωπον τέλειον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· 29 εἰς ὃ καὶ
κοπιῶ ἀγωνιζόμενος κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ τὴν ἐνεργουμέ-
νην ἐν ἐμοὶ ἐν δυνάμει.

2 Θέλω γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι ἡλίκον ἀγῶνα ἔχω περὶ ὑμῶν καὶ
τῶν ἐν Λαοδικείᾳ καὶ ὅσοι οὐχ ἑωράκασι τὸ πρόσωπόν μου
ἐν σαρκί, 2 ἵνα παρακληθῶσιν αἱ καρδίαι αὐτῶν, συμβιβα-
σθέντων ἐν ἀγάπῃ καὶ εἰς πάντα πλοῦτον τῆς πληροφορίας
τῆς συνέσεως εἰς ἐπίγνωσιν τοῦ μυστηρίου τοῦ Θεοῦ καὶ πα-
τρὸς καὶ τοῦ Χριστοῦ, 3 ἐν ᾧ εἰσι πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σο-
φίας καὶ τῆς γνώσεως ἀπόκρυφοι. 4 Τοῦτο δὲ λέγω ἵνα μή τις
ὑμᾶς παραλογίζηται ἐν πιθανολογίᾳ. 5 Εἰ γὰρ καὶ τῇ σαρκὶ
ἄπειμι, ἀλλὰ τῷ πνεύματι σὺν ὑμῖν εἰμι, χαίρων καὶ βλέπων
ὑμῶν τὴν τάξιν καὶ τὸ στερέωμα τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως
ὑμῶν.

6 Ὡς οὖν παρελάβετε τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν τὸν Κύριον, ἐν
αὐτῷ περιπατεῖτε, 7 ἐρριζωμένοι καὶ ἐποικοδομούμενοι ἐν
αὐτῷ καὶ βεβαιούμενοι ἐν τῇ πίστει καθὼς ἐδιδάχθητε, περισ-
σεύοντες ἐν αὐτῇ ἐν εὐχαριστίᾳ. 8 Βλέπετε μή τις ὑμᾶς ἔσται
ὁ συλαγωγῶν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπάτης, κατὰ τὴν
παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου καὶ
οὐ κατὰ Χριστόν·

γο τοῦ Θεοῦ, **26** τὸ μυστήριο τὸ κρυμμένο ἀπὸ αἰῶνες καὶ ἀπὸ γενεές.
Ἀλλὰ τώρα φανερώθηκε στοὺς ἁγίους (στοὺς πιστούς) του. **27** Σ'
αὐτοὺς θέλησε ὁ Θεὸς νὰ κάνῃ γνωστό, πόσο μεγάλος εἶναι ὁ ἔνδοξος πλοῦτος αὐτοῦ τοῦ μυστηρίου γιὰ τοὺς ἐθνικούς. Τὸ μυστήριο εἶναι ὁ Χριστὸς γιὰ σᾶς, ἡ ἐλπὶς νὰ κατακτήσετε τὴ δόξα. **28** Αὐτὸν ἐμεῖς κη-
ρύττουμε, διαφωτίζοντας κάθε ἄνθρωπο καὶ διδάσκοντας κάθε ἄνθρωπο μὲ κάθε σοφία, γιὰ νὰ παρουσιάσωμε κάθε ἄνθρωπο τέλειο ὅπως θέλει ὁ Ἰησοῦς Χριστός[1]. **29** Γι' αὐτὸ καὶ κοπιάζω ἀγωνιζόμενος μὲ τὴν
ἐνέργειά του, ἡ ὁποία ἐνεργεῖ δι' ἐμοῦ ἀποτελεσματικά.

Μεγάλος ὁ ἀγὼν τοῦ ἀποστόλου

2 Θέλω δὲ νὰ ξέρετε πόσο μεγάλον ἀγῶνα ἔχω γιὰ σᾶς καὶ γιὰ τοὺς πιστοὺς στὴ Λαοδίκεια καὶ γιὰ ὅσους δὲν μὲ ἔχουν δεῖ σωματικῶς,
2 γιὰ νὰ στηριχθοῦν οἱ ψυχές τους, ἀφοῦ διδαχθοῦν ἀπὸ ἀγάπη καὶ σ' ὅλο τὸν πλοῦτο τοῦ περιεχομένου τῆς σοφίας γιὰ βαθύτερη γνῶσι τοῦ μυστηρίου τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς καὶ τοῦ Χριστοῦ, **3** στὸν ὁποῖον εἶναι
κρυμμένοι ὅλοι οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως. **4** Λέγω δὲ
τοῦτο, γιὰ νὰ μὴ σᾶς ἐξαπατᾷ κανεὶς μὲ ἀληθοφανῆ λόγια. **5** Διότι, ἂν
καὶ σωματικῶς εἶμαι ἀπών, ὅμως πνευματικῶς εἶμαι μαζί σας, καὶ χαίρω, διότι βλέπω τὴ σταθερότητα καὶ τὴ στερεότητά σας στὴν πίστι σας στὸ Χριστό.

Ἕνωσι μὲ τὸ Χριστὸ καὶ προφύλαξι ἀπὸ τὴν ψευδοφιλοσοφία

6 Ὅπως λοιπὸν παραλάβατε τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ τὸν Κύριο, ἔτσι νὰ
ζῆτε ἑνωμένοι μ' αὐτόν. **7** Νὰ εἶσθε ριζωμένοι σ' αὐτὸν καὶ νὰ οἰκοδομῆτε τὴ ζωή σας πάνω σ' αὐτόν. Καὶ νὰ στερεώνεσθε ὅλο καὶ περισσότερο στὴν πίστι, ὅπως τὴ διδαχθήκατε, ξεχειλίζοντας γι' αὐτὴ σὲ
εὐχαριστία πρὸς τὸ Θεό. **8** Προσέχετε μήπως σᾶς ἐξαπατήσῃ καὶ σᾶς
παρασύρῃ κανεὶς μὲ τὴν ψευδοφιλοσοφία καὶ καθαρὴ ἀπάτη, σύμφωνα μὲ τὴν παράδοσι τῶν ἀνθρώπων, σύμφωνα μὲ τὰ πτωχὰ στοιχεῖα τοῦ πλανωμένου κόσμου, καὶ ὄχι σύμφωνα μὲ τὸ Χριστό.

1. Ἤ, τέλειο διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ

9 ὅτι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς, 10 καὶ ἐστὲ ἐν αὐτῷ πεπληρωμένοι, ὅς ἐστιν ἡ Κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας, 11 ἐν ᾧ καὶ περιετμήθητε περιτομῇ ἀχειροποιήτῳ ἐν τῇ ἀπεκδύσει τοῦ σώματος τῶν ἁμαρτιῶν τῆς σαρκός, ἐν τῇ περιτομῇ τοῦ Χριστοῦ, 12 συνταφέντες αὐτῷ ἐν τῷ βαπτίσματι, ἐν ᾧ καὶ συνηγέρθητε διὰ τῆς πίστεως τῆς ἐνεργείας τοῦ Θεοῦ τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ τῶν νεκρῶν. 13 Καὶ ὑμᾶς, νεκροὺς ὄντας ἐν τοῖς παραπτώμασι καὶ τῇ ἀκροβυστίᾳ τῆς σαρκὸς ὑμῶν, συνεζωοποίησεν ὑμᾶς σὺν αὐτῷ, χαρισάμενος ἡμῖν πάντα τὰ παραπτώματα, 14 ἐξαλείψας τὸ καθ' ἡμῶν χειρόγραφον τοῖς δόγμασιν ὃ ἦν ὑπεναντίον ἡμῖν, καὶ αὐτὸ ἦρεν ἐκ τοῦ μέσου προσηλώσας αὐτὸ τῷ σταυρῷ· 15 ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας ἐδειγμάτισεν ἐν παρρησίᾳ, θριαμβεύσας αὐτοὺς ἐν αὐτῷ.

16 Μὴ οὖν τις ὑμᾶς κρινέτω ἐν βρώσει ἢ ἐν πόσει ἢ ἐν μέρει ἑορτῆς ἢ νουμηνίας ἢ σαββάτων, 17 ἅ ἐστι σκιὰ τῶν μελλόντων, τὸ δὲ σῶμα Χριστοῦ. 18 Μηδεὶς ὑμᾶς καταβραβευέτω θέλων ἐν ταπεινοφροσύνῃ καὶ θρησκείᾳ τῶν ἀγγέλων, ἃ μὴ ἑώρακεν ἐμβατεύων, εἰκῇ φυσιούμενος ὑπὸ τοῦ νοὸς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, 19 καὶ οὐ κρατῶν τὴν Κεφαλήν, ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα διὰ τῶν ἁφῶν καὶ συνδέσμων ἐπιχορηγούμενον καὶ συμβιβαζόμενον αὔξει τὴν αὔξησιν τοῦ Θεοῦ.

20 Εἰ οὖν ἀπεθάνετε σὺν τῷ Χριστῷ ἀπὸ τῶν στοιχείων τοῦ κόσμου, τί ὡς ζῶντες ἐν κόσμῳ δογματίζεσθε, 21 Μὴ ἅψῃ μηδὲ γεύσῃ μηδὲ θίγῃς, 22 – ἅ ἐστι πάντα εἰς φθορὰν τῇ ἀποχρήσει –, κατὰ τὰ ἐντάλματα καὶ διδασκαλίας τῶν

«Ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς» Χριστιανικὴ περιτομή. Θρίαμβος κατὰ τῶν δαιμόνων

9 Διότι μέσα σ' αὐτὸν κατοικεῖ ὅλος ὁ πλοῦτος τῆς θεότητος
οὐσιωδῶς, **10** καὶ ἔτσι δι' αὐτοῦ εἶσθε πάμπλουτοι. Αὐτὸς εἶναι ἡ Κε-
φαλὴ κάθε ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας. **11** Δι' αὐτοῦ ἐπίσης περιτμηθήκατε μὲ
περιτομὴ ἀχειροποίητη διὰ τῆς ἀποβολῆς τοῦ συνόλου τῶν ἁμαρτιῶν
τῆς διεφθαρμένης ἀνθρωπίνης φύσεως, μὲ τὴ χριστιανικὴ περιτομή.
12 Θαφτήκατε μαζί του κατὰ τὸ βάπτισμα, κατὰ τὸ ὁποῖο καὶ ἀνα-
στηθήκατε μαζί, διότι πιστεύσατε στὴν ἐνέργεια τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος τὸν
ἀνέστησε ἐκ νεκρῶν. **13** Ναὶ ἐσᾶς, ποὺ ἤσασταν νεκροὶ λόγῳ τῶν πα-
ραπτωμάτων καὶ τῆς ἀπεριτμησίας τοῦ σώματός σας (τῆς εἰδωλολα-
τρίας), ἐσᾶς ζωοποίησε μαζὶ μ' αὐτόν. Συγχώρησε σ' ἐμᾶς (Ἰουδαίους
καὶ ἐθνικοὺς) ὅλα τὰ παραπτώματα. **14** Ἔσβησε τὸ ἐναντίον μας χρε-
ωστικὸ γραμμάτιο μὲ τὶς διατάξεις, τὸ ὁποῖον ἦταν ἀπέναντι στὰ μά-
τια μας, ναί, τὸ ἔβγαλε ἀπὸ τὴ μέση καὶ τὸ κάρφωσε στὸ σταυρό.
15 Ξεγύμνωσε τὶς ἀρχὲς καὶ τὶς ἐξουσίες, τοὺς δαίμονες, καὶ τοὺς ἐξευ-
τέλισε δημοσίως, σύροντας αὐτοὺς σὲ θριαμβευτικὴ πομπὴ μὲ τὸ ἅρμα
τοῦ σταυροῦ.

Ἐλεύθεροι ἀπὸ τὸν Ἰουδαϊσμὸ καὶ τὶς ἐντολὲς καὶ διδασκαλίες ἀνθρώπων

16 Κανεὶς λοιπὸν νὰ μὴ σᾶς κυβερνᾷ σὲ φαγητὰ ἢ σὲ ποτὰ ἢ σὲ ζη-
τήματα ἑορτῆς ἢ πρωτομηνιᾶς ἢ Σαββάτου. **17** Αὐτὰ εἶναι σκιὰ τῶν
πραγμάτων, ποὺ ἔμελλαν νὰ ἔλθουν, ἐνῷ ἡ πραγματικότης βρίσκεται
στὸ Χριστό. **18** Κανεὶς ἂς μὴ σᾶς καταδυναστεύῃ ἀρεσκόμενος σὲ ψευ-
δοταπεινοφροσύνη καὶ λατρεία τῶν ἀγγέλων, εἰσχωρώντας σὲ πράγμα-
τα ποὺ δὲν ἔχει ἰδεῖ, χωρὶς λόγο ὑπερηφανευόμενος ἀπὸ τὸν σαρκικό
του νοῦ, **19** καὶ μὴ κρατώντας τὴν Κεφαλή (τὸ Χριστό), ἀπ' ὅπου ὅλο
τὸ σῶμα (ἡ Ἐκκλησία) μὲ τὶς προσλήψεις τῆς χορηγουμένης βοηθείας
διατρέφεται, καὶ μὲ τοὺς τένοντες συνταιριάζεται, καὶ αὐξάνει μὲ τὴν
αὔξησι ποὺ θέλει ὁ Θεός.

20 Ἀφοῦ δὲ πεθάνατε μαζὶ μὲ τὸ Χριστὸ καὶ ἐλευθερωθήκατε ἀπὸ τὰ
στοιχεῖα τοῦ κόσμου, γιατί σὰν νὰ ζῆτε στὸν κόσμο ὑποβάλλεσθε σὲ
ἀπαγορευτικὲς διατάξεις, **21** Μὴ πιάσῃς τοῦτο, καὶ μὴ
γευθῇς ἐκεῖνο, καὶ μὴ ἐγγίσῃς τὸ ἄλλο, **22** – πρά-
γματα προωρισμένα ὅλα νὰ γίνωνται κόπρια μετὰ τὴν πέψι –, σύμφω-

ἀνθρώπων; 23 Ἅτινά ἐστι λόγον μὲν ἔχοντα σοφίας ἐν ἐθελο-
θρησκείᾳ καὶ ταπεινοφροσύνῃ καὶ ἀφειδίᾳ σώματος, οὐκ ἐν
τιμῇ τινι πρὸς πλησμονὴν τῆς σαρκός.

3 Εἰ οὖν συνηγέρθητε τῷ Χριστῷ, τὰ ἄνω ζητεῖτε, οὗ ὁ Χρι-
στός ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ καθήμενος, 2 τὰ ἄνω φρο-
νεῖτε, μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. 3 Ἀπεθάνετε γάρ, καὶ ἡ ζωὴ ὑμῶν κέ-
κρυπται σὺν τῷ Χριστῷ ἐν τῷ Θεῷ· 4 ὅταν ὁ Χριστὸς φανε-
ρωθῇ, ἡ ζωὴ ἡμῶν, τότε καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν
δόξῃ.

5 Νεκρώσατε οὖν τὰ μέλη ὑμῶν τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, πορνείαν,
ἀκαθαρσίαν, πάθος, ἐπιθυμίαν κακήν, καὶ τὴν πλεονεξίαν,
ἥτις ἐστὶν εἰδωλολατρία, 6 δι' ἃ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ
τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας, 7 ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς περιεπατήσατέ πο-
τε, ὅτε ἐζῆτε ἐν αὐτοῖς.

8 Νυνὶ δὲ ἀπόθεσθε καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα, ὀργήν, θυμόν, κα-
κίαν, βλασφημίαν, αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν. 9 Μὴ
ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους, ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον
σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ 10 καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν νέον τὸν ἀνα-
καινούμενον εἰς ἐπίγνωσιν κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν,
11 ὅπου οὐκ ἔνι Ἕλλην καὶ Ἰουδαῖος, περιτομὴ καὶ ἀκροβυ-
στία, βάρβαρος, Σκύθης, δοῦλος, ἐλεύθερος, ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ
ἐν πᾶσι Χριστός.

12 Ἐνδύσασθε οὖν, ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ Θεοῦ ἅγιοι καὶ ἠγαπη-
μένοι, σπλάγχνα οἰκτιρμοῦ, χρηστότητα, ταπεινοφροσύνην,
πραότητα, μακροθυμίαν, 13 ἀνεχόμενοι ἀλλήλων καὶ χαριζό-

να μὲ τὶς ἐντολὲς καὶ τὶς διδασκαλίες τῶν ἀνθρώπων; **23** Αὐτὰ παρουσιάζονται ὡς σοφία, ἡ ὁποία συνίσταται σὲ ἀγάπη πρὸς τὸ θρησκεύειν καὶ σὲ ταπεινοφροσύνη καὶ σὲ σκληραγώγησι τοῦ σώματος, ὄχι σὲ κάποια περιποίησι γιὰ τὴν ἱκανοποίησι τῆς σάρκας, ἀλλ' ἔχουν ἐ π ί φ α σ ι σοφίας (δὲν εἶναι πραγματικὴ σοφία).

«Τὰ ἄνω ζητεῖτε». «Νεκρώσατε τὰ μέλη ὑμῶν τὰ ἐπὶ τῆς γῆς»

3 Ἀφοῦ δὲ ἀναστηθήκατε μαζὶ μὲ τὸ Χριστό, τὰ οὐράνια νὰ ζητῆτε, ὅπου εἶναι ὁ Χριστὸς καὶ κάθεται στὰ δεξιὰ τοῦ Θεοῦ, **2** γιὰ τὰ οὐράνια νὰ ἐνδιαφέρεσθε, ὄχι γιὰ τὰ ἐπίγεια. **3** Διότι πεθάνατε καὶ ἡ ζωή μας (ἡ νέα ζωὴ τῆς ἀναστάσεως) εἶναι κρυμμένη μαζὶ μὲ τὸ Χριστὸ στὸ Θεό. **4** Ὅταν ὁ Χριστός, ἡ ζωή μας, φανερωθῇ, τότε καὶ σεῖς θὰ φανερωθῆτε μὲ δόξα.

5 Νεκρώσετε λοιπὸν τὰ ἐπίγεια μέλη σας (τὶς ἁμαρτίες ποὺ γίνονται στὰ ἐπίγεια μέλη σας, ἢ ποὺ συνιστοῦν τὸ σῶμα τῆς ἁμαρτίας), τὴν πορνεία, τὴν ἀκαθαρσία, τὸ πάθος, τὴν αἰσχρὴ ἐπιθυμία, καὶ μάλιστα τὴν ἀνωμαλία, ἡ ὁποία εἶναι εἰδωλολατρία. **6** Γι' αὐτὰ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ στοὺς ἀπειθεῖς ἀνθρώπους. **7** Σ' αὐτὰ δουλεύατε καὶ σεῖς ἄλλοτε, ὅταν ζούσατε μεταξὺ αὐτῶν (τῶν ἀπειθῶν ἀνθρώπων).

Ἀποβάλετε τὰ κακά

8 Ἀλλὰ τώρα σεῖς ἀποβάλετε (κοντὰ σὲ ὅσα ἀνέφερα προηγουμένως) καὶ ὅλα τὰ ἄλλα κακά, ὀργή, θυμό, κακότητα, κακολογία, αἰσχρολογία ἀπὸ τὸ στόμα σας. **9** Μὴ ψεύδεσθε μεταξύ σας, ἀφοῦ ἀποβάλατε τὸν παλαιὸ ἄνθρωπο μαζὶ μὲ τὶς πράξεις του, **10** καὶ ἐνδυθήκατε τὸ νέο ἄνθρωπο, ποὺ συνεχῶς δι' ἐπιγνώσεως (γνώσεως καὶ βιώσεως τῆς ἀληθείας) ἀνανεώνεται σύμφωνα μὲ τὴν εἰκόνα ἐκείνου, ποὺ τὸν δημιούργησε ὡς νέο ἄνθρωπο. **11** Στὴ νέα κατάστασι δὲν τίθεται ζήτημα Ἰουδαίου καὶ Ἕλληνος, περιτμημένου καὶ ἀπεριτμήτου, βαρβάρου, Σκύθη, δούλου, ἐλευθέρου, ἀλλ' ὁ Χριστὸς εἶναι ὅλα καὶ γιὰ ὅλους[1].

---

1. Ἤ, σὲ ὅλους

μενοι ἑαυτοῖς ἐάν τις πρός τινα ἔχῃ μομφήν· καθὼς καὶ ὁ Χρι-
στὸς ἐχαρίσατο ὑμῖν, οὕτω καὶ ὑμεῖς. 14 Ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις
τὴν ἀγάπην, ἥτις ἐστὶ σύνδεσμος τῆς τελειότητος. 15 Καὶ ἡ
εἰρήνη τοῦ Θεοῦ βραβευέτω ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, εἰς ἣν καὶ
ἐκλήθητε ἐν ἑνὶ σώματι. Καὶ εὐχάριστοι γίνεσθε. 16 Ὁ λόγος
τοῦ Χριστοῦ ἐνοικείτω ἐν ὑμῖν πλουσίως, ἐν πάσῃ σοφίᾳ διδά-
σκοντες καὶ νουθετοῦντες ἑαυτούς, ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ
ᾠδαῖς πνευματικαῖς ἐν χάριτι ᾄδοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ
Κυρίῳ. 17 Καὶ πᾶν ὅ,τι ἂν ποιῆτε ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ, πάντα ἐν
ὀνόματι Κυρίου Ἰησοῦ, εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ δι’
αὐτοῦ.

18 Αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε τοῖς ἀνδράσιν, ὡς ἀνῆκεν ἐν
Κυρίῳ. 19 Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας καὶ μὴ πικραίνε-
σθε πρὸς αὐτάς.

20 Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσι κατὰ πάντα· τοῦτο γάρ
ἐστιν εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ. 21 Οἱ πατέρες, μὴ ἐρεθίζετε τὰ τέ-
κνα ὑμῶν, ἵνα μὴ ἀθυμῶσιν.

22 Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε κατὰ πάντα τοῖς κατὰ σάρκα κυρί-
οις, μὴ ἐν ὀφθαλμοδουλίαις, ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ’ ἐν ἁπλό-
τητι καρδίας, φοβούμενοι τὸν Θεόν. 23 Καὶ πᾶν ὅ,τι ἐὰν
ποιῆτε, ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε, ὡς τῷ Κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις,
24 εἰδότες ὅτι ἀπὸ Κυρίου ἀπολήψεσθε τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς
κληρονομίας· τῷ γὰρ Κυρίῳ Χριστῷ δουλεύετε. 25 Ὁ δὲ ἀδικῶν
κομιεῖται ὃ ἠδίκησε, καὶ οὐκ ἔστι προσωποληψία.

12 Ὡς ἐκλεγμένοι ἀπὸ τὸ Θεό, ἀφιερωμένοι σ' αὐτὸν καὶ ἀγαπημένοι του ἐνδυθῆτε λοιπὸν σπλαγχνικὰ αἰσθήματα, καλωσύνη, ταπεινοφροσύνη, πραότητα, μακροθυμία. 13 Νὰ ἀνέχεσθε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο, καὶ νὰ συγχωρῆτε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο, ὅταν κανεὶς ἔχῃ κάτι εἰς βάρος ἄλλου. Ὅπως καὶ ὁ Χριστὸς σᾶς συγχώρησε, ἔτσι καὶ σεῖς. 14 Πάνω δὲ ἀπ' ὅλα ἐνδυθῆτε τὴν ἀγάπη, ἡ ὁποία δένει τὸν ἄνθρωπο μὲ τὴν τελειότητα. 15 Καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ ἂς πρυτανεύῃ στὶς καρδιές σας. Γι' αὐτὴν καὶ κληθήκατε ὡς ἕνα σῶμα. Καὶ νὰ γίνεσθε εὐχάριστοι (μεταξύ σας). 16 Ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ νὰ κατοικῇ σὲ σᾶς πλουσίως. Νὰ διδάσκετε καὶ νὰ διαφωτίζετε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο μὲ κάθε σοφία. Μὲ ψαλμοὺς καὶ ὕμνους καὶ ᾠδὲς πνευματικὲς νὰ ὑμνῆτε τὸν Κύριο ἀπὸ τὴν καρδιά σας μὲ εὐγνωμοσύνη. 17 Καὶ κάθε τι, ποὺ θὰ κάνετε μὲ λόγο ἢ μὲ ἔργο, ὅλα νὰ τὰ κάνετε στὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, εὐχαριστώντας ἔτσι τὸ Θεὸ καὶ πατέρα δι' αὐτοῦ.

Γυναῖκες καὶ ἄνδρες, τέκνα καὶ γονεῖς, δοῦλοι καὶ κύριοι

18 Σεῖς, γυναῖκες, νὰ ὑποτάσσεσθε στοὺς ἄνδρες σας συμφώνως πρὸς τὸ ἀνέκαθεν καθῆκον κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου. 19 Σεῖς, ἄνδρες, ν' ἀγαπᾶτε τὶς γυναῖκες σας καὶ νὰ μὴν ὀργίζεσθε ἐναντίον τους.

20 Σεῖς, τέκνα, νὰ ὑπακούετε στοὺς γονεῖς σας σὲ ὅλα, διότι αὐτὸ εἶναι ἀρεστὸ στὸν Κύριο. 21 Σεῖς, γονεῖς, νὰ μὴ πληγώνετε τὰ τέκνα σας, γιὰ νὰ μὴν ἀποθαρρύνωνται.

22 Σεῖς, δοῦλοι, νὰ ὑπακούετε στοὺς κατὰ σάρκα[1] κυρίους σὲ ὅλα, ὄχι δουλεύοντας γιὰ τὰ μάτια γιὰ νὰ εἶσθε ἀρεστοὶ στοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ μὲ εἰλικρίνεια ψυχῆς, φοβούμενοι τὸ Θεό. 23 Καὶ κάθε τι, ποὺ θὰ κάνετε, νὰ τὸ κάνετε μὲ τὴν ψυχή σας, σὰν νὰ τὸ κάνετε στὸν Κύριο καὶ ὄχι σὲ ἀνθρώπους. 24 Καὶ νὰ ξέρετε, ὅτι ἀπὸ τὸν Κύριο θὰ λάβετε ὡς ἀνταμοιβὴ τὴν κληρονομία (τὴ βασιλεία του). Διότι τὸν Κύριο τὸ Χριστὸ ὑπηρετεῖτε. 25 Ἐκεῖνος δέ, ποὺ ἀδικεῖ, θὰ λάβῃ τὴν ἀνταπόδοσι τῆς ἀδικίας, ποὺ ἔκανε, διότι δὲν ὑπάρχει προσωποληψία (στὸ Θεό).

1. Ἤ, στοὺς ἐπιγείους

4 Οἱ κύριοι, τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσότητα τοῖς δούλοις παρέχεσθε, εἰδότες ὅτι καὶ ὑμεῖς ἔχετε Κύριον ἐν οὐρανοῖς.

2 Τῇ προσευχῇ προσκαρτερεῖτε, γρηγοροῦντες ἐν αὐτῇ ἐν
εὐχαριστίᾳ, 3 προσευχόμενοι ἅμα καὶ περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ Θεὸς
ἀνοίξῃ ἡμῖν θύραν τοῦ λόγου λαλῆσαι τὸ μυστήριον τοῦ Χρι-
στοῦ, δι' ὃ καὶ δέδεμαι, 4 ἵνα φανερώσω αὐτὸ ὡς δεῖ με
λαλῆσαι. 5 Ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε πρὸς τοὺς ἔξω, τὸν καιρὸν
ἐξαγοραζόμενοι. 6 Ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι, ἅλατι
ἠρτυμένος, εἰδέναι πῶς δεῖ ὑμᾶς ἑνὶ ἑκάστῳ ἀποκρίνεσθαι.

7 Τὰ κατ' ἐμὲ πάντα γνωρίσει ὑμῖν Τυχικὸς ὁ ἀγαπητὸς
ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος καὶ σύνδουλος ἐν Κυρίῳ, 8 ὃν
ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῷ τὰ περὶ ὑμῶν καὶ
παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν, 9 σὺν Ὀνησίμῳ τῷ πιστῷ καὶ
ἀγαπητῷ ἀδελφῷ, ὅς ἐστιν ἐξ ὑμῶν. Πάντα ὑμῖν γνωριοῦσι τὰ
ὧδε.

10 Ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἀρίσταρχος ὁ συναιχμάλωτός μου, καὶ
Μᾶρκος ὁ ἀνεψιὸς Βαρνάβα, –περὶ οὗ ἐλάβετε ἐντολάς· ἐὰν
ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς, δέξασθε αὐτόν–, 11 καὶ Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος
Ἰοῦστος, οἱ ὄντες ἐκ περιτομῆς, οὗτοι μόνοι συνεργοὶ εἰς τὴν
βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, οἵτινες ἐγενήθησάν μοι παρηγορία.
12 Ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἐπαφρᾶς ὁ ἐξ ὑμῶν, δοῦλος Χριστοῦ, πάν-
τοτε ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ ὑμῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς, ἵνα στῆτε
τέλειοι καὶ πεπληρωμένοι ἐν παντὶ θελήματι τοῦ Θεοῦ.
13 Μαρτυρῶ γὰρ αὐτῷ ὅτι ἔχει ζῆλον πολὺν ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν
ἐν Λαοδικείᾳ καὶ τῶν ἐν Ἱεραπόλει. 14 Ἀσπάζεται ὑμᾶς
Λουκᾶς ὁ ἰατρὸς ὁ ἀγαπητὸς καὶ Δημᾶς. 15 Ἀσπάσασθε τοὺς

4 Σεῖς, κύριοι, νὰ δίνετε στοὺς δούλους σας τὸ δίκαιο καὶ τὸ ἀντάξιο τῆς ἐργασίας τους, λαμβάνοντας ὑπ' ὄψιν, ὅτι καὶ σεῖς ἔχετε Κύριο στοὺς οὐρανούς.

Προτροπές

2 Νὰ ἐπιδίδεσθε στὴν προσευχή. Ν' ἀγρυπνῆτε γι' αὐτὴ μὲ προθυμία καὶ χαρά. **3** Καὶ νὰ προσεύχεσθε καὶ γιὰ μᾶς, γιὰ νὰ μᾶς ἀνοίξῃ ὁ Θεὸς θύρα τοῦ λόγου, γιὰ νὰ κηρύξωμε τὸ μυστήριο τοῦ Χριστοῦ, γιὰ τὸ ὁποῖο καὶ εἶμαι δεμένος (φυλακισμένος), **4** γιὰ νὰ τὸ φανερώσω κατὰ τὸν τρόπο, ποὺ πρέπει νὰ κηρύξω. **5** Μὲ σύνεσι νὰ συμπεριφέρεσθε πρὸς τοὺς ἔξω τῆς Ἐκκλησίας. Ν' ἀξιοποιῆτε τὸ χρόνο. **6** Ὁ λόγος σας νὰ εἶναι πάντοτε γεμᾶτος χάρι, ἀρτυμένος μὲ ἁλάτι. Νὰ ξέρετε πῶς πρέπει νὰ μιλᾶτε στὸν καθένα.

Ἀποστολὴ Τυχικοῦ καὶ Ὀνησίμου στοὺς Κολοσσαεῖς

7 Ὅλα τὰ σχετικὰ μ' ἐμένα θὰ σᾶς κάνῃ γνωστὰ ὁ Τυχικός, ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος καὶ δοῦλος ὅπως καὶ ἐγὼ στὸν Κύριο. **8** Τὸν ἔστειλα σ' ἐσᾶς γι' αὐτὸ ἀκριβῶς, γιὰ νὰ μάθῃ πῶς εἶσθε καὶ νὰ ἐνισχύσῃ τὶς καρδιές σας. **9** Τὸν ἔστειλα μαζὶ μὲ τὸν Ὀνήσιμο, τὸν πιστὸ καὶ ἀγαπητὸ ἀδελφό, ὁ ὁποῖος εἶναι συμπατριώτης σας. Θὰ σᾶς κάνουν γνωστὰ ὅλα ὅσα συμβαίνουν ἐδῶ.

Χαιρετισμοὶ καὶ τελικὴ εὐλογία

10 Σᾶς χαιρετίζει ὁ Ἀρίσταρχος, ποὺ εἶναι μαζί μου στὴ φυλακή, καὶ ὁ Μᾶρκος ὁ ἀνιψιὸς τοῦ Βαρνάβα, – γιὰ τὸν ὁποῖο λάβατε ἐντολές· ἐὰν ἔλθῃ σὲ σᾶς, νὰ τὸν δεχθῆτε –, **11** καὶ ὁ Ἰησοῦς, ὁ ὁποῖος λέγεται Ἰοῦστος. Αὐτοὶ προέρχονται ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους καὶ εἶναι οἱ μόνοι (ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους) συνεργάτες μου γιὰ τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ποὺ μοῦ ἔγιναν παρηγοριά. **12** Σᾶς χαιρετίζει ὁ Ἐπαφρᾶς, ὁ συμπατριώτης σας, δοῦλος τοῦ Χριστοῦ, ποὺ πάντοτε ἀγωνίζεται γιὰ σᾶς στὶς προσευχές[1], γιὰ νὰ σταθῆτε τέλειοι καὶ ὡλοκληρωμένοι σὲ κάθε θέλημα τοῦ

1. Ἤ, μὲ τὶς προσευχές

ἐν Λαοδικείᾳ ἀδελφοὺς καὶ Νυμφᾶν καὶ τὴν κατ᾽ οἶκον αὐτοῦ
ἐκκλησίαν. 16 Καὶ ὅταν ἀναγνωσθῇ παρ᾽ ὑμῖν ἡ ἐπιστολή, ποι-
ήσατε ἵνα καὶ ἐν τῇ Λαοδικέων ἐκκλησίᾳ ἀναγνωσθῇ, καὶ τὴν
ἐκ Λαοδικείας ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀναγνῶτε. 17 Καὶ εἴπατε
Ἀρχίππῳ· Βλέπε τὴν διακονίαν ἣν παρέλαβες ἐν Κυρίῳ, ἵνα
αὐτὴν πληροῖς.

18 Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. Μνημονεύετέ μου τῶν
δεσμῶν.

Ἡ χάρις μεθ᾽ ὑμῶν. Ἀμήν.

Θεοῦ. **13** Βεβαιώνω δὲ γι' αὐτόν, ὅτι ἔχει πολὺ ζῆλο γιὰ σᾶς καὶ γιὰ τοὺς πιστοὺς στὴ Λαοδίκεια καὶ στὴν Ἱεράπολι. **14** Σᾶς χαιρετίζει ὁ Λουκᾶς ὁ ἰατρὸς ὁ ἀγαπητὸς καὶ ὁ Δημᾶς. **15** Χαιρετισμοὺς στοὺς ἀδελφοὺς στὴ Λαοδίκεια καὶ στὸ Νυμφᾶ καὶ στὴν ἐκκλησία ποὺ συναθροίζεται στὸ σπίτι του. **16** Καὶ ὅταν ἀναγνωσθῇ σὲ σᾶς ἡ ἐπιστολή, φροντίσετε ν' ἀναγνωσθῇ καὶ στὴν ἐκκλησία τῶν Λαοδικέων, καὶ τὴν ἐπιστολὴ ἀπὸ τὴ Λαοδίκεια ν' ἀναγνώσετε καὶ σεῖς. **17** Καὶ νὰ εἰπῆτε στὸν Ἄρχιππο: «Πρόσεχε τὴ διακονία, ποὺ παρέλαβες ἀπὸ τὸν Κύριο, νὰ τὴν ἐκπληρώνῃς».

18 Ἐγὼ ὁ Παῦλος σᾶς γράφω χαιρετισμὸ μὲ τὸ ἴδιο μου τὸ χέρι. Νὰ ἐνθυμῆσθε τὰ δεσμά μου.

Ἡ χάρι νὰ εἶναι μαζί σας. Ἀμήν.

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Α′

1 Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσα-
λονικέων ἐν Θεῷ πατρὶ καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ· χάρις
ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ.

2 Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ πάντων ὑμῶν μνείαν
ὑμῶν ποιούμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν ἡμῶν, 3 ἀδιαλείπτως
μνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ ἔργου τῆς πίστεως καὶ τοῦ κόπου τῆς
ἀγάπης καὶ τῆς ὑπομονῆς τῆς ἐλπίδος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν, 4 εἰδότες, ἀδελ-
φοὶ ἠγαπημένοι ὑπὸ Θεοῦ, τὴν ἐκλογὴν ὑμῶν, 5 ὅτι τὸ εὐαγγέ-
λιον ἡμῶν οὐκ ἐγενήθη εἰς ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν
δυνάμει καὶ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ ἐν πληροφορίᾳ πολλῇ.

Καθὼς οἴδατε οἷοι ἐγενήθημεν ἐν ὑμῖν δι' ὑμᾶς, 6 καὶ ὑμεῖς
μιμηταὶ ἡμῶν ἐγενήθητε, καὶ τοῦ Κυρίου, δεξάμενοι τὸν λόγον
ἐν θλίψει πολλῇ μετὰ χαρᾶς Πνεύματος Ἁγίου, 7 ὥστε γενέ-
σθαι ὑμᾶς τύπους πᾶσι τοῖς πιστεύουσιν ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ
ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ. 8 Ἀφ' ὑμῶν γὰρ ἐξήχηται ὁ λόγος τοῦ Κυρίου οὐ
μόνον ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ. Ἀλλὰ καὶ ἐν παντὶ
τόπῳ ἡ πίστις ὑμῶν ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ἐξελήλυθεν, ὥστε μὴ
χρείαν ἡμᾶς ἔχειν λαλεῖν τι. 9 Αὐτοὶ γὰρ περὶ ἡμῶν ἀπαγγέλ-
λουσιν ὁποίαν εἴσοδον ἔσχομεν πρὸς ὑμᾶς, καὶ πῶς ἐπεστρέ-
ψατε πρὸς τὸν Θεὸν ἀπὸ τῶν εἰδώλων δουλεύειν Θεῷ ζῶντι καὶ
ἀληθινῷ, 10 καὶ ἀναμένειν τὸν Υἱὸν αὐτοῦ ἐκ τῶν οὐρανῶν, ὃν
ἤγειρεν ἐκ τῶν νεκρῶν, Ἰησοῦν τὸν ῥυόμενον ἡμᾶς ἀπὸ τῆς
ὀργῆς τῆς ἐρχομένης.

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Α′

Χαιρετισμός

1 Ἐγὼ ὁ Παῦλος καὶ ὁ Σιλουανὸς καὶ ὁ Τιμόθεος ἀπευθυνόμεθα στὴν
ἐκκλησία τῶν Θεσσαλονικέων, ποὺ ἀνήκει στὸ Θεὸ πατέρα (μας)
καὶ στὸν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό. Χάρι νὰ εἶναι σὲ σᾶς καὶ εὐλογία ἀπὸ
τὸ Θεὸ πατέρα μας καὶ τὸν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό.

Εὐχαριστία πρὸς τὸ Θεό

2 Εὐχαριστοῦμε τὸ Θεὸ πάντοτε γιὰ ὅλους σας, καὶ σᾶς μνημονεύ-
ουμε στὶς προσευχές μας. **3** Συνεχῶς ἐνθυμούμεθα μπροστὰ στὸ Θεὸ
καὶ πατέρα μας τὸ ἔργο σας, καρπὸ τῆς πίστεως, καὶ τὸν κόπο σας ἀπὸ
ἀγάπη, καὶ τὴν ὑπομονή σας λόγῳ τῆς ἐλπίδος στὸν Κύριό μας Ἰησοῦ
Χριστό. **4** Ξέρουμε, ἀδελφοὶ ἀγαπημένοι ἀπὸ τὸ Θεό, ὅτι εἶσθε ἐκλε-
κτοί. **5** Διότι τὸ εὐαγγέλιο, ποὺ σᾶς κηρύξαμε, δὲν ἦλθε σὲ σᾶς μὲ λό-
γο μόνο, ἀλλὰ καὶ μὲ δύναμι, καὶ μὲ Πνεῦμα Ἅγιο, καὶ μὲ μεγάλη
ἐσωτερικὴ πεποίθησι.

Οἱ Θεσσαλονικεῖς ὑπόδειγμα πίστεως γιὰ ἄλλες ἐκκλησίες

Ἐπειδὴ ξέρετε πῶς συμπεριφερθήκαμε σὲ σᾶς γιὰ τὸ καλό σας, **6** γι'
αὐτὸ ἐσεῖς μιμηθήκατε ἐμᾶς, ἀλλὰ καὶ τὸν Κύριο. Διότι, καίτοι ὑπῆρξε
μεγάλος διωγμός, δεχθήκατε τὸ λόγο μὲ χαρὰ Πνεύματος Ἁγίου.
7 Ἔτσι γίνατε ὑπόδειγμα σὲ ὅλους τοὺς πιστοὺς στὴ Μακεδονία καὶ
στὴν Ἀχαΐα. **8** Μάλιστα ἀπὸ σᾶς ὁ λόγος τοῦ Κυρίου ἀντήχησε ὄχι μό-
νο στὴ Μακεδονία καὶ στὴν Ἀχαΐα. Ἀλλὰ καὶ σὲ κάθε τόπο ἔφθασε ἡ
φήμη τῆς πίστεώς σας στὸ Θεό, ὥστε νὰ μὴ χρειάζεται ἐμεῖς νὰ λέμε
τίποτε γι' αὐτή. **9** Διότι αὐτοὶ οἱ ἴδιοι διηγοῦνται γιὰ μᾶς μὲ ποιές συν-
θῆκες ἤλθαμε σὲ σᾶς, καὶ πῶς σεῖς ἐπιστρέψατε πρὸς τὸ Θεὸ ἀπὸ τὰ
εἴδωλα, γιὰ νὰ λατρεύετε Θεὸ ζωντανὸ καὶ ἀληθινό, **10** καὶ ν' ἀναμέ-
νετε τὸν Υἱό του ἀπὸ τοὺς οὐρανούς, τὸν ὁποῖον ἀνέστησεν ἐκ τῶν νε-
κρῶν, τὸν Ἰησοῦ, ὁ ὁποῖος μᾶς σῴζει ἀπὸ τὴν ὀργὴ ποὺ ἔρχεται.

2 Αὐτοὶ γὰρ οἴδατε, ἀδελφοί, τὴν εἴσοδον ἡμῶν τὴν πρὸς
ὑμᾶς ὅτι οὐ κενὴ γέγονεν, 2 ἀλλὰ προπαθόντες καὶ ὑβρι-
σθέντες, καθὼς οἴδατε, ἐν Φιλίπποις, ἐπαρρησιασάμεθα ἐν τῷ
Θεῷ ἡμῶν λαλῆσαι πρὸς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ ἐν
πολλῷ ἀγῶνι. 3 Ἡ γὰρ παράκλησις ἡμῶν οὐκ ἐκ πλάνης, οὐδὲ
ἐξ ἀκαθαρσίας, οὔτε ἐν δόλῳ, 4 ἀλλὰ καθὼς δεδοκιμάσμεθα
ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πιστευθῆναι τὸ εὐαγγέλιον, οὕτω λαλοῦμεν, οὐχ
ὡς ἀνθρώποις ἀρέσκοντες, ἀλλὰ τῷ Θεῷ τῷ δοκιμάζοντι τὰς
καρδίας ἡμῶν. 5 Οὔτε γάρ ποτε ἐν λόγῳ κολακείας ἐγενήθη-
μεν, καθὼς οἴδατε, οὔτε ἐν προφάσει πλεονεξίας, –Θεὸς μάρ-
τυς–, 6 οὔτε ζητοῦντες ἐξ ἀνθρώπων δόξαν, οὔτε ἀφ' ὑμῶν οὔτε
ἀπὸ ἄλλων, 7 δυνάμενοι ἐν βάρει εἶναι ὡς Χριστοῦ ἀπόστολοι,
ἀλλ' ἐγενήθημεν ἤπιοι ἐν μέσῳ ὑμῶν, ὡς ἂν τροφὸς θάλπῃ τὰ
ἑαυτῆς τέκνα. 8 Οὕτως ὁμειρόμενοι ὑμῶν εὐδοκοῦμεν μετα-
δοῦναι ὑμῖν οὐ μόνον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ τὰς
ἑαυτῶν ψυχάς, διότι ἀγαπητοὶ ἡμῖν γεγένησθε. 9 Μνημονεύετε
γάρ, ἀδελφοί, τὸν κόπον ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον. Νυκτὸς γὰρ καὶ
ἡμέρας ἐργαζόμενοι πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαί τινα ὑμῶν ἐκηρύ-
ξαμεν εἰς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ.

10 Ὑμεῖς μάρτυρες καὶ ὁ Θεὸς ὡς ὁσίως καὶ δικαίως καὶ
ἀμέμπτως ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν ἐγενήθημεν. 11 Καθάπερ
οἴδατε, ὡς ἕνα ἕκαστον ὑμῶν ὡς πατὴρ τέκνα ἑαυτοῦ 12 παρα-
καλοῦντες ὑμᾶς καὶ παραμυθούμενοι καὶ μαρτυρόμενοι εἰς τὸ
περιπατῆσαι ὑμᾶς ἀξίως τοῦ Θεοῦ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς εἰς τὴν
ἑαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν.

13 Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ ἀδιαλείπτως,
ὅτι, παραλαβόντες λόγον ἀκοῆς παρ' ἡμῶν τοῦ Θεοῦ, ἐδέξασθε
οὐ λόγον ἀνθρώπων, ἀλλά, καθώς ἐστιν ἀληθῶς, λόγον Θεοῦ,
ὃς καὶ ἐνεργεῖται ἐν ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν. 14 Ὑμεῖς γὰρ μι-
μηταὶ ἐγενήθητε, ἀδελφοί, τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ Θεοῦ τῶν οὐσῶν

Ὁ ἀγὼν καὶ ἡ συμπεριφορὰ τῶν ἀποστόλων στὴ Θεσσαλονίκη

2 Σεῖς οἱ ἴδιοι βεβαίως γνωρίζετε, ἀδελφοί, ὅτι ὁ ἐρχομός μας σὲ σᾶς
δὲν ὑπῆρξε μάταιος. **2** Ἀλλά, καίτοι προηγουμένως ὑποστήκαμε
παθήματα καὶ κακοποιήσεις στοὺς Φιλίππους, ὅπως γνωρίζετε, εἴχαμε
τὸ θάρρος μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ μας νὰ κηρύξωμε σὲ σᾶς τὸ εὐαγ-
γέλιο τοῦ Θεοῦ μὲ πολὺν ἀγῶνα. **3** Βεβαίως τὸ κήρυγμά μας δὲν προ-
έρχεται ἀπὸ πλάνη, οὔτε ἀπὸ ἀκάθαρτο ἐλατήριο, οὔτε ἔχει δόλιο σκο-
πό. **4** Ἀλλ' ἐπειδὴ μᾶς ἐξέλεξεν ὁ Θεὸς γιὰ νὰ μᾶς ἐμπιστευθῇ τὸ εὐαγ-
γέλιο, γι' αὐτὸ κηρύττουμε. Ὄχι γιὰ ν' ἀρέσωμε σ' ἀνθρώπους, ἀλλὰ
στὸ Θεό, ποὺ γνωρίζει τὶς καρδιές μας. **5** Οὔτε βεβαίως μὲ λόγο κο-
λακείας συμπεριφερθήκαμε ποτέ, ὅπως γνωρίζετε, οὔτε μὲ σκοπὸ ἐκμε-
ταλλεύσεως, –μάρτυς ὁ Θεός–, **6** οὔτε ζητήσαμε δόξα ἀπὸ ἀνθρώπους,
οὔτε ἀπὸ σᾶς, οὔτε ἀπὸ ἄλλους, **7** ἂν καὶ μπορούσαμε ὡς ἀπόστολοι
τοῦ Χριστοῦ νὰ ἔχωμε ἀπαιτήσεις καὶ νὰ σᾶς ἐπιβαρύνωμε. Ἀλλ' ὑπήρ-
ξαμε ἀνεπαχθεῖς (ἀβαρεῖς) σὲ σᾶς σὰν μητέρα, ποὺ κάθεται ἐλαφρὰ πά-
νω ἀπὸ τὰ τέκνα της γιὰ νὰ τὰ θερμάνῃ. **8** Τόσο στενὰ συνδεόμενοι μὲ
σᾶς, θέλαμε νὰ σᾶς μεταδώσωμε ὄχι μόνο τὸ εὐαγγέλιο τοῦ Θεοῦ,
ἀλλὰ καὶ τὶς ψυχές μας, διότι μᾶς εἴχατε γίνει ἀγαπητοί.
9 Ἐνθυμεῖσθε βεβαίως, ἀδελφοί, τὸν κόπο μας καὶ τὸ μόχθο μας. Διό-
τι σᾶς κηρύξαμε τὸ εὐαγγέλιο τοῦ Θεοῦ ἐργαζόμενοι παραλλήλως νύ-
κτα καὶ ἡμέρα, γιὰ νὰ μὴν ἐπιβαρύνωμε κανένα ἀπὸ σᾶς.

10 Σεῖς εἶσθε μάρτυρες καὶ ὁ Θεός, ὅτι συμπεριφερθήκαμε μὲ τρόπο
εὐθὺ καὶ δίκαιο καὶ ἄψογο σὲ σᾶς τοὺς πιστούς. **11** Ὅπως ξέρετε, μέ-
χρι καθένα χωριστά, ὅπως ὁ πατέρας τὰ τέκνα του, **12** σᾶς διδάσκαμε
καὶ σᾶς συμβουλεύαμε[1] καὶ ἐντόνως σᾶς προτρέπαμε νὰ πολιτευθῆτε
ἀξίως τοῦ Θεοῦ (κατὰ τρόπον ἄξιον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ), ὁ ὁποῖος σᾶς
κάλεσε γιὰ τὴ βασιλεία του καὶ δόξα.

Οἱ πιστοὶ τῆς Θεσσαλονίκης διωκόμενοι ὡς οἱ πιστοὶ τῆς Ἰουδαίας

13 Γι' αὐτὸ δὲ ἐμεῖς εὐχαριστοῦμε τὸ Θεὸ συνεχῶς, διότι παραλαμ-
βάνοντας ἀπὸ μᾶς λόγον ὑπακοῆς στὸ Θεό, τὸν θεωρήσατε ὄχι ὡς λό-
γον ἀνθρώπων, ἀλλά, ὅπως ἀληθινὰ εἶναι, ὡς λόγον τοῦ Θεοῦ, ὁ
ὁποῖος καὶ ἐφαρμόζεται ἀπὸ σᾶς τοὺς πιστούς. **14** Σεῖς δέ, ἀδελφοί, γί-
νατε μιμηταὶ τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ Θεοῦ στὴν Ἰουδαία, ποὺ πιστεύουν

---

1. Ἤ, σᾶς ἐνθαρρύναμε καὶ σᾶς παρηγορούσαμε

ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὅτι τὰ αὐτὰ ἐπάθετε καὶ ὑμεῖς
ὑπὸ τῶν ἰδίων συμφυλετῶν, καθὼς καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν Ἰουδαί-
ων, 15 τῶν καὶ τὸν Κύριον ἀποκτεινάντων Ἰησοῦν καὶ τοὺς ἰδί-
ους προφήτας, καὶ ἡμᾶς ἐκδιωξάντων, καὶ Θεῷ μὴ ἀρεσκόν-
των, καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐναντίων, 16 κωλυόντων ἡμᾶς τοῖς
ἔθνεσι λαλῆσαι ἵνα σωθῶσιν εἰς τὸ ἀναπληρῶσαι αὐτῶν τὰς
ἁμαρτίας πάντοτε. Ἔφθασε δὲ ἐπ' αὐτοὺς ἡ ὀργὴ εἰς τέλος.

17 Ἡμεῖς δέ, ἀδελφοί, ἀπορφανισθέντες ἀφ' ὑμῶν πρὸς
καιρὸν ὥρας, προσώπῳ οὐ καρδίᾳ, περισσοτέρως ἐσπουδάσα-
μεν τὸ πρόσωπον ὑμῶν ἰδεῖν ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ. 18 Διὸ ἠθε-
λήσαμεν ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, ἐγὼ μὲν Παῦλος καὶ ἅπαξ καὶ δίς,
καὶ ἐνέκοψεν ἡμᾶς ὁ Σατανᾶς. 19 Τίς γὰρ ἡμῶν ἐλπὶς ἢ χαρὰ
ἢ στέφανος καυχήσεως ἢ οὐχὶ καὶ ὑμεῖς ἔμπροσθεν τοῦ Κυρί-
ου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ αὐτοῦ παρουσίᾳ; 20 Ὑμεῖς γάρ
ἐστε ἡ δόξα ἡμῶν καὶ χαρά.

3 Διὸ μηκέτι στέγοντες εὐδοκήσαμεν καταλειφθῆναι ἐν
Ἀθήναις μόνοι, 2 καὶ ἐπέμψαμεν Τιμόθεον τὸν ἀδελφὸν
ἡμῶν καὶ διάκονον τοῦ Θεοῦ καὶ συνεργὸν ἡμῶν ἐν τῷ εὐαγ-
γελίῳ τοῦ Χριστοῦ εἰς τὸ στηρίξαι ὑμᾶς καὶ παρακαλέσαι
ὑμᾶς περὶ τῆς πίστεως ὑμῶν, 3 τὸ μηδένα σαίνεσθαι ἐν ταῖς
θλίψεσι ταύταις. Αὐτοὶ γὰρ οἴδατε ὅτι εἰς τοῦτο κείμεθα. 4 Καὶ
γὰρ ὅτε πρὸς ὑμᾶς ἦμεν, προελέγομεν ὑμῖν ὅτι μέλλομεν θλί-
βεσθαι, καθὼς καὶ ἐγένετο καὶ οἴδατε. 5 Διὰ τοῦτο κἀγὼ μηκέ-
τι στέγων ἔπεμψα εἰς τὸ γνῶναι τὴν πίστιν ὑμῶν, μή πως
ἐπείρασεν ὑμᾶς ὁ πειράζων καὶ εἰς κενὸν γένηται ὁ κόπος
ἡμῶν.

6 Ἄρτι δὲ ἐλθόντος Τιμοθέου πρὸς ἡμᾶς ἀφ' ὑμῶν καὶ εὐαγ-
γελισαμένου ἡμῖν τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην ὑμῶν, καὶ ὅτι
ἔχετε μνείαν ἡμῶν ἀγαθὴν πάντοτε, ἐπιποθοῦντες ἡμᾶς ἰδεῖν
καθάπερ καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς, 7 διὰ τοῦτο παρεκλήθημεν, ἀδελφοί,
ἐφ' ὑμῖν ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει καὶ ἀνάγκῃ ἡμῶν διὰ τῆς ὑμῶν
πίστεως· 8 ὅτι νῦν ζῶμεν, ἐὰν ὑμεῖς στήκετε ἐν Κυρίῳ. 9 Τίνα

στὸν Ἰησοῦ Χριστό. Διότι τὰ ἴδια πάθατε καὶ σεῖς ἀπὸ τοὺς ὁμοεθνεῖς
σας, ὅπως καὶ αὐτοὶ ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους, **15** οἱ ὁποῖοι καὶ τὸν Κύριο
Ἰησοῦ καὶ τοὺς προφῆτες τους θανάτωσαν, καὶ ἐμᾶς καταδίωξαν, καὶ
στὸ Θεὸ δὲν ἀρέσουν, καὶ σ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους εἶναι ἐχθροί.
16 Μᾶς ἐμποδίζουν νὰ κηρύξωμε στοὺς ἐθνικοὺς γιὰ νὰ σωθοῦν, καὶ
ἔτσι γεμίζουν ἕως ἐπάνω τὸ μέτρο τῶν ἁμαρτιῶν τους πάντοτε. Ἀλλὰ
φθάνει σὲ λίγο ἐπάνω τους ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ στὸ ἔπακρο.

Οἱ πιστοὶ ὁ πόθος, ἡ δόξα καὶ ἡ χαρὰ τῶν ἀποστόλων

17 Ἐμεῖς δέ, ἀδελφοί, ὅταν χωρισθήκαμε ἀπὸ σᾶς προσωρινά, κατὰ
τὸ σῶμα, ὄχι κατὰ τὸ πνεῦμα, πολὺ ἐνδιαφερθήκαμε μὲ πολλὴ ἐπιθυ-
μία νὰ ἰδοῦμε τὸ πρόσωπό σας. **18** Γι' αὐτὸ ἀποφασίσαμε νὰ σᾶς ἐπι-
σκεφθοῦμε, ἐγὼ μάλιστα ὁ Παῦλος καὶ μία καὶ δύο φορές, ἀλλὰ μᾶς
ἐμπόδισε ὁ Σατανᾶς. **19** Διότι τί εἶναι ἡ δόξα μας ἢ ἡ χαρὰ ἢ τὸ στε-
φάνι τῆς δόξης, ἂν ὄχι καὶ σεῖς μπροστὰ στὸν Κύριό μας Ἰησοῦ Χρι-
στὸ κατὰ τὴν παρουσία του; **20** Ναί, ἐσεῖς εἶσθε ἡ δόξα μας καὶ ἡ χα-
ρά.

Ἀποστολὴ τοῦ Τιμοθέου στὴ Θεσσαλονίκη

3 Γι' αὐτό, μὴ ὑποφέροντας πλέον τὸ χωρισμό, στέρξαμε νὰ μείνωμε
μόνοι στὴν Ἀθήνα **2** καὶ στείλαμε τὸν Τιμόθεο, τὸν ἀδελφό μας καὶ
διάκονο τοῦ Θεοῦ καὶ συνεργάτη μας στὸ κήρυγμα τοῦ εὐαγγελίου τοῦ
Χριστοῦ, γιὰ νὰ σᾶς στηρίξῃ καὶ σᾶς ἐνισχύσῃ στὴν πίστι σας, **3** γιὰ νὰ
μὴ κλονίζεται κανεὶς ἀπ' αὐτὲς τὶς θλίψεις. Ἄλλωστε σεῖς ξέρετε, ὅτι γι'
αὐτὸ ἔχουμε ταχθῆ (γιὰ νὰ ὑποφέρωμε σ' αὐτὸ τὸν κόσμο). **4** Καὶ ὅταν
δὲ ἤμασταν κοντά σας, σᾶς προλέγαμε, ὅτι πρόκειται νὰ ὑποστοῦμε θλί-
ψεις, ὅπως καὶ ἔγινε, καὶ ξέρετε. **5** Γι' αὐτὸ καὶ ἐγώ, μὴ ἀντέχοντας
πλέον, ἔστειλα νὰ μάθω γιὰ τὴν πίστι σας, μήπως ὑποκύψατε στὸν πει-
ρασμὸ ἐκείνου, ποὺ πειράζει τοὺς ἀνθρώπους, καὶ χαθῇ ὁ κόπος μας.

Ἐπιστροφὴ τοῦ Τιμοθέου μὲ εὐχάριστες εἰδήσεις

6 Τώρα δέ, ἐπειδὴ ἦλθε ὁ Τιμόθεος ἀπὸ σᾶς σὲ μᾶς, καὶ μᾶς ἔφερε
τὶς εὐχάριστες εἰδήσεις γιὰ τὴν πίστι καὶ τὴν ἀγάπη σας, καὶ ὅτι δια-
τηρεῖτε πάντοτε ἀγαθὴ ἀνάμνησι ἀπὸ μᾶς, καὶ ἔχετε μεγάλο πόθο νὰ
μᾶς δῆτε, ὅπως καὶ ἐμεῖς νὰ σᾶς δοῦμε, **7** γι' αὐτό, ἀδελφοί, χαρήκα-
με γιὰ σᾶς, παρ' ὅλη τὴ θλῖψι καὶ τὴ στενοχώρια μας, λόγῳ τῆς πί-
στεώς σας. **8** Διότι τώρα ἐμεῖς ζοῦμε, ἐὰν σεῖς μένετε σταθεροὶ στὸν

γὰρ εὐχαριστίαν δυνάμεθα τῷ Θεῷ ἀνταποδοῦναι περὶ ὑμῶν
ἐπὶ πάσῃ τῇ χαρᾷ ᾗ χαίρομεν δι' ὑμᾶς ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ
ἡμῶν, 10 νυκτὸς καὶ ἡμέρας ὑπερεκπερισσοῦ δεόμενοι εἰς τὸ
ἰδεῖν ὑμῶν τὸ πρόσωπον καὶ καταρτίσαι τὰ ὑστερήματα τῆς
πίστεως ὑμῶν;

11 Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ ἡμῶν καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰη-
σοῦς Χριστὸς κατευθύναι τὴν ὁδὸν ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς· 12 ὑμᾶς
δὲ ὁ Κύριος πλεονάσαι καὶ περισσεύσαι τῇ ἀγάπῃ εἰς ἀλλή-
λους καὶ εἰς πάντας, καθάπερ καὶ ἡμεῖς εἰς ὑμᾶς, 13 εἰς τὸ
στηρίξαι ὑμῶν τὰς καρδίας ἀμέμπτους ἐν ἁγιωσύνῃ ἔμπρο-
σθεν τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ μετὰ πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ.

4 Τὸ λοιπὸν οὖν, ἀδελφοί, ἐρωτῶμεν ὑμᾶς καὶ παρακαλοῦμεν
ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, καθὼς παρελάβετε παρ' ἡμῶν τὸ πῶς δεῖ
ὑμᾶς περιπατεῖν καὶ ἀρέσκειν Θεῷ, ἵνα περισσεύητε μᾶλλον.
2 Οἴδατε γὰρ τίνας παραγγελίας ἐδώκαμεν ὑμῖν διὰ τοῦ Κυρί-
ου Ἰησοῦ. 3 Τοῦτο γάρ ἐστι θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὁ ἁγιασμὸς
ὑμῶν, ἀπέχεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς πορνείας· 4 εἰδέναι ἕκαστον
ὑμῶν τὸ ἑαυτοῦ σκεῦος κτᾶσθαι ἐν ἁγιασμῷ καὶ τιμῇ, 5 μὴ ἐν
πάθει ἐπιθυμίας καθάπερ καὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ εἰδότα τὸν Θεόν·
6 τὸ μὴ ὑπερβαίνειν καὶ πλεονεκτεῖν ἐν τῷ πράγματι τὸν
ἀδελφόν[1] , διότι ἔκδικος ὁ Κύριος περὶ πάντων τούτων, καθὼς
καὶ προείπομεν ὑμῖν καὶ διεμαρτυράμεθα. 7 Οὐ γὰρ ἐκάλεσεν
ἡμᾶς ὁ Θεὸς ἐπὶ ἀκαθαρσίᾳ, ἀλλ' ἐν ἁγιασμῷ. 8 Τοιγαροῦν ὁ
ἀθετῶν οὐκ ἄνθρωπον ἀθετεῖ, ἀλλὰ τὸν Θεὸν τὸν *καὶ* δόντα τὸ
Πνεῦμα αὐτοῦ τὸ Ἅγιον εἰς ὑμᾶς.

9 Περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας οὐ χρείαν ἔχετε γράφειν ὑμῖν.
Αὐτοὶ γὰρ ὑμεῖς θεοδίδακτοί ἐστε εἰς τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους.
10 Καὶ γὰρ ποιεῖτε αὐτὸ εἰς πάντας τοὺς ἀδελφοὺς τοὺς ἐν ὅλῃ
τῇ Μακεδονίᾳ. Παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, περισσεύειν
μᾶλλον 11 καὶ φιλοτιμεῖσθαι ἡσυχάζειν καὶ πράσσειν τὰ ἴδια

---

1. Τὸ «αὐτοῦ» μετὰ τὴ λέξι «ἀδελφὸν» θεωροῦμε προσθήκη.

Κύριο (ἡ πίστι σας εἶναι ζωή μας). **9** Ποία δὲ εὐχαριστία δυνάμεθα ν'
ἀνταποδώσωμε στὸ Θεὸ γιὰ σᾶς, γιὰ ὅλη τὴ χαρά, μὲ τὴν ὁποία χαί-
ρουμε ἐξ αἰτίας σας ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ μας; **10** Νύκτα καὶ ἡμέρα προσ-
ευχόμεθα θερμότατα γιὰ νὰ ἰδοῦμε τὸ πρόσωπό σας καὶ ν' ἀναπληρώ-
σωμε τὶς ἐλλείψεις τῆς πίστεώς σας.

Εὐχές

11 Ὁ δὲ Θεὸς καὶ πατέρας μας καὶ ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστὸς
εἴθε νὰ κατευθύνῃ τὸ δρόμο μας πρὸς ἐσᾶς. **12** Σ' ἐσᾶς δὲ ὁ Κύριος εἴθε
νὰ δώσῃ νὰ ἔχετε πλουσίως καὶ μὲ τὸ παραπάνω τὴν ἀγάπη μεταξύ σας
καὶ πρὸς ὅλους, ὅπως καὶ ἐμεῖς ἔχουμε πρὸς ἐσᾶς. **13** Ἔτσι θὰ σᾶς
κάνῃ νὰ σταθῆτε ἄμεμπτοι μὲ ἁγιωσύνη μπροστὰ στὸ Θεὸ καὶ πατέρα
μας κατὰ τὴν παρουσία τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ μαζὶ μὲ ὅλους
τοὺς ἁγίους του.

Περὶ ἀποχῆς ἀπὸ τὶς σαρκικὲς ἁμαρτίες καὶ ἁγιασμοῦ

4 Τώρα δέ, ἀδελφοί, ζητοῦμε ἀπὸ σᾶς καὶ παρακαλοῦμε στὸ ὄνομα
τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ὅπως παραλάβατε ἀπὸ μᾶς τὸ πῶς πρέπει νὰ
ζῆτε καὶ ν' ἀρέσετε στὸ Θεό, ἔτσι νὰ κάνετε προοδεύοντας ὅλο καὶ πε-
ρισσότερο. **2** Γνωρίζετε βεβαίως ποιές παραγγελίες σᾶς δώσαμε ἀπὸ τὸν
Κύριο Ἰησοῦ. **3** Τοῦτο δὲ εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὁ ἁγιασμός σας,
ν' ἀπέχετε σεῖς ἀπὸ τὴν ἀνηθικότητα· **4** νὰ γνωρίζῃ καθένας ἀπὸ σᾶς
νὰ ἔχῃ τὸ σῶμα του καθαρὸ καὶ τιμημένο, **5** ὄχι ὑποδουλωμένο στὸ
ἡδονικὸ πάθος, ὅπως οἱ ἐθνικοί, ποὺ δὲν γνωρίζουν τὸ Θεό· **6** τὸ νὰ μὴ
κάνῃ ὑπερβάσεις καὶ ἀνωμαλίες στὸ σεξουαλικὸ ζήτημα ὁ ἀδελφός (ὁ
χριστιανός), διότι ὁ Κύριος εἶναι τιμωρὸς γιὰ ὅλα αὐτά, ὅπως ἄλλοτε
εἴπαμε καὶ τονίσαμε. **7** Διότι ὁ Θεὸς δὲν μᾶς κάλεσε γιὰ βίο ἀκάθαρτο,
ἀλλὰ γιὰ ζωὴ ἁγία. **8** Ὥστε ἐκεῖνος, ποὺ δὲν ὑπακούει, κάνει ἀνυπακοὴ
ὄχι σὲ ἄνθρωπο, ἀλλὰ στὸ Θεό, ὁ ὁποῖος καὶ ἔδωσε τὸ Πνεῦμα του τὸ
Ἅγιο σὲ σᾶς.

Περὶ φιλαδελφίας καὶ ἐργασίας

9 Ὅσο δὲ γιὰ τὴν ἀγάπη πρὸς τοὺς ἀδελφούς (τοὺς χριστιανούς),
δὲν χρειάζεσθε νὰ σᾶς γράφω. Διότι σεῖς οἱ ἴδιοι εἶσθε θεοδίδακτοι στὸ

καὶ ἐργάζεσθαι ταῖς ἰδίαις χερσὶν ὑμῶν, καθὼς ὑμῖν παρηγγεί-
λαμεν, 12 ἵνα περιπατῆτε εὐσχημόνως πρὸς τοὺς ἔξω καὶ μη-
δενὸς χρείαν ἔχητε.

13 Οὐ θέλομεν δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, περὶ τῶν κεκοιμη-
μένων, ἵνα μὴ λυπῆσθε καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες
ἐλπίδα. 14 Εἰ γὰρ πιστεύομεν ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανε καὶ ἀνέστη,
οὕτω καὶ ὁ Θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ ἄξει σὺν
αὐτῷ. 15 Τοῦτο γὰρ ὑμῖν λέγομεν ἐν λόγῳ Κυρίου, ὅτι ἡμεῖς οἱ
ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ Κυρίου οὐ μὴ
φθάσωμεν τοὺς κοιμηθέντας· 16 ὅτι αὐτὸς ὁ Κύριος ἐν κελεύ-
σματι, ἐν φωνῇ ἀρχαγγέλου καὶ ἐν σάλπιγγι Θεοῦ καταβήσε-
ται ἀπ᾽ οὐρανοῦ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐν Χριστῷ ἀναστήσονται
πρῶτον. 17 Ἔπειτα ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι ἅμα σὺν
αὐτοῖς ἁρπαγησόμεθα ἐν νεφέλαις εἰς ἀπάντησιν τοῦ Κυρίου
εἰς ἀέρα, καὶ οὕτω πάντοτε σὺν Κυρίῳ ἐσόμεθα. 18 Ὥστε πα-
ρακαλεῖτε ἀλλήλους ἐν τοῖς λόγοις τούτοις.

5 Περὶ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀδελφοί, οὐ χρείαν
ἔχετε ὑμῖν γράφεσθαι· 2 αὐτοὶ γὰρ ἀκριβῶς οἴδατε ὅτι ἡ
ἡμέρα Κυρίου ὡς κλέπτης ἐν νυκτὶ οὕτως ἔρχεται. 3 Ὅταν γὰρ
λέγωσιν, εἰρήνη καὶ ἀσφάλεια, τότε αἰφνίδιος αὐτοῖς ἐφίστα-
ται ὄλεθρος, ὥσπερ ἡ ὠδὶν τῇ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, καὶ οὐ μὴ
ἐκφύγωσιν. 4 Ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, οὐκ ἐστε ἐν σκότει, ἵνα ἡ ἡμέ-
ρα ὑμᾶς ὡς κλέπτης καταλάβῃ. 5 Πάντες ὑμεῖς υἱοὶ φωτός
ἐστε καὶ υἱοὶ ἡμέρας. Οὐκ ἐσμεν νυκτὸς οὐδὲ σκότους. 6 Ἄρα
οὖν μὴ καθεύδωμεν ὡς καὶ οἱ λοιποί, ἀλλὰ γρηγορῶμεν καὶ
νήφωμεν. 7 Οἱ γὰρ καθεύδοντες νυκτὸς καθεύδουσι, καὶ οἱ με-
θυσκόμενοι νυκτὸς μεθύουσιν. 8 Ἡμεῖς δὲ ἡμέρας ὄντες νήφω-
μεν, ἐνδυσάμενοι θώρακα πίστεως καὶ ἀγάπης καὶ περικεφα-

ν' ἀγαπᾶτε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. **10** Καὶ βεβαίως τὸ κάνετε σ' ὅλους τοὺς
ἀδελφοὺς (τοὺς χριστιανοὺς) ὅλης τῆς Μακεδονίας. Σᾶς παρακαλοῦμε
δέ, ἀδελφοί, νὰ τὸ κάνετε ἀκόμη περισσότερο. **11** Καὶ νὰ προσπαθῆτε
νὰ μὴ δημιουργῆτε προβλήματα καὶ προκαλῆτε διαταραχές· καὶ ν'
ἀσχολῆσθε μὲ τὶς δικές σας ὑποθέσεις· καὶ νὰ ἐργάζεσθε μὲ τὰ ἴδια σας
τὰ χέρια, ὅπως σᾶς διδάξαμε. **12** Ἔτσι ἡ συμπεριφορά σας πρὸς τοὺς
ἔξω τῆς Ἐκκλησίας θὰ εἶναι ἀξιοπρεπὴς καὶ ἀξιοσέβαστη, καὶ δὲν θὰ
ἔχετε ἀνάγκη ἀπὸ τίποτε.

Περὶ δευτέρας παρουσίας, ἀναστάσεως καὶ ἁρπαγῆς στὸν οὐρανό

13 Δὲν θέλουμε δέ, ἀδελφοί, νὰ ἔχετε ἄγνοια γι' αὐτούς, οἱ ὁποῖοι
ἔχουν κοιμηθῆ, γιὰ νὰ μὴ λυπῆσθε ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι (οἱ ἄπιστοι), οἱ
ὁποῖοι δὲν ἔχουν ἐλπίδα. **14** Διότι, ἀφοῦ πιστεύουμε, ὅτι ὁ Ἰησοῦς
ἀπέθανε καὶ ἀναστήθηκε, ἔτσι πρέπει νὰ πιστεύωμε, ὅτι ὁ Θεὸς καὶ
αὐτούς, οἱ ὁποῖοι ἐκοιμήθησαν, διὰ τοῦ Ἰησοῦ (μετὰ ἀπὸ ἔνδοξη ἀνά-
στασι) θὰ τοὺς φέρῃ κοντά του. **15** Μὲ λόγο τοῦ Κυρίου σᾶς λέγουμε
μάλιστα αὐτό, ὅτι δηλαδὴ ἐμεῖς οἱ ζωντανοί, ὅσοι θ' ἀπομένωμε μέχρι
τὴν παρουσία τοῦ Κυρίου, δὲν θὰ προηγηθοῦμε τῶν κοιμηθέντων (στὴ
συνάντησι μὲ τὸν Κύριο). **16** Διότι ὁ ἴδιος ὁ Κύριος μὲ πρόσταγμα, μὲ
φωνὴ ἀρχαγγέλου καὶ μὲ σάλπιγγα Θεοῦ θὰ κατεβῇ ἀπὸ τὸν οὐρανό,
καὶ ὅσοι ἀπέθαναν μὲ πίστι στὸ Χριστὸ θ' ἀναστηθοῦν πρῶτα.
17 Ἔπειτα ἐμεῖς, ὅσοι θ' ἀπομένωμε ζωντανοί, μαζὶ μ' αὐτοὺς συγ-
χρόνως θ' ἁρπαχθοῦμε μέσα σὲ (λαμπρὰ) σύννεφα πρὸς συνάντησι τοῦ
Κυρίου στὸν ἀέρα, καὶ ἔτσι θὰ εἴμεθα πάντοτε μαζὶ μὲ τὸν Κύριο.
18 Νὰ παρηγορῆτε λοιπὸν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο μὲ τοὺς λόγους αὐτούς (τῆς
πίστεως καὶ τῆς ἐλπίδος).

Ἄγνωστος ὁ χρόνος τῆς δευτέρας παρουσίας. Ἀνάγκη ἐγρηγόρσεως

5 Ὅσο δὲ γιὰ τοὺς χρόνους καὶ τοὺς καιρούς, ἀδελφοί, δὲν χρειάζε-
σθε νὰ σᾶς γράφω. **2** Διότι σεῖς οἱ ἴδιοι γνωρίζετε πολὺ καλά, ὅτι
ἡ ἡμέρα (τῆς παρουσίας) τοῦ Κυρίου θὰ ἔλθῃ ἔτσι, ὅπως ὁ κλέπτης τὴ
νύκτα. **3** Ὅταν δηλαδὴ λέγουν, «Ὑπάρχει εἰρήνη καὶ ἀσφάλεια», τότε
ἐπέρχεται ἐναντίον τους αἰφνίδιος ὄλεθρος, ὅπως ὁ πόνος τοκετοῦ στὴν
ἔγκυο γυναῖκα, καὶ δὲν θὰ γλυτώσουν. **4** Ἀλλὰ σεῖς, ἀδελφοί, δὲν εἶσθε
στὸ σκότος, γιὰ νὰ σᾶς αἰφνιδιάσῃ ἡ ἡμέρα ὡς κλέπτης. **5** Ὅλοι ἐσεῖς
εἶσθε ἄνθρωποι τοῦ φωτὸς καὶ ἄνθρωποι τῆς ἡμέρας. Δὲν εἴμεθα τῆς
νύκτας καὶ τοῦ σκότους. **6** Καὶ γι' αὐτὸ ἂς μὴ κοιμώμεθα ὅπως καὶ οἱ
ἄλλοι, ἀλλ' ἂς εἴμεθα ἄγρυπνοι καὶ νηφάλιοι. **7** Διότι ἐκεῖνοι, ποὺ
κοιμῶνται, κοιμῶνται τὴ νύκτα· καὶ ἐκεῖνοι, ποὺ μεθοῦν, μεθοῦν τὴ νύ-
κτα. **8** Ἀλλ' ἐμεῖς, ἀφοῦ εἴμεθα ἄνθρωποι τῆς ἡμέρας, ἂς εἴμεθα νη-
φάλιοι, φορώντας τὴν πίστι καὶ τὴν ἀγάπη σὰν θώρακα, καὶ τὴν ἐλπί-

λαίαν ἐλπίδα σωτηρίας· 9 ὅτι οὐκ ἔθετο ἡμᾶς ὁ Θεὸς εἰς ὀργήν,
ἀλλ' εἰς περιποίησιν σωτηρίας διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ, 10 τοῦ ἀποθανόντος ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα εἴτε γρηγορῶμεν
εἴτε καθεύδωμεν ἅμα σὺν αὐτῷ ζήσωμεν. 11 Διὸ παρακαλεῖτε
ἀλλήλους καὶ οἰκοδομεῖτε εἷς τὸν ἕνα, καθὼς καὶ ποιεῖτε.

12 Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, εἰδέναι τοὺς κοπιῶντας ἐν
ὑμῖν καὶ προϊσταμένους ὑμῶν ἐν Κυρίῳ καὶ νουθετοῦντας
ὑμᾶς, 13 καὶ ἡγεῖσθαι αὐτοὺς ὑπερεκπερισσοῦ ἐν ἀγάπῃ διὰ τὸ
ἔργον αὐτῶν. Εἰρηνεύετε ἐν ἑαυτοῖς. 14 Παρακαλοῦμεν δὲ
ὑμᾶς, ἀδελφοί, νουθετεῖτε τοὺς ἀτάκτους, παραμυθεῖσθε τοὺς
ὀλιγοψύχους, ἀντέχεσθε τῶν ἀσθενῶν, μακροθυμεῖτε πρὸς πάν-
τας. 15 Ὁρᾶτε μή τις κακὸν ἀντὶ κακοῦ τινι ἀποδῷ, ἀλλὰ πάν-
τοτε τὸ ἀγαθὸν διώκετε καὶ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας.

16 Πάντοτε χαίρετε, 17 ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε, 18 ἐν
παντὶ εὐχαριστεῖτε· τοῦτο γὰρ θέλημα Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ
εἰς ὑμᾶς.

19 Τὸ Πνεῦμα μὴ σβέννυτε, 20 προφητείας μὴ ἐξουθενεῖτε.
21 Πάντα δὲ δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε. 22 Ἀπὸ παντὸς
εἴδους πονηροῦ ἀπέχεσθε.

23 Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἁγιάσαι ὑμᾶς ὁλοτελεῖς, καὶ
ὁλόκληρον ὑμῶν τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα ἀμέμ-
πτως ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τηρη-
θείη. 24 Πιστὸς ὁ καλῶν ὑμᾶς, ὃς καὶ ποιήσει.

25 Ἀδελφοί, προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν.

26 Ἀσπάσασθε τοὺς ἀδελφοὺς πάντας ἐν φιλήματι ἁγίῳ.

27 Ὁρκίζω ὑμᾶς τὸν Κύριον ἀναγνωσθῆναι τὴν ἐπιστολὴν
πᾶσι τοῖς ἁγίοις ἀδελφοῖς.

28 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ' ὑμῶν. Ἀμήν.

δα τῆς σωτηρίας σὰν περικεφαλαία. 9 Διότι ὁ Θεὸς δὲν μᾶς προώρισε
γιὰ ὀργή (γιὰ τιμωρία), ἀλλὰ γιὰ ἀπόκτησι σωτηρίας διὰ μέσου τοῦ
Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. 10 Αὐτὸς ἀπέθανε γιὰ μᾶς, ὥστε, εἴτε
εἴμεθα ζῶντες εἴτε εἴμεθα νεκροί (κατὰ τὴν παρουσία του), ὅλοι νὰ ζή-
σωμε μαζί του. 11 Γι' αὐτὸ νὰ ἐνισχύετε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο, καὶ νὰ οἰκο-
δομῆτε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο, ὅπως καὶ κάνετε.

Ἠθικὲς καὶ θρησκευτικὲς παραινέσεις

12 Σᾶς παρακαλοῦμε δέ, ἀδελφοί, νὰ ἐκτιμᾶτε ἐκείνους, ποὺ κοπιά-
ζουν γιὰ σᾶς καὶ εἶναι προϊστάμενοί σας κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου καὶ
σᾶς διδάσκουν, 13 καὶ νὰ τοὺς φροντίζετε μὲ τὸ παραπάνω μὲ ἀγάπη
γιὰ τὸ ἔργο τους. Νὰ ἔχετε εἰρήνη μεταξύ σας. 14 Σᾶς παρακαλοῦμε
ἐπίσης, ἀδελφοί, νὰ συμβουλεύετε τοὺς ἀργοσχόλους, νὰ ἐνθαρρύνετε
τοὺς ὀλιγοψύχους, νὰ ὑπομένετε τοὺς ἀδυνάτους στὶς ἀδυναμίες τους[1],
νὰ δεικνύετε συμπάθεια πρὸς ὅλους. 15 Νὰ προσέχετε νὰ μὴν ἀνταπο-
δώσῃ κανεὶς σὲ κάποιον κακὸ γιὰ κακό, ἀλλὰ πάντοτε νὰ ἐπιδιώκετε
τὸ καλὸ καὶ μεταξύ σας καὶ πρὸς ὅλους (καὶ πρὸς τοὺς ἔξω τῆς Ἐκκλη-
σίας δηλαδή).

16 Πάντοτε νὰ χαίρετε. 17 Πάντοτε νὰ προσεύχεσθε. 18 Πάντοτε
ν' ἀναπέμπετε εὐχαριστία (καὶ ὅταν συμβαίνουν εὐχάριστα καὶ ὅταν
συμβαίνουν δυσάρεστα). Διότι αὐτὸ εἶναι γιὰ σᾶς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ,
ὅπως ἀποκαλύφθηκε διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

19 Τὴ φλόγα τοῦ Πνεύματος νὰ μὴ σβήνετε. 20 Λόγους ἐμπνευσμέ-
νους ἀπὸ τὸ Πνεῦμα νὰ μὴ περιφρονῆτε. 21 Ἀλλὰ τὰ πάντα νὰ ἐξετά-
ζετε, καὶ ὅ,τι εἶναι καλὸ νὰ κρατῆτε. 22 Ἀπὸ κάθε κακὸ πρᾶγμα νὰ
ἀπέχετε.

23 Αὐτὸς δὲ ὁ δυνατὸς Θεὸς εἴθε νὰ σᾶς ἁγιάσῃ ἐξ ὁλοκλήρου, καὶ
ὁλόκληρο τὸ πνεῦμα σας καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα νὰ διαφυλαχθοῦν
ἄμεμπτα γιὰ τὴν παρουσία τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. 24 Εἶναι
ἀξιόπιστος αὐτός, ὁ ὁποῖος σᾶς καλεῖ, καὶ θὰ τὰ πραγματοποιήσῃ.

Ἐπίλογος

25 Ἀδελφοί, νὰ προσεύχεσθε γιὰ μᾶς.

26 Ἀσπασθῆτε ὅλους τοὺς ἀδελφοὺς μὲ φίλημα ἅγιο.

27 Σᾶς δεσμεύω στὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ν' ἀναγνωσθῇ ἡ ἐπιστολὴ
σ' ὅλους τοὺς ἀδελφούς, οἱ ὁποῖοι ὡς πιστοὶ εἶναι ἀφιερωμένοι σ' αὐτόν.

28 Ἡ χάρι τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ νὰ εἶναι μαζί σας. Ἀμήν.

---

1. Ἤ, νὰ βοηθῆτε τοὺς ἀδυνάτους

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Β′

1 Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσα-
λονικέων ἐν Θεῷ πατρὶ ἡμῶν καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ·
2 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου
Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3 Εὐχαριστεῖν ὀφείλομεν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελ-
φοί, καθὼς ἄξιόν ἐστιν, ὅτι ὑπεραυξάνει ἡ πίστις ὑμῶν καὶ
πλεονάζει ἡ ἀγάπη ἑνὸς ἑκάστου πάντων ὑμῶν εἰς ἀλλήλους,
4 ὥστε ἡμᾶς αὐτοὺς ἐν ὑμῖν καυχᾶσθαι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ
Θεοῦ ὑπὲρ τῆς ὑπομονῆς ὑμῶν καὶ πίστεως ἐν πᾶσι τοῖς διω-
γμοῖς ὑμῶν καὶ ταῖς θλίψεσιν αἷς ἀνέχεσθε,

5 ἔνδειγμα τῆς δικαίας κρίσεως τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ κατα-
ξιωθῆναι ὑμᾶς τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ὑπὲρ ἧς καὶ πάσχετε,
6 εἴπερ δίκαιον παρὰ Θεῷ ἀνταποδοῦναι τοῖς θλίβουσιν ὑμᾶς
θλῖψιν, 7 καὶ ὑμῖν τοῖς θλιβομένοις ἄνεσιν μεθ᾽ ἡμῶν ἐν τῇ
ἀποκαλύψει τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἀπ᾽ οὐρανοῦ μετ᾽ ἀγγέλων δυ-
νάμεως αὐτοῦ 8 ἐν πυρὶ φλογός, διδόντος ἐκδίκησιν τοῖς μὴ
εἰδόσι Θεὸν καὶ τοῖς μὴ ὑπακούουσι τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ *Χριστοῦ*, 9 οἵτινες δίκην τίσουσιν ὄλεθρον αἰώνιον
ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος
αὐτοῦ, 10 ὅταν ἔλθῃ ἐνδοξασθῆναι ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ καὶ
θαυμασθῆναι ἐν πᾶσι τοῖς πιστεύσασιν, ὅτι ἐπιστεύθη τὸ μαρ-
τύριον ἡμῶν ἐφ᾽ ὑμᾶς, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. 11 Εἰς ὃ καὶ προσ-
ευχόμεθα πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἵνα ὑμᾶς ἀξιώσῃ τῆς κλήσεως ὁ
Θεὸς ἡμῶν καὶ πληρώσῃ πᾶσαν εὐδοκίαν ἀγαθωσύνης καὶ
ἔργον πίστεως ἐν δυνάμει, 12 ὅπως ἐνδοξασθῇ τὸ ὄνομα τοῦ
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ *Χριστοῦ* ἐν ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ἐν αὐτῷ, κατὰ
τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Β΄

Χαιρετισμός

1 Ἐγὼ ὁ Παῦλος καὶ ὁ Σιλουανὸς καὶ ὁ Τιμόθεος ἀπευθυνόμεθα
στὴν ἐκκλησία τῶν Θεσσαλονικέων, ποὺ ἀνήκει στὸ Θεὸ πατέρα
μας καὶ στὸν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό. **2** Χάρι νὰ εἶναι σὲ σᾶς καὶ εὐλογία
ἀπὸ τὸ Θεὸ πατέρα μας καὶ τὸν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό.

Εὐχαριστία καὶ καύχησι γιὰ τοὺς Θεσσαλονικεῖς

3 Ὀφείλουμε νὰ εὐχαριστοῦμε τὸ Θεὸ πάντοτε γιὰ σᾶς, ἀδελφοί,
ὅπως ἀξίζει. Διότι πολὺ αὐξάνει ἡ πίστι σας, καὶ πλεονάζει ἡ μεταξύ
σας ἀγάπη, ποὺ ἔχει καθένας ἀπὸ ὅλους σας. **4** Ἔτσι ἐμεῖς οἱ ἴδιοι
καυχώμεθα γιὰ σᾶς στὶς ἐκκλησίες τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴν ὑπομονή σας καὶ
τὴν πιστότητα καθ' ὅλους τοὺς διωγμούς σας καὶ τὶς θλίψεις, ποὺ ὑπο-
φέρετε.

Ἡ δικαία κρίσι τοῦ Θεοῦ κατὰ τὴ δευτέρα παρουσία

5 Αὐτὸ δεικνύει τὴ δικαία ἀπόφασι τοῦ Θεοῦ ν' ἀξιωθῆτε τῆς βασι-
λείας τοῦ Θεοῦ, γιὰ τὴν ὁποία καὶ πάσχετε, **6** ἀφοῦ βεβαίως εἶναι δί-
καιο γιὰ τὸ Θεὸ ν' ἀνταποδώσῃ σ' ἐκείνους, ποὺ σᾶς θλίβουν, θλῖψι,
7 ἐνῷ σὲ σᾶς, ποὺ θλίβεσθε, ἀνάπαυσι μαζὶ μὲ μᾶς, ὅταν ὁ Κύριος Ἰη-
σοῦς φανερωθῇ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ μαζὶ μὲ τοὺς ἰσχυροὺς ἀγγέλους του
8 μὲ φλέγον πῦρ, γιὰ νὰ τιμωρήσῃ δικαίως ὅσους δὲν ἀναγνωρίζουν τὸ
Θεὸ καὶ δὲν πιστεύουν στὸ εὐαγγέλιο τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.
9 Αὐτοὶ θὰ τιμωρηθοῦν μὲ ὄλεθρο αἰώνιο καὶ μόνον ἀτενίζοντας τὸ
πρόσωπο τοῦ Κυρίου καὶ τὴ λάμψι τῆς δυνάμεώς του, **10** ὅταν ἔλθῃ
κατὰ τὴν ἡμέρα ἐκείνη νὰ δοξασθῇ μαζὶ μὲ τοὺς δικούς του καὶ νὰ τι-
μηθῇ μαζὶ μὲ ὅλους τοὺς πιστούς. Διότι ἔγινε πιστευτὴ ἡ μαρτυρία μας
πρὸς ἐσᾶς. **11** Γι' αὐτὸ καὶ προσευχόμεθα πάντοτε γιὰ σᾶς, γιὰ νὰ σᾶς
καταστήσῃ δηλαδὴ ὁ Θεός μας ἀξίους τῆς κλήσεως καὶ νὰ πραγματο-
ποιήσῃ κάθε καλὴ ἐπιθυμία καὶ ἔργο πίστεως μὲ δύναμι, **12** γιὰ νὰ δο-
ξασθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀπὸ σᾶς, καὶ σεῖς ἀπ'
αὐτὸν συμφώνως μὲ τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ μας καὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

2 Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς παρουσίας τοῦ Κυ-
ρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡμῶν ἐπισυναγωγῆς ἐπ'
αὐτὸν 2 εἰς τὸ μὴ ταχέως σαλευθῆναι ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ νοὸς μήτε
θροεῖσθαι μήτε διὰ τοῦ Πνεύματος μήτε διὰ λόγου μήτε δι'
ἐπιστολῆς ὡς δι' ἡμῶν, ὡς ὅτι ἐνέστηκεν ἡ ἡμέρα τοῦ Χριστοῦ.
3 Μή τις ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ κατὰ μηδένα τρόπον· ὅτι ἐὰν μὴ
ἔλθῃ ἡ ἀποστασία πρῶτον καὶ ἀποκαλυφθῇ ὁ ἄνθρωπος τῆς
ἁμαρτίας, ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, 4 ὁ ἀντικείμενος καὶ ὑπεραι-
ρόμενος ἐπὶ πάντα λεγόμενον Θεὸν ἢ σέβασμα, ὥστε αὐτὸν
εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ ὡς Θεὸν καθίσαι, ἀποδεικνύντα ἑαυτὸν
ὅτι ἐστὶ Θεός.

5 Οὐ μνημονεύετε ὅτι ἔτι ὢν πρὸς ὑμᾶς ταῦτα ἔλεγον ὑμῖν;
6 Καὶ νῦν τὸ κατέχον οἴδατε εἰς τὸ ἀποκαλυφθῆναι αὐτὸν ἐν
τῷ ἑαυτοῦ καιρῷ. 7 Τὸ γὰρ μυστήριον ἤδη ἐνεργεῖται τῆς ἀνο-
μίας, μόνον ὁ κατέχων ἄρτι ἕως ἐκ μέσου γένηται. 8 Καὶ τότε
ἀποκαλυφθήσεται ὁ ἄνομος, ὃν ὁ Κύριος ἀναλώσει τῷ πνεύ-
ματι τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ καταργήσει τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς
παρουσίας αὐτοῦ· 9 οὗ ἐστιν ἡ παρουσία κατ' ἐνέργειαν τοῦ
Σατανᾶ ἐν πάσῃ δυνάμει καὶ σημείοις καὶ τέρασι ψεύδους
10 καὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ τῆς ἀδικίας ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις, ἀνθ'
ὧν τὴν ἀγάπην τῆς ἀληθείας οὐκ ἐδέξαντο εἰς τὸ σωθῆναι
αὐτούς. 11 Καὶ διὰ τοῦτο πέμψει αὐτοῖς ὁ Θεὸς ἐνέργειαν πλά-
νης εἰς τὸ πιστεῦσαι αὐτοὺς τῷ ψεύδει, 12 ἵνα κριθῶσι πάντες
οἱ μὴ πιστεύσαντες τῇ ἀληθείᾳ, ἀλλ' εὐδοκήσαντες ἐν τῇ ἀδι-
κίᾳ.

13 Ἡμεῖς δὲ ὀφείλομεν εὐχαριστεῖν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ
ὑμῶν, ἀδελφοὶ ἠγαπημένοι ὑπὸ Κυρίου, ὅτι εἵλετο ὑμᾶς ὁ Θεὸς
ἀπ' ἀρχῆς εἰς σωτηρίαν ἐν ἁγιασμῷ Πνεύματος καὶ πίστει
ἀληθείας, 14 εἰς ὃ ἐκάλεσεν ὑμᾶς διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἡμῶν εἰς
περιποίησιν δόξης τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Πρὸ τῆς δευτέρας παρουσίας ἡ ἀποστασία καὶ ὁ Ἀντίχριστος

2 Σχετικὰ δὲ μὲ τὴν παρουσία τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τὴ
σύναξί μας κοντά του σᾶς παρακαλοῦμε, ἀδελφοί, **2** νὰ μὴ μετακι-
νηθῆτε γρήγορα ἀπὸ τὸ φρόνημά σας (νὰ μὴν ἀλλάξετε γρήγορα φρό-
νημα), οὔτε νὰ θορυβῆσθε ἀπὸ τὸν ἰσχυρισμό, ὅτι ἐμεῖς λάβαμε ἀπο-
κάλυψι τοῦ Πνεύματος, οὔτε ὅτι κηρύξαμε προφορικά, οὔτε ὅτι γράψα-
με ἐπιστολή, ὅτι ἔφθασε δῆθεν ἡ ἡμέρα τοῦ Χριστοῦ. **3** Νὰ μὴ σᾶς ἐξα-
πατήσῃ κανεὶς μὲ κανένα τρόπο. Διότι ἡ ἡμέρα τοῦ Χριστοῦ δὲν θὰ
ἔλθῃ, ἐὰν πρῶτα δὲν ἔλθῃ ἡ ἀποστασία καὶ δὲν ἐμφανισθῇ ὁ ἄνθρωπος
τῆς ἁμαρτίας, ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας (ὁ Ἀντίχριστος). **4** Αὐτὸς θὰ ἐναν-
τιωθῇ καὶ θὰ σηκώσῃ τὸ κεφάλι του ἐναντίον κάθε ἄλλου, ποὺ ὀνομά-
ζεται Θεὸς ἢ εἴδωλο, ὥστε ὁ ἴδιος νὰ ἐνθρονισθῇ στὸ ναὸ τοῦ Θεοῦ ὡς
Θεός, προσπαθώντας ν' ἀποδείξῃ γιὰ τὸν ἑαυτό του, ὅτι εἶναι Θεός.
5 Δὲν ἐνθυμεῖσθε, ὅτι σᾶς ἔλεγα αὐτά, ὅταν ἀκόμη ἤμουν μαζί σας;
6 Καὶ τώρα γνωρίζετε τί εἶναι ἐκεῖνο ποὺ τὸν ἐμποδίζει, ὥστε νὰ ἐμφα-
νισθῇ ὅταν ἔλθῃ ὁ καιρός του. **7** Ἤδη βεβαίως ἡ σκοτεινὴ ὑπόθεσι τῆς
ἀνομίας ἐνεργεῖται. Πρέπει μόνο ν' ἀναμένωμε, ἕως ὅτου φύγῃ ἀπὸ τὴ
μέση ἐκεῖνος, ποὺ τώρα ἐμποδίζει. **8** Καὶ τότε θὰ ἐμφανισθῇ ὁ ἄνομος
(ὁ Ἀντίχριστος), τὸν ὁποῖον ὁ Κύριος θὰ ἐξολοθρεύσῃ μὲ τὴν πνοὴ τοῦ
στόματός του καὶ θὰ καταργήσῃ μὲ τὴ λάμψι τῆς δυνάμεώς του.
9 Αὐτοῦ (τοῦ ἀνόμου, τοῦ Ἀντιχρίστου) ἡ δύναμι ὀφείλεται στὴν ἐνέρ-
γεια τοῦ Σατανᾶ καὶ ἐκδηλώνεται μὲ ψευδῆ (ὄχι ἀπὸ τὸν ἀληθινὸ Θεὸ)
θαύματα κάθε εἴδους καὶ σημεῖα καὶ τέρατα, **10** καὶ μὲ κάθε ἀπάτη,
ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὸ ψεῦδος, γιὰ ὅσους φέρονται πρὸς τὴν ἀπώλεια,
ἐπειδὴ δὲν δέχθηκαν ν' ἀγαπήσουν τὴν ἀλήθεια γιὰ νὰ σωθοῦν. **11** Καὶ
γι' αὐτὸ ὁ Θεὸς θὰ ἐπιτρέψῃ νὰ ἔλθῃ σ' αὐτοὺς ἐνέργεια πλάνης, γιὰ
νὰ πιστεύσουν στὸ ψεῦδος, **12** καὶ ἔτσι νὰ τιμωρηθοῦν ὅσοι δὲν πίστευ-
σαν στὴν ἀλήθεια, ἀλλ' εὐχαριστήθηκαν στὸ ψεῦδος.

Ἡ σωτηρία καὶ ἡ δόξα τῶν ἐκλεκτῶν

13 Ἀλλ' ἐμεῖς ὀφείλουμε νὰ εὐχαριστοῦμε τὸ Θεὸ πάντοτε γιὰ σᾶς,
ἀδελφοὶ ἀγαπημένοι ἀπὸ τὸν Κύριο, διότι σᾶς ἐξέλεξε ὁ Θεὸς ἀπ' τὴν
ἀρχὴ γιὰ νὰ σωθῆτε μὲ τὸν ἁγιασμὸ τοῦ Πνεύματος καὶ τὴν πίστι στὴν
ἀλήθεια. **14** Γι' αὐτὸ σᾶς κάλεσε μὲ τὸ εὐαγγέλιο ποὺ κηρύττουμε, γιὰ
ν' ἀποκτήσετε δόξα, ποὺ δίνει ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός.

15 Ἄρα οὖν, ἀδελφοί, στήκετε καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις
ἃς ἐδιδάχθητε εἴτε διὰ λόγου εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν.
16 Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ ὁ Θεὸς καὶ
πατὴρ ἡμῶν, ὁ ἀγαπήσας ἡμᾶς καὶ δοὺς παράκλησιν αἰωνίαν
καὶ ἐλπίδα ἀγαθὴν ἐν χάριτι, 17 παρακαλέσαι ὑμῶν τὰς καρ-
δίας καὶ στηρίξαι ὑμᾶς ἐν παντὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ ἀγαθῷ.

3 Τὸ λοιπόν, προσεύχεσθε, ἀδελφοί, περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ λόγος
τοῦ Κυρίου τρέχῃ καὶ δοξάζηται, καθὼς καὶ πρὸς ὑμᾶς,
2 καὶ ἵνα ῥυσθῶμεν ἀπὸ τῶν ἀτόπων καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων·
οὐ γὰρ πάντων ἡ πίστις. 3 Πιστὸς δέ ἐστιν ὁ Κύριος, ὃς στηρί-
ξει ὑμᾶς καὶ φυλάξει ἀπὸ τοῦ Πονηροῦ. 4 Πεποίθαμεν δὲ ἐν
Κυρίῳ ἐφ' ὑμᾶς ὅτι ἃ παραγγέλλομεν ὑμῖν καὶ ποιεῖτε καὶ
ποιήσετε. 5 Ὁ δὲ Κύριος κατευθύναι ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν
ἀγάπην τοῦ Θεοῦ καὶ εἰς τὴν ὑπομονὴν τοῦ Χριστοῦ.

6 Παραγγέλλομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, στέλλεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ
ἀτάκτως περιπατοῦντος καὶ μὴ κατὰ τὴν παράδοσιν ἣν παρέ-
λαβον παρ' ἡμῶν. 7 Αὐτοὶ γὰρ οἴδατε πῶς δεῖ μιμεῖσθαι ἡμᾶς,
ὅτι οὐκ ἠτακτήσαμεν ἐν ὑμῖν, 8 οὐδὲ δωρεὰν ἄρτον ἐφάγομεν
παρά τινος, ἀλλ' ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ νύκτα καὶ ἡμέραν ἐργαζό-
μενοι πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαί τινα ὑμῶν. 9 Οὐχ ὅτι οὐκ ἔχομεν
ἐξουσίαν, ἀλλ' ἵνα ἑαυτοὺς τύπον δῶμεν ὑμῖν εἰς τὸ μιμεῖσθαι
ἡμᾶς. 10 Καὶ γὰρ ὅτε ἦμεν πρὸς ὑμᾶς, τοῦτο παρηγγέλλομεν
ὑμῖν, ὅτι εἴ τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι, μηδὲ ἐσθιέτω. 11 Ἀκούομεν
γάρ τινας περιπατοῦντας ἐν ὑμῖν ἀτάκτως, μηδὲν ἐργαζομένους,
ἀλλὰ περιεργαζομένους. 12 Τοῖς δὲ τοιούτοις παραγγέλλομεν
καὶ παρακαλοῦμεν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα
μετὰ ἡσυχίας ἐργαζόμενοι τὸν ἑαυτῶν ἄρτον ἐσθίωσιν.

**Προτροπὴ γιὰ διαφύλαξι τῶν παραδόσεων,
εὐχὴ γιὰ στηριγμό**

15 Καὶ γι᾽ αὐτό, ἀδελφοί, νὰ στέκεσθε ἀμετακίνητοι καὶ
ἀκλόνητοι, καὶ νὰ κρατῆτε τὶς παραδόσεις (τὶς διδασκαλίες), τὶς
ὁποῖες διδαχθήκατε εἴτε προφορικὰ εἴτε μὲ ἐπιστολή μας. 16
Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός, καὶ ὁ Θεὸς καὶ πατέρας
μας, ὁ ὁποῖος μᾶς ἀγάπησε καὶ μᾶς ἔδωσε αἰωνία σωτηρία καὶ θεία
δόξα ἀπὸ εὐσπλαγχνία, 17 ἂς ἐνισχύσῃ τὶς ψυχές σας καὶ ἂς σᾶς
στηρίξῃ σὲ κάθε καλὸ λόγο καὶ καλὸ ἔργο. .

«Οὐ πάντων ἡ πίστις»

3 Τέλος νὰ προσεύχεσθε, ἀδελφοί, γιὰ μᾶς, γιὰ νὰ διαδίδεται
ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ τιμᾶται, ὅπως συμβαίνει καὶ σε σᾶς. 2
Ἐπίσης γιὰ νὰ σωθοῦμε ἀπὸ τοὺς κακοὺς καὶ πονηροὺς
ἀνθρώπους. Διότι δὲν πιστεύουν ὅλοι. 3 Ἀλλ᾽ ὁ Κύριος εἶναι
ἀξιόπιστος, καὶ (συμφώνως πρὸς τὶς ὑποσχέσεις του) θὰ σᾶς
στηρίξῃ καὶ θὰ σᾶς φυλάξῃ ἀπὸ τὸν Πονηρό. 4 Ἔχουμε δὲ πε-
ποίθησι γιὰ σᾶς στηριζόμενοι στὸν Κύριο, ὅτι αὐτά, ποὺ σᾶς πα-
ραγγέλλουμε, καὶ ἐφαρμόζετε καὶ θὰ ἐφαρμόζετε. 5 Ὁ δὲ Κύριος
νὰ κατευθύνῃ τὶς καρδιές σας πρὸς τὴν ἀγάπη ποὺ θέλει ὁ Θεὸς (τὴ
θεία ἀγάπη) καὶ τὴν ὑπομονὴ ποὺ θέλει ὁ Χριστός (τὴ χρι-
στιανικὴ ὑπομονή).

«Εἴ τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι, μηδε ἐσθιέτω»

6 Σᾶς παραγγέλλουμε δέ, ἀδελφοί, στὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου μας
Ἰησοῦ Χριστοῦ, ν᾽ ἀποφεύγετε κάθε ἀδελφὸ ποὺ διάγει ζωὴ
ἀργοσχόλου καὶ ὄχι σύμφωνη μὲ τὴν παράδοσι, ποὺ παρέλα- βε
ἀπὸ μᾶς. 7 Σεῖς βεβαίως γνωρίζετε τί παράδειγμα γιὰ μίμησι
δώσαμε σὲ σᾶς, ὅτι δηλαδὴ δὲν ἀποφύγαμε τὴν ἐργασία ὅταν
ἤμασταν σὲ σᾶς, 8 οὔτε φάγαμε ψωμὶ ἀπὸ κανένα δωρεάν, ἀλλὰ μὲ
κόπο καὶ μὲ μόχθο νύκτα καὶ ἡμέρα ἐργαζόμασταν, γιὰ νὰ μὴν
ἐπιβαρύνωμε κανένα ἀπὸ σᾶς. 9 Ὄχι διότι δὲν ἔχουμε δικαίωμα,
ἀλλὰ γιὰ νὰ σᾶς παράσχωμε τοὺς ἑαυτοὺς μας παράδειγμα, γιὰ νὰ
μᾶς μιμῆσθε. 10 Καὶ ὅταν δὲ ἤμασταν κοντά σας, σᾶς δίναμε αὐτὸ
τὸν κανόνα, ὅτι, ὅποιος δὲν θέλει νὰ ἐργάζεται, αὐτὸς καὶ νὰ μὴ
τρώγῃ. 11 Γράφουμε αὐτά, διότι μαθαίνουμε, ὅτι μερι- κοὶ μεταξύ
σας εἶναι ἀργόσχολοι. Καθόλου δὲν ἐργάζονται, ἀλλὰ
περιεργάζονται. 12 Σ᾽ αὐτοὺς δὲ παραγγέλλουμε, καὶ παρακα-
λοῦμε, στὸ ὄνομα τοὺ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, νὰ ἐργάζωνται
ταπεινὰ καὶ ὑπομονητικά, καὶ ἔτσι νὰ τρώγουν τὸ ψωμί τους.

13 Ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, μὴ ἐκκακήσητε καλοποιοῦντες.
14 Εἰ δέ τις οὐχ ὑπακούει τῷ λόγῳ ἡμῶν διὰ τῆς ἐπιστολῆς,
τοῦτον σημειοῦσθε, καὶ μὴ συναναμίγνυσθε αὐτῷ, ἵνα
ἐντραπῇ. 15 Καὶ μὴ ὡς ἐχθρὸν ἡγεῖσθε, ἀλλὰ νουθετεῖτε ὡς
ἀδελφόν.

16 Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος τῆς εἰρήνης δῴη ὑμῖν τὴν εἰρήνην διὰ
παντὸς ἐν παντὶ τρόπῳ. Ὁ Κύριος μετὰ πάντων ὑμῶν.
17 Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου, ὅ ἐστι σημεῖον ἐν
πάσῃ ἐπιστολῇ· οὕτω γράφω.
18 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων
ὑμῶν. Ἀμήν.

13 Καὶ σεῖς, ἀδελφοί, νὰ μὴν ἀποκάμετε κάνοντας τὸ καλό. 14
Καὶ ἂν κάποιος δὲν ὑπακούῃ στὸ λόγο μας, ποὺ ἀπευθύνουμε μὲ
τὴν ἐπιστολή, νὰ τὸν σημειώνετε καὶ νὰ μὴ τὸν συνα- ναστρέφεσθε,
γιὰ νὰ ἔλθῃ σὲ συναίσθησι καὶ νὰ συμμορφωθῇ. 15 Καὶ νὰ μὴ τὸν
θεωρῆτε ὡς ἐχθρό, ἀλλὰ νὰ τὸν συμβουλεύετε ὡς ἀδελφό.

Ἐπίλογος

16 Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος, ἡ πηγὴ τῆς εὐλογίας, εἴθε νὰ σᾶς δίνῃ τὴν εὐλογία πάντοτε μὲ κάθε τρόπο. Ὁ Κύριος νὰ εἶναι μαζὶ μὲ ὅλους σας.

17 Ἐγὼ ὁ Παῦλος σᾶς γράφω χαιρετισμὸ μὲ τὸ ἴδιο μου τὸ χέρι. Αὐτὸ εἶναι σημεῖο σὲ κάθε ἐπιστολή. Ἔτσι γράφω.

18 Ἡ χάρι τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ νὰ εἶναι μὲ ὅλους σας. Ἀμήν

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Α′

1 Παῦλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ κατ’ ἐπιταγὴν Θεοῦ
σωτῆρος ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς ἐλπίδος
ἡμῶν, 2 Τιμοθέῳ γνησίῳ τέκνῳ ἐν πίστει· χάρις, ἔλεος, εἰρήνη
ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

3 Καθὼς παρεκάλεσά σε προσμεῖναι ἐν Ἐφέσῳ, πορευόμε-
νος εἰς Μακεδονίαν, ἵνα παραγγείλῃς τισὶ μὴ ἑτεροδιδασκα-
λεῖν 4 μηδὲ προσέχειν μύθοις καὶ γενεαλογίαις ἀπεράντοις,
αἵτινες ζητήσεις παρέχουσι μᾶλλον ἢ οἰκονομίαν Θεοῦ τὴν ἐν
πίστει. 5 Τὸ δὲ τέλος τῆς παραγγελίας ἐστὶν ἀγάπη ἐκ κα-
θαρᾶς καρδίας καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς καὶ πίστεως ἀνυπο-
κρίτου, 6 ὧν τινες ἀστοχήσαντες ἐξετράπησαν εἰς ματαιολο-
γίαν, 7 θέλοντες εἶναι νομοδιδάσκαλοι, μὴ νοοῦντες μήτε ἃ λέ-
γουσι μήτε περὶ τίνων διαβεβαιοῦνται.

8 Οἴδαμεν δὲ ὅτι καλὸς ὁ νόμος, ἐάν τις αὐτῷ νομίμως
χρῆται, 9 εἰδὼς τοῦτο, ὅτι δικαίῳ νόμος οὐ κεῖται, ἀνόμοις δὲ
καὶ ἀνυποτάκτοις, ἀσεβέσι καὶ ἁμαρτωλοῖς, ἀνοσίοις καὶ βε-
βήλοις, πατρολῴαις καὶ μητρολῴαις, ἀνδροφόνοις, 10 πόρνοις,
ἀρσενοκοίταις, ἀνδραποδισταῖς, ψεύσταις, ἐπιόρκοις, καὶ εἴ τι
ἕτερον τῇ ὑγιαινούσῃ διδασκαλίᾳ ἀντίκειται, 11 κατὰ τὸ εὐαγ-
γέλιον τῆς δόξης τοῦ μακαρίου Θεοῦ, ὃ ἐπιστεύθην ἐγώ.

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Α′

Χαιρετισμός

1 Ἐγὼ ὁ Παῦλος, ἀπόστολος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ κατ' ἐντολὴν τοῦ
Θεοῦ τοῦ σωτῆρος μας, καὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς ἐλπί-
δος μας, **2** ἀπευθύνομαι πρὸς τὸν Τιμόθεο, γνήσιο τέκνο διὰ τῆς πί-
στεως. Χάρι, ἔλεος, εὐλογία νὰ εἶναι σὲ σένα ἀπὸ τὸ Θεὸ πατέρα μας
καὶ τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ τὸν Κύριό μας.

Ψευδοδιδάσκαλοι τοῦ νόμου

3 Ὅπως σὲ παρακάλεσα νὰ παραμείνῃς στὴν Ἔφεσο, ὅταν ἔφευγα
γιὰ τὴ Μακεδονία, ἔτσι σὲ παρακαλῶ καὶ τώρα, γιὰ νὰ διδάξῃς καὶ
συμβουλεύσῃς μερικοὺς νὰ μὴ διδάσκουν διαφορετικὰ ἀπὸ τὸ εὐαγγέλιο,
4 οὔτε ν' ἀσχολοῦνται μὲ μύθους καὶ ἀπέραντες γενεαλογίες, ποὺ προ-
καλοῦν ἁπλῶς συζητήσεις, καὶ δὲν συμβάλλουν στὸ ἔργο, μὲ τὸ ὁποῖο
ὁ Θεὸς οἰκονομεῖ τὴ σωτηρία μὲ βάσι τὴν πίστι. **5** Τὸ ἐπιστέγασμα δὲ
τῆς διδασκαλίας καὶ συμβουλῆς εἶναι ἀγάπη ἀπὸ καθαρὴ καρδιὰ καὶ
ἀγαθὴ συνείδησι καὶ ἀνυπόκριτη πίστι. **6** Μερικοὶ ἀπέτυχαν σ' αὐτὰ καὶ
ἐξετράπησαν σὲ μάταιες[1] διδασκαλίες. **7** Θέλουν νὰ εἶναι νομοδιδάσκα-
λοι, ἐνῷ δὲν καταλαβαίνουν οὔτε αὐτά, τὰ ὁποῖα λέγουν, οὔτε αὐτά,
γιὰ τὰ ὁποῖα δίνουν αὐθεντικὲς διαβεβαιώσεις.

8 Ἐμεῖς ὅμως γνωρίζουμε, ὅτι ὁ νόμος εἶναι ὠφέλιμος, ἐὰν κανεὶς
τὸν χρησιμοποιῇ ὀρθῶς, **9** γνωρίζοντας τοῦτο, ὅτι ὁ νόμος δὲν εἶναι γιὰ
τὸν δίκαιο, ἀλλὰ γιὰ τοὺς παραβάτες τοῦ νόμου καὶ τοὺς ἀνυποτά-
κτους, τοὺς ἀσεβεῖς καὶ τοὺς ἁμαρτωλούς, αὐτοὺς ποὺ δὲν ἔχουν ὅσιο
καὶ ἱερό, τοὺς πατροκτόνους καὶ τοὺς μητροκτόνους, τοὺς ἀνθρωποκτό-
νους γενικῶς, **10** τοὺς κατὰ φύσιν ἀνηθίκους, τοὺς παρὰ φύσιν ἀνηθί-
κους, τοὺς δουλεμπόρους, τοὺς ψεῦτες, τοὺς ἐπιόρκους καὶ γενικῶς τοὺς
ἐνόχους σὲ κάθε ἄλλο ποὺ ἀντίκειται στὴν ὑγιῆ διδασκαλία, **11** ἡ ὁποία
συμφωνεῖ μὲ τὸ ἔνδοξο εὐαγγέλιο τοῦ μακαρίου Θεοῦ, ποὺ ὁ Θεὸς
ἐμπιστεύθηκε σὲ μένα.

---

1. Ἤ, ψευδεῖς

12 Καὶ χάριν ἔχω τῷ ἐνδυναμώσαντί με Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ
Κυρίῳ ἡμῶν, ὅτι πιστόν με ἡγήσατο, θέμενος εἰς διακονίαν
13 τὸν πρότερον ὄντα βλάσφημον καὶ διώκτην καὶ ὑβριστήν.
Ἀλλ᾽ ἠλεήθην, ὅτι ἀγνοῶν ἐποίησα ἐν ἀπιστίᾳ. 14 Ὑπερεπλε-
όνασε δὲ ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης
τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 15 Πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς
ἄξιος, ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺς
σῶσαι, ὧν πρῶτός εἰμι ἐγώ. 16 Ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἠλεήθην, ἵνα ἐν
ἐμοὶ πρώτῳ ἐνδείξηται Ἰησοῦς Χριστὸς τὴν πᾶσαν μακροθυ-
μίαν πρὸς ὑποτύπωσιν τῶν μελλόντων πιστεύειν ἐπ᾽ αὐτῷ εἰς
ζωὴν αἰώνιον. 17 Τῷ δὲ βασιλεῖ τῶν αἰώνων, ἀφθάρτῳ, ἀοράτῳ,
μόνῳ σοφῷ Θεῷ, τιμὴ καὶ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
Ἀμήν.

18 Ταύτην τὴν παραγγελίαν παρατίθεμαί σοι, τέκνον Τιμό-
θεε, κατὰ τὰς προαγούσας ἐπὶ σὲ προφητείας, ἵνα στρατεύῃ ἐν
αὐταῖς τὴν καλὴν στρατείαν, 19 ἔχων πίστιν καὶ ἀγαθὴν συν-
είδησιν, ἥν τινες ἀπωσάμενοι περὶ τὴν πίστιν ἐναυάγησαν· 20
ὧν ἐστιν Ὑμέναιος καὶ Ἀλέξανδρος, οὓς παρέδωκα τῷ Σατανᾷ,
ἵνα παιδευθῶσι μὴ βλασφημεῖν.

2 Παρακαλῶ οὖν πρῶτον πάντων ποιεῖσθαι δεήσεις, προσευ-
χάς, ἐντεύξεις, εὐχαριστίας ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων, 2 ὑπὲρ
βασιλέων καὶ πάντων τῶν ἐν ὑπεροχῇ ὄντων, ἵνα ἤρεμον καὶ
ἡσύχιον βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι.
3 Τοῦτο γὰρ καλὸν καὶ ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ σωτῆρος ἡμῶν
Θεοῦ, 4 ὃς πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν
ἀληθείας ἐλθεῖν. 5 Εἷς γὰρ Θεός, εἷς καὶ μεσίτης Θεοῦ καὶ
ἀνθρώπων, ἄνθρωπος Χριστὸς Ἰησοῦς, 6 ὁ δοὺς ἑαυτὸν ἀντίλυ-
τρον ὑπὲρ πάντων, τὸ μαρτύριον καιροῖς ἰδίοις, 7 εἰς ὃ ἐτέθην

Εὐγνωμοσύνη τοῦ Παύλου γιὰ τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου

12 Καὶ εὐχαριστῶ τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ τὸν Κύριό μας, ποὺ μοῦ ἔδωσε δύναμι, διότι μὲ ἔκρινε ἔμπιστο καὶ μοῦ ἀνέθεσε ὑπηρεσία, **13** ἐνῷ πρωτύτερα ἤμουν ἀσεβὴς κατήγορος καὶ διώκτης καὶ κακοποιός. Ἀλλ' ἐλεήθηκα, διότι ἔδειξα αὐτὴ τὴ διαγωγὴ ἀπὸ ἄγνοια, διατελώντας σὲ κατάστασι ἀπιστίας. **14** Ὑπερεξεχείλισε δὲ ἡ χάρι τοῦ Κυρίου μας διὰ τῆς φιλανθρωπίας καὶ ἀγάπης, τὴν ὁποία ἔδειξε διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. **15** Εἶναι ἀληθινὸς ὁ λόγος καὶ τελείως ἄξιος ἀποδοχῆς, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἦλθε στὸν κόσμο γιὰ νὰ σώσῃ ἁμαρτωλούς, ἀπὸ τοὺς ὁποίους πρῶτος εἶμαι ἐγώ. **16** Ἀλλὰ γι' αὐτὸ ἐλεήθηκα, γιὰ νὰ δείξῃ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς σὲ μένα πρῶτο ὅλη τὴν εὐσπλαγχνία του, γιὰ νὰ εἶμαι παράδειγμα σ' ὅσους στὸ μέλλον θὰ πιστεύουν σ' αὐτὸν γιὰ ν' ἀποκτοῦν τὴν αἰώνια ζωή. **17** Στὸν αἰώνιο λοιπὸν βασιλέα, τὸν ἀθάνατο, τὸν ἀόρατο, τὸ μόνο σοφὸ Θεό, ἂς ἀποδίδεται τιμὴ καὶ δόξα στοὺς ἀπεράντους αἰῶνες. Ἀμήν.

Ἀγὼν μὲ πίστι καὶ ἀγαθὴ συνείδησι

18 Αὐτὴ τὴ συμβουλὴ σοῦ δίνω, παιδί μου Τιμόθεε, σύμφωνα μὲ τὶς προφητεῖες ποὺ προηγήθηκαν γιὰ σένα, λαμβάνοντας αὐτὲς ὑπ' ὄψιν ν' ἀγωνίζεσαι ὡς στρατιώτης τὸν καλὸν ἀγῶνα, **19** ἔχοντας πίστι καὶ ἀγαθὴ συνείδησι, τὴν ὁποία μερικοὶ ἀπώθησαν καὶ ἔτσι ναυάγησαν ὡς πρὸς τὴν πίστι. **20** Ἀπ' αὐτοὺς εἶναι ὁ Ὑμέναιος καὶ ὁ Ἀλέξανδρος, τοὺς ὁποίους παρέδωσα στὸ Σατανᾶ, γιὰ νὰ βασανισθοῦν παιδαγωγικῶς γιὰ νὰ μὴ διδάσκουν βλάσφημα (αἱρετικά).

Ὁδηγίες γιὰ προσευχή, σεμνότητα, λατρεία καὶ τεκνογονία

2 Παρακαλῶ δέ, πρῶτα ἀπ' ὅλα νὰ γίνωνται δεήσεις, προσευχές, παρακλήσεις, εὐχαριστίες γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, **2** γιὰ τοὺς βασιλεῖς καὶ ὅλα τὰ ὑπεροχικὰ πρόσωπα, γιὰ νὰ διάγωμε ἤρεμο καὶ ἥσυχο βίο μὲ κάθε εὐσέβεια καὶ σεμνότητα. **3** Διότι αὐτὸ εἶναι καλὸ καὶ εὐάρεστο ἐνώπιον τοῦ σωτῆρος μας Θεοῦ, **4** ὁ ὁποῖος θέλει νὰ σωθοῦν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι καὶ νὰ ἔλθουν σὲ ἐπίγνωσι τῆς ἀληθείας. **5** Διότι ὁ αὐτὸς εἶναι Θεός, ὁ αὐτὸς εἶναι καὶ μεσίτης μεταξὺ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων ὡς ἄνθρωπος Ἰησοῦς Χριστός. **6** Αὐτὸς ἔδωσε τὸν ἑαυτό του ἀντὶ λύτρου γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, πρᾶγμα ποὺ εἶχε ὁρισθῆ καὶ ἔγινε στὸν καιρό του. **7** Γι' αὐτὸ ὡρίσθηκα ἐγὼ κήρυξ καὶ ἀπόστολος, – ἀλή-

ἐγὼ κήρυξ καὶ ἀπόστολος, –ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ, οὐ ψεύδομαι–, διδάσκαλος ἐθνῶν ἐν πίστει καὶ ἀληθείᾳ.

8 Βούλομαι οὖν προσεύχεσθαι τοὺς ἄνδρας ἐν παντὶ τόπῳ, ἐπαίροντας ὁσίους χεῖρας, χωρὶς ὀργῆς καὶ διαλογισμοῦ.

9 Ὡσαύτως καὶ τὰς γυναῖκας ἐν καταστολῇ κοσμίῳ, μετὰ αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης κοσμεῖν ἑαυτάς, μὴ ἐν πλέγμασιν ἢ χρυσῷ ἢ μαργαρίταις ἢ ἱματισμῷ πολυτελεῖ, 10 ἀλλ' ὃ πρέπει γυναιξὶν ἐπαγγελλομέναις θεοσέβειαν, δι' ἔργων ἀγαθῶν.

11 Γυνὴ ἐν ἡσυχίᾳ μανθανέτω, ἐν πάσῃ ὑποταγῇ. 12 Γυναικὶ δὲ διδάσκειν οὐκ ἐπιτρέπω, οὐδὲ αὐθεντεῖν ἀνδρός, ἀλλ' εἶναι ἐν ἡσυχίᾳ. 13 Ἀδὰμ γὰρ πρῶτος ἐπλάσθη, εἶτα Εὔα. 14 Καὶ Ἀδὰμ οὐκ ἠπατήθη, ἡ δὲ γυνὴ ἀπατηθεῖσα ἐν παραβάσει γέγονε. 15 Σωθήσεται δὲ διὰ τῆς τεκνογονίας, ἐὰν μείνωσιν ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ καὶ ἁγιασμῷ μετὰ σωφροσύνης.

3 Πιστὸς ὁ λόγος· Εἴ τις ἐπισκοπῆς ὀρέγεται, καλοῦ ἔργου ἐπιθυμεῖ. 2 Δεῖ οὖν τὸν ἐπίσκοπον ἀνεπίληπτον εἶναι, μιᾶς γυναικὸς ἄνδρα, νηφάλιον, σώφρονα, κόσμιον, φιλόξενον, διδακτικόν, 3 μὴ πάροινον, μὴ πλήκτην, μὴ αἰσχροκερδῆ, ἀλλ' ἐπιεικῆ, ἄμαχον, ἀφιλάργυρον, 4 τοῦ ἰδίου οἴκου καλῶς προϊστάμενον, τέκνα ἔχοντα ἐν ὑποταγῇ μετὰ πάσης σεμνότητος· 5 –εἰ δέ τις τοῦ ἰδίου οἴκου προστῆναι οὐκ οἶδε, πῶς Ἐκκλησίας Θεοῦ ἐπιμελήσεται;– 6 μὴ νεόφυτον, ἵνα μὴ τυφωθεὶς εἰς κρίμα ἐμπέσῃ τοῦ Διαβόλου. 7 Δεῖ δὲ αὐτὸν καὶ μαρτυρίαν καλὴν ἔχειν ἀπὸ τῶν ἔξωθεν, ἵνα μὴ εἰς ὀνειδισμὸν ἐμπέσῃ καὶ παγίδα τοῦ Διαβόλου.

8 Διακόνους ὡσαύτως σεμνούς, μὴ διλόγους, μὴ οἴνῳ πολλῷ προσέχοντας, μὴ αἰσχροκερδεῖς, 9 ἔχοντας τὸ μυστήριον τῆς πίστεως ἐν καθαρᾷ συνειδήσει. 10 Καὶ οὗτοι δὲ δοκιμαζέσθω-

θεια λέγω ἐπικαλούμενος τὸ Χριστό, δὲν ψεύδομαι –, διδάσκαλος τῶν ἐθνικῶν πραγματικὰ καὶ ἀληθινά.

8 Θέλω λοιπὸν νὰ προσεύχωνται οἱ ἄνδρες σὲ κάθε τόπο, ὑψώνοντας χέρια ἅγια, χωρὶς ταραχὴ καὶ ἀμφιβολία.

9 Ἐπίσης δὲ οἱ γυναῖκες νὰ στολίζουν τοὺς ἑαυτούς τους μὲ ἐνδυμασία σεμνή, μὲ συστολὴ καὶ σοβαρότητα, ὄχι μὲ ἐπιτηδευμένη κόμμωσι ἢ χρυσὰ κοσμήματα ἢ μαργαριτάρια ἢ πολυτελῆ ἐνδύματα, **10** ἀλλὰ μὲ ὅ,τι πρέπει σὲ γυναῖκες, ποὺ παρουσιάζονται ὡς θεοσεβεῖς, μὲ καλὰ ἔργα δηλαδή.

11 Ἡ γυναῖκα νὰ μαθαίνῃ σιωπή, πλήρη ὑποταγή. **12** Στὴ γυναῖκα βεβαίως δὲν ἐπιτρέπω νὰ διδάσκῃ (στὶς ἐκκλησιαστικὲς συνάξεις) ἢ νὰ ἐξουσιάζῃ τὸν ἄνδρα, ἀλλὰ νὰ εἶναι σὲ ταπείνωσι. **13** Διότι ὁ Ἀδὰμ πλάσθηκε πρῶτα, ἔπειτα ἡ Εὔα. **14** Ἐπίσης ὁ Ἀδὰμ δὲν ἀπατήθηκε, ἐνῷ ἡ γυναῖκα ἀπατήθηκε καὶ ἔκανε παράβασι. **15** Θὰ σωθῇ δὲ μὲ τὴν τεκνογονία, ἐὰν (ἡ ἔγγαμη γυναῖκα γενικῶς, οἱ ἔγγαμες γυναῖκες) παραμείνουν στὴν πίστι καὶ τὴν ἀγάπη καὶ τὴν ἁγιότητα διὰ τῆς σωφροσύνης.

Πῶς πρέπει νὰ εἶναι οἱ λειτουργοὶ τῆς Ἐκκλησίας

3 Ἀξιόπιστος ὁ λόγος: Ἐὰν κανεὶς ἐπιθυμῇ νὰ εἶναι ἐπίσκοπος[1], καλὸ ἔργο ἐπιθυμεῖ. **2** Ἀλλὰ πρέπει ὁ ἐπίσκοπος νὰ εἶναι ἀδιάβλητος, μιᾶς γυναίκας ἄνδρας (ἐὰν εἶναι ἔγγαμος), προσεκτικός, ἐγκρατής, σεμνός, φιλόξενος, διδακτικός, **3** ὄχι βίαιος καὶ ἐπιθετικός, ὄχι φιλόνικος, ὄχι αἰσχροκερδής, ἀλλὰ πρᾶος, ἀφιλόνικος, ἀφιλάργυρος. **4** Νὰ κυβερνᾷ καλὰ τὸ σπίτι του, νὰ ἔχῃ τέκνα ὑπάκουα μὲ κάθε σεμνότητα. **5** – Ἐὰν δὲ κανεὶς δὲν ξέρῃ νὰ κυβερνήσῃ τὸ σπίτι του, πῶς θὰ διοικήσῃ τὴν Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ; – **6** Νὰ μὴν εἶναι πρόσφατο μέλος στὴν Ἐκκλησία, γιὰ νὰ μὴν ὑπερηφανευθῇ καὶ καταδικασθῇ ὅπως ὁ Διάβολος. **7** Ἐπίσης αὐτὸς πρέπει νὰ ἔχῃ καλὴ μαρτυρία καὶ ἀπὸ τοὺς ἔξω τῆς Ἐκκλησίας, γιὰ νὰ μὴν ἐξευτελισθῇ καὶ πέσῃ σὲ παγίδα τοῦ Διαβόλου.

8 Ἐπίσης οἱ διάκονοι πρέπει νὰ εἶναι σεμνοί, ὄχι διπρόσωποι, ὄχι μὲ τὸ νοῦ τους στὸ πολὺ κρασί, ὄχι αἰσχροκερδεῖς. **9** Νὰ κρατοῦν τὴν ἱερὴ ὑπόθεσι τῆς πίστεως μὲ καθαρὴ συνείδησι. **10** Καὶ αὐτοὶ δὲ ἂς ἐξετά-

1. Ἐπίσκοπος λεγόταν καὶ ὁ πρεσβύτερος

σαν πρῶτον, εἶτα διακονείτωσαν ἀνέγκλητοι ὄντες. 11 Γυναῖ-
κας ὡσαύτως σεμνάς, μὴ διαβόλους, νηφαλίους, πιστὰς ἐν
πᾶσι. 12 Διάκονοι ἔστωσαν μιᾶς γυναικὸς ἄνδρες, τέκνων
καλῶς προϊστάμενοι καὶ τῶν ἰδίων οἴκων. 13 Οἱ γὰρ καλῶς
διακονήσαντες βαθμὸν ἑαυτοῖς καλὸν περιποιοῦνται καὶ πολ-
λὴν παρρησίαν ἐν πίστει τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

14 Ταῦτά σοι γράφω ἐλπίζων ἐλθεῖν πρός σε τάχιον. 15 Ἐὰν
δὲ βραδύνω, ἵνα εἰδῇς πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ Θεοῦ ἀναστρέφεσθαι,
ἥτις ἐστὶν Ἐκκλησία Θεοῦ ζῶντος, στῦλος καὶ ἑδραίωμα τῆς
ἀληθείας. 16 Καὶ ὁμολογουμένως μέγα ἐστὶ τὸ τῆς εὐσεβείας
μυστήριον· Θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκί, ἐδικαιώθη ἐν Πνεύματι,
ὤφθη ἀγγέλοις, ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν, ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ,
ἀνελήφθη ἐν δόξῃ.

4 Τὸ δὲ Πνεῦμα ῥητῶς λέγει ὅτι ἐν ὑστέροις καιροῖς ἀποστή-
σονταί τινες τῆς Πίστεως, προσέχοντες πνεύμασι πλάνοις
καὶ διδασκαλίαις δαιμονίων, 2 ἐν ὑποκρίσει ψευδολόγων, κε-
καυτηριασμένων τὴν ἰδίαν συνείδησιν, 3 κωλυόντων γαμεῖν,
ἀπέχεσθαι βρωμάτων ἃ ὁ Θεὸς ἔκτισεν εἰς μετάληψιν μετὰ
εὐχαριστίας τοῖς πιστοῖς καὶ ἐπεγνωκόσι τὴν ἀλήθειαν. 4 Ὅτι
πᾶν κτίσμα Θεοῦ καλόν, καὶ οὐδὲν ἀπόβλητον μετὰ εὐχαρι-
στίας λαμβανόμενον· 5 ἁγιάζεται γὰρ διὰ λόγου Θεοῦ καὶ
ἐντεύξεως.

ζωνται πρῶτα, καὶ ἔπειτα ἂς γίνωνται διάκονοι, ἐὰν εἶναι ἀπηλλαγμένοι κατηγορίας. **11** Οἱ γυναῖκες (τους) ἐπίσης νὰ εἶναι σεμνές, ὄχι φιλοκατήγορες (κουτσομπόλες), προσεκτικές, πιστὲς σὲ ὅλα. **12** Οἱ διάκονοι νὰ εἶναι μιᾶς γυναίκας ἄνδρες (ἐὰν εἶναι ἔγγαμοι), καὶ νὰ κυβερνοῦν καλὰ τὰ τέκνα καὶ τὰ σπίτια τους. **13** Ὅσοι δὲ διακόνησαν καλά, ἀποκτοῦν μεγάλη ὑπόληψι καὶ πολλὴ ἐκτίμησι γιὰ τὸ ζῆλο τους χάριν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ στῦλος καὶ τὸ ἑδραίωμα τῆς ἀληθείας
Τὸ μέγα μυστήριον τῆς εὐσεβείας

14 Αὐτὰ σοῦ γράφω, ἐλπίζοντας νὰ ἔλθω σὲ σένα συντόμως.
15 Ἀλλ' ἐὰν βραδύνω, σοῦ τὰ γράφω γιὰ νὰ ξέρῃς πῶς πρέπει νὰ συμπεριφέρεται κανεὶς στὸν οἶκο τοῦ Θεοῦ, ποὺ εἶναι ἡ Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀληθινοῦ, ὁ στῦλος καὶ ἡ στερεὰ βάσι τῆς ἀληθείας. **16** Ὁμολογουμένως δέ, εἶναι μεγάλο τὸ μυστήριο τῆς Θρησκείας μας: Ὁ Θεὸς φανερώθηκε μὲ σάρκα, δικαιώθηκε ἀπὸ τὸ Πνεῦμα (τὸ Πνεῦμα ἀπέδειξε, ὅτι δὲν ἦταν ἁπλῶς ἄνθρωπος, ἀλλὰ Θεάνθρωπος), φάνηκε σὲ κήρυκες (οἱ κήρυκές του ὑπῆρξαν αὐτόπτες μάρτυρες), κηρύχθηκε στὰ ἔθνη, πιστεύθηκε στὸν κόσμο, ἀναλήφθηκε μὲ δόξα.

Προφητεία γιὰ ἀποστασία ἀπὸ τὴν Πίστι καὶ αἱρέσεις

4 Ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα ρητῶς λέγει, ὅτι κατὰ τοὺς ὑστερινοὺς χρόνους μερικοὶ θ' ἀποστατήσουν ἀπὸ τὴν Πίστι καὶ θὰ προσέχουν σὲ πνεύματα ἀπατηλὰ καὶ σὲ διδασκαλίες δαιμονίων, **2** ποὺ θὰ κηρύττουν ψευδολόγοι ὑποκριταί, νεκρωμένοι στὴ συνείδησί τους, **3** ποὺ θ' ἀπαγορεύουν τὸ γάμο, ἐπίσης θὰ ἐπιβάλλουν ἀποχὴ ἀπὸ τροφές (ὡς δῆθεν ἀκάθαρτες), τὶς ὁποῖες ὁ Θεὸς δημιούργησε γιὰ νὰ τρώγουν καὶ ν' ἀναπέμπουν εὐχαριστία στὸ Θεὸ οἱ πιστοὶ καὶ γνῶστες τῆς ἀληθείας. **4** Διότι κάθε τι, ποὺ δημιούργησε ὁ Θεός, εἶναι ὠφέλιμο, καὶ κανένα δὲν εἶναι ἀπορρίψιμο, ἀρκεῖ νὰ λαμβάνεται μὲ εὐχαριστήρια προσευχή.
5 Διότι ἁγιάζεται μὲ τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν προσευχή.

6 Ταῦτα ὑποτιθέμενος τοῖς ἀδελφοῖς καλὸς ἔσῃ διάκονος Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ, ἐντρεφόμενος τοῖς λόγοις τῆς Πίστεως καὶ τῆς
καλῆς διδασκαλίας ᾗ παρηκολούθηκας. 7 Τοὺς δὲ βεβήλους
καὶ γραώδεις μύθους παραιτοῦ. Γύμναζε δὲ σεαυτὸν πρὸς εὐσέ-
βειαν. 8 Ἡ γὰρ σωματικὴ γυμνασία πρὸς ὀλίγον ἐστὶν ὠφέλι-
μος, ἡ δὲ εὐσέβεια πρὸς πάντα ὠφέλιμός ἐστιν, ἐπαγγελίας
ἔχουσα ζωῆς τῆς νῦν καὶ τῆς μελλούσης. 9 Πιστὸς ὁ λόγος καὶ
πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος. 10 Εἰς τοῦτο γὰρ καὶ κοπιῶμεν καὶ
ὀνειδιζόμεθα, ὅτι ἠλπίκαμεν ἐπὶ Θεῷ ζῶντι, ὅς ἐστι σωτὴρ
πάντων ἀνθρώπων, μάλιστα πιστῶν.

11 Παράγγελλε ταῦτα καὶ δίδασκε. 12 Μηδείς σου τῆς νεό-
τητος καταφρονείτω, ἀλλὰ τύπος γίνου τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν
ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πνεύματι, ἐν πίστει, ἐν ἁγνείᾳ.
13 Ἕως ἔρχομαι πρόσεχε τῇ ἀναγνώσει, τῇ παρακλήσει, τῇ δι-
δασκαλίᾳ. 14 Μὴ ἀμέλει τοῦ ἐν σοὶ χαρίσματος, ὃ ἐδόθη σοι
διὰ προφητείας μετὰ ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ πρεσβυτερίου.
15 Ταῦτα μελέτα, ἐν τούτοις ἴσθι, ἵνα σου ἡ προκοπὴ φανερὰ
ᾖ ἐν πᾶσιν. 16 Ἔπεχε σεαυτῷ καὶ τῇ διδασκαλίᾳ, ἐπίμενε
αὐτοῖς. Τοῦτο γὰρ ποιῶν καὶ σεαυτὸν σώσεις καὶ τοὺς ἀκούον-
τάς σου.

Καλὸς ὑπηρέτης τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ

6 Ἐὰν αὐτὰ διδάσκῃς τοὺς ἀδελφούς, θὰ εἶσαι ἕνας καλὸς ὑπηρέτης
τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ποὺ ἀνατρέφεσαι μὲ τοὺς λόγους τῆς Πίστεως καὶ
τῆς καλῆς διδασκαλίας, τὴν ὁποία ἔχεις παρακολουθήσει. **7** Μὲ τοὺς
ἀνιέρους δὲ μύθους, ποὺ εἶναι γιὰ γραΐδια, νὰ μὴν ἀσχολῆσαι καθόλου.
Νὰ γυμνάζῃς δὲ τὸν ἑαυτό σου, γιὰ νὰ προοδεύῃς σὲ εὐσέβεια. **8** Ἡ
ἐκγύμνασι τοῦ σώματος εἶναι βεβαίως ὠφέλιμη γιὰ λίγο, ἐνῷ ἡ εὐσέ-
βεια εἶναι ὠφέλιμη γιὰ πάντοτε, ἐπειδὴ ὑπόσχεται ἀγαθὰ γιὰ τὴν πα-
ροῦσα καὶ γιὰ τὴ μέλλουσα ζωή. **9** Ὁ λόγος εἶναι ἀληθινὸς καὶ τελεί-
ως ἄξιος ἀποδοχῆς. **10** Γι' αὐτὸ ἄλλωστε καὶ κοπιάζουμε καὶ ὑπομέ-
νουμε ὀνειδισμούς (χλευασμούς, ὕβρεις), διότι στηρίξαμε τὴν ἐλπίδα
μας στὸν ἀληθινὸ Θεό, ὁ ὁποῖος ἐνδιαφέρεται γιὰ τὴ σωτηρία ὅλων τῶν
ἀνθρώπων, ἰδιαιτέρως τῶν πιστῶν.

«Τύπος τῶν πιστῶν»

11 Νὰ λέγῃς αὐτὰ καὶ νὰ διδάσκῃς. **12** Κανεὶς νὰ μὴ σὲ καταφρονῇ
γιὰ τὸ νεαρὸ τῆς ἡλικίας, ἀλλὰ νὰ γίνεσαι ὑπόδειγμα τῶν πιστῶν μὲ
τὸ λόγο, μὲ τὴ συμπεριφορά, μὲ τὴν ἀγάπη, μὲ τὴν ἀγαθὴ διάθεσι, μὲ
τὴν καλωσύνη, μὲ τὴν ἁγνότητα. **13** Ἕως ὅτου ἔλθω, συγκέντρωνε τὴν
προσοχή σου στὴν ἀνάγνωσι τῶν Γραφῶν, στὸ κήρυγμα, στὴ διδασκα-
λία. **14** Νὰ μὴ παραμελῇς τὸ χάρισμά σου, ποὺ σοῦ δόθηκε κατόπιν
προφητείας μὲ ἐπίθεσι τῶν χεριῶν τῶν πρεσβυτέρων (Τότε πρεσβύτεροι
ὠνομάζονταν καὶ οἱ ἐπίσκοποι, ἀλλὰ καὶ οἱ ἀπόστολοι). **15** Αὐτὰ νὰ
σκέπτεσαι, σ' αὐτὰ νὰ μένῃς, γιὰ νὰ βλέπουν ὅλοι τὴν προκοπή σου.
16 Νὰ προσέχῃς τὸν ἑαυτό σου καὶ τὴ διδασκαλία, νὰ ἐπιμένῃς σ'
αὐτά. Διότι, ἔτσι κάνοντας, καὶ τὸν ἑαυτό σου θὰ σώσῃς καὶ αὐτοὺς
ποὺ σὲ ἀκούουν.

5 Πρεσβυτέρῳ μὴ ἐπιπλήξῃς, ἀλλὰ παρακάλει ὡς πατέρα,
νεωτέρους ὡς ἀδελφούς, 2 πρεσβυτέρας ὡς μητέρας, νεωτέ-
ρας ὡς ἀδελφὰς ἐν πάσῃ ἁγνείᾳ.

3 Χήρας τίμα τὰς ὄντως χήρας. 4 Εἰ δέ τις χήρα τέκνα ἢ
ἔκγονα ἔχει, μανθανέτωσαν πρῶτον τὸν ἴδιον οἶκον εὐσεβεῖν
καὶ ἀμοιβὰς ἀποδιδόναι τοῖς προγόνοις· τοῦτο γάρ ἐστι καλὸν
καὶ ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. 5 Ἡ δὲ ὄντως χήρα καὶ με-
μονωμένη ἤλπικεν ἐπὶ τὸν Θεὸν καὶ προσμένει ταῖς δεήσεσι
καὶ ταῖς προσευχαῖς νυκτὸς καὶ ἡμέρας. 6 Ἡ δὲ σπαταλῶσα
ζῶσα τέθνηκε. 7 Καὶ ταῦτα παράγγελλε, ἵνα ἀνεπίληπτοι
ὦσιν. 8 Εἰ δέ τις τῶν ἰδίων καὶ μάλιστα τῶν οἰκείων οὐ προνο-
εῖ, τὴν Πίστιν ἤρνηται καὶ ἔστιν ἀπίστου χείρων.
9 Χήρα καταλεγέσθω μὴ ἔλαττον ἐτῶν ἑξήκοντα γεγονυῖα,
ἑνὸς ἀνδρὸς γυνή, 10 ἐν ἔργοις καλοῖς μαρτυρουμένη, εἰ ἐτε-
κνοτρόφησεν, εἰ ἐξενοδόχησεν, εἰ ἁγίων πόδας ἔνιψεν, εἰ θλι-
βομένοις ἐπήρκεσεν, εἰ παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ ἐπηκολούθησε.
11 Νεωτέρας δὲ χήρας παραιτοῦ· ὅταν γὰρ καταστρηνιάσω-
σι τοῦ Χριστοῦ, γαμεῖν θέλουσιν, 12 ἔχουσαι κρίμα, ὅτι τὴν
πρώτην πίστιν ἠθέτησαν. 13 Ἅμα δὲ καὶ ἀργαὶ μανθάνουσι
περιερχόμεναι τὰς οἰκίας, οὐ μόνον δὲ ἀργαί, ἀλλὰ καὶ φλύα-
ροι καὶ περίεργοι, λαλοῦσαι τὰ μὴ δέοντα. 14 Βούλομαι οὖν νε-
ωτέρας γαμεῖν, τεκνογονεῖν, οἰκοδεσποτεῖν, μηδεμίαν ἀφορ-
μὴν διδόναι τῷ ἀντικειμένῳ λοιδορίας χάριν. 15 Ἤδη γάρ τι-
νες ἐξετράπησαν ὀπίσω τοῦ Σατανᾶ.

Περὶ συμπεριφορᾶς πρὸς πρεσβύτερα καὶ νεώτερα πρόσωπα

5 Γέροντα νὰ μὴν ἐπιπλήξῃς, ἀλλὰ σ' αὐτὸν νὰ ὁμιλῇς ὅπως σὲ πα-
τέρα, σὲ νεωτέρους ὅπως σὲ ἀδελφούς, **2** σὲ γερόντισσες ὅπως σὲ
μητέρες, σὲ νεώτερες ὅπως σὲ ἀδελφές, μὲ κάθε ἁγνότητα.

Περὶ χηρῶν

3 Τὶς χῆρες νὰ φροντίζῃς, τὶς χῆρες ποὺ ἔχουν ὄντως ἀνάγκη (ποὺ
εἶναι ἔρημες ἀπὸ συγγενεῖς καὶ ἀπροστάτευτες). **4** Ἐὰν δὲ κάποια χή-
ρα ἔχῃ τέκνα ἢ ἐγγόνια, ἂς διδάσκωνται νὰ σέβωνται πρῶτα τὸ σπίτι
τους καὶ ν' ἀνταμείβουν τοὺς προγόνους τους (γονεῖς, πάππους) μὲ πε-
ριποιήσεις. Διότι αὐτὸ εἶναι καλὸ καὶ εὐάρεστο στὸ Θεό. **5** Ἡ δὲ χή-
ρα, ποὺ ἔχει ὄντως ἀνάγκη καὶ εἶναι ἔρημη, ἔχει στηρίξει τὴν ἐλπίδα
της στὸ Θεὸ καὶ δὲν παύει νὰ δέεται καὶ νὰ προσεύχεται νύκτα καὶ ἡμέ-
ρα. **6** Ἀντιθέτως ἡ χήρα, ἡ ὁποία ἀσωτεύει, καίτοι ζῇ, εἶναι νεκρή (ζῇ
σωματικῶς, ἀλλ' εἶναι νεκρὴ πνευματικῶς). **7** Αὐτὰ ἐπίσης νὰ διδά-
σκῃς, γιὰ νὰ μὴ δίνουν λαβὴ νὰ κατηγοροῦνται. **8** Ἐὰν δὲ κάποιος δὲν
προνοῇ γιὰ τοὺς δικούς του, καὶ μάλιστα γιὰ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ σπιτιοῦ
του, αὐτὸς ἔχει ἀρνηθῆ τὴν Πίστι, καὶ εἶναι χειρότερος καὶ ἀπὸ ἄπιστο.
9 Ἡ χήρα νὰ καταγράφεται στὸν ἐκκλησιαστικὸ κατάλογο τῶν
χηρῶν ἂν δὲν εἶναι μικρότερη τῶν ἑξήντα ἐτῶν, ἂν ὑπῆρξε σύζυγος ἑνὸς
μόνον ἀνδρός, **10** ἂν ἀπολαύῃ ἐκτιμήσεως γιὰ καλὰ ἔργα, ἂν ἀνέθρεψε
τέκνα, ἂν φιλοξένησε, ἂν ἔνιψε πόδια ἁγίων (χριστιανῶν), ἂν βοήθησε
ἐνδεεῖς, ἂν συνέτρεξε σὲ κάθε καλὸ ἔργο.
11 Τὶς νεώτερες δὲ χῆρες νὰ μὴ δέχεσαι (νὰ μὴ καταγράφῃς στὸν
ἐκκλησιαστικὸ κατάλογο τῶν χηρῶν). Διότι, ὅταν αἰσθανθοῦν κόρο ἀπὸ
τὸ Χριστό, θέλουν νὰ παντρευτοῦν, **12** καὶ ἔχουν ἁμαρτία, διότι ἄφη-
σαν τὸ ζῆλο ποὺ εἶχαν πρῶτα. **13** Ἐκτὸς δὲ τούτου, συνηθίζουν νὰ εἶναι
καὶ ἀργόσχολες, καὶ νὰ γυρίζουν ἀπὸ σπίτι σὲ σπίτι. Ὄχι δὲ μόνο νὰ
εἶναι ἀργόσχολες, ἀλλὰ καὶ φλύαρες καὶ περίεργες, καὶ νὰ λέγουν τὰ
ἀνάρμοστα. **14** Γι' αὐτὸ θέλω οἱ νεώτερες χῆρες νὰ παντρεύωνται, νὰ
γεννοῦν παιδιά, νὰ φροντίζουν τὸ σπίτι τους, νὰ μὴ δίνουν στὸν ἐχθρὸ
καμμία ἀφορμὴ γιὰ νὰ χλευάζῃ. **15** Ἤδη δὲ μερικὲς παρεξετράπησαν
καὶ ἀκολούθησαν τὸ Σατανᾶ.

16 Εἴ τις πιστὸς ἢ πιστὴ ἔχει χήρας, ἐπαρκείτω αὐταῖς, καὶ
μὴ βαρείσθω ἡ Ἐκκλησία, ἵνα ταῖς ὄντως χήραις ἐπαρκέσῃ.

17 Οἱ καλῶς προεστῶτες πρεσβύτεροι διπλῆς τιμῆς ἀξιού-
σθωσαν, μάλιστα οἱ κοπιῶντες ἐν λόγῳ καὶ διδασκαλίᾳ. 18 Λέ-
γει γὰρ ἡ Γραφή, **Βοῦν ἀλοῶντα οὐ φιμώσεις**, καί, Ἄξιος ὁ
ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. 19 Κατὰ πρεσβυτέρου κα-
τηγορίαν μὴ παραδέχου, ἐκτὸς εἰ μὴ ἐπὶ δύο ἢ τριῶν μαρτύ-
ρων. 20 Τοὺς ἁμαρτάνοντας ἐνώπιον πάντων ἔλεγχε, ἵνα καὶ οἱ
λοιποὶ φόβον ἔχωσι. 21 Διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ
Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἀγγέλων, ἵνα ταῦτα
φυλάξῃς χωρὶς προκρίματος, μηδὲν ποιῶν κατὰ πρόσκλισιν.
22 Χεῖρας ταχέως μηδενὶ ἐπιτίθει, μηδὲ κοινώνει ἁμαρτίαις
ἀλλοτρίαις. Σεαυτὸν ἁγνὸν τήρει.

23 Μηκέτι ὑδροπότει, ἀλλ' οἴνῳ ὀλίγῳ χρῶ διὰ τὸν στόμαχόν σου καὶ τὰς πυκνάς σου ἀσθενείας.

24 Τινῶν ἀνθρώπων αἱ ἁμαρτίαι πρόδηλοί εἰσι, προάγουσαι
εἰς κρίσιν, τισὶ δὲ καὶ ἐπακολουθοῦσιν. 25 Ὡσαύτως καὶ τὰ
καλὰ ἔργα πρόδηλά ἐστι, καὶ τὰ ἄλλως ἔχοντα κρυβῆναι οὐ
δύνανται.

6 Ὅσοι εἰσὶν ὑπὸ ζυγὸν δοῦλοι, τοὺς ἰδίους δεσπότας πάσης
τιμῆς ἀξίους ἡγείσθωσαν, ἵνα μὴ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ
διδασκαλία βλασφημῆται. 2 Οἱ δὲ πιστοὺς ἔχοντες δεσπότας
μὴ καταφρονείτωσαν, ὅτι ἀδελφοί εἰσιν, ἀλλὰ μᾶλλον δουλευ-
έτωσαν, ὅτι πιστοί εἰσι καὶ ἀγαπητοὶ οἱ τῆς εὐεργεσίας ἀντι-
λαμβανόμενοι.

16 Ὅποιος πιστὸς ἢ πιστὴ (χριστιανὸς ἢ χριστιανὴ) ἔχει χῆρες, ἂς τὶς βοηθῇ, καὶ ἂς μὴν ἐπιβαρύνεται ἡ Ἐκκλησία, γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ βοηθήσῃ τὶς χῆρες ποὺ ὄντως ἔχουν ἀνάγκη (ἀφοῦ εἶναι ἔρημες ἀπὸ συγγενεῖς καὶ ἀπροστάτευτες).

Περὶ πρεσβυτέρων τῆς Ἐκκλησίας καὶ χειροτονιῶν

17 Οἱ πρεσβύτεροι, ποὺ προΐστανται καλά, νὰ ἀξιώνωνται διπλῆς περιποιήσεως, μάλιστα ὅσοι κοπιάζουν στὸ κήρυγμα καὶ στὴ διδασκαλία.
18 Διότι λέγει ἡ Γραφή, **Σὲ βόδι, ποὺ ἀλωνίζει, μὴ βάλῃς φίμωτρο**, καί, Ὁ ἐργάτης εἶναι ἄξιος τοῦ μισθοῦ του.
19 Ἐναντίον πρεσβυτέρου νὰ μὴ δέχεσαι κατηγορία, ἐκτὸς ἂν βεβαιώνεται ἀπὸ δύο ἢ τρεῖς μάρτυρες. 20 Ὅσους ἁμαρτάνουν ἔλεγχε ἐνώπιον ὅλων, γιὰ νὰ ἔχουν φόβο καὶ οἱ ὑπόλοιποι. 21 Σὲ ἐξορκίζω ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἀγγέλων νὰ ἐφαρμόσῃς αὐτὰ χωρὶς προκατάληψι, χωρὶς νὰ κάνῃς τίποτε εὐνοιοκρατικά. 22 Χέρια νὰ μὴ βιάζεσαι νὰ ἐπιθέτῃς σὲ κανένα γιὰ χειροτονία, καὶ ἔτσι νὰ μὴ γίνεσαι συμμέτοχος σὲ ξένες ἁμαρτίες. Νὰ διατηρῇς τὸν ἑαυτό σου καθαρό.

23 Νὰ μὴ πίνῃς πλέον μόνο νερό, ἀλλὰ νὰ χρησιμοποιῇς λίγο κρασὶ γιὰ τὸ στομάχι σου καὶ τὶς συχνὲς ἀσθένειές σου.

24 Μερικῶν ἀνθρώπων οἱ ἁμαρτίες εἶναι φανερὲς ἐκ τῶν προτέρων, καὶ ὁδηγοῦν σὲ σχηματισμὸ κρίσεως ἐκ τῶν προτέρων, ἀλλὰ σὲ μερικοὺς φανερώνονται ἐκ τῶν ὑστέρων. 25 Ὁμοίως καὶ τὰ καλὰ ἔργα εἶναι φανερὰ ἐκ τῶν προτέρων, ἀλλὰ καὶ τὰ μὴ φανερὰ δὲν δύνανται νὰ παραμείνουν κρυμμένα.

Περὶ δούλων

6 Ὅσοι εἶναι κάτω ἀπὸ ζυγὸ δουλείας, ἂς θεωροῦν τοὺς κυρίους τους ἀξίους κάθε τιμῆς, γιὰ νὰ μὴ δυσφημῆται τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ διδασκαλία. 2 Ὅσοι δὲ ἔχουν πιστοὺς κυρίους, ἂς μὴ τοὺς καταφρονοῦν διότι εἶναι ἀδελφοί, ἀλλ᾽ ἂς τοὺς ὑπηρετοῦν περισσότερο, ἀκριβῶς διότι αὐτοί, ποὺ ἀπολαμβάνουν τὴν καλή τους ὑπηρεσία, εἶναι πιστοὶ καὶ ἀγαπητοί.

Ταῦτα δίδασκε καὶ παρακάλει. 3 Εἴ τις ἑτεροδιδασκαλεῖ καὶ
μὴ προσέρχεται ὑγιαίνουσι λόγοις τοῖς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ καὶ τῇ κατ' εὐσέβειαν διδασκαλίᾳ, 4 τετύφωται,
μηδὲν ἐπιστάμενος, ἀλλὰ νοσῶν περὶ ζητήσεις καὶ λογομα-
χίας, ἐξ ὧν γίνεται φθόνος, ἔρις, βλασφημίαι, ὑπόνοιαι πονη-
ραί, 5 παραδιατριβαὶ διεφθαρμένων ἀνθρώπων τὸν νοῦν καὶ
ἀπεστερημένων τῆς ἀληθείας, νομιζόντων πορισμὸν εἶναι τὴν
εὐσέβειαν. Ἀφίστασο ἀπὸ τῶν τοιούτων!

6 Ἔστι δὲ πορισμὸς μέγας ἡ εὐσέβεια μετὰ αὐταρκείας.
7 Οὐδὲν γὰρ εἰσηνέγκαμεν εἰς τὸν κόσμον, δῆλον ὅτι οὐδὲ ἐξε-
νεγκεῖν τι δυνάμεθα. 8 Ἔχοντες δὲ διατροφὰς καὶ σκεπάσμα-
τα, τούτοις ἀρκεσθησόμεθα.

9 Οἱ δὲ βουλόμενοι πλουτεῖν ἐμπίπτουσιν εἰς πειρασμὸν καὶ
παγίδα καὶ ἐπιθυμίας πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβεράς, αἵτινες
βυθίζουσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὄλεθρον καὶ ἀπώλειαν. 10 Ῥίζα
γὰρ πάντων τῶν κακῶν ἐστιν ἡ φιλαργυρία, ἧς τινες ὀρεγόμε-
νοι ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς Πίστεως καὶ ἑαυτοὺς περιέπειραν
ὀδύναις πολλαῖς.

11 Σὺ δέ, ὦ ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ, ταῦτα φεῦγε. Δίωκε δὲ δικαι-
οσύνην, εὐσέβειαν, πίστιν, ἀγάπην, ὑπομονήν, πραότητα.
12 Ἀγωνίζου τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς Πίστεως. Ἐπιλαβοῦ τῆς
αἰωνίου ζωῆς, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθης καὶ ὡμολόγησας τὴν καλὴν
ὁμολογίαν ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων. 13 Παραγγέλλω σοι

Περὶ ὑπερηφανείας, νοσηρότητος καὶ ἰδιοτελείας τῶν αἱρετικῶν

Αὐτὰ νὰ διδάσκῃς καὶ νὰ κηρύττῃς. **3** Ἐὰν δὲ κανεὶς διδάσκῃ διαφο-
ρετικὰ καὶ δὲν ἀκολουθῇ τοὺς ὑγιεῖς λόγους, αὐτοὺς τοῦ Κυρίου μας
Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τὴν εὐσεβῆ διδασκαλία, **4** αὐτὸς εἶναι φουσκωμέ-
νος ἀπὸ ὑπερηφάνεια, ἐνῷ δὲν ξέρει τίποτε, ἀλλ' ἔχει τὴ νόσο νὰ ρέπῃ
σὲ συζητήσεις καὶ λογομαχίες, ἀπὸ τὶς ὁποῖες προέρχονται ἔξαψι (φα-
νατισμός), διχόνοια, ὑβρεολόγια, πράγματα κακά, **5** συνήθειες ἀνθρώ-
πων ποὺ εἶναι διεφθαρμένοι στὸ νοῦ καὶ ἔχουν χάσει τὴν ἀλήθεια,
ἀνθρώπων ποὺ νομίζουν, ὅτι ἡ Θρησκεία εἶναι πηγὴ κέρδους. Μακριὰ
ἀπὸ τέτοιους ἀνθρώπους!

Περὶ ὀλιγαρκείας

6 Εἶναι δὲ πράγματι πηγὴ μεγάλου κέρδους ἡ Θρησκεία διὰ τῆς ὀλι-
γαρκείας (διότι διδάσκει τὴν ὀλιγάρκεια καὶ οἱ εὐσεβεῖς εἶναι ὀλιγαρ-
κεῖς). **7** Τίποτε βεβαίως δὲν φέραμε στὸν κόσμο ὅταν γεννηθήκαμε, καὶ
εἶναι φανερό, ὅτι τίποτε δὲν μποροῦμε νὰ βγάλωμε ἀπὸ τὸν κόσμο ὅταν
θὰ ἀπέλθωμε. **8** Γι' αὐτό, ὅταν ἔχωμε τροφὲς καὶ σκεπάσματα, σ' αὐτὰ
θὰ ἀρκεσθοῦμε.

«Ῥίζα πάντων τῶν κακῶν ἐστιν ἡ φιλαργυρία»

9 Ἐκεῖνοι δέ, ποὺ θέλουν νὰ πλουτίζουν (καὶ πλουτίζουν), πέφτουν
σὲ πειρασμὸ καὶ σὲ παγίδα καὶ σὲ πολλὲς ἀνόητες καὶ βλαβερὲς ἐπιθυ-
μίες[1], οἱ ὁποῖες βυθίζουν τοὺς ἀνθρώπους σὲ ὄλεθρο καὶ καταστροφή.
10 Ρίζα δὲ ὅλων τῶν κακῶν εἶναι ἡ συσσώρευσι πλούτου. Κυριευμένοι
ἀπ' αὐτὸ τὸ πάθος (τῆς συσσωρεύσεως πλούτου) μερικοὶ ἀπομακρύνθη-
καν ἀπὸ τὴν Πίστι καὶ κατατραυμάτισαν τοὺς ἑαυτούς τους μὲ πολλὰ
ὀδυνηρὰ τραύματα.

«Ἀγωνίζου τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς Πίστεως»

11 Ἀλλὰ σύ, ὦ ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ, νὰ ἀποφεύγῃς αὐτά. Καὶ νὰ ἐπι-
διώκῃς τὸ καλό, τὴν εὐσέβεια, τὴν πίστι, τὴν ἀγάπη, τὴν ὑπομονή, τὴν
πραότητα[2]. **12** Ἀγωνίζου τὸν ὡραῖον ἀγῶνα τῆς Πίστεως. Πιάσε καὶ
κράτα καλὰ τὴν αἰώνια ζωή, γιὰ τὴν ὁποία σὲ κάλεσε ὁ Θεὸς καὶ ὡμ-
ολόγησες τὴν καλὴν Πίστιν (διδασκαλία) ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων.
13 Σοῦ παραγγέλ-

1. Ἤ, ἀπολαύσεις
2. Ἤ, ἀνεξικακία, ἤ, ταπείνωσι

ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τοῦ ζωοποιοῦντος τὰ πάντα καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ μαρτυρήσαντος ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου τὴν καλὴν ὁμολογίαν 14 τηρῆσαί σε τὴν ἐντολὴν ἄσπιλον, ἀνεπίληπτον μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, 15 ἣν καιροῖς ἰδίοις δείξει ὁ μακάριος καὶ μόνος δυνάστης, ὁ Βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καὶ Κύριος τῶν κυριευόντων, 16 ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον, ὃν εἶδεν οὐδεὶς ἀνθρώπων οὐδὲ ἰδεῖν δύναται· ᾧ τιμὴ καὶ κράτος αἰώνιον. Ἀμήν.

17 Τοῖς πλουσίοις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι παράγγελλε μὴ ὑψηλοφρονεῖν, μηδὲ ἠλπικέναι ἐπὶ πλούτου ἀδηλότητι, ἀλλ' ἐν τῷ Θεῷ τῷ ζῶντι, τῷ παρέχοντι ἡμῖν πάντα πλουσίως εἰς ἀπόλαυσιν, 18 ἀγαθοεργεῖν, πλουτεῖν ἐν ἔργοις καλοῖς, εὐμεταδότους εἶναι, κοινωνικούς, 19 ἀποθησαυρίζοντας ἑαυτοῖς θεμέλιον καλὸν εἰς τὸ μέλλον, ἵνα ἐπιλάβωνται τῆς αἰωνίου ζωῆς.

20 Ὦ Τιμόθεε, τὴν παρακαταθήκην φύλαξον, ἐκτρεπόμενος τὰς βεβήλους κενοφωνίας καὶ ἀντιθέσεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως, 21 ἥν τινες ἐπαγγελλόμενοι περὶ τὴν Πίστιν ἠστόχησαν.

Ἡ χάρις μετὰ σοῦ. Ἀμήν.

λω ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ποὺ ζωοποιεῖ τὰ πάντα, καὶ τοῦ Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ, ὁ ὁποῖος ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ Ποντίου Πιλάτου ἐκήρυξε
τὴ καλὴν Πίστιν (διδασκαλία), **14** νὰ κρατήσῃς τὴ διδασκαλία
ἀκηλίδωτη, ἄψογη, μέχρι τὴν ἔνδοξη παρουσία τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ
Χριστοῦ, **15** τὴν ὁποία στὸν καιρό της θὰ πραγματοποιήσῃ ὁ μακάριος
καὶ μόνος ἐξουσιαστής, ὁ Βασιλεὺς τῶν βασιλέων καὶ ὁ Κυρίαρχος τῶν
κυριάρχων, **16** ὁ μόνος ποὺ ἔχει ἀθανασία, ποὺ κατοικεῖ σὲ φῶς ἀπλη-
σίαστο, τὸν ὁποῖο κανεὶς ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους δὲν εἶδε, οὔτε μπορεῖ νὰ
ἰδῇ, στὸν ὁποῖον ἀνήκει ἡ τιμὴ καὶ ἡ ἐξουσία αἰωνίως. Ἀμήν.

Παραγγελίες γιὰ τοὺς πλουσίους

17 Στοὺς πλουσίους στὸν παρόντα κόσμο νὰ παραγγέλλῃς νὰ μὴν
ὑπερηφανεύωνται, οὔτε νὰ ἐλπίζουν στὸν πλοῦτο, πρᾶγμα ἀβέβαιο,
ἀλλὰ στὸ Θεὸ τὸν ἀληθινό, ποὺ μᾶς παρέχει τὰ πάντα πλουσίως γιὰ
ἀπόλαυσι. **18** Νὰ κάνουν ἀγαθοεργίες, νὰ γίνωνται πλούσιοι σὲ καλὰ
ἔργα, νὰ εἶναι πρόθυμοι στὸ νὰ δίνουν, νὰ κάνουν τοὺς ἄλλους κοινω-
νοὺς τῶν ἀγαθῶν τους, **19** καὶ ἔτσι νὰ συγκεντρώνουν γιὰ τοὺς ἑαυτούς
τους θησαυρό, ποὺ θὰ εἶναι καλὴ βάσι γιὰ τὸ μέλλον, γιὰ νὰ στηριχθοῦν
καὶ νὰ πιάσουν τὴν αἰώνια ζωή.

Τελικὴ προτροπὴ καὶ εὐλογία

20 Ὦ Τιμόθεε! Τὸν πολύτιμο θησαυρὸ τῆς ἀληθείας, ποὺ σοῦ ἐμπι-
στεύθηκε ὁ Κύριος, φύλαξε, ἀποφεύγοντας τὶς βλάσφημες φλυαρίες καὶ
ἀντιλογίες[1] τῆς «γνώσεως», ἡ ὁποία ψευδῶς ὀνομάζεται ἔτσι. **21** Με-
ρικοὶ μὲ τὴν ἀξίωσι, ὅτι κατέχουν αὐτὴ τὴ «γνῶσι», ἀστόχησαν ὡς
πρὸς τὴν Πίστι (ἐξέπεσαν ἀπὸ τὴν Πίστι).
Ἡ χάρι νὰ εἶναι μαζί σου. Ἀμήν.

---
1. Ἤ, ἀντιφάσεις

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Β′

1 Παῦλος, ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ
κατ' ἐπαγγελίαν ζωῆς τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, 2 Τιμοθέῳ
ἀγαπητῷ τέκνῳ· χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς καὶ
Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

3 Χάριν ἔχω τῷ Θεῷ, ᾧ λατρεύω ἀπὸ προγόνων ἐν καθαρᾷ
συνειδήσει, ὡς ἀδιάλειπτον ἔχω τὴν περὶ σοῦ μνείαν ἐν ταῖς
δεήσεσί μου νυκτὸς καὶ ἡμέρας, 4 ἐπιποθῶν σε ἰδεῖν, μεμνη-
μένος σου τῶν δακρύων, ἵνα χαρᾶς πληρωθῶ, 5 ὑπόμνησιν
λαμβάνων τῆς ἐν σοὶ ἀνυποκρίτου πίστεως, ἥτις ἐνῴκησε
πρῶτον ἐν τῇ μάμμῃ σου Λωίδι καὶ τῇ μητρί σου Εὐνίκῃ, πέ-
πεισμαι δὲ ὅτι καὶ ἐν σοί.

6 Δι' ἣν αἰτίαν ἀναμιμνῄσκω σε ἀναζωπυρεῖν τὸ χάρισμα
τοῦ Θεοῦ, ὅ ἐστιν ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν μου.
7 Οὐ γὰρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεὸς Πνεῦμα δειλίας, ἀλλὰ δυνάμεως
καὶ ἀγάπης καὶ σωφρονισμοῦ. 8 Μὴ οὖν ἐπαισχυνθῇς τὸ μαρ-
τύριον τοῦ Κυρίου ἡμῶν μηδὲ ἐμὲ τὸν δέσμιον αὐτοῦ, ἀλλὰ
συγκακοπάθησον τῷ εὐαγγελίῳ κατὰ δύναμιν Θεοῦ, 9 τοῦ σώ-
σαντος ἡμᾶς καὶ καλέσαντος κλήσει ἁγίᾳ, οὐ κατὰ τὰ ἔργα
ἡμῶν, ἀλλὰ κατ' ἰδίαν πρόθεσιν καὶ χάριν, τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ πρὸ χρόνων αἰωνίων, 10 φανερωθεῖσαν δὲ νῦν
διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καταρ-
γήσαντος μὲν τὸν θάνατον, φωτίσαντος δὲ ζωὴν καὶ ἀφθαρ-
σίαν διὰ τοῦ εὐαγγελίου, 11 εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ κήρυξ καὶ ἀπό-
στολος καὶ διδάσκαλος ἐθνῶν. 12 Δι' ἣν αἰτίαν καὶ ταῦτα πά-
σχω, ἀλλ' οὐκ ἐπαισχύνομαι. Οἶδα γὰρ ᾧ πεπίστευκα, καὶ πέ-
πεισμαι ὅτι δυνατός ἐστι τὴν παραθήκην μου φυλάξαι εἰς

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Β′

Χαιρετισμός

1 Ἐγὼ ὁ Παῦλος, ἀπόστολος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μὲ τὸ θέλημα τοῦ
Θεοῦ γιὰ τὴ ζωὴ ποὺ ὑποσχέθηκε ὁ Θεὸς καὶ παρέχεται διὰ τοῦ
Ἰησοῦ Χριστοῦ, **2** ἀπευθύνομαι στὸν Τιμόθεο, τὸ ἀγαπητὸ τέκνο. Χά-
ρι, ἔλεος, εὐλογία νὰ εἶναι σὲ σένα ἀπὸ τὸ Θεὸ πατέρα καὶ τὸν Ἰησοῦ
Χριστὸ τὸν Κύριό μας.

Εὐχαριστία γιὰ τὸν Τιμόθεο

3 Εὐχαριστῶ τὸ Θεό, τὸν ὁποῖο λατρεύω πατροπαραδότως μὲ κα-
θαρὴ συνείδησι, καθὼς πάντοτε σὲ ἐνθυμοῦμαι στὶς προσευχές μου νύ-
κτα καὶ ἡμέρα. **4** Ἐνθυμοῦμαι τὰ δάκρυά σου (κατὰ τὴν ὥρα τοῦ χω-
ρισμοῦ), καὶ ἔχω μεγάλο πόθο νὰ σὲ ἰδῶ, γιὰ νὰ γεμίσω ἀπὸ χαρά.
5 Ἐνθυμοῦμαι τὴν ἀνυπόκριτη πίστι σου, ἡ ὁποία κατῴκησε πρῶτα στὴ
γιαγιά σου Λωίδα καὶ τὴ μητέρα σου Εὐνίκη, εἶμαι δὲ πεπεισμένος ὅτι
κατοικεῖ καὶ σὲ σένα.

Ἀνδρεία καὶ κακοπάθεια γιὰ τὸ κήρυγμα τοῦ εὐαγγελίου

6 Γι' αὐτὸ τὸ λόγο σοῦ ὑπενθυμίζω νὰ ἀναζωπυρώνῃς τὸ χάρισμα
τοῦ Θεοῦ, ποὺ εἶναι σὲ σένα κατόπιν τῆς ἐπιθέσεως τῶν χεριῶν μου
(κατὰ τὴ χειροτονία σου). **7** Διότι ὁ Θεὸς δὲν μᾶς ἔδωσε Πνεῦμα δει-
λίας, ἀλλ' ἀνδρείας καὶ ἀγάπης καὶ διδασκαλίας. **8** Νὰ μὴν ἐντραπῇς
λοιπὸν νὰ δίνῃς μαρτυρία γιὰ τὸν Κύριό μας. Οὔτε γιὰ μένα νὰ
ἐντραπῇς, τὸν φυλακισμένο γιὰ χάρι του. Ἀλλὰ κακοπάθησε καὶ σὺ γιὰ
τὸ εὐαγγέλιο μὲ τὴ δύναμι τοῦ Θεοῦ, **9** ὁ ὁποῖος μᾶς ἔσωσε καὶ μᾶς
κάλεσε μὲ κλῆσι τιμητική, ἔνδοξη, ὄχι γιὰ τὰ ἔργα μας, ἀλλ' ἀπὸ δι-
κή του πρωτοβουλία, καὶ διότι προαιωνίως μᾶς δόθηκε χάρι, χάρι διὰ
μέσου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. **10** Αὐτὴ δὲ ἡ χάρι φανερώθηκε τώρα μὲ τὴν
ἐμφάνισι στὴ γῆ τοῦ σωτῆρος μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος κατήργη-
σε τὸ θάνατο καὶ ἔφερε στὸ φῶς ζωὴ καὶ ἀθανασία διὰ τοῦ εὐαγγελίου,
11 γιὰ τὸ ὁποῖον ἐγὼ ὡρίσθηκα κήρυξ καὶ ἀπόστολος καὶ διδάσκαλος
τῶν ἐθνικῶν. **12** Γι'αὐτὸ καὶ ὑφίσταμαι αὐτὰ τὰ παθήματα, ἀλλὰ δὲν
ἐντρέπομαι. Διότι γνωρίζω σὲ ποιόν ἔχω ἐμπιστευθῆ, καὶ εἶμαι πεπει-
σμένος, ὅτι ἔχει τὴ δύναμι νὰ φυλάξῃ τὸ θησαυρό μου (τὸ μισθὸ γιὰ τὸ
ἔργο καὶ τὰ παθήματά μου) γιὰ τὴν ἡμέρα ἐκείνη (τῆς κρίσεως καὶ

ἐκείνην τὴν ἡμέραν. 13 Ὑποτύπωσιν ἔχε ὑγιαινόντων λόγων
ὧν παρ' ἐμοῦ ἤκουσας, ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ τῇ ἐν Χριστῷ Ἰη-
σοῦ. 14 Τὴν καλὴν παραθήκην φύλαξον διὰ Πνεύματος Ἁγίου
τοῦ ἐνοικοῦντος ἐν ἡμῖν.

15 Οἶδας τοῦτο, ὅτι ἀπεστράφησάν με πάντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ,
ὧν ἐστι Φύγελλος καὶ Ἑρμογένης. 16 Δῴη ἔλεος ὁ Κύριος τῷ
Ὀνησιφόρου οἴκῳ, ὅτι πολλάκις με ἀνέψυξε καὶ τὴν ἅλυσίν
μου οὐκ ἐπαισχύνθη, 17 ἀλλὰ γενόμενος ἐν Ῥώμῃ σπουδαιό-
τερον ἐζήτησέ με καὶ εὗρε. 18 Δῴη αὐτῷ ὁ Κύριος εὑρεῖν ἔλεος
παρὰ Κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. Καὶ ὅσα ἐν Ἐφέσῳ διηκόνη-
σε, βέλτιον σὺ γινώσκεις.

2 Σὺ οὖν, τέκνον μου, ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι τῇ ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ, 2 καὶ ἃ ἤκουσας παρ' ἐμοῦ διὰ πολλῶν μαρτύρων,
ταῦτα παράθου πιστοῖς ἀνθρώποις, οἵτινες ἱκανοὶ ἔσονται καὶ
ἑτέρους διδάξαι. 3 Σὺ οὖν κακοπάθησον ὡς καλὸς στρατιώτης
Ἰησοῦ Χριστοῦ. 4 Οὐδεὶς στρατευόμενος ἐμπλέκεται ταῖς τοῦ
βίου πραγματείαις, ἵνα τῷ στρατολογήσαντι ἀρέσῃ. 5 Ἐὰν δὲ
καὶ ἀθλῇ τις, οὐ στεφανοῦται, ἐὰν μὴ νομίμως ἀθλήσῃ. 6 Τὸν
κοπιῶντα γεωργὸν δεῖ πρῶτον τῶν καρπῶν μεταλαμβάνειν.
7 Νόει ἃ λέγω. Δῴη γάρ σοι ὁ Κύριος σύνεσιν ἐν πᾶσι.

8 Μνημόνευε Ἰησοῦν Χριστὸν ἐγηγερμένον ἐκ νεκρῶν, ἐκ
σπέρματος Δαυΐδ, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου, 9 ἐν ᾧ κακοπαθῶ
μέχρι δεσμῶν ὡς κακοῦργος· ἀλλ' ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ οὐ δέδεται.
10 Διὰ τοῦτο πάντα ὑπομένω διὰ τοὺς ἐκλεκτούς, ἵνα καὶ αὐτοὶ
σωτηρίας τύχωσι τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ μετὰ δόξης αἰωνίου.
11 Πιστὸς ὁ λόγος· εἰ γὰρ συναπεθάνομεν, καὶ συζήσομεν·

ἀνταποδόσεως). **13** Ὡς ὑπόδειγμα ὑγιοῦς διδασκαλίας νὰ ἔχῃς ὅσα
ἄκουσες ἀπὸ μένα, μαζὶ μὲ πίστι καὶ ἀγάπη, ὅπως θέλει (αὐτὲς τὶς
ἀρετὲς) ὁ Ἰησοῦς Χριστός. **14** Τὸν πολύτιμο θησαυρὸ (τῆς ἀληθείας)
ποὺ σοῦ ἐμπιστεύθηκε ὁ Θεὸς φύλαξε μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Ἁγίου Πνεύ-
ματος ποὺ κατοικεῖ μέσα μας.

Παραδείγματα κακῆς καὶ καλῆς διαγωγῆς πρὸς τὸν ἀπόστολο

15 Τὸ ξέρεις, ὅτι μὲ ἐγκατέλειψαν ὅλοι αὐτοί, ποὺ εἶναι τώρα στὴν
ἐπαρχία τῆς Ἀσίας. Μεταξὺ αὐτῶν εἶναι ὁ Φύγελλος καὶ ὁ Ἑρμογένης.
16 Νὰ δώσῃ ὁ Κύριος ἔλεος στὴν οἰκογένεια τοῦ Ὀνησιφόρου, διότι
πολλὲς φορὲς μὲ ἀνακούφισε, καὶ γιὰ τὴ φυλάκισί μου δὲν ἐντράπηκε,
17 ἀλλ' ὅταν ἦλθε στὴ Ρώμη μὲ ἀναζήτησε μὲ μεγαλύτερη προθυμία
καὶ μὲ βρῆκε. **18** Νὰ τοῦ δώσῃ ὁ Κύριος νὰ βρῇ ἔλεος ἀπὸ τὸν Κύριο
ἐκείνη τὴν ἡμέρα. Καὶ πόσες ὑπηρεσίες μοῦ προσέφερε στὴν Ἔφεσο, σὺ
γνωρίζεις καλλίτερα.

Κακοπάθεια γιὰ τὸ εὐαγγέλιο. Παραδείγματα κακοπαθείας

2 Σὺ δέ, τέκνο μου, νὰ ἐνδυναμώνεσαι μὲ τὴ χάρι, ἡ ὁποία δίνεται
διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. **2** Καὶ ὅσα ἄκουσες ἀπὸ μένα βεβαιωμένα
ἀπὸ πολλοὺς μάρτυρες, αὐτὰ νὰ διδάξῃς σὲ πιστοὺς ἀνθρώπους, οἱ
ὁποῖοι θὰ εἶναι ἱκανοὶ νὰ διδάξουν καὶ ἄλλους. **3** Σὺ λοιπὸν κακοπάθη-
σε σὰν καλὸς στρατιώτης τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. **4** Κανεὶς στρατιώτης δὲν
παραδίδεται στὶς ἀπολαύσεις τῆς ζωῆς, γιὰ ν' ἀρέσῃ σ' ἐκεῖνον, ὁ
ὁποῖος τὸν στρατολόγησε. **5** Καὶ ἐὰν ἐπίσης εἶναι κανεὶς ἀθλητής, δὲν
στεφανώνεται, ἐὰν δὲν ἀγωνισθῇ σκληρά. **6** Ὁ γεωργός, ὁ ὁποῖος
πρῶτα κοπιάζει, δύναται ἔπειτα ν' ἀπολαμβάνῃ τοὺς καρπούς. **7** Νὰ
ἐννοῇς αὐτὰ ποὺ λέγω. Εἴθε νὰ σοῦ δώσῃ δὲ ὁ Κύριος φωτισμὸ γιὰ νὰ
ἐννοῇς (ὄχι μόνον αὐτὰ ποὺ λέγω, ἀλλὰ) ὅλα.

8 Νὰ σκέπτεσαι τὸν Ἰησοῦ Χριστό, ἀναστημένο ἐκ νεκρῶν, καταγό-
μενο ἀπὸ τὸ Δαβίδ, συμφώνως πρὸς τὸ εὐαγγέλιο, τὸ ὁποῖο κηρύττω,
9 γιὰ τὸ ὁποῖο κακοπαθῶ μέχρι τὸ σημεῖο νὰ εἶμαι δεμένος σὰν κα-
κοῦργος. Ἀλλ' ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ δὲν δένεται. **10** Γι' αὐτὸ γιὰ τοὺς
ἐκλεκτοὺς ὑποφέρω τὰ πάντα, γιὰ νὰ τύχουν καὶ αὐτοὶ σωτηρίας, ποὺ
παρέχεται διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, μαζὶ μὲ δόξα αἰώνια. **11** Εἶναι ἀλη-

12 εἰ ὑπομένομεν, καὶ συμβασιλεύσομεν· εἰ ἀρνούμεθα, κἀκεῖνος ἀρνήσεται ἡμᾶς· 13 εἰ ἀπιστοῦμεν, ἐκεῖνος πιστὸς μένει· ἀρνήσασθαι ἑαυτὸν οὐ δύναται.

14 Ταῦτα ὑπομίμνῃσκε, διαμαρτυρόμενος ἐνώπιον τοῦ Κυρίου μὴ λογομαχεῖν εἰς οὐδὲν χρήσιμον, ἐπὶ καταστροφῇ τῶν ἀκουόντων. 15 Σπούδασον σεαυτὸν δόκιμον παραστῆσαι τῷ Θεῷ, ἐργάτην ἀνεπαίσχυντον, ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας. 16 Τὰς δὲ βεβήλους κενοφωνίας περιίστασο. Ἐπὶ πλεῖον γὰρ προκόψουσιν ἀσεβείας, 17 καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὡς γάγγραινα νομὴν ἕξει· ὧν ἐστιν Ὑμέναιος καὶ Φιλητός,
18 οἵτινες περὶ τὴν ἀλήθειαν ἠστόχησαν, λέγοντες τὴν ἀνάστασιν ἤδη γεγονέναι, καὶ ἀνατρέπουσι τήν τινων πίστιν.
19 Ὁ μέντοι στερεὸς θεμέλιος τοῦ Θεοῦ ἕστηκεν, ἔχων τὴν σφραγῖδα ταύτην, Ἔγνω Κύριος τοὺς ὄντας αὐτοῦ, καί, Ἀποστήτω ἀπὸ ἀδικίας πᾶς ὁ ὀνομάζων τὸ ὄνομα Κυρίου. 20 Ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ οὐκ ἔστι μόνον σκεύη χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, ἀλλὰ καὶ ξύλινα καὶ ὀστράκινα, καὶ ἃ μὲν εἰς τιμήν, ἃ δὲ εἰς ἀτιμίαν. 21 Ἐὰν οὖν τις ἐκκαθάρῃ ἑαυτὸν ἀπὸ τούτων, ἔσται σκεῦος εἰς τιμήν, ἡγιασμένον καὶ εὔχρηστον τῷ Δεσπότῃ, εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἡτοιμασμένον.

22 Τὰς δὲ νεωτερικὰς ἐπιθυμίας φεῦγε, δίωκε δὲ δικαιοσύνην, πίστιν, ἀγάπην, εἰρήνην μετὰ τῶν ἐπικαλουμένων τὸν Κύριον ἐκ καθαρᾶς καρδίας. 23 Τὰς δὲ μωρὰς καὶ ἀπαιδεύτους ζητήσεις παραιτοῦ, εἰδὼς ὅτι γεννῶσι μάχας. 24 Δοῦλον δὲ Κυρίου οὐ δεῖ μάχεσθαι, ἀλλ' ἤπιον εἶναι πρὸς πάντας, διδακτικόν, ἀνεξίκακον, 25 ἐν πραότητι παιδεύοντα τοὺς ἀντιδιατιθεμένους, μήποτε δῷ αὐτοῖς ὁ Θεὸς μετάνοιαν εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας, 26 καὶ ἀνανήψωσιν ἐκ τῆς τοῦ Διαβόλου παγίδος, ἐζωγρημένοι ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸ ἐκείνου θέλημα.

θινὸς ὁ λόγος· ἐὰν δηλαδὴ πεθάναμε μαζί του, καὶ θὰ ζήσωμε μαζί του·
12 ἐὰν πάσχωμε, καὶ θὰ βασιλεύσωμε μαζί του· ἐὰν ἀρνούμεθα, καὶ
ἐκεῖνος θὰ μᾶς ἀρνηθῇ· **13** ἐὰν δὲν μένωμε πιστοί, ἐκεῖνος μένει πιστός·
ν' ἀρνηθῇ τὸν ἑαυτό του δὲν μπορεῖ.

Ὁ σωστὸς ἐργάτης τοῦ εὐαγγελίου καὶ οἱ ψευδοδιδάσκαλοι

14 Αὐτὰ νὰ τοὺς ὑπενθυμίζῃς, καὶ νὰ τοὺς ἐξορκίζῃς ἐνώπιον τοῦ Κυ-
ρίου νὰ μὴ λογομαχοῦν, πρᾶγμα ποὺ δὲν ὠφελεῖ σὲ τίποτε, ἀλλὰ κα-
ταστρέφει αὐτοὺς ποὺ ἀκούουν. **15** Φρόντισε νὰ παρουσιάσῃς τὸν ἑαυτό
σου τέλειο στὸ Θεό, ἐργάτη ἀνεπαίσχυντο (ποὺ δὲν ἔχει λόγους νὰ
αἰσχύνεται), ποὺ διδάσκει ὀρθῶς τὸ λόγο τῆς ἀληθείας. **16** Τὶς δὲ ἀσε-
βεῖς φλυαρίες ἀπόφευγε. Αὐτοὶ δέ, ποὺ ἐπιδίδονται σ' αὐτές, θὰ προκό-
ψουν περισσότερο σ' ἀσέβεια, **17** καὶ ἡ διδασκαλία τους θὰ ἐξαπλωθῇ
σὰν γάγγραινα. Μεταξὺ αὐτῶν εἶναι ὁ Ὑμέναιος καὶ ὁ Φιλητός, **18** οἱ
ὁποῖοι ἀστόχησαν ὡς πρὸς τὴν ἀλήθεια μὲ τὸ νὰ λέγουν, ὅτι ἡ ἀνάστασι
ἤδη ἔγινε, καὶ ἔτσι ἀνατρέπουν τὴν πίστι μερικῶν. **19** Ἀλλ' ὁ στερεὸς
οἶκος τοῦ Θεοῦ στέκεται (δὲν ἀνατρέπεται), καὶ ἔχει αὐτὴ τὴ σφραγῖδα
καὶ ἐπιγραφή, Προνόησε ὁ Κύριος γιὰ τοὺς δικούς
του, καί, Ν' ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὴν ἀσέβεια καθέ-
νας, ὁ ὁποῖος ὁμολογεῖ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου.
20 Σὲ μεγάλο δὲ σπίτι δὲν ὑπάρχουν σκεύη χρυσὰ καὶ ἀσημένια μόνο,
ἀλλὰ καὶ ξύλινα καὶ πήλινα. Καὶ τὰ μὲν εἶναι γιὰ τιμητικὴ χρῆσι, τὰ
δὲ γιὰ εὐτελῆ. **21** Ἐὰν λοιπὸν κανεὶς ξεχωρίσῃ τὸν ἑαυτό του ἀπ'
αὐτούς, θὰ εἶναι σκεῦος γιὰ τιμητικὴ χρῆσι, ἁγιασμένο καὶ εὔχρηστο
στὸν Οἰκοδεσπότη, ἑτοιμασμένο γιὰ κάθε καλὸ ἔργο.

22 Ἐπίσης ν' ἀποφεύγῃς τὶς νεανικὲς ἁμαρτωλὲς ἡδονές, καὶ νὰ ἐπι-
διώκῃς τὸ καλό, τὴν πίστι, τὴν ἀγάπη, τὴν εἰρήνη μ' ἐκείνους ποὺ ἐπι-
καλοῦνται τὸν Κύριο ἀπὸ καθαρὴ καρδιά (ἀνυποκρίτως καὶ εἰλικρινῶς).
23 Ἐπίσης ν' ἀποφεύγῃς τὶς μωρὲς καὶ ἀνόητες συζητήσεις, διότι ξέ-
ρεις, ὅτι γεννοῦν φιλονικίες. **24** Ὁ δὲ δοῦλος τοῦ Κυρίου δὲν πρέπει νὰ
φιλονικῇ, ἀλλὰ νὰ εἶναι ἤπιος πρὸς ὅλους, διδακτικός, ἀνεξίκακος,
25 μὲ καλωσύνη διδάσκοντας τοὺς ἀντιθέτους, μήπως τοὺς δώσῃ ὁ
Θεὸς μετάνοια γιὰ νὰ ἔλθουν σὲ ἐπίγνωσι τῆς ἀληθείας, **26** καὶ νὰ συν-
έλθουν καὶ ν' ἀπελευθερωθοῦν ἀπὸ τὴν παγίδα τοῦ Διαβόλου, πιασμέ-
νοι ἀπ' αὐτὸν (τὸν δοῦλο τοῦ Κυρίου) γιὰ νὰ κάνουν τὸ θέλημα ἐκεί-
νου (τοῦ Θεοῦ).

3 Τοῦτο δὲ γίνωσκε, ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις ἐνστήσονται
καιροὶ χαλεποί. 2 Ἔσονται γὰρ οἱ ἄνθρωποι φίλαυτοι, φι-
λάργυροι, ἀλαζόνες, ὑπερήφανοι, βλάσφημοι, γονεῦσιν ἀπει-
θεῖς, ἀχάριστοι, ἀνόσιοι, 3 ἄστοργοι, ἄσπονδοι, διάβολοι,
ἀκρατεῖς, ἀνήμεροι, ἀφιλάγαθοι, 4 προδόται, προπετεῖς, τετυ-
φωμένοι, φιλήδονοι μᾶλλον ἢ φιλόθεοι, 5 ἔχοντες μόρφωσιν
εὐσεβείας, τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἠρνημένοι. Καὶ τούτους ἀπο-
τρέπου. 6 Ἐκ τούτων γάρ εἰσιν οἱ ἐνδύνοντες εἰς τὰς οἰκίας καὶ
αἰχμαλωτίζοντες γυναικάρια σεσωρευμένα ἁμαρτίαις, ἀγόμε-
να ἐπιθυμίαις ποικίλαις, 7 πάντοτε μανθάνοντα καὶ μηδέποτε
εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν δυνάμενα. 8 Ὃν τρόπον δὲ Ἰαν-
νῆς καὶ Ἰαμβρῆς ἀντέστησαν Μωυσεῖ, οὕτω καὶ οὗτοι ἀνθί-
στανται τῇ ἀληθείᾳ, ἄνθρωποι κατεφθαρμένοι τὸν νοῦν, ἀδόκι-
μοι περὶ τὴν Πίστιν. 9 Ἀλλ᾽ οὐ προκόψουσιν ἐπὶ πλεῖον. Ἡ γὰρ
ἄνοια αὐτῶν ἔκδηλος ἔσται πᾶσιν, ὡς καὶ ἐκείνων ἐγένετο.

10 Σὺ δὲ παρηκολούθηκάς μου τῇ διδασκαλίᾳ, τῇ ἀγωγῇ, τῇ
προθέσει, τῇ πίστει, τῇ μακροθυμίᾳ, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ,
11 τοῖς διωγμοῖς, τοῖς παθήμασιν, οἷά μοι ἐγένοντο ἐν Ἀντιο-
χείᾳ, ἐν Ἰκονίῳ, ἐν Λύστροις. Οἵους διωγμοὺς ὑπήνεγκα! Καὶ
ἐκ πάντων με ἐρρύσατο ὁ Κύριος. 12 Καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες
εὐσεβῶς ζῆν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διωχθήσονται. 13 Πονηροὶ δὲ
ἄνθρωποι καὶ γόητες προκόψουσιν ἐπὶ τὸ χεῖρον, πλανῶντες
καὶ πλανώμενοι.

14 Σὺ δὲ μένε ἐν οἷς ἔμαθες καὶ ἐπιστώθης, εἰδὼς παρὰ τί-
νος ἔμαθες, 15 καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους τὰ ἱερὰ γράμματα οἶδας,
τὰ δυνάμενά σε σοφίσαι εἰς σωτηρίαν διὰ πίστεως τῆς ἐν Χρι-
στῷ Ἰησοῦ. 16 Πᾶσα Γραφὴ θεόπνευστος καὶ ὠφέλιμος πρὸς
διδασκαλίαν, πρὸς ἔλεγχον, πρὸς ἐπανόρθωσιν, πρὸς παιδείαν

Καιροὶ χαλεποί, χαρακτῆρες ἄθλιοι

3 Νὰ ξέρῃς δὲ τοῦτο, ὅτι κατὰ τοὺς ἐσχάτους χρόνους θὰ παρουσια-
σθοῦν φοβερὲς καταστάσεις. **2** Διότι οἱ ἄνθρωποι θὰ εἶναι φίλαυτοι,
φιλάργυροι, ἀλαζόνες, ὑπερήφανοι, ὑβρισταί, ἀνυπάκουοι στοὺς γονεῖς,
ἀχάριστοι, ἀσεβεῖς, **3** ἄστοργοι, ἀδιάλλακτοι, διαβολεῖς, ἄσωτοι, ἄγρι-
οι, ἀφιλάγαθοι, **4** προδότες, αὐθάδεις, φουσκωμένοι ἀπὸ ἐγωισμό. Θ'
ἀγαποῦν τὶς ἡδονὲς καὶ ὄχι τὸ Θεό, **5** θὰ κρατοῦν τὸν τύπο τῆς Θρη-
σκείας, ἐνῷ τὴ δύναμί της (ποὺ ἐκδηλώνεται σὲ ἔργα) θὰ ἔχουν
ἀρνηθῆ. Ἀπόφευγε καὶ αὐτούς. **6** Ἀπ' αὐτοὺς δὲ εἶναι ἐκεῖνοι, ποὺ
εἰσχωροῦν στὰ σπίτια καὶ αἰχμαλωτίζουν γυναικάρια φορτωμένα μὲ σω-
ροὺς ἁμαρτιῶν, ποὺ παρασύρονται ἀπὸ κάθε λογῆς ἐπιθυμίες, **7** ποὺ
πάντοτε μαθαίνουν καὶ ποτὲ δὲν μποροῦν νὰ φθάσουν στὴν ἐφαρμογὴ
τοῦ καλοῦ (στὴν ἄσκησι τῆς ἀρετῆς). **8** Ὅπως δὲ ὁ Ἰαννῆς καὶ ὁ Ἰαμ-
βρῆς ἀντιστάθηκαν στὸ Μωυσῆ, ἔτσι καὶ αὐτοὶ ἀντιστέκονται στὸ καλό.
Ἄνθρωποι τελείως διεφθαρμένοι στὸ μυαλό, ἀνάξιοι τῆς Πίστεως.
9 Ἀλλὰ δὲν θὰ προκόψουν περισσότερο. Διότι ἡ ἀφροσύνη τους θὰ γίνῃ
ὁλοφάνερη σὲ ὅλους, ὅπως ἔγινε καὶ ἡ ἀφροσύνη ἐκείνων.

Διωγμοὶ τῶν εὐσεβῶν, κακὴ πρόοδος τῶν ἀσεβῶν

10 Ἀλλὰ σὺ ἔχεις παρακολουθήσει τὴ διδασκαλία μου, τὴ διαγωγή,
τὴν καλὴ διάθεσι[1], τὴν εὐσπλαγχνία, τὴ συμπάθεια, τὴν ἀγάπη, τὴν
ὑπομονή, **11** τοὺς διωγμούς, τὰ παθήματα, ὅπως αὐτὰ ποὺ μοῦ συνέ-
βησαν στὴν Ἀντιόχεια, στὸ Ἰκόνιο, στὰ Λύστρα. Τί διωγμοὺς ὑπέφερα!
Καὶ ἀπ' ὅλους μὲ γλύτωσε ὁ Κύριος. **12** Ἀλλὰ καὶ ὅλοι, ὅσοι προσπα-
θοῦν νὰ ζοῦν εὐσεβῶς, ὅπως θέλει ὁ Ἰησοῦς Χριστός, θὰ διωχθοῦν.
13 Πονηροὶ δὲ ἄνθρωποι καὶ ἀπατεῶνες θὰ προκόπτουν, ἀλλὰ πρὸς τὸ
χειρότερο. Θὰ πλανοῦν, ἀλλὰ καὶ θὰ πλανῶνται.

Προτροπὴ πρὸς τὸν Τιμόθεο γιὰ σταθερότητα

14 Σὺ ὅμως νὰ μένῃς σ' αὐτά, τὰ ὁποῖα ἔμαθες καὶ γιὰ τὰ ὁποῖα
βεβαιώθηκες. Διότι ξέρεις ἀπὸ ποιόν ἔμαθες, **15** καὶ διότι ἀπὸ μικρὸ
παιδὶ γνωρίζεις τὰ ἱερὰ γράμματα, τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ σὲ κάνουν
σοφὸ πρὸς σωτηρίαν διὰ τῆς πίστεως στὸν Ἰησοῦ Χριστό. **16** Ὅλη ἡ
Γραφὴ εἶναι θεόπνευστη καὶ ὠφέλιμη γιὰ διδασκαλία, γιὰ ἔλεγχο, γιὰ

---

1. Ἤ, τὴν καλωσύνη

τὴν ἐν δικαιοσύνῃ, 17 ἵνα ἄρτιος ᾖ ὁ τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος, πρὸς
πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐξηρτισμένος.

4 Διαμαρτύρομαι οὖν ἐγὼ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Κυρίου
Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ μέλλοντος κρίνειν ζῶντας καὶ νεκροὺς
κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, 2 κήρυ-
ξον τὸν λόγον, ἐπίστηθι εὐκαίρως ἀκαίρως, ἔλεγξον, ἐπιτίμη-
σον, παρακάλεσον, ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ καὶ διδαχῇ. 3 Ἔσται
γὰρ καιρὸς ὅτε τῆς ὑγιαινούσης διδασκαλίας οὐκ ἀνέξονται,
ἀλλὰ κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τὰς ἰδίας ἑαυτοῖς ἐπισωρεύσουσι δι-
δασκάλους κνηθόμενοι τὴν ἀκοήν. 4 Καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθεί-
ας τὴν ἀκοὴν ἀποστρέψουσιν, ἐπὶ δὲ τοὺς μύθους ἐκτραπήσον-
ται. 5 Σὺ δὲ νῆφε ἐν πᾶσι, κακοπάθησον, ἔργον ποίησον εὐαγ-
γελιστοῦ, τὴν διακονίαν σου πληροφόρησον.

6 Ἐγὼ γὰρ ἤδη σπένδομαι, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἐμῆς ἀναλύσε-
ως ἐφέστηκε. 7 Τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγώνισμαι, τὸν δρόμον
τετέλεκα, τὴν Πίστιν τετήρηκα. 8 Λοιπὸν ἀπόκειταί μοι ὁ τῆς
δικαιοσύνης στέφανος, ὃν ἀποδώσει μοι ὁ Κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ
ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος κριτής, οὐ μόνον δὲ ἐμοί, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς
ἠγαπηκόσι τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ.

9 Σπούδασον ἐλθεῖν πρός με ταχέως. 10 Δημᾶς γάρ με ἐγκα-
τέλιπεν ἀγαπήσας τὸν νῦν αἰῶνα, καὶ ἐπορεύθη εἰς Θεσσαλονί-
κην, Κρήσκης εἰς Γαλατίαν, Τίτος εἰς Δαλματίαν. 11 Λουκᾶς
ἐστι μόνος μετ᾽ ἐμοῦ. Μᾶρκον ἀναλαβὼν ἄγε μετὰ σεαυτοῦ· ἔστι
γάρ μοι εὔχρηστος εἰς διακονίαν. 12 Τυχικὸν δὲ ἀπέστειλα εἰς
Ἔφεσον. 13 Τὸν φαιλόνην, ὃν ἀπέλιπον ἐν Τρῳάδι παρὰ Κάρπῳ,
ἐρχόμενος φέρε, καὶ τὰ βιβλία, μάλιστα τὰς μεμβράνας.

διόρθωσι, γιὰ διαπαιδαγώγησι στὴν ἀρετή, **17** ὥστε ὁ ἄνθρωπος τοῦ
Θεοῦ νὰ εἶναι τέλειος, καταρτισμένος γιὰ κάθε καλὸ ἔργο.

Ἔντονες προτροπὲς γιὰ τὴν κήρυξι τοῦ λόγου

4 Γι᾽ αὐτὸ ἐγὼ σὲ ἐξορκίζω ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ
Χριστοῦ, ποὺ μέλλει νὰ κρίνῃ ζωντανοὺς καὶ νεκροὺς κατὰ τὴν
ἔνδοξη παρουσία καὶ βασιλεία του. **2** Κήρυξε τὸ λόγο, δίδαξε σὲ χρόνο
εὐκαιρίας καὶ μὴ εὐκαιρίας, ἔλεγξε, ἐπίπληξε, παρηγόρησε μὲ ὅλη τὴν
ὑπομονή σου καὶ μὲ κάθε τρόπο διδασκαλίας. **3** Θὰ ἔλθῃ δὲ καιρός,
ποὺ δὲν θ᾽ ἀνέχωνται τὴ σωστὴ διδασκαλία, ἀλλὰ σύμφωνα μὲ τὶς ἐπι-
θυμίες τους θὰ μαζεύουν γύρω τους ἕνα σωρὸ διδασκάλους, καὶ ἀκούον-
τας θὰ αἰσθάνωνται γαργαλισμὸ στ᾽ αὐτιά τους. **4** Ναί, θ᾽ ἀποστρέφουν
τὰ αὐτιά τους ἀπὸ τὴν ἀλήθεια, καὶ θὰ τραποῦν πρὸς τοὺς μύθους.
5 Ἀλλὰ σὺ πρόσεχε σὲ ὅλα, κακοπάθησε, ἐργάσου ὡς κήρυξ τοῦ εὐαγ-
γελίου, ἐκτέλεσε τὴ διακονία σου.

Λόγοι τοῦ Παύλου ἐν ὄψει τοῦ τέλους του

6 Ἐγὼ δὲ πλέον βρίσκομαι στὸ τέλος, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἀναχωρήσε-
ώς μου (ἀπ᾽ αὐτὸ τὸν κόσμο) ἔφθασε. **7** Τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸ ἀγωνί-
σθηκα, τὸ δρόμο τελείωσα, τὴν Πίστι φύλαξα. **8** Λοιπὸν μὲ περιμένει ὁ
δίκαιος στέφανος, τὸν ὁποῖο θὰ μοῦ ἀποδώσῃ ὁ Κύριος ἐκείνη τὴν ἡμέ-
ρα, ὁ δίκαιος κριτής. Καὶ ὄχι μόνο σὲ μένα, ἀλλὰ καὶ σ᾽ ὅλους, ὅσοι
μὲ πόθο περιμένουν τὴν ἔνδοξη παρουσία του.

Ὁ Παῦλος καλεῖ κοντά του τὸν Τιμόθεο

9 Φρόντισε νὰ ἔλθῃς σὲ μένα γρήγορα. **10** Διότι ὁ Δημᾶς ἀγάπησε
τὸν παρόντα κόσμο καὶ μὲ ἐγκατέλειψε καὶ πῆγε στὴ Θεσσαλονίκη. Ὁ
Κρήσκης πῆγε στὴ Γαλατία, ὁ Τίτος στὴ Δαλματία. **11** Μαζί μου εἶναι
μόνον ὁ Λουκᾶς. Νὰ παραλάβῃς τὸ Μᾶρκο καὶ νὰ τὸν φέρῃς μαζί σου.
Διότι μοῦ εἶναι χρήσιμος γιὰ νὰ βοηθῇ. **12** Τὸν Τυχικὸ δὲ τὸν ἔστειλα
στὴν Ἔφεσο. **13** Ἐρχόμενος φέρε τὸ πανωφόρι, ποὺ ἄφησα στὴν Τρῳά-
δα στὸν Κάρπο, καὶ τὰ βιβλία, προπάντων τὰ γραμμένα σὲ μεμβράνες.

14 Ἀλέξανδρος ὁ χαλκεὺς πολλά μοι κακὰ ἐνεδείξατο·
ἀποδῴη αὐτῷ ὁ Κύριος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ· 15 ὃν καὶ σὺ φυ-
λάσσου· λίαν γὰρ ἀνθέστηκε τοῖς ἡμετέροις λόγοις. 16 Ἐν τῇ
πρώτῃ μου ἀπολογίᾳ οὐδείς μοι συμπαρεγένετο, ἀλλὰ πάντες
με ἐγκατέλιπον. Μὴ αὐτοῖς λογισθείη. 17 Ὁ δὲ Κύριός μοι πα-
ρέστη καὶ ἐνεδυνάμωσέ με, ἵνα δι' ἐμοῦ τὸ κήρυγμα πληροφο-
ρηθῇ καὶ ἀκούσῃ πάντα τὰ ἔθνη. Καὶ ἐρρύσθην ἐκ στόματος
λέοντος. 18 Καὶ ῥύσεταί με ὁ Κύριος ἀπὸ παντὸς ἔργου πονη-
ροῦ καὶ σώσει εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὴν ἐπουράνιον· ᾧ ἡ
δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν·

19 Ἄσπασαι Πρίσκαν καὶ Ἀκύλαν καὶ τὸν Ὀνησιφόρου οἶκον.
20 Ἔραστος ἔμεινεν ἐν Κορίνθῳ, Τρόφιμον δὲ ἀπέλιπον ἐν
Μιλήτῳ ἀσθενοῦντα. 21 Σπούδασον πρὸ χειμῶνος ἐλθεῖν.

Ἀσπάζεταί σε Εὔβουλος καὶ Πούδης καὶ Λίνος καὶ Κλαυδία καὶ οἱ ἀδελφοὶ πάντες.

22 Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς μετὰ τοῦ πνεύματός σου.

Ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν. Ἀμήν.

Μερικὲς εἰδήσεις καὶ δοξολογία

14 Ὁ Ἀλέξανδρος ὁ κατεργαστὴς τῶν μετάλλων πολλὰ κακὰ μοῦ
προξένησε. Ἂς τοῦ ἀποδώσῃ ὁ Κύριος κατὰ τὰ ἔργα του. **15** Νὰ φυ-
λάγεσαι καὶ σὺ ἀπ' αὐτόν. Διότι πολὺ ἀντέδρασε στοὺς λόγους μας.
16 Στὴν πρώτη δίκη μου κανεὶς δὲν μοῦ συμπαραστάθηκε, ἀλλ' ὅλοι μὲ
ἐγκατέλειψαν. Ἂς μὴ τοὺς καταλογισθῇ. **17** Ὁ Κύριος ὅμως παρουσιά-
σθηκε σὲ μένα καὶ μὲ ἐνδυνάμωσε, γιὰ νὰ βεβαιωθῇ ἀπὸ μένα (μὲ τὴν
ἡρωικὴ στάσι μου στὸ δικαστήριο) ὡς ἀληθινὸ τὸ κήρυγμα καὶ νὰ μά-
θουν ὅλοι οἱ ἐθνικοί. Ἔτσι γλύτωσα ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ λέοντος. **18** Καὶ
θὰ μὲ γλυτώσῃ ὁ Κύριος ἀπὸ κάθε κακὸ ἔργο καὶ θὰ μὲ σώσῃ γιὰ τὴ
βασιλεία του τὴν ἐπουράνια. Σ' αὐτὸν ἂς εἶναι ἡ δόξα στοὺς ἀπεράντους
αἰῶνες. Ἀμήν.

Ἐπίλογος

19 Δῶσε χαιρετισμοὺς στὴν Πρίσκα καὶ στὸν Ἀκύλα καὶ στὴν οἰκο-
γένεια τοῦ Ὀνησιφόρου.

20 Ὁ Ἔραστος ἔμεινε στὴν Κόρινθο, καὶ τὸν Τρόφιμο ἄφησα στὴ
Μίλητο ἀσθενῆ. **21** Φρόντισε νὰ ἔλθῃς πρὶν ἀπὸ τὸ χειμῶνα.

Σοῦ στέλνει χαιρετισμοὺς ὁ Εὔβουλος καὶ ὁ Πούδης καὶ ὁ Λίνος καὶ ἡ Κλαυδία καὶ ὅλοι οἱ ἀδελφοί.

22 Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς νὰ εἶναι μαζὶ μὲ τὸ πνεῦμα σου.

Ἡ χάρι νὰ εἶναι μαζί σας. Ἀμήν.

ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ

1 Παῦλος, δοῦλος Θεοῦ, ἀπόστολος δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ
πίστιν ἐκλεκτῶν Θεοῦ καὶ ἐπίγνωσιν ἀληθείας τῆς κατ’
εὐσέβειαν 2 ἐπ’ ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου, ἣν ἐπηγγείλατο ὁ
ἀψευδὴς Θεὸς πρὸ χρόνων αἰωνίων, 3 ἐφανέρωσε δὲ καιροῖς
ἰδίοις τὸν λόγον αὐτοῦ ἐν κηρύγματι ὃ ἐπιστεύθην ἐγὼ κατ’
ἐπιταγὴν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, 4 Τίτῳ γνησίῳ τέκνῳ κατὰ
κοινὴν πίστιν· χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς καὶ Κυ-
ρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν.

5 Τούτου χάριν κατέλιπόν σε ἐν Κρήτῃ, ἵνα τὰ λείποντα ἐπι-
διορθώσῃ, καὶ καταστήσῃς κατὰ πόλιν πρεσβυτέρους, ὡς ἐγώ
σοι διεταξάμην, 6 εἴ τίς ἐστιν ἀνέγκλητος, μιᾶς γυναικὸς ἀνήρ,
τέκνα ἔχων πιστά, μὴ ἐν κατηγορίᾳ ἀσωτίας ἢ ἀνυπότακτα. 7
Δεῖ γὰρ τὸν ἐπίσκοπον ἀνέγκλητον εἶναι ὡς Θεοῦ οἰκονόμον,
μὴ αὐθάδη, μὴ ὀργίλον, μὴ πάροινον, μὴ πλήκτην, μὴ αἰσχρο-
κερδῆ, 8 ἀλλὰ φιλόξενον, φιλάγαθον, σώφρονα, δίκαιον, ὅσιον,
ἐγκρατῆ, 9 ἀντεχόμενον τοῦ κατὰ τὴν διδαχὴν πιστοῦ λόγου,
ἵνα δυνατὸς ᾖ καὶ παρακαλεῖν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῇ ὑγιαι-
νούσῃ καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγχειν.

10 Εἰσὶ γὰρ πολλοὶ καὶ ἀνυπότακτοι, ματαιολόγοι καὶ φρε-
ναπάται, μάλιστα οἱ ἐκ περιτομῆς, 11 οὓς δεῖ ἐπιστομίζειν,
οἵτινες ὅλους οἴκους ἀνατρέπουσι διδάσκοντες ἃ μὴ δεῖ
αἰσχροῦ κέρδους χάριν. 12 Εἶπέ τις ἐξ αὐτῶν, ἴδιος αὐτῶν προ-
φήτης· Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται, κακὰ θηρία, γα-
στέρες ἀργαί. 13 Ἡ μαρτυρία αὕτη ἐστὶν ἀληθής. Δι’ ἣν
αἰτίαν ἔλεγχε αὐτοὺς ἀποτόμως, ἵνα ὑγιαίνωσιν ἐν τῇ πίστει,
14 μὴ προσέχοντες Ἰουδαϊκοῖς μύθοις καὶ ἐντολαῖς ἀνθρώπων

ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ

Προοίμιο

1 Ἐγὼ ὁ Παῦλος, δοῦλος τοῦ Θεοῦ καὶ ἀπόστολος τοῦ Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ γιὰ νὰ πιστεύουν οἱ ἐκλεκτοὶ τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ γνωρίζουν τὴν
ἀλήθεια, ποὺ ὁδηγεῖ στὴν εὐσέβεια, **2** μὲ τὴν ἐλπίδα τῆς αἰώνιας ζωῆς,
τὴν ὁποία ὁ ἀψευδὴς Θεὸς ὥρισε προαιωνίως. **3** Φανέρωσε δὲ τὸ ὁρι-
σθὲν στὸν κατάλληλο καιρὸ μὲ κήρυγμα, ποὺ ἀνατέθηκε σὲ μένα μὲ
ἐντολὴ τοῦ σωτῆρος μας Θεοῦ. **4** Ἀπευθύνομαι πρὸς τὸν Τίτο, γνήσιο
τέκνο λόγῳ τῆς κοινῆς πίστεως. Χάρι, ἔλεος, εὐλογία ἀπὸ τὸ Θεὸ πα-
τέρα καὶ τὸν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό, τὸ σωτῆρα μας.

Περὶ ἐκλογῆς ποιμένων καὶ προσόντων αὐτῶν

5 Γι’ αὐτὸ σὲ ἄφησα στὴν Κρήτη, γιὰ νὰ συμπληρώσῃς τὶς ἐλλείψεις
καὶ νὰ ἐγκαταστήσῃς σὲ κάθε πόλι πρεσβυτέρους σύμφωνα μὲ τὶς ὁδη-
γίες ποὺ ἐγὼ σοῦ ἔδωσα. **6** Νὰ γίνεται πρεσβύτερος ἐὰν κανεὶς εἶναι
ἀδιάβλητος, μιᾶς γυναίκας σύζυγος (μονόγαμος δηλαδὴ ἐὰν εἶναι ἔγγα-
μος), καὶ ἔχῃ τέκνα πιστά, ποὺ δὲν κατηγοροῦνται γιὰ ἀσωτία καὶ δὲν
εἶναι ἀνυπάκουα. **7** Διότι ὁ ἐπίσκοπος ὡς διαχειριστὴς στὸν οἶκο τοῦ
Θεοῦ πρέπει νὰ εἶναι ἀδιάβλητος, ὄχι ὑπερήφανος, ὄχι ὀργίλος, ὄχι βί-
αιος καὶ παράφορος, ὄχι φιλόνικος, ὄχι αἰσχροκερδής, **8** ἀλλὰ φιλόξε-
νος, φίλος τοῦ καλοῦ, ἐγκρατής, δίκαιος, εὐσεβής, γνώστης, **9** ποὺ νὰ
γνωρίζῃ τὸν ἀξιόπιστο λόγο συμφώνως πρὸς τὴ διδαχή, γιὰ νὰ εἶναι
ἱκανὸς καὶ νὰ διδάσκῃ μὲ τὴ σωστὴ διδασκαλία, καὶ νὰ ἐλέγχῃ ὅσους ἀντι-
λέγουν.

Χαρακτηρισμὸς τῶν ψευδοδιδασκάλων
Παραγγελία γιὰ αὐστηρὸ ἔλεγχό τους

10 Διότι πολλοὶ εἶναι καὶ ἀνυπότακτοι, ψευδολόγοι καὶ ἀπατεῶνες,
προπάντων αὐτοὶ ποὺ προέρχονται ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους. **11** Αὐτοὺς πρέ-
πει κανεὶς ν’ ἀποστομώνῃ. Αὐτοὶ ὁλόκληρα σπίτια ἀνατρέπουν, διδά-
σκοντας πράγματα ἀνεπίτρεπτα χάριν αἰσχροῦ κέρδους. **12** Εἶπε κάποι-
ος ἀπ’ αὐτούς, δικός τους προφήτης: Οἱ Κρῆτες εἶναι πάν-
τοτε ψεῦτες, κακὰ θηρία, ἀδηφάγοι καὶ ὀκνηροί.

ἀποστρεφομένων τὴν ἀλήθειαν. 15 Πάντα *μὲν* καθαρὰ τοῖς κα-
θαροῖς· τοῖς δὲ μεμιαμμένοις καὶ ἀπίστοις οὐδὲν καθαρόν,
ἀλλὰ μεμίανται αὐτῶν καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ συνείδησις. 16 Θεὸν
ὁμολογοῦσιν εἰδέναι, τοῖς δὲ ἔργοις ἀρνοῦνται, βδελυκτοὶ ὄντες
καὶ ἀπειθεῖς καὶ πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἀδόκιμοι.

2 Σὺ δὲ λάλει ἃ πρέπει τῇ ὑγιαινούσῃ διδασκαλίᾳ. 2 Πρε-
σβύτας νηφαλίους εἶναι, σεμνούς, σώφρονας, ὑγιαίνοντας
τῇ πίστει, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ. 3 Πρεσβύτιδας ὡσαύτως ἐν
καταστήματι ἱεροπρεπεῖς, μὴ διαβόλους, μὴ οἴνῳ πολλῷ δε-
δουλωμένας, καλοδιδασκάλους, 4 ἵνα σωφρονίζωσι τὰς νέας
φιλάνδρους εἶναι, φιλοτέκνους, 5 σώφρονας, ἁγνάς, οἰκουρούς,
ἀγαθάς, ὑποτασσομένας τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα μὴ ὁ λόγος
τοῦ Θεοῦ βλασφημῆται. 6 Τοὺς νεωτέρους ὡσαύτως παρακάλει
σωφρονεῖν, 7 περὶ πάντα σεαυτὸν παρεχόμενος τύπον καλῶν
ἔργων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ἀδιαφθορίαν, σεμνότητα, ἀφθαρσίαν,
8 λόγον ὑγιῆ, ἀκατάγνωστον, ἵνα ὁ ἐξ ἐναντίας ἐντραπῇ μηδὲν
ἔχων περὶ ἡμῶν λέγειν φαῦλον. 9 Δούλους ἰδίοις δεσπόταις
ὑποτάσσεσθαι ἐν πᾶσιν, εὐαρέστους εἶναι, μὴ ἀντιλέγοντας,
10 μὴ νοσφιζομένους, ἀλλὰ πίστιν πᾶσαν ἐνδεικνυμένους ἀγα-
θήν, ἵνα τὴν διδασκαλίαν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ κοσμῶσιν
ἐν πᾶσιν.

11 Ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος πᾶσιν
ἀνθρώποις, 12 παιδεύουσα ἡμᾶς ἵνα ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβει-
αν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ
εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, 13 προσδεχόμενοι τὴν μα-
καρίαν ἐλπίδα καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου Θεοῦ
καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, 14 ὃς ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ
ἡμῶν, ἵνα λυτρώσηται ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας καὶ καθαρίσῃ
ἑαυτῷ λαὸν περιούσιον, ζηλωτὴν καλῶν ἔργων. 15 Ταῦτα λάλει
καὶ παρακάλει καὶ ἔλεγχε μετὰ πάσης ἐπιταγῆς. Μηδείς σου
περιφρονείτω.

13 Αὐτὴ ἡ μαρτυρία εἶναι ἀληθινή. Καὶ γι' αὐτὸ νὰ τοὺς ἐλέγχῃς αὐστηρά, γιὰ νὰ ὑγιαίνουν στὴν πίστι, **14** καὶ νὰ μὴ προσέχουν σὲ Ἰουδαϊκοὺς μύθους καὶ ἐντολὲς ἀνθρώπων ποὺ ἀποστρέφονται τὴν ἀλήθεια. **15** Ὅλα βεβαίως εἶναι καθαρὰ γιὰ τοὺς καθαρούς. Γιὰ τοὺς μολυσμένους ὅμως καὶ ἀπίστους δὲν εἶναι τίποτε καθαρό, ἀλλ' ἔχει μολυνθῆ καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ συνείδησί τους. **16** Λέγουν ὅτι γνωρίζουν τὸ Θεό, ἀλλὰ μὲ τὰ ἔργα τους τὸν ἀρνοῦνται. Εἶναι βρωμεροὶ καὶ ἀπειθεῖς καὶ γιὰ κάθε καλὸ ἔργο ἀνίκανοι.

Συμβουλὲς γιὰ πρεσβύτερα καὶ νεώτερα πρόσωπα, καὶ γιὰ δούλους

2 Σὺ ὅμως δίδασκε αὐτὰ ποὺ συμφωνοῦν μὲ τὴ σωστὴ διδασκαλία. **2** Οἱ ἡλικιωμένοι ἄνδρες νὰ εἶναι νηφάλιοι, σεμνοί, ἐγκρατεῖς, ὑγιεῖς στὴν πίστι, στὴν ἀγάπη, στὴν ὑπομονή. **3** Ἐπίσης οἱ ἡλικιωμένες γυναῖκες νὰ εἶναι σεμνὲς στὴν ἐνδυμασία καὶ ἐμφάνισι, νὰ μὴν εἶναι φιλοκατήγορες (κουτσομπόλες), νὰ μὴν εἶναι ὑποδουλωμένες στὸ πολὺ κρασί, νὰ εἶναι διδάσκαλοι τοῦ καλοῦ, **4** γιὰ νὰ διδάσκουν τὶς νέες ν' ἀγαποῦν τοὺς ἄνδρες τους καὶ τὰ τέκνα τους, **5** νὰ εἶναι ἐγκρατεῖς, ἁγνές, νοικοκυρές, νὰ ἔχουν καλωσύνη, νὰ ὑποτάσσωνται στοὺς ἄνδρες τους, γιὰ νὰ μὴ δυσφημῆται ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. **6** Τοὺς νεωτέρους ἐπίσης νὰ διδάσκῃς νὰ εἶναι ἐγκρατεῖς. **7** Σ' ὅλα νὰ παρέχῃς τὸν ἑαυτό σου ὡς ὑπόδειγμα καλῶν ἔργων. Ἡ διδασκαλία σου νὰ εἶναι ἀνόθευτη, σοβαρή, ἁγνή, **8** λόγος ὑγιής, ποὺ νὰ μὴν ἔχῃ τίποτε τὸ ἐπιλήψιμο. Ἔτσι ὁ ἀντίθετος θὰ ἐντραπῇ, καὶ δὲν θὰ ἔχῃ νὰ εἰπῇ τίποτε ἄσχημο γιὰ μᾶς. **9** Οἱ δοῦλοι νὰ ὑποτάσσωνται στοὺς κυρίους τους σὲ ὅλα, νὰ εἶναι ἀρεστοί, νὰ μὴν ἀντιλέγουν, **10** νὰ μὴ κλέβουν, ἀλλὰ ν' ἀποδεικνύουν, ὅτι εἶναι ἄξιοι κάθε ἐμπιστοσύνης στὸ καλό, γιὰ νὰ τιμοῦν τὴ διδασκαλία τοῦ σωτῆρος μας Θεοῦ σὲ ὅλα.

«Σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ εὐσεβῶς»

11 Διότι φανερώθηκε ἡ χάρι τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴ σωτηρία ὅλων τῶν ἀνθρώπων, **12** καὶ μᾶς διδάσκει νὰ ἀφήσωμε τὴν ἀσέβεια καὶ τὶς κοσμικὲς ἐπιθυμίες, καὶ νὰ ζήσωμε μὲ σωφροσύνη (ἐγκράτεια) καὶ δικαιοσύνη καὶ εὐσέβεια στὸν παρόντα κόσμο, **13** περιμένοντας νὰ ἐκπληρωθῇ ἡ μακαρία ἐλπίς μας καὶ νὰ φανερωθῇ ἡ δόξα τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ σωτῆρος μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, **14** ὁ ὁποῖος θυσίασε τὸν ἑαυτό του

1. Ἤ, νὰ ξεχωρίσῃ

3 Ὑπομίμνῃσκε αὐτοὺς ἀρχαῖς καὶ ἐξουσίαις ὑποτάσσεσθαι,
πειθαρχεῖν, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἑτοίμους εἶναι, 2 μηδέ-
να βλασφημεῖν, ἀμάχους εἶναι, ἐπιεικεῖς, πᾶσαν ἐνδεικνυμέ-
νους πραότητα πρὸς πάντας ἀνθρώπους. 3 Ἦμεν γάρ ποτε καὶ
ἡμεῖς ἀνόητοι, ἀπειθεῖς, πλανώμενοι, δουλεύοντες ἐπιθυμίαις
καὶ ἡδοναῖς ποικίλαις, ἐν κακίᾳ καὶ φθόνῳ διάγοντες, στυγη-
τοί, μισοῦντες ἀλλήλους. 4 Ὅτε δὲ ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιλαν-
θρωπία ἐπεφάνη τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, 5 οὐκ ἐξ ἔργων τῶν
ἐν δικαιοσύνῃ ὧν ἐποιήσαμεν ἡμεῖς, ἀλλὰ κατὰ τὸν αὐτοῦ ἔλε-
ον ἔσωσεν ἡμᾶς διὰ λουτροῦ παλιγγενεσίας καὶ ἀνακαινώσε-
ως Πνεύματος Ἁγίου, 6 οὗ ἐξέχεεν ἐφ' ἡμᾶς πλουσίως διὰ Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν, 7 ἵνα δικαιωθέντες τῇ ἐκείνου
χάριτι κληρονόμοι γενώμεθα κατ' ἐλπίδα ζωῆς αἰωνίου. 8 Πι-
στὸς ὁ λόγος. Καὶ περὶ τούτων βούλομαί σε διαβεβαιοῦσθαι,
ἵνα φροντίζωσι καλῶν ἔργων προΐστασθαι οἱ πεπιστευκότες τῷ
Θεῷ. Ταῦτά ἐστι τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις.

9 Μωρὰς δὲ ζητήσεις καὶ γενεαλογίας καὶ ἔρεις καὶ μάχας
νομικὰς περιΐστασο· εἰσὶ γὰρ ἀνωφελεῖς καὶ μάταιοι. 10 Αἱρε-
τικὸν ἄνθρωπον μετὰ μίαν καὶ δευτέραν νουθεσίαν παραιτοῦ,
11 εἰδὼς ὅτι ἐξέστραπται ὁ τοιοῦτος καὶ ἁμαρτάνει ὢν αὐτοκα-
τάκριτος.

12 Ὅταν πέμψω Ἀρτεμᾶν πρός σε ἢ Τυχικόν, σπούδασον
ἐλθεῖν πρός με εἰς Νικόπολιν· ἐκεῖ γὰρ κέκρικα παραχειμάσαι.
13 Ζηνᾶν τὸν νομικὸν καὶ Ἀπολλὼ σπουδαίως πρόπεμψον, ἵνα
μηδὲν αὐτοῖς λείπῃ. 14 Μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι
καλῶν ἔργων προΐστασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας, ἵνα μὴ
ὦσιν ἄκαρποι.

15 Ἀσπάζονταί σε οἱ μετ' ἐμοῦ πάντες. Ἄσπασαι τοὺς φι-
λοῦντας ἡμᾶς ἐν πίστει.

Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

γιὰ μᾶς, γιὰ νὰ μᾶς λυτρώσῃ ἀπὸ κάθε ἀνομία καὶ νὰ καθαρίσῃ[1] γιὰ
τὸν ἑαυτό του ἕνα λαό, ὥστε νὰ εἶναι ἐκλεκτὸς καὶ ζηλωτὴς καλῶν
ἔργων. **15** Αὐτὰ νὰ λέγῃς καὶ νὰ διδάσκῃς, καὶ νὰ ἐλέγχῃς μὲ κάθε
αὐθεντία. Κανεὶς νὰ μὴ σὲ περιφρονῇ.

Περὶ τῆς κοινωνικῆς συμπεριφορᾶς τῶν χριστιανῶν

3 Νὰ τοὺς ὑπενθυμίζῃς νὰ ὑποτάσσωνται στὶς ἀρχὲς καὶ ἐξουσίες, νὰ
πειθαρχοῦν, νὰ εἶναι πρόθυμοι γιὰ κάθε καλὸ ἔργο, **2** νὰ μὴ κακο-
λογοῦν κανένα, νὰ μὴ φιλονικοῦν, νὰ εἶναι ἀνεξίκακοι[1], νὰ ἐπιδεικνύουν
κάθε καλωσύνη πρὸς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. **3** Διότι καὶ ἐμεῖς ἄλλοτε
ἤμασταν ἀνόητοι, ἀπειθεῖς, πλανώμενοι, δοῦλοι σὲ διάφορες ἐπιθυμίες
καὶ ἡδονές, ζούσαμε μὲ κακία καὶ μὲ φθόνο, ἤμασταν ἄνθρωποι μίσους,
μισούσαμε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. **4** Ἀλλ' ὅταν φανερώθηκε ἡ ἀγαθότης καὶ
ἡ φιλανθρωπία τοῦ σωτῆρος μας Θεοῦ, **5** μᾶς ἔσωσε, ὄχι ἀπὸ ἔργα
ἀρετῆς ποὺ κάναμε ἐμεῖς, ἀλλὰ λόγῳ τῆς εὐσπλαγχνίας του, μὲ λουτρὸ
(βάπτισμα) ἀναγεννήσεως καὶ ἀνακαινίσεως, ποὺ κάνει τὸ Πνεῦμα τὸ
Ἅγιο, **6** τὸ ὁποῖον ἐξέχυσε σὲ μᾶς πλουσίως διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ
τοῦ σωτῆρος μας, **7** γιὰ νὰ δικαιωθοῦμε μὲ τὴ χάρι ἐκείνου, καὶ μὲ
ἐλπίδα (ὄχι ἀκόμη μὲ πραγματικὴ ἀπόκτησι) νὰ γίνωμε κληρονόμοι
ζωῆς αἰώνιας. **8** Ὁ λόγος εἶναι ἀληθινός. Καὶ θέλω γι' αὐτὰ (τὰ πνευ-
ματικὰ καὶ τὰ οὐράνια πράγματα) νὰ ὁμιλῇς μὲ κάθε βεβαιότητα, γιὰ
νὰ φροντίζουν ὅσοι ἔχουν πιστεύσει στὸ Θεὸ νὰ πρωτοστατοῦν σὲ καλὰ
ἔργα. Αὐτὰ εἶναι ποὺ συμφέρουν καὶ ὠφελοῦν τοὺς ἀνθρώπους.

Ἀντιμετώπισι τῶν αἱρετικῶν

9 Μωρὲς δὲ συζητήσεις καὶ γενεαλογίες καὶ ἔριδες καὶ διαμάχες γιὰ
τὸ νόμο (τὸν Ἰουδαϊκὸ νόμο) ν' ἀποφεύγῃς, διότι εἶναι ἀνωφελεῖς καὶ
μάταιες. **10** Αἱρετικὸν ἄνθρωπο μετὰ ἀπὸ πρώτη καὶ δεύτερη νουθεσία
νὰ ἐγκαταλείπῃς. **11** Νὰ ξέρῃς, ὅτι ἕνας τέτοιος ἄνθρωπος ἔχει δια-
στραφῆ καὶ ἁμαρτάνει καὶ ἔχει ὁ ἴδιος ὅλη τὴν εὐθύνη γιὰ τὴν καταδί-
κη του (σὺ πλέον δὲν ἔχεις καμμία εὐθύνη).

Ἐπίλογος

12 Ὅταν στείλω σὲ σένα τὸν Ἀρτεμᾶ ἢ τὸν Τυχικό, φρόντισε νὰ
ἔλθῃς σὲ μένα στὴ Νικόπολι. Διότι ἐκεῖ ἔχω ἀποφασίσει νὰ περάσω τὸ
χειμῶνα. **13** Τὸ Ζηνᾶ τὸ νομοδιδάσκαλο καὶ τὸν Ἀπολλὼ νὰ τοὺς προ-
πέμψῃς μὲ φροντίδα, γιὰ νὰ μὴ τοὺς λείπῃ τίποτε. **14** Ἂς μαθαίνουν δὲ
και οἱ δικοί μας (ὅπως συ) να πρωτοστατοῦν σε καλα ἔργα για τῆν
ἀντιμετώπισι ἐπειγουσῶν ὑλικῶν ἀναγκῶν, γιὰ νὰ μὴν εἶναι ἄκαρποι.
15 Σὲ χαιρετίζουν ὅλοι, ὅσοι εἶναι μαζί μου. Χαιρέτισε ὅσους μᾶς
ἀγαποῦν εἰλικρινῶς. Ἡ χάρι μαζὶ μὲ ὅλους σας. Ἀμήν.

---

1. Ἤ, πρᾶοι

ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ

1 Παῦλος, δέσμιος Χριστοῦ Ἰησοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς
Φιλήμονι τῷ ἀγαπητῷ καὶ συνεργῷ ἡμῶν 2 καὶ Ἀπφίᾳ τῇ
ἀγαπητῇ καὶ Ἀρχίππῳ τῷ συστρατιώτῃ ἡμῶν καὶ τῇ κατ'
οἶκόν σου ἐκκλησίᾳ· 3 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς
ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

4 Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου πάντοτε μνείαν σου ποιούμενος
ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, 5 ἀκούων σου τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πί-
στιν ἣν ἔχεις πρὸς τὸν Κύριον Ἰησοῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς ἁγί-
ους, 6 ὅπως ἡ κοινωνία τῆς πίστεώς σου ἐνεργὴς γένηται ἐν
ἐπιγνώσει παντὸς ἀγαθοῦ τοῦ ἐν ἡμῖν εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν.
7 Χάριν γὰρ ἔχομεν πολλὴν καὶ παράκλησιν ἐπὶ τῇ ἀγάπῃ
σου, ὅτι τὰ σπλάγχνα τῶν ἁγίων ἀναπέπαυται διὰ σοῦ, ἀδελφέ.

8 Διό, πολλὴν ἐν Χριστῷ παρρησίαν ἔχων ἐπιτάσσειν σοι τὸ
ἀνῆκον, 9 διὰ τὴν ἀγάπην μᾶλλον παρακαλῶ. Τοιοῦτος ὤν, ὡς
Παῦλος πρεσβύτης, νυνὶ δὲ καὶ δέσμιος Ἰησοῦ Χριστοῦ, 10 πα-
ρακαλῶ σε περὶ τοῦ ἐμοῦ τέκνου, ὃν ἐγέννησα ἐν τοῖς δεσμοῖς
μου, Ὀνήσιμον, 11 τὸν ποτέ σοι ἄχρηστον, νυνὶ δὲ σοὶ καὶ ἐμοὶ
εὔχρηστον, 12 ὃν ἀνέπεμψα. Σὺ δὲ αὐτόν, τοῦτ' ἔστι τὰ ἐμὰ
σπλάγχνα, προσλαβοῦ. 13 Ὃν ἐγὼ ἐβουλόμην πρὸς ἐμαυτὸν
κατέχειν, ἵνα ὑπὲρ σοῦ διακονῇ μοι ἐν τοῖς δεσμοῖς τοῦ εὐαγ-
γελίου. 14 Χωρὶς δὲ τῆς σῆς γνώμης οὐδὲν ἠθέλησα ποιῆσαι,
ἵνα μὴ ὡς κατὰ ἀνάγκην τὸ ἀγαθόν σου ᾖ, ἀλλὰ κατὰ ἑκού-
σιον.

ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ

Προοίμιο

1 Ἐγὼ ὁ Παῦλος, φυλακισμένος γιὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστό, καὶ ὁ Τιμό-
θεος ὁ ἀδελφὸς ἀπευθυνόμεθα πρὸς τὸν Φιλήμονα τὸν ἀγαπητὸ καὶ
συνεργάτη μας, **2** καὶ τὴν Ἀπφία τὴν ἀγαπητή, καὶ τὸν Ἄρχιππο τὸ
συστρατιώτη μας, καὶ τὴν ἐκκλησία ποὺ συναθροίζεται στὸ σπίτι σου.
3 Χάρι νὰ εἶναι σὲ σᾶς καὶ εὐλογία ἀπὸ τὸ Θεὸ πατέρα μας καὶ τὸν
Κύριο Ἰησοῦ Χριστό.

Ἡ ἀγάπη καὶ ὁ ζῆλος τοῦ Φιλήμονος ἐμπράκτως

4 Δοξάζω τὸ Θεό μου πάντοτε, ὁσάκις σ' ἐνθυμοῦμαι στὶς προσευχές
μου, **5** διότι ἀκούω τὴν ἀγάπη καὶ τὸ ζῆλο, τὸν ὁποῖον ἔχεις γιὰ τὸν
Κύριο Ἰησοῦ καὶ γιὰ ὅλους τοὺς ἁγίους (τοὺς χριστιανούς), **6** διότι ἡ
ἐκδήλωσι τοῦ ζήλου σου ὑπῆρξε ἔμπρακτη μὲ τὴν ἄσκησι κάθε ἀγαθοῦ,
ποὺ πιστεύουμε ἐμεῖς οἱ χριστιανοί, γιὰ τὴ δόξα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.
7 Πολλὴ δὲ χαρὰ καὶ παρηγορία ἔχουμε ἐξ αἰτίας τῆς ἀγάπης σου, διό-
τι οἱ καρδιὲς τῶν ἁγίων (τῶν χριστιανῶν) ἔχουν ἀναπαυθῆ ἀπὸ σένα,
ἀδελφέ.

Ἀδελφικὴ παράκλησι γιὰ τὸ δοῦλο Ὀνήσιμο

8 Γι' αὐτό, ἂν καὶ ἡ σχέσι μου μὲ τὸ Χριστὸ μοῦ δίνει πολὺ θάρρος
γιὰ νὰ προστάζω σὲ σένα τὸ πρέπον, **9** ὅμως γιὰ τὴν ἀγάπη προτιμῶ
νὰ παρακαλῶ. Ἔτσι ὅπως εἶμαι, σὰν Παῦλος γέροντας[1], τώρα δὲ καὶ
φυλακισμένος γιὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστό, **10** σὲ παρακαλῶ γιὰ τὸ (πνευ-
ματικὸ) τέκνο μου, ποὺ γέννησα φυλακισμένος, τὸν Ὀνήσιμο[2], **11** ποὺ
ἄλλοτε σοῦ ἦταν ἄχρηστος (τιποτένιος), ἀλλὰ τώρα εἶναι χρήσιμος σὲ
σένα καὶ σὲ μένα. **12** Τὸν ἔστειλα πίσω. Καὶ σὺ αὐτόν, ποὺ εἶναι τὸ
σπλάγχνο μου (τὸ παιδί μου), νὰ δεχθῆς μὲ ἀγάπη. **13** Ἐγὼ ἤθελα

1. Ἤ, διδάσκαλος
2. Ὁ Ὀνήσιμος ἦταν δοῦλος τοῦ Φιλήμονος καὶ δραπέτευσε.

15 Τάχα γὰρ διὰ τοῦτο ἐχωρίσθη πρὸς ὥραν, ἵνα αἰώνιον
αὐτὸν ἀπέχῃς, 16 οὐκέτι ὡς δοῦλον, ἀλλ' ὑπὲρ δοῦλον, ἀδελφὸν
ἀγαπητόν, μάλιστα ἐμοί, πόσῳ δὲ μᾶλλον σοὶ καὶ ἐν σαρκὶ
καὶ ἐν Κυρίῳ!

17 Εἰ οὖν με ἔχεις κοινωνόν, προσλαβοῦ αὐτὸν ὡς ἐμέ. 18 Εἰ
δέ τι ἠδίκησέ σε ἢ ὀφείλει, τοῦτο ἐμοὶ ἐλλόγει. 19 Ἐγὼ Παῦλος
ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρί, ἐγὼ ἀποτίσω· ἵνα μὴ λέγω σοι ὅτι καὶ
σεαυτόν μοι προσοφείλεις. 20 Ναί, ἀδελφέ, ἐγώ σου ὀναίμην
ἐν Κυρίῳ· ἀνάπαυσόν μου τὰ σπλάγχνα ἐν Κυρίῳ.

21 Πεποιθὼς τῇ ὑπακοῇ σου ἔγραψά σοι, εἰδὼς ὅτι καὶ ὑπὲρ
ὃ λέγω ποιήσεις. 22 Ἅμα δὲ καὶ ἑτοίμαζέ μοι ξενίαν· ἐλπίζω
γὰρ ὅτι διὰ τῶν προσευχῶν ὑμῶν χαρισθήσομαι ὑμῖν.

23 Ἀσπάζεταί σε Ἐπαφρᾶς ὁ συναιχμάλωτός μου ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ, 24 Μᾶρκος, Ἀρίσταρχος, Δημᾶς, Λουκᾶς οἱ συνεργοί
μου.

25 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν. Ἀμήν.

νὰ τὸν κρατήσω κοντά μου, γιὰ νὰ μὲ διακονῇ γιὰ λογαριασμό σου τώ-
ρα ποὺ βρίσκομαι στὴ φυλακὴ χάριν τοῦ εὐαγγελίου. **14** Ἀλλὰ χωρὶς
τὴ θέλησί σου δὲν θέλησα νὰ κάνω τίποτε, γιὰ νὰ μὴν εἶναι τὸ καλό σου
σὰν ἀναγκαστικό, ἀλλὰ νὰ προέρχεται ἀπὸ τὴ θέλησί σου.

15 Ἴσως μάλιστα γι' αὐτὸ ἀποχωρίσθηκε προσωρινῶς, γιὰ νὰ τὸν
πάρῃς πίσω καὶ νὰ τὸν ἔχῃς παντοτινά, **16** ὄχι πλέον σὰν δοῦλο, ἀλλὰ
παραπάνω ἀπὸ δοῦλο, ἀδελφὸ ἀγαπητό, πολὺ ἀγαπητὸ σὲ μένα, πόσο
δὲ μᾶλλον σὲ σένα καὶ κατὰ κόσμον (ἐπειδὴ θὰ σὲ ὑπηρετῇ) καὶ κατὰ
Κύριον (ἐπειδὴ πλέον εἶναι χριστιανός)!

17 Ἐὰν λοιπὸν μὲ θεωρῇς φίλο, νὰ τὸν δεχθῇς μὲ ἀγάπη, ὅπως θὰ
δεχόσουν ἐμένα. **18** Καὶ ἂν σὲ ζημίωσε κάτι ἢ σοῦ ὀφείλει, χρέωσέ το
σὲ μένα. **19** Ἐγὼ ὁ Παῦλος τὸ γράφω μὲ τὸ ἴδιο μου τὸ χέρι, ἐγὼ θὰ
πληρώσω τὸ χρέος· γιὰ νὰ μὴ σοῦ εἰπῶ, ὅτι χρεωστεῖς σὲ μένα ἀκόμη
καὶ τὸν ἑαυτό σου (διότι σὲ ἔφερα στὴν Πίστι). **20** Ναί, ἀδελφέ, εἴθε
ἐγὼ νὰ ἀπολαύσω ἀπὸ σένα ὄφελος χάριν τοῦ Κυρίου. Ἀνάπαυσέ μου
τὴν καρδιὰ στὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου.

21 Σοῦ γράφω μὲ τὴν πεποίθησι ὅτι θὰ ὑπακούσῃς, μὲ τὴ βεβαιότη-
τα ὅτι θὰ κάνῃς καὶ παραπάνω ἀπ' αὐτὸ ποὺ λέγω. **22** Συνάμα δὲ νὰ
μοῦ ἑτοιμάζῃς καὶ φιλοξενία, διότι ἐλπίζω, ὅτι μὲ τὶς προσευχές σας ὁ
Θεὸς θὰ μὲ χαρίσῃ σὲ σᾶς (ἀπελευθερώνοντάς με ἀπὸ τὴ φυλακή).

Χαιρετισμοὶ καὶ εὐλογία

23 Σὲ χαιρετίζει ὁ Ἐπαφρᾶς, ὁ φυλακισμένος μαζί μου γιὰ τὸν Ἰη-
σοῦ Χριστό, **24** ὁ Μᾶρκος, ὁ Ἀρίσταρχος, ὁ Δημᾶς, ὁ Λουκᾶς οἱ συν-
εργάτες μου.

25 Ἡ χάρι τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ νὰ εἶναι μαζὶ μὲ τὸ
πνεῦμα σας. Ἀμήν.

ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ

1 Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ Θεὸς λαλήσας τοῖς
πατράσιν ἐν τοῖς προφήταις, 2 ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν
τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν Υἱῷ, ὃν ἔθηκε κληρονόμον πάντων,
δι' οὗ καὶ τοὺς αἰῶνας ἐποίησεν· 3 ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δό-
ξης καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, φέρων τε τὰ πάντα
τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, δι' ἑαυτοῦ καθαρισμὸν ποιη-
σάμενος τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς Μεγα-
λωσύνης ἐν ὑψηλοῖς,

4 τοσούτῳ κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων, ὅσῳ διαφορώ-
τερον παρ' αὐτοὺς κεκληρονόμηκεν ὄνομα. 5 Τίνι γὰρ εἶπέ πο-
τε τῶν ἀγγέλων, **Υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε**;
Καὶ πάλιν, **Ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι
εἰς υἱόν**; 6 Ὅταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν
οἰκουμένην, λέγει· **Καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγε-
λοι Θεοῦ.** 7 Καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἀγγέλους λέγει· **Ὁ ποιῶν τοὺς
ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς
φλόγα.** 8 Πρὸς δὲ τὸν Υἱόν· **Ὁ θρόνος σου, ὁ Θεός, εἰς τὸν
αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. Ῥάβδος εὐθύτητος ἡ ῥάβδος τῆς βασιλείας
σου.** 9 **Ἠγάπησας δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν. Διὰ
τοῦτο ἔχρισέ σε, ὁ Θεός, ὁ Θεός σου ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ
τοὺς μετόχους σου.** 10 Καί· **Σὺ κατ' ἀρχάς, Κύριε, τὴν γῆν ἐθε-
μελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σού εἰσιν οἱ οὐρανοί.** 11 **Αὐτοὶ
ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις· καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιω-
θήσονται,** 12 **καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἑλίξεις αὐτούς, καὶ ἀλλα-**

ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ

Προοίμιο

1 Ἀφοῦ ὁ Θεὸς τοὺς παλαιοὺς καιροὺς πολλὲς φορὲς καὶ μὲ πολλοὺς
τρόπους μίλησε στοὺς προγόνους μας διὰ τῶν προφητῶν, **2** τὶς
ἔσχατες αὐτὲς ἡμέρες μίλησε σὲ μᾶς διὰ τοῦ Υἱοῦ. Αὐτὸν κατέστησε
κληρονόμον ὅλων. Δι' αὐτοῦ δημιούργησε καὶ τὸν κόσμο. **3** Αὐτὸς εἶναι
ἀκτινοβολία τῆς ἔνδοξης μορφῆς του[1] καὶ ἀπαράλλακτη εἰκὼν τῆς
οὐσίας του. Καὶ κυβερνᾷ τὰ πάντα μὲ τὸν παντοδύναμο λόγο του. Καὶ
ἀφοῦ ὁ ἴδιος (μὲ τὴ θυσία του) ἐξάλειψε τὶς ἁμαρτίες μας, κάθησε στὰ
δεξιὰ τῆς Μεγαλωσύνης (τοῦ Μεγαλοδυνάμου) στὰ ὕψη.

Ὁ Υἱὸς ἀσυγκρίτως ἀνώτερος τῶν ἀγγέλων

4 Καὶ τόσο ἀνώτερος τῶν ἀγγέλων ἀνεδείχθη (ὡς ἄνθρωπος), ὅσο
ἀνώτερη συγκριτικὰ πρὸς αὐτοὺς κληρονόμησε δόξα. **5** Διότι σὲ ποιόν
ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους εἶπε ποτέ, «**Δικός μου υἱὸς εἶσαι σύ, ἐγὼ σήμε-
ρα σὲ γέννησα** (σὲ ἔφερα στὸν κόσμο ὡς ἄνθρωπο)»; Καὶ πάλι γιὰ
ποιόν εἶπε, «**Ἐγὼ θὰ εἶμαι πατέρας του, καὶ αὐτὸς θὰ εἶναι υἱός
μου**»; (Σὲ κανένα καὶ γιὰ κανένα ἄγγελο δὲν εἶπε τόσο τιμητικὰ λό-
για). **6** Καὶ γιὰ τότε, ποὺ θὰ εἰσαγάγῃ πάλι τὸν ἐκλεκτὸ Υἱὸ στὴν
οἰκουμένη, λέγει: **Καὶ νὰ τὸν προσκυνήσουν ὅλοι οἱ ἄγγελοι τοῦ
Θεοῦ.** **7** Καὶ γιὰ μὲν τοὺς ἀγγέλους λέγει: **Κάνει τοὺς ἀγγέλους του
σὰν τοὺς ἀνέμους** (ταχεῖς), **καὶ τοὺς ὑπηρέτες του σὰν πύρινη
φλόγα** (φλογεροὺς καὶ δραστικούς). **8** Γιὰ δὲ τὸν Υἱὸ λέγει: **Ὁ θρό-
νος σου, ὦ Θεέ, εἶναι αἰώνιος. Ἡ βασιλική σου ράβδος εἶναι ρά-
βδος εὐθύτητος. 9 Ἀγαπᾷς τὸ καλὸ καὶ μισεῖς τὸ κακό. Γι' αὐτό,
ὦ Θεέ,** (ὡς ἄνθρωπο) **σὲ ἔχρισε ὁ Θεός σου μὲ ἔλαιο ἀγαλλιάσε-
ως κατὰ τρόπο ἀνώτερο ἀπὸ τοὺς δικούς σου** (τοὺς χριστιανούς[2], οἱ
ὁποῖοι ἐπίσης χρίονται μὲ Πνεῦμα Ἅγιο, ἀλλὰ σὲ μικρότερο βαθμό).
10 Ἐπίσης γιὰ τὸν Υἱὸ λέγει: **Σύ, Κύριε, στὶς ἀρχὲς δημιούργησες
τὴ γῆ, καὶ ἔργα τῶν χεριῶν σου εἶναι οἱ οὐρανοί. 11 Αὐτοὶ θὰ
καταστραφοῦν, ἐνῷ σὺ παραμένεις. Ναί, ὅλοι θὰ παλιώσουν σὰν
ἔνδυμα, 12 καὶ σὰν ροῦχο ποὺ φορεῖ κανεὶς θὰ τοὺς τυλίξῃς καὶ
θ' ἀλλαχθοῦν. Σὺ ὅμως εἶσαι πάντοτε ὁ αὐτός** (ἀναλλοίωτος, ἀμε-

1. Ἤ, φύσεώς του

2. Ἤ, τοὺς βασιλεῖς, ἀρχιερεῖς καὶ μερικοὺς προφῆτες τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ποὺ χρίονταν μὲ εἰδικὸ ἔλαιο, ἐνῷ σὺ χρίσθηκες μὲ ζωντανὸ ἔλαιο, μὲ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα

γήσονται· σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσι.
13 Πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἴρηκέ ποτε, **Κάθου ἐκ δεξιῶν
μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου**;
14 Οὐχὶ πάντες εἰσὶ λειτουργικὰ πνεύματα εἰς διακονίαν ἀπο-
στελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν;

2 Διὰ τοῦτο δεῖ περισσοτέρως ἡμᾶς προσέχειν τοῖς ἀκου-
σθεῖσι, μή ποτε παραρρυῶμεν. 2 Εἰ γὰρ ὁ δι' ἀγγέλων λα-
ληθεὶς λόγος ἐγένετο βέβαιος, καὶ πᾶσα παράβασις καὶ παρα-
κοὴ ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν, 3 πῶς ἡμεῖς ἐκφευξόμεθα
τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας; Ἥτις ἀρχὴν λαβοῦσα λα-
λεῖσθαι διὰ τοῦ Κυρίου, ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαι-
ώθη, 4 συνεπιμαρτυροῦντος τοῦ Θεοῦ σημείοις τε καὶ τέρασι
καὶ ποικίλαις δυνάμεσι καὶ Πνεύματος Ἁγίου μερισμοῖς κατὰ
τὴν αὐτοῦ θέλησιν.

5 Οὐ γὰρ ἀγγέλοις ὑπέταξε τὴν οἰκουμένην τὴν μέλλουσαν,
περὶ ἧς λαλοῦμεν, 6 διεμαρτύρατο δέ πού τις λέγων· **Τί ἐστιν
ἄνθρωπος ὅτι μιμνήσκῃ αὐτοῦ, ἢ υἱὸς ἀνθρώπου ὅτι ἐπισκέπτῃ
αὐτόν; 7 Ἠλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι παρ' ἀγγέλους, δόξῃ καὶ
τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτόν. 8 Πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν
ποδῶν αὐτοῦ.** Ἐν γὰρ τῷ **ὑποτάξαι** αὐτῷ τὰ **πάντα** οὐδὲν
ἀφῆκεν αὐτῷ ἀνυπότακτον. Νῦν δὲ οὔπω ὁρῶμεν αὐτῷ τὰ **πάν-
τα ὑποτεταγμένα. 9 Τὸν δὲ βραχύ τι παρ' ἀγγέλους ἠλαττωμέ-
νον** βλέπομεν Ἰησοῦν διὰ τὸ πάθημα τοῦ θανάτου **δόξῃ καὶ
τιμῇ ἐστεφανωμένον**, ὅπως χάριτι Θεοῦ ὑπὲρ παντὸς γεύσηται
θανάτου. 10 Ἔπρεπε γὰρ αὐτῷ, δι' ὃν τὰ πάντα καὶ δι' οὗ τὰ
πάντα, πολλοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν ἀγαγόντα τὸν ἀρχηγὸν τῆς σω-
τηρίας αὐτῶν διὰ παθημάτων τελειῶσαι.

τάβλητος), **καὶ τὰ ἔτη σου δὲν θὰ τελειώσουν** (εἶσαι αἰώνιος).
13 Σὲ ποιόν ἐπίσης ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους εἶπε ποτέ, «**Κάθησε στὰ δε-
ξιά μου, ἕως ὅτου καταστήσω τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιο τῶν πο-
διῶν σου**»; (Σὲ κανένα). **14** Δὲν εἶναι ὅλοι οἱ ἄγγελοι ὑπηρετικὰ πνεύ-
ματα, ποὺ ἀποστέλλονται γιὰ νὰ διακονοῦν ἐκείνους, ποὺ μέλλουν νὰ
κληρονομήσουν σωτηρία;

Ἀλλοίμονο ἂν παραμελήσωμε τόσο μεγάλη σωτηρία!

2 Γι' αὐτὸ ἐμεῖς πρέπει περισσότερο νὰ προσέχωμε στὰ λόγια ποὺ κη-
ρύχθηκαν, γιὰ νὰ μὴν ἐκπέσωμε ἀπὸ τὴ σωτηρία. **2** Διότι, ἂν ὁ λό-
γος, ποὺ ἐλέχθη δι' ἀγγέλων, βεβαιώθηκε ὡς ἀληθινός, καὶ (κατόπιν
τούτου) κάθε παράβασι καὶ παρακοὴ τιμωρήθηκε δικαίως, **3** πῶς ἐμεῖς
θὰ διαφύγωμε τὴν τιμωρία, ἐὰν δείξωμε ἀμέλεια γιὰ τόσο μεγάλη σω-
τηρία; Σωτηρία, ἡ ὁποία ἄρχισε νὰ κηρύττεται ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Κύ-
ριο, καὶ βεβαιώθηκε σὲ μᾶς ἀπὸ τοὺς αὐτηκόους μάρτυρες (τοὺς ἀπο-
στόλους), **4** ὁ δὲ Θεὸς συνεπιβεβαιώνει καὶ μὲ σημεῖα καὶ μὲ κατα-
πληκτικὰ θαύματα καὶ μὲ διάφορες θαυματουργίες καὶ μὲ χαρίσματα,
ποὺ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα διαμοιράζει κατὰ τὴ θέλησί του.

Ὁ ἀρχηγὸς τῆς σωτηρίας καθιερώνεται μὲ παθήματα καὶ ὑψώνεται

5 Τὸν κόσμο δέ, ὁ ὁποῖος ἔμελλε νὰ ἔλθῃ καὶ γιὰ τὸν ὁποῖον ὁμι-
λοῦμε, (ὁ Θεὸς) δὲν ὑπέταξε σ' ἀγγέλους (ἀλλὰ σ' ἄνθρωπο). **6** Γι'
αὐτὸ κάποιος κάπου διαβεβαίωσε λέγοντας: **Τί εἶναι ὁ ἄνθρωπος,
ὥστε νὰ τὸν σκέπτεσαι, ἢ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὥστε νὰ τὸν
φροντίζῃς; 7 Τὸν ἔκανες λίγο κατώτερο ἀπ' τοὺς ἀγγέλους, τὸν
στεφάνωσες μὲ δόξα καὶ τιμή. 8 Ὑπέταξες τὰ πάντα κάτω ἀπὸ
τὰ πόδια του.** Ἀλλ' ἀφοῦ **ὑπέταξε** σ' αὐτὸν **τὰ πάντα**, τίποτε δὲν
ἄφησε ἀνυπότακτο σ' αὐτόν. Ἐν τούτοις τώρα δὲν βλέπουμε ἀκόμη **νὰ
ἔχουν ὑποταχθῆ** σ' αὐτὸν **τὰ πάντα. 9** Ἀλλὰ τὸν Ἰησοῦ, ὁ ὁποῖος
εἶχε γίνει λίγο κατώτερος ἀπ' τοὺς ἀγγέλους λόγῳ τοῦ παθήμα-
τος τοῦ θανάτου, τώρα βλέπουμε **στεφανωμένο μὲ δόξα καὶ τιμή,**
διότι λόγῳ τῆς εὐσπλαγχνίας τοῦ Θεοῦ γεύθηκε θάνατο γιὰ κάθε
ἄνθρωπο. **10** Διότι σ' αὐτόν (τὸ Θεό), ἐξ αἰτίας τοῦ ὁποίου δημιουρ-
γήθηκαν τὰ πάντα, καὶ ἀπὸ τὸν ὁποῖο δημιουργήθηκαν τὰ πάντα, ἔπρε-
πε ἐκεῖνον, ποὺ θὰ ὡδηγοῦσε πολλοὺς υἱοὺς σὲ δόξα, τὸν ἀρχηγὸ[1] τῆς
σωτηρίας τους, νὰ καθιερώσῃ μὲ παθήματα.

---

1. Ἤ, τὸν αἴτιο

11 Ὅ τε γὰρ ἁγιάζων καὶ οἱ ἁγιαζόμενοι ἐξ ἑνὸς πάντες. Δι'
ἣν αἰτίαν οὐκ ἐπαισχύνεται **ἀδελφοὺς** αὐτοὺς καλεῖν, 12 λέ-
γων· **Ἀπαγγελῶ τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἐν μέσῳ
ἐκκλησίας ὑμνήσω σε.** 13 Καὶ πάλιν· **Ἐγὼ ἔσομαι πεποιθὼς
ἐπ' αὐτῷ.** Καὶ πάλιν· **Ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παιδία ἅ μοι ἔδωκεν ὁ
Θεός.**

14 Ἐπεὶ οὖν **τὰ παιδία** κεκοινώνηκε σαρκὸς καὶ αἵματος, καὶ
αὐτὸς παραπλησίως μετέσχε τῶν αὐτῶν, ἵνα διὰ τοῦ θανάτου
καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τοῦτ' ἔστι τὸν
Διάβολον, 15 καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους, ὅσοι φόβῳ θανάτου διὰ
παντὸς τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας.

16 Οὐ γὰρ δήπου ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται, ἀλλὰ **σπέρματος
Ἀβραὰμ** ἐπιλαμβάνεται. 17 Ὅθεν ὤφειλε κατὰ πάντα τοῖς
ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι, ἵνα ἐλεήμων γένηται καὶ πιστὸς ἀρχιε-
ρεὺς τὰ πρὸς τὸν Θεὸν εἰς τὸ ἱλάσκεσθαι τὰς ἁμαρτίας τοῦ λα-
οῦ. 18 Ἐν ᾧ γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθείς, δύναται τοῖς πει-
ραζομένοις βοηθῆσαι.

3

Ὅθεν, ἀδελφοὶ ἅγιοι, κλήσεως ἐπουρανίου μέτοχοι, κατα-
νοήσατε τὸν ἀπόστολον καὶ ἀρχιερέα τῆς Ὁμολογίας ἡμῶν
Ἰησοῦν Χριστόν, 2 **πιστὸν** ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτόν, ὡς **καὶ
Μωυσῆς ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ.** 3 Πλείονος γὰρ δόξης οὗτος
παρὰ Μωυσῆν ἠξίωται, καθ' ὅσον πλείονα τιμὴν ἔχει τοῦ

Γιατί ὁ Ἰησοῦς παρουσιάζεται ὡς κατώτερος τοῦ Θεοῦ

11 Καὶ ἐκεῖνος δέ, ὁ ὁποῖος ἁγιάζει (ὁ Χριστός), καὶ ἐκεῖνοι, οἱ
ὁποῖοι ἁγιάζονται, ὅλοι προέρχονται ἀπὸ τὸν αὐτὸν πατέρα (τὸν
Ἀδάμ). Γι' αὐτὸ τὸ λόγο (διότι δηλαδὴ καὶ ὁ Χριστὸς εἶναι τέκνο τοῦ
Ἀδάμ, ἄνθρωπος) δὲν ἐντρέπεται νὰ τοὺς ὀνομάζῃ **ἀδελφούς,** **12** λέ-
γοντας: **Θὰ διακηρύξω τὸ ὄνομά σου στοὺς ἀδελφούς μου, ἐν
μέσῳ συνάξεως θὰ σὲ ὑμνήσω.** **13** Καὶ πάλι (δὲν ἐντρέπεται νὰ πα-
ρουσιάζεται ὡς κατώτερος τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ λέγῃ): **Ἐγὼ θὰ στηρίξω
τὴν πεποίθησί μου σ' αὐτόν** (στὸ Θεό). Καὶ πάλι: **Ἰδοὺ ἐγὼ καὶ
τὰ παιδιά, ποὺ μοῦ ἔδωσε ὁ Θεός.**

Γιατί ὁ Υἱὸς ἔγινε ἄνθρωπος

14 Ἐπειδὴ δὲ **τὰ παιδιὰ** μετέχουν σαρκὸς καὶ αἵματος (ἔχουν δη-
λαδὴ σῶμα), γι' αὐτὸ καὶ αὐτὸς μετέσχε τῶν αὐτῶν (προσέλαβε σάρ-
κα καὶ αἷμα, σῶμα), ὥστε (νὰ δύναται νὰ ὑποστῇ θάνατο καὶ) μὲ τὸ
θάνατο νὰ καταργήσῃ ἐκεῖνον, ποὺ ἔχει τὴ δύναμι τοῦ θανάτου (τὴ δύ-
ναμι νὰ θανατώνῃ λόγῳ τῆς ἁμαρτίας), δηλαδὴ τὸ Διάβολο, **15** καὶ
ἔτσι νὰ ἐλευθερώσῃ αὐτούς, οἱ ὁποῖοι λόγῳ τοῦ φόβου τοῦ θανάτου
(αἰσθήματος δουλικοῦ) ἦταν δοῦλοι σ' ὅλη τὴ ζωή τους.
16 Ἐπίσης, ὅπως εἶναι γνωστό (ἀπὸ τὸν προφητικὸ λόγο), δὲν ἐκλέ-
γει ἀγγέλους (γιὰ τὴ σωτηρία μας), ἀλλ' ἐκλέγει **ἀπόγονο τοῦ Ἀβρα-
άμ** (ἄνθρωπο δηλαδή). **17** Γι' αὐτὸ (γιὰ νὰ ἐκπληρωθῇ δηλαδὴ ἡ προ-
φητεία) ἔπρεπε σὲ ὅλα νὰ γίνῃ ὅμοιος μὲ **τοὺς ἀδελφούς** (ὅπως προ-
φητικῶς μᾶς ὠνόμασε στὴν Παλαιὰ Διαθήκη), γιὰ νὰ γίνῃ σπλαγ-
χνικὸς καὶ φιλάνθρωπος ἀρχιερεὺς στὰ καθήκοντα πρὸς τὸ Θεό, γιὰ νὰ
ἐξιλεώνῃ τὶς ἁμαρτίες τοῦ λαοῦ. **18** Ἐξ αἰτίας δηλαδὴ τοῦ πάθους, ποὺ
ὑπέστη ὁ ἴδιος περνώντας ἀπὸ δοκιμασία, δύναται νὰ βοηθήσῃ αὐτοὺς
ποὺ δοκιμάζονται.

Ὁ Χριστὸς ἀσυγκρίτως ἀνώτερος τοῦ Μωυσῆ

3 Γι' αὐτό, ἀδελφοὶ ἀφιερωμένοι στὸ Θεό, μέτοχοι σὲ κλῆσι γιὰ τὰ
ἐπουράνια, σκεφθῆτε καλὰ ποιός εἶναι ὁ ἀπόστολος καὶ ὁ ἀρχιερεὺς
τῆς Πίστεώς μας Ἰησοῦς Χριστός. **2** Ὑπῆρξε **πιστὸς** σ' αὐτὸν ποὺ τὸν
ἀνέδειξε (ἀπόστολο καὶ ἀρχιερέα), ὅπως καὶ **ὁ Μωυσῆς σ' ὅλο τὸν
οἶκο του** (τὸ λαὸ τοῦ Θεοῦ). **3** Ἀλλ' αὐτὸς ἀξιώθηκε νὰ λάβῃ δόξα με-
γαλύτερη ἀπὸ τὸ Μωυσῆ, ὅπως ἔχει μεγαλύτερη τιμὴ (ἀξία) ἀπὸ τὸν

οἴκου ὁ κατασκευάσας αὐτόν. 4 Πᾶς γὰρ οἶκος κατασκευάζεται
ὑπό τινος, ὁ δὲ τὰ πάντα κατασκευάσας Θεός. 5 Καὶ **Μωυσῆς**
μὲν **πιστὸς ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ** ὡς **θεράπων**, εἰς μαρτύριον
τῶν λαληθησομένων, 6 Χριστὸς δὲ ὡς Υἱὸς ἐπὶ **τὸν οἶκον**
αὐτοῦ, οὗ οἶκός ἐσμεν ἡμεῖς, ἐάνπερ τὴν παρρησίαν καὶ τὸ
καύχημα τῆς ἐλπίδος μέχρι τέλους βεβαίαν κατάσχωμεν.

7 Διό, καθὼς λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον· **Σήμερον ἐὰν τῆς**
φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, 8 **μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς**
ἐν τῷ παραπικρασμῷ κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πειρασμοῦ ἐν τῇ
ἐρήμῳ, 9 **οὗ ἐπείρασάν με οἱ πατέρες ὑμῶν, ἐδοκίμασάν με,**
καὶ εἶδον τὰ ἔργα μου τεσσαράκοντα ἔτη. 10 **Διὸ προσώχθισα**
τῇ γενεᾷ ἐκείνῃ καὶ εἶπον· Ἀεὶ πλανῶνται τῇ καρδίᾳ, αὐτοὶ δὲ
οὐκ ἔγνωσαν τὰς ὁδούς μου. 11 **Ὡς ὤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου, εἰ**
εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου.

12 Βλέπετε, ἀδελφοί, μή ποτε ἔσται ἔν τινι ὑμῶν καρδία πο-
νηρὰ ἀπιστίας ἐν τῷ ἀποστῆναι ἀπὸ Θεοῦ ζῶντος. 13 Ἀλλὰ
παρακαλεῖτε ἑαυτοὺς καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἄχρις οὗ τὸ **σήμε-**
ρον καλεῖται, ἵνα μὴ **σκληρυνθῇ** ἐξ ὑμῶν τις ἀπάτῃ τῆς ἁμαρ-
τίας. 14 Μέτοχοι γὰρ γεγόναμεν τοῦ Χριστοῦ, ἐάνπερ τὴν
ἀρχὴν τῆς ὑποστάσεως μέχρι τέλους βεβαίαν κατάσχωμεν.

15 Ἐν τῷ λέγεσθαι, **Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούση-**
τε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ,
16 τίνες γὰρ ἀκούσαντες παρεπίκραναν; Ἀλλ' οὐ πάντες οἱ
ἐξελθόντες ἐξ Αἰγύπτου διὰ Μωυσέως; 17 Τίσι δὲ προσώχθισε
τεσσαράκοντα ἔτη; Οὐχὶ τοῖς ἁμαρτήσασιν, ὧν **τὰ κῶλα ἔπε-**
σεν ἐν τῇ ἐρήμῳ; 18 Τίσι δὲ **ὤμοσε μὴ εἰσελεύσεσθαι εἰς τὴν**
κατάπαυσιν αὐτοῦ εἰ μὴ τοῖς ἀπειθήσασι; 19 Καὶ βλέπομεν
ὅτι οὐκ ἠδυνήθησαν εἰσελθεῖν δι' ἀπιστίαν.

οἶκο ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος τὸν κατασκεύασε. **4** Κάθε δὲ οἶκος κατασκευάζε-
ται ἀπὸ κάποιον. Ἐκεῖνος δέ, ποὺ κατασκεύασε τὰ πάντα, εἶναι Θεός
(Ὁ Χριστὸς εἶναι κατασκευαστὴς τοῦ μεγάλου οἴκου, Θεός, ἐνῷ ὁ
Μωυσῆς εἶναι μέρος αὐτοῦ τοῦ οἴκου, ἄνθρωπος). **5** Ἐπίσης, ὁ μὲν
Μωυσῆς ὑπῆρξε **πιστὸς σ᾽ ὅλο τὸν οἶκο του** ὡς **ὑπηρέτης**, ποὺ ὡρί-
σθηκε γιὰ νὰ μεταδώσῃ ὅσα θὰ ἔλεγε ὁ Θεός, **6** ἐνῷ ὁ Χριστὸς ὑπῆρξε
πιστὸς ὡς Υἱὸς **στὸν οἶκο του** (Ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ εἶναι καὶ οἶκος τοῦ
Υἱοῦ). Αὐτοῦ οἶκος εἴμεθα ἐμεῖς, ἐὰν βεβαίως κρατήσωμε μέχρι τέλος
ἀκλόνητη τὴ βεβαιότητα καὶ τὴν πεποίθησι γι᾽ αὐτὸ ποὺ ἐλπίζουμε.

Ἡ διαγωγὴ τῶν Ἰσραηλιτῶν στὴν ἔρημο παράδειγμα πρὸς ἀποφυγήν

7 Γι᾽ αὐτό, ὅπως λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο, **Σήμερα, ὅταν ἀκού-
σετε τὴ φωνή του, 8 νὰ μὴ σκληρύνετε τὶς καρδιές σας ὅπως
κατὰ τὴν ἀνταρσία, κατὰ τὸ χρόνο τῆς προκλήσεως στὴν ἔρη-
μο, 9 ὅπου μὲ προκάλεσαν οἱ πατέρες σας, μὲ ἔθεσαν σὲ δοκι-
μασία, καὶ εἶδαν τὰ ἔργα μου ἐπὶ σαράντα ἔτη. 10 Γι᾽ αὐτὸ
ὠργίσθηκα κατὰ τῆς γενεᾶς ἐκείνης καὶ εἶπα: Πάντοτε ἐκτρέ-
πονται ἀπὸ τὸ δρόμο μὲ τὴ θέλησί τους· ναί, αὐτοὶ δὲν ἀγάπη-
σαν τὸ δρόμο μου. 11 Γι᾽ αὐτὸ στὴν ὀργή μου ὡρκίστηκα: Δὲν
θὰ εἰσέλθουν στὸν τόπο μου τῆς ἀναπαύσεως.**

12 Προσέχετε, ἀδελφοί, νὰ μὴν ἀπομακρυνθῇ κανεὶς ἀπὸ σᾶς ἀπὸ τὸ
ζωντανὸ Θεὸ (τὸν ἀληθινὸ Θεὸ) καὶ διαφθαρῇ ἡ καρδιά του καὶ γίνῃ
ἄπιστη. **13** Ἀλλὰ κάθε ἡμέρα νὰ ἐνισχύῃ ὁ ἕνας τὸν ἄλλο, μέχρις ὅτου
λέγεται τὸ **σήμερα**, γιὰ νὰ μὴ **σκληρυνθῇ** κανεὶς ἀπὸ σᾶς ἐξαπατώ-
μενος ἀπὸ τὴν ἁμαρτία. **14** Διότι ἄνθρωποι τοῦ Χριστοῦ ἔχουμε γίνει
στὴν πραγματικότητα, ἐὰν τὴν ἀρχικὴ πίστι κρατήσωμε μέχρι τέλος
ἀκλόνητη.

15 Ὅταν λέγεται, **Σήμερα, ὅταν ἀκούσετε τὴ φωνή του, νὰ μὴ
σκληρύνετε τὶς καρδιές σας ὅπως κατὰ τὴν ἀνταρσία**, **16** ποῖοι,
ἐννοεῖται, ἄκουσαν, καὶ ὅμως ἔκαναν ἀνταρσία; Ὄχι ὅλοι ἐκεῖνοι, τοὺς
ὁποίους ὁ Μωυσῆς ἔβγαλε ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο; **17** Καὶ ἐναντίον ποίων
ὠργίσθηκε ἐπὶ σαράντα ἔτη; Ὄχι ἐναντίον ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἁμάρτη-
σαν, καὶ τῶν ὁποίων **τὰ σώματα ἔπεσαν νεκρὰ στὴν ἔρημο**;
18 Καὶ γιὰ ποίους **ὡρκίσθηκε, ὅτι δὲν θὰ εἰσέλθουν στὸν τόπο του
τῆς ἀναπαύσεως**, παρὰ γιὰ ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἔδειξαν ἀπιστία;
19 Καὶ βλέπουμε, ὅτι πράγματι δὲν μπόρεσαν νὰ εἰσέλθουν λόγῳ τῆς
ἀπιστίας.

4 Φοβηθῶμεν οὖν μή ποτε, καταλειπομένης ἐπαγγελίας
εἰσελθεῖν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, δοκῇ τις ἐξ ὑμῶν
ὑστερηκέναι. 2 Καὶ γάρ ἐσμεν εὐηγγελισμένοι, καθάπερ
κἀκεῖνοι. Ἀλλ' οὐκ ὠφέλησεν ὁ λόγος τῆς ἀκοῆς ἐκείνους μὴ
συγκεκραμένος τῇ πίστει τοῖς ἀκούσασιν. 3 **Εἰσερχόμεθα** γὰρ
εἰς τὴν κατάπαυσιν οἱ πιστεύσαντες, καθὼς εἴρηκεν· **Ὡς ὤμο-
σα ἐν τῇ ὀργῇ μου, εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου·**
καίτοι τῶν ἔργων ἀπὸ καταβολῆς κόσμου γενηθέντων. 4 Εἴρη-
κε γάρ που περὶ τῆς ἑβδόμης οὕτω· **Καὶ κατέπαυσεν ὁ Θεὸς ἐν
τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ.** 5 Καὶ ἐν
τούτῳ πάλιν· **Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου.**

6 Ἐπεὶ οὖν ἀπολείπεταί τινας εἰσελθεῖν εἰς αὐτήν, καὶ οἱ
πρότερον εὐαγγελισθέντες οὐκ εἰσῆλθον δι' ἀπείθειαν, 7 πάλιν
τινὰ ὁρίζει ἡμέραν, **Σήμερον,** ἐν Δαυῒδ λέγων, μετὰ τοσοῦτον
χρόνον, καθὼς εἴρηται· **Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούση-
τε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν.** 8 Εἰ γὰρ αὐτοὺς Ἰησοῦς
κατέπαυσεν, οὐκ ἂν περὶ ἄλλης ἐλάλει μετὰ ταῦτα ἡμέρας.
9 Ἄρα ἀπολείπεται σαββατισμὸς τῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ. 10 Ὁ γὰρ
εἰσελθὼν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ καὶ αὐτὸς **κατέπαυσεν
ἀπὸ τῶν ἔργων** αὐτοῦ, ὥσπερ ἀπὸ τῶν ἰδίων ὁ Θεός. 11 Σπου-
δάσωμεν οὖν **εἰσελθεῖν εἰς** ἐκείνην **τὴν κατάπαυσιν,** ἵνα μὴ ἐν
τῷ αὐτῷ τις ὑποδείγματι πέσῃ τῆς ἀπειθείας.

12 Ζῶν γὰρ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ καὶ ἐνεργὴς καὶ τομώτερος
ὑπὲρ πᾶσαν μάχαιραν δίστομον καὶ διικνούμενος ἄχρι μερι-
σμοῦ ψυχῆς τε καὶ πνεύματος, ἁρμῶν τε καὶ μυελῶν, καὶ κρι-

Στὸν τόπο τῆς ἀναπαύσεως εἰσέρχονται οἱ πιστοὶ καὶ ἀγωνισταί

4 Ἂς φοβηθοῦμε λοιπόν, μήπως, ἀφοῦ ἀπομένει ὑπόσχεσι νὰ εἰσέλθωμε στὸν τόπο του τῆς ἀναπαύσεως (τῆς αἰωνίου ἀναπαύσεως, τοῦ παραδείσου), φανῇ κάποιος ἀπὸ σᾶς, ὅτι ἔχει ὑστερήσει (ὅτι δὲν ἔχει πληρώσει τοὺς ὅρους γιὰ νὰ εἰσέλθῃ).
2 Διότι καὶ ἐμεῖς ἔχουμε ἀκούσει τὸ χαρμόσυνο ἄγγελμα, ὅπως καὶ ἐκεῖνοι (οἱ Ἰσραηλῖτες). Ἀλλ᾿ ὁ λόγος, ποὺ ἀκούσθηκε, δὲν ὠφέλησε ἐκείνους, διότι δὲν ἦταν ἑνωμένος μὲ τὴν πίστι σ᾿ ἐκείνους ποὺ τὸν ἄκουσαν.
3 **Εἰσερχόμεθα** βεβαίως **στὸν τόπο τῆς ἀναπαύσεως** ὅσοι πιστεύσαμε, συμφώνως πρὸς ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον εἶπε (γιὰ τοὺς ἀπιστήσαντες): **Γι᾿ αὐτὸ ὡρκίσθηκα στὴν ὀργή μου: Δὲν θὰ εἰσέλθουν στὸν τόπο μου τῆς ἀναπαύσεως.** Καίτοι τὰ ἔργα ἦταν συντελεσμένα ἀπὸ τὸ χρόνο τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου (ἄρα καὶ τὸ ἔργο τῆς ἀναπαύσεως, ὁ παράδεισος).
4 Διότι γιὰ τὴν ἑβδόμη ἡμέρα εἶπε κάπου τὸ ἑξῆς: **Καὶ ἀναπαύθηκε ὁ Θεὸς τὴν ἡμέρα τὴν ἑβδόμη ἀπὸ ὅλα τὰ ἔργα του.**
5 Ἐπίσης γι᾿ αὐτὸ (γιὰ τὴν ἀνάπαυσι δηλαδὴ) εἶπε πάλι: **Δὲν θὰ εἰσέλθουν στὸν τόπο μου τῆς ἀναπαύσεως.**

6 Ἐπειδὴ λοιπὸν ἀπομένει νὰ εἰσέλθουν μερικοὶ σ᾿ αὐτόν, ἐκεῖνοι δέ, ποὺ ἄκουσαν πρωτύτερα τὸ χαρμόσυνο ἄγγελμα, δὲν εἰσῆλθαν λόγῳ ἀπιστίας,
7 πάλι ὁρίζει κάποιο καιρό, ὅταν διὰ τοῦ Δαβὶδ λέγῃ, **Σήμερα,** μετὰ ἀπὸ πολὺ χρόνο, σύμφωνα μὲ τὸ λεχθέν, **Σήμερα, ὅταν ἀκούσετε τὴ φωνή του, νὰ μὴ σκληρύνετε τὶς καρδιές σας.**
8 Ἐὰν βεβαίως ὁ Ἰησοῦς (τοῦ Ναυῆ) τοὺς ὡδηγοῦσε στὸν τόπο τῆς ἀναπαύσεως, δὲν θὰ μιλοῦσε (τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο) γιὰ ἄλλον ἔπειτα καιρό.
9 Ἄρα ἀπομένει γιὰ τὸ λαὸ τοῦ Θεοῦ ἀνάπαυσι Σαββάτου (αἰωνίου Σαββάτου).
10 Διότι, ὅποιος **εἰσέρχεται στὸν τόπο του τῆς ἀναπαύσεως** (στὸν παράδεισο τοῦ Θεοῦ), **ἀναπαύεται** καὶ αὐτὸς **ἀπὸ τὰ ἔργα** του, ὅπως **ἀναπαύθηκε** ἀπὸ τὰ δικά του ὁ Θεός (κατὰ τὸ Σάββατο).
11 Ἂς ἀγωνισθοῦμε λοιπὸν νὰ **εἰσέλθωμε σ᾿** ἐκεῖνο **τὸν τόπο τῆς ἀναπαύσεως,** γιὰ νὰ μὴν ἐκπέσῃ κανεὶς ἐξ αἰτίας τοῦ αὐτοῦ παραδείγματος ἀπιστίας.

Ὁ Χριστὸς ὁ ζωντανός, δραστικὸς καὶ παντογνώστης Λόγος τοῦ Θεοῦ

12 – 13 Ὁ Λόγος μάλιστα τοῦ Θεοῦ, γιὰ τὸν ὁποῖο ἐμεῖς θὰ δώσωμε λόγο, εἶναι ζωντανὸς καὶ δραστικὸς καὶ κοπτερώτερος περισσότερο ἀπὸ κάθε δίκοπο μαχαίρι, καὶ φθάνει μέχρι τὸ χωρισμὸ ψυχῆς καὶ πνεύματος, ὀστῶν καὶ μυελῶν, καὶ κρίνει σκέψεις καὶ προθέσεις τοῦ ἐσωτερικοῦ ἀνθρώπου, καὶ δὲν ὑπάρχει κτίσμα ἀόρατο σ᾿ αὐτόν, ἀλλ᾿

τικὸς ἐνθυμήσεων καὶ ἐννοιῶν καρδίας, 13 καὶ οὐκ ἔστι κτίσις
ἀφανὴς ἐνώπιον αὐτοῦ, πάντα δὲ γυμνὰ καὶ τετραχηλισμένα
τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, πρὸς ὃν ἡμῖν ὁ λόγος.

14 Ἔχοντες οὖν ἀρχιερέα μέγαν διεληλυθότα τοὺς οὐρανούς,
Ἰησοῦν τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, κρατῶμεν τῆς Ὁμολογίας. 15 Οὐ
γὰρ ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ δυνάμενον συμπαθῆσαι ταῖς ἀσθενεί-
αις ἡμῶν, πεπειρασμένον δὲ κατὰ πάντα καθ’ ὁμοιότητα
χωρὶς ἁμαρτίας. 16 Προσερχώμεθα οὖν μετὰ παρρησίας τῷ
θρόνῳ τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν ἔλεον καὶ χάριν εὕρωμεν εἰς
εὔκαιρον βοήθειαν.

5 Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς ἐξ ἀνθρώπων λαμβανόμενος ὑπὲρ
ἀνθρώπων καθίσταται τὰ πρὸς τὸν Θεόν, ἵνα προσφέρῃ
δῶρά τε καὶ θυσίας ὑπὲρ ἁμαρτιῶν, 2 μετριοπαθεῖν δυνάμενος
τοῖς ἀγνοοῦσι καὶ πλανωμένοις, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς περίκειται
ἀσθένειαν. 3 Καὶ διὰ ταύτην ὀφείλει, καθὼς περὶ τοῦ λαοῦ,
οὕτω καὶ περὶ ἑαυτοῦ προσφέρειν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν.

4 Καὶ οὐχ ἑαυτῷ τις λαμβάνει τὴν τιμήν, ἀλλὰ καλούμενος
ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, καθάπερ καὶ Ἀαρών. 5 Οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς οὐχ
ἑαυτὸν ἐδόξασε γενηθῆναι ἀρχιερέα, ἀλλ’ ὁ λαλήσας πρὸς
αὐτόν· **Υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε.** 6 Καθὼς
καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει· **Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν
Μελχισεδέκ.**

ὅλα εἶναι γυμνὰ καὶ φανερὰ στοὺς ὀφθαλμούς του (Ἀπὸ τὸν ἀπρόσωπο λόγο τοῦ Θεοῦ ὁ ἀπόστολος ἀνάγεται στὸν προσωπικὸ Λόγο τοῦ Θεοῦ, ὅπως ἀπὸ τὸν ἐπίγειο τόπο τῆς ἀναπαύσεως ἀνάγεται στὸν ἐπουράνιο τόπο τῆς ἀναπαύσεως).

Ὁ Χριστὸς ὁ μέγας καὶ συμπαθῶν ἀρχιερεύς

14 Ἀφοῦ λοιπὸν ἔχουμε μεγάλον ἀρχιερέα, ὁ ὁποῖος διέσχισε καὶ
ὑπερέβη τοὺς οὐρανούς, τὸν Ἰησοῦ τὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ, ἃς κρατοῦμε στε-
ρεὰ τὴν Πίστι. **15** Δὲν ἔχουμε δὲ ἀρχιερέα, ὁ ὁποῖος δὲν δύναται νὰ
δείξῃ συμπάθεια στὶς ἀδυναμίες μας, ἀλλ' ὁ ὁποῖος ἔχει δοκιμασθῆ σὲ
ὅλα ὁμοίως μὲ ἐμᾶς, χωρὶς ὅμως ἁμαρτία. **16** Ἂς πλησιάζωμε λοιπὸν
μὲ θάρρος στὸ θρόνο τῆς δόξης (στὸν ἔνδοξο θρόνο), γιὰ νὰ λάβωμε
ἔλεος καὶ ἐπιτύχωμε χάρι γιὰ νὰ βοηθηθοῦμε στὸν καιρὸ τῆς ἀνάγκης.

Οἱ ἀρχιερεῖς τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης

5 Κάθε δὲ ἀρχιερεύς, ποὺ προέρχεται ἀπὸ ἀνθρώπους, χάριν τῶν
ἀνθρώπων γίνεται ἀρχιερεὺς στὴν ὑπηρεσία τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ προσ-
φέρῃ δῶρα καὶ θυσίες γιὰ τὶς ἁμαρτίες. **2** Καὶ δύναται νὰ συμπαθῇ
ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἁμαρτάνουν καὶ ἐκτρέπονται, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς πε-
ριβάλλεται ἀπὸ ἀδυναμία. **3** Καὶ ἐξ αἰτίας της ὀφείλει, ὅπως γιὰ τὸ
λαό, ἔτσι καὶ γιὰ τὸν ἑαυτό του νὰ προσφέρῃ θυσία γιὰ τὶς ἁμαρτίες.

Ὄχι αὐτόκλητος, ἀλλὰ θεόκλητος ἀρχιερεύς

4 Καὶ κανεὶς δὲν λαμβάνει ἀφ' ἑαυτοῦ τὸ ἀξίωμα, ἀλλ' ὅταν καλῆται
ἀπὸ τὸ Θεό, ὅπως καὶ ὁ Ἀαρών. **5** Ἔτσι καὶ ὁ Χριστὸς δὲν τίμησε ὁ
ἴδιος τὸν ἑαυτό του μὲ τὸ νὰ γίνῃ ἀρχιερεύς, ἀλλὰ τὸν τίμησε ἐκεῖνος
(ὁ Θεός), ποὺ εἶπε σ' αὐτόν: **Δικός μου υἱὸς εἶσαι σύ, ἐγὼ σήμερα
σὲ γέννησα** (σὲ ἔφερα στὴν ὕπαρξι ὡς ἄνθρωπο). **6** Ἐπίσης σὲ ἄλλο
μέρος λέγει: **Σὺ εἶσαι ἱερεὺς αἰώνιος κατὰ τὸν τύπο τοῦ Μελχι-
σεδέκ.**

7 Ὃς ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ δεήσεις τε καὶ ἱκε-
τηρίας πρὸς τὸν δυνάμενον σῴζειν αὐτὸν ἐκ θανάτου μετὰ
κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων προσενέγκας, καὶ εἰσακουσθεὶς
ἀπὸ τῆς εὐλαβείας, 8 καίπερ ὢν Υἱός, ἔμαθεν ἀφ' ὧν ἔπαθε
τὴν ὑπακοήν, 9 καὶ τελειωθεὶς ἐγένετο τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ
πᾶσιν αἴτιος σωτηρίας αἰωνίου, 10 προσαγορευθεὶς ὑπὸ τοῦ
Θεοῦ ἀρχιερεὺς **κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.**

11 Περὶ οὗ πολὺς ἡμῖν ὁ λόγος καὶ δυσερμήνευτος λέγειν,
ἐπεὶ νωθροὶ γεγόνατε ταῖς ἀκοαῖς. 12 Καὶ γὰρ ὀφείλοντες εἶναι
διδάσκαλοι διὰ τὸν χρόνον, πάλιν χρείαν ἔχετε τοῦ διδάσκειν
ὑμᾶς τίνα τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχῆς τῶν λογίων τοῦ Θεοῦ. Καὶ γε-
γόνατε χρείαν ἔχοντες γάλακτος καὶ οὐ στερεᾶς τροφῆς.
13 Πᾶς γὰρ ὁ μετέχων γάλακτος ἄπειρος λόγου δικαιοσύνης·
νήπιος γάρ ἐστι. 14 Τελείων δέ ἐστιν ἡ στερεὰ τροφή, τῶν διὰ
τὴν ἕξιν τὰ αἰσθητήρια γεγυμνασμένα ἐχόντων πρὸς διάκρισιν
καλοῦ τε καὶ κακοῦ.

6 Διὸ ἀφέντες τὸν τῆς ἀρχῆς τοῦ Χριστοῦ λόγον ἐπὶ τὴν τε-
λειότητα φερώμεθα, μὴ πάλιν θεμέλιον καταβαλλόμενοι
μετανοίας ἀπὸ νεκρῶν ἔργων, καὶ πίστεως ἐπὶ Θεόν, 2 βαπτι-
σμῶν διδαχῆς, ἐπιθέσεώς τε χειρῶν, ἀναστάσεώς τε νεκρῶν
καὶ κρίματος αἰωνίου. 3 Καὶ τοῦτο ποιήσομεν, ἐάνπερ ἐπι-
τρέπῃ ὁ Θεός.

Καίτοι Υἱός, ἄσκησε ὑπακοὴ μὲ παθήματα καὶ καθιερώθηκε ὡς ἀρχιερεύς

7 Αὐτὸς (ὁ Χριστὸς) κατὰ τὶς ἡμέρες τῆς φυσικῆς ζωῆς του μὲ
ἰσχυρὴ κραυγὴ καὶ δάκρυα ἀπηύθυνε δεήσεις καὶ παρακλήσεις πρὸς
ἐκεῖνον, ποὺ εἶχε τὴ δύναμι νὰ τὸν σώσῃ ἀπὸ τὸ θάνατο (μὲ τὴν ἀνά-
στασι), καὶ λόγῳ τῆς εὐλαβείας του εἰσακούσθηκε. **8** Καίτοι δὲ ἦταν
Υἱός (ἄρα Θεός, καὶ συνεπῶς δὲν ὤφειλε ὑπακοή), ἄσκησε μὲ ὅσα ἔπα-
θε ὑπακοή. **9** Καί, ἀφοῦ ἔτσι καθιερώθηκε, ἔγινε γιὰ ὅλους ἐκείνους,
ποὺ ὑπακούουν σ' αὐτόν, αἴτιος σωτηρίας αἰωνίας, **10** ὀνομασθεὶς ἀπὸ
τὸ Θεὸ ἀρχιερεὺς **κατὰ τὸν τύπο τοῦ Μελχισεδέκ.**

Ἔλεγχος τῆς πνευματικῆς νωθρότητος καὶ ἀνωριμότητος

11 Γι' αὐτὸν (τὸν Μελχισεδὲκ ὡς τύπο τοῦ ἀρχιερέως Χριστοῦ)
ἔχουμε πολλὰ νὰ εἰποῦμε, ἀλλὰ καὶ δυσνόητα γιὰ νὰ σᾶς τὰ μεταδώ-
σωμε, ἐπειδὴ ἔχετε γίνει βραδεῖς καὶ δύσκολοι στὸ νὰ ἀκούετε μὲ τὰ
αὐτιὰ τῆς ψυχῆς καὶ νὰ καταλαβαίνετε. **12** Καὶ γι' αὐτό, ἐνῷ ἔπειτα
ἀπὸ τόσο χρόνο ἔπρεπε νὰ εἶσθε διδάσκαλοι, πάλιν ἔχετε ἀνάγκη νὰ σᾶς
διδάσκῃ κανεὶς τὰ πρῶτα στοιχεῖα τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ. Ἔτσι ἔχετε
καταντήσει νὰ ἔχετε ἀνάγκη ἀπὸ γάλα καὶ ὄχι ἀπὸ στερεὰ τροφή.
13 Καθένας δέ, ποὺ τρέφεται μὲ γάλα, εἶναι ἀνίκανος γιὰ λόγο τελει-
ότητος, ἀφοῦ εἶναι νήπιο. **14** Ἡ δὲ στερεὰ τροφὴ εἶναι γιὰ τοὺς ὡρί-
μους, οἱ ὁποῖοι λόγῳ συνεχοῦς χρήσεως ἔχουν ἐξασκήσει τὰ αἰσθητήρια,
γιὰ νὰ καταλαβαίνουν καὶ τὸ καλὸ καὶ τὸ κακό.

Προτροπὴ πρὸς τελειότητα

6 Γι' αὐτὸ ἂς ἀφήσωμε τὴ στοιχειώδη χριστιανικὴ διδασκαλία καὶ ἂς
προχωροῦμε πρὸς τὴν τελειότητα (τὴ βαθύτερη καὶ ὑψηλότερη χρι-
στιανικὴ διδασκαλία). Ἂς μὴ θέτωμε πάλι θεμέλιο ἀρχίζοντας ἀπὸ με-
τάνοια γιὰ νεκρὰ ἔργα (ἁμαρτωλὰ ἔργα ποὺ νεκρώνουν), καὶ πίστι στὸ
Θεό, **2** διδασκαλία γιὰ βαπτίσματα, καὶ ἐπίθεσι χεριῶν (πρὸς μετάδο-
σι τῆς θείας χάριτος), καὶ ἀνάστασι νεκρῶν, καὶ αἰώνια κρίσι. **3** Καὶ
αὐτὸ θὰ τὸ κάνωμε, ἐὰν ἐπιτρέπῃ ὁ Θεός.

4 Ἀδύνατον γὰρ τοὺς ἅπαξ φωτισθέντας γευσαμένους τε τῆς
δωρεᾶς τῆς ἐπουρανίου καὶ μετόχους γενηθέντας Πνεύματος
Ἁγίου 5 καὶ καλὸν γευσαμένους Θεοῦ ῥῆμα δυνάμεις τε μέλ-
λοντος αἰῶνος, 6 καὶ παραπεσόντας πάλιν ἀνακαινίζειν εἰς με-
τάνοιαν, ἀνασταυροῦντας ἑαυτοῖς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ καὶ παρα-
δειγματίζοντας. 7 Γῆ γὰρ ἡ πιοῦσα τὸν ἐπ᾽ αὐτῆς πολλάκις
ἐρχόμενον ὑετὸν καὶ τίκτουσα βοτάνην εὔθετον ἐκείνοις δι᾽ οὓς
καὶ γεωργεῖται, μεταλαμβάνει εὐλογίας ἀπὸ τοῦ Θεοῦ.
8 Ἐκφέρουσα δὲ ἀκάνθας καὶ τριβόλους, ἀδόκιμος καὶ κατά-
ρας ἐγγύς, ἧς τὸ τέλος εἰς καῦσιν.

9 Πεπείσμεθα δὲ περὶ ὑμῶν, ἀγαπητοί, τὰ κρείττονα καὶ
ἐχόμενα σωτηρίας, εἰ καὶ οὕτω λαλοῦμεν. 10 Οὐ γὰρ ἄδικος ὁ
Θεὸς ἐπιλαθέσθαι τοῦ ἔργου ὑμῶν καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης
ἧς ἐνεδείξασθε εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, διακονήσαντες τοῖς ἁγίοις
καὶ διακονοῦντες.

11 Ἐπιθυμοῦμεν δὲ ἕκαστον ὑμῶν τὴν αὐτὴν ἐνδείκνυσθαι
σπουδὴν πρὸς τὴν πληροφορίαν τῆς ἐλπίδος ἄχρι τέλους,
12 ἵνα μὴ νωθροὶ γένησθε, μιμηταὶ δὲ τῶν διὰ πίστεως καὶ μα-
κροθυμίας κληρονομούντων τὰς ἐπαγγελίας.

13 Τῷ γὰρ Ἀβραὰμ ἐπαγγειλάμενος ὁ Θεός, ἐπεὶ κατ᾽
οὐδενὸς εἶχε μείζονος ὀμόσαι, ὤμοσε καθ᾽ ἑαυτοῦ 14 λέγων· **Ἦ
μὴν εὐλογῶν εὐλογήσω σε καὶ πληθύνων πληθυνῶ σε.** 15 Καὶ
οὕτω μακροθυμήσας ἐπέτυχε τῆς ἐπαγγελίας. 16 Ἄνθρωποι μὲν
γὰρ κατὰ τοῦ μείζονος ὀμνύουσι, καὶ πάσης αὐτοῖς ἀντιλογίας
πέρας εἰς βεβαίωσιν ὁ ὅρκος. 17 Ἐν ᾧ περισσότερον βουλόμενος
ὁ Θεὸς ἐπιδεῖξαι τοῖς κληρονόμοις τῆς ἐπαγγελίας τὸ ἀμετάθε-
τον τῆς βουλῆς αὐτοῦ ἐμεσίτευσεν ὅρκῳ, 18 ἵνα διὰ δύο πρα-
γμάτων ἀμεταθέτων, ἐν οἷς ἀδύνατον ψεύσασθαι Θεόν, ἰσχυρὰν

Ὁ φοβερὸς κίνδυνος τῆς ἐκπτώσεως καὶ ἀπωλείας

4 Εἶναι δὲ ἀδύνατο ἐκείνους, ποὺ μιὰ φορὰ βαπτίσθηκαν, καὶ γεύθη-
καν τὴ δωρεὰ τὴν ἐπουράνια, καὶ ἔγιναν μέτοχοι Πνεύματος Ἁγίου,
5 καὶ ἀπήλαυσαν τὸν ὡραῖο λόγο τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ θαύματα τοῦ νέου
κόσμου ποὺ ἔμελλε νὰ ἔλθῃ (διὰ τοῦ Μεσσίου), 6 καὶ παρ' ὅλα αὐτὰ
ἐξέπεσαν, εἶναι ἀδύνατο (μετὰ τὴν ἀνακαίνισι διὰ τοῦ βαπτίσματος) νὰ
τοὺς ἀνακαινίσῃ κανεὶς πάλι διὰ μετανοίας, ἀνθρώπους ποὺ ξανασταυ-
ρώνουν ὅσον ἐξαρτᾶται ἀπ' αὐτοὺς καὶ διαπομπεύουν τὸν Υἱὸ τοῦ Θε-
οῦ. 7 Ἡ γῆ βεβαίως, ἡ ὁποία ἔπιε τὴ βροχή, ποὺ πολλὲς φορὲς πέφτει
σ' αὐτή, καὶ γεννᾷ φυτὰ χρήσιμα γι' αὐτούς, γιὰ τοὺς ὁποίους καὶ καλ-
λιεργεῖται, λαμβάνει εὐλογία ἀπὸ τὸ Θεό. 8 Ἀλλ' ὅταν βγάζῃ ἀγκάθια
καὶ τριβόλια, εἶναι ἄχρηστη καὶ τὴν πλησιάζει ἡ κατάρα. Τὸ τέλος της
εἶναι νὰ καῇ.

9 Ἀλλὰ γιὰ σᾶς, ἀγαπητοί, ἂν καὶ ὁμιλοῦμε ἔτσι, φρονοῦμε τὰ ἀνώ-
τερα καὶ τὰ σωτήρια. 10 Διότι ὁ Θεὸς δὲν εἶναι ἄδικος, ὥστε νὰ λη-
σμονήσῃ τὸ ἔργο σας καὶ τὸν κόπο ἀπὸ τὴν ἀγάπη, τὴν ὁποία δείξατε
γιὰ τ' ὄνομά του μὲ τὶς ὑπηρεσίες ποὺ προσφέρατε καὶ ποὺ προσφέρετε
στοὺς ἁγίους (στοὺς πιστούς).

11 Ἀλλ' ἐπιθυμοῦμε ὁ καθένας ἀπὸ σᾶς νὰ δείχνῃ μέχρι τέλος τὸν
ἴδιο ζῆλο πρὸς ἐκπλήρωσι τῆς ἐλπίδος (στὰ μέλλοντα ἀγαθά), 12 γιὰ
νὰ μὴ φανῆτε ράθυμοι, ἀλλὰ ν' ἀναδειχῆτε μιμηταὶ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι
μὲ τὴν πίστι καὶ τὴν ὑπομονὴ κληρονομοῦν ὅσα ὑποσχέθηκε ὁ Θεός.

Ἀμετάκλητη ἡ ἀπόφασι τοῦ Θεοῦ γιὰ ὅσα ὑποσχέθηκε

13 Ὅταν, ὡς γνωστόν, ὁ Θεὸς ἔδωσε ὑπόσχεσι στὸν Ἀβραάμ,
ἐπειδὴ δὲν μποροῦσε νὰ ὁρκισθῇ σὲ κανένα ἀνώτερο (ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει
ἀνώτερος ἀπ' τὸ Θεό), ὡρκίσθηκε στὸν ἑαυτό του 14 λέγοντας: **Ἐξά-
παντος θὰ σ' εὐλογήσω μὲ τὸ παραπάνω, καὶ θὰ σὲ πληθύνω μὲ
τὸ παραπάνω** (θὰ σοῦ δώσω πάρα πολλοὺς ἀπογόνους). 15 Κατόπιν
δὲ τούτου, ἀφοῦ περίμενε μὲ ὑπομονή, ἐπέτυχε αὐτό, ποὺ ὑποσχέθηκε ὁ
Θεός. 16 Οἱ ἄνθρωποι βεβαίως ὁρκίζονται στὸν ἀνώτερό τους, καὶ ὁ
ὅρκος μὲ τὴν παρεχομένη βεβαίωσι θέτει τέλος σὲ κάθε ἀντιλογία τους.
17 Γι' αὐτὸ ὁ Θεός, θέλοντας περισσότερο νὰ δείξῃ στοὺς κληρονόμους
τοῦ ἀγαθοῦ ποὺ ὑποσχέθηκε τὸ ἀμετάκλητο τῆς ἀποφάσεώς του, ἐγγυή-
θηκε μὲ ὅρκο, 18 ὥστε μὲ δύο πράγματα ἀπαράβατα (τὴν ὑπόσχεσι καὶ
τὸν ὅρκο), στὰ ὁποῖα δηλαδὴ εἶναι ἀδύνατο νὰ ψευσθῇ ὁ Θεός, νὰ ἔχω-

παράκλησιν ἔχωμεν οἱ καταφυγόντες κρατῆσαι τῆς προκειμέ-
νης ἐλπίδος· 19 ἣν ὡς ἄγκυραν ἔχομεν τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ τε
καὶ βεβαίαν καὶ εἰσερχομένην **εἰς τὸ ἐσώτερον τοῦ καταπετά-
σματος**, 20 ὅπου πρόδρομος ὑπὲρ ἡμῶν εἰσῆλθεν Ἰησοῦς, **κατὰ
τὴν τάξιν Μελχισεδὲκ** ἀρχιερεὺς γενόμενος **εἰς τὸν αἰῶνα**.

7 Οὗτος γὰρ ὁ **Μελχισεδέκ, βασιλεὺς Σαλήμ, ἱερεὺς τοῦ Θε-
οῦ τοῦ ὑψίστου, ὁ συναντήσας** Ἀβραὰμ **ὑποστρέφοντι ἀπὸ
τῆς κοπῆς τῶν βασιλέων καὶ εὐλογήσας αὐτόν**, 2 **ᾧ καὶ δεκά-
την ἀπὸ πάντων** ἐμέρισεν Ἀβραάμ, πρῶτον μὲν ἑρμηνευόμε-
νος βασιλεὺς δικαιοσύνης, ἔπειτα δὲ καὶ **βασιλεὺς Σαλήμ**, ὅ
ἐστι βασιλεὺς εἰρήνης, 3 ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, ἀγενεαλόγητος, μή-
τε ἀρχὴν ἡμερῶν μήτε ζωῆς τέλος ἔχων, ἀφωμοιωμένος δὲ τῷ
Υἱῷ τοῦ Θεοῦ, μένει ἱερεὺς εἰς τὸ διηνεκές.

4 Θεωρεῖτε δὲ πηλίκος οὗτος, ᾧ καὶ δεκάτην Ἀβραὰμ ἔδω-
κεν ἐκ τῶν ἀκροθινίων ὁ πατριάρχης. 5 Καὶ οἱ μὲν ἐκ τῶν υἱῶν
Λευῒ τὴν ἱερατείαν λαμβάνοντες ἐντολὴν ἔχουσιν ἀποδεκατοῦν
τὸν λαὸν κατὰ τὸν νόμον, τοῦτ᾽ ἔστι τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καί-

με ἰσχυρὴ ἐνθάρρυνσι ἐμεῖς, οἱ ὁποῖοι ἀναζητήσαμε καταφύγιο, γιὰ νὰ
κρατήσωμε τὴν ἐλπίδα στὸ προκείμενο ἀγαθό. **19** Αὐτὴ τὴν ἐλπίδα
ἔχουμε σὰν ἄγκυρα τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ καὶ σταθερή, ποὺ εἰσέρχεται **στὰ
ἐνδότερα πίσω ἀπὸ τὸ καταπέτασμα** (στὰ ἅγια τῶν ἁγίων, στὸν
οὐρανὸ δηλαδή, ποὺ συμβολίζεται ἀπὸ τὰ ἅγια τῶν ἁγίων τοῦ ναοῦ).
20 Ἐκεῖ ὡς πρόδρομος γιὰ μᾶς (γιὰ νὰ μᾶς ἀνοίξῃ δρόμο νὰ ἀκολου-
θήσωμε) εἰσῆλθε ὁ Ἰησοῦς, ἔχοντας ἀναδειχθῆ **αἰώνιος** ἀρχιερεὺς
κατὰ τὸν τύπο τοῦ Μελχισεδέκ.

Ὁ Μελχισεδὲκ πολλαπλῶς τύπος τοῦ Χριστοῦ

7 Διότι αὐτὸς **ὁ Μελχισεδέκ, βασιλεὺς τῆς Σαλήμ, ἱερεὺς τοῦ
Θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ὁ ὁποῖος συνάντησε τὸν Ἀβραὰμ ὅταν ἐπέ-
στρεφε ἀπὸ τὴ συντριπτικὴ ἧττα τῶν βασιλέων καὶ τὸν εὐλό-
γησε,** **2** καὶ στὸν ὁποῖον ὁ Ἀβραὰμ ἔδωσε **τὸ ἕνα δέκατο ἀπ᾽ ὅλα
τὰ λάφυρα,** πρῶτα μὲν κατὰ τὴν ἑρμηνεία τοῦ ὀνόματός του «βασιλεὺς
δικαιοσύνης», ἔπειτα δὲ καὶ **βασιλεὺς Σαλήμ,** ποὺ σημαίνει «βασιλεὺς
εἰρήνης», **3** (φαινομενικῶς) χωρὶς πατέρα, χωρὶς μητέρα, χωρὶς γενε-
αλογία, χωρὶς νὰ ἔχῃ οὔτε ἀρχὴ ἡμερῶν οὔτε τέλος ζωῆς (διότι σκο-
πίμως ἡ Γραφὴ ἀποσιωπᾷ τὴν καταγωγὴ καὶ τὸ χρόνο τῆς γεννήσεως
καὶ τοῦ θανάτου του), ὁμοιάζοντας ἔτσι μὲ τὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ (φαινο-
μενικῶς λόγῳ τῆς ἀποσιωπήσεως τοῦ τέλους του) παραμένει ἱερεὺς
αἰώνιος (Ὅσα γιὰ τὸν Μελχισεδὲκ ὡς τύπο τοῦ Χριστοῦ ἰσχύουν φαι-
νομενικῶς, συμβολικῶς, καὶ σὲ μικρὸ βαθμό, γιὰ τὸ Χριστὸ ὡς ἀντί-
τυπο ἰσχύουν πραγματικῶς καὶ σὲ ἀπόλυτο βαθμό. Πραγματικῶς ὁ
Χριστὸς εἶναι χωρὶς πατέρα ὡς ἄνθρωπος, καὶ χωρὶς μητέρα, γενεαλο-
γία, ἀρχὴ καὶ τέλος ὡς Θεός. Ἐπίσης σὲ ἀπόλυτο βαθμὸ εἶναι «βασι-
λεὺς δικαιοσύνης» καὶ «βασιλεὺς εἰρήνης», καὶ μὲ μοναδικὴ ἔννοια εἶναι
ἱερεύς, ἱερεὺς αἰώνιος).

Ὁ Μελχισεδὲκ ἀνώτερος τοῦ Ἀβραάμ

4 Ἀναλογισθῆτε δέ, πόσο μεγάλος ἦταν αὐτός (ὁ Μελχισεδέκ), ἀφοῦ
καὶ ὁ Ἀβραὰμ ὁ πατριάρχης τοῦ ἔδωσε τὸ ἕνα δέκατο ἀπὸ τὰ ἐκλε-
κτότερα λάφυρα. **5** Καὶ ἐκεῖνοι μὲν ἀπὸ τοὺς ἀπογόνους τοῦ Λευΐ, ποὺ
λαμβάνουν τὴν ἱερωσύνη, διατάσσονται ἀπὸ τὸ νόμο νὰ λαμβάνουν τὸ
ἕνα δέκατο τῶν εἰσοδημάτων ἀπὸ τὸ λαό, δηλαδὴ ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς
τους, καίτοι προῆλθαν ἀπὸ τὴν ὀσφὺ (τὴ μέση) τοῦ Ἀβραὰμ (καίτοι

περ ἐξεληλυθότας ἐκ τῆς ὀσφύος Ἀβραάμ. 6 Ὁ δὲ μὴ γενεα-
λογούμενος ἐξ αὐτῶν δεδεκάτωκε τὸν Ἀβραάμ, καὶ τὸν ἔχοντα
τὰς ἐπαγγελίας εὐλόγηκε. 7 Χωρὶς δὲ πάσης ἀντιλογίας τὸ
ἔλαττον ὑπὸ τοῦ κρείττονος εὐλογεῖται. 8 Καὶ ὧδε μὲν δεκάτας
ἀποθνήσκοντες ἄνθρωποι λαμβάνουσιν, ἐκεῖ δὲ μαρτυρούμε-
νος ὅτι ζῇ. 9 Καὶ ὡς ἔπος εἰπεῖν, διὰ Ἀβραὰμ καὶ Λευῒ ὁ
δεκάτας λαμβάνων δεδεκάτωται· 10 ἔτι γὰρ ἐν τῇ ὀσφύι τοῦ
πατρὸς ἦν ὅτε συνήντησεν αὐτῷ ὁ Μελχισεδέκ.

11 Εἰ μὲν οὖν τελείωσις διὰ τῆς Λευϊτικῆς ἱερωσύνης ἦν,
–ὁ λαὸς γὰρ ἐπ’ αὐτῇ νενομοθέτητο–, τίς ἔτι χρεία **κατὰ τὴν
τάξιν Μελχισεδὲκ** ἕτερον ἀνίστασθαι ἱερέα καὶ οὐ κατὰ τὴν
τάξιν Ἀαρὼν λέγεσθαι; 12 Μετατιθεμένης γὰρ τῆς ἱερωσύνης
ἐξ ἀνάγκης καὶ νόμου μετάθεσις γίνεται. 13 Ἐφ’ ὃν γὰρ λέγε-
ται ταῦτα, φυλῆς ἑτέρας μετέσχηκεν, ἀφ’ ἧς οὐδεὶς προσέσχη-
κε τῷ θυσιαστηρίῳ. 14 Πρόδηλον γὰρ ὅτι ἐξ Ἰούδα ἀνατέταλ-
κεν ὁ Κύριος ἡμῶν, εἰς ἣν φυλὴν οὐδὲν περὶ ἱερωσύνης Μω-
υσῆς ἐλάλησε.

15 Καὶ περισσότερον ἔτι κατάδηλόν ἐστιν, εἰ κατὰ τὴν ὁμοι-
ότητα Μελχισεδὲκ ἀνίσταται ἱερεὺς ἕτερος, 16 ὃς οὐ κατὰ νό-
μον ἐντολῆς σαρκικῆς γέγονεν, ἀλλὰ κατὰ δύναμιν ζωῆς ἀκα-
ταλύτου. 17 Μαρτυρεῖ γὰρ ὅτι **σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν
τάξιν Μελχισεδέκ.** 18 Ἀθέτησις μὲν γὰρ γίνεται προαγούσης
ἐντολῆς διὰ τὸ αὐτῆς ἀσθενὲς καὶ ἀνωφελές. 19 Οὐδὲν γὰρ ἐτε-
λείωσεν ὁ νόμος.

δηλαδὴ φορολογούμενοι καὶ φορολογοῦντες κατάγονταν ὅλοι ἀπὸ τὸν Ἀβραάμ). **6** Αὐτὸς ὅμως (ὁ Μελχισεδέκ), ὁ ὁποῖος ὡς πρὸς τὴν καταγωγὴ δὲν εἶναι ἀπ' αὐτούς (δὲν εἶναι ἀπόγονος τοῦ Λευΐ), ἔλαβε τὸ ἕνα δέκατο ἀπὸ τὸν Ἀβραάμ, καὶ εὐλόγησε αὐτόν, ποὺ εἶχε τὶς θεῖες ὑποσχέσεις. **7** Χωρὶς δὲ καμμία ἀντίρρησι, τὸ κατώτερο εὐλογεῖται ἀπὸ τὸ ἀνώτερο (Ἄρα ὁ Μελχισεδέκ, ποὺ εὐλόγησε, εἶναι ἀνώτερος ἀπὸ τὸν Ἀβραάμ, ποὺ εὐλογήθηκε). **8** Ἐπίσης, στὴ μία περίπτωσι λαμβάνουν δεκάτες ἄνθρωποι θνητοί, ἐνῷ στὴν ἄλλη περίπτωσι ἔλαβε δεκάτη ἕνας, γιὰ τὸν ὁποῖο δίνεται μαρτυρία ὅτι ζῇ (ἀφοῦ ἡ Γραφὴ σκοπίμως ὁμιλεῖ μόνο γιὰ τὴ ζωή του, ὄχι γιὰ θάνατο). **9** Θὰ μποροῦσε μάλιστα νὰ εἰπῇ κανείς, ὅτι ἐξ αἰτίας τοῦ Ἀβραὰμ (ποὺ ἔδωσε δεκάτη στὸ Μελχισεδὲκ) καὶ αὐτὸς ὁ Λευΐ, ποὺ λαμβάνει δεκάτες, ἔδωσε δεκάτη (στὸ Μελχισεδέκ), **10** ἂν καὶ ἀκόμη ἦταν στὴν ὀσφὺ (στὴ μέση) τοῦ προπάτορός του (ἦταν δηλαδὴ ἀγέννητος), ὅταν ὁ Μελχισεδὲκ συνάντησε αὐτόν (τὸν προπάτορα Ἀβραάμ).

Ἀναγκαία ἡ ἀλλαγὴ ἱερωσύνης

11 Ἐὰν δὲ ἡ δικαίωσι ἦταν δυνατὴ μὲ τὴ Λευϊτικὴ ἱερωσύνη, –ὁ δὲ λαὸς σ' αὐτὴ εἶχε στηριχθῆ–, ποία πλέον ἀνάγκη θὰ ὑπῆρχε γιὰ νὰ ἐμφανισθῇ ἄλλου εἴδους ἱερεύς, **κατὰ τὸν τύπο τοῦ Μελχισεδέκ,** καὶ νὰ μὴν εἶναι κατὰ τὸν τύπο τοῦ Ἀαρών; **12** Ἀφοῦ δὲ παύει νὰ ἰσχύῃ ἡ ἱερωσύνη, κατ' ἀνάγκην παύει νὰ ἰσχύῃ καὶ ὁ σχετικὸς νόμος (ὁ νόμος ποὺ ὥριζε σὲ ποιά φυλὴ θ' ἀνῆκε ἡ ἱερωσύνη). **13** Γι' αὐτὸ ἐκεῖνος (ὁ Χριστός), γιὰ τὸν ὁποῖον λέγονται αὐτά, σαρκώθηκε ἀπὸ ἄλλη φυλή, ἀπὸ τὴν ὁποία κανεὶς δὲν ὑπηρέτησε στὸ θυσιαστήριο. **14** Εἶναι δὲ φανερό, ὅτι ὁ Κύριός μας ἀνέτειλε ἀπ' τὴ φυλὴ τοῦ Ἰούδα, στὴν ὁποία φυλὴ ὁ Μωυσῆς δὲν ἔκανε καμμιὰ ἀναφορὰ ὁμιλώντας γιὰ ἱερωσύνη.

15 Γίνεται δὲ φανερὸ ἀκόμη περισσότερο, ὅτι συμφώνως μὲ τὸν τύπο τοῦ Μελχισεδὲκ ἐμφανίζεται ἄλλου εἴδους ἱερεύς, **16** ἐπειδὴ αὐτὸς δὲν ἔγινε μὲ τὸν τρόπο ἐντολῆς, ἡ ὁποία ἰσχύει γιὰ τὴ φυσικὴ ζωή (ποὺ διαρκεῖ μέχρι τὸ θάνατο), ἀλλὰ μὲ τὴ δύναμι ζωῆς ἀτελεύτητης. **17** Διότι διακηρύττει: **Σὺ εἶσαι αἰώνιος ἱερεὺς κατὰ τὸν τύπο τοῦ Μελχισεδέκ.** **18** Καταργεῖται μὲν λοιπὸν προηγουμένη ἐντολὴ ὡς ἀνίσχυρη καὶ ἀνωφελής. **19** Διότι καμμιὰ δικαίωσι δὲν ἔφερε ὁ νόμος.

Ἐπεισαγωγὴ δὲ κρείττονος ἐλπίδος, δι' ἧς ἐγγίζομεν τῷ
Θεῷ. 20 Καὶ καθ' ὅσον οὐ χωρὶς ὁρκωμοσίας· –οἱ μὲν γὰρ
χωρὶς ὁρκωμοσίας εἰσὶν ἱερεῖς γεγονότες, 21 ὁ δὲ μετὰ ὁρκω-
μοσίας διὰ τοῦ λέγοντος πρὸς αὐτόν, **Ὤμοσε Κύριος καὶ οὐ με-
ταμεληθήσεται· σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν
Μελχισεδέκ**– · 22 κατὰ τοσοῦτον κρείττονος διαθήκης γέγονεν
ἔγγυος Ἰησοῦς.

23 Καὶ οἱ μὲν πλείονές εἰσι γεγονότες ἱερεῖς διὰ τὸ θανάτῳ
κωλύεσθαι παραμένειν, 24 ὁ δὲ διὰ τὸ μένειν αὐτὸν εἰς τὸν
αἰῶνα ἀπαράβατον ἔχει τὴν ἱερωσύνην. 25 Ὅθεν καὶ σῴζειν
εἰς τὸ παντελὲς δύναται τοὺς προσερχομένους δι' αὐτοῦ τῷ
Θεῷ, πάντοτε ζῶν εἰς τὸ ἐντυγχάνειν ὑπὲρ αὐτῶν.

26 Τοιοῦτος γὰρ ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεύς, ὅσιος, ἄκακος,
ἀμίαντος, κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ὑψηλότερος
τῶν οὐρανῶν γενόμενος, 27 ὃς οὐκ ἔχει καθ' ἡμέραν ἀνάγκην,
ὥσπερ οἱ ἀρχιερεῖς, πρότερον ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτιῶν θυσίας
ἀναφέρειν, ἔπειτα τῶν τοῦ λαοῦ· τοῦτο γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ
ἑαυτὸν ἀνενέγκας. 28 Ὁ νόμος γὰρ ἀνθρώπους καθίστησιν
ἀρχιερεῖς ἔχοντας ἀσθένειαν, ὁ λόγος δὲ τῆς ὁρκωμοσίας τῆς
μετὰ τὸν νόμον Υἱὸν εἰς τὸν αἰῶνα τετελειωμένον.

8 Κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, τοιοῦτον ἔχομεν ἀρχιε-
ρέα, ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς Μεγαλωσύνης ἐν
τοῖς οὐρανοῖς, 2 τῶν ἁγίων λειτουργὸς καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀλη-
θινῆς, **ἣν ἔπηξεν ὁ Κύριος** καὶ οὐκ ἄνθρωπος. 3 Πᾶς γὰρ ἀρχιε-

Ἡ ἀσύγκριτη ὑπεροχὴ τῆς ἱερωσύνης τοῦ Χριστοῦ

Εἰσάγεται δὲ ὕστερα ἀνώτερη ἐλπίς, μὲ τὴν ὁποία ἐρχόμεθα πλησίον
στὸ Θεό. **20** Ἐπίσης τοῦτο δὲν ἔγινε χωρὶς ὅρκο. Οἱ μὲν ἄλλοι, ὡς
γνωστόν, ἔγιναν ἱερεῖς χωρὶς ὅρκο, **21** ἐνῷ αὐτὸς (ὁ Χριστὸς) ἔγινε ἱε-
ρεὺς μὲ ὅρκο κατὰ τὴ μαρτυρία ἐκείνου (τοῦ Θεοῦ Πατρός), ὁ ὁποῖος
λέγει πρὸς αὐτόν: **Ὡρκίσθηκε ὁ Κύριος** (τὸ Ἅγιο Πνεῦμα) **καὶ δὲν
θὰ ἀλλάξῃ ἀπόφασι. Σὺ εἶσαι αἰώνιος ἱερεὺς κατὰ τὸν τύπο τοῦ
Μελχισεδέκ.** **22** Γι' αὐτὸ ὁ Ἰησοῦς ἔγινε ἐγγυητὴς ἀνώτερης διαθή-
κης.

23 Ἐπίσης ἐκεῖνοι μὲν οἱ ἱερεῖς ἦταν πολλοί, διότι ὁ θάνατος ἐμπό-
διζε νὰ μένῃ κανεὶς αἰωνίως στὸ ἀξίωμα, **24** ἐνῷ αὐτός (ὁ Χριστός),
ἐπειδὴ ζῇ πάντοτε, ἔχει τὴν ἱερωσύνη μόνιμη, ἀμεταβίβαστη, ἀδιάδοχη
(Ὁ Χριστὸς δηλαδὴ δὲν ἔχει διαδόχους στὴν ἱερωσύνη. Οἱ ἱερεῖς τῆς
Ἐκκλησίας δὲν εἶναι διάδοχοί του, ἀλλ' ἀντιπρόσωποί του, ὅπως οἱ
πρεσβευταὶ δὲν εἶναι διάδοχοι βασιλέως, ἀλλ' ἀντιπρόσωποί του).
25 Γι' αὐτὸ καὶ δύναται νὰ σῴζῃ πάντοτε ὅσους δι' αὐτοῦ προσέρχονται
στὸ Θεό, ἀφοῦ πάντοτε ζῇ, γιὰ νὰ μεσιτεύῃ γι' αὐτούς.

Τὸ μοναδικὸ μεγαλεῖο τοῦ ἀρχιερέως Χριστοῦ

26 Ἐπὶ πλέον, τέτοιας ἀξίας ἀρχιερεὺς μᾶς χρειαζόταν· εὐσεβής (ὡς
πρὸς τὸ Θεό), ἄκακος (ὡς πρὸς τοὺς ἀνθρώπους), ἀμόλυντος (ὡς πρὸς
τὸν ἑαυτό του), διαφορετικὸς ἀπὸ τοὺς ἁμαρτωλούς (ἀναμάρτητος),
ποὺ ὑψώθηκε πάνω ἀπὸ τοὺς οὐρανούς. **27** Αὐτὸς δὲν ἔχει ἀνάγκη νὰ
προσφέρῃ καθημερινῶς θυσίες, ὅπως προσφέρουν οἱ ἄλλοι ἀρχιερεῖς,
πρῶτα γιὰ τὶς δικές τους ἁμαρτίες καὶ ἔπειτα γιὰ τὶς ἁμαρτίες τοῦ λα-
οῦ. Τὴν προσφορὰ θυσίας ἔκανε μιὰ γιὰ πάντα μὲ τὸ νὰ προσφέρῃ τὸν
ἑαυτό του. **28** Ὁ νόμος λοιπὸν καθιστᾷ ἀρχιερεῖς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι
μειονεκτοῦν (ἠθικὰ καὶ φυσικά), ἐνῷ ὁ λόγος, μὲ τὸν ὁποῖο γίνεται
ἔνορκη διακήρυξι μετὰ τὸ νόμο, καθιστᾷ ἀρχιερέα τὸν Υἱό, καθιερωμέ-
νον γιὰ πάντοτε.

Ὁ Χριστὸς λειτουργὸς στὰ ἐπουράνια

8 Τὸ δὲ ἀποκορύφωμα ὅσων λέγουμε εἶναι αὐτό: Ἔχουμε ἀρχιερέα
τέτοιας ἀξίας, ὥστε κάθησε στὰ δεξιὰ τοῦ θρόνου τῆς Μεγαλωσύ-
νης (τοῦ Μεγαλοδυνάμου) στοὺς οὐρανοὺς **2** ὡς λειτουργὸς στὰ (ἐπου-
ράνια) ἅγια καὶ τὴ σκηνὴ τὴν ἀληθινή, **τὴν ὁποία κατασκεύασε ὁ
Κύριος** καὶ ὄχι ἄνθρωπος. **3** Ὡς γνωστόν, κάθε ἀρχιερεὺς ἀναγορεύε-

ρεὺς εἰς τὸ προσφέρειν δῶρά τε καὶ θυσίας καθίσταται· ὅθεν ἀναγκαῖον ἔχειν τι καὶ τοῦτον ὃ προσενέγκῃ. 4 Εἰ μὲν γὰρ ἦν
ἐπὶ γῆς, οὐδ' ἂν ἦν ἱερεύς, ὄντων τῶν ἱερέων τῶν προσφερόντων κατὰ τὸν νόμον τὰ δῶρα, 5 οἵτινες ὑποδείγματι καὶ σκιᾷ
λατρεύουσι τῶν ἐπουρανίων, καθὼς κεχρημάτισται Μωυσῆς μέλλων ἐπιτελεῖν τὴν σκηνήν· ***ὅρα*** γάρ φησι, **ποιήσεις πάντα κατὰ τὸν τύπον τὸν δειχθέντα σοι ἐν τῷ ὄρει.**

6 Νυνὶ δὲ διαφορωτέρας τέτευχε λειτουργίας, ὅσῳ καὶ κρείττονός ἐστι διαθήκης μεσίτης, ἥτις ἐπὶ κρείττοσιν ἐπαγγελίαις
νενομοθέτηται. 7 Εἰ γὰρ ἡ πρώτη ἐκείνη ἦν ἄμεμπτος, οὐκ ἂν
δευτέρας ἐζητεῖτο τόπος. 8 Μεμφόμενος γὰρ αὐτοῖς λέγει·

**Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ συντελέσω ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα διαθήκην καινήν, 9 οὐ
κατὰ τὴν διαθήκην ἣν ἐποίησα τοῖς πατράσιν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένου μου τῆς χειρὸς αὐτῶν ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου· ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἐνέμειναν ἐν τῇ διαθήκῃ μου, κἀγὼ ἠμέλησα αὐτῶν, λέγει Κύριος· 10 ὅτι αὕτη ἡ διαθήκη ἣν δια-
θήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραήλ· Μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει Κύριος, διδοὺς νόμους μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν, καὶ ἐπὶ καρδίας αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς, καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεόν, καὶ
αὐτοὶ ἔσονταί μοι εἰς λαόν. 11 Καὶ οὐ μὴ διδάξωσιν ἕκαστος
τὸν πολίτην αὐτοῦ καὶ ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, λέγων· Γνῶθι τὸν Κύριον· ὅτι πάντες εἰδήσουσί με ἀπὸ μικροῦ αὐτῶν
ἕως μεγάλου αὐτῶν· 12 ὅτι ἵλεως ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν,
καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι.** 13 Ἐν τῷ λέγειν **καινὴν** πεπαλαίωκε τὴν πρώτην· τὸ δὲ παλαιούμενον καὶ γηράσκον ἐγγὺς ἀφανισμοῦ.

ται γιὰ νὰ προσφέρῃ δῶρα καὶ θυσίες. Γι' αὐτὸ ἦταν ἀνάγκη νὰ ἔχῃ καὶ
αὐτὸς κάτι ποὺ νὰ προσφέρῃ. **4** Ἐὰν δὲ ἔμενε στὴ γῆ, δὲν θὰ ἦταν κἂν
ἱερεύς, ἀφοῦ ὑπάρχουν οἱ ἱερεῖς, οἱ ὁποῖοι συμφώνως μὲ τὸ νόμο προσ-
φέρουν τὰ δῶρα. **5** Αὐτοὶ δὲ ὑπηρετοῦν τὸ Θεὸ μὲ λατρευτικὰ μέσα, τὰ
ὁποῖα εἶναι εἰκὼν καὶ σκιὰ τῶν ἐπουρανίων πραγμάτων, ὅπως ἔλαβε
θεία ἐντολὴ ὁ Μωυσῆς προκειμένου νὰ κατασκευάσῃ τὴ σκηνή (τοῦ
μαρτυρίου). Διότι τοῦ εἶπε ὁ Θεός: **Πρόσεχε νὰ τὰ κάνῃς ὅλα σύμ-
φωνα μὲ τὸ πρότυπο, ποὺ σοῦ δείχθηκε στὸ ὄρος** (Ἄλλο δὲ τὸ
πρότυπο, ποὺ σημαίνει τὰ ἐπουράνια, καὶ ἄλλο ἡ ἀπομίμησι, ποὺ ση-
μαίνει τὰ ἐπίγεια).

Ὁ Χριστὸς μεσίτης διαθήκης ἀνώτερης

6 Ἀλλὰ τώρα (ὁ Χριστὸς ποὺ δὲν ἔμεινε στὴ γῆ, ἀλλ' ἀνέβηκε στὸν
οὐρανό) ἔχει ἐπιτύχει (ὡς ἀρχιερεὺς) τόσο ἀνώτερη λειτουργία, ὅσο
εἶναι μεσίτης καὶ ἀνώτερης διαθήκης, ἡ ὁποία ἔχει βασισθῆ σὲ ἀνώτε-
ρες ὑποσχέσεις. **7** Ἐὰν βεβαίως ἡ πρώτη ἐκείνη διαθήκη ἦταν τελεία,
δὲν θὰ ὑπῆρχε ἀνάγκη γιὰ δεύτερη. **8** Ἀλλ' ὁ Θεὸς κατηγορώντας
αὐτοὺς (τοὺς Ἰουδαίους) λέγει:
**Ἰδοὺ ἔρχονται ἡμέρες, λέγει ὁ Κύριος, καὶ θὰ συνάψω μὲ τὸν
οἶκο τοῦ Ἰσραὴλ καὶ μὲ τὸν οἶκο τοῦ Ἰούδα διαθήκη νέα. 9 Δὲν
θὰ εἶναι σὰν τὴ διαθήκη, ποὺ ἔκανα μὲ τοὺς προπάτορές τους
τὸν καιρό, ποὺ τοὺς ἔπιασα ἀπὸ τὸ χέρι τους γιὰ νὰ τοὺς βγάλω
ἀπὸ τὴ γῆ τῆς Αἰγύπτου. Διότι αὐτοὶ δὲν ἔμειναν πιστοὶ στὴ
διαθήκη μου, καὶ γι' αὐτὸ ἐγὼ τοὺς παραμέλησα, λέγει ὁ Κύ-
ριος. 10 Ἀλλ' ἡ διαθήκη, τὴν ὁποία θὰ κάνω μὲ τὸν οἶκο τοῦ
Ἰσραήλ, θὰ εἶναι ἡ ἑξῆς. Μετὰ τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες, λέγει ὁ Κύ-
ριος, θὰ θέτω τοὺς νόμους μου μέσα στὴ διάνοιά τους, καὶ θὰ
τοὺς γράφω μέσα στὶς καρδιές τους. Καὶ θὰ εἶμαι Θεός τους,
καὶ αὐτοὶ θὰ εἶναι λαός μου. 11 Καὶ τότε δὲν θὰ διδάσκουν ὁ
καθένας τὸ συμπολίτη του καὶ ὁ καθένας τὸν ἀδελφό του λέγον-
τας, «Ἀγάπησε τὸν Κύριο». Διότι ὅλοι θὰ μὲ ἀγαποῦν ἀπὸ τὸν
μικρὸ μεταξὺ αὐτῶν ἕως τὸν μεγάλο, 12 διότι θὰ συγχωρήσω
τὶς κακὲς πράξεις τους, καὶ δὲν θὰ ἐνθυμηθῶ πλέον τὶς ἁμαρ-
τίες τους καὶ τὶς ἀνομίες τους.** **13** Μὲ τὸ νὰ ὁμιλῇ γιὰ **νέα** κήρυ-
ξε παλαιὰ τὴν πρώτη διαθήκη. Ἐκεῖνο δέ, ποὺ γίνεται παλαιὸ καὶ γη-
ράσκει, φθάνει σὲ ἀφανισμό.

9 Εἶχε μὲν οὖν *καὶ* ἡ πρώτη σκηνὴ δικαιώματα λατρείας τό
τε ἅγιον κοσμικόν. 2 Σκηνὴ γὰρ κατεσκευάσθη ἡ πρώτη,
ἐν ᾗ ἥ τε λυχνία καὶ ἡ τράπεζα καὶ ἡ πρόθεσις τῶν ἄρτων, ἥτις
λέγεται ἅγια. 3 Μετὰ δὲ τὸ δεύτερον καταπέτασμα σκηνὴ ἡ
λεγομένη ἅγια ἁγίων, 4 χρυσοῦν ἔχουσα θυμιατήριον καὶ τὴν
κιβωτὸν τῆς διαθήκης περικεκαλυμμένην πάντοθεν χρυσίῳ, ἐν
ᾗ στάμνος χρυσῆ ἔχουσα τὸ μάννα καὶ ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν ἡ
βλαστήσασα καὶ αἱ πλάκες τῆς διαθήκης, 5 ὑπεράνω δὲ αὐτῆς
Χερουβὶμ δόξης κατασκιάζοντα τὸ ἱλαστήριον· περὶ ὧν οὐκ
ἔστι νῦν λέγειν κατὰ μέρος.

6 Τούτων δὲ οὕτω κατεσκευασμένων εἰς μὲν τὴν πρώτην
σκηνὴν διὰ παντὸς εἰσίασιν οἱ ἱερεῖς τὰς λατρείας ἐπιτε-
λοῦντες, 7 εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ μόνος ὁ
ἀρχιερεύς, οὐ χωρὶς αἵματος, ὃ προσφέρει ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν
τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων, 8 τοῦτο δηλοῦντος τοῦ Πνεύματος τοῦ
Ἁγίου, μήπω πεφανερῶσθαι τὴν τῶν ἁγίων ὁδόν, ἔτι τῆς πρώ-
της σκηνῆς ἐχούσης στάσιν· 9 ἥτις παραβολὴ εἰς τὸν καιρὸν
τὸν ἐνεστηκότα, καθ’ ὃν δῶρά τε καὶ θυσίαι προσφέρονται μὴ
δυνάμεναι κατὰ συνείδησιν τελειῶσαι τὸν λατρεύοντα, 10 μό-
νον ἐπὶ βρώμασι καὶ πόμασι καὶ διαφόροις βαπτισμοῖς καὶ δι-
καιώμασι σαρκὸς μέχρι καιροῦ διορθώσεως ἐπικείμενα.

11 Χριστὸς δὲ παραγενόμενος ἀρχιερεὺς τῶν μελλόντων
ἀγαθῶν διὰ τῆς μείζονος καὶ τελειοτέρας σκηνῆς, οὐ χειροποι-
ήτου, τοῦτ’ ἔστιν οὐ ταύτης τῆς κτίσεως, 12 οὐδὲ δι’ αἵματος
τράγων καὶ μόσχων, διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵματος εἰσῆλθεν ἐφάπαξ
εἰς τὰ ἅγια, αἰωνίαν λύτρωσιν εὑράμενος.

Ἡ πρώτη σκηνή (ὁ ἰουδαϊκὸς ναός)

9 Εἶχε βεβαίως λατρευτικὲς διατάξεις καὶ ἡ πρώτη σκηνή (ἡ ἰουδαϊκὴ
σκηνή, ὁ ἰουδαϊκὸς ναός), μάλιστα καὶ αὐτὸ τὸ ἅγιο μέρος της ποὺ
συμβόλιζε τὸν κόσμο (τὸ πρῶτο μέρος τῆς σκηνῆς). **2** Ἔτσι κατασκευ-
άσθηκε τὸ πρῶτο μέρος τῆς σκηνῆς, τὸ ὁποῖο λέγεται ἅγια. Σ' αὐτὸ
ὑπῆρχε ἡ (ἑπτάφωτη) λυχνία, καὶ ἡ τράπεζα, καὶ οἱ ἄρτοι τῆς προθέ-
σεως (ἐπάνω στὴν τράπεζα). **3** Πίσω δὲ ἀπὸ τὸ δεύτερο καταπέτα-
σμα(παραπέτασμα ἀπὸ πολύτιμο ὕφασμα) ἦταν τὸ μέρος τῆς σκηνῆς,
τὸ ὁποῖο λέγεται ἅγια ἁγίων. **4** Ἐκεῖ ὑπῆρχε ἕνα χρυσὸ θυσιαστήριο
θυμιάματος, καὶ ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης ἐξωτερικῶς ὁλόχρυση. Σ'
αὐτὴν ὑπῆρχε ἡ χρυσὴ στάμνος ποὺ περιεῖχε τὸ μάννα, καὶ ἡ ράβδος
τοῦ Ἀαρὼν ποὺ βλάστησε (θαυματουργικῶς), καὶ οἱ πλάκες τῆς διαθή-
κης (οἱ πλάκες ὅπου ἦταν γραμμένες οἱ δέκα ἐντολές). **5** Ἐπάνω δὲ
ἀπ' αὐτὴ (τὴν κιβωτὸ) ἦταν ἔνδοξα Χερουβίμ, ποὺ ἔρριχναν τὴ σκιά
τους ἐπάνω στὸ ἱλαστήριο (τὸ χρυσὸ κάλυμμα τῆς κιβωτοῦ). Ἀλλὰ γι'
αὐτὰ δὲν εἶναι τώρα ἀνάγκη νὰ ὁμιλήσωμε λεπτομερῶς.

Ἡ εἴσοδος στὸ πρῶτο, καὶ στὸ δεύτερο μέρος τῆς σκηνῆς

6 Μὲ τέτοια λοιπὸν κατασκευὴ καὶ ὀργάνωσι τῆς σκηνῆς, στὸ πρῶτο
μὲν μέρος τῆς σκηνῆς εἰσέρχονται πάντοτε οἱ ἱερεῖς καὶ ἐκτελοῦν τὶς ἱε-
ροτελεστίες. **7** Στὸ δεύτερο δὲ μέρος εἰσέρχεται μόνον ὁ ἀρχιερεὺς μία
φορὰ τὸ ἔτος, καὶ ὄχι χωρὶς αἷμα, τὸ ὁποῖο προσφέρει γιὰ τὰ ἁμαρτή-
ματα τοῦ ἑαυτοῦ του καὶ τοῦ λαοῦ. **8** Τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο ἔδειχνε αὐτό,
ὅτι δηλαδὴ ἀκόμη δὲν εἶχε φανερωθῆ ὁ δρόμος πρὸς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων
(τὰ ἐπουράνια ἅγια τῶν ἁγίων), καὶ ἴσχυε ἀκόμη ἡ πρώτη σκηνή (ἡ
ἰουδαϊκὴ σκηνή). **9** Αὐτὴ εἶναι σύμβολο γιὰ τὸν παρόντα καιρό, κατὰ
τὸν ὁποῖο προσφέρονται δῶρα καὶ θυσίες, οἱ ὁποῖες δὲν δύνανται νὰ δι-
καιώσουν ὡς πρὸς τὴ συνείδησι ἐκεῖνον ποὺ προσφέρει λατρεία, **10** ἀλλ'
ἐπιβάλλονται μόνο χάριν τροφῶν καὶ ποτῶν καὶ διαφόρων καθάρσεων
καὶ ἱκανοποιήσεων τοῦ σώματος μέχρι τὸν καιρὸ τῆς μεταῤῥυθμίσεως.

Ὁ Χριστὸς ἀρχιερεὺς μὲ ἐπουράνια σκηνὴ καὶ δικό του αἷμα

11 Ἀλλ' ὁ Χριστός, ὅταν ἦλθε ὡς ἀρχιερεὺς τῶν ἀγαθῶν, τὰ ὁποῖα
ἦταν μελλοντικά, χρησιμοποιώντας τὴ μεγαλύτερη καὶ τελειότερη σκη-
νή, ὄχι χειροποίητη, ὄχι δηλαδὴ αὐτοῦ τοῦ κόσμου (ἀλλὰ τοῦ ὑπερφυ-
σικοῦ κόσμου), **12** καὶ ὄχι αἷμα τράγων καὶ μόσχων, ἀλλὰ τὸ δικό του
αἷμα, εἰσῆλθε στὰ (ἐπουράνια) ἅγια (τῶν ἁγίων) μιὰ γιὰ πάντα, καὶ
ἐπέτυχε αἰωνία λύτρωσι.

13 Εἰ γὰρ τὸ αἷμα ταύρων καὶ τράγων καὶ σποδὸς δαμάλε-
ως ῥαντίζουσα τοὺς κεκοινωμένους ἁγιάζει πρὸς τὴν τῆς σαρ-
κὸς καθαρότητα, 14 πόσῳ μᾶλλον τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ὃς διὰ
πνεύματος αἰωνίου ἑαυτὸν προσήνεγκεν ἄμωμον τῷ Θεῷ, κα-
θαριεῖ τὴν συνείδησιν ἡμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων εἰς τὸ λατρεύ-
ειν Θεῷ ζῶντι;

15 Καὶ διὰ τοῦτο διαθήκης καινῆς μεσίτης ἐστίν, ὅπως, θα-
νάτου γενομένου εἰς ἀπολύτρωσιν τῶν ἐπὶ τῇ πρώτῃ διαθήκῃ
παραβάσεων, τὴν ἐπαγγελίαν λάβωσιν οἱ κεκλημένοι τῆς
αἰωνίου κληρονομίας. 16 Ὅπου γὰρ διαθήκη, θάνατον ἀνάγκη
φέρεσθαι τοῦ διαθεμένου· 17 διαθήκη γὰρ ἐπὶ νεκροῖς βεβαία,
ἐπεὶ μήποτε ἰσχύει ὅτε ζῇ ὁ διαθέμενος. 18 Ὅθεν οὐδ᾽ ἡ πρώ-
τη χωρὶς αἵματος ἐγκεκαίνισται· 19 λαληθείσης γὰρ πάσης
ἐντολῆς κατὰ τὸν νόμον ὑπὸ Μωυσέως παντὶ τῷ λαῷ, λαβὼν τὸ
αἷμα τῶν μόσχων καὶ τράγων μετὰ ὕδατος καὶ ἐρίου κοκκίνου
καὶ ὑσσώπου, αὐτό τε τὸ βιβλίον καὶ πάντα τὸν λαὸν ἐρράντι-
σε 20 λέγων· **Τοῦτο τὸ αἷμα τῆς διαθήκης ἧς ἐνετείλατο πρὸς
ὑμᾶς ὁ Θεός.** 21 Καὶ τὴν σκηνὴν δὲ καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς
λειτουργίας τῷ αἵματι ὁμοίως ἐρράντισε. 22 Καὶ σχεδὸν ἐν
αἵματι πάντα καθαρίζεται κατὰ τὸν νόμον, καὶ χωρὶς αἱματεκ-
χυσίας οὐ γίνεται ἄφεσις.

23 Ἀνάγκη οὖν τὰ μὲν ὑποδείγματα τῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς
τούτοις καθαρίζεσθαι, αὐτὰ δὲ τὰ ἐπουράνια κρείττοσι θυσίαις
παρὰ ταύτας. 24 Οὐ γὰρ εἰς χειροποίητα ἅγια εἰσῆλθεν ὁ Χρι-
στός, ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν, ἀλλ᾽ εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανόν, νῦν

Ἡ ἄπειρη ἀξία τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ ὡς Θεανθρώπου

13 Διότι, ἐὰν τὸ αἷμα ταύρων καὶ τράγων καὶ ράντισμα μὲ στάχτη
ἀπὸ δαμάλι (ποὺ ἔγινε ὁλοκαύτωμα) καθαρίζῃ τοὺς μολυσμένους τελε-
τουργικὰ ὡς πρὸς τὴν καθαρότητα τοῦ σώματος, **14** πόσο μᾶλλον τὸ
αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος ἑνωμένος (ὡς ἄνθρωπος) μὲ τὸ αἰώνιο
πνεῦμα (τὴ θεότητα) προσέφερε τὸν ἑαυτό του ὡς θῦμα ἄμωμο στὸ
Θεό, ἔχει τὴ δύναμι νὰ καθαρίζῃ τὴ συνείδησί μας ἀπὸ νεκρὰ ἔργα
(ἔργα ἁμαρτίας ποὺ νεκρώνουν), ὥστε νὰ λατρεύωμε τὸ ζωντανὸ Θεό;
(Τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ ἔχει ἄπειρη δύναμι, διότι εἶναι αἷμα λογικοῦ,
ἑκουσίου, ἀμώμου καὶ θεανθρωπίνου θύματος).

Ἡ σχέσι τῆς διαθήκης μὲ τὸ θάνατο καὶ τὸ αἷμα

15 Γι' αὐτὸ δὲ τὸ λόγο (ὁ Χριστὸς) εἶναι μεσίτης νέας διαθήκης,
ὥστε, κατόπιν τοῦ θανάτου του γιὰ τὴ συγχώρησι τῶν παραβάσεων
κατὰ τὸν καιρὸ τῆς πρώτης διαθήκης, νὰ λάβουν οἱ προσκεκλημένοι τὴν
αἰώνια κληρονομία, τὴν ὁποία ὑποσχέθηκε. **16** Ὅπου βεβαίως ὑπάρχει
διαθήκη, (γιὰ νὰ ἐκτελεσθῇ) πρέπει ν' ἀκολουθήσῃ θάνατος τοῦ διαθέ-
τη. **17** Διότι ἡ διαθήκη εἶναι ἔγκυρη, ὅταν οἱ διαθέτες εἶναι νεκροί.
Ἀλλιῶς, ὅταν ὁ διαθέτης ζῇ, ποτὲ δὲν ἰσχύει. **18** Γι' αὐτὸ οὔτε ἡ πρώ-
τη διαθήκη ἐγκαινιάσθηκε χωρὶς αἷμα (ποὺ σημαίνει θάνατο). **19** Ἀλλ'
ἀφοῦ ὁ Μωυσῆς κάθε ἐντολή, ποὺ περιλαμβανόταν στὸ νόμο, ἀπήγγει-
λε σὲ ὅλο τὸ λαό, ἔλαβε τὸ αἷμα τῶν μόσχων καὶ τῶν τράγων μαζὶ μὲ
νερὸ καὶ κόκκινο μαλλὶ καὶ ὕσσωπο, καὶ ράντισε καὶ αὐτὸ τὸ βιβλίο
(τοῦ νόμου) καὶ ὅλο τὸ λαό, **20** λέγοντας: **Αὐτὸ εἶναι τὸ αἷμα τῆς
διαθήκης, τὴν ὁποία ὥρισε ὁ Θεὸς γιὰ σᾶς.** **21** Καὶ τὴ σκηνὴ δὲ
καὶ ὅλα τὰ λειτουργικὰ σκεύη ὁμοίως ράντισε μὲ τὸ αἷμα. **22** Καὶ
σχεδὸν ὅλα συμφώνως πρὸς τὸ νόμο καθαρίζονται (τελετουργικῶς) μὲ
αἷμα, καὶ χωρὶς νὰ χυθῇ αἷμα δὲν γίνεται ἄφεσι ἁμαρτιῶν.

Ἡ μιὰ γιὰ πάντα εἴσοδος τοῦ Χριστοῦ στὰ ἐπουράνια ἅγια καὶ ἡ ἐξιλέωσι τῆς ἁμαρτίας

23 Ἦταν λοιπὸν ἀνάγκη, ἐκεῖνα μὲν τὰ πράγματα, ποὺ ἦταν τύποι
καὶ σύμβολα τῶν ἐπουρανίων πραγμάτων, νὰ καθαρίζωνται μ' αὐτὰ τὰ
μέσα, τὰ ἴδια ὅμως τὰ ἐπουράνια πράγματα μὲ θυσίες ἀνώτερες ἀπ'
αὐτές (Καὶ τὰ ἐπίγεια καὶ τὰ ἐπουράνια ἅγια, καθαρὰ καθ' ἑαυτά, θε-
ωροῦνται μολυνόμενα ἐξ αἰτίας τῶν ἁμαρτωλῶν ἀνθρώπων). **24** Γι'
αὐτὸ ὁ Χριστὸς δὲν εἰσῆλθε σὲ χειροποίητα ἅγια (τῶν ἁγίων), ἀπεικο-
νίσεις τῶν ἀληθινῶν, ἀλλὰ στὸν ἴδιο τὸν οὐρανό, γιὰ νὰ ἐμφανισθῇ τώ-

ἐμφανισθῆναι τῷ προσώπῳ τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν· 25 οὐδ' ἵνα
πολλάκις προσφέρῃ ἑαυτόν, ὥσπερ ὁ ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς
τὰ ἅγια κατ' ἐνιαυτὸν ἐν αἵματι ἀλλοτρίῳ· 26 ἐπεὶ ἔδει αὐτὸν
πολλάκις παθεῖν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου· νῦν δὲ ἅπαξ ἐπὶ
συντελείᾳ τῶν αἰώνων εἰς ἀθέτησιν ἁμαρτίας διὰ τῆς θυσίας
αὐτοῦ πεφανέρωται. 27 Καὶ καθ' ὅσον ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώ-
ποις ἅπαξ ἀποθανεῖν, μετὰ δὲ τοῦτο κρίσις, 28 οὕτω καὶ ὁ Χρι-
στός, ἅπαξ προσενεχθεὶς εἰς τὸ πολλῶν ἀνενεγκεῖν ἁμαρτίας,
ἐκ δευτέρου χωρὶς ἁμαρτίας ὀφθήσεται τοῖς αὐτὸν ἀπεκδεχο-
μένοις εἰς σωτηρίαν.

10 Σκιὰν γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, οὐκ
αὐτὴν τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων, κατ' ἐνιαυτὸν ταῖς
αὐταῖς θυσίαις ἃς προσφέρουσιν εἰς τὸ διηνεκές, οὐδέποτε δύ-
ναται τοὺς προσερχομένους τελειῶσαι· 2 ἐπεὶ οὐκ ἂν ἐπαύσαν-
το προσφερόμεναι διὰ τὸ μηδεμίαν ἔχειν ἔτι συνείδησιν ἁμαρ-
τιῶν τοὺς λατρεύοντας, ἅπαξ κεκαθαρμένους; 3 Ἀλλ' ἐν αὐταῖς
ἀνάμνησις ἁμαρτιῶν κατ' ἐνιαυτόν. 4 Ἀδύνατον γὰρ αἷμα ταύ-
ρων καὶ τράγων ἀφαιρεῖν ἁμαρτίας.

5 Διὸ εἰσερχόμενος εἰς τὸν κόσμον λέγει· **Θυσίαν καὶ προσ-
φορὰν οὐκ ἠθέλησας, σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι· 6 ὁλοκαυτώμα-
τα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ εὐδόκησας. 7 Τότε εἶπον· Ἰδοὺ ἥκω,
ἐν κεφαλίδι βιβλίου γέγραπται περὶ ἐμοῦ τοῦ ποιῆσαι, ὁ Θεός,
τὸ θέλημά σου.** 8 Ἀνώτερον λέγων ὅτι **θυσίαν καὶ προσφορὰν
καὶ ὁλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ ἠθέλησας οὐδὲ
εὐδόκησας,** αἵτινες κατὰ τὸν νόμον προσφέρονται, 9 τότε εἴρη-
κεν· **Ἰδοὺ ἥκω τοῦ ποιῆσαι, ὁ Θεός, τὸ θέλημά σου.** Ἀναιρεῖ τὸ
πρῶτον ἵνα τὸ δεύτερον στήσῃ. 10 Ἐν ᾧ θελήματι ἡγιασμένοι

ρα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ γιὰ μᾶς. **25** Οὔτε εἰσῆλθε γιὰ νὰ προσφέρῃ πολ-
λὲς φορὲς τὸν ἑαυτό του, ὅπως ὁ ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται στὰ ἅγια (τῶν
ἁγίων) κάθε ἔτος μὲ ξένο αἷμα. **26** Ἀλλιῶς θὰ ἔπρεπε νὰ θυσιασθῇ
πολλὲς φορὲς ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. Ἀλλὰ τώρα φανερώθηκε μιὰ
φορὰ γιὰ ὅλους τοὺς αἰῶνες (ἀπὸ καταβολῆς κόσμου μέχρι τέλους), γιὰ
ν' ἀφαιρέσῃ μὲ τὴν αὐτοθυσία του τὴν ἁμαρτία. **27** Καὶ ὅπως ἐπιφυ-
λάσσεται στοὺς ἀνθρώπους νὰ πεθαίνουν μιὰ φορά, καὶ μετὰ ἀπ' αὐτὸ
κρίνονται, **28** ἔτσι καὶ ὁ Χριστός, ἀφοῦ μιὰ φορὰ πέθανε γιὰ ν' ἀφαι-
ρέσῃ τὶς ἁμαρτίες ὅλων, γιὰ δεύτερη φορὰ ἀσχέτως πρὸς τὴν ἁμαρτία
(ὄχι δηλαδὴ γιὰ ν' ἀντιμετωπίσῃ τὴν ἁμαρτία πάλι) θὰ ἐμφανισθῇ γι'
αὐτοὺς ποὺ τὸν προσμένουν γιὰ νὰ τοὺς σώσῃ.

Οἱ θυσίες τῆς Π. Διαθήκης ὑπενθυμίζουν, δὲν ἀφαιροῦν ἁμαρτίες

10 Ἐπειδὴ δὲ ὁ νόμος ἔχει ἁπλῶς σκιὰ τῶν ἀγαθῶν, τὰ ὁποῖα ἦταν
μελλοντικά, καὶ ὄχι τὴν ἴδια τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων, ποτὲ
δὲν δύναται μὲ τὶς αὐτὲς θυσίες, ποὺ συνεχῶς προσφέρουν κάθε ἔτος, νὰ
δικαιώσῃ αὐτούς, ποὺ προσέρχονται προσφέροντας. **2** Ἀλλιῶς δὲν θὰ
ἔπαυαν νὰ προσφέρωνται, ἀφοῦ ἐκεῖνοι, ποὺ μιὰ φορὰ γιὰ πάντα θὰ
εἶχαν καθαρισθῆ, δὲν θὰ εἶχαν πλέον καμμιὰ συνείδησι ἁμαρτιῶν;
3 Ἀλλὰ μ' αὐτὲς (τὶς θυσίες) γίνεται κάθε ἔτος ἀνάμνησι τῶν ἁμαρτιῶν.
4 Εἶναι ἀδύνατο βεβαίως τὸ αἷμα ταύρων καὶ τράγων ν' ἀφαιρῇ ἁμαρτίες.

Ἡ ἀποτελεσματικότης τῆς θυσίας τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ

5 Γι' αὐτὸ (ὁ Χριστὸς) κατὰ τὴν εἴσοδό του στὸν κόσμο λέγει πρὸς
τὸ Θεό: **Θυσία καὶ προσφορὰ δὲν θέλησες. Γι' αὐτὸ μοῦ κατα-
σκεύασες σῶμα. 6 Σ' ὁλοκαυτώματα καὶ θυσία γιὰ συγχώρησι
τῆς ἁμαρτίας δὲν εὐχαριστήθηκες. 7 Τότε εἶπα: Ἰδοὺ ἔχω
ἔλθει. Στὸν κύλινδρο βιβλίου** (χειρογράφου) **εἶναι γραμμένο γιὰ
μένα νὰ ἐκτελέσω, ὦ Θεέ, τὸ θέλημά σου** (Τὸ «**εἶναι γραμμένο**»
ἔχει μεταφορικὴ ἔννοια, σημαίνει, ὅτι εἶναι γραμμένο στὸ βιβλίο τοῦ
Θεοῦ στὸν οὐρανό). **8** Ἀφοῦ πρῶτα εἶπε, **Θυσία καὶ προσφορὰ καὶ
ὁλοκαυτώματα καὶ θυσία γιὰ συγχώρησι τῆς ἁμαρτίας δὲν θέ-
λησες καὶ δὲν εὐχαριστήθηκες σ' αὐτά**, καίτοι αὐτὰ εἶναι θυσίες,
ποὺ προσφέρονται κατὰ τὸ νόμο, **9** ἔπειτα εἶπε: **Ἰδοὺ ἔχω ἔλθει νὰ
κάνω, ὦ Θεέ, τὸ θέλημά σου.** Καταργεῖ τὸ πρῶτο (τὶς θυσίες τοῦ
νόμου), γιὰ νὰ δώσῃ ἰσχὺ στὸ δεύτερο (στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ νὰ θυ-

ἐσμὲν διὰ τῆς προσφορᾶς τοῦ σώματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ
ἐφάπαξ.

11 Καὶ πᾶς μὲν ἱερεὺς ἕστηκε καθ' ἡμέραν λειτουργῶν καὶ
τὰς αὐτὰς πολλάκις προσφέρων θυσίας, αἵτινες οὐδέποτε δύ-
νανται περιελεῖν ἁμαρτίας· 12 αὐτὸς δὲ μίαν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν
προσενέγκας θυσίαν εἰς τὸ διηνεκὲς **ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θε-
οῦ,** 13 τὸ λοιπὸν ἐκδεχόμενος **ἕως τεθῶσιν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ ὑπο-
πόδιον τῶν ποδῶν** αὐτοῦ. 14 Μιᾷ γὰρ προσφορᾷ τετελείωκεν
εἰς τὸ διηνεκὲς τοὺς ἁγιαζομένους.

15 Μαρτυρεῖ δὲ ἡμῖν καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον· μετὰ γὰρ τὸ
προειρηκέναι, 16 **Αὕτη ἡ διαθήκη ἣν διαθήσομαι** πρὸς αὐτούς,
**Μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει Κύριος, διδοὺς νόμους μου ἐπὶ
καρδίας αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τῶν διανοιῶν αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς,**
17 **καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ
μνησθῶ ἔτι.** 18 Ὅπου δὲ ἄφεσις τούτων, οὐκέτι προσφορὰ περὶ
ἁμαρτίας.

19 Ἔχοντες οὖν, ἀδελφοί, παρρησίαν εἰς τὴν εἴσοδον τῶν
Ἁγίων ἐν τῷ αἵματι τοῦ Ἰησοῦ, 20 ἣν ἐνεκαίνισεν ἡμῖν ὁδὸν
πρόσφατον καὶ ζῶσαν διὰ τοῦ καταπετάσματος, τοῦτ' ἔστι τῆς
σαρκὸς αὐτοῦ, 21 καὶ ἱερέα μέγαν ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ,
22 προσερχώμεθα μετὰ ἀληθινῆς καρδίας ἐν πληροφορίᾳ πί-
στεως, ἐρραντισμένοι τὰς καρδίας ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς,
καὶ λελουμένοι τὸ σῶμα ὕδατι καθαρῷ. 23 Κατέχωμεν τὴν
ὁμολογίαν τῆς ἐλπίδος ἀκλινῆ· πιστὸς γὰρ ὁ ἐπαγγειλάμενος.
24 Καὶ κατανοῶμεν ἀλλήλους εἰς παροξυσμὸν ἀγάπης καὶ

σιασθῆ τὸ σῶμα του). **10** Ἐξ αἰτίας αὐτοῦ τοῦ θελήματος εἴμεθα ἐξαγνισμένοι μὲ τὴν προσφορὰ τοῦ σώματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μιὰ φορὰ γιὰ πάντα.

Ὁ Χριστὸς θυσιάστηκε γιὰ τὶς ἁμαρτίες μιὰ γιὰ πάντα

11 Καὶ κάθε μὲν ἱερεὺς στέκεται καθημερινῶς καὶ λειτουργεῖ καὶ προσφέρει πολλὲς φορὲς τὶς αὐτὲς θυσίες, ποὺ ποτὲ δὲν μποροῦν ν' ἀφαιρέσουν ἁμαρτίες, **12** ἐνῷ αὐτὸς (ὁ Χριστὸς) πρόσφερε γιὰ τὶς ἁμαρτίες μιὰ θυσία γιὰ πάντα, καὶ **κάθησε στὰ δεξιὰ τοῦ Θεοῦ,** **13** καὶ στὸ ἑξῆς περιμένει **μέχρι νὰ γίνουν οἱ ἐχθροί του ὑποπόδιο τῶν ποδιῶν** του. **14** Ναί, μὲ μιὰ προσφορὰ δικαίωσε γιὰ πάντα αὐτοὺς ποὺ ἐξαγνίζονται.

Ἡ βεβαίωσι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος γιὰ τὴν ἄφεσι τῶν ἁμαρτιῶν

15 Μᾶς δίνει δὲ βεβαίωσι καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο (γιὰ τὸν ἐξαγνισμὸ ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες μὲ τὸ νὰ μᾶς λέγῃ τί «**λέγει Κύριος**», τί λέγει δηλαδὴ ἄλλο πρόσωπο τῆς θεότητος). Διότι, μετὰ τὸν προηγούμενο λόγο, **16 «Αὐτὴ εἶναι ἡ διαθήκη, τὴν ὁποία θὰ κάνω** μ' αὐτούς», **ὁ Κύριος λέγει: Μετὰ τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες θὰ θέτω τοὺς νόμους μου στὶς καρδιές τους, καὶ θὰ τοὺς γράφω στὶς διάνοιές τους,** **17 καὶ τὶς ἁμαρτίες τους καὶ τὶς ἀνομίες τους δὲν θὰ ἐνθυμηθῶ πλέον** (Οἱ θεῖοι νόμοι τίθενται πλέον στὸ ἐσωτερικὸ τῶν πιστῶν, ἀκριβῶς διότι εἶναι ἐξαγνισμένοι ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες καὶ ἀνομίες). **18** Ὅπου δὲ ὑπάρχει ἄφεσι αὐτῶν (τῶν ἁμαρτιῶν καὶ ἀνομιῶν), δὲν χρειάζεται πλέον θυσία γιὰ ἁμαρτία.

Προτροπές

19 Ἀφοῦ λοιπόν, ἀδελφοί, διὰ τοῦ αἵματος τοῦ Ἰησοῦ ἔχουμε τὴν ἐλευθερία γιὰ νὰ εἰσέλθωμε στὰ ἅγια (τῶν ἁγίων), **20** ἔχουμε δηλαδὴ τὴ νέα καὶ αἰωνία ὁδό, τὴν ὁποία διὰ μέσου τοῦ καταπετάσματος, δηλαδὴ τοῦ σώματός του, διάνοιξε γιὰ μᾶς· **21** ἐπίσης ἀφοῦ ἔχουμε ἱερέα μεγάλο στὸν οἶκο τοῦ Θεοῦ, **22** ἂς προσερχώμεθα μὲ εἰλικρινῆ καρδιά, μὲ βεβαιότητα στὰ ζητήματα τῆς πίστεως, δι᾽ ὕδατος (ἡγιασμένου καὶ) καθαροῦ καθαρισμένοι στὶς ψυχὲς ἀπὸ συνείδησιν πονηρὰν καὶ πλυμένοι στὸ σῶμα» **23** Ἂς κρατοῦμε τὴν πίστι στὰ ἐλπιζόμενα ἀγαθὰ ἀκλόνητη καὶ ἀσάλευτη. Διότι ἐκεῖνος (ὁ Θεός), ὁ ὁποῖος ἔδωσε τὶς ὑποσχέσεις, εἶναι ἀξιόπιστος. **24** Καὶ ἂς ἁμιλλώμεθα (ἂς συναγωνιζώ-

καλῶν ἔργων, 25 μὴ ἐγκαταλείποντες τὴν ἐπισυναγωγὴν ἑαυ-
τῶν, καθὼς ἔθος τισίν, ἀλλὰ παρακαλοῦντες, καὶ τοσούτῳ
μᾶλλον, ὅσῳ βλέπετε ἐγγίζουσαν τὴν Ἡμέραν.

26 Ἑκουσίως γὰρ ἁμαρτανόντων ἡμῶν μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν
ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας, οὐκέτι περὶ ἁμαρτιῶν ἀπολείπεται
θυσία, 27 φοβερὰ δέ τις ἐκδοχὴ κρίσεως καὶ πυρὸς ζῆλος ἐσθί-
ειν μέλλοντος τοὺς ὑπεναντίους. 28 Ἀθετήσας τις νόμον Μωυ-
σέως χωρὶς οἰκτιρμῶν **ἐπὶ δυσὶν ἢ τρισὶ μάρτυσιν ἀποθνῄσκει.**
29 Πόσῳ δοκεῖτε χείρονος ἀξιωθήσεται τιμωρίας ὁ τὸν Υἱὸν τοῦ
Θεοῦ καταπατήσας, καὶ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης κοινὸν ἡγησά-
μενος, ἐν ᾧ ἡγιάσθη, καὶ τὸ Πνεῦμα τῆς χάριτος ἐνυβρίσας;
30 Οἴδαμεν γὰρ τὸν εἰπόντα· **Ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώ-
σω, λέγει Κύριος**. Καὶ πάλιν· **Κύριος κρινεῖ τὸν λαὸν αὐτοῦ.**
31 Φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος!

32 Ἀναμιμνῄσκεσθε δὲ τὰς πρότερον ἡμέρας, ἐν αἷς φωτι-
σθέντες πολλὴν ἄθλησιν ὑπεμείνατε παθημάτων, 33 τοῦτο μὲν
ὀνειδισμοῖς τε καὶ θλίψεσι θεατριζόμενοι, τοῦτο δὲ κοινωνοὶ
τῶν οὕτως ἀναστρεφομένων γενηθέντες. 34 Καὶ γὰρ τοῖς δε-
σμοῖς μου συνεπαθήσατε καὶ τὴν ἁρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων
ὑμῶν μετὰ χαρᾶς προσεδέξασθε, γινώσκοντες ἔχειν ἐν ἑαυτοῖς
κρείττονα ὕπαρξιν ἐν οὐρανοῖς καὶ μένουσαν. 35 Μὴ ἀποβάλη-
τε οὖν τὴν παρρησίαν ὑμῶν, ἥτις ἔχει μισθαποδοσίαν μεγά-
λην. 36 Ὑπομονῆς γὰρ ἔχετε χρείαν, ἵνα τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ
ποιήσαντες κομίσησθε τὴν ἐπαγγελίαν. 37 **Ἔτι γὰρ μικρὸν
ὅσον ὅσον, ὁ Ἐρχόμενος ἥξει καὶ οὐ χρονιεῖ.** 38 **Ὁ δὲ δίκαιος
ἐκ πίστεως ζήσεται.** Καὶ **ἐὰν ὑποστείληται, οὐκ εὐδοκεῖ ἡ ψυχή
μου ἐν αὐτῷ.** 39 Ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐσμεν ὑποστολῆς εἰς ἀπώλειαν,
ἀλλὰ πίστεως εἰς περιποίησιν ψυχῆς.

μεθα) ὁ ἕνας τὸν ἄλλο σὲ ζῆλο ἀγάπης καὶ καλῶν ἔργων. **25** Καὶ τὴ
σύναξί σας (τὸν ἐκκλησιασμὸ) νὰ μὴν ἐγκαταλείπετε, ὅπως συνηθίζουν
μερικοί, ἀλλὰ νὰ ἐνισχύετε. Καὶ τόσο περισσότερο, ὅσο βλέπετε ὅτι
πλησιάζει ἡ Ἡμέρα.

«Φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος»

26 Ἐὰν δὲ μετὰ τὴ γνῶσι τῆς ἀληθείας ἁμαρτάνωμε θεληματικῶς
(ἐσκεμμένως καὶ ἐθελοκάκως), δὲν ἀπομένει πλέον θυσία γιὰ τὴ συγ-
χώρησι τῶν ἁμαρτιῶν, **27** ἀλλὰ κάποια ἀναμενομένη (ἀναπόφευκτη)
φοβερὴ τιμωρία καὶ μανία φωτιᾶς, ποὺ θὰ καταφάγῃ τοὺς ἐχθρούς
(ὅσους ἐναντιώνονται στὸ θεῖο θέλημα). **28** Ὅταν κανεὶς παραβῇ τὸ
μωσαϊκὸ νόμο, χωρὶς ἔλεος **μὲ τὴ μαρτυρία δύο ἢ τριῶν μαρτύρων
θανατώνεται.** **29** Πόσο χειρότερης τιμωρίας νομίζετε ὅτι θὰ κριθῇ
ἄξιος αὐτός, ὁ ὁποῖος καταπάτησε τὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ, καὶ περιφρόνησε
τὸ αἷμα τῆς νέας διαθήκης, μὲ τὸ ὁποῖο ἁγιάσθηκε, σὰν νὰ ἦταν σύνη-
θες αἷμα, καὶ προσέβαλε τὸ Πνεῦμα τῆς δόξης (τὸ ἔνδοξο Πνεῦμα);
30 Γνωρίζουμε δὲ πόσον ἀξιόπιστος εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος εἶπε: **Σ'
ἐμένα ἀνήκει ἡ ἐκδίκησι, ἐγὼ θ' ἀνταποδώσω, λέγει ὁ Κύριος.**
Καὶ πάλι: **Ὁ Κύριος θὰ κρίνῃ τὸ λαό του.** **31** Φοβερὸ νὰ πέσῃ κα-
νεὶς στὰ χέρια τοῦ ζωντανοῦ (τοῦ ἀληθινοῦ) Θεοῦ!

Ἀνάγκη παρρησίας καὶ ὑπομονῆς

32 Νὰ ἐνθυμῆσθε δὲ τὶς πρῶτες ἡμέρες, κατὰ τὶς ὁποῖες μετὰ τὸ βά-
πτισμά σας δείξατε ὑπομονὴ σὲ μεγάλο ἀγῶνα παθημάτων. **33** Ἄλλους
μὲν σᾶς διαπόμπευαν μὲ ἐμπαιγμοὺς καὶ διωγμούς, ἄλλοι δὲ γίνατε
συμπαραστάτες ἐκείνων, ποὺ ὑφίσταντο τέτοια μεταχείρισι. **34** Δείξατε
δὲ συμπάθεια καὶ γιὰ τὴ δική μου φυλάκισι. Καὶ τὴν ἁρπαγὴ τῶν
ὑπαρχόντων σας δεχθήκατε μὲ χαρά, διότι γνωρίζατε, ὅτι ἔχετε γιὰ
τοὺς ἑαυτούς σας ἀνώτερη περιουσία στοὺς οὐρανοὺς καὶ μόνιμη. **35** Μὴ
χάσετε λοιπὸν τὴ θαρραλέα πίστι σας, ἡ ὁποία θὰ ἔχῃ ὡς ἀνταπόδοσι
μισθὸ μεγάλο. **36** Ἐπίσης χρειάζεσθε ὑπομονή, γιὰ νὰ κάνετε τὸ θέλη-
μα τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ λάβετε τὸ μισθὸ ποὺ ὑποσχέθηκε. **37** **Λίγο λίγο
δὲ ἀκόμη, καὶ ὁ Ἐρχόμενος θὰ ἔλθῃ καὶ δὲν θὰ βραδύνῃ.** **38** **Ὁ
δὲ εὐσεβὴς ἀπὸ τὴν πίστι θὰ ζήσῃ** (τὴν αἰώνια ζωή). **Καὶ ἐὰν καν-
εὶς ὑποστείλῃ τὴ σημαία τοῦ ἀγῶνος, δὲν θὰ εὐαρεστηθῶ
σ' αὐτόν.** **39** Ἀλλ' ἐμεῖς δὲν εἴμεθα ἄνθρωποι δειλίας καὶ ὑποχωρήσε-
ως γιὰ νὰ χαθοῦμε, ἀλλὰ πίστεως γιὰ νὰ σωθοῦμε.

Ὁρισμὸς καὶ σημασία τῆς πίστεως

11 Ἔστι δὲ πίστις ἐλπιζομένων ὑπόστασις, πραγμάτων
ἔλεγχος οὐ βλεπομένων. 2 Ἐν ταύτῃ γὰρ ἐμαρτυρήθησαν
οἱ πρεσβύτεροι. 3 Πίστει νοοῦμεν κατηρτίσθαι τοὺς αἰῶνας
ῥήματι Θεοῦ, εἰς τὸ μὴ ἐκ φαινομένων τὰ βλεπόμενα γεγονέ-
ναι.

4 Πίστει πλείονα θυσίαν Ἄβελ παρὰ Κάϊν προσήνεγκε τῷ
Θεῷ, δι' ἧς ἐμαρτυρήθη εἶναι δίκαιος, μαρτυροῦντος ἐπὶ τοῖς
δώροις αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ δι' αὐτῆς ἀποθανὼν ἔτι λαλεῖται.
5 Πίστει Ἐνὼχ μετετέθη τοῦ μὴ ἰδεῖν θάνατον, καὶ **οὐχ εὑρί-
σκετο, διότι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ Θεός**. Πρὸ γὰρ τῆς μεταθέσεως
αὐτοῦ μεμαρτύρηται **εὐηρεστηκέναι τῷ Θεῷ.** 6 Χωρὶς δὲ πίστε-
ως ἀδύνατον εὐαρεστῆσαι. Πιστεῦσαι γὰρ δεῖ τὸν προσερχόμε-
νον τῷ Θεῷ ὅτι ἔστι καὶ τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτὸν μισθαποδότης
γίνεται.
7 Πίστει χρηματισθεὶς Νῶε, περὶ τῶν μηδέπω βλεπομένων
εὐλαβηθεὶς κατεσκεύασε κιβωτὸν εἰς σωτηρίαν τοῦ οἴκου
αὐτοῦ, δι' ἧς κατέκρινε τὸν κόσμον, καὶ τῆς κατὰ πίστιν δι-
καιοσύνης ἐγένετο κληρονόμος.

8 Πίστει καλούμενος Ἀβραὰμ ὑπήκουσεν ἐξελθεῖν εἰς τὸν
τόπον ὃν ἔμελλε λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν, καὶ ἐξῆλθε μὴ
ἐπιστάμενος ποῦ ἔρχεται. 9 Πίστει **παρῴκησεν** εἰς τὴν γῆν τῆς
ἐπαγγελίας ὡς ἀλλοτρίαν, ἐν σκηναῖς κατοικήσας μετὰ Ἰσαὰκ
καὶ Ἰακὼβ τῶν συγκληρονόμων τῆς ἐπαγγελίας τῆς αὐτῆς·
10 ἐξεδέχετο γὰρ τὴν τοὺς θεμελίους ἔχουσαν πόλιν, ἧς τεχνί-
της καὶ δημιουργὸς ὁ Θεός. 11 Πίστει καὶ αὐτὴ Σάρρα δύναμιν
εἰς καταβολὴν σπέρματος ἔλαβε καὶ παρὰ καιρὸν ἡλικίας ἔτε-
κεν, ἐπεὶ πιστὸν ἡγήσατο τὸν ἐπαγγειλάμενον. 12 Διὸ καὶ ἀφ'
ἑνὸς ἐγεννήθησαν, καὶ ταῦτα νενεκρωμένου, **καθὼς τὰ ἄστρα
τοῦ οὐρανοῦ** τῷ πλήθει **καὶ ὡς ἡ ἄμμος ἡ παρὰ τὸ χεῖλος τῆς
θαλάσσης ἡ ἀναρίθμητος.**

11 Εἶναι δὲ ἡ πίστι πεποίθησι γιὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα ἐλπίζουμε,
βεβαιότης γιὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα δὲν βλέπουμε. **2** Μ' αὐτὴ δὲ
οἱ παλαιότεροι ἔλαβαν καλὴ μαρτυρία. **3** Μὲ τὴν πίστι παραδεχόμεθα,
ὅτι δημιουργήθηκε ὁ κόσμος μὲ τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ, ὥστε αὐτά, τὰ
ὁποῖα βλέπουμε, νὰ μὴν ἔχουν γίνει ἀπὸ ὁρατά.

Ἀρχαιότατα παραδείγματα πίστεως

4 Ἀπὸ πίστι ὁ Ἄβελ προσέφερε στὸ Θεὸ θυσία ἀνώτερη ἀπὸ τὸν
Κάιν, ἐξ αἰτίας τῆς ὁποίας (θυσίας) ἔλαβε μαρτυρία, ὅτι εἶναι εὐσεβής.
Ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς ἔδωσε μαρτυρία γιὰ τὰ δῶρα του. Καὶ γι' αὐτὴ τὴν
πίστι, ἐνῷ πέθανε, ἀκόμη γίνεται γι' αὐτὸν λόγος ἐγκωμιαστικός.
5 Λόγῳ πίστεως ὁ Ἐνὼχ μετετέθη (ἀπ' αὐτὸ τὸν κόσμο) καὶ δὲν
γνώρισε θάνατο. Καὶ **δὲν βρισκόταν, διότι τὸν μετέθεσε ὁ Θεός.**
Πρὶν δὲ ἀπὸ τὴν μετάθεσί του δόθηκε ἡ μαρτυρία, **ὅτι εἶχε εὐαρε-
στήσει στὸ Θεό.** **6** Χωρὶς δὲ πίστι εἶναι ἀδύνατο νὰ εὐαρεστήσῃ κα-
νείς. Αὐτὸς βεβαίως, ποὺ προσέρχεται στὸ Θεό, πρέπει πρῶτα νὰ πι-
στεύσῃ, ὅτι ὑπάρχει ὁ Θεὸς καὶ ἀνταμείβει ὅσους μὲ πόθο τὸν ζητοῦν.
7 Λόγῳ πίστεως ὁ Νῶε, ὅταν ἔλαβε ἀποκάλυψι, φοβήθηκε γιὰ
πράγματα, τὰ ὁποῖα ἀκόμη δὲν ἔβλεπε, καὶ κατασκεύασε κιβωτὸ γιὰ τὴ
σωτηρία τῆς οἰκογενείας του, μὲ τὴν ὁποία (κιβωτὸ) καταδίκασε τὸν
κόσμο καὶ κληρονόμησε τὴ δικαίωσι, ποὺ παρέχεται διὰ τῆς πίστεως.

Παραδείγματα πίστεως οἱ πατριάρχες τοῦ Ἰσραήλ

8 Λόγῳ πίστεως ὁ Ἀβραάμ, ὅταν ἐκαλεῖτο νὰ ἀναχωρήσῃ γιὰ τὸν
τόπο, ποὺ ἔμελλε νὰ λάβῃ ὡς κληρονομία, ὑπάκουσε καὶ ἀναχώρησε,
χωρὶς νὰ γνωρίζῃ ποῦ πηγαίνει. **9** Λόγῳ πίστεως **ἔμεινε ὡς ξένος** σὲ
ξένη χώρα, στὴ γῆ τῆς ἐπαγγελίας (στὴ χώρα ποὺ τοῦ ὑποσχέθηκε ὁ
Θεός). Καὶ κατοίκησε μέσα σὲ σκηνές, ὅπως καὶ ὁ Ἰσαὰκ καὶ ὁ Ἰα-
κώβ, οἱ συγκληρονόμοι τῆς αὐτῆς χώρας ποὺ ὑποσχέθηκε ὁ Θεός.
10 Διότι προσδοκοῦσε τὴν πόλι μὲ τὰ ἀληθινὰ θεμέλια, τῆς ὁποίας
ἀρχιτέκτων καὶ δημιουργὸς εἶναι ὁ Θεός. **11** Λόγῳ πίστεως καὶ αὐτὴ ἡ
Σάρρα ἔλαβε δύναμι, γιὰ νὰ καταβληθῇ σ' αὐτὴ σπέρμα (γιὰ νὰ συλ-
λάβῃ). Καὶ ἐνῷ εἶχε περάσει ἡ ἡλικία της, γέννησε. Διότι θεώρησε
ἀξιόπιστο ἐκεῖνον (τὸ Θεό), ποὺ ἔδωσε τὴν ὑπόσχεσι (ὅτι θ' ἀποκτοῦσε
υἱό). **12** Γι' αὐτὸ καὶ ἀπὸ ἕνα (τὸν Ἀβραάμ), καὶ μάλιστα νεκρωμένο
(λόγῳ γήρατος), γεννήθηκαν **ὅπως τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ** στὸ
πλῆθος, **καὶ ὅπως ἡ ἄμμος στὴν ἀκρογιαλιὰ ἡ ἀναρίθμητη.**
13 Μὲ πίστι πέθαναν ὅλοι αὐτοί, χωρὶς νὰ λάβουν ἐκεῖνα, ποὺ ὑπο-
σχέθηκε ὁ Θεός· ἁπλῶς τὰ εἶδαν ἀπὸ μακριὰ καὶ τὰ χαιρέτισαν, καὶ

13 Κατὰ πίστιν ἀπέθανον οὗτοι πάντες, μὴ λαβόντες τὰς
ἐπαγγελίας, ἀλλὰ πόρρωθεν αὐτὰς ἰδόντες καὶ ἀσπασάμενοι,
καὶ ὁμολογήσαντες ὅτι **ξένοι καὶ παρεπίδημοί** εἰσιν **ἐπὶ τῆς
γῆς.** 14 Οἱ γὰρ τοιαῦτα λέγοντες ἐμφανίζουσιν ὅτι πατρίδα ἐπι-
ζητοῦσι. 15 Καὶ εἰ μὲν ἐκείνης ἐμνημόνευον, ἀφ’ ἧς ἐξῆλθον,
εἶχον ἂν καιρὸν ἀνακάμψαι. 16 Νῦν δὲ κρείττονος ὀρέγονται,
τοῦτ’ ἔστιν ἐπουρανίου. Διὸ οὐκ ἐπαισχύνεται αὐτοὺς ὁ Θεὸς
Θεὸς ἐπικαλεῖσθαι αὐτῶν· ἡτοίμασε γὰρ αὐτοῖς πόλιν.

17 Πίστει προσενήνοχεν Ἀβραὰμ τὸν Ἰσαὰκ πειραζόμενος,
καὶ τὸν μονογενῆ προσέφερεν ὁ τὰς ἐπαγγελίας ἀναδεξάμενος,
18 πρὸς ὃν ἐλαλήθη ὅτι **ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεταί σοι σπέρμα,**
19 λογισάμενος ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ἐγείρειν δυνατὸς ὁ Θεός.
Ὅθεν αὐτὸν καὶ ἐν παραβολῇ ἐκομίσατο. 20 Πίστει περὶ μελ-
λόντων εὐλόγησεν Ἰσαὰκ τὸν Ἰακὼβ καὶ τὸν Ἠσαῦ. 21 Πίστει
Ἰακὼβ ἀποθνῄσκων ἕκαστον τῶν υἱῶν Ἰωσὴφ εὐλόγησε, καὶ
προσεκύνησεν ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ. 22 Πίστει
Ἰωσὴφ τελευτῶν περὶ τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐμνημόνευ-
σε καὶ περὶ τῶν ὀστέων αὐτοῦ ἐνετείλατο.

23 Πίστει Μωυσῆς γεννηθεὶς ἐκρύβη τρίμηνον ὑπὸ τῶν πα-
τέρων αὐτοῦ, διότι **εἶδον ἀστεῖον** τὸ παιδίον, καὶ οὐκ ἐφοβήθη-
σαν τὸ διάταγμα τοῦ βασιλέως. 24 Πίστει Μωυσῆς **μέγας γε-
νόμενος** ἠρνήσατο λέγεσθαι υἱὸς θυγατρὸς Φαραώ, 25 μᾶλλον
ἑλόμενος συγκακουχεῖσθαι τῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ ἢ πρόσκαιρον
ἔχειν ἁμαρτίας ἀπόλαυσιν, 26 μείζονα πλοῦτον ἡγησάμενος
τῶν Αἰγύπτου θησαυρῶν τὸν ὀνειδισμὸν τοῦ χριστοῦ· ἀπέβλεπε
γὰρ εἰς τὴν μισθαποδοσίαν. 27 Πίστει κατέλιπεν Αἴγυπτον μὴ
φοβηθεὶς τὸν θυμὸν τοῦ βασιλέως. Τὸν γὰρ ἀόρατον ὡς ὁρῶν
ἐκαρτέρησε. 28 Πίστει πεποίηκε τὸ πάσχα καὶ τὴν πρόσχυσιν
τοῦ αἵματος, ἵνα μὴ ὁ ὀλοθρεύων τὰ πρωτότοκα θίγῃ αὐτῶν.

διακήρυξαν, ὅτι εἶναι **ξένοι καὶ προσωρινοὶ κάτοικοι στὴ χώρα.**
14 Ἐκεῖνοι δέ, ποὺ λέγουν τέτοια λόγια, φανερώνουν, ὅτι ἐπιζητοῦν
πατρίδα. **15** Καὶ ἂν μὲν ἐννοοῦσαν ἐκείνη, ἀπὸ τὴν ὁποία εἶχαν φύγει,
θὰ εἶχαν καιρὸ νὰ ἐπιστρέψουν. **16** Ἀλλὰ τώρα λαχταροῦν ἀνώτερη πα-
τρίδα, δηλαδὴ ἐπουράνια. Γι' αὐτὸ ὁ Θεὸς δὲν ἐντρέπεται γι' αὐτοὺς νὰ
ὀνομάζεται Θεός τους, καὶ τοὺς ἑτοίμασε πόλι.

17 Ἀπὸ πίστι ὁ Ἀβραάμ, ὅταν δοκιμαζόταν, προσήγαγε γιὰ θυσία
τὸν Ἰσαάκ, καὶ τὸν μονογενῆ θυσίαζε ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἔλαβε τὶς ὑπο-
σχέσεις, **18** στὸν ὁποῖον ἐλέχθη, **Ἀπὸ τὸν Ἰσαὰκ θὰ προέλθουν οἱ
ἀπόγονοί σου.** **19** Διότι σκέφθηκε, ὅτι ὁ Θεὸς δύναται καὶ ἐκ νεκρῶν
νὰ ἀνασταίνῃ. Γι' αὐτὸ τὸν πῆρε πίσω, καὶ μάλιστα μὲ δόξα. **20** Ἀπὸ
πίστι ὁ Ἰσαὰκ εὐλόγησε τὸν Ἰακὼβ καὶ τὸν Ἠσαῦ γιὰ πράγματα μελ-
λοντικά. **21** Ἀπὸ πίστι ὁ Ἰακώβ, ὅταν πέθαινε, εὐλόγησε καθένα ἀπὸ
τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἰωσὴφ καὶ **προσκύνησε στὸ ἄκρο τῆς ράβδου του**
(Διότι μὲ τὰ μάτια τῆς πίστεως εἶδε τὴ ράβδο ὡς σύμβολο τοῦ βασιλι-
κοῦ σκήπτρου τοῦ Μεσσία, τοῦ σταυροῦ). **22** Ἀπὸ πίστι ὁ Ἰωσήφ, ὅταν
πέθαινε, μίλησε γιὰ τὴν ἔξοδο τῶν Ἰσραηλιτῶν (ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο), καὶ
ἔδωσε ἐντολὴ γιὰ τὰ ὀστᾶ του.

Παραδείγματα πίστεως Μωυσῆς, γονεῖς του καὶ ἄλλοι Ἰσραηλῖτες

23 Ἀπὸ πίστι, ὅταν γεννήθηκε ὁ Μωυσῆς, οἱ γονεῖς του τὸν ἔκρυ-
ψαν ἕνα τρίμηνο, διότι **εἶδαν** τὸ παιδὶ **χαριτωμένο** (διαβλέποντας σ'
αὐτὸ ἐξαιρετικὸ προορισμό), καὶ δὲν φοβήθηκαν τὸ διάταγμα τοῦ βασι-
λέως. **24** Ἀπὸ πίστι ὁ Μωυσῆς, **ὅταν μεγάλωσε**, ἀρνήθηκε νὰ λέγε-
ται υἱὸς τῆς θυγατέρας τοῦ Φαραώ. **25** Προτίμησε μᾶλλον νὰ συγκα-
κουχῆται μὲ τὸ λαὸ τοῦ Θεοῦ, παρὰ νὰ ἔχῃ πρόσκαιρη ἁμαρτωλὴ ἀπό-
λαυσι. **26** Ἀπὸ τοὺς θησαυροὺς τῆς Αἰγύπτου θεώρησε μεγαλύτερο
πλοῦτο τὸν ὀνειδισμὸ τοῦ νὰ εἶναι χριστός (μεγαλύτερο πλοῦτο δηλαδὴ
τὸ νὰ εἶναι χρισμένος ἀπὸ τὸ Θεὸ ὡς ὄργανό του καὶ ἂς χλευάζεται γιὰ
τὴν ἐγκατάλειψι τῆς θέσεώς του στὰ ἀνάκτορα τοῦ Φαραώ), διότι ἀπέ-
βλεπε στὴ θεία ἀνταπόδοσι. **27** Ἀπὸ πίστι ἐγκατέλειψε τὴν Αἴγυπτο,
ὄχι διότι φοβήθηκε τὸ θυμὸ τοῦ βασιλέως (Φοβήθηκε μέν, ἀλλὰ δὲν
ἐγκατέλειψε γι' αὐτὸ τὴν Αἴγυπτο· τὴν ἐγκατέλειψε ὑπακούοντας σὲ
θεῖο θέλημα). Καὶ σὰν νὰ ἔβλεπε τὸν ἀόρατο Θεό, μὲ τόση πεποίθησι
τὸν περίμενε (ἐπὶ σαράντα ἔτη, γιὰ νὰ τὸν ἐπαναφέρῃ στὴν Αἴγυπτο γιὰ
τὴν ἀποστολή του). **28** Ἀπὸ πίστι τέλεσε τὸ πάσχα καὶ τὴ χρῖσι (τῶν
θυρῶν) μὲ αἷμα, γιὰ νὰ μὴ κτυπήσῃ ὁ ἐξολοθρευτὴς ἄγγελος τὰ πρω-
τότοκα παιδιὰ τῶν Ἰσραηλιτῶν.

29 Μὲ πίστι πέρασαν τὴν Ἐρυθρὰ Θάλασσα σὰν νὰ περνοῦσαν ξηρά,
ἐνῷ οἱ Αἰγύπτιοι, ὅταν ἀποπειράθηκαν νὰ τὴν περάσουν, καταποντίσθη-

29 Πίστει διέβησαν τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν ὡς διὰ ξηρᾶς,
ἧς πεῖραν λαβόντες οἱ Αἰγύπτιοι κατεπόθησαν. 30 Πίστει τὰ
τείχη Ἱεριχὼ ἔπεσε κυκλωθέντα ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας.

31 Πίστει Ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐ συναπώλετο τοῖς ἀπειθήσασι,
δεξαμένη τοὺς κατασκόπους μετ' εἰρήνης. 32 Καὶ τί ἔτι λέγω;
Ἐπιλείψει γάρ με διηγούμενον ὁ χρόνος περὶ Γεδεών, Βαράκ τε
καὶ Σαμψὼν καὶ Ἰεφθάε, Δαυΐδ τε καὶ Σαμουὴλ καὶ τῶν προ-
φητῶν, 33 οἳ διὰ πίστεως κατηγωνίσαντο βασιλείας, εἰργάσαν-
το δικαιοσύνην, ἐπέτυχον ἐπαγγελιῶν, ἔφραξαν στόματα λεόν-
των, 34 ἔσβεσαν δύναμιν πυρός, ἔφυγον στόματα μαχαίρας,
ἐνεδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθενείας, ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ ἐν πο-
λέμῳ, παρεμβολὰς ἔκλιναν ἀλλοτρίων. 35 Ἔλαβον γυναῖκες ἐξ
ἀναστάσεως τοὺς νεκροὺς αὐτῶν. Ἄλλοι δὲ ἐτυμπανίσθησαν,
οὐ προσδεξάμενοι τὴν ἀπολύτρωσιν, ἵνα κρείττονος ἀναστάσε-
ως τύχωσιν. 36 Ἕτεροι δὲ ἐμπαιγμῶν καὶ μαστίγων πεῖραν
ἔλαβον, ἔτι δὲ δεσμῶν καὶ φυλακῆς. 37 Ἐλιθάσθησαν, ἐπρί-
σθησαν, ἐπυράσθησαν[1], ἐν φόνῳ μαχαίρας ἀπέθανον. Πε-
ριῆλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν αἰγείοις δέρμασιν, ὑστερούμενοι, θλι-
βόμενοι, κακουχούμενοι. 38 Ὧν οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κόσμος, ἐν ἐρη-
μίαις πλανώμενοι καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὀπαῖς τῆς
γῆς.
39 Καὶ οὗτοι πάντες μαρτυρηθέντες διὰ τῆς πίστεως οὐκ
ἐκομίσαντο τὴν ἐπαγγελίαν, 40 τοῦ Θεοῦ περὶ ἡμῶν κρεῖττόν
τι προβλεψαμένου, ἵνα μὴ χωρὶς ἡμῶν τελειωθῶσι.

---

1. Ἡ ἔννοια τοῦ «ἐπυράσθησαν» προσαρμόζεται ἄριστα στὴ σειρὰ τοῦ λόγου, ἐνῷ τοῦ «ἐπειράσθησαν» δὲν προσαρμόζεται.

καν. **30** Μὲ πίστι τὰ τείχη τῆς Ἱεριχὼ ἔπεσαν, ἀφοῦ περικυκλώθηκαν
ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρες.

Ἄλλα παραδείγματα πίστεως, ἡρωισμοῦ καὶ κατορθωμάτων

31 Ἀπὸ πίστι ἡ Ραὰβ ἡ πόρνη δὲν χάθηκε μαζὶ μ᾽ αὐτοὺς ποὺ ἀντι-
στάθηκαν, διότι δέχθηκε τοὺς κατασκόπους φιλικά. **32** Καὶ τί νὰ εἰπῶ
ἀκόμη; Ὁ χρόνος βεβαίως δὲν θὰ μοῦ ἀρκέσῃ νὰ διηγοῦμαι γιὰ τὸν Γε-
δεὼν καὶ τὸν Βαρὰκ καὶ τὸν Σαμψὼν καὶ τὸν Ἰεφθάε καὶ τὸν Δαβὶδ
καὶ τὸν Σαμουὴλ καὶ τοὺς προφῆτες. **33** Αὐτοὶ μὲ τὴν πίστι κατανίκη-
σαν βασίλεια, πολιτεύθηκαν μὲ δικαιοσύνη, ἐπέτυχαν τὴν πραγματοποί-
ησι ὑποσχέσεων τοῦ Θεοῦ, ἔφραξαν στόματα λεόντων, **34** ἔσβησαν δύ-
ναμι φωτιᾶς, διέφυγαν σφαγές, ἦταν ἀσθενεῖς καὶ ἐνδυναμώθηκαν, ἔγι-
ναν ἰσχυροὶ στὸν πόλεμο, ἔτρεψαν σὲ φυγὴ στρατόπεδα ἐχθρῶν. **35** Γυ-
ναῖκες ἔλαβαν πίσω ἀναστημένους τοὺς νεκρούς τους. Ἄλλοι δὲ βασανί-
σθηκαν δεμένοι στὸ τύμπανο (ὄργανο βασανιστικό), καὶ δὲν δέχθηκαν
ν᾽ ἀπαλλαγοῦν ἀπ᾽ τὰ βασανιστήρια, γιὰ νὰ ἐπιτύχουν ἀνώτερη σωτη-
ρία. **36** Ἄλλοι δὲ κτυπήθηκαν καὶ μαστιγώθηκαν, ἀκόμη καὶ ἁλυσοδέ-
θηκαν καὶ φυλακίσθηκαν. **37** Θανατώθηκαν μὲ λίθους, μὲ πριόνι, μὲ
φωτιά, μὲ μαχαίρι. Ντύθηκαν δέρματα προβάτων καὶ γιδιῶν. Ζοῦσαν
μὲ στερήσεις, μὲ πενία, μὲ κακουχίες. **38** Ἐπειδὴ ὁ κόσμος δὲν ἦταν
ἄξιος νὰ τοὺς ἔχῃ κοντά του, περιπλανῶνταν σ᾽ ἐρημιὲς καὶ ὄρη καὶ
σπηλιὲς καὶ τὶς ὀπὲς τῆς γῆς.

39 Ὅλοι δὲ αὐτοί, ἂν καὶ ἔλαβαν καλὴ μαρτυρία λόγῳ τῆς πίστεώς
τους, δὲν ἔλαβαν αὐτὸ ποὺ ὑποσχέθηκε ὁ Θεός. **40** Διότι ὁ Θεὸς προ-
έβλεφε κάτι ἀνώτερο γιὰ μᾶς, νὰ μὴ δικαιωθοῦν δηλαδὴ χωρὶς ἐμᾶς
(Ἐν μέρει μόνον ἔλαβαν τὸ μισθό τους, καὶ πλήρως θὰ τὸν λάβουν
μαζὶ μὲ μᾶς κατὰ τὴ δευτέρα παρουσία).

12 Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς, τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον
ἡμῖν νέφος μαρτύρων, ὄγκον ἀποθέμενοι πάντα καὶ τὴν
εὐπερίστατον ἁμαρτίαν, δι' ὑπομονῆς τρέχωμεν τὸν προκείμε-
νον ἡμῖν ἀγῶνα, 2 ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ
τελειωτὴν Ἰησοῦν, ὃς ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ χαρᾶς ὑπέ-
μεινε σταυρόν, αἰσχύνης καταφρονήσας, ἐν δεξιᾷ τε τοῦ θρό-
νου τοῦ Θεοῦ κεκάθικεν. 3 Ἀναλογίσασθε γὰρ τὸν τοιαύτην
ὑπομεμενηκότα ὑπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν εἰς αὐτὸν ἀντιλογίαν, ἵνα
μὴ κάμητε ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν ἐκλυόμενοι.

4 Οὔπω μέχρις αἵματος ἀντικατέστητε πρὸς τὴν ἁμαρτίαν
ἀνταγωνιζόμενοι, 5 καὶ ἐκλέλησθε τῆς παρακλήσεως, ἥτις
ὑμῖν ὡς υἱοῖς διαλέγεται· **Υἱέ μου, μὴ ὀλιγώρει παιδείας Κυρί-
ου, μηδὲ ἐκλύου ὑπ' αὐτοῦ ἐλεγχόμενος.** 6 **Ὃν γὰρ ἀγαπᾷ Κύ-
ριος παιδεύει, μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν ὃν παραδέχεται.** 7 Εἰ
παιδείαν ὑπομένετε, ὡς **υἱοῖς** ὑμῖν προσφέρεται ὁ Θεός· τίς γάρ
ἐστιν υἱὸς ὃν οὐ **παιδεύει** πατήρ; 8 Εἰ δὲ χωρίς ἐστε **παιδείας,**
ἧς μέτοχοι γεγόνασι πάντες, ἄρα νόθοι ἐστὲ καὶ οὐχ **υἱοί.**
9 Εἶτα τοὺς μὲν τῆς σαρκὸς ἡμῶν πατέρας εἴχομεν παιδευτὰς
καὶ ἐνετρεπόμεθα· οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑποταγησόμεθα τῷ Πατρὶ
τῶν πνευμάτων καὶ ζήσομεν; 10 Οἱ μὲν γὰρ πρὸς ὀλίγας ἡμέ-
ρας κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς ἐπαίδευον, ὁ δὲ ἐπὶ τὸ συμφέρον, εἰς
τὸ μεταλαβεῖν τῆς ἁγιότητος αὐτοῦ. 11 Πᾶσα δὲ παιδεία πρὸς
μὲν τὸ παρὸν οὐ δοκεῖ χαρᾶς εἶναι, ἀλλὰ λύπης, ὕστερον δὲ
καρπὸν εἰρηνικὸν τοῖς δι' αὐτῆς γεγυμνασμένοις ἀποδίδωσι
δικαιοσύνης. 12 Διὸ **τὰς παρειμένας χεῖρας καὶ τὰ παραλελυ-
μένα γόνατα ἀνορθώσατε,** 13 καὶ **τροχιὰς ὀρθὰς ποιήσατε τοῖς
ποσὶν** ὑμῶν, ἵνα μὴ τὸ χωλὸν ἐκτραπῇ, ἰαθῇ δὲ μᾶλλον.

Ὁ Ἰησοῦς ὑπόδειγμα ἀγῶνος

12 Λοιπὸν καὶ ἐμεῖς, τοὺς ὁποίους περιβάλλει τόσο μεγάλο νέφος
θεατῶν, ἀφοῦ ἀποβάλωμε κάθε βάρος καὶ τὴν ἁμαρτία ποὺ μᾶς
περισφίγγει ἰσχυρά, ἂς τρέχωμε μὲ ὑπομονὴ τὸ παρὸν ἀγώνισμα τοῦ
δρόμου, **2** ἀποβλέποντας στὸν Ἰησοῦ, ὁ ὁποῖος δίνει καὶ δικαιώνει τὴν
πίστι. Αὐτός, ἐνῷ ἦταν στὴν ἐξουσία του ἡ χαρά, ὑπέφερε σταύρωσι,
περιφρονώντας τὴν ἀτίμωσι, καὶ κάθησε στὰ δεξιὰ τοῦ θρόνου τοῦ Θε-
οῦ. **3** Ἀναλογισθῆτε λοιπὸν ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος ὑπέμεινε τέτοια ἐναντίον
του ἐχθρικὴ πρᾶξι ἀπὸ τοὺς ἁμαρτωλούς, γιὰ νὰ μὴν ἀποκάμετε καὶ
ἀποθαρρυνθῆτε.

Ὁ Κύριος μᾶς παιδαγωγεῖ μὲ θλίψεις ἀπὸ ἀγάπη ὡς υἱούς του

4 Στὸν ἀγῶνα σας κατὰ τῆς ἁμαρτίας δὲν ἀντισταθήκατε ἀκόμη μέ-
χρι τοῦ σημείου νὰ χύσετε τὸ αἷμα σας. **5** Καὶ λησμονήσατε τὴν πα-
ραίνεσι ἐκείνου, ὁ ὁποῖος ὁμιλεῖ σὲ σᾶς ὡς υἱούς: **Υἱέ μου, νὰ μὴν**
ἀποκρούῃς τὴν παίδευσι[1] **τοῦ Κυρίου, οὔτε νὰ λιποψυχῇς, ὅταν**
δοκιμάζεσαι ἀπ᾽ αὐτόν. 6 Διότι ὁ Κύριος παιδεύει[2] **ἐκεῖνον, τὸν**
ὁποῖον ἀγαπᾷ, καὶ μαστιγώνει κάθε υἱόν, πρὸς τὸν ὁποῖον ἔχει
στοργή. 7 Ἐὰν ὑφίστασθε **παίδευσι,** ὁ Θεὸς φέρεται σὲ σᾶς ὡς **υἱούς.**
Διότι ποιός υἱὸς ὑπάρχει, τὸν ὁποῖο δὲν **παιδεύει** ὁ πατέρας; **8** Ἐὰν
δὲ εἶσθε χωρὶς **παίδευσι,** τὴν ὁποία ἔχουν ὑποστῆ ὅλοι (οἱ υἱοί), τότε
εἶσθε νόθοι καὶ ὄχι **υἱοί. 9** Ἔπειτα, τοὺς μὲν πατέρες (γονεῖς), οἱ
ὁποῖοι ἔδωσαν σὲ μᾶς τὸ σῶμα, εἴχαμε παιδαγωγοὺς καὶ κάναμε ὑπα-
κοὴ σ᾽ αὐτούς. Δὲν πρέπει πολὺ περισσότερο νὰ ὑποτασσώμεθα στὸν
Πατέρα, ὁ ὁποῖος ἔδωσε τὰ πνεύματα (τὶς ψυχές), καὶ ἔτσι νὰ κερδί-
σωμε τὴ ζωή; **10** Διότι ἐκεῖνοι μὲν παιδαγωγοῦσαν γιὰ λίγο χρόνο
ὅπως αὐτοὶ νόμιζαν, ἐνῷ αὐτὸς παιδαγωγεῖ πρὸς τὸ συμφέρον, γιὰ νὰ
μετάσχωμε στὴ δόξα του (Ἡ μετοχὴ στὴ δόξα τοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι γιὰ
λίγο χρόνο, ἀλλὰ γιὰ τὴν ἀτέρμονα αἰωνιότητα). **11** Κάθε δὲ παίδευσι
πρὸς μὲν τὸ παρὸν δὲν φαίνεται πρόξενος χαρᾶς, ἀλλὰ λύπης. Ὕστερα
ὅμως, σ᾽ ὅσους ἔχουν γυμνασθῆ μ᾽ αὐτή, ἀποδίδει πλούσιο καρπὸ δι-
καιώσεως (σωτηρίας). **12** Γι᾽ αὐτὸ **τὰ κάτω πεσμένα χέρια καὶ τὰ**
παραλυμένα γόνατα ἀνορθώσετε, 13 καὶ **κάνετε ὁμαλοὺς δρόμους**
γιὰ τὰ πόδια σας, ὥστε τὸ χωλὸ πόδι νὰ μὴν ἐξαρθρωθῇ, ἀλλὰ
μᾶλλον νὰ θεραπευθῇ.

---

1. Ἤ, νὰ μὴ κάμπτεσαι ἀπὸ τὴν παίδευσι, ἤ, νὰ μὴ φοβῆσαι τὴν παίδευσι
2. Ἤ, θλίβει

14 Εἰρήνην διώκετε μετὰ πάντων, καὶ τὸν ἁγιασμόν, οὗ
χωρὶς οὐδεὶς ὄψεται τὸν Κύριον, 15 ἐπισκοποῦντες μή τις
ὑστερῶν ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, **μή τις ῥίζα πικρίας ἄνω
φύουσα ἐνοχλῇ** καὶ διὰ ταύτης μιανθῶσι πολλοί, 16 μή τις
πόρνος ἢ βέβηλος ὡς Ἠσαῦ, ὃς ἀντὶ βρώσεως μιᾶς **ἀπέδοτο τὰ
πρωτοτόκια** αὐτοῦ. 17 Ἴστε γὰρ ὅτι καὶ μετέπειτα, θέλων κλη-
ρονομῆσαι τὴν εὐλογίαν, ἀπεδοκιμάσθη, –μετανοίας γὰρ τό-
πον οὐχ εὗρε–, καίπερ μετὰ δακρύων ἐκζητήσας αὐτήν.

18 Οὐ γὰρ προσεληλύθατε ψηλαφωμένῳ ὄρει καὶ **κεκαυμένῳ
πυρὶ** καὶ **γνόφῳ** καὶ **σκότῳ** καὶ **θυέλλῃ** 19 καὶ **σάλπιγγος ἤχῳ**
καὶ **φωνῇ ῥημάτων,** ἧς οἱ ἀκούσαντες παρῃτήσαντο μὴ προσ-
τεθῆναι αὐτοῖς λόγον. 20 Οὐκ ἔφερον γὰρ τὸ διαστελλόμενον·
Κἂν θηρίον θίγῃ τοῦ ὄρους, λιθοβοληθήσεται. 21 Καὶ οὕτω φο-
βερὸν ἦν τὸ φανταζόμενον! Μωυσῆς εἶπεν· **Ἔκφοβός εἰμι** καὶ
ἔντρομος.
22 Ἀλλὰ προσεληλύθατε Σιὼν ὄρει καὶ πόλει Θεοῦ ζῶντος,
Ἱερουσαλὴμ ἐπουρανίῳ, καὶ μυριάσιν ἀγγέλων, πανηγύρει
23 καὶ ἐκκλησίᾳ πρωτοτόκων ἐν οὐρανοῖς ἀπογεγραμμένων,
καὶ κριτῇ Θεῷ πάντων, καὶ πνεύμασι δικαίων τετελειωμένων,
24 καὶ διαθήκης νέας μεσίτῃ Ἰησοῦ, καὶ αἵματι ῥαντισμοῦ
κρεῖττον λαλοῦντι παρὰ τὸν Ἄβελ.

25 Βλέπετε μὴ παραιτήσησθε τὸν λαλοῦντα. Εἰ γὰρ ἐκεῖνοι
οὐκ ἔφυγον τὸν ἐπὶ τῆς γῆς παραιτησάμενοι χρηματίζοντα,
πολλῷ μᾶλλον ἡμεῖς οἱ τὸν ἀπ᾽ οὐρανῶν ἀποστρεφόμενοι·
26 οὗ ἡ φωνὴ τὴν γῆν ἐσάλευσε τότε, νῦν δὲ ἐπήγγελται λέ-

Προτροπὴ γιὰ εἰρήνη, ἁγιότητα καὶ πνευματικὴ προσοχή

14 Νὰ ἐπιδιώκετε εἰρήνη μὲ ὅλους, καὶ τὴν ἁγιότητα, χωρὶς τὴν ὁποία κανεὶς δὲν θὰ ἰδῇ τὸν Κύριο. **15** Νὰ προσέχετε, μήπως κανεὶς στερεῖται ἀπὸ τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ, **μήπως καμμιὰ δηλητηριώδης ρίζα, καθὼς βλαστάνει πρὸς τὰ ἄνω, σᾶς προσβάλλῃ**, καὶ ἔτσι δηλητηριασθοῦν ἀπ᾽ αὐτὴν πολλοί, **16** μήπως κανεὶς εἶναι ἀνήθικος ἢ καταφρονητὴς ὅπως ὁ Ἠσαῦ, ὁ ὁποῖος ἀντὶ ἑνὸς φαγητοῦ **πώλησε τὰ πρωτοτόκιά** του. **17** Γνωρίζετε δέ, ὅτι καὶ ἀργότερα, ὅταν ἤθελε νὰ κληρονομήσῃ τὴν εὐλογία, ἀπέτυχε,–διότι ἡ μετάνοιά του δὲν ἔγινε δεκτή–, ἂν καὶ τὴ ζήτησε μὲ δάκρυα.

Τοῦ Σινᾶ ἀσυγκρίτως ἀνώτερο τὸ ὄρος Σιών, ἡ οὐράνια Ἱερουσαλήμ

18 Δὲν ἔχετε δὲ προσέλθει σὲ ὄρος, ποὺ εἶναι γυμνὸ καὶ **καίεται μὲ φωτιά**, καὶ σὲ **πυκνὴ ὁμίχλη** καὶ **σκότος** καὶ **θύελλα** **19** καὶ (τρομακτικὸ) **ἦχο σάλπιγγος** καὶ τέτοια **φωνὴ λόγων**, ὥστε ἐκεῖνοι, ποὺ ἄκουσαν, παρακάλεσαν νὰ μὴν ἀκούσουν πλέον. **20** Δὲν ὑπέφεραν ἐπίσης τὴ διαταγή: **Καὶ ζῷο ἀκόμη, ἂν ἐγγίσῃ τὸ ὄρος, θὰ λιθοβοληθῇ.** **21** Ναί, τόσο φοβερὸ ἦταν τὸ φαινόμενο! Ὁ Μωυσῆς εἶπε: **Εἶμαι γεμᾶτος φόβο** καὶ τρόμο.

22 Ἀλλ᾽ ἔχετε προσέλθει στὸ ὄρος Σιὼν καὶ στὴν πόλι τοῦ Θεοῦ τοῦ ζωντανοῦ (τοῦ ἀληθινοῦ), τὴν ἐπουράνια Ἱερουσαλήμ, καὶ σὲ μυριάδες ἀγγέλων, σὲ πολυπληθῆ συνάθροισι **23** καὶ σύναξι ἐκλεκτῶν υἱῶν, οἱ ὁποῖοι ἔχουν καταγραφῆ στοὺς οὐρανούς, καὶ στὸ Θεό, ὁ ὁποῖος εἶναι “δικαιωτὴς” ὅλων, καὶ στὰ πνεύματα τῶν δικαίων, οἱ ὁποῖοι ἔχουν δικαιωθῆ (ἐν μέρει βεβαίως, διότι ἡ πλήρης δικαίωσι θὰ γίνῃ κατὰ τὴ δευτέρα παρουσία), **24** καὶ στὸν Ἰησοῦ, ὁ ὁποῖος εἶναι μεσίτης νέας διαθήκης, καὶ σὲ αἷμα καθαρισμοῦ, τὸ ὁποῖον ὁμιλεῖ καλλίτερα ἀπὸ τὸ αἷμα τοῦ Ἄβελ (ἀφοῦ τὸ αἷμα τοῦ Ἰησοῦ καθαρίζει ἀπὸ κάθε ἁμαρτία, ἐνῷ τὸ αἷμα τοῦ Ἄβελ ζητοῦσε ἐκδίκησι).

Ἂν ὑπακοὴ στὸν ἐπίγειο (Μωυσῆ), πόσο μᾶλλον στὸν οὐράνιο (Ἰησοῦ)

25 Προσέχετε νὰ μὴν ἀρνηθῆτε νὰ ὑπακούσετε σ᾽ αὐτόν (τὸν Ἰησοῦ), ὁ ὁποῖος ὁμιλεῖ. Διότι, ἐὰν ἐκεῖνοι δὲν διέφυγαν τὴν τιμωρία ὅταν ἀρνήθηκαν νὰ ὑπακούσουν στὸν ἐπίγειο (τὸν Μωυσῆ), ποὺ φανέρωνε τὶς θεῖες βουλές, πολὺ περισσότερο δὲν θὰ διαφύγωμε τὴν τιμωρία ἐμεῖς, ἐὰν ἀποστρεφώμεθα τὸν οὐράνιο (τὸν Ἰησοῦ). **26** Αὐτοῦ ἡ φωνὴ σάλευσε τότε τὴ γῆ (ὅταν μιλοῦσε στὸ Σινᾶ). Καὶ γιὰ τώρα ἔχει

γων· **Ἔτι ἅπαξ ἐγὼ σείω οὐ μόνον τὴν γῆν, ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρα-
νόν.** 27 Τὸ δὲ **ἔτι ἅπαξ** δηλοῖ τῶν σαλευομένων τὴν μετάθεσιν
ὡς πεποιημένων, ἵνα μείνῃ τὰ μὴ σαλευόμενα. 28 Διὸ βασι-
λείαν ἀσάλευτον παραλαμβάνοντες ἔχωμεν χάριν, δι' ἧς λα-
τρεύωμεν εὐαρέστως τῷ Θεῷ, μετὰ αἰδοῦς καὶ εὐλαβείας.
29 Καὶ γὰρ **ὁ Θεὸς ἡμῶν πῦρ καταναλίσκον.**

13 Ἡ φιλαδελφία μενέτω. 2 Τῆς φιλοξενίας μὴ ἐπιλανθά-
νεσθε· διὰ ταύτης γὰρ ἔλαθόν τινες ξενίσαντες ἀγγέ-
λους. 3 Μιμνῄσκεσθε τῶν δεσμίων ὡς συνδεδεμένοι, τῶν κα-
κουχουμένων ὡς καὶ αὐτοὶ ὄντες ἐν σώματι. 4 Τίμιος ὁ γάμος
ἐν πᾶσι καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος. Πόρνους δὲ καὶ μοιχοὺς κρινεῖ
ὁ Θεός. 5 Ἀφιλάργυρος ὁ τρόπος, ἀρκούμενοι τοῖς παροῦσιν.
Αὐτὸς γὰρ εἴρηκεν, **Οὐ μή σε ἀνῶ οὐδ' οὐ μή σε ἐγκαταλίπω,**
6 ὥστε θαρροῦντας ἡμᾶς λέγειν· **Κύριος ἐμοὶ βοηθός, καὶ οὐ
φοβηθήσομαι. Τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος;**

7 Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν, οἵτινες ἐλάλησαν ὑμῖν
τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ὧν ἀναθεωροῦντες τὴν ἔκβασιν τῆς ἀνα-
στροφῆς μιμεῖσθε τὴν πίστιν. 8 Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς καὶ σή-
μερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. 9 Διδαχαῖς ποικίλαις καὶ
ξέναις μὴ παραφέρεσθε. Καλὸν γὰρ χάριτι βεβαιοῦσθαι τὴν
καρδίαν, οὐ βρώμασιν, ἐν οἷς οὐκ ὠφελήθησαν οἱ περιπατή-
σαντες. 10 Ἔχομεν θυσιαστήριον ἐξ οὗ φαγεῖν οὐκ ἔχουσιν
ἐξουσίαν οἱ τῇ σκηνῇ λατρεύοντες. 11 Ὧν γὰρ **εἰσφέρεται** ζῴων
τὸ αἷμα περὶ ἁμαρτίας εἰς τὰ ἅγια διὰ τοῦ ἀρχιερέως, τούτων
τὰ σώματα **κατακαίεται ἔξω τῆς παρεμβολῆς.** 12 Διὸ καὶ Ἰη-
σοῦς, ἵνα ἁγιάσῃ διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος τὸν λαόν, ἔξω τῆς πύ-

δώσει τὴν ὑπόσχεσι λέγοντας: **Ἀκόμη μιὰ φορὰ ἐγὼ θὰ σείσω ὄχι μόνο τὴ γῆ, ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανό.** **27** Τὸ δὲ **ἀκόμη μιὰ φορὰ** σημαίνει, ὅτι ἐκεῖνα, ποὺ σαλεύονται, θὰ παραμερισθοῦν ὡς δημιουργημένα, γιὰ νὰ μείνουν τὰ ἀσάλευτα (τὰ ἀχειροποίητα ἅγια τῶν ἁγίων, ἡ ἐπουράνια καὶ αἰώνια βασιλεία). **28** Γι' αὐτό, ἀφοῦ παραλαμβάνουμε βασιλεία ἀσάλευτη, ἂς ἀποδίδωμε εὐχαριστία στὸ Θεό, καὶ μ' αὐτὴ ἂς λατρεύωμε τὸ Θεὸ κατὰ τρόπο εὐάρεστο, μὲ σεβασμὸ καὶ εὐλάβεια. **29** Διότι **ὁ Θεός μας εἶναι φωτιά, ποὺ κατακαίει.**

Πνευματικὰ παραγγέλματα

13 Μὴ παύσετε ποτὲ νὰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀδελφούς. **2** Μὴ λησμονεῖτε τὴ φιλοξενία. Διότι ἐξ αἰτίας της μερικοί, χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζουν, φιλοξένησαν ἀγγελιαφόρους (φορεῖς σπουδαίων ἀγγελμάτων, οὐρανίους μηνυτάς). **3** Νὰ ἐνθυμῆσθε τοὺς φυλακισμένους σὰν νὰ εἶσθε καὶ σεῖς φυλακισμένοι, τοὺς κακοπαθοῦντες, διότι καὶ σεῖς ἔχετε σῶμα. **4** Ὁ γάμος νὰ τιμᾶται ἀπ' ὅλους, καὶ ἡ συζυγικὴ κλίνη νὰ εἶναι ἀμόλυντη. Τοὺς πόρνους δὲ καὶ τοὺς μοιχοὺς θὰ καταδικάσῃ ὁ Θεός. **5** Ἡ διαγωγή σας νὰ εἶναι ἀπαλλαγμένη ἀπ' τὴ φιλαργυρία. Ν' ἀρκῆσθε σ' ὅσα ἔχετε. Διότι αὐτὸς ὁ Θεὸς εἶπε, **Δὲν θὰ σὲ ἀφήσω καὶ δὲν θὰ σὲ ἐγκαταλείψω,** **6** ὥστε μὲ πεποίθησι νὰ λέγωμε: **Ὁ Κύριος εἶναι βοηθός μου, καὶ γι' αὐτὸ δὲν θὰ φοβηθῶ. Τί κακὸ μπορεῖ νὰ μοῦ κάνῃ ἄνθρωπος;**

7 Νὰ ἐνθυμῆσθε τοὺς πνευματικοὺς ἡγέτες σας, οἱ ὁποῖοι σᾶς κήρυξαν τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ. Ν' ἀναλογίζεσθε τὸ (ζηλευτὸ) ἀποτέλεσμα τῆς ζωῆς τους, καὶ νὰ μιμῆσθε τὴν πίστι τους. **8** Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἦταν χθές, εἶναι καὶ σήμερα καὶ θὰ εἶναι στοὺς αἰῶνες ὁ αὐτός (ἀναλλοίωτος, ἀμετάβλητος). **9** Ἀπὸ διάφορες καὶ ξένες διδασκαλίες νὰ μὴ παρασύρεσθε. Εἶναι δὲ καλὸ νὰ στηρίζεται ἡ καρδιὰ μὲ χάρι, ὄχι μὲ φαγητά, ἀπὸ τὰ ὁποῖα δὲν ὠφελήθηκαν ὅσοι στηρίχθηκαν σ' αὐτά. **10** Ἔχουμε θυσιαστήριο, ἀπὸ τὸ ὁποῖο δὲν ἔχουν δικαίωμα νὰ φάγουν ὅσοι ὑπηρετοῦν στὴ σκηνή (τοῦ μαρτυρίου)[1]. **11** Γι' αὐτὸ τὰ (συμβολικῶς θυσιαζόμενα) σώματα τῶν ζῴων, τῶν ὁποίων **τὸ αἷμα φέρεται** ἀπὸ τὸν ἀρχιερέα **στὰ ἅγια τῶν ἁγίων γιὰ τὴν κάθαρσι ἀπὸ τὴν ἁμαρτία,** (δὲν τρώγονται, ἀλλὰ) **κατακαίονται ἔξω ἀπὸ τὸ στρα-**

---

1. Ἤ, ὅσοι προσφέρουν λατρεία στὸ Θεὸ χρησιμοποιώντας τὴ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου

λης ἔπαθε. 13 Τοίνυν ἐξερχώμεθα πρὸς αὐτὸν **ἔξω τῆς παρεμ-**
βολῆς τὸν ὀνειδισμὸν αὐτοῦ φέροντες. 14 Οὐ γὰρ ἔχομεν ὧδε
μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν. 15 Δι'
αὐτοῦ οὖν **ἀναφέρωμεν θυσίαν αἰνέσεως** διὰ παντὸς τῷ Θεῷ,
τοῦτ' ἔστι **καρπὸν χειλέων** ὁμολογούντων τῷ ὀνόματι
αὐτοῦ.
16 Τῆς δὲ εὐποιΐας καὶ κοινωνίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε· τοιαύ-
ταις γὰρ θυσίαις εὐαρεστεῖται ὁ Θεός.
17 Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπείκετε· αὐτοὶ γὰρ
ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν ὡς λόγον ἀποδώσοντες·
ἵνα μετὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσι καὶ μὴ στενάζοντες· ἀλυσιτελὲς
γὰρ ὑμῖν τοῦτο. 18 Προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν. Πεποίθαμεν γὰρ
ὅτι καλὴν συνείδησιν ἔχομεν, ἐν πᾶσι καλῶς θέλοντες ἀνα-
στρέφεσθαι. 19 Περισσοτέρως δὲ παρακαλῶ τοῦτο ποιῆσαι, ἵνα
τάχιον ἀποκατασταθῶ ὑμῖν.

20 Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης, ὁ ἀναγαγὼν ἐκ νεκρῶν **τὸν ποι-**
μένα τῶν προβάτων τὸν μέγαν **ἐν αἵματι διαθήκης αἰωνίου,**
τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν, 21 καταρτίσαι ὑμᾶς ἐν παντὶ ἔργῳ
ἀγαθῷ εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ, ποιῶν ἐν ὑμῖν τὸ εὐά-
ρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ.
Ὧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.
22 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἀνέχεσθε τοῦ λόγου τῆς πα-
ρακλήσεως· καὶ γὰρ διὰ βραχέων ἐπέστειλα ὑμῖν. 23 Γινώσκε-
τε τὸν ἀδελφὸν Τιμόθεον ἀπολελυμένον, μεθ' οὗ, ἐὰν τάχιον
ἔρχηται, ὄψομαι ὑμᾶς.
24 Ἀσπάσασθε πάντας τοὺς ἡγουμένους ὑμῶν καὶ πάντας
τοὺς ἁγίους. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀπὸ τῆς Ἰταλίας.
25 Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

τόπεδο. 12 Γι' αὐτὸ ἐπίσης ὁ Ἰησοῦς, γιὰ νὰ καθαρίσῃ μὲ τὸ αἷμα του
τὸ λαό, θυσιάσθηκε ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι (Συνεπῶς, γιὰ νὰ φάγουν οἱ
Ἰουδαῖοι ἀπὸ τὸ δικό μας θυσιαστήριο, πρέπει νὰ ἐξέλθουν θρησκευ-
τικῶς ἀπὸ τὸν Ἰουδαϊσμὸ καὶ τὸ κέντρο του, τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ νὰ
προσέλθουν στὸ Χριστιανισμὸ καὶ στὴ νέα Ἱερουσαλήμ). 13 Λοιπὸν ἂς
ἐξερχώμεθα πρὸς αὐτὸν **ἔξω ἀπὸ τὸ στρατόπεδο,** βαστάζοντας τὸν
ὀνειδισμό του (ὑποφέροντας χλευασμὸ καὶ ἐξευτελισμὸ ὅπως ἐκεῖνος).
14 Ἄλλωστε δὲν ἔχουμε ἐδῶ μόνιμη πόλι, ἀλλ' ἐπιζητοῦμε τὴ μελλον-
τική (τὴν ἄνω Ἱερουσαλήμ). 15 Δι' αὐτοῦ δὲ (τοῦ Χριστοῦ) ἂς **προσ-
φέρωμε** στὸ Θεὸ πάντοτε **θυσία σὲ ὕμνο,** ποὺ εἶναι **καρπὸς ἀπὸ χεί-
λη,** ποὺ δοξολογοῦν τὸ ὄνομά του.

16 Ἐπίσης νὰ μὴ λησμονῆτε ν' ἀγαθοεργῆτε καὶ νὰ μεταδίδετε ἀπὸ τὰ
ἀγαθά σας στοὺς ἄλλους. Διότι μὲ τέτοιες θυσίες εὐχαριστεῖται ὁ Θεός.

17 Νὰ ὑπακούετε στοὺς πνευματικοὺς προϊσταμένους σας καὶ νὰ ὑπο-
τάσσεσθε. Διότι αὐτοὶ ἀγρυπνοῦν γιὰ τὶς ψυχές σας, ἐπειδὴ θὰ δώσουν
λόγο. Νὰ ὑπακούετε καὶ νὰ ὑποτάσσεσθε, ὥστε τὸ ἔργο τῆς μερίμνης
γιὰ σᾶς νὰ κάνουν μὲ χαρὰ καὶ ὄχι στενάζοντας. Διότι τὸ νὰ στενάζουν
δὲν εἶναι πρὸς τὸ συμφέρον σας. 18 Νὰ προσεύχεσθε γιὰ μᾶς. Εἴμεθα
δὲ πεπεισμένοι, ὅτι ἔχουμε καλὴ συνείδησι, καὶ σὲ ὅλα[1] θέλουμε νὰ συμ-
περιφερώμεθα μὲ καλὸ τρόπο. 19 Παρακαλῶ δὲ νὰ κάνετε περισσότερο
τοῦτο (τὴν προσευχή), γιὰ νὰ ἔλθω πάλι κοντά σας συντόμως.

Εὐλογία, δοξολογία, χαιρετισμοί

20 Ὁ δυνατὸς δὲ Θεός, ὁ ὁποῖος ἀνέβασε ἀπὸ τὴ χώρα τῶν νεκρῶν
(ἀνέστησε δηλαδὴ) ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος εἶναι **ὁ ποιμὴν τῶν προβάτων**
ὁ μέγας **μὲ αἷμα διαθήκης αἰωνίας,** τὸν Κύριο μας Ἰησοῦ, 21 εἴθε
νὰ σᾶς καταρτίσῃ γιὰ κάθε καλὸ ἔργο, ὥστε νὰ κάνετε τὸ θέλημά του,
ἔτσι κάνοντας σὲ σᾶς τὸ εὐάρεστο ἐνώπιόν του διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.
Σ' αὐτὸν ἀνήκει ἡ δόξα στοὺς ἀπεράντους αἰῶνες. Ἀμήν.

22 Σᾶς παρακαλῶ δέ, ἀδελφοί, νὰ κρατῆτε στὸ νοῦ σας τὸ λόγο τῆς
διδασκαλίας. Ἄλλωστε σᾶς ἔγραψα μὲ συντομία. 23 Μάθετε, ὅτι ὁ
ἀδελφὸς Τιμόθεος ἔχει ἀπελευθερωθῆ[2]. Καὶ μαζί του, ἐὰν ἔλθῃ συντό-
μως, θὰ σᾶς ἐπισκεφθῶ.

24 Χαιρετισμοὺς σ' ὅλους τοὺς πνευματικοὺς προϊσταμένους σας καὶ
σ' ὅλους τοὺς ἁγίους (τοὺς πιστούς). Σᾶς στέλνουν χαιρετισμοὺς οἱ
οἱ ἀδελφοὶ ἀπὸ τὴν Ἰταλία.

25 Ἡ χάρι μαζὶ μὲ ὅλους σας. Ἀμήν.

---

1. Ἤ, πρὸς ὅλους
2. Ἤ, ἔχει ἀναχωρήσει

ΙΑΚΩΒΟΥ

1 Ἰάκωβος, Θεοῦ καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος, ταῖς δώ-
δεκα φυλαῖς ταῖς ἐν τῇ διασπορᾷ χαίρειν.

2 Πᾶσαν χαρὰν ἡγήσασθε, ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοῖς
περιπέσητε ποικίλοις, 3 γινώσκοντες ὅτι τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς
πίστεως κατεργάζεται ὑπομονήν. 4 Ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔργον τέλει-
ον ἐχέτω, ἵνα ἦτε τέλειοι καὶ ὁλόκληροι, ἐν μηδενὶ λειπόμενοι.

5 Εἰ δέ τις ὑμῶν λείπεται σοφίας, αἰτείτω παρὰ τοῦ διδόντος
Θεοῦ πᾶσιν ἁπλῶς καὶ οὐκ ὀνειδίζοντος, καὶ δοθήσεται αὐτῷ.
6 Αἰτείτω δὲ ἐν πίστει, μηδὲν διακρινόμενος. Ὁ γὰρ διακρινό-
μενος ἔοικε κλύδωνι θαλάσσης ἀνεμιζομένῳ καὶ ῥιπιζομένῳ.
7 Μὴ γὰρ οἰέσθω ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὅτι λήψεταί τι παρὰ τοῦ
Κυρίου. 8 Ἀνὴρ δίψυχος ἀκατάστατος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς
αὐτοῦ.

9 Καυχάσθω δὲ ὁ ἀδελφὸς ὁ ταπεινὸς ἐν τῷ ὕψει αὐτοῦ, 10 ὁ
δὲ πλούσιος ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ, ὅτι ὡς ἄνθος χόρτου πα-
ρελεύσεται. 11 Ἀνέτειλε γὰρ ὁ ἥλιος σὺν τῷ καύσωνι καὶ ἐξή-
ρανε τὸν χόρτον, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσε, καὶ ἡ εὐπρέπεια
τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἀπώλετο. Οὕτω καὶ ὁ πλούσιος ἐν ταῖς
πορείαις αὐτοῦ μαρανθήσεται.

12 Μακάριος ἀνὴρ ὃς ὑπομένει πειρασμόν· ὅτι δόκιμος γε-
νόμενος λήψεται τὸν στέφανον τῆς ζωῆς, ὃν ἐπηγγείλατο ὁ Κύ-
ριος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν.

ΙΑΚΩΒΟΥ

Χαιρετισμός

1 Ἐγὼ ὁ Ἰάκωβος, δοῦλος τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ,
ἀπευθύνομαι στοὺς πιστοὺς ἀπὸ τὶς δώδεκα φυλὲς τοῦ Ἰσραήλ, οἱ
ὁποῖοι ζῆτε διεσπαρμένοι στὸ Ἐξωτερικό. Χαίρετε!

Οἱ δοκιμασίες δημιουργοὶ ὑπομονῆς καὶ ὑπόθεσι χαρᾶς

2 Ὡς κάθε εἶδος χαρᾶς νὰ θεωρῆτε, ἀδελφοί μου, ὅταν πέσετε σὲ
διάφορες δοκιμασίες, **3** λαμβάνοντας ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ δοκιμασία τῆς πί-
στεώς σας δημιουργεῖ ὑπομονή. **4** Ἡ δὲ ὑπομονὴ ἂς εἶναι τελεία, γιὰ
νὰ εἶσθε τέλειοι καὶ ὡλοκληρωμένοι, καὶ νὰ μὴν ὑστερῆτε σὲ τίποτε.

Αἴτησι γιὰ σοφία μὲ πίστι ἀταλάντευτη

5 Ἐὰν δὲ κανεὶς ἀπὸ σᾶς ὑστερῇ σὲ σοφία, νὰ ζητῇ ἀπὸ τὸ Θεό, ὁ
ὁποῖος δίνει σὲ ὅλους πλουσίως καὶ δὲν προσβάλλει κανένα, καὶ θὰ τοῦ
δοθῇ. **6** Ἀλλὰ νὰ ζητῇ μὲ πίστι, χωρὶς νὰ ἔχῃ καμμιὰ ἀμφιβολία. Διό-
τι ἐκεῖνος, ποὺ ἀμφιβάλλει, ὁμοιάζει μὲ θαλάσσιο κῦμα, ποὺ συνταράσ-
σεται ἀπὸ τὸν ἄνεμο καὶ φέρεται πρὸς τὰ ἐδῶ καὶ πρὸς τὰ ἐκεῖ. **7** Νὰ
μὴ νομίζῃ δὲ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὅτι θὰ λάβῃ κάτι ἀπὸ τὸν Κύριο.
8 Ἄνθρωπος, ποὺ ἀμφιβάλλει, δὲν πηγαίνει καλὰ σὲ τίποτε (ἀποτυγ-
χάνει, χάνει σ' ὅλες τὶς ἐνέργειές του, ἀφοῦ οἱ ἐνέργειές του δὲν γίνον-
ται μὲ πίστι).

Ὁ πτωχὸς νὰ εἶναι βέβαιος γιὰ τὸ ὕψος του, ὁ πλούσιος γιὰ τὴ ματαιότητά του

9 Ὁ πτωχὸς δὲ καὶ ἄσημος ἀδελφὸς νὰ εἶναι πεπεισμένος γιὰ τὸ
ὕψος του (τὸ πνευματικὸ μεγαλεῖο του λόγῳ τῆς πίστεώς του),
10 ὁ δὲ πλούσιος γιὰ τὴν ταπεινὴ κατάστασί του (τὴ ματαιότητά του),
διότι θὰ παρέλθῃ ὅπως τὸ ἄνθος τοῦ χόρτου. **11** Ὡς γνωστόν, ἀνατέλ-
λει ὁ ἥλιος μὲ τὴν καυστικὴ θερμότητά του, καὶ ξεραίνει τὸ χόρτο, καὶ
τὸ ἄνθος του πέφτει, καὶ ἡ ὡραιότης τῆς μορφῆς του χάνεται. Ἔτσι καὶ
ὁ πλούσιος, καθὼς θὰ διέρχεται τὸ βίο του μὲ ἐπιχειρήσεις καὶ ἀπο-
λαύσεις, θὰ μαραθῇ.

Εὐτυχὴς ὁ νικητὴς στὸν πειρασμό

12 Εὐτυχὴς ὁ ἄνθρωπος, ποὺ ὑπομένει δοκιμασία. Διότι, ἀφοῦ ἀνα-
δειχθῇ νικητής, θὰ λάβῃ τὸ στεφάνι τῆς (αἰώνιας) ζωῆς, ποὺ ὑποσχέ-
θηκε ὁ Κύριος γι' αὐτούς, οἱ ὁποῖοι τὸν ἀγαποῦν.

13 Μηδεὶς πειραζόμενος λεγέτω ὅτι ἀπὸ Θεοῦ πειράζομαι· ὁ
γὰρ Θεὸς ἀπείραστός ἐστι κακῶν, πειράζει δὲ αὐτὸς οὐδένα.
14 Ἕκαστος δὲ πειράζεται ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας ἐξελκόμε-
νος καὶ δελεαζόμενος. 15 Εἶτα ἡ ἐπιθυμία συλλαβοῦσα τίκτει
ἁμαρτίαν, ἡ δὲ ἁμαρτία ἀποτελεσθεῖσα ἀποκύει θάνατον.

16 Μὴ πλανᾶσθε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί· 17 πᾶσα δόσις
ἀγαθὴ καὶ πᾶν δώρημα τέλειον ἄνωθέν ἐστι καταβαῖνον ἀπὸ
τοῦ πατρὸς τῶν φώτων, παρ' ᾧ οὐκ ἔνι παραλλαγὴ ἢ τροπῆς
ἀποσκίασμα. 18 Βουληθεὶς ἀπεκύησεν ἡμᾶς λόγῳ ἀληθείας
εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς ἀπαρχήν τινα τῶν αὐτοῦ κτισμάτων.

19 Ὥστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἔστω πᾶς ἄνθρωπος ταχὺς
εἰς τὸ ἀκοῦσαι, βραδὺς εἰς τὸ λαλῆσαι, βραδὺς εἰς ὀργήν.
20 Ὀργὴ γὰρ ἀνδρὸς δικαιοσύνην Θεοῦ οὐ κατεργάζεται.
21 Διὸ ἀποθέμενοι πᾶσαν ῥυπαρίαν καὶ περισσείαν κακίας ἐν
πραΰτητι δέξασθε τὸν ἔμφυτον λόγον τὸν δυνάμενον σῶσαι τὰς
ψυχὰς ὑμῶν.
22 Γίνεσθε δὲ ποιηταὶ λόγου καὶ μὴ μόνον ἀκροαταὶ παρα-
λογιζόμενοι ἑαυτούς. 23 Ὅτι εἴ τις ἀκροατὴς λόγου ἐστὶ καὶ οὐ
ποιητής, οὗτος ἔοικεν ἀνδρὶ κατανοοῦντι τὸ πρόσωπον τῆς γε-
νέσεως αὐτοῦ ἐν ἐσόπτρῳ. 24 Κατενόησε γὰρ ἑαυτὸν καὶ ἀπε-
λήλυθε, καὶ εὐθέως ἐπελάθετο ὁποῖος ἦν. 25 Ὁ δὲ παρακύψας
εἰς νόμον τέλειον τὸν τῆς ἐλευθερίας καὶ παραμείνας, οὗτος
οὐκ ἀκροατὴς ἐπιλησμονῆς γενόμενος, ἀλλὰ ποιητὴς ἔργου,
οὗτος μακάριος ἐν τῇ ποιήσει αὐτοῦ ἔσται.

26 Εἴ τις δοκεῖ θρῆσκος εἶναι ἐν ὑμῖν μὴ χαλιναγωγῶν
γλῶσσαν αὐτοῦ, ἀλλ' ἀπατῶν καρδίαν αὐτοῦ, τούτου μάταιος ἡ
θρησκεία. 27 Θρησκεία καθαρὰ καὶ ἀμίαντος παρὰ τῷ Θεῷ

Αἰτία τοῦ ἁμαρτωλοῦ πειρασμοῦ ὁ ἴδιος ὁ ἄνθρωπος, ὄχι ὁ Θεός

13 Κανείς, ποὺ ἔχει ἁμαρτωλὸ πειρασμό, νὰ μὴ λέγῃ, «Ἀπὸ τὸ Θεὸ
ἔχω τὸν πειρασμό». Διότι ὁ Θεὸς δὲν ἔχει πεῖρα τῶν (διαφόρων)
κακῶν, καὶ ὁ ἴδιος δὲν προκαλεῖ ἁμαρτωλὸ πειρασμὸ σὲ κανένα.
14 Ἀλλὰ καθένας μπαίνει σὲ ἁμαρτωλὸ πειρασμὸ ἀπὸ τὴ δική του ἐπι-
θυμία, ποὺ τὸν ἐξωθεῖ καὶ τὸν τραβᾷ μὲ τὸ δόλωμα τῆς ἡδονῆς.
15 Ἔπειτα ἡ ἐπιθυμία, ἀφοῦ συλλάβῃ, γεννᾷ ἁμαρτία, ἡ δὲ ἁμαρτία,
ἀφοῦ ὁλοκληρωθῇ, γεννᾷ θάνατο.

Ἀπὸ τὸ Θεὸ κατεβαίνει μόνο τὸ καλὸ καὶ τέλειο

16 Μὴ πλανᾶσθε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. **17** Ἀπὸ πάνω, ἀπὸ τὸ δη-
μιουργὸ τῶν φωτεινῶν ἀστέρων, στὸν ὁποῖο δὲν ὑπάρχει ἀλλοίωσι ἢ
σκιὰ λόγῳ κινήσεως καὶ ἀλλαγῆς θέσεως, κατεβαίνει κάθε δόσι, ἡ
ὁποία εἶναι κ α λ ή (ὄχι κακή), καὶ κάθε δῶρο, τὸ ὁποῖο εἶναι τ έ -
λ ε ι ο (ὄχι ἀτελές). **18** Θέλησε καὶ μᾶς γέννησε μὲ τὸ λόγο τῆς ἀλη-
θείας, γιὰ νὰ εἴμεθα ἕνα ἐκλεκτὸ μέρος τῶν δημιουργημάτων του.

Ἐφαρμοσταὶ τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, ὄχι μόνον ἀκροαταί

19 Ἂς εἶναι δέ, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, κάθε ἄνθρωπος ταχὺς στὸ νὰ
ἀκούσῃ, βραδὺς στὸ νὰ μιλήσῃ, βραδὺς σὲ ὀργή. **20** Διότι ἡ ὀργὴ τοῦ
ἀνθρώπου δὲν συντελεῖ σὲ δικαίωσι ἀπ' τὸ Θεό. **21** Γι' αὐτό, ἀφοῦ
ἀποβάλετε κάθε κακία ὡς ρυπαρὸ καὶ περιττὸ πρᾶγμα, δεχθῆτε μὲ τα-
πεινοφροσύνη τὸ λόγο, ὁ ὁποῖος εἶναι σύμφωνος μὲ τὴν ἀνθρωπίνη φύ-
σι καὶ δύναται νὰ σᾶς σώσῃ.
22 Νὰ γίνεσθε δὲ ἐφαρμοσταὶ τοῦ λόγου καὶ ὄχι μόνον ἀκροαταί,
ποὺ ξεγελοῦν τοὺς ἑαυτούς τους. **23** Διότι, ἐὰν κανεὶς εἶναι ἀκροατὴς
τοῦ λόγου καὶ ὄχι ἐφαρμοστής, αὐτὸς ὁμοιάζει μὲ ἄνθρωπο, ποὺ βλέ-
πει τὴ μορφὴ τοῦ σώματός του στὸν καθρέπτη. **24** Εἶδε δηλαδὴ τὸν
ἑαυτό του καὶ ἀπῆλθε, καὶ ἀμέσως λησμόνησε πῶς ἦταν. **25** Ἀλλ'
αὐτός, ποὺ ἔσκυψε πάνω στὸν τέλειο νόμο, ποὺ ἐλευθερώνει ἀπὸ τὴν
ἁμαρτία, καὶ παρέμεινε σ' αὐτόν, αὐτός, ἐπειδὴ δὲν ἔγινε ἀκροατὴς ποὺ
λησμονεῖ, ἀλλ' ἐκτελεστὴς ἔργου, αὐτὸς θὰ εἶναι εὐτυχὴς γιὰ τὴν ἐκτέ-
λεσι τοῦ ἔργου.

Θρησκεία ἀληθινή

26 Ἐὰν κανεὶς μεταξύ σας νομίζῃ, ὅτι εἶναι θρῆσκος, ἐνῷ δὲν χαλι-
ναγωγεῖ τὴ γλῶσσα του, ἀλλὰ ξεγελᾷ τὴ συνείδησί του, αὐτοῦ ἡ θρη-
σκεία εἶναι ματαία (ἀνωφελής). **27** Θρησκεία καθαρὴ καὶ ἀμόλυντη γιὰ

καὶ πατρὶ αὕτη ἐστίν, ἐπισκέπτεσθαι ὀρφανοὺς καὶ χήρας ἐν
τῇ θλίψει αὐτῶν, ἄσπιλον ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου.

2 Ἀδελφοί μου, μὴ ἐν προσωποληψίαις ἔχετε τὴν πίστιν τοῦ
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς δόξης. 2 Ἐὰν γὰρ εἰσέλθῃ
εἰς τὴν συναγωγὴν ὑμῶν ἀνὴρ χρυσοδακτύλιος ἐν ἐσθῆτι λαμ-
πρᾷ, εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχὸς ἐν ῥυπαρᾷ ἐσθῆτι, 3 καὶ ἐπιβλέ-
ψητε ἐπὶ τὸν φοροῦντα τὴν ἐσθῆτα τὴν λαμπρὰν καὶ εἴπητε
αὐτῷ, σὺ κάθου ὧδε καλῶς, καὶ τῷ πτωχῷ εἴπητε, σὺ στῆθι
ἐκεῖ ἢ κάθου ὧδε ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν μου, 4 καὶ οὐ διεκρίθητε ἐν
ἑαυτοῖς καὶ ἐγένεσθε κριταὶ διαλογισμῶν πονηρῶν;
5 Ἀκούσατε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. Οὐχ ὁ Θεὸς ἐξελέξατο
τοὺς πτωχοὺς τοῦ κόσμου πλουσίους ἐν πίστει καὶ κληρονό-
μους τῆς βασιλείας ἧς ἐπηγγείλατο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν;
6 Ὑμεῖς δὲ ἠτιμάσατε τὸν πτωχόν. Οὐχ οἱ πλούσιοι καταδυνα-
στεύουσιν ὑμῶν, καὶ αὐτοὶ ἕλκουσιν ὑμᾶς εἰς κριτήρια; 7 Οὐκ
αὐτοὶ βλασφημοῦσι τὸ καλὸν ὄνομα τὸ ἐπικληθὲν ἐφ’ ὑμᾶς;
8 Εἰ μέντοι νόμον τελεῖτε βασιλικὸν κατὰ τὴν γραφήν, **Ἀγα-
πήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν,** καλῶς ποιεῖτε· 9 εἰ δὲ
προσωποληπτεῖτε, ἁμαρτίαν ἐργάζεσθε, ἐλεγχόμενοι ὑπὸ τοῦ
νόμου ὡς παραβάται. 10 Ὅστις γὰρ ὅλον τὸν νόμον τηρήσῃ,
πταίσῃ δὲ ἐν ἑνί, γέγονε πάντων ἔνοχος. 11 Ὁ γὰρ εἰπών, **Μὴ
μοιχεύσῃς,** εἶπε καί, **Μὴ φονεύσῃς.** Εἰ δὲ οὐ μοιχεύσεις, φο-
νεύσεις δέ, γέγονας παραβάτης νόμου. 12 Οὕτω λαλεῖτε καὶ
οὕτω ποιεῖτε, ὡς διὰ νόμου ἐλευθερίας μέλλοντες κρίνεσθαι.
13 Ἡ γὰρ κρίσις ἀνέλεος τῷ μὴ ποιήσαντι ἔλεος. Κατα-
καυχᾶται ἔλεος κρίσεως.

14 Τί τὸ ὄφελος, ἀδελφοί μου, ἐὰν πίστιν λέγῃ τις ἔχειν,
ἔργα δὲ μὴ ἔχῃ; Μὴ δύναται ἡ πίστις σῶσαι αὐτόν; 15 Ἐὰν δὲ

τὸ Θεὸ καὶ πατέρα εἶναι αὐτή: Νὰ ἐνδιαφέρεται κανεὶς γιὰ τὰ ὀρφανὰ
καὶ τὶς χῆρες στὴν ἀνάγκη τους, νὰ διατηρῇ τὸν ἑαυτό του ἀμόλυντο
ἀπὸ τὸν κόσμο.

Ἡ προσωποληψία καταδικάζεται ὡς ἁμαρτία

2 Ἀδελφοί μου, νὰ μὴν ἔχετε τὴν πίστι (τὴ θρησκεία) τοῦ ἐνδόξου
Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ μαζὶ μὲ προσωποληψίες (Ἀφοῦ ὁ Κύ-
ριός μας εἶναι ἔνδοξος, καὶ ἡ πίστι του εἶναι ἔνδοξη, καὶ δὲν πρέπει νὰ
τὴν προσβάλλωμε μὲ προσωποληψίες). **2** Ἐάν, παραδείγματος χάριν,
εἰσέλθῃ στὴ σύναξί σας ἄνθρωπος μὲ χρυσὰ δακτυλίδια καὶ λαμπρὴ
ἐνδυμασία, εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχὸς μὲ λερωμένη ἐνδυμασία, **3** καὶ δώ-
σετε σημασία σ' ἐκεῖνον, ποὺ φορεῖ τὴ λαμπρὴ ἐνδυμασία, καὶ τοῦ
εἰπῆτε, «Σὺ κάθησε ἐδῶ στὴν καλὴ θέσι», καὶ στὸν πτωχὸ εἰπῆτε, «Σὺ
στάσου ἐκεῖ» ἢ «Κάθησε ἐδῶ κάτω ἀπὸ τὸ ὑποπόδιό μου», **4** ἔτσι δὲν
κάνατε μέσα σας διάκρισι καὶ κρίνατε μὲ διαλογισμοὺς πονηρούς;
5 Ἀκούσετε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. Ὁ Θεὸς δὲν ἐξέλεξε τοὺς πτω-
χοὺς ἀπὸ τὸν κόσμο γιὰ νὰ εἶναι πλούσιοι σὲ πίστι καὶ κληρονόμοι τῆς
βασιλείας, τὴν ὁποία ὑποσχέθηκε γι' αὐτούς, οἱ ὁποῖοι τὸν ἀγαποῦν;
6 Ἀλλὰ σεῖς προσβάλατε τὸν πτωχό. Δὲν εἶναι οἱ πλούσιοι ποὺ σᾶς κα-
ταδυναστεύουν; Δὲν εἶναι αὐτοὶ ἐπίσης ποὺ σᾶς σύρουν σὲ δικαστήρια;
7 Δὲν εἶναι αὐτοὶ ποὺ δυσφημοῦν τὸ καλὸ ὄνομα (τὸ χριστιανικὸ ὄνο-
μα) ποὺ δόθηκε σὲ σᾶς; **8** Ἐὰν βεβαίως ἐφαρμόζετε τὸ βασιλικὸ νόμο
κατὰ τὸ Γραφικὸ χωρίο, **Ν' ἀγαπᾷς τὸν πλησίον σου σὰν τὸν ἑαυ-
τό σου,** καλῶς πράττετε. **9** Ἐὰν ὅμως προσωποληπτῆτε, κάνετε ἁμαρ-
τία καὶ καταδικάζεσθε ἀπὸ τὸ νόμο ὡς παραβάτες. **10** Διότι, ὅποιος
τηρήσῃ ὅλο τὸ νόμο, γίνῃ δὲ παραβάτης σὲ ἕνα, (εἶναι σὰν νὰ) ἔγινε
παραβάτης σὲ ὅλα (ὁπωσδήποτε δηλαδὴ καταδικάζεται). **11** Διότι
ἐκεῖνος, ποὺ εἶπε, **Μὴ μοιχεύσῃς,** εἶπε καί, **Μὴ φονεύσῃς.** Καὶ ἐὰν
δὲν μοιχεύσῃς, ἀλλὰ φονεύσῃς, ἔγινες παραβάτης τοῦ νόμου. **12** Ἔτσι
νὰ ὁμιλῆτε καὶ ἔτσι νὰ πράττετε, ὡς ἄνθρωποι ποὺ πρόκειται νὰ
κριθῆτε μὲ νόμο ἐλευθερίας (ἀπὸ τὰ πάθη, ὅπως ἡ προσωποληψία).
13 Ἡ δὲ κρίσις γι' αὐτόν, ποὺ δὲν ἔδειξε ἀγάπη, θὰ εἶναι ἄνευ ἀγάπης
(σκληρή). Ἡ ἀγάπη ὑπερισχύει τῆς κρίσεως.

Πίστι χωρὶς ἔργα εἶναι νεκρή

14 Τί τὸ ὄφελος, ἀδελφοί μου, ἐὰν λέγῃ κανείς, ὅτι ἔχει πίστι, ἀλλὰ
δὲν ἔχῃ ἔργα; Μήπως δύναται ἡ πίστι νὰ τὸν σώσῃ; **15** Ἐάν, παρα-

ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑπάρχωσι καὶ λειπόμενοι ὦσι τῆς
ἐφημέρου τροφῆς, 16 εἴπῃ δέ τις αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν, ὑπάγετε ἐν
εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε καὶ χορτάζεσθε, μὴ δῶτε δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπι-
τήδεια τοῦ σώματος, τί τὸ ὄφελος; 17 Οὕτω καὶ ἡ πίστις, ἐὰν
μὴ ἔργα ἔχῃ, νεκρά ἐστι καθ' ἑαυτήν.

18 Ἀλλ' ἐρεῖ τις· Σὺ πίστιν ἔχεις; Κἀγὼ ἔργα ἔχω. Δεῖξόν μοι
τὴν πίστιν σου ἐκ τῶν ἔργων σου, κἀγὼ δείξω σοι ἐκ τῶν ἔργων
μου τὴν πίστιν μου. 19 Σὺ πιστεύεις ὅτι ὁ Θεὸς εἷς ἐστι; Καλῶς
ποιεῖς. Καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουσι καὶ φρίσσουσι. 20 Θέλεις
δὲ γνῶναι, ὦ ἄνθρωπε κενέ, ὅτι ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νε-
κρά ἐστιν; 21 Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη,
ἀνενέγκας Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον; 22 Βλέ-
πεις ὅτι ἡ πίστις συνήργει τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν ἔργων
ἡ πίστις ἐτελειώθη, 23 καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα,
**Ἐπίστευσε δὲ Ἀβραὰμ τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιο-
σύνην,** καὶ **φίλος Θεοῦ** ἐκλήθη. 24 Ὁρᾶτε τοίνυν ὅτι ἐξ ἔργων
δικαιοῦται ἄνθρωπος καὶ οὐκ ἐκ πίστεως μόνον. 25 Ὁμοίως δὲ
καὶ Ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ὑποδεξαμένη τοὺς
ἀγγέλους καὶ ἑτέρᾳ ὁδῷ ἐκβαλοῦσα; 26 Ὥσπερ γὰρ τὸ σῶμα
χωρὶς πνεύματος νεκρόν ἐστιν, οὕτω καὶ ἡ πίστις χωρὶς τῶν
ἔργων νεκρά ἐστι.

3 Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε, ἀδελφοί μου, εἰδότες ὅτι
μεῖζον κρίμα ληψόμεθα· 2 πολλὰ γὰρ πταίομεν ἅπαντες.
Εἴ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει, οὗτος τέλειος ἀνήρ, δυνατὸς χαλινα-
γωγῆσαι καὶ ὅλον τὸ σῶμα. 3 Ἴδε τῶν ἵππων τοὺς χαλινοὺς εἰς
τὰ στόματα βάλλομεν πρὸς τὸ πείθεσθαι αὐτοὺς ἡμῖν, καὶ
ὅλον τὸ σῶμα αὐτῶν μετάγομεν. 4 Ἰδοὺ καὶ τὰ πλοῖα, τηλι-
καῦτα ὄντα καὶ ὑπὸ σκληρῶν ἀνέμων ἐλαυνόμενα, μετάγεται
ὑπὸ ἐλαχίστου πηδαλίου ὅπου ἂν ἡ ὁρμὴ τοῦ εὐθύνοντος βού-
ληται. 5 Οὕτω καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν μέλος ἐστὶ καὶ μεγαλαυ-
χεῖ.

Ἰδοὺ ὀλίγον πῦρ ἡλίκην ὕλην ἀνάπτει! 6 Καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ,

δείγματος χάριν, κάποιος ἀδελφὸς ἢ κάποια ἀδελφὴ εἶναι γυμνοὶ καὶ
στεροῦνται τῆς τροφῆς τῆς ἡμέρας, **16** εἰπῇ δὲ κάποιος ἀπὸ σᾶς σ'
αὐτούς, «Πηγαίνετε χωρὶς ἀνησυχία, ζεσταθῆτε καὶ χορτάσετε», ἀλλὰ
δὲν τοὺς δώσετε τὰ ἀναγκαῖα γιὰ τὸ σῶμα, τί τὸ ὄφελος; **17** Ἔτσι καὶ
ἡ πίστι, ἐὰν δὲν ἔχῃ ἔργα, μόνη εἶναι νεκρή.
18 Θὰ εἰπῇ δὲ κάποιος: «Σὺ ἔχεις πίστι; Καὶ ἐγὼ ἔχω ἔργα. Ἀπό-
δειξέ μου τὴν πίστι σου ἀπὸ τὰ ἔργα σου, καὶ ἐγὼ θὰ σοῦ ἀποδείξω τὴ
δική μου πίστι ἀπὸ τὰ ἔργα μου. **19** Σὺ πιστεύεις, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι
ἕνας; Καλὰ κάνεις. Ἀλλὰ καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουν καὶ φρίττουν.
20 Θέλεις δὲ νὰ μάθῃς, ὦ ἄνθρωπε ἀνόητε, ὅτι ἡ πίστι χωρὶς τὰ ἔργα
εἶναι νεκρή; **21** Ὁ Ἀβραὰμ ὁ πατέρας μας δὲν δικαιώθηκε ἀπὸ ἔργα
μὲ τὸ ν' ἀνεβάσῃ τὸν Ἰσαὰκ τὸν υἱό του στὸ θυσιαστήριο; **22** Βλέπεις,
ὅτι ἡ πίστι συντελοῦσε στὰ ἔργα του, καὶ ἀπὸ τὰ ἔργα ἡ πίστι δικαιώ-
θηκε, **23** καὶ ἔτσι ἐκπληρώθηκε τὸ Γραφικὸ χωρίο ποὺ λέγει, **Πίστευ-
σε δὲ ὁ Ἀβραὰμ στὸ Θεό, καὶ τοῦ ὑπολογίσθηκε γιὰ δικαίωσι**[1],
καὶ (σύμφωνα πρὸς ἄλλο Γραφικὸ χωρίο) ὠνομάσθηκε **φίλος τοῦ Θε-
οῦ**». **24** Βλέπετε, λοιπόν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος δικαιώνεται ἀπὸ τὰ ἔργα καὶ
ὄχι μόνο ἀπὸ τὴν πίστι. **25** Ἐπίσης καὶ αὐτὴ ἡ Ραὰβ ἡ πόρνη δὲν δι-
καιώθηκε ἀπὸ ἔργα μὲ τὸ νὰ ὑποδεχθῇ τοὺς ἀπεσταλμένους (τοῦ
Ἰσραήλ, τοὺς κατασκόπους) καὶ νὰ τοὺς διώξῃ ἀπὸ ἄλλο δρόμο;
26 Ὅπως δὲ τὸ σῶμα χωρὶς τὸ πνεῦμα εἶναι νεκρό, ἔτσι καὶ ἡ πίστι
χωρὶς τὰ ἔργα εἶναι νεκρή.

Ἡ ἀχαλίνωτη γλῶσσα ἡ μεγάλη συμφορά

3 Ἀδελφοί μου, ἂς μὴ γίνεσθε πολλοὶ διδάσκαλοι, λαμβάνοντας ὑπ'
ὄψιν, ὅτι θὰ τιμωρηθοῦμε περισσότερο. **2** Διότι ὅλοι ἀνεξαιρέτως
ὑποπίπτουμε σὲ πολλὰ σφάλματα. Ὅποιος δὲν ὑποπίπτει σὲ σφάλμα μὲ
λόγο, αὐτὸς εἶναι τέλειος ἄνθρωπος, ἱκανὸς νὰ χαλιναγωγήσῃ καὶ ὅλο
τὸ σῶμα. **3** Ἰδού, τὰ χαλινάρια τῶν ἵππων θέτουμε στὰ στόματα, γιὰ
νὰ ὑποτάσσωνται σὲ μᾶς, καὶ ἔτσι κατευθύνουμε ὅλο τὸ σῶμα τους.
4 Ἰδοὺ καὶ τὰ πλοῖα, ἐνῷ εἶναι τόσο μεγάλα καὶ σπρώχνονται ἀπὸ
ἰσχυροὺς ἀνέμους, κατευθύνονται ἀπὸ ἕνα πολὺ μικρὸ πηδάλιο (τιμόνι)
ὅπου θέλει ὁ πηδαλιοῦχος. **5** Ἔτσι καὶ ἡ γλῶσσα εἶναι μικρὸ μέλος,
ἀλλὰ κάνει μεγάλα πράγματα.
Ἰδοὺ λίγη φωτιὰ πόσο μεγάλο δάσος καίει! **6** Καὶ ἡ γλῶσσα εἶναι
φωτιά, ἡ μεγάλη καταστροφή[1]. Ἐπίσης ἡ γλῶσσα εἶναι ἐκείνη μεταξὺ
τῶν μελῶν μας, ποὺ (σὰν ἄλλο πινέλο ποὺ κηλιδώνει καθαρὴ ἐπιφά-

---

1. Ἤ, καὶ θεωρήθηκε δίκαιος

ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας. Οὕτως ἡ γλῶσσα καθίσταται ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν ἡ σπιλοῦσα ὅλον τὸ σῶμα καὶ φλογίζουσα τὸν τροχὸν τῆς γενέσεως καὶ φλογιζομένη ὑπὸ τῆς γεέννης.

7 Πᾶσα γὰρ φύσις θηρίων τε καὶ πετεινῶν, ἑρπετῶν τε καὶ
ἐναλίων δαμάζεται καὶ δεδάμασται τῇ φύσει τῇ ἀνθρωπίνῃ.
8 Τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς δύναται ἀνθρώπων δαμάσαι. Ἀκατά-
σχετον κακόν, μεστὴ ἰοῦ θανατηφόρου! 9 Ἐν αὐτῇ εὐλογοῦμεν
τὸν Θεὸν καὶ πατέρα, καὶ ἐν αὐτῇ καταρώμεθα τοὺς ἀνθρώ-
πους τοὺς καθ' ὁμοίωσιν Θεοῦ γεγονότας. 10 Ἐκ τοῦ αὐτοῦ στό-
ματος ἐξέρχεται εὐλογία καὶ κατάρα. Οὐ χρή, ἀδελφοί μου,
ταῦτα οὕτω γίνεσθαι. 11 Μήτι ἡ πηγὴ ἐκ τῆς αὐτῆς ὀπῆς βρύ-
ει τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πικρόν; 12 Μή δύναται, ἀδελφοί μου, συκῆ
ἐλαίας ποιῆσαι ἢ ἄμπελος σῦκα; Οὕτως οὐδεμία πηγὴ ἁλυκὸν
καὶ γλυκὺ ποιῆσαι ὕδωρ.

13 Τίς σοφὸς καὶ ἐπιστήμων ἐν ὑμῖν; Δειξάτω ἐκ τῆς καλῆς
ἀναστροφῆς τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πραΰτητι σοφίας. 14 Εἰ δὲ ζῆλον
πικρὸν ἔχετε καὶ ἐριθείαν ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ κατα-
καυχᾶσθε καὶ ψεύδεσθε κατὰ τῆς ἀληθείας. 15 Οὐκ ἔστιν αὕτη
ἡ σοφία ἄνωθεν κατερχομένη, ἀλλ' ἐπίγειος, ψυχική, δαιμο-
νιώδης. 16 Ὅπου γὰρ ζῆλος καὶ ἐριθεία, ἐκεῖ ἀκαταστασία καὶ
πᾶν φαῦλον πρᾶγμα. 17 Ἡ δὲ ἄνωθεν σοφία πρῶτον μὲν ἁγνή
ἐστιν, ἔπειτα εἰρηνική, ἐπιεικής, εὐπειθής, μεστὴ ἐλέους καὶ
καρπῶν ἀγαθῶν, ἀδιάκριτος καὶ ἀνυπόκριτος. 18 Καρπὸς δὲ
τῆς δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ σπείρεται τοῖς ποιοῦσιν εἰρήνην.

νεια) κηλιδώνει ὁλόκληρο τὸ σῶμα, καὶ (σὰν ἄλλη μάχαιρα) φλογίζει σὰν ἄλλο ἀκονιστικὸ τροχὸ τὸ σῶμα καὶ φλογίζεται ἀπὸ τὴ γέεννα (ἀπὸ τὴ φωτιὰ τῶν παθῶν). (Ὅπως δηλαδὴ ἡ μάχαιρα φλογίζει τὸν ἀκονιστικὸ τροχὸ καὶ φλογίζεται ἀπ' αὐτόν, ἔτσι καὶ ἡ γλῶσσα ἐξάπτει τὸν ἐμπαθῆ ἄνθρωπο καὶ ἐξάπτεται ἀπ' αὐτόν).

7 Κάθε δὲ εἶδος θηρίων καὶ πτηνῶν καὶ ἑρπετῶν καὶ θαλασσίων ζῴων δαμάζεται καὶ ἔχει δαμασθῆ ἀπὸ τὸ εἶδος ἄνθρωπος. **8** Ἀλλὰ τὴ γλῶσσα κανεὶς ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους δὲν δύναται νὰ δαμάσῃ. Ἀσυγκράτητο κακό, γεμάτη θανατηφόρο δηλητήριο! **9** Μ' αὐτὴ δοξολογοῦμε τὸ Θεὸ καὶ πατέρα, καὶ μ' αὐτὴ καταρώμεθα τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ἔχουν γίνει συμφώνως πρὸς τὴν (πνευματικὴ) μορφὴ τοῦ Θεοῦ. **10** Ἀπὸ τὸ αὐτὸ στόμα βγαίνει δοξολογία καὶ κατάρα. Δὲν πρέπει, ἀδελφοί μου, αὐτὰ νὰ γίνωνται ἔτσι. **11** Μήπως ἡ πηγὴ ἀπὸ τὸ ἴδιο στόμιο ἀναβλύζει γλυκὸ καὶ πικρὸ νερό; **12** Μήπως δύναται, ἀδελφοί μου, ἡ συκιὰ νὰ κάνῃ ἐλιὲς ἢ τὸ κλῆμα νὰ κάνῃ σῦκα; Ἐπίσης καμμιὰ πηγὴ δὲν δύναται νὰ δώσῃ ἁλμυρὸ καὶ γλυκὸ νερό.

Οὐράνια καὶ ἐπίγεια σοφία

13 Ποιός εἶναι σοφὸς καὶ κάτοχος πολλῶν γνώσεων μεταξύ σας; Ἂς δείξῃ μὲ τὴν καλὴ διαγωγὴ τὰ ἔργα του μὲ ταπεινοφροσύνη, ἡ ὁποία προέρχεται ἀπὸ τὴ σοφία. **14** Ἐὰν ὅμως ἔχετε πικρὴ ζηλοτυπία καὶ προκλητικὴ διάθεσι στὴν καρδιά σας, μὴ κομπορρημονεῖτε καὶ λέγετε ψέμα ἀπέναντι στὴν ἀλήθεια. **15** Αὐτὴ ἡ σοφία δὲν κατεβαίνει ἀπὸ πάνω (ἀπὸ τὸν οὐρανό), ἀλλ' εἶναι ἐπίγεια, σαρκική, δαιμονική. **16** Ὅπου δὲ εἶναι ζηλοτυπία καὶ προκλητικὴ διάθεσι, ἐκεῖ εἶναι ἀκαταστασία καὶ κάθε ἄσχημο πρᾶγμα. **17** Ἀντιθέτως ἡ σοφία, ἡ ὁποία κατεβαίνει ἀπὸ πάνω (ἀπὸ τὸν οὐρανό), πρῶτα μὲν εἶναι ἁγνή, ἔπειτα ἄνευ διαταραχῆς καὶ ἀταξίας, εὐγενής, εὐπειθής[2], πλήρης ἀγάπης καὶ καλῶν καρπῶν, ταπεινόφρων καὶ ἀκατηγόρητη[3]. **18** Καρπὸς δὲ τῆς δικαιώσεως (τῆς σωτηρίας) ἀφθόνως παράγεται γιὰ ὅσους πράττουν τὸ καλό.

---

1. Ἤ, ἡ μεγάλη συμφορά, ἤ, ὁλόκληρος κόσμος καταστροφῆς
2. Ἤ, ἄνευ πείσματος
3. Ἤ, ἄμεμπτη

4 Πόθεν πόλεμοι καὶ μάχαι ἐν ὑμῖν; Οὐκ ἐντεῦθεν, ἐκ τῶν
ἡδονῶν ὑμῶν τῶν στρατευομένων ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν;
2 Ἐπιθυμεῖτε, καὶ οὐκ ἔχετε. Φονεύετε καὶ ζηλοῦτε, καὶ οὐ δύ-
νασθε ἐπιτυχεῖν. Μάχεσθε καὶ πολεμεῖτε.
Καὶ οὐκ ἔχετε διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς. 3 Αἰτεῖτε καὶ οὐ
λαμβάνετε, διότι κακῶς αἰτεῖσθε, ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς ὑμῶν δα-
πανήσητε.

4 Μοιχοὶ καὶ μοιχαλίδες! Οὐκ οἴδατε ὅτι ἡ φιλία τοῦ κόσμου
ἔχθρα τοῦ Θεοῦ ἐστιν; Ὃς ἂν οὖν βουληθῇ φίλος εἶναι τοῦ κό-
σμου, ἐχθρὸς τοῦ Θεοῦ καθίσταται. 5 Ἢ δοκεῖτε ὅτι κενῶς ἡ
Γραφὴ λέγει, Πρὸς φθόνον ἐπιποθεῖ τὸ Πνεῦμα ὃ
κατῴκησεν ἐν ἡμῖν, 6 μείζονα δὲ δίδωσι χά-
ριν; Διὸ λέγει· **Ὁ Θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς
δὲ δίδωσι χάριν**.

7 Ὑποτάγητε οὖν τῷ Θεῷ. Ἀντίστητε τῷ Διαβόλῳ, καὶ φεύ-
ξεται ἀφ' ὑμῶν. 8 Ἐγγίσατε τῷ Θεῷ, καὶ ἐγγιεῖ ὑμῖν. Καθαρί-
σατε χεῖρας, ἁμαρτωλοί, καὶ ἁγνίσατε καρδίας, δίψυχοι. 9 Τα-
λαιπωρήσατε καὶ πενθήσατε καὶ κλαύσατε. Ὁ γέλως ὑμῶν εἰς
πένθος μεταστραφήτω καὶ ἡ χαρὰ εἰς κατήφειαν. 10 Ταπεινώ-
θητε ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, καὶ ὑψώσει ὑμᾶς.

11 Μὴ καταλαλεῖτε ἀλλήλων, ἀδελφοί. Ὁ καταλαλῶν ἀδελ-
φοῦ καὶ κρίνων τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καταλαλεῖ νόμου καὶ κρίνει
νόμον. Εἰ δὲ νόμον κρίνεις, οὐκ εἶ ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ κριτής.
12 Εἷς ἐστιν ὁ νομοθέτης καὶ κριτής, ὁ δυνάμενος σῶσαι καὶ
ἀπολέσαι. Σὺ δὲ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἕτερον;

Οἱ ἐπιθυμίες αἰτίες πολέμων καὶ μαχῶν

4 Ἀπὸ ποῦ προέρχονται οἱ πόλεμοι καὶ οἱ μάχες μεταξύ σας; Δὲν
προέρχονται ἀπ' αὐτό, ἀπ' τὶς ἐπιθυμίες σας γιὰ ἀπολαύσεις, ποὺ
ἐκστρατεύουν στὰ μέλη σας; **2** Ἐπιθυμεῖτε, διότι δὲν ἔχετε. Ἀντιπα-
θεῖτε καὶ μισεῖτε, διότι δὲν δύνασθε νὰ ἐπιτύχετε. Μάχεσθε καὶ πολε-
μεῖτε.

Δὲν ἔχετε δέ, διότι δὲν ζητεῖτε. **3** Ζητεῖτε, ἀλλὰ δὲν λαμβάνετε, διό-
τι ζητεῖτε γιὰ κακὸ σκοπό, γιὰ νὰ δαπανήσετε γιὰ τὶς ἡδονικὲς ἐπιθυ-
μίες σας.

«Ἡ φιλία τοῦ κόσμου ἔχθρα τοῦ Θεοῦ ἐστι»

4 Μοιχοὶ καὶ μοιχαλίδες! Δὲν γνωρίζετε, ὅτι ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν κό-
σμο προκαλεῖ τὴν ἔχθρα τοῦ Θεοῦ; Ὁποιοσδήποτε καὶ ἂν θελήσῃ νὰ
γίνῃ φίλος πρὸς τὸν κόσμο, γίνεται ἀντικείμενο τῆς ἔχθρας τοῦ Θεοῦ.
5-6 Ἢ νομίζετε, ὅτι ἀσκόπως ἡ Γραφὴ λέγει, «Τὸ Πνεῦμα, τὸ
ὁποῖο κατῴκησε μεταξύ μας, ὑπεραγαπᾷ καὶ ὑπερ-
ευνοεῖ μὲ ζηλοτυπία»; Γι' αὐτὸ λέγει: **Ὁ Θεὸς τοὺς ὑπερη-
φάνους πολεμεῖ, ἐνῷ τοὺς ταπεινοὺς εὐνοεῖ.**

Ὑποταγὴ στὸ Θεό, ἀντίστασι στὸ Διάβολο

7 Ὑποταχθῆτε λοιπὸν στὸ Θεό. Ἀντισταθῆτε στὸ Διάβολο, καὶ θ'
ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ σᾶς. **8** Πλησιάσετε στὸ Θεό, καὶ θὰ σᾶς πλησιάσῃ.
Καθαρίσετε τὰ χέρια σας, ἁμαρτωλοί, καὶ ἐξαγνίσετε τὶς καρδιές σας,
δίβουλοι. **9** Συντριβῆτε καὶ πενθήσετε καὶ κλαύσετε. Τὸ γέλιο σας ἂς
μετατραπῇ σὲ πένθος καὶ ἡ χαρὰ σὲ κατήφεια (σὲ θλῖψι). **10** Ταπει-
νωθῆτε ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, καὶ θὰ σᾶς ὑψώσῃ.

Ἀποφυγὴ τῆς καταλαλιᾶς καὶ κατακρίσεως

11 Μὴ κακολογεῖτε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο, ἀδελφοί. Ὅποιος κακολογεῖ
ἀδελφὸ καὶ κατακρίνει τὸν ἀδελφό του, κακολογεῖ τὸ νόμο καὶ κατα-
κρίνει τὸ νόμο (ποὺ ἀπαγορεύει τὴν κατάκρισι). Καὶ ἀφοῦ κατακρίνεις
τὸ νόμο, δὲν εἶσαι τηρητὴς τοῦ νόμου, ἀλλὰ κριτής. **12** Ἕνας εἶναι ὁ
νομοθέτης καὶ ὁ κριτής, ὁ ὁποῖος δύναται νὰ σώσῃ καὶ νὰ καταδικάσῃ
σὲ ἀπώλεια. Ἐνῷ σύ, ποὺ κατακρίνεις τὸν ἄλλο, ποιός εἶσαι;

13 Ἄγε νῦν, οἱ λέγοντες· Σήμερον καὶ αὔριον πορευσόμεθα
εἰς τήνδε τὴν πόλιν καὶ ποιήσομεν ἐκεῖ ἐνιαυτὸν ἕνα καὶ
ἐμπορευσόμεθα καὶ κερδήσομεν· 14 οἵτινες οὐκ ἐπίστασθε τὸ
τῆς αὔριον· ποία γὰρ ἡ ζωὴ ὑμῶν; Ἀτμὶς γὰρ ἔσται ἡ πρὸς ὀλί-
γον φαινομένη, ἔπειτα δὲ καὶ ἀφανιζομένη. 15 Ἀντὶ τοῦ λέγειν
ὑμᾶς, ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ, καὶ ζήσομεν καὶ ποιήσομεν τοῦτο
ἢ ἐκεῖνο. 16 Νῦν δὲ καυχᾶσθε ἐν ταῖς ἀλαζονείαις ὑμῶν. Πᾶσα
καύχησις τοιαύτη πονηρά ἐστιν.

17 Εἰδότι οὖν καλὸν ποιεῖν καὶ μὴ ποιοῦντι, ἁμαρτία αὐτῷ
ἐστιν.

5 Ἄγε νῦν, οἱ πλούσιοι. Κλαύσατε ὀλολύζοντες ἐπὶ ταῖς τα-
λαιπωρίαις ὑμῶν ταῖς ἐπερχομέναις. 2 Ὁ πλοῦτος ὑμῶν
σέσηπε καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν σητόβρωτα γέγονεν, 3 ὁ χρυσὸς
ὑμῶν καὶ ὁ ἄργυρος κατίωται, καὶ ὁ ἰὸς αὐτῶν εἰς μαρτύριον
ὑμῖν ἔσται καὶ φάγεται τὰς σάρκας ὑμῶν ὡς πῦρ. Ἐθησαυρί-
σατε ἐν ἐσχάταις ἡμέραις. 4 Ἰδοὺ ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν τῶν
ἀμησάντων τὰς χώρας ὑμῶν ὁ ἀπεστερημένος ἀφ᾿ ὑμῶν κρά-
ζει, καὶ αἱ βοαὶ τῶν θερισάντων εἰς τὰ ὦτα Κυρίου σαβαὼθ
εἰσεληλύθασιν. 5 Ἐτρυφήσατε ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐσπαταλήσατε,
ἐθρέψατε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς. 6 Κατεδικά-
σατε, ἐφονεύσατε τὸν δίκαιον· οὐκ ἀντιτάσσεται ὑμῖν.

7 Μακροθυμήσατε οὖν, ἀδελφοί, ἕως τῆς παρουσίας τοῦ Κυ-
ρίου. Ἰδοὺ ὁ γεωργὸς ἐκδέχεται τὸν τίμιον καρπὸν τῆς γῆς, μα-
κροθυμῶν ἐπ᾿ αὐτῷ ἕως λάβῃ ὑετὸν πρώιμον καὶ ὄψιμον.
8 Μακροθυμήσατε καὶ ὑμεῖς, στηρίξατε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὅτι
ἡ παρουσία τοῦ Κυρίου ἤγγικε. 9 Μὴ στενάζετε κατ᾿ ἀλλήλων,
ἀδελφοί, ἵνα μὴ κριθῆτε. Ἰδοὺ ὁ κριτὴς πρὸ τῶν θυρῶν ἕστη-
κεν. 10 Ὑπόδειγμα λάβετε, ἀδελφοί μου, τῆς κακοπαθείας καὶ
τῆς μακροθυμίας τοὺς προφήτας, οἳ ἐλάλησαν τῷ ὀνόματι Κυ-

Πεποίθησι σὲ ἀλαζονικὲς ἐπιθυμίες

13 Ἐλᾶτε τώρα ἐσεῖς, οἱ ὁποῖοι λέγετε: «Σήμερα καὶ αὔριο θὰ πᾶμε
σ' αὐτὴ τὴν πόλι, καὶ θὰ μείνωμε ἐκεῖ ἕνα ἔτος, καὶ θὰ κάνωμε ἐμπό-
ριο, καὶ θὰ κερδίσωμε». **14** Λέγετε αὐτὰ ἐσεῖς, οἱ ὁποῖοι δὲν γνωρίζε-
τε οὔτε τί θὰ συμβῇ αὔριο. Διότι τί εἶναι ἡ ζωή σας; Σὰν ἀτμὸς εἶναι
βεβαίως, ὁ ὁποῖος φαίνεται γιὰ λίγο καὶ ἔπειτα ἐξαφανίζεται. **15** Ἀντὶ
γι' αὐτὰ ἔπρεπε νὰ λέγετε: «Ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ, τότε θὰ ζήσωμε καὶ
θὰ κάνωμε τοῦτο ἢ ἐκεῖνο». **16** Τώρα ὅμως ἔχετε πεποίθησι στὶς ἀλα-
ζονικὲς ἐπιθυμίες σας. Κάθε τέτοια πεποίθησι εἶναι κακή.

Ἀλλοίμονο στοὺς σκληροὺς πλουσίους

17 Αὐτὸς δέ, ὁ ὁποῖος γνωρίζει νὰ πράττῃ τὸ καλό, ἀλλὰ δὲν πράτ-
τει, αὐτὸς ἁμαρτάνει (Ὁ παρὼν στίχος συνδέεται πρὸς τὰ ἑπόμενα).

5 Ἐλᾶτε τώρα, οἱ πλούσιοι. Κλαύσετε μὲ γοερὲς κραυγὲς γιὰ τὶς
συμφορὲς ποὺ σᾶς ἔρχονται. **2** Ὁ πλοῦτος σας ἔχει σαπίσει, καὶ τὰ
(ἀποθηκευμένα) ροῦχα σας ἔχουν φαγωθῆ ἀπὸ τὸ σκόρο. **3** Τὸ χρυσά-
φι σας καὶ τὸ ἀσῆμι ἔχουν σκουριάσει (μένουν ἀχρησιμοποίητα), καὶ ἡ
σκουριά τους θὰ εἶναι μαρτυρία ἐναντίον σας, καὶ θὰ φάγῃ τὶς σάρκες
σας σὰν φωτιά. Συσσωρεύσατε πλοῦτο (γιὰ) τὶς ἔσχατες ἡμέρες (ἡμέ-
ρες τιμωρίας σας). **4** Ἰδοὺ ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν, ποὺ θέρισαν τὰ χω-
ράφια σας, καὶ σεῖς τὸν κατακρατήσατε, κραυγάζει, καὶ οἱ κραυγὲς τῶν
θεριστῶν ἔχουν φθάσει στὰ αὐτιὰ τοῦ Κυρίου τῶν δυνάμεων. **5** Ζήσατε
πάνω στὴ γῆ μὲ ἀπολαύσεις καὶ σπατάλες, θρέψατε τοὺς ἑαυτούς σας
ὅπως (τρέφονται τὰ ζῷα) γιὰ τὴν ἡμέρα τῆς σφαγῆς. **6** Καταδικάσατε,
φονεύσατε τὸν ἀθῷο· δὲν σᾶς προβάλλει ἀντίστασι.

Ὑπομονὴ καὶ ὄχι γογγυσμός

7 Κάνετε δέ, ἀδελφοί, ὑπομονὴ μέχρι τὴν παρουσία τοῦ Κυρίου.
Ἰδοὺ ὁ γεωργὸς περιμένει τὸν πολύτιμο καρπὸ τῆς γῆς, καρτερώντας
μὲ ὑπομονὴ γι' αὐτόν, γιὰ νὰ πέσῃ πρώιμη (φθινοπωρινὴ) καὶ ὄψιμη
(ἀνοιξιάτικη) βροχή. **8** Κάνετε ὑπομονὴ καὶ σεῖς, μείνετε σταθεροὶ καὶ
ἀκλόνητοι, διότι ἡ παρουσία τοῦ Κυρίου πλησίασε. **9** Μὴ γογγύζετε ὁ
ἕνας κατὰ τοῦ ἄλλου, ἀδελφοί, γιὰ νὰ μὴ καταδικασθῆτε. Ἰδοὺ ὁ δι-
καστὴς στέκεται μπροστὰ στὴν πόρτα. **10** Ὡς παράδειγμα τῆς κακοπα-
θείας καὶ τῆς ὑπομονῆς λάβετε, ἀδελφοί μου, τοὺς προφῆτες, οἱ ὁποῖοι

ρίου. 11 Ἰδοὺ μακαρίζομεν τοὺς ὑπομένοντας. Τὴν ὑπομονὴν
Ἰὼβ ἠκούσατε, καὶ τὸ τέλος Κυρίου εἴδετε, ὅτι πολύσπλαγχνός
ἐστιν ὁ Κύριος καὶ οἰκτίρμων.

12 Πρὸ πάντων δέ, ἀδελφοί μου, μὴ ὀμνύετε μήτε τὸν
οὐρανὸν μήτε τὴν γῆν μήτε ἄλλον τινὰ ὅρκον. Ἤτω δὲ ὑμῶν
τὸ ναὶ ναί, καὶ τὸ οὒ οὔ, ἵνα μὴ εἰς ὑπόκρισιν πέσητε.

13 Κακοπαθεῖ τις ἐν ὑμῖν; Προσευχέσθω. Εὐθυμεῖ τις; Ψαλ-
λέτω. 14 Ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν; Προσκαλεσάσθω τοὺς πρεσβυτέ-
ρους τῆς ἐκκλησίας, καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ᾿ αὐτὸν ἀλείψαν-
τες αὐτὸν ἐλαίῳ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου. 15 Καὶ ἡ εὐχὴ τῆς
πίστεως σώσει τὸν κάμνοντα, καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ Κύριος. Κἂν
ἁμαρτίας ᾖ πεποιηκώς, ἀφεθήσεται αὐτῷ. 16 Ἐξομολογεῖσθε
ἀλλήλοις τὰ παραπτώματα, καὶ εὔχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων, ὅπως
ἰαθῆτε. Πολὺ ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνεργουμένη. 17 Ἠλίας
ἄνθρωπος ἦν ὁμοιοπαθὴς ἡμῖν, καὶ προσευχῇ προσηύξατο τοῦ
μὴ βρέξαι, καὶ οὐκ ἔβρεξεν ἐπὶ τῆς γῆς ἐνιαυτοὺς τρεῖς καὶ
μῆνας ἕξ. 18 Καὶ πάλιν προσηύξατο, καὶ ὁ οὐρανὸς ὑετὸν ἔδω-
κε καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησε τὸν καρπὸν αὐτῆς.

19 Ἀδελφοί, ἐάν τις ἐν ὑμῖν πλανηθῇ ἀπὸ τῆς ἀληθείας, καὶ
ἐπιστρέψῃ τις αὐτόν, 20 γινωσκέτω ὅτι ὁ ἐπιστρέψας ἁμαρ-
τωλὸν ἐκ πλάνης ὁδοῦ αὐτοῦ σώσει ψυχὴν ἐκ θανάτου καὶ κα-
λύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν.

κήρυξαν στὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. **11** Ἰδοὺ μακαρίζουμε ἐκείνους, οἱ
ὁποῖοι ὑπομένουν. Γιὰ τὴν ὑπομονὴ τοῦ Ἰὼβ ἀκούσατε, καὶ τὸ (αἴσιο)
τέλος, ποὺ τοῦ ἐπιφύλαξε ὁ Κύριος, εἴδατε, διότι ὁ Κύριος εἶναι πολυ-
εύσπλαγχνος καὶ γεμᾶτος ἔλεος.

Ἀπαγόρευσι ὅρκου

12 Πρὸ πάντων δέ, ἀδελφοί μου, νὰ μὴν ὁρκίζεσθε οὔτε στὸν οὐρα-
νό, οὔτε στὴ γῆ, οὔτε μὲ κάποιον ἄλλον ὅρκο. Ἂς εἶναι δὲ τὸ «ναὶ»
σας ναί, καὶ τὸ «ὄχι» ὄχι (ὁ λόγος σας δηλαδὴ ν᾽ ἀνταποκρίνεται πρὸς
τὴν ἀλήθεια), γιὰ νὰ μὴ καταδικασθῆτε.

Περὶ προσευχῆς, ψαλμῳδίας, εὐχελαίου, ἀλληλοεξομολογήσεως

13 Ὑποφέρει κάποιος μεταξύ σας; Ἂς προσεύχεται. Βρίσκεται κάποι-
ος σὲ κατάστασι εὐθυμίας; Ἂς ψάλλῃ. **14** Ἀσθενεῖ κάποιος μεταξύ σας;
Ἂς προσκαλέσῃ τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἂς προσευχηθοῦν
γι᾽ αὐτόν, καὶ ἂς τὸν ἀλείψουν μὲ λάδι στὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. **15** Καὶ
ἡ σπλαγχνική[1] προσευχὴ θὰ σώσῃ τὸν ἀσθενῆ, καὶ θὰ τὸν σηκώσῃ ἐπά-
νω ὁ Κύριος. Καὶ ἂν ἀκόμη ἔχῃ κάνει ἁμαρτίες, (καὶ στὴν περίπτωσι
αὐτὴ) θὰ γίνῃ σ᾽ αὐτὸν θεραπεία. **16** Νὰ ἐξομολογῆσθε μεταξύ σας τὰ
πταίσματα, καὶ νὰ προσεύχεσθε ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλο, γιὰ νὰ συγχω-
ρηθῆτε. Ἔχει μεγάλη δύναμι ἡ δέησι τοῦ εὐσεβοῦς, ὅταν εἶναι ἔντονη.
17 Ὁ Ἠλίας ἦταν ἄνθρωπος, τῆς αὐτῆς φύσεως μὲ μᾶς, καὶ προσευ-
χήθηκε ἐντόνως νὰ μὴ βρέξῃ, καὶ δὲν ἔβρεξε πάνω στὴ γῆ τρία ἔτη καὶ
ἕξι μῆνες. **18** Καὶ πάλι προσευχήθηκε, καὶ ὁ οὐρανὸς ἔδωσε βροχὴ καὶ
ἡ γῆ παρήγαγε τὸν καρπό της.

Τὸ διπλὸ κέρδος ἀπὸ τὴν ἐπιτυχία ἐπιστροφῆς παραστρατημένου

19 Ἀδελφοί! Ἐὰν κάποιος μεταξύ σας παραστρατήσῃ ἀπὸ τὸ καλὸ
καὶ κάποιος τὸν ἐπιστρέψῃ, **20** νὰ ξέρῃ (νὰ εἶναι βέβαιος), ὅτι αὐτός,
ποὺ ἐπέστρεψε ἕνα ἁμαρτωλὸ ἀπὸ τὴν πλάνη τοῦ δρόμου του, θὰ σώσῃ
μία ψυχὴ ἀπὸ τὸ θάνατο (τὴν ψυχὴ τοῦ ἄλλου), καὶ θὰ καλύψῃ πλῆθος
ἁμαρτιῶν (ἰδικῶν του ἁμαρτιῶν).

---

1. Ἤ, ἱκετευτική

Α′ ΠΕΤΡΟΥ

1 Πέτρος, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐκλεκτοῖς παρεπιδή-
μοις διασπορᾶς Πόντου, Γαλατίας, Καππαδοκίας, Ἀσίας
καὶ Βιθυνίας 2 κατὰ πρόγνωσιν Θεοῦ Πατρός, ἐν ἁγιασμῷ
Πνεύματος, εἰς ὑπακοὴν καὶ ῥαντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ. Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη.

3 Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ, ὁ κατὰ τὸ πολὺ αὐτοῦ ἔλεος ἀναγεννήσας ἡμᾶς εἰς ἐλπί-
δα ζῶσαν δι᾽ ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ νεκρῶν, 4 εἰς κλη-
ρονομίαν ἄφθαρτον καὶ ἀμίαντον καὶ ἀμάραντον, τετηρημέ-
νην ἐν οὐρανοῖς εἰς ὑμᾶς 5 τοὺς ἐν δυνάμει Θεοῦ φρουρουμέ-
νους διὰ πίστεως εἰς σωτηρίαν ἑτοίμην ἀποκαλυφθῆναι ἐν
καιρῷ ἐσχάτῳ· 6 ἐν ᾧ ἀγαλλιᾶσθε, ὀλίγον ἄρτι, εἰ δέον ἐστί,
λυπηθέντες ἐν ποικίλοις πειρασμοῖς, 7 ἵνα τὸ δοκίμιον ὑμῶν
τῆς πίστεως, πολυτιμότερον χρυσίου τοῦ ἀπολλυμένου, διὰ
πυρὸς δὲ δοκιμαζομένου, εὑρεθῇ εἰς ἔπαινον καὶ τιμὴν καὶ δό-
ξαν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ,

8 ὃν οὐκ εἰδότες ἀγαπᾶτε, εἰς ὃν ἄρτι μὴ ὁρῶντες, πιστεύον-
τες δὲ ἀγαλλιᾶσθε χαρᾷ ἀνεκλαλήτῳ καὶ δεδοξασμένῃ, 9 κο-
μιζόμενοι τὸ τέλος τῆς πίστεως ὑμῶν, σωτηρίαν ψυχῶν.
10 Περὶ ἧς σωτηρίας ἐξεζήτησαν καὶ ἐξηρεύνησαν προφῆται οἱ
περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς χάριτος προφητεύσαντες, 11 ἐρευνῶντες εἰς
τίνα ἢ ποῖον καιρὸν ἐδήλου τὸ ἐν αὐτοῖς Πνεῦμα Χριστοῦ προ-
μαρτυρόμενον τὰ εἰς Χριστὸν παθήματα καὶ τὰς μετὰ ταῦτα
δόξας· 12 οἷς ἀπεκαλύφθη ὅτι οὐχ ἑαυτοῖς, ὑμῖν δὲ διηκόνουν

Α' ΠΕΤΡΟΥ

Χαιρετισμός

1 Ἐγὼ ὁ Πέτρος, ἀπόστολος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀπευθύνομαι πρὸς
τοὺς ἐκλεκτοὺς διασκορπισμένους προσωρινοὺς κατοίκους τοῦ Πόν-
του, τῆς Γαλατίας, τῆς Καππαδοκίας, τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Βιθυνίας.
2 Εἶσθε ἐκλεκτοί, διότι συμφώνως πρὸς τὴν πρωτοβουλία τοῦ Θεοῦ
Πατρὸς τὸ Πνεῦμα σᾶς ξεχώρισε ἀπὸ τὸν κόσμο, γιὰ νὰ ὑπακούετε
στὸν Ἰησοῦ Χριστὸ καὶ νὰ καθαρίζεσθε μὲ τὸ αἷμα του. Ἡ χάρι καὶ ἡ
εὐλογία εἴθε νὰ πληθύνωνται σὲ σᾶς.

Ἀναγέννησι γιὰ τὴν κατάκτησι τῆς αἰωνιότητος

3 Εὐλογημένος (δοξασμένος) νὰ εἶναι ὁ Θεὸς καὶ Πατέρας τοῦ Κυ-
ρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος λόγῳ τῆς πολλῆς του εὐσπλαγχνίας
μᾶς ἀναγέννησε μὲ τὴν ἀνάστασι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ νεκρῶν γιὰ
ἀγαθὰ αἰώνια ποὺ ἐλπίζουμε, **4** γιὰ κληρονομία ἄφθαρτη καὶ ἀκατά-
στρεπτη καὶ ἀμάραντη, φυλαγμένη στοὺς οὐρανοὺς γιὰ σᾶς, **5** οἱ ὁποῖοι
μὲ τὴ δύναμι τοῦ Θεοῦ λόγῳ τῆς πίστεως διαφυλάττεσθε γιὰ σωτηρία
ἕτοιμη νὰ φανερωθῇ τὸν ἔσχατο καιρό (τὸν καιρὸ τῆς δευτέρας παρου-
σίας). **6** Γι' αὐτὸ αἰσθάνεσθε ἀγαλλίασι, ἔστω καὶ ἂν τώρα, ἐὰν εἶναι
ἀνάγκη, λυπηθῆτε γιὰ λίγο ἐξ αἰτίας διαφόρων δοκιμασιῶν, **7** ὥστε ἡ
δοκιμασμένη πίστι σας, πολυτιμότερη ἀπὸ τὸ παροδικῆς σημασίας χρυ-
σάφι, ποὺ ἐπίσης δοκιμάζεται μὲ φωτιά, νὰ βρεθῇ ἀξία γιὰ ἔπαινο καὶ
τιμὴ καὶ δόξα κατὰ τὴ φανέρωσι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Μεγάλα !ράγματα γιὰ μᾶς, στὰ ὁ!οῖα καὶ ἄγγελοι ἐμβαθύνουν

8 Αὐτόν, καίτοι δὲν γνωρίζετε κατ' ὄψιν, ὅμως ἀγαπᾶτε. Καίτοι δὲν
βλέπετε αὐτόν, ἐπειδὴ ὅμως πιστεύετε, ἀγάλλεσθε μὲ χαρὰ ἀνέκφραστη
καὶ τιμημένη (ὄχι σὰν τὴν ἄτιμη καὶ αἰσχρὴ χαρά), **9** ἀπολαμβάνοντας
(ἀπὸ τώρα) τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πίστεώς σας, τὴ σωτηρία τῶν ψυχῶν.
10 Γι' αὐτὴ τὴ σωτηρία μὲ πολὺ πόθο ζήτησαν νὰ μάθουν καὶ ἐρευ-
νοῦσαν οἱ προφῆτες, ποὺ προφήτευσαν γιὰ τὴ χάρι ποὺ σᾶς δόθηκε.
11 Ἐρευνοῦσαν νὰ ἐξακριβώσουν ποιός καὶ τί λογῆς θὰ ἦταν ὁ καιρός,
γιὰ τὸν ὁποῖο μιλοῦσε τὸ Πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ, ποὺ ἦταν σ' αὐτούς,
προλέγοντας τὰ παθήματα, ποὺ θὰ συνέβαιναν στὸ Χριστό, καὶ τὶς δό-
ξες, ποὺ θ' ἀκολουθοῦσαν. **12** Καὶ φανερώθηκε σ' αὐτούς, ὅτι, ὄχι γιὰ

αὐτά, ἃ νῦν ἀνηγγέλη ὑμῖν διὰ τῶν εὐαγγελισαμένων ὑμᾶς ἐν
Πνεύματι Ἁγίῳ ἀποσταλέντι ἀπ' οὐρανοῦ, εἰς ἃ ἐπιθυμοῦσιν
ἄγγελοι παρακύψαι.

13 Διὸ ἀναζωσάμενοι τὰς ὀσφύας τῆς διανοίας ὑμῶν, νήφον-
τες τελείως, ἐλπίσατε ἐπὶ τὴν φερομένην ὑμῖν χάριν ἐν ἀπο-
καλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ. 14 Ὡς τέκνα ὑπακοῆς μὴ συσχηματι-
ζόμενοι ταῖς πρότερον ἐν τῇ ἀγνοίᾳ ὑμῶν ἐπιθυμίαις, 15 ἀλλὰ
κατὰ τὸν καλέσαντα ὑμᾶς ἅγιον καὶ αὐτοὶ ἅγιοι ἐν πάσῃ ἀνα-
στροφῇ γενήθητε, 16 διότι γέγραπται· **Ἅγιοι γίνεσθε, ὅτι ἐγὼ
ἅγιός εἰμι.**

17 Καὶ εἰ Πατέρα ἐπικαλεῖσθε τὸν ἀπροσωπολήπτως κρίνον-
τα κατὰ τὸ ἑκάστου ἔργον, ἐν φόβῳ τὸν τῆς παροικίας ὑμῶν
χρόνον ἀναστράφητε,

18 εἰδότες ὅτι οὐ φθαρτοῖς, ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ, ἐλυτρώθητε ἐκ
τῆς ματαίας ὑμῶν ἀναστροφῆς πατροπαραδότου, 19 ἀλλὰ τι-
μίῳ αἵματι ὡς ἀμνοῦ ἀμώμου καὶ ἀσπίλου Χριστοῦ, 20 προε-
γνωσμένου μὲν πρὸ καταβολῆς κόσμου, φανερωθέντος δὲ ἐπ'
ἐσχάτων τῶν χρόνων δι' ὑμᾶς 21 τοὺς δι' αὐτοῦ πιστεύοντας εἰς
Θεὸν τὸν ἐγείραντα αὐτὸν ἐκ νεκρῶν καὶ δόξαν αὐτῷ δόντα,
ὥστε τὴν πίστιν ὑμῶν καὶ ἐλπίδα εἶναι εἰς Θεόν.

22 Τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἡγνικότες ἐν τῇ ὑπακοῇ τῆς ἀληθείας
διὰ Πνεύματος εἰς φιλαδελφίαν ἀνυπόκριτον, ἐκ καθαρᾶς καρ-
δίας ἀλλήλους ἀγαπήσατε ἐκτενῶς.

τοὺς ἑαυτούς τους (γιὰ τὸν καιρό τους δηλαδή), ἀλλὰ γιὰ σᾶς (γιὰ τὸν δικό σας καιρὸ) διακονοῦσαν προφητεύοντας αὐτά, τὰ ὁποῖα τώρα (ὡς γεγονότα πλέον) ἀναγγέλθηκαν σὲ σᾶς ἀπ' αὐτοὺς ποὺ κήρυξαν σὲ σᾶς τὸ εὐαγγέλιο μὲ τὴν ἔμπνευσι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τὸ ὁποῖο στάλθηκε ἀπὸ τὸν οὐρανό. Σ' αὐτὰ καὶ ἄγγελοι ἐπιθυμοῦν νὰ ἐμβαθύνουν.

Ἅγιοι γίνεσθε

13 Γι' αὐτό, ἀφοῦ θὰ ἔχετε ἑτοιμασθῆ πνευματικῶς καὶ θὰ βρίσκεσθε
σὲ πλήρη ἐπαγρύπνησι, στηρίξετε τὴν ἐλπίδα σας στὸ μισθό, ποὺ θὰ
φερθῆ γιὰ σᾶς ὅταν φανερωθῆ ὁ Ἰησοῦς Χριστός. **14** Σὰν τέκνα ὑπα-
κοῆς νὰ μὴν ἐπιδίδεσθε στὶς ἁμαρτωλὲς ἀπολαύσεις, ποὺ εἴχατε κατὰ τὸ
παρελθὸν στὴν κατάστασι τῆς ἀγνοίας. **15** Ἀλλὰ κατὰ τὸ πρότυπο τοῦ
ἁγίου (τοῦ Θεοῦ), ποὺ σᾶς κάλεσε, γίνετε καὶ σεῖς ἅγιοι σὲ κάθε συμ-
περιφορά σας. **16** Διότι λέγει ἡ Γραφή: **Ἅγιοι γίνεσθε, διότι ἐγὼ
εἶμαι ἅγιος.**

Σεβασμὸ στὸ Θεὸ ὡς Πατέρα καὶ Κριτή

17 Καὶ ἀφοῦ ὀνομάζετε Πατέρα ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος εἶναι καὶ Κριτής, ποὺ κρίνει ἀπροσωπολήπτως συμφώνως πρὸς τὸ ἔργο καθενός, ζήσετε μὲ σεβασμὸ (πρὸς τὸ Θεὸ ὡς Πατέρα καὶ Κριτὴ) τὸ χρόνο τῆς ἐδῶ προσωρινῆς ζωῆς σας.

Τὸ βαρύτατο τίμημα γιὰ τὴ λύτρωσί μας

18 Νὰ λαμβάνετε δὲ ὑπ' ὄψιν σας, ὅτι λυτρωθήκατε ἀπὸ τὴ ματαία
πατροπαράδοτη ζωή σας μὲ τίμημα ὄχι φθαρτὰ πράγματα, ἀσῆμι ἢ
χρυσάφι, **19** ἀλλὰ μὲ τὸ πολύτιμο αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ποὺ θυσιάσθηκε
σὰν ἄμωμος καὶ ἄσπιλος ἀμνός, **20** ποὺ εἶχε μὲν προαποφασισθῆ πρὸ
τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου, φανερώθηκε δὲ κατὰ τοὺς τελευταίους
χρόνους γιὰ σᾶς, **21** οἱ ὁποῖοι δι' αὐτοῦ πιστεύετε στὸ Θεό, ποὺ τὸν
ἀνέστησε ἐκ νεκρῶν καὶ τοῦ ἔδωσε δόξα, ὥστε ἡ πεποίθησί σας καὶ ἡ
ἐλπὶς νὰ εἶναι στὸ Θεό.

Ἁγνὴ καὶ ἔνθερμη ἀγά!η μεταξύ μας

22 Ἀφοῦ κατόπιν τῆς ὑπακοῆς στὴν ἀλήθεια ἔχετε ἐξαγνίσει τὶς ψυχές σας μὲ τὴν καθαρτικὴ δύναμι τοῦ Πνεύματος, γιὰ νὰ μπορῆτε νὰ ἔχετε ἀνυπόκριτη ἀγάπη πρὸς τοὺς ἀδελφούς, ἀγαπήσετε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο ἀπὸ καθαρὴ καρδιὰ ἐνθέρμως.

23 ἀναγεγεννημένοι οὐκ ἐκ σπορᾶς φθαρτῆς, ἀλλὰ ἀφθάρ-
του, διὰ λόγου ζῶντος Θεοῦ καὶ μένοντος εἰς τὸν αἰῶνα· 24 διό-
τι **πᾶσα σὰρξ ὡς χόρτος, καὶ πᾶσα δόξα ἀνθρώπου ὡς ἄνθος
χόρτου· ἐξηράνθη ὁ χόρτος, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσε·** 25 **τὸ
δὲ ῥῆμα Κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα.** Τοῦτο δέ ἐστι τὸ ῥῆμα τὸ
εὐαγγελισθὲν εἰς ὑμᾶς.

2 Ἀποθέμενοι οὖν πᾶσαν κακίαν καὶ πάντα δόλον καὶ ὑπο-
κρίσεις καὶ φθόνους καὶ πάσας καταλαλιάς, 2 ὡς ἀρτιγέν-
νητα βρέφη τὸ λογικὸν ἄδολον γάλα ἐπιποθήσατε, ἵνα ἐν αὐτῷ
αὐξηθῆτε εἰς σωτηρίαν, 3 εἴπερ **ἐγεύσασθε ὅτι χρηστὸς ὁ Κύ-
ριος.**

4 Πρὸς ὃν προσερχόμενοι, λίθον ζῶντα, ὑπὸ ἀνθρώπων μὲν
ἀποδεδοκιμασμένον, παρὰ δὲ Θεῷ ἐκλεκτόν, ἔντιμον, 5 καὶ
αὐτοὶ ὡς λίθοι ζῶντες οἰκοδομεῖσθε οἶκος πνευματικός, ἱερά-
τευμα ἅγιον ἀνενέγκαι πνευματικὰς θυσίας εὐπροσδέκτους τῷ
Θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. 6 Διότι περιέχει ἐν τῇ Γραφῇ· **Ἰδοὺ τί-
θημι ἐν Σιὼν λίθον ἀκρογωνιαῖον, ἐκλεκτόν, ἔντιμον, καὶ ὁ πι-
στεύων ἐπ᾽ αὐτῷ οὐ μὴ καταισχυνθῇ.** 7 Ὑμῖν οὖν ἡ τιμὴ τοῖς
πιστεύουσιν, ἀπειθοῦσι δὲ **λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδο-
μοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας** 8 καὶ **λίθος προσ-
κόμματος καὶ πέτρα σκανδάλου·** οἳ προσκόπτουσι τῷ λόγῳ
ἀπειθοῦντες, εἰς ὃ καὶ ἐτέθησαν. 9 Ὑμεῖς δὲ **γένος ἐκλεκτόν,
βασίλειον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον, λαὸς εἰς περιποίησιν,** ὅπως
τὰς ἀρετὰς ἐξαγγείλητε τοῦ ἐκ σκότους ὑμᾶς καλέσαντος εἰς
τὸ θαυμαστὸν αὐτοῦ φῶς· 10 οἵ ποτε **οὐ λαός,** νῦν δὲ **λαὸς Θε-
οῦ,** οἱ **οὐκ ἠλεημένοι,** νῦν δὲ **ἐλεηθέντες.**

Ἀναγέννησι μὲ σ!έρμα τὸν αἰώνιο λόγο τοῦ Θεοῦ

23 Ἔχετε ἀναγεννηθῆ ὄχι ἀπὸ σπορὰ μὲ σπέρμα φθαρτό, ἀλλ'
ἄφθαρτο, μὲ λόγο Θεοῦ ἀθάνατο καὶ αἰώνιο. **24** Διότι **κάθε ἄνθρω-
!ος εἶναι σὰν τὸ χόρτο, καὶ κάθε δόξα ἀνθρώ!ου σὰν τὸ ἄνθος
τοῦ χόρτου. Ξεραίνεται τὸ χόρτο, καὶ τὸ ἄνθος του !έφτει.**
25 Ἀλλ' ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι αἰώνιος (ἔχει αἰώνιο κῦρος). Αὐτὸς
δὲ ὁ λόγος εἶναι ὁ λόγος ποὺ κηρύχθηκε σὲ σᾶς.

Ἀ!οβάλετε τὰ κακὰ καὶ !οθήσετε τὸ ἁγνὸ γάλα τοῦ λόγου

2 Ἀποβάλετε λοιπὸν κάθε κακία καὶ κάθε δόλο καὶ ὑποκρισίες καὶ
φθόνους καὶ ὅλες τὶς καταλαλιές. **2** Καὶ σὰν νεογέννητα βρέφη πο-
θήσετε μὲ πολὺ πόθο τὸ ἀνόθευτο γάλα τοῦ λόγου, γιὰ ν' ἀναπτυχθῆτε
μ' αὐτὸ καὶ νὰ σωθῆτε, **3** ἀφοῦ **γευθήκατε, ὅτι ὁ Κύριος εἶναι
γεμᾶτος καλωσύνη.**

Ὁ ἀκρογωνιαῖος λίθος καὶ ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ

4 Προσερχόμενοι πρὸς αὐτόν, λίθο ζωντανό, ποὺ ἀπὸ μὲν τοὺς
ἀνθρώπους ἔχει ἀπορριφθῆ, ἀλλὰ γιὰ τὸ Θεὸ εἶναι ἐκλεκτός, πολύτι-
μος, **5** νὰ οἰκοδομῆσθε καὶ σεῖς ὡς λίθοι ζωντανοὶ σὲ οἶκο πνευματικό,
ἱερατεῖο ἅγιο γιὰ νὰ προσφέρετε πνευματικὲς θυσίες εὐπρόσδεκτες στὸ
Θεὸ διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. **6** Διότι περιέχεται στὴ Γραφή: **Ἰδοὺ θέ-
τω στὴ Σιὼν λίθο ἀκρογωνιαῖο, ἐκλεκτό, !ο λύτιμο, καὶ ὅ!οιος
!ιστεύει σ' αὐτόν, δὲν θὰ καταισχυνθῇ** (ἀλλὰ θὰ τιμηθῇ). **7** Σὲ
σᾶς λοιπὸν ἀνήκει ἡ τιμή, οἱ ὁποῖοι πιστεύετε. Σ' ἐκείνους δέ, οἱ ὁποῖοι
ἀπιστοῦν, ἀνήκει ἡ καταισχύνη, ὅτι **ὁ λίθος, τὸν ὁ!οῖον οἱ οἰκοδόμοι
ἀ!έρρι ψαν, αὐτὸς ἔγινε ἀκρογωνιαῖος, 8** καὶ **λίθος !ροσκόμμα -
τος καὶ !έτρα !τώσεως.** Αὐτοὶ προσκόπτουν (σκοντάφτουν), διότι
δὲν πιστεύουν στὸ λόγο. Γι' αὐτὸ καὶ προωρίσθηκαν (γιὰ νὰ προσκό-
πτουν δηλαδή, ἀφοῦ δὲν πιστεύουν στὸ λόγο. Ὅσους ἀπιστοῦν, δικαίως
ὁ Θεὸς προώρισε γιὰ ἀπώλεια). **9** Ἀλλὰ σεῖς εἶσθε **γένος ἐκλεκτό,
βασιλικὸ ἱερατεῖο, ἔθνος ἅγιο** (ἔθνος ἀφιερωμένο), **λαὸς γιὰ δόξα**
(γιὰ νὰ δοξάζεται δηλαδή), **ὥστε νὰ διακηρύξετε τὰ μεγαλεῖα**
ἐκείνου, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τὸ σκότος σᾶς κάλεσε στὸ θαυμαστὸ φῶς του.
10 Σεῖς ἄλλοτε ἤσασθε **ὄχι λαός** (τοῦ Θεοῦ), ἀλλὰ τώρα εἶσθε **λαὸς
τοῦ Θεοῦ·** σεῖς ἤσασθε **ὄχι ἐλεημένοι**, ἀλλὰ τώρα **ἐλεηθήκατε.**

11 Ἀγαπητοί, παρακαλῶ ὡς παροίκους καὶ παρεπιδήμους,
ἀπέχεσθε τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν, αἵτινες στρατεύονται κατὰ
τῆς ψυχῆς, 12 τὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν ἔχοντες καλὴν ἐν τοῖς ἔθνε-
σιν, ἵνα, ἐν ᾧ καταλαλοῦσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν, ἐκ τῶν καλῶν
ἔργων ἐποπτεύσαντες δοξάσωσι τὸν Θεὸν ἐν ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς.

13 Ὑποτάγητε οὖν πάσῃ ἀνθρωπίνῃ κτίσει διὰ τὸν Κύριον,
εἴτε βασιλεῖ ὡς ὑπερέχοντι, 14 εἴτε ἡγεμόσιν ὡς δι᾽ αὐτοῦ πεμ-
πομένοις εἰς ἐκδίκησιν μὲν κακοποιῶν, ἔπαινον δὲ ἀγαθο-
ποιῶν· 15 ὅτι οὕτως ἐστὶ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἀγαθοποιοῦντας
φιμοῦν τὴν τῶν ἀφρόνων ἀνθρώπων ἀγνωσίαν.

16 Ὡς ἐλεύθεροι, καὶ μὴ ὡς ἐπικάλυμμα ἔχοντες τῆς κακίας
τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλ᾽ ὡς δοῦλοι Θεοῦ. 17 Πάντας τιμήσατε, τὴν
ἀδελφότητα ἀγαπᾶτε, τὸν Θεὸν φοβεῖσθε, τὸν βασιλέα τιμᾶτε.

18 Οἱ οἰκέται, ὑποτασσόμενοι ἐν παντὶ φόβῳ τοῖς δεσπό-
ταις, οὐ μόνον τοῖς ἀγαθοῖς καὶ ἐπιεικέσιν, ἀλλὰ καὶ τοῖς σκο-
λιοῖς. 19 Τοῦτο γὰρ χάρις, εἰ διὰ συνείδησιν Θεοῦ ὑποφέρει τις
λύπας, πάσχων ἀδίκως. 20 Ποῖον γὰρ κλέος, εἰ ἁμαρτάνοντες
καὶ κολαφιζόμενοι ὑπομενεῖτε; Ἀλλ᾽ εἰ ἀγαθοποιοῦντες καὶ
πάσχοντες ὑπομενεῖτε, τοῦτο χάρις παρὰ Θεῷ.

21 Εἰς τοῦτο γὰρ ἐκλήθητε, ὅτι καὶ Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ
ὑμῶν, ὑμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμὸν ἵνα ἐπακολουθήσητε
τοῖς ἴχνεσιν αὐτοῦ· 22 ὃς **ἁμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ εὑρέθη
δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ**· 23 ὃς λοιδορούμενος οὐκ ἀντελοι-

Ἡ διαγωγὴ τῶν !ιστῶν ἐν μέσῳ τῶν ἐθνικῶν

11 Ἀγαπητοί, σᾶς παρακαλῶ ὡς ξένους καὶ προσωρινοὺς σ᾽ αὐτὸ τὸν
κόσμο (νὰ μὴ προσκολλᾶσθε στὰ κοσμικά, ἀλλὰ) ν᾽ ἀπέχετε ἀπὸ τὶς
σαρκικὲς ἡδονές, οἱ ὁποῖες ἀντιστρατεύονται στὴν ψυχή. **12** Ἡ συμπε-
ριφορά σας μεταξὺ τῶν ἐθνικῶν νὰ εἶναι καλή, ὥστε, γι᾽ αὐτὸ ποὺ σᾶς
κατηγοροῦν ὡς κακοποιούς, ἀφοῦ ἰδοῦν ἐν καιρῷ φωτισμοῦ, ἐξ αἰτίας
τῶν καλῶν ἔργων (σας) νὰ πιστεύσουν καὶ λατρεύσουν τὸ Θεό.

Ὑ!οταγὴ στὶς κρατικὲς ἐξουσίες

13 Νὰ ὑποτάσσεσθε δὲ σὲ κάθε ἀνθρωπίνη ἐξουσία χάριν τοῦ Κυρίου,
εἴτε εἶναι ὁ βασιλεύς, ἐπειδὴ εἶναι ἀνώτατος ἄρχων, **14** εἴτε εἶναι οἱ
ἡγεμόνες, ἐπειδὴ ἀποστέλλονται ἀπ᾽ αὐτὸν γιὰ νὰ τιμωροῦν τοὺς κακο-
ποιοὺς καὶ νὰ ἐπιδοκιμάζουν ὅσους πράττουν τὸ καλό. **15** Διότι ἔτσι
εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, πράττοντας τὸ καλὸ ν᾽ ἀποστομώνωμε τοὺς
ἀνοήτους ἀνθρώπους, ποὺ δὲν ξέρουν τί λέγουν ἐναντίον μας.

Νὰ ζῆτε ὡς ἄνθρω!οι ἐλεύθεροι καὶ νὰ τιμᾶτε ὅλους

16 Νὰ φέρεσθε ὡς ἄνθρωποι ἐλεύθεροι, καὶ νὰ μὴν ἔχετε τὴν ἐλευ-
θερία ὡς πρόφασι καὶ δικαιολογία γιὰ τὸ κακό, ἀλλὰ νὰ φέρεσθε ὡς
δοῦλοι τοῦ Θεοῦ. **17** Ν᾽ ἀποδώσετε τιμὴ σὲ ὅλους. Τὴν ἀδελφότητα
(τὸ σύνολο τῶν ἀδελφῶν, τῶν χριστιανῶν) νὰ ἀγαπᾶτε. Τὸ Θεὸ νὰ σέ-
βεσθε. Τὸν βασιλέα νὰ τιμᾶτε.

Ὑ!οταγὴ τῶν δούλων καὶ ὑ!ομονὴ στὰ !αθήματα

18 Σεῖς, δοῦλοι, νὰ ὑποτάσσεσθε μὲ κάθε σεβασμὸ στοὺς κυρίους
σας, ὄχι μόνο στοὺς ἀγαθοὺς καὶ καλούς, ἀλλὰ καὶ στοὺς δυστρόπους.
19 Διότι τοῦτο εἶναι δόξα, ἐὰν δηλαδὴ χάριν τῆς θείας συνειδήσεως
ὑπομένῃ κανεὶς παθήματα πάσχοντας ἀδίκως. **20** Διότι τί δόξα εἶναι,
ἐὰν ὑπομείνετε δεχόμενοι πλήγματα γιὰ ἁμαρτίες; Ἀλλ᾽ ἐὰν ὑπομείνε-
τε ὑφιστάμενοι παθήματα καίτοι πράττετε τὸ καλό, αὐτὸ εἶναι δόξα
ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Χριστὸς !αράδει γμα ὑ!ομονῆς στὰ !αθήματα

21 Γι᾽ αὐτὸ ἄλλωστε κληθήκατε, ἀφοῦ καὶ ὁ Χριστὸς ἔπαθε γιὰ σᾶς,
ἀφήνοντας σὲ σᾶς παράδειγμα γιὰ ν᾽ ἀκολουθήσετε στὰ ἴχνη του.
22 Αὐτὸς **ἁμαρτία δὲν ἔκανε, οὔτε στὸ στόμα του βρέθηκε κακό.**

δόρει, πάσχων οὐκ ἠπείλει, παρεδίδου δὲ τῷ κρίνοντι δικαίως·
24 ὃς **τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς ἀνήνεγκεν** ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ
ἐπὶ τὸ ξύλον, ἵνα ταῖς ἁμαρτίαις ἀπογενόμενοι τῇ δικαιοσύνῃ
ζήσωμεν· οὗ **τῷ μώλωπι αὐτοῦ ἰάθητε.** 25 Ἦτε γὰρ **ὡς πρόβα-
τα πλανώμενα,** ἀλλ᾽ ἐπεστράφητε νῦν ἐπὶ τὸν ποιμένα καὶ
ἐπίσκοπον τῶν ψυχῶν ὑμῶν.

3 Ὁμοίως, αἱ γυναῖκες, ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν,
ἵνα, καὶ εἴ τινες ἀπειθοῦσι τῷ λόγῳ, διὰ τῆς τῶν γυναικῶν
ἀναστροφῆς ἄνευ λόγου κερδηθήσονται, 2 ἐποπτεύσαντες τὴν
ἐν φόβῳ ἁγνὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν. 3 Ὧν ἔστω οὐχ ὁ ἔξωθεν
ἐμπλοκῆς τριχῶν καὶ περιθέσεως χρυσίων ἢ ἐνδύσεως ἱματίων
κόσμος, 4 ἀλλ᾽ ὁ κρυπτὸς τῆς καρδίας ἄνθρωπος ἐν τῷ
ἀφθάρτῳ τοῦ πραέος καὶ ἡσυχίου πνεύματος, ὅ ἐστιν ἐνώπιον
τοῦ Θεοῦ πολυτελές. 5 Οὕτω γάρ ποτε καὶ αἱ ἅγιαι γυναῖκες αἱ
ἐλπίζουσαι ἐπὶ τὸν Θεὸν ἐκόσμουν ἑαυτάς, ὑποτασσόμεναι
τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, 6 ὡς Σάρρα ὑπήκουσε τῷ Ἀβραάμ, κύριον
αὐτὸν καλοῦσα· ἧς ἐγενήθητε τέκνα· ἀγαθοποιοῦσαι καὶ μὴ
φοβούμεναι μηδεμίαν πτόησιν.

7 Οἱ ἄνδρες, ὁμοίως συνοικοῦντες κατὰ γνῶσιν, ὡς ἀσθενε-
στέρῳ σκεύει τῷ γυναικείῳ ἀπονέμοντες τιμήν, ὡς καὶ συγ-
κληρονόμοι χάριτος ζωῆς, εἰς τὸ μὴ ἐγκόπτεσθαι τὰς προσ-
ευχὰς ὑμῶν.

8 Τὸ δὲ τέλος, πάντες ὁμόφρονες, συμπαθεῖς, φιλάδελφοι,
εὔσπλαγχνοι, φιλόφρονες, 9 μὴ ἀποδιδόντες κακὸν ἀντὶ κακοῦ
ἢ λοιδορίαν ἀντὶ λοιδορίας, τοὐναντίον δὲ εὐλογοῦντες, εἰδότες
ὅτι εἰς τοῦτο ἐκλήθητε, ἵνα εὐλογίαν κληρονομήσητε. 10 Ὁ

23 Αὐτὸς ὑβριζόμενος δὲν ἀνταπέδιδε τὶς ὕβρεις, καὶ πάσχοντας δὲν
ἔκανε ἐκδίκησι, ἀλλὰ παρέδιδε στὸ δίκαιο κριτή. **24** Αὐτὸς **ὁ ἴδιος βά-
σταξε τὶς ἁμαρτίες μας** στὸ σῶμα του πάνω στὸ ξύλο (τοῦ σταυ-
ροῦ), γιὰ νὰ ἐλευθερωθοῦμε ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες καὶ νὰ ζήσωμε γιὰ τὴν
ἀρετή. **Μὲ τὸ δικό του τραῦμα θερα!ευθήκατε.** **25** Ἤσασθε δὲ **σὰν
!ρόβατα !λανώμενα,** ἀλλὰ τώρα ἐπιστρέφατε στὸν ποιμένα καὶ κυ-
βερνήτη τῶν ψυχῶν σας.

Πῶς νὰ συμ!εριφέρωνται καὶ νὰ στολίζωνται οἱ γυναῖκες

3 Ἐπίσης σεῖς, γυναῖκες, νὰ ὑποτάσσεσθε στοὺς ἄνδρες σας, ὥστε,
καὶ ἂν μερικοὶ δὲν πιστεύουν στὸ λόγο (στὸ εὐαγγέλιο), νὰ κερδη-
θοῦν (στὴν Πίστι) μὲ τὴ συμπεριφορὰ τῶν γυναικῶν χωρὶς ν᾽ ἀκούουν
λόγο, **2** ἀφοῦ θὰ ἰδοῦν τὴν συνδεομένη μὲ τὸ σεβασμὸ ἁγνὴ διαγωγή
σας. **3** Στολισμός σας νὰ εἶναι ὄχι ὁ ἐξωτερικός, τὸ νὰ πλέκετε (περί-
τεχνα) τὴν κόμη καὶ νὰ φορῆτε χρυσὰ κοσμήματα καὶ νὰ ἐνδύεσθε
(ἐντυπωσιακὰ) ἐνδύματα, **4** ἀλλ᾽ ὁ κρυπτὸς ἄνθρωπος τῆς ψυχῆς μὲ τὸ
μεγαλεῖο τοῦ ἀκενοδόξου καὶ ταπεινοῦ πνεύματος. Αὐτὸ εἶναι στὰ μά-
τια τοῦ Θεοῦ πολυτέλεια. **5** Ἔτσι δὲ ἄλλοτε καὶ οἱ ἅγιες γυναῖκες, ποὺ
πίστευαν στὸ Θεό, στόλιζαν τὸν ἑαυτό τους ὑποτασσόμενες στοὺς ἄνδρες
τους, **6** ὅπως ἡ Σάρρα ἔδειξε ὑπακοὴ στὸν Ἀβραὰμ καὶ τὸν ὠνόμαζε
κύριό της. Ἐκείνης γίνατε τέκνα. Νὰ κάνετε τὸ σωστὸ καὶ νὰ μὴ
φοβῆσθε τίποτε.

Πῶς νὰ συμ!εριφέρωνται οἱ ἄνδρες

7 Σεῖς ἐπίσης, ἄνδρες, νὰ συνέρχεσθε (μὲ τὶς γυναῖκες σας) μὲ κα-
τανόησι καὶ ν᾽ ἀπονέμετε τιμὴ στὸ γυναικεῖο σκεῦος[1], ἐπειδὴ εἶναι ἀσθε-
νέστερο, ἀλλὰ καὶ ἐπειδὴ εἶσθε συγκληρονόμοι τῆς δωρεᾶς τῆς ζωῆς,
γιὰ νὰ μὴ παρεμποδίζωνται οἱ προσευχές σας.

Ἐ!ιδίωξι τοῦ καλοῦ καὶ ἀ!οφυγὴ τοῦ κακοῦ

8 Ὅλοι δὲ τέλος νὰ εἶσθε ὁμόφρονες, συμπονετικοί, φιλάδελφοι,

1. Ἤ, φῦλο

**γὰρ θέλων ζωὴν ἀγαπᾶν καὶ ἰδεῖν ἡμέρας ἀγαθὰς παυσάτω
τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ ἀπὸ κακοῦ καὶ χείλη αὐτοῦ τοῦ μὴ
λαλῆσαι δόλον, 11 ἐκκλινάτω ἀπὸ κακοῦ καὶ ποιησάτω ἀγα-
θόν, ζητησάτω εἰρήνην καὶ διωξάτω αὐτήν· 12** ὅτι **ὀφθαλμοὶ
Κυρίου ἐπὶ δικαίους καὶ ὦτα αὐτοῦ εἰς δέησιν αὐτῶν, πρόσω-
πον δὲ Κυρίου ἐπὶ ποιοῦντας κακά.**

13 Καὶ τίς ὁ κακώσων ὑμᾶς, ἐὰν τοῦ ἀγαθοῦ μιμηταὶ γένη-
σθε; 14 Ἀλλ' εἰ καὶ πάσχοιτε διὰ δικαιοσύνην, μακάριοι. **Τὸν
δὲ φόβον αὐτῶν μὴ φοβηθῆτε μηδὲ ταραχθῆτε, 15 Κύριον** δὲ
τὸν Θεὸν **ἁγιάσατε** ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἕτοιμοι δὲ ἀεὶ πρὸς
ἀπολογίαν παντὶ τῷ αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον περὶ τῆς ἐν ὑμῖν
ἐλπίδος μετὰ πραΰτητος καὶ φόβου, 16 συνείδησιν ἔχοντες
ἀγαθήν, ἵνα, ἐν ᾧ καταλαλοῦσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν, καται-
σχυνθῶσιν οἱ ἐπηρεάζοντες ὑμῶν τὴν ἀγαθὴν ἐν Χριστῷ ἀνα-
στροφήν. 17 Κρεῖττον γὰρ ἀγαθοποιοῦντας, εἰ θέλοι τὸ θέλημα
τοῦ Θεοῦ, πάσχειν ἢ κακοποιοῦντας. 18 Ὅτι καὶ Χριστὸς ἅπαξ
περὶ ἁμαρτιῶν ἔπαθε, δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων, ἵνα ἡμᾶς προσα-
γάγῃ τῷ Θεῷ,

θανατωθεὶς μὲν σαρκί, ζωοποιηθεὶς δὲ πνεύματι, 19 ἐν ᾧ καὶ
τοῖς ἐν φυλακῇ πνεύμασι πορευθεὶς ἐκήρυξεν, 20 ἀπειθήσασί
ποτε, ὅτε ἀπεξεδέχετο ἡ τοῦ Θεοῦ μακροθυμία ἐν ἡμέραις Νῶε
κατασκευαζομένης κιβωτοῦ, εἰς ἣν ὀλίγοι, τοῦτ' ἔστιν ὀκτὼ ψυ-
χαί, διεσώθησαν δι' ὕδατος. 21 Ὃ ἀντίτυπον νῦν καὶ ἡμᾶς
σῴζει βάπτισμα, οὐ σαρκὸς ἀπόθεσις ῥύπου, ἀλλὰ συνειδήσε-
ως ἀγαθῆς ἐπερώτημα εἰς Θεὸν δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ, 22 ὅς ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ πορευθεὶς εἰς οὐρανόν, ὑπο-
ταγέντων αὐτῷ ἀγγέλων καὶ ἐξουσιῶν καὶ δυνάμεων.

εὔσπλαγχνοι, γεμᾶτοι καλωσύνη. **9** Νὰ μὴν ἀνταποδίδετε κακὸ γιὰ
κακὸ ἢ ὕβρι γιὰ ὕβρι, ἀλλ' ἀντιθέτως νὰ εὐλογῆτε, γνωρίζοντας ὅτι γι'
αὐτὸ κληθήκατε, γιὰ νὰ κληρονομήσετε ἔτσι εὐλογία. **10 Γι' αὐτὸ
ἐκεῖνος, !οὺ θέλει ν' ἀ!ολαύσῃ τὴ ζωὴ καὶ νὰ ἴδῃ ἡμέρες εὐτυ-
χεῖς, ἂς !αύσῃ τὴ γλῶσσα του ἀ!ὸ κακό, καὶ τὰ χείλη του γιὰ
νὰ μὴ !ροφέρουν !ρᾶγμα ἄσχημο. 11 Ἄς ἀ!οφύγῃ τὸ κακὸ καὶ
ἂς !ράξῃ τὸ καλό, ἂς ἐ!ιζητήσῃ τὸ καλὸ καὶ ἂς ἐ!ιδιώξῃ αὐτό.
12** Διότι **τὰ μάτια τοῦ Κυρίου εἶναι στραμμένα εὐμενῶς !ρὸς τοὺς
καλοὺς καὶ τὰ αὐτιά του γιὰ ν' ἀκούουν τὴ δέησί τους, ἐνῷ τὸ
!ρόσω!ο τοῦ Κυρίου εἶναι ἐναντίον ἐκείνων, οἱ ὁ!οῖοι !ράττουν
κακά.**

Εὐτυχεῖς ὅσοι !άσχουν ἐξ αἰτίας τοῦ καλοῦ

13 Ποῖος δὲ πρόκειται νὰ σᾶς κάνῃ κακό, ἐὰν πράττετε τὸ καλό;
14 Ἀλλὰ καὶ ἂν θὰ πάσχετε γιὰ τὸ καλό, εἶσθε εὐτυχεῖς. **Γι' αὐτὸ τὰ
φόβητρά τους νὰ μὴ φοβηθῆτε καὶ νὰ μὴ ταραχθῆτε, 15** ἀλλὰ
τὸν Κύριο, ποὺ εἶναι ὁ Θεός, **ὑ!ολογίσετε** μέσα στὶς καρδιές σας.
Καὶ νὰ εἶσθε ἕτοιμοι γιὰ ἀπολογία σὲ καθένα, ποὺ σᾶς ζητεῖ λόγο γιὰ
τὴν πίστι σας, μὲ ταπεινοφροσύνη καὶ σεμνότητα. **16** Νὰ ἔχετε καλὴ
συνείδησι, ὥστε, γι' αὐτὸ ποὺ σᾶς κατηγοροῦν ὡς κακοποιούς, νὰ κα-
ταισχυνθοῦν οἱ δυσφημοῦντες τὴν καλή σας χριστιανικὴ διαγωγή.
17 Εἶναι δὲ καλλίτερο, ἐὰν αὐτὸ εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, νὰ πά-
σχωμε διότι κάνουμε τὸ καλό, παρὰ διότι κάνουμε τὸ κακό, **18** ἀφοῦ
καὶ ὁ Χριστὸς μιὰ φορὰ ἔπαθε γιὰ τὶς ἁμαρτίες μας, ἀθῷος γιὰ ἐνό-
χους, γιὰ νὰ μᾶς φέρῃ πλησίον στὸ Θεό.

Ὁ Χριστὸς κήρυξε καὶ στὸν ᾅδη
Τὸ βά!τισμα ζήτημα συνειδήσεως ἀγαθῆς

Καὶ θανατώθηκε μὲν κατὰ τὸ σῶμα, ἀλλὰ διατηρήθηκε ζωντανὸς
κατὰ τὸ πνεῦμα, **19** μὲ τὸ ὁποῖο πῆγε καὶ κήρυξε καὶ στὰ φυλακισμέ-
να πνεύματα (στὸν ᾅδη), **20** παραδείγματος χάριν σ' ἀνθρώπους ποὺ
ἀπείθησαν ἄλλοτε, ὅταν τοὺς περίμενε ἡ μακροθυμία τοῦ Θεοῦ κατὰ τὶς
ἡμέρες τοῦ Νῶε, ὅταν κατασκευαζόταν ἡ κιβωτός, στὴν ὁποία ὀλίγοι,
δηλαδὴ ὀκτὼ ψυχές, διασώθηκαν μέσῳ ὕδατος (ἐπειδὴ τὸ ὕδωρ ἐκεῖνο
τοῦ κατακλυσμοῦ ὕψωσε τὴν κιβωτὸ καὶ τὴν ἔκανε νὰ ἐπιπλέῃ).
21 Αὐτὸ τὸ ὕδωρ ἦταν τύπος τοῦ βαπτίσματος, ὡς πραγματοποίησι δὲ
τοῦ τύπου σῴζει τώρα καὶ ἐμᾶς τὸ βάπτισμα, τὸ ὁποῖον εἶναι, ὄχι ἀπο-
βολὴ τῆς ἀκαθαρσίας τοῦ σώματος, ἀλλ' ὑπόθεσι συνειδήσεως ἀγαθῆς
(ἀφοῦ καθαρίζει τὴν ἁμαρτωλὴ καὶ ἔνοχη συνείδησι καὶ τὴν καθιστᾷ
ἀγαθὴ) ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ δυνάμει τῆς ἀναστάσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ,
22 ποὺ πῆγε στὸν οὐρανὸ καὶ κάθησε στὰ δεξιὰ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὑποτά-
χθηκαν σ' αὐτὸν ἄγγελοι καὶ ἐξουσίες καὶ δυνάμεις.

4 Χριστοῦ οὖν παθόντος ὑπὲρ ἡμῶν σαρκὶ καὶ ὑμεῖς τὴν
αὐτὴν ἔννοιαν ὁπλίσασθε, ὅτι ὁ παθὼν ἐν σαρκὶ πέπαυται
ἁμαρτίας, 2 εἰς τὸ μηκέτι ἀνθρώπων ἐπιθυμίαις, ἀλλὰ θελή-
ματι Θεοῦ τὸν ἐπίλοιπον ἐν σαρκὶ βιῶσαι χρόνον. 3 Ἀρκετὸς
γὰρ ὑμῖν ὁ παρεληλυθὼς χρόνος τοῦ βίου τὸ θέλημα τῶν ἐθνῶν
κατεργάσασθαι, πεπορευμένους ἐν ἀσελγείαις, ἐπιθυμίαις,
οἰνοφλυγίαις, κώμοις, πότοις καὶ ἀθεμίτοις εἰδωλολατρίαις.

4 Ἐν ᾧ ξενίζονται μὴ συντρεχόντων ὑμῶν εἰς τὴν αὐτὴν τῆς
ἀσωτίας ἀνάχυσιν, βλασφημοῦντες· 5 οἳ ἀποδώσουσι λόγον τῷ
ἑτοίμως ἔχοντι κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς. 6 Εἰς τοῦτο γὰρ καὶ
νεκροῖς εὐηγγελίσθη, ἵνα κριθῶσι μὲν κατὰ ἀνθρώπους σαρκί,
ζῶσι δὲ κατὰ Θεὸν πνεύματι.

7 Πάντων δὲ τὸ τέλος ἤγγικε. Σωφρονήσατε οὖν καὶ νήψατε
εἰς τὰς προσευχάς. 8 Πρὸ πάντων δὲ τὴν εἰς ἑαυτοὺς ἀγάπην
ἐκτενῆ ἔχοντες, ὅτι **ἡ ἀγάπη καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν.** 9 Φι-
λόξενοι εἰς ἀλλήλους ἄνευ γογγυσμῶν. 10 Ἕκαστος, καθὼς
ἔλαβε χάρισμα, εἰς ἑαυτοὺς αὐτὸ διακονοῦντες ὡς καλοὶ οἰκο-
νόμοι ποικίλης χάριτος Θεοῦ. 11 Εἴ τις λαλεῖ, ὡς λόγια Θεοῦ.
Εἴ τις διακονεῖ, ὡς ἐξ ἰσχύος, ὡς χορηγεῖ ὁ Θεός· ἵνα ἐν πᾶσι
δοξάζηται ὁ Θεὸς διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἐστιν ἡ δόξα καὶ τὸ
κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὄχι !λέον ζωὴ εἰδωλολατρῶν

4 Ἀφοῦ δὲ ὁ Χριστὸς πέθανε γιὰ μᾶς σωματικῶς, καὶ σεῖς ὁπλισθῆτε
μὲ τὸ αὐτὸ φρόνημα τοῦ θανάτου. Διότι ἐκεῖνος, ποὺ πέθανε σωμα-
τικῶς, ἔχει παύσει ν᾽ ἁμαρτάνῃ. **2** Ὁπλισθῆτε μὲ τὸ φρόνημα τοῦ θανά-
του, ὥστε τὸν ὑπόλοιπο χρόνο τῆς ἐπίγειας ζωῆς νὰ μὴ ζήσετε πλέον γιὰ
τὶς ἀνθρώπινες ἐπιθυμίες, ἀλλὰ γιὰ τὸ θεῖο θέλημα. **3** Ἀρκετὸ βεβαίως
χρόνο δαπανήσατε στὸ παρελθὸν ζώντας κατὰ τὸ θέλημα τῶν ἐθνικῶν.
Ζήσατε μὲ ἀσέλγειες, αἰσχρὲς διασκεδάσεις, μεθύσια, γλεντοκόπια,
ὀργιαστικὰ συμπόσια καὶ ἀθέμιτες εἰδωλολατρικὲς πράξεις καὶ τελετές.

Οἱ χλευασταὶ τῆς ζωῆς τῶν εὐσεβῶν ὁ!ωσδ ή!οτε θὰ λογοδοτήσουν

4 Γι᾽ αὐτὸ παραξενεύονται, ἐπειδὴ τώρα δὲν τρέχετε μαζί τους στὸν
αὐτὸ κατακλυσμὸ τῆς ἀσωτίας[1], καὶ σᾶς χλευάζουν. **5** Ἀλλὰ θὰ δώσουν
λόγο σ᾽ ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος εἶναι ἕτοιμος νὰ κρίνῃ ζῶντες καὶ νεκρούς.
6 Διότι γι᾽ αὐτὸ κήρυξε καὶ στοὺς νεκρούς, διότι πέθαναν μὲν ὡς πρὸς
τοὺς ἀνθρώπους κατὰ τὸ σῶμα, ἀλλὰ ζοῦν ὡς πρὸς τὸ Θεὸ κατὰ τὸ
πνεῦμα (Οἱ νεκροὶ δηλαδὴ δὲν περιέρχονται σ᾽ ἀνυπαρξία καὶ δὲν δια-
φεύγουν τὴν κρίσι).

Προ!άντων θερμὴ ἀγά!η μεταξύ μας

7 Ὅλων δὲ τὸ τέλος εἶναι πλησίον. Ζήσετε λοιπὸν μὲ ἐγκράτεια καὶ
ἀγρυπνήσετε γιὰ νὰ προσεύχεσθε. **8** Πρὸ πάντων δὲ ἡ μεταξύ σας ἀγά-
πη νὰ εἶναι θερμή, διότι **ἡ ἀγά!η θὰ καλύψῃ !λ ῆθος ἁμαρτιῶν.**
9 Νὰ φιλοξενῇ ὁ ἕνας τὸν ἄλλο χωρὶς γογγυσμούς. **10** Κατὰ τὸ χάρι-
σμα, ποὺ ἔλαβε ὁ καθένας, νὰ ὑπηρετῆτε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο σὰν καλοὶ
διαχειρισταὶ τῆς ποικίλης χάριτος τοῦ Θεοῦ. **11** Ὅποιος κηρύττει, ἂς
συμπεριφέρεται ὡς κηρύττων λόγια τοῦ Θεοῦ. Ὅποιος ὑπηρετεῖ, ἂς
ὑπηρετῇ μὲ τὴ δύναμι ποὺ χορηγεῖ ὁ Θεός. Ἔτσι μὲ ὅλα θὰ δοξάζεται
ὁ Θεὸς διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, στὸν ὁποῖον ἀνήκει ἡ δόξα καὶ ἡ δύ-
ναμι στοὺς ἀπεράντους αἰῶνες. Ἀμήν.

---

1. Ἤ, στὴν αὐτὴ ὑπερπλεονάζουσα ἀσωτία

12 Ἀγαπητοί, μὴ ξενίζεσθε τῇ ἐν ὑμῖν πυρώσει πρὸς πειρα-
σμὸν ὑμῖν γινομένῃ, ὡς ξένου ὑμῖν συμβαίνοντος. 13 Ἀλλὰ
καθὸ κοινωνεῖτε τοῖς τοῦ Χριστοῦ παθήμασι, χαίρετε, ἵνα καὶ
ἐν τῇ ἀποκαλύψει τῆς δόξης αὐτοῦ χαρῆτε ἀγαλλιώμενοι.
14 Εἰ ὀνειδίζεσθε ἐν ὀνόματι Χριστοῦ, μακάριοι, ὅτι τὸ τῆς δό-
ξης καὶ δυνάμεως καὶ τὸ τοῦ Θεοῦ Πνεῦμα ἐφ’ ὑμᾶς ἀναπαύε-
ται. Κατὰ μὲν αὐτοὺς βλασφημεῖται, κατὰ δὲ ὑμᾶς δοξάζεται.
15 Μὴ γάρ τις ὑμῶν πασχέτω ὡς φονεὺς ἢ κλέπτης ἢ κακο-
ποιὸς ἢ ὡς ἀλλοτριοεπίσκοπος. 16 Εἰ δὲ ὡς χριστιανός, μὴ
αἰσχυνέσθω, δοξαζέτω δὲ τὸν Θεὸν ἐν τῷ μέρει τούτῳ. 17 Ὅτι ὁ
καιρὸς τοῦ ἄρξασθαι τὸ κρίμα ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ. Εἰ δὲ
πρῶτον ἀφ’ ἡμῶν, τί τὸ τέλος τῶν ἀπειθούντων τῷ τοῦ Θεοῦ
εὐαγγελίῳ; 18 Καὶ **εἰ ὁ δίκαιος μόλις σῴζεται, ὁ ἀσεβὴς καὶ
ἁμαρτωλὸς ποῦ φανεῖται;**

19 Ὥστε καὶ οἱ πάσχοντες κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ὡς πι-
στῷ κτίστῃ παρατιθέσθωσαν τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐν ἀγαθοποιΐᾳ.

5 Πρεσβυτέρους τοὺς ἐν ὑμῖν παρακαλῶ ὁ συμπρεσβύτερος
καὶ μάρτυς τῶν τοῦ Χριστοῦ παθημάτων, ὁ καὶ τῆς μελ-
λούσης ἀποκαλύπτεσθαι δόξης κοινωνός, 2 ποιμάνατε τὸ ἐν
ὑμῖν ποίμνιον τοῦ Θεοῦ, ἐπισκοποῦντες μὴ ἀναγκαστῶς, ἀλλ’
ἑκουσίως, μηδὲ αἰσχροκερδῶς, ἀλλὰ προθύμως, 3 μηδ’ ὡς κα-
τακυριεύοντες τῶν κλήρων, ἀλλὰ τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου.
4 Καὶ φανερωθέντος τοῦ Ἀρχιποίμενος κομιεῖσθε τὸν ἀμαράν-
τινον τῆς δόξης στέφανον.

5 Ὁμοίως, νεώτεροι, ὑποτάγητε πρεσβυτέροις. Πάντες δέ,
ἀλλήλοις ὑποτασσόμενοι, τὴν ταπεινοφροσύνην ἐγκομβώσα-
σθε· ὅτι **ὁ Θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδω-**

Χαρὰ καὶ δόξα τὸ νὰ !ά σχῃ κανεὶς ὡς χριστιανός

12 Ἀγαπητοί, γιὰ τὴν πύρινη θλῖψι σας, ποὺ γίνεται γιὰ νὰ δοκιμά-
ζεσθε, μὴ παραξενεύεσθε σὰν νὰ σᾶς συμβαίνῃ κάτι παράξενο. **13** Ἀλλ'
ὅσο μετέχετε στὰ παθήματα τοῦ Χριστοῦ νὰ χαίρετε, γιὰ νὰ ὑπερ-
χαρῆτε ὅταν φανερωθῇ ἡ δόξα του. **14** Ἂν ἐμπαίζεσθε γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ
Χριστοῦ, εἶσθε εὐτυχεῖς. Διότι τὸ Πνεῦμα τῆς δόξης καὶ δυνάμεως καὶ
τοῦ Θεοῦ ἀναπαύεται σὲ σᾶς. Ὅσο μὲν ἀφορᾷ σ' αὐτούς, προέρχεται
δυσφήμησι, ἀλλ' ὅσον ἀφορᾷ σὲ σᾶς, προσγίνεται δόξα (Αὐτοὶ μὲν σᾶς
ὑβρίζουν, ἀλλὰ σεῖς δοξάζεσθε). **15** Νὰ μὴ πάσχῃ δὲ κανεὶς ἀπὸ σᾶς ὡς
φονεὺς ἢ κλέπτης ἢ κακοποιὸς ἢ ὡς μοιχός. **16** Ἀλλ' ἂν πάσχῃ ὡς χρι-
στιανός, νὰ μὴν ἐντρέπεται, ἀλλὰ νὰ δοξάζῃ τὸ Θεὸ γι' αὐτὸ τὸ
πρᾶγμα. **17** Εἶναι δὲ καιρός, ποὺ ἄρχισε ἡ κρίσι ἀπὸ τὸν οἶκο τοῦ Θεοῦ
(ποὺ δοκιμάζεται δηλαδὴ ἡ Ἐκκλησία). Ἂν δὲ ἡ κρίσι ἄρχισε ἀπὸ μᾶς,
πῶς θὰ τελειώσῃ γι' αὐτούς, ποὺ ἀπιστοῦν στὸ εὐαγγέλιο τοῦ Θεοῦ;
18 Καὶ **ἂν ὁ εὐσεβὴς καὶ ἐνάρετος μὲ δυσκολία σῴζεται, ὁ
ἀσεβὴς καὶ ἁμαρτωλὸς !οῦ θὰ φανῇ;**
19 Ὥστε καὶ ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι πάσχουν κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ,
ἂς ἐμπιστεύωνται τοὺς ἑαυτούς τους στὸ Θεὸ ὡς σπλαγχνικὸ[1] δημιουρ-
γό, πράττοντας συγχρόνως τὸ καλό.

Δια!οίμανσι μὲ !ροθυμία, ἀνιδιοτέλεια καὶ τα!εινοφροσύνη

5 Τοὺς πρεσβυτέρους σας παρακαλῶ ἐγὼ ὁ συμπρεσβύτερος καὶ μάρ-
τυς τῶν παθημάτων τοῦ Χριστοῦ, ὁ μέτοχος ἐπίσης στὴ δόξα ποὺ
μέλλει νὰ φανερωθῇ: **2** Ποιμάνετε τὸ ποίμνιο τοῦ Θεοῦ, ποὺ εἶναι στὴ
δικαιοδοσία σας, ἀσκῶντας τὴ διαποίμανσι ὄχι ἀναγκαστικῶς (σὰν
ἀγγαρεία), ἀλλὰ προθύμως· οὔτε αἰσχροκερδῶς, ἀλλ' ἀνιδιοτελῶς·
3 οὔτε ὡς καταδυναστευταὶ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἔλαχαν σὲ σᾶς ὡς
κλῆροι, ἀλλὰ συμπεριφερόμενοι ὡς ὅμοιοι πρὸς τὸ ποίμνιο. **4** Καὶ ὅταν
φανερωθῇ ὁ Ἀρχιποίμην, θὰ λάβετε τὸ ἀμαράντινο στεφάνι τῆς δόξης.

«Τὴν τα!εινοφροσύνην ἐγκομβώσασθε»

5 Ἐπίσης, νεώτεροι, νὰ ὑποτάσσεσθε στοὺς πρεσβυτέρους. Ὅλοι δέ,
συμπεριφερόμενοι μὲ ταπείνωσι ὁ ἕνας πρὸς τὸν ἄλλο, φορέσετε καλὰ
ἐπάνω σας σὰν ἄλλο ἔνδυμα τὴν ταπεινοφροσύνη. Διότι **ὁ Θεὸς τοὺς**

1. Ἤ, στοργικό

σι χάριν. 6 Ταπεινώθητε οὖν ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ Θε-
οῦ, ἵνα ὑμᾶς ὑψώσῃ ἐν καιρῷ.

7 Πᾶσαν τὴν μέριμναν ὑμῶν ἐπιρρίψαντες ἐπ᾽ αὐτόν, ὅτι
αὐτῷ μέλει περὶ ὑμῶν. 8 Νήψατε, γρηγορήσατε. Ὁ ἀντίδικος
ὑμῶν Διάβολος ὡς λέων ὠρυόμενος περιπατεῖ ζητῶν τίνα κα-
ταπίῃ· 9 ᾧ ἀντίστητε στερεοὶ τῇ πίστει, εἰδότες τὰ αὐτὰ τῶν
παθημάτων τῇ ἐν κόσμῳ ὑμῶν ἀδελφότητι ἐπιτελεῖσθαι.
10 Ὁ δὲ Θεὸς πάσης χάριτος, ὁ καλέσας ὑμᾶς εἰς τὴν αἰώνιον
αὐτοῦ δόξαν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ὀλίγον παθόντας, αὐτὸς καταρ-
τίσει ὑμᾶς, στηρίξει, σθενώσει, θεμελιώσει. 11 Αὐτῷ ἡ δόξα καὶ
τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

12 Διὰ Σιλουανοῦ ὑμῖν τοῦ πιστοῦ ἀδελφοῦ, ὡς λογίζομαι,
δι᾽ ὀλίγων ἔγραψα, παρακαλῶν καὶ ἐπιμαρτυρῶν ταύτην εἶναι
ἀληθῆ χάριν τοῦ Θεοῦ, εἰς ἣν ἑστήκατε.
13 Ἀσπάζεται ὑμᾶς ἡ ἐν Βαβυλῶνι συνεκλεκτὴ καὶ Μᾶρκος
ὁ υἱός μου. 14 Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγάπης.
Εἰρήνη ὑμῖν πᾶσι τοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ἀμήν.

ὑ!ερηφάνους !ολεμεῖ, ἐνῷ τοὺς τα!εινοὺς εὐνοεῖ. **6** Γι᾽ αὐτὸ τα-
πεινωθῆτε κάτω ἀπὸ τὸ δυνατὸ χέρι τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ σᾶς ὑψώσῃ μελ-
λοντικά.

Ἐμ!ιστευθῆτε στὸ Θεό, ἀντισταθῆτε στὸ Διάβολο

7 Ὅλη τὴν ἀγωνιώδη φροντίδα σας ρίψετε πάνω σ᾽ αὐτόν, διότι
αὐτὸς ἐνδιαφέρεται γιὰ σᾶς. **8** Νὰ εἶσθε νηφάλιοι, ἄγρυπνοι. Ὁ ἀντίδι-
κός σας Διάβολος περιφέρεται ὡς λέων ὠρυόμενος (βρυχώμενος)
ζητώντας κάποιον νὰ τὸν καταπιῇ. **9** Ἀντισταθῆτε σ᾽ αὐτὸν στηριγμένοι
στερεὰ στὴν πίστι. Ξέρετε, ὅτι τὰ αὐτὰ παθήματα συμβαίνουν στοὺς
ἀδελφούς σας, ποὺ βρίσκονται στὸν κόσμο. **10** Ὁ δὲ Θεὸς κάθε δω-
ρεᾶς, ποὺ σᾶς κάλεσε διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ γιὰ τὴν αἰώνια δόξα του
μετὰ τὰ ὀλιγόχρονα παθήματά σας, αὐτὸς θὰ σᾶς στερεώσῃ, θὰ σᾶς
στηρίξῃ, θὰ σᾶς δυναμώσῃ, θὰ σᾶς ἑδραιώσῃ. **11** Σ᾽ αὐτὸν ἀνήκει ἡ δό-
ξα καὶ ἡ δύναμι στοὺς ἀπεράντους αἰῶνες. Ἀμήν.

Ἐ!ίλογος

12 Διὰ τοῦ Σιλουανοῦ, τοῦ ἐμπίστου ἀδελφοῦ, σᾶς ἔγραφα μὲ λίγα,
καθὼς νομίζω, λόγια, διδάσκοντας καὶ ἐπιβεβαιώνοντας, ὅτι αὐτὴ εἶναι
ἡ ἀληθινὴ χάρι τοῦ Θεοῦ, στὴν ὁποία στέκεσθε.
13 Σᾶς στέλνει χαιρετισμοὺς ἡ συνεκλεκτὴ ἐκκλησία, ποὺ εἶναι στὴ
Βαβυλῶνα (στὴ Ρώμη), καὶ ὁ Μᾶρκος ὁ υἱός μου. **14** Χαιρετίσετε ὁ
ἕνας τὸν ἄλλο μὲ φίλημα ἀγάπης.

Εὐλογία νὰ εἶναι σὲ σᾶς ὅλους, ποὺ ἀνήκετε στὸν Ἰησοῦ Χριστό.
Ἀμήν.

Β′ ΠΕΤΡΟΥ

1 Συμεὼν Πέτρος, δοῦλος καὶ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῖς
ἰσότιμον ἡμῖν λαχοῦσι πίστιν ἐν δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ
ἡμῶν καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. 2 Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη
πληθυνθείη ἐν ἐπιγνώσει τοῦ Θεοῦ καὶ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου
ἡμῶν.

3 Ὡς πάντα ἡμῖν τῆς θείας δυνάμεως αὐτοῦ τὰ πρὸς ζωὴν
καὶ εὐσέβειαν δεδωρημένης διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ καλέσαν-
τος ἡμᾶς διὰ δόξης καὶ ἀρετῆς, 4 δι' ὧν τὰ τίμια ἡμῖν καὶ μέ-
γιστα ἐπαγγέλματα δεδώρηται, ἵνα διὰ τούτων γένησθε θείας
κοινωνοὶ φύσεως ἀποφυγόντες τῆς ἐν κόσμῳ ἐν ἐπιθυμίᾳ
φθορᾶς, 5 καὶ αὐτὸ τοῦτο δέ·

Σπουδὴν πᾶσαν παρεισενέγκαντες ἐπιχορηγήσατε ἐν τῇ πί-
στει ὑμῶν τὴν ἀρετήν, ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ τὴν γνῶσιν, 6 ἐν δὲ τῇ
γνώσει τὴν ἐγκράτειαν, ἐν δὲ τῇ ἐγκρατείᾳ τὴν ὑπομονήν, ἐν
δὲ τῇ ὑπομονῇ τὴν εὐσέβειαν, 7 ἐν δὲ τῇ εὐσεβείᾳ τὴν φιλα-
δελφίαν, ἐν δὲ τῇ φιλαδελφίᾳ τὴν ἀγάπην. 8 Ταῦτα γὰρ ὑμῖν
ὑπάρχοντα καὶ πλεονάζοντα οὐκ ἀργοὺς οὐδὲ ἀκάρπους καθί-
στησιν εἰς τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπίγνωσιν.
9 Ὧ γὰρ μὴ πάρεστι ταῦτα, τυφλός ἐστι, μυωπάζων, λήθην
λαβὼν τοῦ καθαρισμοῦ τῶν πάλαι αὐτοῦ ἁμαρτιῶν. 10 Διὸ
μᾶλλον, ἀδελφοί, σπουδάσατε βεβαίαν ὑμῶν τὴν κλῆσιν καὶ
ἐκλογὴν ποιεῖσθαι. Ταῦτα γὰρ ποιοῦντες οὐ μὴ πταίσητέ ποτε.
11 Οὕτω γὰρ πλουσίως ἐπιχορηγηθήσεται ὑμῖν ἡ εἴσοδος εἰς
τὴν αἰώνιον βασιλείαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ
Χριστοῦ.

Β′ ΠΕΤΡΟΥ

Χαιρετισμός

1 Ἐγὼ ὁ Συμεὼν Πέτρος, δοῦλος καὶ ἀπόστολος τοῦ Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ, ἀπευθύνομαι σὲ σᾶς, οἱ ὁποῖοι ὡς διὰ λαχνοῦ λάβατε τὴν
ἴδια μὲ μᾶς τοὺς ἀποστόλους πίστι κατὰ τὴ δικαιοσύνη τοῦ Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ, ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ Θεὸς καὶ Σωτήρ μας. **2** Ἡ χάρι καὶ ἡ εὐλογία
εἴθε νὰ πληθύνωνται σὲ σᾶς διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Ἰη-
σοῦ, ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ Κύριός μας.

Τὰ θεῖα δωρήματα

3 Ἐπειδὴ ἡ θεία δύναμί του κατόπιν τῆς ἐπιγνώσεως ἐκείνου, ὁ
ὁποῖος μᾶς κάλεσε γιὰ δόξα καὶ ἔπαινο, ἔχει χαρίσει σὲ μᾶς ὅλα τὰ
ἀναγκαῖα γιὰ ζωὴ καὶ εὐσέβεια, **4** μὲ τὰ ὁποῖα ἔχουν χαρισθῆ σὲ μᾶς
τὰ μέγιστα καὶ πολύτιμα ἀγαθὰ ποὺ εἶχεν ὑποσχεθῆ, γιὰ νὰ γίνετε μ'
αὐτὰ κοινωνοὶ τῆς θείας φύσεως, ἀφοῦ ἀποφύγετε τὴ διαφθορὰ τοῦ κό-
σμου ἐξ αἰτίας τῆς ἁμαρτωλῆς ἐπιθυμίας, **5** γι' αὐτὸ ἂς γίνῃ καὶ αὐτὸ
ἐδῶ:

Ἀξιοποίησι τῆς θείας κλήσεως καὶ ἐκλογῆς

Καταβάλετε κάθε προσπάθεια καὶ προσθέσετε πλουσίως στὴν πίστι
σας τὴν ἀνδρεία, στὴν ἀνδρεία τὴ γνῶσι, **6** στὴ γνῶσι τὴν ἐφαρμογή,
στὴν ἐφαρμογὴ τὴν ὑπομονή, στὴν ὑπομονὴ τὴν εὐσέβεια, **7** στὴν εὐσέ-
βεια τὴν ἀγάπη πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς χριστιανούς, καὶ στὴν ἀγάπη πρὸς
τοὺς ἀδελφοὺς χριστιανοὺς τὴν ἀγάπη πρὸς ὅλους. **8** Ὅταν δὲ αὐτὰ
ὑπάρχουν σὲ σᾶς, καὶ μάλιστα πλουσίως, δὲν σᾶς καθιστοῦν ἀχρήστους
καὶ ἀκάρπους (ἀλλ' ἀποδοτικοὺς) στὴν ἐπίγνωσι τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ
Χριστοῦ. **9** Ἀντιθέτως ἐκεῖνος, στὸν ὁποῖον δὲν ὑπάρχουν αὐτά, εἶναι
τυφλός, δὲν βλέπει μακριά, λησμόνησε τὸν καθαρισμὸ τῶν παλαιῶν
ἁμαρτιῶν του. **10** Γι' αὐτό, ἀδελφοί, δείξετε περισσότερο ζῆλο στὸ ν'
ἀξιοποιῆτε τὴν κλῆσι σας καὶ ἐκλογή. Διότι, ἂν κάνετε αὐτά, δὲν θὰ
χάσετε ποτέ. **11** Ἀντιθέτως ἔτσι θὰ σᾶς χορηγηθῇ πλουσίως ἡ εἴσοδος
στὴν αἰώνια βασιλεία τοῦ Κυρίου μας καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ.

12 Διὸ οὐκ ἀμελήσω ἀεὶ ὑμᾶς ὑπομιμνῄσκειν περὶ τούτων,
καίπερ εἰδότας καὶ ἐστηριγμένους ἐν τῇ παρούσῃ ἀληθείᾳ.
13 Δίκαιον δὲ ἡγοῦμαι, ἐφ᾽ ὅσον εἰμὶ ἐν τούτῳ τῷ σκηνώματι,
διεγείρειν ὑμᾶς ἐν ὑπομνήσει, 14 εἰδὼς ὅτι ταχινή ἐστιν ἡ
ἀπόθεσις τοῦ σκηνώματός μου, καθὼς καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰη-
σοῦς Χριστὸς ἐδήλωσέ μοι. 15 Σπουδάσω δὲ καὶ ἑκάστοτε
ἔχειν ὑμᾶς μετὰ τὴν ἐμὴν ἔξοδον τὴν τούτων μνήμην ποι-
εῖσθαι.

16 Οὐ γὰρ σεσοφισμένοις μύθοις ἐξακολουθήσαντες ἐγνωρί-
σαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δύναμιν καὶ
παρουσίαν, ἀλλ᾽ ἐπόπται γενηθέντες τῆς ἐκείνου μεγαλειότη-
τος. 17 Λαβὼν γὰρ παρὰ Θεοῦ Πατρὸς τιμὴν καὶ δόξαν φωνῆς
ἐνεχθείσης αὐτῷ τοιᾶσδε ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεποῦς δόξης,
Οὗτός ἐστιν **ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, εἰς ὃν ἐγὼ εὐδόκησα.**
18 Καὶ ταύτην τὴν φωνὴν ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐξ οὐρανοῦ ἐνε-
χθεῖσαν, σὺν αὐτῷ ὄντες ἐν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ. 19 Καὶ ἔχομεν βε-
βαιότερον τὸν προφητικὸν λόγον, ᾧ καλῶς ποιεῖτε προσέχον-
τες ὡς λύχνῳ φαίνοντι ἐν αὐχμηρῷ τόπῳ, ἕως οὗ ἡμέρα διαυ-
γάσῃ καὶ φωσφόρος ἀνατείλῃ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, 20 τοῦτο
πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι πᾶσα προφητεία Γραφῆς ἰδίας ἐπιλύ-
σεως οὐ γίνεται. 21 Οὐ γὰρ θελήματι ἀνθρώπου ἠνέχθη ποτὲ
προφητεία, ἀλλ᾽ ὑπὸ Πνεύματος Ἁγίου φερόμενοι ἐλάλησαν
ἅγιοι Θεοῦ ἄνθρωποι.

Ἀνάγκη ὑπομνήσεως τῶν θείων πραγμάτων

12 Γι' αὐτὸ δὲν θ' ἀμελήσω νὰ σᾶς ὑπενθυμίζω πάντοτε αὐτὰ τὰ
πράγματα, καίτοι τὰ γνωρίζετε καὶ εἶσθε στηριγμένοι στὴν ἀλήθεια,
ποὺ ἤδη ἔχετε. **13** Ἰδιαιτέρως θεωρῶ ἐπιβεβλημένο, ὅσο βρίσκομαι σ'
αὐτὴ τὴ σκηνὴ τοῦ σώματος, νὰ διεγείρω τὴν προσοχή σας μὲ ὑπενθύ-
μισι, **14** διότι γνωρίζω, ὅτι ταχέως θ' ἀποθέσω τὴ σκηνὴ τοῦ σώματος
(θὰ ἐκδημήσω γιὰ τὴν ἄλλη ζωή), ὅπως καὶ μοῦ φανέρωσε ὁ Κύριός
μας Ἰησοῦς Χριστός. **15** Θὰ φροντίσω δὲ νὰ μπορῆτε καὶ πάντοτε μετὰ
τὴν ἀναχώρησί μου γιὰ τὴν ἄλλη ζωὴ νὰ ἔχετε αὐτὰ τὰ πράγματα ὑπ'
ὄψιν σας διατηρούμενα ὡς γραπτὰ μνημεῖα.

Αὐτόπτες καὶ αὐτήκοοι μάρτυρες τῆς θείας μεγαλειότητος

16 Διότι γνωρίσαμε σὲ σᾶς τὴ δύναμι καὶ τὴν ἰσχὺ τοῦ Κυρίου μας
Ἰησοῦ Χριστοῦ χωρὶς ν' ἀκολουθήσωμε περιτέχνους μύθους, ἀλλ' ἀφοῦ
γίναμε αὐτόπτες τῆς μεγαλειώδους δυνάμεώς του. **17** Ἔλαβε δὲ ἀπὸ τὸ
Θεὸ Πατέρα τιμὴ καὶ δόξα, ὅταν γι' αὐτὸν ἀπὸ τὴ Μεγαλοπρεπῆ Δό-
ξα (τὸ μεγαλοπρεπὲς πρόσωπο τοῦ Θεοῦ Πατρὸς) ἦλθε τέτοια φωνή:
Αὐτὸς εἶναι **ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, τὸν ὁποῖον ἐγὼ ἐξέλε-
ξα**[1] (καὶ κατέστησα Μεσσία, Χριστό).
18 Ἐμεῖς δὲ ἤμασταν μαζί του στὸ ὄρος τὸ ἅγιο (ὅπου ἔγινε ἡ Με-
ταμόρφωσι) καὶ γίναμε αὐτήκοοι αὐτῆς τῆς φωνῆς, ποὺ ἦλθε ἀπὸ τὸν
οὐρανό. **19** Ἔτσι ἔχουμε μεγαλύτερη βεβαιότητα γιὰ τὸν προφητικὸ λό-
γο (τὸ λόγο τῶν προφητῶν γιὰ τὸ Μεσσία), στὸν ὁποῖο καλὰ κάνετε
ποὺ προσέχετε σὰν σὲ λύχνο, ποὺ φωτίζει σὲ σκοτεινὸ τόπο, ἕως ὅτου
ἡ ἡμέρα προβάλῃ καὶ ὁ ἥλιος ἀνατείλῃ στὶς καρδιές σας. **20** Ἀλλὰ νὰ
ξέρετε πρῶτα αὐτό, ὅτι καμμία προφητεία τῆς Γραφῆς δὲν δύναται νὰ
ἑρμηνευθῇ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο ἀφ' ἑαυτοῦ[2] (ἀλλὰ μὲ τὸ φωτισμὸ τοῦ
Ἁγίου Πνεύματος). **21** Διότι καμμία προφητεία δὲν προῆλθε ποτὲ ἀπὸ
θέλημα ἀνθρώπου, ἀλλ' ἐμπνεόμενοι ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο μίλησαν
ἐκλεγμένοι ἀπὸ τὸ Θεὸ ἄνθρωποι.

1. Βλέπε τὸ Ἡσ. μβ΄ 1 ὅπως παρατίθεται στὸ Ματθ. ιβ΄ 18.
2. Ἤ, δὲν δύναται νὰ ἑρμηνευθῇ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο αὐτὴ καθ' ἑαυτήν

2 Ἐγένοντο δὲ καὶ ψευδοπροφῆται ἐν τῷ λαῷ, ὡς καὶ ἐν ὑμῖν
ἔσονται ψευδοδιδάσκαλοι, οἵτινες παρεισάξουσιν αἱρέσεις
ἀπωλείας, καὶ τὸν ἀγοράσαντα αὐτοὺς Δεσπότην ἀρνούμενοι,
ἐπάγοντες ἑαυτοῖς ταχινὴν ἀπώλειαν. 2 Καὶ πολλοὶ ἐξακολου-
θήσουσιν αὐτῶν ταῖς ἀσελγείαις, δι᾽ οὓς ἡ ὁδὸς τῆς ἀληθείας
βλασφημηθήσεται. 3 Καὶ ἐν πλεονεξίᾳ πλαστοῖς λόγοις ὑμᾶς
ἐμπορεύσονται,

οἷς τὸ κρίμα ἔκπαλαι οὐκ ἀργεῖ, καὶ ἡ ἀπώλεια αὐτῶν οὐ νυ-
στάξει. 4 Εἰ γὰρ ὁ Θεὸς ἀγγέλων ἁμαρτησάντων οὐκ ἐφείσατο,
ἀλλὰ σειραῖς ζόφου ταρταρώσας παρέδωκεν εἰς κρίσιν τηρουμέ-
νους· 5 καὶ ἀρχαίου κόσμου οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ ὄγδοον Νῶε δι-
καιοσύνης κήρυκα ἐφύλαξε, κατακλυσμὸν κόσμῳ ἀσεβῶν ἐπά-
ξας· 6 καὶ πόλεις Σοδόμων καὶ Γομόρρας τεφρώσας καταστροφῇ
κατέκρινεν, ὑπόδειγμα μελλόντων ἀσεβεῖν τεθεικώς, 7 καὶ δί-
καιον Λὼτ καταπονούμενον ὑπὸ τῆς τῶν ἀθέσμων ἐν ἀσελγείᾳ
ἀναστροφῆς ἐρρύσατο·— 8 βλέμματι γὰρ καὶ ἀκοῇ ὁ δίκαιος,
ἐγκατοικῶν ἐν αὐτοῖς, ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ψυχὴν δικαίαν ἀνόμοις
ἔργοις ἐβασάνιζεν—· 9 οἶδε Κύριος εὐσεβεῖς ἐκ πειρασμοῦ ῥύε-
σθαι, ἀδίκους δὲ εἰς ἡμέραν κρίσεως κολαζομένους τηρεῖν,
10 μάλιστα δὲ τοὺς ὀπίσω σαρκὸς ἐν ἐπιθυμίᾳ μιασμοῦ πο-
ρευομένους καὶ κυριότητος καταφρονοῦντας.

Προειδοποίησι γιὰ τὴν ἐμφάνισι ψευδοδιδασκάλων - αἱρετικῶν

2 Παρουσιάσθηκαν δὲ καὶ ψευδοπροφῆτες στὸ λαό, ὅπως καὶ σὲ σᾶς
θὰ παρουσιασθοῦν ψευδοδιδάσκαλοι. Αὐτοὶ μὲ τρόπο δόλιο θὰ εἰσα-
γάγουν αἱρέσεις ποὺ ὁδηγοῦν στὴν ἀπώλεια, θὰ ἀρνοῦνται καὶ αὐτὸν
τὸν Δεσπότη (τὸν Κύριο) ποὺ τοὺς ἀγόρασε, καὶ ἔτσι θὰ ἐπιφέρουν
κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ τους γρήγορη ἀπώλεια. **2** Τὶς δὲ ἀσέλγειές τους θὰ
ἀκολουθήσουν πολλοί, καὶ ἐξ αἰτίας των ἡ ὁδὸς τῆς ἀληθείας (ἡ χρι-
στιανικὴ πίστι) θὰ δυσφημηθῇ. **3** Ἀπὸ ἄπληστη δὲ ἰδιοτέλεια θὰ σᾶς
ἐκμεταλλευθοῦν μὲ πλαστοὺς λόγους.

Ἀναπόφευκτη ἡ τιμωρία τῶν αἱρετικῶν ὅπως προηγουμένων ἀσεβῶν

Καὶ ἡ καταδίκη τους, ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς χρόνους ἀποφασισμένη, δὲν
θὰ μείνῃ ἀνεκτέλεστη, καὶ ἡ ἀπώλειά τους δὲν θὰ μείνῃ ἀνενέργητη.
4 Ἀφοῦ, ὡς γνωστόν, ὁ Θεὸς δὲν φείσθηκε ἀγγέλων, ὅταν ἁμάρτησαν,
ἀλλὰ τοὺς ἔδεσε μὲ ἁλυσίδες σκότους καὶ τοὺς φυλάκισε, καὶ κρατοῦνται
γιὰ νὰ δικασθοῦν· **5** καὶ ἀφοῦ δὲν φείσθηκε τοῦ ἀρχαίου κόσμου (παρὰ
τὸ μέγα πλῆθος του), ἀλλὰ φύλαξε μόνο μαζὶ μὲ ἑπτὰ ἄλλους ὄγδοο
τὸν Νῶε, κήρυκα σωτηρίας, ἐνῷ στὸν κόσμο τῶν ἀσεβῶν ἐπέφερε κα-
τακλυσμό (ὁ Νῶε δηλαδὴ μὲ τὴν κατασκευὴ τῆς κιβωτοῦ ἐπὶ μακρὸν
χρόνον, ἀλλ' ἀσφαλῶς καὶ μὲ τὸ λόγο, κήρυττε σωτηρία, διασώθηκαν
ὅμως μόνον ὀκτώ, διότι οἱ ἀσεβεῖς ἔμειναν ἀμετανόητοι)· **6** καὶ ἀφοῦ
τὶς πόλεις τῶν Σοδόμων καὶ τῆς Γομόρρας μὲ τὸ νὰ μεταβάλῃ σὲ στά-
χτη τιμώρησε μὲ ἐξαφάνισι, καὶ ἔτσι ἔθεσε παράδειγμα γι' αὐτούς, ποὺ
θ' ἀσεβοῦσαν στὸ μέλλον, **7** ἐνῷ ἔσωσε τὸν εὐσεβῆ Λώτ, ποὺ ὑπέφερε
ἀπὸ τὴν ἀσελγῆ διαγωγὴ τῶν διεστραμμένων· –**8** μὲ ὅσα δηλαδὴ ἔβλε-
πε καὶ ἄκουε ὁ εὐσεβὴς αὐτὸς ἄνθρωπος, κατοικώντας ἀνάμεσά τους,
καθημερινῶς προκαλοῦσε βασανισμὸ στὴν εὐσεβῆ ψυχή του ἐξ αἰτίας
τῶν ἀνόμων ἔργων τους–· **9** ἀφοῦ αὐτὰ συνέβησαν, ἄρα γνωρίζει ὁ
Κύριος νὰ σῴζῃ τοὺς εὐσεβεῖς ἀπὸ δοκιμασία, τοὺς δὲ ἀσεβεῖς νὰ
κρατῇ ἤδη σὲ κατάστασι (μερικῆς) τιμωρίας γιὰ τὴν ἡμέρα τῆς κρί-
σεως (καὶ τῆς πλήρους τιμωρίας), **10** προπάντων δὲ ἐκείνους, ποὺ
ἀκολουθοῦν βδελυρὲς σαρκικὲς ἐπιθυμίες, καὶ καταφρονοῦν τὸν Κύριο[1].

1. Ἤ, τὴν αὐθεντία τοῦ Κυρίου

Τολμηταί, αὐθάδεις! Δόξας οὐ τρέμουσι βλασφημοῦντες,
11 ὅπου ἄγγελοι, ἰσχύι καὶ δυνάμει μείζονες ὄντες, οὐ φέρουσι
κατ’ αὐτῶν παρὰ Κυρίῳ βλάσφημον κρίσιν; 12 Οὗτοι δέ, ὡς
ἄλογα ζῷα φυσικά, γεγενημένα εἰς ἅλωσιν καὶ φθοράν, ἐν οἷς
ἀγνοοῦσι βλασφημοῦντες, ἐν τῇ φθορᾷ αὐτῶν καταφθαρήσον-
ται, 13 κομιούμενοι μισθὸν ἀδικίας, ἡδονὴν ἡγούμενοι τὴν ἐν
ἡμέρᾳ τρυφήν, σπίλοι καὶ μῶμοι, ἐντρυφῶντες ἐν ταῖς ἀπάταις
αὐτῶν, συνευωχούμενοι ὑμῖν, 14 ὀφθαλμοὺς ἔχοντες μεστοὺς
μοιχαλίδος καὶ ἀκαταπαύστους ἁμαρτίας, δελεάζοντες ψυχὰς
ἀστηρίκτους, καρδίαν γεγυμνασμένην πλεονεξίας ἔχοντες, κα-
τάρας τέκνα! 15 Καταλιπόντες εὐθεῖαν ὁδὸν ἐπλανήθησαν,
ἐξακολουθήσαντες τῇ ὁδῷ τοῦ Βαλαὰμ τοῦ Βοσόρ, ὃς μισθὸν
ἀδικίας ἠγάπησεν, 16 ἔλεγξιν δὲ ἔσχεν ἰδίας παρανομίας· ὑπο-
ζύγιον ἄφωνον ἐν ἀνθρώπου φωνῇ φθεγξάμενον ἐκώλυσε τὴν
τοῦ προφήτου παραφρονίαν.

17 Οὗτοί εἰσι πηγαὶ ἄνυδροι, νεφέλαι ὑπὸ λαίλαπος
ἐλαυνόμεναι, οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκότους εἰς αἰῶνα τετήρηται.
18 Ὑπέρογκα γὰρ ματαιότητος φθεγγόμενοι δελεάζουσιν ἐν
ἐπιθυμίαις σαρκός, ἀσελγείαις, τοὺς ὄντως ἀποφυγόντας τοὺς
ἐν πλάνῃ ἀναστρεφομένους, 19 ἐλευθερίαν αὐτοῖς ἐπαγγελλό-
μενοι, αὐτοὶ δοῦλοι ὑπάρχοντες τῆς φθορᾶς· ᾧ γάρ τις ἥττηται,
τούτῳ καὶ δεδούλωται. 20 Εἰ γὰρ ἀποφυγόντες τὰ μιάσματα
τοῦ κόσμου ἐν ἐπιγνώσει τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ, τούτοις δὲ πάλιν ἐμπλακέντες ἡττῶνται, γέγονεν αὐτοῖς
τὰ ἔσχατα χείρονα τῶν πρώτων. 21 Κρεῖττον γὰρ ἦν αὐτοῖς μὴ
ἐπεγνωκέναι τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης ἢ ἐπιγνοῦσιν ἐπιστρέ-
ψαι ἐκ τῆς παραδοθείσης αὐτοῖς ἁγίας ἐντολῆς. 22 Συμβέβηκε
δὲ αὐτοῖς τὸ τῆς ἀληθοῦς παροιμίας, Κύων ἐπιστρέψας
ἐπὶ τὸ ἴδιον ἐξέραμα, καί, Ὗς λουσαμένη εἰς
κύλισμα βορβόρου.

Ζωηρὴ περιγραφὴ τῶν ψευδοδιδασκάλων - αἱρετικῶν

Θρασεῖς, ἀλαζόνες! Δὲν τρέμουν νὰ χλευάζουν ἔνδοξα πράγματα
(δόγματα τῆς πίστεως, μεγαλειότητες τοῦ Κυρίου, ἰδίως τὴν παντοδυ-
ναμία του, τὴν ἀνάστασι καὶ τὴ δευτέρα παρουσία του), **11** ἐνῷ καὶ
ἄγγελοι, ἂν καὶ εἶναι ἀνώτεροι σὲ ἰσχὺ καὶ δύναμι, δὲν ἐκφέρουν ἐνώ-
πιον τοῦ Κυρίου ὑβριστικὴ κρίσι κατ' αὐτῶν (τῶν αἱρετικῶν); **12** Αὐτοὶ
δέ, ὡς ἄλογα ζῷα ἐνστικτώδη, πλασμένα νὰ τρῶνε καὶ νὰ κοπρίζουν,
χλευαστικῶς ἐκφραζόμενοι γιὰ πράγματα ποὺ ἀγνοοῦν, λόγῳ τῆς δια-
φθορᾶς τους θὰ καταστραφοῦν. **13** Ἔτσι θὰ πληρωθοῦν γιὰ τὴν ἀσέβειά
τους. Θεωροῦν εὐτυχία τὴν ἐφήμερη ἀπόλαυσι. Εἶναι κηλῖδες καὶ μιά-
σματα. Κυλίονται καὶ βρίσκουν ἀπόλαυσι στὶς ἀκολασίες τους. Τολμοῦν
νὰ συντρώγουν καὶ νὰ συμπίνουν μαζί σας. **14** Τὰ μάτια τους εἶναι κυ-
ριευμένα ἀπὸ τὴν αἰσχρὴ γυναῖκα καὶ ἀκαταπαύστως ἁμαρτάνουν. Πα-
ρασύρουν ἀστήρικτες ψυχές. Ἔχουν πνεῦμα γυμνασμένο στὴν ἀπάτη καὶ
ἐκμετάλλευσι. Ἄνθρωποι καταραμένοι! **15** Ἐγκατέλειψαν τὸν ἴσιο δρό-
μο καὶ μπῆκαν στὸ δρόμο τῆς πλάνης. Ἀκολούθησαν τὸ δρόμο τοῦ Βα-
λαὰμ τοῦ υἱοῦ τοῦ Βοσόρ, ποὺ ἀγάπησε παράνομο κέρδος, **16** καὶ ἐλέγ-
χθηκε γιὰ τὴν παρανομία του. Ὄνος, ποὺ δὲν ἔχει φωνή, μίλησε μὲ
ἀνθρώπινη φωνὴ καὶ ἐμπόδισε τὴν παραφροσύνη τοῦ προφήτου.

17 Αὐτοὶ εἶναι πηγὲς χωρὶς νερό, σύννεφα ποὺ παρασύρονται ἀπὸ
ἀνεμοθύελλα, ἄνθρωποι στοὺς ὁποίους τὸ βαθὺ σκοτάδι διατηρεῖται
παντοτινό. **18** Μὲ μεγάλα δὲ καὶ ἐντυπωσιακὰ λόγια, κενὰ καὶ ἀπατη-
λά, παρασύρουν σὲ σαρκικὲς ἀπολαύσεις, ἀσέλγειες, ἀνθρώπους ποὺ μό-
λις ξέφυγαν ἀπ' αὐτοὺς ποὺ ζοῦν σὲ πλάνη. **19** Τοὺς μιλοῦν γιὰ ἐλευ-
θερία, ἐνῷ οἱ ἴδιοι εἶναι δοῦλοι τῆς διαφθορᾶς. Διότι ἀπ' ὅ,τι κανεὶς
ἔχει νικηθῆ, σ' αὐτὸ καὶ ἔχει ὑποδουλωθῆ. **20** Ἐὰν δέ, ἀφοῦ ξέφυγαν
ἀπὸ τὰ μιάσματα τοῦ κόσμου μὲ τὴν ἐπίγνωσι τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος
Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατόπιν ἐμπλέκωνται πάλι σ' αὐτὰ καὶ νικῶνται, τότε
ἔγιναν σ' αὐτοὺς τὰ τελευταῖα χειρότερα ἀπὸ τὰ πρῶτα (κατάντησαν
δηλαδὴ σὲ χειρότερη κατάστασι ἀπὸ πρίν). **21** Ἦταν δὲ καλλίτερο γι'
αὐτοὺς νὰ μὴν εἶχαν γνωρίσει τὴν ὁδὸ τῆς εὐσεβείας παρὰ ἀφοῦ τὴ γνώ-
ρισαν νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν ἁγία διδασκαλία, ποὺ παραδόθηκε σ'

3 Ταύτην ἤδη, ἀγαπητοί, δευτέραν ὑμῖν γράφω ἐπιστολήν,
ἐν αἷς διεγείρω ὑμῶν ἐν ὑπομνήσει τὴν εἰλικρινῆ διάνοιαν,
2 μνησθῆναι τῶν προειρημένων ῥημάτων ὑπὸ τῶν ἁγίων προ-
φητῶν καὶ τῆς τῶν ἀποστόλων ὑμῶν ἐντολῆς τοῦ Κυρίου καὶ
Σωτῆρος, 3 τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι ἐλεύσονται ἐπ'
ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ἐμπαῖκται, κατὰ τὰς ἰδίας ἐπιθυμίας
αὐτῶν πορευόμενοι 4 καὶ λέγοντες· Ποῦ ἐστιν ἡ ἐπαγγελία τῆς
παρουσίας αὐτοῦ; Ἀφ' ἧς γὰρ οἱ πατέρες ἐκοιμήθησαν, πάντα
οὕτω διαμένει, ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως. 5 Λανθάνει γὰρ αὐτοὺς
τοῦτο θέλοντας ὅτι οὐρανοὶ ἦσαν ἔκπαλαι καὶ γῆ ἐξ ὕδατος καὶ
δι' ὕδατος συνεστῶσα τῷ τοῦ Θεοῦ λόγῳ, 6 δι' ὧν ὁ τότε κό-
σμος ὕδατι κατακλυσθεὶς ἀπώλετο. 7 Οἱ δὲ νῦν οὐρανοὶ καὶ ἡ
γῆ τῷ αὐτοῦ λόγῳ τεθησαυρισμένοι εἰσὶ πυρὶ τηρούμενοι εἰς
ἡμέραν κρίσεως καὶ ἀπωλείας τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων.

8 Ἓν δὲ τοῦτο μὴ λανθανέτω ὑμᾶς, ἀγαπητοί, ὅτι μία ἡμέρα
παρὰ Κυρίῳ ὡς χίλια ἔτη, καὶ χίλια ἔτη ὡς ἡμέρα μία. 9 Οὐ
βραδύνει ὁ Κύριος τῆς ἐπαγγελίας, ὥς τινες βραδυτῆτα
ἡγοῦνται, ἀλλὰ μακροθυμεῖ εἰς ἡμᾶς, μὴ βουλόμενός τινας
ἀπολέσθαι, ἀλλὰ πάντας εἰς μετάνοιαν χωρῆσαι.

αὐτούς. **22** Συνέβη δὲ σ' αὐτοὺς ὅ,τι λέγεται στὴν ἀληθινὴ παροιμία, Σκύλος ποὺ ἐπέστρεψε στὸν ἔμετό του. καί. Γουρούνα ποὺ λούσθηκε γιὰ νὰ κυλισθῇ πάλι στὸ βόρβορο.

Προειδοποίησι γιὰ τὴν ἐμφάνισι ἐμπαικτῶν

3 Αὐτή, ἀγαπητοί, εἶναι τώρα ἡ δεύτερη ἐπιστολὴ ποὺ σᾶς γράφω.
Μ' αὐτὲς προσπαθῶ νὰ διεγείρω μὲ ὑπόμνησι τὴν καθαρὴ διάνοιά
σας, **2** γιὰ νὰ ἐνθυμηθῆτε τὰ λόγια ποὺ προεῖπαν οἱ ἅγιοι προφῆτες καὶ
τὴ διδασκαλία τῶν ἀποστόλων σας, ποὺ εἶναι διδασκαλία τοῦ Κυρίου
καὶ Σωτῆρος. **3** Τοῦτο δὲ πρῶτα νὰ ξέρετε, ὅτι στὶς ἔσχατες ἡμέρες θὰ
ἔλθουν ἐμπαῖκτες, ποὺ θὰ βαδίζουν σύμφωνα μὲ τὶς δικές τους ἐπιθυ-
μίες (μὲ τὰ δικά τους θελήματα), **4** καὶ θὰ λέγουν: «Ποῦ εἶναι ἡ ὑπό-
σχεσι τῆς παρουσίας του; Ἀφ' ὅτου πέθαναν οἱ πατέρες μας, ὅλα πα-
ραμένουν ἔτσι, ὅπως ἦταν ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ κόσμου (οἱ νεκροὶ δὲν
ἀναστήθηκαν καὶ ἡ δευτέρα παρουσία δὲν ἔγινε)». **5** Ἀλλὰ λησμονοῦν
θεληματικὰ τοῦτο, ὅτι οἱ οὐρανοὶ ὑπῆρχαν ἀπὸ παλαιὰ καὶ ἡ γῆ δια-
μορφωμένη μέσα ἀπὸ τὸ νερὸ καὶ ἀνάμεσα στὸ νερὸ μὲ τὸ λόγο τοῦ
Θεοῦ. **6** Μὲ τὴ χρῆσι δὲ αὐτῶν (τῶν οὐρανῶν δηλαδή, ποὺ ἔβρεξαν κα-
ταρρακτωδῶς νερό, καὶ τῆς γῆς, ποὺ δέχθηκε τὸ νερὸ) ὁ τότε κόσμος
κατακλύσθηκε ἀπὸ νερὸ καὶ καταστράφηκε. **7** Οἱ δὲ σημερινοὶ οὐρανοὶ
καὶ ἡ γῆ μὲ τὸ λόγο του διατηροῦνται φυλασσόμενοι γιὰ νὰ παραδοθοῦν
στὸ πῦρ κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς κρίσεως καὶ τῆς καταστροφῆς τῶν ἀσεβῶν
ἀνθρώπων.

Δὲν βραδύνει ὁ Κύριος νὰ ἔλθῃ, ἀλλὰ μακροθυμεῖ

8 Ἕνα δὲ πρᾶγμα νὰ μὴ λησμονῆτε, ἀγαπητοί, αὐτὸ ἐδῶ, ὅτι μία
ἡμέρα γιὰ τὸν Κύριο εἶναι σὰν χίλια ἔτη, καὶ χίλια ἔτη σὰν ἡμέρα μία.
9 Δὲν βραδύνει (νὰ ἔλθῃ) ὁ Κύριος, ὁ ὁποῖος ἔδωσε τὴν ὑπόσχεσι,
ὅπως μερικοὶ νομίζουν ὅτι πρόκειται γιὰ βραδύτητα (ὁ Χριστὸς ὡς Κύ-
ριος δύναται σὲ ὁποιαδήποτε στιγμὴ νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ὑπόσχεσί του).
Ἀλλὰ μακροθυμεῖ ἀπέναντί μας, ἐπειδὴ δὲν θέλει νὰ χαθοῦν μερικοί,
ἀλλὰ νὰ ἔλθουν ὅλοι σὲ μετάνοια.

10 Ἥξει δὲ ἡ ἡμέρα Κυρίου ὡς κλέπτης ἐν νυκτί, ἐν ᾗ οὐρα-
νοὶ ῥοιζηδὸν παρελεύσονται, στοιχεῖα δὲ καυσούμενα λυθήσον-
ται, καὶ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα κατακαήσεται. 11 Τούτων οὖν
πάντων λυομένων ποταποὺς δεῖ ὑπάρχειν ὑμᾶς ἐν ἁγίαις ἀνα-
στροφαῖς καὶ εὐσεβείαις, 12 προσδοκῶντας καὶ σπεύδοντας
τὴν παρουσίαν τῆς τοῦ Θεοῦ ἡμέρας, δι᾿ ἣν οὐρανοὶ πυρούμε-
νοι λυθήσονται καὶ στοιχεῖα καυσούμενα τήκεται! 13 Καινοὺς
δὲ **οὐρανοὺς καὶ γῆν καινὴν** κατὰ τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ προσ-
δοκῶμεν, ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ.

14 Διό, ἀγαπητοί, ταῦτα προσδοκῶντες σπουδάσατε ἄσπιλοι
καὶ ἀμώμητοι αὐτῷ εὑρεθῆναι ἐν εἰρήνῃ. 15 Καὶ τὴν τοῦ Κυρί-
ου ἡμῶν μακροθυμίαν σωτηρίαν ἡγεῖσθε, καθὼς καὶ ὁ ἀγα-
πητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς Παῦλος κατὰ τὴν αὐτῷ δοθεῖσαν σοφίαν
ἔγραψεν ὑμῖν, 16 ὡς καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἐπιστολαῖς λαλῶν ἐν
αὐταῖς περὶ τούτων, ἐν αἷς ἐστι δυσνόητά τινα, ἃ οἱ ἀμαθεῖς
καὶ ἀστήρικτοι στρεβλοῦσιν ὡς καὶ τὰς λοιπὰς Γραφὰς πρὸς
τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἀπώλειαν.

17 Ὑμεῖς οὖν, ἀγαπητοί, προγινώσκοντες φυλάσσεσθε, ἵνα
μὴ τῇ τῶν ἀθέσμων πλάνῃ συναπαχθέντες ἐκπέσητε τοῦ ἰδίου
στηριγμοῦ, 18 αὐξάνετε δὲ ἐν χάριτι καὶ γνώσει τοῦ Κυρίου
ἡμῶν καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. Αὐτῷ ἡ δόξα καὶ νῦν καὶ
εἰς ἡμέραν αἰῶνος. Ἀμήν.

Διάλυσι τοῦ σύμπαντος κατὰ τὴ δευτέρα παρουσία

10 Θὰ ἔλθῃ δὲ ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου (αἰφνιδίως, ὅπως ὁ κλέπτης
τὴ νύκτα. Κατ᾽ αὐτὴ δὲ τὴν ἡμέρα οἱ οὐρανοὶ θὰ παρέλθουν μὲ
τρομερὸ πάταγο, καὶ τὰ στοιχεῖα θὰ καοῦν καὶ θὰ διαλυθοῦν, καὶ
ἡ γὴ καὶ τὰ ἔργα σ᾽ αὐτὴ θὰ κατακαοῦν. 11 Ἀφοῦ δὲ ὅλα αὐτὰ θὰ
διαλυθοῦν, ὁποῖοι πρέπει νὰ εἴσθε μὲ τρόπους ἁγίας διαγωγῆς καὶ
εὐσεβείας, 12 περιμένοντας καὶ ἐπιθυμώντας ταχὺ τὸν ἐρχομὸ τῆς
ἡμέρας τοῦ Θεοῦ, ἐξ αἰτίας τῆς ὁποίας οἱ οὐρανοὶ θὰ διαλυθοῦν
διὰ πυρός, καὶ τὰ στοιχεῖα θὰ καοῦν καὶ θὰ λειώσουν! 13
Συμφώνως δὲ πρὸς τὴν ὑπόσχεσί του περιμένουμε νέους οὐρανοὺς
καὶ νέα γὴ, στὰ ὁποῖα θὰ ὑπάρχῃ μονίμως τελειότη .

Ἀναμένοντας τὴ δευτέρα παρουσία

14 Γ᾽ αὐτό, ἀγαπητοί, περιμένοντας αὐτά, φροντίσετε γιὰ γὰ
βρεθῆτε ἀπέναντί του ἀκηλίδωτοι καὶ ἄψογοι μαζὶ μὲ τὴν ἐκτέλεσι
τοῦ ἀγαθοῦ (νὰ βρεθῆτε ἐν τάξει ἀρνητικὰ καὶ θετικά). 15 Τὴ δὲ
μακροθυμία τοῦ Κυρίου μας νὰ θεωρῆτε σωτηρία, ὅπως καὶ ὁ
ἀγαπητός μας ἀδελφὸς Παῦλος σὰς ἔγραψε μὲ τὴ σοφία ποὺ τοῦ
δόθηκε. 16 Ἔτσι ἔγραψε καὶ σ᾽ ὅλες τὶς ἐπιστολές, ὁμιλώντας σ᾽
αὐτὲς γι᾽ αὐτὰ τὰ θέματα. Σ᾽ αὐτὲς ὑπάρχουν μερικὰ δυσνόητα, τὰ
ὁποῖα οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἀστήρικτοι διαστρεβλώνουν, ὅπως καὶ τὶς
λοιπὲς Γραφές, μὲ ἀποτέλεσμα τὴ δική τους καταστροφή.
17 Ἀλλὰ σεῖς, ἀγαπητοί, καθὼς εἶσθε προειδοποιημένοι, νὰ
προφυλάσσεσθε γιὰ νὰ μὴ παρασυρθῆτε στὴν πλάνη τῶν δι-
εστραμμένων ἀνθρώπων καὶ χάσετε τὸ στήριγμά σας. 18 Νὰ
αὐξάνετε δὲ στὴ χάρι καὶ τὴ γνῶσι τοῦ Κυρίου μας καὶ Σωτῆρος
Ἰησοῦ Χριστοῦ. Σ᾽ αὐτὸν ἀνήκει ἡ δόξα καὶ τώρα καὶ στὸν αἰώνιο
καιρό.[1] Ἀμήν.

1.Ἤ, στὴν αἰωνία ἡμέρα (στὴν ἀτελεύτητη ἡμέρα, στὴν αἰωνιότητα)

Α′ ΙΩΑΝΝΟΥ

1 Ὃ ἦν ἀπ’ ἀρχῆς, ὃ ἀκηκόαμεν, ὃ ἑωράκαμεν τοῖς ὀφθαλ-
μοῖς ἡμῶν, ὃ ἐθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν,
περὶ τοῦ Λόγου τῆς ζωῆς· 2 καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, καὶ ἑωράκα-
μεν καὶ μαρτυροῦμεν καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν
αἰώνιον, ἥτις ἦν πρὸς τὸν Πατέρα καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν. 3 Ὃ
ἑωράκαμεν καὶ ἀκηκόαμεν ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν, ἵνα καὶ ὑμεῖς
κοινωνίαν ἔχητε μεθ’ ἡμῶν. Καὶ ἡ κοινωνία δὲ ἡ ἡμετέρα μετὰ
τοῦ Πατρὸς καὶ μετὰ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. 4 Καὶ
ταῦτα γράφομεν ὑμῖν, ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ᾖ πεπληρωμένη.

5 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία ἣν ἀκηκόαμεν ἀπ’ αὐτοῦ καὶ
ἀναγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι ὁ Θεὸς φῶς ἐστι καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ
οὐκ ἔστιν οὐδεμία. 6 Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ’
αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ σκότει περιπατῶμεν, ψευδόμεθα καὶ οὐ ποι-
οῦμεν τὴν ἀλήθειαν. 7 Ἐὰν δὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν, ὡς
αὐτός ἐστιν ἐν τῷ φωτί, κοινωνίαν ἔχομεν μετ’ ἀλλήλων, καὶ
τὸ αἷμα Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ
πάσης ἁμαρτίας. 8 Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν,
ἑαυτοὺς πλανῶμεν καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. 9 Ἐὰν
ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, πιστός ἐστι καὶ δίκαιος, ἵνα
ἀφῇ ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας καὶ καθαρίσῃ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδι-
κίας. 10 Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι οὐχ ἡμαρτήκαμεν, ψεύστην ποι-
οῦμεν αὐτόν, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.

Α′ ΙΩΑΝΝΟΥ

Μάρτυρες τοῦ Λόγου ἀπὸ προσωπικὴ ἀντίληψι

1 Γι᾽ αὐτὸ ποὺ ἦταν ἐξ ἀρχῆς, γι᾽ αὐτὸ ποὺ ἀκούσαμε, γι᾽ αὐτὸ ποὺ
εἴδαμε μὲ τὰ μάτια μας, γι᾽ αὐτὸ ποὺ ἀπολαύσαμε σὰν ἔκπαγλο θέ-
αμα καὶ τὰ χέρια μας ψηλάφησαν, γιὰ τὸ Λόγο, ποὺ εἶναι ἡ ζωή, γι᾽
αὐτὸ σᾶς κηρύττουμε. **2** Ἡ δὲ ζωὴ φανερώθηκε, καὶ εἴδαμε καὶ βεβαι-
ώνουμε ὡς μάρτυρες καὶ ἀναγγέλλουμε τὴ ζωὴ τὴν αἰώνια, ποὺ ἦταν
μαζὶ μὲ τὸν Πατέρα καὶ φανερώθηκε σὲ μᾶς. **3** Αὐτὸ ποὺ εἴδαμε καὶ
ἀκούσαμε ἀναγγέλλουμε σὲ σᾶς, γιὰ νὰ ἔχετε καὶ σεῖς κοινωνία, ὅπως
ἐμεῖς. Ἡ δική μας δὲ κοινωνία εἶναι μὲ τὸν Πατέρα καὶ μὲ τὸν Υἱό του
Ἰησοῦ Χριστό. **4** Καὶ σᾶς γράφουμε αὐτά, γιὰ νὰ εἶναι ἡ χαρά μας
πλήρης.

Ὁ Θεὸς φῶς, ἐμεῖς ἁμαρτωλοί, τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ μᾶς καθαρίζει

5 Αὐτὸς δὲ εἶναι ὁ λόγος, ποὺ ἀκούσαμε ἀπ᾽ αὐτὸν καὶ ἀναγγέλλου-
με σὲ σᾶς, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι φῶς καὶ τίποτε τὸ σκοτεινὸ δὲν ὑπάρχει σ᾽
αὐτόν. **6** Ἐὰν ἰσχυρισθοῦμε, ὅτι βρισκόμαστε σὲ κοινωνία μαζί του, ἐνῷ
περιπατοῦμε στὸ σκοτάδι, ψευδόμεθα καὶ δὲν ἀσκοῦμε τὴν ἀρετή.
7 Ἀλλ᾽ ἐὰν περιπατοῦμε στὸ φῶς, ὅπως αὐτὸς εἶναι στὸ φῶς, ἔχουμε
κοινωνία μεταξύ μας (ὁ Θεὸς καὶ ἐμεῖς), καὶ τὸ αἷμα τοῦ Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ, τοῦ Υἱοῦ του, μᾶς καθαρίζει ἀπὸ κάθε ἁμαρτία. **8** Ἐὰν ἰσχυρι-
σθοῦμε, ὅτι δὲν ἔχουμε ἁμαρτία, αὐταπατώμεθα, καὶ ἡ ἀλήθεια δὲν
ὑπάρχει σὲ μᾶς. **9** Ἐὰν ὁμολογοῦμε τὶς ἁμαρτίες μας, εἶναι εὔσπλαγ-
χνος καὶ φιλάνθρωπος γιὰ νὰ μᾶς συγχωρήσῃ τὶς ἁμαρτίες καὶ νὰ μᾶς
καθαρίσῃ ἀπὸ κάθε κακό. **10** Ἐὰν ἰσχυρισθοῦμε, ὅτι δὲν ἔχουμε ἁμαρ-
τήσει, τὸν κάνουμε ψεύτη, καὶ ὁ λόγος του δὲν ἔχει θέσι σὲ μᾶς.

2 Τεκνία μου, ταῦτα γράφω ὑμῖν ἵνα μὴ ἁμάρτητε. Καὶ ἐάν
τις ἁμάρτῃ, παράκλητον ἔχομεν πρὸς τὸν Πατέρα, Ἰησοῦν
Χριστὸν δίκαιον. 2 Καὶ αὐτὸς ἱλασμός ἐστι περὶ τῶν ἁμαρτιῶν
ἡμῶν, οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ
κόσμου.

3 Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐγνώκαμεν αὐτόν, ἐὰν τὰς
ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. 4 Ὁ λέγων, ἔγνωκα αὐτόν, καὶ τὰς
ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν, ψεύστης ἐστί, καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια
οὐκ ἔστιν. 5 Ὃς δ' ἂν τηρῇ αὐτοῦ τὸν λόγον, ἀληθῶς ἐν τούτῳ
ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ τετελείωται. Ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν
αὐτῷ ἐσμεν. 6 Ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένειν ὀφείλει, καθὼς ἐκεῖνος
περιεπάτησε, καὶ αὐτὸς οὕτω περιπατεῖν.

7 Ἀδελφοί, οὐκ ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ἀλλ' ἐντολὴν
παλαιάν, ἣν εἴχετε ἀπ' ἀρχῆς. Ἡ ἐντολὴ ἡ παλαιά ἐστιν ὁ λό-
γος ὃν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς. 8 Πάλιν ἐντολὴν καινὴν γράφω
ὑμῖν, ὅ ἐστιν ἀληθὲς ἐν αὐτῷ καὶ ἐν ὑμῖν, ὅτι ἡ σκοτία παρά-
γεται καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἤδη φαίνει.

9 Ὁ λέγων ἐν τῷ φωτὶ εἶναι, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶν,
ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν ἕως ἄρτι. 10 Ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ
ἐν τῷ φωτὶ μένει, καὶ σκάνδαλον ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. 11 Ὁ δὲ
μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶ καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ
περιπατεῖ, καὶ οὐκ οἶδε ποῦ ὑπάγει, ὅτι ἡ σκοτία ἐτύφλωσε
τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ.

2 Παιδάκια μου, αὐτὰ σᾶς γράφω γιὰ νὰ μὴν ἁμαρτήσετε. Ἀλλὰ καὶ
ἂν κανεὶς ἁμαρτήσῃ, ἔχουμε συνήγορο πρὸς τὸν Πατέρα, τὸν Ἰη-
σοῦ Χριστὸ τὸν εὔσπλαγχνο. **2** Αὐτὸς δὲ εἶναι ἐξιλαστήριο θῦμα γιὰ τὶς
ἁμαρτίες μας. Ὄχι δὲ μόνο γιὰ τὶς δικές μας, ἀλλὰ καὶ γιὰ ὅλου τοῦ
κόσμου.

Γνώρισε τὸ Χριστὸ ὁ τηρητὴς τῶν ἐντολῶν του

3 Ἀπ' αὐτὸ δὲ δυνάμεθα νὰ εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι τὸν γνωρίσαμε (τὸν
ἀγαπήσαμε), ἐὰν δηλαδὴ τηροῦμε τὶς ἐντολές του. **4** Ὅποιος λέγει,
«τὸν γνώρισα» («τὸν ἀγάπησα»), ἀλλὰ δὲν τηρεῖ τὶς ἐντολές του, εἶναι
ψεύτης, καὶ σ' αὐτὸν ἡ ἀλήθεια δὲν ὑπάρχει. **5** Ἀλλὰ σ' ὅποιον τηρεῖ
τὸ λόγο του, ὄντως σ' αὐτὸν ἡ ἀγάπη πρὸς τὸ Θεὸ ἔχει βρεῖ ἐφαρμο-
γή. Ἀπ' αὐτὸ δυνάμεθα νὰ ἔχωμε τὴ βεβαιότητα, ὅτι εἴμεθα σ' αὐτόν.
6 Ὅποιος λέγει, ὅτι μένει σ' αὐτόν, ὀφείλει, ὅπως ἐκεῖνος ἔζησε, ἔτσι
καὶ αὐτὸς νὰ ζῇ.

Ἡ χριστιανικὴ διδασκαλία παλαιὰ ἅμα καὶ νέα

7 Ἀδελφοί, δὲν σᾶς γράφω καινούργια διδασκαλία, ἀλλὰ διδασκαλία
παλαιά, ποὺ εἴχατε ἀπὸ τὴν ἀρχή. Ἡ διδασκαλία ἡ παλαιὰ εἶναι τὸ
κήρυγμα, ποὺ ἀκούσατε ἀπὸ τὴν ἀρχή. **8** Ἐν τούτοις ἡ διδασκαλία,
ποὺ σᾶς γράφω, εἶναι καινούργια (ἡ χριστιανικὴ διδασκαλία παραμένει
πάντοτε καινούργια, σύγχρονη καὶ ἐφαρμόσιμη). Αὐτὸ ἀποδεικνύεται
ἀληθὲς ἀπ' αὐτὸν (τὸν Χριστὸ) καὶ ἀπὸ σᾶς (τοὺς πιστούς), ἀφοῦ τὸ
σκοτάδι φεύγει, καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸ ἤδη φωτίζει (ἀφοῦ δηλαδὴ μὲ
τὴ δύναμι τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν πίστι τῶν χριστιανῶν ἡ πλάνη ὑποχω-
ρεῖ καὶ ὁ Χριστιανισμὸς ἐπικρατεῖ).

Ἡ ἀγάπη φῶς, τὸ μῖσος σκότος

9 Ὅποιος λέγει, ὅτι εἶναι στὸ φῶς, ἀλλὰ μισεῖ τὸν ἀδελφό του, ἕως
τώρα εἶναι στὸ σκοτάδι. **10** Ὅποιος ἀγαπᾷ τὸν ἀδελφό του μένει στὸ
φῶς, καὶ πρόσκομμα γι' αὐτὸν δὲν ὑπάρχει (αὐτὸς δὲν σκοντάφτει καὶ
δὲν πέφτει). **11** Ὅποιος ὅμως μισεῖ τὸν ἀδελφό του εἶναι στὸ σκοτάδι,
καὶ περιπατεῖ στὸ σκοτάδι, καὶ δὲν ξέρει ποῦ πηγαίνει, διότι τὸ σκοτά-
δι τύφλωσε τὰ μάτια του.

12 Γράφω ὑμῖν, τεκνία, ὅτι ἀφέωνται ὑμῖν αἱ ἁμαρτίαι διὰ
τὸ ὄνομα αὐτοῦ. 13 Γράφω ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ'
ἀρχῆς. Γράφω ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι νενικήκατε τὸν Πονηρόν.
14 Ἔγραψα ὑμῖν, παιδία, ὅτι ἐγνώκατε τὸν Πατέρα. Ἔγραψα
ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. Ἔγραψα ὑμῖν, νεα-
νίσκοι, ὅτι ἰσχυροί ἐστε καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐν ὑμῖν μένει καὶ
νενικήκατε τὸν Πονηρόν.

15 Μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ. Ἐάν τις
ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, οὐκ ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ Πατρὸς ἐν αὐτῷ.
16 Ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς καὶ ἡ ἐπι-
θυμία τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου, οὐκ ἔστιν ἐκ
τοῦ Πατρός, ἀλλ' ἐκ τοῦ κόσμου ἐστί. 17 Καὶ ὁ κόσμος παρά-
γεται καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ, ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ
μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

18 Παιδία, ἐσχάτη ὥρα ἐστί, καὶ καθὼς ἠκούσατε ὅτι ὁ
Ἀντίχριστος ἔρχεται, καὶ νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γεγόνασιν.
Ὅθεν γινώσκομεν ὅτι ἐσχάτη ὥρα ἐστίν. 19 Ἐξ ἡμῶν ἐξῆλθον,
ἀλλ' οὐκ ἦσαν ἐξ ἡμῶν. Εἰ γὰρ ἦσαν ἐξ ἡμῶν, μεμενήκεισαν
ἂν μεθ' ἡμῶν. Ἀλλ' ἵνα φανερωθῶσιν ὅτι οὐκ εἰσὶ πάντες ἐξ
ἡμῶν.

20 Καὶ ὑμεῖς χρῖσμα ἔχετε ἀπὸ τοῦ Ἁγίου, καὶ οἴδατε πάν-
τα. 21 Οὐκ ἔγραψα ὑμῖν ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' ὅτι
οἴδατε αὐτήν, καὶ ὅτι πᾶν ψεῦδος ἐκ τῆς ἀληθείας οὐκ ἔστι.

22 Τίς ἐστιν ὁ ψεύστης εἰ μὴ ὁ ἀρνούμενος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ
ἔστιν ὁ Χριστός; Οὗτός ἐστιν ὁ Ἀντίχριστος, ὁ ἀρνούμενος τὸν

Πνευματικὲς μεγάλες διαβεβαιώσεις

12 Σᾶς γράφω, παιδάκια μου, ὅτι σᾶς ἔχουν συγχωρηθῆ οἱ ἁμαρτίες χάρι στ' ὄνομά του. **13** Σᾶς γράφω, πατέρες, ὅτι ἔχετε γνωρίσει ἐκεῖνον, ποὺ ὑπάρχει ἐξ ἀρχῆς (Οἱ ἡλικιωμένοι γνωρίσατε τὸν πλέον ἡλικιωμένο, τὸν Παλαιὸ τῶν ἡμερῶν). Σᾶς γράφω, νέοι μου, ὅτι ἔχετε νικήσει τὸν Πονηρό. **14** Σᾶς ἔγραφα[1], παιδάκια μου, ὅτι ἔχετε γνωρίσει τὸν Πατέρα. Σᾶς ἔγραφα[1], πατέρες, ὅτι ἔχετε γνωρίσει ἐκεῖνον, ποὺ ἦταν ἐξ ἀρχῆς. Σᾶς ἔγραφα[1], νέοι μου, ὅτι εἶσθε ἰσχυροί, διότι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ σ'εσᾶς ἔχει ἰσχύν, καὶ ἔχετε νικήσει τὸν Πονηρό.

Ἡ κοσμικὴ ἀγάπη δὲν εἶναι ἀπὸ τὸν Πατέρα

15 Νὰ μὴν ἀγαπᾶτε τὸν κόσμο, μήτε τὰ πράγματα τοῦ κόσμου. Ἐὰν κανεὶς ἀγαπᾷ τὸν κόσμο, μέσα του δὲν ὑπάρχει ἡ ἀγάπη, ποὺ θέλει ὁ Πατέρας. **16** Διότι κάθε τι ποὺ ὑπάρχει στὸν κόσμο, ἡ ἐπιθυμία ποὺ ἔχει ἡ σάρκα (ἡ φιληδονία), καὶ ἡ ἐπιθυμία ποὺ ἔχουν τὰ μάτια (ἡ πλεονεξία), καὶ ἡ ἀλαζονικὴ ἐπιθυμία ποὺ ἔχει ἡ ζωή (ἡ φιλοδοξία), δὲν εἶναι ἀπὸ τὸν Πατέρα, ἀλλ' εἶναι ἀπὸ τὸν κόσμο. **17** Ὁ δὲ κόσμος παρέρχεται (παύει νὰ ἰσχύῃ), μαζὶ καὶ ἡ ἐπιθυμία του, ἐνῷ ἐκεῖνος, ποὺ ἐκτελεῖ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἰσχύει αἰωνίως.

Ὁ Ἀντίχριστος, οἱ ἀντίχριστοι καὶ τὸ χρῖσμα ἀπὸ τὸ Χριστό

18 Παιδάκια μου, εἶναι ἔσχατος καιρός[2]. Καὶ καθὼς ἀκούσατε, ὅτι ὁ Ἀντίχριστος ἔρχεται, καὶ τώρα πολλοὶ ἀντίχριστοι ἔχουν ἔλθει. Ἀπ' αὐτὸ καταλαβαίνουμε, ὅτι εἶναι ἔσχατος καιρός[2]. **19** Ἀπὸ μᾶς βγῆκαν, ἀλλὰ δὲν ἦταν ἀπὸ μᾶς (δὲν ἦταν γνήσιοι χριστιανοί). Διότι, ἂν ἦταν ἀπὸ μᾶς, θὰ εἶχαν μείνει μαζὶ μὲ μᾶς. Ἀλλ' ἀποχωρίσθηκαν ἀπὸ μᾶς, γιὰ νὰ γίνῃ φανερό, ὅτι δὲν εἶναι ὅλοι ἀπὸ μᾶς.

20 Ἀλλὰ σεῖς ἔχετε χρῖσμα (Πνεῦμα Ἅγιο) ἀπὸ τὸν Ἅγιο (τὸ Χριστό), καὶ γνωρίζετε ὅλα (τὰ ἀναγκαῖα γιὰ τὴ σωτηρία). **21** Δὲν σᾶς γράφω, ὅτι δὲν γνωρίζετε τὴν ἀλήθεια, ἀλλ' ὅτι τὴ γνωρίζετε, καὶ ὅτι κανένα ψεῦδος δὲν προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀλήθεια.

22 Ποιός εἶναι ὁ ψεύτης, παρὰ αὐτὸς ποὺ ἔχει τὴν ἄρνησι, ὅτι ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶναι ὁ Χριστός (ὁ Μεσσίας); Αὐτὸς εἶναι ὁ Ἀντίχριστος, καὶ

---

1. Ἐπιστολικὸς ἀόριστος
2. Ἤ, κρίσιμος καιρός

Πατέρα καὶ τὸν Υἱόν. 23 Πᾶς ὁ ἀρνούμενος τὸν Υἱὸν οὐδὲ τὸν
Πατέρα ἔχει. 24 Ὑμεῖς οὖν ὃ ἠκούσατε ἀπ᾽ ἀρχῆς ἐν ὑμῖν με-
νέτω. Ἐὰν ἐν ὑμῖν μείνῃ ὃ ἀπ᾽ ἀρχῆς ἠκούσατε, καὶ ὑμεῖς ἐν
τῷ Υἱῷ καὶ ἐν τῷ Πατρὶ μενεῖτε. 25 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπαγγε-
λία ἣν αὐτὸς ἐπηγγείλατο ἡμῖν, τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον.

26 Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν περὶ τῶν πλανώντων ὑμᾶς. 27 Καὶ
ὑμεῖς τὸ χρῖσμα, ὃ ἐλάβετε ἀπ᾽ αὐτοῦ, ἐν ὑμῖν μένει, καὶ οὐ
χρείαν ἔχετε ἵνα τις διδάσκῃ ὑμᾶς. Ἀλλ᾽ ὡς τὸ αὐτὸ χρῖσμα δι-
δάσκει ὑμᾶς περὶ πάντων, καὶ ἀληθές ἐστι καὶ οὐκ ἔστι
ψεῦδος, καὶ καθὼς ἐδίδαξεν ὑμᾶς μενεῖτε ἐν αὐτῷ.

28 Καὶ νῦν, τεκνία, μένετε ἐν αὐτῷ, ἵνα, ὅταν φανερωθῇ,
ἔχωμεν παρρησίαν καὶ μὴ αἰσχυνθῶμεν ἀπ᾽ αὐτοῦ ἐν τῇ πα-
ρουσίᾳ αὐτοῦ. 29 Ἐὰν εἰδῆτε ὅτι δίκαιός ἐστι, γινώσκετε ὅτι
πᾶς ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην ἐξ αὐτοῦ γεγέννηται.

3 Ἴδετε ποταπὴν ἀγάπην δέδωκεν ἡμῖν ὁ Πατὴρ ἵνα τέκνα
Θεοῦ κληθῶμεν! Διὰ τοῦτο ὁ κόσμος οὐ γινώσκει ὑμᾶς, ὅτι
οὐκ ἔγνω αὐτόν. 2 Ἀγαπητοί, νῦν τέκνα Θεοῦ ἐσμεν, καὶ οὔπω
ἐφανερώθη τί ἐσόμεθα. Οἴδαμεν δὲ ὅτι, ἐὰν φανερωθῇ, ὅμοιοι
αὐτῷ ἐσόμεθα, ὅτι ὀψόμεθα αὐτὸν καθώς ἐστι. 3 Καὶ πᾶς ὁ
ἔχων τὴν ἐλπίδα ταύτην ἐπ᾽ αὐτῷ ἁγνίζει ἑαυτόν, καθὼς
ἐκεῖνος ἁγνός ἐστι.

4 Πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν καὶ τὴν ἀνομίαν ποιεῖ, καὶ ἡ
ἁμαρτία ἐστὶν ἡ ἀνομία. 5 Καὶ οἴδατε ὅτι ἐκεῖνος ἐφανερώθη
ἵνα τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ἄρῃ, καὶ ἁμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστι.
6 Πᾶς ὁ ἐν αὐτῷ μένων οὐχ ἁμαρτάνει. Πᾶς ὁ ἁμαρτάνων οὐχ
ἑώρακεν αὐτὸν οὐδὲ ἔγνωκεν αὐτόν.

ἀρνεῖται τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱό (Αὐτὸς δηλαδὴ ἐνσαρκώνει τὸ πνεῦμα τοῦ Ἀντιχρίστου). **23** Καθένας ποὺ ἀρνεῖται τὸν Υἱό, οὔτε τὸν Πατέρα ἔχει. **24** Ἀλλ᾽ αὐτό, ποὺ σεῖς ἀκούσατε ἐξ ἀρχῆς, ἂς μένῃ σὲ σᾶς. Ἂν μείνῃ σὲ σᾶς αὐτό, ποὺ ἀκούσατε ἐξ ἀρχῆς, τότε καὶ σεῖς θὰ μείνετε στὸν Υἱὸ καὶ στὸν Πατέρα. **25** Αὐτὸ δὲ εἶναι ἐκεῖνο, ποὺ αὐτὸς μᾶς ὑποσχέθηκε, ἡ αἰώνια ζωή.

26 Σᾶς ἔγραψα αὐτὰ ἐξ αἰτίας αὐτῶν, ποὺ προσπαθοῦν νὰ σᾶς πλανήσουν. **27** Ἀλλὰ τὸ χρῖσμα (τὸ Ἅγιο Πνεῦμα), ποὺ σεῖς λάβατε ἀπ᾽ αὐτὸν (τὸν Χριστό), μένει σὲ σᾶς, καὶ δὲν χρειάζεσθε νὰ σᾶς διδάσκῃ κάποιος. Ἀλλ᾽ ἐπειδὴ τὸ χρῖσμα, ποὺ εἶναι πάντοτε τὸ αὐτὸ (ἀναλλοίωτο, ἀμετάβλητο), σᾶς διδάσκει γιὰ ὅλα, καὶ εἶναι ἀλήθεια καὶ δὲν εἶναι ψεῦδος, γι᾽ αὐτό, ὅπως σᾶς δίδαξε, νὰ μείνετε σ᾽ αὐτόν.

28 Ναὶ τώρα, παιδάκια μου, νὰ μένετε σ᾽ αὐτόν, ὥστε, ὅταν φανερωθῇ, νὰ ἔχωμε παρρησία (θάρρος) καὶ νὰ μὴν αἰσχυνθοῦμε ἐνώπιόν του κατὰ τὴν παρουσία του. **29** Ἀφοῦ ξέρετε, ὅτι εἶναι ἀγαθός, νὰ ξέρετε, ὅτι καθένας, ποὺ πράττει τὸ ἀγαθό, ἔχει γεννηθῆ ἀπ᾽ αὐτόν.

Παιδιὰ τοῦ Θεοῦ!

3 Κοιτάξετε πόσο θαυμαστὴ καὶ μεγάλη ἀγάπη μᾶς ἔχει δώσει ὁ Πατέρας, ὥστε νὰ ὀνομασθοῦμε παιδιὰ τοῦ Θεοῦ! Γι᾽ αὐτὸ ὁ κόσμος δὲν μᾶς ἀναγνωρίζει, διότι δὲν γνώρισε ἐκεῖνον. **2** Ἀγαπητοί, τώρα εἴμεθα παιδιὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλ᾽ ἀκόμη δὲν φανερώθηκε τί θὰ εἴμεθα στὸ μέλλον. Γνωρίζουμε ὅμως ὅτι, ὅταν φανερωθῇ, θὰ εἴμεθα ὅμοιοι μ᾽ αὐτόν, καὶ θὰ τὸν βλέπωμε ὅπως εἶναι. **3** Καθένας δέ, ποὺ ἔχει αὐτὴ τὴν ἐλπίδα σ᾽ αὐτόν, ἐξαγνίζει τὸν ἑαυτό του, ἔχοντας ὡς πρότυπο ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος εἶναι ἁγνός.

Τὰ παιδιὰ τοῦ Θεοῦ δὲν συμβιβάζονται μὲ τὴν ἁμαρτία

4 Καθένας, ὁ ὁποῖος κάνει τὴν ἁμαρτία, κάνει καὶ τὴν ἀνομία, ἀφοῦ ἡ ἁμαρτία εἶναι ἡ ἀνομία (ἡ παράβασι δηλαδὴ τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ). **5** Γνωρίζετε δέ, ὅτι ἐκεῖνος φανερώθηκε γιὰ ν᾽ ἀφαιρέσῃ τὶς ἁμαρτίες μας, καὶ ἁμαρτία σ᾽ αὐτὸν δὲν ὑπάρχει. **6** Καθένας, ὁ ὁποῖος μένει σ᾽ αὐτόν, δὲν ἁμαρτάνει (δὲν θέλει τὴν ἁμαρτία καὶ δὲν τὴν κάνει σκοπὸ καὶ τρόπο ζωῆς καὶ ἕξι· ἂν δὲ ἀπὸ ἀδυναμία ἢ συναρπαγὴ πέσῃ σὲ ἁμαρτία, μετανοεῖ καὶ συντρίβεται). Καθένας, ὁ ὁποῖος ἁμαρτάνει (δουλεύει δηλαδὴ στὴν ἁμαρτία καταφρονώντας τὸ νόμο τοῦ Χριστοῦ), δὲν εἶδε (μὲ τὰ μάτια τῆς πίστεως) καὶ δὲν γνώρισε αὐτόν.

7 Τεκνία, μηδεὶς πλανάτω ὑμᾶς. Ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην
δίκαιός ἐστι, καθὼς ἐκεῖνος δίκαιός ἐστιν. 8 Ὁ ποιῶν τὴν
ἁμαρτίαν ἐκ τοῦ Διαβόλου ἐστίν, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ὁ Διάβολος
ἁμαρτάνει. Εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἵνα λύσῃ τὰ
ἔργα τοῦ Διαβόλου.

9 Πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ ἁμαρτίαν οὐ ποιεῖ, ὅτι
σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει. Καὶ οὐ δύναται ἁμαρτάνειν ὅ,τι
ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται. 10 Ἐν τούτῳ φανερά ἐστι τὰ τέκνα τοῦ
Θεοῦ καὶ τὰ τέκνα τοῦ Διαβόλου· Πᾶς ὁ μὴ ποιῶν δικαιοσύνην
οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.
11 Ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγγελία ἣν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα
ἀγαπῶμεν ἀλλήλους. 12 Οὐ καθὼς Κάιν ἐκ τοῦ Πονηροῦ ἦν
καὶ ἔσφαξε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. Καὶ χάριν τίνος ἔσφαξεν αὐτόν;
Ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἦν, τὰ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ δί-
καια.

13 Μὴ θαυμάζετε, ἀδελφοί μου, εἰ μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος.
14 Ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι μεταβεβήκαμεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν
ζωήν, ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς. Ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελ-
φὸν μένει ἐν τῷ θανάτῳ. 15 Πᾶς ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ
ἀνθρωποκτόνος ἐστί. Καὶ οἴδατε ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτόνος οὐκ
ἔχει ζωὴν αἰώνιον ἐν ἑαυτῷ μένουσαν.

16 Ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν τὴν ἀγάπην, ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν
τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔθηκε. Καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ὑπὲρ τῶν
ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς τιθέναι. 17 Ὃς δ' ἂν ἔχῃ τὸν βίον τοῦ κό-
σμου καὶ θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ χρείαν ἔχοντα καὶ κλείσῃ
τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μένει
ἐν αὐτῷ; 18 Τεκνία μου, μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ μηδὲ τῇ γλώσσῃ,
ἀλλ' ἐν ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ.

Πῶς διακρίνονται τὰ παιδιὰ τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὰ παιδιὰ τοῦ Διαβόλου

7 Παιδάκια μου, ἂς μὴ σᾶς πλανᾷ κανείς. Ὅποιος πράττει τὸ ἀγαθό, εἶναι ἀγαθός, ὅπως ἐκεῖνος εἶναι ἀγαθός. **8** Ὅποιος ἐπιμένει στὴν ἁμαρτία, εἶναι ἀπὸ τὸ Διάβολο (εἶναι παιδὶ τοῦ Διαβόλου), διότι ὁ Διάβολος εἶναι ὁ πρῶτος ποὺ ἁμάρτησε (εἶναι ὁ πατέρας τῆς ἁμαρτίας καὶ τῶν ἀσεβῶν ἁμαρτωλῶν). Γι' αὐτὸ φανερώθηκε ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ καταλύσῃ καὶ διαλύσῃ τὰ ἔργα τοῦ Διαβόλου.

9 Καθένας, ὁ ὁποῖος ἔχει γεννηθῆ ἀπ' τὸ Θεό, δὲν ζῇ ζωὴ ἁμαρτίας, διότι ὅποιος εἶναι τέκνο του μένει σ' αὐτόν. Ναί, ὅ,τι ἔχει γεννηθῆ ἀπ' τὸ Θεὸ δὲν δύναται νὰ ζῇ ἁμαρτωλὴ ζωή. **10** Μ' αὐτὸ διακρίνονται τὰ παιδιὰ τοῦ Θεοῦ ἀπ' τὰ παιδιὰ τοῦ Διαβόλου: Καθένας, ποὺ δὲν ἀσκεῖ τὴν ἀρετή, δὲν εἶναι ἀπ' τὸ Θεό (δὲν εἶναι παιδὶ τοῦ Θεοῦ), μάλιστα αὐτός, ποὺ δὲν ἀγαπᾷ τὸν ἀδελφό του. **11** Διότι αὐτὴ εἶναι ἡ παραγγελία, ποὺ ἀκούσατε ἀπ' τὴν ἀρχή, νὰ ἔχωμε ἀγάπη μεταξύ μας. **12** Νὰ μὴν εἴμεθα ὅπως ὁ Κάιν, ὁ ὁποῖος ἦταν ἀπὸ τὸν Πονηρὸ καὶ φόνευσε τὸν ἀδελφό του. Καὶ γιατί τὸν φόνευσε; Διότι τὰ ἔργα του ἦταν πονηρά, ἐνῷ τοῦ ἀδελφοῦ του ἦταν ἀγαθά.

Μῖσος καὶ θάνατος, ἀγάπη καὶ ζωὴ αἰώνια

13 Μὴ φοβεῖσθε, ἀδελφοί μου, διότι ὁ κόσμος σᾶς μισεῖ (μάλιστα θανασίμως). **14** Ἐμεῖς ξέρουμε, ὅτι ἀπ' τὸ θάνατο ἔχουμε μεταβῆ στὴ ζωή, διότι ἀγαποῦμε τοὺς ἀδελφούς. Ὅποιος δὲν ἀγαπᾷ τὸν ἀδελφὸ παραμένει στὸ θάνατο. **15** Καθένας, ποὺ μισεῖ τὸν ἀδελφό του, εἶναι ἀνθρωποκτόνος. Καὶ ξέρετε, ὅτι κάθε ἀνθρωποκτόνος δὲν ἔχει μέσα του ζωὴ αἰώνια.

Ἀγάπη μὲ ἔργα, μὲ θυσία

16 Ἀπ' αὐτὸ γνωρίσαμε τί εἶναι ἡ ἀγάπη, ἀπὸ τὸ ὅτι δηλαδὴ ἐκεῖνος γιὰ μᾶς θυσίασε τὴ ζωή του. Ἔτσι καὶ ἐμεῖς ὀφείλουμε νὰ θυσιάζωμε τὴ ζωή μας γιὰ τοὺς ἀδελφούς. **17** Ἀλλ' ἂν κάποιος ἔχῃ τὰ πλούτη τοῦ κόσμου, καὶ βλέπῃ τὸν ἀδελφό του νὰ ἔχῃ ἀνάγκη, καὶ κλείσῃ τὴν καρδιά του ἀπέναντί του, πῶς εἶναι δυνατὸ νὰ μένῃ μέσα του ἡ θεία ἀγάπη; **18** Παιδάκια μου, νὰ μὴν ἀγαποῦμε μὲ τὰ λόγια καὶ μὲ τὴ γλῶσσα, ἀλλ' ἔμπρακτα καὶ ἀληθινά.

19 Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας ἐσμέν, καὶ
ἔμπροσθεν αὐτοῦ πείσομεν τὰς καρδίας ἡμῶν 20 ὅ,τι ἐὰν κα-
ταγινώσκῃ ἡμῶν ἡ καρδία, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ Θεὸς τῆς καρ-
δίας ἡμῶν καὶ γινώσκει πάντα. 21 Ἀγαπητοί, ἐὰν ἡ καρδία
ἡμῶν μὴ καταγινώσκῃ ἡμῶν, παρρησίαν ἔχομεν πρὸς τὸν Θε-
όν, 22 καὶ ὃ ἐὰν αἰτῶμεν λαμβάνομεν παρ' αὐτοῦ, ὅτι τὰς
ἐντολὰς αὐτοῦ τηροῦμεν καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον αὐτοῦ ποι-
οῦμεν. 23 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ, ἵνα πιστεύσωμεν τῷ
ὀνόματι τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἀγαπῶμεν ἀλλή-
λους καθὼς ἔδωκεν ἐντολήν. 24 Καὶ ὁ τηρῶν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ
ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν αὐτῷ. Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι
μένει ἐν ἡμῖν, ἐκ τοῦ Πνεύματος οὗ ἡμῖν ἔδωκεν.

4 Ἀγαπητοί, μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε, ἀλλὰ δοκιμάζετε
τὰ πνεύματα εἰ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστιν, ὅτι πολλοὶ ψευδο-
προφῆται ἐξεληλύθασιν εἰς τὸν κόσμον. 2 Ἐν τούτῳ γινώσκετε
τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ· Πᾶν πνεῦμα, ὃ ὁμολογεῖ Ἰησοῦν Χριστὸν
ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα, ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστι. 3 Καὶ πᾶν πνεῦμα, ὃ μὴ
ὁμολογεῖ τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα, ἐκ τοῦ Θε-
οῦ οὐκ ἔστι. Καὶ τοῦτό ἐστι τὸ τοῦ Ἀντιχρίστου ὃ ἀκηκόατε ὅτι
ἔρχεται, καὶ νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἐστὶν ἤδη.

4 Ὑμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστε, τεκνία, καὶ νενικήκατε αὐτούς, ὅτι
μείζων ἐστὶν ὁ ἐν ὑμῖν ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ. 5 Αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου
εἰσί· διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσι καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν
ἀκούει. 6 Ἡμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσμεν. Ὁ γινώσκων τὸν Θεὸν
ἀκούει ἡμῶν. Ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἀκούει ἡμῶν. Ἐκ
τούτου γινώσκομεν τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς
πλάνης.

Ὅταν ἡ συνείδησι δὲν μᾶς κατακρίνῃ

19 Ἀπ᾽ αὐτὸ δὲ (ἀπὸ τὴν ἀγάπη δηλαδὴ) καταλαβαίνουμε, ὅτι εἴμε-
θα ἀπὸ τὴν ἀλήθεια, καὶ θὰ καθησυχάσωμε ἐνώπιόν του τὶς συνειδήσεις
μας **20** σ᾽ ὅ,τι θὰ μᾶς κατακρίνῃ ἡ συνείδησι, διότι ὁ Θεὸς εἶναι ὑπερ-
άνω τῆς συνειδήσεώς μας καὶ γνωρίζει τὰ πάντα. **21** Ἀγαπητοί, ἐὰν ἡ
συνείδησί μας δὲν μᾶς κατακρίνῃ, ἔχουμε παρρησία (θάρρος) ἀπέναντι
τοῦ Θεοῦ, **22** καὶ ὅ,τι ζητοῦμε λαμβάνουμε ἀπ᾽ αὐτόν, διότι τηροῦμε
τὶς ἐντολές του καὶ κάνουμε τὰ ἀρεστὰ σ᾽ αὐτόν. **23** Κυρίως ἡ ἐντολή
του εἶναι αὐτή, νὰ πιστεύσωμε στὸ ὄνομα τοῦ Υἱοῦ του Ἰησοῦ Χριστοῦ
καὶ ν᾽ ἀγαποῦμε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο κατὰ τὴν ἔννοια ποὺ δίδαξε.
24 Οἱ δὲ τηρηταὶ τῶν ἐντολῶν του μένουν σ᾽ αὐτόν, καὶ αὐτὸς
σ᾽ αὐτούς. Καὶ ἀπ᾽ αὐτὸ καταλαβαίνουμε, ὅτι μένει σὲ μᾶς, ἀπὸ τὸ
Πνεῦμα ποὺ μᾶς ἔδωσε.

«Δοκιμάζετε τὰ πνεύματα»

4 Ἀγαπητοί, νὰ μὴ πιστεύετε σὲ κάθε πνεῦμα, ἀλλὰ νὰ ἐξετάζετε τὰ
πνεύματα, γιὰ νὰ διαπιστώνετε ἂν εἶναι ἀπὸ τὸ Θεό. Διότι πολλοὶ
ψευδοπροφῆτες (ψευδοδιδάσκαλοι) βγῆκαν στὸν κόσμο. **2** Μ᾽ αὐτὸ
ν᾽ ἀναγνωρίζετε τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ: Κάθε πνεῦμα, ποὺ ὁμολογεῖ, ὅτι
ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἔχει ἔλθει μὲ σάρκα (ὡς ἄνθρωπος δηλαδή), εἶναι
ἀπὸ τὸ Θεό. **3** Καὶ κάθε πνεῦμα, ποὺ δὲν ὁμολογεῖ, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χρι-
στὸς ἔχει ἔλθει μὲ σάρκα (ὡς ἄνθρωπος), δὲν εἶναι ἀπὸ τὸ Θεό. Καὶ
τέτοιο πνεῦμα εἶναι ὁ Ἀντίχριστος, ποὺ ἀκούσατε ὅτι ἔρχεται, ἀλλὰ καὶ
τώρα εἶναι ἤδη στὸν κόσμο (ἀφοῦ εἶναι στὸν κόσμο οἱ ψευδοπροφῆτες
μὲ τὸ αἱρετικὸ καὶ ἀντίχριστο φρόνημα, οἱ μικρότεροι ἀντίχριστοι καὶ
πρόδρομοι τοῦ μεγάλου Ἀντιχρίστου).

4 Σεῖς, παιδάκια μου, εἶσθε ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ ἔχετε νικήσει αὐτούς,
διότι αὐτός (ὁ Θεός), ποὺ εἶναι σὲ σᾶς, εἶναι ἰσχυρότερος ἀπ᾽ αὐτόν
(τὸν Σατανᾶ), ποὺ εἶναι στὸν κόσμο. **5** Αὐτοὶ εἶναι ἀπὸ τὸν κόσμο,
γι᾽ αὐτὸ ὁμιλοῦν τὴ γλῶσσα τοῦ κόσμου καὶ ὁ κόσμος τοὺς ἀκούει.
6 Ἐμεῖς εἴμεθα ἀπὸ τὸ Θεό. Ὅποιος γνωρίζει τὸ Θεό, ἀκούει ἐμᾶς.

7 Ἀγαπητοί, ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ Θεοῦ
ἐστι, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται καὶ γινώσκει
τὸν Θεόν. 8 Ὁ μὴ ἀγαπῶν οὐκ ἔγνω τὸν Θεόν, ὅτι ὁ Θεὸς ἀγά-
πη ἐστίν. 9 Ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐν ἡμῖν,
ὅτι τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἀπέσταλκεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν
κόσμον ἵνα ζήσωμεν δι' αὐτοῦ. 10 Ἐν τούτῳ ἐστὶν ἡ ἀγάπη,
οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήσαμεν τὸν Θεόν, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἠγάπησεν
ἡμᾶς καὶ ἀπέστειλε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ ἱλασμὸν περὶ τῶν ἁμαρ-
τιῶν ἡμῶν. 11 Ἀγαπητοί, εἰ οὕτως ὁ Θεὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ
ἡμεῖς ὀφείλομεν ἀλλήλους ἀγαπᾶν. 12 Θεὸν οὐδεὶς πώποτε τε-
θέαται. Ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν μένει καὶ ἡ
ἀγάπη αὐτοῦ τετελειωμένη ἐστὶν ἐν ἡμῖν.
13 Ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν καὶ αὐτὸς ἐν
ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ δέδωκεν ἡμῖν. 14 Καὶ ἡμεῖς
τεθεάμεθα καὶ μαρτυροῦμεν ὅτι ὁ Πατὴρ ἀπέσταλκε τὸν Υἱὸν
σωτῆρα τοῦ κόσμου. 15 Ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ
Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν τῷ Θεῷ.
16 Καὶ ἡμεῖς ἐγνώκαμεν καὶ πεπιστεύκαμεν τὴν ἀγάπην ἣν
ἔχει ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν. Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστί, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ
ἀγάπῃ ἐν τῷ Θεῷ μένει καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ.

17 Ἐν τούτῳ τετελείωται ἡ ἀγάπη μεθ' ἡμῶν, ἵνα παρρη-
σίαν ἔχωμεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ὅτι, καθὼς ἐκεῖνός ἐστι,
καὶ ἡμεῖς ἐσμεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. 18 Φόβος οὐκ ἔστιν ἐν τῇ
ἀγάπῃ, ἀλλ' ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν φόβον, ὅτι ὁ φό-
βος κόλασιν ἔχει, ὁ δὲ φοβούμενος οὐ τετελείωται ἐν τῇ
ἀγάπῃ.

19 Ἡμεῖς ἀγαπῶμεν αὐτόν, ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἠγάπησεν
ἡμᾶς. 20 Ἐάν τις εἴπῃ ὅτι ἀγαπῶ τὸν Θεόν, καὶ τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ μισῇ, ψεύστης ἐστίν. Ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν ὃν
ἑώρακε, τὸν Θεὸν ὃν οὐχ ἑώρακε πῶς δύναται ἀγαπᾶν; 21 Καὶ
ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα ὁ ἀγαπῶν τὸν Θεὸν
ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

Ὅποιος δὲν εἶναι ἀπὸ τὸ Θεό, δὲν ἀκούει ἐμᾶς. Ἀπ' αὐτὸ καταλαβαίνουμε τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης (τὸν ἄνθρωπο τῆς ἀληθείας καὶ τὸν ἄνθρωπο τῆς πλάνης).

«Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστί». «Καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ἀλλήλους ἀγαπᾶν»

7 Ἀγαπητοί, ν' ἀγαποῦμε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο, διότι ἡ ἀγάπη εἶναι ἀπὸ
τὸ Θεό. Καὶ ὅποιος ἔχει ἀγάπη, ἔχει γεννηθῆ ἀπὸ τὸ Θεό, καὶ γνωρί-
ζει τὸ Θεό. **8** Ὅποιος δὲν ἔχει ἀγάπη, δὲν γνώρισε τὸ Θεό, διότι ὁ
Θεὸς εἶναι ἀγάπη. **9** Μὲ τοῦτο ἐκδηλώθηκε ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πρὸς
ἐμᾶς, μὲ τὸ ὅτι ὁ Θεὸς ἀπέστειλε τὸν Υἱό του τὸν μονογενῆ στὸν κό-
σμο, γιὰ νὰ κερδίσωμε δι' αὐτοῦ τὴ ζωή (τὴν αἰώνια ζωή). **10** Ἐδῶ
εἶναι τὸ μεγαλεῖο τῆς ἀγάπης, ὄχι ὅτι ἐμεῖς ἀγαπήσαμε τὸ Θεό, ἀλλ'
ὅτι αὐτὸς ἀγάπησε ἐμᾶς, καὶ ἀπέστειλε τὸν Υἱό του νὰ θυσιασθῆ γιὰ τὶς
ἁμαρτίες μας. **11** Ἀγαπητοί, ἀφοῦ μὲ τέτοια καὶ τόσο μεγάλη ἀγάπη
μᾶς ἀγάπησε ὁ Θεός, ὀφείλουμε καὶ ἐμεῖς νὰ ἀγαποῦμε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο.
12 Τὸ Θεὸ δὲν εἶδε ποτὲ κανείς. Ἐὰν ὅμως ἀγαποῦμε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο,
ὁ Θεὸς κατοικεῖ μέσα μας, καὶ ἡ ἀγάπη του πρὸς ἐμᾶς εἶναι τελεία.
13 Ἀπ' αὐτὸ εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι μένουμε σ' αὐτὸν καὶ αὐτὸς σὲ μᾶς,
ἀπὸ τὸ ὅτι ἔδωσε σὲ μᾶς ἀπὸ τὸ Πνεῦμα του. **14** Καὶ ἐμεῖς εἴδαμε καὶ
βεβαιώνουμε, ὅτι ὁ Πατέρας ἀπέστειλε τὸν Υἱὸ ὡς σωτῆρα τοῦ κόσμου.
15 Ὅποιος ὁμολογεῖ, ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Θεὸς μέ-
νει σ' αὐτὸν καὶ αὐτὸς στὸ Θεό. **16** Καὶ ἐμεῖς γνωρίσαμε διὰ τῆς πείρας
καὶ πιστεύσαμε, ὅτι ὁ Θεὸς ἔχει ἀγάπη πρὸς ἐμᾶς. Ὁ Θεὸς εἶναι ἀγά-
πη, καὶ ὅποιος μένει στὴν ἀγάπη μένει στὸ Θεὸ καὶ ὁ Θεὸς σ' αὐτόν.

Ἀγάπη καὶ παρρησία

17 Γι' αὐτὸ ἡ ἀγάπη (τοῦ Θεοῦ) ἔχει δειχθῆ πρὸς ἐμᾶς σὲ τέλειο
βαθμό, γιὰ νὰ ἔχωμε παρρησία (θάρρος) κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς κρίσεως,
ἐάν, ὅπως εἶναι ἐκεῖνος, εἴμεθα καὶ ἐμεῖς ἀπέναντι αὐτοῦ τοῦ κόσμου
(ἐὰν δηλαδὴ καὶ ἐμεῖς δείχνωμε ἀγάπη πρὸς τὸν κόσμο). **18** Φόβος
στὴν ἀγάπη δὲν ὑπάρχει, ἀλλ' ἡ τελεία ἀγάπη διώχνει τὸ φόβο, διότι
ὁ φόβος εἶναι βασανιστικός, καὶ ὅποιος φοβᾶται δὲν ἔχει φθάσει στὴν τε-
λεία ἀγάπη.

Ἡ ἀγάπη πρὸς τὸ Θεὸ συνεπάγεται ἀγάπη πρὸς τὸν ἀδελφό

19 Ἐμεῖς τὸν ἀγαποῦμε (τὸ Θεό), διότι αὐτὸς μᾶς ἀγάπησε
πρῶτος. **20** Ἐὰν κάποιος πῆ, «Ἀγαπῶ τὸ Θεό», ἀλλὰ μισεῖ τὸν ἀδελ-
φό του, εἶναι ψεύτης. Διότι, ὅποιος δὲν ἀγαπᾷ τὸν ἀδελφό, τὸν ὁποῖο
ἔχει δεῖ, πῶς δύναται νὰ ἀγαπᾷ τὸ Θεό, τὸν ὁποῖο δὲν ἔχει δεῖ;
21 Ἄλλωστε αὐτὴ τὴν ἐντολὴ ἔχουμε ἀπ' αὐτόν, ὅποιος δηλαδὴ ἀγαπᾷ
τὸ Θεό, ν' ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφό του.

5 Πᾶς ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ Χριστός, ἐκ τοῦ Θεοῦ
γεγέννηται, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν γεννήσαντα ἀγαπᾷ καὶ
τὸν γεγεννημένον ἐξ αὐτοῦ. 2 Ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι
ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ, ὅταν τὸν Θεὸν ἀγαπῶμεν καὶ
τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. 3 Αὕτη γάρ ἐστιν ἡ ἀγάπη τοῦ
Θεοῦ, ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν.

Καὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ εἰσιν. 4 Ὅτι πᾶν τὸ γε-
γεννημένον ἐκ τοῦ Θεοῦ νικᾷ τὸν κόσμον. Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ νί-
κη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν. 5 Τίς ἐστιν ὁ νικῶν
τὸν κόσμον εἰ μὴ ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ Θε-
οῦ;

6 Οὗτός ἐστιν ὁ ἐλθὼν δι' ὕδατος καὶ αἵματος, Ἰησοῦς Χρι-
στός. Οὐκ ἐν τῷ ὕδατι μόνον, ἀλλ' ἐν τῷ ὕδατι καὶ τῷ αἵματι.
Καὶ τὸ Πνεῦμά ἐστι τὸ μαρτυροῦν, ὅτι τὸ Πνεῦμά ἐστιν ἡ ἀλή-
θεια. 7 Ὅτι τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ Πατήρ,
ὁ Λόγος καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, καὶ οὗτοι οἱ τρεῖς ἕν εἰσι, 8 καὶ
τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῇ γῇ[1], τὸ Πνεῦμα καὶ τὸ ὕδωρ
καὶ τὸ αἷμα, καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἕν εἰσιν. 9 Εἰ τὴν μαρτυρίαν
τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν, ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ μείζων
ἐστίν. Ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ ἣν μεμαρτύρηκε
περὶ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ. 10 Ὁ πιστεύων εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ ἔχει
τὴν μαρτυρίαν ἐν αὐτῷ. Ὁ μὴ πιστεύων τῷ Θεῷ ψεύστην πε-
ποίηκεν αὐτόν, ὅτι οὐ πεπίστευκεν εἰς τὴν μαρτυρίαν ἣν με-
μαρτύρηκεν ὁ Θεὸς περὶ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ.

---

1. Τὸ τμῆμα τῶν στίχ. 7-8 «ἐν τῷ οὐρανῷ... ἐν τῇ γῇ», τὸ λεγόμενο Κόμμα Ἰωάννου, θεωροῦμε γνήσιο. Γιὰ τὴ σχετικὴ ἐπιχειρηματολογία βλέπε τὸ ἡμέτερο ἔργο Ἑρμηνεία δυσκόλων χωρίων τῆς Γραφῆς, τόμ. γ', σελ. 527-538.

5 Καθένας πού πιστεύει, ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Χριστός (ὁ Μεσσίας),
ἔχει γεννηθῇ ἀπ' τὸ Θεό· καὶ καθένας πού ἀγαπᾷ τὸν Πατέρα,
ἀγαπᾷ καὶ τὸ παιδί του. **2** Μ' αὐτὸ γνωρίζουμε, ὅτι ἀγαποῦμε τὰ παι-
διὰ τοῦ Θεοῦ, ἐὰν δηλαδὴ ἀγαποῦμε τὸ Θεὸ καὶ τηροῦμε τὶς ἐντολές
του. **3** Αὐτὸ βεβαίως συνεπάγεται ἡ ἀγάπη πρὸς τὸ Θεό, νὰ τηροῦμε
τὶς ἐντολές του.

Ἡ δύναμι ἡ νικήτρια τοῦ κόσμου εἶναι ἡ πίστι

Καὶ οἱ ἐντολές του δὲν εἶναι βαρειές. **4** Διότι κάθε τέκνο τοῦ Θεοῦ
νικᾷ τὸν κόσμο. Καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ δύναμι, πού νίκησε τὸν κόσμο, ἡ πί-
στι μας. **5** Ποιός (πράγματι) νικᾷ τὸν κόσμο, παρὰ ἐκεῖνος πού πι-
στεύει, ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ;

Τριπλὴ μαρτυρία ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Μεσσίας, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ

6 Αὐτὸς εἶναι, τοῦ ὁποίου ἡ ἀποστολὴ (ὅπως προφητικῶς προβλεπό-
ταν ἀπὸ τὴν Π. Διαθήκη) συνδέθηκε μὲ τὸ νερὸ καὶ μὲ τὸ αἷμα, ὁ Ἰη-
σοῦς Χριστός. Ὄχι μόνο μὲ τὸ νερό, ἀλλὰ μὲ τὸ νερὸ καὶ μὲ τὸ αἷμα
(Μὲ τὸ νερὸ συνδέθηκε ἡ ἀποστολὴ τοῦ Ἰησοῦ κατὰ τὴ βάπτισί του, τὸ
λόγχισμα τῆς πλευρᾶς του καὶ τὸ μυστήριο τοῦ βαπτίσματος· μὲ τὸ
αἷμα κατὰ τὴ σταύρωσι, τὸ λόγχισμα τῆς πλευρᾶς καὶ τὸ μυστήριο τῆς
θείας κοινωνίας. Ἔτσι τὸ νερὸ καὶ τὸ αἷμα μαρτυροῦν, ἀποδεικνύουν,
ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὄντως ὁ προφητευμένος Χριστός, ὁ Μεσσίας). Ἐπί-
σης μαρτυρεῖ τὸ Πνεῦμα, τὸ δὲ Πνεῦμα εἶναι ἡ ἀλήθεια. **7** Διότι
τρεῖς εἶναι οἱ μάρτυρες στὸν οὐρανό, ὁ Πατέρας, ὁ Λόγος καὶ τὸ Ἅγιο
Πνεῦμα, καὶ αὐτοὶ οἱ τρεῖς εἶναι ἕνα, **8** γι' αὐτὸ καὶ τρεῖς εἶναι οἱ
μάρτυρες στὴ γῆ, τὸ Πνεῦμα καὶ τὸ νερὸ καὶ τὸ αἷμα, καὶ οἱ τρεῖς μαρ-
τυροῦν γιὰ τὸ ἕνα (γιὰ τὸ ὅτι δηλαδὴ ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Μεσσίας, ὁ
Υἱὸς τοῦ Θεοῦ σαρκωμένος). **9** Ἐὰν δεχώμεθα τὴ μαρτυρία τῶν
ἀνθρώπων, ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ εἶναι ἰσχυρότερη (καὶ πρέπει νὰ τὴ
δεχώμεθα πολὺ περισσότερο). Αὐτὴ δὲ εἶναι ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ, τὴν
ὁποία ἔδωσε γιὰ τὸν Υἱό του (ἡ μαρτυρία δηλαδὴ μὲ τὸ νερό, τὸ αἷμα
καὶ τὸ Πνεῦμα). **10** Ὅποιος πιστεύει στὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ, ἔχει τὴ μαρ-
τυρία ἀπ' αὐτὸν (τὸ Θεό)[1]. Ὅποιος δὲν πιστεύει στὸ Θεό, τὸν θεωρεῖ
ψεύτη, ἀφοῦ δὲν πίστευσε στὴ μαρτυρία, πού ὁ Θεὸς ἔδωσε γιὰ τὸν Υἱό
του.

---

1. Ἤ, στηρίζει τὴ μαρτυρία σ' αὐτὸν (τὸ Θεό)

11 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία, ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔδωκεν ἡμῖν
ὁ Θεός. Καὶ αὕτη ἡ ζωὴ ἐν τῷ Υἱῷ αὐτοῦ ἐστιν. 12 Ὁ ἔχων τὸν
Υἱὸν ἔχει τὴν ζωήν. Ὁ μὴ ἔχων τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὴν ζωὴν
οὐκ ἔχει.

13 Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ
Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ἵνα εἰδῆτε ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔχετε, καὶ ἵνα πι-
στεύητε εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. 14 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ
παρρησία ἣν ἔχομεν πρὸς αὐτόν, ὅτι, ἐάν τι αἰτώμεθα κατὰ τὸ
θέλημα αὐτοῦ, ἀκούει ἡμῶν. 15 Καὶ ἐὰν οἴδαμεν ὅτι ἀκούει
ἡμῶν ὃ ἂν αἰτώμεθα, οἴδαμεν ὅτι ἔχομεν τὰ αἰτήματα ἃ ᾐτή-
καμεν παρ' αὐτοῦ.

16 Ἐάν τις ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἁμαρτάνοντα ἁμαρτίαν
μὴ πρὸς θάνατον, αἰτήσει, καὶ δώσει αὐτῷ ζωήν, τοῖς ἁμαρτά-
νουσι μὴ πρὸς θάνατον. Ἔστιν ἁμαρτία πρὸς θάνατον. Οὐ περὶ
ἐκείνης λέγω ἵνα ἐρωτήσῃ. 17 Πᾶσα ἀδικία ἁμαρτία ἐστίν, καὶ
ἔστιν ἁμαρτία οὐ πρὸς θάνατον.

18 Οἴδαμεν ὅτι πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐχ ἁμαρ-
τάνει, ἀλλ' ὁ γεννηθεὶς ἐκ τοῦ Θεοῦ τηρεῖ ἑαυτόν, καὶ ὁ Πο-
νηρὸς οὐχ ἅπτεται αὐτοῦ. 19 Οἴδαμεν ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσμεν,
καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ Πονηρῷ κεῖται.

20 Οἴδαμεν δὲ ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἥκει καὶ δέδωκεν ἡμῖν
διάνοιαν ἵνα γινώσκωμεν τὸν ἀληθινόν. Καί ἐσμεν ἐν τῷ ἀλη-
θινῷ ἐν τῷ Υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ. Οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς
Θεὸς καὶ ζωὴ αἰώνιος. 21 Τεκνία, φυλάξατε ἑαυτοὺς ἀπὸ τῶν
εἰδώλων. Ἀμήν.

Καὶ ἄλλη μαρτυρία ἢ ἀπόδειξι, τετάρτη

11 Εἶναι καὶ αὐτὴ ἡ μαρτυρία, ὅτι δηλαδὴ ὁ Θεὸς μᾶς ἔδωσε ζωὴ
αἰώνια. Αὐτὴ δὲ ἡ ζωὴ εἶναι διὰ τοῦ Υἱοῦ του. 12 Ὅποιος ἔχει τὸν
Υἱό, ἔχει τὴ ζωή. Ὅποιος δὲν ἔχει τὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ, δὲν ἔχει τὴ
ζωή.

Σκοπὸς τῆς Ἐπιστολῆς

13 Αὐτὰ ἔγραψα σὲ σᾶς, ποὺ πιστεύετε στὸ ὄνομα τοῦ Υἱοῦ τοῦ
Θεοῦ, γιὰ νὰ εἶσθε βέβαιοι, ὅτι ἔχετε ζωὴ αἰώνια, καὶ γιὰ νὰ
στηρίζεσθε μὲ πεποίθησι στὸ ὄνομα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. 14 Καὶ
αὐτὴ εἶναι ἡ πεποίθησι, τὴν ὁποία ἔχουμε σ᾽ αὐτόν, ὅτι δηλαδή,
ἐὰν ζητοῦμε κάτι συμφώνως πρὸς τὸ θέλημά του, μᾶς ἀκούει. 15
Καὶ ἀφοῦ ἔχουμε τὴν πεποίθησι, ὅτι σὲ ὅ,τι ζητοῦμε μᾶς ἀκούει,
ἔχουμε (ἐπίσης) τὴν πεποίθησι, ὅτι ἐκεῖνα, ποὺ ζητήσαμε ἀπ᾽
αὐτόν, εἶναι δεδομένα, εἶναι ἤδη δικά μας.

Ἁμαρτία πρὸς θάνατο

16 Ἐὰν κανεὶς δῇ τὸν ἀδελφό του ν᾽ ἁμαρτάνῃ ἁμαρτία ὄχι
πρὸς θάνατο, νὰ ζητήσῃ (ἀπὸ τὸ Θεὸ) καὶ θὰ τοῦ δώσῃ ζωή. Θὰ
δώσῃ σ᾽ αὐτούς, οἱ ὁποῖοι ἁμαρτάνουν ὄχι πρὸς θάνατο. Ὑπάρχει
ἁμαρτία πρὸς θάνατο. Δὲν λέγω νὰ παρακαλέσῃ γιὰ ἐκείνη. 17
Κάθε παράβασι τοῦ δικαίου εἶναι ἁμαρτία, ἀλλ᾽ εἶναι ἁμαρτία ὄχι
πρὸς θάνατο.

18 Ξέρουμε, ὅτι καθένας, ποὺ ἔχει γεννηθῆ ἀπὸ τὸ Θεό, δὲν ζῇ
τὴν ἁμαρτωλὴ ζωή, ἀλλ᾽ ὁ γεννημένος ἀπὸ τὸ Θεὸ φυλάσσει τὸν
ἑαυτό του καὶ ὁ Πονηρὸς δὲν τὸν βλάπτει. 19 Ξέρουμε, ὅτι εἴμεθα
ἀπὸ τὸ Θεό, ἐνῷ ὁ κόσμος ὅλος βρίσκεται στὸν Πονηρό.

20 Ξέρουμε ἐπίσης, ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἔχει ἔλθει καὶ μᾶς ἔχει
δώσει γνῶσι, γιὰ νὰ γνωρίζωμε τὸν ἀληθινό. Καὶ εἴμεθα στὸν
ἀληθινὸ μὲ τὸ νὰ εἴμεθα στὸν Υἱό του Ἰησοῦ Χριστό. Αὐτὸς εἶναι
ὁ ἀληθινὸς Θεὸς (Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς δηλαδὴ εἶναι ἡ ὅλη θεία
οὐσία, εἶναι ὁ ὅλος Θεός, ὅπως ὁ Πατέρας) καὶ ζωὴ αἰώνια. 21
Παιδάκια μου, φυλαχθῆτε ἀπὸ τὰ εἴδωλα (Η ἄρνησι τοῦ ἀληθι- νοῦ
Θεοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ παλινδρόμησι πρὸς τὰ εἴδωλα, τοὺς
ψευδεῖς θεούς, αὐτὸ εἶναι ἡ ἁμαρτία πρρὸς θάνατο). Ἀμήν.

Β′ ΙΩΑΝΝΟΥ

1 Ὁ πρεσβύτερος ἐκλεκτῇ κυρίᾳ καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῆς, οὓς
ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ, καὶ οὐκ ἐγὼ μόνος, ἀλλὰ καὶ πάν-
τες οἱ ἐγνωκότες τὴν ἀλήθειαν, 2 διὰ τὴν ἀλήθειαν τὴν μένου-
σαν ἐν ἡμῖν, καὶ μεθ’ ἡμῶν ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα. 3 Ἔσται μεθ’
ὑμῶν χάρις, ἔλεος, εἰρήνη παρὰ Θεοῦ Πατρὸς καὶ παρὰ Κυρί-
ου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Πατρός, ἐν ἀληθείᾳ καί ἀγάπῃ.

4 Ἐχάρην λίαν ὅτι εὕρηκα ἐκ τῶν τέκνων σου περι-
πατοῦντας ἐν ἀληθείᾳ, καθὼς ἐντολὴν ἐλάβομεν παρὰ τοῦ Πα-
τρός. 5 Καὶ νῦν ἐρωτῶ σε, κυρία, οὐχ ὡς ἐντολὴν γράφων σοι
καινήν, ἀλλὰ ἣν εἴχομεν ἀπ’ ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους.
6 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγάπη, ἵνα περιπατῶμεν κατὰ τὰς ἐντολὰς
αὐτοῦ.

Αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολή, καθὼς ἠκούσατε ἀπ’ ἀρχῆς, ἵνα ἐν
αὐτῇ περιπατῆτε. 7 Ὅτι πολλοὶ πλάνοι εἰσῆλθον εἰς τὸν κό-
σμον, οἱ μὴ ὁμολογοῦντες Ἰησοῦν Χριστὸν ἐρχόμενον ἐν σαρ-
κί. Οὗτός ἐστιν ὁ πλάνος καὶ ὁ ’Αντίχριστος. 8 Βλέπετε ἑαυ-
τούς, ἵνα μὴ ἀπολέσωμεν ἃ εἰργασάμεθα, ἀλλὰ μισθὸν πλήρη
ἀπολάβωμεν. 9 Πᾶς ὁ παραβαίνων καὶ μὴ μένων ἐν τῇ διδαχῇ
τοῦ Χριστοῦ Θεὸν οὐκ ἔχει. Ὁ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ,
οὗτος καὶ τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱὸν ἔχει.

Β′ ΙΩΑΝΝΟΥ

Χαιρετισμός

1 Ἐγὼ ὁ πρεσβύτερος ἀπευθύνομαι στὴν ἐκλεκτὴ κυρία (τοπικὴ
ἐκκλησία) καὶ στὰ τέκνα της, ποὺ ἐγὼ ἀγαπῶ ἀληθινά, καὶ ὄχι
μόνον ἐγώ, ἀλλὰ καὶ ὅλοι, ὅσοι ἔχουν γνωρίσει τὴν ἀλήθεια. **2** Σᾶς
ἀγαποῦμε χάρι στὴν ἀλήθεια, ἡ ὁποία βρίσκεται σὲ μᾶς, καὶ εἴθε νὰ
εἶναι μαζί μας πάντοτε. **3** Εἴθε νὰ εἶναι μαζί σας χάρι, ἔλεος, εὐλογία
ἀπὸ τὸ Θεὸ Πατέρα (μας) καὶ ἀπὸ τὸν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό, τὸν Υἱὸ
τοῦ Πατρός, μαζὶ μὲ ἀρετὴ καὶ μάλιστα ἀγάπη[1].

Ἀγάπη καὶ τήρησι τῶν ἐντολῶν

4 Πολὺ χάρηκα, διότι βρῆκα ὡρισμένα ἀπὸ τὰ τέκνα σου νὰ ζοῦν μὲ
ἀρετή[2], συμφώνως πρὸς τὴ διδασκαλία ποὺ λάβαμε ἀπὸ τὸν Πατέρα.
5 Καὶ τώρα σὲ παρακαλῶ, κυρία, ὄχι σὰν νὰ σοῦ γράφω καινούργια δι-
δασκαλία, ἀλλ᾽ αὐτὴ ποὺ εἴχαμε ἀπὸ τὴν ἀρχή, ν᾽ ἀγαποῦμε ὁ ἕνας τὸν
ἄλλο. **6** Καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ ἀγάπη, νὰ ζοῦμε συμφώνως πρὸς τὶς ἐντολές
του.

Φυλαχθῆτε ἀπὸ τοὺς πλάνους (τοὺς αἱρετικούς)

Ἡ διδασκαλία (δὲν ἄλλαξε, δὲν εἶναι ἄλλη, ἀλλ᾽) εἶναι αὐτή,
ἀκριβῶς ὅπως ἀκούσατε ἀπὸ τὴν ἀρχή, γιὰ νὰ ζῆτε μὲ αὐτή (νὰ τὴν
κρατῆτε διὰ βίου). **7** Διότι πολλοὶ πλάνοι ἐμφανίσθηκαν στὸν κόσμο,
ποὺ δὲν παραδέχονται τὸν ἐρχομὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μὲ σάρκα. Τέ-
τοιος εἶναι ὁ κατ᾽ ἐξοχὴν πλάνος καὶ ὁ Ἀντίχριστος. **8** Προσέχετε τοὺς
ἑαυτούς σας, γιὰ νὰ μὴ χάσωμε τοὺς κόπους μας, ἀλλὰ νὰ λάβωμε
πλήρη τὴν ἀνταμοιβή μας. **9** Καθένας, ποὺ ἐκτρέπεται καὶ δὲν μένει
στὴ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ, Θεὸ δὲν ἔχει. Ὅποιος μένει στὴ διδα-
σκαλία τοῦ Χριστοῦ, αὐτὸς καὶ τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱὸ ἔχει.

1. Ἤ, μαζὶ μὲ καλωσύνη καὶ ἀγάπη
2. Ἤ, μὲ καλωσύνη

10 Εἴ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς καὶ ταύτην τὴν διδαχὴν οὐ φέ-
ρει, μὴ λαμβάνετε αὐτὸν εἰς οἰκίαν, καὶ χαίρειν αὐτῷ μὴ λέ-
γετε. 11 Ὁ γὰρ λέγων αὐτῷ χαίρειν κοινωνεῖ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ
τοῖς πονηροῖς.

12 Πολλὰ ἔχων ὑμῖν γράφειν, οὐκ ἠβουλήθην διὰ χάρτου
καὶ μέλανος, ἀλλὰ ἐλπίζω ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς καὶ στόμα πρὸς
στόμα λαλῆσαι, ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ᾖ πεπληρωμένη.
13 Ἀσπάζεταί σε τὰ τέκνα τῆς ἀδελφῆς σου τῆς ἐκλεκτῆς.
Ἀμήν.

Αὐστηρὴ στάσι ἀπέναντι τῶν αἱρετικῶν

10 Ὅποιος ἔρχεται πρὸς ἐσᾶς (ὡς διδάσκαλος) καὶ δὲν φέρει αὐτὴ
τὴ διδασκαλία, νὰ μὴ τὸν δέχεσθε στὸ σπίτι, καὶ «Χαίρετε» σ' αὐτὸν νὰ
μὴ λέγετε. **11** Διότι, ὅποιος λέγει σ' αὐτὸν «Χαίρετε», γίνεται συμμέ-
τοχος στὰ πονηρά του ἔργα.

Ἐπίλογος

12 Εἶχα πολλὰ νὰ σᾶς ἀναφέρω, ἀλλὰ δὲν θέλησα νὰ τ' ἀναφέρω μὲ
χαρτὶ καὶ μελάνι. Ἐλπίζω δὲ νὰ σᾶς ἐπισκεφθῶ καὶ νὰ μιλήσωμε στό-
μα μὲ στόμα, γιὰ νὰ εἶναι ἡ χαρά μας πλήρης.
13 Σὲ χαιρετίζουν τὰ τέκνα τῆς ἀδελφῆς σου (τοπικῆς ἐκκλησίας)
τῆς ἐκλεκτῆς. Ἀμήν.

Γ΄ ΙΩΑΝΝΟΥ

1 Ὁ πρεσβύτερος Γαΐῳ τῷ ἀγαπητῷ, ὃν ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀλη-
θείᾳ. 2 Ἀγαπητέ, περὶ πάντων εὔχομαί σε εὐοδοῦσθαι καὶ
ὑγιαίνειν, καθὼς εὐοδοῦταί σου ἡ ψυχή.

3 Ἐχάρην γὰρ λίαν ἐρχομένων ἀδελφῶν καὶ μαρτυρούντων
σου τῇ ἀληθείᾳ, καθὼς σὺ ἐν ἀληθείᾳ περιπατεῖς. 4 Μειζοτέ-
ραν τούτων οὐκ ἔχω χαράν, ἵνα ἀκούω τὰ ἐμὰ τέκνα ἐν ἀλη-
θείᾳ περιπατοῦντα. 5 Ἀγαπητέ, πιστὸν ποιεῖς ὃ ἐὰν ἐργάσῃ
εἰς τοὺς ἀδελφοὺς καὶ εἰς τοὺς ξένους, 6 οἳ ἐμαρτύρησάν σου τῇ
ἀγάπῃ ἐνώπιον ἐκκλησίας, οὓς καλῶς ποιήσεις προπέμψας
ἀξίως τοῦ Θεοῦ. 7 Ὑπὲρ γὰρ τοῦ Ὀνόματος ἐξῆλθον, μηδὲν
λαμβάνοντες ἀπὸ τῶν ἐθνικῶν. 8 Ἡμεῖς οὖν ὀφείλομεν ἀπο-
λαμβάνειν τοὺς τοιούτους, ἵνα συνεργοὶ γινώμεθα τῇ ἀληθείᾳ.

9 Ἔγραψα τῇ ἐκκλησίᾳ. Ἀλλ᾽ ὁ φιλοπρωτεύων αὐτῶν Διο-
τρεφὴς οὐκ ἐπιδέχεται ἡμᾶς. 10 Διὰ τοῦτο, ἐὰν ἔλθω, ὑπομνή-
σω αὐτοῦ τὰ ἔργα ἃ ποιεῖ, λόγοις πονηροῖς φλυαρῶν ἡμᾶς. Καὶ
μὴ ἀρκούμενος ἐπὶ τούτοις οὔτε αὐτὸς ἐπιδέχεται τοὺς ἀδελ-
φοὺς καὶ τοὺς βουλομένους κωλύει καὶ ἐκ τῆς ἐκκλησίας
ἐκβάλλει.

11 Ἀγαπητέ, μὴ μιμοῦ τὸ κακόν, ἀλλὰ τὸ ἀγαθόν. Ὁ ἀγα-
θοποιῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστιν· ὁ κακοποιῶν οὐχ ἑώρακε τὸν Θεόν.

12 Δημητρίῳ μεμαρτύρηται ὑπὸ πάντων καὶ ὑπ᾽ αὐτῆς τῆς
ἀληθείας. Καὶ ἡμεῖς δὲ μαρτυροῦμεν, καὶ οἴδατε ὅτι ἡ μαρτυ-
ρία ἡμῶν ἀληθής ἐστι.

13 Πολλὰ εἶχον γράφειν, ἀλλ᾽ οὐ θέλω διὰ μέλανος καὶ κα-
λάμου σοι γράψαι. 14 Ἐλπίζω δὲ εὐθέως ἰδεῖν σε, καὶ στόμα
πρὸς στόμα λαλήσομεν.

15 Εἰρήνη σοι. Ἀσπάζονταί σε οἱ φίλοι. Ἀσπάζου τοὺς φί-
λους κατ᾽ ὄνομα.

Γ′ ΙΩΑΝΝΟΥ

Χαιρετισμός

1 Ἐγὼ ὁ πρεσβύτερος ἀπευθύνομαι στὸ Γάιο τὸν ἀγαπητό, τὸν
ὁποῖον ἐγὼ ἀγαπῶ ἀληθινά. **2** Ἀγαπητέ, σὲ ὅλα εὔχομαι νὰ πη-
γαίνῃς καλὰ καὶ νὰ ὑγιαίνῃς, ὅπως πηγαίνει καλὰ ἡ ψυχή σου.

Ἐγκώμιο τοῦ Γαΐου

3 Λοιπόν, πολὺ χάρηκα, διότι ἔρχονται ἀδελφοὶ καὶ μαρτυροῦν γιὰ
τὴν ἀρετή[1] σου, πῶς δηλαδὴ σὺ ἀσκεῖς τὴν ἀρετή[2]. **4** Χαρὰ μεγαλύτε-
ρη ἀπ᾽ αὐτὰ τὰ πράγματα δὲν ἔχω, ν᾽ ἀκούω δηλαδή, ὅτι τὰ τέκνα μου
ζοῦν μὲ ἀρετή[1]. **5** Ἀγαπητέ, κάνεις ὡς δίκαιο[3] ὅ,τι κάνεις στοὺς ἀδελ-
φούς, καὶ μάλιστα στοὺς φιλοξενουμένους. **6** Αὐτοὶ μίλησαν γιὰ τὴν
ἀγάπη σου στὴ σύναξι τῆς ἐκκλησίας. Καὶ καλὰ θὰ κάνῃς, ἐὰν καὶ στὸ
μέλλον τοὺς βοηθήσῃς στὴν ἱεραποστολικὴ πορεία τους μὲ τρόπο ἄξιο
ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. **7** Διότι βγῆκαν σὲ περιοδεία γιὰ τὸ Ὄνομα (γιὰ
τὸν Γιαχβέ, τὸν Ἰησοῦ Χριστό), χωρὶς νὰ λαμβάνουν τίποτε ἀπὸ τοὺς
ἐθνικούς. **8** Γι᾽ αὐτὸ ἐμεῖς ὀφείλουμε νὰ παραλαμβάνωμε καὶ νὰ φρον-
τίζωμε τέτοιους ἀνθρώπους, γιὰ νὰ συνεργοῦμε στὸ καλό (τῆς διαδόσε-
ως τοῦ εὐαγγελίου).

Ὁ κακὸς Διοτρεφὴς καὶ ὁ καλὸς Δημήτριος

9 Ἔγραψα στὴν ἐκκλησία. Ἀλλ᾽ ὁ αὐταρχικὸς ἀρχηγός τους Διοτρεφὴς
δὲν μᾶς ἀποδέχεται. **10** Γι᾽ αὐτό, ὅταν ἔλθω, θὰ ἐλέγξω τὰ ἔργα του ποὺ
κάνει φλυαρώντας ἐναντίον μας μὲ λόγους πονηρούς. Καὶ μὴ ἀρκούμενος
σ᾽ αὐτά, οὔτε ὁ ἴδιος δέχεται τοὺς ἀδελφούς, ἀλλὰ καὶ ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι
θέλουν νὰ τοὺς δεχθοῦν, ἐμποδίζει καὶ διώχνει ἀπὸ τὴν ἐκκλησία.
11 Ἀγαπητέ, νὰ μὴ μιμῆσαι τὸ κακό, ἀλλὰ τὸ καλό. Ὅποιος κάνει
τὸ καλό, εἶναι ἀπὸ τὸ Θεό· ὅποιος κάνει τὸ κακό, δὲν γνώρισε τὸ Θεό.
12 Γιὰ τὸ Δημήτριο δίνεται καλὴ μαρτυρία ἀπὸ ὅλους, καὶ ἀπὸ τὴν
ἴδια τὴν πραγματικότητα. Ἀλλὰ καὶ ἐμεῖς δίνουμε μαρτυρία, καὶ ξέρε-
τε, ὅτι ἡ μαρτυρία μας εἶναι ἀληθής.

Ἐπίλογος

13 Εἶχα πολλὰ νὰ ἀναφέρω, ἀλλὰ δὲν θέλω νὰ σοῦ ἀναφέρω μὲ με-
λάνι καὶ πέννα. **14** Ἐλπίζω δὲ συντόμως νὰ σὲ ἰδῶ, καὶ θὰ μιλήσωμε
στόμα μὲ στόμα.
15 Εὐλογία σὲ σένα. Σὲ χαιρετίζουν οἱ φίλοι. Χαιρέτισε τοὺς φίλους
ὀνομαστικά (προσωπικά).

---

1. Ἤ, καλωσύνη 2. Ἤ, τὸ καλό 3. Ἤ, εἶναι δίκαιο

ΙΟΥΔΑ

1 Ἰούδας, Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος, ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου, τοῖς
ἐν Θεῷ πατρὶ ἡγιασμένοις καὶ Ἰησοῦ Χριστῷ τετηρημένοις
κλητοῖς. 2 Ἔλεος ὑμῖν καὶ εἰρήνη καὶ ἀγάπη πληθυνθείη.

3 Ἀγαπητοί, πᾶσαν σπουδὴν ποιούμενος γράφειν ὑμῖν περὶ
τῆς κοινῆς σωτηρίας, ἀνάγκην ἔσχον γράψαι ὑμῖν παρακαλῶν
ἐπαγωνίζεσθαι τῇ ἅπαξ παραδοθείσῃ τοῖς ἁγίοις Πίστει.
4 Παρεισέδυσαν γάρ τινες ἄνθρωποι, οἱ πάλαι προγεγραμμέ-
νοι εἰς τοῦτο τὸ κρίμα, ἀσεβεῖς, τὴν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν χάριν
μετατιθέντες εἰς ἀσέλγειαν, καὶ τὸν μόνον Δεσπότην καὶ Κύ-
ριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἀρνούμενοι.

5 Ὑπομνῆσαι δὲ ὑμᾶς βούλομαι, εἰδότας ὑμᾶς ἅπαξ τοῦτο,
ὅτι ὁ Κύριος λαὸν ἐκ γῆς Αἰγύπτου σώσας, τὸ δεύτερον τοὺς μὴ
πιστεύσαντας ἀπώλεσεν· 6 ἀγγέλους τε τοὺς μὴ τηρήσαντας
τὴν ἑαυτῶν ἀρχήν, ἀλλὰ ἀπολιπόντας τὸ ἴδιον οἰκητήριον εἰς
κρίσιν μεγάλης ἡμέρας δεσμοῖς ἀϊδίοις ὑπὸ ζόφον τετήρηκεν·
7 ὡς Σόδομα καὶ Γόμορρα καὶ αἱ περὶ αὐτὰς πόλεις τὸν ὅμοι-
ον τούτοις τρόπον ἐκπορνεύσασαι καὶ ἀπελθοῦσαι ὀπίσω σαρ-
κὸς ἑτέρας πρόκεινται δεῖγμα, πυρὸς αἰωνίου δίκην ὑπέχουσαι.

ΙΟΥΔΑ

Χαιρετισμός

1 Ἐγὼ ὁ Ἰούδας, δοῦλος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἀδελφὸς τοῦ Ἰα-
κώβου, ἀπευθύνομαι στοὺς ἐκλεκτούς, ποὺ ἔχετε ἐκλεγῆ ἀπὸ τὸ
Θεὸ πατέρα (μας) καὶ διαφυλαχθῆ ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ Χριστό. **2** Τὸ ἔλε-
ος καὶ ἡ εὐλογία καὶ ἡ ἀγάπη εἴθε νὰ πληθύνωνται σὲ σᾶς.

Ἀσελγεῖς καὶ ἀρνηταὶ τοῦ μόνου Δεσπότη καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ

3 Ἀγαπητοί, πολὺ ἐπιθυμώντας νὰ σᾶς γράψω γιὰ τὴ σωτηρία ποὺ
εἶναι γιὰ ὅλους, αἰσθάνθηκα τὴν ἀνάγκη νὰ σᾶς γράψω γιὰ νὰ σᾶς προ-
τρέψω ν' ἀγωνίζεσθε πάνω στὴν Πίστι (γιὰ τὴν Πίστι δηλαδή), ποὺ
μιὰ γιὰ πάντα παραδόθηκε στοὺς ἁγίους (στοὺς πιστούς). **4** Διότι πα-
ρεισέφρησαν μερικοὶ ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ παλαιοὺς χρόνους (λόγῳ
τῆς κακῆς προαιρέσεως ποὺ θὰ εἶχαν) ἦταν προωρισμένοι γι' αὐτὸ τὸ
κακό, νὰ εἶναι δηλαδὴ ἀσεβεῖς, ποὺ μεταβάλλουν τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ μας
σὲ ἀσέλγεια, καὶ ἀρνοῦνται τὸ μόνο Δεσπότη καὶ Κύριό μας Ἰησοῦ Χρι-
στό.

Τιμωρία προηγουμένων ἀσεβῶν ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων

5 Θέλω δὲ νὰ σᾶς ὑπενθυμίσω, ἂν καὶ ἤδη τὸ γνωρίζετε, ὅτι ὁ Κύ-
ριος, ἂν καὶ ἔσωσε τὸ λαὸ ἀπὸ τὴ χώρα τῆς Αἰγύπτου, ἔπειτα ἀφάνισε
ὅσους δὲν ἔδειξαν πίστι. **6** Καὶ τοὺς ἀγγέλους, ποὺ δὲν φύλαξαν τὸ
ὑπούργημά τους, ἀλλ' ἐγκατέλειψαν τὴ θέσι τους, ἔχει φυλάξει δεμένους
μὲ αἰώνια δεσμὰ μέσα στὸ σκοτάδι, γιὰ νὰ δικασθοῦν κατὰ τὴ μεγάλη
ἡμέρα (τῆς Δευτέρας Παρουσίας). **7** Ὡσαύτως τὰ Σόδομα καὶ τὰ Γό-
μορρα καὶ οἱ γειτονικὲς πόλεις, ποὺ ὁμοίως μὲ τούτους (τοὺς αἱρετι-
κοὺς) παραδόθηκαν στὴν ἀνηθικότητα καὶ διέπραξαν παρὰ φύσιν ἁμαρ-
τίες, εἶναι ἐνώπιόν μας παράδειγμα μὲ τὴν τιμωρία τους μὲ φωτιὰ ἀπὸ
τὸν οὐρανό.

8 Ὁμοίως μέντοι καὶ οὗτοι ἐνυπνιαζόμενοι σάρκα μὲν μιαί-
νουσι, κυριότητα δὲ ἀθετοῦσι, δόξας δὲ βλασφημοῦσιν. 9 Ὁ δὲ
Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος, ὅτε τῷ Διαβόλῳ διακρινόμενος διελέγε-
το περὶ τοῦ Μωσέως σώματος, οὐκ ἐτόλμησε κρίσιν ἐπενεγκεῖν
βλασφημίας, ἀλλ᾽ εἶπεν· Ἐπιτιμήσαι σοι Κύριος.
10 Οὗτοι δὲ ὅσα μὲν οὐκ οἴδασι βλασφημοῦσιν, ὅσα δὲ φυ-
σικῶς ὡς τὰ ἄλογα ζῷα ἐπίστανται, ἐν τούτοις φθείρονται.
11 Οὐαὶ αὐτοῖς, ὅτι τῇ ὁδῷ τοῦ Κάιν ἐπορεύθησαν, καὶ τῇ
πλάνῃ τοῦ Βαλαὰμ μισθοῦ ἐξεχύθησαν, καὶ τῇ ἀντιλογίᾳ τοῦ
Κορὲ ἀπώλοντο.

12 Οὗτοί εἰσιν ἐν ταῖς ἀγάπαις ὑμῶν σπιλάδες, συνευωχού-
μενοι ἀφόβως, ἑαυτοὺς ποιμαίνοντες, νεφέλαι ἄνυδροι ὑπὸ
ἀνέμων παραφερόμεναι, δένδρα φθινοπωρινά, ἄκαρπα, δὶς
ἀποθανόντα, ἐκριζωθέντα, 13 κύματα ἄγρια θαλάσσης ἐπαφρί-
ζοντα τὰς ἑαυτῶν αἰσχύνας, ἀστέρες πλανῆται, οἷς ὁ ζόφος τοῦ
σκότους εἰς τὸν αἰῶνα τετήρηται. 14 Προεφήτευσε δὲ καὶ τού-
τοις ἕβδομος ἀπὸ Ἀδὰμ Ἐνὼχ λέγων· Ἰδοὺ ἦλθε Κύριος
ἐν ἁγίαις μυριάσιν αὐτοῦ 15 ποιῆσαι κρίσιν
κατὰ πάντων καὶ ἐλέγξαι πάντας τοὺς ἀσε-
βεῖς αὐτῶν περὶ πάντων τῶν ἔργων ἀσεβείας
αὐτῶν ὧν ἠσέβησαν καὶ περὶ πάντων τῶν
σκληρῶν ὧν ἐλάλησαν κατ᾽ αὐτοῦ ἁμαρτωλοὶ
ἀσεβεῖς. 16 Οὗτοί εἰσι γογγυσταί, μεμψίμοιροι, κατὰ τὰς
ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι, καὶ τὸ στόμα αὐτῶν λαλεῖ ὑπέ-
ρογκα, θαυμάζοντες πρόσωπα ὠφελείας χάριν.

17 Ὑμεῖς δέ, ἀγαπητοί, μνήσθητε τῶν ῥημάτων τῶν προει-
ρημένων ὑπὸ τῶν ἀποστόλων τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,
18 ὅτι ἔλεγον ὑμῖν ὅτι ἐν ἐσχάτῳ χρόνῳ ἔσονται ἐμπαῖκται
κατὰ τὰς ἑαυτῶν ἐπιθυμίας πορευόμενοι τῶν ἀσεβειῶν.

Βεβαία ἡ τιμωρία καὶ τῶν παρόντων ἀσεβῶν

8 Παρὰ ταῦτα ὁμοίως καὶ αὐτοὶ συνουσιαζόμενοι, μολύνουν μὲν τὴ
σάρκα, ἀρνοῦνται δὲ τὸν Κύριο[1] καὶ ἐκφράζονται ὑβριστικὰ γιὰ ἔνδοξα
πράγματα. **9** Ἀντιθέτως ὁ Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος, ὅταν ἀντιδικώντας
μὲ τὸ Διάβολο συνδιαλεγόταν γιὰ τὸ σῶμα τοῦ Μωυσῆ, δὲν τόλμησε
νὰ ἐκφέρῃ ὑβριστικὴ κρίσι, ἀλλ' εἶπε: Ἂς σὲ ἐπιτιμήσῃ ὁ Κύ-
ριος. **10** Ἀλλ' αὐτοί, ὅσα μὲν δὲν γνωρίζουν, χλευάζουν, μὲ ὅσα δὲ
ἐνστικτωδῶς σὰν τὰ ἄλογα ζῷα γνωρίζουν, μ' αὐτὰ διαφθείρονται.
11 Ἀλλοίμονο σ' αὐτούς, διότι βάδισαν δρόμο Κάιν, καὶ ἐξετράπησαν
μὲ ἐκτροπὴ Βαλαὰμ χάριν ἀμοιβῆς, καὶ χάθηκαν ἀπὸ ἀνταρσία Κορέ.

Περιγραφὴ τῆς ζωῆς καὶ χαρακτηρισμοὶ τῶν ἐν λόγῳ ἀσεβῶν

12 Αὐτοὶ εἶναι κηλῖδες στὶς ἀγάπες σας (στὰ κοινὰ δεῖπνα σας).
Συντρώγουν μαζί σας χωρὶς συστολή. Βόσκουν τοὺς ἑαυτούς τους[2].
Εἶναι σύννεφα ἄνυδρα, ποὺ παρασύρονται ἀπὸ τοὺς ἀνέμους. Εἶναι δέν-
δρα φθινοπωρινά, ἄκαρπα, δυὸ φορὲς ξεραμμένα, ξερριζωμένα. **13** Εἶναι
κύματα ἄγρια τῆς θάλασσας, ποὺ ἀφρίζουν καὶ φέρουν στὴν ἐπιφάνεια
τὶς ἀσχημίες τους. Εἶναι ἄστρα σκοτεινά, στὰ ὁποῖα τὸ βαθὺ σκοτάδι
διατηρεῖται παντοτινό. **14** Προφήτευσε δὲ καὶ γι' αὐτοὺς ὁ Ἐνώχ,
ἕβδομος γενεαλογικὰ ἀπὸ τὸν Ἀδάμ, λέγοντας: Ἰδοὺ ἦλθεν ὁ
Κύριος μὲ τὶς μυριάδες τῶν ἁγίων ἀγγέλων του,
15 γιὰ νὰ κρίνῃ ὅλους, καὶ νὰ τιμωρήσῃ ὅλους
τοὺς ἀσεβεῖς ἀπ' αὐτοὺς γιὰ ὅλα τὰ ἀσεβῆ ἔργα
τους, ποὺ ἔπραξαν ἀσεβῶς φερόμενοι, καὶ γιὰ
ὅλα τὰ ἀσεβῆ λόγια, ποὺ εἶπαν ἐναντίον του
ἀσεβεῖς ἁμαρτωλοί. **16** Αὐτοὶ εἶναι γογγυσταί, μεμψίμοιροι.
Βαδίζουν σύμφωνα μὲ τὶς ἐπιθυμίες τους. Καὶ λέγουν μεγάλα καὶ ἐντυ-
πωσιακὰ λόγια, καὶ κολακεύουν πρόσωπα, γιὰ νὰ καρπωθοῦν ὀφέλη.

Προτροπὴ γιὰ αὐστηρότητα τῶν πιστῶν ἔναντι τῶν ἐμπαικτῶν

17 Ἀλλὰ σεῖς, ἀγαπητοί, ἐνθυμηθῆτε τὰ λόγια, ποὺ προεῖπαν οἱ
ἀπόστολοι τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. **18** Ἐνθυμηθῆτε ὅτι σᾶς
ἔλεγαν, ὅτι κατὰ τοὺς ἐσχάτους χρόνους θὰ ἐμφανισθοῦν ἐμπαῖκτες,

---

1. Ἤ, τὴν αὐθεντία τοῦ Κυρίου

2. Ἤ, αὐτοποιμαίνονται, δὲν ἀναγνωρίζουν τοὺς ποιμένες τῆς Ἐκκλησίας

19 Οὗτοί εἰσιν οἱ ἀποδιορίζοντες, ψυχικοί, Πνεῦμα μὴ ἔχοντες.
20 Ὑμεῖς δέ, ἀγαπητοί, τῇ ἁγιωτάτῃ ὑμῶν Πίστει ἐποικοδο-
μοῦντες ἑαυτούς, ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ προσευχόμενοι, 21 ἑαυτοὺς
ἐν ἀγάπῃ Θεοῦ τηρήσατε, προσδεχόμενοι τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ζωὴν αἰώνιον. 22 Καὶ οὓς μὲν ἐλέγχε-
τε[1] διακρινόμενοι, 23 οὓς δὲ ἐν φόβῳ σῴζετε, ἐκ τοῦ πυρὸς
ἁρπάζοντες, μισοῦντες καὶ τὸν ἀπὸ τῆς σαρκὸς ἐσπιλωμένον
χιτῶνα.

24 Τῷ δὲ δυναμένῳ φυλάξαι ὑμᾶς ἀπταίστους καὶ στῆσαι κατενώπιον τῆς δόξης αὐτοῦ ἀμώμους ἐν ἀγαλλιάσει, 25 μόνῳ
σοφῷ Θεῷ σωτῆρι ἡμῶν, δόξα καὶ μεγαλωσύνη, κράτος καὶ ἐξουσία καὶ νῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

1. Ὀρθὴ ἔννοια τῶν στίχ. 22-23 δίνεται μὲ τὴ γραφὴ «ἐλέγχετε», ὄχι «ἐλεεῖτε».

ποὺ θὰ βαδίζουν σύμφωνα μὲ τὶς ἀσεβεῖς ἐπιθυμίες τους. **19** Αὐτοὶ εἶναι
ἐκεῖνοι ποὺ κάνουν διάκρισι ἀπὸ τοὺς ἄλλους καὶ παρουσιάζονται ὡς
ἀνώτεροι, ἄνθρωποι ποὺ κυριαρχοῦνται ἀπὸ φυσικὰ ἔνστικτα, ποὺ στε-
ροῦνται Πνεύματος. **20** Ἀλλὰ σεῖς, ἀγαπητοί, οἰκοδομώντας τοὺς ἑαυ-
τούς σας πάνω στὴν ἁγιωτάτη Πίστι σας, καὶ προσευχόμενοι μὲ τὴν
ἔμπνευσι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, **21** διατηρήσετε τοὺς ἑαυτούς σας στὴν
ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, περιμένοντας τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ γιὰ ζωὴ αἰώνια. **22** Καὶ ἄλλους μὲν (ἀπὸ τοὺς αἱρετικοὺς) νὰ
ἐλέγχετε ἀποχωριζόμενοι ἀπ' αὐτούς (ἀποστρεφόμενοι αὐτούς),
23 ἄλλους δὲ μὲ φόβο νὰ προσπαθῆτε νὰ σῴζετε ἁρπάζοντας ἀπὸ τὴ
φωτιά, μισώντας ἀκόμη καὶ τὸ ἔνδυμά τους τὸ μολυσμένο ἀπὸ τὴ σάρ-
κα.

Δοξολογία

24 Σ' ἐκεῖνον δέ, ποὺ ἔχει τὴ δύναμι νὰ σᾶς φυλάξῃ ὥστε νὰ μὴ πέ-
σετε, καὶ νὰ σᾶς στήσῃ μπροστὰ στὴν ἔνδοξη μορφή του ἀμώμους μὲ
ἀγαλλίασι, **25** στὸ μόνο σοφὸ Θεό, τὸ σωτῆρα μας, ἂς ἀποδίδεται ἡ
δόξα καὶ τὸ μεγαλεῖο, ἡ δύναμι καὶ ἡ ἰσχὺς καὶ τώρα καὶ σ' ὅλους τοὺς
αἰῶνες. Ἀμήν.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΙΩΑΝΝΟΥ

1 Ἀποκάλυψις Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ Θεὸς
δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει. Καὶ ἐσή-
μανεν ἀποστείλας διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ τῷ δούλῳ αὐτοῦ Ἰω-
άννῃ, 2 ὃς ἐμαρτύρησε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν μαρτυρίαν
Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅσα εἶδε. 3 Μακάριος ὁ ἀναγινώσκων καὶ οἱ
ἀκούοντες τοὺς λόγους τῆς προφητείας καὶ τηροῦντες τὰ ἐν
αὐτῇ γεγραμμένα. Ὁ γὰρ καιρὸς ἐγγύς.

4 Ἰωάννης ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις ταῖς ἐν τῇ Ἀσίᾳ· Χάρις
ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ, ὁ Ὢν καὶ ὁ Ἦν καὶ ὁ Ἐρχόμενος,
καὶ ἀπὸ τῶν ἑπτὰ πνευμάτων, ἃ ἐνώπιον τοῦ θρόνου αὐτοῦ,
5 καὶ ἀπὸ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ μάρτυς ὁ πιστός, ὁ πρωτότοκος
τῶν νεκρῶν καὶ ὁ ἄρχων τῶν βασιλέων τῆς γῆς.

Τῷ ἀγαπῶντι ἡμᾶς καὶ λούσαντι ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν
ἡμῶν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ, 6 καὶ ἐποίησεν ἡμᾶς βασιλείαν, ἱε-
ρεῖς τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ αὐτοῦ, αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

7 Ἰδοὺ ἔρχεται μετὰ τῶν νεφελῶν, καὶ ὄψεται αὐτὸν πᾶς ὀφθαλ-
μός, καὶ οἵτινες αὐτὸν ἐξεκέντησαν, καὶ κόψονται ἐπ’ αὐτὸν πᾶσαι

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΙΩΑΝΝΟΥ

Πρόλογος

1 Ἀποκάλυψι, μὲ τὴν ὁποία ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἀποκαλύπτει. Τὴν
ἔδωσε σ' αὐτὸν ὁ Θεός, γιὰ νὰ φανερώσῃ στοὺς δούλους του ὅσα
πρόκειται νὰ γίνουν συντόμως. Καὶ φανέρωσε μὲ μήνυμα διὰ μέσου τοῦ
ἀγγέλου του στὸ δοῦλο του Ἰωάννη. **2** Αὐτὸς μετέδωσε τὸ λόγο τοῦ
Θεοῦ καὶ τὴ μαρτυρία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅσα τοῦ ἀποκαλύφθηκαν στὸ
ὅραμα. **3** Μακάριος (εὐτυχὴς) ὅποιος διαβάζει καὶ ὅσοι ἀκούουν τοὺς
λόγους τοῦ προφητικοῦ αὐτοῦ βιβλίου καὶ τηροῦν τὰ γραμμένα σ' αὐτό.
Ὁ δὲ καιρὸς πλησιάζει.

Χαιρετισμὸς πρὸς τὶς ἑπτὰ ἐκκλησίες καὶ δοξολογία

4 Ἐγὼ ὁ Ἰωάννης ἀπευθύνομαι στὶς ἑπτὰ ἐκκλησίες, ποὺ εἶναι στὴν
(ἐπαρχία) Ἀσία. Χάρι νὰ εἶναι σὲ σᾶς καὶ εὐλογία ἀπὸ τὸ Θεό, ὁ
ὁποῖος εἶναι ὁ Ὢν καὶ ὁ Ἦν καὶ ὁ Ἐρχόμενος[1], καὶ ἀπὸ τὰ ἑπτὰ πνεύ-
ματα, τὰ ὁποῖα εἶναι ἐνώπιον τοῦ θρόνου του (ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα
δηλαδὴ κατὰ τὰ ἑπτὰ χαρίσματά του, ποὺ σημαίνουν πληρότητα καὶ τε-
λειότητα), **5** καὶ ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ Χριστό, ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ μάρτυς ὁ
ἀξιόπιστος, ὁ πρωτοαναστημένος ἀπὸ τοὺς νεκρούς (μὲ ἔνδοξη ἀνάστα-
σι, στὴν ὁποία δὲν ἀκολουθεῖ πλέον θάνατος) καὶ ὁ ἄρχων τῶν βασιλέ-
ων τῆς γῆς.

Σ' αὐτὸν ποὺ μᾶς ἀγαπᾷ, καὶ μὲ τὸ αἷμα του μᾶς καθάρισε ἀπὸ τὶς
ἁμαρτίες μας, **6** καὶ μᾶς ἔκανε βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς γιὰ νὰ προσφέρωμε
λατρεία στὸ Θεὸ καὶ Πατέρα του, σ' αὐτὸν ἂς ἀποδίδεται ἡ δόξα καὶ ἡ
δύναμι στοὺς ἀπεράντους αἰῶνες. Ἀμήν.

Ἔρχεται ἐνδόξως ὁ Ὢν καὶ ὁ Ἦν καὶ ὁ Ἐρχόμενος

7 Ἰδοὺ ἔρχεται μὲ τὶς (ὁλοφώτεινες) νεφέλες, καὶ θὰ τὸν δῇ κάθε
μάτι, καὶ αὐτοὶ ποὺ τὸν λόγχισαν, καὶ θὰ θρηνήσουν ἐξ αἰτίας του ὅλες
οἱ φυλὲς τῆς γῆς. Ναί, ἀμήν[1]. **8** Ἐγὼ εἶμαι τὸ Ἄλφα καὶ τὸ Ὠμέγα,
λέγει ὁ Κύριος ὁ Θεός, ὁ Ὢν καὶ ὁ Ἦν καὶ ὁ Ἐρχόμενος, ὁ Παντο-
κράτωρ.

Τὸ ὅραμα τῆς Πάτμου. Φοβερὴ ἐμφάνισι τοῦ Χριστοῦ

1. Τὸ περιφραστικὸ τοῦτο ὄνομα σημαίνει, ὅτι ὁ Θεός, ὁ τριαδικὸς Θεός, εἶναι τώρα, ἦταν στὸ παρελθὸν πάντοτε, καὶ θὰ εἶναι καὶ στὸ μέλλον πάντοτε καὶ θὰ ἔλθῃ ὡς τὸ δεύτερο πρόσωπο τῆς Θεότητος γιὰ νὰ κρίνῃ τὸν κόσμο.

αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. Ναί, ἀμήν. 8 Ἐγώ εἰμι τὸ Α καὶ τὸ Ω, λέγει
Κύριος ὁ Θεός, ὁ Ὢν καὶ ὁ Ἦν καὶ ὁ Ἐρχόμενος, ὁ Παντοκρά-
τωρ.

9 Ἐγὼ Ἰωάννης, ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν καὶ συγκοινωνὸς ἐν τῇ θλί-
ψει καὶ βασιλείᾳ καὶ ὑπομονῇ ἐν Ἰησοῦ *Χριστῷ*, ἐγενόμην ἐν
τῇ νήσῳ τῇ καλουμένῃ Πάτμῳ διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ
τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ Χριστοῦ. 10 Ἐγενόμην ἐν πνεύματι ἐν τῇ
Κυριακῇ ἡμέρᾳ, καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς
σάλπιγγος 11 λεγούσης· Ὃ βλέπεις γράψον εἰς βιβλίον καὶ
πέμψον ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις, εἰς Ἔφεσον καὶ εἰς Σμύρναν
καὶ εἰς Πέργαμον καὶ εἰς Θυάτειρα καὶ εἰς Σάρδεις καὶ εἰς Φι-
λαδέλφειαν καὶ εἰς Λαοδίκειαν.
12 Καὶ *ἐκεῖ* ἐπέστρεψα βλέπειν τὴν φωνὴν ἥτις ἐλάλει μετ'
ἐμοῦ. Καὶ ἐπιστρέψας εἶδον ἑπτὰ λυχνίας χρυσᾶς, 13 καὶ ἐν
μέσῳ τῶν ἑπτὰ λυχνιῶν ὅμοιον υἱῷ ἀνθρώπου, ἐνδεδυμένον
ποδήρη καὶ περιεζωσμένον πρὸς τοῖς μαστοῖς ζώνην χρυσῆν.
14 Ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ καὶ αἱ τρίχες λευκαὶ ὡς ἔριον λευκόν,
ὡς χιών. Καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλὸξ πυρός. 15 Καὶ οἱ πό-
δες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ, ὡς ἐν καμίνῳ πεπυρωμένοι.
Καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ὡς φωνὴ ὑδάτων πολλῶν. 16 Καὶ ἔχων ἐν τῇ
δεξιᾷ χειρὶ αὐτοῦ ἀστέρας ἑπτά. Καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ
ῥομφαία δίστομος ὀξεῖα ἐκπορευομένη. Καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ ὡς ὁ
ἥλιος φαίνει ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ.
17 Καὶ ὅτε εἶδον αὐτόν, ἔπεσα πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ ὡς νε-
κρός. Καὶ ἔθηκε τὴν δεξιὰν αὐτοῦ *χεῖρα* ἐπ' ἐμὲ λέγων· Μὴ φο-
βοῦ· ἐγώ εἰμι ὁ Πρῶτος καὶ ὁ Ἔσχατος 18 καὶ ὁ Ζῶν. Καὶ ἐγε-
νόμην νεκρός, καὶ ἰδοὺ ζῶν εἰμι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων,
καὶ ἔχω τὰς κλεῖς τοῦ θανάτου καὶ τοῦ ᾅδου. 19 Γράψον οὖν ἃ
εἶδες, καὶ ἅ εἰσι, καὶ ἃ μέλλει γίνεσθαι μετὰ ταῦτα. 20 Τὸ μυ-
στήριον τῶν ἑπτὰ ἀστέρων ὧν εἶδες ἐπὶ τῆς δεξιᾶς μου, καὶ τὰς
ἑπτὰ λυχνίας τὰς χρυσᾶς. Οἱ ἑπτὰ ἀστέρες ἄγγελοι τῶν ἑπτὰ
ἐκκλησιῶν εἰσι, καὶ αἱ λυχνίαι αἱ ἑπτὰ ἑπτὰ ἐκκλησίαι εἰσίν.

9 Ἐγὼ ὁ Ἰωάννης, ὁ ἀδελφός σας καὶ συμμέτοχος στὴ θλῖψι καὶ στὴ
βασιλεία καὶ στὴν ὑπομονὴ λόγῳ τῆς κοινωνίας μὲ τὸν Ἰησοῦ Χριστό,
βρέθηκα στὴ νῆσο, ποὺ λέγεται Πάτμος, ἐξ αἰτίας τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ
καὶ τῆς μαρτυρίας γιὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστό. **10** Περιῆλθα σὲ ἔκστασι
κατὰ τὴν Κυριακὴ ἡμέρα, καὶ ἄκουσα πίσω μου φωνὴ μεγάλη σὰν τὸν
ἦχο σάλπιγγος, **11** ἡ ὁποία ἔλεγε: «Γράψε αὐτό, ποὺ σοῦ ἀποκαλύπτε-
ται στὸ ὅραμα, σὲ βιβλίο, καὶ στεῖλε το στὶς ἑπτὰ ἐκκλησίες, στὴν
Ἔφεσο καὶ στὴ Σμύρνη καὶ στὴν Πέργαμο καὶ στὰ Θυάτειρα καὶ στὶς
Σάρδεις καὶ στὴ Φιλαδέλφεια καὶ στὴ Λαοδίκεια».

12 Καὶ ἔστρεψα πρὸς τὰ ἐκεῖ γιὰ νὰ ἰδῶ ἀπὸ ποῦ προερχόταν ἡ
φωνὴ ποὺ ἀπευθυνόταν σὲ μένα. Καὶ ὅταν ἔστρεψα, εἶδα ἑπτὰ λυχνίες
χρυσές, **13** καὶ ἀνάμεσα στὶς ἑπτὰ λυχνίες κάποιον ὅμοιο μὲ υἱὸν
ἀνθρώπου. Φοροῦσε χιτῶνα ποὺ ἔφθανε ὥς τὰ πόδια, καὶ ἦταν ζωσμέ-
νος γύρω ἀπὸ τὸ στῆθος μὲ ζώνη χρυσή. **14** Τὰ μαλλιὰ δὲ τῆς κεφαλῆς
του ἦταν λευκὰ σὰν μαλλὶ λευκό, σὰν χιόνι. Καὶ οἱ ὀφθαλμοί του σὰν
πύρινη φλόγα. **15** Καὶ τὰ πόδια του ὅμοια μὲ χαλκολίβανο˙ ἔλαμπαν
σὰν νὰ εἶχαν πυρακτωθῆ σὲ καμίνι. Καὶ ἡ φωνή του σὰν βοὴ καταρρα-
κτῶν. **16** Καὶ στὸ δεξί του χέρι κρατοῦσε ἑπτὰ ἀστέρες. Καὶ ἀπὸ τὸ
στόμα του ἔβγαινε κοφτερὴ δίστομη ρομφαία. Καὶ τὸ πρόσωπό του
ἦταν σὰν τὸν ἥλιο, ποὺ (ὡς αὐτόφωτος) λάμπει μὲ τὴ λάμψι του.

17 Καὶ ὅταν τὸν εἶδα, ἔπεσα μπροστὰ στὰ πόδια του σὰν νεκρός. Τό-
τε ἔθεσε τὸ δεξί του χέρι ἐπάνω μου λέγοντας: «Μὴ φοβᾶσαι˙ ἐγὼ
εἶμαι ὁ Πρῶτος καὶ ὁ Ἔσχατος (ὁ αἰώνιος), **18** καὶ ὁ Ζῶν (ἡ αὐτο-
ζωή). Καὶ ἔγινα νεκρός, ἀλλ' ἰδοὺ εἶμαι ζωντανὸς πάντοτε (ὡς Θεὸς
δὲν ἔγινα νεκρὸς οὔτε μιὰ στιγμή), καὶ κρατῶ τὰ κλειδιὰ τοῦ θανάτου
καὶ τοῦ ᾅδου. **19** Γράψε δὲ αὐτὰ ποὺ εἶδες, καὶ αὐτὰ ποὺ συμβαίνουν,
καὶ αὐτὰ ποὺ πρόκειται νὰ συμβοῦν μετὰ ἀπ' αὐτά. **20** Ὡς πρὸς τὸ μυ-
στήριο τῶν ἑπτὰ ἀστέρων, ποὺ εἶδες στὸ δεξί μου χέρι, καὶ τῶν ἑπτὰ
λυχνιῶν τῶν χρυσῶν, οἱ ἑπτὰ ἀστέρες εἶναι ἄγγελοι (ἐπίσκοποι) τῶν
ἑπτὰ ἐκκλησιῶν, καὶ οἱ ἑπτὰ λυχνίες εἶναι ἑπτὰ ἐκκλησίες».

---

1. Τὸ «Ναί, ἀμήν» θεωροῦμε λόγο τοῦ Χριστοῦ καὶ ἔπρεπε νὰ περιλαμβάνεται στὸ στίχ. 8.

2 Τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Ἐφέσῳ ἐκκλησίας γράψον· Τάδε λέγει ὁ
κρατῶν τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, ὁ περιπατῶν
ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ λυχνιῶν τῶν χρυσῶν· 2 Οἶδα τὰ ἔργα σου
καὶ τὸν κόπον σου καὶ τὴν ὑπομονήν σου, καὶ ὅτι οὐ δύνῃ βα-
στάσαι κακούς. Καὶ ἐπείρασας τοὺς λέγοντας ἑαυτοὺς ἀποστό-
λους εἶναι, καὶ οὔκ εἰσι, καὶ εὗρες αὐτοὺς ψευδεῖς. 3 Καὶ ὑπο-
μονὴν ἔχεις, καὶ ἐβάστασας διὰ τὸ ὄνομά μου, καὶ οὐ κεκο-
πίακας. 4 Ἀλλὰ ἔχω κατὰ σοῦ, ὅτι τὴν ἀγάπην σου τὴν πρώ-
την ἀφῆκας. 5 Μνημόνευε οὖν πόθεν πέπτωκας, καὶ μετανόη-
σον καὶ τὰ πρῶτα ἔργα ποίησον. Εἰ δὲ μή, ἔρχομαί σοι ταχὺ
καὶ κινήσω τὴν λυχνίαν σου ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς, ἐὰν μὴ με-
τανοήσῃς. 6 Ἀλλὰ τοῦτο ἔχεις, ὅτι μισεῖς τὰ ἔργα τῶν Νικο-
λαϊτῶν, ἃ κἀγὼ μισῶ. 7 Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα
λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ φαγεῖν ἐκ τοῦ
ξύλου τῆς ζωῆς, ὅ ἐστιν ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ Θεοῦ μου.

8 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σμύρνῃ ἐκκλησίας γράψον· Τάδε
λέγει ὁ Πρῶτος καὶ ὁ Ἔσχατος, ὃς ἐγένετο νεκρὸς καὶ ἔζησεν·
9 Οἶδά σου τὰ ἔργα καὶ τὴν θλῖψιν καὶ τὴν πτωχείαν· ἀλλὰ
πλούσιος εἶ· καὶ τὴν βλασφημίαν ἐκ τῶν λεγόντων Ἰουδαίους
εἶναι ἑαυτούς, καὶ οὔκ εἰσιν, ἀλλὰ συναγωγὴ τοῦ Σατανᾶ.
10 Μηδὲν φοβοῦ ἃ μέλλεις παθεῖν. Ἰδοὺ δὴ μέλλει βαλεῖν ὁ
Διάβολος ἐξ ὑμῶν εἰς φυλακὴν ἵνα πειρασθῆτε, καὶ ἕξετε
θλῖψιν ἡμέρας δέκα. Γίνου πιστὸς ἄχρι θανάτου, καὶ δώσω σοι
τὸν στέφανον τῆς ζωῆς. 11 Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα
λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Ὁ νικῶν οὐ μὴ ἀδικηθῇ ἐκ τοῦ θανάτου
τοῦ δευτέρου.

12 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Περγάμῳ ἐκκλησίας γράψον· Τάδε
λέγει ὁ ἔχων τὴν ῥομφαίαν τὴν δίστομον τὴν ὀξεῖαν· 13 Οἶδα
τὰ ἔργα σου καὶ ποῦ κατοικεῖς· ὅπου ὁ θρόνος τοῦ Σατανᾶ. Καὶ
κρατεῖς τὸ ὄνομά μου, καὶ οὐκ ἠρνήσω τὴν πίστιν μου καὶ ἐν
ταῖς ἡμέραις αἷς Ἀντίπας ὁ μάρτυς μου ὁ πιστός, ὃς ἀπεκτάν-

Ἡ ἐπιστολὴ πρὸς τὸν ἐπίσκοπο τῆς Ἐφέσου

2 «Στὸν ἄγγελο (ἐπίσκοπο) τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἐφέσου γράψε:
"Αὐτὰ λέγει ἐκεῖνος, ποὺ κρατεῖ τοὺς ἑπτὰ ἀστέρες στὸ δεξί του χέ-
ρι, ἐκεῖνος, ποὺ περιπατεῖ ἀνάμεσα στὶς ἑπτὰ λυχνίες τὶς χρυσές:
2 Γνωρίζω τὰ ἔργα σου καὶ τὸν κόπο σου καὶ τί ὑποφέρεις, καὶ ὅτι δὲν
δύνασαι νὰ ἀνεχθῇς κακούς. Καὶ δοκίμασες αὐτούς, ποὺ λέγουν γιὰ
τοὺς ἑαυτούς τους ὅτι εἶναι ἀπόστολοι, ἐνῷ δὲν εἶναι, καὶ τοὺς ἀπέδει-
ξες ψευδεῖς (ψευδαποστόλους). **3** Καὶ ὑπομονὴ ἔχεις καὶ ὑπέμεινες γιὰ
τ' ὄνομά μου καὶ δὲν ἀπέκαμες. **4** Ἀλλ' ἔχω ἐναντίον σου, ὅτι ἄφησες
τὴν πρώτη σου ἀγάπη. **5** Γι' αὐτὸ σκέψου ἀπὸ ποιά αἰτία ἔπεσες, καὶ
μετανόησε καὶ δεῖξε τὴν πρώτη σου διαγωγή. Ἀλλιῶς ἔρχομαι σὲ σένα
γρήγορα καὶ θὰ μετακινήσω τὴ λυχνία σου ἀπὸ τὸν τόπο της, ἐὰν δὲν
μετανοήσῃς. **6** Ἀλλ' ἔχεις τοῦτο τὸ καλό, ὅτι μισεῖς τὰ ἔργα τῶν Νι-
κολαϊτῶν, τὰ ὁποῖα καὶ ἐγὼ μισῶ. **7** Ὅποιος ἔχει αὐτιά, ἂς ἀκούσῃ τί
λέγει τὸ Πνεῦμα στὶς ἐκκλησίες. Σ' ὅποιον νικᾷ, θὰ τοῦ δώσω νὰ φάγῃ
ἀπὸ τὸ δένδρο τῆς ζωῆς, ποὺ εἶναι στὸν παράδεισο τοῦ Θεοῦ μου"».

Ἡ ἐπιστολὴ πρὸς τὸν ἐπίσκοπο τῆς Σμύρνης

8 «Καὶ στὸν ἄγγελο (ἐπίσκοπο) τῆς ἐκκλησίας τῆς Σμύρνης γράψε:
"Αὐτὰ λέγει ὁ Πρῶτος καὶ ὁ Ἔσχατος (ὁ αἰώνιος), ὁ ὁποῖος ἔγινε νε-
κρὸς καὶ ἀνέζησε: **9** Γνωρίζω τὰ ἔργα σου καὶ τὴν πενία καὶ τὴν πτωχεία,
καὶ ὅμως εἶσαι πλούσιος. Γνωρίζω καὶ τὴ διαβολὴ ἀπ' αὐτούς, οἱ ὁποῖοι
λέγουν γιὰ τοὺς ἑαυτούς τους, ὅτι εἶναι Ἰουδαῖοι, ἐνῷ δὲν εἶναι, ἀλλὰ
συναγωγὴ τοῦ Σατανᾶ. **10** Καθόλου μὴ φοβᾶσαι γιὰ ὅσα πρόκειται νὰ
πάθῃς. Ἰδοὺ λοιπὸν ὁ Διάβολος πρόκειται νὰ ρίξῃ μερικοὺς ἀπὸ σᾶς στὴ
φυλακὴ γιὰ νὰ δοκιμασθῆτε, καὶ ὁ διωγμός σας θὰ διαρκέσῃ δέκα ἡμέρες.
Γίνε πιστὸς μέχρι θανάτου, καὶ θὰ σοῦ δώσω τὸ στεφάνι τῆς (αἰώνιας)
ζωῆς. **11** Ὅποιος ἔχει αὐτιά, ἂς ἀκούσῃ τί λέγει τὸ Πνεῦμα στὶς
ἐκκλησίες. Ὅποιος νικᾷ, δὲν θὰ πάθῃ κακὸ ἀπὸ τὸ δεύτερο θάνατο"».

Ἡ ἐπιστολὴ πρὸς τὸν ἐπίσκοπο τῆς Περγάμου

12 «Καὶ στὸν ἄγγελο (ἐπίσκοπο) τῆς ἐκκλησίας τῆς Περγάμου γρά-
ψε: "Αὐτὰ λέγει ἐκεῖνος, ποὺ ἔχει τὴν κοφτερὴ δίστομη ρομφαία:
13 Γνωρίζω τὰ ἔργα σου, καὶ ποῦ κατοικεῖς· ὅπου εἶναι ὁ θρόνος τοῦ
Σατανᾶ. Ἀλλὰ κρατεῖς τὸ ὄνομά μου καὶ δὲν ἀρνήθηκες τὴν Πίστιν
μου ἀκόμη καὶ στὶς ἡμέρες, κατὰ τὶς ὁποῖες ζοῦσε ὁ Ἀντίπας, ὁ

θη παρ' ὑμῖν, ὅπου ὁ Σατανᾶς κατοικεῖ. 14 Ἀλλὰ ἔχω κατὰ
σοῦ ὀλίγα, ὅτι ἔχεις ἐκεῖ κρατοῦντας τὴν διδαχὴν Βαλαάμ, ὃς
ἐδίδαξε τὸν Βαλὰκ βαλεῖν σκάνδαλον ἐνώπιον τῶν υἱῶν
Ἰσραὴλ καὶ φαγεῖν εἰδωλόθυτα καὶ πορνεῦσαι. 15 Οὕτως ἔχεις
καὶ σὺ κρατοῦντας τὴν διδαχὴν τῶν Νικολαϊτῶν ὁμοίως.
16 Μετανόησον οὖν. Εἰ δὲ μή, ἔρχομαί σοι ταχὺ καὶ πολεμήσω
μετ' αὐτῶν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ στόματός μου. 17 Ὁ ἔχων οὖς
ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Τῷ νικῶντι δώ-
σω αὐτῷ τοῦ μάννα τοῦ κεκρυμμένου, καὶ δώσω αὐτῷ ψῆφον
λευκήν, καὶ ἐπὶ τὴν ψῆφον ὄνομα καινὸν γεγραμμένον, ὃ
οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ ὁ λαμβάνων.

18 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Θυατείροις ἐκκλησίας γράψον· Τά-
δε λέγει ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὡς
φλόγα πυρός, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ· 19 Οἶδά
σου τὰ ἔργα καὶ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν καὶ τὴν διακονίαν
καὶ τὴν ὑπομονήν σου, καὶ τὰ ἔργα σου τὰ ἔσχατα πλείονα
τῶν πρώτων. 20 Ἀλλὰ ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα, ὅτι ἀφεῖς τὴν γυ-
ναῖκά σου Ἰεζάβελ, ἣ λέγει ἑαυτὴν προφῆτιν, καὶ διδάσκει καὶ
πλανᾷ τοὺς ἐμοὺς δούλους πορνεῦσαι καὶ φαγεῖν εἰδωλόθυτα.
21 Καὶ ἔδωκα αὐτῇ χρόνον ἵνα μετανοήσῃ, καὶ οὐ θέλει μετα-
νοῆσαι ἐκ τῆς πορνείας αὐτῆς. 22 Ἰδοὺ βάλλω αὐτὴν εἰς κλί-
νην καὶ τοὺς μοιχεύοντας μετ' αὐτῆς εἰς θλῖψιν μεγάλην, ἐὰν
μὴ μετανοήσωσιν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῆς, 23 καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς
ἀποκτενῶ ἐν θανάτῳ, καὶ γνώσονται πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι ὅτι
ἐγώ εἰμι ὁ ἐρευνῶν νεφροὺς καὶ καρδίας, καὶ δώσω ὑμῖν ἑκά-
στῳ κατὰ τὰ ἔργα ὑμῶν.

24 Ὑμῖν δὲ λέγω τοῖς λοιποῖς τοῖς ἐν Θυατείροις, ὅσοι οὐκ
ἔχουσι τὴν διδαχὴν ταύτην, οἵτινες οὐκ ἔγνωσαν τὰ βαθέα τοῦ
Σατανᾶ, ὡς λέγουσιν· Οὐ βάλλω ἐφ' ὑμᾶς ἄλλο βάρος.
25 Πλὴν ὃ ἔχετε κρατήσατε ἄχρις οὗ ἂν ἥξω. 26 Καὶ ὁ νικῶν
καὶ ὁ τηρῶν ἄχρι τέλους τὰ ἔργα μου, δώσω αὐτῷ ἐξουσίαν ἐπὶ

μάρτυς μου ὁ πιστός, ὁ ὁποῖος φονεύθηκε στὸν τόπο σας, ὅπου κατοι-
κεῖ ὁ Σατανᾶς. **14** Ἀλλ᾽ ἔχω ἐναντίον σου ὀλίγα, ὅτι ἀνέχεσαι ἐκεῖ
ὀπαδοὺς τῆς διδασκαλίας τοῦ Βαλαάμ, ποὺ δίδαξε τὸν Βαλὰκ νὰ βάλῃ
σκάνδαλο μπροστὰ στοὺς Ἰσραηλῖτες καὶ νὰ φάγουν εἰδωλόθυτα καὶ νὰ
πορνεύσουν. **15** Ἀνέχεσαι δηλαδὴ καὶ σὺ ὀπαδοὺς τῆς διδασκαλίας τῶν
Νικολαϊτῶν ὁμοίως. **16** Μετανόησε γι᾽ αὐτό. Ἀλλιῶς ἔρχομαι σὲ σένα
γρήγορα καὶ θὰ πολεμήσω ἐναντίον τους μὲ τὴ ρομφαία ποὺ βγαίνει
ἀπὸ τὸ στόμα μου. **17** Ὅποιος ἔχει αὐτιά, ἂς ἀκούσῃ τί λέγει τὸ
Πνεῦμα στὶς ἐκκλησίες. Σ᾽ ὅποιον νικᾷ, θὰ τοῦ δώσω ἀπὸ τὸ μάννα τὸ
μυστικό. Ἐπίσης θὰ τοῦ δώσω ψηφῖδα λευκή, καὶ πάνω στὴν ψηφῖδα
θὰ εἶναι γραμμένο ὄνομα καινούργιο, ποὺ κανεὶς δὲν γνωρίζει παρὰ μό-
νον ὁ λαμβάνων"».

Ἡ ἐπιστολὴ πρὸς τὸν ἐπίσκοπο τῶν Θυατείρων

18 «Καὶ στὸν ἄγγελο (ἐπίσκοπο) τῆς ἐκκλησίας τῶν Θυατείρων γρά-
φε: "Αὐτὰ λέγει ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ποὺ ἔχει τοὺς ὀφθαλμούς του σὰν πύ-
ρινη φλόγα, καὶ τὰ πόδια του εἶναι ὅμοια μὲ χαλκολίβανο: **19** Γνωρίζω
τὰ ἔργα σου καὶ τὴν ἀγάπη καὶ τὴν ἀφοσίωσι[1] καὶ τὴ διακονία καὶ τὴν
ὑπομονή σου καὶ ὅτι τὰ ἔργα σου τὰ τελευταῖα εἶναι περισσότερα[2] ἀπὸ
τὰ πρῶτα. **20** Ἀλλ᾽ ἔχω ἐναντίον σου ὀλίγα, ὅτι ἀφήνεις τὴ γυναῖκα
σου τὴν Ἰεζάβελ, ποὺ αὐτοονομάζεται προφῆτις, καὶ διδάσκει καὶ παρα-
σύρει τοὺς δούλους μου νὰ πορνεύσουν καὶ νὰ φάγουν εἰδωλόθυτα.
21 Τῆς ἔδωσα δὲ χρόνο νὰ μετανοήσῃ, ἀλλὰ δὲν θέλει νὰ μετανοήσῃ
ἀπὸ τὴν πορνεία της. **22** Γι᾽ αὐτὸ θὰ τὴ ρίξω στὸ κρεββάτι ἄρρωστη,
καὶ ὅσους μοιχεύουν μαζί της σὲ θλῖψι μεγάλη, ἐὰν δὲν μετανοήσουν ἀπὸ
τὰ ἔργα της, **23** καὶ τὰ τέκνα της θὰ φονεύσω μὲ θανατικό, καὶ ὅλες οἱ
ἐκκλησίες θὰ μάθουν, ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἐκεῖνος ποὺ γνωρίζει τοὺς νεφροὺς
καὶ τὶς καρδιές (τὶς ἐπιθυμίες καὶ τὶς σκέψεις, τὰ μύχια τῶν ἀνθρώ-
πων), καὶ θὰ πληρώσω τὸν καθένα σας συμφώνως μὲ τὰ ἔργα σας.

24 Λέγω δὲ σὲ σᾶς τοὺς ὑπολοίπους στὰ Θυάτειρα, ὅσοι δὲν ἀκο-
λουθοῦν αὐτὴ τὴ διδασκαλία, οἱ ὁποῖοι δὲν γνώρισαν τὰ βάθη, ὅπως
ἐκφράζονται, τοῦ Σατανᾶ: Δὲν θὰ θέσω ἐπάνω σας ἄλλο βάρος.
25 Ἀλλ᾽ αὐτό, ποὺ ἔχετε, κρατήσετε μέχρις ὅτου ἔλθω. **26** Καὶ σ᾽
ὅποιον νικᾷ καὶ ἐκτελεῖ μέχρι τέλος τὰ σύμφωνα μὲ τὸ θέλημά μου

---

1. Ἤ, τὸν ζῆλο
2. Ἤ, ἀνώτερα

τῶν ἐθνῶν, 27 καὶ ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ, ὡς τὰ
σκεύη τὰ κεραμικὰ συντριβήσεται, 28 ὡς κἀγὼ εἴληφα παρὰ
τοῦ Πατρός μου. Καὶ δώσω αὐτῷ τὸν ἀστέρα τὸν πρωινόν. 29 Ὁ
ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

3 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σάρδεσιν ἐκκλησίας γράψον· Τάδε
λέγει ὁ ἔχων τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ καὶ τοὺς ἑπτὰ
ἀστέρας· Οἶδά σου τὰ ἔργα. Ὅτι ὄνομα ἔχεις ὅτι ζῇς, καὶ νε-
κρὸς εἶ. 2 Γίνου γρηγορῶν, καὶ στήρισον τὰ λοιπὰ ἃ ἔμελλον
ἀποθνῄσκειν. Οὐ γὰρ εὕρηκά σου τὰ ἔργα πεπληρωμένα ἐνώ-
πιον τοῦ Θεοῦ μου. 3 Μνημόνευε οὖν πῶς εἴληφας καὶ *ἤκου -
σας,* καὶ *τήρει* καὶ μετανόησον. Ἐὰν οὖν μὴ γρηγορήσῃς, ἥξω
ἐπὶ σὲ ὡς κλέπτης, καὶ οὐ μὴ γνώσῃ ποίαν ὥραν ἥξω ἐπὶ σέ.
4 Ἀλλὰ ἔχεις ὀλίγα ὀνόματα ἐν Σάρδεσιν, ἃ οὐκ ἐμόλυναν τὰ
ἱμάτια αὐτῶν, καὶ περιπατήσουσι μετ᾽ ἐμοῦ ἐν λευκοῖς, ὅτι
ἄξιοί εἰσιν.
5 Ὁ νικῶν οὕτως περιβαλεῖται ἐν ἱματίοις λευκοῖς, καὶ οὐ
μὴ ἐξαλείψω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς βίβλου τῆς ζωῆς, καὶ ὁμο-
λογήσω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ Πατρός μου καὶ ἐνώπιον
τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ. 6 Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέ-
γει ταῖς ἐκκλησίαις.

7 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Φιλαδελφείᾳ ἐκκλησίας γράψον·
Τάδε λέγει ὁ Ἅγιος, ὁ Ἀληθινός, ὁ ἔχων τὴν κλεῖν τοῦ Δαυΐδ,
ὁ ἀνοίγων καὶ οὐδεὶς κλείσει, καὶ κλείων καὶ οὐδεὶς ἀνοίξει·
8 Οἶδά σου τὰ ἔργα. Ἰδοὺ δέδωκα ἐνώπιόν σου θύραν ἀνεῳ-
γμένην, ἣν οὐδεὶς δύναται κλεῖσαι αὐτήν. Ὅτι μικρὰν ἔχεις
δύναμιν, καὶ ἐτήρησάς μου τὸν λόγον καὶ οὐκ ἠρνήσω τὸ ὄνο-
μά μου. 9 Ἰδοὺ δίδωμι ἐκ τῆς συναγωγῆς τοῦ Σατανᾶ, τῶν λε-
γόντων ἑαυτοὺς Ἰουδαίους εἶναι, καὶ οὔκ εἰσιν, ἀλλὰ ψεύδον-
ται. Ἰδοὺ ποιήσω αὐτοὺς ἵνα ἥξουσι καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώ-
πιον τῶν ποδῶν σου, καὶ γνῶσιν ὅτι ἐγὼ ἠγάπησά σε.

ἔργα, σ' αὐτὸν θὰ δώσω ἐξουσία πάνω στὰ ἔθνη **27** καὶ θὰ τοὺς θραύσῃ
μὲ ράβδο σιδερένια, θὰ συντριβοῦν σὰν τὰ πήλινα ἀγγεῖα, **28** ὅπως καὶ
ἐγὼ ἔλαβα ἐξουσία ἀπὸ τὸν Πατέρα μου. Ἐπίσης θὰ δώσω σ' αὐτὸν
τὸν ἀστέρα τὸν πρωινό (τὸν ἀστέρα ποὺ ἀνατέλλει τὸ πρωί, τὸν ἥλιο,
μὲ τὸν ὁποῖον ἐννοεῖται ὁ ἴδιος ὁ Χριστός). **29** Ὅποιος ἔχει αὐτιά, ἂς
ἀκούσῃ τί λέγει τὸ Πνεῦμα στὶς ἐκκλησίες"».

Ἡ ἐπιστολὴ πρὸς τὸν ἐπίσκοπο τῶν Σάρδεων

3 «Καὶ στὸν ἄγγελο (ἐπίσκοπο) τῆς ἐκκλησίας τῶν Σάρδεων γράψε:
"Αὐτὰ λέγει ἐκεῖνος, ποὺ ἔχει τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ καὶ τοὺς
ἑπτὰ ἀστέρες: Γνωρίζω τὰ ἔργα σου. Ἂν καὶ ἔχεις ὄνομα ὅτι ζῇς, ὅμως
εἶσαι νεκρός. **2** Ἀφυπνίσου καὶ στήριξε τοὺς ὑπολοίπους, οἱ ὁποῖοι (κλο-
νίσθηκαν καὶ) κινδύνευαν νὰ ἀποθάνουν. Διότι δὲν βρῆκα τὰ καθήκοντά
σου ἐκπληρωμένα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ μου. **3** Γι' αὐτὸ σκέψου τί παρέ-
λαβες καὶ ἄκουσες, καὶ ἐφάρμοσε καὶ μετανόησε. Καὶ ἂν δὲν ἀφυπνι-
σθῇς, θὰ ἔλθω σὲ σένα ὡς κλέπτης, καὶ δὲν θὰ καταλάβῃς ποία ὥρα θὰ
ἔλθω σὲ σένα. **4** Ἀλλ' ἔχεις ὀλίγα πρόσωπα στὶς Σάρδεις, ποὺ δὲν μό-
λυναν τὰ ἐνδύματά τους, καὶ θὰ περιπατήσουν μαζί μου μὲ λευκά, διό-
τι εἶναι ἄξιοι.

5 Ὅποιος νικᾷ, ἐπίσης θὰ ἐνδυθῇ μὲ ἐνδύματα λευκά, καὶ δὲν θὰ
ἐξαλείψω τὸ ὄνομά του ἀπὸ τὸ βιβλίο τῆς ζωῆς, ἀλλὰ θὰ ὁμολογήσω
τὸ ὄνομά του (θὰ τὸν ἀναγνωρίσω ὡς δικό μου) ἐνώπιον τοῦ Πατρός
μου καὶ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων του. **6** Ὅποιος ἔχει αὐτιά, ἂς ἀκούσῃ τί
λέγει τὸ Πνεῦμα στὶς ἐκκλησίες"».

Ἡ ἐπιστολὴ πρὸς τὸν ἐπίσκοπο τῆς Φιλαδελφείας

7 «Καὶ στὸν ἄγγελο (ἐπίσκοπο) τῆς ἐκκλησίας τῆς Φιλαδελφείας
γράψε: "Αὐτὰ λέγει ὁ Ἅγιος, ὁ Ἀληθινός, ὁ ὁποῖος ἔχει τὸ κλειδὶ τοῦ
Δαβίδ, ὁ ὁποῖος ἀνοίγει καὶ κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ κλείσῃ, καὶ κλείει καὶ
κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ ἀνοίξῃ: **8** Γνωρίζω τὰ ἔργα σου. Ἰδοὺ ἔχω δώσει
ἐνώπιόν σου θύρα ἀνοικτή, τὴν ὁποία κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ κλείσῃ. Ἂν
καὶ ἔχεις μικρὴ δύναμι, ὅμως τήρησες τὸ λόγο μου καὶ δὲν ἀρνήθηκες
τὸ ὄνομά μου. **9** Ἰδού, σοῦ δίνω ἀπὸ τὴ συναγωγὴ τοῦ Σατανᾶ, ἀπ'
αὐτοὺς ποὺ λέγουν γιὰ τοὺς ἑαυτούς τους ὅτι εἶναι Ἰουδαῖοι, ἐνῷ δὲν
εἶναι, ἀλλὰ ψεύδονται. Ἰδού, θὰ τοὺς κάνω νὰ ἔλθουν καὶ νὰ προσκυ-
νήσουν μπροστὰ στὰ πόδια σου, καὶ νὰ μάθουν, ὅτι ἐγὼ σὲ ἀγάπησα.
10 Διότι φύλαξες τὸ λόγο μου γιὰ ὑπομονή, γι' αὐτὸ καὶ ἐγὼ θὰ σὲ
φυλάξω ἀπὸ τὴν ὥρα τῆς ἐξετάσεως, ποὺ πρόκειται νὰ ἔλθῃ στὴν οἰκου-
μένη ὅλη, γιὰ νὰ ἐξετάσῃ ὅσους κατοικοῦν πάνω στὴ γῆ (θὰ σὲ φυλά-

10 Ὅτι ἐτήρησας τὸν λόγον τῆς ὑπομονῆς μου, κἀγώ σε τηρή-
σω ἐκ τῆς ὥρας τοῦ πειρασμοῦ τῆς μελλούσης ἔρχεσθαι ἐπὶ
τῆς οἰκουμένης ὅλης πειράσαι τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς.
11 Ἔρχομαι ταχύ. Κράτει ὃ ἔχεις, ἵνα μηδεὶς λάβῃ τὸν στέφα-
νόν σου.

12 Ὁ νικῶν, ποιήσω αὐτὸν στῦλον ἐν τῷ ναῷ τοῦ Θεοῦ μου,
καὶ ἔξω οὐ μὴ ἐξέλθῃ ἔτι. Καὶ γράψω ἐπ᾽ αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ
Θεοῦ μου καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τοῦ Θεοῦ μου, τῆς καινῆς
Ἱερουσαλήμ, ἣ καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ μου,
καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ καινόν. 13 Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ
Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

14 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Λαοδικείᾳ ἐκκλησίας γράψον· Τά-
δε λέγει ὁ Ἀμήν, ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς καὶ ἀληθινός, ἡ ἀρχὴ τῆς
κτίσεως τοῦ Θεοῦ· 15 Οἶδά σου τὰ ἔργα, ὅτι οὔτε ψυχρὸς εἶ οὔτε
ζεστός. Ὄφελον ψυχρὸς ἦς ἢ ζεστός. 16 Οὕτως, ὅτι χλιαρὸς εἶ,
καὶ οὔτε ζεστὸς οὔτε ψυχρός, μέλλω σε ἐμέσαι ἐκ τοῦ στόματός
μου. 17 Ὅτι λέγεις ὅτι πλούσιός εἰμι καὶ πεπλούτηκα καὶ
οὐδενὸς χρείαν ἔχω, καὶ οὐκ οἶδας ὅτι σὺ εἶ ὁ ταλαίπωρος καὶ
ὁ ἐλεεινὸς καὶ πτωχὸς καὶ τυφλὸς καὶ γυμνός, 18 συμβουλεύω
σοι ἀγοράσαι παρ᾽ ἐμοῦ χρυσίον πεπυρωμένον ἐκ πυρὸς ἵνα
πλουτήσῃς, καὶ ἱμάτια λευκὰ ἵνα περιβάλῃ καὶ μὴ φανερωθῇ
ἡ αἰσχύνη τῆς γυμνότητός σου, καὶ κολλύριον ἵνα ἐγχρίσῃ
τοὺς ὀφθαλμούς σου ἵνα βλέπῃς. 19 Ἐγὼ ὅσους ἐὰν φιλῶ,
ἐλέγχω καὶ παιδεύω. Ζήλευε οὖν καὶ μετανόησον. 20 Ἰδοὺ
ἕστηκα ἐπὶ τὴν θύραν καὶ κρούω. Ἐάν τις ἀκούσῃ τῆς φωνῆς
μου καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, καὶ εἰσελεύσομαι πρὸς αὐτὸν καὶ
δειπνήσω μετ᾽ αὐτοῦ καὶ αὐτὸς μετ᾽ ἐμοῦ.

21 Ὁ νικῶν, δώσω αὐτῷ καθίσαι μετ᾽ ἐμοῦ ἐν τῷ θρόνῳ μου,
ὡς κἀγὼ ἐνίκησα καὶ ἐκάθισα μετὰ τοῦ Πατρός μου ἐν τῷ
θρόνῳ αὐτοῦ. 22 Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς
ἐκκλησίαις.

ξω ἀπὸ καταδίκη κατὰ τὴν ὥρα τῆς Δευτέρας Παρουσίας, ὅταν θὰ ἐξε-
τασθοῦν τὰ ἔργα ὅλων τῶν ἀνθρώπων). **11** Ἔρχομαι συντόμως. Κρά-
τα αὐτὸ ποὺ ἔχεις (κράτα τὴν πίστι), γιὰ νὰ μὴ σοῦ ἀφαιρέσῃ κανένας
τὸ στεφάνι σου.

12 Ὅποιος νικᾷ, θὰ τὸν κάνω στῦλο στὸ ναὸ τοῦ Θεοῦ μου, καὶ δὲν
θὰ βγῇ πλέον ἔξω ἀπ' αὐτόν (δὲν θὰ ἐκδιωχθῇ πάλι ἀπὸ τὸν παράδει-
σο). Θὰ γράψω δὲ ἐπάνω του τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομα
τῆς πόλεως τοῦ Θεοῦ μου, τῆς νέας Ἱερουσαλήμ, ποὺ κατεβαίνει ἀπὸ
τὸν οὐρανὸ ἀπὸ τὸ Θεό μου, καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ καινούργιο.
13 Ὅποιος ἔχει αὐτιά, ἂς ἀκούσῃ τί λέγει τὸ Πνεῦμα στὶς ἐκκλη-
σίες"».

Ἡ ἐπιστολὴ πρὸς τὸν ἐπίσκοπο τῆς Λαοδικείας

14 «Καὶ στὸν ἄγγελο (ἐπίσκοπο) τῆς ἐκκλησίας τῆς Λαοδικείας γρά-
ψε: "Αὐτὰ λέγει ὁ Ἀμήν, ὁ μάρτυς ὁ ἀξιόπιστος καὶ ἀληθινός, ἡ δημι-
ουργικὴ ἀρχὴ ὅλων τῶν δημιουργημάτων τοῦ Θεοῦ (ὁ Θεὸς διὰ τοῦ
Υἱοῦ του δημιούργησε τὸν κόσμο): **15** Γνωρίζω τὰ ἔργα σου, ὅτι δὲν
εἶσαι οὔτε ψυχρὸς οὔτε ζεστός. Εἴθε νὰ ἤσουν ψυχρὸς ἢ ζεστός.
16 Ἔτσι, διότι εἶσαι χλιαρός, δηλαδὴ οὔτε ζεστὸς οὔτε ψυχρός, πρό-
κειται νὰ σὲ ξεράσω ἀπὸ τὸ στόμα μου. **17** Διότι λέγεις, "Εἶμαι πλού-
σιος, ναί, ἔχω πλουτίσει, καὶ δὲν ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ τίποτε", καὶ δὲν ξέ-
ρεις, ὅτι σὺ εἶσαι ὁ ταλαίπωρος καὶ ὁ ἀξιολύπητος καὶ πτωχὸς καὶ τυ-
φλὸς καὶ γυμνός, **18** σὲ συμβουλεύω ν' ἀγοράσῃς ἀπὸ μένα χρυσάφι δο-
κιμασμένο ἀπὸ τὴ φωτιὰ γιὰ νὰ πλουτίσῃς, καὶ ἐνδύματα λευκὰ γιὰ νὰ
ἐνδυθῇς καὶ νὰ μὴ φανερωθῇ ἡ ἀσχημία τῆς γυμνότητός σου, καὶ κολ-
λύριο γιὰ ν' ἀλείψῃς τὰ μάτια σου ὥστε νὰ βλέπῃς. **19** Ἐγώ, ὅσους
ἀγαπῶ, μαστιγώνω καὶ θλίβω παιδαγωγικῶς. Γι' αὐτὸ δεῖχνε ζῆλο καὶ
μετανόησε. **20** Ἰδού, στέκομαι στὴ θύρα καὶ κτυπῶ. Ἐὰν κανεὶς
ἀκούσῃ τὴ φωνή μου καὶ ἀνοίξῃ τὴ θύρα, τότε θὰ εἰσέλθω στὸν οἶκο
του καὶ θὰ δειπνήσω μαζί του καὶ αὐτὸς μαζί μου.

21 Σ' ὅποιον νικᾷ, θὰ τὸν ἀξιώσω νὰ καθήσῃ μαζί μου στὸ θρόνο
μου, ὅπως καὶ ἐγὼ νίκησα καὶ κάθησα μαζὶ μὲ τὸν Πατέρα μου στὸ
θρόνο του. **22** Ὅποιος ἔχει αὐτιά, ἂς ἀκούσῃ τί λέγει τὸ Πνεῦμα στὶς
ἐκκλησίες"».

4 Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ θύρα ἀνεῳγμένη ἐν τῷ οὐρανῷ,
καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώτη ἣν ἤκουσα ὡς σάλπιγγος λαλούσης
μετ᾽ ἐμοῦ, λέγων· Ἀνάβα ὧδε καὶ δείξω σοι ἃ δεῖ γενέσθαι
μετὰ ταῦτα. 2 Καὶ εὐθέως ἐγενόμην ἐν πνεύματι. Καὶ ἰδοὺ θρό-
νος ἔκειτο ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τὸν θρόνον Καθήμενος,
3 ὅμοιος ὁράσει λίθῳ ἰάσπιδι καὶ σαρδίῳ. Καὶ ἶρις κυκλόθεν
τοῦ θρόνου, ὁμοίως ὅρασις σμαραγδίνων.

4 Καὶ κυκλόθεν τοῦ θρόνου θρόνοι εἴκοσι τέσσαρες, καὶ ἐπὶ
τοὺς θρόνους τοὺς εἴκοσι τέσσαρας πρεσβυτέρους καθημένους,
περιβεβλημένους ἐν ἱματίοις λευκοῖς, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς
αὐτῶν στεφάνους χρυσοῦς. 5 Καὶ ἐκ τοῦ θρόνου ἐκπορεύονται
ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταί. Καὶ ἑπτὰ λαμπάδες πυρὸς
καιόμεναι ἐνώπιον τοῦ θρόνου, αἵ εἰσι τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ
Θεοῦ. 6 Καὶ ἐνώπιον τοῦ θρόνου ὡς θάλασσα ὑαλίνη, ὁμοία
κρυστάλλῳ.

Καὶ ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ κύκλῳ τοῦ θρόνου τέσσαρα ζῷα
γέμοντα ὀφθαλμῶν ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν. 7 Καὶ τὸ ζῷον τὸ
πρῶτον ὅμοιον λέοντι, καὶ τὸ δεύτερον ζῷον ὅμοιον μόσχῳ, καὶ
τὸ τρίτον ζῷον ἔχον τὸ πρόσωπον ὡς ἀνθρώπου, καὶ τὸ τέταρ-
τον ζῷον ὅμοιον ἀετῷ πετομένῳ. 8 Καὶ τὰ τέσσαρα ζῷα, ἓν
καθ᾽ ἓν αὐτῶν ἔχον ἀνὰ πτέρυγας ἕξ, κυκλόθεν καὶ ἔσωθεν γέ-
μουσιν ὀφθαλμῶν, καὶ ἀνάπαυσιν οὐκ ἔχουσιν ἡμέρας καὶ νυ-
κτὸς λέγοντες· **Ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκρά-
τωρ,** ὁ Ἦν καὶ ὁ Ὢν καὶ ὁ Ἐρχόμενος.

9 Καὶ ὅταν δῶσι τὰ ζῷα δόξαν καὶ τιμὴν καὶ εὐχαριστίαν τῷ
Καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου, τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων, 10 πεσοῦνται οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι ἐνώπιον
τοῦ Καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ προσκυνήσουσι τῷ ζῶντι
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, καὶ βαλοῦσι τοὺς στεφάνους
αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου λέγοντες· 11 Ἄξιος εἶ, ὁ Κύριος καὶ
Θεὸς ἡμῶν, λαβεῖν τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δύναμιν,
ὅτι σὺ ἔκτισας τὰ πάντα, καὶ διὰ τὸ θέλημά σου ἦσαν καὶ
ἐκτίσθησαν.

Τὸ ὑπερκόσμιο μεγαλεῖο τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ ἐπουράνια λειτουργία

4 Μετὰ ἀπ' αὐτὰ κοίταξα, καὶ ἰδοὺ μία θύρα ἀνοικτὴ στὸν οὐρανό,
καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώτη, τὴν ὁποία ἄκουσα σὰν ἦχο σάλπιγγος ν'
ἀπευθύνεται σὲ μένα, ἔλεγε: «Ἀνέβα ἐδῶ καὶ θὰ σοῦ δείξω ὅσα πρό-
κειται νὰ γίνουν ἔπειτα ἀπ' αὐτά». **2** Καὶ ἀμέσως πῆγα μὲ τὸ πνεῦμα
(πνευματικῶς, ὄχι σωματικῶς). Καὶ ἰδοὺ ἕνας θρόνος βρισκόταν στὸν
οὐρανό, καὶ πάνω στὸ θρόνο ἕνας Καθήμενος, **3** ὅμοιος στὴν ἐμφάνισι
μὲ τοὺς (πολυτίμους καὶ λαμπροὺς) λίθους ἴασπι καὶ σάρδιο. Καὶ οὐρά-
νιο τόξο περικύκλωνε τὸ θρόνο, ὁμοίως σμαραγδίνη (λαμπρὴ) ἐμφάνισι.
4 Ἐπίσης γύρω ἀπὸ τὸ θρόνο (ἡμικυκλικῶς) εἰκοσιτέσσερες ἄλλοι
θρόνοι. Καὶ πάνω στοὺς θρόνους εἶδα νὰ κάθωνται οἱ εἰκοσιτέσσερες
πρεσβύτεροι (ἐκπρόσωποι τῶν πιστῶν τῆς Παλαιᾶς καὶ τῆς Καινῆς
Διαθήκης, τῶν δώδεκα φυλῶν τοῦ παλαιοῦ Ἰσραὴλ καὶ τῶν ἰσαρίθμων
κατ' ἀναλογίαν τοῦ νέου Ἰσραήλ). Φοροῦσαν ἐνδύματα λευκά, καὶ στὰ
κεφάλια τους στεφάνια χρυσά. **5** Καὶ ἀπὸ τὸ θρόνο βγαίνουν ἀστραπὲς
καὶ βοὲς καὶ βροντές. Καὶ ἐνώπιον τοῦ θρόνου καίουν ἑπτὰ πύρινες λαμ-
πάδες, οἱ ὁποῖες εἶναι τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ (τὸ Ἅγιο Πνεῦμα
κατὰ τὰ ἑπτὰ χαρίσματά του, ποὺ σημαίνουν πληρότητα καὶ τελειότη-
τα). **6** Ἐπίσης ἐνώπιον τοῦ θρόνου εἶναι σὰν γυάλινη θάλασσα, διαυγὴς
σὰν τὸ κρύσταλλο.
Ἐπίσης μπροστὰ ἀπὸ τὸ θρόνο καὶ γύρω ἀπὸ τὸ θρόνο (ἡμικυ-
κλικῶς) εἶναι τέσσερα ζῳόμορφα ὄντα (ἄγγελοι) γεμᾶτα ἀπὸ μάτια
μπροστὰ καὶ πίσω. **7** Τὸ δὲ πρῶτο ζῳόμορφο ὂν εἶναι ὅμοιο μὲ λέον-
τα, καὶ τὸ δεύτερο ζῳόμορφο ὂν ὅμοιο μὲ μόσχο, καὶ τὸ τρίτο ζῳό-
μορφο ὂν ἔχει τὸ πρόσωπο σὰν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ τὸ τέταρτο ζῳόμορ-
φο ὂν εἶναι ὅμοιο μὲ ἀετὸ ποὺ πετᾷ. **8** Καὶ τὰ τέσσερα ζῳόμορφα ὄντα,
τὸ καθένα ἀπ' αὐτὰ ἔχοντας ἔξι πτέρυγες, ἐξωτερικῶς καὶ ἐσωτερικῶς
εἶναι γεμᾶτα ἀπὸ μάτια, καὶ ἡμέρα καὶ νύκτα δὲν παύουν νὰ λέγουν :
«**Ἔνδοξος, ἔνδοξος, ἔνδοξος εἶναι ὁ Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκρά-
τωρ**, ὁ Ἦν καὶ ὁ Ὢν καὶ ὁ Ἐρχόμενος».
9 Μετὰ δὲ ἀπὸ κάθε φορά, ποὺ τὰ ζῳόμορφα ὄντα δίνουν δόξα καὶ
τιμὴ καὶ αἶνο στὸν Καθήμενο πάνω στὸ θρόνο, σ' αὐτὸν ποὺ ζῇ στοὺς
ἀπεράντους αἰῶνες, **10** οἱ εἰκοσιτέσσερες πρεσβύτεροι πέφτουν μπροστὰ
στὸν Καθήμενο πάνω στὸ θρόνο, καὶ προσκυνοῦν αὐτὸν ποὺ ζῇ παντο-
τινά, καὶ ἀποθέτουν τὰ στεφάνια τους μπροστὰ στὸ θρόνο λέγοντας:
11 «Ἄξιος εἶσαι, Κύριε καὶ Θεέ μας, νὰ σοῦ ἀποδίδεται ἡ δόξα καὶ ἡ
τιμὴ καὶ ἡ δύναμι, διότι σὺ δημιούργησες τὰ πάντα, καὶ γιὰ τὴ δόξα
σου δημιουργήθηκαν καὶ ὑπάρχουν».

5 Καὶ εἶδον ἐπὶ τὴν δεξιὰν τοῦ Καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου βι-
βλίον γεγραμμένον ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν, κατεσφραγισμένον
σφραγῖσιν ἑπτά. 2 Καὶ εἶδον ἄγγελον ἰσχυρὸν κηρύσσοντα ἐν
φωνῇ μεγάλῃ· Τίς ἄξιός ἐστιν ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον καὶ λῦσαι
τὰς σφραγῖδας αὐτοῦ; 3 Καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἐν τῷ οὐρανῷ οὔτε
ἐπὶ τῆς γῆς οὔτε ὑποκάτω τῆς γῆς ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον οὔτε
βλέπειν αὐτό. 4 Καὶ ἐγὼ ἔκλαιον πολύ, ὅτι οὐδεὶς ἄξιος εὑρέθη
ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον οὔτε βλέπειν αὐτό. 5 Καὶ εἷς ἐκ τῶν πρε-
σβυτέρων λέγει μοι· Μὴ κλαῖε. Ἰδοὺ ἐνίκησεν ὁ Λέων ὁ ἐκ τῆς
φυλῆς Ἰούδα, ἡ Ῥίζα Δαυΐδ, ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον καὶ τὰς ἑπτὰ
σφραγῖδας αὐτοῦ.

6 Καὶ εἶδον ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν τεσσάρων ζῴων καὶ
ἐν μέσῳ τῶν πρεσβυτέρων Ἀρνίον ἑστηκὸς ὡς ἐσφαγμένον,
ἔχον κέρατα ἑπτὰ καὶ ὀφθαλμοὺς ἑπτά, ἅ εἰσι τὰ ἑπτὰ πνεύ-
ματα τοῦ Θεοῦ ἀποστελλόμενα εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. 7 Καὶ ἦλθε
καὶ εἴληφεν ἐκ τῆς δεξιᾶς τοῦ Καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου.
8 Καὶ ὅτε ἔλαβε τὸ βιβλίον, τὰ τέσσαρα ζῷα καὶ οἱ εἴκοσι τέσ-
σαρες πρεσβύτεροι ἔπεσαν ἐνώπιον τοῦ Ἀρνίου, ἔχοντες ἕκα-
στος κιθάραν καὶ φιάλας χρυσᾶς γεμούσας θυμιαμάτων, αἵ
εἰσιν αἱ προσευχαὶ τῶν ἁγίων. 9 Καὶ ᾄδουσιν ᾠδὴν καινὴν λέ-
γοντες·

—Ἄξιος εἶ λαβεῖν τὸ βιβλίον καὶ ἀνοῖξαι τὰς σφραγῖδας
αὐτοῦ, ὅτι ἐσφάγης καὶ ἠγόρασας τῷ Θεῷ ἡμᾶς ἐν τῷ αἵματί
σου ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους,

—10 καὶ ἐποίησας αὐτοὺς τῷ Θεῷ ἡμῶν βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς,
καὶ βασιλεύσουσιν ἐπὶ τῆς γῆς.

11 Καὶ εἶδον καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ἀγγέλων πολλῶν κύ-
κλῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν ζῴων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἦν ὁ
ἀριθμὸς αὐτῶν μυριάδες μυριάδων καὶ χιλιάδες χιλιάδων,

Τὸ ἑπτασφράγιστο βιβλίο

5 Ἐπίσης εἶδα στὸ δεξὶ χέρι τοῦ Καθημένου πάνω στὸ θρόνο ἕνα βι-
βλίο (σὲ σχῆμα κυλίνδρου) γραμμένο ἀπὸ μέσα καὶ ἀπ' ἔξω (καὶ
ἀπὸ τὶς δύο δηλαδὴ πλευρές), τελείως σφραγισμένο μὲ ἑπτὰ σφραγῖδες.
2 Εἶδα ἀκόμη ἕνα ἄγγελο ἰσχυρό, ποὺ διαλαλοῦσε μεγαλοφώνως:
«Ποιός εἶναι ἄξιος νὰ λύσῃ τὶς σφραγῖδες καὶ ν' ἀνοίξῃ τὸ βιβλίο;».
3 Δὲν μποροῦσε δὲ κανεὶς στὸν οὐρανό, οὔτε πάνω στὴ γῆ, οὔτε κάτω
ἀπὸ τὴ γῆ ν' ἀνοίξῃ τὸ βιβλίο, οὔτε ἀκόμη νὰ τὸ ἀτενίζῃ. **4** Καὶ ἐγὼ
ἔκλαια πολύ, διότι δὲν βρέθηκε κανεὶς ἄξιος ν' ἀνοίξῃ τὸ βιβλίο, οὔτε
νὰ τὸ ἀτενίζῃ. **5** Τότε ἕνας ἀπὸ τοὺς πρεσβυτέρους μοῦ λέγει: «Νὰ μὴ
κλαίῃς. Ἰδοὺ ὁ Λέων, ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὴ φυλὴ τοῦ Ἰούδα, ὁ Βλα-
στὸς τοῦ Δαβίδ, νίκησε[1] (διὰ τοῦ ἀπολυτρωτικοῦ ἔργου του), ὥστε νὰ
δύναται νὰ λύσῃ τὶς ἑπτὰ σφραγῖδες τοῦ βιβλίου καὶ νὰ τὸ ἀνοίξῃ».

Δοξολογία πρὸς τὸ ἐσφαγμένον Ἀρνίον

6 Τότε εἶδα ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ τῶν τεσσάρων ζωομόρφων
ὄντων, καθὼς καὶ ἐνώπιον τῶν πρεσβυτέρων, νὰ στέκεται ἕνα Ἀρνίο,
ποὺ ἔφερε σημεῖα τῆς σφαγῆς (τῆς θυσίας). Εἶχε ἑπτὰ κέρατα καὶ ἑπτὰ
μάτια, ποὺ εἶναι τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ, ποὺ ἀποστέλλονται σ'
ὅλη τὴ γῆ. **7** Καὶ πῆγε καὶ ἔλαβε τὸ βιβλίο ἀπὸ τὸ δεξὶ χέρι τοῦ Κα-
θημένου πάνω στὸ θρόνο. **8** Καὶ ὅταν ἔλαβε τὸ βιβλίο, τὰ τέσσερα ζῳό-
μορφα ὄντα καὶ οἱ εἰκοσιτέσσερες πρεσβύτεροι ἔπεσαν μπροστὰ στὸ
Ἀρνίο, ἔχοντας καθένας κιθάρα καὶ χρυσὰ θυμιατήρια γεμᾶτα θυμιάμα-
τα, τὰ ὁποῖα εἶναι οἱ προσευχὲς τῶν ἁγίων (τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλη-
σίας). **9** Καὶ ψάλλουν (ἀντιφωνικῶς, πρῶτα οἱ εἰκοσιτέσσερες πρεσβύ-
τεροι, ἄνθρωποι, καὶ κατόπιν τὰ τέσσερα ζῳόμορφα ὄντα, ἄγγελοι)
καινούργιο ὕμνο λέγοντας:
—Ἄξιος εἶσαι ποὺ ἔλαβες τὸ βιβλίο καὶ θὰ ἀνοίξῃς τὶς σφραγῖδες
του, διότι θυσιάσθηκες καὶ μᾶς ἐξαγόρασες γιὰ τὸ Θεὸ μὲ τὸ αἷμα σου
ἀπὸ κάθε φυλὴ καὶ γλῶσσα καὶ λαὸ καὶ ἔθνος,
—**10** καὶ τοὺς ἔκανες γιὰ τὸ Θεό μας βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς καὶ θὰ βα-
σιλεύουν πάνω στὴ γῆ.
11 Ἔπειτα κοίταξα καὶ ἄκουσα φωνὴ πολλῶν ἀγγέλων γύρω ἀπὸ τὸ
θρόνο καὶ τὰ ζῳόμορφα ὄντα (τοὺς τέσσερες ἀγγέλους) καὶ τοὺς πρε-
σβυτέρους. Ὁ δὲ ἀριθμός τους ἦταν μυριάδες μυριάδων καὶ χιλιάδες χι-

---

1. Ἤ, ἴσχυσε, ἔλαβε ἰσχύ

12 λέγοντες φωνῇ μεγάλῃ· Ἄξιόν ἐστι τὸ Ἀρνίον τὸ ἐσφαγμέ-
νον λαβεῖν τὴν δύναμιν καὶ τὸν πλοῦτον καὶ σοφίαν καὶ ἰσχὺν
καὶ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ εὐλογίαν. 13 Καὶ πᾶν κτίσμα ὃ ἐν τῷ
οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὑποκάτω τῆς γῆς καὶ ἐπὶ τῆς θα-
λάσσης ἐστί, καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς πάντα, ἤκουσα λέγοντας· Τῷ
Καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ τῷ Ἀρνίῳ ἡ εὐλογία καὶ ἡ τιμὴ
καὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. 14 Καὶ
τὰ τέσσαρα ζῷα ἔλεγον· Ἀμήν. Καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεσαν καὶ
προσεκύνησαν.

6 Καὶ εἶδον ὅτε ἤνοιξε τὸ Ἀρνίον μίαν ἐκ τῶν ἑπτὰ σφραγί-
δων. Καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων λέγοντος, ὡς
φωνὴ βροντῆς· Ἔρχου. 2 Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός, καὶ
ὁ καθήμενος ἐπ᾽ αὐτὸν ἔχων τόξον. Καὶ ἐδόθη αὐτῷ στέφανος,
καὶ ἐξῆλθε νικῶν καὶ ἵνα νικήσῃ.

3 Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγῖδα τὴν δευτέραν, ἤκουσα τοῦ
δευτέρου ζῴου λέγοντος· Ἔρχου. 4 Καὶ ἐξῆλθεν ἄλλος ἵππος,
πυρρός, καὶ τῷ καθημένῳ ἐπ᾽ αὐτὸν ἐδόθη αὐτῷ λαβεῖν τὴν
εἰρήνην ἐκ τῆς γῆς καὶ ἵνα ἀλλήλους σφάξωσι. Καὶ ἐδόθη
αὐτῷ μάχαιρα μεγάλη.

5 Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγῖδα τὴν τρίτην, ἤκουσα τοῦ τρί-
του ζῴου λέγοντος· Ἔρχου. Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος μέλας,
καὶ ὁ καθήμενος ἐπ᾽ αὐτὸν ἔχων ζυγὸν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. 6 Καὶ
ἤκουσα ὡς φωνὴν ἐν μέσῳ τῶν τεσσάρων ζῴων λέγουσαν·
Χοῖνιξ σίτου δηναρίου. Καὶ τρεῖς χοίνικες κριθῆς δηναρίου. Καὶ
τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον μὴ ἀδικήσῃς.

7 Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγῖδα τὴν τετάρτην, ἤκουσα *φωνὴν*
τοῦ τετάρτου ζῴου λέγοντος· Ἔρχου. 8 Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ
ἵππος χλωρός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπάνω αὐτοῦ, ὄνομα αὐτῷ ὁ
Θάνατος, καὶ ὁ ᾌδης ἠκολούθει μετ᾽ αὐτοῦ. Καὶ ἐδόθη αὐτῷ
ἐξουσία ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς γῆς ἀποκτεῖναι ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν
λιμῷ καὶ ἐν θανάτῳ καὶ ὑπὸ τῶν θηρίων τῆς γῆς.

λιάδων. 12 Καὶ ἔλεγαν μὲ φωνὴ μεγάλη: «Τὸ Ἀρνίο, ποὺ ἔχει σφαγῆ
(θυσιασθῆ), εἶναι ἄξιο νὰ λάβῃ τὰ ἀγαθὰ καὶ τὸν πλοῦτο καὶ τὴ σοφία
καὶ τὴ δύναμι καὶ τὴν τιμὴ καὶ τὴ δόξα καὶ τὸν αἶνο». 13 Καὶ κάθε
δημιούργημα, ποὺ εἶναι στὸν οὐρανὸ καὶ πάνω στὴ γῆ καὶ κάτω ἀπὸ
τὴ γῆ καὶ πάνω στὴ θάλασσα, ναὶ ὅλα, ὅσα εἶναι σ' αὐτά, ἄκουσα νὰ
λέγουν: «Στὸν Καθήμενο πάνω στὸ θρόνο καὶ στὸ Ἀρνίο ἀνήκει ὁ αἶνος
καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ δύναμι στοὺς ἀπεράντους αἰῶνες». 14 Καὶ
τὰ τέσσερα ζῳόμορφα ὄντα ἔλεγαν: «Ἀμήν». Καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπε-
σαν καὶ προσκύνησαν.

Τὸ ἄνοιγμα τῶν τεσσάρων πρώτων σφραγίδων
Οἱ τέσσερες ἵπποι, λευκός, κόκκινος, μαῦρος, κίτρινος

6 Κοίταξα δέ, ὅταν τὸ Ἀρνίο ἄνοιξε τὴν πρώτη ἀπὸ τὶς ἑπτὰ
σφραγῖδες. Καὶ ἄκουσα τὸ πρῶτο ἀπὸ τὰ τέσσερα ζῳόμορφα ὄντα
νὰ λέγῃ μὲ φωνὴ σὰν βροντῆς: «Ἔλα». 2 Καὶ κοίταξα, καὶ νὰ ἕνας
λευκὸς ἵππος, καὶ ὁ ἀναβάτης του κρατοῦσε τόξο. Καὶ τοῦ δόθηκε στε-
φάνι. Καὶ βγῆκε γεμᾶτος ἰσχὺ καὶ γιὰ νὰ ἰσχύσῃ (νὰ νικήσῃ).

3 Καὶ ὅταν ἄνοιξε τὴ δεύτερη σφραγῖδα, ἄκουσα τὸ δεύτερο ζῳό-
μορφο ὂν νὰ λέγῃ: «Ἔλα». 4 Καὶ βγῆκε ἄλλος ἵππος, κόκκινος, καὶ
στὸν ἀναβάτη του δόθηκε ἐξουσία ν' ἀφαιρέσῃ τὴν εἰρήνη ἀπὸ τὴ γῆ καὶ
νὰ σφάξῃ ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. Τοῦ δόθηκε δὲ μεγάλη μάχαιρα.

5 Καὶ ὅταν ἄνοιξε τὴν τρίτη σφραγῖδα, ἄκουσα τὸ τρίτο ζῳόμορφο
ὂν νὰ λέγῃ: «Ἔλα». Καὶ κοίταξα, καὶ νὰ ἕνας ἵππος μαῦρος, καὶ ὁ
ἀναβάτης του κρατοῦσε ζυγαριὰ στὸ χέρι του. 6 Καὶ ἄκουσα φωνὴ σὰν
ἀνάμεσα στὰ τέσσερα ζῳόμορφα ὄντα, ἡ ὁποία ἔλεγε: «Ἕνα δηνάριο
γιὰ μία χοίνικα σιτάρι (ἕνα ἡμερομίσθιο γιὰ ἕνα κιλὸ σιτάρι!). Ἐπίσης
ἕνα δηνάριο γιὰ τρεῖς χοίνικες κριθάρι (ἕνα ἡμερομίσθιο γιὰ τρία κιλὰ
κριθάρι!). Τὸ δὲ λάδι καὶ τὸ κρασὶ νὰ μὴ βλάψῃς[1].

7 Καὶ ὅταν ἄνοιξε τὴν τετάρτη σφραγῖδα, ἄκουσα φωνὴ τοῦ τετάρ-
του ζῳομόρφου ὄντος, τὸ ὁποῖον ἔλεγε: «Ἔλα». 8 Καὶ κοίταξα, καὶ νὰ
ἕνας κιτρινιάρικος ἵππος, καὶ ὁ ἀναβάτης του ὠνομαζόταν Θάνατος, καὶ
ὁ Ἅδης τὸν ἀκολουθοῦσε. Καὶ τοῦ δόθηκε ἐξουσία πάνω στὸ ἕνα τέ-
ταρτο τῆς γῆς, γιὰ νὰ φονεύσῃ μὲ ρομφαία καὶ μὲ πεῖνα καὶ μὲ θανα-
τικὸ καὶ μὲ τὰ θηρία τῆς γῆς.

---

1. Ἤ, νὰ μὴ στερήσῃς

9 Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν πέμπτην σφραγῖδα, εἶδον ὑποκάτω τοῦ
θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγμένων διὰ τὸν λόγον τοῦ
Θεοῦ καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἀρνίου ἣν εἶχον. 10 Καὶ ἔκρα-
ξαν φωνῇ μεγάλῃ λέγοντες· Ἕως πότε, ὁ Δεσπότης ὁ ἅγιος καὶ
ὁ ἀληθινός, οὐ κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν ἐκ τῶν κα-
τοικούντων ἐπὶ τῆς γῆς; 11 Καὶ ἐδόθη αὐτοῖς *ἑκάστῳ* στολὴ
λευκή, καὶ ἐρρέθη αὐτοῖς ἵνα ἀναπαύσωνται ἔτι χρόνον *μικρόν*,
ἕως πληρώσωσι καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν
οἱ μέλλοντες ἀποκτέννεσθαι ὡς καὶ αὐτοί.

12 Καὶ εἶδον ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγῖδα τὴν ἕκτην. Καὶ σει-
σμὸς μέγας ἐγένετο. Καὶ ὁ ἥλιος μέλας ἐγένετο ὡς σάκκος τρί-
χινος. Καὶ ἡ σελήνη ὅλη ἐγένετο ὡς αἷμα. 13 Καὶ οἱ ἀστέρες
τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσαν εἰς τὴν γῆν, ὡς συκῆ βάλλουσα τοὺς ὀλύν-
θους αὐτῆς ὑπὸ ἀνέμου μεγάλου σειομένη. 14 Καὶ ὁ οὐρανὸς
ἀπεχωρίσθη ὡς βιβλίον ἑλισσόμενον. Καὶ πᾶν ὄρος καὶ νῆσος
ἐκ τῶν τόπων αὐτῶν ἐκινήθησαν. 15 Καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς
καὶ οἱ μεγιστᾶνες καὶ οἱ χιλίαρχοι καὶ οἱ πλούσιοι καὶ οἱ ἰσχυ-
ροὶ καὶ πᾶς δοῦλος καὶ ἐλεύθερος ἔκρυψαν ἑαυτοὺς εἰς τὰ σπή-
λαια καὶ εἰς τὰς πέτρας τῶν ὀρέων. 16 Καὶ λέγουσι τοῖς ὄρεσι
καὶ ταῖς πέτραις· Πέσατε ἐφ᾿ ἡμᾶς καὶ κρύψατε ἡμᾶς ἀπὸ προ-
σώπου τοῦ Καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ ἀπὸ τῆς ὀργῆς τοῦ
Ἀρνίου, 17 ὅτι ἦλθεν ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς ὀργῆς αὐτοῦ, καὶ
τίς δύναται σταθῆναι;

7 Καὶ μετὰ τοῦτο εἶδον τέσσαρας ἀγγέλους ἑστῶτας ἐπὶ τὰς
τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς, κρατοῦντας τοὺς τέσσαρας ἀνέ-
μους τῆς γῆς, ἵνα μὴ πνέῃ ἄνεμος ἐπὶ τῆς γῆς μήτε ἐπὶ τῆς
θαλάσσης μήτε ἐπὶ πᾶν δένδρον. 2 Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον
ἀναβαίνοντα ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου, ἔχοντα σφραγῖδα Θεοῦ
ζῶντος, καὶ ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ τοῖς τέσσαρσιν ἀγγέλοις, οἷς
ἐδόθη αὐτοῖς ἀδικῆσαι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, 3 λέγων·
Μὴ ἀδικήσητε τὴν γῆν μήτε τὴν θάλασσαν μήτε τὰ δένδρα,
ἄχρις οὗ σφραγίσωμεν τοὺς δούλους τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ τῶν

Τὸ ἄνοιγμα τῆς πέμπτης σφραγῖδος
Δέησι τῶν ψυχῶν τῶν μαρτύρων

9 Καὶ ὅταν ἄνοιξε τὴν πέμπτη σφραγῖδα, εἶδα κάτω ἀπὸ τὸ (οὐρά-
νιο) θυσιαστήριο τὶς ψυχὲς τῶν σφαγιασμένων γιὰ τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ
καὶ γιὰ τὴ μαρτυρία ποὺ ἔδιναν γιὰ τὸ Ἀρνίο. **10** Καὶ ἔκραξαν μὲ φωνὴ
μεγάλη λέγοντας: «Ἕως πότε, Δέσποτα ἅγιε καὶ δίκαιε, δὲν θὰ κρίνῃς
καὶ δὲν θὰ δικαιώσῃς τὸ αἷμα μας τοὺς κατοίκους τῆς γῆς;».
11 Τότε δόθηκε στὸν καθένα ἀπ' αὐτοὺς στολὴ λευκὴ καὶ ἐλέχθη σ'
αὐτοὺς νὰ περιμένουν λίγο χρόνο ἀκόμη, ἕως ὅτου ἐκπληρώσουν τὸν
προορισμό τους καὶ οἱ σύνδουλοι καὶ οἱ ἀδελφοί τους, ποὺ μέλλουν νὰ
θανατωθοῦν ὅπως καὶ αὐτοί.

Τὸ ἄνοιγμα τῆς ἕκτης σφραγῖδος. Ἀναστάτωσι τοῦ σύμπαντος

12 Καὶ κοίταξα, ὅταν ἄνοιξε τὴν ἕκτη σφραγῖδα. Καὶ ἔγινε σεισμὸς
μεγάλος. Καὶ ὁ ἥλιος ἔγινε μαῦρος σὰν πένθιμο ἔνδυμα. Καὶ ἡ σελήνη
ὁλόκληρη ἔγινε σὰν αἷμα. **13** Καὶ τὰ ἀστέρια τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσαν στὴ
γῆ, ὅπως ἡ συκιὰ ρίπτει (καὶ) τὰ ἀνώριμα σῦκα της, ὅταν σείεται ἀπὸ
μεγάλον ἄνεμο. **14** Καὶ ὁ οὐρανὸς ἔφυγε ἀπὸ τὴ θέσι του σὰν βιβλίο
(μὲ τὴ μορφὴ κυλίνδρου) ποὺ περιτυλίσσεται. Καὶ κάθε ὄρος καὶ νῆσος
μετακινήθηκαν ἀπὸ τὶς θέσεις τους. **15** Καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ
ἄρχοντες καὶ οἱ στρατηγοὶ καὶ οἱ πλούσιοι καὶ οἱ ἰσχυροὶ καὶ κάθε
δοῦλος καὶ ἐλεύθερος κρύφθηκαν στὰ σπήλαια καὶ στοὺς βράχους τῶν
βουνῶν. **16** Καὶ λέγουν στὰ βουνὰ καὶ στοὺς βράχους: «Πέσετε ἐπάνω
μας καὶ κρύψετέ μας ἀπὸ τὸν Καθήμενο στὸ θρόνο καὶ ἀπὸ τὴν ὀργὴ
τοῦ Ἀρνίου, **17** διότι ἦλθεν ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς ὀργῆς του, καὶ ποι-
ός δύναται νὰ σταθῇ (ν' ἀνθέξῃ);».

Ἡ σφράγισι τῶν 144 000

7 Μετὰ δὲ ἀπ' αὐτὸ εἶδα τέσσερες ἀγγέλους νὰ στέκωνται στὶς τέσ-
σερες γωνίες τῆς γῆς καὶ νὰ κρατοῦν τοὺς τέσσερες ἀνέμους τῆς
γῆς, γιὰ νὰ μὴ πνέῃ ἄνεμος στὴ γῆ, οὔτε στὴ θάλασσα, οὔτε σὲ κανέ-
να δένδρο. **2** Ἐπίσης εἶδα ἄλλον ἄγγελο νὰ ἀνεβαίνῃ ἀπ' ὅπου ἀνατέλ-
λει ὁ ἥλιος, καὶ νὰ κρατῇ σφραγῖδα τοῦ ζωντανοῦ Θεοῦ (τοῦ ἀληθινοῦ
Θεοῦ). Καὶ φώναξε μὲ δυνατὴ φωνὴ στοὺς τέσσερες ἀγγέλους, στοὺς
ὁποίους δόθηκε ἡ ἐξουσία νὰ βλάψουν τὴ γῆ καὶ τὴ θάλασσα, **3** λέγον-
τας: «Μὴ βλάψετε τὴ γῆ, οὔτε τὴ θάλασσα, οὔτε τὰ δένδρα, μέχρις
ὅτου σφραγίσωμε στὰ μέτωπά τους τοὺς δούλους τοῦ Θεοῦ μας». **4** Καὶ

μετώπων αὐτῶν. 4 Καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐσφραγισμέ-
νων· ἑκατὸν τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες ἐσφραγισμένοι
ἐκ πάσης φυλῆς υἱῶν Ἰσραήλ. 5 Ἐκ φυλῆς Ἰούδα δώδεκα χι-
λιάδες ἐσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Ῥουβὴν δώδεκα χιλιάδες, ἐκ
φυλῆς Γὰδ δώδεκα χιλιάδες, 6 ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ δώδεκα χιλιά-
δες, ἐκ φυλῆς Νεφθαλεὶμ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Μανασσῆ
δώδεκα χιλιάδες, 7 ἐκ φυλῆς Συμεὼν δώδεκα χιλιάδες, ἐκ
φυλῆς Λευῒ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Ἰσσάχαρ δώδεκα χι-
λιάδες, 8 ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς
Ἰωσὴφ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Βενιαμὶν δώδεκα χιλιάδες
ἐσφραγισμένοι.

9 Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ ὄχλος πολύς, ὃν ἀριθμῆσαι
αὐτὸν οὐδεὶς ἐδύνατο, ἐκ παντὸς ἔθνους καὶ φυλῶν καὶ λαῶν
καὶ γλωσσῶν, ἑστῶτας ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τοῦ
Ἀρνίου, περιβεβλημένους στολὰς λευκάς, καὶ φοίνικες ἐν ταῖς
χερσὶν αὐτῶν. 10 Καὶ κράζουσι φωνῇ μεγάλῃ λέγοντες· Ἡ σω-
τηρία τῷ Θεῷ ἡμῶν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ τῷ
Ἀρνίῳ. 11 Καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι εἱστήκεισαν κύκλῳ τοῦ θρό-
νου καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν τεσσάρων ζῴων. Καὶ ἔπεσαν
ἐνώπιον τοῦ θρόνου ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν
τῷ Θεῷ 12 λέγοντες· Ἀμήν. Ἡ εὐλογία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ σοφία
καὶ ἡ εὐχαριστία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ ἰσχὺς τῷ Θεῷ
ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.
13 Καὶ ἀπεκρίθη εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγων μοι· Οὗτοι οἱ
περιβεβλημένοι τὰς στολὰς τὰς λευκὰς τίνες εἰσὶ καὶ πόθεν
ἦλθον; 14 Καὶ εἴρηκα αὐτῷ· Κύριέ μου, σὺ οἶδας. Καὶ εἶπέ μοι·
Οὗτοί εἰσιν οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης, καὶ ἔπλυ-
ναν τὰς στολὰς αὐτῶν καὶ ἐλεύκαναν αὐτὰς ἐν τῷ αἵματι τοῦ
Ἀρνίου. 15 Διὰ τοῦτό εἰσιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ καὶ λα-
τρεύουσιν αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ. Καὶ ὁ Κα-
θήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου σκηνώσει ἐπ' αὐτούς. 16 Οὐ πεινάσου-
σιν ἔτι οὐδὲ διψήσουσιν ἔτι, οὐδ' οὐ μὴ πέσῃ ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἥλιος
οὐδὲ πᾶν καῦμα, 17 ὅτι τὸ Ἀρνίον τὸ ἀνὰ μέσον τοῦ θρόνου ποι-
μανεῖ αὐτούς, καὶ ὁδηγήσει αὐτοὺς ἐπὶ ζωῆς πηγὰς ὑδάτων, καὶ
ἐξαλείψει ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

ἄκουσα τὸν ἀριθμὸ τῶν σφραγισμένων· ἑκατὸν σαράντα τέσσερες χιλιά-
δες σφραγισμένοι ἀπ' ὅλες τὶς φυλὲς τῶν Ἰσραηλιτῶν. **5** Ἀπ' τὴ φυλὴ
τοῦ Ἰούδα δώδεκα χιλιάδες σφραγισμένοι, ἀπ' τὴ φυλὴ τοῦ Ρουβὴν δώ-
δεκα χιλιάδες, ἀπ' τὴ φυλὴ τοῦ Γὰδ δώδεκα χιλιάδες, **6** ἀπ' τὴ φυλὴ
τοῦ Ἀσὴρ δώδεκα χιλιάδες, ἀπ' τὴ φυλὴ τοῦ Νεφθαλεὶμ δώδεκα χι-
λιάδες, ἀπ' τὴ φυλὴ τοῦ Μανασσῆ δώδεκα χιλιάδες, **7** ἀπ' τὴ φυλὴ τοῦ
Συμεὼν δώδεκα χιλιάδες, ἀπ' τὴ φυλὴ τοῦ Λευῒ δώδεκα χιλιάδες, ἀπ'
τὴ φυλὴ τοῦ Ἰσσάχαρ δώδεκα χιλιάδες, **8** ἀπ' τὴ φυλὴ τοῦ Ζαβουλὼν
δώδεκα χιλιάδες, ἀπ' τὴ φυλὴ τοῦ Ἰωσὴφ δώδεκα χιλιάδες, ἀπ' τὴ
φυλὴ τοῦ Βενιαμὶν δώδεκα χιλιάδες σφραγισμένοι.

Τὸ ἀναρίθμητο πλῆθος τῶν σωζομένων

9 Ὕστερα ἀπ' αὐτὰ κοίταξα, καὶ ἰδοὺ πλῆθος πολύ, ποὺ κανεὶς δὲν
μποροῦσε νὰ τὸ ἀριθμήσῃ, ἀπ' ὅλα τὰ ἔθνη καὶ τὶς φυλὲς καὶ τοὺς λα-
οὺς καὶ τὶς γλῶσσες. Στέκονταν ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τοῦ
Ἀρνίου. Φοροῦσαν στολὲς λευκές, καὶ στὰ χέρια τους ἦταν φοίνικες.
10 Καὶ κράζουν μὲ φωνὴ μεγάλη λέγοντας: «Ἡ σωτηρία ὀφείλεται στὸ
Θεό μας ποὺ κάθεται στὸ θρόνο καὶ στὸ Ἀρνίο». **11** Καὶ ὅλοι οἱ ἄγγε-
λοι στέκονταν γύρω ἀπὸ τὸ θρόνο καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τὰ τέσσε-
ρα ζῳόμορφα ὄντα. Καὶ ἔπεσαν ἐνώπιον τοῦ θρόνου μὲ τὰ πρόσωπα κα-
ταγῆς καὶ προσκύνησαν τὸ Θεὸ **12** λέγοντας: «Ἀμήν. Ὁ αἶνος καὶ ἡ
δόξα καὶ ἡ σοφία καὶ ἡ εὐχαριστία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμι καὶ ἡ ἰσχὺς
ἀνήκουν στὸ Θεό μας στοὺς ἀπεράντους αἰῶνες. Ἀμήν» (Τὸ πρῶτο
ἀπὸ τὰ δύο «Ἀμὴν» τῶν ἀγγέλων ἐπισφραγίζει καὶ ἐπιβεβαιώνει τὸν
ὕμνο τῶν πιστῶν τοῦ στίχ. 10).

13 Τότε ἕνας ἀπ' τοὺς πρεσβυτέρους μίλησε λέγοντας σὲ μένα: «Αὐτοὶ
ποὺ φοροῦν τὶς λευκὲς στολὲς ποιοί εἶναι καὶ ἀπὸ ποῦ ἦλθαν;». **14** Εἶπα
δὲ σ' αὐτόν: «Κύριέ μου, σὺ γνωρίζεις». Τότε μοῦ εἶπε: «Αὐτοὶ εἶναι
ποὺ ἔρχονται ἀπ' τὴ μεγάλη θλῖψι. Καὶ ἔπλυναν τὶς στολές τους καὶ τὶς
λεύκαναν μὲ τὸ αἷμα τοῦ Ἀρνίου. **15** Γι' αὐτὸ εἶναι ἐνώπιον τοῦ θρόνου
τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν λατρεύουν ἡμέρα καὶ νύκτα στὸ ναό του. Καὶ ὁ Κα-
θήμενος στὸ θρόνο θὰ κατοικήσῃ μαζί τους. **16** Δὲν θὰ πεινάσουν πλέ-
ον, οὔτε θὰ διψάσουν πλέον, οὔτε θὰ τοὺς προσβάλῃ ὁ ἥλιος, οὔτε κα-
νένας ἄλλος καύσων. **17** Διότι τὸ Ἀρνίο, ποὺ εἶναι ἐνώπιον τοῦ θρόνου,
θὰ ποιμαίνῃ αὐτοὺς καὶ θὰ τοὺς ὁδηγῇ σὲ ρεύματα ὑδάτων ζωῆς, καὶ θὰ
ἐξαλείψῃ ὁ Θεὸς κάθε δάκρυ ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς τους».

8 Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγῖδα τὴν ἑβδόμην, ἐγένετο σιγὴ ἐν
τῷ οὐρανῷ ὡς ἡμιώριον. 2 Καὶ εἶδον τοὺς ἑπτὰ ἀγγέλους οἳ
ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἑστήκασι, καὶ ἐδόθησαν αὐτοῖς ἑπτὰ σάλ-
πιγγες. 3 Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἦλθε καὶ ἐστάθη ἐπὶ τοῦ θυσια-
στηρίου ἔχων λιβανωτὸν χρυσοῦν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ θυμιάματα
πολλά, ἵνα δώσῃ ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων πάντων ἐπὶ τὸ θυ-
σιαστήριον τὸ χρυσοῦν τὸ ἐνώπιον τοῦ θρόνου. 4 Καὶ ἀνέβη ὁ
καπνὸς τῶν θυμιαμάτων ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων ἐκ χειρὸς
τοῦ ἀγγέλου ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. 5 Καὶ εἴληφεν ὁ ἄγγελος τὸν
λιβανωτὸν καὶ ἐγέμισεν αὐτὸν ἐκ τοῦ πυρὸς τοῦ θυσιαστηρίου
καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν γῆν. Καὶ ἐγένοντο βρονταὶ καὶ φωναὶ καὶ
ἀστραπαὶ καὶ σεισμός.

6 Καὶ οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι οἱ ἔχοντες τὰς ἑπτὰ σάλπιγγας ἡτοί-
μασαν ἑαυτοὺς ἵνα σαλπίσωσι.

7 Καὶ ὁ πρῶτος ἐσάλπισε, καὶ ἐγένετο χάλαζα καὶ πῦρ με-
μιγμένα ἐν αἵματι, καὶ ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν. Καὶ τὸ τρίτον τῆς
γῆς κατεκάη, καὶ τὸ τρίτον τῶν δένδρων κατεκάη, καὶ πᾶς χόρ-
τος χλωρὸς κατεκάη.

8 Καὶ ὁ δεύτερος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ὡς ὄρος μέγα *πυρὶ*
καιόμενον ἐβλήθη εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον τῆς
θαλάσσης αἷμα, 9 καὶ ἀπέθανε τὸ τρίτον τῶν κτισμάτων τῶν
ἐν τῇ θαλάσσῃ, τὰ ἔχοντα ψυχάς, καὶ τὸ τρίτον τῶν πλοίων διε-
φθάρη.

10 Καὶ ὁ τρίτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἔπεσεν ἐκ τοῦ οὐρα-
νοῦ ἀστὴρ μέγας καιόμενος ὡς λαμπάς. Καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ τρί-
τον τῶν ποταμῶν καὶ ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων. 11 Καὶ τὸ
ὄνομα τοῦ ἀστέρος λέγεται ὁ Ἄψινθος. Καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον
τῶν ὑδάτων εἰς ἄψινθον, καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἀπέθανον
ἐκ τῶν ὑδάτων, ὅτι ἐπικράνθησαν.

12 Καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἐπλήγη τὸ τρίτον
τοῦ ἡλίου καὶ τὸ τρίτον τῆς σελήνης καὶ τὸ τρίτον τῶν ἀστέ-
ρων, ἵνα σκοτισθῇ τὸ τρίτον αὐτῶν, καὶ τὸ τρίτον αὐτῆς μὴ
φάνῃ ἡ ἡμέρα, καὶ ἡ νὺξ ὁμοίως.

Τὸ ἄνοιγμα τῆς ἑβδόμης σφραγῖδος
Ἑπτὰ σάλπιγγες καὶ χρυσὸ θυμιατήριο

8 Ὅταν δὲ ἄνοιξε τὴν ἑβδόμη σφραγῖδα, ἔγινε σιγὴ στὸν οὐρανὸ πε-
ρίπου μισὴ ὥρα. **2** Καὶ εἶδα τοὺς ἑπτὰ ἀγγέλους, οἱ ὁποῖοι παρί-
στανται ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ δόθηκαν σ' αὐτοὺς ἑπτὰ σάλπιγγες.
3 Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἦλθε καὶ στάθηκε στὸ θυσιαστήριο κρατώντας
χρυσὸ θυμιατήριο. Καὶ τοῦ δόθηκαν πολλὰ θυμιάματα, γιὰ νὰ προσ-
φέρῃ γιὰ τὶς προσευχὲς ὅλων τῶν ἁγίων (τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας)
στὸ χρυσὸ θυσιαστήριο ποὺ ἦταν ἐνώπιον τοῦ θρόνου. **4** Καὶ ἀπὸ τὸ χέ-
ρι τοῦ ἀγγέλου ὁ καπνὸς τῶν θυμιαμάτων γιὰ τὶς προσευχὲς τῶν ἁγίων
(τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας) ἀνέβηκε ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. **5** Ἐπίσης ὁ
ἄγγελος πῆρε τὸ θυμιατήριο καὶ τὸ γέμισε μὲ ἀναμμένα κάρβουνα τοῦ
θυσιαστηρίου καὶ τὰ ἔρριξε στὴ γῆ (προμήνυμα συμφορῶν). Καὶ προ-
κλήθηκαν βροντὲς καὶ φωνὲς καὶ ἀστραπὲς καὶ σεισμός.

Τὰ τέσσερα πρῶτα σαλπίσματα
Ἐκτεταμένες τρομερὲς καταστροφές

6 Οἱ δὲ ἑπτὰ ἄγγελοι, ποὺ κρατοῦσαν τὶς ἑπτὰ σάλπιγγες, ἑτοιμά-
σθηκαν νὰ σαλπίσουν.

7 Καὶ ὁ πρῶτος σάλπισε, καὶ προκλήθηκε χαλάζι καὶ φωτιὰ ἀνάμι-
κτα μὲ αἷμα, καὶ ρίχτηκαν στὴ γῆ. Καὶ τὸ ἕνα τρίτο τῆς γῆς κατα-
κάηκε, καὶ τὸ ἕνα τρίτο τῶν δένδρων κατακάηκε, καὶ κάθε χλωρὸ χορ-
τάρι κατακάηκε.

8 Καὶ ὁ δεύτερος ἄγγελος σάλπισε, καὶ ἕνα πρᾶγμα σὰν ἕνα μεγάλο
ὄρος φλεγόμενο ρίχτηκε στὴ θάλασσα. Καὶ τὸ ἕνα τρίτο τῆς θάλασσας
ἔγινε αἷμα, **9** καὶ τὸ ἕνα τρίτο τῶν δημιουργημάτων ποὺ εἶναι στὴ θά-
λασσα καὶ ἔχουν ζωὴ πέθανε, καὶ τὸ ἕνα τρίτο τῶν πλοίων καταστρά-
φηκε.

10 Καὶ ὁ τρίτος ἄγγελος σάλπισε, καὶ ἕνα μεγάλο ἄστρο ἔπεσε ἀπὸ
τὸν οὐρανὸ φλεγόμενο σὰν λαμπάδα. Ἔπεσε δὲ στὸ ἕνα τρίτο τῶν πο-
ταμῶν καὶ στὶς πηγὲς τῶν ὑδάτων. **11** Τὸ δὲ ὄνομα τοῦ ἄστρου εἶναι
Ἄψινθος. Καὶ τὸ ἕνα τρίτο τῶν ὑδάτων δηλητηριάσθηκε, καὶ πολλοὶ
ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους πέθαναν ἀπὸ τὰ ὕδατα, διότι δηλητηριάσθηκαν.

12 Καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος σάλπισε, καὶ τὸ ἕνα τρίτο τοῦ ἡλίου καὶ
τὸ ἕνα τρίτο τῆς σελήνης καὶ τὸ ἕνα τρίτο τῶν ἄστρων δέχθηκε πλῆγμα,
ὥστε τὸ ἕνα τρίτο τους νὰ σκοτισθῇ, καὶ ἔτσι ἡ ἡμέρα κατὰ τὸ ἕνα τρί-
το της νὰ μὴ δώσῃ φῶς, ὁμοίως καὶ ἡ νύκτα.

13 Εἶδα δὲ καὶ ἄκουσα ἕνα ἀετό, ὁ ὁποῖος πετοῦσε στὸ μέσον τοῦ
οὐρανοῦ, νὰ λέγῃ μὲ φωνὴ μεγάλη: «Ἀλλοίμονο, ἀλλοίμονο, ἀλλοίμο-

13 Καὶ εἶδον καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἀετοῦ πετομένου ἐν μεσουρα-
νήματι, λέγοντος φωνῇ μεγάλῃ· Οὐαί, οὐαί, οὐαὶ τοὺς κατοι-
κοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς ἐκ τῶν λοιπῶν φωνῶν τῆς σάλπιγγος τῶν
τριῶν ἀγγέλων τῶν μελλόντων σαλπίζειν!

9 Καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ εἶδον ἀστέρα ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ πεπτωκότα εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἡ κλεὶς
τοῦ φρέατος τῆς ἀβύσσου, 2 *καὶ ἤνοιξε τὸ φρέαρ τῆς ἀβύσσου,*
καὶ ἀνέβη καπνὸς ἐκ τοῦ φρέατος ὡς καπνὸς καμίνου καιομέ-
νης. Καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἀὴρ ἐκ τοῦ καπνοῦ τοῦ φρέ-
ατος. 3 Καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ ἐξῆλθον ἀκρίδες εἰς τὴν γῆν, καὶ
ἐδόθη αὐταῖς ἐξουσία ὡς ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ σκορπίοι τῆς γῆς.
4 Καὶ ἐρρέθη αὐταῖς ἵνα μὴ ἀδικήσωσι τὸν χόρτον τῆς γῆς
οὐδὲ πᾶν χλωρὸν οὐδὲ πᾶν δένδρον, εἰ μὴ τοὺς ἀνθρώπους οἵτι-
νες οὐκ ἔχουσι τὴν σφραγῖδα τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων
αὐτῶν. 5 Καὶ ἐδόθη αὐταῖς ἵνα μὴ ἀποκτείνωσιν αὐτούς, ἀλλ'
ἵνα βασανισθῶσι μῆνας πέντε. Καὶ ὁ βασανισμὸς αὐτῶν ὡς
βασανισμὸς σκορπίου, ὅταν παίσῃ ἄνθρωπον. 6 Καὶ ἐν ταῖς
ἡμέραις ἐκείναις ζητήσουσιν οἱ ἄνθρωποι τὸν θάνατον καὶ οὐ
μὴ εὑρήσουσιν αὐτόν, καὶ ἐπιθυμήσουσιν ἀποθανεῖν, καὶ φεύ-
ξεται ἀπ' αὐτῶν ὁ θάνατος.
7 Καὶ τὰ ὁμοιώματα τῶν ἀκρίδων ὅμοια ἵπποις ἡτοιμασμέ-
νοις εἰς πόλεμον. Καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὡς στέφανοι
ὅμοιοι χρυσίῳ. Καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὡς πρόσωπα ἀνθρώπων.
8 Καὶ εἶχον τρίχας ὡς τρίχας γυναικῶν. Καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῶν
ὡς λεόντων ἦσαν. 9 Καὶ εἶχον θώρακας ὡς θώρακας σιδηροῦς.
Καὶ ἡ φωνὴ τῶν πτερύγων αὐτῶν ὡς φωνὴ ἁρμάτων ἵππων
πολλῶν τρεχόντων εἰς πόλεμον 10 καὶ ἔχουσιν οὐρὰς ὁμοίας
σκορπίοις καὶ κέντρα. Καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς αὐτῶν ἐξουσίαν *ἔχου -*
σι τοῦ ἀδικῆσαι τοὺς ἀνθρώπους μῆνας πέντε. 11 Ἔχουσι βα-
σιλέα ἐπ' αὐτῶν τὸν ἄγγελον τῆς ἀβύσσου. Ὄνομα αὐτῷ
Ἑβραϊστὶ Ἀβαδδών, ἐν δὲ τῇ Ἑλληνικῇ ὄνομα ἔχει Ἀπολλύων.
12 Ἡ οὐαὶ ἡ μία ἀπῆλθεν. Ἰδοὺ ἔρχονται ἔτι δύο οὐαὶ μετὰ
ταῦτα.

νο στοὺς κατοίκους τῆς γῆς ἀπὸ τὰ ὑπόλοιπα σαλπίσματα τῶν τριῶν
ἀγγέλων, ποὺ μέλλουν νὰ σαλπίσουν!».

Τὸ πέμπτο σάλπισμα
Τὸ φρέαρ τῆς ἀβύσσου καὶ οἱ παράδοξες ἀκρίδες

9 Καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος σάλπισε, καὶ εἶδα ἕνα ἄστρο, ποὺ εἶχε πέ-
σει ἀπὸ τὸν οὐρανὸ στὴ γῆ. Καὶ δόθηκε σ' αὐτὸ τὸ κλειδὶ τοῦ πη-
γαδιοῦ ποὺ φθάνει στὴν ἄβυσσο. **2** Καὶ ἄνοιξε τὸ πηγάδι τῆς ἀβύσσου,
καὶ ἀνέβηκε καπνὸς ἀπὸ τὸ πηγάδι, ὅπως ὁ καπνὸς ποὺ βγάζει ἀναμ-
μένο καμίνι. Καὶ σκοτίσθηκε ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἀέρας ἀπὸ τὸν καπνὸ τοῦ
πηγαδιοῦ. **3** Ἀπὸ δὲ τὸν καπνὸ βγῆκαν ἀκρίδες πάνω στὴ γῆ, καὶ δό-
θηκε σ' αὐτὲς ἐξουσία, ὅπως ἔχουν ἐξουσία οἱ σκορπιοὶ τῆς γῆς. **4** Καὶ
δόθηκε σ' αὐτὲς ἐντολὴ νὰ μὴ βλάψουν τὸ χορτάρι τῆς γῆς, οὔτε κανέ-
να φυτό, οὔτε κανένα δένδρο, παρὰ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ δὲν ἔχουν τὴ
σφραγῖδα τοῦ Θεοῦ στὰ μέτωπά τους. **5** Ἐπίσης δόθηκε σ' αὐτὲς
ἐντολὴ νὰ μὴ τοὺς θανατώσουν, ἀλλὰ νὰ βασανισθοῦν πέντε μῆνες. Ὁ δὲ
βασανισμός τους εἶναι ὅπως ὁ βασανισμὸς σκορπιοῦ, ὅταν κεντήσῃ
ἄνθρωπο. **6** Ἐκεῖνες δὲ τὶς ἡμέρες θὰ ζητοῦν οἱ ἄνθρωποι τὸ θάνατο,
ἀλλὰ δὲν θὰ τὸν βρίσκουν, ναί, θὰ ἐπιθυμοῦν νὰ πεθάνουν, ἀλλὰ θὰ
φεύγῃ ἀπ' αὐτοὺς ὁ θάνατος.
7 Οἱ δὲ μορφὲς τῶν ἀκρίδων ἦταν ὅμοιες μὲ ἵππους ἑτοιμασμένους
γιὰ πόλεμο. Καὶ στὰ κεφάλια τους ἦταν κάτι σὰν χρυσὰ στεφάνια. Καὶ
τὰ πρόσωπά τους ἦταν σὰν πρόσωπα ἀνθρώπων. **8** Καὶ εἶχαν μαλλιὰ
σὰν τὰ μαλλιὰ τῶν γυναικῶν. Καὶ τὰ δόντια τους ἦταν σὰν τῶν λιον-
ταριῶν. **9** Καὶ εἶχαν στήθη σὰν σιδερένιους θώρακες. Καὶ ὁ κρότος τῶν
φτερῶν τους ἔμοιαζε μὲ τὸν κρότο πολλῶν ἁρμάτων, ποὺ σύρονται ἀπὸ
ἵππους καὶ τρέχουν γιὰ πόλεμο. **10** Ἔχουν δὲ οὐρὲς σὰν τῶν σκορπιῶν
καὶ κεντριά. Καὶ στὶς οὐρές τους ἔχουν δύναμι νὰ κάνουν στοὺς ἀνθρώ-
πους κακὸ πέντε μῆνες. **11** Ἔχουν βασιλιᾶ τους τὸν ἄγγελο τῆς ἀβύσ-
σου. Τὸ ὄνομά του στὰ Ἑβραϊκὰ εἶναι Ἀβαδδών, καὶ στὴν Ἑλληνικὴ
γλῶσσα ἔχει ὄνομα Ἀπολλύων (Καταστροφεύς).
12 Τὸ πρῶτο οὐαὶ (ἀλλοίμονο) παρῆλθε. Ἰδοὺ ἀκολουθοῦν δύο ἀκό-
μη οὐαί.

13 Καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐσάλπισε. Καὶ ἤκουσα φωνὴν μίαν
ἐκ τῶν τεσσάρων κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ χρυσοῦ τοῦ
ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, 14 λέγοντος τῷ ἕκτῳ ἀγγέλῳ· Ὁ ἔχων τὴν
σάλπιγγα, λῦσον τοὺς τέσσαρας ἀγγέλους τοὺς δεδεμένους ἐπὶ
τῷ ποταμῷ τῷ μεγάλῳ Εὐφράτῃ. 15 Καὶ ἐλύθησαν οἱ τέσσαρες
ἄγγελοι οἱ ἡτοιμασμένοι εἰς τὴν ὥραν καὶ εἰς τὴν ἡμέραν καὶ
μῆνα καὶ ἐνιαυτόν, ἵνα ἀποκτείνωσι τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων.
16 Καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν στρατευμάτων τοῦ ἵππου δύο μυριάδες
μυριάδων. Ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν.

17 Καὶ οὕτως εἶδον τοὺς ἵππους ἐν τῇ ὁράσει καὶ τοὺς καθη-
μένους ἐπ' αὐτῶν, ἔχοντας θώρακας πυρίνους καὶ ὑακινθίνους
καὶ θειώδεις. Καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν ἵππων ὡς κεφαλαὶ λεόντων.
Καὶ ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν ἐκπορεύεται πῦρ καὶ καπνὸς καὶ
θεῖον. 18 Ἀπὸ τῶν τριῶν πληγῶν τούτων ἀπεκτάνθησαν τὸ τρί-
τον τῶν ἀνθρώπων, ἐκ τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ καπνοῦ καὶ τοῦ θείου
τοῦ ἐκπορευομένου ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν. 19 Ἡ γὰρ ἐξουσία
τῶν ἵππων ἐν τῷ στόματι αὐτῶν ἐστι, καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς αὐτῶν.
Αἱ γὰρ οὐραὶ αὐτῶν ὅμοιαι ὄφεσιν, ἔχουσαι κεφαλάς, καὶ ἐν
αὐταῖς ἀδικοῦσι.

20 Καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, οἳ οὐκ ἀπεκτάνθησαν ἐν
ταῖς πληγαῖς ταύταις, οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων τῶν χειρῶν
αὐτῶν, ἵνα μὴ προσκυνήσωσι τὰ δαιμόνια καὶ τὰ εἴδωλα τὰ
χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ καὶ τὰ χαλκᾶ καὶ τὰ λίθινα καὶ τὰ ξύλι-
να, ἃ οὔτε βλέπειν δύναται οὔτε ἀκούειν οὔτε περιπατεῖν.
21 Καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν φόνων αὐτῶν οὔτε ἐκ τῶν φαρ-
μακειῶν αὐτῶν οὔτε ἐκ τῆς πορνείας αὐτῶν οὔτε ἐκ τῶν κλεμ-
μάτων αὐτῶν.

Τὸ ἕκτο σάλπισμα καὶ οἱ παράδοξοι ἵπποι

13 Καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος σάλπισε. Καὶ ἄκουσα μιὰ φωνὴ ἀπὸ τὰ τέσ-
σερα κέρατα (προεξοχὲς) τοῦ χρυσοῦ θυσιαστηρίου τοῦ ἐνώπιον τοῦ Θε-
οῦ, **14** ποὺ ἔλεγε στὸν ἕκτο ἄγγελο: «Σύ, ποὺ κρατεῖς τὴ σάλπιγγα,
λῦσε τοὺς τέσσερες ἀγγέλους τοὺς δεμένους στὸ μεγάλο ποταμὸ Εὐφρά-
τη». **15** Τότε λύθηκαν οἱ τέσσερες ἄγγελοι οἱ ἑτοιμασμένοι γιὰ τὴ συ-
γκεκριμένη ὥρα καὶ γιὰ τὴ συγκεκριμένη ἡμέρα καὶ τὸ μῆνα καὶ τὸ
ἔτος, γιὰ νὰ σκοτώσουν τὸ ἕνα τρίτο τῶν ἀνθρώπων. **16** Καὶ ὁ ἀριθμὸς
τῶν στρατιωτῶν τοῦ ἱππικοῦ ἦταν δύο μυριάδες μυριάδων (διακόσια
ἑκατομμύρια). Ἄκουσα τὸν ἀριθμό τους.

17 Καὶ ἔτσι εἶδα στὴν ἐμφάνισι τοὺς ἵππους καὶ τοὺς ἀναβάτες τους,
νὰ ἔχουν δηλαδὴ θώρακες κοκκίνους σὰν τὸ πῦρ, γαλάζιους σὰν τὸν
ὑάκινθο, καὶ κιτρίνους σὰν τὸ θειάφι. Καὶ τὰ κεφάλια τῶν ἵππων σὰν τὰ
κεφάλια τῶν λιονταριῶν. Καὶ ἀπὸ τὰ στόματά τους βγαίνει πῦρ καὶ κα-
πνὸς καὶ θειάφι. **18** Ἀπὸ τὶς τρεῖς αὐτὲς συμφορές, ἀπὸ τὸ πῦρ δηλαδὴ
καὶ τὸν καπνὸ καὶ τὸ θειάφι, ποὺ ἔβγαινε ἀπὸ τὰ στόματά τους, σκο-
τώθηκαν τὸ ἕνα τρίτο τῶν ἀνθρώπων. **19** Ἡ ἐξουσία δηλαδὴ τῶν ἵππων
εἶναι στὸ στόμα τους, ἀλλὰ καὶ στὶς οὐρές τους. Διότι οἱ οὐρές τους
εἶναι ὅμοιες μὲ φίδια, ἔχουν κεφάλια, καὶ μ' αὐτὰ προξενοῦν κακό.

Ἡ παρὰ τὶς πρωτοφανεῖς συμφορὲς ἀμετανοησία τῶν ἀνθρώπων

20 Οἱ δὲ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ποὺ δὲν ἐξωλοθρεύθηκαν ἀπὸ τὶς
συμφορὲς αὐτές, δὲν μετανόησαν γιὰ τοὺς θεοὺς ποὺ ἔκαναν τὰ χέρια
τους, ὥστε νὰ παύσουν νὰ λατρεύουν τὰ δαιμόνια καὶ τὰ εἴδωλα τὰ
χρυσὰ καὶ τ' ἀσημένια καὶ τὰ χάλκινα καὶ τὰ λίθινα καὶ τὰ ξύλινα, τὰ
ὁποῖα οὔτε νὰ βλέπουν δύνανται, οὔτε ν' ἀκούουν, οὔτε νὰ περιπατοῦν.
21 Ἐπίσης δὲν μετανόησαν γιὰ τοὺς φόνους τους, οὔτε γιὰ τὶς μαγεῖες
τους, οὔτε γιὰ τὶς ἀνηθικότητές τους, οὔτε γιὰ τὶς κλοπές τους.

10 Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἰσχυρὸν καταβαίνοντα ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ, περιβεβλημένον νεφέλην, καὶ ἡ ἶρις ἐπὶ τῆς
κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, καὶ οἱ πό-
δες αὐτοῦ ὡς στῦλοι πυρός, 2 καὶ ἔχων ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ βι-
βλίον ἀνεῳγμένον. Καὶ ἔθηκε τὸν πόδα αὐτοῦ τὸν δεξιὸν ἐπὶ
τῆς θαλάσσης, τὸν δὲ εὐώνυμον ἐπὶ τῆς γῆς. 3 Καὶ ἔκραξε
φωνῇ μεγάλῃ ὥσπερ λέων μυκᾶται. Καὶ ὅτε ἔκραξεν, ἐλάλη-
σαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ τὰς ἑαυτῶν φωνάς. 4 Καὶ ὅτε ἐλάλησαν
αἱ ἑπτὰ βρονταί, ἔμελλον γράφειν. Καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ λέγουσαν· Σφράγισον ἃ ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταί,
καὶ μὴ αὐτὰ γράψῃς. 5 Καὶ ὁ ἄγγελος, ὃν εἶδον ἑστῶτα ἐπὶ τῆς
θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ἦρε τὴν χεῖρα αὐτοῦ τὴν δεξιὰν εἰς
τὸν οὐρανὸν 6 καὶ ὤμοσεν ἐν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων, ὃς ἔκτισε τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ καὶ τὴν γῆν καὶ
τὰ ἐν αὐτῇ καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, ὅτι χρόνος οὐκέ-
τι ἔσται, 7 ἀλλ᾽ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς φωνῆς τοῦ ἑβδόμου ἀγγέ-
λου, ὅταν μέλλῃ σαλπίζειν, καὶ ἐτελέσθη τὸ μυστήριον τοῦ Θε-
οῦ, ὡς εὐηγγέλισε τοὺς δούλους αὐτοῦ τοὺς προφήτας.

8 Καὶ ἡ φωνή, ἣν ἤκουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, πάλιν λαλοῦσα
μετ᾽ ἐμοῦ καὶ λέγουσα· Ὕπαγε λάβε τὸ βιβλιδάριον τὸ ἀνεῳ-
γμένον ἐν τῇ χειρὶ τοῦ ἀγγέλου τοῦ ἑστῶτος ἐπὶ τῆς θαλάσσης
καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. 9 Καὶ ἀπῆλθα πρὸς τὸν ἄγγελον, λέγων αὐτῷ
δοῦναί μοι τὸ βιβλιδάριον. Καὶ λέγει μοι· Λάβε καὶ κατάφαγε
αὐτό, καὶ πικρανεῖ σου τὴν κοιλίαν, ἀλλ᾽ ἐν τῷ στόματί σου
ἔσται γλυκὺ ὡς μέλι. 10 Καὶ ἔλαβον τὸ βιβλίον ἐκ τῆς χειρὸς
τοῦ ἀγγέλου καὶ κατέφαγον αὐτό. Καὶ ἦν ἐν τῷ στόματί μου
ὡς μέλι γλυκύ· καὶ ὅτε ἔφαγον αὐτό, ἐπικράνθη ἡ κοιλία μου.

11 Καὶ λέγουσί μοι· Δεῖ σε πάλιν προφητεῦσαι ἐπὶ λαοῖς καὶ
ἔθνεσι καὶ γλώσσαις καὶ βασιλεῦσι πολλοῖς.

Ὁ μεγαλοπρεπέστατος ἄγγελος μὲ τὸ ἀνοικτὸ μικρὸ βιβλίο

10 Ἔπειτα εἶδα ἄλλον ἄγγελο, ἰσχυρό, νὰ κατεβαίνῃ ἀπὸ τὸν οὐρα-
νό. Περιβαλλόταν ἕνα (λαμπρὸ) σύννεφο, καὶ γύρω ἀπὸ τὸ κε-
φάλι του εἶχε τὸ οὐράνιο τόξο, καὶ τὸ πρόσωπό του ἦταν σὰν τὸν ἥλιο,
καὶ τὰ πόδια του σὰν πύρινοι στῦλοι, **2** καὶ στὸ χέρι του κρατοῦσε ἕνα
βιβλίο ἀνοικτό. Καὶ ἔθεσε τὸ δεξὶ πόδι του πάνω στὴ θάλασσα καὶ τὸ
ἀριστερὸ πάνω στὴν ξηρά. **3** Καὶ ἔκραξε μὲ φωνὴ μεγάλη, ὅπως
βρυχᾶται τὸ λιοντάρι. Καὶ ὅταν ἔκραξε, λάλησαν οἱ ἑπτὰ βροντὲς μὲ τὶς
δικές τους φωνές. **4** Καὶ ὅταν λάλησαν οἱ ἑπτὰ βροντές, ἤμουν ἕτοιμος
νὰ γράψω. Ἀλλ' ἄκουσα φωνὴ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ποὺ ἔλεγε: «Σφράγισε
(κράτησε μυστικὰ) ὅσα λάλησαν οἱ ἑπτὰ βροντές, καὶ μὴ τὰ γράψῃς».
5 Καὶ ὁ ἄγγελος, ποὺ εἶδα νὰ στέκεται πάνω στὴ θάλασσα καὶ πάνω
στὴν ξηρά, ὕψωσε τὸ δεξὶ χέρι του πρὸς τὸν οὐρανὸ **6** καὶ ὡρκίσθηκε
σ' ἐκεῖνον, ποὺ ζῇ στοὺς ἀπεράντους αἰῶνες, ποὺ δημιούργησε τὸν
οὐρανὸ καὶ ὅσα βρίσκονται σ' αὐτόν, καὶ τὴ γῆ καὶ ὅσα βρίσκονται
σ' αὐτή, καὶ τὴ θάλασσα καὶ ὅσα βρίσκονται σ' αὐτή, ὅτι χρόνος δὲν θὰ
δοθῇ πλέον γιὰ ἀναβολή, **7** ἀλλὰ τὶς ἡμέρες τῆς φωνῆς τοῦ ἑβδόμου
ἀγγέλου, ὅταν θὰ σαλπίσῃ, τότε ὁπωσδήποτε θὰ ἐκπληρωθῇ τὸ μυστικὸ
σχέδιο τοῦ Θεοῦ, ὅπως ἀνήγγειλε στοὺς δούλους του τοὺς προφῆτες.

Βιβλίο γλυκόπικρο γιὰ τὸ εὐχάριστο καὶ δυσάρεστο περιεχόμενο

8 Καὶ ἡ φωνή, ποὺ ἄκουσα ἀπὸ τὸν οὐρανό, πάλι ἀπευθύνθηκε σὲ
μένα καὶ ἔλεγε: «Πήγαινε, λάβε τὸ μικρὸ βιβλίο τὸ ἀνοικτὸ στὸ χέρι
τοῦ ἀγγέλου, ποὺ στέκεται πάνω στὴ θάλασσα καὶ στὴν ξηρά». **9** Καὶ
πῆγα στὸν ἄγγελο καὶ τοῦ εἶπα νὰ μοῦ δώσῃ τὸ μικρὸ βιβλίο. Καὶ μοῦ
λέγει: «Λάβε καὶ κατάφαγέ το. Καὶ θὰ σοῦ πικράνῃ τὴν κοιλιά, ἀλλὰ
στὸ στόμα σου θὰ εἶναι γλυκὸ σὰν μέλι». **10** Καὶ ἔλαβα τὸ βιβλίο ἀπὸ
τὸ χέρι τοῦ ἀγγέλου καὶ τὸ κατέφαγα. Καὶ ἦταν στὸ στόμα μου γλυκὸ
σὰν μέλι, ἀλλ' ὅταν τὸ ἔφαγα, πικράθηκε ἡ κοιλιά μου.

11 Τότε μοῦ λέγουν: «Πρέπει πάλι νὰ προφητεύσῃς γιὰ λαοὺς καὶ
ἔθνη καὶ γλῶσσες καὶ βασιλεῖς πολλούς».

11 Καὶ ἐδόθη μοι κάλαμος ὅμοιος ῥάβδῳ, λέγων· Ἔγειρε
καὶ μέτρησον τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ θυσιαστήριον
καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ. 2 Καὶ τὴν αὐλὴν τὴν ἔξωθεν
τοῦ ναοῦ ἔκβαλε ἔξω καὶ μὴ αὐτὴν μετρήσῃς, ὅτι ἐδόθη τοῖς
ἔθνεσι, καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν πατήσουσι μῆνας τεσσαρά-
κοντα δύο.

3 Καὶ δώσω τοῖς δυσὶ μάρτυσί μου καὶ προφητεύσουσιν ἡμέ-
ρας χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα περιβεβλημένοι σάκκους.
4 Οὗτοί εἰσιν αἱ δύο ἐλαῖαι καὶ αἱ δύο λυχνίαι αἱ ἐνώπιον τοῦ
Κυρίου τῆς γῆς ἑστῶσαι. 5 Καὶ εἴ τις αὐτοὺς θέλει ἀδικῆσαι,
πῦρ ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν καὶ κατεσθίει τοὺς
ἐχθροὺς αὐτῶν. Καὶ εἴ τις θέλει αὐτοὺς ἀδικῆσαι, οὕτω δεῖ
αὐτὸν ἀποκτανθῆναι. 6 Οὗτοι ἔχουσιν ἐξουσίαν τὸν οὐρανὸν
κλεῖσαι, ἵνα μὴ ὑετὸς βρέχῃ τὰς ἡμέρας τῆς προφητείας
αὐτῶν. Καὶ ἐξουσίαν ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ὑδάτων στρέφειν αὐτὰ εἰς
αἷμα καὶ πατάξαι τὴν γῆν ἐν πάσῃ πληγῇ, ὁσάκις ἐὰν θελή-
σωσι.

7 Καὶ ὅταν τελέσωσι τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν, τὸ θηρίον τὸ
ἀναβαῖνον ἐκ τῆς ἀβύσσου ποιήσει μετ᾽ αὐτῶν πόλεμον καὶ
νικήσει αὐτοὺς καὶ ἀποκτενεῖ αὐτούς. 8 Καὶ τὸ πτῶμα αὐτῶν
ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς πόλεως τῆς μεγάλης, ἥτις καλεῖται πνευ-
ματικῶς Σόδομα καὶ Αἴγυπτος, ὅπου καὶ ὁ Κύριος αὐτῶν
ἐσταυρώθη. 9 Καὶ βλέπουσιν ἐκ τῶν λαῶν καὶ φυλῶν καὶ
γλωσσῶν καὶ ἐθνῶν τὸ πτῶμα αὐτῶν ἡμέρας τρεῖς καὶ ἥμισυ.
Καὶ τὰ πτώματα αὐτῶν οὐκ ἀφήσουσι τεθῆναι εἰς μνῆμα.
10 Καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς χαίρουσιν ἐπ᾽ αὐτοῖς, καὶ
εὐφρανθήσονται καὶ δῶρα πέμψουσιν ἀλλήλοις, ὅτι οὗτοι οἱ
δύο προφῆται ἐβασάνισαν τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἡ καταμέτρησι τοῦ ναοῦ

11 Ὕστερα μοῦ δόθηκε ἕνα μέτρο ὅμοιο μὲ ράβδο, λέγοντας: «Σή-
κω καὶ μέτρησε τὸ ναὸ τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ θυσιαστήριο καὶ ὅσους
προσκυνοῦν ἐκεῖ. **2** Ἀλλὰ τὴν αὐλή, ποὺ εἶναι ἔξω ἀπὸ τὸ ναό, νὰ ἐξαι-
ρέσῃς καὶ νὰ μὴ τὴν μετρήσῃς, διότι δόθηκε στοὺς ἐθνικούς. Καὶ θὰ κα-
ταπατήσουν τὴν ἁγία πόλι σαράντα δύο μῆνες».

Οἱ δύο μάρτυρες ἢ προφῆτες (κήρυκες)

3 «Θὰ δώσω δὲ δύναμι στοὺς δύο μάρτυρές μου (κήρυκές μου), γιὰ
νὰ προφητεύσουν (κηρύξουν) χίλιες διακόσιες ἑξήντα ἡμέρες φορώντας
σάκκους (πένθιμα ἐνδύματα)». **4** Αὐτοὶ εἶναι τὰ δύο ἐλαιόδενδρα καὶ οἱ
δύο λυχνίες, ποὺ βρίσκονται ἐνώπιον τοῦ Κυριάρχου τῆς γῆς. **5** Καὶ ἐὰν
κανεὶς ἐπιχειρῇ νὰ τοὺς κακοποιήσῃ, φωτιὰ βγαίνει ἀπὸ τὸ στόμα τους
καὶ κατατρώγει τοὺς ἐχθρούς τους. Ναί, ἐὰν κανεὶς ἐπιχειρῇ νὰ τοὺς
κακοποιήσῃ, μ᾽ αὐτὸ τὸν τρόπο (μὲ φωτιὰ δηλαδὴ) πρόκειται νὰ θανα-
τωθῇ. **6** Αὐτοὶ ἔχουν ἐξουσία νὰ κλείσουν τὸν οὐρανό, γιὰ νὰ μὴ πέφτῃ
βροχὴ τὶς ἡμέρες τῆς προφητικῆς δράσεώς τους. Ἐπίσης ἔχουν ἐξουσία
πάνω στὰ νερά, γιὰ νὰ τὰ μεταβάλλουν σὲ αἷμα, καὶ νὰ κτυπήσουν τὴ
γῆ μὲ κάθε συμφορά, ὅσες φορὲς θελήσουν.

Θανάτωσι ἀπὸ τὸ θηρίο καὶ διαπόμπευσι τῶν δύο μαρτύρων

7 Ἀλλ᾽ ὅταν τελειώσουν τὴ μαρτυρία τους, τὸ θηρίο (ὁ Ἀντίχρι-
στος), ποὺ ἀνεβαίνει ἀπὸ τὴν ἄβυσσο, θὰ κάνῃ πόλεμο ἐναντίον τους
καὶ θὰ τοὺς νικήσῃ καὶ θὰ τοὺς θανατώσῃ. **8** Ἡ δὲ θανάτωσί τους θὰ
γίνῃ στὴν πλατεῖα τῆς πόλεως τῆς μεγάλης, ἡ ὁποία πνευματικῶς
(ἀλληγορικῶς) ὀνομάζεται Σόδομα καὶ Αἴγυπτος, ὅπου καὶ ὁ Κύριός
τους σταυρώθηκε. **9** Καὶ ἄνθρωποι ἀπὸ τοὺς λαοὺς καὶ τὶς φυλὲς καὶ τὶς
γλῶσσες καὶ τὰ ἔθνη (διὰ μέσου τῆς τηλεοράσεως) βλέπουν τὴ θανά-
τωσί τους ἐπὶ τρεῖς ἡμέρες καὶ μισή. Ἀκόμη καὶ τὰ πτώματά τους δὲν
θὰ ἐπιτρέψουν νὰ τεθοῦν σὲ μνῆμα. **10** Καὶ οἱ κάτοικοι τῆς γῆς χαιρε-
κακοῦν γι᾽ αὐτούς. Καὶ θὰ κάνουν συμπόσια καὶ θ᾽ ἀνταλλάξουν δῶρα.
Διότι αὐτοὶ οἱ δύο προφῆτες (μὲ τὰ ἐλεγκτικὰ κηρύγματα καὶ τὰ τι-
μωρητικὰ θαύματα) βασάνισαν τοὺς κατοίκους τῆς γῆς.

11 Καὶ μετὰ τὰς τρεῖς ἡμέρας καὶ ἥμισυ πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ
Θεοῦ εἰσῆλθεν εἰς αὐτοὺς καὶ ἔστησαν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν,
καὶ φόβος μέγας ἐπέπεσεν ἐπὶ τοὺς θεωροῦντας αὐτούς. 12 Καὶ
ἤκουσα φωνὴν μεγάλην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν αὐτοῖς·
᾿Ανάβητε ὧδε. Καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ
ἐθεώρησαν αὐτοὺς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν. 13 Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ
ἐγένετο σεισμὸς μέγας, καὶ τὸ δέκατον τῆς πόλεως ἔπεσε, καὶ
ἀπεκτάνθησαν ἐν τῷ σεισμῷ ὀνόματα ἀνθρώπων χιλιάδες
ἑπτά. Καὶ οἱ λοιποὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο καὶ ἔδωκαν δόξαν τῷ
Θεῷ τοῦ οὐρανοῦ.
14 Ἡ οὐαὶ ἡ δευτέρα ἀπῆλθεν. Ἡ οὐαὶ ἡ τρίτη ἰδοὺ ἔρχεται
ταχύ.

15 Καὶ ὁ ἕβδομος ἄγγελος ἐσάλπισε. Καὶ ἐγένοντο φωναὶ
μεγάλαι ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαι· Ἐγένετο ἡ βασιλεία τοῦ κό-
σμου τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. 16 Καὶ οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρε-
σβύτεροι οἱ ἐνώπιον τοῦ *θρόνου* τοῦ Θεοῦ, οἳ κάθηνται ἐπὶ τοὺς
θρόνους αὐτῶν, ἔπεσαν ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν καὶ προσεκύ-
νησαν τῷ Θεῷ 17 λέγοντες· Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς ὁ
παντοκράτωρ, ὁ Ὢν καὶ ὁ Ἦν καὶ ὁ Ἐρχόμενος, ὅτι εἴληφας
τὴν δύναμίν σου τὴν μεγάλην καὶ ἐβασίλευσας. 18 Καὶ τὰ
ἔθνη ὠργίσθησαν, καὶ ἦλθεν ἡ ὀργή σου καὶ ὁ καιρὸς τῶν
ἐθνῶν κριθῆναι καὶ δοῦναι τὸν μισθὸν τοῖς δούλοις σου τοῖς
προφήταις καὶ τοῖς ἁγίοις τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά σου, τοῖς
μικροῖς καὶ τοῖς μεγάλοις, καὶ διαφθεῖραι τοὺς διαφθείροντας
τὴν γῆν.
19 Καὶ ἠνοίγη ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ ὁ ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ὤφθη ἡ
κιβωτὸς τῆς διαθήκης Κυρίου ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ, καὶ ἐγένοντο
ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ σεισμὸς καὶ χάλαζα με-
γάλη.

Ἀνάστασι καὶ ἀνάληψι τῶν δύο μαρτύρων καὶ πανικὸς τῶν ἐχθρῶν

11 Ἀλλὰ μετὰ τὶς τρεῖς ἡμέρες καὶ μισὴ πνεῦμα ζωῆς ἀπὸ τὸ Θεὸ
μπῆκε μέσα τους καὶ ἀναστήθηκαν, καὶ πανικὸς ἔπεσε σ' αὐτοὺς ποὺ
τοὺς ἔβλεπαν. **12** Καὶ ἄκουσα φωνὴ μεγάλη ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ποὺ τοὺς
ἔλεγε: «Ἀνεβῆτε ἐδῶ». Καὶ ἀνέβηκαν στὸν οὐρανὸ μέσα στὸ σύννεφο,
καὶ τοὺς εἶδαν οἱ ἐχθροί τους. **13** Καὶ ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἔγινε σεισμὸς
μεγάλος, καὶ τὸ ἕνα δέκατο τῆς πόλεως ἔπεσε, καὶ ἀπὸ τὸ σεισμὸ σκοτώθηκαν ἑπτὰ χιλιάδες ἄνθρωποι. Καὶ οἱ λοιποὶ τρομοκρατήθηκαν καὶ
δόξασαν τὸ Θεὸ τοῦ οὐρανοῦ.

14 Τὸ δεύτερο οὐαὶ (ἀλλοίμονο) παρῆλθε. Τὸ τρίτο οὐαὶ (ἀλλοίμονο) ἰδοὺ ἔρχεται συντόμως.

Τὸ ἕβδομο σάλπισμα
Προανάκρουσμα τοῦ τελικοῦ θριάμβου τοῦ Κυρίου καὶ τοῦ Χριστοῦ

15 Καὶ ὁ ἕβδομος ἄγγελος σάλπισε. Καὶ ἀκούσθηκαν μεγάλες φωνὲς
στὸν οὐρανὸ ποὺ ἔλεγαν: «Ἡ βασιλεία τοῦ κόσμου περιῆλθε στὸν Κύριό μας καὶ στὸ Χριστό του, καὶ θὰ βασιλεύῃ αἰωνίως» (Ὄχι «θὰ βασιλεύουν», ἀλλὰ «θὰ βασιλεύῃ», διότι οἱ δύο, ὁ Κύριος καὶ ὁ Χριστός
του, κατὰ τὴν οὐσία εἶναι ἕνας). **16** Καὶ οἱ εἰκοσιτέσσερες πρεσβύτεροι,
ποὺ εἶναι ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ καὶ κάθονται στοὺς θρόνους
τους, ἔπεσαν μὲ τὰ πρόσωπά τους στὴ γῆ καὶ προσκύνησαν τὸ Θεὸ
17 λέγοντας: «Σὲ δοξάζουμε, Κύριε Θεὲ παντοκράτορ, Ὢν καὶ Ἦν καὶ
Ἐρχόμενε, διότι ἔλαβες τὴ δύναμί σου τὴ μεγάλη καὶ βασίλευσες.
18 Καὶ τὰ ἔθνη ταράχθηκαν, διότι ἦλθε ἡ ὀργή σου καὶ ὁ καιρὸς τῶν
ἐθνῶν γιὰ νὰ κριθοῦν, καὶ νὰ δώσῃς τὸ μισθὸ στοὺς δούλους σου τοὺς
προφῆτες καὶ στοὺς ἁγίους ποὺ σέβονται τὸ ὄνομά σου, στοὺς μικροὺς
καὶ στοὺς μεγάλους, καὶ νὰ καταστρέψῃς τοὺς καταστροφεῖς τῆς γῆς».

19 Τότε ἄνοιξε ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ στὸν οὐρανὸ καὶ φάνηκε ἡ κιβωτὸς
τῆς διαθήκης τοῦ Κυρίου μέσα στὸ ναό του. Καὶ προκλήθηκαν ἀστραπὲς
καὶ φωνὲς καὶ βροντὲς καὶ σεισμὸς καὶ χαλάζι μεγάλο.

12 Καὶ σημεῖον μέγα ὤφθη ἐν τῷ οὐρανῷ, γυνὴ περιβε-
βλημένη τὸν ἥλιον, καὶ ἡ σελήνη ὑποκάτω τῶν ποδῶν
αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς στέφανος ἀστέρων δώδεκα.
2 Καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἔκραζεν ὠδίνουσα καὶ βασανιζομένη
τεκεῖν. 3 Καὶ ὤφθη ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἰδοὺ δρά-
κων πυρρὸς μέγας, ἔχων κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα, καὶ
ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ἑπτὰ διαδήματα. 4 Καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ
σύρει τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἔβαλεν αὐτοὺς
εἰς τὴν γῆν. Καὶ ὁ δράκων ἕστηκεν ἐνώπιον τῆς γυναικὸς τῆς
μελλούσης τεκεῖν, ἵνα, ὅταν τέκῃ, τὸ τέκνον αὐτῆς καταφάγῃ.
5 Καὶ ἔτεκεν υἱόν, ἄρρενα, ὃς μέλλει ποιμαίνειν πάντα τὰ ἔθνη
ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ. Καὶ ἡρπάσθη τὸ τέκνον αὐτῆς πρὸς τὸν Θεὸν
καὶ πρὸς τὸν θρόνον αὐτοῦ. 6 Καὶ ἡ γυνὴ ἔφυγεν εἰς τὴν ἔρη-
μον, ὅπου ἔχει ἐκεῖ τόπον ἡτοιμασμένον ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ἵνα
ἐκεῖ τρέφωσιν αὐτὴν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα.

7 Καὶ ἐγένετο πόλεμος ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ Μιχαὴλ καὶ οἱ ἄγγε-
λοι αὐτοῦ τοῦ πολεμῆσαι μετὰ τοῦ δράκοντος. Καὶ ὁ δράκων
ἐπολέμησε καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ, 8 καὶ οὐκ ἴσχυσεν, οὐδὲ τό-
πος εὑρέθη αὐτῷ ἔτι ἐν τῷ οὐρανῷ. 9 Καὶ ἐβλήθη ὁ δράκων, ὁ
ὄφις ὁ μέγας ὁ ἀρχαῖος, ὁ καλούμενος Διάβολος καὶ ὁ Σα-
τανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὅλην, ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν,
καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ἐβλήθησαν.

10 Καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαν·
Ἄρτι ἐγένετο ἡ σωτηρία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ βασιλεία τοῦ Θε-
οῦ ἡμῶν καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, ὅτι ἐβλήθη ὁ κατή-
γορος τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, ὁ κατηγορῶν αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ Θε-
οῦ ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτός. 11 Καὶ αὐτοὶ ἐνίκησαν αὐτὸν διὰ
τὸ αἷμα τοῦ Ἀρνίου καὶ διὰ τὸν λόγον τῆς μαρτυρίας αὐτῶν,
καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.
12 Διὰ τοῦτο εὐφραίνεσθε, οὐρανοὶ καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς σκη-
νοῦντες. Οὐαὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, ὅτι κατέβη ὁ Διάβο-
λος πρὸς ὑμᾶς ἔχων θυμὸν μέγαν, εἰδὼς ὅτι ὀλίγον καιρὸν ἔχει.

Ἡ μεγαλειώδης γυναῖκα καὶ ὁ δράκων

12 Ἐπίσης ἕνα μεγάλο σημεῖο φάνηκε στὸν οὐρανό, μία γυναῖκα μὲ
περιβολὴ τὸν ἥλιο, καὶ ἡ σελήνη κάτω ἀπὸ τὰ πόδια της, καὶ
στὸ κεφάλι της στεφάνι ἀπὸ δώδεκα ἀστέρια. **2** Καὶ ἐγκυμονοῦσε καὶ
ἔκραζε ἀπὸ πόνους καὶ ἀγωνία νὰ γεννήσῃ. **3** Καὶ ἄλλο σημεῖο φάνη-
κε στὸν οὐρανό: Ἕνας μεγάλος κόκκινος δράκων, ποὺ εἶχε ἑπτὰ κεφά-
λια καὶ δέκα κέρατα, καὶ στὰ κεφάλια του ἑπτὰ στέμματα. **4** Καὶ ἡ
οὐρά του σύρει τὸ ἕνα τρίτο ἀπὸ τὰ ἀστέρια τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὰ ἔρρι-
ξε στὴ γῆ. Καὶ στεκόταν ὁ δράκων μπροστὰ ἀπὸ τὴ γυναῖκα ποὺ ἐπρό-
κειτο νὰ γεννήσῃ, ὥστε, ὅταν γεννήσῃ, νὰ καταφάγῃ τὸ τέκνο της.
5 Καὶ γέννησε υἱό, τέκνο ἀρσενικό, ποὺ πρόκειται νὰ συντρίψῃ ὅλα τὰ
ἔθνη μὲ ράβδο σιδερένια. Καὶ ἁρπάχθηκε τὸ τέκνο της πρὸς τὸ Θεὸ καὶ
πρὸς τὸ θρόνο του. **6** Καὶ ἡ γυναῖκα ἔφυγε στὴν ἔρημο, ἐκεῖ ὅπου ἔχει
τόπο ἑτοιμασμένο ἀπὸ τὸ Θεό, γιὰ νὰ τὴ συντηροῦν ἐκεῖ χίλιες διακό-
σιες ἑξήντα ἡμέρες.

Πόλεμος στὸν οὐρανὸ μεταξὺ Μιχαὴλ καὶ δράκοντος
Ἧττα καὶ κατάρριψι τοῦ δράκοντος στὴ γῆ

7 Καὶ ἔγινε πόλεμος στὸν οὐρανό. Ὁ Μιχαὴλ καὶ οἱ ἄγγελοί του πο-
λέμησαν ἐναντίον τοῦ δράκοντος. Καὶ ὁ δράκων πολέμησε καὶ οἱ ἄγγε-
λοί του, **8** ἀλλὰ δὲν ἐπικράτησε, οὔτε μπόρεσε πλέον νὰ μείνῃ στὸν
οὐρανό. **9** Ἀλλὰ κατερρίφθη ὁ δράκων, ὁ ὄφις ὁ μεγάλος ὁ ἀρχαῖος,
ποὺ ὀνομάζεται Διάβολος (Διαβολεὺς) καὶ Σατανᾶς (Ἀντίδικος), ποὺ
πλανᾷ τὴν οἰκουμένη ὅλη, κατερρίφθη στὴ γῆ, καὶ μαζί του κατερρί-
φθησαν καὶ οἱ ἄγγελοί του.

Ἐπινίκιος ὕμνος ἀδελφῶν στὸν οὐρανό

10 Καὶ ἄκουσα φωνὴ μεγάλη στὸν οὐρανὸ ποὺ ἔλεγε: «Τώρα ἦλθε ἡ
σωτηρία καὶ ἡ δύναμι καὶ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ μας καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ
Χριστοῦ του, διότι κατερρίφθη ὁ κατήγορος τῶν ἀδελφῶν μας, ποὺ τοὺς
κατηγορεῖ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ μας ἡμέρα καὶ νύκτα. **11** Αὐτοὶ δὲ τὸν νί-
κησαν χάρις στὸ αἷμα τοῦ Ἀρνίου καὶ χάρις στὸ λόγο τῆς μαρτυρίας τους
(γιὰ τὸ Χριστό), καὶ διότι ἀπαρνήθηκαν τὸν ἑαυτό τους μέχρι θανάτου.
12 Γι᾽ αὐτὸ νὰ εὐφραίνεσθε, οὐρανοὶ καὶ ὅσοι κατοικεῖτε σ᾽ αὐτούς.
Ἀλλοίμονό σας, γῆ καὶ θάλασσα, διότι κατέβηκε ὁ Διάβολος σὲ σᾶς
ἔχοντας θυμὸ μεγάλο, ἐπειδὴ γνωρίζει, ὅτι λίγος καιρὸς τοῦ ἀπομένει».

13 Καὶ ὅτε εἶδεν ὁ δράκων ὅτι ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, ἐδίωξε
τὴν γυναῖκα ἥτις ἔτεκε τὸν ἄρρενα. 14 Καὶ ἐδόθησαν τῇ γυ-
ναικὶ δύο πτέρυγες τοῦ ἀετοῦ τοῦ μεγάλου, ἵνα πέτηται εἰς τὴν
ἔρημον εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, ὅπως τρέφηται ἐκεῖ καιρὸν καὶ
καιροὺς καὶ ἥμισυ καιροῦ ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄφεως. 15 Καὶ
ἔβαλεν ὁ ὄφις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ὀπίσω τῆς γυναικὸς ὕδωρ
ὡς ποταμόν, ἵνα αὐτὴν ποταμοφόρητον ποιήσῃ. 16 Καὶ ἐβοή-
θησεν ἡ γῆ τῇ γυναικί, καὶ ἤνοιξεν ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς καὶ
κατέπιε τὸν ποταμὸν ὃν ἔβαλεν ὁ δράκων ἐκ τοῦ στόματος
αὐτοῦ. 17 Καὶ ὠργίσθη ὁ δράκων ἐπὶ τῇ γυναικί, καὶ ἀπῆλθε
ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ σπέρματος αὐτῆς, τῶν
τηρούντων τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ καὶ ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν
Ἰησοῦ.

13 Καὶ ἐστάθην ἐπὶ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης. Καὶ εἶδον ἐκ
τῆς θαλάσσης θηρίον ἀναβαῖνον, ἔχον κέρατα δέκα καὶ
κεφαλὰς ἑπτά, καὶ ἐπὶ τῶν κεράτων αὐτοῦ δέκα διαδήματα,
καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ὀνόματα βλασφημίας. 2 Καὶ τὸ θη-
ρίον ὃ εἶδον ἦν ὅμοιον παρδάλει, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς ἄρκου,
καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ ὡς στόμα λέοντος. Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ δρά-
κων τὴν δύναμιν αὐτοῦ καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ καὶ ἐξουσίαν με-
γάλην. 3 Καὶ μίαν ἐκ τῶν κεφαλῶν αὐτοῦ ὡς ἐσφαγμένην εἰς
θάνατον. Καὶ ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἐθεραπεύθη, καὶ
ἐθαύμασεν ὅλη ἡ γῆ ὀπίσω τοῦ θηρίου, 4 καὶ προσεκύνησαν
τῷ δράκοντι τῷ δεδωκότι τὴν ἐξουσίαν τῷ θηρίῳ, καὶ προσεκύ-
νησαν τῷ θηρίῳ λέγοντες· Τίς ὅμοιος τῷ θηρίῳ; Τίς δύναται
πολεμῆσαι μετ᾽ αὐτοῦ;

5 Καὶ ἐδόθη αὐτῷ στόμα λαλοῦν μεγάλα καὶ βλασφημίαν.
Καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία πόλεμον ποιῆσαι μῆνας τεσσαράκον-
τα δύο. 6 Καὶ ἤνοιξε τὸ στόμα αὐτοῦ εἰς βλασφημίαν πρὸς τὸν
Θεόν, βλασφημῆσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ,
τοὺς ἐν τῷ οὐρανῷ σκηνοῦντας.

Ὁ δράκων καταδιώκει τὴ γυναῖκα
Ἡ γυναῖκα καταφεύγει στὴν ἔρημο

13 Ὅταν δὲ ὁ δράκων εἶδε, ὅτι κατερρίφθη στὴ γῆ, καταδίωξε τὴ
γυναῖκα, ποὺ γέννησε τὸ ἀρσενικὸ τέκνο. **14** Ἀλλὰ δόθηκαν στὴ γυ-
ναῖκα οἱ δύο φτεροῦγες τοῦ μεγάλου ἀετοῦ, γιὰ νὰ πετάξῃ στὴν ἔρημο
στὸ καταφύγιό της, γιὰ νὰ συντηρῆται ἐκεῖ ἕνα ἔτος καὶ δύο ἔτη καὶ
μισὸ ἔτος ἀποφεύγοντας τὴν ἀπειλὴ τοῦ ὄφεως. **15** Τότε ὁ ὄφις ἔβγαλε
ἀπὸ τὸ στόμα του νερὸ ποτάμι πίσω ἀπὸ τὴ γυναῖκα, γιὰ νὰ τὴν πα-
ρασύρῃ μὲ τὸ ρεῦμα τοῦ νεροῦ καὶ νὰ τὴν πνίξῃ. **16** Ἀλλ' ἡ γῆ βοήθη-
σε τὴ γυναῖκα, διότι ἡ γῆ ἄνοιξε τὸ στόμα της καὶ κατάπιε τὸ ποτάμι,
ποὺ ἔβγαλε ὁ δράκων ἀπ' τὸ στόμα του. **17** Καὶ πικράνθηκε ὁ δράκων
ἐξ αἰτίας τῆς γυναίκας, καὶ ἔφυγε γιὰ νὰ πολεμήσῃ ἐναντίον τῶν ὑπο-
λοίπων τέκνων της, ἐκείνων ποὺ τηροῦν τὶς ἐντολὲς τοῦ Θεοῦ καὶ δί-
νουν μαρτυρία γιὰ τὸν Ἰησοῦ.

Τὸ θηρίο ἀπὸ τὴ θάλασσα (ὁ Ἀντίχριστος)

13 Τότε βρέθηκα στὴν παραλία. Καὶ εἶδα ν' ἀνεβαίνῃ ἀπὸ τὴ θά-
λασσα ἕνα θηρίο (ὁ Ἀντίχριστος) μὲ δέκα κέρατα καὶ ἑπτὰ κε-
φάλια, καὶ πάνω στὰ κέρατά του δέκα στέμματα καὶ πάνω στὰ κεφά-
λια του βλάσφημα ὀνόματα. **2** Τὸ δὲ θηρίο, ποὺ εἶδα, ἦταν ὅμοιο μὲ
λεοπάρδαλι, καὶ τὰ πόδια του σὰν τῆς ἀρκούδας, καὶ τὸ στόμα του σὰν
στόμα λιονταριοῦ. Ὁ δὲ δράκων (ὁ Σατανᾶς) τοῦ ἔδωσε τὴ δύναμί του
καὶ τὸ θρόνο του καὶ ἐξουσία μεγάλη. **3** Καὶ ἕνα ἀπὸ τὰ κεφάλια του
εἶδα ὡς πληγωμένο θανασίμως. Ἀλλ' ἡ θανάσιμη πληγή του θεραπεύ-
θηκε, καὶ φοβήθηκε ὅλη ἡ γῆ ἀπὸ τὸ θηρίο, **4** καὶ προσκύνησαν τὸ δρά-
κοντα, ποὺ ἔδωσε τὴν ἐξουσία στὸ θηρίο, ἐπίσης προσκύνησαν τὸ θηρίο
λέγοντας: «Ποιός εἶναι ὅμοιος μὲ τὸ θηρίο; Ποιός δύναται νὰ πολεμήσῃ
ἐναντίον του;».

Ἡ ἀλαζονεία καὶ ἡ βλασφημία τοῦ θηρίου

5 Καὶ δόθηκε σ' αὐτὸ στόμα ποὺ νὰ λέγῃ ὑπεροπτικὰ καὶ βλάσφημα
λόγια. Ἐπίσης τοῦ δόθηκε ἐξουσία νὰ κάνῃ πόλεμο σαρανταδύο μῆνες.
6 Καὶ ἄνοιξε τὸ στόμα του γιὰ βλασφημία πρὸς τὸ Θεό, γιὰ νὰ βλα-
σφημήσῃ τ' ὄνομά του καὶ τὸ κατοικητήριό του, ὅσους δηλαδὴ κατοι-
κοῦν στὸν οὐρανό (Οἱ κάτοικοι τοῦ οὐρανοῦ, ἄγγελοι καὶ ἄνθρωποι,
ἀποτελοῦν τὴ σκηνή, τὸ ναό, τὸ κατοικητήριο τοῦ Θεοῦ, ἀφοῦ ὁ Θεὸς
κατοικεῖ ἀνάμεσά τους).

7 Καὶ ἐδόθη αὐτῷ πόλεμον ποιῆσαι μετὰ τῶν ἁγίων καὶ
νικῆσαι αὐτούς. Καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία ἐπὶ πᾶσαν φυλὴν καὶ
λαὸν καὶ γλῶσσαν καὶ ἔθνος. 8 Καὶ προσκυνήσουσιν αὐτὸν
πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, ὧν οὐ γέγραπται τὸ ὄνομα
ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ Ἀρνίου τοῦ ἐσφαγμένου ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.

9 Εἴ τις ἔχει οὖς, ἀκουσάτω. 10 Εἴ τις εἰς αἰχμαλωσίαν *ἀπά -
γει*, εἰς αἰχμαλωσίαν ὑπάγει· εἴ τις ἐν μαχαίρᾳ *ἀποκτέννει*, δεῖ
αὐτὸν ἐν μαχαίρᾳ ἀποκτανθῆναι. Ὧδέ ἐστιν ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ
πίστις τῶν ἁγίων.

11 Καὶ εἶδον ἄλλο θηρίον ἀναβαῖνον ἐκ τῆς γῆς. Καὶ εἶχε
κέρατα *δύο* ὅμοια ἀρνίῳ, καὶ ἐλάλει ὡς δράκων. 12 Καὶ τὴν
ἐξουσίαν τοῦ πρώτου θηρίου πᾶσαν ποιεῖ ἐνώπιον αὐτοῦ. Καὶ
ποιεῖ τὴν γῆν καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ κατοικοῦντας ἵνα προσκυνήσωσι τὸ θηρίον τὸ πρῶτον, οὗ ἐθεραπεύθη ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ. 13 Καὶ ποιεῖ σημεῖα μεγάλα, καὶ πῦρ ἵνα ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ καταβαίνῃ εἰς τὴν γῆν ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων.
14 Καὶ πλανᾷ τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τὰ σημεῖα ἃ
ἐδόθη αὐτῷ ποιῆσαι ἐνώπιον τοῦ θηρίου, λέγων τοῖς κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς ποιῆσαι εἰκόνα τῷ θηρίῳ, ὃς εἶχε τὴν
πληγὴν τῆς μαχαίρας καὶ ἔζησε. 15 Καὶ ἐδόθη αὐτῷ πνεῦμα
δοῦναι τῇ εἰκόνι τοῦ θηρίου, ἵνα καὶ λαλήσῃ ἡ εἰκὼν τοῦ θηρίου καὶ ποιήσῃ, ὅσοι ἐὰν μὴ προσκυνήσωσι τῇ εἰκόνι τοῦ θηρίου, ἵνα ἀποκτανθῶσι. 16 Καὶ ποιεῖ πάντας, τοὺς μικροὺς καὶ
τοὺς μεγάλους, καὶ τοὺς πλουσίους καὶ τοὺς πτωχούς, καὶ τοὺς
ἐλευθέρους καὶ τοὺς δούλους, ἵνα δώσωσιν αὐτοῖς χάραγμα ἐπὶ
τῆς χειρὸς αὐτῶν τῆς δεξιᾶς ἢ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν,

Κατὰ παραχώρησι Θεοῦ προσωρινὴ παγκόσμια ἐπικράτησι τοῦ θηρίου

7 Μάλιστα δόθηκε σ' αὐτὸ (στὸ θηρίο) ἡ ἐξουσία νὰ κάνῃ πόλεμο
ἐναντίον τῶν ἁγίων (τῶν πιστῶν) καὶ νὰ τοὺς νικήσῃ. Ἀκόμη τοῦ δό-
θηκε ἐξουσία πάνω σὲ κάθε φυλὴ καὶ λαὸ καὶ γλῶσσα καὶ ἔθνος. **8** Καὶ
θὰ τὸν προσκυνήσουν (τὸν Ἀντίχριστο, ὁ ὁποῖος ἐμφανίζεται ὡς θηρίο)
ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς γῆς, τῶν ὁποίων τὸ ὄνομα δὲν εἶναι γραμμένο στὸ
βιβλίο τῆς ζωῆς τοῦ Ἀρνίου, τοῦ σφαγμένου (στὴν ἀπόφασι τοῦ Θεοῦ)
ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ κόσμου.

Προτροπὴ γιὰ ὑπομονὴ καὶ πίστι

9 Ὅποιος ἔχει αὐτιά, ἂς ἀκούσῃ. **10** Ὅποιος ὁδηγεῖ σὲ αἰχμαλω-
σία, θὰ ὁδηγηθῇ σὲ αἰχμαλωσία. Ὅποιος παίρνει μαχαίρι καὶ σκοτώ-
νει, αὐτὸς μὲ μαχαίρι πρόκειται νὰ σκοτωθῇ. Ἐδῶ φαίνεται ἡ ὑπομονὴ
καὶ ἡ πίστι τῶν ἁγίων (τῶν πιστῶν). (Οἱ διῶκτες δηλαδὴ καὶ οἱ δή-
μιοι τῶν ἀνθρώπων τοῦ Θεοῦ ὁπωσδήποτε θὰ τιμωρηθοῦν, οἱ δὲ
ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ πρέπει νὰ δείξουν πίστι καὶ ὑπομονή).

Τὸ θηρίο ἀπὸ τὴν ξηρά (ὁ ψευδοπροφήτης)

11 Ὕστερα εἶδα ἕνα ἄλλο θηρίο (τὸν ψευδοπροφήτη καὶ ὑπασπιστὴ
τοῦ Ἀντιχρίστου) ν' ἀνεβαίνῃ ἀπὸ τὴν ξηρά. Καὶ εἶχε δύο κέρατα σὰν
τοῦ ἀρνίου, ἀλλὰ μιλοῦσε σὰν δράκων. **12** Καὶ ἀσκεῖ ὅλη τὴν ἐξουσία
τοῦ πρώτου θηρίου συμφώνως πρὸς τὴ θέλησι ἐκείνου. Καὶ κάνει τὴ γῆ
καὶ τοὺς κατοίκους της νὰ προσκυνήσουν τὸ πρῶτο θηρίο, ποὺ θερα-
πεύθηκε ἡ θανάσιμη πληγή του. **13** Κάνει δὲ μεγάλα σημεῖα, ἀκόμη
καὶ πῦρ νὰ κατεβαίνῃ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ στὴ γῆ μπροστὰ στὰ μάτια τῶν
ἀνθρώπων. **14** Καὶ πλανᾷ τοὺς κατοίκους τῆς γῆς ἐξ αἰτίας τῶν σημεί-
ων, ποὺ τοῦ δόθηκε ἐξουσία νὰ κάνῃ κατὰ τὴ θέλησι τοῦ θηρίου, λέγον-
τας στοὺς κατοίκους τῆς γῆς νὰ κατασκευάσουν ὁμοίωμα (ἄγαλμα ὡς
εἴδωλο) πρὸς τιμὴν τοῦ θηρίου (νὰ θεοποιήσουν δηλαδὴ τὸ θηρίο, τὸν
Ἀντίχριστο), ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν πληγὴ τῆς μαχαίρας καὶ ὅμως ἔζησε.
15 Καὶ τοῦ δόθηκε ἡ δυνατότης νὰ δώσῃ πνεῦμα στὸ ὁμοίωμα τοῦ θη-
ρίου (νὰ ζωοποιήσῃ τὸ ὁμοίωμα τοῦ θηρίου), ὥστε καὶ νὰ ὁμιλήσῃ τὸ
ὁμοίωμα τοῦ θηρίου, καὶ νὰ κάνῃ νὰ θανατωθοῦν ὅσοι δὲν προσκυνή-
σουν τὸ ὁμοίωμα τοῦ θηρίου. **16** Καὶ ἐπιβάλλει σ' ὅλους, τοὺς μικροὺς
καὶ τοὺς μεγάλους, τοὺς πλουσίους καὶ τοὺς πτωχούς, τοὺς ἐλευθέρους
καὶ τοὺς δούλους, νὰ δεχθοῦν στοὺς ἑαυτούς τους χάραγμα (σφραγῖδα
πλήρους ὑποτελείας στὸν Ἀντίχριστο) στὸ δεξί τους χέρι ἢ στὰ μέτωπά
τους, **17** καὶ κανεὶς νὰ μὴ δύναται νὰ ἀγοράσῃ ἢ νὰ πωλήσῃ, παρὰ μό-
νον αὐτὸς ποὺ ἔχει τὸ χάραγμα (τὴ σφραγῖδα), τὸ ὄνομα δηλαδὴ τοῦ
θηρίου ἢ τὸν ἀριθμὸ τοῦ ὀνόματός του.

17 καὶ ἵνα μή τις δύνηται ἀγοράσαι ἢ πωλῆσαι εἰ μὴ ὁ ἔχων
τὸ χάραγμα, τὸ ὄνομα τοῦ θηρίου ἢ τὸν ἀριθμὸν τοῦ ὀνόματος
αὐτοῦ.

18 Ὧδε ἡ σοφία ἐστίν. Ὁ ἔχων νοῦν ψηφισάτω τὸν ἀριθμὸν
τοῦ θηρίου. Ἀριθμὸς γὰρ ἀνθρώπου ἐστί. Καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ
χξϛʹ.

14 Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ τὸ Ἀρνίον ἑστηκὸς ἐπὶ τὸ ὄρος Σιών,
καὶ μετ᾽ αὐτοῦ ἑκατὸν τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες,
ἔχουσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ γε-
γραμμένον ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. 2 Καὶ ἤκουσα *φωνὴν* ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν καὶ ὡς φωνὴν βροντῆς
μεγάλης. Καὶ ἡ φωνὴ ἣν ἤκουσα ὡς κιθαρῳδῶν κιθαριζόντων
ἐν ταῖς κιθάραις αὐτῶν. 3 Καὶ ᾄδουσιν ᾠδὴν καινὴν ἐνώπιον
τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τῶν τεσσάρων ζῴων καὶ τῶν πρεσβυ-
τέρων. Καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο μαθεῖν τὴν ᾠδὴν εἰ μὴ αἱ ἑκατὸν
τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες, οἱ ἠγορασμένοι ἀπὸ τῆς
γῆς. 4 Οὗτοί εἰσιν οἳ μετὰ γυναικῶν οὐκ ἐμολύνθησαν· παρθέ-
νοι γάρ εἰσιν. Οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκολουθοῦντες τῷ Ἀρνίῳ ὅπου ἂν
ὑπάγῃ. Οὗτοι ἠγοράσθησαν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἀπαρχὴ τῷ
Θεῷ καὶ τῷ Ἀρνίῳ. 5 Καὶ οὐχ εὑρέθη ψεῦδος ἐν τῷ στόματι
αὐτῶν· ἄμωμοι γάρ εἰσιν.

6 Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον πετόμενον ἐν μεσουρανήματι,
ἔχοντα εὐαγγέλιον αἰώνιον εὐαγγελίσαι ἐπὶ τοὺς καθημένους
ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐπὶ πᾶν ἔθνος καὶ φυλὴν καὶ γλῶσσαν καὶ λα-
όν, 7 λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ· Φοβήθητε τὸν Κύριον καὶ δότε
αὐτῷ δόξαν, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς κρίσεως αὐτοῦ, καὶ προσκυ-
νήσατε τῷ ποιήσαντι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασ-
σαν καὶ πηγὰς ὑδάτων.

8 Καὶ ἄλλος, δεύτερος, ἄγγελος ἠκολούθησε λέγων· Ἔπεσεν,
ἔπεσε Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, ἣ ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορ-
νείας αὐτῆς πεπότικε πάντα ἔθνη.

Ὁ ἀριθμὸς τοῦ θηρίου (τοῦ Ἀντιχρίστου)

18 Ἐδῶ φαίνεται ἡ σοφία. Ὅποιος ἔχει νοῦ, ἂς ἑρμηνεύσῃ τὸν ἀρι-
θμὸ τοῦ θηρίου. Εἶναι δὲ ἀριθμὸς ἀνθρώπου. Καὶ εἶναι ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ
(τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ Ἀντιχρίστου) χξστ′ (666).

Τὸ Ἀρνίον καὶ οἱ 144 000 ἐκλεκτοὶ τῶν ἐκλεκτῶν

14 Ἔπειτα κοίταξα, καὶ ἰδοὺ τὸ Ἀρνίον στεκόταν στὸ ὄρος Σιών,
καὶ μαζί του ἑκατὸν σαράντα τέσσερες χιλιάδες, ποὺ εἶχαν τὸ
ὄνομά του καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Πατέρα του γραμμένο στὰ μέτωπά τους.
2 Καὶ ἄκουσα φωνὴ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ σὰν βοὴ καταρρακτῶν καὶ σὰν βοὴ
δυνατῆς βροντῆς. Ἐπίσης ἡ φωνή, ποὺ ἄκουσα, ἦταν σὰν τὴ μουσικὴ
κιθαριστῶν, ποὺ παίζουν μὲ τὶς κιθάρες τους. **3** Ψάλλουν δὲ (οἱ οὐρά-
νιοι ὑμνῳδοὶ) καινούργιο ᾆσμα ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τῶν
τεσσάρων ζῳομόρφων ὄντων (ἀγγέλων) καὶ τῶν πρεσβυτέρων. Καὶ
κανεὶς δὲν μποροῦσε νὰ μάθῃ τὸ ᾆσμα, παρὰ μόνον οἱ ἑκατὸν σαράντα
τέσσερες χιλιάδες, οἱ ἐξαγορασμένοι ἀπὸ τὴ γῆ. **4** Αὐτοὶ εἶναι ἐκεῖνοι,
ποὺ δὲν μολύνθηκαν μὲ γυναῖκες. Εἶναι δηλαδὴ παρθένοι. Αὐτοὶ εἶναι
ἐκεῖνοι, ποὺ ἀκολουθοῦν τὸ Ἀρνίον, ὅπου καὶ ἂν πηγαίνῃ. Αὐτοὶ ἐξα-
γοράσθηκαν ἀπὸ τὴν ἀνθρωπότητα ὡς ἐκλεκτότερη προσφορὰ γιὰ τὸ
Θεὸ καὶ τὸ Ἀρνίον. **5** Ἀκόμη καὶ στὸ στόμα τους δὲν βρέθηκε κακό
(Δὲν ἁμάρτησαν οὔτε μὲ λόγια). Εἶναι δηλαδὴ ἄψογοι.

Μηνύματα τριῶν ἀγγέλων

6 Εἶδα ἐπίσης ἕνα ἄλλο ἄγγελο νὰ πετᾷ μεσουρανίς. Εἶχε οὐράνιο
ἄγγελμα γιὰ νὰ διαλαλήσῃ στοὺς κατοίκους τῆς γῆς, καὶ μάλιστα σὲ
κάθε ἔθνος καὶ φυλὴ καὶ γλῶσσα καὶ λαό. **7** Ἔλεγε μεγαλοφώνως:
«Φοβηθῆτε τὸν Κύριο καὶ δοξάσετε αὐτόν, διότι ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς κρί-
σεώς του, καὶ προσκυνήσετε ἐκεῖνον, ποὺ δημιούργησε τὸν οὐρανὸ καὶ
τὴ γῆ καὶ τὴ θάλασσα καὶ τὶς πηγὲς τῶν ὑδάτων».
8 Τότε ἕνας ἄλλος ἄγγελος, δεύτερος, ἀκολούθησε καὶ εἶπε: «Ἔπε-
σε, ἔπεσε ἡ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, ἡ ὁποία ἀπὸ τὸ μεθυστικὸ κρασὶ τῆς
πορνείας της πότισε ὅλα τὰ ἔθνη».

9 Καὶ ἄλλος ἄγγελος, τρίτος, ἠκολούθησεν αὐτοῖς λέγων ἐν
φωνῇ μεγάλῃ· Εἴ τις προσκυνεῖ τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα
αὐτοῦ, καὶ λαμβάνει τὸ χάραγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ ἢ ἐπὶ
τὴν χεῖρα αὐτοῦ, 10 καὶ αὐτὸς πίεται ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ
τοῦ Θεοῦ τοῦ κεκερασμένου ἀκράτου ἐν τῷ ποτηρίῳ τῆς ὀργῆς
αὐτοῦ, καὶ βασανισθήσεται ἐν πυρὶ καὶ θείῳ ἐνώπιον τῶν
ἁγίων ἀγγέλων καὶ ἐνώπιον τοῦ Ἀρνίου. 11 Καὶ ὁ καπνὸς τοῦ
βασανισμοῦ αὐτῶν εἰς αἰῶνας αἰώνων ἀναβαίνει, καὶ οὐκ
ἔχουσιν ἀνάπαυσιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς οἱ προσκυνοῦντες τὸ
θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ εἴ τις λαμβάνει τὸ χάραγμα
τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ.

12 Ὧδε ἡ ὑπομονὴ τῶν ἁγίων ἐστίν, οἱ τηροῦντες τὰς
ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν πίστιν Ἰησοῦ.
13 Καὶ ἤκουσα φωνῆς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης· Γράψον·
Μακάριοι οἱ νεκροὶ οἱ ἐν Κυρίῳ ἀποθνῄσκοντες ἀπ' ἄρτι. Ναί,
λέγει τὸ Πνεῦμα, ἵνα ἀναπαύσωνται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν, τὰ
δὲ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν.

14 Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ νεφέλη λευκή, καὶ ἐπὶ τὴν νεφέλην
καθήμενος ὅμοιος υἱῷ ἀνθρώπου, ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ
στέφανον χρυσοῦν καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δρέπανον ὀξύ. 15 Καὶ
ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ, κράζων ἐν φωνῇ μεγάλῃ
τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῆς νεφέλης· Πέμψον τὸ δρέπανόν σου καὶ
θέρισον, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα τοῦ θερίσαι, ὅτι ἐξηράνθη ὁ θερισμὸς
τῆς γῆς. 16 Καὶ ἔβαλεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τὴν νεφέλην τὸ δρέ-
πανον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐθερίσθη ἡ γῆ.
17 Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν τῷ
οὐρανῷ, ἔχων καὶ αὐτὸς δρέπανον ὀξύ. 18 Καὶ ἄλλος ἄγγελος
ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου, ἔχων ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ πυρός, καὶ
ἐφώνησε κραυγῇ μεγάλῃ τῷ ἔχοντι τὸ δρέπανον τὸ ὀξὺ λέγων·
Πέμψον σου τὸ δρέπανον τὸ ὀξὺ καὶ τρύγησον τοὺς βότρυας
τῆς ἀμπέλου τῆς γῆς, ὅτι ἤκμασεν ἡ σταφυλὴ τῆς γῆς. 19 Καὶ
ἔβαλεν ὁ ἄγγελος τὸ δρέπανον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐτρύγη-
σε τὴν ἄμπελον τῆς γῆς, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν ληνὸν τοῦ θυμοῦ
τοῦ Θεοῦ τὴν μεγάλην. 20 Καὶ ἐπατήθη ἡ ληνὸς ἔξω τῆς πό-
λεως, καὶ ἐξῆλθεν αἷμα ἐκ τῆς ληνοῦ ἄχρι τῶν χαλινῶν τῶν
ἵππων ἀπὸ σταδίων χιλίων ἑξακοσίων.

9 Καὶ ἕνας ἄλλος ἄγγελος, τρίτος, ἀκολούθησε σ' αὐτοὺς λέγοντας
μεγαλοφώνως: «Ὅποιος προσκυνεῖ τὸ θηρίο καὶ τὸ ὁμοίωμά του (τὸ
εἴδωλό του), καὶ λαμβάνει τὸ χάραγμα (τὴ σφραγῖδα) στὸ μέτωπό του
ἢ στὸ χέρι του, **10** καὶ αὐτὸς (ὅπως ἡ Βαβυλὼν) θὰ πιῇ ἀπὸ τὸ κρασὶ
τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ, ποὺ ἔχει μπεῖ ἀνέρωτο καὶ πολὺ δυνατὸ μέσα στὸ
ποτήρι τῆς ὀργῆς του, καὶ θὰ βασανίζεται μὲ φωτιὰ καὶ θειάφι ἐνώπιον
τῶν ἁγίων ἀγγέλων καὶ ἐνώπιον τοῦ Ἀρνίου. **11** Καὶ ὁ καπνὸς τοῦ βα-
σανισμοῦ τους ἀνεβαίνει αἰωνίως, καὶ δὲν ἔχουν ἀνάπαυσι ἡμέρα καὶ νύ-
κτα ὅσοι προσκυνοῦν τὸ θηρίο καὶ τὸ ὁμοίωμά του (τὸ εἴδωλό του),
καὶ ὅποιος λαμβάνει τὸ χάραγμα (τὴ σφραγῖδα) τοῦ ὀνόματός του».

Ἐνθαρρυντικοὶ λόγοι

12 Ἐδῶ φαίνεται ἡ ὑπομονὴ τῶν ἁγίων (τῶν πιστῶν), αὐτῶν ποὺ
φυλάττουν τὶς ἐντολὲς τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν Πίστι τοῦ Ἰησοῦ.
13 Ἄκουσα ἐπίσης φωνὴ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ποὺ ἔλεγε: «Γράψε: Οἱ νε-
κροί, οἱ ὁποῖοι πεθαίνουν μὲ πίστι στὸν Κύριο, εἶναι εὐτυχεῖς ἀπὸ τώ-
ρα (ἀπὸ τὴν ὥρα τοῦ δυσαρέστου γεγονότος τοῦ θανάτου). Ναί, λέγει
τὸ Πνεῦμα, διότι ἀναπαύονται ἀπὸ τοὺς κόπους τους, καὶ τὰ ἔργα τους
τοὺς συνοδεύουν (ὡς συνήγοροί τους)».

Θερισμὸς καὶ τρυγητὸς τοῦ κόσμου

14 Κοίταξα τότε, καὶ ἰδοὺ ἕνα λευκὸ σύννεφο, καὶ πάνω στὸ σύννε-
φο καθόταν κάποιος ὅμοιος μὲ υἱὸν ἀνθρώπου. Πάνω στὸ κεφάλι του
εἶχε στεφάνι χρυσό, καὶ στὸ χέρι του δρεπάνι κοφτερό. **15** Ἕνας ἄλλος
ἄγγελος βγῆκε τότε ἀπὸ τὸ ναὸ καὶ ἔκραζε μὲ φωνὴ μεγάλη στὸν κα-
θήμενο πάνω στὸ σύννεφο: «Βάλε τὸ δρεπάνι σου καὶ θέρισε, διότι
ἦλθεν ἡ ὥρα τοῦ θερισμοῦ, διότι τὰ σπαρτὰ γιὰ θερισμὸ ὡρίμασαν τε-
λείως». **16** Τότε ὁ καθήμενος πάνω στὸ σύννεφο ἔθεσε τὸ δρεπάνι του
στὴ γῆ καὶ θερίσθηκε ἡ γῆ.
17 Καὶ ἄλλος ἄγγελος βγῆκε ἀπὸ τὸν οὐράνιο ναό, κρατώντας καὶ
αὐτὸς δρεπάνι κοφτερό. **18** Ἀκόμη ἕνας ἄλλος ἄγγελος βγῆκε ἀπὸ τὸ
θυσιαστήριο, ποὺ εἶχε ἐξουσία στὴ φωτιά, καὶ φώναξε μὲ κραυγὴ μεγά-
λη σ' ἐκεῖνον, ποὺ κρατοῦσε τὸ κοφτερὸ δρεπάνι, λέγοντας: «Βάλε τὸ
κοφτερὸ δρεπάνι σου καὶ τρύγησε τὰ σταφύλια ἀπὸ τὰ κλήματα τῆς
γῆς, διότι ὡρίμασαν τὰ σταφύλια τῆς γῆς». **19** Καὶ ἔθεσε ὁ ἄγγελος τὸ
δρεπάνι του στὴ γῆ καὶ τρύγησε τὰ κλήματα τῆς γῆς καὶ ἔρριξε (τὰ
σταφύλια) στὸ μεγάλο πατητήρι τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ. **20** Καὶ πατήθη-
κε τὸ πατητήρι ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι, καὶ ἔρρευσε αἷμα ἀπὸ τὸ πατητήρι
(καὶ ὑψώθηκε) μέχρι τὰ χαλινάρια τῶν ἵππων σὲ ἔκτασι χιλίων ἑξακο-
σίων σταδίων (τριακοσίων χιλιομέτρων περίπου).

15 Καὶ εἶδον ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ μέγα καὶ θαυμα-
στόν, ἀγγέλους ἑπτὰ ἔχοντας πληγὰς ἑπτὰ τὰς ἐσχάτας,
ὅτι ἐν αὐταῖς ἐτελέσθη ὁ θυμὸς τοῦ Θεοῦ.
2 Καὶ εἶδον ὡς θάλασσαν ὑαλίνην μεμιγμένην πυρί, καὶ
τοὺς νικῶντας ἐκ τοῦ θηρίου καὶ ἐκ τῆς εἰκόνος αὐτοῦ καὶ ἐκ
τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἑστῶτας ἐπὶ τὴν θάλασσαν
τὴν ὑαλίνην, ἔχοντας τὰς κιθάρας τοῦ Θεοῦ. 3 Καὶ ᾄδουσι τὴν
ᾠδὴν Μωυσέως τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ᾠδὴν τοῦ Ἀρνίου
λέγοντες· Μεγάλα καὶ φοβερὰ τὰ ἔργα σου, Κύριε ὁ Θεὸς ὁ
παντοκράτωρ. Δίκαιαι καὶ ἀληθιναὶ αἱ ὁδοί σου, ὁ Βασιλεὺς
τῶν ἐθνῶν. 4 Τίς οὐ μὴ φοβηθῇ, Κύριε, καὶ δοξάσῃ τὸ ὄνομά
σου; Ὅτι μόνος ὅσιος. Ὅτι πάντα τὰ ἔθνη ἥξουσι καὶ προσκυ-
νήσουσιν ἐνώπιόν σου, ὅτι τὰ δικαιώματά σου ἐφανερώθησαν.
5 Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἠνοίγη ὁ ναὸς τῆς σκηνῆς τοῦ
μαρτυρίου ἐν τῷ οὐρανῷ, 6 καὶ ἐξῆλθον οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι οἱ
ἔχοντες τὰς ἑπτὰ πληγὰς ἐκ τοῦ ναοῦ, οἳ ἦσαν ἐνδεδυμένοι λί-
νον καθαρὸν λαμπρὸν καὶ περιεζωσμένοι περὶ τὰ στήθη ζώνας
χρυσᾶς. 7 Καὶ ἓν ἐκ τῶν τεσσάρων ζῴων ἔδωκε τοῖς ἑπτὰ ἀγγέ-
λοις ἑπτὰ φιάλας χρυσᾶς γεμούσας τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ
ζῶντος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. 8 Καὶ ἐγεμίσθη ὁ ναὸς ἐκ
τοῦ καπνοῦ ἐκ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ.
9 Καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν ἄχρι τελεσθῶσιν
αἱ ἑπτὰ πληγαὶ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων.

16 Καὶ ἤκουσα μεγάλης φωνῆς ἐκ τοῦ ναοῦ λεγούσης τοῖς
ἑπτὰ ἀγγέλοις· Ὑπάγετε καὶ ἐκχέατε τὰς ἑπτὰ φιάλας
τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν γῆν.
2 Καὶ ἀπῆλθεν ὁ πρῶτος καὶ ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς
τὴν γῆν. Καὶ ἐγένετο ἕλκος κακὸν καὶ πονηρὸν ἐπὶ τοὺς
ἀνθρώπους τοὺς ἔχοντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ τοὺς
προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ.

Οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι καὶ οἱ ἑπτὰ πληγὲς καὶ φιάλες

15 Ἔπειτα εἶδα ἕνα ἄλλο σημεῖο στὸν οὐρανὸ μεγάλο καὶ φοβερό,
ἑπτὰ ἀγγέλους, οἱ ὁποῖοι ἦταν ἐντεταλμένοι γιὰ τὶς ἑπτὰ πληγὲς
τὶς τελευταῖες, διότι μ' αὐτὲς ἔφθασε στὸ ἀποκορύφωμα καὶ στὸ τέλος
ὁ θυμὸς τοῦ Θεοῦ.
2 Ἐπίσης εἶδα σὰν γυάλινη θάλασσα ἀνάμικτη μὲ φωτιά. Καὶ ὅσους
ἀπὸ τὸν ἀγῶνα ἐναντίον τοῦ θηρίου καὶ τοῦ ὁμοιώματός του (τοῦ εἰδώ-
λου του) καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ὀνόματός του ἀναδεικνύονται νικηταὶ εἶδα
νὰ στέκωνται στὴ θάλασσα τὴ γυάλινη καὶ νὰ κρατοῦν θεϊκὲς κιθάρες.
3 Καὶ ψάλλουν κατὰ τὴν ᾠδὴ τοῦ Μωυσῆ, τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ, ᾠδὴ
στὸ Ἀρνίον λέγοντας: «Μεγάλα καὶ θαυμαστὰ εἶναι τὰ ἔργα σου, Κύ-
ριε Θεὲ παντοκράτορ. Δίκαιοι καὶ εὐθεῖς εἶναι οἱ δρόμοι σου, Βασιλεῦ
τῶν ἐθνῶν. **4** Ποιός δὲν θὰ φοβηθῆ, Κύριε, καὶ δὲν θὰ δοξάσῃ τὸ ὄνο-
μά σου; Ἀσφαλῶς εἶσαι ὁ μόνος ἅγιος. Ἀσφαλῶς ὅλα τὰ ἔθνη θὰ
ἔλθουν καὶ θὰ προσκυνήσουν ἐνώπιόν σου, διότι οἱ δικαιοσύνες σου φα-
νερώθηκαν (οἱ δίκαιες κρίσεις σου ἐκδηλώθηκαν)».
5 Καὶ μετὰ ἀπ' αὐτὰ κοίταξα, καὶ ὁ ναός, ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου,
στὸν οὐρανὸ ἄνοιξε, **6** καὶ βγῆκαν ἀπὸ τὸ ναὸ οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι οἱ ἐντε-
ταλμένοι γιὰ τὶς ἑπτὰ πληγές. Φοροῦσαν ἐνδύματα λινὰ καθαρὰ λαμ-
πρά, καὶ γύρω ἀπὸ τὰ στήθη τους ἦταν ζωσμένοι μὲ χρυσὲς ζῶνες.
7 Ἕνα δὲ ἀπὸ τὰ τέσσερα ζῳόμορφα ὄντα (ἀγγέλους) ἔδωσε στοὺς
ἑπτὰ ἀγγέλους ἑπτὰ χρυσὲς φιάλες γεμᾶτες ἀπὸ τὸ θυμὸ τοῦ Θεοῦ ποὺ
ζῇ στοὺς ἀπεράντους αἰῶνες. **8** Καὶ ὁ ναὸς γέμισε ἀπὸ ἐκθαμβωτικὸ
σύννεφο σχηματιζόμενο ἀπὸ τὴν ἀκτινοβολία τοῦ Θεοῦ καὶ ἀπὸ τὴ λάμ-
ψι του. **9** Καὶ κανεὶς δὲν μποροῦσε νὰ εἰσέλθῃ στὸ ναὸ μέχρις ὅτου συμ-
πληρωθοῦν οἱ ἑπτὰ πληγὲς τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων.

Οἱ πρῶτες πέντε φιάλες τῆς θείας ὀργῆς
Ἀμετανοησία καὶ βλασφημία

16 Καὶ ἄκουσα μιὰ δυνατὴ φωνὴ ἀπὸ τὸ ναὸ νὰ λέγῃ στοὺς ἑπτὰ
ἀγγέλους: «Πηγαίνετε καὶ ἀδειάσετε τὶς ἑπτὰ φιάλες τοῦ θυμοῦ
τοῦ Θεοῦ στὴ γῆ».
2 Καὶ πῆγε ὁ πρῶτος καὶ ἄδειασε τὴ φιάλη του στὴ γῆ. Καὶ παρου-
σιάσθηκε μία πληγὴ ἄσχημη καὶ ὀδυνηρὴ στοὺς ἀνθρώπους, ποὺ εἶχαν
τὸ χάραγμα (τὴ σφραγῖδα) τοῦ θηρίου καὶ προσκυνοῦσαν τὸ ὁμοίωμά
του (τὸ εἴδωλό του).

3 Καὶ ὁ δεύτερος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν
θάλασσαν. Καὶ ἐγένετο αἷμα ὡς νεκροῦ, καὶ πᾶσα ψυχὴ ζῶσα
ἀπέθανεν ἐν τῇ θαλάσσῃ.

4 Καὶ ὁ τρίτος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τοὺς ποταμοὺς
καὶ εἰς τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων. Καὶ ἐγένετο αἷμα. 5 Καὶ ἤκου-
σα τοῦ ἀγγέλου τῶν ὑδάτων λέγοντος· Δίκαιος εἶ, ὁ Ὢν καὶ ὁ
Ἦν, ὁ ὅσιος, ὅτι ταῦτα ἔκρινας. 6 Ὅτι αἷμα ἁγίων καὶ προ-
φητῶν ἐξέχεαν, καὶ αἷμα αὐτοῖς ἔδωκας πιεῖν. Ἄξιοί εἰσι.
7 Καὶ ἤκουσα τοῦ θυσιαστηρίου λέγοντος· Ναί, Κύριε ὁ Θεὸς ὁ
παντοκράτωρ, ἀληθιναὶ καὶ δίκαιαι αἱ κρίσεις σου.

8 Καὶ ὁ τέταρτος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἥλιον. Καὶ
ἐδόθη αὐτῷ καυματίσαι ἐν πυρὶ τοὺς ἀνθρώπους. 9 Καὶ ἐκαυ-
ματίσθησαν οἱ ἄνθρωποι καῦμα μέγα, καὶ ἐβλασφήμησαν οἱ
ἄνθρωποι τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ τοῦ ἔχοντος ἐξουσίαν ἐπὶ τὰς
πληγὰς ταύτας, καὶ οὐ μετενόησαν δοῦναι αὐτῷ δόξαν.

10 Καὶ ὁ πέμπτος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον
τοῦ θηρίου. Καὶ ἐγένετο ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἐσκοτωμένη. Καὶ
ἐμασῶντο τὰς γλώσσας αὐτῶν ἐκ τοῦ πόνου. 11 Καὶ ἐβλασφή-
μησαν τὸν Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ἐκ τῶν πόνων αὐτῶν καὶ ἐκ τῶν
ἑλκῶν αὐτῶν, καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν.

12 Καὶ ὁ ἕκτος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν
μέγαν τὸν Εὐφράτην. Καὶ ἐξηράνθη τὸ ὕδωρ αὐτοῦ, ἵνα ἑτοι-
μασθῇ ἡ ὁδὸς τῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου. 13 Καὶ
εἶδον ἐκ τοῦ στόματος τοῦ δράκοντος καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ
θηρίου καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ψευδοπροφήτου πνεύματα τρία
ἀκάθαρτα ὡς βάτραχοι. 14 Εἰσὶ γὰρ πνεύματα δαιμονίων ποι-
οῦντα σημεῖα, ἃ ἐκπορεύεται ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς οἰκουμέ-
νης ὅλης συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον τῆς ἡμέρας ἐκεί-
νης τῆς μεγάλης τοῦ Θεοῦ τοῦ παντοκράτορος.

15 Ἰδοὺ ἔρχομαι ὡς κλέπτης. Μακάριος ὁ γρηγορῶν καὶ
τηρῶν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἵνα μὴ γυμνὸς περιπατῇ καὶ βλέπωσι
τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ.

16 Καὶ συνήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον
Ἑβραϊστὶ Ἁρμαγεδών.

3 Ὁ δεύτερος δὲ ἄγγελος ἄδειασε τὴ φιάλη του στὴ θάλασσα. Καὶ ἡ
θάλασσα μεταβλήθηκε σὲ αἷμα σὰν φονευμένου ἀνθρώπου, καὶ κάθε
ζωντανὴ ὕπαρξι στὴ θάλασσα πέθανε.
4 Ὁ τρίτος δὲ ἄγγελος ἄδειασε τὴ φιάλη του στοὺς ποταμοὺς καὶ
στὶς πηγὲς τῶν ὑδάτων. Καὶ μεταβλήθηκαν σὲ αἷμα. **5** Καὶ ἄκουσα τὸν
ἄγγελο τῶν ὑδάτων νὰ λέγῃ: «Δίκαιος εἶσαι σύ, ὁ Ὢν καὶ ὁ Ἦν, ὁ
ἅγιος, στὶς τιμωρητικὲς αὐτὲς ἐνέργειές σου. **6** Διότι ἔχυσαν αἷμα
ἁγίων καὶ προφητῶν, γι' αὐτὸ αἷμα τοὺς ἔδωσες νὰ πιοῦν. Τὸ ἀξίζουν».
7 Ἐπίσης ἄκουσα τὸ θυσιαστήριο νὰ λέγῃ: «Ναί, Κύριε Θεὲ παντο-
κράτορ, ὀρθὲς καὶ δίκαιες εἶναι οἱ τιμωρητικὲς ἐνέργειές σου».
8 Ὁ τέταρτος δὲ ἄγγελος ἄδειασε τὴ φιάλη του στὸν ἥλιο. Καὶ τοῦ
ἐπετράπη νὰ καύσῃ τοὺς ἀνθρώπους μὲ θερμότητα. **9** Καὶ κάηκαν οἱ
ἄνθρωποι μὲ καῦμα μεγάλο. Καὶ βλασφήμησαν οἱ ἄνθρωποι τὸ ὄνομα
τοῦ Θεοῦ, ποὺ εἶχε ἐξουσία σ' αὐτὲς τὶς πληγές, καὶ δὲν μετανόησαν
ὥστε νὰ τὸν δοξάσουν.
10 Ὁ πέμπτος δὲ ἄγγελος ἄδειασε τὴ φιάλη του στὸ θρόνο τοῦ θη-
ρίου (τοῦ Ἀντιχρίστου). Καὶ ἡ βασιλεία του συνετρίβη. Καὶ μασοῦσαν
τὶς γλῶσσες τους ἀπὸ τὸν πόνο. **11** Καὶ βλασφήμησαν τὸ Θεὸ τοῦ
οὐρανοῦ ἐξ αἰτίας τῶν συμφορῶν τους καὶ ἐξ αἰτίας τῶν πληγῶν τους,
καὶ δὲν μετανόησαν γιὰ τὰ ἔργα τους.

Ἡ ἕκτη φιάλη καὶ τὰ τρία ἀκάθαρτα πνεύματα

12 Ὁ ἕκτος δὲ ἄγγελος ἄδειασε τὴ φιάλη του στὸν ποταμὸ τὸ με-
γάλο τὸν Εὐφράτη. Καὶ ξεράθηκε τὸ νερό του, γιὰ νὰ ἑτοιμασθῇ ὁ δρό-
μος γιὰ τοὺς βασιλεῖς ἀπὸ τὴν Ἀνατολή. **13** Καὶ εἶδα νὰ βγαίνουν ἀπὸ
τὸ στόμα τοῦ δράκοντος καὶ ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ θηρίου καὶ ἀπὸ τὸ στό-
μα τοῦ ψευδοπροφήτου τρία ἀκάθαρτα πνεύματα σὰν βάτραχοι.
14 Εἶναι δὲ πνεύματα δαιμονικά, ποὺ κάνουν σημεῖα, καὶ ἀποστέλλονται
στοὺς βασιλεῖς ὅλης τῆς οἰκουμένης, γιὰ νὰ τοὺς συγκεντρώσουν γιὰ τὸν
πόλεμο τῆς ἡμέρας ἐκείνης τῆς μεγάλης τοῦ Θεοῦ τοῦ παντοκράτορος.
15 Προσέξετε, ἔρχομαι σὰν κλέπτης (αἰφνιδίως). Μακάριος ἐκεῖνος,
ὁ ὁποῖος ἀγρυπνεῖ καὶ παραμένει ντυμένος, διότι δὲν θὰ περιπατῇ γυ-
μνὸς καὶ δὲν θὰ βλέπουν τὴν ἀσχημία του.
16 Καὶ τοὺς συγκέντρωσαν (τὰ τρία δαιμονικὰ πνεύματα τοὺς βασι-
λεῖς) στὸν τόπο, ποὺ λέγεται στὰ ἑβραϊκὰ Ἁρμαγεδών.

17 Καὶ ὁ ἕβδομος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἀέρα. Καὶ
ἐξῆλθε φωνὴ μεγάλη ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θρόνου
λέγουσα· Γέγονε! 18 Καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ
βρονταί. Καὶ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, οἷος οὐκ ἐγένετο ἀφ᾽ οὗ οἱ
ἄνθρωποι ἐγένοντο ἐπὶ τῆς γῆς. Τηλικοῦτος σεισμός, οὕτω μέ-
γας! 19 Καὶ ἐγένετο ἡ πόλις ἡ μεγάλη εἰς τρία μέρη. Καὶ αἱ
πόλεις τῶν ἐθνῶν ἔπεσαν. Καὶ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη ἐμνήσθη
ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ δοῦναι αὐτῇ τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ
τῆς ὀργῆς αὐτοῦ. 20 Καὶ πᾶσα νῆσος ἔφυγε, καὶ ὄρη οὐχ εὑρέ-
θησαν. 21 Καὶ χάλαζα μεγάλη ὡς ταλαντιαία καταβαίνει ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους! Καὶ ἐβλασφήμησαν οἱ
ἄνθρωποι τὸν Θεὸν ἐκ τῆς πληγῆς τῆς χαλάζης, ὅτι μεγάλη
ἐστὶν ἡ πληγὴ αὕτη σφόδρα.

17 Καὶ ἦλθεν εἷς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόντων τὰς
ἑπτὰ φιάλας, καὶ ἐλάλησε μετ᾽ ἐμοῦ λέγων· Δεῦρο δείξω
σοι τὸ κρίμα τῆς πόρνης τῆς μεγάλης τῆς καθημένης ἐπὶ ὑδά-
των πολλῶν, 2 μεθ᾽ ἧς ἐπόρνευσαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ
ἐμεθύσθησαν οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἐκ τοῦ οἴνου τῆς πορ-
νείας αὐτῆς.

3 Καὶ ἀπήνεγκέ με εἰς ἔρημον ἐν πνεύματι. Καὶ εἶδον γυ-
ναῖκα καθημένην ἐπὶ τὸ θηρίον τὸ κόκκινον, γέμον ὀνόματα
βλασφημίας, ἔχον κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα. 4 Καὶ ἡ
γυνὴ ἦν περιβεβλημένη πορφυροῦν καὶ κόκκινον καὶ κεχρυσω-
μένη χρυσίῳ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαργαρίταις, ἔχουσα ποτήριον
χρυσοῦν ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς, γέμον βδελυγμάτων, καὶ τὰ ἀκά-
θαρτα τῆς πορνείας τῆς γῆς, 5 καὶ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῆς ὄνο-
μα γεγραμμένον μυστήριον· Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, ἡ μήτηρ τῶν
πορνῶν καὶ τῶν βδελυγμάτων τῆς γῆς. 6 Καὶ εἶδον τὴν γυ-
ναῖκα μεθύουσαν ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ἁγίων καὶ ἐκ τοῦ αἵματος
τῶν μαρτύρων Ἰησοῦ. Καὶ ἐθαύμασα ἰδὼν αὐτὴν θαῦμα μέγα.

7 Καὶ εἶπέ μοι ὁ ἄγγελος· Διατί ἐθαύμασας; Ἐγὼ ἐρῶ σοι τὸ
μυστήριον τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ θηρίου τοῦ βαστάζοντος
αὐτήν, τοῦ ἔχοντος τὰς ἑπτὰ κεφαλὰς καὶ τὰ δέκα κέρατα. 8 Τὸ

Ἡ ἑβδόμη φιάλη καὶ τιμωρία τῶν πόλεων, μάλιστα τῆς Βαβυλῶνος

17 Ὁ δὲ ἕβδομος ἄγγελος ἄδειασε τὴ φιάλη του στὸν ἀέρα. Καὶ
φωνὴ δυνατὴ βγῆκε ἀπὸ τὸ ναὸ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τὸ θρόνο, ἡ ὁποία
ἔλεγε: «Ἔγινε!». **18** Καὶ προκλήθηκαν ἀστραπὲς καὶ φωνὲς καὶ βρον-
τές. Ἐπίσης ἔγινε μεγάλος σεισμός, τέτοιος ποὺ δὲν ἔγινε ἀφ' ὅτου οἱ
ἄνθρωποι ὑπῆρξαν στὴ γῆ. Τόσος σεισμός, τόσο μεγάλος! **19** Καὶ ἡ πό-
λι ἡ μεγάλη ἔγινε τρία κομμάτια. Καὶ οἱ πόλεις τῶν ἐθνῶν ἔπεσαν. Καὶ
τὴ Βαβυλῶνα τὴ μεγάλη θυμήθηκε ὁ Θεός, γιὰ νὰ τῆς δώσῃ νὰ πιῇ
ἀπὸ τὸ ποτήρι μὲ τὸ ἀφὺ κρασὶ τῆς ὀργῆς του. **20** Καὶ ὅλα τὰ νησιὰ
ἔφυγαν ἀπὸ τὴ θέσι τους, καὶ τὰ ὄρη δὲν βρέθηκαν στὴ θέσι τους.
21 Καὶ χαλάζι μεγάλο βαρὺ σὰν τάλαντο (42 κιλὰ περίπου) ἔπεσε ἀπὸ
τὸν οὐρανὸ πάνω στοὺς ἀνθρώπους! Καὶ βλασφήμησαν οἱ ἄνθρωποι τὸ
Θεὸ ἐξ αἰτίας τῆς συμφορᾶς ποὺ προκάλεσε τὸ χαλάζι, διότι αὐτὴ ἡ
συμφορὰ ἦταν πάρα πολὺ μεγάλη.

Ἡ ὀπτασία τῆς μεγάλης πόρνης Βαβυλῶνος καὶ τοῦ θηρίου

17 Ἦλθε δὲ ἕνας ἀπὸ τοὺς ἑπτὰ ἀγγέλους, ποὺ κρατοῦσαν τὶς ἑπτὰ
φιάλες, καὶ μίλησε μαζί μου λέγοντας: «Ἔλα νὰ σοῦ δείξω τὴν
τιμωρία τῆς πόρνης τῆς μεγάλης, ποὺ κάθεται σὲ τόπο μὲ πολλὰ νερά.
2 Μαζί της πόρνευσαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ μέθυσαν οἱ κάτοικοι τῆς
γῆς ἀπὸ τὸ κρασὶ τῆς πορνείας της».
3 Καὶ μὲ μετέφερε πνευματικῶς (ὄχι σωματικῶς) σὲ μιὰ ἔρημο. Καὶ
εἶδα μιὰ γυναῖκα πάνω στὸ κόκκινο θηρίο, ποὺ ἦταν γεμᾶτο βλάσφημα
ὀνόματα, καὶ εἶχε ἑπτὰ κεφάλια καὶ δέκα κέρατα. **4** Ἡ δὲ γυναῖκα
ἦταν ντυμένη στὴν πορφύρα καὶ στὸ κόκκινο, καὶ στολισμένη μὲ χρυ-
σάφι καὶ πολυτίμους λίθους καὶ μαργαριτάρια. Καὶ στὸ χέρι της κρα-
τοῦσε χρυσὸ ποτήρι γεμᾶτο μὲ βδελύγματα καὶ τὶς ἀκαθαρσίες τῆς πορ-
νείας τῆς γῆς. **5** Καὶ στὸ μέτωπό της ἦταν γραμμένο μυστηριῶδες
(ἀλληγορικὸ) ὄνομα: «Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, ἡ μητέρα τῶν πορνῶν καὶ
τῶν βδελυγμάτων τῆς γῆς». **6** Καὶ εἶδα τὴ γυναῖκα νὰ μεθάῃ ἀπὸ τὸ
αἷμα τῶν ἁγίων (τῶν πιστῶν) καὶ ἀπὸ τὸ αἷμα τῶν μαρτύρων (τῶν
κηρύκων) τοῦ Ἰησοῦ. Καὶ ὅταν τὴν εἶδα, φοβήθηκα μὲ φόβο μεγάλο.

Ἡ ἐξήγησι τῆς ὀπτασίας

7 Ὁ δὲ ἄγγελος μοῦ εἶπε: «Γιατί φοβήθηκες; Ἐγὼ θὰ σοῦ ἐξηγήσω
τὸ μυστήριο τῆς γυναίκας καὶ τοῦ θηρίου ποὺ τὴν βαστάζει καὶ ἔχει τὰ
ἑπτὰ κεφάλια καὶ τὰ δέκα κέρατα. **8** Τὸ θηρίο, ποὺ εἶδες, ὑπῆρχε καὶ
δὲν ὑπάρχει, ἀλλὰ πρόκειται ν' ἀνεβῇ ἀπὸ τὴν ἄβυσσο (νὰ ἐπανέλθῃ
δηλαδὴ) καὶ νὰ καταλήξῃ σὲ ἀπώλεια (νὰ ἐξολοθρευθῇ). Θὰ φοβηθοῦν
δὲ ἐκεῖνοι οἱ κάτοικοι τῆς γῆς, τῶν ὁποίων τὸ ὄνομα δὲν εἶναι γραμ-

θηρίον ὃ εἶδες, ἦν καὶ οὐκ ἔστι, καὶ μέλλει ἀναβαίνειν ἐκ τῆς
ἀβύσσου καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγειν. Καὶ θαυμάσονται οἱ κα-
τοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, ὧν οὐ γέγραπται τὸ ὄνομα ἐπὶ τὸ βι-
βλίον τῆς ζωῆς ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, βλεπόντων τὸ θηρίον
ὅτι ἦν, καὶ οὐκ ἔστι καὶ παρέσται. 9 Ὧδε ὁ νοῦς ὁ ἔχων σο-
φίαν. Αἱ ἑπτὰ κεφαλαὶ ὄρη ἑπτά εἰσιν, ὅπου ἡ γυνὴ κάθηται
ἐπ' αὐτῶν. 10 Καὶ βασιλεῖς ἑπτά εἰσιν. Οἱ πέντε ἔπεσαν, ὁ εἷς
ἔστιν, ὁ ἄλλος οὔπω ἦλθε. Καὶ ὅταν ἔλθῃ, ὀλίγον αὐτὸν δεῖ
μεῖναι. 11 Καὶ τὸ θηρίον ὃ ἦν καὶ οὐκ ἔστι, καὶ αὐτὸς ὄγδοός
ἐστι, καὶ ἐκ τῶν ἑπτά ἐστι, καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγει. 12 Καὶ τὰ
δέκα κέρατα ἃ εἶδες δέκα βασιλεῖς εἰσιν, οἵτινες βασιλείαν
οὔπω ἔλαβον, ἀλλ' ἐξουσίαν ὡς βασιλεῖς μίαν ὥραν λαμβά-
νουσι μετὰ τοῦ θηρίου. 13 Οὗτοι μίαν γνώμην ἔχουσι, καὶ τὴν
δύναμιν καὶ τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ διδόασιν. 14 Οὗτοι
μετὰ τοῦ Ἀρνίου πολεμήσουσι, καὶ τὸ Ἀρνίον νικήσει αὐτούς,
ὅτι Κύριος κυρίων ἐστὶ καὶ Βασιλεὺς βασιλέων, καὶ οἱ μετ'
αὐτοῦ κλητοὶ καὶ ἐκλεκτοὶ καὶ πιστοί.

15 Καὶ λέγει μοι· Τὰ ὕδατα ἃ εἶδες, οὗ ἡ πόρνη κάθηται, λα-
οὶ καὶ ὄχλοι εἰσὶ καὶ ἔθνη καὶ γλῶσσαι. 16 Καὶ τὰ δέκα κέρα-
τα ἃ εἶδες καὶ τὸ θηρίον, οὗτοι μισήσουσι τὴν πόρνην καὶ ἠρη-
μωμένην ποιήσουσιν αὐτὴν καὶ γυμνὴν καὶ τὰς σάρκας αὐτῆς
φάγονται καὶ αὐτὴν κατακαύσουσιν ἐν πυρί. 17 Ὁ γὰρ Θεὸς
ἔδωκεν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν ποιῆσαι τὴν γνώμην αὐτοῦ καὶ
ποιῆσαι μίαν γνώμην καὶ δοῦναι τὴν βασιλείαν αὐτῶν τῷ θη-
ρίῳ, ἄχρι τελεσθῶσιν οἱ λόγοι τοῦ Θεοῦ. 18 Καὶ ἡ γυνὴ ἣν εἶδες
ἔστιν ἡ πόλις ἡ μεγάλη ἡ ἔχουσα βασιλείαν ἐπὶ τῶν βασιλέ-
ων τῆς γῆς.

18 Μετὰ ταῦτα εἶδον ἄλλον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ, ἔχοντα ἐξουσίαν μεγάλην, καὶ ἡ γῆ ἐφωτίσθη
ἐκ τῆς δόξης αὐτοῦ. 2 Καὶ ἔκραξεν ἐν ἰσχυρᾷ φωνῇ λέγων·
Ἔπεσεν, ἔπεσε Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, καὶ ἐγένετο κατοικητήριον
δαιμονίων καὶ φυλακὴ παντὸς πνεύματος ἀκαθάρτου καὶ φυ-
λακὴ παντὸς ὀρνέου ἀκαθάρτου καὶ μεμισημένου. 3 Ὅτι ἐκ
τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς πέπωκαν πάντα τὰ
ἔθνη, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς μετ' αὐτῆς ἐπόρνευσαν, καὶ οἱ ἔμπο-
ροι τῆς γῆς ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ στρήνους αὐτῆς ἐπλούτησαν.

μένο στὸ βιβλίο τῆς ζωῆς ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ κόσμου, βλέποντας τὸ θη-
ρίο, διότι ὑπῆρχε καὶ δὲν ὑπάρχει, ἀλλὰ θὰ παρουσιασθῇ πάλι. **9** Ἐδῶ
φαίνεται ὁ νοῦς ποὺ ἔχει σοφία. Τὰ ἑπτὰ κεφάλια εἶναι ἑπτὰ λόφοι, ποὺ
πάνω τους κάθεται ἡ γυναῖκα. **10** Ἐπίσης εἶναι ἑπτὰ βασιλεῖς. Οἱ πέν-
τε ἔπεσαν, ὁ ἕνας ὑπάρχει, ὁ ἄλλος δὲν ἦλθεν ἀκόμη. Καὶ ὅταν ἔλθῃ,
λίγο χρόνο πρόκειται νὰ παραμείνῃ. **11** Καὶ τὸ θηρίο, ποὺ ὑπῆρχε καὶ
δὲν ὑπάρχει, καὶ αὐτὸς εἶναι βασιλεὺς ὄγδοος, καὶ εἶναι ἀπὸ τοὺς ἑπτά
(ὁμόφρων καὶ ὁμότροπος τῶν ἑπτά), καὶ πηγαίνει σὲ ἀπώλεια (νὰ ἐξο-
λοθρευθῇ). **12** Καὶ τὰ δέκα κέρατα, ποὺ εἶδες, εἶναι δέκα βασιλεῖς, οἱ
ὁποῖοι βασιλεία δὲν ἔλαβαν, ἀλλὰ λαμβάνουν ἐξουσία σὰν βασιλεῖς μία
ὥρα μαζὶ μὲ τὸ θηρίο. **13** Αὐτοὶ συμφωνοῦν, καὶ τὴ δύναμι καὶ τὴν
ἐξουσία τους δίνουν στὸ θηρίο. **14** Αὐτοὶ θὰ πολεμήσουν ἐναντίον τοῦ
Ἀρνίου, ἀλλὰ τὸ Ἀρνίον θὰ τοὺς νικήσῃ, διότι εἶναι Κύριος κυρίων καὶ
Βασιλεὺς βασιλέων, ὅσοι δὲ εἶναι μαζί του εἶναι ἐπίλεκτοι καὶ ἐκλεκτοὶ
καὶ ἀφωσιωμένοι».
15 Ἐπίσης μοῦ λέγει: «Τὰ νερά, ποὺ εἶδες, ὅπου κάθεται ἡ πόρνη,
εἶναι λαοὶ καὶ ὄχλοι καὶ ἔθνη καὶ γλῶσσες. **16** Τὰ δέκα δὲ κέρατα, ποὺ
εἶδες, καὶ τὸ θηρίο, αὐτοὶ θὰ μισήσουν τὴν πόρνη καὶ θὰ τὴν ἐρημώ-
σουν καὶ θὰ τὴ γυμνώσουν καὶ θὰ φάγουν τὶς σάρκες της καὶ θὰ τὴν κα-
τακαύσουν μὲ φωτιά. **17** Διότι ὁ Θεὸς ἔβαλε στὶς καρδιές τους νὰ κά-
νουν τὸ θέλημά του καὶ νὰ ἐνεργήσουν ὁμοφώνως καὶ νὰ δώσουν τὴ βα-
σιλικὴ δύναμί τους στὸ θηρίο, μέχρις ὅτου πραγματοποιηθοῦν οἱ λόγοι
τοῦ Θεοῦ. **18** Ἡ δὲ γυναῖκα, ποὺ εἶδες, εἶναι ἡ πόλι ἡ μεγάλη, ἡ
ὁποία βασιλεύει πάνω στοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς».

Ἀγγελία τῆς πτώσεως τῆς Βαβυλῶνος

18 Μετὰ ἀπ' αὐτὰ εἶδα ἄλλον ἄγγελο νὰ κατεβαίνῃ ἀπὸ τὸν οὐρα-
νό. Εἶχε ἐξουσία μεγάλη, καὶ ἡ γῆ φωτίσθηκε ἀπὸ τὴ λάμψι του.
2 Καὶ ἔκραξε μὲ ἰσχυρὴ φωνὴ λέγοντας: «Ἔπεσε, ἔπεσε ἡ Βαβυλὼν ἡ
μεγάλη, καὶ ἔγινε κατοικία δαιμονίων, καὶ καταφύγιο κάθε ἀκαθάρτου
πνεύματος, καὶ φωλιὰ κάθε ἀκαθάρτου καὶ σιχαμένου ὄρνιου. **3** Διότι
ἀπὸ τὸ μεθυστικὸ κρασὶ τῆς πορνείας της ἔχουν πιεῖ ὅλα τὰ ἔθνη, καὶ
οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς πόρνευσαν μαζί της, καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς πλού-
τησαν ἀπὸ τὸν ἄφθονο πλοῦτο της».

Νέα ἀγγελία τῆς τιμωρίας τῆς Βαβυλῶνος καὶ σχετικὲς συστάσεις

4 Ἄκουσα δὲ ἄλλη φωνὴ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ νὰ λέγῃ: «Ἐξέλθετε ἀπ'
αὐτή, λαέ μου, γιὰ νὰ μὴ γίνετε συμμέτοχοι στὶς ἁμαρτίες της, καὶ γιὰ
νὰ μὴ πληγῆτε ἀπὸ τὶς συμφορές της. **5** Διότι ἔφθασαν μέχρι τὸν
οὐρανὸ οἱ ἁμαρτίες της, καὶ ἔλαβε ὑπ' ὄψιν ὁ Θεὸς τὰ ἀνομήματά της.

4 Καὶ ἤκουσα ἄλλην φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν·
Ἔξελθε ἐξ αὐτῆς, ὁ λαός μου, ἵνα μὴ συγκοινωνήσητε ταῖς
ἁμαρτίαις αὐτῆς, καὶ ἵνα ἐκ τῶν πληγῶν αὐτῆς μὴ λάβητε.
5 Ὅτι ἐκολλήθησαν αὐτῆς αἱ ἁμαρτίαι ἄχρι τοῦ οὐρανοῦ, καὶ
ἐμνημόνευσεν ὁ Θεὸς τὰ ἀδικήματα αὐτῆς.
6 Ἀπόδοτε αὐτῇ ὡς καὶ αὐτὴ ἀπέδωκε. Καὶ διπλώσατε *αὐτῇ*
διπλᾶ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς. Ἐν τῷ ποτηρίῳ ᾧ ἐκέρασε κεράσα-
τε αὐτῇ διπλοῦν. 7 Ὅσα ἐδόξασεν ἑαυτὴν καὶ ἐστρηνίασε, το-
σοῦτον δότε αὐτῇ βασανισμὸν καὶ πένθος. Ὅτι ἐν τῇ καρδίᾳ
αὐτῆς λέγει, ὅτι κάθημαι καθὼς βασίλισσα καὶ χήρα οὔκ εἰμι
καὶ πένθος οὐ μὴ ἴδω, 8 διὰ τοῦτο ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἥξουσιν αἱ
πληγαὶ αὐτῆς, θάνατος καὶ πένθος καὶ λιμός, καὶ ἐν πυρὶ κα-
τακαυθήσεται. Ὅτι ἰσχυρὸς Κύριος ὁ Θεὸς ὁ κρίνας αὐτήν.

9 Καὶ κλαύσουσιν αὐτὴν καὶ κόψονται ἐπ' αὐτῇ οἱ βασιλεῖς
τῆς γῆς οἱ μετ' αὐτῆς πορνεύσαντες καὶ στρηνιάσαντες, ὅταν
βλέπωσι τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς, 10 ἀπὸ μακρόθεν
ἑστηκότες διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς, λέγοντες·
Οὐαὶ οὐαί, ἡ πόλις ἡ μεγάλη Βαβυλών, ἡ πόλις ἡ ἰσχυρά, ὅτι
μιᾷ ὥρᾳ ἦλθεν ἡ κρίσις σου!

11 Καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς κλαύσουσι καὶ πενθήσουσιν ἐπ'
αὐτῇ, ὅτι τὸν γόμον αὐτῶν οὐδεὶς ἀγοράζει οὐκέτι, 12 γόμον
χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ λίθου τιμίου καὶ μαργαρίτου· καὶ βυσ-
σίνου καὶ πορφύρας καὶ σηρικοῦ καὶ κοκκίνου· καὶ πᾶν ξύλον
θύινον καὶ πᾶν σκεῦος ἐλεφάντινον καὶ πᾶν σκεῦος ἐκ ξύλου
τιμιωτάτου καὶ χαλκοῦ καὶ σιδήρου καὶ μαρμάρου· 13 καὶ κι-
νάμωμον καὶ ἄμωμον καὶ θυμιάματα καὶ μύρον καὶ λίβανον·
καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον καὶ σεμίδαλιν καὶ σῖτον· καὶ κτήνη καὶ
πρόβατα· καὶ ἵππων καὶ ῥεδῶν· καὶ σωμάτων, καὶ ψυχὰς
ἀνθρώπων. 14 Καὶ ἡ ὀπώρα τῆς ἐπιθυμίας τῆς ψυχῆς σου ἀπώ-
λετο ἀπὸ σοῦ, καὶ πάντα τὰ λιπαρὰ καὶ τὰ λαμπρὰ ἀπῆλθεν
ἀπὸ σοῦ καὶ οὐκέτι οὐ μὴ αὐτὰ εὑρήσεις. 15 Οἱ ἔμποροι τού-
των, οἱ πλουτήσαντες ἀπ' αὐτῆς, ἀπὸ μακρόθεν στήσονται διὰ
τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς κλαίοντες καὶ πενθοῦντες,
16 λέγοντες· Οὐαὶ οὐαί, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἡ περιβεβλημένη

6 Φερθῆτε σ' αὐτή, ὅπως καὶ αὐτὴ φέρθηκε. Καὶ ἀνταποδώσετε σ'
αὐτὴ διπλᾶ συμφώνως πρὸς τὰ ἔργα της. Μὲ τὸ ποτήρι, μὲ τὸ ὁποῖο
κέρασε, διπλοκεράσετε αὐτήν. **7** Ὅσο δόξασε τὸν ἑαυτό της καὶ ὠργία-
σε, τόσα βάσανα καὶ πένθος δώσετε σ' αὐτήν. Διότι λέγει μέσα της:
"Κάθομαι σὰν βασίλισσα, καὶ χήρα δὲν εἶμαι, καὶ πένθος δὲν θὰ ἰδῶ".
8 Γι' αὐτὸ μέσα σὲ μιὰ μέρα θὰ ἔλθουν οἱ συμφορές της, θανατικὸ καὶ
στέρησι καὶ πεῖνα, καὶ μὲ φωτιὰ θὰ κατακαῇ. Διότι εἶναι ἰσχυρὸς ὁ Κύ-
ριος ὁ Θεός, ὁ ὁποῖος θὰ τὴν τιμωρήσῃ».

Θρῆνος τῶν βασιλέων γιὰ τὴ Βαβυλῶνα

9 «Καὶ θὰ τὴν κλαύσουν καὶ θὰ θρηνήσουν γι' αὐτὴ οἱ βασιλεῖς τῆς
γῆς, ποὺ πόρνευσαν μαζί της καὶ ὠργίασαν, ὅταν θὰ βλέπουν τὸν κα-
πνὸ τῆς πυρπολήσεώς της, **10** καὶ θὰ στέκωνται μακριὰ ἀπὸ τὸ φόβο
τοῦ βασανισμοῦ της λέγοντας: "Ἀλλοίμονο, ἀλλοίμονο, πόλι μεγάλη
Βαβυλών, πόλι ἰσχυρή, διότι μέσα σὲ μιὰ ὥρα ἦλθε ἡ τιμωρία σου!"».

Θρῆνος τῶν ἐμπόρων

11 «Καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς θὰ κλαύσουν καὶ θὰ πενθήσουν γι' αὐτή,
διότι κανεὶς πλέον δὲν ἀγοράζει τὸ ἐμπόρευμά τους, **12** ἐμπόρευμα ἀπὸ
χρυσάφι καὶ ἀσῆμι καὶ πολυτίμους λίθους καὶ μαργαριτάρια· πολυτελῆ
λινὰ καὶ πορφυρὰ καὶ μεταξωτὰ καὶ κόκκινα· καὶ κάθε ἀρωματικὸ κέ-
δρινο ξύλο καὶ κάθε σκεῦος ἀπὸ ἐλεφαντοστοῦν καὶ κάθε σκεῦος ἀπὸ πα-
νάκριβο ξύλο καὶ χαλκὸ καὶ σίδερο καὶ μάρμαρο· **13** καὶ κανέλλα καὶ
καρύκευμα (μπαχαρικά)· καὶ θυμιάματα καὶ μύρο καὶ λιβάνι· καὶ κρασὶ
καὶ λάδι καὶ σιμιγδάλι καὶ σιτάρι· καὶ βόδια καὶ πρόβατα· καὶ ἵππους
καὶ ἁμάξια· καὶ δούλους, ποὺ εἶναι ἀνθρώπινες ὑπάρξεις. **14** Ἔτσι ἡ
ἀπόλαυσι ποὺ ἐπιθυμοῦσε ἡ ψυχή σου χάθηκε ἀπὸ σένα, καὶ ὅλα τὰ
πλούτη καὶ τὰ μεγαλεῖα ἔφυγαν μακριὰ ἀπὸ σένα καὶ δὲν θὰ τὰ βρῇς
πλέον. **15** Ὅσοι ἐμπορεύονταν αὐτὰ καὶ πλούτησαν ἀπ' αὐτή (τὴ Βα-
βυλῶνα), θὰ στέκωνται μακριὰ ἀπὸ τὸ φόβο τοῦ βασανισμοῦ της καὶ θὰ
κλαίουν καὶ θὰ πενθοῦν **16** λέγοντας: "Ἀλλοίμονο, ἀλλοίμονο, πόλι
μεγάλη, ντυμένη μὲ πολυτελῆ λινὰ καὶ πορφυρὰ καὶ κόκκινα, καὶ στο-
λισμένη μὲ χρυσάφι καὶ πολυτίμους λίθους καὶ μαργαριτάρια, **17** διότι
σὲ μιὰ ὥρα ἐξαφανίσθηκε ὁ τόσο μεγάλος πλοῦτος!"».

Θρῆνος τῶν ναυτικῶν

«Καὶ κάθε πλοίαρχος καὶ καθένας ποὺ ἔπλεε πρὸς αὐτὸ τὸν τόπο καὶ
οἱ ναῦτες καὶ ὅσοι ἐργάζονταν στὴ θάλασσα στάθηκαν μακριά, **18** καὶ
βλέποντας τὸν καπνὸ τῆς πυρπολήσεώς της ἔκραζαν λέγοντας: "Ποιά
πόλι μποροῦσε νὰ συγκριθῇ μ' αὐτὴ τὴν πόλι τὴ μεγάλη;". **19** Καὶ

βύσσινον καὶ πορφυροῦν καὶ κόκκινον καὶ κεχρυσωμένη ἐν
χρυσίῳ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαργαρίταις, 17 ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἠρη-
μώθη ὁ τοσοῦτος πλοῦτος!

Καὶ πᾶς κυβερνήτης καὶ πᾶς ὁ ἐπὶ τόπον πλέων καὶ ναῦται
καὶ ὅσοι τὴν θάλασσαν ἐργάζονται ἀπὸ μακρόθεν ἔστησαν,
18 καὶ ἔκραζον βλέποντες τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς, λέ-
γοντες· Τίς ὁμοία τῇ πόλει τῇ μεγάλῃ; 19 Καὶ ἔβαλον χοῦν ἐπὶ
τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ ἔκραζον κλαίοντες καὶ πενθοῦντες, λέ-
γοντες· Οὐαὶ οὐαὶ ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἐν ᾗ ἐπλούτησαν πάντες
οἱ ἔχοντες τὰ πλοῖα ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐκ τῆς τιμιότητος αὐτῆς,
ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἠρημώθη!

20 Εὐφραίνου ἐπ' αὐτῇ, οὐρανὲ καὶ οἱ ἅγιοι καὶ οἱ ἀπόστο-
λοι καὶ οἱ προφῆται, ὅτι ἔκρινεν ὁ Θεὸς τὸ κρίμα ὑμῶν ἐξ
αὐτῆς.

21 Καὶ ἦρεν εἷς ἄγγελος ἰσχυρὸς λίθον ὡς μύλον μέγαν καὶ
ἔβαλεν εἰς τὴν θάλασσαν λέγων· Οὕτως ὁρμήματι βληθήσεται
Βαβυλὼν ἡ μεγάλη πόλις, καὶ οὐ μὴ εὑρεθῇ ἔτι. 22 Καὶ φωνὴ
κιθαρῳδῶν καὶ μουσικῶν καὶ αὐλητῶν καὶ σαλπιστῶν οὐ μὴ
ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι. Καὶ πᾶς τεχνίτης πάσης τέχνης οὐ μὴ
εὑρεθῇ ἐν σοὶ ἔτι. Καὶ φωνὴ μύλου οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι.
23 Καὶ φῶς λύχνου οὐ μὴ φανῇ ἐν σοὶ ἔτι. Καὶ φωνὴ νυμφίου
καὶ νύμφης οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι. Ὅτι οἱ ἔμποροί σου
ἦσαν οἱ μεγιστᾶνες τῆς γῆς. Ὅτι ἐν τῇ φαρμακείᾳ σου ἐπλα-
νήθησαν πάντα τὰ ἔθνη, 24 καὶ ἐν αὐτῇ αἵματα προφητῶν καὶ
ἁγίων εὑρέθη καὶ πάντων τῶν ἐσφαγμένων ἐπὶ τῆς γῆς.

ἔρριξαν χῶμα στὰ κεφάλια τους καὶ ἔκλαιαν καὶ πενθοῦσαν καὶ ἔκραζαν
λέγοντας: "Ἀλλοίμονο, ἀλλοίμονο στὴν πόλι τὴ μεγάλη, στὴν ὁποία
πλούτησαν ἀπὸ τὸν πλοῦτο της ὅλοι ὅσοι εἶχαν πλοῖα στὴ θάλασσα,
διότι μέσα σὲ μιὰ ὥρα ἀφανίσθηκε!"».

Προτροπὴ γιὰ εὐφροσύνη στὸν οὐρανό

20 «Εὐφραίνεσθε γιὰ τὸν ἀφανισμό της, οὐρανὲ καὶ σεῖς οἱ ἅγιοι καὶ
οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ προφῆτες. Διότι ὁ Θεὸς σᾶς δικαίωσε τιμωρώντας
αὐτήν».

Τρίτη ἀγγελία τοῦ καταποντισμοῦ καὶ ἀφανισμοῦ τῆς Βαβυλῶνος

21 Τότε ἕνας ἰσχυρὸς ἄγγελος σήκωσε ἕνα λίθο σὰν μεγάλη μυλόπε-
τρα καὶ τὸν ἔρριξε στὴ θάλασσα λέγοντας: «Ἔτσι μὲ ὁρμὴ θὰ καταπον-
τισθῇ ἡ Βαβυλών, ἡ μεγάλη πόλι, καὶ δὲν θὰ βρεθῇ πλέον. **22** Καὶ
ἦχος κιθαριστῶν καὶ τραγουδιστῶν καὶ αὐλητῶν (αὐτῶν ποὺ παίζουν
αὐλὸ) καὶ σαλπιγκτῶν δὲν θ' ἀκουσθῇ σὲ σένα πλέον. Καὶ κάθε τεχνί-
της κάθε τέχνης δὲν θὰ βρεθῇ σὲ σένα πλέον. Καὶ ἦχος μυλόπετρας δὲν
θ' ἀκουσθῇ σὲ σένα πλέον. **23** Καὶ φῶς λύχνου δὲν θὰ φανῇ σὲ σένα
πλέον. Καὶ φωνὴ νυμφίου καὶ νύμφης δὲν θ' ἀκουσθῇ σὲ σένα πλέον.
Διότι οἱ ἔμποροί σου ἦταν οἱ δυνάστες (οἱ καταδυναστευταὶ καὶ ἐκμε-
ταλλευταὶ) τῆς γῆς. Διότι μὲ τὶς μαγεῖες σου πλανήθηκαν ὅλα τὰ ἔθνη,
24 καὶ σὲ σένα βρέθηκαν αἵματα προφητῶν καὶ ἁγίων καὶ ὅλων τῶν
σφαγιασθέντων πάνω στὴ γῆ».

19 Μετὰ ταῦτα ἤκουσα ὡς φωνὴν μεγάλην ὄχλου πολλοῦ
ἐν τῷ οὐρανῷ λεγόντων· Ἀλληλούια! Ἡ σωτηρία καὶ ἡ
δόξα καὶ ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, 2 ὅτι ἀληθιναὶ καὶ δίκαιαι
αἱ κρίσεις αὐτοῦ. Ὅτι ἔκρινε τὴν πόρνην τὴν μεγάλην, ἥτις
διέφθειρε τὴν γῆν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς, καὶ ἐξεδίκησε τὸ αἷμα
τῶν δούλων αὐτοῦ ἐκ χειρὸς αὐτῆς. 3 Καὶ δεύτερον εἴρηκαν·
Ἀλληλούια! Καὶ ὁ καπνὸς αὐτῆς ἀναβαίνει εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων. 4 Καὶ ἔπεσαν οἱ εἴκοσι καὶ τέσσαρες πρεσβύτεροι
καὶ τὰ τέσσαρα ζῷα καὶ προσεκύνησαν τῷ Θεῷ τῷ καθημένῳ
ἐπὶ τῷ θρόνῳ λέγοντες· Ἀμήν, ἀλληλούια!

5 Καὶ φωνὴ ἀπὸ τοῦ θρόνου ἐξῆλθε λέγουσα· Αἰνεῖτε τὸν
Θεὸν ἡμῶν, πάντες οἱ δοῦλοι αὐτοῦ καὶ οἱ φοβούμενοι αὐτόν,
οἱ μικροὶ καὶ οἱ μεγάλοι. 6 Καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ὄχλου πολ-
λοῦ καὶ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν καὶ ὡς φωνὴν βροντῶν
ἰσχυρῶν, λεγόντων· Ἀλληλούια! Ὅτι ἐβασίλευσε Κύριος ὁ
Θεὸς ὁ παντοκράτωρ. 7 Χαίρωμεν καὶ ἀγαλλιώμεθα καὶ δῶμεν
τὴν δόξαν αὐτῷ, ὅτι ἦλθεν ὁ γάμος τοῦ Ἀρνίου καὶ ἡ γυνὴ
αὐτοῦ ἡτοίμασεν ἑαυτήν. 8 Καὶ ἐδόθη αὐτῇ ἵνα περιβάληται
βύσσινον λαμπρόν, καθαρόν. Τὸ γὰρ βύσσινον τὰ δικαιώματα
τῶν ἁγίων ἐστί.

9 Καὶ λέγει μοι· Γράψον· Μακάριοι οἱ εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ γά-
μου τοῦ Ἀρνίου κεκλημένοι. Καὶ λέγει μοι· Οὗτοι οἱ λόγοι
ἀληθινοὶ τοῦ Θεοῦ εἰσι.

10 Καὶ ἔπεσα ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν αὐτοῦ προσκυνῆσαι
αὐτῷ. Καὶ λέγει μοι· Ὅρα μή! Σύνδουλός σού εἰμι καὶ τῶν
ἀδελφῶν σου τῶν ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ. Τῷ Θεῷ
προσκύνησον. Ἡ γὰρ μαρτυρία τοῦ Ἰησοῦ ἐστι τὸ πνεῦμα τῆς
προφητείας.

Ὠδὴ στὸν οὐρανὸ γιὰ τὴν καταστροφὴ τῆς Βαβυλῶνος

19 Μετὰ ἀπ' αὐτὰ ἄκουσα σὰν μεγάλη φωνὴ ἀπὸ μεγάλο πλῆθος
στὸν οὐρανὸ ποὺ ἔλεγαν: «Ἀλληλούια (Αἰνεῖτε τὸν Κύριον)! Ἡ
σωτηρία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ δύναμι ἀνήκουν στὸ Θεό μας, **2** καὶ οἱ τι-
μωρίες του εἶναι ὀρθὲς καὶ δίκαιες. Διότι τιμώρησε τὴν πόρνη τὴ με-
γάλη, ποὺ διέφθειρε τὴ γῆ μὲ τὴν πορνεία της, καὶ ἔκανε ἐκδίκησι γιὰ
τὸ αἷμα τῶν δούλων του ποὺ χύθηκε ἀπ' αὐτή». **3** Καὶ γιὰ δεύτερη
φορὰ εἶπαν: «Ἀλληλούια (Αἰνεῖτε τὸν Κύριον)! Καὶ ὁ καπνός της (ἀπὸ
τὴν πυρπόλησί της) ἀνεβαίνει αἰωνίως». **4** Καὶ ἔπεσαν οἱ εἰκοσιτέσσερες
πρεσβύτεροι καὶ τὰ τέσσερα ζῳόμορφα ὄντα (ἄγγελοι) καὶ προσκύνησαν
τὸ Θεὸ ποὺ κάθεται στὸ θρόνο, καὶ ἔλεγαν: «Ἀμήν, ἀλληλούια!».

Ὠδὴ γιὰ τὸν ἐπικείμενο γάμο τοῦ Ἀρνίου

5 Καὶ μιὰ φωνὴ βγῆκε ἀπὸ τὸ θρόνο ποὺ ἔλεγε: «Αἰνεῖτε τὸ Θεό
μας, ὅλοι οἱ δοῦλοι του καὶ οἱ σεβόμενοι αὐτόν, οἱ μικροὶ καὶ οἱ μεγά-
λοι». **6** Τότε ἄκουσα σὰν φωνὴ ἀπὸ μεγάλο πλῆθος καὶ σὰν βοὴ κα-
ταρρακτῶν καὶ σὰν κρότο ἰσχυρῶν βροντῶν. Ἔλεγαν: «Ἀλληλούια
(Αἰνεῖτε τὸν Κύριον)! Διότι θριάμβευσε ὡς βασιλεὺς ὁ Κύριος ὁ Θεὸς ὁ
παντοκράτωρ. **7** Ἂς χαίρωμε καὶ ἂς ἀγαλλώμεθα καὶ ἂς τὸν δοξάσω-
με, διότι ἔφθασεν ἡ ὥρα τοῦ γάμου τοῦ Ἀρνίου, καὶ ἡ γυναῖκα του
ἑτοίμασε τὸν ἑαυτό της. **8** Καὶ δόθηκε σ' αὐτὴ γιὰ νὰ φορέσῃ λινὴ στολὴ
λαμπρή, καθαρή». Ἡ δὲ λινὴ στολὴ σημαίνει τὶς δόξες τῶν ἁγίων.
9 Ἔπειτα μοῦ λέγει (ὁ ἄγγελος): «Γράφε: Μακάριοι (εὐτυχεῖς) οἱ
προσκεκλημένοι στὸ δεῖπνο τοῦ γάμου τοῦ Ἀρνίου». Ἐπίσης μοῦ λέγει:
«Αὐτὰ τὰ λόγια εἶναι ἀληθινὰ καὶ εἶναι τοῦ Θεοῦ».

Ὁ σκοπὸς τῆς προφητείας ἡ δόξα καὶ προσκύνησι τοῦ Ἰησοῦ ὡς Θεοῦ

10 Ἔπεσα δὲ μπροστὰ στὰ πόδια του γιὰ νὰ τὸν προσκυνήσω (τὸν
ἄγγελο). Ἀλλὰ μοῦ λέγει: «Πρόσεχε, μή! Εἶμαι σύνδουλος μὲ σένα,
καθὼς μὲ τοὺς ἀδελφούς σου ποὺ δίνουν τὴ μαρτυρία γιὰ τὸν Ἰησοῦ.
Τὸ Θεὸ νὰ προσκυνήσῃς. Διότι ὁ σκοπὸς τῆς προφητείας εἶναι ἡ τιμὴ
πρὸς τὸν Ἰησοῦ[1]».

---

1. Ἤ, ἡ δόξα τοῦ Ἰησοῦ

11 Καὶ εἶδον τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγμένον, καὶ ἰδοὺ ἵππος λευ-
κός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν καλούμενος Πιστὸς καὶ 'Αλη-
θινός, καὶ ἐν δικαιοσύνῃ κρίνει καὶ πολεμεῖ. 12 Οἱ δὲ ὀφθαλ-
μοὶ αὐτοῦ ὡς φλὸξ πυρός, καὶ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ διαδή-
ματα πολλά, ἔχων *ὀνόματα γεγραμμένα*, καὶ ὄνομα γεγραμ-
μένον ὃ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ αὐτός, 13 καὶ περιβεβλημένος ἱμά-
τιον βεβαμμένον ἐν αἵματι, καὶ κέκληται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ὁ
Λόγος τοῦ Θεοῦ. 14 Καὶ τὰ στρατεύματα *τὰ ἐν* τῷ οὐρανῷ ἠκο-
λούθει αὐτῷ ἐπὶ ἵπποις λευκοῖς, ἐνδεδυμένοι βύσσινον λευκόν,
καθαρόν. 15 Καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἐκπορεύεται ῥομφαία
ὀξεῖα *δίστομος*, ἵνα ἐν αὐτῇ πατάσσῃ τὰ ἔθνη. Καὶ αὐτὸς ποι-
μανεῖ αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ. Καὶ αὐτὸς πατεῖ τὴν ληνὸν τοῦ
οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς τοῦ Θεοῦ τοῦ παντοκράτορος.
16 Καὶ ἔχει ἐπὶ τὸ ἱμάτιον καὶ ἐπὶ τὸν μηρὸν αὐτοῦ ὄνομα γε-
γραμμένον, Βασιλεὺς βασιλέων καὶ Κύριος κυρίων.

17 Καὶ εἶδον ἕνα ἄγγελον ἑστῶτα ἐν τῷ ἡλίῳ, καὶ ἔκραξεν ἐν
φωνῇ μεγάλῃ λέγων πᾶσι τοῖς ὀρνέοις τοῖς πετομένοις ἐν με-
σουρανήματι· Δεῦτε συνάχθητε εἰς τὸ δεῖπνον τὸ μέγα τοῦ Θε-
οῦ, 18 ἵνα φάγητε σάρκας βασιλέων καὶ σάρκας χιλιάρχων καὶ
σάρκας ἰσχυρῶν καὶ σάρκας ἵππων καὶ τῶν καθημένων ἐπ'
αὐτῶν, καὶ σάρκας πάντων, ἐλευθέρων τε καὶ δούλων, καὶ μι-
κρῶν τε καὶ μεγάλων.

19 Καὶ εἶδον τὸ θηρίον καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ τὰ
στρατεύματα αὐτῶν συνηγμένα ποιῆσαι τὸν πόλεμον μετὰ τοῦ
καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου καὶ μετὰ τοῦ στρατεύματος αὐτοῦ.
20 Καὶ ἐπιάσθη τὸ θηρίον καὶ ὁ μετ' αὐτοῦ ψευδοπροφήτης ὁ
ποιήσας τὰ σημεῖα ἐνώπιον αὐτοῦ, ἐν οἷς ἐπλάνησε τοὺς λα-
βόντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ τοὺς προσκυνοῦντας τῇ
εἰκόνι αὐτοῦ. Ζῶντες ἐβλήθησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην τοῦ
πυρὸς τὴν καιομένην ἐν θείῳ. 21 Καὶ οἱ λοιποὶ ἀπεκτάνθησαν
ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου, τῇ ἐξελθούσῃ ἐκ
τοῦ στόματος αὐτοῦ. Καὶ πάντα τὰ ὄρνεα ἐχορτάσθησαν ἐκ
τῶν σαρκῶν αὐτῶν.

Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ ὡς πολεμιστὴς καὶ θριαμβευτὴς ἱππεύς

11 Τότε εἶδα τὸν οὐρανὸ ἀνοικτό, καὶ ἰδοὺ ἕνας ἵππος λευκός, καὶ ὁ
ἀναβάτης του ὀνομάζεται Πιστὸς καὶ Ἀληθινός (ποὺ σημαίνει ὅτι εἶναι
δίκαιος καὶ εὐθύς), καὶ κρίνει καὶ πολεμεῖ μὲ δικαιοσύνη. **12** Οἱ δὲ
ὀφθαλμοί του εἶναι σὰν πύρινη φλόγα, καὶ στὸ κεφάλι του εἶναι στέμ-
ματα πολλά, καὶ ἐπάνω του ἔχει γραμμένα ὀνόματα (ποὺ σημαίνουν τὶς
διάφορες ἰδιότητές του), καὶ ἕνα ὄνομα γραμμένο, τὸ ὁποῖο κανεὶς δὲν
γνωρίζει (διότι κανεὶς δὲν γνωρίζει τὴν οὐσία του), παρὰ μόνον αὐτός.
13 Καὶ φορεῖ ἔνδυμα ποὺ εἶναι βαμμένο στὸ αἷμα. Καὶ τὸ ὄνομά του
(κύριο ὄνομα) εἶναι ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ. **14** Καὶ τὰ οὐράνια στρατεύ-
ματα τὸν ἀκολουθοῦσαν πάνω σὲ λευκοὺς ἵππους μὲ ἔνδυμα λινὸ λευκό,
καθαρό. **15** Καὶ ἀπὸ τὸ στόμα του βγαίνει δίστομη κοφτερὴ ρομφαία,
γιὰ νὰ πατάσσῃ μ᾽ αὐτὴ τὰ ἔθνη. Αὐτὸς ἐπίσης θὰ τοὺς συντρίψῃ μὲ σι-
δερένια ράβδο. Αὐτὸς πάλι πατεῖ τὸ πατητήρι, ἀπὸ τὸ ὁποῖο τρέχει τὸ
μεθυστικὸ κρασὶ τῆς ὀργῆς τοῦ Θεοῦ τοῦ παντοκράτορος. **16** Ἐπίσης
στὸ ἔνδυμά του κατὰ τὸ μέρος τοῦ μηροῦ του ἔχει γραμμένο τὸ ὄνομα
Βασιλεὺς βασιλέων καὶ Κύριος κυρίων.

Τὸ φοβερὸ δεῖπνο τοῦ Θεοῦ

17 Ἔπειτα εἶδα ἕνα ἄγγελο νὰ στέκεται στὸν ἥλιο. Καὶ ἔκραξε μὲ
φωνὴ μεγάλη σ᾽ ὅλα τὰ ὄρνια, ποὺ πετοῦν μεσουρανίς: «Ἐλᾶτε, συνα-
χθῆτε στὸ μεγάλο δεῖπνο τοῦ Θεοῦ, **18** γιὰ νὰ φάγετε σάρκες βασιλέ-
ων καὶ σάρκες στρατηγῶν καὶ σάρκες ἰσχυρῶν καὶ σάρκες ἵππων καὶ
τῶν ἀναβατῶν τους καὶ σάρκες ὅλων, ἐλευθέρων καὶ δούλων, καὶ μι-
κρῶν καὶ μεγάλων».

Θρίαμβος κατὰ τοῦ θηρίου καὶ τῶν λοιπῶν ἐχθρῶν

19 Εἶδα τότε τὸ θηρίο (τὸν Ἀντίχριστο) καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς
καὶ τὰ στρατεύματά τους συγκεντρωμένα γιὰ νὰ κάνουν πόλεμο μὲ τὸν
ἀναβάτη τοῦ (λευκοῦ) ἵππου (τὸν Λόγο τοῦ Θεοῦ) καὶ μὲ τὸ στράτευ-
μά του. **20** Καὶ πιάσθηκε τὸ θηρίο (ὁ Ἀντίχριστος) καὶ ὁ ψευδοπροφή-
της ὁ ὑπασπιστής του, ποὺ ἔκανε τὰ θαύματα κατὰ τὴ θέλησι ἐκείνου,
καὶ πλάνησε μ᾽ αὐτὰ ὅσους ἔλαβαν τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ προσ-
κυνοῦσαν τὸ ὁμοίωμά του (τὸ εἴδωλό του). Ζωντανοὶ αὐτοὶ οἱ δύο ρί-
χτηκαν στὴν πύρινη λίμνη, ποὺ καίεται μὲ θειάφι. **21** Οἱ δὲ ὑπόλοιποι
θανατώθηκαν μὲ τὴ ρομφαία τοῦ ἀναβάτη τοῦ (λευκοῦ) ἵππου, ποὺ
βγῆκε ἀπὸ τὸ στόμα του. Καὶ ὅλα τὰ ὄρνια χόρτασαν ἀπὸ τὶς σάρκες
τους.

20 Καὶ εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχο-
ντα τὴν κλεῖν τῆς ἀβύσσου καὶ ἅλυσιν μεγάλην ἐπὶ τὴν
χεῖρα αὐτοῦ. 2 Καὶ ἐκράτησε τὸν δράκοντα, τὸν ὄφιν τὸν
ἀρχαῖον, ὅς ἐστι Διάβολος καὶ *ὁ* Σατανᾶς *ὁ πλανῶν τὴν οἰκου -*
μένην, καὶ ἔδησεν αὐτὸν χίλια ἔτη, 3 καὶ ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν
ἄβυσσον, καὶ ἔκλεισε καὶ ἐσφράγισεν ἐπάνω αὐτοῦ, ἵνα μὴ
πλανᾷ ἔτι τὰ ἔθνη, ἄχρι τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη. Μετὰ ταῦτα δεῖ
αὐτὸν λυθῆναι μικρὸν χρόνον.

4 Καὶ εἶδον θρόνους, καὶ ἐκάθησαν ἐπ’ αὐτούς. Καὶ κρίμα
ἐδόθη αὐτοῖς, καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πεπελεκισμένων διὰ τὴν μαρ-
τυρίαν Ἰησοῦ καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ οἵτινες οὐ προσ-
εκύνησαν τὸ θηρίον οὔτε τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔλαβον τὸ
χάραγμα ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν. Καὶ
ἔζησαν καὶ ἐβασίλευσαν μετὰ τοῦ Χριστοῦ χίλια ἔτη. 5 Καὶ οἱ
λοιποὶ τῶν νεκρῶν οὐκ ἔζησαν ἕως τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη. Αὕτη
ἡ ἀνάστασις ἡ πρώτη. 6 Μακάριος καὶ ἅγιος ὁ ἔχων μέρος ἐν
τῇ ἀναστάσει τῇ πρώτῃ. Ἐπὶ τούτων ὁ δεύτερος θάνατος οὐκ
ἔχει ἐξουσίαν, ἀλλ’ ἔσονται ἱερεῖς τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Χριστοῦ,
καὶ βασιλεύσουσι μετ’ αὐτοῦ χίλια ἔτη.

7 Καὶ ὅταν τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη, λυθήσεται ὁ Σατανᾶς ἐκ
τῆς φυλακῆς αὐτοῦ, 8 καὶ ἐξελεύσεται πλανῆσαι τὰ ἔθνη τὰ ἐν
ταῖς τέσσαρσι γωνίαις τῆς γῆς, τὸν Γὼγ καὶ τὸν Μαγώγ, συνα-
γαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον, ὧν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ὡς ἡ
ἄμμος τῆς θαλάσσης! 9 Καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς γῆς,
καὶ ἐκύκλευσαν τὴν παρεμβολὴν τῶν ἁγίων καὶ τὴν πόλιν τὴν
ἠγαπημένην. Καὶ κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ
καὶ κατέφαγεν αὐτούς. 10 Καὶ ὁ Διάβολος ὁ πλανῶν αὐτοὺς
ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ θείου, ὅπου καὶ τὸ
θηρίον καὶ ὁ ψευδοπροφήτης. Καὶ βασανισθήσονται ἡμέρας
καὶ νυκτὸς εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Δέσιμο καὶ φυλάκισι τοῦ Σατανᾶ γιὰ χίλια ἔτη

20 Ἐπίσης εἶδα ἕνα ἄγγελο νὰ κατεβαίνῃ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ κρατών-
τας στὸ χέρι του τὸ κλειδὶ τῆς ἀβύσσου καὶ μιὰ μεγάλη ἁλυσίδα.
2 Καὶ συνέλαβε τὸ δράκοντα, τὸν ὄφι τὸν ἀρχαῖο, ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ Διά-
βολος καὶ ὁ Σατανᾶς, ποὺ πλανᾷ τὴν οἰκουμένη, καὶ τὸν ἔδεσε γιὰ χί-
λια ἔτη (ἀριθμὸς συμβολικός), **3** καὶ τὸν ἔρριξε στὴν ἄβυσσο, καὶ κλεί-
δωσε καὶ σφράγισε ἀπὸ πάνω του, γιὰ νὰ μὴ πλανᾷ πλέον τὰ ἔθνη, μέ-
χρις ὅτου τελειώσουν τὰ χίλια ἔτη. Ἔπειτα πρόκειται ν' ἀπολυθῇ γιὰ
λίγο χρόνο.

Ἡ πρώτη ἀνάστασι καὶ ἡ χιλιετὴς βασιλεία

4 Ὕστερα εἶδα θρόνους, καὶ κάθησαν σ' αὐτούς (πιστοὶ κεκοιμημένοι
καὶ ζῶντες), καὶ τοὺς δόθηκε ἐξουσία. Εἶδα (στοὺς θρόνους) καὶ τὶς
ψυχὲς τῶν σφαγιασμένων γιὰ τὴ μαρτυρία τοῦ Ἰησοῦ καὶ γιὰ τὸ λόγο
τοῦ Θεοῦ. Εἶδα (στοὺς θρόνους) καὶ ἐκείνους, ποὺ δὲν προσκύνησαν τὸ
θηρίο (τὸν Ἀντίχριστο), οὔτε τὸ ὁμοίωμά του (τὸ εἴδωλό του), καὶ δὲν
ἔλαβαν τὸ χάραγμα (τὴ σφραγῖδα) στὸ μέτωπό τους καὶ στὸ χέρι τους.
Ζωοποιήθηκαν δὲ καὶ βασίλευσαν μαζὶ μὲ τὸ Χριστὸ χίλια ἔτη. **5** Οἱ
δὲ ὑπόλοιποι ἀπὸ τοὺς νεκροὺς δὲν ζωοποιήθηκαν ἕως ὅτου τελειώσουν
τὰ χίλια ἔτη. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀνάστασι ἡ πρώτη (ἀνάστασι πνευματικὴ
ἀπὸ τὴ νέκρωσι, ποὺ προκαλεῖ ἡ ἁμαρτία). **6** Μακάριοι καὶ ἔνδοξοι
ὅσοι μετέχουν στὴν ἀνάστασι τὴν πρώτη. Πάνω σ' αὐτοὺς ὁ δεύτερος
θάνατος (ὁ πνευματικὸς θάνατος) δὲν ἔχει ἐξουσία, ἀλλὰ θὰ εἶναι ἱερεῖς
τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Χριστοῦ, καὶ θὰ βασιλεύουν μαζί του χίλια ἔτη.

Τελευταία ἐπιθετικὴ ἀπόπειρα καὶ αἰωνία καταδίκη τοῦ Σατανᾶ

7 Καὶ ὅταν τελειώσουν τὰ χίλια ἔτη, θ' ἀπολυθῇ ὁ Σατανᾶς ἀπὸ τὴ
φυλακή του, **8** καὶ θὰ βγῇ γιὰ νὰ πλανήσῃ τὰ ἔθνη, ποὺ εἶναι στὶς τέσ-
σερες γωνίες τῆς γῆς, τὸν Γὼγ καὶ τὸν Μαγώγ (βασιλέα καὶ λαὸ πα-
ροιμιώδεις γιὰ τὴ βαρβαρότητά τους), γιὰ νὰ τοὺς συγκεντρώσῃ γιὰ
τὸν πόλεμο. Ὁ ἀριθμός τους εἶναι σὰν τὴν ἄμμο τῆς θάλασσας! **9** Καὶ
ἀνέβηκαν σ' ὅλο τὸ πλάτος τῆς γῆς, καὶ περικύκλωσαν τὸ στρατόπεδο
τῶν ἁγίων (τῶν πιστῶν) καὶ τὴν πόλι τὴν ἀγαπημένη (τὴν Ἱερουσα-
λήμ, σύμβολο τῆς Ἐκκλησίας). Καὶ κατέβηκε φωτιὰ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ
ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ τοὺς κατέφαγε. **10** Καὶ ὁ Διάβολος, ποὺ τοὺς πλα-
νοῦσε, ρίχτηκε στὴ λίμνη, ποὺ εἶναι ἀπὸ φωτιὰ καὶ θειάφι, ὅπου εἶχε
ριχτῆ καὶ τὸ θηρίο καὶ ὁ ψευδοπροφήτης. Καὶ θὰ βασανίζωνται ἡμέρα
καὶ νύκτα αἰωνίως.

Τελικὴ κρίσι καὶ δεύτερος θάνατος

11 Καὶ εἶδον θρόνον μέγαν λευκὸν καὶ τὸν Καθήμενον ἐπ᾿
αὐτῷ, οὗ ἀπὸ προσώπου ἔφυγεν ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός, καὶ τόπος
οὐχ εὑρέθη αὐτοῖς. 12 Καὶ εἶδον τοὺς νεκρούς, τοὺς μεγάλους
καὶ τοὺς μικρούς, ἑστῶτας ἐνώπιον τοῦ θρόνου, καὶ βιβλία
ἠνοίχθησαν. Καὶ ἄλλο βιβλίον ἠνοίχθη, ὅ ἐστι τῆς ζωῆς. Καὶ
ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων ἐν τοῖς βιβλίοις
κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. 13 Καὶ ἔδωκεν ἡ θάλασσα τοὺς νεκροὺς
τοὺς ἐν αὐτῇ, καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ᾅδης ἔδωκαν τοὺς νεκροὺς
τοὺς ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐκρίθησαν ἕκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.
14 Καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ᾅδης ἐβλήθησαν εἰς τὴν λίμνην τοῦ
πυρός. Οὗτος ὁ θάνατος ὁ δεύτερός ἐστιν. 15 Καὶ εἴ τις οὐχ
εὑρέθη ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς γεγραμμένος, ἐβλήθη εἰς τὴν λί-
μνην τοῦ πυρός.

21 Καὶ εἶδον οὐρανὸν καινὸν καὶ γῆν καινήν. Ὁ γὰρ
πρῶτος οὐρανὸς καὶ ἡ πρώτη γῆ ἀπῆλθον. Καὶ ἡ θά-
λασσα οὐκ ἔστιν ἔτι. 2 Καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν Ἱερουσαλὴμ
καινὴν εἶδον καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ,
ἡτοιμασμένην ὡς νύμφην κεκοσμημένην τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς.
3 Καὶ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης· Ἰδοὺ
ἡ σκηνὴ τοῦ Θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ σκηνώσει μετ᾿
αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ λαὸς αὐτοῦ ἔσονται, καὶ αὐτὸς ὁ Θεὸς μετ᾿
αὐτῶν ἔσται. 4 Καὶ ἐξαλείψει *ἀπ᾿ αὐτῶν* ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον
ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. Καὶ ὁ θάνατος οὐκ ἔσται ἔτι, οὔτε
πένθος οὔτε κραυγὴ οὔτε πόνος οὐκ ἔσται ἔτι. Ὅτι τὰ πρῶτα
ἀπῆλθον.

5 Καὶ εἶπεν ὁ Καθήμενος ἐπὶ τῷ θρόνῳ· Ἰδοὺ καινὰ ποιῶ
πάντα. Καὶ λέγει *μοι·* Γράψον, ὅτι οὗτοι οἱ λόγοι πιστοὶ καὶ
ἀληθινοί εἰσι. 6 *Καὶ εἶπέ μοι· Γέγονεν!* Ἐγὼ τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἡ
ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. Ἐγὼ τῷ διψῶντι δώσω ἐκ τῆς πηγῆς τοῦ
ὕδατος τῆς ζωῆς δωρεάν. 7 Ὁ νικῶν, ἔσται αὐτῷ ταῦτα, καὶ
ἔσομαι αὐτῷ Θεὸς καὶ αὐτὸς ἔσται μοι υἱός. 8 Τοῖς δὲ δειλοῖς

11 Ἐπίσης εἶδα ἕνα μεγάλο λευκὸ θρόνο, καὶ τὸν Καθήμενο σ'
αὐτόν, καὶ ἀπὸ μπροστά του ἔφυγε ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός, καὶ ἐξαφανί-
σθηκαν. **12** Εἶδα καὶ τοὺς νεκρούς, τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς μικρούς, νὰ
στέκωνται ἐνώπιον τοῦ θρόνου. Καὶ βιβλία ἀνοίχθηκαν. Καὶ ἕνα ἄλλο
βιβλίο ἀνοίχθηκε, τὸ βιβλίο τῆς ζωῆς. Καὶ κρίθηκαν οἱ νεκροὶ ἀπὸ τὰ
γραμμένα στὰ βιβλία συμφώνως πρὸς τὰ ἔργα τους. **13** Καὶ ἡ θάλασ-
σα (ὡς ὑγρὸς τάφος) ἔδωσε τοὺς νεκρούς της, καὶ ὁ θάνατος (ποὺ νε-
κρώνει καὶ παραλαμβάνει τὸ σῶμα στὸν συνήθη τάφο) καὶ ὁ ᾅδης (ποὺ
παραλαμβάνει τὴν ψυχὴ) ἔδωσαν τοὺς νεκρούς τους, καὶ καθένας κρί-
θηκε κατὰ τὰ ἔργα του. **14** Καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ᾅδης ρίχτηκαν στὴν
πύρινη λίμνη. Αὐτὸς εἶναι ὁ θάνατος ὁ δεύτερος (πνευματικὸς θάνατος,
ρίψιμο στὴν πύρινη λίμνη, αἰώνιος βασανισμός). **15** Καὶ ὅποιος δὲν βρέ-
θηκε γραμμένος στὸ βιβλίο τῆς ζωῆς, ρίχτηκε στὴν πύρινη λίμνη.

«Καινὸς οὐρανός», «καινὴ γῆ», «καινὰ πάντα»

21 Τότε εἶδα καινούργιο οὐρανὸ καὶ κανούργια γῆ. Ὁ δὲ πρῶτος
οὐρανὸς καὶ ἡ πρώτη γῆ παρῆλθαν. Καὶ ἡ θάλασσα δὲν ὑπάρχει
πλέον. **2** Καὶ τὴν ἁγία πόλι Ἱερουσαλὴμ εἶδα νὰ κατεβαίνῃ καινούργια
ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ἀπὸ τὸ Θεό, ἑτοιμασμένη σὰν νύμφη στολισμένη γιὰ
τὸν ἄνδρα της. **3** Καὶ ἄκουσα φωνὴ μεγάλη ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ποὺ ἔλε-
γε: «Ἰδοὺ ὁ τόπος τῆς κατοικήσεως τοῦ Θεοῦ μαζὶ μὲ τοὺς ἀνθρώπους.
Καὶ θὰ κατοικήσῃ μαζί τους, καὶ αὐτοὶ θὰ εἶναι λαός του. Ναί, ὁ ἴδιος
ὁ Θεὸς θὰ εἶναι μαζί τους. **4** Καὶ θὰ ἐξαλείψῃ ὁ Θεὸς ἀπὸ τὰ μάτια
τους κάθε δάκρυ. Καὶ θάνατος δὲν θὰ ὑπάρχῃ πλέον, οὔτε πένθος, οὔτε
κραυγὴ ἀπὸ πόνο, οὔτε πόνος θὰ ὑπάρχῃ πλέον. Διότι τὰ παλαιὰ (τὰ
δυσάρεστα πράγματα) παρῆλθαν».
5 Καὶ εἶπεν ὁ Καθήμενος στὸ θρόνο: «Ἰδοὺ κάνω τὰ πάντα και-
νούργια». Ἔπειτα μοῦ λέγει: «Γράφε, ὅτι αὐτοὶ οἱ λόγοι εἶναι ἀξιόπι-
στοι καὶ ἀληθινοί». **6** Μοῦ εἶπε ἐπίσης: «Ἔγινε! Ἐγὼ εἶμαι τὸ Α καὶ
τὸ Ω, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος (ὁ αἰώνιος). Ἐγὼ σ' ὅποιον διψᾷ θὰ δώσω
ἀπὸ τὴν πηγὴ τοῦ ὕδατος τῆς ζωῆς δωρεάν. **7** Ὅποιος νικᾷ, θὰ κλη-
ρονομήσῃ αὐτά. Καὶ θὰ τοῦ εἶμαι Θεός, καὶ αὐτὸς θὰ μοῦ εἶναι υἱός.

καὶ ἀπίστοις καὶ ἐβδελυγμένοις καὶ φονεῦσι καὶ πόρνοις καὶ φαρμακοῖς καὶ εἰδωλολάτραις καὶ πᾶσι τοῖς ψευδέσι τὸ μέρος αὐτῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῇ καιομένῃ ἐν πυρὶ καὶ θείῳ, ὅ ἐστιν ὁ θάνατος ὁ δεύτερος.

9 Καὶ ἦλθεν εἷς τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόντων τὰς ἑπτὰ
φιάλας τὰς γεμούσας τῶν ἑπτὰ πληγῶν τῶν ἐσχάτων, καὶ ἐλά-
λησε μετ' ἐμοῦ λέγων· Δεῦρο δείξω σοι τὴν νύμφην τὴν γυ-
ναῖκα τοῦ Ἀρνίου. 10 Καὶ ἀπήνεγκέ με ἐν πνεύματι ἐπ' ὄρος
μέγα καὶ ὑψηλόν, καὶ ἔδειξέ μοι τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν Ἱερου-
σαλὴμ καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, 11 ἔχου-
σαν τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ. Ὁ φωστὴρ αὐτῆς ὅμοιος λίθῳ τιμιω-
τάτῳ, ὡς λίθῳ ἰάσπιδι κρυσταλλίζοντι. 12 Ἔχουσα τεῖχος μέγα
καὶ ὑψηλόν, ἔχουσα πυλῶνας δώδεκα, καὶ ἐπὶ τοῖς πυλῶσιν
ἀγγέλους δώδεκα, καὶ ὀνόματα ἐπιγεγραμμένα, ἅ ἐστιν *ὀνό -*
ματα τῶν δώδεκα φυλῶν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. 13 Ἀπ' ἀνατολῶν
πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ βορρᾶ πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ νότου
πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ δυσμῶν πυλῶνες τρεῖς. 14 Καὶ τὸ
τεῖχος τῆς πόλεως ἔχον θεμελίους δώδεκα, καὶ ἐπ' αὐτῶν δώ-
δεκα ὀνόματα τῶν δώδεκα ἀποστόλων τοῦ Ἀρνίου.
15 Καὶ ὁ λαλῶν μετ' ἐμοῦ εἶχε μέτρον κάλαμον χρυσοῦν, ἵνα
μετρήσῃ τὴν πόλιν καὶ τοὺς πυλῶνας αὐτῆς καὶ τὸ τεῖχος
αὐτῆς. 16 Καὶ ἡ πόλις τετράγωνος κεῖται, καὶ τὸ μῆκος αὐτῆς
ὅσον καὶ τὸ πλάτος. Καὶ ἐμέτρησε τὴν πόλιν ἐν τῷ καλάμῳ
ἐπὶ σταδίους δώδεκα χιλιάδων. Τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος καὶ τὸ
ὕψος αὐτῆς ἴσα ἐστί. 17 Καὶ ἐμέτρησε τὸ τεῖχος αὐτῆς ἑκατὸν
τεσσαράκοντα τεσσάρων πηχῶν, μέτρον ἀνθρώπου, ὅ ἐστιν
ἀγγέλου. 18 Καὶ ἦν ἡ ἐνδόμησις τοῦ τείχους αὐτῆς ἴασπις. Καὶ
ἡ πόλις χρυσίον καθαρόν, ὅμοιον ὑάλῳ καθαρῷ. 19 Οἱ θεμέλι-
οι τοῦ τείχους τῆς πόλεως παντὶ λίθῳ τιμίῳ κεκοσμημένοι. Ὁ
θεμέλιος ὁ πρῶτος ἴασπις, ὁ δεύτερος σάπφειρος, ὁ τρίτος χαλ-
κηδών, ὁ τέταρτος σμάραγδος, 20 ὁ πέμπτος σαρδόνυξ, ὁ ἕκτος
σάρδιον, ὁ ἕβδομος χρυσόλιθος, ὁ ὄγδοος βήρυλλος, ὁ ἔνατος
τοπάζιον, ὁ δέκατος χρυσόπρασος, ὁ ἑνδέκατος ὑάκινθος, ὁ δω-
δέκατος ἀμέθυστος. 21 Καὶ οἱ δώδεκα πυλῶνες δώδεκα μαρ-
γαρῖται· ἀνὰ εἷς ἕκαστος τῶν πυλώνων ἦν ἐξ ἑνὸς μαργαρίτου.
Καὶ ἡ πλατεῖα τῆς πόλεως χρυσίον καθαρὸν ὡς ὕαλος διαυγής.

8 Γιὰ δὲ τοὺς δειλοὺς καὶ λιποτάκτες[1] καὶ σιχαμένους, καὶ τοὺς φονεῖς,
καὶ τοὺς ἀνηθίκους (σεξουαλικῶς), καὶ τοὺς μάγους, καὶ τοὺς εἰδωλο-
λάτρες (αὐτοὺς ποὺ πράττουν εἰδωλολατρικὰ ἔργα), καὶ ὅλους τοὺς
ἀσεβεῖς ἡ θέσι τους θὰ εἶναι στὴ λίμνη, ἡ ὁποία καίεται μὲ φωτιὰ καὶ
θειάφι. Αὐτὸς εἶναι ὁ δεύτερος θάνατος».

Ἡ νύμφη τοῦ Ἀρνίου, ἡ οὐράνια καὶ τέλεια Ἱερουσαλὴμ

9 Ἦλθε δὲ ἕνας ἀπὸ τοὺς ἑπτὰ ἀγγέλους, ποὺ κρατοῦσαν τὶς ἑπτὰ
φιάλες τὶς γεμᾶτες μὲ τὶς ἑπτὰ πληγὲς τὶς τελευταῖες, καὶ μίλησε μαζί
μου λέγοντας: «Ἔλα νὰ σοῦ δείξω τὴ νύμφη, τὴ γυναῖκα τοῦ Ἀρνίου».
10 Καὶ μὲ μετέφερε πνευματικῶς (ὄχι σωματικῶς) πάνω σ' ἕνα μεγά-
λο καὶ ὑψηλὸ ὄρος, καὶ μοῦ ἔδειξε τὴν ἁγία πόλι Ἱερουσαλὴμ νὰ κα-
τεβαίνῃ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ἀπὸ τὸ Θεό. **11** Εἶχε τὴ θεία λαμπρότητα. Τὸ
φῶς της ἦταν σὰν πολυτιμότατος λίθος, σὰν λίθος ἴασπις ποὺ λάμπει
σὰν κρύσταλλο. **12** Εἶχε τεῖχος μεγάλο καὶ ὑψηλό. Εἶχε πύλες δώδεκα.
Καὶ στὶς πύλες ἀγγέλους δώδεκα. Καὶ πάνω γραμμένα ὀνόματα, ποὺ
εἶναι τὰ ὀνόματα τῶν δώδεκα φυλῶν τῶν Ἰσραηλιτῶν. **13** Ἀπὸ τὴν
ἀνατολικὴ πλευρὰ τρεῖς πύλες, καὶ ἀπὸ τὴ βόρεια τρεῖς πύλες, καὶ ἀπὸ
τὴ νότια τρεῖς πύλες, καὶ ἀπὸ τὴ δυτικὴ τρεῖς πύλες. **14** Τὸ δὲ τεῖχος
τῆς πόλεως εἶχε δώδεκα θεμέλια, καὶ πάνω σ' αὐτὰ δώδεκα ὀνόματα,
τῶν δώδεκα ἀποστόλων τοῦ Ἀρνίου.
15 Καὶ αὐτὸς ποὺ μοῦ μιλοῦσε εἶχε ὡς μέτρο μία χρυσὴ ράβδο, γιὰ
νὰ μετρήσῃ τὴν πόλι καὶ τὶς πύλες της καὶ τὸ τεῖχος της. **16** Ἡ δὲ πό-
λι εἶναι τετράγωνη. Ἔτσι τὸ μῆκος της εἶναι ὅσο καὶ τὸ πλάτος της.
Καὶ μέτρησε τὴν πόλι μὲ τὴ ράβδο καὶ τὴν βρῆκε δώδεκα χιλιάδες στά-
δια (δύο χιλιάδες διακόσια χιλιόμετρα περίπου). Τὸ μῆκος καὶ τὸ πλά-
τος, ἀλλὰ καὶ τὸ ὕψος της εἶναι ἴσα. **17** Μέτρησε ἐπίσης τὸ τεῖχος της
ἑκατὸν σαράντα τέσσερες πήχεις (ἑξήντα πέντε περίπου μέτρα), μέτρη-
μα ἀνθρώπινο, ποὺ τὸ ἔκανε ὁ ἄγγελος. **18** Ἦταν δὲ τὸ τεῖχος της
οἰκοδομημένο ἀπὸ ἴασπι. Καὶ ἡ πόλι χρυσάφι καθαρό, ὅμοιο στὴ στιλ-
πνότητα μὲ καθαρὸ κρύσταλλο. **19** Τὰ θεμέλια τοῦ τείχους τῆς πόλεως
ἦταν κατασκευασμένα μὲ κάθε πολύτιμο λίθο. Τὸ πρῶτο θεμέλιο
ἴασπις, τὸ δεύτερο ζαφεῖρι, τὸ τρίτο χαλκηδόνιο, τὸ τέταρτο σμαράγδι,
20 τὸ πέμπτο σαρδόνυξ, τὸ ἕκτο σάρδιο, τὸ ἕβδομο χρυσόλιθος, τὸ
ὄγδοο βήρυλλος, τὸ ἔνατο τοπάζιο, τὸ δέκατο χρυσόπρασος, τὸ ἑνδέκα-
το ὑάκινθος, τὸ δωδέκατο ἀμέθυστος. **21** Καὶ οἱ δώδεκα πύλες δώδεκα
μαργαριτάρια. Κάθε πύλη ἦταν ἀπὸ ἕνα μαργαριτάρι. Καὶ ἡ πλατεῖα
τῆς πόλεως χρυσάφι καθαρὸ σὰν γυαλὶ καθαρό.

---

1. Ἤ, προδότες τοῦ ἀγῶνος

22 Καὶ ναὸν οὐκ εἶδον ἐν αὐτῇ. Ὁ γὰρ Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παν-
τοκράτωρ ναὸς αὐτῆς ἐστι καὶ τὸ Ἀρνίον. 23 Καὶ ἡ πόλις οὐ
χρείαν ἔχει τοῦ ἡλίου οὐδὲ τῆς σελήνης ἵνα φαίνωσιν αὐτῇ. Ἡ
γὰρ δόξα τοῦ Θεοῦ ἐφώτισεν αὐτὴν καὶ ὁ λύχνος αὐτῆς τὸ
Ἀρνίον. 24 Καὶ περιπατήσουσι τὰ ἔθνη διὰ τοῦ φωτὸς αὐτῆς,
καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς φέρουσι τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν
αὐτῶν εἰς αὐτήν, 25 καὶ οἱ πυλῶνες αὐτῆς οὐ μὴ κλεισθῶσιν
ἡμέρας· νὺξ γὰρ οὐκ ἔσται ἐκεῖ. 26 Καὶ οἴσουσι τὴν δόξαν καὶ
τὴν τιμὴν τῶν ἐθνῶν εἰς αὐτήν. 27 Καὶ οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς
αὐτὴν πᾶν κοινὸν καὶ ὁ ποιῶν βδέλυγμα καὶ ψεῦδος, εἰ μὴ οἱ
γεγραμμένοι ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ Ἀρνίου.

22 Καὶ ἔδειξέ μοι ποταμὸν ὕδατος ζωῆς λαμπρὸν ὡς κρύ-
σταλλον, ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ
Ἀρνίου. 2 Ἐν μέσῳ τῆς πλατείας αὐτῆς καὶ τοῦ ποταμοῦ
ἐντεῦθεν καὶ ἐκεῖθεν ξύλον ζωῆς, ποιοῦν καρποὺς δώδεκα, κατὰ
μῆνα ἕκαστον ἀποδιδοῦν τὸν καρπὸν αὐτοῦ. Καὶ τὰ φύλλα τοῦ
ξύλου εἰς θεραπείαν τῶν ἐθνῶν. 3 Καὶ πᾶν κατάθεμα οὐκ ἔσται
ἔτι. Καὶ ὁ θρόνος τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Ἀρνίου ἐν αὐτῇ ἔσται, καὶ
οἱ δοῦλοι αὐτοῦ λατρεύσουσιν αὐτῷ, 4 καὶ ὄψονται τὸ πρόσω-
πον αὐτοῦ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. 5 Καὶ
νὺξ οὐκ ἔσται ἔτι, καὶ οὐ χρεία λύχνου καὶ φωτὸς ἡλίου, ὅτι Κύ-
ριος ὁ Θεὸς φωτιεῖ αὐτούς. Καὶ βασιλεύσουσιν εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων.

6 Καὶ λέγει μοι· Οὗτοι οἱ λόγοι πιστοὶ καὶ ἀληθινοί. Καὶ Κύ-
ριος ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων τῶν προφητῶν ἀπέστειλε τὸν
ἄγγελον αὐτοῦ δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τά-
χει. 7 Καὶ ἰδοὺ ἔρχομαι ταχύ. Μακάριος ὁ τηρῶν τοὺς λόγους
τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου.

8 Κἀγὼ Ἰωάννης ὁ ἀκούων καὶ βλέπων ταῦτα. Καὶ ὅτε ἤκου-
σα καὶ ἔβλεψα, ἔπεσα προσκυνῆσαι ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν τοῦ

22 Καὶ ναὸ δὲν εἶδα σ' αὐτή (τὴν πόλι). Διότι ναός της εἶναι ὁ Κύ-
ριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ καὶ τὸ Ἀρνίο. **23** Ἐπίσης ἡ πόλι δὲν χρει-
άζεται τὸν ἥλιο οὔτε τὴ σελήνη γιὰ νὰ τὴ φωτίζουν. Διότι σ' αὐτὴ ἔδω-
σε φῶς ἡ λαμπρότης τοῦ Θεοῦ καὶ ὁ λύχνος της τὸ Ἀρνίο. **24** Καὶ τὰ
ἔθνη θὰ περιπατοῦν μὲ τὸ φῶς της, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς θὰ φέρουν
τὸν πλοῦτο καὶ τοὺς θησαυρούς τους σ' αὐτή, **25** καὶ οἱ πύλες της δὲν
θὰ κλεισθοῦν οὔτε μία ἡμέρα, διότι ἐκεῖ δὲν θὰ ὑπάρχῃ νύκτα.
26 Ἐπίσης θὰ φέρουν σ' αὐτὴ τὸν πλοῦτο καὶ τοὺς θησαυροὺς τῶν
ἐθνῶν. **27** Καὶ τίποτε ἀκάθαρτο δὲν θὰ εἰσέλθῃ σ' αὐτή, καὶ κανεὶς ποὺ
πράττει βδελυρὰ καὶ φαῦλα πράγματα, παρὰ οἱ γραμμένοι στὸ βιβλίο
τῆς ζωῆς τοῦ Ἀρνίου.

Βασιλεῖς μὲ βασιλεία αἰώνια!

22 Καὶ μοῦ ἔδειξε (ὁ ἄγγελος) ποταμὸ ὕδατος ζωῆς, λαμπρὸ σὰν
κρύσταλλο, ποὺ πήγαζε ἀπὸ τὸ θρόνο τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Ἀρνίου.
2 Στὸ μέσο τῆς πλατείας αὐτῆς (τῆς πόλεως) καὶ ἀπὸ τὸ ἕνα καὶ ἀπὸ
τὸ ἄλλο μέρος τοῦ ποταμοῦ ἦταν τὸ δένδρο τῆς ζωῆς, ποὺ καρποφορεῖ
δώδεκα φορές, κάθε μῆνα ἀποδίδοντας τὸν καρπό του. Καὶ τὰ φύλλα
τοῦ δένδρου χρησιμεύουν γιὰ τὴ θεραπεία τῶν ἐθνῶν. **3** Καὶ καμμία
συμφορὰ δὲν θὰ συμβῇ πλέον. Καὶ ὁ θρόνος τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Ἀρνίου
θὰ εἶναι σ' αὐτή (τὴν πόλι), καὶ οἱ δοῦλοι αὐτοῦ (τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ
Ἀρνίου) θὰ λατρεύουν αὐτόν, **4** καὶ θὰ βλέπουν τὸ πρόσωπό του (τὴ
μορφή του), καὶ τὸ ὄνομά του θὰ εἶναι στὰ μέτωπά τους. **5** Καὶ νύκτα
δὲν θὰ ὑπάρχῃ πλέον, καὶ δὲν θὰ χρειάζεται λύχνος καὶ φῶς ἡλίου, διό-
τι ὁ Κύριος ὁ Θεὸς θὰ τοὺς φωτίζῃ. Καὶ θὰ βασιλεύουν αἰωνίως.

Πολλαπλὴ ἐπικύρωσι τῆς Ἀποκαλύψεως
Ὁ ἐρχομὸς τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ

6 Καὶ μοῦ λέγει (ὁ Ἰησοῦς): «Αὐτοὶ οἱ λόγοι εἶναι ἀξιόπιστοι καὶ
ἀληθινοί. Διότι ὁ Κύριος ὁ Θεὸς τῶν χαρισμάτων τῶν προφητῶν ἀπέ-
στειλε τὸν ἄγγελό του, γιὰ νὰ φανερώσῃ στοὺς δούλους του ὅσα πρό-
κειται νὰ γίνουν συντόμως. **7** Καὶ ἰδοὺ ἔρχομαι συντόμως. Μακάριος
(εὐτυχής) ὁ τηρητὴς τῶν λόγων τῆς προφητείας αὐτοῦ τοῦ βιβλίου».
8 Ἐγὼ δὲ ὁ Ἰωάννης εἶμαι ὁ αὐτήκοος καὶ αὐτόπτης μάρτυς αὐτῶν.
Καὶ ὅταν ἄκουσα καὶ εἶδα, ἔπεσα νὰ προσκυνήσω μπροστὰ στὰ πόδια

ἀγγέλου τοῦ δεικνύοντός μοι ταῦτα. 9 Καὶ λέγει μοι· Ὅρα μή!
Σύνδουλός σού εἰμι καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν προφητῶν καὶ
τῶν τηρούντων τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τούτου. Τῷ Θεῷ προσ-
κύνησον. 10 Καὶ λέγει μοι· Μὴ σφραγίσῃς τοὺς λόγους τῆς
προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου. Ὁ καιρὸς γὰρ ἐγγύς ἐστιν.
11 Ὁ ἀδικῶν ἀδικησάτω ἔτι, καὶ ὁ ῥυπαρὸς ῥυπαρευθήτω ἔτι,
καὶ ὁ δίκαιος δικαιοσύνην ποιησάτω ἔτι, καὶ ὁ ἅγιος ἁγιασθή-
τω ἔτι.

12 Ἰδοὺ ἔρχομαι ταχύ, καὶ ὁ μισθός μου μετ᾽ ἐμοῦ, ἀπο-
δοῦναι ἑκάστῳ ὡς τὸ ἔργον ἔσται αὐτοῦ. 13 Ἐγὼ τὸ Α καὶ τὸ Ω,
ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ἀρχὴ καὶ τέλος.

14 Μακάριοι οἱ ποιοῦντες τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ἵνα ἔσται ἡ
ἐξουσία αὐτῶν ἐπὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς, καὶ τοῖς πυλῶσιν εἰσέλ-
θωσιν εἰς τὴν πόλιν. 15 Ἔξω οἱ κύνες καὶ οἱ φαρμακοὶ καὶ οἱ
πόρνοι καὶ οἱ φονεῖς καὶ οἱ εἰδωλολάτραι καὶ πᾶς ὁ φιλῶν καὶ
ποιῶν ψεῦδος.

16 Ἐγὼ Ἰησοῦς ἔπεμψα τὸν ἄγγελόν μου μαρτυρῆσαι ὑμῖν
ταῦτα ἐπὶ ταῖς ἐκκλησίαις. Ἐγώ εἰμι ἡ ῥίζα καὶ τὸ γένος
Δαυΐδ, ὁ ἀστὴρ ὁ λαμπρὸς ὁ πρωινός.

17 Καὶ τὸ Πνεῦμα καὶ ἡ νύμφη λέγουσιν· Ἔρχου! Καὶ ὁ
ἀκούων εἰπάτω· Ἔρχου! Καὶ ὁ διψῶν ἐρχέσθω, καὶ ὁ θέλων λα-
βέτω ὕδωρ ζωῆς δωρεάν.

18 Μαρτυρῶ ἐγὼ παντὶ τῷ ἀκούοντι τοὺς λόγους τῆς προφη-
τείας τοῦ βιβλίου τούτου· Ἐάν τις ἐπιθῇ ἐπὶ ταῦτα, ἐπιθήσει ὁ
Θεὸς ἐπ᾽ αὐτὸν τὰς πληγὰς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ
τούτῳ. 19 Καὶ ἐάν τις ἀφέλῃ ἀπὸ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τῆς
προφητείας ταύτης, ἀφελεῖ ὁ Θεὸς τὸ μέρος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ξύ-
λου τῆς ζωῆς καὶ ἐκ τῆς πόλεως τῆς ἁγίας, τῶν γεγραμμένων
ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ.

20 Λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα· Ναί, ἔρχομαι ταχύ.

Ἀμήν, ναί, ἔρχου, Κύριε Ἰησοῦ!

21 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων τῶν
ἁγίων. Ἀμήν.

τοῦ ἀγγέλου, ποὺ μοῦ φανέρωνε αὐτά. **9** Ἀλλὰ μοῦ λέγει: «Πρόσεχε,
μή! Εἶμαι σύνδουλος μὲ σένα καὶ τοὺς ἀδελφούς σου τοὺς προφῆτες καὶ
τοὺς τηρητὰς τῶν λόγων αὐτοῦ τοῦ βιβλίου. Τὸ Θεὸ νὰ προσκυνήσῃς».
10 Ἐπίσης μοῦ λέγει: «Μὴ κρατήσῃς μυστικοὺς τοὺς λόγους τῆς προ-
φητείας αὐτοῦ τοῦ βιβλίου. Διότι ὁ καιρὸς πλησιάζει. **11** Ὁ κακοποιὸς
ἂς κακοποιήσῃ περισσότερο, καὶ ὁ ρυπαρὸς ἂς γίνῃ ρυπαρὸς περισσότε-
ρο (ἐλεύθερος εἶναι). Ἀλλὰ καὶ ὁ καλὸς ἂς κάνῃ τὸ καλὸ περισσότερο,
καὶ ὁ καθαρὸς ἂς γίνῃ καθαρὸς περισσότερο».

12 «Ἰδοὺ ἔρχομαι συντόμως, καὶ μαζί μου εἶναι ὁ μισθός μου, γιὰ
ν' ἀποδώσω σὲ καθένα ὅπως θὰ βρεθῆ τὸ ἔργο του. **13** Ἐγὼ εἶμαι τὸ
Α καὶ τὸ Ω, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος (ὁ
αἰώνιος)».

14 Μακάριοι (εὐτυχεῖς) οἱ τηρηταὶ τῶν ἐντολῶν του, διότι θὰ ἔχουν δι-
καίωμα στὸ δένδρο τῆς ζωῆς, καὶ περνώντας τὶς πύλες θὰ εἰσέλθουν στὴν
πόλι. **15** Ἔξω οἱ καταφρονηταὶ καὶ ἀνάξιοι, καὶ οἱ μάγοι, καὶ οἱ ἀνήθικοι
(σεξουαλικῶς), καὶ οἱ φονεῖς καὶ οἱ εἰδωλολάτρες (αὐτοὶ ποὺ πράττουν
εἰδωλολατρικὰ ἔργα), καὶ καθένας ποὺ ἀγαπᾷ καὶ πράττει τὸ κακό.

16 «Ἐγὼ ὁ Ἰησοῦς ἔστειλα τὸν ἄγγελό μου, γιὰ νὰ σᾶς ἀναγγείλῃ
αὐτὰ στὶς ἐκκλησίες. Ἐγὼ εἶμαι ὁ βλαστὸς καὶ ὁ ἀπόγονος τοῦ Δαβίδ,
τὸ ἄστρο τὸ λαμπρὸ τὸ πρωινό».

17 Καὶ τὸ Πνεῦμα καὶ ἡ νύμφη λέγουν: «Ἔλα!». Καὶ ὅποιος ἀκού-
ει, ἂς πῆ: «Ἔλα!». Καὶ ὅποιος διψᾷ, ἂς ἔλθῃ, καὶ ὅποιος θέλει, ἂς
λάβῃ ὕδωρ ζωῆς δωρεάν.

18 Διαβεβαιώνω ἐγὼ (ὁ Ἰωάννης) καθένα, ποὺ θὰ ἀκούῃ τοὺς λό-
γους τῆς προφητείας αὐτοῦ τοῦ βιβλίου: Ἐὰν κανεὶς θέσῃ πάνω σ'
αὐτά, ὁ Θεὸς θὰ θέσῃ πάνω σ' αὐτὸν τὶς πληγὲς τὶς γραμμένες στὸ βι-
βλίο τοῦτο. **19** Καὶ ἐὰν κανεὶς ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου,
ποὺ περιέχει αὐτὴ τὴν προφητεία, ὁ Θεὸς θ' ἀφαιρέσῃ τὸ μερίδιό του
ἀπὸ τὸ δένδρο τῆς ζωῆς καὶ ἀπὸ τὴν πόλι τὴν ἁγία, ποὺ ἔχουν περι-
γραφῆ σ' αὐτὸ τὸ βιβλίο.

20 Λέγει ἐκεῖνος, ποὺ ἐπιβεβαιώνει αὐτά: «Ναί, ἔρχομαι συντόμως».
«Ἀμήν, ναί, ἔλα, Κύριε Ἰησοῦ!».

21 Ἡ χάρι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ νὰ εἶναι μὲ ὅλους τοὺς πι-
στούς. Ἀμήν.